917

MARELE
DICȚIONAR GEOGRAFIC
AL
ROMÎNIEI

64745. Marele Dicționar Geografic. Vol. V

SOCIETATEA GEOGRAFICĂ ROMÎNĂ

FUNDATĂ LA 15 IUNIE, 1875

RECUNOSCUTĂ DREPT INSTITUȚIE DE UTILITATE PUBLICĂ, PRIN LEGEA DIN 20 FEBRUARIE, 1897

MEDALIA DE AUR LA EXPOZIȚIA UNIVERSALĂ DIN PARIS, 1900

475738Y

MARELE

DICȚIONAR GEOGRAFIC

AL

ROMÎNIEI

ALCĂTUIT ȘI PRELUCRAT DUPĂ DICȚIONARELE PARȚIALE PE JUDEȚE

DE

GEORGE IOAN LAHOVARI

PREȘEDINTE AL INALTEI CURȚI DE COMPTURI,
PREȘEDINTE AL SOCIETĂȚII PENTRU ÎNVĂȚĂTURA POPORULUI ROMÎN,
SECRETAR GENERAL AL SOCIETĂȚII GEOGRAFICE ROMÎNE,
MEMBRU DE ONOARE AL ACADEMIEI ROMÎNE

ȘI

GENERAL C. I. BRĂTIANU

SUB-ȘEF AL STATULUI-MAJOR GENERAL,
DIRECTOR AL INSTITUTULUI GEOGRAFIC AL ARMATEI,
MEMBRU CORESPONDENT AL ACADEMIEI ROMÎNE

GRIGORE G. TOCILESCU

MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÎNE,
PROFESOR UNIVERSITAR,
DIRECTOR AL MUZEULUI NAȚIONAL DE ANTICHITĂȚI

1908 2

3 2020

74

1 2003

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ CLUJ-NAPOCA 475.738

1994

VOLUMUL V.

BUCUREȘTI

STAB. GRAFIC J. V. SOCECŬ, STR. BERZEI, 59

1902

MARELE DICȚIONAR GEOGRAFIC AL ROMÎNIEI

P

(URMARE)

Podul-peste-Dunăre, «Regele Carol I».

Istoricul. — Stabilirea uneĭ legăturĭ directe între căile ferate romîne cu Dobrogea și Marea-Neagră, a preocupat Guvernul romîn îndată după alipirea acesteĭ provinciĭ, în urma războiuluĭ Independenței.

In afară de interesele de ordin politic și strategic care reclamaŭ acea legătură, maĭ intervenea și chestiunea de ordin economic, anume: de a se aduce o îmbunătățire condițiunilor generale a exportuluĭ nostru maritim, care se făcea numaĭ pe Dunăre și era întrerupt în fiecare iarnă, pe timpul cît ghețurile împĭedecaŭ navigația pe acest fluviŭ.

Cum linia Cernavoda-Constanța era deja construită, încă din timpul dominațiuneĭ Turcieĭ în Dobrogea, era natural, în afară de alte considerațiunĭ, expuse maĭ departe, ca trecerea Dunăreĭ să se facă la Cernavoda. Ast-fel în anul 1880 s'a decis construirea imediată a liniilor București-Feteşti și Făurei-Feteşti, iar linia Feteşti-Cernavoda, care complecta legătura, a rămas să se execute de odată cu podurile peste Borcea și Dunăre și pentru care s'a decis a se ține un concurs internațional de proiecte.

In anul 1882, s'a publicat concursul, dimpreună cu programul care stabilea dispozițiunile principale de observat la dresarea proiectelor, însoțit de un plan idrografic al Dunăreĭ, făcut de d-l inginer Ch. Hartley și de traseul între Feteşti și Cernavoda. Tot odată se fixa treĭ premiĭ în valoare totală de 150000 leĭ, pemiul întîiŭ atrăgînd și concedarea construcțiuneĭ podurilor.

In rezumat prin program se cerea: proiectele pentru podurile peste Borcea și Dunăre.

Pentru amplasamentul podurilor, constructoriĭ eraŭ liberĭ să propună traseul ce vor găsi maĭ preferabil, acel al programuluĭ nefiind obligatoriŭ.

Lungimea aproximativă a podurilor peste Dunăre se fixa la 800 m.; aceea a poduluĭ peste Borcea, la 260—270 m.

Podurile puteaŭ să fie înalte, cu suprastructurĭ fixe, așezate la o înălțime de 30 m. d'asupra apelor marĭ, în scop de a permite trecerea pe sub pod a vaselor celor maĭ marĭ, saŭ podurĭ joase-înturnătoare, cu o înălțime liberă de 11 m.

Pentru construcția suprastructureĭ se admitea toate sistemele de grinzĭ, excluzîndu-se grinzile suspendate, iar ca material fierul saŭ oțelul.

Adîncimea fundațiilor nu se prescria. Constructorul era obligat să o determine singur, astfel ca soliditatea pilelor să nu fie amenințată prin mîncărĭ de apă și tot odată să justifice cu sondaje, făcute la fața loculuĭ, că terenul de fundație este sănătos.

La 1 Septembrie 1883, termenul fixat pentru concurs, opt case constructoare aŭ prezentat proiecte, care manifestaŭ o mare varietate de soluțiunĭ, precum era, de altmintrelea, de prevăzut.

Din punctul de vedere a suprastructureĭ, proiectele se divizaŭ în treĭ grupurĭ:

1. Proiectele Societățeĭ Battignolles (Paris) și Klein, Schmoll și Gärtner (Viena), în asociațiune

cu Gutehoffnungshütte din Oberhausen, prevedeaŭ grinzĭ semiparabolice independente.

2. Proiectele Companieĭ Fives-Lille (Paris), Eiffel (Paris) şi Braine-le-Comte (Belgia), prevedeaŭ grinzĭ continue drepte.

3. Proiectele Holzmann (Frankfurt p/M), în asociaţie cu uzinele din Dortmund şi fabrica de maşinĭ Esslingen, Cail (Paris), Röthlisberger şi Simon (Elveţia), prevedeaŭ grinzĭ în arc, cu treĭ, cu două şi fără nicĭ o articulaţie.

Numărul deschiderilor varia între 3 şi 7, iar mărimea lor între 100 şi 206 m.

Adîncimea de fundaţie, socotită de la nivelul apelor micĭ, varia între 15.7 m. şi 25.5 m.

Pilele se proiectase de unĭĭ din concurenţi cu totul din zidărie; alţiĭ prevăzuseră o combinaţiune din pile de zidărie şi pile metalice.

Ca material pentru suprastructură, unele case propuneaŭ fierul, altele oţelul.

Juriul însărcinat cu examinarea proiectelor, compus din d-niĭ E. Collignon, inspector general de podurĭ şi şosele din corpul technic al statuluĭ francez şi profesor la şcoala de podurĭ şi şosele din Paris, dr. E. Wingler, profesor la şcoala politechnică din Berlin, D. Frunză, C. Olănescu, Iorceanu şi A. Saligny ca secretar, a început prin examinarea separată a proiectelor, din partea fie-căruĭ membru.

Discuţiunile asupra meritului proiectelor aŭ urmat numaĭ după ce juriul a luat cunoştinţă de opiniunile şi aprecierile comunicate de fie-care membru şi concluziunea la care s'a ajuns a fost, că nicĭ unul din proiectele prezintate nu îndeplinesc condiţiunile necesare, spre a fi recomandat spre executare.

Cu această ocaziune juriul a formulat dispoziţiunile principale pe care le recomanda spre observare la dresarea proiectelor definitive.

Aceste dispoziţiunĭ eraŭ:

a) Pentru amplasamentul poduluĭ să se adopteze traseul propus de Societatea Battignoles.

b) Podurile să se construească cu travee fixe aşezate la 30 m. de-asupra apelor marĭ şi să se întocmească pentru două căĭ.

c) Fundaţiele să se scoboare până la adîncimea de 31 m. sub apele micĭ.

d) Pilele să fie construite cu totul în zidărie şi să fie prevăzute cu spartgheţurĭ.

e) Presiunile pe faţa de fundaţie să nu întreacă 10 kgr. pe centimetru pătrat.

f) Deschiderile minimale să fie de 165 m.

g) Grinzile să fie independente.

h) Ca material pentru suprastructurĭ să se întrebuinţeze de preferinţă fierul.

i) Presiunea vîntuluĭ care se va admite în calcule să fie de 180 kgr. pe metrul pătrat, în cazul cînd podul va fi încărcat şi de 270 kgr., în cazul cînd podul va fi liber.

Ca suprafaţă acţionată de vînt să se adopte 1 ½ din suprafaţa reală vizibilă a uneĭ grinzĭ.

In anul 1885, Ministerul Lucrărilor Publice a instituit o comisiune compusă din d-niĭ: G. Duca, C. Mironescu, C. Popescu, A. Saligny şi Sp. Iorceanu, cu însărcinarea ca să întocmească, în sensul dispoziţiunilor recomandate de juriul din 1883 şi expuse maĭ sus, un noŭ program-caet de sarcinĭ care să servească pentru dresarea definitivă a proiectelor şi adjudecarea lucrărilor.

Programul-caet de sarcinĭ, întocmit de această comisiune, a fost pus în vederea maĭ multor case constructoare din străinătate, cunoscute ca capabile de a executa lucrărĭ de natura celor prevăzute, cu invitare să întocmească proiecte în conformitate cu prescripţiunile programuluĭ şi să le înainteze însoţite de oferte pentru întreprinderea lucrărilor.

La această invitare a răspuns cincĭ case constructoare şi după examinarea proiectuluĭ şi a ofertelor prezentate, cum nicĭ unul din ofertanţĭ nu îndeplinea condiţiile proiectuluĭ-caet de sarcinĭ, parte fiind că introdusese modificărĭ esenţiale în dispoziţiile programuluĭ, parte fiind-că calculele pe care se bazaŭ ofertele eraŭ eronate, parte în fine fiind-că ofertele eraŭ incomplecte, lipsindu-le măsurătorĭ, seriĭ de preţurĭ, estimaţiunĭ, etc., comisia examinatoare a proiectelor a hotărît respingerea tutulor ofertelor, recomandînd Ministeruluĭ de Lucrărĭ Publice a nu adjudeca lucrările asupra nicĭ uneia din casele ofertante.

Neobţinîndu-se un rezultat satisfăcător nicĭ cu acest al doilea concurs, Ministerul Lucrărilor Publice, în urma stăruinţelor d-luĭ G. Cantacuzino, directorul general al căilor ferate de atuncĭ şi dorinţeĭ d-luĭ I. C. Brătianu, Preşedintele Consiliuluĭ de Miniştri, a decis, la finele anuluĭ 1887, crearea unuĭ serviciŭ special, dependinte de Direcţiunea Generală a căilor ferate, pentru dresarea proiectelor definitive şi executarea lucrărilor.

D-l A. Saligny, atuncĭ inginer-şef, a fost însărcinat cu conducerea acestuĭ serviciŭ.

Proiectele întocmite de acest serviciŭ aŭ fost terminate în anul 1888 şi prezintate, spre examinare, uneĭ comisiuni instituită de Ministerul Lucrărilor Publice şi compusă din d-niĭ: C. Mă-

nescu, E. Miclescu, E. Radu şi M. Rîmniceanu, sub preşidenţia d-luĭ Sp. Iorceanu.

In urma admitereĭ proiectelor, diferitele lucrărĭ care compun trecerea Dunăreĭ, aŭ fost scoase treptat în licitaţie, conform unuĭ program întocmit de maĭ înainte şi cu scop de a se reduce cît maĭ mult procentele capitaluluĭ întrebuinţat la construcţia lor.

Podul peste Dunăre a căruĭ executare necesitat-a maĭ mult timp de cît cele-l'alte lucrărĭ, a fost scos în licitaţie cel d'întîiŭ şi adjudecat, în anul 1889, companieĭ Fives-Lille, care l'a executat în conformitate cu planurile întocmite, pănă în cele maĭ micĭ detaliĭ, de către serviciul Ministeruluĭ de Lucrărĭ Publice.

Situaţia podului.—Podul «Regele Carol I», din punctul de vedere al mărimeĭ deschiderilor, era, atuncĭ, cînd s'a construit, cel maĭ important pod de pe continent şi este încă unicul pod fix peste Dunăre în aval de Neusatz. El se află în faţa oraşuluĭ Cernavoda şi la 280 kil. departe de gurile Dunăreĭ. Situaţia luĭ era impusă prin aceea a linieĭ Cernavoda-Constanţa, cu toate că în acea localitate construcţia luĭ era cu deosebire defavorabilă, din cauză că acolo Dunărea se împarte în două braţe: Dunărea proprie zisă şi Borcea, separate prin o insulă submersibilă de 13 kil. lărgime. In aceste condiţiunĭ se impunea construirea unuĭ pod peste braţul principal, un altul peste Borcea, executarea uneĭ căĭ care leagă aceste două podurĭ, construită pe rambleurĭ înalte, pereate, întrerupte la partea centrală şi la extremităţĭ prin viaduce de descărcare şi care aŭ o lungime totală de 3 kil.

Dacă chiar s'ar fi căutat a se evita aceste inconveniente, totuşĭ nu s'ar fi obţinut vre-un avantagiŭ, căcĭ, în amonte de Cernavoda, cele două braţe neunindu-se de cît în apropiere de oraşul Silistra, ambele malurĭ nu maĭ aparţin Romînieĭ; în aval de Cernavoda s'ar fi întîmpinat dificultăţĭ şi necesitat cheltuelĭ cu mult maĭ marĭ, din cauza configuraţiuneĭ terenuluĭ din Dobrogea.

Braţul principal al fluviuluĭ pe care-l trece podul «Regele Carol I» prezintă în timpul apelor ordinare o lărgime de 620 m. şi o adîncime mijlocie de 7 m. Apele marĭ se urcă cu 7 m. peste etiagiŭ şi inundează toată insula pănă la Borcea. Vitesa curentuluĭ atinge 2 m. pe secundă, iar volumul se poate evalua la 18000 m. cubĭ pentru braţul principal şi la 26000 m. cubĭ în total.

Descripţia şi dispoziţiunile generale ale proiectului. — Proiectele poduluĭ «Regele Carol I», întocmit de Serviciul Ministeruluĭ Lucrărilor Publice, se deosebeşte cu totul de proiectele anterioare, prezintate la cele două concursurĭ.

Sistemul de grinzĭ adoptat a fost acel de grinzi console, numite grinzĭ continue articulate şi care nu fusese prevăzut în nicĭ unul din proiectele anterioare.

Pilele, cu totul de zidărie, după formele lor amintesc, în ceea-ce priveşte spartgheţurile, pe acele executate deja în Canada şi în Rusia, de la care se inspirase, probabil, şi unĭ din concurenţĭ.

Aceste dispoziţiuni ale proiectuluĭ, pe lîngă alte foloase ce prezintă, faţă cu proiectele prezintate la concursurile din anĭ 1883 şi 1886, maĭ are şi pe acela de a înlătura reclamaţiunile care se făcuse, cu ocaziunea întocmireĭ programuluĭ de către comisiunea internaţională, în anul 1883, cum că acel program nu ar fi de cît descripţia proiectuluĭ care obţinuse premiul al doilea.

Descrierea proiectuluĭ, întocmit de Serviciul Ministeruluĭ de Lucrărĭ Publice, se va împărţi în: 1. Descrierea suprastructureĭ şi 2. Descrierea infrastructureĭ.

1. *Suprastructura.* — Cum s'a spus maĭ sus, sistemul de grinzĭ admis este acela de grinzĭ console, saŭ grinzĭ continue articulate şi care, din studiele comparative, reprezintă sistemul cel maĭ favorabil din punct de vedere al minimuluĭ de cheltuelĭ.

Dispoziţiunile generale sunt următoarele:

Înălţimea liberă de-asupra apelor marĭ, admisă în vederea importanţeĭ navigaţiuneĭ şi în conformitate cu programul comisiuneĭ din 1885, este de 30 m. Această înălţime a fost păstrată pe toată lărgimea fluviuluĭ din cauza lesneĭ schimbărĭ a linieĭ de navigaţie (le chenal). Aceeaşi consideraţiune precum, şi adîncimea enormă a fundaţiunelor, aŭ obligat a se admite deschiderĭ marĭ, anume: patru laterale de 140 m. şi una centrală de 190 m. Lungimea totală a poduluĭ este de 750 m.

Accesul poduluĭ pe malul stîng al fluviuluĭ se obţine prin intermediarul unuĭ viaduc metalic de 912.75 m. lungime. Construcţiunea acestuĭ viaduc a fost motivată, parte din consideraţiunĭ financiare, de oare-ce, pentru înălţimĭ de 30 m. de-asupra terenuluĭ, la care se găseşte calea în apropierea poduluĭ, construcţia unuĭ viaduc este maĭ avantagioasă de cît executarea unuĭ rambleŭ, parte în scop de

a se facilita scurgerea apelor mari, care, după cum s'a zis, se revarsă pe toată insula de 13 kil. lărgime.

Suprastructura poduluĭ se compune din două grinzĭ console de cîte 240 m. lungime, fie-care rezemată pe cîte două pile, şi din treĭ grinzĭ semi-parabolice, de cîte 90 m. lungime, care se sprijină pe extremităţile consolelor, lungĭ de 50 m., a grinzilor precedente. Această formă prezintă avantaje însemnate atît în privinţa greutăţeĭ metaluluĭ ce o necesită cît şi pentru montarea grinzilor.

Grinzile console aŭ membrura inferioară dreaptă, iar cea superioară este în parte dreaptă, în parte curbă. Profilele membrurelor sunt acele a unuĭ dublu T. Inălţimele grinzilor, aproape proporţionale cu momentele, sunt de 32 m. de-asupra pilelor, de 17 m. la mijloc şi de 9 m. la extremităţĭ. Sistemul de zebrele este triangular dublu, cu diagonale întinse şi comprimate, iar montanţĭ nu sunt prevăzuţĭ de cît de-asupra pilelor şi la extremităţĭ.

Grinzile principale sunt divizate de acele transversale în 23 părţĭ, din care 9 de 10,2 m. lungime iar 14, cu o lungime care variază între 7,5 m. şi 13,0 m.

In planul vertical, pereţiĭ grinzilor sunt înclinaţĭ cu 1/10 pe verticală.

Lărgimea tablieruluĭ propriŭ zis, socotită între axele neutre a membrurelor inferioare, este de 9,0 m. pe pile şi de 6,5 m. la extremităţile consolelor, precum şi toată lungimea grinzilor semi-parabolice.

Aceste din urmă grinzĭ aŭ 13,0 m. înălţime la mijloc şi 9,0 m. la extremităţĭ. Sistemul de zăbrele este acelaşĭ ca şi la grinzile console, iar distanţa între grinzile transversale este de 7,5 m.

Pentru terminarea eforturilor maxime s'a considerat un tren compus din treĭ locomotive cu tenderĭ, de tipul cel maĭ greŭ (locomotive cu 4 osiĭ, fie-care purtînd câte 13 tone, şi tenderul cu două osiĭ purtînd fie-care cîte 8 tone) şi de un număr nedeterminat de vagoane, compus şi situat ast-fel ca fie-care bară să fie acţionată de efortul maxim.

Presiunea vîntuluĭ admisă a fost 270 kgr. pe m. p., pentru cazul poduluĭ liber şi de 180 kgr. pentru cazul poduluĭ încărcat.

Eforturile cele maĭ defavorabile provenite din acţiunea vîntuluĭ aŭ fost acele pentru cazul poduluĭ încărcat şi cu toate că considerabile, ele nu aŭ reclamat un supliment de secţiune de cît pentru membrura inferioară.

Podul este prevăzut cu o singură contraventuire orizontală, aşezată la partea inferioară a grinzilor şi compusă din diagonale care lucrează numaĭ la tensiune.

Contraventuirea transversală se află în planul diagonalelor comprimate a zăbrelelor şi nu este deci verticală de cît în dreptul montanţilor pe pile şi la extremităţile grinzilor.

Calea este aşezată pe traverse de lemn, îngropate în beton de asfalt turnat între traverse de metal. Aceste din urmă formează tablier-propriŭ-zis continuŭ care se reazimă pe grinzile longitudinale.

Aparatele de reazăm sunt cu balanciere fixe pe pilele centrale şi cu balanciere cu rulourĭ pe pilele laterale. Grinzile semi-parabolice se reazimă pe capetele consolelor prin ajutorul unuĭ balancier fix la una din extremităţĭ şi prin ajutorul unuĭ mobil la cea-l-altă extremitate.

Toată suprastructura este construită din oţel moale Siemens-Martin basic. Alegerea oţeluluĭ a fost dictată de motivul de a reduce cît maĭ mult cantităţile de material, ceea ce este avantagios atît din punctul de vedere financiar cît şi din acel a facilităţeĭ de montagiŭ, care pentru poduri de importanţa celuĭ de peste Dunăre, stă în raport invers cu greutatea suprastructureĭ.

Juriul internaţional din anul 1883 recomandase a se întrebuinţa de preferinţă fierul ca material pentru suprastructura poduluĭ peste Dunăre. La acea epocă, modul de fabricaţie în uzină, a oţeluluĭ precum şi aceea a lucrăreĭ luĭ la Atelier, nu eraŭ cunoscute în de ajuns de bine şi majoritatea constructorilor eraŭ sub impresiunea rezultatelor defavorabile a unor încercărĭ făcute cu piese de oţel, în aniĭ 1878 şi 1879 din uzinele din Duisburg, din ordinul Guvernuluĭ Olandez.

Oţelul întrebuinţat în construcţia suprastructureĭ poduluĭ are o rezistenţă de 42-48 kgr. pe mm. p., cu o limită de elasticitate de 24 kgr. pe mm. p. şi o lungime minimală de 21%, măsurată pe o distanţă de 200 milimetri.

Incercările metaluluĭ în număr de maĭ multe miĭ, aŭ fost făcute cu epruvete de 20 cm. lungime, măsurată între repere.

Travaliul metaluluĭ admis în calcule a fost 10 kgr. pe m. p. pentru secţiunile barelor în care nu intervine acţiunea vîntuluĭ, şi de 12 kgr. pe m. p. pentru cele alte secţiunĭ. Pentru grinzile transversale şi pentru longeroane s'a admis un travaliŭ maxim de 8 kgr. pe mm. p.

2. *Infrastructura.* După cum

se vede mai departe, cheltuelile datorite infrastructurei constitue partea cea mai importantă din costul total al podului peste Dunăre.

Aceste cheltueli sunt justificate pe de o parte, prin adîncimea mare la care a trebuit să se scoboare fundațiunile, pe de altă parte, prin înălțimea liberă între nivelul apelor celor mai mari și suprastructura.

In privința adîncimei de fundație, Juriul internațional din 1885 recomandase ca fundațiile să se coboare pănă la 31 m. sub nivelul apelor mici. Proiectul executat a derogat de la această recomandație, scoborînd fundațiile pănă la 28,5 m. sub etiagiŭ saŭ pănă la 31,5 m. sub apele ordinare. Pilele sunt implîntate în sol pe o adîncime de 18,50 m. pănă la 22,0 m. Culea din stînga are o adîncime de 25 m. sub etiagiŭ, iar cea din dreapta repauzează direct pe stîncă, care apare la suprafața soluluĭ, pe malul de la Cernavoda.

Înălțimea totală a pilelor, socotind partea liberă, acea din apă și partea îngropată în sol, este de 63,0 m., construită cu totul în zidărie. Forma lor generală este aceea a pilelor executate pe fluviul Volga și pe alte fluviĭ din Canada, pile care sunt prevăzute cu spartghețurĭ.

Secțiunea pilelor, ca tip general, este aceea a unuĭ dreptunghiŭ terminat prin două semicercurĭ. La bază, semicercul din aval este înlocuit prin o jumătate de elipsă; la înălțimea spartghețurilor, semicercul din amonte este înlocuit printr'un triunghiŭ. Presiunile admise aŭ fost: 10 kgr. pe centimetru pătrat pentru solul de fundație și 12 kgr. pe centimetru pătrat pentru zidărie. Ast-fel, s'a dat pilelor, la bază, o lărgime de 10 m. pănă la 11 m. și o lungime de 29,7 m., iar culeeĭ de pe malul stîng, o lărgime de 7,5 m. și o lungime de 17,5 m. Dimensiunile sub reazem sunt: 15,5 m. pe 4,5 m. pentru pile și 20,5 m. pe 5,77 m. pentru culee.

Fundațiele s'aŭ executat prin aer comprimat, întrebuințîndu-se chesoane de fier a căror camere de lucru aveaŭ o înălțime de 2,20 m. și eraŭ prevăzute cu treĭ coșurĭ.

Chesoanele aŭ fost montate complect pe mal și în urmă remorcate cu vaporul la locul întrebuințăreĭ.

Montagiul. — De ordinar, Dunărea înghețată în luna Decembrie și în primăvară, la epoca rupereĭ ghețurilor, transporta mase enorme de sloiurĭ, ce aŭ, cîte odată, 10 m. de înălțime, periclitînd orĭ-ce construcție cu un caracter provizoriŭ, cum sunt schelele. Pe lîngă cheltuelile marĭ ce ar fi ocazionat construirea de schele de 30 m. înălțime, de-asupra niveluluĭ apelor marĭ, ar fi lipsit și timpul trebuitor pentru ca să se execute astfel de schele și tot odată să se termine montarea grindelor cu console pănă în momentul rupereĭ ghețurilor, epoca la care grindele trebuiaŭ să se reazăme, neapărat, pe pile pentru a nu fi expuse.

Din aceste considerațiunĭ, grindele console aŭ fost montate pe schele a căror înălțime era aceea a apelor marĭ (20 m. mai jos de cît înălțimea definitivă), la care se oprise și zidăriele pilelor, și pe care se rezemaŭ grindele odată ce montarea a fost terminată. In urmă, cu ajutorul de prese hidraulice, s'aŭ înălțat grindele, executîndu-se, treptat, zidăria sub dînsele, pănă s'a ajuns la înălțimea definitivă. Grindele semi-parabolice, mai ușoare de cît cele precedente și montagiul lor putîndu-se face mult mai repede, aŭ fost montate pe schele, la înălțimea lor definitivă.

Cantitățile lucrărilor executate și costul lor. — Cantitățile lucrărilor executate pentru podul «Regele Carol I», sunt următoarele:

a) Infrastructura. — Săpăturĭ la aer comprimat, 42743 m. c.; chesoane în fundație, 1136 tone; zidării, 47340 m. c.

b) Suprastructura. — Greutatea oțeluluĭ suprastructureĭ, 5066 tone; greutatea oțeluluĭ aparatelor de reazem, 148 tone.

Costul acesteĭ lucrărĭ a fost: *a)* Infrastructura, 5254429 leĭ; *b)* suprastructura, 3902183 leĭ; *c)* parabole, 772226 leĭ; total 9928838 leĭ.

Lucrărĭ care complectează trecerea Dunăreĭ între Feteşti și Cernavoda. — In afară de podul «Regele Carol I», trecerea de la Feteşti la Cernavoda a mai necesitat următoarele lucrărĭ:

1. Podul peste Borcea, de 420 m. lungime, compus din treĭ deschideri de cîte 140 m. fie-care.

2. Viaducul de racordare la podul Borcea, de 500 m. lungime.

3. Viaducul din Balta, de 1455,2 m. lungime.

4. Viaducul de racordare la podul «Regele Carol I», de 912,75 m. lungime.

Terasamente în lungime de 21 kil.

Cantitățile de lucrărĭ executate aŭ fost:

1. *Podul peste Borcea.*

a) Infrastructurĭ. — Săpăturĭ la aer comprimat, 19043 m. c.; chesoane de fundație, 610 tone; zidării, 19772 m. c.

b) Suprastructurĭ. — Greuta-

tea oţeluluĭ suprastructureĭ, 2716 tone; greutatea oţeluluĭ aparatelor de reazem, 77 tone.

Costul acestor lucrărĭ aŭ fost:

Costul infrastructureĭ, 2266958 leĭ; al suprastructureĭ, 1567259 leĭ; total, 3843217 leĭ.

II. *Viaducele.*

1. Cantităţile de lucrărĭ executate aŭ fost:

a) Infrastructurĭ. — Zidărĭĭ, 35885 m. c.; numărul piloţilor de fundaţie, 9259; lungimea totală a piloţilor intraţĭ în fundaţie, 98688 m.

b) Suprastructurĭ. — Greutatea oţeluluĭ din suprastructurĭ, 6621 tone; greutatea oţeluluĭ din aparatele de reazem, 233 tone; greutatea oţeluluĭ din aparatele de întreţinere, 216 tone; total, 7070 tone.

2. Costul lucrărilor a fost:

Valoarea infrastructureĭ celor treĭ viaduce, 2794145 leĭ; valoarea suprastructureĭ, 2811607 leĭ; total, 5605752 leĭ.

II. *Terasamente, podeţe, pereurĭ.*

1. Cantităţile lucrărilor executate:

Pentru 21 kil. terasamente, 2950000 m. c.; pereurĭ zidite: suprafeţe, 200120 m. p., cub de zidărie, 66000 m. c.; podeţe, 7210 m. c.

2. Costul lucrărilor a fost:

Valoarea terasamentelor, a pereurilor şi podeţelor, 5876410 leĭ.

Recapitulaţia cantităţilor de lucrărĭ care a necesitat trecerea Dunărei de la Feteşti până la Cernavoda este următoarea:

Zidărĭĭ totale executate, 110207 m. c.; greutatea totală a metaluluĭ, 16823 tone; terasamente, 2950000 m. c.; pereurĭ zidite, 66000 m. c.

Costul total al acestor lucrărĭ a fost de 35000000 leĭ.

Executarea lucrărilor trecereĭ de la Feteşti la Cernavoda s'a început în anul 1890 prin aceea a poduluĭ «Regele Carol I».

In ziua de 9 Octombrie 1890, a avut loc solemnitatea punereĭ pietreĭ fundamentale de către M. S. Regele Carol, faţă fiind A. S. R. Principele Ferdinand.

In pila culeeĭ de pe malul stîng, cu care se începuse executarea, şi într'o piatră, aparţinînd unuĭ rînd care trebuia să se scoboare încă cu 2,20 m. sub etagiŭ, a fost pus, închis într'un tub de sticlă, dimpreună cu toate monetele romîne din timpul acela, documentul al căruĭ cuprins este:

NOI CAROL I,

Prin graţia luĭ Dumnezeŭ şi voinţa naţională, Rege al Romînieĭ.

Aducem la ştiinţa tuturora cele ce urmează:

Războiul, purtat în anĭĭ de la 1877 până la 1878 de vitejiĭ Romînieĭ pe cîmpiile Bulgarieĭ, întins'a hotarele ţăreĭ noastre peste ţărmul drept al Dunăreĭ şi făcut'a Regatul Romînieĭ stăpîn la Marea-Neagră, întrupîndu-ĭ Dobrogea.

De atunci necontenit pironită ne-a fost gîndirea la această provincie, însă măreţul Danubiŭ Ne-a oprit şi Ne opreşte să dăm litoraluluĭ Măreĭ-Negre şi porturilor luĭ viaţa şi desvoltarea trebuincioasă pentru prosperitatea economică a ţăreĭ.

Numaĭ construcţiunea unuĭ pod peste Dunăre înlătură aceste piedicĭ.

Corpurile noastre legiuitoare, încălzite de focul nestins al iubireĭ de ţară, aŭ hotărît în anul 1883 clădirea acestuĭ pod şi noĭ am sancţionat în acelaşĭ an patriotica lor hotărîre.

Azĭ ingineriĭ romînĭ clădesc podul.

Nu vor trece de cît cîţĭ-va anĭ şi săvîrşită va fi grandioasa lucrare, un monument care va transmite urmaşilor noştri şi generaţiunilor viitoare dovadă de puterea de viaţă, patriotismul şi hărnicia Romînieĭ actuale.

Fie ca această măreaţă lucrare să sporească prosperitatea şi gloria scumpeĭ noastre ţărĭ, fie ca prin ea să se strîngă legăturile care unesc Dobrogea de patria mumă, fie ca porturile eĭ să ajungă la o splendoare vrednică de solicitudinea ce le poartă Ţara.

Preţuind aşa valoarea poduluĭ peste Dunăre la Cernavoda, hotărît'am să se aşeze în prezenţa Mea, a Principeluĭ Ferdinand, Moştenitorul presumtiv al Coroaneĭ, a Ministrilor care se află la cîrma Ţăreĭ, piatra fundamentală în zidăria, care formează cel d'intîiŭ picior al poduluĭ pe ţărmul stîng al Dunăreĭ.

Acest document comemorativ s'a semnat de Noĭ în două exemplare, carĭ s'aŭ investit cu sigiliul Statuluĭ.

Un exemplar, însoţit de monetele corente, se va îngropa de Noĭ în piatra fundamentală în ziua a noua a luneĭ Octombrie 1890 de la naşterea Mîntuitoruluĭ, în al 25-lea an al Domnieĭ Noastre şi al 10-lea de la înfiinţarea Regatuluĭ Romînieĭ; cel de al doilea exemplar se va păstra în Arhivele Statuluĭ.

La banchetul ce a urmat serbarea, D-l Al. Marghiloman, Ministrul Lucrărilor Publice de atuncĭ, rosti cuvîntarea următoare:

SIRE,

Spintecînd munţiĭ şi înlăturînd valurile, Traian îşĭ deschise o cale, — aşa se rosteşte o inscripţiune bătrînă de aproape opt-spre-zece secole.

Pe acea cale, Marele Impărat duse civilizaţiunea romană de la Istru la Tisa, la Nistru, iar opera luĭ de colonizare fu aşa de virtoasă, că nicĭ veacurile, nicĭ furtunile nu aŭ putut smulge neamul romînesc din lanurile fundate de bătrînul sînge roman.

Lucrarea materială era în proporţiune cu mărimea ţinteĭ şi vestigiele eĭ, încă vizibile la Severin, atestă geniul celor carĭ aŭ executat-o.

După aşa îndelungĭ timpurĭ, reîncepem, Sire, opera strămună, şi după cum prin podul Impăratuluĭ Roman a trecut lumina dincoace de Dunăre, prin podul Regeluĭ Romîn se va implînta cultura şi înfrăţirea dincolo de Dunăre.

Podul Romanilor a fost maĭ măreţ de cît piramidele şi Coliseul; podul Romînilor va fi cel maĭ mare de pe continent; zidăriile luĭ ar ajunge pentru a încinge de două orĭ capitala Ţăreĭ cu un val înalt de treĭ metri şi fierăria luĭ ar ţine în cumpănă greutatea uneĭ oaste de 60000 oamenĭ.

Ne putem făli cu această grandioasă întreprindere, căcĭ ingineriĭ romînĭ aŭ conceput-o, ingineriĭ romînĭ o conduc astăzĭ, pe cînd, sunt abia 30 anĭ, străinĭ ne făceaŭ neînsemnatele lucrărĭ de fier ce aveam.

In această scurtă amintire pare că este scrisă toată istoria noastră contimporană.

Şi inima Voastră, Sire, de sigur bate îndoit de cald, cînd evenimentele conduc paşiĭ Majestăţeĭ Voastre pe aceste ţărmuriĭ. De pe ele, la glasul Vostru, s'a redeşteptat voinicia străbună, pe ele, de pe îndemnul Vostru, se afirmă din noŭ hărnicia străbună.

Mîndriĭ de victoriile plătite cu sînge, să serbăm veseliĭ şi victoriile, tot atăt de glorioase, plătite cu muncă şi sîrguinţă.

Şi unele şi cele-l'alte, Vouă se închină, Sire.

Şi unele şi cele-l'alte în oţel sunt turnate, pentru că în inima Romînilor sunt adînc săpate.

Să trăeşti, Sire.

Să trăiască M. S. Regina.

Să trăiască A. S. R. Principele Ferdinand.

Apoĭ M. S. Regele, luînd cuvîntul, rosti:

Sunt foarte mişcat de cuvintele aşa de adînc simţite ce'Mĭ exprimaţiĭ cu atîta căldură şi Vă mulţumesc din suflet.

Serbarea de astă-zĭ este o adevărată satisfacţie pentru Mine, căcĭ este tocmaĭ un an, de cînd cu ocazia călătorieĭ Mele în Dobrogea, am făgăduit şi apoĭ am stăruit ca podul peste Dunăre să fie început. Astă-zĭ făgăduiala Mea este un fapt împlinit şi sunt fericit că am putut încununa întîiul stîlp al poduluĭ, în faţa uneĭ întruniriĭ aşa de impunătoare şi a populaţieĭ din Dobrogea care a alergat din toate părţile, spre a fi martoră la această operă, care va lega de-a pururea aceste două ţărmuriĭ ale Dunăreĭ, înfrăţind interesele şi cimentînd unirea între aceste două trunchiuriĭ ale Statuluĭ Romîn în chip trainic şi neperitor.

Măreaţă este lucrarea concepută şi condusă de ingineriĭ noştri şi mîndru Suntem de o întreprindere aşa de însemnată, care va fi izvor de bogăţie pentru Ţară şi care va găsi un răsunet puternic în toată Europa.

Trebue să punem acum toate silinţele spre a isprăvi cît maĭ curînd podul peste Borcea şi peste Dunărea mare şi portul de la Constanţa, fiind-că atuncĭ calea cea maĭ scurtă între Marea de Nord şi Marea-Neagră va fi deschisă şi Romînia va stăpîni o mare parte a comerciuluĭ din Orient.

Convins că aceste prevederĭ se vor realiza, închin acest pahar iubituluĭ Meŭ popor, care n'a cruţat nicĭ un sacrificiŭ, spre a întări moşia sa strămoşească şi a asigura viitorul său.

Să trăiască Romînia.

Solemnitatea inaugurăreĭ lucrărilor a avut loc în ziua de 14 Septembrie 1895, faţă fiind M. M. L. L. Regele şi Regina însoţiţi de A. A. L. L. R. R. Principele şi Principesa Romînieĭ, de A. S. R. Principele Leopold de Hohenzollern, A. S. Principele Wilhelm de Hohenzollern, A. S. Principele Bernard, A. S. Principesa Charlota de Saxa-Meiningen, A. S. Principesa Feodora, Corpul Diplomatic, Miniştriĭ, foştiĭ Miniştri de Lucrărĭ Publice, biurourile Corpurilor Legiuitoare, mariĭ demnitarĭ aĭ Statuluĭ, reprezentanţiĭ caselor marĭ carĭ aŭ executat lucrările linieĭ Feteşti-Cernavoda şi de un numeros public, care venise să asiste la acea serbare.

După ce M. S. Regele a bătut cel din urmă nit al poduluĭ şi după ce s'a terminat serviciul religios oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Primat, s'a procedat la închiderea în zidul culeeĭ de pe malul drept, al documentuluĭ comemorativ al căruĭ cuprins este:

NOI CAROL I,

Prin graţia luĭ Dumnezeŭ şi voinţa naţională

REGE AL ROMÂNIEI

In anul mîntuireĭ 1890 am pus piatra fundamentală a poduluĭ, menit să împreuneze cele două malurĭ ale Dunăreĭ între Feteşti şi Cernavoda.

După cinciĭ anĭ de muncă statornică, Dumnezeŭ hărăzind Ţăreĭ linişte şi îndestulare, astă-zĭ, în a 14-a zi a luneĭ Septembrie, din anul mîntuireĭ 1895, şi al 30-lea al Domnieĭ Mele, mulţumită rîvneĭ şi măestrieĭ ingînerilor romînĭ, am trecut pe deasupra valurilor celor două braţe ale Dunăreĭ măreţe şi am bătut cel din urmă cuiŭ, care a încheiat şi sfîrşit aceste falnice lucrărĭ, faţă fiind M. S. Regina, Alteţele Lor Regale Principele şi Principesa Romînieĭ, iubitul Meŭ frate, Principele Leopold de Hohenzollern, nepotul Meŭ, A. S. Principele ereditar de Hohenzollern, Alteţa Sa Principele ereditar de Meiningen şi Alteţa Sa Regală Principesa ereditară de Saxa Meiningen, înaltul cler, miniştriĭ Meĭ, preşedinţiĭ şi membriĭ biurourilor Corpurilor legiuitoare, trimişiĭ puterilor străine acreditaţĭ pe lîngă Mine, înaltiĭ demnitarĭ aĭ Statuluĭ, fruntaşiĭ oştireĭ Mele şi corpul technic.

De azĭ înainte nimic nu maĭ desparte Romînia din stînga Dunăreĭ de Dobrogea, pe care, prin vitejia ostaşilor noştri, din războiul de la 1877, am împreunat-o din noŭ cu patria mumă. Astfel Vom putea da acesteĭ provinciĭ şi porturilor eĭ de pe ţărmul Măriĭ, toată îngrijirea Noastră, spre a lor desvoltare şi propăşire.

Mîndri, împreună cu Ţara întreagă, că am ridicat un monument, care face faă neamuluĭ romînesc şi care va fi pururea îndemn puternic pentru urmaşiĭ noştri, spre a purcede tot maĭ departe pe calea munceĭ, a civilizaţieĭ şi a măririeĭ, Am semnat acest document de vecinică amintire.

Am chibzuit, dar, ca, după sfinţenia poduluĭ, făcută de I. P. S. S. Arhiepiscopul şi Mitropolitul Primat, un exemplar să fie aşezat în zidăria de pe malul drept al Dunăreĭ, împreună cu copia documentuluĭ, ce a fost pus în zidăria picioruluĭ de pe ţărmul stîng, iar cel de al doilea să se păstreze în Arhivele Statuluĭ.

După această ceremonie, a avut loc încercarea poduluĭ cu un tren compus din 15 locomotive, dintre cele maĭ grele, toate sub presiune şi care a trecut podul cu o vitesă de 80 kil., iar la eşirea de pe pod, trenul avea o vitesă de 96 kil.

Maiestăţile lor şi Alteţele Regale cu Auguştiĭ oaspeţĭ s'aŭ urcat în urmă în trenul regal, trecînd Dunărea şi astfel s'a declarat punerea în circulaţie a poduluĭ «Regele Carol I».

La banchetul care a avut loc, d-l Olănescu, Ministrul Lucrărilor Publice, a pronunţat următorul discurs:

SIRE,

Se apropie 18 veacurĭ de cînd valurile măreţeĭ Dunăre aŭ fost subjugate pentru întîia oară.

Atuncĭ, un mare Domn din apus a zidit podul său de piatră ca să zămislească neamul romînesc şi să-şĭ scrie numele în cartea nemuririeĭ.

Astă-zĭ, Maiestatea Ta, venit tot din apus, înfrîngĭ pentru a doua oară, cu piatră şi cu fer, falnicul fluviŭ, ca să asigurĭ pentru tot-d'auna pașnica propășire a Regatuluĭ, pe care cu vitejie şi cu înțelepciune l'aĭ întemeiat în acea vale pe care a smuls-o barbarieĭ Impăratul Traian.

Ast-fel se leagă firul întrerupt al istorieĭ şi se amestecă, în admirația şi recunoştința noastră, chipul luĭ Traian, întemeietorul, cu al luĭ Carol, reînvietorul. Şi unul şi altul vitejĭ şi biruitorĭ în războaie, şi unul şi altul marĭ şi spornicĭ ziditorĭ de monumente, fala vremurilor lor.

Gloria Impăratuluĭ roman, strămoşiĭ noştri aŭ nemurit-o în coloană de piatră în Roma, şi în tropeul pe care tot aicĭ, tot pe acest pămînt al Dobrogeĭ, l'aŭ așezat, dovadă a adîncieĭ lor cumințiĭ, care aŭ înțeles importanța Țăriĭ cucerită de Traian pentru împărăția romană, şi a maluluĭ drept al Dunăreĭ pentru noua provincie.

Slava Maiestățeĭ Tale se va nemuri de urmaşiĭ noştri pe tot pămîntul Romînieĭ, cum stă tipărite în toate inimile noastre dragostea de Maiestatea Ta. Nicăerĭ, însă, maĭ mult de cît în această parte a regatuluĭ, pe care după patru sute de anĭ de despărțire de la trupul patrieĭ, a fost dat Maiestățeĭ Tale să o lipească iarăşĭ şi pentru tot-d'auna la coroana acelor voevozĭ, carĭ, cu mîndrie puneaŭ în titlurile lor şi pe acela de Stăpînitorĭ aĭ Dobrogeĭ.

Nimic n'a lipsit, Sire, Domnieĭ Maiestățeĭ Tale. Aĭ cucerit neatîrnarea şi aĭ înființat Regatul; aĭ înzestrat Romînia cu drumurile de fer, şi astă-zĭ îĭ deschizĭ drumul la Mare, fără de care nicĭ un neam pănă acum n'a putut întemeia putere trainică.

Fericit şi biruitor aĭ fost în războaie, Sire, fericit şi biruitor eştĭ în timp de pace. Fericit şi biruitor pentru că în tot-d'auna aĭ avut o nemărginită încredere în supuşiĭ Maiestățiĭ Tale.

Cu ostaşiĭ Țăreĭ aĭ învins în cîmpiile Bulgarieĭ; cu meşteriĭ Țăreĭ aĭ îngenunchiat Dunărea.

De aceea, Sire, încredereĭ nestrămutate a Maiestățeĭ Tale răspunde credința nețărmurită a națiuneĭ, şi din Carpați pănă la Mare, din tot locul, răsună un singur strigăt:

Să trăeştĭ Sire.

Să trăiască Maiestatea Sa Regina.

Să trăiască Dinastia noastră.

Domnul G. Duca, Directorul general al Căilor ferate, în numele inginerilor, a rostit următorul toast:

SIRE,

Ingineriĭ Vă mulțumesc că ațĭ binevoit prin prezența Voastră şi a Augusteĭ Voastre Familiĭ, să facețĭ şi maĭ strălucită serbarea de azĭ.

Inaugurarea linieĭ Feteşti-Cernavoda, menită să prelungească căile noastre de comunicație pănă la Mare, este o serbare a națiuneĭ; ea va însemna una din marile date în istoria propășireĭ economice a Țăreĭ, dar ea este în acelaşĭ timp şi consfințirea uneĭ opere mărețe, săvîrşite de ingineriĭ romînĭ.

Cînd, în 1890, Maiestatea Voastră a pus întîia piatră a poduluĭ peste Dunăre, care, cu drept cuvînt, numără între lucrările cele maĭ de căpetenie datorite arteĭ inginerului, Ea a voit să dea o nouă dovadă de solicitudinea Sa pentru lucrările folositoare Țăreĭ, şi să îmbărbăteze pe aceia carĭ, timp de 5 anĭ, aveaŭ să consacreze toată inteligența, toată munca lor, la săvîrşirea acesteĭ opere uriaşe.

Astă-zĭ, cînd izbînda a încununat silințele lor neobosite, să-mĭ fie îngăduit a aduce un meritat tribut de laude domnuluĭ Saligny, autorul proectelor şi directorul lucrărilor, inginerilor carĭ aŭ fost colaboratorĭ săĭ devotațĭ, marilor Societățĭ Fives-Lille, Cockerill, Gärtner-Creuzot, şi tutulor întreprinzătorilor, carĭ n'aŭ cruțat nimic pentru a aduce la un bun sfîrşit o operă plină de greutățĭ.

Sire, Țara se poate făli cu aceste lucrărĭ, carĭ dovedesc progresele făcute de corpul inginerilor în anĭ bine cuvîntațĭ aĭ Domnieĭ Maiestățeĭ Voastre. Liniile noastre ferate, marile căĭ naționale, carĭ duc la granițele Țăreĭ, lucrările hidraulice, docurile de la Brăila şi de la Galați, sunt atîtea dovezĭ de muncă roditoare a acestuĭ corp. Şi dacă ținem în seamă că două treimĭ din ingineriĭ, carĭ aŭ luat parte la executarea lucrărilor, al căror sfîrşit îl serbăm astă-zĭ, sunt eşițĭ din şcoala noastră de podurĭ şi şosele, o legitimă mîndrie trebue să simțim.

In 1866, abia 21 ingineriromînĭ eraŭ în serviciul statuluĭ; azĭ eĭ sunt legiune şi alcătuesc o a doua armată, tot atît de nemărginit devotată Maiestățeĭ Voastre şi Țăreĭ, ca şi aceea în capul căreia ațĭ cucerit, Sire, neatîrnarea Romînieĭ. Această armată a progresuluĭ, care la vreme de nevoe va fi alăturĭ cu cea-l'altă pentru apărarea tronuluĭ şi a patrieĭ, are şi dînsa, în luptele sale pacinice, morțiĭ şi rănițiĭ săĭ; acestor victime ale datorieĭ, pe care poeții nu le slăvesc, noĭ cel puțin le datorăm o duioasă amintire.

SIRE,

Ațĭ trecut Dunărea ca să ducețĭ oştirea la victorie, astă-zĭ trecețĭ iar Dunărea ca să sărbătoriți o altă victorie: aceea a munceĭ în potriva elementelor.

In adevăr, cîte greutățĭ eraŭ de învins:

O tăetură de 500000 m. cubĭ, 1000 m. de podurĭ şi de viaducte peste Borcea, 2000000 m. cubĭ de rambleurĭ apărațĭ în contra apelor prin 200000 m. pătrațĭ de pereurĭ zidite, un viaduct de $1^1/_2$ kil. în mijlocul bălțeĭ, altul de 900 m. şi toate aceste lucrărĭ pentru a ajunge la ultimul şi cel maĭ mare obstacol, Dunărea.

In zadar bătrînul fluviŭ a căutat să apere cu furie liniştea sa seculară, turburată cu atîta îndrăzneală, deslănțuindu-şĭ valurile şi înecînd întreaga cîmpie, de la malul Dunăreĭ pănă la malul Borceĭ; lupta a fost crîncenă, dar el a fost învins.

Fundațiunile poduluĭ sunt coborîte la 30 m. sub nivelul apelor micĭ; pare că el a înfipt cu dragoste rădăcinĭ adîncĭ în fundul rîuluĭ, ca nicĭ valurile, nicĭ sloiurile, nicĭ furtunile să nu-l zdruncine; stăpîn să rămînă pe țărmurile Dunăreĭ, precum poporul romîn, cu toate dușmăniele, stăpîn a rămas pe pămîntul strămoşesc.

El se înalță la 30 m. d'asupra apelor marĭ, pare că ar vrea să cuprindă într'o ochire cît maĭ mult din scumpa Țară, să arate cît de sus ea a ajuns, adică vrea să zică fie-căruia, gîndiți-vă ce a fost Muntenia, ce a fost Moldova, priviți ce sus este acum Regatul Romînieĭ.

Imense deschiderĭ de 190 m. despart pilele, lăsînd trecereĭ o cale largă, precum largă a fost tot-d'auna calea ce Romînia a deschis progresuluĭ.

Şi pe de asupra stau aşezate 5000000 kil. de metal, masă enormă care a trebuit să fie ridicată la 30 m. înălțime.

De oțel este coroana pe care Romînia v'a pus-o pe cap, Sire; de oțel este brațul pe care Romînia îl întinde Dobrogeĭ, ca un simbol de vecinică unire şi de puternic sprijin.

Iată podul «Regele Carol I», el poartă numele vostru, Sire, căcĭ prin nestrămutata Voastră încredere, în foloasele ce Țara va trage din această lucrare, visul Maiestățeĭ Voastre, de acum un sfert de veac, este azĭ îndeplinit.

SIRE,

Spre izvoarele Dunăreĭ strămoşiĭ Voştri aŭ clădit un mîndru castel, leagănul

unei ilustre dinastii; spre gurile Dunărei ați clădit un alt falnic monument. Urmașii Maiestății Voastre îl vor privi ca pe o pildă de fapte mari, săvîrșite sub Domnia-Voastră; iar generațiile viitoare, văzînd cu uimire podul «Regele Carol I» vor zice:

Carol viteaz a fost în timp de luptă, mare și înțelept Rege în timp de pace.

Iar noi toți, Sire, cu inima plină de cea mai nemărginită dragoste spunem:

Să trăiți, Sire.

Trăiască M. S. Regina.

Trăiască Dinastia.

M. S. Regele a luat cuvîntul, zicînd:

Intruniți aci pe țărmurile Dobrogei, de a pururea unită prin sîngele vitejilor noștri și din nou făurită printr'un lanț de fer cu Romînia, serbăm un eveniment, așteptat cu nerăbdare de Țara întreagă, care va găsi un răsunet mare, departe peste hotarele sale. Săvîrșirea podului peste Dunăre, dorit de un sfert de veac de Mine, este astă-zi un fapt împlinit, și uriașă se ridică înaintea noastră această falnică operă, ca o mărturie vădită a tăriei Regatului.

Geniul omenesc, în care se resfrîng progresul și avîntul puternic al Romîniei, a învins toate greutățile, a înlăturat toate piedicele spre a executa această lucrare trainică și neperitoare, care trebue să arate lumei că vrednic este poporul romîn de frumoasa sa chemare la gurile Dunării și pe pragul Orientului.

Monumentele sunt istoria vie a popoarelor; pînă astă-zi urmele lui Traian nu s'au șters. Cine nu vorbește de podul său de la Severin? Să dea Dumnezeu ca al doilea pod, stabilit după mii de ani pe Dunărea-de-Jos, să trăiască veacuri spre a povesti generațiunilor viitoare, din neam în neam, că, numai prin jertfe, lupte și o muncă statornică statul romîn a putut fi întemeiat.

Mîndru pot fi dar, că sub Domnia Mea s'a conceput și isprăvit, de inginerii noștri, acest măreț pod, care va atrage o însemnată parte a comerciului european pe căile noastre ferate, fiind-că astăzi stăpînim linia cea mai scurtă între mările nordice și țările din Orient.

Aruncăm acum o privire mai departe pe mare, pe această nemărginită cale de apă, unde se încrucișează nenumăratele drumuri ale mișcării întregei lumi, care răspîndesc bogățiele asupra națiunelor. Prin portul de la Constanța podul peste Dunăre ne deschide această cale largă, care va spori într'un mod neașteptat relațiunile noastre comerciale și va asigura desvoltarea noastră maritimă.

Steagul Romîniei, care este deja cunoscut în porturile din Europa, în curînd va fîlfîi și în toate țările cele mai depărtate ale Universului, ducînd cu dînsul renumele scumpei noastre patrii. Cu inima plină de bucurie, exprim această convingere, în fața acestei impunătoare adunări, în fața uriașului nostru pod, pe care 'l privesc ca cheia de aur a unui viitor strălucit, mulțumind călduros tuturor acelora cari au contribuit la marea izbîndă ce se serbătorește asta-zi de noi cu atît de adîncă satisfacție. Mulțumesc de asemenea pentru cuvîntările așa de bine simțite și atît de măgulitoare pentru Mine; mulțumesc corpului technic pentru rîvna și hărnicia ce a desfășurat în numeroasele lucrări publice, săvîrșite în cursul celor din urmă ani, și care găsesc cea mai frumoasă a lor încoronare în podul de peste Dunăre.

Fericit Sunt că înalții oaspeți și D-v. toți sunteți martori la această memorabilă zi, care înseamnă o nouă epocă în viața noastră economică, și sunt sigur că vă veți uni cu Mine în strigarea de: să trăiască iubita Noastră Romînie, al cărui avînt nimeni nu'l poate opri în drumul măririi și al propășirei.

(Articol redactat de D. A. Saligny).

Podul-Cheia, *sat*, făcînd parte din com. rur. Brebul, jud. și pl. Prahova. Are o populație de 110 locuitori.

Vîlceaua Valea-Rea desparte acest cătun de Brebul-Megiesc.

Și-a luat numele de la o strîmtoare foarte îngustă în formă de cheie, pe unde trece rîul Doftana.

Podul-Cheiei, *proprietate* a Eforiei Spitalelor Civile din București, fostă pendinte de schitul Brebul, com. Brebul, jud. și pl. Prahova, care se arendează cu 520 lei anual.

Podul-Corbeanca, *cătun*, pe proprietatea Corbii-Mari, pl. Neajlovul, jud. Vlașca.

Podul-Corbului, *sat*, făcînd parte din com. rur. Comarnicul, plaiul Peleșul, jud. Prahova. Are o populație de 164 locuitori. E situat între văile Prahovei, Braduluĭ și Corbului, într'o poziție foarte frumoasă.

Podul-cu-Fagi, *vale*, isvorește din raionul com. Valea-Lungă, jud. și pl. Prahova, și se varsă în Valea-lui-Dan, tot în raionul com. Valea-Lungă.

Podul-cu-Florile, *platou*, pe vîrful munteluĭ Zănoaga, jud. Dîmbovița. In acest platou este și un lac tot cu numele de Podul-cu-Florile, sau Cîmpul-cu-Florile. Acest platou este plin de flori vara și are o priveliște încîntătoare. E înconjurat de jur-împrejur cu colți de piatră foarte înalți și ascuțiți.

Podul-de-Fier, *sat*, jud. Bacău, pl. Bistrița-de-sus, com. Săucești, situat pe malul Bistriței, la 5 1/2 kil. de Săucești (școală). Are o populație de 15 familii, sau 60 suflete; 6 cîrciume.

Locuitorii posedă: 30 vite mari cornute, 60 oi, 2 cai și 9 porci.

Se află situat lîngă podul de fier de pe Bistrița, al căii ferate Bacău-Roman.

Podul-de-la-Celeiu. Vezi Podul-Antic-de-la-Celeiu.

Podul-de-la-Ruși, *pod*, peste rîul Bistrița, jud. Neamțu, situat la marginea despre S. a orașului Piatra; unește trupul Mărăței cu Petro-Dava și cariera de piatră de peste rîul Bistrița.

Podul-de-Piatră, *pichet vechiu de frontieră*, pe Dunăre, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, în dreptul satului Bordușani-Mari.

Podul-Doamneĭ, *pod*, jud. Vlașca, peste apa Gîsca saŭ Ilfoveățul, pe proprietatea cu acelașĭ nume ce constitue moșia Babele. Aci, la 1775, ne spun Fraților Tunusli, a fost un metoh de călugărițe.

Podul-Drăgan, *vechĭe numire a satuluĭ* Malul.

Podul-Frînculuĭ, *loc izolat* în jud. Prahova, com. Gornetul-Cuib, pl. Podgoria, unde Valea-Beneĭ se varsă în pîrîul Nucețeanca.

Podul-Grosuluĭ, *com. rur.* și *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Dumbrava, la 43 kil. de orașul Turnul-Severin. E situată pe vale. Satul formează comună cu cătunele Petrea și Podeni, avînd o populație de 1500 suflete, locuind în 250 case; 2 biserici, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți.

Se mărginește spre N. cu com. Adunați-Teiuluĭ; spre E., cu com. Bîcleșul și com. Corzul; la S. cu comunele: Pădina-Mare și Slașoma; iar spre V., cu comunele: Plopi, Stignița și Iablanița.

Locuitorii posedă: 60 pluguri, 104 care cu boĭ, 12 căruțe cu caĭ; 20 stupi cu albine.

Prin comună trece șoseaua ce vine de la Stignița și merge la Bîcleșul, trecînd prin Podul-Grosuluĭ.

Budgetul comuneĭ e la venituri de 1258 leĭ; iar la cheltueli de 1068 leĭ.

Vite: 670 vite marĭ cornute, 32 caĭ, 760 oĭ și 540 rîmătorĭ.

Dealurĭ maĭ principale sunt: Dîrdoaia, Petra și Dealul-Tudosieĭ.

Locurĭ maĭ însemnate sunt: Morminți, la confluența pîrîuluĭ Stignița cu pîrîul Drincea (Podul-Grosului); la Petra, în Dealul-Petreĭ, o stîncă înaltă despre care legenda spune că ar fi adusă aci de către o fată de Jidov (uriaș).

Ape sunt: pîraiele Drincea, Stignița și Iablanița.

Podul-Iloaieĭ, *tîrgușor* și *com. rur.*, în partea de S. a pl. Bahluiul, jud. Iași, așezat la capătul podișuluĭ, ce se întinde de la N. spre S., între pîrîul Bahluețul și rîul Bahluiul, carĭ fac confluența în centrul tîrguluĭ, de unde se deschide întinsul șes al Bahluiuluĭ.

La 1810, maĭ mulțĭ Evreĭ aŭ cerut de la proprietarul moșieĭ Totoești, de a le da voĭe, să se așeze în această localitate, ca să deschiză tîrg și la 1818, după hrisovul luĭ Calimah - Voevod, s'a întemeiat tîrgul la pod, luînd numire de Podul-Iloaeĭ. De oare ce în această localitate se întrunesc într'un punct maĭ multe capete de moșiĭ, fie-care proprietar a dat voe, ca pe părțile lor, să se așeze tîrgul și aceasta se vede din maĭ multe hrisoave ce aŭ fost recunoscute de către Domnĭ, în anii 1823 și 1839.

Pănă la anul 1864, acest tîrgușor era administrat de un comisar al guvernuluĭ, iar de atunci e clasat între comunele rurale.

Sunt statornicite zile de tîrg numaĭ Duminicele, iar iarmaroace anuale patru: dela 1—8 Iulie, dela 10—18 Octombrie, dela 12—20 Decembrie și în Săptămîna-Albă. La aceste iarmaroace se face comerciŭ întins de: cereale, vite de tot soiul, brînză, pieĭ, lînă și lemnăriĭ, fiind în stînga moșiĭ marĭ de cîmp, iar în dreapta moșiĭ cu pădurĭ.

Teritoriul tîrgușoruluĭ are o întindere cam de 164 hect., cu populație de 330 familiĭ saŭ 2736 locuitorĭ, din carĭ două părți sunt Evreĭ, ocupîndu-se cu comerciul, Romînii, îndeletnicindu-se cu agricultura și creșterea vitelor.

Se află situat la jumătatea caleĭ dintre Iași și Tîrgul-Frumos, la 22 kil. de fie-care dintre aceste localități. Prin mijlocul luĭ trece șoseaua națională, iar pe marginea despre S., calea ferată, avînd și o stație.

In centrul tîrgușoruluĭ se află o zidire mare și frumoasă, proprietatea comuneĭ, în care este cancelaria și precepția comuneĭ, precum și cancelaria sub-prefectureĭ plășeĭ Bahluiul. Alăturea este școala mixtă, cu localul eĭ propriŭ, condusă de 2 învățătorĭ și 2 învățătoare și care a fost frecuentată în 1899—900 de 154 copiĭ. Scoala de băeți se află aci de la 1862, cea de fete, de la 1867.

In tîrguleț maĭ sunt: o biserică de zid noŭ, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și un eclesiarh; o farmacie; un spital pentru bolnavĭ, întreținut de județ; o cazarmă pentru o companie de dorobanți și un biuroŭ telegrafo-poștal; o moară cu vaporĭ, pentru măcinat făină, cu mașinĭ perfecționate și luminată cu lumină electrică.

Budgetul comuneĭ este de 30211 leĭ, 20 banĭ, la venituri și de 30157 leĭ, 50 banĭ, la cheltuelĭ.

Vite: 917 vite marĭ cornute, 1186 oĭ, 208 caĭ și 220 rîmătorĭ.

Podul-Iloaeĭ, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Iași, pl. Cîrligătura-Bahluiul, com. Podul-Iloaeĭ, pe linia Iași-Păscani, pusă în circulație la 1 Iunie 1870. Se află între stațiile Cucuteni (8.7 kil.) și Sîrca (11.1 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mării, de 41 m., 95. Venitul acesteĭ stațiĭ pe 1896 a fost de 197.415 leĭ, 66 banĭ.

Podul-Jijieĭ, *sat*, jud. Iași, pl. Braniștea, com. Golăești, situat între rîul Jijia și gîrla Dubruvățul; și avînd o populație de 44 familiĭ, saŭ 201 suflete.

Are o moară pe apa Jijieĭ.

Locuitoriĭ posedă: 151 vite marĭ cornute, 410 oĭ, 44 caĭ și 52 rîmătorĭ.

Podul-Laculuĭ, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Orașuluĭ, căt. com. Odobasca, numit și Urecheștid.-j., pentru-că maĭ înainte ținea de com. Urechești. Vezĭ Laculuĭ (Podul-).

Podul-Lat, *deal*, ce se întinde maĭ în tot lungul săŭ în partea de E. a com. Cornul, jud. și pl. Prahova. Servă de pășune vitelor.

Podul-Lat, Giantăul, Cioata și Poiana-Humeĭ, *deal* întins, ce poartă aceste numirĭ și înconjoară com. Lipova, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, în formă de semicerc, începînd de la N.-V. spre S. De la V. spre E. poartă numele de Chiliile, Lipova-Strîmbă, Răgoazele, Scaunul-Doamneĭ, Potopoaia, Drăcoaia, Mocanul, Plopani și Voiosul. Trecînd în com. Doagele, se prelungește înainte până la com. Dragomirești, pl. și jud. Tutova, formînd acolo o limbă de pămînt, unde se unește valea și pîrîul Lipova, cu valea și pîrîul Tutova.

Culmea acestuĭ deal, în toată prelungirea sa, servă de hotar despărțitor, de la Giantăul împrejur și până la Răgoazele între acest județ și jud. Roman; iar de la Răgoazele până la Voiosul, unde se termină această com., desparte județul de jud. Tutova.

Tot acest deal, în partea de S.-V., desparte acest județ de jud. Bacăŭ.

Dealul, în mare parte din ramificările luĭ, e acoperit de păduri cu arborĭ ce daŭ lemne pentru foc și construcțiunĭ: brazĭ, aninĭ și mesteacănĭ; parte e acoperit cu finaț, parte cu suhat și parte cu viĭ.

Podul-luĭ-Petrache, *sat*, în jud. Dîmbovița, pl. Ialomița, cătunul com. Bolovani. In cătun este și un pod peste Dîmbovița, pe șoseaua ce merge la gara Titu prin Tîrgoviște.

Podul-luĭ-Tăutu, *pod de piatră*, pe Pîrîul-Mare, de pe moșia Rudești, jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, comuna Grămești. A fost construit de către Marele Logofăt Ioan Tăutu, după tradițiunea ce se păstrează.

Podul-luĭ-Traian, de la Severin, *fost pod peste Dunăre*, în partea de S.-E. a orașuluĭ T.-Severin, construit de architectul Apolodor de la Damasc, din ordinul Impăratuluĭ Traian, în anul 104, cu ocaziunea războiuluĭ al doilea dacic.

Podul era așternut pe 20 stîlpĭ de piatră împreunațĭ prin bolte de lemn, iar pe d'asupra se întindea podeala cu amîndouă parmaclîcurile sale împodobite în răscrucĭ.

Din causa vremeĭ și a barbarilor năvălitorĭ, boltile și podeala s'aŭ stricat, rămînînd numaĭ stîlpiĭ de zidărie, carĭ staŭ până astăzĭ în ființă ascunșĭ sub apă. Dar cele două căpătîie stricate ale poduluĭ se văd încă în picioare pe amîndouă malurile opuse. Căpătîiul de pe malul stîng a fost desgropat de d. Gr. Tocilescu împreună cu castelul de lîngă dînsul, care apăra podul. (Vezĭ Gr. G. Tocilesco, *Fouilles et recherches archéologiques en Roumanie*, p. 140—141).

Podul-luĭ-Zisu, *rîŭ*, în jud. Ilfov, pl. Oltenița, com. Prundul, avînd o lungime de aproape 2 kil. și curgînd prin moșiile Pueni și Prundul.

Podul-Lung, *sat*, făcînd parte din com. rur. Comarnicul, pl. Peleșul, jud. Prahova. Are o populație de 284 locuitorĭ. E situat la S. comuneĭ, între văile: Prahoveĭ, Corbuluĭ și Saruluĭ.

Podul-Lupeĭ, *vale*, în jud. Ialomița, pl. Borcea, pe teritoriul com. Ciocănești-Sîrbi. Pe aci trece drumul care duce de la Călărași la București.

Podul-Motruluĭ, *mahala*, jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., com. Stîngăceaua.

Podul-Neaguluĭ, *vechia numire a comuneĭ* Predealul, pl. Peleșul, jud. Prahova. Se întindea maĭ înainte de la Predeal până la Posada, cuprinzînd toate cătunele carĭ formează actualmente comuna Predeal, apoĭ teritoriul com. Sinaia cu căt. Izvorul, precumși Posada și Podul-Neaguluĭ.

Reședința com. era la Bușteni.

La 1864, cătunele Posada și Podul-Neaguluĭ s'aŭ alipit la Comarnicul și la 1874, după dorința exprimată de M. S. Carol I, com. Podul-Neaguluĭ a luat numirea de Sinaia, iar primăria s'a mutat de la Bușteni în această din urmă localitate.

Prin legea din 1880, Sinaia a fost declarată comună urbană.

Podul-Neaguluĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Comarnicul, pl. Peleșul, jud. Prahova. Are o populație de 142 locuitorĭ. E situat pe malul drept al rîuluĭ Prahova, la poalele munteluĭ Pleșuva-Mare și cuprins între văile Obieleĭ (N.) și Mesteacănuluĭ (S.).

La N. de acest cătun, în localitatea numită Lespezile, este o biserică fondată la 1661 de Jupîn Pîrvu Cantacuzino, vel Logofăt, cu tatăl său Drăghiciu vel Spătar.

Pe la sfîrșitul veaculuĭ XVII nu exista nicĭ un sat aci sus la munte; case țărănești întîlneaĭ pe valea Prahoveĭ abia la Comarnicul, în cât. Podul-Neaguluĭ, ceea ce ar dovedi că acest cătun este cel maĭ vechiŭ de pe valea Prahoveĭ (Vezĭ Podul-Neaguluĭ, vechia numire a com. Predealul).

Podul-Negri, *pod,* în jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Tîrgu-Ocna, de peste 148 m., aruncat pe rîul Trotușul și pe care trebue să treacă ceĭ care vor să meargă la băile Slănicul saŭ la Grozești și Bogdănești. El leagă tot odată orașul Tîrgu-Ocna cu secția Tisești.

Podul-Pitaruluĭ, *sat,* în jud. Ilfov, pl. Dîmbovița, făcînd parte din com. rur. Cucueți-Plătărești. E situat la S. de Plătărești, pe malul stîng al rîuluĭ Dîmbovița. Aci este reședința primărieĭ.

Se întinde pe o suprafață de 558 hect., cu o populațiune de 345 locuitorĭ.

Statul are 380 hect. și locuitoriĭ, 178 hect. Statul cultivă prin arendașiĭ săĭ tot terenul, afară de 175 hect. care sunt ocupate de pădure.

Are o biserică, cu hramul Sf. Vasile, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; 1 helești și 1 pod stătător.

Comerciul se face de 1 cîrciumar și 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 318, și al celor micĭ de 600.

Podul-Pitaruluĭ, *pădure,* a statuluĭ, pendinte de Plătărești, pl. Dîmbovița, jud. Ilfov, în întindere de 205 hectare.

Podul-Piulnițeĭ, *numire ce se da comuneĭ* Ciulnița, jud. Mușcel.

Podul-Popa-Nae, *cătun,* în jud. Vlașca, pendinte de com. Căscioarele, situat pe partea stîngă a apeĭ Argeșuluĭ, la capul podului Popa-Nae. Se arendează odată cu moșia Vatra-Mănăstireĭ-Căscioarele, de care nu se despărțește, fiind o singură proprietate. S'a înființat la 1854. Aci s'a împroprietărit în 1864 un număr de 40 de locuitorĭ, carĭ aŭ luat 120 hectare.

Are o cîrciumă.

Podul-Rizi, *sat,* în jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, com. Branișteа.

Podul-Rîuluĭ, *unul din cele 6 pichete* ale județuluĭ Mușcel pentru paza fruntarieĭ, la 35 kil. de pichetul Gropile și la 20 kil. de pichetul Ciocanul.

Podul-Sf.-Măriieĭ, *deal,* în partea de S. a satuluĭ Rafaila, jud. Vasluiŭ, pl. Stemnicul. In acest loc se afla o rîpă foarte mare, a căreĭ trecere e foarte anevoioasă.

Podul-Stamateĭ, *sat,* pe moșia cu același nume, com. Borzești, pl. Bașeŭ, jud. Dorohoiŭ. Are o populație de 180 suflete. Moșia în trecut, făcea parte din Tăutești; acum se află alipit la moșia Vorniceni, de unde se și administrează.

Satul s'a înființat în 1848. Sătenii împroprietăriți aŭ 101 hect., 69 ariĭ, iar proprietatea, 895 hect., 32 ariĭ cîmp.

Riul Jijia trece pe hotarul moșieĭ, prin partea de V.

Drumurĭ principale sunt: acel de la Rădăuți și Darabani, mergînd la Botoșani, și acel de la Borzești și Plopeni-Jianul, mergînd la Dorohoiŭ.

Moșia se hotărește cu: Vădeni, Vorniceni, Tăutești și Călugăreni, din jud. Botoșani.

Podul-Stoica, *cătun,* în județul Putna, com. Năruja, pl. Vrancea.

Are o populațiune de 114 locuitorĭ și 21 case.

Podul-Turculuĭ, *com. rur.,* jud. Tecuciŭ, pl. Zeletinul, formată din 2 cătune: Tîrgul-Podul-Turculuĭ și Dămăcușa. E situat pe șes, la 43 kil. de reședința capitaleĭ.

Are o formă drept-unghiulară, de la N. la S., avînd în partea de E. a tîrguluĭ o colină de dealurĭ cu priviriĭ frumoase, formînd și limita județuluĭ.

Are o populație de 1973 locuitorĭ, din carĭ 1525 contribuabilĭ, locuind în 940 case.

Biserica, cu hramul Sf. Ilie, s'a zidit la 1830 de vechiul proprietar al tîrguluĭ, Mihaĭ Emandi. Pe clopot se află data de 1813.

După profesiune, locuitoriĭ se împart ast-fel: 100 agricultorĭ, 100 meseriașĭ, 250 comercianțĭ, 48 cu profesiunĭ libere, 10 muncitorĭ, 142 servitorĭ.

Are o școală, care datează de la 1868 și care în 1899—900 a fost frecuentată de 103 copiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 110 boĭ, 6 bivolĭ, 215 vacĭ, 23 ĭepe, 90 caĭ, 374 oĭ, 125 porcĭ, 45 capre; 150 stupĭ cu albine.

Veniturile și cheltuelile com. se urcă la 21132 leĭ.

Gîndaciĭ de mătase se cultivă pe o scară întinsă.

Comuna are o lungime de $2\frac{1}{2}$ kil. și o lățime de $1\frac{1}{2}$ kil.

Este străbătută de șoseaua județeană care o leagă de com. Giurgioana la S. și de com. Mun-

cel la N. In partea de V. curge pîrîul Zeletinul, care formează limita com. în partea de V.

E brăzdată la E. de dealul Bichești.

Comuna s'a înființat la 1840. Pe la 1827 și 1838 pe acest loc erau 3 cîrciumĭ cu numele de rateșe. Apoĭ a fost iarmaroc, unde locuitoriĭ satelor vecine veneaŭ de schimbaŭ între eĭ vitele și obiectele casnice.

La 1840, aŭ venit din satele vecine maĭ mulțĭ locuitorĭ, și un număr de Evreĭ, și aŭ înființat tîrgul Podul-Turculuĭ, plătind bezmîn (embatic) proprietaruluĭ de atuncĭ, M. Iamandi, și celuĭ de astăzĭ, I. Gheorghiade.

Se mărginește la N. cu com. Muncelul, la S. cu com. Giurgioana, la E. cu jud. Tutova, la V. cu com. Giurgioana.

Podul-Turculuĭ, *tîrg*, reședința comuneĭ cu acelașĭ nume, jud. Tecuciŭ. Aicĭ se află reședința tuturor autorităților plășeĭ Zeletinul și a judecătorieĭ de ocol.

In tîrg se află un spital făcut de d. Vasile Teodor și care se întreține de județ.

Are: o biserică; o școală mixtă; un oficiŭ telegrafo-poștal. Este reședința uneĭ companiĭ a reg. 24 de infanterie.

In fie-care Lunĭ se face aci bîlciŭ (iarmaroc).

Tîrgul este situat pe vale, avînd la E. și la V. dealurĭ. In centru se află ocolul de cereale.

Podul-Ursuluĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Cosminele, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova.

Podul-Ursuluĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Livadia, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova.

Podul-Vaduluĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Breaza-d.-j., plasa Prahova, jud. Prahova. Are o populație de 966 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1818, cu hramul Nașterea Sf. Ioan.

In acest cătun a fost pănă la 1834 un stabiliment de băĭ.

Podul-Vaduluĭ, *băĭ*, cunoscute pe la 1834, situate pe loc șes, aproape de șoseaua națională, în centrul com. Breaza-d.-j., pl. Prahova, jud. Prahova, aparținînd obștеĭ locuitorilor. Apa conține iod și pucioasă.

Podul-Văleni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Poenari-Burchi, pl. Crivina, jud. Prahova. Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la a. 1864 pe moșiile Podul-Văleni și Cojocăreanca. Are o biserică.

Podul-Vălenilor, *deal*, situat la E. de com. Bughiile, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Pe dealurile com. se cultivă ovăz, sunt viĭ și pomĭ roditorĭ. Pe unele se află izlaz și pădure.

Podul-Vîrtos, *sat*, făcînd parte din com. rur. Comarnicul, plaiul Peleșul, jud. Prahova. Are o populație de 243 locuitorĭ. E situat la poalele munteluĭ Gîlmeia și e coprins între văile: Praho-veĭ, Cernica și Bătrîoara.

Poduluĭ (Valea-), *vale*, udă partea de N. a com. Laicăĭ-Runceasa, pl. Argeșuluĭ, jud. Mușcel, și se varsă în rîul Dîmbovița, pe malul drept, în raionul comuneĭ.

Poduluĭ (Valea-), *vale*, izvorește din pădurea Priboaia, jud. Mușcel, pl. Rîurile, com. Golești, și se varsă în rîul Bratia, pe teritoriul căt. Priboaia, com. Golești.

Poduluĭ (Valea-), *vale*, izvorește din locurile de arătură ale com Ogretinul, pl. Teleajenul, jud. Prahova, se împreună cu Valea-Dragomireĭ și se varsă în gîrla Ogretinul, tot în raionul com. Ogretinul.

Podurile, *com. rur.*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, situată în vale și pe deal, pe o lungime de peste 20 kil., ce se desfășură de la N. la S.-E. și compusă din 5 cătune: Podurile, primărie, cu secția Brănești, apoĭ Prohogești, Valea-Soaseĭ saŭ Bunești, Rusăești și Schitul-Savu.

In condica Liuzilor (1803), găsim Podurile și Prohogești, moșiĭ aparținînd răzeșilor; iar în Statistica din 1873, găsim com. alcătuită din 8 cătune: Braniștea (azĭ Brănești), Osebiți-Prohogești, Petri-Moinești, Podurile, Prohogești-Rusăești, Schitul-Sava și Suseni, din care parte sunt rămase siliște.

Se mărginește la N. cu comunele Măgirești și Leontinești; la E., cu comunele Bucșești și Berzunțul; la S., cu com. Dărmănești și la V., cu comunele Moinești și Valea-Arinilor.

Teritoriul com. e udat de pîrîașele Brănești și Valea-Soaseĭ și brăzdat de munțiĭ: Tarnița, Savul, Fundătura și Schitul-Vechiŭ, și de dealurile: Măzănăeștilor, Dealul-luĭ-Tănase, Priporul și Cremenișul.

Are o populație de 520 familiĭ, saŭ 2416 suflete, din care 394 agricultorĭ, 6 meseriașĭ, 12 comercianțĭ, 24 cu profesiunĭ libere, 125 muncitorĭ și 23 servitorĭ; o școală mixtă, care funcționează din 1866 în satul Podurile, frecuentată de 31 copiĭ; 7 biserici: 2 în satul Prohogești, 1 în Rusăești, 2 în Podurile și 2 în Valea-Soaseĭ (Suseni), deservite de 4 preoți și 8 cîntăreți.

După legea rurală din 1864

s'aŭ împroprietărit 26 locuitorĭ cu 77 fălcĭ pămînt.

Teritoriul com. are o întindere de 3825 hect. Pădurile ocupă o suprafață de 2030 hect. Proprietarĭ maĭ sunt: Eufrosina Crupenschi, cu o moșie de 523 hect., din care 233,30 hect. pămînt productiv; Alecu Benea, cu o moșie de 500 hect.; C. Ghindaru, cu o moșie de 250 hect., Agripina V. Botezatu, Maria V. Botezatu și D. Popovicĭ, cu cîte 50 hect.; Herman Leonti, cu 120 hect. și Episcopul de Buzăŭ, D. Climescu, cu o moșie, ce-ĭ dă un venit de 5000 leĭ anual.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1083 hect.

Locuitoriĭ posedă: 84 caĭ, 1511 vite marĭ cornute, 78 capre, 827 oĭ și 208 porcĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 10300 leĭ, 76 banĭ și la cheltuelĭ de 9601 leĭ, 30 banĭ.

Teritoriul com. este străbătut de calea vecinală care pleacă de la Moinești la Bucșești, Tețcani și Nadișa.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 48 kil.; la com. Moinești, reședința plășeĭ, 5 kil.; la com. Bucșești, 4 kil.; la com. Berzunțul, 11 kil.; la com. Valea-Arinilor, 5 kil.; la com. Măgirești, (7 kil.).

Podurile, *com. rur.*, jud. Dîmbovița, plaiul Ialomița-Dîmbovița, situată spre N., la 20 kil. de Tîrgoviște, pe malul stîng al rîuluĭ Ialomița și pe șoseaua națională Tîrgoviște-Transilvania.

E așezată parte între văĭ și parte pe munțĭ și dealurĭ. In raionul com. sunt: Vîrful-Pucioaseĭ, Vîrful-Pătrani, Vîrful-Davuli și Piscul-Malurilor.

Afară de Ialomița, prin raionul com. curge, în partea de E., pîrîul Bezdedelul.

In com. sunt renumitele băĭ, numite Pucioasa, cu izvoarele lor de fier și pucioasă. (Vezĭ Pucioasa).

Se compune din patru cătune: Podurile-d.-s., Podurile-de-j., Malurile și Pucioasa, avînd o populație de 2300 locuitorĭ.

In com. sunt 9 ulițe; 2 bisericĭ; 6 morĭ de apă. Aci este reședința judecătorieĭ de ocol a plaiurilor unite Ialomița-Dîmbovița.

In Podurile sunt: boĭ, vacĭ, caĭ, și capre; vegetale: porumb, pădure și fructe, maĭ cu seamă prune din care se face țuică; minerale: pucioasă, fier și gips în cantităț marĭ.

Maĭ toțĭ locuitoriĭ comuneĭ se ocupă în lunele Iunie și August cu facerea băilor la curanțiĭ ce vizitează băile Pucioasa. — In timpul sezonuluĭ băilor este multă animație. Aci sunt două pavilioane, din care unul noŭ, maĭ multe hotele, birturĭ, cazinurĭ, brutăriĭ și altele. Se fac două tîrguri marĭ anuale, tot în timpul băilor: la 27 Iulie și la 7 August.

In raionul comuneĭ este o pădure cam de 25000 ariĭ.

Comuna Podurile, pănă la Martie 1886, forma o singură com.; de atuncĭ s'a unit cu com. Șerbănești și amîndouă formează o singură comună sub numele de com. Șerbănești-Podurile cu reședința în Poduri, avînd o populație de 4300 locuitorĭ romînĭ și 4 școale mixte. Com. Podurile propriŭ-zisă se învecinește: la E. cu Valea-Lungă, la V. cu Cucuteni, la N. cu Șerbănești și la S. cu Brănești. De com. Valea-Lungă și Cucuteni, se desparte prin dealurĭ și pădurĭ, de Brănești, prin Ialomița, iar de Șerbănești, e nedespărțită. Cu Valea-Lungă se leagă prin șoseaua vecinală Șerbănești-Vîrfurile-Valea-Lungă, cu Cucuteni prin drumurĭ practice, cu Șerbănești prin șosea comunală, iar cu Brănești prin șosea națională (Vezĭ Șerbănești).

Podurile, *sat* și reședința comuneĭ cu același nume, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, situat lîngă tîrgușorul Moinești, într'o vale împrejmuită de dealurĭ.

Are o școală mixtă, frecuentată de 72 băieț; 2 bisericĭ, una cu hramul «Sf. Niculae», clădită la 1840 de preotul G. Iscu și cea-l'altă cu hramul «Sf. Ion», clădită pe la 1770, în secția Brănești, de preotul Lupan și ambele deservite de 1 preot și 2 cîntăreț; 7 cîrciumĭ.

Satul Podurile, împreună cu secția Brănești, are 185 familiĭ, saŭ 917 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 49 caĭ, 841 vite cornute, 146 porcĭ și 78 capre.

Podurile, *sat*, făcînd parte din com. rur. Stănești, plaiul Nucșoara, jud. Mușcel, situat pe malul drept al rîuluĭ Doamna și între văile Boreț și Toaca. La V. este dealul acoperit cu pădurea numită Toaca. Un pod de lemn peste rîul Doamna unește satul Podurile cu Stănești.

Este așezat pe un platoŭ înalt.

Podurile, *sat*, făcînd parte din com. rur. Drajna-d.-j., pl. Teleajenul, jud. Prahova. Are o populație de 70 suflete. Locuitoriĭ aŭ ținut maĭ înainte de Drajna-d.-s., în raza căreia aŭ fost împroprietăriț în 1864. Este foarte aproape de Drajna-d.-s., în cît formează o singură grupă de locuințe, pe cînd de Drajna-d.-j. e separat prin distanțe de 3—8 kil. Ține de secțiunea școaleĭ din Drajna-d.-s., și locuitoriĭ luĭ sunt enoriași aĭ bisericeĭ de aci.

Podurile, *altă numire a cătunului* Cornul-d.-s., com. Cornul, pl. Prahova, jud. Prahova.

Podurile, *cătun*, în jud. Putna, com. Colacul, pl. Vrancea, situat pe malul drept al Putneĭ, pe un podiș format de acest mal.

Are o populațiune de 430 locuitorĭ; 19 case; 1 biserică filială, cu hramul Buna-Vestire.

Podurile, *pădure*, în jud. Buzău, com. Grăjdana, de 420 hect., împărțite la maĭ mulțĭ proprietarĭ.

Podurile, *trup de pădure*, al statuluĭ, pendinte de com. Teșila, plaiul Peleșul, jud. Prahova, care, împreună cu trupurile: Gîlma, Carabanul cu Boia, Lacurile cu Rusul, Rusul-d.-j., Prislopul și Vîrful-Negrașuluĭ, formează pădurea Teșila, care are o întindere de 5000 hectare.

Podurile, *pîrîŭ*, în com. și cătun. Bălănești. Incepe de la Poduri și se scurge în Sărățelul-Bălănești. Conține substanțe minerale și maĭ cu seamă pucioasă.

Poeana. A se căuta cuvintele cu această numire și compusele eĭ, la *Poiana*.

Poenari, *com. rur.*, jud. Gorj, plaiul Novaci, la E. com. Bumbești-Pițicu, formată din 4 cătune: Poenari, Ciuperceni, Rîul și Ponoarele.

Are o suprafață de 6162 hect., din care: 3400 hect. al moșnenilor, iar restul al proprietarilor; din acestea, 1000 hect. sunt păduri, 30 hect. sunt livezĭ de pruni, 30 hect. viĭ, restul arături și fînețe.

Are o populație de 135 familiĭ, saŭ 578 suflete, din care 130 contribuabilĭ; 1 școală, frecuentată de 30 copiĭ; 3 bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ.

Locuitoriĭ sunt moșnenĭ, afară de 4, carĭ sunt împroprietărițĭ. Eĭ posedă: 70 plugurĭ, 140 care cu boĭ, 4 căruțe cu caĭ; 813 vite marĭ cornute, 74 caĭ, 983 oĭ, 120 rîmătorĭ, 228 capre; 48 stupĭ.

Veniturile și cheltuelile com. sunt de 2300 leĭ anual.

Comunicația în comună se face prin șoseaua județeană T.-Jiŭ-Vîlcea, care o pune în comunicație la V. cu Bumbești-Pețicu, iar la S.-E., cu cătunul Sîrbești, printr'o șosea comunală.

In com. se găsesc: 8 morĭ pe apă, 3 joagăre, 14 pive, 3 cîrciumĭ și 32 fîntînĭ.

Pe la N.-V. com. trece rîul Galbenul (Baia-de-Fier) și pîrîul Neagra; la S. curge pîrîul Cîlnicul, iar limita despre E. a com., rîul Olțetul.

Poenari, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Sabarul, situată la V. de București, lîngă rîul Răstoaca, la 26 kil. de București. Stă în legătură cu Bolintinul-din-Deal și cu Stoenești și Florești-d.-s., prin șosele vecinale.

Se compune din satele: Bolintinul-Spiridon, Poenari-Enuță, Poenari-Florescu, Poenari-Moșteni și Ulmi-Ornești, cu o populație de 1273 suflete, locuind în 276 case.

Se întinde pe o suprafață de 1192 hect. D-niĭ N. Butculescu, T. Anastasescu, Poenărescu, G. Florescu, și moșneniĭ aŭ 722 hect. și locuitoriĭ, 470 hect. Proprietariĭ cultivă 620 hect. (49 izlaz, 53 pădure). Locuitoriĭ cultivă 446 hect. (24 izlaz).

Budgetul com. e de 3717 leĭ la venituri și de 3627 leĭ, la cheltuelĭ.

Are 2 bisericĭ (la Poenari-Enuță și Ulmi-Ornești); 1 școală; 1 zalhana; 1 pod.

Numărul vitelor marĭ e de 833 (145 caĭ și iepe, 295 boĭ, 351 vacĭ și viței, 27 taurĭ, 15 bivolĭ și bivolițe) și al celor micĭ de 1206 (149 porcĭ, 1057 oĭ). Dintre locuitorĭ, 248 sunt plugarĭ, 8 aŭ diferite profesiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 101 plugurĭ: 67 cu boĭ, 34 cu caĭ; 194 care și căruțe: 132 cu boĭ, 62 cu caĭ.

Impropriețăriți sunt 190 locuitorĭ și neîmproprietăriți maĭ sunt 71.

Comerciul se face de 5 cîrciumarĭ.

Poenari, *com. rur.*, jud. Muscel, pl. Argeșelul, situată la S. de Cîmpulung, la 6 kil.

Se compune din 5 cătune: Brebenești, Groșani, Poenari, Șerbănești și Valea-din-Dărăt.

Are o populație de 952 locuitorĭ, care se ocupă cu fabricarea varuluĭ și a țuiceĭ.

Budgetul com. e la venitură de 1266 leĭ și la cheltuelĭ, de 1251 leĭ.

Are 2 bisericĭ, deservite de 3 preoțĭ și 2 cîntărețĭ; o școală, frecuentată de 45 copiĭ.

Comunicația cu orașul de reședință se face printr'o șosea care dă în calea națională Pitești-Cîmpulung, la kil. No. 4.

O parte din această comună, și anume satul Groșani, a fost dăruită de Nicolae I. Basarab la 6883 (1365) bisericeĭ de mir a luĭ Negru, ca ctitor al acesteĭ bisericĭ. (Vezĭ Groșani). Cătunul Șerbănești în timpul luĭ Constantin Brîncoveanu aparținea mănăstireĭ Cîmpulung.

Poenari, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Olțetul-d.-j., situată pe rîul Pește ana, la 85 kil. de reședința județuluĭ și la 40 kil. de a plășeĭ.

Are o populație de 620 locuitorĭ; 161 case; o școală mixtă frecuentată în 1899—900 de 41 copiĭ; o biserică, fondată, după cum se vede în dosul uneĭ icoane, la 1560. Cea veche a fost de lemn și actuala s'a zidit din temelie sub Episcopul Neofit și Alexandru Ghica-Vodă.

Locuitoriĭ sunt moșneni. Eĭ posedă: 5 caĭ, 52 boĭ, 43 vacĭ, 71 capre și 112 oĭ.

Cînd timpul e favorabil se fabrică cam 500 decal. țuică.

Vatra satuluĭ cu izlaz cu tot are 1000 hect.

Veniturile și cheltuelile comuneĭ se urcă la 980 leĭ.

O șosea pune în comunicație com. Poenari cu Ghioroiul spre S.

E brăzdată de dealurile: Viilor, Mireĭ, Fîrfoloaia, Miculuĭ, Strîmba, și udată de văile: Mirea, Fîrfoloaia, Miculuĭ și Strîmba.

Se mărginește cu comunele: Zătreni, Gănești, Ciortești și Ghioroiul.

Poenari, *sat,* cu 232 locuitorĭ, jud. Argeș, pl. Loviștea, făcînd parte din com. rur. Corbeni. Aicĭ sunt ruinele palatuluĭ Domnesc, zidit de Țepeș-Vodă, după ce zidise cetățuia de la Căpățineni.

Are o biserică, cu hramul Sf. Ioan cu un preot și un cîntăreț.

Este străbătut de rîul Argeș.

Poenari, saŭ **Moara-din-Siliște,** *sat,* jud. Argeș, pl. Topologul, pendinte de com. rur. Alimănești-Poenari. Are 418 locuitorĭ și o biserică vechĭe, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Poenari, *vechĭe numire a cătunuluĭ* Clinciul, jud. Buzăŭ, com. Vernești.

Poenari, *sat,* jud. Dîmbovița, pl. Ialomița, căt. com. Tătărăi.

Poenari, *cătun* de reședință, al comuneĭ cu acelașĭ nume, jud. Gorj.

Are o suprafață de 2560 hect. cu o populație de 50 familiĭ, saŭ 200 suflete, din care 53 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ posedă: 29 plugurĭ, 81 care cu boĭ; 282 vite marĭ cornute, 53 caĭ, 345 oĭ, 43 rîmătorĭ; 24 stupĭ cu albine.

In cătun sunt: 7 morĭ pe apă, 2 joagăre și 18 fîntînĭ.

Are 1 biserică, servită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Poenari, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelașĭ nume, pl. Argeșelul, jud. Mușcel.

Poenari, *sătuc,* în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Buhalnița, situat pe malul stîng al rîuluĭ Bistrița și avînd o populație de 118 suflete.

Locuitoriĭ posedă 147 capete de vite.

Poenari, *sat,* făcînd parte din com. rur. Poenari-Apostoli, jud. Prahova, pl. Crivina.

Poenari, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Pîncești, spre S.-V. de satul Pîncești și la 3 kil. de el, pe pîrîul Fodor și aproape de vărsarea luĭ în pîrîul Chisălița. Are o populație de 153 familiĭ, saŭ 692 suflete locuind în 180 case; o biserică de lemn și o școală prim. mixtă, frecuentată de 33 elevĭ.

Locuitoriĭ posedă 2492 vite marĭ cornute.

Este legat cu orașul Roman prin șosea. In jurul acestuĭ sat sunt păduriĭ foarte întinse.

De vechimea acestuĭ sat amintesc ispisoacele de la 1589, Aprilie 16 și, 1591, Iulie 30, întărite de Petru Șchiopul, Domnul Moldoveĭ, prin care ispisoace se face cunoscut, că un monah Tudor Preda dă Episcopieĭ de Roman danie partea sa de răzășie din satul Poenari. Acest sat forma înainte de 1886 o comună.

Poenari, *subdivizie a cătunului* Halești, jud. Buzăŭ, com. Tisăul.

Poenari, *cătunaș,* în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., al com. rur. Iupca.

Poenari, *vechĭe numire a satului* Homocea, jud. Tecuciŭ.

Poenari, *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Calvini, căt. Bîsceni-d.-j. E numaĭ pietriș și gol. Culminează în Vîrful-Poenarilor.

Poenari, *deal,* în jud. Mușcel, pl. Argeșelul, com. Poenari, pe care se află vr'o 25 hect. pădure, care se maĭ numește și Coasta-Ruginoasă.

Poenari, *deal,* în raionul comuneĭ Poenari, pl. Olteț-ul-d.-j., jud. Vîlcea, pe care se cultivă 16 hect. 50 ariĭ vie.

Poenari, *proprietate* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Rîncăciovul, avînd 69 hect. 1912 m. p. loc de cultură. Ține de com. Poenari, pl. Argeșelul, județul Mușcel.

Poenari, *fostă moșie* a statuluĭ, jud. Roman, plasa Siretul-d.-s., com. Pîncești.

Poenari, *pădure,* supusă regimuluĭ silvic, jud. Mușcel, pl. Argeșelul, com. Poenari, în întindere aproximativă de 300 hect.

Se învecinește la N. cu lo-

cuitorii și statul; la S., cu proprietățile statului; la E., cu com. Jugurul și la V., cu locurile locuitorilor.

Poenari, *pădure* a statului, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Pincești, în întindere de 1641 hect. Este cea mai întinsă dintre toate pădurile statului din jud. Roman.

Poenari-Apostoli, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Crivina. Datează de vr'o 250 ani.

E situată pe malul rîului Cricovul-Sec, la 23 kil. de capitala județului și la 8 kil. de reședința plășei.

Se compune din 3 cătune: Poenari - Apostoli, Poenari și Gorgani, avînd o populațiune de 849 locuitori cu 170 case.

Are 1 școală mixtă; 2 biserici, una în Poenari-Apostoli, cu hramul Adormirea Maicei Domnului, fondată la anul 1820, și a doua, cu hramul Sf. Nicolae, fondată la anul 7252 (1744) și reparată la anul 1852 de clucerul Răducanu Clinceanu; ambele sunt deservite de 1 preot.

Locuitorii se ocupă parte cu agricultura, parte cu chirigeria, parte cu rotăria.

Parte din locuitori s'au împroprietărit la 1864 și parte la 1889, pe moșia statului Gorgota.

Ei posedă: 158 cai, 20 iepe, 183 boi, 83 vaci, 2 capre, 605 oi, 48 porci.

Toată comuna, cu izlaz și pămînt de muncă, are 508 hect.

Comerciul se exercită în comună de 3 cîrciumari.

Budgetul comunei e la venituri de 4890,60 lei, iar la cheltueli, de 2890,24 lei.

Un singur drum e în com. care merge spre gara Crivina și comunele: Crivina și Gorgota.

Poenari-Burchi, *com. rur.*, în jud. Prahova, pl. Crivina, situată pe loc șes, lîngă rîul Ialomița, la 20 kil. de capitala jud. și la 15 kil. de reședința plășei.

Se întinde pe o suprafață de 1500 hect.

Se compune din două cătune: Poenari-Burchi și Podul-Văleni, avînd o populație de 1359 locuitori, din care 234 contribuabili.

Are: două biserici, una în Poenari-Burchi, cu hramul Adormirea, fondată la 1888 de preotul Barbu Manea și a doua în cât. Podeni-Văleni; o școală, înființată în 1870 și frecuentată de 45 copii.

Locuitorii, în număr de 180, s'au împroprietărit la 1864, pe moșiile Poenari - Burchi, Podul-Văleni și Cojocăreanca. Ei posedă: 155 cai, 275 boi, 187 vaci, 74 tauri, 590 capre și oi și 166 porci.

Comerciul se exercită în com. de 7 cîrciumari.

Veniturile și cheltuelile com. sunt de 3700 lei.

Prin Poenari-Burchi trece o singură șosea ce începe de la limita jud. Prahova și merge la gara Crivina.

Poenari-Burchi, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Crivina, jud. Prahova.

Poenari-Florescu (Trestieni), *sat*, făcînd parte din com. rur. Poenari, pl. Sabarul, jud. Ilfov. Se întinde pe o suprafață de 112 hect., cu o populație de 221 locuitori.

D-l G. Florescu are 35 hect. și locuitorii, 76 hect. Proprietarul cultivă 24 hect. (8 hect. izlaz, 3 hect. pădure). Locuitorii cultivă 73 hect. (3 izlaz).

Numărul vitelor mari e de 126 și al celor mici, de 254.

Poenari-Grosul, sau **Schitul-Grosul,** *cătun*, pendinte de com. Grosul, plasa Marginea, județul Vlașca.

Poenari-Grosul, *trup de moșie* nelocuit, proprietate a d-lui V. Christopolu, situat în com. Răsuceni, pl. Marginea, jud. Vlașca.

Poenari-Ienuță, *sat*, făcînd parte din com. rur. Poenari, pl. Sabarul, jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafață de 465 hect., cu o populație de 252 locuitori.

D-l D. Poenărescu are 400 hect. și locuitorii, 65 hect. Proprietarul cultivă 325 hect. (25 hect. izlaz și 50 hect. pădure). Locuitorii rezervă 5 hect. pentru izlaz.

Are o biserică, cu hramul Sf. Petre și Pavel, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți; o școală mixtă, frecuentată de 27 elevi și 3 eleve; 1 zalhana.

Numărul vitelor mari e de 142 și al celor mici, de 237.

Poenari - Moșteni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Poenari, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat la V. de București, pe țărmul stîng al rîului Sabarul, peste care e aci un pod stătător. Aci este reședința primăriei.

Moșnenii au căpatat pămînt în urma faptelor vitejești contra vrăjmașilor Țării, și cu deosebire în contra Turcilor. Moșiile li s'au dăruit de Domnii pămînteni de pe acele timpuri. Acest cătun se crede că ar exista de mai mult de 400 ani.

Se întinde pe o suprafață de 130 hect., cu o populație de 246 locuitori.

Comerciul se face de 2 cîrciumari.

Numărul vitelor mari e de 137 și al celor mici de 212.

Poenari-Pletari, *cătun*, al com. Cănești, jud. Buzău, cu 50 locuitorĭ și 11 case.

Poenari-Polizu, *sat*, făcînd parte din com. rur. Poenari-Vulpești, pl. Znagovul, jud. Ilfov. Spre E. trece calea ferată București-Ploești.

Se întinde pe o suprafață de 617 hect., cu o populație de 186 locuitorĭ. D-l C. Brezoianu are 473 hect. și locuitorii, 144 hect. Proprietarul cultivă 125 hect. (5 hect. sterpe, 143 hect. izlaz, 200 hect. pădure). Locuitorii cultivă tot terenul, afară de vr'o 7 hect., carĭ rămîn sterpe.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ și 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 109 și al celor micĭ, de 189.

Poenari-Rali, saŭ **Gîrliciul**, *com. rur.*, în jud. Prahova, pl. Crivina. S'a format cam pe la 1808 de Ralea Poenarul, fostul proprietar al acesteĭ moșii.

E situată pe malul stîng al rîuluĭ Ialomița, la 22 kil. de capitala jud. și la 12 kil. de reședința plășeĭ.

Are o populație de 774 locuitorĭ, din care 150 contribuabilĭ, locuind în 160 case; o biserică, fondată la 1865 de Iancu și Gheorghe Andreescu, deservită de un preot; o școală mixtă, înființată în 1886 si frecuentată de 54 băeți și 15 fete.

Pe lîngă agricultură, locuitorii se maĭ ocupă cu facerea funiilor de teiŭ topit.

Locuitorii s'aŭ împroprietărit la 1864, cînd li s'aŭ dat 368 hect. din moșia D-luĭ Gheorghe Andreescu. Eĭ posedă: 160 caĭ, 12 țepe, 47 vacĭ, 7 bivolĭ, 10 capre, 368 oĭ și 145 porcĭ; 78 stupĭ cu albine.

In raionul com. e o moară cu aburĭ.

Comerciul se exercită aci de 5 hangiĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3222 leĭ, 61 banĭ și la cheltuelĭ de 2702 leĭ, 24 banĭ.

Șosele comunale o pun în comunicație: spre V. cu com. Poenari-Burchi; la E., cu com. Țigănești; la N., cu com. Poenari-Apostoli și la S., cu com. Bălteni.

In tot lungul săŭ, de la V. spre E., e udată de rîul Ialomița, care face maĭ multe zigzagurĭ și de Valea-Manasieĭ.

Poenari-Rîncăciovul, *moșie* a statuluĭ, jud. Mușcel, împărțită în 13 loturĭ și scoasă în vînzare, conform legeĭ pentru înstrăinarea bunurilor statuluĭ, încă din Ianuarie 1890.

Poenari-Vulpești, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Znagovuluĭ, situată la N. de București, lîngă pădurea Radu-Vodă, la 35 kil. de București.

Se compune din satele: Ciocănari, Movila, Poenari-Niculescu, Poenari-Polizu și Poenari-Vulpești, cu o populație de 1454 suflete, locuind în 323 case și 10 bordeie. Mare parte din locuitoriĭ acesteĭ comune sunt Țigani lingurarĭ.

Se întinde pe o suprafață de 4477 hect.

D-niĭ G. Bedros, C. Brezoianu și moștenitoriĭ D. H. Vasile aŭ 3753 hect. și locuitorii, 724 hect. Proprietarii cultivă 552 hect. (54 sterpe, 318 izlaz, 4 vie și 2825 pădure). Locuitorii cultivă tot terenul.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 5292 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 5257 leĭ.

Are 2 biserici (la Movila și Poenari-Niculescu); 1 școală mixtă; 1 moară cu apă; 1 heleșteŭ; 1 pod.

Numărul vitelor marĭ e de 881 (100 caĭ și țepe, 10 armăsarĭ, 446 boĭ, 293 vacĭ și viteĭ, 12 taurĭ, 20 bivolĭ și bivolițe) și al celor micĭ, de 612 (107 capre, 168 porcĭ, 337 oĭ).

Locuitoriĭ posedă: 89 pluguri: 83 cu boĭ și 6 cu caĭ; 210 care și căruțe: 169 cu boĭ și 41 cu caĭ.

Locuitorii împroprietăriți sunt 153 și neîmproprietăriți maĭ sunt 206.

Comerciul se face de 13 cîrciumarĭ și 2 hangiĭ.

Poenari-Vulpești (Vulpache), *sat*, făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Znagovuluĭ, jud. Ilfov, situat la N. de București, lîngă lacul Zorilă, la extremitatea județuluĭ spre jud. Dîmbovița. La E. trece calea ferată București-Ploești. Aci este reședința primărieĭ.

Se întinde pe o suprafață de 850 hect., cu o populație de 561 locuitorĭ.

D-l G. Bedros are 610 hect. și locuitoriĭ, 240 hect. Proprietarul cultivă 210 hect. (24 sterpe, 74 izlaz, 2 vie, 300 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul, afară de 24 hect. sterpe.

Are 1 moară cu apă; 1 heleșteŭ; 1 pod; 1 școală mixtă.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ și 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 301 și al celor micĭ, de 128.

Poenarilor (Valea-), *vale*, izvorește de la E. de cătunul Grădiște, jud. Mușcel, și se varsă în Rîul-Tîrguluĭ, pe malul stîng, după ce udă com. Schitul-Goleștĭ, plasa Rîurile.

Poenaru-Bordea, *sat*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de com. Perieți, situat pe țărmul stîng al rîuluĭ Ialomița,

spre E. și alăturat de satul Perieți.

Proprietarul moșieĭ a construit aci un solid local de școală, cu care a cheltuit suma de 10000 leĭ. Casa proprietaruluĭ moșieĭ este o frumoasă construcțiune, în stil elvețian, înconjurată de o frumoasă grădină.

Poenaru-Niculescu, *sat*, făcînd parte din com. rur. Poenari-Vulpești, pl. Znagovul, jud. Ilfov. E situat la S. de Vulpești, pe valea Nedeĭ. Spre E. trece calea ferată București-Ploești.

Se întinde pe o suprafață de 115 hect., proprietatea locuitorilor, cu o populație de 178 loc.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor marĭ e de 130 și al celor micĭ, de 118.

Poenărei, *com. rur.*, jud. Mușcel, plaiul Nucșoara, la 30 kil. spre V. de Cîmpulung. Drumul e șoseluit și trece prin comunele Corbșori, Stănești, Slănicul, Berevoești-Ungureni.

E situată pe malul drept al rîuluĭ Doamna și pe Dealul-Poenăreilor, în partea de V. a rîuluĭ Doamna și la 1 kil. de mal.

Se mărginește la N. cu com. Corbi; la S., cu com. Stănești; la E., cu Com. Corbșori și la V., cu jud. Argeș.

Are o populație de 336 suflete, locuind în 65 case; o biserică, deservită de 1 preot și 1 dascăl; o școală mixtă, frecuentată de 40 elevĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura, creșterea vitelor, aducerea bilelor și bușteniloг din munți și pe carĭ 'ĭ preface în scînduri și șiță și pe carĭ le vînd în orașele Pitești, Craiova, etc.

Prunele daŭ pănă la 2500 decal. de țuică pe an.

Locuitoriĭ posedă: 146 vacĭ, 86 boĭ, 75 caĭ, 123 porcĭ, 653 oĭ.

De jur împrejurul comuneĭ sunt livezĭ, dealurĭ, maĭ cu seamă la S. și S.-V., și o pădure compusă din fagĭ, mesteacănĭ, și puțin stejar. Atît prin sat cît și prin apropiere sunt ogrăzĭ de prunĭ, merĭ, nucĭ, cireșĭ, etc.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ și la cheltuelĭ de 598,50 leĭ.

Rîul Doamna udă com. la E., iar de la V. spre E. o străbate văile: Moareĭ, Cîrsteĭ, Bisericeĭ și Draculuĭ, care se varsă în rîul Doamna. Pe acest rîŭ sunt în raionul comuneĭ, 1 piuă, 1 moară și 4 herăstrae, care taie buștenĭ.

Un pod de lemn, peste rîul Doamna, leagă comuna Poenărei cu Corbșori. Moșia e a locuitorilor moșneni, afară de 22 carĭ s'aŭ împroprietărit pe moșia d-luĭ Mihalache Rucăreanu. Proprietarĭ marĭ în comună sunt: d-na Alexandrina Pleșoianu și d-l Gr. Poenăreanu.

Pe teritoriul comuneĭ sunt șosele comunale și la E., pe țărmul drept al rîuluĭ Doamna, este șoseaua județeană care vine de la Pitești spre Nucșoara.

Poenăreilor (Dealul-), *deal*, la 1 kil. de rîul Doamna, pe care este situată com. Poenărei, plaiul Nucșora, jud. Mușcel.

Poeneĭ (Dealul-). V. Poĭeneĭ (Dealul-).

Poeneĭ (Fundul-). V. Poĭeneĭ (Fundul-).

Poenele. A se căuta acest nume și compusele luĭ la *Poienele*.

Poenești, *com. rur.*, în partea de S. a pl. Racova, jud. Vasluiŭ, la 21 kil. de orașul Vasluiŭ și la 19 kil. de Pungești, reședința plășeĭ, situată pe valea pîrîuluĭ Racova.

E formată din satele: Poenești-Mănăstireĭ, Poenești-Răzeși numit și Valea-Caselor saŭ Poenești-luĭ-Ghigă, Poenești-Străjescu, Poenești-Slobozia-Străjesculuĭ (Hîrșoveni) și Iazul-Draculuĭ, pe o suprafață de 3446 hect., din care 543 hect. pădure și 2102 hect. loc de cultură, fînaț, imaș ale proprietățeĭ iar 810 hect., ale locuitorilor, cu 28 hect. vie.

Are o populație de 359 familiĭ, saŭ 1273 suflete; 2 biserică, deservite de 2 preoți și 3 cîntăreți; o școală; o moară cu vaporĭ și 4 cîrciumĭ.

Vite: 315 vite marĭ cornute, 841 oĭ, 3 capre, 101 caĭ și 157 rîmătorĭ.

Budgetul com. e de 3127 leĭ la venitурĭ și de 3041 leĭ, 91 banĭ, la cheltuelĭ.

Locuitoriĭ posedă: 63 plugurĭ, 89 care cu boĭ și 7 căruțe cu caĭ.

Prin marginea de E. a comuneĭ, trece pîrîul Racova. Pe teritoriul eĭ sunt treĭ movile formate din timpurĭ vechĭ și urme de șanțurĭ.

Poenești-Ghigăĭ. Vezĭ Poenești-Răzeși.

Poenești - Mănăstireĭ, *sat*, în partea de S. a com. Poenești, pl. Racova, jud. Vasluiŭ; situat pe culmea dealuluĭ cu acelașĭ nume, pe o suprafață de 1215 hect., din care 343 hect. pădure, 372 hect. loc de cultură, fînaț, imaș ale statuluĭ, iar 500 hect. ale locuitorilor. Are o populație de 128 familiĭ, saŭ 659 suflete.

Acest sat a fost pendinte de mănăstirea Florești, din jud. Tutova, de unde și numele luĭ, de Poenești-Mănăstireĭ.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 1 eclesiarh; o școală, înființată în 1881, frecuentată de 35 elevï; 1 cîrciumă.

Vite: 450 oï, 50 caï și 62 rîmătorï.

Locuitoriï posedă: 30 pluguri, 66 care cu boï, 4 căruțe cu caï; 72 stupï.

Poenești-Mănăstireï, *deal*, pe care e situat satul cu același nume, com. Poenești, pl. Racova, jud. Vasluiŭ.

Poenești - Răzeși (Poenești-Ghigăï saŭ **Valea-Caselor)**, *sat*, jud. Vasluiŭ, pl. Racova, com. Poenești, între satele: Poenești-Mănăstireï și Poenești-Străjesculuï, de-a dreapta pîrîuluï Racova. Se întinde pe o suprafață de 743 hect. din carï 143 hect. pădure, 572 hect. loc de cultură, fînaț, imaș ale proprietățiï, iar 28 hect. ale locuitorilor. Are o populație de 16 familiï, saŭ 77 suflete.

Este reședința comuneï. Are o moară cu vaporï.

Vite: 85 vite marï cornute, 60 oï, 6 caï și 18 rîmătorï.

Locuitoriï posedă: 7 pluguri și 8 care cu boï.

Poenești-Slobozia-Străjesculuï (Hîrșoveni), *sat*, în partea de N.-V. a comuneï Poenești, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, situat pe malul stîng al pîrîuluï Racova, pe o suprafață de 772 hect., din care 42 hect. pădure și 630 hect. loc de cultură, fînaț, imaș ale proprietățeï, iar 100 hect. ale locuitorilor.

Are o populație de 25 familiï, saŭ 231 suflete; 2 cîrciumï.

Locuitoriï posedă: 16 pluguri, 6 care cu boï, 2 căruțe cu caï; 120 vite marï cornute, 88 oï, 24 caï, 24 rîmătorï; 90 stupï cu albine.

Poenești-Străjesculuï, *sat*, în partea de N.-V. a com. Poenești, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, cu o suprafață de 715 hect., din care 14 hect. pădure și 529 hect. loc de cultură, fînaț și imaș ale proprietățeï, iar 172 hect. ale locuitorilor.

Are o populație de 54 familiï, saŭ 206 suflete; o biserică; o cîrciumă.

Locuitoriï posedă: 10 pluguri, 15 care cu boï, 1 căruță cu caï; 200 vite marï cornute, 233 oï, 53 rîmătorï și 20 caï.

Poeni. V. Poieni.

Poenița, Poenițele. Vezï Poienița, Poienițele.

Pogana, *sat*, în jud. și pl. Tutova, com. Bogești, spre S. de satul Bogești și în apropiere de Bîrlad.

Are o populație de 345 locuitorï și 93 case.

Prin sat trece șoseaua județeană Bîrlad-Bacăŭ, legîndu-se în acest punct cu șoseaua vecinală Tutova, care vine din pl. Corodul și Pereschivul.

Poganul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Dumitrești, pl. Oltul d.-j., jud. Olt. Are o populațiune de 1000 locuitorï și 2 bisericï de lemn, din care una ruinată.

Poganul, *deal* înalt, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Gîndiți, spre S.-E. de satul Gîndiți. Este acoperit cu pădurï.

Pogăceni, *sat*, în partea de N. a com. Urdești, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, așezat pe valea cu același nume, cu o populație de 35 suflete.

Pogănești, *com. rur.*, în partea de S. a pl. Podoleni și în partea de E. a jud. Fălciŭ. Se mărginește spre răsărit cu rîul Prutul.

E formată numaï din satul Pogănești, ce se întinde pe o suprafață de 34½ hect. și care se află situat pe coasta de E. a dealuluï Movila-Pescaruluï. Poala satuluï, e udată de pîrîul Isaia și formează un singur trup de moșie.

Are o populație de 160 familiï, saŭ 602 suflete, din care 110 contribuabilï; 2 bisericï, din care una făcută la 1812 și a doua în 1890, deservite de 2 preoțï și 2 cîntăreți.

Locuitoriï posedă 346½ hect. pămînt, după legea de împroprietărire din 1864; iar proprietarul moșieï, 1430 hect. cîmp și 57½ hect. pădure de plop și răchită. Proprietatea moșieï e a d-luï Dimitrie Castroian.

Veniturile și cheltuelile com. sunt de 2500 leï.

Vite: 1160 vite marï cornute, 1500 oï, 65 caï și 90 porcï.

Poglețul, *sat*, făcînd parte din com. Corbasca, jud. Tecuciŭ, situat pe deal, în partea de N. a com., la 4 kil. 730 m. de reședința com.

Are o populație de 17 familiï, saŭ 69 suflete, locuind în 15 case.

Satul e înconjurat din toate părțile de pădurï și dealurï. La N. de sat, pe lîngă biserică, e hotarul jud. Bacăŭ.

Locuitoriï sunt vechï răzeșï. Parte din eï aŭ fost aï schituluï din acest sat.

Poglețul, *fost schit de călugărï*, în satul cu același nume, jud. Tecuciŭ, astăzï biserică de mir.

Biserica, situată pe deal, este de lemn, frumos făcută și bine conservată. După o inscripție ce

se află în altar, pe o icoană, se vede anul 1774. Se zice că e făcută de Constantin Balș, care a fost mult timp proprietarul moșieĭ.

La 1880, s'a maĭ reparat puțin, cu spesele locuitorilor.

Poglețul, *trup de moșie*, al statuluĭ, com. Corbasca, jud. Tecuciŭ.

Poglețul, *pîrîŭ*, curgînd în parte pe limita jud. Bacăŭ spre Tecuciŭ, despărțind moșiile statuluĭ Păncești și Corbasca (jud. Tecuciŭ). Se scurge pe stînga Siretuluĭ, maĭ jos de Gălășești (jud. Bacăŭ).

Pogoanele (Țuguiatul-Pămînteni), *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, cam în centrul pl. Cîmpuluĭ, la 40 kil. de orașul Buzăŭ. Limitele sale sunt: la N., V. și S., hotarul moșieĭ Caragelele, iar la E., hotarul moșieĭ Căldărești, indicat prin șanțurĭ, moșoroaie și drumurĭ.

E formată din cătunele Pogoanele, avînd o populație de 4200 locuitorĭ.

Are o școală mixtă, frecuentată de 260 elevĭ, condusă de 4 învățătorĭ (1899—1900); 2 bisericĭ, deservite de 5 preoți, 2 cîntăreți și 2 paracliserĭ. Catedrala e cea cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ.

In com. sunt 39 cîrciumĭ și 2 morĭ cu aburĭ.

Suprafața com. e de 930 hect., ocupate de locuințe, cu loc de arătură împrejur, avînd și vie cam 2 hect. Terenul e șes și fertil.

Are 6 tîrgurĭ anuale: 9 Martie, 23 Aprilie, 21 Maiŭ, 20 Iulie, 15 August și 26 Octombrie.

Căĭ de comunicație sunt: șoseaua vecinală Meteleul-Cilibia prin Pogoanele și șoseaua comunală Pogoanele-Padina prin Căldărești, afară de alte drumurĭ naturale, dintre care maĭ însemnat este Albești-Pogoanele.

Vite: 1674 boĭ, 1120 vacĭ, 668 viteĭ, 6 bivolĭ, 1214 caĭ, 538 țepe, 152 mînjĭ, 5200 oĭ, 15 capre, 7 asinĭ și 1105 porcĭ.

Meseriașĭ sunt: 4 lemnarĭ, 5 rotarĭ, 7 croitorĭ, 10 cismarĭ, 8 fierarĭ, 2 cojocarĭ, 3 boiangiĭ, 6 brutarĭ și 2 zidarĭ.

Budgetul comuneĭ este de 14650 leĭ.

Comuna s'a fondat la 1853 în următoarele împrejurărĭ: Costea Musceleanul, proprietarul întinselor moșiĭ Caragelele saŭ Țuguiatul, a început să vîndă la clăcașiĭ cu mijloace cîte 5 pog. loc, pe care să construiască și case de locuință și în curînd se stabilesc aci 370 familiĭ, carĭ pun începutul satuluĭ Pogonari și apoĭ Pogoanele. Legea din 1864, găsindu-ĭ împroprietăriți, nu le dă nimic; însă cele 5 pogoane prime, prin diviziunĭ și subdiviziunĭ la fiĭ și nepoți, sunt ocupate maĭ mult cu locurile de case, avînd puțin teren agricol. Locuitoriĭ, prin hărnicia lor, aŭ ajuns a fi printre ceĭ maĭ avuți săteni Buzoenĭ.

Pogoanele-Micĭ, *cătun.*, al com. Țintești, jud. Buzăŭ, cu 450 locuitorĭ și 90 case.

Pogonești, *com. rur.* și *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, spre S.-V. de Bîrlad și în apropiere de dînsul, pe pîrîul Tutova (pe malul stîng).

Satul formează comună cu cătunele: Belcești, Polocinul-d.-s. și Polocinul-d.-j., avînd o populație de 612 locuitorĭ, din carĭ 150 contribuabilĭ, locuind în 175 case.

Are 2 bisericĭ; o școală; o moară cu aburĭ.

Comerciul se face de 9 persoane.

Budgetul anul al com. e de 7475 leĭ, 26 banĭ.

Pogonești-Marĭ, *pădure* particulară, în jud. Covurluiŭ, com. Rogojeni, pl. Horincea.

Pogonești-Micĭ, *pădure* particulară, în jud. Covurluiŭ, com. Rogojeni, pl. Horincea.

Pogorești, *sat*, pe coasta dealuluĭ Pogorești și pe șesul și țărmul stîng al Jijieĭ, în partea de N.-E. a com. Comîndărești, pl. Jijia, jud. Botoșani, cu o suprafață de 896 hect. pămînt al locuitorilor răzeșĭ. Moșia se întinde, din Jijia spre Prut, peste maĭ multe dealurĭ și văĭ, pănă în Drumul-Furilor.

Are o populație de 30 familiĭ, saŭ 130 suflete, din carĭ 28 contribuabilĭ, locuind în 34 case; 1 biserică, reparată la 1848 de locuitorĭ răzeșĭ, deservite de 1 eclesiarh.

Vite: 77 boĭ și vacĭ, 22 caĭ, 1002 oĭ și 30 porcĭ. Locuitoriĭ posedă și 60 stupĭ cu albine.

In sat, pe șes, aproape de rîul Jijia se află instalată de la 1886 o stațiune meteorologică de al 2-lea ordin.

Pogorul, *pădure*, în jud. Neamțu, com. Crăcăoani, pl. Piatra-Muntele, situată pe cuprinderea satuluĭ Gindăoani.

Poiana, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., la 48 kil. de Craiova și la 13 kil. de Filiași, reședința subprefecturеĭ.

Se compune din patru cătune: Poiana-d.-j., situată pe locul șes, numit Valea-Gilortuluĭ; Poiana-d.-s., situată pe costișa dealuluĭ, numit Cîmpul-Mare; cătunul Cocorova situat pe gîrla

Cocorova; cătunul Bulbuceni, situat pe valea Bulbuceni.

Se învecinește la N. cu com. Șipotul, din jud. Gorj, la S. cu com. Florești, la V. cu com. Brănești (Gorj), la E. cu com. Stoina, din pl. Amaradia, de care se desparte prin dealul Icleanul.

Limita linieĭ de N. pleacă din vîrful dealuluĭ Chera, despre V. și merge în direcțiunea N.-E., trecînd rîul Gilortul și terminîndu-se în dealul Icleanul.

Limita linieĭ de E. este formată de dealul Icleanul, care începe de la hotar (Gorj) și se întinde între com. Căpreni, Stoina, Șipotul și Poiana.

Limita linieĭ de V. este formată de dealul Chera, ce pleacă de la hotarul com. Valea-Cîineluĭ, merge maĭ întîiŭ pe culmea dealuluĭ, apoĭ pe costișa luĭ, păstrînd în tot lungul săŭ direcția N.-S.

Terenul comuneĭ este accidentat, avînd dealurĭ, văĭ, podișe și movile. Dealurile sunt: Icleanul și o ramură a acestuia ce vine prin cătunul Bulbuceni, și prin Poiana-d.-s., pănă în fața căt. Cocorova, formînd ast-fel valea Bulbuceni.

La V. este dealul Chera, cu o înălțime de 500 metri, și în vîrful căruia se află o movilă numită: Cula-Nemților, saŭ Streaja-Inaltă, ce se zice că era punct de supraveghiare între valea Gilortuluĭ și valea Jiuluĭ.

Se găsește în comună o singură colină, numită Cîmpul-Mare.

Dealurile, prelungirĭ ale dealurilor din Gorj, sunt acoperite cu pădurĭ, viĭ, pruniĭ, locurĭ de muncă și tufișurĭ ce servesc de izlazurĭ.

Văĭ sunt: Bulbuceni, Lainicul, Măilățelul, Valea-Gardului, Rogoaza și Țiganca.

Comuna este udată de rîul Gilortul, ce se varsă în Jiŭ la com. Țintăreni, la S. de com. Poiana. Primește în stînga rîul Cocorova, ce izvorește din valea Măilățelul și care se varsă în Gilort în dreptul cătunuluĭ Poiana-d.-s. Rîul Cocorova, la rîndul săŭ, se încarcă pe dreapta cu pîraiele Lainicul și Bulbuceni.

Cursul Gilortuluĭ străbate com. prin partea șeasă de la V., pe lîngă poalele dealuluĭ Chera, cu direcția N.-S. Are un vad în dreptul moareĭ. Gîrla Cocorova curge pe valea Bulbuceni, întîiŭ spre E., apoĭ spre V., pe lîngă cătunul Cocorova și printre cătunele Poiana-d.-s. și d.-j.

Are o populație de 1708 suflete, locuind în 315 case; 5 biserici: 1 în Poiana-d.-s., făcută din cărămidă; 1 în Poiana-d.-j., tot de cărămidă, însă ruinată; 1 în Cocorova, făcută de bîrne și 2 în Bulbuceni, de lemn, deservite de 2 preoți și 5 cîntăreți; o școală mixtă în căt. Poiana-d.-j., deschisă de decedatul Poenarul, frecuentată de 68 copiĭ; 7 circiumĭ.

In comună se găsesc niște ziduri vechĭ, carĭ se cred a fi ruinele palatuluĭ mareluĭ proprietar Banul Barbu Craiovescu, unde e și o fîntînă numită Fîntîna-Rece.

Vite: 484 vite marĭ cornute, 49 caĭ și 216 oĭ.

Budgetul com. e la venitur de 3203 leĭ, și la cheltuelĭ, de 2969 leĭ.

După legea rurală din 1864 sunt 264 împroprietăriți.

Suprafață teritoriuluĭ comunal este de 10320 pogoane, din carĭ 3000 pogoane arabile, 367 fînețĭ, 2500 izlaz și 4135 pădure.

Viile în întindere de 85 1/2 hect., aparțin moșnenilor.

Livezĭ de pruniĭ sunt în întindere de 73 1/2 hect.

Se găsesc cariere de piatră în dealul Măilățeluluĭ și în dealul Bulbuceni.

Se maĭ găsesc în com. 3 morĭ.

Prin com. trece o cale ferată ce se oprește la Gilort, la 1/2 kil. de comună.

Calea județeană străbate căt. Poiana-d.-j. și o parte din Poiana-d.-s., pe o lungime de 4 kil., cu îndreptarea S.-N.

O cale comunală leagă Cocorova și Bulbuceni cu Poiana-d.-j., spre E.-V., cu o lungime în com. de 7 kil., și o altă cale leagă com. cu stația Gilortul și e lungă de 1/2 kil.

Cătunele Bulbuceni și Cocorova sunt unite prin drumurĭ comunale cu căt. de reședință Poiana-d.-s.

Poiana, *com. rur.* și *sat*, jud. Dolj, pl. Cîmpul, situată pe loc șes, numit Poiana, la 86 kil. spre S.-V. de Craiova.

Se învecinește la E. cu com. Tunari; la V., cu com. Calafat; la N., cu com. Maglavitul și la S. cu com. Desa. Are forma unuĭ dreptunghiŭ prelungit de la N. la S. Limitele sunt toate linii fără ondulațiunĭ.

Pe teritoriul com. se găsesc multe bălți carĭ conțin apă minerală, mult căutată. Printre acestea sunt: Balta-Chiriac, Balta-Floricel, Balta-Dolana; spre S., se află Balta-Barbă-Albă și Balta-Sîrbuluĭ.

In jurul satuluĭ se văd ruine vechĭ.

Populația com., în maioritate Bulgarĭ și Sîrbĭ, e de 7734 suflete, locuind în 1900 case.

Are: două biserici: una vechie făcută de locuitorĭ; a doua, cu hramul Sf. Voevozĭ, fondată de către principele Miloș Obrenovicĭ, deservite de un preot și un cîntăreț; o școală mixtă.

Vite: 950 vite marĭ cornute, 186 oĭ și 41 rîmătorĭ.

După legea rurală din 1864 sunt 960 împământeniți.

Suprafața teritoriului comunal este de 7000 hect., din cari: pământ arabil 5000 hect., lacuri și loc sterp 500 hect., vii 400 hect.

In com. se află o moșie numită Poiana, cu o suprafață de 2500 hect. arabile și cu un venit de 100000 lei.

Viile, în întindere de 400 hect., se găsesc pe proprietatea locuitorilor, cărora aparțin.

Pe proprietatea locuitorilor se află și două mori cu aburi.

Locuitorii lucrează rogojini și căruțe.

Meseriași sunt 20: fierari, cojocari, cizmari, tîmplari, lemnari și zidari.

In com. sunt 41 cîrciumi.

Comuna are zi de tîrg Vinerea și 3 bîlciuri anuale.

Contribuabili 1800.

Budgetul com. e la venituri de 14846,14 lei și la cheltueli, de 13793,67 lei.

In timpul războiului romîno-ruso-turc, în lunile Iunie, Iulie 1877, se aflaŭ stabilite aci opt companii, și mai tîrziŭ se stabili aci comandamentul suprem cu cuartierul general al armatei romîne, zece escadroane de cavalerie, adică escadroanele de jandarmi de Iași și de București și regimentele 1-iŭ și 2-lea de roșiori.

In 17 Iulie 1877, în preziua mergerei pe cîmpul de onoare, Domnitorul Romînilor înmînă aci comandanților drapelele noilor regimente de dorobanți și artilerie.

Comunicația se face prin șosele comunale, cari pun comuna în legătură: la S.-E. cu Ghidiciul, iar la N.-V. cu Poiana.

Poiana, *com. rur.*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situată pe partea dreaptă a rîului Ialomița, între com. Larga și Albești.

Teritoriul com., în suprafață de 10100 hect., din cari 340 hect. pădure, se întinde din rîul Ialomița, spre S., pe cîmpul Bărăgan, coprinzînd șase sfori de moșii, proprietăți particulare.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriți pe moșii 45 locuitori; neîmproprietăriți se mai află 204 locuitori.

Se compune din satele: Poiana și Ghimpați, de care mai țin și cât. (tîrlele): Buciumeni, Capul-Grădinei, Buzoeni, Frunză-Verde, Ulmulețul și Postelnicul, cu o populație de 1722 locuitori.

Reședința primăriei, și a judecătoriei comunale, este în satul Poiana.

Are două școale mixte, în satul Poiana, condusă de doi învățători și două învățătoare și în satul Ghimpați, condusă de un învățător; 3 biserici, deservite de 3 preoți și 4 dascăli.

Locuitorii posedă 10301 capete de vite.

Budgetul com. e la venituri de 6404 lei și la cheltueli, de 6514 lei.

Pe partea de S. a teritoriului com. trece calea ferată București-Fetești, avînd stația Ghimpați.

Poiana, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Siul-d.-j., situată pe valea și dealul Călmățuiului, la 47 kil. de Slatina, capitala județului, și la 15 kil. de Drăgănești, reședința plășei.

Se compune din 2 cât.: Poiana și Călinești, cu o populațiune de 1447 locuitori, din care 251 contribuabili.

Moșia e proprietate particulară în cât. Poiana, unde sunt împroprietăriți după legea rurală din 1864, pe proprietatea d-lui Pavel P. Brătășanu, 76 locuitori, cu 300 hect. In cât. Călinești, mare proprietar e statul, care posedă moșia numită Gîlmeele, pe care sunt împroprietăriți după legea din 1864, 66 locuitori, cu 231 hect. și după cea din 1889 173 însurăței, cu 865 hect. Statul mai posedă aci încă 750 hect. arabile și o pădure numită Braniștea.

Teritoriul întreg al com. ocupă o suprafață de aproape 3000 hect. Viile ocupă 15,75 hectare.

Pământul de cultură e mai mult șes, negru și de bună calitate.

Locuitorii posedă: 54 cai, 50 iepe, 354 boi, 100 vaci, 80 bivoli, 1500 oi, 40 capre și 300 porci.

Sunt: două biserici, în fie-care cât. cîte una, deservite de doi preoți și un cîntăreț; o școală mixtă în cât. Călinești, care a fost frecuentată în anul 1899—900 de 55 copii.

Comerciul se exercită de 4 cîrciumari.

Budgetul com. e la venituri de 5097 lei, 90 bani, iar la cheltueli de 4337 lei, 57 bani.

O șosea vecinală leagă com. la N. cu Crăciunei-d.-j. și o altă șosea o leagă spre S.-V. cu com. Frunzarul.

De o parte și de alta a com. (la E. și V.) se ridică dealuri, numite Dealurile-Călmățuiului, din care se continuă șesuri întinse acoperite cu țarinele locuitorilor.

De la N. la S., com. e străbătută de pîrîul Călmățuiul, în care se varsă mai multe vălcele.

Poiana, (Poiana-Sărată), *com. rur.*, jud. și plaiul Prahova. Până la anul 1680, spune legenda, în această localitate erau păduri seculare. Spătarul Toma

Cantacuzino, refugiat aci, din nu se ştie ce împrejurări, încîntat de poziţiunea acestor locuri, a zidit schitul Poiana întru mărirea luĭ Dumnezeŭ şi ca ajutor pentru armata romînă-rusă contra Ungurilor, înzestrînd-o cu cinci moşii, astă-zi proprietăţi ale Eforieĭ Spitalelor din Bucureşti.

De atunci s'a înfiinţat com., luînd numele de Poiana, de la numele schituluĭ fondat în anul 1688. Comuna se întinde pe o suprafaţă de 2450 hectare.

Este situată pe ţărmul drept al rîuluĭ Prahova, la 36 kil. de capitala jud. şi la 5 kil. de reşedinţa plaiuluĭ.

La început, com. a fost situată cam pe locul unde azĭ e gara Cîmpina şi pe poiana cea verde şi întinsă, unde azĭ sunt ţarinile locuitorilor. Locuitoriĭ s'aŭ retras pe dealurile de azĭ, din cauza inundaţiilor rîuluĭ Prahova.

Se compune din 5 cătune: Bobolia, Piatra-d.-s., Poiana, Slobozia şi Vrăjitoarea, cu o populaţie de 1317 locuitorĭ.

Are 3 biserici: schitul Poiana, fondat la anul 1688 de spătarul Toma Cantacuzino, reparat în 1893, şi purtînd următoarea inscripţie:

Intru mărirea luĭ Dumnezeŭ şi Mîntuitoruluĭ Isus Christos şi întru cinstea prea sfinteĭ Născătoare de Dumnezeŭ s'aŭ ridicat şi înfrumuseţat această sfîntă biserică, din temelie, în zilele domnuluĭ Alexandru Vodă şi ale Mitropolituluĭ Ţăreĭ Neofit, leat 1841, de către Egumenul Arhimandrit Ghenadie.

A doua biserică e în cât. Bobolia, fondată de starețul Predealuluĭ, la 1838, şi a treia, în cât. Slobozia, fondată de Mihaiŭ Cantacuzino, ca metoh al mănăstireĭ Sinaia.

Aceste biserici sunt deservite de doĭ preoţi, plătiţi de Eforie.

Afară de agricultură, parte din locuitorĭ se maĭ ocupă cu fabricarea varuluĭ alb şi negru, cu dulgheria, tîmplăria, zidăria, rotăria, chirigeria şi fabricarea ţuicieĭ.

107 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşiile: Poiana, Slobozia şi Bobolia, din care li s'aŭ dat 428 hect. Eĭ posedă: 27 caĭ, 13 ĭepe, 136 vacĭ, 45 capre, 173 oĭ, 117 porcĭ, afară de vitele trebuincioase munceĭ.

In raionul com., pe rîul Prahova, sunt 5 morĭ şi o pivă şi pe rîul Doftana este o moară.

Are o şcoală mixtă, frecuentată de 44 băeţi şi 24 fete.

In raionul com. sunt izvoare de apă sărată, provenite din localităţi unde se află sare în mare cantitate. (Vezĭ Poiana, ape minerale).

Ţuică se fabrică în com. cam 1820 decal. anual.

Are renumite carierĭ de piatră. Piatră din această comună s'a întrebuinţat la canalizarea rîuluĭ Dîmboviţa, în Bucureşti.

In localităţile numite «La Piatra» şi «Pe livezĭ» sunt mine de sare.

Comerciul se exercită în com. de 6 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venituri de 5800 leĭ şi la cheltueli, de 5680 leĭ.

Diferite drumuri înlesnesc comunicaţia cu com. Proviţa-d.-s., Cocorăşti-Capliĭ, Breaza, etc.

E brăzdată de dealurile Răcmanul, Slobozia şi Măgura, spre V., toate acoperite cu crîng, izlaz, pădure şi locuri, servind de păşune vitelor locuitorilor.

In partea de E. e străbătută de rîul Prahova, în care se varsă văile: Turburea, Brăgarea, Valea-Rea şi Tisa.

Se mărgineşte cu comunele: Breaza-d.-j., Cîmpina, Băneşti, Măgureni, Prahoviţa-d.-j. şi Prahoviţa-d.-s.

Poiana, *com. rur.*, jud. Prahova. Vezĭ Poiana-de-Vărbilău.

Poiana, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Vrancea, situată pe malul drept al Putneĭ, din sus de Prisaca, la 1 kil. de Valea-Sării, la 12 kil. de sub-prefectura plăşeĭ, şi la 49 kil. de capitala judeţuluĭ.

E udată de rîul Putna, de pîrîul Vasluiul şi de pîrîiaşele Huzunul şi Alghianul.

Are o populaţie de 115 familiĭ, saŭ 496 suflete, locuind în 146 case; 1 biserică parohială, cu hramul Adormirea; 2 cîrciumĭ; 4 morĭ de apă.

Budgetul com. e la venituri de 808,24 leĭ şi la cheltueli, de 803,18 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri de lemn; 80 boĭ, 120 vacĭ, 84 caĭ, 1600 oĭ, 40 capre, 100 porcĭ; 436 stupĭ cu albine.

Poiana, *com. rur.*, în jud. Tecuciŭ, pl. Nicoreşti, situată pe malul Siretuluĭ, la 28 kil. de capitala jud. şi la 14 kil. de a plăşeĭ. E formată din satele: Diaconi, Hulești şi Poiana.

Are o populaţie de 442 familiĭ, saŭ 1884 suflete, din care 416 contribuabilĭ, locuind în 438 case; 3 biserici, în Diaconi, în Poiana propriŭ zisă şi în mahalaua Ţicăul, deservite de 2 preoţi; o şcoală, înfiinţată la 1862, frecuentată de 46 copiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 561 boĭ, 208 vacĭ, 7 taurĭ, 49 caĭ, 48 iepe, 7 armăsarĭ, 634 oĭ şi 111 capre; 64 stupĭ.

E străbătută de văile: Valea-Roşie, Puţurile, ce desparte Diaconi de Poiana şi Valea-Lupeĭ.

Prin com. trece şoseaua care vine de la Nicoreşti, de la S. la N. în lungime de 2 kil., 224 m. în com.; drumul spre Ploscuţeni; drumul la Buciumeni,

trecînd prin Poiana, în lungime de 3 kil. şi 430 m. şi drumul de la Coasta-Lupeĭ, ce merge prin Hulești, în lungime de 1 kil. şi 543 m.

Moşiile de pe lîngă com. se numesc: Batca, Bulboaca, Pletea şi Sbiera.

In partea de V. a com., lîngă mahalaua Ţicăul, se află o ridicătură de pămînt, numită Cetăţuia.

Hotarele com. sunt: la N.-E., com. Buciumeni; la S., com. Nicoreşti; la V., rîul Siretul.

Poiana, *sat,* cu 103 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Loviştea, făcînd parte din com. rur. Perişani.

Poiana, saŭ **Poiana-Bisericani,** *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Tîrgul-Valea-Rea, situat pe dreapta Tazlăuluĭ-Mare, la 3 kil. de Tîrgul-Valea-Rea (şcoală).

Are o populaţie de 508 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, clădită de locuitorĭ răzeşĭ la 1811; 2 cîrciumĭ.

Vite: 16 caĭ, 285 vite marĭ cornute, 11 capre şi 45 porcĭ.

Poiana, saŭ **Poiana-Uzuluĭ,** *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Dărmăneşti, situată pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Uzul, aproape de trecătoarea luĭ din Ardeal şi la poalele munteluĭ Farcul-Mare, la 12 kil. de satul Dărmăneşti.

Are o populaţie de 127 suflete, aproape toţĭ Săcuĭ (Ungurĭ); o biserică catolică, clădită la 1851 de locuitorĭ, deservită de 2 cîntăreţĭ.

Poiana, *sat,* pe coasta de V. a dealuluĭ Cerbătoarea saŭ Gîlgăitoarea şi în partea de V. a com. Feredieni, pl. Coşula, jud. Botoşani, lîngă pădure, aşezat pe moşia Feredieni, cu o populaţie de 72 familiĭ, saŭ 212 suflete.

Vite sunt: 111 boĭ şi vacĭ, 30 caĭ, 65 oĭ şi 22 porcĭ.

In sat sunt 15 meseriaşĭ şi 1 cîrciumă.

Poiana, *sat,* în jud. Botoşani, com. Flămînzi, aşezat lîngă pîraiele Turburea şi Stahna, pe coasta dealuluĭ numit Coasta-Velniţeĭ şi sub pădurea moşieĭ Flămînzi.

Are o populaţie de 103 familiĭ, saŭ 603 suflete, din care 185 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ posedă: 153 boĭ şi vacĭ, 70 caĭ, 131 oĭ, 2 capre şi 75 porcĭ; 109 stupĭ cu albine.

Poiana. Vezĭ Unsa, sat şi mănăstire, com. Feredieni, jud. Botoşani.

Poiana, *cătun,* al com. Valea-Muşceluluĭ, jud. Buzăŭ, cu 120 locuitorĭ şi 33 case.

Poiana, *sat,* în jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Poiana, reşedinţa primărieĭ.

Poiana, *sat,* jud. Dorohoiŭ, com. Brăeşti. Vezĭ Poienița.

Poiana, *sat,* pe moşia Herţa, com. Movila, pl. Herţa, jud. Dorohoiŭ, cu 50 familiĭ, saŭ 250 suflete.

Proprietatea moşieĭ este a familieĭ P. Cazimir.

Sătenii împroprietăriţĭ aŭ 55 hect. 85 ariĭ pămînt, iar proprietatea: 524 hect. 18 ariĭ cîmp şi 114 hect. 58 ariĭ pădure.

Hotarele moşieĭ sunt cu: Ibăneşti, Cristineşti, Pomîrla şi Hreaţca.

Poiana, *căt.* de reşedinţă al com. Poiana-Seciurile, la N. com. Pojarul-d.-s., pl. Amaradia, jud. Gorj, situat pe rîul Amaradia. Are o suprafaţă de 1486 hect., cu o populaţie de 185 familiĭ, saŭ 480 suflete, din care 71 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ sunt moşneni. Eĭ posedă: 14 pluguri, 42 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ; 327 vite marĭ cornute, 22 caĭ, 169 oĭ, 67 capre, 110 rîmătorĭ; 15 stupĭ cu albine.

Are o şcoală mixtă, frecuentată de 16 elevĭ; o biserică, deservită de 1 preot.

In cătun se găsesc 15 fîntînĭ.

Poiana, *cătun,* al com. Rovinari, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, la N. comuneĭ, situat pe loc şes, pe stînga rîuluĭ Jiul şi d'alungul şoseleĭ naţionale Filiaşi-Pietroşani.

Are o suprafaţă de 435 hect., din carĭ: 100 hect. pădure, 60 hect. izlaz şi vatra satuluĭ, 10 hect. fîneţe şi 265 hect. arabile, cu o populaţie de 53 familiĭ, saŭ 236 suflete, din care 43 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ posedă: 12 pluguri, 32 care cu boĭ, 5 căruţe cu caĭ, 112 vite marĭ cornute, 10 caĭ, 34 porcĭ şi 58 oĭ şi capre.

Comunicaţia în căt. se face prin şoseaua naţională Filiaşi-Pietroşani, care îl pune în comunicaţie la N. cu com. Iaşi, iar la S. cu com. Moi.

Are o biserică de lemn, fondată de locuitorĭ în 1790, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Poiana, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, situat pe malul drept al rîuluĭ Ialomiţa, pe o îngustă luncă dintre coasta Bărăganuluĭ şi rîul Ialomiţa.

Aicĭ este reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale.

Are o populaţie de 1075 locuitorĭ; o şcoală mixtă, con-

dusă de 2 învățători și frecuentată de 104 elevi, (1899—900); două biserici, deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți.

Poiana, *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Ercia; are 59 case.

Poiana, *sat,* în jud. Neamțu, com. Bistricioara, pl. Piatra-Muntele, situat în apropierea munților Hurduga, Măgura, Ciumărca și Pîntecu, pe valea pîrîului Bistricioara, spre hotarul județului despre Transilvania.

Are o populație de 487 suflete; o biserică de lemn, deservită de 1 preot și 2 dascăli.

Vite sunt: 157 boi, 270 vaci, 1228 oi, 30 cai, 100 porci, 146 juncі.

Satul se mai numește și Poiana-Grințieșului.

Poiana, *sat.* Vezi Poiana-Almașului, sat, jud. Neamțu.

Poiana, *sat,* și reședința com. cu același nume, pl. Siul-d.-j., jud. Olt, situat pe valea pîrîului Călmățuiul.

Are o populație de 900 locuitori, din care 76 sunt împroprietăriți după legea rurală din 1864.

Biserica, clădită la 1870 e deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitorii posedă: 30 cai, 27 iepe, 200 boi, 59 vaci, 60 bivoli, 800 oi, 30 capre și 180 porci.

Poiana, *sat,* reședința com. rur. Poiana, jud. și plaiul Prahova. Are o populație de 592 locuitori. Aci e schitul Poiana. Locuitorii s'au împroprietărit la 1864 pe moșia Poiana a Eforiei.

Vara, acest sat e vizitat de mulți pătimași, pentru băi sărate.

Este în apropriere de gara Cîmpina.

Poiana, *sat,* făcînd parte din com. rur. Comarnicul, pl. Peleșul, jud. Prahova. Are o populație de 1122 locuitori. E situat într'o poziție frumoasă, între munții Comarniculuĭ și văile: Prahoveĭ, Saruluĭ și Comarnicul.

Poiana, *sat.* Vezi Pleșești-Sineascăĭ, jud. Suceava.

Poiana, *sat,* făcînd parte din com. cu același nume, jud. Tecuciŭ, și situat pe șes, în centrul com. Aci se află reședința comuneĭ.

Are o populație de 233 familiĭ, saŭ 1006 suflete, carĭ locuesc în 228 case; o școală mixtă, frecuentată de 46 copiĭ; 2 biserici, una cu hramul Sf. Nicolae, în mahalaua Țicăul și a doua în Poiana propriŭ zisă, cu hramul Adormirea - Maiciĭ - Domnuluĭ, făcută de locuitorĭ în 1853 și reparată de 2 orĭ.

Vite: 324 boĭ, 117 vacĭ, 6 taurĭ, 26 caĭ, 23 ĭepe, 4 armăsarĭ, 322 oĭ și 64 capre. Locuitoriĭ mai posedă 30 stupĭ, 144 pluguri și 5 cazane de făcut rachiŭ.

Poiana, *sat,* făcînd parte din com. Colonești, jud. Tecuciŭ, situat pe pîrîul cu același nume, la 12 kil. de reședința com., spre N.

Are o populație de 54 familiĭ, saŭ 195 suflete, carĭ locuesc în 52 case.

Locuitoriĭ sunt împroprietăriți.

Poiana, *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Stănuești, spre N.-V. de satul Stănuești, în marginea de V. a județuluĭ. Are 205 locuitorĭ și 44 case.

Poiana, *sat,* în jud. Vasluiŭ, pl. Fundurile, com. Negrești, situat pe costișa de-a dreapta riuluĭ Bîrladul, la E. de satul Valea-Mare, pe o întindere de 618 hect., cu o populație de 33 familiĭ, saŭ 180 suflete.

Are o biserică de piatră, făcută la 1873, de Nicolae Șoroneanu.

Actualminte, moșia e proprietatea spitaluluĭ Drăghicĭ din Vasluiŭ.

Vite: 144 vite marĭ cornute, 10 caĭ, 160 oĭ și 40 rîmătorĭ.

Poiana, *stație de dr.-d.-f.,* în jud. Prahova, pl. Teleajenul, căt. Poiana-de-Vărbilăŭ, pe linia Buda-Slănicul, pusă în circulație la 10 Decembrie 1883. Se află între stațiile Plopeni (11,9 kil.) și Slănic (10,3 kil.). Inalțimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ, de 298m,66. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 56596 leĭ, 75 banĭ.

Poiana, *ape minerale,* în jud. Prahova, com. Poiana, la 5 kil. de Cîmpina. Long. E. 25°.38'. Lat. 47°.8'. Alt. 440m. Stație de cale ferată (Cîmpina). Sunt mai multe izvoare cu apă minerală, care e întrebuințată pentru băĭ contra durerilor de picioare și de oase. Sunt frecuentate de mulți bolnavĭ, de și nu există un stabiliment.

Poiana, *fost sat,* sub poalele pădureĭ Făgățelul, jud. Suceava, com. Stolniceni.

Poiana, *mănăstire,* așezată pe un deal frumos în fața orașuluĭ Cîmpina, jud. Prahova. Se întreține de Eforia Spitalelor Civile din București și se administrează de un îngrijitor.

Această mănăstire, care acum a rămas ca biserică de mir, s'a fondat la anul 1688 de către Spătarul Toma Cantacuzino, fra-

tele luĭ Şerban-Vodă Cantacuzino.

Biserica actuală s'a reclădit în anul 1840 de Eforia Spitalelor Civile din Bucureşti.

Poiana, *parohie*, în com. cu acelaşĭ nume, pl. Vrancea, jud. Putna, avînd o biserică parohială, cu hramul Adormirea.

Poiana, *deal*, ramificare a dealuluĭ Humăria-Bahnoaia, în partea de N. a com. Poiana-Lungă, jud. Botoşani; are direcţiunea spre S.-V. şi se întinde pănă la hotarul satuluĭ Serafineşti, com. Corni.

Poiana, *lac*, în jud. Ialomiţa, insula Balta, pl. Borcea, com. Cogarcea.

Poiana, saŭ **Poiana-Bisericani**, *moşie*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Tîrgul-Valea-Rea, de peste 703 hect., cu pădure cu tot. E proprietatea statuluĭ de la secularizare.

Poiana, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Poiana, în întindere aproximativă de 2500 hect., aducînd un venit anual de 100000 leĭ. Se găsesc pe dînsa 2 morĭ de aburĭ.

Poiana, *pădure* foioasă, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Tîrgul-Valea-Rea, de 433 hect. Este amenajată şi aparţine statuluĭ. Inainte de secularizare ţinea de mănăstirea Bisericani, din jud. Neamţu.

Poiana, *pădure* a statuluĭ. Vezĭ Ursul şi Poiana, jud. Olt.

Poiana, *pîrîŭ*, izvoreşte din pădurea Serafineşti şi se varsă în lacul Poiana, com. Poiana-Lungă, jud. Botoşani.

Poiana, *pîrîŭ*, izvoreşte din poienile com. Prahoviţa-d.-s., plaiul şi jud. Prahova, şi se varsă pe partea dreaptă în rîul Prahoviţa, tot în com. Prahoviţa-de-sus.

Poiana, *pîrîŭ*, jud. Tecuciŭ, izvoreşte din zarea Dobrotforuluĭ, udă satul cu acelaşĭ nume şi se varsă pe partea dreaptă a Zeletinuluĭ, între satele Analogul şi Poiana, din com. Colonești.

Poiana, *şes*, jud. Dolj, pl. Cîmpul, pe care este aşezată com. Poiana.

Poiana-Almaşuluĭ, *sat*, în jud. Neamţu, com. Dobreni, pl. Piatra-Muntele, situat în curbătura munţilor Muncelul-Negreşti, pe valea pîrîuluĭ Negreşti.

Are o populaţie de 199 suflete, locuind în 55 case; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 dascăl; o vărărie; 1 fierărie.

Vite: 90 vite marĭ cornute, 45 oĭ, 10 caĭ, 30 rîmătorĭ.

Poiana-Arsă, *vîrf de munte*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa, din munţiĭ Popoi, înalt de 1272 m. şi situat pe graniţă.

Poiana-Bisericani. Vezĭ Poiana, sat şi moşie, jud. Bacăŭ.

Poiana-Borceĭ, *parte din satul* Borca, jud. Suceava.

Poiana-Bouluĭ, *sătuc*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., care face trup cu satul Scorţeni, din com. cu acelaşĭ nume.

Poiana-Chioară, *trup de moşie* din proprietatea statuluĭ Corbasca, com. Corbasca, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ.

Poiana-Cioareĭ, *cătun*, în com. rur. Pătulele, pl. Blahniţa, jud. Mehedinţi.

Poiana-Cîrnuluĭ, *com. rur.*, în partea de N. a pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, în marginea de S. a jud. Iaşi, şi la 22 kil. de Codăeşti, reşedinţa pl., aşezată pe dealurĭ şi văĭ acoperite în mare parte cu păduriĭ, între tîrguşoarele Poieni, din judeţul Iaşi şi Codăeşti, din jud. Vasluiŭ.

E formată din satele: Poiana, Hiliţa, Trestiana, Pocreaca, Slobozia-Miluluĭ, Dumitreşti-Gălăţei (Cîrpiţi), Schiletul-Ducăĭ, Dumitreşti şi Blaga, pe o suprafaţă de 6994 hect., din care 2393 hect. pădure şi 2746 hect. loc de cultură, fînaţ, imaş, sunt ale proprietăţeĭ, iar 1834 hect., ale locuitorilor.

Are o populaţie de 912 familiĭ, saŭ 2439 suflete, locuind în 608 case; 4 bisericĭ, deservite de 4 preoţi şi 4 cîntăreţĭ; o şcoală; 4 morĭ şi 6 cîrciumĭ.

Comerciul se face de 11 persoane.

Vite: 1601 vite marĭ cornute, 1038 oĭ, 66 capre, 375 caĭ, 2 bivolĭ şi 415 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 5853 leĭ, 50 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 5783 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 154 pluguri şi 262 care cu boĭ, 31 pluguri şi 63 căruţe cu caĭ; 437 stupĭ cu albine.

Prin mijlocul com. trece de la N. la S. şoseaua naţională Vasluiŭ-Iaşi şi pîrîul Vasluĕţul.

Poiana-Cîrnuluĭ, *sat*, reşedinţa com. Poiana-Cîrnuluĭ, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, aşezat pe valea pîrîuluĭ Vasluĕţul, de o parte şi alta a şoseleĭ naţionale Vasluiŭ-Iaşi, la 23 kil. de oraşul Iaşi şi la 42 kil. de Vasluiŭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 2866 hect., din care 1430 hect.

pădure și 1287 hect. loc de cultură, fînaț, imaș ale proprietățeĭ, iar 149 hect., ale locuitorilor.

Are o populație de 27 familiĭ, saŭ 153 suflete; o biserică catolică ruinată; casele proprietățiĭ; 1 moară cu aburĭ și una de vînt; 3 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri și 20 care cu boĭ, 2 pluguri și 2 căruțe cu caĭ; 1015 vite marĭ cornute, 2 bivolĭ, 2 capre, 18 caĭ și 30 rîmătorĭ.

Poiana-Copaciuluĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Opăriți, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Are o populație de 307 locuitorĭ. Cade în partea de V. a comuneĭ. Locuitoriĭ maĭ numesc acest cătun și Copăceni. S'a format pe la 1783. De aci se exploatează păcură.

Poiana-Copaciuluĭ, *numire veche a comuneĭ* Opăriți, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Poiana-Cotîrgașuluĭ, *sătuc*, cu 15 case, făcînd parte din satul Cotîrgași, com. Broșteni, jud. Suceava.

Poiana-cu-Cetatea, *sat*, jud. Iași, pl. Codrul, com. Ciurea, situat dincolo de pădurea Bîrnoveĭ, spre S. de satul Ciurea, pe podișul dealuluĭ Bordea, lîngă codrul Borosești, din jud. Vasluiŭ, la 24 kil. de orașul Iași. Face parte din trupul moșieĭ Borosești, proprietatea caseĭ spitaluluĭ Sf. Spiridon. Are o populație de 6 familiĭ, saŭ 37 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 42 vite marĭ cornute, 18 oĭ, 8 caĭ și 4 rîmătorĭ.

Poiana-cu-Rugi, *cătunaș*, al com. Goidești, jud. Buzăŭ, alipit de com. Vîrlam și avînd 11 locuitorĭ și 3 case. E situat pe malul drept al pîrîuluĭ Bîsca-Mare, sub muntele Cursele și în apropiere de Ghenunea-Draculuĭ. E cel maĭ nordic cătun al județuluĭ.

Poiana-Cuibuluĭ, saŭ **Poiana-Mare**, *loc de fînețe*, în partea de V. a căt. Cuibul, între dealul Berivoe și pîrîul Sărățelul, com. Gornetul-Cuib, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Poiana-de-Jos, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana, cu o populație de 444 suflete, locuind în 120 case.

Are o școală mixtă, fondată de răposatul P. Poenaru, frecuentată de 69 copiĭ; o biserică; 3 cîrciumĭ.

Se zice că maĭ înainte satul era așezat pe locul unde azĭ se văd urme de ziduriĭ, fîntînĭ, crucĭ, etc.

Poiana-de-Jos, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana. Are o întindere de 320 pog., dînd un venit anual de 3297 leĭ. Pe moșie aŭ parte locuitoriĭ clăcașĭ și moșneniĭ.

Poiana-de-Jos, *păduriĭ* particulare, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana, una în întindere de 120 pog., aparținînd d-neĭ Ecat. Ciocazan, alta de 65 pog., aparținînd d-neĭ Ecat. C. Poenaru, alta de 100 pog., aparținînd d-luĭ Marin Popescu. Sunt amenajate. Se compun maĭ cu seamă din stejarĭ, apoĭ din ulmĭ și fagĭ.

Poiana-de-Sus, *vechie numire a com.* Poiana, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana, jud. Dolj.

Poiana-de-Sus, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana, cu reședința primărieĭ. Are o populație de 342 suflete, carĭ locuesc în 88 case. Copiiĭ din sat urmează la școala mixtă din satul Poiana-d.-j., ce este la 240 m.

Poiana-de-Sus, *sat*, în partea de E. a com. Gîrbești, pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ, așezat pe coasta de V. a dealuluĭ Voinești, pe o suprafață de 660 hect.

Are o populație de 66 familiĭ, saŭ 138 suflete.

Teritoriul satuluĭ e udat de pîraiele: Șacovățul și Țibana.

Locuitoriĭ posedă: 17 pluguri cu boĭ; 163 vite marĭ cornute, 70 oĭ, 80 capre, 33 caĭ și 90 rîmătorĭ; 30 stupĭ de albine.

Poiana-de-Sus, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Poiana, în întindere de 500 pog., cu venit anual de 11340 leĭ. Este arendată. Are pe ea o pădure de 350 pog., compusă din ulmĭ, fagĭ, frasinĭ, jugaștri și maĭ cu seamă stejarĭ.

Poiana-de-Vărbilăŭ, *com. rur.*, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova, situată pe ambele malurĭ ale gîrleĭ Vărbilăul, la 23 kil. de capitala județuluĭ și la 10 kil. de reședința plaiuluĭ.

Are o populație de 638 suflete, locuind în 150 case; o biserică, fondată la 1864 de locuitorĭ, deservită de un preot; o școală mixtă, frecuentată de 30 băeți și 6 fete (1899—900).

Parte din locuitoriĭ com. sunt moșneniĭ. 71 s'aŭ împroprietărit la 1864, cînd li s'aŭ dat 184 hect. Eĭ posedă: 9 caĭ și țepe, 70 vacĭ, 26 capre, 107 oĭ și 57 porcĭ.

In raionul com., pe rîul Vărbilăul, este o moară.

Teritoriul com. e de 450 hectare.

Comerciul se exercită în comună de 3 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venitură

de leĭ 3066,34, iar la cheltuelĭ, de 2526,11 leĭ.

In comună sunt 2 șosele vecinale: una o leagă cu com. Mălăești la S. și Vărbilăul la N., și a doua, cu com. rur. Văleni-de-Munte.

E udată de la N. la S. de apa Vărbilăul și de Valea-Bisericeĭ, ce se varsă în Vărbilăul, tot în raionul acesteĭ comune.

Se mărginește la N. cu com. Vărbilăul, la S. cu com. Mălăești, la E. cu com. Bughiile și la V. cu com. Trestioara.

Poiana-din-Cale, Poiana-cu-Pietrele saŭ **Bolovanul-Hurduculuĭ**, *munte* însemnat, pe frontieră, în jud. Buzăŭ, com. Nehoiașul. Are păduri întinse și pășunĭ, care nutresc până la 3000 de oĭ anual.

Poiana-din-Cale, *pichet* de vară, pe frontieră, jud. Buzăŭ, între muntele Poiana-din-Cale și izvorul Surducul.

Poiana - dintre - Păduri. Vezĭ Bălțăreț și Dracinul, *moșie* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Țiul.

Poiana - Drînguluĭ, *munte*, în ramura Cozleĭ, jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Gîrcina; se află în prelungirea dealuluĭ Ruptura.

Poiana - Faguluĭ, *altă numire dată satuluĭ* Pîrîul-Faguluĭ, jud. Neamțu, plasa Piatra-Muntele, com. Galul.

Poiana-Feteĭ, *poiană*, spre N. de Fata-luĭ-Craiŭ, jud. Prahova, comuna Cerașiul, plaiul Teleajenul.

Pe aci era comunicația cu Austro-Ungaria, până la facerea caleĭ-ferate Ploești-Predeal.

Poiana-Gîșteĭ, *munte*, în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Călugăreni, situat lîngă Piatra-Teiuluĭ.

Poiana-Golenți, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Maglavitul, pe linia Craiova-Calafat, pusă în circulație la 1 Decembrie 1895. Se află între stațiile Moțățeĭ (12,6 kil.) și Calafat (9,9 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mării, de 53,15 m. Venitul acesteĭ stații pe anul 1896 a fost de 5633 leĭ, 70 banĭ.

Poiana-Hotarele, saŭ **Butea**, *teren* cu tufăriș și arborĭ izolați de diferite esențe, pe moșia și com. Călimănești, pl. Cozia, jud. Vîlcea, în întindere de 18 hect.

Poiana-Hoților, *platoŭ* întins, la N. de muntele Clăbucetul-Taurului, între pîraiele Prahovița și Limbășelul, jud. Prahova, com. Predeal, plaiul Peleșuluĭ.

Poiana-Humeĭ, *sat*, în județul Roman, pl. Fundul, com. Ciutureștĭ, așezat pe deal, la extremitatea de S.-E. a județuluĭ, la hotarul despre jud. Tutova, cu o populație (dimpreună cu aceea a satuluĭ Misăhănești) de 186 locuitorĭ, locuind în 45 case.

Locuitorii posedă 183 vite marĭ cornute.

Poiana-Laculuĭ, *com. rur.*, pe apa Cotmeana, jud. Argeș, pl. Pitești, la 13 kil. de com. rur. Bîscovul-Fleștiĭ, reședința subprefectureĭ, și la 15 kil. de Pitești. Se compune din 8 sate: Duculești, Gălești, Gălățeanu-Negoești, Neagra, Poiana-Laculuĭ, Popești și Teiușul, cu o populație de 867 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ, deservite de 2 preoți, 2 cîntărețĭ și 2 paracliserĭ; o școală mixtă.

Budgetul com. e de 2323 leĭ la venitурĭ și de 1514 leĭ la cheltuelĭ.

Vite: 384 boĭ și vacĭ, 54 caĭ, 2 bivolĭ, 996 oĭ, 64 capre și 404 rîmătorĭ.

Poiana-Laculuĭ, *sat*, cu 241 locuitorĭ, jud. Argeș, pl. Pitești, făcînd parte din com. rur. cu același nume. Are 2 bisericĭ, cu hramurile Cuvioasa Paraschiva și Sf. Ioan, deservite de 2 preoți, 2 cîntărețĭ și 2 paracliserĭ.

Poiana-Laculuĭ, *trup de pădure* al statuluĭ, în întindere de 13 hect., pendinte de com. Văleni, plaiul Teleajenul, jud. Prahova, care, împreună cu trupurile: Valea-Garduluĭ (62 hect.), Cotul-cu-Plopĭ, Obrațele-după-Sfoara-Predealul (25 hect.), Bughea-d.-s. (45 hect.) și Runcul (40 hect.), formează pădurea Văleni.

Poiana-Larguluĭ. Vezĭ Largul, *sat*, jud. Neamțu.

Poiana-luĭ-Borș. Vezĭ Protopopeni, sat, com. Poiana-Lungă, jud. Botoșani.

Poiana-luĭ-Iurașcu, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Fundul, spre S. de orașul Roman, la 31 kil. de el și la 6 kil. de reședința plășeĭ. E formată din satele: Căuțișeni-luĭ-Burchi, Căuțișeni-luĭ-Iurașcu, Căuțișeni-Răzăși, Negușeni și Poiana-luĭ-Iurașcu, cu reședința comuneĭ în satul Poiana-luĭ-Iurașcu.

Are o populație de 238 familiĭ, saŭ 924 suflete, din care 432 locuitorĭ Unguri, locuind în 322 case; o școală mixtă; 3 bisericĭ de lemn, din care una catolică. Ungurii țin de parohia catolică Prăjești (Bacăŭ).

Budgetul com. e la venitурĭ

de 2071 leĭ, 85 banĭ și la cheltuelĭ, de 1807 leĭ.

Poiana-luĭ-Iurașcu, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Poiana-luĭ-Iurașcu, spre S. de orașul Roman, la 31 kil. de el și la 6 kil. de reședința plășeĭ, pe malul stîng a pîrîuluĭ Sasa.

Populațiunea, în maioritate Unguri, e de 360 suflete, care, împreună cu loc. din satele: Bălușești, Călugăreni, Migla-Negri, Recea, Roșiori și Ruși, țin de parohia catolică Prăjești (Bacău).

Are o biserică de lemn și o școală primară mixtă. Se numea maĭ înainte și Poiana-Sasuluĭ.

Poiana-luĭ-Mihaĭ, *munte*, al comuneĭ Schela, plaiul Vulcan, jud. Gorj, spre N.-E. de com. E populat cu pădure de fag. Pe el este poteca ce merge la vama Buliga și la pichetele: No. 7, numit Buliga și No. 8, numit Scărișoara. Pe lîngă aceste pichete e și trecătoarea, prin Vulcan, în Austro-Ungaria.

Acest munte se zice că 'și are numirea de la Domnul Țăreĭ, Mihaĭ-Viteazul, care ar fi tăbărît cu oastea pe vîrful și la poalele luĭ.

Poiana-luĭ-Stan, *sat*, făcînd parte din com. Muncelul, jud. Tecuciu, situat la N. comuneĭ, la 3 kil. 200 m.

Are o populație de 74 familiĭ, saŭ 345 suflete, care locuesc în 60 case.

Locuitoriĭ sunt împroprietăriți de la 1864.

Poiana-luĭ-Stîncă, *cătun*, locuit de Țigani, pendinte de com. Vînători-Micĭ, pl. Neajlovul, jud. Vlașca, situat în mijlocul pădureĭ Căscioarele, în apropiere de Corbiĭ-Ciungĭ, la 4 kil. de satul Popa-Nae.

Poiana-Lungă, *com. rur.*, în partea de S.-E. a plășeĭ Siretul, jud. Botoșani. Se întinde pe un teritoriŭ deluros și acoperit cu pădurĭ.

E compusă din satele: Chiscovata, Icușeni, Poiana-Lungă, Protopopeni, Vorona - Carale, Vorona-Theodor și Satul-Noŭ.

Are o întindere de 5622 hect., din care 1600 hect. ale proprietarilor marĭ, 2106 ale locuitorilor și 2267 hect. pădure, și o populație de 491 familiĭ, saŭ 2411 suflete, din care 450 contribuabilĭ.

Are: 5 bisericĭ, deservite de 2 preoți, 3 cîntăreți și 3 paraclisĭerĭ; mănăstirea Vorona, de călugărĭ, și schitul Sehăstria, în pădure; 2 școale, conduse de 2 învățătorĭ și frecuentate de 155 băeți și 18 fete.

Locuitoriĭ posedă: 858 boĭ și vacĭ, 231 caĭ, 1006 oĭ, 231 porcĭ; 500 stupĭ cu albine.

In comună sunt 6 iazurĭ și 5 morĭ de apă.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ și la cheltuelĭ de 11202 leĭ.

Comuna e străbătută de calea județeană Botoșani-Fălticeni. O cale comunală începe din calea județeană, trece pe lîngă lacul mare al Voroneĭ, prin satul Poiana și în com. Corni; altă cale comunală merge în satul Chiscovata.

Poiana-Lungă, *sat*, în partea de N. a com. Poiana-Lungă, pl. Siretul, jud. Botoșani, situat pe valea Poiana și pe moșia statuluĭ Vorona.

Are o populație de 145 familiĭ, saŭ 758 suflete, din care 110 contribuabilĭ; o biserică, zidită la 1838, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală mixtă, condusă de 1 învățător, frecuentată de 60 băeți și 6 fete.

Vite: 220 boĭ și vacĭ, 80 caĭ, 285 oĭ și 45 porcĭ.

Sunt 90 stupĭ cu albine.

Poiana-Lungă, *munte*, în jud. Suceava, com. Mălini, sub Halăuca, avînd 1340,1 m. altitudine.

Poiana - Lungă și Ferigele, *munți*, proprietățĭ ale statuluĭ, pendinți de Episcopia Argeșuluĭ, jud. Mușcel.

Poiana - Lungă - de - Jos, *com. rur.*, în jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, situată pe cîmpie, la S. de Tîrgoviște, lîngă marginea jud. și la 15 kil. spre S.-E. de gara Titu.

Prin raionul com. curge Ciorogîrla, peste care este un pod.

Are o populație de 1070 locuitorĭ; o biserică și o școală.

Se învecinește la E. cu com. Brezaele; la V., cu com. Găiseni; la N., cu Poiana-d.-s. și la S., cu com. Florești, din jud. Ilfov. De Găiseni se desparte prin pădurea Siliștioara, iar de cele-l'alte prin cîmpiĭ arabile, unindu-se prin șosele și drumurĭ.

Poiana - Lungă - de - Sus, *com. rur.*, în jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, situată ca și cea de jos pe cîmpie și vecine una cu alta.

Prin raionul com., afară de Dîmbovița și Ciorogîrla, carĭ sunt în apropiere, maĭ curge pîrîul Baiul, peste care este un podeț.

Se compune din 3 cătune: Poiana-d.-s., Buroianul și Secăturile, cu o populație de 1208 locuitorĭ.

Are o biserică și o școală.

Se învecinește cu comunele: Poiana-d.-j. spre E., Rominești spre V., Lunguleți la N. și Găiseni la S.

Poiana-Mare, *sat*, făcînd parte

din com. rur. Bătrîni, plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Cade în partea de N. a comuneĭ.

Poiana-Mare, *cătun,* al com. Morunglavul, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, pe valea rîuluĭ Burluiul. Altitudinea terenuluĭ d'asupra nivelului Mărĭĭ este de 210 m.

Are o populaţie de 288 locuitorĭ şi o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva (1837), deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Poiana-Mănăstireĭ, *sat,* în partea de N. a com. Tîngujeĭ, pl. Funduri, jud. Vasluĭŭ, situat pe Dealul-Mănăstireĭ, între satele Pănoasa şi Moara-luĭ-Ciorneiŭ. Are o suprafaţă de 15 hect. şi o populaţie de 40 familiĭ, saŭ 121 suflete.

Poiana-Mărineĭ, *vechiul nume al satuluĭ* Scăeşti, jud. Dolj.

Poiana-Mierleĭ, *sat,* făcînd parte din com. rur. Cătunul, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Poiana-Muĭereĭ, *munte,* în jud. Gorj, plaiul Novaci, aparţinînd com. Ciocadia, situat între munţiĭ: Pravăţul, Salanele şi Cotulluĭ-Urs, la frontieră; aci se află pichetul No. 14, numit Salanele.

Poiana-Muĭereĭ, *pichet* cu No. 13, situat pe panta N.-E. a munteluĭ cu acelaşĭ nume, jud. Gorj. Poteca ce merge la acest pichet este tot aceea care duce la pichetul Tîmpa pănă la muntele Mereuţul; de acolo coboară la stînga în Valea-Lotruluĭ, sue pe acest rîŭ şi pe muntele Prăvăţul şi de aci în Poiana-Muĭereĭ.

Poiana-Mujeĭ, *fost sat,* în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Piscul.

Poiana-Negustoruluĭ, *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., com. Valea-luĭ-Ion, situat pe coasta dealuluĭ Corlatele, la 3 kil. de reşedinţa com.

Are o populaţie de 72 suflete. Locuitoriĭ posedă 15 vite marĭ cornute şi 50 capre.

Poiana-Petreĭ, *sat,* în jud. şi pl. Tutova, com. Dragomireşti, spre N. de satul Dragomireşti, la marginea jud. despre Vasluiŭ. Are 131 locuitorĭ şi 37 case.

Poiana-Pleniţa, *com. rur.,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., la 15 kil. de Vîrtopul, reşedinţa plăşeĭ, şi la 62 kil. de Craiova.

Situată pe locul şes numit Poiana-Pleniţa.

Se învecineşte la N. cu com. Verbiţa; la S., cu com. Risipiţi; la E., cu comunele Cornul şi Caraula şi la V., cu com. Gemeni, din jud. Mehedinţi.

Limita linieĭ de N. începe din Drumurile-Marĭ, spre E. şi duce pănă la hotarul Pleniţeĭ.

Limita linieĭ de E. începe din hotarul Verbiţa, merge de la N. la S., trece prin valea Padina-Mare, valea Padina-Mică, şi Cerîngul.

Limita linieĭ de S. începe din Drumurile-Marĭ, avînd direcţiunea V.-E.

Limita linieĭ de V. începe din hotarul com. Verbiţa, merge de la N. la S. prin valea Cerîngul, pănă în hotarul com. Risipiţi.

Terenul comuneĭ este accidentat de văile: Padina-Mare, Padina-Mică şi Cerîngul.

In comună se găsesc 4 movile.

Fîntînĭ sunt 7, din carĭ maĭ însemnate Fîntîna-Cocorasca şi Fîntîna-Oilor.

Comuna a fost înfiinţată la anul 1864. De la înfiinţare pănă la 1879 a făcut parte ca cătun din com. Pleniţa. La anul 1879 s'a despărţit, devenind com. deosebită cu un singur cătun, numit Poiana-Pleniţa.

Are o populaţie de 1247 suflete. Biserica, de zid, fondată, în anul 1858, de obştea locuitorilor, are în altar o inscripţie cu numele ctitorilor şi data fondăreĭ.

Şcoala, înfiinţată la 1879, e frecuentată de 59 copiĭ.

In comună se văd urmele a 4 redute ce se zice că datează de pe timpurĭ foarte îndepărtate.

După legea rurală din 1864 sunt 168 locuitorĭ împămînteniţĭ, iar după cea din 1879 sunt 70 însurăţeĭ.

Teritoriul comuneĭ are o suprafaţă de 3877 hect., din carĭ 2360 hect. pămînt arabil, 1250 hect. pădure, 2 hect. teren sterp, 197 hect. viĭ, iar restul fineaţă şi izlaz.

Moşia se numeşte Poiana-Pleniţa, dînd un venit de 94400 leĭ. Parte aparţine Statuluĭ, parte locuitorilor.

Pădurea, de pe moşia statuluĭ, se compune din cer şi gîrniţă.

Viile, în întindere de 197 pogoane, aparţin statuluĭ şi locuitorilor. Produc vin negru.

In com. sunt 4 cîrciumĭ; 4 velniţe pentru fabricarea rachiuluĭ din tescovină, producînd pănă la 500 decalitri anual.

O moară de aburĭ şi una cu vite se găsesc pe moşia statuluĭ, precum şi o stînă unde se face brînză de putină.

Transportul se face pe calea vecinală pănă la Risipiţi, unde dă în calea comunală Craiova-Cetatea. Poiana-Pleniţa este unită prin căĭ comunale cu Orodelul, cu Caraula, şi cu Risipiţi. Un drum vechiŭ, numit Drumul-Mare, trece prin centrul comuneĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ

de 2753,04 leĭ și la cheltueli, de 1752,95 leĭ.

Vite cornute 440, oĭ 179, caĭ 28.

Poiana-Pleniţa, *sat,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com Poiana-Pleniţa, cu reședința primărieĭ. (Vezĭ com. Poiana-Pleniţa).

Poiana-Pleniţa, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Poiana-Pleniţa, aparținînd locuitorilor.

Poiana-Pleniţa, *moșie* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Poiana-Pleniţa. Are pe dînsa pădure de cer și gîrniță.

Poiana-Prisăcii, *sat,* pe moșia și în com. Drăgănești, jud. Suceava, la V. și la 3 kil. de satul de reședință, așezat pe ambele țărmurĭ ale pîrîuluĭ Culeșa, cu o populație de 430 suflete, carĭ locuesc în 99 case.

Vatra satuluĭ ocupă 15 fălcĭ, 25 prăjinĭ.

Are o biserică de lemn, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Școala din Brusturi servă și acestuĭ sat.

Maĭ înainte de a se fi înființat satul, pe acest loc se afla prisaca mănăstireĭ Neamțu, poiana fiind frumoasă și înconjurată de codri nestrăbătuți.

Poiana-Pustaiul, *sat,* pe moșia Zvorîștea, com. cu același nume, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, cu o populație de 176 familiĭ, saŭ 704 suflete.

In vechime fiind moșie a parte era proprietatea mănăstireĭ Putna din Bucovina, care a stăpînit-o pănă la 1785.

Biserica, cu hramul Sf. Mihail și Gavril, este de lemn, făcută în 1774, de preotul Dimitrie Ungureanu și e deservită de 1 cîntăreț și 1 pălămar.

Poiana-Răchiţi, *sat,* în jud. Neamțu, com. Galul, pl. Piatra-Muntele, situat în stînga rîuluĭ Bistrița.

Are o populațiune de 245 suflete, din care 57 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu plutăria și agricultura.

In sat se află 1 moară de apă și 1 fierărie.

Vite sunt: 20 boĭ, 36 vacĭ, 203 oĭ, 9 caĭ, 80 porcĭ și 20 juncĭ.

Poiana-Răftivanuluĭ, *sat,* pe moșia cu același nume, jud. Suceava, com. Dolhești, așezat pe o coastă ce țărmurește șesul drept al Siretuluĭ. Are o populație de 68 familiĭ, saŭ 302 suflete, din care 70 contribuabilĭ, locuind în 82 case.

Vatra satuluĭ ocupă 5 fălcĭ.

Moșia, proprietatea moștenitorilor familieĭ Răftivanu, e de 373 fălcĭ, din care 274 cultivabile și 99 pădure.

Improprietăriți în 1864 sunt: 8 fruntașĭ și 17 pălmașĭ, stăpînind 74 fălcĭ.

Are o biserică frumoasă, cu hramul Nașterea Maiceĭ Domnuluĭ, zidită în 1848 de Lupu Răftivanul, menind-o să devie mănăstire; e deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. Școala din Corni servă și acestuĭ sat.

Poiana-Răsniţa, *sat,* în partea de N. a com. Laza, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, așezat pe dealul cu același nume, pe o supra față de 163 hect., din care 12 hect. vie.

Locuitoriĭ posedă: 6 pluguri și 8 care cu boĭ, 1 plug și 1 căruță cu caĭ, 50 vite marĭ cornute, 100 oĭ, 10 caĭ, 30 rîmătorĭ și 10 stupĭ.

Poiana-Rotată, *pichet de graniță,* în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-de-sus.

Poiana-Sasuluĭ, *numire vechie* a satuluĭ Poiana-luĭ Iurașcu, jud. Roman. De vechimea acestuĭ sat amintește un document dat de Alex. Lăpușneanu în Huși la 1552, Apr. 4.

Poiana-Schituluĭ, *munte,* jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Doftana, pe stîngă Trotușuluĭ, înalt de 700 metrĭ.

Poiana-Seciul, *teren* de finațe cu pădure, situat în com. Bogdănești, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, în întindere de 7 hect., din care 6 hect. teren de finețe și 1 hect. teren cu pădure. A fost pendinte de Episcopia Rîmnicul.

Poiana-Seciurile, *com. rur.,* jud. Gorj, pl. Amaradia, situată la N. com. Pojarul-d.-s., pe Dealul-Muierii și formată din 2 cătt.: Seciurile și Poiana.

Are o suprafață cam de 4200 hect., din care o pătrime e proprietărească; 2 părți din această întindere e acoperită de pădure, 100 hect. cu vie, 300 hect. cu arătură, iar restul e finețe și pădure.

Are o populație de 256 familiĭ, saŭ 765 suflete, din care 94 contribuabilĭ; 1 școală mixtă, frecuentată de 16 elevĭ; 3 bisericĭ deservite de 1 preot și 2 cîntăreți.

Locuitoriĭ posedă: 24 pluguri, 63 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ; 585 vite marĭ cornute, 299 oĭ, 40 caĭ, 207 rîmătorĭ și 110 capre.

Budgetul com. e la venituri de leĭ 922, banĭ 87, iar la cheltueli, de leĭ 866, banĭ 50.

E udată de rîul Amaradia, care izvorește din Dealul-Muierii, din dreptul cătt. Seciurile, pri-

meşte pîrîul Borna şi Ţoţoioasa pe dreapta şi Sonul pe stînga.

Comunicaţia în cât. se face prin şoseaua vecinală, care o leagă de Pojarul-d.-s. şi de Negoeşti şi printr'o şosea comunală, care o leagă cu Roşia-de-jos.

In com. sunt 25 de fîntîni.

Poiana-Socii, *parte din satul* Borca, jud. Suceava.

Poiana-Stejarului, *pădure*, în jud. Neamţu, com. Bîrgăoani, pl. de Sus-Mijlocul, situată lîngă satul Hîrtopul.

Poiana-sub-Ponoară, *poiană*, în grupa Ceahlăului, în drumul ce merge spre stînga Dochieĭ, aşezată între pîraiele Cisonul şi Răpciunele, com. Hangul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu.

Odinioară aci a fost schit de călugăriţe.

Poiana-Teiului, *sat*, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Călugăreni, situat în dreapta rîuluĭ Bistriţa, faţă în faţă cu satul Poiana-Larguluĭ.

Are o populaţie de 226 suflete, şi o şcoală mixtă, frecuentată de 52 elevĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura şi cu plutăria.

Poiana-Trestieĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Cozminele, pl. Vărbilăul, jud. Prahova.

Poiana-Turcilor, *pădure*, pe moşia Hudeşti, com. cu acelaşĭ nume, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiu.

Poiana-Ţapuluĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Predealul, pl. Peleşul, jud. Prahova. S'a format în urma cătunuluĭ Buşteni, pe la 1830.

Poiana-Ţapuluĭ, care se află pe calea Ploeşti-Frontieră, între Sinaia şi Buşteni, graţie poziţiuneĭ sale încîntătoare şi aeruluĭ săŭ de munte, a devenit o staţiune de vilegiatură în timpul vereĭ.

Pănă la 7 Maiŭ 1885, acest cătun, împreună cu Predealul, Azuga şi Buşteni, carĭ azĭ formează comuna Predealul, aparţinea de comuna Sinaia.

Poiana-Ţigăncieĭ, *poiană* frumoasă, în ramura munţilor Ciungi, jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Filioara, puţin maĭ sus de mănăstirea Văraticul.

Maĭ mulţĭ vizitatorĭ aĭ mănăstireĭ Văraticul, aŭ găsit aci izvoare minerale feruginoase concentrate.

Poiana-Ursuluĭ, *pădure* particulară, jud. Bacău, pl. Tazlăul d.-j., com. Gropile. E populată cu ulmĭ, fagĭ şi carpenĭ. Are o întindere de 143 hect. şi este supusă regimuluĭ silvic.

Poiana-Ursuluĭ. Vezĭ Poiana, sat, jud. Bacău.

Poiana-Ursuluĭ, *trecătoare*, jud. Bacău, pl. Munteluĭ, com. Dărmăneşti, de la intrarea Uzuluĭ în Ţară, situat la V. de satul cu acelaşĭ nume. La acest pas merge o cale vecinală, care vine de la Dărmăneşti, pe Valea-Uzuluĭ, în susul apeĭ.

Poiana-Vărbilăul, *fostă moşie* a statuluĭ, jud. Prahova, plaiul Vărbilăul, com. Vărbilăul, pendinte de mănăstirea Mărgineni.

Poiana-Vărbilăul (Teişul), *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din 1883, pe moşia Poiana-Vărbilăul, pendinte de com. Poiana-Vărbilăul, plaiul Vărbilăul, judeţul Prahova.

Poiana-Verde, *poiană* întinsă, pe care maĭ 'nainte era aşezată com. Poiana, din jud. şi pl. Prahova, şi de unde locuitoriĭ s'aŭ retras spre deal, din cauza inundaţiilor rîuluĭ Prahova. Azĭ, aci sunt ţarinele locuitorilor.

Poiana-Vinului, *localitate izolată*, pe Neagra, jud. Suceava, com. Broşteni, 20 kil. de reşedinţa com.

Un agent vamal stă aci, fiind însărcinat cu privegherea, ca să nu se introducă în Ţară, pe Neagra, în mod fraudulos, plute.

Poiană (In-), *cătun*, al com. Colţi, jud. Buzău. Vezĭ In-Poiană.

Poiană (In-), *partea de N.-V. a satuluĭ* Negoteşti, judeţul Suceava.

Poieneĭ (Dealul-), *deal*, în jud. Suceava, com. Dolheşti, parte cultivabil, parte acoperit cu pădure de fag. Adese orĭ, aci, în urma arăturiĭ, se găsesc cărămizĭ şi alte obiecte ale gospodărieĭ, ceea ce dovedeşte că odată a fost locuit.

Poieneĭ (Fundul-). Vezĭ Fundul-Poieneĭ, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Stăniţa.

Poienele, *cătun*, al com. Măruntişul, jud. Buzău, cu 200 locuitorĭ şi 45 case. Se subdivide în Poienele-d.-j. şi Poienele-d.-s. De dînsele se alipeşte şi cătunaşul Ţoca.

Poienele, *vechie numire a cătunuluĭ* Poenari-Pletari, jud. Buzău, com. Cănesti.

Poienele, *cătun*, în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Uscaţi, situat pe valea pîrîuluĭ Valea-Albă.

Poienele, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Lacul-luĭ-Baban, așezat la N. comuneĭ, la 3 kil. de cătunul de reședință, Costandoiul.

Are o suprafață de 12 hect., cu o populație de 236 suflete, și o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Poienele, *sat*, făcînd parte din com. Godinești, jud. Tecuciŭ, situat la 9 kil. spre N. de comună.

Are o populațiune de 70 suflete; o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț, construită la 1850 de Costache Crăescu și refăcută de zid la 1872 de Emanuel Crăescu.

Poienele, *deal*, în jud. R.-Sărat, pl. Orașuluĭ, com Odobasca. Se desface din dealul Măgura; brăzdează partea de E. a com. și intră puțin, și în plasa Marginea-d.-s. E acoperit cu pășunĭ întinse și semănăturĭ.

Poienele (Gura-Biscii), *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Mărunțișul, cătun. Poienele. Are 830 hect.: locurĭ arabile, izlaz, livezĭ și puțină pădure, proprietate a moșnenilor: Poenarĭ, Sibieștĭ, împroprietăriților și d-luĭ N. Rușiavețianu.

Poienele, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Mlăjetul, cătun. Valea-Lupuluĭ, făcînd parte din hotarul Lereasca. Are cam 30 hect. proprietate deosebită de a moșnenilor. Vezĭ Lereasca.

Poienele, *pîrîŭ*, ce curge prin jud. Roman, pl. Fundul, com. Poienele-d.-j. și Dămienești. Izvorește de la N.-E. de satul Poienele-d.-j.; curge de la S.-E. spre N.-V.; trece pe la E. de satul Poienele-d.-j. și la satul Pădureni (com. Dămienești), se varsă în pîrîul Crețoaia, pe stînga. In tot cursul săŭ a săpat o albie foarte adîncă.

Poienele, *pîrîŭ*, jud. Tecuciŭ, ce trece prin satul cu acelașĭ nume, com. Godinești, și se varsă în pîrîul Reprivățul.

Poienele-Bouluĭ, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Comarnicul, pendinte de com. Comarnicul, plaiul Peleșul, jud. Prahova.

Poienele-de-Jos, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Fundul, spre S.-E. de orașul Roman, la 29 kil. de el și la 7 ½ kil. de reședința plășeĭ, pe pîrîul Poienele. E formată din satul Poenele-d.-j., cu o populație de 730 locuitorĭ.

Are o biserică de lemn; o școală mixtă, frecuentată de 46 elevĭ (1890—900); o fabrică de spirt.

Budgetul com. e la venitură de 1465 leĭ și la cheltueli, de 1393 leĭ.

Poienele-de-Jos, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, formînd com. Poienele-d.-j. (V. a. n.). Parte din moșia înconjurătoare a acestuĭ sat, aparținea maĭ înainte Episcopieĭ de Roman.

Poienele-Măcrișuluĭ, *munte*, al com. Runcul, plaiul Vulcan, jud. Gorj, spre N.-V. comuneĭ, acoperit cu 50 hect. pădure de brad și 340 hect. pădure de fag.

Pe acest munte este o stînă.

Poienele-Oanceĭ, *pîrîŭ*, ce curge prin pl. Siretul-d.-s., com. Stănița, jud. Roman. Izvorește la V. de satul Ghedeonul, curge de la E. la V., trece pe la S. de satul Poienele-Oanceĭ și pe la N. de satul Balomirești și, maĭ spre V. de acest sat, se varsă în pîrîul Albuia, pe stînga. Primește pîrîul Pricopul, încărcat cu pîrîul Stănița.

Poienele-Oanceĭ, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Stănița, spre N. de satul Stănița și la 1 ½ kil. de el.

Are o populație de 368 locuitorĭ; 96 case; o biserică de lemn.

Aicĭ se găsesc pășunĭ în abondență.

Sunt 157 vite marĭ cornute.

Se numea maĭ înainte și Ștefănești.

Poienele-Săreĭ, *virf de munte*, al Lapoșuluĭ, pl. Vrancea, jud. Putna.

Poienețtilor (Dealul-), *deal*, se întinde la E. de satul Broșteni, jud. Vasluiŭ, pl. Racova, com. Ivănești, formînd limita acesteĭ comune către com. Poienești.

Poieni, *com. rur.*, în partea de S.-E. a plășeĭ Codrul, jud. Iași, în marginea despre jud. Vasluiŭ, formată din satele: Poieni (tîrgușor), Comarna d.-j. și Comarna-d.-s.

Terenul săŭ este foarte accidentat, prezintînd maĭ multe șiruri de dealurĭ, acoperite cu pădurĭ.

Are o populație de 514 familiĭ, saŭ 2891 suflete; două bisericĭ, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți; două școale, conduse de 2 învățătorĭ și frecuentate (în 1899—900) de 65 elevĭ.

Prin mijlocul comuneĭ trece șoseaua națională Iași-Vasluiŭ.

Vite: 1009 vite marĭ cornute, 184 oĭ, 10 capre, 162 caĭ și 323 rîmătorĭ.

Poieni, *sat* (tîrgușor), în județul Iași, pl. Codrul, com. Poieni, așezat pe culmea dealuluĭ cu același nume, la 450 m. d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ, înconjurat de toate părțile cu alte dealurĭ acoperite de pădurĭ, amenajate după cerințele științeĭ și străbătute de o rețea de drumurĭ sistematice. Maĭ înainte de înființarea satuluĭ, un număr de locuitorĭ trăiaŭ izolațĭ prin pădurĭ, avînd bordeie în cîte-va poienĭ; proprietarul de pe atuncĭ i-aŭ silit a'șĭ părăsi locuințele acele izolate și i-aŭ așezat pe toțĭ în locul unde este astă-zĭ satul, dîndu-le locurĭ de hrană și lemne pentru case; maĭ tîrziŭ s'a înființat și tîrgușorul, în mijlocul satuluĭ, de fostul proprietar Alexandru Balș. De la 1868, moșia a devenit proprietatea Maiestățeĭ Sale Regeluĭ.

Are o populație de 178 familiĭ, saŭ 729 suflete; o biserică, zidită din piatră, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ și o școală, înființată în 1868, frecuentată de 47 elevĭ, avînd localul eĭ, construit cu spesele Maiestățeĭ Sale Regeluĭ.

Tîrgușorul Poieni se află la o depărtare de 14 kil. de orașul Iași.

Vite: 307 vite marĭ cornute, 10 capre, 57 caĭ și 100 rîmătorĭ.

Poieni, *sat,* în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com Vînători-Dumbrava-Roșie, situat pe un podiș, la Sudul ramureĭ munților Cernegura, într'o pozițiune pitorească.

Are o populație de 73 suflete.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura și plutăria.

Poieni, *șir de munți,* în jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Dofteana, pe marginea satuluĭ Bogata și pe dreapta Trotușuluĭ.

Poieni, *vîrf de deal,* în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., com. Filipeni, făcînd parte din șirul dealurilor care despart basinul Berheciuluĭ de al Răcătăuluĭ.

Poieni, *pîrîiaș,* în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Gîrcina; izvorește din muntele Poiana (ramura Cozleĭ) și se varsă pe dreapta pîrîuluĭ Cuejdiul, în fața satuluĭ Cuejdiul.

Poieniță, *sat,* cu 49 familiĭ, jud. Argeș, plasa Topologul, făcînd parte din com. rur. Goleștĭ. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Poieniță, saŭ **Poiana,** *sat,* pe moșia Brăeștĭ, jud. Dorohoiŭ, pl. Coșula, com. Brăeștĭ, cu 63 familiĭ, saŭ 304 suflete.

Proprietatea moșieĭ e a d-luĭ Al. Curt.

Sătenĭĭ împroprietărițĭ aŭ 157 hect. și 54 arĭĭ pămînt.

Poieniță, *sat,* făcînd parte din com. rur. Goleștĭ, pl. Rîurile, jud. Mușcel, situat pe malul drept al rîuluĭ Bratia și udat de la V. spre E. de gîrlele: Poieniță, Făgeanca și Peșteleasa, iar la N. de gîrla Valea-Ursuluĭ.

Aci e reședința comuneĭ.

Are o populație de 66 familiĭ, saŭ 298 suflete; o școală, frecuentată de 53 elevĭ (1899—900); un herăstrăŭ cu aburĭ.

Poieniță, *cătun,* în jud. Putna, pl. Vrancea, com. Năruja, așezat lîngă cát. Lunca, pe locul unde se varsă Năruja în Zăbala.

Are o populație de 142 suflete, carĭ locuesc în 30 case.

Poieniță, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Gîdinți, spre S.-E. de satul Gîdinți și la 10 kil. de el. Are 259 locuitorĭ; 61 case și o biserică de vălătucĭ.

Este înconjurat de jur-împrejur cu pădure.

Poieniță, *izvor cu apă minerală,* situat pe deal, în apropiere de gara Cîmpina, com. Poiana, jud. și pl. Prahova. Apa sa conține pucioasă.

Poieniță-Blidare, *numire vechie a cătunuluĭ* Dumitrești-d.-s., jud. R.-Sărat, com. Dumitrești.

Poienițele-de-Jos, *cătun,* al com. Chiojdul-din-Bîsca, jud. Buzăŭ, cu 240 locuitorĭ și 46 case.

Poienițele-de-Sus, *cătun,* al com. Chiojdul-din-Bîsca, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ și 40 case.

Poiteasca, *vechie numire a moșieĭ* Cîrlovoaia, jud. Buzăŭ, com. Mărăcineni.

Pojarețul, *lac,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. urb. Chilia-Vechie, situat în partea N.-V. a plășiĭ și cea de V. a com., lîngă lacul Tatanir, de care e format și cu care comunică prin o gîrliță. Are o formă aproape rotundă și e înconjurat numaĭ cu stuf. Are o întindere de 100 hect. și conține pește.

Pojarul. Vezĭ Lunca, *sat,* com. Văleni, pl. Argeșelul, jud. Mușcel.

Pojarul, *deal,* jud. Gorj, aparținînd comunelor Bîrzeiul-de-Pădure și Pojarele. Are direcția N.-S. și e coprins între Valea-Amaradieĭ la E. și Valea-Scradeĭ la V.; se prelungește cu dealurile de la Scrada și se termină în Valea-Amaradieĭ.

Pojarul-de-Jos, *com. rur.,* în

partea de S. a com. Pojarul-d.-s., pl. Amaradia, jud. Gorj. Se compune din 2 cătune: Pojarul-d.-j. și Strîmba, situate pe ambele țărmurĭ ale rîuluĭ Amaradia și ale Strîmbeĭ, pe o suprafață cam de 1800 hect., din care 260 hect. arabile, 47 hect. vie, 42 hect. prunet, restul izlaz, fînațe și tufăriș.

Are o populație de 196 familiĭ, saŭ 796 suflete, din care 466 contribuabilĭ; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Locuitoriĭ posedă: 40 pluguri, 108 care cu caĭ, 4 căruțe cu caĭ, 536 vite marĭ cornute, 472 oĭ, 24 capre, 190 rîmătorĭ, 42 caĭ; 65 stupĭ.

Budgetul com. e la venitur de 1377 leĭ, 75 banĭ, iar la cheltueli de 1094 leĭ, 57 banĭ.

Comunicația în comună se face prin șoseaua comunală, ce, vine de la S., din com. Logrești-Moșneni și o leagă la N. cu Pojarul-d.-s., la V. cu Licuriciul printr'un drum de care, și la E. cu Seaca, tot prin drum de care.

Apele ce udă comuna sunt: rîul Amaradia ce o străbate de la N. la S. și pîrîul Curva, ce curge de la N. spre S.-V., dînd în Amaradia, avînd apă numaĭ în timpurĭ ploioase. Șoseaua comunală trecînd peste acest din urmă pîrîŭ, are peste dînsul un pod de lemn.

In comună se găsesc: 5 puțurĭ și 10 izvoare acoperite.

Pojarul-de-Jos, *cătun* de reședință al comuneĭ Pojarul-d.-j., din pl. Amaradia, jud. Gorj, situat în Valea-Amaradieĭ.

Are o suprafață cam de 1000 hect., din care: 157 hect. arabile, 25 hect. prunet, 27 hect. vie, iar restul izlaz, fînețe și pădure cu o populație de 108 familiĭ, saŭ 434 suflete, din care 100 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ posedă: 25 pluguri, 60 care cu boĭ, o căruță cu caĭ, 316 vite marĭ cornute, 164 oĭ, 22 capre, 164 rîmătorĭ și 35 caĭ.

In cătun se găsesc: 3 puțurĭ și 6 izvoare acoperite.

Pojarul-de-Sus, *com. rur.*, în partea de V. a com. Bîrzeiul-de-Pădure, pl. Amaradia, jud. Gorj, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Amaradia, pe o suprafață cam de 800 hect., din care 170 hect. arabile, 40 hect. prunet, 25 hect. vie, iar restul izlaz, fînețe și pădure.

Are o populație de 291 familiĭ, saŭ 976 suflete, din care 220 contribuabilĭ, o școală, frecuentată de 35 băețĭ; 3 bisericĭ, una zidită la 1780 de Ioan Tîlvan, a doua la 1782 și a treia zidită de locuitorĭ, deservite de un preot și 3 cîntărețĭ.

Locuitoriĭ posedă: 45 pluguri, 84 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ, 762 vite marĭ cornute, 240 oĭ, 150 capre, 200 rîmătorĭ și 13 caĭ.

Budgetul com. e la venitur de 1206 leĭ, 95 banĭ, iar la cheltueli de 1141 leĭ, 66 banĭ.

E udată prin centru de rîul Amaradia.

Comunicația în comună se face prin șoseaua comunală ce vine de la S., din Pojarul-d.-j., și o leagă la N. cu Poiana-Seciurile și la V. cu Bîrzeiul-de-Pădure printr'un drum.

In comună se găsesc: 1 puț și 40 izvoare acoperite.

Deal maĭ principal este Dealul-Muierii, în partea de E. despărțind-o de jud. Vîlcea, maĭ e Valea-Amaradieĭ.

Pojogeni, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Amaradia, situată în partea de N. a com. Petrești-d.-s. Se compune din 3 căt.: Pojogeni, Comănești și Colibașul, situate parte pe șes, parte pe colina de V. a văeĭ Blahnița, care se îmbină aci cu a văeĭ Gilortuluĭ.

Se constată din acte vechĭ că acum 400—500 anĭ, comuna exista și purta acelașĭ nume.

Are o suprafață cam de 1300 hect., din care 700 hect. arabile, 25 hect. vie, 10 hect. prunet, cu o populație de 300 familiĭ, saŭ 1100 suflete, din care 216 contribuabilĭ; o școală, înființată la 1857 și frecuentată de 84 copiĭ (1899—900), 6 bisericĭ, din carĭ una de zid, construită la 1837, deservite de 2 preoțĭ și 3 cîntărețĭ.

Locuitoriĭ sunt moșnenĭ din vechime, afară de o mică parte, care sunt împroprietăriți după legea rurală.

Veniturile și cheltuelile com. sunt de leĭ 1152, banĭ 62.

Comunicația în com. se face: prin șoseaua județeană T.-Jiul-Spahiĭ (Dolj), ce o leagă spre N.-V. cu com. Scoarța, iar spre S.-E. cu Petrești-d.-s. prin drumurĭ ordinare, și prin linia ferată T.-Jiul-Filiași, avînd ca stație maĭ apropiată, stația Cărbunești.

Locuitoriĭ posedă: 728 vite marĭ cornute, 510 oĭ, 309 capre, 290 rîmători, 31 caĭ, 110 pluguri, 6 căruțe cu caĭ, 193 care cu boĭ și 47 stupĭ.

In com. se găsesc: 2 morĭ pe apa Blahnița, 1 cișmea de zid, 10 puțurĭ și 7 izvoare acoperite.

Pîrîul Blahnița curge de la N. la S., pe la E. comuneĭ.

Dealurĭ maĭ însemnate în com. sunt: Gruiul, Ocea și Dealul-Viilor. Văĭ sunt: valea Blahnița și a Țereteluluĭ, cu lunciĭ roditoare.

Pojogeni, *cătun* de reședință al com. cu același nume, jud. Gorj,

pl. Amaradia, situat parte pe șes, parte pe colină.

Are o suprafață cam de 450 hect., din care: 250 hect. arabile, 8 hect. vie, 4 hect. prunet, iar restul izlaz, pădure și tufăriș, cu o populație de 120 familiĭ, saŭ 400 suflete, din care 83 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ posedă: 40 pluguri, 70 care cu boĭ, 2 căruțe cu caĭ, 292 vite marĭ cornute, 281 oĭ, 162 capre, 123 rîmătorĭ, 16 caĭ și 17 stupĭ.

Este udat de apa Blahnița și de pîraiele Călugăreasa și Țărățelul, care curg numaĭ în timpurĭ ploioase și se varsă în Blahnița maĭ jos de Comănești.

In com. se află: 1 școală; 3 bisericĭ; 1 moară pe apă, o cismea, 4 puțurĭ și 3 izvoare acoperite.

Pojogi, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-s., situată pe valea rîurilor Cerna și Cernișoara, la 70 kil. de capitala jud. și la 20 kil. de a plaiuluĭ.

Are o populațiune de 610 locuitorĭ, din carĭ 130 contribuabilĭ, locuind în 200 case; 2 bisericĭ, una zidită la 1819 și ceal-altă de lemn.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, dîndu-li-se 597 hect. pe moșia d-luĭ Panait Sordoni. Eĭ posedă: 15 caĭ, 160 boĭ, 200 vacĭ, 200 oĭ și 180 porcĭ.

Pe rîul Cerna, în raionul com., e o moară pentru măcinat.

Vatra satuluĭ are 51 hectare pămînt; iar cu izlaz cu tot, 223 hectare.

O șosea comunală înlesnește comunicația cu com. Cireșul și Bălteni.

Budgetul com. e la venitur de 1187 leĭ și la cheltuelĭ, de 1152 leĭ.

E brăzdată de dealurile: Giula, Seciul, Piscul-Cheilor și Piscul-luĭ-Ilie și udată de văile: Cernișoara, Cerna, Valea-Cerbuluĭ și Muților.

Pojorâni, *sat*, în centrul com. Lunca-Banuluĭ, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, situat pe coasta dealuluĭ Prutul, la 10 m. de la nivelul rîuluĭ Prutul. Se întinde pe o suprafață de 1400 hect., cu o populație de 25 fam., saŭ 90 sufl.

Pojorăști, *iaz*, pe Valea-Pojorăseĭ, format din pîrîul Pojorăști, la E. de satul Căueștĭ, comuna Scheia, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, avînd o întindere de 170 ariĭ; din acesta se formează altul maĭ mic; ambele conțin pește.

Pojorăști, *pîrîŭ*, jud. Vasluiŭ, pl. Funduri, com. Scheia, izvorește din fundul văeĭ cu același nume, curge spre E., și, după ce formează două iazurĭ, trece pe teritoriul com. Drăgușeni și se varsă în pîrîul Rebricea.

Pojorăști, *vale*, se întinde printre dealurile Filosofuluĭ și Faguluĭ, începînd din partea de S.-E. a satuluĭ Căueștĭ, com. Scheia, jud. Vasluiŭ; păstrînd aceeași direcțiune se termină aproape de gîrla Rebricea.

Pojorîta, *mahala*, la N. satuluĭ Crăești, jud. Tecuciŭ. Aci a fost satul care în vechime purta acest nume.

Pojorîta, *munte*, la V. comuneĭ Lerești, plaiul Dîmboviței, jud. Mușcel. In partea de E. curge Rîul-Tîrguluĭ, unit cu Cuca și Riușorul.

Pojorîta, *munte*, în com. Mălini, jud. Suceava.

Pojorîta, *deal*, jud. Tecuciŭ, în partea de E. a satuluĭ Crăești. Formează limita între Crăești și Răchitoasa. Din el izvorește pîrîul cu acelașĭ nume.

Pojorîta, *pîrîŭ*, jud. Tecuciŭ, izvorește din dealul cu acelașĭ nume, la N. satuluĭ Crăești. Are o adîncime de 5 m. și o lățime de 3 m. Trece prin mijlocul satuluĭ Crăești, pe care îl udă în toată întregimea, curge spre S., iar la gura Crăeștilor, se unește cu Dobrotforul, vărsîndu-se în partea dreaptă a Zeletinuluĭ.

Pojorîteĭ (Vîrful-), *piscul munteluĭ* cu acelașĭ nume, jud. Suceava, avînd 975 m. altitudine.

Pojorîtele, *moșie*, în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, situată între moșiile Butculești și Sfințești. Are o întindere cam de 600 hectare.

Polata, *cătun*, al comuneĭ Slobozia, pl. Ocolul, jud. Gorj, spre N. comuneĭ, situat pe deal.

Are o suprafață de 269 hect., din care 97 hect. pădure, 105 hect. arabile, 63 hect. fînețe și livezĭ de pruni și 4 hect. vie, cu o populație de 30 familiĭ, saŭ 107 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 33 pluguri, 32 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ; 174 vite marĭ cornute, 87 oĭ, 10 caĭ, 67 rîmătorĭ; 12 stupĭ.

Comunicația se face prin drumurĭ de care.

In cătun se găsesc 5 fîntînĭ.

Poleitul, *deal*, cel maĭ însemnat și maĭ întins din jud. Covurluiŭ. Incepe din jud. Tutova (Rădești), străbate, în jud. Covurluiuluĭ, pl. Zimbrul și Prutul, printre pîraiele Suhuluiul și Covurluiul; trece prin partea E. a Bursucanilor, dă peste Crăești, apoĭ se îndreaptă

spre V. de Vîrlezi și, la Băleni, se bifurcă în două ramurĭ, din care una trece spre V. pe la Oasele și se întinde paralel cu Suhuluiul, iar a doua ramură, cea maĭ principală, de la Băleni trece spre E. de Cuca și continuă pănă la Galați. Formează spinarea și ridicătura întregului județ, silind toate pîraiele și pîrîașele să apuce unele la dreapta, iar altele la stînga.

De la Băleni la Cuca trece prin pădurea Prințuluĭ Cantacuzino și prin Rădăcini. De la Cuca, străbate următoarele puncte: Mogoșul, Ghilanul, Moș-Dumitru, Tătarca, Bacal-Basa și Galați.

Policiori, *com. rur.*, în jud. Buzău, plaiul Pîrscovul, situată pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sărăcelul-Berciĭ, la 30 kil. de Buzău. Are o suprafață de 3475 hect., din care 1240 hect. arabile, 683 hect. pădure, 187 hect. fînețe, 670 hect. izlaz, 89 hect. livede, 71 hect. vie și 535 hect. sterp.

Proprietățĭ însemnate sunt: Policiori, cu Sforile-Banuluĭ și Florica, Scorțoasa, Gura-Văeĭ, Valea-luĭ-Dragomir (particulare), Frasinul și Plopeasa ale cetelor de moșneni: Plopeșani, descendințĭ din vechile cete: Mitănești, Stoenești, Crăciunești și Diaconești, în devălmășie întru cît-va și cu moșniniĭ Negoșineni.

Terenul este accidentat de multe coline și văĭ, însă priincios atît cerealelor cît și livezilor. Pe malul pîrîuluĭ Sărățelul are multă viță sălbatică. Din punct de vedere geologic este bogat în fosile, maĭ cu seamă pe Valea-Dragomiruluĭ, unde se poate găsi diferite speciĭ de psilodonĭ; tot pe această vale se găsește sare și lignită.

E formată din cătunele: Gura-Văeĭ, Plopeasa-d.-j., Plopeasa-d.-s., Policiori, Scorțoasa și Valea-Dragomiruluĭ, avînd o populație de 1710 locuitorĭ, locuind în 411 case.

Are o școală în cătunul Policiori, frecuentată de 45 elevĭ; 6 bisericĭ, deservite de 3 preoțĭ, 4 cîntărețĭ și 4 paracliserĭ, și din care catedrala e cea cu hramul Sf. Ioan Botezătorul; 5 cîrciumĭ.

Vite: 350 boĭ, 400 vacĭ, 64 viteĭ, 8 caĭ, 18 epe, 11 mînjĭ, 3800 oĭ, 140 capre, 8 asinĭ și 220 porcĭ.

Sunt 250 stupĭ cu albine.

Meseriașĭ: 3 lemnarĭ, 1 rotar, 1 cizmar, 1 fierar, 1 mașinist, 2 cojocarĭ, 3 pietrari și 10 olarĭ.

Căĭ de comunicație: Valea-Sărățeluluĭ, apoĭ șoselele comunale Policiori-Cănești și Policiori-Grabicina, prin com. Beciul.

Policiori, *cătun* de reședință al com. Policiori, jud. Buzău, cu 350 locuitorĭ și 83 case; are sub-divizia Dîlma.

Policiori, *moșie,* în com. și cătunul Policiori, jud. Buzău; are, împreună cu Floricica, 740 hect., din care: 340 hect. arabile, 92 hect. sforile de pădure Floricica și Valea-Beciuluĭ, 100 hect. izlaz, 45 hect. livede, etc.

Policratul, *grind,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. Sf. Gheorghe, situat în partea de S. a plășeĭ și cea de V. a com.; se desface din Grindul-luĭ-Tănase; se întinde în spre S.-V. în forma uneĭ panglicĭ; are o lungime de 8 kil. și o întindere de 70 hect.; e înconjurat cu stuf de toate părțile.

Polieni, *sat.* Vezĭ Ulmiĭ-Vechĭ, sat, com. Belcești, pl. Bahluiul, jud. Iași.

Polincul, saŭ **Poiana-luĭ-Alexa,** *sat,* în partea de S.-E. a com. Laza, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, situat pe platoul dealuluĭ Alexa.

E udat de pîrîul Gilcarul. Are o suprafață de 225 hect., din care 18 hect. vie, cu o populație de 50 familiĭ, saŭ 218 suflete.

Biserica, deservită de 1 preot și 1 eclesiarc, e făcută de locuitorĭ la 1846.

Locuitoriĭ posedă: 3 pluguri și 8 care cu boĭ, 1 plug și 1 căruță cu caĭ; 83 vite marĭ cornute, 30 oĭ, 12 caĭ și 38 rîmătorĭ; 150 stupĭ cu albine.

Polini, *numire vechie a satuluĭ* Bălțești, jud. Prahova, pl. Podgoria, com. Podoleni-Vechĭ.

Politaischi, *baltă,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Sf. Gheorghe, în partea de S. a plășeĭ și cea de S.-V. a com., pe lîngă grindul Dranova.

Are o lungime de 2 kil. și o întindere de 25 hect., și e înconjurată de toate părțile cu stuf.

Polițeni, *sat,* în jud. și pl. Tutova, com. Hălărești, spre S.-E. de satul Hălărești. Are 306 locuitorĭ și 84 case. Pe aicĭ trece șoseaua județeană Bîrlad-Bacău.

Polizești, *cătun,* pendinte de com. Bertești-d.-j., plasa Balta, jud. Brăila, situat spre E, la 4 kil. depărtare de reședința comuneĭ. Se numea maĭ nainte Vadul-Șeiciĭ. Vatra satuluĭ e de 6 hect., cu o populație de 40 familiĭ, saŭ 229 suflete.

Vite sunt: 38 boĭ, 47 vacĭ, 20 viteĭ, 676 oĭ și 3 rîmătorĭ.

Polizești, *moșie,* pendinte de com. Bertești-d.-j., pl. Balta, jud. Brăila. Are o suprafață de 6000 hect., cu un venit de 27363 leĭ, aparținînd d-luĭ G. San-Marin.

Polobocul, *sat*, în jud. Neamțu, pl. Bistrița, com. Rădiul, situat pe valea formată de dealurile Cățînul (spre N.) și Jurcanilor (spre S.-V.), înconjurat cu păduri, și udat prin mijloc de pîraiele Rădiul și Jurcanilor (Pîrîul-Satului).

Are o întindere de 342 hect.; o populație de 315 familii, saŭ 396 suflete; o biserică de lemn, deservită de 1 preot și 2 eclesiarcĭ.

Locuitoriĭ sunt în mare parte răzeșĭ.

Eĭ posedă: 68 boĭ, 56 vacĭ, 15 gonitoare, 25 mînzațĭ, 4 caĭ, 280 oĭ și 29 porcĭ.

E pus în comunicație cu cele-l-alte sate vecinașe printr'un singur drum, care dă în drumul comunal Rădiul-Ruseni (comuna Borlești).

Polobocul, *moșie*, în jud. Neamțu, pl. Bistrița, com. Rădiul, aducînd un venit anual de 13200 leĭ.

Polocinul, *pîrîŭ*, izvorește din dealul Mățcani, pădurea Condrăcheștĭ, jud. Tecuciŭ; udă comunele Condrăcheștĭ și Hurueștĭ la V., purtînd numele satelor pe unde trece; străbate satele Lespezi și Homocea, și se varsă în balta Orghidan, care și ea se varsă în Siret, la satul Homocea.

Polocinul-de-Jos, *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Pogonești, pe malul drept al pîrîuluĭ Tutova. Are 96 locuitorĭ și 27 case.

Polocinul-de-Sus, *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Pogonești, spre V. de satul cu acelașĭ nume. Are 110 locuitorĭ și 26 case.

Polovragi, saŭ **Polovraci**, *com. rur.*, jud. Gorj, plaiul Novaci, situată la E. com. Baia-de-Fĭer, pe malul stîng al Oltețuluĭ. Se compune din 2 cătune: Polovragi și Obrejeni.

Are o suprafață de 10000 hect., din care 1200 hect. arabile, 6000 hect. pădure, 2800 hect. izlaz, fînețe și livezĭ, cu o populație de 322 familiĭ, saŭ 1063 suflete, din care 273 contribuabilĭ.

Are o școală, frecuentată de 59 copiĭ; o biserică, zidită la 1806, de jupîn Petre Diaconescu, cu ajutorul căpitanuluĭ Șerban Magheru și soția sa, căpităncasa Ioana.

Locuitoriĭ posedă: 40 pluguri, 69 care cu boĭ, 30 căruțe cu caĭ; 704 vite marĭ cornute, 5065 oĭ, 300 capre, 300 rîmătorĭ; 109 stupĭ cu albine.

Budgetul com. e la venituri de 2880 leĭ și la cheltuelĭ, de 2732 leĭ.

E udată la E. de pîrîul Tîrîia, care izvorește de la N. comuneĭ și se varsă în Olteț, aproape de com. Sîrbești.

In com. se află: 14 morĭ, 33 pive, 41 fîntînĭ și 7 cîrciumĭ.

In com. se fac două bîlciurĭ, la 23 Aprilie și la 20 Iulie a fie-căruĭ an, pe proprietatea statuluĭ.

Comunicația se face prin șoseaua vecinală Novaci-Polovragi și prin alte drumurĭ de care.

Polovragi, *cătun* de reședință al com. Polovragi. Are o suprafață de 9500 hect., cu o populație de 256 familiĭ, saŭ 1011 suflete, din care 302 contribuabilĭ.

Locuitoriĭ posedă: 85 pluguri, 52 care cu boĭ, 28 căruțe cu caĭ; 652 vite marĭ cornute, 5000 oĭ, 274 capre, 260 rîmătorĭ; 108 stupĭ cu albine. (A se vedea pentru alte deslușirĭ, Polovragi, comună).

Polovragi, *mănăstire*, jud. Gorj, pl. Novaci, com. rur. Polovragi, locuită de 7 călugărĭ și 1 egumen. E așezată pe malul stîng al Oltețuluĭ, pe o cîmpie întinsă, între 2 stîncĭ. E fondată la 1640, de jupîn Donciŭ Pîrîianu și Stan, marele Postelnic.

In biserică se află un sarcofag pe al căruĭ capac e săpat un scut, iar într'însul este un senestru ce ține o sabie și sub scut are inscripția: «Andreĭ Scoreĭ, fost căpitan», iar totul este susținut de o ghirlandă de stejar.

Acest Scoreĭ, se zice că a fost un cioban și intrînd ca voluntar în armata romînă pe timpul luĭ Șerban-Vodă, prin curagiul și silința sa, a ajuns în curînd căpitan.

Rămășițe din neamul săŭ se găsesc și astăzĭ în comunele de pe lîngă poalele munților Novaci.

De la mănăstire, la ½ kil. spre N., se află o peșteră cu stalactite și stalagmite, la care vizitatoriĭ merg printr'o potecă îngustă, la 200 m. d'asupra albieĭ Oltețuluĭ, potecă foarte sălbatică, ceea ce face pe mulțĭ să renunțe de a vizita peștera.

Aproape de mănăstire, la localitatea numită Baia-de-Fĭer, a fost o mină de fĭer, care astăzĭ nu se maĭ exploatează. Acest detaliŭ îl găsim în Raportul, făcut între anii 1718—1730, despre Romînĭ în genere și despre Oltenia în deosebĭ, de un ofițer al armateĭ austriace (Eudoxiŭ Hurmuzaki, Documente privitoare la Istoria Romînilor, vol. IX, partea I).

Polucci, *sat*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, cătun com. Enige, situat într'una din cele maĭ frumoase poziținĭ ale plășeĭ, în partea S.-V. a eĭ și cea N.-V.

a comuneĭ, pe valea Polucci, lîngă balta Vederoasa, la 25 kil. spre N.-V. de reședință. Are o întindere de 371 hect., din care 14 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populație de 97 suflete și 21 case.

Polucci, *deal,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă și Medjidia, com. Aliman din pl. Silistra-Nouă și Enige din pl. Medjidia. Se întinde de la N. spre S., prelungit prin dealul Uzun-Culac-Bair; se întinde prin văile Tiutiuiuc-Ceair și Polucci-Ceair și balta Sarpu (a bălțiĭ Vederoasa); aŭ 115 m., dominînd văile și balta de maĭ sus precum și un drum comunal ce merge de la Aliman la Polucci; este acoperit cu pășune, fînețe și la S.-E. cu cîte-va pădurĭ.

Polucci-Ceair, *vale,* în jud. Constanța, pl. Medjidia, com. Enige, cătun. Polucci, un alt nume al văeĭ Urluia, ce-l are de la satul Polucci pînă la vărsarea sa în balta Sarpu saŭ Vederoasa; este cuprinsă între dealurile Polucci și Talașman. Malurile-ĭ sunt pe alocurea înalte și pietroase. Este tăiată de un drum comunal ce merge de la Aliman la Arabagi.

Pomana-Ceair, *vale,* în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Taș-Punar; este continuarea văeĭ Hagi-Virt-Dere; se îndreptează spre S., avînd o direcțiune generală de la N.-E. către S.-V.; trece prin satul Taș-Punar și apoĭ se continuă cu valea Surec-Ceair; malul săŭ N.-V. este format de dealul Panar-Bair; este situată în partea nordică și centrală a plășeĭ și cea sudică a com. și e străbătută de drumurile Taș-Punar-Chior-Cești și Taș-Punar-Băltăgești.

Pometești, *sat,* pendinte de com. rur. Adîncata, pl. Amaradia, jud. Dolj, situat pe dreapta Amaradieĭ, la 1 ½ kil. spre N. de Țandăva, reședința comuneĭ.

Are o populație de 94 familiĭ, saŭ 368 suflete; o biserică de zid, cu hramul S-țiĭ Nicolae și Dumitru, deservită de preotul bisericeĭ parohiale Adîncata-d.-j., și de 1 cîntăreț; o școală mixtă, înființată la 1834, frecuentată de 23 copiĭ.

E legat prin șosele vecinale și comunale: la S., cu Adîncata-d.-s.; la N., cu Negoești și cu șoseaua județeană Craiova-Căpreni, care trece pe aci, iar la E., cu Muereni, peste rîul Amaradia, pe un podeț.

Pometești, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata, pe care sunt cete de moșneni, cărora aparțin moșia.

Pometești, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata, în întindere de 162 ½ hect. E populată cu gîrniță, care predomină, cer și alun.

Pometești, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata, în întindere de 80 hect.

Pometești-de-Jos, saŭ **Gura-Bărcaciului,** *fost sat,* către 1873 și azĭ *mahala* în satul Pometești, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata.

Pometești-de-Sus, *fost sat* către 1873, și azĭ *mahala* în satul Pometești, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata.

Pomĭ (Dealul-cu-), *deal,* în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Agi-Ghiol și Sari-Chioi; se desface din ramurile de S. ale dealuluĭ Orta-Bair; se întinde spre S. într'o direcție generală de la N. spre S., brăzdînd partea centrală a plășiĭ, pe cea S.-V. a comuneĭ Agi-Ghiol (cătunul săŭ Sabangia, este așezat la poalele-ĭ E.), și cea de N. a com. Sari-Chioi, așezată la poalele sale de S.; pe la poalele sale de V. se întinde valea Cazangia; este întretăiat de o mulțime de drumurĭ, între carĭ este și Drumul-Pădureĭ, acoperit cu livezĭ de pomĭ.

Pomiĭ Robuluĭ, *localitate,* în jud. Suceava, satul Rîșca. Tradiția spune că pe locul unde se află satul era o pădure mare. Dintre primiĭ descălicătorĭ aĭ satuluĭ Rîșca carĭ aŭ fost robiță de Tătarĭ nu s'aŭ întors — zice legenda — de cît doĭ, și aŭ pus temelia satuluĭ.

Pomîrla, *com. rur.,* în partea de V. a pl. Prutul-d.-s., jud Dorohoiŭ, formată din satele: Corjăuți, Hilișeul-Vîrnav, Hliboca, Pomîrla și Popeni-Bașota, cu reședința primărieĭ în satul Pomîrla. Are o populație de 630 familiĭ, saŭ 3111 suflete; 3 biserici, deservite de 4 preoți, 5 cîntăreți și 4 pălămarĭ; 2 școale, condusă de 2 învățătorĭ și 1 învățătoare și frecuentate în (1899—900) de 215 elevĭ; 1848 hect. 79 ariĭ pămînt sătesc, 4400 hect. 42 ariĭ cîmp, 3468 hect. 25 ariĭ pădure, ale proprietarilor și 5 iazurĭ.

Budgetul com. a fost în anul 1889—90, de leĭ 7009, banĭ 16 la venitur și leĭ 6959 la cheltueli, iar în 1890—91 de leĭ 5716 venitur și leĭ 4694 la cheltueli.

Locuitorĭ posedă: 2296 vite marĭ albe cornute, 2145 oĭ, 174 caĭ și 665 porcĭ.

(Vezĭ descripția jud. Dorohoiŭ, în ce privește școala fon-

dată la Pomîrla de Anastasie Başotă, în 1838).

Pomîrla, *sat,* pe moşia Pomîrla, în centrul comuneĭ Pomîrla, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ.

Are o populaţie de 291 familiĭ, 1899 suflete; o biserică cu hramul Duminica-Tuturor-Sfinţilor, deservită de 2 preoţi, 2 cîntăreţi şi 2 pălămarĭ, făcută în 1805, de boerul Ioniţă Başotă şi înzestrată cu 286 hect. 44 ariĭ pămînt pentru întreţinerea eĭ în bună stare; o şcoală, condusă de 2 învăţătorĭ şi 1 învăţătoare şi frecuentată în 1899—900 de 42 elevĭ.

Proprietatea moşieĭ este parte a erezilor defunctuluĭ Anastasie Başotă, Mare-Logofăt, ĭar parte a Institutuluĭ Başotă.

In sat se află şi Institutul Başotă. (Vezĭ în ce priveşte şcoala înfiinţată de Başotă în 1838, descripţia jud. Dorohoiŭ).

Sătenii împroprietăriţĭ aŭ 777 hect. 69 ariĭ pămînt; ĭar proprietatea moşieĭ are: 3036 hect. 25 ariĭ pădure şi 3641 hect. 36 ariĭ cîmp. Iazurĭ sunt 3, între carĭ mai mare e acel numit al Chetrosuluĭ, apoĭ Balta-Orbejeĭ, în suprafaţă de 14 hect. 32 ariĭ.

Apele ce trec pe moşie sunt pîrîul Chetrosul şi rîul Jijia.

Drumurile principale sunt: acel ce duce la Dorohoiŭ, şi acel ce duce de la Dorohoiŭ în sus spre Herţa.

Moşia se hotăreşte cu: Hilişeul, Dersca, Tureatca, Tîrnăuca, Ibăneşti şi Galaţul.

Localităţĭ însemnate sunt: Ochiul, Treĭ-Movile şi Dealul-Comorilor.

Pomîrla, *pădure,* pe moşia Pomîrla, com. cu acelaşĭ nume, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ, în suprafaţă de 3036 hect. 25 ariĭ, şi care poartă următoarele numirĭ: Boghileni, Comori, Coşoca, Chiriceni, Lozia Neagră, Lunca, Tinca, Tîrfichi, Bălăneşti şi Bivolari.

Este una din cele maĭ întinse din pl., şi una din cele maĭ vestite din judeţ, prin vechimea, mărimea şi calitatea copacilor pentru construcţiĭ. Esenţele de arborĭ ce domină aicĭ sunt: fagul, carpenul, frasinul şi stejarul. E pusă în exploatare de la anul 1870.

Ponoarele, *com. rur. şi sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Cloşani, la 60 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe dealurĭ şi văĭ. Satul formează com. cu satele Băluţa, Birîlacul, Brînzeni, Buicani, Cracul-Munteluĭ, Gîrdăneasa, Ghergheşti, Proiteşti, Rîeni, Răiculeşti, Şipotul şi Valea-Ursuluĭ. Are o populaţie de 1500 locuitorĭ, locuind în 350 case; 4 biserici, deservite de 2 preoţi şi 4 cîntăreţi; o şcoală, condusă de un învăţător şi care a fost frecuentată în 1899—900 de 65 elevĭ; o cîrciumă.

Locuitoriĭ posedă: 29 pluguri, 38 care cu boĭ, 10 căruţe cu caĭ, 960 vite marĭ cornute, 70 caĭ, 1060 oĭ, 800 capre, 700 rîmătorĭ, 890 stupĭ.

Prin com. trece şoseaua Turnul Severin-Balta-Baia-de-Aramă.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1603 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1135 leĭ.

Se mărgineşte la E. cu com. Comăneşti, spre S. cu Bala d.-s., spre V. cu com. Buseşti şi Seliştea; şi spre N. cu com. Baia-de-Aramă şi Mărăseşti.

Locurĭ maĭ însemnate sunt: Valea-Homuluĭ, Valea-Vulpeĭ, Valea-Răstăveiuluĭ, Dealul-Impărţitoareĭ şi Sghebinele.

Loc istoric în com. se află ruinele uneĭ vechĭ clădirĭ peste care acum se află zidită o bisericuţă de lemn ce se crede a fi făcută de 600 de anĭ.

Ponoarele, *cătun,* făcînd parte din com. Poenari, jud. Gorj, aşezat pe Dealul-Muiereĭ, pe partea dreaptă a Olteţuluĭ şi la S. şoseleĭ judeţene T.-Jiul-Ciuperceni-Rîmnicul-Vîlcea.

Are o suprafaţă de 1832 hect., cu o populaţie de 50 familiĭ, saŭ 194 suflete, din care 52 contribuabilĭ.

Are o biserică şi 6 fîntînĭ.

Locuitoriĭ posedă: 23 pluguri, 42 care cu boĭ; 337 vite marĭ cornute, 9 caĭ, 390 oĭ, 106 capre, 49 rîmătorĭ, 8 stupĭ.

Comunicaţia se face prin şoseaua judeţeană T.-Jiul-Ciuperceni-R.-Vîlcea şi prin drumurĭ ordinare.

Ponoarele, *pădure,* pe Ionăşani, com. Vîrful-Cîmpuluĭ, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, şi care, împreună cu pădurile: Vasileanca, La-Vie şi Vîrnăvoaia, are o suprafaţă de 150 hectare.

Ponorălul, *mahala,* în jud. Mehedinţi, plaiul Cerna, com. rur. Balta.

Ponorătura, *vale,* pe teritoriul satuluĭ Chişcăreni, jud. Iaşi, pl. Bahluiul, com. Şipotele.

Ponorul-Apelor, *ponor,* pe moşia Darabani, com. cu acelaşĭ nume, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ, spre E. de curtea boerească, la poalele dealuluĭ din laturea dreaptă a pîrîuluĭ Podriga. Are maĭ multe izvoare de apă.

Ponoruluĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ,* ce izvoreşte din muntele Huhurezuluĭ, com. Dobreni, moşia Almaşuluĭ, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu; trece pe după Pono-

rul-Tălășmanuluĭ, curgînd în direcțiune maĭ întîiŭ de la N. spre V., pe urmă de la V. spre E., vărsîndu-se în pîrîul Almașuluĭ, în fața Șipotelor.

Pons-Aluti, *stațiune romană*, constatată de d. Tocilescu pe malul drept al Oltuluĭ, în localitatea de azĭ Ionești-Govoriĭ, jud. Vîlcea; ea figurează în Tabla Pentingeriană și în alte itinerariĭ antice.

Pons - Vetus, *stațiune romană*, constatată de d. Tocilescu în com. Căineni, pl. Cozia, jud. Vîlcea, unde se văd ruine romane. Aci trece calea romană de pe malul stîng pe cel drept al Oltuluĭ.

Popa, *tîrlă*, în jud. Brăila, pe malul drept al viroageĭ Siretelul, la ½ kil. spre S.-V. de satul Vădeni.

Popa, *ostrov*, în jud. Brăila, situat între Dunăre, Vîlciul și Coităneasa, la S. de ostrovul Calia și la N. de ostrovul Iapa.

Popa, *munte*, în jud. Suceava, com. Broșteni.

Popa-Florea, *pîrîŭ*, care izvorește la E. teritoriuluĭ com. Mierlești, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, taie dealul, apoĭ se întoarce către S. și după ce curge paralel cu Iminogul, se împreună cu vălceaua Manolache, apoĭ se varsă în Iminogul, pe stînga luĭ.

Popa-Petru, *pisc*, în jud. Vîlcea, pl. Oltețul-d.-s., com. Turcești. Pe poalele luĭ se găsește cetină și brazĭ.

Popa-Savu, *vechiă suburbie a orașuluĭ* Cîmpulung (1831), jud. Mușcel. Coprindea toată partea de la boerul Rucăreanu pănă la boerul Urianu.

Popa-Vasile. Vezĭ Bordea, deal, jud. Iași.

Poparnicul, *lac*, în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul com. urb. Mahmudia, situat în partea de N. a plășeĭ și a com., nu departe de brațul Sulina. Este maĭ mult o prelungire de V. a laculuĭ Cutinețul-Mare, format de lacul Gorgova. Are o întindere de 30 hect. și conține pește.

Popașlîcul, *lac*, în insula Balta, jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Fetești.

Popăuți, *com. rur.*, în centrul plășeĭ Tîrgul, jud. Botoșani, în vecinătate și în partea de N.-E. a orașuluĭ Botoșani. Se compune din satele: Cișmeaua, Luizoaia, Răchiți, Roșiori și Teascul, cu o suprafață de 3392 hect. și o populație de 463 familiĭ, saŭ 1451 suflete, din care 360 contribuabilĭ, locuind în 260 case.

Teritoriul com. e deluros avînd solul maĭ mult lutos, variind în negru și galben, și se împarte ast-fel: arătură 2239 hect., fînețe 479 hect., imaș 610 hect. și pădure 10 hect.

Are 3 bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ; 2 școlĭ mixte, conduse de 2 învățătorĭ și frecuentată de 69 copiĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ și la cheltuelĭ de 7688 leĭ, 50 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 544 boĭ și vacĭ, 110 caĭ, 872 oĭ și 108 porcĭ; 43 stupĭ cu albine.

In com. sunt 6 iazurĭ și 4 morĭ de apă la iazurĭ și pe pîrîul Sicna; o fabrică de bere în satul Cișmeaua, și o fabrică de spodium (de ars și măcinat ciolane) lîngă satul Luizoaia; 7 cîrciumĭ; 9 comercianți și 4 meseriașĭ.

Prin com. trec căile județene Botoșani-Săveni și Botoșani-Rădăuți.

Popăuți, *mănăstire*, cu hramul Schimbarea-la-Față, jud. Botoșani, în satul Popăuți, com. Botoșani, făcută de Ștefan cel-Mare.

Iată ce zice Letopisețul: «Era o biserică de piatră în Popăuți la Botoșani făcută de Ștefan-Voevodul-cel-Bătrîn; i-aŭ dat moșiile tătîne-seŭ luĭ Mihaiŭ-Vodă, și aŭ făcut'o mănăstire cu Egumen și cu sobor, închinînd'o la patriarhia Antiohieĭ, unde este hramul Sf. Nicolae» («Letopisețul», tom. III, pag. 186.)

Biserica s'a zidit la 1496.

Această dată este cunoscută după o inscripție de piatră de la ușa vechie a bisericeĭ. Constantin Racoviță, pe la jumătatea veaculuĭ trecut, a făcut danie acesteĭ mănăstirĭ cîte-va moșiĭ și în urmă, cu acele moșiĭ, a închinat-o patriarhieĭ din Antiochia. A fost reparată pe la 1843.

Popăuți, *sat*, jud. Botoșani, în partea de N. a orașuluĭ Botoșani, către care este alipit și cu care formează com. Botoșani. Moșia ține de com. rur. Popăuți și este a statuluĭ, avînd o suprafață de 915 hect. Pe moșie sunt 2 morĭ de apă.

Popeasa, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata, cu 230 suflete și 52 case. Copiiĭ din sat urmează la școala mixtă din satul Pomenești, ce este la 500 m.

Popeasa, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata.

Popeasca, *sat*, cu 12 familiĭ, jud. şi pl. Argeşuluĭ, pendinte de com. rur. Zărneşti-Cacaleţi.

Popeasca, *moşie* nelocuită, în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, com. Borăneşti, jud. Ialomiţa, de 540 hect.

Popeasca, *pădure*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Cosîmbeşti, cu o suprafaţă de 50 hect. şi cu esenţele următoare: salcie, plop şi ulm.

Popeni, saŭ **Poşorcani**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Căiuţul, situat pe stînga pîrîuluĭ Căiuţul-Mare, la 3 kil. 200 m. de satul Căiuţul.

E format din locuitoriĭ vechiuluĭ sat Poşorcani.

Are o populaţie de 561 suflete; o biserică, clădită de unul anume Grigore Făcăoriŭ la 1796, deservită de 2 cîntăreţĭ; 2 cîrciumĭ.

Vite: 34 caĭ, 304 vite marĭ cornute, 61 porcĭ şi 73 capre.

Popeni, *sat*, în jud. Fălciŭ, com. Urdeşti, pl. Mijlocul, spre E. de satul Urdeşti, situat pe valea Elanuluĭ, pe o suprafaţă cam de 860 hect., cu o populaţie de 6 familiĭ, saŭ 23 suflete.

Prin sat trece pîrîul Elanul. Proprietatea moşieĭ este a d-luĭ Nicu Djuvară. Două culmĭ de deal se întind pe această moşie: Dealul-Popenilor şi dealul Hulubaşul, lîngă care se află iazul cu acelaşĭ nume.

Popeni, *sat* şi *com. rur.*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, spre E. de oraş, pe pîrîul Trăuşul. Are o populaţie de 1084 locuitorĭ, din carĭ 153 contribuabilĭ; o şcoală mixtă; o biserică; o moară cu vaporĭ, 9 cîrciumĭ.

Se cultivă viea pe o suprafaţă de 33,75 hect. (din carĭ 4 nelucrătoare) şi livezile cu pruni pe o suprafaţă de 4 hect.; asemenea se cultivă puţin şi gîndacĭ de mătasă.

Prin sat trece şoseaua jud. Bîrlad-Fălciŭ.

Este divizat în două părţĭ: Popeni-d.-j. şi Popeni-d.-s.

Veniturile şi cheltuelile sunt de 5819 leĭ, 61 banĭ.

Popeni, *moşie*, a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, în pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, com. Sudiţi; are o suprafaţă de 1200 hect. şi se arendează cu 12200 leĭ.

Popeni-Başotă, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ, cu 45 familiĭ, saŭ 161 suflete.

Ţine de moşia Pomîrla. Sătenii împroprietăriţi aŭ 70 hect., 18 arĭi pămînt, ĭar moşia este de 759 hect., 6 arĭi cîmp.

Pîrîul Ibăneasa trece pe laturea moşieĭ şi formează iazul numit al-Vîrnavuluĭ, în suprafaţă de 15 1/2 hect.

Drum principal e acel de la Pomîrla la Codăreni.

Hotarele moşieĭ sunt cu: Suharăul, Cracalia, Trestiana, Ibăneşti şi Liveni-Vîrnavul.

Aci e leagănul familieĭ Başotă, una din vechile familiĭ ale Moldoveĭ.

La 1630 (7138), Logofătul Başotă era între boeriĭ carĭ s'aŭ dus să stărue la Poartă pentru a împiedica venirea la Domnia Ţăreĭ a luĭ Alex. Radu Vodă. («Let.», tom. 1, pag. 292.)

La 1684 (7192), Demetrie Cantacuzin-Vodă, puse Mare Hatman pe Zosin Başotă. («Let.», tom. 2, pag. 225.)

La 1701 (7207), venind Constantin Duca-Vodă a doua oară la Domnie, a pus în slujbă între alţi veliţi boerĭ, şi pe Patraşc Zosin Başotă-Vel-Stolnic («Let.», t. 2, pag. 269.)

La 1709 (7217), Iulie 20, se găsea între consilerĭi Domneştĭ a luĭ Racoviţă-Vodă, şi Vel-Visternicul N. Başotă («Cron. Hus.», Melh., pag. 175.)

La 1756 (7264), Iulie 17, Mihail Racoviţă-Vodă, a trimes cu hrisov, pe Paharnicul V. Başotă, cu alţĭ boerĭ, să facă hotărnicia moşiilor Berheşeşti şi Bucureşti. («Fond. Relig.», Pumn., pag. 51).

Popeni-Negreni, *mahala*, jud. Vîlcea, plaiul Horezul, com. Fometeşti. Are o biserică, fondată la 1870.

Popeni-Vîrnav, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Coşula, com. Brăeşti, cu 48 familiĭ, saŭ 191 suflete.

Proprietatea moşieĭ este a monahieĭ Agafia Vîrnav, şi a familiilor Anton Podhaischi, Iorgu I. Dimitriu şi V. Calmuschi.

Biserica, cu hramul Adormirea Maicĭĭ Domnuluĭ, cu un pălămar, este de lemn, făcută la 1872, de monahia Vîrnav.

Locuitoriĭ împroprietăriţi aŭ 78 hect., 77 arĭi pămînt, ĭar proprietarĭĭ, 413 hect. cîmp.

Pîraiele ce trec pe moşie sunt Sihna şi Brăeasca.

Moşia se hotăreşte cu: Brăeşti, Cotîrgaşi şi Dolina.

Proprietatea moşieĭ în vechime era toată a Banuluĭ Vasile Vîrnav. Acest boer proprietar avea aşezarea sa aicĭ, retras în liniştea cîmpenească, unde se ocupa cu scrierĭ literare, istorice şi ştiinţifice. Era un bărbat instruit şi cunoscător al limbelor elenă, franceză şi latină. Era contimporan cu scriitoriĭ A. Beldiman şi I. Tăutu, cu care dimpreună aŭ făcut maĭ multe scrierĭ originale şi traduceri din

autorii clasici. Multe din scrierile acestor bărbați n'au fost date la lumină. Se zice că parte din scrierile lui V. Vîrnav ar fi în posesiunea lui N. Vîrnav; ale lui Beldiman, la erezii familiei; iar ale lui Tăutu, ar fi ajuns în mîinele def. N. Istrati, după ce Tăutu a dispărut în Constantinopol, dus acolo în afaceri politice. («Cron. Rom.», t. II, p. 208).

Popescu, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de com. Balaciul.

Popescu, *baltă,* formată din vărsarea Prutuluĭ și a Jijieĭ, la S.-V. de satul Măcărești, com. Costuleni, pl. Branișteа, jud. Iași.

Popescu, *pădure* a statuluĭ, pe malul Prutuluĭ, jud. Iași, pl. Branișteа, com. Costuleni.

Popești, *com. rur.*, în partea de S. a plășeĭ Cîrligătura, jud. Iași, situată pe dealurĭ și văĭ, în partea dreaptă a pîrîuluĭ Bahluețul.

E formată din satele: Popești, Rădeni, Obrijeni, Doroșcani, Hîrpășești, Mădîrjac, Grumușelele și Bojila, pe o suprafață cam de 10181 hect., și cu o populație de 618 familiĭ, saŭ 2736 suflete.

Are 3 școlĭ, conduse de 3 învățătorĭ și frecuentate de 98 elevĭ (1899—900); 7 bisericĭ, deservite de 4 preoțĭ, 3 cîntărețĭ și 3 eclesiarhĭ; 1 moară de apă și 1 moară cu aburĭ.

Vite: 1938 vite marĭ cornute, 227 caĭ, 2706 oĭ, 314 capre și 806 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ și cheltuelĭ de 11091 leĭ, 29 banĭ.

Popești, *numire vechie a comuneĭ* Poborul, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt.

Popești, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Tîrgșorul. Datează de vr'o 300 de anĭ. E situată pe loc șes, la 7 kil. de Ploești și la 6 kil. de reședința plășeĭ.

Are o populație de 448 locuitorĭ; o biserică, fondată de d-na Olimpia Lahovari, deservită de un preot.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșia Popești, din care li s'aŭ dat 400 hect. pămînt. Eĭ posedă: 97 caĭ, 122 boĭ, 63 vacĭ și 160 porcĭ.

Teritoriul com. e de 600 hect.

Comerciul se exercită de un cîrciumar.

Veniturile și cheltuelile com. sunt de 5623.59 leĭ.

E udată de apa Leaotul, peste care e o moară de măcinat.

Popești, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., pe pîrîul Oreavul, așezată în partea de N. a jud., la 25 kil. de orașul R.-Sărat, și în partea nordică a plășeĭ, la 7 kil. spre N. de com. Plăinești, reședința plășeĭ.

Se învecinește cu comunele: Tîmboești, la 6 kil.; Sihlea, Bordești, Costești, la 7 kil.; Bu deștĭ, la 5 kil.; Urechești, Blidare, la 9 kil.

Se mărginește la N. cu com. Urechești, despărțită prin pîrîul Oreavul; la V., cu Lacul-luĭ-Baban, despărțită prin dealul Măgura; la S., cu Dragosloveni, și la E. cu com. Slobozia-Ciorăștĭ, despărțită prin șoseaua națională.

E brăzdată la V. de dealurile: Măgura, Runcul și Palanca.

Rîul Oreavul o udă la N., de la V. la E. Maĭ sunt în com. 22 puțurĭ.

Se compune din cătunele: Popești, reședința, la N. și Runcul, la S.-V.

Suprafața com. e de 1282 hect., din care 40 hect. vatra com. și restul ale locuitorilor, cu o populație de 550 familiĭ, saŭ 2460 suflete.

Are 2 bisericĭ, una cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, zidită în timpul luĭ Caragea și a luĭ Kîr Costandie, episcop de Buzăŭ, de către jupîn Năstase Caraiman cu soția sa Zoița, pitarul Mărgăritescu de pe Buzăŭ și protopopul Radu, la 1816, deservită de 2 preoțĭ și 1 cîntăreț; cea-l'altă, cu hramul Sf. Voevozĭ, zidită la 1848 de locuitorĭ, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 1 școală mixtă, frecuentată în 1899—900 de 117 copiĭ. Școala de băeți este înființată de la 1859; școala de fete, de la 1878.

Locuitoriĭ posedă: 126 plugurĭ; 338 boĭ, 110 vacĭ, 234 caĭ, 6 iepe și 165 rîmătorĭ.

In com. sunt 55 poverne. Comerciul este activ și constă în importul de cereale, coloniale, haine, instrumente pentru fabricarea vinuluĭ și în exportul vinurilor.

Transportul se face prin gara Gugești, la 7 kil. spre S.-E.

Budgetul com. e la venitурĭ de 11605 leĭ, 70 banĭ și la cheltuelĭ, de 11599 leĭ, 55 banĭ.

Căĭ de comunicație sunt căile vecinale: Golești-Focșani, Budești-Cotești-Blidare, Urechești-Lacul-luĭ-Baban, Slobozia-Ciorăești-Gologan și Plăinești-Rîmnicul-Sărat.

Popești, *com. rur.*, jud. Vilcea, pl. Cerna-d.-s., compusă din 3 cătune: Meeni, Popești și Firijba. E situată pe valea rîuluĭ Luncavățul, la 30 kil. de capitala județuluĭ și la 24 kil. de a plășeĭ.

Are o populație de 1197 locuitorĭ; o școală, frecuentată de 41 copiĭ (1899—900); 3 bi-

serici, una în cât. Meeni și 2 în cât. Popești. Biserica din cât. Meeni s'a zidit la 1835.

Locuitorii se ocupă cu agricultura, dulgheria, rotăria, boiangeria, negoțul de vite și mai cu seamă de porci și fabricarea țuicei.

Sunt moșneni și posedă: 15 cai, 260 boi, 340 vaci, 300 capre, 80 oi, 1200 porci; 35 stupi.

Pe rîul Luncavățul, în raionul comunei, sunt 5 mori.

Budgetul com. e la venituri de 1510 lei și la cheltueli, de 1490 lei.

Se mărginește la E. cu com. Frîncești; la V., cu com. Modoaia; la N., cu com. Urși și la S., cu com. Dăești.

E brăzdată de dealurile: Curăturile, Deluțelul, Modoaia, Mănăilești, Urșani, Dealul-Inalt, Dealul-Mare, De-la-Tei, și udată de rîul Luncavățul, de gîrla Firijba și de văile: Ursului, Barbului, Runculuĭ, Urziceĭ, Popii, Leurdeĭ și Valea-Mare.

Pe teritoriul eĭ sunt surpăturile: Trandafirul, Inaltă, Stîlpului, Băjenia, și piscurile: Cu-Piatră, Seiului și Bolovanului.

In apropiere de comună e Dealul-Cărămideĭ, unde, se zice, a fost o cetate Dacă. Se văd chiar și azĭ cărămizĭ pe aci.

Șoseaua Horezului, pe Valea-Luncavățului, începînd din Calea-luĭ-Traian, de pe malul Oltului, înlesnește comunicația între com. Popești și comunele: Șirineasa, Urși, Cîrstănești, Otesani și Tîrgul-Horezului.

Popesti, *com. rur.*, jud. Vlașca, pl. Cilnistea, pe partea dreaptă a Argeșului, din jos de Mihălești, la extremitatea plășeĭ Cilnistea și la N.-E.-E. județului despre Ilfov, la 18 kil. de București, la 45 kil. de Giurgiu și la 18 kil. de Ghimpați, reședința plășeĭ.

Are o populație de 796 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Treime, deservită de 1 preot și 1 dascăl; o școală mixtă, frecuentată de 26 copiĭ; 4 cîrciumĭ.

Se cultivă viea pe o întindere de 23 hect.

Budgetul com. e la venitur de 7060 leĭ și la cheltueli, de 7036 leĭ.

Popești, *sat*, cu 69 locuitorĭ, jud. Argeș, pl. Gălășești, făcînd parte din com. rur. Cătească-Popești.

Popești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Cocul-Popești, jud. Argeș, pl. Pitești. Are o populație de 200 locuitorĭ, și o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Popești, *sat*, cu 59 familiĭ, făcînd parte din com. rur. Gălășești, jud. Argeș, pl. Pitești.

Popești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Corbi-Măngureni, jud. Argeș, pl. Pitești.

Popești, *sat*, cu 20 locuitorĭ, jud. Argeș, pl. Pitești, făcînd parte din com. rur. Poiana-Laculuĭ.

Popești, *sat*, reședința com. rur. Săpata-d.-s., jud. Argeș, pl. Pitești. Are 190 locuitorĭ.

Popești, *sat*, cu 200 locuitorĭ, pendinte de com. rur. Samara, jud. Argeș, pl. Pitești.

Popești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Bleici, jud. Argeș, pl. Pitești. Are o populație de 84 familiĭ; o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de un preot și un cîntăreț.

Popești, *cătunaș*, al com. Vintilă-Vodă, jud. Buzău, alipit de cât. Scheiul.

Popești, *vechie numire a catunului* Bălaia, jud. Buzău, com. Gherăseni.

Popești, *vechie numire a cătunului* Grosani, jud. Buzău, com. Costești.

Popești, *sub-divizie a cătunului* Bădeni, jud. Buzău, com. Breaza.

Popești, *sat*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de com. Cosîmbești. E situat pe malul drept al rîului Ialomița, sub coasta Bărăganului, spre V. și aproape de satul Cosîmbești.

Are o populație de 48 familiĭ; o biserică; o moară cu aburĭ.

Locuitorii posedă: 115 caĭ, 280 boĭ, 1800 oĭ și 50 rîmătorĭ.

Popești, *sat*, jud. Iași, pl. Cîrligătura, com. Popești, situat pe un podiș întins. E format din două cătune: Popești și Rădeni, făcînd un singur trup, cu o populație de 196 familiĭ, saŭ 676 suflete.

Este reședința comuneĭ. Are două biserici, una de lemn foarte vechie, și cea-l'altă de zid, făcută la 1814, deservite de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 eclesiarh; o școală, înființată în 1865, frecuentată de 42 elevĭ; o moară de apă și casele proprietățiĭ, zidire mare și frumoasă în stil vechiŭ.

Vite: 559 vite marĭ cornute, 91 caĭ, 1000 oĭ și 394 rîmătorĭ.

Popești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Vasilați-Popești, pl. Negoești, jud. Ilfov, situat la N.-V. de Vasilați, pe malul drept al rîului Dîmbovița, înconjurat la S. de o frumoasă pădure.

Se întinde pe o suprafață de 1095 hect., cu o populație de 448 locuitorĭ.

D-l St. D. Greceanu are 850 hect. și locuitoriĭ, 245 hect. Proprietarul cultivă 600 hect. (100 hect. sterpe și 150 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot pămîntul.

Are o biserică, cu hramul Sf. Impărațĭ, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 1 mașină de treerat cu aburĭ; 1 pod stătător.

Numărul vitelor marĭ e de 421 și al celor micĭ, de 572.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Popești, *parte din com. rur.* Capul-Pisculuĭ, jud. Mușcel.

Popești, *sat,* în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Căciulești, așezat pe podișele ce se scoboară spre E. de dealul Balaurul, la egală depărtare între satele Măștcătești și Căciulești.

Are o suprafață de 268 hect., cu o populație de 117 suflete; o biserică, deservită de 1 preot și 1 dascăl.

Vite: 80 vite marĭ cornute, 5 caĭ, 200 oĭ și 10 porcĭ.

Popești, *cătun,* pendinte de com. Valea-Merilor, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat pe muchia dealuluĭ stîng al gîrleĭ Plapcea, cam în centru, lîngă cătunul Baboești. Are o populație de 155 locuitorĭ, maĭ toțĭ moșnenĭ; o biserică, zidită la 1888, în locul alteia vechĭ.

Popești, *cătun,* pendinte de com. Văleni, pl. Șerbănești, jud. Olt, situat la S. de Văleni, pe malul drept al Vedeĭ. Are o populație de 253 locuitorĭ și o biserică, zidită la 1824 și reparată la 1885.

Popești, *sat,* făcînd parte din com. rur. Vaĭ-de-Eĭ, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Are o populație de 300 locuitorĭ și o biserică foarte vechie, reparată la anul 1859.

Popești, *cătun.* Vezĭ Osica, jud. Olt.

Popești, *sat,* făcînd parte din com. rur. Podoleni-Noĭ, pl. Podgoria, jud. Prahova. Are o biserică, zidită de proprietarii moșneni, și refăcută la 1857, de N. Steriade.

Popești, *sat,* și reședința com. cu același nume, jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., așezat în partea de N. a comuneĭ, pe malul drept al pîrîuluĭ Oreavul. Are o întindere de 28 hect., cu o populație de 418 familiĭ, saŭ 1861 suflete, din care 380 contribuabilĭ; 2 bisericĭ și 2 școale.

Popești, *sat.* Vezĭ Crăpăturile, jud. Suceava.

Popești, *sat,* făcînd parte din com. rur. Găiceana, jud. Tecuciŭ, situat la N. comuneĭ, pe coasta dealuluĭ cu același nume. Are o întindere de 507 hect., cu o populație de 125 locuitorĭ.

Satul datează de 200 de anĭ.

Popești, *sat,* în jud. și pl. Tutova, com. Tulești. Are 230 locuitorĭ și 67 case.

Popești, *sat,* făcînd parte din com. rur. Măciuca, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. E situat la 1 1/2 kil. de cătunul Oveselul, unde este reședința comuneĭ și școala.

Are o populație de 545 locuitorĭ și o biserică cu următoarea inscripție:

Această biserică a fost de lemn, și în anul 1889 s'a dărîmat și în locul eĭ s'a reclădit alta de zid, sub epitropia d-lor Drăghicĭ Măciuceanu, Marin Mișcocĭ, Protesariŭ, etc.

Popești, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populație de 233 locuitorĭ și o biserică, fondată de locuitorĭ la 1872.

Popești, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea, situat la N. comuneĭ, între dealurile Mănăilești și Modoaia și udat de rîul Luncavățul și de Valea-Urziceĭ.

Are o populație de 573 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una numită Siliștea-Vechĭe, fondată la 1820 și cea-l'altă, numită Biserica-din-Valea-Mare, cu o inscripție foarte vechie și reparată la 1849.

Popești, *sat,* făcînd parte din com. rur. Izvorul, pl. Olțeț-d.-j., jud. Vîlcea, cu o populație de 165 locuitorĭ.

Popești, *sat,* cu 265 locuitorĭ, făcînd parte din com. rur. Gorunești, pl. Olțeț-d.-j., jud. Vîlcea.

Popești, *sat,* făcînd parte din com. rur. Zgubea, pl. Olțeț-d.-s., jud. Vîlcea.

Popești, *sat,* făcînd parte din com. rur. Crăpăturile, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o biserică, care servă și locuitorilor din cătunul Țepești.

La N. e udat de rîul Șașa; iar la S. e înconjurat de dealurĭ acoperite cu viĭ și pometurĭ.

Popești, *sat,* în partea de S. a com. Micleștĭ, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ. E formată din satele:

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ

Popești-Răzeșĭ și Popești-Boerești, cel d'întîiŭ situat pe coasta dealuluĭ Piscul-Corbuluĭ, iar cel de al doilea sub poala sudică a dealuluĭ Ursoaia. Se întinde pe o suprafață de 1083 hect., din care 163 hect. pădure, 745 hect. loc de cultură, fînaț, imaș, ale proprietățeĭ, iar 175 hect. ale locuitorilor.

Are o populație de 72 familiĭ, saŭ 333 suflete; o biserică de lemn, în satul Popești-Boerești, făcută de Ioan Miclescu, vechiul proprietar și deservită de 2 eclesiarhĭ; 3 iazurĭ și o cîrciumă.

Locuitoriĭ posedă: 30 pluguri și 16 care cu boĭ, 4 pluguri și 2 căruțe cu caĭ; 160 vite marĭ cornute, 3 bivolĭ, 30 caĭ, 444 oĭ, 7 capre, 50 rîmătorĭ; 16 stupĭ cu albine.

Popești, *cătun*, ținînd de satul Lipova-Răzeșĭ, pl. Racova, jud. Vasluiŭ.

Popești, saŭ **Trestenicul-Popești**, *cătun*, pendinte de com. Trestenicul, pl. Marginea, jud. Vlașca. Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 dascălĭ.

Popești, *cătunaș*, în com. rur. Bălăcița, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Popești, *cătun*, în com. rur. Jegujani, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Popești, *cătunaș*, în com. rur. Băltanele, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Popești, *mic cătun*, în com. rur. Menți-din-Față, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Popești, *mahala*, în com. rur. Susița, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinți.

Popești, *mahala*, în com. rur. Slașoma, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Popești, *mahala*, în com. rur. Dragotești, pl. Viilor, jud. Mehedinți.

Popești, *mahala*, în com. rur. Negomirul, pl. Viilor, jud. Mehedinți.

Popești, *mahala*, în com. rur. Sinești, pl. Olțețul-d.-s., jud. Mehedinți. Are o biserică, reparată la 1850.

Popești, *fort*, în jurul Bucureștilor, jud. Ilfov, com. Vasilați-Popești.

Popești, *deal*, în partea de E. a com. Tanacul, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ. Are direcția de la N. spre S., din dreptul satuluĭ Tanacul, pănă în valea Pîrtănoși. In partea de S. poartă numele de Piscul-Ulucilor.

Popești, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Breaza, căt. Bădeni. Are 280 hect., din care 100 hect. pădure, restul arăturĭ și vie, proprietatea moșnenilor Popești.

Popești, *sfoară de moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Vintilă-Vodă, căt. Scheiul. Posedă lignită de o calitate superioară. Are cam 75 hect.

Popești, *moșie*, în jud. Iași, pl. Cîrligătura, com. Popești, pe care se află satele: Popești, Doroșcani, Mădîrjac și Frumușelele. Are o suprafață de 6814 hect., din care 1204 hect. proprietatea locuitorilor, iar restul, pe care se află 2617 hect. pădure, proprietatea d-luĭ Alex. Mavrocordat.

Popești, *moșie* nelocuită, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., în apropiere de satul Cîrligi.

Popești, *moșie*, jud. Vasluiŭ, pl. Crasna, com. Tanacul, proprietatea răzeșilor din Tanacul; se află între moșiile Țopul, Valea-Seacă și Folești.

Popești, *pîrîŭ*, jud. Iași, pl. Cîrligătura, com. Popești. Se formează din satul Popești și se varsă în iazul Dudăul.

Popești-Bîcul, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Săbarul, situată între rîurile Ilfovățul, Ciorogîrla și Dîmbovița, la 22 kil. de București, compusă din satele: Arcuda, Ghionoaia, Ileana, Joița și Popești-Bîcul, cu o populație de 1400 suflete, locuind în 318 case și 9 bordeie.

Se întinde pe o suprafață de 3904 hect. D-niĭ: H. Fundățeanu, Gr. Cerchez, D. I. Apostolescu și V. I. Dan, aŭ 2928 hect. și locuitoriĭ, 976 hect. Proprietariĭ cultivă 1842 hect. (175 hect. sterpe, 145 hect. izlaz, 5 hect. vie, 861 hect. pădure). Locuitoriĭ cultivă 940 hect. (28 hect. sterpe și 8 hect. izlaz).

Are 2 biserici (la Joița și la Popești-Bîcul); 2 școale mixte; 2 morĭ cu aborĭ; 1 povarnă; 2 mașinĭ de treerat; 1 heleșteŭ; 6 podurĭ.

Vite: 129 caĭ și iepe, 11 armăsarĭ, 478 boĭ, 391 vacĭ și viței, 22 taurĭ, 6 bivolĭ și bivolițe, 812 oĭ, 19 capre și 132 porcĭ. Loc. posedă: 129 pluguri: 122 cu boĭ și 7 cu caĭ, 262 care și căruțe: 222 cu boĭ și 40 cu caĭ.

Budgetul com. e la venitură de 6586 leĭ și la cheltuelĭ, de 6488 leĭ.

In satul Arcuda, la 18 kil. de București, se află instalațiunile pentru captarea și filtrarea

apeï Dîmboviței, care servește la alimentarea orașuluï.

Comerciul se face de 14 cîrciumarï și 3 hangiï.

Popești-Bîcul (Popești-luï-Faca), *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelașï nume, pl. Sabarul, jud. Ilfov. E format din 2 trupurï: Popești, la N. de Joița, lîngă rîul Ilfovățul, și Bîcul, la S.-E. de Joița, între rîul Dîmbovița și Ciorogîrla.

Se întinde pe o suprafață de 1020 hect., cu o populație de 285 locuitorï.

D-l V. I. Dan are 891 hect. și locuitoriï, 129 hect. Proprietarul cultivă 870 hect. (32 hect. sterpe, 40 hect. izlaz, 4 hect. vie și 45 hect. pădure). Locuitoriï cultivă tot terenul.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă, frecuentată de 10 copiï. Localul s'a construit de d. V. I. Dan.

In raionul satuluï maï sunt: 2 poduri, 1 moară cu apă; 1 povarnă; 1 helesteu.

Comerciul se face de 2 cîrciumarï și 1 hangiu.

Numărul vitelor marï e de 181 și al celor micï, de 188.

Popești-Ciupagea, *cătun*, pendinte de com. Uești-Golești, jud. Vlașca, pl. Neajlovul, situat pe Valea-Drîmbovniculuï.

Popești-Cônduratu, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Dîmbovița, situată spre S.-E. de București, la 10 kil. de capitală. Aci se află niște ruine vechï. La V. trece șoseaua județeană București-Oltenița. Stă în legătură cu com. Leurdeni prin o șosea vecinală.

Se compune din 2 cătune: Popești-Romînï și Popești-Pavlichenï, locuite numaï de Sîrbï-Catolicï.

Se întinde pe o suprafață de 2179 hect., cu o populație de 810 suflete, locuind în 154 case.

D-niï: G. N. Alexandrescu, G. Petre și O. Sutzu, aŭ 1801 hect. și locuitoriï, 378 hect. Proprietariï cultivă 1650 hect. (95 hect. sterpe, 49 hect. izlaz și 7 hect. vie). Locuitoriï cultivă 332 hect. (2 hect. sterpe, 4 hect. izlaz și 40 hect. vie).

Are 2 bisericï; 1 școală mixtă; 1 pod.

Vite: 57 caï și ïepe, 206 boï, 15 vacï și viteï, 7 bivolițe, 1200 oï, 20 capre și 104 porcï.

Locuitoriï posedă: 85 pluguri: 78 cu boï și 7 cu caï; 85 care și căruțe: 78 cu boï și 7 cu caï.

Budgetul com. e la venituri de 3117 leï și la cheltuelï, de 3109 leï.

Comerciul se exercită de 2 cîrciumarï și 1 hangiu.

Improprietăriță sunt 96 locuitorï și neîmproprietăriță maï sunt 93.

Popești-Dragomirești, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Znagovul, situată la V. de București, între rîul Ilfovățul și pădurea Rîioasa, la 20 kil. de București.

Se compune din satele: Dragomirești-din-Deal, Dragomirești-din-Vale, Gulia, Popești-Mănăstireï, Săbăreni, Popești-Manuc și Zurbaua.

Se întinde pe o suprafață de 5008 hect., cu o populație de 2844 suflete, din care 586 contribuabilï, locuind în 551 case.

D-niï G. Dragomirescu, Br. Davril, Statul, A. Fănuță și d-na Ecaterina Odobescu aŭ 3398 hect. și locuitoriï, 1610 hect. Proprietariï cultivă 1735 hect. (210 hect. sterpe, 542 hect. izlaz, 1 hect. vie și 910 hect. pădure). Locuitoriï cultivă tot terenul (98 hect. rămîn sterpe).

Are 4 bisericï; 2 școale mixte; 1 moară cu apă; 1 mașină de treerat cu aburï și 2 podurï.

Locuitoriï posedă: 243 pluguri: 216 cu boï și 27 cu caï; 410 care și căruțe: 327 cu boï și 82 cu caï; 297 caï și ïepe, 872 boï, 560 vacï și viteï, 6 taurï, 15 bivolï, 107 bivolițe, 5364 oï, 125 capre și 348 rîmătorï.

Improprietăriță sunt 371 locuitorï și neîmproprietăriță maï sunt 447.

Comerciul se face de 15 cîrciumarï.

Popești-luï-Faca. Vezï Popești-Bîcul, sat, jud. Ilfov.

Popești-Manuc, *sat*, făcînd parte din com. rur. Popești-Dragomirești, pl. Znagovul, jud. Ilfov. Se întinde pe o suprafață de 868 hect., cu o populație de 957 locuitorï.

D-l A. Fănuță are 733 hect. și locuitoriï, 135 hect. Proprietarul cultivă 404 hect. (20 hect. sterpe, 8 hect. izlaz, 1 hect. vie și 300 hect. pădure). Locuitoriï cultivă tot terenul, afară de 12 hect. carï rămîn sterpe.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor marï e de 177 și al celor micï, de 792.

Popești-Mănăstireï, *sat*, făcînd parte din com. rur Popești-Dragomirești, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat la S. de Săbăreni, pe malul sting al rîuluï Ilfovățul.

Are, împreună cu Săbăreni, 1144 hect. și o populație de 832 locuitorï.

Statuluï aparțin 694 hect. și locuitorilor, 450 hect. Statul cultivă prin arendașiï săï 250 hect. (248 hect. izlaz și 196 hect. pă-

dure). Locuitorii cultivă tot terenul, afară de 40 hect. carĭ rămîn sterpe.

Are o mașină de treerat.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Popești-Melinești, *sat*, pendinte de com. rur. Melinești, pl. Amaradia, jud. Dolj, situat la 29 kil. N.-V. de Craiova și la 4 kil. N.-V. de Godeni. E format din satele unite Popești și Melinești.

Are o populație de 53 familiĭ, saŭ 269 suflete; o școală mixtă, frecuentată de 26 copiĭ; un biuroŭ poștal rural.

Aci e reședința judecătorieĭ de ocol a pl. Amaradia și a uneĭ companiĭ din regimentul Dolj.

Prin cătun trece șoseaua județeană, care leagă Craiova cu Nordul județuluĭ (Căpreni). Alte șosele vecinale și comunale îl leagă cu Godeni, Bodăești și Odoleni.

Moșia din Popești fusese dăruită mănăstireĭ Horezul de către părintele egumen Ioan de la Horezul, după cum se vede din hrisovul luĭ Constantin Brîncoveanu, din anul 7219 (1711).

Popești-Palanga, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, pe partea stîngă a rîuluĭ Teleorman. E formată din 3 cătune: Popești (reședința), Palanga și Purcărești.

Limitele comuneĭ sunt: la E., Slobozia-Trăsnitul; la V., comunele Bucovul și Rîca; la N., comuna Izvorul-d.-j., din județul Argeș și la S., com. Tătărăști-d.-s.

Populația cătunelor este resfirată pe coastele văeĭ Teleormanuluĭ și ale văeĭ Bucovuluĭ, formînd diferite grupe carĭ aŭ numirĭ osebite, cum este Catrinești, Brioști și altele.

Com. Popești-Palanga e situată la 43 kil. de Roșiori, la 61 kil. de Alexandria și la 92 kil. de reședința județuluĭ.

Cătunul Popești e așezat pe valea Teleormanuluĭ, pe partea stîngă a rîuluĭ cu acelașĭ nume; cătunul Purcărești, pe partea stîngă a văeĭ Bucovuluĭ, iar cătunul Palanga, pe coasta dealuluĭ din partea dreaptă a rîuluĭ Teleorman.

Cătunul Purcărești se află la 4 kil. de cătunul de reședință și Palanga, la 2 1/2 kil.

Pe teritoriul Popeștilor sunt lacurile: Lacul-Popiĭ, Lacul-de-la-Palangă și Lacul-de-sub-Coastă, care vara adese-orĭ seacă.

Vijiitoarea saŭ Urlătoarea, este un pîrĭaș care trece printr'o vălcea, la N. cătunul Popești.

Are o populație de 1318 suflete; o școală mixtă, condusă de un învățător și frecuentată de 17 elevĭ; două biserici, una în cătunul Popești, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț, și cea-l'altă în cătunul Palanga, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Vite: 542 vite marĭ cornute, 157 caĭ, 1528 oĭ, 12 capre și 85 porcĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2663 leĭ, 18 banĭ și la cheltuelĭ, de 2653 leĭ, 44 banĭ.

Drumurĭ: la N., calea județeană Alexandria-Pitești, care o unește cu com. Izvorul-d.-j. din jud. Argeș; la S.-E., șoseaua județeană, care o unește cu com. Slobozia-Trăsnitul, iar la V., șoseaua vecinală, care o unește cu com. Rîca și Bucovul-Adunați.

Satul Popești este format maĭ de curînd, iar Palanga se vede menționată atît pe la jumătatea secoluluĭ al XVIII-lea, cît și în «Istoria» luĭ Dionisie Fotino.

Popești-Pavlicheni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Popești-Conduratu, pl. Dîmbovița, jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafață de 906 hect., cu o populație de 714 locuitorĭ.

D-l G. N. Alexandrescu are 601 hect. și locuitorĭ, 305 hect. Proprietarul cultivă 550 hect. (46 hect. sterpe, 4 hect. izlaz și 1 hect. vie). Locuitorĭ cultivă 261 hect. (4 hect. izlaz și 40 hect. vie).

Aci e reședința primărieĭ.

Are 2 bisericĭ, una cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț și cea-l'altă catolică; o școală mixtă, frecuentată de 39 copiĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 157 și al celor micĭ, de 800.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ și 1 hangiŭ.

Popești-Petrești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Balotești, pl. Znagovul, jud. Ilfov. E format din 2 trupurĭ: Popești și Petrești, situate spre S.-V. de Preoțești, pe malul drept al Văeĭ-Călugăruluĭ. Are lacurĭ zmîrcoase. Pe alăturĭ trece calea națională București-Ploești.

Se întinde pe o suprafață de 620 hect., cu o populație de 165 locuitorĭ.

D. Eugeniŭ Stătescu are 528 hect. și locuitorĭ, 92 hect. Proprietarul cultivă 300 hect. (25 hect. izlaz și 200 hect. pădure).

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 1 mașină de treerat cu aburĭ; 1 heleșteŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 138 și al celor micĭ, de 431.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Popești-Robești, *fost sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Zăicoiŭ.

Popești-Romînĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Popești-Conduratu, pl. Dîmbovița, jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafață de 1272 hect., cu o populație de 96 locuitorĭ. D-niĭ G. Petre și O. Sutzu aŭ 1200 hect. Proprietariĭ cultivă 1100 hect. (49 hect. sterpe, 45 hect. izlaz și 6 hect. vie). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Are o biserică, reparată la 1890, deservită de preoțiĭ din com. Dudești.

Numărul vitelor marĭ e de 49 și al celor micĭ, de 524.

Comerciul se face de 20 cîrciumarĭ.

Popești-Sf.-Ecaterina, *pădure* a statuluĭ, pendinte de com. Popești, pl. Znagovul, jud. Ilfov, în întindere de 298 hect.

Popeștilor (Pîrîul-), *pîrîŭ*, izvorește din satul Popești, com. Micleștĭ, jud. Ilfov; străbate șesul Brîndușeni și se varsă în Iazul-Raculuĭ.

Popeștilor (Pîrîul-), *pîrîŭ*, curge de la S. spre N., pe teritoriul com. Lipova, pl. Racova, jud. Vasluiŭ. Se varsă în pîrîul Lipova.

Popi-Diĭ. Vezĭ Pochi-Diĭ.

Popiĭ (Movila-), *movilă*, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul com. rur. Ostrovul, pe ultimele ramificațiunĭ vestice ale dealuluĭ Roșt, cu o înălțime de 68 m., dominînd prin înălțimea sa: Dunărea, la marginea căreia se află, Valea-Moșuluĭ, valea Dereana-Roșt precum și șoseaua județeană Ostrov-Dăeni. E situată în partea N.-V. a plășeĭ și cea S.-E. a comuneĭ, la 2 1/2 kil. maĭ spre S. de cătunul Ostrovul.

Popiĭ (Muchia-), *vîrf de munte*, în jud. și pl. Prahova, com. Breaza-d.-s., cătunul Gura-Beliĭ, în partea de V. a șoseleĭ naționale Ploești-Frontieră.

Popiĭ (Piscul-), *vîrf de deal*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., com. Filipeni, care face parte din lanțul de ridicăturĭ ce desparte basinul Berheciuluĭ de al Răcătăuluĭ.

Popiĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ*, jud. Botoșani, com. Brehueștĭ. Izvorește de la Fîntîna-luĭ-Axinte și se varsă în iazul Vlădeni, moșia cu acelașĭ nume.

Popiĭ (Valea-), *vechie numire a cătunului* Viforîta, com. Gura-Aninoaseĭ, jud. Buzăŭ.

Popiĭ (Valea-), *vale*, jud. Prahova, plaiul Teleajenul, com. Măneciul-Ungureni; izvorește de sub vîrful Nebunilor-Marĭ; curge de la V. spre E. și se varsă în rîul Teleajenul, pe malul drept.

Popiĭ (Valea-), *vale*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. rur. Jijila. Se desface din poalele N.-E. ale dealuluĭ Aganim; se întinde spre N., avînd o direcțiune de la S. spre N.; trece pe lîngă movilele Nadoleanul și Moș-Staicu, brăzdînd partea de N. a plășeĭ și pe cea de S. a comuneĭ, și, după 3 kil., se deschide în lacul Jijila, în partea de S. a luĭ, lîngă satul Jijila.

Popiĭ (Valea-), *vale*, jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-s., com. Popești. Izvorește din dealul Modoaia, trece pe lîngă școala comuneĭ și se varsă în rîul Luncavățul.

Popilor (Pîrîul-), *pîrîŭ*, în jud. Vîlcea, pl. Horezul., com. Recea. Izvorește dintre Poiana-Paltinuluĭ și Plopișul și curge spre S., către rîul Cerna.

Popina, *insulă*, în iezerul Razelm, jud. Tulcea, situată în partea S.-E. a plășeĭ Tulcea și cea de V. a com. Sari-Ghiol, la 1 1/2 kil. departe de țărm; are o circumferință de 3 1/2 kil. și o întindere de 140 hect.; partea apusană e mlăștinoasă, cea răsăriteană e stîncoasă; un vîrf al eĭ, de 48 m., gol și pietros, domină insula și o mare întindere dimprejur.

Popina, *două insule*, jud. Tulcea, în brațul Chilia, la vărsarea luĭ în mare, coprinse între brațele secundare Stari-Stambul și Zalivi-Baba-Hasan, în partea estică a plășeĭ Sulina și a com. rur. Sfistofca. Sunt despărțite printr'un braț maĭ mic. Aŭ o întindere de 450 hect., acoperite cu stuf și presărate cu sălciĭ și răchițĭ (120 hect.).

Popina, *lac*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, teritoriul com. Bordușani, situat spre E. și în apropiere de movila Popina.

Popina, *baltă*, jud. Tulcea, în partea de N. a plășeĭ Măcin și cea de E. a com. rur. Pisica. E formată de Dunăre și comunică cu balta cea mare Crapia. E înconjurată cu stuf. Are o întindere de 220 hect. Conține pește în abundență și al căruĭ venit aparține statuluĭ.

Popina, *movilă*, în insula Balta, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița, pe teritoriul com. Bordușani. Are o înălțime de 20 m. Se găsește într'însa, și risipite împrejurul eĭ, bucățĭ groase de vase, nearse în foc.

Popina-Ascunsă, *movilă,* jud. Tulcea, în mijlocul stufuluĭ, la S. de balta Crapia, în partea N.-V. a plăşeĭ Isaccea şi a comuneĭ Luncaviţa, la hotarul plăşilor Isaccea şi Măcin. E stîncoasă. Are 6 m., dominînd gîrla Ciulineţul şi drumul comunal Luncaviţa-Pisica.

Popina-Mare, *insulă* stîncoasă, în jud. Tulcea, balta Popina, în partea de N. a plăşeĭ Măcin şi cea de E. a com. Pisica. Are maluri rîpoase, o circumferinţă de 900 m. şi o întindere de 20 hect., cu un vîrf înalt de 26 m.

Popina-Mică, *movilă,* jud. Tulcea, în partea de N. a plăşeĭ Măcin şi cea de S. a com. Pisica, pe grindul Pisica, lîngă balta Popina. E stîncoasă. Are 6 m. înălţime, dominînd satul Pisica, gîrla Ciulineţul şi drumul comunal Pisica—Luncaviţa.

Popineĭ (Pădurea-), *pădure* (60 hect.), de salcie şi richită, jud. Tulcea, în partea de N. a plăşeĭ Măcin şi cea S.-E. a com. Pisica, lîngă balta Popina. E înconjurată cu stuf.

Popînzăleşti, *com. rur.,* în S.-V. plăşeĭ Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi. E formată din cătunele: Popînzăleşti, Loloeşti, (Băbeni), Buzducul şi Ciupuria, cu o populaţie de 1162 locuitorĭ. E situată pe rîul Tesluiul, la 18 kil. spre S. de Balş, şi la 27 kil. spre N.-V. de Caracal.

Altitudinea niveluluĭ d'asupra Mărĭĭ e de 180 m.

Are 3 bisericĭ, în fie-care cătun cîte una, avînd hramul Sf. Nicolae; o şcoală mixtă, frecuentată de 50 copiĭ; 3 cîrciumĭ.

Popînzăleşti, *mănăstire,* lîngă satul cu acelaşĭ nume, jud. Romanaţi.

Popînzăleşti (Vatra-Schitului-), *moşie* a statuluĭ, cu o pădure de 396 pog., lîngă com. Popînzăleşti, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi.

Popînzăleşti-de-Jos, *sub-divizie a cătunuluĭ* Popînzăleşti, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi. Are o pădure de 150 pog. Pe aci se observă urme din Brazdaluĭ-Novac.

Popînzăleşti-de-Sus, *despărţire a satuluĭ* Popînzăleşti, jud. Romanaţi.

Popoaia, *vale şi pîrîŭ,* jud. Botoşani; curge prin valea Popoaia, com. Movila-Ruptă, şi se varsă pe stînga Başeuluĭ. Are apă numaĭ în timpurĭ ploioase.

Popoi, saŭ **Arşiţa-Popoi,** *munţĭ,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa, cu vîrful Poiana-Arsă. Este punctul cel maĭ de V. al judeţuluĭ.

Poponeţi (Balaurul), *cătun* al com. Băeşti, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ şi 45 case.

Poponeţi (Balaurul), *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Băeşti, cät. Poponeţi. Are 230 hect., divizate între maĭ mulţĭ proprietarĭ.

Poporîta, *deal,* situat la V. com. Şerbăneşti-d.-j., pl. Şerbăneşti, jud. Olt, între vălcelele Tomoaceĭ şi Pojoriteĭ. Capătul de E. se termină lîngă Dorofeiŭ, în centrul comuneĭ, şi se numeşte Baboeşti, după numele mahalaleĭ. Pe el e situată biserica comuneĭ.

Poporîta, *vale,* jud. Olt, pl. Şerbăneşti, com. Şerbăneşti-d.-j., situată la S. dealuluĭ cu acelaşĭ nume, cu care merge paralel, pînă ce se varsă în Dorofeiŭ, pe dreapta luĭ.

Popouţi, jud. Botoşani. Vezĭ Popăuţi.

Popoveni, *sat,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Balta-Verde. Are o populaţie de 403 suflete; o biserică, fondată în 1854 de locuitorĭ, şi reedificată în 1892, de comună.

Popoveni, *deal,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Balta-Verde, prin care trece limita de N. către oraşul Craiova.

Popoveni, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Balta-Verde, aparţinînd cetelor de moşneni ce se găsesc pe dînsa.

Popoveni, *pădure* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Balta-Verde. E populată cu stejarĭ, arţarĭ, frasinĭ şi cerĭ; stejarul predomină.

Popoveni, *pîrîŭ,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Balta-Verde; iese din Balta-Popiĭ; trece prin V. satuluĭ Popoveni şi se varsă pe stînga rîuluĭ Jiul. Are 1 pod peste dînsul.

Popricani, *sat,* în partea de S.-E. a com. Rădiul-Mitropolieĭ, pl. Copoul, jud. Iaşi, situat pe podişul şi valea dealuluĭ Popricani, în partea dreaptă a rîuluĭ Jijia.

Este reşedinţa comuneĭ. Are o populaţie de 103 familiĭ, saŭ 498 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Vite: 616 vite marĭ cornute, 57 caĭ, 439 oĭ şi 114 rîmătorĭ.

Prin mijlocul satuluĭ trece şoseaua judeţeană Iaşi-Botoşani,

și, de la V. spre E., Valul-luĭ-Traian.

Popricani, *deal,* pe podișul căruia e situat satul cu același nume, jud. Iași. Se întinde de la N., din satul Coarba, spre S., până în șesul Prutuluĭ, formînd culmea șesuluĭ Jijieĭ, pe partea dreaptă a rîuluĭ.

Pe platoul acestuĭ deal avea așezată oastea Ștefan-Vodă Tomșa, în războiul cu Constantin-Vodă, fiul luĭ Irimia-Movilă, la 7120 (1612). («Letop.», p. 262, t. I.). Bătălia s'a dat la Cornul-luĭ-Sas.

După anul 7157, a fost o lovire tot aicĭ, între cazaciĭ luĭ Timuș și darabaniĭ luĭ Ștefan-Vodă, care domnea în locul luĭ Vasile-Vodă-Lupu, socrul luĭ Timuș. Darabaniĭ aŭ fost învinșĭ, și puținiĭ aŭ scăpat până în pădurea din satul Rădiul, aproape de Popricani. («Letop.», p. 330, t. I.). Vezĭ Rădiul-Mitropolieĭ, deal.

Popricani, *pîrîŭ,* în jud. Iași, pl. Copoul, com. Rădiul-Mitropolieĭ. Izvorește de sub dealul Popricani, curge spre N. și se varsă în rîul Jijia.

Popucci, *rămășițele unui vechiŭ sat,* jud. Constanța, situat în partea meridională a pl. Mangalia și cea vestică a com. Cheragi, la 6 kil. spre S. de căt. de reședință Cheragi. E așezat pe valea Popucci și e dominat de vîrfurile Murzac-Tepe, la E. și Sînîr-Tepe (102 m.), la N.

Are o suprafață de 183 hect., din care 1 hect. ocupat de actuala vatră a satuluĭ și de grădinĭ, cu o populație de 14 suflete.

Drumul comunal Cadi-Chioi-Hagilar trece prin partea de N. a satuluĭ.

Popucci, *alt nume al văeĭ* Cheragi, jud. Constanța. Vezĭ Cheragi.

Popusoc, *cătun,* în satul Lipova-Răzeși, pl. Racova, jud. Vasluiŭ.

Porcărețul. Vezĭ Lapoșul, sat, jud. Bacăŭ.

Porcărețul, *sat,* făcînd parte din com. Corbasca, jud. Tecuciŭ. E așezat pe coasta dealuluĭ Frăsinelul, la 3 kil. spre S. de reședința comuneĭ.

Are o populație de 207 suflete, Țigani (lingurarĭ), carĭ se ocupă cu facerea lingurilor, coveților, etc.

In partea de V. a satuluĭ, din locul numit Tabăra, izvorește pîrîul Porcărețul, sub numele de Neagota, iar în partea de E., se află un punct strategic, numit Cetățuia.

Porcărețul, *sat,* în partea de E. a com. Doagele, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, situat în fundul văeĭ cu același nume și înconjurat de 3 părțĭ cu dealurĭ.

Se întinde pe o suprafață de 210 hect., din care 143 hect. pădure și 24 hect. cultivabile ale proprietățeĭ, iar 43 hect. ale locuitorilor.

Are o populație de 205 suflete; o biserică, deservită de 1 preot; un schit, făcut cam pe la 1851, de Ieromonahul Natanail Popescu, care după secularizare a rămas ca biserică de mir.

Pe șesul satuluĭ sunt două movile marĭ, făcute din timpurĭ vechĭ.

Porcărețul, *munte,* în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, acoperit cu întinse pădurĭ de brad.

Porcărețul, *pîrîŭ,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Carpenul; curge prin satul Geblești, com. Carpenul, și se varsă pe malul stîng al rîuluĭ Dăsnățuiul.

Porceana, *vale,* în partea de E. a com. Hurduji, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, prin care curge pîrîul cu același nume, care, curgînd alături cu dealul Berea, se varsă în pîrîul Guzari.

Porceasca, *mahala,* în com. rur. Ploștina, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Porceni, *cătun* și reședința com. Cartiul, plaiul Vulcan, jud. Gorj, spre N., situat pe loc șes, pe o suprafață de 376 hect., din care 113 hect. arabile, 253 hect. pădure, 10 hect. vie și livezĭ cu prunĭ.

Are o populație de 181 familiĭ, saŭ 798 suflete, din care 148 contribuabilĭ; o biserică deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitoriĭ posedă: 16 plugurĭ, 35 care cu boĭ, 2 căruțe cu caĭ; 275 vite marĭ cornute, 15 caĭ, 433 oĭ, 165 capre, 366 rîmătorĭ; 20 stupĭ cu albine.

In Poeni sunt 4 puțurĭ, 31 fîntînĭ și 1 cișmea.

Lîngă cătun se află o ruină, numită Cetatea.

Porceni, *numire vechie a satuluĭ* Chioara, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița.

Porcești, *com. rur.,* jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., spre S.-V. de orașul Roman, la 16 kil. de el și la 15 kil. de reședința plășeĭ, pe pîrîul Poarca, așezată parte pe deal și parte pe vale.

Are o populație de 438 familiĭ, saŭ 1545 suflete, locuind în 347 case; 2 bisericĭ; o școală mixtă, frecuentată în 1899—900 de 131 copiĭ.

Sunt 900 vite mari cornute. Se cultivă viea. Se face comerciu cu vite, la tîrgurile anuale de la 23 Aprilie și 26 Octombrie, precum și la cele săptămînale, care se fac în fiecare Luni.

Budgetul com. e la venituri de 3700 lei și la cheltueli, de 3651 lei.

E legată cu orașul Roman prin șosea.

Porcești, *sat,* și reședința com. cu același nume, jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Porcești. Se compune din trei părți: Porcești-Răzeși, la N.-V.; Porcești-Catargiului, sau Ruși, la E.; și Porcești-Ungureni, la S. Vezi Porcești, com. rur.

Porcești, *mahala,* în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-j., com. rur. Gutul.

Porcilor (Balta-), *lac,* în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. urb. Măcin, și pe al cătunului său Ghecetul; e format de o gîrlă ce pleacă din Dunăre și se termină în balta Jijiei și e înconjurat de toate părțile cu stuf; are o întindere de 90 hect. și conține pește.

Porcilor (Dealul-), *deal,* continuare a munților Arnota și Buila, prelungindu-se pe toată partea de E. a com. Costești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, pe stînga rîului Costești, sub diferite numiri: Dealul-Brăianului, al-Lazărului, al-Costeștilor și Măgura, formînd un singur lanț, ce se pierde în partea de S. a com. Costești.

Este semănat de o mulțime de piscuri și brăzdat de mai multe văi și vălcele. Pe creasta și pe poalele lui se află multe cîmpii cu izlazuri pentru păsunatul vitelor, cu livezi de fin, ogrăzi de pruni și locuri arabile.

Văile și vălcelele sunt:

Valea-Bisericei, în cât. Petreni, com. Costești, care izvorește din poalele munților, din locul numit Piciorul-Schitului, curge spre S.-V. și se varsă în rîul Costești; Valea-Sigei, izvorînd din locul numit Scărișoara-Bărbăteștilor și vărsîndu-se pe stînga rîului Costești; Valea-Grămeștilor, care izvorește din Dealul-Brăianul, curge spre V. și se varsă pe stînga rîului Costești; Vălceaua-Turdei, care izvorește tot din Dealul-Brăianul, și se varsă pe stînga rîului Costești; Valea-Seacă, numită și Valea-Brăianului, care izvorește din Dealul-Brăianului, curge spre V. și se varsă pe stînga rîului Costești; vălceaua Secăturile, care izvorește dintre Dealul-Brăianului la N., și Dealul-Lazărului la S., și se varsă pe stînga rîului Costești; vălcelele Fulgești, Popești și Valea-cu-Fagi, toate izvorînd din Dealul-Lazărului și vărsîndu-se tot pe stînga rîului Costești; Valea-Jidovei, care primește în partea dreaptă vălcelele: Strîmta, Valea-cu-Fîntînele, Vălceaua-cu-Rîpile, iar pe stînga Vălceaua-cu-Mărăcini și a-Dosului, și care izvorește din dealul Jidova, curge spre V., și se varsă pe stînga rîului Costești; Valea-Blezeni, unită cu Vălceaua-Bouluî, care ia naștere din Piscul-Zăton și se varsă tot pe stînga rîului Costești; Valea-Dealului, a-Nisipului și a-Sudosului, toate izvorînd din Dealul-Costeștilor și vărsîndu-se pe stînga rîului Costești.

Cele mai multe din aceste văi și vălcele curg numai după topirea zăpezei și în timpuri ploioase.

Piscurile după creasta acestui șir de dealuri, plecînd de la N. spre S., sunt: Albina, Piciorul-Caluluî, Plăețul, Curăturile, Seciul, Muchia-Fetei-Nuculuî, Plopișul, Vîrful-Inalt, Turda, Recurelele, Măgura, Vîrful-Cheii, Vîrful-cu-Ogrăzile, Slemi, Lazuri, Voiculuî, Cornățelul, Vîrful-Raduluî, Piscul-cu-Bordeele și Dosul.

Cîmpiile de la poalele dealului sunt: Seciul, Gîrlici, Sub-Dos, Mălurelul, Padeșul, Alunișul, Ogrăzile, Ponorul, Sub-Măguri, Fleanca, Ocolul, Bogdan, Glăvoci, Fața-Mare, Zătonul, La-Luncă, Sudosului, Sub-Lac și Livedea-Lungă.

Porcișeni-Răzeși, *sat,* în partea de N. a com. Botești, pl. Crasna, jud. Fălciu, în hotarul de S.-E. al jud. Vasluiu, situat pe coasta de E. a dealului Drăgălinul și cea de V. a Dealului-Guguluî, pe o suprafață de 550 hect.

Are o populație de 73 familii, sau 320 suflete, și o biserică.

Locuitorii sunt vechi răzeși. Ei mai posedă o parte de moșie pe o întindere de 375 hect., numită Mîndrești, și care la un loc cu moșia Porceni, formează o suprafață de 580 hect.

Porcișenilor (Dealul-). Vezi Schitul, deal, com. Botești, pl. Crasna, jud. Fălciu.

Porcul, *deal,* în jud. Gorj, plaiul Novaci, com. Polovragi, situat în partea stîngă a rîului Oltețul.

Porcul, *lac,* jud. Brăila, situat în ostrovul Bregoloiul, la N. de iezerul Lungulețul.

Porcul, *japșe,* la E. de com. Tichilești, jud. Brăila; pleacă din japșa Frunza, curge spre V., paralel cu privalul Dimuleasa,

comunicînd cu iezerele: Barganul, Cociul și Zeciul.

Porcul, *privał*, jud. Brăila, la E. com. Stăncuța, lîngă Dunărea-Veche; unește privalul Plămîna cu iezerul Purceaua.

Porcul, *pîrîŭ*, jud. Olt, udă com. Cireașovul de la N. la S., face mai multe zigzaguri, se împreună cu pîraiele Cireașovul și Barbul și se varsă în rîul Oltul, tot în raionul com. Cireașovul.

Porculoi, *punct trigonometric*, de rangul I-iŭ, situat în pl. Sulina, jud. Tulcea, com. Cara-Orman, în partea de E. a com. și de S.-E. a plășeĭ, lîngă lacul Porculoi. Are 2.6 m., dominînd lacurile Porculoi, Porcul și Stuful, pe o mare întindere.

Porculoi, *lac*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Cara-Orman, situat în partea de S.-E. a plășeĭ și cea de E. a comuneĭ; este format de Gîrla-Împuțită cu care comunică prin o gîrlă; are o formă triunghiulară; înconjurat de toate părțile cu stuf; conține puțin pește; are o întindere de 40 hectare.

Porculuĭ (Balta-), *lac*, în partea de E. a comuneĭ Cara-Orman și în cea de S.-E. a plășeĭ Sulina, jud. Tulcea, lîngă lacul Porculoi, de care e format și cu care comunică prin două gîrlițe; e înconjurat de toate părțile cu stuf; are 20 hect. și conține puțin pește.

Porculuĭ (Colțul-), *munte*, în jud. R.-Sărat, pl. Orașuluĭ, com. Andreași, spre N. de comună; este acoperit cu păduri.

Porculuĭ (Dealul-), *deal*, format de valea cu același nume, începînd de pe teritoriul com. Berești, jud. Covurluiŭ, în dreptul T.-Berești, și terminîndu-se aproape de Balintești, la punctul Braniștea.

Porculuĭ (Dealul-), *ramificare a dealuluĭ* Turia, în partea despre E. a satuluĭ Perieni, com. Cărniceni, pl. Turia, jud. Iași. Se întinde de la N. la S. pînă în satul Probota, unde formează valea către șesul Jijieĭ.

Porculuĭ (Lacul-), *lac*, în jud. Teleorman, situat în lunca Dunăreĭ și format din vărsăturile eĭ, în dreptul com. Cioara, în fața insuleĭ cu același nume.

Porculuĭ (Movila-), *movilă*, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul com. Ostrovul, situată în partea de N.-V. a plășeĭ și cea de N. a com., între două văĭ: Valea-Hagiĭ și Valea-Ulmilor și pe culmea dealuluĭ Coium-Punar, avînd 56 m. înălțime.

Porculuĭ (Ostrovul-), *insulă*, în Dunăre, în dreptul com. Cioara, jud. Teleorman. Are pe dînsa zăvoiŭ de salcie și plop.

Porculuĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ*, izvorește din pădurea Hîntești, jud. Dorohoiŭ, despărțind moșiile Hîntești și Fetești de moșia Grigorești, și se varsă în pîrîul Fetești, moșia Grigorești, com. Călinești, jud. Botoșani.

Porculuĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ*, jud. Suceava, ce formează hotar între moșiile Liteni și Siliștea; trece pe lîngă satul Balta-Porculuĭ și ajungînd în localitatea Zeilicul, ia numele de Pîrîul-luĭ-Zeilic, formează balta Rămășița, pe șesul Sucevei, și se varsă printr'un canal în rîul Suceava. Are de tributar din stînga pe Pîrlitura.

Porculuĭ (Poiana -), *poiană*, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Hîrja, de la poalele munteluĭ Păltinișul și alăturea de poteca ce duce la Băile-Slănic.

Porculuĭ (Valea-), *cătun*, al com. Mînzălești, jud. Buzăŭ, cu 20 locuitorĭ și 5 case.

Porculuĭ (Valea-), *pădure*, în jud. Buzăŭ, com. Mînzălești, proprietate moșnenească pe moșia Mînzălești.

Porculuĭ (Valea-), *vale*, în jud. Buzăŭ, com. Păltineni, cătr. Nehoiul; începe din Lacul-Porculuĭ și, străbătînd strate feruginoase, ia o coloare albă, semănînd cu laptele. Apa eĭ se întrebuințează, amestecată cu foĭ de diferite plante, pentru colorat.

Porculuĭ (Valea-), *vale*, între comunele Bursucani și Berești, jud. Covurluiŭ.

Porculuĭ (Valea-), *vale*, în jud. Gorj, com. Polovragi, plaiul Novaci, formată de dealul Porcul.

Porculuĭ (Valea-), *vale*, în jud. Gorj, com. Poiana-Seciurile din pl. Amaradia. Ia naștere din dealul Strîmba.

Porculuĭ (Vîrful-), *pisc*, al munților Vranceĭ, în preajma com. Paltinul, jud. Putna.

Porfira, *ramură de munți*, ce se detașează spre E., din grupa Tarcăul, pe teritoriul com. Mastacănul, pl. Bistrița, jud. Neamțu, dînd și ea ramuri scurte

spre N. și S. Către extremitatea despre E. se ramifică în: Culmea-Nechiduluĭ, a-Alunișuluĭ, Negulești, Codrul-Neguluĭ, a-Drăganuluĭ. Este acoperită cu pădurĭ.

Poroina, saŭ **Poroina-Mică**, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s., com. rur. Dedovița.

Poroina, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s., com. rur. Bistrița.

Poroina saŭ **Dealul-Poroineĭ**, *deal*, peste care trece șoseaua națională și calea ferată Vîrciorova-București, jud. Mehedinți, com. Poroina-Mare.

Poroina-Mare, *com. rur.* și *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-j., la 32 kil. de orașul Turnul-Severin, situată parte pe vale și parte pe deal. Se mărginește: la E. cu com. Stignița și Iablanița; la S., cu com. Fîntînele-Negre; la V., cu com. Broscari și la N., cu comunele Izvorălul și Cacoțul.

Satul formează comună cu cătunele: Șipotea, Fîntîna-Mare și Novaci.

Are o populație de 3000 locuitorĭ, locuind în 436 case; 4 bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ și 7 cîntărețĭ; o școală mixtă, condusă de 1 învățător și care a fost frecuentată în 1899—900 de 88 copiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 90 pluguri, 10 căruțe cu caĭ, 158 care cu boĭ, 1000 vite marĭ cornute, 58 caĭ, 6 bivolĭ, 790 rîmătorĭ, 1000 oĭ și 200 stupĭ de albine.

Budgetul com. e la venitur̆ de 5196 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 3216 leĭ.

Are o șosea ce o pune în comunicație cu șoseaua Broscaruluĭ spre Severin, precum și alte șosele comunale, care o leagă cu comunele vecine.

Dealurĭ maĭ principale în comună sunt: Dealul-Poroineĭ, Dealul-Șipotea și Dealul-Zorileĭ.

Văĭ sunt: Valea-Poroineĭ, Valea-Ostreșeveĭ și Valea-Albuluĭ. In Dealul-Cioclovilor se află o grămadă de pămînt în înălțime ca de treĭ metri, iar în circumferință ca de 40 metri.

Pe dealurĭ, în partea despre Izvorălul, se găsesc în pămînt săgețĭ și cioburĭ de oale vechĭ romane.

Poroina-Mică, *sat*, jud. Mehedinți, com. rur. Dedovița. Vezĭ Poroina.

Poroinița, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Blahnița, com. rur. Vînjul-Mare. Pe aci trece Valul-luĭ-Traian.

Poroschia, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Marginea, pe Valea-Vedeĭ, la 4 kil. de orașul Alexandria, spre S.-E.

Se învecinește la N.-V. cu orașul Alexandria; la E., cu calea județeană Alexandria-Giurgiŭ; la V., cu Valea-Vedeĭ și parte din Valea-Nanovuluĭ; la S., cu com. Țigănești.

In partea de E. a com. curge rîul Vedea, iar maĭ spre N., Valea-Nanovuluĭ și cu Valea-Doamneĭ se unesc cu Valea-Vedeĭ și formează o singură vale. Prin aceste văĭ curge cîte un pîrîiaș care poartă numele văilor.

Suprafața com. este de 2030 hect., împreună cu moșiile de pe dînsa. Este și o pădure, numită Pădurea-Doamneĭ, spre Valea-Nanovuluĭ, în întindere de 10 hect. Solul este negru-vegetal și fertil.

Are o populație de 1438 locuitorĭ, din carĭ 246 contribuabilĭ; o biserică, deservită de 2 preoțĭ și 1 cîntăreț; o școală mixtă, condusă de un învățător și frecuentată de 23 elevĭ.

Vite: 686 vite marĭ cornute, 327 caĭ, 7 măgarĭ, 1295 oĭ și 117 porcĭ.

Budgetul com. e la venitur̆ de 2333 leĭ și la cheltuelĭ, de 2294 leĭ.

Calea județeană Alexandria-Zimnicea, străbate prin centrul comuneĭ și o pune în legătură directă la N. cu Alexandria, și la S. cu com. Țigănești, spre Zimnicea. Stradele din comună sunt maĭ toate șoseluite și împietruite. Aci se găsesc maĭ multe stabilimente de comerciŭ, boiangerii și cîrciumĭ.

Poroschia, *moșie* particulară, în jud. Teleorman, pl. Marginea. Are pe dînsa și pădure.

Portari, *sat*, în partea de V. a com. Valea-Rea, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta dealuluĭ Olănești, pe o suprafață de 71 hect., din care 45 hect. pădure.

Are o populație de 109 suflete și o biserică, făcută de locuitorĭ la 1847.

Locuitoriĭ posedă: 5 pluguri și 10 care cu boĭ, 1 plug și 1 căruță cu caĭ; 41 vite marĭ cornute, 50 oĭ, 8 caĭ și 5 rîmătorĭ.

Portari-de-Jos, *sat*, în partea de S. a com. Zăpodeni, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta de E. a dealuluĭ Chicerea.

Are o suprafață de 186 hect., cu o populație de 211 locuitorĭ.

Moșia se divide în două părțĭ; cea maĭ mare este a răzeșilor și cea-l'altă a succesorilor def. Mih. Antoniu.

Afară din sat, în partea de E., e situată biserica, făcută la 1804, Maiŭ 20, de locuitorii răzeși din Portari (Ciohodărești) și deservită de 1 preot și 2 eclesiarhi.

Locuitorii posedă: 95 vite mari cornute, 5 cai, 150 oi și 50 rîmători.

In trupul răzășiei Portarilor s'a alipit și o porțiune de pămînt, numită Olănești, în întindere de 57 hect., care s'a cumpărat de locuitori de la stat. (Vezi Olănești).

Portari-de-Mijloc, *sat*, în partea de E. a com. Zăpodeni, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta de E. a dealuluĭ Chicera, pe o suprafață de 272 hect., cu o populație de 370 locuitori.

Vite: 195 vite mari cornute, 10 cai, 250 oi și 80 rîmători.

Portăreasa, *munte*, în partea de V. a com. Lerești, jud. Mușcel.

Portăreasa (Chirul, Odaia-Chiruluĭ), *moșie*, nelocuită, jud. Ilfov, pl. Dîmbovița, com. Tunari-Dimieni, proprietatea d-luĭ C. D. Vernescu. Are o întindere de 62 hect., din care 15 hect. sterpe.

Portăreasa, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Grindeni.

Portăreasa, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 2500 hect., aparținînd de munții Mănăstireĭ Cimpulung, care fac parte din com. Corbșori și Berevoești, plaiul Nucșoara, jud. Mușcel.

Portărești, *sat*, jud. Dolj, pl. Balta, com. Giurgița, situat pe malul sting al Desnățuiuluĭ, la 2 kil. de Giurgița-Curmătura, cătunul de reședință al comuneĭ.

Are o populație de 287 locuitori și o biserică, fondată în 1827 de Pitarul Matheiŭ Constantin Portărescu, și reparată la 1850 de Spiridon Constantin Portărescu, avînd următoarea inscripție:

Această S-tă și Dumnezeiască biserică, cu hramul S-ției Voevozi, care întîiŭ aŭ prefăcut-o d-nul Pitar Matheiŭ Portărescu, făcînd-o de lemn în paiente, de cărămidă în 1827, în zilele Domnuluĭ Grigore Ghica, de la care s'aŭ început iarăși a fi în Principatele Romîne, prinți Romîni, fiĭ patrieĭ, și în zilele iubitoruluĭ de Dumnezeŭ, P. S. S. Părintele Neofit Roman și fiind în stare proastă, cu ajutorul luĭ Dumnezeŭ s'a prefăcut în anul 1850, de D. D. Spiridon Portărescu, frate maĭ mic, care n'are moștenitori și pănă în noĭ aŭ stat neamul, și s'aŭ maĭ adăogat hramul S-ta Troița, în zilele Prea Inălțatuluĭ Nostru Domn Barbu D. Știrbeiŭ-Voevod și al Iubitoruluĭ de Dumnezeŭ Episcopul nostru Calinic Roman, și s'aŭ săvîrșit în anul 1851, Maiŭ 28.

Pe lîngă sat trece linia ferată Craiova-Calafat.

Comunicația se face prin șoseaua județeană Craiova-Bistrețul, care pune satul în legătură la N. cu Cerătul și la S. cu Giurgița-Cioromela.

Portărești, *cătun*, în jud. Neamțu, pl. Bistrița, com. Mastacănul; se desparte de satul Șovoaia prin pîrîul Măstăcănoasa.

Portărești, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Dolj, pl. Balta, cătunul Cerătul, pe linia Craiova-Calafat, pusă în circulație la 1 Decembrie 1895. Se află între stațiile Segarcea (7,6 kil.) și Afumați (10,2 kil.). Inălțimea d'asupra nivelului Mariĭ e de 73m.26. Venitul acesteĭ stații pe anul 1896 a fost de 22121 leĭ, 35 banĭ.

Portărești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Laloșul, pl. Oltețul d.-j., jud. Vîlcea. Are o populație de 312 locuitori. Cade cam în centrul comuneĭ și-l udă rîul Oltețul la V. E situat la 2 kil. de cătunul Laloșul, unde e școala.

Portărești, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Balta, com. Giurgița. Are pădure pe dînsa.

Portărești, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Balta, com. Giurgița, în întindere de 122 hect. E populată cu jugaștri, teĭ, plopĭ și frasinĭ și maĭ cu seamă stejarĭ.

Portărești-Dobriceni, Laloșul și Gonita, *pădurĭ* particulare, supuse regimuluĭ silvic, pendinți de com. Laloșul, jud. Vîlcea.

Portița, *braț* (prival), în insula Balta, jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Fetești.

Portița, *punct trigonometric*, de rangul al 2-lea, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Canli-Bugeac, așezat la 3 kil. maĭ spre S. de Gura-Portițeĭ, pe malul Mariĭ, în partea de E. a comuneĭ și a plășeĭ.

Portițeĭ (Gura-), *deschizătură*, jud. Tulcea, prin care marele basin lacustru-marin, format de lacurile Razim, Zmeica, Golovița și Sinoe, comunică cu Marea. Această limbă de pămînt, acoperită numaĭ cu 2,3 m. de apa Mariĭ, împiedică intrarea corăbiilor de Mare în lacurile de maĭ sus; une-orĭ chiar oprește cu totul comunicarea și lacurile devin izolate.

Porțile-de-Fier, *defileŭ*, între munții Carpați și Balcani, jud. Mehedinți, prin care Dunărea își croește drumul la intrarea sa

în Țară. De la Palanca-Nouă, ambele laturĭ ale fluviuluĭ sunt înalte, formînd defileurĭ ce se țin unul după altul pe o lungime de peste 120 kil. și unde apele sale curg cu mare repeziciune printre multele obstacole, ce se află în albia sa. Aspectul acestor defileurĭ e într'adevăr măreț. Apele Dunăreĭ pătrunzînd în ele se angajează maĭ întîiŭ în trecătoarea periculoasă a Grebenuluĭ, numită și a *Porților micĭ de Fĭer* saŭ *Porțile superioare ale Dunăreĭ*. Dificultățile navigațiuneĭ provin dar din stîncile numeroase de sub apă, saŭ apărînd cu colțiĭ ascuțiți d'asupra apeĭ, în cît a trebuit lucrărĭ de rectificare constînd în canaluri adînci de 4 m. pentru a permite circulația vapoarelor; trecînd d'aci Dunărea se lărgește și formează basinul Milonovatz, unde ajunge a avea o lățime de 1400 m. și aci, prin o întorsătură bruscă, Dunărea intră în gîtul strîmt al Cazanuluĭ, care pare o uriașă tăetură făcută în stîncă și unde apele sunt înghemuite între două înalte ziduri de stîncĭ verticale. Aci, adîncimea eĭ e foarte mare, așa că în unele locurĭ ajunge pănă la 50 m., cu un nivel de 20 metri maĭ jos ca acela al M.-Negre; curentul apeĭ are însă o putere formidabilă. După eșirea sa din acest defileŭ, Dunărea intră în renumitul defileŭ cunoscut sub numele de Gherdapurĭ saŭ *Porțile marĭ de Fĭer*. In acest defileŭ, cu toate că malurile sale sunt maĭ puțin măreț și abrupte ca acelea din strîmtorile Cazanelor, totuși din cauza nenumăratelor stîncĭ și vulturĭ, aceasta este cea maĭ periculoasă regiune a fluviuluĭ.

Incă de la 1830, sub impulsia conteluĭ Szechenyi, s'a făcut un plan complect pentru regularea cursuluĭ Dunăreĭ.

Tractatul de la Berlin, între altele, a pus îndatorire monarhieĭ Austro-Ungare a curăți albia Dunăreĭ de periculoasele stîncĭ de la Porțile-de-Fĭer, care mare parte a anuluĭ îngreunaŭ atît de mult navigația fluviuluĭ.

In 1890 s'a adjudecat întreprinderea, grație inițiativeĭ ministruluĭ de comerciŭ din Budapesta, d. Baross. In Sept. 1890 prima stîncă fu svîrlită în aer, în fața reprezentanților oficialĭ aĭ Austrieĭ, Ungarieĭ și Serbieĭ.

După o muncă de șase anĭ și cu sacrificiĭ de zecĭ de milioane (aproape 45 mil. leĭ), această gigantică întreprindere a fost dusă la bun sfîrșit, și ast-fel în Septembre 1896 s'a inaugurat cu multă pompă deschiderea acestuĭ canal, de către Maiestatea Sa Impăratul Franz Iosef, însoțit fiind de M. S. Regele Carol I.

Porțile-de-Fier (Porțile-de-Aramă), *două movile*, în jud. Buzăŭ, com. Zilișteanca, situate pe malul rîuluĭ Cîlnăul, la extremitatea de E. a poduluĭ de peste această apă.

Porumbarele, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Mizil, în întindere cam de 200 hect., maĭ toate arabile.

Porumbeilor (Lacul-), *lac*, în jud. R.-Sărat, pl. Orașul, com. Cotești. Conține caracudă, ce se consumă în comună.

Porumbișteа, *sat*, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul com. Eni-Sarai și Gîrlici. Se mărginește la E. cu dealul Carapelit-Bair; la N., cu dealul Cîșla-la-Țîrca; la V., cu Valea-cu-Mărăcinĭ și Dealul-Cilibiuluĭ și la S., cu Valea-Mezarlîc și Dealul-Balgiuluĭ. E străbătută de drumurile comunale Gîrlici-Carapelit și Eni-Sarai-Rahman.

Porumbița, *biserică*, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Sărățeĭ, căt. Nenciulești-Sărata, situată pe un frumos pisc acoperit de viĭ și pădure, despre care se menționează încă din secolul al XVII-lea. Intîiŭ a fost construită de lemn de Mateiŭ al Bulibașiĭ; în anul 1833, a fost reedificată de Clucerul Dimitrie sin Constantin (Jugă-Urs) și soția sa Margareta.

Porumbul, *deal*, pe teritoriul satuluĭ Ghermănești, com. cu acelașĭ nume, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, în partea de E.

Porumbul, *deal*, ramificare a dealuluĭ Lohanul, care se întinde pe teritoriul com. Iepureni, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, în partea de E. a satuluĭ Iepureni.

Porumbul, *gîrlă*, jud. Dolj, pl. Băilești, com. Negoiul, prin care balta Cotlova se scurge în balta Renea.

Posada, *sat*, făcînd parte din com. rur. Comarnicul, pl. Pelișul, jud. Prahova, cu o populație de 207 locuitorĭ. E situat la poalele munteluĭ Floriul și coprins între văile Prahoveĭ (V.), Conciul (N.) și Floriul (S.).

Posada, *trecătoare*, în Transilvania, jud. Prahova.

Posada, *loc izolat*, la N. de com. Cheia, plaiul Cozia, jud. Vîlcea. Aci, maĭ înainte, era trecere peste munte către Austro-Ungaria.

Posada, *munte*, la E. de com. Bătrîni, plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Pe timpul domnieĭ luĭ Alexandru-Ghica-Vodă era a

doua controlă vamală și reședința căpitanului de plăeși.

Prin veacul al XVI-lea, p'aci era drumul (o potecă îngustă abia cît putea merge omul călare) de la Timiș la Comarnic. Pe aci se transportaŭ mărfurile din Brașov, pe caĭ, pănă la Cîmpina, de unde se încărcaŭ în chervane.

Posada, *deal*, cu piatră calcaroasă, la N. de Rucărul, jud. Muscel, așezat pe șoseaua care merge la frontieră. De aci, rîul Dîmbovița îșĭ lărgește albia, străbătînd basinul terțiar al Rucăruluĭ. Se susține că locul satuluĭ Rucăr a fost la început (înainte de 1600) pe lunca de sub Posada, unde se văd și azĭ niște ruine de case și de o bisericuță, ce se numește Biserica Jidovească, pe ruinele căreia s'a ridicat biserica creștină. In ruinele de sub Posada s'aŭ aflat săgeți și alte antichități dace, romane și tătare.

Poseşti, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Teleajenul, situată pe ambele malurĭ ale gîrleĭ Zeletinul, la 43 kil. de capitala județuluĭ și la 15 kil. de reședința plășeĭ.

Maĭ înainte de venirea Tătarilor, com. Posești se afla situată maĭ spre N., în mijlocul cîmpieĭ Zeletinul, cu numele de «Siliștea». Cu venirea Tătarilor, locuitoriĭ s'aŭ împrăștiat, apoĭ, revenind, s'aŭ stabilit pe locul unde e azĭ com. Posești, aducînd aci și biserica ce construiseră din lemn.

Se compune din 3 cătune: Posești, Bodești și Valea-Plopuluĭ.

Are o populație de 2030 suflete, din care 337 contribuabilĭ, locuind în 493 case; 4 bisericĭ, două în Posești, una cu hramul «Adormirea» și cea-l'altă cu hramul «Sf. Voevozĭ», a treia în Bodești, cu hramul Sf. Gheorghe și a patra în Valea-Plopuluĭ, cu hramul Sf. Voevozĭ, deservite de 4 preoțĭ; o școală mixtă, care a fost frecuentată în 1899—900 de 112 copiĭ; 2 morĭ de apă. Școală există aci de la 1836.

Locuitoriĭ, pe lîngă agricultură, se maĭ ocupă cu: dogăria, rotăria, tîmplăria, zidăria, dulgheria și cizmăria.

Parte din locuitorĭ sunt moșneni; 178 s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșia moșnenilor, din care li s'aŭ dat 284 hect. Eĭ posedă: 40 caĭ, 30 ĭepe, 843 boĭ și vacĭ, 200 viteĭ, 340 porcĭ, 50 capre, 1500 oĭ; 161 stupĭ.

Suprafața comuneĭ, cu izlaz, fînețe, locurĭ arabile și pădure, este de 2350 hect.

In raionul comuneĭ sunt 2 izvoare de apă minerală. Unul, ce curge în mare abondență, izvorînd din muntele Topilea, conține pucioasă; cel-l'alt, care conține sare, izvorește din muntișorul Vermănarea. Ambele sunt în centrul comuneĭ.

Aci se fabrică anual pănă la 2500 decal. țuică.

Comerciul se exercită în com. de 8 circiumarĭ.

Veniturile și cheltuelile com. se ridică la 2785.98 leĭ.

E brăzdată prin centru de muntișoriĭ: Merdeala, Topilea și Vîrful-Mĭerleĭ, și spre N.-E., de Vermănarea, Cremenișul și Priporul, unde se află ridicat un punct geodezic. In partea de N. a comuneĭ, în mijlocul Poĭeneĭ-Zeletinuluĭ, este o movilă numită Piatra, făcută — spun bătrîniĭ — de Tătarĭ.

E udată de gîrlele: Zeletinul, Stupineĭ, Valea-Plopuluĭ, Valea-Măneștilor și Bărăcieĭ, care toate se varsă în gîrla Zeletinul.

Șoseaua județeană Văleni-Poșești străbate comuna în lung, înlesnind transportul spre com. Tîrlești și întreg plaiul Buzăuluĭ, al județuluĭ Buzăuluĭ.

Piscurĭ sunt: Cremenișul, spre N.-E. și Călineasca spre S., ce desparte com. Posești de com. Tîrlești și cătr. Gogeasca. Pe aceștĭ munțișorĭ și piscurĭ sunt pășunĭ de vite.

Poşeşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Posești, pl. Teleajenul, jud. Prahova. Aci e reședința comuneĭ.

Poslar, *lac*, în partea de V. a pl. Sulina și a com. urb. Chilia-Vechie, jud. Tulcea, format de lacul Țihac; are 50 hect. întindere și conține pește.

Posmocul, *braț* (prival), în insula Balta, pl. Ialomița-Balta, pe teritoriul comunelor Șocariciul și Jegălia, din jud. Ialomița.

Posobeasca, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Boziorul, cătr. Posobești; are 150 hect. și face un corp cu sforile Corneanul și Dîlma.

Posobeşti, *cătun*, al com. Boziorul, jud. Buzăŭ, cu 120 locuitorĭ și 30 case.

Postăvari, *sat*, jud. Ilfov. Vezĭ Postovari.

Postăvăria, *loc izolat*, spre N. de apa Pociovalișteа, în cătunul Corbeanca, pl. Znagovuluĭ, jud. Ilfov. Acolo, spune legenda, a fost în vechime un tîrg; pe la anul 1830 încă exista o casă ruinată rămasă din acel orășel, casă așezată pe coasta dealuluĭ Pociovalișteа. Tot pe coasta dealuluĭ de la Postăvărie

exista pe la anul 1830 un coș mare ruinat, pe locul unde se crede că în vechime se fabrica postavul, de unde și numirea aceasta.

Biserica din acel loc exista încă până la 1830, însă ruinată. Se crede că la 1821, în timpul răscoalei lui Tudor Vladimirescu s'a ruinat de Turci.

Lîngă casele proprietății din cât. Corbeanca există chiar astă-zi ruine, unde în vechime aŭ fost case, din dreptul cărora se spune că era o subterană, care mergea la o distanță cam de 80 metri până la actuala biserică, numită Căpreștí. Acea subterană servea ca loc de apărare în timpul invaziunilor turcești.

Postelnicul, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de com. Poiana, situat pe câmpul Bărăgan.

Postelnicuța, *iaz,* în jud. Botoșani, pl. Ștefănești, com. Brăteni, în întindere de 5 hect., în partea de E., pe moșia Negrescul.

Postovari (Știubeiul - Cluceruluí, Canela, Moara), *sat,* făcînd parte din com. rur. Știubeiul-Orăști, pl. Dîmbovița, jud. Ilfov, situat la N. de Orăști. Spre V. trece șoseaua județeană București-Oltenița.

Se întinde pe o suprafață de 1381 hect., cu o populație de 303 locuitorí.

D-na Elena Caramalîu are 1275 hect. și locuitorii, 106 hect. Proprietarul cultivă 1075 hect. (75 sterpe, 125 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Are o biserică, cu hramul «Sf. Gheorghe», deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 1 heleșteŭ.

Comerciul se face de 2 cîrciumarí.

Numărul vitelor marí e de 317 și al celor micí, de 676.

Poșirceștí, *cătun,* al com. Gura-Nișcovuluí, jud. Buzăŭ, cu 130 locuitorí și 30 case.

Poșorcani, *siliște* de sat, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, pe teritoriul com. Căiuțul.

Poșta, *cătun,* al com. Pietroasa-d.-s., jud. Buzăŭ, cu 40 locuitorí și 8 case.

Poșta, *cătun,* al com. Zilișteanca, jud. Buzăŭ, cu 520 locuitorí și 94 case. Se alipește de cât. Haimanalele.

Poșta, *vechie numire a cătunuluí* Haimanalele, jud. Buzăŭ, com. Zilișteanca.

Poșta, *vechie numire a cătunuluí* Băltăreți, jud. Buzăŭ, com. Clondirul.

Poșta (Căldărușa - Jugureni), *cătun* al com. Colibia, jud. Buzăŭ, cu 160 locuitorí și 31 case. Are subdivizia Căldărușa.

Poșta, *sat,* în jud. Ialomița, pl. Cîmpuluí, pendinte de com. Bărbulești, situat pe lunca dintre rîul Ialomița și pîrîul Sărata, și la 3 kil. spre E. de satul Bărbulești.

Numirea aceasta s'a dat satuluí, pentru-că aicí era stație de poștă.

Are o populațiune de 45 familiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 16 caĭ, 148 boĭ, 4 bivolí, 2 asinĭ, 94 porcĭ și 285 oĭ.

Prin acest sat trece șoseaua județeană București-Urziceni.

Poșta (Prisiceni - Turnesculuí), *sat,* făcînd parte din com. rur. Buda-Prisiceni, pl. Sabarul, jud. Ilfov. Aci este un pod pe vase peste rîul Argeșul. Iarna, când rîul înghiață, comunicația se întrerupe și locuitoriĭ ocolesc spre a trece pe la Malul-Spart.

Se întinde pe o suprafață de 212 hect., cu o populație de 99 locuitorí.

D-l N. Turnescu, proprietar, are 200 hect., iar locuitoriĭ aŭ 12 hect.

Numărul vitelor marí e de 57 și al celor micí, de 134.

Poșta, *sat,* făcînd parte din com. rur. Știubeiul-Orăști, pl. Dîmbovița, jud. Ilfov, situat la N.-E. de Orăști, pe țărmul drept al rîuluí Dîmbovița, aproape de unde Valea-Pasărea se varsă în Dîmbovița.

Se întinde pe o suprafață de 433 hect., cu o populație de 65 locuitorí.

Academia Romînă, moștenitoarea Caseĭ Otetelișanu, are 395 hect. și locuitoriĭ, 38 hect.

Proprietara cultivă prin arendașiĭ săĭ 275 hect. (75 sterpe, 45 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Numărul vitelor marí e de 103 și al celor micí, de 76.

Poșta, *sat,* jud. Ilfov, pl. Negoești. Vezí Negoești-Poșta.

Poșta, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s, cătunul com. Zgîrciți. Aci mai înainte era o poștă de caĭ, pe rîul Oreavul, la 500 m. spre S. de cătunul de reședință.

Are o întindere de 200 hect., cu o populație de 35 familiĭ, saŭ 209 suflete, din care 48 contribuabilí.

Poșta, *sat,* cu 93 locuitorí, făcînd parte din com. Gohorul, jud. Te-

cuciŭ, situat pe șoseaua ce duce din Tecuciŭ la Bîrlad. Aci era maĭ înainte o stațiune a trăsurilor de poștă ce plecaŭ din Tecuciŭ spre Bîrlad.

Poșta, *sat*, cu 356 locuitorĭ, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, com. Telița, situat în partea de E. a plășeĭ și de S.-E. a comuneĭ, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Telița, la 7 kil. spre S.-E. de reședință.

Are o întindere de 1200 hect., din care 12 hect. vatra satuluĭ, 186 hect. ale locuitorilor și restul al Statuluĭ.

Poșta, *fost sat*, jud. Tecuciŭ, pe drumul ce merge din Tecuciŭ la Focșani. Aci era un conac al drumeților, înainte de a trece Siretul.

Locuitoriĭ acestuĭ sat s'aŭ mutat în satul Furceni.

Poșta, *suburbie*, în partea de S. a orașuluĭ Buzăŭ, jud. Buzăŭ, pe locul unde era maĭ înainte stațiunea poșteĭ Buzăŭ.

Poșta, *fostă stație de poștă*, jud. Suceava, în dreptul satuluĭ Tătărușĭ.

Poșta, *loc de pășune*, în jud. Vîlcea, com. Horezul, numit în vechime Trăistari. Numele de poșta îl are pentru că aci staționaŭ caiĭ poșteĭ maĭ înainte.

Poșta, *movilă*, situată la N. de com. Mihaiŭ-Bravul, pl. Balta, jud. Brăila, la 6—700 m. de reședința comuneĭ. Ceva maĭ la E. se afla maĭ înainte a 5-a stație a vechiuluĭ drum Brăila-Călărași.

Poșta (Alexandrești), *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Pietroasa-d.-s.; are 530 hect., din care 278 hect. pădure, restul arătură și viĭ.

Poșta-Elanuluĭ, *sat*, în centrul com. Mălăești, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, situat pe valea pîrîuluĭ Elanul și pe șesul Elanuluĭ, pe o suprafață de 2864 hect., și cu o populație de 80 locuitorĭ.

Poșta-Spinoasă, *loc izolat*, lîngă satul Spinoasa, com. Bîrlești, pl. Bahluiul, jud. Iași, unde în vechime a fost stație poștală.

Poșta-Vechie, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, face parte din com. Cosîmbești, și este situat pe Bărăganul, pe moșia Popești.

Poșta-Vechie. Vezĭ Oracul, pl. Znagovul, jud. Ilfov.

Poșta-Vechie, *loc izolat*, jud. Tecuciŭ, între Tecuciŭ și Ivești, la 2 kil. spre S. de satul Barcea. Aicĭ staționaŭ trăsurile care plecaŭ din Tecuciŭ spre Galați, înainte de construirea linieĭ ferate Tecuciŭ-Galați.

Poșta-Vechie, *suburbie*, a orașuluĭ Bîrlad, jud. Bîrlad, situată în partea de S.-E. a orașuluĭ.

Poștea. Vezĭ Poșta.

Poșteĭ (Dealul-), *deal*, jud. Iași, pl. Copoul, com. Movileni; se întinde la S.-V. de satul Romînești. Coasta sa de V. se lasă pănă în apa rîuluĭ Bahluiul. La poalele luĭ, în drumul Iași-Botoșani, era în vechime stația poșteĭ.

Poșteĭ (Dealul-), *ramificare a dealuluĭ* Norocelul, jud. Iași, pl. Bahluiul, com. Bîrlești.

Poșteĭ (Dealul-), *deal*, în jud. Iași, pl. Stavnicul, com. Mogoșești.

Poșteĭ (Dealul-), *deal*, acoperit cu viĭ, jud. Vasluiŭ, pl. Funduri, com. Valea-Satuluĭ; se întinde pe la S. satuluĭ Grajdurile.

Potîngeni, *sat*, în partea de V. a com. Movileni, pl. Copoul, jud. Iași, situat pe podișul dealuluĭ cu același nume, pe o suprafață cam de 1538 hect.

Are o populație de 391 locuitorĭ; o biserică, zidită din piatră la 1759, de un fost proprietar, Toma Cozma.

Vite: 308 vite marĭ cornute, 34 caĭ, 747 oĭ și 43 rîmătorĭ.

Potîrlaci, *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Sîrbi.

Potcoava, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Mijlocul, situată pe gîrla Plapcea, la 25 kil. de capitala județuluĭ și la 8 kil. de reședința plășeĭ.

Se compune din 6 cătune: Potcoava (Fălcoeni), Broscari, Mijlocul, Cîrstești, Meșcinești și Trufinești, cu o populație de 2131 locuitorĭ.

Teritoriul com. se întinde pe o suprafață de 3035 hect., din care 100 hect. pădure.

Are 4 biserici, deservite de 4 preoți; o școală mixtă, frecuentată de 60 copiĭ. Școala s'a înființat aci în 1867.

Locuitoriĭ în maioritate sunt moșneni, și se ocupă cu plugăria și păstoria. Eĭ posedă: 150 caĭ, 52 țepe, 540 boĭ, 150 vacĭ, 1200 oĭ, 25 capre și 400 porcĭ.

Improprietăriți după legea rurală sunt 146 locuitorĭ, pe 503 hect., din proprietățile d-lor Biscoveanu, Bălșan, Tomescu, Găbunea, Sorescu și Polihron.

Comerciul se face de 10 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 5754 leĭ şi la cheltueliĭ, de 4983 leĭ.

O şosea vecinală leagă com. la N.-V. cu Bălţaţi şi la S.-E., cu Valea-Merilor. O altă reţea o pune în comunicaţie la N. cu Birci şi, prin Negreni, cu calea naţională Slatina-Vîrciorova, iar la S.-V., cu com. Perieţi.

Pe teritoriul comuneĭ Potcoava, în partea de S., şi pe malul drept al gîrleĭ Plapcea, care formează aci un deal mare, e situată gara Potcoava, prima staţie a căeĭ ferate Bucureşti-Vîrciorova, de la Slatina spre Piteşti. Două dealurĭ, de o parte şi de alta a gîrleĭ, paralel cu matca, traversează teritoriul eĭ, în partea de S., pe o distanţă de aproape 4 kil. Ele sunt acoperite cu semănăturĭ şi fîneţe.

La E. se mărgineşte cu rîul Vedea şi la V. cu pîrîul Negrişoara, care o separă de com. Bălţaţi. La N., se limitează cu com. Birci.

Potcoava, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Olt, pl. Mijlocul, căt. Potcoava, pe linia Piteşti-Slatina, pusă în circulaţie la 5 Ianuarie 1875. Se află între staţiile Corbul (12,3 kil.) şi Slatina (21,3 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mării e de 196m.21. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 120715 leĭ, 18 banĭ.

Potcoava (Fălcoeni), *cătun*, pendinte de com. Potcoava, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat pe malul sting al gîrleĭ Plapcea. E reşedinţa comuneĭ. Are o populaţie de 369 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1875 de enoriaşĭ şi deservită de un preot.

Potcoava, *deal*, pe teritoriul com. Plapcea, pl. Mijlocul, jud. Olt, format de malul drept al gîrleĭ Plapcea. Are direcţiunea V.-E. şi se întinde pe o distanţă de aproape 4 kil. Pe culmea luĭ se află gara Potcoava.

Potcoava, *baltă*, pe şesul Prutuluĭ, lîngă satul Probota, com. Cîrniceni, pl. Turia, jud. Iaşi.

Potcoava, *lac*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Cara-Orman, situat în partea centrală a plăşeĭ şi cea estică a comuneĭ şi format de Lacul-Roşu, cu care comunică prin o gîrliţă; e înconjurat cu stuf şi conţine peşte.

Potcoava, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Negoeşti, jud. Ilfov, care, împreună cu Luica-Mitreni a mănăstireĭ Mihaiŭ-Vodă, se arendează cu 55200 leĭ anual.

Potcoava-Mare, *baltă*, pe şesul Jijieĭ, jud. Fălciŭ, pl. Podoleni, com. Isaia, formată din vărsătura Jijieĭ.

Potcoava-Mică, *baltă*, pe şesul Jijieĭ, jud. Fălciŭ, pl. Podoleni, com. Isaia.

Potcoavele, *lac*, în insula Balta, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, pe teritoriul comunelor Stelnica şi Feteşti.

Potecul, *fost schit* de călugărĭ, în jud. Buzăŭ, com. Niculeşti, căt. Merei, pe colina Potecul.

Poteiul, *insulă* şi *pichet de graniţă* pe Dunăre, în dreptul satuluĭ cu acelaşĭ nume, jud. Romanaţi.

Potelul, *com. rur.*, în S.-V. pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi, formată numaĭ din satul cu acelaşĭ nume, situată pe şoseaua Bechet-Corabia, unde se observă coline de nisipurĭ aduse din spre Sadova (Dolj), la 23 kil. spre V. de Corabia şi la 38 kil. spre S. de Caracal. Altitudinea terenuluĭ d'asupra nivelului Mării e de 62 m.

Are o populaţie de 872 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 41 copiĭ; 5 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 751 vite marĭ, 2200 vite micĭ şi 952 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2827 leĭ şi la cheltueliĭ, de 2306 leĭ.

Potelul, *baltă* întinsă, formată de vărsarea Dunăreĭ. Se întinde la E. de com. Ianca pănă la oraşelul Corabia, ocupînd colţul de S.-V. al pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi. Are maĭ multe insule. Conţine foarte mult peşte.

Potelul, cu balta **Ianca** şi **Hotarul**, *moşiĭ* ale statuluĭ, în jud. Romanaţi, cu o arendă anuală de 189000 leĭ.

Potelul (Mănăstirea Bistriţa), *pădure* de 510 pog., pe proprietatea Potelul, cu balta Ianca şi Hotarul, lîngă com. Ianca, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi.

Potigraful, *sat*, făcînd parte din com. rur. Gorgota, pl. Crivina, jud. Prahova.

A fost staţie de caĭ de poştă pe drumul Bucureşti-Ploeşti.

Potîrnichea, *cătun* (tîrlă), făcînd parte din com. rur. Tonea, jud. Ialomiţa, pl. Borcea.

Potîrnicheasa, *moşie*, în jud.

Buzău, com. Zilișteanca, căt. Haimanalele. Are 67 hect. arabile. Face un corp cu Rînciogeasca, de 115 hect., proprietate în devălmășie a moșnenilor Potîrnicheștĭ și Rînciogĭ.

Potîrnicheşti, *sub-divizie a căt.* Pîrscovul, jud. Buzău, com. Pîrscovul.

Potlogea, *moșie,* în jud. Buzău, com. Beceni, căt. Ocea, proprietate a moșnenilor Potlogea saŭ Ghițoĭ. Are 192 hect., din care 27 hect. pădurea Ocea.

Potlogeni, saŭ **Damuri,** *com. rur.,* formată numaĭ din satul cu acelașĭ nume, la E. pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați, situată lîngă Olt, între comunele Cilieni și Tia-Mare, la 15 kil., spre N.-E., de Corabia și la 32 kil., spre S.-E., de Caracal, pe șoseaua Izlaz-Stoenești. Altitudinea terenuluĭ d'asupra nivelului Mărĭĭ este de 65 m.

Are o populație de 118 familiĭ, saŭ 863 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae (1863), deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă 756 vite marĭ cornute, 1940 vite micĭ și 374 porcĭ.

Budgetul com. e la venituri de 2635 leĭ și la cheltuelĭ, de 2570 leĭ.

Pe aci trecea vechiul drum roman care, pe malul Oltuluĭ, mergea de la Izlaz la Romula. In spre V. de sat se vede o măgură mare, făcută din timpurĭ vechĭ.

Potlogeni-din-Deal, *sat,* jud. Dîmbovița, pl. Cobia, com. Pietroaia.

Potlogeni-din-Vale, *sat,* jud. Dîmbovița, pl. Cobia, com. Pietroaia.

Potlogi, *mahala,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Amărești, satul Amărăști.

Potlogi-Ruralĭ, *com. rur.,* jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, situată pe cîmpie, la 12 kil. spre S. de Titu. In raionul comuneĭ este un helești; spre E., pîrîul Răstoaca, peste care este un pod și la o mică depărtare spre V., rîul Argeșul.

Se compune din două cătune: Vlășteni și Potlogi-Ruralĭ, cu o populație de 2482 locuitorĭ.

Are două bisericĭ, una în Vlășteni și cea-l'altă în Potlogi-Ruralĭ; o școală mixtă; o moară cu aburĭ.

Se învecinește la E. cu Romînești; la V., cu Argeșul; la N., cu Văcărești-de-Răstoaca; la N.-V., cu Crovul și la S., cu Găiseni. De Romînești și Văcărești-de-Răstoaca se desparte prin pîrîul Răstoaca, iar de cele-l'alte, prin cîmpiĭ și pădurĭ, unindu-se cu toate prin șosele comunale.

Potlogi-Urbanĭ, *com. urb.,* jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, situată în mijlocul celeĭ de sus, pe cîmpie și învecinîndu-se maĭ la toate punctele cardinale cu com. Potlogi-Ruralĭ. Are 309 locuitorĭ, așezațĭ pe treĭ strade: Valea-Cojocarul, Visterescul și Măcelarul, ocupîndu-se cu comerciul și industria.

In raionul comuneĭ se află ruine din vechile palaturĭ ale luĭ Constantin Brâncoveanu. Aci se presupune a fi ruine din timpurile Romanilor. Se crede de asemenĭ că pe malul stîng al Argeșuluĭ, ar fi fost vestita cetate romană Amurgium.

Potmelțul, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Mihăița, cu o populație de 405 suflete, locuind în 76 case și 10 bordee. Are o biserică și o cîrciumă.

Potmelțul, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Mihăița, aparținînd d-neĭ Eufrosina Sulioti. Are pădure pe dînsa.

Potmelțul, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Mihăița, în întindere de 179 hect. Aparține d-neĭ Eufrosina Sulioti și e populată cu cerĭ, jugaștrĭ, frasinĭ, ulmĭ și maĭ cu seamă gîrnițe.

Potoceanca, *sat,* făcînd parte din com. ruraiă Bobești-Bălăceanca, pl. Dîmbovița, jud. Ilfov, situat la S.-E. de Glina-Gherman, pe malul drept al rîuluĭ Dâmbovița. Aproape de toate părțile e înconjurat de dealurĭ.

Se întinde pe o suprafață de 538 hect., cu o populație de 122 locuitorĭ.

D-l I. Paplica, proprietar, are 478 hect. și locuitoriĭ, 60 hect.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor marĭ e de 116 și al celor micĭ, de 170.

Potoceni-d.-j. (Greci-de-Buzău), *cătun,* al com. Mărăcineni, jud. Buzău, cu 260 locuitorĭ și 46 case.

Potoceni-d.-j., *moșie,* în jud. Buzău, com. Mărăcineni, căt. Potoceni-d.-j.; are 380 hect., din care 340 hect. arabile, 22 hect. grădinĭ de zarzavat și 18 hect. crivină.

Potoceni-de-Sus (Puțintei), *cătun,* al com. Mărăcineni, jud. Buzău, cu 210 locuitorĭ și 44 case.

Potoceni-de-Sus, *moșie,* în jud.

Buzău, com. Mărăcineni, cât. Potoceni-d.-s.; are 240 hect., arături, grădini de zarzavat, crivină și izlaz.

Potoci, *sat*, în jud. Neamțu, com. Buhalnița, pl. Piatra-Muntele, situat în stînga rîului Bistrița.

Are o populație de 265 suflete; 4 mori de apă.

Vite: 8 cai, 32 boi, 18 vaci, 7 rîmători, 31 juncī și 862 oi.

Locuitorii se ocupă mai mult cu plutăria.

Potoci, *munte*, situat între comunele Buhalnița și Pîngărați, jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele; formează o legătură cu ramura Pîngărați și Botosul, făcînd parte din grupa munților Bistriței-Moldovei.

Potoci, *pădure*, în com. Buhalnița-Pîngărați, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu. Are o întindere de 1875 pog., coprinzîndu-se și pădurea de pe moșia Pîngărăciorului.

Potoci-Bistriței, *trup de pădure*, în jud. Neamțu, com. Buhalnița, pl. Piatra-Muntele, proprietatea statului, care o arendează cu 5211 lei anual.

Potopelul, *pîrîu*, în jud. Gorj, plaiul Novaci; izvorește din Fîntîna-lui-Costache, la E. de com. Prigoria și se varsă în Cîlnicul.

Potopinul, *cătun*, situat în partea de N. a com. Dobrosloveni, pl. Ocolul, jud. Romanați, pe șoseaua națională Corabia-Rîul-Vaduluī, la 9 kil. de Caracal, și în apropiere de gara Romula. Altitudinea terenului d'asupra nivelului Mării este de 142 m.

Are o populație de 70 familii, sau 307 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Grigorie (1867), deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Potopinul, *moșie* a statului, în jud. Romanați, pl. Ocolul, lîngă com. Dobrosloveni, cu o arendă anuală de 3580 lei; are o pădure de 598 pog., pendinte de mănăstirea Bistrița.

Potopinul, *vale*, începînd spre N.-V. de satul Potopinul, pe care îl străbate și terminîndu-se în Valea-Oltului, jud. Romanați, com. Bistrița.

Potopul, *pîrîu*, jud. Dîmbovița, izvorește din dealurile și pădurile comunei Cîndești; curge spre S., prin pl. Dîmbovița, se întoarce spre S.-E., prin plasa Cobia; trece în cursul său prin raionul cătunelor Greci, al com. Boțești, Scheiul și Telești, ale com. Ludești; trece pe lîngă Ludești, Hulubești și Valea-Caselor; apoi în pl. Cobia trece pe lîngă comunele Valea-Mare, Gura-Foii, Găești, Dragodana și, mai la vale de Dragodana, cam lîngă com. Cuparul se varsă în pîrîul Răstoaca. In cursul său primește mai mulți afluenți: Valea-Butoiului, Valea-Cobia și alții.

Potoroiul, *trup de moșie*, în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Buhalnița, situat lîngă moșia Buhalnița și Izvorul-Alb și Sec.

Potreșul, *mahala*, făcînd parte din com. rur. Slătioara, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, situată în parte de V. a comunei și udată de pîrîul Ciupa. Are o biserică, numită a Cociobilor, fondată la anul 1802 de vătaful I. Urșanu și Popa Radu.

Potrojani, *vechie numire a satului* Ostroveni, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Grindeni.

Potrojani, *vechie numire a moșiei* Grindeni, jud. Dolj, plasa Jiul-d.-j., com. Grindeni.

Potropești, *sat*, în partea de N.-E., a com. Tăcuta, pl. Mijlocul, jud. Vasluiū, așezat parte pe valea Cujbei, iar parte pe deal, și străbătut de pîrîul Cuțigna.

Are o suprafață de 240 hect., din care 74 hect. pădure și 89 hect. loc de cultură, fînețe, imaș, proprietatea statului și 77 hect., ale locuitorilor.

Are o populație de 41 fam., sau 208 suflete; o biserică, făcută la 1804 de Maiorul Duca.

Satul și moșia sunt proprietatea statului și a locuitorilor împroprietăriți după legea rurală.

Locuitorii posedă: 10 pluguri și 24 care cu boi, 2 pluguri și 1 căruță cu cai; 17 cai, 100 vite mari cornute, 34 oi, 2 capre, 7 rîmători; 16 stupi cu albine.

Potsolul, *pîrîu*, izvorește de pe teritoriul satului Poiana-d.-s., jud. Vasluiū, com. Gîrbești, pl. Funduri, și mai jos se varsă în stînga pîrîului Șacovățul.

Potur, *com. rur.*, așezată în partea de S. a județului Tulcea și cea de E. a plășei Istrul, pe pîrîul Beidant.

Se mărginește la N. cu com. Ciamurli-d.-s. și Ciamurli-d.-j.; la V., cu com. Beidant; la S., cu comunele Casap-Chioi și Cogelac și la E., cu lacul Golovița.

Relieful solului ține de regiunea dealurilor, printre carī distingem: dealul Eniceri (147 m.), Cara-Burun, la N.; dealul Movila-Mare (116 m.), la S.; dealul Maadem-Bair (104 m.), la E.,

acoperite toate cu fînețe și semănături; dealul Haidan, la S.-V., acoperit cu pădure.

Movilă mai însemnată e Hamamgi (104 m.), la S.-V.

Apele cari udă comuna sunt: pîrîul Slava-Rusă la N.; pîrîul Beidant, numit pe aci și Potur saŭ Hagi-Avat, prin mijloc, trecînd prin cele două cătune ale comuneĭ; valea Dealuluĭ-Mare, la S. O parte din lacul cel mare Goloviţa se află la E. comuneĭ.

Cătunele cari formează com. sunt: Potur, reședință, la V., pe ambele maluri ale pîrîuluĭ Beidant; Hamamgi, la E., pe malul stîng al pîrîuluĭ Potur saŭ Valea-Ciamurli.

Intinderea comuneĭ e de 6800 hect., din cari 144 hect. vatra satului, 4100 hect. ale locuitorilor, 2556 hect. ale statuluĭ.

Populațiunea, compusă mai mult din Bulgari, este de 244 familiĭ, saŭ 1246 suflete, din care 260 bărbați și 238 femeĭ.

Calitatea pămîntuluĭ este favorabilă agriculturei.

Locuitoriĭ posedă 112 pluguri; 3800 capete de vite.

Budgetul com. e la venituri de 8200 leĭ și la cheltueli, de 7900 leĭ.

Drumurile care brăzdează comuna sunt: calea națională Tulcea-Constanța, pe la E., pe lîngă Hamamgi; căĭ comunale la Sari-Mit, Casap-Chioi, Cogelac, Beidant și Ciamurli.

Are 2 biserici: una în Potur, cu hramul Sf. Apostoli și cea-l'altă în cătun. Hamamgi, cu hramul Acoperămîntul-Maicii-Domnuluĭ, ambele făcute de locuitori în 1868 și 1872 și deservite de 2 preoți și 3 cîntăreți; 2 școale, cîte una în fie-care cătun, frecuentate de 122 elevi.

Potur, *sat*, așezat în partea de S. a județuluĭ Tulcea și cea centrală a plășeĭ Istruluĭ și a com. Potur, al căreĭ cătun de reședință este, pe ambele maluri ale pîrîuluĭ Beidant saŭ Potur. Are o întindere de 112 hect.

Populațiunea e mai toată bulgărească.

Acest sat a suferit mult de la basbuzucii Tătari în timpul războiuluĭ de la 1877.

Are o biserică și o școală. Pe la E. trece drumul național Tulcea-Constanța.

Potur, *pîrîŭ*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul comunelor rurale Ciamurli-d.-s. și Potur. Izvorește sub numele de Valea-Satuluĭ, din poalele de S.-E. ale dealuluĭ Ciamurli; curge spre S., în o direcție de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea de N. a plășeĭ și a com. Potur și pe cea de S. a com. Ciamurli; trece prin acest sat, și, după 9 kil. de curs, se varsă în pîrîul Beidant, pe stînga, lîngă satul Hamamgi; malurile sunt înalte și rîpoase.

Poverneĭ (Valea-), *vălcea*, în jud. Mușcel, com. Conțești, pl. Argeșelul; se varsă în rîul Argeș, la S. de moara d-luĭ St. Perieteanu-Buzăŭ.

Pragul, *colină*, în jud. Buzăŭ, com. și căt. Monteorul, acoperită de pădure. Pe sub dînsa trec tuburile ce duc păcura de la sorginte în fabrica de la gara Monteorul. Pe culmea sa sunt niște ruine numite Cetatea.

Prahova, *județ*, care se mărginește la N. cu Transilvania, de care se desparte prin culmile munților Tătarul, Piatra-Lapteluĭ, Măgura-Siriuluĭ, Zănoaga, Curul-Roșu, Cheia, Bratocea, Babeșul, Bobul-Mare, Bobul-Mic, Predelușul, Mușița, Clăbucetul, Predealul, Omul, Vîrful-cu-Dor, Caraimanul, Piatra-Arsă, Furnica și Păduchiosul.

La V. se mărginește cu jud. Dîmbovița, de care se desparte prin șire de munți și dealuri ale Carpaților și rîul Cricovul-Dulce, și la S., cu plășile Znagovul și Mostiștea, din jud. Ilfov, de care se desparte prin rîurile Ialomița, Prahova și Cricovul-Sărat.

La E. se mărginește cu plășile Tohani, Sărata și plaiul Buzăuluĭ, din jud. Buzăul, printr'o linie ce pleacă de la S. spre N.-V. și care merge pe la E. de com. Adîncata, Fulga, Colceagul, Fîntînelele, Vadul-Săpat, Călugăreni, Tătarul, Chiojdeanca, Salcia, Cărbunești, Tîrlești, Star-Chiojdul și pînă la vama Buzelor.

Intinderea teritorială a județuluĭ Prahova este de 487813 hectare.

Clima județuluĭ, în partea muntoasă, este aspră în timpul ierneĭ, iar vara e temperată; în partea deluroasă și cîmpeană, iarna nu e tocmaĭ aspră, deși e bîntuită de vînturi violente, iar vara e călduroasă.

Atît la munte, cît și la cîmp, aerul este curat și sănătos, afară de unele locuri din partea de S.-E., unde adesea bîntue frigurile, din cauza bălților.

Geologia județuluĭ. Masivul Bucegilor, cea mai însemnată catenă de munți din județ, este alcătuită din 3 grupe: grupa secondară, grupa terțiară și grupa quartenară.

In descrierea Carpaților s'a arătat diferitele culmi ce formează malurile Prahoveĭ, culmile dela Piatra-Arsă, Furnica și Vîrful-cu-Dor. Sistemul cretaceŭ inferior ocupă culmea de răsărit a masivuluĭ dela Bușteni

și Izvoarele. Diferite conglomerate numulitice se observă la culmea Babelor, Colțul-Obîrșiei și Șeaua-Omului. Tot masivul Omului și Bucegi nu sunt de cît o imensă ridicătură calcară, care se prezintă, aci în mase etajate și în scări uriașe, aci în platouri înalte, mărginite prin pereți verticali.

Sistemul jurasic este reprezintat în jud. Prahova prin toate etajele sale, dar rar sunt toate reunite la un loc. Rocele din care se compun stratele sale sunt calcare, cînd compacte, marmoreene albicioase sau gălbii.

Cretacicul superior: Cnomanianul, Turonianul și Senonianul, sunt foarte bine reprezintate în acest județ și se caracterisează prin Orbitolina Concava, Ptychodus latissimus, Inoceromus labiatus, Micraster, Corangiunum, Micraster Cortestudinarium, Galerites albogalerus, Belemnitella Mucronata și Ostrea Vesicularis, fosile din cele mai caracteristice ale acestei serii cretacice.

Tipul de S. al Eocenului, ce ocupă o largă bandă, începînd din Ispania și trecînd prin Franța, Elveția, Italia, Austro-Ungaria, Turcia și Romînia de o parte, Maroco, Algeria, Tunis, Tripoli, etc., de altă parte, prezintă același caracter petrografic și paleontologic în toată întinderea sa. El a luat parte la marele ridicări ale munților, formînd în județul Prahova vîrfurile Caraimanul și Omul.

Miocenul este destul de bine reprezintat în acest județ și este însemnat prin marea cantitate de sare gemă, lignite, petrol și ozocherită, pe lîngă care trebue să mai adăogăm existența chihlibaruluĭ și a sulfuluĭ.

La finele epocei jurasice, în urma mișcăreĭ de ridicare ce s'a făcut în Romînia și în toată Europa, Insula-Mare eșind și mai mult din apele Mării, a tîrît cu sine parte din depozitele jurasice, care, în urmă, ne mai acoperindu-se au rămas ca niște insule în șisturile lor cristaline: Ast-fel de insule se găsesc și în jud. Prahova, în masivele de pe valea Prahoveĭ, de la Lespezi pănă la Sinaia și de la Bratocea la frontiera Transilvanieĭ. La finele epoceĭ cretacice s'a produs o nouă ridicare, care a avut de efect scoaterea stratelor cretatice de sub apele Mării, atît în jud. Prahova, cît și în alte județe din Romînia.

In diferite puncte ale Țăreĭ, precum și la Pucheni, jud. Prahova, s'au găsit silexurĭ cioplite, silexurĭ lustruite, cuțite sau răzuitoare și alte obiecte de piatră și de os, industrie a omuluĭ quaternar.

Prin faptul că la Băicoiul, pl. Filipești, există fîntînĭ arzătoare, numite de locuitorĭ fierbătorĭ, clocotișurĭ și focurĭ nestinse, reiese că, în această parte, sunt îngropate substanțe combustibile, ca: huila, lignitul și petroleul, din carĭ, prin distilare naturală, se degaje idrogenul protocarbonat și ĭese în unele timpurĭ ale anuluĭ cu apă, producînd la eșire un fel de fierbere sau clocotire.

Pădurĭ. — Din punctul de vedere silvic, j. Prahova face parte din circumscripția IX-a și s'a împărțit în 4 ocoale: Văleni-de-Munte, cu reședința șefuluĭ de ocol în Văleni; Urlați, cu reședința în Ploești; Ploești, cu reședința șefuluĭ de ocol în Ploești, și Sinaia, cu reședința în Sinaia.

Mare parte din teritoriul județuluĭ Prahova e acoperit cu pădurĭ.

Statul posedă în jud. Prahova 108 pădurĭ cu trupurile lor, în întindere de 42521 hect. (85042 pog.). Cele maĭ marĭ pădurĭ sunt: Teșila, Vărbila-Păcăloaia, Moreni, Cocorăștĭ, Mislea, Mușița și Urjugoaia, Aricești, Cărbunești, Haimanalele, Curul-Roșu, Țintea, Izvoarele, etc.

Moșiile statuluĭ. — Statul posedă în jud. Prahova 46 moșiĭ, împreună cu trupurile ce le aparțin și afară de cele vîndute de vecĭ la locuitorĭ.

Mașinĭ și unelte agricole în jud. Prahova (1893): 52 mașinĭ de semănat; 33 de secerat și cosit; 60 de treierat (cu aburĭ); 4 de treierat cu manej; 115 de vînturat; 21 de bătut porumb (cu aburĭ); 44 de bătut porumb (cu manivelă); 5034 pluguri de lemn; 4608 pluguri de fier; 4983 scarificatoare; 50 grape de fier; 13 tăvăluguri; 80 moșoroitoare de fier; 4288 de lemn; 27 greble; 84 mașinĭ de ales sămînța; 36 morĭ cu aburĭ; 51 cu apă; 2 cu vînt.

Vite, după statistica din Decembrie 1900: 19901 caĭ, 108894 boĭ și bivolĭ, 191716 oĭ, 10982 capre, 79902 porcĭ.

Locuitorĭĭ posedă și 13293 stupĭ cu albine (1901).

Viticultura. — Cu siguranță nu se poate ști epoca de cînd a început plantarea viilor în jud. Prahova. Date precise lipsesc; se crede însă că plantarea dealurilor cu viță datează de 3—400 anĭ.

Situațiunea viilor în jud. Prahova este în genere pe deal, o mică parte fiind pe văĭ și alta și mai mică pe șesurĭ.

Viile, în cea mai mare parte a dealurilor, sunt expuse spre E. și S., afară de viile care se întind pe Valea-Teleajenuluĭ și care aŭ expoziținea spre V. In cîte-va

localități sunt expuse în toate direcțiunile.

Solul în genere este argilos, argilo-varos, clisos și pietros, găsindu-se și fosile pe înălțimi.

Prăsirea viței se face prin viță moartă, prin butași, prin viță mustăcită.

Datul viței depinde de căldurile primă-verei. In regiunile expuse spre N. înflorirea se face mai tîrziu.

Strugurii încep a se pîrgui pe la finele lunei lui Iulie. Maturitatea lor se consideră pe la 25 Septembrie.

Speciile de struguri, ce se cultivă în Prahova, sunt: Tămîioasa, Timpuria, Gordinul, Băsicata, Drăguiasca, Coarna, Tigvoasa, Seina, Coarna-Neagră, Negru Vîrtos și Negru-Moale.

Ape minerale. —Județul Prahova e unul din cele mai bogate ale Țărei din punctul de vedere al apelor minerale.

Numai plășile Cricovul, Pelești, Prahova și Teleajenul numără peste 50 surse de ape minerale, cea mai mare parte întrebuințate de suferinzi, de și nu la toate s'a făcut analiza apelor.

Comunele: Apostolache, Gornetul-Cuib, Păcureți, Tătarul, Udrești, Brebul, Breaza-d.-j., Tîrsa, Cornul, Poiana, Prahovița-d.-j., Adunați, Ocina, Telega, Predealul, Sinaia, Cîmpina, Slănicul, Vîlcănești, și altele, posedă bogate izvoare de apă minerală, conținînd: pucioasă, fier, păcură, sare și iod.

Mai la toate aceste izvoare, circulația se poate face cu înlesnire. S'au analizat numai apele de la Brebu (de răp. dr. Davila), cele de la Cornul (proprietatea principului N. G. Bibescu), cele de la Predeal (proprietatea M. S. Regelui și a Eforiei Spitalelor Civile din București), cele de la Slănic, Cîmpina și Vîlcănești.

Impărțirea administrativă.— Inainte de 1865, jud. Prahova se împărțea în 7 circumscripții, adică: plășile Cîmpul, Tîrgșorul, Filipești, Cricovul, Podgoria și plaiurile Teleajenul și Prahova.

La 1883, județul a suferit o nouă împărțire, iar după legea pentru fixarea circumscripțiilor administrative, promulgată și pusă în aplicare la 1 Noembrie 1892, jud. Prahova s'a împărțit în 10 plăși: Cîmpul, Cricovul, Crivina, Filipești, Tîrgșorul, Podgoria, Peleșul, Prahova, Teleajenul și Vărbilăul (v. a. n.).

Azi jud. Prahova este împărțit în 5 plăși: Cîmpul-Tîrgșor, Filipești, Prahova, Teleajenul și Podgoria.

Capitala județului este orașul Ploești.

Budgetul județului pe anul 1900—901 este acesta: Zecimi: venituri, lei 550588, bani 71, cheltueli, lei 534520, bani 77; Drumuri: venituri, lei 141568, cheltueli, lei 136462.

Căi de camunicație. — Jud. Prahova este străbătut de la S. spre N.-V. în toată lungimea lui, de calea ferată București-Predeal, care se oprește la gările: Crivina, halta Prahovei, Brazi, Ploești, Buda, Băicoiul, Cîmpina, Comarnicul, Valea-Largă, Sinaia, Bușteni, Azuga și Predealul (frontieră).

Această cale are în jud. Prahova, începînd de la rîul Ialomița (S.) până la Predeal (N.-V.), o lungime de 110 kil.

O ramură secundară apucă de la Buda, spre E., la Slănic, oprindu-se la gările Plopeni și Poiana și avînd o lungime de 34 kil.

De la Cîmpina spre E. este o cale ferată, care merge până la ocnele de la Doftana.

De la Ploești, spre E., este calea ferată, ducînd la Buzău, oprindu-se în jud. Prahova la gările: Valea-Călugărească și Albești și avînd o lungime în Prahova de 27 kil.

In total, teritoriul jud. Prahova are 175 kil. de căi ferate.

De la Ploești la Predeal drumul de fier merge tot urcînd. Această stație se află la 940 m. d'asupra stației București, sau 870 m. d'asupra stației Ploești. In acest traect, calea scoboară puțin la Cîmpina în Valea-Prahovei, trecînd acest rîu pentru prima-oară, peste un pod lung de 259 m., între Băicoiul și Cîmpina.

Intre Cîmpina și Comarnicul calea trece încă Prahova de 4 ori pe niște poduri de 114 m., 109 m., 96 m., 45 m., afară de podul de la Gura-Beliî (22 m.).

Intre Comarnicul și Sinaia sunt două tuneluri.

Calea mai traversează Prahova de 7 ori între aceste două stații pe niște poduri mai mult sau mai puțin lungi, precum și podul de peste Ostrov.

Intre Sinaia și Bușteni, Prahova mai este încă o dată trecută de cale, care după ce a străbătut tunelul dintre Bușteni și Azuga, precum și girlița Azuga, ajunge la Predeal.

Pe lîngă calea ferată, județul Prahova mai are următoarele căi, bine îngrijite:

a) Calea națională Ploești-București, care trece prin comunele Bărcănești, Brazi, Pucheni-Mari, Poenari-Raleî și de aci intră în jud. Ilfov, pl. Znagovul.

Din această cale, o ramură pleacă din Ploești, străbate Valea-Prahovei și la vama Predeal se unește cu șoseaua austriacă la Brașov. Această cale merge pe Valea-Prahovei și străbate comunele: Băicoiul, Bănești, Cîm-

pina, Breaza, Comarnicul, Sinaia și Predealul.

b) Șoseaua județeană Ploești-Tîrgoviștea, care pleacă din Ploești, străbate S.-V. județului Prahova, trece prin comunele: Tîrgșorul-Nouĭ, Dîrmonești și Mărgineni și intră în jud. Dîmbovița.

c) Șoseaua județeană Ploești-Bratocea, care pleacă din Ploești, pe barierea Văleni, și ia direcția spre N., pe Valea-Teleajenului, legînd mai toate comunele de pe această vale, adică: Bucovul, Scăeni, Măgurelele, Văleni-de-Munte, Homorîciurile, Izvoarele, Măneciul-Ungureni și Pămînteni, trece pe lîngă mănăstirile Cheia și Susana și ajunge la vama Bratocea.

d) Șoseaua județeană Ploești-Călărași, care pleacă din partea de S.-E. a orașului Ploești, bariera Rîfovului, trece pe lîngă mănăstirea Ghighiul și comunele: Rîfovul, Buda-Palanga, Ciumați și la rîul Ialomița intră în pl. Znagovul, jud. Ilfov.

e) Șoseaua națională spre Mizil, care străbate toată partea de E. a județului Prahova, trecînd pe la Bucov, Valea-Călugărească, Albești, și prin apropiere de Tomșani și Inotești și apoĭ intră în pl. Tohani din jud. Buzău.

Județul Prahova, grație pietrișului ce se găsește pe toate văile sale, este bine șoseluit, în toate direcțiunile.

Din istoria drumurilor jud. Prahova. — Cu mult înainte de 1739, de la Timiș, peste Predealul și pănă la Comarnicul, peste Orățiĭ și Posada, era o potecă îngustă abia cît putea merge omul călare.

Transporturile de mărfurĭ se făceau pe caĭ, pănă la Cîmpina, unde se încărcau în chervane. Expresiunile de un cal sau o jumătate de cal, ce mai întîlnim și astă-zĭ în comerciul de brașovenie, ne reamintesc destul de viŭ acele timpurĭ.

In ajunul războiului turco-ruso-austriac, războiŭ încheiat prin pacea de la 1730, Austria trimise salahorĭ prin munțĭ, pentru facerea drumurilor, ca să poată trece oștile. Și d'atuncĭ datează drumul cel vechiŭ pentru căruțe.

La 1789, s'a reparat și îndreptat oare-cum acest drum, construindu-se peste prăpăstiĭ și văgăune, punțĭ și podurĭ de lemn, primitive; cu toate acestea comunicațiunea pe șoseaua aceasta, ce traversează munțĭ și stîncĭ uriașe, era grea și periculoasă.

Drumul cel vechiŭ urca de la Timiș drept la Predeal și distanța ce se face astă-zĭ cu trăsura în 15—20 minute, se făcea p'atuncĭ în cîte o jumătate de zi și de multe orĭ într'o zi întreagă; iar de la Predeal încoace, drumul ținea albia Prahoveĭ, pe alocurea plină de bolovanĭ, pe alocurea îngustă și primejdioasă.

Prin unele locurĭ, la trecerea peste ape, oamenĭĭ construiseră podurĭ de lemn și pentru trecere încasaŭ de la chirigiĭ taxe.

Șoseaua actuală, una dintre cele mai frumoase și poate una dintre cele mai vechĭ din Țară, s'a construit la anul 1846, pe timpul domnieĭ luĭ George Bibescu. Lucrările șoseleĭ naționale, precum și facerea podurilor, aŭ fost conduse de inginerul Ruset, asistat de inginerul Delejanu.

Prin construcția acesteĭ șosele, relațiunile Țăreĭ cu Brașovul și Transilvania, luară mare avînt și aceasta mai cu osebire de la 1854 încoace, de cînd s'a terminat șoseaua austriacă Timiș-Predeal.

De la bariera Brașovuluĭ pănă la Predeal, chervane încărcate cu tot felul de mărfurĭ se țineaŭ lanț.

Transportul de la Brașov pănă la București dura de obiceiŭ cîte 20 de zile, dintre carĭ 7—10 trebuiaŭ pănă să scape chirigiĭ de vamă, atît de mare era aglomerația.

Transportul de persoane, transportul mesageriilor și scrisorilor se făcea pe timpul acela prin diligențe. Birjariĭ de la Ploești și de la Brașov eraŭ d'asemenea zilnic la drum pe valea Prahoveĭ.

De cînd s'a deschis drumul de fier, șoseaua națională e mai puțin umblată, dar în timpul vereĭ, între Sinaia și Predealul, întîlnești la tot pasul mulțime de trăsurĭ.

E locul să menționăm aci despre calea ferată ducînd la Predeal.

Pe la jumătate luneĭ luĭ Iulie 1871, Măria Sa Carol I, Domnul Rominilor, și cu Elizabeta Doamna, vizitară Sinaia.

Această vizită domnească a asigurat văieĭ Prahova un viitor strălucit, pentru-că frumusețea cu care natura a înzestrat aceste locurĭ pitorești, decise pe Suveranĭĭ noștri a face din Sinaia reședința domnească de vară.

Acesteĭ împrejurărĭ fericite se datorește în prima linie construcția căieĭ ferate pe valea Prahoveĭ, construcțiune ce a început la anul 1876 de o societate engleză, și a fost o vreme împiedicată din cauza războiului. La 1878 s'aŭ reluat lucrările acesteĭ linĭĭ, de astă dată de societatea franceză Guilloux, iar la 1879, linia s'a pus în circulație.

Primul tren de persoane între Predeal și Sinaia a circulat în ziua de 10 Iunie 1879.

Invățămîntul rural. — In proiectul al 2-lea din regulamentul organic, la art. 8 se prevedea ca fie-care sat, pe lîngă preot, să țină și un cîntăreț, cu plata de 2 kile de bucate pe fie-care an și cîte doĭ leĭ de fie-care enoriaș sătean, care să învețe carte pe copiiĭ satuluĭ în cele șase lunĭ de iarnă, rămînînd cele de vară pentru munca cîmpuluĭ.

Marea vornicie din lăuntrul chibzuind a pune în lucrare această dispoziție a regulamentuluĭ, a dat poruncă către Ocîrmuirea din Ploești ca să iea măsurile cuviincioase pentru această nouă întocmire, îndatorîndu-se proprietariĭ moșiilor, ca să găsească case pentru școale, saŭ a se clădi încăperĭ într'adins.

Eforia, cu hîrtia No. 125 din 24 Ianuarie 1838, a învitat din parte-ĭ pe profesorul din Ploești, ca să îngrijească a căuta tinerĭ țăranĭ, feciorĭ de popă și alțiĭ, carĭ să primească a urma în acea școală din Ploești cîtă-va vreme ca să se deprindă la învățăturile începătoare și apoĭ să fie datorĭ a ține școală în vre-un sat.

Primele scoale rurale în județul Prahova, s'aŭ înființat prin 1839 și cu candidațĭ eșițĭ din școala normală din Ploești.

O lună și jumătate a funcționat școala normală din Ploești și candidațiĭ, ceĭ maĭ mulțĭ abia știind să citească și prea puțini să scrie, aŭ fost trimișĭ pe la sate să deschidă școalele.

Eforia, pricepînd nedestoinicia multora din candidațĭ, cu hîrtia No. 1120, scrie profesoruluĭ din Ploești: «Pe candidațiĭ nedestoinicĭ și neprimitorĭ de învățătură, fie că sunt prea bătrînĭ, fie că aŭ mintea maĭ tîmpită, să-ĭ depărteze cu totul din numărul candidaților, iar pe ceĭ ce sunt maĭ slabĭ la învățătură să-ĭ maĭ oprească la școala normală spre deprindere, cîtă vreme vor socoti de trebuință».

Cu chipul acesta, după 4 anĭ, găsim că funcționaŭ în județul Prahova (1842) un număr de 51 școlĭ comunale, frecuentate de 721 copiĭ, iar în 1845 numărul lor atinge cifra de 180, frecuentate de 2227 copii. In anul 1846, numărul școalelor scade la 169, însă numărul copiilor crește la 2355.

Toate aceste școale se întrețineaŭ de stat și de comune.

Azĭ (1899—900) sunt în jud. Prahova 169 școale primare rurale mixte și 4 școale de cătun, cu 129 învățătorĭ și 91 învățătoare și frecuentate regulat de 8691 copiĭ, din 13801 înscrișĭ, numărul total al copiilor în vîrstă de școală fiind de 36906. (In ce privește învățămîntul urban, vezĭ Ploești-Sinaia).

Cultul. — Județul Prahova ține de Eparhia Mitropolituluĭ Primat. Pentru conducerea trebilor bisericești, este în județ un protoereŭ, care reprezintă pe eparhiotul respectiv, ajutat de 6 sub-protoereĭ.

Județul e împărțit în 163 parohiĭ, avînd și 106 filiale, afară de cele urbane. (Vezĭ Ploești).

Industria. — Sunt cîțĭ-va anĭ de cînd industria în județul Prahova a luat un mare avînt. Sunt fabrice de postav, sticlărie, ciment, caşcaval, salam, var negru, var hidraulic, cherestea și bețe de chibriturĭ, la Azuga; fabrice de hîrtie, var și carierĭ de piatră, la Bușteni și Comarnic; fabrice de cherestea, var și cuie de sîrmă, la Sinaia. Mare parte din locuitoriĭ județuluĭ se ocupă cu industria lemnelor de construcție, a șindrileĭ, scîndurilor, doniților, doagelor, rogojinelor, frînghielor de cînepă, olărieĭ, etc.

Loc. din plășile Tîrgșor, Crivina, Cîmpul, Cricovul, Podgoria și Filipești, se ocupă în deosebĭ cu agricultura, viticultura, grădinăria, facerea de căruțe, fabricarea vaselor de pămînt, varul, rotăria, fabricarea cărămideĭ, frînghelăria, fabricarea rachiuluĭ, transportul lemnelor, țuiceĭ și păcureĭ, fabricarea trăistelor din păr de cal și plocadelor de lînă, lingurilor, copăilor, fuselor, etc.

Ceĭ din partea de N., lipsiți fiind de un teren propriŭ cultureĭ, se ocupă în special cu creșterea vitelor, cu negoțul de lemnărie, cu fabricarea de brînzeturĭ, transportul săreĭ, fabricarea rachiuluĭ de cea maĭ bună calitate. Fiind în județ fabricĭ de var negru, fabricĭ de postav, hîrtie, carierĭ de piatră și alte instalațiuni industriale și comerciale, loc. găsesc ocupațiuni, care le aduc foloase, maĭ ales acelora care se îndeletnicesc cu chirigeria.

Maĭ în toate comunele din N. județuluĭ, locuitoriĭ sunt și dulgherĭ. Ceĭ care și-aŭ format o meserie din dulgherie și tîmplărie, lucrează cu artă diferite lucrărĭ trebuincioase la o casă.

Iacă cîte-va fabricĭ din jud. Prahova, afară de cele din orașul Ploești, cărora guvernul le-a acordat avantagiele legeĭ pentru încuragiarea industrieĭ naționale, toate dotate cu mașinĭ și instrumente perfecționate.

Fabrica de hîrtie de paĭe, din Scăeni, a d-luĭ Ezra Penhas; fabrica de var hidraulic și ciment a d-luĭ E. Erler, din Azuga; fabrica de var hidraulic și ciment din Comarnic a d-luĭ B.

Aldasaro; fabrica de var hidraulic și ciment, din Breaza, a d-luĭ Ernest Manoël; fabrica de ipsos, din Slănic, a fraților Axerio; fabrica de țesăturĭ de lînă, din Azuga, a d-lor Rhein și Scheeser; fabrica de sticlărie, din Azuga, a d-luĭ S. Grünfeld; fabrica de cherestea, din Sinaia, a d-lor Costinescu și Montesi; fabrica de var hidraulic, din Comarnic, a d-luĭ H. Schorsch; fabrica de pastă de lemn, pe moșia Cheia, a d-luĭ Ezra Penhas; fabrica de împachetat și mucava, din Bușteni, a d-lor Schiel. (V. și Ploești).

Comerciul județuluĭ Prahova este foarte întins și se face maĭ ales cu Brăila și București.

Se face comerciŭ cu vinurĭ, porumb, grîŭ, fasole, linte, cartofĭ, mazăre, rachiŭ, gaz, păcură, spirt, lemnărie, var, olărie și alte producțiunĭ. Tîrgurĭ anuale se fac: La-două-Cîrciumĭ, la Cîmpina, și la Drajna, tîrg mare de pieĭ de animale sălbatice, maĭ ales de vulpĭ și jderĭ.

Din punctul de vedere sanitar, județul Prahova se împarte în 5 circumscripțiunĭ, cu un medic de fie-care, făcînd serviciul în două plășĭ.

Spitale sunt la Urlați, la Văleni, la Cîmpina. (Vezĭ și orașul Ploești).

Vămile. Județul Prahova are 3 vămĭ, două în munte, la hotarul despre Transilvania: Bratocea și Predeal și vama orașuluĭ Ploești.

În secolul al XIX-lea, vama Țăreĭ era la Cîmpina și, pe vremea domnieĭ luĭ Alexandru Ghica-Vodă, vama a fost mutată de la Cîmpina la Breaza și de aci, în anul 1852, la Predeal, unde e și astă-zĭ.

In 1860, veniturile tutulor vămilor, împreună cu Predeluș, se evaluaŭ la suma de 771159 leĭ vechĭ și 3 parale și cheltuelile, la 67854 leĭ vechĭ și 18 parale.

Populațiunea jud. Prahova, după ultima statistică (Decembrie 1899) este de 304376 locuitorĭ: 152737 bărbațĭ și 151639 femeĭ; 63992 capĭ de familie; 295714 ortodoxĭ, 5691 catolicĭ și protestanțĭ, 70 mahometanĭ, 9 armenĭ, 499 mozaicĭ, 35 de alte religiunĭ.

In 1859, populațiunea jud. Prahova era de 199314 loc.; în 1884, de 241184 loc.; în 1889, de 257101 loc.; în 1894, de 278704 loc. Creșterea populațiuneĭ în ultimiĭ anĭ se datorește și avîntuluĭ luat de com. Sinaia și numeroaselor întreprinderĭ industriale instalate pe valea Prahoveĭ, care străbate tot județul de la N. la S.

Puterea judecătorească. — In jud. Prahova sunt 8 judecătoriĭ de ocoale, afară de cele două din orașul Ploești, carĭ maĭ coprind pe lîngă circumscripția Ploești și comunele: Bucovul și Berceni (pl. Cricovul), toată pl. Tîrgșorul, afără de comunele Măneștĭ și Vlădeni-Mărgineni și toată pl. Crivina.

Cele 8 judecătoriĭ sunt:

1. Sinaia, cu reședința în Sinaia, coprinzînd plaiul Peleșul.
2. Cîmpina, cu reședința în Cîmpina, coprinzînd plaiul Prahova.
3. Filipeștĭ, cu reședința în Filipeștĭ, coprinzînd pl. Filipeștĭ și comunele Măneștĭ și Vlădeni-Mărgineni, din pl. Tîrgșorul.
4. Slănicul, cu reședința în Slănic, coprinzînd plaiul Vărbilăul.
5. Văleni-de-Munte, cu reședința în com. Văleni-de-Munte, coprinzînd plaiul Teleajenul.
6. Bălteștĭ, cu reședința în com. Bălteștĭ, coprinzînd plasa Podgoria.
7. Urlați, cu reședința în com. Urlați, coprinzînd pl. Cricovul, fără comunele Cricovul și Berceni.
8. Drăgănești, cu reședința în Drăgănești, coprinzînd toată pl. Cîmpul.

Marca jud. Prahova este un țap și o coardă de viță. Țapul însemnează că în acest jud., prin munțĭ, se găsea odată mult vînat sălbatic: iar coarda de viță, care înainte de desființarea jud. Saac (Săcueni) era marca acestuĭ jud., înseamnă că producea vin mult și bun.

Din trecutul județuluĭ.—Intre aniĭ 1360—1372 armata ardelenească condusă de Voevodul Nicolae în contra luĭ Vladislav Basarab, Domnul Țăreĭ-Românești, intră în Țară pe la Predeal.

Voevodul Transilvanieĭ trecînd munțiĭ, cu Săcuiĭ, ajunse la Ialomița.

Pentru prima oară atunci întîlnim în Istorie numirea de Predeal; de aci încolo nu se maĭ pomenește multă vreme nimic de această trecătoare; se face însă de maĭ multe orĭ mențiune de Timiș și maĭ cu seamă pe la începutul secoluluĭ al XVI-lea.

In acest mare interval, de bună seamă că, în desele lor încursărĭ și vice-versa în Transilvania, Turciĭ și Tătariĭ, Românĭĭ și Ungurĭĭ vor fi trecut cu armatele lor pe la Predeal și dacă nu putem pune înainte date concrete este că, manualele de istorie nu precizează, ci se mulțumesc de obiceĭŭ a spune: trecînd Carpații, intrînd în Țară.

In anul 1548, pe rîul Prahova avu loc o mare bătălie sîngeroasă între Mircea III tiranul, fiul luĭ Mihnea-cel-Răŭ, și boerĭĭ românĭ revoltațĭ.

La 1596—1597, Mihaiŭ-Viteazul a repurtat o strălucită vic-

torie în contra Tătarilor la Gherghița.

La 1600, Mihaiŭ e învins de Poloni și Moldoveni în pădurea Bucovuluĭ și se retrage la Tîrgșorul.

După moartea luĭ Mihaiŭ-Viteazul, născîndu-se certurĭ marĭ pentru domnia Țăreĭ-Romînești, boeriĭ, împreună cu frațiĭ Buzești, aleseră Domn pe Radu Șerban Basarab.

Simion Movilă, cu Tătarĭ, Poloni și Moldoveni, năvălește în Țară. Bătălia se dete în Gura-Teleajenuluĭ, la satul Teișani (1602) și ținu treĭ zile. Ea fu hotărîtă prin lupta de față a luĭ Stroe Buzescu cu un Tătar vestit prin vitejia luĭ și care era nepot al Hanuluĭ tătăresc (Gr. G. Tocilescu).

La 1611, Sașiĭ din Brașov, strîmtorați de principele Transilvanieĭ, Gavril Batory și amenințați de pĭerzanie, cerură ajutor de la Domnul Țăreĭ-Romînești.

Radu Șerban pornește din București fără întîrziere în capul a 10000 Romînĭ și 1300 călărețĭ Poloni, și, trecînd pe la Sinaia, Intre-Prahove, sosește la Predeal în dimineața zileĭ de 9 Iulie și prinzînd iscoadele luĭ Batory, după un marș forțat, încă înainte de amia-zĭ, tăbărî la Curmătura, în fața Brașovuluĭ.

In lupta de la Biserica-luĭ-Bartolomey (Brașovul-Vechiŭ), Domnul Țăreĭ-Romînești cîștigă o victorie strălucită. Batory scapă cu fuga; 8000 morțĭ rămaseră pe cîmpul de bătaie.

La anul 1716, vine ca Domn al Țăreĭ, Nicolae Mavrocordat, primul Domn fanariot.

In aceste vremurĭ de persecuțiunĭ cumplite, boeriĭ Țăreĭ căutaŭ să scape cu fuga, și valea Prahoveĭ era neîntrerupt plină de boerĭ, fugînd cu familile și avutul lor.

De la București până la Brașov, era ziua și noaptea un lanț fără de sfîrșit de fugarĭ. Mînia fanariotuluĭ și iataganuluĭ turcesc băgase fiorul în oase, și fie-care se gîndea cum să scape maĭ de grabă. Pribegiĭ, numaĭ după ce treceaŭ Orațiile și Posada, prin ținuturile Prahoveĭ, răsuflaŭ maĭ ușor.

Uniĭ poposiaŭ la Sinaia, alțiĭ la Slonul-de-Piatră, alțiĭ Intre-Prahove saŭ la Predeal.

Uniĭ mergeaŭ direct pe drumul Prahoveĭ, alțiĭ de la Sinaia o luaŭ peste munțĭ pe la Branul, alțiĭ apucaŭ pe valea Azugeĭ și mulțĭ 'șĭ căutaŭ drumul să treacă la Brașov, pe Valea-Joițeĭ. Această stare de lucrurĭ n'a ținut un an saŭ doĭ, ci pe tot timpul domnieĭ fanarioților.

Masa de milă era întinsă ziua și noaptea pentru sărmaniĭ călătorĭ, carĭ în tot ceasul nu lipseaŭ, zice un martor ocular, vorbind de mănăstirea Sinaia.

Era în ajunul războiuluĭ între Austria, Rusia și Turcia (1737), războiŭ încheiat prin pacea de la Belgrad (1739) și în Muntenia domnea Constantin Mavrocordat. După ce s'aŭ făcut drumurĭ prin munțĭ, Ducele de Lorena, comandantul armatelor austriace, trimise un corp de armată din Brașov, peste Timiș-Predeal, cu ordinul de a ocupa București, dar auzind că Constantin-Vodă, în capul a 20000 ieniceriĭ, înaintează spre capitala Austrieĭ, se retraseră spre Pitești.

București fură ocupați de Turcĭ, carĭ, după obiceiul lor, prădară, robiră și pustiiră tot ce le eși în cale; populațiunea speriată se refugiase la munte și la mănăstirĭ.

După victoria de la Perșinari, un corp de Turcĭ și Tătarĭ, înaintează spre Cîmpina, spre a trece în Ardeal. Valea Prahoveĭ era ocupată de oștirĭ austriace, cu ordinul d'a apăra strîmtorile și d'a împiedica înaintarea Turcilor.

Un contimporan istorisește ast-fel evenimentele întîmplate cu această ocaziune:

«Trecînd dar oștile nemțești în Valahia până în apropiere de orașul Ploești saŭ Tîrgșorul, s'aŭ întîmpinat cu oștile turcești.

«Austriaciĭ aŭ fost respinșĭ de Turcĭ și venind în fuga lor aŭ intrat în apa Prahoveĭ, printre munțĭ până la Sinaia, și lăsînd Austriacii ca la 400 ostașĭ în mănăstire, grosul oștireĭ s'a dus până la granița numită Predeal și aŭ pus lagărul acolo. Insă, spionul, care îl aveaŭ Turciĭ, cunoștea potecile foarte bine prin munțĭ, pe apa Prahoveĭ și aŭ pornit noaptea cu oștirile turcești în urma Nemților, de la satul Comarnic în sus prin Orați până la apa numită Izvorul, și aflînd că în mănăstire sunt Nemțĭ, aŭ intrat pe apa pîrîuluĭ în sus și pe apa numită Zgarbora, care este de la vale de Sinaia, și mergînd prin pădure aŭ înconjurat mănăstirea fără veste de dimineață și aŭ intrat în întru, tăind foarte răŭ pe ostașiĭ nemțĭ, din carĭ puținĭ scăpînd cu fuga, aŭ dat de veste la lagăr la Predeal. Și mergînd Turciĭ în grabă după eĭ până la graniță, s'aŭ făcut războiŭ și vărsare de sînge mare, biruind Turciĭ pe Nemțĭ. Și înapoindu-se oștirile turcești în Sinaia, aŭ îngropat pe toți soldațiĭ morțĭ, în dosul mănăstireĭ, despre munte. Iar Pașa ce era cu oștile turcești aŭ poruncit și aŭ dat foc mănăstireĭ și aŭ găurit zidăria cetățuieĭ prin două

locurĭ. Fost-aŭ poruncă să o risipească de tot, dar prin mijlocirea vătafuluĭ de plaiŭ aŭ mijlocit să o lase, că în urmă va fi el împlinitorul porunceĭ».

Scheletele ostașilor căzuțĭ în această luptă s'aŭ găsit la anul 1843, cu ocaziunea facereĭ varnițelor pentru zidirea bisericeĭ celeĭ marĭ de la Sinaia.

Trecuseră deja maĭ mulțĭ anĭ, cînd într'o zi se prezintă actualuluĭ stariț, Nifon al Sinaieĭ, doĭ călugărĭ cu un înscris, emanînd de la starițul Partenie. Hîrtia conținea următoarele: «Începînd războiul între Austria și Turcia și maĭ 'nainte prevăzîndu-se primejdia ce era să vie asupra acesteĭ mănăstirĭ, am luat clopotele din clopotniță și argintăriile din Biserică și alte odoare și două miĭ leĭ argint turcesc și regulîndu-le toate în clopotul cel mare le-am îngropat în pămînt în apropiere de mănăstire, lîngă drumul Brașovuluĭ, despre apa Peleșuluĭ, de la vale de fîntîniță, ce este lîngă drum, puindu-se o lespede de piatră peste dînsele și dîndu-se curgerea apeĭ pe d'asupra lor. Dar eŭ m'am dus în Transilvania la rudele mele».

S'a căutat de maĭ multe orĭ, dar nicĭ pănă azĭ nu s'a putut descoperi această comoară.

La anul 1788, Nicolae Mavrogheni bate o armată austriacă la Cîmpina, o respinge pănă la Sinaia, și d'aci hărțuind-o mereŭ, o grămădește în sus pe Prahova, silind-o să se retragă în Transilvania pe la pasul Timișuluĭ; și încîntat de această victorie o vestește Seraskieratuluĭ ast-fel:

«Cinstiților Dumnealor Seraskierilor. De obște vă facem Domnia mea cunoscută că oștirile noastre de la Cîmpina, luînd pe D-zeŭ într'ajutor și năvălind asupra vrăjmașuluĭ, ca să intre în pămîntul lor, pe la Timiș, unde întîmpinînd pe vrăjmașĭ și lovindu-ĭ foarte răŭ, i-aŭ zdrobit și i-aŭ sfărîmat, luînd mulțime de robĭ soldațĭ viĭ și roabe, cu steagurile lor dimpreună și cu tobele; iar capete nenumărate ale celor omoriți, din care mulțĭ viĭ și capete, am adus astăzĭ aicĭ la scaunul Domnieĭ Mele, și merg înainte; pentru care nu lipsim a vă vesti și această a noastră biruință».

După victoria de la Cîmpina, Mavrogheni trece pe la Bucegi în Transilvania; șapte sate ce întîlnește în drumu-ĭ se supun, și ajungînd și sub zidurile Brașovuluĭ, adresează, povățuit poate de un spirit de umanitate, povățuit poate și de a intimida, un ultimatum orășenilor, prin care îĭ vestește că de se vor supune de bună voe, nu le va face nimic, va ține seamă de toate breslele, ostașilor le va da întreită leafă ca acelora aĭ Domnieĭ luĭ; că dacă s'a văzut silit să vie cu oaste nenumărată pănă la eĭ, arată că numaĭ împăratul lor e pricina, călcîndu-ĭ hotarele și semănînd zizanie... Aceste numaĭ 'l face de a porni la bătălie să verse atîta sînge, maĭ bine ar fi dar, ca locuitoriĭ Brașovuluĭ, luînd pildă de la cele șapte sate să se supună: «că maĭ nimerit este să se întoarcă de voe bună iar la vechiul principat de unde prin silă s'a deslipit» și că dacă nu o vor face aceasta, să fie bine știut, că jaf, foc și vărsare de sînge o să se întîmple fără cruțare, peste tot orașul, etc., etc.

Pe vremea domnieĭ luĭ Mihail Constantint Șuțu, 5 Iulie 1792, s'a instituit o comisiune internațională pentru rectificarea hotarelor Țăreĭ Românești din-spre Ardeal.

Comisariĭ eraŭ, pentru Austria: Lt.-Colonel Adam Mabovăț; Petre Duca, inginer-maĭor; Roditzky, căpitan în regimentul românesc și Zizer, tîlmaciŭ împărătesc pentru Banat. Pentru Ardeal: Lt.-Colonel Ionat Stanciŭ, Avram Calian, căpitan în regimentul românesc No. 1, și Tolhofin, tîlmaciŭ împărătesc. Pentru Inalta Poartă Otomanicească: Slăvitul El Hadji Abdulah-Effendi, Sabika-Teșkeregeși, El Hadji Ahmed și Kurala-Effendi, maĭ marele cavașilor. Pentru România: Baratov, Constantin Paharnicul și Stolnicul Dumitrache.

La 1 Martie 1821, Ipsilante, plecînd din Iași, se îndreaptă spre București, trecînd pe la Tîrgul-Frumos și se opri la Roman. De aci trimise o adresă Divanuluĭ din București, cu data de 5 Martie, în care 'ĭ făcea cunoscut scopul răsculăreĭ sale.

Porni apoĭ spre Focșani și Buzăŭ.

In trecerea luĭ pe lîngă Ploești fu întîmpinat cu armele de către Ploeșteni, neîngăduindu-l a intra în oraș. Iordache, unul din căpitaniĭ luĭ Ipsilante, spre a evita un conflict nefolositor, ocoli capitala Prahoveĭ, trecînd Teleajenul.

La 12 Martie, fu primit în Ploești, pentru că exclusese din armata ce avea pe vagabonziĭ, carĭ făceaŭ marĭ neorînduelĭ. La Ploești, Ipsilante fu întîmpinat de cîțĭ-va boerĭ din București, cărora le tăinui cugetul săŭ. Tot la Ploești primi știrea, prin Eforiĭ din Iași, despre desaprobarea mișcăreĭ grecești, de către Alexandru al Rusieĭ.

După ce strînse toate armele cîte putu găsi în Ploești, cu promisiunea că se vor plăti, și după ce maĭ înrolă de aci cîțĭva Grecĭ și Bulgarĭ, după maĭ

multe jafurĭ comise și aci de eteriștĭ, Ipsilante porni spre Tîrgoviște.

Intre măsurile energice luate de reacțiune pentru năbușirea insurecțiuneĭ din 1821, guvernul, spre a paraliza mișcarea, între altele, a dat ordin către ispravniciĭ din Prahova, Dîmbovița, Argeș, Mușcel și Olt, cum și către ispravnicul de străinĭ, ca să îngădue pe trimișiĭ luĭ Sava și aĭ fratelui său Panait, cum și pe aĭ luĭ căpitan Iordache, a strînge, dintre Bulgariĭ din partea loculuĭ, oamenĭ cu plată, deprinșĭ cu arma și vitejĭ, pentru înfrîngerea răzvrătitoruluĭ.

Ipsilante ocupase aceste județe militărește, avînd în fiecare cîte o companie de eteriștĭ, sub comanda unuĭ căpitan, pentru înrolare de voluntarĭ, deosebit cîte un ispravnic de încredere pentru împlinirea contribuțiunilor de la locuitorĭ.

Peste corpul de oștire din Ploești, era comandant Duca.

Turciĭ, intrînd în Țară, luară drumul spre București. Ipsilante, care se afla la Tîrgoviște, dete ordin luĭ Duca să vie cu oștirea sa la Tîrgoviște și să prepare proviziunĭ pentru 1500 călărețĭ.

Duca, în drumul său tăbărî la Băicoiul, lăsînd strejĭ la Ploești, Cîmpina și Mărgineni.

Pentru-că în acel an era o mare lipsă de grîŭ și de orz, Banul Barbu Văcărescu, marele Vistier, rîndui bumbașirĭ la județele Saac, Prahova, Dîmbovița, etc., pentru ridicarea porumbuluĭ din magaziile arendășeștĭ, boerești și mănăstirești și trimiterea lor la magazinele oștireĭ, plătindu-se din Vistierie cîte 18 leĭ chila de porumb, iar pentru căratul lor cîte 60 parale de chilă.

Pe vremea eterieĭ, valea Prahoveĭ și munțiĭ dimprejur aŭ fost martorĭ la o mulțime de scene, propriĭ nu atît războiuluĭ, cît maĭ mult brigandagiuluĭ.

După fuga luĭ Ipsilante, în urma bătălieĭ de la Drăgășani, cete marĭ de eteriștĭ, amestecațĭ cu cîțĭ-va dintre panduriĭ, urmăriți de aproape de Turciĭ Sericogluluĭ și de arnăuțiĭ luĭ Bimbașa Sava, se înfundară pe valea Prahoveĭ.

La sosirea Turcilor și a luĭ Sava la Sinaia, eteriștiĭ, căutînd să scape cu fuga, se împărțiră în două tabere. Ceĭ maĭ mulțĭ luară drumul Predealuluĭ. Acolo, înțelegînd că Timișul este ocupat de o armată austriacă și că prin urmare nu vor putea trece în Transilvania, se retraseră în întăriturile de la Cetățuia, dar fură bătuți de Turcĭ și risipiți în toate părțile, iar ceĭ-l'alțĭ trecură de la Sinaia peste munțĭ la Bran și în satele din Țara Birseĭ.

In urma victorieĭ de la Predeal, Bimbașa Sava, fiind chemat de Chehaia-Bey, pleacă la București însoțit de Ghencea și alțiĭ, iar Frangulea, unul din căpitaniĭ săĭ, voind a profita de ocaziune și a se îmbogăți prin jafurĭ, rămase la Predeal. Asemenea, o sumă de Turcĭ dezertorĭ, Sirbĭ, Bulgarĭ, Grecĭ și alțĭ eteriștĭ, se ascunseră prin munțĭ, de unde eșeaŭ la răspîntiĭ, care cum putea, jefuind pe boieriĭ pribegĭ, carĭ începuseră a se înapoia în Țară, uniĭ chemați să ĭa parte la afacerile publice, alțiĭ siliți să părăsească Brașovul, spre a nu fi înrolați în armata austriacă.

Pe la începutul anuluĭ 1822, drumul Prahoveĭ nu maĭ era sigur de loc ; băjenariĭ nu maĭ cutezaŭ să intre în Țară. Atuncĭ comandantul trupelor turcești, Chehaia-Bey, trimise maĭ mulțĭ Kîrc-Serdarĭ cu armată pentru paza drumurilor. Eĭ întreprinseră o goană energică contra jefuitorilor, și ceĭ carĭ aŭ putut scăpa cu viață, aŭ fugit în Transilvania.

In timpul revoluțiuneĭ de la 1848, Principatele Romîne fură ocupate de armatele rusești. Generalul Baron Puchner, comandantul Transilvanieĭ, în urma nereușiteĭ misiuneĭ Episcopuluĭ Șaguna, ceru pe la începutul anuluĭ 1849 ajutor de la București, de la Feldmareșalul Liders, comandantul trupelor muscălești, întru apărarea cetăților Brașovuluĭ și Sibiuluĭ.

Generalul Engelhardt, cu 2680 oamenĭ infanterie, 430 ulanĭ, 190 cazacĭ și 8 tunurĭ, fu trimis într'ajutor la Brașov.

Primele detașamente sosiră la Sinaia în dimineața zileĭ de 10/22 Ianuarie 1849, ocupînd mănăstirea, precum și schitul Predeal și casele locuitorilor, iar la frontieră instalară un corp de observație.

Auzind că Secuiĭ amenință Brașovul, Rușiĭ trecură Predealul și în zilele de 2, 3 și 4 Februarie sosiră la Brașov, unde găsiră pe generalul austriac Schuster cu puține trupe precum și un corp de gardiștĭ Romînĭ și Sașĭ.

In ziua de 20 Februarie, trupele luĭ Engelhardt aŭ ajuns la poalele munților Predealuluĭ pe mare ninsoare și vifor.

A doua zi Rușiĭ trecură peste Predeal. Austriacii îĭ urmară pe la amiazĭ; iar brigada *van der Nüll* ajunsă la carantină de Unguri (vama ungară de astă-zĭ de la Timiș), avu să susțină o luptă înverșunată și fu silită a se retrage către pădure.

Ungurii dădură foc Timișuluĭ și nu slăbiră pe Austriacĭ până la Predeal, unde lupta se începu din noŭ.

Hanul cel vechiŭ de sub Cetăţuie, cunoscut sub numele de Cîrciuma de la Ruja, a fost prefăcut în cenuşe.

Batalionul III (austriac) Turschy şi 2 companiĭ de grenadirĭ, aŭ eşit la Predeal prin pădurea Vlădeţuluĭ, pe locurĭ necunoscute, peste omeţĭ şi gropĭ, unde s'aŭ scufundat şi s'aŭ prăpădit 6 caĭ cu proviziunĭ cu tot.

Austriacii pĭerdură în această zi, 186 morţi, răniţĭ şi prizonierĭ. Toată averea familiilor fugare, lăsată în pădurile Predealuluĭ, a fost dată de Bem în prada Secuilor. Chiar scriitoriĭ ungurĭ spun că numărul carelor jefuite a fost peste o sută. In tot cazul averile răpite aŭ trebuit să fie considerabile, căcĭ fugariĭ luaseră de bună seamă cu eĭ sume marĭ de banĭ, scule de aur şi argint şi alte preţioase.

Trecînd Ruşiĭ şi Austriacii în Ţară 'şĭ-aŭ stabilit cuartierul general în mănăstirea Sinaia, iar la Predeal, între Prahova şi la Poiana-Ţapuluĭ rămaseră micĭ detaşamente, spre a observa mişcările Ungurilor.

In ziua de 7 Iunie se încinse prima luptă între Ruşĭ şi Ungurĭ, maĭ întîiŭ sus la Predeal şi apoĭ pe Coasta-Predealului până la carantina austriacă.

Aci căzu, omorît mişeleşte, comandantul reg. 1 de cazacĭ de Don, loc.-colonel Ion Costin, Romîn din Basarabia.

La 1853—54, Romînia a fost ocupată de trupele austriace, sub comanda generaluluĭ Coronini, iar detaşamente de infanterie din corpul de ocupaţiune aŭ rămas pe valea Prahoveĭ şi comandantul acestor detaşamente, generalul Hess, şĭ-a avut cuartierul săŭ un timp în mănăstirea Sinaia. Atuncĭ ofiţeriĭ statuluĭ-major austriac aŭ ridicat planul topografic al întregeĭ frontierĭ romîne din spre Ardeal.

In vremea războiuluĭ de la 1877—78, în Ploeşti a fost cuartierul general al armateĭ ruseştĭ. Impăratul Alexandru al II-lea sosi aci la 25 Maiŭ 1877.

Prahova, *rîŭ*, izvoreşte în Carpaţi prin două ramurĭ, *Prahoviţa* şi *Azuga*, carĭ se unesc în faţa munteluĭ Sorica, nu departe de gara Azuga. Curge în lungul judeţuluĭ Prahova, udîndu-ĭ toată întinderea vestică şi parte din cea de S. pe o întindere ca la 150 kil., până ce se varsă în rîul Ialomiţa, la satul Dridul-Znagov.

Cursul Prahoveĭ, se întinde în regiunea muntoasă până în satul Comarnicul; apoĭ în regiunea de dealurĭ, până în dreptul satuluĭ Băicoiul; şi d'aci, în regiunea de şes, până la vărsătura sa în Ialomiţa. In acest curs, Prahova este foarte capriţioasă, făcînd multe cotiturĭ şi cîte o dată marĭ stricăciunĭ, cînd, umflată toamna prin ploĭ şi primăvara prin topirea zăpezeĭ, devine cu totul torenţială şi ia cu sine tot ce întîlneşte în cale. Aşa, în aniĭ 1830, 1864 şi 1884, în urma unor ploĭ torenţiale, a sfărîmat podurile, a surpat orăţiile, a inundat cîmpiile. La 1884, Prahova a luat cu sine tot ce a întîlnit; traseul caleĭ ferate a fost spălat şi podul de peste Prahova, la gura tuneluluĭ din dreptul Văieĭ-Conciuluĭ, a fost rupt, şi comunicaţia pe calea ferată întreruptă. Cu toate aceste capriciĭ accidentale ale timpuluĭ, rîul Prahova este principalul motor de viaţă la o mulţime de industriĭ, carĭ aŭ luat viaţă de la deschiderea caleĭ ferate şi udă o mulţime de localităţĭ populate, aşezate aproape neîntrerupt de-a lungul cursuluĭ pe ambele sale ţărmurĭ.

Aşa, începînd de la formaţia sa la Azuga, rîul Prahova, după o scurgere de 4 kil. la vale, udă partea estică a satuluĭ Buşteni; iar după 1 kil. de aci ajunge în dreptul satuluĭ Poiana-Ţapuluĭ, pe care îl lasă în dreapta; şi d'aci, 4 kil. maĭ la vale atinge partea de N. a urbeĭ Sinaia, pe care asemenea o lasă pe dreapta, udînd-o pe o întindere de 3000 m. până în dreptul spitaluluĭ Sinaia; de aci curgînd tot spre S., la 7000 m. la vale lasă la stînga localitatea numită Posada; şi maĭ la vale, după 2500 m. de curgere, lasă la dreapta satul Podul-Neaguluĭ, iar la stînga Podul-Vîrtos, pendinte de com. Comarnicul, pe care o lasă tot la stînga, iar în faţa acesteia pe malul drept, satul Ghioseci; apoĭ îşĭ continuă mersul spre S.-E., lăsînd pe malul drept satele Breaza-d.-s. şi Breaza-d.-j.; iar pe malul stîng, satele Corni-d.-s. şi Corni-d.-j., cu cătunele Podul-Vaduluĭ şi Cîmpiniţa. De aci Prahova îşĭ continuă cursul tot maĭ spre S.-E., udînd partea de E. a com. Poiana şi partea de V. a tîrguluĭ Cîmpina; la 1500 m. la vale este confluenţa sa cu Doftana, la satul Bobolia, şi apoĭ lăsînd la stînga com. Băneşti, cu căt. Slobozia, iar în dreapta, căt. Bobolia, se îndreaptă către com. Cocoreşti, aşezată pe malul drept, com. Floreşti, cu cătunul Capul-Roşu, aşezate pe malul stîng, şi maĭ la vale, pe malul drept, căt. Poroasa, pendinte de com. Măgureni şi com. Călineşti, cu satul Cătina. După un parcurs de 3000 m. de aci ajunge în dreptul com. Filipeşti-Tîrg, unde este reşedinţă de companie şi oficiŭ teleg.-postal. De aci, lăsînd pe malul drept

cât. Brătășanca, pendinte de com. Dărmănești, se îndreaptă spre șoseaua județeană Tîrgoviștea-Ploești, pe care la o depărtare de 600 m. o taie, trecînd-o sub un pod bine construit cu picioare de piatră. Mai la S. și ca la 850 m. depărtare, Prahova părăsește teritoriul com. Dărmănești și intră pe teritoriul com. Tîrgușorul-Nou, și după un parcurs de 3600 m. intră pe teritoriul Tîrgușoruluĭ - Vechiu, lăsînd în acest parcurs și pe malul drept, cât. Zalhanaua, pendinte de com. Vlădeni și localitatea Catinca (Comănacul), pendinte de com. Mănești, formînd pe o întindere de 5400 m. hotar între com. Bănești și Tîrgușorul-Vechiu. De aci, Prahova schimbînd direcția puțin mai spre E., trece pe teritoriul com. Negoești, Popești, Tinosul până în dreptul cât. Pisculești, pendinte de com. Tinosul; apoĭ își continuă cursul, formînd hotar mai întîiu între com. Tinosul și Pucheni-Micĭ, și la vale între com. Crivina la S. și între Pucheni-Micĭ și Pucheni-Marĭ spre N.; iar mai la vale, între com. Gorgota și Miroslăvești, între aceasta și com. Buda-Palanga la N. și com. Ciumați la S. până la confluența cu Teleajenul. In jos, pe o întindere de 7600 m., limitează pămîntul oamenilor din com. Gherghița și satul Belciugul; apoĭ trece pe teritoriul com. Drăgănești, formînd hotar între această com. și com. Gherghița, între Gherghița și Hătcărăul, între proprietatea Malamuci la S. și Hătcărăul la N.

Din punctul situat cam la 400 m. la S. de cât. Tufani, pendinte de com. Hătcărăul, Prahova în cursul său spre E. și pe o distanță de 24600 m. formează hotar între jud. Ilfov și Prahova până la 1200 m. spre N. de satul Patru-Frați; în acest parcurs Prahova face o mulțime de cotiturĭ marĭ și udă satele următoare: pe malul drept Rîsimnicea, Filitis - Rădulești - Căldărușani, din jud. Ilfov; și pe malul stîng, com. Adîncata (Rășani) din jud. Prahova.

De la punctul situat la 1200 m. la N. de satul Patru-Frați, Prahova, în cursul său pe o lungime de 9800 m., până la confluența sa cu Ialomița, la satul Dridul-Znagov, formează hotar între județele Ilfov și Ialomița, formînd asemenea mai multe cotiturĭ, udînd în acest parcurs satul Patru-Frați, din jud. Ialomița, situat pe malul stîng și satul Dridul-Znagov, de la îmbucătura Prahoveĭ cu Ialomița.

Lărgimea văiĭ Prahova variază între 200—600 m. la șes p'un pat nisipos; în regiunea de dealurĭ și munți, patul Prahoveĭ e îngust, de la 5—30 m., mult bolovănos și prezintă o serie variată de lărgiturĭ și gîturĭ; ast-fel la Azuga, Bușteni, Izvoarele, Comarnic și Cîmpina, valea e ceva mai largă; iară în spațiul cuprins între aceste localități, se află o serie de gîturĭ, unde lărgimea văiĭ e foarte redusă, formînd niște defileurĭ uriașe cu altitudinĭ d'asupra apeĭ de la 300—400 m. spre Azuga, 1200 m. către Poiana-Țapuluĭ, 1400 m. la Bușteni, 1200 la Sinaia. De aceea aspectul văiĭ Prahova în această regiune de munte este cu totul măreț și încîntător, după cum aŭ și prețuit-o Alesiĭ Țăreĭ în 1875, stabilind la Sinaia reședința regală de vară.

Debitul de apă al Prahoveĭ își ia însemnătatea sa industrială chiar de la Azuga, unde servă de motor și alimentează mai multe fabrice; această însemnătate sporește cu cursul său pe măsură ce primește afluențiĭ săĭ. Așa la Sinaia, prin o abatere din apa sa, s'a creat o cădere capabilă a da forța electrică pentru toată valea Prahoveĭ; și la Cîmpina, tot prin o abatere a apeĭ sale, s'a făcut căderĭ pentru perforagiul electric de puțurĭ petrolifere.

Adîncimea curentuluĭ este foarte variabilă, după cum timpul este ploios saŭ secetos. In timpurĭ de ploĭ torențiale și topirea zăpezeĭ în munțĭ, volumul apeĭ crește ast-fel că trecerea eĭ devine imposibilă. Trecerea Prahoveĭ în regiunea muntoasă și deluroasă se face pe podurĭ bine construite; iară în regiunea șesurilor în general se face prin vad afară de trecătorile de la com. Brătășanca, Pucheni-Miroslovești, Tinosul, Crivina și Dărgănești (cu pod umblător) unde trecerea se face pe podurĭ bine construite.

Comunicația. — Valea rîuluĭ Prahova, deschide drumul cel mai bun și cel mai scurt ce unește Brașovul cu Ploești; prin această vale trece șoseaua națională și calea ferată care de la Ploești duce la frontieră la pasul Predeal (Tömös). Calea ferată, în regiunea muntoasă și deluroasă, urmează chiar albia rîuluĭ; și are două tunelurĭ în apropiere de defileul Orăștiilor, între Comarnicul și Izvoarele, și al treilea la N. de Bușteni; are 5 podurĭ marĭ și peste 30 podețe pe unde traversează Prahova. Șoseaua națională are aproape 40 podurĭ și podețe de scurgere. Tot urmînd rîul, traseul căiĭ ferate face multe cotiturĭ; pornind de la Ploești, urmează în de aproape malul stîng până la N. de Poiana, unde traversează Prahova pentru a trece pe malul drept până la satul Podul-Corbuluĭ;

aci traversînd din nou Prahova își reia traseul pe malul stîng, pînă în dreptul Văei-Gagului, unde traversează iarăși Prahova, urmînd malul drept pînă la S. de Azuga unde iarăși trece pe malul stîng pînă la Predeal; aci traversează pasul, apoi se scoboară în Valea-Timeșului.

Afluenții din dreapta mai principalii ai Prahoveĭ sunt: Prahovița; Valea-Cerbului, care e formată din două pîraie: Moraruluĭ și Seaca, ce izvorăsc din muntele Dihamul; Valea-Albă, ce izvorește din muntele Caraimanul și se varsă în același punct cu Valea-Cerbului; Valea-Jepilor, confluente cu Prahova la satul Bușteni; Urlătoarea, formată de Urlătoarea-Mică și Urlătoarea-Mare, renumită pentru cursul ei repede și zgomotos, precum și pentru cascada ei de la locul numit *Mesele-Regale*, vizitată de numeroși escursioniști, merge de se varsă în Prahova la N. de satul Poiana-Țapului; Valea-Babeĭ, ce trece prin Poiana-Țapului; pîrîul Peleșul, de la care 'și-a luat numele *Castelul Peleș*, reședința de vară a M. S. Regelui Carol I, izvorește de sub muntele Piatra-Arsă, și după ce trece pe la S. de Castelul Peleș, merge de se varsă în Prahova în dreptul văiĭ numită Valea-Rea; scoborînd 1540 m. pe o lungime de 5000 m.; Valea-Izvoruluĭ izvorește din partea de N. a munteluĭ Păduchiosul și de sub muntele Vîrful-cu-Dor și se varsă în Prahova la S. de spitalul Sinaia deschizînd drumul de legătură între Valea-Prahoveĭ și Valea-Ialomițeĭ prin o admirabilă șosea de curînd construită și înzestrată cu poduri și diferite lucrări de artă; Valea-Largă a căruĭ confluență cu Prahova o are lîngă gara cu același nume. De aci urmează o mulțime de văĭcele ce se scurg din coastele de V. ale Prahoveĭ pînă la eșirea sa din zona dealurilor.

Afluenții din stînga ai Prahoveĭ mai principalii sunt: valea Azuga, care 'și are împreunarea sa cu Prahovița chiar în satul Azuga. Această vale este una din frumoasele văĭ ale basinuluĭ Prahoveĭ; pe dînsa se găsește o linie ferată de exploatare pînă la întîlnirea cu pîrîul Limbășelul, de unde urmează această vale pînă la confluența sa cu pîrîul Cașărieĭ; de aci linia urcă coama de N. a munteluĭ Clăbucetul-Azugeĭ, pentru a se scoborî iarăși în Valea-Azugeĭ. Apoi vine Valea-Feteĭ, a căreĭ confluență cu Prahova o are la S. de tunelul Bușteni; valea Zamura ce izvorește din muntele Zamura; Valea-Rea ce 'și dă întîlnire cu Prahova în același punct cu Peleșul și care vale servă ca cîmp de tragere pentru batalionul staționar în timpul vereĭ gardă de onoare M. S. Regeluĭ; Valea-Cîineluĭ, (Gaguluĭ); valea Bogdan, valea Oraților, valea Floreiul, la S. de Posada; Valea-Bătrioareĭ, la S. de satul Podul-Vîrtos; Valea-Comarniculuĭ, al căruĭ loc de întîlnire cu Prahova este la 750 m. la S. de gara Comarnicul; apoi urmează spre S. văile: Sarul, Bradul, Cîmpenița și Doftana, a căruĭ confluență cu Prahova o are la satul Bobolia. De aci Prahova ĭese cu totul din zona dealurilor și urmează cursul liniștit în zona șesurilor.

Natura orografică a văĭeĭ Prahova este măreață și mult avută. Aproape întreg masivul ce se ridică în partea muntoasă a văeĭ Prahova și al căruĭ nod orografic este vîrful Omul și vîrful Bucegi, nu prezintă de cît o ridicătură uriașă întreruptă adesea de niște trepte colosale, ale căror pereți cad brusc formînd prăbușiri colosale cu desăvîrșire impracticabilĭ.

Asupra acestuĭ masiv, adesea întîlnim platouri mai mult sau mai puțin marĭ, carĭ și ele la rîndul lor se termină prin pereți stîncoși, cum de exemplu sunt aceĭ ai munților Furnica, Piatra-Arsă, Jepi-Marĭ, Jepi-Micĭ, Costila și Caraimanul, a căror frunte 'și o înclină spre E. în valea Prahoveĭ.

Natura construcțiuneĭ acestuĭ masiv, nu este aceeași în toate părțile, căcĭ straturile din care se compune de și în general sunt călcăroase, ele însă se prezintă sub colorĭ diferite: albe, galbene, verzuĭ, cenușiĭ, etc. Așa, înălțimile din stînga Prahoveĭ și carĭ sunt formate din munțiĭ: Clăbucetul-Tauruluĭ, Clăbucetul-Azugeĭ, Zamura, Baiul, Răsoarele și Doamnele, se prezint sub un aspect cu totul contrarie înălțimilor din dreapta rîuluĭ.

Toțĭ aceștĭ munțĭ compun aproape una și aceeași coamă, a căreĭ spinare descoperită, nu prezintă prăbușirĭ nicĭ stîncĭ eșite; însă pe fundul văilor ce 'ĭ traversează se văd rîpĭ adîncĭ și aĭ căror pereți în general sunt fugitivĭ, adică de o constituție slabă. Spinarea lor lată este acoperită cu locurĭ de pășune, iar poalele lor, acoperite cu păduri ce coboară pînă în valea Prahoveĭ.

De la Comarnic, spre S., dealurile ce formează ambele părțĭ ale văieĭ Prahova sunt descoperite și în general de o construcție slabă, formate din teren nisipos și cu pietriș, pierzîndu-și succesiv această a lor natură pe măsură ce înaintează spre zona șesurilor, unde terenul devine bun pentru agricultură.

Geologia acestei văi este pe cît de variată pe atît de interesantă. In adevăr aci avem a face aproape cu toate formațiunile geologice ce încep cu Jurasicul și să termină cu Pleistocenul (Quaternarul).

Dintre toate aceste formațiuni Cretacicul inferior *(Baremianul)*, reprezintat prin gresii și marne întrebuințate la fabricarea cimentului, ocupă întinderea cea mai mare. El se întinde în adevăr de la Predeal și până la Comarnic și e așezat pe calcarele albe ale *Jurasicului superior (Titonicul și Beriasul)*, ca la Poiana-Țapului, Sinaia, etc. La Comarnic el suportă puternicele depozite de nisipuri și conglomerate *cenomane* (Cretacicul superior), cari se prelungesc spre N. până la frontieră și formează culmile impozantului masiv al Munților Bucegi.

Pe depozitele cenomane se reazămă la rîndul lor marnele roșii și albe ale *Senonianului*. Ele cedează însă în curînd locul lor depozitelor terțiare, începînd cu *Eocenul* (Gura-Beliei) ce supoartă terenurile petrolifere ale *Helvețianului* (Breaza, Cîmpina) și terminîndu-se cu nisipurile și gresiile *sarmatice* (Poiana) și *pontice* foarte fosilifere. Puțin mai jos de Cîmpina, Pontianul este acoperit de depozitele ce aparțin *Pleistocenului*, formațiune care ocupă întreaga cîmpie a Romîniei.

Avuțiile miniere sunt variate și abondente, ceea ce face ca valea Prahovei să fie una dintre cele mai avute văi ale Romîniei. Așa:

Păcura, cu abondente surse aproape artesiane, se extrage în tot cursul văiei de la Comarnic până aproape de Ploești. Această vale reprezintă azi aproape $^4/_5$ din producția petrolului din Țară, întru cît se consideră și Băicoiul și Țintea ca aparținîndu-i.

Bogăția ce ea a adus în Țară prin exportul petrolului în care abundă, este considerabilă, dar ea n'a fost posibilă de cît grație liniei de drum de fier, care s'așterne d'a lungul acestei văi. Ast-fel că dacă Cîmpina reprezintă azi hambarul Țării-Romînești în petrol, e foarte probabil că în viitor alte linii pe alte văi ne vor da alte localități de importanță Cîmpinei.

Astăzi exploatarea acestui petrol se face nu numai individual de către proprietarii romîni, ci și de către societăți constituite cu capitaluri mari.

Actualmente ca societăți de exploatare sunt:

1. Societ. «Steaua Romînă»,
2. Societatea «Olandeză-Romînă»,
3. Societatea «Nederlandeză-Romînă»,
4. Societatea «Amsterdam»,
5. Societatea «Telega Oil Co.» (fost Pecici & Blachowski),
6. Societatea de petrol de Prahova (J. Tak).

In origină, cu mijloacele ordinare de exploatare, extragerea păcurei nu înainta de ordinar sub sol mai mult ca la 200 m. adîncime; arare-ori această exploatare se adîncea până la 450 m.; astăzi cu perforație electrică s'a mers cu sonda până la 800 m. și ast-fel s'a dobîndit surse foarte abondente, aproape artesiane.

Extracția anuală a fost pe anul 1899/900, de 15540 vagoane, pe 1900/901, de 16480 vagoane.

Sarea asemenea abundă în valea Prahovei și se găsește la Slănic la 10 m. adîncime și la Doftana la 20 m. Ambele aceste localități sunt legate cu calea ferată Ploești-Predeal prin căi ferate deosebite: cea d'întîiu prin ramura Buda-Slănic, lungă de 34 kil. și cea de a doua prin ramura Cîmpina-Doftana, de 6 kil. lungime.

Extracția anuală în aceste două saline în cei din urmă 6 ani a dat:

Slănicul,	1895—96	kilgr.	40.667.956
	1896—97	»	48.703.718
	1897—98	»	51.276.178
	1898—99	»	43.649.134
	1899—900	»	43.830.794
	1900—901	»	43.570.705
Doftana,	1895—96	»	24.572.564
	1896—97	»	25.244.915
	1897—98	»	27.634.625
	1898—99	»	28.779.933
	1899—900	»	28.399.338
	1900—901	»	26.510.562

Această din urmă salina a fost declasată la 1 Aprilie 1901, din cauză că masivul unde s'a deschis salina este amestecat cu nisip, ceea ce ocazionează adeseori infiltrațiuni de apă; și mai cu seamă din cauză că atît pentru consumația internă cît și pentru export, trebuințele nu întrec cu mult 100000 tone pe an, ceea ce se poate extrage foarte ușor numai din cele-l'alte saline existînde în Țară. Slănicul fiind proprietate a Eforiei Spitalelor, Statul care are monopolul exploatării sării, plătește acestei instituțiuni de bine-facerî 1851 lei anual pentru sarea ce exploatează.

Piatră, granit și de var (var negru și ciment) se găsește în mari cantități și aproape în tot lungul Prahovei, în regiunea de dealuri și de munte; numeroase fabrice de var și cariere de piatră și nisip, funcționează mai cu seamă la Comarnic, Sinaia, Azuga și Predeal.

Actualmente, fabrici de var și ciment sunt următoarele:

La Comarnic, fab. Basilio Aldasaro și Ernest Manoël.

La Sinaia, fab. E. Costinescu.

La Azuga, fab. E. Elhet & Co. și Ștefan Blebea.

La Breaza, fab. Davidescu.

Inainte vreme, rudarĭ extrăgeaŭ din apa Prahoveĭ mult aur fărîmaț, precum și chihlibar; acum Prahova dă numaĭ renumitul pește, păstrăvul.

Izvoare de ape minerale, iod, sare, pucioasă, etc. se găsesc în marĭ cantităț în tot lungul regiuneĭ de munte și dealurĭ; iar pe acolo unde ele sunt cunoscute și analizate, ca la Predeal, Cîmpina și Slănic, fac din aceste localităț, staţ̦iunĭ cunoscute nu numaĭ prin excelenta climă locală, ci și prin bunătatea apelor minerale unde sute de suferinzĭ își găsesc tămăduirea lor în timpul vereĭ. Cea maĭ mare parte însă din aceste surse minerale staŭ ascunse și condamnate chiar a nu fi vizitate de nimenĭ, din cauza terenuluĭ inaccesibil.

Fertilitatea agricolă a văieĭ Prahoveĭ încă este foarte avută; în partea șeasă se cultivă aproape toate produsele agricole ale Țăreĭ; în regiunea muntoasă însă, numaĭ porumbul. Pădurĭ seculare, cu tot soiul de lemn — brazĭ, fag, plopĭ, frasinĭ — acoperă maĭ cu seamă regiunea de dealurĭ și de munte; iar la poale și în regiunea de șes se găsesc livezĭ întinse de copacĭ fructifierĭ: prunĭ, merĭ, perĭ, cireșĭ.

Afară de aceste produse, valea Prahoveĭ este avută în întinse pășunĭ, ceea ce înlesnește mult creșterea numeroaselor animale și stabilirea pe aci a numeroase turme de oĭ și cirezĭ de vacĭ, cărora se datorează renumitele brînzeturĭ de tot soiul de la Azuga și Sinaia.

Fabrice. — In afară de fabricele de var citate, pe valea Prahoveĭ, în regiunea de munte și de dealurĭ, se găsesc încă maĭ multe joagăre pentru lemne de construcţ̦iĭ la Sinaia și Doftana; fabrica de hîrtie C. și S. Schiel la Bușteni; de cue și sîrmă, la Sinaia, a d-luĭ Emil Costinescu; la Azuga, fabricĭ: de sticlărie, Societatea romînă de mobile, fraţ̦iĭ Hornung & Co.; de conserve, E. Waller & Co.; de postav, Rhein, Scheeser & Co.; și o fabrică de bere. Rafinăriĭ de petrol sunt la Cîmpina și renumite poverne pentru țuică în partea despre Cîmpina-Băicoiŭ.

Populaţ̦ia. — Existența numeroaselor fabrice presărate aproape în tot lungul Prahoveĭ, precum și a frumoaselor localităț climatologice, ca: Cîmpina, Comarnic, Sinaia, Bușteni, Azuga și Predeal, unde vara atrage o numeroasă populaţ̦iune din toate unghiurile Țărĭ, crează un mijloc sigur de existență a locuitorilor băstinașĭ aĭ văieĭ Prahova, carĭ, angajaţ̦ĭ cu lucrul la fabrice și la populaţ̦ia flotantă, își procură zilnic 2, 3, 4 și 5 leĭ. Afară de aceștia, pe valea Prahova, sunt și mulţ̦ĭ străinĭ carĭ se îndeletnicesc la exploatarea avuţ̦iilor pămînteștĭ și la fabricele manufacturiale.

Avuţ̦ia soluluĭ, pitorescul regiuneĭ, precum și plăcuta climă locală, face ca valea Prahoveĭ să fie una din cele maĭ populate văĭ; de la deschiderea caleĭ ferate, fiind dotată în tot lungul eĭ de clădirĭ frumoase, maĭ cu seamă în regiunea de dealurĭ și de munte, se aseamănă cu cele maĭ plăcute regiunĭ ale Elveţ̦ieĭ și Tirolului.

Situaţ̦ia politică. — Valea Prahoveĭ, în afară de partea de jos, unde rîul Prahova formează limită între județele Prahova, Ilfov și Ialomița, e cuprinsă în întregul săŭ în jud. Prahova și constitue în sine un șir de comune întocmite administrativ în două plaiurĭ: plaiul Peleșul și plaiul Prahova.

Prahova, *plaiŭ*, în jud. Prahova. Se mărginește la E. cu plaiul Vărbilăul, de care se desparte printr'o linie oblică spre stînga, care trece pe la E. de comunele Telega și Bordeni; la S., cu pl. Filipești, de care se desparte printr'o linie orizontală, dusă din plaiul Vărbilăul pănă în județul Dîmbovița și care trece pe la S. de comunele Valea-Lungă și Bănești; la N.-V., cu jud. Dîmbovița și pl. Peleșul.

Se compune din Cîmpina, comună urbană și 13 comune rurale: Bănești, Bordeni, Breaza-d.-j, Breaza-d.-s., Brebul Cornul, Poiana, Prahovița-d.-j., Prahovița-d.-s., Scorțeni, Șotrile, Telega și Valea-Lungă.

Reședința sub-prefectureĭ e în com. Cîmpina.

Cele maĭ populate comune din plaiul Prahova sunt: Telega, Brebul, Breaza-d.-s. și Breaza-d.-j., apoĭ vin: Scorțeni, Prahovița-d.-s. și Bordeni. In destul de populate sunt și cele-l'alte comune din plaiŭ.

Terenul plaiuluĭ, care este foarte muntos, prieste prunuluĭ, măruluĭ și păruluĭ. Fîneață este în abundență, ceea ce face ca în acest plaiŭ să se nutrească vara numeroase turme de oĭ și vacĭ și să se producă brînzeturĭ bune.

Plaiul Prahova e în mare parte acoperit cu pădurĭ seculare.

Locuitoriĭ se ocupă cu negoțul de lemnărie. Eĭ sunt bunĭ meșteșugarĭ; fac pătur̆ĭ, saricĭ, hîrdae, doniț̆ĭ, roabe, șindrilă, porumbare, etc. Parte din eĭ se ocupă cu scoaterea pietreĭ cubice din preajma Comarniculuĭ, pe care o cară la Bucureștĭ, iar parte se ocupă cu fabricarea varuluĭ negru.

Se cultivă 112½ hect. vie.

E udat de rîurile Prahova, Prahovița și Doftana.

Se împarte în 18 parohiĭ, avînd şi 6 filiale:

1. *Parohia Scorţeni,* cu biserica parohială Cuvioasa Paraschiva, compusă din cătunul Mislea, avînd ca filială biserica Sf. Gheorghe.

2. *Parohia Brebul-Mănăstireĭ* (com. Brebul), cu biserica parohială S-ţiĭ Voevozĭ, compusă din căt. Brebul-Megieşti şi Podul-Cheeĭ.

3. *Parohia Petriceaua* (com. Brebul), cu biserica parohială Sf. Treime.

4. *Parohia Breaza-de-jos,* cu biserica parohială Sf. Gheorghe.

5. *Parohia Podul-Vaduluĭ* (com. Breaza-d.-j.), cu biserica parohială Sf. Ioan Botezătorul, compusă din cătunul Valea-Lungă.

6. *Parohia Breaza-de-sus,* cu biserica parohială Schimbarea-la-Faţă, compusă din căt. Gura-Belieĭ şi Podul-Cerbuluĭ (Comarnicul).

7. *Parohia Nistoreşti* (com. Breaza-d.-s.), cu biserica parohială Sf. Nicolae, compusă din căt. Valea-Tîrseĭ (Breaza-d.-j.) şi Frăsinetul (Cornurile).

8. *Parohia Cornul-de-jos* (com. Cornurile), cu biserica parohială Cuvioasa Paraschiva, compusă din căt. Cornul-d.-s. şi Cîmpiniţa, avînd ca filială biserica Înălţarea-Domnuluĭ.

9. *Parohia Prahoviţa-de-jos,* cu biserica parohială Sf. Nicolae, compusă din căt. Drăgăneasa, Piatra şi Piatra-d.-s. (Poiana).

10. *Parohia Poiana,* cu biserica parohială Adormirea, compusă din cătunele Vrăjitoarea, Bobolia şi Slobozia, avînd ca filială biserica Sf. Voevozĭ.

11. *Parohia Prahoviţa-d.-s.,* cu biserica parohială Adormirea, compusă din căt. Mînzăul, Ţaporiştea, Moiseni, Valea-Beneĭ, Sultanul, Schiopota, Secăturile şi Fricoasa (Breaza-d.-j.).

12. *Parohia Telega,* cu biserica parohială Sf. Voevozĭ.

13. *Parohia Telega,* cu biserica parohială Sf. Nicolae, avînd ca filială biserica Buna-Vestire.

14. *Parohia Buştenari* (com. Telega), cu biserica parohială Sf. Ştefan, compusă din căt. Milicești, avînd ca filială Sf. Voevozĭ.

15. *Parohia Valea-Lungă,* cu biserica parohială Sf. Nicolae, compusă din căt. Gheboasa, Valea-luĭ-Dan, Bocești şi Vişinești.

16. *Parohia Băneşti,* cu biserica parohială Adormirea, compusă din căt. Urleta, avînd ca filială Sf. Voevozĭ.

17. *Parohia Şotrile,* cu biserica parohială Sf. Nicolae.

18. *Parohia Lunca-Mare* (com. Şotrile), cu biserica parohială Sf. Pantelimon.

Prahova, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Prahova, pl. Cîmpul-Tîrgşorul, căt. Tinosul, pe linia Bucureşti-Ploeşti, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Crivina (5,0 kil.) şi Brazi (6,6 kil.). Înălţimea deasupra nivelului Mării e de 111m.41. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 77809 leĭ, 60 banĭ.

Prahova, *pichet de graniţă,* pe marginea Dunăreĭ, jud. Mehedinţi.

Prahoviţa, *com. rur., sat, moşie,* etc. Vezĭ Proviţa.

Prahoviţa, *pîrîiaş.* Vezĭ pîrîiaşul Predeal şi rîul Prahova.

Prahuda, *cătun,* în jud. Putna, com. Paltinul, pl. Vrancea, situat pe vale, de ambele părţi ale pîrîuluĭ Zăbala, lîngă vărsarea pîrîuluĭ Ţîndura în Zăbala.

Are o populaţie de 201 suflete şi 67 case; şi o biserică filială, cu hramul Adormirea.

Praja, *com. rur.,* şi *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, spre V. de Bîrlad, pe pîrîul Pereschivul. Are 445 locuitorĭ şi 126 case. Satul formează comună cu cătunele Fătăciuni şi Fundătura.

Are o populaţiune de 874 locuitorĭ şi 237 case; 2 bisericĭ, 1 şcoală mixtă.

Teritoriul comuneĭ este foarte deluros. Are 70,50 hect. vie, din care 8 hect. nelucrătoare.

Se lucrează puţin rotăria, dogăria şi butnăria.

Comerciul se face de 5 persoane.

Prajila, *sat,* făcînd parte din com. rur. Govora, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. Are o populaţie de 226 locuitorĭ. E situat la 4 kil. de căt. Gurişoara, unde e şcoala.

Pralea, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Căiuţul, situat pe un podiş al munteluĭ cu acelaşĭ nume, pe dreapta pîrîuluĭ Căiuţul-Mare şi la limita spre jud. Putna. Se află la 12 kil. de satul Căiuţul.

Are o populaţie de 246 suflete; o biserică, clădită de pe timpul luĭ Ştefan-cel-Mare, de egumenul Dosofteiŭ, care făcuse aci schit de călugărĭ; o biserică catolică clădită de locuitorĭ; 1 cîrciumă.

Vite sunt: 14 caĭ, 172 vite marĭ cornute şi 40 porcĭ.

Pralea, *pădure,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Căiuţul, proprietatea moştenitorilor luĭ Rădu-

canu-Rosetti. E populată de brazĭ și fagĭ. Are o întindere de 4000 hect. și este supusă regimuluĭ silvic.

Pralea, *pîrîŭ*, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Căiuțul, care curge pe teritoriul cătunuluĭ cu acelașĭ nume; își are obîrșia în muntele cu acelașĭ nume și se varsă pe dreapta Căiuțuluĭ-Mare.

Praporul, *moșie* și *pădure*, spre S.-E. de com. Amărăști-d.-j., pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați. Se învecinește la V. cu domeniul Sadova (Dolj).

Pravățul, *tîrlă*, jud. Brăila, pendinte de com. Gropeni, pe malul privaluluĭ cu acelașĭ nume.

Pravățul, *pisc*, jud. Muscel, cu o frumoasă vedere asupra Rucăruluĭ. (Vezĭ Țefeloaga, masiv.) Impreună cu munțiĭ Draxinul, Măra, Țefeloaga, Preajma, Muntișorul, Căpitanul, Altămușul și Mateiașul, formează linia de despărțire între rîul Dîmbovița și rîul Argeșelul.

Se află la 890,9 m. d'asupra Mării-Negre.

Pravățul, *iezer*, jud. Brăila, situat în partea de S.-V. a ostrovuluĭ Franța; se unește la S.-V. cu Armeneasa, privál, și la N.-E. cu iezerul Lungulețul.

Pravățul, *pădure*, jud. Muscel, pl. Dîmbovița, supusă regimuluĭ silvic, proprietate a moșnenilor Nămăeștĭ, pendinte de com. Nămăești și în întindere de 150 hect.

Pravățul, *pădure*, jud. Muscel, pl. Dîmbovița, supusă regimuluĭ silvic, proprietate a moșnenilor Dragosloveni, pendinte de com. Dragoslavele și în întindere de 150 hect.

Pravila, *deal*, jud. Bacău, pl. Tazlău-d.-j., situat la S. com. Berești, acoperit maĭ înainte cu codru mare. Azĭ numaĭ în vîrf se află o pădurice și vre-o 20 gropĭ în care se zice că se ascundeaŭ locuitoriĭ de frica Tătarilor.

Pravila. (Vezĭ Brătești, munte, jud. Bacău).

Pravila, *moșie*, jud. Bacău, pl. Munteluĭ, com. Comănești, făcînd trup cu moșia Comăneștilor.

Praxia, *sat*, pe moșia Dumbrăvița, jud. Suceava, com. Fîntîna-Mare. Are o populațiune de 102 suflete și 27 case.

Vatra satuluĭ ocupă 6 fălcĭ.

Biserica din Dumbrăvița și școala din Fîntîna-Mare servesc și acestuĭ sat.

Praxia, *pîrîŭ*, izvorește de la N.-Estul com. Fumureni, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, și se varsă în rîul Mamul, tot în cercul com. Fumureni.

Prădăiașul, *sat*, făcînd parte din com. Hurueștĭ, pl. Berheciŭ, jud. Tecuciŭ, situat pe coasta de V. a dealuluĭ, cu acelaș nume în partea de S. a comuneĭ.

Are o populație de 35 fam., saŭ 186 sufl., locuind în 27 case.

Prăjanca, *altă numire a rîuluĭ* Slănicul, maĭ ales prin com. Vărbilăul, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova.

Prăjani, *numire dată părțiĭ de S. a com.* Slănicul, pl. Vărbilăul, jud. Prahova.

Prăjanul, *pîrîŭ*, ce curge pe teritoriul satuluĭ Chișcăreni, com. Șipotele, pl. Bahluiul, jud. Iași, și se varsă în pîrîul Miletinul.

Prăjăști, *com. rur.*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., situată pe malul stîng al Siretuluĭ. Se compune din 3 cătune: Prăjăști-Moldoveni, Prăjăști-Ungurĭ, reședința, și satul noŭ, Traian.

In partea de S. a comuneĭ se afla un sat cu biserică, azĭ silișteă. Pe malul Siretuluĭ s'a găsit un mormînt de uriașĭ și chiar parte dintr'un schelet ce era de o mărime extraordinară. In partea de E., se văd iarășĭ urmele unuĭ sat și ale uneĭ bisericĭ. Pe acolo curge un mic pîrîiaș, numit Pîrîul-Bisericeĭ. (Chestionarul Arheologic din 1873 al Academieĭ Romîne).

Pe teritoriul comuneĭ se află o movilă de pămînt, artificială, și avînd o înălțime de vr'o 25 m., cu o suprafață de aproape 4 fălcĭ.

Se mărginește la E. cu com. Bogdănești; la S., cu com. Buhociul, de care se desparte prin pîrîul Valea-Mare; la V., cu com. Săcueni și la N., cu com. Călinești, din jud. Roman.

Teritoriul comuneĭ este udat afară de rîul Siretul, de pîrîul Bogdănești, care se varsă pe partea stîngă a Siretuluĭ.

Are o populație de 392 familiĭ, saŭ 1747 suflete, locuind în 524 case; o școală mixtă în satul Prăjăști-Ungurĭ, frecuent. de 42 copiĭ (1900—901); 2 bisericĭ: una ortodoxă în satul Prăjești-Moldoveni și cea-l'altă catolică în satul Prăjești-Ungureni, cu cîte un preot. Sunt 524 case dese și 7 cîrciumĭ.

In 1879, s'aŭ împroprietărit 112 însurățeĭ, cu 273 fălcĭ pămînt.

Teritoriul comuneĭ este de 6000 hect. Proprietatea mare

o are statul, cu o moșie în întindere aproximativ de 180 hect., dînd un venit anual de 13000 leĭ. Pădurea Statuluĭ, numită Prăjăști, are o suprafață de 2371 hect.

Viile ocupă o suprafață de 38.56 hect.

Vite: 106 caĭ, 941 vite marĭ cornute, 696 porcĭ, 5 capre și 1038 oĭ.

Budg. com. în 1892—93 era la venitурĭ de leĭ 6304, banĭ 66 și la cheltueliĭ, de leĭ 2442, banĭ 98.

O cale comunală, ce vine de la Bogdănești, străbate comuna și dă în calea județeană ce merge la Bacău.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1421.42 hect.

Distanțele: la Bacău, capitala districtuluĭ, 14 kil.; la com. Săcueni, reședința plășeĭ, 12 kil.; la com. Buhociul, 12 kil.; la com. Bogdănești, 3 kil.; la com. Schineni, 5 kil.

Prăjăști, *sat,* jud. Bacău, pl. Munteluĭ, com. Măgirești, situat la V. de Stănești și pe dealul cu acelașĭ nume, la 2 kil. 100 m. de satul Măgirești (școală).

Are o populație de 395 suflete; o biserică, clădită de locuitorĭ și o cîrciumă.

Vite: 14 caĭ, 189 vite marĭ cornute și 99 porcĭ.

Prăjăști, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Bîrjoveni, spre V. de satul Bîrjoveni și la 1 kil. de el. Este așezat pe deal, la extremitatea de V. a județuluĭ.

Are o populație de 201 locuitorĭ; o biserică de vălătucĭ.

Este legat cu orașul Roman prin șosea.

Prăjăști, *moșie* a statuluĭ, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., com. Prăjăști, în întindere de 180 hect., cu venit anual de 13000 leĭ.

Prăjăști, *trup de moșie,* pe lîngă moșia Bîrgăoani, jud. Neamțu.

Ion Neculcea († 1743), în Domnia a treia a luĭ Duca, Domnul Moldoveĭ (1679—1684), zice: «După aceea mers'aŭ în plimbare la un sat al luĭ, ce este în ținutul Neamțuluĭ, anume Prăjești, avînd și curțĭ acolo, cu toată casa luĭ, și cu toata boerimea și curtea luĭ; și aŭ zăbovit acolo vre-o două, treĭ săptămînĭ, umblînd pe la vînaturĭ, și pre la alte sate ale luĭ. Chematu-l'aŭ în cinste și un boer cu numele Constantin, Postelnicul Ciobanul la un sat al luĭ anume Săliște, de l'aŭ cinstit două zile, și așa iarășĭ s'a întors la Iași la scaun».

Urme despre un asemenea sat nu sunt, dar localitățĭ cu numele de Prăjești se găsesc: 1. în jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s.; 2. tot în acel județ, pl. Tazlăul-d.-s., 3. în jud. Roman, com. Bîrjoveni, pl. Siretul-d.-j.

Prăjăști, *pădure,* jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., care se întinde pe limita comunelor Buhociul și Prăjăști, populată cu arborĭ foioșĭ (stejarĭ, fagĭ, carpenĭ, etc.). E proprietatea statuluĭ și are o întindere de 2371 hect., care aparținea bisericilor Precista și Răducanu din Tîrgul-Ocna.

Prăjăști - Moldoveni, *sat,* jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., comuna Prăjăști, situat alăturĭ de Prăjăști-Unguri.

Are o populație de 376 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, deservită de un preot și un dascăl, făcută în 1847 de Dumitriu și reparată de Iordache Miclescu.

Vite: 19 caĭ, 116 vite marĭ cornute și 33 porcĭ.

Prăjăști-Unguri saŭ **Catolicĭ,** *sat,* jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., și reședința com. Prăjăști, situat în Valea-Siretuluĭ.

Are o populație de 1200 suflete; 1 biserică catolică, deservită de 1 preot și făcută de locuitorĭ; 1 școală mixtă și 3 cîrciumĭ.

Vite: 87 caĭ, 825 vite marĭ cornute, 663 porcĭ și 5 capre.

Prăjeni, *sat,* jud. Botoșani, com. Lătăi, pe coasta dealuluĭ Nelipești, în stînga Miletinuluĭ, pe moșia Lătăi. Are o suprafață de 1936 hect. și o populație de 90 familiĭ, saŭ 360 suflete; 1 biserică, deservită de preotul bisericeĭ din Lătăi.

Se zice că satul Prăjeni ar fi întemeiat de Mitropolitul Moldoveĭ, Veniamin Costachi, a căreia proprietate era moșia Prăjeni.

Vite: 940 boĭ și vacĭ, 32 caĭ, 2630 oĭ, 116 porcĭ. Loc. posedă 147 stupĭ cu albine.

Prăjești, *sat, moșie,* etc. Vezĭ Prăjăști.

Prăjoia saŭ **Prejoaia,** *pîrîŭ,* jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., comuna Buda, care curge de la V. spre E., udă satul Șipotele și se scurge pe dreapta Gîrleĭ-Morilor.

Prăstești, *sat,* pe moșia cu acelașĭ nume, jud. Dorohoiŭ, com. Brăești, pl. Coșula.

Are o populație de 127 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae.

Proprietatea moșieĭ e a d-luĭ Iancu T. Gherghel.

Sătenii împroprietăriți aŭ 78 hect. 5 ariĭ pămînt, iar proprietarul, 93 hect., 9 ariĭ cîmp și 107 hect., 4 ariĭ pădure. Se maĭ află pe moșie o livadă și 3 pogoane vie.

Pîrîul ce trece pe moşie se numeşte Costăşul.

Hotarele sunt cu Dolina şi Brăeşti.

De însemnat aicĭ sunt localităţile: Temeliele şi Rădicătura-Mare.

Prăvăţeşti, *vechie numire a cătunuluĭ* Tega, jud. Buzăŭ, com. Ruşiavăţul.

Preajba, *com. rur.,* jud. Dolj, pl. Ocolul, la 7 kil. de oraşul Craiova, situată pe şesurile Preajba şi Cîrcea.

Se mărgineşte la E. cu com. Coşoveni-d.-s.; la V., cu com. Balta-Verde şi o parte din oraşul Craiova; la S., cu com. Malul-Mare şi o parte din Livezile şi la N., cu com. Pieleşti.

Limita linieĭ de N. începe din răscrucirea ce o face la o depărtare de 200 m. spre E., de bariera Crucea-de-Piatră a oraşuluĭ Craiova.

Limita linieĭ de S. începe din colţul S.-V. al teritoriuluĭ comuneĭ Balta-Verde.

Limita linieĭ de E. începe din punctul numit Cotofirul.

De la limita linieĭ de E. şi pănă la V. de satul Cîrcea, terenul comuneĭ este cu totul plan.

Smîrcurĭ se găsesc pe valea Pîrîul-Cîrcea.

Este udată de pîrîul Cîrcea, care ia naştere din cişmelele şi izvoarele ce se găsesc pe valea Sfenea, Valea-Călugăruluĭ. Cîrcea curge pe valea Buduroaele, spre satul Preajba şi trece în teritoriul com. Balta-Verde, vărsîndu-se în Pîrîul-Morilor de la Făcăi. Pîrîul Cîrcea are direcţiunea de la E. la V. Vadurĭ are maĭ pretutindenĭ şi un pod, la hanurile din valea Pîrîul-Cîrcea.

In anul 1873, com. Preajba se compunea din treĭ cătune: Cîrcea, Prisca şi Preajba. Intre aniĭ 1874—76 a avut reşedinţa în Coşoveni-d.-s. Azĭ se compune din două cătune: Preajba-Lungă, rîul Jiŭ ce-l udă în partea de V. la S.-V. şi Cîrcea, situat pe Pîrîul-Cîrcea; aceste două cătune sunt despărţite prin Valea-Vărzărilor.

Are o populaţie de 2024 locuitorĭ; 2 biserică, una în cătunul Cîrcea, făcută din zid, cu hramul Sf. Nicolae, fondată de Dumitrache Kintescu şi Preotu Şerban Kintescu şi reparată la anul 1874, de preotul Ion Zamfirescu şi locuitoriĭ satuluĭ, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; cea-l'altă, în cătunul Preajba, cu hramul Sf. Ştefan şi Sf. Gheorghe, făcută tot de zid, la anul 1778, de jupîn Hagi Stan Jianu Vel Paharnic, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

In tinda bisericeĭ din Preajba se află următoarea inscripţie:

Această sfîntă biserică a fost zidită din temelie, înfrumuseţată cu toată podoaba, după cum se vede, cu toată cheltuiala şi osteneala D-luĭ Jupîn Hagi Stan Jianu, Vel Paharnic, în zilele prea Înălţatuluĭ şi Luminatuluĭ Domn Alexandru Ioan Ipsilante Voevod, cu blagoslovenia P. S. S. Părinteluĭ Chiriac Chesarie, Episcopul Rîmniculuĭ, la anul de la Christos, 1778, luna Noembrie 25.

Sunt 2 şcoale mixte, care aŭ fost frecuentate în 1899—900 de 127 copiĭ, şi 10 circiumĭ.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţĭ în Cîrcea 75 locuitorĭ şi în Preajba, 93.

Suprafaţa comuneĭ este de 7330 pogoane, din care: 5984 pămînt arabil, 30 pog. fineaţă, 90 pog. izlaz, 216 teren sterp, 60 vărzărie şi 950 viĭ.

Viile, în întindere de 950 pogoane, aparţin proprietarilor Rusănescu, Dăbuleanu şi Guran, locuitorilor din Cîrcea, Preajba şi Pieleşti, orăşenilor Craioveni şi locuitorilor din Popînzăleşti, din jud. Romanaţi.

Meseriaşĭ sunt: 5 rotarĭ, 6 dulgherĭ, 1 dogar şi 3 fierarĭ, în Cîrcea şi 1 rotar, 1 dogar, 2 dulgherĭ şi 1 fierar, în Preajba.

Prin com. Preajba trece: calea ferată Craiova-Bucureşti, care pornind din marginea de N. a oraşuluĭ Craiova intră în comună pe la Valea-Croitoruluĭ şi ajunge în dreptul satuluĭ Cîrcea la 1 kil. şi 100 m. de staţia Cîrcea, face o curbă spre N.-V. şi trece în com. Pieleşti; calea judeţeană Craiova-Caracal, lungă în Preajba de 9 kil., care merge de la V. la E. prin S. satuluĭ Cîrcea; calea judeţeană Craiova-Bechetul, lungă în comună de 8 kil., mergînd de la N. la S. prin V. cătunuluĭ Preajba. Din ambele cătune pornesc căĭ vecinale în toate direcţiunile.

Budgetul com. e la venituri de 3970,47 leĭ şi la cheltueli, de 3721,39 leĭ.

Preajba, *com. rur.,* jud. Vlaşca, pl. Glavaciocul, la extremitatea N.-N.-E. a judeţuluĭ, situată pe Valea-Glavacioculuĭ, compusă din cătunele: Bulaci, Hagieşti, Poeni, Preajba şi Vătaşi.

Are o populaţie de 1081 locuitorĭ; 2 biserică, una în cătunul Bulaci şi cea-l'altă în Preajba-Vătaşi, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 32 copiĭ; 6 circiumĭ. Este departe de Bucureşti de 66 kil., de Giurgiŭ, de 82 kil. şi de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ Glavaciocul-Neajlovul, de 28 kil.

Prin comună trece şoseaua judeţeană ce duce la Glavacioc.

Moşia Preajba, cu trupurile Bulaci şi Vişica, a d-luĭ Sc. Yarka, avînd pădure şi fînete întinse şi o întindere de 5350

de pog., aduce un venit aproximativ de 60000 lei anual. Este străbătută de rîurile Neajlovul, Glavaciocul și Drîmbovnicul.

Preajba, *cătun,* al com. cu același nume, jud. Vlașca, situat pe Valea-Glavacioculuĭ.

Preajba, *sat,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Preajba, reședința primărieĭ.

Are o populație de 750 suflete, locuind în 75 case; o biserică de zid, cu hramul Sf. Ștefan și Sf. Gheorghe, fondată în 1778, Noembrie 25, de jupîn Hagi Stan Jianu, Vel Paharnic, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală; 3 cîrciumĭ.

Preajba, *mahala,* în com. rur. Cleanovul, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Preajba, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Ocolul, jud. Preajba.

Preajba, *moșie* a statuluĭ, nelocuită, în jud. Romanați, lîngă com. Băbiciul, pl. Ocolul, cu o arendă de 14280 leĭ; are o pădure de 80 pog., fostă pendinte de mănăstirea Țigănești.

Preajba-de-Cîmp, *cătun,* com. Băbiciul, spre S., pl. Ocolul, jud. Romanați, lîngă Olt, la 18 kil. de Caracal. Vezĭ Băbiciul.

Preajba-de-Pădure, *com. rur.,* în jud. Romanați, pl. Ocolul. Se compune din satele: Preajba-de-Pădure saŭ Frăsinetul-de-Pădure (602 locuitorĭ), Coșoreni (Fulăi) cu Boanta și Atîrnați (200 locuitori), situate lîngă apa Tesluiul, în stînga, pe șoseaua Caracal-Viișoara, la 15 kil. spre N.-V. de Caracal și la S. de Dealul-Muiereĭ. Altitudinea terenuluĭ d'asupra nivelului Mării de 145 m.

Are o populație de 218 familiĭ, saŭ 802 suflete; o școală mixtă, frecuentată de 42 copiĭ (1899—900); o biserică (1783), cu hramul Nașterea Domnuluĭ Isus Hristos, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 742 vite marĭ, 1447 vite micĭ și 246 porcĭ.

Preajba-Mare, *cătun,* al com. Vădeni, pl. Ocolul, jud. Gorj, în partea de E. a cătunuluĭ de reședință.

Are o suprafață de 600 hect., din care 60 hect. arabile, 200 hect. fînețe, 100 hect. pădure, 231 hect. izlaz și 9 hect. vatra satuluĭ, cu o populație de 67 familiĭ, saŭ 242 suflete.

Locuitoriĭ sunt parte moșneni, parte împroprietăriți după legea rurală, ocupîndu-se maĭ în special cu păstoria. Eĭ posedă: 18 pluguri, 30 care cu boĭ, 2 căruțe cu caĭ, 400 vite marĭ cornute, 120 caĭ, 4298 oĭ, 102 rîmători, 89 capre, 15 asinĭ; 20 stupĭ cu albine.

Comunicația în cătun se face prin drumuri ordinare, care daŭ în șoseaua națională Filiași-Petroșani, și în șoseaua județeană T.-Jiŭ-Ciuperceni-Vîlcea.

In cătun se găsesc 4 puțurĭ și 3 fîntînĭ.

Preajba-Mică, *cătun,* al comuneĭ Petrești-de-Vărsăturĭ, jud. Gorj, la N. șoseleĭ județene T.-Jiŭ-Vîlcea și în apropiere de dînsa, situată pe loc șes.

Teritoriul luĭ are o întindere de 500 hect., din care 170 hect. arabile, 245 hect. fînețe, 80 hect. pădure și 5 hect. vatra satuluĭ, cu o populație de 38 familiĭ, saŭ 214 suflete.

Are 1 biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitoriĭ posedă: 6 pluguri, 12 care cu boĭ, 174 vite marĭ cornute, 9 caĭ, 435 oĭ și 46 rîmători.

Comunicația în cătun se face prin șoseaua județeană și națională din T.-Jiŭ și cu carĭ se găsesc în apropiere.

In cătun se găsesc 3 fîntînĭ cu apă.

Preajma, *munte,* jud. Mușcel, plaiul Dîmbovița, formînd linia de despărțire între rîurile Dîmbovița și Argeșelul, împreună cu munțiĭ Draxinul, Măra, Țefeleaga, Muntișorul, Căpitanul, Plăișorul, Pravățul, Altămușul și Mateiașul.

Preasna-Nouă, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Negoești, situată la E. de București, pe ambele malurĭ ale văeĭ Mostiștea, la 47 kil. de București. Stă în legătură cu com. Gurbănești prin o șosea vecinală.

Se compune din satele: Preasna-Nouă și Codreni, cu o populație de 1133 suflete, care locuesc în 233 case și 18 bordee.

Se întinde pe o suprafață de 5832 hect. Statul și d-na M. Blaremberg aŭ 5309 hect. și locuitoriĭ, 523 hect. Proprietariĭ cultivă 4409 hect. (335 sterpe, 375 izlaz, 190 pădure). Locuitoriĭ cultivă 477 hect. (40 izlaz, 6 vie).

Are 2 bisericĭ, în fie-care cătun cîte una; 1 școală mixtă, 1 mașină de treerat cu aburĭ, 3 heleșteie.

Vite: 603 caĭ și iepe, 193 boĭ, 245 vacĭ și viteĭ, 2 taurĭ, 13 bivolĭ, 49 bivolițe, 50 capre, 124 porcĭ și 2730 oĭ.

Locuitoriĭ posedă: 91 pluguri: 26 cu boĭ și 65 cu caĭ; 114 care și căruțe: 10 cu boĭ și 104 cu caĭ.

Comerciul se face de 5 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Locuitorii împroprietăriţĭ sunt 132; neîmproprietăriţĭ maĭ sunt 220.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2965 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2918 leĭ.

Preasna-Nouă, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat la E. de Bucureşti, pe ambele malurĭ ale văieĭ Mostiştea. In partea de N.-E. e înconjurat de dealurĭ frumoase.

Se întinde pe o suprafaţă de 4650 hect., cu o populaţie de 873 locuitorĭ.

D-na M. Blaremberg are 4270 hect. şi locuitorii, 380 hect. Proprietarul cultivă 3520 hect. (300 sterpe, 300 izlaz, 150 pădure). Locuitorii rezervă 25 hect. pentru izlaz.

Aci este reşedinţa primărieĭ.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 1 şcoală mixtă, frecuentată de 38 copiĭ (1899—900); 2 heleşteie şi 1 maşină de treerat.

Numărul vitelor marĭ e de 922 şi al celor micĭ, de 2904.

Comerciul se face de treĭ cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Preasna-Vechie (Ciofliceni), *sat*, făcînd parte din com. rur. Gurbăneşti-Coţofanca, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat la E. de Gurbăneşti, pe malul stîng al văieĭ Mostiştea. Spre N.-E., este înconjurat de dealurĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 3162 hect., cu o populaţie de 527 locuitorĭ.

Eforia Spitalelor Civile din Bucureşti are 3000 hect. şi locuitorii, 162 hect.

Eforia cultivă prin arendaşiĭ săĭ 1800 hect. (800 izlaz şi 400 pădure). Locuitorii cultivă 115 hect. (47 izlaz). Are 1 heleşteŭ.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 1080 şi al celor micĭ, de 2748.

Precistanul, *cătun*, în jud. Putna, com. Făurei, pl. Şuşiţa, situat pe şoseaua ce duce de la sat la Siret şi pe malul Putneĭ.

Are o populaţiune de 170 suflete, care locuesc în 62 case; 1 biserică filială, cu hramul Sf. Gheorghe.

Precistanul, *moşie* a statuluĭ, foastă pendinte de Mănăstirea Mera, situată pe teritoriul comuneĭ Făurei, pl. Susiţa, jud. Putna, şi arendată cu 4000 leĭ anual.

Precupoaele, *sat*, făcînd parte din com. rur. Orleşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, cu o populaţie de 979 locuitorĭ.

Predealul, *com. rur.*, plaiul Peleşul, aşezată în creasta Carpaţilor, la 45°20 latitudine nordică şi la 43°15 longitudine estică (meridianul german), şi mărginindu-se la N. cu Transilvania, la S. cu comuna urbană Sinaia, la E. cu comuna Teşila şi cu munţiĭ Doftaneĭ, şi la V. cu hotarul Ţăreĭ şi cu comuna Moroeni, din judeţul Dîmboviţa.

In timpurile vechĭ, com. Predealul s'a numit Podul-Neaguluĭ şi se întindea de la Predeal pănă la Posada, coprinzînd toate satele, care formează actualmente com. Predealul, apoĭ teritoriul comuneĭ Sinaia cu cătunul Izvorul, precum şi Posada şi Podul-Neaguluĭ.

Pe atuncĭ reşedinţa comuneĭ era la Buşteni.

La 1864, cătunele Posada şi Podul-Neaguluĭ s'aŭ alipit la Comarnic şi la 1874, cătunele Predealul, Azuga, Buşteni şi Poiana-Ţapuluĭ, s'aŭ deslipit de Sinaia, formînd com. Predealul, cu reşedinţa în cătunul Predeal, şi maĭ în urmă în Azuga, unde e şi azĭ.

Orografia. — Teritoriul comuneĭ Predealul este cu desăvîrşire muntos. La V. se întinde, de la Sinaia şi pănă dincolo de Bran, măreţul şir de munţĭ cunoscut sub numele colectiv de Bucegi, cu vîrful cel maĭ înalt, Omul.

Lipită cu Omul se află o culme de munţĭ, ceva maĭ mică, Morarul, d'asupra căreia este hotarul Ţăreĭ. După Morarul, urmează Coştila, apoĭ Caraimanul. In acelaşĭ rînd, maĭ departe, sunt Jepi-Marĭ şi Jepi-Micĭ, pe de o parte stîncoşĭ şi golaşĭ, pe cea-l'altă parte bogaţi în iarbă de păşune, şi maĭ în urmă vine Pĭatra-Arsă, cu renumita eĭ peşteră.

La N., sunt munţiĭ Predealuluĭ, Pĭetricica-de-Ţară, pe unde trece hotarul Ţăreĭ, şi Susaiul, bogaţĭ în păşunĭ, livezĭ şi pădurĭ.

La E., sunt munţiĭ: Faţa-Găvaneĭ, Reteveiul, Lacul-Roşu, Turcul, Cazacul, Neamţul, Unghia-Mare şi Unghia-Mică.

In partea de V., întîlnim munţiĭ: Cumpătul, iar prin mijlocul comuneĭ, munţiĭ: Răşnoava, Clăbucetul-Tauruluĭ, al-Baiuluĭ, al-Azugeĭ, Sorica, Dutca, Dihamul şi Zamura, toţĭ renumiţĭ pentru pădurile de fag, pentru nenumăratele stîne de oĭ şi pentru bogatele lor păşunĭ şi locurĭ de fînete.

Hidrografia. — Din munţiĭ menţionaţĭ maĭ sus, izvoresc o mulţime nenumărată de pîrĭiaşe, cu apă cristalină, ce se pĭerd sub straturĭ înverzite saŭ sub troienĭ de zăpadă şi ies iarăşĭ

la iveală, mai mari, formînd în cursul lor zburdalnic și repede, pîrîie, vălcele și văi, dintre carî unele nu puțin însemnate.

In apropiere de gara Predeal, la 5—6 metri departe de frontieră, izvorește un mic pîrîiaș, abia băgat în seamă, numit Predealul, care primește în sine frumoasa vale a Joiței, Valea-lui-Arsenie și Valea-Teasculuĭ.

In dreapta mănăstireĭ cu acelașĭ nume, Predealul, împreunîndu-se cu Valea-Rîșnoaveĭ, își pierde numele și de aci încolo se numește Provița. Intr'însul se varsă văile: Olăreasa, Valea-luĭ-Vlad, Valea-Ursuluĭ, toate de puțină însemnătate.

Tot de la hotarul Țăreĭ, în partea de E. a comuneĭ, din muntele Fața-Găvaneĭ, izvorește Valea-Azugeĭ, ce se varsă în Prahovița, în fața munteluĭ Sorica, nu departe de gara Azuga. Această vale, în cursul său, primește Valea-Turculuĭ, Steveĭ, Unghia-Mică, Orjogoaia, Ceaușoaia, Cazaculuĭ, Urechia și Limbășelul.

De aci începe rîul Prahova, format din văile Azuga și Prahovița, care primește văile: Cerbuluĭ, vale prăpăstioasă și adîncă, cu niște pereți drepți și golași apoĭ Valea-Albă, Valea-Jepilor, Valea-Urlătoareĭ, Valea-Babeĭ și pîrîul Peleș, din dreapta; iar din stînga: Valea-Măruluĭ, Valea-Feteĭ, Valea-Seacă, Valea-Zamureĭ, Valea-Jepeĭ, a-Tufeĭ și Valea-Rea.

Lacurĭ. — Lacurĭ în com. Predealul sunt: Lacul-Roșu, între Retevoiul și Turcul, și Lacul-Țigănești, în muntele Țigănești din Bucegi.

Ape minerale se găsesc între Azuga și Bușteni (pucioasă), pe Cumpătul (iod), pe Valea-Teasculuĭ (fier), pe Valea-Joiței (iod, pucioasă și sare), încă neutilizate, și un izvor în grădina mănăstireĭ Predealul, care coprinde 5 gr., 260 materiĭ solide în litru și are o densitate egală cu 1.0032. Coprinde clorure, iodure și carbonate alcaline. Sulfate și azotate nu s'aŭ constatat. S'a dozat clorul, iodul, calcea și magnezia, și s'a găsit următoarele valorĭ pentru un litru de apă:

Clor . .	1 gr.	7750
Iod . . .	0, »	0031
Calce . .	0, »	3876
Magnezie .	0, »	0320

Populațiunea. — In timpurile cele maĭ vechĭ, ținuturile com. Predeal eraŭ acoperite cu păduri seculare, necălcate de picior de om. Primiĭ locuitorĭ, în munțiĭ Prahoveĭ, aŭ fost scutelniciĭ, care eraŭ însărcinați cu paza mănăstireĭ Sinaia; prin urmare prima populație stabilă își are începutul odată cu fondarea mănăstireĭ Sinaia, la anul 1695.

Aceștĭ primĭ locuitorĭ, s'aŭ stabilit maĭ întîiŭ la Izvor și Sinaia, apoĭ la Bușteni și abia pe la începutul sec. al XIX-lea s'aŭ întins pănă între Prahove și maĭ pe urmă (1830) pănă la Predeal.

Pe la 1852, Predealul devine un punct interesant prin faptul că vama Țăreĭ a fost mutată de la Breaza în această localitate, adăpostind vara sute de vizitatorĭ.

In jumătatea a doua a sec. al XIX-lea, populația com. Predeal a crescut mereŭ și de la 1879, dar maĭ cu deosebire de la 1886 încoace, numărul locuitorilor a crescut considerabil.

După statistica primărieĭ, populația comuneĭ, la 1 Octombrie anul 1892, numără 3441 locuitorĭ.

Pădurile ocupă aproape întreaga suprafață a comuneĭ Predeal, avînd ca esență dominantă fagul, apoĭ vine bradul și moliftul, care a început a fi maĭ rar.

Invățămîntul public. — Pănă la anul 1865 în toată comuna Predeal nicĭ vorbă nu era de școală. La 1865 s'a înființat prima școală la Bușteni, și după cîțĭ-va anĭ, răposatul stariț Pantelimon a înființat la Predeal, într'una din chiliile mănăstireĭ o școală particulară, care a funcționat 5 anĭ.

In vara anuluĭ 1873, Domnul Țăreĭ, vizitînd Predealul, a dat ordin să se construiască în fața mănăstireĭ un local de școală, care a ars la 1889, reclădindu-se în cursul anuluĭ 1890, de Administrația Domeniilor Coroaneĭ. Tot de Administrația Domeniilor Coroaneĭ s'aŭ maĭ construit școlĭ la Azuga și Bușteni.

Cultul. — Pe lîngă schitul Predeal (v. l. r.), maĭ e în Bușteni o biserică, numită Biserica-Domnească, una dintre cele maĭ frumoase bisericĭ din Țară, construită din fondurile M. S. Regeluĭ Carol I, și tîrnosită la 8 Septembre 1889.

Industria este bine reprezintată în comună prin diferite fabricĭ. (Vezĭ Bușteni, Azuga și Predealul, cătun).

Predealul, *com. rur.*, pendinte de plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Și-a luat numele de la situația eĭ pe dealurile pe care este așezată. Asupra înființăriĭ eĭ se știe foarte puțin. Legenda spune că ar fi datînd de vre-o 200 de anĭ. Pe la anĭ 1814 și 1825 nu eraŭ în această com. de cît 20—60 case, astă-zĭ com. Predealul se compune din 4 cătune: Predealul, Turburea, Zimbroaia și Sărari.

Se mărginește la N. cu com.

Drajna-de-jos, la S. cu com. Surani-Opăriți, la E. cu com. Aricești și la V. cu com. Văleni.

Populațiunea este de 1308 locuitorĭ, dintre care 669 bărbați și 639 femeĭ, toți Romînĭ neaoși.

Capĭ de familie sunt 243; contribuabilĭ 305; case 263.

Parte din locuitorĭ sunt moșneni, 128 s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moșiĭ mănăstirești, una pendinte de Mitropolie și alta de mănăstirea Cotroceni, cînd li s'aŭ dat 394 hect. Eĭ aŭ 7 caĭ, 152 vacĭ, 124 boĭ, 1016 oĭ, 277 porcĭ și 2 capre.

Economia. — Afară de agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu pomicultura și maĭ ales cu cultura prunuluĭ, care este una din principalele mijloace de existență a maiorității locuitorilor comuneĭ. Meșteșugarĭ sunt 10 dogarĭ și 10 dulgherĭ.

Produsele munceĭ se desfac maĭ tot-d'auna pe loc și rar locuitoriĭ merg cu ele la Ploești și București.

In com. se fabrică anual 2500 hectol. țuică și 100 hectol. vin.

Stupĭ cu albine sunt 112.

Pămîntul com. este puțin productiv. Numaĭ porumbul și ovăzul reușesc a da în timpurĭ bune 6—7 hectol. pe hectar. Fasolea și dovleciĭ cresc asemenea. Dintre pomiĭ roditorĭ sunt cam 2600 merĭ, 1800 perĭ, 100 duzĭ, 3020 cireșĭ, 817 nucĭ, 105 persicĭ, 205 gutuĭ, 185 zarzărĭ. Cele 500 hect. livezĭ daŭ pănă la 1000000 kgr. fîn.

Comerciul se exercită în com. de 2 cîrciumarĭ.

Veniturile comuneĭ sunt de leĭ 1756,82 și cheltuelile, de leĭ 1739,20.

Comuna Predeal e brăzdată de dealul Zimbroaia, cu piscul Vîrful - Zimbroaieĭ, parte acoperit cu pădurĭ și cea maĭ mare parte servind de pășune vitelor. Acest deal, trecînd în cătunul Sărari, ia numirea de Dealul-Sărari. Și aci este acoperit cu pădurĭ, livezĭ de prunĭ și fîneață, maĭ cultivîndu-se pe el și puține porumburĭ.

In partea de V. a comuneĭ este Dealul-Predeal. Incepe de la N. și se prelungește către S. Este acoperit cu pădurĭ, livezĭ de prunĭ, viĭ și pășunĭ. Puține petece de loc se seamănă cu porumb și ovăz.

Comuna e străbătută de gîrlița Valea-Garduluĭ și de gîrlițele Apa-Dulce și Turburea, care, împreunîndu-se din jos de cătunul Sărari, formează rîul Matița, afluent al Cricovuluĭ.

In cătunul Sărari sunt mulțime de izvoare de apă sărată, cunoscute de locuitorĭ ca tămăduitoare de unele boale. Aci se presupune a fi și păcură și pucioasă. Locuitorul Predeleanu din cătunul Predeal posedă un bulgăre mare de chihlibar, pe care spune că l'a găsit pe valea pîrîuluĭ Turburea.

Comuna are o biserică, situată în cătunul de reședință, Predeal.

Școală, există în cătunul Predealul de la 1885 și e frecuentată de 48 copiĭ (1899—900).

Șosea regulată e aceea de la cătunul Predeal la Văleni prin Valea-Garduluĭ; s'a proectat una de la Văleni - de - Munte către Aricești și Surani și alta de la Drajna-d.-j. către com. Opăriți.

Predealul, *cătun*, pendinte de com. Predeal, pl. Peleșul, jud. Prahova.

Numirea de Predeal, după uniĭ se datorește cuvîntuluĭ latinesc «*Prădĭal*», care însemnează moșie, făcînd parte dintr'un domeniŭ; iar după alțiĭ, această numire o datorește cuvîntuluĭ romînesc «Pe-deal», orĭ «Predeal».

Situațiunea geografică. — Cătunul Predeal e situat pe creasta Carpaților pe moșia Predeal, proprietate a M. S. Regeluĭ Carol I, la origina văieĭ Prahova în șeaua cu același nume, formată de pîrîașul Prahovița despre Romînia și Timeșul despre Transilvania, la 45°,20 latitudine nordică, 43°,15 longitudine estică (merid. german) și la 1000 m. 6609 dmm. altitudine d'asupra niveluluĭ Mării - Negre, și la 1000 m. 5935 dmm. altitudine d'asupra niveluluĭ Mării-Adriatice; ceea ce adeverește că nu există — cum se credea în trecut — o denivelațiune simțibilă între cele două Mărĭ — Marea-Neagră și Marea-Adriatică — ci că aceste Mărĭ aŭ riguros același nivel.

Situațiunea locală. — Această localitate, înainte de anul 1695 nu era locuită, ci acoperită cu pădurĭ seculare și nepătrunzătoare; maĭ tîrziŭ însă, după înființarea mănăstireĭ Sinaia, scutelniciĭ s'aŭ întins în susul văiĭ Prahova, stabilindu-se cu locuința la Bușteni și la Azuga, și maĭ apoĭ la Predeal.

Cea d'întîiŭ casă, se spune, a fost construită de ciobanul Moise Zangura la 1830; maĭ tîrziŭ s'a construit hanul luĭ Buja (lîngă cazarma de astăzi); iar o dată cu construcția șoseleĭ naționale Ploești-Predeal, la 1846, și cu mutarea vămeĭ de la Breaza la Predeal, în 1852, sub guvernul prințuluĭ Alexandru Ghica, prin inițiativa arendașuluĭ de pe atuncĭ al vămilor, răposatul Lazăr Calenderu, s'a înființat aci maĭ multe hanurĭ și barace ce serveaŭ de adăpost chirigiilor și mărfurilor ce intraŭ și eșiaŭ din

Țară prin acest punct; dar cu stabilirea caleĭ ferate, toate aceste barace și colibe țărănești ale unuĭ sat improvizat înlesnind contrabandele cele maĭ îndrăznețe, aŭ dispărut, una cîte una, pentru a lăsa locul la construcțiunĭ moderne, publice și private, unele maĭ plăcută de cît altele. Intre aceste frumoase construcțiunĭ găsim: cazarma trupeĭ de pază a frontieriĭ construită cu cheltuiala M. S. Regeluĭ; vila Administrațiilor Moșielor Regale, numită «Casa Cîmpineanu» — întru eternizarea memorieĭ răposatuluĭ Ion Cîmpineanu — mult timp un sfetnic prețios al M. S. Regeluĭ — care în timpiĭ din urmă petrecea vara de predilecțiune la Predeal; casa Domeniilor Coroaneĭ; școala construită tot cu cheltuiala M. S. Regeluĭ; sanatoriul școlar construit de Ministerul instrucțiuneĭ publice; fabrica de cherestea înființată de reposatul Skender; și în fine dependințele vaste ale personaluluĭ găreĭ și o mulțime de vile particulare ce se întrec în frumusețe și carĭ daŭ Predealuluĭ, nădejdea unuĭ frumos viitor, de rivală a Sinaeĭ, ca stațiune climatologică de vară. Și această speranță nu va trece mult până să se realizeze, căcĭ prin faptul inițiativeĭ fericite a M. S. Regeluĭ de a se ceda în loturĭ admirabilul amfiteatru de V. al acesteĭ localități, traversat de bine-cuvîntata vale a pîrîiașuluĭ Joița, bogată în ape minerale de iod, pucioasă, sare, etc., mulțĭ din adoratoriĭ acesteĭ frumoase localități dătătoare de viață, s'aŭ grăbit a construi pe acele loturĭ vile moderne a căror frumoasă înfățișare lasă speranță că nu suntem departe de a inaugura aci o încîntătoare com. urb. Intre vilele construite până astăzĭ, putem cita ca maĭ principale: Vila Ionel I. C. Brătianu, Generalul C. Barozzi, colonelul G. Ionescu, Căpitanul P. Minovicĭ și multe altele ale altor particularĭ și ofițerĭ de la Institutul Geografic, cărora M. S. Regele a bine-voit a le ceda locurĭ în condițiunĭ special avantagioase cu ocaziunea lucrărilor de ridicare geometrică a harteĭ Țareĭ ce acești ofițerĭ aŭ executat pe aceste locurĭ în anĭ 1898—99 sub direcțiunea Generaluluĭ C. Brătianu, Directorul Institutuluĭ Geografic al Armateĭ.

Clima la Predeal e plăcută. Curățenia aeruluĭ, mirosul aromatic al florilor și erburilor, daŭ vara sănătate și viață Căldura vereĭ variază între + 15 și + 30° R., Gerul ierneĭ se urcă până la — 28° R., iar temperatura anuală medie este de + 4° R.

Iunie e de obiceiŭ ploios și plin de vijeliĭ, iar pe la finele luĭ Iulie căldura trece de + 25° R.; cu toate acestea serile sunt răcoroase, dar plăcute. Pe la finele luĭ August începe un timp statornic și frumos. Dacă zăpada cade din Octombre, atuncĭ pe la jumătatea luĭ Noembre se topește și timpul frumos din a doua jumătate a luneĭ Noembre se numește de țăraniĭ din localitate «Vara babelor».

Cultul. — Ca loc de întîlnire al credincioșilor în trecut la Predeal a existat un schit (v. l. r.), fondat de Eromonahul și Duhovnicul Ionichie la 1774, pe proprietatea luĭ Crisoscoleŭ Buzoianu. Schitul era de lemn și de jur împrejur avea chilioare pentru călugărĭ. Pe timpul războiuluĭ din 1788 condus de Domnul Țareĭ Mavrogheni contra Austriacilor ce voiaŭ a se războĭ cu Turciĭ, acest schit a fost prefăcut în cenușă, iar după încheerea păceĭ, Starițul Ionichie a ridicat din noŭ schitul și chiliile (1788), ajutat de Ion Buzatul de fel din Bacifalul Săcelelor (ținutul Brașovuluĭ).

După 30 de anĭ, schitul și chilioarele fiind de lemn, aŭ putrezit și la 1819, Ion Manole și alțiĭ aŭ zidit o bisericuță de piatră, iar biserica cea mare s'a zidit maĭ tîrziŭ de Safta Castrișoaia. In 1844, schitul Predeal avea ca danie din partea mareluĭ Ban Alex. Filipescu, muntele Clăbucetul-Tauruluĭ; iar din partea logofătuluĭ Mateĭ Filipescu, moșia Bobolia, și carĭ daniĭ aŭ fost confirmate de George Bibescu-Vodă (Vezĭ Predealul, schit).

Invățămîntul public. — Până la anul 1865 în toată com. Predeal nicĭ vorbă nu era de școală. La 1865 s'a înființat prima școală la Bușteni, și, după cîțĭ-va anĭ, răposatul stariț Pantelimon a înființat la Predeal într'una din chiliile mănăstireĭ o școală particulară, care a funcționat 5 anĭ.

In vara anuluĭ 1873, Domnul Țareĭ, vizitînd Predealul, a dat ordin să se construiască în fața mănăstireĭ un local de școală, care a ars la 1889, reclădindu-se în cursul anuluĭ 1890 de Administrația Domeniilor Coroaneĭ. Tot de Administrația Domeniilor Coroaneĭ s'aŭ maĭ construit școlĭ la Azuga și Bușteni.

Date istorice. — Intre anĭ 1360—1372 găsim pentru întîiașĭ dată faptul că o armată să treacă pe la Predeal; aceasta a fost armata ardeleană, condusă de Voevodul Nicolae în contra luĭ Vladislav Basarab Domnul Țareĭ Romînești; acest fapt are însemnătatea că pentru prima oară întîlnim în istorie numirea de Predeal.

De la 1372 și până pe la începutul secoluluĭ al XVI-lea nu s'a maĭ pomenit nimic de Predeal, de și în acest interval a servit de trecere: Turcilor, Tătarilor, Romînilor, Ungurilor, totuși nu putem precisa date pozitive, de oare-ce istoria se mulțumește numaĭ a spune: «aŭ trecut munțiĭ, aŭ trecut Carpațiĭ, aŭ intrat în Țară».

In dimineața zileĭ de 9 Iulie 1611, Radu Șerban în capul a 10000 Romînĭ și 1300 călărețĭ Polonĭ sosește aci la Predeal, pentru a se duce în ajutorul Sașilor, contra luĭ Gavrilă Bathori, principele Transilvanieĭ.

Pe timpul domnieĭ luĭ Nicolae Mavrocordat, valea Prahoveĭ era locul de refugiŭ al Boerilor, carĭ fugeaŭ cu familiile și avutul lor (zice cronicarul contimporan Nicolae Mustea) și că de la București la Brașov prin Predeal era un lanț nesfîrșit de fugarĭ.

In timpul războiuluĭ dintre Austria, Turcia și Rusia (1737), Austriacĭĭ respinșĭ de Turcĭ, intră în valea Prahoveĭ, lasă 400 ostașĭ la mănăstirea Sinaia, iar grosul armateĭ înaintează maĭ departe, până la Predeal unde 'șĭ stabilește lagărul.

Pe timpul războiuluĭ 1787; 12 batalioane infanterie și 11 diviziĭ cavalerie austriace, sub comanda Generaluluĭ Ball a intrat în Țară pe la Predeal, ocupînd pozițiunile din jurul schituluĭ Predeal și mănăstirea Sinaia.

In luna Februarie 1788, Mavrogheni înfruntă această armată cu 8000 Romînĭ și 3000 Turcĭ, forțînd pe Austriacĭĭ a se retrage cu toțĭ spre Predeal; bateriile austriace eraŭ așezate pe muntele Sorica, pe locul unde astă-zĭ este turbina fabriceĭ de postav; aci, în Predeal se încinge lupta, cu care ocazie schitul a fost prefăcut în cenușă (pomelnicul Zlatarnic al Schituluĭ Predeal), iar Austriacĭĭ, fiind bătuțĭ, părăsesc Cetățuia (Cetățuia este dealul în fața găreĭ care predomină tot Predealul), trecînd hotarul.

Pe vremea Domnieĭ luĭ Mihail Constantin Șuțu, Predealul a fost vizitat de o comisiune internațională pentru rectificarea frontiereĭ (1792).

Comisiunea se compunea:

Pentru Austria: Lt.-Colonel Adam Mabovaț, Petre Ducu, inginer major, Roditzchi, căpitan în regimentul romînesc-iliresc și signorul Zizer, tîlmaciul împărătesc pentru Banat.

Pentru Ardeal: Lt.-Colonel Sonat Stanciŭ, Avram Calian, căpitan în regimentul romînesc No. 1 și signorul Tolhofin, tîlmaciŭ împărătesc.

Pentru Inalta Poartă: Slăvitul El Hadji Abdulach Effendi, Sabica-Teschereges, El Hadji-Ahmed și Kurala-Effendi, maĭ marele cavașilor.

Pentru Romînia: Baratov Constantin Paharnicul și Stolnicul Dumitrache.

Pe vremea domnieĭ luĭ Ipsilante, Predealul a fost martor la o mulțime de scene proprie nu atît rezbeluluĭ, cît maĭ mult brigandagiuluĭ.

Pe timpul revoluțiuneĭ (1848), Predealul cu Schitul și casele locuitorilor fură ocupate de Generalul rus Engelhardt, cu misiunea de a se duce în ajutorul Generaluluĭ Baron Puchner, comandantul Transilvanieĭ, ajutor pe care 'l ceru în urma nereușiteĭ misiuni a episcopuluĭ Șaguna.

In ziua de 21 Februarie 1849, Ungurĭĭ urmăriră pe Austriacĭ până la Predeal; era ninsoare mare și un viscol sfîșiitor; Austriacĭĭ pĭerdură 186 morțĭ, rănițĭ și prizonierĭ; iar hanul cel mare pe atuncĭ, numit Circiuma-de-la-Ruja, fu prefăcut în cenușă. De alt-fel aceasta a fost o zi memorabilă, în care după cum se exprimă cronicarĭ, Casa de Habsburg a pĭerdut marele Principat al Transilvanieĭ, afară de teritoriul munților de V., apărațĭ voinicește de Romînĭĭ luĭ Avram Iancu și Axente Severul.

In lupta de la 7 Iunie (1849) între Rușĭ și Ungurĭ, căzu omorît mișelește Lt.-Col. Ioan Costin, comandantul Regimentuluĭ 1 de cazacĭ (Romîn din Basarabia), iar corpul săŭ a fost îmmormîntat cu mare pompă la Predeal; iar pe mormîntul luĭ Costin, s'a ridicat de ofițerĭĭ austriacĭ un monument de piatră, care se vede și astă-zĭ, dincolo de frontieră, dar mormîntul luĭ Costin nu se maĭ știe în ce loc va fi fost, de oare-ce arendașĭĭ care s'aŭ succedat la circiuma de la frontieră, aŭ mutat piatra după plac, dintr'un loc într'altul.

Predealul, *cătun*, pendinte de com. Predealul, pl. Teleajenul, jud. Prahova, cu 530 loc. și 103 case. Este situat pe coama dealuluĭ La-Peri, între valea Turburea la E. și Valea-Gardului la V. Are o biserică fondată de locuitorĭ la 1837 și restauratăă tot de dînșiĭ la 1865. Aci este și reședința primărieĭ comuneĭ Predeal.

La 500 m. spre N. de acest cătun, există localitatea numită «Dealul-la-Chiliĭ», unde se bănuește că ar fi fost în timpurĭ depărtate, chiliele unor pusnicĭ.

Cătr. Predealul se găsește la 32 kil. de Ploești, capitala județuluĭ, și la 2 kil. de Văleni-de-Munte, reședința plaiuluĭ Teleajenul. (Vezĭ Predealul, com. rur., din pl. Teleajenul).

Predealul, *numire ce se mai dă satuluĭ* Edera-d.-j., com. Ederile, pl. Filipeşti, jud. Prahova.

Predealul, *vechie numire a cât.* Izvorani, com. Grăjdana, jud. Buzău.

Predealul, *schit,* în jud. Prahova, pl. Peleşul, cât. Predealul, fondat la a. 1774 de Ieromonahul şi Duhovnicul Ionichie, la poalele munteluĭ Clăbucetul-Tauruluĭ. (V. Predealul, cât., pl. Peleşul).

La anul 1844, Marele Ban Alexandru Filipescu, dăruieşte schituluĭ Predeal muntele Clăbucetul-Tauruluĭ, iar logofătul Mihaiŭ Filipescu, moşia Bobolia. Ambele aceste daniĭ aŭ fost confirmate de George Vodă-Bibescu, cu următorul hrisov:

Noĭ George Dimitrie Bibescu-Vodă, cu mila luĭ Dumnezeŭ, Domn stăpînitor a toată Ţeara-Romînească.

Sf. sa Cuviosul German, stariţul schituluĭ Predealul, prin jalba către noĭ sub No. 3479, a făcut arătare că de către dumnealor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ aĭ Domnieĭ mele, Ban Alexandru Filipescu şi răposatul Marele Logofăt Mihaiŭ Filipescu, în viaţă aflîndu-se, împreună cu soţia domnieĭ seale, dumneaeĭ Elena Filipescu, văzînd strîmtoarea de lipsa celor trebuincioase, în care se afla acel schit, spre ţinerea cu toată orînduiala a sf. locaş de acolo, cît şi a obşteĭ călugăreştĭ, şi îndemnaţĭ de bun cuget, aŭ dăruit spre vecinica dumnealor pomenire, însă: Domnul Banul Filipescu muntele Clăbucetul-Tauruluĭ, pe care se află vatra acestuĭ schit, iar de D. Logofăt Mihail Filipescu o moşioară anume Bobolia, amîndouă aceste proprietăţĭ în judeţul Prahova, pentru care daniĭ, obştea călugărească din acest schit, dorind a cîştiga hrisovul domnesc, cu care să se recunoască cu desăvîrşire întemeiată coprinderea lor, veri-căreĭ împrejurărĭ ameninţătoare către schit, aŭ făcut rugăciune de a li se slobozi hrisovul nostru.

Noĭ, primind cererea cuviosuluĭ stariţ, coprinsă maĭ sus, am poruncit departamentuluĭ dreptăţiĭ să cerceteze şi să arate, carele prin referatul său ale curgătoareĭ luni cu No. 8588, face către noĭ arătarea următoare: cît pentru muntele Clăbucetul-Tauruluĭ, am văzut document cu leatul 1644, Iulie 13, sub iscălitura d-luĭ Banuluĭ Filipescu, mărturisit atît de P. S. S. părintele Neofit, Mitropolitul Ţăreĭ, cît şi de P. S. S. părintele Chesarie, Episcopul Eparhieĭ Buzăuluĭ, şi adeverit de acel departament în anul curgător, Octombrie 9, sub No. 7, prin care dăruieşte către sf. schit Predeal Muntele Clăbucetul-Tauruluĭ, care din anaforaua aceluĭ departament din anul curgător, Iulie 7, sub No. 4831, cu întărirea noastră se dovedeşte dreapta avere a Domnia-luĭ Banul Filipescu, cumpărată prin mezat cu baniĭ Domnieĭ-seale.

Iar pentru moşia Bobolia, documentul cu leatul 1834, Aprilie 23, sub iscălitura răposatuluĭ Logofătuluĭ Mihaiŭ Filipescu în viaţă aflîndu-se, împreună cu soţia sa, dumneaeĭ Logofeteasa Elenca, mărturisit atît de P. S. S. părintele Grigorie, mitropolitul Ţăreĭ după acea vreme, cît şi de sf.-lor treĭ Episcopi, prin care dăruesc asemenea către sf. schit Predeal, moşia dumnealor Bobolia, din judeţul Prahova, care din cercetarea ce s'a făcut, se dovedeşte avere dreaptă a dumnealor dăruitorilor. Şi fiind-că departamentul dreptăţeĭ prin maĭ sus zisul raport dă încredinţarea că pomenitele lucrurĭ, ca niştе averĭ ale dumnealor dăruitorilor nu sunt supuse la vre-o pravilnică împrejurare privitoare la această înstrăinare şi numiţiĭ boerĭ slobozĭ după pravila Ţăreĭ a face aceste darurĭ.

Noĭ, pe aceste temeiurĭ, recunoscînd cu desăvîrşire daniile maĭ sus arătate, întărim stăpînirea sf. schit Predeal, asupra nemişcătoarelor acareturĭ coprinse aci.

Pentru care am dat acest hrisov al nostru întărit cu a noastră iscălitură şi Mare-pecete la anul de la N. D. nostru Is. Chr. 1844, şi al doilea an al Domnieĭ Noastre, luna Octombre. In capitala Bucureşti, scaunul Domnieĭ mele.

(ss) Georgie Dimitrie Bibescu.

Schitul Predealul se află dar în condiţiunĭ materiale foarte bune, căcĭ pe lîngă moşiĭ, maĭ avea turme de oĭ, herăstrae pentru scîndurĭ şi un han la poalele Clăbucetuluĭ, lîngă Valea-Teasculuĭ.

Predealul, *biuroŭ vamal,* com. rur. şi cătunul cu acelaşĭ nume, jud. Prahova, pl. Peleşul, al căruĭ venit în 1896—97 a fost de leĭ 1.816,478, baniĭ 55. S'a înfiinţat la 1 Ianuarie 1860 şi are sucursalele Bariera şi Predelusul.

Predealul, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Prahova, pl. Prahova, com. Predeal, pe linia Ploeşti-Predeal, pusă în circulaţie la 10 Iunie 1879. Se află la 7,7 kil. de Azuga, staţia cea maĭ apropiată. Înălţimea d'asupra nivelului Măriĭ, $1033^{m},5980$ dmm. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 1.288,589 leĭ, 56 baniĭ.

Predealul, *pichet de graniţă,* în plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi.

Predealul, *ramificaţie din muntele* Stîna-Bătrînă, com. Lapoşul, jud. Buzău; desparte cătunul Lapoşul de Lăpoşelul.

Predealul, *deal,* numit şi Dealul-Predeal, în com. Opăriţi şi com. Predeal din plaiul Teleajenul, jud. Prahova, situat la N.-V. satuluĭ Opăriţi. Vîrful principal al acestuĭ deal se află chiar la N. satuluĭ Opăriţi (cota 471 m. d'asupra nivelului Măriĭ-Negre); iar maĭ la vale sunt vîrfurile: Băltoci şi Vîrful-Coasteĭ. (Vezĭ Predealul, com. rur., pend. de pl. Teleajenul).

Dealul este acoperit cu: fîneaţă, livezĭ de pomĭ, viĭ şi foarte puţine arăturĭ.

Predealul, *deal,* în com. Chiojdul, plaiul Buzăuluĭ, jud. Buzău. Se limitează la N. cu Pîrîul-Păcureĭ, pîrîul Bălbăitoarea şi Muchia-Episcopuluĭ; la S. şi E., cu valea Smăcinişul, la origina căreia se află satele: Poeniţele-din-Vale şi Poeniţele-din-Deal; la V., cu pîrîul Bîsca-Chiojduluĭ şi satele Chiojdul şi Piatra-Bocseĭ.

Înălţimea mijlocie a acestuĭ deal este de 820 m. asupra niveluluĭ Măriĭ-Negre.

Dealul este arabil și acoperit în genere cu fîneață.

La poalele despre S. a acestuĭ deal se află un izvor de apă sulfuroasă, dar neexploatat; acest loc se numește La-Groapa-Fîntînei.

Predealul, *deal,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Dumitrești; se desface din dealul Lupan și brăzdează partea de V. a comuneĭ. Este acoperit cu păduri și pășuni.

Predealul, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Predealul, pl. Peleșul, jud. Prahova.

Predealul, *pîrîiaș,* ce izvorește din Carpați, la locul numit Șeaua-Predealuluĭ, la 5—6 m. lîngă frontieră, în dreptul cantonuluĭ caleĭ ferate No. 63; el primește, pe dreapta, pîrîiașul Joița și la mănăstirea Predeal, pîrîiașul Răjnovuluĭ, pe stînga căruia și cam la 500 m. de confluența sa se află Sanatoriul Școlar; d'aci, pîrîiașul Predeal 'șĭ pierde numirea de Predeal și se numește Prahovița saŭ Provița; pe stînga primește pîrîiașul Teascul și la cantonul No. 41 al caleĭ ferate primește valea Ursoaia-Mare, ce izvorește din muntele Clăbucetul-Taurului.

Predealul - Buzăuluĭ, *șir de munți,* din jud. Buzăŭ, despart valea Buzăuluĭ de valea Nișcovuluĭ, începînd din muntele Liliacul (com. Cîndești), pînă în vîrful munteluĭ Bradul (com. Viperești). Are culminațiile : Cerbul, Ciolanul, Cetățuia și Bradul.

Predeleni (Moșneni-), *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Moșneni-Predeleni, pendinte de com. Predealul, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Predeluşul, *fostă vamă,* județul Prahova. In anul 1860 s'a încasat de la această vamă 33608 leĭ și 10 parale. Acum e sucursală a vămeĭ Predealul.

Predești, *com. rur.,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., la 17 kil. de Craiova și la 10 kil. de reședința pl., com. Șopotul.

Situată pe un mic deluleț și pe malul drept al rîulețuluĭ Mereței, se învecinește la N. cu com. Mihăița, din pl. Jiul-d.-s., la S. cu com. Terpezița, la E. cu com. Breasta și la V. cu com. Plesoiul.

Terenul com. este accidentat de dealurile: Goiciuluĭ, de 100 m. și Dealul-Viilor, de aproape 200 m. înălțime.

Este udat de pîrîul Mereței ce izvorește din jud. Mehedinți, curge de la V. la E. și se varsă pe dreapta rîuluĭ Obedeanca. Peste Mereței se află un pod, în dreptul șoseleĭ ce străbate comuna Predești.

Se găsesc două micĭ bălți: una numită Rasnicul și cea-l-altă Mereței; ambele sunt curgătoare.

E compusă din cătunele: Predești, care e cătunul de reședință și Daia. Inainte coprindea numaĭ cătunul Predești.

Are o populație de 709 suflete; două biserici, una în cât. Predești, zidită de protopopul Anghel Belivacă și cea-l'altă în cât. Daia, făcută de bîrne de locuitorĭ, ambele deservite de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală mixtă, ce funcționează din 1887, frecuentată de 39 băeți și 3 fete; o moară cu aburĭ; 4 cîrciumĭ.

Suprafața teritoriuluĭ comuneĭ este de 7500 hect., din care 4750 hect. pămînt arabil, 1000 hect. fîneață, 250 hect. izlaz, 1500 hect. pădure.

Moșia Predești dă un venit de 50000 leĭ. Aparține d-lor I. G. Mateescu și Aurel Geblescu.

Pe moșia Predești se află pădurea cu acelașĭ nume ce aparține d-lor: Geblescu, pe o întindere de 400 hect. și G. Mateescu, pe una de 100 hect. Sunt populate cu ulm și stejar.

Viile aparțin locuitorilor, și daŭ vin roșu. Livezile de prunĭ aŭ o întindere de 150 hect.

Comuna este străbătută de calea comunală Predești-Plesoiul-Predești-Beloțul, pe o lungime de cîte 4 kil.

Budgetul com. e la venitur de 2610 leĭ și la cheltuelĭ, de 2011,89 leĭ.

Locuitorĭĭ aŭ 218 vite marĭ cornute, 148 oĭ și 41 caĭ.

Predești, *sat,* cu 248 suflete, jud. Argeș, pl. Gălășești, făcînd parte din com. rur. Cerșanele. Are o biserică, cu hramul Toți-Sfinții, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Predești (Tronari), *cătun* al com. Viperești, jud. Buzăŭ, cu 820 locuitorĭ și 209 case, avînd sub-diviziunile: Tronari și Sbenghea. Mulți dintre locuitorĭ sunt Țiganĭ.

Predești, *sat,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., reședința com. Predești. Are o populație de 424 suflete; o școală mixtă, ce funcționează din 1887, frecuentată de 33 băeți și 3 fete; o biserică vechie de zid, fondată, de protopopul Anghel Belivacă.

Predești, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tinosul, pl. Crivina, jud. Prahova. Are o biserică, fondată la 1828. Locuitorĭĭ sunt moșnenĭ și posedă vĭĭ și livezĭ cu prunĭ.

Predeşti, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Predeşti, cu venit anual de 50000 leĭ. Aparţine d-luĭ Aurel Geblescu. Are pădure pe dînsa.

Predeşti, *pădure* a statuluĭ, în jud. Buzăŭ, com. Vipereşti, făcînd parte din Valea - Largă. Vezĭ Largă (Valea-), pădure.

Predeşti, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Predeşti, pe moşia Predeşti. Are o întindere de aproximativ 100 hect. şi aparţine d-luĭ G. Mateescu. Este populată cu ceriĭ, gârniţe, stejarĭ şi ulmĭ.

Predeşti, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Predeşti, în întindere de 400 hect. Aparţine d-luĭ Aurel Geblescu.

Predeşti-Ţipeni, *sat,* cu 620 locuitorĭ, jud. Argeşul, pl. Oltuluĭ, făcînd parte din com. rur. Stoiceni-Pleşoiul.

Predvalea, *plaiŭ,* la S. de com. Tîrleşti, plasa Teleajenul, jud. Prahova, pe care se află pădure şi locurĭ de păşune.

Predvăleĭ (Vîrful-), *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Pănătăul, cătr. Corcoianul, acoperit cu izlaz.

Prejna, *com. rur.,* în jud. Mehedinţi, plaiul Cerna, la 43 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată la poalele munteluĭ Secul, pe vale, la 2 kil. de frontiera austriacă. Se mărgineşte: la N.-E. şi N.-V. cu nişte înalte dealurĭ, care-i servesc de adăpost contra vînturilor puternice ce suflă din partea despre Nord; la miazăzi cu lunca Prejneĭ, care se strîmtează la intrarea în sat, formînd un fel de citadelă, întocmaĭ ca la Costeşti.

E formată numaĭ din satul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 840 locuitorĭ; 140 de case; o şcoală mixtă cu 22 elevĭ (1899—900); o biserică în lunca Prejneĭ, care e făcută cu spesele luĭ Tudor Vladimirescu (vezĭ Istoria Arheologică şi Filologică de Gr. Tocilescu), în care se află icoana bisericeĭ şi al luĭ Tudor Vladimirescu, dăruind această biserică cu o livadă, care şi astăzĭ se stăpîneşte de către biserică şi la arendare este cunoscută sub numele de Livadea luĭ Tudor Vladimirescu Slugerul. Se crede că satul e foarte vechiŭ, după cum ar rezulta din actele de posesiune ce aŭ locuitoriĭ. Deasupra comuneĭ, în apropiere de com. Izvernea, se află com. Beletinul, întărită cu redute, care se văd şi azĭ.

Locuitoriĭ posedă: 12 pluguri, 12 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ, 450 stupĭ.

Prin comună trece şoseaua comunală ce vine de la Gornenţi, trece prin Prejna şi se leagă cu şoseaua Turnul - Severin - Balta-Baia-de-Aramă.

Prejneni, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Crăgneşti.

Prejoiul, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-j., compusă din 2 cătune: Siliştea şi Prejoiul, situată pe vălceaua Prejoiul, la 160 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 80 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţiune de 363 locuitorĭ; o biserică reparată la 1886. Ocupaţia de căpetenie a locuitorilor e agricultura. Produsul munceĭ se desface la oraşul Craiova.

Vite: 21 caĭ, 136 boĭ, 150 vacĭ, 50 capre şi 200 oĭ.

Locuitoriĭ sunt moşneni; 9 s'aŭ împroprietărit la 1864, cu 25 hect. pămînt, în moşia d-luĭ Ioan Pazu.

Vatra satuluĭ are 30 hect. pămînt; iar cu izlaz, pădure, etc., are 1550 hect.

Veniturile comuneĭ se urcă la 800 leĭ.

O şosea comunală o leagă cu com. Frăţila şi Bulzeşti de Dolj.

Se mărgineşte la N. cu com. Frăţila, la S. cu Bulzeşti (Dolj), la E. cu com. Bălceşti şi la V. cu o moşie particulară.

E brăzdată de dealurile: Răchiţi, Prejoiul şi Lupa şi udată de văile cu aceste nume.

Prejoiul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Prejoiul, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea.

Prelipca, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Văculeşti, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ, cu o populaţie de 105 familiĭ, saŭ 411 suflete.

Are o biserică, cu hramul Adormirea-Maiceĭ - Domnuluĭ, de bîrne, făcută în 1804, de Banul Ioan Ghiţescu, fost proprietar al moşieĭ.

Sătenii împroprietăriţĭ aŭ: 201 hect. 44 ariĭ pămînt, iar proprietariĭ: 565 hect. 72 ariĭ cîmp şi 702 hect. 49 ariĭ pădure.

Sunt 3 iazurĭ, din care cel maĭ mare este al Ghiţesculuĭ.

Pîrîul principal ce trece pe moşie e Ţibulea, şi drum, calea judeţeană Dorohoiŭ-Leorda.

Hotarele moşieĭ sunt cu: Saucenita, Broscăuţi, Horlăceni şi Văculeşti.

Prelipcele, *pădure,* pe moşia Prelipca, com. Văculeşti, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ, în suprafaţă de 572 hect.

Preluca-luĭ-Rareş, *unul dintre*

piscurile munteluĭ Hălciugosul, în jud. Suceava, com. Mădeiul, peste care se zice că a rătăcit Rareș-Vodă, în fuga-ĭ spre Ciceŭ.

Preluci, *sătuc,* jud. Bacăŭ, plasa Munteluĭ, com. Agăsul, situat pe șesul Trotușuluĭ, făcînd trup cu satul Sulța.

Prelunca, *vîrf al munteluĭ* Furul, lanțul Alunișuluĭ, pl. Vrancea, jud. Putna.

Prelungul, *munte,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmniculuĭ, com. Jitia; se desface din muntele Omul, se întinde printre pîrîul Rîmnicelul și afluentul săŭ pîrîul Necule și brăzdează partea N. a comuneĭ. E acoperit cu păduriĭ și pășuniĭ.

Preoteasa, *movilă,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., com. Nisipeni, în partea de N. a com.; fost punct trigonometric de observație.

Preotesele saŭ **Preutesele,** *șiră de munte,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, ramificată din culmea Pietroasa. Prezintă vîrfurile: Preotesele, Gemoiul, Rădvanul și Șuerul, care străbat comunele Agășul și Brusturoasa.

Preotesele, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 2000 hect., județul Mușcel. Face parte din marea pădure Corbi, plaiul Nucșoara, formată din 10 trupuriĭ: Plăișorul, Bîndea, Zănoaga, Papăul, Rusul, Plătica, Alunișul, Pădurile, Crîngul și Preotesele, avînd toată o întindere de 17530 hectare.

Preoteşti, *com. rur.,* jud. Suceava, situată cam în centrul plășeĭ Șomuzul și la 6 kil. de Fălticeni.

Se mărginește la E. cu com. Dolhești; la V., cu com. Șoldănești; la S., cu com. Uidești și Ciumulești și la N., cu com. Giurgești și Valea-Gloduluĭ.

Forma-ĭ teritorială este aceea a unuĭ romb, ale căruĭ unghiuriĭ optuse sunt expuse spre S.-E. și N.-V., înclinate de ambe părțiĭ spre albia Șomuzuluĭ-Mare ce'l străbate prin mijloc, de la V. la E.

Se compune din satele: Preotești, Arghira, Basaraba, Fundoaia, Brana și Hușĭ, cu reședința în satul Basaraba.

Are o populație de 575 familiĭ, saŭ 2324 suflete, din care 506 contribuabiliĭ; 3 bisericĭ deservite de 3 preoțiĭ și 3 cîntărețiĭ; un schitișor, Adămoaea (Brana) cu cinciĭ călugăriĭ; 2 școale rurale mixte, cu cîte un învățător plătit de stat; 3 moriĭ.

Budgetul com. e la venituriĭ de 7141 leiĭ și 51 baniĭ și la cheltueliĭ de 6439 leiĭ și 75 baniĭ.

Vite: 104 caiĭ, 594 boiĭ, 302 vaciĭ, 1498 oiĭ și 518 porciĭ.

Altitudinea com. de la nivelul Mărieĭ variază între 335—350 m.

E udată de Șomuzul-Mare (9500 m.), care în com. formează iazurile Basarabi și Arghira, precum și de maĭ multe pîrîiașe.

Moșia e parte a statuluĭ, parte altor proprietariĭ.

Suprafața teritoriuluĭ comuneĭ e de 3222 fălciĭ, din care 1927 hect. cultivabile, 1046 hect. pădure și restul iazuriĭ, mlaștiniĭ și teren neproductiv.

Improprietăriții în 1864 sunt 2 fruntașiĭ, 138 pălmașiĭ și 164 codașiĭ, stăpînind 971 fălciĭ.

Comuna Preotești e străbătută de șoseaua județeană Fălticeni-Dolhasca, pe o lungime de 9 kil., și de calea ferată avînd și o gară, Basarabi.

Locuriĭ maĭ însemnate în com. sunt: Schitul-Brana (Adămoaia), Cetățuia și La-Cetate.

Preoteşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Baloteștiĭ, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat spre N. de Bucureștiĭ, pe malul drept al văeiĭ Călugărul și la N. pădureiĭ Preoțeștilor. Spre V. trece calea națională Bucureștiĭ-Ploeștiĭ. Aci este reședința primărieiĭ.

Se întinde pe o suprafață de 1090 hect., cu o populație de 165 locuitoriĭ.

Casa luiĭ V. Gugiŭ are 945 hect. și locuitoriiĭ, 145 hect. Proprietarul cultivă 250 hect. (75 sterpe, 20 izlaz, 600 pădure). Locuitoriiĭ cultivă tot terenul.

Are o biserică, cu hramul Sf. Petre și 1 heleșteŭ.

Comerciul se face de 2 cîrciumariĭ.

Preoteşti, *sat,* în jud. Neamțu, pl. de Sus-Mijlocul, situat pe valea rîuluĭ Moldoveĭ.

Are o suprafață de vr'o 420 hect., cu o populație de 561 suflete; o biserică, deservită de 1 preot și 2 eclesiarhiĭ; o școală; 3 moriĭ de apă.

Vite: 160 boiĭ, 230 vaciĭ, 809 oiĭ, 40 caiĭ, 200 porciĭ și 275 juncĭ.

Preoteşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Oporelul, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. Are o populație de 116 locuitoriĭ.

Preoteşti, *cătun,* spre N. al com. Dobriceni, pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, aproape de hotarul județuluĭ, lîngă apa Oltețul, pe partea dreaptă, unde altitudinea terenuluĭ este de 241 m. d'asupra niveluluĭ Mărieĭ. Are 30 familiĭ, saŭ 100 suflete.

Preoteşti, saŭ **Preoteşti-Adămoaeĭ,** *sat,* pe moșia cu ace-

lași nume, jud. Suceava. Așezat pe țărmul stîng al Șomuzuluĭ-Mare și străbătut de pîrîul Brana.

Are o populație de 385 suflete, din care 62 contribuabilĭ; o biserică, clădită din lemn, în 1830, de Const. și Elena Adamescu, cu hramul Intrarea în Biserică, deservită de un preot și un cîntăreț; o școală mixtă, înființată în 1859 și frecuentată de 40—45 elevĭ.

Moșia, proprietatea statuluĭ, are 532 fălcĭ, din care 312 fălcĭ cultivabile, 200 pădure și restul mlaștinĭ și teren neproductiv.

Improprietăriță în 1864 sunt 28 pălmașĭ și 29 codașĭ, stăpînind 192 fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Fălticeni (8 kil.) și la Basarabi (3 kil.).

In 1803, Preotești a Cluceresei Adămoaia numără 110 liuzĭ plătind 1496 leĭ bir anual. («Uricariul», de T. C., Vol. VII, p. 253).

Preoteşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Făurești, pl. Oltețul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populație de 310 locuitorĭ. E situat la 2 kil. de cătr. Făurești, unde e școala.

Are o biserică de zid, rezidită de d-l M. Măldărescu, din Dobriceni, în 1890.

Preoţeştilor (Pădurea-), *pădure,* 600 hect., la S. cătr. Preotești, jud. Ilfov, pl. Znagovuluĭ.

Preoţilor (Ceata-), *moșie,* în jud. Buzău, com. și cătr. Beceni, proprietate moșnenească. Are 320 hect., din care 64 hect. arabile, 57 hect. pădurea Ocea; restul fineață, livezĭ, izlaz și sterp. Se maĭ numește și Beceni.

Preseaca, *catenă de munțĭ,* ce începe de la cătr. Gornetul, com. Sibiciul-d.-s., jud. Buzău, merge d'alungul maluluĭ stîng al apeĭ Valea-Sibiciuluĭ și se termină la Malul-Preseceĭ, puțin maĭ jos de cătunul Intre-Sibicee, din com. Mlăjetul.

Preoteşti, *sat.* Vezĭ Basarabi, județul Suceava.

Preoteşti, *schit,* jud. Suceava. Vezĭ Adămoaia și Brana.

Preoteşti-de-Secară, *sfoară de moșie,* fără sat, în mărime de 80 fălcĭ, jud. Suceava, comuna Preotești.

Preuteşti, *com. rur., sate,* jud. Suceava, Neamțu, vezĭ Preotești.

Pria, *izvor,* curge de la E. de satul Rîfovul, pl. Crivina, jud. Prahova, trece pe lîngă cătr. Antofiloaia și se varsă în pîrîul Ghighiul, tot în raionul com. Rîfovul.

Prianul, *șir de dealurĭ,* județul Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Ardeoani, care se întinde de la N. la S., pe hotarul comunelor Băhnășeni, Ardeoani și Berzunțul, formînd podișul Bejenia. Partea de S. este acoperită cu pădurea Mărunta.

Priba, *sat,* cu 25 fam., jud. Argeș, pl. Pitești, făcînd parte din com. rur. Merișani.

Priba, *mahala,* a orașuluĭ Rîmnicul, jud. Vîlcea.

Pribegeanca, *pădure,* în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Pribegi, care formează cu pădurea Lăscoiul un trup de 300 hect., populat cu stejarĭ, ulmĭ, sălciĭ, plopĭ, aninĭ și jugastri.

Pribegi, *com. rur.,* în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situată pe partea stîngă a rîuluĭ Ialomița, între comunele Slobozia și Perieți.

Se întinde din rîul Ialomița, spre N., pe o suprafață de 5150 hect., din care 530 hect. pădure și coprinde patru moșiĭ particulare și moșia Motîlva, proprietate a statuluĭ, cu 1400 hect. din care 130 hect. pădure. Inainte de secularizare moșia ținea de monăstirea Slobozia.

Se compune din cătunele: Pribegi și Lata, cu reședința primărieĭ și a judecătorieĭ comunale în Pribegi.

Are o populație de 895 suflete; o școală mixtă, frecuentată de 45 elevĭ și 12 eleve; o biserică, deservită de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ.

Vite: 600 boĭ, 150 caĭ, 4400 oĭ, 80 bivolĭ, 25 capre, 10 asinĭ și 100 rîmătorĭ.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriță în comună 28 locuitorĭ.

Pe teritoriul comuneĭ trece calea județeană Slobozia-Urziceni.

Pribegi, *sat,* jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, făcînd parte din com. Murgeanca. Este situat pe malul de V. al laculuĭ Strachina, la 1 kil. de satul de reședință.

Are o populație de 15 familiĭ.

Vite: 100 boĭ, 80 caĭ, 400 oĭ și 60 porcĭ.

Pribegi, *sat,* în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, făcînd parte din com. cu același nume. Este situat pe țărmul stîng al rîuluĭ Ialomița, la 1 kil. de apa rîuluĭ, de care se desparte prin pădure. Aicĭ este reședința primărieĭ și a judecătorieĭ com. Pribegi.

Se compunea din Pribegi-d.-s. și Pribegi-d.-j., carĭ, prin creșterea populațiunĭĭ, s'aŭ unit.

Are o școală mixtă și o biserică, deservită de 2 preoți și 2 dascălĭ.

Vite: 500 boĭ, 3000 oĭ, 100 caĭ, 25 capre, 80 bivolĭ, 10 asinĭ și 100 rîmătorĭ.

Pribeşti, *sat,* jud. Vasluiŭ, pl. Crasna, com. Ciorteşti, spre V. de satul Ciorteşti, situat între două dealurĭ, ce merg paralel, de la S. spre N., și la capul cărora se întinde Dealul-Pădureĭ, care formează limita între acest sat și satul Porcoaia, din com. Poiana-Cîrnuluĭ.

Are o suprafață de 2137 hect., din care 421 hect. sunt ale locuitorilor clăcașĭ, iar 1716 hect., în care intră și o pădure de 429 hect., ale d-neĭ Eliza Balș. Populațiunea este de 107 familiĭ, saŭ 480 suflete.

Spre S. de sat este o biserică, făcută de Lupușor Balș, la 1838, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți. Sunt 2 cîrciumĭ.

Vite: 271 vite marĭ cornute, 27 caĭ, 700 oĭ, 15 capre, 27 bivolĭ și 50 rîmătorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 25 pluguri și 70 care cu boĭ, 10 căruțe cu caĭ; 90 stupĭ.

Priboaia, *sat,* făcînd parte din com. rur. Goleşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel, situat pe malul stîng al rîuluĭ Bratia.

In raionul satuluĭ e o moară.

Are o populație de 186 locuitorĭ.

Priboaia, *moşie* a statuluĭ, în com. Goleşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel.

Priboaia, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 225 hect., în com. Priboaia, jud. Muşcel.

Priboaia, *gîrlă,* ce izvorește de la S. de dealul Vlădeanul, com. Goleşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel, și se varsă în rîul Bratia, pe malul stîng.

Priboaia, *gîrliță,* ce izvorește de la Sudul com. Schitul-Goleşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel; servește de limită între com. Mihăeşti și Bălileşti, curge aproape paralel cu dealul Vlădeanul și, la capul de Sud al acestuĭ deal, se împreună cu pîrîul Mănetul, urmîndu-și cursul pe teritoriul com. Stîlpeni.

Priboeni, *com. rur.,* jud. Muşcel, pl. Podgoria, situată la 57 kil. spre S. de Cîmpulung, pe ambele malurĭ ale gîrleĭ Cîrcinovul.

E formată din satul cu același nume, care se mărginește la N. cu com. Dobreşti, la S. cu com. Țigăneşti, și la E. cu jud. Dîmbovița.

Are 2 bisericĭ, deservite de 3 preoți și 4 cîntăreți; o școală mixtă, frecuentată de 180 copiĭ (1899—900).

Locuitoriĭ, afară de agricultură, se mai ocupă cu rotăria și cu fabricarea țuiceĭ, iar femeile, cu creșterea gîndacilor de mătase.

Parte din locuitorĭ sunt moșneni și parte, împroprietăriți după legea din 1864, pe moșiile Cîmpulungeanca și Cotroceanca, ambele ale statuluĭ.

Priboeni, *deal,* în raionul comuneĭ cu același nume, pl. Podgoria, jud. Muşcel, pe care se cultivă 100,25 hect. vie.

Priboeni, *pădure,* supusă regimuluĭ silvic, com. Priboeni, plasa Podgoria, jud. Muşcel, în întindere de 960 hect., în care predomină stejarul, fagul și carpenul.

Priboeşti, *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s., com. rur. Husnicioara; are 49 case.

Priboianul-Tunseşti, *deal,* jud. Muşcel, com. Țigăneşti, pl. Podgoria, situat între gîrla Cîrcinovul și apa Călianuluĭ și pe care se află mai multe petecĭ cu locurĭ de arătură, sădirĭ de viĭ, prunĭ și pădure măruntă.

Priboina, *teren,* coprins între țărmul Mării și grindurile Perișorul, Metăvă și Cerbul, jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul comuneĭ rurale Sf.-Gheorghe, în partea de S.-V. a plășeĭ și a comuneĭ. Are o lungime cam de 2½ kil., o lățime de 2 kil. și o întindere totală de 400 hect. Este neproductiv, fiind acoperit la S. cu nisip și în celelalte părți cu stufărĭ întinse.

Priboiul, *com. rur.,* jud. Dîmbovița, pl. Dealul-Dîmbovița, situată la 24 kil. spre N.-V. de Tîrgoviște, pe malul drept al rîuluĭ Dîmbovița, pe vale și pe un mic deal și coprinsă între Dealul-Fluerului care e spre V. de comună, și rîul Dîmbovița, spre E. Spre S. de Priboiul e Dealul-Inalt, iar spre N., cîmpie și pădure.

Se compune din două cătune: Priboiul și Sturzeni, cu o populație de 756 locuitorĭ.

Are două bisericĭ; o școală; o moară de apă.

In com. sunt 38000 arĭ pădure.

Se învecinește la E. cu com. Izvoarele, de care se desparte prin Dîmbovița; la V., cu cătunul Greci, com. Boțeşti, de care se desparte prin Dealul-Fluerului, și cu pădurĭ marĭ; la N., cu com. Cîndeşti, de care se desparte prin Valea-Seacă și cîmpie; iar la S., cu com. Tătărani, de care se desparte prin Dealul-

Inalt și prin pădure. Se leagă cu Cîndești prin șosea comunală.

Priboiul, *vale*, izvorește de la E. de com. Valea-Lungă, jud. și pl. Prahova, din vîrfurile: Vîrtejul și Calul și se varsă în Cricovul-Dulce, la S. de comună, după ce primește ca afluenți văile: Ploscăriei, Rîiosul, Valea-Ursului și altele. Toate aceste văi sunt acoperite cu păduri, proprietăți ale d-lui G. Gr. Cantacuzino, avînd pe dînsele livezi și pășuni pentru vite.

Priboiul, saŭ **Secarul**, *moșie* nelocuită, pendinte de com. Zădăriciul, jud. Vlașca și avînd o suprafață de 250 hect.

Pricopanului (Dealurile-), *culme de dealuri*, în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. urbane Măcinul și pe al comunelor rurale Jijila și Greci. Formează un sistem aparte de dealuri, avînd o direcțiune generală de N.-V. spre S.-E., la E. de orașul Măcinul, mai purtînd și numele de Dealurile-Măcinului. La V. se prelungește prin dealurile Cheea și Sărăria, și aceasta la rîndul ei cu dealurile Aganimul și Orliga. La N. lasă prelungirile dealului Ștubeiului și dealului Piscul-Dascălului și la S.-E. se prelungește cu Dealul-Grecilor. Culmea sa este stîncoasă, goală și dințată și se vede de la o mare depărtare. Din ea își iaŭ o naștere la N. văile: Valea-Popei, Valea-Largă, valea Vasilică, Valea-Bostanelor și Valea-Grecilor, care se varsă în pîrîul Jijila; iar din poalele de S. izvoresc Valea-Vălcanului și valea Sulucul, afluenți ai Dunărei. Punctul culminant, vîrful Sulucul, are 364 m., punct trigonometric de observație de rangul 1-iŭ. Alte vîrfuri sunt Oliga, de 110 m., Sărăria, de 109 m., etc., puncte trigonometrice. Pe la poalele sale de V. merge drumul județean Măcinul-Isaccea; pe la cele de S., drumul județean Măcinul-Babadag. Alte drumuri comunale îl străbat în toate direcțiunile. Pantele de N.-E. sunt acoperite cu cîte-va păduri, iar restul e acoperit cu pășuni și fînețe. Pe la poalele de V., în spre Măcin, se întind și livezi.

Prigoreni, *sat*, jud. Iași, pl. Cîrligătura, com. Brăești, la 5 kil. de Tîrgul-Frumos, situat pe coasta despre E. a dealului Rădiul. In vechime a fost pe coasta de S.-E. a dealului și purta numele de Podgoreni, pentru mulțimea viilor ce se aflaŭ acolo.

Intinderea teritoriului satului e de 2937 hect., cu o populație de 129 familii, saŭ 525 suflete.

Are o biserică, construită din lemn, cu 1 preot, 1 cîntăreț și 1 eclesiarc; o școală mixtă, înființată la anul 1881, și care a fost frecuentată în anul 1899—900 de 17 elevi, din 45 înscriși.

Vite: 851 vite mari cornute, 50 cai, 880 oi și 210 rîmători.

Prigoria, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Amaradia, situată între comunele Zorlești și Rosia și formată din 2 cătune: Prigoria la N. și Bucșana la E. E așezată pe dealuri și văi, acoperite în partea de N. și S. cu păduri seculare.

Are o suprafață de 3500 hect., din care 15 hect. vie, 300 hect. arături, 1592 hect. pădure, iar restul izlaz și fînețe; o populație de 200 familii, saŭ 1090 suflete; o școală mixtă; 2 biserici, deservite de 1 preot și 2 cîntăreți; 2 circiumi.

Locuitorii posedă: 58 care cu boi, 20 pluguri, 1 căruță cu cai; 410 vite mari cornute, 49 cai, 298 oi, 164 rîmători; 85 capre; 32 stupi.

Venitul comunei este de 580 lei, iar cheltuelile, de 493 lei.

Apele ce udă comuna sunt: pîrîul Cîlnicul, care, în raionul comunei, primește pîraiele: Prigoria, Potopelul și Iacobul.

Comunicația în această comună se face prin șoseaua comunală care o pune în comunicație la S. cu Negoești, iar la N. cu Zorlești.

In Prigoria sunt 42 fîntîni.

Teritoriul comunei e brăzdat de: Dealul-Șesului, în partea de N., dealul Bumbrișiul, dealul Corbul și de văile Cîlnicul și Bucșana.

Prigoria, *cătun*, al comunei Prigoria, pl. Amaradia, jud. Gorj, pe apa Cîlniculuĭ.

Are o suprafață de 1235 hect., cu o populație de 70 familii, saŭ 340 suflete; o școală; o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitorii posedă: 8 pluguri, 19 care cu boi, 1 căruță cu cai; 201 vite mari cornute, 113 oi, 18 cai, 27 capre și 84 rîmători; 35 stupi.

In cătun se găsesc 15 fîntîni.

Prigoria, *pîrîŭ*, jud. Gorj, pl. Amaradia, ce izvorește din izvoarele Fîntînei-lui-Petre și Ion-Ghencea, situate la N. comunei Prigoria și se varsă în Cîlnic, în comună.

Prigvarea, *vale*, ce izvorește din muchiile Prigvărei, și se varsă în rîul Teleajenul, pe malul stîng, în raionul comunei Măneciul-Ungureni, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Prihodiștea, *pădure*, în jud. Bu-

zău, com. Păltineni, căt. Nehoiul, de 150 hect., proprietate moşnenească.

Prihodul-Zahaicul, *pădure* de stejar, în întindere de 420 hect., pe dealul Prihodul, com. Drăcşani, jud. Botoşani.

Prilipca, *sat,* jud. Botoşani, în partea de S.-E. a comuneĭ Satul-Burdujeni, cu o populaţie de 120 familiĭ, saŭ 560 suflete.

Are 1 biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 1 şcoală mixtă, frecuentată de 18 elevĭ.

Vite: 146 boĭ şi vacĭ, 30 caĭ, 291 oĭ şi 50 porcĭ.

Primejdeşti, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, com. Valea-Mare.

Priopcea, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comuneĭ rurale Cerna, situat în partea E. a plăşeĭ şi în cea N.-V. a comuneĭ; lasă spre N. dealul Piatra-Ascuţită şi la S.-E. dealul Curt-Bair; pe la poalele-ĭ de S. trece şoseaua judeţeană Măcin-Greci-Babadag; pe la cele E. curge pîrîul Valea-Megina; are o înălţime de 403 m. şi este unul din cele maĭ înalte vîrfurĭ din Dobrogea; este acoperit cu păşunĭ.

Pripa, *pîrîŭ,* jud. Botoşani, com. Poiana-Lungă, izvoreşte din ponorul Pripa şi se varsă în pîrîul Topliţa, şi împreună în iazul Clopoţelul.

Pripoarele, *sat,* cu 20 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Loviştea, făcînd parte din com. rur. Perişani.

Pripoarele, *sat,* în partea de N. a com. Tăcuta, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe dealul Pripoarele.

Are o suprafaţă de 220 hect., cu o populaţie de 34 suflete.

Pripoarele, *deal, vale* şi *drum,* pe partea de S. a dealuluĭ Bordea, com. Ciurea, pl. Codrul, jud. Iaşi, pe hotarul despre jud. Vasluiŭ.

Priponeşti-de-Jos, *sat* şi *com. rur.,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, spre S.-V. de Bîrlad şi la marginea judeţuluĭ.

Are o populaţie de 406 locuitorĭ.

Teritoriul comuneĭ este foarte deluros. Se cultivă viea pe o suprafaţă de 89,50 hect.

Priponeşti-de-Sus, *sat* şi *com. rur.,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, în partea de S.-V. a judeţuluĭ.

Are o populaţie de 790 locuitorĭ; 2 bisericĭ şi o şcoală.

Teritoriul comuneĭ este foarte deluros. Se cultivă viea pe o suprafaţă de 328 hect., dînd vinul cel maĭ de soiŭ din judeţ. Se cultivă asemenea mult şi gîndacĭĭ de mătasă.

Comerciul se exercită de 6 persoane.

Priponul, *munte,* pe malul gîrleĭ Zeletinul, com. Poseşti, pl. Teleajenul, jud. Prahova, unde se află ridicat un punct trigonometric de întîiul ordin.

Priporul, *izvor cu ape minerale,* jud. Prahova, care coprinde clorure, sulfate şi carbonate alcaline. Apele sunt foarte alcaline. Sărurile calcare sunt în maĭ mare proporţiune de cît cele magneziane.

In această apă s'a constatat şi fier sub formă de bicarbonat.

Apele coprind în litru următoarele proporţiunĭ de clor, acid sulfuric, calce, magnezie şi protoxid de fier.

Clor . . .	0,	gr. 1136
Acid sulfuric	1,	» 0160
Calce. . .	0,	» 3019
Magnezie .	0,	» 1556
Prot. de fier	0,	» 0136

Materiile solide coprinse într' un litru de apă din valea Priporul, sunt 1 gr. 700. (Anuarul Biurouluĭ Geologic).

Priporul, *munte,* jud. Dîmboviţa, de la Moroeni în sus, pe matca Ialomiţeĭ, în dreapta. In acest munte şi în muntele Brînduşile se află cărbunĭ de pămînt.

Priporul, *munte,* la N. de com. Călineşti, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, cu direcţia spre S.-E., la 11 kil. de vatra satuluĭ.

Priporul, *deal,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Bordeşti; se desface din Dealul-Trăisteniĭor, brăzdează partea de V. a comuneĭ; e acoperit cu păşunĭ.

Priporului (Lunca-), *cătun,* de reşedinţă, al com. Nehoiaşul, jud. Buzăŭ, cu 120 locuitorĭ şi 26 case, situat în faţa punctuluĭ unde rîul Bisca-Rozileĭ dă în Buzăŭ. Aci, maĭ nainte, era un biroŭ vamal, mutat acum la Cheea.

Prisaca, saŭ **Vidraşcu,** *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Sănduleni, numit şi Verşeşti-Sion. E situat pe stînga Tazlăuluĭ-Mare, pe deal.

Are o populaţiune de 103 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 4 caĭ, 34 vite marĭ cornute, 13 porcĭ şi 8 capre.

Prisaca, Prisaca-Mică, saŭ **Priseaca,** *sat,* jud. Bacăŭ, pl.

Tazlăul-d.-j., com. Berești, situat pe dreapta Tazlăuluĭ, la 3 kil. 200 m. de satul Berești (școală).

Are o populație de 297 locuitorĭ; o biserică, clădită de locuitorĭ la anul 1883; 1 cîrciumă.

Vite: 11 caĭ, 151 vite marĭ cornute, 54 porcĭ și 14 capre.

Prisaca, *cătun,* în jud. Putna, com. Valea-Săreĭ, pl. Vrancea, jud. Putna, situat pe malul stîng al Putneĭ, în sus de cătunul Valea-Săreĭ, la 1/2 oră depărtare.

Are o populație de 234 suflete, care locuesc în 75 case; 1 biserică filială, cu hramul Sf. Nicolae.

Prisaca, *cătun,* spre S. de com. Băzgărei, pl. Olteț-Oltul-d.-s., jud. Romanați, situat pe Dealul-Murgașuluĭ, lîngă apa Geamartaluiul. Altitudinea terenuluĭ d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ este de 190 m. Are 162 locuitorĭ.

Prisaca, *fost sat,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Preajba.

Prisaca, *deal,* în suprafață de 48 hect., la S. de Valea-Cășotenilor, com. Tîrzĭĭ, pl. Crasna, jud. Fălciŭ.

Prisaca, saŭ **Priseaca,** *moșie* particulară, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Berești, de 591 hect., cu venit anual de 12000 leĭ.

Prisaca, *pîrîŭ,* izvorește de sub dealul Prisaca, com. Cozmești, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, și se varsă în pîrîul Fîstîca.

Prisaca, *vale,* continuare a văeĭ Urșița, jud. Iași, com. Mironeasa, pl. Stavnicul.

Prisaca - de - la - Dumbrava-Neagră, *padure,* în jud. Neamțu, com. Timești, din pl. de Sus-Mijlocul, arendată în folosul mănăstireĭ Neamțu.

Prisacani, *com. rur.,* în partea de S. a pl. Braniștea, jud. Iași, situată pe șesul dintre rîul Prutul și Jijia și formată din satele: Prisacani și Moreni. Are o suprafață de 3521 hect., din care 657 hect. pădure și o populație de 390 familiĭ, saŭ 1603 suflete, care se ocupă cu agricultura, creșterea vitelor, pescăria, cultura viilor și a livezilor.

Pe marginea com. despre Prut sunt păduri marĭ de stejarĭ, iar în partea despre Jijia, fînețe, imașe, locurĭ de arat și locurĭ mlăștinoase. Prin mijlocul com. trece de la N. la S., drumul mare al Braniștei.

Are 5 biserici, deservite de 3 preoți, 2 cîntăreți și 2 eclesiarcĭ; o școală și 2 morĭ de vînt.

Budgetul com. e de 6905 leĭ, 21 banĭ, la venitурĭ și de 6805 leĭ, 66 banĭ, la cheltuelĭ.

Vite: 1396 vite marĭ cornute, 2619 oĭ, 223 caĭ și 568 rîmătorĭ.

Prisacani, *sat,* așezat sub dealul Prisacani, pe stînga Miletinuluĭ, în partea de E. a com. Flămînzi, pl. Coșula, jud. Botoșani, cu o populație de 80 familiĭ, saŭ 465 suflete.

Are 1 biserică deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 1 cîrciumă.

Locuitorĭĭ posedă: 146 boĭ și vacĭ, 31 caĭ, 334 oĭ, 41 porcĭ; 61 stupĭ.

Prisacani, *sat,* jud. Iași, com. Prisacani, pl. Braniștea.

Partea despre S. a satuluĭ se numește Munteni, pentru că locuitoriĭ ar fi veniți din Muntenia, în timpul uneĭ foamete marĭ, ce ar fi bîntuit în satele ce locuiaŭ.

E situat pe șesul și malul drept al Prutuluĭ, pe o suprafață de 2537 hect., din care 573 pădure; și are o populație de 267 familiĭ, saŭ 1100 suflete.

Satul Prisacani este cel maĭ mare și maĭ populat din pl. Braniștea. Aci este reședința comuneĭ. Are o biserică zidită la 1797, de Mitropolitul Veniamin-Costache, deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 eclesiarc; o școală, înființată în 1886, frecuentată de 91 elevĭ (1899—900).

Moșia care a fost proprietatea Mitropolieĭ, e astăzĭ a Statuluĭ. Aicĭ, în satul Prisacani, își avea reședința în timpul vereĭ Mitropolitul Veniamin-Costache.

Locuitoriĭ posedă: 1041 vite marĭ cornute, 1838 oĭ, 133 caĭ și 369 rîmătorĭ.

Prisacani, *com. rur.* și *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, spre S.-E. de Bîrlad, pe pîrîul Bolborosoaia (Bolbosoaia).

Are 375 locuitorĭ și 105 case. Satul formează o comună (com. Prisacani) cu cătunele Valea-cu-Apă, Jugani, Tăbăcești și Pleșești.

Teritoriul comuneĭ este foarte deluros. Se cultivă viea pe o suprafață de 152 hect., din care 6 nelucrătoare și livezile cu pomĭ fructiferĭ, din carĭ pruniĭ ocupă o suprafață de 27,25 hect.

Comerciul se face de 11 persoane.

Are o școală de băeți și 2 biserici.

Prisacani, *pădure,* în partea de S. a com. Prisacani, pl. Braniștea, jud. Iași. Are o întin-

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ
CLUJ - NAPOCA

dere cam de 573 hect. și poartă mai multe numiri: la intrare mergînd spre S. la dreapta, se numește Besetca, și la stînga Besetcuța; apoi mai departe, Rădiul, Calestrul, Helbet și Mîndra.

Prisacani, *pîriŭ,* ce izvorește din munții Pietrele-Roșii, curge în toată întinderea sa pe hotarul dintre com. Bistricioara, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, pînă la vărsarea lui pe stînga pîrîului Bistricioara, lîngă localitatea Trecătoarea (Prisacani).

Prisacani, *vamă,* jud. Neamțu, la granița județului despre Transilvania, situată în com. Bistricioara, pl. Piatra-Muntele. Se mai numește și Trecătoarea. Venitul pe 1896—97: 18216 lei, 50 bani. Are sucursala Bicazul. S'a înființat la 1 Ianuarie 1860.

Prisăceana. Vezi Prisăceana, jud. Mehedinți.

Prisăcei (Dealul-), *deal cu pădure,* în raionul comunei Țigănești, jud. Tecuciŭ.

Prisăcei (Dealul-), *deal,* ast-fel numit de la o prisacă ce a fost din vechime pe el: face hotarul între com. Mironeasa și jud. Vasluiŭ, la punctul numit Liniĭ. (Vezi Dealul-Mare, com. Mironeasa, pl. Stavnicul, jud. Iași).

Prisăcei (Pîrîul-), *pîriŭ,* numit și al Hîrtopului; izvorește din Dealul-Rădiului, purtînd, aproape de obîrșie, numele de Pîrîul-Ursului și se varsă în Șomuzul-Mare, după un curs de 5 kil. Are de tributari din stînga pîrîul Olăreni și Pîrîul-Arinilor.

Prisăcilor. (Vezi Bordea, deal, jud. Iași).

Priscul (Muntele-), *pădure* particulară, supusă regimului silvic încă din 1893 pe moșia Munteluĭ-Priscul, pendinte de com. Comarnicul, pl. Peleșuluĭ, jud. Prahova.

Priscuricea, *coamă,* în jud. Gorj, plaiul Novaci, care la S. de Pociovaliștea formează malul drept al Gilortuluĭ și mai spre S. se numește Măgura. Se termină la Bălcești. Are pe ea viĭ, livezi și arături.

Priseaca, *com. rur.,* jud. Olt, pl. Oltul-d.-j., compusă din 2 cătune: Priseaca și Săltănești, situată pe malul stîng al pîraielor Goța și Săltăneanca, care se împreună la 1 kil. spre V. de cătun. Priseaca, și ast-fel unite poartă numele de Dîrjovul. E la 10 kil. de capitala județuluĭ și la 5 kil. de a plășiĭ.

Intinderea com. e de 1300 hect.

Are o populațiune de 1202 locuitorĭ și 260 case; 3 bisericĭ, 2 în cătun. Priseaca și 1 în Săltănești, deservite de 2 preoți; o școală, frecuentată de 45 copiĭ.

Locuitoriĭ sunt parte moșneni, parte împroprietăriți la 1864 pe moșiile d-lor Toma Gigîrtul, frații Viișoreni, Ioniță Pîrvulescu, din care li s'aŭ dat 265 hect. Eĭ aŭ 140 caĭ și iepe, 200 boi, 50 vacĭ, 30 capre, 2500 oĭ.

In raionul com., pe pîrîul Sălteanca, este o moară cu aburĭ.

Comerciul se face de 4 cîrciumarĭ.

Veniturile și cheltuelile com. se urcă la suma de 2455 leĭ.

Are o șosea care străbate d'alungul comunei de la N. la S. și care la S. se întîlnește cu șoseaua națională județeană Cîmpul-Mare-Slatina.

E brăzdată de dealurile: Piscul-Predoaneĭ, Viea Diaconuluĭ, Băcanul, Bănuță, Imașul, Puțuluĭ-Ene, Pristoase și Goța. Parte din aceste dealurĭ servă de pășune, iar parte pentru cultura semănăturilor.

O udă pîraiele: Săltăneasa, Pîrvuluĭ, Clocoticiul și Mogoșești.

Dintr'un hrisov al luĭ Radu-cel-Mare, cu data 7131, luna Maiŭ 2, scris pe piele de căprioară, întărit cu sigiliul Domnesc și care se află în posesiunea preotuluĭ Ștefan Duhovnicul din această comună, se dovedește că comuna Priseaca este înființată cu mult înainte de Radu-cel-Mare, Domnul Munteniei.

Priseaca, *sat,* jud. Dîmbovița, pl. Ialomița, com. Vizurești.

Priseaca, *sat,* jud. Dîmbovița, pl. Dealul-Dîmbovița, com. Colanul, la 2 kil. spre V. de bariera Tîrgoviștei, numită Cîmpul-Lung saŭ Oborul-Vechiŭ.

Priseaca, *sat,* făcînd parte din com. rur. Leicești, plaiul Nucșoara, jud. Mușcel, situat pe malul drept al rîuluĭ Doamna.

Are o populație de 60 locuitorĭ.

De la V. spre E. este udat de 2 vîlcele, carĭ se varsă în rîul Doamna, pe malul drept.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit pe moșia statuluĭ Corbul-Pădureț.

Priseaca, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaș nume, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. Are o populațiune de 1100 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una de bîrne, fondată la 1323, și avînd ca frontispiciŭ, săpat în lemn cu scoabă: anul 1323 și ctitorĭ: Stan, Mateiŭ, Radu și cea-l'altă, zidită înainte de 1821, de preotul Barbu și purtînd la ușă inscripțiunea:

475-738

La 1830 s'a învelit cu șindrilă, căci până aci era învelită cu cocenĭ, instalîndu-i-se și clopot. La 1864 s'a reedificat din temelie.

Priseaca, *munte*, jud. Mușcel, plaiul Dîmbovița, com. Bădeni-Pămînteni, cu vîrful de o mărime impunătoare. Pe coaste este păduros, iar pe culme este acoperit cu pășunĭ ce nutresc numeroase turme de vite.

Priseaca, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, situată pe muntele Priseaca, proprietate a moșnenilor Ilineștĭ, pendinte de com. Bădeni-Pămînteni, plaiul Dîmbovița, jud. Mușcel, în întindere de 500 hect., avînd esență dominantă fag, iar spre vîrf brad.

Se învecinește la N. cu muntele Algĭiul și Olăneasca, la S. cu apa Bădeanca, la V. cu Făzicelul și la E. cu Bădeni-Slobozia.

Priseaca, *proprietate* a școaleĭ «Ioan Crăciunescu», pendinte de com. Gornetul-Cricovul, pl. Cricovul, jud. Prahova, pe care la 1864 s'aŭ împroprietărit o parte din loc. com. Gornetul-Cricovul.

Priseceaua, *com. rur.* și *sat*, jud. Mehedinți, pl. Cîmpul, la 55 kil. de orașul Turnul-Severin, așezată pe partea de S. a unuĭ mic platoŭ. Se mărginește: la E. cu com. Crîngul ce aparține jud. Dolj; la S., cu com. Oprișorul; la V., cu com. Drincea și Vladaia; iar la N., cu com. Dobra și Bălăcița.

Satul formează com. cu satul Scorila, avînd o populație de 1200 locuitorĭ și 238 case.

Are 2 bisericĭ cu 1 preot și 3 cîntărețĭ; o școală, frecuentată de 35 elevĭ.

Locuitoriĭ posedă: 60 pluguri, 120 care cu boĭ, 10 căruțe cu caĭ; 80 stupĭ.

Prin această com. trece șoseaua Oprișorul-Bălăcița.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3289 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 2292 leĭ.

Vite: 700 vite marĭ cornute, 36 caĭ, 750 oĭ și 700 rîmătorĭ. E străbătută de un mic pîrîŭ ce se formează de la fîntînĭ, și care confluențează cu pîrîul numit Capul-Apeĭ și se îndreptează spre Drincea; pe el se află morĭ de măcinat.

In partea de N. și E. a com. se află niște bălțĭ mlăștinoase.

Prisecile, *pîrîaș*, ce izvorește din Dealul-Rusuluĭ, teritoriul com. Girovul, jud. Neamțu, curge spre S., intrînd până aproape de marginea despre N. a pl. Bistrița, unde se varsă pe stînga pîrîuluĭ Cracăul, după ce primește ca afluent din stînga Pîrîașul-Rusuluĭ.

Prisiceni (Prisiceni-Domneștĭ), *sat*, făcînd parte din com. rur. Prisiceni-Buturugeni, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat la E. de Buturugeni, între rîul Argeș și limita județuluĭ despre Vlașca.

Se împarte în 2 trupurĭ: Prisiceni-din-Deal și Prisiceni-din-Vale.

Se întinde pe o suprafață de 537 hect., cu o populație de 407 locuitorĭ.

D-l Dr. A. Fotino are 290 hect., și locuitoriĭ 247 hect. Proprietarul cultivă 172 hect. (18 izlaz, 100 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 364 și al celor micĭ, de 352.

Prisiceni Buturugeni, *com. rur.*, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situată pe un loc ridicat, la N. de București, lîngă rîul Argeș, la 27 kil. de București.

Se compune din satele: Buturugeni, Prisiceni, Plopi și Saxoni, cu o populație de 1139 locuitorĭ și 252 case.

Se întinde pe o suprafață de 1574 hectare.

D-niĭ G. Enescu, Dr. A. Fotino și moștenitoriĭ I. Lăscărescu aŭ 963 hect. și locuitoriĭ, 611 hect. Proprietariĭ cultivă 510 hect. (85 izlaz, 368 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Are 1 biserică (la Saxoni); 1 școală mixtă; 1 moară cu aburĭ.

Vite: 150 caĭ și iepe, 349 boĭ, 265 vacĭ și viței, 28 taurĭ, 9 bivolĭ, 54 bivolițe, 31 capre, 168 porcĭ și 1267 oĭ.

Dintre locuitorĭ, 266 sunt plugarĭ, 7 industriași, 6 aŭ diferite profesiunĭ. Eĭ posedă: 189 pluguri: 156 cu boĭ și 33 cu caĭ; 135 care și căruțe: 110 cu boĭ și 15 cu caĭ.

Improprietăriți sunt 194 locuitorĭ și neîmproprietăriți maĭ sunt 90.

Comerciul se face de 5 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3347 leĭ și la cheltuelĭ, de 3326 leĭ.

Prisiceni-Turnesculuĭ. Vezĭ Poșta, com. Buda-Prisiceni, jud. Ilfov.

Prislava, *sat*, în jud. și pl. Tulcea, cătun al comuneĭ Malcoci, situat în partea de N.-E. a plășeĭ și cea de E. a comuneĭ, la 3 kil. spre N.-E. de cătunul de reședință Malcoci, pe malul drept al brațuluĭ Sf. Gheorghe, la poalele de N. ale dealuluĭ Derven-Tepe. Se mărginește la N. cu cătunul Pardina, la V. cu cătunul Malcoci, la S. cu com. Sari-Ghiol și la E. cu cătunul Pîrlita. Este

udat de brațul Sf. Gheorghe. Intinderea luĭ este de 1290 hect., din care 30 hect. ocupate de vatra satuluĭ, 120 hect. grădinile locuitorilor, 100 hect. ale statuluĭ, restul al locuitorilor.

Populațiunea, în maioritate Romînĭ, este de 114 familiĭ, saŭ 554 suflete.

Are o școală, condusă de un învățător și o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Prisloapele, *pichet de graniță,* cu No. 2, jud. Gorj, situat la S. de muntele Negoaia.

Poteca ce se priveghează de acest pichet este aceea ce scoboară după dealul Negoaia în valea Bistrița și urmează cursul acestuĭ rîŭ, pînă la Gureni și de aci la Brădiceni. Patrularea între Prisloape și Gruiul-Negru se face pe poteca ce scoboară pe Negoiul spre V., trece Bistrița pe la Curul-Bouluĭ, sue apoĭ muntele Boul și scoboară la Gruiul-Negru.

Comunicația e anevoiasă din cauza copacilor seculariĭ ce cad și închid potecile, precum și din cauza prăbușiturilor de pămînt.

Prisloapele, *pichet de graniță,* cu No. 10, jud. Gorj, situat pe dealul cu același nume. Se mărginește la N. cu vîrful Ardicul, spre E. cu culmea Paringuluĭ, spre S. cu Vîrful-Beteĭ. Poteca ce se priveghează din acest pichet, trece pe la Ardicul, urmează culmea Saduluĭ, trecînd pe lîngă muntele Muncelul-Mare, pînă la satul Gruiul-d.-s.

Patrularea între Prisloape și Lainici se face pe poteca ce duce pe coama de S. a munteluĭ Sapa, apoĭ scoboară pe Păiușul, unde este pichetul.

Aceste poteciĭ pot fi străbătute și de animale încărcate. Intreținerea este anevoioasă din cauza cădereĭ arborilor și a prăbușitureĭ terenuluĭ.

Prislopul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Vlădești, pl. Rîurile, jud. Mușcel. Are o populație de 324 locuitorĭ; o biserică, cu următoarea inscripție:

Ridicatu-s'aŭ această sfîntă și Dumnezeiască biserică, precum se vede, în cinstea hramuluĭ Pogorîrea duhuluĭ sfînt și hramul cel vechiŭ și s'a maĭ adoptat și al Sf. Ion Botezătorul. La facerea acesteĭ biserică, fondată de ctitoriĭ Ion Prislopeanu, Const. Pîrvulescu și cu ajutorul fraților carĭ aŭ ajutat și vor ajuta la acest sfînt locaș, în zilele Preaosfințituluĭ Arhipăstor Calinic, ale prea Înălțatuluĭ nostru Rege Carol I și ale Regineĭ Elizabeta, soția sa. Punerea temelieĭ la 1876, terminată la anul 1882.

Prislopul, *mahala,* făcînd parte din com. rur. Teșila, pl. Peleșul, jud. Prahova.

Prislopul, *mahala,* în com. rur. Stoenești, pl. Ocolul, jud. Vilcea. Are o biserică, rezidită la anul 1891, în locul alteia vechĭ.

Prislopul, *vîrf de munte,* din culmea Făgărașuluĭ, jud. Argeș, pl. Loviștea.

Prislopul, *munte,* înalt, plaiul Dîmbovița, jud. Mușcel. Pecoaste este păduros, iar pe culme are pășunĭ ce nutresc numeroase turme de vite.

Prislopul, *munte,* în partea de N.-V. a comuneĭ Robești, pl. Cozia, jud. Vîlcea, în care se fabrică brînză.

Prislopul, *pădure,* jud. Mușcel, proprietate a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Cîmpulung, în întindere de 347 hect.

Prislopul, *trup de pădure,* a statuluĭ, pendinte de com. Teșila, pl. Peleșul, jud. Prahova, care, împreună cu trupurile: Gîlma, Carabanul-cu-Boia, Lacurile-cu-Rusul, Podurile, Rusul-d.-j. și Vîrful-Negrașuluĭ, formează pădurea Teșila, care are o întindere de 5000 hect.

Prislopul, *pîrîŭ,* izvorește din munțiĭ com. Teșila, pl. Peleșul, jud. Prahova, curge de la N. către S.-E. și se varsă în rîul Doftana, pe țărmul drept, tot în raionul com. Teșila.

Prislopul, *vale,* izvorește din pădurea cu același nume, com. Vlădești, pl. Rîurile, jud. Mușcel, străbate partea de E. și S. a satuluĭ Prislopul și se varsă în rîul Bratia.

Prislopuluĭ (Muntele-), *munte,* în grupa Grințieșuluĭ, jud. Neamțu, situat (în parte) pe hotarul Transilvanieĭ și pe teritoriul com. Călugăreni. Se maĭ numește și Plopul.

Pristolul, *com. rur.* și *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Cîmpul.

Se află la distanță de 55 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe o poziție, ridicată în partea de N. Se mărginește: în partea de E. cu com. Gîrla-Mare; în partea de S., cu Dunărea, care o desparte de Bulgaria; în partea de V., cu Dunărea, care o desparte de Serbia; iar în partea de N., cu Gruia.

Satul formează comună cu mahalaua Insurățeĭ, avînd o populație de 1260 locuitorĭ și 256 case.

Locuitoriĭ posedă: 85 pluguri, 154 care cu boĭ și 12 căruțe cu caĭ.

Prin comună trece șoseaua Gruia-Pristolul-Gîrla-Mare.

Are o biserică, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți; 1 școală condusă de 1 învățător și fre-

cuentată de 40 elevĭ (1899-900). Budgetul comuneĭ e la veni turĭ de 4286 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1819 leĭ.

Vite: 769 vite marĭ cornute, 768 oĭ, 31 caĭ şi 700 rîmătorĭ.

Sunt, pe teritoriul comuneĭ, nişte ruine vechĭ în carĭ se găsesc monete romane. Locurĭ de însemnat sunt: Nisipul-cu-Oase, Dosul-Pristoluluĭ, Valea-Viilor, Fîntîna-luĭ-Vulpe.

Pristolul, *pichet de graniţă*, pe marginea Dunăreĭ, în jud. Mehedinţi, pl. Cîmpul.

Pristolul-de-pe-Doftana, *proprietate*, a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, jud. Prahova, care, împreună cu moşiile Unghia-Mare, Ceauşoaia şi Neamţul, are o întindere de 606 hect.

Privalul, *fostă staţie de cale ferată*, lîngă satul cu acelaşĭ nume, jud. Tecuciŭ. Această staţie a fost pănă la 1881, cînd din cauza deselor inundaţiĭ ale Siretuluĭ, s'a mutat şi satul şi gara. Locuitoriĭ s'aŭ mutat în com. Tudor-Vladimirescu, iar staţia Privalul la Vameş, pe linia Hanul-Conachi-Galaţi.

Privalul, *gîrlă*, în partea de N.-E. a pl. Măcin şi a com. urb. Măcin, jud. Tulcea. Se desface din gîrla Piatra-Feteĭ, se întinde spre E., taie şoseaua judeţeană Brăila-Măcin, străbate grindul Somova, şi după 1½ kil. se deschide în partea de S. a bălţiĭ Somova.

Privalul-Coţofeneĭ, *pădure*, jud. Brăila, pendinte de com. Chiscani, pl. Vădeni. Se mărgineşte la N. cu Dunărea Măcinuluĭ şi în cele-l'alte părţĭ cu balta.

Suprafaţa: 2 hect. Esenţa: salcie.

Privalul-Dimuleasa-Gingărăşoaeĭ, *păduri* situate în pl. Balta, jud. Brăila. Se mărginesc în toate părţile cu cîmpia locală. Se întind din Dunăre pănă în Gîrliciul-Şerbanuluĭ.

Suprafaţa: 60 hect. Esenţa: salcie.

Privalul-Filipoiuluĭ şi Orzea, *păduri*. Se mărgineşte în toate părţile cu cîmpia bălţeĭ, începînd din Dunăre şi terminîndu-se în Gîrliciul-Şerbanuluĭ.

Suprafaţa: 75 hect. Esenţă: salcie.

Privalul-Manghelul cu Renea, *pădure*, situată în judeţul Brăila, pl. Balta. Se mărgineşte la V. cu Vilciul şi în cele-l'alte părţĭ cu cîmpul bălţeĭ. Suprafaţa: 5 hect. Esenţa: salcie.

Privalul-Satuluĭ, *pichet de graniţă*, pe Dunăre, cu No. 160, în dreptul comuneĭ Surlari, jud. Ilfov.

Privalul-Turculuĭ, *pichet de graniţă*, pe Dunăre, în dreptul movileĭ Sîrbi, jud. Ilfov.

Privalul-Vechiŭ, *fost sat*, pe malul Siretuluĭ la S. judeţuluĭ Tecuciŭ. Cea maĭ mică revărsare a Siretuluĭ inunda tot satul, ceea ce a făcut ca la 1881 locuitoriĭ să-şĭ părăsească locuinţele şi să se mute în noul sat Tudor-Vladimirescu.

Satul era foarte vechiŭ, căcĭ se pomeneşte de el în Letopiseţe pe la 1600. Aicĭ era un popas al călătorilor ce veneaŭ din Galaţi, şi intraŭ în judeţul Tecuciŭ.

Pe teritoriul satuluĭ a fost şi gara cu acelaşĭ nume, care s'a mutat la Vameşul.

Privaluluĭ (In-Dreptul-), *pichet de graniţă*, pe Dunăre, cu No. 163, drept mănăstirea Cornăţelul, jud. Ilfov.

Privăleni, *mahala*, la S. com. Tudor-Vladimirescu, jud. Tecuciŭ, despărţită de restul comuneĭ prin calea ferată Hanul-Conachi-Vameşul.

Locuitoriĭ de aicĭ sunt veniţĭ din fostul sat Privalul.

Priveghiul, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, căt. com. Broşteni, aşezat pe rîul Milcov, la 3½ kil. spre V. de căt. de reşedinţă, Broşteni.

Priveghiul, *deal*, în jud. R.-Sărat, pl. Oraşul, com. Broşteni. Se desface din dealul Hoja şi se întinde printre pîraiele Valea-Grozoaia şi Priveghiul. Este acoperit cu păduri şi păşunĭ.

Priveghiul, *pichet* vechiŭ, cu No. 18, pe rîul Milcov, către hotarul Moldoveĭ, jud. R.-Sărat, pl. Oraşul, com. Broşteni, căt. Priveghiul.

Priviţi, *vechie numire a cătunului şi moşieĭ* Găvăneşti, jud. Buzăŭ, com. Găvăneşti.

Proaspeţi, *sat*, făcînd parte din com. rur. Dobrotinetul, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. Are o populaţiune de 280 locuitorĭ. E situat pe valea Oltuluĭ.

Proaspeţi, Strehareţul şi Secuţa, *păduri* ale statuluĭ, în întindere de 145 hect., formate din trupurile: Zăvoiul-Strehareţul (15 hect.), Valea-Viilor (25 hect.), Secuţa (40 hect.), Zăvoiul-Salcia (10 hect.), Proaspeţi (45 hect.) şi Marita (10 hect.).

Probota, *sat*, în partea de N.-E. a com. Cîrniceni, pl. Turia,

jud. Iași, situat pe poalele dealuluĭ Porcul și pe șesul Jijieĭ. Se împarte în două: satul vechiŭ, numit Probota și satul noŭ, numit Ciulinești saŭ Gura-Frasinuluĭ, înființat în anul 1879. Cel întîiŭ își are numele de la mănăstirea Probota, căreia a fost închinat; celuĭ de-al doilea i s'a dat numele de la multele ciuline, ce se găsesc prin bălțile de prin prejurul luĭ, precum și de la pîrîul Frasinul ce curge prin el.

Are o suprafață de 1144 hect., cu o populație de 79 familiĭ, saŭ 311 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 334 vite marĭ cornute, 43 caĭ, 423 oĭ și 8 rîmătoriĭ.

Pe marginea de E. a satuluĭ trece șoseaua județeană Iași-Botoșani.

Probota, *sat,* pe moșia cu acelașĭ nume, com. Dolhasca, pl. Siretul, jud. Suceava.

Vatra satuluĭ ocupă 60 fălcĭ, cu o populație de 1153 suflete și 280 case.

Moșia e proprietatea statuluĭ, în mărime de 1245 fălcĭ, din carĭ 375 cultivabile, 720 pădure, 125 fînaț și restul nefolositor.

Improprietăriți în 1864 și 1879 sunt 108 fruntași și însurățeĭ, 97 pălmașĭ și 107 codașĭ, stăpînind 715 fălcĭ.

Biserica Mănăstireĭ servă satuluĭ.

Are o școală mixtă, înființată în 1882, condusă de un învățător, frecuentată de 30 școlarĭ (1899—900).

Drumurĭ principale sunt: la Heciul (5 kil.), la Tătărușĭ (3 kil.) și la Dolhasca (4 kil.).

Probota, *mănăstire,* în jud. Suceava, în satul cu acelașĭ nume și a căreĭ biserică servește de biserică satuluĭ. Acum nu maĭ adăpostește nicĭ un călugăr, și e deservită de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ.

Episcopul Melchisedec o descrie astfel:

Mănăstirea aceasta pe la începutul veaculuĭ XV-lea se numea Mănăstirea Sf. Nicolaĭ din Poiana-Siretuluĭ. («Arh. Ist.» a d-luĭ B. P. Hasdeŭ, t. I, pag. 283).

In urmă, acesteĭ mănăstirĭ i s'a dat numele de Pobrata, carele în curgerea timpuluĭ s'a prefăcut în Probota. Pobrata va să zică «înfrățire», saŭ «frăție».

In pomelnicul acesteĭ mănăstirĭ, care este scris în anul 1823, găsim următoarele noțiunĭ despre vechiĭ eĭ ctitorĭ:

1. «Ștefan Voevod și fiiĭ luĭ: Bogdan Voevod și Ștefan Voevod».

Despre acest Ștefan se înseamnă următoarele:

Acesta este al 7-lea Domn după Dragoș Voevod, ce a descălecat Țara aceasta, și este frate luĭ Alexandru cel Bun, și veleatul umbla atuncea acel de la Mântuitorul Christos: 1391. Și aŭ făcut și biserica cea I-iŭ durată (clădită din lemn de stejar), unde-ĭ țintirimul vechiŭ de se îngroapă robiĭ acum, și aŭ dat și aceste moșiĭ: tot locul ce este între Șomuzul și între pîrîul Pobrateĭ și Negomireștĭ, Iurcești, Bodești și Moara, și la Prutul Graboviților și Berești. Și la Botna Ritimiților ce se chiamă acum Căpiceni și Moara-pe-Telița și Cerișcani și Radoviți, ce se chiamă acum Rădeni și Bălănești, și cățĭ-va robĭ țiganĭ. Și Mănăstirea atuncĭ se numea: A Sfântuluĭ Nicolaĭ din Poeană, de cînd pănă acum sunt trecuțĭ 432 anĭ.

2. «Alexandru Voevod cel Bun, Evdochia Doamna, Maria Doamna, Alexandru Voevod, Ileana Doamna, Ilie Voevod, Bogdan Voevod, Ruxanda D-na, Ana Doamna și fiiĭ lor: Bogdan Voevod, Petru Voevod și fiiĭ lor».

Despre Alexandru-cel-Bun se înseamnă această ctitorie:

Acesta a aĭerosit moșia Budinți și Turbata, maĭ din sus de aceea la leat 6906 (1396), cum și alte patru moșiĭ cu siliștele lor anume: Părtinoși, Șerbănești, Vlădești și Negoești, pe Siretul, în ținutul Sucevei, care acum se numesc Hîrtoapele, cum și satul Giurgiul, Clucerul și Iezerul, din gura Bîca, cu gîrlele luĭ, cum și cincĭ familiĭ, robĭ tătarĭ.

3. «Ștefan Voevod cel Bun, Constantin Vv., Maria Doamna».

Despre Ștefan cel Mare (Bun), spune:

Acesta a zidit a doua mănăstire de piatră maĭ la vale lîngă pîrîŭ, și aŭ înzestrat-o cu cîte-va moșiĭ și odoare, dînd rob pe tătarul Dimitrie cu fiiĭ și neamurile luĭ, și cu alte treĭ familiĭ de tătarĭ.

4. «Petru Rareș Voevod, Ileana Doamna și fiiĭ lor».

Acesta a zidit a treia mănăstire, ce este acum, și aŭ dat și moșiile acestea: Dobrușa în ținutul Soroca și Conteștĭ, și un vad de moară în tîrgul Hîrlăŭ. Și ezerul Bilăul, cu toate gîrlele luĭ, și cu moșia Văleni în ținutul Tigheciuluĭ (adică Dorohoiul lîngă Galați), și trece în Basarabia, și cu alte odoare și vestminte și cu cîțĭ-va robĭ Tătarĭ o aŭ înzestrat, pe care mănăstire la leat 7035, Aprilie 12, o aŭ și sfințit.

Cum că biserica actuală din Mănăstirea Probota, cu adevărat este zidită de Petru Rareș, se adevărează și prin următoarele inscripțiunĭ slavone, ce se păstrează pe părețiĭ eĭ; data însă din pomelnic (7035—1527) este greșită cu treĭ anĭ, precum îndată se va vedea:

«ИЗВОЛЕНІЕМЪ . . . . .»

Cu voința Tatăluĭ, și cu conlucrarea Fiuluĭ, și cu săvîrșirea sfîntuluĭ Duh, iată eŭ robul stăpînuluĭ meŭ Isus Christos, Ion Petru Voevoda, cu mila luĭ Dumnezeŭ Domnitoriŭ Țăreĭ Moldoveĭ, fiŭ al luĭ Ștefan Voevod cel bătrîn, bine-vol. Domnia mea din a noastră bună vrere, în al patrulea an al autocratorieĭ, a zidi acest templu în numele arhereuluĭ luĭ Christos și făcătoriuluĭ de minune Nicoalĭ.

Sub egumenul Kyr Grigort, în anul 7038, Oct. 16 (1530).

La jertfelnic se citește această inscripțiune sculptată în piatră:

ПОМѢНИ . . . . .»

Pomenește Doamne sufletele robilor tăĭ Ion Ștefan Voevoda și pre fiul său Petru Voevoda și pre muma luĭ Maria și pre Doamna luĭ Maria și pre fiiĭ lor și pre Doamna luĭ Elena (Petru Rareș a fost însurat de două orĭ; întâĭ cu Doamna Maria, apoĭ cu Doamna Elena, fata Despotuluĭ Sîrbieĭ) și pre fiiĭ lor și pre Maria și pre Ana. Pomenește Doamne și sufletul robuluĭ tăŭ Monahul Kyr Grigori egumenul.

Pomelnicul mănăstireĭ pune încă între ctitoriĭ mănăstireĭ pre următoriĭ Domnĭ după Petru Rareș:

5. «Ștefan Voevod, Angelina Doamna, Petru Voevod, Alexandru Voevod, Ana Doamna, Bogdan Voevod, Maria Doamna Olteanca».

Despre acest Ștefan Voevod spune așa:

«Acesta este fiul luĭ Petru voevod Raliș, și aŭ dat moșiile acestea: Săvești, în ținutul Neamțuluĭ, și Purcelești și Crăstești, și pol sat din Strășeni, din care numaĭ Străvești de stăpînesc acum de mănăstire».

6. «Petru Voevod, Irimia Movilă Voevod, Elizaveta Doamna, Roman Voevod, Simion Movilă Voevod, Melania Doamna, Ștefan Voevod, Axana Doamna, Levin Voevod, Ruxanda Doamna, Aaron Voevod.

Bogdan Voevod, Ștefan Voevod, Alexandru Voevod, Bogdan Voevod, Grigore Ghica Voevod, Smaragda Doamna. — Grigore Voevod, Maria Doamna, Dimitrie Barnovski Voevod. — Alexandru Voevod, Constantin Mavrocordat Voevod».

«Aceștia aŭ întărit hrisoavele pentru ezerul Bîlăul și pentru cele-l-alte moșiĭ și robiĭ tătarĭ și țiganĭ, cum și privileghiurile pentru preoțiĭ, poslușnicĭ și țiganiĭ mănăstireĭ, ca să fie apărațiĭ de dările de toate Țăreĭ, și venitul gostineĭ și a desetineĭ de la dînșiĭ să aibă a lua egumenul acesteĭ mănăstirĭ».

7. In biserica mănăstireĭ se află mormîntul Domnuluĭ Petru Rareș și al soțieĭ sale Doamna Elena cu următoarele epitafurĭ, în limba slavonă:

1. Piatra de pe mormîntul Domnitoruluĭ Petru este ruptă la mijloc, și de aceea cuvintele ce lipsesc se pot numaĭ presupune spre a se complecta:

«Acest mormînt este al ŭubitoruluĭ de Christos robuluĭ luĭ Dumnezeŭ, Domn al Moldavieĭ Ioan Petru Voevod, fiul bătrînuluĭ Ștefan Voevod. Carele a răposat în acest locaș și s'a mutat la vĭacĭnicele lăcașurĭ.—Vĭacĭnica luĭ pomenire».

2. Pe piatra mormîntală a Doamneĭ Eleneĭ este acest epitaf:

СѢИ ГРОБ . . . . . .

«Acest mormînt e al roabeĭ luĭ Dumnezeŭ Eleneĭ, Doamneĭ luĭ Petru Voevod, fiica țaruluĭ Despot. Carea a reposat în acest lăcaș (și s'a mutat) la vĭacĭnicele lăcașurĭ.—Vĭacĭnica eĭ pomenire, în anul 7 miĭ...»

Data morțiĭ luĭ Petru Rareș și a soțieĭ sale nu sunt puse, din cauză că Petru Rareș a pregătit mormintele acestea încă fiind în viață și a lăsat ca urmașiĭ luĭ să însemneze datele după moartea luĭ și a Doamneĭ, ceea ce însă nu s'a realizat. — Acesta este încă un tras caracteristic a bărbățieĭ Marelui Domn, carele ca și tatăl său Marele Ștefan nu se temea de moarte, ca oameniĭ ordinarĭ, eĭ o așteptaŭ și eraŭ pregătițiĭ pentru întîmpinarea eĭ. Ce este maĭ mult: se vede intenția, ca cînd vor presimți apropierea morțiĭ să se ducă la Probota ca să moară acolo, unde își preparase mormintele de timpuriŭ; căcĭ aceasta vra să zică expresiunile ce le găsim în amîndouă epitafele:

ИЖЕ ПРѢОТѢ ЕИСѢ . . . . .

care s'a mutat în acest lăcaș la viacĭnicele lăcașurĭ.

Data morțiĭ luĭ Petru Rareș, Letopisețul Moldoveĭ o pune în anul 7054 (1546). (Letop., T. I, pag. 172). Iară Doamna Elena a maĭ trăit încă după moartea bărbatuluĭ eĭ. La 1550, ea era încă în viață, precum se vede din inscripția pusă pe biserica Episcopieĭ de Roman în acest an. Tot aceasta se vede și din o inscripție de la mănăstirea Secul, pre carea noĭ o am reprodus-o în urmă, vorbind de antichitățile aceleĭ mănăstirĭ, No. 11. Desemnatorul și sculptorul amînduror acestor epitafurĭ a fost acelaș și amîndouă arată un artist iscusit.

8. In biserică maĭ este o piatră mormîntală, din care se vede, că acolo a fost înmormîntat în anul 1544, Frățineanul Părcălabul de la Neamțu, precum se vede din epitaful următor:

ПРѢСТѢВНСѢ . . . . . .

Reposata robul luĭ Dumnezeŭ Păun.., In loc de nume sunt săpate niște florĭ, carĭ poate să fi formînd litere, dar nedescifrabile. Frățineanu părcălabul de Neamțu. Viacĭnica luĭ pomenire. In anul 7052 (1544).

9. Vasilie Voevod, în anul 1646, a făcut ograda mănăstireĭ de zid; precum se vede astăzĭ. Marca Țăreĭ ce este la poarta, are împrejur această inscripțiune:

. . . . . Cu voința Tatăluĭ, și cu conlucrarea Fiuluĭ și cu săvîrșirea Sfîntuluĭ Duh, Ion Vasile Voevod, cu mila luĭ Dumnezeŭ Domnitoriŭ Țăreĭ Moldoveĭ, văzînd învechite lucrurile Mănăstireĭ, îngrădi cu zid Biserica, în anul 7154 (1646).

10. Unul dintre ctitorĭ ceĭ marĭ aĭ mănăstireĭ Pobrata a fost renumitul Mitropolit al Moldoveĭ, Dositheiŭ.

El fiind călugărit încă din tinerețe în această mănăstire, a păstrat o deosebită venerațiune pentru dînsa. Pe cînd el se afla episcop la Roman, această mănăstire fusese devastată, arsă și

pustiită. El a restabilit-o și a pus în orînduealâ anterioară. După ce Dositheiŭ s'a făcut Mitropolit, mănăstirea sa a prosperat mai mult. Dar cînd el s'a retras întîia oară în Polonia, sub Petriceico Vodă, în timpul războiuluĭ turcesc cu Polonii, un vrăjmaș mare al său, pe care el îl numește: blestemat de Dumnezeŭ, din noŭ a devastat mănăstirea Pobrata. De aceea Mitropolitul Dositheiŭ, după ce s'a reîntors la scaunul Mitropolieĭ, ca să asigure soarta acesteĭ mănăstirĭ, cu sfatul Țării o a închinat sfîntuluĭ Mormînt, prin Patriarhul Ierusalimuluĭ Dositheiŭ.

Reproducem actul închinăriĭ mănăstireĭ Pobrateĭ, publicat în jurnalul bisericesc din Bucovina, întitulat: «Candela», No. 3, 1885, la pag. 147—150.

Facem știre tuturor cu această carte a smereniei noastre, pentru sfînta mănăstirea noastră Probota, careaĭ este făptura de la începutul Țării de sehastri, când prea acelea locurĭ era deșert, și s'aŭ început depre-atuncea precum se văd diresele cînd era văleatul ϪϠЦ6. Ștefan-Vodă și fratele său Alexandru-Vodă aceĭa de Dumnezeŭ pomeniții Domnĭ de la începutul Țăreĭ. Ce-aŭ dat Boteștiĭ, și Tătărușiĭ adevărateĭ sale mănăstirĭ Pobrateĭ, așa zice în uric: dadoh tomu istinnomu naşemu Monastiriu ot polian, iaje est mejdu Șumuzo pobratovem potocom dve calei edino na imé Budinții a drugve bîșe togo Tatarei. Decĭ aŭ trăit aceia sfîntă manăstire pre rînd întărindu-o Domniĭ până la Ștefan Vodă cel bun ce aŭ făcut Putna, și vechindu-să aŭ făcutu-o de iznoavă acela de Dumnezeŭ pomenitul Domn Ștefan Vodă cel bun și ĭ-aŭ ca mai dat sate și odoară, apoĭ cînd aŭ fost preste Π (80) de aĭ căzînd beserică, fără Mitropolitul Grigorie Roșca vărul luĭ Petru Vodă Rareș din Voroneț de postrig cu nevoința sa aŭ îndemnat pre Petru Vodă Rareș de s'aŭ dat ctitor la Pobrata, s'aŭ făcut biserica de iznoava ca mai ghizdavă și mai îmfrămsată, saŭ și mai întărit-o cu sate, saŭ priimitu-o să'ĭ fie de 'ngropăciune, care preatuncea numaĭ la Bistrița și la Putna era Domniĭ de să îngropa i tocma la mănăstirĭ și s'aŭ îngropat răpăusatul Petru Vodă Rareș în sfînta biserică în pomelnic și cinstita sa Doamnă Elena fata luĭ Despot împăratul de Sîrbia — și fiiŭ săŭ Ștefan Vodă ce aŭ domnit pre urmăĭ și alalt coconi, și s'aŭ ținut sfîntă mănăstire cu cinste mare atîta cît deosebi de episcopĭ și B. Mitropoliții aŭ stătut din Pobrata Gheorghie fratele luĭ Ieremiiĭ Vodă și Teodosie Barbovski cariĭ faceră Sucevița, maĭ apoĭ pre vreamea văletuluĭ ЗРΛ să stricasă. — Obneaĭul cel bun a sfenteĭ mănăstirĭ într'atîta cît călugăriĭ ceĭ răĭ aŭ băgat tîlhariĭ de aŭ jehuit toată averea boĭarilor Țăriĭ din visteriul mănăstireĭ de ĭaŭ sărăcit și de atunce aŭ stătut mănăstirea urîtă tuturor și nime naŭ maĭ căotat de nevoia eĭ, și o aŭ aprins cu beții le deaŭ ars acea sfîntă mănăstire ce da cuviință în toată Țara, deaŭ stătut B aĭ descoperită și fiind domnească nime nu cuteza să se facă ctitor să o acopere, până deade voe Vasilie Vodă dumisale Iorgăĭ postelnicul vărului său de o aŭ acoperit iară tripăzările aŭ vîndut călugăriĭ cu sîborul un munte dumisale luĭ Gheorghe Paharnicul mare fratele luĭ Vasilie Vodă Dumnezeŭ să'l pomenească, nu pre banĭ. ce pentru să dereagă tripăzările ceale de dires și ceale de iznoavă să le facă, saŭ apucat deaŭ lucrat o samă, și naŭ istovit, și trecînd vremea cu deșert, cînd aŭ fost pe la Dabija Vodă Dumnezeŭ să'l pomenească, iară muntele unde'ra vîndut și dat danie saŭ pierdut și sfînta mănăstire rămîind vinovatî saŭ oprit B sate a sfenteĭ mănăstirĭ Pobratiĭ pentru acel munte, și ne' aflîndusî nime să să pue pentru nevoia sfenteĭ mănăstirĭ că și mainte la valeatul ЗРΜЗ, aŭ luat satul sfenteĭ mănăstirĭ Mihălășaniĭ pre Başeŭ.

Șoldan Vornicul căce aŭ acoperit clisarnița și un turn și smerenia noastră fiind la Roman episcop am plătit cu baniĭ Mănăstiriĭ schitului pentru muntele acela, șam răscumpărat sfînta Mănăstire din vina aceia din toată si pre cît era lucrul lam făcut tot, cam deschis trepăzarea șam zidit tot ce era răsturnat și răsăpit. șam făcut și tripăzarea de vară că perîa cu pivniță cu beciurĭ cu totul. și altă din ce miaŭ fost puterea am făcut vestminte. șam sprejenituo până cînd a căzut la mazîlie. atuncea aflînd vreme nepriitoriul luĭ Dumnezăŭ aŭ dat răspă mare saŭ purces cu răŭ. Pentraceĭa am socotit șam închinat sfînta Mănăstire Pobrata postrigul mieŭ. și nevoința mea sfîntuluĭ mormîntuluĭ luĭ Dumnezăŭ, unde izvorește viața și lumina preste toată lumea că acoloĭ locul cel sfînt și maĭ sfînt decît în toată lumea, acolo sunt începuturile spăsăniiĭ robuluĭ omenesc, acolo este Sionul muntele și cine nu iubește Sionul.

Οἱ μισοῦντες εἰὼν γενηθήτωσανδὴ πρὶν ἐκοπασθῆναι ὠρκόρτορ συγκόφει λὰρκίργησέοϛ αὐκέσας αυἰῶν τομ. ἡ βασαυων.

așĭa zice Duhul sfînt să se ruşinăze și să vîrtăjască înnapoĭ toțĭ ceĭa ce nu ĭubesc Sionul. că acoloĭ sfînta cetate a marele împăratul Hristos acolo saŭ pogorît din cerĭ și din Duhul sfînt din fecioara prea sfînta Mariia saŭ întrupa acoloĭ Vitleemul unde saŭ născut. și Nazaretul unde aŭ lăcuit și acoloĭ țara Palăstina și Galileĭa pre unde aŭ îmblat deaŭ luminat. acoloĭ Iordanul apa unde saŭ botezat și muntele Davorul unde saŭ arătat slava și din cerĭ saŭ mărturisit de la părintele fiiŭ iubit și ca să'l ascultăm, acoloĭ Golgoda unde saŭ răstignit și mormîntul unde s'aŭ îngropat saŭ învins saŭ petrecut după învoiere M de zîle adesea vorovind cu apostoliĭ. acoloĭ Eleonul muntele unde saŭ suit Domnul Hristos cu apostoliĭ toțĭ și mare năred de ucenicĭ adecă de creștinĭ și cu prea cinstita sa maĭcă și de dinaintea lor saŭ suit în cerĭ la Părintele. acoloĭ în Sion și casa unde saŭ pogorît Duhul sfînt ucenicilor. acoloĭ și casele luĭ David unde vor ședea scaunele la Gĭudeț. și va veni Domnul Hristos cu slavă și cu putere multă de sfeinț de va giudeca lumea și va plăti căruĭaș după nevoințăle celor bunĭ dîndule împărățiia ceriuluĭ, iarĭ strămbiĭ sor duce în muncă vecinică. Pentraceĭa smereniĭa noastră am închinat slujba noastră sfînta Mănăstire Pobrota sfîntuluĭ mormînt a luĭ Hristos pentru sufletele răposaților aceĭa Domnĭ Alexandru Vodă cel bătrîn și Iliia Vodă și Ștefan Vodă cel bun și Bogdan Vodă că de sînt până astăzĭ uricele și satele și odoarăle. și Petru Vodă Rareș și Elena fata luĭ Despot împărat și Ștefan Vodă cel tînăr și pentru sufletele tuturor Domnilor și alalț ctitorĭ mitropoliții și boiarĭ și pentru sănătatea Măriĭ sale, Domnuluĭ nostru Ion Anton Rușit voevoda și cinstita sa Doamnă Zoi și a lor iubițĭ fiĭ Alexandru voevoda. Enachi voevoda. Gheorghie voevoda și alalt Domnĭ blacocestivĭ ceĭ va blagoslovi Dumnezăŭ. și pentru sănătatea Dumilor sale cinstiților boiarĭ marĭ și celor micĭ și a tuturora. maĭ apoĭ și pentru sufletul meŭ unuĭ smerit și maĭ mic de toțĭ și am dat pre mîna sfinții sale Părintele nostru prea fericituluĭ Patriarchul de sînta cetate Ierusalimul și toată Palestina chir Dosoteĭ ca să fie danie vecînică

sfenteĭ sale şi cărora vor fi pre urma sfentiĭ sale Patriarş la sfîntul mormîntul luĭ Dumnezăŭ şi pentru maĭ mare credinţă mi-am pus şi peceteă şi iscălitura şi m'am rugat şi Domnilor sale cinstiţilor boĭarilor mare aĭ ţăriĭ deaŭ iscălit şi dumnealor ca să le fie pomană în vecĭ, să se pomenească cu ctitoriĭ ceĭ mariĭ şi dumnealor, ca să fie stătătoare în vecĭ. Iară cine cînd va sa ispiti să strice această danie, acelă să fie stricat şi lepădat din catastihul vieţiĭ şi din partea sfinţilor şi să fie subt urgia luĭ Dumnezăŭ ca banĭ zavistnicul fratelui şi ucigaşul şi ghieziĭ şi scarotki. Iară care va întări şi va direge acela să fie cu sfiinţiĭ în partea dreptilor şi în lumina sfinteĭ troiţe în vecĭ bucurîndu-să cu Domnul nostru Hristos amin.

pis' uias ІЗРПб

Dosotheŭ Mitropolit Suceavskăĭ.
Ion Episcop Romanskăĭ.
Serafim Episcop Radovskiĭ.
Halistru Episcop Huşkiĭ.

Miron Kostin vel Logofăt.
Buhuş Hatman.

Biserica mănăstireĭ Probota este una din edificiile cele maĭ alese ale Moldoveĭ.

Arhitectura este aceeaşĭ ca a mănăstirilor din veacul XV-lea şi XVI-lea bizantină cu decoraţiunĭ gotice. Ea conservă antica împărţire în patru despărţiturĭ, deosebite prin păreţĭ intermediarĭ, ca şi mănăstirea Bistriţeĭ, anume: pridvorul saŭ porticul, narthica, templul şi altariul. Pridvoriul a fost deschis şi cu coloane legate prin arcurĭ triunghiare; dar egumeniĭ grecĭ aŭ înfundat şi păreţiĭ aceştĭ cu coloane, făcîndu-ĭ obli peste tot. Biserica este peste tot zugrăvită, partea din nainte are pictură modernă, iar cea din urmă antică.

Astăzĭ mănăstirea Pobrata reprezintă o ruină. Casele egumeneştĭ, foarte marĭ şi cu treĭ etagiurĭ, aŭ căzut în ruină.

Grădina de prin prejurul mănăstireĭ este dată în stăpînirea arendaşilor. Cînd am vizitat această mănăstire, în anul 1879, am găsit acolo un singur preot de mir, şi acela epileptic. Abia după cît-va timp de la sosirea mea el s'a deşteptat din paroxismul luĭ.

(Notiţe istorice şi arheologice adunate de pe la 48 mănăstirĭ şi biserică antice din Moldova de Episcopul Melhisedec, pag. 150, 1885). Iată încă cîte-va notiţe istorice privitoare la acest sfînt locaş:

Pe acea vreme (7036=1528) a urzit Petru-Vodă mănăstirea Pobrata, numaĭ până 'n jumătate! (Gr. Ureche, «Letop.», I, p. 190).

Dacă s'aŭ întors Pentru Vodă din Ţara-Ungurească (1532), întru acea laudă aŭ săvîrşit mănăstirea Pobrata, care era zidită de dînsul şi o aŭ sfinţit (Gr. Ureche, «Letop.», I, 205).

La anul 7055 (1547) Septembre în 4, Vineri la N. s'aŭ săvîrşit Petru-Vodă Rareş; şi cu cinste l'aŭ îngropat în mănăstirea Pobrata. (Gr. Ureche, «Letop.», I, 205).

Iar în al doilea an al Domnieĭ luĭ, April 7, în anul 7056 (1548). Simbătă după Paştĭ, Iliaş-Vodă (feciorul luĭ Petru Rareş) aŭ tăiat capul luĭ Vartic Hatmanul, în tîrg în Huşi, şi l'aŭ dus de l'aŭ îngropat în mănăstirea Pobrata. (Gr. Ureche, «Letop.», I, p. 20).

Se bucura alăturea cu cea de la Bistriţa de o deosebită favoare pe timpul luĭ Alexandru-cel-Bun şi a urmaşilor săĭ, dintre carĭ Petru-Vodă scuteşte în 1448 satele eĭ Ciulineşti. Gherăşteni şi Roşca de lîngă Hîrlăŭ să nu plătească bir, nicĭ posadă, nicĭ podovada, nicĭ ilis, nicĭ morĭ să nu facă, nicĭ în soldă să nu îmble, nicĭ buţile noastre să nu care şi nicĭ o altă slujbă a noastră. Toţĭ cojocariĭ şi alţĭ meşteriĭ din acele sate să fie veniţ numaĭ mănăstireĭ: în sfîrşit nicĭ judecătoriĭ de la Hîrlăŭ, nicĭ globaşiĭ lor, nicĭ pripăşariĭ să nu aibă a judeca pe aceĭ oameniĭ, nicĭ să-ĭ prade, nicĭ gloabă saŭ tretin să nu le ieĭ, nicĭ pentru neascultare, ci în oriĭ-care treabă între aceĭ oameniĭ să-ĭ judice călugăriĭ, luînd tot venitul cît va fi.

Pe lîngă această favoare se maĭ găseşte hărăzită aceleaşĭ mănăstirĭ, toată ceara din zecimea domnească de la Tîrgul-Frumos, şi pe tot anul cîte şease buţĭ de vin din acea de la Hîrlăŭ saŭ de la Cotnari, ca să se poată da fraţilor cîte un adaos de băutură. (Xenopol, III, 592).

In 1409 Aprilie 18, Alexandru-cel-Bun hărăzeşte mănăstireĭ Sf. Niculae (Probota) aflătoare pe poiana Siretuluĭ, ca nimene să nu păscuiască în balta Şomuzul, începînd de la gura bălţeĭ şi până la hotarul Hetca. («Archiv. Ist.», B. P. Hasdeŭ, I, part. II, 12).

Alexandru cel Bun, prin documentul dat în Suceava la 22 Septembrie 1410, hărăzeste mănăstireĭ Probata cincĭ Temirĭ-taşenĭ, în înţelegere cu Petru, sultanul hanuluĭ tătăresc numit Temir-Taş aşezat lîngă balta Şomuzuluĭ. Acest Petru era vasalul luĭ Alexandru (Hasdeŭ, Arh. Ist., I, 2, pag. 12).

In 1442, Maiŭ 8 se întăreşte mănăstireĭ Probota 9 case de Ţiganĭ. (Arh. Ist., I., 1. 123).

In 1444, Aprilie 26, Petru-Vodă, fiul luĭ Alexandru-cel-Bun îĭ hărăzeşte patru sălaşĭ de Ţiganĭ (Arhiv. Ist., I., 1, 123).

Iancu-Vodă-Sasul, fiul luĭ Petru-Vodă-Rareş dăruieşte mănăstireĭ Probota la 1580 Iulie 19, satul Protopopeni pe Siret cu morĭ în Siret (Arh. Ist., Tom. I., p. 127).

Ex-Mitropolitul Grigorie cere M-reĭ Probota să i se facă după moarte o pomenire anuală pentru serviciile ce a adus mănăstireĭ.

1. a edificat cu toată magnificenţa cerută biserica din câmp.

2. a înduplecat pe Petru şi Doamna sa Elena să-şĭ aleagă în acea mănăstire locul de înmormîntare, nu la Putna ca după obiceiŭ.

3. Scoase de la Domnie satele Prătănoşi şi Negoeşti, pe carĭ făcu morĭ cu cheltuiala luĭ.

4. căpătă de la Domnie lacul Belcul 1562. Septemb. 9. (Archiv. Ist., I., p. 22).

Prin zapisul dat la 1671 Febr. 6 în Iaşi sub Duca Voevod se scot dintre alte obiecte hărăzite biserice celeĭ marĭ de la Ierusalim, de maĭ multĭ boerĭ, «o scoarţă şi o icoană Precista şi ceĭ 8 leĭ banĭ şi o pecete de aŭ dat la sfînta mănăstire la Probota pentru că ce aŭ ţinut călugăriĭ aceste unelte 23 anĭ într'acea sfîntă mănăstire la Probota». (Miron Costin, Opere complecte, de V. A. Ureche I, p. 127).

Prin uricile din 1676 Maiŭ 9 dat în Iaşi de Antonie Ruset VV. se despăgubesc călugăriĭ din Pobrata pentru o bucată de hotar din Hangul ce se chiamă Bistricioara, pentru care se judecaseră cu Tudoraşcu, Iordache Spătar mare şi aŭ fost rămaşĭ, aŭ fost despăgubiţĭ de bună voe de acesta cu 200 leĭ. (Idem, I, p. 137).

Printr'un alt hrisov din 1802 Martie 20,

se întăreşte stăpînirea mănăstirei Probota pe moşiile Platonești (astă-zi Manolea), Turbata, Budinți, Miriceni şi Năneşeni de la ținutul Suceavei, pentru care urma pricină de împresurare pentru megieşii ei. («Uricariul», de T. Codr., VI, p. 242).

Iată pe ce preț fuseseră arendate moşiile mănăstirei Probata înainte de 1851, pe cît s'aŭ arendat prin licitație în acel an (1851) şi ce venit aduc acum statului:

Moşia din jurul mănăstirei (Probota), înainte de 1851 cu 250 galbeni, în 1851 cu 382 galbeni, iar acum cu 7030 lei.

Moşia Gulia (cu Dolhasca şi Buda acum), înainte de 1851 cu 550 galbeni, în 1851 cu 671 galbeni, iar acum 37500 lei.

Moşia Tătăruşi, înainte de 1851 cu 900 galbeni, în 1851 cu 1557 galbeni, iar acum cu 21000 lei.

Moşia Heciul, înainte 1851 de cu 1175 galbeni, în 1851 cu 1791 galbeni, iar acum cu 24420 lei.

Moşia Platonești saŭ Manolea, înainte de 1851 cu 560 galbeni, în 1851 cu 803 galbeni, iar acum cu 8000 lei.

Moşia Dolhești înainte de 1851 cu 1290 galbeni, în 1851 cu 1445 galbeni, iar acum cu 21112 lei.

Moşia Hîrtoapele, Crivești saŭ Bîdiliță, înainte de 1851 cu 563 galbeni, în 1851 cu 737 galbeni, iar acum cu 26230 lei.

Moşia Protopopeni (Botoşani), înainte de 1851 cu 260 galbeni, în 1851 cu 171 galbeni.

Moşiile Ciulinești şi Verejeni, înainte de 1851 cu 150 galbeni, în 1851 cu 380 galbeni.

(Vezi arenda vechie, în Uricariul de T. Codr., vol. VI, p. 96).

Probota, *pădure,* pe şesul şi malul Prutului, spre E. de satul Probota, com. Cîrniceni, plasa Turia, jud. Iaşi.

Probota, *pădure* a statului, de pe moşia cu acelaşi nume, jud. Suceava, în mărime de 1690 hect. şi cu diferite esențe.

Proboteşti, *sat,* pe moşia Tîrnauca, com. cu acelaşi nume, pl. Herța, jud. Dorohoiŭ.

Are o populație de 1586 suflete; 2 biserici, deservite de 1 preot, 2 cîntăreți şi 1 pălămar: una vechîe de lemn, cu hramul Sf. Mihail şi Gavriil, făcută la 1766 de sătenî şi cea-l'altă de zid, cu acelaşi hram, făcută în 1874, de Princesa Olga Mihail Obolinschi, conform testamentului defunctei Maria Potlog.

Procovul, *schit,* pendinte de mănăstirea Neamțu, jud. Neamțu, com. Vînători-Neamțului, din pl. de Sus-Mijlocul.

Se mai numeşte şi Procopul.

In privința acestui schit sunt o mulțime de hrisoave domneşti, între carî: al luî Ghica Grigore Voevod, de la 7249 (1741); hrisovul de la 7255 (1747); hrisovul luî Constantin M. Cehan Racoviță din 7259 (1758). La 7262 (1754) Tudosie egumenul schitului, cumpără pentru trebuința schitului o moară cu toate cele trebuitoare eî, care este din sus de metocul moşieî Blebeî, pe apa Topolița. La 7263 (1755) a făcut îmbunătățirî schitului, Ioanichie, Episcopul Romanului. Hrisoave domneşti maî sunt: al luî Scarlat Ghica Voevod, de la 7265 (1757); al luî Gr. Alex. Ghica Voevod, de la 1765.

La 1801, schitul a fost prădat. La 1802, Chir Doroteiŭ a dăruit între altele: stupiî schitului Prisaca-de-sub-Muncea şi Prisaca-Procoveni.

(Vezî pe larg istoria schitului Procovul în revista «Biserica Ortodoxă Romînă», Anul VIII, No. 1—2).

Procovul, *ramură de munți,* în jud. Neamțu, comuna Vînători-Neamțului, pl. de Sus-Mijlocul. Se întinde de la hotarul jud. Suceava, pe la N.-V. mănăstirei Neamțu. Este acoperită cu păduri şi îmbelşugată în izvoare minerale.

Prodani, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomița, pl. Borcea, pendinte de com. Tonea.

Prodani, *sat,* făcînd parte din com. rur. Bărăşti-de-Cepturi, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, situat pe Valea-Vediței.

Prodani, *sat,* făcînd parte din com. rur. Gura-Bouluî, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Are o populațiune de 140 locuitori şi o biserică fondată la 1892.

Prodani, *subdivizie a căt.* Chițani, com. Vața, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt.

Prodănești, *com. rur.,* în pl. Horincea, jud. Covurluiŭ, la 87 kil. de Galați. Se mărgineşte la N. cu com. Lupești, Mălușteni şi Țuțcani; la E. şi S., cu Gănești şi Slivna şi la V., cu căt. Aldești (com. Berești). E aşezată pe o muchiă de deal, în partea de V. a Horniceî, într'o poziție frumoasă, de unde se văd satele învecinate ale Horinceî, şi anume: Sipeni, în față, Țuțcani, Mălușteni, Aldești şi Puricani.

Se compune din 3 cătune: Prodănești, Puricani şi Săseni, carî sunt aproape una de alta, iar cele din urmă maî împreunate. Locuitoriî din toate cătunele sunt răzăşi. Populațiunea e de 259 familiî, saŭ 999 suflete.

Terenul com. e foarte accidentat; dealul în direcția Slivneî maî ales e plin de rîpi şi

pîrîiașe; în fundul fie-căreĭ rîpĭ, fiind albia unuĭ pîrîiaș, cresc înșirate în ambele părțĭ numeroase și regulate sălciĭ. Aicĭ, ca maĭ în toate comunele din valea și fundul Horniceĭ, sunt frumoase și bogate grădinĭ cu pomĭ roditorĭ, în special merĭ, perĭ, prunĭ, nucĭ, vișinĭ, etc.

Pămîntul arabil al comuneĭ e de 1129 hect.; maĭ sunt și 97 1/2 hect. viĭ; 12 hect. fînețe, 20 hect. imaș, 10 hect. tufăriș, osebit de rîpĭ și locurĭ neproductive.

Agricultura, creșterea vitelor, cultura viilor și a grădinilor cu pomĭ fructiferĭ sunt ocupațiile de căpitenie ale locuitorilor, carĭ aŭ case în bună stare și bine îngrădite și 729 capete de vite.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2755 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 2693 leĭ, 65 banĭ.

Are 2 bisericĭ, Sf. Voevozĭ în Prodănești și Sf. Dimitrie în Săseni, com. Prodănești împreună cu cătunul Aldești (com. Berești), constituind o parohie, cu catedrala Sf. Dimitrie, cu 1 preot paroh, 1 preot ajutor și 5 cîntărețĭ; o școală mixtă.

Comuna cea maĭ învecinată de Prodănești, e Slivna, la 3 kil. spre V.

Prodănești, *sat,* cu 50 familiĭ, jud. Argeș, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Bleici.

Are o biserică, cu hramul Intrarea-în-Biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Prodănești, *sat,* făcînd parte din com. rur. Marcea, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, situat lîngă rîul Oltul, spre E. de comună. Are o populațiune de 109 locuitorĭ.

Produleasa, *pădure,* în jud. Buzăŭ, com. Gura-Nișcovuluĭ, cătun. Săseni-Noĭ, proprietate a statuluĭ, pendinte de Episcopie. Pe moșia Parte-din-Vernești, are 30 hect., făcînd un corp cu crivina Simileasca, de 49 hect.

Produlești, *com. rur.,* jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, situată pe loc șes, lîngă pîrîul Șuța, la 4 kil. spre N.-V. de gara Titu, avînd două podețe pe pîrîul Șuța. Se compune din treĭ cătune: Produlești, Broșteni și Costești-din-Deal, cu o populație de 1700 locuitorĭ.

Are 3 bisericĭ și o școală.

Comunele vecine cu Produlești sunt: Braniștea la E., Mătăsarul la V., Gura-Șuțiĭ la N. și Costești la S.; se desparte de toate prin cîmpie și se unește prin șosele comunale.

Proeni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Călinești, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, situat pe ambele laturĭ ale șoseleĭ naționale Rîul-Vaduluĭ și pe malul Oltuluĭ, care face aci o mare curbă.

Are o populație de 109 locuitorĭ; o biserică cu următoarea inscripție:

Această biserică Dumnezeiască și întru tot cinstită și a tutulor sfinților din temelie s'aŭ făcut și s'aŭ zugrăvit prin osîrdia Domnuluĭ Constantin Davidescu din Rîmnic la leatu 1798; iar advonul s'a făcut de părintele Macarie Monahul și de Iamandi din Rîmnic la 1817.

La satul Proeni, maĭ sus de vărsarea Lotruluĭ în Olt, se află o biserică vechĭe, unde, spune legenda, s'ar fi celebrat cununia luĭ Mihaiŭ Viteazul.

Cade în partea de S. a com., la 3 1/2 kil. de cătunul Călinești unde e școala.

Profa, *com. rur.,* în jud. Olt, pl. Vedea-d.-s., situată pe valea rîuluĭ Ciorîca și formată din 4 cătune: Profa, Ciurești, Oncești și Turcănești, cu o populație de 926 locuitorĭ. Are o biserică, deservită de 1 preot și un cîntăreț; o școală, frecuentată de 49 copiĭ.

Moșia e proprietate a statuluĭ și are cam 1500 hect. pămînt arabil și 400 hect. pădure.

Șosele comunale o leagă cu com. Mereni, Alunișul, Făgețelul și Spineni.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura.

Veniturile și cheltuelile com. sunt de 2569 leĭ și 92 banĭ.

Profa, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt.

Profa, *moșie* a statuluĭ, jud. Olt. Vezĭ Ciorîca, saŭ Profa.

Profa și Ciorîca, *păduri* ale statuluĭ, pendinte de com. Ciomăgești, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt, și în întindere de 900 hect.

Profeseni, *cătun* de E. al com. Arcești, pl. Olteț-Oltul-d.-s., jud. Romanați, situat lîngă rîul Beica, pe șoseaua Caracal-Rîul-Vaduluĭ, în apropiere de Olt și gara Arcești.

Are 120 familiĭ, saŭ 610 suflete.

Progresul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Cucueți-Plătărești, pl. Dîmbovița, jud. Ilfov, situat la E. de Plătărești.

Se întinde pe o suprafață de 1000 hect., cu o populație de 448 locuitorĭ.

Proprietatea e a însurățeilor, care cultivă 900 hect. (100 hect. izlaz).

Are o școală mixtă; un heleșteŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 194 și al celor micĭ, de 313.

Progresul, *sat,* făcînd parte din

com. rur. Dudeşti-Cioplea, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov. Se întinde pe o suprafaţă de 475 hect., cu o populaţie de 190 locuitorĭ.

Insurăţeiĭ aŭ 473 hect., din care 48 hect. sterpe, 23 hect. izlaz şi 2 hect. vie.

Comerciul se face de 7 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 55 şi al celor micĭ, de 76.

Are o şcoală şi o biserică.

Prohalul, *deal,* în jud. Neamţu, plasa Piatra-Muntele, com. Dobreni, situat în prelungimea dealuluĭ Ceuca.

Prohojeşti, saŭ **Prohozeşti,** *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Podurile, situat pe podişul munteluĭ Hăinela, la 2 kil. în spre N. de satul Podurile (şcoală).

Are o populaţie de 512 suflete; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot şi 3 cîntăreţĭ, una cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, clădită pe la 1860 şi a doua cu hramul Cuvioasa Paraschiva, clădită pe la 1810 de Toader a Gavriloaeĭ.

Vite: 23 caĭ, 419 vite marĭ cornute şi 28 porcĭ.

Proiteşti, *sat,* în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, com. rur. Ponoarele. Are 23 case.

Prooroci, *cătun,* pendinte de com. Milcovul, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, situat pe valea Oltuluĭ, la gura vălceleĭ Urlătoarea, la $2^1/_2$ kil. de reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 380 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ. La E. de com., pe malul Oltuluĭ, în capul dealuluĭ, e un semn trigonometric.

Vite: 60 boĭ, 75 vacĭ, 32 caĭ, 380 oĭ şi 52 porcĭ.

Proorocul (Priorocul), *sorginte de apă minerală sărată,* în jud. Buzăŭ, com. Vispeşti, pe proprietatea moşnenilor Piţigoeştĭ şi Nărteştĭ.

Prosanicul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Vasilaţi-Popeşti, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat între Vasilaţi şi Pîrlita.

Se întinde pe o suprafaţă de 2280 hect., cu o populaţie de 278 locuitorĭ.

Statul are 1350 hect. şi locuitoriĭ, 930 hect. Statul cultivă prin arendaşiĭ săĭ 1035 hect. (65 izlaz, 250 pădure). Locuitoriĭ rezervă pentru izlaz 160 hect.

Numărul vitelor marĭ e de 218 şi al celor micĭ, de 806.

Prosanicul şi Rasa, *moşiĭ* ale statuluĭ, pendinte de Mitropolie, jud. Ilfov, care se arendează cu 20000 leĭ anual.

Prosecul, *munte,* în jud. Mehedinţi, plaiul Cerna. Are o peşteră frumoasă.

Proselnici, *sat,* în partea de S.-E. a com. Miroslava, pl. Stavnicul, jud. Iaşi, în valea cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 59 familiĭ, saŭ 251 suflete; o biserică; o moară de apă.

Vite: 170 vite marĭ cornute, 27 caĭ şi 35 rîmătorĭ.

Prosia, *deal,* în jud. Iaşi, com. Buznea, pl. Cîrligătura, începînd de la capătul de S. al dealuluĭ Budeanul şi întinzîndu-se pănă în hotarul jud. Roman. Pe coasta sa de N.-E. e situată o parte a satuluĭ Gănesti.

Prosica, *sat,* cu 30 familiĭ, jud. şi pl. Argeş, făcînd parte din com. rur. Muşăteşti.

Prosieĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ,* începător din Fîntîna-Mironeseĭ, pe moşia cu acelaşĭ nume, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ; formează iazul Prosianu, udă partea de S.-V. a moşieĭ şi se varsă în pîrîul Ciobălaia, ce face hotarul între moşiile: Brăeşti, Văculeşti şi Dimăcheni.

Prosteşti, *sat,* jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Cocu-Popeşti.

Proşca, *cătun,* al com. Năeni, jud. Buzăŭ, cu 400 locuitorĭ şi 93 case. Pănă în 1864, forma sat independent, de atuncĭ s'a unit cu satul Năeni şi formînd com. Năeni-Proşca, saŭ simplu Năeni.

Proşca, *vechiŭ schit şi metoh* al Episcopieĭ, în jud. Buzăŭ, com. Năeni. Azĭ biserică de mir.

Proşca (Metohul-Schituluĭ-), *moşie,* a statuluĭ, în com. Năeni, căt. Proşca, jud. Buzăŭ, avînd 3 hect. izlaz.

Proşca-Năeni, *com. rur.,* în pl. Tohani, jud. Buzăŭ. Vezĭ Năeni.

Proşcani, (Sfoara - Săhăteni), *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Găgeni-Vintileanca, căt. Săhăteni-d.-j., proprietate moşnenească. Are 60 hect. arabile şi fîneaţă.

Protopopeni, *sat,* pe coastă de deal, în partea de V. a com. Poiana-Lungă, pl. Siretul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 601 hectare, din care 400 hect. ale Statuluĭ şi 261 ale locuitorilor şi cu o populaţie de 85 familiĭ, saŭ 392 suflete.

Pe moşie se află 115 hect. pădure şi 1 moară de apă.

Vite: 134 boĭ şi vacĭ, 29 caĭ, 260 oĭ, 57 porcĭ. Sunt 80 stupĭ cu albine.

Moşia se zice că în vechime

era proprietatea luĭ Petru Rareș, Domnul Moldoveĭ. Din acte se constată că ea era închinată mănăstireĭ Probota.

Satul Protopopeni maĭ purta numele de Poiana-luĭ-Borș.

Protopopeni, *deal*, care se prelungește din com. Corni, pe moșia Protopopeni, între pîrîul Glodinoasa și Siretul, jud. Botoșani, com. Poiana-Lungă.

Protopopești, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Cîmpul, com. rur. Punghina.

Protopopul. Vezĭ Arama, sat, com. Belcești, pl. Bahluiul, jud. Iași.

Protosinghelul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Măgurelele, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Protosinghelul, *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 125 hect., pendinte de com. Măgurelele, pl. Podgoria.

Protosinghelul, *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 150 hect., pendinte de com. Păcureți, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Protoșeni, *suburbie*, dinspre N.-V., a orașuluĭ Caracal, jud. Romanați.

Proviță, *sat*, făcînd parte din com. rur. Proviță-d.-j., jud. și pl. Prahova. Are o populațiune de 463 locuitorĭ.

Proviță, *altă numire a munteluĭ* Rîșnova, jud. Prahova.

Proviță, *moșie* a statuluĭ, com. Proviță, jud. și pl. Prahova, pendinte de biserica Sf. Gheorghe-Nouŭ (București), care se arendează cu 6200 leĭ anual.

Proviță, *moșie* a statuluĭ, pe care la 1864 s'aŭ împroprietărit locuitoriĭ din com. Proviță-d.-j., jud. și pl. Prahova.

Proviță, *fostă mănăstire*, în jud. și pl. Prahova, com. Proviță-d.-s.

Proviță (Prahoviță), *rîŭ*, izvorește din munțiĭ com. Talea, plaiul Peleșul, jud. Prahova, de la locul numit Cheia - Proviței, udă partea de E. a comunelor Breaza-d.-s. și Breaza-d.-j., trece prin com. Ocina, unde se încarcă cu gîrlițele: Ocina, Băltișul și Valea - Braduluĭ, trece apoĭ pe teritoriul com. Proviță-d.-s., o udă în tot lungul săŭ, face multe cotiturĭ, și după ce se încarcă cu văile: Sultanul, Pietreĭ, Poĭeneĭ, Țaporăști și Schiopoti, intră în com. Proviță-d.-j., trece prin centrul eĭ, udînd-o de la N. la S. și primește de afluenți văile: Lungă, Sărată, Nuculuĭ, Puciosul, Bolovanul, Drăgănești și Iuda-Mică. De la vîlceaua Puciosuluĭ, intră în raionul com. Măgureni, pl. Filipești, apoĭ în comunele: Filipești-de-Pădure, Dițești, Dîrmonești și Mărgineni, și se varsă în Cricovul-Dulce, la V. de comuna Vlădeni.

Proviță. Vezĭ Predealul, pîrîiaș.

Proviță-de-Jos (Prahoviță), *com. rur.*, jud. și plaiul Prahova. Și-a luat numirea de Prahoviță, după numele pîrîuluĭ Prahoviță saŭ Proviță ce curge printr'însa; iar «de jos» spre a se deosebi de comuna vecină, Proviță, ce cade în susul pîrîuluĭ.

E situată pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Proviță pe văile: Sărata, Nuculuĭ, Drăgănești, Valea-Mare, Iuda-Mică și Bolovanul, și la poalele dealurilor: Vîrful-Pietreĭ, Vlădănuluĭ și Plaiul-Nisipuluĭ, la 48 kil. de capitala județuluĭ și la 5 kil. de reședința plășeĭ.

Se compune din 4 cătune: Proviță-d.-j. (numit de locuitorĭ și Mărunțișul), Drăgăneasa, Piatra și Proviță.

Are o populație de 1560 locuitorĭ; o școală; o biserică, cu următoarea inscripție:

Această sfîntă biserică s'a zidit din temelie și împodobită precum se și vede de Prea Sfinția Sa Părintele Esarh Kiriil, epitropul Sfîntuluĭ Mormînt și s'a început la 1861, Maiŭ în 25, și s'a sfîrșit la leatul 1861, Octombre în 26.

Pe lîngă agricultură, 120 locuitorĭ se maĭ ocupă cu dulgheria (hambaragiĭ), rotăria și cu butăria.

185 s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moșiile Proviță, Drăgăneasa-Racotă, ale statuluĭ, Cătunul, a d-luĭ G. Gr. Cantacuzino și Piatra, a d-luĭ C. Ștefănescu, dîndu-li-se 606 hect. Eĭ aŭ 80 caĭ, 48 iepe, 258 boĭ, 270 vacĭ, 145 capre, 490 oĭ și 268 porcĭ.

In raionul com., pe rîul Proviță e o moară de măcinat.

Suprafața totală a com. e de 1900 hect.

In Proviță sunt 2 izvoare cu apă minerale, unul numit Șipoțelul, la poalele dealuluĭ Vlădeanul, din care izvorește, și altul pe coasta dealuluĭ Iuda-Mică, lîngă locuința locuitoruluĭ Ion Niță. Apa acestor izvoare se întrebuințează de locuitorĭ la diferite boale.

In cătunul Piatra este o carieră, din care se scoate piatră pentru podurĭ, zidărĭĭ, canalurĭ, etc. Pe valea, numită Vălceaua-Sărată, sunt izvoare de păcură și sare.

Stupĭ cu albine sunt 150.

Comerciul se exercită în comună de 6 cîrciumarĭ.

Veniturile și cheltuelile comuneĭ se ridică la 2645 leĭ.

O șosea comunală o leagă la N. cu com. Provița-d.-s. și la S. cu Măgureni, iar o șosea vecinală, cu gara Cîmpina.

E brazdată de dealul Vlădeanul, care începe din partea de N. și se prelungește în forma unuĭ semi-cerc către E. și S., formînd culmile: Mesteceni, Vîrful-Poenei și Vîrful-Pietreĭ. Din aceste dealurĭ, se ramifică dealurile Durda, Plaiul-Nisipuluĭ și Piatra-Neaguluĭ. Toate aceste dealurĭ sunt acoperite cu pădure mărunță; pe la poalele lor sunt livezĭ, izlazurĭ, pomĭ roditorĭ și se cultivă porumb.

Plaiul Iuda-Mică, spre V., e acoperit cu pădure mare, iar Plaiul-Stejerișuluĭ, parte e acoperit cu pădure de stejar, parte servește de pășune pentru vite și parte culturĕĭ prunuluĭ.

E străbătută de Provița, în care se varsă văile: Valea-Largă, Iuda-Mică, Valea-Mare, Valea-Bolovanul, Drăgănești, Vîlceaua-Puciosuluĭ, Cerbuluĭ, Sărată, Nuculuĭ, Pietreĭ.

Se mărginește cu comunele Provița-d.-s. (N.), Măgureni (S.), Poiana (E.) și Valea-Lungă (V.).

Provița - de - Jos (Prahovița), *sat,* făcînd parte din com. rur. Provița-de-jos, jud. și pl. Prahova.

Se maĭ numește de locuitorĭ și Mărunțișul.

Are o populațiune de 432 loc.

Provița - de - Jos (Muntele-), (Prahovița), *pădure particulară,* supusă regimuluĭ silvic încă din 1883, pe moșia Proviță-d.-j., pendinte de com. Proviță-d.-j., jud. și plaiul Prahova.

Provița-de-Sus (Prahovița), *com. rur.*, plaiul și jud. Prahova, care se crede a se fi înființat pe la 1550.

E situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Provița, la 63 kil. de capitala județuluĭ și la 20 kil. de reședința plășeĭ.

Se compune din 9 cătune: Mînzăul, Moiseni, Provița-d.-s., Șchiopata, Secăturile, Sultanul, Țaporiștea, Valea-Braduluĭ și Valea-Poeniĭ, cu o populațiune de 1696 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, fondată la 1629, cu inscripția următoare:

«Sfînta biserică veche a fost zidită de preotul Monach și închinată la sfîntul mormînt din Ierusalim, și fiind intru prăpădire, la 1787 s'aŭ prefăcut de robul luĭ Dumnezeŭ Mihalache Vătaf de plaiŭ, întru prăpădire fiind la 1834, Iulie 15, s'aŭ îndemnat robiĭ luĭ Dumnezeŭ Arhimandritul Gheorghit și Tănase Călin, cu toate din temelie».

Această biserică se găsește maĭ tîrziŭ ca metoh al biserichĭeĭ sf. Gheorghe din București. E deservită de un preot.

Școala înființată la 1857, e frecuentată de 89 băeți și 18 fete.

Pe lîngă agricultură și creșterea vitelor, locuitoriĭ se maĭ ocupă și cu facerea hambarelor și tronurilor, pe carĭ le desfac la Ploești, București, Giurgiu și prin satele vecine.

248 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit după legea rurală din 1864, pe moșia statuluĭ Proviță-Mănăstireĭ, din care li s'aŭ dat 755 hect.

Vite: 176 caĭ, 39 țepe, 679 vacĭ, 150 capre, 880 oĭ, 298 porcĭ. Stupĭ cu albine sunt 197.

In raionul comuneĭ, pe gîrla Proviță, sunt 2 morĭ de măcinat.

In comună există încă ruine din vechia mănăstire, numită Proviță.

Are o suprafață de 755 hect., pămînt de muncă, izlaz și pădure.

Comerciul se exercită în comună de 6 cîrciumarĭ.

Budgetul e la venitурĭ de leĭ 3778 leĭ și la cheltuelĭ, de 3145 leĭ, 23 banĭ.

O șosea principală 'i înlesnește comunicația spre N. cu Breaza-d.-s. și spre S. cu Proviță-d.-j.

E brăzdată de piscurile: Sultanul, la V., Piatra, la N.-E., Drăgăneasa, la S.-V., pe carĭ crește tufiriș de pădure, pe alocurea fiind acoperite cu iarbă pentru pășune.

In partea de N.-V. a comuneĭ este Poiana-Stîneĭ și Zăpodia.

E străbătut prin centru de gîrla Proviță și de văile: Sultanul, Poeneĭ, Șchiopoti, Pietreĭ, toate vărsîndu-se în rîul Proviță.

Se mărginește cu comunele: Breaza-d.-j., Breaza-d.-s., Proviță-d.-j. și la V. cu com. Urseiul, din jud. Dîmbovița.

Proviță (Prahoviță)-Mănăstireĭ, *moșie* a statuluĭ, pe care s'aŭ împroprietărit la 1864 locuitoriĭ din com. Proviță-d.-s., jud. și plaiul Prahova.

Prunarul, *com. rur.*, jud. Vlașca, pl. Cîlnișteа, compusă din cătunele: Carapancea și Prunarul, situată pe valea Cîlnișteа, proprietate a d-neĭ Zmaranda St. Hristopolu. Departe de Giurgiŭ de 33 kil., de Ghimpați, reședința plășeĭ, de 11 kil., de București, de 58 kil.

Are o populațiune de 691 suflete; o biserică, clădită de fostul proprietar Eftimie, la anul 1840, cu hramul Duminica tuturor Sfinților, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți și ținînd de parohia Prunarul; o școală, frecuentată de 57 copiĭ; 6 cîrciumĭ.

Suprafața întregeĭ moșiĭ este

de 3000 hect., din care pădure de şleaŭ în valea Cilnişteĭ, de 750 hectare.

S'a dat în total, la ambele sate, pentru 145 locuitorĭ împroprietăriţĭ la 1864 după legea rurală, suprafaţa de 443 hect.

Arenda anuală a moşieĭ este de leĭ 50000.

Veniturile şi cheltuelile com. sunt de 2473,27 leĭ.

Prin acest sat este o şosea comunală de 1 kil., care merge către Carapancea.

Vite: 465 boĭ, 24 bivolĭ, 160 caĭ, 940 oĭ, 82 capre, 186 rîmătorĭ.

Prunarul, *cătun*, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, pl. Cilnişteа, jud. Vlaşca.

Pruncea, *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Nehoiaşul, ramificaţie spre V. din muntele Podul-Çaluluĭ. Adăpostul ce oferă, pădurile de fag nestrăbătute ce-l acoperă, fac ca acest munte să fie refugiul mistreţilor în timp de iarnă.

Prundeni, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., compusă din 2 cătune: Tătăroaica şi Dăeşti. Situată pe valea Oltuluĭ, la 55 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 8 kil. de a plăşeĭ. La început, a fost situată pe prundul Oltuluĭ şi în urmă s'a mutat pe valea Oltuluĭ, calea Traiană.

Are o populaţie de 1123 locuitorĭ; 2 biserică (în fie-care cătun cîte una); o şcoală.

Vite sunt: 20 caĭ, 151 boĭ, 80 vacĭ, 200 oĭ.

Pe rîul Olteţul, în raionul comuneĭ, sunt 2 morĭ.

Locuitoriĭ, în număr de 202, s'aŭ împroprietărit la 1864, pe 618 hect.

Vatra satuluĭ are 150 hect., iar în total 800 hect.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 2874 leĭ şi la cheltueliĭ, de 2612 leĭ.

E brăzdată de dealul Oltuluĭ, care are două piscurĭ: Chirca şi Gămanul şi e udată de văile: Tătăroaica şi Dăeşti, formate din ploĭ.

Se mărgineşte la E. cu rîul Oltul, la V. cu dealurile Gămanul şi Tătăroaica, la N. cu com. Zăvideni şi la S. cu com. Călina.

Prundeni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ciulniţa, pl. Podgoria, jud. Muşcel. Are o populaţie de 390 locuitorĭ.

Prundeni, *mahala*, în com. rur. Şovarna-d.-j., plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi.

Prundeni, *deal*, în raionul com. Prudeni, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, pe care se cultivă 179 hect., 50 ariĭ vie.

Prundul, *com. rur.*, aşezată pe marginea rîuluĭ Argeş, jud. Argeş, pl. Piteşti, la 10 kil. de com. rur. Bîscovul-Fleşti, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 22 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Bănănăi, Prundul şi Zeama-Rece, cu o populaţie de 102 familiĭ, saŭ 488 suflete.

Are o biserică, cu hramul S-tul Spiridon, deservită de un preot şi un cîntăreţ; o şcoală mixtă.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1980 leĭ şi la cheltueliĭ, de 1243 leĭ.

Vite: 248 vite marĭ cornute, 28 oĭ şi 43 rîmătorĭ.

Prin com. curg pîraiele Geamăna-Mare şi Geamăna-Mică.

Prundul (Prundul-Beluluĭ), *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Oltenița, situată la S. de Bucureşti, lîngă braţul Băltinaşul, la limita jud. despre jud. Vlaşca şi la 47 kil. de Bucureşti. La N., pămîntul e foarte mlăştinos. Stă în legătură cu com. Greaca prin o şosea vecinală.

E formată din 2 cătun.: Prundul şi Flămînda.

Se întinde pe o suprafaţă de 8082 hect., cu o populaţie de 942 suflete, care locuesc în 198 case şi 24 bordeie.

D-l B. Belu are 7500 hect. şi locuitoriĭ, 582 hect. Proprietarul cultivă 750 hect. (5750 sterpe, 300 izlaz, 350 vie, 350 pădure). Locuitoriĭ cultivă 385 hect. (65 sterpe, 132 izlaz).

Are 2 biserică, cu hramul Sf. Nicolae şi Sf. Olga, deservite de 2 preoţĭ; o şcoală mixtă.

In raionul com. e o baltă.

Vite: 245 caĭ şi iepe, 4 armăsarĭ, 208 boĭ, 277 vacĭ şi viţeĭ, 12 taurĭ, 29 bivolĭ şi bivoliţe, 735 capre, 595 porcĭ, 1958 oĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 4851 leĭ şi la cheltueliĭ, de 4771 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 205 pluguri: 102 cu boĭ, 103 cu caĭ; 106 care şi căruţe: 60 cu boĭ, 46 cu caĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ sunt 154 şi neîmproprietăriţĭ, 151.

Comerciul se face de 8 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Prundul, *sat*, pe rîul Argeş, jud. Argeş, pl. Piteşti, facînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume. Are 49 familiĭ.

Prundul, *cătun*, al com. Nehoiaşul, jud. Buzăŭ.

Prundul, *insulă*, în Dunăre, lîngă com. Spanţov, pl. Oltenița, jud. Ilfov, între pichetul No. 157 şi 158.

Prundul-Beluluĭ. Vezĭ com. rur. Prundul. jud. Ilfov.

Prundul-Gol, *pădure*, a statului, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Călărași, pe moșia statului Călărași, la marginea Dunărei. Are o întindere de 150 hect. Este compusă din plopi, sălcii și gîrniță, care predomină. Inainte aparținea schitului Roaba.

Prundul-Nou, *ostrov*, pe Dunăre, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Călărași, în întindere de 50 hect.

Pruneasca, *numire dată unei părți a moșiei* Breaza-moșnenească, jud. Buzău, com. Breaza.

Pruneşti, *cătun*, al comunei Albeni, pl. Amaradia, jud. Gorj, situat pe Dealul-Pruneștilor și la E. de cătunul Albeni, în apropiere de apa Cîlniculuĭ.

Are o suprafață de 195 hect., cu o populație de 100 familiĭ, saŭ 485 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 7 pluguri, 20 care cu boĭ; 320 vite marĭ cornute, 30 caĭ, 358 oĭ, 64 capre și 170 rîmătorĭ.

Comunicația în cătun se face prin șoseaua vecinală ce trece prin com. Albeni și prin drumurĭ de care.

Are 1 biserică.

Pruni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Vîrtejul-Nefliului, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat la S. de Vîrtejul, pe țărmul stîng al rîului Argeșul. Locul săŭ e mlăștinos. In apropiere trece rîul Sabarul.

Se întinde pe o suprafață de 30 hect., cu o populație de 76 locuitorĭ.

Proprietatea e a locuitorilor, carĭ rezervă 3 hect. pentru izlaz.

Prunişori, *com. rur.* și *sat*, reședința plășeĭ Ocolul-d.-j., jud. Mehedinți, la 24 kil. de orașul Turnul-Severin, situat pe Valea-Hușniței. Satul formează com. cu mahalalele Gîrnița și Ploștina, avînd o populație de 672 locuitorĭ și 135 case.

Prin comună trece șoseaua națională și calea ferată Vîrciorova-București, avînd o stație, Prunișori.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală, cu 1 învățător, frecuentată de 46 elevĭ; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 34 pluguri, 6 căruțe cu caĭ, 49 care cu boĭ; 64 stupi.

In comună se fac 3 bîlciurĭ anuale.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 3953 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 2006 leĭ.

Vite: 400 vite marĭ cornute, 13 caĭ, 300 oĭ și 240 rîmătorĭ.

Cîmpie în com. este: cîmpul Lăinești lor, iar dealurĭ: Dealul-Cioaceĭ, ce începe din culmea Borogeĭ, și dealul Boenișca.

Văĭ maĭ principale sunt: Valea-Ghelmegeoaeĭ, a-Barosuluĭ, a-Perilor, a-Aiuluĭ, a-Gîrniței, a-Husnicioareĭ și a-Seliștenilor.

Apele ce udă comuna sunt: Husnicioara, Pîrîul-Floreștilor, Pîrîul-Barosuluĭ și niște bolboroase marĭ.

Pe teritoriul Prunișorilor se află cărbunĭ de pămînt.

Prunişori, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Mehedinți, pl. Ocolul d.-j., com. Prunișorul, pe linia Craiova-T.-Severin, pusă în circulație la 5 Ianuarie 1875. Se află între stațiile Tinmea (9,8 kil.) și Palota (10,1 kil.). Inălțimea d'asupra nivelului Mării, de 213,71 m. Venitul acesteĭ stații pe anul 1896 a fost de 10325 leĭ, 25 banĭ.

Pruntul-Comenei, *cătun*, pendinte de com. Pueni, pl. Marginea, jud. Vlașca, situat la S.-S.-V. jud., pe coasta dealuluĭ Dunăriĭ, în marginea districtuluĭ Ilfov. Moșia, proprietatea statuluĭ, depindea, înainte de secularizare, de mănăstirea Comana. Se numește Pruntul-Comenei, ca să se deosebească de Pruntul-Beluluĭ care este alăturĭ, și ține de județul Ilfov.

Este departe de Giurgiŭ de 30 kil., de București, de 42 kil., de stația drumuluĭ de fer Băneasa, de 14 kil.

Are o suprafață de 3100 hect.

S'a dat în 1864 la 120 locuitorĭ, foștĭ clăcași, o suprafață de 360 hect.

Are viĭ multe; o pădure de stejar, situată pe deal, în suprafață de 560 hect. și alta, de salcie, în valea Dunăriĭ, de 940 hect. Aceste pădurĭ depind de ocolul silvic Giurgiŭ.

Are o baltă de pescuit ce se formează din vărsătura Dunăriĭ.

Aci se fac rogojinĭ multe.

La acest cătun este lipit și cât. Flămînda.

Pruteanca, *pădure* particulară, la S. de satul Șerbănești, com. Liești, jud. Tecuciŭ.

Pruteţul, *braț*, al Prutuluĭ, pe șesul com. Bobulești, jud. Botoșani, unde este și o moară de apă.

Pruteţul, *gîrlă*, formată din vărsarea Prutuluĭ, spre S.-E. de satul Măcărești, com. Costuleni, pl. Branișteа, jud. Iași.

Pruteţul, *vale* și *pîrîŭ*, jud. Botoșani, izvorește dintr'un ponor în partea de N. a com. Zlătunoaia și se varsă în Sicna.

Pruteţul, *pădure*, în partea de S. a com. Sălăgeni, pl. Podo-

leni, jud. Fălciu, în suprafață de 45 hect., 76 arii.

Prutul, *plasă,* jud. Covurluiu, numită ast-fel de la rîul cu același nume, ce formează frontiera de E. a județului.

Are o suprafață de 94070 hect., cu o populație de 20072 suflete.

Reședința e Tîrgul-Bujor; iar comunele și satele ce-o formează sunt:

1. *Băneasa,* cu satele: Slobozia-Băneasa și Băneasa.

2. *Bujorul,* cu satele: Golășei, Tîrgul-Bujor, Moscul, Puțichioaia și Umbrărești.

3. *Fărțănești.*

4. *Folțești,* cu satele: Fîntînele, Folțești și Stoicani.

5. *Frumușița,* cu satele: Ijdileni, Frumușița, Scînteești și Timăoani.

6. *Jorăști,* cu satele: Lunca, Jorăști și Zîrnești.

7. *Măstăcani,* cu satele: Chiraftei, Drăculești și Măstăcani.

8. *Oancea,* cu satele: Slobozia-Oancea și Oancea.

9. *Șivița,* cu satele: Tătarca și Șivița.

10. *Vlădești,* cu satele: Brănești, Păscani, Roșcani și Vlădești.

(Vezi și jud. Covurluiu).

Prutul, *plasă,* în partea de S.-E. a jud. Fălciu. Se întinde în lungul Prutului, pănă în hotarul jud. Tutova.

Se mărginește la N. cu pl. Podoleni; la S., cu jud. Tutova; la E., cu Basarabia, despărțită prin rîul Prutul, și la V., cu plășile Crasna și Mijlocul, avînd de hotar pîrîul Elanul.

Este formată din 10 comune rurale și una urbană:

1. *Berezeni,* cu satele: Berezeni și Vicoleni, în partea de S.

2. *Bozia,* cu satele: Bogdănești, Bozia și Odaea-Bogdana, în partea de S.

3. *Iepureni,* cu satele: Botești, Bogdan, Corni-Unguri și Iepureni, în partea de N.

4. *Fălciul,* tîrgușor, în partea de S.

5. *Huși,* orașul de reședință al județului, la N.

6. *Ivănești,* cu satele: Căpotești, Ivănești și Todireni, în mijlocul plășei.

7. *Lunca,* cu satele: Bumbata, Condrea, Focșa, Hîrtopul, Lunca, Pojorăni și Băneasa, în centrul plășei.

8. *Rănceni,* cu satele: Cristiniciul, Gura-Sărățeî, Mușata, Rănceni și Stuhulețul.

9. *Rusca,* cu satele: Cîrligați, Davidești, Leoști și Rusca.

10. *Stănilești,* cu satele: Broscoșești, Cantemir, Răducani, Săratul și Stănilești.

11. *Vetrișoaia,* cu satele: Simănești și Vetrișoaia, în mijlocul plășei.

Teritoriul plășei, în cea mai mare parte, este șes, acoperit cu sate, bălți întinse, lunci și păduri, pe toată partea de E., pănă în malul Prutului, iar la V., partea cea mai mică, este deluroasă.

Este foarte productivă în erbărit și are imașe întinse pentru creșterea vitelor. Bălțile formate din vărsăturile Prutului, produc mult pește, din care se alimentează orașele Huși, Vasluiu și Iași.

E unită cu pl. Mijlocul. Reședința sub-prefecturei se află în tîrgușorul Fălciul.

Prutul, *rîu.* La Greci se numea *Poras* saŭ *Piretus* (Herodot); la Romani, *Hierasus* saŭ *Gerasus* (Ptolomeŭ) și *Porota* (Amion Marcelin citat de Dim. Cantemir); în limba scitică însemnează *trecătoare* (Hasdeŭ). Unii (Vaillant) pretind că derivă de la Brutus prin transformarea lui *B* în *P.*

Cursul Prutului se întinde pe un parcus de 125 mile (750 kil.), din care 25 mile în Bucovina și 100 în Moldova.

El izvorește din partea N. a vîrfului Hovarla, din Munții-Negri, pendinte de Carpații Bucovinei (provincia Pocuția), și curge mai întîiu spre N. pănă la Delatin, apoi spre E. pănă la Colomea; în fine se îndreaptă spre E.-S.-E. pentru a uda localitățile Zoblotul, Sneatinul, Cernăuți și platoul Cotul-Boianul spre frontiera Bucovinei cu Romînia, la partea nordică a jud. Dorohoiu. De la extremitatea S. a acestui cot și ca la 350 m. la N. de stîlpul de frontieră 79, Prutul se bifurcă în două brațe:

Brațul drept se dirijează spre S., mărginînd frontiera Țărei cu Bucovina de la stîlpul 79 pănă la stîlpul 78, unde pătrunde în Țară; străbate extremitatea N. a jud. Dorohoiu prin 5 mari cotituri și udînd satul Cotul-Hotinului, pe malul stîng și satul Cotul-Boianului, pe malul drept, se îndreaptă către stîlpul de frontieră 85 pentru a se uni cu cel-l'alt braț.

Acest braț din stînga, de la bifurcarea Prutului se dirijează mai întîiu spre N. pănă la stîlpul de frontieră 81, iar d'aci se îndreaptă spre E. pănă la stîlpul 83, de unde printr'un cot cu concavitatea spre V. o ia spre S. pentru a se împreuna cu brațul drept la stîlpul 85 de frontieră. In acest parcurs Prutul încalecă linia de frontieră spre Bucovina formată prin stîlpii de frontieră citați: 81, 82, 83, 84 și 85.

Aceste două mari brațe ale Prutului daŭ naștere, în partea

extremă a jud. Dorohoiu, unei mari insule cu satul Cotul-Hotinului.

De la stîlpul de frontieră 85, Prutul unit continuă cursul său spre E., pe marginea jud. Dorohoiu, formînd frontiera Țăreĭ spre Bucovina pănă în dreptul satuluĭ rusesc Noua-Suliță, și udînd în cale satul Molnița.

De la Noua-Suliță, Prutul dirijindu-se spre S.-E., face linia de frontieră de E. a Romîniei cu Rusia spre Basarabia, pănă la vărsătura sa în Dunăre la V. de Reni.

In acest parcurs, Prutul curge maĭ întîiŭ spre E. pe marginea N. a județuluĭ Dorohoiu pănă în dreptul tîrgușoruluĭ Rădăuți, udînd în cale șesul Bobeni, satele Lunca, Prisaca, Orofteana, Teioasa, Cuzlăul, Slobozia, Horodișca, Crăiniceni și Rădăuți, de unde se lasă în jos spre S. pe marginea de E. a județuluĭ, urmînd poalele dealurilor Botcea, Șleahuluĭ, Varaticul și Mircani (Hudești) și udînd satele Cotul-Miculinții, Crasnaleuca, Ghireni-luĭ-Curt, Mitoc, Liveni-Noĭ și Liveni-Vechĭ, Șerpenița, Manoleasa-Prut, Stroici și Boldul, de unde trece în jud. Botoșani.

De la acest punct, Prutul, urmînd marginea de E. a județuluĭ Botoșani, udă toată marginea plășeĭ Ștefănești, apoĭ satele: Rîpiceni, Damachi (Movila-Ruptă), Lehnești, Rășca, Stînca, șesurile Ștefăneștilor și Bobuleștilor, satele Ostopceni, Damideni, Boroșeni, Berza, Santa-Maria și Durnești, de unde trece în jud. Iași.

In acest județ, Prutul urmează tot spre S. marginea de E. a județuluĭ, pe o distanță aproape de 170 kil. și udă în acest parcurs satele: Bădărăi, Tabăra, Cornul-Negru, comuna Bivolari, cătr. Solonețul, Zaboloteni (Fotei), Hermeziul, Vladomira, Șendreni, Sorca, Frăsuleni, Sculeni, Medeleni, Petrești, Branul, Marhonta, Berești, Bozia, Ungheni (trecătoarea caleĭ ferate în Basarabia), com. Țuțora, satul Oprișeni-d.-s., Oprișeni-d.-j., Moreni, Prisăcani și Măcarești, pe la S. căruia Prutul trece în jud. Fălciŭ.

In tot parcursul pe teritoriul județuluĭ Fălciŭ, Prutul mărginește partea de E. a județuluĭ udînd, în parcursul său, localitățile următoare: Colțul-Cornii, Sălăgeni, Cotul-luĭ-Chiriac (București), Grozești, Copăceanul, Zberoaia, (pe o lungime de 2800 m.), Scoposeni, Cîlcia, Drînceni (Brînza), unde este și reședința sub-prefectureĭ și companieĭ de dorobanți, apoĭ satele Răsești, situat la 1000 m. pe malul drept, Broscoșești, unde se află și pichetul 22, localitatea numită Condra, unde se află și pichetul 23, cătunul Bumbata, unde se află pichetul 25, com. Fălciŭ, reședință de sub-prefectură și a uneĭ companiĭ de dorobanți și în fine cătr. Bogdănești, situat pe malul drept, la 50 m. la N. de hotarul de județ din tre Fălciŭ și Tutova.

Aci Prutul părăsește teritoriul jud. Fălciŭ și trece pe acela al jud. Tutova a căruĭ margine de E. o atinge pe o lungime de aproape 34 kil., udînd în cursul său localitățile: Rînzești, Hrăniceni, Bîrsana și Cîrja, situate toate pe sub coasta dealuluĭ Drăgoioasa, pe care se reazimă șesul din dreapta Prutuluĭ.

De la pichetul 15 unde se află și stîlpul kil. 122, Prutul intră pe teritoriul jud. Covurluiŭ udîndu-ĭ partea de E. pe o lungime de 122 kil. In acest parcurs, Prutul udă localitățile următoare: Vădeni, Rogojeni, Oancea, Slobozia-Oancea, Vlădești și Pascani (Busuioaca) și apoĭ se varsă în Dunăre, drept locul numit Piscul-Ungurului, din jud. Tulcea.

Adîncimea Prutuluĭ variază între 2—5 m. de la Ungheni în jos, iar de aci în sus se micșorează succesiv și pe măsură ce merge către origină.

Curentul său nu este torențial. Albia sa are o inclinație dulce; totuși din cauza coturilor prea multe și întortochiate, face să-și modifice în unele locurĭ albia, rupînd malurile pe care se reazămă.

Diferența de nivel pe care se scurge albia Prutuluĭ este însemnată: la intrarea sa în Țară are cota 149; la Rădăuți, 110 m.; la satul Mitocul, 90 m.; la Rîpiceni, 80 m.; la satul Sf. Maria, jud. Botoșani, 50 m.; la Ungheni, 35 m.; la confluența sa cu Jijia, 30 m.; la Drînceni, 25 m.; la Fălciŭ, 18 m.; la Oancea, 14 m.; și în fine la gura sa, 6 m.

Țărmurile Prutuluĭ sunt înalte și maĭ nicĭ odată el nu prezintă brațe saŭ insule, — afară de cele arătate — ci numaĭ coturĭ și foarte multe.

Lățimea sa variază între 50—70 m. pănă la Sculeni; între 80—90 m. la Leova; între 90—95 la Fălciŭ; la Oancea asemenea și pănă la gura sa.

Apa Prutuluĭ este din cele maĭ ușoare; este însă turbure, din cauza nisipuluĭ ce duce cu sine; puind-o însă într'un vas să stea, nisipul se așează în fund și apa rămîne foarte limpede. Totuși, studiele făcute în vederea alimentăreĭ cu apă ale orașuluĭ Iași aŭ găsit suspectă apa Prutuluĭ, căcĭ după analizele făcute de d. Șumuleanu, pe lîngă acid azotic, maĭ conține și

sărurĭ amoniacale, materiĭ organice în descompunere precum şi un exces de cloruri, denotînd astfel continuitatea infecţiuneĭ şi ineficacitatea purificaţiuneĭ naturale.

Speciele de microbĭ găsite sunt: *Proteus, Baccilus col communis,* din flora comună apeĭ.

Navigaţiunea pe acest rîŭ se face în virtutea unuĭ regulament stabilit de o comisiune internaţională, compusă din Statele vecine: Austria, Rusia şi Romînia, numită «Comisiunea Mixtă a Prutuluĭ», al căruĭ sediŭ este la Galaţi; această comisiune are şi misiunea de a rectifica şi întreţine albia Prutuluĭ pentru a înlesni plutirea cursuluĭ. Patul rîuluĭ fiind nisipos, adesea dă naştere la formarea de bancurĭ (dune) ce împedică navigaţia. E însă de sperat că graţie lucrărilor întreprinse de Comisiunea mixtă Prutul într'un apropiat viitor va fi navigabil pe tot cursul său, contribuind ast-fel a dezvolta prosperitatea din cele treĭ state vecine, părţase acestor lucrărĭ de o însemnătate aşa de mare.

Prutul este navigabil de la gură şi pănă la Leova în ambele sensurĭ; iar de aci în sus este plutitor, adică mărfurile sunt transportate pe plute, ce de multe orĭ trec până dincolo de Ungheni; lemnele din pădurile Bucovineĭ se duc în plute chiar pănă la Galaţi.

Trecătoare principală pe acest rîŭ este la Ungheni, unde este şi juncţiunea linieĭ ferate Iaşi-Chişinăŭ.

De la Ungheni spre N., trecerea pe acest rîŭ se face în general prin vad şi pe podurĭ umblătoare, afară de la Cernăuţi pentru drumul de fer al Bucovineĭ; iar de la Ungheni spre S. trecerea se face numaĭ pe podurĭ umblătoare şi pe la anumite puncte cum de exemplu: la Drînceni, Zberoaia, Bumbata, Fălciŭ, Oancea; în fine la 2500 m. maĭ la V. de gura sa, se face iarăşĭ trecerea pe pod mobil, legînd şoseaua ce duce de la Galaţi la Reni.

Comunicaţiĭ pe malul Prutuluĭ sunt foarte restrînse, ne existînd de cît acele ce leagă satele între ele, în general drumurĭ ordinare; iar şosele nu posedă de cît acele ce leagă punctele principale de trecere pe malul Prutuluĭ cu interiorul Ţăreĭ; spre N., aceste drumurĭ care duc la Prut se înmulţesc, aşa că aproape fie-care sat de pe malul drept, trebue să aibe un drum care să ducă la Prut; aceste drumurĭ care şerpuesc prin şesurile şi bălţile Prutuluĭ, în toate direcţiunile, nu sunt întrebuinţate de cît pentru interesele locale; parte din ele chiar dispar pe timpul înundaţiilor.

Afluenţiĭ din dreapta Prutuluĭ sunt: Pruteţul, Ostava, Luţa, Postunca, Ribnica, Ceremureşul şi Bistriţa în Bucovina; iar în Moldova: Molniţa, ce se varsă în Prut la Pichetul 29; Durniitoarea, la satul Onofreanca-de-jos; Humăria, Ghireni, Prisaca, Mamorniţa, Buhaiul, Cornĕşti, la satul Teioasa; Volovăţul, la satul Boldul; Rădăuţi, la satul Radăuţi, toate în judeţul Dorohoiŭ; Başeul, ce vine din judeţul Dorohoiŭ, trece în jud. Botoşani şi se varsă în Prutul la E. satuluĭ Ostopceni; Valea-Juncanilor, la satul Soloneţul; Valea-Frasinuluĭ, ce se pierde în şesul Prutuluĭ la satul Probota; Jijia mărită cu Cobilaşi, Ibăneasa, Sitna, Miletinul; Bahluiul, al căruĭ şes se confundă cu şesul Prutuluĭ la satul Cîrpiţi şi continuă pe acest şes pănă la îmbucătura sa cu Prutul, cam la 3 kil. la S. de satul Zberoaia, lîngă Pichetul No. 8 din jud. Fălciŭ; Valea-Sărăţeĭ se pĭerde in şesul Prutuluĭ la N. de satul Berezeni; Elanul, ce izvoreşte din jud. Fălciŭ şi după ce traversează partea de E. a jud. Tutova, trece în jud. Covurluiŭ şi se pĭerde în şesul Prutuluĭ, la N. de Balta-Bădeanuluĭ; Horincea, mărită cu Liscovul, se varsă în Prut la S. de satul Rogojeni din jud. Covurluiŭ, după ce maĭ întiĭ primeşte, pe dreapta Pîrîul Oarbeĭ, Valea-Chinează, ce se pĭerde în Lacul Covurluiŭ situat între satele Mastacani la N. şi Folteşti la S. Acest lac, la rîndul săŭ comunică cu şesul Prutuluĭ, prin diferite ramurĭ, ce se varsă în Prut.

Afară de aceste, Prutul maĭ primeşte alte o mulţime de văĭ ce se scurg din coastele orientale ale Romînieĭ şi care în general nu posedă apă de cît pe timpurĭ ploioase.

Afluenţĭ pe stînga sunt: pîrîurile Turca, Cernĭava, Şoviţa, Moscul, Huchea şi Răchita în Bucovina; Stînca, Dobriştea, Giurgul, Călineşti, Lăpuşna, Sărata şi Sîrga, pîraie în Basarabia.

Bălţi.— Şesul din dreapta Prutuluĭ este acoperit cu o mulţime de mlaştine şi bălţĭ. Cele maĭ însemnate bălţĭ sunt: Balta-Vladniculuĭ, la S. de Ungheni; bălţile Tochila, Vladnicul, Lucani, Ulmul, Rucosul, Albă, Vlădichiĭ şi Balta-Rotundă, toate aceste formînd una şi aceeaşĭ baltă la S.-E. de satul Slătineşti; apoĭ Balta-Focşeĭ, Catargiuluĭ, Balta-Mare, la E. satuluĭ Vetrişoara; bălţile Tufa, Prunduluĭ, Broscăria, la N. de Fălciŭ; apoĭ urmează spre S., încă un lung şir de bălţĭ, sub numele de Balta-Hirşeteĭ, Bră-

deanul, la confluența sa cu Elanul; Șovarca, Maicașul, Păscana și în fine Lacul-Brateșul, coprins între satul Tulucești la N.-V., orașul Galați la S.-V. și rîul Prut la E.

Insule. — Afară de insula cea mare formată la N. de jud. Dorohoiŭ, de cele două marĭ brațe și pe care se află satul Cotul-Hotinuluĭ, Prutul maĭ formează în cursul săŭ multe alte insule maĭ micĭ și care aŭ maĭ mult caracterul unor bancurĭ de nisip (dune). Cele maĭ principale din aceste insule sunt: un grup de 6 insule, situate între satele Prisaca la N. și Orofteana-d.-j. la S., formate din niște micĭ ramure ale Prutuluĭ ce pornesc în interiorul Țăreĭ; la Molnița se găsește asemenea o grupă de insule tot de această natură; apoĭ o insulă la pichetul 29 ce aparține Rusieĭ; la N. satuluĭ Crăiniceni se află 2 micĭ insule și care aparțin Romînieĭ; la Pichetul 30, o insulă ce aparține Rusieĭ, la V. satuluĭ Slobozia; la Pichetul 40, insula Cuzlăul a Romînieĭ; la Rădăuți, 2 insule micĭ; la Pichetul 45, o insulă; la Pichetele 47 și 95, asemenea se găsește cîte o insulă; la Cresnăleuca, o insulă; la satul Ghireni-luĭ-Curt, asemenea o insulă, precum și în dreptul satelor Liveni-Noĭ și Serpenița.

De aci și pînă la gura sa, Prutul numaĭ are nicĭ o insulă.

Orografia. — Basinul Prutului este mărginit în regiunea sa superioară de culmele: Stareĭ Vipcina, a-Suliguluĭ, a-Cerna-Horeĭ, a-Duhăĭ, ce 'l despart de basinul Tiseĭ; a-Homniciuluĭ, a-Jamironiculuĭ, a-Cerna-Horețuluĭ, a Coniaciuluĭ și a Strahoreĭ, ce 'l despart de basenul Nistruluĭ; a-Hreabănuluĭ, a-Tomnaticuluĭ, a-Stevioareĭ, a-Ploscăĭ, a-Serghieĭ, a-Vancinuluĭ, a-Ciochilieĭ, a-Traveĭ, a-Lăpușneĭ și a-Cherceĭ, care 'l despart de basinul Siretuluĭ.

Partea inferioară a basinuluĭ acestuĭ rîŭ, care este și cea maĭ întinsă, este despărțită atît de basinul Nistruluĭ, cît și de a Siretuluĭ, prin cîte o culme neîntreruptă de dealurĭ, din carĭ cea care 'l desparte de primul basin, merge paralel cu cursul Prutuluĭ; iar cea care 'l desparte de al doilea basin, merge întîĭ pe lîngă Siret pînă la satul Cîndești, de unde apucă spre E. printre Bahluiul și fundul basenului Bîrladuluĭ, pînă la Tomești, pl. Codrul, jud. Iași, de unde se îndreaptă spre S.-E. printre pîraiele Vasluiŭ și Jijia și apoĭ dealungul țărmuluĭ stîng al Crasneĭ și al Bîrladuluĭ. Aceste culmĭ poartă diferite numirĭ atît pe o parte cît și pe alta.

Prutul curge printre munțĭ pînă la Delatin. De aci cursul săŭ urmează dealungul poalelor dealurilor ce mărginesc la S. Bucovina și partea de E. a Moldoveĭ; totușĭ aceste dealurĭ în partea dreaptă a cursuluĭ încep a se depărta cu cît cursul înaintează spre gura sa. Așa de la Delatin începe un șes a căreĭ lungime variază și dealungul căreia domină cu mult înălțimile de la dreapta pe cele de la stînga pînă la Olescov. De aicĭ șesul se lărgește maĭ tare și rîul curge pe lîngă dealurile din dreapta, pînă aproape de Mamornița, avînd un șes larg aproape de 5 kil. și după un curs de 10 kil. vine din noŭ pe lîngă dealurile din dreapta, pe lîngă care curge pînă la Rădăuți; de aicĭ în jos pînă la gura Bașeuluĭ, dealurile merg alăturea cu ambele țărmurĭ ale rîuluĭ, cele din dreapta fiind maĭ înalte de cît cele din stînga. La Ștefănești șesul se lărgește din noŭ și Bașeul curge prin același șes cu el; iar dealurile din dreapta acestuĭ afluent sunt maĭ înalte de cît cele din stînga Prutuluĭ. Apoĭ, acest rîŭ continuă a curge pe lîngă dealurile din dreapta, care domineză pînă la satul Zaboloteni (jud. Iași), după care începe a curge pe lîngă dealurile din stînga, lăsînd pe partea dreaptă întinse șesurĭ aproape neîntrerupte pînă la vărsătura sa în Dunăre; șesurĭ supuse la inundațiunĭ, adesea acoperite de fînețe, pădurĭ, stufurĭ, locurĭ mlăștinoase și bălțĭ avute în pește. Așa, șesul Jijieĭ, larg între 4—8 kil., începe de la Zaboloteni, în jud. Iași, și se întinde pînă la Drînceni în jud. Fălciŭ, unde Prutul se dă iarăși pe lîngă dealurile din dreapta, care domineză pînă la satul Albița în jud. Fălciŭ, după care Prutul începe a curge pe lîngă dealurile din stînga pînă la com. Oncea în jud. Covurluiŭ, unde șesul se pierde și nu reapare de cît la S. de satul Slobozia-Oncea, lărgindu-se succesiv spre S. pînă la satul Drăgulești, unde lărgimea șesuluĭ ajunge la 4 kil. De la acest sat, șesul se transformă într'o baltă mare acoperită cu stuf ce se prelungește pînă la satul Tulucești drept kil. 22; iară de aci se formează lacul Brateșul ce se întinde în lungul Dunăreĭ pe 20 kil. și pe o lărgime de 12 kil.

Șesul acestuĭ rîŭ începînd de la Trifești, este acoperit de mlaștinĭ și bălțĭ, carĭ se înmulțesc foarte mult, începînd maĭ jos de Leova și ajung a se ține aproape în continuitate, ast-fel în cît trecerea sa de la acest oraș pînă la Galați este nepracticabilă.

Geologia Văiei Prutului. — Constituția geologică a malurilor Văiei-Prutului este relativ destul de simplă. De la intrarea Prutului în țară și până la Mitoc, dealurile după malul drept nu sunt formate de cît din terenuri ce aparțin formațiunei sarmatice. In apropiere însă de com. Mitoc, Cretacicul superior din Basarabia se întinde și pe malul drept al Prutului, acoperit aci de depozite tortoniane ce par a ocupa o mică întindere. Ceva mai la S., Sarmaticul reapare din nou, întinzîndu-se aproximativ până în apropiere de Fălciu, unde ceva mai la S. cedează locul terenurilor mai noi și anume Pontianului ce ocupă ambele maluri ale Prutului până în apropiere de vărsarea acestei văi în Dunăre. In adevăr, în apropiere de Galați, Pontianul dispare sub depozitele mai noi ale Levantinului, cunoscute prin forma bogată pe care ele o conțin.

Intreagă această serie de terenuri este acoperită une-ori pe mari întinderi de puternice depozite ale Pleistocenului.

Nu trebue să uităm a menționa că în tot parcursul Văii Prutului întîlnim și aluviuni recente cari ocupă o întindere mai mare, mai ales la revărsarea Prutului în Dunăre.

Populațiunea.—Rîul Prutul de și curge printre munți până la Delatin, cu toate acestea valea sa este locuită până mai sus de confluența cu Pruteț. Această populație, pe ambele maluri, e compusă din Romîni ortodoxi mai cu seamă.

Prutul-de-Jos, *plasă*, în partea de N.-E. a jud. Dorohoiu, mărginită: la N. cu Basarabia, de care se desparte prin rîul Prutul, începînd din hotarul ce desparte moșia Hudești de moșia Darabani, din partea Rusiei, și continuînd până la Rădăuți; la S., cu pl. Bașeul de care se desparte prin hotarul moșiilor: Tătărășeni, Puțureni, Ichimeni, Ghireni și Mitocul, despre moșiile: Balinți, Drăgușeni, Nichiteni, Avrămeni, Adășani și Liveni-Mitropoliei; la E., cu Basarabia de care se desparte prin rîul Prutul, începînd de la tîrgușorul Rădăuți și continuînd până la hotarul ce desparte moșia Mitocul de Liveni-Mitropoliei, unde se varsă pîrîul Ghireni în Prutul; la V., cu pl. Prutul-d.-s., de care se desparte prin hotarul moșiilor: Darabani și Mileanca, despre moșiile: Hudești, Concești și Gîrbeni, din pl. Prutul-d.-s., și apoi cu pl. Bașeul, de care se desparte prin hotarul moșiilor: Tătărășeni, din această plasă și Balinți, din acea plasă.

Intinderea.—Teritoriul plășei are o întindere de 60347 hect., 88 arii, din care: 59406 hect., 92 arii cîmp și 940 hect., 96 arii padure. Din acestea: 12990 hect., 5 arii și 29 c. a. se stăpînesc de locuitorii împroprietăriți după legea din 1864, iar restul pămîntului, cu pădure, de către proprietarii de moșii.

Suprafața.—Teritoriul plășei este accidentat, avînd mari podișuri, favorabile economiei rustice. Dealurile au întinderea lor de la N. la S., adică dealungul vîntului.

Șirul cel mai înnalt este acel dintre Păltinișul și Darabani, începînd despre Prutul.

Teritoriul plășei este foarte favorabil agriculturei și viticulturei.

Pădurile. — Teritoriul plășei fiind loc cîmpienesc, are prea puțină pădure și mai mult tînără, care nu trece peste 960 hect. întindere. Unele părți din această pădure se leagă cu alte păduri de prin plășile vecine.

Apele.—In plasă se găsesc îndestulătoare izvoare, cari formînd pîraie și iazuri, satisfac în totul trebuințele economiei rurale.

Din 61 iazuri ce există pe diferite moșii, cele mai principale sunt: al-Mișolinei, de 64 hect. 45 arii întindere, pe Tătărășeni; Turculuï, de 41 hect., 91 arii; Milenciei, 22 hect., 21 arii și Iepăriei, de 20 hect., 5 arii, pe Darabani; Vîrcoliciul, de 15 hect., pe Crasnaleuca; Lipovanului, de 15 hect., pe Hătcăuți; Zameï, de 10 hect. pe Codreni; Prodanul, de 10 hect., pe Mitocul; Boldur, de 8 hect., 59 arii, pe Bivolul-Mare; Slăvilenilor, de 7 hect., 70 arii, pe Ghireni-Tăutului; Curtul, de 7 hect., 16 arii pe Ghireni-Curtul; Muscalul, de 4 hect., 30 arii, pe Miorcani; Mișoluluï, de 3 hect., pe Mileanca și Sturzăï, de 3 hect., pe Rădăuți.

Din numărul total al pîraielor, cele mai principale sunt: Bașeul, Bodeasa, Iașanca, Ghireni, Iznovățul, Negrul, Podriga, Volovățul.

Vitecultura. — Pe întinsele imașe ale acestei plăși se cresc un număr de 11306 vite mari cornute, 25581 oi, 63 capre, 3214 cai, 3169 porci.

Sunt și 1522 stupi.

Populația este de 5838 familii, saŭ 23563 suflete.

Cult și Instrucțiune.—In plasă se află 23 biserici, cu 20 preoți, 34 cîntăreți și 24 pălămari.

In plășile acum unite Bașeul-Prutul-d.-j., sunt 27 școale rurale mixte și 2 de cătun care aŭ fost frecuentate în 1899—900 de 1283 copii.

Impărțirea administrativă.—Plasa Prutul-d.-j. este împărțită

în 9 com. rur. și 32 sate, cu 2 tîrgușoare:

1. *Bivolele,* cu satele: Bivolul-Mare și Bivolul-Mic.

2. *Coțușca,* cu satele: Coțușca, Ghireni-Tăutul, Puțureni și Cotul-Miculințeĭ.

3. *Darabani,* cu satele: Bagiura, Cornești, Darabani, Darabani tîrgușor și Runcul-Odăeĭ.

4. *Horodiștea,* cu satele Crăiniceni, Cuzlăul, Horodiștea și Slobozia.

5. *Hudești-Micĭ,* cu satul Miorcani.

6. *Mileanca,* cu satele: Codreni, Ghitcăuți, Mileanca și Tătărășeni.

7. *Mitocul,* cu satele: Bodron, Crasnaleuca, Ghiveni-Curt, Hătcăuți și Mitocul.

8. *Păltinișul,* cu satele: Grivița, Ivăncăuți, Păltinișul și Teiosa.

9. *Rădăuți,* cu satele: Iznovățul, Rădăuți și Rădăuți — tîrgușor.

Este azĭ unită cu pl. Bașeul.

Prutul-de-Sus, *plasă,* în partea de S.-E. a jud. Dorohoiŭ.

Se mărginește: la N., cu Basarabia, de care se desparte prin rîul Prutul, începînd din linia de hotar ce desparte moșia Orofteana, din pl. Herța, de moșia Hudești și continuînd pănă la linia de hotar ce desparte moșia Hudești de moșia Darabani, din pl. Prutul-d.-j.; la S., cu pl. Coșula, de care se desparte prin hotarul moșiilor: Repeni, Liveni, Dumeni și Cordăreni, despre moșiile: Trestiana, Broscăuți, Carasa, Miclăușeni, Corlăteni și Vlădeni, din pl. Coșula; la E., cu pl. Prutul-d.-j., de care se desparte prin hotarul moșiilor: Hudești, Concești și Gîrbeni, despre moșiile: Darabani, Ghitcăuți și Mileanca, și cu pl. Bașeul, de care se desparte prin hotarul moșiilor: Havîrna, Și potenĭ și Cordăreni, despre moșiile: Balinți, Vorniceni și Știubeieni; la V., cu pl. Herța, de care se desparte prin hotarul moșiilor: Hudești, Miculinți, Suhărăul, Dămileni și Ibănești, despre moșiile: Orofteana și Herța, și cu pl. Coșula, de care se desparte prin hotarul moșiilor: Ibănești și Pomîrla, din plasă, despre moșiile: Buhaiul și Șendriceni, din această plasă.

Intinderea. Intinderea teritoriuluĭ este de 54751 hect., 67 ariĭ, din care 46280 hect., 22 ariĭ cîmp, și 8471 hect., 46 ariĭ pădure. Din acestea: 12915 hect., 71 ariĭ sunt ale loc. împroprietăriți după legea din 1864, iar restul, al proprietarilor de moșiĭ.

Suprafața. Terenul plășeĭ este accidentat, cu înclinarea de la N. la S., după cum este scurgerea apelor, și direcțiunea dealurilor. Ridicătura cea maĭ mare și maĭ înaltă este Măgura-Ibăneștilor.

Solul. Terenul întregeĭ plășĭ este de calitate bună, conținînd mult humus în partea cîmpuluĭ, ceea ce-l face mănos; iar spre partea pădurilor, conține hleiŭ și în unele părțĭ nisip.

Pădurile. In raport cu întinderea teritoriuluĭ, pădurea este destul de întinsă; ea e presărată în rediurĭ prin diferite localități și în trupurĭ marĭ pe moșiile: Hudești, Suhărăul, Ibăneasa și Pomîrla.

Apele. Pîraiele ce șerpuesc în diferite direcțiunĭ, ĭazurile formate prin stavilarea pîrîașelor, fîntînele, ploile și omătul, produc abundență de apă, care satisfac cerințele economice agricole. Din cele 47 ĭazurĭ acum existente, cele maĭ principale sunt:

Al-Ghicăĭ, de 52 hect., 99 ariĭ, pe Havîrla; Cal-Alb, de 45 hect., 85 ariĭ, pe Hudești; Acsintoaeĭ, de 28 hect., tot pe Hudești; Draguleĭ, de 21 hect., pe Ibănești; Velniteĭ, de 18½ hect., pe Hudești; Doljescu, de 17 hect., pe Cordăreni; Arborea, de 15½ hect., pe Suhărăul; Vîrnavuluĭ, de 15 hect., pe Popeni-Bașotă; Orbeja, de 14 hect., pe Hilișeul-Vîrnav; Răchiților de 11½ hect., pe Lozna; Găinărițeĭ, de 7 hect., pe Dămileni; Moraruluĭ, de 8 hect., pe Ibănești; Miclesculuĭ, de 7 hect., pe Comănești; Cristesculuĭ, de 6 hect., pe Ibănești; Donicioaeĭ, de 4½ hect., pe Dumeni, și Cristișoruluĭ, de 3 hect., pe Dămileni.

Dintre pîraie, cele maĭ principale sunt:

Bașeul, Concescu, Corobana, Ibăneasa, Jijia, Havîrneanca, Hlibocul, Langa, Pîetrosul, Podriga și Răstoaca.

Populația plășeĭ e de 5867 familiĭ, saŭ 21596 suflete.

Cultul. Numărul bisericelor e de 25, deservite de 23 preoți, 29 cîntăreți și 8 pălămarĭ.

Instrucția. Pănă la 1885, numărul școalelor rurale era de 8, conduse de 8 învățătorĭ, și frecuentate de 240 elevĭ; azĭ (1899—1900) sunt în plășile unite Herța-Prutul-de-sus 23 școale rurale mixte, frecuentate de 1402 copiĭ.

Impărțirea administrativă. Plasa Prutul-d.-s. coprinde 6 comune, cu 37 sate:

1. *Cordăreni,* cu satele: Cordăreni, Cracalia, Dumeni, Ghinghioaia, Grivița-Vechie, Grivița-Nouă, Liveni-Sofian (Liveni-Vîrnav), Șipoteni, Vîrcoliciul și Slobozia.

2. *Havîrna,* cu satele: Balinți, Havîrna și Gîrbeni.

3. *Hudești-Marĭ,* cu satele: Alba, Bașeul, Concești, Lupeni și Vatra.

4. *Ibăneşti,* cu satele: Cristineşti, Dămileni-Cristea (Dămileni-Cristescu) şi Ibăneşti.

5. *Pomîrla,* cu satele: Corjeuţi, Hilişeul-Vîrnav, Pomîrla şi Popeni.

6. *Suharăul,* cu satele: Arborea, Comăneşti, Lozna, Mlenăuţi, Plevna şi Suharăul.

Azĭ (1901) pl. Prutul-de-sus este unită cu pl. Herţa.

Pucheni, *com. rur.,* jud. Muşcel, pl. Argeşelul, la S.-E. de Cîmpulung, şi la 22 kil. de acest oraş.

Se compune din 2 cătune: Pucheni şi Valea-Largă, cu o populaţie de 1035 locuitorĭ şi 206 case.

Este situată pe ambele maluri ale gîrleĭ Valea-Largă şi se mărgineşte la N. cu munţiĭ Găvana şi Marginea-Domnească, la S. şi V. cu com. Micloşani şi la E. cu com. Rîul-Alb, din judeţul Dîmboviţa, şi cu com. Bărbuleţul.

Are o biserică şi o şcoală.

Vite: 456 boĭ, 594 vacĭ, 18 cai, 204 porcĭ, 590 capre şi 668 oĭ.

Se întinde pe o suprafaţă cam de 1250 hect. Din acestea, 400 hect. sunt livezĭ cu pruni, apoĭ păduriĭ cu tot felul de lemne.

In comună se află: Dealul-Cruceĭ, Dealul-Flaşteĭ şi Dealul-Omul-Mort, şi munţiĭ Găvana şi Marginea-Domnească.

Girla Valea-Largă, care izvoreşte din poalele munteluĭ Găvana, udă comuna prin centru şi după ce primeşte la vale de biserică şi şcoală apa Valea-Murgiĭ, care curge din pădurea de lîngă căt. Meişoarele, com. Micloşani, se varsă în rîul Dîmboviţa, la căt. Capul-Coasteĭ, com. Gemenea, jud. Dîmboviţa. Pe Valea-Largă sunt 3 făcae de moară, care funcţionează numaĭ pe timpurĭ ploioase.

Treĭ părţĭ din moşie sunt moşneneştĭ şi o parte este dată locuitorilor prin împroprietărire la 1864; 27 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit pe moşia Cîrciumade-Piatră şi 45 pe moşia moşnenilor Puchenĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1116 leĭ şi la cheltueli, de 945 leĭ.

Are o şosea comunală care o leagă cu Micloşani şi un pod de lemn pe Valea-Copăcenilor.

Pucheni, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Muşcel. Aci e reşedinţa comuneĭ. Poziţia satuluĭ e frumoasă, avînd în jurul săŭ dealurĭ, livezĭ şi păduriĭ acoperite cu tot felul de arborĭ.

Are o biserică vechie, reparată şi zugrăvită la 1844 de preotul Ioan Duhovnicul; o şcoală, frecuentată (în 1899—900) regulat de 41 copiĭ, din 141 copiĭ în vîrstă de şcoală, aflătorĭ în toată comuna.

Pucheni, *trup de pădure,* al statuluĭ, în întindere de 150 hect., pendinte de comunele Băteşti şi Pucheni, pl. Crivina, judeţul Prahova, care, împreună cu trupurile: Bodîrlanul (263 hect.), Văcăria (25 hect.) şi Balota (100 hect.), formează pădurea Gura-Crivăţuluĭ.

Pucheni-Marĭ, *com. rur.,* jud. Prahova, pl. Crivina.

Se maĭ numeşte Rastoaica şi Răstoeni.

E situată pe loc şes, între rîul Prahova şi iazul Leaotul, la 14 kil. de Ploeşti, capitala judeţuluĭ.

E reşedinţa plăşeĭ Crivina şi are un oficiŭ telegrafo-poştal.

Are o populaţie de 896 locuitorĭ.

Sunt două biserici, una parohială, de zid, în centrul comuneĭ, zidită în 1860 de decedatul căpitan de dorobanţĭ, Neculae Dorobanţul, şi terminată, la 1861 de soţia sa Smaranda şi fiul eĭ Iorgu; cea-l'altă, filială, situată pe o cîmpie, în partea de V., zidită de Chiriac, Neagu Bălin şi Constantin Dragnea, la 1742, Aprilie 2, în zilele luĭ Constantin Nicolae Voevod. S'a reparat în 1893 din contribuţiunile locuitorilor. Ambele sunt deservite de un preot.

Are o şcoală mixtă, frecuentată de 65 băeţi şi 11 fete.

Afară de agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu rogojinăria şi olăria.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit parte la 1864, parte la 1879. Ceĭ din 1864, în număr de 129, s'aŭ împroprietărit pe moşia Pucheni-Marĭ; iar ceĭ din 1879, pe moşia statuluĭ Pucheni-Micĭ, dîndu-li-se la toţĭ cam 250 hect.

Eĭ posedă 50 caĭ şi ĭepe, 123 vacĭ, 92 oĭ, 194 boĭ, 67 porcĭ.

Suprafaţa comuneĭ e de 625 hect., din care 412 hect. arabile, 10 hect. fineaţă, 63 hect. izlaz şi restul pădure.

Comerciul se exercită în comună de 3 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 5206 leĭ şi 67 banĭ şi la cheltueli, de 3245 leĭ.

Diferite şosele o pun în comunicaţie cu comunele: Petroşani la N.-E., Băteşti la N.-V., Pucheni-Micĭ la V., iar şoseaua naţională o leagă spre N. cu Romîneşti şi spre S. cu Pucheni-Moşneni.

E udată de micul pîrîiaş Pierla, ce o încinge în partea de V. şi S.; iar în partea de S.-V. se află o mică vălcea smîrcoasă, unde creşte papură şi ţipirig, şi care se lărgeşte mult spre S.-E., rezervată ca loc de fîneţe.

Se mărgineşte cu comunele: Bătești, Pucheni-Micĭ, Pucheni-Moşneni şi Petroşani.

Pucheni-Micĭ, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Crivina, situată pe loc şes, la 12 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 2 kil. de reşedinţa plăşeĭ şi formată din satul cu acelaş nume.

Are o populaţiune de 641 locuitorĭ; o biserică, deservită de un preot; o şcoală frecuentată regulat de 23 copiĭ, din 123 în vîrstă de şcoală (1899—900).

Pe lîngă agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu olăria.

Parte din locuitorĭ sunt moşneni, parte s'aŭ împroprietărit la 1864 şi parte, prin loturĭ, la 1892. Eĭ aŭ 28 caĭ şi iepe, 79 vacĭ, 128 oĭ, 46 porcĭ.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 240 hect.

Comerciul se exercită în comună de 3 cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de leĭ 4184, banĭ 28 şi la cheltueliĭ, de leĭ 2386, banĭ 90.

E străbătută de şosele care îi înlesnesc comunicaţia spre comunele Pucheni-Marĭ, Tinosul şi Crivina.

In comună este o movilă, numită Cetatea, care, spune legenda, datează din timpul Tătarilor şi în care s'aŭ găsit maĭ multe unelte: săbiĭ, cuţite şi iatagane.

E udată de un mic pîrîiaş, numit Pierla, care trece prin partea de N., vărsîndu-se în Prahova.

Pucheni-Micĭ, *sat.* Vezĭ Pucheni-Micĭ, com. rur., pl. Crivina, jud. Prahova.

Pucheni-Miroslăveştĭ, *com. rur.*, pl. Crivina, jud. Prahova, situată pe loc şes, lîngă rîul Prahova, la 14 kil. de reşedinţa jud. şi la 2½ kil. de a plăşeĭ.

E formată din satul cu acelaş nume, care are o populaţie de 689 locuitorĭ; o şcoală mixtă cu 42 elevĭ (1899—900).

Credincioşiĭ merg la noua şi frumoasa biserică din com. Pucheni-Moşnenĭ, la facerea căreia aŭ contribuit şi eĭ băneşte.

Locuitoriĭ în număr de 110 s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia D-luĭ Alex. Ioanidis, din care li s'aŭ dat 382 hect. Eĭ posedă 91 caĭ şi iepe, 76 vacĭ, 11 bivolĭ, 288 oĭ, 50 porcĭ.

Tot terenul comuneĭ, cu izlaz şi pădure, este de 300 hect.

Comerciul se exercită în comună de treĭ cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de leĭ 4633, banĭ 87 şi la cheltueliĭ, de leĭ 2345, banĭ 60.

Şoseaua naţională Ploeşti-Bucureşti trece prin comună.

E udată de rîul Prahova şi se mărgineşte la N. cu com. Pucheni-Moşnenĭ, la E. cu Gherghiţa, la S. cu Gorgota şi la V. cu Crivina.

Pucheni-Moşnenĭ, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Crivina.

E aşezată pe loc şes, udată pe margine de apa Viişoara şi se află la 15 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 2 kil. de a plăşeĭ.

E formată din satul cu acelaşĭ nume, avînd o populaţie de 746 locuitorĭ.

Sunt 2 bisericĭ, una construită la 1884 şi a doua, care e capela cimitiruluĭ, avînd următoarea inscripţie:

Această sfîntă şi Dumnezeiască biserică ce prăznueşte hramul Sf. Erarh Nicolae, făcută de obştea locuitorilor, în zilele Domnuluĭ nostru Ion G. Caragea, al Ţăreĭ Romîneştĭ, 1818, Noembre 10.

Ambele bisericĭ sunt deservite de doĭ preoţĭ.

Şcoala, mixtă, a fost frecuentată în 1899—900 de 46 copiĭ.

Locuitoriĭ din comună, pe lîngă agricultură, se maĭ ocupă şi cu fabricarea de rogojinĭ. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la oraşele Ploeşti şi Bucureşti.

15 locuitorĭ sunt moşneni, iar 80 s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşia celor 15 moşnenĭ, dîndu-li-se 204 hect. Eĭ aŭ 57 caĭ şi iepe, 212 boĭ, 93 vacĭ, 9 taurĭ, 48 viţeĭ şi 230 oĭ.

Suprafaţa com. e de 288 hect.

Comerciul se exercită de 5 cîrciumarĭ şi un băcan.

Budgetul com. e la venitурĭ de 7536,36 leĭ şi la cheltueliĭ, de 3092 leĭ.

Pe lîngă şoseaua naţională Bucureşti-Ploeşti ce străbate comuna, maĭ e o şosea vecinală ce o pune în legătură cu com. Pucheni-Miroslăveşti.

Rîul Vitioara străbate marginea comuneĭ, trece prin mijlocul izlazuluĭ de păşune şi se varsă în Prahova, la Buda-Palanca.

Pucheni şi Bătești, *moşiĭ* ale statuluĭ, pendinte de mănăstirile Znagovul şi Ţigăneşti, jud. Prahova.

Pucioasa, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa, căt. Şerbăneşti - Podurile, pe linia Tîrgovişte - Pucioasa, pusă în circulaţie la 27 Maiŭ 1894. Se află la 7 kil. de staţia Lăculeţe, staţia cea maĭ apropiată. Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mării e de 394m.77. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 89712 leĭ, 5 banĭ.

Pucioasa, *staţie balneară*, situată aproape de satul Şerbăneşti, com. Şerbăneşti-Podurile, plaiul Ialomiţa, jud. Dîmboviţa. Are o populaţie de 4500 locui-

torĭ. Numele localităţeĭ s'a luat de la apa minerală numită Pucioasa.

Sub acest nume se desemnează şi staţiunea balneară Pucioasa, care ar fi trebuit să poarte numele satuluĭ Şerbăneşti, din care face parte.

Longitudine estică 25°.25', latitudine nordică 45°.6' şi altitudine la gară, de 394 m.

Această staţiune se află la 20 kil. de oraşul Tîrgovişte cu care este legată prin o linie ferată.

Descoperirea acestor ape se datoreşte unuĭ medic militar rus la 1828, cînd se şi construiră nişte barace ceva maĭ sus de izvoare.

In cartea sa publicată în 1837, doctorul Episcopescu zice despre aceste ape: La Şerbăneşti sunt 6 izvoare, cel maĭ sus maĭ însemnat şi cu puţin fier şi păcură.

La 1873, la Expoziţia din Viena, s'a trimis ape minerale de la Pucioasa, analizate de d-l dr. Bernard şi ast-fel s'a început a se cunoaşte puţin însemnătatea lor.

Consiliul judeţean a cumpărat în 1875 un loc, pe care în 1888 s'a construit un pavilion pentru petreceriĭ.

In 1879, arhitectul Kertsch din Galaţi fusese însărcinat cu executarea planurilor pentru un stabiliment de băĭ, cît şi cu captarea apelor şi instalarea maşinelor. Această lucrare a rămas şi pănă astă-zĭ în stare de proiect.

In 1892—94, s'a făcut mult pentru înfrumuseţarea acesteĭ staţiunĭ balneare.

Izvoarele principale sulfuroase sunt în număr de treĭ, din carĭ două pentru băĭ şi unul pentru băut; puţul de unde izvoreşte apa pentru băĭ are 6 metri adîncime, iar debitul apeĭ este de 4 m. c. pe oră.

Apa pentru băĭ este adusă în butoaie, iar băile se fac de către pacienţĭ la locuinţele lor, în casele ce ţin cu chirie de la locuitorĭ.

Temperatura apeĭ pentru băĭ, în puţ, e de 11° C., pe cînd a aeruluĭ e de 23° C.; iar temperatura apeĭ din izvorul de băut e de 16° C.

D-l dr. Bernard a făcut în 1886 analiza himică a acestor ape:

Constitutivele minerale fixe reprezintate prin sorgintele 4, 5, 6 şi 8 în un litru de apa, sunt următoarele:

Sulfidrat de calciŭ,	0,0782
Hyposulfit de calciŭ,	0,0066
Sulfat de stronţiŭ,	0,0376
» » sodiŭ . . .	0,0315
» » calciŭ . .	0,7629
Clorură de potasiŭ .	0,0053
» » sodiŭ . .	0,0458
Carbonat de mag. .	0,0299
» » calciŭ	0,1620
Silice	0,0081
Fer peroxid	0,0004
Mangan. peroxid . .	0,0003
Materiĭ organice . .	0,0504
Hidrogen sulfurat. .	452 c.c.
Acid carbonic liber.	809 c.c.
Acid carbonic comb.	222 c.c.

Fac parte din clasa apelor sulfuroase hepatice forte.

Similare apelor minerale de la Pystian din Ungaria şi Teplitz din Boemia.

Apele de la Pucioasa sunt indicate contra reumatizmelor articulare, chronice şi musculare, paraliziilor, la sifilis, hemoroide, scrofule, limfatizm, dermatoze şi leucoree.

Tot la Pucioasa se fac băĭ cu apă iodată de la Vulcana.

Excursiunĭ se fac la Bezdeadul unde este «malul ce răsună» şi unde ecoul reproduce exact o scară vocală, apoĭ la Petroşiţa, Vulcana, Mănăstirea - Banuluĭ, Mănăstirea-Dealuluĭ, fondată de Radu-cel-Mare în secolul al XV-lea, la Lăculeţi, etc.

In 1895 aŭ fost 323 bolnavĭ; în 1896, 494; în 1897, 343; în 1898, 411; în 1899 aŭ fost 439 bolnavĭ.

Pucioasa, *sorginte de apă minerală,* în jud. Buzăŭ, comuna Finţeşti, în viea statuluĭ Mustagiul. Conţine mult sulf.

Pucioasele, *munţĭ,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia, în partea de N. a comuneĭ. Aŭ 2 vîrfurĭ principale: Pucioasele-Marĭ şi Pucioasele-Micĭ. Sunt acoperiţĭ cu păduri şi păşunĭ; vara se fac aci multe stîne de oĭ.

Pucioasele, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia; izvoreşte din muntele Ştejicul-Mare; curge d'alungul munţilor Pucioasele, şi după un curs repede de vre-o 4 kil. se varsă în pîrîul Rîmnicelul, pe partea dreaptă.

Puciosul, *izvoare minerale sulfuroase,* lîngă pîrîiaşul cu acelaşĭ nume, jud. Neamţu, com. Tazlăul, pl. Bistriţa. Se maĭ numeşte şi Puturosul.

Puciosul, *pîrîŭ,* în jud. Suceava, com. Mădeiul (2 kil.); izvoreşte de sub Bîtca-Lacurilor şi se varsă în Bistriţa în dreptul satuluĭ Mădeiul.

Puciosuluĭ (Vălceaua-), *vălcea,* între comunele Măgureni şi Prahoviţa-d.-j., plaiul şi jud. Prahova, ce se varsă în rîul Prahoviţa, între aceste două comune. Pe cursul eĭ se găsesc izvoraşe cu apă de pucioasă.

Pueni, *com. rur.*, jud. Vlaşca, pl. Marginea, compusă din cătunele Prundul-Comeneĭ, Flămînda şi Pueni şi situată la extremitatea S.-S.-V. a judeţuluĭ, pe malul Dunăreĭ, în marginea judeţuluĭ despre Ilfov, la 42 kil. de Bucureşti, la 31 kil. de Giurgiŭ, la 34 kil. de Stăneşti, reşedinţa plăşeĭ, şi la 12 kil. de staţia Băneasa, a linieĭ ferate Giurgiŭ-Bucureşti.

Are o biserică, zidită la anul 1858 de fostul arendaş al moşieĭ Ioniţă Padiu, dependinte de parohia Pietrele şi deservită de 1 preot, 1 dascăl şi 1 paracliser; o şcoală mixtă, condusă de un învăţător şi frecuentată de 12 fete şi 25 băeţĭ; 3 cîrciumĭ şi o prăvălie de manufactură.

Vite: 300 boĭ, 6 bivolĭ, 106 caĭ, 820 oĭ, 10 capre şi 106 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3475 leĭ, 47 banĭ şi la cheltuelĭ, de 3714 leĭ, 50 banĭ.

Prin comună curge Comasca, o ramificaţie a Dunăreĭ, începînd de la locul numit Malul-Roşu şi vărsîndu-se în ĭezerul Greaca din Ilfov. Apoĭ sunt: Valea-Barbuluĭ, Valea-Nucilor, Valea-Neagră, Izvorul-Nuntuluĭ, Izvorul-Tîrîitoarea şi Fîntîna-Hoţilor.

Are o pădure, compusă din două trupurĭ: Pruntul-Comeneĭ care ţinea de Comana şi Pueni.

O şosea duce din comună la staţia Frăteşti.

Aci se lucrează multe rogojinĭ, din papura care creşte pe bălţĭ, rogojinĭ carĭ se vînd la Giurgiŭ şi Bucureşti.

Pueni, *sat.* Vezĭ Stăneşti, sat, jud. Dorohoiŭ, com. Tureatca, pl. Berhometele.

Pueni, *cătun*, pendinte de com. Pueni, pl. Marginea, jud. Vlaşca, situat pe coasta Dealuluĭ-Dunăreĭ, la S.-S.-E. plăşeĭ şi jud.

Proprietate a statuluĭ, fostă a mănăstireĭ Sf. Gheorghe-Noŭ.

Suprafaţa moşieĭ e de 5400 hect., din care s'a dat la 140 locuitorĭ împroprietăriţĭ la 1864 după legea rurală 420 hect.

Are o pădure de 770 hect. şi alta de stejar de 696 hect., bălţĭ, arăturĭ, izlaz şi fînеţe, în întindere de 2514 hect.

Ţine de ocolul silvic Giurgiŭ.

Venitul moşieĭ este de leĭ 15300.

Are o biserică şi şcoală.

Pueni, *cătun*, pendinte de com. Preajba, pl. Glavaciocul, judeţul Vlaşca, situat pe partea stîngă a Glavacioculuĭ. Aci a fost maĭ înainte reşedinţa subprefectureĭ Glavaciocul.

Pueni, *baltă* cu peşte, pe proprietatea statuluĭ Pueni, pl. Marginea, jud. Vlaşca; se alimentează din revărsările Dunăreĭ.

Pueşti, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, plasa Grădiştea, pe malul stîng al rîuluĭ R.-Sărat.

E aşezată în partea E. a jud., la 14 kil. spre E. de oraşul Rîmnicul-Sărat, şi în cea N. a plăşeĭ, la 27 kil. spre N. de Grădiştea-d.-s., reşedinţă plăşeĭ.

Comune maĭ apropiate sunt: Nicoleşti, la 1 kil.; Măcrina la 3 kil.; Băleşti, la 6 kil. şi Ciorăşti, la 12 kil.

Se mărgineşte la N. cu Băleşti, la E. cu Nicoleşti, la S. cu Măcrina, despărţindu-se de amîndouă prin rîul Rîmnicul şi la V. cu Voetinul.

Rîul Rîmnicul-Sărat o udă la S., curgînd de la V. la E.

E formată din cătunele: Pueşti-d.-j., reşedinţa, la E. şi Pueşti-d.-s., la V., cu o populaţie de 1100 suflete.

Suprafaţa comuneĭ e de 4620 hect., din care 50 hect. vatra comuneĭ, 250 hect. ale locuitorilor, 4320 hect. ale proprietarilor.

Are 2 bisericĭ: una în căt. Pueşti-d.-j., cu hramul Sf. Gheorghe, zidită în 1840 de Anastase Dedulescu, cea-l'altă în cătunul Pueşti-d.-s., cu hramul Sf. Împăraţĭ Constantin şi Elena, zidită în 1874 de Mărgăritescu, soţia sa Elena, fiul lor Ştefan şi locuitoriĭ, ambele deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, condusă de 1 învăţător şi frecuentată de 45 elevĭ.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri; 1 maşină de treerat; 650 boĭ, 300 vacĭ, 300 caĭ, 1120 oĭ, 4 capre, 506 rîmătorĭ.

Comerciul constă în importul de coloniale, braşovenĭĭ, ţesăturĭ şi în exportul de cereale şi vite. Transportul se face prin gara Rîmnicul-Sărat.

Căĭ de comunicaţie sunt drumurile vecinale spre: Nicoleşti, Măcrina-Ştubei, Foteni-Rîmnicul-Sarat, Băleşti şi Ciorăşti.

Budgetul com. e la venitурĭ de 5694 leĭ, 77 banĭ, şi la cheltuelĭ, de 5520 leĭ, 59 banĭ.

Pueşti, *com. rur.* şi *tîrguşor*, în jud. şi plasa Tutova, la 25 kil. spre N.-V. de oraşul Bîrlad, pe pîrîul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 863 locuitorĭ; 209 case; 6 bisericĭ; o şcoală în Pueşti-Tîrg, frecuentată de 103 copiĭ (1899—900) şi una în Gîlteşti, frecuentată regulat de 13 copiĭ, din 35 înscrişĭ; un oficiŭ poştal rural; o moară cu vaporĭ.

Tîrgul formează com. (com. Pueşti) cu cătunele: Pueşti-Sat, Strîmba, Bărtălaşul, Gura-Iezeruluĭ, Ruşi, Gîlteşti şi Rotari.

Viea se cultivă pe o supra-

față de 113,50 hect. Locuitorii cultivă și gîndacii de mătase.

Comerciul se face de 96 persoane.

Pe aicĭ trece șoseaua județeană Bîrlad-Bacău.

Pueşti, *sat,* în jud. și pl. Tutova, com. Pueşti, spre V. de tîrgușorul Pueşti. Are 578 locuitorĭ și 147 case.

Pueşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Mărgineni, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populație de 395 locuitorĭ.

Pueşti-de-Jos, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Gradiștea, cătunul de reședință al com. Pueşti, așezat pe rîul Rîmnicul, spre E. Are o suprafață de 35 hect., cu o populațiune de 275 familiĭ, saŭ 709 suflete; o biserică și o școală.

Pueşti-de-Sus, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Gradiștea, com. Pueşti, așezat pe malul stîng al rîuluĭ Rîmnic, la 5 kil. spre V. de cät. de reședință. Are o întindere de 70 hect., cu o populație de 84 familiĭ, saŭ 324 suflete.

Pufeşti, *com. rur.,* în jud. Putna, pl. Răcăciuni, situată în josul Domneștilor, pe malul rîuluĭ Siretul, la 33 kil. de capitala jud.

Se compune din cät.: Ciorani și Pufeşti, reședința com.

Are o populație de 356 familiĭ, saŭ 1398 suflete; 2 bisericĭ parohiale, una cu hramul Înălțarea Domnuluĭ, în cät. Pufeşti și cea-l'altă, cu hramul Sf. Nicolae, în Ciorani; o școală mixtă, frecuentată de 21 copiĭ.

Intre Pufeşti și Ciorani se varsă pîrîul Caregna în rîul Siretul.

Budgetul com. e la venitурĭ de 5572.37 leĭ și la cheltuelĭ, de 5557.50 banĭ.

Locuitorii posedă: 112 pluguri de lemn și 2 de fier; 350 boĭ, 280 vacĭ, 90 caĭ, 655 oĭ și 130 porcĭ.

Industria și comerciul se exercită de 8 persoane.

Satul Pufeşti este foarte vechiŭ. In anul 1683 el e pomenit de Amira în cronica sa, unde vorbește de fugărirea luĭ Buhuș Hatmanul de către Cazacĭ, pe cînd se încerca să pătrunză în palatul din Domneşti, unde era ascuns Duca-Vodă.

Pufeşti, *cătun,* în com. cu același nume, jud. Putna, pl. Răcăciuni, situat în josul Domneștilor, pe malul Siretuluĭ și străbătut de pîrîul Caregna.

Are o biserică parohială, cu hramul Înălțarea Domnuluĭ.

Pufeşti, *stație de dr.-de-f.,* jud. Putna, pl. Răcăciuni, com. Pufeşti, pe linia Mărășeşti-Bacău, pusă în circulație la 13 Sept. 1872. Se află între stațiile Mărășeşti (14.7 kil.) și Adjud (10.9 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mărĭĭ, de 82,52 m. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 105553 leĭ, 40 banĭ.

Pufeşti, *parohie,* în com. cu același nume, pl. Șușița, jud. Putna, avînd o biserică parohială, cu hramul Înălțarea Domnuluĭ.

Puful, *pîrîŭ,* jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Trotușul, care izvorește din muntele Bota-Pufuluĭ și curge aproape de hotar spre Transilvania, vărsîndu-se pe stînga Slănicului. La acest punct, comisiunea de delimitare (1887) a luat o hotărîre, care a fost consfințită și de convențiune în favoarea Romînieĭ, revenindu-ĭ acesteia 692 hect. S'a prelungit atuncĭ frontiera din muntele Șandrul-Mare în valea pîrîuluĭ Cheș-cheș pănă la confluența acestuia cu Slănicul, maĭ la V. de vărsarea Pufuluĭ.

Puful-Mare, *vîrf de munte,* jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Trotușul, din culmea Slăniculuĭ, lîngă muntele Bota-Pufuluĭ.

Puful-Mic, *vîrf de munte,* jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Trotușul, din culmea Slăniculuĭ, situat în spre N.-V. de băile Slănicul. De pe poiana din vîrful acestuĭ munte, vederea spre băile Slănicul și spre întreaga vale a Slăniculuĭ este foarte frumoasă.

Puieşti. Vezĭ Pueşti.

Puiul, *lac,* în partea centrală a pl. Sulina și cea de E. a com. rur. Cara-Orman, jud. Tulcea. Comunică cu lacurile Puiuleț și Roșul. Are o formă triunghiulară neregulată și o întindere de 300 hect. E înconjurat numaĭ cu stuf. Conține pește mult și de o bună calitate.

Puiul, *pîrîŭ,* jud. Roman, ce curge prin pl. Siretul-d.-j., com. Hociungi; desparte satele Hociungi de Ciocănești și la satul Porcești se varsă în pîrîul Poarca pe dreapta.

Puiul-Gîştii, *insulă,* în Dunăre, jud. Constanța, pl. Hîrșova, com. urb. Hîrșova, situată în partea de V. a pl. și cea de N.-V. a com., la locul unde se desface gîrla numită Privalul-Buazuluĭ-Tair și numită ast-fel pentru că se află lîngă insula maĭ mare, numită Gîsca-Mare. Are o lungime de 1 kil., o lărgime de 100 m. și o întindere de 15 hect., improductivă, fiind acoperită cu pietriș și nisip.

Puiul-Strîmbuluï, *insulă*, în Dunăre, jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Oltina, în partea de N. a pl. și cea de N.-E. a com. Are o formă lunguiață, o lungime de 1200 m., o lărgime de 100 m. și o întindere de 30 hect.

Puiuleţul, *lac*, jud. Tulcea, avînd 290 hect. și o formă triunghiulară, în partea centrală a pl. Sulina și cea de E. a com. Cara-Orman, lîngă grindul cu același nume. Conține pește.

Pulpă (Pîrîul-luï-), *pîrîŭ*, jud. Suceava, izvorește de sub Poiana-Frasinuluï, curge maï întăiŭ sub numele de Magazia, apoï trece prin satul Probota, străbate Balta-Colaculuï și după ce a udat com. Dolhasca pe o lungime de 4 ½ kil., trece în com. Lespezi, sub numele de Pîrîul-Proboteï și se varsă în Siret la locul numit Zăton.

Are de tributarï pe dreapta pîrîul Budeanul și Pîrîul-Racilor, iar din stînga p. Coptul.

Punar-Orman-Ceair, *vale*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul bulgăresc al com. rur. Ese-Chioi; se desface din poalele nordice ale dealurilor Chiucic-Cainardgi; se îndreaptă spre N. într'o direcție generală de la S.-E. spre N.-V., numaï prin pădurï, printre dealurile Pinirlic-Bair și Tiumbet-Bair; intră în jud. Constanța de la kil. 3, spre E. de pichetul No. 9, brăzdează partea sudică a plășeï și cea estică a comuneï, și se unește cu valea Chilege-Ceair spre a forma valea Begene-Ceair, ce se deschide în valea Ese-Chioi.

Punga (Dărbăceşti), *cătun* al com. Trestia, jud. Buzăŭ, cu 320 locuitorï și 60 case.

Punga, *pichet*, jud. Putna, la confinele Țăreï cu Transilvania.

Pungeşti, *com. rur.*, în partea de V. a plășeï Racova, jud. Vasluiŭ, la 30 kil. de orașul Vasluiŭ. E reședința plășeï. E situată pe șesul Racoveï, Dealul-Pungeștilor și pe ramificațiunile și văile formate din alte dealurï, între comunele: Curseşti, Lipova, Gîrceni și Doagele. E compusă din satele: Pungeşti (tîrgușor), Pungeşti (sat) și Dumbrăveni, pe o suprafață de 2308 hect., din care 569 hect. pădure și 1530 hect. loc de cultură, fînaț, imaș ale proprietățeï, iar 778 hect. ale locuitorilor, cu 54 hect. vie.

Are o populație de 597 familiï, saŭ 1709 suflete; 2 bisericï și un paraclis, deservite de 2 preoțï și 3 eclesiarhï; 2 școlï, 2 morï cu vaporï și 14 cîrciumï.

Comerciul se face de 12 persoane.

Vite: 1316 vite marï cornute, 3 bivolï, 274 oï, 154 caï, 62 capre și 136 rîmătorï.

Budgetul comuneï e de 14864 leï la venituri și de 14048 leï, 78 banï, la cheltuelï.

Locuitoriï posedă: 82 pluguri și 85 care cu boï, 10 căruțe cu caï și 293 stupï.

Pungeşti, *tîrgușor*, în jud. Vasluiŭ, pl. Racova, asezat în partea de E. a com., pe șesul văieï Racova. Prin marginea tîrgușoruluï trece pîrîul Racova.

Are o suprafață de 1796 hect., din care 569 hect. pădure și 961 hect. loc de cultură, fînaț, imaș ale proprietățeï, iar 266 hect. ale locuitorilor, cu o populație de 250 familiï, saŭ 1153 suflete.

Este reședința com., a judecătorieï ocoluluï Racova și a subprefectureï.

Are o școală, înființată la 1861, frecuentată de 46 elevï; o biserică, făcută de Beizadea Nicolae Șuțu, deservită de 1 preot și 1 eclesiarh, un paraclis; două morï, una cu vaporï, și ceal'altă cu caï; maï multe sinagogï și 14 cîrciumï.

Locuitoriï posedă: 60 pluguri, 50 care cu boï, 5 căruțe cu caï, 949 vite marï cornute, 3 bivolï, 146 oï, 49 capre, 133 caï, 109 rîmătorï; 93 stupï.

In partea de E. a tîrgușoruluï Pungeşti se află 2 izvoare de ape minerale, conținînd iod și pucioasă, și ambele folositoare contra reumatizmelor.

Spre S.-E. de tîrgușor, la o depărtare cam de 6 kil., se află locul numit Țintirimul-luï-Vodă, unde se zice că aŭ fost îngropați aceï căzuți în războiul de la Valea-Racoveï; iar în partea de S.-V. este cimitirul morților de holeră de la 1866.

Pungeşti, *sat*, în jud. Vasluiŭ, în partea de V. a tîrgușoruluï Pungeşti, cu care formează un trup. Vezï Pungeşti, tîrg.

Punghina, *com. rur.* și *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Cîmpul, la 50 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe malul rîuluï Drincea. Satul formează com. cu cătunul Protopopești, avînd 1700 locuitorï și 271 case.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală, condusă de 1 învățător, frecuentată de 49 elevï (1899—900); 2 cîrciumï.

Locuitoriï posedă: 40 pluguri, 61 care cu boï, 18 căruțe cu caï; 800 vite marï cornute, 48 caï, 800 oï, 650 rîmătorï; 40 stupï.

Are o șosea care o leagă de șoseaua Cujmiruluï.

Budgetul com. e la venituri

de 4346 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 3260 leĭ.

Pungilor (Movila-), *movilă*, spre S. de satul Drăgoeşti, pl. Mostiştea, jud. Ilfov, înconjurată la S. de pădure şi la E. de băltace.

Puntea-de-Greci, *com. rur.*, în jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, situată pe cîmpia numită Valea-Neajlovul, la 8 kil. spre S. de Găeşti, pe malul stîng al rîuluĭ Neajlovul.

Are o populaţie de 686 locuitorĭ; o biserică; o şcoală.

Se învecineşte cu comunele: Greci la E., Morteni la V., Ioneşti la N. şi Răscăeţi, din jud. Argeş, la S., despărţindu-se de toate prin cîmpiĭ şi unindu-se prin şosele vecinale-comunale.

Puntea-Găineĭ, *vălcea*, ce străbate N.-V. com. Cornăţelul, pl. Oltul-d.-s., şi se varsă în Valea-Guguluĭ.

Această vălcea, prin poziţiunea eĭ, spune legenda, servea de ascunzătoare locuitorilor şi călugărilor de la schit, pe timpul cînd Turciĭ saŭ Muscaliĭ intraŭ în ţară şi o prădaŭ.

Puntişeni, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, spre N.-E. de oraşul Bîrlad, pe pîrîul Buga.

Satul formează com. Puntişeni cu cătunele: Rădeşti, Chiţcani şi Pîrveşti, avînd o populaţie de 1012 locuitorĭ şi 255 case.

Se cultivă viea pe o suprafaţă de 32,75 hect. şi livezile cu pruniĭ pe o suprafaţă de 23,75 hectare.

Locuitoriĭ se ocupă pe lîngă agricultura şi cu olăria, fierăria şi butnăria.

Comerciul se face de 12 persoane.

Are o şcoală mixtă şi 4 bisericĭ.

Veniturile com. sunt de 7150 l.

Puntişeni, *moşie* nelocuită, lîngă satul cu acelaşĭ nume, jud. Tutova, proprietatea statuluĭ, arendată cu 4100 leĭ anual.

Puntişeni, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 65 hect., lîngă satul cu acelaşĭ nume, jud. Tutova.

Puntul-Bistriţa, *pădure*, în întindere de 20 hect., făcînd parte din pădurea Băbeni, pl. Otăsăul, jud. Vîlcea.

Pupăza, jud. Ilfov, pl. Olteniţa. Vezĭ Noua-Văcărească.

Pupăzeni, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, pendinte de com. Alexeni, situat pe malul stîng al pîrîuluĭ Sărata, la vărsarea acestuĭ pîrîŭ în rîul Ialomiţa şi lipit în partea de V. de satul Alexeni. Lîngă Pupăzeni se afla satul Baldoveneşti, care prin creşterea populaţiuneĭ, s'a unit cu Pupăzeni formînd un singur sat.

Are o biserică, deservită de un preot şi doĭ cîntăreţĭ.

Pe partea de N. a satuluĭ trece calea judeţeană Slobozia-Urziceni.

Pupăzeni, *sat*, în jud. Tutova, pl. Corodul, com. Bălăşeşti, spre S.-E. de satul Bălăşeşti. Are o populaţie de 321 loc. şi 81 case.

Purani, *cătun*, în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, pendinte de com. Pielea. Are o populaţie de 400 suflete. Este foarte vechiŭ, menţionat şi în tabloul comunelor din anul 1741, şi de Dionisie Fotino. Ţinea maĭ înainte de jud. Vlaşca, pl. Frăsinetuluĭ.

Purani, saŭ **Bujor**, *trup de moşie* nelocuită, jud. Vlaşca, pl. Marginea, fostă proprietate a familieĭ Lapati, trecut în posesia Principeluĭ Ştirbeĭ la 1856, cînd s'a întrupat cu moşia Pietroşani.

Purani-de-Jos, saŭ **Cotorani**, *cătun*, pendinte de com. Blejeşti, jud. Vlaşca, fostă proprietate a statuluĭ şi care înainte de secularisare ţinea de mănăst. Sf. Gheorghe. Azĭ s'a vîndut numaĭ locul de arătură d-luĭ Grăjdănescu.

Suprafaţa moşieĭ fără pădure e de 560 hect. S'a dat la 25 locuitorĭ împroprietăriţĭ la 1864 o suprafaţă de 130 hect.

Pădure rămasă pe seama statuluĭ este de 251 hect., ţinînd de ocolul silvic Cîrtojani.

E departe de Giurgiŭ de 68 kil., şi de Bucureşti, de 60 kil.

Venitul anual al moşieĭ e de 3600 leĭ.

Prin cătun trece valea Glavaciocul.

Purani-de-Sus, *com. rur.*, compusă din Purani-d.-s. şi Buteşti, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca, situată pe coasta dealuluĭ apeĭ Glavaciocul, care trece prin vale în marginea satuluĭ. Departe de Bucureşti de 60 kil., de Giurgiŭ de 70 kil. şi de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ Glavaciocul-Neajlovul, de 21 kil.

E proprietate a statuluĭ, fostă a Mitropolieĭ.

Are o populaţie de 1757 suflete; 2 bisericĭ, din care una, cu hramul Sf. Voevozĭ, cu 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ, constitue parohia Purani, cu cătunele Buneşti, Turnescu - Bulaciul şi Slăveşti; o şcoală mixtă, condusă de un învăţător, frecuentată de 14 copiĭ.

Purani-de-Sus saŭ **aĭ-Mitropolieĭ**, *cătun*, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca, situat pe deal şi pe

valea Glavaciocul. Aparţine statuluĭ şi, înainte de secularizare, ţinea de Mitropolie.

Are o suprafaţă de 2500 hect. S'a dat în 1864 la 70 locuitorĭ, împroprietăriţi după legea rurală, o suprafaţă de 304 hect. S'a maĭ dat la 1882 la 10 însurăţeĭ şi o şcoală, o suprafaţă de 64,15 hect.

Pe moşie este o pădure de stejar în suprafaţă de 529 hect.

(Vezĭ com. Purani-d.-s.).

Purani-Sf. Gheorghe, saŭ **Cotorani**, *cătun*, pendinte de com. Blejeşti, jud. Vlaşca. (Vezĭ Cotorani).

Purcarul, *cătun*, al com. Musculeşti, pl. Gilortul, jud. Gorj, situat pe valea cu acelaşĭ nume şi în parte despre V. a cătunuluĭ Musculeşti.

Are o suprafaţă de 289 hect., din care: 90 hect. pădure, 90 hect. arabile, 100 hect. fineţe, 4 hect. vie şi 1 hect. izlaz, o populaţie de 40 familiĭ, saŭ 140 suflete.

Locuitoriĭ sunt împământeniţi după legea rurală. Eĭ posedă: 7 pluguri, 13 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ; 70 vite marĭ cornute, 4 caĭ, 200 oĭ, 25 capre şi 40 rîmătorĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua judeţeană ce trece prin com. Musculeşti, şi prin alte drumurĭ ordinare.

Purcarului (Vălceaua-), *vălcea*, ce străbate partea de N. a com. Brebu, jud. şi pl. Prahova.

Purcaruluĭ (Valea-), saŭ **Purcărea**, *vale*. Incepe din preajma comuneĭ Izvorul-d.-j., jud. Argeş; trece pe lînga marginea cătunului Purcăreni, al com. Slobozia-Trăznitul, jud. Teleorman, şi merge pănă în Valea-Teleormanuluĭ, în apropiere de cătunul Dobreni. Printr'însa curge un pîrîiaş care vara seacă.

Purcăreanca, *sat*, făcînd parte din com. rur. Purcăreni, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel.

Are o populaţie de 165 locuitorĭ.

Cade în centrul comuneĭ Purcăreni, pe malul drept al rîuluĭ Doamna şi este udat prin centru, de la V. la E., de gîrla cu acelaşĭ nume.

Biserica, cu hramul Sf. Nicolae şi Sf. Gheorghe, s'a zidit între aniĭ 1766—1770.

Purcăreanca, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, jud. Muşcel, pl. Rîul-Doamneĭ, com. Purcăreni, în întindere de 650 hect., compusă din stejar, fag şi carpen.

Purcăreanca, *gîrlă*, jud. Muşcel; izvoreşte din coastele dealurilor com. Micești, udă com. Purcăreni prin centru şi se varsă în rîul Doamna.

Purcăreaţa, *pădure* particulară, în întindere de 125 hect., jud. Ilfov, pl. Znagovul, com. Butimanul, cătun. Luceanca.

Purcăreaţa, *izvor*, în jud. Buzăul, com. Gura-Sărăţeĭ, cătun. Ciuhoiul; izvoreşte de sub o mare stîncă şi formează cea maĭ principală sorginte a pîrîuluĭ Sărata.

Purcăreaţa, *vale*, izvoreşte din raionul comuneĭ Jupineşti, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel; străbate partea de V. a comuneĭ şi se scurge spre S. de cătunul Valea-Nandreĭ, com. Dîrmoneşti.

Purcăreni, *com. rur.*, jud. Muşcel, pl. Rîul-Doamneĭ, la 40 kil. spre S.-V. de Cîmpulung, şi la 21 kil. de reşedinţa plăşeĭ şi a judecătorieĭ de ocol. E situată pe malul drept al rîuluĭ Doamna.

Are 3 cătune: Purcăreni-Marĭ, Purcăreanca şi Tîrseni şi se mărgineşte la N. cu com. Dîrmoneşti, la S. cu com. Ciumeşti, la E. cu com. Piscani, şi la V. cu com. Micești.

Are o populaţie de 678 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 3 dascălĭ.

Vite: 202 boĭ, 155 vacĭ, 200 oĭ, 155 capre şi 354 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 1296 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1288 leĭ.

In jurul comuneĭ sunt o mulţime de pomĭ roditorĭ, cea maĭ mare parte prunĭ.

In partea de V. este străbătută, de la N. spre S., de o ramură a Carpaţilor, acoperită cu pădure, compusă din stejar, fag, carpen, alun, plop şi ulm.

Rîul Doamna udă partea de E. a comuneĭ. Pe el se află 6 morĭ pentru măcinat şi 9 piue. Gîrla Purcăreasa udă comuna prin centru şi se varsă în rîul Doamna.

Locuitoriĭ din cătunul Purcăreni-Marĭ, în număr de 71, s'aŭ împroprietărit după legea din 1864, pe proprietăţile d-lor Achil Ioanide, C. Lerescu, I. Ioanide şi T. Borănescu; ceĭ-l'alţĭ sunt căminaşĭ.

Intreaga comună are peste 2000 hect. pămînt.

Peste rîul Doamna este un pod de lemn pe şoseaua naţională Piteşti-Cîmpulung.

Purcăreni maĭ sunt străbătuţĭ de o şosea comunală şi de una vecinală.

Purcăreni, *parte din comuna* Micești, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel.

Purcăreni, *cătun,* în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, com. Slobozia-Trăsnitul. Are o populaţie de 615 suflete, din care 109 contribuabilĭ.

Purcăreni - Marĭ, *sat,* făcînd parte din com. rur. Purcăreni, pl. Rîul-Doamneĭ, judeţul Muşcel, reşedinţa comuneĭ, situat la S. eĭ, pe malul drept al rîuluĭ Doamna, peste care, în dreptul cătunuluĭ, este un pod de lemn, pe şoseaua Piteşti-Cîmpulung.

Are o populaţie de 283 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1835 de răposatul Alecu Rătescu; o şcoală, frecuentată de 27 elevĭ şi 3 eleve.

Se maĭ numeşte şi Purcăreni-Adunaţi.

Purcăreşti, *cătun,* în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, com. Popeşti-Palanga, avînd o populaţie de 344 suflete.

Purcăreţi, *braţ* (prival), în insula Balta, jud. Ialomiţa, pl. Borcea, com. Jegălia, punînd în comunicaţie braţul Gura-Balieĭ cu lacul Prunaşul.

Purcăreţi, *lac,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Seimeni şi pe al cătunuluĭ săŭ Seimeni-Micĭ, aşezat în valea Tribinul, împreună cu lacul Ramazan, cu care comunică printr'un mic pîrîiaş. Este dominat de dealul Cernavoda, care se află la S. săŭ, iar la marginea sa de N.-V. se află aşezat satul Seimeni-Micĭ. Are o suprafaţă cam de 160 hect. şi conţine mult peşte. E situat în partea N.-V. a plăşeĭ şi S.-V. a com., şi comunică cu Dunărea.

Purceaua, *pîrîŭ,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Vîrvorul, izvoreşte din nişte văĭ micĭ, şi după ce străbate com., de-alungul eĭ, se varsă în rîul Desnăţuiul. Are un vad şi un pod numit Podul-Vîrvoruluĭ. Curge prin valea Purceaua.

Purcei, *cătun,* în jud. Putna, pl. Vrancea, com. Găurile. Are o populaţie de 246 suflete, şi o biserică, cu hramul Sf. Nicolae.

Purceleşti, *cătun,* în jud. Putna, pl. Gîrlele, com. Baloteşti, situat pe malul Putneĭ, între Măgura şi Putna.

Are o populaţie de 318 locuitorĭ, şi o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva.

Purcelul, *munte,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia, se desface din muntele Necule şi brăzdează partea de V. a comuneĭ. E acoperit cu păduri şi păşunĭ, iar vara se fac pe dînsul stîne de oĭ.

Purcelul, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia, izvoreşte din muntele Purcelul, udă partea de V. a comuneĭ şi se varsă în rîul Rîmnicul, pe stînga luĭ.

Purcileşti, *fost sat,* jud. Suceava, pe teritoriul com. Stolniceni-Prăjescu, desfiinţat în 1864, cînd, cu ocazia împroprietăririeĭ, s'a dat loc. locurĭ de case în satul Stolniceni.

In jurul bisericeĭ fostuluĭ sat, este acum cimitirul satuluĭ Stolniceni.

Satul Purcileşti a fost ars de Leşiĭ luĭ Sobieski. Vezĭ Stolniceni-Prăjescu.

Purice. Vezĭ Aprodul-Purice, sat, jud. Neamţu.

Puricei, *cătun,* com. Strejeşti-d.-j., pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situat lîngă Olt, aproape de hotarul judeţuluĭ. Altitudinea terenuluĭ d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ este de 136 m. Are o populaţie de 34 familiĭ, saŭ 140 suflete.

Puricoasa, *cătun* al com. Nehoiaşul, jud. Buzăŭ, cu 80 locuitorĭ şi 22 case.

Puricoasa, *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Nehoiaşul, cătunele Jeţul şi Puricoasa, proprietate moşnenească în devălmăşie.

Are o suprafaţă cam de 90 hect. pădure, izlaz, livede şi puţine curăturĭ.

Poroinica, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, com. Mogoşani. Are o moară cu turbină, pe apa Răstoaca, a doctoruluĭ Nichita.

Poroinica, *deal,* spre E. de com. Oporelul, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt, cu direcţia de la E. spre V., avînd o lungime de 300 metri.

Purul, *munte,* în jud. Gorj, plaiul Novaci, la S. de punctul sucursal vamal Vidra, situat între munţiĭ Coasta-Benghiĭ, Borul, Mirul-Mare şi rîul Lotrul.

Puşcăria, *iezer,* jud. Brăila, situat în ostrovul Cistia, la N. de ostrovul Strechianul.

Puscoiul, saŭ **Puscoaia,** *rîŭ,* jud. Vîlcea, izvoreşte din muntele Vîrful-Mare; curge printr'o vale îngustă şi adîncă îndreptată de la N. către S.-E. şi se varsă pe stînga rîuluĭ Lotrul, puţin maĭ sus de căt. Siliştea.

El primeşte ca afluente pe dreapta gîrla Priboiasa. La obîrşia aceşteia se află un lac artificial, construit de societatea Stagni.

Pustaia, *sătuc.* Vezĭ Vîrful-Cîmpuluĭ, sat, com. Vîrful-Cîmpuluĭ, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Pustiana, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Scorțeni, situat pe stînga Tazlăuluĭ-Mare și pe coasta dealuluĭ Măgura, la 4 1/2 kil. de satul Scorțeni (școală).

Are o populație de 762 suflete, maioritate Ungurĭ; o biserică catolică clădită de locuitorĭ la 1871, cu 1 preot și 1 cîntăreț și 2 cîrciumarĭ; o școală mixtă.

Vite: 20 caĭ, 441 vite cornute și 90 porcĭ.

Se zice că acest cătun este fundat de Ungurĭĭ aduși prizonierĭ de Ștefan-cel-Mare, în urma uneĭ lupte ce a avut cu Mateĭ Corvin. Parte din locuitorĭ sunt Sașĭ (Germanĭ).

Pustiana, *moșie* a statuluĭ, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Scorțeni.

Pustiana, *pădure* a statuluĭ, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Scorțeni.

Are o întindere de 90 hect. și conține arborĭ foioșĭ. Maĭ înainte ținea de mănăstirea Agafton.

Pustieta, *sat,* în jud. Roman, com. Oniceni, pl. Fundul, spre S.-E. de satul Oniceni, pe malul drept al rîuluĭ Bîrladul, așezat pe deal.

Locuitorĭĭ aŭ 325 vite marĭ cornute.

Pustieta, *pîrîŭ,* ce curge prin com. Oniceni, pl. Fundul, jud. Roman. Udă satul Pustieta și maĭ la N. de el se varsă în rîul Bîrladul, pe dreapta. Valea sa este mărginită de dealurĭ foarte înalte.

Puşcaşi, *sat,* făcînd parte din com. rur. Romînești, pl. Crivina, jud. Prahova.

Puşcaşi, *sat,* în partea de V. a com. Rădiul, pl. Stemnicul, jud. Vasluĭŭ, situat între dealurĭ, pe dreapta pîrîuluĭ Racova, și înconjurat de pădurĭ.

Are o suprafață de 1300 hect.; o populație de 140 familiĭ, saŭ 685 suflete; o biserică, făcută la 1840, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă; o cîrciumă.

Puşcaşul, *munte,* jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, prin vîrful căruia trece hotarul între com. Hîrja și Tîrgul-Trotușul, situat pe stînga Oituzuluĭ.

Puşcaşul, *pîrîŭ,* jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Hîrja; izvorește din muntele Bolovanul și se varsă pe stînga Oituzuluĭ, maĭ la vale de confluența acestuia cu pîrîul Pescarul.

Puşcaşuluĭ (Muchia-), *deal,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Băbeni, în partea de V.

E acoperit cu pășunĭ și pădurĭ.

Puşcaşuluĭ (Pîrîul-), *pîrîaș,* în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Berzunțul; izvorește din pădurea și se scurge în pîrîul Berzunțuluĭ-Mare, după ce a făcut hotar între com. Berzunțul și Bîrsănești.

Puşcăşanca, *pîrîŭ,* jud. Prahova, ce izvorește din cătunul Pușcași, udă com. Petroșani, pl. Crivina, și se varsă în rîul Leaotul, în raionul com. Petroșani.

Pute-răŭ, *localitate* și *izvor de apă minerală,* pe pămîntul moșnenilor, com. Apostolache, pl. Podgoria, jud. Prahova, situată pe malul apeĭ ce trece prin comună.

Putineiul, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Călmățuiuluĭ, pe valea cu același nume, pe partea dreaptă. E înconjurată de toate părțile de dealurĭ și are un cătun numit Cîrlomanul, spre N.-V., situat tot pe valea Călmățuiuluĭ, la 2 kil.

Se învecinește la N. cu cătunul Băduleasa, Șipotele și Iamandinul ale com. Băneasa; la S., cu parte din com. Dracea, de care se desparte prin Valea-Totițeĭ; la V., cu cîmpia de pe moșia Rîioasa și la E. cu com. Bogdana și cătunul Ulmeni.

Distanța de la reședința jud. este de 19 kil., iar de la Roșiori, de 25 kilometrĭ.

Teritoriul com. este străbătut în diferite direcțiunĭ de maĭ multe văĭ și vălcele: Valea-Moldovenceĭ, care adese-orĭ are apă și se termină în Valea-Călmățuiuluĭ; Valea-Totițeĭ, care o separă de com. Dracea și Șegarcea-din-Deal; Valea-Stejaruluĭ și a-Dunafuluĭ; Vălceaua-Vaciĭ, la limita despre com. Ologi și vălceaua Țutorea, la N.-V.

Din dealurile înconjurătoare izvorăsc abundente izvoare de apă, din care se formează o baltă, numită Balta-Grecilor, situată la E. com. Alimentat de apele izvoarelor, pîrîul Călmățuiul capătă aci un volum maĭ mare de apă și servește la udatul grădinilor de zarzavat.

Pe teritoriul com. se găsesc și cîte-va cariere de petriș, cum sunt cele de la Valea-Totițeĭ și din cătunul Cîrlomanul, unde s'aŭ găsit, în maĭ multe rînduri, și fosile de animale anti-deluviane.

Intinderea com., cu a moșieĭ Putineiul, este cam de 6400 hect. Moșia este proprietatea d-luĭ Al. de Vrany din Viena

și are pe dînsa cam 200 hect. pădure.

Improprietăriți sunt pe moșie 261 locuitorĭ, pe o întindere de 1254 hect., din care 167 din Putineiul și 64 din căt. Cîrlomanul. Viile locuitorilor ocupă o întindere de 65 hectare.

Tot din teritoriul acesteĭ com. face parte și trupul de moșie Stîlpul-de-Piatră, proprietatea d-neĭ Ana Dumba din Viena, proprietate situată la V. com. și avînd o întindere de 1250 hectare.

Are o populațiune de 1878 suflete, din care 350 în căt. Cîrlomanul; o școală, condusă de un învățător și frecuentată de 46 elevĭ; două biserici, una în Putineiul, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți și cea-l'altă în căt. Cîrlomanul, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Vite: 363 caĭ, 33 măgarĭ, 891 vite marĭ cornute, 2655 oĭ și berbecĭ, 276 capre și țapĭ și 877 porcĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de leĭ 9573 și la cheltuelĭ, de 9454 leĭ.

Satul Putineiul e împărțit în suburbiĭ carĭ poartă numirile de: Pantelimonești, la V. com.; Greci și Caraveteni, la E. și Străini la S.-E.

Căile de comunicațiune sunt: șoseaua județeană Turnul-Roșiori, care pune în legătură com. cu aceste două orașe; din această șosea pornesc maĭ multe ramurĭ de șosele vecinale spre căt. Cîrlomanul cu prelungire pănă în com. Băneasa și gara Salcia. In partea de S.-E. trece șoseaua vecinală spre com. Dracea prin căt. Zlata. Spre căt. Băduleasa pornește iarăși din șoseaua județeană o altă ramură; iar spre com. Bogdana este un drum vechiŭ natural, numit drumul Herieĭ, care duce la viile locuitorilor din acea comună.

De însemnat sunt: biserica din căt. Cîrlomanul și în partea de S., pe deal, urmele uneĭ întăriturĭ, ce se crede a fi rămas de pe timpul războaielor cu Turcii. Imprejurul com. sunt înșirate o mulțime de măgurĭ, din care maĭ principale sunt: Măgura-Banuluĭ și măgura Ghiburdelul la E, spre com. Bogdana; Măgura Mare și Bășicuța-Geambașuluĭ, d'asupra căt. Cîrlomanul.

Drumul luĭ Traian trece pe lîngă com., venind despre Dunăre și ia direcțiunea spre căt. Băduleasa; parte din acest drum este acoperit de arăturĭ, dar pe la unele locurĭ se distinge foarte bine.

Ocupațiunea locuitorilor este numaĭ agricultura, care se face aci în bune condițiunĭ, maĭ toțĭ locuitoriĭ avînd instrumente agricole perfecționate.

Proprietarul moșieĭ întrebuințează în exploatațiunea agricolă tot ce știința a produs maĭ perfect, avînd un număr însemnat de mașinĭ și instrumente agricole, precum și un atelier mecanic.

Satul Putineiul este unul din cele maĭ vechĭ; el ținea de jud. Olt pănă la anul 1836; îl găsim trecut și în lista satelor întocmite sub domnia luĭ C. Mavrocordat, pe la jumătatea secoluluĭ al XVIII-lea, ca făcînd parte din pl. ce se numea a Margineĭ, care se întindea pănă la Dunăre. Vechiul sat al Putineiuluĭ nu era însă pe locul unde se află astă-zĭ, ci acolo unde este căt. Cîrlomanul, la puțină depărtare. Comuna Putineiul s'a format maĭ în urmă, populîndu-se de către locuitoriĭ veniți de prin alte părțĭ, ceea-ce explică împărțirea eĭ în suburbiĭ.

Putineiul, *com. rur.*, jud. Vlașca, pl. Marginea, situată din sus de Hodivoaia, făcînd parte din cîmpul Burnazuluĭ pe proprietatea Putineiul, fostă a d-luĭ C. Șuțu și azĭ a moștenitorilor def. I. Marghiloman.

Are o suprafață de 6100 hect. S'a dat la 1864 pentru 250 locuitorĭ împroprie ărițĭ după legea rurală, o suprafață de 1226 hect.

Are un petic de pădure de tufă de 560 hect.

Venitul anual al moșieĭ e de 60000 leĭ.

E departe de Giurgiŭ de 18 kil.; de șoseaua Giurgiŭ-Alexandria, cu care se leagă, de 24 kil.; de Stănești, reședința plășeĭ, de 8 kil.; de București, de 76 kil.

Are o populație de 1346 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Ioan Botezătorul, făcută la 1831, de un Hagi Iordan, fost proprietar al moșieĭ, înainte de C. Șuțu, bis. constituind singură o parohie și deservită de 3 preoți, 4 cîntăreți și paracliserĭ; o școală mixtă, frecuentată (1899—900) de 55 copiĭ.

Are o moară cu vaporĭ și una pe apă cu turbină, așezată între heleștaie, pe valea Putineiul, care se alimentează din apele ploilor și izvoarele văiĭ; 2 marĭ heleștae, unul al proprietaruluĭ și cel-l'alt al locuitorilor și care conțin pește; 2 cazane de făcut rachiŭ din prăștină; 10 cîrciumĭ.

Vite: 752 boĭ și vacĭ, 106 bivolĭ și bivolițe, 335 caĭ, 2460 oĭ, 43 capre, 16 asinĭ și 280 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venituri de 8466 leĭ și la cheltuelĭ, de 5053 leĭ.

Putineiul, *colină*, în jud. Buzăŭ, com. Vispești, căt. Vîrful, acoperită de pădurea statuluĭ Sfin-

țianul, cam de 93 hect.; apoĭ de livezĭ și fînețe moșnenești.

Putineiul, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Mierea-Birnici, cu 138 suflete și 24 case.

Putineiul, *mahala,* jud. Mehedinți. Vezĭ Voradia.

Putineiul, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomița, pl. Borcea, făcînd parte din com. Dichiseni. E situat pe cîmpul Bărăganul.

Putineiul, *vale,* jud. Vîlcea, pl. Horezul, com. Slătioara; udă mahalaua Manasieștĭ și Olari, și se varsă în rîul Cerna.

Putineiul, *moșie,* jud. Dolj, pl Amaradia, com. Mierea-Birnici, aparținînd locuitorilor clăcași și cetelor de moșnenĭ.

Putinele, *sat,* făcînd parte din com. Buda, pl. Stănișești, jud. Bacău, situat la 5 kil. 265 m. de reședința comuneĭ.

Are o suprafață de 340 hect. 25 arĭ, cu o populație de 339 suflete; o biserică, cu hramul Adormirea Maicĭĭ Domnuluĭ, construită din lemn de stejar, la 1880, de locuitorĭ.

Comerciul se face de un cîrciumar.

Putinele, *pîrîu,* jud. Tecuciu, curge prin satul cu același nume, com. Buda, curge în direcția N.-S., și în fața satuluĭ Putinele se varsă în Zeletinul.

Putna, *județ,* numit ast-fel după rîul care îl străbate de la V. la S.-E. și care udă împreună cu afluenții săĭ toată partea centrală și sudică a județuluĭ.

Situațiune și limite. — Județul Putna, cuprins între 24° și 25°,13' longitudine orientală și între 45°,36' și 46°,12, latitudine boreală, se află așezat în centrul Țăreĭ, în marginea de S. a Moldoveĭ, din care făcea parte pănă la unirea Principatelor.

Limitele județuluĭ sunt:

La N. și N.-V., județul Bacău, începînd de la gura pîrîuluĭ Răcăciuni, care-ĭ formează hotarul pănă în dreptul com. Parava; de aci hotarul face o cotitură spre S. pănă în fața com. Răcoasa, de unde se îndreptează spre V., pănă la muntele Clăbucul, pe hotarul Transilvanieĭ.

La E., Siretul, care-l desparte de jud. Tecuciu, începînd de la locul numit Capul-Draculuĭ și mergînd în jos pănă la Blehani.

La S., jud. R.-Sărat, de care se desparte prin rîul Milcovul, de la obîrșia luĭ pănă la Focșani și de aci prin canalul tras din Milcovul de Ștefan-cel-Mare, ca linie de demarcare între Muntenia și Moldova, după războiul din 1475, cînd Radu-cel-Frumos, Domnul Munteniеĭ, fu învins de Ștefan, iar jud. Putna, anexat Moldoveĭ. Acest canal pleacă din Focșani, din sus de Tăbăcari, trece la Mîndrești, apoĭ la Lămoteasa, Argintul, Gologanul, Hîngulești, Malurile, Rîmniceni, Bolboaca, Gîrleasca, și dă în Siretul la satul Blehani, după ce a făcut în tot drumul săŭ o mulțime de cotiturĭ.

La S.-V., jud. Buzău, începînd din muntele Giurgiŭ, de unde se lasă în jos cu o mică înclinare spre E. prin munțiĭ: Mușa-Mare, Mușa-Mică, Vetrilele, Neharna și Pĭatra-Secuiuluĭ, de unde face un arc spre N., trecînd prin muntele Furul-Mic, urcînd spre N. în muntele Furul-Mare, numit de locuitorĭ La-Treĭ-Hotare, de oare-ce formează hotarul dintre județele Putna, Buzău și Rîmnicul-Sărat, unde se termină vecinătatea Putneĭ cu județul Buzău, începînd de aci înainte a se mărgini cu Rîmnicul-Sărat.

La V., Transilvania, începînd de la Vîrful-Clăbuculuĭ, prin munțiĭ Stănișoara, Lepșa, Stogul, Hărtanul, Buneul, Fața-Arișoaeĭ, Vîrful-Lăcăuțuluĭ, Zarea-Mordanuluĭ, Gorul și Giurgiŭ. Prin hrisovul dat Vrîncenilor de către Grigore Ghica, se statornicesc hotarele prin vîrfurile munților Stogul, Buneul și Lăcăuțul, de unde se începe Zăbala.

După convenția de delimitare încheiată la 25 Noembrie 1887, pentru a se executa învoirea făcută la Viena la 5 Aprilie același an, s'a semnat protocolul publicat în «Monitorul Oficial» din 10 Aprilie 1888. După acest protocol hotarul Țăriĭ în dreptul jud. Putna începe de la muntele Clăbucul, se coboară urmînd pe rîpa din mijloc la pîrîul Lepșa, pe care urmează pănă la gura pîrîuluĭ Harambércz (cota 804) și se suie mergînd pe creasta picioruluĭ N.-E. al munteluĭ Jahorosbércz la vîrful acestuĭ munte (cota 1.211); de acolo se coboară către S. mergînd pe o rîpă pănă la pîrîul Paltinul, peste care trece, și apoĭ se urcă pe o altă rîpă situată față în față cu cea d'intîiŭ la vîrful munteluĭ Sobércz (cota 1.290). Din vîrful acestuĭ munte linia fruntarieĭ urmează creasta pănă la vîrful Mesteacănul, de unde se coboară către S. mergînd mereŭ pe creastă, trecînd prin punctele cotate 1.139 și 184 pănă la pîrîul Putna-Vranciĭ, la punctul unde Pîrîul-Măruluĭ se varsă în Putna. De acolo ea merge în sus pe Putna pănă la sorgintea eĭ, trece prin dosul munteluĭ Harayoldola (cota 1.671) pănă la sor-

gintea pîrîuluĭ Zăbala pe al căruĭ curs urmează până la gura pîrîuluĭ Gorul, apoĭ pe acesta în sus până la sorgintea luĭ de unde trece la șeaua dintre muntele Giurgiŭ și Dealul-Negru (cota 1.535).

Forma județuluĭ Putna e aceea a unuĭ poligon octogonal neregulat, ale căruĭ laturĭ ar fi: 1) De la muntele Clăbucul până în dreptul comuneĭ Răcoasa; 2) din dreptul comuneĭ Răcoasa până în fața comuneĭ Parava; 3) din fața comuneĭ Parava până la gura pîrîuluĭ Răcăciuni; 4) de la gura pîrîuluĭ Răcăciuni până la Blehani; 5) de la Blehani până la cătunul Reghiul; 6) de la căt. Reghiul până la muntele Furul-Mare; 7) de la muntele Furul-Mare până la muntele Giurgiŭ și 8) de la muntele Giurgiŭ până la muntele Clăbucul.

Lungimea cea maĭ mare a județuluĭ Putna este de la Răcăciuni până la Blehani, adică întreg drumul parcurs de Siret în acest județ; iar lățimea cea maĭ mare o prezintă de la muntele Clăbucul până la Blehani.

Suprafața județuluĭ este de 258000 hect. (180240 fălcĭ); din care: 42595 1/2 hect. pămînt arabil, 20044 fînețe, 49681 izlaz și pășune, 8029 1/2 vie lucrătoare, 121 1/2 vie nelucrătoare, 2084 livezĭ, 31450 1/2 pădure, 103994 acoperit de ape, locurĭ neproductive, etc.

Relieful soluluĭ. Din punctul de vedere al configurațiuniĭ soluluĭ, jud. Putna se împarte în treĭ regiunĭ bine distincte: 1) regiunea muntoasă, care ocupă toată Vrancea și parte din plășile Zăbrăuțul, Răcăciuni și Gîrlele și se întinde până la poalele Măgureĭ și a Dealuluĭ-Mare; 2) regiunea dealurilor, formată din maĭ toată plasa Gîrlele și parte din Zăbrăuțul și Răcăciuni, și 3) regiunea cîmpeană, foarte puțin accidentată, care ocupă toată plasa Bilieștĭ și parte din plășile Șușița, Gîrlele, Zăbrăuțul și Răcăciuni și se întinde între Măgura și Dealul-Mare de-o parte și între Siret și Milcov de altă parte.

Regiunea muntoasă cuprinde toată Vrancea, iar din cele-l-alte plășĭ comunele: Răcoasa, Cîmpurile, Vizantia și Soveja din Zăbrăuțul, comunele Borșani, Bîlca și Coțofănești din Răcăciuni și comuna Mera din Gîrlele. Această regiune de munte are de-o parte Milcovul și de alta Trotușul; iar la marginea eĭ sunt podgoriile. Solul acesteĭ regiunĭ este în mare parte nisipos, maĭ cu seamă pe platourile Putneĭ și Zăbaleĭ, parte lutos și pe-alocurea negru. In această regiune sunt prea puține locurĭ arabile. Mulțĭ sătenĭ se cobor în regiunea cîmpeană, unde se învoesc a lucra pămîntul cu dijmă.

Regiunea dealurilor ocupă maĭ toată plasa Gîrlele și parte din plășile Zăbrăuțul și Răcăciuni, întinzîndu-se de la Parava, de la marginea de N. a județuluĭ, până la Odobești.

Toate poalele dealurilor sunt acoperite cu viĭ, aparținînd comunelor Parava, Drăgușani, Orbeni, Scurta, Cucova, Păncești, Sascut și până la Trotuș. De acolo podgoriile încep pe dealul dintre Domoșița și Trotușul și se întinde pe poalele dealurilor la Rugineștĭ, Păunești, Movilița, Străoani, Crucea, Panciul și Țifești până în valea Putneĭ; iar de la Putna se întind pe poalele dealuluĭ renumitele podgoriĭ de la Odobești-cu-Jariștea și Vărsatura ce se continuă până la Valea-Milcovuluĭ.

Regiunea cîmpeană ocupă toată plasa Bilieștĭ și parte din plășile Gîrlele și Răcăciuni. Aicĭ nu e deal, nicĭ vale. Este numaĭ șes, pămînt întins între Siret și Putna și între Putna și Milcovul: șesul Siretuluĭ, al-Putneĭ și al-Milcovuluĭ. In acest șes sunt bălțĭ formate din izvoare și menținute pe marĭ întinderĭ de pămînt.

Orografia. — Munțiĭ Putneĭ sunt cele maĭ de pe urmă ramificațiunĭ ale Carpaților; eĭ sunt parte în Vrancea și parte în Gîrlele, unde se află Măgura, între Milcovul și Putna, pe ale căreĭ poale sunt situate renumitele podgoriĭ de la Odobești, parte în Zăbrăuți, unde se află Dealul-Mare, între Putna și Șușița, la ale căruĭ picioare sunt întinsele viĭ de la Crucea-de-Jos, Panciul și Crucea-de-Sus.

In privința stăpînireĭ munților, Vrăncenii avură proces cu marele boier Iordache Roznovanu, care reușise a cumpăra pe un preț de nimic întregul teritoriŭ al Vranceĭ. Cîștigînd procesul în anul 1814, Vrăncenii aŭ împărțit munțiĭ lor în 14 părțĭ de-o potrivă, dînd cîte o parte fie-căreia din comunele care aŭ luat parte la cheltuelile de dezrobire. De atuncĭ numaĭ munțiĭ Tulnici, Negrileștĭ și Bîrseștĭ aŭ rămas ne-subîmpărțiți.

Impărțirea munților este următoarea:

1. Lapoșul-de-Jos și Furul, aĭ comunelor Nerejul, Spulberul și Paltinul.

2. Lapoșul-de-Sus și Munți-șoarele, aĭ comunelor Năruja și Nistoreștĭ.

3. Zboina și Dealul-Sărătureĭ, aĭ comunelor Spinești, Văsuiul și Herăstrăul.

4. Pietrosul, Cobălașul-de-Sus și Cobălașul-de-Jos, aĭ comunelor Valea-Săriĭ și Colacul (căt. Podurile).

5. Verdele, al com. Vidra (cătr. Voloșcani).

6. Mușa și Vetrila, aĭ comunelor Poiana și Spinești (cătr. Bodești).

7. Giurgiŭ, al com. Bîrsești.

8. Păiușele, al com. Negrilești.

9. Capul-Coziĭ-de-sus, al comunelor Găurile și Tichirișul (cătr. Părosul).

10. Mijlocul-Coziĭ, al comuneĭ Păulești.

11. Capul-Coziĭ-de-jos, al comunelor Vidra și Tichirișul.

12. Mișina, al comunelor Tichirișul (cătr. Rugetul) și Colacul.

13. Macradeul și Piscul-Lepșiĭ, al com. Tulnici.

14. Pietricelele, până în apa Tișițeĭ, al com. Păulești (cătr. Coza).

Cel maĭ înalt munte din Vrancea este Pietrosul. Vîrful cel maĭ înalt al Măgureĭ, ramul de munte dintre Milcovul și Putna, este la Titila, d'asupra schituluĭ Tarnița. Din vîrful Titileĭ se vede de-o parte Vrancea cu frumoșiĭ săĭ munțiĭ și de alta cîmpia din județul Putna. Vederea se întinde în lungul județelor Rîmnicul-Sărat, Tecuciŭ, Covurluiŭ și Brăila, până la munțiĭ din spre Dunăre și Marea-Neagră ce se află dincolo de Isaccea și Tulcea. Comunicația în munțiĭ Vranceĭ se face pe potecĭ. Cele maĭ însemnate sunt plaiul Coziĭ, plaiul Valea-Neagră și plaiul Lapoșul.

Dintre ceĭ-l'alțĭ munțĭ aĭ județuluĭ Putna, citămnumaĭ: Zboina, despărțit în două prin pîrîul Șagăul ce dă în Lepșa; Andreiașul, pe teritoriul comuneĭ Mera; Ciurugul, la izvorul Nărujeĭ; Fața-Arișoaeĭ, unde e obîrșia Putneĭ; Clăbucul, la punctul de hotar între Transilvania și județul Bacăŭ.

Hidrografia. — Județul Putna e udat în partea-ĭ de E. de rîul Siretul, care strînge maĭ toate apele județuluĭ. Aceste ape se varsă saŭ d'a-dreptul în Siretul, saŭ în afluențiĭ acestuia, dintre carĭ maĭ însemnațĭ sunt: Trotușul, Șușița și Putna.

Siretul intră în jud. Putna pe la satul Răcăciuni, formînd hotarul dintre Putna și Tecuciŭ; adună din județul Putna apele: Răcăciuni, Drăgușani, Cucova, Valea-Seacă, Păucești, Trotușul, Caregna, Zăbrăuțul, Șușița și Putna și iese din județ pe la satul Blehani.

Trotușul intră în județul Putna la satul Borșani, unde primește pe dreapta pîrîul Bîlca, curge spre E., luînd în sine apele Cornățelul, Lunca-Dochieĭ și Domoșița și se varsă în Siretul, maĭ jos de satul Bărcioaia.

Șușița izvorește din munțiĭ Sovejiĭ, culege apele Criminețul, Lărguța, Valea-Babeĭ, Alba, Răcoasa, Repejoara, Repedea și Hăulita și se varsă în Siretul, maĭ jos de satul Doaga.

Putna izvorește din Fața-Arișoaieĭ, curge la vale, primind apele din Valea-Măruluĭ, Lepșa, Tișița, Coza, Dejul, Zăbala și alte cîte-va pîraĭe micĭ ca Călugărașul, Apa-Pietroasă și altele. La Răstoaca primește cel maĭ mare afluent al săŭ, Milcovul și la satul Călieni se varsă în Siretul.

Milcovul izvorește din vîrful Munteoruluĭ, primește pe dreapta pîraĭele: Regiul, Milcovelul și Arva, iar pe stînga, Larga și Valea-Rea și apoĭ se varsă în Putna, în dreptul Răstoaceĭ.

Geologia. — Aluviunile ocupă o mare întindere în jud. Putna, toată valea Siretuluĭ de la Răcăciuni, la N., până la Vultur și la Nămoloasa, la S. trecînd prin Mărășești, Ciușlea și Bilierești. De la Mărășești, această suprafață se lărgește mult; ea se întinde de la malul drept al Siretuluĭ, din fața Cozmeștilor, la N.-E. până la Căpotești și Făureĭ, pe țărmul drept al Putneĭ, coprinzînd ast-fel la S.-V. cîmpiile Siretuluĭ, Șușițeĭ și Putneĭ; de la Mircești la Mîndrești, se îngustează, ne maĭ fiind cuprinsă de cît între Siretul și Putna, pentru a se lărgi din noŭ la gura Milcovuluĭ. La această întindere de țărîm trebue să adăugăm în mare parte albiile rîurilor Milcovul, Putna, Șușița, Zăbrăuțul și Trotușul și toată cîmpia care se găsește la gura luĭ și unde se ridică tîrgul Adjud.

Grupa cuaternară saŭ diluviană este destul de desvoltată în jud. Putna, afară de o fășie îngustă care se află pe maĭ toată partea stîngă a văiĭ Milcovuluĭ, de la satul Mera până aproape de Odobești. Ea formează platoul întreg unde se află Focșani și care e coprins între malul drept al Putneĭ, între Precistanul, Petrești și Jorăști de-o parte până la Ceardac, pe malul stîng al Milcovuluĭ, de cea-l-altă parte; la N.-V. ea se întinde până la Odobești. O mare parte din viĭ sunt sădite în lösul ce prezintă aicĭ o foarte mare desvoltare și o grosime de 15—20 m.

De aci, grupa cuaternară se continue, prin Jarești și Balotești, spre valea Putneĭ, care pe ambele-ĭ malurĭ prezintă o fășie cuaternară, dar maĭ cu seamă pe malu-ĭ stîng unde se află satele Cucuveți, Călimanul, Vidra și până la Tichirișul. Ea se îndreptează apoĭ spre N., formează colinele unde se află viile de la Panciul și Străoani, se continuă la N., formînd o fășie paralelă cu cîmpia Siretuluĭ, prin

satele Diocheți, Domnești, Sascutul, până la Răcăciuni, fâșie care nu e întreruptă de cît de depozitele de aluviune din valea Trotușului, pe malul căruia se găsesc asemenea depozite cuaternare, ce se văd continuîndu-se cu întreruperi până la gura văii Cașinului.

Grupa terțiară saŭ chenozoică prezintă o foarte mare desvoltare în acest județ. Ea e reprezentată aci prin cele trei sisteme ale sale: pliocenicul, miocenicul și eocenicul.

Sistemul pliocenic formează în jud. Putna o fâșie care se îndreptează de la S.-S.-E. la N.-N.-V.; el e coprins între două linii flexuoase, din care una, aceea de la E., pleacă din valea Milcovului, între Odobești și Căpătanul, trece prin Clipicești, în valea Putnei, între Străoani și Muncel, în valea Șușiței, la Speriați, în valea Zăbrăuțului, pentru a se termina la V. de Răcăciuni, după ce a trecut, aproape de Copăceni și de Urechești, în valea Trotușului; ceal-altă, de la V., pleacă în valea Milcovului, de la gura pîrîului Reghiorul, trece între Colacul și Vîlceaua-Sării, în valea Putnei, prin Vizantia, puțin mai la E. de Cîmpurile, în valea Șușiței, pentru a se termina ceva mai la E de Cașinul.

Rocele care compun stratele acestui sistem sunt: argilurile galbene și albăstrii, cînd numai plastice, cînd nisipoase și puțin marnoase. Gresiile iaŭ formele cele mai pitorești; ele se prezintă unele sub forma de mameloane, altele ca niște tunuri saŭ ruine, din cauza eroziunilor ce aŭ suferit prin intemperiile atmosferice, cum se poate vedea în valea Putnei, între Tichirișul și Valea-Sării și în valea Șușiții, între Gogoiul și Cîmpurile. La Șindilari, în valea Milcovului, se găsesc două straturi de lignit destul de bun ca calitate și de o grosime de 1 m. — 1 m. 50.

Fosilele sunt puțin numeroase. Afară de bivalvele, care s'aŭ găsit la Gura-Reghiului, nu s'aŭ mai aflat de cît planorbi și neritine, coborînd valea Milcovului la Șindrilari; limnea în valea Tichirișului, la satul Secătura; neretine și fragmente de Unio într'un argil negricios, pe malul stîng al Putnei, în fața suprefecturei din Tichirișul.

Sistemul miocenic e mai puțin desvoltat de cît cel pliocenic; el formează, cu toate acestea, o fâșie cam largă care se îndreptează ca și pliocenicul de la S.-S.-E. la N.-N.-V., avînd drept limite, la E., linia pe care am însemnat-o ca limita de V. a pliocenicului și o altă linie foarte sinuoasă, care pleacă de la S. de Andreiașul, în valea Milcovului, trece între Spulberul și Paltinul, în valea Zăbalei, între Herăstrău și schitul Valea-Neagră în valea Năruței; la E. de Coza și la V. de Tulnici, în valea Putnei la Soveja, în valea Șușița; apoi la E. de Măgura-Cașinului, în valea Cașinului, și se încovoaie la E. spre Onești, în valea Trotușului.

Rocele care compun stratele acestui sistem sunt: 1. Argilurile marnoase cu plăci de gresie pestrițe, roșii, verzui și cenușii, cu cordoane și plachete de ghips fibros și cu cristalele grupate. 2. Gresiile cu bobul mai mult saŭ mai puțin mic, unele foarte grosolane și nefiind chiar de cît niște adevărate conglomerate, cu o coloare cenușie gălbue și chiar cu totul verde; această din urmă fâșie, care se recunoaște după coloarea-i foarte pronunțată, merge de la Andreiași până la muntele Răiuțul, trecînd prin Secătura, care formează înălțimile malului drept al Righioului. Alte gresii, foarte micacioase, se prezintă, cînd în straturi mai mult saŭ mai puțin groase, cînd în plachete schistoase. 3. Ghipsuri cenușii, roșcatice și alburii, cu nodule albe de albastru, după cum se vede la Tulnici, pe malul stîng al Putnei, între Năruja și Nistorești în valea Năruței; între Spulberul și Paltinul, în valea Zăbalei; la Soveja, în valea Șușiței. 4. Argiluri salifere cenușii, cu cordoane saŭ plăci de ghips și de gresie micacioasă. La suprafața acestor argiluri se vede sare gemă la Andreiași pe malul stîng al Milcovului, la Righioara în vîlceaua Righioara, la satul Paltinul în valea Zăbalei; în vîlceaua Piticul; la Nistorești, în valea Năruței și în Vîlceaua-Sării, com. Valea-Sării, în valea Putnei. Această sare gemă se manifestă încă prin niște izvoare sărate la Vizantia, în valea Vizăuțului, la Cîmpurile, pe Corcomanul, care se varsă în Șușița, pe malul drept al acestui riŭ; între Cașinul și satul Mănăstirea-Cașinului, pe malul stîng al vîlcelei Cașinului. Aceste argiluri salifere sunt în mai multe locuri îmbibate de petroleŭ, cum e în valea Reghiului, afluent al Milcovului și în Vălceaua-Săreĭ (din valea Putnei).

Petroleul se explotează la Cîmpurile, în valea Șușiței, în vîlceaua Haloșul, pe malul drept al pîrîului Cașinul; el se scurge însoțit de apă sărată din Dealul-lui-Păun, în valea Vizăuțului, care e compusă din gresie alburie.

Fosilele ce s'aŭ putut găsi în acest sistem sunt bivalvele și ceritele.

Trebue observat că, în stra-

tele ce se întind sub ghipsurĭ, sunt numeroase cordoane saŭ micĭ straturĭ de silice, cu precipitația de coloare albăstrie, dar maĭ în de obște neagră, care poartă numele de ftanită saŭ lidită.

Stratele acestuĭ sistem sunt foarte turmentate în Putna, așa în cît formează flexuosități numeroase și foarte pronunțate, după cum se poate vedea maĭ cu seamă pe malul Zăbaleĭ, între Spulberul și Paltinul.

Sistemul eocenic prezintă o foarte mare dezvoltare. El formează o fășie paralelă cu acelea din sistemele precedente și se întinde de asemenea de la S.-S.-E. la N.-N.-V., din valea Milcovuluĭ la aceea a Cașinuluĭ, la hotarul jud. Putna și Bacaŭ. In lățime, acest sistem este limitat la E. prin miocenicul și la V. prin hotarul Transilvanieĭ; el formează toate înălțimile munților Vranceĭ, anume de la N. la S.: cele două Zboine, cea neagră și cea verde, muntele Clăbucul, muntele Macradeul saŭ Piatra-Scrisă, Novesele, Condratul, Păișele, muntele Giurgiul și muntele Mușa.

Din punctul de vedere petrografic, acest sistem poate fi considerat, în jud. Putna, ca formînd două niveluri. In partea superioară se găsește o succesiune de gresiĭ cu mica și calcaruri marnoase în plachete, conținînd argiluri salifere cu vine saŭ plachete, fie de gips, cu sare gemă, gresiĭ albăstriĭ, maĭ mult saŭ maĭ puțin grosolane și puțin rezistente, marne, conglomerate ca la Piatra-Geamănă, schisturĭ argiloase, foliculate, negricioase și sulfuroase cu gresie în plachete și cîte o dată feruginoase; se văd de acestea la cataracta saŭ săritoarea Putneĭ și pe albia Zăbaleĭ, între munții Păișele și Giurgiul. In partea inferioară, se găsește o succesiune de straturĭ de calcar compact, albăstruiŭ, alburiŭ, în plachete, cu calcaruri marnoase schistoase. Piscul-Ciuteĭ, muntele Gurguiatul și muntele Păișele, aproape de hotarul Transilvanieĭ, sunt astfel formate, cu gresiĭ albe și gălbicioase, tarĭ, adesea în straturĭ puternice, împestrițate cu micĭ puncte albe; aceste gresiĭ alternează cu schisturĭ foliculate, negricioase, cu plachete de gresiĭ cu mica și cu marne schistoase, întru cît-va nisipoase și pestrițe, verzue, violete și albăstriĭ, după cum se văd coborînd muntele Mușa la Zăbala.

Trebue observat că maĭ toate gresiile niveluluĭ superior sunt marnoase și cu mica, pe cînd acelea din nivelul inferior, afară de schistoasele și acelea în plachete, sunt pure și fără mica. Straturile acestuĭ sistem sunt, ca și ale celuĭ precedent, foarte turmentate și flexuoase.

In nivelul superior, cum s'a zis maĭ sus, se găsește intercalat un al doilea orizont de sare, maĭ vechiŭ de cît cel constatat la Reghiul, la Spulberul și la Valea-Sărĭĭ; el e evident eocenic, din momentul ce e cuprins între stratele de gresiĭ și de marne calcaroase cu fucoizĭ și cu hieroglifĭ. Atît deasupra, cît și dedesuptul acestor argiluri salifere, s'a constatat existența unor numeroșĭ fucoizĭ, printre carĭ spețele următoare: Chondrides intricatus, Brogn, Ch. Targioni, Brogn și Ch. furcatus, Brogn.

Aceste argiluri salifere formează o fășie care se continuă de la S. unde se văd la suprafață, în valea Zăbaleĭ, la V. de satul Nerejul, la locul numit Poienile-Sărĭĭ; Zăbala curge în această parte și-și sapă albia în depozitul de sare chiar; aceste argiluri se continuă la N. pînă în valea Cașinuluĭ. Acestă fășie însă-și este vizibilă la suprafață în satul Coza, în valea Putneĭ și maĭ la N. în valea Lepșiĭ, ceva maĭ sus de schitul Lepșa. Ea se maĭ arată la Ciurbe, pe malul drept al Cașinuluĭ, în fața Măgureĭ-Cașinuluĭ, prin niște izvoare sărate, cărora locuitoriĭ le daŭ numele de saramure.

Toată partea saŭ nivelul inferior, în care gresia domină și care pare a constitui maĭ în special gresia carpatică, nu poate deci fi considerată, pînă la o probă contrarie, din momentul ce fosilele lipsesc cu desăvîrșire, de cît ca făcînd parte din sistemul eocenic, cu atît maĭ mult că s'aŭ constatat aceeași hieroglifĭ și fucoizĭ pe plăcile de gresie schistoasă și de calcaruri marnoase, în maĭ multe părțĭ ale acesteĭ zone, pînă chiar în vecinătatea hotaruluĭ. S'aŭ aflat într'adevăr fucoizĭ în muntele Zboina-Neagră și între Zboina-Neagră și Zboina-Verde, urcînd de la acest din urmă munte, de la locul numit Curmătura-Zboineĭ-Negre; s'aŭ maĭ găsit încă între muntele Clăbucul și muntele Aureul și apoĭ pe malul drept al Lepșeĭ, coborînd din muntele Macradeul.

Minerale. — Județul Putna e bogat în minerale.

Pirita ordinară saŭ bisulfura de fier se găsește răspîndită în grupe izolate de cristale, foarte frumoase, și care se pot foarte bine determina în mijlocul argilurilor salifere și ghipsoase, în valea Reghioruluĭ, a gresiilor alburiĭ de la Andreași și a gresiilor cu hieroglifĭ din valea Zăbaleĭ; maĭ toțĭ hieroglifiĭ sunt transformațĭ în pirite saŭ sunt acoperițĭ de ele.

Ghipsul se prezintă în fru-

moase cristale izolate saŭ grupate în flabele în mijlocul marnelor și a argilurilor ghipsoase, precum: în vălceaua Caciuluĭ, la muntele Ghergheläul, și la Nistorești și sub forma de lamele foarte transparente, din care unele prezintă acest caracter particular de a fi pe suprafață curbă, după cum se vede la Vălceaua-Sării, unde se găsesc asemenea ghipsurĭ fibroase și cristale izolate, din care unele staŭ să se prefacă în sulf, prin epigenie. In munții comuneĭ Bîrsești, din plasa Vrancea, femeile scot micĭ cantități de ghips, pe care arzîndu-le, le utilizează la văpsitul caselor.

Pucioasă se găsește în mare cantitate, în cristale izolate, care se pot ușor determina în mijlocul straturilor ghipsoase ca acelea din Vălceaua-Sării, în cristale marĭ și în nodule amorfe și foarte pure, din care unele cîntăresc maĭ bine de 250 gr. și aŭ un diametru de 11 cm. pe 8 cm. Această pucioasă se găsește răspîndită cu îmbelșugare în argilurile marnoase salifere și ghipsoase la Petre al Tănăsoaieĭ, localitate din Secături, pe malul drept al Reghioruluĭ, pe povîrnișul colineĭ, unde la primele lovituri de tîrnăcop se găsesc frumoase cristale saŭ nodule de pucioasa cea maĭ pură și de o frumoasă coloare galbenă-verzuie.

Sarea gemă se găsește la Andreași, în valea Milcovuluĭ, chiar la suprafață; la Reghioara, în valea Reghioruluĭ; în vălceaua Pițiculuĭ; în valea Nărujiĭ, la Vălceaua-Săreĭ și în valea Putneĭ, unde se exploatează. Trebue de observat că în jud. Putna, independent de zona saliferă de maĭ sus, există una și maĭ vechie, de vîrsta eoceniculuĭ, fiind cuprinsă, cum s'a zis maĭ sus, între gresiile și calcalurile cu fucoizĭ. Sarea din această din urmă zonă se găsește la suprafață la: Poenile-Săreĭ, în valea Zăbaleĭ, la satul Coza, în valea Putneĭ și a Lepșeĭ, la N. de schitul Lepșa. Principalele localităților în care se maĭ găsește sare, sunt: Fața-Spureĭ, Zboina (în hotarul Sovejiĭ), Pietrosul, Monteorul, Dealul-Poeneĭ, Nerejul, Spulberul, etc. Aceste localități nu sunt puse în exploatare; Vrăncenii însă scot sare pentru trebuințele lor casnice, în baza privilegiuluĭ ce li s'aŭ acordat prin hrisovul din 1858, dat de Grigore Ghica, Domnul Moldoveĭ.

Petroleul se exploatează la Cîmpurile, în valea Șușițeĭ și la Haloș, pe malul drept al Cașinuluĭ, la hotarul despre județul Bacăŭ; el curge însoțit de apă sărată, pe malul drept al Pîrîuluĭ-Alb (Vizăuțul) în satul Vizantia și îmbibă argilurile ghipsoase la Valea-Sării (basinul Putneĭ) și la Reghiul, în valea Reghiuluĭ.

Cărbunĭ de piatră se află pe teritoriul com. Mera, în căt. Șindrilari.

Piatra gogon pentru pavagiŭ se află în abundență pe rîurile Putna și Milcovul. Piatra calcaroasă se găsește pe pîrîul Șușița.

Marmoră se află pe proprietatea d-luĭ A. Lupașcu și a d-neĭ Maria Ghițescu, în com. Cîmpurile.

Ape minerale. — Sunt maĭ multe izvoare de apă minerală în Putna, care toate sunt recĭ. In valea Putneĭ, eșind din muntele Sisarul, este un izvor sulfosalin; maĭ sunt altele la Stîrnița-Răiuțuluĭ; numeroase izvoare minerale se găsesc în valea Vizăuțuluĭ, la satul Vizantia; de asemenea la Cîmpurile (în valea Șușițeĭ), în vălceaua Corcomanuluĭ și la Pîrîul-Sărat. Aceste izvoare sunt în deobște sulfo-alcaline, unele magnezice, altele iodate saŭ feruginoase.

Impărțirea administrativă. — Cea maĭ vechie împărțire administrativă a jud. Putna ce cunoaștem, e aceea din condica liuzilor lucrată pentru Domnitorul Moruzzi în 1803 și publicată în Uricarul luĭ Codrescu, vol. VII și VIII. După această condică vedem că acest județ se împărțea în 8 ocoale:

1. *Ocolul Răcăciuni,* cu satele: Șișcani aĭ vorniculuĭ Const. Balș; Boșcani răzășeștĭ; Conteștĭ aĭ vorn. Const. Balș; Sascutul al vorn. Const. Balș; Berești aĭ beizadeleĭ Mavrocordat; Cucova răzășească; Orbeni răzășeștĭ; Parava răzășească; Drăgușani răzășeștĭ; Adjudul-Vechiŭ al mănăstireĭ Mera; Adjudul-Noŭ al sărdăreseĭ Ilinca; Lunca-Mîndrișcăĭ.

2. *Ocolul-Lunceĭ,* cu satele: Pădureni răzășeștĭ; Călimănești a postelniceseĭ Catrina; Domnești a comis. Grigore Razu; Borcioaie a camaraș. Mihaiŭ Razu; Angheleștĭ răzășeștĭ; Slobozia-Boul răzășeștĭ; Rugineștĭ răzășeștĭ; Păunești răzășeștĭ; Uricheștĭ a vist. Balș și a slug. Savastos; Cornățelul a slug. Savastos; Bîlca a mănăstireĭ Bărnova; Popeni a hatm. Răducanu Roset; Copăcești răzășeștĭ.

3. *Ocolul Zăbrăuțuluĭ,* cu satele: Satul-Noŭ răzășesc; Crucea-d.-j. răzășească; Străoani-d.-j. răzășeștĭ; Ursoiul al mănăstireĭ Bogdana; Crucea-d.-s. răzășească; Gura-Repezĭ răzășească; Movilița răzășească; Fitionești a mănăstireĭ Bogdana; Străoani-d.-s. răzășeștĭ; Spărieți răzășeștĭ; Deocheți a vorn. Constantin Balș; Muncelul răzășesc;

Panciul a mănăstirei Bogdana; Cîmpurile răzășești; Răcoasa răzășească; Soveja a mănăstirei Soveja; Vizantia răzășească.

4. *Ocolul Vrancei*, cu satele: Voloșcani, Călimanul, Colacul, Valea-Sării, Poiana-Budești, Năruja, Nistorești, Spinești, Păulești, Negrilești, Bărsești, Găurile, Vidra, Tulnici, Nerejul, aĭ vistieruluĭ Iordachi Roset.

5. *Ocolul Gîrlelor*, cu satele: Slobozia-Precisteĭ, a mănăstireĭ Precista; Făurei aĭ căminaruluĭ Ianacache Pruncul; Bizighești aĭ vist. Iordache Roset; Igești răzășeștĭ; Slobozia-luĭ-Pătrășcan răzășească; Bătinești răzășeștĭ; Purcelești răzășeștĭ; Găgești răzășeștĭ, aĭ măn. Mera; Oleșăști a spăt. Nicolaĭ Stratulat; Țifești răzășeștĭ; Codrul-Sîrbilor răzășesc; Vitănești-d.-s. răzășeștĭ; Clipicești răzășeștĭ; Cucueți-d.-s. răzășeștĭ; Șărbești răzășeștĭ; Balotești răzășeștĭ; Irești-d.-s. răzășeștĭ; Cucueți-de-supt-Măgură răzășeștĭ; Irești-de-supt-Măgură răzășeștĭ; Vitănești-de-supt-Măgură răzășeștĭ.

6. *Ocolul Milcovuluĭ-de-Sus*, cu satele: Slobozia-Orbeni răzășeștĭ; Guguești răzășeștĭ; Florești-d.-j. răzășeștĭ; Botești răzășeștĭ; Slobozia-luĭ-Vidrașcu răzășească; Pănticești răzășeștĭ; Grozești răzășeștĭ; Odobești răzășeștĭ; Călimănești răzășeștĭ; Pădureni răzășeștĭ; Căpătanul răzășesc; Șindilari-d.-s. aĭ mănăstireĭ Mera; Șindilari-d.-j. aĭ mănăstireĭ Mera; Pățești răzășești; Miera a mănăstireĭ Mera; Florești-d.-s.; Vinășești.

7. *Ocolul Milcovuluĭ-de-Jos*, cu satele: Bahnele a prooroculuĭ Samoil; Budești și Mîndrești aĭ mănăstireĭ Mera; Jorăști aĭ mănăstireĭ Sf. Ioan; Ciușle al mănăstireĭ Răchitoasa; Dobroești aĭ luĭ Manolache Avram; Vadul-Turculuĭ și Paraipanul aĭ luĭ Toader Tacu; Morile-Cozmiĭ aĭ Sf. Dimitrie; Pomiĭ-Străjesculuĭ aĭ mănăstireĭ Răchitoasa; Mărășești aĭ spătaruluĭ Iordache Catargiŭ; Mircești aĭ paharniculuĭ Ioan.

8. *Ocolul Ghilieștilor (Bilieștĭ)*, cu satele: Răstoaca a șatr. Die; Ghilești răzășeștĭ; Sasul răzășesc; Dimaciul răzășesc; Suraia răzășească; Călieni aĭ vorn Dumitrache Ghica; Năneștĭ răzășeștĭ; Belciugul răzășesc; Costieni răzășeștĭ; Malurile aĭ vorn. Dumitrache Ghica; Vulturul răzășesc; Slobozia-luĭ-Ciucă răzășească; Nămoloasa răzășească; Slobozia-Clucer răzășească; Blehani răzășeștĭ.

In anul 1834, Putna coprindea 6 ocoale, cu 7 tîrguri și 198 sate.

In anul 1849, jud. Putna avea 159 de sate și 5 orașe. Satele aparțineaŭ: 16 mănăstirilor, 87 răzeșilor, 56 particularilor.

Impărțirea această în 159 de sate a durat pănă la 1864, cînd, aplicîndu-se noua lege comunală, s'aŭ făcut 82 de comune rurale și 3 comune urbane, adecă peste tot 84 de comune.

Azĭ, jud. Putna e împărțit în 4 plășĭ: Bilieștĭ-Gîrlele, Răcăciuni, Vrancea și Zăbrăuțul.

Marca județuluĭ este Bacus călare pe butoiŭ, din cauza vinurilor multe ce produce.

Populațiunea jud. Putna, după recensămîntul din D-brie 1899, este de 150410 suflete, din care: 76893 bărbațĭ și 73517 femeĭ. Numărul caselor de locuit din tot jud. trece de 30000.

Cultul. Sunt în jud. Putna 210 biserici, deservite de 164 preoțĭ și 304 cîntăreți. Pănă la secularizarea averilor mănăstirești, jud. Putna avea 7 schituri: Lepșa, Valea-Neagră, Varnița, Sf. Nicolae, Scînteia, Tarnița și Bulucul, și 6 mănăstirĭ închinate Sf. Ioan, Precista, Profetul Samoil, Mera, Soveja și Vizantia.

Din acestea, parte din ele aŭ fost prefăcute în biserici de mir, iar parte s'aŭ închis, risipindu-se călugării care încotro. Numaĭ Mera și Soveja aŭ rămas încă astă-zĭ mănăstirĭ.

După noua repartizare a parohiilor, jud. Putna a fost împărțit în 107 parohiĭ, din carĭ: 94 rurale (cu 178 bisericĭ), și 13 urbane (cu 33 bisericĭ).

In acest județ maĭ funcționează 3 biserici catolice, 7 sinagoge și 2 bisericĭ armene.

Instrucțiunea publică. Sunt în județ 66 școale rurale mixte, care aŭ fost frecuentate în anul școlar 1899—900 de 4588 copiĭ.

Școale primare urbane sunt: 5 de băeți, 4 de fete și 1 mixtă în Focșani; 1 de băeți și 1 de fete în Odobești; 1 de băeți și 1 de fete în Panciu.

In ce privește instr. sec., vezĭ Focșani.

In comuna Vidra se află o școală de meserie, întreținută de județ și subvenționată de stat cu 12000 leĭ anual.

Budgetul județuluĭ pe 1898—899 a fost de 463362,57 leĭ la venitur̆ĭ și de 430081,07 leĭ la cheltueli.

Justiția se dă de 5 judecătoriĭ, 1 tribunal în Focșani și o curte cu juraț̆ĭ. In Focșani se află un penitenciar central.

Agricultura. — Instrumentele agricole de care dispuneaŭ locuitoriĭ din jud. Putna în 1894 aŭ fost: 24 de mașinĭ de treerat cu aburĭ, 9 mașinĭ de bătut porumb cu aburĭ, 10 mașinĭ de bătut porumb cu manivelă, 20 mașinĭ de vînturat, 8 mașinĭ de semănat, 1 mașină de ales sămînța, 4 mașinĭ de secerat, 2613 pluguri de lemn, 3103 pluguri de fier, 2 pluguri cu aburĭ, 59

scarificătoare, 244 grape de fier, 21 tăvăluguri, 7 trioare, 31 rariță și 9 moșoroitoare de fier.

Numărul cultivatorilor a fost în 1894 de 13984 și întinderea cultivată, de 70000 hect.

Vite (în 1901): 15268 cai, 34 măgari, 61051 boi și bivoli, 114716 oi, 9979 capre, 33801 porci. Stupi cu albine: 9007.

Viticultura. — Viile din jud. Putna sunt renumite pentru calitatea vinului ce produc. Însă-și marca jud. reprezintă pe zeul Bacus călare pe un butoiu. Cantemir, în scrierea-i «Descriptio Moldaviae» (p. 28), vorbind de vinurile din Moldova, pune în al 3-lea rînd, adecă după cele din Cotnari și Huși, vinurile din Odobești. In anul 1859, după însemnarea făcută de comisiunile statistice, întinderea teritoriului ocupat cu vie era de 4337 fălci saŭ 6201 hect. Astă-zi viea ocupă o întindere îndoit de mare și anume de 12270 hect. Nici unul din jud. Romînieĭ de dincolo de Milcovul nu are o mai mare întindere de vie de cît jud. Putna. Producțiunea totală a fost în 1899 de bine mai de 600000 de hectol.

Pădurile ocupă în jud. Putna mai mult de a treia parte din toată întinderea luĭ. Ele se întind mai mult în regiunea de munte. Numaĭ în Vrancea pămîntul acoperit cu pădure este a patra parte din întinderea totală a județuluĭ.

Comerciul și Industria. — Județul Putna exportă mai cu seamă vin, lemne și grîne. Industria olărieĭ se practică în com. Irești, din pl. Gîrlele (unde se află 10 fabricĭ) și în orașul Focșani (unde sunt 11 fabricĭ).

Din lipsa căilor de comunicație, exploatarea lemnăriilor se face cu mare greutate. Singură pl. Vrancea numără peste două sute de munțĭ acoperiți de pădurĭ de brad, aproape 90% molift, pădurĭ seculare și nestrăbătute, dar care cade în putreziciune fiind-că nu se poate pune la dispoziținea comerciuluĭ și industrieĭ.

Astă-zĭ sunt puțin maĭ mult de 100 herăstraie în tot județul.

Sunt 844 fabricĭ de rachiŭ de prune și drojdiĭ de vin, din carĭ: 167 lucrătoare în tot anul și 727 numaĭ timporane, la care se întrebuințează 900 de lucrătorĭ.

Piĭnăriĭ și covrigăriĭ sunt în acest jud. în număr de 47, întrebuințînd 149 lucrătorĭ.

Populațiunea din suburbia tăbăcarilor din Focșani se ocupa cu mare activitate de această meserie. De cîtă-va vreme, această industrie a început să dea îndărăt și abia se maĭ mențin vr'o 15 tăbăcarĭ.

Sunt 8 fabricanțĭ de var și anume: în com. Bătinești din pl. Gîrlele și în comunele Panciŭ, Străoani-d.-s., Răcoasa, Fitionești și Cîmpurile din pl. Zăbrăuți; 10 fabricĭ de lumînărĭ și săpun; 41 de fabricĭ de cărămizĭ; 14 cășăriĭ în comunele: Crucea d.-s., Străoani-d.-s., Cîmpurile din pl. Zăbrăuți, Adjudul-Vechiŭ, Berești și Sascut din pl. Răcăciuni, Găgești, Irești și Pățești din pl. Gîrlele și Focșani; 3 pietrăriĭ, din care: 1 în com. Odobești și 2 în Focșani; 114 fabricanțĭ de încălțăminte, ajutați de 320 lucrătorĭ și 59 practicanțĭ; 6 fabricanțĭ de pălăriĭ; 21 blănăriĭ și cojocăriĭ; 5 curelăriĭ; 176 dogăriĭ; 220 fabricanțĭ sătenĭ de rogojinĭ în Bilieștĭ, Mircești, Răstoaca și Suraia.

(Vezĭ și com. Focșani).

Căĭ de comunicație. — Căĭ județene: Focșani-Galați; Focșani-Odobești; Focșani-Balotești-Tichirișul.

Căĭ vecinale: Răstoaca-Jorăști; Dimaciul-Mircești; Bilieștĭ-Mărășești; Suraia-Vulturul-Călieni; Călieni-Nămoloasa; Odobești-Vărsătura-Jariștea; Odobești-Balotești; Bizigheștĭ-Vidra; Panciul-Podul-Șușita; Panciul-Arămoasa; Panciul-Puțul-Haret; Crîngul-Babeĭ-Mănăstioara-Fitionești; Movilița-Păunești-Domnești; Panciul-Soveja; Vizantea-Cîmpuri; Adjud Satul-Adjud; Mîndrișca-Parava; Nerejul-Năruja-Odobești; Tichirișul-Bîrsești.

Județul este de asemenea străbătut de maĭ multe căĭ comunale.

Căĭ ferate. — Buzăŭ-Mărășești, cu stațiile Focșani (reședința județuluĭ), Putna-Seacă, Mărășești, unde se bifurcă calea ferată București-Iași cu ramura Mărășești-Tecuciŭ-Galați, Pufești, Adjud (tîrgul), Sascut.

Calea Adjud-Ocna, cu stațiile Adjud și Urechești.

Calea Focșani-Odobești, care unește Focșani cu marea podgorie Odobești.

Podurile de fier aflate pe teritoriul acestuĭ județ, pe căile județene sunt:

Unul pe rîul Siret, lîngă Mărășești, în lungime de 576½ m. Unul pe rîul Putna, lîngă Făurei, în lungime de 256 metri, Unul pe rîul Șușița, lîngă Putna-Seacă, în lungime de 100 m. Unul pe rîul Trotușul, lîngă Adjud, în lungime de 271 m. Unul pe rîul Arămoasa, lîngă Pufești, în lungime de 55 m și altul pe rîul Milcovul, lîngă Focșani, în lungime de 151 m.

La aceleași puncte sunt osebite podurĭ pentru calea ferată.

Din trecutul județuluĭ. — Județul Putna a aparținut înainte de 1475 Munteniei, care-și întindea pănă atuncĭ hotarele pănă la Bacăŭ. Dintr'un document din

anul 1407 emanat de la Alexandru-cel-Bun, prin care acest Domn regulează comerciul de import, export şi transport se zice lămurit că hotarul se afla la Bacău:

«Şi la fruntarie la Bacău, de la 1 grionă 2 groşi şi apoi la întoarcere din Valachia cu marfă de acolo, fie piper, fie lînă, fie orĭ-şi-ce, se va plăti în Bacău de la 12 cîntare — ½ rublă de argint...» (Arch. Ist. a Rom. Tom. I, p. I, p. 131).

Un alt document din 1460 Aprilie 23, emanat de la Ştefan-cel-Mare, vorbeşte de asemenea de vama din Bacău. (Arch. Ist. a Rom. Tom. I, p. II, p. 7). Intemeiat pe aceste 2 documente, d. Haşdeŭ susţine că înainte de 1475, Muntenia stăpînia toată laturea occidentală a Moldoveĭ, pănă la Bacău (Ist. Crit. a Rom. vol. I. Buc. 1875, p. 10). Părintele Melchisedec a descoperit, la mănăstirea din Soveja, un document slavon datat din anul 1445, de la Ştefan-Vodă, fiul luĭ Alexandru-cel-Bun, în care se pomenesc sate de pe rîul Putna, date de Ştefan-Vodă în stăpînirea panului Oană Urecli. Pe acest temeiŭ părintele Melchisedec deduce ca neexactă afirmarea d-luĭ Haşdeŭ şi susţine că Vrancea şi cu rîul eĭ Putna, a aparţinut Moldoveĭ din vechime, înainte de marele Ştefan (Notiţe Ist. şi Arch., Buc., 1885, p. 97).

Documentul în chestiune este următorul:

Cu mila luĭ Dumnezeŭ, noĭ Ştefan Voevod Domnitorul Ţăreĭ Moldoveĭ. Facem cunoscut şi cu această foae a noastră tuturor acelor ce vor vedea, saŭ vor auzi cetindu-se, cum că acest adevărat şi credincios al nostru pan Oana Urécli a slujit înainte răposatuluĭ întru sănătatea tatăluĭ nostru, drept şi credincios; eară astă-zĭ slujeşte nouă drept şi credincios.

Decĭ noĭ văzînd a luĭ dreaptă şi credincioasă slujbă către noĭ, l'am dăruit cu o deosebită milă a noastră şi 'ĭ am dat pămîntul nostru al Moldoveĭ satele de pe Putna, anume unde a fost panul Haţăban, unde a fost casa luĭ Radu şi Andriaşul maĭ sus de Andriaş *(C)* aliman. Toate acele maĭ sus scrise să'ĭ fie luĭ de la noĭ uric cu tot venitul luĭ, copiilor luĭ şi fraţilor luĭ şi nepoţilor luĭ şi strănepoţilor luĭ şi restrănepoţilor luĭ, şi tot neamuluĭ luĭ, care va fi maĭ de aproape, nestricat nicĭ odată în vecĭ.

Iar hotarul acelor sate să fie pe vechiul hotar, pe unde din vecie aŭ apucat. Eară la aceasta este credinţa Domnieĭ mele, maĭ sus scrisuluĭ Ştefan Voevod şi credinţa boerilor noştriĭ, credinţa panuluĭ Neagoe logothetul, credinţa panuluĭ Petru Hudicĭ şi a copiilor luĭ, credinţa panuluĭ Negrilă şi a copiilor luĭ, credinţa panuluĭ Iorghicĭ, credinţa panului Simon logothetul, credinţa panuluĭ Oancea logothetul, credinţa panuluĭ Ivan Bălceanu, credinţa panuluĭ Stanciul Ponicĭ, credinţa panuluĭ Dienis spătariul, credinţa panuluĭ Duma Dulcicĭ şi a fratelui său panuluĭ Lacociŭ, credinţa panuluĭ Crăstea, credinţa panuluĭ Costea Vistiarnicul, credinţa panuluĭ Porcea paharnicul şi credinţa tuturor boerilor noştriĭ marĭ şi micĭ. Eară după viaţa noastră cine va fi Domnul Ţăreĭ noastre, dintre copiĭ noştriĭ saŭ dintre fraţiĭ noştriĭ, saŭ din seminţia noastră, saŭ fie orĭ pe cine va alege Dumnezeŭ să fie Domn al ţăreĭ noastre, acela să nu 'ĭ strice dania noastră, ci să 'ĭ-o întărească şi împuternicească pentru dreapta şi credincioasa luĭ slujbă. Iară spre maĭ mare tărie, la toate cele de maĭ sus scrise, poruncit-am credinciosuluĭ nostru pan Michail logothetul să scrie şi să atîrne pecetea noastră la această foaie a noastră. Scris-aŭ Iliaş în Suceava în anul 6953, August 8 (1445).

Noĭ credem însă că, cu toată existenţa acestuĭ document, prin care după uniĭ s'ar părea bine dovedită stăpînirea de către Moldova a jud. Putna, înainte de Ştefan-cel-Mare, totuşĭ avînd în vedere cele zise de cronicariul Urechiă, că maĭ înainte era price între amîndouă ţările: «Ţeara-Muntenească vrea să fie hotarul său, pănă în apa Trotuşuluĭ; eară Moldoveniĭ nu-ĭ lăsaŭ, pănă aŭ vrut Dumnezeŭ de s'aŭ tocmit aşa. Şi aŭ luat Ştefan-Vodă cetatea Crăciuna cu ţinut cu tot, ce se chiamă ţinutul Putneĭ, şi l-aŭ lipit de Moldova, şi aŭ pus părcălabiĭ săĭ, pre Vîlcea şi pre Ivan, (Let. I², pag. 162). Se înţelege foarte uşor că stăpînirea acestuĭ judeţ a fost multă vreme, înainte de Ştefan-cel-Mare, un motiv de ceartă între Domniĭ Moldoveĭ şi aĭ Muntenieĭ, după cum se întîmplă adesea orĭ ceartă între proprietariĭ a două moşiĭ învecinate.

În anul 1475, învingînd Ştefan-cel-Mare pe Radul-cel-Frumos s'a stabilit, în mod definitiv, hotarul Ţăriĭ la rîul Milcov, saŭ după cum spunea acelaşĭ cronicar: «aŭ despărţit de Milcovul cel mare o parte de pîrîŭ, ce vine pre lîngă Odobeşti şi trece de dă în apa Putneĭ şi acela pănă astă-zĭ este hotarul Ţăriĭ-Moldoveĭ şi Ţăriĭ-Romîneştĭ». (Let., I², p. 162). Tot aşa şi Cantemir se exprimă: «maĭ înainte Siretul şi Trotuşul despărţeaŭ Moldova de Ţeara-Romînească, dar apoĭ prin virtutea luĭ Ştefan-cel-Mare, jud. Putna s'a adus Moldoveĭ pănă la rîuleţul Milcov».

Din anul 1475 pănă la 1859 neîntrerupt, rîul Milcov a format hotarul între cele două ţărĭ surorĭ. Drepturile de vamă suprimate în mare parte sub Vodă Bibescu în 1846, nu s'aŭ desfiinţat cu totul de cît în 1862, după legea votată de Adunarea legislativă din acel an, sub Vodă Cuza.

In judeţul Putna s'aŭ născut Dabija Vodă (după mărturia luĭ Neculce: «şi el era de locul luĭ din ţinutul Putneĭ...» Let., II², pag. 192) şi Ştefan Tomşa. Acest din urmă s'a născut în satul Oteşti, care a aparţinut în vechime judeţuluĭ Putna, iar acum face parte din jud. Buzăŭ.

Pentru alte date istorice a se vedea cuvintele: Adjud, Căcaina, Crăciuna, Domnești, Focșani, Mera, Milcovul, Odobești, Soveja, Vizantia, Vrancea, etc.

Printre starostiĭ de Putna, un fel de guvernatorĭ aĭ ținutuluĭ, cu puterĭ nelimitate, cîte o dată, asupra locuitorilor din guvernamîntul lor, a fost:

Miron Costin, în 1687, care a înlocuit în această funcțiune pe Ilie Drăguțescul.

Miron Costin e înlocuit în starostia Putneĭ de Manolache Ruset, fratele vistierniculuĭ Iordache Ruset din neamul Cupăreștilor. (Vezĭ Neculcea, Let. II², p. 235).

Sub domnia luĭ Ion Mavrocordat, scrie Enache Kogălniceanu, stărostia Putneĭ a fost încredințată luĭ Costache Purice, ce fusese maĭ înainte Aga în Iași (Let. III², p. 211).

Un alt staroste de Putna, pomenit de Enache Kogălniceanu, este vornicul Hrisoverghi, pus în această funcțiune de Constantin Racoviță în 1755. (Let. III², p. 299).

In 1802, staroste al Putneĭ a fost Vornicul Todirașcu Balș.

In 1814, această funcțiune a fost ocupată de Dumitrache Plaghino.

In 1818, a fost staroste de Putna vornicul Vasile Milicescu.

In 1821, stărostia Putneĭ era ocupată de un Dăscălescu.

In 1823, fu staroste de Putna, spătarul Săndulachi Stamatin.

In 1829, a fost făcut staroste paharnicul Constantin Sion.

In 1842, funcțiunea de staroste a Putneĭ era încredințată unuĭa Pruncul.

Putna, *rîŭ*, ce isvorește din muntele Arișioaia de pe partea nordică a vîrfuluĭ, unde se află stîlpul de frontieră 121 și pichetul romînesc 3. Acest izvor este un șipot mare, a căruĭ scurgere formează o frumoasă cascadă prin căderea succesivă a apeĭ pe cincĭ trepte ale uneĭ scărĭ deschise între munțĭ, pănă la piciorul munteluĭ, la locul numit Scărișoara-Veche, care altă dată constituia basinul colector; cu timpul s'a stricat de apă și Putna și-a făcut o altă scurgere pe Vaioaga-Ferestraelor, la al căruĭ capăt se termină și cataractul Putneĭ.

Cursul Putneĭ ce străbate numaĭ jud. Putna, urmează direcțiunea N.-V. spre S.-E.; de la pichetul No. 3 'șĭ ia direcțiunea spre N.-E., formînd frontiera politică între Austro-Ungaria și Romînia pe o distanță de peste 14 kil. pănă la confluența sa cu Valea-Mărului, unde se află și stîlpul de frontieră 120; aci frontiera continuă a merge în spre N., urcînd muntele Mesteacănul, iar rîul Putna intră în Țară, schimbîndu-șĭ direcțiunea spre E.; după un parcurs de 10 kil. ajunge la localitatea numită Poiana-Lepșa, confluența sa din stînga cu pîrîul Lepșa; de aci, Putna 'șĭ schimbă direcțiunea spre S.-E. și după un parcurs de 9 kil. ajunge la N. satuluĭ Lunca, unde primește pe dreapta pîrîul Coza ce izvorește din muntele cu acelașĭ nume. De la Lunca, Putna ia direcțiunea spre N.-E. și după un parcurs de 8 kil. primește pe stînga Vîlceaua-Vărărieĭ, de unde schimbîndu-șĭ direcțiunea spre S., după un parcurs de 12 kil., ajunge la confluența sa cu pîrîul Zăbala, pe dreapta; de la această confluență și după un parcurs de 18 kil. în direcțiune spre E., Putna ajunge la confluența sa cu pîrîul Valea-Seacă ce vine pe dreapta din satul Ireștĭ. De aci 'șĭ schimbă direcțiunea spre S.-E. și după o scurgere de 32 kil. ajunge la satul Balta-Rațeĭ, pendinte de com. Făurei, de unde rîul îndreptîndu-se direct spre S., după o scurgere de 24 kil., ajunge la confluența sa cu pîrîul Rîmna, ce vine din jud. R.-Sărat; de aci Putna îșĭ schimbă iarăși direcțiunea maĭ spre E.-S.-E. și după un parcurs de 23 kil. se varsă în Siret la satul Lungociul, situat pe malul stîng al Siretuluĭ și pendinte de com. Fundeni din jud. Tecuciŭ.

In acest parcurs, Putna străbate: com. Tulnicĭ pe stînga; cătt. Lunca și cătt. Coza pe dreapta și pendinte de com. Păulești; com. Negrilești pe stînga; Bîrsești și Poiana pe dreapta; Colacul, Tichirișul, Vidra, Clipicești, Tifești și Mircești pe stînga, și comunele: Găgești, Bolotești, Făurei, Jorăști, Răstoaca și Vulturul pe dreapta rîuluĭ; afară de acestea, Putna maĭ udă și alte numeroase cătune pendinte de comunele menționate maĭ sus.

Lungimea cursuluĭ Putneĭ, de la obîrșia sa pănă la vărsarea în Siret, e de 150 kil.

Afluenți pe dreapta, în regiunea muntoasă sunt: Pîrîul-Lespezilor și Tișita, ce vin din coastele munteluĭ Condratul; pîrîul Coza, ce izvorește din muntele Coza, și se varsă în Putna între satele Lunca și Coza. Pe stînga sunt: Pîrîul-Mărului, ce formează frontieră spre N.; pîrîul Dejul, format de pîrîul Tighităanul și Arsămănoaeĭ și care se varsă în Putna, maĭ spre S. de satul Negrilești.

In această regiune de munte, Putna primește în sînul eĭ o mulțime de alte micĭ pîrîiașe care se scurg din coastele munților, din stînga și din dreapta.

In regiunea de deal și șes, Putna mai are ca afluenți pe dreapta: pîrîul Văsuiul, ce izvorește din muntele Via-Draci; pîrîul Zăbala, (mărit cu pîraiele Neruja, Peticul și altele) ce'și dau întîlnire la Sud de satul Prisaca unde se află și un defileŭ ce poate fi considerat din punct de vedere militar, ca o admirabilă poziție de oprire; pîrîul Văeĭ-Rele și Valea-Șoimuluĭ ce vin din plaiul Măgura-Odobești; pîrîul Milcovul, a cărui întîlnire cu Putna o are la satul Răstoaca; pîrîul Rîmna, mai la S. de gura Milcovuluĭ, la locul numit Cotul-Țiganuluĭ; de la satul Vulturul pîrîul Putna-Seacă considerată ca o ramură a Putneĭ și pîrîul Leica ce se varsă în Putna la 500 m. mai la deal de confluența sa cu Siretul.

Afluenții pe stînga sunt: Pîrîul-Sărat ce se varsă în Putna la satul Valea-Săreĭ; pîrîul Tichirișul la satul Tichirișul; pîrîul Vidra la satul Vidra și Pîrîul-Vizăuțuluĭ la satul Voloșcani.

Afară de aceste, Putna în regiunea de deal și șes, mai primește o mulțime de alte pîrîașe mai micĭ, ce se scurg din coastele dealurilor de pe ambele flancurĭ.

Orografia. — Rîul Putna curge în regiunea munților Vranceĭ, pînă la satul Negrilești, de aci în regiune de deal pînă la satul Găgești, iar de aci și pînă la confluența sa cu Siretul, în regiune de șes, a cărui înclinare se pierde succesiv spre S.-S.-E.

De la sorgintea sa și pînă la Piatra-Băhneanuluĭ, cît formează frontieră între Romînia și Austro-Ungaria, Putna străbate o regiune foarte sălbatică și acoperită cu păduri seculare; pe această porțiune ea este traversată de un drum de exploatare ce se înfundă sub muntele Arișoaia; de la Piatra-Băhneanuluĭ și pînă la confluența cu pîrîul Coza, Putna străbate o regiune tot muntoasă; însă pe un pat mai luminat printr'un lung șir de poeni ce lasă în dreapta și stînga sa. Înălțimile pe care sunt rezemate flancurile acesteĭ văĭ, de la obîrșia și pînă la confluența cu Coza sunt: La obîrșie, 1668 m. asupra Mării-Negre; la Piatra-Băhneanuluĭ, 957 și 1026 m.; la Poiana Lepșa, 1150 m.; la satele Lunca și Coza, înălțimile variază între 640 și 950 m. De la confluența cu pîrîul Coza, Putna intră într'o regiune săracă în păduri, iar patul eĭ începe a se lărgi, și înălțimile pe care se reazămă flancurile acesteĭ văĭ, se termină în general prin maluri abrupte, ce tind a se dărăma din cauza slabeĭ lor formațiuni; aceste maluri rîpoase însoțesc Putna pînă la satul Prisaca (pendinte de com. Valea-Săreĭ), unde se află și confluența sa cu pîrîul Zăbala; în acest punct, natura caprițioasă a dat naștere unuĭ defileŭ întortochiat, prezintînd ochilor o poziție demnă de admirat. De la confluența cu Coza și pînă la confluența cu Zăbala, înălțimile din dreapta și stînga variază între 500—850 m. la satul Negrilești și 400—700 m. la confluența cu pîrîul Zăbala.

După ce ĭese din defileul Prisaca, Putna intră în regiunea dealurilor, resfățîndu se pe un pat mult mai larg (400—500 m.); curentul său e aci mai puțin zgomotos și în mai multe locurĭ despărțit în mai multe ramurĭ; dealurile din dreapta, care o însoțesc pînă la satul Bolotești, sunt mult mai înalte de cît cele din stînga; acestea variază de la 600—1000 m. (vîrful Măgureĭ-Odobești), iar cele din stînga aŭ o înălțime între 200—400 m. De la satul Bolotești, patul Putneĭ să lărgește simțitor, ajungînd chiar pînă la 1000 m.; înălțimile din dreapta și din stînga încep a dispare pe nesimțite; iar de la satul Făurei, Putna intră într'un adevărat șes, supus inundațiilor, de la satul Mircești și pînă la satul Dimanciul, pendinte de com. Surdia pe care parcurs șesul Putneĭ se confundă cu șesul Siretuluĭ, pînă la confluența lor.

Patul său este pĭetros în regiunea muntoasă, pînă sub Muntele-Mesteacănuluĭ, iar de aci și pînă la satul Făurei, este bolovănos și nisipos, de unde succesiv se transformă într'un pat nisipos pînă la confluența sa cu Siretul.

Geologia. — Valea-Putneĭ din punct de vedere geologic este destul de interesantă. De la granță și pînă la Cozla-Tulnici curge în Flyschul eocen, în care predomină Oligocenul. Conglomeratele ce formează cheile pe care le străbate Valea-Putneĭ aparțin asemenea acestuĭ etagiŭ. Mai la vale de aceste cheĭ, valea își taie patul său profund într'o terasă mai vechie. La Tulnici, Oligocenul dispare și cedează locul Helvețianuluĭ, ce se întinde pînă la Valea-Sării. Acest Helvețian e reprezintat prin tipul obicinuit: marne și gipsurĭ. La Valea-Sării apar calcarele și nisipurile sarmatice carĭ mai spre E. sunt acoperite de nisipurile pontice și de Levantin reprezintat prin pietrișurĭ carĭ compun Măgura Odobeștilor. In fine Valea-Putneĭ mai străbate pînă la vărsarea eĭ în Siret și Loessul analog cu acel al Moldoveĭ de S.

Lărgimea și adîncimea. — De la obîrșie și pînă la confluența

sa cu Pîrîul-Zburăturei, Putna e un mic pîrîiaș, iar deaci începe a se mări succesiv și pe măsură ce primește într'însa numeroasele vălcele ce vin din munți. Ajunge la confluența cu pîrîul Zăbala să aibe o lărgime de 10 m. și o adîncime de 0,40 m.; la satul Vidra, o lărgime de 20 m. și o adîncime 0,40 m.; la satul Făurei, 20 m. și 0,50 m. adîncime; la satul Răstoaca, 25 m. lărgime și 0,60 m. adîncime: iar la gura sa, 50 m. lărgime și 0,80 m. adîncime. Aceste date sunt foarte variabile și supuse la discreția timpului ploios saŭ secetos.

Curentul Putnei în regiunea muntoasă este repede și zgomotos pănă la defileul Prisaca, în care parcurs aduce cu sine cantități marĭ de bolovanĭ; iar de aci, curentul începe a se maĭ liniști cu cît înaintează spre zona șesurilor. Putna pornește la obîrșia sa cu cota 1668 m. d'asupra Mării-Negre, intră în Țară sub cota 690 m. și în poiana Lepșa are cota 592 m.; d'aci merge scoborînd, la 445 m. lîngă satul Coza, 314 m. la defileul Prisaca confluența cu Zăbala, 226 m. la Vidra, 150 m. la Găgești, 70 m. la Făurei, 37 m. la Răstoaca și 20 m. la confluența sa cu Siretul.

Trecătorĭ. — Trecerea rîuluĭ Putna de la sorginte și pănă la satul Vidra, se face prin vad, cea ce face să se întrerupă comunicația cînd apele vin marĭ; iar de la Vidra și pănă la confluența sa cu Siretul, Putna posedă cîte-va podurĭ și anume: un pod de lemn la E. satuluĭ Vidra; un pod de piatră la N.-E. satuluĭ Făurei, peste care trece șoseaua națională Focșani-Bacăŭ; un pod de lemn la S.-E. satuluĭ Jorăști, peste care trece șoseaua Focșani-satul Suraia; un pod de lemn la satul Boțîrlăul, peste care trece șoseaua Răstoaca-Boțîrlăul-Dumbrăvița. Afară de aceste, Putna maĭ posedă podul linieĭ ferate Focșani-Bacăŭ, care este situat la N. satuluĭ Făurei.

Pe lîngă aceste trecătorĭ, trecerea de pe un mal pe altul se maĭ face prin vad, însă numaĭ cînd apele sunt micĭ.

Comunicația. — Drumurile ce parcurg această vale sunt foarte restrînse; maĭ cu seamă în regiunea muntoasă, nu se găsesc de cît drumurile ce leagă sat cu sat și a căror construcție ordinară fac anevoioasă comunicația, fie din cauza terenuluĭ accidentat, fie din cauza ploilor periodice.

De la com. Bîrsești merge la vale pe malul stîng o șosea, pănă la Vidra; de aci se ramifică în două, o ramură continuînd pe malul stîng, iar alta după ce a trecut Putna pe un pod de lemn de la E. sat. Vidra continuînd pe malul drept, urmărind în de aproape apa Putneĭ pănă la confluența sa cu Siretul; din aceste șosele, se despart altele în direcțiune spre N. și S. formînd legătură cu satele mărginașe. Aceste șosele sunt bine construite și bine întreținute.

Economia locală. — Pentru moment Valea-Putneĭ nu produce de cît lemnărie de construcție și aceasta în mod restrîns din cauza lipseĭ mijloacelor de transport și a poziționilor greŭ de exploatat. Modelarea lemnelor de construcție se face prin ajutorul unor herăstrae în stare primitivă, ce se găsește pe malul apeĭ, prin al căruĭ mijloc sunt puse în mișcare. Numărul ferestraelor de această natură, se urcă pănă la 80. De la aceste herăstrae, lemnele sunt cărate cu care cu boĭ pănă la Odobești saŭ Focșani, de unde cu calea ferată sunt transportate în diferite direcțiunĭ. Valea-Putneĭ este foarte bogată în pășunĭ, înlesnind creșterea vitelor. Posedă multe izvoare de ape minerale, dar neexploatate sistematic pănă acum; procură brînzeturĭ multe și de bună calitate; asemenea are marĭ cantitățĭ de piatră de var și nisip, întrebuințate pănă acum însă numaĭ pentru nevoile locale.

Putna-Seacă, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Putna, pl. Gîrlele-Biliești, căt. Făurei, pe linia Buzăŭ-Mărășești, pusă în circulație la 15 Iunie 1881. Se află între stațiile Focșani (11.7 kil.) și Mărășești (7.8 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mării e de 77m.95. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 110597 leĭ, 65 banĭ.

Putreda, *com. rur.*, în jud. Rîmnicul-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., pe pîrîul cu același nume.

E așezată în partea de V. a jud., la 9 kil. spre V. de orașul Rîmnicul-Sărat, și în S. pl., la 6 kil. spre V. de com. Zgîrciți, reședința plășiĭ.

Se mărginește la N. cu Grebănul, la E. cu Zgîrciți, la S. cu Bălțați, la V. cu Valea-Racovițeni.

E brăzdată de dealurile Strejești, al Florii și Calea-Vaciĭ, toate la V.

Pîrîul Putreda o udă prin mijloc și afluentul săŭ Ciapa-Verde la S.

E formată din căt.: Putreda-Mare, reședința, la E. și Putreda-Mică, la V.

Suprafața com. este de 900 hect., din care 200 hect. vatra com. și 700 hect. ale locuitorilor, cu o populație de 1022 suflete.

Locuitorii sunt moșneni.

Are 2 biserici, una vechĭe de lemn, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, zidită în 1794 de Ioan Peticanu, cu un preot și 2 cîntăreți, cea-l'altă nouă, cu hramul Sf. Pantelimon, zidită de locuitorĭ în 1872, cu un preot și 2 cîntăreți; o școală mixtă, frecuentată în 1899—900 de 64 elevĭ.

Locuitorii posedă: 60 pluguri; 108 boĭ, 15 vacĭ, 19 caĭ, 5 epe, 229 oĭ, 49 capre și 44 rîmătorĭ.

Loc. aŭ viĭ și livezĭ cu prunĭ.

Comerciul constă în importul de țesăturĭ, instrumente agricole, postav, și în export de vin și rachiŭ. Transportul se face prin gara R.-Sărat.

Căile de comunicație sunt: șoseaua jud. Obidiți-Valea-Rațeĭ; spre Grebăn-Zgîrciți-Rîmnicul-Sărat; spre Pardoși-Mărgărițești-Valea-Sălcieĭ-Jitia.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1390 leĭ, 45 banĭ și la cheltuelĭ, de 1380 leĭ, 62 banĭ.

Putreda, *pîrîŭ*, jud. Botoșani, avînd de afluent Pîrîul-Mic, izvorește din locul numit Șesul-Țarineĭ; curge pe lîngă satul Cristești, în partea sa de S.-V., apoĭ pe pămîntul locuitorilor, și se varsă în Meletinul, formînd o baltă, numită Ochiul.

Putreda, *pîrîŭ*, jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, izvorește din Poiana-Velniței, moșia Zamoștia, com. cu acelașĭ nume, și se varsă în Baranca la Podul-luĭ-Strejac.

Putreda, *pîrîŭ*, izvorește de pe moșia Ibănești, curge spre S., prin com. Corlăteni, pl. Coșula, jud. Dorohoiŭ, unde formează iazurile: Putreda, Lipovenilor și Odăeĭ și se varsă în rîul Jijia.

Putreda, *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Putreda, izvorește din dealul Strejești, udă mijlocul com., trece prin căt. de reședință și se varsă pe dreapta pîrîuluĭ Oreavul.

Putreda-Mare, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Putreda, așezat pe rîul Putreda, spre E. com.

Are o suprafață de 150 hect., cu o populație de 147 familiĭ, saŭ 835 suflete; o biserică și o școală.

Putreda-Mică, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., căt. com. Putreda, așezat la V. com., la 2 kil., spre V. de căt. de reședință. Are o întindere de 50 hect., cu o populație de 25 familiĭ, saŭ 167 suflete.

Putrezeni, *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Coroești, spre V. de satul Coroești-d.-j. Are 100 loc. și 27 case.

Puturoasa, *sat*, făcînd parte din com. rur. Coteana, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, situată pe valea și malul drept al Dîrjovuluĭ, cam la 6 kil. spre N.-V. de satul Coteana, reședința com. Are o populațiune de 124 locuitorĭ, din care 27 sunt împroprietăriți după legea rurală, pe 36 hect. Eĭ posedă: 16 boĭ, 59 vacĭ, 12 bivolĭ, 15 bivolițe, 10 caĭ, 146 oĭ, 162 porcĭ.

Puturoasa, *moșie*, a statuluĭ, jud. Olt, fostă pendinte de mănăstirea Plumbuita.

Puturoasa, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 325 hect., pendinte de com. Coteana, pl. Siul-d.-s., jud. Olt.

Puturoasa, *baltă*, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul com. urb. Hîrșova, situată în partea V. a plășeĭ și cea N.-V. a comuneĭ. E formată din maĭ multe micĭ lacurĭ lunguiețe, carĭ toate unite se varsă în gîrla numită Privalul-Rotunduluĭ saŭ Taĭr-Buaz. Are o suprafață de 40 hect. E tăiată de un drum ce merge de la Hîrșova la Conacul-luĭ-Manole.

Puturoasa (Impuțita), *izvor cu apă sulfuroasă*, în jud. Iași, pl. Bahluiul, com. și satul Băiceni, în poalele dealuluĭ Cetățuea, la 12 kil. de Tîrgul-Frumos. Izvorul e rece și dă 80 litrurĭ de apă pe oră. Apa are gust și miros de pucioasă; este ușoară la băut și folositoare pentru boalele reumatice.

Puturoasa (Iazul-de-la-Moară), *iaz*, în valea dealuluĭ Turia, jud. Iași, pl. Turia, com. Roșcani, căt. Borșa.

Puturoasa, *pîrîŭ*, izvorește de sub dealul Movileni, jud. Iași, pl. Copoul, com. Movileni, și se varsă pe dreapta Jijieĭ.

Puturoasa, *pîrîŭ*, izvorește de pe teritoriul satuluĭ Glăvănești, jud. Iași, pl. Turia, com. Iepureni, și se varsă în Iazul-de-la-Răchițĭ.

Puturoasa, *gîrlă*, la S. de satul Corcioveni, jud. Tecuciŭ, formată din pîrîul Berheciul.

Puturoasa, *loc izolat*, la 8 kil. de vatra com. Călimănești, pl. Cozia, jud. Vîlcea. Aci este un izvor abondent de apă sulfuroasă.

Puturoasă (Fîntîna-), *sorginte de apă minerală*, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Sărățeĭ, căt. Ciuhoiul; se scurge în pîr. Sărata.

Puturoasă (Vîna-), *sorginte de apă minerală,* în jud. Buzău, com. Sibiciul, pe hotarul despre com. Colți.

Puturosul, *sat,* jud. Dîmbovița, plaiul Ialomița-Dîmbovița, com. Urseiul.

Puturosul, *sat,* jud. Dîmbovița, plaiul Ialomița-Dîmbovița, com. Vișinești.

Puturosul, *mahala,* jud. și pl. Prahova, com. Valea-Lungă.

Puturosul, *munte,* jud. Bacău, pl. Trotușul.

Puturosul, *deal,* în jud. R.-Sărat, pl. Orașului, com. Odobasca, în partea de N. a com. Este acoperit cu pășuni. Din el izvorește pîrîul Puturosul, ce se varsă în rîul Rîmna, udînd nordul comunei.

Puturosul, *izvoare minerale,* jud. și pl. Argeșul, com. Brădetul. Izvoarele se găsesc la vre-o 2 kil. spre N. de centrul com. Brădetul. Calea merge tot pe lîngă rîul Vîlsanul, care, mai în tot parcursul său, este țărmurit la mică distanță de înalți pereți calcaroși, aproape verticali, și înalți de 40—60 m., închizînd ast-fel valea rîului între două ziduri gigantice și prăpăstioase.

Pe fundul văiei clocotește repede rîul Vîlsanul, cu păstrăvii săi, apoi se izbește de stînci ca Colțul-de-la-Pietrărie, Colțul-Roibului și Seciul. Colțul-Roibului, înalt de vre-o 50 m., are vîrful înclinat d'asupra rîului.

Sunt mai multe izvoare sulfuroase înșirate pe lîngă și sub albia rîului. Cel mai abundent în apă și concentrat în materii e pe partea dreaptă a rîului. Poate da pănă la 800 litri de apă pe oră, care în scurtul său curs, pănă la intrarea sa în rîu, depune pe pietre o materie albă cenușie, bătînd puțin în galben.

In dreptul acestor izvoare și pănă la 100 m. spre S. de ele, apa rîului nu înghiață, la aceeași temperatură la care ar îngheța de n'ar fi fost amestecată cu apele minerale ce curg din izvoare.

Puturosul, *izvor de apă sulfuroasă,* jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Gropile, pe teritoriul satului Păltinata. Dă cam vre-o 60 litri pe oră. E la 18 kil. de gara Onești, dincolo de Trotuș.

Puturosul, saŭ **Impuțitul**, *loc cu izvoare sulfuroase și baltă,* jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Mănăstirea-Cașinul, la poalele munteluĭ Haloșul-Mare, de unde izvorește pîrîul cu același nume. Izvorul principal are un debit de 70 litri pe oră. E situat la 12 kil. de gara Onești.

Puturosul, *izvor de apă sulfuroasă,* jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Botești, pe teritoriul moșieĭ Viforani, a d-luĭ Iunius Leca.

Puturosul, *sorginte de apă minerală,* în jud. Buzău, com. Chiojdul-din-Bisca, la poalele munteluĭ Pleșea, lîngă cascada Șipotul.

Puturosul, *iaz,* jud. Bacău, pl. Tîrgul, în suprafață de 11 hect., pe moșia Bălușeni (Zosin), în partea de N. a com. cu același nume.

Puturosul, *baltă,* formată de rîul Jijia, la moara moșieĭ Rădiul, com. Comîndărești, jud. Botoșani.

Puturosul, *iaz,* pe moșia Ciornohalul, în partea de E. a com. Rînghilești, pl. Ștefănești, jud. Botoșani.

Puturosul, *viroagă,* în jud. Brăila, pl. Balta; ia naștere din partea de N.-E. a laculuĭ Fleașca; trece pe sub malul de S. al lunceĭ Călmățuiuluĭ, pe la N. cât. Scărlătești și al com. Dudescu, Slujitori-Albotești și cât. Caragica; taie șoseaua Brăila-Călărași, la N. com. Insurăței, și, după ce atinge partea de N. a laculuĭ Lacul-Reziĭ, dă în partea dreaptă a Călmățuiuluĭ, la punctul Cornul-Maluluĭ.

Puturosul, *pîrîiaș,* în jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Grozești, care curge printre satele Herăstrăul și Grozești, în direcție estică. Izvorește de sub muntele cu același nume și, după ce se unește cu pîrîiașul Pietricica, se varsă pe dreapta Oituzuluĭ. Aci se află și ape feruginoase.

Puturosul, *pîrîŭ,* format din izvoare; curge prin Valea-Grajdiuluĭ, jud. Botoșani, pl. Tîrgul, com. Mănăstireni; formează îazurile de la Valea-Grajdiuluĭ, de la Mănăstireni și de la Onțeni, apoĭ trece în com. Gorbănești sub numele de Ursoaia și se varsă lîngă tîrgul Sulița în Sicna.

Puturosul, *pîrîŭ,* ia naștere din îazul Puturosul, de pe moșia Borșa, com. Roșcani, pl. Turia, jud. Iași, curge de la N. spre S., intră pe moșia Căminărești, pe la hotarul Băsenilor, trece prin îazurile Băseni și Carp, și, îndreptîndu-se spre V., se varsă în Jijia, pe la Scruntarul-Mare.

Puturosul, *pîrîŭ,* izvorește din dealul Secăturile, jud. și pl. Prahova, com. Valea-Lungă, și

se varsă în rîul Cricovul-Dulce, după ce primește ca afluenți văicelele: Magazia, Valea-luĭ-Mateiŭ, Crăcanul și altele.

Puturosul, *vale*, în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Cataloi; se desface din Dealul-Mare; se întinde spre S., într'o direcție de la N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea centrală a plășeĭ și cea estică a comuneĭ; trece pe la poalele dealuluĭ Reziĭ, taie șoseaua națională Tulcea-Constanța, pe la kil. 12, și după 6 kil. de curs, se deschide în valea pîrîuluĭ Telița, pe stînga, puțin maĭ jos de satul Cataloi.

Puțeni, *com. rur.*, jud. Tecuciŭ, pl. Nicorești, compusă din 2 cătune: Mîndrești și Puțeni și situată pe Valea-Geruluĭ, la 16 kil. de Tecuciŭ și la 31 kil. de reședința plășeĭ, spre E.

Teritoriul com. este de 24568 hect., din care 1459 hect. cultivabile.

Are o populație de 474 familiĭ, saŭ 1860 suflete; 2 biserici, una în Puțeni și cea-l'altă în Mîndrești, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți; 2 școale, una în Puțeni, frecuentată de 54 copiĭ și cea-l-altă în Mîndrești, frecuentată de 34 copiĭ; o moară de vînt și una cu aburĭ, ale proprietaruluĭ.

Locuitoriĭ posedă: 470 boĭ, 504 vacĭ, 272 caĭ, 185 ĭepe, 495 oĭ, 3 taurĭ, 4 bivolĭ și 521 porcĭ.

Veniturile și cheltuelile anuale ale com. sunt de 7500 leĭ.

In partea de S.-E. a satuluĭ Puțeni se află un monument de piatră de o formă piramidală, avînd o înălțime de 2 m., sub care se află rămășițele generaluluĭ rus Alexandru Vasilievicĭ, mort la 1770.

O șosea județeană leagă comuna de orașul Tecuciŭ.

Puțeni, *sat*, pendinte de com. Puțeni, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ, situat pe ambele laturĭ ale pîrîuluĭ Gerul.

Are o populație de 314 familiĭ, saŭ 1216 suflete; o biserică, zidită la 1812, de locuitorĭ; o școală primară mixtă; 6 cîrciumĭ.

Puțeni, *moșie*, jud. Tecuciŭ, com. Puțeni. Are o suprafață de 1560 fălcĭ, proprietatea descendinților luĭ Constantin Mavrocordat.

Puțichioaia, *sat*, în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, com. Bujorul. Are o populație de 585 suflete; o școală mixtă; o biserică, făcînd parte din parohia Fîrțănești.

Pe aicĭ trece calea ferată Bîrlad-Galați.

Puțichioaia, *moșie* particulară, de 2788 hect., în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, com. Bujorul.

Puținei, *sat*, cu 38 case, făcînd parte din com. rur. Malovățul, din pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți și situat pe malul stîng al Topolniței.

Imprejurul satuluĭ, care este udat de pîrîul Pleșuva, se află maĭ multe grădinĭ cu zarzavaturĭ.

Puțintei, *cătun*, în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, pendinte de com. Atîrnați. Are o populație de 315 suflete. Este foarte vechiŭ, anterior satuluĭ Atîrnați.

Puțintei, *moșie* a statuluĭ, în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, com. Atîrnați, avînd o întindere de 1104 hect., din care o parte s'a vîndut sătenilor în loturĭ.

Puținteilor (Valea-), *vale*, ramificație din valea Teleormanuluĭ, jud. Teleorman; trece pe lîngă cătunul Puțintei al com. Atîrnați și se întinde, pe o mică distanță, și în jud. Vlașca.

Puțul-Băiĭ, *localitate*, din com. Slănicul, pl. Vărbilăul, jud. Prahova, unde s'a deschis prima gură de ocnă, care a rezistat tutulor intemperiilor pănă acum cîțĭ-va anĭ, cînd s'a prăbușit în fundul prăpăstieĭ, zisă Puțul-Băiĭ.

Puțul-cu-Salcie, *sat*, jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, com. Costești.

Puțul-Haretul, *vechie stație poștală*, jud. Putna, la 23 kil. de la Focșani spre Bacău.

Puțul-luĭ-Ene, *deal*, situat la E. de com. Priseaca, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt, cu direcția de la N. la S. și cu o lungime de 1 kil. 600 metri.

Puțul-Olaruluĭ, *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Ibănești, spre S. de satul Ibănești.

Puțul-Popeĭ (Valea-), *vale*, în jud. Tulcea, în partea nordică a plășeĭ Isaccea și V. a com. Luncavița; se desface din dealul Sevastin, se întinde spre E., într'o direcție generală de la S.-V. spre N.-E., trece pe la poalele movileĭ Codruluĭ, și după 5 kil. de drum, se deschide în pîrîul Luncavița, pe stînga, chiar lîngă satul Luncavița.

Puțuluĭ (Coasta-), *deal*, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Sărățiĭ, cătun. Valea-Botiĭ; are 90 hect. vie și 10 hect. livezĭ.

Puțuluĭ (Dealul-), *deal*, jud. Neamțu, plasa Piatra-Muntele, com. Căciulești; se desface din Dealul-Balauruluĭ, în direcțiune

spre E., pe lîngă satul Gura-Văeĭ.

Puțuluĭ (Valea-), *cătun* al com. Lipia, jud. Buzăŭ, cu 280 locuitorĭ și 60 case.

Puțuluĭ (Valea-), *cătun*, al com. Merei, jud. Buzăŭ, cu 300 locuitorĭ și 64 case.

Puțuluĭ (Valea-), *cătun*, al com. Cernătești, jud. Buzăŭ, cu 220 locuitorĭ și 46 case.

Puțureni, *sat*, pe moșia cu același nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Prutul-d.-j., com. Coțușca, cu 83 familiĭ, saŭ 353 suflete.

Proprietatea moșieĭ este a Epitropieĭ Spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iași, dăruită de către Iordachi Popovicĭ din Botoșani.

Sătenii împroprietăriți aŭ 257 hect., 74 ar. pămînt, iar proprietatea, 2719 hect., 74 ariĭ cîmp.

Sunt 2 iazurĭ. Apele ce trec pe moșie sunt pîraiele Volovățul și Bodeasa.

Drumurĭ principale: acel de la Darabani, ce merge la Ștefănești, și acel de la Mitoc, ce merge la Dorohoiŭ.

Moșia se hotărăște cu: Nichiteni, Drăgușeni, Bivolul-Lipan, Codreni și Coțușca.

Pe teritoriul com. se află Movila-Armeanuluĭ și Movila-Căldăreĭ.

Puțurile, *moșie*, a statuluĭ. Vezĭ Bratovoești, jud. Dolj.

Puțurile, *moșie*, a statuluĭ, pe teritoriul com. Giorocul-Mare, pl. Jiul-d.-j., jud. Dolj. Se arendează, împreună cu moșia Bratovoești, cu 42150 leĭ anual.

Puzdra, saŭ **Holda**, *pîrîŭ*, jud. Suceava, izvorește de sub muntele cu același nume, udă teritoriul com. Broșteni, pe o lungime de 5—6 kil. și, după ce a învîrtit o morișcă și o piuă, se aruncă în Bistrița. Primește din dreapta Pîrîul-Rusuluĭ, iar din stînga Goroviciul, Pîrîul-Soculuĭ și Pîrîul-Cucinieĭ.

R

Raba, *subdivizie a comuneĭ* Bobul, jud. Gorj, pl. Amaradia, la E. cătunuluĭ de reşedinţă, situată pe loc şes.

Are o întindere de 184 hect., din care 40 hect. arabile, 107 hect. fineţe, 8 hect. vie, 19 hect. pădure, 7 hect. pomet şi 3 hect. vatra satuluĭ, cu o populaţie de 85 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 3 pluguri, 6 care cu boĭ; 50 vite marĭ cornute, 2 caĭ, 119 oĭ şi 23 rîmătoriĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua comunală şi judeţeană a comuneĭ şi prin alte drumuri ordinare.

Rachel, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, cät. com. Luncaviţa, situat în partea de N. a plăşeĭ şi cea de E. a comuneĭ, la 3 kil. spre E. de cät. de reşedinţă, Luncaviţa, pe malul drept al gîrleĭ Ciulineţul, la poalele dealuluĭ Gîlma-Mare.

Se mărgineşte la N. cu Dunărea; la V., cu cät. Luncaviţa; la S., cu com. Balabancea; la E., cu com. urb. Isaccea.

Dealurile care brăzdează teritoriul sunt: Gîlmele-Inşirate, Gîlma-Mare şi Gîlma-Mică. E udat de gîrla Ciulineţul la N. şi de afluenţiĭ acesteia: Valea-Ceairuluĭ, a-Bozuluĭ şi Valea-Turiaculuĭ carĭ curg prin interiorul cătunuluĭ. Balta Crapina, la N.-V., şi Piatra-Căcată, la E., conţin peşte.

Intinderea satuluĭ e de 527 hect., din care 16 hect. ocupate de vatra satuluĭ, 211 hect. ale locuitorilor şi 300 hect. ale statuluĭ.

Are o populaţie de 440 suflete; o şcoală mixtă, condusă de un învăţător şi frecuentată de 34 elevĭ; o biserică, zidită în 1859 de locuitorĭ, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Rachelului (Fortul-), *întăritură,* jud. Tulcea, pl. Isaccea, com. rur. Luncaviţa, cät. Rachel, situat în partea de N. a plăşeĭ şi cea de E. a comuneĭ, în punctul de N. al satuluĭ Rachel, lîngă şoseaua judeţeană Tulcea-Isaccea, pe care o domină pe o mare întindere, dominînd de asemenĭ şi asupra satuluĭ Rachel, asupra drumuluĭ comunal Rachel-Luncaviţa şi asupra gîrleĭ Ciulineţul. Este aşezat la poalele dealuluĭ Gîlma-Mare şi e făcut de Turcĭ, înainte de războiul de la 1877, pentru a împiedica trecerea Rusilor peste Dunăre, de care este departe de 3 kil.

Rachieri, *sat,* făcînd parte din com. rur. Valea-Călugărească, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Rachieriţa, *vale,* jud. Prahova, izvoreşte din muntele Lazul, plaiurile Breaza-Talea şi Prahova, com. Breaza-d.-s.; curge de la V. spre E. şi se varsă în rîul Prahova, tot în raionul com. Breaza-d.-s.

Rachiţeaua, *vale,* în jud. Gorj, plaiul Vulcan, spre N.-V. com. Topeşti, în direcţie V.-E., se desface din muntele Gruiul-Negru, dă în hotarul Peştişanilor şi îşĭ schimbă direcţia spre S., lăsînd spre V. munţiĭ: Dumurile, Cracul-Faguluĭ, Cracul-Şorătuluĭ şi Cracul-Răchiţelelor, iar spre E. Gruiul-Negru şi muntele Frasinul; are o lungime de 7 kil.

Raci, *com. rur.,* jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, la N. com. Ohaba, situată parte pe loc şes, parte cam pe deal. Se compune din cătunele: Raci, Artanul şi Baniul.

Are o suprafaţă de 513 hect., din carĭ 19 hect. pădure, 259 hect. arabile, 6 hect. viĭ, 21 hect. pruniĭ, iar restul fineţe şi păşune, cu o populaţie de 1722 suflete.

Sunt 3 biserici, deservite de

1 preot și 4 cîntăreți; o școală, fondată la 1836 și frecuentată de 35 elevi.

Locuitorii posedă: 20 pluguri, 33 care cu boi, 3 căruțe cu cai; 137 vite mari cornute, 39 cai, 323 oi, 22 capre, 143 rîmători; 20 stupi cu albine.

Comuna este udată pe partea de V. de pîrîul Jiltul-Mic.

Comunicația se face prin șoseaua comunală care o pune în legătură la N.-V. cu com. Ursoaia din jud. Mehedinți, iar la S. cu com. Calapărul-d.-s. și Borăscu.

In com. se găsesc 6 puțuri și 10 fîntîni.

Raci, *cătun* de reședință al com. Raci, jud. Gorj, pl. Jiului, așezat pe valea cu același nume, parte pe șes și parte cam pe deal.

Are o suprafață de 366 hect., din cari: 10 hect. pădure, 184 hect. arabile, 5 hect. vii, 11 hect. prunî, restul izlaz și fînețe, cu o populație de 375 familii, sau 1201 suflete, din care 203 contribuabili; o școală, înființată la 1836, și frecuentată de 35 elevi; o biserică de lemn, făcută de locuitori la 1780, deservită de 2 cîntăreți.

Locuitorii posedă: 10 pluguri, 20 care cu boi, 4 căruțe cu cai, 62 vite mari cornute, 193 oi, 22 capre și 68 rîmători; 12 stupi.

In cătun se găsesc 3 puțuri și 7 fîntîni.

Raci, *lezer*, jud. Brăila, situat la N. de Pești-Romînești și Pești-Turcești, cu cari comunică prin Gîtul-Racilor.

Raci, *vale*, în jud. Gorj, pl. Jiului, pe care este situată com. Raci, cu cătunele sale Artanul, Raci și Baniul. Se întinde de la N. spre S., terminîndu-se în dreptul com. Borăscul.

Este formată la E. de culmea dealului Jiul, care vine despre N., iar la V. de culmile Dealului-Ohabei și Bolboși, ce se prelungesc asemenea despre N., din jud. Mehedinți.

Raci-de-peste-Deal, *cătun*, al com. Strîmbă, jud. Gorj, în partea de V. a com., situat pe loc șes și avînd o suprafață de 39 hect., dintre care 1 hect. vie și 10 hect. prunî, și o populație de 30 familii, sau 120 suflete.

Locuitorii posedă: 8 pluguri, 20 care cu boi; 20 stupi; 128 vite mari cornute, 3 cai, 57 oi, 4 capre și 16 rîmători.

Comunicația în cătun se face pe șoseaua comunală care îl leagă la N. cu cătunul Baniul, al com. Raci, iar la S. cu com. Borăscul.

In cătun sunt 2 puțuri și 3 fîntîni.

Racila, sau Obrejești, *sat*, și reședința com. Gîrleni, pl. Bistrița-d.-s., jud. Bacău, așezat pe dreapta Bistricioarei, în fața satului Gîrleni.

Are o populație de 312 suflete; o biserică, fondată în 1868 de enoriași și de C. Danu, deservită de un preot, un diacon și 2 cîntăreți; o școală mixtă; o cîrciumă.

Vite: 27 cai, 187 vite mari cornute, 143 oi și 127 porci.

Racila, *pădure*, în jud. Bacău, plasa Bistrița-d.-j., pe teritoriul com. Călugăra-Mare.

Racila, *pîrîu*, în jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., com. Gîrleni, care se varsă în Bistricioara.

Racila, *pîrîu*, izvorește din pădurea Mija și se varsă în rîul Cricovul-Dulce, în raionul com. Haimanalele, pl. Filipești, jud. Prahova.

Racilor (Iazul-), *iaz*, în suprafața de 35 hect., pe teritoriul com. Vorniceni, pl. Bașeul, jud. Dorohoiu.

Racilor (Valea-), *vale*, ce se întinde din cătunul Arjoci, jud. Gorj, plaiul Vulcan, în direcția E.-V., pe o întindere de 3 kil., pînă în jud. Mehedinți, la com. Rătezul, lăsînd la S. dealul Chiciora, iar la N. cătunul Celeiul.

Raciul, *com. rur.*, în jud. Dîmbovița, pl. Dealul-Dîmbovița, situată parte pe deal și cea mai întinsă parte pe vale între văile Șutiei, la 15 kil. spre S. de Tîrgoviște. In raionul com. sunt dealurile: Raciul, Șuța, Olarul și Speriatul; apoi pîraiele: Șuța și Valea-Seacă.

Se compune din 3 cătune: Raciul, Coborîșul și Siliștea, cu o populație de 666 locuitori.

Are o biserică și o școală.

Se învecinește la E. cu Văcărești și Persinari, la V. cu Piciorul-de-Munte, la N. cu Șuța-Seacă și la S. cu Gura-Șutii și Sperieteni, despărțindu-se de Văcărești prin rîul Dîmbovița, iar de cele-l-alte, prin păduri, delulețe și văi mici.

In raionul com. se află peste 47850 arii de pădure.

Raciul, *munte*, în jud. Dîmbovița, mai în sus de Moroeni, în stînga. Pe lîngă munte curge pîrîul Valea-Raciului, pe care sunt herestraie de tăiat scînduri.

Raclariul, *deal*, pe teritoriul com. Mironeasa, pl. Stavnicul, jud. Iași, se prelungește spre N. de satul Mironeasa; pe coastele lui

sunt plantate vii, pentru care i se mai zice și Coasta-Viilor.

Raclariul, *pădure*, în partea de V. a com. Poiana-Cîrnului, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, în hotar cu com. Dobrovățul.

Racota, *japșe*, situată la N.-E. de com. Ciacîrul, pl. Balta, jud. Brăila; unește Dunărea cu lacul Groapele, trecînd pe partea de S. și S.-V. a lacului Țiganca, apoi se îndreaptă spre N., trecînd prin lacurile Tudor-Oancea și Manea, și se varsă în Groapele, sub mal, în apropiere de comună.

Racoți, *cătun*, al com. Godinești, plaiul Vulcan, jud. Gorj, spre S.-V. de comună, situat pe dealul cu același nume.

Are o suprafață de 456 hect., din care 301 hect. arabile, 55 hect. fînețe, 30 hect. izlaz, 60 hect. vii și 10 hect. livezi de pruni, cu o populație de 160 familii, saŭ 629 suflete.

Are o școală, fondată la 1858, frecuentată de 44 copii; o biserică, reedificată la 1823 și deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Locuitorii posedă: 42 pluguri, 125 care cu boi, 1 căruță cu cai; 515 vite mari cornute, 51 cai, 370 oi și 205 rîmători.

Comunicația se face prin șosele comunale, care îl leagă de o parte cu com. sa Godinești, iar de alta cu Costeni.

Teritoriul cătunului e udat de rîul Tismana.

In cătun se găsesc 3 mori pe apă și 6 fîntîni.

Racoți, *deal*, jud. Gorj, plaiul Vulcan, la V. cătunului Racoți, bifurcat de la E. la V. în două ramuri numite: Dolcești și Modorani.

Este proprietatea locuitorilor și e acoperit de vii, pomet și arături.

Racova, *plasă*, jud. Vasluiŭ. Se întinde de la V. spre S., ocupînd toată partea S. a județului. E așezată pe dealurile din dreapta și din stînga pîrîului Racova și pe întinsa vale a Racoveĭ, care are eșirea în șesul Bîrladului, în dreptul orașului Vasluiŭ. Se mărginește la N. cu plasa Stemnicul; la S., cu jud. Tutova; la E., cu o parte din pl. Stemnicul și orașul Vasluiŭ și la V., cu jud. Roman.

E formată din comunele:

1. *Armășoaia*, cu satele: Armășoaia, Bleașca, Rădiul, Ursolea, Valea-lui-Năstase, Valea-Siliștei și Albina.

2. *Coșești*, cu satele: Coșca, Coșești, Iezerul, Fundătura și Valea-Oneĭ.

3. *Curșești*, cu satele: Curșești-Răzeși, Curșești-Sofronie, Toporăști, Hordila și Rapșa.

4. *Doagele*, cu satele: Doaga-Șonțului, Doaga-Vasiliŭ, Lipova-Mănăstirei (Valea-Hogei) și Porcărețul.

5. *Hîrșova*, cu satele: Hîrșova-Răzeși, Hîrșova-Mănăstirei și Fundătura.

6. *Ivănești*, cu satele: Ivănești (Hușeni), Broșteni, Buscata, Golgofta, Valea-Cinepei și Valea-Mare.

7. *Gîrceni*, cu satele: Gîrceni, Racova, Racovița, Scaunele, Schitul-Mălinești, Slobozia și Trohanul.

8. *Laza*, cu satele: Bejenești, Racova, Lingurari, Oprișița, Polincul, Rîșnița, Sauca și Laza.

9. *Lipova*, cu satele: Lipova-Răzeși, Mălosul, Valea-Caselor, Valea-Moșneaguluĭ.

10. *Poenești*, cu satele: Poenești-Răzeși (Ghigăi), Valea-Caselor, Poenești-Mănăstirei, Poenești-Străjescului, Slobozia și Iazul-Draculuĭ.

11. *Pungești*, cu satele: Pungești (tîrg), Pungești (sat) și Dumbrăveni.

Teritoriul plășeĭ este străbătut de două culmi mari de dealuri, care se prelungesc din județul Roman, de-a lungul plășeĭ: una printre pîraiele Racova și Stemnicul și se sfîrșește în șesul Bîrladului la satul Rădiul, lîngă Vasluiŭ, și alta din dreapta pîrîului Racova, care continuă în jud. Tutova, formînd și culmea dreaptă a șesului Bîrladului. Ambele aceste culmi sunt întretăete de văi, prin care curg diferite pîraie.

Partea de V. și N. a plășeĭ este foarte ridicată, din cauza înălțimeĭ dealurilor, acoperite în mare parte cu păduri.

Sunt puține șesuri și locuri deschise, de aceea cultura cerealelor este mai mică de cît în cele-l-alte plăși, din cauza ponoarelor și a pădurilor.

In vechime, tot teritoriul acesteĭ plăși era acoperit cu codri seculari, din cari există și astă-zi o mare parte.

Intinderea plășeĭ e de 36628 hectare.

Are o populație de 5365 familii, saŭ 17058 suflete; 27 biserici, deservite de 21 preoți și 25 cîntăreți; 10 școale, frecuentate de 327 elevi și 32 eleve (1899—900).

Vite: 6710 vite mari cornute, 8211 oi, 898 cai, 10 bivoli, 281 capre și 2125 rîmători.

Sunt 1849 stupi cu albine.

In această plasă s'a dat faimoasa luptă de la Racova, în Ianuarie 1475, între Ștefan Vodă-cel-Mare și Turcii și în care Moldovenii aŭ eșit învingători.

In această bătălie, o armată mică de 47000 oșteni a învins pe alta de 120000, într'o vale,

care era acoperită cu codri seculari.

In legendele populare locale, se arată ca vatră a războiului, fie-care localitate din această plasă, începînd de la fundul plăşei, până la eşirea în şesul Bîrladului, lîngă oraşul Vasluiŭ; după semnele însă rămase, precum şanţuri şi movile, se dovedeşte că războiul s'a petrecut către partea de S., spre gura văiei Racova; de unde apoi s'a preurmat în sus pe apa Bîrladului, prin comuna Bîrzeşti şi apoi pe valea Rebricei, până la satul Scînteia, pe drumul saŭ sleahul mare ce merge spre oraşul Iaşi.

Racova, *com. rur.,* jud. Bacăŭ, Bistriţa-d.-s., aşezată pe deal şi pe coasta din stînga Bistriţei, la limita de N. a judeţului. E formată din 5 cătune: Leţcana, Racova, Hălmăcioaia, Gura-Văiei şi Satul-Noŭ. Satul Şurina, fost al acestei comune, s'a alipit pe lîngă com. Gîrleni, din dreapta Bistriţei.

Se mărgineşte: la N., cu com. Buhuşi (jud. Neamţu); la S., cu teritoriul com. Ciumaşi şi al com. Gîrleni; la E., cu teritoriul com. Bereşti şi la V. cu com. Buda.

Teritoriul com. prezintă dealuri, ca acel al Hălmăcioaiei şi al Viilor, şi este brăzdat de pîrîiaşele: Leţcana, Racova, Dogarul, Valea-Rea, Ilieşul, Runcul şi Glodul.

Are o populaţie de 1731 suflete; 3 biserici, deservite de 3 preoţi şi 3 cîntăreţi; o şcoală, în satul Racova, reşedinţa comunei, frecuentată de 18 copii.

Vite: 29 caĭ, 824 vite mari cornute şi 487 oĭ.

După legea rurală din 1864, s'aŭ dat la 256 locuitori 694 fălci în ţarină. In 1879 s'aŭ dat la 111 însuraţei 276.40 fălci în împroprietărire.

Moşia Racova este domeniul statului, fostă proprietate a mănăstirei Bistriţa (jud. Neamţu). Statul mai are vre-o 800 hect.

Viile ocupă o întindere de $30^3/_4$ hect.

In com. se află pădurea statului Racova-Leţcani.

Teritoriul comunei este de 3509 hect.

Se află în Racova o velniţă pentru fabricarea spirtului de cereale.

Budgetul com. e la venituri de 9549 leĭ, 15 baniĭ şi la cheltueli, de 3501 leĭ, 95 baniĭ.

O cale comunală şoseluită începe la Leţcani, trece în jos la Racova şi apoi dă în calea naţională Bacăŭ-Piatra. Depărtarea la Bacăŭ, capitala judeţului, este de 20 kil.; spre Ciumaşi şi spre Bereşti, 7 kil.; spre Buda, 5 kil., spre Gîrleni, reşedinţa plăşei, 5 kil. De la Leţcani se bifurcă în sus două căi comunale neşoseluite, din care cea din stînga merge în jud. Neamţu şi cea din dreapta în judeţul Roman.

Totalul pămînturilor de cultură este de 807,95 hect.

Gara Gîrleni fiind aşezată la 5 kil. de com., înlesneşte mult transportul cerealelor din localitate.

Racova, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Tămaşi, situat pe pîrîul cu acelaşi nume, la marginea pădurei, la 500 m. de satul Tămaşi.

Are o populaţie de 331 suflete, şi 2 cîrciumi.

Locuitorii posedă: 8 caĭ, 102 vite mari cornute, 61 porci şi 8 capre.

Racova, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., com. cu acelaşi nume, situat în valea pîrîului Runcul şi pe deal.

Are o populaţie de 380 suflete; o biserică, făcută de locuitori la 1870, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţi; o şcoală mixtă, care funcţionează de la 1865; 3 cîrciumi.

Vite: 12 caĭ, 350 vite mari cornute, 83 porci, 7 capre şi 336 oĭ.

Racova, *sat,* în jud. Mehedinţi, plaiul Cerna, ţinînd de com. rur. Ilovăţul.

Racova, *sat,* pe moşia şi în com. Giurgeşti, jud. Suceava, aşezat lîngă hotarul Bucovinei.

Vatra satului ocupă 8 fălci, cu o populaţie de 147 suflete.

Improprietăriţi în 1864 sunt 18 fruntaşi, 15 pălmaşi şi 6 codaşi, stăpînind 50 fălci.

Biserica şi şcoala din Giurgeşti servă şi acestuĭ sat.

Un singur drum principal duce la Giurgeşti (5 kil.).

Racova, *sat,* în partea de N.-V. a com. Gîrceni, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, format din cătunele: Racoviţa - Cuzeĭ, Slobozia, Fundul-Racoveĭ şi Scaunele, aşezate toate pe Valea-Racoveĭ, pe dreapta şi pe stînga Pîrîului-Racoveĭ, pe o întindere cam de 1244 hect., din care 128 hect. pădure şi 880 hect. loc de cultură, fînaţ, imaş ale proprietăţeĭ, iar 236 hect. ale locuitorilor cu 35 hect. vie.

Are o populaţie de 120 familiĭ, saŭ 550 suflete; o biserică, făcută la 1804, deservită de 1 preot; o cîrciumă.

Vite: 33 caĭ, 255 vite mari cornute, 78 rîmători, 36 oĭ şi 24 capre.

Locuitorii posedă: 24 pluguri, 4 căruţe cu caĭ şi 31 care cu boĭ; 42 stupi cu albine.

Racova, *deal,* jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Tamași, situat pe stînga Siretului.

Racova, *moșie,* jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., de pe teritoriul com. Racova.

Racova, *pădure,* jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., de pe teritoriul com. Leca.

Racova, *pădure,* jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., de pe teritoriul com. Tamași.

Racova, *lac,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. urb. Isaccea, situat în partea de N. a plășeĭ și a comuneĭ, format de o revărsare anterioară a Dunăreĭ; este înconjurat cu stuf de toate părțile; comunică, la V., cu lacul Piatra-Căcată, prin Gîrla-Cazaculuĭ, și la E., cu brațul Isaccea (un canal al Dunăreĭ), prin Gîrla-Hambaruluĭ; are o suprafață de 25 hect.

Racova, *baltă,* în fața satuluĭ Ivănești, com. Ivănești, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, formată din pîrîul Racova. Conține mult pește și e acoperită cu stuh, rogoz și lozie.

Racova, *pîrîiaș,* jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Tamași, care izvorește din locul numit Poiana-Mare, trece prin mijlocul satuluĭ Racova, și se varsă prin Balta-Braduluĭ în Siret.

Racova, *pîrîŭ,* jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., izvorește din muntele Runcul, trece pe la com. Racova și se varsă d'a stînga Bistriței.

Racova, *pîrîŭ,* jud. Suceava, format din pîraiele Obîrșieĭ, din sus de satul Racova; servă de hotar din spre Bucovina, trece în com. Siliștea și se varsă în Suceava. De la intrarea luĭ în satul Știrbățul își schimbă numele în Sucevița.

Racova, *pîrîŭ,* jud. Suceava, izvorește de sub dealul Hîrtopul, curge pe lîngă satul Găneni și se varsă în Șomuzul-Mic (2—3 kil.). Are de tributar din dreapta pîrîul Hermeziul, iar din stînga pîrîul Poeni.

Racova, *pîrîŭ,* jud. Vasluiŭ, pl. Racova, izvorește din partea de N.-V. a com. Gîrceni, din pădurea numită Povîrnișul-Racoveĭ (Fundul-Racoveĭ), curge spre E., printre satele Racova și Trohan, pînă la Podul-luĭ-Hangan; de acolo se îndreaptă spre S., printre comunele Pungești și Curșești, unde primește în stînga pîraiele Curșești și Toporasca; udă tîrgușorul Pungești și de acolo se lasă printre comunele: Armășoaia, unde primește pîrîul Armășoaia și Coșești, unde primește pîrîul Coșești; iar de la podul Pîrlita, din șesul Nițulești, trece în com. Ivănești, unde primește pîraiele: Golgofta și Bouluĭ; apoĭ primește în stînga pîraiele: Hîrșova, din com. Hîrșova, Laza, Ianca, Oprișița, Ghilcarul și Hopul, din com. Laza, iar în dreapta: Valea-Caselor, Boul și Lupoaia, Boinița și Valea-Mare, din com. Poinești; trece apoĭ pe teritoriul com. Rădiul și, în jos de orașul Vasluiŭ, se varsă în dreapta riuluĭ Bîrladul.

Racova, *pîrîŭ* torențial, în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. rur. Greci; și izvorește din poalele de S.-V. ale dealuluĭ Piscul-Inalt-și-Țuțuiat, se îndreaptă spre S., avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E., curge printre părețĭ înalțĭ și stîncoșĭ, brăzdează partea de E. a plășeĭ și a comuneĭ, taie drumul comunal Greci-Balabancea, și, după un curs de 3 kil., se varsă în pîrîul Valea-Grecilor, pe stînga, ceva maĭ jos de satul Greci, după ce a primit, pe stînga, pîraiele Ditconul și Crucelari.

Racova, *vale,* jud. Vasluiŭ, începe de la satul Racova, despre N.-V., de pe lîngă jud. Roman și se întinde spre S.-E. pînă în valea Bîrladuluĭ, în dreptul orașuluĭ Vasluiŭ; prin ea curge pîrîul Racova.

Racova-Lețcani, *pădure,* jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., com. Racova, cu o întindere de 780 hect. saŭ 520 fălcĭ, fără plan de exploatare și cu copacĭ foioșĭ: stejarĭ, fagĭ, etc. Această pădure ținea maĭ înainte de mănăstirea Bistrița, jud. Neamțu, pl. Piatra, com. Doamna.

Racovățul, *munte,* în plaiul Cerna, com. rur. Ilovățul, jud. Mehedinți. Din el izvorește pîrîul cu acelașĭ numire.

Racovățul, *pîrîŭ,* jud. Dorohoiŭ, izvorește din pădurea cu asemenea numire, de pe moșia Tîrnauca, com. Tîrnauca, pl. Herța, și se varsă în pîrîul Tinca.

Racoviță, *com. rur.,* în apropiere de rîul Olt, jud. Argeș, pl. Loviștea, la 35 kil. de Șuici, reședința sub-prefectureĭ, și la 84 kil. de Pitești. Se compune din 6 sate: Bradul, Clocoticiul, Copăceni, Drăgănești, Racoviță și Văratica, cu o populație de 141 familiĭ saŭ 551 suflete.

Prin comună trec pîraiele Racoviță și Băiașĭ.

Are 3 biserici, deservite de 3 preoți și 3 cîntăreți; o școală mixtă.

Budgetul com. e la venituri de 2151 lei, iar la cheltueli, de 1845 lei.

Vite: 20 cai, 800 boi și vaci, 250 rîmători, 1300 oi și 500 capre.

Pe teritoriul comunei se găsesc ruinele unei vechi cetăți, pe Pîrîul-Băieșii, și un turn de piatră asemenea în ruine, care se zice că datează din vremea Romanilor.

Racovița, *com. rur.*, jud. Muscel, plasa Rîul-Doamnei, la S. de Cîmpulung, situată pe țărmul stîng al rîului Argeșelul și pe rîul Tîrgului, la 33 kil. de Cîmpulung și la 8 kil. de com. Stîlpeni, unde este subprefectura și judecătoria de ocol.

Prin comună trece șoseaua națională București-Pitești-Cîmpulung și calea ferată Golești-Cîmpulung, în aceiași direcțiune.

Se compune din 4 cătune: Racovița-d.-s., Racovița-d.-j., Valea-Stînei și Clucereasa, cu o populație de 1349 locuitori și 302 case.

Pănă la 1880, Racovița-d.-s. și Racovița-d.-j. formaŭ comune separate.

Locuitorii se ocupă cu rotăria, fierăria și cu transportul de lemne de foc și construcție din pădurile vecine: Racovița, Conțești și Mioveni, puse în exploatare.

In comună sunt 50—60 stupi de albine. Se cultivă gîndacii de mătase.

Locuitorii posedă: 39 cai și iepe, 18 tauri, 484 boi, 240 vaci, 144 viței și vițele, 280 porci și 68 capre.

Sunt aci pe rîul Argeșelul 4 herăstraie, puse în mișcare cu aburi: unul al d-lui Ion Hessu, exploatatorul pădurei d-lui Dobrovici, care macină coaja de stejar, destinată pentru tăbăcit; al doilea al d-lui St. Perieșeanu-Buzău; al treilea al d-lor Cornășanu & Co. exploatatori de păduri, în com. Conțești și al patrulea al d-lui I. A. Dobrovici, instalat în fabrica d-sale de spirt din Clucereasa.

Locuitorii aŭ luat pămînt prin împroprietărire la 1864 pe 3 moșii: 144 pe moșia d-lui Moraitu; 20 pe moșia d-lui Racoviceanu și 53 pe moșia fraților Conțești, azi a d-lui Dobrovici.

In centrul comunei, lîngă primărie, în curtea caselor foste Racoviceanu, acum Dobrovici, este o întărire, numită de popor «Culă».

Această frumoasă clădire, înaltă de 20 m., este foarte solidă, și, grație materialului din care e clădită, va putea să reziste încă cîți-va secoli. Pe fațada despre curte se vede următoarea inscripțiune: «Zidită în anul 1806, Septembre 12. Arsă în anul 1877, Decembre 13. Reînoită în anul 1878, Iunie 15».

Sunt 2 biserici, deservite de 2 preoți și 3 dascăli.

Biserica din Racovița s'a fondat din timpul lui Mavrogheni și se găsește încă în stare foarte bună. Vechi proprietari: Dumitrașcu Brătianu cu familia sa, se văd zugrăviți pe unul din pereții bisericei, fiindu-i ctitori.

Pe frontispiciŭ, d'asupra ușei, se citește următoarea inscripțiune cu litere cirilice:

Această sfîntă și Dumnezească biserică ce prăznuește hramul sf. Archiereŭ Nicolae al Mira-Lichiei, făcătorul de minuni și al sfinților și a tot lăudaților apostoli Petru și Pavel și ceĭ 12 Apostoli, s'a făcut din temelie, s'a înfrumusețat după cum se vede de robiĭ lui Dumnezeŭ Sfinția-sa Părintele Chir Daniil Archimandritul, egumenul sfinteĭ Monăstirĭ Rîncăciovul și de d-l Jupîn Dumitrașcu Brătianu de aicĭ din Racovița, în zilele luminatului Domnuluĭ nostru Ion Nicolae Petru Mavrogheni-Voevod, fiind Mitropolit I. P. S. S. Părintele Chir Grigore al Ungro-Vlahieĭ, la anii de la Cristos 1786, luna luĭ Iulie 2.

Această biserică s'a reparat la anul 1877.

Școala din Racoviță-d.-j. datează de la anul 1830. După anul 1840, s'aŭ întrerupt cursurile, iar la anul 1857 școala a reînceput să funcționeze. Pănă la anul 1870, atît Racovița-d.-s. cît și Racovița-d.-j. aveaŭ școale deosebite. Acum sunt în comună 2 școale, cea de la Racovița-d.-j. și una la Valea-Stînei. Aŭ fost frecuentate în 1899—900 de 144 copii.

Budgetul com. e la venituri de 2413 lei și la cheltueli, de 2184 lei.

Racovița, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Gradiștea, pe malul stîng al rîului Buzăŭ.

Este așezată la S. de județ, la 38 kil. spre S.-E. de orașul Rîmnicul-Sărat, și la 9 kil. spre S. de Gradiștea-d.-s., reședința plășei.

Comunele învecinate sunt: Domnița, la 5 kil. și Gradiștea-d.-j., la 8 kil.

Se mărginește la N. cu Vîlcelele; la E., cu Domnița; la V., cu Gradiștea-d.-j. și la S., cu Șuțești (jud. Brăila).

Rîul Buzăul o udă la S., de la V. la E.

Suprafața comunei e de 3034 hect., din care 30 hect. vatra comunei, 504 hect. ale locuitorilor și 2500 hect. ale particularilor, cu o populație de 172 familii, saŭ 855 suflete.

Are o biserică, cu hramul Sf. Treĭ Ierarchi, zidită în 1860 de Maria C. Șuțu, fiica mareluĭ

Vornic Racoviță și deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă, frecuentată de 55 elevi; 4 cîrciumi.

Locuitorii posedă: 175 pluguri; 184 cai, 554 boi, 257 vaci, 160 iepe, 105 rîmători și 990 oi.

Comerciul constă în importul de coloniale, țesături, și în exportul de cereale și vite. Transportul se face prin gara Rîmnicul-Sărat.

Căile de comunicație sunt: drumurile vecinale spre Domnița; Vîlcele-Macrina; Gradiștea-d.-s.-Balta-Albă și spre Șuțești (jud. Buzău).

Budgetul com. e la venituri de 3669 lei, 9 bani, iar la cheltueli, de 3995 lei, 61 bani.

Racoviţa, *com. rur.,* pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, compusă din satul cu același nume, situat lîngă Oltețul, pe țărmul drept, la 3 kil. de Balș și la 29 kil. spre N.-V. de Caracal.

Are o populație de 115 familii, saŭ 497 suflete, din care 123 contribuabili; o biserică, cu hram. Intrarea în Biserică(1779), deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 2 cîrciumi.

Budgetul com. e la venituri de 1117 lei și la cheltueli, de 1100 lei.

Locuitorii posedă: 423 vite mari, 331 vite mici și 160 porci.

Racoviţa, *com. rur.,* în jud. Vîlcea, plaiul Horezul, compusă din satul cu același nume și mahalaua Otești. Datează de mai bine de 200 ani.

S'a întemeiat pe ruinele cetățeĭ romane Sargidava, unde s'a găsit o piatră cu inscripția latină: «populi Sargida-Vensis». Urmele acesteĭ cetăți se văd încă, avînd o formă drept-unghiulară, cu 4 intrări.

Este situată la poalele munților Carpați, la extremitatea de N.-V. a jud., pe dealurile Cerneĭ, Gogățăștilor, Greculeștilor, Lăbăeștilor și Priporenilor, la 60 kil. de capitala jud. și la 18 kil. de a plaiuluĭ.

Are o populație de 587 locuitori; 2 biserici, una în Racovița și cea-l'altă în Otești. Cea din Racovița s'a zidit la anul 7219 (1711), după cum s'a găsit săpat într'o cruce de piatră; iar ctitorii nu se cunosc, restul fiind șters. Această biserică, fiind de lemn, simplă și nezugrăvită, s'a dat jos din temelie și în locul eĭ, la 1886, s'a construit alta, maĭ spațioasă, tencuită și zugrăvită. Biserica din Otești s'a fondat la anul 7215 (1707). (Vezi Otești).

Școala e frecuentată de 32 copii.

Locuitorii se ocupă cu plugăria, creșterea vitelor, fabricarea varuluĭ, transportul săreĭ de la Ocnele-Mari, facerea de șiță de brazi după munte.

Meșteșugari sunt 25.

Vite sunt: 360 boi, 198 vaci, 949 oi, 70 viței, 168 capre, 48 cai și 125 porci.

Pe rîul Cerna, în raionul com., este un herăstrăŭ și 4 morĭ.

Locuitorii com. s'aŭ împroprietărit la 1864, 77 pe moșia statuluĭ Racoviția, din care li s'aŭ dat 304 hect. iar 63 pe moșia Otești a D-luĭ Iancu Gr. Brosteanu, din care li s'aŭ dat 282 hect.

De această comună aparține muntele Milescu, situat în partea de N. și pe care, în lunile Iunie, Iulie și August, păsunează vite mari și mici, cari daŭ brînză, unt și urdă. In acest munte, pe apa Cerna, este o cavernă mare. Pe valea Cerneĭ sunt cariere de piatră de var.

Vatra satuluĭ, cu izlaz cu tot, are 586 hect.

Șoseaua după valea Cerneĭ unește com. Racoviția cu Fometești. Drumurile ce trec prin com. sunt cel ce vine de la com. Polovragi și trece spre E. în com. Recea și altul ce pleacă din Racoviția, spre S., la com. Milostea.

Veniturile com. se urcă la 564 leĭ și cheltuelile, la 558 leĭ anual.

Moșia Racoviția, parcelată și divizată în 25 loturi, s'a vîndut locuitorilor.

Se mărginește la E. cu com. Recea; la V., cu jud. Gorj; la N., cu pădurile Racoviția și Brosteni și la S., cu Milostea și Fometești.

Racoviţa, *sat,* cu 225 locuitori, jud. Argeș, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Fedeleșoiul. Are o biserică, cu hramul Sfinții Ingeri, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

In vechime se numea Tescobeni.

Racoviţa, *sat,* cu 247 suflete, jud. Argeș, pl. Loviștea, reședința com. rur. cu același nume. Are o biserică, cu hramul S-tul Nicolae, deservită de un preot și un cîntăreț.

Racoviţa, *sat,* jud. Dîmbovița, pl. Dealul-Dîmbovița, com. Hăbeni.

Racoviţa, *sat,* în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Filiași, cu 79 suflete și 19 case.

Racoviţa, *sat,* în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Argetoaia, cu 126 suflete, locuind în 25 case și 9 bordee.

Racoviţa, *cătun,* al com. Izlaz, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați. Are o biserică și o cetate de pămînt împrejmuită cu șanț.

Racoviţa, *deal,* în raionul com. Racoviţa, plaiul Horezul, jud. Vălcea, pe care se cultivă 50 arii vie.

Racoviţa, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Filiaşi.

Racoviţa, *moşie* particulară, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Argetoaia.

Racoviţa, *moşie,* de 2500 pog., lîngă gara Balş, proprietatea d-luĭ C. S. Cesianu.

Racoviţa, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Horezul, jud. Vîlcea.

Racoviţa saŭ **Ciochina,** *trup de moşie* nelocuit, pendinte de com. Cacaleţi, pl. Marginea, judeţul Vlaşca, fostă a mănăstireĭ Sf. Gheorghe şi azĭ proprietatea d-luĭ Ion Marghiloman. Suprafaţa eĭ este de 679 hect.

Racoviţa, *pădure,* supusă regimuluĭ silvic, jud. Muşcel, plasa Rîul-Domneĭ, com. Racoviţa; are, împreună cu trupul de pădure Clucereasa, o întindere de 1000 hect., populate cu stejar, fag, carpen, jugastru, frasin, plop, plută şi anin.

Racoviţa, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 215 hect., situată în com. Racoviţa, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, şi formată din trupurile: Dumbrava-Racoviţeĭ (80 hect.) şi Gruiul (35 hect.).

Racoviţa, *pîrîŭ,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Argetoaia şi Braloştiţa. Izvoreşte din malurile com. Argetoaia; curge pe valea Racoviţa, se măreşte prin scurgerea maĭ multor izvoraşe într'însul şi se varsă în balta Ruptura.

Racoviţa, *pîrîŭ,* jud. Vîlcea. Izvoreşte dintre dealurile com. Cîrstăneşti şi Oteşani; curge de la E. spre V. şi se varsă în rîul Cernişoara, pe malul stîng, în raionul com. Mădulari, pl. Cerna.

Racoviţa, *pîrîŭ,* jud. Vîlcea. Izvoreşte din raionul com. Racoviţa, format din văile ce curg prin comună, şi se varsă în rîul Tîrîia, la 8 kil. de com. Racoviţa.

Racoviţa, *vale,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Braloştiţa, pe care este aşezată comuna şi prin care curge pîrîul Racoviţa.

Racoviţa-de-Jos, *sat,* făcînd parte din com. Racoviţa, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel.

Pănă la 1880, acest cătun forma singur o comună. De la această dată s'a unit cu Racoviţa-d.-s. formînd comuna Racoviţa.

Are o populaţie de 415 locuitorĭ.

Racoviţa-de-Sus, *sat,* făcînd parte din com. Racoviţa, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel.

De la 1880, s'a unit cu Racoviţa-d.-j. formînd com. Racoviţa.

Are o populaţie de 723 locuitorĭ, împreună cu Clucereasa.

Racoviţeni, *com. rur.,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., pe rîul Cîlnăul.

Este aşezată în partea de V. a judeţuluĭ, la 14 kil. spre N.-V. de oraşul Rîmnicul-Sărat, şi la 11 kil. spre V. de com. Zgîrciţi, reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte: la N., cu com. Valea-Raţeĭ; la E., cu com. Putreda şi Grebănul, despărţită prin dealul Strejeşti; la S.-V., cu com. Vadul-Soreştilor (jud. Buzăŭ).

E brăzdată la V. de ramificaţiile dealuluĭ Hîrboca; la E., de dealul Strejeşti, şi în interior de dealurile: Mocani, Motohani, Racoviţeni, Budrea şi Petrişorul.

Rîul Cîlnăul o udă prin mijloc şi pîrîul Hîlboca, la V.

Se compune din cătunele: Racoviţeni, reşedinţa, la mijloc; Budrea, la E.; Petrişorul, la S.; Mocani şi Motohani, la N.

Suprafaţa com. e de 1482 hect., din care 260 hect. vatra com., 902 hect. ale locuitorilor şi 320 hect. ale proprietarilor.

Are o populaţie de 616 familiĭ, saŭ 2298 suflete; 3 biserică, una cu hramul Sf. Treime, zidită în 1857 şi deservită de 2 preoţi şi 2 cîntăreţi; a doua, cu hramul Sf. Nicolae, zidită la 1845, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ, şi a treia cu hramul Sf. Ioan, zidită la 1848, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoala mixtă, în satul Racoviţeni, frecuentată de 49 elevĭ şi o şcoală de cătun în Petrişorul, frecuentată de 20 copiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 160 pluguri; 900 boĭ, 270 vacĭ, 150 caĭ, 25 ţepe, 4490 oĭ, 15 capre şi 250 rîmătorĭ.

Căile de comunicaţie sunt drumurile vecinale: spre Vadul-Soreştilor (jud. Buzăŭ); spre Valea-Raţeĭ-Mărgăriteşti-Valea-Sălcieĭ; spre Putreda-Greabănul-Zgîrciţi-Rîmnicul-Sărat, şi spre gara Zoiţa.

Budgetul com. e la venituri de 4573 leĭ, 18 banĭ şi la cheltueli, de 4526 leĭ, 81 banĭ.

Racoviţeni, *sat,* reşedinţa com. Racoviţeni, jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., aşezat spre S., pe malul stîng al rîuluĭ Cîlnăul.

Are o suprafaţă de 80 hect.,

cu o populație de 142 familii, saŭ 637 suflete; o biserică și o școală.

Racul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Nemoiul, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populație de 35 familiĭ, și o biserică fondată la 1808.

Raculuĭ (Iazul-), *iaz,* în partea de N. a satuluĭ Solești, com. Solești, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, în care se varsă pîraiele Popeștilor și Fundătureĭ.

Radieni, *cătun (tîrlă),* în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, făcînd parte din com. Țîndărei.

Radila, *sat,* făcînd parte din com. rur. Coslegiul, pl. Cricovul, jud. Prahova. Are o populație de 142 locuitorĭ și o biserică, care s'a reparat la 1892.

Radomireşti, *sat.* Vezĭ Crăciunei-d.-j., jud. Olt.

Radomireşti, *lac,* pe teritoriul com. Crăciunei-d.-j., pl. Siul-d.-j., jud. Olt, situat în partea de V. a com. Are o suprafață cam de 2 hect. și conține pește.

Radomireşti, *moșie,* jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-j., com. Letea, cu o întindere de 800 hect. și un venit anual de 13000 leĭ.

Radomireşti-de-Jos, saŭ **Alcazi,** *sat,* cu 38 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-j., com. Letea, situat pe dreapta Siretuluĭ, la 2 kil. de reședința comuneĭ.

Locuitoriĭ posedă: 5 caĭ, 41 vite marĭ cornute și 8 porcĭ.

Radomireşti-de-Sus, saŭ **Doctorul,** *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-j., al com. Letea, situat pe dreapta rîuluĭ Siretul, la 3 1/2 kil. de satul Letea. Are o populație de 93 locuitorĭ și o cîrciumă.

Locuitoriĭ posedă: 24 caĭ, 162 vite marĭ cornute și 67 porcĭ.

Radomirul, *com. rur.,* pl. Ocolul, jud. Romanați, formată din satele: Radomirul (400 locuitorĭ) și Vijulești (247 locuitorĭ), și situată la 15 kil. spre V. de Caracal, pe șoseaua Caracal-Craiova.

Are o populație de 647 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe (1815), deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală mixtă, frecuentată de 50 elevĭ (1899-900); 4 cîrciumĭ.

Budgetul com. e de 3377 leĭ la venitur și de 3377 leĭ la cheltueli.

In cuprinsul com. se află: Măgura-luĭ-Stăncilă (Hagiuluĭ), Dolani, Măgura-Măiuguluĭ, a Dumbraveĭ și lîngă ele gropĭ vechĭ, șanțurĭ și ruine antice unde s'a găsit cărămizĭ d'Antina, urcioare, oale, străchinĭ, îmbrăcăminte de zale, săbiĭ de oțel și monede vechĭ, ceea-ce ar dovedi că aci a fost o stațiune romană, pe linia Drupetis-Romula.

Radoşi, *com. rur.,* în jud. Gorj, plaiul Novaci, situată la N. com. Cărpinișul, pe ambele malurĭ ale apeĭ Sorbul, ce izvorăște din Prislopul și dă în apa Aninișul, la S. com.

Are o suprafață de 1218 hect., din care 238 hect. arătură, 180 hect. livezĭ cu finețe, 300 hect. izlaz și 500 hect. pădure, cu o populație de 167 familiĭ saŭ 634 suflete; o moară pe apă și 12 fîntîni; o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitoriĭ posedă: 45 pluguri, 54 care cu boĭ, 3 căruțe cu caĭ; 30 stupĭ; 602 vite marĭ cornute, 68 caĭ, 1983 oĭ, 437 capre și 287 rîmătorĭ.

Veniturile com. sunt de leĭ 586, iar cheltuelile, de leĭ 568.

Comunicația în com. se face printr'o șosea comunală care dă în șoseaua vecinală Bumbești-de-Jiĭ-Novaci, puind'o în legătură de o parte cu com. Cărpinișul, de alta cu Aninișul.

Radoţeasa, *munte,* în plaiul Cloșani, jud. Mehedinți.

Radovanul, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Oltenița, situată spre S.-E. de București, în apropiere de malul drept al rîuluĭ Argeșul, la 44 kil. de București.

Stă în legătură cu com. Crivățul prin o șosea vecinală.

La V. de Radovanul, în marginea com., pe coasta dealuluĭ, se văd ruine din palaturile Ghiculeștilor, zidite de Banul Scarlat Ghica pe la anul 1769, și care aveaŭ apeducte în regulă pănă la casele din mijlocul comuneĭ, care azĭ servesc de școală.

Comuna Radovanul e una din cele maĭ marĭ com. rur. ale jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafață de 6003 hect., cu o populație de 4600 suflete, care locuesc în 770 case și 9 bordeie.

Societățeĭ Dacia aparțin 3765 hect. și locuitorilor, 2238 hect. Societatea cultivă prin arendașiĭ săĭ 3190 hect. (50 izlaz, 225 vie, 300 pădure). Locuitoriĭ cultivă 2088 hect. (150 islaz).

Are 1 școală mixtă, cu un local foarte frumos, frecuentată de 173 elevĭ și 24 eleve; (1899—900); o biserică vechie, cu hramul «Adormirea», deservită de 3 preoți și 2 cîntăreți. Această biserică se află lîngă ruinele palatuluĭ Ghiculeștilor și servea de capelă a palatuluĭ.

In raionul com. mai sunt: 2 heleşteie; o maşină de treerat cu aburi.

Budgetul com. e de 9739 lei la venituri şi de 9720 lei la cheltueli.

Vite: 970 cai şi iepe, 30 armăsari, 600 boi, 300 vaci şi viţei, 20 tauri, 14 bivoli, 66 bivolite, 50 capre, 200 porci şi 4100 oi.

Locuitorii posedă: 210 pluguri cu boi, 264 cu cai; 618 care şi căruţe: 258 cu boi, 360 cu cai.

Improprietăriţi sunt 582 locuitori şi neîmproprietăriţi, 1418.

Comerciul se face de 10 cîrciumari.

Radovanul, *sat*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Intorsura. Are o populaţie de 450 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată de 28 băeţi; o biserică, cu hramul Adormirea Maicii Domnului, fondată la 1870, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 7 cîrciumi.

Radovanul, *deal*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Intorsura, înalt de aproape 300 m., acoperit cu păduri şi vii.

Radovanul, *moşie*, a statului, cu *vie* (224 pog.) şi *carieră de piatră*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Intorsura, în întindere de 300 pog., aducînd un venit anual de 9950 lei.

Radovanul, *pădure* a statului, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Lipovul, în întindere de 75 hect. Populată cu ceri, aluni, jugastri, corni, frasini, şi mai cu seamă gîrniţe şi stejari.

Radovanul, *pădure* a statului, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., com. Intorsura, în întindere de 550 hect. aproximativ. Populată cu ceri, stejari şi gîrniţe.

Radu-Vodă. Vezi Negru-Vodă, schit, jud. Muşcel.

Radu-Vodă, *subdivizie a cătunului* Şoimescu, com. Ceptura, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Radu-Vodă, *proprietate* a statului, cam de 2800 pog., în com. rur. Batoţi, pl. Blahniţa, jud. Mehedinţi.

Radu-Vodă, *moşie* a statului, pe care, la 1864, s'a împroprietărit parte din locuitorii com. Ceptura, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Radu-Vodă, *pădurice*, supusă regimului silvic, com. Văleni, pl. Podgoria, jud. Muşcel, în întindere de 12 hect. şi populată cu fagi şi stejari.

Radu-Vodă, *pădure* întinsă, lîngă locul izolat cu acelaşi nume, jud. Ilfov.

Raduluĭ (Piscul -), *pisc*, pe creasta şiruluĭ de dealuri ce brăzdează în lung şi în lat com. Costeşti, pl. Horezul, jud. Vîlcea. Se prelungeşte pe toată partea de E. a com., în stînga rîuluĭ Costeşti.

Raduluĭ (Pîrîul-), *pîrîiaş*, ce izvoreşte din ramura munţilor Tarcăul, jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Pîngăraţi, curge spre V. pe moşia Tarcăul, vărsîndu-se pe dreapta pîrîuluĭ Tarcăul, în dreptul loculuĭ izolat Brateşul.

Raduluĭ (Pîrîul-), *pîrîiaş*, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Tazlău; izvoreşte din munţii Lingurari, curge spre S. de satul Balcani, traversînd, aproape de vărsarea sa pe stînga pîrîuluĭ Tazlăul, şoseaua judeţeană Dobreni-Moineşti, în dreptul kil. 49.

Raeţul, *fost sat*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Sadova.

Rafaila, *sat* şi reşedinţa com. Buda-Rafaila, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, aşezat pe două dealuri, avînd forma de semicerc. Are o populaţie de 336 locuitori.

In marginea de N.-V. a satului, se află un schit de călugări, făcut de către un călugăr, Rafailă, de la care şi-a luat numele şi schitul şi satul.

Mănăstirea ce există astă-zi e zidită la 1834, de călugărul Dorosteiŭ. In mijlocul satului se află o biserică făcută din lemn.

In ograda mănăstirei este o şcoală, frecuentată de 30 elevi şi înfiinţată în 1859.

Rafaileĭ (Dealul-), *deal*, se întinde la S.-E. de satul Dumeşti, com. Dumeşti, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ. Acoperit cu pădure.

Rafaileĭ (Valea-), *vale*, în jud. Vasluiŭ, pl. Funduri, com. Dumeşti, formată prin prelungirea dealuluĭ Rafaila, ce se întinde la S.-E. de satul Dumeşti.

Ragla, *pădure* particulară, supusă regimului silvic, aparţinînd de moşia Robeşti, com. Robeşti, plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Ragoci, *cătun* al com. Frumuşei, jud. Gorj, pl. Gilortul, situat pe şes şi coastă, pe partea dreaptă a pîrîuluĭ Negreana.

Are o suprafaţă de 157 hect., din care: 60 hect. pădure, 55 hect. arabile, 30 hect. fineţe, 7 hect. vie şi 5 hect. livezi de pruni, cu o populaţie de 50 familiĭ, saŭ 140 suflete.

Locuitorii posedă: 8 pluguri, 14 care cu boi, 1 căruță cu cai, 45 vite mari cornute, 5 cai, 40 oi și 20 rîmători.

Comunicația în cătun se face prin șoseaua vecinală a com.

Ragul, *cătun,* în jud. Dîmbovița, pl. Cobia, com. Petrești. Are o școală, instalată într'un local spațios, oferit de generalul Fălcoianu, proprietarul moșiei.

Rahmanul, *sat,* în jud. Constanța, pl. Hîrșova, cătunul com. Calfa, situat în partea de N.-E. a plășei și cea de V. a com., la 6 kil. spre S.-V. de cătunul de reședință, Calfa. Este așezat în valea Chior-Dere, pe malul drept al pîrîului Haidar, fiind închis la V. de dealul Elmelichi și la E. de dealul Corul-Bair. E dominat de Movila-Chițului, care are 163 m. și e situată la 2 1/2 kil. spre N.-V. de sat.

Drumuri comunale pleacă în toate direcțiunile: la Cîrligi, la Făgărașul-Nou, la Haidar și la Dulgherul, trecînd și prin Carapelit. Șoseaua județeană Hîrșova-Babadag trece pe la 1 kil. spre S.-E. de sat.

Rahova, *sat,* făcînd parte din com. rur. Podeni-Noi, pl. Podgoria, jud. Prahova. Are o biserică, fondată de o doamnă Domnica și de Protopopul Nicolae Protopopescu, la 1832.

Rahtivanca. Vezi Pasărea, jud. Ilfov, pl. Negoești.

Raiciului (Valea-), *vale,* ce vine din jud. Prahova, trece pe lîngă satul Sălciile și, intrînd în jud. Ialomița, pl. Cîmpului, teritoriul com. Jilavele, se termină în valea pîrîului Sărata.

Raicul, *munte,* în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Galul; se află în prelungirea munților Pîrvul, Razimul și Petru-Vodă.

Raicul, *vale,* izvorește din dealul Oltețul și se varsă în rîul Pește-ana, între com. Stirbești și Bălcești, pl. Olteț-ul-d.-j., jud. Vîlcea.

Raiţul, *subdivizie a cât.* Curtișoara, com. Tesluiul, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Raiul, *sat,* jud. Botoșani, pe șesul Uncani și valea pîrîului Broscăria, în partea de S.-E. a com. Curtești, pe moșia Orășeni. Are o moară cu aburi. In apropiere de moară se află un iaz format de pîrîul Broscăria.

Raiul, *sat,* în partea de S. a com. Cîrniceni, pl. Turia, jud. Iași, situat pe o costișă, în fața satului Blîndești, de care se desparte prin Valea-Blîndeștilor, prin care trece pîrîul Fundoaia.

Are o suprafață de 68 hect. și o populațiune de 12 familii, sau 40 suflete.

In partea de S. a satului se întinde șesul rîului Jijia.

Locuitorii posedă: 3 cai, 104 vite mari cornute, 38 rîmători și 68 oi.

Raiul, *sat,* în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Murgeni, spre N. de tîrgușorul Murgeni, pe pîrîul Elanul.

Raiul, *virf de deal,* jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., com. Obîrșia; aci sunt izvoarele pîrîului Berheci.

Raiul-Saşilor sau **Dihamul,** *pădure* particulară, supusă regimului silvic încă din anul 1883, pe moșia Muntele-Raiul-Sașilor sau Dihamul, pendinte de com. Sinaia, pl. Peleșul, jud. Prahova.

Ralea-Poenarul. Vezi Poenari-Raliĭ, comună, jud. Prahova.

Raletul, *sat,* jud. Argeșul, pl. Gălășești, făcînd parte din com. rur. Rătești-Furduești.

Ramadanul, *deal,* jud. Iași, în partea de S.-E. a satului Buțulucul, din com. Păușești, pl. Cîrligătura.

Ramadanul, *iaz,* pe teritoriul satului Hoisești, com. Păusești, pl. Cîrligătura, jud. Iași.

Ramadanul, *ostrov* pe Dunăre, jud. Vlașca, pe stînga Verigei, în spre V. de Giurgiu, aparținînd statului. Suprafața lui este de 200 hect., împădurite cu salcie.

Raman-Bair, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. rur. Cerna; se desface din dealul Daiaman-Bair; se întinde spre S., avînd o direcțiune generală de la N. la S., brăzdînd partea de E. a plășei și pe cea de N. a comunei; se prelungește la S.-E. cu dealul Saia-Cula; se întinde dealungul pîrîului Valea-Megina; se ridică pănă la o înălțime de 283 m., punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea, dominînd asupra văii Megina și a drumului comunal ce merge prin valea Megina, de la Cerna la Greci; în partea de V. este acoperit cu păduri de stejar, iar poalele lui sunt învelite cu verdeață și pășuni bogate.

Ramazanchia, *sat,* în jud. Constanța, pl. Hîrșova, com Calfa, situat mai mult în partea de

N.-E. a plășeĭ și cea centrală și puțin de N. a comuneĭ, la 3 kil. spre N.-V. de cătunul de reședință, Calfa, așezat pe valea Chior-Dere, pe malul drept al pîrîuluĭ Haidar, puțin spre V. de locul unde pîrîul Sulugeac se varsă în pîrîul Haidar, avînd în față și spre S. ultimele ramificațiunĭ stîncoase, de N.-E., ale dealuluĭ Coru-Bair.

Drumurĭ comunale pleacă la Făgărașul-Nou, la Topologul, la Calfa, la Curdjea, la Mahomet-cea și la Rahman; iar șoseaua județeană Hîrșova-Babadag (Tulcea) trece pe la S.-E. său.

Acest sat, odinioară mare, a fost distrus de năvălirile Cerchezilor. Pe ruinele vechiuluĭ sat s'a ridicat cel de azĭ.

Pămîntul aci produce în abundență ovăz și meiŭ.

Ramba, *baltă,* jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, com. Peșteana-d.-s., în partea de E. a comuneĭ, formată din apele Jiuluĭ, și conținînd mult pește.

Ranga, *pîrîŭ,* jud. Botoșani, pl. Tîrgul, com. Cucoreni, ce curge din com. Costinești și formează lazul Buduhoacea.

Ranga-Arapuluĭ, *pădure,* în întindere de 22 hect., pe dealul Costineștilor, jud. Botoșani, com. Costinești, plantată de d-l I. Arapu, pe moșia Leorda.

Rangăĭ (Piscul-), *pisc,* la E. de com. Dozești, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Rangul, *deal,* acoperit cu viĭ, în partea de S. a satuluĭ Costuleni, com. Costuleni, pl. Brănișteа, jud. Iași.

Rangul, *munte,* în jud. Suceava, com. Mălinĭ, la hotarul Bucovineĭ, avînd 1019.2 m. altitudine.

Rangul saŭ **Ciohoranca,** *pîrîŭ,* jud. Suceava, izvorește din dealul Rangul și, după un curs de peste 7 kil., se varsă în Moldova.

Rapoda, *pîrîŭ,* jud. Vasluiŭ, izvorește din satul Borăști, de sub dealul Olariul, și se varsă în pîrîul Vilna (Gelna), la locul numit Sileștĭ.

Rapșa, *sătuleț,* în partea de E. a com. Cursești, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, la 4 kil. de reședința comuneĭ.

Rarăul, *schit,* jud. Suceava, în apropiere de vîrful munteluĭ cu acelașĭ nume. Se întreține cu cheltuiala Maiestățeĭ Sale Regeluĭ.

Acest schit ar fi fost clădit maĭ întîiŭ pe Valea-Seacă, spre S. de Cîmpulungul Bucovineĭ, la locul numit Bîtculețele.

Iată ce zice legenda în privința acestuĭ schit, așezat în cea maĭ pitorească pozițiune: Tătariĭ, năvălind în Moldova, aŭ ajuns și în Cîmpulung, pustiind tot ce găseaŭ în cale. Rătăcind prin munțĭ, căcĭ nu cunoșteaŭ drumul, aŭ găsit săhăstria Dodul, sub poalele munteluĭ Dodul, astăzĭ Rarăul, cu treĭ călugărĭ, și'ĭ scotocind biserica de averĭ, aŭ omorît pe călugărĭ, dînd foc bisericeĭ. Dar voind a-și urma drumul spre Maramureș, într'o strîmtoare, se ațînură 4 locuitorĭ: Ioan Dodu, Mihalachi Dodu, o soră a lor Ilinca Dodu și Istrati Dodu, cu topoare și lăncĭ ascuțite și omorîră la 300 păgînĭ, răzbunînd ast-fel prădarea și arderea schituluĭ care era pe pămîntul lor.

In urmă, eĭ strînseră rămășițele arse ale bisericeĭ și făcură o altă întemeiere schituluĭ într'o poiană tot pe pămîntul lor, dîndu-ĭ numele de Sihăstria-Dodul.

Petru Rareș-Vodă, în a doua sa domnie, în urma suferințelor ce dăduse peste el în întîia domnie, și după îndemnul Doamneĭ sale Elena, care dorea a se sui pe muntele Dodul, fiind unul din ceĭ maĭ frumoșĭ munțĭ aĭ Suceveĭ și care se vede din mare depărtare, înduplecă pe soț să meargă acolo și să petreacă ca să maĭ uite necazurile din trecut. Domnul și Doamna porniră în călătorie, petrecură multe zile cu toată suita domnească pe muntele Dodul și drept amintire Domnul porunci ca cu cheltueala sa să se facă acolo o biserică, însărcinînd cu această lucrare pe Egumenul mănăstireĭ Voroneț. Acesta clădi biserica din lemn, cu numele Elena Rareș, cu treĭ turnurĭ, în preajma munteluĭ Dodul.

Sihăstria Dodul, fiind aproape ruinată, și ducînd lipsă de toate, se uni cu biserica Rareș-Vodă, ducîndu-și acolo toate odoarele, iar călugării Sihăstrieĭ se așezară în biserica cea nouă.

Locul Sihăstrieĭ Dodul se vede și azĭ.

Iată și înscrisul luĭ Petru-Rareș, copiat dintr'o condică întitulată: Tradițiile Schituluĭ Rarăul.

Noĭ, Petru Rareș-Voevod, tuturor capilor de oștire cu mila luĭ Dumnezeŭ Domn credincios a toată țara Moldoveĭ, într'un gînd și într'o inimă împreună cu soția noastră Elena Doamna, facem știre cu a noastră scrisoare tuturor cuĭ se cade a ști cum că am făcut o sfîntă biserică pentru călugărĭ în preajma munteluĭ Dodul, fiind-că se maĭ găsește o vechie săhăstrie cu porecla Dodul maĭ peritĕ de vechie am împreunat'o cu a noastră tot sub numele de Rarăul. Da de astăzĭ înainte poroncim a se numi pe porecla noastră schitul și Pietrele-Doamneĭ, hra-

mul bisericeĭ Sf. Ioan Bogoslov, întru a noastră pomenire şi a părinţilor noştri şi a următorilor noştri şi maĭ ales întru mulţumirea către Dumnezeŭ pentru nenorocirile şi norocirile, pentru a doua a noastră domnie a Moldoveĭ şi ajutîndu-ne mila lui Dumnezeŭ de am isprăvit. Socotit'am şi pentru chivernisala fraţilor (călugărĭ), carele vor petrece la acel sf. locaş, le-am rînduit toată chivernisеala şi le-am dat toate cele de trebuinţă în sf. biserică cît şi pe din afară şi am dat grijă şi urmaşilor noştri să poarte chivernisеală cînd va trebui a se maĭ face ceva din noŭ la sf. locaş. Iar dacă ciueva ar supăra saŭ ar strica cele făcute de noĭ, unul ca acela să fie în ceata protivnicilor Domnuluĭ nostru Isus Hristos. Amin.

Se maĭ povesteşte că schitul Rarăul de astăzĭ nu e pe locul din vechime, unde fu zidit de Petru Rareş, căcĭ la 1777 cînd Bucovina a trecut la Nemţĭ, eĭ stricară biserica, luară odoarele, şi călugărĭĭ fugiră.

Eromonahul Sisoe, egumenul schituluĭ, cu ajutor de milă, precum se arată într'un pomelnic, a strămutat acea biserică peste muntele Raràul, în locul unde se află azĭ, iar clopotele de la biserică s'ar fi luat la biserica nemţească din Homor în Bucovina. Biserica zidită de Sosoĭ s'a sfinţit la 1800, August 15, schimbîndu-i-se şi patronul în Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ.

In anul 1822, familia Balş a făcut un aşezămînt pentru schit, hotărînd ca pe tot anul să se dea schituluĭ de la casa moşieĭ Broşteni 1602 leĭ vechĭ, 10 oca de unt-de-lemn, 15 oca de lumînărĭ de ceară, 15 vedre vin şi 2 merţe grîŭ.

Aşezămîntul acesta s'a scris într'o condică ce se află şi azĭ la schit, hotărîndu-se şi pămîntul, pe care schitul să poată ţinea vite. Se maĭ spune că la 1821 schitul a fost prădat de Turcĭ şi în 1833 a fost jefuit şi furat de un decedat din Crucea, Iconomu Dimitrie, alungînd călugărĭĭ, furînd odoarele bisericeĭ şi prefăcînd ograda bisericeĭ în stînă de oĭ, pentru care faptă fu afurisit de Mitropolitul Veniamin.

La 1877, schitul fu prădat de hoţĭ din Bucovina.

In faţa sfinteĭ Evangheliĭ se găseşte o tăbliţă de alamă cu inscripţie slavonă din 1706.

Rarăul, *munte,* jud. Suceava, numit în vechime Dodul, între com. Broşteni şi ţinutul Bucovineĭ. Piscul Rarăuluĭ, aflător la o mică distanţă peste frontieră şi avînd peste 2000 m. de altit. Priveliştea din vîrful săŭ e măreaţă şi se întinde într'o mare depărtare. Sub el se vede de o parte Cîmpulungul din Bucovina, mîndrele stîncĭ Pietrele-Doamneĭ şi rîul Bistriţa, ca o panglică lucioasă. Maĭ departe se zăreşte masivul Carpaţilor cu Ceahlăul, Budacul, Călimani, Lucaci, Pietroşi, Intre-Borce, Grinţieşul şi alte vîrfurĭ, şi, dincolo de munţĭ, frumosul şes al Moldoveĭ, presărat de sate.

Rareşul, *pădure,* jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, lîngă Cuca.

Rasa, *com. rur.,* în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, situată între comunele Ciocăneşti-Mărgineni şi Cacomeanca şi spre V. de oraşul Călăraşi.

Teritoriul com., cu o suprafaţă de 16350 hect., coprinde şase moşiĭ: Rasa, proprietate a statuluĭ, cu 5800 hect., din care 2000 hect. băltiş, 100 hect. izlaz şi 3700 hect. loc de cultură, foastă pendinte de mănăstirea Mihaiŭ-Vodă; Cuneşti-Rizeanca, proprietate a statuluĭ, foastă pendinte de mănăstirea Znagovul, compusă din trupurile: Cuneşti-d.-s., saŭ Vaidomirul şi Cuneşti-d.-j., cu suprafaţa 4500 hect., din care 400 hect. izlaz, 2000 hect. baltă şi 2100 hect. pămînt de cultură; Cuneşti, proprietate a statuluĭ, foastă pendinte de mănăstirea Radu-Vodă, cu 2000 hect., din care 800 hect. baltă, 50 hect. izlaz şi 1150 hect. pămînt de cultură; Cureşti, proprietate a statuluĭ, foastă pendinte de mănăstirea Glavacioaca, cu 1500 hect., din care 1100 hect. băltiş, 30 hect. izlaz şi 370 hect. pămînt de cultură; Bogata, proprietate a statuluĭ, foastă pendinte de Episcopia Argeşul, cu 2000 hect., din care 1700 hect. baltă, 50 hect. izlaz şi 250 hect. pămînt de cultură; Piscul-Perişani, proprietate particulară, cu 350 hect.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţĭ în coprinsul com. 270 locuitorĭ; după legea rurală din 1878 s'aŭ maĭ împroprietărit 25; neîmproprietăriţĭ se maĭ află 203 locuitorĭ.

Pe teritoriul com. se află lacurile: Gălăţuiul-Gimineaua, Vadul-luĭ-Ene, Oarbele, Vlădeni, Coveiul şi Grădiştea.

Comuna se compune din satele: Rasa, Cuneşti, Bogata, Vaidomirul, Glavacioaca şi Lefterul şi din cătunele (tîrlele): Bechirul, Ovreiul şi Malacul. Reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale este în satul Rasa.

Are o populaţie de 2282 locuitorĭ; 3 şcoale mixte, în satele: Rasa, Cuneşti şi Bogata, frecuentate de 230 copiĭ (1899—900); treĭ biserică, deservite de 3 preoţĭ şi 6 dascălĭ.

Vite: 2100 caĭ, 220 boĭ, 6800 oĭ, 200 capre, 1100 porcĭ, 13 asinĭ şi 120 bivolĭ.

Rasa, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl.

Borcea, făcînd parte din com. cu acelaşĭ nume, situat spre V. de lacul Călăraşi şi spre S. de lacul Gălăţuiul.

Aicĭ este reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale.

Are o populaţie de 583 locuitorĭ; o şcoală mixtă, cu 188 elevĭ (1899-900); o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Rasa, *lac*, lîngă cătr. Plătăreşti, com. Cucueţi-Plătăreşti, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov. Conţine peşte.

Rasa-Prosanicul, *moşiĭ*, ale statuluĭ, pendinţĭ de Mitropolie, jud. Ilfov, pl. Negoeşti.

Rasa-Prosanicul, *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 367 hect., pendinte de com. Vasilaţi, pl. Negoeşti, jud. Ilfov.

Rascaeţi-Drăghineasca, *com. rur.*, jud. Argeşul, pl. Gălăşeşti, la extremitatea S.-E. a judeţuluĭ, în apropiere de limita jud. Dîmboviţa, la 28 kil. de com. rur. Costeşti, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 63 kil. de Piteşti. Se compune din 3 sate: Cioflești, Drăgineasca şi Rascaeţi, cu o populaţie de 850 locuitorĭ.

Are o biserică; o şcoală şi 5 cîrciume.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3053 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2593 leĭ.

Vite: 603 boĭ şi vacĭ, 132 caĭ, 5 bivolĭ, 1563 oĭ, 31 capre şi 732 rîmătorĭ.

Rasnicul, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., la 21 kil. de Craiova şi la 5 kil. de reşedinţa plăşeĭ, Şopotul.

Este situată parte pe vale, parte pe deal, afară de cătr. Corniţa, care este situat pe o vălcea, între două şirurĭ de dealurĭ.

Se învecineşte la N. cu com. Scăeşti şi cu cătr. Valea-luĭ-Petre din com. Salcia; la S., cu comunele Beloţul şi Şopotul; la E., cu com. Coţofenidin-Dos şi com. Predeşti; la V., cu com. Gogoşul şi Cernăteşti.

Limita linieĭ de N. are direcţiunea de la E. la V., trece pe muchia dealuluĭ numit Dealul-Robuluĭ, ce face limita de N. a acesteĭ comune.

Limita linieĭ de S. tae transversal Dealul-Şopotuluĭ şi Dealul-Buciumuluĭ. Limitele de E. şi de V. tae transversal dealurile de maĭ sus, precum şi văile ce le desparte, de la N. la S.

Terenul comuneĭ este deluros; la N. prezintă Dealul-Robuluĭ, iar la S., dealurile Şopotuluĭ şi Buciumuluĭ, ce sunt îndreptate de la V. la E. şi aŭ o înălţime ce variază între 40 şi 60 m.

In parte sunt rîpoase, iar parte sunt acoperite cu cereale saŭ cu tufărişurĭ.

Comuna este udată de rîul Rasnicul, ce izvoreşte din jud. Mehedinţi. Acest rîŭ, la eşirea sa din comună şi pănă la vărsarea sa în Jiul la com. Breasta, poartă numele de Obedeanca. Peste el se află maĭ multe podurĭ: unul în dreptul cătr. Rasnicul-Bătrîn, două pe şoseaua judeţeană ce tae valea Rasnicul în două puncte şi unul în dreptul cătunuluĭ Socoleşti. Din cauza ploilor prea marĭ, primă-vara şi toamna, Rasnicul se revarsă.

Se compune din treĭ cătune: Socoleşti saŭ Corniţa, situat pe vălceaua numită Vălceaua-Rea saŭ Vălceaua-Corniţeĭ; Rasnicul, numit şi Rasnicul-Oghiar, situat parte pe Dealul-Robuluĭ şi parte pe Dealul-Biserieeĭ; Rasnicul-Bătrîn, situat parte pe deal, parte pe Vălceaua-Rasniculuĭ.

Cătunul de reşedinţă este Rasnicul; cătr. Rasnicul-Bătrîn este situat spre S. de Rasnicul, iar cătr. Socoleşti se află spre E.

Are o populaţie de 1114 suflete.

Sunt treĭ bisericĭ, una în cătr. Socoleşti, fondată la anul 1852 şi în tinda căreia se află o inscripţie din care se vede că e lucrată de: Mateiŭ Cruceriŭ şi Nicolae. Baza bisericeĭ este de zid, iar restul din bîrne. Altă biserică se găseşte în cătr. Rasnicul, fondată la anul 1846—1855 de M. Săulescu. Această biserică este de cărămidă; iar în tindă se află o inscripţie, ce ne spune că e zidită de doamna Ilinca, soţia răposatuluĭ Matei Săulescu, şi terminată de fiul săŭ, Costache Săulescu. A treia biserică se află în cătr. Rasnicul-Bătrîn, fondată de către Constantin Dimitrie Teodosie, şi făcută din bîrne. Un preot şi un cîntăreţ oficiază succesiv la cele 3 bisericĭ din comună.

In cătunul Rasnicul se află o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1866.

După legea rurală din 1864 sunt 4 împămînteniţĭ.

Suprafaţa întreguluĭ teritoriŭ comunal este de 5663 pog., din care 4906 pog. arabile, 150 pog. fineaţă, 50 pog. izlaz, 428 pog. pădure, 99 pog. viĭ şi 30 pog. pruniĭ.

Moşia Corniţa, numită maĭ înainte Socoleşti, aparţine d-luĭ N. G. Racoviţă şi are o suprafaţă de 5185 pog. Rasnicul-Oghiar, în cătr. Rasnicul, aparţine d-luĭ G. Săulescu. Cuprinde 10 hect. luncă, 5 hect. pădure mare şi 75 hect. tufăriş. Tot în cătr. Rasnicul, proprietatea d-luĭ Dincă Amărăscu, cuprinde 1 hect. luncă şi 25 hect. tufăriş. Pădurea Rasnicul-Bătrîn aparţine d-lor Plopşo-

reanu și Virgiliŭ Văleanu. Pădurea Cornița în Socolești, ce aparține d-luĭ N. G. Racoviță, are 40 hect. tufăriș, iar d-luĭ N. Pîrîianu aparțin 1 hect. luncă și 30 hect. tufăriș.

Pădurile sunt populate cu frasinĭ, jugastri, cerĭ, ulmĭ, fagĭ, plopĭ, și maĭ cu seamă gîrnițe.

Viile aparțin atît proprietarilor cît și locuitorilor.

Livezile de prunĭ, 30 pog., aparțin locuitorilor. Locuitoriĭ cultivă cînepă și se ocupă și cu creșterea gîndacilor de mătase.

Pe moșia d-luĭ N. G. Racoviță se află o moară de aburĭ, nu departe de calea județeană ce trece prin comună.

In comună sunt 4 cîrciumĭ.

Prin Rasnicul trec: calea județeană Craiova-Severin; calea comunală ce merge la com. Șopotul, la S.; calea comunală vecinală, ce merge la Scăești, la N.; poteca ce șerpuește de la căt. Rasnicul la Șopotul și poteca ce duce de la Socolești la Valea-luĭ-Petru, prin Salcia, Scăești, Coțofenidin-Dos și Beloțul.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2245 leĭ, 33 banĭ și la cheltuelĭ, de 2770 leĭ 36 banĭ.

Vite: 18 caĭ, 300 vite marĭ cornute, 41 capre și 146 oĭ.

Rasnicul saŭ **Rasnicul-Oghian**, *sat*, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Rasnicul, reședința Primărieĭ.

Are o populație de 475 suflete; o școală mixtă, ce funcționează din 1866; o biserică, fondată în 1846, de familia Săulescu, și terminată în 1855. In tinda acesteĭ biserici se găsește inscripțiunea:

Lucrată de Ilinca, soția răposatuluĭ Mateiŭ Săulescu, chiar din temelie și terminată de fiul săŭ Costache Săulescu cu toată cheltuiala lor; începută la 1846 și terminată la 1855, Maiŭ 5.

Rasnicul, *pîrîŭ*, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Rasnicul, ce curge prin valea Rasnicul și se varsă pe stînga rîuluĭ Obedeanca.

Rasnicul-Bătrîn, *sat*, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Rasnicul. Are o populație de 289 suflete și o biserică de bîrne, fondată de Constantin Dimitrie Theodosie.

Rasnicul-Bătrîn, *pădure* particulară, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Rasnicul, în întindere de 20 hect. tufăriș. Parte aparține d-luĭ I. Plopșoreanu, parte d-luĭ Văleanu. Predomină gîrnița. Se maĭ găsesc plopĭ, stejarĭ și ulmĭ.

Rasnicul-Oghian, *moșie* particulară, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Rasnicul, aparținînd maĭ multor proprietarĭ. Are pădure și pe dînsa se găsesc cete de moșnenĭ.

Rasnicul-Oghian, *pădure* particulară, în jud. Dolj, pl. Dumbrava d.-s., com. Rasnicul, în întindere de 10 hect. luncă, 5 hect. pădure mare și 100 hect. tufăriș. Aparține parte d-luĭ G. Săulescu, parte d-luĭ Amărăscu. Se compune din cerĭ, ulmĭ, plopĭ, fagĭ, frasinĭ, jugastri, păduceĭ, și maĭ cu seamă gîrnițe.

Rasova, *com. rur.*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, situată în partea de V. a jud., la 70 kil. spre V. de orașul Constanța, capitala districtuluĭ, și în cea de E. a plășeĭ, la 28 kil. spre S.-V. de orășelul Medjidia, reședința eĭ, pe malul drept al Dunărieĭ.

Se mărginește la N. cu jud. Ialomița, despărțindu-se prin Dunăre; la E., cu com. Cochirleni; la S., cu com. Enige; iar la V., cu com. rur. Alimanul (din pl. Silistra-Nouă).

Relieful soluluĭ e în general accidentat; văile dealurilor sunt adînceĭ și cu maluri înalte; dealurile se grămădesc unele peste altele; maĭ toate sunt de natură stîncoasă și țin de culmea Rasoveĭ și Vlah-Chioi. Principalele dealurĭ carĭ brăzdează com. sunt: dealul Cochirleni (135 m.), la N.; dealul Geanul-Pașa (122 m.), la E.; dealul Vlah-Chioi (155 m.), la V.; din care se desface: dealul Germeli (115 m.), la N.; Dealul-Mare (101 m.), la V.; dealul Diucul, pietros, la S.-V.; dealul Mustana (144 m.), la S.-E. Prin interiorul comuneĭ avem culmea Rasova (133 m.), din care se desparte, întinzîndu-se spre S., dealurile: Baciul, la S.-V.; dealurile Malagenilor (130 m.), la S.; dealul Grindul-Mare (115 m.), prelungit cu dealul Mamele (154 m.), la S.; dealul Ormanul-Lung (143 m.), prelungit cu dealul Socuj-Bair (158 m.), la S.-E.; Dealul-Mare (134 m.), tot la S.-E. Aceste dealurĭ sunt acoperite cu finețe, pășunĭ și semănăturĭ. Movilele sunt numeroase, toate artificiale, construite pentru a servi ca puncte de observație; principalele sunt: Vlaheĭ (155 m.), la S.-V.; Movila-Arnăutuluĭ (137 m.), la S.; movila Groapa-Săpată (158 m.), cea maĭ înaltă din com., la S.-E. și, puțin la N. de dînsa, Movila-Săpată (154 m.), tot la S.-E.

Dunărea o udă la N., dela Ostrovul-Lung pînă la vărsarea băltiĭ Cochirleni în ea, pe o lungime de 7 kil. aproape, cu o direcție de la S.-V. spre N.-E.; are pe aci o lărgime medie de 1100 m. și o adîncime mijlocie de

12 m., avînd malul înalt, din cauza dealurilor pietroase ce se sfîrșesc chiar lîngă apă, fără ca să le poată rupe; prin unele locurĭ, la V. de Rasova, ele sunt stîncoase și prăpăstioase. Bălțile care se găsesc pe teritoriul com. sunt: Vederoasa, la V., formată din două trupurĭ: Vederoasa, prelungită cu Limpezișul și cu Sarful la V. și Baciul la E.; are 800 hect. întindere, acoperite în cea maĭ mare parte cu stuf și insule plutitoare de iarbă amestecată cu stuf, în care se ascund o mulțime de păsărĭ acuatice; comunică cu Dunărea de care a fost formată din timpurĭ vechĭ, prin gîrla Baciul; produce mult pește; aparține statuluĭ. Lacul Cochirleni, de la N.-E. aparține com. Cochirleni, udînd numaĭ puțin com. Rasova. Văile sunt marĭ și adînciĭ; principalele sunt: Valea-Mare, Vlah-Chioi, Germeli, Banciul, Polucci saŭ Ghiol-Punar, Ceair-Arabagi la S.-V., deschizîndu-se în balta Vederoasa, Rasova, formată din văile Ciairul-din-mijloc, Saiana-Doice și Orman-Ceair, prin interioriul com.; valea Caramancea cu malurile înalte și pietroase prin unele locurĭ, la N. și N.-E.

Cătunele care formează com. sunt două: Rasova, reședință, în partea de N. a com., pe malul cel înalt al Dunărĭi, așezată și în valea Rasova, sat cu case frumoase, bine zidite, îngrijite, și înconjurate de grădinĭ și viĭ; Vlah-Chioi saŭ Vlahoi, în partea de V. a com., pe malul de E. al bălțiĭ Vederoasa (saŭ Limpezișul), la 5 kil. în linie dreaptă de reședință, la 12 kil. pe drumul care ocolește lacul Baciul.

Suprafața com. este de 9139 hect., din care 48 hect. ocupate de vetrele celor două sate cu 402 case; restul se împarte între locuitorĭ care posedă 6218 hect. și statul care are 2871 hect.

Populațiunea este de 433 familiĭ, saŭ 1819 suflete.

Are 2 biserici, una în căt. Rasova, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 2 paracliserĭ, cea-l'altă în căt. Vlah-Chioi, cu hramul Sf. Paraschiva, deservită de 1 preot și 2 paracliserĭ; 2 școlĭ, cîte una în fie-care cătun.

Din cele 9139 hect. ale com., sunt: 392 hect. teren neproductiv, din care 48 hect. vatra satelor și 344 hect. baltă și stuf ale statuluĭ; 8747 hect. teren productiv, din care 2527 hect. ale statuluĭ și 6218 hect. ale locuitorilor.

Locuitoriĭ posedă: 307 pluguri, 240 care și căruțe, 2 mașinĭ de secerat; 418 caĭ, 1505 boĭ, 34 bivolĭ, 33 asinĭ, 7178 oĭ, 670 capre, 309 rîmătorĭ; 1 moară cu aburĭ, 1 moară de apă și 5 morĭ de vînt.

Comerciul se face prin gara Cernavoda, la 17 kil. spre N. și constă în import de coloniale și manufacturĭ și în export de cereale și vite cu produsele lor.

Budgetul com. e de 7827 leĭ la venitурĭ și de 9080 leĭ, la cheltuelĭ.

Căĭ de comunicație sunt: pe Dunăre și bălțĭ, cu luntre și caicurĭ turcești; calea mare de la Cernavoda la Oltina trecînd prin satul Rasova, apoĭ drumurĭ micĭ la Enige, Adam-Clisi, Arabagi, Cochirleni, Ivrines, Alimanul, etc.

Pe teritoriul com., căt. Vlah-Chioi, între bălțile Vederoasa și Baciul, pe muchea dealuluĭ Germeli, se văd urmele unuĭ val de pămînt, zis al luĭ Traian, fiindcă se aseamănă cu cel mic de pămînt, dintre Constanța și Cochirleni și care, se zice, datează dinainte de Traian, avînd șanțul de apărare spre S. iar nu spre N. ca cel mare de pămînt. Pe valea Ceair-Arabagi, lîngă balta Baciul, se văd ruinele unuĭ sat, bogat odinioară, Ghiol-Bașca, distrus de Turcĭ.

Rasova, *sat*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, cătunul de reședință al com. Rasova, situat în partea de V. a plășeĭ și cea de N. a comuneĭ, într'o frumoasă pozițiune, pe pantele Dealuluĭ-Mare și pe malul Dunăreĭ. Are o întindere de 7444 hect., din care 32 hect. ocupate de grădinile locuitorilor și case, cu o populație de 282 familiĭ, saŭ 1366 suflete.

Are o biserică și o școală.

Rasova, *deal*, al com. Stolojani, plaiul Vulcan, jud. Gorj, situat spre E. comuneĭ și pe care sunt viile locuitorilor.

Rasoviţa, *cătun*, al com. Stroești, plaiul Vulcan, jud. Gorj, spre N.-E. de com., situat pe șes.

Are o suprafață de 210 hect., din care 80 hect. arabile, 40 hect. fînețe și livezĭ cu pruni, 70 hect. pădure și 20 hect. viĭ, cu o populație de 49 familiĭ, saŭ 242 suflete.

Are 1 biserică, făcută de locuitorĭ la 1854, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri, 30 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ; 20 stupĭ; 160 vite marĭ cornute, 90 oĭ, 10 caĭ și 76 rîmătorĭ.

Comunicația în cătun se face prin drumurĭ ordinare și prin șoseaua vecinală care, venind din spre Tismana, trece pe la N.-V. acestuĭ cătun.

In cătun se găsește 12 fîntînĭ.

Rastaveiul, *vale*, com. rur. Po-

noarele, plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi, în care se găsesc cărbuni de piatră.

Rastoaica, *altă numire dată com.* Pucheni-Mari, pl. Crivina, jud. Prahova.

Rastul, *com. rur.* şi *sat,* jud. Dolj, pl Băileşti, formată din satul cu acelaşi nume, situat în partea de S.-V., la 72 kil. de Craiova şi la 15 kil. de reşedinţa plăşei Băileşti, pe loc şes, aproape de Dunăre, în faţa oraşului Lom-Palanca din Bulgaria.

Se învecineşte la E. cu com. Negoiul; la V., cu com. Ghidiciul; la N., cu com. Băileşti, şi la S., cu Dunărea.

Limita linieĭ de N. începe din moşia Negoiul, merge drept de la E. la V., până în moşia Seaca (Băneasa).

Limita linieĭ de S. e formată de Dunăre ce curge drept de la V. la E.

Limita linieĭ de E. începe de la N., din com. Negoiul, şi merge spre S. până în Dunăre.

Limita de V. e de la Băneasa până în Dunăre.

Terenul com. este compus din pământ negru, lutos, în unele locuri nisipos.

Se găsesc în com. 26 movile, din carĭ una numită Măgura Dacilor.

Rastul este udat de Dunăre şi de bălţile Rastul, Ochioţa şi Tinosul, în întindere de 6200 pogoane.

Are o populaţie de 2195 sufl.

Biserica, fondată de locuitorĭ. la 1844, are în tindă următoarea inscripţiune:

«Aceasta sfîntă şi dumnezeiască biserică, întru Cristos cinstită, ce se prăznueşte hramul Stîntuluĭ (mareluĭ) erarch Nicolae şi cuvioasa Paraschiva, s'a zidit din temelie fiind îndemnător şi îngrijitor la toate din început şi până în stîrşit de aceştia: Stoica Iordache, Stanca Pătru, Gheorghe Niculae, Pătru Ţărcovnicul, fiind de obşte tot satul, dînd şi Măria Sa la zugrăvit şi s'aŭ zugrăvit după cum se vede, în zilele M. S. Gheorghe Dimitrie Bibescu Voevod cu blagoslovenia prea Sf. părinteluĭ Episcop al Rîmniculuĭ şi Mitropolit a toată Ungro-Vlachia. 1844, Iunie 20.»

Sunt două scolĭ; 8 cîrciumĭ.

După legea rurală din 1864 sunt 282 locuitorĭ împământeniţĭ, iar după cea din 1879 sunt 12 însurăţeĭ.

Suprafaţa teritoriuluĭ comunal este de 2288 pogoane, din care: 2114 pogoane pământ arabil, 118 pogoane izlaz şi 56 pogoane lac şi teren sterp.

Moşia de pe teritoriul comunal se numeşte Rastul; are o suprafaţă de 9000 pogoane arabile şi un venit de 197000 leĭ; aparţine principilor Bibescu şi Brîncoveanu.

Pe marginea Dunăreĭ sunt zăvoae în întindere de 300 pog., situate tot pe moşia Rastul.

Prin comună trece calea comunală ce duce la Calafat, trecînd prin Ghidiciul, Tunari, Poiana şi Calafat.

Budgetul comuneĭ este de leĭ 6011,74 la venitŭri şi de leĭ 4969,03 la cheltuelĭ.

Vite cornute 116. Oĭ 40.

In timpul războiuluĭ romîno-ruso-turc din 1877-78, la 22 Maĭ 1877, se schimbară aci ostilităţĭ: un detaşament turcesc pornit de la Lom-Palanca şi voind se debarce pe malul stîng al Dunăreĭ a fost respins de călăraşiĭ Romînĭ.

Pe acest punct se maĭ făcuse o asemenea încercare la 18 Maiŭ, acelaşĭ an, cînd Turciĭ fură de asemenea respinşĭ.

Rastul, *cătun,* al com. Boziorul, jud. Buzăŭ, cu 80 locuitorĭ şi 23 case.

Rastul, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Damianul, la 3 ½ kil. de satul Damianul. Are o populaţie de 380 suflete; o biserică de lemn, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Rastul, *sat,* jud. Dolj, pl. Băileşti, com. Rastul. Vezĭ com. Rastul.

Rastul, *baltă,* jud. Dolj, pl. Băileşti, com. Rastul. Se scurge în Dunăre prin canale. Conţine peşte.

Rastul, *moşie* particulară, jud. Dolj, pl. Băileşti, com. Rastul, în întindere de aproape 9000 pogoane. Aparţine Principilor Bibescu şi Brîncoveanu. Are şi pădure pe dînsa.

Rastul, *moşie,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Damianul, aparţinînd Domeniuluĭ Coroaneĭ.

Rastul, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Băileşti, com. Rastul, pe marginea Dunăreĭ, pe moşia Rastul. Are o întindere de 300 pog. Aparţine Principilor Bibescu şi Brîncoveanu. Populată cu plopĭ şi salcîmĭ.

Rastul, *vie,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Damianul, în întindere de 60 hect.

Raşa, *sat,* care unindu-se prin creşterea populaţiuneĭ cu satele Vlăcheni şi Dudeşti, a format satul Dudeşti, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa.

Raşca, *sătuc,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, comuna Dealul-Lung, pe pîrîul Valea-Raşca.

Raşca, *deal,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Dealul-Lung; se desface din culmea Lupanul şi se întinde printre pî-

raele Valea-Raşca şi Valea-Peleticul, brăzdînd partea de V. a comuneĭ.

Raşca, *gîrliţă*, izvoreşte din plaiul Şerbăneasa, com. Star-Chiojdul, pl. Teleajenul, jud. Prahova, curge de la V. spre E. şi se varsă în gîrla Chiojdul, tot în raionul com. Star-Chiojdul.

Raşca, *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Dealul-Lung; izvoreşte din dealul Lupanul, udă apusul comuneĭ, curgînd dealungul dealuluĭ Raşca, şi se varsă în rîul Rîmna, maĭ jos de cătunul Petreanul.

Raşca (Fundul-Văieĭ-), *deal*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul; se desface din culmea Lupanuluĭ, brăzdează partea de V. a comuneĭ Dealul-Lung şi se sfîrşeşte în pîrîul Valea-Raşca. E acoperit cu păduriĭ.

Raşi, *com. rur.*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Ialomiţa, între comunele Borduşelul şi Copuzul.

Se întinde din rîul Ialomiţa, spre S., pe cîmpul Bărăganul, pe o suprafaţă de 3350 hect. pămînt de cultură şi 10 hect. pădure şi coprinde două moşiĭ: Raşi-d.-j. şi Raşi-d.-s., ambele proprietăţi particulare.

Dupe legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţi pe teritoriul comuneĭ 125 locuitoriĭ; neîmproprietăriţi maĭ sunt 76.

Se compune din satele: Raşi-d.-j. saŭ Cărăuşi şi Raşi-d.-s. saŭ Raşi şi din cătunele (tîrlele): Călciugeni, Hulueni şi Moş-Ştefan, cu o populaţie de 1098 locuitoriĭ. Reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale este în satul Raşi-d.-s.

Are o şcoală primară mixtă; o biserică, deservită de doĭ preoţi şi doĭ dascălĭ.

Vite: 580 caĭ, 500 boĭ, 2000 oĭ, 10 capre, 10 bivolĭ şi 300 porcĭ.

Raşi, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, situat pe ţărmul drept al rîuluĭ Ialomiţa şi sub coasta Bărăganuluĭ, în dreptul satuluĭ Sărăţeni-d.-s., de care se desparte prin rîul Ialomiţa.

Aicĭ este reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale.

Are o populaţie de 180 familiĭ; o şcoală mixtă, condusă de un învăţător şi o biserică, deservită de 2 preoţi şi 2 dascălĭ.

Raşi, *lac*, jud. Brăila, la E. com. Stăncuţa, între canalul Vîlciul şi Dunărea-Vechie, unit cu Vîlciul prin privalul Ruptura-Băndoiul.

Raşi-de-Sus, *altă numire a satuluĭ* Călăraşi, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa.

Raşova, *cătun*, al com. Băleşti, pl. Ocolul, jud. Gorj, situat spre N. de comună.

Are o suprafaţă de 153 hect., din care 80 hect. arabile, 52 hect. pădute, 1 hect. vie şi 20 hect. fineţe şi livezĭ cu pruniĭ.

Are o populaţie de 119 familiĭ, saŭ 529 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o moară, pe apa Poloaga.

Locuitoriĭ posedă: 30 pluguriĭ; 60 care cu boĭ; 150 vite marĭ cornute, 4 caĭ, 80 oĭ, 10 capre şi 100 rîmătoriĭ.

Teritoriul com. este udat de pîrîurile Raşova şi Poloaga.

Comunicaţia se face prin drumuriĭ ordinare.

Rateşul-Epureanu, saŭ **Tîrgu-şorul-Borăsăşti**, *tîrguşor*, spre N.-V. com. Bodeşti, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe ţărmul pîrîuluĭ Cucoara şi pe valea dealuluĭ Poiana, de pe moşia Borosăşti.

Are o populaţie de 101 locuitoriĭ şi 3 cîrciumĭ.

Vite: 15 vite marĭ cornute, 185 oĭ, 19 capre, 20 caĭ.

Locuitoriĭ posedă 1 plug, 1 car cu boĭ şi 8 căruţe cu caĭ.

Rateşuluĭ (Dealul-), *deal*, jud. Vasluiŭ, pl. Stemnicul, com. Brodocul, prelungire a dealuluĭ Bîrladul.

Ratiaria, *urme de cetate*, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Cetatea, care aŭ fost în vechime capitala Dacieĭ-Ripense.

Rativoiul (Muntele-), *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moşia cu acelaşĭ nume, pendinte de com. Sinaia, pl. Peleşul, jud. Prahova.

Ratonul, *viroagă*, jud. Brăila, pe lunca Dunăriĭ; ia naştere din dreptul satuluĭ Lipovenesc, de pe teritoriul com. Izlazul; curge spre N., paralel cu Dunărea şi pe teritoriul com. Cazasul se pierde în băltişul de lîngă ostrovul Cotitura.

Ratoşul-Apostol, *sat*, jud. Botoşani, pl. Ştefăneşti, pe dreapta pîrîuluĭ Başeul, în partea de S. a com. Brăteni. Moşia, în vechime proprietatea paharniculuĭ Apostol, e astă-zĭ a epitropieĭ spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iaşi. Are o suprafaţă de 169 hect., cu o populaţie de 15 locuitoriĭ.

Raţa, *cătun*, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiuluĭ, format din însurăţeĭ împroprietăriţi la 1880.

Ţine de com. Băseşti. Are o populaţie de 310 locuitorĭ.

Raţa, *pădure,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Giurgeni, populată cu sălcĭĭ şi plopĭ.

Raţa-Tolceasca, *moşie,* jud. Teleorman, cumpărată de la stat de cîţi-va locuitorĭ. Purta în vechime numirea de Gilmeiul. Are cam 40 hect. pădure.

Raţeĭ (Valea-), *vale,* ce se întinde din com. şi satul Onceşti, pl. Stăniseşti, jud. Tecuciŭ, până în satul Taula.

Raţeĭ (Piscul-), *pisc de deal,* pe moşia Havîrna, com. cu acelaşĭ nume, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ.

Razelmul, *lac.* Vezĭ Razimul, jud. Tulcea.

Razimul, *munte,* în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Galul.

Razimul, *lac,* la S. gurilor Dunăreĭ, în jud Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comunelor: Dunavăţul, Sarinasuf, Zibil, Babadag, Enisala, Caraman-Chioi, Jurilofca, Camlî-Buceag, Casap-Chioi; zis şi Reazim, rusește Razim, turcește Razelm; Herodot îl numeşte Preazimus.

a) *Geografia şi descripţiunea topografică.*

Sub această denumire se înţelege complexul revărsăturilor gureĭ sf. Gheorghe de-a dreapta sa şi de-a lungul coasteĭ Dobrogene, între Dunavăţ şi până aproape de Cap-Midia, (gura Buhazuluĭ) şi de aci de-a lungul litoraluluĭ Mărei Negre la îmbucătura gureĭ Sf. Gheorghe, la punctul Catîrlez, şi apoĭ în sus la satul Dunavăţul.

Pentru maĭ bunul înţeles al celor ce urmează să dăm aci explicaţiunea unor numirĭ topografice uzitate în această localitate:

Giol: lac cu caracter permanent care nu seacă nicĭ odată.

Ţiapşe: lac ce maĭ cu seamă are fiinţă în timpul revărsăturilor şi viiturilor Mariĭ.

Zaton: lac vremelnic format de revărsătura Mărei-Negre şi în zona litoraluluĭ acesteia.

Periboina: gîrlă săpată artificialmente.

Periprava: gîrlă permanentă cu scurgere numaĭ într'o direcţiune.

Perivoloc: gîrlă permanentă cu scurgere vremelnică, cînd într'o direcţiune, cînd în cea-l'altă, după nivelul extrem.

Pardina: gîrlă închisă, fără scurgere.

Peritеasca: locul de scurgere al uneĭ gîrle şi maĭ cu seamă contactul saŭ punctul de resuflare al lagunеĭ cu Marea.

Buhaz: revărsătură generală către Mare.

Liman: golf saŭ giol, deschis numaĭ deoparte.

Ţeric: gîrlă secundară ce leagă două periboine.

Cherhanea: stabiliment în marginea lagunеĭ pentru păstrarea saŭ sărarea peşteluĭ.

Labaş: numirea lipovenească pentru Cherhanea.

Rinac: cot de gîrlă.

Coteţ: gardurĭ pentru prinderea peşteluĭ.

Rinac: numire rusească pentru coteţ.

Perdea: împletitură verticală de trestie pentru abaterea peşteluĭ la coteţ.

Caşar: numirea lipovenească pentru Perdea.

Şahăŭ: numirea lipovenească pentru Japşe.

Matută: năvod mare, întrebuinţat la prinderea peşteluĭ pe Mare.

Setcă: năvod des pentru prinderea de scrumbiĭ.

Şamă: năvod special pentru prindere de canbulă şi calcan.

Prostovol: năvod aruncător.

Lăptaş: năvod agăţat de plutitor.

Vintire: năvoade în formă de con saŭ sac.

Cîrmacĭ: undiţe marĭ de fier pentru prinderea morunuluĭ şi nisetruluĭ în largul Mărei.

Giamandure: arătătoare de ape micĭ saŭ bancurĭ de nisip.

Lotcă: luntre mică, lungăreaţă, în care nu pot încăpea de cît cel mult doĭ lopătarĭ şi cîrmaciul, şi întrebuinţată numaĭ prin lacurĭ şi gurile Dunăreĭ.

Dubă: luntre mare până la 8 lopătarĭ, un cîrmaciŭ şi doĭ oamenĭ la scolc, ca echipaj complect, pentru serviciul pe Mare.

Scolc: micĭ cupe de lemn pentru scoaterea apeĭ ce incidental ar fi pătruns în dubă.

Băbăici: lopeţĭ

Ghiondere: prăjinĭ lungĭ pentru împinsul luntreĭ de la spate.

Edec: funie cu care se trage luntrea, maĭ cu seamă în susul apeĭ.

Strapazane: cuele de care se sprijinesc băbăicele.

Nojiţe: funiĭ saŭ sforĭ ce leagă băbăicele de strapajane.

Crapină: un giol saŭ japşe în care se strînge maĭ cu seamă crapĭ.

Plevuşcă: peşte mărunt de tot.

Ciortan: crap până la 20 c. m. lungime.

Ciortănaş: crap până la 10 c. m. lungime.

Cetal: bifurcaţie.

Vilcof: cuvînt rusesc p. cetal.

Chedril: pe turcește braţul Sf. Gheorghe.

Musura: aruncăturĭ de nisip din Mare, maĭ cu seamă restu-

rile de crustacee; musură însemnînd pe turcește gunoĭ.

Cocioc: țesătură compactă de rădăcinĭ a plantelor acuatice, ca trestie, papură, sipică ș. a., care plutesc pe suprafața apeĭ de colo pănă colo după cum le înpinge vîntul.

Potmoliri: depuneri de materiale teroase și pietroase în formă de grohoțișurĭ în fundul unuĭ curs de apă, în general al unuĭ basin.

Malire: depuneri potmolitoare pe ambele marginĭ ale unuĭ curs saŭ la țărmul unuĭ lac, saŭ însușĭ pe litoralul Măreĭ.

Razimul saŭ maĭ bine zis laguna Dobrogeană, se compune din următoarele lacurĭ:

I. Iezerul Razimul cu lacurile laterale despre Dunăre: Dranof, legat cu brațul Sf. Gheorghe prin gîrla Cerni-Florea, iar cu Razimul prin gura Dranofuluĭ, despre masivul Dobrogean; gioiurile: Sarinasuf, Casica, Hagi-Giol, Savanciac, Babadag, Enisala și Caraman-Chioi, legate între dînsele și iezerul Razim parte direct parte prin Periboina saŭ indirect cu japșele vecine. Despre Mare, zatoanele: Crulic, Cacinova, Perișor și Malciana.

II. Lacul Goloviță, ce însemnează lipovenește capătul, legat cu iezerul Razimul prin canalul Bisericuța cu desvărsăturile despre masivul Dobrogean formate prin giolurile Jurilofca, Pașa-Cîșla, Canlî-Buceag, flancate în direcțiunea spre Capul Midia de balta Zmeica, legată cu lacul Goloviță prin gura Zmeica și cu lacul Sinoe prin gura Sinoe și în comunicație cu Marea prin gura Portița.

III. Lacul Zmeica, pe rusește Șarpele, legat cu Goloviță prin gura Zmeicheĭ și cu lacul Sinoe prin gură Sinoe, în comunicație cu Marea prin Periteașca-Mare.

IV. Sinoe-Giol, rusește lacul albastru, legat despre masivul Dobrogean cu giolul Tuzla și în legătură directă cu Marea atît prin gura Periteașca cît și prin gura Buhazuluĭ.

V. Chituc-Giol, rusește capătul, sfîrșitul, fundul, zis și Limanul, o continuare a laculuĭ Sinoe, în legătură directă cu Marea prin gura Buhazuluĭ.

In ce privește suprafața acestor lacurĭ și giolurĭ avem:

Iezerul Razimul	supraf.	36000 h.
Giolul Dranof	»	2500 »
Giolul Babadag	»	2000 »
Lacul Goloviță	»	7200 »
» Zmeica	»	6400 »
» Sinoe-Liman	»	16500 »
Giolul Tuzla	»	1400 »
Japșa Sarinasuf	»	600 »
Giolul Hagi (Hagi-Giol)	»	300 »
Zatonul Malciana	»	400 »
Periteașca-Mare	»	200 »
Diferitele japșe, giolurĭ, parziurĭ și periboine	»	4000 »
Diferite limanurĭ și lacurĭ izolate	»	3000 »
Diferite periboine	»	2500 »
» zatoane	»	1500 »
» japșe	»	5000 »
» limanurĭ și buhazurĭ	»	3000 »
		92500 h.
la care se maĭ adaogă stufurĭ, și stepe de inundație, litoral maritim, morene, mlaștinĭ și țărm nisipos, dune, etc.		20000 »
In total		112500 h.

Decĭ sistemul băltos al întregeĭ aceste revărsăturĭ este format în sens curent prin iezerul Razimul, lacurile Goroviță, Zmeica, Sinoe și Chituc și o întindere apoasă în stare permanentă, de cel puțin 75000 hect., care la viiturĭ ordinare se sporește cum văzurăm maĭ sus la 92500 hect. La inundațiĭ extraordinare, întreaga revărsătură ocupă o suprafață de 112500 hect.

Iezerul Razimul, împreună cu toate lacurile, giolurile, zatoanele, periboinele și limanurile indicate mai sus, formează complexul laguneĭ Dobrogene, lagună de o întindere colosală față de cele-l-alte lagune și revărsăturĭ ale continentuluĭ European, cu care de abia se poate măsura întru cît-va laguna Comacio la revărsătura Pouluĭ în Adriatica.

b) *Hidrografia.* Razimul saŭ propriŭ zis laguna Dobrogeană 'șĭ are ființa parte prin devărsarea apelor din brațul Sf. Gheorghe la viiturĭ extraordinare, ordinare și normale, prin gîrlele Clinețul, Dunavățul, Sulemanca, Cerni-Florea, Hundia și Gura-Dranovuluĭ, astfel alimentată cu ape fluviale la care se amestecă apele maritime ce pătrund în lagună prin orificiile: de la Perișor, Periteașca-Mare, (balisa Englezească), Gura-Malcieni, punctul Pahani-Hrani, Portița, Gura-Periteașcă, Chivucul și în fine Gura-Buhazuluĭ (Cara-Harman).

După cum lesne se poate vedea, această alimentare este de natură intermitentă cînd apele Dunăreĭ, adică brațul Sf. Gheorghe 'și aruncă apele sale prin arterele Dunăvățuluĭ ce se bifurcă în punctul zis Cetatea-Zaporojeni în 2 brațe: unul direct, Clinetul, cu scurgerea în Reazim nu departe de insula Popina și alta, Dunăvățul, cu diferitele sale ramificațiĭ, numite periboine, din care dăm aci numaĭ cîte-va: Periboina, Jonlungul, Sulimanca și Ion-Pușcă, desăvîrșindu-se în gîrla saŭ pardina Cerni-Florea, apoĭ periboinele Ivan-Nazarof, Leon-Comîr, Lari-Șmarhun, Cubici-Șmarhun și Tit-Rusu, săvîrșindu-se în giolul Dranof și în fine, la cherhaneaua vechĭe, ultima bifurcație, Deviatca, ce se varsă în Reazim, în dreptul sînuluĭ Holbina. Dunavățul propriŭ zis își aruncă a-

pele sale în Razim, la punctul numit Meterezul - Turcesc, Gura-Dranovului. O altă arteră principală de alimentare cu apă dulce, se face prin gîrla Cerni-Florea, care purcede din Sf. Gheorghe în dreptul localităţeĭ Caciatina (rusește pisicuța), se desface în nenumărate brațe și ramurĭ din care principalele sunt Pardinele - Greculuĭ și Grulihul, până primește revărsăturile peribolnelor enumerate maĭ sus, și carĭ toate pornesc din Dunăvăț. Intregul acest sistem apos se devarsă apoĭ în giolul Dranof și de aci prin gîrla Dranovuluĭ în Razim, la punctul cherhaneaua părăsită.

Alimentarea din Mare a laguneĭ dobrogene, se face propriŭ zis pentru ĭezerul Razim, prin orificiul Cistai-Case, la punctul Pahani-Hrani; giolul Golovița, se alimentează direct prin orificiul Portița (rusește Portițcaja); giolul Sinoe, prin orificiul Peritеasca, Gîrlița ce dă în japcea Lungana și zătonul Chituc. Pentru complectare maĭ enumerăm și Gura-Buhazuluĭ, cunoscută ca resuflătoarea Limanuluĭ.

Despre masivul dobrogean, laguna primește o contribuțiune de devărsărĭ apoase prin rîurile și pîrîiașele: Cataloiul, Taița, Telița, Slava-Rusă, Beidant și vălceaua Babadaguluĭ, care toate îșĭ revarsă apele maĭ întîiŭ în giolul Babadag, care se găsește în legătură directă cu ĭezerul Razimul prin canalul Eraclia; apoĭ Slava-Cerchezească, pîrîul Hagi-Arad, revărsîndu-se în giolul Canlî-Buceag; în legătură cu Zmeica, rîul Sarintuluĭ, vărsîndu-se în giolul Sinoe, pîrîul Dunghival și Peletlia, vărsîndu-se în lacul Tuzla zis și Sărătura, legat cu Limanul-Sinoe prin canalul Cetatea-Vechĭe saŭ Cara-Harman (turcește Dumbrava-Neagră).

La aceste soiurĭ de alimentare se maĭ adaugă și alimentarea cu apă din sub-sol.

In scurt, sistemul alimentăreĭ acestor revărsăturĭ formînd împreună laguna dobrogeană se explică ast-fel: în viiturile marĭ ale Dunăreĭ ea devarsă în brațul Chilia cincĭ din nouă părțĭ, în brațul Sf. Gheorghe, patru din nouă și în brațul Sulina, una din nouă; după *Credner*, din totalul debituluĭ de 30—38 milioane m. c. de apă, brațul Chilia absoarbe 65 la %, Sf. Gheorghe 30 la % și restul de 5 la %, brațul Sulina.

In anume anotimpurĭ, începînd de la sfîrșitul luĭ Februarie până la jumătatea luĭ Aprilie, apele versantuluĭ rusesc către Marea-Neagră reprezintat prin rigolile fluviale, Prutul, Donul, Donețul, Dunistrul, Duniprul, Cuban și alte rîurĭ, ating maximul debituluĭ apelor extraordinare; prin acest fapt, Marea se găsește umflată, ridicîndu-șĭ nivelul peste cota normală cu 10,15, ba chiar 25 c. m. de-asupra obișnuituluĭ, ast-fel că atuncĭ cînd Dunărea atinge maximul de debit în partea sa inferioară, ea se găsește oprită în cursul eĭ, prin fenomenul semnalat maĭ sus. Apele sunt dar oprite în cursul lor și această stagnare se resimte până aproape de devărsarea Siretuluĭ. Atuncĭ brațul Chilia îșĭ aruncă apele sale în ĭezerile: Covurluiul, Iarpugul, Catalpugul, Cahul, crapina Izmailuluĭ și Cartalul, formînd o înfinitate de lacurĭ, lăculețe, limanurĭ, giolurĭ, japce, cu nenumărate ramificațiĭ laterale. La rîndul său brațul Sulineĭ în această stare anormală formează și mărește în mod considerabil lacurile: Giolul-Roșu, Obretinul, Gorgova, Fortuna, Litcovul, Pordina, Șonteĭ, Triozelul, Gablavatca, Bogdaprosta, Matița, Babina și alte japce și periboine fără multă însemnătate.

In fine, brațul Sf. Gheorghe formează de-a stînga, de partea delteĭ propriĭ zise, giolurile, japcele și pardinele: Solența, Erencina, Izacoful, Uzlina, Caciatina, Litcovul, Lumina, Puiul, Puiulețul, Ivancea și alte multe mlăștinĭ, iar de partea dreaptă apele Sf. Gheorghe, carĭ, după cum am arătat maĭ sus pornesc în spre laguna Dobrogeană prin gîrlele: Clineț-ul-Zaporogeni, Dunăvățul, Sulimanca, Cerni-Florea și Gruhlia, maĭ întîiŭ formînd ĭezerul Razimul și apoĭ toate cele-l'alte giolurĭ deja enumărate.

Debitul alicot ce, în stare de mare viiturĭ, gura Sf. Gheorghe aruncă în devărsările dobrogene poate fi socotit la 12 milioane m. c. pe oră saŭ aproape 300 milioane m. c. apă revărsată în 24 ore peste întreaga suprafață a acesteĭ lagune. Din această cantitate cel puțin 5 milioane m. c. pe oră saŭ 120 milioane m. c. apă pe zi îșĭ ia cursul prăvălindu-se parte în direcțiune spre Mare și parte pornind spre ĭezerul Razimul și brațele sale laterale. Dacă această enormă cantitate de apă nu pătrunde în intregimea eĭ în ĭezerul Razimul, cauza este sistemul neregulat al curgereĭ în această direcțiune, parte prin faptul insuficienței de pantă, parte prin vegetațiunea lacustră, mlăștinoasă și morenică, ce caracterizează întreaga această parte de loc. In asemenea momente de extraordinare revărsăturĭ o suprafață de peste 300.000 hect. de-a dreapta și de-a stînga gureĭ Sf. Gheorghe, și până la gura Chilia, se găsește sub apă; în orĭ-ce parte de loc a acesteĭ regiuni, apele se mișcă greoae, dar aceasta maĭ

cu seamă în direcțiunea către lezerul Razimul unde scurgerea devine aproape imperceptibilă, terenul fiind pe de o parte lipsit de orĭ-ce pantă, de altă parte producîndu-se anomaliĭ datorite stagnărilor și diferitelor opriturĭ, cauzate de barajele vegetațiuneĭ uscate saŭ în putrefacție.

Cu toate aceste colosale pĭedicĭ și pĭerderĭ de debit se poate admite că un milion m. c. pe oră, adică 24000000 m. c. pe zi pătrund în Razimul. Acest volum de apă, alimentată în mică parte, după cum văzurăm maĭ sus și de versantul dobrogean, formează la un moment dat întregul sistem lagunic al revărsăreĭ.

Maĭ ținînd seamă că principala cauză ce produce stagnarea generală a cursuluĭ Dunăreĭ, adică umflarea Măreĭ, este cauzalitatea stagnărei și a celor 24000000 m. c. pe zi proveniți din răvărsătura Sf. Gheorghe, se poate conchide: *In momentul ce Marea începe să revie la nivelul ordinar, în aceeași măsură Dunărea începe a-și arunca apele sale în Mare reducînd întregul sistem băltos al deltei dunărene și lagunei dobrogene la starea normală ce descrește pentru lunile de secetă la etajul obișnuit.* Atunci debitul de 12000000 m. c. pe zi ce revine revărsăturilor dobrogene scade la un minim disparent pornind din masa de revărsare prin orificiile Pahani-Hrani, Portița, Periteștile, Gura-Buhazuluĭ, care-și varsă la rîndul lor apele în Mare. Invers alimentarea din Mare în spre laguna dobrogeană se face numaĭ în anume epoce extraordinare, adică atunci cînd Marea se află la un nivel ridicat, dar nu provenit din viiturile fluviilor basinuluĭ rusesc saŭ debituluĭ provocat prin apele sporite ale Dunăreĭ. Această umflare a Măreĭ, anormală, se datorește, după cum vom vedea la vale, influențelor aeolitice; apele maritime pătrund atuncĭ prin orificiile enumărate maĭ sus în sistemul băltos al lagunei dobrogene. Astfel se explică starea salmastră saŭ brachică a lezeruluĭ Razimul și a gioluriloŕ Golovița, Zmeica, Sinoe, Buhazul, Limanul, Chitucul, etc. Fapt de netăgăduit este că astăzĭ atît intrarea apelor dinspre Mare cît și pătrunderea apelor despre Dunărea este cu desăvîrșire îngreuiată.

Laguna dobrogeană, din timpurĭ străvechĭ, a fost despărțită de Mare prin bancurile de nisip ce valurile acesteia aruncaŭ neîncetat în părțile puțin adînci, despre țărmul și litoralul maritim. Astfel încetul cu încetul din dreptul țărmuluĭ maritim, din direcțiunea Dranovuluĭ (punctul Perișorul) și pănă aproape de Cap Midia (buhazul Cara-Harman), s'a format un lung șir de avanttărm (Vorland), pe o lungime de aproape 60 kil., măsurați în flancul Mariĭ, fapt ce adesea se întîmplă pe coastele tuturor Mărilor maĭ puțin bîntuite de fluxurĭ și refluxurĭ. Tipic în această privință sunt așa numitele Haffurĭ de pe coastele germanice din spre Marea Baltică. Ele se găsesc tot așa de respîndite pe coastele Mărei de Nord, maĭ puțin pronunțate la țărmurĭ stîncoase de cît acolo unde Marea prezintă lărgiturĭ șese, saŭ țărmurĭ acoperite de nisipurĭ zburătoare, înlesnitoare formațiuneĭ Dunelor. Stavila formată de Marea-Neagră între dînsa și laguna dobrogeană ar fi fost neîncetat ridicată, și mărită de acțiunea valurilor, dacă nu s'ar fi găsit un curent puternic din partea opusă, care neîncetat să fi lucrat în potriva consolidăreĭ acestuĭ țărm interior al Mărei. Nu se poate bine admite pentru timpurĭ de formațiunĭ quaternare că numaĭ micile incursiunĭ de apă, ce străbat la N. Dobrogeĭ, ca Taița, Telița, Slava-Rusă și Slava-Cercezească, pîraiele: Potur, Paridăul și altele, să fi provocat acest curent, dată fiind mica cantitate de apă ce ele poartă, și aceasta numaĭ în anumite timpurĭ ale anuluĭ, cînd ele vin marĭ. Decĭ în altă parte urmează să căutăm curentul ce din timpurile formațiuneĭ quaternare ale deluviuluĭ și ale aluviuluĭ, de o parte, saŭ de altă parte intervențiunĭ seculare și instantanee ce nu aŭ îngăduit consolidarea compactă și continuă a lanuluĭ nisipos dintre Olinca și capul Midia.

Acest curent nu putea fi alimentat decĭ din altă parte, de cît cu apă provenită din Dunăre. Aceasta constatată nu vom cerceta de o cam dată prin ce împrejurărĭ naturale saŭ meșteșugite apa a pătruns în laguna dobrogeană; aci vom avea în vedere numaĭ curentul, grație puteriĭ căruia bancul maritim a fost neîncetat atacat pe la spate. Efectele se văd la Malciana, Portița, Peritеasca și Buhazul. Decĭ, laguna dobrogeană pe de o parte despărțită prin molul flancator creat de Marea-Neagră, de altă parte a rămas totuși în strînsă legătură cu aceasta prin curentul dunărean ce a întemeiat și întreținut neîncetat orificiile de admisiune enumărate maĭ sus.

Brațul Sf. Gheorghe, al doilea ca volum de apă și întindere după brațul Chilia 'și are originea în vîrful conuluĭ de dejectare al deltei (Cetalul Izmailuluĭ, Pătlăgeanca) și 'și revarsă la punctul cetalul Sulineĭ aproape, ce-va maĭ mult de cît un sfert din debitul săŭ în brațul Sulineĭ și por-

neşte de aci în colo greoĭ la vale până la revărsarea sa în Mare, la punctul Catîrleţ. Dacă comparăm un moment cursul braţuluĭ Chilia cu al braţuluĭ Sf. Gheorghe, suntem izbiţĭ de mulţimea coturilor ce cel din urmă face în raport cu cel d'întîiŭ. Braţul Chilia îşĭ păstrează un curs orĭ-cum maĭ direct, de şi ramificat, formînd o mulţime de ostroave în cursul său, dar menţine neîncetat ţinta directă spre Vîlcov. Braţul Sf. Gheorghe, între Mahmudia şi Catîrleţ din potrivă 'şĭ schimbă neîncetat cursul variind într'o înfinitate de direcţionale, formînd coturĭ care de care maĭ opuse ţinteĭ naturale în spre Mare. Pentru a caracteriza şi maĭ bine această stare de lucrurĭ e destul a cita tipicul ocol ce acest braţ face între Mahmudia şi Moru-Ghiol. Cine at recut vre-o dată prin această localitate, fie cu vaporul saŭ cu luntrea a putut să se încredinţeze de această variaţiune de direcţionale ; de treĭ orĭ să întîmplă călătoruluĭ să i se pară că se întoarce la Mahmudia şi totuşĭ el înaintează către Moru-Ghiol. Tot aşa, de aci la vale până dincolo de Ivancea, coturile se ţin lanţ. Numaĭ de la Ivancea până la Catîrleţ cursul final păstrează direcţiunea dreaptă.

Acest braţ dispune de o pantă cu mult maĭ mică de cît a celor-l'alte două braţe, exceptînd lucrările artificiale de corecţiune întreprinse de comisiunea europeană pe braţul Sulineĭ ; iar dejecţiunile depuse pe acest braţ şi reţinute de Mare la revărsarea sa, aŭ găsit la Catîrleţ un punct de sprijin destul de puternic pentru a nu putea fi învins nicĭ de curentul acestuĭ braţ nicĭ de efectul contrar al valurilor Mariĭ ; ce în timpul marilor uragane, sunt împinse către ţărm cu atita furie. In virtutea acestor fapte s'aŭ produs stagnaţiunea care pe de o parte a provocat coturile din braţul Sf. Gheorghe, iar pe de alta a înălţat patul acestuia, producînd schimbările seculare ale cursuluĭ şi mătceĭ sale. Era dar firesc ca apele să'şĭ caute din timp revărsărĭ lăturalnice. Astfel poate că s'a produs în timpurĭ străvechĭ încurarea apelor braţuluĭ Sf. Gheorghe înspre laguna dobrogeană şi în special în iezerul Razimul. Apele odată aci sosite pornesc încotro îşĭ găsesc curs liber şi curg fie în virtutea panteĭ celeĭ maĭ favorabile, fie în virtutea viduluĭ creat în laguna dobrogeană prin efectele aeolitice, până ajung în spre bancurile nisipoase ce marchează litoralul şi ţărmul Mareĭ despre această revărsătură. Curentul apelor dulcĭ caută şi găseşte punctele cele maĭ slabe ale diguluĭ natural, le străpunge şi se pune în directă legătură cu largul Mareĭ ; astfel s'aŭ creat Malcianul, Portiţa, Peritеasca şi Gura-Buhazuluĭ.

c) *Geofizica.* Cînd este vorba a descrie o părtenie a epoceĭ istorieĭ omenireĭ, putem să ne mărginim în cercetărĭ orĭ-cît de restrînse şi cu toate astea vom da un ce complect şi de sine stătător. Nu este tot aşa cînd este vorba de a descrie o parte orĭ-cît de mică şi neînsemnată a istorieĭ geo-tectonice a formaţiuneĭ crîmpeuluĭ de suprafaţă terestră ce suntem nevoiţĭ a considera ; căcĭ aci iţele sunt atît de strîns legate, pe cît urzeala se împrăştie în toate direcţiile. A ne cerca dar a schiţa geo-fizica istorică a formaţiunilor ce aŭ predominat la creaţiunea delteĭ dunărene şi a lagunеĭ dobrogene, însemnează a considera o Eră întreagă geologică, a avea în vedere maĭ multe epoce de formaţiune şi a ne reslăţi privirea cel puţin asupra celor două continente învecinate. — Luăm în ajutorul nostru vestitul op al luĭ *Eduard Suess : «Das Antlitz der Erde»*, volumul I, secţ. VIII, pag. 597 şi următoarele ; asemenea publicaţiunea specială *Credner : «Die Deltas»* în «Petermann's Mittheilungen», fasc. complimentară, No. 56.

Zbuciumările groaznice ce a îndurat planeta noastră, zice Suess, maĭ cu seamă între a doua, a treia şi a patra Eră a formaţiuneĭ sale, aŭ preschimbat întru totul o stare de normalitate geologică. Intr'o hartă specială, acest specialist prezintă aceste zbuciumărĭ şi zguduirĭ prin anume traecturĭ şi traseurĭ. Din punctul nostru de vedere considerăm numaĭ traseul No. 8 ; contracţiunea cea maĭ grozavă ce a trebuit să îndure continentul european şi cel asiatic, pentru a se acomoda configuraţiuneĭ sale geognostice actuale. Ea îşĭ ea naşterea la întîlnirea catenelor de munţĭ Mongolo-Chinezĭ Tian-Chian, cu masivul Indiilor, Himalaia ; porneşte prin Turchestan şi Buhala, trece prin apropierea oraşuluĭ rus de astăzĭ Mihailov, pe coastele Mareĭ-Caspice, străbate basinul acesteĭ Mărĭ şi apare la cel-l'alt ţărm în dreptul Baculuĭ ; cutreeră Caucazul, atinge Crimeea, tangează aproape de gurile Dunăreĭ şi litoralul dobrogean al Mariĭ-Negre, urmează linia şi creştetul balcanuluĭ Etropul, trece pe la Clizura (Porţile-de-Fer), se strecoară pe la Porţile-de-Fer, coprinde tot Carpatul romîn şi unguresc până în spre Tatra, trece prin Moravia şi Bohemia şi'şĭ ia drumul prin tot masivul Alpilor pentru a'şĭ manifesta în mod slab existenţa la golful Genueĭ, de unde i se perde urma.

Aceste puternice contracțiuni și îndoituri de pămînt aŭ produs depresiunile Araluluĭ caspic și al Mărei-Negre; acestor groaznice evenimente geologice se datoresc basinul actualilor Mărĭ: Caspica, Marea-Neagră și lacul Aralul. Cît timp va fi trebuit puterilor geo-dinamice să creeze aceste două formidabile lăsăturĭ saŭ depresiunĭ de pămînt, nu știm! Dar știm că, la 1 Noembre 1755, Lisabona și o bună parte a coasteĭ portugheze, sunt sfără mate și reduse la nimic printr'un teribil cutremur; valurile spumegînde ale Atlanticuluĭ se ridică cu furie pe coastele Franciеĭ și Scoțieĭ, lovesc Izlanda, năpădesc într'o clipă pețărmurile și coastele americane, sfășie aci o însemnată parte a Antilelor, deslipește stîncĭ și confundă țărmurĭ, pe cînd în Europa mugește Etna, iar Vezuvul scoate valurĭ de foc, lavă și cenușă; tot în această clipă în vîrful Cordilierilor, Popocatepelul izbucnește în foc și lavă producînd un urlet înspăimîntător! — Iată cum lucrează natura! — Toate aceste s'aŭ întîmplat în aceeașĭ zi și aceeașĭ oră. — Maĭ încoace, la 15 August 1868, izbucnește un puternic cutremur în Japonia; toată partea nordică a Oceanuluĭ Pacific se agită, țărmul californian se zguduie și iată ce ne raportează căpitanul corveteĭ prusiene «Angora», care se găsea în acea zi în apele australiene: «La ora unu din zi de o dată se întunecă încît nu se maĭ putea distinge catargul corăbieĭ, un întunerec desăvîrșit stăpînește tot hausul, echipagiul e coprins de spaĭmă, Marea și noriĭ păreaŭ că s'aŭ unit și s'aŭ închegat; talazurile se ridicaŭ ca cele maĭ înalte case, un uragan puternic le mînă cu furie, pe cînd o ploaie cu ciucură lovește fețele noastre, ca niște ace — și de odată Marea și uraganul se liniștește, se face iarășĭ senin, ca și cînd nu s'ar fi întîmplat nimic.»

Aceste două exemple ar ajunge, ca să ne edifice asupra timpuluĭ cît a trebuit puterilor elementare pe acele vremurĭ depărtate și incalculabile să formeze basinul Mărilĭ-Negre. Apoĭ în Era cuaternară și perioada deluvială, tot după acelașĭ autor, trebue să se fi creat actualul basin al revărsăturilor dobrogene. Sigur că atunci Mările prăvălindu-se în abizul creat de contracțiunea maĭ sus descrisă, aŭ luat cu ele detriturĭ cuaternare și terțiare și le-aŭ dus ca potmol în basinul Mărilĭ.

Dar nu numaĭ Suess ne spune aceasta și alțĭ geologĭ ca: *Peters, Hochstetter, Toula, T. Spratt, Favre, Sivers, Koschkul* ș. a. carĭ toțĭ sunt de aceiașĭ părere, asupra formațiuneĭ geologice a basinuluĭ Mărilĭ-Negre.

Denudațiunile coastelor dobrogene de la Cap Nidia de-a lungul revărsăturilor dobrogene și până la Dunavățul-d.-s. ne spun despre stratificațiunea masivuluĭ dobrogean precum și despre deslocațiunile ce eleaŭ trebuit se îndure, iar văile și depresiunile în orografia și geologia versantuluĭ dobrogean ne arată colosalele mase ce aŭ fost ridicate de aci și duse de furia elementelor către țărmul și fundul Mărilĭ, așa că se poate admite cu oare-care siguranță că aŭ fost deplasate 100 mil. m. c. detriturĭ și anume:

65000000 m. c. sedimente cuaternare
35000000 m. c. detriturĭ terțiare
100000000 m. c. materia scufundată în Mare.

Odată aceste mase de detriturĭ cufundate în Mare, parte prin puterea erodontă, iar parte printr'o scufundătură bruscă, după cum ne spun autoriĭ citațĭ maĭ sus, dar maĭ cu seamă *Hochstetter*, invocînd ca martorĭ neperitorĭ Insula Șerpilor în Marea-Neagră și insula Popina din ĭezerul Razimul, a căror mase pĭetroase staŭ pe un piedestal de granit și a altor mase eruptive, de o vîrstă cu mult maĭ vechĭe de cît detritul din fundul actualuluĭ basin a lagunеĭ dobrogene. Masele prăvălite în Mare sunt acoperite de aceasta și talazurile eĭ bat coastele actuale ale Dobrogeĭ. Acum intervin dejecțiunile aluvionee și maĭ cu seama cele potmolitoare ale Dunăreĭ după cum ne-o probează *Credner* în op. citat.

Aceste dejecțiunĭ se compun în mare parte din nisipurĭ aduse de fluviŭ și depuse în delta sa. Iată un exemplu în această privință luat după *Peschel*, «*Neue Probleme der vergleichenden Erdkunde*», la cap. Innisipărĭ: Poul debușa în vechĭme în Mare în dreptul Raveneĭ, formînd până în Evul Mediŭ lagune ca cele de la Veneția; atunci Ravena era un oraș însemnat și vestit port la Mare; astă-zĭ se găsește la 7 kil. depărtat de ea. Poul șĭ-a schimbat cursul de-abia în sec. al XII-lea, îndreptîndu-se către N. dar chiar pe acele timpurĭ vechiul oraș Adria, ce în antichitate era port la Mare, se găsea deja depărtat de aceasta cu 12 kil. Azĭ se află la distanță de 33 kil. de la Mare.

In această ordine de ideĭ este a se privi formațiunea delteĭ dunărene și lagunеĭ dobrogene.

Afară de contracțiunea de care am vorbit maĭ sus, iată celelalte influențe capabile de a produce preschimbărĭ seculare saŭ instantanee pe litoralul Mărilĭ și în special pe coasta dobrogeană:

I. *Fluxul și refluxul.*

II. *Curenții maritimi.*

III. *Izbirea valurilor și talazurilor.*

IV. *Revărsarea afluenților maritimi.*

V. *Influența aeolitică.*

VI. *Influența temperaturei.*

VII. *Denudarea și rosătura țărmurilor, Coroziuni și Eroziuni.*

VIII. *Influența organismelor.*

După cum se știe basinul Mărei-Negre avînd aproape un contur închis, cu o deschizătură relativ destul de mică, a Bosforuluĭ, face ca fluxul și refluxul maritim să se reducă la un minim, care maĭ nu se percepe.

Izbirea valurilor este de o mare însemnătate în cercetărĭ geo fizice maĭ cu seamă că malurile revărsăturilor dobrogene aŭ avut în timpul preistoric și poate chiar la începutul Ereĭ quaternare să îndure mult din această cauză, care provoacă și astă-zĭ neîncetate preschimbărĭ; probă despre acesta denudațiunile coastelor masivuluĭ dobrogean dinspre lagună, la cap Iancina și Dolojmanul, Casap-Chioi și Sarinasuf; asemenea grohotișurile aflate în fundul cît și pe marginele întreguluĭ complex ale lagunei dobrogene.

Toțĭ autorĭĭ moderni, socotesc acțiunea valurilor în timpul de față ca principalul factor al morfologieĭ Mărilor. Coastele dobrogene, după calculele făcute de profesorul *Kummer,* de la școala politecnică din Berlin (Charlottenburg), sunt lovite cu o putere de 15000 kilogr. pe m. p.

Influența revărsăturilor afluenților și maĭ cu seamă a dejecțiunilor provocate de acestea în spre basinul maritim, cît și influența vînturilor, adică acțiunile aeolitice le vom trata în paragraful formăreĭ țărmurilor.

Influențele temperaturei (Verwitterung) precum și izbirea talazurilor (Brandung) aŭ avut nu numaĭ în timpurĭ preistorice, dar chiar și în timpiĭ moderni o influență vădită asupra configurațieĭ litoraluluĭ Mării-Negre și a întreguluĭ ținut al lagunei dobrogene.

Pe de o parte intemperiile aŭ slăbit coherența materialuluĭ din care se compune masivul coastelor; de aci denudațiunile, pornirea grohoțișurilor și detriturilor. In urmă erosiunea și maĭ cu seamă corosiunea produse de valurĭ care bîntue cu vehemență această regiune, aŭ influențat și influențează încă, potmolirile în interiorul lagunei și mălirea din apropierea țărmurilor. O probă netăgăduită despre această acțiune sunt rosăturile de a lungul coasteĭ dobrogene ce pe alocurea apar atît de vădite în malurile despoiate de argilul acoperitor. In unele locurĭ chiar formațiunĭ numulitice și fenomene fosile apar direct vedereĭ noastre, cu toate că ele aparțin unor epocĭ de mult trecute și sunt în stare normală acoperite adînc sub straturĭ de o vîrstă cu mult maĭ tînără.

In fine influența organismelor asupra dislocăreĭ și formațiuneĭ actuale a țărmurilor și vecinătățeĭ lor, are o mare însemnătate, aci, ca și pretutindeni unde s'aŭ produs asemenea acțiunĭ geo-fizice. Ca exemplu vom cita aci: Potmolirea aproape desăvîrșită a portuluĭ Alexandria (Egipt); precum și potmolirea de la gura de devărsare a fluviuluĭ Elba, prin acțiunea farelor foramine (molusce); îmlăștinarea golfuluĭ Odeseĭ prin alge și conifere; reducerea pe uscat a Cetățeĭ Albe ce în antichitate era un vestit port al Pontuluĭ Euxin, cunoscut de ceĭ vechĭ sub denumirea Olbia, apoĭ potmolirea și zmîrcuirea scursurilor de apă, prin arborĭ desrădăcinațĭ și vegetațiunĭ plutitoare (Red-River, Colombia, Nilul, etc.) pe care acțiune naturalistul și geo-fizicianul german o numește caracteristic: *Wasser-Pest.*

Din acesta putem conchide că: Masivul dobrogean în cele maĭ vechĭ epocĭ geologice a fost prăvălit spre fundul basinuluĭ Mariĭ-Negre, formată și ea prin marea falie continentală descrisă maĭ sus. In epoca cuaternară, s'a zămislit și cimentat dar actuala stare de lucrurĭ prin erodarea și corodarea întreguluĭ masiv balcanic. Apoĭ s'a maĭ astupat depresiunea și s'a ridicat fundul Mării din scufundătura îndurată în perioadele trecute și care acoperise totul sub apă, afară de insula Șerpilor și insula Popina din ĭezerul Razim. Decĭ revărsăturile dobrogene, așa cum se găsesc astăzĭ, sunt datorite influențelor deluviane care s-ĭ-aŭ așternut pătura Sarmaticuluĭ și Permiculuĭ asupra marilor scufundăturĭ anterioare.

In epoca aluvionee s'a format limbile de pămînt ce despart și formează astăzĭ în trăsăturĭ generale ĭezerul Razim și toate bălțile, giolurile, japcele și peribolnele în legătură cu el, dintre care principalele sunt: Golovița, Zmeica, Sinoe, Limanul-Sinoe și poate chiar și lacurile de la Sarinasuf, Calica, Hagi-Ghiol, Sabanciag, Erencina, Enisala, Babadag, Canlî-Bugeag, Casap-Chioi și Tuzla-Ceair. Intru cît la despărțirea acestor lacurĭ a contribuit Marea și care este partea datorită dejecțiunilor dunărene, o vom trata maĭ la vale sub paragraful formăreĭ țărmurilor. Ne mulțumim aci a constata în rezumat că revărsăturile dobrogene sunt în prima linie resturĭ și fragmente ale Mariĭ,

dezbinate de aceasta prin acțiunile deluviale și numaĭ în urmă a intervenit aluvionul potmolitor și mălitor care se găsește pe icĭ pe colea, cum arată configurația topografică a localităței. Straturĭ consistente aŭ format acele digurĭ și moluri de detrituri și sedimente, care imprimă caracterul mlăștinos și lagunic al întregeĭ acesteĭ regiunĭ.

Formarea țărmurilor. — Pentru a putea să ne întemeiăm o părere asupra formăreĭ și maĭ cu seamă a morfologieĭ țărmuluĭ dobrogean, cred că este nevoe a nu urmări numaĭ litoratul în cea maĭ apropiată vecinătate, ci a considera tot teritoriul occidental și o bună parte a aceluĭ nordic, aparținînd Mării-Negre, precum și o bună parte a regiuneĭ maritime, a țărmuluĭ Mediteran. Decĭ trebue să ne încordăm privirea de la Dardanele prin Elespont în Propontis, Marea de Marmara, prin Bosfor și până dincolo de Odesa. — La prima ochire asupra uneĭ hărțĭ geografice ni se imprimă caracteristic formațiunea infinităteĭ de golfurĭ, a nenumăratelor sinurĭ și sinuleturĭ, sinuozităților ce întrerup întregul complex contural-periferic, al coastelor considerate. Intreaga complexiune de golfurĭ și sinurĭ 'și păstrează în mod caracteristic și fără excepțiune concava spre S., iar spata convexă îndreptată tot-d'auna spre N.

Să cităm cîte-va din aceste golfurĭ și sinurĭ:

Golful Midia de lîngă San-Stefano cu capul proeminent Zandal-Bunar; golful Iniadei cu ascuțitura către S. a capuluĭ Cara-Bunar; marele golf de la Burgas, cu sinurile secundare de la Iusuf-Efendi-Tschifi; sinul Mezembria până la capul Emine-Burum; sinul Varni, marele sin de la Balcic, terminîndu-se în capul Giul-Grad. Chiar golful Constanța 'șĭ are concava spre S. și însușĭ litoralul devărsăturilor dobrogiene privite ca un complex, formează un golf larg a căruĭ cavitate urmează direcțiunea de S.-V.; asemenea îmbucătura Dunistruluĭ, tot așa golful Odesa și maĭ departe Marea-de-Azof.

Spre a ne da seamă în deplină cunoștiință de cauză, suntem nevoiți a schița aci în cîte-va cuvinte hidrologia Mării-Negre.

Aci ne izbește maĭ întîĭ marea afluență a puternicilor fluviĭ ca: Dunărea, Dunistrul, Dunipru, Donul, Donețul, Cuban, Rion (Phasis) și Chisil-Imac (Halys), carĭ devarsă în Mare un debit de sute și sute de miĭ de metri cubĭ de apă pe secundă pe cînd Mediterana nu dispune în toată întregimea eĭ, nicĭ de a zecea parte a uneĭ afluențe de apă dulce, în masele colosale ce vin să se reverse în basinul Mării-Negre. Aceasta face ca evaporația pe Marea-Neagră, grație poziținneĭ geografice, să fie minimală față de aceea a Mediteraneĭ

Iată cum 'și dă seamă *Ritter* asupra acestuĭ fenomen al formațiuneĭ golfurilor și a uniformăreĭ corodăreĭ sinurilor ce am enumerat maĭ sus: Marele mase de apă strînse după un versant atît de răzleț, s'aŭ concentrat în depresiunile dintre Caucaz (Colhia), Ararat (Paflagonia), Anatolia, părțile balcanice (Mezembria și Dardania), versantele Casarieĭ și ale Taurieĭ, până ce puterea lor devenind covîrșitoare, aŭ spart istmul țărîmuluĭ ce leagă Europa de Asia, formînd maĭ întîĭ strîmtoarea Bosforuluĭ, răzlățindu-se puțin cîte puțin în spre Marea-de-Marmara (Propontis) și străpungînd Elespontul în Dardanele. Atuncĭ masele de apă năpădesc cu furie în Marea Mediterană și primul și cel maĭ puternic curent este stabilit.

De alt-fel sunt cunoscute uraganele de pe Marea-Neagră; acestora 'șĭ și datorește numele eĭ. Vînturile puternice ce bîntue, maĭ cu seamă toamna și iarna, de la E. spre S.-E., formează marele curent contrar; aceste vînturĭ se întîlnesc pe arealul suprafeței Mării-Negre, cu furtunile intempestive ce suflă de la N. cu vitese uimitoare; la un moment dat sunt oprite de curentul aeolitic descris maĭ sus, atuncĭ în aer și pe Mare se produc vîrtejurĭ, carĭ izbesc coastele occidentale ale Mării-Negre — și aceasta se perpetuă din perioade geologice incalculabile, erodînd forțat în direcțiunea S.-V. cu inflexiuni V.-N. Aceasta este teoria pe care se bazează configurațiunea generală a litoraluluĭ Mării-Negre dinspre partea occidentală.

Acum să ne restrîngem privirea asupra formațiuneĭ revărsăturilor dobrogene și anume între Cap Midia și Cap Olinca (Farul Sf. Gheorghe), la revărsarea brațuluĭ Sf. Gheorghe și asupra coastelor acestuĭ areal între Cap Midia, proeminența Canli-Buceag, vîrful stîncos al Dolojmanuluĭ Cap-Jancina, Sabanciag; coroziunile de la Sarinasuf, vîrful cetățeĭ Zaporojenilor și cotul Dunăvățuluĭ, până în spre Moru-Ghiol. Decĭ avem să considerăm formațiunĭ de coaste (maluri înalte și bine pronunțate) și formațiunĭ de țărmurĭ propriŭ zise, adică litoralul Mării.

In ceea ce privește formațiunea coastelor, ea a fost tra-

tată de o dată cu schița geotechtonică a formațiuneĭ basinuluĭ lagunelor dobrogene. Pentru a fi complecțĭ vom mai arunca o ultimă privire asupra denudațiunilor acesteĭ coaste, ajutați fiind în aceste considerațiunĭ de autorități și specialiștĭ: *Czerny* (Wirkung der Winde auf die Meeresufer), *Quenstaedt* (Epochen der Natur), *Lapparent* (Traité de géologie), *Lyell*, întemeietorul actualismuluĭ, în cartea sa «Principles of Geology,», *Suess* (Antlitz der Erde), etc.

Aproape toțĭ aceștĭ autorĭ sunt de acord, întru cît privește formațiunea basinuluĭ Mărĭĭ-Negre și în parte asupra actualeĭ stărĭ de lucrurĭ ce domnește și pe la coastele dobrogene. Dacă denudațiunile coastelor masivuluĭ considerat nu să arătă ochilor noștrĭ de cît arare orĭ, pe icĭ pe colea și în mod sporadic, dar caracteristic, la Cara-Nasuf, Cap Dolojman și Iancina, precum și pe golul coastelor de la Moru-Ghiol, unde se văd distinct succesiunea stratigrafieĭ clasice a formațiuneĭ și dacă în alte locurĭ formațiunea dispare, cauza am expus'o: sedimentările deluviale, minerogene și zoogene; cele din urmă în speciile treptelor geologice, jurazice, crustacee și numulitice (fare foramine) și icĭ și colea urme fitogene, aparținînd stratificațiunilor terțiare. Toate aceste conglomerate, detriturĭ, sedimente și grohotișurĭ ce sunt liber aruncate ca storiștea pe coaste și dealungul poalelor lor, ne întărește și maĭ mult în expunerea făcută maĭ sus.

Pe noĭ, din punctul de vedere al formăreĭ geo-fizice și hidrologice, ne interesează maĭ mult formațiunea țărmuluĭ, către care acum ne îndreptăm privirea.

Autorĭĭ consultați în această privință, pe lîngă ceĭ citați maĭ sus, sunt: *Hauer* (Anwendung der Geologie auf die Kenntnisse der Bodenbeschaffenheit), *Harting* (Die Bildung und Befestigung der Dünen), *Bertrand* (Geologie des Kurischen Haffs), *Wessely* (Der europäische Flugsand), *Sokoloff* (Dunele Ruseștĭ).

Țărmul dobrogean saŭ maĭ restrîns vorbind, litoralul maritim coprins între capul Midia și Olinca, limbă-țărm ce desparte Marea de laguna dobrogeană, nu este o formațiune propriŭ zisă, nicĭ de dune, nicĭ de sedimente și maĭ puțin de nisipurĭ zburătoare. Netăgăduit că curentul vînturilor, descrise maĭ sus, contribuește în mare parte la formațiunea acestuĭ țărm, dar nu prin aducere de nisipurĭ, din alte locurĭ depărtate pe care să le depună și la o altă vreme să le transporte maĭ departe. Aci nu avem de a face, nicĭ cu nisipurile ridicate și purtate de furtunĭ și uragane, ce aŭ format Sahara, pustiul Gobi, deșertul Buhari, stepele Podolice, deșerturile Egiptuluĭ saŭ groaznicele terenurĭ aride ale ținutuluĭ Bănățean și o parte a pusteĭ ungurești. Aci nu poate fi vorba, nicĭ de dunele de-a lungul Bălticeĭ și Mărĭĭ Nordului, ce se întind urmînd conturul țărmurilor acestor mărĭ din Finlanda rusă, pe coastele germane, daneze, olandeze și belgiene și pînă dincolo de Bretania franceză. Excepțiune formează, pe litoralul olandez, bălțile interioare ca Zuederzea și Haarlemul, care se aseamănă întru cît va cu sistemul băltos al lagunelor dobrogene. Cu toate acestea pentru susținerea celor avansate maĭ sus este bine să arătăm aci în treacăt ce sunt nisipurile zburătoare, sedimentele și dunele.

Nisipurile zburătoare, — din punctul de vedere al morfologieĭ terestre și maĭ cu seamă a dinamo-geologieĭ, sunt nisipurĭ compuse din părticele zdrobite și prăfuite pînă aproape la făină. Ele se compun din particule pĭetroase de granit, feldspat, rocĭ lucitoare (glimer), titan, hornblende, interstice de natura bazaltică și lave din epoca silurică și paleozoică. Ele aŭ format odinioară sedimentul și potmolul mărilor dispărute. Aceste nisipurĭ aŭ fost și sunt spulberate, cum viscolul poartă zăpada și o depune prin depresiunile terestre, acolo unde vînturile îndură o oprire saŭ un vîrtej și în generalitatea cazurilor o domolire a viteseĭ; atunci masele prin greutatea lor proprie cad și acoperă coaja pămîntuluĭ, formînd deșerturĭ, pustiurĭ și cîmpiĭ aride.

Dunele sunt expresiunea locală a nisipurilor zburătoare, acolo unde vînturile nu aŭ puterea uraganuluĭ, dar orĭ cum sunt destul de intense, ca să ridice sedimentele de pe țărmiĭ Mărilor, ce acopere zone întregĭ deformațiunĭ instantanee descrise maĭ sus, mutîndu-le de colo pînă colo, formînd șirurĭ și întroenirĭ nisipoase de alungul litoraluluĭ Mărilor.

Dăm aci cîte-va date asupra fenomenuluĭ aeolitic după cursul profesat la școală politechnică din Berlin al d-luĭ profesor *Kummer* («Der Bau am Meer»).

Formațiunea lor, este adesea în lungul direcțiuneĭ vîntuluĭ, cînd acesta nu e oprit în calea sa și transversal direcțieĭ luĭ, cînd întîlnește în drumul săŭ obstacole, ce abat curentul din cursul inițial micșorîndu-ĭ în acelaș timp puterea iuțeleĭ. Duna în fața Mărĭĭ și la originea eĭ

se ridică sub un unghiŭ de 5—15° și cade după ce și-a format muchia repede către interiorul țărmuluĭ sub un unghiŭ maĭ lent variind între 30—40°. Dunele aŭ tendința neîncetată de a avansa către interiorul litoraluluĭ, marcînd din ce în ce țărmul. Acelaș lanț și sistem de Dune se găsește neîncetat în mișcare, cu tendința de a înainta spre interiorul țărilor; înălțimea lor variază cu puterea vîntuluĭ, întinderea zoneĭ aride de care dispune acesta, precum și de consistența maĭ mult saŭ maĭ puțin coherentă a materialuluĭ nisipos, avînd înălțimĭ măsurate la coamă de la 10—15 metri, în termen de mijloc 30—40 metre și în unele cazurĭ ridicîndu-se chiar de la 100—120 metre de-asupra suprafeței soluluĭ. Avansarea anuală este foarte variată; daŭ aci cîte-va date caracteristice pentru unele localități. Ast-fel pe insula Sylt, avansarea anuală este de 4 metri, pe coasta prusiană a Mării-Baltice, de 4—6 metre (Frische Nährung), la Saint Paul de Léon și Laudes în Bretania franceză de 8 m., — *Reclus* admite avansărĭ anuale de la 20—25 m. In localitatea citată din urmă s'aŭ acoperit sate întregĭ și, la avansarea dunelor către interior, rămînînd în urma lor terenul natural desgolit, s'aŭ descoperit turnurile bisericilor din satele dispărute și înnomolite sub masele nisipoase.

Să examinăm dar, din acest punct de vedere revărsăturile dobrogene și ținutul deltei dunărene. In prima linie materialul potmolitor și întroenirile nisipitoare se compun aci din dejecțiunile aduse și depuse de Dunăre în prima linie și în mod secundar de nisipul și potmolul ce Marea depune la anumite timpurĭ către țărmul eĭ. Decĭ rămîne bine constatat că țărmul dintre Vîlcov și Olinca este format aproape exclusiv din dejecțiunile Dunăreĭ și aceasta pe tot teritoriul Delteĭ, de la Olinca pănă la Cap Midia, flancul laguneĭ dobrogene, Marea este care contribue în cea maĭ mare parte la formațiunea și consolidarea țărmuluĭ. Decĭ în ambele cazurĭ, sedimentările sunt datorite influențelor hidrologice. Acțiunea aeolitică este aci absolut minimală și cu desăvîrșire locală. Despre nisipurĭ zburătoare în adevăratul sens al cuvîntuluĭ, aci nicĭ vorbă nu poate fi. Ingrămădirele de nisip de la Letca, adică de la gura Chilia între Periprava și Cap Mozorali; de asemenea, de la gura Sf. Gheorghe la poalele pădureĭ Cara-Orman (Pădurea-Neagră), între Cisla-Văduveĭ și Catîrlețul, nu sunt de cît niște mameloane, ridicăturĭ deluroase, terenurĭ aride, produse localnice ale vînturilor ce bîntue, la diferitele anotimpurĭ, în regiunea delteĭ. Tot asemenea nisipările de la gura Peritească și Malciana, în spre Cap Midia, cele de la Portița și cele de la Gura-Buhazuluĭ în spre Peritească ca și limba de nisip, formată între lacul Sinoe (limanul Sinoe) și lacul Tuzla, sunt depunerĭ locale și cu caracter fix. La gurile Dunăreĭ, cît și pe tot ținutul laguneĭ dobrogene, nu poate fi vorba de o înnisipare în sensul larg al cuvîntuluĭ și mai cu seamă, produsă prin nisipurĭ zburătoare cu caracterul dunelor.

Tot așa și nisipurile de la Chituc, Cetatea-Vechie, Cara-Harman (Dumbrava-Neagră) și Cara-Nasuf (Apele-Negre), nu pot fi luate și clasate drept dune, căcĭ nu există concordanță necesară între acțiunea vînturilor și influențele climaterice ce stăpînesc aceste localități. Faptul se probează astfel: în timpul marilor vînturĭ ce suflă cu putere de la sfîrșitul luĭ Octombre pănă spre începutul luĭ Martie, tot arealul delteĭ dunărene și al laguneĭ dobrogene, întru cît nu se găsește sub apă, se află în stare închegată, amorfă și inertă, din cauza temperatureĭ scăzute; terenul fiind imbibat de apă, aceasta face ca întregul sol să se găsească în stare înghețată, consistență atît de puternică, în cît uraganele nu pot ridica masele terestre de cît prin corodare și într'o cantitate relativ infim de mică, nelăsînd în urma lor de cît niște slabe urme de rosăturĭ și denudărĭ. In timpul vereĭ, cînd nisipurile sunt maĭ puțin coherente, puterea aeolitică este cu totul scăzută și nu depășește regimul vînturilor obișnuite. Sedimentarea se datorește dar dijecțiunilor dunărene pe teritorul delteĭ propriĭ, iar pe țărmul Mării, zvîrlireĭ nisipurilor la mal în timpul obișnuit și maĭ cu seamă al tempestelor și uraganelor ce bîntue această Mare, și litoralul eĭ.

Am atins maĭ sus, în paragraful geo-techtoniceĭ localitățeĭ, cestiunea formațiuneĭ limbelor, proeminențelor și molurilor naturale pe de o parte și de alta îngustimea digueluĭ natural, ce desparte Marea de laguna dobrogeană, ce se poate urmări de la periboina Perișorul spre baliza Englezească, toate Peritestile, Malciana spre Portița, lidul cea mare a Periteasceĭ, de alungul Chitaculuĭ pănă din colo de cap Midia, de-alungul Mării la Mamaia, Sciut-

Ghiol și până în apropierea Constanței, pe care Germanul le numește foarte caracteristic *Nehrung*, precum sunt Kurisches Haff, Trisisches Haff, Danziger Bucht și Cantul de insule dintre Suedia și coastele Oldenburgului. Intemeiîndu-se aceasta formațiune geologică a localității pe sedimentări și depuneri, fie ele seculare saŭ instantanee, după cum consistența terenurilor a îngăduit, saŭ influențele aeolitice mai mari saŭ mai mici, a sporit creșterea lor în alte cazuri; aceste diguri despărțitoare sunt și rezultatul unor perioade mai vechi de formațiune în raport cu deluvionul și aluvionul ce le acoperă și apar la suprafață.

Gurile ce unesc laguna dobrogeană cu largul Mării, adică: complexiunea Periteștilor, Malciana, Haholul, Pahani-Hrani, gura-cea-mare a Portiței, Periteasca-cea-Mare și Buhazul, pot fi comparate în miniatură cu strîmtorile: Bosforului, Elespontului, Gibraltarului saŭ Scageraculuĭ, unde mase puternice de stîncĭ vechĭ s'aŭ opus corodăreĭ și efectuluĭ erosiv ale valurilor Mării ce le cutreeră, saŭ puterilor denudătoare ale vînturilor ce bîntue aceste localități. Dacă litoralul între gura Buhazului și până dincolo de Periboina Perișorul, ar fi în adevăr numaĭ niște producte seculare sau instantanee, de mult comunicațiunea lagunelor dobrogene cu largul Mării ar fi fost desființată. Și aci, ca și la marile strîmtorĭ continentale citate maĭ sus, puterea apeĭ și acțiunea vînturilor se lovește de rezistențe paleontologice. Dacă din cînd în cînd aceste gurĭ, vorbind în sensul restrîns al strîmtorilor, sunt în parte potmolite și chiar vremelnic astupate, aceasta este un fenomen trecător pe care technica modernă ar putea să'l îndepărteze cu mijloace relativ foarte puțin costisitoare.

Să rezumăm dar întregul sistem de formațiune al basinuluĭ pe care se află reslațită laguna dobrogeană, pentru ca în urmă să trecem la hidrologia eĭ.

Am probat că prin scufundarea uneĭ părțĭ a masivuluĭ dobrogean s'a creat depresiunea, care imediat în Ere și Epocĭ geologice de mult trecute a fost acoperită de apele Mării-Negre și numaĭ după desfășurarea și sfîrșirea evenimentelor terțiare (Mezozoice), această prăbușire în epoca quaternară și perioadele deluviale și aluvionee de detriturĭ și sedimente provenite din înființarea și scobirea actualelor văĭ ce brăzdează masivul dobrogean.

Incetul cu încetul aceste sedimente s'aŭ așezat, aŭ prins coherență, rămînînd numaĭ vîrfurile insuleĭ Șerpilor din Marea-Neagră și a Popineĭ din ĭezerul Razim, ca stîlpĭ neperitorĭ a acelor epocĭ dispărute. Sedimentele se așează pe părțile stîncoase formînd oscilațiunĭ și ondulațiunĭ în a căror depresiunĭ pătrund și rămîn apele Mării, întemeietoare ale laguneĭ dobrogene. Blocurĭ eratice respîndite pe întreaga regiune lagunică îngădue formațiunea limbelor de la Cozbura-Holbina, Cistai-Caze Bisericuța, limba de pămînt despărțitoare între Goloviță și Zmeica, precum și limba despărțitoare dintre Zmeica și Sinoe, numită insula Curt-beĭ saŭ Ostrovul-Lupilor. Vine apoĭ perioada aluvioanee, în care Dunărea începe a se revărsa în perioade seculare asupra întreguluĭ teritoriŭ al laguneĭ, și efectul dejecțiunilor sale încep să se manifeste în potmolirea întregimeĭ arealuluĭ smîrcos, aflat astă-zĭ între brațul Sf. Gheorghe și ĭezerul Reazim, lăsînd în urma eĭ răsuflătorile Clinețuluĭ, Dunavățuluĭ, Cerni-Floreĭ, Turețuluĭ și alte scursorĭ de puțină însemnătate, dejecțiunĭ ce aŭ restrîns răslățirea laguneĭ despre Dunăre; apoĭ tot aceste sedimentări aŭ acoperit cu o pătură potmolitoare blocurile și limbele eratice despărțitoare semnalate maĭ sus și imprimînd localității caracterul tipic actual. Acțiunile seculare și instantanee complectează opera.

d) *Hidrologia.* — Asupra hidrologieĭ laguneĭ dobrogene ne rămîne foarte puțin de zis, căcĭ partea esențială a fost deja tratată în cap. hidrografie, geo-fisică, precum și în descrierea tectonică a basinuluĭ și țărmurilor sale.

Nu ne rămîne acum de cît a trata aci cestiunea din punctul de vedere curat technic, cercînd a arăta sistemul de alimentare din Dunăre prin gurele principale enumerate maĭ sus, a discuta generalitatea potmolireĭ de care sufere și sunt amenințate cu desființare atît canalele de alimentare cît și însuși dispariția prin potmolire a întregeĭ regiunĭ lăgunice; apoĭ a schița în scurt alimentarea cu apă maritimă prin orificiile deja enumerate.

In partea hidrografică, am arătat ce rol joacă cele 4 gurĭ de alimentare cu apă dulce din Dunăre și maĭ cu seamă a canaluluĭ Dunavățul, care direct și în mod permanent întreține în starea apoasă aproape întregul sistem băltos. Acest canal de alimentare își ia cursul din brațul Sf. Gheorghe (Kedril, turcește balaurul) la punctul numit Meterezul-Turcesc saŭ Gîrla-Greculuĭ; lungimea sa măsurată în sborul păsăreĭ, de la acest punct până la devărsarea sa în Razim nu

măsoară în linie dreaptă nicĭ 20 kil., pe cînd de fapt, printr'o infinitate de coturĭ, ocoale, periboine, peste 120 la număr, el este nevoit a străbate o distanță de peste 52 kil., avînd a lupta la fie-care pas cu mlaștinĭ și potmolurĭ, ne maĭ socotind gardurile și cotețile abătătoare ce pescarĭĭ le înființează de a curmezișul cursuluĭ, spre a bate apa în periboinele și jepcile lor; apoĭ vine fecunditatea vegetațiuneĭ fixe și plutitoare, cociocurĭ de stuh, papură și sipică, ce la fiecare moment ĭĭ împedică și ĭĭ îngreuează drumul; toate aceste obstacole fac pe de o parte ca debitul acestuĭ canal principal de alimentare să fie redus la un minim, iar potmolirea atingînd maximul putiincios. El debitează în Razim la viiturĭ ordinare cam 9. mil. m. c. apă, dar la viiturĭ marĭ acest debit se îndoește și chiar să întreește. Din acest quantum de apă, laguneĭ dobrogene ĭĭ revine însă o foarte mică parte, căcĭ cea maĭ mare să împrăștie fără rost și răslățindu-se se devărsă prin diferite scursorĭ către Mare saŭ chiar înapoindu-se în matca gureĭ Sf. Gheorghe.

Dacă într'un timp maĭ mult saŭ maĭ puțin depărtat, apele brațuluĭ Sf. Gheorghe aŭ încurat cu maĭ multă putere și cu un volum cu mult maĭ mare de cît cel de astăzĭ, către basinul laguneĭ dobrogene și în special a lezeruluĭ Razim, cauzele aŭ fost: fie viiturĭ extraordinare de apă, fie influențe de perturbațiunĭ terestre saŭ alte acțiunĭ hidronome. Odată această stare extraordinară încetată, dispărută saŭ nerepetită, a produs starea normală, secularitatea și actualitatea. Apele Sf. Gheorghe aŭ căutat de atuncĭ în coace urmînd legile firești a-și îngusta patul în sensul mălirilor laterale, ceace a făcut ca cu timpul derivatele apoase ce altă dată serveaŭ de arteră de alimentare cu apă dulce a Razimuluĭ, să fie maĭ mult saŭ maĭ puțin potmolite, restrînse ca număr și îngustate ca pat și matcă din partea despre delta Dunăreĭ până la revărsarea lor în lagună. Tot așa, dar cu efect maĭ minimal și gurele despre Razim alimentătoare ale restuluĭ laguneĭ cu încetul prin acțiunea valurilor acestor mase apoase, aŭ adus cu sine ridicarea patuluĭ arterelor de alimentare. De aci încolo începe ființa legendeĭ, dacă legendă este, ce persistă încă în mintea și gura a locuitorilor din partea loculuĭ, că mînă omenească a săpat și a dat ființă Cernețuluĭ, Dunavățuluĭ și maĭ cu seamă înființarea Clinețuluĭ, după zisa locuitorilor autohtonĭ s'a făcut de mîna «letinuluĭ». Este de netăgăduit că oamenĭĭ cu dor de a produce și a se bucura de rodul munceĭ lor aŭ intervenit cu mîna lor, spre a restabili o stare de lucrurĭ bine făcătoare, ce altă dată natura făcuse și apoĭ iarăși prin capriciul eĭ aŭ fost distruse. Cel puțin Cernețul (Cerni-Florea, Turetul) și Dunavățul pot fi ast-fel considerate și maĭ precis vorbind Cernețul astăzĭ chiar în cea ce privește cursul săŭ între Razim, Sulimanca și Dranof, presintă încă acele semne și urme neperitoare ale uneĭ creațiunĭ cu desăvîrșire naturale. Lărgimea sa extraordinară, de 25 în unele locurĭ până la 40 m.; adîncimea sa măsurată la apa mică care nu scade nicĭ odată sub 5—6 m., toate aceste ne spun până la evidență că aci nu a fost o intervenință a mineĭ omenești pentru aducerea în ființă a acestuĭ canal. In partea de sus a Cernețuluĭ, adică de la Sulimanca, până la origina sa din Brațul Sf. Gheorghe (punctul Calinova), se vede iarăși acțiunea netăgăduită a naturеĭ; potmolirea și astuparea desăvărșită caracterisează acest curs și întreaga sa regiune de revărsare. Și dacă nu mijlocea și se intrepunea mîna omenească, se înțelege în vremurĭ destul de depărtate, pentru a restabili statul quo ante, atuncĭ încetul cu încetul acțiunea potmolitoare și astupătoare ar fi avansat până în spre apropierea Dranovuluĭ. Omul aci a urmat marele principiŭ, a imitat natura, a făcut cea ce altă dată se îndeletnicise să facă dînsa; omul a săpat din noŭ canalul, între Calinova și Sulimanca și a redat putința apelor de a porni iarăși în spre luminișul apos al laguneĭ dobrogene. Identic acelaș lucru trebue să se fi întîmplat și cu cursul Dunavățuluĭ. Și cursul luĭ de la vale între Razim și Sulimanca prezintă urmele acțiuneĭ naturеĭ deși această rigolă, maĭ puțin largă și maĭ puțin adîncă ca Cernețul, totuși denotînd că nu mîna omenească a fost aceia ce de la obîrșie l-a întemeiat. De la Sulimanca în sus cursul 'și schimbă deodată direcția primitivă S.-N., perpendiculară E.-V., până în dreptul localităței Dunavățul-d.-j., nu departe de cetatea Zaporojenilor, de aci își ea iarăși direcțiunea S.-N.-N. până la origina sa actuală din Sf. Gheorghe (Dunavățul-Greci bifurcat în Dunavățul-Lipoveni și al Salciilor). Aci, adică de la Cetatea Zaporojenilor, până la gura Sf. Gheorghe, se vede directa intervențiune a omuluĭ. De la Sulimanca în linie dreaptă și urmînd direcțiunea primitivă a Dunavățuluĭ până în Sf. Gheorghe (Punctul Perivolca) nu sunt de cît 4 kil.

și de sigur odată cursul natural al Dunavățuluĭ a urmat această direcțiune și interese saŭ cine știe ce trebuințe omenești și sigur vremelnice i-aŭ abătut cursul în spre cătunul Dunavățul-d.-j. și îndrumîndu-l de aci în spre Dunăre. Dacă altă dată mîna omenească a restabilit calea apoasă între Salimanca, Perivolca, nu se știe nicĭ nu se poate dovedi, faptul persistă, însă că, cursul a rămas deviat așa cum se găsește astăzĭ.

Ne maĭ rămîne a maĭ vorbi de canalul de alimentare Clinețul, nume pe care-l poartă între Razim și insula Popineĭ în dreptul localităței Sarinazuf (turcește, *apă galbenă*) și până la întîlnirea sa cu Dunavățul, care în acest punct în raport cu cursul săŭ 'și schimbă cursul la stînga către Sulimanca. Clinețul pare să fie opera complectă concepută de mintea omenească și executată de mîna lor, — cînd cum și care a fost motivele înființăreĭ luĭ, ne vom cerca a o dovedi, în partea istorică.

Caracterul lagunic ce domnește între gura Sf. Gheorghe și ĭezerul Razim este în prima linie condiționat de lipsa aproape desăvîrșită a diferențeĭ de nivel între prima și secunda. Panta este aproape redusă la nulă; o pajiște orizontală se întinde peste tot ținutul, cea ce face ca scurgerea apelor să fie alternativă adică să se producă fenomenul uneĭ scurgerĭ cînd din Dunăre în lagune, cînd din lagune în spre Dunăre. Pentru toate canalele de alimentare enumerate maĭ sus, putem susține cu drept cuvînt că nu dispune de o pantă de scurgere în înțelesul obișnuit; căcĭ dacă în adevăr am dispune de o diferență de nivel între origina acelor canale de alimentare și devărsarea lor în Razim, ea ar fi atît de mică în cît nicĭ nu s'ar putea ține seama de cîtimea eĭ numerică. Și cu toate acestea, observatorul atent care cunoaște localitatea poate să asigure că la un moment dat, scurgerea pe aceste canale se face atît de repede în spre Razim, în cît or și cine ar fi îndreptățit să creadă că aceste cursurĭ dispun de o altă pantă cu mult maĭ considerabilă de cît aceia de care în realitate este stăpînită localitatea. Efectul încurăreĭ apelor din Dunavăț în Reazim, vorbim numaĭ de acest canal, se maĭ poate proba și printr'un alt fapt și maĭ isbitor. Putem cita aci cazul observat de noĭ înșine în zilele de 7 și 12 Aprilie 1900. In ziua de 7 Aprilie maĭ întreaga gură a Dunavățuluĭ era malită, nedispunînd de o deschidere devărsătoare maĭ mare de 5 m. în lărgime, cu o adîncime de cel mult 1 și jumătate metru, și să se țină seama că ne găsim în epoca de mare viiturĭ a apelor; iar în ziua de 12 Aprilie gura Dunavățuluĭ se lărgise cel puțin la 25 metre, cu o adîncime minimală de cel puțin 3 metre. Or cine e dispus a se întreba de unde această schimbare atît de bruscă și săvîrșită numaĭ în restimpul de 4 zile, fiind dată imposibilitatea schimbăreĭ de pantă, adică a sporireĭ eĭ, decĭ a augmentăreĭ scurgereĭ pe acest motiv.

Explicațiunea acestuĭ fenomen se întemeiază în parte pe întreaga suprafață a Razimuluĭ și în general a lagunеĭ dobrogene. Și dacă consultăm autorități ca: *Thome de Gumonid* (Mémoire sur le regime des eaux courantes en France), *Revy I.I.* (Hydraulics of Grant Rivers), *Lorenz v. Liburnau* (Die Donau, ihre Strömungen und Ablagerungen), *Talbout de Marigny* (Hydrographie de la Mer Noire) și alțĭ, care cu toțĭ sunt de acord că, dacă Marea-Neagră nu dispune de un flux și reflux tot atît de mare ca al altor Mărĭ, în schimb însă apele eĭ sunt supuse unuĭ groaznic freamăt produs din alternativa și simultana succedare a vînturilor S.-N., V.-E. Baterea acestor vinturĭ produc schimbărĭ foarte resimțite în nivelul normal al acesteĭ marĭ suprafețe apoase. După cum se știe întensitatea vînturilor ca energie, sunt cu mult maĭ marĭ de la N. spre S., de cît opusele lor de la S. spre N. Ne-ar duce prea departe dacă am cita aci numaĭ părerea unuia din autoritățile de maĭ sus, asupra existențeĭ acestuĭ fenomen aeolitic. Luăm faptul ca constatat că: vînturile nordice sunt covîrșitoare asupra celor sudice de unde și denivelarea produsă în direcțiune S. maĭ mare de cît în direcțiunea N. Curentul N. preponderent curentuluĭ S. Dacă aceasta se întîmplă pe Marea-Neagră cum s'ar putea întîmpla alt-fel în laguna dobrogeană și în special pe ĭezerul Razim, masa cea maĭ compactă și maĭ resleață a întreguluĭ complex de revărsare. Apele aci se retrag în spre Mare cu o vehemență vertiginoasă în direcțiunea N. S., lăsînd în urma lor un gol simțitor, maĭ cu seamă avînd în vedere mica adîncime a Razimuluĭ față de reslățirea sa. Atuncĭ năpădesc apele Dunavățuluĭ și a celor-l'alte canale alimentare, pare că ar fi animate și pornite de panta unuĭ rîŭ din văile munților (nu voĭ să înțeleg torent) și nicĭ nu sunt în stare a podidi umplerea goluluĭ; atuncĭ se face adevărată primenire a Dunavățuluĭ, a Razimuluĭ și a întreguluĭ sistem lagunic cu apă dulce adusă din brațul Sf.

Gheorghe prin canalele enumărate mai sus.

Dacă astă-zi acest fenomen nu se mai întîmplă în întregimea grandiosităţei sale, aceasta se datoreşte vecînicei astupări, cînd a gurilor despre braţul Sf. Gheorghe, care nu îngădue atunci intrarea apelor în canalele de alimentare, cînd a gurilor de revărsare despre Razim, care tocmai în momentul prielnic se găsesc mălite, împedecînd năpădirea prodigioasă a apelor în spre lagună. — Cum se întîmplă acum, cînd bat vînturile S.-N.? Dată fiind inferioritatea viteselor acestor ape, deci a acţiunilor lor faţă de cele-l-alte, curentul la întoarcere nu mai este atît de puternic, deci nici rebufnirea apelor înapoi nu mai este animată de aceea forţă, de care a fost coprinsă în cazul precedent. Apele maritime se întorc lent şi se mulţumesc a pune o stavilă încurăreî apelor dulci, ce debuşează prin canalele de alimentare din gura Sf. Gheorghe.

Din toate aceste, vedem că cestiunea de pantă a Dunavăţului şi a celor-l-alte canale în alimentarea laguneî dobrogene cu apă dulce, ţine un rol infim de mic faţă de energia desvoltată de elementele natureî, ca influenţele aeolitice şi ale valurilor.

Acum cîte-va cuvinte asupra întreţinereî geo-dinamice, a orificiilor de contact Portiţa, Periteasca şi Buhazul.

Pentru a complecta şirul celor expuse mai sus, găsim nemerit a justifica aci contactul mai mult saŭ mai puţin perpetuŭ, între laguna dobrogeană şi apele Mareî. Mai la vale vom indica în treacăt existenţa lor. Aci ne rămîne numai a proba continuitatea influenţelor aeolitice, constatate mai sus.

Vînturile nordice ce în laguna dobrogeană, privite ca puteri şi acţiuni idrostatice, 'şi iaŭ origina pe flancul îezeruluî Razimul, între Sarinasuf către Dranof şi Mare şi pornesc de aci în spre largul laguneî; forţa vie a maselor apoase se găseşte abătută de puternicile mase stîncoase de la Cap Dolojman, Iancina şi pănă dincolo de piscul ruineî Eraclia, ceea ce produce o schimbare de intensitate în direcţiunea şi vigoarea puterei apeî, perpendicular la cea dîntîiŭ, adică V.-E. manifestată prin izbirile ante-ţărmuluî despărţitor între lagună şi Mare, ceia ce dă naştere orificiilor de la Portiţa şi Periteasca, rămînînd ca vînturile de la N. spre S. să ţină deschisă gura Buhazuluî.

Intreţinerea propriŭ zisă a acestor orificiî prin mînă omenească, nu vrea să zică alt-ceva de cît a ne îngriji iarăşi de regulata funcţionare, cel puţin a Dunavăţuluî, dacă nu şi a celor-l-alte artere de alimentare, căci ce ar folosi puterea vîntuluî ca motor, dacă obiectul înlesnitor conducereî energieî sale ar lipsi. Dunavăţul şi cele-l-alte artere în asemenea momente, trebue să ducă destulă apă în bazinul îezeruluî Razim şi al întregeî lagune, pentru ca puterea vîntuluî să le poarte şi să le izbească cu putere, aruncîndu-le peste forlandul maritim, deschizînd ast-fel porţile pentru evacuarea apelor staţionare, încărcate cu rezidurile putrefacţiilor vegetale şi morenice dintre Sf. Gheorghe şi Razimul, care într'un atare moment sunt scurse şi vidate, iar apele dulci şi proaspete ale Dunavăţuluî şi celor-l-alte artere, adică apele Dunăreî, să le ia locul. Deci, iarăşi reese importanţa existenţeî şi regulateî funcţionăriî, cel puţin a Dunavăţuluî, ca arteră de alimentare pentru care trebue să se îngrijească în toate timpurile ca să facă faţă scopuluî menireî sale.

Fenomenul geo-fisic ce produce încurarea apelor dulci şi maritime, în special în îezerul Razim şi în general în laguna dobrogeană se explică ast-fel:

Mai sus am arătat care este menirea şi importanţa Dunavăţuluî, apoi am căutat să probăm necesitatea netăgăduită a orificiilor despre Mare. Intermitenţa jocului încurăreî apelor dulci şi a apelor maritime se poate dar vedea în cele expuse în rîndurile precedente. Cu toate acestea vom rezuma în cîte-va cuvinte şi acest fenomen.

Apele Dunavăţuluî, dacă nu şi a celor-l-alte artere de comunicaţie, ocupă spaţiul secat în basinul Razimuluî, pe cînd apele stagnante aflate şi staţionare în întreaga regiune sub acţiunea vîntuluî nordic, 'şi găseşte o repede scurgere prin cele treî orificiî mai marcante în spre Mare, prin care fapt la un moment geo-fisic Dunavăţul trebue să 'şi încordeze într'atîta debitul întru cît basinul lagunic se găseşte mai mult golit şi urmînd a fi reumplut în virtutea gravităţeî şi panteî celeî mai favorabile; în acest moment geo-fisic în presupunerea uneî regulate funcţionăriî, cel puţin a Dunavăţuluî, basinul laguneî dobrogene este ocupat de apă dulce, cînd starea lucrurilor se schimbă, vînturile de la Sud, dacă nu aŭ energie ca puterea vîntuluî de la Nord, dar cel puţin ca volum de apă, ce încură în spre lagună este ceva mai mare de cît cel ce în primul moment geo-fisic era de-

bitat de Dunavăț. Intr'un atare caz se produce un contra-efect între apele maritime cu tendință de a pătrunde în lagună și neputința apelor dulcĭ de a se retrage sub imperiul acesteĭ presiunĭ prin gura Dunavățuluĭ.

Acest fenomen se datorește deci regimuluĭ salmastru saŭ brachic, atît de bine-făcător în ale creștereĭ, înmulțireĭ peștilor și a pescuituluĭ lor, fapt ce astă-zĭ a dispărut numaĭ din cauză că Dunavățul și cele-l-alte artere de alimentare nu maĭ sunt în stare să 'șĭ îndeplinească chemarea.

Pentru a complecta hydrologia laguneĭ dobrogene, urmează să maĭ atingem încă ultimele 2 cestiunĭ: abiziologia și salinitatea acestuĭ bazin apos.

Abiziologia laguneĭ dobrogene saŭ chiar aceia a ezeruluĭ Razim nu a fost până în momentul de nimenĭ cercetată, nicĭ ca cestiune generală nicĭ ca amănunte, tot ce putem spune în aceasta privință sunt date foarte neînsemnate și culese dintr'un trecut relativ depărtat de către căpitanul de navigațiune din Flota engleză *T. Spratt*, și comunicate în «On the Geology of the N.-E. part of the Dobrutscha. Quart journal geol. Soc. vol. XIV», care pe acele vremurĭ a și întocmit o hartă indicatoare a curbelor de egală adîncime, din care reese că adîncimele cele maĭ marĭ adică între treĭ și patru m. și jumătate s'ar găsi în iezerul Razim pe la mijlocul linieĭ balisa Englesă-Cap Iancina, precum și la mijlocul linieĭ Cap Iancina-insula Popina, în colo adîncimele maĭ marcante nu întrec cătimea de 2 metri. Cum am spus însă această lucrare este învechită și atuncĭ cînd s'a făcut nu i s'a dat importanța ce cu adevărat merită. Cele-l'alte studiĭ făcute de *Marcovnicoff*, *Andruzoff*, ș. a. se referă maĭ mult la basinul Mareĭ-Negre, atingînd numaĭ în treacăt laguna dobrogeană, tot asemenea ca și lucrările d-lor *Luksch* și *Wolf* publicate în «Deutsche Rundschau für Geographie und Statistik», asemenea comunicatul d-luĭ *Neumayr* din «Zur Geschichte des östlichen Mittelmeerbeckens».

Salinitatea laguneĭ Dobrogene păstrează întru totul caracteristica apelor salmastre și brachice. Date precise, precum și studiĭ continue nicĭ în aceasta privință nu s'a făcut, așa că prea puțin se poate spune și în această direcțiune. Gradul de salinitate fiind o funcțiune a temperatureĭ, a cătimeĭ de evaporație, nu prea se poate ști cu siguranță care este cătimea medie a procentuluĭ de salinitate. In timpurĭ, cu ocazia studiuluĭ basinuluĭ Mareĭ-Negre, geologul rus *Audruzoff*, geo-fizicianul *Marcovnicoff*, și chimistul *Lebidinski*, s'aŭ indeletnicit cu cercetarea lăturalnică și fără a'ĭ da importanța cuvenită, a salinitățeĭ laguneĭ dobrogene, ocupîndu-se naturalmente numaĭ de basinul Mareĭ-Negre cu care aŭ fost însărcinațĭ de guvernul lor. De asemenea și geologul german Peters s'a ocupat în treacăt de gradul de salinitate al laguneĭ dobrogene, publicată în lucrările sale: «Die Donau und ihr Gebiet 1876», precum și în lucrarea sa de mare importanță «Grundlinien zur Geographie und Geologie der Dobrudscha» publicată în Denkschriften der K. K. Academie d. Wissenschaften. Wien 1866. Din toate aceste lucrărĭ daŭ aci următoarele date fără pretențiune de normalitate și exactitate covîrșitoare. Greutate specifică a apeĭ în lacul Razim în termen de mijloc este de 1,011, lacul Babadag 1,009—1,01, decĭ ar urma ca apele laculuĭ Babada să fie maĭ dulcĭ de cît ale Razimuluĭ. In cea ce privește cercetările chimistuluĭ rus citat maĭ sus putem da aci observațiunile sale asupra graduluĭ de salinitate din Marea-Neagră: La gurele Dunăreĭ el constată pe o întindere de maĭ bine de 10 kil. o nealterare a apeĭ dulcĭ cu apa maritimă, decĭ furia de revărsare a fluviuluĭ este într'atît de covîrșitoare, în cît împinge spre largul Mareĭ apele aceștia; tot acest cercetător găsește că gradul de salinitate al Mareĭ-Negre ar varia între 1,20—1.50 la %, decĭ în termen de mijloc cam 1,35 la %; pe cînd gradul de salinitate în termen de mijloc al Mareĭ-Mediterane este cel puțin de 3%.

Temperatura. In ceea ce privește laguna dobrogeană de asemenea până în present nu a fost studiată de nimenĭ.

e) *Fauna* și *Flora*. Și în această privință suntem încă foarte săracĭ în cercetărĭ speciale, cu toate că ar merita o mare importanță din toate punctele de vedere, un studiŭ în această privință pentru laguna dobrogeană.

Flora a fost asemenea aproape cu desăvîrșire neglijată, citĕm aci ca plante: *zostera marină*, *uvalactuca* și *Cucuta maritimă* (lat. Cicuta virosa, germ. Wasserschierling), care crește până la înălțimĭ de 3 m. și care acoperă maĭ cu seamă regiunea Delteĭ. Pe insulele, holdele și limbile lungărețe ale Delteĭ, se observă o fecundă vegetație a stufurilor de trestie, sipică și papură; caracteristic este că aproape întreaga lagună nu se găsește bîntuită de cocioacele plutitoare care se găsesc în ghiolul Dranof

și mai cu seamă în stare foarte fecundă în mai toate lacurile, ghiolurile, jepcile și pardinele Deltei dunărene. Ca plantațiune lemnoasă, laguna dobrogeană este foarte săracă, sunt multe localități care se numesc: Cara-Orman (turcește, *pădurea neagră*), Deli-Orman (turcește, *pădure nebună*), Cara-Harman (*dumbrava neagră*), Leti, ceea ce va să zică turcește, *săzoiu, mărăciniș*, din toate aceste astăzi nu se mai pomenește nimic, exceptînd cîte-va sălcii pe la kerhanalele pescarilor. In mod îmbucurător te isbesc plantațiunile de pomi fructiferi, meri, peri, caiși și mai cu seamă persicii cari reușesc foarte bine în partea locului, ce se găsesc plantate pe la kerhanalele de-a lungul Dunavățului, pe ici pe colea întîlnești vițe de struguri ce dau rod foarte bun. Aceasta e tot despre flora laguneĭ dobrogene.

Fauna. Și în privința aceasta nu putem să ne lăudăm că dispunem de un material covîrșitor, nici chiar inventarierea animalică nu s'a făcut în partea locului. Se găsesc prin stufuri mistreți și pisici sălbatice, și cari de sigur nu sunt de cît urmele unor animale ce altă dată aŭ fost domesticite. Din Crustacee și Conhile se găsesc multe și nenumărate specii de Kardium, Dreizena, Polimorfa, mai rar Crustaceul Edotea Emaginata, care formează spaima pescarilor locali, căci ea roade și distruge cu desăvîrșire matulele, secile și alte obiecte și novoade de pescuit, se mai găsesc crevete în specia Palaemon, Scvila și Polibius, asemenea în melcărie și scoicărie se găsesc specii și familii diferite, care însă toate așteaptă pe învățatul cercetător spre a le clasa și a fixa nomenclatura lor. Despre pescărie vom vorbi mai la vale sub Ichtiologie. Acum să complectăm aceste date cu capitolul:

Ornitologie. In această privință se dispune de un bogat material atît ca colecțiune, nomenclatură și specificări, însă cu destulă părere de rău trebue s'o spunem că nu noi suntem aceia ce am întreprins studiul în această privință, ci vecinii noștri Ungurii aŭ trimis în 2 veri de arîndul 1896 și 1897 pe naturalistul *Dr. Almasy Gyorgy V.* care a și publicat un studiŭ sub titlul: «Madartani Betekintés a Romani Dobrudsába», adică pe romînește: Recunoaștere-ornitologică în Dobrogea romînă. Recomandăm tuturor ce-ĭ interesează acest studiŭ, cartea numituluĭ cercetător.

f) *Ichtiologia*. Iezerul Razim saŭ mai bine zis laguna dobrogeană se bucură de una din cele mai rari poziținĭ geografice, care după cum am văzut și am învederat mai sus, înlesnesc amestecul apelor Mareĭ cu apele dulcĭ. In general aceasta se întîmplă acolo unde configurațiunea topică îngăduește în apropierea uneĭ revărsăturĭ de rîŭ saŭ fluviŭ, formațiunĭ lagunice, «lido», fie ea restul Mareĭ ce s'a retras, fie produsul lateral al configurațiuneĭ topografice saŭ geologice a deltei respective. Din acest amestec de apă se formează așa numitul regim Salamastru saŭ Brashic, ce îngădue staționarea peștilor maritimĭ cît și a celor de apă dulce în unul și același basin și de multe orĭ aceste viețuitoare aquatice prefer menționatul amestec de apă pentru diferite motive a căror amănunțire nu poate face obiectul descripțiuneĭ de față. Două în Europa sunt localitățile ce caracteristic se bucură în înțelesul larg al cuvîntuluĭ, de poziția geo-fizică ce am descris mai sus: laguna dobrogeană la gurile Dunăriĭ și în fața Mării-Negre, iar a doua lagună Comachiu, la revărsarea Pouluĭ pe coasta italiană despre Marea Adriatica. Ambele aŭ aproape aceiași configurațiune geo-fizică. Laguna dobrogeană, un apendice al Mării-Negre, a fost și este alimentată de apă dulce în trecut ca și acuma prin brațul Sf. Gheorghe (canalele naturale saŭ artificiale Clinețul, Dunavățul, Cernețul, zis și Cerni-Floarea saŭ Turețul), iar despre Mare apele sărate încură în spre lagună prin orificiile diferite, dar cele mai principale sunt: Malciana, Peritești, Portița și Buhazul-Caraharman; starea este analoagă în lagună saŭ lido Comachioluĭ. Ea e apendicele Mareĭ Adriatice, din partea de N. se găsește indirect alimentată cu apă dulce din rîul *Po di Volano*, la Sud iarăși indirect prin rîul *Reno*, apele pătrund în această lagună prin intrările de la Volano-Comachio și Po-di-Primaro; pe cînd laguna din sînul Mareĭ Adriatice 'și păstrează și astăzi renumele în ale pescăriilor (*Iacobi*, «Der Fischfang in der Lagune von Comachio»), iar laguna noastră dobrogeană amenință pe zi ce trece să devie o adevărată Mare-Moartă.

Peștiĭ, ce altă dată populaŭ această lagună, craŭ în număr foarte mare și de diferite specii și familiĭ.

Se împart mai întîiŭ în treĭ categoriĭ: în pești care vin din Mare mai cu seamă în scopul reproducțiuneĭ saŭ pești migratorĭ ce în diferitele anotimpurĭ vizitează regimul Salmastru al acesteĭ lagune; al 2-lea, pești carĭ vin din Dunăre și în fine, categoria staționară adică cea autohtonă,

localnică, care nu părăsește nicĭ odată bălțile laguneĭ. Să enumărăm acum principalele speciĭ de peștĭ ce se prindea maĭ cu seamă altă dată aci din cele treĭ grupe descrise maĭ sus: *Cambula* adică *Calcan* saŭ *Plia* (latinește Pleuronectus flessus, germ. Flunder, Flinder, Struftbutt, Sandbutt, Graubutt, franc. Plie, englez. Flounder, Butt), diferitele speciĭ de *Cuvidiĭ* (lat. gobios, niger, grecește Batrachocephalus, franc. Gobie noir, Boulereau, germ. Schwarze Meergründel, englez. Rockfisch), *Barbun* (lat. Mullus, germ. Meerbarbe, franc. Rouget-mullet), diferitele speciĭ de *Sardele*, scrumbiĭ, scrumbițe (grecește hamsi, latin. Eugraulis encrasicholus, franc. Auchois), *Șalăŭ de Mare* (lat. Luciperca volgensis, rus. secret), *Șalăŭ de Dunăre* (lat. Luciperca Sandra, germ. Zander, Sandart, Sandbarsch, Schill, Amaul, ungurește Fagoș, franc. Sandre), *Crap* (lat. Ciprinus Carpio, germ. Carpfen), *Somn* (lat. Silurus glanis, germ. Wels, Weller, Waller, Scheid, Schaiden, Schaden, Scharn), *Arvat* (lat. Aspius sapax, rus. bellisma), *Morunaș* (lat. Aspius clupeoides), *Plătică* (lat. Abranus brama, rus. Cebac, germ. Blei, Bressen, Brassen, Brachsen, Breitling), *Cosac* (lat. Abranus balerus), *Băbușcă* (lat. leociscus rutilus, rus. Tarun), apoĭ tot felul de pește mărunt albișoară și altele. Din peștiĭ migratorĭ ce pătrund în lagună din spre Mare maĭ enumărăm aci: *Cefalul* (lat. Mugil cephalus, mugil. capito etc., germ. Meeräsche, franc. muge, mulet), apoĭ *Scrumbiĭ de Dunăre* (Clupea pontica și Clupea cultriventris, turcește Caraghios), *Scrumbia de Mare* (lat. Scromber, germ. Macrele, franc. Macreant), *Lufăr* (latin. Temnadon, Saltator, rus. Vizizop), apoĭ din cînd în cînd se rătăcesc *Cegĭ* (lat. Acipenser turtio, germ. Stör), *Sterlet, nisetru* (lat. Acipenser rutenus, germ. Sterlet, Stör), *Păstruga* (Acipenser stelatus), *Viza* (Acipenser glaber), *Morun* (Acipenser huso).

In anul 1886, Contele Behr-Schmolden în numele societățeĭ germane de pește-cultură (Deutscher Fischerei-Verein) s'a cercat să sădească în laguna dobrogeană *Lax* (lat. Salmo-Salar, germ. Lachs, Salm, franc. Somon) precum și *țiparĭ* familia Anquilla vulgaris (germ. Aal, franc. Anquille, grec. Helli), însă fără vre-un resultat practic.

Terminăm acest capitol semnalînd că urmează a se maĭ face mult în ceia ce privește studiul fauneĭ, floreĭ și maĭ cu seamă a Ichtiologieĭ și a exploatăreĭ ichtiologice a laguneĭ dobrogene.

g) *Etnografia.* — In acest capitol vom trata cestiunea etnografică numaĭ din punctul de vedere al actualităței, rămînînd ca la partea istorică să-ĭ dăm desvoltarea cuvenită, de la cea maĭ veche obîrșie și pănă astăzĭ, în marginea putințeĭ și a cunoștințelor istorice și geografice ce aŭ fost înregistrate din antichitatea clasică și pănă pe la începutul secoluluĭ trecut.

Populațiunea actuală ce locuește tot litoratul costiș al laguneĭ dobrogene, începînd de la cap Midia și sfîrșind la Muri-Ghiol, este resultatul deselor deplasărĭ și zdruncinărĭ ce a îndurat dislocarea și repopularea acesteĭ părțĭ de loc.

Răsboaele ruso-turce ce fără precurmare s'aŭ succedat în tot secolul trecut, aŭ făcut pe de o parte ca populația turcească venită în mare parte din Anatolia și Circazia și așezată aci de stăpînirea turcească, să fie zbuciumată de colo pănă colo, pentru a forma un gard viŭ în potriva invasieĭ moscovite, ce neîncetat amenința a coprinde partea loculuĭ.

Judecînd după denumirea localităților, ele sunt netăgăduit de proveniență turcească, însă fără o altă însemnătate de cît cea topică și impusă de caracterul localităței, dacă nu care cum-va pe icĭ pe colea să se fi păstrat, ca prin minune, o denumire străveche saŭ numirĭ slavice a căruĭ urmă nu poate însă fi socotită maĭ veche de cît din secolul al XVII-lea.

Să cercetăm cîte-va din aceste numirĭ, să înțelege fără a ne atinge de numirile vechĭ cu caracter istoric saŭ geografic, despre care vom vorbi maĭ la vale.

S'o luăm de la Cap Midia spre Casapchioi, Jurilofca, Babadag, Sarinazuf, Dunavăț; se termină la Muri-Ghiol.

Localitatea *Bacagic-Tepe* însemnează vîrful de la vale, se înțelege în raport cu coasta laguneĭ dobrogene.

Gagîrlîc-Buiuc, însemnează pămînt respîndit.

Buhaz, capul revărsătureĭ.

Cara-Harmau, Dumbrava-Neagră.

Peletli-Cara Șaithan, podul draculuĭ negru.

Tusla-Ceair, cîmpul sărat.

Cara-Nazuf, apă neagră.

Taș-Bunar, puțul de piatră.

Toate aceste localități sunt încă locuite în mare parte de populațiune tătărască și în mică parte de Turcĭ antohtonĭ, aceștĭ Tătarĭ s'aŭ stabilit în partea loculuĭ încă de pe la mijlocul secoluluĭ XVIII cînd Chersonatul, Tauria și Crimea aŭ fost transformate în guvernăminte rusești,

care a fost sporită cu alte semințiĭ tot tătărești, venite aseminea în partea loculuĭ după războiul Crimeeĭ din 1856.

Casap-Chioi, satul măcelarilor.

Hamangi, grădinarĭ, cultivatorĭ de pometurĭ.

Ciamurli, zidarĭ sinonim cu aceĭ ce ard peatră de var.

Canlă-Buceag, marginea dinspre nisip.

Aceste localităţĭ aŭ fost stăpînite înainte de a deveni Dobrogea provincie romînească, de ceĭ maĭ sălbaticĭ Cerchezĭ adunaţĭ de prin Circazia și Anatolia și aduși aicĭ poate pe vremurĭ de un demnitar saŭ mare bogătaș turc, fie din interese economice pentru a-și popula posesiunea și a avea la dispoziție brațe de muncă și la vreme de nevoe, să se servească de dînșiĭ ca putere de apărare. Chiar din numirele următoare resultă aceasta:

Paşa-Cîşla, oerie saŭ tîrla paşeĭ.

Paşa-Chizlic, locul unde paşa își strînge productele.

Conac-Efendi, șederea stăpînuluĭ, casa, palatul luĭ și alte numirĭ de acest soiŭ.

Furilofca, ce ar părea la primul moment să sune a numire slavă, provine însă de la cuvîntul turcesc Yurik (sună: jürük), ce vrea să zică vînătorĭ, derbedeĭ, oamenĭ fără căpătaĭ.

Dolojman-Tepe, vîrful groaznic.

Caramanchioi, ce trebue despărțit în treĭ cuvinte turcești: *Cara*-negru, *Adam*-om, *Chioi*-sat, adică: satul-oamenilor-negri; sat arabesc.

Cherhanea-Tepe, Cherhaneaua de la vîrf, din spre proeminență.

Iancina-Tepe, vîrful plăcut.

Ghiuzel-Bakce, grădina frumoasă.

Eni-Zala, Castelul-Vechiŭ.

Babadag, Baba însemnînd bătrîn, vechiŭ; dag munte adică: Muntele-bătrîn.

Baiz-Tabia, întăritura de la deal.

Tobrac-Taş, pămîntul de piatră.

Toate aceste numirĭ iarăși de origină turcească, sunt în mare parte locuite de populație slavă, pe care noĭ îĭ numim Lipoveni și Rușĭ, ambele numirĭ însă eĭ le resping cu indignare ca insultătoare. Eĭ 'și zic cu mîndrie *Haholi* «de altă credință», *Zaporogeni* «de la Cataracte», *Răscolnicĭ,* împotrivitorĭ ceĭ ce s'aŭ ridicat în revoltă și nesupunere. Asupra origineĭ și venireĭ acestor neamurĭ în partea loculuĭ vom reveni la partea istorică.

Sabanciac, locul adînc.

Tighir-Ghiol, lacul de la fund.

Tauşan-Tepe, Tauşan-epure, Tepe-vîrf.

Sarĭ-Ghiol, lacul galben.

Carabil, malul negru.

Sarınasu, apa galbenă.

Beibuceag, drumnl domnesc.

Actualmente localităţĭ stăpînite în mare parte de Romînĭ, ce s'aŭ stabilit în Dobrogea amestecați cu populația autohtonă slavă și în număr foarte mic Muzulmanĭ.

Dunavăţ, denumire provenită de la scursoarea cu acelaș nume.

Murĭ-Ghiol, lacul pietros.

Sunt localităţĭ actualmente ocupate aproape numaĭ de Romînĭ, veniţĭ în partea loculuĭ după ocupația Dobrogeĭ.

Inainte de a părăsi această scurtă și restrînsă schiță etnografică care nu are altă valoare, de cît aceia a actualităţeĭ, mă simt dator de a atrage atențiunea asupra unuĭ fenomen de nomenclatură caracteristică în partea loculuĭ. Pe cînd toate numirile aparținînd țărmuluĭ soluluĭ și în general legate de topica terestră sunt de proveniență turcească, toate numirile saŭ cel puțin în generalitatea lor referitoare la localităţĭ apoase, smîrcoase etc., sunt în mare parte de proveniență slavă. Este destul să reamintim numirĭ nouă deja cunoscute ca *Sinoe, Liman, Zmeica, Goloviţa, Malciane, Hahol, Portiţcaja, Pahani-Hrani, Olinca, Dranof* ce însemnează furtunosul, chiar Dunavățul nu este de cît diminutivul Dunavăţ al Dunăreĭ: Cerni-Florea iarăși de proveniență slavă adică Florea cel negru, apoĭ o mulțime de numirĭ cu caracter cu totul localnic, ca *Şmarkun, Ermalai, Cubrei, Nichifor, Hulai, Chiril* și altele multe, care amintesc numele diferiților pescarĭ slavĭ ce aŭ stăpînit saŭ stăpînesc încă osebitele cherhanale, periboine saŭ jepcĭ.

Excepțiune de la aceste numirĭ, sunt două foarte caracteristice: Gura Sf. Gheorghe, numită din timpurĭ străvechĭ așa, pe care Turciĭ l'aŭ numit însă totd'a-una Kedril, balaurul, de unde și localitatea la devarsarea brațuluĭ Sf. Gheorghe, se numește Katîrleț; a doua numire caracteristică este însușĭ Razimul, numire asupra căreĭ vom insista în cele ce urmează.

h) *Cercetărĭ istorice și geografia clasică a lagunei dobrogene.* — Razimul cu toată laguna dobrogeană, fiind în strînsă legătură cu revărsarea gurelor Dunăreĭ, nu putem să ocolim aceasta, maĭ cu seamă că toțĭ istoriografiĭ și geografiĭ anticĭ de la Herodot-Euripides, Ptolomeŭ, Hesiod, Strabo, Pliniŭ și alțiĭ, consideraŭ laguna dobrogeană ca o gură de revărsare a Dunăreĭ în Mare. Tot așa această revărsare a fost pri-

vită de geografi până pe la sfîrșitul secoluluĭ al XVIII-lea.

Mai întîiŭ gurile Dunăreĭ. — Din cea maĭ clasică vechime se discuta încă dacă Dunărea, *Istrul, Danubiul,* are șapte, șase saŭ cinci revărsăturĭ saŭ scurgerĭ în spre Mare; după *Ammianus Marcellinus, Solinus* și tatăl geografieĭ moderne, *Büsching,* Dunărea ar avea șapte gurĭ de scurgere; după *Plinius* și *Tacitus* numaĭ șase; iar după *Herodot, Strabo, Dionysios* și între geografiĭ moderni *Kleemann* (care a studiat prin aniĭ 1764—1768 Delta Dunăreĭ), precum și după *Antiquarius,* Dunărea ar dispune numaĭ de cinci gurĭ. In general, în vechime era ca incontestabil considerat că Dunărea dispune de șapte gurĭ. In timpul luĭ *Plinius* (Historia natur. lib. IV, capit. 12), cele șapte devărsăturĭ purtaŭ următoarele numirĭ: *Peuce,* de la insula cu acelaș nume saŭ numirea și maĭ vechĭe *Hierostoma* și *Sacrum-Ostium* (Ἱεροστομα), *Naracustoma* saŭ *Narcostoma* (ναρκοστομα), *Secne-Ostium* (gura moale, leneșă) probabil de la cursul lent și potmolit ce caracterisa această revărsare; *Calostoma* (Καλοστομα) saŭ *Pulchrum - Ostium; Pseudostoma* (Ψευδοστομα), *Falsum-Ostium,* de oare-ce această scurgere 'șĭ lua cursul, maĭ pe jumătate din lungimea sa pe sub pămînt și formînd între bifurcațiile sale insula *Rolopa; Boreostoma* (Βορεοστομα), *Borzeale-Ostium* revărsătura despre E. saŭ N.; *Spiraeostoma* (σπιραεοστομα), *Flexuorum-Ostium,* din cauza cotiturilor sale, iar a șaptea revărsare saŭ gură de scurgere se numea *Stenostoma* (στενοστομα), *Augustum-Ostium.* Ceĭ ce admit numaĭ cinci gurĭ elimineză revărsăturile Spiraeostoma și Stenostoma, iar ceĭ ce cu Plinius admit șase gurĭ consideră aceste două ca una și aceiași scurgere.

Din cele maĭ vechĭ date turcești reese că și imperiul Otoman admitea șase gurĭ ale Dunăreĭ și pe nume: *Sulina-Boghasi, Kedrill-Boghasi, Salona - Boghasi, Kütschük - Boghasi, Portessa-Boghasi* și *Kurt-Boghasi.*

In nomenclatura turcă însă se omite gura principală ce udă coasta basarabeană Kilia; adaogînd dar și aceasta, ajungem iarăși la șapte revărsăturĭ. Și Tacitus (de moribus German. I) zice: «*Danubius molli et elementer edito montis Abnoos paludibus hauritur*». Dacă din cînd în cînd clasiciĭ geografĭ grecĭ și romanĭ admiteaŭ cînd maĭ multe cînd maĭ puține revărsăturĭ ale Dunăreĭ, aceasta provenea probabil (după cum observă deja Celarius în Notiția Orbis antiqui lib. II, cap. VIII) că în decursul timpuluĭ și la diferite intervale, gurile se contopeaŭ și iarăși se desfăceaŭ, fie prin bifurcație, fie ca rezultat al unuĭ fenomen hidrologic, lucru ce de alt-fel se observă la clasiciĭ geografĭ și în cea ce privește delta Niluluĭ.

Incontestabil că delta Dunăreĭ și gurile eĭ de scurgere ce o formează, a îndurat în decursul secolelor nenumărate schimbărĭ, deplasărĭ de matcă și direcțiune, cum aceasta se observă chiar în ultimiĭ 40 anĭ, în care direcțiunea revărsăturei Dunărene de la Nord-Est la Sud Est, numără actualmente și așa cum o admit geografiĭ moderni, nesocotind laguna dobrogeană, că avînd patru devărsărĭ principale, adică:

I. *Gura Chilia,* despărțită într'o infinitate de brațe.

II. *Gura Sulina,* cu scursoarea Eni-Fanal.

III. *Kedrill-Boghași,* adică gura Sf. Gheorghe, admisă de uniĭ geografĭ, din eroare ca potmolită.

IV. *Dunavățul,* în sine o scursoare secundară, cum am probat la locul cuvenit, formînd însă unul din principalele canale de alimentare ale ĭezuruluĭ Razim și deci a întregeĭ lagune.

Orificiile despre Mare ce pun aceasta în legătură cu laguna, aŭ fost de ceĭ vechĭ și chiar de uniĭ din geografĭ moderni socotite ca revărsăturĭ ale Dunăreĭ, admițind probabil litoralul Mărĭĭ-Negre, adică lidul dispărțitor ca făcînd parte integrantă din delta dunăreană, așa putem găsi chiar astă-zĭ în unele geografiĭ numărate între gurele Dunăreĭ, lucrurĭ de alt-fel îndestul de stranĭĭ: Jalova-Boghasi de sigur orificiul de la Malciana și Peritеasca, Portița-Boghasi și Kurth-Boghasi adică gura Buhazuluĭ. In alte cărțĭ de geografie maĭ găsim că Dunărea ar avea patru gurĭ de scurgere cu șapte debușeurĭ. Nu este locul a trata aci cestiunea încovîrșireĭ, căcĭ ea face parte din delta Dunăreĭ și orĭcine știe astă-zĭ că gurile de devărsare sunt treĭ și anume: *Kilia, Sulina* și *Sf. Gheorghe,* al căror debit să varsă cu atîta putere în Pontul-Euximus, în cît pe o distanță de cel puțin 10 kil. spre largul Mărĭĭ, apele dulcĭ ale fluviuluĭ încă nu sunt amestecate cu apa maritimă.

Este de netăgăduit că atît delta Dunăreĭ, cît maĭ cu seamă coastele laguneĭ dobrogene, sunt locurĭ clasice și bine cunoscute din cea maĭ străvechĭe antichitate. Insuș Strabo susține că țărmul Pontuluĭ-Euxin, din partea loculuĭ, înainte de a fi loc de adăpost corăbierilor Phenicienĭ, a fost

o colonie asiriană şi persană; ca şi Herodot, ne aminteşte cum drumul luĭ Dariŭ pornea de la Odessos (Varna), prin strîmtorile munţilor dobrogenĭ şi cum în dreptul Isacceĭ, *Aegissus*, a construit podul de trecere în spre Podolia şi Chersonat.

Era vestită confederaţia Pentapolilor-Pontice, adică alianţa celor cincĭ cetăţĭ din partea loculuĭ şi anume: *Odessos* (Varna), *Apolonia* (Mangalia), *Tomi*, actuala Constanţa, *Istria* şi *Istriopolis*, actualul Caraharman de la gura Buhazuluĭ, *Ponti-Capionia*, cam în dreptul Vîlcovuluĭ de astă-zĭ, precum şi *Olbia*, Cetatea-Albă, apoĭ numele generic ce se întîlneşte adesea la scriitorĭ vechĭ, ca: *Halmi*, *Halmis*, *Halmiza* şi *Halmira*, sunt nume generice, care se dă tuturor localităţilor ce serveaŭ ca porturĭ saŭ puncte reputate, ca bune de aostat şi ca adăpost în contra groaznicelor furtunĭ de care a fost tot-d'a-una bîntuite apele Pontuluĭ. Numirĭ generice cu care a fost împărtăşită şi Dobrogea, şi coasta laguneĭ dobrogene, dintre care localitatea Halmis, actualul sat cerchezesc Caraman-Chioi, despre care am vorbit maĭ sus.

Ne-ar duce prea departe dacă am căuta să facem cercetărĭ istoriografice şi geografice, de aceia vom căuta a ne restringe aci numaĭ în principale indicaţiunĭ de această natură, cu îndoitul scop, ca pe de o parte să atragem atenţiunea tutulor asupra vechimeĭ şi clasicităţeĭ acestuĭ ţărm caracteristic, iar de alta a îndemnat pe ceĭ ce se îndeletnicesc cu asemenea studiĭ să aprofondeze cestiunea.

După cum se ştie, Herodot stabileşte că expediţiunea mitică a Argonauţilor în loc să apuce pe Phasis în sus spre Anatolia; Jason ar fi găsit regnul împăratuluĭ Eesel cam pe unde se află acum laguna dobrogeană, după cum mitul spune, Jason avea să ea de la regele Eesel focul nestins şi tonsura berbeculuĭ de aur. Pentru a dobîndi aceasta, Jason urma să are un cîmp cu niştе taurĭ de foc, iar din brazdele arătureĭ eşaŭ neîncetat balaurĭ, şerpĭ şi văpăĭ de foc. Medea, fiica regeluĭ Eesel, înamorîndu-se de Jason, îĭ dăduse o alifie cu care să se ungă şi să se pue la adăpostul verĭ-căruĭ pericol. După cum se ştie, Medea în cele din urmă părăsi pe tatăl săŭ şi porni cu Jason în susul Istruluĭ.— Nu este ţinta noastră a urmări maĭ departe peripeţiile acesteĭ mitice călătoriĭ, cea ce însă pe noĭ ne interesează, este cercetarea locală, ce confirmă spusele luĭ Herodot; prin păstrarea de numirĭ isbitoare atît în laguna dobrogeană cît şi în delta Dunăreĭ. — Popoarele ce s'aŭ strecurat prin această parte de loc, aŭ păstrat în mod caracteristic obiectul aceluĭ mit ast-fel: insula Şerpilor, rusește Zminioş-Ostrof, turcește Hina-Adazi, apoĭ gura sf. Gheorghe, Kedrilul turcesc, ce în acea limbă însemnează balaurul, apoĭ ghiolul Zmeica, în laguna dobrogeană, ce iarăşĭ în slavonește însemnează Şerpoaica, apoĭ canalul de alimentare Cerni-Floarea ce rusește se numeşte Pahani-Hrani, monstrul negru, ne-ar fi de ajuns a ne proba, până la un punct oarecare, ca întemeiat mitul aceleĭ legende.

Cine a avut ocazia a vizita vre o dată ruinele de la Caraharman, aşa numită de locuitoriĭ băştinaşĭ Cetatea-Neagră, saŭ zidurile vechĭ a putut să se încredinţeze că aci a existat odată un măreţ oraş şi port, pe care profesorul Kieppert în cartea sa «Lehrbuch der alten Geographie», sub No. 250, pag. 280, îl numeşte *Halipedon*, adică Cîmpia-Sărată şi pe care numire Turciĭ aŭ păstrat'o sub *Tusla-Ciair* şi cum Tusla însemnează sare, iar Ceair cîmp, numirea nu poate să fie altă de cît vechiul *Halipedon*, Cîmpul-Sărat.

In inima laguneĭ dobrogene, pe peninsula aflată în faţa Dolojmanuluĭ se află ruina Bisericuţa, un vechiŭ fort saŭ cetăţuie de apărare, pe care citatul autor o indică sub denumirea de Munychia, ca o veche colonie Capadochiană şi în urmă Milieză, astăzĭ ea se numeşte de locuitorĭ Bisericuţa.

Cine a călătorit pe coasta laguneĭ dobrogene, a văzut măreaţa ruină de la Enisala, pe care locuitoriĭ o numesc cetatea împăratuluĭ Eraclie şi îĭ zic Heraclia. Turciĭ şi Tătariĭ o numesc Ereclic. Orĭ-ce vizitator al acesteĭ localităţĭ rămîne încremenit sub impresia admiraţieĭ măreţelor zidărĭ în ruină, cetate ce odată a dominat întreaga lagună cu privire departe în largul Măreĭ, poate că aci noaptea un puternic fanal, arăta direcţiunea călătorilor rătăciţĭ în timpul furtunilor. Această mare cetate domină şi în spre partea ţărmuluĭ toată Valea-Babadaguluĭ până aproape de Cataloi şi Tulcea, de sigur ruină, ce poate să se măsoare cu vestitele castele de alungul Rinuluĭ şi în susul Dunăreĭ de la Passau în spre Ulm precum şi alte castrurĭ feodale din Turingia, Germania saŭ Tatra-Ungurească; însă vechimea lor nicĭ odată nu este maĭ vîrstnică de cît 6 secole pe cînd sigur peste muşchiul crescut pe zidurile Heracleieĭ aŭ trecut maĭ bine de 2500 anĭ.

Tot Kieppert în op. citată maĭ vorbeşte de o localitate sub

No. 96, *Melas*, care se numeşte astăzĭ Caranazul, Apele Negre, pe care o semnalează ca un vestit port grecesc. Herodot, Cartea IV, § 22, vorbeşte de o localitate aflată nu departe de Halipedon pe care o numeşte Ἴῶρκαι ceea ce va să zică: oamenĭ fără căpătăĭ, vînătorĭ, din care Turcĭĭ aŭ făcut jürük adică nomazĭ călătorĭ, iar populaţia slavă de acuma trăitoare în Dobrogea a prefăcut'o în denumirea de Jurilofca.

Inainte de a părăsi clasicismul antic, nu pot a trece peste o adnotaţiune a luĭ Herodot, Cartea V, § 16, în care descrie următoarele despre campania luĭ Dariŭ contra Schiţilor, prin anul 513 înainte de Era creştină. Să'l lăsăm să vorbească: «Aceĭ locuitorĭ ce trăesc în ţara Dobrerilor, Agrienilor şi Odomanilor să adăpostesc cu locuinţele lor pe un lac ce se numeşte *Preazimus*, la coastele Pontuluĭ-Euxin, (rog pe cititorĭ să nu confunde lacul Preazimus cu mocirla Prazia din Macedonia, despre care vorbeşte Kiepert sub 281 § Paeonia, mocirlă ce de mult a dispărut şi ne-avînd a face cu Preazimus după cum vom vedea din expunerea de la vale), pe care nu a putut să-ĭ învingă Megabalus. Cu toate că Perşiĭ s'aŭ căznit să-ĭ repue dar nu aŭ reuşit, din pricina feluluĭ cum locuesc, adică: locuinţele lor se află în mijlocul laculuĭ pe parĭ înalţĭ, pe care se află podelele şi de asupra lor sunt locuinţele, către ţărm eĭ sunt legaţĭ cu podurĭ vremelnice, pe care la vreme de nevoe le ridică; iar cu Marea se pun în comunicaţie cu luntrile lor, dintre care unele sunt foarte marĭ. Pariĭ pe care se află podeala s'aŭ făcut de moşĭ şi strămoşĭ în devălmăşia locuitorilor, apoĭ în urmă s'a făcut o lege în această privinţă şi anume: ca fie-care bărbat ce se însura avea îndatorirea de a aduce din muntele Orbeluluĭ, treĭ parĭ pe carĭ îĭ implînta în fundul laculuĭ, dar cum fie-care cetăţean este îndriduit a lua maĭ multe neveste, în acelaşĭ socoteală creşte şi numărul parilor. Eĭ sunt trăitorĭ acolo în modul următor: fie-care posedă o colibă pe podeala platformeĭ şi în dreptul fie-căreĭ locuinţe se află un cherpeng (deschizătură, oblon orizontal) prin mijlocirea căruia se pătrunde în lac. Copiiĭ ceĭ micĭ sunt legaţĭ cu funie de picioare pentru a nu cădea în apă. Caiĭ şi cele-l'alte animale trăgătoare sunt hrănite cu peştĭ. Peştĭ sunt o mulţime, pentru prinderea lor cine-va n'are decît să deschidă cherpengul şi a lăsa să se cufunde în valurile laculuĭ un coş şi el se va umple în scurt timp până în vîrf cu peşte. Aceĭ locuitorĭ răsvrătitorĭ saŭ nesupuşĭ, ca pedeapsă sunt trimişĭ de maĭ mariĭ lor, să muncească zi şi noapte spre a ţine deschise intrările dinspre Mare, pe unde pătrunde apa de Mare în lac, aci eĭ se îndeletnicesc cu prinderea peştilor celor marĭ şi îngrozitorĭ, servindu-se de năvoade trăgătoare (σαλήνη) saŭ asvîrlitoare (ἀμφίβληστρον)».

Din aceasta reese până la evidenţă că Herodot a vrut să înţeleagă laguna dobrogeană şi nicĭ de cum lacul Prazia din vîrful munţilor Siris din Paeonia.

Şi *Diodor*, Cartea III § 34, ne vorbeşte despre laguna dobrogeană şi delta Istruluĭ în călătoriile maritime ale Phenicienilor în Pontus. Intre altele el remarcă ciudăţenie, că locuitoriĭ acestor cîmpurĭ de inundaţie în timpul marilor vînturĭ de apă se adăpostesc eĭ şi avutul lor în potriva înecurilor, pe nişte movilţe ridicate din dejecţiunile animalor domestice, pe care chiar astăzĭ locuitoriĭ le zic Muzurali, adică movilĭ de gunoaie; ceea ce se întîmpla pe vremea luĭ Diodor, se întîmplă şi astăzĭ, pescarul în timpul viiturilor se adăposteşte ca şi atuncĭ pe vîrful muzurarilor.

Strabo numeşte ţinutul coprins între Gura Sf. Gheorghe şi laguna dobrogeană, insula Peuceia, unde arată că există Niconia, o colonie saŭ factorie a Nicomedieĭ. O altă localitate o numeşte Altmonia, (poate că Altmăgeaua, localitate actuală în Dobrogea), în care locuesc Sidoniĭ adică pescariĭ, tot coprinsă în cartea I a acestuĭ autor, iar în cartea VII ne vorbeşte de orăşelul *Istrus*, altă dată *Istropolis* în depărtare de 500 stadiĭ de la gura Istruluĭ şi o indică ca un adăpost, în potriva furtunelor maritime. Aseminea *Melis*, apoĭ vorbeşte de *Tomeus*, latinul *Tomi*, devenit sub dominaţia bulgară *Tomisvar*, care se află la 500 stadiĭ de orăşelul Istrus, în fine *Callatis*, actuala Mangalie, o colonie pe care ne-o descrie Strabo în cartea citată, ca o cetate dependinte de Eraclia şi în depărtare de Tomis la 280 stadiĭ.

Cea ce a fost delta Dunăreĭ şi în special laguna dobrogeană pentru negustorimea genueză şi veneţiană ne o spune *Heidt* în vestitul săŭ op Comerciul Levantin. Ne ar duce prea departe, să descrim acea epocă în care toată laguna dobrogeană mişuia «de galiotele latine şi dromele greceştĭ». Epoca luĭ Arcadios, Teodosios al II-lea şi Justinian sunt pline de concesiunĭ acordate acelor popoare întreprinzătoare în ale negoţuluĭ maritim. Mihail Paleologu pune oştirile sale în serviciul Genovezilor pentru a bate pe concurenţiĭ lor Pizanĭ şi Veneţienĭ.

Ar urma să descriem o întreagă epocă de activitate culturală, lăsată de Genovezĭ şi Veneţienĭ în laguna dobrogeană şi în delta dunăreană. Este astă-zĭ un lucru probat că canalul Clineţul, ce purcede din Iezerul-Razim la Popina în dreptul cetăţeĭ Zaporojenilor şi până în gura Sf. Gheorghe, este opera lor.

Care vor fi fost motivele întemeereĭ acesteĭ căĭ apoase. — Fost'aŭ eĭ conduşĭ de gîndul uneĭ alimentărĭ cu apă dulce a laguneĭ dobrogene? Avut-aŭ eĭ în vedere scurtarea drumuluĭ navigator între Mare şi Dunăre, saŭ poate aŭ vrut să înfrunte desele şi periculoasele potmolirĭ de la revărsarea gureĭ Sf. Gheorghe în Mare? Toate aceste sunt cestiunĭ ce aparţin unuĭ studiŭ special în a căruĭ amănunte nu putem pătrunde aci, fiindu-ne teamă a depăşi caracterul dicţionaric al subiectuluĭ ce trătăm.

Activitatea genoveză să probează până la evidenţă şi în delta dunăreană, unde zecĭ de canale ce strebat transversalmente gurile de scurgere ale delteĭ sunt făptura acestor popoare inteligente şi cutezătoare. Scopul pentru care aceste canale aŭ fost săvîrşite, nu încape îndoială, că nu poate fi altul de cît acela al înlesnireĭ pescuituluĭ.

De odată cu pătrunderea Turcilor în Europa şi luarea lor în stăpînire al acestuĭ teritoriŭ clasic, ca istorie şi nepreţuit ca obiect comercial şi pescăresc, aŭ făcut ca prin barbaria lor să dispară maĭ mult saŭ maĭ puţin urmele activităţeĭ Levantinilor.

Pe la sfîrşitul secoluluĭ XV şi începutul secoluluĭ XVI se maĭ vedeaŭ urmele culturale şi de activitate ale Genuezilor în deltă şi în lagună, dar cu cît se întărea dominanţa otomană cu atît dispăreaŭ galiotele şi dromele negustoreştĭ ale Levanteĭ de la gurele Dunăreĭ şi în general din Marea-Neagră, lăsînd loc la început indolenţeĭ şi nepăsăreĭ turceştĭ, apoĭ cu prilejul încorporăreĭ chanatelor tătăreştĭ din Crimeea, Tauria şi Chersonat, teritoriul de la coasta dobrogeană deveni teatrul celor maĭ sălbatice prădăciunĭ, nicĭ vorbă nu maĭ putea fi în asemenea condiţiĭ de întreţinerea în bună stare a funcţionăreĭ acestuĭ bogat areal în ale pescărieĭ. A trebuit să treacă aproape întregul secol al XVI-lea şi jumătate din al XVII-lea până ce Turciĭ aŭ putut să se convingă de vandalica lor procedare. Eĭ revin la gîndurĭ maĭ bune, încetul cu încetul, dacă nu maĭ reînosc splendoarea de altă dată a activităţiĭ genueze şi veneţiene în ale pescăriilor şi în general întreprindereĭ negustoreştĭ, totuşĭ eĭ înşghebează un serviciŭ de întreţinere pentru păstrarea în bună stare de funcţionare a canalelor de alimentare cu ape dulcĭ din spre braţul Sf. Gheorghe şi menţinerea răsuflătorilor din spre Mare, adică a orificiilor de la Malciana, Periteştĭ, Portiţa şi Buhazul.

Nu trece mult de la luarea acesteĭ înţelepte măsurĭ şi tot teritoriul pescăresc din delta şi laguna dobrogeană reînsufleţeşte. Pescarĭ din Anatolia, Turcĭ şi alte ginte, Tătarĭ din Chersonat şi Tauria, ba chiar popoare semitice din Africa şi Arabia vin a'şĭ exercita aci greaua dar bănoasa meserie de pescarĭ, ceea ce altă dată făcea cu spiritul înteligent şi întreprinzător Genovezul, de astă dată este înlocuit de dibaciul, prevăzătorul şi cunoscătorul marinar grec.

Era dat ca în asemenea condiţiunĭ pescuitul să ia un mare avînt, lucru ce s'a şi întîmplat. Administraţia turcească ca printr'o minune ese din legendara eĭ nepăsare şi obligă ca fie-care mare şi mic întreprinzător al obiectelor pescuite după putinţa lor să dea treĭ până la 40 oamenĭ anual în serviciul unuĭ Agă, care avea subt a sa îngrijire buna întreţinere a căilor apoase de alimentare şi deschizăturile de la Mare. Sub ordinele sale se găsea zecĭ de Bimbaşĭ şi Buli-başĭ, carĭ cu ortalele lor eraŭ împărţiţĭ în secţiunĭ. Se înţelege că nu ni s'a păstrat nimic în scris, despre amănunţita organizare a acestuĭ serviciŭ hydraulic; tot ce posedăm ca cunoştinţe se datorează cîtor-va bătrînĭ turcĭ, hogĭ şi cadiĭ din Babadag, Enisala şi Caraharman, carĭ ne-aŭ comunicat minunăţiile acelor timpurĭ. De alt-fel dacă am judeca din punctul de vedere al inginerului hydrolog şi în general a omuluĭ de cultură technică, este lesne de priceput că canalele de alimentare ca Dunavăţul, Cerni-Florea, Sulimanca saŭ Dranovul, ar fi fost de mult dispărute, prefăcute maĭ întîiŭ în mlaştină, peribоină, astupate de cocioace şi în cele din urmă transformate în cîmpie mlăştinoasă şi apoĭ în prierie lacustră şi aquatică, după cum s'a întîmplat aceasta cu canalul de alimentare Clineţul. Zic că dacă n'ar fi fost un interes vital şi o stăruinţă de fier, indiferent din partea cuĭ, acele canale fatalmente trebuia să dispară, dată fiind natura transformatoare ce caracterizează întreagă această regiune. Dacă dar legenda ne-a păstrat acel serviciŭ de întreţinere; evidenţa faptelor ne-o probează până la netăgăduit, fiinţa buneĭ întreţinerĭ. Populaţia slavă ce aproape exclusivamente exercită acum în aceas-

tă parte de loc pescăria, păstrează încă un sentiment de oroare pentru administraţia turcească, care fără multă vorbă spînzura pe orĭ şi cine îndrăznia să abată apele alimentare din cursul lor, spre a'şĭ crea periboine şi jepcĭ particulare.

Pe lîngă pescariĭ anatolienĭ, africanĭ şi negustorimea grecească mijlocitoare între producător şi consumator în secolul al XVII-lea, încep să se stabilească în Dobrogea *Haholiĭ, Rascolniciĭ* şi *Zaporozeniĭ,* neamurĭ slave, parte plecate ele de bună voe din Rusia, parte izgonite de Petru cel Mare, încă din timpul revolteĭ Streliţilor; iar alţiĭ ca Răscolnicĭ izgoniţĭ din partea loculuĭ pentru bizarele şi fanaticele lor credinţe religioase. Aceste neamurĭ în mare parte pescarĭ, prin fire şi apucăturĭ, care de pe coastele Caspice, care din ţinuturile Volgeĭ, Donuluĭ şi Duniprului, vin acum să se stabilească ca cutezătorĭ pescarĭ la gurele Dunăreĭ şi în laguna dobrogeană. Administraţia turcească a înţeles de îndată dublul beneficiŭ ce putea trage din primirea şi liniştita sălăşluire a noilor veniţi: — Intăiŭ, ura neîmpăcată în contra fraţilor lor de aceiaşĭ gintă şi neam, oferea Otomanilor garanţia trebuitoare, că antagonismul neîmpăcat ce aceştĭ Slavĭ poartă în potriva fraţilor lor din Rusia, va constitui o stavilă puternică şi neînvinsă în potriva invaziunilor moscovite, ce de pe atuncĭ deja începea să se arate. Al doilea, fanatismul religios şi unite cu o credinţă oarbă că tot pescarul de neam slav ce piere în valurĭ, este strins în braţele luĭ Dumnezeŭ, în momentul înecăriĭ, daŭ curajul fără pildă pescarilor Haholi şi Răscolnicĭ, a înfrunta uraganele şi cele maĭ groaznice tempeste ale Măreĭ-Negre, prin care fapt eĭ deveneaŭ pescariĭ de cutezanţă şi pilduitorĭ, faţă de neîndrăzneală şi abatia pescaruluĭ musulman.

Totul dar era dat, pentru ca pescuitul şi producţiunea pescărească să atingă culmea activităţeĭ. Dacă aceasta nu s'a întîmplat, fără îndoială, vina cade asupra vexaţiunilor spirituluĭ de şicane, brutalităţeĭ şi cîştiguluĭ fără măsură, ce a caracterizat în toate timpurile stăpînirea turcească.

Nu pot părăsi acest capitol, fără a arunca o repede şi trecătoare privire asupra stăreĭ actuale a pescuituluĭ din deltă şi lagună. Prin stare actuală voiŭ să înţeleg epoca de la 1878 încoace, de cînd congresul de la Berlin ne-a hărăzit această stemă şi pănă în zilele noastre. — Şi de ce n'am spune o? — De, chiar de la început, cum am pus mîna pe stăpînirea acesteĭ ţă-rĭ, de toate ne-am îngrijit maĭ mult saŭ maĭ puţin spre a transforma Dobrogea într'o ţară civilizată, demnă a purta numele de provincie maritimă romînă, numaĭ în ceea-ce priveşte pescuitul şi producţiunea luĭ, nimenĭ nu s'a gîndit.

Maĭ întiiŭ serviciul technico-hydraulic, de care am avut prilejul a vorbi maĭ sus, dispare cu desăvîrşire. In consecinţă canalele de alimentare din spre Dunăre se potmolesc, cocioacele le astupă căile apoase, fie-cine sapă şi abate apele în cotro îĭ vine maĭ bine la îndemînă, jepce şi periboine încursează toată regiunea lacustră între Sf. Gheorghe şi Razimul, fie-care făcea ce vrea, dispăruse spaima că de 'l va prinde vre-un Cadiu turcesc, pe loc şi fără multă judecată 'l va spînzura. Al doilea factor ce a contribuit în mod simţitor la decăderea pescăriilor dobrogene, a fost desinteresul, ce de la început şi pănă astă-zĭ, îl desfăşuram şi ne caracterizăm a împedeca şi a vexa pe pescarul musulman şi slav (de adins nu voiŭ să zic Lipovean şi Rus, căcĭ locuitorul de neam slav din Dobrogea Haholul, Răscolnicul şi Zaporozeanul, consideră această numire, ca o mare insultă adusă luĭ) în a 'şĭ exercita meseria, ceia-ce a adus cu sine din ce în ce maĭ mult dispariţia lor din partea loculuĭ.

Pescarul musulman emigrează în apele Mediterane, iar pescarul slav trece cu destul regret pe coasta anatolică a Măreĭ Negre.

Şi în fine un al treilea factor, ce pare a fi menit să dea lovitura de graţie pescăriilor nóstre. Sunt măsurile extrem de energice, măsurĭ pline de înţelepciune şi voinţă ce guvernul rusesc a luat şi nu încetează a le răslăţi, pentru propăşirea pescuituluĭ la gurele Dunăreĭ, în special pe braţul Kilia. De la 1878 şi pănă astă-zĭ, administraţia imperială rusă nu a cruţat nicĭ mijloace băneştĭ, nicĭ mijloace de voinţă absolută de a transforma localitatea Vilcov, de la devărsarea extremă a Kilieĭ în Marea-Neagră, într'o localitate vrednică de comparat cu Ahtuba, Astrahan şi Zarizin de la gura şi în cursul Volgeĭ. De îndată ce Rusia a pus stăpînire la Vilcov, maĭ multe regimente de infanterie s'aŭ pus pe lucru la acest punct, conduşĭ de ofiţerĭ şi ingineri destoinicĭ în a apăra localitatea, în potriva inundaţiilor ce făcea nesigură şederea în partea loculuĭ. Sotniĭ întregĭ de Cazacĭ cutreeraŭ Basarabia inferioară, ţinuturile Podolene, Volniĭ, Taurii şi coasta Măreĭ-Negre de la Cetatea Albă, cără-

bănind locuitorĭ ca în Evul Mediŭ la munca silnică, la potvoada, rămasă legendară în gura Rusuluĭ de la Vîlcov, de unde şi astă-zĭ zicătoarea trăitoare între locuitorĭĭ din partea loculuĭ: «Să ne ferească Dumnezeŭ de furcile Vîlcovuluĭ».

Astă-zĭ Vîlcovul este o localitate înfloritoare în ale pescuitului; să prinde peste 20—25 mil. kgr. peşte, din care, prin manufactură, să transformă între 10—15 mil. kgr. în sărătură pescărească, în mare parte destinată exportuluĭ, în care privinţă Casa Schişkin a atins o reputaţie continentală.

In atarĭ împrejurărĭ, mă întreb, la ce ne servesc toate legile cu menire a ocroti epocile de cruţare a procreaţiuneĭ peştilor, diferitele convenţiunĭ încheiate cu statele vecine, multiplele reprezentărĭ ale Ţăreĭ la Congresele şi Exposiţiunile pescăreştĭ ce din cînd în cînd se organizează de deosebitele state europene. Dacă canalele de alimentare din zi ce trece se astupă, dacă orificiile de admisiune dinspre Mare ameninţă cu desăvîrşita lor înnisipare, dacă laguna dobrogeană cu anĭ ce trece se măleşte şi se potmoleşte, nu va mai trece mult şi adîncimea eĭ deja cu mult redusă, se va preface într'o mocirlă de apă şi morenă stagnantă.

Dacă canalele de alimentare făcute de Genovezĭ şi întreţinute de Turcĭ aŭ căzut în uitare, dacă vestitele Ghioluri şi Pardine din Deltă sunt izolate, ne mai putînd pătrunde nicĭ peştĭ, nicĭ apă proaspătă de primenire, dacă Şontile şi Litcovurile sunt astupate prin cocioace la capete, de numaĭ ştie locuitorul dacă curge prin ele pohoiul de apă, pardină, peripravă saŭ perivoloc. Dacă abilul pescar turc şi anatolian ne a părăsit, dacă cutezătorul Hahol şi Răscolnic împreună cu fratele săŭ Zaporojean, părăseşte cu lacrimĭ locul unde s'a născut şi a crescut şi unde altă dată se îndeletnicea cu draga-ĭ meserie, dacă negustoruluĭ grec i a perit spiritul de întreprindere de altă dată, dacă armatorĭ de şeicĭ şi caice nu'şĭ mai trimet vasele lor din insulele Ionice, Dardanele, Marmara şi Bosfor, să încarce pescăriĭ de la gurile Dunăreĭ şi laguna dobrogeană, dacă micile întreprinderĭ de conserve cercate la Jurilofca, Sari-Chioi, Uslina, Ivancea şi Catîrleţ, sunt înăbuşite în faşe şi cînd în acelaş timp pescăriile imperiale ruseştĭ, de la Vîlcov iaŭ zilnic avînturĭ nepomenite.

Incă odată, dar la ce bun sunt legĭ platonice, convenţiunĭ sunătoare, representărĭ fără folos, în care timp cel mai grandios areal de pescărie de pe continentul european ameniţă cu dipariţia sa.

Nu acuzăm pe nimenĭ, ne facem doar datorie a atrage atenţiunea celor cu dor de ţară asupra dezastruluĭ ce ameninţă să distrugă una din principalele şi cea mai înlesnicioasă producţiune economică a Ţăreĭ.

Ţin a termina acest capitol, cu cea ce am început. — Legenda Razimuluĭ. — După cum am văzut mai sus, sigur prin *Preazimus* Herodot a vrut să înţeleagă laguna dobrogeană şi nicĭ de cum mlăştina Prazia din vîrful munţilor macedonenĭ. Turcĭĭ aŭ numit laguna dobrogeană adică iezerul Razimul cu toate celelalte ghioluri sub denumirea generică Razelm, el Turcul ce cu sfinţenie a căutat să păstreze *Halipedonul* traducîndu-l în limba luĭ Tusla-Ceair, Melas l'a primit aşa cum l'a cucerit şi i-a zis turceşte Carazul adică apele negre, apoĭ muntele din vîrfurile Babadaguluĭ ce'ĭ zicea Antitauros, Turcul l'a schimbat în *Bin-Boghadaghlary*, adică muntele celor o mie de taurĭ; din vechiul Iuchai (Ἴουχαι) a făcut Jürük pe care apoĭ Slavĭĭ l'aŭ transformat în Jurilofca. Eraclieĭ i-a zis Enisala şi tătăreşte Ereclic şi tot ast-fel am putea înşira mai toate numirile actuale dobrogene pe care Turcul le-a tradus simplamente după originalul grec. De ce dar ne-am mira dacă din Preazimusul luĭ Herodot, la vreme gura Turculuĭ l'a prefăcut în Reazelm. Numirea actuală Razimul este netăgăduit derivaţia Razelmuluĭ turcesc. Legenda slavă iată ce spune: Eraŭ treĭ marĭ stăpinitorĭ şi domnĭ pe tot pămintul dintre Marea-Neagră şi munţiĭ dobrogenĭ, unul Hrişca Restrişca avea palatul luĭ la gîrla Haho, luluĭ unde este acum Bisericuţa, cel-l'alt frate, Wianca Caim, era un mare tîlhar şi nebun, stă la Popina (insula în iezerul Razimul), iar cel mai bătrîn Şenca Razin locuia cetatea luĭ Eraclie. Aceasta însă nu poate fi de cît o legendă parte adusă de Răscolnicĭ de la Don carĭ cu adevărat, după cum ne spune istoria, aŭ avut ca cap al Răscoaleĭ pe un Razin, executat la Moscova în 1671, pe cînd Răscolniciĭ aŭ venit de abia pe la 1700 în ţinuturile dobrogene. De sigur cu acest nume în memoria lor, găsesc aci măreaţa întindere de apă pe care Turciĭ îĭ ziceaŭ Razelm, decĭ era la mintea omenească ca locuitoriĭ slavĭ noĭ stabiliţĭ în deltă şi în laguna dobrogeană Haholi, Rascolnicĭ şi Zaporojenĭ să numească întreaga această regiune apoase Razimul, numire cea mai recentă şi actuală.

i) *Literatură*: O literatură proprie a iezeruluĭ Razimul saŭ a lagunеĭ dobrogene nu există. Vom cita însă aci pe lîngă au-

torii enumerați în cursul acestei descrieri, următorii scriitori clasați pe categorii geografo-istorici, cercetări naturaliști, scrieri speciale și de natură mai mult technică, cari în lucrările lor s'au ocupat și de laguna dobrogeană.

Autorî geografo-istorici: Adpartus ad historiam Hungariae. Scripsit Matthias Bél. Posonii 1735.

Notitia Hungariae novae historico-geographice. Elaboravit Matthias. Bél. Viennae 1737.

Codex diplomaticus Hungariae A. Georgio Fejér Budae 1829—1844.

Notitia orbis antiqui. Lib. II. Cellarius.

Pertz. Mon. Germ. I. S. Monachi Iangallensis de Gestiss Caroli imp. lib. II.

Dankowsky. Fragmente zur Geschichte der Völker ungarischer und slavischer Zunge.

Froissart, Chronique. Bericht über die Schlacht bei Nicopolis, 1896.

Eugen Kawalewsky. Der Krieg Russlands mit der Türkei 1853—1854.

Unter dem Halbmonde. Von Armand Freiherr von Sckweiger-Lerchenfeld.

F. Kanitz. Donau-Bulgarien.

Geschichte des transalphinischen Daciens. Von *Sulzer.* Wien, 1781.

Topograpisch-historische Beschreibung der beiden Fürstenthümer Moldau-Walachei, Wien 1810.

Reise durch einen Theil Ungarns, Siebenbürgens, der Moldau, der Bukovina. Pest 1811. Von *Graf Bincenz Batthyanyi.*

Die Donau, Von *O. L. B. Wolff.* Leipzig. I. I. Weber 1848. I. Auflage.

Donausagen. Zamarsky und Dittmarsch, 1860.

Wuth des Elements und Milde des Menschenherzens. Von *Anton Benkert.* Budapest 1838.

Die Donau-Katarakte. *Anton Bvleszni.* Orșova 1874.

Beiträge zur europäischen Länderkunde. Von *Graf Teodor von Karacsay.* Wien 1818.

Archaeologiai Közlemények. Römer Flóristól. Pest. IX. Köt.

Húnfalvi. Magyarország és Erdély Képegkben. *Lauffer W.*

Coopération de l'Armée roumaine en Boulgarie. *Capitain Fisch.* Bruxelles 1879.

Bericht der Europäischen Donau-Commission zu Galatz. 1880.

Strabo: Geografia antică.

Herodot: Descripția Pontului Euxinus.

Heinrich Kieppert: Lehrbuch der alten Geographie.

Schweiger-Lerchenfeld: Zwischen Donau und Kaukasus.

Marinelli: Cunoștința pămîntului de către ceî vechî, conferință ținută la Societatea Geografică Italiană la Roma, 12 Martie 1882.

Genesis: Cartea III, § 24.

Isidorus: Orig. lib. XI, pag. 274 și următoarele.

Schiaparelli: I. Prescursori di Copernico nell' antichità, ricerche stor. in «Memorie del R. Ist. Lombardo, vol. XII. III della serie III», pag. 407.

Cassiodor: Variarum lib. I, XLV Max. Bibl. Vet. Patr., Vol. II, pag. 112.

Cercetătorî naturaliștî. — I. P. Licherdopol: Excursiunî în Dobrogea.

Dr. Almásy György V. Madártani Betekintés a román Dobrudsába.

Kloeden's Handbuch der Erdkunde.

Herm. Credner: Elem. der Geologie, III, pag. 225.

Vogt: Lehrbuch de Geologie, pagina 114.

Credner. Die Deltas, pag. 15.

Idem, pag. 23.

K. F. Peters: Die Donau und ihr Gebiet, Leipzig, 1876, § 371.

C. Muszynski: Die Regulirung der Sulina-Mündung und die Veränd. im Donau-Delta, mit Karten. Mitth. der K. K. Geogr. Ges. in Wien, 1876, § 329, Taf. VI.

O. Fruas: Aus dem Orient, 1867, § 177.

Lyell: Princ. of Geol. 9. ed., p. 284.

C. Ritter: Erdkunde. Klein-Asien, I, § 437.

O. Blau: Aphorismen alter und neuer Ortskunde Klein-Asiens. Peterm. Mitth. 1865, § 250.

Annalen der Hydrographie etc. 1875, § 184, nach Wenjukow in der Russ. Revue.

Affaires Étrangères du Ministère de France: Commission technique européenne, 1879. Paris, Imprimerie Națională.

Scrierî speciale. — Antipa: Raport, publicat în Buletinul Minist. Domeniilor, fasc. VI, din 15 Oct. 1894.

Hartley: Ch. Description of the Delta of the Danube, and of the works, recently executet, of the Sulina mouth. (London 1862), from. the XXI. Vol. of the publ. of the Institution of Civil-Engineers.

Al. Mărthinénu: Exploatarea peștelui pe Volga și Rhin în raport cu exploatarea lui pe Dunăre.

Al. Mărthinénu: Cestiunea pescăriilor în Romînia.

Al. Mărthinénu: Laguna dobrogeană, publ. în Gazeta Liberală.

Al. Mărthinénu: Excursiune economică de alungul țărmului nostru maritim, publicat în Gazeta Liberală.

Taibout de Marigny: Hidrographie de la Mer Noir. Odesa 1850.

Beyer: Buletin de la Société Géologique de France, 2, p. 268.

Tchihatcheff: Le Bosphore et Constantinopole. Paris, 1864, pag. 548 și 568.

Spratt: Quaterly journal of the geol. soc. XIII, pag. 81.

Ad. Friederich: Kulturtechnischer Wasserbau.

Al. Penek: Die Donau (Verein zur Verbreitung der naturwissenschaftlichen Kenntnisse in Wien).

Fr. Toula: Eine geologische Reise in die Dobrudscha.

Lorenz v. Liburnau: Die Donau.

Pacher: Die Eisbildung in der Donau.

Reményey A.: Zur Geschichte der Donauflotille von den Römerzeiten bis zur Schlacht bei Mohács, 1526.

E. Szentkláray: A Dunai hajóhadak története.

Tuma Anton: Die östliche Balkan-Halbinsel, militär-geographisch, statistisch und kriegshistorisch dargestellt.

Laguna dobrogeană, din cele ce am văzut expuse, are din toate punctele de vedere o însemnătate deosebită atît din punct de vedere clasic, istoric, cît mai cu seamă ca un areal de pescuire unic în felul său. In toate privințele atît delta Dunărei cît și laguna dobrogeană sunt până acum cu desăvîrșire lipsite de cercetări geofizice, economice, technice și nicî chiar geograficește, pe deplin cunoscute.

Cunoștințî a căror întîrziere în cercetare sunt din toate punctele de vedere dăunătoare intereselor naționale și economice.

(Intreg articolul asupra Razimului a fost redactat de d. inginer Alex. Mărthinénu).

Răbaia, *cătun,* jud. Neamțu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Petricani.

Răbîia, *sat,* pe moșia Horodniceni, jud. Suceava, com. Brădățelul, așezat pe valea pîrîului cu același nume și pe coastele dealurilor Piciorul-Huciului, Zvarici, Timofti și Răbîia.

Vatra satului ocupă 5 ½ fălcî, cu o populație de 308 suflete.

Improprietăriți în 1864 sunt 2 fruntași, 78 pălmași și 6 codași, stăpînind 216 fălcî și 35 prj.

Drumurî principale sunt: la Botești (1800 m.) și la Horodceni (1500 m.).

Răbîia, *movilă,* pe teritoriul com. Rîșești, pl. Podoleni, jud. Fălciu, situată pe platoul din șesul Prutului, la 600 m. de satul Rîșești și la 17 kil. de orașul Huși.

Iată ce zice Episcopul Melhisedec, într'o notă, la pag. 11 din «Cronica Hușilor», asupra originei și numirei acestei movile:

«Cu însemnătatea strategică a Hușilor, cred că trebue să fi fost legată și movila numită Răbîia. Ea constă dintr'o movilă înconjurată de un mur înalt de pămînt, cu intrarea despre Prut. Despre ea pomenește și Cantemir în «Descrierea Moldovei», pag. 28, ed. 1851, pe care Tătariî o numeaŭ: Han-Tăpeși, adică movila Hanului. Din documentele Episcopiei se vede că, la movila Răbîiei, era fortăreță de apărarea podului, de năvălitoriî ce ar fi voit să treacă din acea parte a Prutului».

Rîul Prutul curge în lungul Țărei de la N. la S., printre două șiruri de dealuri, unul pe dreapta în Romînia și altul pe stînga în Basarabia. Intre aceste două șiruri de dealuri se află un întins șes a căruia lățime prin unele localități trece peste 15 kil. Tot prin unele localități se ridică din șes cîte un platoŭ întins. Pe moșia Rîșești se află ridicat un platoŭ întins la o înălțime de 10—15 m. de la nivelul șesului Prutul, avînd spre V. una din acele două culmi ce formează valea Prutului. Pe marginea acestuî platoŭ despre șes, stă ridicată uriașa movilă Răbîia, de la care privind spre E., în direcție dreaptă, se văd alte două movile marî pe culmea dealuluî opus din Basarabia, care par a fi fost în legătură strategică cu aceste de pe șes. Distanța dintre movila Răbîia și acele două ce-î staŭ în față, trebue să fie aproximativ de la 8—10 kil.

Tot în direcția dintre aceste movile, se văd în șesul Prutuluî, de o parte și de alta a rîuluî, o sumă de valurî de pămînt, așezate paralel unele lîngă altele, de-a curmezișul și în fața movilelor și avînd o lungime de 10—15 m.

Nicî o săpătură nu se vede în jurul movileî din care să se fi luat pămînt pentru ridicarea eî.

Are forma unuî con cu o periferie la bază de peste 150 m. cu înălțimea treptată. De jur împrejur, această movilă este înconjurată de un val mare de pămînt care lasă a se vedea numaî vîrful movileî. Intre movilă și valul ce o înconjoară se află în interior loc liber, iar în partea de E., spre șesul Prutuluî, se află o deschizătură ce se lasă în vale pe șes; pe acolo era intrarea și eșirea din cetate. Această deschizătură este întărită de alte valurî de pămînt care se unesc cu valurile din șes. Valul de pămînt

dimprejurul movileĭ are o circumferenţă de 300—400 m. în partea externă. Nicĭ un şanţ, nicĭ o săpătură, nu se zăresc împrejurul movileĭ, ceea ce dovedeşte că pămîntul, atît din movilă cît şi din val, a fost cărat din alte părţĭ, saŭ că s'a nivelat pămîntul în urma lucrăreĭ.

Valul din prejurul movileĭ se află ruinat în unele părţĭ din cauza mîncătureĭ pămîntuluĭ provenită din apa ploilor.

Săpătură s'a făcut, sunt vr'o cîţi-va anĭ, de către proprietarul moşieĭ Rîşeşti, d-l Teodor Cerchez; nu s'a găsit într'însa de cît pămînt argilos şi o grindă de lemn. Cercetarea însă nu s'a putut face pănă la fundament, din cauza greutăţeĭ lucrăreĭ întreprinse.

Pe platoul din jurul movileĭ s'a găsit cuĭe de fier de capete de osiĭ pierdute, de la care de tunurĭ, gloanţe de schijă, puştĭ vechĭ. Aceste urme maĭ nouă sunt lăsate din timpul războiuluĭ dintre Ruşĭ şi Turcĭ de la 1711, care a avut loc la Stănileşti, maĭ în jos de movila Răbîia; căcĭ atuncĭ aicĭ la Răbîia a stat generalul rus Repuin, cu obuzul cel mare de pedestrime, pănă ce s'a odihnit oastea, care era obosită şi bolnavă, de unde apoĭ a plecat în jos, la satul Stănileşti, unde s'a împreunat cu cele-l'alte două obuze, carĭ trecuse cu mult maĭ înainte în jos de Stănileşti, unul cu generalul Ianoş, care a ajuns tocmaĭ la Gura-Sărăţeĭ, aproape de Fălciŭ şi altul cu Impăratul Petru, maĭ înapoĭ la satul Lunca-Banuluĭ.

Răbîia, *pîrîŭ*, în jud. Suceava, izvoreşte din satul cu acelaşĭ nume şi, după un curs de 3500 metrĭ, se varsă în Brădăţelul.

Răcari, *com. rur.*, în jud. Dolj, pl. Jiul d.-s., la 31 kil. de Craiova şi la 4 kil. de reşedinţa plăşeĭ, Filiaşi, situată pe Dealul-Inalt.

Se învecineşte la S. cu com. Braloştiţa, la N. cu com. Filiaşi, la E. cu com. Tatomireşti şi la V. cu Filiaşi.

Comuna este accidentată de dealurile: Inalt, Răcari-d.-s. şi Răcari-d.-j.

Rîul Jiul o desparte de com. Braloştiţa.

Comuna a fost înfiinţată la 1833. Se compune din cătunele: Răcari-d.-s. şi Răcari-d.-j. Inainte se compunea din cătunele Răcari şi Răcărelul.

Cătunele Răcari-d.-s. şi Răcari-d.-j. sunt puse în comunicaţie printr'un pod umblător, ce se află peste Jiul.

In com. Răcari se află o cetate, în care s'a găsit următoarea inscripţie:

HONORI.
C. VALERIO.
LONGINIANO.
FLAMIN. Q.
AED. II VIRO MU.
TR. IUL. HERCULANUS.
AED. OP. SOCRO.

pe care D-nul Tocilescu în opul săŭ: «Dacia înainte de Traian», p. 450, o citeşte ast-fel:

HONORI C[aio] VALERIO
LONGINIANO FLAMIN[i] Q[uaestori]
AED[ili] II VIRO MU[nicipii]
TR[oesmis] IUL[ius] HERCULANUS
AED[ilis] OP[timo] SOCRO.

adică «Zeiţeĭ Honoreĭ, luĭ Caiu Valeriu Longinianu flaminul, quaestorul, edilul duumviruluĭ, Municipiuluĭ Troesmis, Iulius Herculanu, edilul, prea bunuluĭ săŭ socru».

Laurian descrie ast-fel cetatea Amutria:

«Merserăm la satul Răcari, unde aflarăm ruinele unuĭ castel roman. Fundamentele acestuia formează o figură pătrată; linia de către N. face 180 paşĭ, cea de către E., în al căreĭ mijloc se vede poarta, face 150 paşĭ. Bucăţile de cărămidă care le aflarăm aicĭ mărturisesc în contra verĭ-căreĭ îndoirĭ, că e lucru roman. La o cercetare maĭ cu de amănuntul, rămăşiţile acestuĭ castel ar putea să ne aducă marĭ deslușirĭ despre antichităţile patrieĭ noastre. Distanţa de la Egeţa cea maĭ însemnată, pe tabla peutingeriană, consună binişor cu pusăciunea loculuĭ acestuia. Dară numele ne îndreaptă la rîpa Motrul, care se varsă în Jiul, sub 41°20'—44°33'».

Are o populaţie de 1004 suflete; o şcoală mixtă, în satul Răcari-d.-j.; o biserică, în cât. Răcari-d.-s., fondată de către Ene Morait, avînd în tinda bisericeĭ inscripţia următoare:

Acest sfînt locaş al domnuluĭ nostru Isus Christos s'a zidit din temelie la 1833 de Ene Morait şi a stat netencuit pănă la 1874 şi cu toată obştea locuitorilor, la leatul 1875 aŭ oferit banĭ după peatru vîndută la linia ferată şi a zugrăvit'o după cum se vede.

Sunt 5 circiumĭ.

Suprafaţa teritoriuluĭ comuneĭ este de 1339 pog., din carĭ: 1100 pămînt arabil şi 139 hect. izlaz.

Moşia Răcari, în întindere de 1120 pog. arabile, 1200 pog. pădure şi 320 pog. fineaţă, aparţine d-luĭ G. Glogoveanu.

Prin S. com. trece calea ferată ce are staţie în Răcari, la 650 m. departe de sat.

Calea naturală trece prin com., la S., pe o întindere de 3 ½ kil.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2339,47 leĭ şi la cheltuelĭ de 2085,47 leĭ.

Sunt 359 contribuabilĭ.

Vite: 174 vite marĭ cornute, 340 oĭ, 48 caĭ, 14 capre şi 80 porcĭ.

Răcari, *stație de dr.-d.-f.*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Răcari, pe linia Craiova-T.-Severin, pusă în circulație la 5 Ianuarie 1875. Se află între stațiile Coțofeni (11,1 kil.) și Filiași (6,4 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mării de 103m.64. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 22286 lei și 47 bani.

Răcari, *moșie* particulară, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Răcari, în întindere de 1120 pog. arabile, cu venit anual de 21890 lei. Aparține d-lui C. Glogoveanu. Are pădure, populată cu cerĭ, gorunĭ și tufanĭ.

Răcari-de-Jos, *sat*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Răcari. Are o populație de 432 suflete; o școală mixtă, ce funcționează din 1850.

Răcari-de-Sus, *sat*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Răcari, reședința primăriei. Are o populație de 572 suflete, locuind în 161 case.

Răcăciuni, *plasă*, în jud. Putna, compusă din 20 comune, 36 cătune și 1 tîrg.

1. *Adjudul-Noŭ*, cu satul Adjudul-Noŭ.
2. *Adjudul-Vechiŭ*, cu satele: Adjudul-Vechiŭ și Șișcani.
3. *Anghelești*, cu satul Anghelești.
4. *Bîlca*, cu satul Bîlca.
5. *Berești*, cu satul Berești.
6. *Borșani*, cu satul Borșani.
7. *Burcioaia*, cu satul Burcioaia.
8. *Copăcești*, cu satele: Copăcești și Slobozia.
9. *Cornățelul*, cu satele: Cornățelul, Lunca-Dochieĭ și Satul-Noŭ.
10. *Coțofănești*, cu satele: Coțofănești și Tămășoaia.
11. *Cucova*, cu satul Cucova.
12. *Drăgușani*, cu satul Drăgușani.
13. *Mîndrișca*, cu satul Mîndrișca.
14. *Orbeni*, cu satele: Orbeni-d.-j. și Orbeni-d.-s.
15. *Păncești*, cu satele: Fîntînele, Păncești și Tîrgul-Păncești.
16. *Parava*, cu satele: Parava și Teiușul.
17. *Sascutul*, cu satele: Bălcuța, Conțești, Fabrica Zaharină, Fîntînele, Sascutul, Schineni și Valea-Naculuĭ.
18. *Scurta*, cu satul Scurta.
19. *Urechești*, cu satele: Urechești-d.-j. și Urechești-d.-s.
20. *Valea-Seacă*, cu satul Valea-Seacă.

Are o populație de 5055 familiĭ, saŭ 19581 suflete; 32 bisericĭ, din carĭ 17 parohiale și 15 filiale.

După noua împărțire a parohiilor, pl. Răcăciuni cuprinde 17 parohiĭ:

1. Adjudul-Noŭ (com. Adjudul-Noŭ), cu 3 bisericĭ, din carĭ 1 parohială cu hramul Sf. Dumitru și 1 filială, cu hramul Adormirea, ambele în căt. Adjudul-Noŭ și 1 filială, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ, în Burcioaia.
2. Adjudul-Vechiŭ (com. Adjudul-Vechiŭ), cu 1 biserică parohială cu hramul Sf. Nicolae, în căt. Adjudul-Vechiŭ.
3. Bîlca (com. Bîlca), cu 2 bisericĭ, din care 1 parohială, cu hramul Sf. Nicolae, în căt. Bîlca și 1 filială, cu hramul Sf. Gheorghe, în Coțofenești.
4. Borșani (com. Borșani), cu 1 biserică parohială, cu hramul Pogorîrea S-tuluĭ Duh, în căt. Borșani.
5. Berești (com. Berești), cu 1 biserică parohială cu hramul Sf. Pantelimon în căt. Berești.
6. Copăcești (com. Copăcești) cu 2 bisericĭ, din care 1 parohială, cu hramul Sf. Nicolae, în căt. Copăcești și 1 filială, cu hramul Sf. Gheorghe, în Anghelești.
7. Cornățelul (com. Cornățelul) cu 2 bisericĭ, din care 1 parohială, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ, în căt. Cornățelul și 1 filială, cu hramul Sf. Nicolae, în Lunca-Dochieĭ.
8. Cucova (com. Cucova), cu 1 biserică parohială, cu hramul Adormirea, în căt. Cucova.
9. Drăgușani (com. Drăgușani), cu 1 biserică parohială, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ și 1 filială, cu hramul Sf. Nicolae, ambele în căt. Drăgușani.
10. Mîndrișca (comuna Mîndrișca), avînd 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae, în căt. Mîndrișca.
11. Orbeni (com. Orbeni), avînd 3 bisericĭ, din care 1 parohială, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ și 1 filială, cu hramul Sf. Nicolae, ambele în Orbeni-d.-s. și 1 filială, cu hramul Sf. Nicolae, în Orbeni-d.-j.
12. Păncești (com. Păncești), cu 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae, în căt. Păncești.
13. Parava (com. Parava), cu 2 bisericĭ, din care 1 parohială, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ, în cătunul Parava și 1 filială, cu hramul Adormirea, în Teiușul.
14. Sascutul (com. Sascutul), cu 3 bisericĭ, din care 1 parohială, cu hramul Adormirea în căt. Sascut și 2 filiale, din care: 1, cu hramul S-țiĭ Împărați, în Conțești și 1, cu hramul Sf. Nicolae, în Sascut.
15. Scurta (com. Scurta), cu 3 bisericĭ, din care 1 parohială, cu hramul Sf. Nicolae și 1 filială, cu hramul Sf. Dumitru, ambele în căt. Scurta și 1 filială, cu hramul Adormirea, în Cioaca.
16. Urechești (com. Urechești),

cu 2 biserici, 1 parohială, cu hramul Buna-Vestire, în cât. Urecheşti şi 1 filială, cu hramul S ţii Voevozi, în Slobozia (din com. Copăceşti).

17. Valea-Seacă (com. Valea-Seacă), cu 2 biserici, 1 parohială, cu hramul S-ţii Voevozi şi 1 filială, tot cu acelaşi hram, ambele în cât. Valea-Seacă.

Sunt 16 şcoli mixte, (1899—900) frecuentate de 1024 copii.

Răcăciuni, *com. rur.*, jud. Bacău, pl. Bistriţa-d.-j., situată la limita spre jud. Putna, în dreapta Siretului. Este alcătuită din 5 cătune: Răcăciuni, reşedinţa, Gişteni, Teiuşul, Satul-Nou şi Berindeşti.

Moşia a fost din vechime a Domnului Moldovei Gheorghiţă Ştefan, apoi a postelnicului Ion Canta. Satul ce poartă numele acestei comune mai este şi locul originar strămoşesc al Domnului Gheorghiţă Ştefan, şi aci s'au întrupat mai multe fapte istorice (vezi Răcăciuni, sat).

Se mărgineşte la N. cu com. Răcătăul, de care se desparte prin rîul Siretul şi cu com. Cleja; la S., cu com. Parava (jud. Putna); la E., cu com. Păncesti şi la V., cu comunele Fundul-Răcăciuni şi Gropile. Este parcursă în direcţia de V. şi E. de pîrîul Răcăciuni şi brăzdată de dealurile Delureni şi Teiuşul.

Are o populaţie de 2201 suflete; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1865 în satul Răcăciuni, frecuentată de 55 copii şi alta, tot mixtă, în Gişteni, cu 13 copii; 3 biserici, din care una catolică; 15 circiumi; 4 mori, 3 de apă şi una cu aburi.

Teritoriul comunei are o întindere de 5023 hect. Pădurile: La-Gropi, Fundul-Gişteni, Fundul-Răcăciuni, etc., ocupă 1700 hect. şi aparţin la mai mulţi proprietari.

Viile ocupă 102 hect.

In satul Răcăciuni sunt 5 căldări de fabricat rachiu.

Vite: 180 cai, 1134 vite mari cornute, 337 porci, 1176 oi şi 80 capre.

Stupi de albine sunt 120.

Teritoriul comunei e străbătut de calea naţională Bucureşti-Roman şi de calea ferată care trece pe la staţia Răcăciuni, situată la E. de satul cu acelaşi nume.

Budgetul com. e la venituri de lei 16017, bani 42 şi la cheltueli de lei 6615, bani 30.

Distanţele: la Bacău, capitala districtului, 29 kil.; la Valea-Seacă, reşedinţa plăşei, 18 kil.; la com. Păncesti, 8 kil.; la com. Fundul-Răcăciuni, 11 kil.; la com. Cleja, 15 kil.; la com. Gropile, 11 kil. şi la com. Răcătăul, 8 kil.

Răcăciuni, *sat*, jud. Bacău, pl. Bistriţa-d.-j., reşedinţa com. cu acelaşi nume, situat pe stînga pîrîului Răcăciuni, aproape de confluenţa lui cu Siretul.

Are o populaţie de 1397 suflete; o şcoală mixtă; 2 biserici, din care una catolică şi una ortodoxă, fondată la 1852, de către defunctul Vasile Sturdza; 12 circiumi.

Vite: 90 cai, 575 vite mari cornute, 137 porci şi 10 capre.

In acest sat care se mai numea Rencheşul sau Rencheci, s'a născut Gheorghe sau Gheorghiţă-Ştefan din familia Ceaureştilor, fiul lui Dumitraşcu sau Dumitru Ştefan (Miron Costin, Cogălniceanu, «Letopiseţul Moldovei», tom. I, ediţia II, pag. 322).

La 1653, Gheorghiţă-Ştefan s'a aşezat în satul Răcăciuni cu oastea ce o căpătase de la Mateiu-Vodă, ca să alunge din nou de pe tronul Moldovei pe Vasile-Lupu, şi aştepta ajutor de la Racoţi II din Ardeal.

De aci a trimis Gheorghiţă-Ştefan pe Miron Costin, pe la sfîrşitul anului 1656, în Ţara Muntenească, ca să întrebe pe Constantin-Vodă, ce răspuns vor da Sultanului, care 'i întrebase prin Aga, anume Urzum-Ali-Bei, dacă se vor apuca să meargă amîndoi asupra lui Racoţi cu oşti, să facă slujba aceasta împărăţiei, să se curăţească de faptele lor şi de amestecături ce avusese cu Racoţi. Ştefan şi Constantin-Vodă se aliase cu Racoţi II, care din îndemnul regelui Carol X Gustav, plecase asupra Poloniei («Letop. Moldovei», tom. I).

Răcăciuni, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Bacău, pl. Bistriţa-d.-j., com. Răcăciuni, pe linia Mărăşeşti-Bacău, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Negri (6,8 kil.) şi Faraoni (7,9 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mării de 119m.04. Venitul acestei staţii pe anul 1896 a fost de 111568 lei, 93 bani.

Răcăciuni, *moşie*, jud. Bacău, pl. Bistriţa-d.-j., com. Răcăciuni, cu mai multe părţi.

Răcăciuni, *pîrîu*, jud. Bacău, pl. Bistriţa-d.-j., şi jud. Putna. Izvoreşte din locul numit Limbari, străbate comunele: Fundul-Răcăciuni şi Răcăciuni de la V. spre E., scăldînd satele care le compune, formează limita între jud. Bacău şi Putna şi se varsă în Siretul, pe malul drept, după ce se îngroaşă pe dreapta cu pîrîiaşele: Fundul-Răcăciuni şi Gişteni, iar pe stînga cu Căprianul.

Răcănei, *sat*, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, com. rur. Glogova. Locuitorii pe lîngă agricultură se mai ocupă și cu facerea oalelor.

Răcărelul, *fost sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Răcari.

Răcătăul, *com. rur.*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., situată în stînga Siretului și în regiunea șesului acestuĭ rîu, în valea Răcătăul. Este alcătuită din 5 cătune: Răcătăul sau Răcătăul-Răzeși, reședința, Gura-Răcătăului, Slobozia-Răcătăul, Bîzga și Răcea.

Se mărginește la N. cu com. Gioseni; la S., cu com. Pănceștĭ; la E., cu com. Petrești și la V., cu com. Cleja și Răcăciuni, de care se desparte prin rîul Siretul.

Pe teritoriul com. șerpuesc pîrîul Răcătăul și cursul inferior al pîrîiașului Cornițelul. Dealurĭ sunt: al Mazililor, Șoimul și Zdrobișul.

Are o populație de 936 suflete; o școală mixtă, în satul Răcătăul; 3 biserici, cîte una în satele Răcătăul și Răcea, deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți; 7 cîrciumĭ; 2 morĭ de apă.

După legea rurală din 1864 s'au împroprietărit 62 locuitorĭ cu 155 fălcĭ și 40 prăjinĭ în tarină.

Teritoriul com. are o întindere aproximativă de 1870 hect. Pădurile ocupă 380 hectare. Viĭ sunt pe o întindere de 31 hect.

Vite: 67 caĭ, 514 vite marĭ cornute, 167 porcĭ, 63 capre și 667 oĭ. Stupĭ de albine sunt 70.

Teritoriul com. este străbătut de calea vecinală Leca-Gura-Răcătăului și de căĭ comunale, care unesc reședința com. cu cele-l'alte sate.

Budgetul com. e la venitur de leĭ 3037, banĭ 82 și la cheltueli, de leĭ 2567, banĭ 49.

Distanțele: la Bacău, capitala districtului, 29 kil.; la com. Părincea, reședința pl., 14 kil.; la com. Petrești, 9 kil.; la com. Răcăciuni, 8 kil.; la com. Pănceștĭ, 7 kil.; la com. Gioseni, 6 kil.

Răcătăul, Răcătăul-Răzeși, sau **Dealul-Mazililor**, *sat*, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., și reședința com. Răcătăul, situat pe malul drept al pîrîului și pe costișea Dealului-Mazililor. Are o populație de 234 suflete; o școală mixtă; o biserică, făcută de răzășĭ în 1843; o cîrciumă.

Vite: 20 caĭ, 137 vite cornute, 55 porcĭ și 6 capre.

Răcătăul, *moșie*, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., de pe teritoriul com. Răcătăul.

Răcătăul, *pîrîu*, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., care udă Valea-Răcătăului. Izvorește în locul numit Rîvna, trece prin comunele Boțești, Leca, Milești, Părincea, Nănești, Gioseni și Răcătăul, vărsîndu-se pe stînga Siretului la satul Gura-Răcătăului, după ce se îngroașă cu pîrîiașele Boțești și Alexandroaia pe dreapta, și cu pîraĭele Finețul, Boțești, Ungurenilor, Brusturețul, Bălăneasa, Rabinilor și Cornițelul pe stînga.

Are o lungime de 27 kil. și 750 metri.

Răcătăul, *vale*, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., foarte viabilă și roditoare, care se întinde pe teritoriele comunelor Botești, Leca, Milești, Părincea, Nănești, Gioseni și Răcătăul.

Răcăuți, *sat*, în jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Onești, situat pe dreapta pîrîului Casinului, mai sus de confluența acestuĭ rîu cu pîrîiașul Buciumul, la 4 kil. de satul Onești. Are o populație de 350 suflete; o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; 2 cîrciumĭ.

Vite: 18 caĭ, 246 vite marĭ cornute și 88 porcĭ.

Teritoriul cătunului purta în vechime numele de Malurile.

Răcăuțul, *moșie*, în jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Onești, a răzeșilor, fostă domnească, pe timpul luĭ Ștefan-cel-Mare.

Răcăuțul sau **Răcăuți**, *pîrîiaș*, în jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Onești, care își are obîrșia la locul numit al-Olaruluĭ, curge pe teritoriul satuluĭ Răcăuțul și se varsă în Casinul, pe dreapta, după ce s'a încărcat cu Buciumi.

Răcea, sau **Răcia**, *sat*, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Gioseni, situat pe malul stîng al Siretuluĭ și pe valea Răcătăul, la 4 kil. 650 m. de satul Horgești.

Locuitorii posedă: 2 caĭ, 54 vite marĭ cornute și 20 porcĭ.

Răcea sau **Răcea-Răzeși**, *sat*, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-j., com. Răcătăul, situat pe malul stîng al pîrîului Răcătăul, la confluența acestuia cu pîrîiașul Cornițelul și la 4 kil. 800 m. de satul Răcătăul. Are o populație de 190 suflete; o biserică făcută de răzeși la 1846; 3 cîrciumĭ.

Vite: 15 caĭ, 94 vite marĭ cornute și 27 porcĭ.

Răcea, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Iucșești, spre N. de satul Iucșești-d.-j. și la 3 kil. de el, pe malul stîng al rîuluĭ Siretul.

Are o populație de 213 locuitorĭ; o biserică de lemn.

Satul e compus din două părți: Răcea-d.-j. și Răcea-d.-s.

Răcea, *sat,* în partea de E. a com. Tîngujei, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, situat între dealul Toaca și Dealul-Petreștilor. Prin mijlocul satuluĭ trece pîrîul Răcea.

Are o suprafață de 429 hect., cu o populație de 251 suflete și o biserică.

Locuitoriĭ posedă: 142 vite marĭ cornute, 100 oĭ, 27 caĭ și 30 rîmătoriĭ; 50 stupĭ cu albine.

Răcea, *loc cu sălișce,* în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Gioseni, lîngă satul Răcea, unde a fost sat și biserică care aŭ ars.

Răcea, *vîrf de deal,* în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Gioseni, situat în apropierea satuluĭ Gioseni.

Răcea, *deal,* în jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Jăvreni, ramificat din șira Ciortolomuluĭ.

Răcea, *deal,* în jud. Fălciŭ, în partea de V. a satuluĭ Novaci.

Răcea, *deal,* în jud. Iași, pl. Bahluiul, com. Bîrlești, cu treĭ ramificărĭ: Ținteĭ, Vulturuluĭ și Hinciul, pe care se află moșia Totoești din stînga rîuluĭ Bahluiul.

Răcea, *deal,* pe teritoriul com. Buznea, pl. Cîrligătura, jud. Iași.

Răcea, *pîrîiaș,* în jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Jăvreni, care se scurge pe stînga Trotușuluĭ. Izvorește din muntele cu acelașĭ nume.

Răcea, *pîrîiaș,* în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Leca, care iese din locul numit Ripa-Beroaieĭ și, după ce trece pe lîngă satul Botești, se varsă în Răcătăul, pe stînga.

Răcea, *pîrîŭ,* în jud. Botoșani, curge prin valea Răcea, pe teritoriul comunelor Todireni și Comîndărești, formează maĭ multe iazurĭ și se varsă în Miletinul.

Răcea, *pîrîŭ,* în jud. Botoșani, izvorește din locul numit Dumbrava, dintre Deleni și Pîrcovaci, se varsă în stînga Bahluiuluĭ, spre S. de Pîrcovaci, com. Deleni.

Răcea, *pîrîŭ,* izvorește din partea de N. a com. Moșna, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, trece prin mijlocul satuluĭ și, maĭ în jos, spre E., la Podul Boeruluĭ, unindu-se cu pîraiele Plopi și Cetățuea, ia numirea de pîrîul Moșna.

Răcea, saŭ **Novaci,** *pîrîŭ,* jud. Fălciŭ, pl. Podoleni, com. Duda, ia naștere din izvoarele de la poalele dealuluĭ Răcea, curge de la V. spre E.-S.; în cursul săŭ trece prin satul Novaci, apoĭ pe teritoriul com. Huși și se varsă în pîrîul Huși.

Răcea, *pîrîŭ,* izvorește din dealul Stroești, jud. Suceava, și primește în acest județ: Coada-Girleĭ, Zoița, Budăile, Ciomîzga și Șipotul-Mare, pe stînga; apoĭ intră în jud. Iași, prin partea de N.-V., trece în com. Băiceni, pe sub poalele dealuluĭ Cetățuia, primește la dreapta pîrîul Mitocul și izvorul Puturosul și, eșind din com., trece în pl. Cîrligătura, prin com. Sîrca, de unde ia numele de pîrîul Sîrca; curge apoĭ prin satele: Mădîrjești, (unde formează iazul Mădîrjești), Sîrca (unde formează iazul Sîrca) și'n urmă se varsă în pîrîul Bahluețul în marginea de S. a comuneĭ Sîrca.

Răcea, *pîrîŭ,* jud. Iași, izvorește din dealul Răcea, com. Miroslava, pl. Stavnicul, și se varsă în ochiul din șesul Bîrca.

Răcea, *pîrîŭ,* curge prin valea cu acelașĭ nume de pe teritoriul com. Șipotele, pl. Bahluiul, jud. Iași, și se varsă în pîrîul Meletinul.

Răcea, *pîrîiaș,* în jud. Neamțu, com. Uscați, pl. de Sus-Mijlocul; izvorește din dealurile Sociĭ și se varsă în dreptul satuluĭ Uscați, pe partea stîngă a Pîrîuluĭ-Vaduluĭ (afluente din dreaptă pîrîuluĭ Valea-Albă), după ce traversează șoseaua județeană Girov-Tupilați, între kil. 25—26.

Răcea, *pîrîiaș,* ce izvorește la S. de satul Buciumi, com. Chilile, jud. Roman, curge de la N. spre S. și se varsă în pîrîul Crețoaia, pe dreapta, în apropiere de satul Pădureni.

Răcea, *pîrîiaș,* ce curge prin pl. Fundul, com. Iucșești, jud. Roman, udă satul Răcea și se varsă în rîul Siretul, de a stînga.

Răcea, *pîrîŭ,* în jud. Suceava, izvorește din dealul cu acelașĭ nume și se varsă în iezerul Unceștĭ.

Răcea, *pîrîiaș,* jud. Teleorman, format din izvoare, curge prin com. Netoți și se varsă în pîrîul Teleormănelul.

Răcea, *pîrîŭ,* izvorește de sub Dealul-Hîrbuluĭ, com. Buda-Rafaila, jud. Vasluiŭ, curge prin valea cu acelașĭ nume și se varsă în pîrîul Stemnicul.

Răcea, *pîrîŭ,* izvorește de sub dealul Tufești, jud. Vasluiŭ, pl. Mijlocul, com. Bodești, trece de-a lungul satuluĭ Mircești, unde are malurile foarte înalte, ĭese prin partea de S. a satuluĭ și, cotind spre E., trece prin Șesul-Mare și se varsă în pîrîul Cutigna.

Răcea, *vale,* ce se întinde din partea de S.-V. a com. Todireni și Comîndărești, jud. Botoșani, în valea Meletînuluĭ, com. Șipotele, jud. Iași.

Răcea, *vale,* ce se întinde spre dealurile Scaiul și Răcea, com. Buznea, pl. Cîrligătura, jud. Iași.

Răcea-de-Jos, *parte din satul* Răcea, pl. Fundul, com. Iucșești, jud. Roman.

Răcea-de-Sus, *parte din satul* Răcea, pl. Fundul, com. Iucșești, jud. Roman.

Răceni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Voinești, plaiul Dîmbovița, jud. Mușcel.

Are o populație de 590 locuitorĭ, din care 77 s'aŭ împroprietărit pe moșia d-luĭ Iancu Gr. Angheleanu, la 1877.

Biserica din căt., cu hramul Sf. Treime, s'a fondat la anul 1802 de ctitorii popa Nica și alțiĭ.

Răceni, *trup de moșie,* nelocuit, jud. Vlașca, pe proprietatea Paraipani, com. Arsache.

Răchicioasa, *lac,* jud. Dolj, pl. Jiul-de-Sus, com. Scăești, în N.-E. com. Are scurgere în rîul Jiul.

Răchita, *com. rur.,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., la 28 kil. de Craiova și la 15 kil. de reședința plășeĭ, com. Șopotul, situată pe dealul Vilaia și pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Valea-Vîlcomul.

Se învecinește la N. cu com. Brabova; la S., cu com. Moșna și Căciulătești; la E., cu com. Pleșoiul și la V., cu com. Seaca și Moșna.

Limita linieĭ de N. este formată de dealul Vilaia.

Limita linieĭ de S. este formată de șoseaua județeană Breasta-Cleanovul, ce unește jud. Dolj cu jud. Mehedinți.

Limita linieĭ de E. este formată de moșia statului Cerul saŭ Lemnul.

Limita linieĭ de V. este formată de movila de hotar Bășica, unde se învecinesc moșiile Vîlcomul, Brabova, Seaca și Moșna.

Terenul com. este accidentat de valea Vîlcomuluĭ și de dealul Vilaia, care are o înălțime de 40—50 metri.

Este udată de pîrîul Leamna, ce izvorește pe teritoriul acestei comune, curge prin valea Vîlcomul pănă la eșirea sa din comună. Tot aicĭ se află o baltă, numită Răchita.

In comună se găsesc 8 crucĭ, 1 izvor și 16 fîntîni.

In anul 1875, Răchita făcea parte ca cătun din com. Moșna; azĭ se compune dintr'un singur cătun, Răchita.

Are o populație de 1075 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, zidită în anul 1867 de locuitorĭ, deservită de un preot și un cîntăreț; o școală mixtă, frecuentată de 35 copiĭ.

După legea rurală din 1864 sunt 159 împroprietăriți, iar după cea din 1879 sunt 8 insurățeĭ.

Suprafața teritoriuluĭ com. este de 2863 pogoane, din care: 2563 pog. arabile, 100 pog. fîneață și 200 pog. izlaz.

Moșiile de pe teritoriul comunal sunt: Vîlcomul, Florarul și Știubeiul. Aceste 3 moșiĭ aparțineaŭ numaĭ statuluĭ pănă la 1864; azĭ aparțin atît statuluĭ cît și locuitorilor. Din Vîlcomul, Floran și Floranul i-a rămas 389 hect. Suprafața vîndută este de 1228 hect. Venitul aproximativ este de 25630 leĭ.

Viile se găsesc pe moșia Vîlcomul, în întindere de 162 pog.; aparțin locuitorilor și daŭ vin negru.

Pe moșia Vîlcomul sunt stîne unde se fabrică brînză de oĭ.

In comună se află o cîrciumă și o brașovenie.

Căile de comunicație ce străbat comuna sunt: șoseaua județeană Breasta-Cleanovul ce trece chiar pe limita de S. a comuneĭ, avînd o lungime de 35 kil., din această comună pănă la Craiova. Patru căĭ vecinale: spre N. la Brabova, pe o lungime de 3 kil.; alta spre S., lungă de 4 kil.; a treia spre E. către Plosca, lungă de 6 kil. și a patra spre V. către Moșna, lungă de 3 kil.

Budgetul com. e la venitur de 2377,03 leĭ și la cheltuelĭ, de 1735 leĭ.

Răchita, *sat,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Seaca, cu 498 suflete și 119 case.

Are o biserică de bîrne netencuite, cu hramul Mucenica Varvara.

Răchita, *sat,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., formînd com. Răchita. (V. a. n.).

Răchita, *fosi sat,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Brabova.

Răchita, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Seaca, pe care se găsește o moară cu aburĭ.

Răchita, *pîrîŭ,* jud. Iași, izvo-

reşte din hotarul satuluĭ Zahorna, com. Tăuteşti, curge prin satul Epureni, com. Rădiul-Mitropolieĭ, pl. Copoul, şi în partea de N. a satuluĭ, se varsă în Jijia.

Răchitaşul, *munte,* pe teritoriul com. Cîmpurile, jud. Putna; pe el se află localitatea numită Comoara-luĭ-Bucur, unde este şi un mare şipot.

Răchitaşul, *pîrîiaş,* jud. Putna, ce izvoreşte din munţiĭ Sovejeĭ şi se varsă în Şuşiţa.

Răchiteni, *com. rur.,* în jud. Roman, pl. Moldova, spre N.-N.-E. de oraşul Roman, la 17 kil. de el şi la 18 kil. de reşedinţa plăşeĭ. Este aşezată pe şesul Siretuluĭ şi pe malul drept al luĭ, într'o poziţiune joasă, şi e formată din satele: Răchiteni şi Ursăreşti (Iugani-din-Vale), cu reşedinţa comuneĭ în satul Răchiteni.

Are o populaţie de 925 suflete, compusă numaĭ din Ungurĭ; o biserică catolică şi o şcoală mixtă, frecuentată de 36 elevĭ.

Este legată cu oraşul Roman prin şosea.

Răchiteni, *sat,* în jud. Roman, pl. Moldova, com. Răchiteni, spre N.-N.-E. de oraşul Roman, la 17 kil. de el şi la 18 kil. de reşedinţa plăşeĭ, pe malul drept al rîuluĭ Siretul. Este aşezat într'o poziţiune joasă.

Are o populaţie de 380 locuitorĭ, compusă numaĭ din Ungurĭ.

Este reşedinţa com. Răchiteni.

Se face aci bilciŭ la 13 Iunie.

Are o biserică catolică şi o şcoală primară mixtă, frecuentată de 36 elevĭ.

Este legat cu oraşul Roman prin şosea.

Răchiteni - Agiudeni, *moşie,* fostă a statuluĭ, în com. Răchiteni, pl. Moldova, jud. Roman.

Răchitişul, *sat,* compus din secţiile Răchitişul-d.-s. şi Răchitişul-d.-j., jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Nadişa, situat pe dealul cu acelaşĭ nume, la 7 kil. de satul Nadişa (şcoală).

Are o populaţie de 457 suflete; o biserică ortodoxă, cu un cîntăreţ, clădită la 1860 de locuitorĭ, şi una catolică, clădită la 1865; 3 cîrciumĭ.

Vite: 7 caĭ, 282 vite marĭ cornute şi 12 porcĭ.

Pe teritoriul cătunuluĭ se găsesc izvoare cu apă sărată.

Răchitişul, *munte,* în ramura munţilor Pîngăraţi, com. cu acelaşĭ nume, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu.

Răchitişul, *deal,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Nadişa, de pe teritoriul satuluĭ Răchitişul, care face parte din şira dealurilor ce despart Tazlăul-Mare de Siretul.

Răchitişul, *munte,* în jud. Suceava, com. Neagra-Şaruluĭ.

Răchitişul, *moşie,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Nadişa, despre care T. Codrescu în «Uricarul» săŭ (vol. X, pag. 266), aduce un document din 1820, care cuprinde plîngerea răzeşilor moşieĭ Răchitişul către Dimitrie Sturdza, Vel Logofăt, cum că părintele Macarie, egumenul Sf. Mănăstirĭ Berzunţul, împreună cu răzeşiĭ din Năsoeşti ce aŭ moşie vecină cu a lor, li-aŭ luat moşia.

Răchitişul, *pîrîiaş,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Dealul-Noŭ, care udă satul Iazul şi apoĭ se uneşte cu pîrîul Turluiul, aproape de satul Pietricica.

Răchitişul, *vale,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Călugăra-Mare, de pe marginea pădureĭ Răcila.

Răchitişul, *pîrîŭ,* jud. Suceava, mic afluent al pîrîuluĭ Haita (1200 m.).

Răchitişul, *pîrîŭ,* jud. Suceava, afluent al pîrîuluĭ Suha-Mare.

Răchitna, *pîrîŭ,* izvoreşte din pădurea Săcături, jud. Iaşi, de la locul numit Poiana-Jorovlea, curge spre E. de satul Frumuşelele, com. Păuşeşti, pl. Cîrligătura, şi se varsă în pîrîul Şacovătul, la Poiana-Mănăstireĭ, din jud. Vasluiŭ.

Răchitoasa, *mănăstire,* în jud. Tecuciŭ, situată în partea de N.-V. a satuluĭ cu acelaşĭ nume, într'o vale frumoasă, şi avînd la V. şi E. două dealurĭ marĭ, acoperite cu pădurĭ seculare.

Iată ce ne relatează defunctul episcop Melchisedec, relativ la această mănăstire, în «Notiţe istorice şi archeologice»:

«La finele veaculuĭ al XVII-lea, marele clucer Ianaki a făcut la Răchitoasa o biserică mică de lemn de stejar, care există şi astă-zĭ lîngă mănăstire, servind de biserică a cimitiruluĭ sătesc.

In anul 1867, fiul boeruluĭ Ianaki, marele spătar Ilie Ianaki, şi cu soţia sa Tofana saŭ Teofana, fiica mareluĭ vornic Ioan Racoviţă şi sora Domnitoruluĭ Mihaiŭ Racoviţă, a zidit mănăstirea actuală şi a înzestrat-o cu moşiĭ şi cu tot ce trebue uneĭ mănăstirĭ.»

Această ctitorie se vede atît din inscripția ce este pe peretele din afară al bisericeĭ în partea de S., cît și prin testamentul pe care îl vom reproduce.

Inscripția sună astfel:

In zilele luĭ Ion Antioch Constantin Voivod, zidit-a această biserică dumnealuĭ Ilie vel stolnic, cu giupineasa dumisale Teofana. — Hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ. Anul 7206 și 1697, Oct. 24.

In această inscripție, se arată amîndouă datele, și tot-odată se vede lămurit că autorul inscripțieĭ începea anul de la 1 Septembrie, căcĭ ca să dobîndim anul de la Christos, trebue să scădem 5509 din 7206.

Iată și testamentul spătaruluĭ Ilie Ianaki:

Ilie Ianaki vel Spătariŭ și cu soția mea Teofana, fata luĭ Ioan Racoviță, ce aŭ fost vornic mare, facem știre tuturor cuĭ se cade a ști, pentru o bisericuță, care din munca și osteneala noastră am făcut-o de peatră, unde întîĭ și din început aŭ descălecat și aŭ făcut biserică de lemn tatăl meŭ Ianaki, ce aŭ fost clucer mare. Acum în urma părinteluĭ nostru, miluindu-ne Dumnezeŭ, noĭ am maĭ zidit: una pentru foc, alta pentru traiŭ; că lemnul petrece viața maĭ scurtă, iar piatra viața maĭ lungă. Decĭ avînd noĭ și un cucon din trupul nostru, anume Gavriil, carele îl lăsăm să fie slugă și paznic bisericeĭ aceștia ce-ĭ numele Răchitoasa, și hramul Adormirea Maiceĭ Precista, ce este la ținutul Tecuciuluĭ, pe o despărțitură a Zeletinuluĭ. Cum și noĭ pe urma părinteluĭ nostru cu acele ce s'aŭ cuvenit am făcut, așa și el, în urma noastră și după a noastră viață, să facă și să întărească, și pe orĭ-ce moșie s'ar întîmpla de ale noastre, să are plugurile mănăstireĭ, nimenea zeciuială să nu ia. Și încă și eŭ am socotit din moșiile mele și am dat sînteĭ mănăstirĭ satul Motășești, ce'ĭ la ținutul Tecuciuluĭ, pe apa Bîrladuluĭ; însă la vadul moreĭ ce este în Bîrlad, să nu se aibă treabă; căcĭ este în hotarul Seseștilor vadul moareĭ și este a Seseștilor . . .

De s'ar prileji fiuluĭ nostru Gavriil moarte, și să nu aibă feciorĭ să-ĭ rămîe în urma luĭ, la moșiile mele ce's de pe tatăl meŭ, să n'aibă treabă ruda mea de pe tatăl meŭ a se amesteca. Așișderea și moșiile cele de pe maica mea, să n'aibă treabă ruda mea de pe maică a se amesteca. Așișderea și pe moșiile ce am cumpărat eŭ în viața mea, iarăș nime să nu se amestece. Așișderea și la moșiile soțieĭ mele, a Tofaneĭ, ce va fi partea mea, să n'aibă treabă fraților saŭ rudele mele. Și cînd ne-ar pedepsi Dumnezeŭ cu aceasta maĭ sus pomenită, toate moșiile noastre să fie a sînteĭ mănăstirĭ a Răchitoaseĭ; că aceea ne rămîne de aicĭ fecioară. Iar cine s'ar amesteca a ne strica a noastră tocmeală și așezare ce am făcut, să fie triclet și proclet aturisit. Așișderea și pe toate casele mele pun epitrop pe soția Tofana, să aibă a o asculta pînă va fi și ea vie. Așișderea și din odoare și alte ale caseĭ agoniseliĭ iarăș toate să fie pe seama soțieĭ mele Tofana, ca să aibă a griji sufletul meŭ și al eĭ, și a istovi zidul la Mănăstire, și un rînd, două, saŭ cîte a putea, să fie nevoitoare să facă chiliĭ de piatră, vrînd Dumnezeŭ și dîndu-ĭ putința. Iar rudele mele la nimica să nu se amestece, căcĭ fecior las pe Mănăstire. Iar pe Tofana și pe copilul și casa mea o las pe ajutorul Măriei sale Michaiŭ Voevod, să le poarte de grije și sînteĭ Mănăstirĭ tij. Și pentru ca bună și credincioasă să fie această diată a mea, am iscălit și eŭ și soția mea Tofana. Insă și soția mea Tofana să nu se mărite în urma mea, ci cu cinste să petreacă ca și alte jupînese deosebit pentru cinstea caseĭ ce este. Iar cine ar eși dintr'această așezare și tocmeală cum și maĭ sus am zis, să fie blestemat de Domnul Dumnezeŭ și de toțĭ amin. Și eŭ singur cu mîna mea am scris. Leat. 7212 Maiŭ, 16.

Subscrisĭ: Ilie Ianaki vel spătariŭ. Tofana spătăreasă.

După moartea luĭ Ilie Ianaki, Epitropia închină biserica și averea eĭ mănăstireĭ Vatoped de la muntele Athos. Aceasta se constată din actul boerilor din 7237=1729, Ghenarie 10.

Cu două zile înainte, Grigorie Ghica le dă un hrisov prin care aprobă hotărîrea lor.

In 1742, Octombrie 26, administrația mănăstireĭ Vatoped ia și de la Mihaiŭ Racoviță, care era Domn în Muntenia, și de la fratele Tofaneĭ, un alt hrisov de întărire.

Această mănăstire a fost dărîmată de un cutremur în 1739, Maiŭ 31.

Biserica actuală s'a reparat de Egumenul Daniil. Ea este frumos zugrăvită; catapeteazma e sculptată și poleită cu aur. Pe peretele despre V. sunt zugrăviții ctitoriĭ în mărime naturală: în partea dreapta, Ilie Spătarul, soția sa Tofana și fiul lor Gavril, în costumul lor boeresc, tatăl și fiul cuișlice; la stînga, Ianachi Clucerul, tatăl luĭ Ilie, Mihaiŭ Racoviță, Nicolaĭ Mavrocordat și Grigori Ghica. In rînd cu dînșiĭ sunt zugrăviții: împărații bizantinĭ, Arcadie, ctitorul mănăstireĭ Vatoped, și Teodosie-cel-Mare.

In părețele despre N. al bisericeĭ este cripta cu mormîntul ctitorilor. Deasupra mormîntuluĭ e o piatră cu următoarea inscripție romînească:

Să se știe că aicĭ sub această piatră este îngropat dumnealuĭ Ilie vel spătar sin Ianake vel clucer și dimpreună și fiul dumisale Gavril sin Ilie (an. 7243 Maiŭ 26). Așișderea și dumneaeĭ Tofana spătăroae s'aŭ săvîrșit (an. 7235 April 19). Și s'aŭ săpat în zilele Egumenuluĭ Neofit (anul 7245 Noembre 20).

Sunt încă două micĭ pietre mormîntale izolate, una în biserica mare, alta în biserica cea vechie de lemn.

De pe forma lor mică se vede că ele aŭ fost puse pe morminte de pruncĭ aĭ ctitorilor și familieĭ lor.

Pe cea d'întîĭ se citește acest epitaf:

Această piatră o aŭ înfrumusețat dumnealuĭ Iane Mare Stolnic cuconilor săĭ Alexandru și Sata (a. 7297=1699, Maiŭ 31)».

Pe a doua piatră este epitaful următor:

«Această piatră o aŭ făcut și o aŭ făcut și o aŭ înfrumusețat giupăneasa Anna, Mare Vornicească fiuluĭ săŭ Irimie

în zilele luĭ Ioan Duca Voevod (anul 7188=1680)».

Aci s'a păstrat o frumoasă colecție de cărțĭ slavonești, manuscrise și tipăriturĭ grecești și romînești.

Intre manuscrisele slavone sunt: Minee lunare și obștești, sbornice de predicĭ de ale sînților părinți, Tetravanghele, psaltire, Theologia luĭ Damaskin, etc.

Iată cele mai importante:

1. Mineiul slavon manuscris, în care se spune că s'a scris în anul 7074=1556 de Monahul Macarie, în zilele luĭ Alexandru Voevod Lăpușneanul.

2. O Evanghelie slavonă, tipărită în Liov, în anul de la zidirea lumeĭ 7152, iar de la nașterea luĭ Christos anul 1644, Maiŭ 25.

3. Noul testament, în folio tipărit în Ardeal, sub George Racoți, craiul Ardealuluĭ. Fără frontispiciŭ. Se începe cu o prefață dedicată către craiul Racoți și tipărită în Belgrad în anul 1648.

4. Psaltirea romînă tradusă din Evreește, tot în Transivania sub craiul Racoți. N'are frontispiciŭ, nicĭ sfîrșit.

Afară de cele indispensabile serviciuluĭ, obiecte de valoare Mănăstirea nu posedă, căcĭ în timpul secularizăreĭ cel din urmă egumen grec a transportat peste Dunăre toate argintăriile și alte obiecte de valoare ce mănăstirea le poseda.

De la anul 1872, chiliile din curtea Mănăstireĭ aŭ fost transformate în azil de infirmĭ, pus sub conducerea statuluĭ.

Răchitoasa, *com. rur.*, în jud. Tecuciŭ, pl. Zeletinul, compusă din 4 cătune: Bărcana, Fundătura, Gunoaia și Răchitoasa.

E situată pe valea Zeletinuluĭ, la V. și la 70 kil. spre N. de capitala județuluĭ.

Are o populație de 446 familiĭ, saŭ 1605 suflete, locuind în 420 case și 10 bordee; 2 bisericĭ, una în satul Răchitoasa, mănăstirea, și cea-l'altă în satul Gunoaia, deservite de 3 preoți și 4 cîntăreți; o școală înființată în 1864 și frecuentată de 62 copiĭ.

Vite: 300 boĭ, 380 vacĭ, 60 caĭ și 1325 oĭ.

Sunt 220 stupĭ cu albine.

Locuitorii parte sunt împroprietăriți prin legea rurală din 1864, parte vechĭ răzeșĭ.

Teritoriul com. este de 5636 hect. și 22 ariĭ, din care 1013 hect., 63 ariĭ cultivabile.

Prin com. trece șoseaua vecinală ce merge pe valea rîuluĭ Zeletinul, ducînd în com. Buda, spre Colonești.

Budgetul com. se urcă la 4718 leĭ.

E străbătută prin centru de Valea-Răchitoasa și udată în partea de E. de rîul Zeletinul, ce curge în direcție N.-S.

Se mărginește la N. cu com. Burdusaci, la E. cu Valea-Zeletinuluĭ, jud. Tutova, și la N. cu com. Stănișești și Crăești.

Răchitoasa, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ.

E așezat pe valea cu același nume, între 2 dealurĭ și străbătut de pîrîul Răchitoasa.

Are o populație de 182 familiĭ, saŭ 552 suflete, care locuesc în 170 case și 2 bordee.

Spre N.-V., pe vale, se află mănăstirea Răchitoasa.

Aicĭ e reședința com. și o școală frecuentată de 62 copiĭ.

Satul are o vechime cam de 200 anĭ și este înființat de o familie, numită Alexe, venită din Bucovina.

Răchitoasa, *pădure*, în jud. Tecuciŭ, situată la E. de satul cu același nume; se întinde pănă în com. Burdusaci.

Răchitoasa, *pîrîŭ*, în jud. Tecuciŭ; izvorește din fundul văiĭ Răchitoasa, trece prin satul Fundătura și prin mijlocul satuluĭ Răchitoasa și se varsă în rîul Zeletinul, pe partea dreaptă, în fața satuluĭ.

Răchitosul, *numire dată loculuĭ pe care se află situat satul* Plăcinteni, com. Giurgioana, jud. Tecuciŭ.

Răchitosul, *moșie* a statuluĭ, fostă a mănăstireĭ Răchitoasa. Pe această moșie se află satul Grivița, com. Călmățuiul, pl. Bîrladul, jud. Tecuciŭ.

Răchiți, *sat*, pe valea pîrîuluĭ Sicna, în centrul com. Popouți, pl. Tîrgul, jud. Botoșani, cu o suprafață de 479 hect. și o populație de 125 familiĭ, saŭ 510 suflete.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă, condusă de 1 învățător și frecuentată de 43 copiĭ; o moară de apă la iazul de Răchiți; 2 cîrciumĭ.

Locuitorii posedă: 187 boĭ și vacĭ, 58 caĭ, 198 oĭ și 44 porcĭ; 15 stupĭ.

Răchiți. Vezĭ Poiana-Răchițiĭ, sat, în com. Galul.

Răchițile, *cătun*, al com. Runcul, plaiul Vulcan, jud. Gorj, spre S. de com., situat pe șes.

Are o suprafață de 200 hect., din care 152 hect. arabile, 8 hect. pădure, 40 hect. vie, fînețe și livezĭ de pruni; o populație de 33 familiĭ, saŭ 145 suflete; o biserică de zid, fă-

cută de Andronachi Ciuchi Calfoglu, în 1859, cu 7 turle și 5 clopote, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitorii posedă: 20 pluguri, 20 care cu boi, 2 căruțe cu cai; 120 vite mari cornute, 210 oi, 195 capre, 12 cai și 200 porci.

Este udat de apa Sohodolul ce trece în apropiere.

Comunicația în cătun se face prin șosele comunale și prin șoseaua vecinală ce trece prin comună.

In cătun se găsesc: 1 cuptor de var; 4 mori și 1 piuă pe apa Sohodolul și 5 fîntîni.

Afară de agricultură, locuitorii se mai ocupă și cu lemnăria, prăștila și fabricarea de var.

Răchițile, *pădure* de sălcii și plop, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, teritoriul com. Reviga. Are o suprafață de 60 hect., populată cu sălcii și plopi.

Răchiților (Hîrtopul-), *hîrtop*, pe moșia Cordăreni, com. cu același nume, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiu.

Răchiților (Iazul-), *iaz*, pe moșia Amara, com. Movileni, pl. Copoul, jud. Iași. E bogat în stuh.

Răchiților (Iazul-), *iaz*, în suprafața de 12 hect., pe moșia Lișna, com. Pilipăuți, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiu.

Răchiților (Pădurea-), *pădure* particulară (27 hect.), în jud. Bacău, pl. Siretul d.-j., comuna Leca.

Răchiților (Pîrîul-), *pîrîu*, în jud. Iași, pl. Copoul, com. Movileni, izvorește din fîntînele Răchiților, formează iazul Amara, apoi trece printr'un șes mlăștinos, bogat în papură, și prin iazul Humăria, de unde eșind se varsă în pîrîul Potîngeni.

Răchiților (Valea și Pîrîul-), izvorește din dealul Soci, satul Romînești, com. Movileni, pl. Copoul, jud. Iași, și se varsă în iazul Romînești.

Răcila, *pîrîiaș*, în jud. Neamțu, pl. Bistrița, com. Tazlăul; izvorește din muntele Stridinile (aproape unde acesta se leagă cu muntele Scaunele); curge spre S., traversînd șoseaua județeană Dobreni-Moinești între kil. 37—38, mergînd apoi paralel cu această șosea și muntele Dragva, pănă în dreptul kil. 42, unde se varsă pe stînga pîrîului Tazlăul.

Răciuleni, *fost sat*. Vezi Păușești, sat, pl. Cîrligătura, jud. Iași.

Răcmanul, *deal*, la V. de com. Poiana, pl. Prahova, jud. Prahova. Are o poziție frumoasă și este acoperit cu crîng, pădure și livezi pentru pășunatul vitelor.

Răcoasa, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Zăbrăuțul, situată în fundul văei pîrîului Repejoara, avînd case și pe malul Șușiței.

Distanța comunei de reședința județului e de 45 kil.

E udată de pîraiele: Dracia, Alba, Bălicioasa, Răcoasa, Rînghioaia, Verdea și Verdea-Seacă, afluenți ai pîrîului Șușița.

Se compune din cătunele: Gogoiul, pe malul Șușiței, în sus de pîrîul Alba, pănă în pîrîul Dracia; Mărăști, pe deal, din sus de Răcoasa (unde e și primăria comunei); Verdea, în fundul unei văi. Cătunul Mărăști a format comună deosebită pănă în 1884.

Are o populație de 623 familii, saŭ 2162 suflete; 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae, și 4 biserici filiale: S-ții Voevozi în căt. Răcoasa, Sf. Nicolae în Mărăști, Sf. Voevozi în Gogoiul și Sf. Nicolae în Verdea; o școală mixtă.

Budgetul comunei e la venituri de 5153,33 lei și la cheltueli, de 4826,84 lei.

Locuitorii posedă: 901 boi, 942 vaci, 238 cai, 2281 oi, 176 capre și 563 porci; 138 stupi cu albine.

Sunt în comună: 6 comercianți, 10 rotari, 2 morari, 1 fierar, 1 vărar, 1 brutar; 13 fabrice de rachiu de prune.

Răcoasa, *cătun*, în com. cu același nume, pl. Zăbrăuțul, jud. Putna, situat pe malul pîrîului Repejioara, avînd cîte-va case și pe malul Șușiței.

Are 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae și 1 biserică filială, cu hramul S-ții Voevozi; 1 școală mixtă.

Răcoasa, *parohie*, în com. cu același nume, pl. Zăbrăuțul, jud. Putna, avînd 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae, în Răcoasa și 4 filiale, în cătunele: Răcoasa, Mărăști, Gogoiul și Verdea.

Răcoasa, *pîrîu*, format pe teritoriul com. cu același nume, pl. Zăbrăuțul, și care se varsă în Șușița.

Răcorelele, *trup de pădure* al statului, în întindere de 17 hect., pendinte de com. Apostolache, pl. Podgoria, jud. Prahova, care, împreună cu trupurile: Lacul-Trestiatul (35 hect.), Ursoaia (41 hect.), Vîrful-Pietrei (12 hect.) și Valea-Păcurei (150 hect.), formează pădurea Apostolache.

Răcorelelor (Valea-), *vale*, jud. Vîlcea, izvorește din raionul com. Păușești - Măglași, plaiul Cozia, și se varsă în rîul Rîmnicul, tot în această comună.

Răcorești, *fost sat*, în jud. Ialomița, pl. Cîmpuluĭ, acum contopit cu satul Manasia.

Răcosul, *baltă*, în partea de V. a satuluĭ Răducani, com. Stănilești, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, pe șesul Prutuluĭ, între bălțile Colacul și Lunguța. I s'a dat acest nume din cauza mareĭ cantități de racĭ ce conține.

Răcosul, *pădure*, jud. Botoșani, curge prin codri Deleni și se varsă în stînga Humosuluĭ, un braț al Bahluiuluĭ din dreapta.

Răctivanul, *mahala*, făcînd parte din com. rur. Aricești, pl. Filipești, jud. Prahova.

Răculești, *sat*, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, ținînd de com. rur. Ponoarele.

Răcurelele, *pisc*, pe creasta șiruluĭ de dealurĭ ce brăzdează în lung și lat com. Costești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea. Se prelungește pe toată partea de E. a comuneĭ, în stînga rîuluĭ Costești.

Răcușana, *sat*, făcînd parte din com. rur. Giurgioana, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, așezat pe coasta dealuluĭ cu acelașĭ nume, la 3 kil. 500 m. de reședința comuneĭ.

Teritoriul satuluĭ e de 180 hect., cu o populație de 108 suflete.

Locuitorii sunt vechĭ răzeșĭ.

Rădaua, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Ciulnița, situat pe cîmpul Bărăganul.

Rădăcina, *vîrf de munte*, com. Comarnicul, pl. Peleșul, jud. Prahova.

Rădăcina-Mare, *vălcea*, jud. Mușcel, pl. Argeșelul, com. Vulturești, izvorește de la V. dealuluĭ Pană, străbate partea de E. a com. Bîrzești și se varsă în pîrîul Lentea.

Rădăcinești, *sat*, cu 480 locuitorĭ, jud. Argeșul, pl. Loviștea, făcînd parte din com. rur. Dănceștĭ-Rădăcinești. Are o biserică, cu hramul Sf-țiĭ-Ingerĭ, deservită de un preot și un cîntăreț.

Rădăcinești, *sat*, făcînd parte din com. Corbița, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, așezat pe partea dreaptă a rîuluĭ Berheciul, la 800 m. de reședința comuneĭ, spre N.-V.

Are o populație de 446 suflete, locuind în 114 case; o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, făcută de locuitorĭ în 1772 și reparată în 1854.

Teritoriul satuluĭ este de 689 hect., 9 ariĭ.

Moșia se numește Pietrosul.

Locuitorii sunt răzeșĭ și stăpînesc 644 hect.; iar familia Plitos, 40 hect.

Rădăcinești, *moșie*, com. Rădăcinești, pl. Loviștea, jud. Argeșul, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din București, pendinte de schitul Berislăvești.

Rădăești, *com. rur.* și *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, spre N. de Bîrlad, pe pîrîul Bogdana.

Satul formează com. Rădăești, cu cătunele: Cepești, Bîrjoveni, Cernați și Hupca, cu o populație de 551 locuitorĭ; o școală mixtă de băeți; 2 bisericĭ.

Are 13,75 hect. vie și 9 hect. livezĭ de pruni.

Comerciul se face de 6 persoane.

Budgetul com. e de 3570 leĭ, 91 banĭ.

Rădăești, *moșie*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Rădăești, proprietatea statuluĭ, arendată cu 14000 leĭ anual.

Rădășeni, *com. rur.*, jud. Suceava, situată în partea de E. a pl. Moldova-de-sus și la 2½ kil. de Fălticeni.

Altitudinea com. de la nivelul Mărieĭ variază între 340—350 m.

Se mărginește la E. cu com. Oprișeni; la V., cu com. Sasca și Brădățelul; la S., cu com. Baea și la N., cu Bucovina.

Are forma unuĭ poligon neregulat înclinat spre N.-E.

Se compune din satele: Rădășeni și Lămășeni, cu reședința în satul Rădășeni.

Are o populație de 636 familiĭ, saŭ 2721 suflete; 3 bisericĭ, deservite de 4 preoți, 1 diacon și 9 cîntărețĭ; 2 școale mixte, conduse de 2 învățătorĭ. Budgetul com. e la venitурĭ de 7903 leĭ și la cheltuelĭ, de 7563 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 46 caĭ, 298 boĭ, 346 vacĭ, 1396 oĭ și 230 porcĭ.

E udată de: Șomuzul-Mare (6 kil.), Șipotele (5730 m.), Siliștea (4 kil.), Lămășanca și Brădățelul.

A patra parte din moșia Rădășeni este proprietatea Statuluĭ, iar moșia Lămășeni e a d-lor G. Ciudin și G. Văsescu; restul e al sătenilor.

Intinderea teritoriuluĭ com. e de 2322 fălcĭ, din care 2269 cultivabile și 53 fălcĭ pădure.

Improprietăriți în 1864 sunt: 33 fruntași, 160 pălmași și 316 codași, stăpînind 1821 fălci și 58 prăjini; 16 însurățeĭ aŭ 32 fălci; iar 131 locuitorĭ aŭ cumpărat tot atîtea loturĭ micĭ de cîte 5 hect.

Loc mai însemnat în com. este Cetățeaua, un platoŭ d'asupra satuluĭ Rădășeni, spre S-E., unde s'aŭ găsit unelte de cremene și vase de lut. (Vezĭ și Rădășeni, sat).

Rădășeni, *sat*, pe moșia și în com. cu acelașĭ nume, jud. Suceava. Partea de S.-V. poartă numele de Fundoaia. E așezat într'o albie adîncă, încunjurată de dealurĭ marĭ, deschisă numaĭ spre N.-E. Are aspectul uneĭ pădurĭ marĭ de arborĭ roditorĭ. Satul nu se poate vedea de cît aflîndu-te d'asupra luĭ, așa că dealurile din juru-ĭ formează un fel de cetate naturală. Pănă la 1886 satul Rădășeni forma singur com. a parte. Are o populație de 417 familiĭ, saŭ 1907 suflete; o biserică, a căreia temelie a fost pusă de Ștefan Tomșa-Vodă, deservită de 3 preoțĭ, 1 diacon și 3 cîntărețĭ; o școală mixtă, reînființată în 1858 și cea maĭ vechie școală din județ.

Vatra satuluĭ ocupă 455 fălcĭ și 34 prăjinĭ.

Așezările locuitorilor pot servi de model tuturor satelor din județ. Maĭ toată moșia e proprietatea locuitorilor, dobîndită în virtutea legilor din 1864, 1878 și 1889.

Livezile cu pomĭ fructiferĭ din Rădășeni sunt prea frumoase și aduc un însemnat venit Rădășenilor. Perele și merele de Rădășeni sunt foarte căutate. De pe timpul luĭ D. Cantemir mersese vestea despre merele de Rădășeni.

Cultura trifoiuluĭ s'a introdus la 1881 în Rădășeni.

In vechime a existat în Rădășeni o școală preoțească. Ștefan Tomșa-Vodă, care a domnit între 1611—1615 și 1622—1623, de și originar din ținutul Putneĭ, învățase carte la școala preoțească din Rădășeni, în ținutul Sucevei, după cum ne spune un document de pe timpul luĭ Constantin Mavrocordat, în care maĭ mulțĭ oamenĭ bătrînĭ din satul Rădășeni mărturisesc, cu prilejul uneĭ hotărniciĭ, că «apucase și eĭ de la bătrîniĭ lor, că fiind Ștefan Vodă Tomșa copil mic și sărac, a învățat carte la școală din Rădășeni și miluindu-l Dumnezeŭ cu domnia, aŭ venit la Rădășeni, și aŭ făcut aicĭ o biserică, și jăluind oameniĭ că li-ĭ locul strîmt și n'aŭ unde se hrăni, le-aŭ dat și o bucată de loc din hotarul tîrguluĭ» (Baia se înțelege). Această mărturisire a documentuluĭ, de și nu contimporană, este însă întărită de alte împrejurărĭ. Așa, tradiția, păstrată pănă acum în Rădășeni, atribue luĭ Ștefan Tomșa zidirea bisericeĭ ce se află în acel sat. El făgăduise că o va zidi atuncĭ cînd, fiind fugărit de Constantin Movilă, căutase scăpare la Tătarĭ, adăpostindu-se, după cum spune tradiția, întîiŭ în Rădășeni. Cînd dînsul se urcă în scaunul Moldoveĭ, își îndeplini făgăduința făcută în timpul fugeĭ sale. Și astăzĭ se pomenesc de ctitorĭ aĭ bisericeĭ: Ștefan Voevod și Elena Doamna, și se află și o linguriță de aur cu inscripția slavonă, care pe romînește sună: «Și am dat'o pre ea, spre a se ruga pentru noĭ, în biserica din satul Rădășeni, unde este hramul Marele mucenic Mercurie, Io Ștefan Voevod Tomșovicĭ». Inscripția nu poartă nicĭ o dată. (Linguriță a fost dusă de călugărĭĭ din Slatina, care puseră maĭ tîrziŭ mîna pe Rădășeni, la Mănăstirea Neamțuluĭ, unde se află și astăzĭ). Rădășeniĭ însă îngrijiră a se face una de argint poleit, întocmaĭ ca și cea originală, pe care o păstrează ca un scump odor, o frumoasă dovadă despre trainica iubire a trecutuluĭ în acel sat, cel maĭ frumos din toată Moldova. Se vede din inscripția linguriței care arată de soție a luĭ Ștefan Tomșa pe Elena că acesta a fost Tomșa II și nu I, a căruia soție am văzut din aerul de la Bunești că era Axinia. Și despre școala din Rădășeni s'a păstrat în popor urme de tradițiĭ, însă mult maĭ slabe de cît despre biserică». (A. D. Xenopol, Ist. Rom., vol. III, p. 492).

Din trecutul satuluĭ. — Rădășenenii sunt din obîrșie răzășĭ. Intre documentele care ne amintesc despre acest sat, cel maĭ vechiŭ cunoscut ni s'a păstrat în archiva din Moscva și e de la Alexandru-cel-Bun (vezĭ Buciumeni); decĭ vechimea satuluĭ datează de maĭ nainte de domnia acestuia.

Următoarele documente ne vorbesc despre Rădășeni:

1. Documentul prin care Alexandru-cel-Bun dăruește luĭ Popa Iuga moșia Buciumeni, aflat în păstrarea luĭ Vasile Diaconul, din Buciumeni;

2. Documentul din 1434, prin care Ștefan, fiul luĭ Alexandru Vodă, întărește din noŭ stăpînirea luĭ Popa Iuga asupra satuluĭ Buciumeni, de lîngă Rădășeni;

3. Documentul de la Ilieș și Ștefan, fiul luĭ Alexandru-cel-Bun, din 1435, prin care se hotărește iarăș satul Buciumeni și o parte din Rădășeni protoereuluĭ Iuga;

4. Un alt document din 1439

de la aceiași și cu același conținut;

5. Mărturia din 1723, Iunie 20, a locuitorilor din Bosancea și Lămășeni, de pe timpul lui Mih. Racoviță, privitoare la judecata răzășilor din Rădășeni cu călugării Mănăstirei Slatina, cari usurpaseră moșia și-i pusese în boeresc;

6. Anaforaua către N. Mavrocordat, din 1743, Aprilie 20, în care se zice că Stefan Tomșa fiind-că învățase carte la școală din Rădășeni, a dăruit locuitorilor o bucată din trupul moșiei tîrgului Baia;

7. Anaforaua de judecată către C. Racoviță, din 1750, Oct. 28, prin care se spune că Rădășeni aŭ fost darabani domnești și că de la a doua domnie a lui Vasile Lupu aŭ fost închinați Mănăstirei Slatina;

8. Documentul din 7258 (același an) în care, nedîndu-se dreptate nici Mănăstirei, nici Rădășenilor, s'a făcut așezare într'acest chip, adică de tot anul ca să se facă cîte o falce de fîn pe an, să o dea gata și să ducă și cîte o podvoadă de pîne la mănăstire și iarăși într'o zi să cosească cu toții o clacă de fîn și acel fîn să-l ridice țiganii Mănăstirei, și iarăși la o moară ce are sf. Mănăstire la Borghinești pe Șomuzul, cînd ar trebui a se iezi să iasă cu toții să tocmească;

9. Hotărîrea boerilor judecători din 1752, Mai 15, prin care se dă drept de stăpînire Mănăstirei Slatina, atît asupra moșiei Rădășeni, cît și asupra oamenilor ce s'aŭ aflat șezători acolo pe acea moșie, spunîndu-se că fusese dată Mănăstirei de Alexandru-Vodă Lăpușneanul; iar Rădășeni susțin că moșia e a lor din bătrîni și că nu mai oamenii ar fi fost dați în slujba Mănăstirei nu și moșia;

10. Anaforaua din 1764 către Gr. Al. Ghica, tot în pricina acestei judecăți;

11. Idem din 1765, Iunie 3, tot către Gr. Ghica, în care se zice dreapta moșie a Mănăstirei;

12. Anaforaua și hrisovul din 1765, Iunie 3, prin care se porunceste a se rupe cărțile ce aveaŭ locuitorii din Rădășeni ca drept de proprietate;

13. Anaforaua și hrisovul din 1767, Dec. 2, și 1768 Ghenar 30, de la Cr. Calimach, tot pentru ruperea actelor. (V. «Uricarul», de T. Codrescu, vol. X).

In 1803, «Rădășeni a Mănăstirei Slatina număra 201 liuzi, plătind 4212 lei bir anual, ocupați cu lucrul pămîntului și poame». (Uricar., vol. VII, pag. 252).

Rădăuți, *com. rur.*, în partea de N.-E. a pl. Prutul-de-Jos, jud. Dorohoiŭ, formată din satele: Iznovățul, Rădăuți și tîrgușorul Rădăuți cu reședința primăriei în tîrgușorul Rădăuți. Are o populație de 666 familii și 3160 suflete; 2 biserici, cu 4 cîntăreți și 3 pălămari; 1 școală mixtă; 976 hect., 76 arii pămînt sătesc; 2821 hect., 44 arii cîmp și 20 hect., 50 arii pădure; 7 iazuri și 12 pogoane de vie.

Budgetul com. e la venituri de 12857 lei și la cheltueli, de lei 12845, bani 23.

Locuitorii posedă: 454 vite mari cornute, 1833 oi, 12 capre, 421 cai, 408 porci; 71 stupi.

Rădăuți, *tîrgușor*, pe moșia cu același nume, jud. Dorohoiŭ, com. Rădăuți, pl. Prutul-de-Jos, situat pe o rădicătură, în șesul Prutului, nu departe de rîŭ și cuprinzînd o suprafață de 47 hect. 26 arii, cu o populație de 1059 suflete.

Așezările locuitorilor în mare parte sunt bune. In centrul tîrgului se afla strada principală, cu dughene ținute de Evrei, pe o lature și alta a șoselei. Mahalalele sunt ocupate de creștini, cari aŭ case bune cu livezuĭ și grădine.

Biserica cu școalele se află în satul Rădăuți. Comunitatea Izraelită are aicĭ: 6 sinagoage, 4 belferii și un feredeŭ.

Ocupațiunile tîrgoveților sunt: comerciul, meseriile, agricultura și comerciul cu vite. Intre meserii se găsesc: ciobotării, croitorii, cojocării, fierării, stolerii, etc. Sunt două morĭ pe apa Prutului.

In fie-care săptămînă, Duminica, e zi de tîrg.

Pe lîngă reședința Primăriei, aicĭ se mai află sediul unei companii de dorobanți cu o cazarmă, biuroul vamal al trecătoarei de la Rădăuți-Lipcani în Basarabia; un biuroŭ telegrafo-postal. Aicĭ a fost și reședința Sub-Prefecturei și a Judecătoriei de Ocol pănă în anul 1881, cînd s'a făcut unirea administrației plășei Prutul-de-Jos, cu a pl. Basеul.

Tot aicĭ se află trecătoare peste rîul Prut la Lipcani în Basarabia; trecerea călătorilor se face pe un pod umblător ce aparține proprietaruluĭ moșiei.

Vatra tîrgului ocupă o suprafață de 47 hect. 26 arii; iar imașul din jurul tîrgului, 138 hect., 92 arii.

Fostul proprietar, Marele-Logofăt și Cavaler Costachi-Sandu-Sturdza, văzînd că, prin înființarea de tîrgușoare prin localitățile depărtate de orașul Dorohoiŭ, se sporește veniturile moșiilor, și văzînd că neîncetat se sporește adunătură de oameni pe lîngă ratoșul ce era făcut în 1772 de părintele săŭ

Sandu Sturdza, la drumul ce vine din jos de la Ștefănești pe malul Prutului în sus și trece către Lipcani spre Hotin, a stăruit și a scos cuvenitul hrisov de la Mihail Grigore Sturdza-Vodă, pentru recunoașterea tîrgușoruluĭ, cu zi de tîrg Marța, în fie-care săptămînă. Immulțindu-se tîrgoveții, a format la 1845, luna Maiŭ 14, actul de învoială, legalizat sub No. 182, prin care s'aŭ stabilit drepturile și îndatoririle dintre ambele părți, hotărîndu-se și bezmănul.

Trecătoarea la Lipcani peste Prut a drumuluĭ către Hotin, atrase încă din vechime acolo adunătură de locuitorĭ și negutătorĭ; aceasta se dovedește nu numaĭ din spuse populară dar și de o piatră mormîntală din țintirimul rusesc ce poartă data de la 1755. Maĭ ales după închiderea Prutuluĭ prin luarea Basarabieĭ la 1812, și prin așezarea autorităților administrative aici, tîrgul spori maĭ mult în populație.

Rădăuți, *sat*, pe moșia cu acelașĭ nume, com. Rădăuți, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ, cu 224 familiĭ, saŭ 1089 suflete.

Proprietatea moșieĭ e a erezilor defunctuluĭ N. V. Pilat, cumpărată dela Iorgu C. Sturdza, fiul defunctuluĭ mareluĭ Logofăt și Cavaler Costache G. Sturdza.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot, 2 cîntărețĭ și 2 pălămarĭ, mică, de lemn, avînd o vechime de 200 anĭ; o școală mixtă; o moară de aburĭ pentru măcinat; o brăhărie pentru îngrășatul vitelor; 4 iazurĭ, din care unul numit al Sturdzeĭ, de 3 hect.; livadă cu pomĭ fructierĭ și 6 pog. de vie.

Sătenii împroprietăriți aŭ 309 hect., 35 arii pămînt, iar proprietarul moșieĭ, 1732 hect., 96 arii cîmp.

Pîrîul principal ce curge pe moșie este Negrul, care trece prin satul și tîrgul Rădăuți. Spre E., curge rîul Prutul.

Drumurĭ principale sunt: calea județeană Rădăuți-Darabani; drumul ducător la Bivol-Mileanca și acel ducător la Miorcani, Mitocul, spre Ștefănești, numit din vechime Calea-Hotinuluĭ.

Hotarele moșieĭ sunt: Miorcani, Bivolul, Iznovățul și Prutul.

Rădeana, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Bogdana, situat pe pîrîul Rădeana, la 4 kil. de satul Bogdana (școală).

Are o populație de 370 suflete; o biserică, clădită la 1628 de marele Logofăt Dumitrașcu Ștefan și soția sa Kneghina Zenica, deservită de 1 preot și un cîntăreț; 3 cîrciumĭ.

Vite: 14 caĭ, 219 vite marĭ cornute și 50 porcĭ.

Aci sunt cariere de piatră și 2 morĭ de apă.

Rădeana, *șir de dealurĭ*, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Bogdana, dintre Cașinul și Căiuțul, care prezintă dealurile Coșmina, Dolca, Arșița, Popeĭ și Neghinoasa.

Rădeia, *deal*, jud. Vîlcea, pl. Cozia, la 7 kil. spre N. de vatra com. Călinești.

Rădeiul, *munte*, în jud. Gorj, plaiul Novaci, la N. de măn. Hirișești, aparținînd com. Novaci. E situat pe dreapta apeĭ Gilortul, lîngă muntele Rotunda.

Rădeni, *com. rur.*, în partea de S. a pl. Coșula, jud. Botoșani. Se întinde pe dealul Holmul, care e o continuare a dealuluĭ Țencușa, pe Dealul-Vieĭ, pe valea Bahluiul și pe valea Pîrîuluĭ-Vlădenilor.

Se compune din satele: Boscoteni, Bahluiul, Rădeni, Șendreni, Schitul-Baluș și Vlădeni, avînd o întindere de 2434 hect. și o populație de 407 familiĭ, saŭ 1282 suflete.

Pămîntul, aproape pe jumătate acoperit cu pădurĭ, e de natură petroasă și calcaroasă, iar parte, pămînt negru, se cultivă.

Distribuția pămînturuluĭ după culturĭ e: arătură 1973 hect., fînețe 255 hect., imaș 715 hect. Pădurea care ocupă partea de S. și S.-V. a comuneĭ are o întindere de 1144 hect. și e compusă maĭ mult din fag, carpen și stejar. Are și plantațiunĭ de vie.

Are două biserici, deservite de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală mixtă, frecuentată de 116 elevĭ; 6 iazurĭ, conținînd pește; 5 morĭ de apă și 1 moară de vînt.

Sunt aci 6 comercianțĭ și 30 meseriașĭ.

Vite: 74 caĭ, 565 boĭ și vacĭ, 135 porcĭ și 361 oĭ.

Budgetul com. e la venitură de 4139 leĭ, 49 banĭ și la cheltuelĭ de 4026 leĭ.

Prin partea de E. a comuneĭ trece calea națională Botoșani-Hîrlău.

Rădeni, *sat*, cu 30 familiĭ, jud. Argeșul, pl. Oltul, pendinte de com. rur. Launele-d.-j. Are o biserică, cu hramul Sf-țiĭ Împărați, deservită de un preot și un cîntăreț.

Rădeni, *sat*, jud. Botoșani, în centrul com. Rădeni, pe coasta de E. a dealuluĭ Holmul.

Moşia are o întindere de 1287 hect. şi e formată din 2 trupurĭ: Boscoteni şi Rădeni, din carĭ vre-o 600 hect. este pădure. Pe teritoriul acesteĭ moşiĭ sunt satele Bahluiul şi Boscoteni. In Rădeni sunt viĭ renumite prin calitatea vinuluĭ.

Are o populaţie de 330 suflete; 1 biserică, construită din piatră, foarte veche, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 1 şcoală mixtă, condusă de un învăţător şi frecuentată de 116 elevĭ; 5 morĭ de apă pe Bahluiŭ în pădure şi 1 moară de vînt; 2 cîrciumĭ.

Vite: 269 vite cornute, 83 caĭ, 205 oĭ, 40 porcĭ.

Rădeni, *sat,* în partea de S.-E. a com. Roşcani, jud. Iaşi, pl. Turia, situat pe valea Rădiuluĭ, cu o suprafaţă de 716 hect. şi o populaţie de 90 familiĭ, saŭ 363 locuitorĭ, vechĭ răzeşĭ, ocupîndu-se cu agricultura, creşterea vitelor şi cultura viilor.

Aicĭ este reşedinţa comuneĭ.

Are o biserică, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi un eclesiarc; o şcoală, frecuentată de 52 elevĭ.

Vite: 327 vite marĭ cornute, 265 oĭ, 50 caĭ şi 106 rîmătorĭ.

Rădeni. Vezĭ Popeşti, sat, com Popeşti, pl. Cîrligătura, judeţul Iaşi.

Rădeni, *trup de sat,* în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Răucești.

Rădeni, *cătun,* în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Păstrăveni.

Rădeni, *sat,* în jud. Tutova, pl. Tutova, com. Tulești.

Rădeni, *fost schit,* în jud. Neamţu, com. Păstrăveni, pl. de Sus-Mijlocul.

Rădeni, *ramură de dealurĭ,* în jud. Neamţu, situată în prelungirea de E. a dealurilor Grumăzeşti; formează în parte hotarul dintre com. Păstrăveni şi Uscaţi.

Rădeni, *pîriŭ,* se formează în satul Rădeni, com. Popeşti, pl. Cîrligătura, jud. Iaşi, şi se varsă în iazul Dudăul.

Rădeni, *pîriŭ,* jud. Iaşi, pl. Cîrligătura, com. Păuşeşti. Izvoreşte din valea Rădiuluĭ, aproape de hotarul Scobîlţenilor, curge prin marginea despre E. a satuluĭ Hoiseşti, unde, unindu-se cu pîrîul Hălăgie, ce face hotarul între satele Dumeşti şi Hoiseşti, se varsă în Bahluiŭ, în dreptul satuluĭ Hoiseşti.

Rădeşti, *com. rur.,* în jud. Muşcel, pl. Rîurile, la 24 kil. spre S. de Cîmpulung şi la 3 kil. de reşedinţa pl. (com. Stîlpeni).

E situată pe ţărmul stîng al rîuluĭ Tîrgul, şi se compune din 2 cătune: Rădeşti şi Piţigaia. Se mărgineşte la N. cu com. Valea-Popeĭ, la S., cu com. Stîlpeni, la E., cu com. Vultureşti şi la V., cu com. Bălileşti.

Are o populaţie de 833 locuitorĭ; o biserică, clădită la anul 1778 de Partenie Ieromonahul şi reparată la 1867 de locuitorul N. Mărcuşanu, deservită de un preot şi un dascăl; o şcoală, frecuentată de 70 elevĭ.

La 1864, s'aŭ împroprietărit 133 locuitorĭ pe moşia statuluĭ.

Locuitoriĭ posedă: 192 boĭ, 99 vacĭ, 8 caĭ, 104 oĭ, 23 capre şi 93 porcĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ şi la cheltuelĭ de 1179 leĭ.

In interiorul com. sunt prunĭ şi alţĭ arborĭ roditorĭ, iar în jurul săŭ sunt locurĭ cultivabile şi pădurĭ de fag. In partea de E. a com. sunt dealurile: Piscul saŭ Dealul-Vlada, Dealul-cu-Meriĭ-Dinculuĭ, Glodul, al-Ordiilor, Repegușul, al-Colinelor, Iepurele, Drumurile şi Aldea.

In partea de V. curge Rîul-Tîrguluĭ. Mai este străbătută de văile: Ţiganuluĭ, Şipotuluĭ, Fîntîneĭ, Lupuluĭ, Cămianuluĭ, care toate se varsă în Rîul-Tîrguluĭ.

Pe acest riŭ, în dreptul com., sunt 2 morĭ.

Calea ferată Goleşti - Cîmpulung şi şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti-Frontiera trec pe la V. comuneĭ.

Rădeşti, *com. rur.,* pl. Oltul-d.-j., jud. Olt, cu o populaţie de 525 locuitorĭ.

E situată pe valea Tesluiuluĭ, la 25 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 20 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Are 2 bisericĭ, una fondată în anul 1753 şi cea-l'altă la 1789, ambele avînd de ctitor pe un Grama Eromonahul şi deservite de 1 preot; o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ sunt moşneni, afară de 8, carĭ s'aŭ împroprietărit după legea din 1864, pe 32 hect. din moşia statuluĭ Căzăneasca-Rădeşti.

Eĭ posedă: 27 caĭ şi iepe, 260 boĭ, 115 vacĭ, 350 porcĭ şi 1000 oĭ.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 1185 hect.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1300 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1200 leĭ.

Şoseaua judeţeană Slatina-Cîmpul-Mare trece pe lîngă comună şi înlesneşte comunicaţia cu Oporelul şi Ibăneşti.

Comuna este închisă între două dealurĭ, cu o lungime de

6 kil. fie-care. Din creștetul acestor dealuri, încep șesuri întinse, unde se cultivă porumb, grîŭ, orz și ovăz. Afară de aceste dealuri mai este Poiana-Călugăruluĭ și Piscul-cu-Șira, carĭ servesc de livezĭ de fîn.

E udată de Valea-Caselor, Valea-Ioaneĭ și Valea-Solomonuluĭ.

Rădești, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Rîurile, jud. Mușcel, și avînd o populație de 686 locuitorĭ și 169 case. Aci este reședința comuneĭ, școala și biserica.

Locuitoriĭ posedă: 164 boĭ, 76 vacĭ, 74 porcĭ, 15 oĭ și 19 capre.

Rădești-Fripți, *cătun,* pendinte de com. Crăciunei-d.-j., pl. Siuld.-j., jud. Olt. Are o populație de 120 locuitorĭ, din carĭ 30 sunt împroprietăriți după legea rurală. Aci se află și o moară cu aburĭ.

Rădești, *sat,* în jud. Tutova, pl. Simila, com. Puntișeni, spre E. de satul Puntișeni, pe pîrîul Bilavoiul. Are o populație de 184 locuitorĭ.

Rădești, *com. rur.* și *sat,* în jud. Tutova, pl. Corodul, spre S.-E. de Bîrlad, la marginea județuluĭ.

Are o populație de 1414 locuitorĭ; o biserică și o școală mixtă.

Satul formează com. Rădești, cu cătunul Oanca.

Locuitoriĭ cultivă via pe o suprafață de 137,50 hect., din care 24,50 nelucrătoare și lucrează rotăria și căruțăria ordinară.

Comerciul se face de 19 persoane.

Prin marginea de V. a comuneĭ trece șoseaua județeană Bîrlad-Galați.

Budgetul com. e de 7797 leĭ, 76 banĭ.

Rădești, *proprietate* a statuluĭ, jud. Mușcel, pendinte de Schitul-Valea, arendată cu 20100 leĭ anual.

Rădești, *trup de moșie* a statuluĭ, jud. Olt. Vezĭ Căzănești.

Rădești, *pădure,* a statuluĭ, jud. Mușcel, com. Rădești, pl. Rîurile, în întindere de 3321 hect.

Rădești, *pădure,* a statuluĭ, jud. Mușcel, în întindere de 3497 hect., formată din 4 trupurĭ: Rădești (3321 hect.), Tînjala (157 hect.), Zăvoiul-de-lîngă-Clucereasa (9 hect.) și Zăvoiul-de-la-Luncă (10 hect.).

Rădeștilor (Valea-), *vale,* jud. Covurluiŭ, începe de la N. de com. Rădești (Tutova), merge spre S. pănă aproape de teritoriul com. Jorăști, lăsînd această comună la E., și d'acolo începe a se pierde, formînd în capul despre S. un mic podiș în lungime cam de 2 kil., apoĭ treptat începe a forma valea Covurluiuluĭ-Sec, ce vine spre E. de com. Vîrlezi, merge spre S. și se termină la S. de Puțichioaia. Valea-Rădeștilor merge în linie dreaptă spre S. și dă în valea Covurluiuluĭ-Sec; această vale aparține parte teritoriuluĭ com. Rădești, parte com. Crăești și parte Jorăștilor.

Rădiacul (Rădiul), *sat,* în partea de E. a com. Buhăești, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta dealuluĭ Rădiacul.

Are suprafață de 225 hect. și o populație de 58 familiĭ, saŭ 225 suflete.

Vite: 16 vite marĭ cornute, 13 caĭ, 30 oĭ și 10 rîmătorĭ.

Rădianul, *baltă,* lîngă Prut, pe teritoriul cătunului Vădeni, com. Rogoieni, pl. Horincea, jud. Covurluiŭ.

Rădiciuluĭ (Valea-), *vale,* ce se întinde din com. Bujorul, pl. Prutul, jud. Covurluiŭ, din apropierea Văeĭ-Miloaeĭ pănă în com. Fîrțănești.

Rădinești, *com. rur.,* în jud. Gorj, pl. Gilortuluĭ, la S. com. Obîrșia, situată pe valea pîrîuluĭ Plosca, pe șes și coastă.

Are o suprafață de 850 hect., din care: 306 hect. pădure, 250 hect. arabile, 256 hect. fînețe, 35 hect. livezĭ de prunĭ, 10 hect. vie și 5 hect. izlaz, cu o populație de 222 fam., saŭ 931 sufl.

Locuitoriĭ sunt moșneni, parte împroprietăriți după legea rurală.

Are o școală mixtă, frecuentată de 46 elevĭ; 2 bisericĭ de lemn, făcute de locuitorĭ, una la 1812 și cea-l'altă la 1837, deservite de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitoriĭ posedă: 50 plugurĭ, 135 care cu boĭ, 7 căruțe cu caĭ; 511 vite marĭ cornute, 23 caĭ, 701 oĭ, 76 capre și 370 rîmătorĭ.

Comunicația în com. se face printr'o șosea comunală, care o pune în legătură la N. cu Obîrșia, și prin drumurĭ ordinare.

Rădiul. A se căuta cuvintele cu acest nume și compusele luĭ, la cuv. *Rediul, Rediul-Aldeĭ, Rediul-Mitropolieĭ,* etc.

Rădoaia, *pîrîiaș,* în jud. Putna, izvorește din coasta Dealuluĭ-Mare, din Budan, și dă în Șușița prin Ciurucul; udă com. Cîmpurile.

Rădoești, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, situată pe partea stîngă a pîrîuluĭ Tinoasa.

Este împărțită în două părțĭ: Rădoești-din-Vale saŭ de jos, situațĭ tot pe partea stîngă a Tinoaseĭ, și, la o mică depărtare, Rădoești-din-Deal saŭ de sus; împărțirile nu constitue cătune osebite. Depărtarea com. de Roșiori este de 13 kil.; de Alexandria, de 27 kil. și de Turnul-Măgurele, de 57 kil., pe șosele județene și vecinale.

Se învecinește la N.-E. cu Virtoapele-d.-j., la S. cu com. Duleanca, la E. cu com. Bivolița, la V. cu com. Drăgănești, la N.-V. cu com. Sfințești, la S.-E. cu com. Antonești.

Intinderea com., dimpreună cu diferitele trupurĭ de moșie, este de 1600 hect. aproximativ. Sunt mulțĭ moștenĭ în comună; eĭ aŭ pămînt de muncă și pădure; un trup din moșia moștenilor poartă numirea de Brieștĭ, cel-l'alt trup se numește Dicilești.

Locuitorĭ împroprietăriți după legea rurală sunt 211, din carĭ 121 în Rădoești-d.-s., cu 444 hect. și 90 în Rădoești-d.-j., cu 342 hect.

Are o populație de 1260 suflete; o școală frecuentată de 33 elevĭ; o biserică, în Rădoești-d.-j., deservită de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ.

Vite: 573 vite marĭ cornute, 197 caĭ, 1783 oĭ și 263 porcĭ.

Viile locuitorilor sunt pe o întindere de 85 hect.

Budgetul com. e de leĭ 2659 la venitурĭ și de leĭ 2467, banĭ 87, la cheltuelĭ.

Căĭ de comunicațiune are spre com. Antonești la S.-E. și spre com. Sfințești la N.-V. pe șosele vecinale; spre N.-E. se leagă cu Virtoapele-d.-j. și spre V. cu com. Drăgănești, tot prin șosele vecinale.

Rădoești, *moșie*, în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, proprietatea fraților Butculești și a d-luĭ Maior D. Brătianu.

Răducanul, *mănăstire*. Vezĭ Tîrgul-Ocna, oraș, jud. Bacăŭ.

Răducăneni, *com. rur.*, în partea de N.-V. a plășeĭ Podoleni, jud. Fălciŭ, așezată pe Valea-Bohotinuluĭ, formată din satul Răducăneni și tîrgușorul Răducăneni. Se întinde pe o suprafață cam de 2214 hect. și are: o populație de 411 familiĭ, saŭ 1864 suflete; o școală și o biserică.

Este udat de pîrîul Bohotinul.

Budgetul com. e la venitурĭ, de leĭ 6475; iar la cheltuelĭ, de leĭ 5050, banĭ 36.

Vite: 648 vite marĭ cornute, 112 caĭ, 1191 oĭ, 36 capre și 226 porcĭ.

S'a numit în vechime Pietrosul. I se zice acum Răducăneni, după numele fostuluĭ proprietar hatmanul Răducanu Roset. Satul s'a înființat pe la 1806 cu o colonie de Ungurĭ. Biserica e din anul 1826. Tîrgușorul e din 1830.

Răducăneni, *tîrgușor*, pe moșia și în com. Răducăneni, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, așezat pe valea pîrîuluĭ Bohotinul, sub satul Răducăneni, ce vine spre V. E înființat în 1830, de Hatmanul Răducanu Roset.

Are o populație de 1038 suflete; o școală, cu 2 învățătorĭ, frecuentată de 78 copiĭ (1899—900); o biserică catolică, cu un dascăl.

Prin mijlocul tîrguluĭ trece șoseaua județeană, care duce spre Iași și Hușĭ.

Prin partea de E. trece pîrîul Fundul-Bohotinuluĭ, care maĭ în jos la numirea de Bohotinul. In capătul de N. al tîrguluĭ se termină satul Bazga, iar spre S. începe moșia Bohotinul.

In partea despre N.-E. a tîrgușoruluĭ, peste pîrîul Bohotinul, pe poala plană a dealuluĭ, se află spitalul rural, construit de stat.

In centrul tîrguluĭ e primăria și cazarma uneĭ companiĭ de dorobanțĭ.

Tîrgoveții sunt bezmănarĭ.

Răducăneni, *sat*, în partea de E. a com. Stănilești, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, situat pe șesul dintre Pruteț și Prut, la 6 kil. de satul de reședință. Are o suprafață de 400 hect. și o populație de 20 familiĭ, saŭ 69 suflete.

Locuitorĭĭ, pe lîngă agricultură, se ocupă și cu pescăria. Proprietatea satuluĭ e răzășie veche a locuitorilor.

Răducăneni, *sat*, în com. cu acelașĭ nume, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, așezat pe coasta Dealuluĭ-Beșleageĭ și pe valea Bohotinuluĭ, înființat la 1806 de Răducanu Roset Hatman, și colonizat cu Ungurĭ, avînd o populație de 727 locuitorĭ, carĭ sunt împroprietăriți după legea din 1864.

Face parte din trupul moșieĭ Răducăneni, și este considerat ca mahala a tîrguluĭ Răducăneni.

Răducești, *sat*, în jud. Rîmnicul-Sărat, pl. Rîmnicul-de-sus, căt. com. Băbeni, așezat în partea de S., pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul-Sărat, la 3½ kil. spre S. de cătun de reședință, Băbeni.

Are o suprafață de 265 hect., cu o populație de 60 familiĭ, saŭ 213 suflete; o biserică.

Răduceşti, *vălcea,* care se formează pe teritoriul com. Mierleşti, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, curge paralel cu Iminogul şi se varsă în dreapta luĭ, între Măgura şi Catanele.

Răduculuĭ (Lacul-), *lac,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Satul-Nou şi pe al căt. săŭ Letea, situat în partea centrală a pl. şi în cea de S.-V. a com. Este format de o revărsare veche a braţuluĭ Sulina, cu care comunică prin 3 micĭ gîrliţe; la V., comunică cu lacul Matiţa printr'o altă gîrliţă; iar alte treĭ gîrliţe se pierd în stuf. Are o întindere de 100 hect. E înconjurat cu stuf şi conţine peşte, ce se consumă de locuitoriĭ din Letea şi Cara-Orman.

Răduești, *sat,* în partea de N. a com. Chetreşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, situat pe valea formată din prelungirea dealurilor: Vieĭ, Boldeĭ şi Cioata, pe o suprafaţă de 340 hect. şi cu o populaţie de 57 fam. saŭ 186 suflete.

Are o biserică de lemn, făcută la 1818, de Iordache Cuza, fost proprietar. Locuitoriĭ posedă: 85 vite marĭ cornute, 6 caĭ, 60 oĭ, 35 rîmătorĭ şi 10 stupĭ cu albine.

Rădulea, *pădure,* jud. Dolj, pl. Jiul-de-Mijloc, com. Lipovul, în întindere de 108 hect. Aparţine Domeniuluĭ Coroaneĭ. Predomină cerul şi gîrniţa.

Răduleşti, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, pendinte de com. Armăşeşti, situat pe ţărmul stîng al pîrîuluĭ Sărata, pe o mică vale adăpostită de coline şi la 2 kil. spre N. de satul Armăşeşti.

Are o populaţie de 173 familiĭ; o şcoală mixtă, condusă de un învăţător şi frecuentată de 44 copiĭ (1899—900); o biserică, deservită de un preot şi 2 dascălĭ.

Răduleşti, *parte din comuna* Capul-Pisculuĭ, jud. Muşcel.

Răduleşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Voroveni, pl. Argeşelul, jud. Muşcel.

Răduleşti, *cătun,* în jud. Putna, com. Mircești, pl. Biliești, situat la E. Mirceştilor şi pe malul Putneĭ, lîngă balta luĭ Tudor, şi balta Cotul-Roibuluĭ. Are o populaţiune de 536 suflete, care locuesc în 127 case; 1 biserică filială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ.

Răduleşti - Resimnicea, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Mostiştea, situată la N. de Bucureşti, lîngă rîul Prahova, la 51 kil. de Bucureşti. Stă în legătură cu com. Maia prin o şosea vecinală.

Se compune din satele Căldărușani, Răduleşti-Filitis, Movileanca şi Resimnicea, cu o populaţie de 1160 locuitorĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 2197 hect. D-niĭ N. G. Filitis, Fraţiĭ Filitis, G. Z. Nicolaŭ, I. C. Calcianul şi V. G. Nicolescu, aŭ 1401 hect. şi locuitoriĭ, 796 hect.

Proprietariĭ cultivă 1050 hect. (98 sterpe, 83 izlaz, 170 pădure). Locuitoriĭ cultivă 609 hect., rezervînd restul pentru izlaz.

Are 2 bisericĭ (la Filitis şi Resimnicea); 1 şcoală mixtă; 1 maşină de treerat cu aburĭ; o fabrică de cognac.

Vite: 98 caĭ şi ţepe, 7 armăsarĭ, 234 boĭ, 191 vacĭ şi viţeĭ, 23 taurĭ, 240 porcĭ, 1359 oĭ.

Locuitoriĭ posedă: 133 pluguri, 107 cu boĭ, 26 cu caĭ; 211 care şi căruţe: 161 cu boĭ, 50 cu caĭ.

Improprietăriţĭ sunt 211 locuitorĭ şi neîmproprietăriţĭ, 87.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Răduleţul, *deal,* făcînd hotar între comunele: Stoeşeşti, din pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, şi com. Ghermăneşti din jud. Tutova; se întinde de-a curmezişul, de la E. spre V., pănă în şesul Bîrladuluĭ, purtînd spre E. numirea de Podeiul.

Răduţari, *pîrîŭ,* jud. Putna, format în munţiĭ com. Paltinul, şi care se varsă în pîrîul Zăbala.

Răduţeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ciomăgeşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Are o populaţiune de 200 locuitorĭ.

Răfacea, *munte,* com. Breaza-d.-s., pl. Prahova, jud. Prahova, de sub care izvorăşte Valea-Tîrseĭ, care se varsă în rîul Prahova.

Răgazul, *pîrîaş,* jud. Tecuciŭ, pl. Zeletinul; izvoreşte din com. Bogheşti şi se varsă în pîrîul Vlejuluĭ, în raionul aceleaşĭ comune.

Răgăjeni, *pîrîŭ,* în jud. Suceava, com. Modeiul; izvoreşte de sub Gherghea şi se varsă în Bistriţa.

Răgoaza, *altă numire a satuluĭ* Nistra, jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Boghicea.

Răgoaza, *baltă,* jud. Iaşi, formată din vărsarea rîuluĭ Jijia, în partea de S.-E. a satuluĭ Bosia, din pl. Braniştea. Conţine peştĭ, racĭ, stuh şi papură.

Răiculești, *sat*, jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, com. Sărdanul.

Răi, *moșie*, în jud. Buzău, com. Fințești și Tisăul, proprietate moșnenească. Are 520 hect., din care 195 pădure și 325 hect. arături, vii, fînețe și izlaz, făcînd un corp cu Bădulești din com. Tisăul și cu Buni, Glogoveanul și Sarul, din com. Fințești.

Răiuțul, *munte*, jud. Putna, pe teritoriul com. Miera, cel mai înalt dintre toate piscurile aflătoare în această comună. Dintr'însul izvorește pîrîul Răiuțul.

Răiuțul, *pîrîu*, jud. Putna, afluent al Arvei; curge din muntele cu același nume și udă com. Miera.

Rămășița, *baltă*, formată de rîul Siretul, lîngă satul Bălinești, com. Zamoștia, pl. Berhometele, jud. Dorohoiu.

Rănceni, *com. rur.*, în partea de S. a pl. Prutul, jud. Fălciu, formată din satele: Cristiniciul, Gura-Sărățeî, Mușata, Rănceni și Stuhuleț.

Are o suprafață de 5317 hect., cu o populație de 310 familii, saŭ 1297 suflete.

Se află între comunele: Vetrișoaea, Mălăești, Gușeți, Bărboși și Berezeni.

Este udată de pîraiele: Mușata, Rănceni și Stuhuleț.

Are 3 biserici, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți; o școală.

Vite: 170 cai, 1261 vite mari cornute, 331 porci și 1550 oi.

Rănceni, saŭ **Spîrcoceni**, *sat*, în partea de S.-V. a com. Rănceni, pl. Prutul, cu o suprafață de 733 hect. și o populație de 150 familii, saŭ 606 suflete.

Este reședința comunei cu același nume.

Are o școală; o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Se cultivă și 10 hect. vie.

Rănceni, *pîrîu*, izvorește din dealul Holmul, teritoriul com. Rănceni, pl. Prutul, jud. Fălciu; unit cu pîraiele Stuhuleț și Mușata, din jos de satul Rănceni, se varsă în balta Berezenilor, în com. Berezeni.

Răpciuni, *sat*, jud. Neamțu, com. Hangul, pl. Piatra-Muntele, situat pe malul drept al rîului Bistrița și la poalele Ceahlăului.

Are o populație de 660 suflete; o școală, frecuentată de 73 elevi (1899—900).

Locuitorii se ocupă cu plutăria și agricultura.

Răpciuni, *fost schit*, situat pe valea pîrîului cu același nume, jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Hangul.

Răpciuni, Răpciunele, *munte*, în grupa Ceahlăului, situat pe teritoriul com. Hangul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Răpciuni (Răpciunele), *pîrîaș*, ce izvorește din muntele cu același nume, jud. Neamțu, com. Hangul, pl. Piatra-Muntele. Se varsă pe partea dreaptă a rîului Bistrița, lîngă satul cu același nume, după ce străbate șoseaua națională Piatra-Prisăcani, între kil. 105—106.

Răpciunița, *sat*. Vezi Fîrtigi, sat, în comuna Hangul, județul Neamțu.

Răpciunița, *munte*. Vezi Obcina-Verde, saŭ Fîrtigi, munte, jud. Neamțu.

Răpciunița, *pîrîaș*. Vezi Boura-Fîrtigi, munte.

Răpedea, *cătun*, în jud. Putna, com. Străoani-d.-j., pl. Zăbrăuțul.

Are o populație de 246 suflete și 78 case; 1 biserică filială, cu hramul Adormirea.

Răpedea, *stabiliment de băi*, jud. Iași, com. Buciumi, pl. Codrul, situat pe coasta de N.-V. și aproape în vîrful dealului Răpedea, lîngă șoseaua națională Iași-Vasluiu, la 8 kil. de orașul Iași. Are o poziție foarte frumoasă și aer curat. Acest stabiliment balnear este vizitat în timpul verei, atît ca loc de petrecere pentru orășeni, cît și ca loc de cură pentru suferinzi.

De la Răpedea se desfășoară o frumoasă priveliște a Iașilor.

Stabilimentul de hidroterapie de aci a fost cel d'întîiu în Moldova, înființat de Aga dr. Vîrnav.

Răpedea, *deal*, continuare a dealului Bordea, în jud. Iași, com. Buciumi, pl. Codrul, numit ast-fel de la coborîșul saŭ drept. Aproape de vîrful lui este o cișmea cu apă. Peste acest deal trece șoseaua națională Iași-Vasluiu. Pe vîrful saŭ se află stabilimentul de băi cu același nume.

Răpedea, *pîrîu*, jud. Iași, pl. Codrul, com. Buciumi, ce izvorește din dealul Răpedea; curge spre N. paralel cu șoseaua națională; la satul Socola, se unește cu pîrîul Vămășoaia, trece prin tîrgușorul Trei-Fîntîni, de unde mai spre E. se varsă în rîul Bahluiul.

Repegioara, *pădure*, a statului,

în jud. Putna, com. Răcoasa, în întindere de 61 hect.

Răpegioara, saŭ **Răpejoara**, *pîrîiaș*, format pe teritoriul com. Străoani-d.-s., jud. Putna; izvorește din Fîntînele-din-Deal și se varsă în Șușița, printre Verdea și Varnița.

Răpuroasa, *vale*, jud. Vîlcea, com. Olănești, plaiul Cozia. Pe ea sunt sursele de apă minerală: Domnița-Maria, Eufrosina, Regina-Elizabeta, Regele Carol I, Semiramiza și Libertatea.

Se varsă în rîul Olănești, pe teritoriul com. Olănești.

Rărăul, *vale*, situată în raionul com. Matca, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ.

Rărăul, *vale*, ce se întinde în direcție N.-S., în partea de V. a satuluĭ Matca, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ.

Rărișul, *pisc*, jud. Vîlcea, pl. Ocolul, com. Bîrsești.

Răroaia, *pîrîŭ*, ce izvorește din partea de N. a com. Idriciul, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, din pădurea Tîlhărești, curge prin satul Idriciul și, din jos de sat, se varsă în dreapta pîrîuluĭ Idriciul.

Răsăritul și **Apusul, (Vatra-Schitului-Cotmeana)**, *moșie*, jud. Argeș, pl. Oltul, pendinte de mănăstirea Cozia, cu o întindere de 19304 pog., din care 12701 pog. pădure, proprietate a statuluĭ, dînd un venit anual de 20000 leĭ.

Răsboieni. Vezĭ Războieni.

Răsboinicul. Vezĭ Războinicul.

Răsboiul. Vezĭ Războiul.

Răsboiuluĭ (Valea-). Vezĭ Războiuluĭ (Valea-).

Răscăeți, *sat*, jud. Argeș, pl. Gălășești, făcînd parte din com. rur. Răscăeți-Drăghineasca. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. Aicĭ este reședința primărieĭ.

Răscăeți, *mahala*, făcînd parte din com. rur. Fișcălia, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, situată între Dealul-Oltuluĭ și Balta-Rîșcîiatuluĭ. In partea de E. trece calea ferată Piatra-Rîmnicul-Vîlcea.

Răscăiasca, *vale*, în jud. Muscel, plaiul Dîmboviței, ce udă centrul căt. Runceasa și se varsă în rîul Dîmboviței, pe malul drept, în raionul acestuĭ cătun.

Răscolești, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s., ținînd de com. rur. Izvorul-Bîrzeĭ.

Răsmirești saŭ **Trestenicul-de-Sus.** Vezĭ com. Trestenicul-d.-s., jud. Vlașca.

Răsmirești, *cătun*, pendinte de com. Trestenicul-d.-j., jud. Vlașca, fostă proprietate a Mitropolieĭ și azĭ aparținînd moștenitorilor def. Eremia Carpescu. Suprafața moșieĭ este de 378 hect. In vechime se maĭ numea și Gomoaia.

Răsmirești, *trup de moșie* nelocuit, jud. Vlașca, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din București. Are o suprafață de 1163 hect. și ține de com. Trestenicul-d.-s.

Răsmirești, *vale*, ce trece prin com. Răsuceni și Trestenicul, și dă în Ludăneasa, pl. Marginea, jud. Vlașca. Are helești peŭ pe ea.

Răspochi (Răspopi), *sat*, făcînd parte din com. Negulești, plasa Berheciul, jud. Tecuciŭ, situat la N. com., la 4 kil. de reședința com.

Are o populație de 150 suflete, care locuesc în 30 case.

Locuitoriĭ sunt împroprietăriți la 1864.

Are o biserică, cu hramul S-țiĭ Voivozĭ. Data fondăreĭ se cunoaște după un pomelnic care zice:

«Pomelnicul luĭ Simion Oprișan, ginerele luĭ Neculae Serucerescu, ce a prefăcut biserica din Răspochi la 1833, fondată de Nicolae Serucerescu la anul 1775».

Teritoriul satuluĭ este de 534 hect. și 84 ariĭ. Locuitoriĭ, foștĭ clăcașĭ, stăpînesc 178 hect. și 28 ariĭ, iar proprietarul, d-l I. Zarifopol, stăpînește 356 hect. și 56 ariĭ.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguriĭ de fer, 2 de lemn, 1 mașină de secerat și 1 de treerat.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Răspochi (Răspopi), *deal*, în jud. Tecuciŭ, situat la E. de satul Blaga, în direcție N.-E. spre S.-E., pe o lungime de 4 kil. și 800 m., pînă în valea rîuluĭ Berheciul.

Răspochi (Răspopi), *pădure*, lîngă satul cu acelașĭ nume, jud. Tecuciŭ, pl. Berheciul, com. Negulești.

Răstăcioasa, *vale*, în jud. Gorj, pl. Ocolul, com. Hodoreasca, spre S. de com. Incepe din hotarul com. Stejerei, merge spre S.-V. și se termină în căt. Strîmba, pendinte tot de Hodoreasca. Este formată din dealurile Ho-

dorească și Găleșoaia și acoperită de pădure.

Răsteni, *mahala*, în com. rur. Salcia, pl. Podgoria, județul Prahova.

Răstoaca, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Bilieşti. E situată pe malul stîng al Milcovuluĭ, la revărsarea luĭ în Putna, pe întinsa cîmpie a Focșanilor, la 6 kil. de subprefectura plășeĭ și la 7 kil. de capitala județuluĭ.

Pe teritoriul com. se află o baltă, numită Mîndrești, cam de 25 hect., formată din izvoare și conținînd pește.

Are o populație de 215 familiĭ, saŭ 860 suflete; o biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae; o școală mixtă, care a fost frecuentată în 1899—900 de 55 copiĭ; 8 cîrciumĭ și 5 fabricĭ de rogojinĭ.

Vite: 350 boĭ, 150 vacĭ, 20 caĭ, 860 oĭ, 100 porcĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2883,92 leĭ și la cheltueli, de 2841,03 leĭ.

Răstoaca, *sat*, în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-de-jos, com. Pănceşti. E situat pe malul drept al Siretuluĭ, aproape de Răcăciuni, la 5 kil. de satul Pănceşti. Are o populație de 35 suflete.

Răstoaca, *fost sat*, în jud. Tecuciŭ, ce a existat pe lîngă malul stîng al rîuluĭ Bîrlad, în locul, care astăzĭ se numește Malul-Alb, din com. Barcea, la N. de satul Drăgănești.

Răstoaca, *cătun*, în jud. Vîlcea, pl. Ocolul, com. Ocnele-Marĭ.

Răstoaca, *parohie*, în jud. Putna, com. cu același nume, avînd o biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae.

Răstoaca, *baltă*, în jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-de-sus, com. Răcăciuni, formată de pîrîul Răcăciuni. E situată lîngă satul Gișteni și are o întindere de 2 hect.

Răstoaca, *pîrîŭ*. Izvorește din pădurile și dealurile coprinse între com. Bogați și Hulubești, jud. Dîmbovița; curge prin raionul com. Glîmbocata, sub numele de Valea-Seacă și apoĭ, curgînd cam spre S.-E., trece pe lîngă comunele Valea-Mare, Crîngurile, Găești și maĭ la vale de Dragodana se unește cu pîrîul Potopul. De aci Potopul își pierde numele și apa curge sub numele de Răstoaca, trecînd pe lîngă com.: Mătăsarul, Costești, Mărunțișul, Crovul, Văcărești-de-Răstoaca, Rumînești și apoĭ printre com. Găiseni din jud. Dîmbovița și com. Florești din jud. Ilfovul, intră în jud. Ilfovul pierzîndu-și acest nume și continuînd sub numele de Sabarul, pînă cînd se varsă în Argeș, maĭ la vale de București. In Răstoaca afară de Potopul cu afluențiĭ luĭ, se maĭ varsă: pîrîul-Șuța, care se varsă din sus de com. Văcărești-de-Răstoaca; pîrîul Baiul, care se varsă în Răstoaca din sus de Florești, jud. Ilfov, și aproape de Găiseni, jud. Dîmbovița; Ciorogîrla, care-și ia naștere din jud. Dîmbovița, puțin spre N.-E. de Poiana-Lungă-d.-j., și care nu este azĭ de cît un canal al rîuluĭ Dîmbovița, care curge spre S. printre com. Brezoaiele și Poiana-Lungă-d.-j., intră în jud. Ilfov și curge la vale pe lîngă com. și mănăstirea Ciorogîrla și Domnești și se varsă în Sabarul, aproape de com. Măgureni. (Vezĭ Baiul, Braniștea, Ciorogîrla și Sabarul).

Răstoaca, *pîrîŭ*, jud. Dorohoiŭ, începînd de pe Hudești, com. Hudești, pl. Prutul-d.-s., și vărsîndu-se în Bașeŭ.

Răstoaca, *pîrîŭ*, jud. Vîlcea, pl. Oltețul-d.-s., ce udă com. Milostea și se varsă în rîul Tîrîia, tot în raionul com. Milostea.

Răsturnați, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Boldești, Glodeanul-Sărat și Mihăilești, care prin succesiunĭ s'a despărțit în două marĭ trupurĭ; primul: Glodeanul și Grădiștea, despărțit și acesta în Glodeanul-Cufurit, din com. Glodeanul-Sărat, și Glodeanul-Grădiștea, din com. Boldești. Al doilea trup al Răsturnaților coprins în com. Mihăilești, s'a despărțit și el în Răsturnați-luĭ-Mișu și Răsturnați-Doamneĭ-Bălașa.

Răsturnați-Doamneĭ-Bălașa, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Mihăilești, proprietate a spitaluluĭ Brîncovenesc. Are 600 hect., maĭ toate arabile.

Răsturnați-luĭ-Mișu, saŭ **Doamna Paraschiva**, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Mihăilești. Are 600 hect., maĭ toate arabile, și puțin stufăriș. E cunoscută maĭ bine sub numele de Mihăilești.

Răsuceni, *com. rur.*, jud. Vlașca, pl. Marginea, compusă din cătt.: Gostieni, Asan-Aga, Răsuceni-d.-s. și Răsuceni-d.-j., situată pe valea Cilnișteа, la N. plășeĭ. E departe de orașul Giurgiŭ de 32 kil., iar de București, de 58 kil.

Suprafața trupurilor de moșie care constitue com. este de 6000 hect., din care 969 pădure.

Are o populație de 2089 suflete, din care 425 contribuabilĭ; 4 bisericĭ, deservite de 4 preoțĭ și 6 cîntăreți, constituind parohia din Răsuceni-d.-s.; o școlă mixtă, frecuentată de 77 copiĭ

(1899—900); 3 morĭ cu aburĭ și 10 cîrciumĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 12351 leĭ, 19 banĭ și la cheltuelĭ, de 8195 leĭ, 83 banĭ.

Vite: 844 boĭ, 50 bivolĭ, 307 caĭ, 1552 oĭ, 320 rîmătorĭ și 6 asinĭ.

Răsuceni-de-Jos, saŭ **Berbecari**, *cătun*, pendinte de com. Răsuceni, pl. Marginea, jud. Vlașca, situat pe valea Cîlnișteĭ. Proprietatea moșieĭ aparține doamneĭ Zmaranda Hristopol, d-luĭ Dem. Profirescu și moștenilor.

Are o suprafață de 1500 hect., din care s'a dat la locuitorĭ foștĭ clăcașĭ 360 hect.

Pe aci trece valea Berbecari. Are o biserică zidită la 1883, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; 2 morĭ de aburĭ și 4 cîrciumĭ.

Răsuceni-de-Sus, *cătun*, pendinte de com. cu același nume, pl. Marginea, jud. Vlașca, situat pe valea Cîlnișteа, proprietate a d-lor Filipescu și general Zefcari. Are pe dînsa și cät. Asan-Aga saŭ Bujoreanca și Singureni, care este nelocuit. I se maĭ zice și Răsuceni-Baba.

Are o suprafață de 5357 hect., din carĭ s'a dat la 300 locuitorĭ foștĭ clăcașĭ 1308 hect.

Singureni aŭ o suprafață de 2051 hect., iar Asan-Aga are 867 hect., din care 296 date la locuitorĭ.

Venitul anual al moșiilor este de 60000 leĭ.

Trece printr'însa valea Cîlnișteа ce vine din Drăgănești și merge în Prunarul, apoĭ: Valea-Manafuluĭ, Valea-Crînguluĭ-Frumos, Ulmulețul, Similenĭ, Trestenicul, Brezoiul, Urzicele, Valea-Berbecarilor, Valea-luĭ-Dimian, Valea-luĭ-Moș-Chițu, Valea-luĭ-Bratan saŭ Puțul-Babeĭ, Gropani și Valea-Spălatuluĭ, care daŭ toate în valea Brezoiul și Valea-Manafuluĭ.

Are două biserică, una clădită la 1824 și cea-l'altă la 1876 și cu hramul Sf. Nicolae, deservite de 2 preoțĭ și 5 cîntărețĭ, 1 școală mixtă.

Răsvadul. Vezĭ *Răzvadul.*

Răsvan, (Movila-luĭ-). Vezĭ *Răzvan.*

Rășani, *altă numire a com.* Adîncata, pl. Cîmpul, jud. Prahova.

Rășani, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureștĭ, jud. Prahova, pl. Cîmpul, com. Adîncata, fostă pendinte de mănăstirea Tîrgșorul, în întindere de 937 hect., din care 50 hect. suprafață împădurită și 887 hect. pămînt cultivabil și fînețe.

Rășina, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, situată la S.-V. de com. Țicleni, de ambele laturĭ ale șoseleĭ vecinale.

Are o suprafață de 2014 hect., din care: 810 pădure, 270 hect. izlaz și vatra satuluĭ, 270 hect. fînețe și 670 hect. cultivabile, cu o populație de 251 familiĭ, saŭ 946 suflete; 6 fîntînĭ; 3 cișmele; 2 cîrciumĭ și 2 morĭ pe apa Cioieni; 1 școală, frecuentată de 41 elevĭ; 2 bisericĭ de lemn, fondate de locuitorĭ la anul 1752 și 1832, cu 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Locuitoriĭ posedă: 46 pluguri, 112 care cu boĭ, 2 căruțe cu caĭ; 23 caĭ, 528 vite marĭ cornute, 499 porcĭ, 639 oĭ și capre.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1034 leĭ, 65 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 1002 leĭ, 75 banĭ.

Comunicația în comună se face pe șoseaua vecinală care o pune în legătură la N.-E. cu com. Țicleni, iar la S.-V. cu com. Peșteana-d.-s., unde șoseaua dă în calea națională.

Rătăcitul, *picior de munte*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Comănești, de pe stînga Șupanuluĭ, acoperit de o pădure, în mijlocul căreia se află o poiană mare, de peste 4 hect. întindere.

Răteasca, *cătun*, în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, ținînd de com. Sfințești. Are o populație de 239 suflete, din care 63 contribuabilĭ.

Răteasca, *moșie*, situată în cät. cu același nume, jud. Teleorman. Vezĭ Sfințești, com. rur.

Răteiul, *munte*, jud. Dîmbovița, plaiul Dîmbovița, în sus de Moroeni, spre stînga, despărțit de o parte de muntele Cufuritul, prin rîulețul Cufuritul; iar de altă parte de muntele Lespezile prin rîulețul Brăteiul. Pe ambele rîulețe sunt herăstrae pentru tăiat scînduri.

Rățești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Mălureni-Bădiceni, jud. și pl. Argeșul.

Rățești, *sat*, cu 362 suflete, jud. Argeș, pl. Gălășești, făcînd parte din com. rur. Rățești-Furdulești. Aicĭ este reședința primărieĭ. Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de un preot și un cîntăreț.

Rățești, *cătun* al com. Gura-Aninoaseĭ, jud. Buzăŭ, cu 640 locuitorĭ și 160 case. Are subdivizia Schitul-Rățești.

Rățești, *sat*, jud. Dîmbovița, pl. Cobia, com. Crîngurile.

Rătești, *schit de călugărițe,* în jud. Buzău, com. Gura-Aninoasei, cătr. Rătești, sub poalele munteluĭ Șoimul și la extremitatea de V. a muchieĭ Răteștilor, avînd o frumoasă poziție. Biserica și cimitirul sunt în bună stare; chiliile, frumoase și curate. Numărul maicelor e de 96, iar al surorilor, de 21. Fondarea luĭ se pune în secolul al XVII-lea și se atribue Grecenilor. Episcopul Chesarie rezidindu-l în 1844, n'a maĭ menținut nicĭ una din datele cele vechĭ.

Frontespiciul este acesta:

Intru slava și cinstea prea sfinteĭ ceĭ de o ființă și nedespărțită sf. Treime, s'a ridicat din temelie această sf. biserică în locul celeĭ vechĭ, și împodobită, precum se vede, cu zugrăveală și cu alte multe podoabe prin osîrdia și cheltuiala prea sfințituluĭ și mult rîvnitoruluĭ de cele D-zeești DD. Chesarie, Episcopul Buzăuluĭ, într'al 19-lea an al păstorieĭ sale, la care a ajutat și alțĭ pravoslavnicĭ creștinĭ, ale căror nume scrie-va-le Domnul în cartea vieței, în cerurĭ; așezîndu-se iarăși hramul Sf. Troițe, precum a fost din vechime, domnind în această vreme Măria Sa George Demetru Bibescu Voevod, iar cîrmele pravoslavieĭ ținînd pre sfințitul Mitropolit DD. Neofit, precum și stariță a acestuĭ sf. schit fiind cuvioasa Evghenia Schimonachia Greceanca. Leat 1844.

Dintre ceĭ ce aŭ contribuit maĭ mult pe lîngă Chesarie la rezidirea și înavuțirea acestuĭ schit, sunt: Marele Clucer Grigore Tăut, soția sa Elena și boerii Scărlătești. Hramul bisericeĭ este Sf. Treime, iar al cimitiruluĭ: Invierea luĭ Lazăr și Buna-Vestire. In timpiĭ maĭ noĭ, Demetru Papazolu a restaurat cimitirul, iar Episcopul Dionisie, în 1865, a ridicat din noŭ o frumoasă clopotniță. Tot el a stăruit pentru înființarea uneĭ școlĭ de fete în schitul Rătești, școală care s'a închis de cîțĭ-va anĭ.

Rătești, *moșie,* jud. Argeș, pl. Gălășești, com. Rătești, proprietate a Eforieĭ Spitalelor Civile din București, dînd un venit anual de 2950 leĭ.

Rătești (Vatra-Schituluĭ-), *moșie,* în jud. Buzău, com. Gura-Aninoasei, cătr. Rătești, proprietate a statuluĭ, pendinte de schitul Rătești, avînd 426 hect. pădure și puțină fineață. Mare parte din această pădure a fost dăruită schituluĭ de boeriĭ Scărlătești; o altă parte a fost cumpărată de maicĭ cu banii dăruițĭ de Clucerul Gr. Tăut.

Rătești-Furdueștĭ, *com. rur.,* pe malul drept al rîuluĭ Argeș, jud. Argeș, pl. Gălășești, la 26 kil. de com. rur. Costești, reședința subprefectureĭ, și la 44 kil. de Pitești. Se compune din 5 sate: Furdueștĭ, Pătulul, Șindrilitul, Raletul, Rătești și Tigveni, cu o populație de 1003 suflete.

Are 3 bisericĭ și o școală.

Budgetul com. e de 3140 leĭ la venitură și de 2737 leĭ la cheltuelĭ.

Vite: 700 boĭ și vacĭ, 200 caĭ, 17 bivolĭ, 900 oĭ, 20 capre și 450 rîmătorĭ.

Rătezul, *com. rur.,* în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, la 61 kil. de orașul Turnul-Severin. Se mărginește la N. cu com. Godinești; la E., cu com. Călcești, ambele ținînd de jud. Gorj; la S., cu com. Glogova; iar la V., cu com. Negoești.

Este formată din treĭ mahalale numite: Luna-d.-j., Luna-d.-s. și Chiliul, avînd o populație de 800 locuitorĭ, și 262 case.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală, frecuentată de 45 elevĭ (1899-900).

Budgetul com. e la venitură de 882 l., iar la cheltuelĭ, de 641 l.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri, 15 care cu boĭ, 3 căruțe cu caĭ; 60 stupĭ cu albine; 200 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 360 oĭ și 280 rîmătorĭ.

Are o șosea, care o leagă cu șoseaua com. Glogova și care merge și spre jud. Gorjuluĭ.

Dealurĭ maĭ însemnate în com. sunt: Lazura-Bojeĭ, Dealul-de-jos și Dealul-de-sus, acoperite cu viĭ, dînd un vin bun.

Ca pîraĭe în com. sunt: Ogașul, Făgetul, Valea-Vîezurilor, Valea-luĭ-Nănău, Valea-Staneĭ, Ogașul, Pădina-Mare, Podul-Turculuĭ, Ogașul-Bisericeĭ-Ulmătul și Apa-Sărată.

Răticna, *munte,* în jud. Suceava, com. Bogdănești, acoperit de pădure de rășinoase, mesteacănĭ și fagĭ.

Rătuleștĭ, *sat,* în jud. Argeș, pl. Pitești, făcînd parte din com. rur. Bradul-d.-j.

Rătunda, *com. rur.,* la N. plășeĭ Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați, formată din satul cu acelașĭ nume, situat pe un teren șes, la V. de com. Studina, la 26 kil. spre N. de Corabia și la 15 kil. spre S. de Caracal.

Are o populație de 759 locuitorĭ; o școală mixtă, frecentată de 43 elevĭ (1899—900); o biserică, cu hramul Buna-Vestire (1868), deservită de 2 preoți și 2 cîntărețĭ; 6 cîrciumĭ.

Budgetul com. e de 2326 leĭ la venitură și de 2317 leĭ la cheltuelĭ.

Rătuneiul, *munte,* în jud. Dîmbovița, în partea de N.-V., cam spre jud. Muscel.

Rățălești, *mahala,* în jud. Vilcea, pl. Cerna-d.-j., com. rur. Roșiile. Are o populație de 90

locuitorĭ; o biserică, făcută de Ion Roşianu.

Răţeni, *sat*, în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Schitul-Frumoasa, situat nu departe de malul drept al pîrîuluĭ Comanul.

Are o populaţie de 193 suflete; o biserică, clădită la 1863 de Grigoriţă Constantinidi, deservită de 1 cîntăreţ; o cîrciumă.

Vite: 113 vite marĭ cornute şi 47 porcĭ.

Răţeni-Tazlăul, *moşie*, în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., de pe teritoriul com. Schitul-Frumoasa, aparţinînd statuluĭ.

Răţoeşti (Dealul-), *deal*, în jud. Suceava, satul Sodomeni.

Răţoaia, *sat*, în jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, com. Hăbeni.

Răţoiul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Izvorul, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Are o populaţie de 68 locuitorĭ. Cade în partea de S.-E. a com.

Răţoiul, *braţ* (prival), în jud. Ialomiţa, insula Balta, pl. Ialomiţa-Balta, com. Dudeşti.

Răţoiul, *iaz*, format din pîrîul Uluci, în partea de V. a com. Broscăuţi, pl. Coşula, jud. Dorohoiu.

Răŭ (Izvorul-), *izvor*, în jud. Buzău, com. Valea-Muşceluluĭ; începe din muntele Vîrful-Feţiĭ şi se scurge în Valea-Muşceluluĭ.

Răŭ (Izvorul-), *izvor*, în jud. Buzău, com. Goideşti; începe din muntele Viforîta şi se scurge în pîrîul Bîsca-Mare, puţin mai sus de Trestia-Mileĭ.

Răuceşti, *com. rur.*, în marginea despre N.-E. a plăşeĭ de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu, pe teritoriul ce se întinde către V. Moldoveĭ, pănă în ramurile estice a munţilor Hălăuca (marginele jud. Suceava), cum şi pe podişele şi dealurile ce se întind între cursul pîrîuluĭ Rîşca spre S., se mărgineşte spre S.-V. cu com. Vînători-Neamţuluĭ, spre S. cu o parte din pămînturile aceleeaşĭ com. şi moşia Graşi, spre E. cu com. Păstrăveni, iar spre N. cu hotarul jud. Suceava, care desparte com. de moşiile Drăguşenĭ, Sîrbi, Săveşti şi Brusturi, prin o a treia parte a pîrîuluĭ Rîşca.

E formată din cătunele: Răuceşti, Munteni, Aprodul-Purice, Oglinzi şi Lingurari, pe o suprafaţă de 2834 hect.

Locuitoriĭ sunt în mare parte răzeşĭ.

Dintre locuitoriĭ împroprietăriţĭ în 1864, sunt astă-zĭ: 135 carĭ încă trăesc şi-şĭ stăpînesc încă singurĭ locurile; 183 ce stăpînesc locurile, ca urmaşĭ aĭ celor împroprietăriţĭ. Dintre locuitoriĭ împroprietăriţĭ în 1878 sunt: 157 carĭ trăesc; 157 carĭ aŭ moştenit pămîntul de la ceĭ împroprietăriţĭ şi 64 de inşĭ, carĭ de şi cultivatorĭ de pămînt şi însuraţĭ, n'aŭ nicĭ un fel de proprietate.

Are: 3 bisericĭ, deservită de 4 preoţĭ şi 6 eclesiarcĭ; o şcoală mixtă; 2 morĭ de apă.

Budgetul com. e de 4559 leĭ la venitурĭ şi de 4553 leĭ la cheltuelĭ.

Vite: 1836 vite marĭ cornute, 1600 oĭ, 214 caĭ şi 380 rîmătorĭ.

Comunicaţia cu satele vecine se face prin: şoseaua judeţeană Neamţu-Fălticeni, şi Neamţu-Paşcani; apoĭ prin un drum care se leagă cu şoseaua Fălticenilor, trecînd prin satele Oglinzi, Răuceşti, Munteni, Ungheni, la Timişeşti.

Răuceşti, *sat*, în jud. Neamţu, com. Răuceşti, pl. de Sus-Mijlocul, situat la 48 kil. de oraşul Piatra şi format din trupurile Răuceşti-d.-j. (Rădeni) şi Obraji, cu o întindere de 723 hect., 90 ariĭ (635 fălcĭ), şi o populaţiune de 262 familiĭ.

Are 2 bisericĭ, dintre care cea din Răuceşti-d.-j., cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, a fost începută de M. Cogălniceanu la 1866; o şcoală, frecuentată de 77 elevĭ.

Între alte multe ispisoace relative la acest sat, citĭm pe următorul:

Io Dumitrie Cantemir Voevod B. m. g. z. M.

Adecă înaintea Domnieĭ-noastre şi înaintea tuturor boerilor noştri a marĭ şi a micĭ, aŭ venit Iorest egumenul şi cu tot soborul de la sf. mănăstirea luĭ Zosîm, ce se chiamă Secul, şi de la sf. mănăstire din Cetatea-Neamţuluĭ, jăluind precum dresă şi ispisoace ce aŭ avut mănăstirea pre satul Răuceşti, ce aŭ avut schimbătură de la Constantin biv. vel. post. şi de la jupăneasa luĭ Safta aŭ perit de Cazacĭ cînd răscoalele, fără cît numaĭ ce-aŭ aflat, un zapis de schimbătură ce-aŭ făcut mănăstirea cu Constantin postel. şi l'aŭ răscumpărat din ţara Căzăcească de la Nijnal, decĭ s'aŭ rugat Domnieĭ-mele ca să le fac ispisoc de întăritură pe acel zapis, decĭ şi Domnia-mea văzînd acel zapis, adevărat iscălit cu iscăliturile tuturor boierilor marĭ pănă la vornicĭĭ de poartă anume, şi Domnia-mea am dat şi întărit sf. mănăstirĭ din Cetatea-Neamţuluĭ acel sat Răuceşti, cu vecinĭ cu tot, ca să fie sfintelor mănăstirĭ dreaptă ocină şi moşie, şi să fie spre pomenirea etitorilor, şi a luĭ Urechi Vornicul ce-aŭ făcut mănăstirea Săculuĭ. 7219 (1711).

Răuceşti-de-Sus. Vezĭ Suzeni, jud. Neamţu.

Răuceşti-de-Jos. Vezĭ Rădeni, jud. Neamţu.

Răuseni, *sat*, în partea de V. a

com. Comăndărești, pl. Jijia, jud. Botoșani, așezat parte pe șes, parte pe coasta de E. a Dealuluĭ-Răusenilor și Livezilor, în dreapta Jijieĭ.

Intinderea moșieĭ este de 3318 hect., din care 2700 hect. ale proprietaruluĭ, d-l Ioan Pavli, și 618 hect. ale locuitorilor.

Locurile cultivabile aŭ o întindere de 2000 hect.

Sunt cîte-va rădiurĭ de stejar în întindere de 25 hect. și o vie pe coasta Dealuluĭ-Vieĭ, în întindere de 6 hect.

Are o populație de 200 familiĭ, saŭ 690 suflete; o biserică vechĭe, de bîrne, zidită la 1789 de d-na Bogdan, născută Ghica, și avînd catapeteazma luată de la o altă biserică foarte vechĭe, ce era în grădina caselor proprietățeĭ, biserică deservită de 1 preot, 2 cîntăreți și 1 paracliser; 1 moară de apă pe Jijia și 1 de aburĭ, 6 iazurĭ bogate în pește și stuh.

Locuitorĭi posedă: 590 boĭ și vacĭ, 63 caĭ, 2000 oĭ, 105 porcĭ; 250 stupĭ cu albine.

Urmele unuĭ sat foarte vechiŭ se văd la o localitate situată spre V. de satul Răuseni pe coastă de deal și în dreapta Jijieĭ, unde astă-zĭ se află cîte-va bordee, numită: Odaia-Răuseni. Legenda atribue aceste urme, unuĭ sat numit Huseni, care ar fi fost ars de Turcĭ acum 300 de anĭ.

Spre N.-V. de Răuseni, pe țărmul stîng al Jijieĭ, față în față cu vechiul sat Huseni, la poalele podișuluĭ Ciurgăul, legenda așează un vechiŭ sat, numit Murăreni, ale căruia urme de grădinĭ și locurĭ de case se pot observa și astă-zĭ.

Maĭ tîrziŭ, moșia Răuseni ia numele de Domneasca și se stăpînește de o familie Ghica. Această familie a avut case marĭ de piatră lîngă biserica vechĭe.

Tot p'aci sunt urmele uneĭ vechĭ iezăturĭ, la N.-V. de satul Răuseni, de ambele părțĭ ale Jijieĭ, care se zice forma un iaz foarte mare ce se întindea spre V. și acoperea tot șesul Jijieĭ și care se numea Iazul-Doamneĭ.

Numeroasele gropĭ de pĭine care se află prin sat și împrejurul săŭ, dovedesc că aicĭ, maĭ înainte vreme, a fost un centru de populație mare și bogat.

Răuța, *pădure*, pe moșia Fundoaia, com. Hreațca, pl. Herța, jud. Dorohoiŭ.

Răuțeni, *sătuc*. Vezĭ Zamoștia, sat, com. Zamoștia, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Răuțeni, *deal* și *podiș*, pe teritoriul satuluĭ Zamoștia, com. cu acelașĭ nume, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ; se întinde de la locul numit Budăĭ, pănă la Agape.

Răzășia-Gogoiul, *răzășie*, jud. Putna, în suprafață aproximativă de 300 hect., situată pe moșia cu acelașĭ nume, pendinte de com. Răcoasa, limitată la N. cu moșia Mușunoaele statuluĭ, la V. cu răzășiĭ Răcoasa și la E. și S. cu pădurea Ciurucul a statuluĭ și cu răzașiĭ din Găuri.

Răzășia-Răcoasa, *pădure*, jud. Putna, în suprafață aproximativă de 500 hect., situată pe moșia cu acelașĭ nume, pendinte de com. Răcoasa, limitată la N. și E. cu Mușunoaele statuluĭ, la V. cu răzașiĭ Cîmpuri și la S. cu moșia Vizantea a statuluĭ.

Răzășia-Varnița, *pădure*, jud. Putna, în suprafață aproximativă de 100 hect., situată pe moșia cu acelașĭ nume, pendinte pe com. Străoani-d.-s., limitată la N. cu răzașiĭ Străoani-d.-s., la E. cu moșia d-luĭ Apostoleanu, la V. cu Răcoasa și la S. cu Varnița.

Războieni, *sat*, în jud. Neamțu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Uscați, situat pe pîrîașul Strugînosul. Vezĭ Războieni, moșie.

Războieni, *schit*, în jud. Neamțu, com. Uscați, pl. de-Sus-Mijlocul, situat în satul cu acelașĭ nume. Posedă următoarea inscripțiune:

In zilele evlaviosuluĭ și iubitoruluĭ de Christos Domnuluĭ Ion Ștefan Voevod, cu mila luĭ D-zeŭ Domnitor țăriĭ Moldoveĭ, fiul luĭ Bogdan-Voevod. In anul 6984, iar al domnieĭ luĭ al 20-lea an curgătoriŭ, sculatu-s'aŭ puternicul Mahomet, împăratul turcesc, cu toate ale sale răsăritene puterĭ. Incă și Basarab-Voevod, cel numit Laiota, venit'a cu dînsul cu toată țara sa cea basarabească. Aŭ venit ca să jefuiască și să pîarză țara Moldoveĭ și aŭ ajuns pănă aci, la locul numit Pîrîul-Alb, și noĭ Ștefan Voevod, cu fiul nostru Alexandru, eșit'am înaintea lor aci, și am făcut cu dînșiĭ mare războiŭ în luna luĭ Iulie în 26 zile. Și cu îngăduirea luĭ D-zeŭ biruițĭ fură creștiniĭ de către păginĭ, și căzură acolo multă mulțime de ostașĭ Moldoveni. Tot atuncĭ și Tătariĭ lovit-aŭ țara Moldoveĭ din acea latură. Pentru acea bine-voit'a Io Ștefan Voevod de buna sa voință, și zidi acest templu întru rugășie și Doamneĭ sale Marieĭ și fiilor săĭ Alexandru și Bogdan și întru pomenirea și întru desuflețirea tuturor ortodoxilor creștinĭ carĭ aci aŭ perit. In anul 7004, iar al domnieĭ luĭ, anul al 40-lea curgătorĭŭ, luna Noembre 8.

Inscripția datează de la zidirea bisericeĭ, în anul 7004 (1495), adică cu 18 anĭ maĭ tîrziŭ de războiul de la Pîrîul-Alb saŭ Valea-Albă; ziua de 8, arătată în inscripțiune, coincide cu serbarea sf. Arhistratic Mihail, căruia Marele Ștefan a dedicat templul de la Războieni.

Cea d'întîiŭ tălmăcire a inscripțieĭ de la Războieni a pu-

blicat-o Gh. Asachi la sfîrșitul nuvelei sale istorice Valea-Albă (v. Asachi: Nuvele ist, ed. III, Iași, 1867, p. 122). Vezi și Războieni, moșie.

Războieni, *moșie*, în jud. Neamțu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Uscați, fostă pendinte de schitul Războieni.

Istoric. Din o cartă de judecată din 1620, de la Gașpar-Vodă, se constată că Ștefan-cel-Mare zidind biserica de la Războieni, ca un monument comemorativ celor căzuți în războiu pentru apărarea țării, a dotat acea biserică cu o bucată de loc, din al căruĭ venit ea să se poată întreținea și să se perpetue pomenirea ostașilor acolo îngropați. Pe acel loc al bisericeĭ, cu timpul s'a format sătișorul Războieni.

In curgerea timpurilor însă, această proprietate a bisericeĭ de la Războieni a devenit proprietate boerească. Așa, pe timpul luĭ Ștefan Tomșa (1612), proprietarul moșieĭ Războieni, împreună cu ea și a bisericeĭ Mareluĭ Ștefan, era visternicul Nicoară Prăjescu, care, participînd la revolta boerilor contra Domnuluĭ Tomșa, ca și mulțĭ tovarășĭ de aĭ luĭ a fugit în Polonia. Vodă a confiscat moșia luĭ Nicoară-Războieni, și a dăruit o Mănăstireĭ sf. Ilie din Bucovina.

Sub domnia luĭ Radu-Vodă, călugăriĭ de la sfîntul Ilie se judecară la domnie pentru o bucată de loc a moșieĭ Războieni, ce o împresuraseră răzeșiĭ din Uscați, și ciștigară procesul în 1632.

Lupu Prăjescu, fiul luĭ Nicoară, prin bună învoială cu călugăriĭ de la sf. Ilie, răscumpără moșia Războieni cu biserica, dîndu-le 300 de taleri și niște vite și primindu-șĭ documentele îndărăt.

In acelașĭ an Ionașcu Prăjescu a pretins a i se da și luĭ o parte din moșia părintească Războieni. Logofătul Petrașcu Basotă, condamnat de la domnie, a împărțit moșia Războieni în două părțĭ: Lupuluĭ i-a dat partea din jos, iar Ionașculuĭ, partea din sus.

Moșia aceasta s'a stăpînit de familia Prăjescu până la anul 1668, cînd ea toată se stăpînea de Dimitrașcu Prăjescu, carele a trecut'o în stăpînirea cumătruluĭ său Gavril Tăbîrță, fost biv. cămăraș, jumătate prin danie, iară jumătate prin vînzare.

Tăbîrță, împrumutînd de la Ionașcu Prăjescu 130 leĭ, ĭ-a amanetat jumătate din Războieni, și neplătind baniĭ, partea de moșie cea amanetată a trecut iarășĭ la familia Prăjescu. In anul următor, 1660, Tăbîrță a vîndut și cea-l'altă parte din Războieni fostuluĭ spătar Tudurachi Iordachi. Se vede însă că această vînzare nu s'a efectuat; căcĭ peste două lunĭ face vînzare pe jumătate din moșia Războieni nașuluĭ său, al doilea logofăt Dumitrașcu Boul. Această vînzare se întărește prin ispisoc domnesc de la Ștefan Petriceicu-Vodă din anul 1673.

In anul 1688, Maria Prăjasca, cu fiul său Ștefan și cu ginerele eĭ vînd jumătatea lor din Războieni, Hatmanuluĭ Constantin Veliciko. Vînzarea aceasta s'a făcut cu condiție ca Hatmanul să plătească o datorie a vînzătoareĭ Prăjasca la Mănăstirea Hanguluĭ, unde era amanetată acea parte de moșie.

Hatmanul Veliciko însă n'a plătit acea datorie, și mănăstirea, avînd trebuință de banĭ ca să acopere biserica mănăstireĭ, a vîndut acea parte de moșie slugeruluĭ Necolaĭ, împreună cu biserica.

In 1714, a patra parte din moșia Războieni se stăpînea de Veliciko sin Cațiki, starostele de negustorĭ din Iași, care în acest an a vîndut-o slugeruluĭ Neculaĭ și jupînesiĭ sale Catrineĭ.

Așa dar atuncĭ maĭ toată moșia Războieni se stăpînea de Slugerul Neculaĭ, fiul Medelniceruluĭ Ene, care la rîndul său și el a avut procese cu răzășiĭ din Uscați, pentru hotare; dar judecata constată dreaptă stăpînirea Slugeruluĭ și o confirmă.

Egumenul mănăstireĭ Hangul, cînd a vîndut Slugeruluĭ partea Prăjascăĭ din Războieni, se adresase maĭ întîiŭ nepotuluĭ eĭ Andreĭ, feciorul luĭ Ștefan Prăjescu cu propunere de a rescumpăra el acea parte a mătușeĭ sale; acela însă ĭ-a răspuns, că n'are banĭ ca s'o răscumpere. Maĭ pe urmă acest Andreĭ Prăjescu, în anul 1731, a intentat proces Slugeruluĭ. In curgerea acestuĭ proces pentru jumătatea Prăjască din satul Războieni, pe care cădea și biserica Mareluĭ Ștefan, în anul 1734, Slugerul Neculaĭ, văzînd că împreună cu partea Prăjascăĭ are să piardă și biserica Domnească, ca să scape măcar acea biserică de a trece la alt stăpîn, s'a decis a preface biserica mareluĭ Ștefan de la Războieni în mănăstire de călugărĭ. Spre acest sfîrșit ĭ-a hărăzit a patra parte din moșia sa de la Războieni pentru întreținere; a ales de egumen pe preotul Dumitru; a împuternicit pe fiiĭ seĭ Sandu și Safta să se ducă la mitropolitul țareĭ, care pe atuncĭ era Antonie, spre a cere pe deoparte recunoașterea și întărirea noueĭ mănăstirĭ și a danieĭ, iar pe de alta, să dobîndească binecuvîntarea preotuluĭ Dimitrie de a se călugări.

De atuncĭ datează fondarea

mănăstirei saŭ schituluĭ Războieni.

Intre acestea, procesul Slugeruluĭ cu Prăjescu continua. După ce judecata a legitimat drepturile Prăjesculuĭ, Slugerul n'a voit să primească de la el banii de răscumpărare, şi a lăsat procesuluĭ loc deschis pentru alte vremi. Prăjescu însă, puind stăpînire pe partea din moşia Războieni n'a ţinut seamă de schit şi de dania Slugeruluĭ, ci a vîndut toată acea parte de moşie cu schitul, Logofătuluĭ Sandu Sturdza.

După moartea Slugeruluĭ, fiul săŭ, Vatavul Costachi, a continuat procesul cu Andreĭ Prăjescu, carele însă prin judecată a silit pe rivalul săŭ a primi banii ce-ĭ dăduse tatăl săŭ Slugerul de răscumpărare pe partea Prăjascăĭ din Războieni.

Noul proprietar al moşieĭ Războieni, Sandu Sturdza, a respectat schitul fondat acolo de Slugerul Nicolaŭ, şi a lăsat pe călugărĭ în pace, să stăpînească biserica şi dania făcută lor de Slugerul, precum şi alţĭ răzeşĭ din vecinătate. Aşa, în documentele schituluĭ, se vede că în anul 1768 era la schitul Războieni Egumen, Manadul Visarion, care se judecă cu răzeşiĭ de la Uscaţi, carĭ pretindeaŭ că biserica schituluĭ ar fi pe moşia lor, că prin urmare călugăriĭ ar fi stăpînind cu nedreptul o parte din moşia răzăşească. Dar pe temeiul ispisoculuĭ de la Radu-Vodă din 1624, ce era la mîna călugărilor, s'a recunoscut dreptatea schituluĭ.

In anul 1789, Monahul Ilie Dabija, dintre răzeşiĭ localĭ, hărăzeşte schituluĭ toată averea sa. Din o scrisoare din anul 1790, se vede că moşia Războieni cu schitul trecuse de la Sandu Sturdza la Constantin Sturdza, şi acesta o dase de zestre ginerueluĭ săŭ Vornicul Mihail Sturdza. Tot din acea scrisoare să vede că era năcealnic schituluĭ Arhimandritul Efrem. Ginerele Sturdzeĭ împuterniceşte prin amintita scrisoare pe Efrem a strînge veniturile moşieĭ Războieni, ca şi sub socrul săŭ şi a le întrebuinţa întru ţinerea bisericeĭ şi a servitorilor eĭ. De aci se vede, că, la început, noul proprietar, Mihail Sturdza, era favorabil schituluĭ şi Arhimandrituluĭ Efrem. Dar aceasta n'a durat mult, precum vom vedea maĭ jos.

In arhiva Mitropolieĭ Moldoveĭ se află o mărturie a maĭ multor boerĭ Sturdzeştĭ, dată în 1790, prin care se adevereşte că moşia pe care Marele Ştefan a zidit biserica de la Războieni, a fost cumpărată de tatăl lor, marele Logofăt Sandu Sturdza de la un Prăjescu şi o a afierisit schituluĭ Războieni, carele la acel timp se administra de Arhimandritul Efrem, pe care îl laudă şi-l recomandă pentru buna orînduială duhovnicească ce ţine în schit. Boeriĭ Sturdzeştĭ, subscrişĭ în acea mărturie sunt: I. Sturdza Vel Vornic, Ştefan Sturdza Vel Logofăt, Dumitrachi Sturdza Ban, Gr. Sturdza Hatman.

In anul 1792, Domnitorul Alex. Moruzzi, prin hrisovul săŭ, miluieşte schitul Războieni cu oarecare hărăzirĭ din veniturile (ruzumaturile) domneştĭ. Aceleaşĭ hărăzirĭ se confirmă în anul următor, de Domnitorul M. Şuţu.

Din o suplică a Arhimandrituluĭ Efrem, din anul 1793, către Mitropolitul Iacob Stamate (suplică ce se păstrează în archiva Mitropolieĭ Moldoveĭ), se vede că acest Efrem a făcut maĭ multe îmbunătăţirĭ la schitul Războieni, şi care, cum se exprimă el, l'a costat sudorĭ de sînge, întrebuinţînd toată silinţa sa spre înzestrarea schituluĭ cu morĭ şi viĭ.

Dar tot din aceea se vede că proprietarul moşieĭ Războieni, logofătul M. Sturdza, schimbase atitudinea sa anterioară către schit. El tindea acum a se face deplin stăpîn pe moşia schituluĭ şi chiar a desfiinţa acesta, întrebuinţînd la aceasta pănă şi silniciĭ şi violărĭ. Se vede că contra acesteĭ atitudinĭ ilegale a logofătuluĭ Sturdza, Efrem îşĭ procurase de la boeriĭ Sturdzeştĭ, mărturia citată maĭ sus, şi în care nu figurează Sturdza cel cu pretenţia.

Efrem apoĭ se jeluieşte Mitropolituluĭ că acest boer voeşte să-l alunge de la Războieni şi să strice schitul ca să se facă el stăpîn pe moşia schituluĭ, că s'a încercat în multe rînduri să apuce documentele schituluĭ, ce se păstrau la Egumen. Spre acest sfîrşit i-a prădat chilia în maĭ multe rînduri, pănă ce în fine a izbutit a pune mîna pe documentele schituluĭ. Apoĭ a instalat pe vătaful săŭ cu familia în schit, poruncindu-ĭ să pună mîna pe toată averea călugărilor. Efrem s'a tînguit Mitropolituluĭ; dar se vede că acesta nu l-a putut ajuta, căcĭ de acum schitul Războieni cu moşia sa a trecut în stăpînirea familieĭ Sturdzeştĭ şi schitul de călugărĭ a rămas desfiinţat de-o cam dată.

La 1803, după o înţelegere particulară a Mitropolituluĭ Veniamin cu familia Sturdzească, s'aŭ aşezat aci 25 maice; de aceea, pănă la 1813, călugăriţele de acolo n'aŭ avut nicĭ un act public constatător dreptuluĭ lor de a locui acolo şi a avea drept la întreţinerea din averea schituluĭ.

La 1811, murind marele Logofăt M. Sturdza, răpitorul schituluĭ Războieni, urmașiĭ luĭ, împreună cu toată familia Sturdzească, aŭ închinat schitul cu moșia Războieni, spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iași (vezĭ actul de danie publicat de d. Gusti, fost Epitrop al caseĭ Spiridon, în jurnalul Curierul (Balassan), din Iași, în anul 1786, No. 87, reprodus de Melchisedec).

Epitropia, luînd în stăpînire dania, a voit să depărteze de acolo acele 25 călugărițe și să rămîie toată averea schituluĭ în mîna spitaluluĭ, însă Mitropolitul Veniamin s'a opus.

La 1835, Alecu Sturdza, urmaș al donatorilor schituluĭ, cere alungarea călugărițelor de la Războieni pentru tot-d'a-una și cu venitul schituluĭ să se întreție 5 paturĭ pentru bolnavĭ, peste cele ce întreținea până atuncĭ spitalul, amenințînd că la caz contrar va cere de la guvern stricarea danieĭ și reînturnarea eĭ la urmașiĭ familieĭ. Veniamin s'a opus. Maĭ tîrziŭ chiar Epitropia spitaluluĭ s'a încercat a desființa schitul și a întrebuința averea luĭ numaĭ la spital, dar Mitropolitul Meletie s'a opus; așa în cît și astă-zĭ staŭ acolo cîte-va călugărițe bătrîne, care se întrețin după un budget aparte.

Moșia schituluĭ a avut o întindere de 777 hect., 70 ariĭ saŭ 684 fălcĭ, din care 239 fălcĭ s'aŭ dat locuitorilor clăcașĭ din satul Războieni, și 445 fălcĭ aŭ rămas pe seama proprietățeĭ.

Arendat, acest pămînt aduce 6000 leĭ anual, din carĭ 4480 leĭ se daŭ pentru întreținerea schituluĭ, și restul spitaluluĭ.

Războinicul, *deal*, în com. rur. Albulești, pl. Dumbrava, jud. Mehedinți.

Războiul, *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Goidești, căt. Brătilești și Ploștina. Vîrful e acoperit de pășunĭ, iar poalele, cu seculare pădurĭ de brad, fag și mesteacăn. El lasă maĭ multe ramificațiĭ în partea de N., care se întind până în rîul Bîsca-Rozileĭ.

Războiul, *vălcea*, izvorăște din dealurile despre E. ale com. Slăvești, pl. Olțețul-d.-s., jud. Vîlcea, și se varsă în rîul Tîrîia.

Războiuluĭ (Valea-), *vale*, izvorăște din împrejurimile com. Urlați, pl. Cricovul, jud. Prahova; curge prin com. Tomșani, unde formează maĭ multe heleștaie, se îndreaptă spre S.-E., până lîngă com. Parepa, de unde curgînd spre E., desparte căt. Parepa de Rușani, ocolește pe acest din urmă pe partea de E. și apoĭ se îndreptează iarășĭ spre E. unde se întîlnește cu gîrla Ceptureanca, care îĭ schimbă direcțiunea spre S.-E. și apoĭ iar spre E. spre com. Fulga.

Răzeșiĭ-de-Clipicești, *moșie*, în întindere de 140 hect., pe teritoriul com. Clipicești, pl. Gîrlele, jud. Putna. E proprietatea răzeșilor Clipicești.

Răzeșiĭ-de-Leontinești, *pădure*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Leontinești, a răzeșilor din com., care se întinde pe o suprafață de vre-o 130 hect. Este foioasă (fag, stejar, alun și carpen) și este supusă regimuluĭ silvic.

Răzeșiĭ-de-Măgirești, *pădure* foioasă, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Măgirești, proprietate a răzeșilor din com. Are o întindere de 620 hect. și este supusă regimuluĭ silvic.

Răzeșiĭ-Podurile, *pădure*, foioasă, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Podurile, a răzeșilor din com., cu o întindere de 50 hect. și supusă regimuluĭ silvic.

Răzeșiĭ-Rîpile, *pădure*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul.-d.-j., com. Rîpile, foioasă (fag, stejar), cu o întindere de 160 hect. și supusă regimuluĭ silvic.

Răzeșilor (Pădurea-), *pădure*, pe moșiea Rușĭ-Ciomărtan, com. Zamoștia, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Răzeșul-Vechiŭ, *pădure*, pe moșiea Hănțești, com. cu acelașĭ nume, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Răzoarele, *munte*, la N. de com. Comarnicul, pl. Peleșul, jud. Prahova, coprins între rîul Prahova și văile: Conciul și Orațiele.

Răzvadul, *com. rur.*, jud. Dîmbovița, pl. Dealul-Dîmbovița, situată parte pe cîmpie și parte pe dealurĭ, la 4 kil., peste Ialomița, spre E. de Tîrgoviște. Prin Răzvad trece șoseaua județiană Tîrgoviște-Ploești. Această comună este de podgorie și produce maĭ numaĭ vinurĭ și fructe. Dealurile principale sunt: Fețile-Zarafuluĭ, Călugăreasca, Valea-Mare, Valea-Pietreĭ, Valea-Angheleștilor, Valea-Opreștilor, Valea-luĭ-Socol și Valea-Vieĭ; iar cîmpiile sunt: Răzvadul-d.-s., Răzvadul-d.-j. și Drăgăneasca.

Prin raionul com. curge Slănicul spre E. și Răzvedeanca prin centrul com. Este un podeț peste Slănic și altul peste Răzvedeanca.

Se compune din treĭ cătune: Răzvadul-d.-s., Răzvadul-d.-j. și Gorgoteni, cu o populație de 2457 locuitorĭ.

Are 2 biserică; o școală și 2 morĭ pe apă. Păduri sunt două,

una de 65000 arĭĭ, și alta de 21000 arii.

Se învecinește la E. cu com. Gura-Ocnițiĭ și Săcueni, la V. cu Tîrgoviștea și Viforîta (căt. Mahalaua), la N. cu Ocnița și la S. cu rîul Ialomița, despărțindu-se de Ocnița prin văĭ și dealurĭ acoperite cu pădurĭ, iar de cele-l'alte, prin dealurĭ cu viĭ și cîmpiĭ.

Răzvan (Movila-luĭ-), *movilă*, jud. Suceava. Iată ce zice cronicarul Miron Costin despre această movilă, aflătoare pe moșia Baia, deasupra dealuluĭ Movila-Mare: «Cînd Ieremia Vodă din biserică (la sat la Areni), aŭ eșit la oștĭ, tîmpinatu-saŭ oștile de ambele părți, și după cîtă-va luptă între oștĭ aŭ lovit Leșiĭ pre oastea Ungurească din aripa despre Scheea. Indată, îmbărbătîndu-se și fruntea oștilor unde era Ieremia Vodă, aŭ frînt pe Ungurĭ. Subt Răzvan Vodă aŭ căzut calul atunci în războiŭ; ce, încălecînd pe alt cal îndată a silit să oprească oastea Ungurească, și aŭ oprit'o; și puseră războiul iar la loc. Ce, îmbărbătîndu-se iar oastea luĭ Ieremia Vodă, unde și Leșiĭ în frunte, aŭ dat dos oastea luĭ Răzvan Vodă, și l'aŭ dus la Ieremia Vodă».

Rea (Valea-). Vezĭ Valea Rea.

Rebegari, *cătun*, în jud. Putna, com. Nistorești, pl. Vrancea, situat pe malul pîrîuluĭ Năruja, între cătunele Năruja și Herăstrăul.

Are o populațiune de 185 suflete, care locuesc în 45 case.

Rebegești. Vezĭ Crețulești-Mănăstirea, pl. Znagovul, jud. Ilfov.

Rebegi, *sat*, jud. Dolj, pl. Balta, com. Grecești, situat pe malul drept al Jiuluĭ, la 1 kil. de Grecești, cătunul de reședință al com. Are o populație de 385 suflete.

Comunicația se face prin șoselele comunale, care leagă cătunul la N. de Grecești, la S. de Gîngiova, iar la V. de Măceșul-d.-s. unde e reședința subprefectureĭ.

Rebegi, *moșie* a statuluĭ, în jud. Dolj, pl. Balta, com. Grecești, arendată cu 13000 leĭ anual. Are pădure pe ea.

Rebegi, *pădure* a statuluĭ, în jud. Dolj, pl. Balta, com. Grecești, pe moșia statuluĭ Rebegi. Are o întindere de 318 hect., populată cu cer și gîrniță. Face parte din ocolul Murta.

Rebricea, *stație de dr.-d.-f.*, în jud. Vasluiŭ, pl. Fundurile, com. Drăgășani, pe linia Vasluiŭ-Iași, pusă în circulație la 1 Maiŭ 1892. Se află între stațiile Buhăești (8.7 kil.) și Scînteia (5.5 kil.). Inălțimea d'asupra nivelului Mării e de 127m,90. Venitul acesteĭ stații pe anul 1896 a fost de 21739 leĭ, 90 banĭ.

Rebricea, *pîrîŭ*, în jud. Vasluiŭ, pl. Mijlocul; izvorește din pădurea statuluĭ, numită Valea-Satuluĭ, de sub coasta dealuluĭ Bordea, din partea de N. a com. Valea-Satuluĭ; curge spre S., prin valea cu același nume și, trecînd în com. Bodești, se unește cu pîrîul Cucoara, maĭ în jos de tîrgușorul Rateșul-Epureanuluĭ; trece apoĭ prin șesul satuluĭ Scînteia, face hotarul între com. Bodești și Scheia; intră pe teritoriul com. Parpanița, atinge teritoriul com. Negrești și Buhăești și, la locul numit Postovarul (com. Bîrzești), se varsă în rîul Bîrladul, după ce primește maĭ multĭ afluenți.

Reboca. Vezĭ Mihăești, moșie a statuluĭ.

Rece (Valea-), *pîrîŭ*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. urb. Isaccea; își ia naștere din poalele sud-vestice ale dealuluĭ numit Muntele-luĭ-Hasan; se îndreptează spre N., avînd o direcțiune generală de la S. la N., brăzdînd partea de N. a plășeĭ și pe cea de V. a com. urb.; taie calea județeană Isaccea-Măcinul și, după un curs de aproape 3 kil., se varsă în mlaștina stufoasă ce înconjoară balta Piatra-Căcată, la V., cu Cherhanaua-luĭ-Melentie. Cursul săŭ este repede, fiind un pîrîŭ de munte. Curge numaĭ prin pădurĭ. Pe valea luĭ e drumul vecinal Tichilești și șoseaua județeană Isaccea-Măcinul.

Rece (Valea-), *pîrîŭ*, în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. rur. Greci; izvorește din poalele orientale ale Dealuluĭ-Grecilor; se îndreaptă spre S., avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E.; brăzdează partea de E. a plășeĭ și pe cea de N.-V. a com.; taie drumul comunal Luncavița-Greci și, după un curs de 1 kil. se aruncă în pîrîul Valea-Grecilor, pe partea dreaptă, nu departe de izvorul acestuia; malurile sale sunt înalte și acoperite cu verdeață.

Recea, saŭ Recile, *com. rur.*, pe rîul Teleorman, jud. Argeș, pl. Gălășești, la 9 kil. de com. rur. Costești, reședința subprefectureĭ și la 54 kil. de Pitești. Se compune din satele: Recea-d.-j. și Recea-d.-s., cu o populație de 354 fam., saŭ 1562 sufl.

Are 2 biserici; o școală; 2 mori cu aburi.

Pe aici trece șoseaua județeană Pitești—Turnu-Măgurele.

Budgetul com. e de 2629 lei la venituri și de 3571 lei la cheltueli.

Vite: 1280 boi și vaci, 100 cai, 15 bivoli, 9 asini, 2500 oi, 10 capre și 500 rîmători.

Recea, *com. rur.*, în jud. Mehedinți, pl. Cîmpul, la 45 kil. de orașul Turnul-Severin.

Are o populație de 650 locuitori; o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală; o cîrciumă.

Ocupațiunea locuitorilor este agricultura și creșterea vitelor.

Locuitorii posedă: 30 pluguri, 56 care cu boi, 5 căruțe cu cai, 500 vite mari cornute, 18 cai, 560 oi și 360 rîmători.

Prin com. trece șoseaua Vînjul-Mare-Recea-Cujmirul.

Budgetul com. e la venituri de 3153 lei, iar la cheltueli, de 1516 lei.

Recea, *com. rur.*, jud. Vîlcea, plaiul Horezul, formată din 2 cătune: Recea și Marița, împărțite în 4 mahalale: Coasta-Corbului, Rîpa, Zăvoiana și Delureni.

E situată pe rîurile Recea și Marița, la 50 kil. de reședința județului și la 8 kil. de a plaiului.

Are o populație de 1175 locuitori; 4 biserici, 2 în Recea și 2 în cătunul Marița; o școală mixtă.

Locuitorii, pe lîngă agricultură, se mai ocupă cu olăria, dulgheria, rotăria, fierăria simplă și zidăria. Ei desfac produsul muncei lor la bîlciurile: Riureni, Horezul, Gîngulești și Polovraci.

Vite sunt: 35 cai, 150 boi, 200 vaci, 290 capre, 1000 oi, 300 porci.

Pe rîurile Recea și Marița sunt 4 mori, 1 joagăr, 1 piuă.

Locuitorii sunt moșneni, posedînd pămînt din moși strămoși.

De această com. aparțin munții: Mamul, Găuriciul și Piatra, cu direcțiune către E. și V. și spre N. de com. Pe acești munți se fabrică brînză.

Vatra satului are 200 hect., iar în total peste 1500 hect., cu izlaz, munte, pădure, livezi și arături.

Două mici șosele sunt în interiorul comunei.

Budgetul com. e la venituri de 1230 lei și la cheltueli, de 1040 lei.

Se mărginește la E. cu com. Vaideeni, la V. cu com. Fometești și Racovița, la S. cu com. Slătioara și la N. cu munții: Mamul, Găuriciul și Piatra.

E brăzdată de dealurile: Buza, Piscul, Piscul-Cerbului, Poiana-Paltinului, Piatra; de munții: Găuriciul și Mamul, Piscul-Vacii, Comanda. E udată de rîurile: Recea, Marița, Maricioara, Recișoara.

In com. Recea s'a născut Egumenul mănăstirei Horezul, Ion, contimporan cu Constantin Vodă Brîncoveanu și care a dotat această mănăstire cu întinse domenii.

Iată moșiile, cu care părintele Ion Egumenul de la Horez a dotat mănăstirea:

1. Moșia Bălești, cumpărată de la Barbu Paharnicul Urdăreanu, pe seama mănăstirei;

2. Moșia Otăești, asemenea;

3. Moșia Fălcoiul-d.-j., cu metohul și casele de piatră, cu viea și 2 roate de moară pe apa Bistrița;

4. Locurile și livezile din Dealul-Troianului;

5. Metohul de la Șirineasa, cu casele și 2 roate de moară și o dîrstă în apa Luncavățului;

6. Moșia Bratovoiești-d.-j., din Dolj;

7. Via de la Sălcuța;

8. Moșia din Popești;

9. Moșia Stoiceni din Argeș;

10. Metohul de la Stoiceni din Argeș, cu viea și cu moara după apa Topologului;

11. O vie în Dealul-Piteștilor cu delniță și livedea din poalele viei, cu casa și slomnul;

12. Moșia Bîrzoteni;

13. Moșia Cîrstănești;

14. Moșia Băgdănești și parte din hotarul Rîmeștilor;

15. Moșia Ulmetul;

16. Moșia Bîrzotea și altele.

Asupra părinteluĭ Ion, arhimandritul, hrisovul luĭ Const. Vodă Basarab, se exprimă astfel:

. . . . . .

care moșiĭ cu lucrurile lor ce s'aŭ lucrat pe dînsele sunt cumpărate și lucrate întru adăogirea și întărirea sfinteĭ mănăstirĭ de părintele Ion archimandritul, care a fost năstavnic și ostenitor la facerea acesteĭ sfinte mănăstirĭ pănă s'aŭ isprăvit de tot.

Recea, *sat*, făcînd parte din com. rur. Turia, pl. Oltul-d. j., jud. Olt. Are o populație de 60 locuitori.

Recea, *sat*, făcînd parte din com. Găiceana, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ, situat în partea de N. a comuneĭ, pe dealul cu același nume, la 5 kil. de reședința com.

Are o populație de 63 familiĭ, saŭ 250 suflete; o biserică, cu hramul Adormirea Maicei Domnului, construită de Ecaterina Sturdza, cu ajutorul locuitorilor, după cum se vede din o inscripție ce se află deasupra ușeĭ.

La intrare în sat, în partea de S., se află cîte-va izvoare cu apă.

Recea, *sat,* în jud. Tutova, pl. Tutova, com. Hălăreşti, cu o populaţie de 171 locuitorĭ şi 42 case. S'a format la 1879 de către împroprietăriţĭ pe moşia statuluĭ.

Recea, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Are o populaţie de 874 locuitorĭ; două biserecĭ, una cu hramul Cuvioasa Paraschiva, reparată la 1867, şi a doua, cu hramul Sf. Voevozĭ, construită la 1775 şi reparată la 1870. Aci e reşedinţa comuneĭ şi o şcoală.

Recea, *pădure,* a statuluĭ, în întindere de 150 hect., pendinte de com. Bălteni, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, formată din trupurile: Coscova (70 hect.), Luda (60 hect.) şi Vedita (200 hect.).

Recea, *izvor,* în jud. Buzăŭ, com. Mînzăleşti, ce izvoreşte din muntele Martinul şi se varsă în rîul Rîmnicul, în dreptul munteluĭ Curcubeta-Mare, făcînd hotar între judeţele Buzăŭ şi Rîmnicul-Sărat.

Recea, *pîrîiaş,* ce udă căt. Gherească, din com. Lupeşti, pl. Horincea, jud. Covurluiŭ, şi se varsă în Horincea.

Recea, *pîrîiaş,* ce izvoreşte din o rîpă cu acelaşĭ nume, în partea despre V. a satuluĭ Găneşti, pl. Horincea, jud. Covurluiŭ; servă ca hotar între satele Găneşti şi Comăneşti, din com. Găneşti.

Recea (Drîncea), *gîrlă,* izvoreşte în jud. Mehedinţi, în hotarul com. Căiuţul, curge pănă la com. rur. Podul-Grosuluĭ sub numele de Pîrîul-Albuluĭ, primeşte cîţi-va afluenţĭ, apoĭ, îndreptîndu-se către S., udă comunele: Slasoma, Cornăţeluĭ, Cujmirul, şi, la Braniştea, confluenţează cu Pîrîul-Oprişanuluĭ, îndreptîndu-se către com. Salcia, unde formează băltile Salcia şi Balta-Ascunsă. Pătrunde în jud. Dolj, pl. Cîmpuluĭ, în com. Cetatea, pe care o udă cu direcţia de N.-V. către S.-E. Are scurgere în balta Ochiul.

In com. Cetatea, are maĭ multe podurĭ, iar în jud. Mehedinţi, are morĭ pe dînsul, din care cea maĭ principală este moara d-luĭ Pebşa construită pe turbină.

Numele de Drîncea îl poartă maĭ cu seamă în jud. Mehedinţi.

Recea, *pîrîŭ,* jud. Tecuciŭ, ce trece prin satul cu acelaşĭ nume, com. Găiceana, din pl. Berheciul.

Recea, *pîrîŭ,* ce izvoreşte în raionul com. Boghesti, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, şi se varsă în Olul.

Recea, *pîrîŭ,* ce curge prin pl. Corodul, jud. Tutova; izvoreşte şi udă teritoriul com. Cărăpceşti şi se uneşte apoĭ cu pîrîul Cetăţuia.

Recea, *pîrîŭ,* ce curge prin pl. Tîrgul, jud. Tutova; izvoreşte din apropierea satuluĭ Ghermăneşti, dintr'un loc numit Recea, curge de la E. spre V., pe teritoriul com. Banca şi se varsă în stînga rîuluĭ Bîrladul. Peste acest pîrîŭ trece linia ferată Bîrlad-Vasluiŭ, pe un pod cu 7 m. deschidere.

Se maĭ numeşte şi Pîrîul-Ghermăneştilor.

Recea, *rîŭ,* jud. Vîlcea, ce izvoreşte din muntele Zăvidanul, se uneşte cu Recsişoara, la N. de com. Recea, udă această comună în tot lungul săŭ şi se varsă în rîul Cerna, lîngă Slătioara.

Recea, *vălcea,* ce izvoreşte din raionul com. Ogretinul, pl. Teleajenul, jud. Prahova, şi se varsă în gîrla Ogretinul.

Recea, *vălcea,* ce separă com. Surpatele, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, de com. Şerbăneşti şi, după ce udă partea de V. a com. Surpatele, se varsă în rîul Otăsăul, pe teritoriul aceleaşĭ comune.

Recea-de-Jos, *sat,* cu 750 loc. pe rîul Teleorman, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, făcînd parte din com. rur. Recea. Aici este reşedinţa primărieĭ. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Recea-de-Sus, *sat,* cu 812 loc., pe rîul Teleorman, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, făcînd parte din com. rur. Recea. Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Recelea, *pîrîŭ,* ce izvoreşte din partea de N. a com. Tătărani, pl. Crivina, jud. Prahova, trece prin partea de N.-E. a eĭ, se întîlneşte cu pîrîul Calda şi împreună formează pîrîul Recelea-Calda. După ce udă şi partea de S. a com. Tătărani, iese din com., face maĭ multe cotiturĭ şi apoĭ se varsă în rîul Leaotul.

Recelea-Calda. Vezĭ Recelea şi Calda, două pîrîiaşe, care izvorăsc din com. Tătărani, pl. Crivina, jud. Prahova, se împreună tot în raionul com. Tătărani şi se varsă în rîul Leaotul.

Recile. Vezĭ Recea, jud. Argeș.

Recile, *pîraie*, în partea de N. a com. Petroșani, pl. Crivina, jud. Prahova, udă pădurea Strîmbeĭ și se varsă în rîul Teleajenul, după ce formează hotarul între cătunele Mălăești și Moara-Domnească, din com. Rîfovul.

Recișoara, *rîu*, ce izvorește din Poeana-Paltinuluĭ și se unește cu rîul Recea la N. com. Recea, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Redea, *com. rur.*, pl. Ocolul, jud. Romanați, formată din satele: Redea (2900 locuit.) și Valea-Soareluĭ (Flămînda, Chinteși 332 locuit.), situată pe valea Govora, la 8 kil. spre S.-V. de Caracal, pe drumul Caracal-Bechet. Cătunul Valea-Soareluĭ, se află la 3 kil. mai spre S. de reședința com.

Are o populație de 3232 locuitorĭ; o școală mixtă; 3 bisericĭ, S-țiĭ Voevozĭ (1868), Intrarea în Bis. (1850), și Sf. Nicolae (1844), deservite de 4 preoți și 8 cîntăreți; 14 circiumĭ.

Vite marĭ 3049, vite micĭ 1375 și porcĭ 745.

Budgetul com. e la venitурĭ de 7235 leĭ și la cheltuelĭ de 7145 leĭ.

Redea, *măgură*, și *punct trigonometric de observație*, lîngă satul Redea, pl. Ocolul, jud. Romanați.

Redea, *pădure*, în jud. Ialomița, pl. Cîmpuluĭ, com. Malul.

Redea, *vîlcea*, ce se întinde de la N. spre N.-V. com. Zîmbreasca, pl. Teleormanuluĭ, jud. Teleorman. Se înfundă în valea Burdea, spre com. Beuca.

Redeluia, *gîrlă*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. rur. Turcoaia; se desface din apa Bălanul, 1 kil. mai jos de gura acesteia; se îndreaptă spre N., avînd o direcțiune generală de la S. la N., brăzdînd partea de V. a plășeĭ și cea de S.-V. a com.; după un curs de $2^1/_2$ kil. se varsă în gîrla Apa-Noroioasă, închizînd între ele și Dunăre o insulă nisipoasă; (100 hect.). Pe partea dreaptă are numaĭ stuf.

Redești, *cătun*, cu 10 familiĭ, jud. Argeș, pl. Oltuluĭ, pendinte de com. rur. Bărbătești.

Rediĭ (Dealul-), *virf de deal*, în jud. Tulcea, pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Cataloi; este unul din piscurile cele mai înalte ale Dealuluĭ-Mare, ce mărginesc orașul Tulcea la S.; situat în partea de V. a plășeĭ și în cea de E. a com.; așezat între cele două văĭ Cardonul și Puturosul afluente ale Izvoruluĭ-Telița; are 300 m. înălțime și e punct trigonometric de rangul al 3-lea, dominînd asupra satuluĭ Cataloi; pe la poalele sale de V. trece drumul național Tulcea - Babadag-Constanța și drumul Lipuluĭ; este acoperit cu pășunĭ.

Redișoara (Răzișoara), *moșie* a statuluĭ, jud. Romanați, pl. Ocolul, com. Redea, cu o arendă anuală de 20500 leĭ. Are o pădure de 48 pog.

Rediul, *com. rur.*, în jud. Neamțu, pl. Bistrița, spre S. Se învecinește la S.-E. cu com. Socea; la V., cu com. Tazlăul, de care se desparte prin munțiĭ Dragva și Căținul; la N., cu com. Mastacănul și Borlești, și la E., cu rîul Bistrița.

Terenul său se ridică treptat către V., fiind acoperit cu pădurĭ, altă dată nestrăbătute.

Este formată din satele: Rădiul, Polobocul și Mirăuțeni, cu o suprafață de 1977 hect. și o populație de 1246 suflete.

Dintre locuitorĭ împroprietăriți în 1864 sunt astăzĭ: 22 carĭ încă trăesc și-și stăpînesc locurile lor; 30, care stăpînesc pămînturile în calitate de urmași aĭ celor împroprietăriți; 2 locurĭ se stăpînesc de către com.; 97 de loc. sunt, care de și însurați și cultivatorĭ de pămînt, nu aŭ nicĭ un fel de proprietate.

Intinderea locurilor cultivabile e de 785 hect., 11 arĭ.

Imașul (suhatul), are o întindere de 250 hect. și nutrește: 196 boĭ, 118 vacĭ, 170 juncĭ, 58 caĭ, 2146 oĭ și 83 rimătorĭ.

Are 2 bisericĭ de lemn, deservite de 3 preoți și 4 eclesiarcĭ; o școală, condusă de un învățător; 1 moară de apă cu 2 pietre.

Budgetul com. e de 6794 leĭ, 63 banĭ, la venitурĭ și de 4754 leĭ, 33 banĭ, la cheltuelĭ.

Comunicația cu satele vecine se face prin: un drum ce duce de la satul Rediul la satul Ruseni, legîndu-se cu șoseaua județeană Dobreni-Moinești între kil. 27—28 și din care drum pleacă o ramură de drum în satul Polobocul și alta în satul Mirăuțeni; prin un drum (continuare a celuĭ precedent), de la satul Rediul prin satul Bețești (com. Socea); prin un drum de la satul Rediul prin satul Soci-d.-s.

Rediul, *com. rur.*, în partea de S. a plășeĭ Stemnicul, jud. Vasluiŭ, la 3 kil. de orașul Vasluiŭ și de 28 kil. de Negrești, reședința plășeĭ, situată între rîul Bîrladul și Pîrîul-Racoveĭ. E formată din satele: Rădiul, Pușcași și Buhnari, pe o suprafață de 5619 hect., din care 1287 hect. pădure și cu o populație

de 357 familiĭ, saŭ 1633 suflete.

Prin această com. trec: pîraiele Vasluețul, Racova și rîul Bîrladul, calea națională Vasluiŭ-Bîrlad și căile județene Vasluiŭ-Pungești și Vasluiŭ-Negrești.

Are 2 biserici, deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți; o școală; 2 circiumĭ.

Vite: 484 vite marĭ cornute, 11 bivolĭ, 525 oĭ, 75 caĭ și 47 rîmătorĭ.

Budgetul com. e de 4011 leĭ la venitурĭ și 3470 leĭ, 11 banĭ, la cheltueli.

Rediul, *sat,* în partea de V. a com. Idriciul, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, situat pe un platoŭ puțin ridicat, proprietatea locuitorilor răzeșĭ. Are o populație de 20 familiĭ, saŭ 150 suflete; o biserică, făcută de obștea răzeșilor, în 1868.

Rediul, *sat,* în jud. Neamțu, pl. Bistrița, com. Rediul, situat la V. de satul Bețești și la N. de satul Soci (ambele din com. Socea), cu care stă în legătură prin drumurĭ comunale. E așezat pe colinele și podișele de E. a munților Iurcani, fiind udat de pîrîul Rediul și pîrîul Mirăuțeni, care se unesc la extremitatea satuluĭ, trecînd apoĭ pe teritoriul com. Socea.

Are o întindere, împreună cu vatra satuluĭ de 585 hect., cu o populație de 420 suflete.

Are o biserică de lemn, vechĭe, deservită de 2 preoți și 2 eclesiarcĭ; o școală; o moară cu 2 pietre, situată la 2 1/2 kil. de sat, pe o gîrlă ce vine din rîul Bistrița.

Vite: 88 boĭ, 75 vacĭ, 29 viței, 17 gonitoare, 25 mînzațĭ, 52 caĭ, 1555 oĭ și 34 porcĭ.

Rediul, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Dolești, spre S. de satul Dolești, și la 2 1/2 kil. de el. Are o populație de 451 locuitorĭ; o biserică de zid. Sunt 639 capete vite marĭ. Acest sat, împreună cu moșia încunjurătoare, era a mănăstireĭ Bărboiul din Iași, care era închinată mănăstireĭ Golia.

Rediul, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Trifești, spre S.-E. de satul Trifești, și la 2 kil. de el, pe pîrîul Valea-Neagră.

Rediul, *sat.* Vezĭ Giulești, jud. Suceava.

Rediul, *parte a satuluĭ* Ruginoasa, jud. Suceava.

Rediul, *sat,* în partea de N.-V. a com. Rediul, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta de E. a dealuluĭ Rediul, între pîrîul Racova și rîul Bîrladul, pe o suprafață de 3500 hect. și cu o populație de 130 familiĭ, saŭ 570 suflete.

Dealul e acoperit de viĭ și de livezĭ.

Pe drumul ce merge de la acest sat spre S., la satul Chițocul, se află un pod de lemn preste pîrîul Racova, despre care pod se spune, că e făcut din timpul luĭ Ștefan-Vodă, purtînd de atuncĭ numele de Podul-Arapuluĭ.

Rediul, care e reședința comuneĭ, are o biserică, zidită la 1845, și deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Vite: 253 vite marĭ cornute, 41 caĭ, 250 oĭ, 11 bivolĭ și 10 rîmătorĭ.

Rediul, *sat,* în jos de satul Valea-luĭ-Nastase, com. Armășoaia, pl. Racova, jud. Vasluiŭ.

E strămutat aicĭ din 1864, cînd s'a făcut împroprietărirea locuitorilor, de la locul numit Rediul-Vechiŭ, ce se află în apropriere.

Are o suprafață de 284 hect., din care 82 hect. pădure și 58 hect. loc de cultură, fînaț, imaș ale proprietățeĭ, iar 144 hect. sunt ale locuitorilor.

Are o populație de 23 familiĭ, saŭ 142 suflete; o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Locuitoriĭ posedă: 1 plug, 1 car cu boĭ; 10 stupĭ, 17 vite marĭ cornute, 43 oĭ, 7 caĭ și 8 rîmătorĭ.

Rediul, *stație de dr.-d.-f.,* jud. Botoșani, pl. Jijia-Ștefănești, com. Comîndărești, pe linia Iași-Dorohoiŭ, pusă în circulație la 1 August, 1896. Se află între stațiile Șoldana (7,8 kil.) și Todireni (10,1 kil.). Înălțimea d'asupra niveluluĭ Mării e de 150 m., 61. Venitul acesteĭ stații pe anul 1896 a fost de 15232 leĭ, 60 banĭ.

Rediul, *deal,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Scorțeni, de pe hotarul com. spre com. Nadișa.

Rediul, *deal,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Bîrsănești, pe costișa căruia se zice că ar fi fost satul Voinești, saŭ Voicești. Urmele de biserică se maĭ văd încă.

Rediul, *deal,* numit și al-Catargeĭ, în dreapta Jijieĭ, pe moșia statuluĭ Trușești, com. Trușești, jud. Botoșani, continuare din Dealul-Hulubuluĭ.

Rediul, *deal,* în valea căruia e situat satul Rădeni, com. Roscani, pl. Turia, jud. Iași; pe coastele luĭ sunt sădite viĭ.

Rediul, *deal,* în jud. Iași, com.

Bîrlești, pl. Bahluiul, cu trei ramificări: Nucușorul, Dorostei și Bîrlești, pe care se întinde o parte a moșiei Erbiceni, în stînga Bahluiului.

Rediul, *deal,* spre V. de satul Hoisești, jud. Iași, com. Păușești, pl. Cîrligătura, pe care din vechime se afla pădure mare. In satul Hoisești, și astă-zi există case construite din lemnul tăiat din acea pădure.

Rediul, *deal,* pe care e situat o parte din satul Ruginoasa, ce poartă numele dealului, jud. Suceava.

Rediul, *deal,* în jud. Vasluiu, pl. Crasna, com. Solești; pornește de lîngă stînga pîrîului Fundăturei, merge spre S., apoi spre E., formînd o curbă și unindu-se cu dealul Anina, formează un fel de cetate, avînd în mijloc Valea-Fundăturei cu pîrîul ei.

Rediul, *moșie* a statului, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Bozieni, arendată cu 22100 lei anual.

Rediul, saŭ **Mitocul,** *pădure,* în partea de S.-E. a com. Uriceni, pl. Coșula, jud. Botoșani.

Rediul, *pădure,* în partea de S. a com. Poiana-Cîrnului, pl. Crasna, jud. Vasluiu, în hotar cu com. Ciortești.

Rediul, *baltă,* pe moșia Cărniceni, pl. Turia; jud. Iași, trece peste Șanțul-lui-Traian și intră în com. Rediul-Mitropoliei, plasa Copoul.

Rediul, *baltă,* spre S.-V. de satul Măcărești, com. Costuleni, pl. Braniștea, jud. Iași, formată din vărsarea Prutului.

Rediul, *pîrîu,* în jud. Iași, izvorește din pădurea Izvoarele, curge de la S. spre N., trece prin satul Iepureni, com. Rediul Mitropoliei, și se varsă în Jijia.

Rediul, *pîrîu,* izvorește de sub Dealul-Rediului, com. Rediul-Mitropoliei, pl. Copoul, jud. Iași, curge de la S. spre N. prin satul Rediul și se varsă în Jijia.

Rediul, *pîrîu,* în jud. Iași, pe moșia Larga. Vezi Budăiul, pîrîu, com. Movileni, pl. Copoul.

Rediul, *pîrîu,* izvorește de la locul numit Fundul-Văiei, com. Tăutești, pl. Copoul, jud. Iași, curge prin satul Rediul-lui-Tătar, printre dealurile Mîrzăști și, unit cu Copoul, prin Gîtul-Breazului și printre dealul Capul-Rediului; apoi, tăind șoseaua națională Iași-Podul-Iloaei, se varsă în stînga rîului Bahluiul, după ce primește în dreapta pîrîul Siliștea, iar în stînga pîrîul Breazul.

Rediul, *pîrîu,* în jud. Neamțu, ce izvorește dintre ramurile munților Cătinul și Dragva, curge spre E., trecînd pe la satul Polobocul (Iurcani), apoi pe la satul Rediul (în com. Rădiul); iese de pe teritoriul acestei com. și intră în com.: Socea, Bețești, Belcești și, trecînd pe la N. satului Cîndești, se varsă pe dreapta rîului Bistrița, după ce primește următoarele ape pe partea stînga: Mirăuțeni, Dragva și Cocîrla.

Rediul, *vale,* începe din satul Brătulești, merge spre S., pănă în pădurea Blînzi, com. Corodul, pl. Nicorești, jud. Tecuciu.

Rediul-Aldei, *sat,* în jud. Iași, pl. Copoul, com. Copoul, situat pe partea de S. a dealului cu același nume. Are o populație de 69 familii, saŭ 213 suflete; o biserică, făcută de d-na Maria Catargiu, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț. Satul e acoperit de vii și livezi.

Vite: 329 vite mari cornute, 63 oi, 35 cai și 85 rîmători.

Rediul-Burchii, saŭ **al-Zmeului,** *sat,* în partea de S. a com. Mircești, pl. Mijlocul, jud. Vasluiu, situat pe coasta de E. a dealului Holmul.

Are o suprafață cam de 1001 hect., din care 57 hect. pădure și 646 hect. loc de cultură, fînat, imaș, ale proprietății, iar 208 hect., ale locuitorilor.

Are o populație de 74 familii, saŭ 356 suflete, foști clăcași; o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o moară și o cîrciumă.

Locuitorii posedă: 16 pluguri, 32 care cu boi; 10 stupi; 229 vite mari cornute, 1149 oi, 15 capre, 25 cai și 99 rîmători.

Rediul-Ciaurului, *pădure,* jud. Iași, pl. Bahluiul, com. Bîrlești, pe moșia Erbiceni. Are o întindere cam de 45 hect., împărțită în pîlcuri de cîte 7—8 hect., compuse mai mult din stejari.

Rediul-lui-Buzilă, *sat,* pe coasta dealului Topala, în dreapta Jijiei, în partea de S.-E. a com. Comîndărești, pl. Jijia, jud. Botoșani.

Are o suprafață de 824 hect., din care vre-o 650 hect. ale proprietarului și 174 hect. ale locuitorilor, cu o populație de 60 familii, saŭ 280 suflete.

Lîngă sat, pe dealul Topala, se află 20 hect. pădure și o vie de 4 hect.

Are o biserică, făcută de proprietarul moșiei, d-nul Cons-

tantin Corjescu, la 1874, deservită de preotul din Răuseni.

Pe rîul Jijia se află 2 morĭ de apă şi 1 de aburĭ.

Vite: 50 caĭ, 420 boĭ şi vacĭ, 124 porcĭ şi 286 oĭ; 200 stupĭ cu albine.

Moşia e compusă din treĭ trupurĭ: Pungeni, în partea de E., despre care se zice că era răzăşie, Rediul în centru şi Vidra la N.-V., moşie răzăşească cumpărată de la răzeşiĭ, carĭ formaŭ satul Vidra, aşezat lîngă Jijia, spre N.-E. de Rediul şi care s'a desfiinţat la 1872.

Rediul-luĭ-Tătaru, *sat,* în partea de S. a com. Tăuteşti, pl. Copoul, jud. Iaşi, la 6 kil. de oraşul Iaşi, situat pe vîlceaua pîrîuluĭ Siliştea, în capătul de N.-V. al pîrîuluĭ Rediul şi pe coastele dealuluĭ Mîrzeşti şi Capul-Rediuluĭ.

Are o populaţie de 172 familiĭ, saŭ 398 suflete; o biserică, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 eclesiarc; o şcoală înfiinţată în anul 1879, frecuentată de 44 elevĭ.

Vite: 96 caĭ, 919 vite marĭ cornute, 160 rîmătorĭ şi 1386 oĭ.

Rediul-luĭ-Vodă, *deal,* pe teritoriul satuluĭ Bahnari, com. Rediul, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ. Se zice că Ştefan-Vodă ar fi avut un palat de vară pe acest deal.

Rediul-Mihăeştilor, *vale,* pe care se află aşezat satul Mihăeşti, jud. Suceava.

Rediul-Mitropolieĭ, *com. rur.,* în centrul pl. Copoul, jud. Iaşi, întinzîndu-se de la N. la S., pe partea dreaptă a rîuluĭ Jijia. Terenul săŭ este accidentat, formînd: dealurĭ, ponoare, văĭ şi podişe, pe carĭ sunt aşezate satele: Rediul-Mitropolieĭ, Moineşti, Popricani, Coarba, Ţipileşti, Iepureni şi Izvoarele, avînd o suprafaţă de 6500 hect., cu o populaţie de 375 familiĭ, saŭ 1698 suflete.

Pe partea de S.-E. a com. trece şoseaua judeţeană Iaşi-Botoşani.

Are 4 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 4 eclesiarhĭ; 2 şcoale, conduse de 2 învăţătorĭ şi frecuentate de 67 elevĭ; 2 morĭ de aburĭ.

Vite: 201 caĭ, 2277 vite marĭ cornute, 11 bivolĭ, 373 rîmătorĭ şi 2576 oĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 9669 leĭ, 20 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 9448 leĭ, 47 banĭ.

Rediul-Mitropolieĭ, *sat,* cam în centrul com. Rediul-Mitropolieĭ, jud. Iaşi, pl. Copoul, situat în o înfundătură între dealurile: Coarba şi Rediul. Are o populaţie de 18 familiĭ, saŭ 88 suflete; o şcoală; o biserică, făcută de locuitorĭ.

Vite: 113 vite marĭ cornute, 15 caĭ, 38 oĭ şi 50 rîmătorĭ.

Rediul-Mitropolieĭ, *deal,* în partea de S.-E. a satuluĭ Rediul-Mitropolieĭ, jud. Iaşi. Se prelungeşte de la S. spre N., terminîndu-se în şesul Jijieĭ. La poalele luĭ se formează valea cu acelaşĭ nume.

Pe acest deal se află şi pădurea Rediul, unde aŭ scăpat o parte din Darabaniĭ luĭ Ştefan-Vodă-Gheorghe, după bătălia urmată cu Cazaciĭ luĭ Timuş, la Podul-Jijieĭ şi Popricani. («Let.», p. 330.) Vezĭ Popricani.

Rediul-Roşu, *pădure,* în partea de N. a com. Dracşani, pl. Miletinul, jud. Botoşani, pe moşia Cerchejeni, cu o suprafaţă de 213 hect.

Rediul-Scînteeĭ, *sat,* în partea de E. a com. Bodeşti, jud. Vasluiŭ, pl. Mijlocul, situat pe coasta unuĭ podiş, înconjurat de un rediŭ.

Are o suprafaţă de 1312 hect., din care 84 hect. pădure şi 1139 hect. loc de cultură, fînaţ, imaş ale proprietăţeĭ, iar 97 hect. ale locuitorilor, cu o populaţie de 54 familiĭ, saŭ 185 suflete.

Locuitorĭĭ posedă: 18 pluguri şi 15 care cu boĭ, 1 plug şi o căruţă cu caĭ, 269 vite marĭ cornute, 113 oĭ, 42 caĭ, 20 rîmătorĭ şi 20 de stupĭ.

Redivoaia, *vale,* pe care e situată com. Corbi-Marĭ, jud. Vlaşca, şi care dă în Neajlovul.

Regalul, *ostrov,* cu pădure de salcie, pe domeniul Giurgiŭ, jud. Vlaşca, proprietate a Statuluĭ, cu o suprafaţă de 50 hect., depinzînd de ocolul silvic Giurgiŭ.

Rege-Deresi-Ceair, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Almalîul, situată în partea de V. a plăşeĭ şi a com. Se desface din poalele de N.-V. ale dealuluĭ Ieralcea-Bair şi anume de la vîrful de unde se desface culmea Topci-Olu; se îndreaptă spre N., avînd o direcţiune de la S.-E. spre N.-V.; se întinde printre dealurile Ieralcea-Bair de o parte, Topci-Olu şi Siîl-Olu-Sîrti, din jud. Silistreĭ (Bulgaria) de altă parte; formează o fîntînă numită Ibraim-Paşa-Ceşme; trece pe la 50 m. spre V. de fortăreaţa Arale-Tabia, de unde apoĭ iese din judeţ şi din Dobrogea spre a intra în Bulgaria, udînd partea de E. a districtuluĭ Silistra şi se deschide după un drum de 6 kil. în malul drept al Dunăreĭ lîngă oraşul Silistra. De la izvorul săŭ şi pănă lîngă

Arale-Tabia, ea face hotarul între Bulgaria și Dobrogea. De la Arale-Tabia și până la vărsarea sa, malurile îĭ sunt acoperite cu viĭ. Pe vale merge și calea națională Silistra-Pazargic.

Regele Carol I-iŭ, *sursă de apă minerală sulfuroasă,* în valea Răpuroasa, com. Olănești, jud. Vilcea, care dă în 24 ore 1200 vedre de apă.

Are ca substanțe fixe aceleași ca și sursa Regina Elizabeta (v. a. n.), însă cu iodure maĭ concentrate.

Apele din această sursă și din izvoarele Regina Elizabeta și Petre Munteanu, străbat profund până la baza organizmuluĭ, ceea ce face ca acțiunea lor să fie stabilă și efectele prelungite.

Aceste ape, avînd aceleași proprietăți medicale ca apele de la Bonnes, ca și acestea numaĭ după maĭ multe luni de la întrebuințarea lor încep a'și manifesta proprietățile reale și definitive. Prin profunditatea acestor acțiuni prelungite, aceste ape lucrează nu numaĭ asupra catarelor de piept, astmelor și afecțiunilor cronice ale gîtuluĭ, dar și chiar asupra ftisieĭ.

Contra acesteĭ alterațiuni atît de gravă, apele de la Bonnes (ca și cele de la Olănești), desfășură o putere cu care medicamentele oficinelor nu se pot compara.

Regene-Bair, *deal,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Garvan (și a nume pe acela al cătr. săŭ Cuiurgiuc); este o prelungire N.-V. a dealuluĭ Garvan-Bair; are aspectul unuĭ masiv maĭ mult; e situat în partea de S. și V. a pl. și în cea S.-V. a com.; are o înălțime de 164 m. și domină prin înălțimea sa valea Nursus-Ceair, ce trece pe la poalele sale de E., un drum comunal Gîrlița Cuciuc-Cainargi, ce trece pe vale, un alt drum ce trece aproape pe muchia sa; pe la poalele sale de S. trece și hotarul Dobrogeĭ către Bulgaria.

Regep-Cuius, *com. rur.,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, situată în partea meridională a jud., la 94 kil. spre S.-V. de orașul Constanța, capitala districtuluĭ, și în cea de S. a pl., la 29 kil. spre S.-E. de orășelul Ostrovul, reședința ocoluluĭ.

Se mărginește la N. cu cătr. Calaigi al com. Ghiuvegea; la E., cu com. Dobromirul, iar la S. și V., cu com. Cadi-Chioi, din Bulgaria.

Relieful soluluĭ e accidentat de culmea Teche-Deresi, cu ramificațiunile eĭ. Cele maĭ însemnate dealurĭ sunt: Cara-Peritlic-Artasi (140 m.) la N.-V., Aivalic-Bair (120 m.), tot la N.-V., acoperite cu livezĭ și pășunĭ și aparținînd dealurilor Cranova (din Bulgaria); dealul Sînîr-Iol-Bair (180 m.), cu pădurea Catana la N.-E., Uzum-Bair prin interior, Caralmus-Orman-Bair (210 m.), cu pădurea Sarpali-Orman la S. și S.-E., acoperite cu livezĭ, pășunĭ și pădurĭ întinse, resturĭ din întinsele pădurĭ ce ocupaŭ odinioară toate aceste dealurĭ și platourĭ.

Văĭ: Ghiuvenli, ce vine din Bulgaria sub numele de Regep-Cuius-Ceair, trecînd și prin satul Regep-Cuius, brăzdînd N. și N.-V. com.; valea Catana, adiacenta sa, la N., valea Biuiuc-Osman-Culac, tot adiacenta sa, pe dreapta, brăzdînd interiorul comuneĭ; valea Techi-Deresi, ce trece prin satul cu același nume și intră în Bulgaria și se unește cu valea Terescondu-Ceair, brăzdînd partea de S. a com.; toate aceste văĭ curg numaĭ prin pădurĭ.

E formată din două cătune: Regep-Cuius, reședința, așezat în partea de N. a com., pe valea Regep-Cuius, între dealurile Aivalic-Bair la N. și Uzum-Bair la S.; Teche-Deresi, în partea de S. a com., pe valea Teche-Deresi, la 4 kil. spre S.-E. de reședință, între dealurile Uzum-Bair la N. și E. și Tuzla-Iuc la V.

Are o populație de 149 familiĭ, saŭ 654 suflete.

Suprafața com. este de 4804 hect., din care 142 hect. ocupate de vatra satelor cu 128 case; restul e împărțit între stat cu proprietarĭ, carĭ posedă 2220 hect. și locuitorĭĭ, carĭ stăpînesc 2442 hect.

Locuitorĭĭ posedă: 42 pluguri, 93 care și căruțe, 1 mașină de treerat cu aburĭ; 1400 vite, maĭ cu seamă oĭ și boĭ.

Budgetul com. este de 1846 leĭ la venitur și de 1406 leĭ la cheltuelĭ.

Căĭ de comunicație sunt drumurile vecinale și comunale ce duc la satele învecinate: Calaigi, Carvan, Para-Chioi și Dobromirul.

Regep-Cuius, *sat,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, cătunul de E. al comuneĭ Regep-Cuius, situat în partea meridională a plășeĭ și cea de V. a comuneĭ, pe valea Calaigi, la confluența eĭ cu valea Regep-Cuius; are o întindere de 2442 hect., din care 20 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populație, în maioritate compusă din Turcĭ, de 639 suflete locuind în 115 case.

Regep-Cuius-Ceair, *vale,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Regep-Cuius. Se desface din

poalele de S. ale dealuluĭ Ghivermelic-Bair; se îndreaptă spre N., printre dealurile Cavalic-Coreci la V. şi Uzum-Bair la E., avînd o direcţiune generală de la S. la N.; trece pe lîngă satul Regep-Cuius, unde primeşte pe dreapta valea Biuiuc-Orman-Culac, şi amîndouă unite, sub numele de valea Sarp-Orman-Ceair, intră pe teritoriul bulgăresc, pe lîngă dealurile Cara-Peretlic-Artasi şi Uzum-Bair. Pe această vale merge un drum comunal ce trece de la Regep-Cuius la Cadî-Chioi în Bulgaria.

Reghinari, *subdiviziе* a căt. Lunca, com. Vîntilă-Vodă, jud. Buzău.

Reghinari, *colină,* în jud. Buzău, com. Vîntilă-Vodă, căt. Lunca, d'asupra căreia se află ruinele mănăstireĭ Ot-Menedecul, şi ale cetăţeĭ luĭ Vîntilă-Vodă.

Reghineşti, *cătun,* al com. Mănesti, jud. Buzău, cu 100 locuitorĭ şi 28 case.

Reghineşti, *parte din moşia* Mavra, jud. Buzău, pe care s'aŭ împroprietărit locuitoriĭ din com. Mănesti.

Reghiul, *cătun,* în jud. Putna, pl. Vrancea, com. Năruja, situat d'asupra dealuluĭ cu acelaş nume, la poalele căruia curge Zăbala.

Are o populaţiune de 102 suflete, care locuesc în 23 case. In trecut cătunul purta numele Şindrilari-d.-s.

Reghiul, *pîrîŭ,* ce izvoreşte din munţiĭ com. Năruja, jud. Putna, şi se varsă în Milcov. Udă com. Miera şi Năruja.

Reghiul (Dealul-), şi Blagoiul, *pădure,* în întindere de 150 hect., pe teritoriul com. Năruja, pl. Vrancea, jud. Putna, proprietatea locuitorilor din com. Năruja.

Regina-Elizabeta, *sursă de apă minerală* în valea rîuluĭ Rîpuroasa, com. Olăneşti, jud. Vîlcea, care dă, în 24 ore, 6800 vedre apă.

Are ca substanţe fixe: Clorur de sodium (concentrat), Iodur de sodium şi de magnezium (maĭ forte), Sulfat de calce, Sulfat de magnezie, Hiposulfat de calce şi de sodă (foarte pronunţate), Carbonat de calce.

Renaşterea, *sat,* jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, făcînd parte din com. rur. Cucueţi-Plătăreşti. Se întinde pe o suprafaţă de 990 hect., cu o populaţie de 285 locuitorĭ. Proprietatea e a însurăţeilor, carĭ o cultivă toată.

Are o şcoală, frecuentată de 46 copiĭ (1899—900); 1 biserică; 2 heleşteie.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 194 şi al celor micĭ, de 313.

Renciul, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, com. Cocargea, situat pe Bărăgan.

Renea (Izlazul), *insulă,* în Dunăre, în dreptul com. Izlazul din jud. Romanaţi şi în faţa satuluĭ Lemoviţul din Bulgaria.

Renea, *baltă,* jud. Dolj, pl. Băleşti, com. Negoiul, care, prin gîrla Urîţiĭ, se scurge în Dunăre. Intr'însa se varsă gîrla Porumbul, ce-ĭ aduce apele bălţeĭ Cotlova.

Renea-Budurului, *pădure,* jud. Brăila, pl. Balta, situată pe malul stîng al Dunăreĭ. Se mărgineşte la E. cu Dunărea, la V. cu Fineţele şi cu Iezerul-Ţigăncĭĭ, şi la N. şi S. cu Cîmpul-Bălţeĭ. Suprafaţa este de 7 ½ hect., acoperite cu salcie şi cătină.

Renea-Cîrnuluĭ, *pădure,* situată în jud. Brăila, pl. Balta. Se mărgineşte la E. cu iezerul Vulturelele, la S. cu Vîlciul. Suprafaţa sa este de 7 ½ hect., populate cu salcie.

Renea-Toana, *pădure,* în insula Balta, jud. Ialomiţa, pl. Borcea, com. Petroiul, de 20 hect., acoperite cu plop şi salcie.

Renea-Turcoaia, *pădure,* pendinte de com. Tichileşti, jud. Brăila, pl. Vădeni. Se mărgineşte la E. cu Dunărea-Măcinuluĭ; iar în cele-l'alte părţĭ cu Balta. Are o suprafaţă de 50 hect. Esenţă: salcie.

Renţea, *movilă,* situată la 600 metri spre E. de căt. Buta, jud. Olt, pl. Şerbăneşti, com. Şerbăneşti-d.-s. Are o înălţime cam de 12 metri şi o circomferinţă la bază de 72 metri. Locuitoriĭ spun că ar fi făcută de Tătarĭ. Arînd, s'aŭ găsit împrejurul eĭ diferite bucăţĭ de olărie groasă, vechie.

Reni (Pădure-de-la-), *pădure* de sălciĭ şi plopĭ, în jud. Tulcea, pl. Măcin, com. Pisica, în faţa oraşuluĭ Reni, în partea de N. a pl. şi a com., coprinsă între Dunăre şi grindul Pogoncea, întinzîndu-se de la mila 78 până la mila 85. Are o suprafaţă de 280 hect., aparţinînd com. Pisica.

Repaosul, *colină,* în jud. Buzău, com. Pănătăul, căt. Sibiciul-d.-j.; desparte cătunul în două: Sibiciul-d.-j. şi Diculeşti.

Repedea, *deal, stabiliment balnear*, în jud. Iași. Vezĭ Răpedea.

Repede (Pîrîul-), *pîrîŭ*, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Brabova, ce dă în pîrîul Bogdănelul, cu care împreună se varsă în gîrla Obedeanca.

Repedea, *trup de moșie*, pe teritoriul căt. Corni-d.-s., jud. Tecuciŭ, proprietatea d-luĭ Leon Vidrașcu.

Repedea, *prival*, în jud. Brăila, începînd din Gingărășoaia spre E. de Sainca și dînd în Nomolita.

Repedea, *vale* și *pîrîŭ*, în jud. Tecuciŭ, ce trece prin satul Dealul-Perjuluĭ, com. Onceștĭ, și se varsă în rîul Berheciul.

Repedea, *rîŭ*, în jud. Vîlcea, ce se varsă în Lotrița, aproape de căt. Ciungetul, care este singura localitate locuită ce se află în această vale.

Repedea, *pîrîŭ*, ce izvorește din munțiĭ com. Mălaia, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, și se varsă în rîul Lotrul.

Repejoara, *japșe*, pleacă din Dunărea-Veche de pe teritoriul com. Luciul, din jud. Ialomița, spre N., trece prin ĭezerul Pește-anul, din com. Bertești-d.-j., jud. Brăila, și se unește cu privalul Vîlciași.

Repejorul, *braț* (prival), în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situat în insula Balta, pe teritoriul com. Făcăeni și Găița.

Reprivățul, *pîrîŭ*, ce izvorește din satul Barna, com. Godinești, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, curge spre S.-E. și se varsă în rîul Berheciul. In cursul săŭ primește 2 pîrîașe: Valea-Sălcieĭ și Godinești.

Resimnicea, *sat*, făcînd parte din com. rur. Rădulești-Resimnicea, jud. Ilfov, pl. Mostiștea, situat la N. de Filitis, pe malul drept al rîuluĭ Prahova, la extremitatea județuluĭ despre jud. Prahova.

Se întinde pe o suprafață de 356 hect., cu o populație de 345 locuitorĭ.

D-niĭ I. C. Calcianu și V. G. Niculescu aŭ 221 hect. și locuitoriĭ, 135 hect.

Proprietariĭ cultivă 162 hect. (5 sterpe, 22 izlaz, 32 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Numărul vitelor marĭ e de 368 și al celor micĭ, de 202.

Reșca, *com. rur.*, în N.-E. plășeĭ Ocolul, jud. Romanați. Se compune din satele: Reșca cu Reșcuța (500 locuitorĭ) și Chiliile (259 locuitori), situate pe apa Tesluiuluĭ, pe țărmul stîng (vezĭ Romula, Antina), la 7 kil. spre N.-E. de Caracal, în apropiere de gara Reșca (Romula), și de șoseaua Corabia-Rîul-Vaduluĭ.

Are o populație de 759 locuitorĭ; o școală, mixtă, condusă de un învățător și frecuentată de 48 elevĭ; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae (1781), deservită de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ; 7 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 559 vite marĭ cornute, 975 vite micĭ și 933 porcĭ.

Reșca, *stație-de-dr.-d.-f.*, spre N. de Caracal și lîngă satul cu același nume, jud. Romanați. Vezĭ Romula.

Reșca, cu trupurile, *moșie*, a statuluĭ, lîngă com. Reșca, pl. Ocolul, jud. Romanați, cu o arendă anuală de 55730 leĭ. Are o pădure de 1394 pog., pendinte de Episcopia Rîmniculuĭ.

Reșcani, *cătun*, în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Călugăreni.

Reșcuța, *cătun*, al com. Reșca, pl. Ocolul, jud. Romanați.

Retevoești, *com. rur.*, în jud. Mușcel, plaiul Nucșoara, la S.-V. de Cîmpulung, la 24 kil. de la acest oraș și la 28 kil. de la reședința plășeĭ (com. Stîlpeni). Drumul e șoseluit; pînă la Cîmpulung trece prin comunele: Petroșani, Domnești, Slănicul, Berevoești și Godeni; iar pînă la subprefectură trece prin comunele: Lerești, Coșești, Dîrmonești, Piscani, Racovița, Țițești și Livezeni.

E situată pe țărmul drept al rîuluĭ Doamna.

Se compune din 2 cătune: Retevoești și Gănești și se mărginește la N. cu com. Petroșani, la S. cu com. Leicești, la E. cu com. Vlădești și Golești și la V. cu jud. Argeș.

Maĭ înainte, satul, care era maĭ la deal, se numea Siliștea. Pe la anul 1793, satul Siliștea s'a desființat din cauza ciumeĭ și locuitoriĭ carĭ aŭ maĭ rămas s'aŭ mutat maĭ la vale.

Locuitoriĭ, afară de agricultură, se maĭ ocupă cu sităria și olăria.

In jurul com. sunt livezĭ și prunĭ; iar în partea de E. și V., sunt pădurĭ compuse din fagĭ, stejarĭ, alunĭ, mesteacănĭ.

Rîul Doamna udă partea de V. a com. Pe el sunt 2 morĭ și 2 herăstrae.

Locuitoriĭ aŭ fost clăcașĭ și

s'aŭ împroprietărit pe moșia fostă a d luĭ N. Laptew.

Proprietarĭ marĭ în com. sunt d-niĭ Colonel A. Carcalețeanu și D. I. C. Păltineanu.

Are 2 bisericĭ, în fie-care cât. cîte una, deservite de 3 preoțĭ și 3 dascălĭ; o școală, frecuentată (1899—900) de 77 elevĭ și 10 eleve.

In com. se văd cîte-va ruine, unde a fost satul Silištea și biserica vechĭe.

Retevoești, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelașĭ nume, jud. Mușcel. Aci este reședința com. Are o școală și o biserică de zid, vechĭe, clădită în anul 1792 de boerul Drugănescu. S'a clădit în urma distrugereĭ satuluĭ Silištea, care a avut biserică maĭ la N. de aceasta. Urma poartă numele de Biserica-Vechĭe.

Retevoești, *pădure,* supusă regimuluĭ silvic, în jud. Mușcel, plaiul Nucșoara, com. Retevoești, în întindere de 500 hect., cu o vegetațiune activă, avînd ca principale esențe: fagĭ, stejarĭ, mesteacănĭ. Se învecinește la N. cu Retevoești, la S. cu pădurea Corbul-Păduret, la E. cu Bălilești și la V. cu Stroești.

Retivoiul, *munte,* la E. pl. Peleșul, jud. Prahova, înalt de 1718 m. d'asupra nivelului Mării-Negre. Este înconjurat la E., N. și V. de pîrîul Azuga, iar la S. de Lacul-Roșu.

Acest munte, împreună cu Susaiul, Vîrful-luĭ-Drăgan, Fața-Găvaneĭ, Coștila, Unghia-Mică, ș. a., aparținea din timpurile cele maĭ vechĭ familieĭ Dudeștilor.

Astă-zĭ se stăpînește de M. S. Regele Carol I, și a fost cumpărat, împreună cu toțĭ muntiĭ de maĭ sus, în Maiŭ 1892, de la Manuc-Bey, pe prețul de 850.000 leĭ.

Revedere, *cătun* (tîrlă), pe cîmpul Bărăgan, jud. Ialomița, pl. Borcea, com. Călărași-Vechĭ.

Revenicele, *vale,* în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., com. rur. Menți-din-Față.

Reviga, *com. rur.,* în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situată în N. plășeĭ. Se învecinește spre E. cu com. Miloșești și spre V. cu com. Cocora.

Teritoriul com., cu o suprafață de 10000 hect., se întinde din teritoriul com. Padina, din jud. Buzăŭ, spre S., pănă în com. Căzănești. Proprietate a statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Căldărușani.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietărițĭ 112 locuitorĭ. In 1878 s'aŭ maĭ împroprietărit 534 locuitorĭ; neîmproprietărițĭ se maĭ află 609.

Teritoriul com. este brăzdat de prelungirea văiĭ Fileanca.

Pănă la 1 Aprilie 1891, com. Reviga coprindea treĭ sate: Reviga, Cocora și Munteni-Buzăŭ; de la acea dată, satul Cocora a format singur o com. și satul Munteni-Buzăŭ rămăsese pendinte de Reviga; Munteni-Buzăŭ, fiind pe teritoriul com. Cocora, acum cad sub administrația com. Cocora.

Are un singur sat, Reviga, situat în partea de N. a văiĭ Fileanca, pe malurile laculuĭ cu acelașĭ nume. Prin sat sunt două văĭ formate de prelungirea văiĭ Fileanca. De această com. maĭ țin și cătunele (tîrlele): Ghinica, Tumea și Rechițele. Reședința primărieĭ și a judecătorieĭ comunale este Reviga.

Are o școală mixtă, frecuentate de 76 elevĭ și 16 eleve (1899—900); o biserică, deservită de 2 preoțĭ și 2 cîntăreți.

Vite: 550 caĭ, 1020 boĭ, 5350 oĭ, 25 capre și 1809 porcĭ.

Reviga, *lac,* în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situat la S. satuluĭ Reviga și comunicînd cu lacul Crunți prin valea Fileanca.

Richicioara, *sat,* făcînd parte din com. rur. Mereni, pl. Vedea-de-sus, jud. Olt, situat la S. com., pe ambele malurĭ ale gîrleĭ Eiul. Are o populațiune de 320 locuitorĭ; o biserică, zidită la 1848.

Richicioara, *pîrîŭ,* ce izvorește dintre dealurile com.: Bărăști-de-Cepturĭ și Mereni, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, și se varsă în gîrla Eiul, pe țărmul drept, în cercul com. Mereni.

Richita, *pîrîŭ,* ce trece prin com. Frățila, pl. Olteț-ul-d.-j., jud. Vîlcea. Își are obîrșia în raionul com., izvorînd din dealurile sale. In el se varsă Valea-Mătușiĭ și Valea-cu-Cruce.

Richita și Negaia, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, pendinte de com. Prejoiul, pl. Olteț-ul-d.-j., jud. Vîlcea.

Richitele, *cătun* (tîrlă), pendinte de com. Reviga, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița.

Richitele, *deal,* la 6 kil. spre N. de vatra satuluĭ Călinești, plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Richitele, *loc izolat,* într'o poiană ce ține de moșia Govora, jud. Vîlcea, și unde se află o foarte vechie ruină.

Richitele, (Licoi saŭ **Hîrboca, Richiți),** *moșie,* în jud. Buzăŭ,

com. Cărpiniștea, căt. Valea-Hotaruluĭ; are 800 hect. arături, fineață și izlaz; face parte din corpul Vîrboceni-Blestematele.

Richitele-de-Jos, *com. rur.*, pe apa Cotmeana, jud. Argeș, pl. Pitești, la 12 kil. de com. rur. Bîscovul-Flești, reședința subprefecturei, și la 11 kil. de Pitești. Se compune din satele: Arsenești-Chelbeștiĭ, Bogdanul, Dealul-Scroafeĭ, Grebenul, Mogîndeneni, Pleșești și Răchitele-d.-j., cu o populație de 843 suflete.

Are 3 biserici și o școală.

Budgetul com. e de 1829 leĭ la venitură și de 1428 leĭ la cheltuelĭ.

Vite: 150 boĭ și vacĭ, 16 caĭ, 800 oĭ și 350 rîmătorĭ.

Richitele-de-Jos, *sat*, cu 169 locuitorĭ, jud. Argeș, pl. Pitești, făcînd parte din com. rur. Richitele-d.-j. Are o biserică, cu hramul S-tul Nicolae, deservită de un preot și un cîntăreț.

Richitele-de-Sus, *com. rur.*, pe apa Cotmeana, jud. Argeș, pl. Pitești, la 14 kil. de com. rur. Bîscovul-Fleștiĭ, reședința subprefecturei, și la 5 kil. de Pitești. Se compune din satele: Dealul-Scroafeĭ, Grebenul saŭ Dealul-Grebenuluĭ și Richitele-d.-s., cu o suprafață de 782 loc.

Are 2 biserici, deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți; o școală mixtă, frecuentată de 48 copiĭ.

Budgetul com. e de 1663 leĭ, la venitură și de 1262 leĭ la cheltuelĭ.

Vite: 182 boĭ și vacĭ, 11 caĭ, 396 oĭ și 194 rîmătorĭ.

Richitele-de-Sus, *sat*, cu 300 locuitorĭ, jud. Argeș, pl. Pitești, făcînd parte din com. rur. cu același nume.

Aicĭ este reședința primărieĭ.

Are o biserică, cu hramul S-tul Nicolae, deservită de un preot și un cîntăreț; o școală.

Richițele. Vezĭ Richitele.

Richițelul, *lac*, în jud. Vlașca, com. Arsache, pe proprietatea Paraipanul; se scurge în Gîrla-Mare, în dreptul căt. Bălăriile.

Richițeni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Poborul, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt. Are o populație de 75 locuitorĭ.

Richiți. Vezĭ Richitele.

Rigăĭ (Dealul-), *deal*, în partea de N.-V. a podgorieĭ Galata, jud. Iași, pl. Codrul, a căruia coastă de N. formează Valea-luĭ-Ștefan-Vodă, între com. Galata și Miroslava.

Rigla, *munte*, în partea de N.-V. a com. Robești, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, în care se fabrică brînză.

Risipa, *pîrîiaș*, ce curge prin pl. Tîrgul, jud. Tutova; izvorește din locul numit Rediul-Turculuĭ, udă teritoriul com. Vinderei și Docani și se varsă în dreapta pîrîuluĭ Jeravățul.

Risipiți, *com. rur.* și *sat*, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., la 62 kil. de Craiova și la 15 kil. de reședința plășeĭ Vîrtopul.

E situată pe loc șes și pe o vălcea, ramură din Valea-Coțobițuluĭ ce trece prin S. com.

Se învecinește la E. cu com. Rudariul, la V. cu com. Gemeni, jud. Mehedinți, la N. cu com. Dobridorul.

Limita linieĭ de N. începe de la hotarul movila Piatra-Nanuluĭ, merge spre E., face o cotitură spre S. și apoĭ o curbă spre N.-E. Limita linieĭ de S. trece prin Valea-Coțobițuluĭ, făcînd în lungimea sa 33 micĭ cotiturĭ. Limita linieĭ de E. începe din Măgura-Ciarînguluĭ și merge spre N.-E. în linie dreaptă.

Terenul com. este aproape șes. Se găsesc cîte-va movile, cu numele locuitorilor pe al căror pămînt de muncă se găsesc. Văĭ sunt două, una la S. numită Valea-Coțobituluĭ, și alta la N., numită Padina-Purceleĭ.

Este udată de Pîrîul-Comuneĭ, ce izvorește din niște fîntînĭ la N. Risipiților, curge spre S. și se pierde chiar pe teritoriul com., după ce a curs pe Valea-Coțobițuluĭ.

In com. sunt fîntînele: Ungureanuluĭ, a-luĭ-Găinăŭ, a-Diculuĭ, Inaltă, din-Plaiŭ, Coțobițul și Conaca.

Are: o biserică de zid, cu hramul Sf. Nicolae, fondată de locuitorĭ la 1847, deservită de un preot și doĭ cîntăreți; o școală mixtă, ce funcționează din 1854, frecuentată de 202 copiĭ; 5 cîrciumĭ și 8 prăvăliĭ cu articole de băcănie și alte mărfurĭ.

Locuitorii sunt moșneni.

Suprafața teritoriuluĭ comuneĭ este de 4093½ hect., din care 3868½ pămînt arabil și 286½ viĭ.

Moșia Risipiți are o suprafață de 3868½ hect., cu un venit de 154740 leĭ. Aparține moșnenilor Risipicenĭ.

Comuna este străbătută de calea județeană Craiova-Cetatea, care trece prin moșie pe o lungime de 6 kil.

O cale comunală lungă de 2½ kil. duce la Dobridorul.

Budgetul com. e la venitură de 6217,16 leĭ și la cheltuelĭ, de 4252,03 leĭ.

Risipiți, *com. rur.*, în jud. R.-Să-

rat, pl. Orașuluĭ, pe malul drept al rîuluĭ Milcovul.

E așezată în partea de N. a jud., la 39 kil. spre N.-E. de orașul R.-Sărat și în partea de E. a plășeĭ Orașul, la 19 kil. de com. Cotești, reședința plășeĭ.

Se învecinește cu comunele: Mîndrești, la 4 kil.; Gologanul, la 8 kil.; Slobozia-Ciorăști, la 10 kil. și Golești, la 10 kil.

Se mărginește la N. cu com. Mîndrești, de care se desparte prin rîul Milcovul, la E. cu com. Răstoaca (din jud. Putna), la V. și S. cu com. Slobozia-Ciorăști.

Rîul Milcovul o udă de la V. la E. și formează la V. comuneĭ lacul Argintoianul. Are și 64 puțurĭ.

Suprafața com. e de 1631 hect., din care 100 hect. vatra satuluĭ, 731 hect. ale locuitorilor și 800 hect. ale proprietățeĭ particulare.

Are o populație de 275 familiĭ, saŭ 1154 suflete; o biserică, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ, zidită la 1859 de locuitorĭ și deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală de băețĭ, fondată în 1857, frecuentată de 48 elevĭ; 9 cîrciumĭ; o moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ posedă: 150 pluguri; 388 boĭ, 304 vacĭ, 56 caĭ, 215 iepe, 1055 oĭ și 117 rîmătorĭ.

Comerciul e activ și constă în import de instrumente agricole, coloniale și vestminte și în export de cereale și vite. Transportul se face prin gara Cotești, la 9 kil. spre V. de comună.

Căile de comunicație sunt drumurile vecinale: spre Mîndrești; spre orașul Focșani; spre Golești și gara Cotești; spre Hîngulești-Măxineni; spre Gologanul-Obilești-Mărtinești; spre Slobozia-Ciorăști-Poplești și spre Plăinești R.-Sărat.

Budgetul com. e la venitur de 4830 leĭ, 33 banĭ, iar la cheltueli, de 4800 leĭ, 6 banĭ.

Risipiți, *sat*, făcînd parte din com. rur. Locusteni, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea, situat pe valea Risipiți.

Are o populațiune de 189 locuitorĭ și o biserică, zidită la 1864.

Locuitoriĭ, în număr de 54, s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moșia statuluĭ Risipiți, fostă a Episcopieĭ de Rîmnic, și din care li s'aŭ dat 140 hect.

Risipiți, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Risipiți, în întindere aproximativă de 3868½ hect., cu venit anual de 154740 leĭ. Pe moșie locuește ceata de moșnenĭ numițĭ Risipicenĭ.

Risipiți, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, aflată pe moșia Locusteni-Risipiți, com. Locusteni, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Rizea, *pîrîŭ*, jud. Olt, com. Ciomăgești, pl. Oltul-d.-s., care se varsă în Cungrea-Mare, pe țărmul drept, în raionul com. Ciomăgești.

Rizești, *sat*, cu 62 familiĭ, jud. Argeș, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Uda-d.-s.

Riziĭ (Dealul-), *deal*, jud. Vîlcea, com. Bîrsești, pl. Ocolul.

Rîca, saŭ **Rîca-Vechie**, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, situată pe Valea-Bucovuluĭ, pe partea stîngă, la punctul unde se împreună valea cu vîlceaua numită a-Purcaruluĭ.

Se învecinește la N. cu com. Bucovul-Adunați, la S.-V. cu cătt. Rîca-Nouă, la E. cu com. Popești Palanga și la V. cu com. Siliștea-Gumești.

Întinderea comuneĭ și a moșiilor de pe dînsa este cam de 820 hect. Sunt împroprietăriți 8 locuitorĭ pe 28 hect.

Are o populație de 769 locuitorĭ; o școală, frecuentată de 55 elevĭ; o biserică, în centrul comuneĭ, deservită de 3 preoți și 2 cîntărețĭ.

Vite: 414 vite marĭ cornute, 80 caĭ, 1994 oĭ, 6 capre și 226 porcĭ.

Budgetul com. e la venitur de 6605 leĭ, 8 banĭ, și la cheltueli de 4596 leĭ, 51 banĭ.

Se leagă la N. cu com. Bucovul prin o șosea vecinală și un pod peste apa Bucovuluĭ, iar cu com. Siliștea-Gumești, prin o altă șosea vecinală, lungă de 6 kil.

Satul de astăzĭ Rîca, cunoscut maĭ înainte sub numele de Rîca-Vechie, este din cele maĭ vechĭ ale județuluĭ. Il găsim trecut în lista satelor principale sub a treia domnie a luĭ Constantin Mavrocordat, făcînd parte din pl. Mijlocul. Maĭ în urmă a trecut la plasa care poartă pănă astăzĭ numirea Teleormanuluĭ.

Rîca-Nouă, *cătun*, pendinte de com. Gumești-Siliștea, pl. Teleormanuluĭ, jud. Teleorman, cu o populațiune de 478 suflete.

Rîca-Nouă, *moșie*, în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, făcînd parte din domeniul Gumești-Siliștea; are o întindere de 1250 hect., din care o mică parte acoperită cu pădure.

Rîchii (Lacul-), *lac*, la S.-V. com. Rîca, jud. Teleorman, spre

hotarul dintre moşiile din com. Balaciul şi moşia Siliştea.

Rîeni, *sat*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, ţinînd de com. rur. Ponoarele.

Rîeşti, *mahala*, a oraşuluĭ Huşi, jud. Fălciŭ.

Rîeşti, *pîrîŭ*, în jud. Fălciŭ, format din pîrîiaşele Sara şi Turbata; curge prin partea de N. a oraşuluĭ Huşi, mahalaua Rîeşti şi în partea de E. a tîrguluĭ, unindu-se cu pîrîul Broşteni, formează Pîrîul-Huşuluĭ.

Rîfovul, *com. rur.*, în jud. Prahova, pl. Crivina, situată pe loc şes, pe malul drept al rîuluĭ Teleajenul şi pe ambele malurĭ ale gîrleĭ Cătîmboaia şi Ghighiul, la 11 kil. de capitala jud. şi la 9 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 6 cătune: Rîfovul, Antofiloaia, Buchilaşi, Goga, Mălăeşti şi Moara-Domnească, cu o populaţie de 1238 locuitorĭ.

Are 4 bisericĭ: la Rîfovul, cu hramul Sf. Nicolae, fondată în 1724 de Chivu Căplescu; la Antofiloaia, cu hramul Sf. Nicolae, fondată în 1783 de Şetrarul Paraschiv Căplescu şi reparată de enoriaşĭ la 1875; la Goga, cu hramul Sf. Nicolae, fondată la 1776 de Pitarul Gr. Brezoianu şi Vornicul C. Bălăceanu şi reparată în 1866; la Mălăeşti. Sunt deservite de 3 preoţĭ.

Şcoala funcţionează în com. de la 1854, şi e frecuentată de 50 băeţĭ şi 10 fete.

Locuitorii, în număr de 211, s'aŭ împroprietărit la 1864 şi la 1879, dîndu-li-se la toţĭ 695 hect., pe moşiile Rîfovul, Mălăeşti, Antofiloaia, Moara-Domnească, Buchilaşi şi Goga.

Eĭ aŭ: 120 caĭ, 96 ĭepe, 373 boĭ, 266 vacĭ, 13 bivolĭ, 1143 oĭ şi 405 porcĭ.

In com. sunt 3 piue: 1 pe pîrîul Recilea şi 2 pe pîrîul Dîmbul. Sunt şi 5 morĭ: 2 pe pîrîul Pria şi 2 pe pîrîul Dîmbul.

Suprafaţa totală a com. e de 2255 hect.

Comerciul se exercită în com. de 6 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 5748,25 leĭ şi la cheltuelĭ, de 4837,49 leĭ.

Prin com. trece şoseaua judeţeană Ploeşti-Rîfovul-Buda-Palanca şi şoseaua vecinală Coslegiul-Rîfovul-Pietroşanĭ.

E udată de pîrîul Teleajenul şi de gîrlele Dîmbul, Pria, Ghighiul, Coţîmboaica şi Recilea.

Se mărgineşte cu comunele: Corlăteşti, Coslegiul, Buda-Palanca, Pietroşani şi Bărcăneşti.

Rîfovul, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Crivina, jud. Prahova. Are o populaţie de 225 locuitorĭ. Aci e reşedinţa comuneĭ.

Rîga, *vale*, ce izvoreşte de la V. de com. Slănicul, pl. Vărbilăul, jud. Prahova, curge de la N. spre S.-E. şi se varsă în gîrla Slănicul, maĭ jos de gară, pe ţărmul drept, tot în raionul com. Slănicul, după ce trece printre bisericile Sf. Gheorghe şi Sf. Erarhĭ.

Rîioasa, *com rur.*, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul, pe Valea-Siuluĭ, în partea de V. a judeţuluĭ, între com. Pleaşovul şi Segarcea-din-Vale de o parte, rîul Oltul şi Dealul-Oltuluĭ de altă parte, la 12 kil. de capitala judeţuluĭ T.-Măgurele.

Pîrîul-Siuluĭ udă toată marginea comuneĭ, formînd numeroase şerpuiturĭ; iar rîul Oltul formează limita de V. a comuneĭ, la depărtare de 2½ kil. de vatră.

Suprafaţa comuneĭ, cu a moşieĭ Rîioasa, e de 2750 hect., în care intră şi zăvoaele de pe marginea Oltuluĭ.

Locuitoriĭ împroprietăriţĭ pe moşie sunt 314 pe o întindere de 610 hect.

Viile ocupă o suprafaţă de 92½ hect.

Din zăvoaele de pe marginea Oltuluĭ, cel maĭ mare este Lupăria.

Locurile de muncă ale locuitorilor şi ale proprietăţiĭ sunt situate pe deal; iar în vale este numaĭ o mică parte, precum şi cîte-va grădinĭ de zarzavat.

Solul este fertil; numaĭ partea despre Olt este nisipişte, dar şi aceia se cultivă, maĭ ales cu porumb şi rapiţă.

Are o populaţie de 1707 suflete, din care 503 contribuabilĭ; o şcoală, condusă de un învăţător, şi frecuentată de 49 elevĭ; o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 1 cîntăreţ; maĭ multe cîrciumĭ, unde se vînd şi mărfurĭ de manufactură; o moară de măcinat cu aburĭ, a proprietăţiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 190 caĭ, 789 vite marĭ cornute, 1511 vite cornute micĭ şi 248 porcĭ.

Femeile se disting în lucrărĭ de industrie casnică, maĭ ales în ţesăturĭ; ele păstrează încă portul oltenesc.

Veniturile comuneĭ aŭ fost în 1890 de 7316 leĭ, 50 banĭ; iar cheltuelile, de 6288 leĭ, 10 banĭ.

Căile de comunicaţiune sunt: spre com. Pleaşovul şi Segarcea-din-Vale, pe şosele vecinale, întrerupte în maĭ multe părţĭ de şerpuiturile pîrîuluĭ Siul. Comunicaţiunea la locurile de muncă ale locuitorilor se face pe maĭ multe ruştĭ care daŭ în şoseaua

județeană Turnul-Slatina. Peste Olt, locuitorii trec cu luntrele saŭ cu dubele.

Loc de însemnat este Gurguiul-Nemților, unde se văd urmele unei întăriturĭ, înaltă de 16 metri, avînd un șanț lung de 114 metri. Printre măgurĭ, cea maĭ importantă este Măgura-Staniĭ, în partea de E.

Satul Rîioasa este foarte vechiŭ; îl găsim trecut în nomenclatura satelor marĭ, sub domnia luĭ C. Mavrocordat; făcea parte din jud. Oltul, pl. Margineĭ, pănă la anul 1836, cînd s'a mutat reședința județuluĭ la Turnul-Măgurele.

Aci a fost reședința pl. Călmățuiuluĭ pănă la anul 1875, cînd s'a mutat în Turnul-Măgurele. Intrunindu-se plășile Călmățuiul și Marginea, a trecut și reședința lor la Alexandria.

Rîioasa, *sat,* făcînd parte din com. rur. Băbeni, jud. Vîlcea, pl. Otăsăul. Are o populație de 90 locuitorĭ. E situat la 2 kil. de căt. Ungureni, unde e școala.

Rîioasa, *baltă,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Filiași, la V. de com., în întindere de $2^1/_2$ hect. Se scurge în rîul Jiul. Conține pește, maĭ cu seamă plătică, crap și știucă.

Rîioasa, *moșie,* în jud. Teleorman, pl. Călmățuiuluĭ, fostă proprietate a Societățiĭ de asigurare Dacia-Romania, vîndută în urmă d-lor Belizarie Leontopolu și C. Atanasiu, din Caracal.

Rîioasa, *trup de moșie,* nelocuit, în suprafață de 1635 hect., pendinte de mănăstirea Comana, azĭ încorporat cu moșia Comana.

Rîioasa, *fostă moșie* a statuluĭ, pendinte de schitul Dintr'un-Lemn, jud. Vîlcea.

Rîioasa, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 250 hect., situată în com. Băbeni, pl. Otăsăul, jud. Vîlcea.

Rîioasa, *vălcea,* ce se varsă în Valea-Popeĭ, pe teritoriul com. cu același nume, pl. Rîurile, jud. Mușcel.

Rîiosul, *lac,* în jud. Ialomița, pl. Borcea, com. Ciocănești-Sîrbi, situat spre E. de lacul Boianul și spre S. de satul Ciocănești-Sîrbi.

Rîioasa, *pădure,* în jud. Ilfov, pl. Znagovul, spre V. județuluĭ. Se întinde între com. Popești-Dragomirești, Bucoveni și căt. Fălcoianca. Prin mijlocul eĭ trece calea ferată București-Pitești și șoseaua județeană București-Tîrgoviște. Este așezată între gările Chitila și Ciocănești.

Rîiosul, *pădure,* în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Pribegi; formează cu pădurea Motîlva un trup de 130 hect., populat cu ștejar și ulm.

Rîiosul, *pichet* No. 36, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Ciuperceni, din dreptul căruia Dunărea curge din nouŭ cu direcțiunea de N.-N.-E. spre S.-S.-V., pănă la pichetul No. 37, Canapa.

Rîiosul, *insulă,* în balta Suhaia, jud. Teleorman, în partea de pe proprietatea moșieĭ Fîntînelele. Are o întindere cam de 150 hect.

Rîiosul, *baltă,* în jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Ciuperceni, spre E. și spre N. de pichetul Rîiosul, în întindere aproximativă de 15 hect. Conține pește. Se scurge în Dunăre. De Rîiosul țin Strîmba și alte vărsăturĭ, avînd o întindere aproximativă de 10 hect.

Rîiosul, *lac,* în insula cu același nume, jud. Teleorman. Se distinge bine cînd apele bălțiĭ Suhaia sunt micĭ; alt-fel formează o masă cu balta întreagă.

Rîiosul, *parte de loc,* cuprinsă între rîul Siretul și Moldova, jud. Roman, la S.-E. de orașul Roman, la vărsarea rîuluĭ Moldova în Siretul.

Rîiosul, *vale,* în jud. Prahova, plaiul Prahova, com. Valea-Lungă, ce izvorește de sub dealul Telpeșoaia, și se varsă în valea Priboiul, tot în raionul com. Valea-Lungă. E acoperită cu pădurĭ, proprietăți ale d-luĭ G. Gr. Cantacuzino, avînd și livezĭ de pășune.

Rîioși, *vechie numire a cătunuluĭ* Gemenile, jud. Buzăŭ, com. Găgeni-Vintileanca.

Rîioși, *moșie,* în jud. Buzăŭ, com. Găgeni-Vintileanca, căt. Gemenile. Are 180 hect., din care 120 hect. arabile, restul izlaz.

Rîioși, *moșie,* în jud. Buzăŭ, com. Găgeni-Vintileanca, căt. Gemenile, proprietate a statuluĭ, pendinte de Episcopie. E despărțită de sfoara Vintileanca și împreunată cu o sfoară din Mirоși, făcînd un corp de 150 hect., din care parte s'a vîndut. Are arăturĭ, izlaz și sărăturĭ.

Rîioși, *moșie,* în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, ținînd de com. Peri-Rîioși. E proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din București.

Rîjleața, *gîrlă,* ce izvorește din

jud. Argeș, și se varsă în rîul Vedița, în raionul com. Rîjlețul-Vieroșul, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, avînd de afluenți pîraiele: Urdinișul, Ferata, Săușul și Topora.

Rîjlețul-Govora, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Vedea-d.-s., compusă din 3 cătune: Govora, Rădulești și Diconești, cu o populație de 771 locuitorĭ și 264 case.

E situată parte pe deal, și parte pe valea Ciorîca, la 65 kil. de capitala jud., și la 4 kil. de reședința plășeĭ. A fost așezată de la început pe dealul și valea Ciorîca, afară de cătt. Diconești, care s'a format în timpul delimităreĭ clăcașilor.

Comuna, se zice, a fost înființată pe la 1788 din cîte-va familiĭ venite de peste Olt, pe timpul răzmiriților, și din alte cîte-va familiĭ, venite aci înainte de 1788. Numele de Rîjleț îĭ vine de la valea Rîjleț saŭ pîrîul Rîjleața; iar Govora, de la mănăstirea Govora, căreia această moșie, azĭ a statuluĭ, a fost închinată.

Are o biserică, zidită la 1824, cu următoarea inscripție:

Cu vrerea tatăluĭ, cu ajutorul fiuluĭ, și cu săvîrșirea sf. duh, s'a zidit această sfîntă biserică din temelie, ce se prăznuește hramul Cuvioasa Paraschiva, sf. Ion și sf. Nicolae după cum se vede, împodobită cu osteneala și cheltuiala sf. sale părinteluĭ Ciorîceanu, în zilele binecredinciosuluĭ Domn Ion Grigore Dimitrie Ghica Voivod, și Iubitorul de Dumnezeŭ Episcop Grigorie Argeșiu, zidită la leatu 1824; iar de zugrăvit s'a săvîrșit în zilele bine credinciosuluĭ Domn și Impărat a toată Rusia Nicolae Pavlovicĭ și bine-credincioasa Doamnă și Impărăteasă Alexandra Teodorovna, starea Episcopuluĭ de maĭ sus numit. Leatul de la Hristos 1828.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit în 1864, pe moșia statuluĭ Rîjleț-Govora, din care li s'aŭ dat 505 hect. Eĭ posedă: 20 caĭ și iepe, 240 boĭ, 60 vacĭ, 1100 oĭ și 140 porcĭ.

Comerciul se face în com. de un hangiŭ.

Budgetul com. e la venitură de 1289 leĭ și la cheltueliĭ, de 1189 leĭ.

Prin com. trece șoseaua Uda-d.-j., din jud. Argeș, care merge la Profa și Slatina, și șoseaua Rîjleț-Vieroșul, care leagă com. cu Gura-Bouluĭ și Profa.

E brăzdată de dealurile: Caruluĭ, Cireșuluĭ, Buți, Nevoeĭ, Piscul-Caseĭ, Piscul-luĭ-Prună, care servesc maĭ mult ca pășune pentru vite.

O udă valea Vedița și Ciorîca și vălcelele: Pîrîul și Plopul.

Se mărginește la E. cu com. Fata, la V. cu com. Chilia, la N. cu com. Uda-d.-s. și la S. cu Profa și Gura-Bouluĭ.

Rîjleț-Govora, *deal*, în raionul com. Rîjleț-Govora, jud. Olt, pl. Vedea-d.-s., pe care se cultivă 40 hect., 50 ariĭ, vie.

Rîjleț-Govora, *moșie* a statuluĭ, jud. Olt, fostă pendinte de mănăstirea Govora.

Rîjleț-Govora, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 800 hect., pendinte de com. Rîjleț, jud. Olt, pl. Vedea-d.-s.

Rîjleț-Vieroși, *com. rur.*, în jud. Olt, pl. Vedea-d. s., compusă din 5 cătt.: Bărănești, Dealul-Tolcești, Dealul-Bisericeĭ, Linia-Mare și Chiriței.

E situată pe dealurile: Vediței, Tolcești, Bisericeĭ, Gemeneĭ, Grebănuluĭ și Cireșuluĭ, și pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Vedița, la 75 kil. de capitala județuluĭ și la 6 kil. de reședința plășeĭ.

Are o populație de 1104 locuitorĭ; 253 case; două biserici (la Dealul-Bisericeĭ și la Lunca-Vediței), deservite de 3 preoți; o școală, frecuentată de 75 copiĭ.

Locuitoriĭ, în număr de 194, s'aŭ împroprietărit în anul 1864, pe 724 hect., din moșia statuluĭ Rîjleț-Vieroși. Eĭ posedă: 15 caĭ și iepe, 267 boĭ, 172 vacĭ, 25 capre, 1171 oĭ și 276 porcĭ.

Budgetul com. e la venitură de 2737 leĭ și la cheltueliĭ, de 2730 leĭ.

Afară de șoselele ce înlesnesc comunicația la V. cu Valea-Ungureni și la E. cu com. Cocul-Popești, d'alungul com. este șoseaua care înlesnește comunicația la N. cu com. Uda și la S. cu Rîjleț-Govora.

Dealurile pe care e așezată com. aŭ următoarele piscurĭ: Piscul-Runculuĭ, Fîntînelor, Burteștilor, Bărănești, Sălișteĭ, Urdinișuluĭ, Vlazilor, Iconaruluĭ, etc.

E udată de gîrlele: Ciorîca, Vedița, Rîjleața, Geamăna-Mică și Geamăna-Mare, în care se varsă alte diferite pîraie și vîlcele.

Se mărginește la N.-V. și E., cu com. Valea-Ungureni, Uda-d.-j. și Cocul-Popești, din jud. Argeș, iar la S., cu com. Rîjleț-Govora.

Rîjleț-Vieroși, *deal*, în raionul com. Rîjleț-Vieroși, jud. Olt, pl. Vedea-d.-s., pe care se cultivă 58 hect. vie.

Rîjleț-Vieroși, *moșie* a statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Vieroși, jud. Olt.

Rîjleț-Vieroși, *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 900 hect., pendinte de com. Rîjleț-Vieroși, jud. Olt, pl. Vedea-d.-s.

Rîma, *deal*, la E. com. Slăvești, jud. Vîlcea, pl. Olțeț-d.-s., din

poalele căruia izvorește Valea-Rîmeĭ.

Rîma, *pîriŭ*, în jud. Gorj, com. Novaci, pl. Novaci, pe dreapta rîuluĭ Gilortul, în care se varsă.

Rîma, *vălcea*, în jud. Vîlcea, pl. Oltețul-d.-s., com. Slăvești. Izvorește din dealul Rîma și se varsă în rîul Tîrîia, în raionul com. Țărmurile sale sunt înalte de la izvor și pănă la confluența sa cu rîul Tîrîia.

Rîmești, *com. rur.*, în jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., situată pe valea Beica, la 69 kil. de reședința jud. și la 15 kil. de a plășeĭ.

Are o populație de 912 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1790, reparată la 1840 de Tudor Lică și la 1882 de fiul său Stan Teodorescu; o moară pe rîul Beica.

Vite: 20 caĭ, 200 boĭ, peste 200 vacĭ, 100 capre, 1000 oĭ.

140 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, cînd li s'aŭ dat 480 hect. pămînt, pe moșia statuluĭ Rîmești, pendinte de schitul Stănești și în vechime pendinte de hanul Zlătari din București.

Suprafața com. e de 493 hect.

O șosea comunală înlesnește comunicația între această com. și Cîrlogani (la S.), și Șușani-d.-j. (la N.).

Budgetul com. e la venitur de 1700 leĭ și la cheltuelĭ, de 1000 leĭ.

In jurul com. sunt: la E., moșia statuluĭ Mamul-Fumureni; la V., moșia Ciutura saŭ Știrbeĭ-Vodă; la N., com. Șușani-d.-j. și la S., com. Cepari.

E brăzdată de dealurile: Muta și Meelor și udată de văile: Beica, Morișca și Căprioara.

Rîmești, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Horezul, compusă din 2 cătune: Rîmești și Urșani. E situată pe rîurile Rîmești și Luncavăciorul, la 50 kil. de reședința jud. și la 4 kil. de a plaiuluĭ.

Are o populație de 1212 locuitorĭ; 282 case; 4 bisericĭ: la Covrigești, fondată de enoriașĭ la 1844, la Moșneni-Romînĭ, fondată de Nicolae Popa Anghel și preotul Simion, la 1877, la Ifrimești, fondată de Ion Grueșeanu la 1853, reparată acum în urmă și în căt. Urșani, fondată de Vătaful Ion Urșanu la 1805; o școală, frecuentată de 6 copiĭ; 4 morĭ pe rîul Rîmești și 2 pe Luncavăciorul.

Vite: 60 boĭ, 90 vacĭ, 1000 oĭ, 70 capre, 20 caĭ.

Locuitoriĭ sunt moșneni.

De comună aparțin munțiĭ: Bolca, Piscul-Țiganuluĭ, Pietricica, Mărgineaua, Ludeasa, Roșiile, Piscul-Lung și Vătaful-luĭ-Roman.

Com. se întinde pe o suprafață de 1043 hect., cu izlaz cu tot.

Cîte-va drumurĭ înlesnesc comunicația către Horezul.

Veniturile și cheltuelile com. se urcă la 2500 leĭ.

E brăzdată de dealurile: Coasta, Ularĭ, Poameșul și udată de rîurile: Rîmești, Luncavăciorul și Urșani.

Are la E. moșia Romani; la V., com. Vaideeni; la N., Transilvania și Munțiĭ Lotruluĭ și la S., Moșneniĭ Tîrguluĭ-Horezul.

O parte din moșia Rîmești a fost închinată mănăstireĭ Horezul de Popa Danciul la 7232 (1724); iar cea-l'altă parte a fost cumpărată de părintele Ion, Egumenul mănăstireĭ Horezul, și închinată acesteĭ mănăstirĭ. Un hrisov al luĭ Constantin Vodă Brîncoveanu se exprimă ast fel:

«Și cară aŭ cumpărat (părintele Ion) moșie în hotarul Rîmeștilor ot S. Vîlcea parte luĭ Grigorie Vătaful și a luĭ Zane Zgîrciul, drept talere 44.»

Rîmești, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Horezul, jud. Vîlcea. Are o populație de 809 locuitorĭ.

Rîmești, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, aparținînd de com. Rîmești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Rîmești, *deal*, în raionul com. Rîmești, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, pe care se cultivă 67 hect. vie.

Rîmești-Stănești, *păduri*, ale statuluĭ, în întindere de 1520 hect., situate în comunele Șușani și Lungești, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, și formate din trupurile: Stupina (380 hect.), Gîrbovul (350 hect.), Cernișorul (350 hect.) și Lunca-Stăneștilor (440 hect.).

Rîmna, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Orașuluĭ, com. Andreași, pe rîul Rîmna, la 2 kil. spre E. Are o întindere de 800 hect., cu o populație de 43 familiĭ, saŭ 228 suflete.

Rîmna, *rîŭ*, izvorește din culmea Laculuĭ, Dealul-Rîmneĭ, jud. R.-Sărat, pl. Orașuluĭ, com. Andreași; se îndreaptă spre S.-E., trecînd prin căt. Tîritul, Petreanul, com. Odobasca; intră în plaiul Rîmnicul, udînd com. Dealul-Lung, apoĭ în pl. Marginea-d.-s., trecînd prin com.: Laculuĭ-Baban, Dragosloveni, Plăinești, Slobozia-Ciorăști și Gologan; intră în Putna, unde udă com. Răstoaca și se varsă în rîul Putna, aproape de vărsarea Milcovuluĭ. Are un curs de 85 kil., brăzdînd pl. Orașul și Marginea-d.-s., plaiul Rîmnicul, din jud. R.-Sărat și parte din jud. Putna.

Basinul, cuprins între culmile Laculuĭ, Scorușuluĭ, Deleanul,

Lupanul, Turculeţul, Streaja şi Nuci, are o suprafaţă de 340 kil. pătraţi.

Afluenţii săi principalĭ sunt: pe dreapta Valea-Neagră, unită cu pîrîul Lacul şi Păcurele şi Valea-Raşca, unită cu Peleticul şi Strîmba; iar pe stînga: Valea-Mahriul şi Oreavul, unit cu Cîrceiul. Valea sa este una din cele maĭ frumoase; strîmtă şi închisă în pl. Oraşuluĭ, unde şi rîul curge cu iuţeală, maĭ deschisă în pl. Marginea-d.-s., unde rîul curge maĭ liniştit şi deschisă cu totul pentru a se cufunda în cîmpie, în partea de E. a pl. Marginea-d.-s. Pe apa sa sunt 30 de morĭ.

Rîmnic-Bair, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Tocsof şi Cogelac; are o direcţiune generală de la N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea centrală a plăşeĭ, pe cea de N.-E. a com. Tocsof şi pe cea de V. a com. Cogelac. Desparte întru cît-va basinurile pîrîuluĭ Rîmnicul (afluent al pîrîuluĭ Casimcea) de acelea ale pîraielor: Beidant (tributar al laculuĭ Golovița) şi Cogelac saŭ Duimgi (tributar al laculuĭ Sinoe); lasă spre E. maĭ multe prelungirĭ, din care cele maĭ însemnate sunt dealurile Sarîm-Meselic, Sarîm-Iuc, Haidîn şi Iuan-Bair şi, la S., dealul Taşlă-Cula; maĭ stă în comunicaţie cu dealurile Caşcalac-Bair şi Veli-Tepe-Bair. Este întretăiat de hotarele ce despart cătunele Rîmnicul-d.-s., de Rîmcul-d.-j. (ale com. Tocsof), Rîmnicul-d.-s., de Iuan-Cişme (al com. Cogelac). Ondulaţiunile sale de V. se termină pe malurile pîrîuluĭ Rîmnicul şi ale afluentuluĭ săŭ Sari-Ghiol-Dere, care din pricina naturel stîncoase a dealuluĭ sunt şi ele rîpoase, stîncoase şi înalte prin unele locurĭ. Se întinde de-alungul acestor două pîraie. Vîrful cel maĭ înalt este de 266 m.; maĭ are două de cîte 204 m., unul de 202 m., unul de 192 m. şi altele maĭ micĭ, puncte trigonometrice de observaţie de rangul al 3-lea. La poalele sale de V. sunt aşezate satele Rîmnicul-d.-s., Rîmnicul-d.-j. şi Culelia. Este străbătut de drumurile comunale ce duc de la cele două Rîmnice, la Iuan-Cişme şi la Cogelac. Este acoperit cu semănăturĭ şi păşunĭ.

Rîmnic-Dere, *pîrîŭ*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Tocsof, şi pe al cătt. sale Rîmnicul-d.-s., Rîmnicul-d.-j. şi Culelia. Izvoreşte sub numele de Sari-Ghiol-Dere, din poalele de S. ale dealuluĭ Caragea-Punar (de pe teritoriul cătt. Sari-Ghiol, com. Beidant); se îndreaptă spre S., avînd o direcţiune generală de la N.-E. spre S.-V.; curge pe la poalele dealuluĭ Iuci-Tepe-Bair, intră în satul Rîmnicul-d.-s., de unde începe a purta numele de Rîmnic-Dere; trece apoĭ prin satele Rîmnicul-d.-j., Culelia, curge tot spre S.-V. şi, după un curs de 14 kil., se varsă în pîrîul Casimcea, pe malul drept, la locul numit Moara-Cucoaneĭ, pe hotarul judeţuluĭ. Cursul săŭ este puţin cam repede, iar malurile sale, începînd ceva maĭ sus de satul Rîmnicul-d.-s. şi pănă în satul Culelia, sunt înalte, stîncoase şi rîpoase. Brăzdează partea de S.-V. a plăşeĭ şi pe cea de V. a com.

Basinul săŭ este destul de mare, cuprins între dealurile Cuciuc-Chioi-Bair şi Iuci-Tepe-Bair, de-oparte şi între Rîmnic-Bair şi Taşlă-Cula, de altă parte. Are o întindere de 30 kil. pătraţi (3000 hect.), cuprinzînd teritoriul cătunelor Rîmnicul-d.-s. şi Rîmnicul-d.-j. şi Culelia (ale com. Tocsof).

Afluenţii săi ceĭ maĭ însemnaţi îĭ are pe stînga: Curt-Balîc, pe care-l primeşte nu departe de izvor; Curu-Dere, pe care-l primeşte chiar lîngă satul Rîmnicul-d.-j. Are apă destulă şi fertilizează locurile pe unde trece.

Rîmnicelul, *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul. Izvoreşte din vîrful Alunişuluĭ; brăzdează plaiul de la N. spre S., udînd teritoriile com. Andreaşi, Dumitreşti, Chiojdeni şi Jitia; trece prin cătt. Dumitreşti-d.-s., Poenița şi se varsă în rîul Rîmnicul-Sărat, pe dreapta luĭ, lîngă cătt. Dumitreşti-d.-j. Cursul săŭ e repede şi încărcat cu o mulţime de torente. Are o lungime de 30 kil. şi 3 morĭ pe el.

Rîmniceni, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., pe rîul R.-Sărat.

E aşezată la N. judeţuluĭ, la 40 kil. spre N.-E. de oraşul R.-Sărat, şi în partea de V. a plăşeĭ, la 3 kil. spre V. de Măicăneşti, reşedinţa plăşeĭ. Comune maĭ învecinate sunt: Maluri, la 5 kil.; Obileşti, la 13 kil.; Mărtineşti, la 12 kil.

Se mărgineşte la N. cu Maluri; la E., cu Măicăneşti; la V., cu Obileşti şi Mărtineşti şi la S., cu Gulianca.

Rîul R.-Sărat o udă de la N.-V.-E., formînd la E. lacul Coada-Gîrleĭ. Are şi 43 puţurĭ.

Se compune din cătunele: Rîmniceni, reşedinţa, la E. şi Slobozia-Rîmniceni, la V.

Suprafaţa com. este de 5150 hect., din care 150 hect. vatra com., 800 hect. ale locuitorilor şi 4200 hect. ale proprietarilor.

Are o populaţie de 404 familiĭ, saŭ 1523 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Dumitru, zidită în 1834 de locuitorĭ, de-

servită de 1 preot şi 2 cîntăreţi; o şcoală mixtă, fondată în anul 1867, frecuentată de 121 elevi.

Calitatea pămîntuluĭ este bună. Sunt 2905 hect. arabile, 2095 hect. imaş.

Locuitoriĭ posedă: 289 pluguri, 2 morĭ cu aburĭ, 2 maşinĭ de secerat, 1 maşină de treerat; 1097 boĭ, 654 vacĭ, 176 caĭ, 325 iepe, 2145 oĭ, 14 capre şi 135 rîmătorĭ.

Meseriaşi sunt: 2 cojocarĭ, 2 plăpămarĭ, 4 tîmplarĭ şi 1 potcovar.

Căile de comunicaţie sunt drumurile vecinale: spre Mărtineşti, Ciorăşti, R.-Sărat; spre Măicăneşti; spre Maluri-Hînguleşti; spre Obileşti; spre Gulianca.

Budgetul com. e la venitură de 3765 leĭ, 20 banĭ, iar la cheltueli, de 3647 leĭ, 90 banĭ.

Rîmniceni, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., căt. de reşedinţă a com. Rîmniceni, aşezat pe malul drept spre E. Are 110 hect. întindere şi o populaţie de 334 familiĭ, saŭ 1259 suflete; o biserică şi o şcoală.

Rîmniceni-Slobozia, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., căt. com. Rîmniceni, aşezat la V., pe rîul Rîmnicul, la 2 kil. spre V. de măt. de reşedinţă. Are o întindere de 40 hect., cu o populaţie de 70 familiĭ, saŭ 264 suflete.

Rîmnicul, *plaiŭ*, în jud. Rîmnicul-Sărat, aşezat în partea de V. a jud., în partea sa cea maĭ muntoasă. Este brăzdat la V. de munţiĭ Bisoca, Pietrele-Feteĭ, Piatra-Peneĭ, Carîmbiul, Omul, Furul, Ştejicul; la E., de Culmea-Lupăul, dealul Măgura, Dealul-Chiojdenilor, al-Dumitreştilor, Dealul Roşu; la V., de Cătăuţul, Scărişoara, Ulmuşorul, Carpenul, Cumăria, Goicelul, Cîlnăul şi altele.

In privinţa apelor, face parte din basinul rîuluĭ R.-Sărat, care izvoreşte din muntele Martinul, udă pl. prin mijloc, trecînd pe lîngă comunele Jitia, Chiojdeni, Dumitreşti şi Buda. Are ca afluenţĭ principalĭ: Cerbul, Martinul, Măluşelul, Corbul, Turburea, Tocitoarea, Săritoarea, pe stînga; Recea, Folcea, Ulmuşorul, Schitul, Cătăuţul, Valea-Rea, Buda, pe partea dreaptă.

Se compune din 7 comune rurale: Bisoca, la V.; Chiojdeni, Jitia, în mijloc; Dumitreşti, Dănuleşti şi Buda, la E., Valea-Sălcieĭ, la S.

Are o suprafaţă de 42205 hect. şi o populaţie de 2300 familiĭ, saŭ 11440 locuitorĭ.

Produse naturale are păduri întinse. Are puţin loc pentru cultura cerealelor. Sarea se găseşte în mare cantitate, în numeroasele localităţĭ, care poartă numele de Dealul-Săreĭ, Pîrîul-Săreĭ, satul Dealul-Săreĭ; chiar rîul R.-Sărat de aci îşĭ sărează apele sale.

Căile de comunicaţie sunt: calea judeţeană Rîmnicul-Jitia şi căile vecinale, care merg pe albiile rîuluĭ Rîmnicul şi aĭ afluenţilor săĭ. E acum unit cu pl. Rîmnicul-d.-s.

Rîmnicul, *deal*, pe moşia Buda, com. cu acelaşĭ nume, pl. Herţa, jud. Dorohoiŭ.

Rîmnicul, *deal*, pe moşia Buda, com. Buda, pl. Herţa, jud. Dorohoiŭ.

Rîmnicul, *deal*, în raionul oraşuluĭ Rîmnicul, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, pe care se cultivă 81 hect., 25 ariĭ vie.

Rîmnicul, *pîrîiaş*, ce curge prin pl. Siretul-d.-s., com. Gîdinţi, jud. Roman, şi se varsă în pîrîul Pietrosul, pe dreapta.

Rîmnicul, *pîrîiaş*, în jud. Suceava, com. Dolhasca, a căruia obîrşie este între dealurile Hurmuzul şi Ciubărul, şi care se pierde pe şesul Siretuluĭ, după un curs de 4 kil.

Rîmnicul, (Riul-Morilor), *rîu*, jud. Vîlcea, format din două braţe: Cheia şi Olăneşti. Ambele se unesc la com. Sărăcineşti şi curg sub numele de Rîul-Rîmniculuĭ, vărsîndu-se în Olt pe malul drept, în dreapta oraşuluĭ Rîmnicul.

Rîmnicul-Cogălniceanu, *baltă*, pe moşia Vlădeni, com. Corlăteni, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ.

Rîmnicul-de-Jos, *plasă*, în jud. Rîmnicul-Sărat, în partea de S.-V. a judeţuluĭ. Se mărgineşte la N. cu pl. Rîmnicul-d.-s.; la E., cu pl. Gradiştea; la S., cu jud. Brăila, de care se desparte prin rîul Buzăul, şi la V., cu jud. Buzăul.

La S., sunt malurile Buzăuluĭ, şi în interiorul plăşeĭ numeroase movile. Rîul Buzăul o udă la S., trecînd prin comunele Nisipuri şi Vişani; un alt curs de apă este pîrîul numit Valea-Bouluĭ, care udă plasa prin mijloc precum şi comunele Costieni, Bălăcianul, Galbenul, şi formează în cursurĭ micĭ heleştae, ce poartă numele comunelor lîngă care se află; Valea-Bouluĭ se varsă în întinsa baltă Jîrlăul saŭ Văceni.

Este formată din comunele rurale: Sălcioara, Ghergheaca, la N. E., Costieni-Marĭ, Costieni-d.-j., Socariciul la V.; Nisipuri, Vişani, Drogul, Jîrlăul, la S.; Bălăcianul, Galbenul şi Slo-

bozia-Galbenul, la mijloc. Reşedinţa este în com. Bălăcianul.

Are o suprafaţă de 48920 hect., şi o populaţie de 2504 familiĭ, saŭ 12504 suflete.

Pămîntul plăşeĭ este productiv, bun maĭ cu seamă pentru agricultură, care e principală ocupaţiune a locuitorilor.

Comerciul constă în importul de coloniale, instrumente agricole şi în exportul de cereale şi vite.

Căile de comunicaţie sunt: calea ferată Buzăŭ-Rîmnicul-Sărat, la V.; drumul comunal Rîmnicul-Făurei, ce trece prin mijlocul plăşeĭ, şi drumurile vecinale.

E acum unită cu pl. Gradiştea.

Rîmnicul-de-Jos, *sat,* jud. Tulcea, aşezat în partea de N. a com. Tocsof, la 7 kil. spre N. de reşedinţă, Tocsof, pe ambele maluri ale pîrîuluĭ Rîmnic-Dere. Are o întindere de 92 hect., şi o populaţie de 63 familiĭ, saŭ 280 suflete, cea maĭ mare parte Bulgarĭ.

Pămîntul este favorabil pentru agricultură şi grădinărit, ocupaţiunile principale ale locuitorilor.

Are o giamie, cu un hoge.

Printr'însul trece drumul Ciuciuc-Chioi-Sari-Ghiol.

Rîmnicul-de-Sus, *plasă,* în jud. Rîmnicul-Sărat, în partea de V. a judeţuluĭ. E udată de rîul R.-Sărat, în partea de E.

Se mărgineşte la N. cu plaiul Rîmnicul; la V., cu jud. Buzăul, despărţit prin culmea Cîmpulungeanca; la S., cu pl. Rîmnicul-d.-j., şi la E., cu plăşile Marginea-d.-s. şi Gradiştea.

Face parte din regiunea dealurilor şi este brăzdată la V. de culmea Cîmpulungeanca, cu vîrfurile Licoi, Dămieni şi Hîrboca, iar prin mijloc, de dealurile Cîlnăul, Baba, Două-Coaie, Fîntîna-Turculuĭ şi Strejeşti.

In privinţa apelor, partea de E. face parte din basinul rîuluĭ R.-Sărat, şi partea de V. din basinul rîuluĭ Cîlnăul. Rîmnicul o udă la E., trecînd prin com.: Deduleşti, Băbeni, Zgîrciţi şi Jideni. Acest rîŭ primeşte ca afluenţi: Valea-Deduleştilor, Mocanca, Bădila, Căprăria, Izvorul, Baba, Greabănul, Oreavul şi Putrida. Cîlnăul o udă la V., trecînd prin comunele: Cîmpulungeanca, Valea-Raţeĭ, Racoviţeni, şi primind ca afluenţi pîraiele: Cărpinişul, Hîrboca, Pardoşi şi Iernatica.

E formată din comunele: Cîmpulungeanca, Mărgăriteşti, Valea-Raţeĭ şi Racoviţeni, la V.; Pardoşi, Greabănul şi Putrida la mijloc; Deduleşti, Băbeni, Zgîrciţi şi Jideni, la E.; Bălţaţi şi Obidiţi, la S.

Are o suprafaţă de 30249 hect., cu o populaţie de 4543 familiĭ, saŭ 11991 suflete. Reşedinţa plăşeĭ este în com. Zgîrciţi.

Producţiunile plăşeĭ sunt: la V. pădurile; la E. şi mijloc, viile, şi la S., cerealele.

Comerciul constă în importul de manufacturĭ, ţesăturĭ şi în exportul de lemne, vite şi cereale.

Căile de comunicaţie sunt: calea ferată şi şoseaua naţională Buzăŭ-Rîmnicul-Sărat; calea judeţeană Rîmnicul-Jitia şi drumurile vecinale.

E acum unită cu plaiul Rîmnicul. (v. a. n.)

Rîmnicul-de-Sus, *sat,* jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, aşezat în partea de S. a plăşeĭ şi în cea de N. a com. Tocsof, al căreĭ cătun este, pe ambele maluri ale pîrîuluĭ Rîmnicul, la 8 kil. spre N. de reşedinţă.

Are o suprafaţă de 77 hect., cu o populaţie, în maioritate compusă din Bulgarĭ, de 44 familiĭ, saŭ 172 suflete.

Prin el trece drumul comunal Culelia-Sari-Ghiol.

Rîmnicul-Sărat, *judeţ,* ce şĭ-a luat numele de la rîul Rîmnicul-Sărat, care-l udă prin mijloc.

Este aşezat între 24° 18′ şi 25° 28′ longitudine orientală şi 45° 4′ şi 45° 48′ latitudine boreală, aproape în mijlocul Ţăreĭ, şi este unul din cele 6 judeţe (Oltul, Rîmnicul-Sărat, Roman, Tecuciul, Vasluiul, Brăila), care nu ating de loc fruntaria. Este coprins între jud. Putna, Buzăŭ, Brăila, Tecuciŭ şi Covurluiŭ.

Incepînd din muntele Furul-cel-Mare, numit şi vîrful La-treĭ-Hotare (căcĭ se află între treĭ judeţe vecine, Buzăŭ, Putna şi Rîmnicul-Sărat), hotarul judeţuluĭ se urcă în sus pănă la Muntele-Prelung, se îndreaptă apoĭ spre E., către stîncosul munte Omul, şi culmea Fundul-Milcovuluĭ, de unde izvoreşte rîul Milcovul; de aci hotarul urmează cursul rîuluĭ Milcovul, se îndreaptă într'o direcţiune continuă spre N.-E., printre culmele Alunuluĭ, Laculuĭ, Chicioareĭ de o parte (jud. R.-Sărat) şi culmea Zăbaleĭ de altă parte (jud. Putna), pănă la satul Şindilari; de la Şindilari hotarul se îndreaptă spre E., pe rîul Milcovul, trecînd pe lîngă satele Vîlcăneasa, Valea-Largă, Valea-Rea, Pituluşa şi Broşteni (jud. R.-Sărat), Şindilari, Mera şi Capeleanul (jud. Putna); din dreptul cătunuluĭ Broşteni, hotarul şi rîul se îndreaptă spre S.-E., iar în dreptul cătunuluĭ Pînteceşti (R.-Sărat), hotarul, părăsind rîul Milcovul, care şĭ-a schimbat cursul, urmează vechia

albie a rîuluĭ; ajungînd la orașul Focșani, îl înconjoară pe la S. (maĭ înainte de 1862 trecea chiar prin oraș, închizînd în jud. R.-Sărat o parte din oraș, numită Focșani-Muntenești); se îndreaptă spre E., pănă la com. Maluri, de unde se coboară spre S., pănă dă iarăși de rîul Milcovul, îl taie, dă de rîul Rîmna, îl taie și pe acesta; se îndreaptă spre S.-E., și după maĭ multe cotiturĭ, trecînd pe lîngă com. Maluri și Măicănești, taie rîul R.-Sărat, se urcă pe cursul acestuĭ rîŭ, pănă la cătunul Gîrlești, în dreptul căruia se varsă Rîmnicul în Putna; pe această întindere de 60 kil. se limitează cu jud. Putna; de la Gîrlești, hotarul urmează o direcție spre E., ajunge la rîul Siretul, la com. Corbul, despărțindu-se pe această scurtă distanță, de 13 kil., de jud. Tecuciŭ; de la Corbul, hotarul urmează cursul rîuluĭ Siretul, pănă la gura Buzăuluĭ, despărțindu-l pe o distanță de 12 kil. de județul Covurluiŭ; de la gura Buzăuluĭ hotarul urmează cursul rîuluĭ Buzăul, într'o direcție spre S.-V., și, după numeroase cotiturĭ, trecînd pe lîngă comunele Domnița, Racovița, Gradiștea, Ciineni, Vișani, Nisipuri, pănă la Movila-Episcopuluĭ, îl desparte pe o întindere de 70 kil. de jud. Brăila; de la Movila-Episcopuluĭ, hotarul urmează o linie artificială, în direcția de N., trecînd prin apa Costeiuluĭ, pănă în dreptul cătunuluĭ Cochirleanca (Pîrliți); de aci hotarul se îndreaptă spre V., taie calea ferată între stațiile Boboc și Zoița, la kil. 145, unde, făcînd o mică cotitură, se îndreaptă spre N.-V., taie șoseaua națională și de aci ajunge în rîul Cîlnăul, în dreptul satuluĭ Fundeni (Buzăŭ); trecînd Cîlnăul urcă dealurile Clociți și Hîrboca, avînd o direcțiune maĭ mult spre N., apoĭ trece muchiile dealurilor Richițelele, Motohani, Gărdoaia, Licoi și Dimiana; de aci se îndreaptă numaĭ spre N., ținînd muchia Cîmpulungeanca, trecînd prin vîrfurile Homocioaia, Cîmpulungeanca, Cărănăul, Tătarul, Goicelul, Cumătra, Carpenul și Dinul (Țuțuiul); se îndreaptă apoĭ spre S., pe culmea Ulmușorul, trecînd prin piscurile Mîndra, Locusta, și ajunge în masivul Bisoca, de unde se ridică în sus pe pîrîul Bisoca și pe muchia Șindila-Pleșiĭ, formînd un mic arc pănă atinge rîul R.-Sărat, la locul numit Podul-Coițeĭ; de aci, pe albia Rîmniculuĭ, se îndreaptă spre V., avînd pe stînga pîrîul Sărățelul, muchia Bisericuțeĭ, Găvanul și Curcubeta-Mică, pănă la punctul numit Urzicările de unde se ridică spre N., pe la poalele munteluĭ Curcubeta-Mare, urmează cursul rîuluĭ Recea, numit și Fundul-Rîmniceluluĭ, unul din izvoarele rîuluĭ R.-Sărat, avînd la dreapta vîrful Piatra-Peneĭ și Carîmbul și ajunge la defileul prăpăstios, numit Belciul, de unde izvorește pîrîul Recea; de aci, descriind un mic arc spre V., urmează cursul pîrîuluĭ Martin, trecînd pe la poalele munteluĭ Furul-Mare, se urcă apoĭ în vîrful luĭ, punctul de unde am plecat; pe această întindere de 80 kil. se desparte de jud. Buzăŭ.

Se mărginește la N. și N.-V., cu jud. Putna, de care se desparte prin munțiĭ Omul, Stejicul și rîul Milcovul; la N.-V., cu jud. Tecuciŭ și Covurluiŭ, despărțindu se de Covurluiŭ prin rîul Siretul; la S.-E., cu județul Brăila, despărțindu-se prin rîul Buzăul; la S.-V. și V., cu județul Buzăŭ, despărțindu-se prin culmile Hîrboca, Cîmpulungeanca, Bisoca și pîrîul Recea.

Orografia. Regiunea muntoasă coprinde o mică parte din Vestul județuluĭ; e cuprinsă pe de-o parte între culmea ce pleacă din muntele Furul-Mare, merge pănă la muntele Omul și urmează cursul Milcovuluĭ, pănă la comuna Broșteni. De aci, o linie imaginară, ce ar trece prin culmile Priveghiul, Vîrful-Deleanuluĭ și Piciorul-Nuculuĭ, taie rîul Rîmna, maĭ sus de com. Odobasca, culmea Dealuluĭ-Lung, pîrîul Valea-Neagră și Peleticul, trece drin dealul Lupan, taie rîul Motnăul, lîngă căt. Gura-Trestieĭ, trecînd prin Lacul-cu-Richițĭ, se lasă apoĭ în jos, pe vîrful dealurilor Roșu și Măgura, închide com. Jitia, taie rîul R.-Sărat, între Chiojdeni și Jitia, și se oprește în vîrful Țuțuiul saŭ Dinul; de aci urmează limita județuluĭ, trecînd prin muntele Ulmușorul, Bisoca, Șindila, rîul Rîmnicul, munțiĭ Vîrstele și Furul-Mare. Partea muntoasă coprinde cam a 8-a parte din întinderea județuluĭ, adică o suprafață de 400 kil. pătrațĭ, ocupînd maĭ tot plaiul Rîmnicul și jumătatea vestică a plășeĭ Orașul.

Culmile, care străbat această regiune sunt: masivul Bisoca, al căruĭ vîrf atinge 973 m., la hotarul dintre jud. R.-Sărat și Buzăŭ, și ale căruĭ ramificațiunĭ principale, sunt: Șindila, Popa, Cetățuia, Rîpa-Albă, Ghizdita, Ulmușorul, ce se întind printre rîurile Rîmnicul și Buzăul. O culme, ce pleacă din Furul, trece prin Omul, și de aci se desface în două culmĭ, una spre V. în jud. Putna, și a doua spre E., închizînd ast-fel Valea-Milcovuluĭ. Cea din R.-Sărat are ca vîrfurĭ: Orbul, Stejicul, Gîrbova, Păcurele, Sorbul, Spoata, Lacul și Chioara, care trimit ramifica-

țiunĭ printre afluenții Rîmniculuĭ, și aceĭ aĭ Rîmniculuĭ și Rîmneĭ; principalele ramificațiunĭ sunt: Neculele, cu vîrful Pietrele-Feteĭ, culmea Măgura, cu vîrful Măgura, dealul Stoica, cu vîrful Stoica, Lacul-cu-Richiți și Dealul-Roșu, printre rîul Motnăul și Rîmnicelul. Culmea Alunuluĭ, printre Motnăul și afluenții Rîmneĭ, cu vîrfurile: Alunul, Furul și Lăstuni, trimițînd pe dreapta culmile: Dealul-Lung, Peleticul, Tinosul și Lăstuni, printre afluenții Rîmneĭ. Culmea-Laculuĭ, ce se desface din vîrful Laculuĭ, printre Rîmna și afluentul săŭ Valea-Neagră, prezintînd vîrfurile Țigna și Petreanul. Culmea-Scoruțuluĭ, ce pleacă din vîrful Poarta-Scorușuluĭ, printre afluenții Rîmneĭ și Milcovuluĭ, cu vîrfurile: Scoroșul, Cumeana, Crucea-Ciocăneluluĭ, Deleanul, Capra și Teiușul.

Regiunea dealurilor coprinde partea de mijloc a județuluĭ și este coprinsă între limita regiuneĭ munților, și calea ferată ce taie mijlocul județuluĭ, încingîndu-l ca un brîŭ. Are o întindere de 550 kil. pătrațĭ, și coprinde partea de E. a plășeĭ Orașul, partea de V. a plășeĭ Marginea-d.-s., și întreaga plasă Rîmnicul-d.-s. Înălțimile sunt coprinse între 700 și 20 m. Principalele dealurĭ, carĭ brăzdează această regiune sunt: Deleanul, cu ramificațiile sale: Hopa, Priveghiul, Cucul, Capra, Teiușul, Perișorul, Cornițele și Piciorul-Nuculuĭ, printre afluenții rîuluĭ Milcovul și Rîmneĭ; Dealul-Lung, Peleticul și Tinosul, printre afluenții rîuluĭ Rîmna; dealurile Costandoiuĭ și Calița, continuațiĭ ale Peleticuluĭ; dealul Lupan și Turculețul (360 m.), cu ramificațiile Streaja, Nuci, Dănulești, Jinumul, Coțatcul, Gurguiatul și Plcșești, printre afluenții Rîmneĭ, Slimniculuĭ și Rîmniculuĭ; dealul Cîlnăuluĭ, cu vîrfurile: Fundul-Cîlnăuluĭ, Spidele, Poiana-Păruluĭ, Poiana-Mălaiuluĭ, Baba, Două-Coaie, Strejești, și cu ramificațiile sale: Schitul, Cătăuțul, Buda și Fîntîna-Turculuĭ, printre afluenții rîuluĭ Rîmnicul și Cîlnăul; dealul Cîmpulungeanca care se desface din dealul Țuțuiul, cu vîrfurile: Carpenul, Cumătră, Valea-Sălcieĭ, Cîmpulungeanca, Modreni, Licoi, Dămieni, Hîrboca și Clociți, printre afluenții rîuluĭ Cîlnăul și Slănicul, și desparte județul Buzăŭ de jud. R.-Sărat. Regiunea dealurilor e acoperită cu întinse pășunĭ, numeroase viĭ și cîte-va semănăturĭ.

Regiunea cîmpuluĭ ocupă partea de E. a județuluĭ, și este coprinsă între calea ferată, rîul Buzăul și hotarul despre N. al județuluĭ, din spre Putna, Tecuciŭ și Covurluiŭ. Are o întindere de aproape 2500 kil. pătrațĭ, coprinzînd plășile Rîmnicul-d.-j., Gradiștea, Marginea-d.-j. și partea de E. a plășeĭ Marginea d.-s. Înălțimile variază între 5 și 50 m. Este o întinsă cîmpie, accidentată de malurile Rîmniculuĭ, Buzăuluĭ, Siretuluĭ și ale lacurilor. Numeroase movile, celc mai multe artificiale, sunt răspîndite în această regiune. Pun rîurĭ udă cîmpia, și afară de rîurile Buzăul, R.-Sărat și Siretul, cele-l'alte n'aŭ nicĭ o importanță, fiind formate din ploĭ; în schimb însă, multe, marĭ și numeroase lacurĭ sunt risipite pe această regiune. Principalele sunt: Balta-Albă, Amara, Văceni, Ghergheasa, Boldul, Puturosul, Ciulnița, Măxineni, Hingulești, Voetinul, Negrul, etc. Pămîntul săŭ este fertil și este acoperit cu semănăturĭ întinse și bogate.

Hidrografia. Județul Rîmnicul-Sărat ține de marele basin al Siretuluĭ, sub-divizat în alte basine maĭ micĭ. Rîurile care-l udă sunt: Milcovul, la N.; Rîmna, Slimnicul și Rîmnicul, la mijloc; Cîlnăul, la V., și Buzăul, la S. Cel maĭ însemnat din toate, pentru județ, este rîul R.-Sărat, care-l udă prin mijloc, trecînd și prin orașul R.-Sărat, capitala județuluĭ, și care a dat numele săŭ și județuluĭ și capitaleĭ sale; apoĭ vine Rîmna, la N., care udă tîrgușorul Plăinești; Cîlnăul, Milcovul; iar în partea de S. se găsește basinul marilor lacurĭ Balta-Albă, Amara, Văceni și apoĭ basinul Buzăuluĭ.

Suprafața. Împărțirea administrativă și Populația. După hotarele ce am descris, județul are forma unuĭ trapez neregulat, ale cărui colțurĭ ar fi: muntele Furul, Șindilari, Gura-Buzăuluĭ și Movila-Episcopuluĭ. Diagonalele cele maĭ marĭ sunt: de la Furul la gura Buzăuluĭ, lungă de 90 kil., și de la Șindilari la cotul Cîinenilor, lungă de 80 kil. Întregul circuit este de 250 kil. Suprafața jud. este de 334000 hect., saŭ 3340 kil. pătrațĭ.

Este împărțit în 7 plășĭ:

1. Plaiul Rîmnicul, în partea de V., brăzdat de numeroșĭ munțĭ și plaiurĭ, udat de rîul Rîmnicul și format din 8 comune: Jitia, Bisoca, Dumitrești, Chiojdeni, Buda, Dănulești, Dealul-Lung și Valea-Sălcieĭ, cu reședința în Dumitrești, și avînd o suprafață de 42205 hect.

2. Plasa Orașul, în partea de N., brăzdată la V. de munțĭ, la mijloc și E. de dealurĭ acoperite cu viĭ și semănăturĭ. Milcovul o udă la N., Rîmna la S. E formată din 14 comune: Andreași, Blidare, Bonțești, Budești, Broșteni, Cîmpineanca, Cîrligi, Cotești, Golești, Faraoanele, Odobasca, Risipiți și Vîr-

teșcoi, cu reședința în Cotești. Are o întindere de 44506 hect.

3. Gradiștea, la S.-E., cîmp întins, udat la N. de Rîmnicul și la S. de Buzăul, lîngă care se află bălțile Amara și Balta-Albă. E formată din 13 comune: Amara, Balta-Albă, Boldul, Cîineni, Domnița, Gradiștea-d.-j., Gradiștea-d.-s., Măcrina, Nicolești, Pușești, Racovița, Ștubeiul și Valcelele, cu reședința în comuna Gradiștea-d.-s. Are o întindere de 49904 hect.

4. Rîmnicul-de-sus, în partea de V., străbătută de numeroase dealuri, brăzdată de Rîmnicul la E. și de Cilnăul la V. E formată din 13 comune: Băbeni, Bălțați, Cîmpulungeanca, Dedulești, Greabănul, Jideni, Mărgărițești, Obidiți, Pardoși, Putreda, Racoviteni, Zgîrciți și Valea-Rațeĭ, pe o întindere de 30249 hect.

5. Marginea-de-sus, așezată în mijlocul județuluĭ, brăzdată la V. de dealurĭ, la E., cîmpie, udată de Rîmna la N. si de Slimnicul la S. E formată din 13 comune: Bogza, Bordești, Dragosloveni, Gologanul, Lacul-luĭ-Baban, Plăinești, Popești, Sihlea, Slobozia, Slobozia-Ciorăști, Tîmboești, Urechești și Voetinul, cu reședința în Plăinești. Are o întindere de 60529 hect.

6. Rîmnicul-de-jos, la S., cîmpie întinsă, udată la S. de rîul Buzăul, lîngă care se află balta Văceni. E formată din 12 com.: Bălăceanul, Costieni-d.-j., Costieni-Marĭ, Drogul, Galbenul, Ghergheasa, Jîrlăul, Nisipuri, Sălcioara, Slobozia, Socariciul și Vișani, cu reședința în Bălăceanul. Are o întindere de 48920 hect.

7. Marginea-de-jos, în partea de N.-E. a județuluĭ, cîmp întins, brăzdat la V. de Rîmnicul și la E. de Buzăul și Siretul, care formează balta Măxinenilor. E formată din 12 comune: Bălești, Ciorăști, Corbul, Gulianca, Hîngulești, Măicănești, Maluri, Mărtinești, Măxineni, Obilești, Rîmniceni și Slobozia-Mihălceni, cu reședința în Măicănești. Are o întindere de 67315 hect.

Aceste plășĭ sunt azĭ (1900) unite, formînd 4 plășĭ: Marginea-de-jos — Orașul, Rîmnicul-de-sus — plaiul Rîmnicul, Marginea-de-sus, Gradiștea — Rîmnicul-de-jos.

Populația jud. R.-Sărat e de 136467 suflete (1900).

Bisericile țin de Eparhia Buzăuluĭ.

Școale: un gimnaziŭ în R.-Sărat; 1 școală primară rurală și 5 școale primare urbane (3 de băeți și 2 de fete) în capitala jud.; 101 școale rurale mixte și 11 școale de cătun (1900—901).

Justiția e reprezintată prin 82 judecătoriĭ comunale, 3 judecătoriĭ de ocol și 1 tribunal, care depinde de curtea din Galați.

Serviciul sanitar. Sunt 6 medicĭ în reședința județuluĭ, 2 sub-chirurgĭ, 3 vaccinatorĭ aĭ județuluĭ, 3 moașe, 2 farmaciștĭ, 1 doctor al orașuluĭ, 1 doctor al spitaluluĭ județean și spitaluluĭ Bagdat. Sunt 2 spitale în reședință, 1 în Plăinești.

Producțiunĭ. Minerale: Pirita se găsește la Argintăria-Vechie, la Malul-Negru, la Sărĭ și pe albia rîuluĭ Cilnăul. Sarea gemă formează munți de sare: Dealul-Sărĭĭ pe valea Rîmniculuĭ, La-Sărĭ, pe valea Sărățeluluĭ și La-Sărĭ în munțiĭ Sărĭĭ. Lignit se găsește la Pliscul, lîngă cătunul Lindilari, în dealul Hîrjea, la Modreni, pe valea Cilnăuluĭ. Petroliŭ se găsește la Valea-Rea și la Scropus. Afară de Balta-Albă, lac salin, se maĭ găsesc izvoare de apă sulfuroasă, din care cele maĭ importante sunt: la Bisoca, sulfuroasă și sărată, Poiana-Măruluĭ, sulfuroasă dulce, Mănăstirea-luĭ-Bîrsache, pe pîrîul Furul, între munțiĭ Purcelul și Carîmbul. Maĭ sunt și fierbătorĭ la muntele Clocotișul, pe malul drept al Milcovuluĭ.

In tot județul sunt: 26882 caĭ, 173 măgarĭ, 65934 vite marĭ cornute, 140441 oĭ, 28459 porcĭ și 5910 capre (Decembrie 1900).

Stupĭ cu albine sunt 9429.

Viile ocupă o suprafață de 9052 hect.

Căile de comunicație sunt: calea ferată Buzău-Focșani, ce trece prin com. Zoița, Rîmnicul, Sihlea, Gugești și Cotești-calea națională Buzău-Focșani; căile județene: de la Rîmnic la Jitia, la Pușești, la Măicănești, la Balta-Albă; o mulțime de căĭ vecinale între comune.

Din trecutul județuluĭ. Ștefan-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ, luptîndu-se cu Radu-cel-Frumos, Domnul Muntenieĭ și aliatul Turcilor, la 1474, bate pe Radu, care fuge la Turcĭ, iar el intră în Rîmnic, și pune fundamentele bisericeĭ Piatra saŭ Domneasca. Cu puțin înainte de Țepeș, se luptase cu Turciĭ, și se știe și astă-zĭ locul de unde îșĭ făcea el țepele pentru Turciĭ prizonierĭ: este dealul Țeapa, în plasa Orașul, comuna Odobasca. Ștefan a bătut pe Radu la Cursul-Apeĭ, care nu este probabil de cît cursul apeĭ Rîmniculuĭ, și, în adevăr, la Mărtinești, legenda spune de o bătălie între Domnul Ștefan și Radu. Din acest timp județul a rămas liniștit; semnalăm însă trecerile armatelor turcești, în Polonia, pentru războaiele lor.

Declarîndu-se războiŭ între Turcĭ și Rușĭ, Rușiĭ, în unire cu

Austriacii, bat pe Turcĭ la Mărtinești, la 1789, după care se încheie armistițiul de la Focșani; dar războiul continuă în anul următor, și se termină numaĭ prin pacea de la București, 1812, cînd Rușiĭ iaŭ Basarabia. Pănă la 1862, jud. purta numele de Slam-Rîmnicul, și reședința luĭ era în Focșani-Muntenești, iar de atunci își schimbă numele în cel de Rîmnicul-Sărat, și-și mută capitala sa în tîrgul Rîmnicul-Sărat, care cu timpul deveni un mare antrepozit al productelor din acest roditor județ.

Rîmnicul-Sărat, *com. urb.*, în jud. R.-Sărat, pe malul stîng al rîuluĭ Rîmnicul, situată între 45° 22' latitudine boreală și 24° 43' longitudine orientală.

E așezată în partea de S.-V. a județuluĭ, și în partea de E. a plășeĭ Rîmnicul-d.-s.

Se mărginește la N.-V. și S. cu moșia sa numită Moșia-Domnească, iar la V., cu rîul Rîmnicul-Sărat, care-l desparte de comunele Zgîrciți și Bălțați.

Este așezat pe un platoŭ dintre rîul Rîmnicul și pîrîul Valea-Coțatcul, platoŭ avînd o înclinare spre S.-S.-E.

Este udat în partea de V. de rîul Rîmnicul-Sărat, care curge în direcțiune de la N.-V. la S.-E. Iazul-Morilor, ce se desface din rîul Rîmnicul, din dreptul com. Jideni, curge d'alungul orașuluĭ; apa, atît a rîuluĭ Rîmnicul, cît și a Iazuluĭ-Morilor, fiind sărată și rea de băut, apa potabilă se aduce din cătunul Răducești (al com. Băbeni), la o depărtare de 7 1/2 kil. spre N.-V. de oraș, prin tuburĭ de pămînt, și se distribue în oraș prin 12 fîntînĭ.

Are o suprafață de 2310 hect., din care 444 hect. ocupate de vatra orașuluĭ și 1866 hect. întinderea moșieĭ Domnești, care este tot a orașuluĭ.

Este împărțit în 3 culorĭ: Roșu, în centru, care coprinde vechia parte, numită Vatra-Orașuluĭ; culoarea de Galben, la S., care coprinde vechile mahalale Pităreasa și Erculești; culoarea de Albastru, la N., care coprinde mahalaua Sf. Nicolae.

Are 117 strade, și 2114 de case.

Locurĭ de plimbare sunt: Calea Victorieĭ, Grădina publică, situată în centrul orașuluĭ, între strada Carol I și bulevardul Justițieĭ, și avînd o întindere de 4 hect.

Serviciul sanitar se face de 1 medic al orașuluĭ, 1 medic veterinar și 1 moașă. Sunt 2 spitale: spitalul județean, cu 40 paturĭ, și spitalul Bagdat, cu 12 paturĭ.

Are o populație de 13134 suflete: 6884 bărbați și 6250 femeĭ (1899).

Sunt 8 bisericĭ ortodoxe, deservite de 11 preoți, 1 diacon, 10 cîntăreți și 3 paracliserĭ; 3 sinagoge, cu 3 cîntăreți.

Bisericele ortodoxe cele maĭ principale sunt:

Biserica Piatra saŭ Domnească, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, zidită din temelie de Ștefan-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ, pe la 1474, după războiul cu Radu-cel-Frumos. La început a fost de piatră, de unde și numele de Piatra. S'a reparat în urmă de familia C. Dragomirescu. Are ca deserveți 3 preoți, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Biserica catedrală, cu hramul Adormirea Maicii Domnuluĭ, zidită în 1697, de Constantin Basarab-Voevod și Mihail Cantacuzino, Vel Spătar; are ca deserveți 2 preoți. A fost închinată mănăstireĭ Muntele-Sinaĭ. Are 2 preoți, 1 diacon, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Biserica Robeasca, cu hramul Adormirea Maicii Domnuluĭ și Sf. Spiridon, zidită în 1784 de Asanache Nicolescu, biv-vel-pitar și soția sa Maria; s'a reparat în 1814 de biv-vel-serdar Asanache Robescu; e îngrijită de stat; are 2 preoți, 1 cîntăreț și 1 paracliser; a fost închinată Sf. Mormînt; înainte de secularizare avea moșia Nisipurile, Jideni și 40 pog. vie în Jideni.

Biserica Bagdat, cu hramul Sf. Dumitru și Sf. Toma, zidită în 1753 de Dumitrașcu Bagdat, reparată în 1870—71 de Toma Bagdat, fiŭ adoptiv al paharniculuĭ Alecu Bagdat; are ca deserveți 2 preoți și 2 cîntăreți, din care 1 paracliser; n'a fost închinată nicăreĭ și posedă și astă-zĭ moșiĭ, viĭ, prăvăliĭ, etc., din carĭ se întreține și spitalul Bagdat.

Bisericile aparțin Eparhieĭ din jud. Buzăŭ.

Este în R.-Sărat un gimnaziŭ, fundat la 1889 și care poartă numele cunoscutuluĭ bărbat politic Vasile Boerescu; 2 școale primare urbane de băeți; 2 școale urbane de fete și o scoală rurală mixtă (1900—901); 2 școale private. Cea d'întîiŭ scoală primară urbană s'a înființat la 1864, a 2-a la 1867.

Din 2310 hect., suprafața orașuluĭ R.-Sărat, 1866 hect. sunt ocupate de Moșia-Domnească. Aceasta se mărginește la E. cu rîul R.-Sărat, și cu moșia Bălțați, Brăești-Dumitrești; la N., cu moșia Jideni, și la S., cu moșiile Obidiți și Rubla. E divizată în 6 parchete și e arendată pentru agricultură; 12 hect. sunt arendate pentru grădinăriĭ, 18 hect., în partea de N. sunt rezervate pentru exercițiĭ militare, și 636 hect. pentru pășune.

Maĭ sunt în comună 2 micĭ

fabrici de săpun, 8 poverne de fabricat rachiŭ, apoĭ 2 fabrici de lumînări, 10 fierării, 11 lemnării; 34 cizmari, 2 dogari, 1 olar, 22 croitori, 3 boiangii, 3 hotelieri, 2 librari, 1 tipograf și litograf.

Comerciul este activ; se face de 452 persoane și constă în vînzări și cumpărări de lemne, vite, lemne de construcție, vin, rachiŭ și manufacturi.

Sunt în oraș următoarele piețe: Piața-Halelor, situată în centrul orașuluĭ, lîngă rîul Rîmnicul, unde se vînd toate cele necesare pentru alimentațiune; Piața Libertății, în partea de N. a orașuluĭ, unde se fac bîlciurile anuale și săptămînale, pentru vînzări de vite, lemne și cereale.

Bîlciurile, cari se fac aci sunt: la Sf. Gheorghe (23 Aprilie), Drăgaica (la 24 Iunie), la Ispas (Mai, la Înălțare); în afară de aceste 3 bîlciurĭ mai sunt și bîlciurile săptămînale, ce se fac în piața Halelor.

Șoseaua națională Buzăŭ-Rîmnic-Focșani, trece prin partea de V. a orașuluĭ de unde pleacă căile județene spre Jitia, spre Măicănești și spre Balta-Albă, și alte drumurĭ vecinale spre comunele învecinate: Zgîrciți, Ștubeiul, Voetinul, etc.

Nu se cunosc fapte relative la fundarea orașuluĭ. Pe la anul 1474 exista, căcĭ vedem pe Ștefan-cel-Mare, în războiul luĭ cu Radu-cel-Frumos, că intră în oraș și pune temeliile bisericeĭ catedrale.

Rîmnicul-Sărat, *rîŭ,* ce izvorește din jud. Buzăŭ, dintre munții Curcubeta-Mare și Curcubeta-Mică. Izvoarele luĭ sunt socotite 3 micĭ pîrăiașe, Măluțelul, în com. Mînzălești, Martinul și Curcubeta. După ce se împreună, intră în județul R.-Sărat, se îndreaptă mai întîiŭ spre N.-E., pînă la cătunul Intre-Rîmnice, de unde, avînd o direcție spre E. pînă la cât. Bicești, face o mare curbă în formă de S. întors, pînă la com. Dedulești; de aci se îndreaptă spre S.-E., pînă mai jos de orașul R.-Sărat, de unde ia direcția continuă spre N.-E., pînă la comuna Ciorăști; apoĭ se îndreaptă spre N., pînă la cătunul Tătăranul, și după ce face o mare curbă, se îndreaptă spre E., și, la cât. Bolboaca, iese din jud. R.-Sărat, intră în jud. Putna, și, după cît-va drum, se varsă în rîul Siretul, pe dreapta luĭ, în dreptul com. Fundeni (jud. Tecuciŭ). Are un curs în forma unuĭ semi-cerc, avînd și izvorul și îmbucătura pe acelașĭ grad latitudinal. Are o lungime cam de 150 kil. Cursul săŭ pînă la cât. Bicești este repede de tot; de aci pînă la R.-Sărat se mai domolește, pentru a deveni liniștit de tot pînă la vărsarea luĭ.

Basinul săŭ este coprins între munții Omul, Stejicul, Stoica, Alunul, culmea Lupanul, Dealul-Turculețul, Măgura-Căpățineĭ, Streaja, Jinurul, Coțatcul, la N., și între munții: Curcubeta, Bisoca, Dealul-Cîlnăuluĭ, Spidele, Poiana-Părului, Baba, Două-Coaie, Fîntîna-Turculuĭ și Strejești, la V. și S.

Basinul are o întindere cam de 1100 kil. patrați și coprinde mai tot plaiul Rîmnicul, cu comunele: Bisoca, Jitia, Chiojdeni, Dumitrești, Buda și Dănulești; partea de E. a plășeĭ Rîmnicul-d.-s., cu comunele: Băbeni, Dedulești, Jideni, Zgîrciți, Greabănul, Putreda, Bălțați și Obidiți; partea de N. a plășeĭ Gradiștea, cu comunele: Ștubeiul, Măcrina, Nicolești, Puești, și partea de V. a plășeĭ Marginea-d.-j., cu comunele: Ciorăști, Slobozia-Mihălceni, Mărtinești, Rîmniceni și Măicănești saŭ Bolboca.

Afluenții săĭ mai însemnați sunt: pe dreapta: Recea Moldovanul, Sări (prin aceste locurĭ el primește o mulțime de pîraie a căror apă ĭ-aŭ sărat-o și pe a luĭ de unde și numele), Schitul, Cătăuțul, Valea-Rea, Sărat, unită cu Buda, Dedulești, Buda, Oreavul, unit cu Greabănul și Putreda; pe stînga, Purcelul, Cerbul, Corbul, Turburea, Săritoarea, Motnăul, Dumitrești, Mocanca, Bădila, Căprăria și altele mai micĭ. Mai are apoĭ vre-o 15 iazurĭ de ale morilor în Jideni, R.-Sărat, Bălțați, Obidiți și Ștubeiul. In cursul săŭ, cînd apele sale vin mari, alimentează și cîte-va lacurĭ de pe malurile sale, ca: balta Negrul, în com. Bălești, Coada-Gîrleĭ, în Rîmniceni. Pe el sunt mai mult ca 40 morĭ.

Rîmnicul-Sărat, *stație de dr.-d.-f.,* jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. urb. R.-Sărat, pe linia Buzăŭ-Mărășești, pusă în circulație la 13 Iunie 1881. 118.43 m. d'asupra niveluluĭ Mării. Venit pe 1896: 422433 leĭ.

Rîmnicul-Vîlcea, *oraș,* situat sub poalele dealuluĭ Capela, la confluența rîurilor Rîmnicul și Oltul. Are o suprafață de 16 kil. pătrați. Este capitala jud. Vîlcea și reședința Episcopatuluĭ Rîmnicul-Noul-Severin.

Orașul Rîmnic se cunoaște bine între anii 1240—1259; iar din 1290 îl găsim pînă azi capitala județuluĭ; din 1304 devine și capitala Archiepiscopieĭ Laturilor, mutată definitiv din Severin între anii 1355—1370 de Alexandru și Vladislav Basarab, sub numele de Archiepiscopia Rîmnicul-Noul-Severin.

Limitele sale sunt: la N., com. Bujoreni; la S., com. Ocnele-Mari, de care se desparte prin dealul Inătești; la E., rîul Oltul, care îl desparte de jud. Argeș și la V., com. Vlădești, de care se desparte prin dealurile Priba și Capela.

De orașul Rîmnic sunt alipite și cătunele: Inătești, la S., pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul; Cetățuia, la N.; Priba, la V.; Arhanghelul și Ostroveni, la E.

Orașul s'a divizat în 3 colorĭ saŭ comisiĭ: coloarea albastră, în centru; coloarea roșie, la S.-E., pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul, coprinzînd și cât. Ostroveni; coloarea galbenă, la N., (Țigănia și Cetățuia).

Are o populațiune de 7317 locuitorĭ: 4125 bărbațĭ, 3192 femeĭ (1899).

Are: 2 școlĭ primare urbane, una de băeți și una de fete, cu 2 institutorĭ și 7 institutoare, frecuentate de 482 copiĭ (1899—900); o școală primară rurală în sub. Arhanghelul, frecuentată de 73 elevĭ; un seminar de gr. I-iŭ pentru tineriĭ care se hirotonisesc preoțĭ pentru comunele rurale; un gimnaziŭ, înființat în anul școlar 1891—92 și o școală de meseriĭ, întreținută de jud. In această școală se învață: fierăria, dogăria, tîmplăria, rotăria și strungăria, avînd și o secție de dogărie în Drăgășani. Eleviĭ, în număr de 40, sunt internĭ.

Pe lîngă catedrala sfinteĭ E. piscopiĭ, maĭ sunt 7 bisericĭ și anume: Cuvioasa Paraschiva, Maica-Domnuluĭ, Toțĭ-Sfințiĭ, Sf. Dumitru, Sf. Gheorghe, Sf. Ioan Botezătorul și Capela Cetățuia. In centrul orașuluĭ e mănăstirea catolică (Bărăția), a Franciscanilor. In această mănăstire este și o școală primară mixtă, subvenționată de comunitatea catolică.

Episcopia s'a zidit la 1504 de Tugomir Basarab, care în domnie luă numele de Ion Radu-Vodă.

Vladislav Basarab, la 1370, înființă a doua mitropolie cu scaunul în Rîmnicul-Vîlcea, vechĭa mitropolie fiind în Severin. Episcopia din Rîmnicul poartă numirea de Noul-Severin, pentru că a căpătat cam acelașĭ ținut eparhial, care l'a avut fosta Mitropolie din Severin.

Această mitropolie, la 1497, a fost schimbată în Episcopie, de Radu-cel-Mare și mutată definitiv, unde se vede azĭ, sub Mihail Episcopul.

Reședința Episcopieĭ a fost pururea în Rîmnicul, afară de scurtul timp dintre aniĭ 1847—1856, cînd biserica, cu toate dependințele sale, a ars cu desăvîrșire; din această cauză s'a strămutat la Craiova.

Biserica actuală a Episcopieĭ s'a zidit la 1856, sub domnia luĭ Barbu Dimitrie Știrbeiŭ. In pisania acestuĭ an se zice: «In acest loc, unde a fost maĭ înainte biserică zidită de Arhiepiscopul Eftimie al Severinuluĭ și Mihail Episcopul, dar la 7243 (1735), în vremea războiuluĭ Turcilor cu Nemțiĭ, arzînd, s'a făcut a doua oară de Grigore Socoteanu, Episcopul, apoĭ d'atuncĭ și pănă la 1847, stricîndu-se de vechime, precum și de focul întîmplat din anul acela prin maĭ multe orașe cum și într'acesta, mistuind atît o parte din oraș cît și această Episcopie, cu toate împrejurimile eĭ și bolnița, aŭ rămas numaĭ niște ziduri ruinate pănă la 1850, cînd Episcopul Calinic a zidit biserica din temelie și a împodobit-o cu zugrăveala a doua oară».

In interioriul bisericeĭ se văd la dreapta portretul Principeluĭ Barbu Știrbeiŭ, la stînga al luĭ Calinic, episcop al eparhieĭ Rîmnicul. Ușile sunt frumos sculptate în nuc. Pe una se vede marca Țăreĭ, iar pe cea-l'altă, marca Episcopieĭ.

In partea dreaptă, cum intri în curtea Episcopieĭ, este palatul episcopal, din care, prin galeriĭ, treci în bibliotecă și d'aci în paraclisul Sf. Grigore, zidit de Grigore Socoteanu, Episcopul Rîmniculuĭ, la 1745.

De aci, d-l Grigore G. Tocilescu, după care împrumutăm aceste științe, a luat pentru muzeŭ următoarele hrisoave:

1. Hrisovul pe pergament din 1767, Octombrie 23, luĭ Alexandru Scarlat Voevod, prin care, pentru credincioasele slujbe ale boeruluĭ Badea Știrbeiŭ, marele vistier, îĭ confirmă darul făcut de alțĭ Domnĭ antecesorĭ acestuia, consistînd într'o pereche de case din mahalaua Golesculuĭ, cu toate namestiile ce sunt pe dînsul, ca să le stăpînească din neam în neam.

2. Hrisovul luĭ Alexandru Ion Ipsilante Voevod, prin care întărește metohuluĭ Episcopieĭ Rîmnicul din București, cu hramul Sfinților 40 Mucenicĭ, privilegiul și al altora Domnĭ de maĭ înaintea acestuia, de a avea metohul, numaĭ el singur dreptul de a ținea o Kerhanea saŭ fabrică de lumînărĭ de ceară-albă pentru sfintele bisericĭ, plus 2 scaune de carne, scutite de orĭ-ce taxe, cum și 20 oamenĭ scutițĭ de toate dările către hazna (anul 1797, Octombrie 10).

3. Hrisovul luĭ Constantin Gheorghe Hangerli, din anul 1798, Iulie 27, confirmînd aceleașĭ drepturĭ zisuluĭ metoh.

4. Hrisovul luĭ Const. Alex. Ipsilante Voevod, din anul 1803, August 10, cu acelașĭ cuprins.

5. Hrisovul luĭ Grigore D. Ghica Voevod, din 1825, Martie 12, asemenea.

Bolnița, din sus de Episcopie, este zidită la anul 7254 (1745), după cum se vede în inscripția săpată în piatră la intrare:

Este zidită din temelie prin osteneala și cu toată cheltuiala Prea Sfinției sale Kir Grigore Socoteanu Episcopul, precum și biserica cea mare iarăși de Sfinția Sa s'a împodobit în zilele Măriei Sale Io Constantin Nicolae Voevod.

Inscripția de sub peretele boltiĭ dela intrare ne arată că biserica s'a zugrăvit și s'a înzestrat cu odoare tot de Episcopul Grigore Socoteanu, în anul 1748, prin zugraviĭ Popa George și Badea Dincă. Icoanele împărătești, în număr de patru, sunt tot din acel an. Clopotul cel mare datează numaĭ din 1848. Aci se află 2 uși vechĭ, sculpate foarte frumos.

Pe deal, în viea de lîngă bolniță, este o cruce mare, cu inscripțiune slavonă din anul 1656, din care se vede că s'a înălțat de Constantin Șerban Voevod și de soția sa Bălașa, cu blagoslovenia Episcopuluĭ de Rîmnic, Dionisie.

La bolnița Episcopieĭ din Rîmnic se afla înainte de 1850 școala pentru candidațiĭ de preoție, și arzînd a fost rezidită la anul 1856, cu cheltuiala Prea Sfinției Sale Episcopuluĭ Calinic. Inființîndu-se seminarul, localul școaleĭ de candidațĭ de preoție a fost prefăcut în tipografie a Episcopieĭ. Astă-zĭ servește de locuință personaluluĭ servitor al bisericeĭ.

Biserica Cuvioasa Paraschiva, după cum se arată în pisania din năuntru, d'asupra ușeĭ bisericeĭ, cu data 1880, «s'aŭ început din temelie de Ion Pătrașco Voevod, la anul 1557; iar la anul 1558, fiul său, Mihaiŭ Bravul, Banul Craioveĭ, aŭ terminat-o. La anul 1738, Banatul Craioveĭ fiind sub stăpînirea Imperiuluĭ Austriac, împeratore fiind Carol VI, și făcîndu-se rezbel cu Turcii, aceștia aŭ scos Nemțiĭ din Țară, și aŭ devastat tot orașul prin foc. La anul 1740 s'aŭ reparat de negustoriĭ Kiproveni. La anul 1768, cu ocaziunea rezbeluluĭ între Austria și Turcia s'aŭ dărîmat, iar biserica la anul 1790 s'a reparat de enoriași; la 1844 Sterie Iufca biv vel Ceauș aŭ zugrăvit-o din noŭ făcînd ferestrile».

Biserica este mică. Tîmpla e de zid, pictura din anul 1679. Portrete la stînga despre intrare: Mihaiŭ Bravul, în costum de dorobanț; alături, portretul doamneĭ Mariția Măldărescu, care, zidind cu baniĭ săĭ turla din mijlocul bisericeĭ și zugrăvind biserica, a devenit ctitoră. La dreapta este portretul luĭ Pătrașcu-Vodă, iar alăturea portretul luĭ Biv-Vel Ceauș Sterie Iufca.

Biserica-cu-toți-Sfinții s'a zidit cu cheltuiala Proin Episcopuluĭ de Rîmnic Grigorie Socoteanu, a luĭ Hagi Constantin Malahia și a luĭ Tudor Monahul, Egumenul Dobrușeĭ, de la 1762—1764, cum se citește pe pisania din tindă, cu data 7274 (1765), Septembrie 13.

Portrete sunt: Hagi Constantin Malahia în costum de neguțător, cu scurteică și cu anteriŭ, ținînd în mînă biserica; alăturea este Ion Lahovari, tatăl răposatuluĭ Nicu Lahovari, în costum modern cu gheroc și pantaloni; apoĭ Bica Ion Lahovari, născută Socoteanu. Ea a înzestrat biserica cu un venit de 1000 leĭ noĭ pe an.

Biserica Maica Domnuluĭ s'a fondat de Mircea-cel-Bătrîn la anul 1388, cu prilejul trecereĭ sale prin Rîmnic. La 1747, fiind arsă de Turcĭ, s'a prefăcut cu totul de logofătul Radu Rîmniceanu (Socoteanu), frate maĭ mare al Episcopuluĭ Grigore și al d-lor Ion Moldoveanu și jupîn Grigore, fiind acești doĭ din urmă din Sibiiŭ, ajutînd și Kir Clement Episcopul.

In comună sunt 5 cimitire: două creștine, unul izraelit, unul catolic și unul protestant.

In Rîmnicul-Vîlcea sunt următoarele fabricĭ:

Fabrica de cherestea, Stagni & Comp.; fabrica de cherestea a d-luĭ N. C. Vămășescu; fabrica de frînghiĭ a fraților Simianu și fabrica de pielărie a fraților Hanciu & Comp.; moara Avrămescu, pe apa Rîmnicul, unde se macină odată până la cincĭ feluri de făină, scoțînd și grîș.

Sunt două bîlciurĭ anuale, unul la Sf. Petru (29 Iunie) și altul la Vinerea-Mare (14 Octombrie) se țin lîngă oraș. Afară de acestea maĭ este și tîrgul săptămînal ce se ține în toate Marțile. Orașul este legat cu jud. Argeșul prin podul de fier de pe apa Oltuluĭ.

Are 2 piețe: una lîngă Iazul-Morilor, cu gherete construite; alta în centrul său, pe loc deschis.

Are 4 barieri: Traian, spre S.; Cetățuia, la N.; Tudor-Vladimirescu, la podul de fier peste Olt, la E.; și bariera Olănești, pe calea Călărașilor, spre V.

O grădină publică, numită «Zăvoiul», între iazurile morilor, legată cu un podeț peste iaz pe strada Călărașilor, are o poziție frumoasă. Aci se află maĭ multe izvoare de apă sulfuroasă, un stabiliment de băĭ și o fîntînă cu apă, care alimentează tot orașul. Lîngă Podul-de-Fer de peste Olt se află o altă fîntînă, fondată de Episcopul Rîmniculuĭ Filaret, în 1792.

Are un spital județean cu 30 paturĭ, din care unul întreținut cu venitul fondului de 7000 leĭ, ce Episcopul Iosif Bobulescu a lăsat pentru întreținerea unuĭ pat și alte două paturĭ întreținute din fondul lăsat de Doamna Elizabeta Constantin Lahovari.

Județul, pentru plata personaluluĭ acestuĭ spital, inscrie anual în budgetul său 14760 leĭ; iar pentru hrana bolnavilor din spital, medicamente, înscrie anual în budgetul său 18332 leĭ.

Budgetul orașuluĭ R.-Vîlcea pe 1898—99 are la venit 270729,69 leĭ și la chelt., 270115,98 leĭ.

Rîmnicul-Vîlcea, *stație de dr. d.-f.*, jud. Vîlcea, pl. Ocolul, com. R.-Vîlcea, pe linia Drăgășani-Rîmnicul-Vîlcea, pusă în circulație la 20 Iunie 1887. De aci pleacă și linia R.-Vîlcea — Frontieră (Rîul-Vaduluĭ), pusă în circulație în 1901. Înălțimea d'asupra nivelului Mării e de 234m,03. Venitul acesteĭ stații pe anul 1896 a fost de 265094 leĭ, 96 banĭ.

Rîmniculuĭ (Gîrla-), *gîrlă*, jud. Botoșani, izvorește din dealul Deleni, moșia Băiușeni, com. Fîntînelele, și se varsă în Gîrlaluĭ-Boghian.

Rînca, *munte*, în partea stîngă a Gilortuluĭ, plaiul Novaci, jud. Gorj, la N. com. Novaci, între munțiĭ: Paltinul, Dîlbanul și Titvele.

Rîncăciovul, *sat*, în jud. Dîmbovița, pl. Dealul-Dîmboviței, căt. com. Lucieni. Are o pădure de peste 145000 ariĭ.

Rîncăciovul, *parte a comuneĭ* Gorganul, jud. Mușcel, populată numaĭ de Țiganĭ de vatră aĭ mănăstireĭ cu același nume.

Rîncăciovul, *mănăstire*, în jud. Mușcel, pl. Podgoria, com. Gorganul, zidită de Arsenie Șoimu, Vel Căpitan și de soția sa, Ana, la 7155 (1647), reparată la 1838 de David Rîncăcioveanul. Astăzĭ este redusă la biserică de mir.

Rîncăciovul, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Boldești, proprietate a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Rîncăciovul; are 400 hect., maĭ toate arabile; 128 hect. s'aŭ dat însurățeilor și 8.5 hect., școaleĭ.

Rîncăciovul, *gîrlă*, izvorește de la locul numit Fundul-Văeĭ-Rusculuĭ, din punctul Sălcioara, jud. Mușcel, străbate com. Gorganul, pl. Podgoria, de la N. spre S. și se varsă în rîul Argeșul, în raionul com. Gorganul.

Rîncezi, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Teleajenul, situată la poalele munteluĭ Posada, plaiul Nucșoara și Rîncezi, și pe văile Nucșoara și Rîncezi, la 43 kil. de capitala județuluĭ, și la 12 kil. de Văleni, reședința plaiuluĭ.

Se compune din 2 cătune: Rîncezi și Nucșoara, cu o populație de 1760 locuitorĭ, locuind în 375 case.

Are 3 bisericĭ, una în Rîncezi, cu hramul Sf. Dumitru și Sf. Niculae, rezidită la 1890 cu ajutorul locuitorilor; două în căt. Nucșoara, din care una fondată în 1840, cu inscripția următoare:

> Biserică sunt eŭ sfințită,
> Pentru slava luĭ Dumnezeŭ zidită
> Alexandru Ghica domnea
> Chesarie episcopea.
> Prin osîrdia Nucșorenilor și a egumenuluĭ Motrenilor, Arhimandrituluĭ Eufrosin Poteca, născut în satul acesta în vecĭ să fie pomeniți.

Iar cea-l'altă fondată în 1895 din osîrdia și cheltuiala d-lor Gheorghe Salaoru, cu soția sa Rada și Nicolae Ionescu cu soția sa Rada și altĭ locuitorĭ. Sunt deservite de doĭ preoți.

A patra parte din locuitorĭ sunt moșneni, iar restul, clăcași.

S'aŭ împroprietărit la 1864, pe 410 hect., 120 locuitorĭ, pe moșia moșnenilor și a statuluĭ.

Eĭ posedă: 88 caĭ și ĭepe, 375 boĭ, 75 capre, 1500 oĭ și 128 porcĭ.

Școala datează în com. de la 1880 și e frecuentată (1899—1900) de 52 băeți și 18 fete.

Suprafața comuneĭ, împreună cu locurile cultivabile, izlaz și pădure, este aproximativ de 950 hect.

Comerciul se exercită în comună de 5 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venituri de 7986,98 leĭ, și la cheltueliĭ, de 4505,32 leĭ.

Șoseaua județeană Văleni-Poșești, o pune în comunicație cu com. Poșești, spre E. și cu Ogretinul, spre V. Din partea de E. a com. începe o șosea vecinală la com. Star-Chiojdul și Bătrîni.

E brăzdată, în partea de N.-V. a cătunuluĭ Rîncezi, de muntele Leurdeanul cu plaiul Stănila; în partea de N., se află muntele Posada cu ramurile Zamora și vîrful Chiciura; în partea de S. a comuneĭ este muntele Mierla; iar prin centru, plaiul Nucșoara, numit și Cărpenișul, care se întinde de la N. spre S. prin mijlocul comuneĭ, pe care o desparte la E. de căt. Nucșoara și la V. de Rîncezi și care este plantat în cea maĭ mare parte cu livezĭ de prunĭ, merĭ, nucĭ, cireșĭ, etc. Munțiĭ Vîrful-Mierleĭ, Leurdeanul, Posada, cu ramurile sale: Zamora și Chiciura, sunt acoperiți cu micĭ tufișurĭ de pădure și servesc, în timpul vereĭ, pentru pășunarea vitelor.

E udată de pîraïele Nucșoara și Rîncezi, care se împreună la locul numit Gura-Rîncezilor și intră în com. Ogretinul.

Se mărginește la N. cu munții Posada și Leurdeanul, la E. cu moșia Zeletinul și com. Star-Chiojdul, la S. cu com. Poseștí și munții Vîrful-Mierleï și la V. cu com. Ogretinul.

Rîncezi, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Rîncezi, *moșie și pădure* ale statuluï, jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. Rîncezi, pendinte de mănăstirea Cotroceni. Moșia pe periodul 1886—1896 s'a arendat cu 3100 leï anual. Pădurea are 250 hect. și e formată din trupurile Plopișul (125 hect.) și Pietrele-Infierate (125 hect.).

Rîncezi, *gîrlă,* jud. Prahova, izvorește din muntele Leurdeanul, de la poalele pădureï Purcărețul, curge de la N. la S. prin com. Rîncezi, pl. Teleajenul, și, la locul numit Gura-Rîncezilor, se unește cu pîrîul Nucșoara, cu care se varsă în gîrla Ogretinul.

Rîndunica, *cătun,* jud. Vlașca. Vezï Bățcoveni.

Rînghilești, *com. rur.,* în partea de S.-E. a plășeï Stefănești, jud. Botoșani. Se întinde pe dealurï ce se prelungesc de ambele părțï ale pîrîuluï Corogea pănă în rîurile Prutul și Jijia.

E formată din satele: Boroseni, Călărași, Ciornoha, Durnești-Mitropolieï, Odaia-Rînghilești, Berza, Ilișeni, Rînghilești și Santa-Maria.

Teritoriul com. este format din dealurï înalte, podișe întinse și văï înguste.

Suprafața com. este de 9766 hect., din care 4636 hect. ale proprietarilor, 3700 hect. ale locuitorilor și 1430 hect. ale statuluï, cu o populație de 729 familiï, saŭ 3407 suflete.

Are 3 biserici, deservite de 3 preoți și 6 cîntăreți; 3 școlï mixte, conduse de 3 învățătoriï și frecuentate de 150 băeți și 20 fete; 6 circiumï; 21 comercianți și 26 meseriași.

Locuitoriï posedă: 2081 boï și vacï, 635 caï, 6161 oï, 955 porcï, 164 capre, 2 bivolï și 458 stupï cu albine.

In com. sunt 13 iazurï; 2 morï de apă la iazurï și 1 moară cu aburï.

Budgetul e de 14937 leï la venitur și de 11100 leï, 50 b., la cheltueli.

Rînghilești, *sat,* în jud. Botoșani, situat pe coastă de deal și împrejurul unuï iaz, pe o vale care se deschide spre valea Corogea și a Prutuluï în partea de V. a com. Rînghilești, pl. Ștefănești.

Moșia are o întindere de 3245 hect. și o populație de 147 familiï, saŭ 664 suflete, din care 216 contribuabilï. Pe moșie sunt satele Rînghilești, Odaia-Rînghilești și Ilișeni.

Agricultura se face aicï sistematic. Moșia care poate servi de model, e înzestrată cu 8 iazurï bine îngrijite, cu 2 morï de apă și 1 de aburï la Ilișeni, care produce marï cantități de făină de grîŭ pentru comerciŭ; iar pe moșie, și în satele Odaia-Rînghilești și Ilișeni, sunt construite magaziï, șurï, șoproane, grajdurï, ateliere de fierărie, rotărie și lemnărie, pentru exploatațiunea agricolă.

Pe vîrful dealuluï Ciornohal se află o pădure de stejar, de 115 hect.

Aicï este reședința primărieï com. Rînghilești

Are o școală mixtă, condusă de un învățător și frecuentată de 36 elevï; 1 biserică de zid, în centrul satuluï, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Vite: 740 vite marï cornute, 236 caï, 2770 oï, 50 capre, 10 bivolï și 890 mascurï.

Stupï cu albine 192.

Rîngoaia, *pîrîŭ,* izvorește din partea de N. a com. Dumești, pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ, udă com. și, în mijlocul satuluï Dumești-Marï, se varsă în rîul Bîrladul.

Valea sa este formată din prelungirea dealuluï Rîngoaia.

Rînzăști, *com. rur.* și *sat,* în jud. Tutova, pl. Tîrgul, spre E. de Bîrlad, pe malul rîuluï Prutul. Satul formează com. cu același nume cu cătr. Golia.

Are o populație de 515 locuitorï, 135 case și o biserică.

Teritoriul com. este mlăștinos. Se scoate din bălți mult pește și stuh.

Se cultivă viea pe o suprafață de 1725 hect.

Comerciul se face de 10 persoane.

Pe teritoriul com. sunt pichete pentru paza fruntariilor.

Budg. com. este de 3457 leï.

Rîpa, *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Lupoaia.

Rîpa, *subdivizie a com.* Recea, pl. Horezul, jud. Vîlcea.

Rîpa, *numire vechie a satuluï* Braniștea, jud. Prahova, pl. Filipești, com. Haimanalele.

Rîpa, *cătunaș,* în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Jegujani.

Rîpa-Feteï, *pisc,* în jud. Mușcel,

com. Cîmpulung, mahalaua Malul-d.-s.

Rîpa-Iepeĭ, *sat*, în jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Slobozia-Luncani, situat aproape de Pădurea-luĭ-Ianoli, pe dealul Grigoreni. Are o populație de 28 familiĭ, saŭ 105 suflete.

Rîpa-Lungă, *sat*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, cătr. com. Chiojdeni, situat în partea de S. a com., la poalele dealului Rîpa-Lungă, pe pîrîul Rîpa-Lungă, la 5 kil. de cătr. de reședință, Chiojdeni-Marĭ.

Rîpa-Lungă, *deal*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, comuna Chiojdeni, se desface din Dealul-Cîlnăuluĭ, se întinde printre niște micĭ afluenți aĭ pîrîuluĭ Cătăuțul și pîrîul Rîpa-Lungă, brăzdînd partea de S. a com.

Rîpa-Lungă, *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, comuna Chiojdeni; izvorește din dealul Rîpa-Lungă și, după un curs de 7 kil., se varsă în pîrîul Cătăuțul, în apropiere de cătr. Rîpa-Lungă.

Rîpa-Tătaruluĭ, *rîpă*, în partea de S.-V. a satuluĭ Rînceni, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, numită astfel pentru că pe aci era locul unde năvăleaŭ Tătariĭ în țară, trecînd Prutul.

Rîpeni, *subdivizie a cătr.* Cernățești, com. Cernățești, jud. Buzăŭ.

Rîpile, *cătun*, al com. Rușiavățul, jud. Buzăŭ, cu 380 locuitorĭ și 77 case.

Rîpiceni, *sat*, pe țărmul drept al Prutuluĭ, în partea de N. a com. Movila-Ruptă, pl. Ștefănești, jud. Botoșani, cu o suprafață de 1718 hect. și o populație de 153 familiĭ, saŭ 670 suflete.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală mixtă, condusă de 1 învățător și frecventată de 66 elevĭ; 2 cîrciumĭ.

Vite: 410 boĭ și vacĭ, 50 caĭ, 3630 oĭ, 4 capre, 3 bivolĭ, 84 porcĭ.

Rîpile, *com. rur.*, jud. Băcăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., așezată în valea Trotușuluĭ. E alcătuită din 7 cătune: Borzești-Clăcașĭ, Borzești-Răzeșĭ saŭ Crucea-de-Piatră, d'a dreapta Trotușuluĭ; Slobozia-Mieluluĭ, în stînga Tazlăuluĭ-Mare, aproape de confluența luĭ cu Trotușul; Rîpile, reședința, în stînga Trotușuluĭ; Pătrășcani, Motocești și Păltinata, pe pîrîul Păltinata.

In condica Liuzilor găsim Borzești și Rîpile, răzășeștĭ, iar în statistica din 1874 numaĭ 5 cătune iar Păltinata și Motocești lipsesc (Motocești eraŭ alipiți la com. Gropile).

Se mărginește la N. cu com. Brătila; la E., cu com. Gropile; la S., cu com. Bogdana și la V., cu com. Onești. Este udată de rîul Trotușul, care se împreună aci cu Tazlăul-Mare și se încarcă cu pîrîul Păltinata pe stînga.

Dealul-Beneĭ și culmea Ciortolomuluĭ sunt ridicăturile maĭ însemnate de aci.

Are o populație de 762 familiĭ, saŭ 2774 suflete; o școală mixtă, frecventată de 46 elevĭ; 6 bisericĭ, 2 în Rîpile (una în Rîpile-d.-s. și alta în Rîpile-d.-j.) și cîte una în Borzești-Clăcașĭ, Borzești-Răzeșĭ, Pătrășcani și Slobozia-Mieluluĭ, deservite de 3 preoțĭ și 9 cîntărețĭ; 9 cîrciumĭ.

După legea rurală din 1864 s'aŭ împroprietărit 251 locuitorĭ, cu 816 fălcĭ și 40 prăjinĭ pămînt în țarină.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 4735 hect. Pădurile Pătrășcani, Slobozia, Răzeși-Rîpile, ocupă peste 1000 hect.

Proprietarĭ marĭ sunt: Dumitru Paraschiv, cu 611 hect. pămînt productiv; Alex. D. Paraschiv, cu 335 hect.; G. E. Bogdan; casa defunctuluĭ D. A. Hepites.

Pămînturile maĭ sunt împărțite între foștiĭ clăcașĭ și vechĭ răzeșĭ.

Viile sunt pe o întindere de 186,25 hect.

Totalul pămînturilor de cultură este de 2532,04 hect.

Vite: 67 caĭ, 1404 vite marĭ cornute, 394 porcĭ, 211 capre și 1375 oĭ.

Budgetul com. e la venituri de leĭ 11523, banĭ 41 și la cheltuelĭ, de leĭ 2804, banĭ 90.

Comuna este străbătută de calea vecinală Rîpile-Gropile-Răcăciuni și de linia ferată Adjud-Tîrgul-Ocna.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 55 kil.; la Tîrgul-Ocna, 18 kil.; la com. Gropile, 8 kil.; la com. Onești, 7 kil.; la com. Bogdana, 12 kil.; la com. Brătila, 15 kil. și la com. Tîrgul-Valea-Rea, reședința plășeĭ, 24 kil.

Distanța de la satul Rîpile pănă la stațiunea drumuluĭ-de-fier Onești, este numaĭ de 4 kil., iar satele Borzești și Crucea-de-Piatră vin pe stînga linieĭ ferate, maĭ aproape de Onești de cît Rîpile. Tot pe la aceste două cătune trece șoseaua națională Adjud-Căiuțul-Onești, paralelă cu calea ferată.

Rîpile, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., compus din secțiile: Rîpile-d.-s. și Rîpile-d.-j., reședința com. Rîpile, situat pe

stînga Trotușului, aproape de confluența Tazlăului-Mare.

Este format din trei alte sate, care în vechime erau separate: Bălăceni, Răuani și Murceni.

Are o populație de 320 familii, sau 1144 suflete; 2 biserici, una în Rîpile-d.-s., deservită de 1 preot și 2 cîntăreți, clădită la 1790, și a doua în secția Rîpile-d.-j., cu 1 cîntăreț; 1 școală mixtă, frecuentată de 36 copii; 3 cîrciumi.

Vite: 15 cai, 545 vite mari cornute, 190 porci și 25 capre.

Rîpile, *sat*, în jud. Fălciu, pl. Podoleni, com. Drănceni, așezat între dealuri, spre V. de tîrgușorul Drănceni, la 5 kil.

Suprafața teritoriului moșiei e de 3000 hect., cu o populație de 66 familii, sau 260 suflete.

Are o biserică, fondată de proprietarul moșiei; 1 moară cu vapori.

Aici este încă așezarea vechie a familiei răposatului om politic Mihail Cogălniceanu.

Rîpile, *fost sat*, în jurul iazului Stroești, com. Drăgușeni, jud. Suceava.

Rîpile, *moșie*, în jud. Buzău, com. Rușiavățul, căt. Rîpile. Are 152 hect., proprietate moșnenească.

Rîpile-Ciorbenilor, *localitate*, pe moșia Darabani, comuna cu același nume, pl. Prutul-d. j., jud. Dorohoiu, în care s'a descoperit urme de lignit, care după analiza chimică făcută în laboratoriul din București, s'a găsit de foarte bună calitate.

Rîpile-de-Jos. Vezi Rîpile, *sat*, jud. Bacău.

Rîpile-de-Sus. Vezi Rîpile, *sat*, jud. Bacău.

Rîpta, sau **Slobozia**, *sat*, pe moșia cu același nume, com. Hreatca, pl. Herța, jud. Dorohoiu, cu o populație, de 18 familii, sau 92 suflete.

Hotarele moșiei sunt cu: Becești, Buda și Pasatul.

Rîșca. Vezi Lehnești-Rîșca, sat, com. Movila-Ruptă, pl. Ștefănești, jud. Botoșani.

Rîșca, *mănăstire de călugări*, în jud. Suceava, com. Bogdănești, așezată pe malul drept al pîrîului cu același nume, sub poalele munților, într'o poziție foarte frumoasă.

Este zidită în stilul mănăstirei Probota și zugrăvită și pe din afară cu tablouri din istoria vechiului și nouului testament.

Pe zidul bisericei (în partea de S.) sunt două inscripții. D'asupra ușei arhondaricului mare se citește:

«La 1540 s'au zidit biserica Rîșca în a doua domnie a lui Petru Rareș-Voivod și opt odăi; la 1766, Calistru Eni Egumen Mănăstirei au adaos 4 odăi; iar la 1839, în zilele prea sfîntului Mitropolit Kirio-Kirio-Veniamin Costache, Isaia, Archimandritul, Egumen Mănăstirei, au înoit odăile lui Petru Rareș Voivod și a lui Calistru Eni și au făcut d'asupra lor 12 odăi și 2 trapezi cu beciul lor de dedesubt, un acoperemînt cu oserdia și cu toată cheltuiala sa; gătindu-se la 1840, Iulie 20 de zile».

Iar d'asupra intrărei arhondaricului mic se zice:

«Intru slava sfintei Treimi s'au făcut aceste 12 chilii din întreg pămînt cu temelie de piatră și cu pereți de cărămidă și cu pivniță boltită de desubt în zilele prea sfîntului Mitropolit Veniamin Costache cu drept banii mei de mine smeritul Isaia Archimandritu, întru lauda Ierarchului Nicolae, patronul meu, că slujind eu sfintei Mitropolii 26 ani în slujba dicheiei m'au tras a fi sluga sa și egumen acestei Mănăstiri, spre vecinica mea pomenire am făcut acestea la anul 1830».

Înăuntru la trapez, pe peretele de d'asupra meseî, este un tablou reprezintînd familia lui Petru Rareș, compusă din Elena Doamna, Ștefan și Petru Voivod, ținînd biserica sprijinită de ei, de sf. Ierarh Nicolae și de fiii Luxandra și Constantin.

Sub tablou stă scris:

«Aceste cadre după cum se văd s'au scris și s'au făcut cu cheltueala sfinției sale... Kir-Kirie Arhimandrit i proin egumen sf. Mănăstiri Rășcăi. Anul 1807».

In curtea mănăstirei este o cișmea cu apă. Mai sunt două livezi mari cu pomi roditori, o grădină de legume, o florărie ce înconjură mănăstirea și un iaz.

Istoric. — Adevărata dată a înființărei acestei mănăstiri nu este cea de 1540 ce se vede d'asupra arhondaricului mare. Gr. Ureche în «Letop.», pag. 210, scrie:

«Iară într'acestaș an 7066, (1558) Septembre, pristăvitu-s'au Macarie, Episcopul de Roman, ziditorul și începătorul Mănăstirei Rîșcăi, carele a fost la scaunul Romanului 27 ani și cu cinste l-au îngropat în Mănăstirea sa Rîșca...»

Deci, nu Petru Rareș, ci Episcopul Macarie este adevăratul ziditor și începător al Mănăstirei Rîșca. Aceasta ne-o confirmă și ne-uitatul Episcop Melhisedec Cronica Romanului» (I, p. 193) și Pumnul («Mănăstirile din Bucovina», p. 89).

De și tot în Letopisețe citim: «După întoarcerea din Ungaria (1532) face Petru Vodă Mănăstirea Rîșca (I, p. 205);» se vede însă că Petru Vodă a restaurat sau a terminat definitiv ceea ce Episcopul Macarie începuse.

La 1569, Anastase I, Episcop al Romanului, hărăzește acestei mănăstiri satul Bărlești. (Melhisedec, «Cron. Rom.», I, p. 195).

Afară de Bărlești, mănăstirea Rîșca mai stăpînea următoarele

moşiĭ: Bogdăneşti, Rîşca, Boroaia, Hărmăneşti, Zamoştea, Graşi şi viile din dealul Neicueni şi de la Cruce, din jud. Putna.

Moşiile Teţcani şi Săbăoani s'aŭ ţinut numaĭ în arendă de foştiĭ superiorĭ aĭ mănăstireĭ.

La 1821, Arhimandritul Isaia şi dechiŭ al Mitropolieĭ se afla Egumen la Rîşca, înlocuind pe Arhimandritul Grigorie Crupenschi, care cumpărase, pe preţul de 15000 leĭ, mănăstirea Rîşca «cu contractul acel întărit cu sfînta pecetea Mitropolieĭ şi subscris cu însuşi iscălitura Preaosfinţieĭ-voastre, (Mitropolituluĭ), făcut pe 12 anĭ şi păzit numaĭ 2 anĭ». («Ist. Mitr. Mold. şi Suc.», 165, 198 şi 199).

In acelaşĭ an (1821), mănăstirea Rîşca fu prădată fără niciĭ un motiv de rămăşiţele eteriştilor (Xenopol, V, p. 499). «Mănăstirea Rîşca, Duminică, s'aŭ prădat de 40 de Turcĭ; numaĭ zidul a rămas; pe călugărĭ i-aŭ legat şi i-aŭ bătut şi i-aŭ prădat; astă-zĭ am văzut pe uliţĭ straele frate meŭ Vasile ce 'l-am vătaf acolo şi straele vătafuluĭ Pavel şi rochiile nevesteĭ; poruncă aŭ dat nimenĭ să nu cumpere de la Turcĭ; le vezĭ cu ochiĭ şi tacĭ» (Scrisoarea Arhim. Isaia din 1824, către Paharnicul Costantin, «Ist. Mitr. Moldoveĭ şi Suceveĭ», p. 131.)

In 1826, Arhimandritul Isaia, Egumenul Mănăstireĭ Rîşca, se judecă cu oameniĭ pronumiţĭ «bogdaprosti» pentru moşia Popeşti din obîrşia pîrîuluĭ Vasluiul («Uricariul» de T. Codrescu, vol. VI, p. 230).

Rîşca, saŭ **Cotul-Rîşcăĭ**, *sat*, pe moşia şi în com. Bogdăneşti, jud. Suceava, aşezat pe ambele ţărmurĭ ale pîrîuluĭ Rîşca. Are o populaţie de 361 familiĭ, saŭ 1165 suflete, din carĭ 589 bărbaţĭ şi 576 femeĭ; o biserică de lemn, deservită de un preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată în 1876.

Vatra satuluĭ ocupă 150 fălcĭ.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt: 22 fruntaşĭ, 47 pălmaşĭ şi 138 codaşĭ, stăpînind 754 fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Bogdăneşti (1 kil.), la Mănăstirea Rîşca (1500 m.) şi la Slătioara (12 kil.).

Satul Rîşca a fost întemeiat de robiĭ mănăstireĭ Rîşca. (Vezĭ Pomiĭ-Robului).

Rîşca, *pîrîŭ*, în jud. Suceava, pl. Moldova.-d-j., format din pîraiele Druganul şi Pădureţul, ce izvorăsc de sub muntele Pădureţul. Curge maĭ întîiŭ de la V. spre E., străbate satele Rîşca şi Bogdăneşti, udă com. Bogdăneşti, pe o lungime de 7—8 kil., şi, după ce a învîrtit treĭ morĭ, trece în com. Boroaia, pe care o udă pe o lungime de 4 kil. Apoĭ, maĭ învîrtind o moară, intră în com. Drăgăneşti, luînd direcţiunea de la N. la S., curge aproape paralel cu Moldova, şerpuind prin satele Giuleşti şi Pănureşti şi pe lîngă Tonţi, printre Şoimăneşti şi Săveşti, formează Cotul-Turculuĭ, învîrteşte moara luĭ Agioglu şi după 7 kil. de şerpuire prin această comună, intră în com. Drăguşeni, unde are un curs de 4 kil. şi se aruncă în Moldova. Are de tributarĭ din dreapta: Rîşcuţa, Moişa, Bogdăneasca, Pîrlea, Izvorul, Chilineasa, Saca, Ulia, Tîrzia, Culeşa, Brustura şi Sărata; iar din stînga: Slătioara, Budăcelul, Pîrîul-Colibeĭ, Pîrîul-Arinuluĭ şi Runcul-Borniĭ.

Conţine peştĭ: păstrăvĭ, zglăvocĭ, grindele, boişteni, mreane, porcuşor, zvîrlugă şi cleniĭ.

Rîşcana, *pîrîŭ*, izvoreşte de sub culmea dealuluĭ, ce uneşte Dealul-Catelineĭ cu dealul Mîndruluĭ, com. Cotnari, pl. Bahluiuluĭ, jud. Iaşi, curge prin valea cu acelaşĭ nume, trece pre lîngă marginea de S. a satuluĭ Cotnari, printre dealurile: Ineamănul, Mîndruluĭ şi Sărata, lăsîndu-se spre S.-E., şi, lîngă lunca Cîrjoaia, se varsă în dreapta rîuluĭ Bahluiul.

Rîşcani, *sat*, în partea de N. a com. Jigălia, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, situat în fundul uneĭ văĭ, şi avînd o populaţie de 56 familiĭ, saŭ 274 suflete.

Are o biserică, făcută la 1750, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Locuitoriĭ sunt răzeşĭ şi se ocupă şi de cultura viilor.

Rîşcani, *sat*, în partea de N., a com. Bereasa, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe Dealul-Rîşcanilor, pe o suprafaţă de 286 hect., din care 27 hect. pădure, şi 149 hect. loc de cultură, fînaţ, imaş ale proprietăţeĭ. Are o populaţie de 15 fam., saŭ 78 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 2 pluguri şi 3 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 16 vite marĭ cornute, 30 oĭ, 3 caĭ, 9 rîmătorĭ; 10 stupĭ.

Rîşca-Mare şi Intre-Rîşcuţa, *culme de munţi*, în jud. Suceava, com. Bogdăneşti, a căreĭ principale piscurĭ sunt: Crucea-Tomiĭ, Gruiul, Piciorul-Lupuluĭ şi Piciorul-Cîrlanuluĭ. Acoperită de păduri de brad şi fag.

Rîşca-Mare şi Între-Slătioara, *culme de munţi*, în jud. Suceava, com. Bogdăneşti, avînd ca piscurĭ principale: Bîtca-Neagră, Lidvul şi Capul-Dealuluĭ. Imbrăcată în păduri.

Rîşcuţa, *pîrîŭ*, jud. Suceava, for-

mat de pîraiele Chițigăile și Dîmbovița, ce izvorăsc de sub munții Chițigaia-Mare și Pleșul. După un curs de 4—5 kil., se aruncă în Rîșca.

Are de tributarĭ din dreapta: Harjulea și Pîrîul-Rusuluĭ; iar din stînga: Răticna, Pîrîul-Tocileĭ, Vizunoaia, Gruiul și Crucea.

El udă com. Bogdănești și conține: păstrăvĭ, boiștenĭ și grindele.

Rîșești, *com. rur.*, în partea de S.-E. a pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, așezată în valea rîuluĭ Prutul. Mărginită la N. cu com. Drănceni; la S., cu com. Duda; la E., cu Basarabia, despărțită prin rîul Prutul și la V., cu moșiile Drănceni și Rîpele.

Este formată numaĭ din satul Rîșești, situat parte pe podișul din șesul Prutuluĭ și parte pe șes.

Suprafața teritoriuluĭ com. e cam de 1000 hect., cu o populație de 260 familiĭ, saŭ 752 suflete.

In capătul de N. al satuluĭ se află biserica, făcută la anii 1841—1846, de comisul Costache Cerchez, fostul proprietar al moșieĭ. Alăturea cu biserica, este casa proprietățeĭ. Ambele moșiĭ sunt la o distanță de 500 metri în jos de movila Rîbîea.

Astă-zi, proprietatea moșieĭ este a d-luĭ Teodor Cerchez.

In sat se află o școală, condusă de un învățător.

In partea de E. a satuluĭ se află pădure, pe malul Prutuluĭ, iar în partea de V., pe deal, viea proprietățiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 600 vite marĭ cornute, 120 caĭ, 600 oĭ și 400 porcĭ.

Rîșești, *sat.* Vezĭ Rîșești, com. rur., jud. Fălciŭ.

Rîșnarul, *fost sat,* jud. Prahova, care s'a desființat, împreună cu satele Stefănoaia, Cioricești și Chira, care aŭ format com. Ghiroveni, din pl Filipești.

Rîșnița, *sat,* în partea de N.-V. com. Laza, pl. Racova, j. Vasluiŭ, situat pe coasta dealuluĭ Rîșnița, cu o populație de 40 familiĭ, saŭ 227 suflete.

Rîșnițele, *iezer,* jud. Brăila, în partea de S.-E. a comuneĭ Gropeni, între privalul Dobrota și iezerul Ulmul; comunică la N. cu iezerul Babalicul, prin privalul Scheauca.

Rîșnova, *ape minerale,* la Poiana-Pietroasa, în jud. Prahova, com. Predealul, pe valea Rîșnova, 1050 m. d'asupra Mărĭĭ, aproape de gara Predealul, pe proprietatea M. S. Regeluĭ și Eforieĭ Spitalelor Civile din București.

Conțin sare, iodur de natriŭ și foarte puțin carbonat de calce. Instalațiunĭ sistematice neexistînd, se fac băĭ într'o piscină.

Aŭ fost descoperite în 1859 de Dr. Davila.

Rîșnoveĭ (Valea-), *vale,* izvorește de la limita jud. Prahova, cu jud. Dîmbovița, trece pe la poalele munților Rîșnova și Șipotul și se varsă în rîul Prahovița, pe malul drept, din sus de Azuga.

Rîșnova, *munte,* jud. Prahova, înalt de 1218 m. de asupra nivelului Mărĭĭ-Negre, situat la extremitatea jud. Prahova spre jud. Dîmbovița.

Acest munte, împreună cu Piscul-luĭ-Cumpăt, Dutca, Clăbucetul-Tauruluĭ și Dosul-Cerbuluĭ, a fost vîndut la 1821 de Biv-vel logofăt Chrisoscoleŭ, doamneĭ D. Sachelarie.

La anul 1844, Baronul Christodor Sachelarie, proprietarul prin moștenire al munților cumpărațĭ de doamna Sachelarie de la Biv-vel logofăt Chrisoscoleŭ, lăsînd în urma morțeĭ sale marĭ datoriĭ, acești munțĭ i-a cumpărat marele Ban Alexandru Filipescu.

Astă-zĭ se stăpănește de M. S. Regele Carol I, prin actul de cumpărătoare de la 15 August 1882. A fost vîndut de d-l N. Crețulescu pe prețul de 400000 leĭ, împreună cu Sorica, Dutca, Cumpătul, Jepiĭ-Marĭ și Jepiĭ-Micĭ. D-l Crețulescu îĭ moștenise de la fratele săŭ Scarlat, iar acesta îĭ poseda prin cumpărătoare de la familia Filipeștilor.

La 1846, muntele Rîșnova, care pe atuncĭ se numea și Provița, a fost măsurat de inginerul Gheorghe Fischtum, trimis de marele Postelnic Ion Al. Filipescu.

Rîtul-Porculuĭ, *deal,* cu pădure, în partea de N. a com. Bazga, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ. De pe valea din partea dreaptă, curge pîrîul cu același nume și din cea stîngă pîrîul Fundul-Bohotinuluĭ.

Rîul, *cătun,* al com. Boziorul, jud. Buzăŭ, cu 97 locuitorĭ și 20 case.

Rîul, *cătun,* făcînd parte din com. Poenari, plaiul Novaci, jud. Gorj, situat la S. de rîul Galbenul (Baia-de-Fer), pe șes.

Are o populație de 30 familiĭ, saŭ 97 suflete romînĭ moșneni, și o biserică.

Comunicația în cătun se face prin șoseaua județeană T.-Jiuluĭ-Ciuperceni-Vîlcea, care o traversează.

Rîul-Alb, *com. rur.*, jud. Dîmbovița, plaiul Dîmbovița-Ialomița, situată spre N. de Tîrgoviște, pe valea pîrîuluĭ Rîul-Alb

și între dealurile Giurcul și Iacovul. Are o populație de 1098 locuitorĭ; o biserică; o școală; treĭ morĭ de apă.

Locuitoriĭ, și maĭ cu seamă femeile, se ocupă cu industria domestică, făcînd tot felul de costume naționale.

Se vecinește la E. cu com. Runcul, la V. cu Bărbulețul, la N. cu com. Brebul și la S. cu com. Pietrari și Cucuteni, căt. Vîlcana-d.-s., despărțindu-se de toate prin păduri, dealurĭ și văĭ și unindu-se cu Bărbulețul și Pietrari prin șoseaua comunală, iar cu cele-l'alte, prin potecĭ și drumurĭ neșoseluite.

Locuitoriĭ posedă multe capete de vite: boĭ, vacĭ, caĭ, capre și porcĭ, precum și livezĭ cu pruni.

Rîul-Alb, *pîrîŭ*, care izvorește de sub muntele Brebul, jud. Dîmbovița, curge prin com. Rîul-Alb și Pietrari, pe lîngă com. Izvoarele și se varsă în Dîmbovița, în dreptul com. Priboiul. Afluenții săĭ sunt: Valea-Tiseĭ, Valea-Bărbulețuluĭ și Valea-Runculuĭ, ce curg prin raionul com. Bărbulețul; pîrîul Burlănești, ce curge prin raionul com. Voinești.

Rîul-Cîinenilor, *rîŭ*, jud. Vîlcea, afluent al Oltuluĭ. Izvorește din muntele Robul, curge de la V. spre E., printr'o vale mult maĭ largă ca a Rîuluĭ-Vaduluĭ și se varsă în Oltul, pe țărmul drept, din sus de com. Cîineni. De la origină și pănă aproape de Cîineni, valea sa e îngustă și adîncă; iar de la Cîineni, are o lărgime de la 200—300 metri.

Albia de asemenea la origină este îngustă; iar aproape de Cîineni are o lărgime de 60 m. Fundul conține pĭetriș mare. Lărgimea apeĭ e de 2 m.; adîncimea, de $0^{m},20$. Peste acest rîŭ, aproape de Cîineni, este un pod de piatră, lung de 40 m.

Rîul-Doamneĭ, *foastă plasă*, în jud. Mușcel, care coprindea pe la începutul secoluluĭ al XVIII-lea toate comunele de la Domnești pănă la Mărăcineni.

Rîul-Șes, *pichet de graniță*, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani.

Rîul-Vaduluĭ, *subdivizie a com.* Cîineni, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, la 7 kil. de Cîineni.

Rîul-Vaduluĭ, *vamă*, jud. Vîlcea, pl. Cozia, com. Cîineni, cu un edificiŭ frumos, posedînd și un biuroŭ telegrafo-poștal. S'a înființat la 1 Ianuarie 1860. Venitul pe 1896—97: 61115 leĭ, 10 banĭ. De la Rîul-Vaduluĭ și pănă la trecătoarea Scăunelele, trecătoarea cea maĭ apropiată, sunt 12 kil. Pe aci trece calea națională și calea ferată în Ardeal.

Rîul-Vaduluĭ (Turnul-Roșu), *trecătoare*, însemnată din punctul de vedere istoric și cea maĭ adîncă, avînd de la 3—400 m., în fundul căreia se rostogolesc apele Oltuluĭ, jud. Vîlcea.

Romaniĭ fortificaseră această trecătoare, de unde și vechia sa denumire de Poarta-Traiană. In timpul luptelor dintre Turcĭ, Ungurĭ și Romînĭ, avu o mare importanță. Ungurii bătură aci pe Turcĭ în aniĭ 1442 și 1493.

In anul 1849, pe aci intrară trupele rusești în Transilvania sub comanda generaluluĭ Lüders, care voi să taie linia de retragere a Ungurilor și tot pe aci acest general bătut de Bem trebui să se retragă repede în mijlocul erneĭ și într'o noapte îngrozitoare, ducînd cu sine numeroase familiĭ romîne din Sibiiŭ, care fugeaŭ de impilările Ungurilor.

Prin această trecătoare trece șoseaua, care plecînd de la Slatina, merge la Drăgășani, Rîmnicul, Cîineni, Rîul-Vaduluĭ și ajunge la Sibiiŭ. La Cîineni, această șosea se întîlnește cu alta, care, pornind din Pitești, trece prin Curtea-de-Argeș, Tigveni, Sălătrucul, Titești și ajunge la com. Cîineni, după țărmul sting al Oltuluĭ.

In Transilvania, la 10 kil. de frontieră, această trecătoare este fortificată.

La Rîul-Vaduluĭ începe un lung și strîmt defileŭ, care se termină aproape de Rîmnicul-Vîlcea și are o lungime de 56 kil. și o lărgime de la 100 m. pănă la 1 kil.

In vechime, fortificația acestuĭ debușeŭ consista dintr'un turn de cărămidă care a făcut să i se dea numele de trecătoarea Turnul-Roșu.

Pe aci trece acum și calea ferată R.-Vălceĭ-Frontiera-Sibiiŭ, cu stația finală, lîngă frontieră, Cîineni.

Rîul-Vaduluĭ, *rîŭ*, în jud. Vîlcea, afluent al Oltuluĭ. Izvorește din muntele Vîrful-Mare. Curge de la V. spre E., printr'o vale îngustă și se varsă în Olt, pe țărmul drept, aproape de vama cu acelașĭ nume. Acest afluent al Oltuluĭ formează frontiera, în această parte a țăreĭ, la vărsarea sa în Olt. Lărgimea albieĭ este de 20 m. Fundul săŭ conține pĭetriș mare. Un pod de piatră, lung de 18 m., înlesnește comunicația între Rîmnicul și Sibiiul. Acest rîŭ se maĭ numește și Vodul. Are o lungime de 40 kil.

Rîureni, *cătun*, în jud. Vîlcea, pl. Ocolul, com. urb. Ocnele-

Marĭ. In cîmpia Rîurenilor se face bîlciul Rîureni (v. a. n.), care ţine de la 25 August pănă la 8 Septembrie în fie-care an.

Are o biserică zidită la 1747.

Rîureni, *localitate,* în jud. Vîlcea, cunoscută dincolo de limitele jud. şi chiar ale Ţărei, prin importantul bîlciŭ ce se ţine în fie-care an aci la Sf. Maria mică (8 Septembre).

Cade la 6 kil. spre S. de Rîmnic.

Bîlciul de la Rîureni era de o importanţă comercială însemnată în vremurile de demult.

Dificultatea comunicaţiunilor, mulţimea mănăstirilor şi oraşelor de a doua mînă ca Drăgăşani, Ocnele-Marĭ, Horezul, Curtea-de-Argeş şi altele, contribuiaŭ la prosperitatea acestuĭ bîlciŭ.

Mănăstirile, oraşele, proprietarĭ şi boerĭĭ din judeţele limitrofe, se aprovizionaŭ de la Rîureni cu cele trebuincioase pentru gospodăria lor.

Bîlciul Rîureni s'a înfiinţat pe la 1636, pe timpul luĭ Mateĭ Basarab, de neguţătorĭ mămularĭ; maĭ înainte n'avea loc stabil. Din acest timp a început să fie stabilit aci.

Bîlciul se ţinea înaintea mănăstireĭ Govora, la 15 August, fiind hramul bisericeĭ. S'a ţinut în vechime şi pe locul unde este Ocniţa.

Rîureni, *staţie de dr.-de-f.,* jud. Vîlcea, pl. Ocolul, com. Ocnele-Marĭ, cătunul Rîureni, pe linia R.-Vîlcea-Ciineni (frontieră), pusă în circulaţie în anul 1901. Se află între staţiile R.-Vîlcea (6 kil.) şi Govora (6 kil.).

Rîureni-Noi. Vezĭ Chiricuţa, pl. Negoeşti, jud. Ilfov.

Rîurile, *plasă,* în jud. Muşcel, contopită cu pl. Argeşelul de la 1 Aprilie 1882, şi avînd reşedinţa în com. Stîlpeni.

Această plasă coprindea partea din centru şi V. a judeţuluĭ.

Se mărgineşte la N. cu plaiul Nucşoara, de care se desparte printr'o linie aproape orizontală, începînd din jud. Argeş, şi mergînd pe la S. de comunele: Petroşani, Bădeşti, Aninoasa şi Capul-Pisculuĭ, şi terminîndu-se la S. de Schitul-Goleşti; la V. şi S. cu jud. Argeş, printr'o linie ce trece pe la V. de comunele Retevoeşti, Jupăneşti, Miceşti, Ciumeşti şi Mărăcineni; la E., cu pl. Argeşelul, de care se desparte prin rîul Doamna, şi prin diferite muchiĭ de dealurĭ şi văĭ, coprinse între comunele Piscani şi Mioveni, Ţiţeşti şi Davideşti, Livezeni şi Voroveni, Stîlpeni şi Bîrzeşti, Rădeşti şi Vultureşti, Drăghiciul şi Hîrtieşti.

Are forma unuĭ poligon neregulat, cu locurĭ aci şese, aci brăzdate cu dealurĭ acoperite cu pădurĭ şi pomĭ roditorĭ.

Se compune din 62 sate, care formează 21 comune rurale: Băjeşti, Bălileşti, Ciumeşti, Coşeşti, Dîrmoneşti, Drăghiciul, Goleşti, Jupîneşti, Leiceşti, Livezeni, Mărăcineni, Miceşti, Mihăeşti, Piscani, Purcăreni, Rădeşti, Retevoeşti, Stîlpeni, Ţiţeşti, Valea-Popeĭ şi Vlădeşti.

Plasa Rîurile, pănă la începutul secoluluĭ al XVIII-lea, se împărţea în pl. Rîul-Doamneĭ, care coprindea comunele de la Domneşti pănă la Mărăcineni şi pl. Bratia-Bughea, care coprindea comunele de la Aninoasa pănă la Băjeşti şi de aci în sus pănă la Poenari, împreună cu Godeni, Furnicoşi şi Capul-Pisculuĭ.

Este udată de multe rîurĭ, gîrle şi gîrliţe. Principalele sunt: Rîul Doamna, care udă comunele: Retevoeşti, Leiceşti, Coşeşti, Dîrmoneşti, Jupîneşti, Piscani, Purcăreni şi Mărăcineni; rîul Bratia, care udă comunele: Vlădeşti, Goleşti, Bălileşti şi Băjeşti; Rîul-Tîrguluĭ, care udă partea de E. a plăşeĭ, trecînd prin comunele: Mihăeşti, Rădeşti, Stîlpeni şi Livezeni.

Are o populaţie de 12473 suflete.

Dealurile plăşeĭ sunt însemnate prin bogatele livezĭ de pruni.

Căile de comunicaţie, care străbat pl. Rîurile, de la S. spre N., sunt: calea naţională Piteşti-Cîmpulung-Frontieră, care trece prin comunele: Mărăcineni, Piscani, Livezeni, Stîlpeni, Rădeşti, Valea-Popeĭ, Mihăeşti, etc.; calea ferată Goleşti-Cîmpulung, care merge aproape paralel cu şoseaua naţională şi se opreşte, în această plasă, la gările: Gropeni, Ciumeşti, Clucereasa, Stîlpeni, Mihăeşti şi Furnicoşi; calea, care pleacă din Piscani, din şoseaua naţională şi merge pe malul drept al rîuluĭ Doamna, trecînd prin comunele Dîrmoneşti, Coşeşti, Leiceşti, Retevoeşti, etc.; şoseaua, care pleacă din Purcăreni, din şoseaua naţională şi merge pe malul drept al rîuluĭ Doamna, trecînd prin com. Jupîneşti şi unindu-se cu calea ce pleacă de la Piscani, între comunele Leiceşti şi Retevoeşti; şoseaua care pleacă din com. Băjeşti, trece prin comunele: Bălileşti, Goleşti, Vlădeşti, etc., pe malul drept al rîuluĭ Bratia.

In plăşile unite Argeşelul-Rîurile sunt 35 şcoale mixte şi 1 şcoală de cătun, frecuentate de 1871 copiĭ (1899—900).

In pl. Rîurile singură sunt

37 biserici, deservite de 41 preoți și 36 dascăli.

Rîușorul, *rîu,* jud. Mușcel, izvorește din muntele Păpușa, com. Rucărul, trece prin Rucărul, unde malurile sale sunt bine asigurate în contra înecurilor și din jos de comună se varsă în rîul Dîmbovița.

Rîușorul, *pîrîu,* jud. Mușcel, com. Lerești, plaiul Dîmbovița, izvorește dintre munții Iezerul și Tărîțoasa, și se varsă în Rîul Tîrgului, pe partea dreaptă.

Roaba, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Căciulătești, cu o populație de 295 suflete.

In sat sunt 2 biserici (mănăstirĭ), schitul Roaba-Vechiŭ, fondat la 1834, și schitul Roaba-Noŭ, fondat la 1855 de Pahonie Robu Ieromonahul.

Roaba, *moșie,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Căciulătești, în care statul are a 4-a parte. Venit anual 59846 leĭ.

Are pădure și cete de moșneni pe dînsa.

Roaba-Noŭ, *schit,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Căciulătești, fondat la 1885 de Pahonie Robu Ieremonahul, în satul Roaba.

Roaba-Vechiŭ, *schit,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Căciulătești, fondat la 1834.

Roata-Cătunul, *com. rur.,* jud. Vlașca, situată pe valea Drîmbovnicul, la 66 kil. de Giurgiŭ, și la 11 kil. de Obedeni, reședința pl. Glavaciocul-Neajlovul.

Are o populație de 758 suflete; o școală mixtă, frecuentată de 42 copiĭ.

Roata-de-Jos, *com. rur.,* jud. Vlașca, pl. Neajlovul, compusă din cătunele: Roata-d.-j. și Zgaia, situată pe valea Drîmbovniculuĭ, în jos de Roata-Cătunului. Depărtarea de București de 33 kil.; de Giurgiŭ, de 65 kil. și de Obedeni, reședința plășeĭ Glavaciocul-Neajlovul, de 11 kil.

Are o populație de 758 locuitorĭ; o școală mixtă; o biserică, deservită de un preot și un dascăl, ținînd de parohia Sadina.

Prin comună trec Valea-Drîmbovniculuĭ și valea Glodeni, ce vine din proprietatea Roata-d.-s. Pe apa Drîmbovniculuĭ se află o moară de apă.

Roata-de-Jos, *cătun,* pendinte de com. cu același nume, pl. Neajlovul, jud. Vlașca, situat pe stînga apeĭ Drîmbovnicul, cam sub mal.

Are o suprafață de 1486 hect. S'a dat la 122 locuitorĭ, împroprietăriți după legea rurală din 1864, o suprafață de 381 hect

Aci sunt școala, biserica și primăria.

Roata-Ursoaia-Fața, *păduri* particulare, supuse regimuluĭ silvic, pe moșia Pîrîieni-d.-s., pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Robănești-de-Jos, *cătun,* al com. Robănești-d.-s., pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, situat lîngă Tesluiul, pe malul drept. Are 60 familiĭ și o biserică, cu hramul Înălțarea (1740), deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Robănești-de-Sus, *com. rur.,* în S.-V. pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, formată din satele: Robănești-d.-s., în care e primăria, Robănești-d.-j., și Bojoiul, situată pe malul drept al rîuluĭ Tesluiul, la 7 kil. spre S. de Balș și la 23 kil., spre N.-V., de Caracal.

Are o populație de 735 locuitorĭ; 2 biserici, una, cu hramul Înălțarea (1881), în Bobănești, și cea-l'altă, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ (1810), în Bojoiul, deservite de 2 preoți și 3 cîntăreți; 5 cîrciumĭ.

Locuitorii posedă: 560 vite marĭ cornute, 1569 vite micĭ și 114 porcĭ.

Robescu, *lac,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Voetinul, format din ploĭ și de revărsările pîrîuluĭ Coțatcul, în partea de E., comunicînd cu Lacul-Negru, din com. Bălești.

Robești, *com. rur.,* în jud. Buzăŭ, plaiul Pîrscovul, situată pe malul stîng al rîuluĭ Buzăul, la 30 kil. de orașul Buzăul.

Limita sa, la N., începe din Valea-Purcaruluĭ, urcă pe drumul Trestienilor (hotar între cătunul Oleșești și Runcul), pe care merge pănă în izvorul Arabagiul; la E., se lasă pe izvorul Arabagiul și merge pe el pănă în albia rîuluĭ Buzăul; la S., pe rîul Buzăul, urcă pe albia sa, pănă la Părul-Marinoaieĭ; la V., urcă din Părul-Marinoaieĭ la Părul-cu-Precestanie, trece pe la Roschila și coboară în Valea-Purcaruluĭ.

E formată din cătunele: Robești, Runcul și Stănilești, cu o populație de 630 locuitorĭ.

Are 2 biserici, deservite de 1 preot și 2 cîntăreți. Catedrala e cea cu hramul Nașterea Maiciĭ Domnuluĭ.

Vite: 74 boĭ, 59 vacĭ, 12 viteĭ, 8 caĭ, 5 țepe, 5 mînjĭ, 600 oĭ și 140 porcĭ.

Suprafața com. e de 630 hect., din care 186 hect. arabile, 15 hect. pădure, 95 hect. fineață, 83 hect. izlaz, 80 hect. livezĭ,

27 hect. vie şi 144 hect. sterp. Proprietăţi mai însemnate sunt: Robeşti, Oleşeasca-Robeşti şi Pîrscovul-d.-j., ale cetelor de moşneni Robeştî, Runcenî şi Pălcăî.

Terenul e accidentat şi propriŭ orî-căreî culturî.

Căî de comunicaţie sunt: şoseaua Mărăcineni-Ruşiavăţul, un vad peste rîul Buzăul şi drumul Tîrcovuluî.

Robeşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, plaiul Cozia, compusă din 2 cătune: Robeşti şi Sărăcineşti.

E situată pe malul drept al Oltuluî, pe culmea dealuluî Ghimpurosul, la 53 kil. de capitala jud. şi la 35 kil. de a plaiuluî.

Are o populaţie de 381 locuitorî; 2 bisericî, una de zid în căt. Robeşti, construită la 1817, de răposatul ctitor, vătaful Constantin Robescu, şi cu ajutorul locuitorilor, cea-l'altă în căt. Sărăcineşti, reparată la 1858, de boerul Măciuceanu şi alţiî; o şcoală mixtă.

Locuitoriî posedă: 30 caî, 59 boî, 100 vacî şi 1700 capre şi oî.

Pe valea Robeşti, în raionul com., sunt 3 morî de măcinat şi 1 herăstrăŭ; iar pe valea Sărăcineşti, o moară.

Locuitoriî sunt moşnenî. De această comună aparţin munţiî: Robul, Danul, Murgaşul, Rigla, Prislopul şi Gorganele. Ceî d'întiiŭ treî sunt situaţî în partea de S.-V. a comuneî, iar ceî din urmă, în partea de N.-V. In aceştî munţî se fabrică brînză. Parte din eî se arendează şi parte se opresc pentru vitele locuitorilor.

In căt. Sărăcineşti se văd ruine de zidurî vechî şi urme de bisericî. S'a găsit un picior de preastol de piatră, care s'a aşezat în biserica de la Robeşti şi nişte săgeţî, cu forma dacică. Pe valea satuluî, în partea stîngă, la locul numit Comorî, se află multă piatră de var.

Vatra satuluî ocupă 40 hect., iar întreaga com., 1250 hect.

Prin com. trece şoseaua naţională care uneşte punctele R.-Vîlcea cu Sibiiul, străbătînd comunele: Bujoreni, Bogdăneşti, Călimăneşti, Brezoiul, Călineşti, Robeşti şi Ciineni, ultima comună la frontieră.

Veniturile comuneî se urcă la 2000 leî anual.

E brăzdată de dealurile: Ghimpurosul, Zăpodioarele, Dealul-Negru, Dealul-Vieî, Piscul-Balota şi Măgura, şi udată de văile: Robeşti, Sărăcineşti şi Siliştea. Locurile din jurul comuneî Robeşti sunt: Poenita şi Ostrovul la N., Lunca-Robeştilor şi Ostrovul-d.-j., în centru, lîngă Olt, Cîmpul-Sărăcineştilor şi Bolovanul, la S.

Se mărgineşte: la E., cu judeţul Argeş, de care se desparte prin rîul Oltul; la V., cu munţiî Murgaşul; la N., cu comuna Ciineni; şi la S., cu comuna Călineşti.

Robeşti, *cătun* de reşedinţă, al com. Robeşti, jud. Buzăŭ, cu 260 locuitorî şi 64 case.

Robeşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşî nume, pl. Cozia, jud. Vîlcea, situat pe valea Robeşti, în dreapta rîuluî Oltul, şi pe şoseaua naţională Rîul-Vaduluî.

Are o populaţie de 50 familiî; o biserică, cu hramul Sf. Mihail şi Gavril, cu următoarea inscripţie:

Intărirea celor ce nădăjduesc spre tine, întăreşte Doamne biserica ta care aî cîştigat-o cu scump sîngele tăŭ.

Acestă sfîntă biserică s'a început a se zidi din temelie de repausatul robul luî Dumnezeŭ, vătaful Constantin sin Anghel Robescu, în anul 1777 şi s'a terminat şi sfinţit în 1817, Iulie 18.

Robeşti, *mahala*, în com. rur. Menţi-din-Faţă, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi.

Robeşti, *pîrîŭ*, ce izvoreşte din munţiî com. Paltînul, jud. Putna, şi se varsă în Zăbala.

Robeşti, *vale*, jud. Vîlcea, plaiul Cozia. Izvoreşte din muntele Murgaşul, desparte muntele Rigla de Prislopul şi Gorganele, trece prin com. Robeşti, şi se varsă spre E., în rîul Oltul.

Roboaia, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ruşăteşti, jud. şi pl. Argeşul. Are o populaţie de 140 familiî. Aci se află schitul Roboaia.

Roboaia, *sat*, făcînd parte din com. rur. Berislăveşti, jud. Argeş, pl. Loviştea. Are o populaţie de 68 familiî; o biserică cu hramul Sf. Ioan, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ, şi întreţinută de Eforia Spitalelor Civile din Bucureşti.

Roboaia, *schit*, cu hramul Buna-Vestire, jud. şi pl. Argeşul, situat pe valea Roboaieî, care se varsă în Vîlsana, la 2 ore, cu trăsura, de Curtea-de-Argeş.

Această mănăstire s'a întemeiat de Sava Liveru Muşat şi era cu totul independentă, neatîrnînd de nicî o altă mănăstire din ţară saŭ din străinătate. Pe la 1843, fiind cu totul ruinată, s'a rezidit de către Episcopia de Argeş, căreia servea de metoh. Biserica se află în bună stare, şi este deservită de 2 preoţî, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser. In urma secularizăriî averilor mănăstireştî, schitul Roboaia se întreţine de stat.

Aci se află, după cum arată d. Slavicî, una din cele mai marî şi mai interesante colecţiî

de cărți vechĭ și manuscripte romînești.

Robul, *braț*, al Borciĭ, în insula Balta, jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta; pleacă din Borcea, din dreptul satuluĭ Vlădeni, curge spre N., între brațul Borcea și Săltava, și se varsă iărăși în Borcea, în dreptul satului Chioara.

Robul, *munte*, situat în partea de S.-V. a com. Robești, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, în care se fabrică brînză.

Robul, *pisc*, jud. Vîlcea, pe culmea Veverița, situat la S. de muntele Vîrful-Mare. Din el se ramifică: Culmea-Brezoilor, între rîul Pușcoiul și Brezoiul, avînd ca piscurĭ: muntele Murgașul și Muntele-luĭ-Popovicĭ.

Robul (Muntele-), *pădure* particulară, jud. Vîlcea, plaiul Cozia, com. Robești, cu o suprafață aproximativ de 400 hect., supusă regimuluĭ silvic.

Roca, *subdivizie a com. rur.* Marga, plaiul Cerna, jud. Mehedinți.

Rociul, *com. rur.* și *sat*, pe apa Drîmbovnicul, jud. Argeș, pl. Gălășești, la 16 kil. de com. rur. Costești, reședința sub-prefectureĭ, și la 42 kil. de Pitești.

Are o populație de 170 familiĭ, saŭ 610 suflete; o biserică, cu hramul Înălțarea Domnuluĭ, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă.

Vite: 400 boĭ și vacĭ, 30 caĭ, 700 oĭ și 200 rîmătorĭ.

Prin com. trece șoseaua județeană Pitești-Giurgiŭ.

Rociul cu trupul **Stanislăveanca**, *moșie*, jud. Argeș, pl. Gălășești, com. Rociul, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din București, pendinte de schitul Berislăvești. Are o întindere de 2741 pog., din care 1062 pog. pădure.

Rocșoreni, *com. rur.* și *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., la 41 kil. de orașul Turnul-Severin. Se mărginește la N., cu com. Greci; la E., cu com. Greci și Bălțați; la S., cu com. Adunați-Teiuluĭ; iar la V., cu com. Plopi.

Este situată pe vale. Satul formează comună cu satul Varadia saŭ Putineiul, avînd o populație de 900 locuitorĭ, și 180 case.

Locuitoriĭ posedă: 42 pluguri, 80 care cu boĭ, 8 căruțe cu caĭ; 460 vite marĭ cornute, 30 caĭ, 500 oĭ și 460 rîmătorĭ; 20 stupi.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală, mixtă, condusă de 1 învățător, frecuentată de 67 elevĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1063 leĭ, și la cheltuelĭ, de 481 leĭ.

Dealurĭ și văĭ maĭ principale în această comună sunt: Dealul-Cocoruluĭ cu Valea-Cocoruluĭ, Cîmpia-Nuculuĭ și Valea-Nuculuĭ. În partea de E. se află pădurea Cerchezelor, proprietatea statuluĭ, Valea-Roșiorilĭ, cu Valea-Băiĭ și a Lupuluĭ, iar la S., dealul Brîgleasa, cu valea Brîgleasa.

Roești, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-j., compusă din 2 cătune: Roești și Ciocîlteiul, cu multe subdiviziĭ, situată pe rîurile Pește̦ana și Cernișoara, la 38 kil. de capitala județuluĭ și la 34 kil. de a plășeĭ.

Are o populație de 1276 locuitorĭ; 3 bisericĭ, 2 în Roești și 1 în Ciocîlteiŭ.

O parte din locuitoriĭ, pe lîngă agricultură, se ocupă cu dulgheria și rotăria. Eĭ posedă: 10 caĭ, 180 boĭ, 250 vacĭ, 30 capre și 100 oĭ.

Locuitoriĭ sunt moșneni. 12 saŭ împroprietărit la 1864 pe moșiile d-lor Em. și I. Cernătescu, și 7 pe a d-lor Diaconeștĭ, dîndu-li-se 75 hect. pămînt.

În raionul comuneĭ se văd niște ruine, în formă de cetate, unde se zice că aŭ locuit Daciĭ.

Comuna se întinde pe o suprafață de 1750 hect., cu izlaz cu tot.

Veniturile comuneĭ se urcă la 1934 leĭ și cheltuelile, la 1630 leĭ anual.

E brăzdată de dealurile: Cerna, Pește̦ana și Luncavățul și udată de văile: Rîioasa, Porculuĭ, Manasul, Negraia, Pește̦ana și Cernișoara.

Roești, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populație de 662 locuitorĭ și 2 bisericĭ.

Rogina, *pădure*, în jud. Iași, pl. Stavnicul, com. Mogoșești; parte este proprietatea statuluĭ și parte particulară.

Rogina, *pîrîŭ*, format între pădurile Hărpășești și Popești, pl. Cîrligătura, jud. Iași; servește și de hotar între aceste două moșiĭ și se varsă în iazul Fandolica.

Rogna, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Bătrînești, spre V. de satul Bătrînești și la 2 kil. de el, pe pîrîul Glodeni. Are o populație de 30 familiĭ.

Rogoaza, saŭ **Bujorul**, *pîrîŭ*, izvorește din partea de N. a com. Oțeleni, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, din pădure, despre hotarul com. Hoceni; curge prin mijlocul comuneĭ Oțeleni, unde for-

mează iazurile de pe valea Rogoaza: Botezatuluĭ, Dahore, Drăgunoiul și Cotacul saŭ Horja, după care, unindu-se din jos de sat, cu pîraiele Burghelea și Saca, trece în com Deleni, sub numele de Bujorul; aicĭ primește Pîrîul-Fîntînelor și, de la satul Talaba, ĭa numirea de pîrîul Talaba și se varsă în dreapta Elanuluĭ.

Rogoaza, *sat,* făcînd parte din com. rur. Corbasca, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ. E așezat pe valea cu același nume, pe malul stîng al Siretuluĭ, la 2 kil. de reședința com., spre S.

Are o populație de 44 familiĭ, saŭ 166 suflete.

Teritoriul căt. este de 707 hect. Locuitoriĭ sunt parte împroprietăriță, parte răzeșĭ, și stăpînesc 153 hect., iar d-l D. Simionescu, 551 hect.

Lîngă sat, la V., se află un pod de vase peste Siret.

Rogoaza, *pîrîŭ,* jud. Tecuciŭ, izvorește din punctul numit Tabăra-Țiganilor, sub numele de Neagotă, trece prin partea de S. a comuneĭ Corbasca, udînd satele Fofaza și Rogoaza, primește pe stînga pîrîul Corbasca și pîrîul Zăpodia și se varsă în Siret, în partea de V. a satuluĭ Rogoaza.

Rogoazele, *braț* (prival), în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Găița, în insula Balta; curge din Dunăre în brațul Săltava-d.-j.

Rogoazele, *proprietate* a statuluĭ, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Fundul-Crăsani; formează cu moșia Grindul un trup, cu numele de Grindul-Rogoazele.

Rogoazele, *pădure,* în insula Balta, jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Găița; are 200 hect. populate cu salcie și plop.

Rogoazele, *pădure,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul d.-j., de pe teritoriul com. Brătila.

Rogojanca și Valea-Nucetuluĭ, *trupurĭ de moșiĭ* ale statuluĭ, jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. Rîncezi, pendințĭ de biserica Sf. Ion din Bucureștĭ.

Rogojelul, *cătun,* al com. Roșia, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, situat parte pe deal, parte pe vale și la N.-V. comuneĭ.

Are o suprafață de 1037 hect., din care 487 hect. pădure, 70 hect. izlaz și vatra satuluĭ, 35 hect. fînețe și 445 hect. arabile.

Are o populație de 87 familiĭ, saŭ 368 suflete; 1 biserică de lemn, făcută de locuitorĭ în 1750, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 50 pluguri, 76 care cu boĭ, 6 căruțe cu caĭ; 290 vite marĭ cornute, 30 caĭ, 100 porcĭ și 182 oĭ și capre.

Comunicația în cătun se face prin drumurĭ ordinare.

Rogojelul, *vale,* în căt. Rogojelul, com. Roșia, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj; începe de la N., din capul cătunuluĭ și merge spre S., de se termină în culmea com. Temișani, care parte este așezată pe această vale; pe aci merge și matca pîrîiașuluĭ Rogojelul; această vale e formată de Dealul-Roșu.

Rogojelul, *vale,* în jud. Gorj, plaiul Vulcan, com. Vîrtopul; pleacă din această com., de la N. spre S., pe o întindere de 5 kil., pănă în hotarul jud. Mehedințĭ; are la V. dealul Chivădarul, iar la E. Dealul-Roșu.

Rogojeni, *com. rur.,* în jud. Covurluiŭ, pl. Horincea, așezată pe malul Prutuluĭ, la 70 kil. de Galați. Se mărginește la N. cu jud. Tutova prin com. Blăgești, spre V. și Cîrja, spre E.; la S., cu com. Oancea; la E., cu Prutul și la V., cu Cavadinești.

Apele ce o udă sunt: rîul Prutul, pîrîul Horincea, pîrîașul Oarba (Chirilești), lacul Sovîrca, precum și alte bălțĭ maĭ micĭ, formate de vărsăturile Prutuluĭ. E formată din treĭ cătune: Rogojeni (reședința), Chirilești și Vădeni, cu o populație de 574 familiĭ, saŭ 2299 suflete.

Suprafața com. e de 9438 hect., din care 3718 arabile, 4290 păduri, 371 hect. 80 ariĭ imaș, 228 hect. 80 ariĭ fînețe, 211 viĭ, 20 grădinăriĭ și 143 livezĭ și vetrele satelor.

Statul posedă 1601 hect., 60 ariĭ, în moșia Vădeni. Proprietatea mare particulară este reprezintată prin moșiile Rogojeni și Chirilești, ale moștenitorilor defunctuluĭ Alexandru Calimah, în întindere de 5750 hect. (din care peste 4000 hect. pădure); iar sătenĭĭ posedă 1801 hect., 80 ariĭ.

Locuitoriĭ din com. Rogojeni sunt foștĭ clăcașĭ împroprietăriță în 1864; iar în Vădeni sunt însurățeĭ împroprietăriță la 1880.

Locuitoriĭ posedă: 2 mașinĭ de treerat și 300 pluguri; 1198 boĭ, 481 vacĭ, 170 viței, 150 mînzațĭ, 150 mînzate, 7 taurĭ, 56 armăsarĭ, 60 caĭ, 140 țepe.

Are 3 bisericĭ: Sf. Voevozĭ, în Rogojeni, vechie, de vălătucĭ, Sf. Spiridon în Chirilești, și Sf. Pantelimon și Sf. Voevozĭ în Vădeni.

Sunt 3 școale mixte, în Rogojeni, frecuentată cu 66 elevĭ, în Chirilești, frecuentată de 42 copiĭ, și în Vădeni, cu 40 elevĭ.

Veniturile comuneĭ se ridică la 9875 leĭ, iar cheltuelile, la 8798 leĭ.

Pe teritoriul comuneĭ trece pe o întindere de 3 kil. calea judeţeană ce merge la Fălciŭ. Din satul Rogojeni pănă la calea judeţeană e şosea petruită, în întindere de un kil.

Rogojeni, *sat*, şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, pl. Horincea, jud. Covurluiŭ, pe malul Prutuluĭ. Are o populaţie de 843 suflete, o biserică şi o şcoală.

Rogojeni, *cătun*, făcînd parte din com. Petreşti-d.-s., pl. Amaradia, jud. Gorj, aşezat pe dealul din partea dreaptă a Gilortuluĭ.

Are o suprafaţă cam de 30 hect., cu o populaţie de 10 familiĭ, saŭ 35 suflete.

Locuitoriĭ sunt moşneni. Eĭ posedă: 6 pluguri, 6 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ; 55 vite marĭ cornute, 86 oĭ, 10 capre, 35 rîmătoriĭ şi 4 caĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin drumuriĭ neşoseluite, care o leagă la N.-E. cu comuna de reşedinţă.

Rogojeni-Chirileşti, *moşie* particulară, de 5750 hect., în com. Rogojeni, pl. Horincea, jud. Covurluiŭ.

Rogojina, *com. rur.*, în partea de S. a com. Vierşani, pl. Gilortul, jud. Gorj, situată pe valea Gilortuluĭ.

Are o suprafaţă cam de 403 hect., cu o populaţie de 456 familiĭ, saŭ 490 suflete.

Are 1 biserică, fondată în 1888, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 36 pluguri, 42 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ, 175 vite marĭ cornute, 208 oĭ, 72 capre, 118 rîmătoriĭ şi 12 caĭ.

Budgetul com. e la venituri de 980 leĭ, 50 banĭ, iar la cheltueli de 918 leĭ, 89 banĭ.

Teritoriul comuneĭ este udat de rîul Gilortul, care curge prin mijlocul eĭ, de la N. la S.

Comunicaţia în Rogojina se face prin şoseaua comunală, care o pune în legătură la N. cu Vierşani, iar la S. cu Andreeşti.

Rogojina, *vale*, care se formează pe teritoriul com. Ursoaia, pl. Mijlocul, jud. Olt, curge de la N. spre S., formînd hotar între com. Tîmpeni, Icoana şi Florul şi apoĭ trece pe teritoriul com. Şerbăneşti-d.-s. şi Şerbăneşti-d.-j., şi se varsă în Dorofeiul, la N. de com. Şerbăneşti-d.-j., pl. Şerbăneşti.

Rogojina, *vale*, în parte de E. a com. Mărgineni, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Izvoreşte din dealul Drăganul şi se varsă în rîul Beica.

Rogova, *com. rur.*, în jud. Mehedinţi, pl. Blahniţa, la 24 kil. de oraşul Turnul-Severin.

Este formată dintr'un singur sat, aşezat pe un loc şes pe marginea pîrîuluĭ Blahniţa.

Are o populaţie de 900 locuitoriĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă, frecuentată de 53 elevĭ; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 46 pluguri, 81 care cu boĭ, 7 căruţe cu caĭ, 740 vite marĭ cornute, 24 caĭ, 800 oĭ şi 540 rîmătoriĭ, 65 stupĭ. Prin această comună trece şoseaua Turnul-Severin-Hinova-Rogova-Corlăţelul precum şi şoseaua Broscari-Rogova-Pătulele.

Budgetul comuneĭ e la venituri de 3820 leĭ, iar la cheltueli, de 3218 leĭ.

Deal maĭ principal în com. este Dealul-Rogoveĭ, plantat cu viĭ.

Comuna e udată de apa Blahniţeĭ care are pe dînsa morĭ de măcinat.

Rogozi (Dealul-Rogoziĭ), *sat*, cu 30 locuitoriĭ, făcînd parte din com. rur. Samara, jud. Argeş, pl. Piteşti.

Rogozul, *fost sat* separat, în pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa. Acum unit, formează partea de N. a satuluĭ Fundul-Crăsani.

Rogozul, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, spre V. de cătunul de reşedinţă, pe pîrîul Rogozul.

Rogozul, *schit*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, la 2 ore de oraşul Rîmnicul-Sărat, fondat în anul 1825 de către Constantin Ghimulea (Robescu) şi Maria C. Ghimulea, soţia sa.

Inainte vreme, fusese aci o biserică de lemn, locuită de părinţi Ruşi, — de unde şi numele de Poiana-Ruşilor, dat poieneĭ ce înconjoară schitul.

Intre obiectele vechĭ ale acestuĭ schit, maĭ preţioase sunt: un hrisov, dat de Grigore Ghica Voevod, în anul 1828, Fevruarie 15, prin care înzestrează schitul cu 6 scutelnicĭ, 6 poslušnicĭ, recunoscînd mănăstireĭ dreptul de a primi pe fie-care an cîte 30 bolovanĭ de sare din salinele Slăniculuĭ.

Rogozul, *lac*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, lîngă schitul Rogozul, format de pîrîul cu acelaşĭ nume.

Rogozul, *trup de moşie*, în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ; formează moşia Broşteni-Vechĭ — Rogozul.

Rogozul, *japşe*, jud. Brăila, uneşte

ĭezerul Baba-Alecu cu japșa Cămnița în ostrovul Iazului.

Rogozul, *pîrîŭ,* jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. Măneciul-Ungureni, izvorește de sub muntele Bobul-Mic, curge de la N.-V. către S.-E. și se varsă în rîul Teleajenul, pe malul drept.

Rogozul, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, izvorește din Dealul-Trăistenilor, udă cătunul Rogozul și schitul Rogozul, unde formează o baltă și se varsă în pîrîul Slobozia.

Rogozul-Vărății, *pădure,* de fag, stejar și jugastru, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, lîngă schitul Rogozul, 1015 hect., din care 15 hect. ale statuluĭ.

Rogozuluĭ (Piscul-), *pisc,* în partea de N. a com. Star-Chiojdul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Se întinde de la N. la S. și servește locuitorilor pentru arătură.

Rojiștea, *com. rur.,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., situată la 29 kil. de Craiova și la 17 kil. de reședința plășeĭ Căciulătești.

Situată pe costișa unuĭ deal ce vine din com. limitrofă, Bratovoești, și se întinde de la N. la S., cuprinzînd rîpele: Rîpa-Tomeĭ, Rîpa-Roșie, Rîpa-Belcineanu și Rîpa-Vijoaele, întrerupte de 4 micĭ văĭ.

Se învecinește la E. cu com. Apele-Viĭ; la V., cu rîul Jiul, care o desparte de com. Foișorul; la N., cu com. Bratovoești și la S., cu com. Murta.

Este udată de micĭ pîrîiașe care izvoresc din rîpele: Rîpa-Tomeĭ, Rîpa-Roșie, Rîpa-Belcineanu și Rîpa-Vijoaele. Aceste izvoare, afară de Vijoaele din rîpa cu același nume care se găsesc în partea de S. a com., se unesc între ele și cu pîrîul numit al-Moriĭ, ce vine de la N., din com. Adunați-de-Giormane, satul Bratovoești și curge spre S., pe partea joasă și de V. a com., matca Jiuluĭ, și se varsă în balta Strîmba, la punctul numit Capacul-luĭ-Trică.

Bălți: Strîmba, Metița, Lunga, Trestina, Jițul și Ochiul pe moșia Madona-Dudu, și avînd toate o întindere de 35 pog.; Balta-Bouluĭ, Gîrla-Iților, Balta-cu-Sălciile, Balta-Foleĭ și Gîldăul-Moriĭ, pe moșia numită Rojiștea.

Are o populație de 806 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă, frecuentată de 27 copiĭ; 4 circiumĭ.

Vite: 400 vite marĭ cornute, 17 caĭ, 180 oĭ, 24 capre și 36 porcĭ.

După legea rurală din 1864 sunt 129 locuitorĭ împămînteniți.

Are o suprafață de 975½ pog., din care 49½ pog. ocupate de vatra comuneĭ.

In com. sunt 2 moșiĭ: Rojiștea, a familieĭ Paianu și alta, care aparține bisericeĭ Madona Dudu din Craiova. Ambele aŭ cîte 5240 pog. arabile și aduc un venit de 32000 leĭ. Pădurĭ sunt 2, de 307 hect. fie-care, compuse din alunĭ și jugaștri mai cu seamă.

Calea județeană Craiova-Bechet străbate com. Mai e o cale naturală ce duce la com. Apele-Vii și care are 6 kil. 100 m.

Roma, *cătun,* al com. Clătina, jud. Buzăŭ, cu 40 locuitorĭ și 11 case; se alipește de cătunul Tronari.

Roma, *moșie,* în jud. Buzăŭ, com. Cătina, cătunul Roma, proprietatea moșnenilor Izbășoi și Garoflide; are 90 hect., din care 35 arabile, 40 fineață, apoĭ pădurea Tronari-Roma.

Roma, *plaiŭ,* în partea de E. a com. Star-Chiojdul, pl. Teleajenul, jud. Prahova, pe care se află pădure și izlaz.

O tradițiune în privința acestuĭ plaiŭ este cea următoare: «Pe cînd Tătariĭ stăpîneaŭ aceste locurĭ, aŭ venit peste dînșiĭ niște oameni foarte răĭ, numiți Romanĭ, care i-aŭ alungat și s'aŭ stabilit aci, și în com. Chiojdul-din-Bîsca, județul Buzăŭ». De sigur că Romaniĭ, despre care se zice că aŭ invadat aci, sunt Țigani lăeți, carĭ 'și daŭ numele și azĭ de Romanĭ, Rîmĭ, etc., veniți aci sub diferiți conducătorĭ, din Transilvania, și formînd diferite cete de moșneni, din care cea mai însemnată a fost Sitilești, din Transilvania.

Pînă azĭ, fie-care ceată de moșneni poartă brîŭ cu colorĭ distinctive de alte cete.

Roman, *județ,* situat în regiunea șeasă, în partea de N. a Țăreĭ, în Moldova, pe ambele malurĭ ale riuluĭ Siretul, și înconjurat de județele: Suceava, Iași, Vasluiul, Tutova, Bacăul și Neamțu.

Orașul Roman este capitala acestuĭ județ.

Se mărginește la N. cu jud. Suceava, de care se desparte, începînd de la V. către E., prin rîul Moldova, însă numaĭ pe o foarte mică distanță și apoĭ prin o linie convențională, ce începe din malul acestuĭ rîŭ, la N. de satul Tupilați, și merge spre E., ridicîndu-se puțin către N., pînă în malul riuluĭ Siretul, la S. de satul Cozmești (jud. Suceava); de aicĭ urmează puțin spre N., vr'o 400 m., cursul rîuluĭ Siretul, de unde se desparte iarăși

prin o linie convențională, trasă din malul rîuluĭ Siretul, cam la 1 kil. N. de satul Volintirești, spre E. și pănă la N.-E. de satul Crivești. La S. se hotărește cu jud. Bacău și Tutova (cu acest din urmă numaĭ pe o mică distanță), de care se desparte prin o linie convențională, care începe din dreptul satuluĭ Leț-cana (jud. Bacău), cam la 1 kil. spre N. de acest sat, și merge spre E., pe la S. de satul Galbeni, pănă în rîul Siretul, cam 3 kil. spre S. de satul Cotul-Grosuluĭ; de aicĭ urmează spre S., pănă în dreptul satuluĭ Ursoaia, cam la 3 kil. de rîul Siretul, de unde, o linie convențională trasă spre E., pe la S. de satele Ursoaia, Alexandri, Ciutureștĭ și Poiana-Humeĭ, se termină la S.-E. de acest din urmă sat. Intre satele Ciutureștĭ și Poiana-Humeĭ, jud. Roman se limitează cu jud. Tutova. La V. de jud. Neamțu se separă prin o linie convențională, ce merge de la N., din dreptul satuluĭ Tupilați, spre S., pănă la N. de satul Leț-ca (jud. Bacău). Această linie convențională urmează, în cea maĭ mare parte, culmea dealurilor din partea de V. a jud. Roman, ale căror piscurĭ maĭ înalte, de la N. la S., sunt: Chicera, Cetățuia, Corhana, Dealul-Călineĭ, Dealul-luĭ-Stan, Dealul-Mocanilor, Dealul-luĭ-Vodă, Movila-Goronuluĭ, Dealul-Țuțcanilor, Oretea și Valea-Rea.

La E., de jud. Iași se separă prin o linie convențională, ce începe de la N.-E. de satul Crivești, și duce de la N. la S. pănă la E. de satul Hîndrești, și de aicĭ se îndreaptă spre E., pănă aproape de satul Nistra. La N.-E. de Nistra, se limitează cu jud. Vasluiŭ, de care se desparte prin o linie convențională, dusă de la N. spre S., pănă la S. de satul Boatca și apoĭ de aicĭ puțin prin valea pîrîuluĭ Gîrbovățul, de unde apoĭ către S., urmează culmea dealurilor, prin codri întinșĭ pănă la N. de satul Fundul-Tutoveĭ (jud. Tutova).

Lungimea cea maĭ mare a acestuĭ județ este acea socotită de la N. de satul Volintirești și pănă la S. de satul Ursoaica, de 55 kil., iar lățimea cea maĭ mare a luĭ este între satele Văleni și Vadul-Vejeĭ.

Suprafața acestuĭ județ este de 165772 hect.

Teritoriul jud. Roman se poate împărți în două părțĭ: partea din dreapta rîuluĭ Siretul, aproape toată plană, și partea din stînga aceluĭ rîŭ, maĭ deluroasă.

Culmile de dealurĭ, cele maĭ principale care străbat jud. Roman, sunt:

1. Culmea Dealul-Mărului-Golani, cea maĭ înaltă, situată în stînga rîuluĭ Siretul, în partea de E. a județuluĭ. Vîrfurile cele maĭ înalte din această culme sunt: Todireni, Vlădnicelele, Buzdugi, Mănăstirea, Chicera, Piscul-Rusuluĭ, Ghida, Zimbrul, Căpățîna, Stan, Dealul-Mărului, Poganul, Golani, Tabăra, Chiliile, Muncelul, Fundul-Șiștaruluĭ și Poiana-Humeĭ. Din ea se desfac și alte culmĭ secundare, din care cele maĭ principale sunt: Poiana-Humeĭ, Fundul-Șiștaruluĭ, Culmea-Goronuluĭ, a-Giurgenilor, a-Holmuluĭ, Crețoaia, a-Tabereĭ și a-Brăteștilor. Aceste 3 culmĭ secundare se termină în valea rîuluĭ Birladul.

2. Culmea de V. care nu este alt-ceva de cît ultima terasă despre E. a munților, ce separă basinul Bistriței de al Moldoveĭ. Această culme se continuă prin partea de V. a județuluĭ, de la N. la S., avînd următoarele vîrfurĭ maĭ înalte: Chicera, Cetățuia, Corhana, Dealul-Călineĭ, Stan, Dealul-Mocanilor, Dealul-Movila, Goronul, Dealul-Țuțcanilor, Oretea și Valea-Rea.

Această culme nu lasă nicĭ o ramură către E. în interiorul județuluĭ.

3. Culmea-Muncelului, care vine din jud. Suceava și care nu este de cît ultimele ramificațiunĭ a munților dintre Moldova și Siretul.

Șesurile cele maĭ principale din acest județ sunt:

Șesul Moldova, saŭ maĭ bine Platoul Moldoveĭ, șesul Cîrligilor și al-Scheeĭ.

Văile cele maĭ marĭ din jud. Roman, sunt următoarele:

Valea-Siretuluĭ, prin care curge rîul Siretul, și care străbate acest jud. de la N. la S.; Valea-Moldoveĭ, în care curge rîul Moldova; Valea-Bîrladuluĭ, prin care curge rîul Bîrladul; Valea-Neagră, prin care curge pîrîul Valea-Neagră, și Valea-Albueĭ, prin care curge pîrîul Albuia.

Ape:

1. Siretul, care curge de la N. la S. prin mijlocul județuluĭ udîndu-l în toată întinderea sa. El intră în acest județ puțin maĭ la N. de satul Volintirești și iese la S. de satul Ursoaia. — Acest rîŭ primește în sine pe dreapta, în coprinsul jud. Roman, începînd de la N. spre S.: pîrîul Draga, pîrîul Luțca, încărcat pe dreapta cu pîraiele Ciorgul și Berendiș, rîul Moldova, încărcat pe dreapta cu pîraiele Valea-Albă și Moreanca, iar pe stînga cu pîrîul Ciurlicul, pîrîul Valea-Neagră, încărcat pe dreapta cu pîrîul Brănișteni, unit cu pîrîul Poarca și acesta cu pîrîul Puiul, pîrîul Turbata (care se varsă în rîul Siretul, pe teritoriul jud. Bacău), încărcat pe dreapta cu pîraiele Bahna și Galbeni. Pe stînga, rîul Siretul primește:

pîrîul Țiganca, mărit pe stînga cu pîrîul Caracaș, Pîrîul-Moriĭ, Pîrîul-Stîrceĭ, pîrîul Albuia, mărit pe dreapta cu pîrîul Buhoanca și pe stînga cu Pîrîul-Velnițeĭ și Poenele-Onceĭ, mărit cu pîrîul Pricopul în care se varsă pîraiele Stănița și Călugărița, pîrîul Vulpășești (Șagna), mărit pe dreapta cu Pîrîul Lincani, pîrîul Petrosul, mărit pe dreapta cu Pîrîul-Velnițeĭ și Rîmnicul, pîrîul Brătească, mărit pe dreapta cu pîraiele Averești, Lingurari și David, pîrîul Ciolac, mărit pe dreapta cu Pîrîul-Bălușeștilor, pîrîul Corhana, pîrîul Glodeni, mărit pe dreapta, cu pîrîul Valcelele, pîrîul Crețoaia, mărit pe dreapta cu pîrîul Răcea și pe stînga cu pîrîul Poenele și pîrîul Sasa.

2. Bîrladul, care curge de la E. și udă partea de S.-V. a județuluĭ, pe o întindere aproape de 20 kil. și iese din acest județ, pe la E. de tîrgușorul Băcești. — Primește în sine, în cuprinsul județuluĭ, începînd de la izvor, pîraiele Giurgeni, Ciubota-Roșie, Săcălușul, Valea-luĭ-Ene, Trestiana, Mărmureni, Bozianca, Crăieasca (Toinar), formată din pîrîul Chisălița adaus pe stînga cu pîrîul Fodorul și din pîrîul Zimbrul, pîrîul Gîrbovățul, pe stînga, pîrîul Goronul, Pîrîul-Șipotuluĭ, Pîrîul-Oceĭ, pîrîul Pustieta și pîrîul Brăbușa, pe dreapta.

Agricultura ocupă întîiul loc printre ocupațiunele locuitorilor acestuĭ județ.

Cantitatea grîuluĭ ce se seamănă în acest județ, în raport cu suprafața și cu cultura celor-l'alte cereale, precum și calitatea luĭ superioară aŭ făcut să se dea ca marcă a județuluĭ treĭ spice de grîŭ.

Pădurile acoperă aproape toată marginea de V. și cea de E. a județuluĭ precum și culmea Dealuluĭ-Măruluĭ-Golani cu toate ramificațiunile eĭ. Statul posedă în acest județ 5655,90 hect. pădure.

Viea se cultivă la Porcești, Hociungi, Bahna, Brălești și Cîrligi. Cartoafele, la Săbăoani, Hălăucești, Agiudeni și Sămășeni.

Se lucrează tîmplăria în satul Tupilați, rotăria în satele Văleni, Pustieta, Corneiul, Valea-luĭ-Ene, Băcești, Boghicea, Slobozia, Sagna și Todireni; căruțăria ordinară în satele Iugani și Hălăucești; lingurĭ, covețe, fuse, în satele Păltinișul, Solca, Veja-Lingurari, Vulpășești, Ghideon, Nistra și Vadul-Vejeĭ; jugurĭ în satul Vadul; dogăria în tîrgușorul Băcești; olăria în satele Munceelul-d.-s., Izvorul, Linsești, Iucșa, Oțeleni, Mănăstirea, Chicera, Hîndrești și Dulcești; fierăria în Fundul-Oceĭ; fringhieria în satele Mărmureni și Galbeni; cojocăria în satele Lițca și Ghirăești; mangalul în satul Bunghi; rogojinele la Dulcești și țesăturile de lînă maĭ mult în satul Bahna.

Se fabrică spirtul în 3 fabricĭ (velniți): la Dulcești, la Poenile d.-j. și la Vovrieștĭ.

Sunt 2 morĭ cu vaporĭ: la Brătești și Dagîța, și maĭ multe cu apă, din care cele maĭ bune sunt cele de la Simionești, Roman, Văleni, Moreni, Dulcești și Trifești.

Comerciul constă maĭ mult în desfacerea cerealelor. Sunt 2 piețe: orașul Roman și tîrgușorul Băcești. Grîul, pentru calitatea sa superioară, este maĭ mult căutat. Vite se vînd maĭ cu seamă pe piața orașuluĭ Roman, în fie care Marțĭ, la iarmarocul (tîrgul) săptămînal și odată pe an, la iarmarocul anual de la 6 August; de asemenĭ și în tîrgușorul Dămienești în fie-care Duminică din timpul primăverei și al ierneĭ. Se maĭ face un comerciŭ destul de întins de făină și maĭ cu seamă de păpușoiŭ, pe care o macină în marĭ cantități morile de apă; de spirt, pe care îl fabrică velnițele de la Dulcești, Poienele-d.-j. și Vovrieștĭ; de pește, care se scoate din iazurile de la Dulcești, Brănișteni și Trifești, precum și din rîurile Moldova și Siretul.

Sunt cariere de piatră în exploatare la Averești și Găureana.

Ape minerale sulfuroase se găsesc la Strunga, unde este și un stabiliment balnear.

Căile de comunicație cele maĭ principale sunt:

Linia ferată Bacăŭ-Roman-Pașcani, care străbate acest județ prin mijloc, în toată lungimea sa, de la S. la N. Ea urmează malul drept al rîuluĭ Siretul; intră în județ la S. de satul Galbeni, și iese pe la N. de satul Hălăucești, avînd în cuprinsul județuluĭ 4 stațiunĭ: Galbeni (23 kil. spre S. de orașul Roman), Roman, Mircești (16 kil. spre N.) și Hălăucești (20 kil. spre N. de orașul Roman). Această linie are în cuprinsul acestuĭ jud. 3 podețe: peste pîraiele Galbeni, Turbata și Valea-Neagră și un pod peste rîul Moldova, lung de 226 m.

Șoseaua națională Bacăŭ-Roman-Pășcani ce vine de la Bacăŭ și intră în acest județ pe la S. de satul Galbeni. Ea face parte din șoseaua națională principală, care străbate în lung țara prin mijlocul săŭ, de la Mihăileni la Vîrciorova.

Șosele județene: Roman-Piatra, care începe din șoseaua națională Bacăŭ-Roman-Iași și Roman-Fălticeni, chiar de lîngă podul de fier de lîngă rîul Moldova lîngă Roman; Roman-Buhuși-Piatra; Roman-Băcești-Vasluiŭ, ce străbate acest județ

pe o lungime de 30 kil. 700 m.; Roman-Bîra-Vasluiŭ; Piatra-Tupilați-Iași și Piatra-Buhuși-Vasluiŭ.

Afară de aceste șosele, naționale și județeane, mai multe alte șosele vecino-comunale leagă diferitele comune între ele.

Este împărțit în 4 plăși: pl. Moldova, în partea de N.-V. a județuluĭ; pl. Siretul-d.-s., în partea de N.-E.; pl. Siretul-d.-j., în partea de S.-V. și pl. Fundul, în partea de S.-E. a luĭ.

Acum, pl. Moldova și Siretul-d.-j. sunt unite, avînd un singur subprefect.

Orașul Roman are un spital, iar județul întreține un spital la Dămicești, și spitalul din com. Bîra.

Județul Roman are un tribunal în orașul Roman, care depinde de Curtea de Apel din Iași și 3 judecătoriĭ de ocol: una în orașul Roman, a doua în tîrgușorul Bîra și a treia în tîrgușorul Dămienești.

In privința bisericească, jud. Roman singur formează o protoerie, care are sub privigherea sa 121 biserici ortodoxe. Acest județ împreună cu jud. Bacău, Putna și Tecuciŭ formează o eparhie, Eparhia Episcopieĭ de Roman, cu reședința Episcopuluĭ în orașul Roman și care eparhie depinde de Mitropolia de Iași. Tot în acest județ sunt 30 biserici catolice, care alcătuesc 8 eparhii, puse sub ascultarea directă a Episcopuluĭ catolic din Iași.

Județul Roman, împreună cu județele: Iași, Neamțu și Vasluiŭ, alcătuește a VIII-a circumscripție a Camereĭ de comerciŭ.

Sunt în tot jud. 60 comune, din care 59 rurale și 1 urbană.

In anul 1899—900, aŭ funcționat în jud. Roman 75 școle rurale, din care 69 mixte și 6 de cătun. Aŭ fost frecuentate în acel an școlar de 3019 copiĭ.

Pe teritoriul com. Elizabeta-Doamna și pe moșia statuluĭ Pincești-Dragomirești, la 5 kil. spre S. de orașul Roman, este o școală practică de agricultură.

Budgetul jud. Roman pe 1898—99 a fost la venituri de leĭ 362734,39 și la cheltueli, de leĭ 353446,44.

Roman, *com. urb.*, în jud. Roman, pl. Moldova, pe malul stîng al riuluĭ Moldova și la 3 kil. de vărsarea sa în riul Siretul. Este așezată pe un loc înalt, la extremitatea de S. a platouluĭ, ce se pară basinul Moldoveĭ de al Siretuluĭ și aproape în mijlocul județuluĭ, la 346 kil de București, 116 kil. de Iași, 103 kil. de Suceava, 44 kil. de Bacăŭ și 102 (46 kil. pe șosea) de Piatra.

Teritoriul întregeĭ com. ocupă o suprafață de 350—400 hect.

Are o populație de 14019 suflete, locuind în vr'o 2500 case.

Această populație în mare majoritate este compusă din Romînĭ, apoĭ vin Evreĭ, Armenĭ, Ungurĭ, Grecĭ și Nemțĭ.

Are un seminar inferior (cu 4 clase), înființat în 1858; un gimnaziŭ, înființat în 1872; o școală profesională de băeți și una de fete, înființate în 1880; treĭ școliprimare de băeți, una (școala No. 1 saŭ Ghica-Vodă) înființată la 1832, a doua (școala No. 2) la 1851 și a treia (școala No. 3 saŭ Costachi-Negri) la 1867; două școli primare de fete, din care cea d'intiiŭ (școala No. 2) înființată la 1867; un pensionat de băeți și două de fete și o școală primară de băeți și una de fete a comunității armene din Roman.

Sunt în Roman 6 biserici ortodoxe și anume:

Episcopia, cu hramul Sf. Paraschiva, începută la 1542 de Petru-Rareș și terminată în 1550 de fiul săŭ Iliaș-Vodă. Este biserica cea maĭ vechie și cea maĭ frumoasă. Este catedrala orașuluĭ. Episcopia eparhieĭ de Roman se datează de pe vremea luĭ Alexandru-cel-Bun.

Aci se păstrează felonul luĭ Ioan Crisostomul, așezat într'o cutie cu capacul de sticlă și pecetluit. Nu se păstrează însă nicĭ un document istoric despre originea luĭ, afară de relațiunea ce ne-o dă Arhidiaconul Paul, care însoțea în călătorie prin Moldova pe Patriarhul Makarie. O tradițiune locală însă spune că felonul acesta ar fi fost unul din darurile ce le-a primit Alexandru-cel-Bun, și Mitropolitul Iosif, de la Impăratul Constantin Paleologul și că Alexandru-cel-Bun l'ar fi dăruit mănăstireĭ sale de la Episcopia de Roman însoțit de documentul respectiv, care a existat la Episcopie până la 1722, cînd documentele Episcopieĭ s'aŭ înecat în apa Bistrițeĭ. Tot aicĭ sunt și cîte-va părticele de moaște (o parte din palmă), care dacă trebue să credem tradițiunea sunt ale Sf. Paraschive.

Precista-Mare, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, zidită la 1569, de Doamna Ruxandra, soția luĭ Alexandru Lăpușneanu. Iată, după inscripțiunea, ce se păstrează în pridvorul bisericeĭ, fazele prin care a trecut această biserică:

Această sf. biserică unde se prăznuește Adormirea Precisteĭ, întiiŭ a fost zidită de Doamna Ruxandra, maica luĭ Bogdan-Voivod, la 1569. Al doilea s'a zidit de iznoavă de Episcopul Ioanikie, cu ajutorul Domnuluĭ Constantin Racoviță-Voevod, la 1753, și s'a dat metoh Sf. Spiridon din Iași. Al treilea s'a zidit din nou, fiind egumen Gerasim Putneanul la 1787, carele aŭ făcut și începere spitaluluĭ. Al patrulea iarăși, stricîndu-se, s'a zidit din nou de Archimandritul Ghe-

rasim Bucovineanul, carele a mai sporit în spital 10 crivaturi, la 1826. Al cincilea, hrintuită de cutremurile urmate, s'a stricat până la un loc şi s'a zidit de Iegumenul Macarie Basarabeanul cu aĭ săĭ banĭ, carele a maĭ sporit şi 20 crivaturĭ în spital, mijlocind şi cumpărarea binaleĭ pentru 40 crivaturĭ, domnind Domnul Mihail Grigorie Sturdza-Voivod, iar Mitropolitul fiind profesorul Veniamin Costache. 1838, Oct. 21.

In curtea acesteĭ bisericĭ este spitalul zidit la 1872, de Epitropia Sf. Spiridon, alăturea de vechiul spital, care acum e desfiinţat.

Biserica - Albă, cu patronul Sf. Voevozĭ, zidită la 1695, de vel-Spătarul Vasile Cantacuzino, după ce se surpase cea vechĭe, ce fusese zidită de Ştefan Tomşa, cu vr'o 100 anĭ maĭ înainte.

Această biserică a avut, din vechime, mulţĭ anĭ judecată, pentru loc, cu biserica armeană din acest oraş, cu care este alăturea. Ea avea ca venit, maĭ înainte de începutul secoluluĭ nostru, taxa de la harabagiĭ şi de la măsurătoarea vaselor cu băuturĭ. Incasa cîte 4 parale la leŭ, din preţul chirieĭ; cîte 20 parale de bute, de la cotitul vaselor; 10 parale de la bolobocul cu vin, de la toţĭ ceĭ ce'şĭ măsura singurĭ vasele şi cîte o para de vadră, pentru măsurarea cu cotul saŭ cu vadra a vaselor cu rachiŭ după obiceiŭ. Taxa de harabagelîc se desfiinţă la 1853 Iunie 2.

Biserica Sf. Nicolae făcută maĭ întîiŭ de lemn şi apoĭ cu 90 anĭ în urmă, făcută de zid în forma în care se vede şi astăzĭ.

Biserica Precista-d.-s., făcută maĭ întîiŭ din lemn şi apoĭ de zid, la 1791, avînd patronul Adormirea.

Biserica Sf. Gheorghe, zidită, cum este astă-zĭ, la 1847, de Grigore şi Elena Donicĭ, în locul alteia maĭ vechĭ. Ea este cu 4 turnurĭ. Această biserică avea din vechime ca venit taxa de la cîntar. De la 1843, Iulie 2, prin anaforaua statuluĭ No. 1681, se obligă Eforia tîrguluĭ a da acesteĭ bisericĭ cîte 500 leĭ în locul aceleĭ taxe pe care o încasa Eforia.

Afară de acestea, maĭ este o capelă ortodoxă şi una catolică la cimitir, făcute de curînd.

Biserica armeană din acest oraş este zidită pentru prima oară la 1609.

Oraşul are un spital mare şi frumos, care depinde de Epitropia Sf. Spiridon din Iaşi şi s'a clădit în 1872 în locul celuĭ vechiŭ. Acest spital îşĭ are început pe la 1787 şi este fondat de Gherasim Putneanul, egumenul mănăstireĭ Precista - Mare. Pănă la această dată, aicĭ era un azil pentru săracĭ. El a fost organizat pe la 1798, de Episcopul de Roman Veniamin Costache.

Agricultura şi creşterea vitelor ocupă aproximativ $^1/_3$ din locuitoriĭ acestuĭ oraş; iar o parte se ocupă cu industria şi comerciul.

Industria care se practică, este cea de primă necesitate ca: zidăria, lemnăria, fierărie, ciubotăria, croitoria, etc.; puţinĭ se îndeletnicesc cu muingeria şi fabricaţiunea săpunuluĭ şi foarte puţinĭ cu blănăria care odinioară era în floare în Roman. Pe rîul Moldova este o singură moară de apă.

Comerciul îl face cu oraşul Galaţi şi cu străinătate prin punctul Iţcani. Produsele care se expoartă sunt cereale (grîŭ şi păpuşoĭ maĭ mult) şi vite.

El serveşte ca piaţă numaĭ pentru jud. Roman.

In acest oraş, în fie-care an, se face la 6 August un iarmaroc anual, care ţine, în unĭĭ anĭ, cîte 10 zile şi care este al doilea din Moldova după cel din Fălticeni. (Acest iarmaroc în vechime se făcea la 20 Iulie). Afară de acest iarmaroc anual, se maĭ face cîte unul săptămînal, în fie-care Marţĭ, maĭ mult pentru vite. Are 3 pieţe, din care cea din faţa biserice Precista-Mare, datează de pe la finele secoluluĭ trecut.

Este pe lîngă reşedinţa administraţiuneĭ judeţuluĭ, şi aceea a Episcopuluĭ din Roman.

Notiţe istorice. Lăsînd la o parte diferitele ideĭ emise de unĭĭ istoricĭ ca: Bising, Benku, Fotino, Bonfiniu, Cantemir, Wolf şi alţiĭ, care aŭ căutat să dea oraşuluĭ Roman o vechime maĭ mare de cît poate o are în realitate, punîndu-l unĭĭ ca întemeiat pe timpul luĭ Traian, alţiĭ pe timpul luĭ Claudiŭ, ideĭ care se contrazic unele pe altele şi care nu se bazează pe nimic sigur; lăsînd la o parte şi Cronica luĭ Hur, în care se spune că judeţul Romanuluĭ ar fi existat înainte de Dragoş-Vodă, cronică pe care iarăşĭ nu putem pune bază, ne vom opri la cel maĭ vechiŭ document sigur, pe care îl avem şi care datează de la 1392 Martie 30. In acest document, Roman-Vodă ne spune că el se afla atuncĭ în cetatea de la Roman, pe care o numeşte cetate a sa Roman-Vodă şi de unde el şi fiiĭ săĭ, Alexandru şi Bogdan, hărăzesc luĭ Ianăş Viteazul, treĭ sate pe Siret: Ciursaciuţi, Vlademirouţi şi Bucurouţi. («Arh. ist. a Rom.», t. I, No. 19). — Că acest tîrg a fost înfiinţat de Roman-Vodă saŭ că a existat maĭ înainte de el şi că acest Domn nu-l avea atuncĭ, de cît ca un oraş favorit al săŭ, în care poate îşĭ avea reşedinţa, aceasta nu se ştie cu preciziune Este ştiut

însă că el își are începutul înnainte de 30 Martie 1392.

Din un document al Episcopiei de Roman din 1408, de la Alexandru-cel-Bun, se vede că afară de cetate exista o biserică, în onoarea Sf. Paraschive, care a devenit patroana Episcopiei. In această biserică a fost înmormîntată soția lui Roman-Vodă și muma lui Alexandru-cel-Bun, Doamna Anastasia. In ce anume loc a fost aceea biserică nu se știe.

Episcopia de Roman, dacă trebue să credem pe cronicarul Ureche, a fost înființată de Alexandru-cel-Bun, Domnul Moldovei, care i-a dat și eparhie pe sub munte în jos; iar cronicarul Ștefan Logofăt zice că acea eparhie era formată din județele: Roman, Bacău, Putna, Tecuciu, Tutova și Vasluiu. Episcopia acestui oraș a purtat mult timp numele de Mitropolie și une-ori, spre deosebire de Mitropolia Sucevei, se numea Mitropolia Țării-de-Jos. Acest nume l'a purtat Episcopia de Roman până la începutul secolului al 17-lea, cînd Mitropolitul Sucevei, ca unul ce era al capitalei, și-a apropriat exclusiv, pentru sine, titlul de Mitropolit, lăsînd celui de Roman, numai numele de Episcop. In secolul al XIV-lea și aproape în întîia jumătate a secolului al XV-lea, istoria nu ne-a păstrat numele nici unui Episcop de Roman, căci de și cu ocaziunea conflictului cu Patriarhia se amintește numele unui Episcop Meletie, care se presupune a fi al Romanului, însă pozitiv nu se știe dacă e așa. Cel d'întîiu Episcop de Roman, de care ne vorbesce pozitiv documentele cunoscute până acum, este Calist, pe la anul 1444. (Vezi p. a. «Cr. Rom.» de Ep. Melchisedec).

Episcopul Romanului era al doilea după Mitropolitul Țării.

Orașul Roman, din vechime, ca și acum, a fost reședința ținutului cu asemene numire, unde își aveau șederea Pîrcălabii. Ținutul Romanului din vechime avea 2 Pîrcălabi, și orașul avea administrațiunea sa proprie, compusă din șoltuz ca președinte și 12 pîrgari.

Pe la 1458, pe timpul lui Ștefan-cel-Mare, vedem că locuitorii de prin satele vecine cu orașul Roman, care aduceau pește și varză, pentru vînzare în acest oraș, la iarmarocul anual, ce se făcea la Sf. Ilie (20 Iulie), plăteau vama domnească; de unde deducem că, încă de pe la aceasta dată, orașul Roman era un tîrg cu un venit oarecare și destul de întemeiat, căci avea și zile fixe pentru iarmaroc.

La anul 1467, Decembrie 7, el a fost ars de către Mateiu Corvin, regele Ungariei, în mersul său către Baia, contra lui Ștefan-cel-Mare, Domnul Moldovei, după ce a stat de s'a odihnit cu oștile sale în el 6 zile. Aicî și-a concentrat Ștefan-cel-Mare oastea sa din Țară, cînd a venit Albert, Craiul Lesesc, cu oștî asupra Moldovei, de s'a dat bătălia la Codrii-Cozminului, în 26 Octombrie 1497.

Pe una din piețele acestui oraș a fost tăiat cronicarul Miron Costin, în Decembrie 1691, din ordinul Domnului Moldovei C. Cantemir.

Din documente se vede că acest oraș, în vechime, ca și Hîrlăul și Vasluiul era, din cînd în cînd, locul de ședere pentru Domnul Țării.

Acest oraș, din deosebite documente, se vede că pe lîngă Romîni mai era locuit și de alte naționalități, încă din timpuri vechi în o relațiune comunicată de Secretarul Episcopiei de Camenița în 1571 Nunțiului Papal, se vede că Ungurii, din acest oraș și județ, rătăciți d'întîiu în eresul lui Hus, au trecut la religiunea catolică. (Hasdeu, «Ist. tol. relig. în Rom.», pag. 29). Afară de către Unguri, acest oraș mai era locuit de Armeni și Evrei. (Melchisedec, «Cr. Rom.», t. I, p. 17—39).

In orașul Roman exista din vechime o mulțime de bresle, ca a blănarilor, a croitorilor, a bărbierilor, a cojocarilor, a calicilor (a mișeilor), a cioclilor, etc.

Vom vorbi ce-va despre cele două din urmă, de oare-ce celelalte sunt destul de cunoscute. Din un uric al lui Ștefan-cel-Mare, din 1458, se vede că în Roman erau mulți săraci, cari formau, așa zicînd, un fel de asociațiune și pe care Ștefan-cel-Mare îi dă sub jurisdicțiunea bisericească a Episcopiei. Pe la 1704, Ianuarie 21, vedem că această asociațiune era organizată în toată regulă și purta numele de breasla mișeilor, avînd starostele lor, cu membrii scutiți de dări către stat. («Cr. Rom.», Melchisedec, t. I, p. 317).

O altă breaslă tot așa de curioasă ca și cea de mai sus, care exista în vechime în orașul Roman, era breasla cioclilor, după cum ne arată un document de la Domnul Moldovei, Mihail Racoviță, de la 1718, April 20. Această breaslă se compunea din 30 oameni holtei, destinați pentru astrucarea oaselor celor morți și periți și mai ales a celor străini și nemernici. Ei aveau starostele lor, depindeau de Episcopia de Roman, care îi administra, judeca și certa la trebuință. Erau scu-

tiți de dările către stat și de toate angaralele, și servitorilor domnești, de orî-ce categorie ar fi fost eî, nu le era permis să se amestece în afacerile lor. Numărul acestor ciocli s'a redus în Ianuarie 1751, sub Constantin Racoviță, la 15 oamenî

Andreas Wolf, care scrie pe la finele secoluluî trecut, spune că Romanul era un tîrgușor compus din ceva maî mult de 300 case. (Erst. Theil, t. I., pag. 184. «Cr. Rom.», Melchisedec).

Pămîntul pe care este situat orașul Roman a fost din vechime proprietatea statuluî și numaî treptat și cu timpul a devenit proprietatea Episcopieî. Venitul pe care îl dă acest oraș la Domnie, era destinat, după cum zice Dem. Cantemir, pentru întreținerea a 4 Vornicî de poartă, care reședeaŭ în Iași, din afară de Curtea-Domnească și judecaŭ procesele cele micî; iar pe cele marî le trimeteaŭ la Domnie.

Din un document de la 1712, se vede că Pahomie, Episcop de Roman, este împuternicit a lua dijmă de la toți ceî ce cultivaŭ locurî de hrană pe moșia tîrgului Roman orî-care ar fi, căcî acea dijmă era hărăzită Episcopieî de Domniî ceî maî dinainte. Din alte două documente, unul de la 4 Ianuarie 1721 și altul de la 1722, date de Mih. Racoviță-Vodă, se specifică anume de la ce trebuia să ia Episcopia dijmă. In acele documente se spune că dijma se lua de la pîne, fîn, prisecî, grădinî, etc., și de la tot locul cu venit din cuprinsul tîrguluî. Ea maî lua afară de aceste și cîte 2 banî de la orî-cine va vinde ceva în tîrg. Aceste venituri le lua Episcopia de Roman încă din vechime.

Tocmaî tîrziŭ, la 17 August 1844, comunitatea orașuluî s'a tînguit Episcopuluî de asupririle ce suferă din partea arendașilor moșieî tîrguluî, prin încărcarea și îngreuerea dărilor bezmănale și a otcupuluî (antreprizeî) rachiuluî. Episcopul convingîndu-se că orășeniî sunt în suferințe, le-aŭ propus, ca eî să împuternicească din parte-le niște persoane de încredere, cu care el să poate chibzui modul cum s'ar putea curma pe viitor aceste nemulțămirî comune orașuluî și Episcopieî. Orășeniî aŭ delegat dintre dînșiî pe spătarul Grigori Doni, pe spătarul Dimitrie Strat, pe Clucerul Ovanes Criste (Armean) și pe Grigore Naum. Aceștia aŭ arătat Episcopieî toate asupririle ce suferea orașul din partea întreprînzătorilor venituluî ce este în drept a trage Episcopia de la orășenî. Veniturile aceste, prin o concurență bazată pe lăcomia antreprenorilor și pe latitudinea abuzurilor, ajunsese atuncî la suma de 850 galbenî, plătiți Episcopieî anual, osebit de cea ce aveaŭ a profita aceî antreprenorî. Spre curmarea acestor abuzurî, Episcopia a consimțit la propunerea delegaților: de a se rescumpăra orașul și a deveni com. proprietară pe locul ce ocupă și cît îî va maî fi necesar, în cît, pe viitor, să nu maî depindă întru nimic de Episcopie. Invoiala s'a făcut cu condițiunile următoare:

1. Episcopia cedează orășenilor dreptul de proprietate pe vatra tîrguluî, și osebit, afară de periferia orașuluî, un imaș de 330 fălcî.

2. Locul acesta stîlpindu-se și făcîndu-se harta, se va da în stăpînirea orașuluî.

3. Spre despăgubirea Episcopieî de venitul ce avea de la oraș, să se cumpere o moșie, care să producă anual suma de 500 galbenî, ce corespunde cu adevăratul venit, ce poate fără abuz să aibă Episcopia de la oraș, după drepturile dobîndite de ea din antichitate.

4. Podul de pe apa Moldoveî rămîne și pe viitor proprietate a Episcopieî, lăsîndu-se însă orășenilor libertatea de a trece prin vaduri și iarna pe ghiață.

5. Morile de pe Moldova și zalhanaua rămîn și pe viitor în posesiunea Episcopieî, și tîrgoveții nu vor pretinde nicî o plată de la Episcopie pentru ele, precum și pentru imașul dimprejurul lor; pentru care s'a și dat orașuluî 30 fălcî imaș maî mult peste 300 fălcî, ce li se cuvenea.

6. Vor fi scutite de orî-ce dare către oraș, și chiar de plata despăgubireî la împroprietărirea orașuluî: casa Sf. Episcopiî, cu tot locul dimprejurul eî și alte acareturî ale Episcopieî din interiorul orașuluî, precum și alte 15 locurî, dintre care 2 sterpe, iar 13 locuite de servitorii Episcopieî.

Invoiala aceasta s'a aprobat și de guvern, după ce s'a votat anul următor (1845), și de obștească Adunare a Țăreî. Conform condițiunilor expuse maî sus, orășeniî aŭ cumpărat două moșioare: una în ținutul Fălciŭ, anume Cordărenii, pe Crasna, cea l'altă Coșmaniî, în ținutul Neamțu, pe Orbic, și le-aŭ dat în stăpînirea Episcopieî. (Cr. Melchisedec, t. II, p. 201, 202 și 204).

In anul 1845, orașul a maî ars odată.

Roman, *stație de dr.-d.-f.*, jud. și orașul Roman, pe linia Roman-Burdujeni, pusă în circulație la 15 Decembre 1869. Se află între stațiile Secueni (11,6 kil.), și Mircești (15,1 kil.). Înălțimea

d'asupra nivelului Mării e de 189m,40. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 474600 lei, 28 bani.

Romanați, unul din cele 32 județe ale Romîniei.

Situațiunea geografică și Limite. Romanați este un district de cîmp format din o mică parte spre N., deluroasă și din cîmpie vastă ce face parte din regiunea șesului Dunării. Al 42-lea grad de longitudine orientală se tae, în dreptul com. Vlădila (la S. de Caracal), cu al 44-lea grad de latitudine boreală.

Este situat în partea de S.-E. a Olteniei și ocupă unghiul ce se formează prin vărsarea Oltului în Dunăre, întinzîndu-se pe țărmul drept al Oltului și pe cel stîng al Dunării.

Jud. Romanați se mărginește la N. cu jud. Vîlcea; la E., cu jud. Oltul și Teleormanul; la S., cu principatul Bulgariei și la V., cu jud. Dolj.

La E., are o limită naturală, rîul Oltul, care-l desparte, de la satul Foișorul pînă la com. Scărișoara, de jud. Olt, iar de aci în jos, pînă la Izlaz, face hotar dinspre jud. Teleorman, avînd în genere o direcție de la N.-V. la S.-E. La S. are iarăși o limită naturală, Dunărea, care formează și granița Țării către Bulgaria, așa că toate insulele ce sunt dincoace de firul apei ne aparțin. Acest fluviu face hotarul de S. al Romanaților, începînd din dreptul com. Dăbuleni (insula Domnița Bălașa) și pînă la gura Oltului, într'o linie care prezintă un arc de cerc ce începe de la com. Gura-Padinei și se termină în dreptul com. Izlazul, și la care orașul Corabia vine ca un punct tangențial, la N.

La V., hotarul este o linie artificială care se determină prin împărțirea administrativă a comunelor. Această linie pleacă de la pichetul Blana, trece pe lîngă Dăbuleni, face un cot înăuntrul Romanaților prin moșia domenială Sadova, trece pe la V. de comunele: Amărăști-d.-j., Dobrotești, Apele-Vii, Cacaleți, Leul, Golfinul, Robănești, Ungureni, Vulpeni și Băzgărei, și se termină lîngă rîulețul Căluiul. Direcția generală a acestei linii este de la S.-E. spre N.-V. și paralelă cu cursul Oltului.

La N., este iarăși un hotar artificial, paralel cu Dunărea, care desparte Romanați de Vîlcea, începînd de la rîul Căluiul și mergînd în linie dreaptă, de la V. spre E., pe la N. de satele: Preoțești, Mărcușul, Dobriceni, Mologești, Stupina, Strejești-d.-s. și Runcul, și terminîndu-se la satul Foișorul.

Intindere. Teritoriul acestui județ, de la N. la S., are o lungime de 94 kil., socotită pe șosea de la Corabia pînă în sus de satul Runcul, și o lățime de 26 kil., socotită pe șosea, de la podul de peste Olt, pînă în valea Teslueților. Suprafața jud. este de 333660 hect.

Topografie. Considerînd aspectul topografic al jud. Romanați, avem la N. dealurile: al-Strejeștilor (246 m. altitudine), Banul, între Mamul și Beica, Morunglavul, între Olteț și Burluiul, Dealul Secilor, dealul Cocorești, Grădiște, Pavalioaia și Dealul-Suruluĭ, al-Chilieĭ, o parte din dealul Frățila, Curtișoara, Ungureni și dealul Bobul, o ramificație din dealul Balș, și în fine Dealul-Murgașului.

La E., este șesul format de valea Oltului, iar spre S., marele șes Dunărean.

In Romanați sunt mai multe movile: Strîmba, Țigani, Vișinele, Voineĭ, Ștevii, Ascuțita, Ascuțita-cu-Colț, Bălanul, Otarul, Jidovi, Jidova, Jidovilor, Beslegiul, Gîsca, Tovarișteа, Piatra, Muntele-Mare, Mărunțelul, Mocia, Neichi, Padini, Rusăneasa, Orlea, Florilor, Gostevi, Movila-cu-Viță, Mutuleĭ, Movila-Moriĭ, Titiri, Panci, Sterie, Barbu, Delei, Dadul, Călugărul, Tufanul, Drăgoi, Drăgicĭ și Craiuluĭ.

Se mai distinge un val de pămînt foarte vechiu, anterior chiar epocei Romanilor în Dacia, numit Brazda-lui-Novac, care taie județul în două părți, cam pe aceeași linie care desparte regiunea dealurilor de a șesului. Se observă la satele Popînzălești, Viișoara, Dobrunul, Șopîrlița, Vlăduleni și Greci, unde e călcată transversal de calea Romană, ce merge la Apulum.

Spre S., acțiunei apei, combinată cu a vîntului, se datorește formarea acelor cîmpii întinse de nisip, cu delușoare, numite dune și care aci provin din nisipul fin adus de Jiu, depus la gură și pe malurile sale și dus de vînt în jud. Romanați.

Idrografie. Cursuri de apă mai principale în Romanați sunt: Mamul, pîrîu, udă N.-E. Romanațului și se varsă în Olt, mai sus de Colibași; Beica (Beiha), pîrîu, udă N.-E. jud. și se varsă în Olt, în fața orașului Slatina; Corneșul și Dranovățul, care unite formează Oltișorul, care se unește cu Oltul la com. Greci; Burluiul, străbate Romanați în direcție paralelă cu Oltul, udă pl. Olteț-Oltul-d.-s., și se unește cu Olteț la com. Pîrșcoveni; Olteț, izvorește din jud. Gorj, intră în Romanați la com. Dobriceni, trece pe lîngă Balș și se varsă în Olt la Fălcoiu, după un curs de 150 kil. în care primește ca afluenți: Tîrîia, Măneasa, Cerna și Curluiul, pestînga, Cioroiul, Căluiul și Gea-

martaluiul, pe dreapta; Căluiul, pîrîŭ, udă N.-V. plășeĭ Olteț-ul-Oltul-d.-s., și se varsă în Olteț, la com. Oboga; Frăția, unită cu Geamartaluiul la com. Băzgărei, se varsă în Olteț-ul, la com. Vîrtina, udă N.-V. plășeĭ Olteț-ul-Oltul-d.-s., și curge prin o vale largă de 1—2 kil.; Tesluețul, pîrîiaș, se varsă în Tesluiul, are o direcție de la E. la V., paralel cu cursul de jos al Olteț-uluĭ, se varsă în Olt la com. Stoenești, și udă în cursul său S.-V. plășeĭ Olteț-ul-Oltul-d.-s., și pl. Ocolul, de-alungul, de la V. la E.; Caracalul, pîrîŭ, format din maĭ multe ape micĭ, trece prin mijlocul orașuluĭ Caracal și se varsă în Olt la com. Slăveni. Oltul face limita de E. a județuluĭ, primește pe dreapta toate rîurile de maĭ sus și se varsă în Dunăre, între Izlaz și T.-Măgurele. Dunărea, udă partea de S. a jud. Romanați, de la com. Dăbuleni la Izlaz, în linie dreaptă de la V. la E., cu un arc de cerc la Corabia.

Bălți și lacurĭ sunt: Lacul-Turculuĭ la S. de Caracal, și micĭ bălți la com. Vlădila și Galeșul; bălțile Vultoarea și Glodul, la S. de com. Dăbuleni; Izlazul, Racovicioara și Plămîni, în o insulă din întinsa baltă Potelul, care se întinde de la Dăbuleni până la Corabia, pe malul Dunării.

Văĭ principale sunt: Valea-Dunăreĭ și Valea-Oltuluĭ.

Insule. Oltul, prin cotiturile sale, își împarte de multe orĭ apele formînd maĭ multe insule neînsemnate, din care una maĭ mare în sus de com. Izlazul. In balta Potelul sunt 4 insule. De jud. Romanați țin în fine toate insulele din Dunăre, dincoace de firul apeĭ și anume: Doamnița-Bălașa, Păpădia-Mare, Păpădia-Mică, Ibra, Potelul, Ciulnița, Dragaveiul, Chichinetele, Corabia, Prundul-luĭ-Ahmed, Psarda, Plopi, Calnovățul, Benea-Izlazul, Chichinetele - de - Izlaz, Ostrovul - Sîrbilor, Verdea, Ostrovul-Banuluĭ, Prundul - Chirțelor, Cătina saŭ Gura - Boazuluĭ, Ostrovul - Satuluĭ, Ostrovul-Mare, Jirăul-de-la-Olt, Bica, Mărîncioaica, Vădinul, Teușanul, Mosafirul, Boldul, Banul, etc.

Impărțire administrativă. Jud. Romanați se împarte în 3 plășĭ: Ocolul, Oltul-d.-j. - Balta și Olteț-ul-Oltul-d.-s., coprinzînd 110 com. rur. și 2 com. urb.: Caracalul, capitala, și Corabia, port la Dunăre.

Populația. 202439 locuitorĭ (1899).

Agricultura este ocupațiunea principală a populațiuneĭ. Din punctul de vedere al calităței soluluĭ avem (1897): 210711 hect. pămînt arabil, 23367 izlaz, 19179 livezĭ de fin, 1283 hect. cu livezĭ și prunĭ, 678 grădinĭ, 7514 viĭ, 18280 păduri, 1385 hect. suprafața vetrelor com., 51203 sterp și drumurĭ, în total 833660 hect.

Cîmpiile spațioase și foarte fecunde formează bogăția județuluĭ, prin recoltele admirabile ce daŭ, — de aceea marca județuluĭ este un snop de grîŭ.

Vite, după statistica din 1900, sunt: 36014 caĭ, 74760 boĭ și vacĭ, bivolĭ și bivolițe, 189 măgarĭ și catîrĭ, 4894 capre, 190801 oĭ, 77947 porcĭ.

Comerciul are 2 centrurĭ de desfacere maĭ însemnate: Caracalul și Corabia. Se fac bilciurĭ la Caracal, Băbiciul, Brîncoveni, Slătioara, Osica-d.-s., Pîrșcoveni, Strejești-d.-j., Oboga, Crușovul, Dăbuleni, Izbiceni, Rusănești-d.-j., Studina, Vădăstrița și Vișina.

In Romanați este un singur port, Corabia, vizitat de bastimente cu pînze și aburĭ, și de vapoarele de poștă pe Dunăre care transportă pasagerii. Maĭ înainte și Izlazul a fost port.

Căĭ ferate și șosele. Teritoriul Romanaților e străbătut de 2 linii ferate: Corabia - R.-Vilceĭ, care are 94 kil. de la Corabia la satul Runcul, și Slatina-Craiova; de 2 șosele naționale, Corabia-R.-Vaduluĭ, de 95 kil., de la Corabia la Runcul și Slatina-Craiova (v. Balș), de 41 kil. în Romanați; de șoselele județene: Dăbuleni-Corabia-Izlaz, de 50 kil.; Caracal-Leul (la hotarul Doljuluĭ), de 35 kil.; Caracal-Stoenești (12 kil.); Caracal-Zvosca-Dăbuleni (51 kil.), Vlăduleni-Mirila - Morunglavul-Laloșul (40 kil.); Izlazul - Oltul - Stoenești; apoĭ căĭ vecinale între toate comunele județuluĭ.

Sunt 3 biurourĭ poștale: la Balș, Caracal și Corabia, afară de biurourile de pe la gărĭ.

Cultul. Județul Romanați face parte din eparchia Rîmniculuĭ (N.-Severin) și este administrat în afacerile bisericești de un protoereŭ și un proestos, cu reședința în Caracal. Are 149 de parohiĭ, 216 biserici, din care 5 întreținute de stat, iar cele-l'alte de comune, și unde funcționează 236 preoți, 1 diacon, 259 de cîntăreți și 66 paracliserĭ.

Instrucțiunea publică. Este un gimnaziŭ și o școală de meseriĭ în Caracal; 3 școale primare urbane de băeți și 2 de fete în Caracal; 2 de băeți și una de fete în Corabia; 113 școale primare rurale și 11 școale de cătun prin sate, școale care aŭ fost frecuentate de 8208 copiĭ în anul școlar 1899—900.

Justiția se împarte în județul Romanați de un tribunal, de resortul curțiĭ de apel din Craiova, de o curte cu jurĭ și de

3 judecătorii de ocoale și una de oraș, în Balș, Ocolul, Corabia și Caracal.

In Romanați sunt trei spitale: unul în Caracal, cu 30 paturi, întreținut de județ și de oraș, care plătește o subvenție de 4000 lei anual, instalat într'un local care poartă numele unei donatoare, Smaranda Vlădoianu; spitalul arondismentului Corabia; și spitalul plășei Oltețul-Oltul-d.-s., în Balș.

Istoricul județului Romanați. Dintre județele Rominiei, puține sunt ca Romanați, așa de interesante prin rămășițele așezămintelor romane: la Recîca, Hotărani, Slăveni, Rusănești și Celeiu; prin așezămintele preistorice la Vădastra; prin valul de pămînt, numit Brazda-lui-Novac, ca și prin șoselele romane, ce încă sunt pe alocurea vizibile. Tot în acest județ, la Grojdibod, s'a găsit o diplomă militară a împăratului Hadrian; la Slăveni un templu al zeului Mithras, etc. Ori unde sapa intră în pămînt, pe vetrele vechilor cetăți romane, scoate la iveală: monede, hîrburi, pietre gravate (antice), obiecte de metal, etc. Movilele de pe lîngă satul Hotărani conțin toate sarcofage, pe cari locuitorii nu încetează a le tot scoate cu dorul după bani și obiecte prețioase.

Numele chiar de Romanați, după etimologia d-lui Hasdeu, vine de la Romunates, adică locuitorii Romulei, colonia cea mai însemnată romană din Romînia-Mică pe timpul Romanilor.

La Celeiu se observă și urmele podului peste Dunăre, restaurat de Constantin-cel-Mare.

După diploma lui Bela IV, regele Ungariei (1247), Romanații fac parte din țara Severinului, căci Rominia-Mare se numea pe atunci Cumania.

In toți timpii s'au ridicat din acest județ bărbați cari să lupte pentru libertatea și independența Țărei. Așa la satul Ciuturoaia, (azi Știrbeiu), a fost vatra și locuința Buzeștilor, vestiții generali ai lui Mihaiu, care au înfruntat atîtea orde de Tătari și Turci, și au domolit furia lor păgînă. Iar la mănăstirea Căluiul, fundațiunea a aceleiași familii, se văd amintiri pe zidurile cele zugrăvite și pe pietrele mormîntale, despre cei trei frați Buzești, vitejii căpitani ai lui Mihaiu-Viteazul.

Tot din acest județ se ridică căpitanul priceput în ale oștilor, popa Stoica din Fărcaș, care cu puțini ostași izbea cete înzecite de Turci.

Aga Mateiu-Basarab, care cu oștile Craiovei și cu Roșii, porni în contra lui Leon-Vodă, și mai pe urmă se face Domn.

De la 1718 (pacea de la Carlovitz), Romanații trec împreună cu Oltenia sub dominațiunea austriacă, dar pacea din Belgrad (1739) restituie Turciei Oltenia. La 1775, sub Alexandru Ipsilante, erau 4 căpitani în Romanați: a) al-Caracaluluĭ; b) al-Izlazuluĭ; c) al podului Balș; și d) Catanele-Călărașilor.

In sec. al XIX-lea joacă un rol foarte important în istoria Țărei prin ridicarea stindardului regenerațiunei, la Izlaz, în 1848 (v. Izlaz) de către Heliad, Tell și Magheru.

In fine, la 1877, Corabia, Izlazul și Gura-Oltului, sunt punctele atacate și bombardate mai mult de Turci. La 20 August 1877 s'a terminat podul pentru trecerea oștirei noastre, stabilit la com. Selištioara, și M. S. Regele dă un ordin de zi către armată, îndemnînd-o la luptă crîncenă pentru scuturarea jugului păgîn.

De la Corabia, după revistă, pornesc batalioanele romîne și zboară spre Plevna unde mai încercîndu-și Rominul vitejia și virtutea strămoșească, odată cu laurii victorieĭ, ne aduce independența și regatul romîn.

Romanați sau **Romînești**, *sat*, cu 100 locuitori, jud. Argeș, pl. Gălășești, pendinte de com. rur. Negrași.

Romanați sau **Romînești**, *proprietate* a statului, jud. Argeș. V. cătun. Negrași.

Romanațul, *vale* cu *pădure*, în jud. Gorj, pl. Jiului, com. Pesteana-d.-s., situată spre E. de comună. Pe ea curge girla Romanațul. E formată de dealul Chicioara-lui-Epure.

Romani, *com rur.*, jud. Vilcea, plaiul Horezul, formată din 2 cătune: Romani și Bîrzoteni. E situată între două dealuri: Bălănești la V. și Costești la E., pe riul Bistrița, la 50 kil. de reședința jud. și la 3 kil. de a plaiului. In vechime, parte din această com. se numea Dezrobiți și parte Neagota.

Are o populație de 938 locuitori; o biserică, cu hramul Sf. Voevozi, afară de mănăstirea Horezul; o școală, reînființată în 1889 și care în 1899—900 a fost frecuentată de 29 copii. De la mijlocul secolului al XIX-lea și până la 1872 a fost școală în com., numită «a Plaiului», care s'a întemeiat de arhimandriții d'ai mănăstirei Horezul.

Vite sunt: 23 cai, 83 boi, 231 vaci, 115 capre, 160 oi și 130 porci.

Pe riul Horezul, în raionul com., sunt 2 mori, și pe Luncavăciorul, tot două, în cătun. Birzoteni.

La 1864, s'aŭ împroprietărit 186 locuitorĭ pe moșia Romani a statuluĭ, din care li s'aŭ dat 552 hect. pămînt.

Veniturile și cheltuelile com. se urcă la 1299 leĭ anual.

E brăzdată de dealurile: Bălănești, Coasta-Mănăstireĭ, Plăviceanu, Piscul-Dăroilor, Bistrițeĭ și udată de văile: Strîmptul, Neagotiĭ și Mărului.

Se mărginește la E. cu com. Costești, la V. cu Bălănești, la N. cu pădurea statuluĭ Romani și la S. cu căt. Bogdănești.

Romani, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu același nume, jud. Vîlcea. Moșia aparține statuluĭ. Are o populație de 493 locuitorĭ; o școală; o biserică, cu hramul Sfinților Voevozĭ, fondată la 1765 de către Ioan și Dionisie, archimandriți aĭ sfinteĭ mănăstirĭ Horezul.

Romani, *mahala*, în jud. Vîlcea, plaiul Cozia, com. rur. Rîmești.

Romani, *pădure* a statuluĭ, în jud. Vîlcea, în întindere de 785 hect., situată în com. Horezul și formată din trupurile: Neagota și Valea-luĭ-Neagu (750 hect.), Crîngul-Popești (15 hect.) și Plăețul (26 hect.).

Romani, Neagota și Bîrzoteni, *moșiĭ* ale statuluĭ, pendințĭ de mănăstirea Bistrița, com. Romani, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Romani, Bolca, Ludeasa și Brădulețul, *păduriĭ* particulare, supuse regimuluĭ silvic, pe moșia Romani, aparținînd de com. Rîmești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Romanul (Plătica și Ceaunari), *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Vădeni, situată pe un platoŭ. Se mărginește la N. cu Latinul și com. Cungul; la S. și S.-V., cu Scorțarul-Vechiŭ și cu Movila-Mireseĭ; la E., cu Nazîrul și Tudor Vladimirescu.

Suprafața com. este de 2299 hect., cu o populație de 1255 suflete.

Are o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, construită la 1890 de locuitorĭ și deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă, înființată la 1881, frecuentată de 134 elevĭ (1899—900); 2 morĭ de vînt; 13 strade bine aliniate și 2 piețe.

Venitul com. e de 4390 leĭ, iar cheltuelile, de 4032 leĭ.

Vite: 694 boĭ, 500 vacĭ, 8 taurĭ, 168 viteĭ, 582 caĭ, 3 măgarĭ, 578 oĭ și 232 rîmătorĭ.

Drumurĭ: la Nazîrul și Cazasul, spre E., 10—15 kil.; la Brăila, spre N.-E., 15 kil.; la Latinul, spre N., 12 kil.; la Gurgueți, spre N., 8 kil.; la Scorțarul-Noŭ, spre V., 28 kil.; la Movila-Mireseĭ, spre S., 10 kil.; la Scorțarul-Vechiŭ, spre S., 8 kil.

Comuna e înființată la 1879 prin împroprietărirea însurățeilor și venirea altor locuitorĭ din tîrlele din vecinătate: Jipești, Cîrpăceni, Ghesuiți, Soreni, Jilava, Ceaunari. Pe acest loc aŭ fost satele Plătica și Ceaunari, care maĭ în urmă aŭ luat numele de Romanul.

Romanul, *sat*, în jud. Brăila, în partea de E. a com. Romanul, unde a fost vechiul sătișor Ciaunari, la 21 kil. spre V. de orașul Brăila. Este înființat la 1879 cu ocazia împroprietăririĭ. La început purta numele de Plătica; de la 1822 i s'a dat numele de Romanul.

Vatra satuluĭ este de 200 hect., cu o populație de 274 familiĭ, saŭ 1245 suflete.

Are o școală mixtă, înființată la 1881, frecuentată de 134 elevĭ; o biserică, clădită la 1890, de locuitorĭ, deservită de un preot, un cîntăreț și un paraclisier; 10 cîrciumĭ și 2 morĭ de vînt.

Vite: 582 caĭ, 2 asinĭ, 1 catîr, 1365 vite marĭ cornute, 578 oĭ și 231 rîmătorĭ.

Romanul, *pîriă*, în jud. Gorj, plaiul Novaci; izvorește dintre munțiĭ Pleșcoaia și Mohorul, se varsă în Gilort la N. de com. Novaci.

Romîna, *cătun* de N. al com. Vîrtina, pl. Oltețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, situat pe valea Oltețuluĭ, pe țărmul drept, la 7 kil. spre N. de Balș, la poalele dealuluĭ Chiliile, care are 187m,76 altitudine d'asupra nivelulŭĭ Mărĭĭ. Are 300 locuitorĭ.

Romîna, *cătun*, al com. Bosoteni, pl. Ocolul, jud. Romanați, situat pe malul drept al apeĭ Tesluiuluĭ, la 17 kil. spre N.-V. de Caracal. Are o populație de 45 familiĭ, saŭ 200 suflete. Numele satuluĭ vine de la vorba «rumînĭ», prin care în secolele 16 și 17 se desemnaŭ țăraniĭ carĭ s'aŭ vîndut clăcașĭ de bună voie.

Romînești, *com. rur.*, jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, situată la 8 kil. spre S. de Titu, pe malul stîng al pîrîuluĭ Răstoaca și pe loc șes.

E formată dintr'un singur sat, care are o populație de 1500 locuitorĭ, o biserică și o școală.

Peste Răstoaca este un pod și peste Baiul un podeț al proprietățeĭ Poiana-d.-s.

Se învecinește la E. cu Poiana-Lungă-d.-s., la V. cu Potlogi-Rurali și Urbanĭ, la N. cu Lunguleți și Răstoaca. De Poia-

na-Lungă se desparte prin Baiul și de cele-l'alte, prin cîmpii. Se unește cu toate prin șosele comunale.

Romînești, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Ocolul, situată la S. orașuluĭ T.-Jiul, pe un teren șes.

Are o suprafață de 423 hect., cu o populație de 110 familiĭ, saŭ 463 suflete: 2 bisericĭ, din carĭ una de zid, făcută în 1883, iar cea-l'altă de lemn, maĭ vechĭe, făcută de locuitorĭ, deservite de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală; 3 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 24 pluguri, 39 care cu boĭ, 3 căruțe cu caĭ, 320 vite marĭ cornute, 24 caĭ. 104 oĭ și 132 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venitur ĭ de 827 leĭ, 20 banĭ, iar la cheltueli, de 814 leĭ, 70 banĭ.

Comuna este udată de rîul Jiul și pîrîul Slaștiul. Pe apa Jiuluĭ sunt 2 morĭ.

Comunicația se face prin șoseaua națională Filiași-Pietroșani, care o străbate și o pune în legătură cu orașul T.-Jiul.

Romînești, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Crivina, situată pe loc șes și compusă din două cătune: Romînești și Pușcași, cu o populație de 794 locuitorĭ.

Are o școală; o biserică, cu hramul Tăierea capuluĭ Sf. Ioan, zidită la 1792 și deservită de 1 preot.

56 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, dîndu-li-se 242 hect. Eĭ posedă 19 caĭ și iepe, 63 vacĭ, 166 porcĭ și 190 boĭ.

Comerciul se exercită în com. de doĭ cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venitur ĭ și la cheltueli de leĭ 2541.

Prin comună trece șoseaua națională Ploești-Bucureștĭ.

Romînești, *com. rur.*, jud. Vilcea, pl. Cerna-d.-s., compusă din 2 cătune: Romînești și Balaciul.

Este situată pe valea Șasa, la 60 kil. de capitala județuluĭ și la 15 kil. de a plășeĭ.

Are o populație de 569 locuitorĭ; o școală; 2 bisericĭ, una în Romînești, fondată la 1863 de răposatul Ion Busuioc și altĭ enoriașĭ, și cea-l'altă în căt. Balaciul.

Vite sunt: 138 boĭ, 280 vacĭ, 58 viteĭ, 13 caĭ, 18 bivolĭ, 185 oĭ, 169 porcĭ și 149 capre.

Lîngă rîul Șasa se află o fabrică de cherestea a d-lor I. și C. Weisbock și N. T. Popp.

Locuitoriĭ sunt moșneni, afară de 29 carĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moșiile d-lor Greceanu, Ioan Busuioc, Safta Greceanca și răposatuluĭ Patnoghi, dîndu-li-se 94 hect. pămînt.

Vatra satuluĭ are 40 hect.; iar suprafața întregeĭ com. este de 5121 hect., cu izlaz cu tot.

Veniturile comuneĭ se urcă la 1553 leĭ și cheltuelile, la 1202 leĭ anual.

Două șosele: una vecinală și alta comunală înlesnesc comunicația cu com. Roșiile și Lăpușata.

E brăzdată de dealurile: Lăpușata, Viilor, Băești, Poiana-cu-Perĭ, Boerul-Dinu, Păraua și udată de văile: Zgubea, Șasa, Hîrtopul și Trestia.

Se învecinește cu comunele: Lăpușata, Străvești, Băești și Roșiile.

Romînești, *sat,* și *moșie,* jud. Argeș. Vezĭ Romanați.

Romînești, *sat,* pe coastă de deal, în megieșie cu Ciurul, com. Ostopceni, pl. Ștefănești, jud. Botoșani, cu o suprafață de 250 hect. și o populație de 83 familiĭ, saŭ 387 suflete.

Are o pădure de salcie și plopĭ, de vr-o 200 hect.; 1 moară de vînt și 2 de apă pe pîrîul Saha.

Vite: 120 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 244 oĭ și 30 porcĭ.

Romînești. Vezĭ Dumbrăveni, sat, com. Dumbrăveni, pl. Siret, jud. Botoșani.

Romînești, *sat,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com.Ișalnița, cu o populație de 189 suflete, și 37 case.

Are o biserică vechĭe, cu hramul Nașterea Maicĭĭ Domnuluĭ, fondată la 1800 de Dincă Mică și reparată de Opran, la 1856; 2 cîrciumĭ.

Romînești, *sat,* jud. Iași, pl. Copoul, com. Movileni, situat între dealurile: Fundătura, Holmul, Romînești și Cimitirul, printre carĭ se întinde o vale mare, pe care e situat satul și prin care curge pîrîul cu același nume. Are o suprafață cam de 859 hect., cu o populație de 173 familiĭ, saŭ 789 suflete; o biserică, zidită la 1821, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 eclesiarc; o școală, înființată la 1879, frecuentată de 34 elevĭ (1899—900).

Vite: 611 vite marĭ cornute, 937 oĭ, 68 caĭ și 111 rîmătorĭ.

Romînești, *sat,* făcînd parte din com. Bălilești, pl. Rîurile, jud. Mușcel, situat pe malul sting al rîuluĭ Bratia.

Are o populație de 248 suflete, și o biserică, zidită de locuitorĭ.

Romînești, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Crivina, jud. Prahova.

Romînești, *cătun,* în jud. Prahova, pl. Vrancea, com. Nistorești.

Are o populaţie de 162 suflete şi 29 case.

Romîneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea.

Are o populaţie de 362 locuitorĭ. Aci e reşedinţa comuneĭ. Este udat de pîraele Şasa şi Zgubea.

Romîneşti, *subdivizie a satuluĭ* Stroeşti, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Bereşti.

Romîneşti, *subdivizie a com. rur.* Greci, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi.

Romîneşti, *deal,* ce se întinde în partea de E. a satuluĭ Romîneşti, jud. Iaşi, pl. Copoul, com. Movileni. Pe podişul luĭ sunt izvoare şi imaşe.

Romîneşti, *deal cu păduri,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia; se desface din dealul Gurguiatul şi brăzdează V. comuneĭ.

Romîneşti, *moşie* întinsă particulară, în jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Işalniţa.

Romîneşti, *pîrîŭ,* izvoreşte de sub poalele dealuluĭ Fundătura, din satul Romîneşti, jud. Iaşi, pl. Copoul, com. Movileni, trece prin mijlocul satuluĭ, şi în jos de el se varsă în iazul Romîneşti.

Romîneşti şi Balaciul, *păduri* ale statuluĭ, judeţul Vîlcea, pl. Cerna-d.-j., com. Romîneşti.

Romîni, *sat,* în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Siliştea, situat spre V. de satul Siliştea, de care se desparte printr'un iaz.

Are o întindere de 1308 hect., 72 ariĭ, cu o populaţie de 150 familiĭ, saŭ 520 suflete, şi o biserică deservită de 1 preot şi 3 eclesiarhĭ.

Vite: 190 boĭ, 105 vacĭ, 30 juncĭ, 39 caĭ, 396 oĭ şi 31 rîmătorĭ.

Romîni, *moşie,* în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Siliştе, proprietatea Sf. Spiridon din Iaşi. Este arendată cu 25577 leĭ anual.

Romula, judeţul Romanaţi, municipiŭ şi maĭ pe urmă colonie romană. Pe la anul 245 d. Chr. se întăreşte cu ziduri, probabil în urma războiuluĭ luĭ Filip Arabul cu Carpiĭ. Aci se încrucişa drumul roman ce venea de la Severin (Drubeta) cu cel care pornea de la Celeiŭ (Malva) spre a merge pe Olt în sus în Transilvania. Săpăturile arheologice făcute de d. Tocilescu în localitate aŭ dezvelit, între altele, însemnate ruine de edificiĭ pardosite cu plăcĭ de marmură. Pe o cărămidă, epigrafistul nostru a descifrat versurĭ din Iliada luĭ Homer şi a conchis că acea cărămidă servea elevilor în şcoală ca aparat didactic. (Vezĭ Tocilescu, Omer la Reşca). Cimitirul oraşuluĭ antic este azĭ ocupat de satele Reşcuţa şi Hotărani din apropiere.

Romula, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Romanaţi, pl. Ocolul, căt. Reşca, pe linia Piatra-Corabia, pusă în circulaţie la 1 Aprilie 1887. Se află între staţiile Vlăduleni (10,0 kil.) şi Caracal (7,5 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mării e de 75m,59. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 35976 leĭ, 10 banĭ.

Rosetti, *cătun,* al com. Cotul-Cioriĭ, jud. Buzăŭ, cu 290 locuitorĭ şi 59 case, format din însurăţeiĭ împroprietăriţĭ la 1883, pe moşia Ciorani.

Rosetti, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Buzăŭ, pl. Cîmpul, căt. Cotul-Cioriĭ, pe linia Buzăŭ - Brăila, pusă în circulaţie la 13 Septembre 1872. Se află între staţiile Cilibia (10,4 kil.), şi Făurei (10,1 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mării e de 47m,68. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 25154 leĭ, 10 banĭ.

Roseţi-Clăcaşi, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, pendinte de com. Tonea, situat la 2 kil. spre E. de satul de reşedinţă şi alăturat de satul Roseţi-Volnaşi.

Are o populaţie de 90 familiĭ de Ţiganĭ, carĭ se ocupă cu cărămidăria; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Roseţi-Volnaşi, *com. rur.,* în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, situată între comunele Tonea şi Dichiseni, jud. Ialomiţa, la 8 kil. spre E. de oraşul Călăraşi.

Teritoriul comuneĭ coprinde numaĭ vatra satuluĭ Roseţi-Volnaşi, aĭ căruĭ locuitorĭ posedă, prin cumpărare, locurĭ de case de cîte 200 stînjenĭ patraţĭ.

Maioritatea locuitorilor com. sunt agricultorĭ şi sunt învoiţĭ a face plugărie pe moşia Roseţi-Cioroiul, care este proprietate particulară, cu o suprafaţă de 7000 hect., pendinte de com. Tonea.

Se compune dintr'un singur sat, Roseţi-Volnaşi, căruia locuitoriĭ îĭ zic Cioroiul, sat situat pe ţărmul stîng al Borciĭ, pe loc şes şi care e împărţit în strade drepte şi largĭ.

Are o popluaţie de 3368 lo-

cuitorĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 206 copiĭ (1899—900); 3 biserecĭ, deservite de 5 preoţi şi 6 dascălĭ.

Vite: 1600 caĭ, 5250 boĭ, 4000 oĭ, 300 capre, 50 bivolĭ, 17 asinĭ şi 2600 porcĭ.

Rosogeşti, *sat*, cu 190 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Dealul-Braduluĭ.

Rostovanul, *munte*, în jud. Gorj, plaiul Vulcan, situat în partea de V. a munteluĭ Arcanul. Are o suprafaţă cam de 440 hect., coprinzînd şi muntele Prisloapele, şi se prelungeşte de la S. la N., pănă în hotarul Austro-Ungarieĭ. Pe el se află pădurĭ de brad şi fag, păşunĭ de vite şi 2 stînĭ.

Pe cracul de munte Prisloapele, se află un pichet.

Prisloapele se află la V. de muntele Nediuţa şi la E. de muntele Răstovanul.

Roşca. Vezĭ Unsa, mănăstire, com. Feredieni, judeţul Botoşani.

Roşca (Vadul-) saŭ **Vadul-Roşcăĭ**, *cătun*, în jud. Putna, com. Vulturul, pl. Biliești, situat pe malul Siretuluĭ, lîngă apa Putneĭ. In trecut acest cătun se numea Cracul.

Are o populaţiune de 402 suflete, locuind în 101 case; o biserică parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ.

Roşca (Vadul-), *moşie* a statuluĭ, jud. Putna, fostă pendinte de mănăstirea Agapia din jud. Neamţu, în întindere de 241 pogoane.

Roşca, *pîrîiaş*, care vine din jud. Tutova şi se varsă în pîrîul Odobul, după ce trece pe teritoriul satuluĭ Tisa Silvestrul, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., com. Odobeşti.

Roşca-Liman, *lac*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. urb. Chilia-Vechĭe, situat în partea de N. a plăşiĭ şi în cea de E. a comuneĭ, format de revărsările bălţiĭ Velichi-Merheĭ, cu care comunică acum prin o gîrliţă; maĭ comunică şi cu balta Matiţa şi cu prelungirea acesteia, numită balta Saon. Este înconjurat de toate părţile cu stuf.

Are o întindere de 110 hect., aparţinînd com. urb. Chilia-Vechĭe.

Roşcani, *com. rur.*, ocupînd partea din mijlocul pl. Turia, jud. Iaşi, formată din satele: Roşcani, Rădeni, Borşa, Găureni, Albota, Eduţul, Căueşti şi Păuleni, cu o suprafaţă cam de 7919 hect. şi cu o populaţie de 495 familiĭ, saŭ 1957 suflete.

Terenul com. fiind accidentat prezintă o mulţime de dealurĭ cu întinse podişe, ramificaţiunĭ ale dealuluĭ Turia.

Are 5 biserecĭ, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 4 eclesiarcĭ; 3 şcolĭ, conduse de 3 învăţătorĭ şi frecuentate de 102 elevĭ (1899—900); o moară de apă şi una cu aburĭ.

Vite: 2262 vite marĭ cornute, 4188 oĭ, 22 capre, 296 caĭ şi 468 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 8670 leĭ, 64 banĭ, şi la cheltuelĭ, de 8634 leĭ, 64 banĭ.

Roşcani, *sat*, jud. Botoşani, pe şesul Siretuluĭ, la vărsarea Suceveĭ în Siret, în partea de S. a com. Fîntînelele, pl. Siretul, cu o suprafaţă de 542 hect. şi o populaţie de 209 familiĭ, saŭ 901 suflete.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ şi o şcoală mixtă.

Vite: 117 vite marĭ cornute, 19 caĭ, 151 oĭ, 50 porcĭ.

Sunt 197 stupĭ cu albine.

Roşcani, *sat*, în jud. Covurluiŭ, com. Vlădeşti, pl. Prutul, cu o populaţie de 157 familiĭ, saŭ 571 suflete, o biserică şi o şcoală.

Roşcani, *sat*, în partea de N. a com. Roşcani, pl. Turia, jud. Iaşi, situat pe coastele dealuluĭ Roşca, pe o suprafaţă de 401 hect. Are o populaţie de 48 familiĭ, saŭ 184 suflete; o biserică.

Vite: 344 vite marĭ cornute, 1176 oĭ, 2 capre, 26 caĭ şi 60 rîmătorĭ.

Roşcani, *moşie* particulară, de 2864 hect., 60 ariĭ, în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, com. Vlădeşti.

Roşcari, *sat*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Dumitreşti, subdiviziune a cătunuluĭ de reşedinţa, Dumitreşti-d.-s.

Roşcari, *numire veche a cătunuluĭ* Dumitreşti-d.-j., com. Dumitreşti, plaiul Rîmnicul, jud. R.-Sărat.

Roşchila, *pădure* particulară, în întindere de 400 fălcĭ, situată pe teritoriul com. Cîmpurile, pl. Zăbrăuţul, jud. Putna.

Roşcoi, *cătun*, al com. Gura-Teghiĭ, jud. Buzăŭ, cu 240 locuitorĭ şi 32 case; are subdivizia Diaconeşti.

Roşcoi, *vale*, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Teghiĭ, cătun. Roşcoi; începe din localitate şi se scurge în rîul Bisca-Rozileĭ; în albia sa

se găsește chihlibar și în malurile sale se află lignită.

Roșculești, *cătun*, în jud. Putna, pl. Zăbrăuți, com. Cîmpurile, așezat pe malul Șușițeĭ și maĭ în sus de Cîmpurile-d.-j.

Are o populațiune de 194 suflete, care locuesc în 54 case.

Roșculețul, *movilă*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Casimcea (și anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Ali-Facî); e situată în partea vestică a plășiĭ și în cea nord-vestică a com., la 2 kil. spre V. de satul Ali-Facî; este unul din vîrfurile cele înalte ale dealuluĭ Turbencea-Bair, așezată aproape de frontiera jud., are o înălțime de 250 m. și e punct trigonometric de observație de rangul al 2-lea, dominînd asupra pîrîuluĭ Curu-Dere, ce curge pe la poalele sale estice, asupra satelor Ceauș-Chioi, Ali-Facî (ale comuneĭ Casimcea), Curugea (din jud. Constanța), și asupra drumurilor com. Curugea-Ali-Facî, Ceauș-Chioi-Ali-Facî-Curugea, Casimcea-Calfa; este acoperită cu pășunĭ și fînețe.

Roșeni, *cătun*, în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Călugăreni, situat pe malul drept al rîuluĭ Bistrița.

Roșești, *mahala*, în com. rur. Samarinești, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți.

Roșești, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Fălciŭ, pl. Crasna, com. Roșești, pe linia Bîrlad-Vasluiŭ, pusă în circulație la 13 Noembrie 1886. Se află între stațiile Banca (11,2 kil.) și Crasna (8,8 kil.). Înălțimea d'asupra niveluluĭ Mării, de $77^{m},28$. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 81666 leĭ, 50 banĭ.

Roșĭ, *vechie numire a satuluĭ* Roșĭ, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița.

Roșia, *com. rur.*, în jud. Gorj, pl. Amaradia, situată pe Dealul-Muereĭ. Se mărginește la E. cu comunele Alunul și Colțești, din Vîlcea, iar la V., cu Poiana-Seciurile din pl. Amaradia. Se compune din 3 cătune: Sitoaia, Roșia-d.-s. și Roșia-d.-j.

Are o suprafață de 2008 hect., din care 500 hect. pădure, 400 hect. arătură și 1512 livezĭ și izlaz; 3 părțĭ sunt ale proprietățeĭ, iar restul ale locuitorilor împroprietăriți.

Are o populație de 232 familiĭ, saŭ 878 suflete; o școală; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitoriĭ posedă: 25 pluguri, 81 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ, 631 vite marĭ cornute, 31 caĭ, 489 oĭ, 85 capre și 212 rîmătorĭ.

Veniturile și cheltuelile com. sunt de 1000 leĭ.

Este udată de rîurile Căpriorul, Roșia, care, unită cu Căpriorul, se varsă în Oltețul, la Colțești, jud. Vîlcea.

Comunicația în com. se face prin șosele comunale.

Dealurile maĭ însemnate sunt: Dealul-Muereĭ, dealul Căpriorul și Dealul-Roșu, în partea de V., Dealul-Gruiuluĭ, în partea de N.-V.

Roșia (Roșia-de-Jii), *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Jiul, pe partea dreaptă a rîuluĭ Jiul, în dreptul com. Moi, situată pe loc șes și pe ambele laturĭ ale șoseleĭ vecinale, care trece prin comună.

E formată din 2 cătune: Rogojelul și Roșia, cu o suprafață de 2000 hect., din care: 900 hect. pădure, 150 hect. izlaz, 60 hect. fînețe și 890 hect. cultură, și o populație de 137 familiĭ, saŭ 868 suflete.

Are o școală, frecuentată de 34 copiĭ; 2 bisericĭ de lemn, fondate de locuitorĭ la 1775 și 1780, deservite de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

In com. se află: 3 fîntînĭ și 2 cișmele, 2 circiumĭ și 4 morĭ de apă.

Locuitoriĭ posedă: 80 pluguri, 124 care cu boĭ și vacĭ, 15 căruțe cu caĭ, 482 vite marĭ cornute, 50 caĭ, 244 oĭ și capre și 209 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venițurĭ de 2281 leĭ, 48 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 2214 leĭ, 32 banĭ.

E udată de apele Jiul și Tismana.

Comunicația în com. se face prin șoseaua vecinală și prin șosele comunale.

In partea despre N. a com. se văd niște urme de zid care sunt înconjurate de pădure. Această cetate, așezată maĭ jos de confluența rîurilor Bistrița cu Tismana, formaŭ sistem de apărare al văilor acestor rîurĭ, cu ruinele care se găsesc în apropiere, în cătunul Vîrful, pe malul stîng al rîuluĭ Tismana.

Roșia, *cătun*, al com. Roșia, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ. Are o suprafață de 963 hect., din care 413 hect. pădure, 81 hect. izlaz și vatra satuluĭ, 28 hect. fînețe și 445 hect. arabile, cu o populație de 150 familiĭ, saŭ 500 suflete.

Are 2 bisericĭ de lemn, fondate de locuitorĭ în anii 1775 și 1780, deservite de 1 preot și 2 cîntărețĭ; 2 morĭ și 2 circiumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 pluguri, 48 care cu boĭ, 9 căruțe cu caĭ, 192 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 62 oĭ și capre și 109 porcĭ.

Roșia, *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Căzănești.

Roșia, *sat,* făcînd parte din com. rur. Colțești, pl. Olțețul-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populație de 406 locuitorĭ și o biserică, fondată la 1794 și reparată la 1860.

Roșia, *veche numire a satuluĭ* Diaconi, com. Poiana, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ.

Roșia, *insulă* în Dunăre, în dreptul com. Cioara, jud. Teleorman.

Roșia, *baltă,* în jud. Teleorman, în lunca Dunăreĭ, în dreptul com. Cioara. Crește mult stuf și papură într'însa. Locuitoriĭ din com. Izlazul, din jud. Romanați, se aprovizionează de aci cu materialul pentru rogojinĭ.

Roșia, *moșie* particulară, de 429 hect., 64 ariĭ, în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, com. Jorăști.

Roșia, *parte din moșia* statuluĭ Dideștĭ, pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman.

Roșia, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 75 hect., jud. Ilfov, pl. Oltenița.

Roșia-de-Jos, *cătun,* al com. Roșia, pl. Amaradia, jud. Gorj, situat în partea de S. a com. pe Dealul-Muereĭ și la N. de cătunul Roșia-d.-s.

Are o suprafață de 605 hect., cu o populație de 100 familiĭ; are o școală și o biserică, deservită de preotul și cîntărețul com.

Locuitoriĭ posedă: 4 pluguri, 35 care cu boĭ; 9 caĭ, 248 vite marĭ cornute, 153 oĭ, 15 capre și 63 porcĭ.

Roșia-de-Sus, *cătun,* al com. Roșia, jud. Gorj, pl. Amaradia, situat pe Dealul-Muereĭ.

Are o suprafață de 1058 hect., cu o populație de 102 familiĭ, saŭ 382 suflete; 1 biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitoriĭ posedă: 16 pluguri, 38 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ; 287 vite marĭ cornute, 245 oĭ, 8 caĭ, 27 capre și 114 rîmătorĭ.

Roșieni, *com. rur.,* la S. plășeĭ Olțețul-Oltul-d.-s., jud. Romanați, formată din satul cu acelașĭ nume, situat între com. Dobrunul și Osica-Mică, în apropiere de Olțețul, la 15 kil. de Balș și la 16 de Caracal. Altitudinea terenuluĭ este de 145 m. d'asupra niveluluĭ Măriĭ, pe dealul Bobul.

Are o populație de 588 locuitorĭ; o școală; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae (1843), deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Vite marĭ cornute 490, vite micĭ 1292, porcĭ 66.

Roșieni, cu cureaua din Dobrun, *moșie* a statuluĭ, jud. Romanați, pl. Olțețul-Oltul-d.-s., lîngă satul Roșieni. Are o pădure de 502 pog. Arendă: 5000 leĭ anual.

Roșiești, *com. rur.,* în partea de S.-V. a plășeĭ Crasna, jud. Fălciŭ, situată maĭ mult pe șes în stînga rîuluĭ Bîrladul. Se mărginește la E. cu com. Vutcani; la V., cu județul Tutova, avînd de limită apa Bîrladuluĭ; la S., cu com. Bășești și Vicolești și la N. cu com. Idriciul.

E formată din satele: Bogheni, Gura-Idriciuluĭ, Roșiești și Valea-luĭ-Darie.

Suprafața com. e de 2586 hect., cu o populație de 379 familiĭ, saŭ 1424 suflete.

Are 3 biserici, deservite de 3 preoțĭ; o școală mixtă.

Vite: 1004 vite marĭ cornute, 168 caĭ, 1170 oĭ și 493 porcĭ.

Roșiești, *sat,* și reședința com. Roșiești, jud. Fălciŭ, pl. Crasna, așezat pe pîrîul Idriciul, pe o suprafață de 3062 hect., din care 715 pădure, și cu o populație de 173 familiĭ, saŭ 690 suflete.

Are o școală primară mixtă; o biserică, făcută la 1827.

Aicĭ a fost locul natal al Mitropolituluĭ Veniamin Costache; urmele caseĭ, unde a locuit cu părinții săĭ, se maĭ cunosc și astă-zĭ în livada cu pomĭ a locuitoruluĭ Constantin Ursache Chelariu.

In acest sat, Grigore Ghica, a poposit cu oastea, în anul 1728, în ziua de Bobotează, făcînd Iordanul, apoĭ a stat la masă cu toțĭ boeriĭ, în casele Hatmanuluĭ Const. Costache, iar de aicĭ a plecat la Fălciŭ, unde s'a așezat în preajma Tătarilor Mîrzacĭ, care se rezvrătise contra Hanuluĭ și voiaŭ să prade Moldova.

Moșia este proprietatea Spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iași, donată de vechiul eĭ proprietar Negel.

Roșiești, *pădure,* jud. Fălciŭ, pl. Crasna, com. Roșiești, cu o suprafață de 715 hect., proprietatea Epitropieĭ Spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iași.

Roșiile, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-j., compusă din 8 mahalale: Osăceni, Pertești, Lupuești, Hotăroaia, Rățălești, Herăști, Păsărei și Pleșești, situată pe rîulețul Șasa, la 50 kil. de reședința județuluĭ și la 11 kil. de a plășeĭ.

Are o populație de 1787 locuitorĭ; 5 biserici: la Pleșești, făcută de preotul Ion Pleșescu

și reparată de enoriași; la Lupești, făcută de I. Catalistru și reparată de M. Roșianu în anul 1875; la Pertești, zidită în anul 1770 de preotul Streangă și reparată la anul 1888; la Hotăroaia; și la Rătălești, făcută de I. Roșianu; o școală, înființată la 1856, frecuentată de 89 copii (1899—900).

Vite: 58 cai, 669 boi, 388 vaci, 107 capre, 1001 oi, 313 porci.

Pe rîul Șasa, în raionul com., sunt 4 mori.

Locuitorii sunt toți moșneni.

Cu izlaz cu tot, com. are 5141 hect. pămînt.

Budgetul com. e la venituri de 5227 lei și la cheltueli, de 3678 lei.

Șoseaua comunală înlesnește comunicația cu com. Romanești, de unde se unește cu șoseaua județeană, care urmează cursul Cerneĭ, apoĭ cu com. Nenciulești, Crăpăturile, Șerbănești și cu șoseaua județeană a Oltețului, la com. Gănești.

E brăzdată de dealurile: Boruluĭ, Bratculuĭ, Bobuluĭ, Caselor și Teiuluĭ și udată de văile: Șasa, Budele, Geamăna, Bratcul, Budichia și Zgubea.

Se mărginește la N. cu com. Romanești, la S. cu Nenciulești, la E. cu com. Ciumagi, Măldărești și Lăpușata, și la V. cu Băești.

Roșioara, *altă numire a com.* Dițești, pl. Filipești, jud. Prahova.

Roșioara, *deal,* la poalele căruia e situată com. Dițești, pl. Filipești, jud. Prahova.

Roșioara, *pîrîŭ,* izvorește din fundul văiei Helești, com. Filipești-de-Pădure, pl. Filipești, jud. Prahova, curge de la N. la S., formează mai multe zigzaguri și se varsă în rîul Prahovița în raionul com. Dițești.

Pe țărmul drept și stîng al acestuĭ pîrîŭ și la poalele dealuluĭ Roșioara este situată com. Dițești, pl. Filipești.

Roșiori, *com. urb.*, jud. Teleorman. Vezĭ Roșiori-de-Vede.

Roșiori, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Călmățuiuluĭ, situată pe șes. Se mărginește la S.-E., cu com. Iazul, din jud. Ialomița; la N.-E., cu com. Tătarul; la E., cu com. Cioara-Radu-Vodă; la V., cu com. Colțea și la S.-V., cu com. Chichinețul.

Suprafața com. este de 3550 hect., proprietatea locuitorilor, cu o populație de 1559 suflete.

Are o biserică, deservită de un preot; o școală mixtă, frecuentată de 92 copiĭ (1899—900).

Vite: 724 cai, 16 tauri, 878 boi, 679 vaci, 345 viței, 708 rîmători, 2093 oi și 14 capre.

Budgetul com. e la venituri de 3873 lei, 82 bani și la cheltueli, de 3723 lei, 75 bani.

Drumuri: la Tătarul, spre N., pe la Crucea-luĭ-Vlad-Vodă (5 kil.); la com. Cioara-Radu-Vodă, spre E., pănă la capul proprietățiĭ locuitorilor și de aci prin cât. Vînătoriĭ (11 kil.); la com. Chichinețul, spre S.-V. (9 kil.); la com. Colțea, spre V. (4 kil.); la com. Iazul, jud. Ialomița, spre S.-E.; la Brăila, spre N.-E. (68 kil.).

Sunt 2 piețe și 7 strade bine aliniate.

Com. s'a înființat la 1881 prin împroprietarea însurățeilor, după legea din anul 1878.

Roșiori, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Mostiștea, situată spre N.-E. de București lîngă drumul Mocanilor, la extremitatea județuluĭ, la 46 kil. de București.

Se întinde pe o suprafață de 875 hect., cu o populație de 672 locuitorĭ și 157 case. Proprietatea e a însurățeilor, care rezervă 60 hect. pentru izlaz.

Are o școală mixtă, frecuentată de 18 copiĭ (1899—900).

Budgetul com. e de 2435 leĭ la venitur și de 2289 leĭ la cheltuelĭ.

Vite: 98 caĭ și ĭepe, 7 armăsarĭ, 234 boĭ, 191 vacĭ și viței, 23 taurĭ, 172 porcĭ și 805 oĭ.

Locuitoriĭ posedă: 74 plugurĭ: 46 cu boĭ, 28 cu caĭ; 124 care și căruțe: 106 cu boĭ, 28 cu caĭ.

Improprietăriți sunt 100 locuitorĭ și neîmproprietăriți mai sunt 70.

Comerciul se face de 4 cîrciumarĭ.

Roșiori, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Fundul, spre S.-E. de orașul Roman, la 32 kil. de el și la 7½ kil. de reședința plășeĭ. Este așezată în cea mai mare parte pe un loc plan, și e formată din satele Roșiori și Ruși, cu reședința comuneĭ în satul Roșiori.

Are o populație de 853 locuitorĭ, din care 112 Ungurĭ.

Budgetul com. e la venituri de 2134,50 leĭ și la cheltueli de 2117 leĭ.

Roșiori, *sat,* jud. Botoșani, așezat pe coasta dealuluĭ Teișoara, în partea de S.-E. a com. Popouți, cu o suprafață de 1002 hect. și o populație de 130 familiĭ, saŭ 518 suflete.

Satul e înființat pe moșia statuluĭ Popouți, cu noiĭ împroprietăriți în 1879.

Se află 3 cîrciumĭ, 3 comercianți și 2 meseriași.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 1 școală, condusă de 1 învățător și frecuentată de 40 copiĭ.

Vite: 200 vite mari cornute, 32 cai, 310 oi și 50 porci.

Roșiori, *sat*, în partea de S. a com. cu același nume, jud. Brăila. Colțul satului despre N.-E. atinge mușchea văei Iaculuĭ Tătarul. Se află la 68 kil. spre S. de orașul Brăila, și s'a înființat la 1879 cu ocazia împroprietăririi.

Suprafața satului este de 167 hect., cu o populație de 1559 locuitori și 247 case.

Are: o școală mixtă, înființată la 1883, frecuentată de 76 elevi și 16 eleve (1899—900); o biserică, zidită la 1890, deservită de un preot, un cîntăreț și un paracliser; 7 cîrciumi; o brutărie și o lipscănie.

Vite: 1918 vite mari cornute, 724 cai, 2093 oi, 708 rîmători și 20 capre.

Roșiori, *cătun*, al com. Cochirleanca, jud. Buzău, cu 120 locuitori și 29 case.

Roșiori, *sat*, în partea de N. a com. Averești, pl. Crasna, jud. Fălciu, situat pe valea cu același nume, cu o populație de 11 familii, sau 31 suflete.

Roșiori, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Roșiori, spre S.-E. de orașul Roman, la 32 kil. de el și la 7½ kil. de reședința plășeĭ. Este așezat pe un loc plan și e reședința com. Roșiori.

Are o populație de 75 familii. Este înființat prin împroprietărirea noilor însurățeĭ.

Roșiori, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Dulcești, spre S.-V. de satul Dulcești și la 2 kil. de el. Este așezat pe deal. Are 199 locuitori și o biserică.

Roșiori, *subdivizie a cătunului* Viperești, jud. Buzău, com. Viperești.

Roșiori, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Teleorman, pl. Tîrgului, com. Roșiori-de-Vede, pe linia Costești-Roșiori, pusă în circulație la 1 Ianuarie 1887. Se află între stațiile Papa (9,4 kil.) și Troian (13 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mării e de 78m,42. Venitul acesteĭ stații pe anul 1896 a fost de 511768 leĭ, 43 bani. Aci se fac încărcări de producte atît pentru Turnul-Port, cît și pentru Brăila.

Roșiori sau **Ruși**, *moșie*, a bisericeĭ Sf. Spiridon din București, jud. Teleorman, dăruită în parte orășenilor din Roșiori pe timpul luĭ Mihaiŭ Viteazul, cu privilegiile prevăzute în hrisovul ce a lăsat. Privilegiile, statornicite de marele Domn, aŭ fost reînoite sub domnia luĭ Alexandru Sc. Ghica.

Roșiori-de-Vede, *com. urb.*, în jud. Teleorman, pl. Tîrgului, situată pe partea dreaptă a rîului Vedea, pe vale, la 238 kil. de capitala Țăriĭ, pe calea ferată, la 44 kil. de orașul de reședință Turnul-Măgurele și la 32 kil. de Alexandria.

O parte din marginele orașului sunt înconjurate de dealuri; iar pe la extremitățile luĭ de S.-V. și N.-E., trec pîrîul Bratcovul și rîul Vedea.

Se învecinește: la N.-V. cu comunele Scrioașteа și Măldăeni; la E. cu comuna Meri-Goala (dincolo de rîul Vedea); iar la S. cu moșiile Belitori și Roșiori.

Populația com. este de 8492 locuitori: 4388 bărbați și 4103 femeĭ (1899).

Comerciul se face pe o scară întinsă, și a luat un mare avînt (cel de cereale mai ales) de la deschiderea linieĭ ferate Costești-T.-Măgurele.

In toate Vinerile se ține aci tîrg săptămânal. Sunt și două tîrguri anuale: unul la 25 Martie și cel d'al doilea la 8 Septembrie, care se țin pe locul anume destinat, la marginea orașuluĭ, între linia ferată și rîul Vedea. In oraș sunt treĭ piețe.

Școli sunt 4: 2 școli primare urb. de băeți, 1 școală primară urb. de fete și 1 școală primară rurală mixtă. Aŭ fost frecuentate în 1899—90 de 644 copiĭ.

Biserici sunt 8, deservite de 11 preoți și un diacon.

Are o grădină publică.

Are un spital cu 25 paturi, întreținut de județ; o farmacie; un oficiŭ telegrafo poștal.

Aci este subprefectura plășiĭ Tîrgului, și judecătoria ocoluluĭ Roșiori.

Căĭ de comunicațiune sunt: șoseaua județeană Turnul-Roșiori-Strîmbeni, care străbate tot orașul în lung, formînd strada principală; șoseaua Roșiori-Ciolănești, care ia direcțiunea spre com. Drăgănești-Țigănia, cu un pod peste Vedea; șoseaua Roșiori-Măldăeni și de acolo în jud. Olt.

Locuitoriĭ posedă 7783 capete de vite: 616 cai și iepe, 2331 vite mari cornute, 3800 vite micĭ cornute și 1020 porci.

Istoricul. Roșiori sau Ruși-de-Vede sunt unul din cele mai vechĭ tîrguri. Intemeierea luĭ ar fi datînd, după unii, din epoca luĭ Mihaiŭ-Viteazul, după alțiĭ, Roșiori ar fi existat pe timpul luĭ Mircea-cel-Bătrîn. Afirmațiunea celor d'întîĭ este bazată pe hrisovul luĭ Mihaĭ-Vodă, prin care acordă diferite privilegiĭ locuitorilor din acest tîrg, lăsîndu-ĭ a stăpîni eĭ și urmașiĭ lor, nesupărați, atît proprietățile din oraș, cît și a se folosi de moșie,

dînd numaĭ o dijmă. Venitul întreg al moșieĭ era al mănăstireĭ Sf. Spiridon din București.

Privilegiile acordate aŭ primit maĭ în urmă diferite modificărĭ, căcĭ, din pricina evenimentelor prin care trecea țara, adeseaorĭ nu se maĭ ținea seamă de scutirĭ, ci se lua cît se putea și de unde se găsea.

Ca dovadă că nu s'a ținut seamă de cele statornicite prin hrisov, este o carte din 13 Aprilie 1793, în favoarea moșieĭ Sfîntuluĭ Spiridon:

«I se dă voie să aibă tîrg la moșia Roșiori-de-Vede din Teleorman odată pe săptămănă, și vama ce se va agonisi să fie a mănăstireĭ. Asemenea pănă la 2000 vedre de vin și 100 vedre de rachiŭ să fie liberă mănăstirea a aduce de orĭ unde la tîrg scutite de căminărit și vamă. Prăvălioarele din Roșĭ-de-Vede vor fi apărate de fumărit și de coșărit».

Roșiori aŭ fost pănă la 1838 reședința județuluĭ Teleorman, după împărțirea ce a avut pănă atuncĭ.

In memoriile generaluluĭ Bauer, scrise la finele secoluluĭ al XVIII-lea, se menționează despre Roșiori ca scaun al isprăvnicieĭ și se exprimă părerea că pe locul unde este azĭ acest oraș ar fi fost vechia Arcina.

Locurĭ istorice sunt: Cetatea de la S. orașuluĭ, rotundă, ocolită de un șanț ordinar și avînd o lățime de 8 m., o adîncime de 8 m. și o înălțime în interior de 10 m. Diametrul eĭ este de 260 m. Astă-zĭ este arată maĭ din toate părțile.

La S.-E. orașuluĭ, spre livezĭ, este o altă întăritură de 66 m. diametru, avînd o înălțime de 16 m. Imprejurul eĭ sunt înșirate opt măgurĭ, grupate una în fața alteia.

In partea de S.-V., lîngă Urluiul, se maĭ vede încă un patrulater, lung de 40 m., larg de 24, în care s'aŭ găsit resturĭ de cărămidă ce se presupune a fi romană.

Roșiorilor (Valea-), *vale*, în jud. Buzăŭ, com. Viperești; începe din slemnea mucheĭ Vipereștilor, se unește cu Izvorul Cîrsteĭ, și dă în rîul Buzăul.

Roșiuța, *com. rur.*, și *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Văile, la 49 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe vale.

Se mărginește la E. cu com. Runcurelul, de care se desparte prin Dealul-Grigoresculuĭ; la S., cu com. Ploștina; la V., cu com. Lupoaia; iar la N., cu jud. Gorj, de care se desparte prin Dealul-Bujoresculuĭ.

Satul formează com. cu căt. Lupoița și mahalalele Știrbețul, Cacova și Valea-Mare, avînd o populație de 850 locuitorĭ și 190 case.

Locuitoriĭ posedă: 60 plugurĭ, 109 care cu boĭ, 6 căruțe cu caĭ; 150 stupĭ; 360 vite marĭ cornute, 400 oĭ și 400 rîmătorĭ.

Este străbătută de șoseaua județeană Turnul-Severin-Bujorescul-Tîrgul-Jiŭ.

Are 2 biserică, deservite de 3 preoți și 4 cîntăreți; o școală, frecuentată de 53 elevĭ (1899—900).

Budgetul com. e la venitурĭ de 1594 leĭ și la cheltuelĭ, de 775 leĭ.

Dealurĭ maĭ principale sunt: Bujorescul, cu ramurile sale, Culmea-Busuioculuĭ, Dealul-Chivădaruluĭ, Ghiara-Mițeĭ, Culmea-Cerveniеĭ, Groapa-Lupuluĭ, Dealul-Viilor, Cioaca Sf. Ilie, Pădurea-Chivădaruluĭ, Culmea-Inaltă, culmea Țiflea și Piscul-Lung.

Văĭ: Valea-Știrbețuluĭ, Valea-Largă, a-Viilor, a-Soculuĭ, a-Cervineĭ, a-Lupoițeĭ, a-Știrpărilor, a-Conacelor, Valea-Mare și Valea-Popeĭ.

Pîrîiașe: apa Roșiuța și apa Știrbețuluĭ.

Lacurĭ: Lacul-Mic și Lacul-fără-Fund.

In cătunul Lupoița se află cărbunĭ de pămînt.

Roșt-Bair, *deal*, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul com. rur. Ostrovul. Se întinde de la Movila-Săpată pănă la vîrful Ghiolgic-Tepe, avînd o direcțiune generală de la N.-V. către S.-E. Se află printre văile Dereaua-Roșt și Valea-Moșului. Are o înălțime maximă de 197 m., pe care o atinge în vîrful său Haznale-Tepe. Este acoperit cu pășunĭ în cea maĭ mare parte; numaĭ în partea sa de N.-E. sunt puține pădurĭ. Este situat în N.-V. plășeĭ și S. a comuneĭ.

Roșul, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Znagovul, situată la V. de București, pe rîul Dîmbovița, la 8 kil. de București. Stă în legătură cu com. Militari și Chiajna prin șosele vecinale.

Se compune din satele: Boja, Catanele, Crîngași, Giulești și Roșul, cu o populație de 800 locuitorĭ, și 179 case.

Se întinde pe o suprafață de 1763 hect.

Statul, d-niĭ Al. Costescu, I. Ionescu aŭ 1138 hect. și locuitoriĭ, 626 hect. Proprietariĭ cultivă 845 hect. (58 sterpe, 207 izlaz, restul pădure). Locuitoriĭ rezervă 106 hect. pentru izlaz.

Are 3 biserică, la Crîngași, Giulești și Roșul; 1 școală mixtă; 1 moară cu apă; 2 podurĭ stătătoare.

Vite: 50 caĭ și iepe, 173 boĭ,

256 vacĭ și viței, 25 bivolĭ, 51 bivolițe, 30 porcĭ și 209 oi.

Budgetul com. e de 5137 leĭ la venitură și de 4975 leĭ la cheltuelĭ.

Locuitoriĭ posedă: 81 pluguri: 77 cu boĭ, 4 cu caĭ; 56 care și căruțe: 48 cu boĭ, 8 cu caĭ.

Improprietăriții sunt 125 locuitorĭ și neîmproprietăriții maĭ sunt 125.

Comerciul se face de 8 cîrciumarĭ.

Roșul, *sat*, jud. Fălciu, în partea de N.-E. a com. Bazga, pe moșia Bazga, situat pe culmea dealuluĭ Roșul, care este acoperit cu viĭ și livezĭ, purtînd numirea de podgoria Roșuluĭ.

Vatra satuluĭ e de 51 hect., cu o populație de 68 familiĭ, saŭ 261 suflete.

De la poalele dealuluĭ, pe care e situată podgoria, se întinde spre E. șesul Jijieĭ și acel al Prutuluĭ.

Roșul, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelașĭ nume, jud. Ilfov, pl. Znagovul, situat la V. de Bucureștĭ, pe malul drept al rîuluĭ Dîmbovița.

Se întinde pe o suprafață de 722 hect., cu o populație de 387 locuitorĭ.

D-l I. Ionescu are 469 hect. și locuitoriĭ, 253 hect. Proprietarul cultivă 370 hect. (71 izlaz, 28 pădure). Locuitoriĭ cultivă 214 hect. (39 izlaz).

Aci este reședința primărieĭ.

Are o școală mixtă, frecuentată de 41 copiĭ (1899—900); o biserică, cu hramul Izvorul Tămăduireĭ, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 2 fabricĭ de cărămidă; 1 moară cu apă.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 301 și al celor micĭ, de 170.

Roșul, *insulă*, în jud. Ialomița, pl. Borcea, com. Cocargea, în dreptul satuluĭ Buliga. Este formată de brațul Borcea, și are o lungime de 4 kil.

Roșul, *munte*, în jud. Mușcel, plaiul Dîmbovița, la E. de com. Dragoslavele. Are un vîrf de o mărime impunătoare. Pe coaste e păduros, iar pe culme este acoperit cu pășunĭ, ce nutresc numeroase turme de vite. Se întinde în lungul rîuluĭ Dîmbovița.

Roșul, *deal*, în jud. Dorohoiu, pl. Coșula, com. Șendricenĭ, pe care se află pădurea Buhaiul, proprietatea statuluĭ, în suprafață de 380 hect.

Roșul, *deal*, spre N. de satul Gura-Bohotinul, pl. Podoleni, jud. Fălciu, prelungire a dealuluĭ Șurpa, care începe din com. Bohotinul, trece prin com. Răducăneni și se terminâ la coasta de N. a satuluĭ Gura-Bohotinuluĭ.

Roșul, *deal*, în jud. Gorj, pl. Ocolul, com. Cîlnicul, spre N. de com. Se întinde din cât. Leuca, pînă la Cîlnicul-d.-s. Pe el se află plantațiĭ de viĭ și prunĭ și pădure.

Roșul, *deal*, ce se întinde din com. Roșia, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, de la Matca-Roșie, spre S.-V., pînă la com. Bourelul, din jud. Mehedinți.

Roșul, *deal*, în jud. Gorj, plaiul Vulcan, la S. de com. Vîrtopul. Se prelungește de la N. spre S. pînă în hotarul jud. Mehedinți. Pe cracul săŭ trece hotarul. E proprietate a locuitorilor com. Vîrtopul. Are pe dînsul pădure și locurĭ arabile.

Roșul, *deal*, în jud. Gorj, plasa Jiuluĭ, din partea despre V. a com. Turceni-d.-j., întinzîndu-se de la N., de la com. Turceni-d.-s. și pînă spre S., la com. Ionești.

Formează culmea Jiuluĭ din dreapta și linia despre V. a com. Turceni-d.-j.

Pe coasta despre com. este acoperit cu viĭ și prunĭ, iar pe creastă, cu pădure.

Roșul, *culme*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia; se desface din vîrful Lacul-cu-Richiți; se întinde printre pîraiele Turburea și Cerbuluĭ, afluenți aĭ rîuluĭ R.-Sărat; vîrful principal este Dealul-Roșu, acoperit cu păduri și pășunĭ.

Roșul, *grind*, jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Cara-Orman, situat în partea centrală a plășeĭ și a com.; are o formă lunguiață, cu o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E.; lungimea luĭ atinge 6 kil., iar lățimea medie e de 300 m.; are o suprafață de 115 hect.; este străbătut de-alungul de o gîrliță; în partea de S. comunică cu grindurile Luriciul și al-Ivanciĭ.

Roșul, *punct trigonometric* de observație de rangul al 3-lea., jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Cara-Orman, în partea centrală a plășeĭ și a com.; are o înălțime de 24 m., dominînd asupra drumuluĭ Mamut, ce unește grindul Cara-Orman, cu malul brațuluĭ Sf. Gheorghe.

Roșul, *pădure*, în jud. Ialomița, pl. Borcea, situată între brațul Borcea și satul Cocargea.

Roșul, *pădure* a statuluĭ, în în-

tindere de 200 hect., aparținînd de Munții mănăstirei Cîmpulung, care fac parte din com. Corbșori și Berevoești, plaiul Nucșoara, jud. Mușcel.

Roșul, *lac*, din delta Dunării, jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Cara-Orman, situat în partea de E. a plășei și a com. Este cel mai considerabil din toată delta, după lacul Gorgova. Are o întindere de 6½ kil. Este format de o revărsare anterioară a brațului Sulina, cu care comunică prin gîrla Tudor-Vătaful, ce trece mai întîiŭ prin lacurile Potcoava și Lumina. La E. comunică prin 11 gîrlițe cu lacul Roșulețul, cu Gîrla-Împuțită și Marea. Conține pește în mare cantitate: știucă, lin, crap, chefal și alte varietăți ce se pescuește de cherhanaua Ermalaiul și se consumă în Cara-Orman și Sulina.

Roșul, *lac*, în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Satul-Noŭ și pe acela al cät. săŭ Pătlăgeanca, situat în partea de N. a plășei și de V. a com., format de vre-o revărsare anterioară a brațului Chilia, cu care comunică prin 2 gîrlițe; e înconjurat numai cu stuf; are o întindere de 200 hect.; conține pește: lin, știucă și biban.

Roșul (Lețcani), *pîriŭ*, izvorește de pe teritoriul satului Lețcani, com. Tăutești, pl. Copoul, jud. Iași. Curge de la N. spre V., pănă în dreptul hîrtopului Caținul, de unde trece în com. Cucuteni, pl. Stavnicul, și se varsă în Bahluiul.

Formează hotarul, despre V., între comunele Tăutești și Cucuteni.

Roșuleț, *lac*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Cara-Orman, situat în partea de E. a plășei și a com., la 2 kil. spre V. de țărmul Mărei-Negre; e format de lacul Roșul, cu care comunică prin 11 gîrlițe, prin care este alimentat de lacul Roșul; are o întindere de 200 hect.; la E. comunică prin o mică scursoare cu Gîrla-Împuțită și prin aceasta cu Marea; în interioriul săŭ are 2 insulețe, acoperite cu stuf și a căror întindere este de 20 hect.; este înconjurat de toate părțile cu stuf; conține pește în cantitate mare: biban, știucă, caracudă și crap.

Rotarea, *sat*, făcînd parte din com. rur. Star-Chiojdul, pl. Teleajenul, jud. Prahova. Are o populațiune de 375 locuitori, o biserică.

Este situat la poalele plaiului Roma și Dealului-Coastelor. Prin centru îl udă izvorul Rotarea, iar pe la S., gîrla Bătrîneanca.

Rotarea, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Cătina, proprietate moșnenească, avînd 50 hect. Pe dînsa se văd încă ruine de zid și cîteva vițe foarte groase. Legenda spune că ruinele aŭ fost biserică tătărască, și că viea ar fi fost plantată de Tătari.

Rotari, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ceptura, pl. Cricovul, jud. Prahova. Are o populațiune de 501 locuitori; o biserică, cu hramul Adormirea Maicei Domnului.

In cătun se găsesc foarte mulți cărbuni de pămînt.

Rotari, *sat*, în jud. și pl. Tutova, com. Puiești.

Rotarilor (Dealul-), *deal*, acoperit cu pădure, la E. de satul Costuleni, com. Costuleni, pl. Braniștea, jud. Iași.

Rotarilor (Pădurea-), *pădure*, în întindere de 309 hect., pe Dealul și Valea-Rotarilor, com. Costuleni, pl. Braniștea, jud. Iași; proprietatea Statului.

Rotarul, *sfoară de moșie*, în raionul com. Gohorul, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ; începe din rîul Zeletinul, și se întinde paralel cu moșia Răchitoasa, care a aparținut pănă la 1862 mănăstirei Răchitoasa. La 1868, statul a vîndut-o locuitorilor din Gohor.

Rotarul, *vale* și *pîriŭ*, izvorește din culmea dealului Bordea, com. Mogoșești, pl. Stavnicul, jud. Iași, trece prin pădurile Crețul și Rotarul, apoi se împreună cu pîrîul Mihoi, și se varsă în pîrîul Șanta.

Rotarul, saŭ **Mălăești**, *deal*, în partea de S.-V. a com. Podoleni, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, acoperit cu pădure, proprietatea statului.

Rotaruluĭ (Pîrîiașul-), *pîrîiaș*, în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele; izvorește din ramura munților Cozla și se varsă pe dreapta pîrîuluĭ Cuejdiul.

Rotaruluĭ (Pîrîul-), *pîriŭ*, în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Hangul; izvorește din Munții-Hanguluĭ și se varsă pe stînga rîuluĭ Bistrița, în dreptul satului Hangul.

Rotata, *fost pichet de graniță*, în plaiul Cloșani, jud. Mehedinți.

Rotărești, *sat*, cu 30 familiĭ, jud. Argeș, pl. Pitești, făcînd parte din com. rur. Biscovul-Fleștii.

Rotărești, *sat*, cu 68 locuitori,

jud. Argeș, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Bălcești.

Rotăreşti, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Orașul, cătr. de reședință al com. Vîrteșcoi, așezat în mijlocul com., pe malul drept al rîuluĭ Milcovul. Are o întindere de 25 hect., cu o populație de 47 familiĭ, saŭ 235 suflete; o biserică și o școală.

Rotăreşti, *cătun.* Vezĭ Bîțcoveni, jud. Vlașca.

Rotăria, *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Chilieni, spre N. de satul Chilieni-d.-s. Are 147 locuitorĭ.

Rotăria, *deal,* în jud. Suceava, comuna Valea-Glodului, făcînd parte din culmea dealuluĭ Halmul, ce desparte albia Șomuzuluĭ-Mare de aceea a Șomuzuluĭ-Mic. E îmbrăcat în pădure de diferite esențe.

Rotăria, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Chiojdeni; izvorește din Dealul-Lupanuluĭ, udă partea de V. a com. și se varsă în rîul Motnăul, pe dreapta luĭ.

Rotărieĭ (Vîrful-), *munte,* în jud. Buzăŭ, comunele Cătina și Chiojdul, cătr. Roma, în care sunt săpate maĭ multe grote.

Rotileşti, *cătun,* în jud. Putna, pl. Zăbrăuți, com. Cîmpurile, situat de ambele malurĭ ale Șușițeĭ, în fața cătr. Roșculești.

Are o populațiune de 301 suflete; o biserică filială, cu hramul Sf. Nicolae.

Rotileşti, *pădure* particulară, în suprafață de 100 fălcĭ, pe teritoriul cătr. Rotilești, com. Cîmpurile, pl. Zăbrăuți, jud. Putna.

Rotopăneşti, *sat,* pe moșia cu același nume, jud. Suceava, com. Brădățelul. Pănă la 1886 forma singur comună a parte.

E străbătut de pîrîul Brădățelul, și are o populație de 104 familiĭ, saŭ 410 suflete.

Vatra satuluĭ ocupă aproape 10 fălcĭ.

Moșia e proprietatea d-luĭ Gr. Goilav. Are 1781 hect., din care 821 hect. cultivabile, 698 hect. pădure, 207 hect. fînaț și restul mlaștinĭ, rîpĭ și loc neproductiv.

Improprietăriți în 1864 sunt: 6 fruntașĭ, 44 pălmașĭ și 8 codașĭ, stăpînind 143 fălcĭ.

Are o școală rurală mixtă, reînființată în 1865, frecuentată de 35 copiĭ; o biserică, cu hramul Schimbarea la față, zidită de Marele Postelnic și Cavaler Nicolaĭ Istrati, la 1856, deservită de un preot și doĭ cîntăreți și împroprietărită cu 8½ fălcĭ.

Biserica are inscripția:

Acest templu, dedicat Sfinteĭ Treimĭ, cu binecuvîntarea prea Sf. Sale Episcopuluĭ de Hușĭ, Meletie Istrati, s'aŭ fondat de fratele săŭ, Mare postelnic și cavaler Nicolaĭ Istrati, cu îndemnul soțieĭ sale Sevastia, născută Ciudin și a fiuluĭ lor Titu Istrati, pe proprietatea sa Rotopănești, în anul ereĭ noastre 1856, în care Moldova aŭ recăpătat privilegiile așezate de Ștefan-cel-Mare.

In același an (1856) «în care Moldova aŭ recăpătat privilegiile așezate de Ștefan-cel-Mare» mărinimosul proprietar, ridică în curtea bisericeĭ o statue de piatră, reprezintînd Moldova în forma uneĭ fecioare întinzînd o cunună de stejar.

Nicolae Istrati a lăsat urme nesterse de filantropie și de patriotism. Două eraŭ pe timpul săŭ cele maĭ vestite școale din ținutul nostru: cea din Rotopănești, a luĭ Istrate, și cea din Broșteni, a luĭ Nanu. Școala luĭ Istrati nu era școală de rînd: în ea se învăța carte multă și sănătoasă, se dădeaŭ reprezentațiĭ teatrale, pentru care însuși Postelnicul proprietar scria cărțĭ, compunea piese, făcea chiar pe dascălul.

Rotunda (Mitropolia), *cătun,* al com. Brădeanul, jud. Buzăŭ, cu 220 locuitorĭ și 49 case.

Rotunda, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Doljești, spre S.-V. de satul Doljești și la 2 kil. de el, pe malul stîng a rîuluĭ Siretul și la vărsarea pîrîuluĭ Albuia în acesta. Are o populație de 424 locuitorĭ, compusă numaĭ din Ungurĭ, care țin de parohia catolică Agiudeni.

Se face aci bilciŭ la Sf. Treime.

Rotunda, *sat,* pe moșia cu același nume, com. Liteni, jud. Suceava, așezat sub dealul cu același nume și pe țărmul drept al Șomuzuluĭ-Mic.

Are o populație de 515 suflete; o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, clădită de I. V. Liteanu în 1803, deservită de preotul și dascălul din Corni sat, cu care formează o parohie.

Vatra satuluĭ ocupă 44 fălcĭ.

Moșia, proprietate a d-luĭ A. Vîrnav Liteanul, are 1480 fălcĭ, din carĭ 741 cultivabile, 590 pădure, 81 fînaț și restul teren puțin productiv.

Improprietăriți în 1864 sunt 11 fruntașĭ, 49 pălmașĭ și 9 codașĭ, stăpînind 181 fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Liteni (3 kil.), la Dolhești (3500 m.) și la Corni (2800 m.).

Rotunda, *vîrf de munte,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Valea-Arinilor, din șira Geamăna. De aci izvorește Tazlăul-Sărat.

Rotunda, *munte,* în jud. Gorj, plaiul Novaci, la N. com. Aninişul, şi situat între munţii Rotunda şi Băileasa.

Rotunda, *deal* şi *pădure,* jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Tîrgul-Valea-Rea.

Rotunda, *movilă,* de-asupra dealuluĭ Bornea făcînd hotarul între moşia Ciurea, pl. Codrul, jud. Iaşi, şi moşia Dobrovăţul, din jud. Vasluiu. Vîrful eĭ predomină toate înălţimele din vecinătate.

Rotunda, *deal,* care se întinde din partea de V. a oraşuluĭ Tecuciu, jud. Tecuciu, spre S., pănă aproape de satul Podoleni, com. Borcea, pl. Bîrlad.

Rotunda, *ĭezer,* jud. Brăila, situat în ostrovul Iazul, spre S.-E. de ĭezerul Căţeaua, între Vîlciul şi Băndoiul.

Rotunda, *ĭezer,* jud. Brăila, la E. com. Vizirul, aproape de Dunărea-Vechie între ĭezerele Lupoiul şi Fusarul.

Rotunda, *baltă* adîncă, pe moşia Ghireni-Tăutul, com. Coţuşca, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiu.

Rotunda (Mitropolia) saŭ **Rotunda-de-lîngă-Meteleŭ,** *moşie,* în jud. Buzău, com. Brădeanu, fostă proprietate a statuluĭ, pendinte de Mitropolie şi dată în loturĭ; are 458 hect.

Rotunda, *pădure,* în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, com. Borăneşti, pe lunca rîuluĭ Ialomiţa.

Rotunda, *pîrîŭ,* izvoreşte din valea cu acelaşĭ nume, trece printre dealurile Moimeşti şi Piatra-Albă, jud. Iaşi, pl. Copoul, com. Rădiul-Mitropolieĭ, şi se varsă în iazul Cîrligul.

Rotunda (Vîrful-), *munte,* situat în toată partea de E. a com. Brebul, plaiul Prahova, jud. Prahova.

Rotunda-şi-Şopîrliga, *moşie,* în jud. Buzău, com. Brădeanu, căt. Rotunda, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, pendinte de mănăstirea Tîrgşorul; constă din două sforĭ, avînd împreună 1720 hect., din care 30 hect. pădurea Şopîrliga, restul loc cultivabil.

Rotundă (Balta-), *lac,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Nicoliţelul, situat în partea de N. a plăşeĭ şi a comuneĭ; şi format de o revărsare anterioară a Dunăreĭ, de care e departe de 1 1/2 kil.; are o formă aproape rotundă; la V. se află aşezată balta Capaclia, la E. balta Saon, iar la S. se găsesc viile Saon; este înconjurat de toate părţile cu stuf şi conţine peşte.

Rotundul (Vîrful-Denimiezĭ), *munte,* în jud. Buzău, com. Pîrscovul, căt. Bădila, care se ridică în formă de semicerc d'asupra Văeĭ-Tătarilor şi culminează în vîrful Dintele.

Rotundul, *lac,* în jud. Brăila, pe lunca Călmăţuiuluĭ, la 3 kil. spre N. de satul Insurăţeĭ, între viroagă şi Călmăţuiul.

Rotundul, *baltă,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, com. urb. Hîrşova, situată în partea de V. a plăşeĭ şi cea de N. a com., în vecinătatea bălţiĭ Slateia, formată de vre-o revărsare anterioară a Dunării şi alimentată de privalurile Tair-Buaz şi Privalul-Rotunduluĭ; are o întindere de 100 hect., înconjurată numaĭ cu stuf şi conţine peşte, al căruĭ venit aparţine statuluĭ.

Rotundul, *ĭezer,* în jud. Brăila, situat în ostrovul Bregoloiul, la E. de ĭezerul Melcişi şi la V. de ĭezerul Fusarul.

Rotundul, *pîrîŭ,* în jud. Teleorman, la marginea pădureĭ statuluĭ Drăgăneşti, în partea din spre oraşul Roşiori. E format din izvoare.

Rotunduluĭ (Privalul-), *gîrlă,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, com. urb. Hîrşova. Se desface din Dunăre, sub numele de privalul Tair-Buaz, primeşte apele bălţiĭ Puturoasa, de unde ia numele de Rotundul. Are o lungime de aproape 4 kil. şi brăzdează partea de V. a plăşeĭ şi cea de N. a com., puţin adînc, curge numaĭ prin stuf şi duce peştele din Dunăre în lacul Rotundul.

Rotunzeni, *vechie numire a com.* Gherăseni, jud. Buzău.

Rovina, *deal,* în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Scăeşti, cu direcţiunea de la V.-E., acoperit cu viĭ.

Rovinari, *com. rur.,* în jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, la E. com. Roşia, situată pe loc şes şi în partea stîngă a Jiuluĭ, d'alungul şoseleĭ naţionale Filiaşi-Pietroşani, care o străbate.

Are o suprafaţă de 1037 hect., din care: 300 hect. pădure, 130 hect. izlaz şi vatra satuluĭ, 40 hect. fîneţe şi 567 hect. arabile, cu o populaţie de 154 familiĭ, saŭ 669 suflete.

Locuitoriĭ sunt parte moşneni şi parte împroprietăriţi. Eĭ po-

sedă: 54 pluguri, 102 care cu boi, 17 căruțe cu cai; 448 vite mari cornute, 59 cai, 334 oi și capre și 238 porci.

Are o școală, frecuentată de 44 elevi (1899—900); o biserică de zid, fondată de locuitori la 1796, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 2 cîrciumi.

Budgetul com. e la venituri de 1264 lei, 4 bani, iar la cheltueli de 1260 lei, 50 bani.

Comunicația în com. se face prin șoseaua națională Filiași-Pietroșani, care o pune în legătură la N. cu cătunul Poiana, iar la S. cu com. Moii prin șoseaua comunală, care o leagă cu com. Roșia, de care este despărțită prin apa Jiului, peste care este un pod de lemn.

In partea despre E. a com. sunt niște dealuri care au o direcțiune cam oblică în raport cu șoseaua care trece prin sat, și care dau naștere văilor Dîmbova, prin care curge pîrîul cu același nume, Scoarța și Rovinari.

Rovinari, *cătun* de reședință al com. Rovinari, jud. Gorj, pl. Jiului.

Are o suprafață de 602 hect., din care: 200 hect. pădure, 70 hect. izlaz și vatra satului, 30 hect. fînețe și 302 hect. arabile, cu o populație de 101 familii, sau 433 suflete.

Locuitorii posedă: 42 pluguri, 70 care cu boi și vaci, 12 căruțe cu cai; 336 vite mari cornute, 49 cai, 276 oi și capre și 204 porci.

Rovinari, *vale*, în dreptul com. Rovinari, pl. Jiului, jud. Gorj. Incepe despre E., din Dealul-lui-Bran și se termină în șoseaua națională Filiași-Pietroșani. Prin ea curge pîrîul Rovinari.

Este acoperită cu pădure și formată din ramificațiile Dealului-lui-Bran.

Rovine, *loc istoric*, unde Mircea-cel-Mare, Domnul Munteniei, a bătut la 1398 pe Sultanul Baiazet, supranumit Ilderim (Fulgerul).

In urma strălucitei izbînzi de de la Nicopoli, Sultanul Baiazet, făcîndu-se stăpîn peste întreaga Bulgarie, trecu Dunărea în anul 1398 pe la Călărași și începu a pustii țara. Mircea, văzînd primejdia, trimise în munți pe femei, copii și bătrînii de la șes, cu toate vitele și lucrurile lor trebuincioase, punînd apoi să arză holdele în urma lor; iar el cu o oaste destul de numeroasă, se întărește în pădurile dese, care țărmuiau cîmpiile apusene ale Bărăganului, în partea în care armata Turcă își făcea mișcările, urmărind-o pas cu pas. Trupele singuratice de Turci, care umblau prin păduri sau rătăciau prin cîmpii după jafuri, erau pîndite și nimicite. Prin aceste mici izbînzi, curajul Romînilor creștea pe cînd desperarea coprinse pe Turci, așa că aceștia deteră semnalul de retragere și apucară în învălmășeală spre Dunăre. Mircea își întocmește atunci oastea și la cîmpie deschisă și mlăștinoasă se aruncă fără de veste cu 30000 Romîni asupra inamicilor, îi bate și-i pune pe goană, luîndu-le toate proviziunile și mulți prizionerî. S'ar fi înecat toată turcimea în valurile Dunărei, dacă Baiazet n'ar fi ascultat sfatul lui Evernos-beg, cel mai bun general turc, n'ar fi oprit armata pe malul sting al Dunărei, și nu s'ar fi întărit într'o tabără făcută cu care și șanțuri. Mircea nu'l atacă aci și a doua zi apărat de această tabără, Baiazet trecu Dunărea cu rămășița trupelor sale.

In urma acestei victorii, Mircea se făcu iarăși stăpîn peste Dobrogea și cetățile de pe malul drept al Dunării.

Rozila, *platoŭ*, în jud. Buzău, com. Gura-Teghii, cătunele Ionești, limitat la N. de muntele Vîrful-Draculuĭ, Vîrful-Tenții și pîrîul Bîsca-Mare, la S.-E. de Bîsca-Rozilei și la V. de satul Ionești. E acoperit de fineață, întreruptă de două culminațiuni: Podul-lui-Căicuș și Muchia-de-la-Vadul-Cornului. Bîsca-Mare și Bîsca-Mică, reunindu-se la capul acestui platoŭ, iau de aci înainte numele de Bîsca-Rozilei.

Roziștea, *com. rur.* și *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j. Vezi Roziștea.

Roziștea (Rojiștea-), *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Roziștea, aparține bisericei Madona-Dudu din Craiova. Are o întindere aproximativă de 5240 pog. arabile, între cari intră și pămîntul arabil de peste Jiŭ, ce ține tot de această proprietate. Aduce un venit anual de 3200 lei. Are pădure pe dînsa.

Roziștea (Rojiștea-), *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Roziștea, aparținînd familiei Păianu. Aduce venit anual de aproximativ 32000 lei. Pe această moșie sunt bălțile: Banului, Gîrla-Ițelor, Balta-cu-Salciile, Balta-Fotii și Gîldăul-Morii, de la izvoarele Vijoaei. Tot aci este și izvorul numit Alești. Are o moară de apă pe pîrîul Vijoaia. Are pădure pe dînsa.

Roziștea, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Roziștea, aparținînd familiei Păianu. Are o întindere de aproape 307 hect. Se compune din arțari, carpeni, ulmi, păducei, plopi și mai cu seamă ulmi și jugastri.

Roziștea, *pădure* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Roziștea, aparținînd bisericeĭ Madona Dudu din Craiova, pe proprietatea căreia se găsește.

E populată cu plopĭ, păduceĭ și maĭ cu seamă jugastri și ulmĭ.

Roznovanul, *deal*, jud. Iași, ce se întinde de la N. spre S., făcînd hotarul despre E. al satelor: Cîrjoaia, Băiceni și Cotnari, din pl. Bahluiul.

Roznoveni, *loc*, pe care se află ridicată Movila-Mare, pe moșia Hilișeul-Curt, com. Hilișeul, pl. Coșula, jud. Dorohoiŭ.

Roznovul, *com. rur.*, situată în partea de N. a pl. Bistrița, jud. Neamțu, formată din cătunele: Roznovul, Chintinici, Slobozia, Cuteni, Dumbrava-Roșie-d.-j., Sevinești și Brășăuți, cu o populație de 4144 suflete.

Dintre locuitoriĭ împroprietăriți în anul 1864, sunt astă-zĭ 73 carĭ trăesc, stăpânindu-și singurĭ locul lor; iar ca urmașĭ a acelor împroprietăriți sunt 415 locuitorĭ, carĭ aŭ moștenit locurile de la părinții lor, cărora li s'a dat 1350 fălcĭ. Din anul 1878, sunt astă-zĭ în viață 47 loc., carĭ'și stăpînesc locurile lor; iar ca urmașĭ sunt 65 carĭ stăpînesc locurile de la părinții lor.

In anii 1896 și 1898 s'a vîndut locuitorilor pămînt de pe moșia statuluĭ Sevinești (85 loturĭ micĭ de 5 hect. fie-care, 11 loturĭ marĭ, din care 4 de 25 hect. și 7 de 10 hect.).

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura și plutăria pe rîul Bistrița.

Agricultura se face în com. pe o întindere de 3514 hect.

Imașul are o întindere de 950 hect., nutrind peste 3000 vite.

In com. sunt două parohiĭ: Roznovul și Sevinești; în parohia Roznovul sunt 2 bisericĭ, din care una a fost construită din noŭ de proprietar, d. Colonel G. Ruset Roznovanu și soția sa Alexandrina, născută Cîmpineanu, și e deservită de 2 preoți și 3 cîntăreți; în parohia Sevinești sunt tot 2 bisericĭ, deservite de 1 preot și 2 cîntăreți.

Sunt 3 școlĭ rurale, conduse de 3 învățătorĭ, frecuentate de 238 elevĭ, din care 200 băeți și 38 fete.

In satul Roznovul este un spital rural cu 30 paturĭ, întreținut de stat.

Se maĭ află în com. o farmacie filială, una fabrică de petrol; un biuroŭ postal județean, o gară a drumuluĭ de fier Piatra-Bacăŭ, unde sunt 4 depozite de cherestea a fabricilor Tazlăul, Nechitul, Negulești și Calul.

La oficiul primărieĭ este instalat un post de telefon ce este în legătură cu orașul Piatra, cu comunele din plasa Bistrița și cu spitalul, jandarmeria, depositul de cherestea.

Este o secțiune de jandarmĭ în cât. Slobozia; în cât. Chinținici este reședința companieĭ a 12-a de Dorobanți din Regimentul 15 Războieni.

Vite: 168 caĭ, 214 țepe, 60 mînzĭ, 9 taurĭ, 444 boĭ, 860 vacĭ, 200 viteĭ, 200 vițele, 208 juncĭ și mînzați, 200 junce și mînzate, 4 bivolițe, 150 berbecĭ, 3800 oĭ, 1 țap, 1 capră și 289 rîmătorĭ.

Un rateș (han) mare, proprietatea domnuluĭ Colonel G. Ruset Roznovanu, o brutărie, care servește pentru populația din această comună și satele vecine și 8 comercianți de băcănie și lipscănie sunt în coprinsul com. Roznovul.

Sunt 5 morĭ cu 10 perechĭ de pietre umblătoare, din care una în cătunul Slobozia, pe apa Cracăul, una în satul Roznovul, pe apa rîuluĭ Bistrița și 3 în cât. Chintinici, pe apa Pîrîuluĭ-Iepeĭ.

Budgetul com. este de 20374 leĭ la venitурĭ și la cheltuelĭ.

In com. sunt 41 kil. 110 m. șosele, din care 6,430 kil. șoseaua națională Bacăŭ-Piatra, 12 kil. șoseaua județeană Dobreni-Moinești, 14,900 kil. șoseaua comunală și 8 kil. șoseaua vecinală, toate pietruite.

Comunicațiunea cu comunele vecine se face prin aceste șosele ce se încrucișează în satul Roznovul și duc în satele: Slobozia, Dochia, Negrițești, Traian, Lănești, Borlești, Mastacănul și Vînători-Dumbrava-Roșie.

(Articol trimes de d. Colonel G. Roznovanu.)

Roznovul, *sat*, în com. Roznovul, pl. Bistrița, jud. Neamțu, situat în crucișul șoselelor Dobreni-Moinești și Bacăŭ-Piatra, la 14 kil. de orașul Piatra. Are o populație de 680 suflete.

Aci se află reședința com.; o gară a drumuluĭ de fer Piatra-Bacăŭ; 2 bisericĭ, din care una zidită din noŭ din piatră cioplită și acoperită cu aramă de domnul proprietar Colonel G. Ruset Roznovanu, deservită de un preot paroh și 2 cîntăreți; o școală primară rurală, cu un învățător; un spital rural, cu 30 paturĭ; o farmacie; un rateș (han) mare; o brutărie; 2 circiumĭ, o băcănie, o moară cu 4 părechĭ pietre.

In sat se țin 34 iarmaroace pe an în următoarele zile: la 1, 7, 17 și 30 Ianuarie; 2, 8, 10 și 24 Fevruarie; 9, 14, 25 și 26 Martie; 8 și 23 Aprilie; 8 și 21 Maĭ; 24 Iunie; 20 și 27 Iulie; 6, 15 și 21 August;

8 și 23 Septembrie; 14 și 26 Octombrie; 8, 13, 21 și 30 Noembrie; 6, 12, 20 și 27 Decembrie.

Ca fapt istoric petrecut în localitate se citează: că «Grigore Vodă după ce a sosit în Iași a treia zi, i-a și venit veste de la Cămărași de Ocnă că Vahmistrul și cu atamanul Dontilor ies pe la Oituz, din țara Ungurească, în Moldova, cu 8000 de oaste; că aŭ eșit pe Bistrița, și aŭ luat-o în sus pe la Roznovul, pe la Neamțu» (v. I. Niculcea; idem «Buciumul Romîn», A. I, p. 552, de I. M. Codrescu).

Tot pe teritoriul com., la locul numit Dumbrava-Roșie, care se zice a fi din timpurile mareluĭ Domn Ștefan-cel-Mare, unde după războiul avut cu Leșĭ ca să umilească mîndria lor, aŭ pus pe prizonierĭ Leșĭ la plug și locul arat l'a semănat cu ghindă care pe urmă s'a ridicat o dumbravă de ștejarĭ, găsindu-se și astă-zĭ vr'o 20 ștejarĭ seculariĭ de pe acele timpurĭ.

Biserica din Roznovul este edificată de către proprietarul moșieĭ Roznovul, Colonel G. Ruset Roznovanu, și de soția sa Alexandrina, născută Cîmpineanu, în anii 1890—1892, după planurile arhitectuluĭ din St. Petersburg, Neculaĭ Vladimirovicĭ Sultanof, consilier de stat și director al școaleĭ de ingineriĭ civilĭ «Împăratul Neculaĭ I», care a erijat în Cremlinul de la Moscva grandiosul monument al Împăratuluĭ Alexandru al II-lea, în amintirea liberăriĭ servilor din Rusia.

Planurile bisericeĭ din Roznov aŭ fost executate în mod perfect de către inginerul romîn Ioan Bacalu. Stilul bisericeĭ este stilul vechiŭ slavon-bizantin. Biserica din Roznovul este recunoscută ca persoană morală, prin legea de la 23 Martie 1890, de către ambele corpurĭ legiuitoare, cu unanimitatea voturilor, lege promulgată și publicată prin Monitorul oficial, la anul 1890, 29 Martie.

Această biserică a fost edificată în amintirea bunilor, străbunilor și părinților lor al neamuluĭ Ruset Roznovanu, al neamuluĭ Cîmpineanu, al singuruluĭ lor fiŭ Alexandru, răposat în anul 1883 la vîrsta de 20 de anĭ și în amintirea luĭ Anton Ruset Voevod, și al luĭ Dimitrie Cantimir Voevod, amîndoĭ Domnĭ aĭ Țăriĭ Moldoveĭ. Neamul direct al mareluĭ și ilustruluĭ Dimitrie Cantemir Voevod, Domn al Moldoveĭ, s'a stins cu desăvîrșire. Prin alianță familia Cantemir cu familia Cîmpineanu, prin căsătoria principeseĭ Maria Cantemir care s'a măritat cu boerul din Valahia Pantazi Cîmpineanu și care a murit ca călugăriță la Mănăstirea Dintr'un-Lemn, din jud. Rîmnicul-Vîlcea, unde este îngropată, singurii coborîtorĭ aĭ acestuĭ Domnitor sunt: familiile Cîmpineanu, Crețulești, Ioan Ghica, Slătineanu, Olănești.

Intre maĭ multe odoare scumpe ale bisericeĭ din Roznovul sunt: catapeteazma, făcută de bronz cu smalț și 3 icoane, din care una cu chipul Mîntuitoruluĭ, hărăzită bisericeĭ de către Maiestatea Sa Regele Carol I, a doua icoană, cu chipul Sf. Alexandru Nevski, hărăzită bisericeĭ de către Maiestatea Sa Împăratul tuturor Rusiilor Alexandru III, și a treia icoană, cu chipul Blagovișteniei (Buna-Vestire), dăruită de Alteța Sa Imperială Marele Duce Pavel Alexandrovicĭ, fost comandant al regimentuluĭ «Gardeĭ-Călare» din Garda Imperială a Rusieĭ și de ofițeriĭ acestuĭ regiment, ca semn de simpatie vechiuluĭ lor camarad G. Ruset Roznovanu, care a început cariera sa militară în regimentul Gardelor Călărĭ.

(Articol trimes de d. colonel G. Roznovanu).

Roznovul, *moșie,* jud. Neamțu, pl. Bistrița, com. Roznovul, proprietate strămoșască a domnuluĭ colonel G. Ruset Roznovanu. Are un venit anual de 72000 leĭ. Proprietarul posedă: 3 caĭ, 2 boĭ, 4 taurĭ, 10 vacĭ de rasă și casele de locuință, adevărată curte vechie boerească, construită cu 150 anĭ cel puțin în urmă. Arendașul posedă: 15 caĭ, 130 boĭ, 1 taur, 1 bivoliță, 15 vacĭ, 12 mînzațĭ și mînzate, 1000 oĭ, 35 berbecĭ, 36 pluguri, 10 estrapaturĭ marĭ americane, 3 rotative americane pentru a doua arătură, 7 mașinĭ de semănat și îngropat sămînța, 3 mașinĭ de secerat și legat, 50 grape de lemn cu colț de fer pentru grăpat, 5 grape englezeștĭ, toate de fer, 1 locomobilă de treerat cu batoza eĭ și o batoză de bătut păpușoĭ cu elevator.

(Articol trimes de d. colonel G. Roznovanu).

Roznovul, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Neamțu, pl. Bistrița, c. Roznovul, pe linia Bacău-Piatra-N., pusă în circulație la 15 Februarie 1884. Se află între stațiile Podoleni (9,4 kil.) și Piatra-N. (12,7 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mării e de 261m,82. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 130357 leĭ, 85 banĭ.

Rozoarele (Muntele-), *pădure* particulară, jud. Prahova, supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Muntele-Rozoarele, pendinte de com. Comarnicul, pl. Pelești.

Rubin-Esculap, *sursă de apă minerală,* lîngă com. Olănești,

jud. Vîlcea, valea Tiseĭ. Este o apă atermală, avînd o temperatură de 14,5° R.

In 24 ore dă până la 6800 vedre. — Ca substanțe fixe are: Bicarbonat de Sodă, de Calce și de Magnezie (cîte-șĭ trele foarte predominânte), Clorur de Natrium, Iodur de Natrium (sensibil), Sulfat de Natrium și Fosfate (urme).

Rubla, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., cătunul com. Băltați, așezat la 2 kil. spre E. de reședința com., pe Gîrla-Morilor. Are o întindere de 15 hect., cu o populație de 318 familiĭ, saŭ 890 suflete; o biserică.

Rubla, *tîrlă,* pendinte de com. Lacul Reziĭ, pl. Balta, jud. Brăila, situată la N.-V. com., la 5 kil. Are o populație de 30 sufl.

Vite: 80 boĭ, 40 vacĭ, 5 taurĭ, 50 viței, 34 caĭ, 1 măgar, 253 oĭ și 35 rîmătorĭ.

Rucăreni, *cătun,* în jud. Putna, com. Soveja, pl. Zăbrăuți, situat pe valea cu același nume și despărțit de Dragomira prin un deal.

Are o populațiune de 1320 suflete; o biserică filială, cu hramul Sf. Niculae.

Rucărul, *com. rur.,* în jud. Mușcel, plaiul Dîmboviței, lîngă rîul Dîmboviței și Riușorul, la 20 kil. de Cîmpulung, situată la 579 m. d'asupra Bucureștilor și 666 m. d'asupra Mărĭi-Negre. Iată ce spune legenda despre Rucărenĭ:

«La trecerea luĭ Negru-Vodă din Făgăraș în Cîmpulung, l'a întîmpinat sub Orățiĭ, o ceată de haiducĭ Romînĭ, al căreĭ căpitan se numea Berchea. Căpitanul Berchea căzu în genuchĭ înaintea luĭ Negru-Vodă și ĭ zise:

— Mărite Doamne Negru, bună fie venirea Marieĭ Tale la vechia moșie părintească! Domnul să-ți ajute a o scăpa din ghiara păginuluĭ!

— Amin, răspunde Negru-Vodă. Ce vreți voĭ?

— Vrem să urmărm pe Măria Ta, ca să fim și noĭ de ajutor Marieĭ Tale la goana Tătarilor din Țara Romînuluĭ.

— Veniți după mine, le răspunse Negru.

La locul unde poposi oastea a se odihni, Negru chemă pe Berchea și-l întrebă:

— De unde sunteți voĭ?

Berchea atuncĭ răspunde:

«Noĭ suntem de fel din Vrancea Moldoveĭ («Cartea Moldoveĭ» de Cantemir, pag. 23-36), fugițĭ de acolo, cu mulți alțĭ frațĭ de aĭ noștri, de frica Tătarilor și ne am aăăpostit, cu alțĭ frațĭ din Țara Mărieĭ Tale (Romînia) la satul Rucăr, de lîngă Olt, ținutul Făgărașuluĭ. Toți Romînĭ, Moldovenĭ și Muntenĭ, dimpreună cu frațiĭ noștri Ardelenĭ, am ținut potecile munților ca să oprim pe păginĭ să nu răzbească în Țara Oltuluĭ. După ce Tătariĭ fură pușĭ pe goană, noĭ, Romînĭ, o ceată de haiducĭ, ca vr'o 20, am coborît plaiurile încoace și ne-am așezat în aceștĭ colțĭ, făcînd vînătoare de Tătarĭ. Din vr'o 20 am rămas numaĭ 12 și cu mine 13. Și auzind noĭ de venirea Mărieĭ Tale, am eșit din codri și am venit să cădem la genuchiĭ Mărieĭ Tale ca să te milostivești asupra noastră și să ne daĭ și nouă locurĭ de locuit în preajma acestor munțĭ și să fim birnicĭ aĭ Mărieĭ Tale și ajutor să-ți dăm la oaste, orĭ de cîte orĭ veĭ avea nevoie de noĭ».

«Negru Vodă ĭ luă cu el și după triumful de sub zidurile Jidoveĭ, Berchea și tovarășiĭ luĭ primiră dela Negru spre locuință tot hotarul satuluĭ Rucăr și fiind fără neveste se însurară cu fete de Romînĭ din diferite sate.

«Berchea trimese doĭ haiducĭ d'aĭ luĭ de maĭ chemă flăcăĭ din Vrancea Moldoveĭ și din Rucărul Făgărașuluĭ și lipindu-se lîngă dînșiĭ și alțĭ consîngenĭ d'aĭ nevestelor lor, fondară cu toțĭ satul Rucăr».

Negru-Vodă le dete aceleași drepturĭ ca moșnenilor Cîmpulungenĭ; aveaŭ un pîrcălab (jude), neatîrnat de vătaful de plaiŭ și ciți-va Aleșĭ, cu drepturile pîrgarilor Cîmpulungenĭ.

Hrisoavele ce posedă Rucărul azĭ (de la Șerban-Vodă, 1602; de la Iliaș, 1628; de la Mateiŭ, 1634; de la Șerban Cantacuzin, 1680; de la Alexandru Ghica, 1767; de la Nicolae Mavrogheni, 1787; de la Const. Ipsilante, 1802; și altele) aŭ maĭ toate următoarea coprindere:

Să nu fie supușĭ ispravnicilor și vătașilor de plaiŭ, i vameșilor din Dragoslavele; nicĭ să se ție de alțĭ plăiașĭ, ci să se judece de aĭ lor pîrcălabĭ, eĭ între eĭ; numaĭ eĭ să fie datorĭ a da zapis la vistieria Domnieĭ mele că voĭ plăti birul și voĭ păzi bine toate potecile granițeĭ despre Ardeal; căcĭ, după hrisoavele ce am văzut Domnia mea la mîna moșnenilor Rucărenĭ și Dragoslovenĭ, dela alțĭ frațĭ Domnĭ din vechime, întărim și noĭ acest hrisov, etc.

Actul feodal al luĭ Mihaiŭ Viteazul dela 1601, care lipea pe clăcași de proprietatea domnească și boerească, a lovit și satul Rucărul, căcĭ iacă ce găsim în hrisovul luĭ Șerban I-iŭ și în actul de impărțeală al Rucărenilor dela 7306 (1798, Noembrie 30), prin care 'șĭ împart moșneniĭ Rucărenĭ, în părțĭ egale, munțiĭ, livezile și locurile satuluĭ:

Răscumpăratu-s'a Rucărul cu banĭ gata peste tot coprinsul satuluĭ, din munte, din cîmp, cu pădure, cu uscat, cu tot și cu tot hotarul satuluĭ dela Jupineasa Buica

şi Jupîneasa Ilinca, fetele Doamnei Florichei, după cum scrie şi hrisovul de rescumpărătoare dela răposatul Domn Mateiŭ Basarab Voevod, cu leatul 7141 (1634), Februarie 18.

Rucărenii stăpîniră munţii şi moşia Rucărului d'avalma, până la anul 1798, cînd se împărţiră între ei, cum arată cartea lor de împărţeală dela 30 Noembrie 7306.

Locul satului Rucărul a fost la început (înainte de 1600) pe lunca de sub Posada şi mai la la Nord saŭ mai pe deal, unde se văd şi azi ruine de case şi de o biserică ce se numeşte biserica jidovească saŭ tătărească, pe ruinele căreia s'a ridicat biserica creştină. In ruinele de sub Posada s'aŭ aflat săgeţi şi alte antice dace, romane saŭ tătare.

Hotarul satului Rucărul se întindea odată până la Bran; probă pomelnicul de la bisericile din satele Şirna, Moeci şi altele, cari spun că ctitori la acele biserici sunt Rucărenii ce le aŭ dotat cu livezi de fîn şi munţi aflaţi azi în hotarul Austriei.

Mijloacele de întreţinere ale sătenilor Rucăreni constaŭ mai cu seamă în exploatarea cheresteleĭ, a varuluĭ şi în creşterea vitelor, care procură Rucărenilor brînzeturile cele mai alese.

Pe riul Dîmboviţa şi pe Riuşorul sunt instalate mai multe herăstrae pentru fabricarea scîndurilor; morĭ şi dirste pentru preparatul pănurilor şi al saricelor, lucrate în marĭ cantităţi de măiastra mînă a femeilor din Rucărul, care lucrează cu multă măestrie costume naţionale fe meieştĭ.

Aci este o mare fabrică de var şi o fabrică de ploştĭ.

Astă-zi, locuitoriĭ din Rucăr cultivă peste 40000 oĭ şi mai multe miĭ de vite marĭ. Până la convenţia cu Austria, Rucărenii se ocupaŭ mult cu creşterea porcilor, pe care-i vindeaŭ la Braşov şi carĭ le aduceaŭ un însemnat venit.

In Rucăr funcţionează o şcoală de băeţi, condusă de 3 învăţători şi 1 învăţătoare şi o şcoală de fete, condusă de 3 învăţătoare. Ambele şcoale se frecuentă de 177 elevi şi 135 eleve (1899—900). Până la 1886 s'a întreţinut în Rucăr de stat şi comună o şcoală de meseriĭ.

Sunt 3 biserici, deservite de 3 preoţi şi 5 dascăli. Una din ele a fost reparată de M. S. Regele, care a vizitat Rucărul, cu ocaziunea inaugurăreĭ şoseleĭ ce duce la frontieră (1891).

Prin poziţia sa cea frumoasă şi aerul cel sănătos, Rucărul atrage în timpul vereĭ mulţi vizitatori.

Mai sus de Rucărul, către trecătoarea Bran în Transilvania, este un loc istoric de mare importanţă, căci aci Domnul Ţăreĭ Romîneşti, Vladislav Basarab, la anul 1340, a bătut cumplit pe Ludovic, regele Ungarieĭ.

P'aci trecu Sigismund la 7 Octombrie 1595, venind în ajutorul luĭ Mihaiŭ Viteazul, unde a zăbovit o săptămînă, trecîndu-şĭ armata în revistă (Nic. Bălcescu).

La Rucăr a conăcit Carol XII, regele Suedieĭ, la anul 1712, după cum se vede într'o scrisoare a luĭ Ştefan Vodă Cantacuzino către Patriarhul Iacob, în drumul său dela Piteşti la Törtzburg (G. Ionnescu-Gion).

Rucărul are 2 strade principale, şoseluite şi bine îngrijite. Casele, mai toate din bîrne, sunt puse la linie şi bine lucrate. Ele sunt frumos mobilate, cu mobilă naţională şi de o curăţenie exemplară.

Rucărul are 2 cătune mai principale: Rucărul şi Dîmbovicioara.

Budgetul său prezintă la venituri suma de 8661 leĭ şi la cheltueli suma de 8340 leĭ. Are 594 contribuabili.

Ruconium, *cetate romană,* lîngă cât. Stolniceni, com. Ocnele-Mari, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. Se văd şi astă-zi urmele cetăţeĭ şi cărămizi cu litera n, late de 2½ decimetri şi lungi de 3 decimetri.

Ruda, *sat,* cu 234 loc., jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. Bîrseşti-Bercoiul. Are o biserică, cu hramul S-ţiĭ Ingeri, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Ruda, *deal,* acoperit cu păduri, în partea de N.-E. a com. Mihăeşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel. Din partea de S. a dealuluĭ izvoreşte pîrîiaşul Ruda, care, după ce străbate cât. Geabelea, de la N.-E. spre S.-E., se varsă în Riul-Tîrguluĭ, în centrul com. Mihăeşti, puţin mai sus de unde se întretaie calea ferată cu şoseaua naţională Piteşti-Cîmpulung.

Ruda (Muntele-), *munte,* în jud. Argeş, pl. Topologul, com. Bîrseşti, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, pendinte de Schitul Fedeleşoiul.

Rudarea, *deal,* spre E. de com. Simbureşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt, proprietatea moştenitorilor luĭ I. C. Brătianu. Aci sunt mai multe gropi unde, se zice, aŭ stat Tătarii şi unde se găsesc şi azi în pămînt diferite cioburi de oale şi alte vase tari şi foarte bine lucrate.

Rudari, *com. rur.,* în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., la 15 kil. de Craiova şi la 12 kil. de reşedinţa plăşeĭ Virtopul.

Este formată din satul cu acelaşĭ nume, situat pe costişa dealuluĭ Rudari, pe valea cu acelaşĭ nume şi în apropiere de pădurea Rudari. Se învecineşte la N. cu comunele Corlatele (5 kil.) şi Caraula (3 kil.); la S., cu Galicia-Mare (29 kil.); la E., cu Giubega (6 kil.) şi Galiciuica (13 kil.); la V. cu comunele: Moţăţei şi Risipiţi (9 kil.), din pl. Cîmpul.

Terenul este accidentat de patru şire pe dealurĭ, care formează două văĭ numite: Rudari şi Ciocănari. Înălţimea dealurilor este cam de 40 m. Sunt acoperiţĭ cu viĭ, pădurĭ şi cu locurĭ de muncă.

Se găsesc în com. următoatoarele movile: Măgura, a-Găineĭ, a-Cazacilor, Săpata, Piatra şi măgura numită Gura-Pietroaseĭ.

Este udată de pîrîul Băboaia, ce izvoreşte din com. Seaca, intră pe la V. în com. Rudari şi curge pe valea numită Rudari, prin raionul com. şi apoĭ trece în com. Galicia unde se pierde. Pe el se află 2 podurĭ.

Are o populaţie de 1509 suflete; o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, sf. Ioan Botezătorul şi Sf. Apostolĭ Petru şi Pavel, fondată între anii 1851—1853, de către locuitoriĭ com., deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală, ce funcţionează de la 1881.

In com. Rudari sunt 372 case şi 19 bordee. Casele sunt construite de cărămidă, gard, paiante, etc. Maĭ toate casele aŭ grădinele lor.

Suprafaţa com. este de 3449 hect., 8 ariĭ şi 64 cm. din care: pămînt arabil 2512 hect., fineaţă 103 hect. şi pădure 662 hect.

Pe teritoriul com. se găsesc două moşiĭ: Rudari şi Ciocănari-de-Rudari, dînd un venit de 50250 leĭ, din care statul ia 43250 leĭ, iar restul de 7000 leĭ e al locuitorilor moşneni Rudăreni ce se găsesc pe moşiile statuluĭ. Moşiile statuluĭ sunt date în întregime în loturĭ. Inainte aparţineaŭ mănăst. Brîncoveanu.

Pe ambele moşiĭ ale statuluĭ din com. se găseşte cîte o pădure: Rudari, în întindere de 649 hect., 55 ariĭ şi 52 cent.; Ciocănari, în întindere de 13 hect., 3 ariĭ şi 12 cent., populate cu cer, gîrniţă, ulmĭ şi frasinĭ.

Fineţele aŭ o întindere de 103 hect. şi aparţin locuitorilor.

Viile aparţin locuitorilor Rudăreni, se găsesc pe moşia Rudăreni şi aŭ o întindere de 171 hect. şi 50 ariĭ.

Sunt 3 morĭ de apă în com. Rudăreni, 2 în cătun şi pe moşia Rudari şi a 3-a pe moşia Ciocănari.

In vatra satuluĭ Rudari se găsesc 2 cariere micĭ de piatră.

Budgetul com. e la venituri de 3122,93 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2516,30 leĭ.

Rudari, *sat,* în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Rudari. (V. Rudari, com. rur.).

Rudari, *sat,* făcînd parte din com. rur. Băbeni, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţiune de 190 locuitorĭ.

Rudari, *subdiviziune com. rur.* Valea-Aninilor, pl. Cîmpul, jud. Mehedinţi.

Rudari, *moşie,* şi *pădure* statuluĭ, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Rudari.

Are pe dînsa pădure. Pădurea are o întindere de aproape 650 hect. Inainte aparţinea Mănăstireĭ Brîncoveanu. E populată cu frasinĭ şi ulmĭ şi maĭ cu seamă gîrniţe şi cerĭ.

Rudăria, *sat,* cu 70 familiĭ, în apropiere de Olt, jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Budeşti.

Rudăria, *sat,* făcînd parte din com. rur. Mănăstireni, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 431 locuitorĭ.

Rudeanca, *pădure,* supusă regîmuluĭ silvic, com. Mihăeşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel, în întindere de 40 hect., compusă din fag, stejar, carpen, jugastru şi mesteacăn.

Rudele, *vale,* jud. Prahova, com. Măneciul-Ungureni, plaiul Teleajen, izvoreşte din culmea muchiĭ Comăşile, dintre Mogoş şi Ciumernic, curge de la E. spre S.-V. şi se varsă în rîul Teleajenul, pe malul stîng.

Rudeni, *sat,* cu 766 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Loviştea, pendinte de com rur. Şuici. Are o biserică cu hramul Sf. Gheorghe, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Rudeni (Rudari), *sat,* jud. Ilfov, pl. Znagovul, făcînd parte din com. rur. Chiajna. Se întinde pe o suprafaţă de 238 hect., cu o populaţie de 553 suflete.

Are 1 biserică, cu hramul Sfinţiĭ 40 de Mucenicĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 226 şi al celor micĭ, de 445.

Rudeşti, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Grămeşti, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, cu o populaţie de 105 suflete.

Proprietatea moşieĭ e a d-neĭ Pulheria Alecu Stîrcea.

Are o biserică, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, deservită de 1 cîntăreţ şi 1 pălă-

mar; este vechie, de lemn, făcută în locul unuĭ schit călugăresc.

Sătenii împroprietăriți aŭ: 52 hect., 2 arii pămînt, ĭar proprietatea: 320 hect., 81 arii, cîmp și 58 hect. pădure.

Pîrîul principal ce trece pe moșie se numește Marele; curge din Bucovina.

Drumurĭ marĭ sunt: acel ce duce la Botoșănița și acel spre Grămești.

Moșia se hotărește cu: Grămești, Botoșăniță, Gropeni și Negustina din Bucovina.

Insemnat aicĭ este: Podulu-Tăutu. Familia Stîrcea, una din vechile și ilustrele familiĭ ale Moldoveĭ, se trage de aci; a dat mulțĭ bărbațĭ însemnațĭ; pe: Mihu Stîrcea, unul din veteraniĭ ostașĭ a luĭ Stefan-cel-Mare, carele străluci prin bravura sa în războiul de la Baia, unde Mateiŭ Corvin Regele Ungurilor, fu cu totul zdrobit; pe Stolnicul-Stîrcea, care la 1520 (7028), era între veliții boeriĭ, și consilier domnesc. («Cron. Rom. Meh.», t. 1, p. 158).

După moartea luĭ Stefan Bogdan-Vodă, la 1527, se stinse cu el linia ereditară a Bogdanilor la tronul Țăriĭ. Mihu Stîrcea, bătrîn de 84 anĭ, încă plin de viață, după stăruințele adunăreĭ boerilor, și a visterniculuĭ Trotușanu, se înduplecă a primi Domnia. Prezintîndu-se atuncĭ Rareșa cu fiul eĭ Petru, și arătînd uricul cu inelul Suveranuluĭ Stefan-cel-Mare, prin care acesta recunoștea pe Petru de fiŭ al săŭ natural, Stîrcea recunoaște pe Petru de Domn. («Calend. Asaki» 1854, p. 100.)

Mihail Stîrcea, Portar-Suceveĭ, și Const. Bașotă-Paharnic, fac hotărnicia Fălticenilor în 12 Iulie 1768 («Fond. Relig. Pum.», pag. 61).

Rudești, *moșie* și *pădure,* com. Grămești, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ. Pădurea are o suprafață de 58 hect.

Rudina, *com. rur.* și *sat,* în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, la 45 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe vale. Se mărginește la N. cu com. Bala-d.-s; la E. cu com. Bala-d.-j. și com. Vidimirești; la S., cu comunele Șovarna-d.-s. și Șovarna-d.-j.; la V. cu com. Dilma.

Satul formează com. cu Berești și mahalalele Gozobi, Plăviți și Croitori, cu o populație de 896 locuitorĭ și 172 case.

Locuitoriĭ posedă: 30 pluguri, 60 care cu boĭ, 12 căruțe cu caĭ; 150 stupĭ.

Prin comună trece șoseaua Crăguești-Ilovățul-Rudina-Lăturoasa.

Are 3 biserici, deservite de 1 preot și 4 cîntărețĭ; o școală, frecuentată de 25 elevĭ.

Budgetul com. e la venituri de 1232 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 557 leĭ.

Vite: 480 vite marĭ cornute, 39 caĭ, 560 oĭ și 600 rîmătorĭ.

Dealurĭ principale în comună sunt: Dealul-Stăiculuĭ, dealul Dîrnova, Dealul-Gozobilor, plantate cu viĭ și pomĭ roditorĭ. In Dealul-Stăiculuĭ este un mic platoŭ care poartă numele de Morminții — pe care locuitoriĭ îl cultivă.

Văĭ: Valea-Mare, unde se află o stîncă de piatră, Valea-Miroslavuluĭ și Valea-Rudineĭ, pe unde curge pîrîul Rudina.

Rudina, *pîrîŭ,* în com. rur. Rudina, plaiul Cloșani, jud. Mehedinți; izvorește din înfundătura Văiĭ-Marĭ, trece prin com. Rudina și, la Ohaba, se împreună cu Pîrîul-Șovernilor, apoĭ curge spre Iupca al căruĭ nume îl ia.

Rugăria, *sat,* în jud. și pl. Tutova, com. Corodești, spre N. de satul Corodești, la marginea jud. Are o populație de 86 locuitorĭ și 24 case. Se maĭ numește și Fundătura-Rugărieĭ.

Rugetul, *cătun,* în jud. Putna, pl. Vrancea, com. Tichirișul, situat pe coasta dealuluĭ ce formează podișul care merge pănă în apa Putneĭ.

Are o populațiune de 278 suflete; 1 biserică filială, cu hramul Sf. Dumitru.

Rugetul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Vultureni, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ, situat pe un deal, la E. com., la 1 ½ kil. de Vultureni (școală).

Are o populație de 62 suflete, și 13 case.

Teritoriul cătunuluĭ este de 164 hect. Locuitoriĭ, vechĭ răzeșĭ, stăpînesc tot teritoriul.

Are o biserică, cu hramul Înălțarea Sfinteĭ Crucĭ. Este zidită în 1838, după cum se vede din inscripția ce se găsește deasupra ușeĭ.

Rugetul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Mihăești, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. Are o populație de 108 locuitorĭ (58 bărbațĭ și 50 femeĭ). E așezat în centrul com. și e udat de valea Arsanca. Pe teritoriul luĭ trece calea ferată Piatra — Rîmnicul-Vîlcea și pe la E., șoseaua națională Rîmnicul-Vîlcea — Rîul-Vaduluĭ.

E la distanță de 2 kil. de cătunul Mihăești, unde este reședința com. și școala.

Rugetul, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., com. Timboești; izvorește din Dealul-Trăistenilor, udă partea de V. a com. și se varsă în rîul Slimnicul, pe dreapta luĭ.

Rugi, *com. rur.*, jud. Gorj, plaiul Vulcan, la S. de comuna Schela, situată pe deal.

Are o suprafaţă de 310 hect., din care: 90 hect. arabile, 115 hect. pădure, 5 hect. vie, 100 hect. fineţe şi livezi cu pruni, cu o populaţie de 155 familii, saŭ 790 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 25 pluguri, 60 care cu boĭ şi vacĭ, 4 căruţe cu caĭ; 30 stupĭ; 450 vite marĭ cornute, 50 oĭ, 50 capre, 24 caĭ şi 500 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venituri de leĭ 912, iar la cheltueli de leĭ 549, banĭ 14.

Prin com. trece apa Pietroasa, care se formează din ploĭ şi micĭ izvoare.

Comunicaţia comuneĭ cu satele învecinate, se face prin drumurĭ ordinare şi şoseaua comunală. Are 1 şcoală, frecuentată de 39 elevĭ, (1899—900); 2 bisericĭ, făcute în aniĭ 1825 şi 1832, de locuitorĭ, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

In partea de N. a comuneĭ se găsesc urmele unuĭ vechiŭ sat.

Rugina (Ruginosul), *pîrîŭ,* în jud. Buzăŭ, com. Minzăleşti; începe din muntele Brazeul, trece prin com. Buştea, primeşte izvorul mineral Buştea şi se scurge în pîriul Sturzea, în căt. Gura Bădiculuĭ.

Rugina, *lac,* în jud. Muşcel, com. Ciumeşti, pl. Rîul-Doamneĭ, format din lacul Bazdavanul. Din el se maĭ formează încă un lac, cu acelaşĭ nume, cu direcţia spre N. şi aproape de rîul Doamna.

Rugină (Lunca-luĭ-), *luncă,* în jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., situată între satul Gherăeşti şi Bacăŭ, şi formată de braţele de pe malul drept al rîuluĭ Bistriţa. E acoperită de plopĭ şi răchiţĭ şi prezintă poziţiunĭ frumoase. Maĭ înainte aci era locul de preumblare al Băcăoanilor.

Rugineni, *sat,* în jud. Covurluiŭ, com. Cavadineşti, pl. Horincea, cu 755 suflete şi o biserică.

Ruginești, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Şuşiţa, situată în valea Domoşiţeĭ, la ½ ceas departe de Adjud şi la 39 kil. de reşedinţa judeţuluĭ.

Este udată de rîul Trotuşul.

In com. sunt treĭ movile, care, se zice, datează din timpul luĭ Vlad-Ţepeş.

Are o populaţie de 1278 suflete; o biserică parohială, cu hramul Naşterea Maiceĭ Domnuluĭ şi una filială, cu hramul Cuvioasa Paraschiva; o şcoală mixtă, frecuentată de 78 copiĭ (1899—900).

Budgetul com. e la venituri de 3237,17 leĭ şi la cheltueli, de 3867,73 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri de lemn, 50 pluguri de fer şi un scarificator; 269 boĭ, 185 vacĭ, 57 caĭ, 471 oĭ, 11 capre şi 266 porcĭ.

Viĭ sunt pe o întindere de vr'o 400 hect.

Ruginoasa, *com. rur.*, în jud. Suceava, pl. Siretul-d.-s., spre E. şi la 61 kil. de Fălticeni. Se mărgineşte spre E. cu com. Băiceni din jud. Iaşi şi Criveşti din jud. Roman, la V. cu com. Paşcani şi Stolniceni, la S. cu com. Heleştieni, la N. cu com. Văscani.

E formată din satele: Bugioaia, Rădiul, Dumbrăviţa, Giurgeşti, Costeşti cu Pietrişurile şi Corneşti, cu reşedinţa în Bugioaia.

Are o populaţie de 1046 familiĭ, saŭ 3925 suflete; 4 bisericĭ, deservite de 5 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ; două şcoale mixte, conduse de 2 învăţătorĭ.

Budgetul com. e la venituri de 14608,99 leĭ şi la cheltueli, de 13554 leĭ.

Vite: 277 caĭ, 1068 boĭ, 650 vacĭ, 3675 oĭ, 4 capre şi peste 600 porcĭ.

E udată de pîraiele: Dumbrăviţa, Rădiul, Bahlueţul-Rece, Giurgeşti şi Pîrîul-Văeĭ Bune.

Moşia, fostă a Domnitoruluĭ Al. Ion I Cuza, are 8445 hect., din care 2210 hect. pădure, 5855 hect. cultivabile, 350 hect. fîn şi imaş şi restul mlaştine.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt: 38 fruntaşĭ, 316 pălmaşĭ şi 284 codaşĭ, stăpînind 3554 hectare.

In com. sunt: un croitor, un cizmar, 8 fierarĭ, 3 stolerĭ, un dogar şi maĭ mulţĭ rotarĭ; 4 băcăniĭ, 2 hanurĭ şi 10 cîrciume.

Ruginoasa, *sat,* în jud. şi pl. Argeş, cu 65 locuitorĭ, făcînd parte din com. rur. Cerburenul-Iaşul.

Ruginoasa, *cătun,* al com. Brăeşti, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ şi 46 case.

Ruginoasa, *sat,* în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, aşezat sub culmile despre S. ale dealuluĭ Comori, ce se întinde în prelungirea dinspre E. a dealuluĭ Cetăţuia şi la N. tîrguşoruluĭ Bozieni.

Are o populaţie de vr'o 224 familiĭ romîneştĭ, mutaţĭ aci prin stăruinţa proprietaruluĭ de pe atuncĭ a moşieĭ Bozieni, Lupu Balş.

In sat se află o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ; o şcoală.

Ruginoasa, *sat,* pe moşia şi în com. cu acelaşĭ nume, jud. Suceava. E străbătut de pîraiele Dumbrăviţa, Rădiul şi Bugioaia. E împărţit în: Bugioaia, Dum-

brăviţa şi Rădiul şi în parte locuit de Ţigani Casaşi.

Vatra satuluĭ ocupă 238 fălcĭ, cu o populaţie de 2435 suflete.

Improprietăriţĭ la 1864 sunt: 66 fruntaşĭ, 166 pălmaşĭ şi 155 codaşĭ, stăpînind 1420 fălcĭ, 20 prăjinĭ.

Are o biserică, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, zidită de Sandulache Sturdza în 1801 şi restaurată de Alex. I Cuza, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată în 1865.

Drumurĭ principale sunt: la Costeşti (7 kil.), la Păşcani (12 kil.), la Stroeşti (14 kil.), la Hărmăneşti (4 kil.) şi la Văscani (4 kil.).

«Satul Ruginoasa şi curţile boereştĭ aŭ fost arse, suferind multe stricăciunĭ de la Leşiĭ luĭ Sobieski şi Tătarĭ pe timpul luĭ Constantin Cantemir». (I. Neculcea, «Letopis.», tom. II, pag. 233).

In ograda bisericeĭ din Ruginoasa zac rămăşiţele pămînteştĭ ale luĭ Cuza-Vodă şi a celor doĭ fiĭ aĭ săĭ, Dimitrie şi Alexandru, avînd un frumos monument dintr'un singur bloc de marmură neagră, reprezintînd un trunchiŭ de copac tăiat.

In cavoul familieĭ, din năuntrul bisericeĭ, d'asupra loculuĭ unde fusese depus maĭ întîiŭ sicriul Domnitoruluĭ Cuza, se citeşte cunoscuta poezie a luĭ Alexandri, intitulată Cuza-Vodă.

Ruginoasa, *sat,* în partea de E. a com. Oşeşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta de V. a dealuluĭ Ruginoasa, faţă în faţă cu satul Oşeşti, formînd ast-fel un singur trup, despărţit numaĭ prin pîrîul Miclăuşul.

Teritoriul satuluĭ are o suprafaţă de 516 hect., şi o populaţie de 63 familiĭ, saŭ 264 suflete.

Vite: 161 vite marĭ cornute, 11 caĭ, 43 oĭ, 10 capre şi 50 rîmătorĭ.

Ruginoasa, *staţie de dr.-d.-f.,* în jud. Suceava, pl. Siretul, căt. Ruginoasa, pe linia Paşcani-Iaşi, pusă în circulaţie la 1 Iunie 1870. Se află între staţiile Paşcani (4.7 kil.) şi Tîrgul-Frumos (16 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭ, de 268m,19. Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896, a fost de 62764 leĭ, 60 banĭ.

Ruginoasa, *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Mlăjetul, căt. Trestioara, acoperit de pădure.

Ruginoasa, *deal,* ce se întinde spre E. com. Oşeşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, despărţind-o de com. Buhăeşti. Pe coasta de V. e aşezat satul Ruginoasa, iar pe culme se află pădure.

Ruginoasa, *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Brăeşti, căt. Ruginoasa, proprietate moşnenească. Are 280 hect., din care 50 hect. pădurea Guzioca, din care izvoresc maĭ multe izvoare feruginoase.

Ruginoasa (Trestioara-Ruginoasa), *pădure,* în jud. Buzăŭ, com. Mlăjetul, pe moşia Trestioara, proprietate a statuluĭ, pendinte de Episcopie. Are 175 hect.

Ruginoasa, *pădure,* în partea de N. a plăşeĭ Hîrşova, comunele Hîrşova şi Groapa-Ciobanuluĭ, jud. Constanţa, pe malul drept al Dunăreĭ. Are o lungime de 6 kil. şi o întindere de 140 hect. Adesea oră e inundată de apele Dunăreĭ.

Ruginoasa, *pîrîŭ,* izvoreşte de pe moşia Broscăuţi, com. cu acelaşĭ nume, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ, de la locul numit Tătarca; curge prin partea de S. a satuluĭ, formînd văzurile: Ruginoasa şi Răţoiul şi se varsă în Jijia, la podul luĭ Răţoiu.

Ruginoasa, *pîrîŭ,* în jud. Vasluiŭ, pl. Stemnicul, izvoreşte de la N., din pădurea Ruginoasa, curge spre S., se îndreaptă spre V. şi în dreptul satuluĭ Cozmeşti, se varsă în rîul Stemnicul.

Ruginoasa, *pîrîŭ,* izvoreşte de la E. com. Armăşeşti, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, udă centrul com. şi se varsă în rîul Cernişoara, avînd o direcţie către S.-E.

Ruginoasa, *vălcea,* izvoreşte din Măgura-luĭ-Mircea, com. Lăpuşata, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea, şi formează în partea de S. a com., hotarele între comunele Măldăreşti şi Lăpuşata, vărsîndu-se în Cerna.

Ruginosul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tetoiul, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 224 locuitorĭ.

Ruginosul, *munte,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Ocna, situat lîngă muntele Croşna.

Ruginosuluĭ (Izvorul-), *sorginte de apă minerală,* în jud. Buzăŭ, com. Colţi. Conţine: fier, pucioasă şi sărurĭ. Incepe de sub poalele munteluĭ Vătraele şi se scurge în Valea-Bouluĭ.

Ruica şi Buciumeni, *trup de moşie,* jud. Vlaşca, pl. Marginea, com. Bălănoaia, proprietate a statuluĭ, fostă a mănăstireĭ Comana.

Are o întindere de 837 hect., din care 400 pădure. Aci, în 1882, s'aŭ împroprietărit 100 însurăţeĭ,

cărora li s'aŭ dat 575 hect., 87 arĭ.

Arenda anuală este de 13720 leĭ.

Ruica şi **Buciumeni**, *pădure*, jud. Vlaşca, proprietatea cu acelaşĭ nume, în suprafaţă de 400 hect., şi ţinînd de ocolul silvic Giurgiŭ.

Ruja, *pîrîŭ*, jud. Bacăŭ, pl. Muntele, com. Măgireşti, care iese din Bujorelul şi se varsă în Tazlăul-Sărat, după ce s'a încărcat cu pîrîul Stăneasa.

Ruleni, *sat*, în partea de N.-V. a com. Tăcuta, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat lîngă pădurea Ruleni, şi străbătut de pîrîul Cuţigna.

Are o întindere de 337 hect., din care 265 hect. pădure şi 12 hect. loc de cultură, fînaţ, imaş ale statuluĭ şi 60 hect., ale locuitorilor. Are o populaţie de 80 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 3 pluguri şi 5 care cu boĭ; 37 vite marĭ cornute, 6 oĭ, 5 caĭ şi 5 rîmătorĭ.

Rumeniori, *subdivizie a com. rur.* Preajna, în plaiul Cerna, jud. Mehedinţi.

Rumurile şi **Dîrjani**, *păduri* particulare, supuse regimuluĭ silvic, pe moşia Genuneni, pl. Oltul-d.-s., jud. Vilcea.

Runceasa saŭ **Malul-cu-Florile**, *sat*, făcînd parte din com. Lăcăi-Runceasa, pl. Argeşelul, jud. Muşcel.

E situat pe malul drept al rîuluĭ Dîmboviţa. Are o populaţie de 384 locuitorĭ moşnenĭ; o biserică de zid, deservită de 1 preot şi 1 dascăl, clădită în 1854 de decedatul Niţă Diconescu cu ajutorul locuitorilor. Tot în raionul acestuĭ sat se văd ruinele uneĭ vechĭ bisericĭ.

Pănă la 1864 forma o com. separată şi'şĭ avea şcoala separată. De la acea dată s'a întrunit cu Lăicăi.

Este udat de la V. spre E. de Valea-Turnuluĭ şi Răscăiasca, carĭ se varsă în rîul Dîmboviţa, pe malul drept.

In cătunele Lăicăi şi Runceasa este locul numit Piscul, pe Vîrful-Olarĭĭ, unde, spune legenda, s'ar fi bătut Radu-Negru cu Tătarĭĭ.

Runceni, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Jugureni, cătMarginea-Pădureĭ, proprietatea statuluĭ, pendinte de Episcopie. Are pe dînsa pădurea Arhimandrita şi cam 40 hect. loc cultivabil, dat în loturĭ.

Runceni, *pădure*, jud. Buzăŭ, com. Jugureni, cătMarginea-Pădureĭ, făcînd un corp cu pădurea Buda, din com. Cislăul, de 1280 hect. Se alipeşte mareĭ pădurĭ Cislăul cu trupurile.

Runcul, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Topologul, la 12 kil. de com. rur. Tigveni, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 35 kil. de Piteşti. Se compune din 4 sate: Grupeni, Runcul, Văreticile şi Znomana, cu o populaţie de 1123 suflete.

Are o biserică în Runcul şi o şcoală mixtă.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2382 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1851 leĭ.

Vite: 500 boĭ şi vacĭ, 30 caĭ, 150 oĭ, 100 capre şi 220 rîmătorĭ.

Runcul, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa-Dîmboviţa, la 35 kil., în munţĭ, spre N. de Tîrgovişte, situată pe văĭ şi pe dealurĭ. Munţiĭ din apropiere şi din raionul comuneĭ sunt: Orlea, Gilma, Lacul-Brebuluĭ, Faţa, Cătinele, Podul-Frumos şi Tonţea. Văĭ: Valea-Orleĭ, Valea-Dulbanuluĭ, Valea-Seacă; piscurile: Piscul-Vulturuluĭ şi Piscul-Laculuĭ. Cursurile de apă: Ialomicioara, în care se varsă: Siliştea, Valea-Lileĭ, Giurculeţul, Chincioana şi Tonţea. In cuprinsul com. Runcul este şi un izvor cu apă minerală de pucioasă pe Valea-Rachierieĭ.

Se compune din patru cătune: Costeşti, Bădeni, Piatra-Iepeĭ şi Runcul, cu o populaţie de 1734 locuitorĭ.

Are 4 bisericĭ şi o şcoală.

In comună sunt maĭ multe herăstrae de tăiat scindurĭ, pive şi morĭ de apă cu făcae.

Se cresc în com. boĭ, capre multe şi porcĭ. Pe teritoriul Runculuĭ se află o pădure, în întindere de peste 35000 arĭ.

Se învecineşte la E. cu com. Riul-Alb, la N. cu muntele Orlea şi la S. cu com. Moţăeni.

De Pietroşiţa şi Riul Alb se desparte prin dealurĭ şi văĭ cu pădurĭ, iar de Moţăeni, prin o mică cîmpie. Cu com. Pietroşiţa şi Riul-Alb se leagă prin drumurĭ şoseluite, iar cu Moţăeni prin şoseaua comunală.

Comuna Runcul se află maĭ toată situată pe albia rîuluĭ Ialomicioara.

Runcul, *com. rur.*, jud. Gorj, plaiul Vulcanul, situată la N. de comuna Stroeşti şi pe rîul Sohodolul. E compusă din 3 cătĭ: Runcul, Băltişoara şi Răchiţele.

Are o suprafaţă de 2400 hect., din carĭ: 717 hect. arabile, 1427 hect. pădure, 121 hect. vie şi 135 hect. livezĭ şi prunĭ, cu o populaţie de 270 familiĭ, saŭ 1425 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 70 pluguri,

170 care cu boĭ, 8 căruţe cu caĭ; 30 stupĭ; 1011 vite marĭ cornute, 1839 oĭ, 826 capre, 58 caĭ şi 662 rîmătorĭ.

Are: 1 şcoală, frecuentată de 39 elevĭ (1899—900); 3 bisericĭ, deservite de 4 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ.

Dealurile Runculuĭ produc vinurile cele maĭ bune.

In Runcul se află o biserică foarte vechĭe, despre care tradiţia spune că ar fi făcută de Doamna Florica, fiica luĭ Mihaiŭ-Viteazul.

Veniturile com. sunt de 1331 leĭ şi cheltuelile, de 1312 leĭ, 84 banĭ.

Comunicaţia în com. se face prin şosele comunale care o pun în legătură la S. cu Arcani, iar la N. cu Balta şi Dobriţa. E străbătută şi de şoseaua vecinală T.-Jiŭ-Tismana.

In Runcul sunt: 2 joagăre, 14 morĭ şi 4 pive, pe apele Sohodolul şi Jaleşul, 5 cuptoare de var şi 30 fintînĭ.

Runcul, *sat*, cu 405 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume.

Aci este reşedinţa primărieĭ.

Are o biserică, cu hramul Toţĭ Sfinţiĭ, deservită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser.

Runcul, *cătun*, al com. Robeşti, jud. Buzăŭ, cu 100 locuitorĭ şi 26 case.

Runcul, *sat*, cu 65 locuitorĭ, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Stoina.

Runcul, *cătun*, de reşedinţă, al com. Runcul, plaiul Vulcan.

Are o suprafaţă de 1500 hect., din care: 400 hect. arabile, 965 hect. pădure, 55 hect. vie şi 80 hect. livezĭ cu prunĭ, cu o populaţie de 168 familiĭ, saŭ 902 suflete.

Locuitorĭĭ posedă: 30 pluguri, 100 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ; 20 stupĭ; 641 vite marĭ cornute, 1284 oĭ, 391 capre, 30 caĭ şi 126 rîmătorĭ.

In cătun sunt: 6 morĭ, 2 pive pe apele Jaleşuluĭ şi Sohodoluluĭ, 2 joagăre, 3 cuptoare pentru var şi 19 fîntînĭ.

Runcul (Bulibaşa), *sat*, jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, făcînd parte din com. rur. Dascălul-Creaţa, situat spre S. de Vărăşti-d.-s.

Se întinde pe o suprafaţă de 580 hect., cu o populaţie de 52 locuitorĭ.

Statul are 484 hect., din care cultivă prin arendaşiĭ săĭ 184 hect. (300 pădure). Locuitorĭĭ aŭ 96 hect. şi le cultivă pe toate.

Numărul vitelor marĭ e de 72 şi al celor micĭ, de 506.

Runcul, *sat*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cerna, com.ᵗ rur. Şovarna-d.-s.

Runcul, *sat*, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Siliştea, situat spre marginea jud. Roman.

Are o întindere de 558 hect., 60 ariĭ, cu o populaţiune de 13 fam., saŭ 44 suflete; o biserică de piatră, zidită de Ştefan-cel-Mare, care a servit pînă la 1860 de schit de călugăriţe.

Runcul, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Popeşti, la poalele dealuluĭ Runcul, la 500 m. spre S. de măt. de reşedinţă.

Are o întindere de 12 hect., cu o populaţie de 132 familiĭ, saŭ 608 suflete; o biserică.

Runcul, *cătun*, spre N. com. Strejeşti d.-s., pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situat aproape de hotarul judeţuluĭ, pe şoseaua Corabia-R.-Vîlcea, la 53 kil. de Caracal, în apropiere de Olt şi de Valea-Dîlga. Are o populaţie de 400 locuitorĭ, şi o biserică, cu hramul Sf. Grigorie, clădită la 1596 de marele ban Dobromiru şi deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Runcul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Stăneşti, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 316 locuitorĭ.

Runcul, *schit*. Vezĭ Runcul, sat, jud. Neamţu.

Runcul, *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Cislăul, măt. Buda, pe hotarul jud. Prahova. Culmea sa, în forma uneĭ creste, se numeşte Dinţiĭ-Runculuĭ. E acoperit cu păduriĭ seculare.

Runcul, *vîrf de munte*, în jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, de pe stînga Caşinuluĭ.

Runcul, *munte*, în jud. Muşcel, pl. Dîmboviţa, com. Bădeni-Ungureni, cu vîrful de o mărime impunătoare. Pe coaste este păduros, iar pe culme este acoperit cu păşunĭ ce nutresc numeroase turme de vite.

Runcul, *munte*, cu pădure de brad, fag şi mesteacăn, în jud. Suceava, com. Bogdăneşti.

Runcul, *deal*, situat în partea de N.-E. a com. Scorţeni, jud. Prahova, pl. Prahova, avînd o direcţiune povîrnită.

Pe el se află plantată vie.

Runcul, *deal*, servind de limită între jud. Oltul şi Teleormanul. Are direcţiunea N.-S. şi separă com. Corbul, pl. Mijlocul, jud. Olt, de com. Cochineşti şi Stolnici, din jud. Teleorman.

Runcul, *moşie* a statuluĭ, pendinte de Mitropolie, jud. Ilfov, aren-

dată cu 7194 leĭ anual, împreună cu trupul Dîngeni.

Runcul, *moşie* a statuluĭ, în jud. Romanaţi, cu o arendă anuală de 5200 leĭ.

Runcul, *pădure* foioasă, în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Teţcani. Are o întindere de 800 hect. şi este supusă regimuluĭ silvic.

Runcul, *pădure*, proprietate a statuluĭ, în întindere de 672 hect., com. Hîrtieşti, pl. Argeşelul, jud. Muşcel.

Runcul, *pădure* a statuluĭ, plaiul Nucşoara, jud. Muşcel, în întindere de 2500 hect., ţinînd de munţiĭ mănăstireĭ Cîmpulung, carĭ fac parte din com. Berevoeşti şi Corbşori.

Runcul, *pădure*, în jud. Neamţu, com. Siliştea, pl. Bistriţa, proprietatea statuluĭ.

Runcul, *trup de pădure*, al statuluĭ, în întindere de 40 hect., pendinte de com. Văleni, pl. Teleajenul, jud. Prahova, care, împreună cu trupurile: Poiana-Laculuĭ (13 hect.), Valea-Garduluĭ, Cotucul-Plopiĭ (62 hect.), Obraţele, după sfoara Predealul (25 hect.) şi Bughea-d.-s. (45 hect.), formează pădurea Văleni.

Runcul, *trup de pădure*, al statuluĭ, în întindere de 60 hect., pendinte de com. Scorţeni, pl. Podgoria, jud. Prahova, care, împreună cu trupurile: Dumbrava-Mică (40 hect.), Dumbrava-Mare (35 hect.) şi Plaiul (55 hect.), formează pădurea numită Vatra-Mănăstireĭ-Mislea.

Runcul, *pădure*, în raionul com. Poiana, jud. Tecuciŭ, pl. Nicoreşti; se întinde din Valea-Runculuĭ pănă în Dealul-Cucueţilor.

Runcul, *pîrîŭ*, în jud. Muşcel, com. Vlădeşti, pl. Rîurile, care izvoreşte din valea cu acelaşĭ nume, vărsîndu-se în rîul Bratia, după ce străbate căt. Prislopul.

Runcul, *gîrlă*, jud. Prahova, izvorăşte de sub vîrful Măciucul, com. Scorţeni, intră prin partea de N. a com. Bordeni, udă căt. Bordeni-Marĭ, şi după ce formează limita între acest căt. şi cătunul Sîrca, merge de se varsă în gîrla Sărata saŭ Mislea, în partea de S. E. a com. Bordeni.

Runcul saŭ **Valea-de-Runc,** *vale*, la E. de com. Godineşti, jud. Gorj, pl. Vulcanul; se întinde de la E. spre V. pe 3 kil., lăsînd în partea de S. dealul Masloşul, iar în partea de N., dealul Lazurile.

Runcul, *vălcea*, în jud. Oltul, izvoreşte din dealul cu acelaşĭ nume, în dreptul com. Cochineşti, curge către S.-V., trece prin cătunul Vităneşti, com. Corbul, pl. Mijlocul, şi se varsă în Vediţa, pe stînga eĭ.

Runcul, *vale* cu *pîrîŭ*, izvoreşte din partea de N.-V. a com. Buciumeni, jud. Tecuciŭ, curge în direcţie S.-E. şi se varsă în Tecucelul, în com. Buciumeni.

Runcul, *pîrîŭ*, izvoreşte din pădurea Sineşti, jud. Iaşi, trece în jud. Vasluiŭ, pl. Funduri, unde, la satul Runcul din com. Girbeşti, formează un iaz, apoĭ, unindu-se maĭ la vale cu pîrîul Răchitna, se varsă maĭ în jos de satul Poiana-d.-s., în pîrîul Şacovăţul.

Runcul-Alb, *munte*, în jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Mănăstirea-Caşinul, de pe hotarul spre Ardeal şi spre jud. Putna şi din care se desprinde Şira-Grozeştilor.

Runcul-Barnii, *munte*, în com. Mălini, jud. Suceava.

Runcul-Boiculuĭ, *munte*, în com. Mălini, jud. Suceava.

Runcul-Dîngeni, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 225 hect., pendinte de com. Dascălul-Creaţa, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, formată din trupurile: Runcul şi Ţiganca (200 hect.) şi Dîngeni (25 hect.).

Runcul-Feteĭ, *deal*, în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Băsăşti, situat în partea de N.-V. a com.

Runcul-Mare, *munte*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Văsieşti, de pe teritoriul satuluĭ Văsieşti.

Runcul-Mic, *munte*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Vasieşti, situat lîngă Runcul-Mare.

Runcul-Odăeĭ, *sat*, pe moşia Darabani, com. cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Prutul-d.-j. Se află alipit la satul Darabani, situat pe malul Prutuluĭ, spre V. de satul Bagiurea. Localitatea este ponoroasă.

Runcul-Răŭ, *vîrf de munte*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Valea-Arinilor, acoperit cu pădure foioasă.

Runcul-Simiĭ, *pădure*, în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Bîrsăneşti, proprietatea luĭ G. Sion-Ghereĭ. Este foioasă (fagĭ şi stejarĭ), are o întindere de 286

hect. şi este supusă regimului silvic.

Runcul-Stînelor, *vîrf de munte*, jud. Bacău, pl. Munteluĭ, com. Valea-Arinilor, din culmea Geamăna.

Runcurelul, *com. rur.*, în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, la 59 kil de oraşul Turnul-Severin, situată pe vale. Are o pop. de 700 locuitorĭ şi 132 case; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală. E formată numaĭ din satul cu acelaşĭ nume.

Locuitoriĭ posedă: 16 pluguri, 26 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 260 vite marĭ cornute, 12 caĭ, 300 oĭ şi 350 rîmătorĭ; 40 stupĭ.

Are o şosea comunală, care o leagă de şoseaua judeţiană Severin-Tîrgul-Jiŭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 1111 leĭ, iar la cheltueliĭ, de 742 leĭ.

Runcuşorul, *sat*, în plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi, com. rur. Rudina.

Ruptura, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d-j., la 38 kil. de oraşul Turnul-Severin, aşezată pe 2 văĭ: Valea-Rupturei şi valea Cotoroiul, despărţite de Dealul-Rupturei.

Se mărgineşte: la E. cu com. Voloiacul; la S., cu com. Cremenea; la V., cu com. Lumnicul; iar spre N. cu com. Jirovul, de care se desparte prin dealul Jirovul.

Satul formează comună cu cătunele Voloiecelul, aşezat pe Valea-Rupturei, Sperleşti, Cotoroia-d.-j., cu mahalaua Ţăţărigi, care sunt pe valea Cotoroaiei.

Are o populaţie de 850 loc.; 169 case; 3 biserici, cu 2 preoţĭ şi 5 cîntăreţĭ; o şcoală, frecuentată de 66 elevĭ (1899—900).

Locuitoriĭ posedă: 31 pluguri, 54 care cu boĭ, 7 căruţe cu caĭ; 340 vite marĭ cornute, 19 caĭ, 410 oĭ, 318 rîmătorĭ; 40 stupĭ.

Prin această cumună trece şoseaua Prunişori-Degeraţi Ruptura-Voloiacul.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 1196 leĭ, iar la cheltueliĭ, de 785 leĭ.

Ape sunt: Cotoroaia, ce'şĭ ia sorgintea din Valea-Cotiĭ şi Valea-Ceruluĭ, care, împreunîndu-se, primesc ogaşul Mineĭ, al-Ţigănaşuluĭ şi al-Chirculeştilor.

Dealurĭ: Cucele, Dealul-Condeştilor, Cuca-Inaltă, Dealul-Popeşteĭ, Chirculeşti, Ţăţărigi, Culmea-Rupturei şi Dealul-Pîrvuleştilor.

Ruptura, *cătun*, al com. Nehoiaşul, jud. Buzău, cu 120 locuitorĭ şi 30 case.

Ruptura, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-de-Mijloc, com. Vîrnovul, la ½ kil. de satul Vîrnovul, (şcoala), cu 598 suflete.

Ruptura, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Cîrligi, spre V. de satul Cîrligi, aşezat pe coasta unuĭ deal, spre E. Are o populaţie de 251 familiĭ, saŭ 1095 locuitorĭ, locuind în 213 case; 2 biserici; o şcoală.

Ruptura, *ostrov*, jud. Brăila, com. Chiscani, format de canalele Lata-Bratuşca şi Stupariţa; are o lungime de 7 kil. şi o lăţime de 3 kil.

Ruptura, *moşie* şi *pădure*, în jud. Tutova, pl. Corodul, com. Ghidiceni, proprietatea statuluĭ, arendată, împreună cu moşia Geful, cu 5000 leĭ anual.

Ruptura, *pîrîŭ*, în jud. R.-Sărat, pl. Oraşul, com. Odobasca; izvoreşte din Culmea-Scurşuluĭ, udă N. com. şi se varsă în rîul Rîmna, pe stînga luĭ.

Ruptura-Moldovencei, *japşe*, jud. Brăila, situată la S. de ţezerele Bătaturile; începe din Vilciul, curge spre N.-E. de hotarul com. Stăncuţa şi se uneşte cu ţezerul Tituloaia, din com. Vizirul.

Rupturei (Pîrîul-), *pîrîŭ*, izvoreşte dintre dealurile: Parmuva şi Doamneĭ, com. Tomeşti, pl. Cotrul, jud. Iaşi, curge de la N. spre S., printre aceste dealurĭ şi, unindu-se cu Pîrîul-Efrimoaeĭ, puţin maĭ în jos de Podul-Vatavuluĭ, se varsă în stînga pîrîuluĭ Tatarca.

Rupturile, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Veleşti, situat la poalele dealuluĭ Frăţila, la ½ kil. spre N.-E. de Veleşti, cătunul de reşedinţă.

Are o populaţie de 284 suflete, şi o biserică, fondată de Căpitaniĭ Mitrache şi Matheiŭ.

Comunicaţia se face prin o şosea vecinală, care leagă cătunul, la S., de Veleşti.

Rupturile, *insulă*, pe Dunăre, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, în dreptul satuluĭ Şocariciul.

Rupturile, *picket vechiŭ de frontieră*, pe Dunăre, în dreptul satuluĭ Şocariciul, jud. Ialomiţa.

Rupturile, *moşie* şi *pădure*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Veleşti. Aparţine moşnenilor.

Rupturile, *pădure*, în insula cu acelaşĭ nume, jud. Ialomiţa, pl. Borcea, în dreptul satuluĭ Şocariciul; are 60 hect. populate cu salcie şi plop.

Rupturilor (Dealul-), *deal*, în-

tinzîndu-se de la Cobîla, com. Şendriceni, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ, şi prelungindu-se spre V., formînd hotarul com. Lozna, pl. Berhometele, cu comunele Văculeşti şi Vîrful-Cîmpuluĭ; se termină în şesul Siretuluĭ între satele Hapîi şi Talpa.

Rusaveta, *peşteră,* în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Arinilor, de la poalele munteluĭ Runcul-Stînelor.

Rusăeşti, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Podurile, situat în vale şi pe deal, în partea de N.-E. a com., la 2700 m. de satul Podurile (şcoală). Are o populaţie de 375 suflete; o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, clădită pe la 1540 de Ioniţă Tătarul şi un călugăr Cătana, deservită de un preot.

Vite: 12 caĭ, 251 vite marĭ cornute şi 34 porcĭ.

Rusăneasca, *movilă,* între com. Grojdibodul şi Gura-Padineĭ, din jud. Romanaţi, înaltă de 9 stînjenĭ, cu un perimetru de 43 stînjenĭ; se termină cu un vîrf ascuţit şi are împrejur zidurĭ de cetate.

Rusăneşti, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-j., compusă din 4 cătune: Afînata, Măriceşti, Rusăneşti şi Omorîcea.

E situată pe Valea-Cerneĭ şi pe vîlcelele Brăiasca, Afînata şi Omorîcea, la 67 kil. de reşedinţa judeţuluĭ şi la 39 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 1190 locuitorĭ; o şcoală, înfiinţată pe la 1850 şi frecuentată de 30 copiĭ; 3 bisericĭ: la Rusăneşti, reparată în anul 1832, la Afînata, reparată în anul 1827 şi la Omorîcea, zidită în anul 1852.

In comună sunt: 31 caĭ, 281 boĭ, 109 vacĭ, 780 oĭ, 25 capre, 168 porcĭ.

9 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşia statuluĭ Brăiasca-Drăganul, dîndu-li-se 29 hect.; iar restul sunt moşneniĭ, avînd fie-care casă şi cam cîte ½ hect. pămînt; puţinĭ aŭ pănă la 1½ hect.

Comuna are 1370 hect. Vatra satuluĭ se află situată pe 833 hect., pămînt compus din coaste, pe care s'aŭ sădit viĭ, din rîpĭ, ogrăzĭ cu prunĭ şi poenĭ. Locurile de muncă (proprietatea statuluĭ, a moşnenilor şi a d-luĭ Al. Săvulescu) aŭ o suprafaţă de 540 hect.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la 950 leĭ.

In apropiere de com. e şoseaua Cerna, ce merge spre Rîmnic (la N.) şi spre Craiova (la S.).

Spre E., com. este udată de rîul Cerna şi de vîlcelele: Afînata, Brăiasca şi Omorîcea, care se varsă în rîul Cerna.

Se mărgineşte la N. cu com. Ciuleşti, la E. cu Drăganul şi la V. cu com. Tetoiul. La N. e moşia statuluĭ Brăiasca-Drăganul.

Rusăneşti, saŭ **Ruşca,** *com. rur.,* pl. Şerbăneşti, jud. Olt. (Vezĭ Mihăeşti-d.-j.).

Rusăneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Rusăneşti, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 380 locuitorĭ. E situată în partea de N. a comuneĭ şi udată spre E. de rîul Cerna.

E la distanţă de 2½ kil. de căt. Afînata, reşedinţa comuneĭ şi a şcoaleĭ.

Rusăneşti, *deal,* în raionul com. Rusăneşti, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea, pe care se cultivă 104 hect. vie.

Rusăneşti-de-Jos (de-Cîmp), *com. rur.,* jud. Romanaţi, pl. Balta-Oltul-d.-j., compusă din satul cu acelaşĭ nume, situat lîngă Olt, pe şoseaua Stoineşti-Izlaz, la 27 kil. de Caracal şi la 19 kil. de Corabia.

Are o populaţie de 1890 locuitorĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 26 băeţĭ (1899—900); o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, deservită de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; 8 cîrciumĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 4192 leĭ şi la cheltuelĭ, de 4056 leĭ.

Vite marĭ sunt 1447, vite micĭ 3890, şi porcĭ 1208.

Aci se face un bîlciŭ anual la 1 Septembrie.

In cuprinsul comuneĭ se află urme de calea romană care merge pe malul Oltuluĭ, de la Izlaz la Romula. In măgura luĭ I. Ciobanu s'a aflat o stelă funerară cu 2 leĭ culcaţĭ pe un fronton triangulat, şi pe care se poate citi această inscripţie: «Dis Manibus, Aelius Vales, quiet Esbenus, vixit annos LXXX Sira Conjux et fortunatus libertus, patrono bene merenti, faciendum curaverunt.»

Rusăneşti-de-Sus (de-Pădure), *com. rur.,* jud. Romanaţi, pl. Olteţul Oltul-d.-s, compusă din satele: Rusăneşti-de-Pădure (196 loc.), Blaj (100 loc.), Voineasa-Mică şi Voineasa-Mare (100 loc.), situată lîngă Olteţul, la 8 kil. de Balş şi la 23 de Caracal. La S. com. se întinde Dealul-Mueriĭ.

Are o populaţie de 396 locuitorĭ; 2 bisericĭ: Sf. Dumitru (1837), şi în Blaj, Sfinţiĭ Împăraţĭ (1863), deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; o şcoală; 4 cîrciumĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 3618 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3559 leĭ.

Vite marĭ sunt 523, vite micĭ 661 şi rîmătorĭ 191.

Rusca, *com. rur.*, în partea de N. a plășeĭ Prutul, jud. Fălciŭ, între comunele: Stănileşti la E., Şchiopeni la V., Ivăneşti la S. şi orașul Huşi la N. Are o poziţiune accidentată şi e udată de pîraiele: Rusca, Chetroiul şi Nemţeni.

E formată din satele: Cîrligaţi, Davideşti şi Rusca, pe o suprafaţă de 1871 hect. şi cu o populaţie de 266 familiĭ, saŭ 1144 suflete.

Are o şcoală şi 4 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ.

In com. sunt moşia Rusca, a statuluĭ, şi moşiile Cîrligaţi, Leoşti şi Davideşti, ale răzeşilor. Viea se cultivă pe o întindere de 150 hect.

Vite: 948 vite marĭ cornute, 69 caĭ, 438 oĭ şi 143 porcĭ.

Budgetul com. e la venituri de 5444 leĭ, 82 banĭ şi la cheltueliĭ, de 4937 leĭ, 37 banĭ.

Rusca, *sat*, în partea de N. a com. Rusca, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, situat pe valea pîrîuluĭ Rusca.

Are o suprafaţă de 1571 hect., cu o populaţie de 26 familiĭ; o şcoală, înfiinţată în 1864, frecuentată de 30 elevĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ, făcută la 1810 de către un Rus. Se zice că satul s'ar fi înfiinţat pe la 1711, în urma bătălieĭ de la Stănileşti, după care ar fi rămas pe aci cîţĭ-va ostaşĭ Ruşĭ.

Rusca, saŭ **Osoiul,** *sat*, pe moşia răzăşească din com. Dorna, jud. Suceava, situat pe ţărmul drept al Bistriţeĭ. Are o populaţie de 175 suflete.

Biserica din Ortoaia şi şcoala din Gura-Negreĭ servesc şi acestuĭ sat. In sat sunt două surse de ape minerală feruginoasă.

Un singur drum duce, pe malul Bistriţeĭ, la Sunători (3 kil.).

Rusca, *grind*, saŭ loc ridicat deasupra stufuluĭ înconjurător, în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Beş-Tepe, situat în partea de N. a plăşeĭ şi a comunelor. Se întinde dealungul gîrleĭ Rusca, pe malul drept. Are o întindere de 125 hect., acoperită cu iarbă pentru vite, aflîndu-se pe el şi o tîrlă.

Rusca, *gîrlă*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. urb. Mahmudia, şi pe al com. rur. Beş-Tepe; se desface din braţul Sf. Gheorghe, la 3 kil. maĭ jos de satul Prislavul; se îndreaptă spre E., avînd o direcţiune generală de la S.-V. spre N.-E. şi, în dreptul pescărieĭ numită Gîrla-Ciobanuluĭ, se îndreaptă spre N.-V.; după un curs de 10 kil. se aruncă în braţul Sulina, pe partea dreaptă, în dreptul mileĭ No. 36; în partea de E. comunică printr'o gîrliţă tot cu braţul Sulina; prin gîrla Litcovul, comunică cu marele lac Gorgova; în partea de S., pe malul drept, se află grindul Rusca; în cursul săŭ brăzdează partea de N. a plăşeĭ şi a comunelor Mahmudia şi Beş-Tepe.

Rusca, *pîrîŭ*, izvoreşte de pe teritoriul satuluĭ Rusca, com. cu acelaşĭ nume, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, curge de-a-lungul com. şi se uneşte pîraiele Pietrosul (Chetrosul), la satul Cîrligaţi, şi Nemţeni, la satul Davideşti.

Rusca, *pîrîŭ*, în satul cu acelaşĭ nume, jud. Suceava; izvoreşte de sub Prislopul şi, după un curs de 5 ½ kil., în care a învîrtit 3 herăstraie şi o moară, se aruncă în Bistriţa.

Rusca-Mare, *moşie* particulară, de 743 hect., în jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Fileşti.

Rusca-Mică, *moşie* particulară, de 286 hect., în jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Fileşti.

Rusciori, *sat*, făcînd parte din com. rur. Şuica, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt. Are o populaţie de 198 locuitorĭ, şi o biserică, zidită între aniĭ 1883—85.

Ruseni, *sat*, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Galul.

Are o populaţie de 80 suflete.

Vite: 16 vite marĭ cornute, 79 oĭ şi 15 porcĭ.

Ruseni, *sat*, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Borleşti, situat pe valea riuluĭ Bistriţa, la 20 kil. de orașul Piatra.

Are o populaţie de 319 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; 2 morĭ de apă.

Vite: 28 boĭ, 41 vacĭ, 660 oĭ, 17 caĭ, 27 juncĭ şi 106 rîmătorĭ.

Ruseni, *trup de sat*, în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul.

Ruseni, *deal*, acoperit cu pădure, în jud. Iaşi, pl. Braniştea, lîngă satul Ruseni, cel maĭ mare deal din com. Hulboca.

Ruseni-Boereşti, *sat*, în jud. şi pl. Tutova, com. Plopana, spre S. de tîrguşorul Plopana. Are 521 locuitorĭ şi 64 case.

Ruseni-Noĭ, *sat*, jud. Iaşi, pl. Braniştea, com. Hulboca, înfiinţat în 1879, situat pe valea Ruseni. Are o suprafaţă de 572 hect. şi o populaţie de 25 familiĭ, saŭ 111 locuitorĭ.

E proprietatea com. Iaşi, cedată de stat pentru plata a 10 milioane leĭ.

Ruseni-Răzăşi, *sat*, în jud. şi

pl. Tutova, com. Plopana, spre S. de tîrgușorul Plopana. Are 157 locuitorĭ și 38 case.

Ruseni-Vechĭ, *sat,* jud. Iași, pl. Branișteа, com. Hulboca, situat între două dealurĭ, pe o întindere de 292 hect. și cu o populație de 61 familiĭ, saŭ 272 locuitorĭ.

S'a înființat pe la 1710—1712 de locuitorii veniți din Rusia.

Are o biserică, cu 1 preot și 1 cîntăreț, zidită din piatră la 1780, de boerul Cananăŭ; un iaz cu moară și o pădure, în mărime cam de 60 hect.

Vite: 341 vite marĭ cornute, 288 oĭ, 34 caĭ și 39 rîmătorĭ.

Rusul, *mahala,* făcînd parte din com. rur. Teșila, pl. Peleșul, jud. Prahova.

Rusul, *munte,* în partea de V. a com. Teșila, pl. Peleșul, jud. Prahova, ce servește de izlaz.

Rusul, unul dintre *piscurile* munteluĭ Bourul, jud. Suceava, com. Bogdănești.

Rusul, *munte,* între com. Broșteni, Șarul-Dorneĭ și Dorna, jud. Suceava, avînd 1540 m. altitudine.

Rusul, *pădure,* în întindere de 3095 hect., proprietatea statuluĭ, făcînd parte din marea pădure Corbi, pl. Nucșoara, jud. Mușcel, formată din 10 trupurĭ: Plăișorul, Preotesele, Bindea, Zănoaga, Papăul, Rusul, Plătica, Alunișul, Pădurile și Crîngul, avînd toată o întindere de 17530 hect.

Rusul-d.-j., *trup de pădure,* al statuluĭ, pendinte de com. Teșila, pl. Peleșul, jud. Prahova, care, împreună cu trupurile: Gîlma, Carabanul-cu-Boaia, Lacurile-cu-Rusul, Prislopul, Podurile și Vîrful-Negrașuluĭ, formează pădurea Teșila, care are o întindere de 5000 hect.

Rusul-Rîsceĭ, *munte,* în jud. Sucĭava, com. Bogdănești, acoperit de pădure de brad, fag și mesteacăn.

Rusuluĭ (Măgura-), *măgură,* la V. de com. Dejești, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. Pe ea se află o cetățuie lungă cam de 100 m. și lată cam de 10 m., zidită din cărămidă măruntă.

Rusuluĭ (Pîrîul-), *pîrîiaș,* ce izvorește din dealul cu același nume, jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Girovul, curge spre S., și se varsă pe stînga Pîrîuluĭ-Priseceĭ.

Rusuluĭ (Valea-), *vale,* în jud. Ialomița, pl. Borcea, ce se întinde pe teritoriul comunelor Jegălia și Șocariciul.

Rușani, *sat,* făcînd parte din com. rur. Parepa, pl. Cîmpul, jud. Prahova.

Rușava, *prival,* jud. Brăila, com. Chiscani, între Dunărea-Vechĭe și Dunărea-Vapoarelor, în dreptul orașuluĭ Brăila; pleacă din Dunărea-Vechĭe maĭ sus de privalul Scurtul, face o curbă spre S.-E. și se unește cu o ramură a privaluluĭ Scurtul lîngă ĭezerul Borcea.

Rușeni, *numirea vechĭe a satuluĭ* Mănăstirea, com. Dagița, pl. Siretul-d.-s., jud. Roman. Vezĭ Mănăstirea, sat.

Rușețul saŭ **Rușețul-Mărgineni,** *com. rur.,* în jud. Brăila, pl. Călmățuiul, așezată pe malul drept al girleĭ Călmățuiul, peste care este un pod în dreptul comuneĭ. Se mărginește la N. cu com. Strîmbul și com. Sudila-Greci; la S., cu satul Padina și Scărlătești, din jud. Buzăŭ; la S.-E., cu com. Ciocile și la E., cu com. Jugureanul. Suprafața comuneĭ este de 8000 hect. și face parte din Domeniul Coroaneĭ.

Are o populație de 1750 suflete; 2 bisericĭ, una reparată și zugrăvită în 1885 de Domeniul Coroaneĭ, deservită de 2 preoțĭ, 1 cîntăreț și 1 paracliser și alta, din 1780; o școală mixtă, înființată la 1856, frecuentată de 52 băețĭ și 18 fete (1899—900).

Budgetul com. e la venitурĭ de 14709 leĭ, 40 banĭ și la cheltuelĭ, de 14274 leĭ, 24 banĭ.

Locuitorĭ împroprietărițĭ în 1864 și 1878 sunt 436; neîmproprietărițĭ maĭ sunt 54.

Vite: 1074 boĭ, 828 vacĭ, 15 taurĭ, 413 viteĭ, 817 caĭ, 2 măgarĭ, 3204 oĭ, 213 berbecĭ și 581 rîmătorĭ.

Izlazul locuitorilor e de 2000 hect.

Drumurĭ: la Jugureanul, spre S.-E. trecînd pe Valea-Călmățuiuluĭ și pe la Movila-Popeĭ (5 kil.); la com. Ciocile, spre S., trecînd pe la crucea Petroiul, de aci pe lîngă movila mare, drept la hotarul moșieĭ prin movila Gemenile și de pe la moșia Macoveĭ la hotarul moșieĭ Ciocile (16 kil.); la Strîmbul, spre N.-V., trecînd podul pe Cîlmățuiul și la stînga în linia dreaptă prin proprietatea locuitorilor, peste apa Strîmbul (4 kil.); la gara Făureĭ, trecînd prin Strîmbul și Surdila-Greci; la Macoveiul, din jud. Buzăŭ, spre S., prin pădurea Rușețul; la com. Sorga, jud. Buzăŭ, spre V., pe lîngă Movila-Rușețuluĭ și pe lîngă tîrlele Scărlătești; la Brăila, spre N.-E. (73 kil.).

Rușețul, *sat,* pe muchea platouluĭ de S. al jud. Brăila, com. cu

același nume, la 73 kil. spre S.-V. de orașul Brăila. Poartă acest nume de la movila Ruşeţul. Are o poziţie frumoasă, predominînd prin înălţimea mucheĭ pe care e aşezat satele de prin prejur. La 1879, s'a mărit cu ocazia împroprietăririeĭ.

Vatra satuluĭ este de 204 hect.

Are o populaţie de 1750 suflete şi 343 case; 11 cîrciumĭ; 2 lipscăniĭ; o brutărie; o moară cu aburĭ; 2 biserici, una vechîe zidită la 1780, de Mandache Chiriacescu cu locuitoriĭ, şi alta, rezidită de Domeniul Coroaneĭ la 1885, deservită de 2 preoţĭ, un cîntăreţ şi un paracliser; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1856, frecuentată de 70 elevĭ (1899—900). Şcoala are localul său propriŭ, dotat de administraţiunea Domeniuluĭ Coroaneĭ.

Vite marĭ sunt: 817 caĭ, 2 asinĭ, 2330 vite marĭ cornute, 3204 oĭ, 9 capre şi 584 rimătorĭ. La 500 m. spre N. de sat, pe ţărmul sting al Călmăţuiuluĭ, în luncă, este armanul administraţieĭ Coroaneĭ, cu case de locuinţă pe o movilă şi magaziĭ sistematice pentru producte.

Ruşeţul, *pădure* de tufă, la 5½ kil. spre S.-V. de satul Ruşeţul, jud. Brăila, pe hotarul de S.-V. al com. Ruşeţul şi în întindere de 176 hect.

Ruşi, *com. rur.*, în jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., aşezat pe malurile Bistriţeĭ şi ale Siretuluĭ, la confluenţa lor. E compusă din 5 cătune: Ruşi, reşedinţa, Coteni, Furnicari, Izvoarele şi Bălţata. Se compunea înainte din: Ruşiluĭ-Muguleţ, Ruşi-luĭ-Giuşcă, Ruşi-luĭ-Hociung, Fundul-Bogdan (în vechime Jăeni), Izvoarele, Bichinzul, Bălţata, Cotini şi Furnicari.

Moşia Fundul din această com. aparţinea căminaruluĭ Gh. Bogdan. (Condica Liuzilor).

Se mărgineşte la N. cu com. Letea, la S. cu comunele Valea-Seacă şi Tamaşi, la V. cu com. Dealul-Noŭ, la E. cu comunele Bohociul şi Leca. Este udată de rîurile Bistriţa şi Siretul şi de pîrîul Bălţata şi brăzdat de dealurile Furnicari, Bălţata şi altele.

Are o populaţie de 1203 suflete; o şcoală mixtă, care funcţionează de la 1864 în satul Ruşi, şi la care în 1899—900 aŭ fost înscrişĭ 59 elevĭ; 4 biserici: 3 ortodoxe, în satele: Ruşi, Bălţata şi Izvoarele şi una catolică, în Izvoarele; 9 cîrciumĭ şi 5 morĭ de apă.

După legea rurală din 1864 s'aŭ împroprietărit 131 locuitorĭ, cu 443 fălcĭ pămînt în ţarină.

Teritoriul com. are o întindere de 2949 hect. Proprietarĭ sunt foştiĭ clăcaşĭ şi vechiĭ răzeşĭ.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1401 hect.

Pădurea ocupă o suprafaţă, pe rîul Siretul şi pe canalul fabriceĭ de hîrtie de la Letea, de aproximativ 300 hect.

Viĭ sunt pe o întindere de 34 hect.

Vite: 925 vite marĭ cornute, 72 caĭ, 628 oĭ şi 210 porcĭ.

Budgetul com. e la veniturĭ de 7401 leĭ, 89 banĭ şi la cheltueliĭ, de 4402 leĭ.

Comuna este străbătută de calea judeţeană Bacăŭ-Părincea, şi, pe la V., de calea ferată şi de cea naţională Focşani-Bacăŭ.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 8 kil.; la com. Leca, 20 kil.; la com. Dealul-Noŭ, 17 kil.; la com. Letea, 3 kil.; la com. Buhociul, 11 kil.; la com. Valea-Seacă, reşedinţa plăşeĭ, 22 kil.; la com. Tamaşi, 5 kil.

Ruşi, *sat*, în jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., reşedinţa com. cu același nume, situat între rîurile Siretul şi Bistriţa. Are o populaţie de 712 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, clădită în 1881, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 6 cîrciumĭ.

Vite: 530 vite marĭ cornute, 53 caĭ şi 159 porcĭ.

Ruşi, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Roşiori, spre E. de satul Roşiori şi la 200 m. de el, pe pîrîul Ruşi. Are o populaţie de 567 locuitorĭ; o biserică ortodoxă de zid şi una catolică de lemn; o şcoală mixtă, frecuentată de 48 elevĭ (1899—900).

Se face iarmaroc în cea dintîiŭ Duminecă din Octombrie.

Înainte se mai numea şi Ruşi-Vlădicăĭ, căci aparţinea din vechime Episcopieĭ de Roman. Forma o singură com., Ruşi, până cînd, la înfiinţarea satuluĭ Roşiori s'a unit cu acesta, formînd com. Roşiori.

Ruşi, *sat*. Vezĭ Hereşti, jud. Suceava.

Ruşi, saŭ **Roşiori,** *sat*, pe moşia cu același nume, jud. Suceava, com. Uideşti, aşezat pe ţărmurile pîraielor Mediasca şi Ruşi.

Vatra satuluĭ ocupă 12 fălcĭ, cu o populaţie de 418 suflete; o biserică cu hramul Sf. Arch. Mihail şi Gavril, clădită de V. Adamache, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Moşia e proprietatea Academieĭ Romîne, căreia a fost făcută danie de fostul proprietar Vasile Adamache. Are o întindere de 600 fălcĭ, din care 330 fălcĭ cultivabile, 70 fălcĭ pădurĭ, 100 fălcĭ fînaţ şi restul neproductiv.

Împroprietăriţĭ la 1864 sunt: 30 frunţaşĭ, 32 pălmaşĭ şi 15 codaşĭ, stăpînind 211 fălcĭ şi 24 prăjinĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Forăşti (2 kil.) şi la Uideşti (4 kil.).

In 1803, pe moşia Roşiori, a stolniculuĭ Ianache Botez, eraŭ 18 liuzĭ, plătind 280 leĭ bir anual, la care se adăogeaŭ liuzĭi ot tam 21, plătind 316 leĭ bir pe an. («Uric.», vol. VII, p. 251).

Ruşi saŭ **Ruşi-Vidraşculuĭ**, *sat*, în jud. Tutova, pl. Tutova, com. Puieşti, spre E. de tîrguşorul Puieşti, pe pîrîul Iezerul. Are 538 locuitorĭ şi 125 case.

Ruşi, *subdivizie a cătă*. Costineşti, în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Săndulenĭ.

Ruşi, *parte din satul* Porceşti, jud. Roman, pl. Siretul-d.-j. Vezĭ Porceşti, sat.

Ruşi, saŭ **Cotul-Ruşilor**, *mahala*, în jud. Tecuciŭ, satul Homocea, numită ast-fel pentru că a a fost locuită de o colonie de Ruşĭ veniţĭ din Galiţia pe la 1798.

Ruşi, *pădure*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, făcînd parte din pădurea Rogozul.

Ruşi, *pîrîŭ*, izvoreşte maĭ la N. de satul Ruşi, jud. Roman, pl. Fundul, com. Roşiori, curge de la N.-E. spre S.-V., udă satul Ruşi, primeşte pe stînga pîrîul Misihăneştilor, încărcat cu pîrîul Strîmba şi apoĭ trece pe teritoriul jud. Bacăŭ, unde se varsă în rîul Siretul, de a stînga.

Ruşi-Bojica. Vezĭ Pîrcovaci, sat, com. Deleni, jud. Botoşani.

Ruşi-Ciomortanul, *sat*, cu 412 suflete, format din sătişoarele Corpaci şi Badragi, pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Zamostia, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Proprietatea moşieĭ e a d-luĭ Gh. Herescu, a d-neĭ Maria N. Holban şi a erezilor defunctuluĭ Enachi Lepădatu.

Are o biserică, cu hramul Sf. Mihail şi Gavril, cu un cîntăreţ şi un pălămar, mică, de lemn, făcută în 1801 de Emanoil Ciomartan, fostul proprietar.

Sătenĭi împroprietăriţĭ aŭ: 338 hect. şi 10 arĭ pămînt, iar proprietatea: 753 hect. cîmp şi 716 hect. şi 10 arĭ pădure, cu maĭ multe esenţe de arborĭ, între carĭ domină: fagul, frasinul, venişul, plopul şi mesteacănul.

Pîrîul principal ce curge pe moşie e Verichia. Piatră calcarică şi silicioasă se află în mare cantitate.

Hotarele moşieĭ sunt cu Zamostea şi Bălineşti.

Ruşi-luĭ-Asan, *com. rur.*, jud. Vlaşca, pl. Neajlovuluĭ, compusă din cătunele: Ruşi-luĭ-Asan, Satul-Noŭ şi mahalaua Cuneşti, situată pe partea stîngă a platouluĭ Glavaciocul, din sus de Bălări, la 46 kil. de Giurgiŭ, la 10 kil. de Obedeni reşedinţa plăşiĭ Glavaciocul-Neajlovul şi la 40 kil. de Bucureşti.

Are o populaţie de 909 suflete; o biserică, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, deservită de 1 preot şi 1 dascăl; o şcoală mixtă, frecuentată de 34 băeţĭ şi 7 fete (1899—900); 4 cîrciumĭ.

Are o şosea care merge la Giurgiŭ, pe la Căminеasa, şi la Bucureşti, pe la Mihăleşti.

Pe teritoriul com. trece valea Milcovul, ce vine de la podul Ciobanul şi duce la Letca-Nouă.

Ruşi-luĭ-Asan, *cătun*, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca, proprietatea d-luĭ Gr. Grăjdănescu. Suprafaţa moşieĭ este de 1180 hect. La 1864 s'a dat la 160 locuitorĭ o suprafaţă de 480 hect. Pădurea este pe o suprafaţă de 150 hect. Arenda anuală este de 35000 leĭ.

Are o biserică, o şcoală, casa comunală, precum şi o moară cu aburĭ vechĭe. (Vezĭ comuna Ruşi-luĭ-Asan).

Această proprietate era înainte de 1821 a unuĭ paşă turc, care se numea Asan; acesta era şi proprietar al Toporuluĭ.

Aci se face bîlciŭ cu obor de vite, de două orĭ pe an, la 23 Aprilie şi la 20 Iulie.

Ruşi-Străteni, *parte a satuluĭ* Lozna, jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, com. Lozna.

Proprietatea aparţine proprietaruluĭ moşieĭ Lozna.

Locuitorĭi împroprietăriţĭ aŭ: 443 hect., 98 arĭ, cîmp, iar partea moşieĭ este de 433 hect., 96 arĭ, cîmp şi 109 hect., 85 arĭ, pădure.

Ruşi-Vlădicăĭ, *vechia numire a satuluĭ* Ruşi, din com. Roşiori, pl. Fundul, jud. Roman. (Vezĭ Ruşi, sat, în pl. Fundul, com. Roşiori).

Ruşi-Vlădicăĭ, *moşie* a statuluĭ, fostă proprietatea Episcopieĭ de Roman, jud. Roman, pl. Fundul, com. Roşiori, arendată cu 14110 leĭ anual.

Ruşi-Vlădicăĭ, *pădure*, proprietatea statuluĭ, fostă proprietatea Episcopieĭ de Roman, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Roşiori, în întindere de 800 hect.

Ruşiavăţul, *com. rur.*, în jud. Buzăuluĭ, plaiul Buzăul, situată pe malul stîng al rîuluĭ Buzăul şi d'alungul pîriiaşuluĭ Ruşiavăţul, la 46½ kil. de oraşul Buzăul. Limita, la N., începe din Mu-

chea-Chilielor, pe care merge până în Vîrful-Dinteluĭ; la E., se lasă din Dinte pe Muchea-Inaltă (hotar despre Pietrăreni), ia pe marginea pădureĭ Ursoaea, până întîlneşte Izvorul-Sărĭĭ, continuă pe izvor în jos pe lîngă muntele Sarea-luĭ-Buzăŭ, până dă în rîul Buzăŭ; la S., urmează marele arc făcut de rîul Buzăul până la gura izvoruluĭ Tega; la V., urcă pe izvor până la sorgintea, apoĭ pe marginea moşieĭ Creţuleasca (Mărunţişul) şi hotaruluĭ Sibiesc (Pătărlagi), ajunge în Muchea-Chiliilor.

E formată din cătunele Muşcelul-Ţigan, Păliciul, Rîpile, Ruşiavăţul, Tega şi Ursoaia, cu o populaţie de 2670 locuitorĭ.

Are o şcoală în cătunul Ruşiavăţul, frecuentată de 34 elevĭ; 6 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ, 3 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ; şi din care catedrala e cea cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ; 12 cîrciumĭ.

Are o suprafaţă de 4561 hect. din care 1700 arabile, 1340 pădure, 361 fineaţă, 614 izlaz, 237 livezĭ, 1 vie şi 308 sterp. Proprietăţĭ mai însemnate sunt: Ursoaia-Ţigăneşti, Tega (statul), Ruşiavăţul şi Rîpile (particulare). Terenul este accidentat prin multe coline şi munţĭ, acoperiţĭ de pădurĭ, livezĭ şi fineţe. Din minerale posedă sare, păcură, lignită şi fier; are maĭ multe sorginţĭ de apă sulfuroasă şi piatră de var de o calitate superioară.

Are un tîrg anual la 15 August.

Căĭ de comunicaţie sunt: şoseaua Ruşiavăţul-Mărăcineni, un vad însemnat peste rîul Buzăŭ şi alte drumurĭ naturale.

Vite: 532 boĭ, 191 vacĭ, 185 viţeĭ, 3 bivolĭ, 7 caĭ, 12 epe, 2 mînjĭ, 1400 oĭ, 168 capre şi 153 porcĭ. Stupĭ 214.

Comuna e foarte veche; satele Ruşiavăţul, Rîpile şi Ursoaia existaŭ în secolul XVI. Locurĭ demne de vizitat are: Mănăstirea Cîrnul, Drumul-Doamneĭ-Neaga, apoĭ muntele Dintele şi Sarea-luĭ-Buzăŭ. In apropiere de Cîrnul, la Lacul-Cîrnuluĭ, s'a dat în 1821 o crîncenă luptă între Turcĭ şi Eteriştĭ.

Ruşiavăţul, *cătun*, de reşedinţă, al com. Ruşiavăţul, jud. Buzăŭ, cu 670 locuitorĭ şi 158 case. Are subdiviziile: Bîldea şi Olteanul.

Ruşiavăţul, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. şi cătun. Ruşiavăţul; are 600 hect. din care 160 pădure, restul arătură, livezĭ, fineţe şi izlaz.

Ruşiavăţul, *pîrîiaş*, în jud. Buzăŭ, com. Ruşiavăţul; începe de la Lăcătuşul, primeşte izvoarele ce pleacă din Muşcelul-Ţigan şi din Piatra-Boncilor, udă în lung com. Ruşiavăţul şi se varsă în rîul Buzăul.

Ruşiavăţul, *pîrîiaş*, jud. Buzăŭ, începe a se forma în pădure Snătarul, se încarcă cu o altă viroagă, ce ĭese din pădurea Gomeşti, com. Costeşti, şi se varsă în Călmăţuiul, în faţa cătunului Albeşti, din com. Albeşti.

Ruşilor (Iazul-), *iaz*, în gura Văeĭ-Ruşilor pe moşia Răuseni, jud. Botoşani, com. Comîndăreşti. Se scurge în Jijia prin gîrla Durducul. Conţine peşte şi puţin stuh.

Ruşilor (Valea-), *vale*, în partea de N.-V. a com. Comîndăreşti, jud. Botoşani, pe moşia Răuseni.

Ruşinari, *mahala*, în com. rur. Suşiţa, pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi.

Ruşti, *pichet de graniţă*, pe marginea Dunăreĭ, jud. Mehedinţi.

S

Saac şi **Nucşeteasa**, *numirĭ ce se daŭ com. urb.* Urlaţi, pl. Cricovul, jud. Prahova. Aceasta se constată dintr'un hrisov al luĭ Duca-Vodă, prin care hrisov se dă în posesiunea preoteseĭ Ana a preotuluĭ Dimitrie Stancu Largiu moşia Necşeteasca «să le fie lor ocină şi copiilor lor în Urlaţi, ce se chiamă şi Necşeteasca».

Saac, *judeţ* desfiinţat la anul 1844. Vezĭ Săcueni.

Sabangia, *sat*, în jud. şi pl. Tulcea, com. Agi-Ghiol, aşezat în partea de S. a plăşiĭ şi a comuneĭ, pe malul de V. al laculuĭ mineral Agi-Ghiol. Se mărgineşte la N. cu căt. Agi-Ghiol, la S. cu Sari-Chioi, la V. cu Concaz, la E. cu lacul Razimul. Are o întindere de 580 hect., din care 45 hect. ocupate de vatra comuneĭ. Populaţia, în maioritate romînă, e de 89 familiĭ, saŭ 502 suflete. Are o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ.

Sabangia, *vale*, în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul comuneĭ Agi-Ghiol, şi al cătunuluĭ săŭ Sabangia; izvoreşte din dealul Căuşul-Mare, se îndreaptă spre N., pe lîngă dealul Pietrosul, taie drumul comunal Agi-Ghiol-Sari-Chioi, trece pe lîngă satul Sabangia, şi, după 6 kil. de drum, se deschide într'o baltă mică, dependenţă a laculuĭ Razimul.

Sabarul, *plasă*, jud. Ilfov. Ocupă partea de S.-V. a judeţuluĭ. Se mărgineşte la S.-V. cu jud. Vlaşca şi o parte din plasa Oltenita; la E., cu plasa Negoeşti şi Dîmboviţa şi la N., cu plasa Znagovul şi parte din plasa Dîmboviţa.

Este udată de la N.-V. spre S.-E. de rîul Argeşul, care formează, de la com. Colibaşi, limita între jud. Ilfov şi Vlaşca şi de rîurile Răstoaca şi Ciorogîrla, care se împreună la com. Vîrtejul şi se varsă în rîul Argeşul la com. Izvoarele, sub numele de rîul Sabarul.

Intinderea plăşiĭ e de 62422 hect., din care statul şi proprietarii aŭ 38073 hect. şi locuitoriĭ, 24349 hect.

In plasă sunt 3 bălţi şi 8 heleştaie.

Rîul Sabarul, care trece prin mijlocul eĭ, o străbate în lung, de la N.-V. spre S.-E. şi curge printre rîurile Argeşul şi Dîmboviţa aproape paralel cu ele.

Reşedinţa plăşiĭ este în com. rur. Domneşti-d.-s. Are 32 comune rurale şi anume: Bălăşoeni, Berceni-Dobreni, Bolintinul-din-Deal, Bolintinul-din-Vale, Bragadirul-Bulgarul, Buda-Prisiceni, Ciorogîrla-Dîrvari, Colibaşi, Copăceni-d.-s.-din-Vale, Copăceni-Mogoşeşti, Cornetul, Creţeşti-Sinteşti, Dărăşti, Dobreni-Cîmpurelul, Domneşti-d.-s., Domneşti-Călţuna, Floreşti, Gostinari, Grădinari, Jilava-Merlari, Măgurelele, Ogrezeni-Hobaia, Prisiceni-Buturugeni, Poenari, Popeşti-Bîcul, Slobozia-Clinceni, Stoeneşti-Palanga, Străini-Dobreni, Tăntava, Ţigănia-Crivina, Vărăşti-Obedeni şi Vîrtejul-Nefliul.

Are o populaţie de 49993 suflete, locuind în 10410 case şi 149 bordeie; 60 biserici, deservite de 90 preoţi; 41 şcoale rurale (1 de cătun şi 40 mixte), frecuentate (în 1899—900) de 2101 elevĭ; 4 morĭ cu aburĭ, 21 morĭ cu apă, 8 poverne, 3 zalhanale, 65 poduri stătătoare şi 26 maşinĭ de treerat cu aburĭ.

Vite: 6391 caĭ şi ţepe, 102 armăsarĭ, 12308 boĭ, 6072 vacĭ, 2906 viţeĭ, 663 taurĭ, 257 bivoli, 1111 bivolite, 369 capre, 3942 porcĭ şi 37146 oĭ.

Comerciul se face de 28 hangii şi 223 cîrciumarĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţi sunt

6218 și neîmproprietăriți, 6105. Ei posedă 6019 pluguri: 4751 cu boi și 1268 cu cai; 7856 care și căruțe: 5744 cu boi și 2112 cu cai.

Căile de comunicație sunt: calea ferată București-Giurgiu, care trece prin Jilava și Vidra; calea județeană București - Oltenița, care atinge numai o mică parte din plasa Sabarul, partea de E., pe lîngă com. Berceni; calea națională București-Giurgiu, care întretaie calea ferată la Giurgiu, între București și Jilava și străbate această plasă de la N. spre S., trecînd pe lîngă satul Copăceni; calea mixtă București-Alexandria, care trece prin satele: Bragadirul - Bulgarul și Buda; calea județeană București-Craiova, care trece prin satele Clinceni și Prisiceni; calea județeană București-Pitești, care trece prin satele Bolintinul-din-Deal și Bolintinul-din-Vale.

La Domnești-Căltuna este o judecătorie de ocol.

La Domnești-d.-s. este un oficiu telegrafo-poștal, afară de cele ale căleĭ ferate, de la Jilava și Vidra.

Sabarul (Suharul), *sat*, cu 226 suflete, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Vela.

Inainte era despărțit în două: Suharul sau Sabarul-Mic și Suharul sau Sabarul-Mare.

Sabarul, *rîu*, format din pîraiele Ciorogîrla și Răstoaca (v. a. n.). Aceste pîraie unindu-se la S. de com. Vîrtejul, jud. Ilfov, formează rîul Sabarul, care se varsă în rîul Argeș, între cât. Ghimpați și Izvoarele.

Udă cătunele: Sintești, Cretești, Vidra, Străini - Dobreni, Dobreni, Vărăști și Obedeni. Apa Sabaruluĭ are un curs foarte iute; albia sa e îngustă și niciodată nu seacă.

Sabarul-Mare, *fost sat*, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Vela, ce compunea, împreună cu satul Sabarul-Mic, actualul sat Sabarul. Se mai numea Suharul-Mare. Azi este mahala în satul Sabarul.

Sabarul-Mic, *fost sat*, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Vela, ce compunea, împreună cu satul Sabarul-Mare, actualul sat Sabarul. Se mai numea Suharul-Mic. Azi constitue o mahala în satul Sabarul.

Sabarul sau **Drumul - Sărei**, *drum vechiu*, jud. Iași, ce se întinde de la Lețcani, din drumul mare al Iașuluĭ, spre N., până în satul Iepureni, din com. Rădiul-Mitropolieĭ, și apoi spre E., pe culmea dealuluĭ, prin satul Popricani, până în valea Jijieĭ, la podul stînceĭ. Pe acest drum se transporta în trecut sarea, de la Ocnă la Sculeni, pentru Basarabia.

Sabasa, *com. rur.*, în partea de E. a plășeĭ Muntele, jud. Suceava, la 62 kil. spre V. de Fălticeni, în lungul pîrîuluĭ Sabasa. Se mărginește la E. cu com. Mălini, la V. cu com. Borca, la S. cu com. Fărcașa și la N. cu com. Mădeiul și Broșteni.

E formată dintr'un singur sat, cu o populație de 822 suflete.

Budgetul com. e la venituri de 11300 leĭ și la cheltueli de 11070 leĭ.

Vite sunt: 30 caĭ, 102 boĭ, 108 vacĭ, 1503 oĭ și 420 porcĭ.

Locuitoriĭ se ocupă cu plugăritul și exploatarea pădurilor.

Are o biserică de lemn, restaurată din nou de Adm. Dom. Cor. în 1889, cu hramul Sf. Dumitru, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală mixtă.

E udată de Bistrița și Sabasa, cu afluenții lor.

Moșia face parte din Ocol. I Silvic al Domeniuluĭ Coroaneĭ. Are o suprafață de 8216 hect., din care 6020 hect. pădure, 960 hect. cultivabile, 1200 hect. fînaț și restul de 36 hect. sterp.

Improprietăriți în 1864 și 1879 sunt 113 locuitorĭ, stăpînind 411½ fălcĭ.

Piscurile cele mai însemnate de munți de pe teritoriul com. sunt: Arșița-Ungururuluĭ, Lacurile (1320) și Gherghea (1050).

Pentru exploatarea moșieĭ, de cînd aceasta face parte din Domeniul Coroaneĭ, s'a construit o linie ferată îngustă, de 20 kil.

Drumurĭ principale sunt: la Borca (trece numai peste Bistrița), la Fărcașa (6 kil.) și la Mălini (44 kil.).

In 1803 «moșia Sabasa, parte a mănăstireĭ Slatina și parte a mănăstireĭ Rîșca, avea 55 liuzĭ, plătind 888 leĭ bir anual, a căror alișveriș este cu oĭ, scînduri și alte lemne și cu sucmane, neavînd loc de hrană și hrana lor o aduc pe caĭ din alte părți.» («Uricar.», VII, p. 156).

Sabasa, *pîrîu*, jud. Suceava, izvorește de sub Muntele-Lung, com. Broșteni, și, după un curs de 22 kil., în care a învîrtit 3 morișteși o piuă, se aruncă în Bistrița.

Are de tributarĭ din dreapta: pîraiele Secul, al-Stîneĭ, al-Căpîțînelor, al-Colibeĭ, al-Gemenilor, Piciorul-Scurt, Corauța, al-Bolohanuluĭ, Frăsina și al-Bisericeĭ; iar din stînga pîraiele Săbășița, Fîntîna, Alăuta, Breaza, Glodișorul, Babșa, Ungurul-d.-j., Ungurul-d.-s., al-Scorușuluĭ, al-Mînzeĭ, al-luĭ-Niță, Cocozișul, al-luĭ-Braniște și al-Padinilor.

Saca, *com. rur., cătun*, jud. Gorj. Vezĭ Seaca.

Saca-de-Cîmp. Vezĭ Seaca-de-Cîmp.

Sacar-Bair, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. Ciamurli-d.-s., cătun. Camena. Se desface din dealul Ciamurli; se întinde spre N. într'o direcţie de la S.-E. spre N.-V., brăzdînd partea nordică a plăşiĭ şi a comuneĭ. Pe la poalele sale nordice curge pîrîul Slava-Rusească. Are un vîrf pietros de 260 m., dominînd pîrîul Slava-Rusă, mănăstirea Uspinia şi satul Camena. Este acoperit în toată întinderea numaĭ cu păduriĭ.

Sacar-Bair, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Atmagea. Are o direcţiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea nord-vestică a plăşiĭ şi cea vestică a comuneĭ. Este un nod central, de unde pornesc maĭ multe ramificaţiiĭ în diferite direcţiunĭ: Taşlîc-Bair la V., Topologul la S., Ghiobilche la N. Vîrful său, Atmagea, înalt de 400 m., este dintre cele maĭ înalte din Dobrogea. Este acoperit cu păduriĭ întinse şi păşunĭ frumoase.

Sacar-Dere, *alt nume al pîrîuluĭ* Slava-Cerchezească, jud. Tulcea, pe care îl poartă de la izvorul său până în dreptul satuluĭ Atmagea.

Sacoti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Milostea, pl. Oltețul-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 70 loc.

Sadic (Aţî-Sadic), *ruinele unuĭ sat,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Hairam-Chioĭ, situate în partea meridională a pl. şi a com., la 200 m. de hotar. Prin apropiere trece drumul comunal Docuzaci—Hairam-Chioĭ.

Sadina, *cătun,* pendinte de com. Cîrtojani, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca, situat pe valea Drîmbovnicul, din jos de Cîrtojani, pe proprietatea statuluĭ Sadina-Cîrtojani, cu care se arendează.

Are o biserică, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

La 1864, s'a dat la 160 locuitorĭ, împroprietăriţĭ după legea rurală, o suprafaţă de 640 hect.

Sadova, *com. rur.,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., la 48 kil. de Craiova şi la 6 kil. de reşedinţa plăşiĭ.

Este situată parte pe un loc şes numit Sadova, iar parte pe costişa dealuluĭ Sadova.

Se învecineşte la N. cu teritoriul com. Căciulăteşti; la S., cu com. Piscul; la V., cu moşia Coroaneĭ Sadova; iar la E., cu com. Damian.

Terenul com. este parte nisipos, parte accidentat de dealurĭ, dintre care maĭ însemnate: Dealul-Aninilor şi Dealul-Toleĭ, cu direcţiunea N.-S., aŭ o înălţime de 30—40 m. şi sunt goale; dealul Bostanele, cu direcţiune E.-V. şi cu o înălţime de 30—40 m., acoperit cu viĭ şi locurĭ arate.

Cele 2 d'intîĭ dealurĭ formează Valea-Şuviţeĭ, iar cele de al 3-lea, valea pîrîuluĭ Sadova ce are direcţiunea E. spre V. şi valea Gheţa.

E udată de pîrîul Sadova, numit şi Pîrîul-Morilor, ce izvoreşte în dreptul morii Gainăreasa, din E. com., curge de la E. la V., prin Valea-Pîrîuluĭ saŭ Valea-Sadoveĭ şi se pierde în niştе smîrcurĭ din moşia Coroaneĭ Sadova, în apropiere de movila Bostanele. Are un pod în dreptul moareĭ Podul. Izvorul său ce se află în com. Damian, poartă numele de Damian.

După cum spune legenda, locuitoriĭ comuneĭ fiind maĭ toţĭ Ţigani, com. Sadova s'a format în urma clădireĭ mănăstireĭ Sadova, la 1633, de către Ţiganiĭ robĭ, aĭ egumenilor şi aĭ călugărilor acesteĭ mănăstirĭ, după ce aŭ fost puşĭ în libertate şi li s'aŭ dat pămînt.

Comuna Sadova se compune azĭ dintr'un singur cătun, numit Sadova; iar între aniĭ 1875—76 coprindea cătunele: Damian, Piscul şi Răeţul.

In com. se află mănăstirea Sadova, edificată de Mateiŭ Basarab, pe la anul 1643 în amintirea rezbeluluĭ cu Turciĭ (v. Sadova, mănăstire); o şcoală primară mixtă, frecuentată în anul 1899—900 de 88 copiĭ. Şcoala de băeţĭ e aci din 1865 şi de fete din 1888.

Populaţia comuneĭ Sadova se ridică la 1415 suflete, din care 746 bărbaţĭ şi 669 femeĭ.

După legea rurală din 1864, sunt împămînteniţĭ 339 locuitorĭ, din carĭ 293 cu pămînt arabil şi locurĭ de casă, iar 46 numaĭ cu locurĭ de casă. După legea din 1879, sunt 2 însurăţeĭ împroprietăriţĭ.

Suprafaţa comuneĭ este de 3372 pog., din care vatra satuluĭ ocupă 216 pog., pămîntul arabil 1367 pog., fîneţă 400 pog., izlazul 361 pog., şi terenul sterp 28 pog.

In comuna Sadova se află o singură moşie a Coroaneĭ; în întindere de 16600 hect. arabile. Această moşie aparţinea în trecut statuluĭ şi se întinde şi în com. Piscul, unde are 618 pog.

Se găseşte în comună pădurea Sadova, ce aparţine Coroaneĭ, iar în trecut aparţinea statuluĭ. Suprafaţa sa este de 2753 hect. Este situată pe moşia Sadova, pe valea rîuluĭ Jiul, trece pe lîngă comunele: Căciulăteşti, Sadova şi Piscul. Pădurea este amenajată şi populată cu următoarele esenţe: stejar, ulm,

arțar, fag, jugastru, anin și salcie; predomină stejarul.

Viile în întindere de vre o 200 hect. de pe moșia Sadova, aparțin locuitorilor din com. Damian. Locuitorii din Sadova aŭ 18 pogoane vie pe moșiile lor.

Pe moșia Domeniuluĭ Coroaneĭ, pe apa Sadova, se găsesc 6 morĭ de apă: Găinăreasa, Racoviceanca, Alești, Sărăceaua, Podul și Bostoanele.

Cîrciumĭ sunt 9. Comercianțĭ 13.

Căile de comunicație sunt: căile comunale vecinale ce duc la Damian, la Piscul și la Gingiova. Aceste 3 drumurĭ aŭ o lungime de 1420 metri în Sadova. Maĭ sunt alte drumurĭ naturale în lungime de 3650 m.

Budgetul comuneĭ e la venitur̆ĭ de 6405 leĭ, și la cheltueliĭ, de 6121,53 leĭ.

Vite marĭ cornute 118, oĭ 140, caĭ 9, porcĭ 40.

Sadova, *sat,* jud. Dolj. Vezĭ Sadova, com. rur.

Sadova, *mănăstire,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Sadova, împrejmuită cu zid (cetate) și chiliĭ.

Este fondată de voivodul Mateiŭ Basarab la anul 1643, și s'a reînnoit de Egumenul Parisie, în a doua Domnie a luĭ Mihail Suțu, la 1792. E deservită de 2 preoțĭ, 1 diacon și 2 cîntăreț̆ĭ. Se găsesc două inscripțiunĭ, una în tindă și alta în altar. Cea din tindă este următoarea:

Cu ajutorul Tatăluĭ și al Fiuluĭ și al sfîntuluĭ Duh, troițeĭ ceĭ de o ființă și nedespărțită, înduratu-s'aŭ de la Duhul Sfînt: Mateiŭ Basarab Voivod, Domn în toată Țara Romînească și despre Țara Almașuluĭ și Făgărașuluĭ, de aŭ zidit această sfîntă și dumnezeiască Mănăstire, ce se numește Sadova, unde se prăznuește hramul Sf. Erarch Nicolae de la Miralichia, făcător de minunĭ, după ce aŭ bătut pe Turcĭ la Schela Ciobanuluĭ, unde avînd mare strîmtoare de către dînșiĭ în două rînduriĭ și scăpînd cu toată oastea întru acest sfîat locaș ce era făcut o biserică de lemn, unde locuiaŭ vre-o cîțiva părințĭ călugărĭ, și după sfîrșirea războiuluĭ aŭ zidit această Sfîntă și Dumnezească Mănăstire, după cum se vede, la anul de la zidirea lumeĭ 7141, aŭ înfrumusețat'o și aŭ întărit'o cu moșiĭ și veniturĭ pentru vecînica pomenire și părinților călugărĭ pentru hrană și îmbrăcăminte. — 1633, August 26.

Inscripția din altar este următoarea:

Acest sfînt altar fiind maĭ de tot stricat, și derăpănat, zidirea cît și zugrăveala; cu îndemnarea Sfinției Sale Părinteluĭ Kir Iosif Episcopul Savastieĭ, de cuviosul Ieromonach Parisie, Egumenul Sfinteĭ Mănăstirĭ, s'aŭ reînoit și s'aŭ înfrumusețat precum se vede, în a doua Domnie a Prea Înălțatuluĭ Domn Mihaiŭ Voivod Șuțu, păstorind turma luĭ Christos Kir Filaret, Episcopul Rîmniculuĭ-Nouluĭ Severin. Dascălul zugrav fiind d-luĭ Gheorghe; Portar, I. Ștefan Popa.

Anĭ de la Hristos, 1792, Septembrie 30.

Lîngă mănăstire se află o bolniță aproape dărîmată și părăsită. Nu poartă nicĭ o inscripțiune și se zice că a fost făcută o dată cu mănăstirea și că servea pentru îngroparea călugărilor. Era împrejmuită ca cetate, din care se maĭ văd stîlpiĭ. Alte urme de cetate sunt vechile fortificațiĭ din jurul mănăstireĭ și bolniței. Aci se zice că este îmormîntat la fereastra straneĭ din dreapta, jupîn Barbu Velichie, Ban Craiovesc.

Aci la 1784, Austriacii aŭ bătut cumplit pe Turcĭ.

Sadova, *moșie* și *pădure,* ale Domeniuluĭ Coroaneĭ, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Sadova, cu o întindere aproximativă de 16600 hect., aducînd un venit anual de aproximativ 220000 leĭ. Pe moșie se găsesc stîne și 6 morĭ de apă, anume: Găinăreasa, Racoviceanca, Alești, Sărăceaua, Podul și Bostoanele. Aparținea maĭ înainte statuluĭ. Pădurea are o întindere de 2753 hect., este situată pe Valea-Jiuluĭ, care de la N. la S., trece pe lîngă Căciulești Răeți, Piscul, Sadova și Lișteava. Este amenajată și se exploatează sistematic. E populată cu: ulmĭ, frasinĭ, aluniĭ, arțarĭ, aninĭ, sălciĭ, jugastri și maĭ cu seamă stejarĭ.

Sadul, *rîŭ,* jud. Gorj, plaiul Novaci, izvorește din muntele Mîndrul, în direcțiunea N.-E.—S.-V., desparte Culmea-Saduluĭ de a Moldovișuluĭ și se varsă în Jiŭ, la comuna Bumbești.

Valea 'ĭ este îngustă; cea maĭ mare lărgime o atinge la gura sa și aci nu trece peste 80 m.

Albia propriŭ zisă a Saduluĭ are o lărgime de vr'o 40 m.; fundul e bolovănos, țărmurile stîncoase și rîpoase. Are apă în tot timpul anuluĭ și pe dînsul se găsesc maĭ multe instalațiunĭ industriale: joagăre de tăiat cherestea și turbine saŭ făcae de măcinat.

Aproape de confluența sa este un pod de piatră peste care șoseaua națională Filiași-Pietroșani trece acest rîŭ.

Saegiĭ (La-), *vechie numire a căt.* Trestia, din com. Trestia, jud. Buzăŭ.

Saelele, *com. rur.,* la extremitatea de V. a pl. Călmățuiuluĭ, jud. Teleorman, situată pe Valea-Siuluĭ, între comunele Uda-Paciureĭ și Pleașovul, la depărtare de 16 kil. de orașul de reședință T.-Măgurele. Ca limite naturale are la V. rîul Oltul și la E., cîmpia care se întinde d'asupra dealuluĭ, pînă la hotarul moșieĭ statuluĭ Dorobanțul.

Rîul Oltul udă toată marginea despre V. a com., iar pî-

rîul Siiul trece în diferite şerpuiturĭ pe lîngă sat.

Suprafaţa comuneĭ este de 4785 hect., din care 200 pădure situată pe deal şi în zăvoaiele din lunca Oltuluĭ, 513 hect. nisipişte, 62 hect. viĭ şi restul pămînt arabil.

Are o populaţie de 1201 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată din 25 elevĭ (1899—900); o biserică, deservită de un preot şi doĭ cîntăreţĭ.

Vite: 176 caĭ, 11 măgarĭ, 716 vite marĭ cornute, 2236 vite micĭ cornute şi 336 porcĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ pe moşie sunt 212, pe o întindere de 373 hect.

Budgetul com. e de 5130 leĭ, 98 banĭ la venitурĭ şi la cheltuelĭ, de 5123 leĭ, 17 banĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: spre com. Pleaşovul şi Uda-Paciureĭ şosea vecinală; o ramură de şosea, care trece pe deal, pe la rusca despre N.-E. comuneĭ şi se uneşte apoĭ cu şoseaua judeţeană.

Saelele, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Larga, situat pe cîmpul Bărăgan.

Saelele, *moşie*, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul, proprietatea d-luĭ Leonida Paciurea. Formează cu moşia Uda-Paciurea (în vechime Uda-Comăneanuluĭ), un singur corp. Are o întindere de aproape 4000 hect., din care o parte acoperită de pădure.

Sagna, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., spre N.-E.-E. de oraşul Roman, la o depărtare de 8 kil. de el şi la 8 kil. de reşedinţa pl. Este formată din satele: Sagna şi Vulpăşeşti, cu reşedinţa com. în satul Sagna.

Are o populaţie de 428 familiĭ, saŭ 1976 suflete, locuind în 464 case; 2 bisericĭ, una ortodoxă şi cea-l'altă catolică, ambele de lemn; o şcoală primară mixtă, în Vulpăşeşti şi o şcoală de cătun în satul Sagna, frecuentate în 1899—900 de 79 copiĭ. Locuitoriĭ catolicĭ ţin de parohia Tămăşeni.

Budgetul com. este la venitурĭ de 4846 leĭ şi la cheltueli, de 4403 leĭ.

Este legată cu oraşul Roman prin şosea.

Sagna, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Sagna, spre S.-E.-E. de oraşul Roman, la 8 kil. de el şi la 8 de reşedinţa pl., pe pîrîul Vulpăşeşti (Sagna) şi aproape de vărsarea luĭ în Siretul. Are o populaţie de 228 familiĭ, saŭ 1021 suflete; 2 bisericĭ de lemn, una ortodoxă şi alta catolică; o şcoală de cătun, frecuentată în 1899—900 de 35 copiĭ.

Este reşedinţa com. Sagna. Se fac pe an aci două iarmaroace: unul în ziua de Înălţarea Domnuluĭ şi al doilea în cea d'întîiŭ Duminecă după Sf. Apostolĭ. Între satele Sagna şi Luţca, peste rîul Siretul, e un pod umblător, peste care trece şoseaua judeţeană Roman-Sagna-Băra.

De vechimea acestuĭ sat aminteşte un document de la Dumitraşcu Cantacuzino, de la 1674, Martie 8, scris în Iaşi.

Sagna, *moşie* a statuluĭ, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Sagna, arendată cu 16000 leĭ anual.

Sahastruluĭ (Piciorul-), *munte*, în com. Buhalniţa, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, situat pe lîngă stînca Dochieĭ.

Saia-Coru-Orman, *pădure*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, com. Garvanul, cătun. Veli-Chioi, situată în partea de S. a pl. şi de E. a comuneĭ, pe dealul Derman-Sirt; are o întindere de 150 hect., populate cu fag şi mesteacăn; pe lîngă ea trec două drumurĭ comunale, ce duc de la Veli-Chioi, la Lipniţa şi Para-Chioi, precum şi văile Ciali-Ceair şi Dermen-Ceair.

Saia-Cula, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. rur. Cerna; este o prelungire S. a dealuluĭ Raman-Bair; are o direcţiune de la N.-V. spre S.-E.; ondulaţiile sale de E. şi S. se terminä pe malul drept al pîrîuluĭ Cerna; satul Cerna e aşezat sub cele din urmă; de natură stîncoasă, are o înălţime de 259 m., dominînd pîrîul şi satul Cerna şi drumul judeţean Măcin-Cerna-Babadag; este acoperit cu păşunĭ.

Saiana-Doice, *vale*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Rasova; se găseşte între dealurile Ormanul-Lung, care este spre E. şi Grindul-Mare spre V.; are o direcţiune generală de la N.-V.-S.-E.-S.-V., descriind ast-fel un arc de cerc, cu concavitatea spre V.; este situată în partea de V. a pl. şi cea de E. a com., la $2^1/_2$ kil. spre E. de satul Rasova; are o lungime de 4 kil. şi este acoperită maĭ toată cu verdeaţă.

Saidi-Orman, *pădure*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Garvanul, cătun. Garvanul-Mare, avînd 200 hect. şi aparţinînd statuluĭ; formează cu pădurea Echendi-Orman o pădure mare, numită pădurea Garvan; este străbătută de drumul Lipniţa-Cranova; e populată cu fag, mesteacăn şi stejar mic.

Saidia, *sat*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, com. Mamut-Cuiusu, situat în partea centrală a pl. și cea de V. a com., în valea Peștera, la 12 kil. spre N.-V. de cătunul de reședință; are o întindere de 2500 hect., din care 2 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populație, în maioritate romînă, de 22 fam., saŭ 60 sufl.

Saioci, *sat*, făcînd parte din com. rur. Dăești, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populație de 69 locuitorĭ. E situat la 4 kil. de cät. Curtea, unde e localul școaleĭ.

Salahorul, *sat*, făcînd parte din com. Buda, pl. Stănișesti, jud. Tecuciŭ, situat la 5 kil. și 760 m. de reședința com., pe malul drept al Zeletinuluĭ.

Are o populație de 33 familiĭ, saŭ 54 suflete, care locuesc în 51 case.

Teritoriul satuluĭ este de 152 hectare.

Locuitoriĭ sunt răzeșĭ

Satul s'a înființat la 1700.

Salanele, *munte*, în jud. Gorj, pl. Novaci, la N. com. Novaci, lîngă frontieră, situat între munții Tărtărăul, Poiana-Muierii și Rîul-Frumoaseĭ; aci este pichetul de graniță cu No. 14.

Salanele, *pichet*, cu No. 14, jud. Gorj, așezat pe clina de N.-V. a munteluĭ Salanele.

Poteca ce se priveghiază din acest pichet trece pe dealurile: Salanele, Tărtărăul și apoĭ dă în drumul ce duce la Tîmpa, la Păpușa și de aci la Novaci.

Patrularea între Salane și pichetul vecin Boianul, se face pe poteca ce trece pe la Poiana-Muierii, Cotul-Ursuluĭ, Ciban, Coasta-luĭ-Rusu, Huluzul și Boianul.

Aceste 2 potecĭ maĭ aŭ de priveghiat trecătorile de la rîul Frumoasa și Pravățul. Cea d'întîiŭ se află între Tîmpa și Salanele, și intră în Țară pe valea rîuluĭ Frumoasa, apoĭ pe dealul Tărtărăuluĭ și în fine dă în poteca Tîmpa-Novaci, iar a doua potecă intră în Țară pe la Prăvățul, trece pe la Poiana-Muiereĭ, apoĭ pe munții Ștefan, Cărbunele și Păpușa, apoĭ urmează poteca Păpușa-Novaci. Această din urmă trecătoare se află între Salanele și Boianul.

Salașul-luĭ-Mihaĭ, *munte*, în jud. Neamțu, grupa Cicul-Tarcăul, situat maĭ spre S. de muntele Melihaușul.

Are o înălțime de 1489 m.

Salcia, *com. rur.*, situată în partea de V. a plășeĭ Siretul, jud. Botoșani, formată din satele: Salcia și Siminicia-Bals. Are o suprafață de 3088 hect., din care 1844 proprietatea mare și 1244 ale locuitorilor și o populație de 600 familiĭ, saŭ 2518 suflete.

Are 2 bisericĭ, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți; 2 școli, mixte, frecuentate de 97 copiĭ (1899—900); 6 cîrciumĭ.

Vite: 200 caĭ, 800 boĭ și vacĭ, 158 porcĭ și 1172 oĭ.

Comuna e străbătută de calea ferată Botoșani-Verești.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 8604 leĭ, 75 banĭ și la cheltuelĭ, de 8260 leĭ.

Salcia, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., situată pe dealul și valea Omorneĭ, la 37 kil. de Craiova și la 20 kil. de Filiași, reședința plășeĭ.

Se învecinește la E. cu com. Scăești, la V. cu com. Argetoaia, la N. cu com. Braloștița, și la S. cu com. Cernătești.

Terenul este accidentat de Dealul-Omorneĭ, cu o înălțime de 100 m. și acoperit cu pădurĭ și viĭ.

Este udată de apa numită Valea-luĭ-Petru și de gîrla Salcia.

Se compune din două cătune: Salcia, care este cătunul de reședință și Valea-luĭ-Petru.

Are o populație de 1041 suflete; două bisericĭ, zidite de locuitorĭ și din care cea din cătunul Salcia s'a zidit la 1827 și are ca ctitorĭ pe Ștefan Stănculescu, Ioan Bălăceĭ, Dinu Virgilie, G. Popescu și Ion Melinescu; 2 școale mixte în cătunele Salcia, ce funcționează de la anul 1857, și în Valea-luĭ-Petru, frecuentate de 62 copiĭ (1899—900); 3 cîrciumĭ.

In comună se află un loc numit Țeapa, datînd din timpul luĭ Țepeș-Vodă, iar altul, cu numele de Viea-Domnească, datînd tot din acest timp.

După legea rurală din 1864, sunt 283 locuitorĭ împroprietăriți, iar după cea din 1879 sunt patru insurățeĭ.

Suprafața teritoriuluĭ com. e de 5599 pog., din care 3869 pog. pămînt arabil, 370 pog. fineață, 160 pog. izlaz și 1200 pog. pădure.

Moșiile Salcia și Valea-luĭ-Petru aparțin locuitorilor din comună.

Pădurea Salcia, în cătunul cu același nume, aparține d-luĭ General Băicoianu, iar cea din Valea-luĭ-Petru, d-luĭ Th. Davidescu. Sunt populate cu cer, gorun și gîrniță, care predomină. O parte din pădurĭ aparțin locuitorilor.

Viile, în întindere de 14½ pog., se găsesc: 12 pog. pe moșia Salcia și 2½ pe moșia Valea-luĭ-Petru. Livezile de pruni sunt pe o întindere de 13 pog.

Comuna este străbătută de o cale vecinală comunală, avînd o lungime de 10 kil.

Vite: 141 vite cornute, 110 oĭ, 18 caĭ.

Salcia, *com. rur.*, în jud. Mehedinți, pl. Cîmpul, la 7 kil. de orașul Turnul-Severin, situată în valea Dunăreĭ. Se mărginește la E. cu com. Cetatea; la S., cu Dunărea; la V., cu com. Vrata; și la N., cu comunele Izimșa și Obîrșia.

E formată din satul cu același nume, avînd mai multe mahalale, între carĭ mai principale sunt: mahalalele Udreștilor, Pașoleștilor, Sălcenilor, Porojenești, Ciurești, Tumsoești, Ciontești, Mănești și Mitrănești.

Are o populație de 4000 locuitorĭ; 660 case; o biserică, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți; o școală, frecuentată de 34 elevĭ și 4 eleve (1899—900); 5 circiumĭ.

Vite: 2300 vite marĭ cornute, 170 caĭ, 1500 oĭ și 1200 rîmătorĭ.

Ocupațiunea locuitorilor este agricultura, creșterea vitelor și pescuitul peștelui din Dunăre și bălțile Ascunseĭ.

Locuitoriĭ posedă: 200 pluguri, 376 care cu boĭ și 60 căruțe cu caĭ.

Prin comună trece șoseaua Vrata-Salcia-Cetatea, care aparține județului Dolj. Are și alte 2 șosele comunale.

Budgetul comuneĭ e la venituri de 6733 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 3642 leĭ.

Locurĭ însemnate în comună sunt: Vîrtopul, Haralamboaica, Obîrșia și Ascunsa, carĭ sunt curele de moșie. Curelele Obîrșia și Ascunsa, în colțul despre N.-E., sunt tăiate de rîul Drincea. Mai este și Siliștea-Cruceĭ, unde se zice că a fost în vechime sat. Tot în această comună se află balta Salcia și Balta-Ascunsă, formată din rîul Drincea.

Aci sunt redute ridicate pe marginea bălților, în timpul rezbelului din 1877—78.

Salcia, *com. rur.*, în jud. Prahova, pl. Podgoria, care mai înainte a ținut de plaiul Buzăul, apoĭ de pl. Teleajenul, în urmă de pl. Cricovul și azĭ ține de pl. Podgoria.

E situată pe dealurile Moșoroaele, Gorganul, Rîpa-Chirileĭ, ș. a. și pe valea gîrleĭ Salcia, în care se varsă mulțime de vîlcele.

Se află la 60 kil. de capitala jud. și la 20 kil. de com. Bălțești, reședința plășeĭ.

Se compune din 3 ocoale, numite Tirișari, Răsteni și Linieri.

Are o populație de 1700 locuitorĭ; o școală mixtă; o biserică, deservită de 1 preot, cu următoarea inscripție:

In această comună, numită Salcia, în zilele M. S. Prea Înălțatului nostru Principe Alexandru Ioan I-iŭ și Doamneĭ Elena, soția M. Sale, Unitorul Principatelor Romîne, fiind și Archiepiscop și Mitropolit D. D. Nifon, în sfînta Episcopie Buzăŭ, Prea Sf. Sa D. D. Filofteiŭ cu a cărui bine cuvîntare s'a zidit din temelie acest sf. Locaș, prin osîrdia iubitorului de Dumnezeŭ Gh. Teișanu, avînd de soție a doua pe D-na Bălașa și de fiĭ și fiice pe D-lor Ion și Constantin și D-șoara Elena, pe cînd s'aŭ zidit acest Locaș; iar din nenorocire a decedat, rămînd biserica neterminată și s'a terminat de soția sa Bălașa și de ginerile sĭŭ Minea Ion Popescu; avînd de soție pe una din cele două fiice cu cea d'întîiŭ soție, iar la 6 Decembrie 1867 s'a sfințit de Protopopul N. Ionescu, în zilele M. Sale Carol I-iŭ de Hohenzollern, Domnul Romînieĭ, fiind zugrăvită de D-l Pandele Argeș, pictor, cu toate tablourile și portretele D-lor ctitorĭ Teișanu.

Parte din locuitoriĭ acesteĭ com. se ocupă cu agricultura și parte cu dulgheria.

Locuitoriĭ com. sunt moșneni, afară de 83, carĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, dîndu-li-se 200 hect. pe moșia Icoana, fostă a decedatuluĭ I. Băbeanu. Eĭ posedă: 12 caĭ și iepe, 100 vaci, 90 capre, 800 oĭ și 80 porcĭ.

Comuna se întinde pe o suprafață de 1250 hect.

Comerciul se exercită în com. de doĭ circiumarĭ.

Veniturile com. se ridică la 6017,08 leĭ și cheltuelile, la 1887,91 leĭ.

In com. este o șosea care duce spre comunele Singerul și Chiojdeanca și, spre N., o șosea ce duce spre plaiul Buzăŭ.

E brăzdată de dealurile: Vîrful-Moșoroaia, pe care se cultivă cereale; Rîpa-Chiriliĭ, ce servă de pășune; Goganul, Rîpa-Stîneĭ, Poiana-Mare, Muchea-Babeĭ, acoperită cu pădure; Plaiul-Lemnelor-de-Biserică, Plaiul-Cociorba, Plaiul-Lupuluĭ, Dințiĭ-Runculuĭ, Plaiul-Izvoruluĭ-Rece, Rîpa-Bechiĭ, Valea-Săreĭ, Vezuniile, Stupina-Popeĭ, Burlacul, Valea-Ciineluĭ, Poiana-Runculuĭ, etc.

E străbătută de gîrla Salcia, de izvoarele: Ciuciurul, Bilcilor, Păcureĭ, Oanceĭ, Vezuniile, Stupina-Popeĭ, Burlacul, Ciineluĭ și Vulpeĭ, care toate formează gîrla Salcia și de Izvorul-Rece. Se mărginește spre N. cu muntiĭ Baba, Rîpa-Stîneĭ, Poiana-Mare, Rîpa-Chiriliĭ și Goganul; la E., cu plaiul Buzăul; la S., cu com. Sîngerul și la V., cu com. Chiojdeanca.

Salcia, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Călmățuiul, pe valea Călmățuiuluĭ. Se învecinește la E. cu com. Băneasa, la N. cu com. Caravaneți și moșia Adîncata, la S. cu piriul Călmățuiul și com. Băneasa. Este situată în vale și închisă între dealurĭ, care par a fi o cetate naturală de jur împrejur.

Dealul mai însemnat este Răsturnica, ce se prelungește spre

com. Putineiul și Rîioasa, formînd mai departe Valea-Sasului.

Suprafața com. este de 3780 hect. Din acestea, 3000 hect. sunt proprietatea statului, în carî sunt și 15 hect. pădure, 10 hect. izlaz și livezî, 68 hect. viî; iar 650 hect. sunt pămînturî ale locuitorilor împroprietăriți în 1864.

Pe cea mai mare parte din moșia statului vîndută în loturî locuitorilor, s'a format satul nou cu numele Cuza-Vodă. Acest cătun are o populație de 626 suflete.

Populația com. cu a nouluî cătun este de 1706 suflete.

Are 2 scoale mixte, frecuentate (1899—900) de 76 elevî; o biserică, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți; 4 cîrciumî. Pe apa Călmățuiului este o moară de măcinat.

Vite: 639 vite marî cornute, 1659 vite micî cornute, 233 caî și 283 porcî.

Budgetul com. e la venituri de 3902 leî, 75 banî și la cheltuelî, de 3771 leî, 29 banî.

Calea ferată Costești-Măgurele atinge partea de E. a satuluî și gara Salcia se află în apropiere de com., la aceeași depărtare ca și de com. Băneasa. O șosea vecinală o leagă cu gara și cu com. Băneasa. O altă ramură de șosea duce spre com. Caravaneți, la N. Drumul vechiŭ al Rușilor, numit și al poștei înainte de a se construi șoseaua județeană Turnul-Roșiori, trecea prin această com. Distanța de la T.-Măgurele la Salcia este de 25 kil., iar de la Roșiori, de 22 kil.

Satul Salcia făcea parte înainte de 1836 din jud. Olt, pl. Marginei; este unul din cele mai vechî sate ale județuluî.

Salcia, *sat,* în partea de S. a com. Salcia, pl. Siretul, jud. Botoșani, cu o suprafață de 2002 hect., și o populație de 250 familiî, saŭ 1090 suflete.

Are 1 biserică, cu 1 preot și 2 cîntăreți; 2 școlî mixte, frecuentate de 97 copiî 3 cîrciumî.

Vite: 70 caî, 924 oî, 4 bivolî și 92 porcî.

Salcia, *cătun,* al com. Grăjdana, jud. Buzăŭ, cu 70 locuitorî și 14 case.

Salcia, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Salcia. Are o populație de 550 suflete; o școală mixtă, ce funcționează din 1857, frecuentată de o biserică cu baza de zid și trunchiul de lemn; 3 cîrciumî.

Salcia, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., cătunul comuneî Slobozia-Mihălceni, așezat pe rîul Rîmnicul-Sărat, la 1 kil. spre N. de cătunul de reședință, Slobozia-Mihălceni. Are o întindere de 40 hect., cu o populație de 124 suflete.

Salcia, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., cătunul comuneî Gologanul, așezat în cîmp, la E. de cătunul de reședință.

Salcia, *cătun,* spre N. al com. Slătioara, pl. Olteț-Oltul-d.-s., jud. Romanați, situat lîngă Olt spre vărsătura rîuluî Beica, pe un teren a căruî altitudine d'asupra niveluluî Mării este de 128 m. Are 316 locuitorî.

Salcia, *sat,* făcînd parte din com. rur. Umbrărești, pl. Bîrladul, jud. Tecuciŭ, la 4 kil. de reședința comuneî.

Are o populație de 489 suflete, locuind în 134 case.

Locuitorii sunt vechî răzeși și stăpînesc tot teritoriul cătunuluî, care e de 187 hect.

Salcia, *vechie numire a cătunașuluî* Pîcleni, com. Vintilă-Vodă, jud. Buzăŭ.

Salcia, *stație de dr.-d.-f.,* jud. Teleorman, pl. Călmățuiul, com. Salcia, pe linia Roșiori-Turnul-Măgurele, pusă în circulație la 12 Sept. 1887. Se află între stațiile Troian (9,5 kil.) și Lița (16,7 kil.). Înălțimea d'asupra niveluluî Mării de 59m,87. Venitul acesteî stațiî pe anul 1896 a fost de 47809 leî, 50 banî.

Salcia (Ciufa-Nemților), *munte* și *punct trigonometric* (710 m.), pe hotarul dintre jud. Buzăŭ și Prahova, între com. Cislăul și Calvini; e acoperit de pădure.

Salcia, *moșie,* a statuluî, jud. Teleorman, dăruită de Răducan Ionașcu din Slatina pentru întreținerea școalelor și bisericeî Ionașcu din acel oraș. Are o întindere de peste 3000 hect. și o pădure de 15 hect.

Salcia, *parte din moșia* care formează un corp cu Cotorga saŭ Ciuperceanca, jud. Teleorman, com. Merișani, proprietate a dluî C. Colibășanu. Are pe dînsa o locuință care servește de conac al proprietățiî.

Pe locul unde este acest conac și pe acest trup de moșie a fost mai de mult sat foarte populat. Acest sat îl găsim trecut atît în lista satelor marî, întocmită la anul 1741, cît și în descrierile făcute în secolul trecut. Ținea de plasa care se numea a Șerbăneștilor.

Salcia, *gîrlă,* jud. Prahova, com. Salcia, pl. Podgoria, formată din izvoarele Ciuciurul, Bîlcilor, Pă-

cureĭ, Valea Oanceĭ, Vezuniile, Stupina-Popeĭ, Valea-luĭ-Burlacu, Valea-Ciineluĭ şi Vulpea, carĭ toate se împreună în raza comuneĭ.

Ast-fel formată, gîrla Salcia curge spre S., mărindu-se cu apa Izvoruluĭ-Rece, până în raionul com. Apostolache, pl. Podgoria, unde se varsă în rîul Cricovul-Sărat, pe malul drept.

Salcia-Călcăi, *vechiŭ pichet,* cu No. 63, spre hotarul Moldoveĭ, în jud. R.-Sărat, pl. Marginead.-j., com. Gologanul, la E., în cîmp; azĭ e han pe drumul ce merge la Răstoaca (jud. Putna).

Salcia-Pogoşească, *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Zmeeni, căt. Sălcioara, fostă proprietate a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Văcăreşti; azĭ particulară. Are 700 hect. maĭ toate arabile.

Saleonai-Liman, *lac,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Sfiştofca şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Periprava, lîngă grindul Periprava; a fost format de o revărsare a braţuluĭ Chilia, de care acum e izolat cu totul, înconjurat fiind numaĭ cu stuf; are 20 hect.

Sali-Bei-Dere, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Taş-Punar; se desface din dealul Mezarlîc-Bair şi anume din vîrful Mezarlîc; se îndreptează spre S., avînd o direcţiune generală de la N.-E. către S.-V., se întinde printre dealurile Mahomet-Bair şi Tusle-Bair spre S.-E. şi Mezarlîc-Bair spre N.-E.; trece prin satul Taş-Punar şi se uneşte cu valea Pomana-Ceair, care îşĭ schimbă numele în Surec-Ceair; are o lungime de 10 kil. şi este situată în partea de N.-E. a plăşeĭ şi S.-E. a comuneĭ, fiind traversată în toată lungimea eĭ de drumul comunal Taş-Punar Bilarlar (Dorobanţul) şi tăiată crucĭş de drumul comunal Tartoman-Chior-Ceşme.

Saligny, *staţie de dr.-d.-f.,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, com. Cernavoda, pe linia Feteşti-Constanţa. Se află între staţiile Cernavoda-Pod (6,0 kil.) şi Mircea-Vodă (8,2 kil.). Înălţimea d'a supra nivelului Mării, de 11m,61. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 24863 leĭ, 35 banĭ.

Salinele, *mine de sare,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Ocna, în vechime numite Ocnele, situate pe o coastă de deal, în latura de N.-V. a Tîrguluĭ Ocna şi în valea Vilceleĭ. Gismentele de sare de aci formează o masă subterană de sare de stîncă (sare gemă) în dealurile de pe malul stîng al Trotuşuluĭ. El este de formaţiune eocenică superioară. Exploataţiunea săreĭ de la Tîrgul-Ocna poate fi împărţită în două părţĭ distincte: vechia exploataţiune în formă de con, precum este Ocniţa, şi cea nouă, alipită la cea vechie, cu cele 4 galeriĭ ale sale şi noul puţ de extracţie. Forma generală a exploataţiuneĭ este un drept-unghiŭ ale căruĭ laturĭ sunt galeriile. Ocniţa formează unul din unghiurile acestuĭ drept-unghiŭ. Galeriile aŭ pereţiĭ înclinaţĭ de 45°; acest unghiŭ variază după consistenţa masivuluĭ de sare; la Slănic şi Telega (jud. Prahova), unde stînca de sare este foarte friabilă, el are numaĭ 30°. Pereţiĭ păstrează această înclinaţie până ce galeriile vor avea lărgimea de 50 metri, de unde pereţiĭ vor deveni verticalĭ. In ocne te coborĭ pe scărĭ şi cu crivag (aparat de coborîre verticală cu care se extrag drobiĭ de sare). Aceste 4 galeriĭ izolează în mijlocul lor un stîlp pătrat, avînd pe fie-care latură o lungime de 80 m. El este destinat să ţină tavanul galeriilor. Cantitatea de sare ce se extrage anual din mină este în termen mediŭ de 17000000 kgr.

Sarea s'a extras cu ajutorul cailor până în Octombrie 1892, cînd s'a terminat instalarea maşineĭ pe un noŭ puţ făcut ad-hoc. Transportul săreĭ pentru depozitele din Ţară se face de la salină la gara locală, pe o distanţă de 2400 m., prin mijlocirea uneĭ căĭ aeriane, expediindu-se 90 tone sare pe zi.

Galeriile de astă-zĭ sunt puse în exploatare de la anul 1870. Ocniţa, din care pleacă aceste galeriĭ, de la anul 1855. Adîncimea mineĭ este de 85 m. Administraţia salinelor se împarte în 2 secţiĭ: secţia technică cu 3 ingineriĭ şi cea administrativă cu un director al salinelor.

După toată probabilitatea, sarea de aci se exploata înainte de întemeierea oraşuluĭ şi din timpurĭ foarte vechĭ, însă într'un mod primitiv. Maĭ bine şi maĭ cu folos aŭ fost exploatate de străinĭ; dovadă toată terminologia străină de aci. Salinele vechĭ eraŭ maĭ aproape de apa Trotuşuluĭ şi după urmele ce aŭ rămas şi după legendele locale, se crede că se lăsaŭ Şalgăiĭ pe scărĭ, sfărîmaŭ sarea cu ciocanul saŭ dalta şi apoĭ o scoteaŭ printr'un fel de tunelurĭ cu deschizăturĭ, numite ghioarce. Dealurile cu salinele vechĭ sunt astă-zĭ acoperite cu pămînt, în care s'a plantat cu succes viţa. Lucrătoriĭ de la saline, nu numaĭ din Tîrgul-Ocna, dar şi de prin satele me-

gieşe, purtaŭ numele de rufetaşĭ saŭ brăslaşĭ (formaŭ rufetul saŭ brasla meşteşugului scoaterei sărei). Aceştia locuiesc azĭ maĭ cu seamă prin secţiile din Tîrgul-Ocna, numite Mosoarele şi Păcurele, unde exploatează şi petroliul (peste 30 puţurĭ deschise). Lucrătoriĭ din minele de sare se chemaŭ şalgiĭ saŭ şangăĭ, (ungureşte *şo*=sare şi *vago*=tăietor), iar capul rufetaşilor se chema *birăŭ* (ungureşte *biro*=judecător). Birăŭ este un termen vechiŭ, care se întrebuinţa ca să însemneze pe primarul în comunele despre Ardeal. Membriĭ municipalităţilor se numeaŭ *Pîrgarĭ* (nemţeşte: *Bürger*=cetăţenĭ). Birăŭ se numea şi capul rufetaşilor din localităţile despre munte, prin urmare şi al Şalgăilor.

Salomoneşti, *sat*, jud. Dolj, pl. Dealul-d.-s., com. Pleşoiul, cu 800 suflete şi 304 case.

Samaldar-Bair, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Enisala, căt. Visterna. Se desface din dealul Stuparul, se întinde spre E., brăzdind partea de E. a plăşeĭ şi cea de S.-V. a comuneĭ. Se prelungeşte spre E. cu dealurile Sevri-Bair şi Orta-Bair. Pe la poalele sale de V. curge valea Ceelin-Chioi. Domină satul Visterna. Este acoperit cu păduriĭ.

Samara, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Piteşti, la 10 kil. de com. rur. Biscovul-Fleştiĭ, reşedinţa sub-prefecturei, şi la 10 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Borli (Dealul-Borliĭ) (50 loc.), Dealul-Viilor (290 loc.), Gogoşeşti (251 loc.), Oraşul (Dealul-Oraşului) (100 loc.), Popeşti (200 loc.), Rogozi (Dealul-Rogozii) (300 loc.), Samara (Valea-Satuluĭ) (240 loc.), Zlapia (70 loc.).

Prin comună trec pîraiele: Cotmena şi Cătina.

Are 3 biserici, Buna-Vestire, Adormirea şi Sf. Teodor, deservite de 3 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ, o şcoală mixtă primară rurală.

Vite: 40 caĭ, 495 boĭ şi vacĭ, 563 rîmătorĭ, 119 care şi 1040 oĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3924 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3148 leĭ.

Se pretinde că aicĭ ar fi fost înainte vreme un oraş înfloritor de unde se şi numeşte un cătun Oraşul saŭ Dealul-Oraşuluĭ, unde se maĭ găsesc încă rămăşite de clădirĭ de piatră şi de cărămidă.

Samara (Valea-Satuluĭ), *sat*, cu 240 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume.

Samarineşti, *com. rur.*, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., la 42 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe văĭ, fiind udată în partea de S.-V. de rîul Motrul.

Se mărgineşte: la E., cu comunele Strîmptul şi Covrigi; spre V., cu comunele Broşteni şi Lupşea; spre S., cu comunele Văgiuleşti şi Imoasa; iar spre N., cu com. Ţirioi.

Suprafaţa comuneĭ este de peste 5000 pogoane. E formată din satele: Samarineşti, care este reşedinţa comuneĭ, Valea-Bisericeĭ, Valea-Poenilĭ, mahalalele Plopşorenilor, Modorenilor, Aldeştilor, Negovanilor, Copăceştilor, Berteştilor, Bălenilor, Ghelmegenilor, Păsăreştilor, ce aparţin satuluĭ Samarineşti, şi mahalalele Cîrligeri şi Jieni, care se alipesc de căt. Valea-Petreĭ. În căt. Valea-Bisericeĭ sunt mahalalele Tomeşti şi Roseşti.

Are o populaţie de 1000 locuitorĭ.

Parte din locuitorĭ se ocupă cu agricultura, şi parte cu diferite industriĭ, precum: cojocărie, dulgherie, tîmplărie, abagerie şi altele.

Locuitoriĭ posedă: 62 pluguri, 103 care cu boĭ, 10 căruţe cu caĭ.

Prin comună trece şoseaua Broşteni-Strehaia.

Are 2 biserici, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală cu 1 învăţător, frecuentată de 35 elevĭ (1899—900); o circiumă.

Vite: 490 vite marĭ cornute, 28 caĭ, 450 rîmătorĭ şi 540 oĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1421 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1128 leĭ.

Ape în comună sunt: rîul Motrul, pe care sunt aşezate maĭ multe morĭ, dintre care maĭ principală este moara şi piva d-luĭ M. Calloianu, fiind construită după cele maĭ bune sisteme actuale.

Dealurĭ: dealurile Plopşorenilor, Bălenilor, Bengeştilor, Modoranilor şi Tomeştilor, cu ridicăturile: Dîlma, Cioaca-Poenilor şi Cioaca-Miţeĭ. Văĭ sunt: Valea-Bisericeĭ, Valea-Bălenilor, Valea-Bouluĭ şi Valea-Samarineştilor.

Samurcăşeşti, saŭ **Ciorogîrla**, *mănăstire de călugăriţe*, jud. Ilfov, pl. Sabarul, la o oră departe de Bucureşti. La spatele mănăstireĭ curge pîrîul Ciorogîrla. S'a fondat la anul 1808 de Vornicul Const. Samurcaşĭ şi soţia sa Zinca.

Are 45 călugăriţe. Se administrează de o stariţă, ajutată de un consiliŭ economic şi unul

spiritual. Cheltuelile pentru întreţinerea acesteï mănăstirï se urcă în tot la suma de 14609 leï, după budgetul anuluï 1901—1902.

Are o poziţiune încîntătoare. Aci se vede încă palatul ctitoruluï mănăstireï, azï în ruină.

Sandeï (Dosul-), *cătun*, spre S. al com. Gropşani, pl. Olteţul-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi, situat la hotarul judeţuluï, pe un teren cu o altitudine de 186 m. d'asupra nivelului Mărïï. Are 133 locuitorï.

Sandueşti, *sat*, cu 40 locuitorï, jud. şi pl. Argeş, făcînd parte din com. rur. Bascovele.

Sanihăul. Vezï Horbova, sat, comuna Mamorniţa, pl. Herţa, jud. Dorohoiu.

Santa-Maria, *sat*, aşezat pe coasta de S. şi S.-E. a dealurilor Durneştilor, lîngă Prut, în partea de E. a com. Rînghileşti, jud. Botoşani, înfiinţat la 1880, pe moşia statuluï Durneşti-Mitropolieï cu noï împroprietăriţï. Are o suprafaţă de 901 hect. şi o populaţie de 150 familiï, saŭ 604 suflete; 1 şcoală mixtă, frecuentată de 37 elevï şi unde se învaţă şi frîngheria.

Vite: 68 caï, 396 boï şi vacï, 52 porcï şi 700 oï. Locuitoriï aŭ 2 iazurï, cu peşte şi ţsuh.

Saon, *parte a lacului* Babinof, jud. Tulcea, situat în partea nordică a plăşiï Sulina şi cea sudică a comuneï urbane Chilia-Vechie; are 80 hect. întindere şi conţine peşte în abundenţă.

Sapo-Bair, *deal*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul bulgăresc al comuneï Garvan şi anume pe acela al cătunuluï săŭ Ciungiuc; se desface din ramificaţiile vestice ale dealuluï Garvan-Bair; se îndreaptă spre V., într'o direcţiune generală de la E. la V., brăzdînd partea meridională a plăşiï şi a comuneï; la poalele sale sud-estice este aşezat în parte şi satul bulgăresc Chiuciuc-Cainargi, pe la Nordul căruia trece şi hotarul comuneï Garvan către com. Cainargi; are o înălţime de 175 m., dominînd valea Cuingic-Ceair, satul Chiuciuc-Cainargi, şi drumul comunal Garvan-Cuciuc-Cainargi; este acoperit cu tufărişurï.

Sarafineşti, *sat*, situat pe dealul Sarafineştilor, în partea de S.-E. a com. Corni, pl. Siretul, jud. Botoşani, cu o populaţie de 170 familiï, saŭ 902 suflete.

Are 1 biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălï; 6 cîrciumï.

Vite: 294 vite cornute, 139 caï, 386 oï şi 76 porcï.

Sarafineşti. Vezï Mihălăşeni, sat, com. Brăteni, jud. Botoşani.

Saragea, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, căt. comuneï Taş-Punar, situat în partea de V. a comuneï şi a plăşiï, la 10 kil. spre N.-E. de cătunul de reşedinţă, Taş-Punar, în valea Saragea-Dere, mărginit la N. de dealul Alah-Bair, cu vîrful săŭ Saragea-Iuiuc (204 m.) şi la S. de dealul Saragea-Bair, cu vîrful săŭ Siuri-Tepe (137 m.), care îşï trimite ultimile ramificaţiunï stîncoase pănă la marginea de V. a satuluï. Are o suprafaţă de 2870 hect., din care 11 hect. sunt ocupate de grădinï şi vatra satuluï, cu o populaţie de 63 familiï, saŭ 207 suflete, formată din Romînï şi Turcï. Drumurile comunale pleacă din sat: la Taş-Punar, la Kior-Ceşme, la Ghelingec, la Terzi-Chioi, la Satis-Chioi, la Capugi şi la Băltăgeşti.

Saragea, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Sudiţi.

Saragele, *subdivizie a căt.* Lipia, din com. Lipia, jud. Buzăŭ.

Sarai, *com. rur.*, jud. Constanţa, pl. Hîrşova, situată în partea de V. a judeţuluï, la 86 kil. spre N.-V. de oraşul Constanţa, capitala districtuluï şi în partea centrală a plăşiï, la 18 kil. spre N.-E. de orăşelul Hîrşova, reşedinţa eï, pe ambele malurï ale pîrîuluï Sarai.

Se mărgineşte la N. cu com. Gîrliciul şi Dăeni; la E., cu com. Calfa; la S., cu com. Siriul; iar la V., cu com. Ciobanul.

Reliefulsoluluï e accidentat de pietroasele şi stîncoasele ramificaţiunï ale dealurilor care brăzdează comuna, din care principalele sunt: Dealul-Viilor (64 m.), la N.-E.; Dealul-Cilibiuluï (82 m.), la N.; dealul Ţîrca (75 m.), la N.; Elmeliki (111 m.) şi Carapelit (173 m.), la N.-E.; Mohametcea-Bair (168 m.) şi Dulgherul (190 m.), la E.; Tavba-Tepe (164 m.), la S.-E.; Muslu (142 m.) şi Cadicîşla (116 m.), la S. Eschi-Sarai (88 m.) şi Hazarlîc (77 m.), la V.; Eni-Sarai (53 m.), Balgiul (112 m.), Capugiul (115 m.), prin interiorul comuneï. Culmï: Balgiul şi Carapelit, la N.; Dulgherul, la E.; Muslu, la S. şi Hîrşova, la V.

Movile sunt 28, toate artificiale.

Pîraiele sunt: Sarai, care udă comuna de la E. spre V., prin mijlocul eï, trecînd prin satele Carapelit, Balgiul şi Eni-Sarai, vărsîndu-se în lacul Hazarlîc, şi avînd malurile în general înalte

și rîpoase; pîrîul Dulgherul, afluent al celuĭ precedent, din stînga, trecînd prin satul Dulgherul și cu malurile tot înalte și rîpoase; Gîrlici saŭ Valea-Viilor, care o udă puțin la N.-V., vărsîndu se în gîrla Băroiul; privalul saŭ gîrla Băroiul, care curgînd prin stuf o udă la V. Lacul Hazarlîc-Ghiol format de gîrla Boroiul, e situat la V. com.; are o întindere de aproape 100 hect., conținînd pește ce se consumă în localitate; e înconjurat cu stuf, care de alt-fel se găsește pe ambele maluri ale pîrîuluĭ Sarai, de la satul Eni-Sarai până la vărsarea luĭ în lac.

Văile sunt micĭ avînd apă numaĭ toamna în timpul ploilor și primă-vara după topirea zăpezilor. Principalele sunt: Mezarlîc și Valea-Lungă, spre N.; Capugi-Culac, Valea-Cișmeliĭ și Culac-Sînar, spre S.; sunt toate adiacente ale pîrîuluĭ Sarai, cele d'întîiŭ două pe dreapta și celel'alte treĭ pe stînga.

Cătunele care formează comuna sunt patru: Eni-Sarai, reședința, în partea de V., pe ambele maluri ale pîrîuluĭ Sarai, sat mare, împărțit în vre-o 5 trupuri distincte și strînse. Balgiul, în partea centrală, la 3 kil. spre E. de reședință, pe malul drept al pîrîuluĭ Sarai. Carapelit, spre E., la 5 kil. spre N.-E. de reședință, tot pe malul drept al pîrîuluĭ Sarai. Dulgherul, spre S., la 6 kil. spre S.-E. de reședință, pe malul drept al pîrîuluĭ Dulgherul.

Suprafața comuneĭ este de 11240 hect., din care 200 hect. ocupate de vetrele celor patru sate, carĭ aŭ 436 case; restul de 11040 hect., împărțit între locuitorĭ, carĭ aŭ 10500 hect. și statul cu proprietarĭĭ, carĭ posedă 540 hect.

Populațiunea comuneĭ, în majoritate romînă, e de 456 familiĭ, saŭ 2149 suflete.

Are 2 biserici, una în căt. Sarai, zidită de locuitorĭ, deservită de 2 preoțĭ, 2 dascălĭ și 2 paracliserĭ, cea-l'altă în căt. Dulgherul, zidită tot de locuitorĭ, deservită de 1 preot, 1 dascăl și 1 paracliser; e și o geamie cu 1 hoge, în cătunul Carapelit.

Sunt două școlĭ mixte, una în cătunul de reședință, înființată de locuitorĭ în 1882, frecuentată de 64 elevĭ, cea-l'altă în cătunul Dulgherul, înființată tot de locuitorĭ, frecuentată de 14 elevĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 30 pluguri, 326 care și căruțe, 8 mașinĭ de secerat, 60 grape de fier, 3 trioare; 1151 caĭ, 1108 boĭ, 14 bivolĭ, 8 măgarĭ, 11350 oĭ, 430 capre; 1 moară cu aburĭ, 2 de apă și 4 de vînt.

Comerciul e destul de activ; se face prin gara Cernavoda, la 50 kil., saŭ prin orășelul Hîrșova, la 18 kil. și constă în export de cereale și vite cu produsele lor și în import de manufactură și coloniale.

Budgetul comuneĭ e la venitură de 15850 leĭ, și la cheltuelĭ, de 5718 leĭ.

Căile de comunicație sunt: calea județeană Măcin-Hîrșova, trecînd pe la V.; calea județeană Hîrșova-Babadag, prin mijloc, și trecînd prin toate satele afară de Carapelit; drumurĭ comunale saŭ vecinale ce unesc satele între ele și acele învecinate: Gîrliciul, Făgărașul, Aigăr-Ahmet, Haidar, Calfa, Siriul, Muslu, Ciobanul, etc.

Pe teritoriul comuneĭ, spre V., pe malul drept al pîrîuluĭ Valea-Viilor, la 5 kil. spre N.-V. de cătunul Eni-Sarai (Sarai-Noŭ), se văd ruinele satuluĭ Eschi-Sarai (Sarai-Vechiŭ) distrus de incendiŭ și prădărĭ, și aĭ căruĭ locuitorĭ s'aŭ mutat mai spre E., întemeind actualul sat Eni-Sarai, pe la începutul secolului al XIX-lea.

Sarai, *sat,* în jud. Constanța, pl. Hîrșova, căt. de reședință al com Sarai, situat în partea centrală a plășeĭ și a com., pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sarai; are o întindere de 3800 hect., din care 70 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populație maĭ toată romînească, de 200 familiĭ, saŭ 1070 suflete.

Sarai-Eschi (Vechiul-Sarai), *ruinele satuluĭ* Sarai, în com. Sarai, pe pîrîul Sarai, jud. Constanța, la vărsarea luĭ în gîrla Băroiul, la 5 kil. spre V. de căt. de reședință Sarai, numit și Eni-Sarai (cel noŭ). Acest sat a fost distrus de Turcĭ la 1829.

Sarap-Dere, *pîrîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. Balabancea, și anume pe al căt. Hancearca; izvorește din dealul David, se îndreaptă spre E., primește pe dreapta pîrîul David și se varsă în pîrîul Taița, pe dreapta, după 3 kil. de curs; străbate în cursul săŭ păduri, udînd partea centrală a plășeĭ și cea de V. a com.

Sarata. Vezĭ Sărata.

Sarba, *munte,* în jud. Gorj, plaiul Vulcan, spre N. de muntele Frumoasa, de care se ține și muntele Turcineasa; e proprietate a locuitorilor com. Pocruia.

Pe acest munte se află pădure și pășunĭ de vite. Are și o stînă.

Sari-Chioi, *com. rur.,* în jud. și pl. Tulcea, situată în partea de E. a districtuluĭ, la 22 kil. spre S.-E. de orașul Tulcea, capitala jud., și în partea de S. a plășiĭ,

la 21 kil. spre S.-V. de orășelul Mahmudia, reședința plășei.

Se mărginește la N. cu căt. Sabangea (al com. Agi-Ghiol), la V. cu comunele Cataloi și Congaz, la S. cu com. Zibilul, și la E. cu lacul Razelm.

Dealurile, care brăzdează această com. sunt: Dealul-cu-Pomi, la N., acoperit cu pășuni, și pe alocurea stîncos; prelungirile dealului Fundul-Găvanului, la V. Movile: Movila-Bursuculuĭ, naturală, acoperită cu iarbă, la S., lîngă viile satului; movila Tocsimiul, la N.-V., naturală, acoperită cu finețe.

Ape: Valea Cazangea, la V.; lacul Razelmul la E., apoĭ un ghiol, la E. de sat, ce se continuă cu lacurile Agi-Ghiol și Calica.

Intinderea com. este de 2767 hect., din care 140 hect. sunt ocupate de vatra satuluĭ, 2040 hect., ale locuitorilor împroprietăriți și restul de 687 hect., ale statuluĭ.

Populațiunea com. e toată rusească, compusă din 605 familiĭ, saŭ 3017 suflete.

Are 2 biserici lipovenești: 1 a secteĭ cu popă, fondată în 1883 de locuitorĭ, și alta a secteĭ fără popă, zidită din timpul Turcilor; o școală mixtă, fondată în 1891 de locuitorĭ, frecuentată de 52 elevĭ.

Locuitoriĭ posedă: 227 boĭ și vacĭ, 513 caĭ, 870 oĭ; 23 morĭ de vînt, 1 cazan de fabricat rachiŭ.

Comerciul este activ și constă în export de pește sărat saŭ proaspăt și ceva cereale și în import de coloniale, manufactură, îmbrăcăminte, etc.

Budgetul com. e la venitурĭ de 7820 leĭ și la cheltueli, de 7029 leĭ.

Căĭ de comunicație sunt: drumurile comunale, ce duc la Zibilul Sabangea-Agi-Ghiol, și Congaz.

Sari-Ghiol, *com. rur.*, jud. Constanța, pl. Mangalia, așezată în partea de N. a județuluĭ, la 55 kil. spre S.-V. de orașul Constanța, capitala districtuluĭ și în partea de N. a plășiĭ, la 17 kil. spre V. de orașul Mangalia, reședința plășiĭ. Comuna Cheragi se află la 7 kil. spre V.; satele: Cadi-Chioi, la 5 kil.; Hoșcadiul, la 5 kil.; Acargea, la 5 kil.; Valali, la 7 kil.; Cara-Omer, la 17 kil., spre V.; Azaplar la 12 kil., spre N.-V.

Se mărginește la N. cu com. urb. Mangalia despărțindu-se prin lacul Mangalia și cu com. rur. Gheringec (căt. Papucci), separîndu-le prin lacul Mangalia, Valea-Viilor și dealul Copucci; la V., cu com. rur. Cheragi, (cătunele Deleurușĭ și Cadi-Chioĭ), separată fiind prin dealurile Deleurușĭ. Sari-Ghiol și valea Papucci; la S. cu Bulgaria, despărțindu-se prin hotarul Dobrogieĭ spre Bulgaria; la E., cu Marea-Neagră.

Teritoriul com. e brăzdat la S. și centru de culmea Ilancul, care are o direcție de la V. spre E. și trimite ramurĭ în diferite direcțiunĭ.

Movile sunt în număr de 122, grămădite maĭ cu seamă în partea de E., lîngă Mare și pe malul eĭ; se maĭ găsesc și în partea centrală.

Apele care udă com. sunt: Marea-Neagră la E., pe o distanță de 7 kil.; lacul Mangalia, la N., pe o lungime de peste 14 kil.

Văĭ nu sunt numeroase, dar sunt deschise, largĭ și acoperite cu verdeață.

Cătunele carĭ compun com. sunt cinci: Sari-Ghiol, reședința, pe ambele malurĭ ale văeĭ Mangalia și ale adiacenteĭ sale valea Sari-Chioi-Ceair, la întîlnirea lor, în partea de V. a comuneĭ, închis la N.-V., V.-S. și S.-E. de dealul Sari-Ghiol, și la N. de dealul Casimcea; Ac-Bașĭ, în partea centrală a comuneĭ, la 1 kil. spre E. de reședință, tot pe ambele malurĭ ale văiĭ Mangalia și ale adiacenteĭ sale, valea Ac-Bașĭ-Culac, la întîlnirea lor și la capătul extrem de V. al laculuĭ Mangalia, închis la V., S. și E. de dealul Hagilar; la N. de dealul Ac-Bașĭ-Bair; Hagilar, așezat tot în partea centrală a comuneĭ, la 4 kil. spre S.-E. de reședință, pe ambele malurĭ ale văiĭ Hagilar, închis la V. și N.-V. de dealul Hagilar, iar la S.-E. și N.-E. de dealul Mamut-Cuiusu; Cara-Aci-Culac, așezat în partea de N.-E. a comuneĭ, la 7 kil. spre E. de cătunul de reședință, pe malul de S. al laculuĭ Mangalia și cel vestic saŭ stîng al pietroaseĭ văĭ Cara-Aci-Culac închis la V. și S. de dealul Mamut-Cuiusu. La N.-V. de acest sat, cam la 1 ½ kil. distanță se găsește Cișla Miustegep, tot pe malul cel ridicat, de S., al laculuĭ Mangalia. La E. de satul Cura-Aci-Culac, se găsesc ruinele satuluĭ Checegec, distrus în aniĭ din urmă de incendiĭ, năvălirile și prădările bașibuzucilor, rămînînd din el numaĭ vre-o cîte-va case micĭ, carĭ servesc de adăpost locuitorilor rătăciți și păstorilor și poartă numele de Cișla-Checege. Ilanlîc, așezat în partea de E. a com., la 11 kil. spre S.-E. de cătunul de reședință, Sari-Ghiol, este situat pe malul Mării-Negre, la locul unde acest mal înalt și rîpos de obiceĭ, lasă o deschizătură continuată cu o plajă nisipoasă, în care se termină valea Ilanlîc, pe ale căreĭ ambe malurĭ e așezat satul, în-

chis la N. de dealul Ilanlîc, la S. de dealul Acangi și înconjurat de movile numeroase la N.-V., V. și S.-E.

Suprafața totală a com. este de 8376 hect., din carî 294 hect. ocupate de vetrele celor 7 sate cu 335 case, restul împărțit între proprietariî, carî posedă 1742 hect. și locuitoriî, carî stăpînesc 6340 hect.

Populațiunea com. e de 280 familiî, saŭ 1348 suflete.

Sunt două bisericî catolice; o geamie; o școală.

Vite: 986 caî, 1753 boî, 18 bivolî, 14 asinî, 13951 oî, 47 capre și 204 porcî.

Comerciul este destul de activ; se face prin orășelul Mangalia, saŭ gara Mulfatlar, la 37 kil. spre N. și constă în import de coloniale, manufacturî, instrumente agricole și în export de cereale și vite cu produsele lor.

Budgetul com. e la venitură de 8093 leî și la cheltueli, de 2603 leî.

Căî de comnicație sunt: drumul județean Cara-Omer-Mangalia ce trece prin com., apoî drumurî micî care unesc cătunele între ele și cu satele vecine.

Sari-Ghiol, *com. rur.*, în jud. și pl. Tulcea, situată în partea de E. a județuluî, la 17 kil. spre S.-E. de orașul Tulcea, capitala jud. și în partea centrală a pl., la 5 kil., spre S.-V., de Mahmudia, reședința plășiî.

Intinderea com. este de 800 hect.

Se mărginește la N. cu com. Malcoci, cătunul Pîrlita, de care se desparte prin șoseaua județeană; la E., cu com. Beș-Tepe, cât. Caraibil (al com. Sari-Nasuf) și lacul Razimul; la S., cu Razimul; la V. cu Razimul și com. Agi-Ghiol.

Dealurî sunt: dealul Calica, dealul Tepe-Tăusan, la N.-E.; Movila-Ceardaculuî, la E.; dealul Ceatal-Tepe, la V. și N.-V. Aceste dealurî sunt în cea maî mare parte acoperite cu imașurî, fînețe și semănăturî. Tot pe teritoriul com. se află o mulțime de movile, a căror înălțime variază între 4—24 m.; parte sunt naturale, parte artificiale.

Văî: valea Sari-Ghiol, numită și Valea-Nucarilor, brăzdează com. de la N. la S., trecînd prin mijlocul satelor Sari-Ghiol și Calica și vărsîndu-se în iezerul Calica (o prelungire a laculuî Razelm). Pe stînga eî se deschide Valea-Viilor, ce brăzdează com. în partea de E. Bălțî: Razelmul, la S., lacul Agi-Ghiol la V., balta Calica în centru și o alta spre E., cîte-șî trele fiind prelungirî ale Razimuluî; pe malurile celor două din urmă crește stuf în abundență. In Razim se află și insula Popina, cu o înălțime de 48 m., aparținînd acesteî comune.

Se compune din cătunele: Sari-Ghiol, reședința, așezat puțin spre N., pe valea Sari-Ghiol, la poalele dealuluî Calica; Calica, la 1 kil. spre S. de reședință, tot pe valea Sari-Ghiol.

Intinderea com. este de 4300 hect., din care 210 hect. ocupate de vetrele satelor.

Are o populație de 1945 suflete; 2 școlî mixte, cîte una în fie-care cătun, frecuentate de 125 elevî; două bisericî, una în cât. Sari-Ghiol, cu hramul Înălțarea Domnuluî, făcută de obștia locuitorilor, deservită de 2 preoțî, un diacon și un cîntăreț și cea-l'altă, în Calica, cu 1 preot, 1 diacon și 1 cîntăreț; 4 cîrciumî.

Locuitoriî posedă: 520 pluguri; 864 boî, 667 vacî, 318 viteî, 13 taurî, 285 caî, 235 iepe, 84 mînjî, 69 armăsarî, 5 asinî, 3411 oî, 286 capre, 73 țapî, 27 ezî și 437 porcî.

Comerciul e activ; se exportă cereale și animale și se importă manufacturî și instrumente agricole; comerciul se face cu Tulcea.

Budgetul com. e la venitură de 5000 leî și la cheltueli, de 2800 leî.

Căî de comunicație: șoseaua județeană Tulcea-Mahmudia pe la N.; drumurî comunale, carî duc la Tulcea, Agi-Ghiol, Moru-Ghiol și Sari-Nasuf.

Sari-Ghiol, *sat*, în jud. Constanța, pl. Mangalia, cât. de reședință al com. Sari-Ghiol, așezat pe ambele malurî ale văiî Mangalia și Sari-Ghiol-Ceair, la întîlnirea lor, în partea de V. a comuneî, și închis de dealurile Sari-Ghiol, Hagilar și Casimcea.

Are o întindere de 1508 hect., din care 69 hect. ocupate de vatra și grădinele satuluî, cu o populație de 122 familiî, saŭ 515 suflete.

Sari-Ghiol, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Istruluî, cât. com. Beidaut; așezat în partea centrală a plășiî și cea de V. a comuneî, la 6 kil. spre V. de reședință, pe ambele malurî ale pîrîuluî Sari-Ghiol (care ia maî la vale numele de Rîmnic-Dere). Are o populație, în maioritate bulgărească, de 37 familiî, saŭ 315 suflete.

In apropiere, se află și un lac (ghiol), al căruî fund, format de pămînt lutos, îî dă o culoare galbenă.

Prin sat trece drumul comunal Rîmnic-Beidaut.

Sari-Ghiol, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Tulcea, cătunul de reședință al com. Sari-Ghiol, așezat în partea de mijloc a plășiî și cea de

N. a comunei, pe ambele maluri ale văii Sari-Ghiol. Are o întindere de 160 hect., cu o populație de 225 familii, saŭ 1073 suflete; o școală mixtă și o biserică, deservită de 2 preoți, 1 diacon și 1 cîntăreț.

Sari-Ghiol, *deal,* în jud. Constanța, pl. Mangalia, pe teritoriul comunelor Chiragi și Sari-Ghiol; face parte din culmea Ilanlîc, din care se desface, avînd o direcțiune de la S.-E. spre N.-V.; se întinde prin partea de S. a plășii, cea de E. a com. Chiragi și cea de V. a com. Sari-Ghiol, printre valea Mangalieĭ, și văile Acargea, Hoșcadiul, Papucci și Hagilar; lasă spre V. dealul Chiragi; de natură stîncoasă, face malul drept al văilor de mai sus să fie înalt și stîncos; se ridică pănă la 107 m. înălțime; este acoperit cu fînețe și semănăturĭ.

Sari-Ghiol, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Beidaut și anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Sari-Ghiol; se desface din dealul Caragea-Punar; se îndreaptă spre E., în formă de semi-cerc, într'o direcție generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea centrală a plășii și de V. a comuneĭ; lasă spre E. dealul Peclîc; este tăiat de drumul comunal Sari-Ghiol-Beidaut; e de natură humoasă, acoperit cu livezi și semănăturĭ.

Sari-Ghiol, *vîrf de deal,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Beidaut, și anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Sari-Ghiol; este vîrful culminant al dealuluĭ Sari-Ghiol; are o înălțime de 273 m., punct trigonometric de observație de rangul I-iŭ, situat în partea centrală a plășii și de V. a comuneĭ; din poalele E. ale luĭ pleacă valea Gogea-Dere; e acoperit cu verdeață; domină satul Sari-Ghiol, valea Gogea-Dere și drumurile comunale Cail-Dere—Sari-Ghiol și Beidaut—Sari-Ghiol.

Sari-Ghiol, *pîrîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Beidaut și Tocsoff; izvorește din poalele de S. ale dealuluĭ Sari-Ghiol, trece prin satul Sari-Ghiol, se îndreaptă spre S., într'o direcție generală de la N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea centrală a plășii, pe cea de V. a com. Beidaut și cea de N. a com. Tocsoff; curge pe la poalele dealuluĭ Rîmnic-Bair, trece prin satul Culelia, taie drumul comunal Beidaut-Rîmnic, și, după 10 kil. de curs, se varsă în pîrîul Rîmnic-Dere, pe stînga, lîngă satul Rîmnicul.

Sari-Ghiol, *vale,* în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul comunelor rurale Malcoci și Sari-Ghiol; iese din poalele estice ale Dealuluĭ Mare; se îndreaptă spre S., într'o direcție generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea centrală a plășii și a comuneĭ Sari-Ghiol, și pe cea sudică a comuneĭ Malcoci; trece prin satele Sari-Ghiol; se deschide în balta Calica; mai poartă numele și de Valea-Nucarilor; pe această vale merge drumul comunal Malcoci — Sari-Ghiol.

Sari-Iurt, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, com. Casap-Chioi; așezat în partea de S.-E. a plășii și cea vestică a comuneĭ, pe ambele maluri ale pîrîuluĭ Casap-Chioi, numit pe aci și Rîpa Sari-Iurt, la 6 kil. spre Vest de cătunul de reședință. Are o întindere de 5500 hect., din care 50 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populație de 115 familiĭ, saŭ 527 de suflete.

Are o biserică, cu hramul Sf. Dumitru și o școală.

Sari-Iurt, *pîrîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Casap-Chioi, și anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Sari-Iurt; izvorește din poalele nordice ale dealuluĭ Haidîn; se îndreaptă spre E., pe lîngă Dealul-Mormintelor, trece prin satul Sari-Iurt, apoĭ prin Casap-Chioi, unde mai poartă și numele de pîrîul Casap-Chioi, și se varsă, după 8 kil. de curs, în iezerul Golovița-Mică; malurile sale sunt înalte și rîpoase; pe valea luĭ merge un drum comunal Ivan-Cesure — Sari-Iurt — Casap-Chioi.

Sari-Meșelic, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. Ciamurli-d.-s. și anume pe al căt. săŭ Eschi-Baba; se desface din dealul Dolojanul; se întinde spre S., într'o direcție de la N.-E. spre S.-V., printre pîrîul Beidaut și valea Calaigi, brăzdînd partea de N. a pl. și de V. a com.; satul Eschi-Baba, este așezat la poalele sale de N.; este tăiat de drumul comunal Eschi-Baba—Beidaut; e acoperit cu pășunĭ și fînețe.

Sari-Nasuf, *com. rur.,* în jud. și pl. Tulcea, așezată în parte de E. a jud., la 35 kil. spre S.-E. de orașul Tulcea, capitala districtuluĭ, și în partea de S. a pl., la 8 kil. spre S. de orășelul Mahmudia, reședința pl.

Se mărginește la N. cu com. urb. Mahmudia, la V. și N.-V. cu com. Beș-Tepe, la N. cu lacul Razim și la E. cu com. Moru-Ghiol.

Dealurile care brăzdează com. sunt: dealul Beș-Tepe, la V., avînd cariere de piatră; dealul Ca-

racile, pietros, la V.; dealul Cara-Bair, la E. Movile se găsesc în diferite părți ale com.; ele sunt artificiale.

Lacuri: Razimul, la N., produce chefal, cambul, calcan (venitul e al statului); Lacul-Sărat, la E.

Cătunele, care compun com., sunt: Sari-Nasuf, cătun de reședință, așezat la mijlocul com., lîngă lacul Razimul; Bei-Bugeac (Cotul-Beiului), la 5 kil. spre E. de cătun de reședință; Caraibil, la 2½ kil. spre N.-V. de cătun Sari-Nasuf.

Intinderea com. este de 3614 hect., din care 235 hect., ocupate de vetrele celor 3 sate, 1745 hect. ale locuitorilor și 1734 hect. ale statului, cu o populațiune de Romîni, Tătari și Bulgari, de 274 familii, saŭ 903 suflete.

Are 3 școli, una romînă fondată de locuitori, frecuentată de 56 elevi și 2 mahomedane; o biserică ortodoxă, fondată cam pe la 1847, de locuitori, deservită de un preot și 2 cîntăreți.

Locuitorii posedă: 140 pluguri, 2 mașini de vînturat și una de bătut porumbul; 580 boi, 788 vaci, 256 cai și iepe, 6504 oi și berbeci; 15 mori de vînt, 2 lemnării.

Comerciul este destul de activ; se transportă vite, lînă și cereale, și se importă coloniale și băuturi spirtoase.

Budgetul com. e la venituri de 3810 lei și la cheltueli, de 3803 lei.

Căi de comunicație sunt drumurile comunale ce duc la com. vecine: Mahmudia, Bei-Bugeac, Moru-Ghiol, Beș-Tepe și Tulcea.

Comuna s'a fundat la 1864 de Romînii și Bulgarii, veniți din satele Visterna (pl. Babadag) și Beidaut (pl. Istrului), ce aŭ plecat din pricina lipsei de pămînt pentru agricultură.

Sari-Nasuf, *sat,* în jud. și pl. Tulcea, cătun de reședință al com. Sari-Nasuf, așezat în partea de S. a plășei și în cea centrală a com., pe malul de N. al lacului Razimul. Se mărginește la N. cu com. urb. Mahmudia; la V., cu com. Beș-Tepe și Sari-Chioi; la S., cu lacul Razimul și la E., cu cătun. Bei-Bugeac.

Are o întindere de 1700 hect., din care 82 hect. ocupate de vatra satului; 687 hect. ale locuitorilor și 850 hect. ale statului, cu o populație compusă din Romîni și Bulgari, de 76 familii, saŭ 413 suflete.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 3 școli, din care 1 romînă și 2 mahomedane.

Sari-Tepe, *deal,* jud. Tulcea, în partea de N. a plășei Babadag și cea de S.-E. a com. Nalbant, prelungire de S.-E. a dealului Ciliculuĭ; se întinde pe lîngă pîrîul Alceac-Punar; este tăiat de drumul comunal Nalbant-Hagilar; are un vîrf de 79 m.; este acoperit cu finețe și livezi.

Sarica, cea mai însemnată *podgorie* din jud. Tulcea și din Dobrogea întreagă, așezată pe poalele de N. ale dealului Telița, în pl. Isaccea, pe teritoriul com. Telița și Nicolițel; proprietari sunt mulți, atît din cele două comune cît și din orașul Tulcea; produce vin excelent; are o întindere de peste 400 hect.

Sarî-Meșea-Bair, *deal,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Almaliul; se desface din dealul Ieral-Cea-Bair; se întinde spre S., avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E., de la movila Gabrovița, de unde se desface, printre afluenții pîrîului Almaliul și anume printre Saguda-Ceair, Sarî-Meșea-Ceair și pîrîul Pampur-Ghiolgic-Ceair; pe muchia luĭ merge puțin și hotarul Dobrogeĭ spre Bulgaria; este întretăiat de drumul județean Almaliul—Ese-Chioi; are o înălțime de 105 m. și este acoperit cu semănături, finețe și puțini arborĭ.

Sarî-Meșea-Bair, *deal,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Almaliul; se desface din cel precedent, de lîngă movila Gabrovița; se întinde spre E.; într'o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E., printre pîrîul Almaliul și afluentul saŭ valea Iaguda-Ceair, brăzdînd partea de V. a pl. și a com.; ramificațiile sale de N. fac ca malul pîrîuluĭ Almaliul să fie înalt și rîpos; e acoperit cu vii, cu semănături și pășuni; are 102 m. înălțime; e tăiat de drumul comunal Almaliul—Ese-Chioi.

Sarî-Meșea-Bair, *deal,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Almaliul; se desface din dealul Sarî-Meșea-Bair, mai sus puțin de începutul văiĭ Iaguda-Ceair; se îndreaptă spre E., într'o direcție generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea de V. a pl. și cea de S.-E. a com.; printre văile Iaguda-Ceair și Sarî-Meșea-Ceair, afluente ale pîrîuluĭ Almaliul; este acoperit cu semănături și pășuni; e tăiat de drumul comunal Almaliul—Ese-Chioi.

Sarî-Meșea-Ceair, *vale,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Almaliul; se desface din dealul cu același nume, de lîngă pichetul No. 7, de la hotarul spre Dobrogea

bulgărească; se îndreaptă spre E., într'o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea de V. a pl. și cea de S. a com., taie drumul județean Almaliul—Ese-Chioi și după o lungime de 5 kil., se deschide în valea pîrîului Almaliul, numită Beilic-Ceair, ceva mai sus de confluența lui cu pîrîul Ghiolgic-Pampur-Ceair.

Saroșul saŭ **Saroșa**, *munte*, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Trotușul, din culmea Oituzului.

Sarp - Orman, *pădure*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul bulgăresc, al com. rur. Regep-Cuiusu, situată în partea meridională a plășeĭ și cea de V. a com., pe ramificațiile orientale ale dealului Uzun-Bair, între văile Caraclic-Coresi și Sarpul-Orman-Ceair. Are o întindere de 110 hect. și, ca esență principală, carpenul. Pe lîngă dînsa și anume în partea de S., trece un drum comunal ce duce de la Regep-Cuiusu la Crenova, în Bulgaria.

Sarp - Orman - Ceair, *vale*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul bulgăresc al com. rur. Regep-Cuiusul; se desface din poalele de N. ale dealului Uzun - Bair, se îndreaptă mai întîiŭ spre E., apoĭ spre S., avînd o direcțiune generală de la N.-V. spre S.-E.; brăzdează partea de S. a plășeĭ și cea de V. a com.; se întinde printre dealurile Uzun-Bair și Caralic-Coresi la V., Cara-Peretlic și Aivalic-Bair la E.; după 6 kil. de drum se deschide în valea Regep-Cuiusu-Ceair, pe stînga, ceva mai sus de satul Regep-Cuiusu.

Sarpali-Orman, *pădure*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Dobromirul și anume pe acela al cât. săŭ Techi-Deresi, întinzîndu-se pe la E. satuluĭ, din valea Terescondu-Ceair și pînă la dealul Uzun-Bair. Are o suprafață de 250 hect., coprinzînd tot felul de arborĭ, maĭ ales ulmĭ și fagĭ. E situată la S. plășeĭ și la S.-E. comuneĭ.

Sarpul, *baltă*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Rasova și anume pe acela al cât. Vlah-Chioi. Este o prelungire de S. a bălțiĭ Vederoasa, cuprinsă între dealurile Polucci la S., ale căruĭ păduricĭ îĭ acoperă pe icĭ pe colo malurile și dealul Diuc, la N. care îĭ face malul înalt, rîpos și acoperit cu tufișurĭ. Este acoperită pe toată întinderea cu stuf. Într'însa se deschide valea Tiutiuluc-Ceair la V. și Polucci-Ceair (saŭ Urluia), la S.-E.

Saruluĭ (Dealul-), *deal*, nelocuit, între rîurile Olteț și Oltul, și între com Bechet și Beica, jud. Romanați. Se întinde puțin și în jud. Vîlcea. Are direcția N.-S.-E., terminîndu-se la com. Brănețul. Are 187m,76 altitudine d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ și este acoperit de întinsa pădure Mirila. Ambele sale coaste, înclinate în mod egal, aŭ o mare importanță militară, servind ca poziținĭ de post-gardă, cînd o armată s'ar retrage silită spre Slatina. Este situat la 10 kil. spre E. de Balș. Linia ferată Slatina-Craiova îl înconjură pe la S., iar șoseaua Slatina-Craiova îl trece pe la mijloc.

Sasa, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Poiana-luĭ-Iurașcu, pe malul sting al pîrîuluĭ Sasa și spre E. de satul Poiana-luĭ-Iurașcu, locuit numaĭ de țigani.

Dintr'un document de la Alex. Lăpușneanu Vodă, dat din Huși, la 4 Aprilie 1552, se vede că pe atuncĭ aicĭ nu era sat ci numaĭ simplu o poiană, că această poiană împreună cu un sat anume Bălănești, pe rîul Bîrladul, le moștenește Alexandru Lăpușneanu Vodă de la Postelnicul Hrălor, care murise fără moștenitorĭ și le vinde în urmă Stolniculuĭ Toader Bolea cu 1200 zloțĭ tătărești, care banĭ îĭ distribuĭ apoĭ pe la principalele mănăstirĭ, pentru sufletul răposatului. («Arh. Ist.», t. I, pag. 125).

Sasa, *pîrîŭ*, jud. Roman, ce curge prin pl. Fundul, com. Poiana-luĭ-Iurașcu. Izvorește din sus de satul Negușeni, curge prin satul Negușeni, printre satele Căuțișeni și Negri de o parte și Poiana-luĭ-Iurașcu de alta și se varsă în rîul Siretul, pe stînga, maĭ spre V. de satul Migla.

Sasca, *com. rur.*, jud. Suceava, situată cam în centrul plășeĭ Moldova-d.-s., la V. și la 10 kil. de Fălticeni. Se mărginește la E. cu com. Baia și Rădășeni, la S.-V. cu com. Baia și Mălini și la N. cu com. Mălini și Brădățelul. Forma-ĭ teritorială este aceia a unuĭ poligon neregulat înclinat spre albia Moldoveĭ, care îl străbate de la N.-V. spre S.-E. Se compune din satele Sasca-Mică, Sasca-Mare, Bogata și Păiseni, cu reședința în Sasca-Mică.

Are o populație de 494 familiĭ, saŭ 1743 suflete; 4 biserici, deservite de 2 preoțĭ și 4 cîntăreți; o școală mixtă, condusă de un învățător.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 4460 leĭ și la cheltuelĭ, de 4382,50 leĭ.

E udată de rîul Moldova și de

pîraiele Șinca, Sasca și Bogata, cu afluenții lor.

Două părți din teritoriul comunei este muntos.

Moșia e proprietatea Principesei El. G. Șutzu și are o întindere de 2614 fălci, din care 939 fălci pădure, 1039 fălci cultivabile și restul prundiș și loc sterp.

Improprietăriți, în 1864, sunt 18 fruntași, 121 pălmași și 133 codași, stăpînind 915 fălci.

La Păiseni este un herăstrău cu un jug (gater) și 15—30 pînze. Cîți-va dintre locuitori se ocupă cu stupăritul, iar cei din Bogata cu fabricarea doniților de brad.

Munții și dealurile comunei sunt acoperite cu păduri de brad, puțin fag, plop, mesteacăn și finețuri. Prin păduri se adăpostesc tot felul de vînaturi, iar în Moldova și prin pîrae se găsesc: păstrăvi, clean, mreană, zglavoci, etc.

Locuri mai însemnate în comună sunt: Movila-Bortoasă, zisă și Săpată și Bogata.

In 1803, «Sasca, Visterniculuĭ Sandul Sturdza, avea 68 liuzi, plătind 936 lei bir anual, ocupîndu-se cu lucrul pămîntuluĭ și făcutul draniței». («Uric.», vol. VII.)

Sasca-Mare, *sat*, pe moșia și în com. Sasca, jud. Suceava. Partea S.-E. a satuluĭ se numește Șinca.

E cel mai vechiŭ sat din comună. (Satul exista pe timpul descălicăriĭ. V. Baia. Xenopol A. D., «Ist. Rom.»).

E așezat pe țărmul drept al Moldoveĭ, între pîraele Șinca și Melușoaia.

Are o populație de 471 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Voevozi, deservită de un preot și 2 cîntăreți.

Vatra satuluĭ ocupă 80 fălci. Improprietăriți în 1864 sunt 3 fruntași, 34 pălmași și 50 codași, stăpînind 277½ fălci.

Drumuri principale sunt: la Sasca-Mică (peste Moldova) 2 kil., la Mălini, 4 kil.

Sasca-Mare, *pîrîŭ*, jud. Suceava, izvorește de sub Cămeșoiul, și după ce a udat comuna cu același nume pe o întindere de 12 kil., se varsă în Moldova.

Are de tributari din dreapta: Săscuța-luĭ-Nicoricĭ, Săscuța-Mică, Poiana, Măcieșul și Pîrîul-Negru; iar din stînga: Scursura-din-Hleiŭ, Pîrîul-Voiujilor, Ciungiĭ, Pîrîul-Costoroveĭ, Pîrîul-Moroșenceĭ, Borozan, Pîrîul-Cîmpulungeanuluĭ, Pîrîul-Vaduluĭ, Ploștinul și Pîrîul-Tulbure.

Sasca-Mică saŭ **Ruși**, *sat*, jud. Suceava, pe moșia și în comuna cu același nume.

E așezat pe țărmul stîng al Moldoveĭ.

Vatra satuluĭ ocupă 13½ fălci, cu o populație de 403 suflete.

Are o biserică, cu hramul Sf. Alexandru, zidită de Al. Sturdza în 1847, deservită de un preot și 2 cîntăreți; o școală mixtă, reînființată în 1887, condusă de 1 învățător și frecentată de 35 copiĭ.

Improprietăriți în 1864 sunt 3 fruntași, 36 pălmași și 20 codași, stăpînind 210½ fălci.

Drumuri principale sunt: la Lămășeni (615 m.), la Baia (4 kil.), la Mălini (7 kil.) și la Cornul-Luncei (4 kil.).

Sascut, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Răcăciuni, situată pe valea pîrîuluĭ ce trece prin sat și se duce în șesul Siretuluĭ, la 13 kil. de sub-prefectura plășeĭ și la 57 kil. de capitala județuluĭ.

Este udată de pîraiele: Conțești, Bălcuța și Fîntînele.

Se compune din cătunele: Bălcuța, Conțești, Fabrica Zaharină, Fîntînele, Sascut, (unde e și primăria comuneĭ) Schineni și Valea-Naculuĭ, cu o populație de 2414 suflete.

Are o biserică parohială, cu hramul Adormirea, în cătunul Sascut și 2 filiale, din care, una, cu hramul Sf-țiĭ Impărați, în Conțești și cea-l'altă, cu hramul Sf. Nicolae, în cătunul Sascut; o școală mixtă, frecuentată de 109 copiĭ (1899—900).

Budgetul com. e la venituri de 11255 leĭ 87 banĭ, iar la cheltueli, de 11217 leĭ, 7 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 1 mașină de treerat cu aburi, 1 de bătut porumb tot cu aburi, 286 pluguri de lemn, 30 de fier, 20 grape de fier, 1 trior; 59 caiĭ, 832 boĭ, 242 vacĭ, 192 porcĭ, 842 oĭ și 28 capre; 60 stupi cu albine.

Aŭ 156 hect. viĭ.

Sunt în Sascut: 16 comercianți, și o fabrică de zahăr, cu un capital de aproape 1 milion, avînd mai mult de 300 lucrători.

Sascut, *cătun*, în com. cu același nume, pl. Răcăciuni, jud. Putna.

Are o biserică parohială, cu hramul Adormirea și una filială, cu hramul Sf. Nicolae; o școală mixtă, frecuentată de 109 copiĭ.

Sascut, *parohie*, în com. cu acelaș nume, pl. Răcăciuni, jud. Putna, avînd 1 biserică parohială, cu hramul Adormirea și 1 filială, cu hramul Sf. Nicolae în cătunul Sascut și 1 filială, cu hramul Sf-țiĭ Împărați în cătunul Conțești.

Sascut, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Putna, pl. Răcăciuni, com. Sas-

cut, pe linia Mărăşeşti-Bacău, pusă în circulaţie la 13 Sept. 1872. Se află între staţiile Adjud (13,7 kil.) şi Negri (9,3 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mării de 122m,67. Venitul acestei staţii pe anul 1896 a fost de 131867 lei, 74 bani.

Sascut (Hotarul-), *pădure,* în întindere de 400 fălci, situată pe teritoriul comunei cu acelaşi nume, pl. Răcăciuni, jud. Putna.

Sascuteanca, *cătun,* cu 160 locuitori şi 40 case, aparţinînd com. Sascut, jud. Putna.

Sasîc-Corai, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul com. rur. Eni-Sarai şi anume pe acela al satului Terzi-Chioi, în partea de S.-E. a plăşei şi cea de E. a comunei; are o direcţie generală de la N.-E. către S.-V.; se deschide în valea Cartal cu 1 kil. mai sus de satul Terzi-Chioi şi, după ce s'a unit cu valea Sasîc-Culac. Este tăiată de drumul comunal Terzi-Chioi-Cartal-Sercuş şi străbătută de drumul comunal Terzi-Chioi-Curudjea.

Sasîc-Culac, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul com. rur. Eni-Sarai şi anume pe acela al cătunului Terzi-Chioi; se desface din dealul Memendeni-Tepe, îndreptîndu-se spre S. şi avînd o direcţie de la N. spre S.; se uneşte cu valea Sasîc-Corai şi se deschide apoi în valea Cartal, puţin mai spre N. de satul Terzi-Chioi; este situată în partea de S.-E. a plăşei şi cea de E. a comunei, avînd o lungime de 2 1/2 kil.

Sasova, *sat,* în partea de S. a com. Bodeşti, pl. Mijlocul, jud. Vasluiu, situat pe coasta dealului Sasova, ce vine în partea de E. a satului, fiind udat de pîrîul Rebricea.

E aşezat pe moşia Scînteia, pe o suprafaţă de 135 hect., din care 100 hect. pădure, cu o populaţie de 33 familii, saŭ 119 suflete.

Locuitorii posedă: 6 pluguri şi 10 care cu boi, 1 plug şi 1 căruţă cu cai; 88 vite mari cornute, 14 cai, 200 oi, 6 capre şi 15 rîmători.

Sasul, *sat,* jud. Brăila, la E. com. Suţeşti, cam la 6 kil. spre E. de satul Suţeşti, pe drumul Suţeşti şi Movila-Mireseî. Suprafaţa vetrei satului este de 8 hect., cu o populaţie de 65 suflete.

Locuitorii posedă: 38 cai, 130 vite mari cornute, 40 rîmători şi 420 oi.

Sasul, *cătun,* în jud. Putna, com. Bilieşti, pl. Bilieşti, situat în cîmpia Siretului, spre V. de cât. Bilieşti.

Are o populaţiune de 375 locuitori; 1 biserică, cu hramul Sf. Voevozi.

Sasul (Orăţiile), *munte,* în raionul comunei Rucărul, jud. Muşcel, proprietatea fraţilor Buneşti.

Sasului (Muntele-), *munte,* în jud. Buzău, com. Nehoiaşul, cât. Gura-Siriului, ramificaţie a munteluî Tehărăul.

Saşilor (Muntele-), *proprietate* a Eforiei Spitalelor Civile din Bucureşti, fostă pendinte de mănăstirea Sinaia, com. Teşila, plaiul Peleş, jud. Prahova, care, împreună cu moşiile Munţii-Negraşul şi Ziliştea-Trestieni, are o întindere de 1246 hect. (1046 hect. suprafaţă împădurită şi 200 hect. pămînt cultivabil şi fineţe). Se arendează în total cu 8422 lei anual.

Satis-Chioi, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, cât. com. Siriul, situat în partea centrală a plăşei şi cea de S. a comunei, la 7 kil. spre S. de cât. de reşedinţă, pe ambele maluri ale pîrîului Sarai. Are o întindere de 4265 hect., din care 159 hect. ocupate de vatra satului cu 140 case. Populaţiunea, compusă din Turci şi Romîni, este de 116 familii, saŭ 670 suflete, ocupîndu-se cu agricultura şi creşterea vitelor.

Satis-Chioi-Ceair, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunelor rurale Ghiuvegea şi Para-Chioi. Satis-Chioi-Ceair este un alt nume al văii Dermen-Ceair, nume ce-l poartă această vale de la hotarul spre Bulgaria, până la care hotar a avut numele de Canara-Ceair şi până în dreptul comunei Ghiuvegea, de unde ia pe cel de valea Dermen-Ceair, păstrîndu-l până la deschiderea sa în balta Iortmac. Această vale are nişte maluri înalte şi acoperite cu păduri, din care mai însemnată, pe dreapta, este pădurea Buluc-Orman. Dealurile carî o mărginesc sunt: Dermen-Sîrt, la V.; Curp-Chioi, la E. E tăiată de drumul comunal ce duce de la Veli-Chioi la Para-Chioi.

Satis-Chioi-Dere, *vale* însemnată în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Taş-Punar şi anume pe acela al cătunului saŭ Băltăgeşti; este formată de valea Uzuncea, care vine de la N. şi se deschide în ea, îndreptîndu-se spre S., şi avînd o direcţie generală de la

N.-E. către S.-V.; se întinde printre dealurile Erchesec şi Zavol Bair spre N.-V. şi Alac-Bair spre S.-E.; trece prin satul Băltăgeşti şi se continuă cu valea Boazgic-Dere; este situată în partea de N. a plăşeĭ şi a comuneĭ şi are 4 kil. lungime.

Satnoeni, *sat,* în jud. Brăila. Vezĭ Lişcoteanca.

Satnoeni, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, pendinte de com. Dichiseni, situat pe ţărmul stîng al braţuluĭ Borcea, la 1 kil. spre E. de satul Dichiseni.

Are o populaţie de 84 familiĭ şi o biserică.

Locuitoriĭ posedă: 150 caĭ, 300 boĭ, 4 bivolĭ, 90 porcĭ, 750 oĭ şi 5 capre.

Satul-Costiĭ, *sat,* în jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Fileşti, spre N. de reşedinţa comuneĭ, la 4 kil. Are o populaţie de 365 suflete; o biserică şi o şcoală.

Satul-Mare. Vezĭ Crivina, com. rur., jud. Prahova.

Satul-Mare, *sătuc.* Vezĭ Dobronăuţi, sat, com. Vîrful-Cîmpuluĭ, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Satul-Mare, *sătuc.* Vezĭ Pilipăuţi, sat, com. Pilipăuţi. pl. Herţa, jud. Dorohoiŭ.

Satul-Nemţesc, *cătun,* pendinte de com. Cazasul, pl. Vădeni, jud. Brăila, situat la N. de com., dincolo de muchea Baldovenești şi calea ferată Brăila-Barboşi, la 7 kil. de com. Cazasul.

Are o populaţie de 65 sufl.

Vite: 84 caĭ, 80 boĭ, 200 vacĭ şi 36 rîmătorĭ.

Satul-Noŭ, *com. rur.,* jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, aşezată în partea de V. a judeţuluĭ, la 1 kil. spre V. de oraşul Constanţa, capitala districtuluĭ şi în cea de N. a plăşeĭ, la 20 kil. spre N.-E. de oraşelul Ostrov, reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte la S.-V. cu Cilnia; la E., cu Oltina şi la S. cu Lipniţa.

Se mărgineşte la N.-V. cu jud. Ialomiţa, despărţindu-se prin Dunăre; la E., cu com. Oltina, de care se desparte prin lacul Oltina; la S., cu comunele rurale Lipniţa şi Cilnia, despărţindu se de cea d'întîĭ prin văile Coşlugea şi Irostie, de cea d'a doua prin dealul Ghivizlicul.

Relieful soluluĭ e puţin accidentat de culmea Coşlugea, cu ramificaţiunile sale de E. şi N.-E.

Dealurĭ principale sunt: Dealul La-Două-Movile (140 m.), la V.; Dealul-de-la-Cetate (125 m.), la N.; dealul Ciatal-Orman, cu vîrful Pîrjoaia (142 m.), la V.; dealul Ghivizlicul, cu vîrful Movila-Pîrjoaia (141 m.); Coşlugea (138 m.), la V.; dealul Dincolo-de-Silişte (115 m.), la N.-E. Ele aparţin toate culmeĭ Coşlugea şi sunt acoperite cu semănăturĭ, păşunĭ şi tufărişurĭ.

Movila Pîrjoaia (141 m.), la S.-V., domină satul Pîrjoaia şi fluviul Dunărea.

Dunărea udă comuna la N., pe o distanţă de 10 kil., de la movila Pîrjoaia şi pănă în dreptul ostrovuluĭ Pîrlitul, într'o direcţie de la S.-V.-V. spre N.-E.-E.; malurile sale în partea de V. sunt înalte şi ripoase, pe alocurea stîncoase, iar în partea de E. sunt joase. Formează şi cincĭ ostroave: Şoimul (30 hect.), Bira-Başul (100 hect.), Veriga (15 hect.), Cali-Gheorghe (10 hect.) şi Pîrlitul (85 hect.), toate de formă lunguiaţă, acoperite cu pădurĭ de sălciĭ. Lacul Oltina se află la E. com.; are malul înalt şi stîncos, din cauza vecinătăţeĭ dealurilor pietroase.

Văĭ: Pîrjoaia, la V., cu o direcţie de la S.-E. spre N.-V., trecînd prin satul Pîrjoaia, deschizîndu-se în Dunăre; Silişteа, la N., cu direcţie de la V. spre E., deschizîndu-se în lacul Oltina; valea Coşlugea, cu adiacenta sa, valea Iroftie la S.; Valea-Satuluĭ prin interior, trecînd şi prin Satul-Noŭ, ambele deschizîndu-se în lacul Oltina.

Este formată din două cătune: Satul-Noŭ, reşedinţa, aşezat în partea de E. a comuneĭ, pe malul de V. al laculuĭ Oltina, în Valea-Satuluĭ, închis şi dominat de dealul Dincolo-de Silişte. Pîrjoaia, în partea de V. a comuneĭ, la 4 kil. spre V. de reşedinţă, în valea Pîrjoaia, la 500 m. de malul Dunăreĭ, închis la N. de dealul La-Două-Movile, la E. de Ciatal-Orman şi la S.-V. de dealul Coşlugea cu movila Pîrjoaia.

Suprafaţa com. e de 3162 hect., din care 26 hect. ocupate de vetrele satelor, cu o populaţie de 808 suflete.

Are 2 biserici, una în cătunul Satul-Noŭ, cu hramul Înălţarea Domnuluĭ şi cea-l'altă în cătunul Pîrjoaia, cu hramul S-ţiĭ Apostolĭ, deservite de 2 preoţi, 2 dascălĭ şi 2 cîntăreţĭ; 1 şcoală mixtă, frecuentată de 77 copiĭ (1899—900).

Locuitoriĭ posedă: 78 pluguri, 134 care şi căruţe, 2 maşinĭ de secerat.

Budgetul com. e la veniturĭ de 3545 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2995 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt numaĭ drumurile comunale ce unesc cătunele între ele şi cu

satele apropiate: Lipnița, Cîlnia, Oltina, etc.

Satul-Noŭ, *com. rur.*, așezată în partea de V. a jud. Tulcea, și în cea de S.-V. a plășeĭ Măcinul, pe pîrîul Cerna.

Se mărginește la N. cu com. Turcoaia; la E., cu com. Cerna; la V., cu com. Picineaga și la S., cu comunele Coium-Punar și Cîrjelar.

Relieful soluluĭ e accidentat de dealurile: Cale-Bair, 45 m., la E.; Hasan-Bair, 112 m, la S.-E., acoperite cu fînețe și semănăturĭ.

Movile sunt multe, artificiale.

Ape: Valea Ai-Ormanuluĭ saŭ Picineaga, la S. și afluentul săŭ Valea-Cerneĭ, pe la N., trecînd și prin sat. Valea Jaila o udă la E.

E formată dintr'un singur cătun, Satul-Noŭ, așezat pe ambele maluri al pîrîuluĭ Cerna și la poalele dealuluĭ Cale-Bair.

Intinderea com. este de 1700 hect., din care 120 hect. ocupate de vatra satuluĭ, 1180 hect. aparținînd locuitorilor și 500 hect. ale statuluĭ, cu o populație în maioritate rusă, de 181 familiĭ, saŭ 944 suflete.

Veniturile com. sunt de 1808 leĭ, iar cheltuelile, de 1756 leĭ.

Drumurĭ: Calea județeană Măcin-Ostrov; căĭ comunale la Picineaga, Cerna, Cîrjelar și Coium-Punar.

Are o biserică, cu hramul Nașterea Maiciĭ Domnuluĭ, zidită de locuitorĭ, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă, frecuentată de 62 elevĭ (1899—1900).

Satul-Noŭ, *com. rur.*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, situată în partea de E. a jud., la 40 kil. spre N.-E. de orașul Tulcea, capitala districtuluĭ, și în partea de E. a plășeĭ, la 12 kil. spre N.-V. de orășelul Sulina, reședința plășeĭ.

Se mărginește la N. cu com. rur. Sfiștofca; la V., cu com. urb. Chilia-Vechĭe și la S., cu com. urb. Sulina și com. rur. Cara-Orman.

Relieful pămîntuluĭ este neînsemnat; pămîntul, jos, acoperit de ape, gîrle, bălțĭ și stuf; icĭ și colo se ridică așa numitele grinduri, unele nisipoase, altele productive, ca grîndurile: Satul-Noŭ, Letea, Sulina, Cherhanoiuluĭ, Grindul-cu-Părul, Grindul-cu-Arinĭ, Chiserul, Chirilă, Visoca-Hreda, Hasmacul, Părăluĭ, Grindul-luĭ-David; înălțimea lor variază între 2—5 metri.

Brațul-Sulina udă com. la S.; gîrla Sulimanca, la N.-V. Bălțĭ sunt numeroase și marĭ; principalele sunt: Marița, de 200 hect., Babina (180 hect.) la N.-V.; Bodaproste (150 hect.) la V.; Velichi-Merhei (250 hect.), Malul-Merhei (100 hect.) la N.; Dovinca (120 hect.) și Răduculuĭ (150 hect.), la S.

E formată din două cătune: Satul-Noŭ, reședința, la E. și Letea, la 2 kil. spre V.

Intinderea com. e de 1000 hect., din care 150 hect. ocupate de vatra satelor și 850 hect. pămînt solid, al statuluĭ, cu o populație în maioritate compusă din Ruși, de 250 familiĭ, saŭ 1100 suflete.

Are două școale mixte, frecuentate de 66 elevĭ (1899-900); o biserică ortodoxă, cu hramul Nașterea Maiciĭ Domnuluĭ, fondată în 1821 de un monah; 5 cîrciumĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 4100 leĭ și la cheltuelĭ, de 3941 leĭ.

Căile de comunicație sunt niște drumurĭ naturale ce locuitoriĭ le-aŭ făcut prin stuf, la lacurile cu pește și din care unele duc la Sfiștofca, Periprava, Letea și Sulina.

Comuna s'a întemeiat la 1860 de către monahul Sebastian și un locuitor, Pocaca.

Pe terit. com. s'a făcut atacul armatelor aliate contra Rusieĭ în războiul Crimeeĭ. In războiul de la 1877 un escadron de Cazacĭ și-aŭ făcut lagărul aci, de unde aŭ atacat și aŭ cucerit Sulina de la Turcĭ.

Satul-Noŭ, *com. rur.*, în partea de N. a jud. și a pl. Tulcea, pe malul stîng al brațuluĭ Chilia, în fața Izmailuluĭ.

Se mărginește la N. și V. cu Basarabia, despărțită prin Dunăre, la S. cu orașul Tulcea și la E. cu orașul Chilia-Vechĭe.

E așezată într'o regiune cîmpeană-băltoasă; pămîntul e șes întins, acoperit cu stuf, lacurĭ și gîrle; pe malul Dunăriĭ se află locurĭ ridicate numite grindurĭ, acoperite cu pădurĭ de sălciĭ și locurĭ de pășunĭ. Malcoci e o ridicătură de 4 m. Grindurĭ sunt: Ciatal, Pătlăgeanca, la V.; Pardina, Șondul și Stipotul, la E.

Apele sunt numeroase: brațul Chilia, o udă la V. și N.; brațul Tulcea, la S.; gîrlele: Ciatal, Pătlăgeanca, la V.; Șonda, Iacob-Suhat și Pardina, la E.

Lacurĭ: Costinul, Costinciucul, Pentilicul și Pentiliciucul la E., Honțul-Mare și Mic, Siminocul, prin mijloc; Ghido, Siderul, Savca, Roșul, la V. și S.; conțin toate pește în abundență.

Cătunele carĭ o compun sunt 4, toate așezate pe malul drept al brațuluĭ Chilia: Satul-Noŭ, la N., reședința, în fața Izmailuluĭ; Ciatal-Chioi, Pătlăgeanca, la 7 și 16 kil. spre S.-V.; Pardina, la 16 kil. spre E. de reședință.

Intinderea com. e de 5800 hect., din care 180 hect. vetrele

satelor, cu o populație amestecată de 648 suflete.

Locuitorii posedă: 115 pluguri; 495 cai și iepe, 708 boi, 642 vaci, 1900 oi, 400 porci și 10 asini.

Venitul com. e de 1865 lei și cheltuelile, de 1614 lei.

Comunicația se face pe brațul Chilia și pe gîrle; drum comunal este acela de la Tulcea la Satul-Noŭ și Chilia-Vechĭe.

Are două biserici, una în Pardina, cu hramul Sf. Maria, cu un preot și un cîntăreț, fondată în 1860 de un Ștefan Belibov și cea-l'altă în Ceatal-Chioi, cu hramul Sf. Nicolae, fondată în 1870 de o văduvă Domnica Belcicăncĭ, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală de cătun.

Satul-Noŭ, *sat*, jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., com. Buhociul, situat pe șesul din stînga Siretuluĭ. Are o populație de 833 suflete, în maioritate Unguri; o școală mixtă; o biserică catolică, făcută în 1891 de către locuitorĭ; 3 cîrciumĭ.

Vite: 15 caĭ, 486 vite marĭ cornute, 251 porcĭ și 6 capre.

Satul-Noŭ, *sat*, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., com. Răcăciuni, situat pe șesul Siretuluĭ, lîngă pîrîul Salva, maĭ sus de satul Teiușul, la 8 kil. de satul Răcăciuni (școală).

Are o populație de 375 suflete.

Vite: 65 caĭ, 344 vite marĭ cornute, 113 porcĭ și 47 capre.

Satul-Noŭ, *sat*, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Bogdănești, situat între Trotușul și Oituzul.

Are o populație de 202 suflete, toți Unguri; o biserică catolică, clădită de locuitorĭ în 1890, deservită de 1 cîntăreț.

Vite: 8 caĭ, 156 vite marĭ cornute și 40 porcĭ.

Satul-Noŭ, *sat*, jud. Botoșani, situat lîngă iazul Poieneĭ, în partea de N.-V. a com. Poiana-Lungă, pe moșia statuluĭ Vorona. E înființat la 1886 cu noiĭ împroprietăriți și are o suprafață de 132 hect., cu o populație de 24 familiĭ, saŭ 103 suflete.

Vite: 41 vite marĭ cornute, 8 caĭ, 131 oĭ și 16 mascurĭ.

Satul-Noŭ, *sat*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, com. Satul-Noŭ, pe lacul Mîrleanul. Are o suprafață de 2442 hect., și o populație de 126 familiĭ, saŭ 939 suflete.

Satul-Noŭ, *sat*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, cătunul com. Tortoman, situat în partea centrală a plășeĭ și cea de S. a comuneĭ, pe valea Geabam. Are o întindere de 3012 hect., din care 18 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populație, în maioritate romînă, de 58 familiĭ, saŭ 299 suflete.

Satul-Noŭ, saŭ **Seaca-Tînără**, *sat*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Seaca, reședința primărieĭ, așezat pe două dealurĭ: Dealul-Seaca și Seaca-Tînără, despărțite printr'o vale.

Are o populație de 1176 suflete; o școală mixtă, ce funcționează din 1883, frecuentată de 67 băeți; o biserică de bîrne, cu hramul S-țiĭ Impărați Constantin și Elena; 2 cîrciumĭ și 1 brașovenie.

In sat este siliștea Seaca-Tînără.

Satul-Noŭ, *sat*, în partea de S. a com. Vetrișoaia, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, la 250 m. de satul de reședință Vetrișoaia, înființat în 1878, cu locuitorĭ noĭ împroprietăriți pe domeniul statuluĭ Vetrișoaia, situat pe platoŭ, lîngă șanțul înconjurător al satelor Vetrișoaia și Simineștĭ.

Are o populație de 5 familiĭ, saŭ 26 suflete.

Satul-Noŭ, *sat*, în com. Zberoaia, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, spre V.-S. de satul Scoposeni, așezat în Valea-Cumpenelor, pe domeniul statuluĭ Ghermănești, pe care s'aŭ făcut împroprietăririĭ în 1878, pe o suprafață de 180 hect. Are o populație de 30 familiĭ, saŭ 141 suflete.

Satul-Noŭ, *sat*, în partea de S. a satuluĭ Vicoleni, com. Berezeni, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, așezat pe platoul dealuluĭ Prutul și pe pîrîul Satul-Noŭ, aproape de balta Berezeni.

Suprafața teritoriuluĭ moșieĭ e de 2288 hect., formînd un trup cu moșia Vicoleni.

Are o populație de 110 familiĭ, saŭ 455 suflete.

Locuitorii sunt împroprietăriți în 1878, pe domeniul statuluĭ Vicoleni, cînd s'a înființat și satul.

Satul-Noŭ, jud. Suceava. Vezĭ satul Hîrtoapele.

Satul-Noŭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Colonești, jud. Tecuciŭ, așezat pe partea stîngă a rîuluĭ Zeletinul, la 6 kil. de reședința comuneĭ, spre N.

Teritoriul satuluĭ e de 148 hect., cu o populație de 170 sufl.

Locuitorii sunt răzeși.

Satul-Noŭ, *sat*, făcînd parte din com. Cosmești, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ, așezat pe partea stîngă a Siretuluĭ, la 3 kil. de reședința comuneĭ.

Are o populație de 229 suflete.

Satul s'a înființat cu locuitorii împroprietăriți în anul 1878, pe moșia statuluĭ Furceni. Locuitorii veniți aicĭ aŭ fost din Ionășești și Cosmești. Teritoriul satuluĭ este de 394 hect.

Satul-Noŭ, *numirea ce se dă cătunuluĭ* format din însurățeĭ pe moșia Statuluĭ Drăgănești-Țigănia, jud. Teleorman, și care formează un corp cu cătunul Atîrnați.

Satul-Noŭ, *sat*, în jud. și pl. Tulcea, cătun. de reședință al com. Satul-Noŭ, așezat în partea nordică a comuneĭ, în fața orașuluĭ Izmail, din Rusia, pe malul drept al brațuluĭ Chilia.

Are o întindere de 1560 hect., din care 22 hect. ocupate de vatra satuluĭ; restul, al locuitorilor și al statuluĭ.

Populațiunea, lipovană, e de 118 suflete.

Drumul comunal Tulcea-Chilia trece pe lîngă sat.

Satul-Noŭ, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, cătunul comuneĭ Congazul, situat în partea de N. a plășeĭ și de S.-V. a comuneĭ, pe malul stîng al pîrîuluĭ Telița, la 7 kil. spre S.-V. de reședință. Intinderea satuluĭ e de 82 hect., cu o populație de 63 familiĭ, saŭ 315 suflete.

Printr'însul trece drumul județean Babadag-Măcin.

Satul-Noŭ, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, cătun. de reședință al com. Satul-Noŭ, așezat pe grindul cu acelașĭ nume. Se mărginește la N. și E. cu com. Sfiștofca, la S. cu orașul Sulina, la V. cu cătun. Letea. Are o întindere de 5500 hect., din care 25 hect. ocupate de vatra satuluĭ, 400 hect. ale locuitorilor, restul de bălțĭ și stuf, al statuluĭ, cu o populațiune compusă din Ruși și Romînĭ, de 120 familiĭ, saŭ 60 suflete. Are o biserică vechie, cu un cîntăreț și o școală.

Satul-Noŭ, *cătun*, pendinte de com. Ruși-luĭ-Asan, pl. Neajlovul, jud. Vlașca. (Vezĭ com. Ruși-luĭ-Asan).

Satul-Noŭ, *subdivizie a satuluĭ* Gura-Văiĭ, jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-s., com. Racova, la 3 1/2 kil. de școala și primaria din satul Racova. Are 37 familiĭ.

Satul-Noŭ, *altă numire a satuluĭ* Ștefănești, pl. Cîmpuluĭ, jud. Ialomița.

Satul-Noŭ, *grind* saŭ loc ridicat deasupra stufuluĭ înconjurător, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. Satul-Noŭ; se întinde între brațul Chilia și Mare; este acoperit cu nisip; se maĭ numește și grindul Letea în partea de V., Hasmacul în partea centrală, Periprava în partea de N. și Sfiștofca spre E.

Satul-Noŭ, *grind* saŭ loc ridicat deasupra stufuluĭ înconjurător, în jud. Tulcea, situat în partea de N.-V. a pl. Tulcea și cea de N. a com. rur. Satul-Noŭ; se întinde dealungul maluluĭ drept al brațuluĭ Chilia, în dreptul cotuluĭ Izmailuluĭ; are, 180 hect. întindere, acoperite cu iarbă; pe el e așezat Satul-Noŭ.

Satul-Poslujnicilor, *sat*, în jud. Roman, ce exista în vechime în marginea de S. a orașuluĭ Roman. Acest sat era locuit de oamenĭ, ce eraŭ în serviciul Episcopieĭ de Roman și eraŭ sub administrația Episcopuluĭ, după cum ne arată un document de pe la 1751, Ianuarie 1, de la Racoviță-Vodă. Prin acest document se vede cum că Domnul ordonă dregătorilor judecătorești și administrativĭ de la Roman, să nu se amestice în afacerile acestuĭ sat. Astăzĭ acest sat face parte din cuprinsul orașuluĭ Roman, formînd mahalaua Episcopieĭ.

Satul-Vechiŭ. (Vezĭ Flămînzi, sat, com. Flămînzi, pl. Coșula, jud. Botoșani).

Satuluĭ (Capul-), *cătun*, al com. Odăile, jud. Buzăŭ, cu 130 locuitorĭ și 33 case.

Satuluĭ (Dealul-), *deal*, ce se întinde de la N. spre E. La capătul săŭ despre E., pe ambele luĭ clinurĭ, e situat satul Coșești, com. Coșești, pl. Racova, jud. Vasluiŭ. Acest deal se maĭ numește și Schelea.

Satuluĭ (Insula-), *insulă*, în Dunăre, cu 50 pogoane pădure, ținînd de com. Izlazul, jud. Romanați.

Satuluĭ (Valea-), *alt nume al pîrîuluĭ* Potur saŭ Ciamurli, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, nume pe care îl poartă de lîngă satul Ciamurli-d.-s. și pănă intră în teritoriul com. Potur.

Sauca, *sat*, în jud. Vasluiŭ, numit de la pîrîul Sauca, ce curge prin mijlocul luĭ, situat pe coasta dealuluĭ Dumbrava, spre E. și pe dealul Mijlocul spre V., pe o suprafață de 500 hect., din care 42 hect. vie și cu o populație de 130 familiĭ, saŭ 641 suflete.

Moșia aparține statuluĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 18 pluguri și 36 care cu boĭ, un plug și 2 căruțe cu caĭ; 239 vite marĭ cornute, 500 oĭ, 23 caĭ, 98 rîmătorĭ; 30 stupĭ.

Saucenița, *sat*, pe moșia cu același nume, jud. Dorohoiu, com. Văculești, pl. Coșula.

Așezările sătenilor sunt în mare parte bune, cu livezuĭ și grădine, iar stăpînul moșieĭ are casă vechie făcută din lemn și tencuită, cu heiurile necesare, mică livadă, puțină vie și grădină de legume.

Are o populație de 656 suflete; o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 pălămar.

Proprietatea moșieĭ este a d-luĭ Vartan Pruncu.

Sătenii împroprietăriți aŭ: 389 hect., 56 ariĭ, pămînt; iar proprietatea: 713 hect., 23 ariĭ, cîmp și 143 hect., 22 ariĭ, pădure.

Iazurĭ sunt 3, din care unul numit Arbore, în suprafață de 3 hect. Țibulea, pîrîu, trece pe moșie.

Drumurĭ: calea județeană Dorohoiu-Loerda, și calea Saucenița-Vîrful-Cîmpuluĭ.

Moșia se hotărește cu: Prelipca, Văculești, Broscăuți și Goroveiu.

Sauna, *mănăstire*, de călugărĭ, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Parcheș, situată în partea de N. a plășeĭ și cea de V. a comuneĭ, la 3 kil. spre V. de sat, pe malul stîng al văiĭ Adînca, aproape de vărsarea eĭ în balta Sauna. S'a fundat în 1880—81 de călugării veniți din mănăstirea Cilicul.

Sauna, *baltă*, jud. Tulcea, în partea de N. a plășiĭ Isaccea și cea de V. a comuneĭ Parcheș, lîngă mănăstirea Sauna. E formată de Dunăre; comunică cu balta Parcheș; are o întindere de 120 hect. și conține pește.

Savca, *baltă*, în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul com. Satul-Nou, și anume pe acela al cătr. săŭ Ciatal-Chioi, situată în partea de N. a plășiĭ și cea de V. a comuneĭ; comunică cu un braț secundar al Chilieĭ, prin o mică gîrliță, înconjurată cu stuf; are o formă aproape rotundă și o întindere de 80 hect.

Saxan-Cairac, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Casimcea; este maĭ mult o prelungire a dealuluĭ Saxancula; se întinde într'o direcție generală de la E. spre V., brăzdînd partea de S.-V. a plășeĭ și cea centrală a comuneĭ; la poalele sale de S.-V. e așezată o parte din satul Casimcea; are o înălțime de 226 m., punct trigonometric, dominînd pîrîul și satul Casimcea, drumurile Casimcea-Alifaci și Sari-Ghiol-Casimcea, ce merg pe muchia luĭ; este acoperit cu livezĭ și izlaz.

Saxan-Cula, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Beidaut și Casimcea; se desface din dealul Sari-Ghiol, se întinde spre V., în direcția N.-E.-S.-V., brăzdînd partea de V. a plășeĭ și a com. Beidaut, și cea de E. a com. Casimcea; are un vîrf înalt de 280 m., dominînd drumul Casimcea-Sari-Ghiol, ce merge pe muchia luĭ; de natură stîncoasă, e acoperit cu pășunĭ.

Saxan-Cula, *ruinele unuĭ sat vechiŭ*, jud. Tulcea, la poalele de N. ale dealuluĭ Saxan-Cairac, la 1 ½ kil. spre N.-E. de satul Casimcea, aproape de rîul Casimcea.

Saxoni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Prisiceni-Buturugeni, pl. Sabarul, jud. Ilfov, la E. de Buturugeni, pe malul drept al rîuluĭ Argeș. Se întinde pe o suprafață de 472 hect., cu o populație de 361 locuitorĭ.

D-l Dr. A. Fotino are 300 hect. și locuitoriĭ, 172 hect. Proprietarul cultivă 192 hect. (18 izlaz, 90 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul.

Are o biserică, cu hramul Buna-Vestire, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 1 moară cu aburĭ; 1 școală mixtă, frecuentată de 44 elevĭ și 3 eleve.

Numărul vitelor marĭ e de 248 și al celor micĭ, de 1466.

Săbăoani, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Moldova, spre N. de orașul Roman, la 9 kil. de el și la 10 kil. de reședința plășeĭ. Este așezată pe platoul ce separă basinul Siretuluĭ de al Moldoveĭ.

Are o populație de 2462 locuitorĭ, în maioritate Unguri.

Este formată dintr'un singur sat Săbăoani. Are o biserică catolică de zid. Formează o parohie cu satele: Pildești, Leucușeni și Corhana. Școala, mixtă, a fost frecuentată în 1899—900 de 115 copiĭ.

Sunt 1739 vite marĭ cornute.

Se face bîlciŭ la 29 Septembrie.

Budgetul com. e la venitur de leĭ 7735 și la cheltuelĭ, de leĭ 7638.

Este legată cu orașul Roman prin șosea.

Acest sat este cel maĭ mare centru de populație din județ, după orașul Roman.

Există din vechime, căcĭ un document din anul 1606, Maiŭ 12, de la Irimia Movilă zice că el a fost făcut danie de către acest Domn mănăstireĭ Secu împreună cu alt sat, Berendești. Acest document zice că acele sate, Săbăoani și Berendești, eraŭ drepte domnești și populate cu Unguri.

Săbăoani, *moşie* a statuluĭ, în jud. Roman, pl. Moldova, com. Săbăoani, arendată cu 21560 leĭ anual.

Săbăreni (Popeşti - Mănăstireĭ), *sat*, făcînd parte din com. rur. Popeşti-Dragomireşti, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat la V. de Bucureşti, între rîul Ilfovăţul şi pădurea Rîioasa. Aci este reşedinţa primărieĭ.

Are, împreună cu Popeşti-Mănăstireĭ, 1144 hect. şi o populaţie de 832 locuitorĭ.

Statuluĭ aparţin 694 hect. şi locuitorilor, 450 hect.

Statul cultivă prin arendaşiĭ săĭ 250 hect. (248 izlaz, 196 pădure). Locuitoriĭ cultivă tot terenul, afară de 40 hect. carĭ rămîn sterpe.

Numărul vitelor marĭ e de 601 şi al celor micĭ, de 1931.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Săbieşti, *sat*, jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa, com. Ghergani.

Săcăleni, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Pîncesti, spre S.-V. de satul Pîncesti şi la 5 kil. de el.

Are o populaţie de 352 locuitorĭ; o biserică de zid.

De vechimea acestuĭ sat aminteşte un document de la 1681, Aug. 8, prin care se spune cum că Gheorghie Bîrcă, cu soţia sa Ştefana din Crăeşti, hărăzesc Episcopuluĭ Ioan de Roman răzăşia lor din Săcăleni, cu condiţie ca Episcopul să facă acolo o mănăstire, adică biserică de piatră pentru pomenirea lor şi a părinţilor lor. («Cr. Rom.», Melhisedec, 305).

Săcăleni (Slobozia-). Vezĭ Băneasa, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com. Giurgeni.

Săcăleni, *moşie, cu pădure* de 240 hect., a statuluĭ, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Pîncesti, arendată împreună cu moşia Buda cu 5000 leĭ anual.

Săcăreşti cu Balosineşti, *sat*, jud. Iaşi, format din două trupurĭ: Balosineşti, cu o suprafaţă de 72 hect. şi Săcăreşti, cu o suprafaţă de 49 hect., avînd împreună o populaţie de 150 locuitorĭ. Distanţa dintre acestedouă sate este de 2250 m.

In satul Săcăreşti se află o biserică de lemn, care are o vechime de 100 de anĭ şi e deservită de 1 preot şi 1 eclesiarc. Locuitoriĭ sunt răzeşĭ din timpul luĭ Ştefan-cel-Mare, după cum glăsuesc documentele lor. Satul Balosineşti este întrupat în moşia Cucuteni.

Locuitoriĭ posedă: 53 vite marĭ cornute, 17 caĭ, 157 oĭ şi 15 rîmătorĭ.

Săcăturile, *sătuc*, în jud. Iaşi, pl. Stavnicul, format din cîte-va case, situat pe coasta din valea dealuluĭ Săcăturĭ. Aci e şi hotarul judeţuluĭ despre jud. Vasluiŭ.

Săcelul, *com. rur.*, în partea de N. a pl. Amaradia, jud. Gorj, în valea rîuluĭ Blahniţa şi la S. com. Şurupaţi, formată din 3 cătune: Coropeşti, Gurani şi Săcelul. E situată parte pe loc şes, parte pe dealurĭ.

Are o suprafaţă de 2000 hect., din carĭ 400 hect. arabile, 722 hect. fineţe, 138 hect. pădure, 80 hect. viĭ şi pomet, iar restul de 639 hect., izlaz şi locurĭ neproductive.

Vatra satuluĭ ocupă 21 hect., cu o populaţie de 958 suflete.

Locuitoriĭ sunt moşneni. Eĭ posedă: 20 pluguri, 45 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 512 vite marĭ cornute, 47 caĭ, 1020 oĭ, 257 rîmătorĭ şi 83 capre; 30 stupĭ.

Venitul com. e de 1160 leĭ, iar cheltuelile de 1135 leĭ.

Este udată de rîul Blahniţa ce o străbate de la N. spre S., în mare parte pe o albie de stîncĭ. Peste această apă sunt 2 podurĭ de lemn.

Comunicaţia comuneĭ se face prin şoseaua vecinală şi printr'o şosea comunală: maĭ are un drum ordinar care o pune în legătură cu comunele Bobul, Magheresti, Ciocadia şi Şurupaţi.

Are o şcoală, înfiinţată la 1848 şi frecuentată de 59 elevĭ (1899—90); 3 bisericĭ, una fondată 1715, a doua la 1790 şi a treia la 1848, deservite de 3 preoţĭ, 4 cîntăreţĭ şi 1 paracliser.

In com. se găsesc: 10 fîntînĭ, 1 joagăr, 8 morĭ.

Spre N. de cătunul Săcelul, în interiorul comuneĭ, sunt nişte ape minerale, feruginoase-sulfuroase şi sărate şi un stabiliment balnear; apele sunt descoperite în 1886; izvoarele sunt în Valea Blahniţeĭ, între 2 dealurĭ ce aci se apropie, strimtînd valea.

Dealurĭ maĭ însemnate în comună sunt: Ţeapa, numit astfel de la Vlad-Ţepeş şi dealul Jidovul unde se găsesc ruine de zid în pămînt.

Printre aceste dealurĭ curge rîul Blahniţa, care formează Valea-Mare, unde se află izvoarele minerale.

Săcelul, *cătun* de reşedinţă, la com. Săcelul, pl. Amaradia, jud. Gorj, în valea rîuluĭ Blahniţa şi pe malul săŭ cel stîng.

Are o suprafaţă de 1400 hect., din care: 285 hect. arabile, 460 hect. fineţe, 55 hect. vie şi pomet, 500 hect. izlaz, 90 hect. pădure şi 10 hect. vatra satuluĭ, cu o populaţie de 561 suflete.

Locuitorii posedă: 10 pluguri, 25 care cu boi, 2 căruțe cu cai; 330 vite mari cornute, 41 cai, 635 oi, 158 rîmători, 35 capre; 14 stupi.

Săcelul, *stațiune balneară,* com. rur. Săcelul, satul Săcelul, jud. Gorj, pl. Amaradia, pe marginea apei Blahnița, la 25 kil. de orașul Tîrgul-Jiului și la 30 kil. de stațiunea c. f. r. Cărbunești.

Long. E. gr. 23°.20'. Lat. N. 45°.3'.

Apele sunt cunoscute de la 1840, cînd proprietarul lor, un anume Săceleanu, a făcut băi și s'a vindecat de un reumatizm ce-l avea.

La 1865, dr. Grossu, medicul primar al județului Gorj, comunică direcțiunei generale a Serviciului Sanitar că aceste ape vindecă mai multe boli și trimise probe dintr'însele spre a fi analizate.

Dimitrie Săceleanu, cumpărînd toate proprietățile vecine, devenise singurul proprietar a tuturor izvoarelor cu ape minerale. El făcu și un mic stabiliment.

La 1883, s'a format o societate, în cap cu proprietarul, pentru a capta apele și a face o stațiune balneară și la 1884 s'a construit un otel; dar societatea s'a disolvat în 1885.

La 1888, d-l St. Sadoveanu a devenit proprietar. D-sa făcu un stabiliment pentru băi și un salon pentru distracții; tot în acest an Săcelul fu declarat stațiune balneară de Ministerul de Interne. Astă-zi această stațiune e proprietatea doamnei Sadoveanu.

Apele de la Săcelul își au legenda lor. In popor este credința că bolnavii de gușe se vindecă, bînd apă de izvor în ziua de 6 August, Schimbarea la față.

Izvoarele ies dintr'un conglomerat eocenic, după cum arată d-l Grig. Ștefănescu în Anuarul Biurouluĭ Geologic.

Sunt mai multe izvoare din care 3 au fost analizate și sunt situate: No. 1 și 2 pe malul sting, iar No. 3 pe malul drept al apei Blahnița. Nu sunt aproape de loc captate. No. 1 și 2 au mici basine adînci de 1 m. și largi de 2—3 m., iar No. 3 are un basin mai mic. Apa izvorește din o stîncă și este foarte limpede.

Izvorul No. 1 are temp. + 11° C., la 13° a aeruluĭ.

Izvorul No. 2 are temp. + 16° C., la 13° a aeruluĭ.

Izvorul No. 3 are temp. + 12° C., la 13° a aeruluĭ.

Apa este limpede, cu gust sărat și mirosind a acid sulfhidric.

Pentru un interval de 5 minute s'a găsit:

Izvorul No. 1 = 15 litruri
» No. 2 = 31 »
» No. 3 = 9 »

Izvorul cel de pe malul drept este puțin sărat, degajează hidrogen sulfurat, conține magnesie și sulfuri metalice.

Izvorul cel de pe malul sting, este foarte sărat, conține sulfure, iodure precum și oxid de calciu și de magneziu.

D-l P. Poni analizînd calitativ apa adusă de d-l Grig. Ștefănescu, constată că conține: Sodiu (mare cantitate), Calciu, Magnesiu, Stronțiu, Litiu, Cloru, (mare cantitate), Potasiu, Acid sulfhidric, Acid carbonic, Iod și Brom. D-l Poni arată că este o apă minerală importantă prin faptul că conține principii rari, ca Iod, Stronțiu și Litiu.

Un izvor s'a numit Izvorul-Gușaților, din cauza prezenței de sigur a Iodurei de sodiu, iar alt izvor e numit Izvorul Ambulanței rurale. Mai sunt și alte izvoare, din care unul e feruginos, altul alcalin și altul amar, etc., iar în vălceaua vecină se află un izvor ce are hidrogen sulfurat în mare cantitate.

Apele au dat rezultate foarte bune, mai ales în reumatizme, sifilis terțiar, diferitele afecțiuni uterine, precum și în unele boli ale sistemului nervos.

Apele se întrebuințează în băi.

Incălzirea apei se face într'o putină mare, așezată d'asupra unuĭ aparat în care se încălzește apa dulce, înmagazinînd vapori de apă supra-încălziți în apa minerală din putină, de unde prin țevi se distribue în cabinele de băi.

In 1897 au fost 60 vizitatori.

Săceni, *com. rur.,* la extremitatea de N. a pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman, situată pe ambele părți ale văiĭ Tinoasa.

Se învecinește la N. cu com. Ciurari, la S. cu com. Butculești, la E. cu com. Necșești din pl. Teleormanul și la V. cu cât. Drăgșani al com. Drăgșenei.

Intinderea com. cu a moșiilor aflate pe dînsa este cam de 1600 hect. Proprietariĭ principali sunt: moștenitoriĭ răposatuluĭ Gr. G. Păucescu, posedînd aproape 500 hect. arabile și 5 hect. pădure; colonelul I. Păucescu, avînd 500 hect. și minoriĭ defunctuluĭ Gr. N. Păucescu, posedînd vr'o 230 hect.

Locuitorĭ împroprietăriți sunt 89, pe 250 hect. Sunt și vre-o cîți-va moșteni.

Teritoriul com. este întretăiat de vălceaua numită Păuceasca, de apa Tinoasa și de o ramură a văiĭ numită Valea-Mică, care toate se împreună cu valea Tinoaseĭ, mai jos de com. Butculești.

Din cauza terenuluĭ argilos s'a format aci mai multe lacurĭ:

Lacul-Coşoteiului, Lacul-luĭ-Puşcă, Lacul-Serdaruluĭ şi Lacul-Porculuĭ. La N.-V. de com., spre Valea-Burdeĭ, este o luncă frumoasă, pentru păşunatul vitelor.

Are o populaţie de 732 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată de 31 elevi, instalată într'un edificiŭ frumos, construit cu ajutorul defunctuluĭ Gr. Păucescu; o biserică, deservită de un preot şi doĭ cîntăreţi; o moară cu aburĭ.

Vite: 551 vite marĭ cornute, 125 caĭ, 12 măgarĭ, 2275 vite micĭ cornute şi 120 porcĭ.

Budgetul com. este la venitурĭ de leĭ 1948, banĭ 91, şi la cheltueli, de leĭ 1917, banĭ 15.

Locuinţa proprietăţiĭ este frumoasă, în stil elveţian.

Ocupaţiunea locuitorilor este numaĭ agricultura; femeile se ocupă şi cu industria casnică.

Căĭ de comunicaţie: la com. Ciurari şi de acolo la gara Beuca, spre N.; la com. Butculeşti, la S.; la com. Gărdeşti, la N.-E. şi la căt. Drăgşani, la V.

Satul Săceni este din cele maĭ vechĭ; moşteniĭ posedă hrisoave din secolele trecute, din care se poate vedea că aci aŭ avut eĭ moşiile şi satul lor. In secolul XVIII, satul acesta era trecut printre cele maĭ însemnate ale judeţuluĭ şi făcea parte din pl. Mijloculuĭ.

Imprejurul măgureĭ numită a-Moriĭ, situată spre lunca de pe Burdea, s'aŭ găsit obiecte de ceramică vechĭe, vîrfurĭ de săgeţi şi altele.

Săcueni (Saac), *fost judeţ* al Ţăreĭ, desfiinţat la 1844, situat între Carpaţi şi judeţele: Prahova, Ialomiţa şi Buzăŭ. Era împărţit pe la 1835 în două plaiurĭ şi treĭ plăşi:

Plaiul Teleajenul, cu reşedinţa în com. Văleni; plaiul Despre-Buzăŭ, cu reşedinţa în Sibiciul-d.-s.; plasa Podgoria, cu reşedinţa în Podeni-Vechĭ; pl. Tohani, cu reşedinţa în Plavia şi pl. Cîmpul, cu reşedinţa în Mizil.

Ultimul ispravnic al acestuĭ judeţ a fost răposatul Manolache Lahovari, tatăl luĭ George şi Alexandru Em. Lahovari. (V. «Vestitorul Romînesc», No. 2 1845).

Avea de capitală Bucovul şi ca oraşe principale: Văleni-de-Munte, vestiţĭ pentru vama cea mare; Slănicul, renumit pentru Ocnele sale şi mănăstirile: Văleni, Vărbila, Izvoranul, Suzana şi Cheia.

In acest jud. se coprindea şi Dealul-Mare, vestit pentru marea cantitate şi bunătatea vinurilor sale.

Marca jud. era o viţă cu strugurĭ.

La desfiinţare era împărţit în 7 plăşi: Cîmpul, Tohani, Cricovul, Podgoria, Scăeni, Teleajenul şi Despre-Buzăŭ, cu 170 sate, administrative de vătaşĭ. Avea 4 căpităniĭ: a Scaunuluĭ, a Starchiozi, a Mărgineanuluĭ şi a Găgenilor. Pe lîngă acestea maĭ avea şi o polcovnicie.

In tot jud. eraŭ 187 biserici, afară de cele de prin oraşe, 2 mănăstirĭ şi 11 metoace: Văleni, Iordăchianu, Apostolache, Vărbila, Barbul, Zamfira, Bădeni, Alunişul, Tufani, Mihăileşti şi Scheatul.

Ca populaţie avea 10892 familiĭ.

La 1 Iulie 1842, în jud. Săcueni, eraŭ 138 şcolĭ comunale, frecuentate de 2190 copiĭ şi una grecească la Văleni, afară de şcoala normală din Văleni.

Pe acel timp jud. Prahova era maĭ mic de cît Săcueni, căci avea numaĭ 7132 familiĭ şi 112 sate şi 3 oraşe: Ploeşti, scaunul ispravnicilor, Filipeşti şi Cîmpina.

Acest judeţ, desfiinţîndu-se, s'a dat o parte jud. Prahova, şi o parte jud. Buzăŭ.

Săcueni, saŭ **Secueni**, *com. rur.*, în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., situată pe dreapta pîrîuluĭ Valea-Mare şi pe stînga Siretuluĭ. Se compune din 2 cătune: Sacueni, reşedinţa com., a plăşeĭ şi a judecătorieĭ de pace şi Cîmpeni, cu Baloşeni, în vechime Dumbrava.

In vechime com. purta numele de Cîmpeni.

Se mărgineşte la E. cu com. Obîrşia, la N. şi V. cu com. Berbenceni, la S. cu com. Boteşti.

Teritoriul com. este udat, la E., de gîrla Bahna, care se scurge în pîrîul Valea-Mare şi la V. de pîrîul Denchi, care se varsă tot în Valea-Mare. Acest din urmă pîrîŭ străbate com. de la E. spre V. şi se varsă în Siretul, d'a stînga.

Are o populaţie de 649 suflete; o şcoală mixtă, în satul Săcueni, şcoală care a fost frecuentată în 1899—900 de 25 elevi; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Intinderea teritoriuluĭ com. este de 1143 hect.

Totalul pămînturilor de cultură este de 330 hect.

Proprietarĭ marĭ sunt: Ilie Conduratu, C. Frunzeanu, Gh. Livezeanu şi Al. Lupaşcu.

Aci se găseşte pădurea Cîmpeni, cu o întindere de 400 hect.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1973 leĭ, 47 banĭ şi la cheltueli, de 1531 leĭ, 90 banĭ.

Ville ocupă o suprafaţă de 10,35 hect.

Locuitoriĭ posedă: 53 caĭ, 508 vite marĭ cornute, 11 capre,

295 oĭ şi 51 porcĭ; 81 stupĭ. Teritoriul com. este străbătut de calea judeţeană Bacău-Bîrlad şi de calea vecinală ce duce la com. Obîrşia.

Distanţele: la Bacău, capitala districtuluĭ, 18 kil.; la com. Obîrşia, 9 kil.; la com. Berbenceni, 5 kil.; la com. Boteşti, 6 kil.

Săcueni, *com. rur.*, în jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, situată pe cîmpie, pe ţărmul stîng al Ialomiţeĭ, la 10 kil. spre E. de Tîrgovişte, pe şoseaua judeţeană Tîrgovişte-Ploeşti.

In apropiere de com. sunt dealurile: Capul-Pisculuĭ şi Dealul-Cruceĭ, ce ţine de com. Gura-Ocniţiĭ şi Plaiul-Dealuluĭ, ce ţine de com. Adînca; apoĭ: Cîmpia-Luncă, în partea de S., Potcoava şi Podul-Cliseruluĭ, în partea de E. şi Ciubuceşti, în partea de N.

Prin raionul com. curge rîul Ialomiţa, în partea de S., şi pîraele Slănicul şi Răzvedeanca, în partea de N. şi N.-V. Peste Slănicul sunt treĭ poduri în coprinsul comuneĭ: Podul-Roşu, Podul-Cliseruluĭ şi Podul-luĭ-Drugă.

Are o populaţie de 719 locuitorĭ romînĭ; o biserică; o şcoală; fabricĭ de var, de ţuică şi de cărămidă.

Se învecineşte la E. cu Adînca, la V. cu Colanul şi Lazurile, la N. cu Gura-Ocniţeĭ şi la S. cu Comişani şi Bucşiani, despărţindu-se de Colan, Lazuri şi Comişani prin Ialomiţa, de Adînca şi Bucşiani, prin pîrîul Slănicul, iar de Gura-Ocniţeĭ, prin hotarul moşieĭ.

Locuitoriĭ posedă multe capete de vite, maĭ cu seamă boĭ şi oĭ. La o mică distanţă de vatră se află în pămînt păcură, care n'a început încă a fi exploatată.

Săcueni, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., spre S.-V. de oraşul Roman, la 11 kil. de el şi la 10 kil. de reşedinţa plăşeĭ. Este aşezată pe şes şi e formată din satele: Başta, Cuciulaţi, Mircşti şi Săcueni, cu reşedinţa comuneĭ în satul Săcueni.

Are o populaţie de 975 locuitorĭ; o biserică de zid. Venitul anual al comuneĭ este de leĭ 3976,38 şi cheltuĭelile, de leĭ 3867.

Este legată prin şosea cu oraşul Roman.

Săcueni, *sat*, în jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., reşedinţa comuneĭ cu acelaşĭ nume, a plăşiĭ şi a judecătorieĭ de pace, aşezat pe dreapta pîrîuluĭ Valea-Mare. Se zice că Săcueni datează din timpul luĭ Ştefan-cel-Mare. Are o populaţie de 428 suflete; o şcoală; o biserică de lemn, făcută de locuitorĭ la 1790; 1 cîrciumă.

Vite: 38 caĭ, 365 vite marĭ cornute, 47 porcĭ şi 11 capre.

Săcueni, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Săcueni, spre S.-S.-V. de oraşul Roman, la 11 kil. de el şi la 10 kil. de reşedinţa pl., pe malul stîng al pîrîuluĭ Poarca.

Are o populaţie de 376 locuitorĭ şi o biserică de zid.

Aci se lucrează rogojinĭ.

Este legat cu oraşul Roman prin şosea.

Săcueni, *fost sat* răzăşesc în com. Drăguşeni, jud. Suceava.

Săcueni, *staţie de dr.-d.-f.*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., c. Săcueni, pe linia Bacău-Roman, pusă în circulaţie la 13 Septembrie, 1872. Se află între staţiile Galbeni (11,2 kil.) şi Roman (11,6 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ, de 163m,99. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 46012 leĭ, 65 banĭ.

Săcuesculuĭ (Munţiĭ-), *ramură de munţi*, ce se detaşază din grupa Ceahlăuluĭ, jud. Neamţu. Se maĭ numeşte Neagra-Săcuesculuĭ.

Săcuianca, *pîrîu*, în jud. Prahova, izvoreşte din vîrful Poiana-Mare, curge de la V. spre E., primeşte pîrîiaşul Gheba, lîngă com. Măneciul-Pămînteni şi se varsă în rîul Teleajenul, pe malul drept, între com. Măneciul-Ungureni şi Pămînteni, pl. Teleajenul.

Săcuieni. Vezĭ *Săcueni.*

Săftica, *sat*, jud. Ilfov, pl. Znagovul, făcînd parte din com. rur. Baloteşti, spre V. de Preoteşti, situat la S.-E. pădureĭ Vlăsia, între Valea-Călugăruluĭ şi Pîslari. Prin mijlocul satuluĭ trece şoseaua naţională Bucureşti-Ploeşti.

Se întinde pe o suprafaţă de 352 hect., cu o populaţie de 85 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de un preot şi un cîntăreţ; un heleşteu; un pod stătător.

Numărul vitelor marĭ e de 66 şi al celor micĭ, de 49.

Săgeata, *com. rur.*, în jud. Buzău, pl. Cîmpuluĭ, situată pe malul stîng al rîuluĭ Buzău, la 17½ kil. de oraşul Buzău.

Limitele sale sunt: la N., Drumul-Fieruluĭ şi Drumul-Robesc, începînd de la Curtaşul pănă în valea Costeiuluĭ; la E., valea Costeiuluĭ, hotarul moşieĭ Găvăneşti pănă în rîul Buzău, la petecul de crivină numit Ro-

șia; la S., albia rîuluĭ Buzăul, pănă la Movila-Lungă; la V., hotarul moșieĭ Dîmbroca și petecul luĭ Luscan, trecînd pe la Tîrla-Curtașul și dînd în Drumul-Fieruluĭ.

Are o suprafață de 5545 hect., din care 4548 hect. arabile, 225 hect. pădure, 612 hect. izlaz și 160 hect. sterpe. Proprietățĭ maĭ însemnate sunt: Beilicul, Șeineasca (a statuluĭ), Săgeata-d.-j., Săgeata-d.-s., Coiteasca, Cărpuleasa și Murgeasca. Terenul e șes și fertil, ondulat puțin de malurile Buzăuluĭ.

E formată din cătunele: Beilicul, Coiteasca, Dîmbroca, Plevna, Săgeata-d.-j., Săgeata-d.-s. și Șeineasca, cu o populație de 1490 locuitorĭ.

Are o școală, în căt. Săgeata-d.-s., frecuentată de 41 copiĭ; 2 biserică, în cătunele Beilicul și Săgeata-d.-s., cu 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 1 paracliser, și din care catedrala e cea cu hramul Sf. Dumitru; 6 cîrciumĭ.

Vite: 196 caĭ, 131 țepe, 44 mînjĭ, 932 boĭ, 537 vacĭ, 225 vițeĭ, 8 bivolĭ, 329 porcĭ, 10 capre și 1840 oĭ.

Stupĭ cu albine sunt 26.

Budgetul com. e de 3389 leĭ.

Comuna e vechie. Cele dintîĭ sate despre care se menționează sunt: Beilicul și Săgeata. In timpul rezbeluluĭ dintre Ruși și Turcĭ (1806—1812), Săgeata a fost de maĭ multe orĭ devastată. In anul 1809, generalul rus Essen a fortificat-o, apoĭ generalul Langeron, însărcinat de Bagration, a comandat maĭ mult timp lagărul de aci.

Săgeata-de-Jos, *cătun*, al com. Săgeata, jud. Buzăŭ, cu 440 locuitorĭ și 85 case.

Săgeata-de-Jos (Zisuleasa), *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Săgeata. Are 1030 hect., din care cam 90 hect. crivină, restul cultivabil.

Săgeata-de-Sus, *cătun* de reședință al com. Săgeata, jud. Buzăŭ, cu 460 locuitorĭ și 93 case.

Săgeata-de-Sus (Bagdat), *moșie*, în com. Săgeata, jud. Buzăŭ. Are 1030 hect., din care 90 hect. pădure crivină.

Săhăstria, *schit*, în pădurea Vorona, la 2 kil. spre E. de mănăstirea Vorona și în partea de S.-E. a com. Poiana-Lungă, pl. Siret, jud. Botoșani, așezat în Valea-Schituluĭ-Săhăstria. Are 2 biserică: una în ograda schituluĭ, zidită la 1857 de Arhiereul Chesarie Sinodon, Irodiaconul Daniil Stroescu și Arhimandritul Iosif Vasiliŭ, și cea-l'altă afară de ograda schituluĭ, unde este și cimitirul călugărilor, zidită la 1842 de către Arhimandritul Rafail.

Săhăstria. Vezĭ și Sihăstria.

Săhăteni (Țăndăroaia), *moșie*, în com. Găgeni-Vintileanca, com. Săhăteni-d.-s., jud. Buzăŭ; are 350 hect., din care 250 arabile, 50 vie, 35 fînețe, 8 izlaz și 7 răchitiș.

Săhăteni (Sătucul-de-Sus), *moșie*, în com. Găgeni-Vintileanca, jud. Buzăŭ; are 170 hect. parte dată clăcașilor, iar parte arăturĭ și vie în siliște.

Săhăteni-de-Jos (Năeanca, Sătucul-de-Jos), *cătun*, al com. Găgeni-Vintileanca, jud. Buzăŭ, cu 260 locuitorĭ și 65 case.

Săhăteni-de-Sus (Sătucul-de-Sus), *cătun*, al com. Găgeni-Vintileanca, jud. Buzăŭ, cu 240 locuitorĭ și 55 case.

Sălăgeni, *com. rur.*, în partea de N.-E. a pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, așezată pe șesul dintre rîurile Prutul și Jijia. Se mărginește la N. cu jud. Iași; la S., cu com. Grozești; la E., cu Basarabia, despărțită de rîul Prut și la V., cu comunele Bazga și Răducăneni.

Este formată din satele: Bucureștĭ, Colțul-Cornii și Sălăgeni, toate așezate pe malul Prutuluĭ, pe o suprafață cam de 1763 hect., și cu o populație de 167 familiĭ, saŭ 650 suflete.

Are o școală și 2 biserică, cu 1 preot și 2 dascălĭ.

Budgetul comuneĭ la venitură e de leĭ 1742 și la cheltuelĭ, de 1793 leĭ.

Vite marĭ cornute sunt 730, caĭ 97, oĭ 1169 și porcĭ 403.

Sălăgeni, *sat*, în partea de N.-V. a com. Dumbrăveni, pl. Siretul, jud. Botoșani, pe moșia Dumbrăveni. Are o populațiune de 105 familiĭ, saŭ 483 suflete; o biserică, cu 1 preot și 2 cîntărețĭ; o morișcă de apă pe Pîrîul-Sălăgenilor ce străbate satul; 1 cîrciumă.

Vite: 104 vite marĭ cornute, 25 caĭ, 255 oĭ, 41 porcĭ.

Sălăgeni, *sat*, în centrul com. Sălăgeni, pl. Podoleni, jud. Fălciŭ, așezat pe malul Prutuluĭ, între satele: Colțul-Cornii la N. și Bucureștĭ la S. Suprafața moșieĭ e cam de 1255 hect., cu o populație de 31 familiĭ, saŭ 129 suflete.

Este reședința comuneĭ. Are o școală înființată în 1884, frecuentată de 13 elevĭ; o biserică vechie, cu 1 preot și un dascăl; o cîrciumă.

Proprietatea moșieĭ a fost a defunctuluĭ Andrianopol.

Sălătrucelul, *com. rur.*, jud. Argeș, pl. Loviștea, la 14 kil. de com. rur. Șuici, reședința subprefecturei și la 65 kil. de Pitești. Se compune din satele: Sălătrucelul (500 locuitorĭ) și Seaca (107 locuitorĭ).

Prin com. trece rîul Coisca.

Are o biserică, zidită la anul 1807 de locuitorĭ și o școală primară rurală.

Budgetul com. e de 1728 leĭ la venitурĭ și de 1472 leĭ la cheltuelĭ.

E așezată între satele Berislăvești, Jiblea, Șerbănești și Băbuești.

Locuitorĭĭ posedă: 534 vite marĭ, 495 oĭ, 77 capre, 165 rîmătorĭ.

Sălătrucelul, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu același nume, situat pe apa Coisca, jud. Argeș, pl. Loviștea. Are o populație de 500 locuitorĭ și o biserică vechie, cu hramul S-ții Ingerĭ, deservită de un preot și un cîntăreț.

Sălătrucul, *com. rur.*, jud. Argeș, pl. Loviștea, la 9 kil. de com. rur. Șuici, reședința subprefecturei și la 58 kil. de Pitești. Se compune din 2 sate: Sălătrucul-d.-j. (80 fam.) și Sălătrucul-d.-s. (90 fam.). Este străbătută de rîul Topologul și se află între satele: Șuici (6 kil.), Rădăcinești (9 kil.) și Arĭful (10 kil.).

Are 2 bisericĭ vechĭ și o școală primară rurală.

Budgetul comuneĭ e de 2472 leĭ la venitурĭ și de 2019 leĭ la cheltuelĭ.

Vite: 598 boĭ și vacĭ, 80 caĭ, 1592 oĭ, 50 capre și 314 rîmătorĭ.

Locuitorĭĭ se ocupă cu lucrul de lemnărie și aŭ mai multe herăstrae pe apa Topologuluĭ.

Sălătrucul, *com. rur. și sat*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., la 39 kil. de orașul Turnul-Severin.

Este situată, parte pe Valea-Sălătruculuĭ, iar parte pe înclinarea dealuluĭ Ulmul.

Se mărginește spre E. cu comuna Băltanele; spre S., cu comuna Greci; spre V., cu comuna Plopi; iar spre N., cu proprietatea statuluĭ, Strehaia.

Satul formează comună cu satele Blindari și Vîrgatul, avînd și 4 mahalale: Ularĭ, Penești, Mihuțești și Valea-Pietreĭ, cu o populație de 740 loc. și 360 case.

Are 2 bisericĭ, deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți; o școală, condusă de 1 învățător și frecuentată de 38 elevĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 710 leĭ, și la cheltuelĭ, de 562 leĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 28 pluguri, 46 care cu boĭ, 5 căruțe cu caĭ; 40 stupĭ; 400 vite marĭ cornute, 16 caĭ, 400 oĭ și 360 rîmătorĭ.

Are 2 șosele comunale, una care duce de la școală spre șoseaua națională, iar alta spre com. Biltanele. E legată și de comunele vecine cu drumurĭ.

Dealurĭ sunt: Dealul-Sălătruculuĭ și al-Ulmuluĭ, precum și Poiana Mare. Ape: Matca-Sălătruculuĭ și Matca-Colărețuluĭ.

Sălătrucul, *moșie*, cu o întindere de 21735 pog., din care 19600 pog. pădure, jud. Argeș, pl. Loviștea, proprietatea statuluĭ, pendinte de mitropolia din București. Are o arendă de 5000 leĭ.

Pe moșie sunt case, magazĭĭ și 2 morĭ pe apa Topologuluĭ.

Sălătrucul-de-Jos, *sat*, pe rîul Topologul, jud. Argeșul, pl. Loviștea, cu o populație de 80 familiĭ. Face parte din com. rur. Sălătrucul. Are o biserică, cu hramul Sf. Niculae, deservită de un preot și un cîntăreț.

Sălătrucul-de-Sus, *sat*, pe rîul Topologul, jud. Argeșul, pl. Loviștea. Are o populație de 90 familiĭ, și o biserică cu hramul Sf. Nicolae, deservită de un preot și un cîntăreț; o școală primară. Face parte din com. rur. Sălătrucul.

Sălcieni, *com. rur.*, jud. Tutova. Vezĭ Sălceni-d.-s.

Sălceni-de-Jos, *sat*, jud. Tutova, pl. Corodul, com. Sălceni, spre S. de satul Sălceni-d.-s.

Sălceni-de-Sus, *com. rur.* și *sat*, în jud. Tutova, pl. Corodul, spre S.-S.-V. de orașul Tutova, pe pîrîul Sălceni. Satul formează o com. împreună cu Sălceni-d.-j., avînd o populație de 667 locuitorĭ, locuind în 180 de case.

Are o școală primară de băeți și o biserică.

Veniturile com. sunt de 5180 leĭ 27 banĭ.

Sălciile, *com. rur.*, în jud. Prahova, pl. Cîmpul.

E situată pe șes, la 46 kil. de capitala jud. și la 18 kil. de reședința plășiĭ, și e străbătută prin centru în direcția N.-S. de un iaz.

Are o populație de 1782 locuitorĭ, o biserică, deservită de 1 preot; o școală, înființată la 1863 și frecuentată de 61 copiĭ (1899—900); 4 cîrciumĭ, o moară cu aburĭ.

Locuitorĭĭ, în număr de 286, s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșia d-luĭ Scarlat Bărcănescu,

din care li s'aŭ dat 1295 hect. Eĭ posedă: 389 caĭ, 1055 boĭ, 306 vacĭ, 188 porcĭ, 2871 oĭ și 5 capre.

Comuna se întinde pe o suprafață de 1770 hect.

Veniturile și cheltuelile comunale se urcă la 4000 leĭ.

Are două șosele: una în direcție E.-V. înlesnind comunicația cu com. Boldești și Adîncata, și alta, în direcția N.-S., înlesnind comunicația cu com. Fulgele și Jilavele.

Se mărginește cu comunele: Adîncata, Fulga, Jilavele și Boldești.

Sălciile, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata, situat pe malul stîng al rîuluĭ Amaradia la 3½ kil. la N.-E. de Adîncata-d.-j.

Are o populație de 81 suflete.

Sălcioara, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., așezată în partea de S. a județuluĭ, la 13 kil. spre S.-E. de orașul R.-Sărat și în partea de E. a plășiĭ, la 8 kil. spre N.-E. de com. Bălăceanul, reședința plășiĭ.

Se învecinește cu com. Ghergheasa (4 kil.), Boldul (6 kil.), și Balta-Albă (10 kil.).

Se mărginește la N.-V. cu com. Boldul, la S.-E. cu Ghergheasa și la S.-V. cu Bălăceanul.

Pîraiele Valea-Sălcieĭ și Viroaga, o udă la V., de la N.-V. la S.-E., formînd și lacul Sălcioara.

Suprafața comuneĭ este de 3530 hect., din carĭ 30 hect. vatra com., 500 hect. ale locuitorilor, 3000 hect. ale proprietățiĭ private.

Are o populație de 162 familiĭ, saŭ 814 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe și Sf. Ecaterina, zidită la 1864 de clucerul Costache Niculescu Cîță, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser; o școală mixtă, fondată în 1886, frecuentată de 53 elevĭ.

Locuitoriĭ posedă: 120 pluguri; 377 boĭ, 213 vacĭ, 146 caĭ, 153 iepe, 1088 oĭ și 145 rîmătorĭ.

Comerciul e destul de activ și constă în importul de coloniale, instrumente agricole și brașovenii, și în exportul de cereale și vite; transportul se face prin gara orașuluĭ Rîmnicul-Sărat, la 14 kil. spre N.-E.

Căile de comunicație sunt drumurile vecinale spre Obidiți-R.-Sărat; Boldul; Balta-Albă; Ghergheasa-Amara; Bălăceanul.

Budgetul com. e la venitur̆ de 3639 leĭ, 17 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 3581 leĭ, 2 banĭ.

Sălcioara, *cătun*, al com. Zmeeni, jud. Buzăŭ, cu 500 locuitorĭ și 109 case.

Sălcioara, *cătun* (tîrlă), pendinte de com. Ciulnița, jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situat pe cîmpul Bărăgan.

Sălcioara (Bărbuleanca), *moșie*, în com. Zmeeni, com. Sălcioara, jud. Buzăŭ; are 280 hect., toate arabile și puține sărăturĭ.

Sălcuța, *com. rur.*, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., la 35 kil. de orașul Craiova, situată pe costișa Dăsnățuiuluĭ și pe o vale, numită Valea-Satuluĭ și aproape de malul drept al rîuluĭ Dăsnățuiul.

Se învecinește la N. cu com. Terpezița, la S. cu com. Giubega, la V. cu com. Vîrtopul și la E. cu com. Tîncănăul.

Terenul com. e accidentat de dealurile: Rîpa-Roșie, cu o înălțime de 50 m.; Cornișorul, acoperit cu semănăturĭ și cu o înălțime de 20 m. E udată de rîul Dăsnățuiul, ce intră prin N.-N.-V. com. (din com. Vela), face maĭ multe cotiturĭ spre E. și apoĭ se îndreptează spre S., pentru a eșĭ din comună. Chiar la intrarea sa în com., taie calea județeană ce vine din com. Terpezița. Peste el se află aci un pod. Prin centrul com. trece un mic pîrîŭ, numit Pîrîul-Satuluĭ, cu direcțiunea de la N.-S.; iar prin S. com., tot cu îndreptarea de la V.-E., trece Valea-Putineiuluĭ, ce izvorește din dreptul com. Vîrtopul, în colțul de S.-V. și trece în com. Tîncănăul.

Sub domnia luĭ Vodă Caragea, la anul 1832, s'a înființat comuna Sălcuța, în urma Regulamentuluĭ Organic, iar la anul 1842 s'a regulat prin proprietariĭ Brăiloiŭ.

Inainte, com. Sălcuța coprindea căt.: Tîncănăul, Mărăcinele, Drăgoaia, Vela și Suhariul; azĭ coprinde treĭ cătune: Plopșorul, la V., situat pe costișe; Sălcuța, în centru, care este și cât. de reședință și Mîrza, spre S.-E., situat tot pe costișe.

Are o populație de 1978 suflete; o școală mixtă, în cât. Sălcuța, frecuentată de 17 băeți și 7 fete și o școală de cătun în Plopșorul; 2 biserici: una în com. Plopșorul (la V.), cu hramul Sfinților Constantin și Elena, fondată de Constantin Plopșoreanu și cea-l'altă în cât. Sălcuța, fondată la 2 Septembrie 1850, de logofătul Nicolae Brăiloiŭ și soția sa, Zoe Brăiloiŭ. Biserica din Sălcuța are hramul Sf. Nicolae și în amvonul eĭ se găsește următoarea inscripție:

Această sfîntă biserică este zidită la anul 1850 Sept. 2, de marele logofăt de credință N. Brăiloiŭ și soția sa Zoe, în zilele prea înălțatuluĭ nostru Domn Grigore N. Bibescu, cu binecuvîntarea prea sfințieĭ Sale Neofit Mitropolit. Și răposînd marele logofăt s'a zugrăvit de logofeteasa Zoe, în zilele înălțatuluĭ Domn Barbu Știrbeiŭ.

Bisericile sunt deservite de 2 preoți și un cîntăreț.

Suprafața com. este de 1369½ pogoane, din care: pămînt arabil 111 pogoane, fîneață 150 pogoane, păduri 200 hect.

Moșia Sălcuța are o suprafață de 1200 pogoane și moșia Plopșorul, de 1000 pogoane, dînd un venit de 94769 lei. Aparțin d-lor N. Popp, D. M. Boicescu, D. Magilea, D. C. Ionescu, D. I. Văleanu, D. N. Ioan, Doctor Atanasescu.

Se cultivă viea pe o suprafață de 140 pogoane.

In com. sunt: 2 morĭ cu aburĭ, 5 cu apă și 8 cîrciumĭ.

Venitul com. e de 3801,08 leĭ.

Vite: 414 vite marĭ cornute, 87 caĭ și 320 oĭ.

Sălcuța, *sat,* în com. Cornetul, pl. Bolintinul, jud. Dîmbovița. (Vezĭ Cornetul).

Sălcuța, *sat,* în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Sălcuța, reședința primărieĭ, așezat în centrul com.

Se mărginește la V., cu satul Plopul și la S.-E. cu Mîrza.

Are o populație de 902 suflete; o școală mixtă ce funcționează din 1842, frecuentată de 17 băeți și 7 fete; o biserică, zidită la 1850 de marele logofăt Nic. Brăiloiŭ și soția sa Zoe; 3 cîrciumĭ.

Sălcuța, *sat,* făcînd parte din com. Valea-Rea, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, situat pe valea cu același nume, la 6 kil. de cătr. Galbeni.

Are o populație de 219 suflete, locuind în 50 case și 6 bordee.

Locuitorii sunt parte răzeși și parte clăcași. Teritoriul satuluĭ e de 116 hect. și 90 arĭi și e tot stăpînit de locuitorĭ.

Sălcuța, *stație de dr.-d.-f.,* jud. Dolj, pl. Balta, c. Calopărul, pe linia Craiova-Calafat, pusă în circulație la 1 Decembrie 1895. Se află între stațiile Livezi (13,8 kil.) și Segarcea (11,5 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mărĭi, de 149m,54. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 24502 leĭ, 85 banĭ.

Sălcuța, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Sălcuța, în întindere aproximativă de 1200 pog., arabile.

Săltava, *lac,* în jud. Ialomița, pl. Borcea, insula Balta. E mult mai mult lung de cît lat și se întinde pe teritoriul comunelor: Gildăul, Petroiul și Cocargea.

Săltava, *trup al pădureĭ* Căltin-Săltava, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, insula Balta, com. Piua-Petreĭ. Are 40 hect., populate cu salcie și plop.

Săltava, *pădure,* făcînd parte din trupul pădureĭ Vlădeni. E situată în insula Balta, jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Vlădeni, și are 100 hect., populate cu plop și salcie.

Săltava-de-Jos, *braț,* în insula Balta, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița. Curge pe teritoriul comunelor: Bordușani, Făcăeni și Găița. Incepe din lacul Cobol și din alte lacurĭ mai micĭ și merge spre N., formînd brațul Săltava-d.-s.

Săltava-de-Sus, *braț,* în insula Balta, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița. Curge pe teritoriul comunelor: Vlădeni și Chioara. Este o continuare a canaluluĭ Săltava-d.-j. și formează un centru în care curg mai multe brațe, din care cel mai mare este Săltava-d.-j. Curgerea o are de la S. spre N. Se varsă în Dunăre, în dreptul satuluĭ Piua-Petreĭ, lîngă pichetul Gura-Săltaveĭ.

Săltănească, *pîrîŭ,* jud. Olt, pl. Oltul-d.-j., com. Priseaca.

Curge în direcție N.-S., face mai multe cotiturĭ, se unește cu vălceaua Goța, la 1 kil. din jos de cătr. Priseaca, cu care împreună poartă numele de Dîrjovul.

Săltănești, saŭ **Malcoveți,** *sat,* făcînd parte din com. rur. Priseaca, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt, situat pe malul stîng al pîrîuluĭ Săltăneasca.

Are o populație de 250 locuitorĭ; o biserică, construită de d-nul Dimitrie Protopopescu și obștea locuitorilor.

Sănăteşti, *cătun* al com. Arcani, plaiul Vulcan, jud. Gorj, situat în partea de N. a comuneĭ, pe șes și lîngă pîrîul Jaleșul.

Are o suprafață de 720 hect., din care 470 hect. pădure, 210 hect. arabile, 25 hect. fînețe, 7 hect. vie și 8 hect. livezĭ de prunĭ, cu o populație de 66 familiĭ, saŭ 424 suflete; o biserică de zid, făcută la 1853, de proprietarul moșieĭ Drăghiceanu Hîrgot.

Locuitorii posedă: 22 pluguri, 22 care cu boĭ și vacĭ, 1 căruță cu caĭ; 223 vite marĭ cornute, 16 caĭ, 120 rîmătorĭ, 292 oĭ și 41 capre; 40 stupĭ cu albine.

Este udat de pîrîul Jaleșul, care'l străbate de la N. la S.

In cătun se găsesc 2 morĭ și 7 pive pe apa Jaleșuluĭ.

Comunicația în cătun se face prin șoseaua comunală, care'l leagă la S. cu comuna sa Arcani, și spre N., la eșirea din cătun, cu șoseaua ce vine de la

E., despre albia Jalești, și pe care 'l trece pe la capul cătunuluĭ, printr'un pod de lemn.

Săndeni, *parte din satul* Dolhasca, jud. Suceava.

Sănduleni, *com. rur.*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., situată pe valea Tazlăuluĭ-Mare. Se compune din 11 cătune: Sănduleni, reședința, Prisaca saŭ Vidrașcu, Orășa-Avram, Lărguța, Costineni, cu secția Rușĭ, Fundul-Rușiĭ, Stuful, toate pe stînga rîuluĭ; Verșești-d.-j., Tisa și Mateești, pe dreapta rîuluĭ.

In Condica Liuzilor nu găsim de cît Orășa, a banuluĭ Ștefan Roset; iar în Statistica din 1874 se maĭ coprinde și cătunele Comanul, Turluianul și Găidarul, azĭ alipite la com. Dealul-Noŭ, și Ghizunia, azĭ silișteni.

Se mărginește la E. cu teritoriul comunelor Valea-Seacă și Valea-Mare; la S., cu al comunelor Valea-Rea și Berzunțul; la V., cu al comunelor Bucșești și Berzunțul și la N., cu al comunelor Boșoteni și Berești.

Are o populație de 1718 locuitorĭ; o școală mixtă, frecuentată de 50 copiĭ (1899—900); 2 bisericĭ ortodoxe, cîte una în cât. Verșești și Orășa-Avram, deservite de un preot și un cîntăreț și 2 catolice, în satele Stuful și Lărguța; 5 cîrciumĭ.

Rîul Tazlăul curge de la N. la S. prin comună și în el se scurge Turluiul și Orășa, pe stînga, iar Verșești și Tisa pe dreapta.

Dealurĭ: Scurtul, Caragea, Beldiman, Stuhul, Roșul, Strîmbul și altele.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de peste 4000 hect. Pădurile (Cărunta, Verșești, etc.) ocupă aproape 2000 hect.

Proprietățile marĭ sunt: Sănduleni, Costineni, Verșești, Orășa-Avram și Verșești-Ion, care acoperă peste 2400 hect.; unele din ele aŭ pădure.

Proprietarĭ sunt: fraților Sturdza, Ștefan Țîrțescu, Zamfira Rosetti, Profira Gheorghiu-Budu și Maria Ciupagea.

Pe valea pîrîuluĭ Orășa se găsesc mine de gips (ipsos).

Totalul pămînturilor de cultură este de 598 hect.

Viĭ sunt pe o întindere de 12 hect.

Locuitoriĭ posedă: 88 caĭ, 887 vite cornute, 137 porcĭ, 29 capre și 496 oĭ; 82 stupĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitură de 8140 leĭ, 11 banĭ și la cheltuielĭ, de 6558 leĭ, 68 banĭ.

Comuna este străbătută de calea județeană Sănduleni-Tețcani-Ardeoani și de șoseaua Bacău-Onești.

Distanțele: la Bacău, capitala districtuluĭ, 28 kil.; la Tîrgul-Ocna, 32 kil.; la com. Valea-Seacă, 42 kil.; la com. Berzunțul, 15 kil.; la com. Tîrgul-Valea-Rea, reședința plășiĭ, 4 kil.; la com. Valea-Mare, 44 kil.; la com. Berești, 6 kil.; la com. Boșoteni, 6 kil. și la com. Bucșești, 23 kil.

Sănduleni, *sat*, și reședința com. cu acelașĭ nume, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., situat pe pîrîul Sănduleni, pe stînga Tazlăuluĭ-Mare.

Are o populație de 247 locuitorĭ; 2 morĭ de apă.

Vite: 14 caĭ, 113 vite marĭ cornute, 24 porcĭ.

Sănduleni, *moșie*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Sănduleni, cu o întindere de 550 hect., care daŭ un venit anual de 11090 leĭ, cu pădure cu tot. Aparține caseĭ lui Sandu-Sturdza.

Săndulești, altă *numire*, a *cătunului* Cosmina-d.-s., pl. Vărbilăul, jud. Prahova.

Săpata, *numire*, ce se dă Dunăreĭ-Vapoarelor, de la despărțirea sa de Dunărea-Vechĭe, pănă unde se desparte canalul Cremenea de Munușoaia, jud. în Brăila.

Săpata (Groapa), *movilă*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, la hotarul comunelor rurale Rasova și Enigea, situată în partea de V. a plășeĭ, de N. a comuneĭ Enigea și de S.-E. a comuneĭ Rasova; este așezată pe culmea dealuluĭ Iocuj-Bair și are 158 m.; e punct trigonometric.

Săpata, *movilă*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, la hotarul com. Rasova și Enigea, situată pe dealul Iocuj-Bair, spre E.; are 154 m. înălțime.

Săpata, *movilă*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, com. Rasova și Enigea, la 4 kil. de satul Ostrovul, pe panta dealuluĭ Roșt; are 96 m. înălțime, dominînd valea Roșt, Dunărea și șoseaua județeană Ostrov-Dacui-Hîrșova; este artificială și servă ca punct trigonometric de observație.

Săpata, *movilă*, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, com. Ostrovul, situată în partea de V. a plășeĭ și cea centrală a com., la 1 1/2 kil. spre S.-E. de satul Ostrovul, pe muchia dealuluĭ Ostrovuluĭ; are 51 m. înălțime, dominînd satul Ostrovul, veriga Ostrovul, pîrîul Roștul, drumul județean Ostrovul-Cernavoda; este artificială și acoperită cu verdeață.

Săpata-de-Jos, *com. rur.*, în jud. Argeș, pl. Pitești, la 19 kil. de com. Bîscovul-Fleștiĭ, reședința subprefecturеĭ, și la 12 kil. de Pitești. Se compune din satele:

Bănăreşti, Mărţeşti, Morăreşti şi Tiţieşti saŭ Pepeleşti, cu o populaţie de 244 familiĭ, saŭ 1133 suflete.

Prin comună trece apa Cotmeana.

Are 2 biserică, din care una în satul Tiţieşti, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paraclisĕrĭ; o şcoală mixtă.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1617 leĭ şi la cheltuelĭ, de 1267 leĭ.

Vite: 800 boĭ şi vacĭ, 40 caĭ, 4 bivolĭ, 1531 oĭ, 21 capre şi 115 porcĭ.

Săpata-de-Sus, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Piteşti, la 22 kil. de com. rur. Bîscovul-Fleştiĭ, reşedinţa subprefecturĕĭ, şi la 26 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Drăghiceşti, Găinuşca, Lipicul şi Popeşti, cu o populaţie de 1081 locuitorĭ.

Are 3 biserică, din care una zidită de unul Balotă, deservite de 3 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ; o şcoală mixtă.

Este străbătută de apa Cotmeana şi pe teritoriul eĭ se află cîte-va semne trigonometrice făcute de armatele austriace la 1855.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2846 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2108 leĭ.

Vite sunt: 607 boĭ şi vacĭ, 35 caĭ, 1200 oĭ, 52 capre şi 305 rîmătorĭ.

Săpată (Movila-), *movilă*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Somova, situată în partea de E. a plăşeĭ şi de S.-V. a com.; este vîrful principal al dealuluĭ Pietrosul; are o înălţime de 227 metri şi e punct trigonometric de rangul I-iŭ, dominînd satul Somova şi şoseaua judeţeană Tulcea-Isaccea; e de natură pietroasă.

Săpate (Movilele-), *şir de movile*, în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. Văcăreni, în partea de E. a plăşeĭ şi cea de S. a com.; aŭ o înălţime de 120—125 metri, dominînd şoseaua judeţeană Isaccea-Măcin, şi valea Jijila.

Săpioveni, *sat*, aşezat pe partea de N. a Dealuluĭ-Vieĭ la S. comuneĭ Ungureni, pl. Jijia, jud. Botoşani, şi în dreapta Jijieĭ. Are o suprafaţă de 742 hect., şi o populaţie de 103 familiĭ, saŭ 330 suflete.

Aci e reşedinţa primărieĭ com. Ungureni.

Are 1 biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; 1 şcoală, frecuentată de 35 elevĭ.

Vite: 206 vite marĭ cornute, 50 caĭ, 356 oĭ şi 23 porcĭ.

Săpoca, *cătun*, al com. Cernăteşti, jud. Buzăŭ, situat la gura rîuluĭ Slănicul, pe ambele sale malurĭ şi avînd 560 locuitorĭ şi 128 case.

Are tîrgul Săpoceĭ, ce începe la 9 Martie şi ţine pănă la 20 Aprilie: Miercurea şi Joia.

Săpoca, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Cernăteşti, cătun. Săpoca; are 1000 hect. arătură, livezĭ, izlaz şi o frumoasă grădină.

Săpocii (Muchea-), *platoŭ*, în jud. Buzăŭ, ce se ridică pe malul drept al rîuluĭ Slănicul, aproape de vărsarea sa în rîul Buzăul, despărţind com. Pleşcoiul de com. Cernăteşti.

Din acest platoŭ pleacă o serie de movile, care se continuă pe malul drept al rîuluĭ Buzăul, pănă în Brăila, lăsînd la gura rîuluĭ Cîlnăul o ramură ce se dirige spre N., pe albia sa, pănă la Clociţi.

Acest platoŭ e acoperit de viĭ.

Săpunari, *sat*, cu 300 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, făcînd parte din com. rur. Drăguţeşti-Săpunari. Are o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, cu 1 preot şi un cîntăreţ.

Săpunari, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, făcînd parte din com. Lehliul, situat pe amîndouă malurile ale văiĭ Săpunari şi la 2 kil. spre N. de satul Lehliul.

Are o populaţie de 100 familiĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 32 copiĭ (1890—900); o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ.

Locuitoriĭ posedă: 400 caĭ, 309 boĭ, 1300 oĭ, 65 bivolĭ, 10 capre şi 105 porcĭ.

Prin sat trece drumul dintre Urziceni şi Călăraşi.

Săpunari, *vale*, ce se întinde din jud. Ilfov, spre N., pănă în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, şi conţine maĭ multe lacurĭ. Pe malurile acesteĭ văĭ sunt satele: Lehliul şi Săpunari.

Sărari, *sat*, făcînd parte din com. rur. Predealul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Are o populaţiune de 260 locuitorĭ.

Sărari, *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 600 hect., pendinte de com. Predealul, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Sărasca, Matiţa şi Delniţa, *proprietăţĭ*, ale Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, foste pendinte de mănăstirea Sinaia, com. Păcureţi, pl. Podgoria, jud. Prahova, în întindere de 1011 hect., din care 315 hect. suprafaţă împădurită şi 696 hect. pămînt cultivabil şi fineţe.

Sărata, *plasă*, în jud. Buzăŭ,

udată în tot latul său de rîul Sărata, situată în partea centrală a jud. Buzău. E limitată la N. de plaiul Pîrscovul, la N.-E. de plaiul Slăniculuĭ, la E. şi S. de pl. Cîmpul, la V. de pl. Tohani şi la N.-V. de plaiul Buzăuluĭ.

Are o suprafaţă de 61048 hect., din care 21700 hect. arabile, 18915 hect. pădure, 3362 hect. îneaţă, 6397 hect. izlaz, 744 hect. livezĭ, 4638 hect. vie.

Terenul său e parte şes, parte deluros, acoperit de livezĭ, viĭ şi păduriĭ, divizat în 108 moşiĭ şi 72 păduriĭ maĭ însemnate, afară de pămîntul posedat de locuitoriĭ şi de cele 48 cete de moşneniĭ.

E avută în păduriĭ, viĭ şi livezĭ, precum şi în substanţe minerale: păcură, sare, piatră de construcţiĭ, piatră de var, sorginţiĭ de ape minerale, etc.

Ca industrie are: 6 fabricĭ de petroleŭ, 2 fabricĭ de coniac, 32 moriĭ de apă, 7 moriĭ de aburĭ, 2 făcae, 1 pivă, 15 stîne şi o fabrică de postav.

Comerciul constă în desfacerea: cerealelor, vinuluĭ, ţuiceĭ, lemnelor de foc şi construcţiĭ, precum şi a cîtor-va produse industriale.

Căĭ de comunicaţie: calea ferată, şoseaua judeţeană Buzău-frontieră, şoselele vecinale Vernești-Tisăul şi Şarînga-Nişcovul, şoselele comunale: Lipia, Merei, Monteorul, Sărata şi Şarînga, perpendiculare pe şoseaua naţională, precum şi alte drumuriĭ naturale.

Vite: 2484 caĭ, 1265 ĭepe, 8022 boĭ, 3046 vacĭ, 1505 viţeĭ, 54 bivolĭ, 147 bivoliţe, 93 asinĭ, 382 mînjĭ, 5276 porcĭ, 2213 oĭ şi 421 capre. Stupĭ sunt 653.

E formată din comuna urb. Buzău şi din comunele rurale: Cîndeşti, Clondirul, Dara, Grăjdana, Gura-Nişcovuluĭ, Gura-Sărăţeĭ, Lipia, Mărăcineni, Merei, Monteorul, Simileasca, Stîlpul, Şarînga, Tisăul şi Valea-Teanculuĭ, cu o populaţie de 45850 locuitoriĭ.

Meseriaşĭ sunt, afară de ceĭ din oraş: 62 lemnarĭ, 6 tîmplarĭ, 106 rotarĭ, 125 butnarĭ, 5 căruţaşĭ, 17 croitoriĭ, 39 cizmarĭ, 60 fierarĭ, 7 maşinişti, 16 cojocarĭ, 6 brutarĭ, 35 vărarĭ şi 17 pietrarĭ.

Plasa Sărata, formată din 16 comune rurale, afară de oraşul Buzău, a avut mult timp reşedinţa în com. Stîlpul, apoĭ în oraş; acum e unită cu pl. Tohani, avînd de subprefectură com. Mizil.

Plăşile unite aŭ 42 şcoale mixte şi una de cătun, frecuentate de 2089 elevĭ şi 369 eleve. In singura pl. Sărata sunt 42 bisericĭ, deservite de 38 preoţi, 38 cîntăreţi şi 26 paracliserĭ; 176 cîrciumĭ.

Sărata, *numire vechie a comunelor* Gura-Săraţiĭ şi Monteorul, jud. Buzău.

Sărata, *sat*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Solonţul, situat aproape de pîrîul Sărata, la 2 kil. 600 m. de satul Solonţul (şcoală).

Are o populaţie de 306 locuitoriĭ; o biserică, clădită de locuitoriĭ la 1888, cu 2 cîntăreţi; 1 cîrciumă.

Vite: 12 caĭ, 175 vite marĭ cornute şi 17 porcĭ.

Sărata, *sat*, pe valea Sărata, în partea de V. a com. Movila-Ruptă, pl. Ştefăneşti, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 1363 hect. şi o populaţie de 93 familiĭ. Se maĭ numeşte şi Jovîrteni.

Are o biserică şi 2 cîrciumi. Vite: 206 vite marĭ cornute, 60 caĭ, 600 oĭ, 91 porcĭ.

Sărata, *sat*, în jud. Neamţu, com. Doamna, pl. Piatra-Muntele.

Are o populaţie de 266 suflete; o biserică, deservită de un preot şi un dascăl; 2 moriĭ; o vărărie.

Numărul vitelor se urcă la 325 capete.

Se maĭ numeşte şi Sărata-Văratic.

In privinţa istorică, v. Uricul din 6995, Octombrie 7, de la Ştefan Voevod, întăritor pe jumătate de sat de Sărata, ce aŭ cumpărat-o Toma Grigorce de la Ioan Murgul, care aŭ avut-o dreaptă ocină a sa de baştină.

Sărata, *sat*, în jud. Neamţu, com. Dobreni, pl. Piatra-Muntele, situat pe valea formată de dealul cu acelaşĭ nume şi dealul Balaurul, la 7 kil. de oraşul Piatra.

Are o suprafaţă de 257 hect. 64 ariĭ, cu o populaţie de 192 suflete; o biserică vechie, de lemn, făcută de răposatul preot Gheorghe Luca.

Numărul vitelor se urcă la 118 capete.

Se maĭ numeşte şi Sărata-Pîngăraţi.

Sărata, *mahala*, făcînd parte din com. rur. Pietrari-d.-s., pl. Ocolul.

Sărata, *vechie numire a satului* Lata, pl. Ialomiţa-Balta, com. Pribegi, jud. Ialomiţa.

Sărata, *staţiune balneară*. Vezĭ Sărata-Monteorul.

Sărata, *băĭ*, în satul Dealul-Noŭ, pl. Bistriţa-d.-j., jud. Bacău, cu 3 izvoare, de apă foarte sărată. Intre oraşul Bacău şi aceste izvoare se maĭ află, într'o vale, încă un izvor sărat şi sulfuros.

Pentru prima oară aŭ fost analizate de Dr. Istrati în anul 1875, care a constatat că izvorul sărat cel maĭ abundent conține urme de iod. Tot în valea unde se află izvorul sărat și sulfuros, maĭ la dreapta, e un izvor numit Omenesc, puțin sărat și cu hidrogen sulfurat.

In sat, aproape toate casele (175) aŭ cîte o baie saŭ două instalate în odăĭ, pe care le închiriază la vizitatorĭ. Țăraniĭ transportă apa cu butoaiele.

Sărata, *moșie,* cu trupurĭ, fostă pendinte de mănăstirea Pîngărați, jud. Neamțu. Are o întindere de 216 hect., 60 arĭ, împărțită în 3 trupurĭ, cel dintîiŭ situat în com. Dobreni, pl. Piatra-Muntele, traversat de șoseaua jud. Piatra-Neamțu, în apropiere de 7 kil. de orașul Piatra, compus din pămînt de arătură, fînețe și cam 62 de hect. pădure în 3 pîlcurĭ de diferite esențe și vîrste. Se învecinește la N. cu moșia statuluĭ Almașul și Clăcașiĭ din Dobreni, la E. cu moșia Dobreni a d-luĭ Leon Bogdan, la S. cu Dărmănești, proprietatea caseĭ d-luĭ M. Miclescu și la V., cu moșia statuluĭ Gîrcina.

Al 2-lea și al 3-lea trup e situat lîngă Bălășești și pendinte de com. Girovul, pl. Piatra-Muntele, în apropiere de 15 kil. de orașul Piatra și la 10 kil. de gara Roznov; sunt compuse numaĭ din pămînt de arătură.

Trupul al 2-lea se învecinește la N. și E. cu moșia Bălănești a răzeșilor, la S. cu pămînturile însurățeilor din Dochia, la V. cu moșia Hîrtopul, proprietatea caseĭ răpos. St. Pruncul.

Trupul al 3-lea se învecinește de toate laturile cu răzeșiĭ din Bălușești.

Sărata, *moșie,* în com. Monteorul, jud. Buzăŭ; are 300 hect., din care: 160 pădure, 80 viĭ, restul livede și sterp; încorporată cu moșia Hagi-Moscu, formînd împreună moșia Monteorul.

Sărata, *pîrîŭ,* jud. Vasluiŭ, format din alte două pîraie maĭ micĭ, unul ce vine din com. Fereștĭ și altul din com. Dănești și care, întrunindu-se la podul luĭ Belegan, formează pîrîul Sărata. Sub acest nume pîrîul străbate teritoriul satuluĭ Moara-Domnească, com. Valea-Rea, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, păstrînd direcțiunea de S.-E, pănă ce se varsă în pîr. Vasluețul.

Sărata, *pîrîŭ.* Izvorește din com. Gura-Sărățiĭ, jud. Buzăŭ, prin valea Purcăreața, primește izvoarele Brînzeasca și Vladimirul, trece în com. Monteorul, unde primește izvorul Murătoarea, care o sară și care 'ĭ-a determinat numirea. După ce face maĭ multe curbe, udă teritoriul com. Dara, se dirige spre S. prin com. Clondirul, Cioranca, Mihăilești și Glodeanul-Sărat, apoĭ intră în jud. Ialomița și curge pe lîngă satele Rădulești, Armășești și Bărbulești și, lîngă satul Alexeni, se varsă în rîul Ialomița. Cursul săŭ, repede în jud. Buzăŭ, e încet în Ialomița și adesea ia forma unor bălțĭ nomoloase, acoperite de trestie și stuf. Afluenți maĭ însemnațĭ are în jud. Buzăŭ, pe partea dreaptă: Șarînga, Pietroasa și Năeanca, care, numaĭ cînd vine mare, îșĭ scurge o parte din volumul săŭ în Sărata, lîngă Miroși; iar pe stînga: Huiubul, Leoteasa saŭ Pițigoiul și lacul Glaveș. In jud. Ialomița îșĭ mărește cursul cu pîrîul Ghighiul, cu o mică scurgere de pe Valea-Raiciuluĭ, ce vine din jud. Prahova și de o altă scurgere a laculuĭ Jilavele.

Pe lîngă numirea de Sărata, maĭ poartă numirile de Cricovul, și de Cricovul-Sărat.

Sărata, *gîrlă,* izvorește din partea de N. a com. Telega, jud. și pl. Prahova, trece prin căt. Mislea, udă partea de S. a căt. Scorțeni, intră în com. Bordeni și se varsă în rîul Teleajenul, la căt. Plopeni, pendinte de com. Mălăești. Are de afluenți: Runcul, pîrîiașul Mislea-Dulce, care izvorește din căt. Bușteneri, pendinte de com. Telega și se varsă în gîrla Sărata, la căt. Mislea și Valea-Scoarțeĭ, care se varsă într'însa la punctul numit Piscani.

Sărata, *vale,* cu apă sărată, care izvorește de la N. com. Pietrari-d.-s., pl. Ocolul, jud. Vîlcea, și se varsă în rîul Otăsăul. Are ca afluenți: Valea-Sanduluĭ, a-Rațeĭ și altele.

Sărata-Bugheni (Bughianca), *moșie,* în jud. Buzăŭ, com. Cioranca, proprietate a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Banul; făcea un corp cu Urseasca și Căldărușa, care s'aŭ vîndut, iar partea Sărata-Bugheni a rămas a statuluĭ; are 600 hect. maĭ toate arabile; de dînsa ține și pădurea Sărata-Banuluĭ.

Sărata-Comana, *moșie,* în jud. Buzăŭ, com. Gura-Sărățiĭ, căt. Atîrnați, fostă proprietate a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Comana. Are 268 hect., din care vr'o 200 arabile, restul vie și 12 hect. pădurea Comana. Azĭ dată în 44 loturĭ.

Sărata-Monteorul, *stațiune balneară,* situată la 40 minute de Buzăŭ și la $^1/_4$ de oră de gara Monteorul, jud. Buzăŭ, comuna Monteorul. Ocupă o poziție pi-

torească, înconjurată în toate părțile de dealuri acoperite de păduri, la adăpostul curenților, prezintînd o climă temperată constantă.

Emanațiunile de gudron ale minelor de păcură, aflate în apropiere, dau acestor băi efecte terapeutice minunate în afecțiunile organelor respiratoare: Tuberculoză, Bronchite cronice, Astme, Emfiseme, etc.

Efectele apelor de la Sărata-Monteorul. — Aceste ape sunt constituite din: Ape Iodo-Bromo-Cloruro-Sodice; Ape Cloruro-Sodice-Sulfuroase; Ape Alcaline-Bicarbonate; Băi de Nămol.

Din analizele doctorilor Istrati și Bernard reese ca apele de la Sărata-Monteorul sunt superioare apelor de la Hall, Kreutznach, Salies les bains, Uriage, etc.

Ele conțin, pe lîngă o mare cantitate de Iodură de Magnezie, peste 180 grame la litru de Clorură de Sodiu.

Grație Iodului ce ele conțin, aceste ape se întrebuințează cu foarte mare succes contra: Sifilisului, Boalelor de piele, Reumatizmului, Boalelor gîtului și nasului, etc.

Combinația Iodului cu enorma cantitate de Clorură de Sodiu, ce aceste ape prezintă, face ca boalele de femei, Limfatizmul, Anemia, Scrofulosa, Manifestațiunile tuberculoase, etc., să poată fi tratate cu succes la Băile Sărata-Monteorul.

In fine apele Alcalino-Bicarbonate-Sodice dau rezultate inapreciabile contra boalelor de Stomac, Intestine, Vesica urinară, contra boalelor de Ficat și de Rinichi.

De asemenea la Băile Sărata-Monteorul este instalat un stabiliment de idroterapie sistematică modernă, care dă cele mai bune rezultate în cazuri de afecțiuni nervoase, neurasthenie, etc.

De la 1900 au început să funcționeze băile de nămol. Acest nămol, care conține o mare cantitate de iod și de fer, este comparabil celui de la Franzensbad și prezintă proprietăți curative minunate în afecțiunile scrofuloase, reumatizmale, în afecțiunile uterine, etc.

Instalațiunea băilor Sărata-Monteorul. — Sunt două oteluri mari în genul celor mai mari oteluri din străinătate. In aceste oteluri este instalat oficiul telegrafic, poștal și telefonic, și o farmacie.

Băile au o instalațiune modernă (totul în marmoră) și se pot compara cu cele mai renumite băi din străinătate.

Pe lîngă cele 2 oteluri, este un casino de toată frumusețea, instalat în parc.

Vizitatorii mai pot găsi camere în satul din apropierea băilor.

In mijlocul parcului s'a ridicat un mic monument, — bustul răposatului Monteoru, care a înființat aceste băi, cheltuind însemnate sume de bani pentru captarea apelor, zidirea clădirilor, etc.

Sărata - Nenciulești, *altă numire a cât.* Bugheni, com. Monteorul, jud. Buzău.

Săratul, *sat,* în partea de E. a com. Stănilești, pl. Prutul, jud. Fălciu, la 5 kil. de satul de reședință, așezat pe șesul dintre gîrla Prutețul și rîul Prutul. Suprafața moșiei e cam de 500 hect., cu o populație de 63 suf. Locuitorii sunt răzeși, avînd din vechime proprietățile lor.

Sărăcești, *sat,* făcînd parte din com. rur. Cireașovul, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Sărăcilă (Valea-lui-), *vale,* izvorește la E. de com. Cornul, jud. și pl. Prahova, și se varsă în rîul Prahova, în partea de V., în dreptul com. Breaza-d.-s.

Sărăcinești, *com. rur.,* în jud. Vîlcea, pl. Cozia, compusă din 2 cât.: Sărăcinești și Viezuri, și situată lîngă albia rîului Sărăcinești (Rîmnicul), între dealurile Coasta-Lunceï și Pirigul, la 12 kil. de capitala jud. și la 5 kil. de a plaiului.

Se mărginește la N. cu com. Cheia și Olănești, la S. cu com. Păușești-Măglași, la E. cu Bujoreni, la V. cu Zmeurătul și Cacova.

Are o suprafață de 255 hect.

E brăzdată de dealurile: Coasta-Lunciï și Pirigului și udată de văile: Surduluï, Miuluï, Pîrguluï, precum și de rîul Sărăcinești.

Are o populație de 660 locuitori; 2 biserici, una fondată la 1712 și a doua, în cât. Viezura, fondată la 1852; o școală mixtă, înființată la 1857.

Vite: 25 cai, 50 boi, 40 vaci, 120 capre, 325 oi, 100 porci.

Pe rîul Sărăcinești, în raionul com., e o moară.

94 locuitori s'au împroprietărit la 1864 pe moșia statului Sărăcinești, din care li s'au dat 255 hectare.

Budgetul com. e la venituri de 1020 lei și la cheltueli, de 950 lei.

O șosea comunală înlesnește comunicația între com. Olănești și Cheia (la N.) și com. Păușești-Măglași (la S.).

Sărăcinești, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu același nume, jud. Vîlcea. Are o populație de 620 locuitori; o biserică, fondată la anul 1712 de Ștefan și Climent Episcopul.

Sărăcinești, *sat,* făcînd parte

din com. rur. Robești, pl. Cozia, jud. Vîlcea, situat pe valea Sărăcinești și pe malul drept al Oltuluĭ, lîngă șoseaua națională Rîul-Vaduluĭ, la 2 1/2 kil. de cătr. Robești, unde e reședința comuneĭ și școala.

Are o populație de 35 familiĭ; o biserică foarte vechĭe, cu hramul Sf. Nicolae, construită din lemn, reparată la anul 1858, cu următoarea inscripție:

«Cu mila luĭ Dumnezeŭ s'a zugrăvit această sfînta biserică, la leatu 1858, luna Septembre 18, de robiĭ luĭ Dumnezeŭ pravoslavnicĭ acesteĭ biserici, Tudor Grădinărescu, soția Smaranda, Mitu sin Dumitru, cu soția Maria d-luĭ boer Manu Măciuceanu, etc.»

In raionul cătunuluĭ se văd ruine de ziduri vechĭ și urme de biserică. S'a găsit un picior de preastol de piatră, care s'a așezat la biserica din Robești, și maĭ multe săgețĭ în formă dacică.

Sărăcinești, *deal*, în raionul com. Sărăcinești, pl. Cozia, jud. Vîlcea, pe care se cultivă 50 arĭĭ vie.

Sărăcinești, *rîŭ*, format din rîurile Olănești și Cheia, jud. Vîlcea. Ambele se întîlnesc în com. Sărăcinești și formează rîul Rîmnicul, care pe teritoriul acesteĭ comune poartă numele de Sărăcinești.

Sărăcinești, *vale*, jud. Vîlcea, plaiul Cozia, com. Robești; izvorește din poalele munteluĭ Rigla, desparte dealul Măgura de Ghimpurosul, trece prin cătr. Sărăcinești, și se varsă spre E. în rîul Oltul.

Sărărești, *sat*, jud. Argeș, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Drăguțești-Săpunari.

Sărărești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ciumești, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Mușcel, în partea de N. a comuneĭ.

E udat la E. de rîul Doamna, pe malul căruia trece calea ferată Golești-Cîmpulung și șoseaua națională Pitești-Frontieră.

Peste rîul Doamna, în raionul satuluĭ, este un pod de fier al căieĭ ferate. Aci e și gara Ciumești.

Are o populație de 140 loc.

Sărăturile, *grind*, jud. Tulcea, situat în partea de E. a pl. Sulina și cea de N. a com. rur. St. Gheorghe, pe malul Mărĭĭ; în partea de S. a satuluĭ Sf. Gheorghe, e străbătut de maĭ multe drumurĭ comunale, ce duc spre Sulina; are o întindere de 1900 hect., acoperită cu iarbă și suhat pentru vite și avînd și maĭ multe cîșle (tîrle).

Sărățeĭ (Gura-), *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, pl. Sărata, situată pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sărata, la 16 kil. de orașul Buzăŭ.

Are o suprafață de 3080 hect. cu o populație de 3330 locuitorĭ.

E formată din cătunele: Atîrnați, Cîrlești, Ciuhoiul, Dobrilești, Gura-Sărățeĭ, Izvorul-Dulce, Mușcelul-Dăreĭ, Nenciulești-Moșneni și Valea-Botiĭ.

Căĭ de comunicație are: șoseaua vecinală Mizil-Nișcovul prin Sărata (Drumul-Dealuluĭ); șoseaua comunală Sărata, care o pune în contact cu șoseaua națională; șoseaua Sărata-Monteorul și alte drumurĭ naturale.

Vite: 434 boĭ, 70 vacĭ, 32 viței, 45 caĭ, 52 țepe, 8 mînjĭ, 460 oĭ, 11 capre și 62 porcĭ.

Meseriași sunt: 6 lemnarĭ, 1 tîmplar, 4 rotarĭ, 4 butnarĭ, 4 croitorĭ, 6 cizmarĭ, 15 fierarĭ și 3 cojocarĭ.

Are o școală în cătr. Atîrnați, frecuentată de 82 elevĭ și o școală mixtă în com. Valea-Botiĭ, frecuentată de 55 elevĭ și 17 eleve; 3 bisericĭ, deservite de 4 preoțĭ, 3 cîntăreți și 3 paracliserĭ și din care catedrala e cea cu hramul Sf. Treime. Cîrciumĭ sunt 13.

Comuna este una din cele maĭ vechĭ ale județuluĭ. Dionisie Fotino menționează, din satele care o compun, numaĭ: Valea-Botiĭ și Izvorul-Dulce. Dealul-Domnia, acoperit de nenumărate ruine de case, despre care se zice că ar fi rămășițe din orașul Buzăŭ, care ar fi fost situat înainte pe aci, apoĭ: Valea-Beizadelelor, Puțul-Beizadelelor, ruinele schituluĭ Negoiță, etc., care înconjoară Dealul-Domnia și care confirmă această presupunere. Ca locurĭ demne de văzut are: Biserica-Porumbița, Fîntîna-cu-Cerc, Fîntîna-Romanești lor și maĭ cu seamă Casa-Hoților. Nu maĭ puțin însemnate sunt și crucile de piatră de la Izvorul-Dulce și Borcănești, prin vechimea și mărimea lor.

Sărățeĭ (Gura-), *cătun* al com. Gura-Sărățeĭ, jud. Buzăŭ, cu 430 locuitorĭ și 99 case.

Sărățeĭ (Fundul-), *vechie numire a cătunului* Monteorul, jud. Buzăŭ, com. Monteorul.

Sărățeĭ (Fundul-), *numire dată unei părți din moșia* Hagi-Moscu, jud. Buzăŭ, com. Monteorul, unde se află văile: Murătoarea, Ursoaia, Păcura-Mare, Păcura-Mică, etc., din care se extrage păcura.

Sărățelul, *pîrîŭ*, izvorește din pădurile Văiceĭ-Buzatuluĭ, com. Gornetul-Cuib, pl. Podgoria, jud. Prahova, curge spre S., trece

pe lîngă cât. Bogdănești, Cuibul și Gornetul, primește văile: Bogdănești, Dosului, Baba-Sanda, Petricănești, Gornetul, Valea-Viilor, Valea-Beneĭ, unită cu Onceteanca și Turburea, și, de aci, eșind din com. Gornetul-Cuib, se îndreaptă spre S.-E., intră în com. Podeni-Noĭ, unde se varsă în Cricovul-Sărat.

Pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sărățelul sunt abondente izvoare de sare.

Sărățelul, *pîrîŭ*, izvorește din coastele dealuluĭ Predealul, jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. Opăriți. Sub poalele dealuluĭ Boia, din aceeași comună, se împreună cu pîraiele: Stupineĭ, Cîlnăul, Adînca și Sărățelul și primește numele de Sărățelul, iar în dreptul com. Păcurați primește numele de Turburea.

De aci 'și continuă drumul spre S., printre comunele Gornetul-Cuib și Păcureți.

Sărățelul, *gîrlă cu apă sărată*, izvorește de la poalele com. Gornetul-Cuib, curge de la V. spre E., intră în com. Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria, jud. Prahova, și se varsă în rîul Ovisa.

Sărățelul-Bălănești, *pîrîŭ*, plaiul Pîrscovul, jud. Buzăŭ. Izvorește din poalele munteluĭ Ivănețul, udă comunele Goidești, Brăești, Bălănești și Pîrscovul și se varsă în rîul Buzăul, în dreptul com. și cât. Măgura. Primește mai mulți afluenți, din care mai însemnați sunt: Pîrscovelul, Murătoarea-Scăeni, Valea-Iepiĭ, Turburea și Pietrarul pe dreapta; Murătoarea-Posobeștilor, Cimpoiașul, etc., pe stînga.

Numirea sa variază după localitățile ce le parcurge: Sărățelul-Goidești, Sărățelul-Brăești, Sărățelul-Bălănești și Sărățelul-Pîrscov. Mai răspîndit e numele Sărățelul-Bălănești și Apa-Pîrscovuluĭ. In timp de ploaie devine un torent mare și furios.

Sărățelul-Berceĭ, saŭ **Sărățelul-Joseni**, *pîrîŭ*, în jud. Buzăŭ, plaiul Pîrscovul, își ia naștere din două pîrîiașe: Fîndata și Slănicelul.

Afluenții săĭ principalĭ sunt: Gabricina și Băligoasa pe partea stîngă, Negoșina și Plopeasa pe dreapta; afară de alte multe izvoare mai toate sărate saŭ amestecate cu diferite minerale în disoluție.

Sărățeni, *com. rur.*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situată pe partea stîngă a rîuluĭ Ialomița, între comunele: Căzănești și Balaciurile.

Teritoriul comuneĭ, cu o suprafață de 3450 hect., din care 12 hect. pădure, se întinde din rîul Ialomița spre N., pînă în teritoriul comuneĭ Colelia, cuprinzînd două moșiĭ particulare: Sărățeni și Sofia.

Are o populație de 918 locuitorĭ; o școală mixtă; o biserică, deservită de un preot și un dascăl.

E formată din satul Sărățeni și din cât. Trandafirul.

Improprietăriți după legea rurală din 1864 sunt 121 locuitorĭ.

Pe teritoriul comuneĭ se află lacurile: Sărățuica și Bentul.

Vite: 700 caĭ, 60 boĭ și 230 rîmătorĭ.

Pe teritoriul com. trece calea județeană Slobozia-Urziceni.

Sărățeni, *sat*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de comuna Bucul, situat pe malul stîng al rîuluĭ Ialomița, spre E. și la 2 kil. de satul Bucul.

Se mai numește Sărățeni-d.-j., fiind mai în josul rîuluĭ Ialomița.

Are o populație de 35 familiĭ; o biserică, deservită de preotul din satul Bucul.

Vite: 105 caĭ, 177 boĭ, 385 oĭ și 100 porcĭ.

Sărățeni-de-Jos, *sat*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Schineni, spre S. de satul Schineni, pe Pîrîul-Sărat. — Are o populație de 388 locuitorĭ.

Sărățeni-de-Jos, *altă numire a satuluĭ* Sărățeni, com. Bucul, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița.

Sărățeni-de-Sus, *sat*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Schineni. — Are o populație de 513 locuitorĭ. Se mai numește și Dragomănești.

Sărățeni-de-Sus, *altă numire a satuluĭ* Sărățeni, com. Sărățeni, pl. Ialomița-Balta, jud. Ialomița.

Sărățuica, *vale*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situată spre N. de satul Sărățeni-d.-j.; se întinde din calea județeană Slobozia-Urziceni spre N.; în partea văiĭ despre S. este lacul Sărățica.

Sărcătoarea, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-de-Mijloc, com. Bucovățul, cu o populație de 628 suflete, din care 335 bărbați și 393 femeĭ. Locuesc în 220 case și 10 bordee.

Sărdarul, *sat*. Vezĭ Șendreni, sat, jud. Covurluiŭ.

Sărdănești, *cătun*, al com. Piscurile, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, situat pe șes, în partea stîngă a Jiuluĭ și lîngă lanțul de înălțimĭ d'alungul șoseleĭ naționale Filiași-Pietroșani.

Are o suprafață de 986 hect., cu o populație de 197 locuitorĭ; 1 biserică de zid, făcută de un fost proprietar Cornelie Sărdănescu, în unire cu locuitorii, pe la 1858.

Locuitorĭĭ posedă: 10 plugurĭ, 25 care cu boĭ, 2 căruțe cu caĭ; 25 stupĭ; 173 vite marĭ cornute, 8 caĭ, 223 oĭ, 25 capre și 29 rîmătorĭ.

Comunicația în cătun se face prin șoseaua națională Filiași-Pietroșani, care 'l străbate și care'l pune în legătură la N. cu com. Plopșorul, iar la S. cu com. Izvoarele.

Sărdănești, *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Cloșani, com. rur. Crainici-Moĭ. Poartă numirea și de Sărdănești-d.-s. și de Băbeni. In dealurile acestuĭ sat se află cărbunĭ de pămînt.

Sărdănești, *sat,* în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, pl. Motrul-d.-j., com. rur. Rupca. Are 11 case. Poartă numele și de Sărdănești-d.-j.

Săreĭ (Dealul-), *sat,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia, așezat la V. comuneĭ, la poalele Dealuluĭ-Săreĭ, pè Pîrîul-Săreĭ.

Săreĭ (Dealul-), *numire vechĭe a cătunuluĭ* Jitia, din cătunul Jitia, jud. R.-Sărat.

Săreĭ (Dealul-), *deal,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia; se desface din muntele Ulmușorul, brăzdează V. com., se întinde de-a-lungul Pîrîuluĭ-Săreĭ; conține marĭ cantitățĭ de sare.

Săreĭ (Drumul-), *vechĭu drum* de cărăușĭ, pe care se transporta sarea din jud. Prahova în Brăila; în jud. Buzău trece prin comunele Mizilul, Vintileanca, Cioranca, Brădeanul, Zmeeni, Albeni și Cilibia.

Săreĭ (Drumul-), *drum vechĭu,* jud. Teleorman, ce venea despre Pitești și despre Ocnele-Marĭ, urmînd direcțiunea șoselelor vecinale de pe Valea-Teleormanuluĭ, pănă la com. Mavrodinul, de unde apuca spre orașul Zimnicea.

Săreĭ (Valea-), *com. rur.,* în jud. Putna, pl. Vrancea, situată sub dealurile Vîrful-Pleșilor, Pietroasa și Vîrful-Chiliilor, pe rîul Putna, în sus de com. Colacul la ½ de ceas.

Este udată de rîul Putna, și de pîraiele Mătăcina, Pleșa, Chiliile, Bozul și Săratul.

Se compune din cătunele: Gornetul, Mătăcina, Prisaca și Valea-Săreĭ, unde se află primăria comuneĭ, și care se află la 43 kil. de Focșani și la 6 kil. de reședința plășeĭ.

Are o populație de 193 familiĭ, saŭ 719 suflete; 1 biserică parohială, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, în căt. Valea-Săreĭ și 1 filială, cu hramul Sf. Niculae, în Prisaca; o școală mixtă.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3698,97 leĭ și la cheltuelĭ, de 3660,10 leĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 12 plugurĭ de lemn; o moară de apă; 170 boĭ, 105 vacĭ, 68 caĭ, 1400 oĭ, 68 capre și 128 porcĭ.

Viĭ sunt pe o întindere de 80 hect.

Săreĭ (Valea-), *cătun,* în com. cu același nume, pl. Vrancea, jud. Putna, situat sub dealul Vîrful-Pleșilor, la ½ oră de com. Colacul.

Săreĭ (Valea-), *parohie,* în com. cu același nume, pl. Vrancea, jud. Putna, avînd 1 biserică parohială, cu hramul Cuvioasa Paraschiva și 1 filială, cu hramul Sf. Nicolae, în Prisaca.

Săreĭ (Valea-), *pîrîŭ,* cu apă sărată, pe teritoriul com. Valea-Săreĭ, pl. Vrancea, jud. Putna. Izvorește din Bahane, la hotarul com. Bîrsești.

La obîrșia luĭ are apă dulce, însă trecînd printre munțiĭ Pleșa și Galimea, apa devine sărată. Se varsă în Putna, maĭ sus de satul Valea-Săreĭ. Se văd urme de păcură în el.

Săreni, *cătun,* al com. Mînzălești, jud. Buzăŭ, cu 90 locuitorĭ și 20 case.

Sărindarul-de-Jos, *sat,* făcînd parte din com. rur. Dridul-Sărindarele, pl. Mostiștea, jud. Ilfov. Situat la S. de Dridul, pe țărmul drept al rîuluĭ Ialomița.

Se întinde pe o suprafață de 2250 hect., cu o populație de 787 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Comerciul se face de 4 cîrciumarĭ și 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 511 și al celor micĭ, de 1314.

Sărindarul-de-Sus, *sat,* făcînd parte din com. rur. Dridul-Sărindarele, pl. Mostiștea, jud. Ilfov, situat spre S. de Dridul, pe țărmul drept al rîuluĭ Ialomița.

Se întinde pe o suprafață de 1500 hect., cu o populație de 404 locuitorĭ.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 447 și al celor micĭ, de 1092.

Sărindarul-Moara-din-Deal,

pădure a statuluĭ, în întindere de 450 hect. Vezĭ Stroeşti-Sărindăreanca, pl. Mostiştea, jud. Ilfov.

Sărindăreanca, *sat,* făcînd parte din com. rur. Corbeanca, pl. Znagovul, jud. Ilfov. Se întinde pe o suprafaţă de 350 hect., cu o populaţie de 43 locuitorĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 16 şi al celor micĭ, de 214.

Sărindăreanca, *moşie* nelocuită, avînd pe teritoriul său o pădure de 500 hect., pl. Znagovul, jud. Ilfov.

Sărindăreanul, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, făcînd parte din com. Ograda.

Săritoarea-Caşinuluĭ, *pichet,* la hotarul Ţăreĭ cu Transilvania, jud. Putna.

Săroaia, *vălcea,* izvoreşte din malul numit Vîrtopul, com. Văleni, pl. Argeşelul, jud. Muşcel, se împreună în centrul com. cu vîlcelele: Muşceluluĭ, Brăduleţuluĭ şi Lespezile şi se varsă în rîul Dimboviţa, la E. de com. Lăicăi.

Sărulești, *com. rur.,* în jud. Buzăuluĭ, plaiul Slăniculuĭ, situată la extremitatea de N.-E. a judeţuluĭ, pe valea Peceneaga, la 50 kil. de oraşul Buzăul.

Terenul are aci aspectul unuĭ amfiteatru unde colinele, apoĭ munţiĭ (Carpenul, Piscul-Mîndru, Bisoca, Muntele Tătaruluĭ, Goicelul ş. a.) se ridică treptat, îmbrăcate cu ĭerburĭ şi pădure. Singur, malul stîng al Văeĭ-Largĭ e format din pămînturĭ albe şi sterpe.

E formată din cătunele: Apostari, Cărătnăul, Goicelul, Sărulești, Turloeşti, Valea-Largă şi Valea-Stîneĭ, cu o populaţie de 1120 locuitorĭ.

Are o suprafaţă de 2944 hect., din care 375 arabile, 472 pădure, 728 fîneaţă, 960 izlaz, 22 livezĭ, 6 vie şi 383 sterp.

Proprietăţĭ maĭ însemnate: Sărulești-Cărătnăul (a statuluĭ), Goicelul (particulară), Turloeşti, Valea-Largă şi Valea-Stîneĭ (ale moşnenilor Gromeştĭ şi Apostarĭ).

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, în cătunul Goicelul, deservită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser; o şcoală mixtă; 3 cîrciumĭ.

Vite: 344 boĭ, 210 vacĭ, 78 viţeĭ, 73 caĭ, 46 ĭepe, 17 mînjĭ, 1500 oĭ, 140 capre, 2 asinĭ şi 98 porcĭ. Stupĭ sunt 63.

Sărulești, *cătun,* al com. Sărulești, jud. Buzăŭ, cu 180 locuitorĭ şi 39 case.

Sărulești, *sat,* făcînd parte din com. rur. Pîrlita-Sărulești, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat spre E. de Pîrlita, pe malul stîng al Văieĭ-Mostiştea.

Se întinde pe o suprafaţă de 2050 hect., cu o populaţie de 654 locuitorĭ.

Doamna Elisa Filipescu are 1382 hect. şi locuitorĭĭ, 668 hect.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 67 copiĭ; 2 heleştaie.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 847 şi al celor micĭ, de 1347.

Sărulești, *sat,* reşedinţa com. rur. Lăpuşata, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 357 locuitorĭ; o biserică, zidită la 1841; o şcoală mixtă.

Sărulești, *staţie de dr.-d.-f.,* în jud. Ilfov, pl. Negoeşti, com. Pîrlita-Sărulești, pe linia Bucureşti-Ciulniţa, pusă în circulaţie la 17 Noembrie 1886. Se află între staţiile Fundulea (11,6 kil.) şi Lehliul (16,3 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mărĭĭ, de 53m,07. Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896 a fost de 89709 leĭ, 20 banĭ.

Sărulești (Vintilă-Vodă), *pădure,* a statuluĭ, în jud. Buzăŭ, avînd cam 170 hect. Formează singură un trup, la care se maĭ alipeşte trupul II: Băncila, Zarzul şi Veverițele, cam 300 hect., şi marele trup Sărata-Cărătnăul, formînd împreună 1780 hect.

Săscioara, *com. rur.,* în jud. Vîlcea, pl. Mijlocul, situată la 60 kil. de capitala jud. şi la 16 kil. de a plăşeĭ.

S'a înfiinţat pe la 1842, sub domnia luĭ Bibescu.

Are o populaţie de 728 locuitorĭ; 3 bisericĭ, una la N., făcută la început de lemn, şi la 1857 s'a reparat, făcîndu-i-se temelia, altarul şi turla de zid, avînd ca ctitorĭ pe Popa Nicolae, Stanciu şi Iordache, alta la S., zidită la 1826 de polcovnicul Dumitru Oculescu şi cu jupîn Stanciŭ Săştioreanu, şi a treia în mijloc, zidită la 1835, reparată la 1858; o şcoală, frecuentată de 27 copiĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 14 caĭ, 200 boĭ, 150 vacĭ, 50 capre şi 200 oĭ.

Locuitorĭĭ sunt moşnenĭ, afară de 4, carĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 şi cărora li s'aŭ dat 7 hect. pămînt.

Vatra com. are 20 hect.

In raionul com. e o şosea; spre N., alta care o pune în legătură cu Nenciulești, şi la S.-V., o şosea care dă în şoseaua judeţeană şi care o leagă cu Zăbreni, Văleni, etc.

Veniturile com. se urcă la

3009 leĭ anual și cheltuelile, la 1966 leĭ.

E brăzdată de dealurile: Săștioara, Dimonul, Mijlocul și udată de văile: Marinași, Zimbraia, Iezărelul, Balta-Fĭeruluĭ, Lacul-Buțiĭ și Valea-Sasuluĭ.

Săscuța-Mică, *pîrîŭ*, în jud. Suceava, izvorește din dealul Fîntîneĭ și se varsă în Sasca-Mare, după un curs de 7—8 kil.

Are de tributarĭ pe dreapta: Pîrîul-Velnițeĭ, Pîrîul-Rusuluĭ, Pîrîul-Lung, Cracul-Stîneĭ, Nebunul și Harjurile; iar pe stînga: Găden, Lucăi și Losnicerul.

Săseni, *sat*, în jud. Covurluiŭ, pl Horincea, com. Prodănești. Are 59 familiĭ, saŭ 225 suflete și o biserică.

Săseni, *vechiŭ metoh* al Episcopieĭ, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Nișcovuluĭ, căt. Săseni-Noĭ, rezidit de Episcopul Chesarie în 1835. Azĭ, biserică de mir.

Săseni-Noĭ, *cătun*, al com. Gura-Nișcovuluĭ, jud. Buzăŭ, cu 450 locuitorĭ și 113 case.

Săseni-Noĭ (Valea-), saŭ **Valea-Teancului**, *cătun*, al com. Gura-Nișcovuluĭ, jud. Buzăŭ, cu 140 locuitorĭ și 40 case.

Săseni-Vechĭ, *cătun*, al com. Gura-Nișcovuluĭ, jud. Buzăŭ, cu 320 locuitorĭ și 49 case.

Săteni, *sat*, în jud. Dîmbovița, pl. Dealul-Dîmbovița, com. Doicești, situat pe matca Ialomițeĭ la 3 kil. în sus de Tîrgoviște.

Sătuceni, *cătun*, al com. Largul, jud. Buzăŭ, cu 20 locuitorĭ și 5 case.

Sătucul (Vadul-Turculuĭ, Futeștĭ, Ghiculeștĭ), *cătun*, al com. Cîndești, jud. Buzăŭ, cu 300 locuitorĭ și 71 case. Are subdiviziа Palanga-d.-j.

Sătucul, *cătun*, al com. Cătina, jud. Buzăŭ, cu 80 locuitorĭ și 19 case.

Sătucŭl, *sub-divizie a căt.* Cîrlomănești, com. Gura-Nișcovuluĭ, jud. Buzăŭ.

Sătucul-de-Jos, *vechie numire a cătunuluĭ* Săhăteni-d. j., com. Vintileanca, jud. Buzăŭ.

Sătucul-de-Sus, *vechie numire a cătunuluĭ* Săhăteni-d.-s., com. Vintileanca, jud. Buzăŭ.

Săuca, *cătun*, al com. Peștișani, plaiul Vulcan, jud. Gorj, situat la S.-E. comuneĭ, pe șesul cu acelașĭ nume.

Are o suprafață de 500 hect., cu o populație de 81 familiĭ, saŭ 422 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 18 pluguri, 46 care cu boĭ, 3 căruțe cu caĭ, 12 caĭ, 246 vite marĭ cornute, 110 rîmătorĭ, 135 capre și 120 oĭ.

Are o biserică de lemn, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Săucești, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-s., așezată pe șesul rîuluĭ Siretul, în locul unde se confundă șesul Siretuluĭ cu al Bistrițeĭ.

Se compune din 4 cătune: Săucești, reședința, Holtul, ambele pe dreapta Siretuluĭ, Dospinești în stînga și Podul-de-Fier.

In anul 1803, găsim Săucești făcînd parte din jud. Neamțu, ocolul Siretuluĭ, și aparținînd Spătaruluĭ Ioniță Sturdza («Uric.» Codrescu, vol. VII, pag. 273).

Se mărginește la E. cu comunele Buhociul și Prăjești; la S., cu com. Letea; la V., cu rîul Bistrița, care o desparte de com. Fîntînele și la N., cu com. Schineni.

Are o populație de 1604 locuitorĭ; o școală mixtă, care funcționează din 1864 și e frecuentată de 52 copiĭ; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ și 3 cîntărețĭ; 22 cîrciumĭ.

După legea rurală din 1864, s'aŭ dat, la 246 locuitorĭ, 849 fălcĭ pămînt în împroprietărire.

Proprietarĭ marĭ sunt: G. C. Sturdza, Eugenie Sturdza, și Iulia Pöch.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1357,07 hect.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 2432 hect.

Budgetul com. e la venitурĭ de leĭ 10449, banĭ 50 și la cheltuelĭ, de leĭ 7461, banĭ 84.

Viile ocupă o suprafață de 71 ariĭ.

Locuitoriĭ posedă: 62 caĭ, 1170 vite marĭ cornute, 320 porcĭ, 6 capre și 1311 oĭ.

Prin comună trece calea vecinală, care vine de la Schineni și răspunde în șoseaua națională Bacăŭ-Roman. Secția Holtul se găsește pe calea județeană Bacăŭ-Odobești-Vasluiŭ.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 5 kil.; la com. Buhociul, 10 kil.; la com. Prăjești, 7 kil.; la com. Fîntînele, 13 kil.; la com. Schineni, 3 kil.; la com. Letea, 5 kil. și la com. Gîrleni, reședința plășeĭ, 14 kil.

Săucești, *sat* și reședința com. cu acelașĭ nume, jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-s., situat pe pîrîul Turbata, pe dreapta Siretuluĭ.

Are o populație de 917 lo-

cuitorĭ; o școală; o biserică, zidită în 1825 de Ion Sturdza-Voevod și restaurată în 1860 de fiul său Costache Sturdza, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 4 cîrciumĭ.

Vite: 35 caĭ, 623 vite marĭ cornute, 194 porcĭ și 5 capre.

Săulești, *com. rur.*, în partea de S.-V. a com. Petrești-d.-j., pl. Gilortuluĭ, jud. Gorj.

E formată din cătunele: Săulești și Scoica, situate pe ambele țărmurĭ ale rîuluĭ Gilortul și pe valea Purcăroaeĭ.

Are o suprafață cam de 1500 hect., cu o populație de 220 familiĭ, saŭ 1017 suflete; o școală, înființată la 1878, frecuentată de 40 băeți și 5 fete; 2 bisericĭ, din care una făcută la 1828, de Pitarul Scarlat Săulescu, deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți.

Locuitoriĭ posedă: 50 pluguri, 101 care cu boĭ, 3 căruțe cu caĭ; 399 vite marĭ cornute, 29 caĭ, 208 rîmătorĭ, 574 oĭ și 45 capre; 63 stupĭ cu albine.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1864 leĭ, 64 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 1835 leĭ, 49 banĭ.

Comunicația în cătun se face prin șosele comunale care o leagă cu șoseaua județeană T.-Jiul-Spahiĭ, din Dolj. Mai are linia ferată Tîrgul-Jiul-Filiași, cu stația mai apropiată, Bibești. Calea ferată trece peste pîrîul Purcăroaia pe un pod de fier.

Apele ce udă comună sunt: Gilortul, în partea de E. și Purcăroaia, în interiorul comuneĭ, formată mai mult din ploĭ, vărsîndu-se în Gilort, în dreptul cät. Scoica.

Săulești, *cătun* de reședință al com. Săulești, pl. Gilortul, jud. Gorj, situat pe valea Purcăroaia, coprinsă la N.-V. de dealul Vulparuluĭ, iar la S.-V. de o ramificație a dealuluĭ Aminoșița.

Are o suprafață de 1250 hect., cu o populație de 897 locuitorĭ; o biserică; o școală.

Locuitoriĭ posedă: 44 pluguri, 86 care cu boĭ, 3 căruțe cu caĭ; 364 vite marĭ cornute, 26 caĭ, 199 rîmătorĭ, 27 capre și 499 oĭ; 48 stupĭ.

Pîrîul Purcăroaia udă acest cătun, curgînd de la N. spre S.-E. și vărsîndu-se în Gilort la cătunul Scoica.

Săveni, *com. rur.*, jud. Dorohoiŭ, pl. Bașeul, formată din satele: Bozieni, Săveni și din Săveni, tîrgușor, cu reședința primărieĭ în tîrgușorul Săveni.

Are o populație de 531 familiĭ, saŭ 2700 suflete; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoți, 1 diacon, 4 cîntăreți și 2 pălămarĭ; 1 școală mixtă, frecuentată de 134 copiĭ.

Vite: 356 caĭ, 917 vite marĭ cornute, 370 porcĭ, 2272 oĭ și 21 capre.

Budgetul com. e la venitурĭ de 35449 leĭ, 40 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 28835 leĭ, 48 banĭ.

Săveni, *tîrgușor*, pe moșia cu același nume și lîngă apa Bașeuluĭ, com. Săveni, pl. Bașeul, jud. Dorohoiŭ, cu o populație de 675 familiĭ, saŭ 2600 suflete.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, cu 1 preot, 1 diacon, 2 cîntăreți și 1 pălămar, făcută de zid, fondată de locuitoriĭ din localitate în anul 1880; o școală mixtă, frecuentată de 139 copiĭ; un oficiŭ telegrafo-poștal; un spital cu 12 paturĭ și o cazarmă.

Tîrgușorul este împărțit în 8 strade, dintre care două mai principale.

Sunt mai multe prăvăliĭ cu articole de coloniale, industriale și manufacturiale, precum și cîteva ateliere pentru osebite meseriĭ.

In toate săptămînile, Dumineca, este zi de tîrg; iar de la 10—25 Iulie în fie-care an, se face mare iarmaroc, de vînzărĭ și cumpărărĭ de vite. Acest tîrgușor este vestit în privința negoțuluĭ vitelor, ocupînd în această privință întîiul loc printre tîrgurile: Darabani și Dorohoiŭ.

Hrisovul de recunoaștere al tîrguluĭ nu datează de cît din anul 1816, cu toate că Săveni sunt mult maĭ vechĭ; și dreptul de posedare al locuitorilor embaticarĭ, se cunoaște de pe actul reînoit sub No. 64, legalizat de Tribunalul de Dorohoiŭ, din 1853.

Săveni, *sat*, pe moșia cu același nume, com. Săveni, pl. Bașeul, jud. Dorohoiŭ. Are o populație de 439 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de 1 preot, 2 cîntăreți și 1 pălămar, vechie, fondată în 1805 de Maria Luchieasa.

Locuitoriĭ împroprietăriți aŭ 553 hect., 19 ariĭ, pămînt, iar proprietatea, 2434 hect., 73 ariĭ, cîmp.

Pîraiele: Bodeasa, Podriga și Bașeŭ, trec pe moșie. Iazurĭ sunt 3, din care cel maĭ mare este al Negreĭ.

Drumurĭ principale sunt: acel ce vine de la Rădăuți, Coțușca și Ichimeni; acel de la Darabani, Mileanca și Tătărășeni; acel ce duce la Botoșani, peste Vlăsinești; acel ce duce la Dorohoiŭ, peste Știubeieni, Podriga și Ichimeni.

Săvești, *sat*, în jud. Suceava, com. Drăgănești, așezat pe șesul Moldoveĭ.

E străbătut de Pîrîul-Izvoarelor.

Vatra satuluĭ ocupă 9 fălcĭ, cu o populație de 351 suflete.

Are o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ. Școala din Drăgănești servește și acestuĭ sat.

Drumurĭ principale sunt: la Brusturi (3 kil.), la Drăgănești (3 kil.), la Șoimărești (1025 m.), la Răucești (400 m.) și la Sîrbi (1516 kil.).

Cel maĭ vechiŭ proprietar al moșieĭ ar fi fost un oare-care Sava saŭ Savu, care ne-avînd copiĭ, a făcut-o danie mănăstireĭ Neamțu.

Săveşti, *sat,* în jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, cătunul com. Braniștea.

Săvineşti, *sat,* în jud. Neamțu, com. Calul-Iapa, pl. Piatra-Muntele, situat pe malul stîng al rîuluĭ Bistrița, la 10 kil. de orașul Piatra.

Are o populație de 839 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot și 2 dascălĭ; o școală, frecuentată de 35 elevĭ.

Săvineşti, *sat,* în jud. Neamțu, com. Galul, pl. Piatra-Muntele. Are o populație de 200 loc.

Vite: 38 boĭ, 67 vacĭ, 198 oĭ, 7 caĭ și 59 porcĭ.

Săvineşti (Lunca-), *pădure,* a statuluĭ, în jud. Neamțu, com. Calul-Iapa, pl. Piatra-Muntele. Are o întindere de 72 pogoane, cu un venit anual de 2450 leĭ.

Scafeşti, *sat,* cu 353 suflete, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Gubancea.

Scafeşti, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Gubancea, aparținînd minorilor Zoe Cloni, cărora aduce un venit anual de 18000 leĭ.

Scafeşti, *moșie* particulară, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Gubancea, aparținînd fraților Trifescu; venit anual, de 17000 leĭ.

Scafeşti, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Gubancea; aparține d-neĭ Ana Strîmbeanu, aducînd un venit anual de 8000 leĭ.

Scaia, *cătun* saŭ *mahala,* pendinte de com. Roata-d.-j., pl. Neajlovul, jud. Vlașca.

Scaioşi, *sat,* făcînd parte din com. rur. Orlești, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, situat pe malul Oltuluĭ, la 4 kil. de căt. Valea-Bisericeĭ (școală). Are o populațiune de 350 locuitorĭ și o biserică.

Scaiul, *deal,* în jud. Iași, pl. Cîrligătura. Se prelungește din seria de dealurĭ, ce formează hotarul dintre com. Buznea și jud. Roman, mergînd paralel cu dea'ul Budeanu, pănă în dreptul iazuluĭ Gănești, iar de acolo se leagă cu dealul numit Lăcătușeni, care are direcțiunea de la S. spre N., continuînd pănă în iazul Buznea, paralel cu dealurile: Budeanul și Horpazul.

Scara (Scărişoara), *vîrf de munte,* în jud. Argeș, pl. Loviștea, în apropriere de frontiera despre Transilvania. Are o înălțime de 2116 m. d'asupra nivelului Mării Negre.

Scariga, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Tîrgul-Valea-Rea, situat pe dreapta Tazlăuluĭ-Mare, lîngă Scariga din Berzunț, la 3 kil. de Tîrgul-Valea-Rea (școală). Are o populație de 150 locuitorĭ; o cîrciumă și o moară de apă.

Vite: 5 caĭ, 54 vite cornute, 4 porcĭ și 12 capre.

Scariga, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Berzunțul, situat la confluența pîrîuluĭ Berzunțul cu Tazlăul-Mare, la 5 kil. de satul Berzunțul (școală).

Are o populație de 72 locuitorĭ.

Scaunul-Doamneĭ, *colț de piatră scobit,* la oare-care înălțime, între mănăstirea Bistrița și Arnota, jud. Vîlcea, unde, zice legenda, s'ar fi odihnit Doamna Elena a luĭ Mateiŭ-Vodă-Basarab, cînd a mers să viziteze mănăstirea Arnota, zidită de soțul eĭ.

Scaunul-Regineĭ, *localitate,* jud. Prahova, după apa Jepilor, o oră maĭ sus de cascada Urlătoarea, unde se vede o masă și un scaun cu răzimătoare, făcute din piatră, în onoarea Regineĭ Elizabeta, care, de la castelul Peleș, adeseorĭ mergea de vizita aceste încîntătoare poziținnĭ.

Maĭ sus de Scaunul-Regineĭ, tot pe apa Jepilor, într'un loc la care te urcĭ cu foarte multă greutate, este Scaunul-Regeluĭ.

Scaunul-Tilharuluĭ, *pisc,* spre N.-V. de satul Chițocul, com. Munteni-d.-j., pl. Crasna, jud. Vasluiŭ.

Scăeni, *plasă,* a desființatuluĭ jud. Săcueni. V. a. n.

Scăeni, *com. rur.,* jud. Prahova, pl. Podgoria, una dintre cele maĭ vechĭ comune ale județuluĭ.

E situată la poalele dealuluĭ Scăeni, în apropiere de rîul Teleajenul, la 6 kil. de Ploești și la 22 kil. de reședința plășeĭ.

La început a fost situată pe acest loc, însă o mică parte se întindea maĭ spre E.

Se compune din două cătune: Scăeni și Balaca, cu o populațiune de 657 locuitorĭ.

Are două biserici, la Scăeni și Balaca, deservite de doĭ preoți; o școală, frecuentată de 82 copiĭ; 2 pive, 3 morĭ, o fabrică de făină și o fabrică de hîrtie de paie.

Mai toți locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit după legea din 1864. Puțini sunt moșneni. Ceĭ împroprietăriți sunt în număr de 70 și li s'aŭ dat 287 hect. din moșiile Bălăceanul, Anghelache, P. Filitis și a Eforieĭ. Eĭ aŭ 23 caĭ și iepe, 60 vacĭ, 136 boĭ, 10 capre, 282 oĭ și 229 porcĭ.

Spre E. de comună, se află ruinele unor case ale luĭ Brîncoveanu și altele ale luĭ Constantin Boltașul, despre care se zice că aŭ fost arse de Turcĭ.

Comerciul se exercită în com. de 6 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venituri de 6463,12 leĭ și la cheltueli, de 6403,88 leĭ.

Prin comună trec șoselele: Ciorăneani, care înlesnește comunicația între Blejoiul și Pleașa și Bălăceanul, care leagă comuna spre E. cu dealul și cătunul Seciul, iar spre V. dă în șoseaua Bucovul-Văleni. In interiorul com. sunt șoselele: Anghelache și a Bisericeĭ.

Spre V. de această comună, în apropiere de soseaua Bucovul-Văleni, se află o movilă mare de pămînt, despre care se zice că este făcută din timpul Tătarilor. In partea de E. a com. se află dealul Scăeni, cu direcția spre S.-E.

E străbătută de: gîrla Iazul-Feteĭ, ce își ia naștere din rîul Teleajenul, mai jos de satul Plopeni, face mai multe zigzaguri, străbătînd comunele Boldești, Scăeni, Pleașa și Bucovul, precum și de izvorul Bălăhuța și de văile Chiruluĭ și Bisericeĭ.

Se mărginește cu comunele Boldești, Pleașa și pl. Tîrgșorul.

Scăeni, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Podgoria, jud. Prahova. Are o populațiune de 389 locuitorĭ; o biserică, zidită la anii 1850-55, prin ajutorul locuitorilor și prin stăruința postelniculuĭ Constantin Sterienescu din Stefești, preotul Iancu și Sava Bălăceanu, proprietarul moșieĭ Scăeni și a altor persoane pioase din Ploești. Aci e reședința comuneĭ.

Scăeni, *cătun* al com. Boziorul, jud. Buzăŭ, cu 140 locuitorĭ și 44 case.

Scăeanca, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Boziorul, cătun. Scăeni, proprietate moșnenească. Are 1720 hect., din care 1200 pădurea Scăeanca, restul curături, fîneață, livezĭ și izlaz.

Scăești, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., la 27 kil. de Craiova și la 24 kil. de reședința plășeĭ, Filiași.

E situată pe dealurile Comăneasa și Voichița.

Se mărginește la E. cu com. Coțofeni-din-Dos, la V. cu comuna Salcia, la N. cu com. Brădești și la S. cu com. Rasnicul.

Comuna este accidentată de dealurile Comăneasa și Răchița saŭ Rovina. Dealurile sunt îndreptate de la E. la V., sunt întrerupte prin micĭ vîlcele locuite. Comăneasa are 52 m. înălțime, iar Rovina, 60 m. Costișa de sus a dealurilor este acoperită cu pădurĭ și viĭ, iar pe poalele lor este așezată comuna.

Prin N. comuneĭ, cu îndreptarea N.-V.—S.-E., trece Jiul, avînd vaduri în com. Girla Salcia, care izvorește din comuna Salcia, până la trecerea sa în Scăești, este îndreptată de la V. spre E., iar aci de la S.-V. spre N.-E.; pe această gîrlă se află un pod în dreptul comuneĭ.

In Scăești se găsesc lacurile: Bîsdinul, la N.-V., cu o suprafață de 23 m. p., Gîldăul, de 47 m. p. și Răchitoasa, de 56 m. p., la N.-E. Toate conțin pește și se scurg în Jiŭ.

Se află în com. un loc numit Silîștea, unde, se zice, în vechime se afla sat.

Are o populație de 1811 locuitorĭ; o școală mixtă, frecuentată de 72 copiĭ; 2 biserici, una în sat și una în cimitir. Biserica din sat are hramul sf. Nicolae, Sf. Dumitru și Sf-ta Paraschiva și s'a fondat la 1824 de Dimitrie I. Mavrodin. In tinda bisericeĭ se găsesc inscripții care arată numele fondatoruluĭ și data terminăreĭ.

Biserica de la cimitir, fondată cu ajutorul locuitorilor, are hramul Mucenicul Trifan. Ambele biserici sunt făcute de zid.

Suprafața teritoriuluĭ comuneĭ este de 4182 pog., din care 3222 arabile, 905 fîneață, 15 izlaz, 7 lac și teren sterp, 645 pădure.

Moșia Scăești are o suprafață de 1640 pog., și aduce un venit de 24425 leĭ.

Pădurea Scăești este amenajată.

Viile aparțin sătenilor și sunt pe pămîntul delimitat lor la 1864.

Comuna este străbătută de o cale comunală lungă de 4 kil. îndreptată de la E. la V. și de o alta de 2500 m., îndreptată de la N. la S.

Budgetul com. e la venituri de 2719,65 leĭ și la cheltueli, de 2408,25 leĭ.

Scăești, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Scăești, în întindere de 1640 pog., cu

venit anual de 24425 leĭ. Are pădure pe ea în întindere de vr'o 650 hect.

Scăeşti-de-Jos, *cătun*, cu 589 locuitorĭ, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Scăeşti.

Scăeşti-de-Mijloc, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Scăeşti, reşedinţa primărieĭ. Are o populaţie de 721 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1868, frecuentată de 72 băeţi: 35 băeţi din Scăeşti-d.-j., 19 din Scăeşti-de-Mijloc şi 18 din Scăeşti d.-s.; 2 bisericĭ, una în vatra satuluĭ şi alta la cimitir. Cea din sat s'a fondat la 1824 de d. I. Mavrodin şi s'a terminat la 1864; cea din cimitir, cu hramul Martirul Trifon, s'a fondat de locuitorĭ.

Scăeşti-de-Sus, *sat*, cu 501 locuitorĭ, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Scăeşti.

Scăianca. Vezĭ Scăeanca.

Scăieşti. Vezĭ Scăeşti.

Scăioşi, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Teleajenul, situat sub un mal, numit Coasta-Mare, pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bughea, la 20 kil. de capitala judeţuluĭ, la 7 kil. de reşedinţa plaiuluĭ.

Se compune din două cătune: Fundeni şi Scăioşi, cu o populaţie de 992 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ, una în Scăioşi, fondată la 1801 de familia Filipescu şi a doua în cât. Fundeni, construită de niște călugărĭ şi ambele deservite de doĭ preoţĭ; o şcoală mixtă, frecuentată de 53 copiĭ.

Locuitoriĭ, în număr de 185, s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşiile Domniţa Bălaşa şi Filipescu, din care li saŭ dat 593 hect. Eĭ posedă: 21 caĭ, 262 boĭ, 106 vacĭ, 93 viţeĭ, 23 taurĭ, 567 oĭ, 16 capre şi 262 porcĭ.

In raionul comuneĭ e o moară pe rîul Teleajenul.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 1025 hect.

In localitatea numită Berila se află o fîntînă, din care curge apă amestecată cu pucioasă.

Comerciul se exercită în comună de 4 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3352,13 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2583,78 leĭ.

Prin comună trece şoseaua judeţeană, ce-ĭ înlesneşte comunicaţia spre comunele: Gura-Vitioareĭ şi Măgurelele.

In partea de E. a com. se află dealul Scăioşi, cu Vîrful-Doruluĭ.

E udată de Valea-Pietreĭ şi Berila, în partea de V., şi de Valea-Rotaruluĭ, în partea de S. Valea-Pietreĭ şi Berila servă de păşune, iar Valea-Rotaruluĭ de fîneţe.

Se mărgineşte cu comunele: Gura-Vitioareĭ, Mălăeşti, Măgurelele şi Gornetul-Cuib.

Scăioşi, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Scăioşi, *deal*, la E. de com. Scăioşi, pl. Teleajenul, jud. Prahova, cu vîrful cel maĭ înalt numit Vîrful-Doruluĭ.

Scăpăul, *com. rur.*, în jud. Mehedinţi, pl. Blahniţa, la 27 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată la poalele dealuluĭ Stîrmina şi formată numaĭ de satul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 872 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală, frecuentată de 22 elevĭ; o cîrciumă.

Pămîntul este productiv. Loc. posedă: 30 pluguri, 38 care cu boĭ, 6 căruţe cu caĭ şi 45 stupĭ.

Prin această comună trece şoseaua Severin-Hinova-Scăpăul-Flămînda.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2386 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1557 leĭ.

Vite: 600 vite marĭ cornute, 33 caĭ, 1000 oĭ şi 4000 rîmătorĭ.

Scăricica, *sat*, cu 230 locuitorĭ, în jud. Neamţu, com. Pîngăraţi, pl. Piatra-Muntele.

Scăricica, *munte*, în jud. Suceava, com. Broşteni, avînd 1396,1 m. de altitudine.

Scărişoara, *com. rur.*, în S.-E. pl. Ocolul, jud. Romanaţi, compusă numaĭ din satul cu acelaşĭ nume, situat lîngă Olt, între com. Băbiciul şi Jieni, pe şoseaua Stoieneşti-Izlaz, la 21 kil. de Caracal.

Are o populaţie de 1197 locuitorĭ; o şcoală, frecuentată de 106 copiĭ (1899—900); 2 bisericĭ, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ (1833) şi Sf. Nicolae, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; 9 cîrciumĭ.

Vite: 1410 vite marĭ cornute, 2095 vite micĭ cornute, şi 267 porcĭ.

In coprinsul comuneĭ sunt: Măgura-cu-Cruce, Măgura-luĭ-Gîrdu şi Măgura-luĭ-Stoian. Pe aci trecea şi drumul roman ce ducea de la Izlaz la Romula, şi pe care s'a găsit între altele şi lespezĭ de cărămidă mare

Scărişoara (Ciuciurele), *cătun*, al com. Cislăul, jud. Buzăŭ, cu 480 locuitorĭ şi 121 case.

Scărişoara, *sat*, făcînd parte din com. rur. Corbasca, pl. Berheciŭ, jud. Tecuciŭ, aşezat pe am-

bele laturĭ ale văiĭ cu acelaș nume, care îl străbate de la N. la S., la 2½ kil. spre V. de reședința comuneĭ.

Are o populație de 277 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, făcută din lemn, și cu temelia de piatră, în anul 1862, și care în anul 1879 s'a reînoit refăcându-se catapeteazma, cu spesele locuitorilor.

Are o suprafață de 425 hect. 90 arii. Locuitoriĭ, foștĭ clăcașĭ, sunt împroprietăriți de la 1864. Ei stăpînesc tot teritoriul.

In acest sat se află un mic atelier de frînghierie.

Satul se află pe deal de vr'o 70 anĭ. Inainte era altul, tot cu acest nume, pe valea Siretuluĭ, în punctul numit Ripa-Pușcașuluĭ.

Scărișoara, *munte,* în jud. Buzeŭ, com. Cizlăul, cătunul Scărișoara, culminînd în vîrful Seciuluĭ, și din care se ridică movila Pîndăria.

Scărișoara, *munte,* jud. Mușcel, plaiul Nucșoara. Vezĭ Galbina.

Scărișoara, *culme de dealurĭ* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmniculuĭ; se desface din Dealul-Cîlnăuluĭ; se întinde printre pîraiele Valea-Largă și Schitul, din com. Buda; este acoperită cu pădurĭ; la poalele culmeĭ se află cătunașul Scărișoara, din jud. Buzăŭ.

Scărișoara, *pădure* seculară, jud. Buzăŭ, mare parte fag, pe muntele Scărișoara; face parte din marea pădure Cizlăul cu trupurile.

Scărișoara, *potecă,* numită și Drumul-Scărișoareĭ, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, ce duce din satul Motrul-Mare pe la Scărișoara, la plaiul Păltineiuluĭ, Culmea-Cerneĭ și în Cerna, apoĭ de aci pe muntele Girdomanul în sus, la muntele Stîrca-Mare, peste graniță.

Scărișoara, *pichet,* cu No. 8 jud. Gorj, situat pe dealul cu același nume. Se mărginește la N. cu Tabla, la V. și S., cu Zănoaga și Copita.

Scărlăteasca, *moșie,* în jud. Buzăŭ, com. Largul, cătunul Scărlătești; are 1557 hect. mai toate arabile.

Scărlătești, *sat,* pe muchia platouluĭ de S. al jud. Brăila, com. Fleașca, la 1 kil. spre E. de satul Fleașca. Prin mijlocul satuluĭ trece drumul de fer Făurei-Fetești, făcînd o tăetură adîncă în muchie, așa că desparte satul în două. Cele două părțĭ comunică printr'un pod de cărămidă peste tăetura C. F.

Vatra satuluĭ este de 27 hect.

Are o populație de 405 locuitorĭ; 3 cîrciumĭ și o lipscănie.

Vite: 246 caĭ, 690 vite marĭ cornute, 800 oĭ și 270 rîmătorĭ.

Scărlătești, *cătun,* al com. Largul, jud. Buzăŭ, cu 80 locuitorĭ și 17 case.

Scărlătești, *moșie,* pendinte de com. Fleașca, jud. Brăila, propr. d-luĭ C. A. Borănescu, cu o suprafață de 1150 hect. și un venit anual de 18364 leĭ.

Scărlătoaia, *pădure,* de diferite esențe, mai cu seamă tufan, pe teritoriul comuneĭ Mioveni, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Mușcel, în apropiere de gara Clucereasa.

Are o suprafață de 772 hectare, împreună cu Mioveanca și Strîmba.

E așezată pe coaste, cu pante puțin accidentate și cu teren neexpus surpărĭĭ.

Scăueni, *sat,* cu 80 fam., jud. Argeș, pl. Loviștea, făcînd parte din com. rur. Berislăvești.

Scăueni, *schit,* cu hramul Sf. Nicolae, jud. Argeș, pl. Loviștea, lîngă satul cu același nume din com. rur. Berislăvești. A fost metoh al mănăstiriĭ Cozia. Astăzĭ este redus la biserică de mir care e deservită de un preot, un cîntăreț și un paracliser.

Scăueni, *moșie,* cu o întindere de 2060 pog., din care 1700 pog. pădure, jud. Argeș, pl. Loviștea, proprietatea statuluĭ. Pe moșie sunt case de arendaș, han, magaziĭ și o povarnă de rachiŭ.

Scăunașul, *deal,* în jud. Gorj, com. Șomănești, din pl. Ocolul, situat spre N. de comună; începe din hotarul cătunuluĭ Drăgoești și se termină în cătunul Telești-Birnici, com. Șomănești; este acoperit cu pădure.

Scăunelele, *trecătoare,* în Transilvania, jud. Vîlcea. De la pichetul Scaunele și pănă la Mîndra, cea mai apropiată trecătoare, sunt 9 kil.

Scheaua, *sat,* la 3 kil. spre V. de satul Urleasca, jud. Brăila, pe moșia cu același nume. Se mai numește Căldărușa și Salcia. S'a înființat la 1872. Vatra satuluĭ este de 10 hect., cu o populație de 155 loccuitorĭ.

Vite: 130 caĭ, 270 vite marĭ cornute, 760 oĭ și 70 rîmătorĭ.

Scheaua, *sat,* făcînd parte din com. rur. Valea-Călugărească, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Scheaua, *moşie*, jud. Brăila, pendinte de com. Urleasca, pl. Ianca, proprietate a moştenireĭ N. Iorgulescu.

Are o suprafaţă de 2500 hect., şi un venit de 30000 leĭ.

Scheaua-Liscoteanca, *moşie*. V. Bordeiul-Verde, jud. Brăila.

Scheia, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., spre N.-E. de oraşul Roman, la 26 kil. de el şi la 17 kil. de reşedinţa plăşeĭ, aşezată pe un platoŭ înalt. E formată din satele: Cucova, Fărcăşani şi Scheia, cu reşedinţa com. în satul Scheia.

Are o populaţie de 1432 locuitorĭ, Romînĭ şi Ungurĭ. Ungurii ţin de parohia catolică Butea.

Sunt 3 bisericĭ de zid: două catolice şi una ortodoxă şi o şcoală mixtă.

Venitul anual al comuneĭ este de 4800 leĭ şi cheltuielile sunt de 4733 leĭ.

Pe teritoriul comuneĭ, în faţa satului Miclăuşeni, este un pod de fer peste rîul Siretul, lung de 165 m.

Scheia, *com. rur.*, în partea de E. a plăşeĭ Fundurile, jud. Vasluiŭ, situată pe dealurĭ şi văĭ, între pîraiele Rebricea la E. şi Stavnicul la V., la 47 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 13 kil. de Negreşti, reşedinţa plăşeĭ.

E formată din satele: Scheia-Căpoteşti, Scheia-Pojorăşti, Căueşti şi Găunoasa, pe o suprafaţă de 3494 hect., din care 1574 hect. pămînt arabil, 429 hect. fînaţ, 75 hect. viĭ, 93 hect. livezĭ, 7 hect. stuh şi răgoz, 7 hect. iazurĭ şi bălţĭ, 1126 hect. cuprinse de sate şi imaşe.

Are o populaţie de 1418 locuitorĭ; 2 bisericĭ şi o şcoală.

Vite: 515 vite marĭ cornute, 100 caĭ, 752 oĭ, 49 rîmătorĭ. Locuitoriĭ posedă 140 stupĭ.

Budgetul comuneĭ e de 3665 leĭ la venituri, şi de 3546 leĭ la cheltuelĭ.

Locuitoriĭ, pe lîngă agricultură, se ocupă cu scoaterea pietreĭ de prin bogatele cariere ce sunt pe aci.

Scheia-Căpoteşti, *sat* şi reşedinţă, în partea de S.-V. a comuneĭ Scheia, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, aşezat pe poala de V. a dealuluĭ Muncelul.

Are: o suprafaţă de 573 hect., din care: 313 hect. loc de arat, 53 hect. fînaţ, 119 hect. întinderea satuluĭ şi imaş, 29 hect. viĭ, 39 hect. livezĭ şi 2 hect. bălţi; o populaţie de 754 locuitorĭ.

Din trupul acesteĭ moşiĭ, 196 hect. sunt proprietatea statuluĭ, numită moşia Căpoteşti, fostă a mănăstireĭ Bîrnova din Iaşi.

Are o biserică, numită mănăstirea Bîrnova şi o şcoală înfiinţată la 1872, frecuentată de 40 elevĭ (1899—900).

Vite: 118 vite marĭ cornute, 417 caĭ, 172 oĭ, 30 rîmătorĭ. Locuitoriĭ posedă 140 stupĭ.

In partea de V. a satuluĭ, pe coasta dealuluĭ Căpoteşti, se află şanţurĭ şi movile vechĭ.

Scheia-de-Jos, *sat*, jud. Vasluiŭ, pl. Funduri, com. Drăguşeni, numit astfel spre deosebire de comuna Scheia, cu care formează un trup. Are o suprafaţă de 472 hect. şi o populaţie de 52 familiĭ saŭ 215 suflete.

Partea de N. a satuluĭ se maĭ numeşte şi Ciuroaia, iar satuluĭ întreg îĭ maĭ zice şi Basarabia, fiind populată cu oamenĭ veniţĭ din Basarabia.

Moşia este proprietatea familieĭ Şendrea.

Scheia-Pojorăşti, *sat*, la E. de satul Căpoteşti, com. Scheia, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, situat parte pe coasta de E. a dealuluĭ Muncelul şi parte pe coasta de V. a dealuluĭ Dupaita, pe o suprafaţă de 254 hect. şi cu o populaţie de 240 suflete.

Vite: 80 vite marĭ cornute, 21 caĭ, 150 oĭ şi 7 rîmătorĭ.

Scheilor (Valea-), *cătun*, al com. Tohani, jud. Buzăŭ, cu 340 locuitorĭ şi 134 case. Are subdiviziunile: La-Băĭ (Boboci) şi Ghenoaica.

Scheilor (Valea-), *vale*, în jud. Buzăŭ, com. Tohani; începe din marginea pădureĭ, primeşte maĭ multe izvoare, dintre care maĭ însemnate sunt: Izvorul-Bobociĭ, Valea-Budeĭ, apoĭ Valea-Butureaza şi Tohăneanca, care dă într'însa d'asupra cătunuluĭ Fefelei. Toate aceste izvoare împreunîndu-se daŭ naştere pîrîuluĭ Istăul.

Scheiul, *com. rur.*, jud. Argeşul, pl. Oltuluĭ, la 27 kil. de com. rur. Tigveni, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 11 kil. de Piteşti.

Se compune din Dealul-Lăunelor (40 loc.), Gruiul-Inalt (30 loc.), Măniceşti (20 loc.), Pluta (50 loc.), Scheiul (258 loc.) şi Valea-Scheiuluĭ (222 loc.).

Are 3 bisericĭ: în Gruiul-Inalt, Măniceşti şi Scheiul şi o şcoală mixtă.

Vite: 250 boĭ şi vacĭ, 18 caĭ, 309 oĭ şi 85 rîmătorĭ.

Scheiul, *sat*, jud. Argeşul, pl. Topologul, pendinte de com. rur. Alimăneşti-Ciofrîngeni.

Scheiul, *sat*, cu 258 locuitorĭ, jud. Argeşul, pl. Oltuluĭ, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume. Are o biserică, cu hramul Înălţarea Domnuluĭ, deservită de

un preot și un cîntăreț; o școală mixtă.

Scheiul (Schitul), *sat*, cu 159 locuitorĭ, jud. Argeșul, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Corbi-Măgureni. Are o biserică, cu hramul Sf. Ingerĭ, deservită de doĭ preoți, un cîntăreț și un paracliser.

Scheiul saŭ **Valea - Scheiul**, *sat*, cu 274 locuitorĭ, jud. Argeșul, pl. Pitești, făcînd parte din com. rur. Dobrogostea-Negovani.

Scheiul, *cătun*, al com. Vintilă-Vodă, jud. Buzăŭ, cu 230 locuitorĭ și 52 case. Are sub-diviziile Picleni și Popești.

Scheiul, *sat*, jud. Dîmbovița, pl. Dealul-Dîmbovița, com. Ludești.

Are peste 200 familiĭ; 2 bisericĭ și o școală mixtă, care în 1899—900, a fost frecuentată de 59 copiĭ.

Scheiul, *suburbie* a orașuluĭ Cîmpulung, jud. Mușcel. Locuitoriĭ de aci se ocupă cu facerea șiteĭ și a donițelor.

Scheiul (Cureaua-), *moșie* a statuluĭ, jud. Argeșul, pl. Oltul, cu o întindere de 1085 pog., din care 900 pog. pădure mărunță.

Scheiul (Cacaleți, Reda-Barbuluĭ, Sudiți), *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Gherăseni, căt. Sudiți, proprietatea bisericeĭ Sf. Niculae din Brașov. Are 1960 hect., din care 1100 hect. arabile, 360 hect. pădure, 840 hect. fîneață și 20 hect. loc sterp.

Schela, *com. rur.*, jud. Gorj, plaiul Vulcanul, situată la N. com. Horezul, pe niște văĭ și coaste, ramificațiĭ ale munților și formată dintr'un singur sat.

Are o suprafață de 54 hect., din care 25 hect. arabile, 23 hect. pădure și 6 hect. vie și pruni, cu o populație de 130 familiĭ, saŭ 517 suflete.

Are o școală; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot și 2 cîntăreți.

Locuitoriĭ posedă: 30 pluguri, 45 care cu boĭ și vacĭ, 180 vite marĭ cornute, 300 oĭ, 250 capre, 6 caĭ și 100 rîmătorĭ.

Venitul com. este de 409 leĭ, iar cheltuelile, de 402 leĭ, 91 banĭ.

Comunicația în com. se face prin drum de care, iar în partea de S.-E., prin șoseaua comunală, care o leagă cu Porceni. Pe aci trece și poteca spre Buliga.

Spre N.-E. comuneĭ este dealul numit Cornetul, acoperit numaĭ cu pădurĭ de fag.

In raionul comuneĭ și la N. săŭ, este locul istoric «Poiana luĭ Mihaiŭ-Viteazul».

Spre E. se află Platoul-Haraboruluĭ, unde a fost sat.

Schea-Ciobanuluĭ, *numire veche a portuluĭ* Bechet, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Bechetul.

Schela-Cladoveĭ, *com. rur.* și *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s., la 3 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe moșia statuluĭ Bresnița, în șesul Dunăreĭ.

Se mărginește la E. cu orașul Turnul-Severin; spre S. cu regatul Serbieĭ, de care se desparte prin Dunăre; în partea de N. cu com. rur. Bresnița.

Satul formează com. cu satele: Dudași și Gura-Văiĭ, avînd o populație de 1200 locuitorĭ; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală, frecuentată de 75 elevĭ (1899—900); 3 circiumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 52 pluguri, 80 care cu boĭ, 4 căruțe cu caĭ; 600 vite marĭ cornute, 25 caĭ, 500 oĭ și 470 rîmătorĭ; 25 stupĭ.

Prin com. trece șoseaua națională și calea ferată Vîrciorova-Bucureștĭ.

Are o șosea comunală, care o leagă cu căt. Dudași.

Budgetul com. e la venitur de 3921 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 2022 leĭ.

Deal maĭ principal e Dealul-Cerătuluĭ, acoperit cu viĭ. La satul Gura-Văiĭ se află stînca de piatră numită Babele și Cracul Sf. Petru, unde se găsește o cruce cu inscripțiune vechie, cunoscută sub numele de Crucea Sf. Petru.

Aicĭ este și un ogaș, care și-a luat numele de la muntele Sf. Petru, numit ogașul Sf. Petru.

Ape: Dunărea, pe care se află insulele Dudașul și Gura-Văiĭ (vezĭ insula Baciuluĭ); rîurile Jidostița și Ogașul-cel-Mare.

Pe teritoriul com. se află în partea de V. niște metereze, iar în partea de S.-E., rămășițele uneĭ mănăstirĭ vechĭ, precum și insula Golul saŭ Banul, cu ruine.

Schela-Cladoveĭ, *pichet de graniță*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s., com. rur. Schela-Cladoveĭ.

Schela-Dragoslavele. Vezĭ Dragoslavele, com. rur., jud. Mușcel.

Schela-Gogoșilor, *pichet de graniță*, pe marginea Dunăreĭ, com. rur. Gogoși, pl. Blahnița, jud. Mehedinți.

Schela-Vechie, *o trov*, în jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Ciuperceni, în Dunăre.

Schela-Vechie, *pichet*, cu No.

33, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Ciuperceni, pănă în dreptul căruia Dunărea curge cu direcțiunea N.-N.-E. spre S.-S.-V. și de unde ia direcțiunea N.-S., pănă la pichetul No. 35, Bogdan.

Schender, *sat,* în jud. Constanța, pl. Mangalia, căt. com. Hairam-Chioi, situat în partea de S. E. a plășeĭ și cea de E. a com., la 2 1/2 kil. spre N.-E. de căt. de reședință, Hairam-Chioi. Este așezat pe valea Schenderuluĭ și este închis de dealul Schender în partea de S.-V. și dominat de vîrful Schender, care are o înălțime de 179 metri. In partea sa de S. și maĭ ales în cea de V. se întinde o pădure mare, care ocupă tot dealul Schender, întreaga vale Demircea și valea Schenderuluĭ. Șoseaua județeană Cuzgun-Mangalia trece prin mijlocul satuluĭ. Un drum comunal pleacă spre N., care se bifurcă și din care o ramură apucă spre Șarapcea-Caraaci și alta spre Malcoci. Spre S. pleacă două drumurĭ: unul la Demircea și altul la Hairam-Chioi.

Schender, *deal,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Hairam-Chioi și anume pe acela al căt. Șarapcea-Caraaci și Schender; situată în partea de S. a plășeĭ, cea centrală a com. și cea de V. a cătunelor; se maĭ numește și Valea-Sevendiculuĭ și Valea-Demirceĭ; malurile sale amîndouă sunt acoperite cu păduriĭ întinse; este străbătută de o mulțime de drumurĭ comunale, care duc la Schender, la Sarapcea-Caraaci, la Ghiol-Punar, la Borungea și la Sevendicul.

Schenderuluĭ (Valea-), *vale,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Hairam-Chioi și anume pe acela al căt. Șarapcea-Caraaci și Schender; situată în partea de S. a plășeĭ, cea centrală a com. și cea de V. a cătunelor; se maĭ numește și Valea-Sevendiculuĭ și Valea-Demirceĭ; malurile sale amîndouă sunt acoperite cu păduriĭ întinse; este străbătută de o mulțime de drumurĭ comunale, care duc la Schender, la Sarapcea-Caraaci, la Ghiol-Punar, la Borungea și la Sevendicul.

Schineni (Spineni), *com. rur.,* în jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-s., situată în valea rîuluĭ Siretul.

Se compune din cătunele: Bogdana, Peletuci-d.-s., Peletuci-d.-j., Cățălești, Schineni, reședință, toate pe dreapta Siretuluĭ și Cotul-Iurașcu, pe stînga.

In Condica Liuzilor, găsim Schineni ca proprietate a Spătaruluĭ Dumitrașcu Sturdza, făcînd parte din jud. Neamțu. S'a trecut în ocolul Bistrița, jud. Bacăŭ, cu prilejul rotunjireĭ făcută în 1833.

Se mărginește la E. cu com. Prăjăști, la V. cu com. Ciumași, la S. cu com. Săucești și la N. cu com. Șerbești.

Are o populație de 1126 locuitorĭ; o școală, care funcționează din 1890 în satul Cățălești, frecuentată (în 1899—900) de 18 copiĭ; 3 bisericĭ ortodoxe, deservite de 1 preot și 4 cîntăreți, și una catolică, deservită de preotul catolic din Bacăŭ.

In această comună, împreună cu Unitele, după legea rurală din 1864, s'aŭ dat, la 166 locuitorĭ, 559 fălcĭ pămînt în împroprietărire.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 1860 hect.

Proprietarĭ sunt: Elena Iurașcu, cu 340 hect. și G. Exarcu, cu 957,48 hect.

Pădurile (tufăriș) aŭ o întindere de 35 hect.

Viile ocupă o suprafață de 4,72 hect.

Vite: 85 caĭ, 759 vite marĭ cornute, 262 porcĭ și 1251 oĭ. Locuitoriĭ aŭ 127 stupĭ.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1339,91 hect.

Budgetul com. e la venituri de 6078 leĭ, 87 banĭ și la cheltueli, de 2207 leĭ, 50 banĭ.

Pe teritoriul com. trece calea vecinală Săucești-Schineni-Șerbești-Galbeni.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 10 kil.; la com. Șerbești, 6 kil.; la com. Săucești, 9 kil.; la com. Prăjăști, 5 kil.; la com. Ciumași, 11 kil. și la com. Girleni, reședința plășiĭ, 14 kil.

Schineni, saŭ **Spineni,** *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-s., reședința comuneĭ cu același nume, situat între pîrîul Turbata și Siretul, la 3 kil. de satul Cățălești (școala). Are o populație de 463 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una ortodoxă, zidită de Smaranda Greceanu, și alta catolică, fondată de Hristor Exarhu, la 1848.

Vite: 43 caĭ, 362 vite marĭ cornute și 122 porcĭ.

Schineni saŭ **Spineni,** *cătun,* în jud. Putna, pl. Răcăciuni, com. Sascut, situat pe valea pîrîuluĭ ce trece prin căt. Sascut și se duce în șesul Siretuluĭ.

Are o populațiune de 324 locuitorĭ.

Schineni, saŭ **Spineni,** *com. rur.* și *sat,* în jud. Tutova, pl. Tîrgul, spre E. de orașul Bîrlad, pe Pîrîul-Sărat.

Are o populație de 734 locuitorĭ; o școală și 3 bisericĭ.

Satul formează comună (com. Schineni) cu cătunele: Sărăţeni-d.-s., Sărăţeni-d.-j. şi Lăţeşti.

Se cultivă viea pe o suprafaţă de 144,75 hect. şi livezile cu pomi.

Comerciul se face de 15 persoane.

Veniturile com. sunt de 9137 leĭ, 77 banĭ.

Schinetea, *sat*, în partea de N. a com. Dumeşti, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta despre E. a dealuluĭ Ringoaia.

Are o suprafaţă de 1073 hect. şi o populaţie de 19 familiĭ, saŭ 69 suflete.

Vite: 5 caĭ, 235 vite marĭ cornute, 16 rîmătorĭ, 130 oĭ. Loc. aŭ 20 stupĭ.

Schinetea, *pîrîŭ*, izvoreşte din partea de S. a satuluĭ Suhuleţul, com. Suhuleţul, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, de la locul numit Boutina (Bobrica), intră în com. Dumeşti, pe la N., ia direcţiunea spre S. şi, după ce primeşte afluenţiĭ: Hodorăni şi Marcoceni, care ambiĭ vin de la N.-E. spre S.-V., se varsă în Bîrlad, în partea de E. a satuluĭ Dumeşti-Marĭ, maĭ spre S. de locul numit Moara-Iordăchioaeĭ.

Schiopeni. Vezĭ *Şchiopeni*.

Schiopoaia. Vezĭ *Şchiopoaia*.

Schiopota. Vezĭ *Şchiopota*.

Schiuleşti. Vezĭ *Şchiuleşti*.

Schiteanca, *pădure* de stejar şi gîrniţă, pe proprietatea statuluĭ, Schitul-Greci, com. Mierleşti, pl. Siul d.-s., jud. Olt; formează un trup de 500 hect. cu Muşata şi Brănistioara.

Schitul, *cătun*, al com. Beciul, jud. Buzăŭ, cu 150 locuitorĭ şi 30 case.

Schitul, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Filiaşi.

Are o populaţie de 109 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Ştefan, fondată la 1883 de preotul Ştefan şi parte din locuitorĭ.

In sat este balta Schitul.

Schitul, *sat*, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Hangul, situat în dreapta rîuluĭ Bistriţa.

Are o populaţie de 795 locuitorĭ.

Acest sat se maĭ numeşte şi Schitul-Hanguluĭ.

Schitul, *subdivizie a cătunaşuluĭ* Crăciuneşti, din com. Cislăul, jud. Buzăŭ.

Schitul, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Muşcel, pl. Nucşoara, căt. Schitul-Goleşti, pe linia Bucureşti-Cîmpulung, pusă în circulaţie la 1 Septembrie 1887. Se află între staţiile Furnicoşi (6,2 kil.) şi Cîmpulung (6,9 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ e de $503^{m},18$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 12736 leĭ, 60 banĭ.

Schitul, *schit*, jud. Fălciŭ, com. Bozieni, pl. Crasna, pe teritoriul moşieĭ Partea-din-Porceni. Acest schit, în prelungirea sa, poartă numirile: Drăgălina şi al-Porcişenilor.

Schitul, *schit*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia, în partea de S. a comuneĭ, lîngă schitul Poiana-Mărului; este acoperit cu păduri.

Schitul, *vechie numire a cătunaşuluĭ* Crăciuneşti, din com. Cislăul, jud. Buzăŭ.

Schitul, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Muşcel, pl. Nucşoara, căt. Schitul-Goleşti, pe linia Bucureşti-Cîmpulung, pusă în circulaţie la 1 Septembrie 1887. Se află între staţiile Furnicoşi (6,2 kil.) şi Cîmpulung (6,9 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ e de $503^{m},18$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 12736 leĭ, 60 banĭ.

Schitul, *pădure*, la E. de com. Stăneşti, plaiul Nucşoara, jud. Muşcel.

Schitul, *pichet de graniţă*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cerna, pe marginea apeĭ Cerna.

Schitul (Tîrcovul), *fost metoh*, al Episcopieĭ Buzăŭ, azĭ biserică de mir, în com. Tîrcovul, jud. Buzăŭ.

Schitul, *deal*, jud. Fălciŭ, ce se prelungeşte în partea de N. a comuneĭ Boţeşti, pl. Crasna, pe teritoriul moşieĭ Partea-din-Porceni. Acest deal, în prelungirea sa, poartă numirile: Drăgălina şi al-Porcişenilor.

Schitul, *deal*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia, în partea de S. a comuneĭ, lîngă schitul Poiana-Mărului; este acoperit cu păduri.

† Acest sfînt schit, unde se prăznueşte hramul Sfinteĭ Înălţărĭ a Domnuluĭ Isus Christos, este zidit din temelie de Pahomie Monachul, ce s'a numit spre mirenie Popa Postelnicul, fiul luĭ Iordache Vel Stolnic Pîrscoveanul, în zilele Domnuluĭ Constantin Voevod Brîncoveanul şi l'aŭ închinat metoh sfinteĭ mănăstirĭ Bistriţa pentru a sa şi a tot neamuluĭ săŭ veşnică pomenire, la leatul 7192 (1684).

La a doua uşe se citeşte următoarele:

Acest sfînt schit, unde se prăznueşte hramul Înălţarea Domnuluĭ nostru Isus Cristos s'a zidit de Pahomie Monahul Pîrscoveanul, în zilele luĭ Constantin Brîncoveanul şi l'aŭ închinat la sfînta mănăstire Bistriţa, dar n'aŭ fost apucat să-l zugrăvească; iar acum în zilele domnuluĭ Alexandru Moruz Voevod, fiind egumenul Bistriţeĭ Chir Constantin Arhimandrit, pus'aŭ egumen la acest schit pe chir Dionisie Eromonah şi acesta cu voia luĭ Dumnezeŭ s'aŭ îndemnat cu multă rîvnă şi dintru a sa dreaptă agonisire cheltuind, l'aŭ zugrăvit peste tot pe dinăuntru după cum se vede cum şi cele ce aŭ maĭ fost trebuincioase aŭ făcut, ajutorînd şi sf. sa Arhimandritul împreună cu alţiĭ fraţi spre veşnica pomenire, la leatu 1801.

Schitul-Baia-de-Aramă, *mănăstire.* Vezĭ Baia-de-Aramă.

Schitul-Baloş. Vezĭ Baloş-Schit, sat, în com. Rădeni, pl. Coşula, jud. Botoşani.

Schitul-Bodesculuĭ. Vezĭ com. Gugeşti, pl. Crasna, jud. Vasluĭŭ.

Schitul-Cheia, *poiană,* pe rîul Teleajenul, com. Măneciul-Ungureni, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Schitul-Deleni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Comăniţa, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Schitul-Duca, *sat,* în partea de N.-E. a com. Poiana-Cîrnuluĭ, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, situat pe vale, în stînga pîrîuluĭ Vasluĕţul şi a şoseleĭ naţionale Vasluiŭ-Iaşi, pe o suprafaţă de 659 hect., din care 398 hect. pădure şi 132 hect. loc de cultură, proprietatea Statuluĭ, iar 129 hect. ale locuitorilor. Are o populaţie de 30 familiĭ, saŭ 143 suflete; o biserică, zidită la 1802.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri şi 16 care cu boĭ, 1 plug şi 4 căruţe cu caĭ; 18 caĭ, 88 vite marĭ cornute şi 120 rîmătorĭ; 70 stupĭ.

Schitul-Frumoasa, *com. rur.,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., aşezată pe valea rîuluĭ Coman saŭ Negru, între dealurĭ, şi alcătuită din două cătune: Schitul-Frumoasa, reşedinţa, şi Răţeni.

Se mărgineşte la N. cu com. Tazlăul, jud. Neamţu; la S., cu comunele Solonţul şi Bihnăşeni; la E., cu com. Băsăşti şi la V., cu com. Valea-Arinilor.

Pămîntul săŭ este străbătut de la V. spre E. de pîrîul Comanuluĭ saŭ Negru şi înconjurat de dealurile: Runcul-Feteĭ, Crucea, Bradul, Bîtca-Neagră şi Muntele-Iugeĭ, Fruntea-Comanuluĭ, Dumea şi Arşiţa-Mare.

Are o populaţie de 712 locuitorĭ; o şcoală; 2 bisericĭ, Schitul-Frumoasa, fost în vechime schit de călugărĭ, şi cea-l'altă în Răţeni, deservite de 2 preoţi şi 3 cîntăreţĭ; 5 cîrciumĭ.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de aproape 10000 hect. Statul este proprietar mare (moşia Frumuşica). Pădurea statuluĭ de aci, Schitul-Frumoasa, ocupă peste 9000 hect. şi se întinde şi pe teritoriul com. Băsăşti.

Se găsesc două izvoare cu apă sărată, în văile Ghidionuluĭ şi Sărăţelele.

Are o fabrică cu aburĭ şi un herestrăŭ de apă.

Totalul pămînturilor de cultură este de 396,89 hect.

Vite: 10 caĭ, 466 vite marĭ cornute, 168 porcĭ şi 864 oĭ; stupĭ de albine sunt 36.

E străbătută numaĭ de căĭ naturale, care o unesc cu comunele vecine, şi de căĭ comunale spre Băsăşti, spre Valea-Arinilor şi Bihnăşeni.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3190 leĭ, 46 banĭ şi la cheltuelĭ, de 1708 leĭ, 81 banĭ.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 51 kil.; la Moineşti, 31 kil.; la com. Băsăşti, 11 kil.; la com. Valea-Arinilor, 15 kil.; la com. Solonţul, 23 kil. şi la com. Scorţeni, reşedinţa plăşeĭ, 20 kil.

Schitul-Frumoasa, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., şi reşedinţa comuneĭ cu acelaşĭ nume, situat la confluenţa pîrîiaşelor Ghidion şi Neştiutul, în basinul pîrîuluĭ Coman.

Are o populaţie de 130 locuitorĭ; o şcoală; o biserică, clădită la 1820 de Protosinghelul Gherasim, deservită de 2 preoţi şi 2 cîntăreţĭ şi care a fost maĭ înainte schit de călugărĭ; 4 cîrciumĭ.

Vite: 9 caĭ, 343 vite marĭ cornute şi 121 porcĭ.

Schitul-Frumoasa, *pădure,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., care se întinde prin comunele Băsăşti şi Schitul-Frumoasa, cu o suprafaţă de 9762 hect., populată de brazĭ, molifţĭ şi pinĭ. Aparţine statuluĭ. Maĭ înainte de secularizare, aparţinea schituluĭ Frumoasa.

Schitul-Goleşti, *com. rur.,* plaiul Nucşoara, jud. Muşcel, la S. de Cîmpulung şi la 10 kil. de acest oraş, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Tîrgul.

Se compune din 4 cătune: Valea-Buţiĭ, Valea-Pechiĭ, Lăzăreşti şi Burneşti şi se mărgineşte la N. şi E. cu pădurea Gradiştea, la S. cu comuna Mihăeşti şi la V. cu comuna Coteşti şi Capul-Pisculuĭ.

Are o populaţie de 1425 locuitorĭ; o biserică vechĭe: Schitul-Goleşti şi alta nouă; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 37 caĭ, 785 boĭ, vacĭ şi viţeĭ, 872 oĭ, 261 porcĭ, 83 capre; 40 stupĭ cu albine.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1752 leĭ şi la cheltuielĭ, de 1723 leĭ.

In comună sunt maĭ multe livezĭ de pruni şi marea pădure a statuluĭ Grădiştea în care se găseşte tot felul de arborĭ. Prin această pădure sunt cîte-va dealurĭ, rîpĭ şi poenĭ, carĭ aŭ diferite numirĭ.

Rîul Tîrgul udă comuna în tot lungul săŭ, de la N. spre S. Pe ele se află 3 morĭ.

179 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit după legea rurală din 1864 pe moșia statuluĭ Gradiștea, care are o întindere de 697 hect., compuse din arături, fînețe și izlaz.

La S. de comună este un pod de lemn, pe șoseaua națională, numit podul Furnicoși, care leagă comuna Schitul-Golești cu comuna Mihăești. Tot aci este și un pod mare de fier al căieĭ ferate, ambele pe Rîul-Tîrguluĭ.

Calea ferată Golești-Cîmpulung și șoseaua națională Pitești-Cîmpulung trec prin mijlocul comuneĭ. Afară de acestea, 4 șosele vecinale leagă această comună cu cele vecine.

Pe proprietatea statuluĭ Gradiștea, se află vechea cetate Jidova, numită și Gradiștea.

Schitul-Golești, saŭ **Biserica-Goleștilor**, *fost schit* de călugărĭ, edificat de domniĭ Golești pe la 1680. Aci sunt cîte-va pisaniĭ și pietre mormîntale cu inscripțiĭ slavone și care azĭ servă ca podeală în întru bisericeĭ.

In tinda bisericeĭ sunt zugrăviți unii din ctitorĭ. Ca odoare, pe lîngă altele, există 2 candele de argint, cu inscripția vechĭe de tot.

In jurul bisericeĭ sunt chiliile schituluĭ.

Schitul-Greci, *cătun*, făcînd parte din com. Mierlești, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, situat la S. de com., pe valea și de amîndouă malurile Iminoguluĭ. Are o populație de 282 locuitorĭ, din carĭ 35 împroprietăriți după legea rurală; o biserică, numită Schitul-Greci, fondată la 1830, reparată de Stat la 1852, și care e deservită de un preot, un cîntăreț și un paracliser.

Vite: 25 caĭ, 30 ĭepe, 66 boĭ, 40 vacĭ, 10 capre, 320 oĭ și 59 porcĭ.

Moșia e proprietatea statuluĭ și are o suprafață de 2500 hect.

Schitul-Greci, *fostă mănăstire* de călugărĭ, înainte de secularizare, situată pe valea și malul drept al Iminoguluĭ, în jud. Olt, pl. Siul-d.-s., com. Mierlești, cătr. Greci. Azĭ a rămas biserica de mir, deservită de un preot, un cîntăreț și un paracliser. Biserica s'a fondat la 1830 de călugărĭ și s'a reparat la 1853.

Schitul-Grosul, saŭ **Poenari-Grosul**, *cătun*, pendinte de com. Grosul, pl. Marginea, jud. Vlașca. Vezĭ com. Grosul saŭ Podul-Grosul.

Schitul-Hadîmbul, *sat*, în jud. Iași, pl. Stavnicul, com. Mironeasa, situat de-asupra Dealuluĭ-Mare, numit în localitate și Dealul-Mănăstireĭ. E înconjurat de toate părțile cu păduri.

Are o populație de 10 familiĭ.

Aicĭ se află și mănăstirea Schitul-Hadîmbul, făcută de Iane Hadîmbul, în timpul domnieĭ luĭ Duca-Vodă, pe la 7189. Are zid de jur împrejur, în formă de cetățuie; a stat în ruină pănă în timpul călugărilor grecĭ, cînd i s'a făcut reparație, și, după secularizare, a devenit, împreună cu moșiile pendinte de ea, proprietatea statuluĭ. Are 2 preoți și 2 cîntăreți.

Schitul-Hadîmbul, *schit*, Vezĭ satul Schitul-Hadîmbul, jud. Iași.

Schitul-Lipovenesc, *schit*, situat pe dreapta rîuluĭ Bistrița, în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Doamna, în fața orașuluĭ Piatra.

Schitul-luĭ-Tărîță, *biserică*, cu călugărĭ, în satul Socola, com. Buciumi, pl. Codrul, jud. Iași, făcută de Grigore-Ghica, cel bătrîn, în întîia domnie de la 1727—1733. La 1754, Mateĭ-Ghica, fiul luĭ Grigore, a ajutat cu banĭ pe călugării din acest schit, de l'a prefăcut în zidire de pĭeatră. La 1758, în domnia luĭ Teodor-Calimach, aicĭ a fost spitalul pentru bolnaviĭ de ciumă. Pe la 1790—1800, Gheorghe-Tărîță, a reparat biserica, lăsîndu-ĭ și toată averea sa, de la care a rămas și numele schituluĭ.

Astă-zĭ schitul, cu 6 călugărĭ, este întreținut de Epitropia Spitalelor Sf. Spiridon din Iași.

Schitul-Mateĭ, *sat*, în jud. Argeș, pl. Topologul, pendinte de com. rur. Ailmănești-Ciofrîngeni. Are o populație de 25 familiĭ, și o biserică (schit).

Schitul-Mateĭ, *schit* de călugărĭ, cu hramul S-țiĭ Ingerĭ, întemeiat de un Egumen Dorofteĭ, în satul cu acelașĭ nume, pendinte de com. rur. Alimănești-Ciofrîngeni, jud. Argeș, pl. Topologul. Astăzĭ este biserică de mir, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Schitul-Orășeni, *sat*, pe valea pîrîuluĭ Miletinul, în partea de V. a com. Cristești, pl. Coșula, jud. Botoșani, pe moșia Cristești. Are o populație de 42 familiĭ, saŭ 95 suflete; o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 3 cîrciumĭ.

Vite: 70 vite marĭ cornute, 23 caĭ, 120 oĭ și 88 porcĭ.

Biserica de aci era schit de călugărițe, care la 1864 s'a desființat; iar locuitoriĭ acestuĭ sat sunt scutelniciĭ saŭ oameniĭ schituluĭ, carĭ aveaŭ cîte-va case în apropiere de chiliile călugărițelor și de schit, și care cu

timpul înmulțindu-se aŭ format un mic sat. Astăzĭ sunt împroprietărițĭ.

Schitul-Orășeni, saŭ **Maicele**, *fost schit de călugărițe*, în satul Schitul-Orășeni, com. Cristești, jud. Botoșani.

Schitul-Porcișeni, *fost schit de călugărițe*, astăzĭ biserică de mir, jud. Fălciŭ, pl. Crasna, com. Boțești. Partea de moșie pe care se află schitul a fost a unuĭ răzăș, Ichim Porcișanu, care o stăpînea prin veacul al XVI-lea, cînd a fondat și schitul; apoĭ a trecut în proprietatea Biv-Vel Spătaruluĭ Negruzzi, care a reparat și schitul.

Schitul-Priboeni și Budișteni, *proprietățĭ* ale statuluĭ, pendințĭ de mănăstirea Cotroceni, jud. Mușcel.

Schitul-Sava, *sat*, în jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Podurile, situat la poalele munteluĭ cu acelașĭ nume, la 8 kil. de satul Podurile (școală).

Are o populație de 96 suflete; o biserică, fostă schit.

Schitul-Sava, *schit*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Podurile, la poalele munteluĭ cu acelașĭ nume și lîngă satul Valea-Soaseĭ, care a fost locuit de călugărĭ, apoĭ de călugărițe, iar acum este redus la biserică de mir.

Schitul-Stavnicul, *sat*, jud. Iași, com. Voinești, pl. Stavnicul, spre V. de satul Voinești, situat pe pîrîul Stavnicul.

Are o populație de 132 locuitorĭ; o bisericuță ruinată, care poartă numele de schit. Moșia, cu o întindere de 659 hect., e proprietatea Epitropieĭ Spit. Sf. Spiridon.

Loc. se ocupă maĭ mult cu tăerea lemnelor de prin parchete, cu facerea mangaluluĭ și cu transportul lemnelor la Iași.

Vite: 9 caĭ, 83 vite marĭ cornute și 14 rîmătorĭ.

Schitul-Stănești, *moșie* a statuluĭ, pendinte de biserica Zlătari, jud. Vîlcea.

Schitul-Topolnița, *mănăstire*. Vezĭ Topolnița, schit.

Schitul-Vechiŭ, *vîrf de munte*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Podurile, de pe teritoriul satuluĭ Valea-Soaseĭ.

Schitul-Zgureĭ, *biserică vechie*, pe teritoriul satuluĭ Zgura, com. Olteneștĭ, pl. Crasna, jud. Fălciŭ.

Schituleț, *schit*, în viea mănăstireĭ Căldărușani, din com. Ceptura, jud. Prahova, pl. Cricovul.

Schituluĭ (Izvorul-), *izvor de apă minerală*, situat aproape de Sehăstria de lîngă pîrîul Nechitul, jud. Neamțu. Izvorește dintr'o stîncă dreaptă și dă pe oră 12 litrurĭ. Nu are nicĭ floare, nicĭ miros și este de un gust astrigent. Cînd temperatura atmosfereĭ e de 18°, a apeĭ este de 8°; greutatea eĭ specifică este de 1,004; reacțiile aŭ dovedit că această apă, pe lîngă var și magnezie, cuprinde mult fer și pucioasă; dacă stă cîte-va zile în sticlă destupată, depune mult oxid de fer.

Schituluĭ (Lacul-), *lac*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Schitul-Frumoasa, format de pîrîul cu acelașĭ nume, din pricină că două dealurĭ se încheie chiar în albia Pîrîuluĭ-Schituluĭ. Conține păstrăvĭ.

Schituluĭ (Pîrîul-), *trup de sat*, în com. Hangul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Schituluĭ (Pîrîul-), *pîrîŭ*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Schitul Frumoasa, format prin reunirea pîrîașelor: Iuga, Casova și Cîrpinișul, pe de o parte, și Ghidion și Neștiutul, pe de altă parte. Curge spre E. și se varsă pe malul drept al pîrîuluĭ Comanul, maĭ sus de Rățeni, după ce străbate tot teritoriul comuneĭ. Acest pîrîŭ formează Lacul-Schituluĭ.

Schituluĭ - Manolea (Iazul-), *iezișor*, jud. Suceava, în suprafața de 10 prj., în curtea schituluĭ Manolea. Apa sa învîrtește o morișcă și se varsă în Platonița.

Scînteia, *cătun*, în jud. Putna, com. Bolotești, pl. Girlele, situat împreună cu celc-l'alte cătune ce compun comuna, pe malul Putneĭ, între Măgura și Putna.

Are o populație de 160 suflete; o biserică, cu hramul Înălțarea Domnuluĭ.

Scînteia, *sat*, în partea de V. a com. Bodești, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe un podiș, și străbătut de pîrîul Rebricea la V.

Are o suprafață de 400 hect., cu o populație de 62 familiĭ, saŭ 224 suflete; o biserică de zid, în stil foarte vechiŭ, cu hramul Sf-țiĭ Mihail și Gavril și despre care se zice că ar fi făcută de Ștefan-cel-Mare.

Vite: 39 caĭ, 146 vite marĭ cornute, 28 rîmătorĭ și 46 oĭ.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri

și 10 care cu boĭ, 1 plug și 2 căruțe cu caĭ.

Tradiția spune că satul Scînteia a fost tîrgușor pănă la o vreme. Adevărat este că se găsesc în pămînt pietre care aŭ slujit la temeliile caselor și că pe teritoriul satuluĭ se maĭ află urmele uneĭ prea vechĭ biserică.

In marginea satuluĭ, pe pîrîul Rebricea, a fost un mare pod de piatră care s'a ruinat nu de mult; se zice că și acest pod s'ar fi făcut de Ștefan-cel-Mare.

Scînteia, *schit de călugărițe*, în dreptul com. Balotești, pl. Gîrlele, jud. Putna.

Scînteia, *stație de dr. d.-f.*, jud. Vasluiŭ, pl. Crasna, com. Bodești, pe linia Iași-Vasluiŭ, pusă în circulație la 1 Maiŭ 1892. Se află între stațiile Rebricea (5,5 kil.) și Grajduri (6,2 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mărĭĭ de 148m,55. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 41713 leĭ, 64 banĭ.

Scînteia, *moșie* a statuluĭ, compusă din 5 hlise, jud. Putna; fostă pendinte de schitul Scînteia.

Scînteiești, *sat*, în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, com. Frumușița, la vr'o 8 kil., spre V., de reședința comuneĭ. Are o populație de 240 familiĭ, saŭ 1018 suflete; o biserică și o școală. Împreună cu cătunele Fîntînele, din com. Folteștĭ, formează o parohie aparte avînd catedrala cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de un preot ajutor și 4 cîntăreți.

Scînteiești, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s., com. rur. Izvorul-Birzeĭ.

Sclipotești, *fost sat*, situat pe lunca Siretuluĭ, la N. de satul Ionășești, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ.

Scoarța, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Amaradia, în partea de N.-V. a com. Pojogeni, situată maĭ mult pe dealurĭ, pe o poziție înaltă și înclinată spre V. E formată din 2 cătune: Scoarța și Ceretul (Călugăreasa), cu o suprafață de 600 hect. și o populație de 360 fam., saŭ 1371 sufl.

Are o școală, fondată în 1884, frecuentată de 46 copiĭ (1899—900); 5 bisericĭ, deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți.

Locuitoriĭ posedă: 145 pluguri, 110 care cu boĭ, 3 căruțe cu caĭ; 100 stupĭ; 662 vite marĭ cornute, 818 oĭ, 12 capre, 199 rîmătorĭ și 28 caĭ.

Venitul comuneĭ este de 1639 leĭ, 5 banĭ, iar cheltuelile sunt de 1626 leĭ, 42 banĭ.

Comunicația în com. se face prin șoselele județene T.-Jiul — Vîlcea și T.-Jiul — Spahiĭ-Dolj, care se bifurcă pe teritoriul acesteĭ comune, apoĭ prin o șosea comunală, care o pune în legătură cu Bobul.

Calea ferată Filiași-T.-Jiul are ca stație apropiată, stația Copăcioasa.

In această comună se află dealul Scoarța și valea cu același nume.

Numele de Scoarța vine de la o biserică vechĭe, ce era acoperită cu scoarță de stejar.

Scoarța, *cătun* de reședință al comuneĭ cu același nume, jud. Gorj, pl. Amaradia.

Are o suprafață de 458 hect. cu o populație de 255 familiĭ, saŭ 1013 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 100 pluguri, 75 care cu boĭ, 2 căruțe cu caĭ; 70 stupĭ; 540 vite marĭ cornute, 642 oĭ, 71 rîmătorĭ și 19 caĭ.

Are: o școală; 4 bisericĭ, deservite de 1 preot și 1 cîntăreț.

Scobinți, *sat*, jud. Iași, pl. Bahluiuluĭ, com. Bădeni, situat la poalele Dealuluĭ-luĭ-Vodă, în partea dreaptă a rîuluĭ Bahluiul, pe o suprafață de 530 hect. și cu o populație de 155 familiĭ, saŭ 705 suflete. Este reședința comuneĭ. Are o biserică, făcută la 1856, de fostul proprietar Pașcanu; o școală, înființată în 1859, frecuentată de 39 elevĭ (1899—900); o moară de aburĭ.

Vite: 411 vite marĭ cornute, 49 caĭ, 421 oĭ și 165 rîmătorĭ.

Scobita, *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Goidești, cătunele Brătilești, acoperit cu izlaz și întrerupt de frumoase și bizare creste de piatră, ce ĭes din stînca masivuluĭ săŭ.

Scobîlțeni, *sat*, în partea de V. a com. Păușești, pl. Cîrligătura, jud. Iași, lîngă tîrgușorul Podul-Iloaeĭ, de care se desparte prin șesul pîrîuluĭ Bahluețul.

Are o suprafață de 1573 hect.; o populație de 42 familiĭ, saŭ 214 suflete; o biserică, zidită la 1779, de fostul proprietar Șerban Negel; o fabrică de teracotă, fondată în 1886, de către d. inginer Xenopol și o moară ce se pune în mișcare și prin apă și prin aburĭ.

Vite: 100 vite marĭ cornute, 27 caĭ, 105 oĭ și 26 rîmătorĭ.

Scoculuĭ (Valea-), *vale*, la N. de muntele Oslea, plaiul Vulcan, jud. Gorj. Plecînd de la V. spre N.-E. de sub muntele Oslea și Sărbele, după 6 kil., dă în albia Jiuluĭ romîn la pichetul No. 1 numit Scocul, situat la N. de muntele Sărbele și la E. de stînca Ursuluĭ.

Scoica, *cătun*, aparţinînd comuneĭ Săuleşti, pl. Gilortul, jud. Gorj, situat pe malul stîng al Gilortuluĭ.

Are o suprafaţă cam de 250 hect., cu o populaţie de 30 familiĭ, saŭ 120 suflete; 1 biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 6 pluguri, 15 care cu boĭ; 15 stupĭ; 53 vite marĭ cornute, 75 oĭ, 18 capre, 9 rîmătorĭ şi 3 caĭ.

Rîul Gilortul udă cătunul, străbătîndu-l de la N. la S.

Comunicaţia se face prin şoseaua vecinală ce vine de la N., din comuna Musculeşti şi se leagă la S. cu Andreeşti.

In partea de E. a cătunuluĭ, terenul fiind accidentat, drumul ocoleşte în spre N., pe Valea-Vladimiruluĭ. La V. se leagă cu cătunul de reşedinţă printr'un drum ordinar, ce trece Gilortul prin vad.

Scoiceşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Budişteni, jud. Muşcel, pl. Podgoria.

Are o populaţie de 299 locuitorĭ.

Este aşezat între dealurile Merişesculuĭ, spre E., unde se află Schitul Cotroceni şi Schitul Budişteni cu viĭ şi păduriĭ. Spre V. este Valea-luĭ-Ivan.

Scoposeni, *sat*, în jud. Fălciŭ, pl. Podoleni, com. Zberoaia, aşezat pe malul Prutuluĭ, în partea de S. a satuluĭ Zberoaia, cu care formează un trup.

Suprafaţa teritoriuluĭ moşieĭ e de 1270 hect., din care 628 hect. ale locuitorilor, iar 22 hect. vatra satuluĭ, cu o populaţie de 142 familiĭ, saŭ 633 suflete.

Este reşedinţa com. Are o şcoală înfiinţată la 1860, frecuentată de 36 elevĭ; o biserică făcută la 1840, deservită de 1 preot, care serveşte şi la biserica din satul Zberoaia.

Scoposeni făcea parte din domeniul statuluĭ Zberoaia, ce aparţinea mănăstireĭ Neamţu. Acum moşia este proprietatea moştenitorilor răp. Mihail Cogălniceauu.

In partea de S. a satuluĭ se varsă rîul Jijia în rîul Prutul.

Aci se află o sucursală a biurouluĭ vamal din tîrguşorul Fălciŭ, pentru trecerea în Basarabia.

In coprinsul moşieĭ se află 72 hect. pădure de răchită şi plop.

Scoposeni, *sat*, în partea de S. a com. Cucuteni, pl. Stavnicul, jud. Iaşi, situat pe coasta dealuluĭ cu acelaşĭ nume. Are o populaţie de 52 familiĭ, saŭ 230 suflete.

Vite: 207 vite marĭ cornute, 101 oĭ, 24 caĭ şi 50 rîmătorĭ.

Scorbura, *cătun*, la S. com. Cîrlogani, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situat pe ţărmul stîng al rîuşoruluĭ Beica. Are o populaţie de 100 locuitorĭ.

Scorci, *deal*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunelor rurale Gîrliţa şi Canlia; se desface din culmea Coşlugea; se întinde spre V., avînd o direcţiune generală de la E. spre V., brăzdînd partea de N. a plăşeĭ, pe cea de E. a com. Gîrliţa şi pe cea de V. a com. Canlia; satul Galiţa este în parte aşezat la poalele sale de V.; se întinde printre văile Scorci, Galiţa, Cuiu-Iuc-uluĭ; se ridică pănă la o înălţime de 122 metri, dominînd astfel văile Galiţa şi Cuiu-Iuc-uluĭ, satul Galiţa şi îezerul Gîrliţa pe o mică întindere; este acoperit în partea de V. maĭ mult cu păduriĭ, iar în cea de E. cu tufărişurĭ; este tăiat de drumul judeţean Gîrliţa-Lipniţa şi de drumul comunal Galiţa-Carvan.

Scorci, *vale*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Gîrliţa şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Galiţa; se îndreaptă spre V., într'o direcţiune generală de la S.-E. spre N.-V., printre dealurile Scorci şi Canlî-Dere, brăzdînd partea de N. a plăşeĭ şi cea de E. a com.; de lîngă satul Galiţa ia numele de valea Galiţa şi, sub acest nume, străbate satul Galiţa şi se deschide în îezerul Galiţa, pe partea dreaptă.

Scorduful, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Mărculeşti, situat pe cîmpul Bărăgan, în apropiere de staţia Mărculeşti, a căiĭ ferate Bucureşti-Feteşti.

Scorila, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Cîmpul, ţinînd de com. rur. Prisăceaua.

Scorniceşti, *com. rur.*, în jud. Olt, pl. Vedea-d.-j., compusă din 2 cătune: Scorniceşti şi Piscani, cu o populaţie de 497 locuitorĭ.

Este situată pe valea rîuluĭ Plapcea-Mică, la 25 kil. de capitala jud. şi la 9 kil. de a plăşeĭ. Maĭ înainte a fost aşezată pe deal.

Are 3 bisericĭ; o şcoală frecuentată de 24 copiĭ (1899—900).

Se spune că una din bisericĭ ar fi zidită de Popa Bogdan şi zugrăvită în 1833, că alta s'ar fi zidit de Cîrstea căpitan Radu Scornicĭ, tot pe atuncĭ. Biserica din cătunul Piscanilor s'a făcut la 1834, cu ajutorul luĭ Ion Neguţă şi Toma Niculescu din Piscani.

Locuitorii sunt moșneni. Ei posedă: 50 cai și iepe, 150 boi, 200 vaci, 600 oi și 100 porci.

Comuna se întinde pe o suprafață de 1200 hect.

Budgetul com. e la venituri de 1900 lei și la cheltueli, de 1800 lei.

O șosea vecinală îi înlesnește comunicația la N. cu Tătărăi și la S. cu Bălțați.

Două dealuri, cel de Răsărit și cel de Apus, brăzdează com., de la N. spre S., până în rîul Negrișoara. Pe ele e loc de pășune.

E udată de la N. la S. de rîul Plapcea-Mică și se mărginește cu comunele: Negreni (la E.), Mogoșești și Constantinești (la V.), Tătărăi (la N.) și Bălțați (la S.).

Scornicești, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt. Are o populațiune de 329 locuitori, și 2 biserici.

Scorțarul-Nou, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Vădeni, situată în lunca Buzăului, pe malul drept.

Se mărginește la E. cu Romanul, la N. cu Gurgueți, la S. cu Movila-Miresii, la V. cu rîul Buzăul.

Are o suprafață de 13348 hect.; o populație de 2085 suflete; o biserică, construită la 1830 de Episcopul Filofteiu din Buzău, cu hramul Adormirea Maicii Domnului, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser; 3 școale mixte; și 7 cîrciumi.

130 locuitori s'au împroprietărit la 1864, și 44 la 1878; neîmproprietăriți sunt 24.

Venitul comunal e de 6453 lei, iar cheltuelile sunt de 6428 lei.

Vite: 1238 boi, 1001 vaci, 18 tauri, 515 viței, 1051 cai, 4 măgari, 7984 oi, 555 rîmători, 15 capre.

Comuna s'a înființat la 1828 de locuitori veniți din Scorțarul-Vechiu. Armatele austriace și turce au trecut prin com. pe la 1828; Rușii, pe la 1877.

Drumuri: la Gurgueți, spre N., 6 kil.; la Romanul, spre E., 8 kil.; la Movila-Miresei, spre S., 12 kil.; la Sutești, spre S.-V., 18 kil.; la Brăila, spre E., 29 kil.

Scorțarul-Nou, *sat*, jud. Brăila, comuna cu același nume, pe țărmul drept al rîului Buzăul, la 29 kil. spre V. de orașul Brăila, înființat la 1821, de locuitorii veniți din satul Scorțarul-Vechiu.

Suprafața vetrei satului este de 55 hect.

Are o populație de 737 locuitori; o școală mixtă, înființată la 1856, frecuentată de 26 elevi și 7 eleve (1899—900); o biserică zidită la 1856 de Episcopul Filoteiu de Buzău, cu 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser; 3 cîrciumi.

Vite: 349 cai, 210 vite mari cornute, 111 rîmători și 871 oi.

Scorțarul-Nou, *moșie*, jud. Brăila, compusă din două trupuri, unul de 5093 hect., proprietatea statului, și altul de 960 hect., proprietatea d-lui Costov.

Scorțarul-Vechiu (Mola), *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Vlădeni, situată pe luncă. Se mărginește la S. cu Silistrarul, la N., cu Nazîrul, la E. cu Tudor-Vladimirescu și cătunul Lacul-Sărat, la V., cu lacul Coada-Ienceî și Movila-Miresii.

Are o suprafață de 5000 hect., cu o populație de 937 suflete; o biserică, construită la 1873 de locuitori, cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă frecuentată de 60 elevi (1899—900). Școală de băeți este aci de la 1865; școală de fete, de la 1880.

Vite: 595 cai, 912 boi, 621 vaci, 193 viței, 214 rîmători, 4002 oi și 12 capre.

Prin comună trece șoseaua județeană Brăila-Rîmnicul-Sărat.

Drumuri: la Tudor Vladimirescu, spre E., 7 kil.; la Nazîrul, spre N.-E., 11 kil.; la Romanul, spre N.-V., 8 kil.; la Movila-Miresii, prin cătunul Comăneasca, spre E., 12 kil.; la Silistrarul, spre S., străbătînd calea ferată Brăila-București, 7 kil.; la Brăila, spre E., 18 kil.

Scorțarul-Vechiu, *moșie*, în partea de E. a com. Scorțarul-Vechiu, jud. Brăila, în întindere de 1390 hect., proprietatea statului.

Scorțeanca, *cătun*, al com. Amarul, jud. Buzău, cu 50 locuitori și 13 case.

Scorțeni, *com. rur.*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., situată în valea Tazlăului-Mare. Se compune din 3 cătune: Scorțeni, reședința comunei, a plășii și a judecătoriei de pace, cu secțiile Poiana-Bouluî și Sîrbi; Grigoreni, spre N.-E., și Pustiana, spre N.-V. pe deal, toate departe de malul stîng al Tazlăului-Mare.

In Condica Liuzilor nu se află trecută, iar în statistica din 1874, o găsim compusă din cele 5 cătune de mai sus.

Se zice că moșiile răzășești de aci au fost danie de la Ștefan-cel-Mare. Țăranii de pe aci sunt gospodari și oameni cu dare de mînă.

Se mărginește la N. cu teritoriul com. Slobozia-Luncani; la E., cu al com. Nadișa; la

S., cu al comunelor Tețcani și Ardeoani și la V., cu al com. Bîhmășeni.

Afară de rîul Tazlăul-Mare, mai este udată de pîrîiașele Bouluĭ și Sîrbilor, care se scurg în Tazlăul-Mare. E brăzdată de dealurile Rediul, Măgura, Poiana, etc.

Are o populație de 3125 locuitorĭ; treĭ școlĭ mixte, una în satul Scorțeni, care funcționează de la 1865, alta în căt. Grigoreni, care funcționează din 1889, și una în Pustiana, frecuentate de 169 copiĭ (1899—900); 3 bisericĭ, 2 ortodoxe în satele Scorțeni și Grigoreni, deșervite de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ, și una catolică în satul Pustiana; 11 cîrciumĭ.

Vite: 97 caĭ, 1810 vite marĭ cornute, 334 porcĭ, 3 capre și 1964 oĭ.

După legea rurală din 1864, s'aŭ împroprietărit 174 locuitorĭ, cu 498 fălcĭ și 52 prăjinĭ pămînt în țarină. In 1869, s'aŭ dat la 61 însurățeĭ, 152 fălcĭ și 40 prăjinĭ pămînt în împroprietărire.

Totalul pămînturilor de cultură este de 2292,34 hect.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 4194 hect. Pădurile ocupă aproape 800 hect., din care a statuluĭ are 90 hect.

In com. sunt 2 fabricĭ de petroliŭ, 2 morĭ de apă și 1 de vaporĭ.

Viĭ sunt pe o întindere de 3,94 hect.

Budgetul com. e la venitурĭ de 16494 leĭ, 56 banĭ, și la cheltueliĭ, de 14702 leĭ, 78 banĭ.

Este străbătută de calea județeană Bacăŭ-Moinești și de calea comunală vecinală de la Scorțeni-Tețcani (jud. Neamțu), precum și de alte drumurĭ mai puțin însemnate.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 28 kil.; la Tîrgul-Ocna, 47 kil.; la com. Nadișa, 4 kil.; la com. Bîhnășeni, 10 kil.; la com. Ardeoani, 9 kil.; la com. Tețcani, 5 kil. și la com. Slobozia-Luncani, 12 kil.

Scorțeni, *com. rur.*, în jud. și pl. Prahova, situată pe malul stîng al pîrîiașuluĭ Sărata, la 26 kil. de capitala jud. și la 10 kil. de reședința plaiuluĭ.

Se compune din două cătune: Scorțeni și Mislea, cu o populație de 1474 locuitorĭ.

Are două bisericĭ: una în căt. Mislea și cea-l'altă în căt. Scorțeni, cu hramul Cuvioasa Paraschiva zidită la 1848, deservite de 2 preoțĭ; o școală, frecuentată de 48 copiĭ (1899-900).

In căt. Mislea este un penitenciar, instalat în interiorul fosteĭ mănăstirĭ Mislea, unde se țin minoriĭ criminalĭ.

Pănă la 1883, cînd s'a distrus de un incendiŭ, a fost în com. mănăstirea Mislea, zidită de Radu-Vodă Paisie.

Locuitoriĭ din căt. Scorțeni sunt moșneni; iar ceĭ din căt. Mislea, în număr de 152, s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșia statuluĭ Vatra-Mănăstireĭ-Mislea, din care li s'aŭ dat 532 hect. Eĭ posedă: 77 caĭ, 34 țepe, 112 vacĭ, 70 capre, 67 oĭ și 330 porcĭ.

Comuna se întinde pe o suprafață de 2032 hect.

Budgetul com. e la venitурĭ și la cheltueliĭ de 4000 leĭ.

Se mărginește cu comunele: Telega, Băicoiul, Brănești și Bordeni.

Treĭ șosele trec prin comună: Movila-Vulpeĭ—Telega, spre Telega și Bordeni; Telega—Valea-Carpenuluĭ, spre Băicoiul și Mislea-Urleta; spre com. Bănești.

E brăzdată de dealurile: Plaiul-Misliĭ și Petrișul, ce servă pentru pășunatul vitelor și de Dealul-Runculuĭ, situat în partea de N.-E. a com. și pe care s'a plantat viță.

In com. se află piscul Cireșul și poienile: Popeĭ și Bechiĭ.

E udată de Gîrla-Sărată, cu afluentul săŭ Mislea-Dulce și de văile: Doftănețul, Runcul, Lupoaica și Valea-Seacă.

Scorțeni, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., cu secțiile Poiana-Bouluĭ și Sîrbi, reședința comuneĭ și a plășiĭ, situat pe Pîrîul-Bouluĭ, pe stînga Tazlăuluĭ-Mare.

Are o populație de 405 locuitorĭ; o școală mixtă, frecuentată de 90 copiĭ (1899—900); o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț, clădită de locuitorĭ; 7 cîrciumĭ.

Vite: 62 caĭ, 882 vite marĭ cornute, 165 porcĭ, 3 capre și 730 oĭ.

Teritoriul satuluĭ aparține răzeșilor din comună.

Aci se află: 1 judecătorie de pace, 2 fabricĭ de petrol, 2 morĭ cu apă și 1 cu vaporĭ, 2 hanurĭ marĭ, la șoseaua Bacăŭ-Moinești, ce trece prin sat.

Scorțeni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Scorțeni, jud. și plaiul Prahova.

Scorțești, *sat*. Vezĭ Albești, sat, com. Brăești, pl. Cîrligătura, jud. Iași.

Scorțoasa, *cătun*, al com. Policiori, jud. Buzăŭ, cu 250 locuitorĭ și 61 case.

Scorusești, *cătun*, al com. Odăile, jud. Buzăŭ, cu 100 locuitorĭ și 20 case.

Scorușul, *cătun*, al comuneĭ Calupărul-d.-s., pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, în partea de N. a comuneĭ, si-

tuat lîngă culmea dealuluĭ Jiul, în partea de V. și cam pe coasta acestuĭ deal, în apropiere de pîrîul Jilțul-Mare.

Are o suprafață de 106 hect., cu o populație de 202 suflete.

Locuitorii posedă: 8 pluguri, 18 care cu boĭ; 4 stupĭ; 129 vite marĭ cornute, 8 caĭ, 317 oĭ și 39 rîmătorĭ.

Comunicația în cătun cu comunele vecine se face prin drumurĭ ordinare.

Scoruşul, *munte*, în jud. Suceava, com. Sabasa, avînd 1150 m. altitudine.

Scoruşul, *munte*, în jud. Suceava, com. Broșteni, peste care trece hotarul Bucovineĭ. Are 1352,2 m. altitudine.

Scoruşul, *munte*, în jud. Suceava, com. Broșteni, din spre Sarul-Dorneĭ, avînd 1396,1 m. altitudine.

Scoruşuluĭ (Culmea-), *șir de dealurĭ*, jud. R.-Sărat, pl. Orașuluĭ; se desface din vîrful Scorușul, printre rîul Rîmna și Milcovul, despărțindu-le basinurile și lăsînd la dreapta și la stînga micĭ dealurĭ, ce se întind printre afluenții lor; așa sunt: Ciocănelul, Hoja, Priveghiul, Deleanul, Cucul, Piciorul-Nuculuĭ, etc.; desparte com. Broșteni și Andreași de com. Odobasca; înălțimile luĭ variază între 850—700 m.; este acoperit cu pădurĭ și pășunĭ.

Scrada, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Gilortuluĭ, la S. com. Bîrseiul-de-Pădure, situată pe șes și coastă, compusă din cătunele: Scrada, Gilcești și Berlești.

Are o suprafață de 1608 hect., cu o populație de 315 familiĭ, saŭ 1258 suflete, din care 288 contribuabilĭ.

Locuitorii sunt moșneni. Eĭ posedă: 67 pluguri, 101 care cu boĭ, 3 căruțe cu caĭ, 526 vite marĭ cornute, 33 caĭ, 868 oĭ, 78 capre și 336 rîmătorĭ.

Are o școală înființată, la 1860 și frecuentată de 58 elevĭ (1899—900); 3 biserici, deservite de 3 preoți și 6 cîntăreți.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 1299 leĭ, 5 banĭ, și la cheltuelĭ, de 1204 leĭ, 85 banĭ.

E udată de apele: Berleasa, Scrădița, care, unite împreună, formează pe Gilceasca, care se varsă în Amaradia, la comuna Colțești.

Comunicația în com. se face printr'o șosea comunală, care o pune în comunicație la N. cu Bîrseiul-din-Pădure, iar la S., cu Colțești, dînd în șoseaua vecinală.

Scrada, *cătun* de reședință, al comuneĭ cu același nume, jud. Gorj, pl. Gilortul, situat pe malul drept al pîrîuluĭ Gilceasca.

Are o suprafață de 400 hect., cu o populație de 100 familiĭ, saŭ 348 suflete.

Locuitorii sunt moșneni. Eĭ posedă: 15 pluguri, 25 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ, 212 vite marĭ cornute, 9 caĭ, 359 oĭ, 34 capre și 126 rîmătorĭ.

Are 1 biserică de lemn, făcută de locuitorĭ și deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală mixtă.

Scrioaştea, *com. rur.*, în jud. Telorman, pl. Tîrguluĭ, situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Vedea, la 4 kil. de Roșiorĭ, la 48 kil. de T.-Măgurele și la 36 kil. de Alexandria.

Se învecinește la N.-V. cu cătunul Ciocul, al comuneĭ Cucueți, la S. cu limita orașuluĭ Roșiorĭ, la S.-E. cu comuna Papa, de care o desparte rîul Vedea, la V. cu comuna Măldăeni, de care o desparte dealul d'asupra căreia se află această comună.

Are o populație de 1561 suflete; o școală mixtă, frecuentată (1899—900) de 75 copiĭ, construită cu cheltueala d-luĭ General Manu; o biserică, deservită de 2 preoți, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Vatra satuluĭ este așezată pe loc șes, între două dealurĭ: al Scrioștiĭ, care vine la V., din spre Roșiorĭ și se prelungește pînă dincolo de com. Bălțați și dealul Papa, la E. din partea stîngă a rîuluĭ Vedea, deal care este tot o prelungire venind din spre com. Beuca și care se întinde maĭ departe spre comunele Meri-Gola, Albești, etc. Satul este la 1 kil. de la rîul Vedea.

Osebit de cursul rîuluĭ Vedea, maĭ sunt cîte-va pîrîașe care udă teritoriul comuneĭ, maĭ ales primăvara și pe timpurĭ ploiase. Teritoriul comuneĭ, dimpreună cu al moșieĭ d-luĭ general George Manu, ocupă o suprafață de aproape 2820 hect. Din acestea, 2332 hect. pămînt sunt ale proprietățiĭ; în acestea intră și 150 hect. pădure și 70 hect. rezervate pentru izlaz.

Locuitorĭ împroprietăriți după legea rurală sunt în număr de 209, pe o întindere de 415 hect.

Viile locuitorilor ocupă o suprafață de 73 hect.

Vite: 662 vite marĭ cornute, 140 caĭ, 19 măgarĭ, 5095 oĭ și 432 porcĭ.

Căĭ de comunicațiune sunt: șoseaua județiană Turnul-Măgurele — Strîmbeni, care străbate com. în tot lungul eĭ, pe o distanță de aproape 2 kil.; o ramură de șosea vecinală, care merge spre com. Măldăieni și o alta spre com. Papa pînă în rîul Vedea.

Comunicațiunea spre comu-

nele Măldăieni şi Papa se mai face şi pe diferite ruscĭ, osebit de drumurile care sunt şoseluite.

Pe teritoriul comuneĭ trece linia ferată Costeşti-Măgurele, pe o porţiune de 4 kil.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 6141 leĭ, 96 banĭ, şi la cheltuielĭ, de 4312 leĭ, 71 banĭ.

Scrioaştea, *moşie*, în jud. Teleorman, pl. Tîrgului, proprietatea d-luĭ general George Manu. Formează cu moşiile Măldăieni, Papa şi trupurile lor, un singur şi neîntrerupt domeniŭ. Intinderea acesteĭ moşiĭ este de 2332 hect., din care 150 hect. pădure.

Exploatarea acesteĭ moşiĭ ca şi a celor-l'alte două se face de proprietar; cultura pămîntuluĭ se urmează sistematic, ţinîndu-se seamă de progresele ştiinţeĭ agricole.

Scripetele - Moţăţei, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Dolj, pl. Cîmpuluĭ, com. Moţăţei, pe linia Craiova-Calafat, pusă în circulaţie la 1 Decembrie 1895. Se află între staţiile Băileşti (12,8 kil.) şi Poiana-Golenţi (12,6 kil.). Inălţimea d'asupra niveluluĭ Mării de $64^{m},27$. Venitul pe anul 1896 al acesteĭ staţiĭ a fost de 27853 leĭ şi 20 banĭ.

Scropuşul, *munte*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Bisoca, numit şi Schitul, pentru că înconjoară schitul Poiana-Măruluĭ; brăzdează E. com.; e acoperit cu păduriĭ întinse şi seculare.

Scruntarul-Mare, *baltă*, pe şesul de a stînga rîuluĭ Jijia, pe moşia Căminăreşti, com. Cîrniceni, pl. Turia, jud. Iaşi, care, d'impreună cu balta Scruntarul-Mic (ce se află mai spre S.), e vestit pentru stuhăriile marĭ şi multe ce produce.

Sculeni, *com. rur.*, în jud. Iaşi, la N.-E. plăşiĭ Braniştea, situată pe şes, între rîurile: Jijia la V., şi Prutul la E. E formată din satele: Sculeni (tîrguşor), Frăsuleni, Sorca şi Şendreni, pe o suprafaţă cam de 1304 hect. şi cu o populaţie de 272 familiĭ, saŭ 1426 suflete.

Este legată de com. limitrofe prin drumurĭ vecinale, iar cu satele din interior prin drumurĭ comunale.

Pe malul Prutuluĭ şi pe Dealul-Stînceĭ sunt păduriĭ de stejar, iar pe şesurĭ, sunt bălţĭ şi mlaştinĭ, formate prin vărsările Prutuluĭ şi Jijieĭ.

Are 2 biserică, cu un preot şi un eclesiarc; o şcoală; 4 pichete pentru paza frontiereĭ.

Budgetul com. e de 7500 leĭ.

Vite: 1180 vite marĭ cornute, 1026 oĭ, 348 caĭ şi 313 rîmătorĭ.

Sculeni, *tîrguşor*, şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Iaşi, pl. Braniştea, com. Sculeni, situat pe malul Prutuluĭ, la 24 kil. de Iaşi.

Are o populaţie de 189 familiĭ, saŭ 1028 suflete; o şcoală, înfiinţată în 1861, frecuentată de 53 elevĭ şi în care se predă şi meşteşugul a diferitelor împletirĭ de lozie din care se fac: panere, scaune şi alte lucrurĭ.

Acest tîrguşor a servit mai înainte ca punct de trecătoare în Rusia, pănă la înfiinţarea căieĭ ferate Iaşi-Ungheni.

In marginea despre N. a tîrguluĭ, în cotul Prutuluĭ, a fost o încăerare între Turcĭ şi Grecĭ, în timpul eterieĭ la 1821.

Tîrguşorul se află pe moşia Stînca, proprietatea d-luĭ Roznovanu.

Locuitoriĭ posedă: 424 vite marĭ cornute, 201 oĭ, 328 caĭ şi 81 rîmătorĭ.

Scundul, *com. rur.*, în jud. Vilcea, pl. Oltul-d.-s., compusă din 3 căt.: Pădureţi, Blejani şi Fundul-Scunduluĭ. E situată pe Valea-Scunduluĭ, la 80 kil. de capitala jud. şi la 74 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte la E. cu com. Ioneşti-Minculuĭ, la V. cu com. Glăvile şi Cermegeşti, la N. cu Şirineasa şi la S. cu Orleşti.

Are o populaţie de 1687 locuitorĭ; 3 biserică, în fie-care căt. cîte una şi care s'aŭ reparat în 1871, 1875 şi 1879; o şcoală, frecuentată de 63 copiĭ. Ctitoriĭ bisericilor sunt: Marin Lixandroiŭ, Ioan Bălaşiŭ şi Nicolae Sanda Blejan.

Vite: 40 caĭ, 332 boĭ, 238 vacĭ, 102 capre şi 94 oĭ.

Locuitoriĭ com. sunt moşneni.

Vatra satuluĭ are peste 250 hect., iar toată com., 1611 hect.

Veniturile com. se urcă la 3800 leĭ şi cheltuelile, la 2500 leĭ.

O şosea comunală trece d'alungul com. şi o leagă cu comunele Orleşti şi Glăvile.

Este străbătută de dealurile: Verdea, Omoricea, Ciuleiul, Foteşti, Pogoanele, Peşteana, Pavel şi udată de văile: Verdea, Omoricea, Valea-cu-Apă, Valea-Cîrsteĭ, Scundul şi Guguianca.

Fîntînĭ sunt: 13 în Blejani, 15 în Pădureţi şi 20 în Fundul-Scunduluĭ.

Scundul, *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic, pendinte de com. Scundul, pl. Oltul-d.-s., jud. Vilcea, proprietatea d-luĭ Grig. I. Lahovari.

Scundul, *rîu*, în jud. Vilcea, vine din com. Şirineasa, izvorînd din Dealul-Pogoanelor şi se varsă în Olt, trecînd prin com. Orleşti şi după ce a primit girlele: Valea-cu-Apă, Guguianca, Valea-Cîrsteĭ, Omoricea şi Verdea.

Scurta, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Răcăciuni, situată în valea pîrîului cu același nume, peste deal de Cucova, și la 10 minute de ea.

Are o populație de 254 familii, saŭ 960 suflete; 3 biserici, din care: una parohială, cu hramul Sf. Nicolae și 2 filiale, una cu hramul Sf. Dumitru și cea-l'altă cu hramul Adormirea; o școală mixtă, frecuentată de 77 copii.

Budgetul com. e la venituri de 3670 lei, 64 bani și la cheltueli, de 3518 lei, 96 bani.

Locuitorii posedă: 15 pluguri de lemn, 25 de fier, 1 grapă de fier, 7 mori de apă; 19 cai, 80 boi, 160 vaci, 200 porci, 110 oi și 20 capre.

Scurta, *cătun*, în comuna cu același nume, jud. Putna, pl. Răcăciuni, situat pe valea pîrîului cu același nume, la 10 minute depărtare de Cucova.

Are 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae, 2 filiale, una cu hramul Sf. Dumitru, și cea-l'altă cu hramul Adormirea; o școală mixtă, frecuentată de 77 copii.

Scurta, *parohie*, în comuna cu același nume, jud. Putna, pl. Răcăciuni, avînd 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae și 2 filiale, una cu hramul Sf. Dumitru și cea-l'altă cu hramul Adormirea.

Scurteasca, *moșie*, în jud. Buzaŭ, com. Scurtești, căt. Vadul-Pașii, proprietate a statului, pendinte de Episcopie; are 1340 hect. arătură și puțină crivină; 687 hect. s'aŭ dat însurățeilor din căt. Vadul-Pașii, iar restul, împroprietăriților din căt. Scurtești.

Scurtești, *com. rur.*, în jud. Buzaŭ, pl. Cîmpuluĭ, situată pe malul stîng al rîuluĭ Buzaŭl, la 9½ kil. de orașul Buzaŭ.

E formată din cătunele: Atîrnați, Băjani, Ciocîrlia, Dîmbroca, Focșenei, Scurtești, Stînceștĭ și Vadul-Pașeĭ.

Are o suprafață de 10800 hect., din care 9700 hect. arabile, 74 hect. pădure, 54 hect. fîneață, 832 hect. izlaz, 4 hect. vie și 136 hect. sterpe.

Terenul e șes, accidentat puțin de malul Buzaŭluĭ și fertil.

Proprietățĭ mai însemnate sunt: Băjani, Dîmbroca, Focșenei, Focșenei-Banul, Scurteasa, Scurtești, Spiridoneanca, toate foste ale statuluĭ.

In timpul războiuluĭ ruso-turc (1806—1808), fiind devastată și arsă, din care cauză cătunuluĭ Scurtești i s'a dat numele de Pîrjolul, s'a împrăștiat. După 1812, locuitorii aŭ început să se adune, atît ceĭ de mai înainte, cît și unii de prin alte sate distruse și aŭ dat naștere căt. Scurtești, Stăncești, Băjani, Focșenei, etc., iar căt. Dîmbroca, Vadul-Pașii, sunt formate în 1882 din însurățeĭ.

Are o populație de 2570 locuitorĭ; 2 școale, în căt. Scurtești și Vadul-Pașii, frecuentate de 146 elevĭ; 3 biserici, în cătunele Scurtești, Stînceștĭ și Focșenei, deservite de 3 preoți, 3 cîntăreți și 3 paracliserĭ, și din care catedrala e cea cu hramul 25 Martie; 13 cîrciumĭ.

Vite: 46 caĭ, 40 țepe, 10 mînjĭ, 18 bivolĭ, 1385 boĭ, 537 vacĭ, 242 viței, 3 asinĭ, 590 porcĭ, 7000 oĭ și 48 capre.

Budgetul com. e de 5287 leĭ.

Căĭ de comunicație sunt: șoseaua comunală Scurtești-Cochirleanca și mai multe drumurĭ naturale.

Scurtești (Pîrjolul), *cătun* de reședință al com. Scurtești, jud. Buzaŭ, cu 725 locuitorĭ și 157 case.

Scurteşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ștefești, pl. Vărbilăul, jud. Prahova. Are o biserică în formă de peșteră.

Scurteşti, *moșie*, în jud. Buzaŭ, com. și căt. Scurtești, are 2254 hect., mai toate arabile, apoĭ crivina Scurtești, de 50 hect., cu o frumoasă poziție pe malul Buzăuluĭ și 4 hect. vie.

Scurtul, *com. rur.*, jud. Vlașca, pl. Glavaciocul, compusă din cătunele: Drăcești, Scurtul-Mare, Scurtul-Slăvești și Catalina saŭ Negrilești, situată pe partea stîngă a apeĭ Cleniția, pe hotarul județuluĭ Teleorman, la 72 kil. de București, 72 kil. de Giurgiŭ și la 30 kil. de Obedeni, reședința pl. Glavaciocul-Neajlovul.

Are 3 biserici cu 5 cîntăreți; 2 școale mixte, în Drăcești și Scurtul-Mare; 8 cîrciumĭ.

Locuitorii sunt moșneni.

Scurtul, *sat*, cu 300 locuitorĭ, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Căpreni, situat pe malul drept al Amaradieĭ, la 4½ kil. de Căpreni-d.-s.

Scurtul, *insulă*, pe Dunăre, în dreptul satuluĭ Dichiseni, plasa Borcea, jud. Ialomița.

Scurtul, *picket vechiŭ de frontieră*, pe Dunăre, în dreptul satuluĭ Dichiseni, pl. Borcea, jud. Ialomița.

Scurtul, *prival*, jud. Brăila, com. Chiscani, între Dunărea-Nouă și Dunărea-Vechie, în dreptul orașuluĭ Brăila.

Scurtul-Mare, *cătun*, pendinte

de com. Scurtul, pl. Glavaciocul, situat pe valea Clenița, pe coasta stîngă a acesteĭ ape.

Are o școală; o biserică, cu hramul Sf. Niculae, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; 2 cîrciumĭ.

Scurtul-Slăvești, *cătun*, pendinte de com. Scurtul, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca. Are o biserică, deservită de un preot și un dascăl.

Scutari, *numire veche a cătunului* Cosmina-d.-s., pl. Vărbilăul, jud. Prahova.

Seaca, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., la 43 kil. de Craiova și la 30 kil. de com. Șopotul, reședința plășeĭ. E situată pe costișa a treĭ dealurĭ. Pădurea Seacă, aparținînd statuluĭ, înconjoară comuna ca un semicerc. Se învecinește la N. cu com. Botoșești, din jud. Mehedinți și cu Gogoșița; la E., cu com. Brabova; la S., cu comunele Moșna, Geblești și Carpenul; la N., cu comuna Cleanovul.

Este accidentată de dealurile Botoșești, cu prelungirile lor Covrea și Velica, acoperite de pădurĭ și locurĭ arabile și avînd înălțimĭ ce nu trec peste 60 m.

Cătunul de reședință este Seaca-Tînără. Inainte se compunea din Seaca și Seaca-Bătrînă. Azĭ se compune din cătunele: Seaca-Tînără saŭ Satul-Noŭ, Seaca-Bătrînă și Răchita. Cătunul Satul-Noŭ este așezat pe 2 dealurĭ, despărțite prin o vale. Aceste dealurĭ aŭ costișurile lesnicioase.

In satul Seaca-Tînără se află o siliște ce poartă numele cătunuluĭ.

Are o populație de 2879 locuitorĭ, din care 11 comercianțĭ; 3 biserici, una în căt. Seaca-Tînără, cu hramul Constantin și Elena, a doua în căt. Seaca-Bătrînă, cu hramul Sf. Ioan Botezătorul, a treia în căt. Răchita, cu hramul Mucenica Sf. Varvara; două școlĭ mixte, frecuentate (1899—900) de 100 copiĭ; 3 cîrciumĭ și 1 brașovenie; o moară de aburĭ; maĭ multe stîne.

După legea rurală din 1864, sunt împămînteniți 353 locuitorĭ, iar după legea din 1879, sunt 100 însurățeĭ.

Comuna are o suprafață de 10919 pog., din care 6084 pog. arabile, 52 pog. izlaz, 4000 pog. pădure.

Moșia statuluĭ Seaca-de-Pădure se arenda cu 6000 leĭ anual (1893—98). Acum s'a dat în loturĭ 1068 hect., rămînînd ne vîndute 374 hect. Locuitoriĭ posedă 117 pog. de viĭ și cultivă gîndacĭ de mătasă.

Vite: 300 vite marĭ cornute, 49 caĭ, 280 oĭ și 48 capre.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3356,14 leĭ, și la cheltueli, de 3070,25 leĭ.

Căĭ de comunicație sunt: căile comunale Seaca-Brabova, Seaca-Gogoși, Seaca-Carpeni, Seaca-Moșia și Seaca-Geblești.

Seaca, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Gilortul, la N.-E. com. Logrești-Moșneni. E situată pe valea Belciuguluĭ, și e compusă din 2 cătune: Seaca și Mărul.

S'a numit maĭ înainte și Burculeasa. Pămîntul e șes, fertil, ondulat puțin de dealurile Călmățuiuluĭ.

Are o suprafață de 500 hect., cu o populație de 540 suflete; o biserică de lemn, făcută de locuitorĭ la 1839, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală primară.

Locuitoriĭ posedă: 50 pluguri, 75 care cu boĭ; 438 vite marĭ cornute, 36 caĭ, 186 oĭ, 69 capre și 251 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 795,86 leĭ și la cheltueli, de 750,67 leĭ.

Comunicația în com. se face prin o șosea, care o pune în legătură la S.-V. cu Logrești-Moșneni, unde această șosea dă în șoseaua vecinală.

Seaca (Belciugata), *com. rur.*, jud. Olt, pl. Șerbănești, situată pe pîrîul Călmățuiul, la 45 kil. de capitala județuluĭ și la 28 kil. de reședința plășeĭ.

Se mărginește la N. cu Văleni; la E., cu Socetul, din Teleorman; la S., cu Mălăești, și la V., cu Crăciunei-d.-s.

Se compune din 2 cătune: Seaca-Belciugata și Nătărăi, cu o populație de 2445 locuitorĭ.

S'a înființat în 1858, pe proprietatea statuluĭ, fostă pendinte mănăstirea Cozia. In 1879 s'a maĭ mărit cu ocazia împroprietăririĭ însurățeilor.

Teritoriul com. ocupă o suprafață de 2780 hect. Din acestea, 5 hect. sunt proprietatea comuneĭ. Locuitorĭ împroprietăriți după legea din 1865, sunt 127, pe 551 hect. După legea din 1879, s'aŭ împroprietărit 100 însurățeĭ, cu 550 hect. și cu ocazia noueĭ legĭ pentru înstreinarea bunurilor statuluĭ, s'aŭ maĭ împroprietărit încă 313 locuitorĭ, cu 1565 hect.

Are 2 biserici, din care una vechĭe, construită din birne la 1806; o școală, înființată la 1896, frecuentată de 63 copiĭ (1899—1900).

Locuitoriĭ posedă: 223 caĭ și iepe, 736 boĭ, 87 vacĭ, 25 bivolĭ, 2300 oĭ și 400 porcĭ.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ și cheltueli de 12207,79 leĭ.

Şoseaua judeţeană Slatina-Roşiori leagă comuna la N. cu Văleni şi la S. cu Mălăeşti-d.-s.

De o parte şi de alta a com. se ridică un platoŭ întins, semănat cu maĭ multe măgurĭ, ca: Măgura-Nemţilor, Măgura-Mare, Dealul-luĭ-Duda.

Prin mijlocul com. trece Călmăţuiul (ramura II-a), în care se varsă Valea-Belciuguluĭ. Pe Călmăţuiŭ, în partea de N., se află un eleşteŭ şi la S., Eleşteulluĭ-Duda, etc.

Seaca, *com. rur.*, la extremitatea de S. a plăşiĭ Călmăţuiuluĭ, jud. Teleorman, pe malul stîng al Dunăriĭ. E situată pe coastă la 17 kil. de T.-Măgurele şi la 30 kil. de Zimnicea, şi se învecineşte la E. cu com. Cioara, la V. cu com. Traian, la S. cu Dunărea şi la N. cu comuna şi moşia Lissa şi dealul Duhna.

Pe Dunăre, în dreptul comuneĭ, se află insula Belina, una din cele maĭ marĭ pe distanţa de la gura Oltuluĭ pănă la limita judeţuluĭ.

Moşia cu acelaşĭ nume din comună are o întindere de 3000 hect. şi este proprietatea d-luĭ N. Gr. Zădărniceanu. Are un zăvoiŭ, în întindere cam de 30 hect.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ sunt în număr de 179, pe 325 hectare.

Are o populaţie de 1156 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată de 19 elevĭ; o biserică, deservită de doĭ preoţĭ şi un cîntăreţ.

Vite: 178 caĭ, 695 vite marĭ cornute, 2179 vite micĭ şi 109 rîmătorĭ.

Budgetul comuneĭ e de 2078 leĭ, 25 banĭ la venitурĭ şi de 2049 leĭ, 97 banĭ, la cheltuielĭ.

Prin centrul comuneĭ trece şoseaua mixtă Turnul-Zimnicea.

In dreptul comuneĭ, sunt pichetele de paza frontieriĭ No. 5 bis şi No. 6.

Printre bălţile formate din revărsarea Dunăriĭ, se află Săratul-Seciĭ, în partea de V. a comuneĭ, spre com. Traian.

Se zice că satul datează de pe la începutul secoluluĭ al XIX-lea; el purta numirea de Comişanca, ca şi moşia.

Seaca, *sat*, jud. Argeş, pl. Loviştea, făcînd parte din com. rur. Sălătrucelul. Are 107 locuitorĭ.

Seaca, *cătun*, de reşedinţă, al comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. Gorj, pl. Gilortul.

Are o suprafaţă de 259 hect., dintre care 100 hect. pădure, 60 hect. fineţe, 80 hect. arabile, 11 hect. vie, 6 hect. livezĭ de prunĭ şi 2 hect. izlaz, cu o populaţiune de 80 familiĭ saŭ 300 suflete.

Locuitoriĭ sunt moşneni şi posedă: 30 plugurĭ, 40 care cu boĭ, 238 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 100 oĭ, 39 capre şi 130 rîmătorĭ.

Seaca, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Olt, pl. Şerbăneşti, situat pe ambele malurĭ ale Călmăţuiuluĭ, în partea de N. a comuneĭ. E reşedinţa comuneĭ şi are o biserică vechie, din bîrne, clădită la anul 1806.

Seaca, *sat*, făcînd parte din com. rur. Cornăţelul, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. E situat în partea de N.-V. a com., şi udat la E. de Valea-Guguluĭ şi la V. de Valea-Seciĭ. Are o populaţie de 60 familiĭ, numaĭ emancipaţĭ. Aci e schitul Seaca.

Seaca, *sat*, făcînd parte din com. urb. Filipeşti-de-Tîrg, plasa Filipeşti, jud. Prahova.

Seaca, *sat*, cu 130 locuitorĭ, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Stănueşti, spre N.-V. de satul Stănueşti.

Seaca, *sat*, făcînd parte din com. rur. Călimăneşti, jud. Vîlcea, pl. Cozia. Are o populaţie de 197 locuitorĭ. E situat la 1 1/2 kil. de căt. Călimăneşti (şcoală).

Seaca, *schit*, jud. Argeş, pl. Loviştea, com. rur. Sălătrucelul, lîngă satul cu acelaşĭ nume şi fost metoh al Cozieĭ. Astăzĭ este redus la biserică de mir.

Seaca, *fost schit*, de călugărĭ, jud. Olt, com. Cornăţelul, pl. Oltul-d.-s., fondat la 1593 de Manea Vornicul şi Vlădoaia Doamna.

E situat pe Valea-Seacă, într'o poziţiune frumoasă, închis de toate părţile cu dealurĭ, acoperite cu pădurĭ. Mulţime de izvoare ies din poalele acestor delulеţe.

La 1854 s'a reparat. Acum s'a redus la biserică de mir.

Seaca, *moşie*, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Ghidiciŭ, cu venit anual de 42000 leĭ. Aparţine Principilor Bibescu şi Brîncoveanu.

Seaca, *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 1600 hect., pendinte de com. Cornăţelul, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Seaca (Vatra-Schituluĭ-), *moşie*, a statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Cozia, jud. Olt, arendată cu 3800 leĭ anual.

Seaca-Bătrînă, *sat*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Seaca, aşezat pe dealul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 1203 locuitorĭ; o biserică de bîrne tencuite, cu hramul Ioan Botezătorul.

Seaca-de-Cîmp, *sat*, pendinte de com. rur. Ghidiciŭ, pl. Cîmpul, jud. Dolj, situat la 6 kil. N.-E., de Ghidiciŭ, cătunul de reşedinţă al comuneĭ.

Are o populaţie de 650 locuitorĭ; o biserică parohială construită din zid, avînd hramul Sf. Niculae, şi deservită de 1 preot paroh şi un cîntăreţ; o şcoală mixtă.

Comunicaţia se face prin şosele vecinale şi comunale, care pun satul în legătură: la S.-V., cu Ghidiciul şi cu Piscul; la N.-E., cu Băileşti şi cu Coveiul; la E., cu Negoiul, iar la V., cu Poiana.

Aci s'a concentrat în 1877, divizia rusească a 31-a din corpul al IX-lea, pentru a'şĭ efectua trecerea peste Dunăre.

Seaca-de-Pădure, *moşie*, a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Seaca. Are acum o suprafaţă de 374 hect. Din ea s'aŭ dat 1068 hect. în loturĭ. Are pe dînsa stîne, viĭ şi pădure.

Seaca-de-Pădure, *pădure*, a statuluĭ, pl. Dumbrava-d.-s., com. Seaca, pe moşia statuluĭ. Are o întindere de apoximativ 4000 pog. Predomină cerul şi gîrniţa.

Seaca-Olari, *pădure*, a statuluĭ, în întindere de 504 hect., pendinte de com. Mărgineni-d.-s., pl. Filipeşti, jud. Prahova.

Seaca-Pîrlită, *sat*, jud. Argeş, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Galicea-Flămînda.

Seaca-şi-Belciugata, *moşie*, a statuluĭ, jud. Olt, fostă pendinte de mănăstirea Cozia, arendată cu 29450 leĭ anual.

Seacă (Valea-). Vezĭ şi *Valea-Seacă*.

Seacă (Valea-), *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Răcăciuni, situată pe valea pîrîuluĭ ce trece prin sat şi care o desparte de Mîndrişca.

Distanţa comuneĭ de subprefectura plăşeĭ e de 19 kil., iar de capitala judeţuluĭ de 63 kil.

Are o populaţie de 330 familiĭ, saŭ 1319 suflete; 1 biserică parohială şi 1 filială, ambele cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ; o şcoală mixtă, situată într'un local al comuneĭ şi frecuentată de 79 copiĭ (1899—900).

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 3911,06 leĭ şi la cheltueli, de 3658,23 leĭ.

Locuitoriĭ posedă 146 hect. viĭ, aducînd un venit de 80000 leĭ anual.

Seacă (Valea-), *cătun*, al com. Mărunţişul, jud. Buzăŭ, cu 80 locuitorĭ şi 19 case.

Seacă (Valea-), *cătun*, al com. Calvini, jud. Buzăŭ, cu 130 locuitorĭ şi 24 case; se alipeşte de cătunul Bîşteni-d.-s.

Seacă (Valea-), *cătun*, în jud. Putna, comuna cu acelaşĭ nume, pl. Răcăciuni, aşezat pe valea pîrîuluĭ ce trece prin el şi desparte comuna de Mîndrişca.

Are 1 biserică parohială şi 1 filială, ambele cu hramul Sf. Voevozĭ; 1 şcoală mixtă, zidită de comună şi frecuentată de 79 copiĭ.

Seacă (Valea-), *parohie*, în com. cu acelaşĭ nume, pl. Răcăciuni, jud. Putna, avînd 1 biserică parohială şi 1 filială, ambele cu hramul Sf. Voevozĭ.

Seacă (Valea-), *vale*, izvoreşte de la poalele munteluĭ Zamura, com. Predealul, plaiul Peleşul, jud. Prahova, curge de la S.-E. către V. şi se varsă în rîul Prahova, pe ţărmul stîng, la N. de cătunul Bușteni.

La 1888, inginerul Erler a înfiinţat pe această vale o fabrică de ciment. Astă-zĭ este în deplină funcţionare, producînd un ciment de o calitate superioară.

Secara, saŭ **Broasca**, *cătun*, făcînd parte din com. Ologi, pl. Călmăţuiuluĭ, jud. Teleorman, situat pe Dealul-Ologilor şi avînd o populaţiune de 643 suflete.

Secara, *moşie*, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiuluĭ, com. Ologi, proprietatea d-luĭ general V. Creţeanu. Are o întindere de 1520 hect., precum şi o braniştе frumoasă, pe coasta Dealuluĭ-Ologilor.

Secara, saŭ **Priboiul**, *moşie*, nelocuită, jud. Vlaşca, pendinte de Ef. Spit. Civile din Bucureşti, în suprafaţă de 382 hect., pendinte de comuna Zădărici. Are şi 250 hect. pădure.

Secarul, saŭ **Crevedia - Şuţu**, *cătun*, pendinte de com. Crevedia, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca, situat pe dealul stîng al văiĭ Neajlovul, la 30 kil. de Bucureşti şi la 58 kil. de Giurgiŭ.

Are o suprafaţă de 850 hect., din care s'a dat la 52 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ, 156 hect. Are un petec de pădure de 250 hect.

Moşia aduce un venit anual de 10000 leĭ.

Se află aci: o biserică de zid, deservită de 1 preot şi 2 cîn-

tăreţi; o moară pe apa Neajlovul; 3 cîrciumi.

Secarul, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. Cerna; se desface din dealul Coşlugul, se întinde spre S., într'o direcţie generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea de E. a plăşeĭ şi a com.; pe la poalele sale de S. curge apa Calistrieĭ, care e dominată, precum şi drumul Cerna—Balabancea, de vîrful său înalt de 303 m.; este acoperit cu păduri şi păşuni.

Secăria, *sat,* făcînd parte din com. rur. Comarnicul, pl. Peleşul, jud. Prahova.

Secătura, *sat,* în jud. Bacău, pl. Bistriţa-d.-s., com. Fîntînelele, aşezat pe pîrîul Cîrligata. Are o biserică catolică, făcută de Ungurii din localitate la 1841, deservită de preotul din Liuzi-Călugăra.

Secătura, *sătuc,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Oniceni.

Secăturei (Dealul-), *pădure,* în întindere de 550 hect., pe teritoriul com. Văsuiul, pl. Vrancea, jud. Putna, aparţinînd locuitorilor din Văsuiul.

Secăturile, *sat,* în jud. şi pl. Argeş, făcînd parte din com. rur. Cerbureni-Iaşul.

Secăturile, *sat,* în jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, com. Poiana-Lungă-d.-s.

Secăturile, *sat,* făcînd parte din com. rur. Nucşoara, jud. Muşcel, aşezat pe malul stîng al rîuluĭ Vîlsanul, care formează hotarul între judeţele Muşcel şi Argeş. Pe această apă sunt 2 herăstrae şi 1 moară.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit în trupul moşieĭ statuluĭ Corbi, numit Alunişul.

Are o populaţie de 185 locuitoriĭ.

Cade în partea de N.-V. a comuneĭ.

Secăturile, *sat,* făcînd parte din com. rur. Prahoviţa-d.-s., pl. Prahova, jud. Prahova. Are o populaţie de 577 locuitoriĭ.

Secăturile, *mahala,* făcînd parte din com. rur. Costeşti, pl. Horezul, jud. Vîlcea. Are o biserică de zid, zugrăvită în stil vechiŭ. Inscripţia de d'asupra uşeĭ bisericeĭ, săpată cu litere vechĭ, slavone, într'o lespede de piatră, sună astfel:

Acest sfînt amvon s'a făcut de robiĭ luĭ Dumnezeŭ: Ion Ercul, Nicolae Ercul, Nistor Deaconul, amin. Pătru Logofătul, Constantin, ca în veci să se pomenească.

Seciul, *cătun,* al com. Colţi, jud. Buzău, cu 30 locuitoriĭ şi 6 case.

Seciul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Boldeşti, pl. Podgoria, jud. Prahova, situat pe dealul Seciul. Are o biserică, fondată în anul 1801 de locuitoriĭ şi cu ajutorul luĭ George Boldescu.

Seciul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Nisipi, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 198 locuitoriĭ. E situat în partea de V. a comuneĭ şi e brăzdat de dealul Cioponea. Are o biserică fondată la anul 1860.

Seciuluĭ (Groapa-), *sorginte de apă minerală,* în jud. Buzău, com. Ruşiavăţul, cătun. Ripile; conţine sulf, sare şi fier.

Seciurile, *cătun,* al com. Poiana-Seciurile, jud. Gorj, pl. Amaradia, situat la N. comuneĭ.

Are o suprafaţă de 2354 hect., cu o populaţie de 71 familiĭ, saŭ 285 suflete; 2 bisericĭ, deservite de preotul din cătun. de reşedinţă.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri, 21 care cu boĭ; 258 vite marĭ cornute, 13 caĭ, 130 oĭ, 97 porcĭ, 43 capre.

Comunicaţia în cătun se face prin drumuri ordinare şi prin şoseaua comunală, ce vine de la N., din comuna Roşia.

Seciurile, *sat,* făcînd parte din com. rur. Şotrile, pl. Prahova, jud. Prahova. Are o populaţiune de 41 locuitoriĭ.

Secuia, *sat,* în partea de N.-E. a com. Mînjeşti, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, situat la poalele dealuluĭ Secuia, pe pîrîul cu acelaşĭ nume, pe o suprafaţă de 438 hect., din care 148 sunt ale locuitorilor şi cu o populaţie de 40 familiĭ, saŭ 150 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 6 pluguri şi 10 care cu boĭ; 85 vite marĭ cornute, 350 oĭ, 15 caĭ şi 22 rîmătorĭ.

Secuiul, *com. rur.,* pl. Ocolul, jud. Dolj, la 17 kil. de Craiova, situată aproape de malul stîng al rîuluĭ Jiul, pe un mic deal.

Se învecineşte la N. cu com. Malul-Mare, la S. cu satul Bratoveşti, din com. Adunaţi-de-Giormane, pl. Jiul-d.-j., la E. cu com. Ghindeni şi la V. cu satul Ţugluiul, com. Glodul, pl. Jiul-de-Mijloc.

Teritorul com. e mai mult şes.

Singurul accident mai însemnat este dealul Cioroiul, înalt de aproape 50 m. Pămîntul este parte băltos şi parte nisipos.

Este udată prin partea de V. de rîul Jiul, care curge cu direcţiunea de la N.-S. şi de pîrîul Siliştea, ce vine din com. Ghin-

deni și care se varsă pe dreapta rîuluĭ Jiul în această comună.

Lacurĭ și bălțĭ sunt: Ciovicĭ, cu o suprafața de ½ hect., conținînd pește și racĭ; balta Sandu, Balta-Țiganuluĭ, balta Vîrcanul, balta Izlazul. In jurul satuluĭ Secuiul, se află Balta-Mandeĭ, cu o suprafață de 10 pog. Lîngă satul Gloduțul, este Balta-Mare, cu o suprafață de 15 pog. și balta Ruptura, cu o suprafață de 5 pog.

In 1873, coprindea satele: Secuiul, Teascul și Țugluiul. Azĭ coprinde treĭ sate și anume: Secuiul, sat de reședință, Teascul și Gloduțul saŭ Miculeștĭ, precum și mahalaua Pescariul.

Satul Secuiul se mărginește la N. cu com. Malul-Mare, la S. cu mahalaua Pescariul, la E. cu com. Chindeni, și la V. cu rîul Jiŭ; satul Teascul se mărginește la N. cu rîul Jiul, la E. cu com. Ghindeni, la N. cu mahalaua Pescariul și la S. cu satul Gloduțul; satul Gloduțul se învecinește la E. cu com. Adunațide-Giormane, pl. Jiul-d.-j., la V. cu rîul Jiul, la N. cu satul Teascul și la S. cu satul Bratovoești, comuna Adunați-de-Giormane, pl. Jiul-d.-j.

Are o populație de 1056 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una de zid în satul Secuiul, fondată de Gg. Bălănescu și alta tot de zid în satul Teascul, fondată de locuitorĭ, deservite de un preot și 2 cîntărețĭ; 1 școală mixtă, ce funcționează din 1866, frecuentată de 55 copiĭ; 7 circiumĭ.

Suprafața com. este de 3390 hect., din care 2390 pămînt arabil, 640 hect. lac și teren sterp, 110 hect. pădure, 150 hect. izlaz și 100 hect. fineață. Moșiĭ: Secuiul, cu venit anual de 62000 leĭ. Din această moșie, s'aŭ dat în loturĭ micĭ 630 hect. la 126 locuitorĭ. Teascul, cu venit anual de 12000 leĭ, are o întindere de 300 hect. și aparține d-luĭ N. P. Guran. Moșia Gloduțul are o întindere de 100 hect., aduce venitul anual de 5800 leĭ și aparține d-lor I. Cernătescu, An. Poenaru și N. Nicolaŭ.

Pădurea Secuiul, cu o întindere de 140 hect., aparține Statuluĭ. Se găsesc într'însa cerĭ, fagĭ, plopĭ, frasinĭ, stejarĭ și gîrnițe, care predomină.

Viĭ se găsesc pe moșiile Secuiul și Teascul, în întindere de 222 hect.

Comerciul se face cu orașul Craiova, care are tîrg săptămînal Joia.

Comuna este străbătută prin centru, pe o lungime de 4 kil., de o cale vecinală ce o unește cu com. Malul-Mare și Adunațide-Giormane; maĭ este calea comunală Secuiul-Craiova-Bechet.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3020,50 leĭ și la cheltuelĭ, de 2861,76 leĭ.

Secuiul, *sat,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Secuiul, reședința primărieĭ. Se mărginește la N. cu com. Malul-Mare, la S. cu mahalaua Pescariul, la V. cu rîul Jiul și la E. cu com. Ghindeni.

In jurul satuluĭ se găsește Balta-Mandeĭ.

Are o populație de 385 suflete; o școală mixtă, ce funcționează din 1866, frecuentată de 55 copiĭ, 38 băețĭ din Secuiul, 13 din Teascul și 4 din Gloduțul; o biserică, fondată de G. G. Bălănescu, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 3 circiumĭ.

Secuiul, *moșie* particulară, jud. Dolj, pl. Secuiul, în întindere de 2390 hect., cu venit anual de peste 62000 leĭ. A treia parte din această moșie s'a dat în loturĭ micĭ, la 126 locuitorĭ. Pe dînsa se găsește și pădure.

Secuiul, *moșie,* jud. Dolj, pl. Jiul-de-Mijloc, com. Glodul, satul Țugheni, aparținînd statuluĭ. Are pădure pe dînsa, în întindere de 380 hect.

Secuiuluĭ (Piatra-), *vîrf de munte,* jud. Putna, în munțiĭ Vranceĭ; e despărțit de muntele Furul prin pîrîiașul Zîrna.

Secul, *com. rur.* și *sat,* jud. Mehedinți, pl. Dumbrava, la 64 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe Valea-Seculuĭ, înconjurată de toate părțile de dealurĭ.

Se mărginește: la E. cu comuna Argetoaia, care aparține județuluĭ Dolj; la S., cu comunele Bărboiul și Grecești; la V., cu comunele Busul și Corzul; spre N., cu comunele Piria și Valea-Marculuĭ.

Satul formează comună cu satele: Șumandra, Țuleni și Smadovița, cu o populație de 2700 locuitorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 93 pluguri, 188 care cu boĭ, 16 căruțe cu caĭ și 20 stupĭ.

Prin comună trece șoseaua Severin-Bicleșul-Secul — județul Dolj.

Are 3 bisericĭ, cu 2 preoți și 4 cîntărețĭ; 2 școale, frecuentate de 89 elevĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 2817 leĭ și la cheltuelĭ, de 1016 leĭ.

Vite: 1200 vite marĭ cornute, 70 caĭ, 1000 oĭ și 900 rîmătorĭ.

Dealurĭ maĭ principale în această comună sunt: Dealul-Șumendreĭ, Dealul-Olaculuĭ, Dealul-Seculuĭ, Dealul-Clocoticiuluĭ, Dealul-Giorcotinuluĭ, Dealul-Smadoviței, Dealul-Tauruluĭ și Dealul-Busuluĭ.

Văĭ: Valea-Șumendreĭ și Valea-Smadoviței.

Pădurĭ: Pădurea-Labeĭ, Pădurea-Tauruluĭ, în partea de S.-

E., Pădurea-Grajdului și a-Drăganului, în partea de N.-V.

Secul, *mănăstire*, în jud. Neamțu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Vînătorii-Neamțuluĭ, situată pe valea pîrîuluĭ de la care și-a luat numele, în timpiĭ din urmă. La început, se numea Zossima, de la un stareț cu acest nume, care, pe la 1560, s'a așezat împreună cu ucenicii săĭ în locul unde se află astăzĭ mănăstirea; acest stareț, curățind pădurea, făcu un schitișor și o bisericuță de lemn, cu hramul Sf. Ioan Botezătorul.

La 1599, Vornicul Nestor Ureche zidi cu cheltuiala sa mănăstirea Secul, maĭ la deal de schit, puindu-ĭ hramul Tăerea Capuluĭ Sf. Ioan, și înzestrînd-o cu multe podoabe scumpe,—dintre care cea maĭ mare parte s'aŭ prădat de Tătarĭ și Leșiĭ. Intre cele rămase, maĭ însemnat este «Aerul» de mare preț, cusut de Mitrofana, soția luĭ Ureche.

La 1605, Alexandru Lăpușneanu ĭĭ dărui moșiile din hotarul Cetățeĭ-Neamțuluĭ.

La 1607, Simeon Movilă ĭĭ dărui moșiile: Poiana-luĭ-Ureche și Vînătoriĭ.

La 1609, Constantin Movilă ĭĭ dărui moșiile: Săbăoani și Berendești.

La 1622, Mitropolitul Anastasie Crișca o înzestră cu multe daruri.

La 1625, Radu Voevod întări dania făcută de fericitul Damian, pentru moșiile Jidești și Roșiori.

La 1638, Mitropolitul Moldoveĭ ĭĭ dărui un Sacos archieresc foarte scump și alte multe daruri.

La 1665, Eustate Dabija Voevod ĭĭ dărui Cetatea-Neamțuluĭ, împreună cu mănăstirea Sf. Nicolae, cu toate moșiile și averile eĭ.

Constantin Postelnicul ĭĭ dărui moșia Răucești.

Ghedeon, Episcopul de Huși, făcu cu cheltuiala sa sehăstria Secul, puindu-ĭ hramul Nașterea Maiceĭ Domnuluĭ.

La 1764, Despa, soția luĭ Vasilie Cosma Șetrariul, închină acesteĭ mănăstirĭ schitul Lipova, cu toate podoabele și moșiile luĭ.

La 1765, Grigorie Ghica Voevod puse stareț la această mănăstire pe călugărul Paisie, care mută satul Fagi, ce era lîngă mănăstire, la satul Vînători.

La 1808, soborul alese stareț pe Veniamin Costachi, care făcu chiliile cu 2 rînduri, și paraclisul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ.

La 1816, Spătăreasa Safta, fiica luĭ Ioan Bogdan, închină acesteĭ mănăstirĭ schitul Orgoești, făcut de dînsa pe moșia Negomirești, în jud. Tutova.

La 1818, starețul Ilarie făcu în mănăstirea Secul chiliĭ de piatră cu 2 rînduri; dar întîmplîndu-se marĭ turburărĭ în țară, din cauza volintirilor, ce se resculaseră în contra Turcilor, se prefăcu această mănăstire cu totul în cenușă, împreună cu o mulțime de odoare și documente. După ce s'aŭ liniștit lucrurile, Ilarie isprăvi zidirile începute, repară zidirea, înălță clopotnița ce se vede astăzĭ, făcu paraclisul cu hramul Buna-Vestire, alte chiliĭ noĭ, pe care însă nu le isprăvi, fiind-că muri la 1823.

In locul săŭ se alese stareț părintele Dometian, care isprăvi cele începute, și la 1826 zidi biserica Sf. Gheorghe, pe locul unde era maĭ întăiŭ biserica Inălțarea.

La 1825, arse toată mănăstirea Secul, dar starețul Mardare a reparat-o întru cît-va la loc.

La 1844, arse din noŭ, dar starețul Neofit o înălță, clădind și două bolnițe în dos de mănăstire pentru bătrînĭ, și o tipografie bisericească; maĭ tîrziŭ zidi un spital, o școală și biserica Sf. Dimitrie din Tîrgul-Neamțuluĭ.

La 1853, se alese stareț Natanail, care făcu multe îmbunătățirĭ mănăstireĭ.

Fostă populată odinioară, Secul n'are azĭ de cît vr'o 30 de călugărĭ.

Se află situată la 1 oră depărtare de Tîrgul-Neamțuluĭ, în spre S. E ocolită de munțĭ acoperițĭ cu pădurĭ și are aspectul uneĭ cetățue. Biserica se află în mijloc; în fund, la dreapta și la stînga, are 2 paraclise, chiliĭ și alte atenanse; în rîndul clopotnițeĭ se află un turn înalt și bine construit, în care tradiția zice că Mitrofana, soția luĭ Nestor Ureche, a cusut odoarele acesteĭ biserici; la spatele mănăstireĭ este o bisericuță frumoasă ce servă de cimitir, și împrejurul căreia se află maĭ multe chiliĭ. In biserica cea mare se află mormintele luĭ Nestor Ureche și a Mitrofaneĭ; tot în această biserică se află o icoană a Maiceĭ Domnuluĭ făcătoare de minunĭ (dăruită se zice de Paleologu), care s'a tăiat în bucățĭ de Turcĭ, la 1821 (v. pe larg «Istoria Seculuĭ», în calendarul pe 1863, de Pr. Gr. Musceleanu, pag. 87—114; idem, de Monahul Zosima, «Povestire pentru răzmerițele de la 1821»).

Secul, *pădure*, în jud. Neamțu, plasa de Sus-Mijlocul, com. Vînători-Neamțu; are o întindere de 5325 pog., coprinzîndu-se și acele ale moșiilor: Mănești, Nemțișorul și Vînători.

Secul-Bicazuluĭ, *pădure*, în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Bicazul, situată spre S.-E. de muntele Ceahlăul; are o întin-

dere de 950 pog., în care se cuprind și acele ale moșiei Izvorul-Dulce.

Secul-Buhalnițeĭ, *sat*, în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Buhalnița, situat pe malul drept al rîuluĭ Bistrița, în dreptul kil. 92, al șoseleĭ naționale Bacău-Prisăcani, la 34 kil. de orașul Piatra, pe pîrîul cu acelașĭ nume.

Are o populație de 465 suflete; o biserică, deservită de 1 preot și 2 dascălĭ; 1 moară; 1 fierărie.

Vite: 66 boĭ, 77 vacĭ, 1072 oĭ, 19 caĭ și 19 porcĭ.

Seculești, *sat*, cu 618 suflete, în jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Bulzești.

Are o biserică de zid și 2 cîrciumĭ.

Seculuĭ (Vîrful-), *munte*, în jud. Suceava, com. Mălini.

Segarcea, *com. rur.*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mj., la 25 kil. de Craiova.

Se mărginește la N. cu cătunul Sălcuța și cu com. Calopărul; la S., cu com. Giurgița; la V., cu com. Cerătul, com. Malaica și com. Lipovul; la E., cu com. Calopărul, moșiile Belcinul, Foișorul, Drănicul și Roziștea.

In mijlocul com. se găsesc 2 vîlcele; pe una din ele curge un mic rîu, numit Segarcea, care se pierde în terenul nisipos din marginea de S. a com. și care, pe stînga, primește un mic pîrîu, chiar pe teritoriul comuneĭ. Peste Segarcea se află un pod de lemn.

Comuna este fondată de cîteva familiĭ de Olteni veniți din Segarcea de la Olt, așezată pe colina Dealul-Robului. Legenda spune că aci și în com. vecină, Cerătul, a avut loc o luptă între Tătarĭ și Romînĭ, în care Romîniĭ aŭ învins pe Tătarĭ și i-aŭ robit pe acest deal, de unde și-a luat numele dealul. Armele de care s'aŭ servit, precum lăncĭ și săgețĭ, se maĭ găsesc și acum prin pămînt de către locuitoriĭ comuneĭ.

Comuna este străbătută de un drum vechiŭ, numit Drumul-Diuluĭ, care astă-zĭ este arat și astupat.

In com. este o cetate de pămînt în jurul căreia se văd și azĭ urme de șanțurĭ.

Are o populație de 3360 suflete.

Biserică de zid, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ. In 1860, călugăriĭ grecĭ aŭ șters inscripția din fruntea bisericeĭ, cînd aŭ zugrăvit-o, dar această inscripție se află păstrată de preotul îngrijitor; are data de 1830 și a primuluĭ fondator. In altar se găsește pomelnicul restauratorilor, cu următoarele nume: «I. Constantin Voevod Basarab, Papa Patriarh Gherasim, Partenie Iermoch, Germona Ermonah, Cristudor, Sultan, Bobolina, Nicolae, Păuna, Iordache, Istrati, Meletie Arhiereŭ și Sofronie Ermonach».

Are o școală primară mixtă. Clasa de băeți funcționează din 1868, iar cea de fete din 1876. Localul a fost construit cu cheltuiala Domeniuluĭ Coroaneĭ. Școala a fost frecuentată în anul 1899—900 de 94 elevĭ.

După legea rurală din 1864, sunt 412 locuitorĭ împămînteniți, iar după legea din 1878, sunt 58 însurățeĭ.

Moșia Segarcea, după secularizare, aparținea statuluĭ, iar astă-zĭ aparține Coroaneĭ. 1800 hect. aparțin locuitorilor, cărora li s'aŭ dat în loturĭ.

Pădurea Segarcea aparținea statuluĭ, iar azĭ aparține Domeniuluĭ Coroaneĭ. Toate pădurile Domeniuluĭ Coroaneĭ sunt amenajate. Sunt compuse din diferițĭ arborĭ, printre carĭ predomină gîrnița.

Viile, de 438½ hect. în întindere, se găsesc pe moșia Domeniuluĭ Coroaneĭ și aparțin locuitorilor.

Se fabrică aci multă țuică și rachiŭ, cărămidă; în atelierele școaleĭ se lucrează pălării de pae, ghiozdane, coșurĭ, mape, scaune, dulapurĭ, obiecte sculptate, etc.

Are 2 bîlciurĭ anuale: la 40 de mucenicĭ și la Înălțarea Domnuluĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 10051 leĭ și la cheltueli, de 8000 leĭ.

Vite: 700 vite marĭ cornute, 750 oĭ și 49 caĭ.

Căĭ: calea județeană Craiova-Bistrețul; căile comunale la comunele vecine.

Calea ferată Craiova-Calafat, cu stația Segarcea.

Segarcea, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Dolj, pl. Balta, com. Segarcea, pe linia Craiova-Calafat, pusă în circulație la 1 Dec. 1895. Se află între stațiile Sălcuța (11,5 kil.) și Portărești (7,6 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mării, de 88m,89. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 22494 leĭ și 60 banĭ.

Segarcea, *moșie*, a Domeniuluĭ Coroaneĭ, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-Mijloc, com. Segarcea, din care 1800 hect. sunt date în loturĭ. După secularizare, aparținea statuluĭ și apoĭ a trecut la Domeniul Coroaneĭ. Are pădure.

Segarcea, *moșie*, a statuluĭ, în jud. Teleorman, pl. Călmățuiul. Comunele Segarcea-din-Deal și Segarcea-din-Vale sunt stabi-

lite pe proprietatea statului. Este una din cele mai de valoare moşii, destinată însă a fi vîndută în loturi locuitorilor. Poartă numirea de Segarcea a Episcopiei de Argeş, de oarece înainte de secularizare făcea parte din averile mănăstireşti.

Segarcea-din-Deal, *com. rur.*, la extremitatea despre S.-V. a pl. Călmăţuiul şi a judeţului Teleorman. E situată pe coastă de deal şi prezintă din depărtare o înfăţişare frumoasă. Îi mai zice şi Sîrbia, din cauză că o bună parte a populaţiunei e de origină bulgară, venită de peste Dunăre şi stabilită aci. Dealul pe a cărui coastă se află aşezat satul, poartă numele de Dealul-Vămii. La poalele acestui deal curg izvoare abundente de apă, din care se formează un pîrîiaş, numit Strîmbul, care se scurge prin o vîlcea rîpoasă în Oltul mic. De la aceste izvoare se alimentează cu apă de băut locuitorii de prin prejur şi o mare parte din orăşenii din Turnul-Măgurele.

Teritoriul comunei se întinde la V. până în rîul Oltul, la N. până la moşiile Riioasa, Stîlpul-de Piatră şi Putineiul, la S. până la moşia Liţa. La N.-V. este com. Segarcea-din-Vale. Osebit de pîrîul Strîmbul, partea despre V. a com. mai este udată de pîrîiaşul Siiul.

Depărtarea com. de oraşul de reşedinţă este de 6 kil., iar de Roşiori, de 38 kil.

E situată pe moşia statului Segarcea. Partea cea mai întinsă a acestei moşii, în întindere de 3900 hect., cade în raza acestei comune.

Locuitori împroprietăriţi după legea rurală sunt în număr de 290, pe o întindere de mai bine de 1313 hect.

In partea de E. este o braniştе, în întindere de 5 hect., numită Braniştea-Cataneî, destinată la defrişare pentru a se vinde pămîntul în loturi. Tot pe proprietatea statului sunt cinci zăvoae de sălcii în lunca Oltului, cam de 25 hect.

Suprafaţa comunei este de aproape 5336 hect., din care 83 acoperite cu vii ale locuitorilor.

Are o populaţie de 1360 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată de 38 elevi (1899—900); o biserică, deservită de 2 preoţi şi 2 cîntăreţi.

Vite: 268 caî, 25 măgarî, 471 vite marî cornute, 1676 vite micî cornute şi 334 porcî.

Budgetul com. e la venituri de 7290 leî, 57 banî, iar la cheltueli, de 7091 leî, 68 banî.

In partea de E. a com. trece drumul numit al-Oii, care vine de la munte şi este în linie dreaptă de la com. Dorobanţul. Aci, la Segarcea, se termină acest drum, după ce ieşe în şoseaua judeţeană.

Cu com. Segarcea-din-Vale se leagă prin o şosea vecinală, care dă în calea judeţeană Turnul-Slatina, iar spre com. Liţa este o altă ramură de şosea vecinală. Aceste şosele sunt împietrite.

In partea de E. a com. se află măgura Ordila, care a servit de întăritură trupelor ruseşti în rezbelele de la 1812 şi 1853. Înălţimea ei este de 12 m. şi ocolul ei, de 300 m. La capătul moşiei Segarcea, tot spre E., trece şi drumul lui Traian precum şi calea judeţeană Turnul-Roşiori. Tot pe această moşie trecea şi vechiul drum al poştei spre Roşiori. In partea despre E. a com. se află şi Măgura-de-Pază, în apropiere de bifurcaţia şoselelor Turnul-Roşiori-Alexandria.

Satul Segarcea-din-Deal, deşi se găseşte trecut în Istoria lui Fotino, s'a populat mai mult după a doua decenie a secolului al XIX-lea. Dealul-Vămii are o deosebită importanţă istorică, de oarece până aci se întindea teritoriul ocupat de raiaoa turcească de la Turnul. De la acest deal înainte, era socotită graniţa Ţării Romîneşti şi aceasta rezultă şi din punctele fixate prin tractatul de pace de la 1741; până aci se întindea şi jud. Oltul şi tot pe acest deal a fost şi vama romînească, de la care a rămas şi numele de Dealul-Vămii.

Segarcea-din-Vale, *com. rur.*, la extremitatea despre S.-V. a plăşii Călmăţuiul, jud. Teleorman, pe dealul de d'asupra Siiului, care se întinde paralel cu lunca Oltului.

Se învecineşte la N.-E. cu com. Riioasa; la S., cu com. Liţa; la E., cu com. Segarcea-din-Deal; la V., cu lunca şi rîul Oltul. E situată parte pe coasta dealului, parte în valea Oltului, pe teritoriul moşiei statului Segarcea. Parte din această moşie, dimpreună cu terenul locuitorilor împroprietăriţi după legea rurală şi acel al însurăţeilor, care cade în raza acestei com., este de aproape 1380 hect.

Numărul locuitorilor împroprietăriţi după legea din 1864 este de 146 şi al însurăţeilor, de 136, cărora s'a dat o întindere de 1380 hect.

Viile de pe teritoriul com. ocupă o întindere de 110 hect.

Are o populaţie de 1338 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată de 59 copii (1899—900); o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Vite: 320 caî, 750 vite marî cornute, 2921 vite micî cornute şi 311 porcî.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 2884 leĭ, 70 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 2884 leĭ, 55 banĭ.

Pe teritoriul com. cade şi o parte din moşia Giuvăreşti, din jud. Romanaţi.

La extremitatea de la Sudul com. se află vîlceaua numită Vaĭ-de-Eĭ, care era punct de hotar, ce despărţea Ţara şi judeţul Olt de raiaoa Turnuluĭ.

Satul era aşezat la început pe lunca din vale, numită şi astăzĭ Siliştea - Vechĭe, dar din cauza inundaţiilor periodice ale rîuluĭ Oltuluĭ şi pîrîuluĭ Siiuluĭ, locuitoriĭ aŭ fost nevoiţĭ a se strămuta pe deal.

Viile locuitorilor sunt situate pe o poiană, pe terenul vechiuluĭ sat.

Sunt şi multe grădinĭ de zarzavat, pe lunca Siiuluĭ şi Oltuluĭ, iar la N., spre com. Rîioasa, se află o ruscă repede, neşoseluită, pe care trecătoriĭ se coboară pentru a merge la acea comună.

Seghea, *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Căbeşti, spre N. de satul Căbeşti, în marginea de V. a judeţuluĭ.

Segîrcea. Vezĭ *Segarcea*.

Seimeni, *com. rur.*, jud. Constanţa, pl. Medjidia, aşezată în partea de V. a jud., la 62 kil. spre N.-V. de oraşul Constanţa, reşedinţa jud. şi în partea N.-V. a plăşeĭ, la 23 kil. spre N.-V. de orăşelul Medjidia, reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte cu Cernavoda (oraş), la 7 kil. spre S.-V.; Taş-Punar, la 8 kil. spre E.; Topalul, la 17 kil. spre N.-V.; Tortomanul, la 11 kil. spre S.-E.; Cochirleni, la 15 kil. spre S.-V.

Se mărgineşte la N. cu comuna rurală Topalul (din plasa Hîrşova), de care se desparte prin Valea-Mare şi dealul numit la Movila-Greculuĭ; la E., cu comuna rurală Taş-Punar, separată fiind prin dealul Carapat-Daga şi o linie convenţională; la S., cu com. urbană Cernavoda, despărţind-o dealul Carapat-Daga, valea Tibirinul şi lacurile Tibirinul, Ramadan şi Purcăreţi; la V., cu judeţul Ialomiţa, de care se desparte prin Dunăre.

Relieful soluluĭ este în general accidentat, maĭ cu seamă în partea de V., unde ridicăturile şi depresiunile se grămădesc unele într'altele. Malul Dunăreĭ e stîncos, împiedicînd fluviul de a apuca spre E.

Dealurile cele maĭ însemnate care-ĭ brăzdează teritoriul sunt: La Movila-Greculuĭ (95 m.), în partea de N.; Carapat-Daga (102 m.), la E.; In-Izlaz (79 m.) şi Nadacul (97 m.), prin interiorul comuneĭ. Sunt acoperite cu izlazurĭ, semănăturĭ şi păşunĭ.

Movilĭ sunt 12, parte artificiale, parte naturale.

E udată de Dunărea la V., pe o distanţă de 6 kil., avînd o direcţie generală de la S.-V. spre N.-E. şi în care sunt aci ostroavele: Troiana (101 hect.), Seimeni-Marĭ (40 hect.), Seimeni-Micĭ (30 hect.), Ostrovul-de-la-Vale (50 hect.) şi Domneasca (18 hect.).

Văĭ sunt: Siliştea, ce vine din comuna Taş-Punar, sub numele de Surec-Ceair şi trece prin mijlocul comuneĭ, terminîndu-se în lacul Domneasca-Mică; valea Tibrinul, la S., pe hotar, terminîndu-se în lacul Ramadan; Valea-Mare la N., pe hotar. Văĭ secundare sunt numeroase pe ambele malurĭ ale celor două văĭ principale, avînd malurĭ înalte şi prăpăstioase pe alocurea. Maĭ cu seamă spre S., S.-V. şi N.-V. de satul Seimeni-Marĭ sunt stîncoase şi cu pereţiĭ verticalĭ.

Bălţĭ: în valea Siliştea: băltile Domneasca-Mare (50 hect.) şi Domneasca-Micĭ (45 hect.). Aceasta din urmă este acoperită cu stuf. Comunică amîndouă şi se varsă în Dunăre printr'o gîrlă (600 m.), la N.-V. de satul Seimeni - Micĭ. Sunt situate în interiorul comuneĭ. Apoĭ: Tibrinul (20 hect.), Ramadan (110 hect.), format din 2 corpurĭ ce comunică între ele şi Purcăreţi (102 hect.), toate aflătoare în partea de S., în valea Tibrinul, avînd malul sudic înalt şi rîpos, cele d'întîĭ două fiind acoperite şi înconjurate cu stuf, cele două din urmă comunicînd între ele şi vărsîndu-se în Dunăre printr'o gîrliţă (500 m.), lîngă o pescărie a satuluĭ Seimeni-Micĭ, la S.-V. acestuia. Ele sunt formate de revărsările Dunăreĭ, căcĭ aŭ nivelul apelor lor maĭ sus de cît al Dunăreĭ; conţin bun peşte, ce se consumă în sate şi se exportă, venitul aparţinînd statuluĭ.

Este formată din două cătune: Seimeni-Marĭ, reşedinţa, aşezat în partea de V. a comuneĭ, pe malul drept al Dunăreĭ, d'asupra luĭ şi Seimeni-Micĭ, aşezat în partea de S.-V. a comuneĭ, la 400 m. de malul Dunăreĭ.

Suprafaţa comuneĭ este de 5354 hect., din care 45 ocupate de vetrele satelor, cu o populaţie de 1182 locuitorĭ; 2 biserici, una în cătunul Seimeni-Marĭ, cu hramul Sf. Gheorghe şi cea-l'altă în cătunul Seimeni-Micĭ, cu hramul St. Dumitru, cu 2 preoţĭ, 2 dascălĭ, 4 paracliserĭ; 2 şcolĭ, cîte una în fie-care cătun, frecuentate de 88 elevĭ (1899—1900).

Locuitoriĭ posedă: 165 pluguri, 178 care şi căruţe, 2 maşinĭ de secerat, 1 trior; 6700 capete de vite, maĭ cu seamă oĭ şi boĭ; 20 stupĭ.

Budgetul com. e la venitură de 6263 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 4461 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: calea judeţeană Hîrşova-Cernavoda, care trece prin satele amîndouă, apoĭ drumurĭ vecinale la Taş-Punar şi Tortoman.

Seimeni-Marĭ, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, căt. de reşedinţă al com. rurale Seimeni, aşezat în partea de N.-V. a pl. şi cea de V. a comuneĭ, pe malul drept al Dunăriĭ, pe prelungirile de V., înalte şi stîncoase, ale dealuluĭ Nanacul.

Se mărgineşte la N. cu căt. Boazgicul, al com. Topalul, pl. Hîrşova; la E., cu com. Taş-Punar; la S., cu com. urb. Cernavoda şi cătunul Seimeni-Micĭ; la V., cu judeţul Ialomiţa, despărţită prin Dunăre.

Are o populaţie de 140 familiĭ, saŭ 640 suflete.

Relieful soluluĭ e în general accidentat, mai cu seamă în partea de V., pe malul Dunăriĭ. Dealurile Movila-Greculuĭ, la N. (95 m.), Carapat-Daga (101 m.), la E., Nadacul (97 m.), prin interior, brăzdează comuna; sunt acoperite cu fîneţe, izlazurĭ şi puţine semănăturĭ.

E udată de Dunăre la V. Ostroavele: Troiana, din care jumătate aparţine cătunuluĭ Seimeni-Marĭ, Ostrovul-de-la-Vale, ţin de teritoriul Seimenilor-Marĭ.

Bălţĭ sunt: Domneasca-Mare şi Domneasca-Mică (ambele 90 hect.), la S., acoperite cu stuf şi conţinînd peşte. Vezĭ şi Seimeni, com. rur.

Seimeni-Micĭ, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, com. Seimeni, aşezat în partea de N.-V. a plăşeĭ şi în cea S.-V. a comuneĭ, la poalele de V. ale dealuluĭ Izlazul, pe malul de N. al bălţiĭ Purcăreţi, la 400 m. de malul Dunăriĭ şi la 1 kil. spre S. de reşedinţă, Seimeni-Marĭ.

Se mărgineşte la N. cu cătunul de reşedinţă, Seimeni-Marĭ; la E. şi S. cu comuna Cernavoda; la V., cu Dunărea.

Relieful săŭ e puţin accidentat; dealurile Carapat-Daga (102 m.), la E., dealul In-Izlazul (79 m.), la N.-E., brăzdează teritoriul săŭ.

Movile sunt numeroase în partea de N. şi E., artificiale şi acoperite cu verdeaţă.

E udată de Dunăre la V., formînd ostroavele Troia (56 hect. aparţin cătunuluĭ) şi Domneasca (18 hect.), acoperite cu sălciĭ; de valea Siliştea, la N.-V. şi de Tibrinul, la S. şi S.-V.

Bălţĭ sunt treĭ: Tibrinul, Ramadanul şi Purcăreţi, acoperite parte cu stuf şi conţinînd peşte; sunt situate în partea de S., la hotar.

Are o întindere de 2779 hect., din carĭ 80 hect. ocupate de vatra şi grădinele satuluĭ, cu o populaţie de 130 familiĭ, saŭ 542 suflete, ocupîndu-se cu pescuitul. Vezĭ şi Seimeni, com. rur.

Selda-Copac, *vîrf de deal,* jud. Tulcea, situat în partea de E. a pl. Isaccea şi cea de S.-V. a com. rur. Teliţa; este unul din vîrfurile Dealuluĭ-Ciliculuĭ; are 316 m.; domină valea şi mănăstirea Cilicul, platoul şi satul Teliţa.

Selima, *fost sătuc* (cioflic turcesc), jud. Vlaşca. Pe locul unde era satul turcesc trece acum şoseaua Giurgiŭ-Ghizdarul şi nu se vede de cît un puţ vechiŭ ce se zice Cocoşul. La 1831, pe harta domeniuluĭ Giurgiŭ făcută de către Ruşĭ, se arată satul ca în fiinţă.

Semeni, *sat,* în jud. şi pl. Tutova, com. Tulești, spre E. de satul Tuleşti. Are 120 locuitorĭ şi 22 case.

Seminarul, *deal,* pe care se află casa proprietăţeĭ şi biserica din satul Scobîlţeni, com. Păuşeşti, pl. Cîrligătura, jud. Iaşi. I s'a dat acest nume se zice, pentrucă pe el a fost înfiinţat un seminar de către Mitropolitul Veniamin-Costachi, pe la 1824. Acest seminar, pe la 1832, s'a strămutat la Socola, iar de la 1886, se află în Iaşi.

Proprietarul moşieĭ Scobîlţeni era, în acel timp, Şerban-Negel, fratele Mitropolituluĭ Veniamin.

Semnaţul, *gîrlă,* jud. Tulcea, în partea de E. a plăşeĭ Tulcea şi în cea de S. a com. Moru-Ghiol, cu o lungime de 2 kil. şi prin care lacul Dranovul e alimentat cu apă dulce de Dunăre, prin gîrla cea mare Dunavăţul.

Sendruleşti, *sat,* cu 30 familiĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Cepari-Bărseşti.

Serafimul, *pîrîiaş,* în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Hangul; izvoreşte din grupa Ceahlăuluĭ şi se varsă în pîrîul La-Martin.

Serafimuluĭ (Vîlceaua-), *o cotitură a văiĭ* Urluiuluĭ, la eşirea sa din com. Belitori, jud. Teleorman. In acea vîlcea este o silişte vechĭe, unde se găsesc şi astăzĭ urme de locuinţe, unelte de gospodărie, de unde se deduce că acolo a fost sat.

Serca, *pîrîŭ,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Balta-Verde, ce iese din bălţile Geanoglul, de lîngă oraşul Craiova, curge prin N. satuluĭ Popoveni şi se varsă în Balta-Mănăstireĭ-Jitia. In acest pîrîŭ se

scurge Balta-de-la-Hanul-Chintesculuĭ.

Serdanul, *com. rur.*, jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, la 10 kil. spre E. de com. Titul, pe cîmpie, în apropiere de rîul Dîmbovița. E udat de pîrîul Baiul, peste care este un pod în raionul com.

Se compune din două cătune: Raiculești și Serdanul, cu 900 locuitorĭ.

Are o biserică și o școală.

Se învecinește: la E. cu Lungulești; la V., cu Cornetul; la N., cu cătunul Boteni, din com. Cornetul și la S., cu Romînești. Se desparte de Romînești prin pădurea Mlaca, iar de Boteni prin parte de pădure, unindu-se cu Cornetul prin șoseaua națională București-Pitești.

Serednai, *braț* secundar al brațuluĭ cel mare al Dunăreĭ, Chilia, jud. Tulcea; se dirige spre E.; are o lățime de 600 metri și o adîncime de 4,8 m.; udă districtul Vîlcov, din Basarabia rusească.

Seremet, *sat,* în jud. și pl. Constanța, com. Pazarlî, situat în partea de N. a plășeĭ și cea de N.-E. a comuneĭ, la 5 kil. spre N.-E. de cătunul de reședință, Pazarlî. Este așezat pe valea Seremet-Ceair, pe malul stîng al pîrîuluĭ Casimcea, puțin maĭ la V. de locul unde apa Ali-Culac se varsă în pîrîŭ. Este dominat de Movila-luĭ-Toader, care se află la 2 kil. spre N. de sat și care are o înălțime de 88 m.

Are o suprafață de 2379 hect., dintre care 123 hect. sunt ocupate de vatra satuluĭ și de grădinĭ, cu o populație, în maioritate Turcĭ, de 57 familiĭ, saŭ 232 suflete.

Drumurĭ comunale: la S.-E., unul care se bifurcă ducînd la Caragic și la Palazul-Mic; spre N.-E., la Cogealac (jud. Tulcea); la N.-V., ducînd la Tocsof (Tulcea); la V., ducînd la Chirislic (Tulcea) și la Ghelingec și unul la S., ducînd la Ester și Pazarlî.

Seremet-Bair, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul comuneĭ Tocsof, și anume pe acela al cătunuluĭ saŭ Chirișlic; se desface din dealul Ghelingec-Bair; se întinde spre E., într'o direcție generală de la E. la V.; formează cu dealul Chirișlic-Bair o vale pietroasă; are într'însul o mică peșteră, formată prin scurgerea apeĭ și mărită de ciobanĭ, așa că poate servi de adăpost; este acoperit cu pășunĭ.

Sericul (Pităreanca, saŭ **Gurgueți),** *trup de moșie,* al d-luĭ Anastase Filitis, pendinte de com. Bițcoveni, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca.

Seseni, *cătun,* al com. Andreești, pl. Gilortul, jud. Gorj, situat pe șesul cu același nume și pe malul drept al rîuluĭ Gilortul.

Are o suprafață de 197 hect., cu o populație de 27 familiĭ, saŭ 157 suflete.

Locuitorii sunt moșneni. Eĭ posedă: 15 pluguri, 19 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ, 90 vite marĭ cornute, 7 caĭ, 200 oĭ, 30 capre și 60 rîmătorĭ.

Comunicația în cătun se face prin șoseaua comunală, care pleacă din Andreești spre Musculești și trece în apropierea cătunuluĭ.

Sevaiova-Hara, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. Slava-Rusă; se desface din culmea Babadaguluĭ, saŭ dealul Carada-Bair; se îndreaptă spre S., avînd o direcție generală de la N.-E. la S.-V., brăzdînd partea centrală a plășeĭ și cea de N. a comuneĭ; se întinde de-alungul pîrîuluĭ Sevaiova-Balca, ce izvorește din el, și se varsă în pîrîul Slava-Cercheză; are 215 m. înălțime; este acoperit numaĭ cu pădurĭ.

Sevastinul, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. rur. Văcăreni; este o prelungire occidentală a dealuluĭ Pietrosul saŭ Piscul-Inalt-și-Țuțuiat; are o direcțiune generală de la S.-V. la N.-E.; se întinde de-alungul pîrîuluĭ Valea-Gloduluĭ și se termină în stuful de lîngă Dunăre; are 88 m. înălțime, și e acoperit cu pășunĭ și finețe.

Sevendicul, *sat,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, cătunul com. Hairam-Chioi, situat în partea de S.-E. și cea de N.-V. a com., la 6 kil. spre N. de cătunul de reședință, Hairam-Chioi. Este așezat în valea Cogea-Ceair și este înconjurat de toate părțile de pădurĭ.

Un drum comunal pleacă în Bulgaria, la satul Edil-Iugul-Cuiusu (Omul-Nebun); un alt drum pleacă la Enișenlia, un altul la Ghiol-Punar și un altul la Sarapcea-Caraci.

Severinești, *com. rur.* și *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., la 31 kil. de orașul Turnul-Severin, situată în valea Coșușteĭ.

Se mărginește la E. cu com. Ercea; la S., cu com. Degerați și Peri; la V., cu com. Govodarva; la N., cu com. Lupșa.

Satul formează com. cu cătunele Valea-Alunuluĭ și mahalaua Cirnești, avînd o populație de 1269 locuitorĭ.

Are 3 biserici, cu 3 preoți și 6 cîntăreți; o școală, frecuentată de 52 elevĭ.

Locuitorii posedă: 62 pluguri,

101 care cu boĭ, 6 căruțe cu caĭ; 60 stupĭ; 600 vite marĭ cornute, 17 caĭ, 600 oĭ și 490 rimătorĭ.

Prin com. trece șoseaua Ciovîrnășani-Căzănești-Severinești, ce merge spre Corcova, împreunîndu se lîngă Severinești cu șoseaua Turnul-Severin — Pietrele-Roșiĭ — Govodarva.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 1243 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1125 leĭ.

Severinul, *com. urb.*, jud. Mehedinți. Vezĭ Turnul-Severin.

Sevestreni, *pădure,* a statuluĭ, în întindere de 110 hect., situată în com. Bîrsești, pl. Ocolul, jud. Vilcea, formată din trupurile: Stupăria (60 hect.), Tătărani (20 hect.), Arsiștea și Zăvoiul-d.-j. (15 hect.) și Trăsnea (15 hect.).

Sevri, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Ciucurova, situat în partea de V. a plășeĭ și cea de N.-V. a comuneĭ; pe el se încrucișează hotarele comunelor: Atmagea, Ciucurova și Baș-Chioi; este un vîrf al dealuluĭ Jidini, avînd o înălțime de 252 m., punct trigonometric de rangul 1-iŭ; este acoperit cu pădurĭ și fînețe; domină asupra văilor Ciucurova și Baș-Chioi.

Sevri-Bair (Dealul-Ascuțit), *deal,* în jud. Tulcea, în partea de E. a pl. Babadag și cea de S. a com. rur. Enisala; se desface din dealul Samaldar-Bair; se întinde spre E.; se prelungește cu dealul Orta-Bair; este acoperit numaĭ cu pădurĭ și domină drumul comunal Visterna-Jurilofca, ce trece pe la poalele sale de E.

Sfăcarul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Podeni-Noĭ, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Sfărcăuți, *sat.* Vezĭ Lișna, sat, com. Lișna, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ.

Sfințești, *com. rur.* și *sat,* jud. Teleorman, pl. Tîrgului, situată la punctul unde se împreună valea Tinoasa cu Valea-Mică, ce vine despre com. Ciurari. Se întinde de ambele părțĭ ale Tinoaseĭ și se învecinește la E. cu com. Gărăgăul, la V. cu corpul de pădure Pojorîtele, de pe proprietatea statuluĭ Drăgănești-Țigănia, la N. cu căt. Sîrbi-Sfințești, al com. Butculești și la S. cu com. Rădoești. Distanța pănă la reședința jud. este de 59 kil.; pănă la Alexandria, de 33 kil. și pănă la Roșiorĭ, de 14 kil.

Se compune din satul cu acelașĭ nume și din Răteasca.

Teritoriul com., cu al diferitelor moșiĭ de pe dînsa, este de 5500 hect. Proprietarii moșiilor sunt: principesa Elena Massalsky, posedînd 3000 hect., cea maĭ mare parte pămînt arabil; familia T. G. Lerescu, avînd 525, hect. din care 75 hect. pădure tufăriș; sunt apoĭ maĭ mulțĭ proprietarĭ maĭ micĭ, posedînd diferite sforĭ de moșie, precum și locuitoriĭ împroprietăriță după legea rurală. Livezĭ de prunĭ sunt în întindere de $5\frac{1}{2}$ hect.

Are o populație de 980 suflete; o școală, frecuentată de 13 copiĭ (1899—900); o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Vite: 681 vite marĭ cornute, 184 caĭ, 2263 oĭ și 142 porcĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ și la cheltuelĭ de 3083 leĭ.

Căĭ de comunicație sunt numaĭ șoselele vecinale: la N., spre com. Butculești, prin com. Gărăgăul; la S., spre com. Drăgănești și la S.-E., spre com. Rădoești.

Imprejurul com. sunt maĭ multe măgurĭ dintre care maĭ importante: Măgura Golașe, la V., înaltă de 12 m. și largă de 50 m. și Măgura luĭ-Stavăr, la E., de aproape aceleașĭ dimensiunĭ.

Satul Sfințești este din cele maĭ vechĭ. Il găsim trecut, tot la pl. Tîrgului, în catagrafia întocmită în 1741, sub domnia luĭ C. Mavrocordat.

Sfințești, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 303 hect., pendinte de com. Milcovul, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, formată din trupurile: Zăvoaele-Sfințeștilor, numite Chirdolul (210 hect.), Zăvoaele-Pîrloagele (90 hect.) și Tufarul-Urzărești (3 hect.).

Sfiștofca, *com. rur.*, în jud. Tulcea, așezată în partea de N.-E. a jud. și a plășeĭ Sulina, pe o ramură a gureĭ brațuluĭ Dunăreĭ, Chilia.

Se mărginește la N. cu Basarabia, despărțită prin brațul Chilia, la E. cu Marea, la S. cu com. Sulina și Satul-Noŭ, la V. cu Chilia-Vechie.

Solul este maĭ peste tot jos, afară de o bandă mare de nisip, numită: Hasmacul-cel-Mare și Hasmacul-Ungurilor, pe care se află situate satele.

Ape care udă com. sunt: Dunărea, la N.-E., și anume brațul Chilia, cu ramurile sale Zalivi Baba-Hasan, Popina și Stari-Stambul. Lacurĭ avem: Dîrnoiul-Liman, Curd-Liman și Șaleonoi-Liman, la N. și E. Insule sunt două, Popina-Mare și Popina-Mică, în brațul Zalivi, și alte 9 maĭ micĭ, toate acoperite cu stuf.

E formată din cătunele: Sfiștofca, reședința, așezată la S.-E.,

aproape de brațul Zalivi, pe grind; Periprava, situat la 10 kil., spre N.-V., pe malul drept al brațuluĭ Chilia.

Intinderea com. e de 6100 hect., din care 120 hect. vatra satelor; 1380 hect. aparțin locuitorilor și 4600 hect., statuluĭ.

Populația este toată lipovană, din secta: cu popă.

Principala ocupație a locuitorilor este pescăria. Sunt treĭ pescării: Musora, așezată la Mare, Periprava și Popina, pe brațul Chilia. Pescuitul se face și pe Dunăre și pe Mare. Exportul se face în Basarabia.

Are o biserică lipovenească, construită de locuitorĭ, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 2 școlĭ, una romînească și ceal'altă a comunității lipovenești.

Locuitoriĭ posedă: 50 oĭ, 800 boĭ și vacĭ și 1000 porcĭ.

Veniturile și cheltuelile com. sunt de 2998 leĭ.

Căĭ de comunicație sunt între cătune, pescăriĭ și comunele învecinate: Satul-Noŭ, Letea, Sulina, Chilia-Vechie.

Comuna s'a fondat în secolul al XVIII-lea de niște pescarĭ lipovenĭ, ce aŭ fugit din Vîlcovul. Printr'însa aŭ trecut armatele aliate francezo-sardinică și turcească în războiul Crimeeĭ și aŭ suferit aci de friguri atît de mult, în cît aŭ numit-o chiar «cuibul frigurilor». Tot aci a fost și divizia 2-a a armateĭ rusești, care a atacat flota turcească în războiul de la 1877—1878.

Sfiștofca, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, cătr. de reședință al com. Sfiștofca, așezat pe un grind nisipos, aproape de Mare.

Teritoriul satuluĭ are o întindere de 3800 hect. V. Sfiștofca, com. rur.

Sfînta-Ana, *localitate*, în munțĭ, la 2 kil. de mănăstirea Sinaia, jud. Prahova, unde din vremĭ îndelungate aŭ locuit pustnicĭ.

Spătarul Cantacuzino, vorbind de mănăstirea Sinaia, zice: «Unde maĭ înaintea zidireĭ acesteia, se aflaŭ sihăstriĭ acolo». De alt-fel credem că aceste locurĭ aŭ adăpostit monahĭ încă din secolul al XIV-lea, cînd s'aŭ fondat cele maĭ multe mănăstirĭ în Romînia.

Se zice că aci ar fi fost o vechie biserică, ce servea ca locaș de rugăciune primilor ermițĭ aĭ munților.

Sfînta-Ana are o pozițiune frumoasă și este vara mult vizitată. S'a făcut o șosea pănă aci.

Sfînta-Ana, *izvor*, ce curge din partea de N. a com. Sinaia, pl. Pelești, jud. Prahova, și se varsă în gîrlița Peleșelul, care și el se varsă în Pelești, afluent al Prahoveĭ.

Sfînta-Vineri, *moșie*, în jud. Ialomița, pl. Cîmpuluĭ, pe teritoriul comuneĭ Alexeni, cu 2100 hect. Pe această moșie se află satul Pupezeni.

Sfîntul-Gheorghe, *com. rur.*, așezată în partea de E. a județuluĭ Tulcea, la 72 kil. spre S.-E. de orașul Tulcea, capitala județuluĭ și în partea de S.-E. a plășeĭ Sulina, la 22 kil. spre S. de orașul Sulina, reședința plășeĭ, pe malul Mărĭĭ, la gura brațuluĭ Sf. Gheorghe.

Se mărginește la N. cu orașul Sulina, la V. cu comunele Cara-Orman și Moru-Ghiol, la E. și la S. cu Marea-Neagră.

Relieful soluluĭ face parte din regiunea șesuluĭ; el este prea puțin ridicat deasupra niveluluĭ Mărĭĭ și este la nivelul apelor Dunăreĭ, une-orĭ chiar maĭ jos, ceeace explică prezența numeroaselor lacurĭ și bălțĭ și a inundațiunilor anuale. Această întindere e acoperită numaĭ cu stuf, afară de fășiĭ întinse, ridicate maĭ sus, și acoperite cu iarbă pentru pășunatul vitelor saŭ cu nisip; ele poartă numele de grinduriĭ. Aceste sunt: grindul Sărăturile, la N. de brațul Sf. Gheorghe; apoĭ Tănase, Țiganul, Cruhlicul, Crasovschi, Vasile, Carasevski, Mocirlă, Bursucul, la S.; grindurile Cerbuluĭ, Priboina, Călugărilor, cu-Trestiĭ, Dranovul, Policratul, Ciumacovul, Perișorul, Metăvă, la S.-V.; grindurile Hundiul, Crasnicola, Plopilor și Frasinul, la V. Pe aceste grinduri se află cîte-va movile artificiale, care aŭ servit și ca puncte trigonometrice statuluĭ major romîn, la lucrarea harteĭ cea mare a Dobrogeĭ.

Apele care udă teritoriul comuneĭ sunt: Brațul Sf. Gheorghe, prin mijloc, pe o lungime de maĭ bine de 30 kil.; gîrla Cernețul, afluentă a laculuĭ Dranova, la V.

Bălțĭ sunt: Zatonul-Vechiŭ, care e maĭ mult o lagună a Mărĭĭ, unde se adună peștele, la S.; apa Politaischi, la S.-V.; lacul Belciug, la V.; Sărăturile, la N., în grindul cu același nume; Țiganul, la V.; Periteașca, la S.-V.; și altele maĭ micĭ, care conțin mult pește, al căruĭ venit aparține statuluĭ.

E formată dintr'un singur sat, Sf. Gheorghe, saŭ Catîrlez, așezat pe malul stîng al brațuluĭ Sf. Gheorghe, la locul unde el se varsă în Mare. De com. maĭ țin numeroasele pescăriĭ răspîndite pe malul Mărĭĭ și pe Dunăre, între carĭ: Ciotic, Carasevschi, Murgul, Iani, Milanul, Ignat-Carni, Crasovschi, Treĭ-Limbĭ, Ioan-Timofteiŭ, Periteașca și Cherhanalele de la Sf. Gheorghe, acestea pe malul Mă-

rii; Ermalaiul, Ivancea-Nouă şi Calinora, pe Dunăre.

Intinderea com. e de 52000 hect. (cea mai întinsă com. din tot judeţul), din care vatra satuluĭ ocupă 72 hect.

Are o populaţie, în maioritate Ruşĭ, de 119 familiĭ, saŭ 594 suflete; o biserică ortodoxă, cu hramul Sf. Gheorghe, fondată de locuitorĭ, şi 2 lipoveneştĭ, de ambele secte; o şcoală, frecuentată de 88 elevĭ, aproape toţĭ Ruşĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 5500 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 5318 leĭ.

Drumurile sunt comunale, pe marginea Mărĭĭ şi a grindurilor şi duc la Sulina, la Moru-Ghiol şi între pescărĭĭ.

Comuna s'a fondat în secolul al XVIII-lea de către niște Lipoveni, peste care aŭ venit şi cĭţĭ-va Romînĭ din Basarabia, care aŭ dat satuluĭ numirea de Sf. Gheorghe, de la numele bisericesc, pe care Turcii l'aŭ tradus în Chidîrlez, Cadîrlez, cum se numeşte şi azĭ de locuitorĭ.

Sfîntul-Gheorghe, *cătunaş,* al com. Boziorul, alipit de cät. Nucul, jud. Buzăŭ, cu 10 locuitorĭ şi 4 case, foste chiliĭ ale schituluĭ Sf. Gheorghe.

Sfîntul-Gheorghe, *schit,* în jud. Buzăŭ, com. Boziorul, cät. Nucul, situat într'una din cele mai izolate şi mai frumoase poziţiunĭ ale judeţuluĭ, între munţiĭ Crucea-Spătaruluĭ şi Vîrful-Martirieĭ. S'a fondat la 1587, de Mihnea-Vodă, pentru monahĭ. Mai tîrziŭ Monahiĭ M . . . şi Grigore, l'aŭ rezidit. Cea d'întiiŭ biserică, fiind de lemn şi foarte vechie, nu mai putea servi. Episcopul Chesarie, în anul 1825, a mutat pe călugăriĭ de aci la schiturile Gătvanele şi Fundătura, unde până atuncĭ fusese călugăriţe, iar pe călugăriţele de la Fundătura, le-a mutat la Sf. Gheorghe, mărind tot o dată biserica şi zidind din noŭ mai multe chiliĭ. Cu timpul, schitul şi chiliile, începînd a fi mîncate de izvoarele ce se formaseră în munţiĭ vecinĭ şi ameninţînd să cadă, Episcopul Dionisie, în anul 1871, a mutat pe maicĭ la schitul Barbu.

Iată frontispiciul bisericeĭ:

Acest dumnezeesc locaş s'a ridicat din noŭ din temelie, în locul unde a fost altă biserică tot de lemn, mică şi foarte vechie, cu hramul Sfîntuluĭ şi mareluĭ mucenic Gheorghe, şi unde s'a găsit şi un pomelnic zugrăvit şi scris pe o icoană de lemn, care se păstrează şi până acum, cu leatul 7104, al răposatuluĭ întru fericire Mihnea Vodă, cel ce dintîiŭ a hărăzit această moşie a schituluĭ, cu semn de jur împrejur, precum se coprinde în hrisovul Măriei Sale, cu leat 7095, Maĭ, adăogîndu-se la aceasta şi hramul Bunei Vestirĭ a Prea Sfinteĭ de Dumnezeŭ Născătoare şi blagoslovenia prea sfinţieĭ sale Constantin Episcop. Buzăŭ, a fi pentru viaţă monahicească de obşte, început de răposatul stariţ Macarie Ieromonah şi ridicată prin răposatul Ma . . . , cu Grigore Ieromonahul. Iar la anul 1825, cu bună chibzuire şi blagoslovenia prea sfinţieĭ sale D. D. Chezarie, episcop. Buzăŭ, s'aŭ aşezat maicĭ călugăriţe, mutînd pe părinţiĭ monahĭ de aci la schiturile Fundătura şi Gătvanele, mai lăţindu-se biserica, făcîndu-i-se şi balcon şi jugrăvindu-se cu toată a prea sfinţieĭ sale cheltuială. 1844, Octombre 13.

De atuncĭ, biserica s'a dărîmat, abia mai cunoscîndu-se locul unde a fost; iar din chiliĭ, aŭ rămas 4, unde s'aŭ stabilit cĭţĭ-va locuitorĭ.

Sfîntul-Gheorghe, *vechiu suburbiu* a oraşuluĭ Cîmpulung (1831), jud. Muşcel. Coprindea toată partea de la Crucea-de-Piatră până la piuă.

Sfîntul-Gheorghe, *ostrov,* lîngă mănăstirea Cernica, jud. Ilfov, pe care, la 1788, în timpul cînd Arhimandritul Gheorghe era stariţ al Cernicăĭ (vezĭ Cernica), s'a făcut o mică bisericuţă cu hramul sf. Gheorghe, care a durat până la 1802. La 1831, tot pe acel loc, s'a zidit o biserică frumoasă de părintele Pimen, biserică care există şi astă-zĭ.

Intre bisericile sf. Gheorghe şi sf. Nicolae (Cernica) se află un heleşteŭ peste care este un pod.

Sfîntul-Gheorghe, *ostrov,* al deltеĭ dunărene, jud. Tulcea, cuprins între braţul Sulina şi braţul sf. Gheorghe; are o suprafaţă de 1700 kil. p., dintre care 600 kil. p. aparţin plăşeĭ Tulcea, iar restul plăşeĭ Sulina. Terenul săŭ este jos şi mlăştinos, afară de partea centrală, unde se găsesc grindurile sf. Gheorghe şi Cara-Orman. Este acoperit de stuf şi presărat cu lacurĭ şi gîrle. O companie olandeză a întreprins lucrărĭ pentru a distruge stuful şi a cîştiga pămînt bun pentru agricultură.

Sfîntul-Gheorghe, *insulă,* jud. Vlaşca, în faţa Giurgiuluĭ, în dreptul fostuluĭ debarcader, între canalul cu acelaşĭ nume şi Veriga, saŭ canalul ce uneşte Dunărea, albia principală, cu canalul din marginea oraşuluĭ Giurgiŭ.

Sfîntul-Gheorghe, *braţ însemnat al Dunăreĭ,* prin care fluviul se varsă în Marea-Neagră, jud. Tulcea. E cel mai de S. din cele treĭ ale Dunăreĭ. Se desparte din braţul Tulcea, la 6 kil. spre E. de oraşul Tulcea, de la locul numit Agenţia; de aci se îndreaptă spre S.-E., formează un mare cot, în forma uneĭ potcoave, mai jos de orăşelul Mahmudia şi apoĭ, prin alte cotiturĭ mai

micĭ, se termină în Mare, lîngă satul Sf. Gheorghe (Cadîrlez). El este mijlociul ca lungime, şi în ce priveşte volumul apelor, între braţele Chilia şi Sulina. Lungimea sa este de mai bine de 90 kil.; lăţimea variază între 300—700 m.; adîncimea medie este de 15 m. Ca navigaţie ar fi mai propriŭ pentru comerciŭ ca Sulina, căcĭ e mai mare, însă gura sa are un etiaj prea mic, din cauza mareĭ cantităţĭ de aluviunĭ ce sunt depuse la vărsare, aluviunĭ, ce cu timpul s'aŭ ridicat deasupra apeĭ, formînd cincĭ micĭ insuleţe de nisip, între care insula Olinca are în interiorul eĭ farul de la Sf. Gheorghe.

Sfîntul-Gheorghe, *canal,* jud. Vlaşca, ce uneşte două braţe ale Dunăreĭ, în dreptul fosteĭ cetăţĭ cu acelaşĭ nume, din dreptul oraşuluĭ Giurgiŭ, în faţa localuluĭ vămeĭ.

Sfîntul-Gheorghe-Noŭ, *cătun,* al com. Tisăul, jud. Buzăŭ, cu 80 locuitorĭ şi 20 case.

Sfîntul-Ilie, *pisc,* de unde culmea principală a Carpaţilor se îndreptează spre N.-E., formînd în această parte hotar între jud. Dîmboviţa şi Muşcel.

Sfîntul-Ilie, *unul din cele 6 pichete* ale jud. Muşcel pentru paza fruntarieĭ, la 14 kil. de pichetul Pajera.

Sfîntul-Nicolae, *fost schit,* jud. Prahova, la poalele Bucegilor, ale căruĭ ruine se văd şi azĭ. S'a zidit pe la 1600, înainte de fondarea mănăstireĭ Sinaia.

Sfîntul-Procopiu, *fostă capelă,* pe ruinele căreia s'a zidit mănăstirea Bistriţa, din judeţul Vîlcea, de Banul Barbu Craiovescu.

Iată ce zice tradiţia despre fondarea acesteĭ biserici:

«Banul Barbu fusese prins în tinereţe de Turcĭ şi aruncat în temniţă. Peste puţin timp i se anunţă sentinţa de moarte, care era să se execute a doua zi. Se face noapte, o noapte pe care osînditul a petrecut-o toată în rugăciunĭ către patronul săŭ, Sf. Procopiu. Dimineaţa calăiĭ se coboară în temniţă şi nu găsesc pe nimenĭ: închisoarea era deşartă.

In acelaşĭ zi, intrînd în capela de la Bistriţa, preotul vede îngenuchiat dinaintea icoaneĭ Sf. Procopiu pe tînărul Barbu, încătuşat la gît şi la picioare. Banul nu ştia el singur cum şi cine l'a adus din temniţă în biserică. In amintirea acestuĭ miracol el clădi o mănăstire pe locul capeleĭ.

Mai tîrziŭ, după ce Turcĭĭ luară Constantinopolul, Banul Barbu, fiind dus după cererea Sultanuluĭ la Stambul din partea Muntenieĭ, a răscumpărat moaştele Sf. Grigore Decapolitul şi le-a depus în mănăstirea sa Bistriţa, unde se conservă şi până astă-zĭ într'un vechiŭ sicriŭ».

Această romantică legendă a fost culeasă de către un călugăr rus, Kowalewschi, de la călugărĭĭ Bistriţanĭ şi publicată de d-l B. P. Hajdeŭ în «Istoria critică a Romînilor».

Sfîntul-Vasile, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, făcînd parte din com. Chioara. E situat spre V., aproape de satul de reşedinţă. Acest sat s'a delimitat în anul 1882 cu 300 locurĭ de case, cu scop d'a se crea o nouă com. pe moşia statuluĭ, Bobul, dar nu s'a stabilit aci de cît 30 familiĭ de Romînĭ şi din această cauză casele construite sunt la mare depărtare unele de altele.

Sfîrcea, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Tatomireşti.

Are o populaţie de 599 locuitorĭ, locuind în 113 case; 1 biserică, fondată în 1850 de locuitorĭ, deservită de un preot şi 2 cîntăreţĭ.

Sfîrlăneanca, *sat,* făcînd parte din com. rur. Mălăeşti, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova. Are o populaţiune de 159 locuitorĭ; o biserică, zidită în anul 1854 din temelie, cu cheltuiala Postelniculuĭ Ion, Preotuluĭ Năstase, Preotuluĭ Stan, Postelniculuĭ Vilsan, Logofătuluĭ Mihaiŭ şi altora, dînd şi locuitoriĭ micĭ ajutoare.

Satul se mai numeşte şi Vulpeşti.

Sfîrlogi, *sat,* făcînd parte din com. rur. Mircesti, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt.

Sfoara, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Margina-d.-j., cătunul com. Curăşti, aşezat la N., pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul. Are o suprafaţă de 9 hect., cu o populaţie de 23 familiĭ, saŭ 109 suflete.

Sfodea, *sat,* jud. Mehedinţi, pl. Cerna, com. rur. Balta.

Sibiciul-de-Jos (Fişiţi), *căt.* al com. Pănătăul, jud. Buzăŭ, cu 400 locuitorĭ şi 90 case; de dînsul se alipeşte cătunul Diculeşti.

Sibiciul-de-Jos (Hotarul), *moşie,* în com. Pănătăul, jud. Buzăŭ, proprietate în devălmăşie a moşnenilor Sibicieni-d.-j. Se întinde pe teritoriul cătunelor Sibiciul-d.-j., Plăişorul, Pănătăul, Corcoianul, Slabi, Boteşti, Valea-Fîntîneĭ, Begul şi Ghileşti.

Are o suprafață cam de 2360 hect.: arături, fînețe, livede și puțină pădure, sub-divizîndu-se în următoarele sfori: Pănătăul, Căldura, La-Icoană, Dosul-Mușceluluĭ, Poiana, Maiŭ, Prîporul, In-Talpă, Geroasa, Sima, Pe-Maluri și Lunca-Sibiciuluĭ.

Sibiciul-de-Sus, *com. rur.*, în jud. și pl. Buzăuluĭ, situată pe malul stîng al rîuluĭ Buzăul, la 59 kil. de orașul Buzăul.

Limita, la N., începe din albia rîuluĭ Buzăŭ, din gura izvoruluĭ Baroianul, urcă puțin pe dînsul și o ia pe hotarul moșieĭ statuluĭ Trestioara, pînă ajunge în Vîrful-Plopișuluĭ: la Vîna-Puturoasă; la E., din Vîna-Puturoasă, apucă pe hotarul moșieĭ Muscelul-Cărăimănesc, trece prin vîrful munteluĭ Rotărea și vîrful munteluĭ Juncul și ajunge în colina Predealul, lîngă moșia statuluĭ Ulmetul (com. Boziorul); la S., din Predeal, se lasă pe hotarul moșieĭ Hotarul-Sibiciul-d.-j. (com. Pănătăul), pînă dă în rîul Buzăul: la Crucea-de-Piatră a luĭ Popa Neculae; la V., urcă pe albia Buzăuluĭ în sus, de la Crucea-de-Piatră și pînă la gura izvoruluĭ Baroianul.

Suprafața sa e de 1750 hect., din care 230 arabile, 420 pădure, 265 fineață, 520 izlaz, 105 livede, 23 vie și 187 sterp.

Proprietățĭ maĭ însemnate sunt: Hotarul-Sibiesc-d.-s., al moșnenilor din com. Pănătăul, Hotarul-Sibiciul-Gornetul și Hotarul-Sibiciul-d.-s. propriŭ zis, al moșnenilor Sibicenĭ, divizațĭ în două: moșneniĭ învoițĭ și moșneniĭ neînvoițĭ.

Terenul e foarte accidentat de munțĭ marĭ, stîncoșĭ saŭ goĭ, precum și de maĭ multe văĭ, cea maĭ mare parte sterile. Pe lîngă cultura proprie munteluĭ, are viea și viermiĭ de mătase, și e avută în sorginți de ape minerale.

Anual se țin două tîrgurĭ: la Sf. Gheorghe și la Sf-ții Împărațĭ.

Locuitoriĭ posedă: 160 boĭ, 75 vacĭ, 25 viteĭ, 10 bivolĭ, 14 caĭ, 3 iepe, 3 mînjĭ, 250 oĭ, 200 capre și 150 porcĭ; 30 stupĭ.

E formată din cătunele Băroiul, Băşcuretul, Gornetul, Mlăcile, Murătoarea, Sibiciul-d.-s. și Sila, cu o populație de 870 locuitorĭ.

Budgetul com. e de 1519,99 leĭ.

Are o școală în căt. Sibiciul, frecuentată de 58 elevĭ și 6 eleve; 2 biserică, în cătunele Sibiciul și Gornetul, cu 2 preoți, 2 cîntăreți și 2 paracliserĭ, din care catedrala e cea cu hramul la 8 Septembre, vechie și frumoasă biserică de zid, construită în 1764 de marele clucer Gherghe I. Sibiceanu.

Se deosibesc aci casele proprietarilor și maĭ cu seamă ale decedatuluĭ serdar Const. Sibiceanu, un patriarh al munților.

Comuna e vechie. In secolul trecut avea numaĭ cătunele Sibiciul și Gornetul. Se povestește că primiĭ eĭ locuitorĭ ar fi o colonie adusă din Transilvania la începutul secoluluĭ al XV-lea, după înscripțiunĭ aflătoare pe morminte, colonie de Romînĭ din Sibiiŭ, conduși de unul Sibiceanu.

Sibiciul-de-Sus, *cătun*, de reședință, al com Sibiciul-d.-s., jud. Buzăŭ, cu 500 locuitorĭ și 117 case.

Sibiciul-de-Sus (Hotarul), *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Sibiciul-d.-s., proprietate a moșnenilor din com. Pănătăul, comunele Begul și Valea-Fîntineĭ; are vr'o 400 hect. arăturĭ, fineață, izlaz, livede și 20 hect. pădurea Predealul și Valea-Fîntineĭ.

Sibiciuluĭ (Valea-), *pîrîŭ*, în jud. Buzăŭ, com. Mlăjețul, începe din izvorul Alunișul, primește apoĭ izvoarele Cînlăianul, Brusturișul, Valea-Bouluĭ, Sărățelul, Valea-Colților, etc. și se varsă în rîul Buzăul, puțin maĭ sus de com. Sibiciul-d.-s.

Sibiciuluĭ (Valea-), *vale*, în jud. Buzăŭ, com. Mlăjetul, între două serĭ de munțĭ înalțĭ și stîncoșĭ, începînd pe dreapta cu Fața-Coasteĭ, Capul-Dealuluĭ, pietrosul, prăpăstiosul și neumbritul Frăsinet, care, după ce culminează într'un pisc foarte înalt, se deprimă pînă în dreptul căt. Intre-Sibicee; pe stînga, se află muntele Gornetul, de asemenea stîncos și prăpăstios, și care culminează la Malul-Ursuluĭ (d'asupra biserieeĭ Văeĭ-Sibiciuluĭ), unde începe o nouă catenă: Priseaca, care se termină la cătunul Intre-Sibicee printr'o însemnată culminație: Malul-Priseceĭ; de aci apoĭ continuă malul Plopișul și Vîrful-Goșeĭ. Valea e importantă din punct de vedere geologic.

Sibieşti (Hotarul-), *moșie*, a moșnenilor, în devălmășie, din Pătîrlagele și Valea-Mușceluluĭ, jud. Buzăul; hotarul eĭ începe din Podul-Roșu (com. Mărunțișul), trece rîul Buzăul, pe marginea moșieĭ Hotarul-Leresc, pe care merge pînă în Vîrful-Bălan; de aci o ia pe slemnea Cătineĭ, pînă în hotarul moșieĭ Benga, trece rîul Buzăul pe lîngă căt. Zăhărești și urcă iar în Podul-Roșu. Suprafața sa e de 1620 hect., din care 390 pădurea Balosinul, restul arătură, fineață și livede.

Sibireanul, *sat*, în jud. Ialomița,

pl. Ialomița-Baita, com. Dormărunt, situat pe cîmpul Bărăganul, spre E. de satul de reședință și lîngă calea ferată București-Fetești.

Sicari, *cătun*, al com. Trestioara, jud. Buzău, cu 50 locuitorĭ și 12 case.

Sicna, *pîrîŭ*, ce izvorește din jud. Dorohoiŭ, trece în jud. Botoșani și curge prin com.: Costinești, unde primește pîrîul Bucecea, mărit cu Dolina, din dreapta; com. Cucoreni, unde primește pîraiele Slatina, Loești și gîrlița Brăiasca; com. Bălușeni-Drăsleuca, unde se încarcă cu pîraiele Ioaneĭ și Olmul; com. Curtești, unde primește pîrîul Hliboci, cu Baisa, Țurcani, Izvoarele și pîrîul Broscăria; com. Bălușeni, unde primește Pîrîul-Cîrnitureĭ; com. Dracșani, primind pîraiele Bîrlădeanca, Fundoaia, Amara și Ursoaia; com. Zlătunoaia; maĭ primește Gornitul, Fundoaia, toate pe dreapta, apoĭ Valea-Seacă, Prutețul, Cozancea și Enoaia pe stînga și se varsă în dreptul Jijieĭ, lîngă satul Hlipiceni, com. Todireni.

Formează în cursul săŭ maĭ multe iazurĭ, din care cele maĭ însemnate sunt: iazul Vasiliu (Popouți), iazul Stînceni, care primește pîrîul Teișoara în stînga Sicneĭ (Bălușeni), iazul Zosin (com. Bălușeni) și lacul Dracșani (com. Dracșani).

Sicrita, *com., rur.*, în jud. Prahova, pl. Cîmpul, formată din satul cu același nume, situat între apa Vătnăul și rîul Prahova.

Veniturile sale se ridică la 2467 leĭ.

Siderul, *lac*, în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Satul-Noŭ și anume pe acela al cât. săŭ Ciatal-Chioi, situat în partea de N.-V. a plășiĭ și cea de V. a com., lîngă lacul Savca; format de brațul Chilia, în o revărsare anterioară a luĭ; este izolat, înconjurat de toate părțile cu stuf; are 70 hect. și conține puțin pește.

Sihastrul, *mănăstire*, de călugărĭ, în jud. Tecuciŭ, com. Buciumeni, pl. Nicorești, situată pe un loc puțin ridicat, în mijlocul pădureĭ Buciumenilor, lîngă șoseaua ce duce din Buciumeni la Ploscuțeni.

Aicĭ a fost o biserică vechie, făcută de Hatmanul Șendrea, pe la 1474 și care s'a distrus. In locul eĭ s'a zidit alta, cu spesele proprietaruluĭ și epitropuluĭ P. Șendrea. Chiliile și locuințele din jurul bisericeĭ sunt ruinate.

Se întreține de familia Șendrea. Hatmanul Șendrea, cumnatul luĭ Ștefan cel Mare, o zidise în urma războiuluĭ ce l'a avut Stefan cu Radu cel Frumos, Domnul Țăreĭ Munteneștĭ. Astăzĭ aicĭ n'aŭ maĭ rămas de cît treĭ călugărĭ.

In apropiere, spre N., se află o cișmea cu apă, numită Costache Albu.

Sihla, *schit*, de călugărĭ, în jud. Neamțu, com Vînători-Neamțuluĭ, pl. de Sus-Mijlocul, care, pînă la secularizare, făcea parte dintre mănăstirile zise neînchinate.

Sunt treĭ căĭ care conduc la acest schit, situat pe munțĭ: una maĭ lungă, pe drumul natural ce pleacă din dreptul kil. 8 al șoseleĭ județene: T.-Neamțu, — Mănăstirea Neamțu, în susul albieĭ pîrîuluĭ Secul, pe unde se poate merge cu trăsura pînă la mănăstirea Secul și apoĭ călare orĭ cu carul; alta, de la Văratic peste munțiĭ Ciungi și o a treia de la Agapia, maĭ întîiŭ pe valea pîrîuluĭ Agapia și apoĭ urcînd muntele, și numaĭ călare saŭ cu carul.

Are 2 bisericĭ, una maĭ mare în curtea schituluĭ și alta sub o stîncă mare, sus pe deal, bisericuță de lemn, care se zice că e făcută dintr'un singur brad. Tot aci se afla o peșteră în care legenda spune că a trăit sfînta Teodora; drumul la peșteră e foarte pitoresc; înăuntru ea prezintă o escavațiune, aproape circulară, în mijlocul căreia zace o stîncă lată și puțin înaltă, care se zice că servea sfinteĭ drept vatră și masă; pereții peștereĭ sunt negri și în fund prezintă o gaură prin care străbate puțină lumină. Se zice că în această vizuine umedă a trăit sfînta Teodora 60 de anĭ.

Scoborînd spre Secul, dăm peste Poiana-Sihăstrieĭ și apoĭ peste Mănăstirea-Sihăstrieĭ, situată într'o regiune maĭ puțin sălbatică de cît a Sihleĭ.

Sihlea, *stație de dr.-d.-f.*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Sihlele, pe linia Buzăŭ-Mărășești, pusă în circulație la 13 Iunie 1881. Se află între stațiile R.-Sărat (13,4 kil.) și Gugești (7,1 kil.). Înălțimea d'asupra niveluluĭ Mareĭ de $110^{m},71$. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 107153 leĭ și 16 banĭ.

Sihleanul, *sat*, jud. Brăila, 24 kil. spre N.-E. de Scorțarul-Noŭ, situat pe țărmul drept al rîuluĭ Buzăul.

Vatra satuluĭ este de 25 hect. Are o populație de 387 locuitorĭ; o biserică, zidită la 1848 de d. Sihleanu, proprietarul moșieĭ, deservită de un preot, un cîntăreț și un paracliser; o școală mixtă, înființată la 1880.

Vite: 170 caĭ, 320 vite cornute, 800 oĭ și 40 rîmătorĭ.

Sihleanul, *moşie*, pendinte de comuna Scorţarul-Nou, pl. Vădeni, jud. Brăila, proprietatea d-luĭ C. Grădişteanu, cu o suprafaţă de 2800 hect. şi un venit de 43000 leĭ.

Sihleanul - Bărbuleşti, *moşie*, jud. Brăila, de 2057 hect., ocupînd partea de N.-V. a com. Scorţarul-Nou, de pe ţărmul stîng al rîuluĭ Buzăul, proprietatea d-luĭ Grădişteanu.

Sihlele, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., pe malul stîng al pîrîuluĭ Slimnicul.

Este aşezată în partea de mijloc a jud. şi a plăşeĭ, la 17 kil. spre N. de oraşul R.-Sărat şi la 7 kil. spre S. de com. Plăineşti, reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte cu comunele: Bogza, 6 kil.; Voetinul, 7 kil.; Timboeşti, 8 kil.

Se mărgineşte la N. cu com. Plăineşti, la E. cu Bogza, la V. cu Slobozia şi la S. cu Voetinul.

Pîrîul Slîmnic o udă la S., de la V. la E.; maĭ are şi 32 puţurĭ.

E formată din cătunele: Sihlele, reşedinţa, la E.; Crîngul-Sihlelor, la V.

Suprafaţa com. este de 3118 hect., cu o populaţie de 295 familiĭ, saŭ 1130 suflete.

Are o biserică, cu hramul Sfinţiĭ Impăraţĭ Constantin şi Elena, zidită în 1850, de Constantin Grădişteanu şi soţia sa Elena, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 şcoală mixtă, frecuentată (1899—900) de 119 copiĭ. Şcoală de băeţĭ este aci de la 1889; şcoală de fete, de la 1890, înfiinţate tot de C. Grădişteanu.

Locuitoriĭ posedă: 213 pluguri, o maşină de secerat, o maşină de treerat; 364 boĭ, 259 vacĭ, 91 caĭ, 63 iepe, 2193 oĭ, 35 capre, 413 rîmătorĭ.

Căile de comunicaţie sunt: calea ferată Rîmnicul-Focşani; la Plăineşti; spre Voetinul-Ştubeiul; Băleşti-Ciorăşti; Bogza-Mărtineşti.

Budgetul com. e la venitурĭ de 4021 leĭ, iar la cheltueliĭ, de 3895 leĭ.

Sihlele, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., cătun de reşedinţă al com. Sihlele, în partea de E. al pîrîuluĭ Slimnicul.

Are o suprafaţă de 25 hect., cu o populaţie de 288 familiĭ, saŭ 1130 suflete; o biserică şi o şcoală.

Sihlele, *moşie* şi *pădure*, jud. R.-Sărat, proprietatea d-neĭ E. Grădişteanu, născută Sihleanu.

Sihlelor (Crîngul-), *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d. s., com. Sihlele, aşezat la V., pe pîrîul Slimnicul, la 500 m. de cătun de reşedinţă.

Are o suprafaţă de 2 hect., cu o populaţie de 7 familiĭ, saŭ 23 suflete.

Se numea şi Crîngul-Călugăresc, de la călugăriĭ grecĭ ce aŭ stat aci înainte de secularizare.

Sila, *cătun*, al com. Sibiciul-d.-s., jud. Buzăŭ, cu o populaţie de 30 locuitorĭ şi 12 case.

Silea, *sat*, făcînd parte din com. rur. Aureşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Sileni saŭ **Ingăreşti**, *sat*, situat în com. Petricani, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu.

In ce priveşte vechimea acestuĭ sat, iată ce zice următorul document:

«† Milostive şi lumite (sic) Doamne, rugăm-milostivul Dumnezeŭ, şi a luĭ nevinovată maică să afle pre Măria ta ciasta puţintea scrisoarea de la noĭ, cu bune păcĭ şi cu sănătate petrecînd, milostive Doamne, dăm ştire Măriеĭ tale, şi a tot sfatuluĭ Măriеĭ tale, că ne-aŭ venit cinstita carte a Măriеĭ tale la noĭ, dîndu-ne ştire că ne-aŭ poftit credincios boiarul Măriеĭ tale Ureche Vornicul, la Măria ta să hotărîm, la sat la Petricani, cu călugăriĭ de la Agapia de către satul lor Ingăreşti, printr'o bucată de hotar nu mult puţin lucru, dumneasa vornicul Ureachea, zicea că e acel locşor a Petricanilor, călugăriĭ de Agapia zicea c'aŭ fost a lor, lăsătus'aŭ îmbe părţile, şi Vornicul Ureache, şi călugăriĭ de Agapia, preste oameni bunĭ, şi bătrînĭ, din megieşĭ, anume Vasile din Urecheĭ, şi Pătraşcu aprodul de acolea şi Băcea cel bătrîn de acolea carele aŭ vîndut el cu rudele sale acel sat Ingăreţi Agăpianilor, şi-aŭ pohtit şi vornicul Ureache cu călugăriĭ săĭ de la Săcul şi Agăpiani, să-ĭ giurăm cu mare giurămînt, şi cum vor da eĭ cu sufletele sale pre unde aŭ fost hotarul cel bătrîn pre acolea să hie şi de acum hotarul. Giuratu-iam înaintea a tot norodul cine era acolea s'aŭ mărs eĭ pre unde aŭ fost de vac hotarul şi cum aŭ ştiut eĭ cu sufletele sale, pre acolea aŭ mărs, şi mulţĭ megieşĭ, aŭ fost de pre împrejur la acel hotar, toţĭ cu totul aŭ zis că-ĭ pe acolea pe unde au mărs aceĭ oameniĭ bătrînĭ şi noĭ, aşişderile şi cu mulţĭ boierĭ ce s'aŭ întîmplat cu noĭ la acel hotar, aŭ văzut că-ĭ pre acolo hotarul cel bătrîn, c'aŭ fost un gard bătrîn a Pecanilor împreună cu a Ingăreştilor, de vac, tot pre acolo stînd, de era troian făcutu, pre acelo mearseră şi aceĭ bătrînĭ, că să cunoştea că-ĭ pre acolea, de aceea le-am rădicat pre acolea stîlp şi le-am semnat locul tot de către toate părţile din prejur, şi s'aŭ gîndit bine, cum aŭ fost de vac, iară de sare şi maĭ satul Agăpiani să facă vre-o plră şi să nu nu se ţie de lege, Măria ta să nu crezĭ că almentrelea nu să va afla, iară de-ar grăi ce-va pentru uric de la Alexandru Voevod ce ne-aŭ arătat, şi l'am luat de la Agăpienĭ, căcĭ acel uric nu era al lor, nicĭ nu scria lor, ce scria unuĭ Petre Grec uşerel, c'aŭ fost la Alexandru Voevod, şi ĭ-aŭ întrebat aŭ eĭ urice, saŭ ispisoace saŭ nescare zapise, pre acel sat să le scoată, şi să le pue de faţă să vedem cu ce ţîn acel sat, şi de la cine li-ĭ acel sat, eĭ s'aŭ tăgăduit, că n'aŭ nicĭ o ispravă, nicĭ uric, nicĭ ipisoc ce-aŭ zis c'aŭ perit, s'aŭ ţinut cu cest uric ce am luat, şi uricul nu-ĭ a lor, ce eĭ 'l ţîŭ de dătătură de la Claiţa cel bătrîn, ce s'aŭ făcut călugăr acolea şi de la nişte rudeniĭ a Clăiţeĭ anume Băcea,

ce mai sus scrie, ce aŭ cumpărat de la dînșiĭ, drept aceea să are eĭ și aduce nescare urice, saŭ alte ispisoace, Măria ta să nu le crezĭ, că la noĭ le-aŭ tăgăduit că n'aŭ nicĭ un deres, iară de aceia noĭ am grăit, ș'am rugat pre vornicul, să le și mai lase de intraceale pămînturĭ, și le-aŭ lăsat încă seapte pămînturĭ, din partea Petricanilor de pre unde mergea bătrînĭĭ, și din hotarul cel bătrîn pre unde aŭ fost, de aceasta dăm știre și mărturisim Mărieĭ tale, milostivul Dumnezeŭ, să dăruiască Mărieĭ tale bune păcĭ și multă sănătate, cu domnieĭ îndelungată întru țara Mărieĭ tale de Hristos amin Pis u selo Trăpești, ă leato 1610 Iule 6» (semnat) Mitrop. Sucevĭ Anastasiu, cămărașul Sekeli și mulțĭ alțĭ boierĭ și mazilĭ (Doc. pe hîrtie, la Archiva statuluĭ).

Silinești (Ciulinești), *sat*, în partea de N.-E. a com. Bivolari, pl. Turia, jud. Iași. Formează un trup cu satul Tabîra Mănăstireĭ, trup situat pe malul drept al rîuluĭ Prutul. Pe marginea de V. a satuluĭ trece șoseaua județeană.

Are o populație de 295 locuitorĭ.

Vite: 220 vite marĭ cornute, 58 caĭ, 438 oĭ și 84 rîmătorĭ.

Silistra, *vîrf de deal*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. Ostrovul, situat în partea de N.-V. a plășeĭ și cea de V. a com.; este unul din vîrfurile dealuluĭ Ieral-Ceea-Bair; are o înălțime de 135 m., fost punct trigonometric de observație de rangul al 3-lea; acoperit cu semănăturĭ, dominînd asupra drumuluĭ județean Ostrovul-Silistra, asupra căiĭ comunale Almalîul—Pichet No. 3 de lîngă Dunăre; din el se desface spre E. dealul Iapce-Bair.

Silistra-Nouă, *plasă*, din jud. Constanța, ocupînd colțul S.-V. al săŭ.

Se mărginește la N. cu jud. Ialomița, de care se desparte prin fluviul Dunărea; la E., cu plășile Medjidia și Mangalia, despărțindu-se de cea d'întîiŭ prin malul V. al laculuĭ Vederoasa, valea Polucci, dealurile Polucci, Uzun-Çulac-Bair, Echi-Iuriuc-Bair, valea Caraaci-Alcea, valea Baldîrnac-Ceair; la S. și la V., cu Bulgaria.

Este formată din com. urb. Ostrovul, așezată în partea de V., pe malul Dunăreĭ, mai purtînd și numele de Silistra-Nouă, dînd numele săŭ și plășeĭ, și din 22 comune rurale: Almalîul, la V., pe pîrîul Aliman; Aliman, la E., pe malul de V. al bălțiĭ Vederoasa saŭ Limpezișul; Azarlîc, la S.-E., pe văile Hazarlîc și Enișenlia și formată din cătunele Azarlîc, Cherim-Cuiusu și Ghiol-Punar; Bugeac, la S.-V., între Dunăre și lacul Gîrlița; Bairam-Dede, la S.-E., pe valea Afighinea, formată din cătunele Bairam-Dede și Cialmagea; Beilicul, la N., pe malul V. al laculuĭ Beilicul, formată din cătunele Beilicul, Bac-Cuiusu și Demircea; Canlia, la N.-V., pe valea Canlia; Caranlîc, în partea centrală, pe pîrîul Caranlîc, formată din cătunele Caranlîc și Curu-Orman; Carvan saŭ Garvan, la S., pe valea Carvan, formată din cătunele Carvanul-Mare, Carvanul-Mic, Veli-Chioi; Cuzgun, considerată ca com. urb., pe pîrîul Cuzgun, la E., formată din tîrgul Cuzgun și cătunele Urluia și Cara-Amat; Dobromirul, la S., pe pîrîul Dobromirul, formată din cătunele Dobromirul-din-Deal și Dobromirul-din-Vale; Ese-Chioi, la S.-V., pe valea Ese-Chioi, formată din cătunele Ese-Chioi și Cuiu-Giuc; Enișenlia, la S.-V., pe pîrîul Enișenlia și formată din cătunele Enișenlia, Bazirgian, Ciucur-Chioi, Nastradin și Teche-Chioi; Gîrlița, la V., pe malul de E. al laculuĭ Gîrlița, formată din cătunele Gîrlița și Galița; Ghiuvegea, la V., pe valea Ghiuvegea, și formată din cătunele Ghiuvegea și Calaigi; Hairan-Chioi, la S.-E., pe dealul Hairan-Chioi, cu cătunele Hairan-Chioi, Baș-Punar, Cara-Aci-Sarapcea, Demircea, Malcoci, Sevendicul, Schender și Armutlia; Lipnița, la V., pe valea Lipnița și valea Coșlugea; Mîrleanu, la N., pe malul de N.-E. al laculuĭ Mîrleanu; Oltina, tot la N., pe malul de E. al laculuĭ Oltina, cu cătunele Oltina și Cîșla; Para-Chioi, în partea centrală, pe valea Ghiuvegea; Regep-Cuiusu, la S., pe valea Regep-Cuiusu, cu cătunele Regep-Cuiusu și Teche-Deresi; Satul-Noŭ, la N., pe malul V. al laculuĭ Oltina, cu cătunele Satul-Noŭ și Pîrjoaia.

Suprafața pl. este de 160316 hect., cu o populație de 18054 locuitorĭ.

Pădurile și viile ocupă o mare întindere; pășunile de asemenĭ. Teren cultivabil e numaĭ vr'o 20000 hect. Relieful soluluĭ e acidentat de ultimele ramificațiunĭ ale Balcanilor.

Sunt în plasă peste 12 bălțĭ, între care unele marĭ ca Oltina, Gîrlița, Mîrleanu etc.

E udată de cîte-va pîraie micĭ și de Dunărea, cu malul stîncos și în care sunt ostroavele, în întindere totală de 3500 hect.: Pastramagi, Hopa, Ostrovul, Tilchia, Pacuiul-luĭ-Soare, Șoimul, Bimbașa, Pîrlitul, Strîmbul, Puiul-Strîmbuluĭ, Huzun-Ada și Ostrovul-Lung.

Locuitorĭĭ posedă: 2207 pluguri cu boĭ, 26 pluguri cu caĭ, 2218 care cu boĭ, 1756 căruțe cu caĭ; 2 mașinĭ de treerat, 1 mașină de semănat, 25 mașinĭ de secerat, 2 mașinĭ de bătut porumbul, 38 mașinĭ de vîntu-

rat, 11 triori, 286 grape de fier.

Vite: 239 armăsari, 3486 cai, 1991 iepe, 747 mînji, 92 tauri, 9181 boi, 5605 vaci, 1740 viței, 354 bivoli, 649 bivoli, 649 bivolițe, 204 malaci, 99 asini, 5088 berbeci, 60447 oi, 24665 miei, 160 țapi, 1124 capre, 589 iezi și 2652 porci.

In plasă sunt 66 industriași: lemnari, ferari, potcovari, cismari, etc.); 5 mori cu aburi, 20 mori de apă, 87 mori de vînt; o fabrică de lumînări, 2 fabrici de tăbăcărie și una de săpun, acestea în orașul de reședință Ostrovul.

Budgetul plășei este la venituri de 112560 lei, iar la cheltueli, de 73540 lei.

Căi de comunicație sunt: Dunărea; pe lacurile cele mari; pe gîrlele de comunicație; pe căile comunale și județene, care pun în comunicație satele și cătunele între ele. Drumurile sunt: calea națională Silistra-Ostrovul (Silistra-Nouă); calea județeană Ostrovul—Cuzgun-Medjidia; căile județene Lipnița-Mîrleanu, Lipnița-Hazarlic, Cuzgun-Enige și nenumărate drumuri comunale și vecinale.

Are 21 biserici parohiale, deservite de 18 preoți, 16 dascăli, 11 paracliseri și 19 cîntăreți; 32 geamgii cu 45 hogi; 24 școale, din care 1 de băeți și 1 de fete în Ostrovul și 21 mixte prin sate, frecuentate de 1742 copii.

Silistrarul, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Vădeni, situată pe șes. Se mărginește la S. cu Osmanul; la E., cu Chiscani și Tichilești; la N., cu Tudor-Vladimirescu și la V., cu Urleasca.

Are o suprafață de 5290 hect., cu o populație de 1769 locuitori; 2 biserici, din care una construită la 1882, cu hramul Adormirea Maicii Domnului, deservită de 2 preoți și 1 cîntăreț; o școală mixtă, frecuentată (1899—900) de 111 copii. Școala de băeți s'a înființat la 1838; școala de fete, la 1877.

Vite: 1109 boi, 619 vaci, 27 tauri, 229 viței, 917 cai, 2800 oi și 314 rîmători.

Pe teritoriul com. trece calea ferată Brăila-București, pe o lungime de 18 kil.

Drumuri: la Brăila, spre N.-E., 19 kil.; la Tudor Vladimirescu, străbătînd calea ferată Brăila-București, spre N., 10 kil.; la Movila-Mireseĭ, spre V., prin cât. Traian, 15 kil.; la Urleasca, spre V., 10 kil.; la Chiscani, spre E., 12 kil.

Comuna s'a înființat la 1833, cu locuitori veniți din satele dimprejur, Cosorul, Muftiul, Cotul-Lung, etc.

Armatele ruse și turce în trecerea lor la 1854 au stat iarna aci. Cele ruse au mai staționat și în 1877.

Silistrarul, *sat*, în jud. Brăila, com. cu același nume, situat la dreapta căleĭ ferate, spre S.-V. de orașul Brăila. S'a mărit la 1879 cu ocazia împroprietăririi.

Are o suprafață de 182 hect., cu o populație de 1060 locuitori; o școală mixtă, frecuentată (1899—900) de 111 copii; 2 biserici, deservite de 2 preoți, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Vite: 600 cai, 1130 vite mari cornute, 1610 oi și 230 rîmători.

Silistrarul, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Brăila, pl. Vădeni, com. Chiscani, pe linia Buzău-Brăila, pusă în circulație la 13 Septembrie 1872. Se află între stațiile Muftiu (11,9 kil.) și Brăila (9,3 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mării e de 11m,43. Venitul acesteĭ stații pe anul 1896 a fost de 1984 leĭ.

Silișcani, *sat*, în partea de S. a com. Gorbănești, pl. Miletinul, jud. Botoșani, așezat pe vale, aproape de confluența pîriului satului Gorbănești cu Burla sau Ursoaia. Are o populație de 37 familii, sau 156 suflete; o biserică.

Vite: 150 vite mari cornute, 15 cai, 100 oi și 30 porci.

Siliștea, *com. rur.* și *sat*, în jud. Mehedinți, plaiul Cerna, la 55 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe vale. Se mărginește la E. cu comuna Ponoarele; la S., cu comuna Buseștĭ; la V., cu comuna Isvernea; la N., cu comuna Obîrșia.

Satul formează comună cu satele: Drăgheștĭ, Godeanu și Turtaba, cu reședința comuneĭ în Siliștea. Are o populație de 890 suflete; 3 biserici, deservite de 2 preoți și 6 cîntăreți; o școală mixtă.

Locuitorii posedă: 25 pluguri, 30 care cu boi, 3 căruțe cu cai; 700 stupi.

Are o șosea care o leagă cu șoseaua Severin — Balta — Baia-de-Aramă.

Budgetul comuneĭ e la venituri de 915 leĭ, iar la cheltuieli, de 591 leĭ.

Vite: 600 vite mari cornute, 69 cai, 780 oi, 1000 capre și 600 rîmători.

Este udată de 3 pîrae, care contribue la formarea rîuluĭ Coșuștea, ce curge prin hotarul comuneĭ.

Siliștea, *com. rur.*, în partea de E. a plășeĭ Bistrița, jud. Neamțu, așezată de ambele părți ale dealuluĭ cu același nume, ce formează hotar plășeĭ de Sus-Mij-

locul despre jud. Roman. Se mărginește la N. cu com. Mărgineni; la V., cu o parte mică din pămînturile ce aparțin com. Podoleni, despărțindu-se prin capătul despre N. a ramureĭ dealurilor Orbiculuĭ, la S., cu com. Costița și Buhușul; iar la E., cu jud. Roman.

Este formată din satele: Bîrjoveni, Siliștea, Romîni, Bîrcul, Goșmani și Runcul, cu o suprafață de 4769 hect. 70 ariĭ, și o populațiune de 2407 suflete.

Dintre locuitoriĭ împroprietăriță în 1863, sunt 135 carĭ trăesc și 'șĭ stăpînesc locurile ca urmașĭ aĭ celor împroprietăriță; 16 locuitorĭ posedă locurĭ din 1878.

Are 5 bisericĭ, deservite de 4 preoțĭ și 10 dascălĭ; 2 școale, frecuentate de 73 elevĭ și 8 fete; 4 morĭ pe apa Orbiculuĭ.

Locuitoriĭ posedă: 73 caĭ, 116 epe, 630 boĭ, 622 vacĭ, 4 taurĭ, 1950 oĭ, 185 rîmătorĭ și 180 juncĭ.

Budgetul comuneĭ e de 5330 leĭ la venitură și de 5308 leĭ și 50 banĭ, la cheltuelĭ.

Comunicațiunea cu satele vecine se face: prin drumul județian Buhușĭ-Roman, ce trece prin satele Siliștea, Goșmani, Bîrcul; prin șoseaua comunală (petruită): Siliștea-Lipoveni (marginea jud. Roman), și drumul natural Bîrcul-Hărtești, spre N. (com. Mărgineni) și Lipoveni-Runcu (din această comună) și Mocani, spre S. (com. Buhușĭ).

Siliștea, *com. rur.,* jud. Suceava, situată la N. plășeĭ Șomuzul, spre N.-E. și la 23 kil. de Fălticeni.

Se mărginește la E. cu com. Liteni; la V., cu com. Valea-Gloduluĭ; la S., cu com. Dolhești și la N., cu jud. Botoșani și cu Bucovina, de care se desparte prin pîrîul Racova, numit aproape de gură și Sucevița.

Forma sa teritorială este aceea a unuĭ drept-unghiŭ înclinat spre albiile Siretuluĭ și Șomuzuluĭ-Mare.

E formată din satele: Siliștea, Știrbățul, Balta-Porculuĭ și Budăiul.

Are o populație de 204 familiĭ, saŭ 778 suflete; 2 bisericĭ, deservite de un preot și doĭ cîntărețĭ; o școală în Știrbățul.

Budgetul com. e la venitură de 3002 leĭ și la cheltuelĭ, de 2862,31 leĭ.

Vite: 79 caĭ, 229 boĭ, 287 vacĭ, 765 oĭ, 12 capre și 160 porcĭ.

Com. e udată de rîul Siretul, și de pîraiele Șomuzul-Mic, al-Velniței, al Siliștеĭ, al-Pleșeĭ, Suceava, Racova (Sucevița), al-Lingurarilor, al-Popeĭ, al Porculuĭ și Pîrlitura.

Moșia e proprietatea d-luĭ Al. Gr. Bonachi.

In întinderea comuneĭ e de 1570 fălcĭ, din carĭ 660 fălcĭ pădure, 745 fălcĭ cultivabile, 195 fălcĭ fînaț și restul, prundiș, rîpĭ și teren puțin productiv.

Siliștea, *altă numire a com.* Butești-Adunați, jud. Vlașca.

Siliștea, *sat,* cu 322 locuitorĭ, jud. Argeșul, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Fedeleșoiul.

Siliștea saŭ **Siliștenĭ,** *sat,* jud. Argeșul, pl. Cotmeana, făcînd parte din com. rur. Bumbueni.

Siliștea. Vezĭ Cristești, sat, com. Cristești, pl. Coșula, jud. Botoșani.

Siliștea. Vezĭ Călinești, sat, com. Calinești, pl. Siretul, jud. Botoșani.

Siliștea. Vezĭ Dracșani, sat, com. Dracșani, pl. Miletinul-Tîrgul, jud. Botoșani.

Siliștea. Vezĭ Grigorești, sat, com. Călinești, jud. Botoșani.

Siliștea, *sat,* jud. Dîmbovița, pl. Dealul-Dîmbovița, com. Raciul.

Siliștea, *sat,* jud. Neamțu, pl. Bistrița, situat în centrul com. Siliștea, spre E. celuĭ de al treilea iaz (care e cel maĭ mare), ce formează pîrîul Orbicul, de la izvorul saŭ pe teritoriul comuneĭ, cum și spre E. șoseleĭ județene Buhușĭ-Roman; așezat pe culmele de V. ale ramureĭ dealurilor Siliștea.

Intinderea satuluĭ, împreună cu a locurilor vecine ce-ĭ aparțin, e de 2176 hect. 46 ariĭ, cu o populație de 188 familiĭ, saŭ 631 suflete.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 dascălĭ; 2 morĭ de apă pe iazul Siliștea.

Locuitoriĭ posedă: 56 caĭ, 146 boĭ, 110 vacĭ, 480 oĭ, 43 rîmătorĭ și 42 juncĭ.

Terenul e aci în cea maĭ mare parte accidentat, așa că formează un sistem de dealurĭ izolate, acoperite aproape în întregime cu pădurĭ.

Siliștea, *cătun* al com. Bîrza, pl. Olteț-Oltul-d.-s., jud. Romanați. Se maĭ numește și Bîrzuica și are 60 de locuitorĭ.

Siliștea, *sat,* pe moșia și în com. cu acelașĭ nume, jud. Suceava, așezat pe dealul Siliștea.

Are o populație de 219 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Maria, zidită de Lupu Botez în 1861, deservită de un preot și un cîntăreț.

Vatra satuluĭ ocupă 8 fălcĭ. Improprietăriță în 1864 sunt 9 fruntașĭ, 12 pălmașĭ și 19 codașĭ, stăpînind 72 fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Valea-Gloduluĭ (3500 m.); la Li-

teni (4500 m.) și la Știrbățul (4400 m.).

Satul a fost mutat unde se află acum de Constantin Botez. Mai nainte se afla lîngă Șomuzul-Mic, pe țărmul stîng, acolo unde se vede și astăzi o cruce: locul Sf. Mese a bisericeĭ satuluĭ.

Intr'un document prescurtat, publicat în Uricariul de T. Codrescu, vol. XVI, p. 293, se zice că în schimbul unor case din Dorohoiŭ, Ursache Davidel a dat «a patra parte din sat din Siliște, cu heleșteŭ în Șomuzul-Impuțit, din ținutul Sucevei și părțile din Merești, partea luĭ Adam, ginerele luĭ Botez...»

In 1803, Siliștea, proprietatea Botezăștilor, avea 24 liuzi, plătind 304 leĭ bir anual, la carĭ se maĭ adăugiaŭ «breslașiĭ ot tam», cu 48 leĭ. «Uricarul», VII, p. 254.

Siliștea, *sat,* făcînd parte din com. rur. Umbrărești, pl. Birladul, jud. Tecuciŭ, situat pe partea de V. a Birladuluĭ, la 3 kil. și 200 m. de reședința comuneĭ, care e în Umbrărești.

Are o populație de 72 familiĭ, saŭ 276 suflete.

Teritoriul căt. este de 882 hect. Locuitoriĭ, foștĭ clăcașĭ și împroprietăriți la 1864, stăpînesc tot teritoriul.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Are o biserică de zid, cu hramul «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ», zidită de Gavril Conachi în 1826 și care după moartea luĭ a fost îngrijită pănă la 1869 de Elena Suțu. La 1883 s'a reparat de locuitorĭ. Pe icoane se află data de 1793; aceste icoane aŭ fost luate de la altă biserică care era alăturĭ și care astăzi nu maĭ există. Pe Apostol se află următoarea inscripție:

Această sfîntă și Dumnezeească carte, ce se numește Apostol, este cumpărată de dumnealuĭ Manolache Costachi, vel logofăt și este dată bisericeĭ d-snle din sat de la Umbrărești, unde se pomenește «Prea Curata Născătore de Dumnezeŭ» și a fost această carte roabă la Tătarĭ, împreună cu alte cărțĭ și s'a găsit la anul de la Adam 7277 (1765), Maiŭ 21.

Și spre știință a scris aceasta, cucernicul între preoțĭ slujitoriŭ acesteĭ sfinte bisericĭ.

Popa Ioan.

Siliștea, *fost sat,* între Cristești și Moțca, jud. Suceava. Mihaiŭ Sturdza Vodă l-a desființat, mutînd locuitoriĭ în Moțca.

Siliștea, *cătun,* de reședință, al comuneĭ Gumești-Siliștea, jud. Teleorman, pl. Teleorman. Are o populație de 1577 suflete; două biserici; o școală; 3 hect. vie și 25 hect. livezĭ cu prunĭ.

Siliștea, *sat,* în jud. și pl. Tutova, com. Hălărești, spre S. de satul Hălărești. Are o populație de 309 locuitorĭ.

Siliștea, *sat,* în partea de N.-V. a com. Armășoala, pl. Racova, jud. Vaslueĭ, situat parte pe valea Siliștei și parte pe coastele dealurilor Siliștea și Pungești, ce staŭ față în față, pe o suprafață de 317 hect., din care 31 hect. pădure, 154 hect. loc de cultură, finaț, imaș ale proprietățeĭ și 163 hect. ale locuitorilor, cu o populație de 42 familiĭ, saŭ 213 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 1 plug, 1 car cu boĭ și 2 căruțe cu caĭ; 8 stupĭ; 20 vite marĭ cornute, 236 oĭ, 9 caĭ și 8 rimătorĭ.

Siliștea, *sat,* făcînd parte din com. rur. Malaia, plaiul Cozia, jud. Vilcea, situat pe rîul Lotrul, la 58 kil. de comuna Olănești, reședința plaiuluĭ.

Are o populație de 120 locuitorĭ; o biserică, clădită de moșneni.

Siliștea, *sat,* făcînd parte din com. rur. Prejoiul, pl. Olteț-d.-j., jud. Vilcea.

Siliștea, *fost sat,* pe dealul cu acelașĭ nume, com. Dolhasca, jud. Suceava.

Siliștea, *stație de dr.-d.-f.,* jud. Ialomița, pl. Borcea, căt. Ștefan Vodă, pe linia Ciulnița-Călărași, pusă în circulație la 17 Noembrie 1886. Se află între stațiile Ciulnița (12,5 kil.) și Călărași (14,3 kil.). Inălțimea d'asupra nivelului Mării, de 35m,57. Venitul acesteĭ stații pe anul 1896 a fost de 4563 leĭ, 85 banĭ.

Siliștea, *luncă,* în jud. Muscel, pl. Rîurile, căt. Golești. Se zice că în această luncă a fost un sat pe care Turciĭ l'ar fi robit în noaptea de Paște. Aci s'a dat peste urme de zidurĭ vechĭ, cuptoare, vase de pămînt și oase de oamenĭ.

Siliștea, *loc,* pe moșia și com. Vorniceni, pl. Bașeul, jud. Dorohoiŭ, spre V. de sat, în țarina locuitorilor; se zice că aicĭ în vechime era un sat cu biserică, și că s'ar fi desființat de un fost proprietar, care a strămutat pe locuitorĭ în Vorniceni de astă-zĭ.

Siliștea, *loc,* pe muchia dealuluĭ pe moșiea Ghingeoaia, comuna Cordăreni, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ. Se spune că aci a fost sat. In 1842 făcîndu-se săpăturĭ, s'aŭ găsit monede primitive.

Siliștea, *moșie,* în jud. Neamțu, pl. Bistrița, com. Siliștea, proprietatea d-luĭ Iordache Nanu,

care mai posedă: 5 cai, 116 boĭ, 53 vacĭ, 4 taurĭ, 12 viței, 450 oĭ, 22 porcĭ, 12 pluguri, 8 harabale, 2 trăsurĭ și case în valoare de 70000 leĭ.

Moșia aduce un venit de 32000 de leĭ.

Siliștea, *localitate izolată*, jud. Olt, pl. Vedea-d.-s., com. Rîjețul-Vieroșiul, la locul unde pîrîul Toleasa se varsă în Vedița, și unde a fost în vechime sat, care se zice, s'ar fi pustiit de Tătarĭ. Ruinele satuluĭ se cunosc chiar azĭ, precum și locul unde a fost biserica și cimitirul.

Siliștea, *vechiŭ pichet*, cu No. 96, spre hotarul Moldoveĭ, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., com. Măxineni, pe malul drept al rîuluĭ Siretul și azĭ locuință izolată.

Siliștea, *pichet de graniță*, pe Dunăre, lîngă com. Izlazul, din jud. Romanați și în fața satelor Calnovățul și Macrișani, din Bulgaria.

Siliștea-Bădilița, *loc*, spre S. de satul Păltinișul, com. cu acelașĭ nume, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ, unde se zice că odinioară ar fi fost un tîrgușor, cu numele de Bădilița, tîrg care s'a distrus prin foc de către Tătarĭ.

Siliștea-Călugărească, *loc*, pe Valea-Cobîleĭ, moșia Văculești, com. cu acelașĭ nume, pl. Coșula, jud. Dorohoiŭ. Tradiția zice că în vechime ar fi fost aicĭ un sat mare, și ceva mai departe de el, un schit de călugărĭ și că aŭ fost distruse de Tătarĭ.

Siliștea-Crucei, *com. rur.*, pl. Băilești, jud. Dolj, situată pe șesul Siliștea și pe un pîrîŭ mic, numit Balta-Cioroiuluĭ.

Se învecinește la E. cu com. Urzicuța; la V., cu Galicia-Mare; la S., cu Afumați și Boureni și la N., cu Cioroiașul și Intorsura.

Terenul este șes, accidentat de movilele: Măgura-luĭ-Gavrilă, Măgura-Pîndaruluĭ, Măgura-Țiganuluĭ, Pleștitele, Tăcata, Măgura-Bouluĭ, Măgura cu-Streajă, Măgura-cu-Chisaĭ și udat de Pîrîul-Cruceĭ.

In vechime, cînd s'a desființat satul Cioroi-Vechĭ, cîte-va familiĭ aŭ venit și s'aŭ așezat pe un șes împrejurul uneĭ crucĭ. Azĭ această comună cuprinde cătunul de reședință Siliștea-Cruceĭ și cătunul Cioroiul-Noŭ. Cătunul Cioroiul-Noŭ este la 4 kil. de Siliștea-Cruceĭ.

Are o populație de 2333 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una în Siliștea, fondată la 1852, cu hramul Sfinților Impărați Constantin și Elena, și cea-l'altă în Cioroiul-Noŭ, cu hramul Sf. Haralambie, fondată în 1885, ambele zidite din ofranda locuitorilor, și deservite de 2 preoți și 3 cîntăreți; 2 școlĭ mixte, una în Siliștea, care funcționează dinainte de 1864 și cea-l'altă în Cioroiul, care funcționează din 1889, ambele frecuentate în 1899—900 de 293 copiĭ.

După legea din 1864, sunt 202 locuitorĭ împroprietăriți, și după cea din 1879, sunt 40 însurațeĭ.

Suprafața teritoriuluĭ comunal este de 3826 pog., dintre carĭ 3371 pog. pămînt arabil, 200 pog. fineață și 255 pogoane viĭ.

Moșia se numește Siliștea-Cruceĭ și este a statuluĭ, arendată (1885-95) pentru 50750 leĭ. Suprafața vîndută: 964 hect; suprafața rămasă: 357 hect. Inainte aparținea mănăstireĭ Caluiuluĭ și se numea Moșia-Mănăstireĭ-Caluiuluĭ. Din această moșie, 1600 pog. s'aŭ dat în loturĭ, iar restul este al statuluĭ.

Pe moșia Siliștea-Cruceĭ este o moară cu aburĭ.

Comerciul se face cu schela Bistrețul, unde locuitoriĭ duc grîŭ, porumb și de unde importă cherestea pentru case. Transportul se face cu carele și căruțele pe calea comunală ce leagă com. cu Bistrețul și com. Negoiul, și pe căile comunale vecinale, spre Rastul, Coveiul, Galiciuca și Moțățeĭ.

In Siliștea-Cruceĭ sunt 6 cîrciumĭ și în Cioroiul-Noŭ, 2.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 4646,84 leĭ și la cheltuelĭ, de 4187,15 leĭ.

Distanțele: la Craiova, 40 kil.; la Băilești, 13 kil.; la Intorsura, 12 kil.; la Boureni, 5 kil.; la Galicea-Mare, 22 kil.; la Afumați, 5 kil.; la Urzicuța, 6 kil.

Locuitoriĭ aŭ 170 vite marĭ cornute, 48 oĭ și 11 caĭ.

Siliștea-Cruceĭ, *sat*, jud. Dolj, pl. Băilești, com. Siliștea-Cruceĭ, reședința Primărieĭ. Are o populație de 1350 suflete, o școală mixtă, ce funcționează din 1889, frecuentată (1899—1900) de 103 băeți și 15 fete; o biserică, fondată la 1852, cu hramul Sfinților Impărați Constandin și Elena, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; 6 cîrciumĭ.

In apropiere de cătun trece calea ferată Craiova-Calafat.

Siliștea-Cruceĭ, *moșie* a statuluĭ, județul Dolj, plasa Băilești, comuna Siliștea-Cruceĭ, arendată (1885—95) cu 50750 leĭ anual. Inainte aparținea mănăstireĭ Caluiuluĭ, cînd se și numea Moșia Mănăstirea Caluiuluĭ. Are pe dînsa o moară cu aburĭ.

Siliștea-Dealuluĭ, *sat*, făcînd

parte din com. rur. Filipeștĭ-de-Pădure, pl. Filipeștĭ, jud. Prahova. Are o populație de 299 locuitorĭ; o biserică, zidită la 1833 de State și Mitrea, doĭ monahĭ, care s'aŭ așezat aci.

Aci a fost un schit de călugărițe, care s'a desființat în urma uneĭ hotărîrĭ consistoriale, iar călugărițele aŭ fost mutate la mănăstirile Zamfira și Susana.

Siliștea-Glavaciocul, *moșie,* în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, fostă a Statuluĭ, de la care a cumpărat'o d-na Maria Al. Manos, spre a rotunji domeniul Siliștea-Gumești. Făcea parte din averile mănăstirești și era închinată mănăstireĭ Glavaciocul, din jud. Vlașca. Are o întindere de 790 hect.

Siliștea-Inaltă, *cătun* (tîrlă), pe cîmpul Bărăganul, jud. Ialomița, pl. Borcea, com. Călărași-Vechĭ, în apropiere de stația Siliștea a căiĭ ferate București-Fetești.

Siliștea-Slăvilenilor, *loc,* din sus de satul Ghireni-Curt, com. Coțușca, pl. Prutul-d.-j., județul Dorohoiŭ, unde a fost sat posedat de familia Slăvilă. Această familie e printre cele maĭ vechĭ ale Moldoveĭ. La 1570, în domnia luĭ Ion-Vodă-cel-Cumplit, Slăvilă era hatman.

Siliștea-Stejerei, *silișce,* la N.-V. comuneĭ Piatra, dincolo de rîul Călmățuiul, jud. Teleorman. Pe timpul ocupațiuneĭ turcești a fost aci un cioflic (post de pază). La Stejerei a fost sat.

Siliștea-Vechĭe, *loc,* spre E. de satul Dersca, com. cu același nume, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, unde se cunosc încă bine urmele satuluĭ, locul altaruluĭ bisericeĭ, și resturile din fundamentele curților boerești.

Siliștea-Vechĭe, *loc,* spre V. de satul Vlădeni, com. Lozna, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, pe care a existat din vechime un tîrg cu numele de Vlădeni. Se cunosc și astăzĭ urmele temeliilor de case și pivnițe.

Siliștea-Vechĭe, *loc,* pe coasta văiĭ Mușchioasa, de pe mășia Miclăușeni, com. Corlăteni, pl. Coșula, jud. Dorohoiŭ, unde se găsesc resturĭ ce probează urmele unuĭ sat.

Siliștea-Vechĭe, *loc,* în țarina satuluĭ Orofteana - Suțu, com. Orofteana, pl. Herța, jud. Dorohoiŭ, unde se cunosc urmele locuințelor și a bisericeĭ. Tradițiunea spune că aicĭ ar fi fost un tîrgușor mic, care s'ar fi nimicit în războiul cel mare avut de Stefan-Bogdan-Vodă cu Turciĭ.

Siliștea-Vechĭe, *loc,* pe mășia Miculinți, com. Coțușca, plasa Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ, unde se văd puține urme ale uneĭ bisericĭ, ce se pare a fi fost de zid, și care se zice că s'a distrus de Tatarĭ odată cu satul ce a existat aci.

Siliștea-Verghia saŭ **Verbia,** *loc,* jud. Dorohoiŭ, pl. Coșula, pe coasta și șesul din dreapta rîuluĭ Jijia, la hotarul despre Dimăcheni și Corlăteni, pe mășia Văculești. Aicĭ a fost din vechime un sat mare, numit Verghia saŭ Verbia, ce s'a nimicit cu totul în urma războaelor ce aŭ avut loc pe această localitate și anume:

La 1561, în timpul Domnieĭ luĭ Alexandru Lăpușneanu, s'a ridicat contra-ĭ Eraclide Despotul, care intrînd fără veste în Moldova, cu oaste Leșască, se lovi cu Lăpușneanu la locul Verbia pe Jijia, și învingînd Despot, luă Domnia. («Letopiseț», tom. I, pag. 211).

La 1597, Irimia-Vodă, fiind alungat de Mihaiŭ-Viteazul, care cuprinsese toate țările Romîne, îl ajunse pe Jijia, la un sat anume Verbia, unde urmînd războiŭ cumplit, Mihaiŭ învinse. O movilă stă ridicată încă peste trupurile morților. («Letopiseț», tom. I, pag. 255).

De întîmplările istorice, rezultă evident existența satuluĭ; el se pare a fi existat chiar și maĭ în urmă după aceste două războae, după cum rezultă dintr'un document istoric publicat în «Ateneul Romîn» și care arată că: «Domnul Stefan Tomșa a adunat sfatul Țăreĭ la 1623, pentru răpirea făcută de Hatmanul-Balica, a satuluĭ Verbia de la mănăstirea Sucevița din Bucovina, pe care moșie a stăpînit-o mănăstirea până la anul 1600 cînd a fost răpită de Hatman».

In urmă de la această dată prin alte întîmplărĭ necunoscute se pare că s'a desființat satul, iar mașia s'a întrupat cu totul în mașia Văculești, ne maĭ păstrînd numirea vechĭe de cît localitatea aceasta, numită Siliștea-Verghia, pe care a existat satul.

Siliștei (Valea-), *vale,* jud. Mușcel, pl. Argeșelul, com. Voroveni. Se zice că pe această vale a fost în vechime satul Voroveni și că s'a desființat în urma unuĭ hrisov Domnesc, dat pe timpul cînd Domnia era în Tîrgoviște.

Siliștei, *com. rur.,* pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinți, la 19 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe o pantă de deal.

E formată din satul cu același nume.

Are o populație de 700 locuitorĭ; 156 case; o biserică, cu un preot și 2 cîntărețĭ; o circiumă.

Locuitoriĭ posedă: 30 pluguri, 56 care cu boĭ, 2 căruțe cu caĭ; 40 stupĭ; 400 vite marĭ cornute, 3 caĭ, 400 oĭ și 300 rîmătorĭ.

Prin com. trece șoseaua Turnul-Severin — Pĭetrele-Roșiĭ — Govodarva.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1328 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1316 leĭ.

Siliștioara, *com. rur.*, în Sudul pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați, formată dint'un singur sat, situat lîngă Dunăre, pe șoseaua Corabia-Măgurele, la 4 kil. spre E. de Corabia și la 38 kil. de Caracal. Dunărea are aci 1500 m. lățime și o adîncime de 32—38 m. în timpul apelor mijlociĭ. Altitudinea terenuluĭ d'asupra niveluluĭ Măreĭ este de 53 m.

Are o populație de 495 locuitorĭ; o școală; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae (1863), deservită de un preot și 2 cîntărețĭ. In istoria Țăreĭ este însemnată, fiind-că pe aci a trecut Dunărea armata romînă în ajutorul Rușilor la Plevna. Un pod de vase s'a construit peste Dunăre și M. S. Regele trecu în revistă la capul podului batalioanele romîne ce mergeaŭ la luptă.

Siliștioara, *insulă*, în Dunăre, în dreptul satuluĭ cu același nume, jud. Romanați.

Siliștioara, *pichet de graniță*, pe Dunăre, lîngă satul Seliștioara, jud. Romanați.

Silnițea, *șes*, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul com. rur. Topalul, coprins între Dunăre, la V., Valea-Alvănești la N., Dealul-Olaculuĭ, la E. și Valea-Olaculuĭ la S. Este acoperit în cea maĭ mare parte cu pĭetrиș și este străbătut de drumul comunal Boazgic-Topalul. Este situat în partea de S.-V. a plășeĭ și cea de V. a com., la 3 kil. spre S. de cătunul Topalul și la 1 ½ kil., la N. de ruinele Cala-Chioi.

Silvestru, *pichet de graniță*, pe Dunăre, în dreptul com. Ianca, jud. Romanați.

Simbotinul, *cătun* de reședință al com. Cartiul, pl. Vulcan, jud. Gorj, la N.-E. comunei, pe partea dreaptă a rîuluĭ Jiul.

Are o suprafață de 376 hect., cu o populație de 94 familiĭ, saŭ 404 suflete.

Are 1 biserică de zid, cu 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitoriĭ posedă: 16 pluguri, 35 care cu boĭ, 2 căruțe cu caĭ; 275 vite marĭ cornute, 15 caĭ, 433 oĭ, 165 capre și 366 rîmătorĭ.

Este udat de apa Simbotinul.

Comunicația în cătun se face pe șoseaua comunală, care îl pune în legătură la N. cu Porceni, iar la S., cu cătunul saŭ de reședință.

Simianul. Vezĭ Șimianul.

Simila, *plasă*, în partea de N. a jud. Tutova. E udată în toată lungimea sa de la N. spre S., de pîrîul Simila, ce curge prin partea de V. a eĭ.

Se mărginește la N. cu jud. Vasluiŭ, de care se desparte prin hotarele artificiale ale moșiilor limitrofe; la S.-V., cu pl. Tutova, de care se desparte asemenea prin hotare artificiale; la S.-E., cu pl. Tîrgul, de care se desparte parte prin rîul Bîrlad, parte prin hotare artificiale și cu județul Fălciŭ, de care se desparte asemenea prin hotare artificiale.

Pămîntul plășeĭ este parte deluros și parte șes.

Este udată în partea de S.-E. de rîul Bîrladul, care o desparte într-o cît-va de pl. Tîrgul. Bîrladul primește în această pl. pe dreapta pîraiele: Bilavoiul, Buga, Horoeta și Simila, încărcată pe stînga cu Bogdana adusă cu Bogdanița și pe dreapta pe Minzățelul. Toate acestea pîraie își aŭ sorgintea în cuprinsul acesteĭ plășĭ, udînd-o și deschizînd văĭ frumoase și fertile și formînd tot odată o mulțime de iazurĭ, din care se scoate o cantitate însemnată de pește.

Cultura cerealelor și creșterea vitelor sunt ocupațiunile principale ale locuitorilor. Cultura vieĭ ocupă o suprafață de 593,25 hect., din care 30 hect. nelucrătoare și livezile cu prunĭ, o suprafață de 222,50 hect.

Se lucrează în vr'o 2 centrurĭ rotăria și lemnăria; se face într'o localitate mangalul; are 2 morĭ cu vaporĭ.

Comerciul se face de 158 persoane.

Este străbătută de 3 drumurĭ maĭ principale: șoseaua națională Bîrlad-Vasluiŭ, ce merge pe malul drept a rîuluĭ Bîrlad, pînă aproape de extremitatea de N.-E. a județuluĭ, de unde apoĭ trece pe malul sting al acestuĭ riŭ; șoseaua vecinală Bîrlad-Bogdana, ce începe din șoseaua națională (com. Simila) și merge spre N., la marginea județuluĭ și trecînd prin com. Băcani, Rădășeștĭ, Bogdănița și Bogdan; linia ferată Bîrlad-Vasluiŭ, ce vine din pl. Tîrgul și duce la Vasluiŭ. Această din urmă linie, atinge numaĭ pe o mică distanță această plasă.

E acum unită cu pl. Tîrguluĭ.

Singură pl. Simila, are 15 com. rur. și 51 sate, cu o popu-

laţie de 13628 locuitorĭ; 33 bisericĭ, din care 4 aŭ fost schiturĭ; 1 spital rural cu 48 paturĭ. In pl. Tîrgul-Simila sunt 33 şcolĭ primare mixte şi 1 şcoală de cătun.

Simila, *vale* şi *pîrîŭ*, ce curge prin partea de V. a plăşeĭ Simila, jud. Tutova. Izvoreşte din com. Floreşti, curge de la N. spre S. şi se varsă în dreapta rîuluĭ Bîrladul, la satul Gura-Simila, după ce a udat teritoriile com. Floreşti, Mînzaţi, Ibăneşti, Băcani şi Gura-Simila. Primeşte pe dreapta pîrîul Mînzăţelul, iar pe stînga pîrîul Bogdana, încărcat de pîrîul Bogdăniţa. Pe la 1475, se numea Smila.

Simileasca (Iorguleasca), *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, pl. Sărata, situată pe malul drept al rîuluĭ Buzăul, la 2 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele: Băncească, Odaia-Banuluĭ, Simileasca şi Spătarul, cu o populaţie de 1700 locuitorĭ.

Are o şcoală în căt. Băncească, frecuentată de 32 elevĭ şi 9 eleve; o biserică, în căt. Simileasca, cu hramul Sf. Treime, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 9 cîrciumĭ; 10 morĭ de apă; 1 piuă; 2 fabricĭ, unde se transformă în petroleŭ păcura ce se extrage de la Cuculeşti; 2 fabricĭ de postav; 1 însemnată fabrică de făină, şi altele 2 maĭ micĭ. Comerciul se face cu oraşul Buzăŭ.

Vite: 281 boĭ, 194 vacĭ, 86 viţeĭ, 93 caĭ, 82 ĭepe, 52 mînjĭ, 2300 oĭ, 6 capre, 5 asinĭ şi 211 porcĭ.

Are o suprafaţă de 4445 hect., din care 1586 hect. arabile, 263 hect. pădure, 428 hect. fineaţă, 751 hect. izlaz şi 417 hect. zmîrcurĭ, prund, gropĭ de cărămidărĭĭ, drumurĭ şi vatra satelor. Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Negreasca, Simileasca, Vatra-Episcopieĭ (a statuluĭ), Băncească, Simileasca, Protopopeasca, Chirculeasca, Spătarul I, Spătarul II, Spătarul III şi Trestianca (particulare). Terenul e şes, p'alocurea băltos, din care cauză e întrebuinţat pentru grădinĭ de zarzavat.

Căĭ de comunicaţie are maĭ multe şosele, care pleacă din oraş şi trec prin teritoriul săŭ, pe care îl ocolesc aproape de toate părţile.

Teritoriul com. fiind mare parte proprietatea Episcopieĭ, Episcopiĭ aşezaŭ aci atît pe Ţigani robĭ, cît şi ludele ce li se dedeaŭ prin diferite chrisoave domneştĭ, care aŭ pus fondamentul com. Satul Băncească şĭ-a luat naştere în urma stabilireĭ aci a tîrguluĭ Drăgaiceĭ. Odaia-Banuluĭ şi Spătarul se menţioneză în maĭ multe acte de la începutul secoluluĭ trecut. Are de vizitat localitatea Ciumaţi.

Simileasca (Iorguleasca), *cătun*, al com. Simileasca, jud. Buzăŭ, cu 720 locuitorĭ şi 167 case; are subdiviziile: Cliserul, Simileasca Banul, Cărămidăria şi Ursari.

Similişoara, *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Bogdana, la S.-E. de satul Bogdana. Are o populaţie de 62 locuitorĭ. Aici se face în fie-care an un iarmaroc, la 6 August, cînd este tot-odată şi hramul bisericeĭ din acea comună.

Similişoara, *schit*, în satul cu acelaşĭ nume, jud. Tutova.

Sîmineşti, *sat*, în partea de N. a com. Vetrişoaia, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, aşezat pe platoul din şesul Prutuluĭ, formînd un trup cu satul Vetrişoaia, despărţit printr'un mic şanţ.

Are o suprafaţă de 1795 hect., cu o populaţie de 87 familiĭ, saŭ 388 suflete.

Are o şcoală, înfiinţată în 1878, frecuentată de 40 elevĭ; o biserică vechie, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Din moşie, d-l C. State posedă 1795 hect. pămînt, iar d-l Pavel Popov, 600 hect.

Sîmineşti, *şes*, se întinde în partea de N.-E. a com. Vetrişoaia, pl. Prutul, între gîrla Pruteţul şi rîul Prutul, pe o suprafaţă de 635 hect.; este bogat în fîneţe şi locurĭ cu păşune. Pe întinderea acestuĭ şes sunt 2 bălţĭ: Paladea, Balta-Mare, formate din vărsarea Prutuluĭ, unite prin Gîrla-Butucilor şi despărţite una de alta printr'un grind, iar în timpul inundaţiilor se împreună şi apoĭ se scurge în Prutul, prin Gîrla-luĭ-Filip. Ambele bălţĭ sunt bogate în pescărĭĭ. Intre bălţĭ şi rîul Prutul se întind două lunciĭ de loziĭ: Bărdănoasa şi Şaitanele. In dreptul acestor lunciĭ, Prutul formează un cot numit Cotul-Moareĭ.

Siminicea-Balş, *sat*, în partea de N. a com. Salcia, jud. Botoşani, în dreapta Siretuluĭ. Are o suprafaţă de 1143 hect., cu o populaţie de 286 familiĭ, saŭ 1402 suflete; o şcoală mixtă, frecuentată (1899—900) de 47 băeţĭ şi 9 fete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 3 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ sunt Ruşĭ romanizaţĭ şi se ocupă cu lucrarea pămîntuluĭ.

Locuitoriĭ posedă: 320 vite marĭ cornute, 52 caĭ, 432 oĭ,

și 117 porcĭ; 54 stupĭ cu albine.

Siminicea - Miclescu, *sat,* în dreapta Siretuluĭ și în partea de V. a com. Călinești, pl. Siretul, jud. Botoșani. Formează un singur trup cu satul Siminicea-Balș din com. Salcea. Are o suprafață de 279 hect., cu o populație de 151 familiĭ saŭ 609 suflete, locuind în 141 case.

Are o biserică cu 1 preot și 2 cîntăreți; 2 cîrciumĭ.

Vite: 181 boĭ și vacĭ, 29 caĭ, 129 oĭ și 142 porcĭ. Locuitoriĭ aŭ 19 stupĭ cu albine.

Siminoca, *baltă,* în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul com. rurale Satul-Noŭ și anume pe acela al cătunuluĭ săŭ de reședință; este situat în partea de N. a plășiĭ și cea de S. a com.; e format de brațul Chilia, în una din revărsările sale anterioare; acum e cu totul izolată și înconjurată numaĭ cu stuf; are o formă dreptunghiulară, o întindere de 140 hect. și conține puțin pește.

Simion (Muntele -) Danciul, Tojan și **Lapoșul,** *pădure,* în întindere de 700 hect., pe teritoriul com. Paltinul, pl. Vrancea, jud. Putna, aparținînd locuitorilor din com. Paltinul și celor din cătt. sale: Voloșcani, Ghebari și Prahuda.

Simionești, *sat,* în jud. Roman, pl. Moldova, com. Cordunul, spre N. de satul Cordunul și la 1764 m. de el, pe malul sting al rîuluĭ Moldova.

Are o populație de 438 locuitorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 231 vite marĭ cornute.

Este legat cu orașul Roman prin șosea. Se numea maĭ înainte și Izvorul.

Simțiașul, *munte,* în jud. Neamțu, în grupa Cicul-Tarcăul. Are o înălțime de 1372 m. E situat în susul pîrîuluĭ Brateșul.

Simul, saŭ **Panait-Simul,** *cătun,* pe malul drept al rîuluĭ Siretul, în jud. Brăila, com. Cotul-Lung, la 5 kil. spre V. de satul Cotul-Lung.

Are o populație de 4 familiĭ, saŭ 16 suflete.

Vite: 100 vite marĭ cornute, 30 caĭ și 20 porcĭ.

Sinaia, *com. urb.,* jud. Prahova, plaiul Peleșul, la 45°,21 latitudine N. și 23,°14 longitudine E., situată pe valea rîuluĭ Prahova, la 66 kil. de Ploești, capitala jud. Aci e reședința plaiuluĭ Peleșul.

In timpurile vechĭ, Sinaia aparținea de com. Podul-Neaguluĭ, ce se întindea de la Predeal pănă la Posada. La 1864, cătt. Posada și Podul-Neaguluĭ s'aŭ alipit la Comarnic și la 1874, cătunele rămase, după dorința M. S. Regeluĭ, aŭ luat numirea de Sinaia, avînd primăria la Bușteni.

La 1884, cătunele: Predeal, Azuga, Bușteni și Poiana-Țapuluĭ s'aŭ deslipit de Sinaia, formînd o com. nouă, sub numele de Predealul, rămînînd alipite la Sinaia numaĭ Izvorul și Furnica.

Prin legea din 1880, Sinaia a fost declarată com. urbană.

Documentele vechĭ spun că în vechime aceste locurĭ eraŭ acoperite cu păduri seculare.

Spătarul Mihaiŭ Cantacuzino, fondatorul mănăstireĭ Sinaia, spune, într'un document, că înainte de fondarea mănăstireĭ Sinaia, pe aci era pustie și numaĭ păduri se afla acolo. Decĭ, înainte de 1690 aceste locurĭ eraŭ nepopulate.

Primiĭ locuitorĭ aĭ Sinaieĭ, aŭ fost niște scutelnicĭ întrebuințațĭ pentru paza mănăstireĭ și cultivarea moșiilor mănăstirești.

Constantin Brîncoveanu este cel dîntîiŭ, care prin hrisovul săŭ din 9 Martie 1701, a scutit 40 pușcașĭ; apoĭ Nicolae Mavrocordat (1711) adaogă 10 familiĭ de scutelnicĭ, Grigore Ghica (1735), încă 30 și Mihaiŭ Șuțu (1783), încă 24 scutelnicĭ.

Acești scutelnicĭ aŭ fost prima populație stabilă prin aceste ținuturĭ; decĭ prima populație stabilă își are începutul o dată cu fondarea mănăstireĭ Sinaia.

Scutirile acordate de Const. Brîncoveanu pușcașilor mănăstireĭ Sinaia eraŭ următoarele: de birul mărunt de țară, de miere și de ceară, de găleată și de fin, de sacharele (rechisiții), de care de oaste, de birul ostieĭ și al lefilor, de birul untuluĭ, de rînduiala vacilor și a oilor, de plata chanuluĭ și a sultanuluĭ, de haraciŭ, de lipsa haraciuluĭ, de velichiĭ-seama, de seama a doua și a treia (pentru echilibrarea budgetelor), de cheltuiala visterieĭ, de rînduiala și sataralele care se pun pe seliște, de podvoade (care de transport militare), de mertice (pentru amploiații turcești), de conace și de caĭ de olac (serviciul poștal) și de alte de toate dăjdiile și rînduelile, orĭ cîte ar maĭ eși pe an în țară de la visteria domnească, nimic val și bîntuială să n'aibă.

Așișderea și de oerit ale lor drepte bucate pănă la 1000 și de dijmărit, stupĭ 300, rîmătorĭ 400 să fie iertațĭ, nicĭ o dată de nimenea bîntuițĭ saŭ trașĭ să nu fie.

Locuitoriĭ s'aŭ înmulțit din zi în zi prin numeroasele măritișurĭ cu ciobanĭ, carĭ după căsătorie se stabileaŭ aci.

Populația com. Sinaia s'a în-

mulțit în jumătatea a doua a secoluluĭ al XIX-lea, maĭ ales de la 1880, de cînd Sinaia a devenit reședința de vară a Majestățiĭ Sale Regeluĭ Carol I, care a construit aci, la spatele mănăstireĭ Sinaia, într'o luncă, în formă de amfiteatru, înconjurată de stîncĭ cu vîrfurĭ pleșuve și de brazĭ secularĭ, mărețul castel Peleșul, la poalele munteluĭ Piatra-Arsă.

Situațiunea prosperă în care se găsește azĭ valea Prahoveĭ se datorește numaĭ M. S. Regeluĭ Carol, care, la Iulie 1871, împreună cu iubita noastră Suverană, vizitînd mănăstirea Sinaia și văzînd frumusețea cu care natura a înzestrat aceste locurĭ pitorești, aŭ hotărît a face din Sinaia, reședința domnească de vară.

Comuna Sinaia are două cătc.: Izvorul și Furnica.

Are o populație de 525 familiĭ, saŭ 2210 loc. (1900); o școală mixtă, frecuentată (1899—900) de 103 copiĭ; mănăstirea Sinaia, restaurată, așezată pe deal, într'o frumoasă poziție; un parc frumos; un stabiliment de hidroterapie; hoteluri frumoase; o stație a dr. de fier Ploești-Frontieră; 2 biurourĭ telegrafice-poștale, farmaciĭ, etc.

Vite: 63 caĭ, 108 boĭ, 87 vacĭ, 27 viței, 157 oĭ și 118 porcĭ.

Locuitoriĭ cătc. Izvorul s'aŭ împroprietărit la anul 1864, parte pe moșia d-neĭ Zoe Brîncoveanu, parte pe moșia Eforieĭ Spitalelor civile; ceĭ din cătc. Furnica s'aŭ împroprietărit la 1880 după legea din acel an, la poalele munteluĭ Furnica, proprietatea Eforieĭ Spitalelor civile; iar ceĭ din centrul orașuluĭ aŭ locurĭ cumpărate de la Eforie, în baza legilor de la anul 1872 și 1880.

Comerciul în com. se exercită de 34 cîrciumarĭ, hangiĭ și băcanĭ. In timpul veriĭ, diferite hoteluri și restaurante staŭ la dispoziția vizitatorilor.

Cine a cunoscut aceste localități maĭ înainte, nu se poate îndestul mira, că într'un interval atît de scurt în locul puținelor case țărănești, ce semănaŭ cu colibele pustnicilor, se găsesc azĭ construcțiunĭ moderne publice și private și mulțime de vile și de case în stil țărănesc frumoase.

Linia ferată, construită pe malurile Prahoveĭ, unește centrul Țăriĭ cu punctul Predeal, trecătoare în Transilvania. Șoseaua națională Ploești-Predeal, ce vine despre Comarnic, străbate acest oraș. O altă șosea vine din com. Moreni la Sinaia, legîndu-se cu șoseaua națională Ploești-Predeal.

Locurĭ însemnate în com. sunt: spre N.-V. de mănăstire, la 2 kil., localitatea numită sfînta Ana, unde odată se zice că ar fi fost o vechĭe bisericuță, ce servea de casă de rugăciune primilor eremițĭ aĭ munților Bucegi. Aci, la sfînta Ana, este o stîncă înaltă, unde se duc vizitatoriĭ din Sinaia, în care scop s'a construit o frumoasă șosea pînă acolo.

Sinaia e coprinsă la N.-V. de șirul munților: Omul, Caraimanul, Jepiĭ, Piatra-Arsă, Furnica, Vîrful-cu-Dor, Păduchiosul, iar în partea de S.-E., de vîrfurile: Cumpătul, Gagul și Găgușul, Piscul-Ciineluĭ, Colțiĭ-luĭ-Babeș și Șețul.

Com. Sinaia e udată, afară de rîul Prahova, de girla Peleșul, formată din izvorul Peleșul și Peleșelul și mărită cu izvorul sfînta Ana și pîrîul Valea-Rea.

Stabilimente industriale sunt în Sinaia:

1. Fabrica de cherestea, înființată la anul 1879 de d-niĭ Popovicĭ și Costinescu. La anul 1888, d-l Costinescu a montat-o cu mașinĭ perfecționate, producînd anual pînă la 15000 m. c. lemnărie de brad și molift, pentru construcțiunĭ și tîmplărie.

2. Fabrica de var hidraulic, tot a d-luĭ Costinescu.

3. Fabrica de cuie de fier, care a început să funcționeze la Ianuarie 1892 și produce anual o cantitate de un milion și jumătate kgr. cuie de sîrmă și ocupă 45 lucrătorĭ romînĭ și germanĭ.

V. Peleșul (Castelul-).

Sinaia (Amarul), *cătun*, al com. Amarul, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ și 49 case.

Sinaia, *mănăstire*, jud. Prahova, zidită la 1695 de Marele Spătar Mihaiŭ Cantacuzino, fiul postelniculuĭ Constantin, numită de Dositeiŭ Patriarchul Erusalimuluĭ și mănăstirea Buceagul. Numirea de Sinaia a dat'o mănăstireĭ, spătarul Cantacuzino, după cum se vede din actul de fondațiune: Am zidit din temelie și am înălțat un schitișor, numindu-se Sinaia, după asemănarea Sinaieĭ ceĭ marĭ și după cum arată și Patriarchul Țarigradului Gavriil (1702), «.... pe care Sinaia aŭ numit'o bine-făcînd, îndemnîndu-se de multă dragoste și cucernice ce avea către sfîntul și de Dumnezeŭ umblatul muntele Sinai».

Sub numirea de mănăstirea Sinaia înțelegem cetatea cu biserica și chiliile vechĭ.

Iată inscripțiunea ce se găsesce săpată în piatră, d'asupra arcadeĭ din năuntru:

«Zugrăvitu-s'a această sfîntă biserică, în zilele Domnuluĭ Ion Alex. Constantin Moruzi Voevod, fiind Mitropolit Dositeiŭ, și s'a săvîrșit prin toată osteneala

și cheltuiala părinteluĭ egumenuluĭ Damaschin, 1795».

Nu este referitoare la zidirea mănăstireĭ, ci numaĭ la unele reparațiunĭ, făcute de Egumenul Damaschin, căcĭ inscripțiunea săpată în piatră și pusă la frontispiciul bisericeĭ marĭ e următoarea:

La cursul anilor de la Mîntuitorul nostru Hristos, 1695, s'aŭ zidit sfînta mănăstire Sinaia, de fericitul întru pomenire ctitorul Mihail Cantacuzino, marele Spătar, întru cinstea Adormireĭ Prea Sfinteĭ de Dumnezeŭ Născătoare; iar la leatul 1848 s'a maĭ adăogat la aceasta sfîntă biserică, în zilele Prea Luminatuluĭ nostru Domn Grigore Dimitrie Bibescu Voevod, cu blagoslovenia Prea sfințituluĭ Archiepiscop și Mitropolit al Țăreĭ, D. D. Neofit, cu cheltuiala caseĭ și din afierosirile fericiților ctitorĭ, în numele Prea Sfinteĭ Treimĭ și în cinstea Adormireĭ Prea Sf. Născătoare pe Dumnezeŭ, s'a început zidirea acesteĭ biserice de roșu în stăriția Prea Cuviosuluĭ Iosaf Arhimandrit, întru care sus numitul aŭ și răposat în Domnul și s'aŭ desăvîrșit prin stăruința, osîrdia și osteneala Prea Cuvioșieĭ sale Părinteluĭ Paisie Arhimandritul acestuĭ sfînt lăcaș. . . 1846.

Biserica cea nouă s'a început la 1843 de starițul Iosaf, și s'a terminat în 1846, de starițul Paisie. Acum de curînd s'a restaurat.

Mănăstirea Sinaia a fost una dintre cele maĭ bogate din Țară. Pe lîngă averile lăsate de fondator, mănăstirea maĭ poseda moșiile: Groșani (Buzăŭ), Chizești și Matița, Cîmpina și Dudești, Valea-Rea, Piatra-Arsă și altele.

Ea era scutită de toate dările către stat, avea dreptul de zeciuială, precum și o mulțime de scutelnicĭ, pentru paza mănăstireĭ și cultivarea moșiilor eĭ.

Cu privire la fondarea mănăstireĭ Sinaia, călugăriĭ de la mănăstire povestesc următoarele:

Ingrijitorul bisericeĭ sf. Nicolae, după Malomăț, avea obiceiul în privigherile sale de miezul nopțeĭ, d'a eși pe culmea dealuluĭ, unde se află astăzĭ mănăstirea Sinaia. In noaptea de sf. Maria-Mare, acest călugăr, după săvîrșirea rugăciunilor, fiind obosit, a adormit. Deșteptîndu-se la auzul unor cîntărĭ armonioase, vede în josul dealuluĭ, pe o poeniță, lumină maĭ ca ziua, și două cete de tinerĭ îmbrăcațĭ în alb, cu lumînărĭ aprinse, ce străluciaŭ ca razele soareluĭ, și-ĭ aude cîntînd troparul Adormireĭ, iar după terminarea cîntărilor s'a pus iară-și întunericul nopțeĭ.

Despre cele văzute, îngrijitorul bisericeĭ Malomățuluĭ dădu știre la Mitropolie.

Spătarul Mihaiŭ Cantacuzino, auzind și el de această vedenie, și dorind a-și împlini făgăduiala dată, pe cînd persecutat de Turcĭ, se afla în muntele Sinaieĭ celeĭ marĭ, a început clădirea mănăstireĭ, înzestrînd-o cu multe moșiĭ și bunurĭ.

Mănăstirea Sinaia se întreține de Eforia Spitalelor civile din București.

Printr'un hrisov din 1775, Iulie 2, mănăstirea Sinaia era în drept să ia de la Ocna Slăniculuĭ, care ocnă era pe moșia ctitoruluĭ mănăstireĭ Sinaia, Mihaiŭ Cantacuzino, biv vel spătar, pe tot anul cîte 100 leĭ, și diferite taxe de la tîrgul Urlați.

Sinaia, *numire vechie ce se da satuluĭ* Bălțești, din com. Podeni-Vechĭ, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Sinaia, *statie de dr.-d.-f.*, jud. Prahova, pl. Peleșul, com. Sinaia, pe linia Ploești-Predeal, pusă în circulație la 10 Iunie 1879. Se află între stațiile Valea-Largă (5,7 kil.) și Bușteni (7,6 kil.). Înălțimea d'asupra niveluluĭ Mareĭ, de 796 m,35. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 298565 leĭ, 55 banĭ.

Sinaia, *moșie*, în județul Buzăŭ, com. Amarul, cătunul Sinaia, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din București, pendinte de schitul Sinaia. Are o suprafață de 450 hect., din care 340 arabile, 30 fineață, 20 izlaz, restul sterp.

Sinăuți, *sat*, jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, com. Tureatca, cu treĭ numirĭ de moșie: Sinăuți, Grigorcea și Buhăești, cu o populație de 114 familiĭ saŭ 456 suflete.

Are o biserică de lemn, cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de un cîntăreț și un pălămar, făcută de locuitorĭ în 1820.

Proprietatea moșieĭ este a d-luĭ Rosete Solescu, și anume partea numită Grigorcea, în suprafață de 230 hect., 58 ariĭ, cîmp și 143 hect., 22 ariĭ, pădure; iar partea Buhăești, a Epitropieĭ Spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iași, în suprafață de 114 hect., 58 ariĭ, cîmp și 10 hect. și 3 ariĭ pădure. Locuitoriĭ împroprietărițĭ aŭ 300 hect., 76 ariĭ, pămînt.

Pe hotarul moșieĭ curge pîrîul Molnița.

Drumurile principale sunt: acel de la Mihăileni, prin Tureatca la Herța, și acel ducător la Mamornița.

Moșia se hotărește cu Tureatca, Bucovina, Tîrgul-Mihăileni și Dersca.

Sinești, *com. rur.*, în jud. Olt, pl. Mijlocul, situată pe gîrla Plapcea și pîrîul Osica, la confluența luĭ cu Papcea la 27 kil. de capitala județuluĭ și la 4 kil. de de reședința plășiĭ. Maĭ înainte s'a maĭ numit și Sinești-Gura-

Osicei. Până la 1802, a format o comună cu Valea-Merilor. Se compune din 3 cătune: Sineşti, Osica şi Găgiuleşti, cu o populaţie de 510 locuitorĭ.

Mai toţĭ locuitoriĭ sunt moşneni. Eĭ posedă: 60 caĭ şi ĭepe, 216 boĭ, 245 vacĭ, 900 oĭ, 140 capre, 258 porcĭ.

Teritoriul com. se întinde pe o suprafaţă de peste 1000 hect., din care pesţe 200 hect. sunt acoperite cu păduriĭ şi 5 hect. livezĭ de pruniĭ.

Are 3 biserici, deservite de 3 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ şi un hangiŭ.

Veniturile şi cheltuelile com. se ridică la suma de 2450 leĭ.

O şosea vecinală leagă com. la V. cu Valea-Merilor, şi la S. cu Ursoaia.

Gîrla Plapcea, şi pîrîul Osica udă teritoriul com. de la E. la V. şi paralel cu ele se ridică două dealurĭ: Gura-Cireşuluĭ şi Pĭetrişul, cum şi Pădurile-Călugăreştĭ, situate la E. şi N.-E.

La S., în marginea comuneĭ se vede Brazda-luĭ-Novac. Se limitează la V. cu Valea-Merilor, la E. cu Buzeşti şi la S. cu Ursoaia.

Sineşti, *com. rur.*, în partea de S. a pl. Cîrligătura, jud. Iaşi, situată pe dealurĭ şi văĭ. Este formată din satele: Sineşti, Osoiul, Catîrgaci şi Stornești, pe o întindere de cam de 6780 hect., din care 3581 pădure, cu o populaţie de 410 familiĭ, saŭ 1935 suflete.

Locuitoriĭ, pe lîngă lucrarea pămîntuluĭ şi creşterea vitelor, se maĭ ocupă cu tăĭerea lemnelor din pădurile statuluĭ şi transportul lor în tîrgurile: Podul-Iloaeĭ, Tîrgul-Frumos şi oraşul Iaşi.

Intreaga com. e pe proprietatea statuluĭ. Are 2 biserici, deservite de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 3 eclesiarhĭ; o şcoală şi o moară de aburĭ.

Budgetul com. e la venitur de 10612 leĭ şi 8 banĭ şi la cheltuelĭ de 10126 leĭ şi 20 banĭ.

Vite: 1735 vite marĭ cornute, 136 caĭ, 2203 oĭ şi 567 rîmătorĭ.

Sineşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s., compusă din 4 cătune: Popeşti, Ciuchiţi, Gănești şi Mahalaua-Vechĭe. Este situată pe rîul Olteţul, la 11 kil. de reşedinţa plăşiĭ.

Are o populaţie de 894 locuitorĭ şi 255 case; 5 biserici.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultură. Eĭ posedă: 25 caĭ, 100 boĭ, 120 vacĭ, 100 capre şi 200 oĭ.

Pe rîul Olteţul, în raionul comuneĭ, sunt 2 morĭ de măcinat.

Locuitoriĭ sunt moşneni; 11 s'aŭ împroprietărit la 1864 cu 35 hect. pămînt, pe moşiile proprietarilor localĭ.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 2315 hect., cu păduriĭ, izlazurĭ şi locurĭ sterpe.

Prin comună trece şoseaua judeţeană, numită Olteţele, ce o leagă la vale cu Tereuja şi la deal cu Slăveşti.

Veniturile comuneĭ se urcă la 1700 leĭ şi cheltuelile, la 1059 leĭ anual.

E brăzdată de dealurile: Zgubea, ce o desparte de comuna Zgubea, spre E., şi Dealul-Muereĭ, ce servă de hotar al acesteĭ comune, spre V., despre jud. Gorj.

Sineşti, *sat*, cu 149 suflete, jud. Argeş, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Măcăi. Are o biserică, cu hramul Sf-ţiĭ Voevozĭ, cu un preot şi un cîntăreţ.

Sineşti, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, în centrul com. Sineşti, pl. Cîrligătura, jud. Iaşi, situat pe podişul dealuluĭ Sineşti, ce se prelungeşte din Dealul-Mare. Are o populaţie de 210 familiĭ saŭ 1000 suflete; o biserică, zidită la 1820 de Mitropolitul Veniamin, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 2 eclesiarcĭ; o şcoală, înfiinţată în 1839.

Vite: 886 vite marĭ cornute, 70 caĭ, 1260 oĭ, şi 313 rîmătorĭ.

Sineşti, *sat*, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat la S. de căt. Osica, pe lunca gîrleĭ Plapcea, şi aproape de gura pîrîuluĭ Osica. E reşedinţa comuneĭ. Are o populaţie de 200 locuitorĭ, din carĭ 30 sunt împroprietăriţĭ după legea rurală, pe proprietatea statuluĭ numită Călugăreasca, pendinte de schitul Greci.

Locuitorĭ posedă: 76 boĭ, 53 vacĭ, 20 caĭ, 300 oĭ, 60 capre, 80 porcĭ.

Are o biserică, zidită la anul 1852, de ctitoriĭ Maria Postelnicu (Sinescu), Marin Ciuciu şi Tache Ciuciu şi azĭ deservită de un preot.

Sineşti, *fostă mănăstire*, lîngă satul cu acelaşĭ numire, com. Cătrunești, pl. Mostiştea, jud. Ilfov. Astă-zĭ este redusă la biserică de mir.

Sineşti, *moşie* şi *pădure*, a statuluĭ, pendinte de biserica Sf. Gheorghe-Noŭ din Bucureşti, jud. Ilfov, arendată (1883—93) cu 20100 leĭ anual, împreună cu moşia Chiroiul.

Sineşti-Noĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Cătrunești-Mĭineasca, pl. Mostiştea, jud. Ilfov. Se întinde pe o suprafaţă de 116 hect., cu o populaţie de 171 locuitorĭ. Proprietatea e a lo-

cuitorilor însurățeĭ. Se cultivă tot terenul.

Numărul vitelor marĭ e de 121 și al celor micĭ, de 178.

S'a înființat la anul 1879 și este situat pe valea Mostiștea.

Sineşti-Vechĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. Cătunești-Mĭineasca, pl. Mostiștea, jud. Ilfov. Se întinde pe o suprafață de 1249 hect., cu o populație de 64 locuitorĭ. Statul are 1202 hect. și locuitoriĭ, 47 hect.

Este situat pe valea Mostiștea.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț, și 1 heleșteŭ. Comerciul se face de 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 51 și al celor micĭ, de 28.

Singureni, *com. rur.*, jud. Vlașca, pl. Cîlnișteа, situată pe partea stîngă a apeĭ Neajlovul, în sus de Crînguri, la 27 kil. de București, la 37 kil. de Giurgiŭ, și la 14 kil. de Ghimpați, reședința plășeĭ.

Proprietatea d-neĭ L. Cantacuzino (Păduroaia).

Are o populație de 1004 suflete; o biserică, cu hramul Sf-ților Impărați, cu un preot și 2 cîntăreți; o școală mixtă, frecuentată (1899—900) de 44 băeți și 3 fete.

Budgetul com. e la venitурĭ de 4823 leĭ și la cheltuelĭ, de 3752 leĭ.

236 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, cu 708 hect.

Suprafața moșieĭ este de 3600 hect., cu o pădure în suprafață de 750 hect.; o moară; un pod pe apa Neajlovuluĭ.

Locuitoriĭ posedă: 245 boĭ și vacĭ, 10 bivolĭ, 72 caĭ, 745 oĭ și 327 rîmătorĭ.

Mulți din locuitoriĭ comuneĭ aŭ viĭ cu embatic pe proprietatea Carada-Copăceni care este în hotar cu această moșie.

Are o șosea care duce la Crîngași și alta la Dărăști.

Singureni, *trup de moșie*, nelocuit, în jud. Vlașca, pl. Cîlnișteа, com. Răsuceni, proprietatea d-lor general Al. Zefcari și G. Filipescu, avînd o suprafață de 2051 hect. Pe el sunt văile: Dandara, Singureni și Răsmirești care daŭ în valea Brezoiul, care face limita despre Drăgănești.

Sinica, *pădure*, de 230 hect., pe proprietatea Baciul a fraților Olănescu, pendinte de com. Blejești, jud. Vlașca.

Sinoe (Lacul-Albastru), *baltă* însemnată, în jud. Constanța, pl. Constanța, și jud. Tulcea, pl. Babadag și Istrul. Este una din cele 5 bălțĭ care compun masa de apă cea maĭ însemnată din Dobrogea (cu Razemul, Golovița, Zmeica și Babadag). Este despărțită de balta Zimnicea prin insula Curt-Bei (insula Lupilor), iar cu Marea-Neagră comunică prin canalul numit Portița. Are o întindere de peste 400 kil. p. (40.000 hect.) și o adîncime medie de 10—12 m. Pe malul V., se află așezate comunele Cara-Nasuf, Casap-Chioi (jud. Tulcea), Cara-Harman (jud. Constanța). Pe o limbă de pămînt ce intră într'însa și aparține com. Cara-Harman se află ruinele vecheĭ și înfloritoareĭ coloniĭ grece milesiare Istropolis, care și-a luat numele de la faptul că una din gurile Istruluĭ se vărsa în Mare lîngă dînsa. Lacul Sinoe s'a format de Mare. Sarea ce conține, precum și a laculuĭ Diumgi, este proprietatea statuluĭ; tot așa și pescăritul. Conține pește mult, de diferite speciĭ: chefal, nisetru, cegă, etc. O parte din el este acoperit cu stuf.

Sinoe, *gîrlă*, a căreĭ lățime trece peste 1 kil., jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Casap-Chioi, situată în partea de E. a plășeĭ și a com.; este un braț, lung de 4 kil., prin care marele lac Sinoe comunică cu întinsul iezĕr Razelmul și al căruĭ cap de comunicație se află chiar lîngă Portița; este presărat cu micĭ insulețe, care în timpul vereĭ, secînd apa, se unesc între ele; brațul e mărginit de o parte și de alta cu stuf; adîncimea variază între 4—8 m.; printr'însul îĭ vine laculuĭ apa din Mare, cu peștiĭ eĭ.

Sinoe (Brațul-), *gîrlă*, prin care lacul Sinoe comunică cu balta Zmeica, jud. Tulcea, situată în partea de E. a plășeĭ Istrul și a com. rur. Casap-Chioi; are 1 kil. de lungime și 80—100 m. lățime și 3,6 m. adîncime; prin el este și vad care servește de legătură între pămîntul ferm și insula Curt-Bei, pe care le desparte.

Sinteşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Crețești-Sintești, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat la N. de Crețești, pe malul stîng al rîuluĭ Sabarul.

Cătunul Sintești era împărțit în 3 trupurĭ: Sintești-Bălăceanuluĭ, Sintești-luĭ-Vasca și Sintești-Păhărniceseĭ.

Se întinde pe o suprafață de 1894 hect., cu o populație de 996 locuitorĭ.

Statul, Moștenitoriĭ Costaforu, Otetelișanu, Al. Triandafil, T. Eliade și C. Marinescu, aŭ 1476 hect. și locuitoriĭ, 418 hect.

Aci este o mare fabrică de rahat.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, zidită la 1828 de Logofătul Bălăceanu, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă, frecuentată de 12 elevi și eleve.

Comerciul se face de 5 cîrciumari.

Numărul vitelor mari e de 608 și al celor mici, de 762.

Sinteşti, *sat,* în jud. Ialomița, pl. Cîmpului, făcînd parte din com. Borănești. Este situat pe luncă, la 2 kil. de rîul Ialomița și la 1 kil. spre V. de satul Borănești, pe o mică vale, formată de coasta rîului Ialomița și deschisă spre N.

Are o populație de 60 familii și o biserică.

Locuitorii posedă: 260 boi, 20 cai, 600 oi, 10 capre, 10 bivoli și 160 porci.

Sinteşti, *stație de dr.-d.-f.,* jud. Ilfov, pl. Sabarul, com. Crețești-Sintești, pe linia București-Giurgiu, pusă în circulație la 1 Noembrie 1869. Se află între stațiile Jilava (4,1 kil.) și Vidra (4,8 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mării, de 60m,60.

Sioava, *deal,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Filiași, înalt de aproape 600 m., acoperit pe coasta de S. cu vii și pe coasta de N. cu pădure.

Sipeni, *sat,* în com. Țuțcani, pl. Horincea, jud. Covurluiu, așezat pe muchia dealului de E. a văiei Țuțcanilor, și la 3 1/2 kil. spre E.-S. de reședința comunei. Are o populație de 607 locuitori; o biserică și o școală.

Sipeni e un frumos și vechiu sat răzășesc.

Sira-Iuiuc, *movilă,* artificială, în jud. Constanța, pl. Mangalia, pe teritoriul comunei urbane Mangalia, pe drumul comunal Mangalia-Ascilar, situată în partea S.-E. a plășei și de V. a comunei, la 4 1/2 kil. mai spre N.-V. de Mangalia și la 3 kil. spre S. de satul Ascilar. Are 63 de m. înălțime, dominînd portul Mangalia, satul Ascilar, valea Mangalia, precum și drumul comunal și șoseaua județeană Mangalia-Ascilar.

Siran-Culac-Bair, *deal,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, comuna Para-Chioi, cât. Calagi; se desface din dealul Capusioi-Bair; se întinde spre S., avînd o direcțiune generală pe la N.-V. spre S.-E., și brăzdînd partea de S. a plășei și cea de V. a comunii; lasă spre E. prelungirea numită dealul Macmora-Bair; se întinde printre văile Cara-Ceair la V. și Ghiuvenli-Ceair la E.; pe muchea sa merge și hotarul spre Bulgaria; se prelungește la S. cu dealul Cara-Peretlic-Artasi; are 170 m. înălțime și e acoperit cu tuferișuri și finețe.

Siretul, *plasă,* în jud. Botoșani, numită ast-fel de la rîul Siretul, care o străbate dealungul, de la N.-V. la S.-E. E situată în partea de V. a județului Botoșani și se întinde pe văile Siretului și Sucevei și dealurile ce mărginesc Siretul de ambele părți.

Se mărginește la N. cu jud. Dorohoiu; la E., cu pl. Tîrgul și pl. Coșula; la S., cu jud. Suceava și la V., cu Bucovina, de care se desparte prin rîul Suceava.

Se compune din 11 comune:

1. *Bucecea,* formată din tîrgul Bucecea, spre Nord.

2. *Burdujeni-Tîrg,* formată din tîrgul Burdujeni, în partea de N.-V.

3. *Burdujeni-Sat,* formată din satele: Burdujeni-Sat, Fetești, Mereni, Plopeni, Prilipca, și Tisăuți, în parte de N.-V.

4. *Brehueşti,* formată din satele: Brehuești, Bursuceni, Corocăești, Hancea, Hrișcani, Hutani, Mîndrești și Vlădeni, în centrul plășei.

5. *Călineşti,* format din satele: Bucecea, Călinești, Grigorești și Siminica-Miclescu, în partea de N.

6. *Corni,* formată din satele: Corni și Sarafinești, în partea de E.

7. *Dumbrăveni,* formată din satele: Dumbrăveni, Sălăgeni, Văratic și Verești, în partea de S.-V.

8. *Fîntînele,* formată din satele: Bălușeni (Stamatele), Bănești, Fîntînele, Joldești, Roșcani și Slobozia (Bustiucul), în partea de S.-E. a plășei.

9. *Poiana-Lungă,* formată din satele: Chișcovata, Poiana-Lungă, Icușeni, Protopopeni, Satul-Nou, Vorona-Carale și Vorona-Theodor, în partea de S.-E.

10. *Salcia,* formată din satele: Salcia și Siminicea-Balș, în partea de V.

11. *Tudora,* formată din satele: Tudora și Vorona-Mare, în partea de S.-E.

Pămîntul este nisipos pe văile Siretul și Suceava și argilo-nisipos sau argilo-calcaros în regiunea dealurilor.

Teritoriul plășei e străbătut de la N.-V. spre S.-E. de două șire de dealuri: una, și a dealurilor dintre Siret și Suceava, care sunt ultimile ramificațiuni ale dealurilor Bucovinei, dintre Prut și Siret, și a doua, șira dealurilor din stînga Siretului.

Dealurile cele mai însemnate sunt: în stînga Siretului: Bucecea-Călinești și Călinești-Cucoreni, în com. Călinești; Baisa, Cociorvei,

Dumbrăveĭ, Hrilcarilor, Lupărieĭ și Petroaia, în com. Brehueşti; Cornișul și Sarafineşti, în com. Corni; Chișcovata, Dealul-Mare, Humăria-Bahnoaia, Mesteacănuluĭ, Protopopeni, Poeni, Rugului și Dealul-Vieĭ, în com. Poiana-Lungă; Bolohanul, Dealul-Mare, Dealul-Vorona, Pleșa și Turbata, în com. Tudora; în dreapta Siretuluĭ: dealul Grigoreşti, în com. Călineşti; Dumbrăveni, în com. Dumbrăveni și Deleni, în com. Fîntînele.

Văile cele maĭ însemnate sunt: Valea Siretuluĭ, în partea de Est a plășeĭ și Valea Suceveĭ, care mărgineşte pl. la V.; ambele văĭ sunt întinse, productive în fînețe și imașe și ocupate cu o deasă populație.

Ape: Siretul în partea de E. a plășeĭ, udă com. Călineşti, Dumbrăveni, Brehueşti, Fîntînele Corni, Poiana-Lungă și Tudora și curgînd prin mijlocul Moldoveĭ, se varsă în Dunăre aproape de Galați.

Siretul primește pîraiele: Vilcelele, Feteşti cu pîrîul Porcul și Pietrosul în com. Călineşti, pîrîul Păĭ în comuna Salcia. Gîrla-luĭ-Boghian, cu Pîrîul-Remnicelor, Gîrla-Meriĭ și Apele-Iazuluĭ, Vădulețul, apoĭ gîrla Șopota cu Pîrîul-Cișmeleĭ, gîrla Burdun, care toate se varsă în Siret prin gîrla Boghian; gîrla Șopota, în stînga.

In stînga Siretuluĭ: Sireţelul, în com. Călineşti; Pîrîul-Bahneĭ cu Olarul, Pîrîul-Popeĭ, Timofti și Pîrîul-Huțani, în com. Brehueşti; Glodinoasa, Buțulucul cu Topliță, prin iaz, Pîrîul-Poeneĭ, prin iazul Poeneĭ și Clopoțelul, apoĭ prin iazul Aftițeĭ, prin Lacul-Voroneĭ, în Vorona-Mare, Muscalul, Soroca, Icușeni, Chișcovata, prin iazul Pancul și pîrîul Pancul în lacul Voroneĭ; Vorona și Turbata în com. Tudora; Suceava, izvorînd din munțiĭ Bucovineĭ, curge prin partea de V. a plășeĭ formînd hotarul plășeĭ și a județuluĭ și Țăreĭ despre V. și udă teritoriul com. Burdujeni, Salcea și Dumbrăveni. Siretul primește pîrîul satuluĭ Burdujeni și Plopeni, în com. Satul-Burdujeni; Erche, în com. Salcia; Gîrla-Romîneștilor, cu pîraiele Sălăgenilor și Pîrîul-Vereștilor, în com. Dumbrăveni.

Sunt 9 iazurĭ și 37 bălțĭ pe șesurile Siretuluĭ și Suceveĭ.

Suprafața plășeĭ e de 59571 hect., cu o populație de 33526 locuitorĭ.

Teritoriul plășeĭ e ocupat cu cereale, fînețe și imașurĭ, iar parte cu pădurĭ, maĭ cu seamă partea din stînga Siretuluĭ.

Locuitoriĭ posedă: 11257 boĭ și vacĭ, 2051 caĭ, 12000 oĭ, 4348 porcĭ; 3135 stupĭ cu albine.

In plasă sunt: 4 morĭ de aburĭ și 28 de apă, 1 fabrică de săpun, 1 de pălărĭĭ, 3 dubălărĭĭ și maĭ multe olărĭĭ (Poiana-Lungă), 60 cariere de piatră și prunt pentru șosele, între care una de var la Burdujeni, 2 fabricĭ de spirt (velnița), una la Dumbrăveni și cea-l'altă la Corni.

Comerciul se face cu cereale, vite și diferite producte locale.

Pieţele de desfacere sunt Burdujeni și Bucecea. La Burdujeni este trecătoare în Bucovina.

Plasa Siretul este înzestrată de următoarele căĭ de comunicație:

Căĭ ferate: linia principală care vine pe dreapta Siretuluĭ Pașcani-Itcani, trecînd prin Vereşti și linia secundară Vereşti-Bucecea-Leorda-Botoșani.

Șosele: calea națională Dorohoiu-Bucecea-Botoșani și Bucecea-Huțani-Dumbrăveni, de unde pleacă o ramură la Burdujeni, și alta la Fîntînele-Roșcani; șoseaua județiană Botoșani-Poiana-Lungă-Liteni-Fălticeni și maĭ multe șosele comunale.

Pe Siret se maĭ poate transporta marfă pe plute.

Plasa Siretul se compune din 11 com., formate din 41 sate și 2 tîrgușoare.

Are 36 biserici, deservite de 32 preoți și 48 cîntăreți; 26 școlĭ mixte, frecuentate (1899—900) de 1079 copiĭ.

Siretul, *plasă*, jud. Covurluiu, a căreĭ numire vine de la rîul Siret, ce formează în mare parte frontiera de V. a județuluĭ Covurluiu. Are o suprafață de 102716 hect.; 10 comune, între care orașul Galați și 33 sate, cu o populație de 16879 familiĭ, saŭ 75122 suflete. Reședința plășiĭ e la Tîrgul-Pechea.

Comunele rurale și satele sunt:

1. *Braniștea*, cu căt.: Braniștea, Lazova, Șerbești-Vechĭ și Traian.

2. *Cuca*, cu căt.: Cotros, Cuca, Mavromol, Oasele, Plevna și Zlobozia-Ventura.

3. *Fileşti*, cu căt.: Bărboși, Fileşti (Calica), Movileni, Satul-Costi, Șendreni saŭ Sărdarul și Smărdanul.

4. *Independența*, cu căt.: Braina, Independența și Vasile Alexandri.

5. *Minjina*.

6. *Piscul*, cu căt.: Piscul și Vameșul (Odaia-Popiĭ).

7. *Slobozia-Conachi*, cu căt.: Cuza-Vodă și Slobozia-Conachi.

8. *Pechea*, cu tîrgul și satul Pechea și

9. *Tulucești*, cu căt.: Cișmele, Costachi-Negri, Fîntînele (Sultanul), Odaia-luĭ-Manalachi, Slobozia-Movileĭ, Tulucești și Vînători (Vezĭ Covurluiul, județ).

Siretul, *rîu*, ce izvorește din Bucovina, pe culmea Cimirneĭ, din muntele Lungul, maĭ spre S. de

satul Bursucheŭ. Cursul său mai întîiŭ e torenţial, printre culmea Rahoveĭ şi a Cimirneĭ, spre N., până la satul Berhomet; după ce aci face un arc de cerc, cu concavitatea spre N., curge mai lin spre N.-E., pe un şes larg de aproape 17 kil., până la vărsarea Mihordeĭ, apoĭ apucă spre S.-V., până la satul Cîndeşti, unde intră în Romînia, la 3 kil. spre S.-E. de acest sat; apoĭ, luînd direcţiunea generală dela N. spre S.-E., până la confluenţa sa cu Buzăul, se îndreaptă spre E., până la vărsarea sa în Dunăre, la 3 kil. spre S. de oraşul Galaţi.

Siretul, îndată ce părăseşte teritoriul Bucovineĭ, atinge frontiera N.-V. a Romînieĭ, la stîlpul kilometric No. 68, situat la N. satuluĭ Verpole, de unde începe a forma frontiera în cursul său spre S.-E., până la stîlpul No. 69, pe o distanţă aproape de 8 kil. In acest parcurs Siretul face o mulţime de cotituri.

De la stîlpul de frontieră No. 69, Siretul părăseşte frontiera Ţăreĭ — care ia direcţiunea spre N.-V., pe albia pîrîuluĭ Mohniţa — şi intrînd pe teritoriul Romînieĭ, străbate jud. Dorohoiŭ, curgînd în direcţiunea S.-E. până la S.-E. satuluĭ Hîndeşti, unde părăseşte teritoriul jud. Dorohoiŭ pentru a trece pe acela al jud. Botoşani. In acest parcurs, Siretul lasă să se despartă dintr'însul un braţ considerat mai mult ca un canal şi care străbate partea de N. a satuluĭ Bahna, şi un alt crac mai mare, ce se desparte din dreptul satuluĭ Şerbăneşti, urmărind în deaproape malul sting al Siretuluĭ, până la E. satuluĭ Hînţeşti; acest crac ia numirea de gîrla Sireţelul; iar ambele sale capete par a fi mălite şi nu comunică cu Siretul de cît cînd apele sunt mari.

De la S.-E. satuluĭ Hînţeşti şi cam la 1600 m. departe de acest sat, Siretul trece pe teritoriul jud. Botoşani, şi, după un parcurs de 4800 m., ajunge la podul de fier al linieĭ ferate Paşcani-Botoşani; de la acest pod, şi după un parcurs de 6800 m., Siretul este străbătut de şoseaua Dumbrăveni-Vlădeni şi Dumbrăveni-Bucegea, a căreĭ trecere se face prin vad. De aci Siretul continuă a merge în aceiaşĭ direcţie, spre S.-E., şi, după un parcurs de 48 kil., ajunge în dreptul localităţeĭ numită Vercicani; din acest punct, Siretul formează hotar de judeţ între Suceava şi Botoşani, pe o distanţă de 2800 m., până la confluenţa luĭ cu rîul Suceava. In acest parcurs, Siretul formează ca şi mai înainte o mulţime de coturĭ destul de întortochiate, şi, pe un şes larg de la 3-4 kil.; de la confluenţa sa cu Suceava, şi după un parcurs de 1100 m., Siretul este străbătut de şoseaua Fălticeni-Botoşani, a căreĭ trecere se face pe pod de vase.

De la acest pod şi după un parcurs de 1 kil., Siretul este străbătut iarăşĭ de hotarul de jud. Suceava-Botoşani, de unde după o scurgere de 200 m., formează chiar hotarul între aceste două judeţe, pe o lungime de 14 kil., în care parcurs, hotarul părăseşte Siretul pentru a înconjura coturile : Şeapte-Leĭ, cotul Ştirbăţ şi alte două din dreptul satuluĭ Poiana-Răftivanuluĭ; toate aceste coturĭ sunt pe malul stîng al rîuluĭ.

De la S.-E. satuluĭ Poiana-Răftivanuluĭ şi cam la 1400 m. de acest sat, Siretul trece pe teritoriul jud. Suceava, urmărit fiind în de aproape de linia ferată Paşcani-Cernăuţi (Bucovina); şi după un parcurs de 44 kil. şi 600 m., ajunge la podul linieĭ ferate Paşcani-Iaşi; iar la 80 m. la vale de acest pod, cursul său trece pe sub un alt pod de lemn, ce ţine de şoseaua judeţeană de la Neamţu-Paşcani spre Blăjeşti-Ruginoasa.

De la acest pod, Siretul urmează aceeaşĭ direcţiune spre S.-E. şi, după un parcurs de 20 kil. şi 200 m., ajunge la E. satuluĭ Cosmeşti, unde părăseşte teritoriul jud. Suceava, trecînd pe acela al jud. Roman. Apoĭ, după un parcurs de 28 kil., 800 m., ajunge la podul peste care trece şoseaua naţională Roman-Iaşi; de aci, dirigîndu-se puţin mai spre S., după un parcurs de 29 kil., 200 m., ajunge la podul satuluĭ Luţca, peste care trece şoseaua Roman-Oancea prin satul Bîra, şi în urmă, după un parcurs de 7 kil., 800 m. la vale, ajunge la podul de lemn din dreptul satuluĭ Stîrpul, peste care trece şoseaua judeţeană Roman-Piatra.

De la acest pod, Siretul îşĭ schimbă direcţiunea mai spre S.-V. şi, după un parcurs de 4 kil., 800 m., ajunge la confluenţa sa cu rîul Moldova; de aci şesul se îngustă ajungînd până la 1 kil., iar Siretul, după o scurgere de 3 kil., 600 m., ajunge la podul umblător al şoseleĭ Roman-Brăteşti, de unde, după un parcurs de 7 kil., 400 m., ajunge la podul umblător ce ţine de şoseaua comunală care vine de la oraşul Roman şi duce spre S., la satele Recea şi Icuşeşti-d.-s.; — apoĭ, continuîndu-şĭ cursul spre S.-V., Siretul face mai multe coturĭ foarte curioase şi, după un parcurs de 20 kil., ajunge la satul Onişcani, situat pe malul drept; de aci îşĭ schimbă direcţia spre E. şi apoĭ direct spre S., şi, după o curgere de 16 kil., 200 m., ajunge la 1 kil. 800 m. la V. satuluĭ Bradul,

pendinte de com. Negri, jud. Roman, unde atinge hotarul județelor Roman-Bacău.

De la V. satului Bradul, Siretul continue curgerea sa spre S., formînd însuși acest hotar pe o distanță de 5 kil., 400 m., pînă la satul Bogdana (Bacău), situat pe dreapta; aci părăsește hotarul și teritoriul jud. Roman, intrînd pe acela al Bacăului, urmînd aceeași direcțiune spre S. și, după un parcurs de 24 kil., 600 m., ajunge la podul de lemn situat la S. satului Costei și peste care trece șoseaua județeană Bacău, spre E., la Buhociul; la trecerea sa pe teritoriul jud. Bacău, șesul se îngustează pînă la 1 kil., apoi se lărgește succesiv spre S., ajungînd iarăși la 4 kil. în dreptul satului Săucești.

De la podul șoselei județene Bacău-Buhociul, Siretul continuă a merge în aceeași direcțiune S.-E. și, după un parcurs de 46 kil., 200 m. ajunge la S.-V. satului Dienețul, pendinte de com. Păncești; aci rîul atinge coltul hotarului de județul Bacău-Putna.

De aci, Siretul, continuîndu-și direcțiunea spre S.-E., formează însuși hotarul între aceste două județe, pe o distanță de 2 kil., 600 m., pînă în dreptul satului Marvila din jud. Tecuciu; din acest punct, hotarul dintre județele Bacău și Tecuciu ia direcțiunea spre N.-E., iar acela al județelor Tecuciu și Putna, urmează albia rîului pe o distanță de 60 kil., 400 m., pînă la S. satului Pădureni din Putna; aci, hotarul de jud. părăsește albia rîului luînd direcțiunea pe vechia albie a Siretului numită Siretul-Vechiu. In tot parcursul cît Siretul formează hotar între Putna și Tecuciu, el se desparte în mai multe brațe, dînd naștere la o mulțime de insule acoperite de nisip.

De la S. satului Pădureni, unde Siretul încetează de a mai fi hotar între jud. Putna și Tecuciu, rîul continuă aceeași direcție, și, după o scurgere de 9 kil., 400 m., ajunge la podul de fer peste care trece linia ferată Mărășești-Tecuciu; tot aci, Siretul primește vechia albie numită Siretul-Vechiu; de la podul liniei ferate, spre S., Siretul începe iarăși a fi hotar între Putna și Tecuciu, pînă la S. satului Tudor-Vladimirescu, din jud. Tecuciu, pe o distanță de 56 kil., 200 m.; de aci, acest hotar părăsește albia riului, pe o distanță de 2 kil., 200 m., apucînd spre S., pe viroaga numită gîrla Bîrlăzelul și după ce a ocolit pădurea Vadul-Prisaca, se îndreaptă spre N., pentru a intra iarăși în albia rîului, pe care o urmează încă o distanță de 6 kil., 600 m., pînă la 1 kil., 800 m. la N. de satul Corbul din jud. R.-Sărat; din acest punct, pornește spre V., pe gîrla Țiganciei, hotarul dintre Putna și R.-Sărat, iar acela dintre Tecuciu și R.-Sărat, urmează pe albia Siretului pînă la satul Corbul, pe o distanță de 3 kil., 400 m. De la satul Corbul, hotarul Tecuciu-Covurluiu pornește spre N., iar acela al județelor Covurluiu-R.-Sărat continuă a merge pe albia rîului, pe o distanță de 9 kil., 800 m., pînă la confluența cu rîul Buzăul; de la această confluență pleacă spre V., pe apa Buzăului, hotarul dintre R.-Sărat și Brăila, iar pe Siret, acela al jud. Brăila și Covurluiu, pe o distanță de 13 kil., 600 m., pînă la îmbucătura sa cu Dunărea.

In acest curs rîul Siretul traversează Moldova, în direcțiune de la N.-V. la S.-E., împărțind-o aproape în două părți egale, și dă naștere unei văi din cele mai frumoase și mai populate a Țării-Românești.

Localitățile ce udă. — Siretul în cursul său udă teritoriul județelor Dorohoiu, Botoșani, Suceava, Bacău, Putna, Tecuciu, R.-Sărat, Brăila și Covurluiu; iar localitățile populate ce se găsesc dealungul acestui rîu mai însemnate sunt:

In jud. Dorohoiu: pe dreapta: satele Verpoli, pendinte de com. Grămești, Bălinești, Lunca, Maghera, Vatra, Șerbănești și Hințești; iar pe stînga: Vîrful-Cîmpului.

In jud. Botoșani, pe dreapta: Bursuceni, Bălușeni, Fîntînelele, Slobozia și Roșcani; iar pe stînga: Hutani, Joldești și Corni.

In Suceava, pe dreapta: Poiana-Răctivanului, Dolhasca (punct de joncțiune al liniei ferate Dolhasca-Fălticeni), Gulea (schit), Ungureni de Gulea, Heciul, Diudiul, Lunca, Pașcani, Vatra, Stolniceni, Petrișul (Lunca) și Cosmești; pe stînga: Hîrtoapele și Satul-Nou.

In jud. Roman, pe dreapta: Mogoșești, Luncași, Mahalaua Văleni din comuna Hălăucești, Răchiteni, Agiudeni, Tămășeni, Lutca, Cotul-Vameșului, Hîrlești, Șerbănești, Onișcani, Satul-lui-Doni, Boantul, Cornești și Cotul-Grosului; pe stînga: Volintirești, Cuza-Vodă, Scheea, Butea, Rotunda, Burienești, Stîrpul pendinte de comuna Carol, Sagna, Gădinți, Cotul-lui-Balan, Recea, Goroveiul, Icusești, Spiridonești, Drăgești și Bradul.

In jud. Bacău, pe dreapta: Șerbești, Bogdanul, Peletuci-d.-s., Peletuci-d.-j., Spineni, Săucești, Costa, Holtul, Radomirești-d.-s., Radomirești-d.-j., Fundul și Galbenul; pe stînga: Măglul, Cotului-Iurascu, Prăjești, Moldoveni,

Satul-Nou, Buhociul-Mare, Buhociul-Mic, Coteni, Racova, Tamași, Petrișul, Fîntîneanul, Gioșeni, Răcătăul și Dienețul.

In jud. Putna, pe dreapta: Berești, Șișcani, Adjudul-Vechiŭ, Burcioaia, Domnești, Pufești, Ciorani, Călimănești, Pădureni, Mărășești, Străjescul, Ciușlea, Rădulești, Mircești-Vechĭ, Biliești, Sasul, Suraia, Dumbrăvița (Butuceni)-Vadul-Roșca, Călieni, Nănești, Costieni, Nămăloasa-Tîrg, Nămăloasa-Sat și Blehani.

In jud. Tecuciŭ: Mănila, Rogoaza, Homocea, Ploscuțeni, Argeaua-Mică, Ionășești-din-Vale, Cosmești, Coni, Cosmești-Vechĭ, Băltărețul, Satul-Nou, Furceni, Movileni d.-s., Movileni-d.-j., Condrea, Salcia, Liești, Păușești, Șerbănești, Lungociul și Fundeni.

In jud. R.-Sărat, pe dreapta: satul Corbul.

In jud. Brăila, Vameșul Șerbănescu, Cotul-Lung, Cotul-Mihaleĭ și Vădeni.

In jud. Covurluiŭ, Șendreni, Barboși și Movileni.

Afluenți.— Siretul este cel maĭ însemnat rîŭ al Romînieĭ, atît prin întindere, cît și prin volumul de apă ce duce cu sine, cu toate că o parte o perde pănă la confluența sa cu Trotușul, din cauza soluluĭ care este permeabil.

Basinul Siretuluĭ este cel maĭ important după Tisa, dintre basinurile masivuluĭ oriental al Carpaților, pentru că el ocupă, împreună cu afluenții săĭ, aproape întreaga regiune a Moldoveĭ și a Bucovineĭ.

Principalele basinurĭ ce descind în basinul acestuĭ rîŭ sunt: Basinul Sucevеĭ, al Moldoveĭ, al Bistrițeĭ, al Trotușuluĭ, al Putneĭ, al R.-Sărat și al Buzăuluĭ, pe dreapta; și în fine, basinul Bîrladuluĭ, pe stînga și care este situat în zona dealurilor dintre Siret și Prut.

Afluenții Siretuluĭ maĭ principalĭ sunt:

In jud. Suceava, pe dreapta: pîraiele Mihova, Siretul-Mic, Suceava, a căruĭ confluență o are la satul Roșcani, Șomuzul, la Dolhasca, iar pe stînga: Zăvoiul-Siretuluĭ, între Lespezi și Hîrtoapele, pîrîul Stolniceni la Satul-Nou.

In jud. Roman, pe dreapta: pîraiele Draga, Luțca, rîul Moldova, Valea-Neagră, a căreĭ întîlnire cu Siretul este la N. satuluĭ Hîrlești; iar pe stînga: pîraiele Țiganca, Pîrîul-Moareĭ, Stîrcea, Albuia, la satul Rotunda, Pîrîul-Vulpășeștilor, saŭ Sagna, Pîrîul-Velniței, Brăteascu, Ciolacul, Corhana, Glodeni, la N. de satul Drăgești, Crețoaia și Sasa.

In jud. Bacăŭ, pe dreapta: rîul Bistrița, a căruĭ confluență cu Siretul o are la 2 kil. la S. de satul Fundul, Pîrîul-Liuzilor, Valea-Mare, Cleja, Valea-Rea, pîrîul Răcăciuni; iar pe stînga: pîrîul Răcătăul, Pîrîul-Moareĭ, la N. de Satul-Nou, Soci, Valea-Mare și Poglețul.

In jud. Putna: rîul Trotușul, a căruĭ confluență cu Siretul o are între satele: Burcioaia și Domnești, pîraiele Drăgușani, Orbeni, Valea-Seacă, Pîrîul-Cîmpuluĭ, la satul Pădureni, Șușița-Seacă, la Mărășești, Gîrla-Morilor, la Străjești, Putna-Seacă, la satul Ciușlea, rîul Putna, în dreptul satuluĭ Lungociul din jud. Tecuciŭ; rîul Rimnicul-Sărat, a căruĭ întîlnire cu Siretul o are în fața satuluĭ Fundeni din jud. Tecuciŭ, apoĭ rîul Bîrladul, la satul Călieni, Pîrîul-Țiganceĭ, ce formează o parte de hotar între Putna și R.-Sărat și, în cele din urmă, rîul Buzăul, la satul Voinești.

Afară de aceste, Siretul maĭ primește în sînul săŭ o mulțime de alte micĭ vîlcele, ce coboară din dealurile din dreapta și stînga sa.

Natura șesuluĭ. — Rîul Siretul, aproape în toată lungimea sa se răsfață pe un șes larg și care variază între 2 și 5 kil. în Romînia, iar în Bucovina, pănă la satul Berhometele, curge pe un șes foarte puțin îngust și de aci șesul se lărgește pănă la 17 kil. In Romînia, lărgimea șesuluĭ se prezintă cam ast-fel: în jud. Dorohoiŭ, variază între 1—3 kil. și chiar 4 kil. la N. satuluĭ Hănțești; apoĭ la Pașcani șesul are o lărgime de 4 kil.; la Cozmești, 3 ½ kil.; la confluența cu Moldova, 1 kil.; la Onișești, 4—3 kil. In Bacăŭ: 3 ½ kil. la Șerbești; 5 kil. la Săucești; 5—6 kil. la Buhociul-Mare; 2 kil. la Răcăciuni; 3 kil. la Sascut-Berești; 4 kil. la Mărășești; iar de la podul linieĭ ferate Mărășești-Tecuciŭ, șesul începe a se îngusta ajungînd la 200 m. la satul Biliești; 250 m. la confluența cu Bîrladul; 200 m. la Nămoloasa; iar de aci, rîul începe a-șĭ urma cursul pe un pat îngust, formînd una și aceeași ramură pănă la vărsarea sa în Dunăre.

In tot parcursul săŭ, șesul Siretuluĭ este supus înundațiilor; pe timpul cînd apele vin marĭ, trecerea devine foarte anevoioasă și nu se poate face de cît pe podurĭ fixe și, pe la anumite puncte pe podurĭ umblătoare.

Siretul, aproape în tot cursul săŭ, face o mulțime de coturĭ foarte întortochiate, maĭ cu seamă în județele Dorohoiŭ și Botoșani, totuși nu ca acele ale rîuluĭ Prutul.

Insule. — Faptul că Siretul se răsfață pe un șes larg 3—4 și chiar 5 kil., face ca rîul să se despartă în maĭ multe brațe,

dînd naştere la o mulţime de insule, mult mai numeroase în partea de N. şi mijlocul Moldoveĭ şi mai puţin numeroase cu cît rîul înaintează spre gura sa.

Intre insulele principale formate de acest rîŭ sunt:

In jud. Dorohoiŭ: între stîlpiĭ de frontieră No. 68 şi 69 se află două insule micĭ pendinte de teritoriul Romînieĭ; o altă insulă, mai mare, cam la 2000 m. la N. satuluĭ Zamostea-Vatra şi care aparţine Bucovineĭ; altă insulă, la N. satuluĭ Bahna, şi în fine o insulă mare, numită Pruntul-Mare, în dreptul satuluĭ Şerbăneşti.

In jud. Suceava: cincĭ insule micĭ în dreptul satuluĭ Tudora; patru insule în dreptul satuluĭ Ungureni-de-Gulea; două la Lespezi; treĭ la Hîrtoapele; patru între satele Lunca şi Blăjeşti, şi în fine o insulă în dreptul satuluĭ Cozmeşti.

In jud. Roman: o insulă în dreptul satuluĭ Mogoşeşti; două la satul Tămăşeni; una la N. satuluĭ Luţca; una la N. de localitatea numită Gorovei; cincĭ insule în dreptul satelor Onişeşti; una la N. de Cotul-Grosuluĭ; două la Drăgeşti, şi o insulă mare, la S.-V. satuluĭ Bradul.

In jud. Bacăŭ: o insulă la satul Peleticul-de-sus; două în dreptul satuluĭ Costeĭ; treĭ la satul Buhociul-Mare; treĭ la Radomireşti-de-sus (Doctori); cincĭ la Radomireşti-de-jos (Alcazîul); o insulă mare, ce se întinde între satele Radomireşti-de-jos şi Fundul; două la Racova; treĭ la satul Tamaşi; patru la S.-E. satuluĭ Galbenul; una la Gioseni; treĭ la satul Bîrza; treĭ în dreptul satuluĭ Răcătăul; două la satul Dienetul; iar la punctul unde Siretul atinge hotarul Bacăŭ-Putna, desfăcîndu-se în mai multe braţe, formează 11 insule; de aci şi cît timp Siretul face hotar între Putna şi Tecuciŭ, dă naştere la o mulţime de insule; cît face hotar între R.-Sărat, Covurluiŭ şi Brăila, rîul, adunîndu-se în albia sa, face să dispară numărul insulelor şi pînă la gura sa nu mai întîlnim de cît una, la confluenţa cu Buzăul treĭ la N.-V. satuluĭ Vameşul şi în fine una mare la V. poduluĭ Bărboşi.

Toate aceste insule sunt parte acoperite cu nisip, parte cu tufăriş şi nisip şi expuse inundaţiilor cînd apele vin mariĭ, în care caz cea mai mare parte din ele îşi schimbă forma.

Trecătorĭ. — Trecerea de pe un mal pe altul al rîuluĭ Siretul se face în general prin podurĭ umblătoare şi podurĭ fixe; trecerea prin vad nu se poate face de cît în partea de N. a rîuluĭ şi foarte rar mai spre S. şi numaĭ în timpul secetelor marĭ.

Podurile principale sunt:

In jud. Botoşani: Podul linieĭ ferate Paşcani-Botoşani.

In jud. Suceava: 1. Un pod de fer al linieĭ ferate Paşcani-Iaşi.

2. Un pod de vase ce leagă şoseaua Fălticeni-Botoşani.

3. Un pod de lemn peste care trece şoseaua judeţeană Neamţu-Paşcani-Blăjeşti-Ruginoasa.

In jud. Suceava:

1. Podul de vase de la Dolhasca.

2. Podul de vase ce leagă drumul Dolhasca-Ciurchinari la Lespezi.

3. Podul de lemn dintre Heciul şi Lespezi.

4. Podul linieĭ ferate Paşcani-Iaşi.

5. Mai la S. de acesta, podul peste care trece şoseaua Paşcani-Blăjeni.

6. Podul umblător de la satul Petrişul spre Ruginoasa.

In jud. Roman:

1. Podul peste care trece şoseaua naţională Roman-Iaşi.

2. Podul de la satul Luţca, peste care trece şoseaua Roman-Oancea prin satul Bara.

3. Podul de lemn peste care trece şoseaua Roman-Piatra.

4. Podul de la satul Roman.

5. Podul umblător peste care trece şoseaua Roman-Brăteşti.

6. Podul umblător peste care trece şoseaua comunală ce pleacă din Roman, spre S., la satul Recea şi Icuseşti-d.-s.

7. Podul umblător din dreptul localităţeĭ Gorovei.

8. Podul de lemn din dreptul satuluĭ Bradul.

In jud. Bacăŭ:

1. Podul de fer peste care trece şoseaua Letea-Buhociul-Mare.

2. Podul umblător pe la satul Peletuci-d.-s.

3. Podul umblător de la satul Spineni.

4. Podul de lemn din dreptul satuluĭ Fundul, peste care trece şoseaua Letea-Tămasi.

5. Podul umblător din dreptul satuluĭ Galbenul.

6. Podul umblător din dreptul satelor Răcătaul şi Mazili.

7. Podul umblător ce leagă şoseaua Răcăciuni-Dienetul.

Intre judeţele Putna şi Tecuciŭ:

1. Podul umblător dintre Sascut şi Rogoaza.

2. Podul umblător dintre Bereşti şi Corni-d.-s.

3. Podul umblător de la Ajudul-Vechiŭ.

4. Podul de lemn peste care trece şoseaua Ajudul-Ploscuţeni.

5. Podul de fier al linieĭ ferate Mărăşeşti-Tecuciŭ.

6. Podul de fer peste care trece şoseaua Năneşti-Hanul-Conachi.

7. Podul umblător ce leagă şoseaua Calieni-Iveşti, unde Si-

retul intră în regiunea forturilor de la Năməloasa.

8. Podul umblător de la satul Blehani, din jud. Putna.

9. Podul umblător, numit podul Sîrdarul, la S. de satul cu același nume.

10. In fine podul de fer de la Bărboși.

Cu toate foloasele ce aduc aceste poduri, trecerea pe timpul inundațiilor devine foarte anevoioasă, de oare-ce apa acoperind șesul rîului, ascunde cea mai mare parte din drumurile ce-o traversează.

Natura cursului. Siretul, ca debit de apă, 'și ia însemnătatea sa chiar de la obîrșie până la frontieră; și această importanța crește în cursul său, pe măsură ce primește în sînul său afluenții a căror basenuri coprind aproape întreaga regiune a Moldovei. In multe părți, prin abateri din apa sa, s'a creat mijloace capabile de a pune în mișcare mori, velnițe și alte fabrici care de alt fel se găsesc destul de numeroase.

Adîncimea curentului este foarte variabilă, după cum timpul este ploios saŭ secetos; totuși ca adîncime medie se poate admite următoarele date: până la Roman, adîncimea e de 2—4 m.; între Roman și Bacău, 2—5 m.; între Bacău și Ajud, 2—6 m.; la Năməloasa, 7 m.

Lungimea. Pe tot parcursul în regiunea Bucovinei, Siretul are o lungime de 85 kil., iar de la intrarea în Țară, până la vărsarea sa în Dunăre, are o lungime de 539 kil., măsurată pe firul apei, adică pe urma numeroaselor coturi ce face rîul în cursul său. Inclinarea cursului acestuĭ riŭ este mică și curentul relativ încet în regiunea Bucovinei și destul de încet în regiunea Rominiei.

De la obîrșie și până la frontiera Țării, pe un parcurs de 85 kil, el coboară 1002 m. adică aproape 13 m. pe kil., în care intră și regiunea muntoasă a munteluĭ Lungul; iar în Rominia, pe un parcurs de 539 kil., rîul coboară 295 m., adică $0^m,54$ pe kil.

Cotele, luate pe malul rîuluĭ, cu ocazia ridicăreĭ hărteĭ Țării, sunt următoarele: La satul Hințești, 259 m.; la E. satuluĭ Bursuceni, 253 m.; în dreptul satuluĭ Bănești, 241 m.; la confluența cu Suceava, 240 m.; la Dolhasca, 233 m.; la satul Lespezi, 216 m.; în dreptul satelor Stolniceni și Petrișul, 210 m.; la satul Mogoșești (jud. Roman), 206 m.; la Scheea, 198 m.; la S. de Răchiteni, 197 m.; la N. de satul Tămășeni, 192 m.; la confluența cu Moldova, 184 m.; la Onișești, 168 m.; la Șerbești, 160 m.; la Costeĭ, 156 m.; la Tamași, 143 m.; la Răcăciuni, 122 m.; la Adjudul-Vechiŭ, 93 m.; la Pufești, 76 m.; la Cosmești, 60 m.; la Suraia (Putna), 30 m.; la Năməloasa, 20 m.; la Corbul (R.-Sărat), 13 m.; la confluența cu Buzăul, 12 m.; la vărsarea luĭ în Dunăre, 5 m.

Lățimea rîuluĭ Siretul este foarte variabilă și subordonată timpuluĭ ploios saŭ secetos; totuși lărgimea medie din județele Dorohoiŭ și Botoșani este de 50 m.; la confluența cu Suceava, 60 m.; la Dolhasca, 40 m.; la Lespezi, 60 m.; la Scheea, 40 m.; la Răchiteni, 50 m.; la podul de vase, numit Letca, 60 m.; la confluența cu Moldova, 150 m.; la Onișești (jud. Roman), 70 m.; la satul Șerbești, și la podul șoseleĭ Bacău-Buhociŭ, are o lărgime de 120 m.; la podul satuluĭ Galbenul, 70 m.; la podul Răcăciuni, 130 m., iar între județele Putna și Tecuciŭ, lărgimea este de 100 m. la Sascut-Bereștĭ; 100 m. la Adjudul-Vechiŭ; 130 m. la Pufești; 180 m. la podul linieĭ ferate Mărășești-Tecuciŭ; 220 m. la satul Corbul (jud. R.-Sărat); 300 m. la confluența cu Buzăul și 450 m. la vărsarea sa în Dunăre.

Comunicații. — Valea Siretuluĭ, din punctul de vedere al comunicațiilor, se poate considera ca una din cele maĭ fericite văĭ ale Rominieĭ. Maĭ întîiŭ, linia ferată ce însoțește rîul pe partea dreaptă, de la N. și până la Mărășești, precum și între județele, Brăila și Covurluiŭ, o pune în legătură cu tot teritoriul Țareĭ; apoĭ, șoseaua națională care urmărește în de-aproape linia ferată, înlesnește în de-ajuns comunicația și transporturile locale. Din această șosea pornește spre E. o mulțime de alte șosele secundare, ce se pun în legătură cu alte șosele de pe malul sting al Siretuluĭ, prin podurile fixe și mobile ce se găsesc pe la anumite puncte de trecere. (Vezĭ trecătorĭ).

Afară de aceste șosele, valea Siretuluĭ maĭ este străbătută de un număr infinit de drumurĭ de exploatare, proprii pentru transportul productelor. Comunicația pe aceste drumurĭ devine anevoioasă și chiar imposibilă pe timpul ploilor marĭ, apele Siretuluĭ debordînd malurile și inundînd aproape întregul șes.

Populația. — Valea Siretuluĭ este una din cele maĭ populate văĭ ale Rominieĭ; existența frumoaselor cîmpiĭ și dealurĭ propriĭ pentru agricultură și care o însoțesc în tot lungul eĭ, aŭ atras în sînul eĭ încă din timpurile cele maĭ vechĭ, o numeroasă populație; aceasta se afirmă prin faptul că pe valea Siretuluĭ există sate îmbătrînite

și despre al căror trecut nu se mai știe nimic.

Astă-zi Siretul în tot cursul său prin județele: Dorohoiŭ, Suceava, Roman, Bacău, Putna, Tecuciŭ, R.-Sărat, Brăila și Covurluiŭ, este împestrițat de un număr foarte mare de sate aĭ căror locuitorĭ duc o viață pacînică și mulțumitoare.

Avuția locală. — Valea Siretuluĭ este una din cele maĭ bogate văĭ ale Romînieĭ din punctul de vedere agricol; dealurile ce o însoțesc în tot lungul său, precum și cea maĭ mare parte a șesuluĭ oferă locuitorilor eĭ toate produsele agricole ale Țăreĭ, care, la epoca recoltăreĭ, sunt strînse și transportate parte în porturile Galați și Brăila, iar parte direct la Constanța. Afară de produsele agricole, pe valea Siretuluĭ se maĭ găsește tot felul de pește de rîŭ și adesea chiar pește de Dunăre, care intrînd pe gura sa, înaintează la o bună distanță în susul apeĭ Siretuluĭ. Pe valea Siretuluĭ se găsesc un mare număr de fabricĭ, de diferite produse și anume: hîrtie, zahar, făină, spirt, rachiŭ, etc., precum și numeroase morĭ plutitoare, ce înlesnesc măcinatul făineĭ necesară locuitorilor de prin satele mărginașe.

Rîul Siretul fiind plutitor, contribue mult la partea economică a regiuneĭ ce străbate, prin faptul că pe dînsul se face marĭ transporturĭ de lemnărie, prin mijlocul plutelor, peste care, adesea, pe lîngă lemnărie, se transportă și sacĭ cu tot felul de grîne.

In această privință, Cantemir-Vodă, în «Descrierea Moldoveĭ» se exprimă astfel despre Siret: «El este o apă lată și adîncă și pentru că peste tot locul este coprins de ostroave de nisip, pentru acea încă nu s'a putut face bun deplin pentru umbletul corăbiilor».

Prin lucrărĭ de artă, Siretul ar putea deveni navigabil de la Mihăileni și pănă la gura sa, și maĭ cu seamă în jud. Putna.

Prin legea de la 1868, Martie, Siretul a fost declarat plutitor.

Geologia văeĭ Siretuluĭ. — Siretul izvorește din Muntele-Lung (Bucovina), din zona de *flysch* saŭ *gres carpatic* și îndreptîndu-se spre N. o străbate, avînd o vale foarte îngustă.

Muntele-Lung e alcătuit din *gresiurĭ cu firul mare și mijlociŭ* asemenea cu cele de la muntele Tomnatic din V. Bucovineĭ care aŭ fost raportate de C. M. Paul la *gresiul de Godula* saŭ *flyschul mediŭ,* equivalent cu *Gaultul* și *cretaceul superior.*

De îndată însă intră în *flyschul inferior, neocomian* și curge pe el pănă la Berhomet. De la izvor și pănă la *Baia Lăpușna* cursul său e *torențial* și fără aluviunĭ; de aci și pănă la Berhomet valea se lărgește puțin și albia minoră e pe aluviunĭ de o grosime neînsemnată.

La această din urmă localitate, se află un conglomerat colorat în general în verde, numit de C. M. Paul *conglomeratele de la Berhomet,* ce se întinde spre N.-V. și S.-E. Aceste deposite sunt plecate spre S.-V. și suprapoartă o succesiune de flysch înclinată în acelașĭ sens, dar care se poate vedea maĭ bine în valea *Sireteluluĭ.* Urmărind în amont, conglomeratele se transformă în altele maĭ fine, în *breccii fine* saŭ în *gresiurĭ grosiare.* (Equivalent cu calcarul de Tetschen, Neocomian).

Deasupra, alternanță de *gresiurĭ cu calcarurĭ și schisturĭ* cîte o dată cu *hieroglyphe.* (Ropianka = Schisturile de Tetschen. Neocomian).

Apoĭ, *gresul alb de Vama* (=Gresiul de Grodischte. Neocomian).

Maĭ sus, *gresiurĭ verzĭ saŭ brune,* une orĭ *glauconioase.*

In fine, pe vîrful *Petrușca* se află un *gres grosiar,* care poate fi paralelisat cu Godula tot așa de bine, ca și cu gresiul de Măgura (eocen).

Schisturile negre de la Lăpușna, sunt equivalente cu cele din Ungaria de la *Smilno,* și aparțin la nivelul cel maĭ superior al gresiuluĭ carpatic, dar sunt puțin desvoltate și nu sunt figurate pe harta geologică a d-luĭ C. M. Paul.

De la Berhomet, valea Siretuluĭ, intră în depositele terțiare reprezentate prin *terenul sarmatic,* direcțiunea sa schimbîndu-se subit spre E. Albia majoră, se lățește și aluviunile sunt bine desvoltate. Tot odată mantia quaternară îl însoțește neîntrerupt pănă la gură, acoperind flancurile văeĭ și terasele sale. In asemenea condițiunĭ și *în stare de regim* (cu albia mică stabilă), Siretul străbate Moldova prin *depozitele sarmatice* pănă la Dealul-Mare lîngă Bacău, și de aci prin cele cu *Paludine,* ce se vede în rîposul său mal stîng pănă la Barboși.

Afluenții săĭ de pe dreapta aduc, despre N.-V., pe o pantă repede, o mare cantitate de prund și nisip, ce-l acumulează la gurile lor și fac ca cursul Siretuluĭ să se deplaseze, retrăgîndu-se spre E., după cum se poate vedea destul de bine la confluența Moldoveĭ și cea a Bistrițeĭ, unde Siretul e obligat să facă cotiturĭ cu concavitatea spre confluența. — Cobălcescu

observase, că de la Pașcani în jos, Siretul curge mai în totd'a-una pe lîngă dealurile din stînga sa, și atribue acest fapt inclinațiuneĭ soluluĭ spre E. Faptul citat lămurește destul de bine acest punct.

In versantul drept, culmile dealurilor cu 350—450 m. înălțime sunt orientate aproape paralel cu cursul rîuluĭ, și versantul presintă în general, mai cu seamă pentru partea de N. a Moldoveĭ pănă la confluența rîuluĭ Moldova, un profil transversal caracteristic uneĭ constituțiunĭ geologice heterogene. Plecînd de la creastă, avem: întîiŭ, o pantă repede; apoĭ o altă foarte lină, ce se scoboară, ca să formeze o terasă, care e *penultima*, spre deosebire de o altă de pe șes, ce se numește *ultima*.

Penultima terasă domină șesul cu 10—30 m. (Pașcani-Cozmești). Ea devine mai interesantă cu cît înaintăm spre S. Deja ceva mai în amont de Pașcani, ca are o lățime mai mare de 4 kil. lățime, care se accentuează din ce în ce mai mult, cu cît ne scoborim în aval.

La picioarele acesteĭ terase, se întinde șesul, pe care se distinge o mică terasă cu cîțĭ-va metri mai înaltă de cît însuși șesul, care e acoperit de ape în inundările cele marĭ. Acest șes, ce constitue *albia-majoră*, are o lățime în general în Moldova de 4—5 kil.

Atît aluviunile rîuluĭ cît și depozitele pleistocene, ce formează terasa penultimă, se reazemă pe o *argilă vînătă sarmatică* impermeabilă, ce are o grosime foarte mare, căcĭ sondajele cele mai profunde (309 m.), ce s'aŭ făcut în Moldova nu aŭ străbătut-o.

In sondajele făcute în aluviunĭ aproape de Pașcani, această argilă a fost întîlnită la 11—12 m., iar pe terasa penultimă ea se poate vedea pe patul pîraielor *Zmeul*, *la Plop* și altele. Ast-fel chiar această bază impermeabilă a fost săpată de către Siret și în urmă a depus aluviunile sale.

Argila are o înclinare foarte mică spre S.-E., și e fără fosile. La Brătești, în rîpa pîrîuluĭ la Plop, la cota 290 m., găsim la bază, *argilele vinete nisipoase* descoperite pe o grosime de 3 m. La partea superioară, ele alternă cu păturĭ de *nisip galben*, care devin din ce în ce mai dese, cu cît le considerăm mai sus.

Peste acestea, urmează *nisipurĭ galbene calcarifere*, ce daŭ naștere pe alocurĭ, la cornișe de molasă foarte fragedă, care se dărîmă și alunecă pe coastă.

Mai sus, avem bancurĭ de un gres cu fire de *quarz* și *menilit*, cu *Cardium plicatum*.

Iar la cota 360, în rîpa despre N. de Brătești, găsim un *calcar oolitic feruginos* avînd, ca nucleŭ, fire de quarz și cimentate prin calcar cu *Tapes gregaria* Partsch, *Ervilia podolica*.

In diferite puncte, pe moșia Pașcani, se găsește fauna zoneĭ a 2-a sarmatică a luĭ Cobălcescu:

Mactra podolica ponderosa Eich., *Cardium obsoletum* Eich., rar *Solen subragilis* Eich., *Cerithium disjunctum* Sow, *Cerithium pictum* Bast, *Trochus podolicus* Dubois, *Buccinium duplicatum* Sow. Acest calcar se întinde spre N. și e bine dezvoltat lîngă Dolhasca, unde se exploatează în mare cantitate.

Coasta este acoperită de către pleistocen constituit din loess, în unele locurĭ, de 30—40 m. grosime. Pănă la înălțimea de 350 m. găsim, la baza loessuluĭ, prund. Acesta e *prund carpatic*, cu elemente din gresiul de Măgura, menilit galben saŭ cafeniŭ, gresiurĭ închise feruginoase, albastre cu vine de calcită, eocenice, etc.

Insă formațiunea pleistocenă devine mult mai interesantă, dacă o considerăm în terasa *penultimă*, adică în banda de platourĭ ce se ridică cu 10—30 m. mai sus de cît albia majoră. Pleistocenul rezemîndu-se pe argila sarmatică vînătă, ce se înclină ușor spre E., are la bază o pătură de prund, de 7 saŭ 8 m. putere, cu elementele $0^m,03$ — $0^m,05$ în diametru; mai sus, nisipurĭ aspre și fine și alte nivele de prund. Totul e acoperit de către *loess*, cu o grosime de 10 m. și mai mult.

Prundul din terasă intră în legătură cu aluviunile din albia majoră a rîuluĭ, afară de punctele unde pătura de prund, fiind întreruptă, dă naștere la izvoare numeroase, ce le întîlnim la poalele teraseĭ.

Inclinațiunea cea mică a acesteĭ terase, grosimea mare a pleistocenuluĭ și constituția luĭ, precum și partea superioară a dealurilor formată din calcaruri și acoperită de pădurĭ întinse, stabilesc condițiunĭ eminamente propriĭ pentru infiltrațiunea apelor meteorice, dînd naștere la o puternică și întinsă masă de apă subterană, ce se tradează prin numeroase emergențe, care țîșnesc cu vioiciune limpezĭ și recoroase din prundul de la poalele acestuĭ admirabil și imens receptacol acuifer. Proectul d-luĭ Inginer N. I. Paianu adoptat de consiliul technic superior, pentru alimentarea cu apă a orașuluĭ Iași prevede utilizarea acestuĭ receptacol prin o galerie așezată la marginea teraseĭ.

Aluviunile consistă la bază, din un *prundiș de fund (Gravier de fond*, Belgrand) cu elemente carpatice; peste el, urmează nisipuri aspre vinete foarte feruginoase; apoi nisipuri fine; și în fine, totul acoperit de un loess negru de vale. Aceste aluviuni cu o grosime de 11—12 m. conțin o puternică pînză de apă însă foarte feruginoasă.

Ultima terasă. — La poalele penultimei terase se întinde o alta ca *ultimă terasă*, care domină șesul cu cîți-va m. numai, dar îndestul de înaltă, pentru a fi la adăpostul inundațiilor apelor mari în timpurile ploioase sau cu topirea zăpeziĭ la munți.

Această terasă e constituită de *loess negru de vale*, ce zace pe aluviuni, dar nu presintă o continuitate a penultimei terasă, și e întreruptă, în bancuri întinse d'asupra șesului, ast-fel că albia majoară se întinde până la poalele penultimei terase.

In versantul sting la Lespezi, în malul Sitetului, peste argila vînătă, apare *gresul cu boambe* cu fauna zonei 1-a sarmatice Cobălcescu:

Donax lucida Eichw., *Modiola marginata* Eichw., *Ervilia podolica* Eichw., *Ervilia pusilla* Phil., *Cerithium pictum* Bast, *Cardium plicatum* Eichw.

Iar mai sus, în dealul *Peteru*, nisipuri și molassă, cu fauna zonei a 2-a (Cob.)

In spre N. de această regiugiune, s'a menționat deja lîngă Dolhasca, un calcar oolitic foarte mult dezvoltat și sub această formă sarmaticul se întinde probabil până în apropiere de Bucovina, căci d. Sava Ștefănscu l'a găsit cu aceste caractere la *Burdujeni*, numai cu *Ervilia podolica*, Eichw.

De la Pașcani în jos depositele sarmatice își păstrează un facies arenaceu, avînd și fauna zonei a 2-a Cob. cu *Mactra ponderosa* Eich.

De la *Dealul-Mare* (lîngă Bacău) și până la Galați în țărmul stîng rîpos al Siretului, se succed *depozitele cu Paludine*, ce au fost observate de Cobălcescu, la Dealul-Mare, Ploșcuțeni, Cozmești, Bărboși etc. Aci, aflorează partea superioară a acestuĭ etaj, formată din argila galbenă deschisă «ce nu face de loc turtă cu apă» (nu este plastică), alternînd cu paturi de argilă albastră foarte plastică; peste aceste, urmează paturi de prund separate între ele prin argilă; în fine, d'asupra avem pleistocenul cu prund la bază, ce se aseamănă cu cel mai de jos; și apoi loess. Depositele acestea cu Paludine, se prelungesc în mod orizontal, atît în lungul Siretului cît și spre E. către Prut.

Fosilele găsite sunt cum urmează:

Sabo, a determinat *Unio moldavensis* la Peckea.

Cobălcescu la *Barboși: Vipara Saldleri, V. Leiostraca, Neritina Danubialis, Valvata Cabalcescui* Brus., *Melanopsis acicularis, Lithoglyphus fuscus, Pisidium Covurluensis, Congeria polymorpha, Hydrobia grandis, H. Covurluensis* și *Anodonta problematica.*

D. Sava Stefănescu, tot la Barboși, în marnele de la bază, citează: *Dreissensia polymopha* Pallas, *Corbicula fluminalis* Müller, *Pisidium amnicum* Müller, *Pisidium Iasiensis* Cob., *Valvata (Cincina) Cobalsescui* Brusina, *Hydrobia grandis* Cob.

Legendă. — Siretul a fost cunoscut în vechime sub numele de *Tiarandos* (Herodot), *Feratus* (Ptolomeu), *Gerasus* (Amian), *Seretos* (C. Porfirogenitus); în evul-mediu *Seret* (Hasdeu), și într'un timp a purtat și numele de *Halup* (Miron Costin). — Vorba primitivă e scitică și însemnează fluviu; iar Tiarandos va să zică sărat. («Letopis. Moldoveĭ», ed. M. Cogălniceanu, pag. 505).

Iată legenda originei numirei de Siret, coprinsă în cîntul al II-lea al uneĭ poeme scrise în limba polonă și dedicată Regeluĭ aceleĭ țărĭ:

Regele Ungurilor Vladislav, împreună cu Romînii, împing pe Tătarĭ de la munte și, gonindu-ĭ apoi fără preget prin cîmpie, ajunseră până la Siret unde se află orașul Roman. Aicia urmează o nouă bătălie. Infrînți Tătariĭ, se arunc în undele Siretului, iar Romînii urmărindu-ĭ fără cruțare, astupă fluviul cu cadavrele dușmanilor. Regele, transportat la vederea acesteĭ bătăĭ tătărești, strigă cu veselie în limba maghiară: «Seretém, Seretém», îmĭ place, îmĭ place, și cuvîntul regal, prefăcîndu-se în numele rîuluĭ, eternizează gloria victorieĭ». (V. Drăghicescu, Dunărea și coastele Mareĭ-Negre).

Siretul-de-jos, *plasă*, jud. Bacăŭ, numită ast-fel de la rîul Siretul, care o udă.

Forma sa este a unuĭ romb neregulat cu unghiurile ascuțite la N., la satul Viforeni și la S., la satul Dienețul.

Este așezată în regiunea șeasă. Cîte-va ridicaturi despart la E. apele Răcătăului, ale Dienețului și ale Pogleților de acele ale Berheciului, din plasa Siretul-d.-s. și din județul Tecuciŭ. Rîul Siretul atinge cu malul său sting toată limita de V. a plășeĭ, de la confluența sa cu Bistrița până la Dienețul și descrie un zigzag cu încovoitură concavă spre E.

Solul său este productiv și

bogat în pămînt vegetal. Afară de cîte-va locurĭ cu lut şi nisip, maĭ toate holdele aŭ un pămînt negru foarte roditor.

In vechea împărţire administrativă, această plasă nu exista. Ea a fost formată numaĭ de comunele din E. plăşeĭ Bistriţa-d.-j., care eraŭ dincolo de apa Siretuluĭ. Reşedinţa plăşeĭ este în Tîrguşorul Părincea, unde se află şi judecătoria de pace, un serviciŭ poştal, precum şi un spital cu 30 paturĭ.

Comunele din plasă sunt:

1. *Boteşti,* cu cătunele: Birtăşeşti, Dealul-Mare saŭ Boteşti, reşedinţa, Iapa şi Viforani, situate în cursul superior al Răcătăuluĭ.

2. *Leca,* cu cătunele: Bibireşti, Bota, Leca saŭ Ungureni, Slobozia, reşedinţa, Tociloasa, Varniţa şi Zlătari, situate pe Pîrîul-Ungurenilor şi în valea Răcătăuluĭ, maĭ în josul apeĭ.

3. *Tîrgul-Părincea,* cu cătunele: Buzdugani şi Tîrguşorul-Părincea, reşedinţa, situate la S. de com. precedentă.

4. *Mileşti,* cu cătunele: Mileşti-d.-s., Mileşti-d.-j., reşedinţa, Văleni şi Valea-luĭ-Drob, situate pe Valea-Răcătăuluĭ, la S. de com. Leca şi la V. de com. Tîrgul-Părincea.

5. *Năneşti,* cu cătunele: Mărăşti, Năneşti, reşedinţa, şi Vladnicul, situate pe valea de sus a Dienetuluĭ.

6. *Petreşti,* cu cătunele: Fundul-Văiĭ, Petreşti, reşedinţa, Soci şi Valea-luĭ-Neni, situate pe Dienet, maĭ în josul apeĭ.

7. *Păncesti,* cu cătunele: Dealul-Dienet, Fulgerişul, Păncesti, reşedinţa, Răstoaca şi Valea-luĭ-Moţoc, situate pe pîrîul Dienetul şi la confluenţa acestuia cu Siretul.

8. *Răcătăul,* cu cătunele: Bîzga, Gura-Răcătăul, Răcea, Răcătăul, reşedinţa, şi Slobozia-Răcătăuluĭ, situate pe valea Răcătăuluĭ, la confluenţa acestuia cu Siretul.

9. *Gioseni,* cu cătunele: Bîzga, Gioseni, reşedinţa, Horgeşti, Oteşti şi Răcea, situate pe malul sting al Siretuluĭ, la N. de comuna precedentă.

10. *Tamaşi,* cu cătunele: Chetrişul, Coteni, Fîntîneanu, Furnicari, Racova şi Tamaşi, reşedinţa, situate pe malul sting al Siretuluĭ, la N. de Gioseni.

Comunicaţia cu oraşul Bacăŭ şi plăşile vecine se face pe următoarele căĭ:

Calea judeţeană care pleacă din Părincea, venind de la Tecuciŭ şi ia direcţia N.-V., prin comunele Mileşti, Tamaşi, Ruşi şi Letea.

Căile vecinale: Leca-Părincea-Năneşti-Păncesti, Tamaşi-Horgeşti-Petreşti şi Petreşti-Răcătăul, care deservesc toate satele acesteĭ plăşi.

Are o populaţie de 3671 locuitorĭ; 3639 case; 46 cîrciumĭ; 11 şcoale; 20 biserici, deservite de 14 preoţi şi 17 cîntăreţĭ.

Teritoriile comunale sunt de 30621 hect., din care 10989,68 hect. pămînt de cultură şi 5668 hect. pădure, iar restul imaşe şi pămînturĭ sterpe.

Viĭ sunt pe o întindere de 563,38 hect.

Locuitoriĭ posedă: 956 caĭ, 6474 vite marĭ cornute, 2605 porcĭ, 428 capre.

Siretul-de-Jos, *plasă,* în jud. Roman, situată în partea de S.-V. a luĭ. Are forma unuĭ poligon neregulat, cu 5 laturĭ, din care cea maĭ mare este laturea despre V.

Se mărgineşte la N. cu pl. Moldova; la S., cu jud. Bacăŭ; la V., cu jud. Neamţu; la E., cu pl. Moldova, şi cu pl. Fundul.

Are o lungime de 29 kil., socotită de la satul Pildeşti, la N., şi pănă la satul Galbeni, la S.

Pămîntul plăşeĭ Siretul-d.-j. este aproape maĭ tot şes. Numaĭ o singură culme de dealurĭ, acoperită aproape în întregime cu pădurĭ, trece prin marginea eĭ despre V., urmînd direcţiunea de la N. spre S. Această culme de dealurĭ nu este alt ceva de cît ultimile ramificaţiunĭ a dealurilor, ce se despart din munţiĭ ce separă basinul Bistriţeĭ de al Moldoveĭ. Piscurile cele maĭ înalte a acesteĭ culmi, luate de la N. la S., în această pl. sunt: dealul Stan, al Mocanilor, Dealul-luĭ-Vodă, dealul Movila, dealul Goronul, Dealul-Ţuţcanilor, dealul Oretea şi dealul Valea-Rea.

Văile cele maĭ principale din pl. (afară de a Siretuluĭ şi a Moldoveĭ) sunt: Valea-Neagră, care străbate această plasă de la N.-V. către S.-E. şi valea Turbata, ce urmează aceaşĭ direcţiune ca şi cea de maĭ sus.

Apele care udă pl. sunt: Siretul, ce curge prin marginea de E. a plăşeĭ, de la N. la S., formînd hotarul despărţitor al acesteĭ plăşĭ de pl. Fundul. Udă pl. din dreptul satuluĭ Cotul-Vameşuluĭ şi pănă la S. de satul Cotul-Grosuluĭ şi curge formînd maĭ multe sinuozităţi. Acest riŭ primeşte în sine, în această pl., pe dreapta, pîrîul Valea-Neagră, care este încărcat pe dreapta cu Pîrîul-Brănişteniloř şi cu Pîrîul-Butnăreştilor, unit cu pîrîul Poarca şi acesta mărit pe dreapta cu pîrîul Puiul. Maĭ este udată şi de pîrîul Turbata încărcat pe dreapta cu pîraiele Bahna şi Galbeni, după care apoĭ se varsă tot în Siretul, pe teritoriul judeţuluĭ Bacăŭ. Toate aceste pîrae îşĭ iaŭ naştere din şirul de dealurĭ, ce este în partea de V. a plăşeĭ. Marginea de N.-E.

a acesteĭ plăşĭ este udată de rîul Moldova, care începe a atinge această plasă în dreptul satuluĭ Pildeşti şi se continuă, formînd limita de N.-E. a eĭ, până la vărsare.

Pămîntul acesteĭ plăşĭ, formînd aproape în întregime un şes întins, este maĭ tot cultivabil.

Legume se cultivă mult maĭ cu seamă în com. Galbeni şi Săcueni. Fînețele ocupă partea de E. a plăşiĭ, de-alungul rîuluĭ Siretul, iar pădurile, dealurile despre V.

Comunele Galbeni şi Cîrligi aŭ pămîntul cel maĭ bun pentru cultura cerealelor. La Porceşti şi Bahna se cultivă vĭea; la Hociungi, viea şi arborĭĭ fructiferĭ.

In această pl. se lucrează ţesăturile de lînă la Bahna; rogojinele, la Săcueni, Mirceşti şi Dulceşti; olăria, în satul Galbeni. Se fabrică spirtul în satul Dulceşti, unde este o velniţă pentru aceasta şi în satul Hociungi, unde este un cazan. Sunt 10 morĭ de apă pentru măcinarea grîuluĭ şi a păpuşoiuluĭ.

Din cele 6 iazurĭ ale acesteĭ plăşi, precum şi din rîurile Siretul şi Moldova, se scoate peşte. Com. Hociungi face comerciŭ cu fructe. Toate productele locuitorilor din această pl. se desface în oraşul Roman.

Căĭ de comunicaţiune: Linia ferată, care străbate această pl. în lungul săŭ, de la N. la S., pe o întindere de 15 kil., mergînd aproape paralel cu şoseaua naţională Roman-Bacăŭ. Ea are o staţie la Galbeni, la 23 kil. de oraşul Roman. Pe această întindere, linia ferată Roman-Bacăŭ are un pod de fer peste rîul Moldova, lîngă oraşul Roman, pe unde trece din pl. Siretul-d.-j. în pl. Moldova, lung de 226 m. şi 3 podeţe maĭ micĭ: unul peste pîrîul Valea-Neagră, altul peste pîrîul Turbata şi al treilea peste pîrîul Galbeni.

Şoseaua naţională Roman-Bacăŭ, care străbate această plasă în lungul săŭ, de la N. la S., pe o distanţă de 22 kil., mergînd aproape paralel cu linia ferată Roman-Bacăŭ, printre aceasta curge rîul Siretul. Şoseaua naţională Roman-Bacăŭ are un pod de fier lîngă oraşul Roman, trece peste rîul Moldova pe unde din plasa Siretul-d.-j. în plasa Moldova şi 3 podeţe de piatră maĭ micĭ: unul peste pîrîul Valea-Neagră, altul peste pîrîul Turbata şi al treilea peste pîrîul Galbeni.

Şoseaua judeţeană Roman-Piatra, care începe din şoseaua naţională Roman-Bacăŭ, chiar de lîngă podul de fer de peste rîul Moldova şi duce spre V. către oraşul Piatra. Această şosea străbate jud. Roman pe o lungime de 17 kil., trecînd prin satele Feleşti şi Dulceşti, de unde apoĭ o duce pe teritoriul jud. Neamţu. Din această şosea pleacă maĭ multe şosele vecino-comunale şi anume: şoseaua vecino-comunală Trifeşti-Giuleşti, care începe din apropiere de Roman şi duce spre V., prin satele Trifeşti şi Giuleşti, de unde trece în jud. Neamţu, legîndu-se cu alte şosele vecino-comunale; de la satul Trifeşti se desparte o altă ramură de şosea vecino-comunală, care duce la satele Butnăreşti, Bîrjoveni şi Prăjeşti; tot din şoseaua judeţeană Roman-Piatra începe, în apropiere de satul Feleşti, o şosea vecino-comunală, care duce spre S.-V., la satul Brănişteni; de la V. de satul Dulceşti începe tot din şoseaua judeţeană Roman-Piatra o şosea vecino-comunală, care duce spre N. şi leagă între ele satele: Cîrligul, Bretcani, Moreni şi Văleni, din pl. Moldova.

Şoseaua judeţeană Roman-Buhuşi, care străbate această pl. de la E. la V. şi începe din şoseaua naţională Roman-Bacăŭ, din dreptul satuluĭ Mirceşti (com. Săcueni) şi duce de la E. spre V., legînd între ele satele: Mirceşti, Săcueni, Căciulaţi, Porceşti şi Hociungi, de unde trece apoĭ în jud. Neamţu, ducînd la tîrguşorul Buhuşi.

Şoseaua judeţeană Vasluiŭ-Buhuşi-Piatra, ce străbate această pl. de la S.-E. către N.-V., începe în această pl. de la podul de pe Siretul, de la Drăgeşti şi merge spre N.-V. până la satul Hociungi, unde se leagă cu şoseaua Roman-Buhuşi; leagă pl. Fundul cu pl. Siretul-d.-j., unind între ele satul Filipeşti, gara Galbeni, Cîrligi, Arămeşti-Răzeşi, Broşteni şi Hociungi. Această şosea străbate transversal jud. Roman prin partea de S. a luĭ, de la satul Hociungi până la tîrguşorul Băceşti, prin satul Drăgeşti şi Valea-Ursuluĭ, legînd astfel jud. Neamţu cu jud. Vasluiŭ.

Patru podurĭ pun în legătură drumurile în această pl. cu cele din plăşile vecine şi anume: un pod de fer pe rîul Moldova pentru linia ferată, un alt pod de fer, tot peste rîul Moldova, pentru şoseaua naţională, un pod plutitor pe rîul Siretul, la satul Spridoneşti şi un pod stătător de lemn, la satul Drăgeşti, tot pe Siretul. Cele două dintîiŭ pun în comunicaţiune această pl. cu pl. Moldova; iar cele două din urmă o pun în comunicaţiune cu pl. Fundul.

Plasa Siretul-d.-j. este unită în privinţa administrativă cu pl. Moldova, avînd amîndouă un subprefect cu reşedinţa în satul Elizabeta-Doamna. Inainte de

unirea plăşilor, reşedinţa subprefecturei era în satul Porceşti.

Un singur tîrguşor se află în pl., tîrguşorul Onişcani (Hanului-Doni) pe şoseaua naţională. Acest tîrguşor este cel mai mic din cele 4 cîte sunt în judeţ.

In această pl. se află gara Galbeni.

Are o populaţie de 4923 familii, saŭ 17772 locuitori; 31 biserici; un oficiŭ poştal rural, la gara Galbeni. In pl. unite sunt 31 şcoli mixte şi 3 de cătun.

Are 45 sate, din care cele mai populate sunt: Porceşti (1545 loc.), Trifeşti (1502 loc.), Cotul-Vameşului (1103 loc.), Ruptura (1095 loc.) şi Elizabeta-Doamna (1004 loc.). Aceste 45 sate formează 15 com. rur., din care cele mai mari sunt: com. Trifeşti (1829 loc.), com. Cîrligi (1799 loc.), com. Porceşti (1545 loc.) şi com. Bahna (1460 loc.).

Siretul-de-Jos, *plasă,* în jud. Suceava. Se mărgineşte la E. cu pl. Siretul-d.-s.; la V., cu jud. Roman şi Neamţu; la S., cu jud. Roman şi la N., cu pl. Moldova-d.-j. şi Siretul-d.-s.

Forma sa se apropie de aceia a unui patru-later mai mult saŭ mai puţin regulat, mărginit spre E. şi V. de albiile rîurilor Moldova şi Siretul, despărţite prin şirul dealurilor Păşcani-Cristeşti, îmbrăcate în păduri.

In cereale, este cea mai productivă plasă din judeţ. Intinderea teritorială e de 49082 hect., din care aproape jumătate e acoperită de păduri.

Reşedinţa sub-prefecturei este în Păşcani. Se compune din comunele Păşcani, Cristeşti, Miroslăveşti şi Stolniceni, care sunt formate din 24 sate.

Are o populaţie de 5286 familii, saŭ 21905 suflete.

In această plasă sunt schiturile Brăteşti şi Boureni.

E străbătută de şoselele: Roman-Fălticeni (a statului), Moţca-Păşcani-Tîrgul-Frumos (judeţeană), Lespezi-Păşcani, Miroslăveşti-Păşcani şi Păşcani-Cosmeşti-Roman (comunale).

Ca instalaţiuni industriale are atelierul din gara Păşcani şi fabrica de spirt din Cristeşti.

Siretul-de-Sus, *plasă,* jud. Bacăŭ, E udată în partea de V., de rîul Siretul care o desparte de plăşile Bistriţa-d.-s. şi Bistriţa-d.-j., spre comunele: Schineni, Săucesti şi Ruşi. Ocupă colţul N.-E. al judeţului.

Forma sa este aceia a unui pentagon neregulat.

Afară de rîul Siret, care o udă de la N. la S., făcînd un unghiŭ ascuţit, cu vîrful spre E., la confluenţa acestuia cu pîrîul Valea-Mare, această plasă mai este udată şi de Pîrîul-Odobului şi de pîrîul Berheciul, încărcat cu Dunavăţul. Nişte slabe ridicături de tărîm, care fac parte din dealurile zise ale Bîrladului, despart aceste ape între dînsele.

Reşedinţa plăşei şi a judecătoriei este la Săcuieni.

Are 11 com. rur.:

1. *Berbenceni,* cu cătunele: Berbenceni, reşedinţa, Văleni saŭ Berbenceni-Micî, Chiticeni, Fundeni şi Gura-Drumului, situate pe valea Odobului.

2. *Odobeşti,* cu cătunele: Baloşul, Glodişoarele, Odobeşti, reşedinţa, Ţigîra, Tisa-Silvestru şi Trestia, situate pe pîrîul Odob, în colţul N.-E. al judeţului.

3. *Săcueni,* cu cătunele: Cîmpeni, Dumbrava saŭ Baloşeni şi Săcuieni, reşedinţa şi a plăşei şi a comunei, situate la S. de comunele precedente.

4. *Bogdăneşti,* cu cătunele: Bogdăneşti-d.-j., Bogdăneşti-d.-s., Hertiona-Mănăstirei şi Hertiona-Răzeşi, reşedinţa, situate pe malul sting al Siretului.

5. *Prăjăşti,* cu cătunele: Prăjăşti-Moldoveni, Prăjeşti-Unguri, reşedinţa, şi Traian, situate pe malul stîng al Siretului, la S. de comuna precedentă.

6. *Buhociul,* cu cătunele: Buhociul-Mare, reşedinţa, Buhociul-Mic, Costeni, şi Satul-Noŭ, situate d'a stînga Siretului, la S. de Grăjăşti.

7. *Obîrşia,* cu cătunele: Băimacul şi Obîrşia, reşedinţa, situate pe izvoarele Berheciului.

8. *Tîrgul-Glodurile,* cu cătunele: Gloduri şi Tîrgul-Glodurile, reşedinţa, situate tot pe Berheciŭ, la S. de comuna precedentă.

9. *Oţeleşti,* cu cătunele: Antoheşti, reşedinţa, Făghieni, Oţeleşti şi Pădureni, situate pe pîrîul Berheciul, mai la S. de comuna precedentă.

10. *Mărăşti,* cu cătunele: Băleia, Mărăşti-d.-j., orî Satul-d.-j., Valea, saŭ Mărăşti-d.-s., reşedinţa, situate pe pîrîul Dunăvăţul.

11. *Filipeni,* cu cătunele: Filipeni saŭ Slobozia, Fruntesti, Lunca, reşedinţa, Moara-Conachi, Pîrlitura şi Valea-Botului, situate pe pîrîul Dunavăţul, mai la S. de comuna precedentă.

Este străbătută de calea judeţeană Bacăŭ-Plopana (jud. Tecuciŭ) şi de mai multe căi vecinale-comunale, care unesc satele.

Aci se află 12 parohii cu 37 biserici, deservite de 13 preoţi şi 22 dascăli; 12 şcoale.

Are o populaţiune de 3705 familii, saŭ 14518 suflete.

Solul plăşei este foarte roditor şi are o întindere de 18886,45 hect., dintre care 5697 pădure, 10641,66 pămînt de cultură şi 2833,31 hect. vii.

Vite: 850 caî, 8907 vite cornute, 2793 porcî, 261 capre şi 7384 oî.

Locuitorii posedă 663 stupi de albine.

Siretul-de-Sus, *plasă*, jud. Roman, situată în partea de N.-E. Are forma unui drept-unghiu, așezat cu laturile sale cele mai lungi, în direcțiune N.-S.

Se mărginește: la N. cu jud. Suceava; la S., cu pl. Fundul; la V., pe o mică distanță, cu jud. Suceava; la E., cu jud. Iași și Vasluiu.

Lungimea cea mai mare a plășei este de aproape 45 kil., socotită de la N. de satul Heleștieni, până la S. de satul Săcăleni, măsurată prin tîrgușorul Bîra și satele Pîncești și Poenari; iar lățimea, de 17 kil., socotită de la V. de satul Sagna, din malul rîului Siretul și până la E. de satul Nistra, la marginea județului, prin tîrgușorul Bîra și satul Boghicea.

Pămîntul pl. Siretul-d.-s. este mult mai sus de cît acel a pl. Moldova și Siretul-d.-j. El prezintă multe culmi de dealuri, văi și podișuri, din care cele mai principale sunt: culmea Dealul-Măruluĭ, care este cea mai principală în această plasă și o străbate de la S.-V. către N.-E., legîndu-se la capătul despre N.-E. cu dealurile din jud. Vasluiu și Iași, și spre S.-V. cu culmea Golanilor din pl. Fundul. Această culme formează linia de împărțire a apelor din plasă și atinge înălțimea cea mai mare a dealurilor, mai cu seamă în partea de S.-V. și N.-E. Vîrfurile cele mai înalte ale acestei culmi poartă diferite numiri, care, luate de la S.-V. către N.-E., sunt: Poganul, Dealul-Măruluĭ propriu zis, Stan, Căpățina, Zimbrul, Ghida (Bantașa), Piscul-Rusului, Chicera, Mănăstirea, Buzdugi, Vlădnicelele și Todireni. Această culme este una din cele mai puternice din acest județ, căci între satele Gîdinți și Pănceștĭ atinge o grosime de 16 kil.

Din această culme principală, se despart alte culmi mai mici, care poartă diferite numiri: Culmea-Holmului, care se desparte din culmea Dealul-Măruluĭ la satul Zimbrul și se continuă de la N. spre S., separînd basinul pîrîului Zimbrul de pîrîul Gîrbovețul; Culmea-Gîdinților, care se desface tot din culmea Dealul-Măruluĭ și merge spre V., terminîndu-se în riul Siretul, între satul Gîdinți și Sagna; Culmea-Hăbășeștilor, care atinge pl. în partea de N.-E., unindu-se prin dealurile din jud. Iași și prin Dealul-Todirenilor cu culmea Dealul-Măruluĭ. Din aceasta, pleacă spre S.-V., către Siret, mai multe ramuri mai mici din cari cele mai principale sunt: a-Oțelenilor și a-Oborocenilor.

Vale mai principală, afară de aceea a Siretului, este: Valea-Albuieĭ, prin care curge pîrîul Albuia, vale ce se întinde prin mijlocul plășei, de la N.-E. către S.-V.

Podișul cel mai mare din această pl. este podișul Scheeĭ, cuprins între satele: Scheea, Miclăușeni, Cucova, Fărcășeni și Oboroceni.

Ape: Siretul, care curge prin marginea despre V. a plășei, de la N. spre S., formînd hotarul despărțitor al acestei plăși de pl. Moldova. Udă pl. puțin mai în sus de satul Volintirești și până la N. de satul Brătești, curgînd în genere de la N. la S.; primește pe dreapta următoarele pîraie: Țiganca, mărită pe stînga cu pîrîul Caracaș, Pîrîul-Moareĭ, Stîrcea, Miclăușeni, Albuia, mărită pe dreapta cu pîrîul Buhoanca, iar pe stînga cu Pîrîul-Velnițeĭ, pîrîul Poenele-Oanceĭ, mărit și el pe stînga cu pîrîul Pricopul și acesta pe stînga cu pîrîul Stănița, pîrîul Vulpășești (Sagna), mărit pe dreapta cu pîrîul Lincani, pîrîul Pietrosul, mărit pe dreapta cu Pîrîul-Velnițeĭ și Pîrîul-Rîmniculuĭ. Afară de aceste ape pl. Siretul-d.-s. este udată și de cursul superior al pîrîuluĭ Chisălița, încărcat pe stînga cu pîrîul Fodorul și de cursul superior al pîrîuluĭ Zimbrul, care toate curg în genere de la N. la S. și trec în pl. Fundul, de se varsă în riul Bîrladul.

Treĭ iazuri sunt în această plasă: două formate de pîrîul Stîrcea și unul lîngă tîrgușorul Bîra.

In partea de N. a plășeĭ pămîntul este negru, mai cu seamă în com. Heleștieni, Scheia și Miclăușeni.

Aproape toată partea de V. a plășeĭ (șesul Siretuluĭ) și o mare parte din cea de V. sunt acoperite cu finețe.

Toată partea de S. și o mare parte din cea de E. sunt acoperite cu pădure seculară.

Se lucrează lemnăria și rotăria în satele: Boghicea, Slobozia, Sagna și Tătari; olăria, la Vulpășești, Oțeleni, Mănăstirea, Chicera și Hîndrești; coveți, linguri și fuse, la Vadul-Vejeĭ, Veja-Lingurari, Vulpășești, Ghideon și Nistra; cojocăria, la Lițca; mangalul, la Bughi.

Locuitorii de prin satele de pe malul Siretuluĭ se ocupă și cu pescăria.

Locuitorii din satul Lițca se ocupă cu comerciul de vite, iar ceĭ din satul Hîndrești și Gîdinți, cu comerciul de lemne.

Cel mai mare centru comercial în pl. este tîrgușorul Bîra.

In com. Strunga, spre E. de satul Găureana, sunt cariere de

piatră și ape sulfuroase; aci este și o stațiune balneară.

Căile de comunicațiune care străbat această pl. sunt: Calea națională Roman-Iași, îndată ce trece rîul Siretul în fața satului Miclăușeni, pe un pod de fer lung de 317 m. și duce de la S.-V. către N.-E. până dincolo de satul Strunga, la locul numit La-trei-Cracĭ, în fața Tîrgului-Frumos. Această șosea în plasa Siretul-d.-s. urmează mai mult de jumătate din lungimea sa cursul pîrîului Stîrcea. Ea trece pe la S.-V. de satul Miclăușeni și pe la băile Strunga. Șoseaua județeană Piatra-Iași începe a atinge această pl. îndată ce trece rîul Siretul în fața satului Cogălniceanu și merge de la V. la E. prin satul Oboroceni-d.-s., Movileni și Crivești și apoĭ la locul numit La-trei-Cracĭ, în extremitatea jud. Roman, unde se unește cu șoseaua națională Roman-Iași; această șosea n'are pod peste rîul Siretul, în fața satului Cogălniceanu, așa că ceĭ ce ar voi să meargă din pl. Moldova, în pl. Siretul-d.-s., sunt nevoiți a părăsi această șosea și a merge să treacă acest rîŭ mai sus, pe podul de la Mogoșești. Șoscaua județeană Roman-Bîra-Vasluiŭ ce începe a atinge această pl. îndată ce trece rîul Siretul, pe un pod plutitor, în fața satului Sagna și merge prin acest sat către N.-E. până la tîrgușorul Bîra, unde se și termină; de aicĭ se îndreaptă spre E., trecînd pe la Hanul-luĭ-Rojniță, la satul Todireni; de la Bîra la satul Todireni este întreruptă în mai multe locurĭ; iar de la Todireni spre E. este numaĭ pe o lungime de 14 kil. Șoseaua județeană Roman-Băcești-Vasluiŭ ce începe a atinge pl. îndată ce trece rîul Siretul, pe un pod stătător de lemn, în fața satului Gîdinți și merge prin acest sat, urcînd prin pădure culmea Dealul-Mărului; apoĭ se pleacă către S.-E., trecînd prin satul Poenarul și de aicĭ în pl. Fundul, prin satul Crăești la tîrgușorul Băcești și de acolo la Vasluiŭ; parcurge, străbătînd pl., o lungime de 11 kil. O șosea vecino-comunală străbate această pl. aproape în toată lungimea sa, urmînd malul sting al rîului Siretul; începe din marginea de S. a acesteĭ plășĭ, la N. de satul Brătești (unde se leagă cu șoseaua vecino-comunală Brătești-Cotul-luĭ-Balan-Dămienești din pl. Fundul) și merge de la S. spre N. prin satele: Gîdinți, Sagna, Burueneștĭ, Doljești, Liț-ca, Butea, Miclăușeni, Scheea, Cuza-Vodă, Cogălniceanu, unde se unește cu șoseaua județeană Piatra-Iași.

Linia ferată Pașcani-Iași atinge puțin colțul de N.-E. al acesteĭ plășĭ, fără a avea însă aci vr'o stațiune.

Patru podurĭ peste rîul Siretul pun în legătură pl. Siretul-d.-s. cu pl. Moldova și anume: podul de lemn stătător între satele Carol și Gîdinți, podul plutitor între satele Luțca și Sagna, podul de fer din fața satului Miclăușeni și podul plutitor de la satul Mogoșești.

Are o populație de 2762 familiĭ, saŭ 26177 locuitorĭ; 35 bisericĭ ortodoxe și 8 catolice; 15 școlĭ rurale.

E formată din 13 comune rurale, din care cele mai populate sunt: com. Miclăușeni (3203 locuitorĭ), Doljești (2579 locuitorĭ), Boghicea (2494 locuitorĭ) și Stănița (2409 locuitorĭ).

Tîrgușorul Bîra e situat în centrul plășeĭ și este reședința subprefecturei.

Tot în această pl. este și satul Scheea, însemnat prin lupta dintre Ștefan-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ, cu Croiot rebelul, dată la 6 Martie 1486.

Siretul-de-Sus, *plasă*, jud. Suceava. Se mărginește la E. cu jud. Botoșani și Iași; la V., cu pl. Șomuzul și Moldova-d.-j.; la S., cu pl. Siretul-d.-j., jud. Romaĭ și Iași, și la N., cu pl. Șomuzul și jud. Botoșani. Forma-i teritorială se aseamănă cu a județuluĭ. E străbătută de la N. spre S. de rîul Siretul.

E formată din comunele: Dolhasca, Lespezile, Ruginoasa, Văscani și Tătărușĭ, cu reședința sub-prefecturei în tîrgușorul Lespezi. Satele ce compun aceste comune sunt în număr de 30.

Are o suprafață de aproximativ 74363 hect., cu o populație de 5596 familiĭ, saŭ 20230 suflete, locuind în 4922 case.

Aci se află mănăstirea Probota și satul Ruginoasa, în care se află rămășițele luĭ Vodă Alexandru I. Cuza.

Siretul-Noŭ, *gîrlă*, din Siret, ce udă com. Ionășești, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ, în direcție de la N.-V. spre S.-E., primind în partea de S. pîrîul Valea-Lupeĭ. Locuitorii o mai numesc și Gîrla-Moareĭ.

Siretul-Stătător, *apă stătătoare*, în jud. Covurluiŭ, avînd în mijloc o insulă cu viĭ, în apropiere de gara Bărboși, spre E. Până la 1861, Siretul curgea pe aci; de atuncĭ însă, schimbîndu-și cursul, a rămas un loc în forma uneĭ zale de lanț, ale căreĭ extremități par a se întruni la S.-V., sub solul uneĭ pădurĭ, formînd în centru-i o insulă bogată în plantațiĭ.

Siretul-Vechiŭ, *braț* al Siretuluĭ, jud. Tecuciŭ, pl. Nicorești, com. Cozmești. Pe acest braț se află un pod ce duce în satul Cozmești-Vechĭ.

Sireţelul, *sat*, pe moșia cu acelașĭ nume, jud. Suceava, com. Lespezi. E împărțit în treĭ părțĭ: Țuțoaea, Dealul și Vatra, așezate pe două dealurĭ ce țărmuresc pîrîul Sireţelul.

Vatra satuluĭ ocupă 44 fălcĭ, cu o populație de 354 familiĭ, saŭ 1489 suflete.

Improprietăriți la 1864 sunt 8 fruntașĭ, 72 pălmașĭ și 64 codașĭ, stăpînind 539 fălcĭ, 66 prj.

Are o biserică, deservită de un preot; o școală mixtă.

Drumurĭ principale sunt: la Lespezi (2 ½ kil.), la Stolniceni-Costandache (5 kil.) și la Hîrlăŭ (9 kil.).

In 1803, Sireţelul, proprietate a Medelniceruluĭ Nicolae Pascal, avea 107 liuzĭ, plătind 1172 leĭ bir anual, fiind și 3 liuzĭ de ceĭ fără bir. («Uric.», vol. VII, p. 246).

In 1806, găsim proprietar pe Medelnicerul Nicolae Tuduri, care se judecă cu Hermeziu, proprietarul moșieĭ Stolniceni, pentru hotarul moșieĭ. («Uric.», vol. VI, p. 206).

Sireţelul, *viroagă*, jud. Brăila, care se desparte de rîul Siretul, din dreptul fostuluĭ pichet Salcia, străbate toată lunca Siretuluĭ, trecînd pe lîngă tîrlele Mareș, Pietroiul-Vechiŭ, Popeĭ și satul Vădeni, și se unește iarăși cu rîul Siretul la ruptura de la V. a poduluĭ de peste Siret a căieĭ ferate.

Sireţelul, *gîrlă*, din Siret, jud. Dorohoiŭ și Botoșani. Vezĭ Siretul.

Sireţelul, *pîrîŭ*, jud. Suceava; izvorește din pădurea cu acelașĭ nume, străbate satul, și după un curs de 4—5 kil. se varsă în Siretul. Primește din dreapta Seaca, Humosul și Cornul, iar din stînga Pîrîul-Dealuluĭ și Țuțoaia.

Siri-Bei-Iuiuc, *movilă*, în jud. Constanța, pl. Medgidia, la hotarul com. rur. Enigea și Mamut-Cuiusu. Are 148 m. înălțime, predominînd valea Calfa-Dere și ruinele Spapînar. Este situată în centrul plășeĭ, în partea N.-E. a com. Enigea și în cea N.-V. a com. Mamut-Cuiusu, la 2 ½ kil. spre N.-V. de ruinele Spapînar.

Siriul, *com. rur.*, jud. Constanța, pl. Hîrșova, situată în partea de N. a județuluĭ, la 76 kil. spre N.-V. de orașul Constanța, capitala districtuluĭ, și în partea de S. a plășiĭ, la 24 kil. spre S.-E. de orășelul Hîrșova, reședința eĭ, pe valea Siriul.

Se mărginește la N. cu comuna Sarai; la V., cu comuna Ghisdărești și Topalul; la E., cu comuna Casimcea (p. Babadag, jud. Tulcea); la S., cu comunele Taș-Punar (pl. Medjidia) și Pazarlî (pl. Constanța).

Relieful soluluĭ e destul de accidentat, de culmile Dulgherul și Castal la E., Sarai, la N., Erchesec și Muslu la V., Siriul la S. Principalele dealurĭ care brăzdează comuna sunt: Cadi-Cișla (109 m.), Capugi (142 m.), Castal (155 m.), Dulgherul I (160 m.), Dulgherul II (230 m.), la N.; Seleuș (206 m.), Caciamac (152 m.), Chuciuc-Chioi (135 m.), Aman-Tepe (137 m.), Taslî-Culac (140 m.), la E.; Tepe (185 m.), Hoș-Tepe-Bair (181 m.), Satis-Chioi-Bair (131 m.), la S.; Erchesec (234 m.), cel maĭ înalt din comună, Tichilești (189 m.), Muslu (143 m.), la V.; apoĭ dealurile Siriu-Bair (92 m.), Înșiratele (209 m.), Hagi-Bairam-Tepe (214 m.), Man-Corman (157 m.), Capugi-Bair (165 m.), prin interiorul comuneĭ. Sunt toate acoperite cu bogate pășunĭ, finețe și semănăturĭ.

Movile sunt 150, toate artificiale, servind ca puncte de orientare saŭ observație.

Sunt 5 pîraie și o mulțime de văĭ.

E formată din 9 cătune: Siriul, reședința, spre V., într'o vale circulară, Siriul; Muslu, spre N., la 4 kil. spre N.-V. de reședință, pe pîrîul Tichilești; Muslu-Bei, în partea de V., tot pe pîrîul Tichilești saŭ Muslu, la 3 kil. spre V. de reședință; Erchesec, pe un cot al dealuluĭ Erchesec, spre S., la 8 kil. spre S. de reședință; Capugi, spre V., la 3 ½ kil. spre S. de reședință, pe pîrîul Bataclî-Dere; Catal-Seleuș, spre E., la 5 kil. spre E. de reședință, pe pîrîul Catal; Terzi-Chioi, tot spre E., la 10 kil. spre S.-E. de reședință, pe pîrîul Terzi-Chioi-Dere; Pantelimon saŭ Ciatal-Orman, spre S., la 14 kil. spre S.-E. de reședință, pe pîrîul Ciatal-Orman; Satis-Chioi, împărțit în 2 trupurĭ: Satis-Chioi turc și Satis-Chioi romîn, spre S., la 11 kil. spre S.-E. de reședință, pe pîrîul Statis-Chioi (saŭ Boazgicul).

Are o suprafață de 25708 hect., cu o populație, în maioritate Romînĭ, de 1782 familiĭ saŭ 4477 suflete; 6 școlĭ; 3 bisericĭ ortodoxe, în cătunele Cartal, Pantelimon și Satis-Chioi, deservite de 4 preoți și 5 paracliserĭ; 4 geamiĭ, în cătunele Capugi, Erchesec, Muslu și Terzi-Chioi, cu 4 hogĭ.

Locuitoriĭ posedă: 666 pluguri, 674 care și căruțe, 17 mașinĭ de secerat, 36 mașinĭ de bătut

porumb, 97 grape de fier, o maşină de vînturat, 58 trioare; 183 caĭ, 4264 boĭ, 16 bivolĭ, 53 asinĭ, 27540 oĭ, 59 capre şi 1105 porcĭ; 10 morĭ de apă şi 1 de vînt.

Comerciul estedestul de activ; se face prin gara Cernavoda, la 40 kil., saŭ prin orăşelul Hîrşova, la 24 kil., spre S.-V. de com., şi constă în export de cereale şi vite şi în import de coloniale şi manufacturĭ.

Budgetul com. e la venitură de 48175 leĭ şi la cheltuelĭ de 13735 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: calea judeţeană Hîrşova-Cara-Murat, trecînd prin satul Siriul; apoĭ drumurĭ micĭ ce unesc cătunele între ele şi cu satele vecine: Sarai, Topalul, Boazgicul, Ciobanul, Taş-Punarul, Carol I, Caciamacul, Casimcea, Calfa, etc.

Siriul, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, cătunul de reşedinţă al com. Siriul, situat în partea centrală a plăşeĭ şi a comuneĭ, pe pîrîul cu acelaşĭ nume. Are o întindere de 2173 hect., din care 168 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţie în maioritate Romînĭ, de 91 familiĭ, saŭ 417 suflete.

Siriul, *catenă de munţĭ*, întinsă şi măreaţă, ce începe din judeţul Prahova şi se întinde în jud. Buzăŭ, între piraiele Crasna şi Siriul, pănă în malul drept al rîuluĭ Buzăul. Acest masiv culmineză în piscurile: Tătăruţul, Feţele, Mălĭia, Bocîrna şi Curul-Munteluĭ, avînd înălţimĭ între 1642 şi 820 m. E foarte avută în pădurĭ, din care bradul secular, pinul şi molifţul, ocupă primul loc. Are păşunĭ şi izlaze întinse, precum şi mulţime de animale sălbatice. Vara pasc aci pănă la 12000 oĭ, producînd caşcaval vîndut în comerciŭ, sub numele de Penteleŭ.

Siriul, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Chiojdul-din-Bîsca, formată din munţiĭ Feţele, Mălĭia şi Tătăruţul, proprietate a moşnenilor Chiojdenĭ. Are 1700 hect., din care 400 izlaz, restul pădure.

Siriul (Tătăruţul, Siriul-Mare), *pîrîŭ*, în jud. Buzăŭ, com. Chiojdul-din-Bîsca. Izvoreşte dintre muntele Tătăruţul şi Mălĭia şi se varsă în rîul Buzăul, maĭ sus de căt. Gura-Siriuluĭ, din com. Nehoiaşul. El primeşte maĭ mulţĭ afluenţĭ, din care, pe partea dreaptă, izvoarele: Siriaşul, Roşia, Cocoşul, Stearpa, Bratul, Monteorul şi Valea-Vacĭĭ; iar pe stînga: Milea şi Mreaja. Pe albia sa se află 50 herăstrae. E avut în păstrăvĭ.

Siriul-Mare, *gîrlă*, izvoreşte din muntele Tătarul, de la N. de com. Star-Chiojdul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova, curge de la N.-V. spre S.-E., se împreună cu Siriul-Mic, în partea de N.-E. şi apoĭ intră în judeţul Buzăŭ.

Are de afluent izvorul Vîna. Pe Siriul-Mare este un herestrăŭ.

Siriuluĭ (Gura-), *cătun*, al com. Nehoiaşul, jud. Buzăŭ, cu 300 locuitorĭ şi 77 case. Aci e stabilit şi punctul de vamă despre Transilvania, mutat din cătunul Prundul, al com. Nehoiaşul, cunoscut maĭ bine sub numele Bîsca-Rozileĭ şi Faţa-Cheieĭ.

Siseşti-de-Jos, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., la 26 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată la poala dealuluĭ Gărdoaia, pe Valea-Coşuşteĭ.

Se mărgineşte: la E., cu com. Ciovîrnăşani şi Jegujani; la S., cu comuna Ciovîrnăşani şi Crăguesti; la V. cu com. Siseşti-d.-s.; iar la N., cu comunele Peştenuţa şi Jegujani.

Satul formează comună cu satul Noapteşa şi cătunele Caĭniceni şi Cărămidari, avînd o populaţie de 1840 locuitorĭ şi 356 case.

Are 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală.

Locuitorĭĭ posedă: 60 pluguri, 100 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ; 180 stupĭ; 900 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 780 oĭ, 110 capre şi 700 rîmătorĭ.

Are o şosea comunală, care o leagă de şoseaua judeţeană Severin—Bujorescu—Tîrgul-Jiŭ, la com. rur. Ciovîrnăşani.

Budgetul com. e la venitură de 2457 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1547 leĭ.

Dealurĭ maĭ principale în com. sunt: Dealul-Bobuluĭ şi Dealul-Cărămidarilor, iar văĭ principale sunt: valea Coşuştea, pe unde curge rîul Coşuştea, Valea-Cornuluĭ, Valea-luĭ-Novac, Valea-Hudupuluĭ, Valea-Mare, Valea-Ţiganuluĭ, Valea-Gîrdoaieĭ, Valea-Copăcioaseĭ şi Valea-Noapteşeĭ. Tot pe ter. com. se află Căiniceni, platoŭ.

Siseşti-de-Sus, *com. rur.*, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., la 28 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe valea rîuluĭ Coşuştea. E formată din satul cu acelaşĭ nume, avînd o populaţie de 650 locuitorĭ şi 120 case.

Are o biserică cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 26 pluguri, 35 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ; 450 vite marĭ cornute, 33 caĭ, 310 oĭ şi 260 rîmătorĭ; 40 stupĭ.

Este legată prin o şosea comunală de com. rur. Siseşti-de-jos.

Budgetul com. e la venituri de 1062 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 875 leĭ.

Sitari, *sat*, jud. Argeș, pl. Topologul, pendinte de com. rur. Dedulești-Vărzari.

Siteşti, *cătun*, al com. Bumbești-Pițicul, jud. Gorj, pe coama înălțimilor din partea dreaptă a pîrîului Galbenul, la S. de Cernădia.

Are o suprafață de 150 hect., cu o populație de 56 familii, saŭ 245 suflete; o biserică de zid, făcută de locuitorĭ, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitorii posedă: 10 plugurĭ, 60 care cu boĭ; 154 vite marĭ cornute, 15 caĭ, 142 oĭ, 25 capre, 35 rîmătorĭ; 18 stupĭ cu albine.

Comunicația în cătun, cu comuna sa și cu comunele învecinate, se face prin drumurĭ neșoseluite.

Sitoaia, *pădure* particulară, pl. Jiul-d.-s., com. Almajul, pe moșia Sitoaia. E populată cu cerĭ, sălcii, plopĭ și maĭ cu seamă stejarĭ și gîrniță.

Siul, *pîrîu*, izvorește din pl. Siul-d.-j., jud. Olt, de lîngă com. Comani, de la locul numit Puțul-luĭ-Doană. Curge paralel cu Oltul, pe aceeași luncă și udă teritoriile comunelor: Drăgănești, Dăneasa, Gostavățul, Frunzarul, Bîrsești, Beciul și Dudul; apoĭ trece în jud. Teleorman și, după ce maĭ udă teritoriile comunelor Plopi, Elizabeta, Uda-Clocociovul și Segarcea-din-Vale, se varsă în cracul Oltuluĭ, numit Oltul-Mic, în dreptul com. Liță. Siul străbate în jud. Olt, o distanță de aproape 30 kil., și în jud. Teleorman, aproape 25 kil.

Albia luĭ, deși întinsă, nu este adîncă și numaĭ cînd apele vin marĭ, nu poate fi trecut și atunci numaĭ timp de cîte-va ore. Atît de numeroase sunt cotiturile luĭ în cît pe o distanță de cîțiva kil. trebue trecut de 7—8 orĭ.

Siul, alimentat de apa nenumăratelor izvoare ce curg din Dealul-Oltuluĭ, în tot parcursul luĭ, nu seacă cu totul maĭ nicĭ odată. Apa luĭ este tot-d'auna limpede. In albia luĭ se găsește mult pietriș și diferite varietățĭ de peștĭ mărunțĭ.

Se întîmplă, cînd apele vin marĭ, că pe alocurea Siul se împreună cu Oltul, revărsîndu-se pe marĭ întinderĭ.

Siul-de-Jos, *plasă*, jud. Olt. Se mărginește: la N. cu pl. Siul d.-s., printr'o linie oblică trasă de la dreapta spre stînga, și care începe din rîul Olt, de la N. de com. Comani, și merge pănă în cîmpia Boianuluĭ, pănă aproape de obîrșia rîuluĭ Călmățuiul; la E., cu pl. Șerbănești, printr'o linie convențională trasă din cîmpia Boianuluĭ, pe malul drept al rîuluĭ Călmățuiul, și cu o mică parte din județul Teleorman; la V., cu rîul Olt, care o desparte de județul Romanați și la S., cu jud. Teleorman, printr'o linie trasă din rîul Olt, și care trece pe la S. de com. Dudul, pe la E. de com. Viespești și Călinești și pănă în rîul Călmățuiul.

Pe lîngă rîul Olt, care udă partea de V. a plășeĭ, maĭ este străbătută de rîul Siul, de la N. la S., și de Sohodolul, care are aceiași direcțiune. Curgerea acestor rîurĭ este lină și nu face stricăciunĭ, afară de Olt, care, cînd vine mare, se întinde pănă la com. Dudul.

Terenul plășeĭ este înclinat din cauza rîuluĭ Oltul, mergînd din ce în ce înclinîndu-se către orașul Turnul-Măgurele. Cele maĭ multe locurĭ din plasă sunt maĭ mult șese.

Șoseaua județeană numită «a Slatineĭ» trece prin mijlocul plășeĭ Siul-d.-j., și prin comunele: Dăneasa, Zănoaga, Sprîncenata, Gîlmcele, Viespești, Crețești, Beciul și Dudul, mergînd pe malul stîng al rîuluĭ Seciul, pănă intră în jud. Teleorman. Afară de această șosea, toate comunele sunt legate între ele prin șosele vecinale și comunale.

E străbătută de șirurĭ de dealurĭ numit Dealul-Oltuluĭ, acoperit cu viĭ, pășunĭ și în parte cu pădurĭ.

Viea se cultivă pe o suprafață de 1331,45 hect., la Bîrsești (38,75 hect.), Beciul (112,75 hect.), Comani (197,25 hect.), Crăciunei-d.-j. (25,25 hect.), Crăciunei-d.-s. (40,75 hect.), Dăneasa (230,50 hect.), Frunzariul (59,75 hect.), Drăgănești (420 hect.), Dudu (49,25 hect.), Gostavățul (75,25 hect.), Poiana (15,75 hect.), Viespești (34,75 hect.) și Stoicănești (31,75 hect.).

Plasa Siul-d.-j. coprinde 13 comune rurale (cu reședința în com. Drăgănești), adică: Bîrsești, Beciul, Comani, Crăciunei-d.-j., Crăciunei-d.-s., Dăneasa, Drăgănești, Dudul, Frunzariul, Gostavățul, Poiana, Stoicănești, Viespești.

Siul-de-Sus, *plasă*, în jud. Olt. Se mărginește: la N., cu plășile Oltul-d.-j. și Mijlocul, printr'o linie care pleacă de la S. de Slatina, trece prin zona viilor, cotește pe la N., pănă din sus de com. Bălteni, și apoĭ se întoarce spre S., pe lîngă dealul Șerbănești, pănă în mijlocul cîmpieĭ Boianuluĭ; la S., cu pl. Siul-d.-j., printr'o linie dusă din mijlocul cîmpieĭ Boianuluĭ, pe lîngă Măgura-Bouluĭ, pănă ajunge între comunele Mărunțeĭ și Comani; la V., cu jud. Romanați, de care se desparte prin rîul

Oltul; la E., cu plasa Şerbăneşti.

Plasa Siul-d.-s., numită şi Iminogul, este udată de rîurile Iminogul şi Vedița, avînd o direcțiune de la N. spre S. Terenul acestei plăşi este şes.

Este străbătută de: şoseaua judeţeană, care pleacă de la Slatina, cu direcţia spre S., trecînd prin comunele: Brebeni, Coteana, Bălăneşti, Comani şi apoĭ intră în pl. Siul-d.-j.; la S. de com. Brebeni, se bifurcă şi o ramură apucă spre S.-E., trece pe lîngă com. Greci şi intră în pl. Şerbăneşti; mai multe şosele comunale şi vecinale, care leagă comunele între ele.

Se cultivă viea pe o întindere de 351 hect., 75 arii, la: Coteanul (42 hect.), Milcovul (39 hect., 75 arii), Bărcăneşti (3 hect.), Alimăneşti (45 hect.), Bălăneşti (55 hect., 50 arii), Izvoarele (62 hect., 50 arii), Mărunţei (63 hect.), Viişoara (41 hect.).

Plasa Siul-d.-s. coprinde 11 comune rurale (cu reşedinţa în com. Cărcăneşti), adică: Alimăneşti, Bălăneşti, Bălteni, Bărcăneşti, Coteana, Izvoarele, Mărunţei, Mierleşti, Milcovul, Perieţi şi Viişoara.

Siuluĭ (Valea-), *vale*, în jud. Teleorman şi Oltul, pe unde curge rîul cu acelaşi nume.

Sîc-Iuc, *movilă*, în jud. şi pl. Constanţa, pe teritoriul com. rur. Cara-Harman, aşezată pe culmea dealuluĭ Cara-Harman şi avînd o înălţime de 52 metri; situată în partea de N.-E. a plăşeĭ şi a com.; predomină prin înălţimea sa tot dealul Cara-Harman (e vîrful cel mai înalt), satul Cara-Harman, partea de S. a lacului Tuzla, apa Peletlia şi drumurile comunale Gargalicul şi Cara-Nasuf pe o întindere destul de mare; este aşezată la 1 ½ kil. mai spre S.-E. de Podul-Draculuĭ-Negru şi la 1 kil. mai spre S.-V. de lacul Tuzla; este artificială şi acoperită cu verdeaţă.

Sîma, *munte*, în prelungire cu Stînca - Vulturuluĭ (ramificaţia munţilor Pîngaraţi), jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Bicazul.

Prezintă în formaţiunea sa grezie masivă, ale cărcia granule de quarţ sunt mult mai micĭ de cît cele ce se găsesc în Stînca-Vulturuluĭ; de aceia piatra de aci e foarte bună pentru pavagiŭ şi construcţiunĭ de tot felul.

Această grezie face parte din altă formaţiune a cretaceuluĭ decît depozitele din muntele Cozmiţa; e o grezie pe care geologiĭ austriacĭ o numesc de Godula şi de Iamna (Godulasandstein şi Imnasandstein) şi care, după părerea mareĭ maiorităţĭ a geologilor, e de vîrsta Albianuluĭ francez saŭ Gaultuluĭ din Anglia, saŭ chiar şi mai vechie, de oarece de curînd s'a constatat în Maramureş, că suprapoartă depozitele cu Exogra şi Hierogylifĭ.

Formaţiunea cu această grezie mai apare între muntele Cozmiţa şi pîrîul Bicazul.

De la S.-V. munteluĭ Sîma, nu mai sunt nicĭ grezii masive, nicĭ depozite cu Exogyra, ci dăm peste o formaţiune şi mai vechie din grezĭĭ cu grăuntele fin şi din schisturĭ argiloase surĭĭ cu undulaţiunĭ şi neregularităţĭ pe feţele lor asemenea rozăturilor ce lasă apa de ploaie cînd şerpueşte pe un pămînt slab şi umed; altele orĭ ridicăturile şi impresiunile aŭ forma vermiculară, elipsoidală, orĭ o formă neregulată. Suprafaţa lor e tot-de-auna netedă şi adese-orĭ cu un aspect unsuros; greziile, mai cu seamă, sunt străbătute de vine de spat, iar pe feţele schisturilor se văd impresiunĭ foarte frumoase şi bine păstrate de Fucoide.

Avînd în vedere aceste caractere şi raporturile de stratificaţiune cu tărîmurile sedimentare megieşe, Gr. Cobălcescu identifică aceste depozite cu depozitele geologilor nemţĭ Rossfeldice (Rossfelderschichten), făcînd parte din rîndul Neocomian, din diviziunea schisturilor şi greziilor superioare de Teschen.

Păturile Rossfeldice continuă pe cursul Bicazuluĭ în sus pînă la graniţă şi se întind în Transilvania.

Simbotinul, *sat*, cu o populaţie de 81 suflete, făcînd parte din com. rur. Băboeşti, pe proprietatea cu acelaşĭ nume a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, jud. Argeş, pl. Loviştea. Are o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Sîmbotinul, *moşie*, jud. Argeş, pl. Loviştea, com. Băboeşti, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, pendinte de schitul Berislăveşti. Are o întindere de 954 pog.

Sîmbureşti, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Oltul-d.-s., compusă din 6 cătune: Sîmbureşti, Toneşti, Mănuleşti, Cungrea, Lăunele şi Cerbeni.

E situată pe dealurile: Simburul, Mănuleşti, Toneşti şi pe văile: Cungrea-Mare, Brănila şi Simburul, la 50 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 4 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 1072 locuitorĭ; o şcoală; o biserică, în căt. Sîmbureşti, fondată la 1611 de vel Armaş Marcu şi soţia sa

Rada. D'asupra ușeĭ are următoarea inscripție:

Această biserică este zidită de vel Armaș Marcu la anii 1311, precum neam informat de la o icoană găsită într'un mormînt. Iar turnul și amvonul e zidit de logofătul Ion și a luat și clopot la anii 1771. Iar maĭ încoace s'a zugrăvit de părintele Ion și învelită de locuitorĭ, la 1829.

Biserica e deservită de 2 preoțĭ. Se crede că a fost mănăstire.

Locuitoriĭ se ocupă, pe lîngă agricultură, cu olăria, dulgheria, rotăria și cizmăria. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la Slatina, Pitești și Drăgășani.

195 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșiile d-lor I. C. Brătianu, I. Ceaușescu, St. Zaharescu, Pirîianu și G. Viteleanu, dînduli-se 615 hect. Eĭ posedă: 15 caĭ, 180 boĭ, 150 vacĭ, 200 capre, 590 oĭ și 210 porcĭ.

Veniturile și cheltuelile com. se urcă la 2283 leĭ, 83 banĭ.

O șosea comunală leagă com. Sîmbureștĭ la V. cu com. Dobroteasa și la E. cu com. Ciomăgești.

E brăzdată de dealurile: Tonești, Manulești, Sîmburul, cu piscurile: Dobra și Rîpa-Roșie, Coasta-Papa și surpăturile: Ursul, Corbul, Merilor, Ciurezul și Fundura.

Rîul Cungrea-Mare trece prin centrul com., care maĭ e străbătută de pîraiele: Lănele, Brănila, Sîmburul, Groșarea și de alte micĭ vîlcele. Se mărginește cu com.: Ciomăgești, Dejești, Dobroteasa și Păroși.

In raionul com. Sîmbureștĭ se văd încă ruinele palatuluĭ luĭ vel Armaș Marcu, fondatorul bisericeĭ. Zidirile acestuĭ palat aŭ o grosime de 1 m. 80.

Despre acest Armaș se spune că avea plaiurĭ marĭ cu viĭ și vînurile le aducea în beciurile palatuluĭ prin burlane, ce se găsesc chiar azĭ sub pămînt. Viile s'aŭ distrus și aŭ crescut pădurĭ în locul lor.

In dealul Rudarea, proprietate a familieĭ Brătianu, sunt maĭ multe groparĭ, unde se zice că aŭ stat Tătariĭ, și unde se găsesc în pămînt cioburĭ de oale și alte vase, tarĭ și foarte bine lucrate.

Sîmbureștĭ, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Are o populație de 170 locuitorĭ.

Sîmnicelul, *torent*, în jud. Argeș, pl. Topologul; ia naștere din Dealul-Feților și se varsă în Sîmnicul.

Sîmnicul, *torent*, izvorește din muntele Feței, jud. Argeș, pl. Topologul și se varsă în Olt, la satul Budești, după ce s'a unit cu Sîmnicelul.

Sîmzinești, *sat*, cu 35 locuitorĭ, în jud. și pl. Tutova, com. Lălești, spre E. de satul Lălești.

Sîngeri, *sat*, în partea de N.-V. a com. Gropnița, pl. Copoul, jud. Iași, situat pe valea cu același nume. Are o populație de 86 familiĭ, saŭ 347 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 263 vite marĭ cornute, 778 oĭ, 32 caĭ și 114 rîmătorĭ.

Sîngerul, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Podgoria, situată pe Valea-Mare și pe stînga rîuluĭ Cricovul, la 52 kil. de capitala jud. și la 15 kil. de a plășeĭ.

Se mărginește cu com.: Tătarul, Apostolache, Cislăul și Salcia, din jud. Buzăŭ.

Se compune din 3 cătune: Sîngerul, Mireșul și Butuci, cu o populațiune de 2095 locuitorĭ.

Are o moară cu aburĭ; o școală; 4 bisericĭ, 2 în cătunul Sîngerul, una fondată la anul 1816 de Alecu Văcărescu și alta la anul 1723, fondată de Dumitrache Mîrzescu, una în cătunul Mireșul fondată de Anica Văcărescu și fratele săŭ Pană Băbeanu, la anul 1851, și alta în cătunul Butuci. Toate aceste bisericĭ sunt deservite de 3 preoțĭ.

Biserica din Sîngerul-d.-s. are următoarea inscripție:

Acest sfînt locaș ziditu-s'aŭ din temelie și s'aŭ înfrumusețat după cum se vede, întru cinstea și lauda Adormireĭ născătoareĭ de Dumnezeŭ și acelora sfinți ce se văd zugrăviți într'însul, în zilele Înălțatuluĭ Domn Ion Caragea Voevod, cu blagoslovenia prea O sfințieĭ sale Kir Costandie, Episcopul Buzăuluĭ, prin osîrdia, silința și toată cheltuiala Dumnealuĭ, Biv-vel Stolnic Alexandru Văcărescu și Anica, soția Dumnealuĭ, ca să le fie pomenire în vecĭ, la anul de la Hr. 1816.

La biserica din Sîngerul-d.-j. abia se maĭ poate citi cuvintele: «Ștefan zugravul și Ion zugravul, anul 1723 ... de Andreiŭ Bozianu».

Locuitoriĭ, în număr de 336, s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșiile d-lor Iancu Băbeanu și D. Mîrzescu, dînduli-se 994 hect. Eĭ posedă: 28 caĭ, 116 vacĭ, 64 capre, 884 oĭ, 850 porcĭ, 527 boĭ, 106 viteĭ și taurĭ.

Comerciul se exercită în com. de 10 cîrciumarĭ.

Suprafața com. e de 2345 hect.

La locul numit La Sare, sunt cariere de sare.

Budgetul com. e la venitură de leĭ 5907 și la cheltuelĭ, de 4704 leĭ.

E brăzdată de dealurile: Feliga, Jariștea și Poeni, pe care sunt viĭ și livezĭ de prunĭ și de movilele: Runcul, Bobarul, Feliga și Jariștea, acoperite cu pădurĭ.

E străbătută de gîrlele: Mireșul, Sărățica, Cricovul, de izvoarele Băbanul și Budulacul și de văile: Valea-Mare, a-Pălășeștilor, a-Vaceĭ, a-Bordeiuluĭ și a-Popeĭ.

Sînîr-Dere, *vale,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, com. Armutlia, cătunul Camber; servește de hotar comunelor Armutlia și Babadag; ĭese din dealul Taș-Bair, se îndreaptă spre S., într'o direcție de la S.-V. spre N.-E.; taie drumul județean Babadag-Măcin și se deschide în balta Toprac-Chiopru.

Sînîr-Taș-Tepesi, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. rur. Coium-Punar; se desface din culmea Ghium-Ghiurneș; se întinde spre S., d'alungul pîrîuluĭ Coium-Punar, brăzdînd partea de S. a pl. și a com.; este tăiat de hotarul celor 2 jud.; la poalele luĭ de N. e așezat satul Coium-Punar; de natură stîncoasă, e acoperit cu pășunĭ.

Sîrbeni, *cătun,* în jud. Vlașca. (Vezĭ Dobrotești saŭ Brănișteri).

Sîrbeni-de-Sus, saŭ **Adunați-Sîrbeni,** *com. rur.*, jud. Vlașca, situată în pl. Neajlovul (Vezĭ Adunați-Sîrbeni).

Sîrbești, *com. rur.*, în partea cea maĭ de N.-E. a pl. Amaradia, jud. Gorj, pe ambele țărmurĭ ale rîuluĭ Olteț.

E formată din satul cu acelașĭ nume, mărginindu-se cu com. Polovragi.

Are o suprafață de 800 hect., cu o populație de 553 loc., și aparține întreagă locuitorilor care sunt moșnenĭ.

Are: 3 bisericĭ, deservite de 1 preot și 1 cîntăreț; o școală; 3 morĭ pe apă, 13 pive și 1 joagăr.

Locuitorĭĭ posedă: 25 pluguri, 60 care cu boĭ și vacĭ, 340 vite marĭ cornute, 30 caĭ, 190 oĭ; 81 stupĭ, 100 capre și 110 rîmătorĭ.

Venitul comuneĭ este de leĭ 801, banĭ 53; iar cheltuelile, de leĭ 718, banĭ 66.

Comunicația se face prin șoseaua comunală, care pune com. în legătură, la S. cu comuna Alimpești, iar la N.-V. cu Poenarĭ, și dă în șoseaua județeană T.-Jiul — Ciuperceni — Vîlcea.

Malurile Oltețuluĭ în comună se numesc: cel drept, Dealul-Mușereĭ; iar cel stîng, Dealul-Tăuzuluĭ.

Sîrbești, *cătun,* al com. Vintilă-Vodă, jud. Buzăŭ, cu 300 locuitorĭ și 78 case; are subdivizia Fundata.

Sîrbești, *cătun* al com. Ohaba, pl. Amaradia, jud. Gorj, situat pe o colină de deal, numită dealul Sîrbești și în partea de N.-V. a Ohabeĭ.

Are o suprafață de 350 hect., cu o populație de 30 familiĭ, saŭ 100 suflete; 1 biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

In apropierea cătunuluĭ trece pîrîul Inoasa, care se varsă în Amaradia.

Locuitorĭĭ posedă: 9 pluguri, 16 care cu boĭ, 110 vite marĭ cornute, 5 caĭ, 200 oĭ, 40 rîmătorĭ; 15 stupĭ.

Comunicația în cătun cu comuna sa și cu cătunele învecinate se face prin drumurĭ neșoseluite.

Sîrbești, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., cătunul comuneĭ Măxineni, așezat spre E., la confluența Siretuluĭ și Buzăuluĭ.

Sîrbești, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Braniștea, pe linia Barboși-Tecuciŭ, pusă în circulație la 13 Septembre 1872. Se află între stațiile Barboși (12,7 kil.) și Independența (7,5 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Măreĭ, de 13m,14.

Venitul acesteĭ stațiĭ pe 1896 a fost de 8194 leĭ, 75 banĭ.

Sîrbi, *com. rur.*, în partea de S.-E. a plășeĭ Bașeul, jud. Dorohoiŭ, formată din satele: Hănești, Sîrbi și Slobozia-Hănești cu reședința primărieĭ în satul Hănești. Are o populație de 531 familiĭ, saŭ 1959 suflete; 2 bisericĭ, deservite de 3 preoțĭ, 4 cîntărețĭ și 2 paracliserĭ; 1 școală.

Vite: 1208 vite marĭ cornute, 3672 oĭ, 148 caĭ, 670 porcĭ. Loc. posedă 350 stupĭ.

Budgetul com. e la venițurĭ de 8285 leĭ și la cheltuelĭ, de 7062 leĭ.

Sîrbi, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Tețcani, situat între dealurĭ, pe valea Pîrîiașuluĭ-Sîrbilor, la 2½ kil. de satul Tețcani (școală).

Are o populație de 241 locuitorĭ; o biserică catolică, clădită de locuitorĭ la 1848.

Vite: 114 vite cornute, 27 porcĭ.

Sîrbi, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Scorțeni, care face trup cu satul Scorțeni și este situat pe Pîrîul-Sîrbilor.

Sîrbi, *sat,* pe moșia cu același nume, jud. Dorohoiŭ, comuna Sîrbi, pl. Bașeul, cu o populație de 1009 suflete, situat pe malul Bașeuluĭ, maĭ în jos de Săveni.

Moșia aparține Epitropieĭ Spitalelor Sf. Spiridon din Iași.

Are o școală; o biserică cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 2 palamarĭ, mică și vechie, făcută din vălătucĭ, în anul 1795, de locuitorĭ.

Sătenĭĭ înproprietărițĭ aŭ 706 hect., 46 arĭĭ, pămînt; iar proprietatea, 5027 hect. cîmp.

Sunt 3 iazuri și 2 piraie ce trec pe moșiile numite Bodeasa și Gîrla-Zamă.

Drum principal, acel ce duce de la Săveni la Stefănești.

Moșia se hotărăște cu: Borolea, Hănești, Vlăsinești, Săveni și Avrămeni.

Sîrbi, *sat,* fost situat în com. Răucești, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu, și acum făcînd parte din jud. Suceava. Are 710 pog. pădure pe teritoriul său.

Sîrbi (Corlățești-Sîrbi), *cătun,* spre N.-V. com. Cozieni, plasa Ocolul, jud. Romanați. Are 250 locuitori, și este situat pe țărmul drept al apeĭ Tesluiuluĭ.

Sîrbi, *sat,* pe moșia și în com. Drăgușeni, jud. Suceava, așezat pe țărmul drept al Moldoveĭ.

Vatra satuluĭ ocupă 7 fălcĭ, cu o populație de 191 suflete.

Are o biserică de lemn.

Improprietăriți în 1864 sunt: 4 pălmași și 27 codași, stăpînind 66 fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Drăgușeni (5 kil.), la Drăgănești (4 kil.) și la Răucești (3 kil.).

Moșia, în mărime de 300 fălcĭ, forma un trup a parte și era a mănăstireĭ Neamțu, aĭ căreĭ călugărĭ aŭ clădit și biserica.

In 1786, Iulie 21, moșia Sîrbi ținea de jud. Neamțu și era a luĭ Teodor Ciurea, care se judecă cu egumenul mănăstireĭ Rîșca. («Uricar.» de T. Codr., vol. VI, p. 267).

Sîrbi, *sat,* făcînd parte din com. Giurgioana, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, situat pe coasta dealuluĭ cu același nume, la 5½ kil. de reședința com., în partea de N.-V.

Are o populație de 369 suflete și o școală.

Satul Sîrbi pănă la 1734 a fost la 1½ kil. maĭ spre N. de actualul. La 1734, s'a mutat spre S. In acelaș timp s'a făcut și o biserică de bîrne de Mihail Iamandi, proprietarul moșieĭ. Are hramul sf. Nicolae. In 1856 s'a reparat cu lemnăria de la biserica din satul Dămăcușa.

Lîngă biserică în partea de N., se află ruina uneĭ alte biserici, al căreĭ zid are o grosime de 1 m. și 15 cm. și o înălțime de 3—4 m.

Sîrbi, *sat,* făcînd parte din com. Nicorești, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ, așezat pe coasta dealuluĭ cu același nume, la 1 kil. de tîrgul Nicorești, reședința com.

Teritoriul satuluĭ e de 2290 hect., cu o populație de 266 suflete și 66 case.

Are o biserică, cu hramul S-țiĭ Voivozĭ. La 1815 s'a ruinat cea vechĭe, făcută de Stolnicul Ifrim; maĭ pe urmă cu ajutorul răzeșilor s'a rezidit din noŭ alta în 1853, care a durat pănă în 1869, cînd iarăș s'a prefăcut după cum există astăzĭ.

Comerciul se face de 3 circiumarĭ. Loc. sunt toțĭ răzeșĭ.

Sîrbi, *com. rur.* și *sat,* în jud. Tutova, pl. Simila, spre N.-E. de Bîrlad, pe malul drept al rîuluĭ Bîrladul. Are o populație de 237 suflete și o biserică.

Satul formează com. Sîrbi cu cătunele: Strîmtura și Potîrlaci.

Se cultivă viea pe o suprafață de 2 hect.

Are o moară cu vaporĭ. Comerciul se face de 6 persoane. Prin com. trece șoseaua națională Bîrlad-Vasluiŭ.

Satul exista înainte de 1603, după cum reese dintr'un zapis de pe atuncĭ.

Sîrbi, *sat,* făcînd parte din com. rur. Petroasa, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populație de 70 locuitorĭ și e situat la 4 kil. de cătunul Valea-Mare (școală).

Sîrbi, *sat,* făcînd parte din com. rur. Șușani-d.-s., pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Sîrbi-Măgura, *cătun,* pendinte de com. Corbul, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat pe vălceaua Runcul, în stînga Vedițeĭ. Are o populație de 400 locuitorĭ și o biserică, fondată la 1839, de d-na Elena Varipati, în zilele Domnitoruluĭ Alexandru Ghica.

Sîrbi-Sfinței, *cătun,* în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, pendinte de com. Butculești.

Are o populație de 481 suflete și o biserică.

Sîrbuluĭ (Grădina-), *vechiŭ pichet,* cu No. 77, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., com. Măicănești, la E.; azĭ e han.

Sîrca, *com. rur.,* jud. Iași, pl. Cîrligătura. Se întinde de la N. din malul drept al Bahluiuluĭ, pănă în marginea de N. a jud. Roman, avînd forma lungăreață. In partea de N. e așezată pe podișurĭ, iar în cea de S., pe maĭ multe dealurĭ, acoperite cu pădurĭ, pe o întindere cam de 9000 hect. Este formată din satele: Sîrca, Budăile (Frînteștĭ), Lungani, Crucea, Cosițeni, Mădărjești și Goești, cu o populație de 3519 suflete.

Parte din locuitorĭ sunt Țigani d esrobiți, iar parte Ruși, așezați prin aceste locurĭ de prin timpurile cele maĭ vechĭ.

Locuitoriĭ, pe lîngă agricultură, se maĭ ocupă cu stoleria, rotăria, butnăria, fierăria, zidăria, cizmăria și scripcăria.

Comerciul constă în desfacerea cerealelor şi a animalelor la Tîrgul-Frumos şi Podul-Iloaeĭ.

Prin această comună trec: şoseaua naţională Iaşi-Roman, ce o pune în comunicaţie spre E. cu Podul-Iloaeĭ, la 10 kil., iar spre V. cu Tîrgul-Frumos, la 12 kil.; calea ferată Iaşi-Paşcani.

Pe la hotarul de N. al com. trece rîul Bahluiul; prin mijloc, Bahlueţul şi maĭ multe pîrae, formînd diferite iazurĭ.

Are 5 biserecĭ, cu 4 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ; 3 şcoale; 4 morĭ de apă şi 2 de aburĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 15246 leĭ, 69 banĭ, şi la cheltuelĭ, de 15197 leĭ, 91 banĭ.

Vite: 3089 vite marĭ cornute, 272 caĭ, 5526 oĭ, şi 1059 rîmătorĭ.

Sîrca, *sat*, jud. Iaşi, pl. Cîrligătura, situat pe valea Fundoaia, lîngă iazul Sîrca, în partea de N.-E. a comuneĭ, pe dinaintea căruia trece şoseaua naţională şi calea ferată Tîrgul-Frumos—Iaşi. Are o populaţie de 329 suflete; o biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală, înfiinţată în anul 1881; o moară de apă; casele proprietăţeĭ şi un rateş mare. In partea de N. se află o mică pădurice.

Vite: 609 vite marĭ cornute, 57 caĭ, 1802 oĭ şi 35 rîmătorĭ.

Aicĭ a avut loc între aniĭ 7157 şi 7165, războiul cu Petru-Ştefan-Vodă, care a venit în al doilea rînd cu oştĭ ungureştĭ şi munteneştĭ, asupra luĭ Vasile-Vodă, ce se afla atuncĭ la domnia Ţăreĭ şi în care războiu, biruind Ştefan-Vodă, a alungat pe Vasile-Lupu, luînd el domnia.

Sîrca, *sat*, făcînd parte din com. rur. Bordeni, pl. Prahova, jud. Prahova.

Sîrca, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Iaşi, pl. Bahluiul-Cîrligătura, com. Sîrca, pe linia Iaşi-Paşcani, pusă în circulaţie la 1 Iunie 1870. Se află între staţiile Podul-Iloaeĭ (11,1 kil.) şi Tîrgul-Frumos (10,8 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Măreĭ de 66m,90. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 16021 leĭ, 5 banĭ.

Sîrsca, *sat*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Beloţul, aşezat pe dealul Sîrsca. Are o populaţie de 313 suflete.

Sîrt-Iol-Bair, *şir de dealurĭ*, jud. Constanţa, plasa Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Lipniţa şi Garvan. Prin dealul Curdeli se pune în legătură cu culmea Coşlugea din N. plăşiĭ Silistra-Nouă. Sîrt-Iol-Bair se găseşte în partea de S. a plăşiĭ. Teritoriul brăzdat de această culme este coprins între văile Derea-Ceair, Saila-Ceair, Cara-Culac, la V.; Canara-Ceair, Satis-Chioi-Ceair şi Dermen-Ceair, la E.; balta Ciamurlia, la N. Lasă alte prelungirĭ secundare, la V. şi la E. Cea maĭ însemnată este Dermen-Sîrt, printre văile Cialî-Ceair şi Dermen-Ceair. O altă prelungire sudică este dealul Ciricegi-Iol-Bair, printre văile Cialî-Ceair şi Cara-Culac. Are de asemenea o mulţime de movile, din care cea maĭ însemnată este movila Veli-Chioi, lîngă satul Lipniţa, 145 m. înălţime. In interiorul teritoriuluĭ, mărginit de văile de maĭ sus, şi decĭ în cutele terenuluĭ se găsesc aşezate şi satele Lipniţa şi Veli-Chioi. Se ridică pănă la o înălţime de 170 m. Este acoperit cu cîte-va pădurĭ la E. şi S., din care maĭ însemnate sunt: Echenli-Orman, Sidi-Orman, Chirişlic-Orman, Iaşi-Orman, Carali-Corusu, Saia-Corul-Orman, resturĭ din întinsele pădurĭ ce acopereaŭ odinioară aceste locurĭ şi care aŭ fost distruse. Restul azĭ e acoperit cu tuferişurĭ şi fineţe şi viile locuitorilor din Lipniţa şi Veli-Chioi. Drumurile care brăzdează acest deal sunt: drumurile Ostrovul — Cuzgun, Lipniţa — Garvan, Lipniţa — Veli-Chioi, Veli-Chioi — Para-Chioi.

Văile ce aŭ începutul lor în acest şir de dealurĭ sunt: Derca-Ceair, Cirîl-Misi-Ceair şi altele maĭ micĭ.

Slaşoma, *com. rur.*, în jud. Mehedinţi, pl. Dumbrava, la 40 kil. de oraşul Turnul-Severin. Moşia e proprietatea Statuluĭ, şi maĭ înainte aparţinea mănăstireĭ Gura-Motruluĭ. Este situată pe valea Slaşomeĭ.

Se mărgineşte: la E. cu com. Dobra şi Guardeniţa; spre S., cu com. Almăjelul; spre V., cu com. Pădina-Mică şi Pădina-Mare, de care se desparte prin rîul Drincea; iar spre N., cu com. Podul-Grosuluĭ.

E formată din satul cu acelaşĭ nume şi mahalalele Bocenilor, Popeştilor şi Golanilor, cu o populaţie de 1760 locuitorĭ şi 300 case.

Locuitoriĭ posedă: 80 plugurĭ, 154 care cu boĭ, 16 căruţe cu caĭ; 90 stupĭ; 900 vite marĭ cornute, 56 caĭ, 840 oĭ şi 700 rîmătorĭ.

E străbătută de maĭ multe şosele com. care o leagă cu comunele vecine.

Are o biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 2488 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1777 leĭ.

Cîmpiĭ maĭ principale în comună sunt: cîmpia Dobreĭ, pe care se află pădurea Drăgaica, cu arborĭ seculariĭ. Văĭ sunt: Valea-Vîrcanuluĭ, a-Bibanuluĭ

și ogașul Hotărani, pe ale căruĭ dealurĭ, în partea de N., se află plantate viĭ. In partea de S. se află valea Dobreĭ, valea Vîlcenilor și Fata-Inaltă, pe care se află viĭ.

Slateia, *baltă*, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, pe teritoriul com. urbane Hîrșova, situată în partea V. a plășeĭ și cea N. a comuneĭ, lîngă balta Rotunduluĭ și formată de vre-o revărsare anterioară a apelor Dunăreĭ; e înconjurată de toate părțile cu stuf; are o întindere de 80 hect.; conține puțin pește, ce se consumă în localitate.

Slatina, *com. urb.*, capitala jud. Oltul, situată pe valea Șopotuluĭ și dealurile vecine, lîngă malul stîng al Oltuluĭ, pl. Oltul-d.-j., la 44°,26′ latitudine nordică și 24°,22′ longitudine estică, socotită după meridianul din Grenwich, cu o altitudine de 150 m. d'asupra niveluluĭ Măreĭ, și la distanță — pe linia ferată — de 189 kil. de București.

Teritoriul orașuluĭ se întinde pe o suprafață de aproape 1500 hect., din care 150 vatra orașuluĭ, 910 hect. arabile, 250 viĭ și 150 hect. zăvoaie, iar restul, poenĭ, izlazurĭ, etc.

Limitele luĭ sunt: la N., Valea-Mueriĭ, Ciriașovul și Pîrliți; la E., Valea-Mare, Bîrca, Recea și Zorleasca; la S., Milcovul și la V., Salcia și Slătioara.

Pănă la 1846 n'a fost pod stătător peste Olt; toată comunicația se făcea cu multă greutate pe podurĭ de vase. In acest an Vodă Bibescu clădi cel d'întîiŭ pod stătător de lemn, pe rîul Olt, lîngă Slatina, format din 2 crîmpeie, căcĭ aci Oltul avea două ramurĭ, care înconjuraŭ un ostrov mare; o ramură trecea pe lîngă oraș, pe sub Grădiște și malul livezilor și se numea Oltul vechiŭ, ceea-l'altă înconjura zăvoiul și se numea Beica. Căpătîele, pariĭ și maĭ ales șoseaua între aceste podurĭ, care era plantată cu o frumoasă alee de plopĭ, aŭ rezistat pănă la 1877.

La 1865, stricîndu-se podurile de lemn, s'aŭ construit altele de fier, ceva maĭ la N. de cît cele de lemn. Era cea d'întîiŭ lucrare de felul acesta în Romînia.

La 1877, s'a început construcția nouluĭ pod de fier într'o singură ramură și s'a terminat la 1891. S'a așezat pe 5 picioare, afară de capete la distanță de cîte 80 m.

Viile produc în termen de mijloc vr'o 500 hectol. vin.

Vite sunt: 190 caĭ, 108 ĭepe, 300 boĭ, 80 vacĭ, 400 oĭ și 300 porcĭ.

Se compune din centrul orașuluĭ și mahalalele: Șopotul la N.-E., Obrocari la N.-V., Căloianca la S. și cătunul Clocociovul, maĭ la S. de Căloianca, pe dealul Clocociovuluĭ.

Centrul orașuluĭ are o poziție frumoasă și strategică, fiind situat între două dealurĭ și măgura Grădiștea. Are forma unuĭ amfiteatru triunghiular, cu vîrful la E. în muchia dealuluĭ, baza la V. în Grădiștea, la S. dealul Căloianca, și la N. dealul Șopotuluĭ.

Tot raionul orașuluĭ se compune din 3 colorĭ: Roșu, Galben și Negru, cu 34 strade, din care 4 maĭ principale sunt: București, Lipscani, Primăria și Ionașcu, cu trotuare pavate cu bazalt, pe o întindere liniară de 1580 m.

Intrarea în oraș se face pe 9 bariere, din care 5 maĭ principale: Oltul, Valea-Mueriĭ, Pîrliți, Bariera-Găreĭ și Berbeni.

Comerciul se exercită de 245 persoane.

Are o populație de 8028 locuitorĭ (1900); un palat administrativ, clădire mare, construit în 1887; maĭ multe oteluri; 11 bisericĭ, deservite de 15 preoți, 2 diaconĭ, 13 cîntăreți și 11 paracliserĭ; 2 școale de băeți, 2 de fete și 1 mixtă, în suburbia Clocociovul; un gimnaziŭ, clădire mare, spațioasă, care a costat 160000 leĭ, ridicată în anul 1890; o școală de agricultură; o fabrică de cherestea lîngă Olt, 2 morĭ cu aburĭ, 2 tipografiĭ, o fabrică de luminărĭ, 8 brutăriĭ, 6 simigiriĭ, 2 farmaciĭ, etc.

Intr'o poeană de lîngă matca vechĭe a Oltuluĭ, se face tîrgul săptămînal și oborul de vite, în toate joile; tot aci se ține și bîlciul anual, la Sf. Gheorghe. Aci era în vechime casa Poșteĭ, o zahana și cazarma turcească, o clădire lungă, construită de nuele și învelită cu stuf.

Cîte-va amănunte asupra bisericilor Slatineĭ:

Biserica Ionașcu, situată pe o moviliță, în unghiul format de strada Primărieĭ cu strada Solomon, poartă următoarea inscripțiune:

Cu vrerea Tatăluĭ și cu ajutorul Fiuluĭ și săvîrșirea Duhuluĭ sfînt, Amin.

Ridicatu-s'aŭ această sfîntă și Dumnezească biserică din temelie, unde se prăsnuește hramul sfîntul Ierarch Nicolae și Marĭ Mucenicĭ Gheorghe și Dimitrie, în zilele Măriteĭ Sale Ion Alexandru Ipsilante Voevod, cu blagoslovenia Prea Sfinției Sale Părinteluĭ Mitropolit al Ungro-Vlahieĭ, Chiriu Chir Grigorie și prin osîrdia și cheltuiala d-luĭ Jupîn Ionașcu Ion Serbu Clupețu ot Slatina și s'aŭ întrumusețat cu zugrăvitul și cu clopot și cu toate odoarele, atît pre din lăuntru precum și pre din afară după cum se vede; însă aŭ maĭ ajutat și d-luĭ Constantin Bălșanu, jupîn Martin Mircescu, cu cît Dumnezeŭ i-a învrednicit, ca să fie pomenire în veci, și s'aŭ început acest sfînt locaș la anĭ zidireĭ 7290 (1792), Maiŭ 13 și s'a săvîrșit la leatu 7295 (1787), Sept. 20.

La anul 1843, s'a reparat, s'a îngrădit cu fier și i s'a pus ceasornic.

La 1873, s'a dărîmat de guvern, s'a reclădit, tot în locul celeĭ vechĭ, și la 8 Noembre 1877 s'a sfințit de prea sfinția sa Episcopul Ghenadie II Argeșiŭ, fostul Mitropolit, zugrăvindu-se de Pictorul Tătărăscu. Ctitoriĭ zugrăviți înăuntru sunt: Ionașcu Clupeț și soția sa Neaga, întocmaĭ după cum sunt și în Pinacoteca Muzeuluĭ.

Biserica Sf. Troița, situată în centrul orașuluĭ, între stradele Lipscanĭ și Ionașcu. Are două inscripțiunĭ: una slavonă și alta romînă.

Această din urmă arată că e zidită de Ghenea Vel Vistier, în zilele luĭ Mateiŭ Basarab Voevod, la anul 7153 (1645); iar la 1784 s'a reparat fiind cu totul dărîmată și arsă de Turcĭ. La anul 1851 s'a zugrăvit și reparat pe din lăuntru și pe din afară, precum se vede, prin osîrdia d-luĭ Alexe Zamfir, Epitropul bisericeĭ, iar tîmpla, ușile Impărătești, s'aŭ făcut cu toată cheltuiala de Pitarul Ionașcu Răducu; în zilele Domnuluĭ Barbu D. Știrbey, și sub Arhipăstoria luĭ Climent, Episcopul Argeșuluĭ.

Ctitorĭ zugrăviți în lăuntru sunt Jupîn Ghinea Vel Vistiernic și Jupînița Florica; apoĭ Alexe și Marghioala Zamfir.

Are două clopote cu următoarele inscripțiunĭ:

a) Clopotul cel mare:

Acest clopot făcutu-l'aŭ jupîn Ghinea Clucer I. Jupînița Florica (1628) ca să fie de pomină la biserică la Slatina, unde este hramul Sf. Troiță, în zilele luĭ Mateiŭ Basarab Voevod.

b) Clopotul cel mic:

Acest clopot este de la biserica cea mare din Slatina, la hramul Sf. Troița, s'aŭ prefăcut de noĭ: Ionașcu i Ion, i Grigorie (1793).

Aceasta este cea maĭ vechie biserică din Slatina.

Biserica Maica-Domnuluĭ (Precista), situată sub dealul Căloianca, lîngă strada Precesta, are o curte mare, împrejmuită cu zid și două intrărĭ; în cea d'întîiŭ se află niște case vechĭ, în a doua curte se află biserica și primul cimitir al orașuluĭ.

Are următoarea inscripție:

Cu vrerea Tatăluĭ, cu ajutorul Fiuluĭ și cu săvîrșirea Sf. Duh, începutu-s'aŭ această sfîntă biserică întru hramul Prea sfinteĭ Adormirĭ de Dumnezeŭ născătoare și pururea fecioară Maria, în zilele Prea Luminatuluĭ Domn Ion Constantin Nicolae Voevod, și s'a ostenit D-luĭ Jupîn Nicole brat Jupîn Nicolae, biv vel Cămăraș za Ocne, de aŭ zidit'o din temelie și aŭ înfrumusețat'o, precum se vede, cu toată cheltuiala d-luĭ, și s'a început temelia la luna luĭ Iulie 4, și s'a săvîrșit la Septembre 15, anul de la zidirea lumeĭ 7244 (1736).

Această biserică, rămasă, de la secularizare, biserică de mir, a fost mănăstire și a posedat maĭ multe moșiĭ: Bîrca, lîngă Slatina, Preotești, din com. Oporelul, cum și în oraș maĭ multe acarete și prăvăliĭ cu embatic.

A fost închinată Mănăstireĭ Xeropotamul din muntele Athos și metoh al mănăstireĭ Plumbuita de lîngă Bucureștĭ.

Biserica Sf. Nicolae din tîrg, situată față de Precista, în unghiul unde se împreună strada Precesta cu strada Bucureștĭ, poartă următoarea inscripțiune:

Cu voia Tatăluĭ și cu ajutorul Fiuluĭ și cu săvîrșirea Sf. Duh s'aŭ zidit această sfîntă și Dumnezeiască biserică întru hramul Sf. Niculae, în zilele prea luminatuluĭ Domn Ioan Scarlat Voevod, fiind înainte de lemn, făcută de răposatul popa Andreĭ, protopop ot Slatina și după șeasezecĭ de anĭ stricîndu-se, îndemnîndu-s'aŭ robiĭ luĭ Dumnezeŭ Mateĭ Căpitan sîn Opreu Județu, nepot popiĭ luĭ Andreiŭ, împreună cu doĭ cinstițĭ și de bun neam boierĭ anume: D-luĭ Radu Slătineanu biv vel comis, i d-luĭ Gheorghe Coman Căpitan Șerban, i d-luĭ Manole Brașoveanu, i d-luĭ Ion Vătavu brat Căpitan, i d-luĭ Mateiŭ Jupîn Ivan, Jupîn Mihaiŭ, i Jupîn Manea Tănase, și aŭ zidit'o din temelia eĭ și aŭ înfrumusețat'o, după cum ze vede, anul 1760.

S'a reparat la 1892.

Posedă un ohtoih tipărit la Buda la 1611, fiind Episcop Iosif.

Biserica Sf. Nicolae Coastă, situată tocmaĭ în coasta dealuluĭ Căloianca, lîngă strada Vintilă-Vodă. S'a rezidit în 1889, în locul celeĭ vechĭ, a căreĭ inscripțiune, ce era pe o piatră de marmoră albă, aŭ stricat'o lucrătoriĭ. Se zice că cea vechie dura de 200 de anĭ. La 1889 s'a reparat din fondurile răposatuluĭ Iorgu Anghelescu.

Biserica Sf. Ioan din Coastă, situată sub coasta Grădiștceĭ, cam în față de Sf. Nicolae și aproape de strada Solomon. Această biserică s'a zidit la 1796 de robiĭ luĭ Dumnezeŭ preotul Popa Barbu Duhovnicu și alțiĭ, în zilele Domnuluĭ Ion-Alexandru-Ipsilante-Voevod. S'a reparat în 1827 și 1876.

Schitul-Șopotul, situat în vîrful triunghiuluĭ, pe malul stîng al Șopotuluĭ. In casele mănăstireĭ, reparate s'a așezat spitalul județean. Biserica s'a zidit din temelie de Jupîn Constantin Rătescu, Gheorghe Logofăt și Jupîn Nicolae Mumuianu. La 1839, i s'a făcut reparația de Jupîn Radu Mumuianu, împreună cu Părintele Archimandrit Nifon Turtăianul, în zilele Domnuluĭ Alexandru D. Ghica-Voevod.

După secularizare a rămas biserică de mir și se întreține, ca și Precestea și Ionașcu, de către stat.

Biserica Sf. Niculae din Obrocari, situată în partea de N., afară din oraș, d'asupra mahalaleĭ Obrocari, are hramul Sf. Niculae și Invierea-luĭ-Lazăr. Maĭ

întîiŭ a fost făcută din lemn și la 1877 s'a reclădit din cărămidă de către locuitoriĭ Gheorghe Simon și alțiĭ.

Schitul-Sihareţul, situat la N. de oraș, cam în muchia dealuluĭ dintre Șopotul și Valea-Mueriĭ, în mijlocul uneĭ pădurĭ și cu o poziție frumoasă.

Pe piatra așezată la temelie, în stînga intrăreĭ, se vede următoarea inscripție:

In zilele creștinuluĭ Ion Antonie V. V. și s'a ostenit Episcopul Serafim de o aŭ zidit din temelie până s'aŭ săvîrșit, cu toată cheltuiala Mitropolieĭ a toată Țara Romînească, Varlam, ca să le fie de pomenit în vecĭ Amin. 7180 (1672) și după trecere Episcopul Serafim rămas-s'a nĕstavnic ieremonach Veniamin.

In interiorul bisericeĭ se maĭ află două inscripțiunĭ cu coprinsul următor:

Cu vrerea tatăluĭ și cu ajutorul fiuluĭ și cu săvîrșirea duhuluĭ sfînt, prenoitu-s'aĭ această sf. biserică, Adormirea prea sfinteĭ de Dumnezeŭ Născătoare și pururea fecioareĭ Maria, din temeiie și cu toate împrejmuirile, după cum se văd, cu toată osîrdia Sf. Sale Părinteluĭ Iosif Eclesiarchul, Egumenul Sf. Schit Strihareț și Greci, cu cheltuiala sfinteĭ Mitropoliĭ, prin slobozenia și porunca Prea sfințieĭ sale Părinteluĭ Mitropolit Neofit, în zilele Prea Înălțatuluĭ Domn a toată Țara Romînească, George D. Bibescu Vodă, leat 1844, August 10.

La intrare, în dreapta, se vede zugrăvit Serafim și la stînga Varlam. Lîngă numele Serafim se adaogă: «Episcop, care a episcopit multă vreme la Buzăŭ și Rîmnic puținel și s'a pristăvit aci». Iar lîngă mitropolit se vede scris: «Mati boja Varlam, Mitropolit al Țăriĭ Romînești».

Pe păretele din dreapta de la intrare se maĭ văd zugrăviți: Iosif Strihărițeanu, egumenul sfintelor schiturĭ Strihareţul și Greci, ce se titulea maĭ înainte protopop Ion Buciumeanu și Prea sfinția sa Chiriu Chir Neofit, Mitropolitul Țăriĭ Romînești.

Are o evanghelie tipărită la anul 1775, în Bucureștĭ, în zilele Domnuluĭ Alexandru Ipsilante.

Mănăstirea Clocociovul, situată la S. de Slatina, în gura văieĭ cu acest nume, într'o poziţiune plăcută, cu privire asupra Oltuluĭ. De jur împrejur e închisă ca o cetățuie, cu o curte de zid înalt și gros, care a început a se ruina. Casele mănăstireștĭ sunt în complectă ruină și abia maĭ pot adăposti pe călugărul îngrijitor al bisericeĭ.

Din inscripțiunea aflată pe frontispiciul bisericeĭ, o frumoasă piatră de marmoră albă, se vede că a fost zidită pe la 1645, în timpul domnieĭ luĭ Mateiŭ Basarab, de jupîn Dinicu Vel Agă.

Posedă o evanghelie tipărită la anul 1684.

Spre S. de mănăstire, pe malul opus al văieĭ, de altfel adîncă și îngustă, se află o mare și frumoasă cismea, făcută de locuitoriĭ cătun. Clocociovul, și de unde se alimentează tot cătunul.

Biserica sf. Nicolae din Clocociov, biserică de mir, situată în muchea dealuluĭ, cu fața asupra văiĭ Oltuluĭ. In curtea eĭ, cam pe coasta din față, se află cimitirul cătun. Are hramul Cuvioasa Paraschiva și Sf. Nicolae și s'a zidit la anul 1837 de Jupîn Grigore Obogeanu și alțiĭ.

Cea maĭ vechie școală din Slatina și din tot jud. Olt, este școala No. 1 Ionașcu, înființată pe la anul 1794. Are o clădire, făcută înadins pentru școală, în curtea bisericeĭ, zidită tot de Ionașcu, pe la 1800, într'o moviliță de sub Grădiște, în partea de jos a orașuluĭ. Unul dintre primiĭ dascălĭ aĭ școaleĭ a fost George Ardeleanu, tatăl d-luĭ P. S. Aurelian; asemenea și Ion Ionașcu, un zelos apostol al luminăreĭ poporuluĭ, fost membru al Divanuluĭ Adhoc, răposat la 1876.

Școala practică de agricultură, instalată la Strihareţ, s'a înființat în anul 1883.

Căĭ de comunicațiune: Pe lîngă Slatina trece linia ferată Bucureștĭ-Vîrciorova, avînd stația Slatina. Prin oraș trece șoseaua națională Craiova-Pitești, șoselele județene: Slatina-Turnul-Măgurele și Slatina-Roșiori, care se leagă cu șoselele vecinale și comunale și pun astfel orașul în comunicație cu toate comunele județuluĭ.

Slatina e locul natal al luĭ Vintilă-Vodă, care a domnit în Muntenia de la 1533 până la 1536, cînd a fost ucis de boieriĭ la vînătoare pe malul Jiuluĭ.

Slatina, *mănăstire* de călugărĭ, în com. Mălini, jud. Suceava, situată într'o poziție frumoasă, pe o poiană de pe țărmul stîng al pîrîuluĭ Suha-Mică, la V. de Mălini și Fălticeni, și anume la 10 kil. de Mălini și la 27 kil. de Fălticeni.

La prima vedere pare o cetate pătrată avînd cîte un turn la fie-care colț. Zidurile ce-o înconjură sunt foarte înalte și groase, avînd icĭ-colo cîte o ferestruie îngustă. Pe zidul din spre S. d'asupra porțiĭ este marca Moldoveĭ.

In mănăstire se adăpostesc 16 călugărĭ și 3 frațĭ.

Tradiția și Letopisețele Țăreĭ ne spun că s'a întemeiat în împrejurările următoare:

«Alexandru Lăpușneanu fiind Domn, aŭ făcut mănăstirea Slatina; legenda zice, că trăind un sihastru acolo și fiind un paltin, copaciŭ mare, unde este acum prestolul în oltariŭ, vedea în oltariŭ, spre Duminicĭ și spre alte zile marĭ, multe luminĭ întru acel paltin la vremea sluj-

beĭ biserice. Şi i s'aŭ arătat Maica Precista în vis, şi i-aŭ zis să meargă la Alexandru-Vodă să ĭ zică să facă mănăstire şi mergînd sihastrul la Alexandru-Vodă, s'aŭ îndemnat Alexandru-Vodă de sihastru de aŭ făcut mănăstirea Slatina, întru acel loc unde aŭ fost paltinul şi aŭ adus şi capul sfîntuluĭ Grigorie Bogoslovul, de stă până astă-zĭ la sfînta mănăstire, la Slatina, ferecată cu argint şi cu pietre scumpe.

«Şi domnînd Alexandru-Vodă Ţara, întru lauda luĭ Dumnezeŭ, aŭ zidit mănăstirea Slatina, cu multă cheltuială şi osirdie şi o aŭ sfinţit Grigorie Mitropolitul. Iară la sfinţenie zic să fi fost preoţi cu diaconi 117, în anul 7066 (1558) Octombrie 14. («Letopis.», vol. II, p. 183 şi vol. I, p. 210).

Sub capul Sf. Gheorghe s'a găsit următorul «Sirep»:

Precum am bine-voĭt Domnia mea cu a noastră bună-voire şi cu curată şi dragă inimă şi din toată bună voia noastră şi cu ajutor de la D-zeŭ, am dat şi am întărit a noastră veche ctitorie sfînta mănăstire de la sfîntul Munte, de la Vatoped, unde este hramul Buna-Vestire a prea curateĭ stăpîneĭ noastre Născătoare de Dumnezeŭ şi pururea fecioareĭ Marieĭ cu o cervăsărie ce este în Solon, ce acea cervăsărie Domnia mea am cumpărat-o de la un cadiŭ turc anume Baluium de la Solon, drept 6500 aspri turceştĭ şi am dat'o pe acea maĭ sus scrisă cervăsărie să fie supusă către sfînta mănăstire de la Vatoped, pentru că aduseră rugătorĭĭ noştri kir. Maxim Eclisiarhul şi Sofronie stareţul proegumen şi cu alţĭ fraţĭ de la sfînta mănăstire Vatoped, în ţara noastră şi la noĭ sfintele Moaşte: întîĭ sfîntul cap al sfîntuluĭ Grigore Bogoslov şi sfintele moaşte, sfintele fălcĭ a sfîntuluĭ Ioan Zlatoust şi sfintele moaşte sfîntul şi marele deget al sfinteĭ Aneĭ Maiceĭ Prea-curateĭ stăpîneĭ noastre Născătoareĭ de Dumnezeŭ şi pururea Fecioareĭ Marieĭ.

Deci şi Domnia Mea împreună cu aĭ noştri rugătorĭ şi părinţĭ: Chir Grigorie Mitropolitul Suceveĭ şi Chir Eftimie Episcopul Rădăuţilor şi Chir Anastasie Episcopul Romanuluĭ, aŭ primit şi toţĭ sobornicește blagoslovirĭ cum că sĭ punem sfintele moaşte întru o noastră de noĭ zidită sfînta mănăstire de la Slatina, unde Yaste hramul sfînta Preobrăjanie a Domnuluĭ Dumnezeuluĭ şi Mîntuitorul Nostru Is. Chrs. Deci Domnia Mea cu mare bucurie ne-am bucurat, şi prea frumos am împodobit sfintele moaşte şi cu mult aur le-am ferecat pe acele maĭ sus scrise moaşte şi multe pietre de mult preţ am pus către sfintele moaşte şi le-am pus întru a noastră mănăstire de la Slatina.

Şi întru aceeaşĭ aşişderea am binevoit Domnia mea cu a noastră bună-voire şi cu curată şi dragĭ inimă şi am tocmit ca să aibă sfînta lavră, de la noĭ mertic pe fie-care an, cîte 300 de galbenĭ roşiĭ şi am dat şi am plînit, şi ca s'avem a da până ce va sta sfînta lavră de la sfînta mănăstire de la Vatoped, pentru mîntuirea şi sănătatea şi pentru sufletul Domnieĭ mele şi pentru mîntuirea şi sănătatea şi pentru sufletul Ruxandeĭ Doamneĭ Domnieĭ Mele şi pentru sănătatea dăruiţilor de D-zeŭ fiiĭ Domnieĭ Mele Ionaşcu, Bogdan, Mihail şi Petru şi a fiicelor Domnieĭ Mele: Tudora, Chiajna şi Teofana şi pentru sufletele sfinţilor răposaţilor părinţilor noştri, şi pentru sănătatea tinerilor şi a toată ţara Domnieĭ mele şi pentru toată legea creştinească pravoslavnică; cum că să fie acea maĭ sus scrisă cervăsărie sfinteĭ mănăstire de la Vatoped unde este hramul Buna-Vestire a Prea-curateĭ stăpîneĭ noastre Născătoare de D-zeŭ şi pururea Fecioareĭ Maria şi unde este Egumen rugătoriul Nostru Calist, de la noĭ uric cu tot venitul neclintit niciĭ odinioară în veciĭ vecilor; pentru că am cumpărat Domnia mea pe acea maĭ sus zisă cervăsărie tot pe banĭ gata spre aceia este credinţa Domnieĭ Noastre pre cea maĭ sus scrisă Io, Alexandru Voevod, şi credinţa Prea iubiţilor fiiĭ Domnieĭ mele Ionaşcu şi Bogdan şi Mihaiŭ şi Petru şi credinţa boerilor noştri; credinţa D-sale luĭ Negoe şi a D-sale luĭ Vascan Movilă, Părcălabul de Hotin, credinţa D-sale luĭ Iosif Veveriţă Părcălabul, credinţa D-sale luĭ Alexandru Budăĭ Părcălabul, credinţa D-sale luĭ Ioan Dancul şi D-sale Cristea Părcălabul de Neamţŭ, credinţa D-sale luĭ Andrică şi credinţa luĭ Toader Părcălabul din Cetatea-Nouă, credinţa D-sale luĭ Dumitru Părcălabul de Suceava, credinţa D-sale luĭ Moga Spătariul, credinţa D-sale luĭ Zbiesiĭ Postelnicul, credinţa D-sale luĭ Ion Petric Visternicul, credinţa D-sale Costin Paharnicul, credinţa D-sale luĭ Andreică Stolnicul, credinţa D-sale luĭ Paşcu Comisul şi credinţa tuturor boierilor noştri Moldoveneştĭ a micĭ şi marĭ.

Iară după a noastră viaţă cine va fi domn din fiiĭ noştri saŭ din neamul nostru, saŭ iarăşĭ orĭ pe cine ar alege Dumnezeŭ a fi Domnitor Ţăreĭ noastre Moldoveĭ, acela ca să nu strice a noastră danie şi întărire şi acea maĭ sus scrisă tocmeală, ci ca să aibă a întări şi a înoĭ, a da şi a plini aceĭ maĭ sus 300 galbenĭ roşiĭ obsocul sfinteĭ mănăstirĭ de la Vatoped precum este tocmit ca să fie în veciĭ.

Iar cine s'a ispiti a strica şi a surpa aceasta a noastră maĭ sus scrisă tocmeală, unul ca acela să fie blăstămat de Domnul Dumnezeŭ ce aŭ făcut Ceriul şi pămîntul şi de Prea curata luĭ Maică şi de patru sfinţĭ Evanghelistĭ şi de 12 sfinţĭ Verhovnicĭ Apostolĭ şi de 318 sfinţĭ Părinţĭ de la Niceea şi să aibă parte cu procletul Arie şi cu Iuda şi cu alţĭ jidovĭ care strigară spre Christos Dumnezeŭ, sîngele luĭ cel nevinovat spre dînşiĭ şi spre fiiĭ lor ca să fie precum este în veciĭ vecilor, amin.

Iar spre maĭ mare tărie şi întărire a tuturor celor maĭ sus scrise, l'oroncit-am a luĭ nostru credincios Domnuluĭ Movilă Logofătul ca să scrie, şi a noastră pecete să o lege către această scrisoare a noastră.

Io Alexandru-Voevod Domn Ţăreĭ Moldoveĭ. — Însă ca să se ştie în fiecare an ca să fie luna luĭ Decembre 6 zile, la ziua sfîntuluĭ Neculaĭ, ca să aibă a face pomenire Domnieĭ mele şi Doamneĭ Domnieĭ mele şi celor de Dumnezeŭ dăruiţĭ fiiĭ Domnieĭ mele să se facă după obiceiŭ: parastas şi panahidă cu o cupă mare de argint cu solzĭ, poleită, ce am băut însuşĭ Domnia mea dintr'însa, şi a II-a zi aşijderea colivă şi parastas şi masă.»

«Iară el (Alexandru Lăpuşneanu) dacă aŭ împlinit 13 anĭ şi ½ a Domnieĭ sale, şi ceĭ d'întîĭ şi a doua, primind întîiŭ călugărie, aŭ răposat şi cu cinste l'aŭ îngropat în Mănăstirea Slatina, care este de dînsul zidită.» (Gr. Ureche, «Letop.» I, p. 222.)

Doamna Ruxanda eşind şi ea din lume (după doĭ anĭ) în anul 7078 (1570), Noembrie 12, aŭ astrucat'o în mănăstirea Slatina, lîngă Domnul săŭ Ale-

xandrul Vodă» (Gr. Ureche, «Letop.» I, p. 222).

Capul sfîntuluĭ Grigore Bogoslovul este legat cu două pânglice de aur, pe care este săpată următoarea inscripție în limba slavonă:

† Acest cap este al Patriarhuluĭ nostru Grigore Bogoslovul și l'a ferecat boerul Postolachi Vistiarnic și Cneghina luĭ Cheajna, fiica luĭ Alexandru Voevod, și l'a dat la sfînta Mănăstire Slatina, în zilele piosuluĭ și iubitoruluĭ de Hristos Domnuluĭ nostru Io Eremia Moghila voevod, stăpînitor țăreĭ Moldoveĭ, la anul 7105 (1597).

De desupt urmează inscripția ast-fel: *Sub arhiepiscopul Ghiorghie Moghila, Mitropolitul Sucevei, luna Aprile 23.*

Pe piatra ctitorească, de asupra ușeĭ biserice, este următoarea inscripție:

† Cu învoirea Tatăluĭ, cu ajutorul Fiuluĭ și cu săvîrșirea Sfîntuluĭ Duh, iată eŭ robul, al treimeĭ închinător, Io Alexandru Voevod, cu Doamna mea Ruxanda și cu de Dumnezeŭ dăruita mie odraslă, Bogdan și Petru și Constantin, am început a zidi templul acesta cu numele Schimbarea la față a Domnuluĭ, la anul 7069 (1561).

Sub bour, în mijlocul pajureĭ de pe piatră, urmează:

† Această piatră s'a așezat sub Egumenul Ieromonah Nil, la anul 7090 (1582) luna Aprilie 8.

Pe perdeaua Dverilor, făcută de Alexandru Lăpușneanu, este următoarea inscripție:

† Această mare perdea a făcut'o piosul și Iubitorul de Hristos Io Alexandru Voevod cu mila luĭ Dumnezeŭ Domn Țăriĭ Moldoveĭ pentru rugă de pomenire a sufletuluĭ săŭ și a Doamneĭ luĭ Ruxanda și a copiilor săĭ Ionașco și Bogdan și Petru și a fiicelor sale Teodora, Maria și Teofania, și a dat'o la noă zidita mănăstire, unde este hramul schimbarea la față a Domnuluĭ și Mîntuitoruluĭ nostru Isus Hristos anul 7069 (1561).

Pe mormîntul din dreapta în biserică este următoarea inscripție:

† Acest mormînt l'a înfrumusețat, Io Alexandru Voevod fiiceĭ sale Teofania, care s'a mutat la vecînicile locașurĭ, la anul 7069 (1561).

Pe mormîntul de afară, în păretele bisericeĭ este următoarea inscripție:

† Aicĭ este mormîntul, unde zace robul luĭ Dumnezeŭ Ieromonahul Nil, Igumen, care s'a mutat la vecînicile locașurĭ la anul 70..... luna Sept. . . . (data necunoscută).

La Trapez este următoarea inscripție:

† Acest trapez, Iosif Igumenul l'a făcut în zilele luĭ Alexandru Voevod, fiul luĭ Bogdan Voevod, cu mila luĭ Dumnezeŭ Domn Țăriĭ Moldoveĭ, la anul 7069 (1561).

Apoĭ maĭ sunt și alte odoare dăruite de către Mitropolitul Veniamin Costache, care a fost îngropat la această Mănăstire la 18 Decembre 1846, și ale căruĭ rămășițĭ le-a strămutat în anul 1887 Mitropolitul Iosif Naniescu la Mitropolia din Iași.

Acele odoare sunt următoarele:

O evanghelie ferecată cu argint; două chivote de argint suflate cu aur și finifturĭ; o cruce de argint suflată cu aur; un rînd de sfinte vase de argint suflate cu aur; maĭ multe vestminte, procovețe și perdele; asemenea mitra și vestmintele Arhierești ale Mitropolituluĭ.

Afară de moșiile Mălini, Găinești, Borca, Sabasa, Mădeiul și parte din Fărcașa, ce fuseseră date Mănăstireĭ de întemeietorul eĭ, aceasta maĭ poseda Oprișeni, Rădășeni, și altele, pe care le înstrăina și schimba după placul sfatuluĭ Mănăstireĭ, supus orbește Egumenuluĭ. Așa, un document din 1641 Octombre 2 arată că Mănăstirea Slatina dă luĭ Vasile V. V. Truești ca să facă niște chiliĭ la mănăstire. («Uricariul», VII, p. 45).

La 1752 era egumen la Slatina Partenie (Idem. 26).

In 1821 fu prădată și arsă de rămășițele eteriștilor.

Vornicul Alexandrul Beldiman în «Jalnica Tragedie» descrie cu deamănuntul această întîmplare.

Mitropolitul Veniamin, în raportul săŭ către Divanul Țăreĭ, arată că mănăstirea Slatina a fost meremetisită și făcută ca din noŭ după ce fusese arsă de Ieniceri.

In 1860, Guvernul Țăreĭ exilă în mănăstirea Slatina pe Mitropolitul Sofronie Miclescu.

Slatina, *sat*, făcînd parte din com. rur. Nucșoara, jud. Muscel, plaiul Nucșoara, situat pe malul drept al rîuluĭ Doamna. Este cel din urmă sat până la frontieră.

Are o populație de 160 locuitorĭ, carĭ s'aŭ împroprietărit pe moșia fraților Iorgulești.

Slatina, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Olt, com. Slatina, pe linia Pitești-Craiova, pusă în circulație la 5 Ianuarie 1875. Se află între stațiile Potcoava (21,3 kil.) și Piatra-Olt (16,6 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mării de 166m,29. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 259585 leĭ, 14 banĭ.

Slava, *pîrîŭ*, în jud. Tulcea, pl. Babadag. Izvorește din pantele de E. ale dealuluĭ Baș-Punar, sub numele de Baș-Punar, se îndreaptă maĭ întîiŭ spre S.-E., trece prin satul Baș-Punar, apoĭ curge spre N.-E., trece pe lîngă mănăstirea lipovenească Uspinia, prin satul Slava-Rusă, și de aci o ia iar spre S.-E., trece pe lîngă satul Caugagia, taie șoseaua națională Tulcea-Babadag-Constanța, și după un curs de

mai bine de 70 kil. se varsă în ĭezerul Golovița, o prelungire a laculuĭ Golovița, lîngă satul Ciamurli-d.-j. Pănă la Slava-Rusă curge numaĭ printre dealurĭ înalte, acoperite cu pădurĭ seculare. Basinul este considerabil și acopere jumătate din pl. Babadag, cam 80000 hect. El este cuprins între dealurile: Topolog, Baș-Punar, Periclic, Haidin, Ciamurli, Taș-Bair, Eniceri, la V. și S., și între dealurile Atmagea, Secar-Bair, Jidini, Izvoruluĭ, Orta-Bair, Taslî-Bair, și culmea Babadaguluĭ la N., cuprinzînd teritoriele comunelor Atmagea, Ciucurova, Slava-Rusească, Ciamurli-d.-j. și Ciamurli-d.-s. Afluenții săĭ ceĭ maĭ însemnați sunt: Slava-Cercheză, unită cu valea Haram-Ceșme, Atmagea, valea Jidini, Valea-Călugăruluĭ, Sevaiova-Balca, Pahotnicai-Balca, trecînd prin satul Slava-Cercheză, pe stînga; iar pe dreapta valea Cancena.

Slava-Cerchezească, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Babadaguluĭ, cătunul com. Slava-Rusească, așezat pe pîrîul Slava-Cercheză, la 6 kil. spre N.-V. de reședință, la poalele a 3 dealurĭ înalte și păduroase. Are o întindere de 1397 hect., din care 96 hect. vatra satuluĭ, și o populație de 682 suflete, toțĭ lipovenĭ împărțițĭ în 2 secte: cu popă și fără popă; 2 bisericĭ și 2 școale.

Poziținea acestuĭ sat este una din cele maĭ frumoase din toată Dobrogea, fiind adăpostit de toate părțile cu munțĭ înalțĭ și păduroșĭ.

Slava-Cerchezească, *ramură a pîrîuluĭ* Slava, jud. Tulcea. Izvorește din dealul Sacar-Bair, sub numele de Sacar-Dere, se întinde spre E., sub numele de Arman-Ceșme, apoĭ sub acela de Ciucurova trece prin comunele Ciucurova, Slava-Cercheză, de unde își ia numele, se îndreaptă apoĭ spre S., primind văile Atmagea, Călugărul, Jidini, Salcari-Dere, Matievă-Balca; pe stînga și lîngă Slava-Rusă se unește cu pîrîul Slava-Rusă.

Slava-Rusă, *com. rur.*, în partea centrală a jud. Tulcea și a pl. Babadag, pe pîrîul cu același nume, la S.-V. de orașul Babadag.

Se mărginește: la N., cu com. Armutlia și Baș-Chioi, la S., cu com. Ciamurli-d.-s. și Beidaut; la V., cu com. Ciucurova și Atmagea; la E., cu teritoriul orașuluĭ Babadag.

Dealurile care brăzdează com. sunt: Culmea-Babadaguluĭ, de la N.-V. spre S.-E., în partea de N. cu ramificațiunile eĭ; dealul Jidini, cu vîrful Jidini (341 m.); Taslî-Bair (251 m.); Uzum-Bair (234 m.) la N.; Matieva-Hară (264 m.); Lasă-Hară (250 m.); Carada-Bair (255 m.); Hribescoi-Hară (244 m.); Sevaiova-Hară și Pahotnicai-Hară (224 m.), acestea la E.; Camena (143 m.) la S.-E.; Starcica (Cerșetoarea) la S.-V., unde se află și o peșteră; Lisaia (pleșuva) la V.; lanțul Peștercaia la N.; Cardonsca la N.-V.; Cardon spre E.; Emina la S.-E.; Slavsca la S.; Spil-Starcica la V.; Clinci-Jidini (cheia izvoruluĭ) la N.-V.; Bujor la E. Înălțimea acestor dealurĭ, acoperite cu pădurĭ, este de 200—350 m. La mijloc și V. sunt: Culmea-Baș-Punaruluĭ cu ramificațiile; dealul Ciucurova (335 m.); dealul Ibrișov (241 m.), toate acoperite cu pădurĭ.

O udă Slava-Rusă, la S., trecînd prin com. și cătun. Baș-Punar; are ca afluenți pe stînga: valea Slava-Cercheză, numită și Stavcov, de la o mănăstire lipovenească Stavcov, ce exista pe la mijlocul secoluluĭ XIX-lea, lîngă cătun. Slava-Cercheză, Valea-Călugăruluĭ, valea Jidini, valea Dere-Iol-Cari, Matieva-Balca, Lisă-Balcă, Hribescoi-Balcă, Seraiova-Balcă.

E formată din cătun.: Slava-Rusă, reședința, așezată spre E., la confluența pîraielor Slava-Rusă și Slava-Cercheză; Slava-Cercheză, pe pîrîul cu același nume, la 6 kil., spre N.-V. de reședință; Baș-Punar, pe Slava-Rusă, la 13 kil. spre V. de reședință.

Intinderea com. este de 11907 hect., din care: 128 hect. ocupate de vetrele celor 3 sate, cu o populație lipovană de 1776 suflete.

Locuitorĭĭ posedă: 507 pluguri; 544 caĭ și iepe; 367 boĭ și vacĭ; 300 capre și oĭ.

Veniturile com. sunt de 13958 leĭ; iar cheltuelile, de 11284 leĭ.

Căĭ de comunicație sunt drumurĭ comunale ce unesc cătunele între ele și duc la cătunele învecinate, ca Babadagul, Cangagia, Poturul, Ciamurli-d.-s., Ciucurova, Armutlia, Beidaut.

Sunt treĭ bisericĭ lipovenești.

In Baș-Punar este o biserică, cu hramul Sf. Metodiŭ și Ciril. Maĭ sunt și 2 mănăstirĭ, una de bărbați, numită Uspinia; alta de călugărițe, așezată în sat, zidită la 1804 și, lîngă aceasta, o biserică zidită în 1890.

Sunt 5 școlĭ, din care 2 lipovenești.

Slava-Rusă, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, cătunul de reședință al com. Slava-Rusă, așezat la S.-V. de Babadag, pe pîrîul Slava-Rusească. Are o întindere de 2944 hect. și o populație de 1094 suflete, lipovenĭ împărțițĭ în 2 secte: cu popĭ și fără popĭ saŭ bespopovĭ; 1 biserică, 1 mănăstire de maicĭ, 1 școală romînă și 2 lipovenești.

Slava-Rusă, *ramură a pîrîuluĭ* Slava, jud. Tulcea; izvorește din dealul Baș-Punar, se prelungește spre S., în direcția N.-V. spre S.-E.; trece prin satul Baș-Punar, de unde o ia spre N.-E.; trece pe lîngă mănăstirea Uspinia și aproape de satul Slava-Rusă, de la care și-a luat numele, primește pîrîul Slava-Cercheză, cu care formează pîrîul cel mare Slava.

Slămineşti, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Mierea-Birnicĭ. Are o populație de 172 suflete; o biserică fondată de locuitorĭ, cu hramul Sf. Ioan.

Slănicul, *plaiŭ* al jud. Buzăŭ, numit ast-fel după rîul Slănic, ce îl udă în tot lungul săŭ, și situat la partea de N.-E. a județuluĭ. Se limitează la N. cu Transilvania; la N.-E. cu Vrancea; la E., cu R.-Sărat; la S. cu plășile Cîmpul și Sărata, și la V. cu plaiul Pîrscov.

Are o suprafață de 67247 hect.

E format din 19 comune: Aldeni, Băești, Beceni, Beciul, Blăjani, Cărpinișteа, Cernătești, Fundeni, Grabicina, Gura-Dimieneĭ, Lopătari, Mănești, Mînzălești, Niculești, Sărulești, Vadul-Soreștilor, Vintilă-Vodă, Zărnești și Zilișteanca, cu 91 cătune și 39 sub-diviziunĭ, avînd o populație de 25950 locuitorĭ.

Terenul este muntos la N., deluros în centru și șes la S. Munțiĭ aŭ pășunĭ întinse, maĭ cu seamă cele din Mușĭ, Giurgiŭ și Bisoca. Pădurile sunt numeroase și seculare. E avut în substanțe minerale, precum: aur, plumb, fier, lignită, păcură, sare, ozocherită, ocru, etc. Sorginți de ape minerale sunt numeroase. Din punct de vedere geologic, prezintă un interes și o însemnătate deosebită. Industria sa principală este exploatarea și lucrarea lemnuluĭ, pentru care are 23 herăstrae. Tot aci se lucrează multă lemnărie pentru construcțiunĭ și maĭ cu seamă grinzĭ. Pentru fabricarea brînzeturilor are o cășerie și 16 stîne.

Are 42 morĭ din care 2 cu aburĭ; 3 făcae, 13 pive și 1 dîrstă. Cojocăria este respîndită. Comerciul constă în desfacerea acestor producțiunĭ, a vitelor, și în transporturĭ.

Se fac aci 23 tîrgurĭ anuale, din care maĭ însemnate sunt: cel din Săpoca și cele din Beceni.

Cale de comunicație are șoseaua Săpoca-Lopătari, întreruptă adesea de viiturile rîuluĭ Slănic.

Vite: 7713 boĭ, 3807 vacĭ, 1226 viteĭ, 13 bivolĭ, 26 bivolițe, 740 caĭ, 867 țepe, 214 mînjĭ, 38564 oĭ, 1947 capre, 41 asinĭ, 3911 porcĭ. Loc. aŭ 1050 stupĭ.

Are 13 școlĭ; 36 bisericĭ, cu 37 preoțĭ, 36 cîntăreți și 29 paracliserĭ.

Pe lîngă comunele din care e compus actualmente, coprindea, pănă la 1844, și cîte-va sate din jud. Rîmnicul-Sărat. Reședința sub-prefectureĭ sale a fost cînd în com. Beceni, cînd în com. Cărpinișteа. Acum e unit cu plaiul Pîrscovul și are reședința în com. Pleșcoi.

Slănicul, *com. urb.*, pl. Vărbilăul, jud. Prahova.

Este situată pe valea gîrleĭ Slănicul, la 45 kil. de Ploești. Aci e reședința plaiuluĭ Vărbilăul.

Are o populațiune de 4488 locuitorĭ.

Posedă 5 bisericĭ, dintre care una în Groșani, cu hramul Sf. Ioan Botezătorul, fondată cam pe la a. 1724, de Stoica Gioarsă; întîiŭ a fost de lemn, s'a refăcut pe la anul 1774, de către Neagu Toma.

A doua biserică, cu hramul Sf. Gheorghe, are următoarea inscripțiune:

Această sfîntă și dumnezeiască biserică este zidită și înălțată din temelie, cu toate podoabele ce i se cuvine, după cum se vede, întru cinstea și lauda sf. Mucenic Gheorghe, de robul luĭ Dumnezeŭ Opriș, Radul, Filcea, Trandafir, în zilele Domnuluĭ Nostru Io Constantin Nicolae Voevod și a iubitoruluĭ de Dumnezeŭ Episcop Chir Misail, întru vecinică pomenire, în leatul de la facerea lumeĭ 7243, de la Hristos 1732, în Septembre 10.

A treia biserică, catedrala, cu hramul sf. Erarhĭ, are următoarea inscripție:

Această sfîntă și Dumnezeiască biserică s'a ridicat întru cinstea și lauda sfinților erarhĭ, zidită cu toată cheltuiala dumnealuĭ boieruluĭ biv vel clucer: Ion X (Hagi) Moscu... în zilele Domnuluĭ Io Alexandru Moruzzi, cu blagoslovenia Mitropolituluĭ Chir Dosofteiŭ, Episcop Chir Constandie, și s'aŭ săvîrșit cu toată podoaba eĭ de numitul boer, la leatul 1800, Octombre 1.

A patra biserică, cu hramul Nașterea M. Domnuluĭ, s'a fondat la anul 1851 de Safta Zăneasca, iar a cincea, cu hramul sf. Ilie, s'a zidit cu ajutorul d-luĭ Ion Marinescu și al tuturor mahalagiilor, la anul 1865. Aceste bisericĭ sunt deservite de 5 preoțĭ.

Locuitoriĭ se ocupă parte cu tăiatul săreĭ din saline, parte cu munca cîmpuluĭ, prin jud. Ialomița și Brăila.

Parte din locuitorĭ sunt moșneni, parte s'aŭ împroprietărit la 1864, pe proprietățile maĭ multor moșneni, pe a Eforieĭ spitalelor și pe a familieĭ Zănescu. Eĭ posedă: 235 caĭ, 904 boĭ, 539 vacĭ, 223 viteĭ, 70 taurĭ, 1269 oĭ, 130 capre, 418 porcĭ.

In com. sunt 5 morĭ pe apa Slăniculuĭ, 4 în Groșani și 1 în

Prăjani, precum și o fabrică de ipsos a fraților Alexerio.

Școală există în com. de la 1855.

Ape minerale sunt în localitățile, unde aŭ fost gurĭ de ocne altă-dată și care se numesc: Baia-Baciul și Baia-Verde. Ele aparțin statuluĭ. Aceste ape conțin pe lîngă sare și iod.

Din proprietatea luĭ Dumitru Arnăutu maĭ ĭese un izvor cu apă de pucioasă.

Un alt izvor de apă sărată, conținînd sare și fier în mare cantitate, iod și pucioasă într'o cantitate maĭ puțin pronunțată, se află pe proprietatea d-luĭ Al. Slăniceanu.

S'a înființat un stabiliment balnear, grație căruia Slănicul e vizitat vara de multă lume.

In Slănic sunt mine foarte bogate în sare gemă, care, în ce privește calitatea, rivalizează cu minele din Anglia și aduc Țărĭĭ un venit însemnat.

De asemenea există și o carieră de piatră, din care se fabrică ipsos. Localitatea unde este cariera se numește Pe-Zăpodie, lîngă Muntele-Verde, în partea de N.-E.

Comerciul se exercită în com. de 23 circiumarĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 24239 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 25138 leĭ.

In partea despre N. și N.-V. a Slăniculuĭ este plaiul numit Șerban-Vodă, care deși nu cade în raionul com., este totuși în răzeșie cu Slănicul. Acest plaiŭ începe din căt. Schiulești, pendinte de com. Homorîciurile, și merge urcînd un colnic destul de întins până în gîturile munților, ramificațiunĭ ale Carpaților, prin diferite suișurĭ și coborîșurĭ, muchĭ și văĭ, până ajunge în Transilvania.

Parte în raionul com., parte în marginile eĭ, se găsesc următoarele piscurĭ, poienĭ, plaiurĭ: Piscul-Vulturuluĭ, Poiana-Banuluĭ, Valea-Feteĭ, Piscul-Gorganuluĭ, al-Scorușuluĭ, Gornătele, Cremenea, Zăpodia, Fundata (loc izolat, destinat pentru înmormîntarea holericilor, după vremurile vechĭ), Podul-Lungașuluĭ, Măgura, Vîrful-luĭ-Gureș, Sitarul, Poiana-Varangheĭ, Groaza, Degerați, Plaiul-Ogaruluĭ, Leba, Vîrful-Gîșteĭ, etc. Cele maĭ multe din ele sunt locurĭ pentru pășunat.

E udată de gîrla Slănicul, ce desparte com. în două, de la N. spre S. și de afluenții acestcia: Tărîceanca, Valea-Musceluluĭ, a-Cărbuneanuluĭ, Valea-de-la-Mihaiŭ-Edu, Bughia, etc.

Se mărginește cu com.: Schiulești (N.), Teișani și Bughea (E.), Livadea și Vărbilăul (S.) și Ștefești (V.).

Slănicul, *com. rur.*, în jud. Mușcel, plaiul Nucșoara, la S.-V. de Cîmpulung, la 15 kil. de acest oraș, situată pe ambele malurĭ ale riuluĭ Slănicul.

In partea de N. are maĭ multe izvoare de apă sărată.

Se mărginește cu comunele: Stănești, Domnești, Aninoasa, Berevoești-Ungureni și Berevoești-Pămînteni.

Are o populație de 500 locuitorĭ; o biserică vechie, clădită de moșnenĭ, cu ajutorul Jupîneseĭ Diaconeasa Casandra, reedificată la 1860; o școală, înființată la 1832.

Locuitoriĭ posedă: 46 caĭ și ĭepe, 400 boĭ și vacĭ, 946 oĭ și berbecĭ, 188 capre și țapĭ și 144 porcĭ și scroafe.

Moșia e proprietatea locuitorilor moșnenĭ.

Prin com. trece riul Slănicul, care izvorește din pădurea acesteĭ com., din lacul Rotundul, udă com. pe ambele malurĭ și se varsă în riul Bratia, la com. Aninoasa. Pe marginea de V. și S. a com. maĭ trece pîrîul Valea-Moșuluĭ.

Pe riul Slănicul, în raionul com., este o moară și un herăstrăŭ.

La N.-V. de com., cam la 2 kil., în pădure, a fost până la 1805 un mic schit de călugărĭ.

Spre N., la 1 kil., sunt cîte-va izvoare de apă sărată.

Prin com. trece șoseaua județeană Cîmpulung—Curtea-de-Argeș.

Slănicul saŭ **Slănicelul**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Trotușul, situat în valea pîrîuluĭ Slănicul și pe un podiș format de munțiĭ Puful, Șurile și Piciorul-Borvizuluĭ.

Are o populație de 1085 suflete; o școală mixtă; o biserică, clădită la 1847 de Gavril Manciŭ; 9 circiumĭ, 3 morĭ de apă și 2 herestrae.

Vite: 59 caĭ, 718 vite cornute, 177 porcĭ și 288 capre.

Slănicul, *stațiune balneară*, în com. Tîrgul-Trotușul, pl. Trotușul, jud. Bacăŭ, aproape de frontiera austro-ungară, la 18 kil. de Tîrgul-Ocna.

Long. E 26°.37′, Lat. N. 46°.17′, Alt. 530 m.

Distanța de 18 kil. de la Tîrgul-Ocna la Slănic se face în 1 ½ oră cu trăsura, pe o șosea făcută dealungul pîrîuluĭ Slănicul. E foarte interesantă descrierea luĭ V. de Kotzebue, sub numele de «Slănic în 1855», prin care arată peripețiele la care eraŭ expușĭ, și nevoile de tot felul ce aveaŭ să sufere bolnaviĭ care, din toate părțile Țăreĭ, se duceaŭ la Slănic, percurgînd distanțe foarte marĭ și trebuind să ia cu dînșiĭ mobi-

lierul, slugile și bucătăria. In ast-fel de condițiĭ pornirea la Slănic era un adevărat supliciŭ.

Slănicul, pe lîngă că e cea întîĭ stațiune balneară din Țară, este în acelaș timp și o stațiune climaterică excelentă, avînd o altitudine de 530 m. deasupra niveluluĭ Mărei-Negre. El se află la poalele munților, care formează la dreapta și la stînga două șiruri înalte, Cerbul și Puful, acoperiți de brazĭ seculariĭ, paltiniĭ, mesteacăniĭ, fagiĭ, etc. E așezat în mijlocul uneĭ văĭ înguste și pitoreștĭ.

Parcul Slăniculuĭ e frumos și mare.

Istoric. — Apele de la Slănic sunt cunoscute de la începutul secoluluĭ al XIX-lea. Ele aŭ fost găsite la 20 Iulie 1800 de Serdarul Mihăilucă, mare proprietar din județul Bacăŭ, cu ocaziunea uneĭ vînătoriĭ, cînd bînd apă dintr'un izvor, gustul eĭ sărat-acidulat 'i a atras atenția; ast-fel s'a descoperit Isvorul No. 1, care poartă numele de Mihail în amintirea Serdaruluĭ Mihăilucă.

După moartea acestuia, fiul săŭ, căminarul Nastasachi, luă în posesie aceste locurĭ.

Intrebuințarea apelor datează încă de la 1820, cînd deja multă lume se ducea vara la Slănic. Eraŭ la Slănic pe atunci vr'o 40 camere pentru bolnavĭ, făcute de Serdarul Mihăilucă. Apele nu eraŭ analizate și ceĭ ce le întrebuințaŭ o făceaŭ fără nicĭ o indicație medicală.

La 1839, se descoperiră izvoarele No. 4 și No. 5: S-ta Ana și Sf. Pantelimon; iar la 1844 s'a descoperit izvorul No. 6, numit Alecu Ghica.

La 1845, Statul intervine, contestînd drept de proprietate Mihăilucilor și dă locul hatmanuluĭ Aslan.

La 1846, Adunarea Moldoveĭ a trecut localul băilor, împreună cu pădurile din prejur, caseĭ Sf. Spiridon din Iași; această donațiune a fost sancționată în 6 Noembre 1851 de Grigore Ghica V. V. Hrisovul domnesc din acest an, între altele, coprindea: «1. Feredeele (băile) să se dea împreună cu tot locul din prejurul lor, cu acaretele și hrisoveliții depre ele precum s'a stăpînit pănă în anul 1847 de către hatmanul Alecu Aslan, iar maĭ înainte de răposatul spătar Mihalucă. 2. Se va da cîte 10 falcĭ pădure pe an la partea cea maĭ apropiată de băĭ, pănă după desfacerea totală a moșieĭ fisculuĭ, cînd atuncĭ i se va deosebi din tot trupul aceleași moșiĭ pentru veciniciе, 800 fălcĭ».

Cu toate acestea, din documentele vechĭ, se vede că încă de la 1757 casa Sf. Spiridon din Iași era proprietară, după cum se spune în hrisovul luĭ Constantin Cihanu Racoviță V. V. Domnul Moldoveĭ, cu data de 1 Ianuarie 7265 (1657).

In 1852, s'a descoperit izvorul No. 7, numit S-ta Aglaia, iar în 1856, casa Sf. Spiridon însărcină pe doctorul Ludvig Steege cu studiarea complectă a acestor ape, fiind ajutat de chimiștiĭ Schnell și Th. Stenner. Pănă atuncĭ Slănicul a rămas sub raportul instalațiilor și confortuluĭ în starea cea maĭ primitivă. Numaĭ în 1877, cînd moșia băilor Slănic, în întindere de 800 fălcĭ, devine proprietatea caseĭ Sf. Spiridon din Iași, se începe a se face cîte ceva pentru aceste băĭ.

In 1881, apele izvoarelor No. 1, 3 și 4 aŭ fost expuse la expoziția Internațională de Balneologie din Frankfurt pe Main, obținîndu-se medalia de argint, distincțiune, ce nu fusese acordată nicĭ băilor de la Franzensbad, Marienbad și Hall, care aŭ o reputațiune europeană.

In 1882, se descoperi izvorul No. 8, numit Constantin și Elena.

In 1874, s'a descoperit izvorul No. 1 bis, care a fost numit izvorul «Alexandru», în amintirea d-luĭ Alexandru Varnav Liteanu, care, ca Epitrop al caseĭ Sf. Spiridon, a lucrat mult pentru propășirea acesteĭ stațiunĭ balneare.

Apele Slăniculuĭ aŭ fost expuse: în 1873, la Exposiția din Viena, obținînd medalia de aur; în 1889, la Exposiția Universală din Paris, obținînd medalia de aur; în 1894, căpătînd medalia de aur, la Exposiția Cooperativă din București și în fine, în anul 1900 la Exposiția Universală din Paris.

Numirea izvoarelor. — Astăzĭ în total sunt 17 izvoare, din care zece se întrebuințează și anume:

Izvorul No. 1, Mihail (înainte Sf. Paul și apoĭ Chisselef); No. 2, Sf. Magdalena (înainte Clocotișul); No. 3, Sf. Maria, numit și «Regele Slăniculuĭ»; No. 4, Sf. Ana; No. 5, Sf. Pantelimon; No. 6, Alecu Ghica (apoĭ Sf. Spiridon); No. 7, Sf. Aglaia; No. 8, Sf. Constantin și Elena; No. 9; No. 1 bis, Alexandru.

Instalațiunile pentru băĭ sunt maĭ multe, și anume:

1. Un stabiliment cu 20 cabine, în care vine apă din izvoarele 4, 5 și 7;

2. Un stabiliment cu 12 cabine, unde se fac băĭ calde și recĭ;

3. Un stabiliment de hidroterapie.

4. Stabilimentul mare din Hotelul Racoviță, construit în 1895, cu 60 cabine în etajul de jos; în

etagiul II este hotelul, așa că bolnavii nu aŭ nevoie să iasă din hotel pentru a face băile.

Acest stabiliment costă un milion de lei.

S'a construit mai în urmă alte 2 frumoase clădiri: Salonul de cură și noul Casino, cu sală de teatru, concert și bal.

Slănicul posedă de asemeni mai multe hoteluri, cu un total de peste 600 camere, în deosebi de noua clădire a hoteluluĭ Racoviță, cu 180 camere. Afară de aceasta mai sunt multe vile ce se închiriază. Slănicul posedă și un spital cu 20 paturi. In Satul-Noŭ, vizitatoriĭ pot găsi case pe la locuințele sătenilor. Restaurante, cafenele, cofetăriĭ, bufeturi, etc. sunt de asemeni destule. De la 1895, Slănicul e luminat cu lumină electrică.

Climatologia. — Clima după observațiunile făcute în 1879—1880:

Temperatura medie în 1879 în Iulie 15° R., în 1880 17° R.

Zilele de ploĭ medie în 1879 în Iulie 8 zile, în 1880 11 zile.

Ploile vin cam la ore hotărîte între 2—4 după amiază și sunt de scurtă durată.

Soarele strălucește în tot timpul zileĭ. Clima e dulce, temperatura potrivită și localitatea e ferită de vînturi din spre Nord. Curentul predomnitor e vîntul ce vine dinspre S.-V. care e un vînt blînd, ventilează localitatea și e răcoritor. Atmosfera e ozonată; diminețile și serile, atmosfera e înprospătată; nopțile sunt reci.

Geologia. — Izvoarele de la Slănic iaŭ naștere în formațiunea menilitică (oligocen), care este bogată în izvoare saline și feruginoase, nu numai în regiunea Trotușuluĭ, dar atît în restul Carpaților din Romînia cît și în Carpații Transilvanieĭ.

Această formațiune oligocenă, se prezintă în stratificațiunea anti-înclinată, al cărui sîmbure e constituit de formațiunea saliferă paleogenică și care se ivește la suprafață la gura Slăniculuĭ, rămînînd în profunzime la Băile Slăniculuĭ, cea ce explică profunzimea la care izvoresc apele minerale bicarbonate clorurosodice de la Slănic.

Proprietăți fizice. 1. Izvoarele bicarbonate cloruro-sodice, 1, 2, 3, 6 și 7, aŭ o apă limpede incoloră cu un gust sărat și pișcător, miros slab de acid hidrosulfuros; conțin mult acid carbonic liber; expuse aeruluĭ nu perd mult din sulful ce intră în compoziținea apeĭ.

Temperatura apeĭ este cu 1—2 grade mai ridicată ca a aeruluĭ înconjurător, așa, temperatura luată la 20 Maiŭ 1880 cu termometrul Gaissler, a dat următorul rezultat:

Apa izvoruluĭ No. 1, temp. la isvor 8°8 C. temp. aer. 5°C. No. 2, 9°9 C., No. 3, 8°9 C. No. 6, 8°3 C., No. 7, 8°2 C.

2. Izvoarele feruginoase 4, 5 și 8 aŭ o apă cu un gust astringent, pișcător, fără miros, conține acid carbonic liber, și formează un depozit roșiu-gălbuiŭ.

Temperatura luată în aceleași condițiuni ca și la izvoarele de mai sus este:

Apa izvoruluĭ No. 4, temp. la isvor 6°6 C. temp. aer. 5°5 C. No. 5, 6°6 C.

3. Izvorul No. 1 bis are o apă limpede, incoloră, cu miros slab de acid sulfhidric, gust acrișor puțin sărat, pișcînd limba.

Temperatura apeĭ izvoruluĭ No. 1 bis este de 10°5 C., pe cînd a aeruluĭ era de 27°8 C.

Densitatea luată la 20 Maiŭ 1880 este:

Izvorul No. 1, densitate 1,00559 la 17° C. a aer.; No 2, densitate 1,01565 la 20° C. a aer.; No. 3, densitate 1,01240 la 20° C. a aer.; No. 4, densitate 1,00030 la 30° C. a aer.; No. 5, densitate 1,00025; No. 6 densitate 2,01602; No. 7; No. 8, densitate nedeterminată; No. 9; No. 1 bis densitate 1,00636 la 21° R. a aeruluĭ.

Analiza chimică. Prima analiză a fost făcută la 1832, în urma ordinuluĭ dat de generalul Chiseleff către farmaciștiĭ Zotta și Abrahamfi. La 1846 apele fură analizate și studiate de Aga doctorul Vîrnav și farmacistul Pavlovicĭ. In 1853 aŭ fost mai complect analizate de d-riĭ P. Schnell și Th. Stenner.

D-l dr. S. Konya a analizat complect aceste ape și anume: în 1879 izvorul 1 Mihail și 3 Sf. Maria; în 1880 izvorul 2 Sf. Magdalena și 4 Sf. Ana; în 1885 izvorul No. 6 Alecu Ghica și 5 Sf. Pantelimon; iar în 1886 izvorul No. 1 bis Alexandru.

Luînd fie-care izvor în parte, vedem următoarele asemănări:

1. Izvorul No. 1 seamănă cu Selters, Ems, Adelheit, Gleichenberg, Giesshübler, Mont D'or, Contrexevile, Apolinaris, Royat, Szczawnica.

2. Izvorul No. 2 seamănă cu Ischl, Kreuznach.

3. Izvorul No. 3 seamănă cu Vichy, Karlsbad, Buda, Ems, Tönnisstein, Vals, Pulna, Biliner (Josephsquelle), Luhatschowitsh, Marienbad etc., bine înțeles însă că apele de la Slănic nu sunt ape termale.

4. Izvoarele 4 și 5 seamănă cu Spa și Schwalbach.

5. Izvorul No. 6 se aseamănă, prin iodurul de sodiu și bromurele care sunt în mare cantitate, cu Sulza (Mühlgrabenquelle)

Sultz-Bad, Salzschirf (Tempelbrünnen), Durkheim (Bleichbrünnen), Krankenheil, Kreuznach (Oranienquelle şi Elisenquelle).

Aplicaţiuni terapeutice. Vom enumera aci afecţiunile contra cărora diferiţii medicĭ aŭ obţinut rezultate satisfăcătoare:

Boalele tubuluĭ digestiv şi ale anexelor: dispepsia, gastrite, gastro-enterocolite, catarul acut de stomac, crampe de intestine, emoroidele, pletora abdominală, constipaţiunile, enterite chronice, taenia, vermiĭ intestinalĭ, cardialgiĭ nervoase, gastralgiĭ, hemoragiĭ intestinale, peritonite exudative cronice, dilataţiĭ de stomac.

Boalele ficatuluĭ: boalele cronice, colice hepatice, calculĭ biliarĭ, tumorile ficatuluĭ, tumefacţiunile ficatuluĭ, iperemiile ficatuluĭ, icterele, hepatitele.

Boalele splineĭ: hipertrofia splineĭ consecutivă paludismuluĭ, tumorile splineĭ, febrele paludiene şi intermitente, malaria.

Boalele sistemuluĭ urinar; catarele vezicale şi renale, gravela, calculiĭ vesicalĭ, calcule şi concreţiunile urinare de acid uric, azoturie, fosfaturie, diabetul insipid, pielite, uretrite, cistite, ureterite, morbul luĭ Brigt, pielonefritele, prostatite, blenoragiele cronice şi rebele, spermatoreele, poluţiĭ, perderĭ seminale.

Boalele organelor sexuale: tumorile uteruluĭ şi a ovarelor, ovarite învechite, hidropisia ovarelor, anomaliele de menstruaţiune, inflamaţiile chronice ale uteruluĭ, metritele chronice, diferite flexiunĭ şi versiunĭ ale uteruluĭ însoţite de inflamaţiunĭ, parametrite, catarele uterine, pelvi-peritonitele cronice puerperale, amenoreele-dismenoree şi leucoreele.

Scrofulosa cu toate manifestările eĭ, maĭ ales la copiĭ, afecţiunile limfatice, hipertrofia organelor glanduloase a sistemuluĭ articular, osos, cutanat, urechĭ şi ochĭ.

Reumatismul articular cronic, muscular, nodos saŭ diformant, — artrita —, accese de podagră saŭ reumatismul podagros.

Boalele aparatuluĭ respirator: bronchite, acute şi cronice, astmul la pletoricĭ, catarele acute şi cronice ale laringeluĭ, ulcere tuberculoase, tracheite, stările emfisematoase, tuberculosa, (apele sunt indicate afară de congestiĭ), palpitaţie, diaree, febră periodică, pleuresiile cronice exudative esenţiale, clorosa, anemia.

Boalele sifilitice sub diferite forme.

Boalele de piele în genere boalele cronice.

Boalele sistemuluĭ nervos: hemiplegiĭ, paraliziile periferice, nevralgiĭ sciatice şi curale, isteriĭ, ipohondriĭ, neurastenĭ, congestiĭ cerebrale pasive, iminenţa apoplectică, migrene nervoase, simptomatice, simpatice, paraliziile esenţiale, care să nu fie de natură şi idiopatică, cerebrală saŭ mădulară.

Obesitate: în dispoziţiunile de îngrăşare, însoţite de degenerescenţa grăsoasă a ficatuluĭ, idropiziile, intoxicaţiunĭ palustre, boalele nasuluĭ şi faringeluĭ.

Boalele chirurgicale: cînd afecţiunea este în stare atonică saŭ cronică, oftalmiĭ, conjuctivite, blefarite, ulceraţiile cronice, stomatite şi faringite ulceroase, artrite cronice.

Contra-indicaţiunĭ.—1. Toate afecţiunele febrile, inflamatoriĭ saŭ cahectice.

2. Ipertrofia inimeĭ şi alte leziunĭ organice ale cordului şi ale vaselor arteriale.

3. Boalele tuberculoase şi canceroase.

4. Dispoziţiunea pentru emoragiĭ, congestiunĭ cerebrale şi apoplexiĭ.

5. Idropisia provenind saŭ de la boala de inimă saŭ de rărunchĭ.

6. De asemenea nu se poate întrebuinţa în cazurile de îngreunaze, de criză isterică şi epileptică, precum şi în toate boalele acompaniate de slăbiciune mare saŭ consumaţiune.

7. Cardiacĭ, albuminuricĭ şi diabeticĭ care nu sunt pletoricĭ.

Statistica bolnavilor. De la 1893—1899 aŭ fost:

In 1893=1367, 1894=1371, 1895=2030, 1896=2049, 1897=1339, 1898=2038 şi în 1899=1732.

Escursiunile ce se pot face în împrejurimĭ sunt variate şi plăcute, aşa:

La Cascada, pavilion la înălţime de 559 m. şi apoĭ la graniţa austro-ungară, excursiune scurtă, puţin obositoare.

La muntele Borvis, unde este un pavilion de 678 m. înălţime şi apoĭ în vîrf, 741 m., de unde se desfăşură o frumoasă priveliştе a împrejurimilor.

La Fîntîna-luĭ-Dobrea, la izvoare, unde este un izvor cu apa comună între muntele Sura şi Cerbul, 800 m. înălţime. Aci se află şi un pavilion.

La Poiana-Sărată, peste muntele Cerbul prin satul Hirja, escursiune foarte frumoasă, ce se face în 2—3 ore pe jos. Poiana-Sărată este un mare şi frumos sat în Transilvania, cu o populaţie romînească.

La muntele Nagy-Sandar, care are 853 m. altitudine şi este cel maĭ înalt munte din împrejurimĭ.

La muntele Puful, unde în 2 ore cu piciorul eştĭ în vîrful luĭ, 907 m. înălţime şi unde este o poiană frumoasă, la Cerdacul, etc.

La stînca luĭ Costache Negri, numită înainte a luĭ Agaricĭ.

La muntele Șura, de unde te scoborĭ în satul Hîrja, situat pe frontieră.

La muntele Secăturile, la Puful-Mic și Dobrul, la 360 scărĭ.

Slănicul, *rîu,* izvorește din muntele Sandorul-Mare (Transilvania) și intră în Țară pe la S. Piciorului-Pescaruluĭ, jud. Bacău, unde se află și confluența sa cu pîrîul Pescarul. De aci și pe o lungime de 3200 m. formează însăși frontiera Țăreĭ pănă la confluența cu pîrîul Cheșcheșul, unde se află și pichetul romînesc No. 105 și stîlpul de frontieră No. 98; de aci pîrîul părăsește frontiera care apucă spre V. pe Valea-Cheșcheșul și, luînd direcțiunea spre N.-E. după un parcurs de 2000 m., ajunge la băile Slănicul, de unde, continuînd aceeași direcție, după un parcurs de 16600 m., ajunge la confluența sa cu Trotușul, chiar în marginea de S. a orașuluĭ Tîrgul-Ocneĭ.

Slănicul, de la origină și pănă la confluența sa cu Trotușul, străbate o regiune muntoasă și acoperită cu păduri seculare, pănă la confluența sa cu pîraiele Tudorache și Stroe, de unde partea din stînga pîr. se desfășură pe o imensă poiană acoperită cu fineață și loc de pășune, iar partea din dreapta pîrîuluĭ continuă a fi acoperită cu păduri, întrerupte din distanță în distanță de poenĭ.

Cursul său este repede și zgomotos. Străbate un pat petros și remarcat prin stîncile de la S.-V. băilor Slănic, precum și de acele de la E. satuluĭ Slănicelul. Are cota 630 m. asupra nivelului Mărei-Negre la punctul unde atinge frontiera Țăreĭ și unde se află și stîlpul de kil. No. 99; 488 m. la băile Slănic; 408 m. la confluența cu pîrîul Tudorache; 341 la E. satuluĭ Slănicul și în fine 257 m. la confluența cu Trotușul.

Lărgimea și adîncimea acestuĭ pîrîŭ variază, după cum timpul este secetos saŭ ploios; în acest din urmă caz el devine foarte furios, din cauza apelor cu care este alimentat de afluențiĭ săĭ.

Lungimea sa este de 21 kil. 800 m. de la intrarea sa în Țară și pănă la confluența cu Trotușul.

Afluențiĭ principalĭ aĭ Slăniculuĭ sunt pe dreapta: Pîrîul-Pescaruluĭ, care formează și frontiera; Pîrîul-Dobruluĭ; Pîrîul-Sticlărieĭ; pîrîul Stroe; pîrîul Hova, Pavel, Muncelul, Bejan și Lupuluĭ; iar pe stînga, pîraiele: Cheșcheșul, Puful, Piatra, Tudorache, Cîmpuluĭ, Pîrîul-Sărat, Braduluĭ, Fînațuluĭ și Popeĭ. Afară de aceste, Slănicul maĭ primește, pe ambele părțĭ, o mulțime de alte pîrîiașe maĭ micĭ, ce se scurg din coastele munților.

Localități. — Slănicul udă în cursul său, începînd din partea de sus, maĭ întîiŭ localitatea numită Băile Slănic, una din cele maĭ însemnate localități de băĭ din Romînia, bogate în acid carbonic și hidrosulfuric, sare, brom, iod și var; apoĭ, maĭ la vale și pe stînga pîrîuluĭ, Slănicul udă Satul-Noŭ; iar de aci, și aproape în tot parcursul său, se găsesc înșirate pe ambele malurĭ locuințe ce se îndesesc cu cît pîrîul merge maĭ la vale, formînd satele Slănicul, Slănicelul, Cherdacul, situat la jumătate calea dintre Tîrgul-Ocneĭ și Băile Slănic, și în fine Gura-Slăniculuĭ, situat pe stînga și aproape de confluența sa cu Trotușul. De aci putem deduce că Valea-Slăniculuĭ este aproape în toată lungimea eĭ populată de locuitorĭ, ocupîndu-se cu agricultura, creșterea vitelor, tăiatul și căratul lemnelor; se remarcă însă că această vale este cu totul pustie și sălbatică de la băile Slănic în sus spre origină.

Orografia. — Înălțimele din dreapta și din stînga ce însoțesc acest pîrîŭ, aŭ un comandament foarte mare asupra văeĭ și chiar a regiunilor învecinate. Ast-fel avem pe dreapta: vîrful Cernica (954 m.), situat în dreptul confluențeĭ cu pîrîul Pescarul; vîrful Paltinișul (1019 m.), în dreptul Băilor Slănicul; vîrful Bolohanul (764 m.); vîrful Ungureana (779 m.) și vîrful Coșna (778 m.), ale căruĭ picioare se termină la confluența cu Trotușul. Pe stînga avem: vîrful Puful (936 m.), la N. băilor Slănicul, apoĭ vîrful Petrarul (847 m); vîrful Pravila (875 m.) și în fine Cireșoaia (771 m.) la N. satuluĭ Slănicul și la 689 m. asupra stîncilor dintre satele Slănicelul și Gura-Slăniculuĭ.

Comunicația pe această vale se face pe unul și acelașĭ drum, în parte împetrit și întreținut în stare de a putea satisface nevoile locuitorilor de pe această vale, precum și trecerea lesnicioasă a numerosuluĭ public ce, pe timpul vereĭ, cercetează băile Slănicul.

Trecerea de pe un mal pe cel-l'alt a acestuĭ drum se face pe podurĭ de lemn al căror număr este de opt.

De la băile Slănicul în sus comunicația se face pe o simplă potecă, accesibilă numaĭ pentru oamenĭ călărĭ saŭ pe picioare.

Afară de acestea, din valea Slăniculuĭ pleacă în dreapta și în stînga o mulțime de alte potecĭ și cîteva drumurĭ de exploatare, menite a satisface nevoile locale.

Geologia. — Basinul rîuluĭ Slănicul e format la basă din *schis-*

turi menelitice (eocen superior), peste care urmează *gresiurile de Măgura* (oligocene).

Valea Slănicului e strîmtă și cursul său torențial până în aval de băile cu același nume. De aci se lărgește puțin, dar coastele ei tăiate în mod abrupt lasă dezgolite păturile gresiului masiv de Măgura în numeroase puncte, sau se află acoperite cu verdeață, dar presărate cu bolovani enormi, ce se desprind din bancuri și stau suspendați în poziții puțin stabile, amenințînd în fie-care moment căderea lor și oferind astfel peizage pitorești, admirate de toți vizitatorii.

La băile Slănic, izvoarele minerale izvoresc din paturi de gres, ce alternă cu schisturi avînd o înclinațiune foarte mare către E.; puțin mai în aval ele se ridică din nou și formează un sysclinal alcătuit din schisturi menelitice. La Cerdac straturile devin orizontale și se pot urmări pe o mare întindere până în apropiere de Tîrgul-Ocna, unde se ridică puțin spre E. și apoi se apleacă către confluența cu Trotușul. Deasupra acestor schisturi găsim zăcînd concordant gresiul de Măgura, ce formează chiar muntele cu același nume. In Valea-lui-Tudorache s'a găsit pentru prima oară mineralul *ozocherita* de către profesorul Meyer și din această cauză s'a numit și *moldovita*.

Piatra se exploatează în mai multe cariere de a lungul văii Slănicul.

Slănicul, *rîu*, în jud. Buzău, plaiul Slănicul, format din Izvorul-Furuluĭ, ce ia naștere de la stîna munteluĭ Furul-Mic și din Izvorul-Oprii, care ĭese din muntele Neharnița și care, după ce înconjoară lunca Odoboaia, se unește cu Izvorul-Furuluĭ. Rîul Slănicul udă în lung comuna Lopătari, unde, la cătunul Jurubești, începe a se săra. Apoĭ, scaldă mai toate comunele plaiuluĭ Slănicul, pînă la com. Cernătești și se varsă în rîul Buzăul, lîngă com. Săpoca. Cursul său, în timp de ploae, e violent și aduce mari bolovani, dintre cari mulți conglomerați de psilodoni și unio, apoi sigă, gips, etc. Apa sa e foarte sărată, din care cauză, în jurul său, mai nu se întrebuințează sarea gemă. Afluenții ceĭ mai însemnați, pe partea stîngă sunt izvoarele: Măceșul, Brazeul, Brebul, Pîriul-Sărat, Valea-Sării, Sturzea, Valea-Pereĭ, Valea-Cotoreĭ, Papa, valea Peceneaga, Cîmpulungeanca, Dimiana, Valea-Vaceĭ, Valea-Hotaruluĭ, Izvorul-Dulce, Băiasca, Moroianul, Căciinea, Valea-Laculuĭ, etc.; iar pe dreapta: Crajna, Ploștina, Mociarul, Poiana-Ascunsă, Valea-Porculuĭ, Bodinești, Coca, Ocea și o mulțime de alte izvoraș și torente, care toate, mărindu-ĭ volumul, il fac adesea un rîu periculos.

Geologia văeĭ Slănicului. — Slănicul izvorește și curge prin *flysch* pînă la poalele Munteluĭ-Țiganuluĭ, unde gresiul de Măgura (oligocen), ce-l constitue, se pleacă către S.-V. și e acoperit de salifer (helvețian) în mod discordant. Puțin mai în amont, gresul de Măgura din muntele Zaristea prezintă paturi imbibate cu petrol și altele cu *ozocherită*.

Formațiunea saliferă a fost studiată în mod amănunțit de către *Gr. Cobălcescu* și studiul său e interesant în întregime. Il reproducem aci întocmaĭ:

«In partea de N. a Pîrscovuluĭ, formațiunea saliferă este descoperită pe o mare întindere, din cauză că tărîmul, cu congeriĭ ce o acopereau, a fost în mare parte răpit prin denudațiuni considerabile.

«Ea constitue o rîpă remarcabilă de-alungul țărmuluĭ stîng al Slăniculuĭ, rîpa care se prelungește de la *Minești* pînă dincolo de *Lopătari*. Această rîpă este marginea uneĭ terase, ce se întinde la N. rîuluĭ și a căreĭ suprafață prezintă ondulațiuni, ce au însă un aspect cu totul altul de cît cele ale părțeĭ meridionale ale Pîrscovuluĭ; aceste ondulațiuni sunt mai puțin înalte și această altitudine mai mică are, de sigur, drept cauză d'intîiu anticitatea lor mai mare, care le-a expus un timp mai îndelungat la acțiunea agenților fizicĭ, și, apoĭ, natura rocilor constitutive, în mare parte solubile și în tot-deauna foarte delatabile în apă. Alura lor depinde de la direcțiunea încrețiturilor tărîmuluĭ, ceva deosebit de a depozitelor cu congeriĭ și care sunt în general mult mai strînse de cît ale acestor din urmă.

«In adevăr, studiind precedent rîpa ce se prelungește în fața Lopătarilor, noĭ am văzut că tărîmul salifer, ce suprapoartă și acolo, tărîmul cu congeriĭ, formează încrețiturĭ foarte strînse, prin care straturile tărîmuluĭ au fost aduse în poziție verticală, și că partea superioară a crețurilor a fost, în mare parte, distrusă și răpită de către agenții fisicĭ, mai înainte de stabilirea laculuĭ congerian. Vom adăuga că păturile, de și îndreptate de la N.-N.-E. către S.-S.-V. au însă direcțiunea de 1½ oră către 13½ oră a cadranuluĭ și că această direcțiune nu este alta de cît acea a axelor încrețiturilor.

«Depozitele inferioare ale tărîmuluĭ (salifer) se văd la *Mi-*

neşti, deşi nu se poate spune dacă depozitele acestea constitue adevărata sa bază, căci, precum se vede din secţiune, cu cît înaintăm spre Lopătari, păturile prezintă o poziţiune ce arată o nivelă superioară. Această parte inferioară e constituită din bancuri de gips de la 10—20 m. putere. Acest gips este alb sacaroid, înfiltrat de nisipuri cuarţoase şi bancurile ce formează se prelungesc către N.-N.-E. 1 ½ oră formînd protuberanţe paralele deasupra teraseĭ pre care o termină rîpa. El alternează cu gresuri lutoase şi gipsifere, în straturi subţiri, despărţite prin păturĭ subţiri de luturĭ asemene gipsifere. Aceste din urmă straturĭ de gres şi de luturĭ încep a se arăta sub bancurile de gips, la jumătatea căeĭ către hanul de la Mînzeneşti şi constitue singure tărîmul pănă la această din urmă localitate.

Pe acest spaţiŭ, păturile înaintînd către V., devin din ce în ce mai verticale şi arată apoĭ o dispoziţiune sinclinală, cea ce ne face a recunoaşte un prim creţ îndreptat în jos. Apoĭ, pentru un scurt spaţiŭ, straturile reiaŭ posiţiunea lor precedentă, se arată, adică, înclinate earăşĭ către V. şi susţin o sistemă de bancurĭ groase de gres alb, friabil şi foarte gipsos, ce nu este alta de cît complexul bancurilor de gips, pe care le-am observat la Mineşti, dar în care nisipul predomneşte asupra gipsuluĭ. Această sistemă suprapoartă în stratificaţiune discordantă o enormă serie de bancurĭ de gres, a căreĭ parte inferioară ridicată formează muntele Rîpa-Lungă.

«Intre Mineşti şi acest munte, tărîmul salifer a încercat resturnărĭ forte marĭ, căci constituirea rîpeĭ nu permite de a restabili succesiunea păturilor într'un ordin regulat, fără a admite o enormă îndoitură, a căreĭ parte superioară a fost distrusă şi ale căreia ramurĭ, implîntate adînc în sol, aŭ deviat către V., în aşa mod, că partea occidentală a încreţitureĭ a venit a lua în aparenţă o poziţiune superioară.

«După ce am trecut de această puternică serie de gresurĭ ce este şi ea încreţită, dar cu creţĭ maĭ puţin pronunţaţĭ, maĭ ales în păturile superioare, se arată din noŭ păturile serieĭ gipsifere, însă, înclinate în sens contrar cu înclinaţiunea lor precedentă; urmează apoĭ earăşĭ seria gresurilor, care de astă-dată în urmarea disoluţiuneĭ serieĭ gipsoase şi a uneĭ prebuşiturĭ neregulate, determinată de această disoluţiune, vin a se rezema cu crestele lor pe planul păturilor gipsifere.

«Maĭ la V. înaintînd către Lopătari, rîpa nu arată de cît partea inferioară a tărîmuluĭ salifer, aĭ căruia creţĭ sunt d'intîiŭ puţin pronunţaţĭ şi prezintă pe o lungime de maĭ mult de 1 kil. una din curiosităţile naturale cele maĭ însemnate ale regiuneĭ. Rîpa constituită cu întregul din luturĭ gipsifere este cu totul acoperită de *druzĭ* de sare foarte frumoşĭ, a căror albeaţă strălucitoare loveşte de departe vederea. Sarea ceĭ constitue este foarte curată şi cîtimea lor aşa de mare, în cît locuitoriĭ din localitate cred că aceste incrustaţiunĭ constitue un adevărat banc de sare. In realitate aci este numaĭ un simplu product de cristalizaţiune a săreĭ conţinute în apele săturate de acest mineral, ce înfiltrează păturile lutoase; de aceia toate aceste păturĭ sunt pline de o mare cîtime de sare şi feţele lor de stratificaţiune saŭ de ruptură sunt şi ele acoperite de cristale ca şi suprafaţa rîpeĭ. Cauza formăreĭ acestor cristale de sare se recunoaşte maĭ bine cînd intrăm în caverna ce se află săpată în această rîpă şi care este importantă încă şi prin alte fapte ce prezintă.

«Această cavernă este situată foarte sus în rîpă într'un loc unde păturile sunt orizontale pe o lungime de maĭ bine de 400 m. Intinderea sa e de 100 m. p. şi înălţimea sa aproape de 4 m.

«Părelĭ şi bolta eĭ sunt foarte neregulaţĭ şi tapisaţĭ cu druzĭ de cristale de sare stalactitiformĭ, şi, putem vedea, că eĭ sunt în adevăr formaţĭ în chipul stalactitelor, de către apa săturată de sare, ce picură cu încetul de pe bolta şi de pe pereţiĭ peştereĭ. Cea ce este remarcabil încă în această peşteră, este *un rîŭ suteran*, care ĭese din fundul eĭ cu violenţă, avînd cel puţin treĭ metri de lărgime şi maĭ mult de un metru adîncime. Acest curent de apă ar îndoi de sigur volumul Slăniculuĭ, dacă ar eşi din peşteră şi ar ajunge pănă la el, dar curentul se precipită, maĭ întreg, într'o prăpastie verticală de o adîncime foarte mare, ce se deschide în cavernă, maĭ chiar în punctul unde el intră în dînsa. O prea mică parte numaĭ din masa aceasta de apă curge pe solul groteĭ şi ĭese dintr'însa formînd pe panta rîpeĭ un mic curent, ce se aruncă în Slănic la cîţi-va metri de basa acesteĭ înălţimĭ.

«Apa curentuluĭ suteran este atît de sărată, în cît micul pîrîŭ ce trimite în Slănic, ajunge spre a face apa acestuĭ riŭ îndestul de sărată spre a fi nepotabilă pănă la confluenţa sa

cu Buzăul; pe cînd mai înainte de a primi acest curent apele Slăniculuĭ sunt cu totul nesărate.

«Repegiunea acestuĭ curent suteran este extremă. El duce cu sine blocurĭ de peatră rupte din rocile ce întîlneşte în cursul său subpămîntic şi se pare a fi supus la marĭ creşterĭ, în care blocurile ce duce sunt aruncate în interiorul caverneĭ şi tîrîte chiar pe panta rîpeĭ. Aceste blocurĭ constaŭ în gresurĭ dure şi mai cu seamă în marĭ bolovanĭ de un gres jaspoid, cu o frumoasă culoare verde de smaragd, străbătuţĭ de vine de quarţ hialin suriŭ saŭ roşietic şi care provin din rocĭ ce sunt necunoscute pe suprafaţa soluluĭ, cel puţin în munţiĭ megieşĭ cu această regiune.

«Cînd trecem de această parte atît de interesantă a tărîmuluĭ, unde asistăm, pentru a zice ast-fel, la formaţiunea uneĭ adevărate mine de sare, întîlnim un fragment de tărîm cu congeriĭ, foarte redus în grosime, aĭ căruĭ creţĭ sunt puţin pronunţaţĭ, şi care zace tot în stratificaţiune discordantă pe ascuţitul păturilor puternic ridicate ale luturilor salifere colorate cenuşiŭ.

«Un fapt pe care trebue a'l recunoaşte ca definitiv stabilit, este că în pl. Pîrscovuluĭ formaţiunea saliferă prezintă două sisteme foarte deosebite. Una din ele, inferioară, este formată, mai cu seamă din luturĭ, din marne, din gresurĭ foarte lutoase şi din alte stîncĭ, toate gipsifere şi chiar şi din bancurĭ de gips; cea-l'altă, superioară, constituită mai cu seamă din gresurĭ, ce se presintă în bancurĭ saŭ în straturĭ subţirĭ saŭ foioase, cu firul în destul de groşior şi îndestul de friabil, şi care cuprind micĭ pietre de prund, dar care sunt foarte rar gipsifere. Pe lîngă aceste trebue a recunoaşte ca prima dintre ambele sisteme este singura saliferă. Această subdiviziune este cu atît mai importantă, cu cît ea se menţine pretutîndene în Romînia propriŭ zisă cît în Moldova. In unele locurĭ, cu toate acestea, există sub aceste 2 sisteme o serie de deposite pe care, din cauza lipseĭ de fosile şi din cauza poziţiuneĭ lor d'asupra formaţiunilor oligocene, şi în particular a gresuluĭ de Măgura, trebue pentru moment, cel puţin, a le privi ca un membru inferior al formaţiuneĭ salifere».

Formaţiunea cu Paludine în Pîrscov a fost studiată tot de către Cobălcescu şi vom rezuma după el:

«Grosimea depozitelor cu Paludine în această regiune trebue să fie mai mult de 700 m., dar ele sunt foarte încreţite şi roase de agenţiĭ atmosfericĭ. La *Beceni*, în malul drept al Slăniculuĭ, se pot vedea aceste deposite pe o lungime de 600 m. La partea inferioară există o molasă argiloasă galbenă în bancurĭ marĭ, ce alternă cu păturĭ subţirĭ şi cu păturĭ de argilă nisipoasă cu nodule argiloase şi cu oxid de fier. Aci există în abondenţă un grup de cardium din care Cobălcescu a făcut subgenul său *Psilodon*. Avem: *Psilodon Euphrosinae* Cob., *Ps. Zamfiri* Cob., *Ps. Vitzui* Cob., *Ps. Urechi* Cob. şi *Ps. Haueri* Cob., de asemenea şi numeroase *Vivipare*: *V. Stricturata* Neum., *V. Murgescui* Cob., *V. Eufrosinae* Cob., *V. Berti* Cob. etc.

Deasupra urmează gresurĭ argiloase, ce alternă cu argile nisipoase colorate în albastru verzuiŭ foarte fosilifere: *Lyrcea Euphrosinae* Cob., *Vivipara Alexandrieni* Cob., şi mai multe speciĭ de *Lithoghyphus*, care cîte odată umplu păturile, precum şi numeroşĭ *Psilodoni*.

Urmează mai sus argile schistoase, ce alternă cu argilă plastică, şi gresurĭ argiloase de culoare albăstrie saŭ negricioasă, cu *păturĭ de lignit*, unele avînd mai mult de $0^{m},40$ grosime. Acest nivel are o mare întindere, căcĭ s'a întîlnit la Joseni, şi la Coada-Seacă.

Peste această zonă se reazimă un gres de o putere de 300 m., în bancurĭ groase, destul de bine consolidat. El rezistă mai bine agenţilor atmosfericĭ de cît păturile subjacente şi îl găsim formînd vîrful munteluĭ din dreapta pîrîuluĭ Ocea. Aci se găsesc numeroşĭ *Unio*: *Unio acutus* Cob., *Unio Heberti* Cob., *U. Kitzui* Cob., *U. Orescui* Cob., *U. Rumanus* Tour., *U. Rosseti* Cob., *U. Sturzae* Cob. După d. Fuchs, aceste depozite aparţin la *păturile de congeriĭ* = Ponţian.

Dealurile ce mărginesc versantul Slăniculuĭ în partea inferioară a cursuluĭ său sunt formate din aceleaşĭ păturĭ dispuse în creţurĭ, cu axele dirijate SSV.-NNE. Inaintînd spre confluenţa cu Buzeul, depozitele acestea iaŭ o înclinaţie mai mică şi constituesc terasele rîuluĭ, iar mai spre S. devin orizontale.

Lîngă satul Plescoi, într'o rîpă înaltă, se vede constituţia teraseĭ: straturĭ orizontale de nisip şi prund alternă cu cîteva intercalaţiunĭ de argilă, iar deasupra se află loessul. Depozitele de nisip şi prund sunt raportate de Cobălcescu la depozitele de *Bellevedere* de lîngă Viena.

Slănicul, *gîrlă*, jud. Prahova, formată din patru văicele: izvorul, ce ia naştere din plaiul Baba-Ana; izvorul ce se naşte din plaiul Vîrtejuluĭ; izvorul din Po-

iana-Olmului și izvorul din Valea-Fetei. Toate acestea amestecîndu-și apele în Valea-Slănicului dau naștere cursului de apă, numită gîrla Slănicul. Curge de la N. spre S., trece prin mijlocul com. Slănicul, plaiul Vărbilăul, apoi se varsă în Vărbilău, la com. Vărbilăul, la locul numit Gîndești.

Apa Slăniculuĭ are de afluenți următoarele văĭcele: Tărîceanca, Valea-Muscelului, Văĭceaua-Cărbuneanului, cea de la Mihaiŭ Edu, Bughea, etc., pe partea stîngă; iar pe dreapta se încarcă cu afluenții: Fundata, Văĭceaua de la Gogon, Rîpa, Fîntîna-lui-Dușman, etc. Acești afluenți ai Slăniculuĭ, într'o mare parte a anului, n'aŭ apă într'una, secînd ca și gîrla Slănicul, une-orĭ, în verile călduroase mai mult.

Mai tot cursul Slăniculuĭ se află în *depozitele salifere (Helvețian)*, afară de partea sa inferioară, unde el străbate depositele *pontiane*. Cu cîți-va kil. mai spre N. de minele de sare de la Slănic, se află muntele *Piatra-Verde* saŭ *Piatra-Vinătă*, numit astfel de la culoarea verde a *tufurilor trachytice* stratificate ce se găsesc pe vîrful săŭ. Sub aceste tufurĭ există marne și gips (dep. salifere), iar în părțile mai joase ale acestuĭ munte, pe Valea-Pietrei, se văd calcarurĭ fosilifere, de aceiași vîrstă cu *calcarul de Leitha*. Aci saliferul a fost studiat de d. *Saba Ștefănescu*.

Slănicul, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. Slănicul, pe linia Buda-Slănic, pusă în circulație la 10 Dec. 1883. Se află la 10,3 kil. de Poiana, stația cea mai apropiată. Înălțimea d'asupra niveluluĭ Mărei de 389m,09. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 436175 leĭ și 95 banĭ.

Slănicul, *șir de munți*, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, care desparte Slănicul de Doftana-Mare și care culminează în muntele Bota-Pufuluĭ, la E. de Șandrul-Mare; ia direcția N.-E. până la Trotușul, în valea căruia cade cu pantă bruscă. El prezintă subdiviziunile: Puful-Mare, Puful-Mic, Săcătura, Pietreĭ, Fînețul-Mezinca, Fînețele, Bîtca, Pietriș, Cireșoaia, Fînațul, Fînațurile și Măgura. Acești munți și dealurĭ limitează, într'un mod natural, comunele Tîrgul-Trotușul și Tîrgul-Ocna, la S. de com. Doftana, situată la N.

Slănicul, *pădure*, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Trotușul, situată pe munți înalți, orientați de la S.-V. spre N.-E., pe ambele malurĭ ale Slăniculuĭ. Se compune din 7 localități: La-Pîrîul-luĭ-Ignat, la Stînca-luĭ-Igaricĭ, la Puful, la Chescheșul, la Stroiul, Cerbul și Drobul.

Are o întindere aproximativ de 2000 hect. și aparține Epitropieĭ Sf. Spiridon din Iași.

Slănicul, *salină*, jud. Prahova, pl. Vărbilăul, com. Slănicul, legată cu linia Ploești Predeal prin ramura ferată Buda-Slănicul, de 35 kil. lungime. Se află la 45 kil. de Ploești.

Salina Slănicul este actualmente cea d'intîiŭ din salinele noastre, atît din punctul de vedere al calității superioare a săreĭ, cît și din acela al instalațiunilor, care s'aŭ început la 1878 și s'aŭ terminat abia în 1885.

Mina de la Slănic era formată până în anul 1870 de două vechĭ exploatațiunĭ, cunoscute sub numele Ocna-din-Deal și Ocna-din-Vale și care comunicaŭ între ele printr'un tunel la bază.

La această dată s'aŭ deschis galeriile actuale de exploatare în număr de 4.

Metoda de exploatare urmată astăzĭ este aceea prin stîlpĭ și galeriĭ, metodă introdusă maĭ întîiŭ la Salinele marĭ de Fogt, inginer austriac, și introdusă la Slănic în anul 1870, prin deschiderea actualelor galeriĭ de exploatare.

Sarea de la Slănic, zice d. dr. Bernard, în analiza făcută la 1881, este în genere foarte albă și e preferată pentru consumamațiune, pe cînd de la cele-l'alte saline este mai vînătă și mai consistentă.

Sarea din ocnele vechĭ se extrăgea într'un sistem cu totul primitiv cu caĭ și cravace.

Tăierea săreĭ la aceste saline se face cu ciocanul și cu mașinĭ pentru tăiere.

Estracția săreĭ se face printr'o mașină cu vaporĭ, care a început să funcționeze la 5 Februarie 1881.

Pentru aducerea apeĭ necesare diferitelor mașinĭ de la Slănic, fiind-că în colina din spatele mineĭ nu s'aŭ găsit izvoare, care să poată fi aduse cu înlesnire și fără marĭ cheltueliĭ până la platoul mașineĭ de extracțiune, s'aŭ captat apele unuĭ izvor de pe marginea gîrleĭ Slănicul, și pentru ridicarea acesteĭ ape la înălțimea trebuitoare mașinelor, a fost trebuință a se instala o pompă aspirantă fulantă.

Aceste saline sunt luminate cu lumină electrică.

Pentru măcinatul săreĭ se află instalată la Slănic o moară cu vaporĭ, al căreĭ stabiliment este construit pe un alt platoŭ mai jos cu vre-o 6 m., ca platoul mașineĭ de extracțiune; funcționarea eĭ a început la Iulie 1881.

In aniĭ 1881—1885 s'a extras de la Slănic 83363041 kgr. sare.

Prima gură de Ocnă a fost

cea numită «la Mihaĭ-Olteanul»; azĭ îĭ zice «Baia-Baciŭ», căcĭ în locul acelor ocne, în adîncătura de unde s'a scos sare, este apă sărată, care servește de băĭ; iar d'asupra acesteĭ ape, în partea de V., unde se înalță muntele de sare amestecată cu pămînt, numit «sturiĭ de sare», și astă-zĭ este martor puțul pe unde și din care se extrăgea sare în vechime. Sarea de la această ocnă e foarte albă, de o granulare pronunțată, dar n'are o țesătură deasă și decĭ nicĭ putere de a coprinde într'un mic volum o sărătură puternică.

A doua ocnă, după încetarea funcționăreĭ acesteia, a fost cea numită «la Condrea», la «Dorobănești» saŭ «la Fotache». Aceasta vine în josul primeĭ ocne la o distanță de 800 m. Aceasta a avut o adîncime enormă. Apa din gura acesteĭ ocne este foarte sărată și servește la băĭ pentru reumatism.

A treia ocnă a fost la localitatea numită «Cărbuneanu». Azĭ se zice «Baia-Verde» din cauza apeĭ sale verzĭ. Această apă are o sărătură extraordinară și o densitate atît de mare, că nu se afundă în ea nicĭ un corp, chiar din cele maĭ grele. Și această ocnă a avut o adîncime enormă. Restul de funiĭ, de lemne, curele etc., atestă o stare primitivă de tot.

A patra ocnă a fost alăturĭ de aceasta, la o depărtare de 60-80 m. N'a fost tocmaĭ adîncă Acesteia îĭ zicea «Ocna-de-la-Băican»; azĭ n'a maĭ rămas nimic aci; totul s'a distrus de o vîlcea ce curge pe acest loc.

A cincea ocnă e cea din care se scoate actualmente sare, adusă maĭ tîrziŭ în starea de azĭ.

A șasea ocnă este acea numită «Sistematica». S'a părăsit deși e cea maĭ nouă.

La 1784, cu începere de la Ianuarie, Domnitorul Șuțu rînduește, prin carte de cămărășie, la Slănic și Telega, oameniĭ săĭ de încredere și ia dispozițiunĭ ca locuitoriĭ să nu poată lua pentru trebuința caselor de cît cu traista și numaĭ ceĭ carĭ plătesc «sărăritul». Această taxă a sărăritulŭĭ, sub Mihail Șuțu, este de 5 talerĭ pe an. Această dare se poate plăti printr'un miel hîrșie, un caș și 6 oca lînă.

Iată ce zice menționata carte de cămărășie:

«Zem. Vlas. Cu această carte a Domnieĭ mele, înștiințăm vouă ocnașilor și tuturor poslușnicilor de la Ocna Slănicului sud. Saac, că pe anul acesta am orînduit asupra a cîte trele Ocnele (Slănic, Telega și cea de peste Olt) pe credinciosul boerul Domnieĭ mele Gheorghe biv-vel Armaș, Dumitrache Vel Ispravnic la curte, și pe Vel Cămăraș za Ocne, Gheorghe biv-vel Armaș, purtător de grije și chivernisitor, dîndu-le toată treaba ocnelor în seamă; ci dară să-l cunoașteț de cămăraș și la ceĭ ce se vor orîndui acolo la această ocnă, din partea numiților boerĭ, să daț toată supunerea și ascultarea, sîlindu-vă cu cea desăvîrșită osîrdie spre lucrarea și slujba trebilor ocneĭ, fără de a nu vă arăta cu lenevire saŭ împotrivire; așișderea să căutaț să vă mulțumiț pe dreptul vostru, care vă este orînduit a vă lua după obiceiu... și să fiț gata după datoria voastră la lucrul ocneĭ, a nu se face de cît de puțin cusur și zăbtignire din pricina lenevireĭ și nesupunereĭ voastre, pentru-că celuĭ nesupus și împotrivitor îĭ se va face grea pedeapsă.»

La 1784, Aprilie, s'a făcut carte la Ispravniciĭ Săcuenilor, ca să fie douĭ oameni de pază la malul Ghidioara, căcĭ rînduiții Domnieĭ, de carĭ vorbim maĭ sus, eraŭ îndatorați să cerceteze «de față și pe sub cumpăt, atît împrejurul ocnelor, cît și prin satele și orașele ce vor fi în partea locului, pe aproape de ocnă, și orĭ-cîtă și la verĭ-cine va găsi sare, anul trecut, cu răvașul cămărașuluĭ ce aŭ fost, saŭ fără răvaș, toată să o facă zapt și puind'o în magaziĭ să le pecetluiască, de care făcînd catastih anume la cine și cîtă sumă a găsit, să-l trimită la numiții boieriĭ Domnieĭ mele, ce sunt rînduiți, etc.» («Istoria Romînilor», de V. A. Ureche).

Penitenciar aci a fost înseși Ocnele, după timpurĭ. Penitenciarul actual s'a înființat la 1885.

Slănicul-Vărbilăŭ, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din București, jud. Prahova, pl. Vărbilăul, com. Vărbilăul, în întindere de 330 hect.

Slătineanca cu Călinești, *proprietăți* ale statuluĭ, jud. Mușcel.

Slătioara, *com. rur.*, în E. pl. Olțețul-Oltul-d. s., jud. Romanați, formată din satele: Slătioara (900 locuitorĭ), Salcia și Beica (316 locuitorĭ), situată lîngă Olt, în dreptul orașuluĭ Slatina, la 18 kil. spre E. de Balș și la 30 kil. spre N. de Caracal.

Are o populație de 1216 locuitorĭ; o școală mixtă; 2 bisericĭ, Sf. Treime (1805) și Sf-ții Voivozĭ (1854); 11 cîrciumĭ.

In fie-care an se face aci un bîlciŭ în Dumineca Floriilor.

Vite marĭ sunt 814, vite micĭ 1627 și porcĭ 1609.

In coprinsul comuneĭ este o măgură și urme din drumul roman de la Romula la Apulum.

Slătioara, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Horezul, compusă din 7 cătune: Olari, Vioreștĭ, Mogeștĭ, Goroneștĭ, Tîlpeștĭ, Potreșul și Mănășieștĭ.

Din chrisoave se constată că s'a întemeiat pe timpul luĭ Mateiŭ Basarab de douĭ locuitorĭ: Stan și Vlad.

Este situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Cerna, pe valea

Omuluĭ, la 40 kil. de reședința județuluĭ și la 6 kil. de a plaiuluĭ.

Se mărginește la N. cu com. Recea; la S., cu comunele Stroești; la E., cu com. Măldărești și la V., cu comunele Greci și Milostea.

Are o populație de 1232 locuitorĭ; 9 bisericĭ; o școală, înființată din timpul Domnitoruluĭ Știrbeiŭ; cîte-va morĭ pe rîul Cerna.

Locuitoriĭ, moșneni, se ocupă cu olăria, cu fabricarea varuluĭ și transportul luĭ și a săreĭ de-la Ocnele-Marĭ, cu dulgheria, rotăria, croitoria și zidăria.

Vite sunt: 10 caĭ și iepe, 180 boĭ, 240 vacĭ, 100 capre, 80 oĭ, 300 porcĭ.

Aci sunt două sorginți cu apă minerală ce izvorăsc din partea de N și V. a Măgureĭ, și alte izvoare sărate și carĭ izvorăsc din partea de S. a Măguriceĭ. In rîpile dealuluĭ Măgura se găsește piatră de var care e și maĭ abondentă în partea de S. a Măgureĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la 2200 leĭ anual și cheltuelile, la 1990 leĭ.

Șoseaua județeană Rîmnic-Tîrgul-Jiŭ înlesnește comunicația între această com. și Tîrgul-Horezul la E. și cu Milostea și jud. Gorj la V. Șoseaua Cerneĭ înlesnește comunicația cu com. Stroești spre Sud.

E brăzdată de dealurile: Măgura și Măguricea, Gurguiul, Oarba, Cumpenile, Ulmetul, Stocșorul, Goargănul, și udată, afară de rîul Cerna, de văile: Potreșul, Toderică, Carpeni, Coțofeni, Olari, Mavri, Cĭupa, Valea-Omuluĭ, Putineiul, Cufurita, Gresarea.

Slătioara saŭ **Valea-Slatineĭ**, *sat*, în jud. Suceava, com. Bogdănești, pe moșia Baia, așezat pe țărmurile pîrîuluĭ cu același nume.

Vatra satuluĭ ocupă 35 fălcĭ, cu o populație de 498 suflete.

Are o biserică, cu hramul Sf. Voivozĭ, de lemn, deservită de preotul din Rișca și 2 cîntărețĭ.

Improprietăriți în 1864 sunt: 1 fruntaș, 28 pălmașĭ și 27 codașĭ, stăpînind 185 fălcĭ.

Un singur drum principal, lung de 12 kil., duce la Bogdănești.

Slătioara, *pisc* muntos (870 m.), jud. Vîlcea, format din culmea Gurguiata. La S. de acest munte culmea Gurguiata intră în regiunea dealurilor și se bifurcă în Dealul-Stroeștilor și Dealul-Măldăreștilor. Dintre această bifurcație ia naștere rîul Cernișoara.

Slătioarele, *com. rur.*, în jud. Argeș, pl. Pitești, la 18 kil. de com. rur. Biscovul-Flești (reședința subprefecturei) și la 20 kil. de Pitești. Se compune din satele: Băjenești, Lungeni, Piscul-Lungeni, Metoful, Slătioarele și Zidărești, avînd o populație de 828 suflete. Este udată de apele Teleormanul și Cătina.

Are o biserică, în satul Slătioarele, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser; o școală.

Budgetul com. e la venitur de 1296 leĭ, 42 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 1082 leĭ, 98 banĭ.

Vite: 384 boĭ și vacĭ, 13 caĭ, 243 oĭ, 11 capre și 175 rîmătorĭ.

Slătioarele, *sat*, cu 330 locuitorĭ, jud. Argeș, pl. Pitești, făcînd parte din com. rur. cu același nume. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser.

Slătioarele, *sat*, în jud. Ialomița, pl. Cîmpuluĭ, pendinte de com. Jilavele, situat la 2 kil. spre N. de satul Jilavele și la coada laculuĭ Jilavele.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 dascălĭ.

Vite: 56 caĭ, 583 boĭ, 856 oĭ, 4 capre, 7 bivolĭ și 107 porcĭ.

Slătioarele, *cătun*, făcînd parte din com. Ocnele-Marĭ, jud. Vîlcea, pl. Ocolul, situat într'o poziție frumoasă. In față are un deal, acoperit cu arborĭ și livezĭ, iar poalele sale sunt udate de o vîlcea, acoperită cu nisip argilos.

Pe aci trece șoseaua care leagă Ocnele-Marĭ cu stațiunea balneară Govora.

Slătioarele, *schit*, jud. Vîlcea, pl. Ocolul, între satele: Govora, Teișul și Titireciul. Astăzĭ e redus la biserică de mir.

Slăveni, *com. rur.*, la E. pl. Ocolul, jud. Romanați, compusă din satele: Slăveni (600 loc.) și Fîntînelele (217 loc.), situată lîngă Olt, la gura rîuluĭ Caracal, și la 14 kil. spre E. de Caracal.

Are o populație de 817 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Adormirea Maicii Domnuluĭ; 4 cîrciumĭ.

Vite: 680 vite marĭ cornute, 861 vite micĭ cornute și 260 porcĭ.

In centrul com. se află ruinele uneĭ vechĭ cetățuĭ și alăturĭ de ea un drum așternut cu piatră.

In rîpa de sub cetate s'a deschis în 1873 o boltă subterană din care s'aŭ scos maĭ multe tăbliță de piatră sculptate, cu icoanele zeuluĭ Mithra, purtînd inscripțiunea SOLI INVICTO MITHRAE, și un altar ARA SOLIS.

Slăvești, *com. rur.*, în jud. Te-

leorman, pl. Teleormanului, situată pe partea dreaptă a rîului Clănița, la hotarul județului cu jud. Vlașca. Se află la 45 kil. de Alexandria, 34 kil. de Roșiori și 78 kil. de T.-Măgurele.

Se învecinește la N. cu com. Zlotești; la S., cu com. Lada; la E., cu cătunul Catalina, al com. Scurtul, din jud. Vlașca, de care o desparte pîrîul Clănița; la V., cu hotarul com. Ciolănești-din-Deal.

Are o populație de 767 locuitorĭ; o școală mixtă; o biserică, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser; o moară de măcinat.

Vite: 549 vite marĭ cornute, 179 caĭ, 907 oĭ, 33 capre și 215 porcĭ.

Rîul Teleorman și pîraele Teleormănelul și Clănița udă teritoriul comuneĭ.

Statul posedă aci moșia Slăvești-Zlotești, în întindere de 504 hect., din care 350 pădure și restul pămînt arabil. Restul moșiilor e stăpînit de diferiți proprietarĭ și de moșneni, carĭ posedă și dînșiĭ cîte-va curele de moșie, avînd și cîte un pîlc de pădure pe valea Teleormanului.

Solul este parte mlăștinos, parte nisipos.

Budgetul com. e de leĭ 2825, 39 banĭ, la venitурĭ, și de leĭ 2813, banĭ 20, la cheltuelĭ.

Prin interiorul comuneĭ străbate calea județeană Alexandria-Pitești și o pune în comunicație cu com. vecine Lada și Zlotești.

Satul Slăvești este foarte vechiŭ; el pare a fi fost locuit numaĭ de moșnenĭ, din care aŭ maĭ rămas puțin; îl găsim trecut în nomenclatura satelor, în timpul domnieĭ luĭ Constantin Mavrocordat, făcînd parte din plasa Mijlocul (1741).

Slăveşti saŭ **Gînguleşti**, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Olteț-ul-d.-s., compusă din 6 mahalale: Tîrgul, Soretul, Dealul, Alexești, Bădițoiul și Strîmba.

Suprafața com. e de 518 hect.

E situată pe malul stîng al rîuluĭ Tîrîia, la 70 kil. de capitala jud. și la 16 de a plășeĭ.

In com. se fac două bîlciurĭ: la Florii și Sf. Dumitru.

Are o populație de 940 locuitorĭ; o școală, înființată la 1858; 3 bisericĭ: una cu hramul Sf. Ion Botezătorul și Sf. Nicolae, zidită în zilele luĭ Ion Nicolae Șuțu Voevod cu blagoslovenia Sf. S. Chir Filaret, Episcopul Rîmniculuĭ; a doua cu hramul Sf. Erarchĭ, zidită la 1863, în zilele «Prea Inălțatuluĭ Domn Alexandru Ioan Cuza Voevod și cu bine-cuvîntarea prea sf. sale părintele Episcop Chir Chir Calinic al Rîmniculuĭ Nouluĭ Severin»; și a treia cu hramul Sf Treime, zidită la 1883.

Locuitorĭĭ, moșnenĭ, pe lîngă agricultură și creșterea vitelor, se maĭ ocupă și cu rotăria, dulgheria, tîmplăria, zidăria și cojocăria.

Vite sunt: 15 caĭ, 33 iepe, 150 boĭ, 265 vacĭ, 98 viței, 208 capre, 452 oĭ și 490 porcĭ.

Pe gîrla Tîrîia, în raionul comuneĭ, sunt 3 morĭ de măcinat.

Veniturile com. se urcă la 2740 leĭ și cheltuelile, la 1497 leĭ.

In raionul com. sunt dealurile: Alunuluĭ la V.; Pîrjoletul, Alexeni, Cioaca, Turtitul și Soretul la E. Afară de dealul Alunul, dealurile com. formează un șir de dealurĭ.

Vălcele sunt: Rîma, Războiul și Soretul, care izvoresc din dealurile despre E., trecînd prin vatra satuluĭ și vărsîndu-se în rîul Tîrîia.

O șosea în lungime de 5 kil. leagă această comună cu Colțești și Alunul; iar șoseaua județeană Olteț-ul străbate com. lateral, înlesnind comunicația între pl. Horezul și pl. Olteț-ul-d.-j. și Olteț-ul-d.-s.

Slăveşti-Zloteşti, *pădure* a statuluĭ, în jud. și pl. Teleormanul, com. Slăvești, compusă din două corpurĭ: Cornetul, în partea de E. și Bulgărească, la V., peste rîul Teleormanul.

Slăviteşti, *cătun*, în jud. Teleorman, pl. Călmățuiul, pe valea Oltuluĭ, formînd cu cătt. Plopi, com. Plopi-Slăvițești.

Slăviteşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Șirineasa, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-s. E situat la 1 1/2 kil. de cătt. Șirineasa (școală) și udat de rîul Luncavățul.

Are o populație de 123 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Voevozi, zidită din temelie de jupîn Ion sîn Radu Slăvitescu și jupîneasa Bălașa sîn Chir Chir Roșianu Vornic, în zilele Domnuluĭ Ion Grigore Voevod, la anul 7259, Sept. 20.

O parte din moșia Slăvițești a fost închinată mănăstireĭ Horezul de jupîneasa Stanca Ciurciubașoaia și fiul săŭ Mateiŭ Postelnicul Drăgoescu, după cum se vede dintr'un hrisov al luĭ Constantin Vodă Brîncoveanu din anul 6203 (1695).

Slăviteşti, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Vîlcea, pl. Otăsăul, com. Slăvițești, pe linia Drăgășani — R.-Vîlcea, pusă în circulație la 20 Iunie 1887. Se află între stațiile Ionești (6,4 kil.) și Băleni (3,2 kil.). Inălțimea d'asupra niveluluĭ Mărĭ de 191m,67.

Slăvuţa, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Amaradia, situată pe văile Slăvuța, Marinești și Toiaga, la 42 kil. de Craiova și la 11 kil.

de comuna Melinești, reședința plășeĭ Amaradia.

Se învecinește: la N., cu com. Căpreni; la V., cu com. Mierea-Birnici și la E., cu com. Tălpașul.

Terenul comuneĭ este accidentat de dealurile: Leul, Calul, Marinești, Toiaga și Slăvuța, cu înălțimĭ aproximative de 200 m., acoperite parte cu semănăturĭ, parte cu livezĭ de prunĭ, parte cu fineță și parte cu pădurĭ. Intre aceste dealurĭ șerpuesc văile Marinești, Toiaga și Slăvuța.

Com. e udată prin centru de pîrîul Slăvuța, care ĭese din pădurea Leul, și se varsă în rîul Amaradia, lîngă șoseaua satuluĭ Mielușeĭ.

Se compune din 6 sate: Mielușeĭ, Toiaga, Ulmetul, Slăvuța, Socoteni și Mărinești.

Are o populație de 2184 locuitorĭ; 6 biserici, fondate din spesele enoriașilor, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți; o școală mixtă, înființată la 1882.

Vite: 926 vite marĭ cornute, 46 caĭ, 2215 oĭ, 497 porcĭ și 230 capre.

Suprafața comuneĭ este de 1174 hect.

Moșiile de pe teritoriul com. aparțin locuitorilor.

Pădurĭ sunt: Toiaga, de 170 hect., Slăvuța, de 179 hect. și Marinești, de 190 hect., populate cu fagĭ, arțarĭ, frasinĭ, gîrnițe, gorunĭ și cerĭ.

Viile ocupă o suprafață de 114 hect. și livezile de prunĭ, 15 hect.

Căĭ de comunicație sunt: șoseaua vecinală Slăvuța-Tălpașul, șoseaua vecinală Slăvuța-Mierea-Birnici și șoseaua vecinală, Slăvuța-Stoina.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 1839,17 leĭ, și la cheltueli, de 1656,11 leĭ.

Slăvuța, *sat,* făcînd parte din com. rur. Stoina, pl. Amaradia, jud. Dolj, situată la 2 kil. de Stoina.

Are o populație de 115 loc. și o școală.

Slăvuța, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Slăvuța, reședința Primărieĭ. Are o populație de 475 suflete; o biserică, cu hramul «Sfinții Voivozĭ», reparată în 1892.

Slimnicul, *cătunaș,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, așezat pe malul drept al rîuluĭ Slimnicul.

Slimnicul, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., cătunul com. Tîmboești, așezat spre S., pe malul stîng al pîrîuluĭ Slimnicul. Are o întindere de 278 hect., cu o populație de 1078 suflete, și o biserică.

Slimnicul, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j. Izvorește din pădurea Gurguiatul, com. Slobozia. Are o lungime de 45 kil. Basinul săŭ cuprinde jumătate din plasa Marginea-d.-s., și e coprins între dealurile Nuci, Bordești, Gurguiatul, Căpățîna, Jinurul și Coțatcul. Udă cătunele Tîmboești și Slimnicul, ale com. Tîmboești, cătunul Obrejița, al com. Slobozia, trece pe lîngă com. Sihlele, străbate cătunul Retezați, al com. Bogza și N. com. Bălești. Se varsă în Lacul-Negru. Afluenții săĭ principalĭ sunt, pe dreapta: pîrîul Slobozia unit cu Coroteni, Izvorul-Dulce, Izbașa și Rogozul, care se varsă lîngă cătunul Obrejița și Coțatcul, cel maĭ însemnat, care se varsă maĭ sus de comuna Bălești. Pe dînsul sunt 12 morĭ.

Slivileşti, *com. rur.* și *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Văilor, așezată pe vale, la 51 kil. de orașul T.-Severin.

Se mărginește: la E., cu comuna Corobăile; la S., cu com. Sura; la V. cu comuna Strîmptul și Covrigi; iar la N., cu comuna Cosmănești.

Satul formează comună cu mahalalele Iepuroaia și Crihala, avînd o populație de 640 locuitorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 plugurĭ, 58 care cu boĭ, 5 căruțe cu caĭ; 40 stupĭ.

Prin comună trece șoseaua Samarinești-Strimptul-Slivilești.

Are o biserică deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ, o școală.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1141 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 789 leĭ.

Vite: 260 vite marĭ cornute, 11 caĭ, 200 oĭ și 260 rîmătorĭ.

Dealurĭ maĭ principale sunt: Dealul-Corobăilor, al-Siminiculuĭ, al-Covrigilor, acoperite cu pădurĭ seculare, și Dealul-Goluluĭ.

Văĭ: Valea-Slivilești lor, pe care este așezată comuna, Valea-luĭ-Dan, Valea-Teasculuĭ și Valea-Feței.

Ape: pîrîul Jiltul și maĭ multe pîrae micĭ ce 'șĭ iaŭ sorgintea de la diferite fîntînĭ.

Slivna, *com. rur.,* jud. Covurluiŭ, pl. Horincea, așezată pe vale, la 85 kil. de la Galați.

Se mărginește la N.-E. cu Prodanești, Gănești și Cavadinești; la S., cu Balintești și la V., cu Berești.

Se compune din două cătune: Slivna (reședință) și Onciul, cu o populație de 996 locuitorĭ.

Locuitoriĭ din Slivna sunt răzeșĭ, ceĭ din Onciul, foștĭ clăcașĭ împroprietăriți.

Are 2 biserici, cu hramul Sf. Ioan Botezătorul și Sf. Nicolae, formînd o parohie, cu catedrala

Sf. Nicolae, deservită de un preot paroh și 2 cîntăreți; o școală.

Budgetul com. e la venituri de 2375 lei, 79 bani și la cheltueli de 2374 lei, 98 bani.

Slivna, *sat* și reședința com. cu același nume, jud. Covurluiu, pl. Hornicea. Are o populație de 823 suflete; 2 biserici și o școală.

Slobozia, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Ocolul, la S.-V. de orașul T.-Jiul, așezată pe șes, la 3 kil. de oraș. Se compune din cătunele: Slobozia, Bălani, Călești, Corbeni, Polata, Urseței și Ursați.

Are o suprafață de 1985 hect., cu o populate de 1557 locuitori.

Are: 1 școală; 5 biserici; 10 mori, din care 3 sistematice.

Locuitorii posedă: 153 pluguri, 185 care cu boi, 11 căruțe cu cai; 80 stupi; 1008 vite mari cornute, 601 oi, 30 capre, 9 bivoli, 455 rîmători și 63 cai.

Budgetul com. e la venituri de 1712 lei, 51 bani, iar la cheltueli e de 1710 lei, 92 bani.

Comunicația în com. se face prin șoseaua vecinală T.-Jiul-Costeni, prin șoseaua comunală Slobozia-Urseți-Dobrița, și prin drumuri neșoseluite.

E udată de apele: Susița și Iazul.

Slobozia, *com. rur.*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situată pe partea stînga a rîului Ialomița, între comunele Bucul și Pribegi.

Se compune din satele: Slobozia, Amara și Slobozia-Nouă, cu reședința primăriei în satul Slobozia.

Are o suprafață de 13000 hect., cu o populație de 4094 locuitori; 3 școale mixte; o biserică, deservită de 3 preoți, 1 diacon și 2 cîntăreți.

Vite: 1275 cai, 225 boi, 9700 oi, 21 capre, 25 bivoli, 7 asini și 805 porci.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriți 320 locuitori, iar în 1874 s'au mai împroprietărit 57 locuitori.

Teritoriul com. este brăzdat de văile: Crivaia, Mehedinului, Cruceruluĭ și Cinepei. Tot pe dînsul se află și lacul cu apă minerală, Amara.

Calea ferată Călărași-Slobozia are aci stația Slobozia.

Slobozia, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., pe malul drept al pîrîului Slimnicul, așezată în partea de mijloc a jud., la 17 kil. spre N. de orașul R.-Sărat și la S. plășei, la 7 kil. spre S.-V. de Plăinești, reședința plășei.

Se învecinește cu Timboești și Bogza, la 6 kil.; cu Dragosloveni, la 9 kil. și Popești, la 14 kil.

Se mărginește la N. cu Timboești, despărțită prin pîrîul Slimnicul, la S. cu Jideni, despărțită prin dealul Jinurul, la V. cu Dănulești, despărțită prin dealurile Jinumul și Căpățîna.

Este brăzdată la N. de dealurile: Trăistenilor, Grumazul și Cetățuia; la V., de Căpățîna și Jinumul, și la S., de Coțatcul.

Riurile care o udă sunt: Slimnicul la N. și afluentul său Pîrîul-Dulce unit cu Slobozia-Coroteni și Izbașa, Coțatcul și afluentul său Valea-Cireșuluĭ la S.

E formată din cătunele: Slobozia, reședința, Coroteni la V., Obrejița la E.

Are o suprafață de 7815 hect., cu o populație de 564 familii, sau 2047 suflete; 3 biserici și un schit: o biserică în cât. Coroteni, cu hramul sf. Ioan, zidită în 1830, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser, una în cât. Obrejița, cu hramul sf. Dumitru, zidită în 1846, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser, alta în cât. Slobozia, cu hramul sf. Nicolae, zidită în 1808 și schitul Rogozul; 3 școale mixte.

Locuitorii posedă: 254 pluguri, 2 mașini de treerat, 2 mașini de semănat; 450 boi, 220 vaci, 395 cai, 40 măgari, 2104 oi, 38 capre și 200 rîmători.

Căile de comunicații sunt: calea ferată și șoseaua națională, la E.; drumurile spre Timboești-Bordești; spre Dănulești; spre Plăinești și spre R.-Sărat.

In partea de N. a cătunuluĭ Obrejița, se află ruinele unuĭ palat zidit, zice-se, din porunca Domnitoruluĭ Gheorghe Duca în anul 1676.

Slobozia, *com. rur.*, jud. Vlașca, pl. Marginea, situată pe Domeniul Giurgiu, în marginea despre V. a orașuluĭ, pe malul Dunăreĭ, la 4 kil. de Giurgiu și la 10 kil. de Stănești, reședința plășeĭ.

S'a împroprietărit la 1864 un număr de 260 locuitori, foști clăcași, care aŭ luat 1098 hect.; la 1882, s'a mai împroprietărit încă un număr de 27 însurățeĭ, cărora li s'a dat 155 hect.

Are o populație de 1753 locuitori; o biserică, făcută la 1864 de fostul arendaș al domeniuluĭ Giurgiu, Sterie Galița, cu hramul Sf. Gheorghe, deservită de un preot și doĭ dascălĭ și constituind parohia Slobozia; o școală; o moară cu vaporĭ; un zăvoiu de salcie numit Zotarul sau Cama (78 hect.) și o pădure, pe deal, de 70 hect.

Locuitorĭ posedă: 552 boĭ și vacĭ, 359 bivolĭ și bivolițe, 171 caĭ, 6915 oĭ, 40 asinĭ și 325 rîmătorĭ.

Are o șosea județeană ce duce din Giurgiu la Zimnicea.

In fața satului, în vale, spre Dunăre, este viroaga Cama, ce vine din comuna Malul și dă în Dunăre prin canalul Veriga.

Frații Tunusliĭ, în istoria Țăreĭ la pag. 180, ne spun că Slobozia a fost a luĭ Celebi-Aga.

La 1807, August 24, la acest sat, Rușiĭ încheiă cu Turciĭ un armistițiŭ în următorul cuprins:

«Dacă pace nu se va putea încheea până la 1808, Martie 21, atît Rușiĭ cît și Turciĭ să iasă din Principate până în termen de 36 zile, iar administrația să se dea unuĭ divan alcătuit de boerĭ până la încheerea păceĭ».—Impăratul Alexandru I, nemulțumit refusă ratificarea și continuă ostilitățile.

(Vezĭ Xenopol, «Războiul dintre Rusia și Turcia»).

La 1811, Septembre 8, Turciĭ voiră să treacă Dunărea pe la Slobozia, dar fără rezultat, căcĭ fură respinșĭ.

In acelașĭ an, Octombrie 2, marele Vizir fu încongiurat aci și făcut prisioner (Bouillet).

La 2 Iuniŭ, 1828, se făcu aci o luptă între Rușĭ și Turciĭ ce venise de peste Dunăre, luptă după care Turciĭ fură nevoiți a se întoarce înapoĭ.

La 1854, Iulie 7, Turciĭ în număr de 40000, sub comanda luĭ Hassan-Hagi-Pașa, ocupă insula Cama, Rușiĭ fură bătuți, cedară terenul și ocupară Giurgiul.

La 1877, în rezbelul dintre Romînĭ, Rușĭ și Turcĭ, Rușiĭ stabiliră aci bateriĭ de asediŭ, cu care aŭ început bombardarea Rusciuculuĭ.

Slobozia (saŭ **Dulul-Brîncoveanuluĭ**), *sat* și *com. rur.*, în jud. Argeș, pl. Gălășești, la 25 kil. de com. rur. Costești, reședința subprefectureĭ și la 65 kil. de Pitești.

Are o populație de 2425 suflete; 2 biserici, ambele cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservite ambele de 2 preoți și 2 cîntăreți; o școală primară rurală.

Vite: 1568 boĭ și vacĭ, 120 caĭ, 7 bivolĭ, 4568 oĭ, 10 capre, 1487 rîmătorĭ și 4 asinĭ.

Prin com. trece rîul Drîmbovnicul.

Aci se află o movilă mare de pămînt, numită Dulul-Brîncoveanuluĭ.

Slobozia, *sat*, în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Leca, situat pe stînga pîrîiașuluĭ Ungureni, la 570 m. de satul Ungureni. Are o populație de 161 loc.; o circiumă; o moară de apă.

Vite: 16 caĭ, 127 vite mari cornute și 47 porcĭ.

Slobozia, *sat*, în stînga pîrîuluĭ Bașeul, pe valea pîrîuluĭ Fundoaia, în partea de N.-E. a com. Brăteni, pl. Ștefănești, jud. Botoșani, așezat pe moșia Odaia-Silișcani. Are o suprafață de 167 hect., cu o populație de 80 familiĭ, saŭ 309 suflete; 1 biserică, cu 2 cîntăreți.

Vite: 90 boĭ și vacĭ, 35 caĭ, 200 oĭ și 60 porcĭ.

Slobozia, *sat*, pe țărmul drept al Siretuluĭ, în partea de E. a com. Fîntînelele, pl. Siretul, jud. Botoșani, pe moșia Fîntînelele, cu o suprafață de 289 hect. și o populație de 76 familiĭ saŭ 319 suflete.

Vite: 51 boĭ și vacĭ, 11 caĭ, 55 oĭ și 31 porcĭ.

Locuitoriĭ posedă 76 stupĭ cu albine.

Slobozia, *sat*, în jud. Botoșani, pl. Coșula, așezat în valea Cerbătoarea pe coasta de E. a dealuluĭ Petrăria și în partea de N. a com. Deleni.

Are o suprafață de 381 hect., date locuitorilor la 1864, din moșia Deleni, cu o populație de 55 familiĭ saŭ 275 suflete; o biserică, zidită la 1835 de Iorgu Ghica, cu un preot și un cîntăreț.

Locuitoriĭ posedă: 260 boĭ și vacĭ, 15 caĭ, 230 oĭ, 45 porcĭ; 170 stupĭ cu albine.

Slobozia, *cătun*, al com. Calvini, jud. Buzăŭ, cu 150 locuitorĭ și 30 case; se alipește de cătunul Bisceni-d.-s.

Slobozia, *sat*, în jud. Dîmbovița, pl. Ialomița, com. Cornățelul.

Slobozia, *sat*, pe moșia Horodiștea, com. cu același nume, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ.

Are o populație de 302 locuitorĭ; o biserică de lemn, cu hramul Înălțarea Domnuluĭ, cu un cîntăreț și un pălămar, făcută la 1823 de fostul proprietar al moșieĭ.

Locuitoriĭ împroprietăriți aŭ 176 hect. și 16 ariĭ pămînt.

Slobozia (saŭ **Cocota**), *sat*, pe moșia cu același nume, com. Buda, pl. Herța, jud. Dorohoiŭ, așezat pe deal și cu privire întinsă asupra Bucovineĭ.

Are o populație de 222 suflete; o biserică, cu hramul Nașterea Maiciĭ Domnuluĭ, cu un cîntăreț și un pălămar, mică, de lemn, făcută la 1823 de fostul proprietar.

Locuitoriĭ împroprietăriți aŭ 104 hect., 55 ariĭ pămînt.

Drum principal, este acel ce duce prin Luncavița la Mamorniță.

Hotarele moșieĭ sunt cu: Buda-Mare, Luncavița, Păsatul și Godinești.

Slobozia, *sat*, pe moșia cu același

nume, com. Cordăreni, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ.

Are o populație de 402 suflete și o biserică, făcută de locuitorĭ în 1843.

Slobozia, *cătun* de reședință al com. Slobozia, jud. Gorj, pl. Ocolul.

Are o suprafață de 540 hect., cu o populație de 85 familiĭ, saŭ 404 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 35 pluguri, 35 care cu boĭ; 20 stupĭ; 3 căruțe cu caĭ; 174 vite marĭ cornute, 9 bivolĭ, 96 oĭ, 17 caĭ și 73 rîmătorĭ.

Are: o biserică de lemn, cu un preot și un cîntăreț; o școală; 4 morĭ, din care una sistematică pe apa Șușița; 7 fîntînĭ și 4 cîrciumĭ.

Slobozia, *sat*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de com. cu același nume, situat pe malul stîng al rîuluĭ Ialomița, pe un teren jos, aproape de nivelul rîului Ialomița. In fața satuluĭ, spre S., se înalță coasta aproape verticală a cîmpuluĭ Bărăgan, de care se desparte de rîŭ.

In partea de V. este capul linieĭ ferate Slobozia-Călărași și lîngă stație se află o mare cazarmă.

Aicĭ este reședința primărieĭ, a judecătorieĭ ocoluluĭ Călărași și a subprefecturiĭ plășiĭ Ialomița-Balta.

Se fac treĭ tîrgurĭ anuale: la 23 Aprilie, la Inălțare și la 24 Iunie.

Are o populație de 586 familiĭ; o școală; o mănăstire, Slobozia, cu treĭ preoțĭ, un diacon și doĭ cîntărețĭ; un oficiŭ telegrafic poștal.

Locuitoriĭ posedă: 720 caĭ, 120 boĭ, 7000 oĭ, 15 capre, 22 bivolĭ, 7 asinĭ și 500 porcĭ.

Prin sat este o șosea și peste rîul Ialomița sunt două podurĭ plutitoare de lemn și podul de fer al linieĭ ferate. La 5 kil. spre N. este lacul Amara, cu apă minerală.

Slobozia, *sat*, spre S.-V. de satul și com. Voinești, pl. Stavnicul, jud. Iași, situat pe coasta de V. a dealuluĭ Voinești și pe Valea-Stavniculuĭ. Are o populație de 562 locuitorĭ, parte Romînĭ, parte Unguri și parte Țigani lingurarĭ, lăeșĭ.

Satul face parte din moșia Voinești și este proprietatea familieĭ Negruți.

Locuitoriĭ posedă: 308 vite marĭ cornute, 115 oĭ, 36 caĭ și 50 rîmătorĭ.

Slobozia (Bălteni), *sat*, făcînd parte din com. rur. Slobozia-Clinceni, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat la V. de Bucureștĭ, între rîul Răstoaca și rîul Ciorogîrla, pe o coastă mică căreia locuitoriĭ îĭ zic Muchia-Sabaruluĭ. Aci e reședința primărieĭ.

Se întinde pe o suprafață de 909 hect., cu o populație de 749 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul sf. Haralambie, deservită de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ; o școală.

In raionul căt. maĭ sunt: 2 morĭ cu apă, 1 zalhana, 1 mașină de treerat cu aburĭ, 1 heleșteŭ, 1 pod.

Comerciul se face de 1 cîrciumar și 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 320 și al celor micĭ, de 628.

Slobozia, *sat*, făcînd parte din com. rur. Bădeni-Ungureni, plaiul Dîmbovița, jud. Mușcel.

Are o populație de 337 locuitorĭ; o biserică, fondată de logofătul N. Ștefănescu.

Locuitoriĭ, foștĭ clăcașĭ, s'aŭ împroprietărit pe moșia statuluĭ, pendinte de mănăstire Cîmpulung.

Slobozia, *sat*, în jud. Neamțu, pl. Bistrița, com. Rosnovul, situat pe stînga pîrîuluĭ Cracăul. Are o populație de 180 familiĭ; o biserică, deservită de 1 preot și 2 dascălĭ; o școală.

Slobozia, *cătun*, pendinte de com. Bălțați, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat în centru, în apropiere de căt. Mărgineni și Bălțați, cu care formează o com., pe gîrla Plapcea și Valea-Diculuĭ. Are o școală și o biserică, clădită la 1820 și rezidită la 1862.

Slobozia, *sat*, făcînd parte din com. rur. Poiana, jud. și pl. Prahova. Are o populație de 160 locuitorĭ; o biserică, fondată de Mihaĭl Cantacuzino, ca metoh al mănăstireĭ Sinaia.

Slobozia, *cătun*, făcînd parte din com. urb. Cîmpina, jud. și pl. Prahova. Are o populație de 63 locuitorĭ.

Slobozia, *cătun*, în jud. Putna, pl. Răcăciuni, com. Copăcești, situat pe lunca Trotușuluĭ, în fața Copăceștilor.

Are o populație de 150 suflete; o biserică, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ (parohia Urechești).

Slobozia, *sat*, și reședința com. cu același nume, jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., așezat în partea de N. a comuneĭ, pe malul drept al pîrîuluĭ Slimnicul. Are o întindere de 60 hect. cu o populație de 273 familiĭ, saŭ 973 suflete; o biserică cu 1 preot, 1 cîntăreț și un paraclis er; o școală.

Slobozia, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Boghicea, spre

S.-E. de satul Boghicea și la 2250 m. de el. Are 171 familiĭ și o biserică catolică de vălătucĭ.

Slobozia, *sat*, pe moșia Stolniceni, jud. Suceava, com. Lespezile, așezat pe un deal.

Vatra satuluĭ ocupă 11 1/2 fălcĭ, cu o populație de 376 locuitorĭ.

Slobozia, *altă numire a satului* Brătulești, comuna Corodul, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ. In Romînia sunt maĭ multe sate cu această numire. Slobozia eraŭ satele aĭ căror locuitorĭ, ca să vie în Țară, se scuteaŭ de birurĭ și obligațiunile în genere impuse pămîntenilor. Aceste slobozii se făceaŭ la început fără formalitățile pe care le găsim maĭ tîrziŭ.

Din secolul al XV-lea înființarea uneĭ slobozii fu considerată ca o chestiune de stat.

Din acest timp, pentru înființarea uneĭ slobozii, nu era de ajuns ca cine-va să aibă o moșie stearpă, o siliște vechie și să se învoiască cu locuitoriĭ de peste hotare, ca să-ĭ aducă spre a popula ocina, siliștea, etc.; maĭ trebuia înainte de toate un hrisov domnesc, autorizînd înființarea slobozieĭ. Colonizărĭ de acestea nu se făceaŭ numaĭ pe moșiĭ particulare, ci și în jurul mănăstirilor, din poslujnicĭ saŭ oamenĭ de serviciŭ aĭ mănăstirilor.

Coloniștiĭ eraŭ Leși, Ruși, Cazacĭ, Ungurĭ, Turcĭ, Sîrbĭ, Bulgarĭ, Muntenĭ pentru Moldova și Moldovenĭ pentru Muntenia. Coloniile maĭ aveaŭ și scopul rechemăreĭ în patrie a locuitorilor emigrațĭ din cauza năvălirilor saŭ altor împrejurărĭ grave.

Sloboziile se făceaŭ cu aceste condițiunĭ: scutind pe un număr de anĭ pe slobozenĭ de orice dărĭ; dîndu-le o jurisdicțiune specială care le garanta pacea și nesupărarea pe locul unde s'aŭ așezat; învoindu-le libertatea cultuluĭ și a limbeĭ. («Notițe despre Sloboziĭ», de V. A. Urechiă, Bucureștĭ, 1888).

Slobozia, *sat*, jud. Vasluiŭ, com. Ipatele, pl. Funduri, la 1 kil. spre N.-V. de satul Ipatele, și despărțit de acesta prin dealul Mijloacele.

E situat pe coasta de V. a dealuluĭ Osoiul, pe o suprafață de 644 hect. Are o populație de 54 familiĭ saŭ 280 suflete, locuitorĭ Romînĭ, împroprietăriți după legea rurală.

Prin partea de V. a satuluĭ trece pîrîul Gelna.

Vite: 75 vite marĭ cornute, 19 caĭ, 40 oĭ, 15 rîmătorĭ. Loc. posedă 50 stupĭ.

Slobozia, *vechie mănăstire*, azĭ biserică de mir, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pe țărmul sting al rîuluĭ Ialomița.

Din hrisovul luĭ Antoniŭ-Voevod cu anul 7176 și din al luĭ Constantin Brîncoveanu, din 7217, se vede că această mănăstire a fost fondată în zilele luĭ Alexandru Iliașĭ, de postelnicul Enache Caragea, pe moșia domnească dăruită acestuia de Alexandru Iliașĭ. Mănăstirea a fost întreținută și reparată din evlavia maĭ multor particularĭ pănă la 1647, cînd Matеiŭ-Basarab, dăruind'o cu moșia Sărățeni, din acest județ, a zidit-o din temelie și a înfrumusețat-o, fiind surpată în unele părțĭ. La sfințirea noueĭ mănăstirĭ a asistat Matеiŭ-Basarab și Doamna, iar serviciul sfințireĭ s'a oficiat de Patriarhul din Constantinopol, înconjurat de 500 preoțĭ.

Pe lîngă donațiile făcute de Matеiŭ-Basarab, s'a maĭ adăogat altele, așa că la 1865 mănăstirea maĭ avea 13 moșiĭ și 2 metoace: mănăstirea Apostolache, din jud. Buzăŭ și Cuiburile, din jud. Ialomița.

Vechia mănăstire, zidită de Matеiŭ-Basarab, fiind în ruină, s'a dărîmat și în locul eĭ s'a zidit la 1840 o altă biserică, cu fondurile mănăstireĭ, de egumenul Gavrilă.

In biserica azĭ în ființă se află zugrăvit Matеiŭ-Basarab și Postelnicul Enache, ținînd pe mîinĭ o biserică.

Slobozia, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Ialomița, pl. Cîmpul, com. Slobozia, pe linia Ciulnița - Slobozia, pusă în circulație la 20 Septembrie 1887. Se află la 16,7 kil. de Ciulnița. Înălțimea d'asupra nivelului Măreĭ de 19m,57. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 231804 leĭ.

Slobozia (Vatra-Schituluĭ-Șopotul), *moșie* a statuluĭ, jud. Olt, fostă pendinte de Episcopia Argeș.

Slobozia-Băneasa, *sat*, în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul. Are o populație de 34 familiĭ, și o biserică.

Slobozia-Blăneasa, saŭ **Odaia**, *sat*, făcînd parte din com. Negrilești, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ.

Are populație de 190 suflete; 4 circiumĭ.

Prin sat trece șoseaua Tecuciŭ-Bîrlad, după ce străbate satul Țigănești, pe malul sting al Bîrladuluĭ.

Are o suprafață de 286 hect. din care locuitoriĭ foștĭ clăcașĭ, și împroprietăriți la 1864 pe moșia d luĭ Giurgea, stăpînesc 140 hect. și 75 arĭ.

Locuitoriĭ posedă: 15 pluguri de fier și 10 de lemn.

Slobozia-Ciorăști, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., pe rîul Rîmna, așezată în partea de N. a jud., la 33 kil. spre N.-E. de orașul R.-Sărat și în partea de E. a plășii, la 12 kil. spre N.-E. de com. Plăinești, reședința plășii.

Se învecinește cu com.: Risipiți la 6 kil., Gologanul la 8 kil., Obilești la 10 kil., Golești la 11 kil.

Se mărginește la N. cu Risipiți; la E., cu Gologanul; la V., cu Obilești și la S., cu Golești.

Rîul Rîmna o udă prin mijloc, de la S.-V. la N.-E.

E formată din cătunele: Ciorăști, la N., reședința; Siliștea, spre S.-E.; Armeni, spre S.-V.; Oreavul la S.; Dumitreni, între aceste două din urmă.

Are o suprafață de 18183 hect. cu o populație de 392 familii, saŭ 1664 suflete; o biserică, hramul Adormirea-Maicei-Domnului, zidită la 1863, reparată în 1879, deservită de 2 preoți și 1 cîntăreț; o școală mixtă, înființată în 1884; 11 cîrciumi.

Locuitorii posedă: 420 pluguri, 6 mașini de semănat, 2 de treerat și 12 de secerat; 704 boi, 433 vaci, 188 bivoli, 147 bivolițe, 228 viței, 170 cai, 222 iepe, 62 măgari, 3189 oi și 350 rîmători.

Căile de comunicație sunt: calea ferată și șoseaua națională Rîmnicul-Focșani, la V.; apoi drumurile: spre Focșani, spre Golești — Gara-Cotești (4 kil.), Plăinești, Bogza-Voetinul și R.-Sărat.

Budgetul com. e la venituri de 16082 lei, 53 bani și la cheltueli, de 8593 lei, 65 bani.

Slobozia-Cireșul, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Ianca, situată pe malul stîng al pîrîului Călmățuiul. S'a înființat la 1812 de locuitori prin stăruința propr. Scarlat Grădișteanu. Mai înainte era suhat.

Se mărginește la N. cu com. Filipești, la E. cu com. Batogul, la V. cu Ulmul, la N.-V. cu Surdila-Găiseanca și la S.-E. cu com. Fleasca.

Are o suprafață de 2500 hect, cu o populație de 706 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, înființată la 1846 de Tache Fălcoianu, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală mixtă, înființată la 1856; 4 mori.

La 1 kil. spre E. se află gara Cireșul. De la cantonul 116 al C. F. în N. comuneĭ pornește o șosea comunală spre S.-V. pe Valea-Fleasca, trece Călmățuiul, apoĭ printre Scărlătești și Fleașca și dă în drumul Fleașca-Dudescu.

Drumurĭ: la Batogul, spre N.-E. (8 kil.); la Fleașca, spre S. (3 kil.); la Ulmul, spre E. (3 kil.); la Filipești, spre N. (17 kil.); la Brăila, spre N.-E. (60 kil.).

Slobozia-Cireșul, *sat*, jud. Brăila, com. cu același nume, situat pe țărmul stîng al pîrîului Călmățuiŭ, la 60 kil. spre S.-V. de orașul Brăila. S'a înființat la 1818.

Locuitorii îĭ zic și Băligosul.

Are o suprafață de 77 pogoane; o populație de 706 locuitorĭ; o școală mixtă, înființată la 1865; o biserică, clădită la 1846 de fostul proprietar Fălcoianu, cu 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser; 5 cîrciumĭ; o lipscănie, 3 morĭ de vînt și o moară cu aburi.

Vite: 430 caĭ, 4 asinĭ, 840 vite cornute, 3370 oĭ, 2 capre și 220 rîmători.

Slobozia-Clinceni, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Sabarul, situată la V. și la 14 kil. de București, între rîul Răstoaca și Ciorogîrla. Stă în legătură cu com. Vîrtejul și Domnești, prin șosele vecinale.

Se compune din satele: Clinceni, Olteni, Ordoreanu și Slobozia, cu o populație de 1981 locuitorĭ, locuind în 416 case.

Are 3 biserici (la Clinceni, Ordoreanu și Slobozia); 1 școală mixtă; 2 morĭ cu apă; 1 zalhana; 1 mașină de treerat cu aburĭ; 1 heleșteŭ; 3 podurĭ stătătoare.

Budgetul com. e la venitur de 6757 leĭ și la cheltuelĭ, de 6712 leĭ.

Locuitorii posedă: 296 pluguri: 254 cu boĭ, 42 cu caĭ; 309 care și căruțe: 259 cu boĭ și 50 cu caĭ; 167 caĭ și iepe, 2 armăsarĭ, 531 boĭ, 197 vacĭ și viței, 16 taurĭ, 7 bivolĭ, 136 bivolițe, 75 capre, 94 porcĭ, 979 oĭ.

Comerciul se face de 5 cîrciumarĭ și 1 hangiŭ.

Slobozia-Conachi, *com. rur.*, în jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, a căreĭ numire vine de la marele logofăt al Moldoveĭ și poet Constantin Conachi, întemeietorul satuluĭ cu același nume. E așezată pe valea Pîrîului-Suhuluiului, la 35 kil. de Galați.

Se mărginește la E. cu teritoriul satuluĭ com. Negri (com. Tulucești), la S. cu com. Independența și Piscul, la V. cu com. Tudor Vladimirescu (jud. Tecuciŭ), de care e despărțită prin pîrîul Gerul, și la N. cu Pechea.

E formată din două cătune: Slobozia-Conachi, reședința, și Cuza-Vodă; întîia s'a format din foștĭ clăcașĭ împroprietăriți la 1864 și a doua din însurățeĭ, împroprietăriți la 1879.

Are o suprafață de 7971 hect.; o populație de 1755 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Treime,

zidită între anĭ 1814—18, de fostul proprietar al moşieĭ, Const. Conachi, reparată de locuitorĭ la 1873 şi care formează o parohie cu 1 preot paroh şi 2 cîntăreţi; 2 şcolĭ mixte; 8 circiumĭ.

Teritoriul com. e udat de treĭ pîraie: Gerul, Suhuluiul şi Lozova. Atît spre V. cît şi spre E. se află dealurĭ cu teren foarte accidentat.

Spre E. com. maĭ cu seamă se află dealurĭ rîpoase, conţinînd pietriş şi piatră de construcţiune, ce se exploatează de judeţ.

Locuitoriĭ posedă: 220 pluguri; 2049 vite marĭ cornute, 377 caĭ şi ţepe, 1466 oĭ şi capre.

Veniturile com. se urcă la 5886 leĭ şi cheltuelile, la 5841 leĭ, 11 banĭ.

Slobozia-Conachi, *sat*, şi reşedinţa comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. Covurluiŭ, cu o populaţie de 1118 suflete, o biserică şi o şcoală.

S'a înfiinţat între aniĭ 1800—1810 de Constantin Conachi, fostul proprietar al moşieĭ, poet însemnat şi mare logofăt al Moldoveĭ; iar locuitoriĭ săĭ sunt Romînĭ veniţi de dincolo de Siret, maĭ ales din judeţele Brăila, Rîmnicul-Sărat şi Ialomiţa.

Se numeşte de locuitorĭ şi Plăcinta.

Slobozia-Conachi, *moşie* a statului, de 1002 hect., 37 arĭi, în com. cu acelaşĭ nume, pl. Siretul, jud. Covurluiŭ.

Slobozia-Corni, *sat*, făcînd parte din com. Negrileşti, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ, aşezat pe dealul cu acelaşĭ nume, la 3 kil. de reşedinţa comuneĭ, spre N.

Teritoriul satuluĭ este de 301 hect., cu o populaţie de 213 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţi la 1864.

Comerciul se face de 3 circiumarĭ.

Satul comunică cu cătunele din vecinătate prin şoseaua comunală ce vine pe malul stîng al Bîrladuluĭ, de la Negrileşti, şi duce la Tălpigi.

Slobozia-de-Jos, *sat*, făcînd parte din com. Stănişeşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ, situat pe malul stîng al Dobrotforuluĭ, la 5 ½ kil. de Stănişeşti.

Teritoriul satuluĭ e de 1144 hect., cu o populaţie de 420 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ, carĭ stăpînesc 443 hect.

Slobozia-de-Sus, *sat*, făcînd parte din com. Stănişeşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ, situat pe Valea-Dobrotforuluĭ, care trece prin colţul de jos a satuluĭ, la 7 kil. de reşedinţa com., în partea de N.

Are o şcoală şi o biserică, zidită în 1838 de Nichifor Papadopol.

Slobozia-Dobrovăţuluĭ, *sat*, în jud. Iaşi, pl. Codrul, com. Ciurea, situat spre S.-E. de satul Ciurea, dincolo de pădurea Bîrnova, în codrul Dobrovăţuluĭ, pe podişul dealuluĭ Bordea.

Are o populaţie de 295 locuitorĭ; o biserică şi o şcoală.

Vite: 295 vite marĭ cornute, 6 oĭ, 33 caĭ şi 46 rîmătorĭ.

Slobozia-Galbenul, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., pe pîrîul Galbenul, aşezată în partea de S. a judeţuluĭ, la 24 kil. spre S.-E. de oraşul Rîmnicul-Sărat, şi în partea de mijloc a plăşiĭ, la 7 kil. spre S.-E. de com. Bălăceanul, reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte cu com. Galbenul, la 3 kil.; Drogul, la 7 kil.; Jîrlăul, la 7 kil.; Amara, la 7 kil.

Se mărgineşte la N. cu com. Bălăceanul, la S. cu Galbenul, la E. cu Amara şi la V. cu Pîrliţi (jud. Buzăŭ).

Pîrîul Valea-Bouluĭ, cu afluenţiĭ Valea-Heleşteuluĭ, Costeiul şi Valea-Dobroteşti, o udă prin mijloc, de la N. la S. Maĭ are heleşteul Slobozia-Galbenul.

Are o suprafaţă de 3386 hect., cu o populaţie de 547 locuitorĭ; o biserică, cu hramul sfinţiĭ Voivozĭ, zidită în 1837 de paharnicul Hristodor, fost proprietar, refăcută în 1856 şi 1874, deservită de 2 preoţĭ şi 1 cîntăreţ; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 180 pluguri, 1 moară cu aburĭ, 6 maşini de semănat, 2 de secerat, 2 de treerat; 313 boĭ, 94 vacĭ, 120 caĭ, 81 ţepe, 7 măgarĭ, 1855 oĭ, 5 capre, 209 rîmătorĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitur de 3075 leĭ, iar la cheltueli, de 2819 leĭ.

Căile de comunicaţie sunt: drumul Rîmnicul-Făurei ce trece prin comună; drumurile spre Drog, spre Amara-Balta-Albă.

Slobozia-Hăneşti, *sat*, judeţul Dorohoiŭ, situat pe moşia Hăneşti şi pe laturea stîngă a pîrîuluĭ Başeul, în faţa satuluĭ Hăneşti-Vechĭ. S'a înfiinţat în 1871 de N. Pilat, cu oamenĭ adunaţĭ din diferite părţĭ.

Are 186 locuitorĭ.

Slobozia-Luncani, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., aşezată pe valea pîrîuluĭ Trebişul, în cursul săŭ superior.

Se compune din 5 cătune: Slobozia-Luncani saŭ Podişul, Şărpeni, Dubaşul, cite trele în vale; Rîpa-Iepeĭ şi Mărgineni-Luncani, pe un deal de lîngă Grigoreni (com Scorţeni).

Se mărgineşte la E. cu com. Luncani, la N. cu com. Buda, la S. cu com. Nadişa.

Are o populaţie de 671 locuitorĭ şi o biserică, clădită la anul 1845.

După legea rurală din 1864, la 25 locuitorĭ s'aŭ dat 67 fălcĭ pămînt în împroprietărire.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de leĭ 4138, banĭ 43, şi la cheltuelĭ, de leĭ 1506, banĭ 65.

Intinderea teritoriuluĭ comuneĭ este de 1573 hect., din care pădurile ocupă o suprafaţă de 205 hect. şi viile, 12,85 hect.

Locuitorĭĭ posedă: 25 caĭ, 275 vite marĭ cornute, 33 porcĭ, 44 oĭ; 54 stupĭ cu albine.

Slobozia-Luncani se află pe calea judeţeană Bacăŭ-Moineşti, stînga luĭ, la 16 kil. de Bacăŭ, capitala districtuluĭ; la 10 kil. de com. Buda; 2 kil. de com. Luncani; 12 kil. de com. Scorţeni, reşedinţa plăşeĭ.

Cea maĭ apropiată staţie de drum de fer este Girleni, la 8 kil.

Slobozia-Luncani saŭ **Podişul**, *sat*, jud. Bacaŭ, pl. Tazlăul-d.-s., situat pe Trebişul.

Are o populaţie de 277 suflete şi o biserică, zidită la 1845.

Vite: 11 caĭ, 124 vite marĭ cornute şi 14 porcĭ.

Slobozia-Mieluluĭ, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Rîpile, situat pe stînga Tazlăuluĭ-Mare, aproape de gura luĭ, la 4700 m. de satul Rîpile.

Are o populaţie de 582 suflete şi o biserică, clădită de locuitorĭ la 1821, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 21 caĭ, 364 vite marĭ cornute, 30 porcĭ şi 100 capre.

Slobozia-Mihălceni, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., pe riul Rîmnicul-Sărat, aşezată în partea de mijloc a judeţuluĭ, la 22 kil. spre N.-E. de oraşul Rîmnicul-Sărat, şi în partea de V. a plăşiĭ, la 18 kil. spre S.-V. de Măicăneşti, reşedinţa plăşiĭ.

Se învecineşte cu comunele: Ciorăşti, la 2 kil.; Băleşti, la 7 kil.; Nicoleşti, la 8 kil., şi Puieşti, la 9 kil.

Se mărgineşte la N. cu Mărtineşti; la S., cu Ciorăşti; la E.- cu Gulianca şi la V., cu Băleşti.

Riul Rîmnicul-Sărat o udă prin mijloc, de la S. la N.; la V. e Lacul-Negru.

E compusă din cătunele Slobozia-Mihălceni, reşedinţa, la S., şi Salcia, la N.

Are o suprafaţă de 2728 hect., cu o populaţie de 215 familiĭ, saŭ 844 suflete; o biserică, cu hramul Sfinţiĭ Voevozĭ Mihail şi Gavril, zidită la 1832 de locuitorĭ; o şcoală mixtă.

Locuitorĭĭ posedă: 85 pluguri; 398 boĭ, 402 vacĭ, 120 caĭ, 110 ţepe, 514 oĭ, 2 capre, 100 rîmătorĭ.

Căile de comunicaţie sunt drumurile vecinale: spre Mărtineşti-Obileşti; spre Rîmniceni-Măicăneşti; spre Gulianca; spre Băleşti-Bogza-Sihlele-Plăineşti; spre Băleşti-Voetinul-Rîmnicul-Sărat; spre Ciorăşti-Nicoleşti.

Slobozia-Mihălceni, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., aşezat la N. comuneĭ, pe malul drept al riuluĭ Rîmnicul-Sărat. Are o suprafaţă de 60 hect., cu o populaţie de 720 suflete; o biserică şi o şcoală.

Slobozia-Miluluĭ, *sat*, în partea de V. a com. Poiana-Cîrnuluĭ, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, aşezat pe valea pîrîuluĭ Pocreaca.

Are o suprafaţă de 279 hect., cu o populaţie de 294 suflete.

Locuitorĭĭ posedă: 8 pluguri şi 16 care cu boĭ, 2 pluguri şi 6 căruţe cu caĭ; 90 vite marĭ cornute, 60 oĭ şi 30 caĭ.

Slobozia-Mîndra, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul, la extremitatea despre V., situată pe valea Siuluĭ şi aşezată pe coasta dealuluĭ din stînga Oltuluĭ.

Se învecineşte la N. cu com. Elisabeta; la S., cu Uda-Clocociovul; la E., cu moşia statuluĭ cu acelaşĭ nume, şi la V., cu lunca Oltuluĭ.

Teritoriul com. ocupă aproape 6600 hect., cu o populaţie de 1772 locuitorĭ, din care 241 împroprietăriţĭ.

Moşia Mîndra, cu toate trupurile eĭ, are o întindere aproximativ de 4500 hect., izlaz, livezĭ, locurĭ de păşune şi 1200 hect. pădure.

Viĭ sunt pe o întindere de 115 hect.

Locuitorĭĭ posedă: 321 caĭ, 1079 vite marĭ cornute, 3243 vite micĭ, 467 porcĭ şi 13 măgarĭ.

Are o şcoală şi o biserică, deservită de 2 preoţĭ, un cîntăreţ şi un eclesiarh.

Budgetul com. e la venitурĭ de 8427 leĭ şi la cheltuelĭ, de 7980 leĭ.

Este legată prin drumurĭ vecinale cu com. Uda-Clocociovul la S. şi Elizabeta la N.

Pe de asupra comuneĭ trece Brazda-luĭ-Novac, care în această parte are lărgimea de 2 m. şi adîncimea cam de 50 centimetri. Această brazdă ia direcţiunea spre com. Dorobanţul, Cîrligaţi, şi de aci maĭ înainte spre oraşul Alexandria.

Tot aci pe deal, spre N.-E., se află măgura Ostra, înălţată, zice-se, de armatele de ocupaţiune austriace.

Maĭ sunt prin prejurul com.

și alte măguri. despre com. Crîngeni și Dorobanțul.

In partea de E. a com. este vîlceaua și platoul Comanca, ce își are începutul din jud. Oltul.

Satul Mîndra este din cele mai vechi; îl găsim trecut în diferite hrisoave și documente, însă numai sub numirea de Slobozia.

Până la anul 1838 a făcut parte din jud. Oltul, pl. Marginea; după rotunjirea jud. Teleorman și Oltul, a fost trecut la pl. Călmățuiul.

Slobozia-Moara, *com. rur.*, în jud. Dîmbovița, pl. Bolintînul, situată pe cîmpie, la 8 kil. spre S. de gara și com. Ghergani și în apropiere de rîurile Dîmbovița și Ilfovelul, de care este despărțită printr'un pod.

Are o biserică și o școală.

Se învecinește la E. cu Bîldana; la N., cu Podul-Bărbieruluĭ, despărțindu-se de amîndouă prin pîrîul Ilfovul; la V., cu Lunguleți, de care se desparte prin rîul Dîmbovița, și la S., cu Brezoaele, de care se desparte prin loc șes.

Este așezată lîngă șoseaua națională București-Pitești.

Slobozia-Movileĭ, *sat*, cu 42 familiĭ, jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Tulucești.

Slobozia-Muscaluluĭ saŭ **Cacaina**, *sat*, pe moșia Broscăuți, jud. Dorohoiŭ, pl. Coșula, com. cu același nume. Are 146 suflete și e întemeiat de C. Plagino.

Slobozia-Negrea, *moșie* particulară, în suprafață de 416 fălcĭ, jud. Tecuciŭ, pl. Bîrladul, com. Călmățuiul.

Slobozia-Nicăĭ, *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Mireni, spre N. de satul Mireni.

Slobozia-Nouă, *sat*, cu 91 familiĭ, jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situat pe loc șes, la 4 kil. spre N.-E. de satul și reședința com. Slobozia.

Locuitoriĭ posedă: 205 caĭ, 30 boĭ, 700 oĭ și 105 porcĭ.

Slobozia-Oancea saŭ **Onești**, *sat*, în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, în valea Prutuluĭ, la 4 kil. spre S. de reședința com.

Are 396 locuitorĭ.

Slobozia-Panuluĭ, *sat*, făcînd parte din com. Colonești, jud. Tecuciŭ, pl. Stănișești, situat pe partea dreaptă a rîuluĭ Zeletinul, la 3 kil. de reședința com.

Are o suprafață de 429 hect., cu o populație de 238 suflete.

Locuitoriĭ, foștĭ clăcașĭ, sunt împroprietăriți de la 1864.

Slobozia-Răcătăul, *sat*, în jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-j., com. Răcătăul, situat în valea Răcătăul.

Are o populație de 126 locuitorĭ, care posedă 3 caĭ, 87 vite marĭ cornute, 9 capre și 16 porcĭ.

Slobozia-Secătura, *com. rur.*, în jud. Botoșani, pl. Coșula, situată în partea de V. a plășeĭ, pe un teritoriŭ deluros și acoperit cu pădurĭ.

Se compune din satul Slobozia-Secătura saŭ Oniaga, avînd o suprafață de 2176 hect. și o populație de 245 familiĭ, saŭ 1021 suflete.

Toată partea de S. și V. a com. este acoperită de pădurĭ, care sunt o continuare a întinsuluĭ masiv ce acoperă comunele Poiana-Lungă, Tudora, Cristești, Coșula, Storești, Flămînzi, Rădeni, Deleni, și se compune din stejar, fag și teiŭ, cu o suprafață de 715 hect.

Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 359 boĭ și vacĭ, 103 caĭ, 948 oĭ și 101 porcĭ; 220 stupĭ cu albine; 3 iazurĭ.

Pămîntul com., de natură argilo-pĭetros, are cariere însemnate, situate în pădure spre S.-V. și din care se scoate piatră și prund pentru șosele și construcțiunĭ.

Ca drumurĭ sunt șoselele comunale, parte pĭetruite.

Budgetul com. e la venitурĭ de 4406 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 3951 leĭ, 45 banĭ.

Slobozia-Sihleanul, *moșie*, de 2371 hect., jud. Brăila, ocupînd partea de N.-E. a com. Scorțarul-Noŭ.

Slobozia-Șerbănești, *sat*. Vezĭ Șerbănești, sat, com. Zvorăștea, jud. Doroholŭ, pl. Berhometele.

Slobozia-Trăsnitul, *com. rur.*, la extremitatea de N.-E. a plășeĭ Teleorman, jud. Teleorman, compusă din 2 cătune: Purcăreni și Dobreni, cu o populație de 1546 suflete.

Locuitorĭ împroprietăriți la 1864 sunt 243, pe o întindere de aproape 600 hect.

Are o școală și 2 bisericĭ, deservite de 2 preoți și 4 cîntărețĭ.

Vite: 1238 vite marĭ cornute, 296 caĭ, 5505 oĭ, 11 capre și 412 porcĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 6226 leĭ, 79 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 4535 leĭ.

Comuna Slobozia-Trăsnitul și cătunele ei sunt legate între dînsele prin șosele vecinale; iar

spre cât. Popești comunică cu șoseaua județeană Alexandria-Pitești, pe o distanță de 1 1/2 kil.

La extremitatea despre S. este măgura, importantă prin înălțimea ei, căreia locuitorii îi zic Măgura-Dobrenilor.

Slobozia-Umbrărești, *sat,* făcînd parte din com. Umbrărești, jud. Tecuciu, pl. Bîrladul, la 3 kil. de reședința plășei Ivești, așezat pe partea stînga a rîului Bîrladul, care îl desparte de Umbrărești propriu zișî.

Are o populație de 340 suflete; o școală; o biserică, cu hramul S-ții Voevozi, zidită de locuitorî în 1866.

Slobozia-Ventura saŭ **Vînturoaia,** *sat,* în jud. Covurluiu, pl. Siretul, com. Cuca. Are 63 familiî și o biserică.

Slobozia-Vidrașcu, *cătun,* în jud. Putna, pl. Gîrlele, com. Pățești, situat pe șoseaua Focșani-Odobești, pe Milcov, la 2 ceasurî de Focșani.

Are o populație de 125 suflete și o biserică filială.

Slobozia-Vrăjitoarea, *proprietate* a Eforiei Spitalelor Civile din București, fostă pendinte de mănăstirea Sinaia, jud. și pl. Prahova, com. Poiana, în întindere de 260 hect., din care 139 hect. suprafață împădurită și 121 hect. pămînt arabil și fînețe.

Slonul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Cerașul, jud. Prahova, pl. Teleajenul. Are o populație de 312 locuitorî; o biserică, zidită de locuitorî la 1879, deservită de 1 preot.

In raionul cătunului este un izvor cu apă, ce conține pucioasă în mare cantitate.

Slonul, *proprietate* a Eforiei Spitalelor Civile din București, fostă pendinte de biserica Colțea, jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. Cerașul, în întindere de 835 hect., din care 637 hect. suprafață împădurită și 198 hect. pămînt cultivabil și fînețe.

Slonul-de-Piatră, *loc izolat* la poalele munteluî Zamura, jud. Prahova. Aci era în secolul trecut cel maî renumit han, pe valea Prahoveî. După urmele ce se maî văd și azî, trebue să fi fost o clădire mare și masivă, cu curțî întărite, unde se refugeaŭ călătoriî și locuitoriî în vremurî grele.

Se zice că acest han a fost construit în secolul al XVI-lea, și că ar fi fost darîmat de Turcî în războiul contra Austriacilor din 1788.

Slopățul saŭ **Hărpînul,** *munte,* pe moșia Borca, com. Mădeiul, jud. Suceava, avînd 1689,6 m. altitudine.

Slujitori-Albotești (Zăvoaia), *com. rur.,* jud. Brăila, așezată pe partea dreaptă a viroageî Puturosul.

Se mărginește la E. cu Insurăței; la V., cu Dudescul; la N.-E., cu Filiul; la N., cu Ionești-Berlești și la S., cu Tătarul.

Are forma unuî trapez regulat. Suprafața comuneî este de 9000 hectare, cu o populație de 1204 suflete.

Locuitorî împroprietăriți sunt 105.

Are 1 biserică, fondată la 1873 de locuitorî, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser; 1 școală; 7 circiumî; 3 brutăriî; 1 moară cu aburî și 1 de vînt.

Vite: 649 boî, 482 vacî, 17 taurî, 230 viței, 666 caî, 3370 oî și 212 rîmătorî.

Drumurî: la Filiul, spre N.-E., peste viroaga Puturosul, apoî peste podul de pe Călmățuiul la S. de Filiul (4 kil.); la Insurăței, spre E., prin cât. Caragica (11 kil.); la Tătarul, spre S., pe lîngă movila Ulmul (13 kil.); la gara Dudescul, spre S.-V.; la com. Dudescul, spre V. (4 kil.); la Batogul, spre N.-V., peste apa Călmățuiul (10 kil.). Sunt 2 podurî pe drumul între Slujitori-Albotești și Filiul, unul peste viroaga Puturosul și cel-l'alt peste Călmățuiul.

Comuna s'a înființat pe la 1834 din locuitorî veniți de la Albota și se numește «Slujitori» pentru că mulțî dintre locuitorî făceaŭ serviciul de dorobanțî (slujitorî) la isprăvnicia din Focșani.

Slujitori-Albotești, *sat,* în partea de N. a comuneî cu același nume, jud. Brăila, pe muchea platouluî de S., la 53 kil. spre S.-V. de orașul Brăila. Loc. îî maî zic și Zăvoaia. Vezî și Slujitori-Albotești, com. rur.

Socariciul, *com. rur.,* în județul R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., pe pîrîul Valea-Bouluî, așezată în partea de S. a județuluî, la 12 kil. spre S.-E. de orașul Rîmnicul-Sărat și în partea de V. a plășeî, la 5 kil. spre N.-V. de com. Bălăceanul, reședința plășeî.

Se învecinește cu com.: Costieni-Marî, la 4 kil.; Costieni-d.-j., la 2 kil.; Sălcioara, la 10 kil.

Se mărginește la N. cu Costieni-d.-j.; la N.-E., cu com. Sălcioara; la S.-E., cu com. Bălăceanul; la S.-V., cu com. Costieni-Marî.

Pîrîul Valea-Bouluî o udă la

N., de la V. la E., unde formează heleşteul Socariciul; pîrîul Călmăţuiul o udă la S.

Suprafaţa comuneĭ este de 2000 hectare.

Are o populaţie de 220 familiĭ, saŭ 820 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, zidită în 1864, de preotul Nicolae, cu ajutorul locuitorilor, deservită de 2 preoţi, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; o şcoală mixtă, fondată în 1874 de comună.

Căĭ de comunicaţie sunt drumurile vecinale spre: Costieni-Marĭ gara Zoiţa; spre Costieni-d.-j.-Bălţaţi-Rîmnicul-Sărat; spre Bălăceanul-Galbenul; spre Ghergheasa; spre Pîrliţi (jud. Buzaŭ).

Socariciul, *sat*, cu 99 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Corbi-Mangureni.

Socea, *com. rur.*, situată în centrul şi cam spre S. plăşeĭ Bistriţa, jud. Neamţu, pe terenurile dintre ramura munteluĭ Dragveĭ, către E., în spre valea rîuluĭ Bistriţa. Se mărgineşte la N. cu com. Rădiul, de care se desparte prin munţiĭ Iurcani (în parte), la V. cu com. Taslăul, de care se desparte prin muntele Drageĭ (Dragveĭ), la S. cu com. Cîndeşti, iar la E. cu com. Costişa, de care se desparte prin rîul Bistriţa.

Teritoriul com. în partea de V. este înconjurat cu munţĭ şi dealurĭ, unde se găsesc depozite calcaroase, care sub formă de bolovanĭ sunt tîrîte de apele pîrîuluĭ Rădiul, de unde locuitoriĭ le culeg, pentru a extrage un var de o calitate cu mult superioară aceluia din vărăriele de la Călul-Iapa.

Este formată din cătunele: Socea-d.-s., Socea-d.-j., Beţeşti şi Vădurelele, împreună cu cătunul izolat al cîtor-va lingurarĭ, ce staŭ retraşĭ în adîncătura munţilor, pe drumul ce duce de la satul Vădurelele la Taslăul, la locul unde se întîlnesc pîrîiaşele Linguri şi Dragva.

Are o populaţie de 1203 suflete; 2 biserici, deservite de 2 preoţĭ şi 3 eclisiarcĭ; o şcoală; o moară pe apa pîrîuluĭ Rădiul.

Comunicaţia cu satele vecine se face prin drumurile comunale: Socea-Vădurelele-Cîndeşti, Socea-Socea-d.-s.-Rădiul, Vădurelele-Belceşti-Beţeşti, şi Vădurelele-Tazlăul.

Socea-d.-j., *sat*, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Socea.

Are o întindere de 429 hect. cu o populaţiune de 185 familiĭ saŭ 370 suflete; 1 biserică, cu 1 preot şi 2 dascălĭ.

Aci se află reşedinţa comuneĭ.

Socea-d.-s., *sat*, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa.

Are o întindere de 514 hect., 80 ariĭ, cu o populaţie de 280 suflete.

Soceni, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Tălpaşul, situat pe Dealul-Muereĭ, la 1 1/2 kil. de Tălpaşul, cătun de reşedinţă şi udat în partea de V. de pîrîul Plosca.

Are o populaţie de 50 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ.

Comunicaţia se face prin şoseaua comunală care îl pune în legătură la S. cu Tălpaşul, iar la N. cu Zăicoiul.

Socetul saŭ **Neaga**, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, la extremitatea de V., la hotarul judeţuluĭ Olt. E situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Vedea, pe deal, la 15 kil. de Roşiori, 47 kil. de Alexandria şi 55 kil. de T.-Măgurele. E împărţită în două cătune: Socetul (Neaga) şi Mîndra.

Se învecineşte la E. cu com. Băltaţi; la V., cu cîmpia Boianuluĭ spre com. Văleni din jud. Olt; la S., cu acelaşĭ cîmpie spre com. Mihăeşti-d.-j., tot din jud. Olt. şi la N., cu lunca Vezii şi pădurile de pe dînsa, care o separă de com. Dideşti.

Teritoriul comuneĭ este străbătut de maĭ multe vîlcele, iar valea Bratcovuluĭ o separă de moşia Bălţaţi. Rîul Vedea curge de la V. spre E. şi un alt curs de apă, Ciobîntăul, trece în partea stîngă a rîuluĭ Vedea.

Teritoriul com., dimpreună cu moşia statului, ocupă o suprafaţă de aproape 2500 hect., cu o populaţie de 1590 suflete.

Locuitoriĭ împroprietăriţĭ sunt 239 pe 805 hect. Din căt. Mîndra s'aŭ maĭ împroprietărit, în anul 1879, 15 locuitorĭ pe 125 hect.

Are o şcoală mixtă; o biserică, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; o moară cu aburĭ.

Vite: 599 vite marĭ cornute, 269 caĭ, 34 măgarĭ, 3000 oĭ, 65 capre şi 225 porcĭ.

Budgetul comuneĭ este de leĭ 5546 la venituri şi de leĭ 4940 la cheltuelĭ.

Căĭ de comunicaţiune şoselele pietruite spre com. Bălţaţi la S. şi spre com. Văleni, din jud. Olt.

Pe teritoriul com. sunt maĭ multe măgurĭ, din care însemnăm: Măgura Neaga, în partea de N.-V. a comuneĭ, pe stînga rîuluĭ Vedea, la depărtare de 2 kil. de sat, serveşte ca semn de hotar între moşiile statului Neaga Merişani cu moşia Cotorga. Pe lîngă această măgură trecea vechiul drum, ce venea despre N.-V. din jud. Olt. Măgura Obaia la E. comuneĭ, tot semn de hotar,

spre vechiul drum al Rușilor. La S.-E. este și un lac numit Lacul-luĭ-Dragne, care de asemenĭ este semn de hotar spre moșia Dideștĭ.

Intemeerea acestuĭ sat se crede a fi anterioară secoluluĭ XVIII. Despopulat, din cauza invaziunilor, maĭ multe zecimĭ de anĭ, a fost repopulat pe la 1827, cînd s'aŭ stabilit aci și mulțĭ locuitorĭ din jud. Olt, care găseaŭ refugiŭ în întinsele și secularele pădurĭ din valea Vedeĭ.

Socetul, *sat,* jud. Dîmbovița, pl. Ialomița, căt. com. Bilciurești.

Soci, *sat,* jud. Suceava, pe moșia și în com. Miroslăvești, așezat pe țărmurile pîrîuluĭ Siliștea, zis și Soci.

Vatra satuluĭ ocupă 90 fălcĭ și 20 prăjinĭ, cu o populație de 823 suflete.

Are o biserică de lemn, cu hramul Sf. Voivozĭ, deservită de 1 preot și doĭ cîntărețĭ.

Improprietăriți din 1864 sunt 51 fruntașĭ, 73 pălmașĭ și 27 codașĭ, stăpînind 420½ fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Miroslăvești (2400 m.), la Boureni (1600 m.) și la Păscani (12 kil.).

Soci a fost sat răzășesc. In 1803 «Sociĭ răzășeștĭ, aveaŭ 140 liuzĭ, plătind 704 leĭ bir anual, lucraŭ pămîntul și aveaŭ puțin loc». («Uricariul», vol. VII, pag. 248).

Nu sunt exacte cele afirmate de uniĭ autorĭ de geografiĭ, cum că la Soci, în județul Suceava, s'a întîmplat lupta dintre Ștefan-cel-Mare și Radu-cel-Frumos, luptă întîmplată la Soci din jud. Rîmnicul-Sărat. (V. A. D. Xenopol și Gr. Tocilescu).

Soci, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Petrești, situat pe pîrîul Soci, pe stînga pîrîuluĭ Dienețul, la poalele dealuluĭ Hămeiul, la 1900 m. de satul Petrești. Are o populație de 436 locuitorĭ și o biserică de lemn, fondată la 1790 de locuitorĭ.

Vite: 14 caĭ, 144 vite marĭ cornute, 67 porcĭ și 23 capre.

Soci, *trup de sat,* în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Cîrligi.

Socoalele, *sat,* în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de com. Albești, situat pe cîmpul Bărăgan, la 3 kil. spre S.-E. de satul Albești.

Are o școală mixtă.

Socola, *sat* și *tîrgușor,* în jud. Iași, pl. Codrul, com. Buciumi, care, împreună cu tîrgușorul Treĭ-Fîntînĭ, formează un trup, pe o întindere de 1807 hect., cu o populație de 156 familiĭ saŭ 663 locuitorĭ. Satul este așezat pe dealurĭ și văĭ, acoperite cu livezĭ și viĭ, care formează o podgorie frumoasă.

Este reședința comuneĭ.

Are o școală de băețĭ, înființată în anul 1865; o mănăstire, numită Socola, cu 3 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 2 eclesiarcĭ; o biserică, numită Schitul-luĭ-Tărîță, cu 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 1 eclesiarh, și una cu 1 preot, 1 cîntăreț și 1 eclesiarh.

Vite: 68 caĭ, 435 vite marĭ cornute, 114 rîmătorĭ, 1 capră și 7 oĭ.

Aicĭ a fost seminariul fondat, la 1803, de Mitropolitul Veniamin, cu 7 clase și 200 elevĭ, din care 150 bursierĭ, și care de la 1885 s'a strămutat în Iașĭ, din cauza ruinăreĭ localuluĭ.

Socola, *mănăstire,* jud. Iași, înființată de Domnitorul Ștefan-cel-Mare. A fost în vechime schit de călugărițe, la care Sultana, fiica luĭ Alexandru Lăpușneanu, a fost stariță pe la 1565. De la înființarea seminariuluĭ, călugărițele aŭ trecut la mănăstirea Agapia.

Socolești, *com. rur.,* în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., la 58 kil. de orașul Turnul-Severin.

E formată din satul cu același nume și are o populație de 810 locuitorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 pluguri, 53 care cu boĭ, 3 căruțe cu caĭ; 12 caĭ, 400 vite marĭ cornute, 318 rîmătorĭ și 460 oĭ.

Are o șosea, care o leagă cu com. rur. Bresnița și Baltane; o biserică, cu 1 preot și 1 cîntăreț.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1179 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 594 leĭ.

Socolești, *sat,* jud. Dolj, pl. Dealul-d.-s., com. Rasnicul. Are o populație de 350 suflete și o biserică, cu temelia de zid și trunchiul de bîrne, fondată la 1852 de Mihaiŭ Cruceriŭ și Nicolae. Se maĭ numește și Corneața.

Socoteni, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Slăvuța, cu o populație de 334 suflete.

Are o școală mixtă și o biserică, fondată în 1882, cu hramul Intrarea în biserică.

Socrujeni, *sat,* pe valea pîrîuluĭ Drislea, în partea de N.-V. a com. Șoldănești, pl. Miletinul, jud. Botoșani.

Are o suprafață de 1087 hect. cu o populație de 70 familiĭ, saŭ 324 suflete; o biserică, cu 1 preot și 1 cîntăreț; 1 școală; 2 cîrciumĭ.

Vite: 137 boi și vacĭ, 30 caĭ, 306 oĭ, 45 porcĭ.

Locuitoriĭ aŭ 15 stupĭ cu albine.

Socul, *cătun*, făcînd parte din com. Bărbătești, pl. Gilortul, jud. Gorj, situat pe malul drept al Gilortuluĭ.

Are o suprafață cam de 500 hect., cu o populație de 157 familiĭ, saŭ 721 suflete; o biserică fondată în 1882, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Locuitoriĭ posedă: 17 pluguri, 14 care cu boĭ; 191 vite marĭ cornute, 245 oĭ, 152 capre, 170 rîmătorĭ, 15 caĭ; 29 stupĭ cu albine.

Gilortul udă teritoriul acestuĭ cătun.

Comunicația în cătun se face prin șoseaua județiană T.-Jiŭ-Spahiĭ-Dolj, care îl leagă la N. cu com. Pîriul-Boia, iar la S. cu cătun. saŭ de reședință.

Mai are linia ferată T.-Jiŭ-Filiași, cu stație mai apropiată la Bărbătești.

Sodoli, *sat*, în partea de S.-V. a com. Tîrziĭ, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, la 5 kil. de satul de reședință, situat pe șes, la capătul de S. al dealuluĭ Lohanul și udat de pîraiele Lohanul și Crasna.

Sodomeni, saŭ **Hăsnășeni-Noĭ**, *sat*, pe moșia și în com. Păscani, jud. Suceava, așezat pe dealurile Boșteni, Gheorghiești și Rătoești.

Vatra satuluĭ ocupă 503 hect., cu o populație de 758 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Apostolĭ Petru și Pavel, zidită în 1834 de locuitorĭ, ajutați de Ieromonahul Calistru Gheorghiu din schitul Brătești, deservită de 2 preoți și 2 cîntărețĭ.

Improprietăriți din 1864 sunt 50 fruntașĭ, 40 pălmașĭ și 80 codașĭ, stăpînind 192 fălcĭ, 27 prăjinĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Brătești (10 kil.) și la Păscani (4 kil.).

Sofronești, *sat*, în partea de E. a com. Borăști, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, așezat pe șes și udat de pîriul Șacovățul. Are o suprafață de 526 hect.; o populație de 91 suflete; o biserică făcută la 1753.

Vite: 53 vite marĭ cornute, 15 caĭ, 130 oĭ, 12 rîmătorĭ. Loc. posedă 20 stupĭ cu albine.

Sofular, *sat*, în jud. Constanța, pl. Mangalia, cătunul com. Agemler, situat în partea de V. a plășeĭ și cea de N. a comuneĭ, la 4 kil. spre S.-V. de cătunul de reședință, Agemler. Este așezat pe valea cu același nume, la unirea sa cu valea Musur-Cuiuc și este închis la N.-E. de către dealul Chedreanu și la S.-V. de dealul Culac-Bair.

Are o suprafață de 835 hect., cu o populație, în maioritate Turcĭ, de 69 suflete.

Sohatul, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Negoești, situată la 44 kil. spre S.-E. de București. Stă în legătură cu com. Pîrlita prin o șosea vecinală.

Se compune din satele: Dona, Măcelarul și Sohatul, cu o populație de 1105 locuitorĭ.

Are o biserică, la Sohatul; o școală mixtă; 7 cîrciumĭ.

Vite: 702 caĭ și iepe, 33 armăsarĭ, 18 taurĭ, 218 boĭ, 319 vacĭ și viteĭ, 38 bivolĭ, 22 bivolițe, 222 porcĭ, 11 capre și 1649 oĭ.

Locuitoriĭ posedă: 232 pluguri: 212 cu caĭ, 20 cu boĭ; 244 care și căruțe: 215 cu caĭ și 29 cu boĭ.

Improprietăriți sunt 136 locuitorĭ, și neîmproprietăriți, 141.

Sohatul, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Negoești, jud. Ilfov, situat la S.-E. de București.

Aci este reședința primărieĭ.

Se întinde pe o suprafață de 1498 hect., cu o populație de 1023 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Schimbarea la Față, deservită de 2 preoți și 2 cîntărețĭ; o școală mixtă; 6 cîrciumĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 1117 și al celor micĭ, de 1297.

Sohatul, saŭ **Moara-Nouă**, *moșie* și *pădure* ale statuluĭ, pendinte de Plătărești, Sf. Apostolĭ și Stavropoleos, jud. Ilfov, arendată, împreună cu trupul Belcicovul, cu 28400 leĭ anual.

Sohodolul saŭ **Osebiți-Sohodolul**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Bistrița-d.-j., com. Călugăra-Mare, așezat pe dealul cu același nume, la 2 kil. spre V. de satul Călugăra. Are o populație de 104 locuitorĭ și 3 cîrciumĭ.

Vite: 4 caĭ, 140 vite marĭ cornute și 37 porcĭ.

Sohodolul saŭ **Crihan**, *sat*, jud. Bacăŭ, plasa Bistrița-d.-j., comuna Osebiți-Mărgineni, așezat aproape de satul Secătura, între dealurile Corhana și Cîrligata.

Are o populație de 217 locuitorĭ și 2 cîrciumĭ.

Vite: 10 caĭ, 68 vite marĭ cornute, 43 porcĭ.

Sohodolul, *cătun*, al com. Pocruia, jud. Gorj, plaiul Vulcan, în partea de N. a comuneĭ, situat parte pe deal, parte pe vale.

Are o suprafață de 672 hect., cu o populație de 173 familiĭ,

saŭ 665 suflete; 1 biserică de lemn, cu 1 cîntăreț.

Vite: 56 caĭ, 260 vite marĭ cornute, 107 rîmătorĭ, 420 oĭ și 660 capre.

Comunicația între cătun și comuna sa se face prin drumurĭ ordinare.

Sohodolul, *cătun*, făcînd parte din com. Baia-de-Fer, jud. Gorj, plaiul Novaci, situat la S.-E. de Baia de Fier, pe Dealul-Muereĭ, numit în această parte Obrejea-Oltețuluĭ.

Are o suprafață de 1300 hect., cu o populație de 50 familiĭ, saŭ 256 suflete; 1 biserică, cu 1 cîntăreț, zidită la anul 1809.

Locuitoriĭ posedă: 15 pluguri, 10 care cu boĭ, 1 căruță cu caĭ, 32 caĭ, 126 vite marĭ cornute, 105 rîmătorĭ, 43 capre și 355 oĭ.

Comunicația în cătun se face prin drumurĭ ordinare.

Sohoteşti (Vieri), *cătun* al com. Dobroteşti, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați, situat pe o vale, la limita județuluĭ. Se învecinește cu com. Locusteni. Are 60 locuitorĭ, împroprietăriți la 1864.

Solca, *sat*, cu 39 familiĭ (lingurarĭ), jud. Roman, pl. Fundul, com. Oniceni.

Soleşti, *com. rur.*, în centrul plășeĭ Crasna, jud. Vasluiŭ, cam spre V., la 14 kil. de orașul Vasluiŭ și la 16 kil. de Codăești, reședința plășeĭ.

E formată din satele: Solești, Boușori și Folești, pe o întindere de 3553 hect., cu o populație de 1013 locuitorĭ.

Are 3 bisericĭ, cu 1 preot și 2 eclesiarcĭ; o școală; 3 morĭ și 2 circiumĭ.

Vite: 41 caĭ, 432 vite marĭ cornute, 50 rîmătorĭ, 10 capre și 1280 oĭ.

Locuitoriĭ posedă: 14 pluguri și 67 care cu boĭ, 2 pluguri și 15 căruțe cu caĭ; 50 stupi de albine.

Budgetul com. e la venituri de 1955 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1947 leĭ.

Prin această comună trece șoseaua națională Vasluiŭ-Iași.

Soleşti, *sat*, jud. Vasluiŭ, com. Solești, pl. Crasna, așezat de o parte și de alta a șoseleĭ naționale Vasluiŭ-Iași, ce trece prin el, maĭ mult pe loc șes, și întinzîndu-se puțin și pe coasta Dealuluĭ-Izvoruluĭ.

Are o suprafață de 86 hect., cu o populație de 151 familiĭ saŭ 655 suflete; 2 bisericĭ, cu un preot și un cîntăreț, dintre care una este făcută din lemn, de obștia locuitorilor, la anul 1881, și se află pe Dealul-Coșerilor, în partea de E. a satuluĭ, iar cea-l'altă, în partea de S.-E., este frumoasa biserică numită a Curteĭ, zidită de d-na Ecaterina Roseti, născută D. Sturza, foastă proprietară; o școală, înființată la 1865.

Soloneţul, *sat*, în marginea de S. a com. Bivolari, pl. Turia, jud. Iași, situat pe valea pîrîuluĭ Soloneț.

Are o populație de 53 familiĭ saŭ 180 locuitorĭ; o biserică, zidită la 1822, cu 1 preot și 1 cîntăreț.

Prin mijlocul satuluĭ trece șoseaua națională Iași-Botoșani.

Vite: 240 vite marĭ cornute, 15 caĭ, 187 oĭ și 57 rîmătorĭ.

Soloneţul, *insulă*, din brațul Chilia, jud. Tulcea și pe teritoriul districtuluĭ Ismail din Basarabia rusească. Are o lungime de 8 kil. și o lățime de 1½ kil., cu o întindere totală de aproape 900 hect. Este acoperită cu stuf.

Solonţul, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., așezată în valea de sus a pîrîuluĭ Solonțul și pe Tazlăul-Sărat. Este formată din 5 cătune: Solonțul, reședința, Chiliile, Cucuieți, Sărata și Tazlăul.

Moșia Solonțul aparținea banuluĭ Iordache Crupenski (Condica Liuzilor; «Uric.» Codrescu).

Se mărginește la N. cu com. Schitul-Frumoasa, la E. cu com. Bihnășeni, la S.-E. cu com. Ardeoani, la S. cu com. Măgirești, la V. cu com. Valea-Arinilor.

Este străbătută de dealurile Popeĭ, Ulmul, Zmeurișul și Moșiile.

Are o populație de 2265 locuitorĭ; o școală mixtă, care funcționează din 1868, în satul Solonțul; 3 bisericĭ, cîte una în satele Solonțul, Cucuieți și Sărata, deservite de 2 preoți și 6 cîntăreți.

După legea rurală din 1864, s'aŭ dat, la 396 locuitorĭ, 1276 fălcĭ și 40 prăjinĭ pămînt în țarină.

Teritoriul comuneĭ are o întindere aproximativă de 15587 hect.

Totalul pămînturilor de cultură este de 973 hect. Societatea Română pentru industria petroleuluĭ posedă 12800 hect., din care numaĭ 600 pămînt productiv; restul e teren petrolifer, conținînd ozocherită și cărbunĭ. Baia de la Solonț, numită Pîrîul-Clopotuluĭ, are maĭ mult de 40 puțurĭ, din care se extrage o cantitate însemnată de păcură. Sunt și 3 puțurĭ de ozocherită, din care se scoate pînă la 300 kil. pe săptămînă. Pădurea Geamăna-Varnița ocupă 9800 hect. și aparține tot Soc. p. expl. păcureĭ.

In această comună sunt ape sărate (vre-o 5 izvoare) și ape sulfuroase. La satul Cucuieți se fabrică oale de pămînt și var.

Locuitorii posedă: 87 caĭ, 1149 vite cornute, 225 porcĭ, 27 capre și 1401 oĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 10753 leĭ, 16 banĭ, și la cheltuielĭ, de 8329 leĭ, 38 banĭ.

Teritoriul comuneĭ este străbătut de calea vecinală Măgirești-Solonțul-Gura-Solonțul, lungă de 14 kil. De la Solonțul, maĭ pleacă o altă cale vecinală care duce la com. Ardeoani.

Distanțele: la Bacău, capitala districtuluĭ, 46 kil.; la com. Moinești, 10 kil.; la com. Schitul Frumoasa, 23 kil.; la com. Măgirești, 4 kil.; la com. Ardeoani, 15 kil.; la com. Valea-Arinilor, 6 kil.; la com. Bihnășeni, 4 kil.; la com. Scorțeni, reședința plășiĭ, 12 kil.

Solonțul, *sat*, și reședință a com. cu acelașĭ nume, pl. Tazlăul-d.-s., jud. Bacău, situat pe apa Solonțuluĭ, între dealurĭ, pe o lungime de aproape 3 kil. Are o populație de 1271 locuitorĭ; o școală mixtă; o biserică, clădită la 1767 de fostul proprietar, Pruncu, cu 1 preot și 2 cîntăreți; 5 cîrciumĭ.

Vite: 56 caĭ, 543 vite cornute, 94 porcĭ și 20 capre.

Pe teritoriul cătunuluĭ se găsește piatră calcaroasă, piatră de zidărie, un izvor cu apă minerală, o mulțime de izvoare de păcură (80 gropĭ) și 2 morĭ de apă.

Solonțul saŭ **Solonțul-Mare**, *pîrîŭ*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-s., com. Solonțul, care curge de la V. spre E., pe teritoriul comuneĭ cu acelașĭ nume. Izvorește din locul numit Schitul-Usureĭ și după ce descrie un arc de cerc, cu deschizătura spre S., se varsă d'a dreapta Tazlăuluĭ-Mare, pe teritoriul com. Bahnășeni, după ce s'a încărcat cu pîrîiașele: Modarzăul, Clopotul, Popeĭ, Pustiul, Sărata, Lacul, Răchițoiul și Solonțul-Mic.

Somova, *com. rur.*, situată în partea de N. a jud. Tulcea și a plășiĭ Isaccea, pe gîrla Somova, aproape de Dunăre.

Se mărginește la S. cu Basarabia, despărțită prin fluviul Dunărea; la E., cu com. Cișla; la S., cu com. Frecățeĭ și la V., cu com. Parcheșul și Telița.

Are un teritoriŭ deluros.

Ape: Dunărea, gîrla Somova, Valea-Viilor, Valea-luĭ-Gheorghe. Bălțĭ sunt 3, micĭ, între Somova și Dunăre.

Intinderea comuneĭ este de 3337 hect., cu o populație amestecată (Romînĭ, Ruși și Bulgarĭ) de 1126 suflete.

Are o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, zidită în 1873 de locuitorĭ, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală, fondată de locuitorĭ în 1880.

Vite: 258 boĭ, 400 vacĭ, 1112 oĭ, 800 capre, 120 caĭ și țepe.

Căile de comunicație sunt: drumul național Tulcea-Isaccea-Măcin, ce trece pe lîngă comună; apoĭ drumurĭ comunale ce duc la com. Parcheșul, Telița și Frecățeĭ.

Somova, *gîrlă*, în jud. Tulcea, în partea de N. a pl. Isaccea și a jud. Tulcea; se desface din lacul Parcheșul, curge spre E., într'o direcție generală de la V. spre E., trece pe lîngă satele Parcheșul și Somova și, după un curs de 16 kil. se varsă în Dunăre, aproape de bifurcația eĭ; curge numaĭ prin stufărĭĭ întinse; primește pe dreapta pîrîul Somova; servă de scurgere bălților Parcheșul și Sauna, precum și altora maĭ micĭ, în Dunăre.

Soptana, *sat*, în jud. și pl. Argeșul, făcînd parte din com. rur. Mălureni-Bădiceni.

Sorbele, *munte*, spre N.-V. de muntele Oslea, jud. Gorj, plaiul Vulcanul. Are o suprafață cam de 750 hect. Se prelungește de la S. la N. pînă în hotarul Austro-Ungarieĭ. De sub acest munte își ia naștere Valea-Scoculuĭ.

O ramură a luĭ, Țapul-Erouluĭ, se întinde spre E.

Sorca, *sat*, în com. Sculeni, jud. Iași, pl. Branișteа, pe malul Prutuluĭ, în sus de tîrgușorul Sculeni, la 4 kil.

Are o populație de 97 locuitorĭ.

Vite: 129 vite marĭ cornute, 596 oĭ, 31 caĭ și 61 rîmătorĭ.

Soreni, *com. rur.*, în V. pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați, formată din satul cu acelașĭ nume, așezat pe un teren șes și nisipos, aproape de hotarul jud. și unde invadează dunele de nisip din Dolj, la 40 kil. spre N.-V. de Corabia și la 18 kil. de Caracal. Altitudinea terenuluĭ d'asupra nivelului Mării este de 138 m.

Are o populație de 1451 locuitorĭ; o școală și 2 biserici, una cu hramul Intrarea în biserică și ceea-l'altă cu hramul Sf. Nicolae, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți.

Vite: 528 vite marĭ cornute, 1400 vite micĭ și 460 porcĭ.

Soreștĭ, *sat*, în jud. Argeș, pl. Pitești, făcînd parte din com. rur. Bîscovul-Fleștĭ.

Soreștĭ, *cătun*, al com. Blăjani,

jud. Buzău, cu 350 locuitorĭ. Are subdivizia Flămînda.

Soreștilor (Vadul-), *com. rur.*, în jud. Buzău, plaiul Slănicul, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Cîlnăul, la 20 kil. de orașul Buzău.

Are o suprafață de 2490 hect.

Proprietățĭ maĭ însemnate sunt: Modruzești și Căprești, ale statuluĭ, apoĭ Clociți-Anastasiu, Clociți-Ionesculuĭ, Hîrboca-Banuluĭ și Corneanca.

Terenul este accidentat, dar priincios cultureĭ.

E formată din cătt. Clocociți și Hîrboca, cu subdiviziile sale: Vadul-Soreștilor și Blestematele, cu o populație de 1190 locuitorĭ.

Vite: 514 boĭ, 190 vacĭ, 80 viței, 2 bivoli, 26 caĭ, 58 țepe, 12 mînjĭ, 2450 oĭ, 37 capre, 320 porcĭ și 2 asinĭ.

Stupĭ cu albine sunt 100.

Are o școală; 2 bisericĭ, cu 2 preoți și 2 cîntărețĭ, catedrala fiind cea cu hramul Sf. Arhanghelĭ; 4 cîrciumĭ.

Cale de comunicație: valea rîuluĭ Cîlnăul.

Com. e vechĭe. Cătt. Clocociți și Vadul-Soreștilor existaŭ din secolul trecut. Se crede că aci ar fi fost cetatea dacică Ramidava, pe care ar fi fortificat-o Romanii. Tot aci s'a aflat și tezaurul Clociți, foarte avut în monede de argint, atît din perioada republicceĭ, cît și din a imperiuluĭ roman.

Sorica, *munte*, care străbate mijlocul com. Predealul, jud. Prahova, pl. Peleșul, situat între Azuga, pîrîul Azuga și muntele Dutca.

Este cunoscut pentru pădurile sale de fag, nenumăratele sale stîne de oĭ, bogatele sale pășunĭ și locurĭ de fînețe.

Muntele Sorica, la poalele căruia se află astăzĭ fabrica de poștav, ca și ceĭ-l-altĭ munțĭ dimprejur, a aparținut familieĭ Filipescu, încă de la începutul secoluluĭ trecut.

Boeriĭ Dudeștĭ, d'asemenea proprietarĭ aci, profitînd de influența lor sub diferite domniĭ, aŭ hrăpit aceștĭ munțĭ proprietarilor lor legitimĭ și numaĭ pe timpul domnieĭ luĭ Mavrogheni, după multe străgănirĭ și greutățĭ, familia Filipescu reintră în stăpînirea munților (11 Iulie 1786).

La 1794, Medelnicerul Constantin Filipescu vinde vărului săŭ Dinu Cantacuzino Paharnicul, treĭ munțĭ, adecă partea luĭ de moștenire de la 6 munțĭ: Jepi d.-s., Jepi-d.-j., Petricica, Piraiele, Sorica, Vîrful-luĭ-Găvan, Lacul-Roșu și Luncile-Dintre-Prahove, care, după cum spun actele: se vor împărți frățește cu copiiĭ fratelui săŭ Stolnicul Răducan Filipescu.

Astăzĭ, împreună cu luncile Azugeĭ, cu Rîșnoava, Dutca, Cumpătul, Jepi-Marĭ și Jepi-Micĭ, se stăpînește de M. S. Regele Carol I, încă din 15 August 1882, prin cumpărătoarea făcută de la d-l N. Crețulescu, cu prețul de 400000 leĭ noĭ. D-l Crețulescu îĭ moștenise de la fratele săŭ Scarlat, iar acesta îĭ poseda prin cumpărătoare de la familia Filipeștilor.

La 1846, acest munte a fost hotărnicit de inginerul George Fischtum, trimis de marele Postelnic Ion Al. Filipescu.

Soricarul, *vîrf de munte*, în dreapta rîuluĭ Argeș, jud. Argeș, plaiul Loviștea.

Soroceni, *sat*, jud. Botoșani, pe valea pîrîuluĭ Burlea saŭ Ursoaia, în partea de N.-V. a com. Gorbănești. In vechime se maĭ numia și Uriceni-Herăscu. Are o populație de 266 suflete; o biserică; 2 iazurĭ; 1 moară de apă și 1 moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ posedă: 500 boĭ și vacĭ, 80 caĭ, 850 oĭ, 10 bivolĭ, 120 porcĭ; 50 stupĭ.

Sotunul, *ostrov*, cu zăvoiŭ de salcie, jud. Vlașca, pe malul Dunăriĭ, pe proprietatea Paraipan-Arsache.

Soveja, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Zăbrăuțul, situată în fundul Șușițeĭ, între munțĭ, la 36 kil. de sub-prefectura plășiĭ și la 64 kil. de capitala județuluĭ. Se compune din cătunele: Dragosloveni, unde e și primăria com. și Rucăreni, despărțite numaĭ prin un deal.

Este udată de piraele: Șușița, Criminețul, Răchitașul, Bon, Pilugul, Dumicușul, Piua, Dragomira, Sărata, Cîrligata, Negru și Cerbul.

Altitudinea comuneĭ e de 540 m. d'asupra niveluluĭ Mareĭ.

Are o populație de 2491 suflete; o biserică parohială, cu hramul Nașterea Domnuluĭ în Dragosloveni și una filială, cu hramul Sf. Nicolae, în Rucăreni; o școală mixtă.

Vite: 1040 boĭ, 1070 vacĭ, 866 caĭ, 5921 oĭ, 10 capre și 542 porcĭ.

Locuitoriĭ posedă 156 stupĭ de albine.

In com. se găsește cuarț și sunt 7 localitățĭ unde se află sare: Criminețul, Dealul-Moșuluĭ, Fundul-Piveĭ, Poiana-Ascunsă, Piatra-Gogonată, Șagiul și Ciurbele.

Soveja, *mănăstire*, jud. Putna, pe rîul Șușița. Valea Șușițeĭ este frumoasă, cu sate marĭ, avînd case frumoase, cu livezĭ și grădinĭ, situate dealungul șoseleĭ ce duce la Soveja. Malurile Șu-

şiţeĭ şi albia eĭ sunt bolovănoase, fiind-că ploile necontenit rup bolovanĭ, de toate mărimele, de pe coastele munţilor lăturaşĭ şi îĭ grămădesc în valea pe unde curge rîul. Maĭ nainte de a ajunge la mănăstire, intrĭ în satul Soveja, care este situat parte pe Şuşiţa, parte pe rîul Dragomirul. Mănăstirea este situată pe un tapşan, în dreapta pîrîuluĭ Dragomirul, care se varsă în Şuşiţa. Biserica, prin inscripţia eĭ, aminteşte pacea stabilită după maĭ multe războaie între Vasile Lupul şi Mateĭ Basarab. Intre condiţiile păceĭ, a fost ca Domnul Moldoveĭ să facă o biserică în Ţara-Romînească în Tîrgovişte şi a zidit biserica Steleĭ, iar Mateiŭ să facă în Moldova o biserică : aceasta este biserica de la mănăstirea Soveja. La intrarea din pridvor în biserică, d'asupra uşeĭ, este următoarea inscripţiune a luĭ Mateĭ Basarab, cu marca Vulturul ţinînd crucea în gură şi d'asupra cruceĭ coroana Domnească :

Cu ajutorul luĭ Dumnezeŭ şi cu porunca şi cu cheltueala prea păcătosuluĭ rob al luĭ Dumnezeŭ Ioan Mateĭ Basarab Domnitor şi Voevod a toată ţara Ungrovlachieĭ (şi) a soţieĭ noastre Kneaghina Elena, s'a ridicat acest Dumnezeesc templu :1 Naşstereĭ Domnuluĭ Dumnezeŭ şi Mîntuitoruluĭ nostru Isus Christos, afară de hotarele ţăreĭ noastre, în locul moldovenesc al Vranceĭ. Ziditu-s'a cu bună-voinţă şi cu pogorămîntul la voinţa noastră a prea iubitului fratelui nostru Domnitorul moldovenesc Ioan Vasile Voevod, în anul facereĭ lumeĭ 7153 (1645).

Biserica actuală de la Soveja este mică ; nu reprezintă nicĭ un interes de artă ; ea nu are nicĭ boltă, nicĭ cupolă şi este tăvănuită cu scîndurĭ. Partea dinainte este adaosă pe urmă. Biserica cea zidită de Mateĭ Basarab s'ar fi stricat, se spune, de un cutremur, iar cea actuală ar fi făcută de egumenĭĭ grecĭ, carĭ aŭ păstrat însă inscripţia celeĭ d'intîiŭ, a luĭ Mateĭ-Vodă. Tradiţia locuitorilor de pe valea Şuşiţeĭ spune că Mateiŭ-Vodă ar fi vrut să zidească biserica sa, cam la mijlocul văeĭ Şuşiţa, pe moşia răzăşilor din satul Cîmpurile, dar locuitorĭĭ de acolo temîndu-se ca nu cumva cu zidirea bisericeĭ Domneşti pe teritoriul lor, să-şĭ piarză moşiile părinteştĭ, s'aŭ opus. In urmă a trebuit ca Domnia să destineze alt loc pentru zidirea bisericeĭ luĭ Mateĭ-Vodă. După înţelegerea avută cu Mitropolitul Varlaam, s'a destinat pentru aceasta schitul nou, numit Soveja, care tocmaĭ pe atuncĭ se înfiinţase acolo de un călugăr Partenie, împreună cu un Vrăncean, Negrea, pe pîrîul Dragomiruluĭ, sub muntele Zboina, la obîrşia Şuşiţeĭ, pe teritoriul Vranceĭ. (Vezĭ despre schitul Soveja, prefăcut în urmă în mănăstire, cartea Ierarchilor Moldoveĭ, publicată în «Cronica Romanuluĭ», t. I, p. 259—267).

Grădina şi ciairul din prejurul mănăstireĭ sunt date în posesiunea arendaşuluĭ, împreună cu moşia. Locul este pitoresc. Imprejur sunt munţĭ acoperiţĭ cu brazĭ. Pe lîngă mănăstire, în partea de S.-V., curge pîrîul Dragomirul, pe ale căruia malurĭ este aşezată o parte din com. Soveja, cu administraţia eĭ, cu 200 de locuitorĭ. Pîrîul Dragomirul curge în Şuşiţa, care formează altă vale, unde de asemenea se întinde o parte a com Soveja, iar cu 200 de locuitorĭ.

La Soveja, afară de inscripţia bisericeĭ, nu s'a păstrat nicĭ un document saŭ scrisoare vechîe. Episcopul Melchisedec a dat aci de un document slavon al Vrîncenilor, adus înadins de un preot Vrîncean spre a îl traduce în romîneşte. El datează din 1445, de la Ştefan-Vodă, fiul luĭ Alexandru-cel-Bun şi este cea maĭ bună dovadă că Vrancea şi cu rîul eĭ Putna a aparţinut Moldoveĭ din vechime, înainte de marele Stefan.

In acest document se pomenesc sate de pe rîul Putna, ce se daŭ în stăpînirea Panuluĭ Oană Urecli. Se aminteşte de un vechiŭ proprietar din Vrancea, anume Andreiaş, al căruĭ nume îl poartă şi astă-zĭ un cătun, care maĭ înainte aparţinea Vrăncenilor, iar acum face parte din moşia înconjurătoare mănăstireĭ Merii, care este situată pe Valea-Milcovuluĭ. Acest document a fost reprodus la com. Andreiaşul.

In 1685, în timpul domnieĭ luĭ Cantemir, cete de tîlharĭ adunate de prin ţara leşească şi ungurească, de către locuitorĭĭ şi boierĭĭ pribegiţĭ sub domnia a treia a luĭ Duca-Vodă, prădaŭ şi jefuiaŭ mănăstirele şi în special Soveja (V. N. Costin, «Let.» II[2], 33 şi N. Muste, «Let.» III[3], 85).

Soveja, *trecătoare* în Transilvania, jud. Putna, unde e un pichet, cu numărul 116.

Soveja, *pădure*, în suprafaţă aproximativă de 500 hectare, situată pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Putna, pl. Zăbrăuţul, com. Soveja. Se învecineşte la N.-E. şi V. cu pădurea statuluĭ Soveja, iar la S., cu răzeşiĭ din Vrancea.

Soveja, *pîrîŭ*, jud. Tecuciŭ, pl. Zeletinul, com. Corbiţa ; izvoreşte din dealul Cetăţuia şi se varsă în rîul Berheciul.

Soveja (Inconjurătoarea-Mă-

năstireĭ-), *moşie*, a statuluĭ, jud. Putna, compusă din trupurile: Soveja (3396 hect.), Răchitoasa (50 hect.), Ciurucul (13 hect.) şi Talapanul (73 hect.), fostă pendinte de mănăstirea Miera.

Sovîrca, *lac*, în jud. Covurluiŭ, pl. Horincea, com. Rogojeni, între Rogojeni şi Oancea, format din pîraiele Horincea, Oarba etc. şi avînd o mică scursoare în Prut. Are cam 5 ½ kil. lungime şi vr'o 2 ½ kil. lăţime.

Spahiile, *cătun*, al comuneĭ Şipotul, jud. Gorj, pl. Gilortul, situat cam la 1 kil. spre S. de reşedinţa comuneĭ, pe partea stîngă a rîuluĭ Gilortul.

Are o suprafaţă cam de 392 hect., cu o populaţie de 88 familiĭ, saŭ 385 suflete; 1 biserică de zid, făcută de un căpitan de poteră anume Stamate pe la anul 1777, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 15 pluguri, 12 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 20 stupi; 205 vite mari cornute, 12 caĭ, 150 oĭ, 42 capre şi 20 rîmătorĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua judeţeană T.-Jiŭ-Spahiĭ-Dolj, care-l leagă la N. cu com. sa Şipotul, iar la S., cu com. Poiana, din jud. Dolj.

Spanţovul, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Olteniţa, situată la 73 kil. spre S.-E. de Bucureşti, pe malul Dunăreĭ, în niştе locurĭ băltoase. Stă în legătură cu com. Tatina prin o şosea vecinală.

Se compune din satele: Clinciul, Spanţovul, Tatina şi Valealuĭ-Soare, cu o populaţie de 1595 locuitorĭ.

Budgetul com. e de 6109 leĭ la venitурĭ şi de 5149 leĭ, la cheltuelĭ.

Are 2 biserică (la Spanţovul şi Valea-luĭ-Soare); 1 şcoală; 1 maşină de treerat cu aburĭ; 1 heleşteŭ; 4 bălţĭ.

Locuitoriĭ posedă 185 pluguri: 155 cu boĭ, 30 cu caĭ; 227 care şi căruţe: 170 cu boĭ, 57 cu caĭ; 507 caĭ şi iepe, 5 armăsarĭ, 424 boĭ, 518 vacĭ şi viţeĭ, 4 taurĭ, 19 bivolĭ, 74 bivoliţe, 50 capre, 568 porcĭ şi 3880 oĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ sunt 215 şi neîmproprietăriţĭ, 201.

Comerciul se face de 6 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Spanţovul, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Ilfov, pl. Olteniţa, situat spre S.-E. de Bucureşti, pe malul Dunăreĭ, în niştе locurĭ zmîrcoase, formate de Dunăre. Aci se află niştе ruine vechĭ, care, se presupune, ar fi palatele unuĭ mare căpitan, Spanţov.

Se întinde pe o suprafaţă de 2100 hect., cu o populaţie de 742 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă; 1 maşină de treerat cu aburĭ; 1 baltă.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 557 şi al celor micĭ, de 1327.

Spanţovul, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirile Znagovul şi Mihaiŭ-Vodă, jud. Ilfov, care se arendează cu 35000 leĭ anual.

Spălăţei, *sat*, cu 50 familiĭ, jud. Argeş, pl. Gălăeşti, făcînd parte din com. rur. Deagul.

Spălăţei, *cătun*, făcînd parte din com. Buzeşti, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat pe luncă, în stînga Vedeĭ, la 400 m. mai jos de cătun. Buzeşti, reşedinţa comuneĭ. Are o populaţie de 114 locuitorĭ şi o biserică, făcută la 1812 şi reparată la 1867.

Spărieţi, *sat*, jud. Iaşi, pl. Stavnicul, com. Mironeasa, situat spre E. de satele Hadîmbul şi Mironeasa, aşezat pe coasta despre V. a dealuluĭ Borcea, lîngă şoseaua Iaşi-Vasluiŭ. Prin el trece pîrîul Spărieţi. Are o populaţie de 33 familiĭ, saŭ 129 suflete.

Vite: 111 vite marĭ cornute, 7 caĭ şi 31 rîmătorĭ.

Spătari, *sat*, făcînd parte din com. rur. Vaĭ-de-Eĭ, jud. Olt, pl. Oltul-d.-s.

Spătarul, *cătun*, al com. Simileasca, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ, şi 42 case.

Spătarului (Crucea-), *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Boziorul, căt. Nucul, format dintr'o imensă stîncă calcaroasă, ce se întinde de la N. spre S., în al căreia masiv sunt săpate mai multe bisericuţe şi grote: Agatonul, peşterile Tătaruluĭ, Iosef, Dionisie Tozcătorul, etc. In vîrful săŭ este o cruce de piatră, ridicată în 1821.

Spătăreasca, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., căt. com. Ciorăşti, aşezat la V., pe rîul Rîmnicul-Sărat. Are o întindere de 25 hect., cu o populaţie de 28 familiĭ, saŭ 146 suflete.

Spătărei, *com. rur.*, la extremitatea de N.-V. a plăşeĭ Marginea, jud. Teleorman.

E formată din satul cu acelaşĭ nume şi cătunele Ulmeni şi Comişanca.

Se află la 26 kil. de T.-Măgurele, 25 kil. de Alexandria,

29 kil. de Roșiori și 31 kil. de Zimnicea.

Teritoriul comunei este întretăiat de cîte-va vălcele. Pîrîul Urluiul trece prin comună, formînd un întins helești, alimentat și de apele izvoarelor ce curg din dealurile care formează malurile Urluiului.

Se învecinește cu com. Furculești, Ologi, Dracea, Bogdana și cu domeniul Mavrodinului.

Teritoriul comunei ocupă o suprafață de aproape 4500 hect., cu o populație de 1557 locuitori.

Pămîntul este foarte fertil.

Are o școală mixtă; 2 biserici, una în cât. Ulmeni, cu doi preoți și un cîntăreț și cea-l'altă în Spătărei, cu 1 preot și 1 cîntăreț.

Vite: 792 cai, 1240 vite mari cornute, 3541 vite mici cornute și 468 porci.

Budgetul comunei este la venituri de 5098 lei și la cheltueli, de 5077 lei.

Se leagă cu com. Furculești și cât. Ulmeni prin drumuri vecinale șoseluite și împietruite. Prin cât. Ulmeni trece vechiul drum al Mavrodinului.

Măgura Găunoasa, la hotarul despre com. Bogdana, este cea mai mare și mai importantă din tot județul, sub toate punctele de privire. De pe vîrful ei se vede în toate direcțiunile, dar mai ales spre Zimnicea. Prin poziținea și înălțimea ei domină toate cele-l'alte măguri înșirate până dincolo de Dunăre, spre Șistov.

Satul Ulmeni este cel mai vechiu; în privința lui și a moșiei Ulmeni sunt hrisoave de pe vremea lui Mihaiu Viteazul. Spătărei s'au format cu mult mai în urmă, în a doua decenie a secolului XIX.

Cătunașul Comișanca este format din însurățeî și din cumpărătorii de loturi din trupurile moșiilor Ulmeni și Mogoșani ale statului.

Spătărești, *sat*, pe moșia cu același nume, jud. Suceava, com. Șoldănești, așezat pe platoul de d'asupra și pe coastele dealurilor Timpești și Paladi.

Are o populație de 287 suflete; o biserică, cu hramul Pogorîrea Sf. Duh, zidită de Mateî Milo (179 . . .) și care formează o parohie cu Fîntîna-Mare.

Satul se zice că n'a fost totd'auna unde se află astăzi, ci mai spre N.-E., pe o vale a dealului Paladi, acolo unde și acum mai există cîți-va arbori roditori, urmele livezilor satului. El a fost mutat aci de Mateî Milo, fiul lui Vasile Milo, fost proprietar.

In 1803, Spătărești a spătăreseî Milo, numără 65 liuzi, plătind 570 lei bir anual, fiind și 12 liuzi de ceî fără bir. Ei se ocupaŭ cu plugăria, avînd loc puțin și făceaŭ draniță. («Uric.», vol. VII, pag. 249). Azi se mai găsesc puțini oameni din Spătărești cari să se ocupe cu făcutul dranițeî.

Sperieteni, *com. rur.*, jud. Dîmbovița, pl. Cobia, situată pe o cîmpie numită Cîmpia-Speriatul, la 22 kil. spre S. de Tîrgoviște. Are o populație de 597 locuitori; o biserică și o școală.

Se învecinește la E. cu Gura-Șuteî; la V., cu Piciorul-de-Munte; la N., cu Raciul și la S., cu Mătăsarul, despărțindu-se mai de toate prin păduri și văi și legîndu-se prin șosele vecinale-comunale.

Sperieți, *cătun*, în jud. Putna, pl. Șușița, com. Diocheți, situat pe Dealul-Cruceî, care e tăiat de apa Zăbrăuțului.

Are o populație de 426 sufl.; o biserică, cu hramul Sf. Ion.

Speteni, *com. rur.*, în jud. Ialomița, pl. Cîmpului, formată din satul cu același nume, situat pe partea dreaptă a rîului Ialomița, între com. Borănești și Bărcănești.

Are o suprafață de 2780 hect., cu o populație de 1109 locuitori; o școală mixtă; două biserici, deservite de doi preoți și doi dascăli.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriți pe moșie 33 locuitori; neimproprietăriți se mai află 110 locuitori.

Vite: 222 cai, 423 boi, 1300 oi, 20 capre, 6 asini și 300 porci.

Spinarea, *pădure* a statului, în întindere de 400 hect., aparținînd de munții mănăstireî Cîmpulung, jud. Mușcel, plaiul Nucșoara, com. Corbești și Berevoești.

Spineni, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Vedea-d.-j., situată pe ambele maluri ale rîului Vedea, la 40 kil. de capitala județului și la 3 kil. de reședința plășeî.

Se compune din 4 cătune: Spineni, Davidești, Vineteni-d.-s. și Vineteni-d.-j., cu o populație de 1747 locuitori.

Se mărginește la N. cu com. Alunișul și Profa; la S., cu com. Tătulești; la E., cu com. Moreni și la V., cu com. Poborul.

Locuitorii sunt moșneni. Ei posedă: 58 cai, 400 boi, 250 vaci, 2000 oi, 150 porci.

Are o suprafață de 1202 hect.; 4 biserici, în fie-care cătun cîte una, deservite de 5 preoți; o școală.

Veniturile și cheltuelile com. sunt de 3780,49 lei.

O șosea comunală o leagă cu Alunișul spre N. și Tătulești spre S. O altă șosea spre V. o leagă cu cătunul Crețul.

De o parte și de alta e brăzdată de dealurile: Despre-Apus și Despre-Răsărit, pe care se cultivă tot felul de cereale, și pe care sunt o mulțime de pomi roditori și pădure.

De la N. la S. e udată de Vedea și de vălcelele: Ursulețul, Cîrstianul, Valea-Mare, Călina, Cocorul, Timești și Modrea, precum și de gîrlițele: Negrișoara, Rădăcina și Stupul.

Aci a fost reședința plășilor unite Vedea-Oltul. Are o stație telegrafo-poștală, o judecătorie de ocol și reședința unei companii de dorobanți.

Spineni, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Godeni, situat în stînga Amaradiei, la 1 kil. 40 m. spre N.-E. de Godeni, cătunul de reședință al com. Are o populație de 449 suflete.

Cătunul e legat prin șosele comunale, la S.-E., de Muereni, iar la E., de Balota, trecînd Dealul-Muereĭ.

Spineni, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt. Are o populație de 800 locuitori; o biserică, rezidită la 1884, pe ruinele unei vechi biserici, avînd hramul Toți-Sfinții.

Spineni, *cătun*, al com. Balș, pl. Olțeț - Oltul-d.-s., jud. Romanați, situat pe Dealul-Balșului, lîngă șoseaua națională și calea ferată Slatina-Craiova. Are 50 familii, sau 200 suflete.

Spineni-Noĭ, sau **Fîntînele**, *sat*, jud. Iași, pl. Turia, com. Iepureni, înființat în 1879, pe moșia statului Spineni-Vechĭ.

Are o suprafață de 715 hect., și o populație de 64 familii, sau 139 locuitori.

Vite: 180 vite mari cornute, 160 oi, 20 cai și 64 rîmători.

Spineni-Vechĭ, *sat*, în partea de S. a com. Iepureni, pl. Turia, jud. Iași, pe malul stîng al rîului Jijia. Are o suprafață de 1188 hect. și o populație de 136 familii, sau 513 locuitori.

Pe la 1830, se făcea aicĭ mare iarmaroc de vite, însă de pe la 1839, după înființarea tîrgușorului Bivolari, ce vine spre N. de aicĭ, la 12 kil., s'a strămutat iarmarocul în acest tîrgușor.

Are o biserică, făcută la 1828, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală.

Vite: 360 vite mari cornute, 331 oi, 55 cai și 100 rîmători.

Spinești, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Vrancea, situată mai jos de Păulești, la 20 kil. de sub-prefectura plășeĭ și la 20 kil. de capitala județului, despărțită prin pîrîul Leadova și printr'un deal de rîul Putna.

Este situată pe piraiele Dușĭ, Hîrtoapele, Păulești, Leadova, Hăulișca, Văsuiul și Bălosul. In comună sunt două localități sărate: Alghianul și Valea-Mișineĭ.

Se compune din cătunele Bodești și Spinești, cu o populație de 207 familii, sau 928 suflete.

Are o biserică parohială, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, în cătunul Spinești și una filială, cu hramul Adormirea în căt. Bodești; o școală.

Budgetul com. e la venitur de 1381,86 lei și la cheltuelĭ, de 1324,91 lei.

Locuitorii posedă: 35 pluguri; 7 mori de apă; 320 boi, 330 vacĭ, 119 cai, 1220 oi, 11 capre și 120 porcĭ.

Spinești, *cătun*, în comuna cu același nume, pl. Vrancea, jud. Putna, situat mai jos de Păulești, despărțit printr'un deal de rîul Putna.

Are 1 biserică parohială, cu hramul Cuvioasa Paraschiva.

Spinoasa, *sat*, jud. Iași, pl. Bahluiul, com. Bîrlești, situat pe malul stîng al rîului Bahluiul.

S'a înființat de un Scarlat Șișcală, pe la anul 1850, cu locuitori aduși din jud. Suceava. Are o întindere de 1800 hect., cu o populație de 242 locuitori; o biserică de zid, făcută de locuitori cu ajutorul proprietarului, la 1875, deservită de 1 preot și 1 eclesiarh.

Vite: 230 vite mari cornute, 24 cai, 670 oi și 60 rîmători.

Spinul, *sat*, cu 420 locuitori, jud. Argeș, pl. Loviștea, făcînd parte din com. rur. Perișani. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Spiridonești, *sat*, cu 100 locuitori, jud. Argeș, pl. Oltului, făcînd parte din com. rur. Drăgutești-Săpunari.

Spînești, *cătun*, pendinte de com. Tămășești, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca, situat pe coasta stîngă a apeĭ Glavaciocul. Are o populație de 70 locuitori; o biserică, deservită de 1 preot și 1 dascăl.

Prin fundul moșieĭ trece apa Milcovul; pe la cap, Glavaciocul.

Spîrleni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Gușoeni, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, cu o populație de 535 locuitori.

Spria-de-Jos, *sat*, făcînd parte din com. Colonești, pl. Stăni-

şeşti, jud. Tecuciŭ, aşezat pe partea dreaptă a rîuluĭ Zeletinul, la 3 kil. de reşedinţa com.

Teritoriul satuluĭ este de 128 hect. şi 89 ariĭ, cu o populaţie de 163 locuitorĭ.

Locuitoriĭ foştĭ clăcaşĭ aŭ fost împroprietăriţĭ la 1864.

Spria-de-Sus, *sat,* făcînd parte din com. Colonești, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ, situat pe partea stînga a rîuluĭ Zeletinul, la 4 kil. de reşedinţa com., spre N.

Are o suprafaţă de 625 hect. şi 66 ariĭ, cu o populaţie de 189 suflete; o biserică, cu hramul S-ţii Voevozĭ, construită în 1836 şi sfinţită în 1857.

Locuitoriĭ sunt vechĭ răzeşi şi stăpînesc tot teritoriul.

Spridoneşti, *sat,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Bătrîneşti, spre V. de satul Bătrîneşti şi la 3 1/2 kil. de el, aşezat pe malul stîng al rîuluĭ Siretul. Are o populaţie de 356 locuitorĭ; o biserică de zid. Aicĭ este un pod plutitor pe rîul Siretul.

Sprincenata, *cătun,* pendinte de com. Frunzarul, pl. Siul-d.-j., jud. Olt, situat sub malul Oltuluĭ, în stînga Siuluĭ, la 5 kil. spre N.-E. de Frunzarul, reşedinţa com.

Moşia e proprietate a statuluĭ, avînd 30 hect. arabile, 75 hect. pădurea Opritura, 15 hect. livezĭ şi 75 hect. izlaz.

Sprincenata, *moşie* şi *pădure* ale statuluĭ, jud. Olt, pl. Siul-d.-j. Pădurea e în întindere de 500 hect., formată din trupurile Tufarul-Comani (100 hect.), Gilmeanca (350 hect.) şi Zăvoiul-Comani (50 hect.).

Spulberul, *com. rur.,* în judeţul Putna, situată pe pîrîul Zăbala, ceva maĭ în sus de căt. Paltinul, la 34 kil. de subprefectura plăşeĭ şi la 71 kil. de capitala judeţuluĭ. Este udată de pîraiele Zăbala şi Ţipăul.

Se compune din treĭ cătune: Carsocheşti, Spulberul (unde e şi primăria com.) şi Trojanul.

Are o populaţie de 809 suflete; o biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae; o şcoală.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3842,89 leĭ şi la cheltuelĭ, de 3814,89 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 48 pluguрĭ; 6 morĭ de apă; 202 boĭ, 223 vacĭ, 79 caĭ, 540 oĭ, 20 capre şi 145 porcĭ.

Spulberul, *cătun,* în jud. Putna, pl. Vrancea, comuna cu acelaşi nume, situat pe pîrîul Zăbala, ceva maĭ sus de căt. Paltinul.

Spurcaţi, *cătun,* al comuneĭ Enoşeşti, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, aproape de confluenţa apeĭ Corneşul cu Dranoveţul şi de gara Piatra, pe şoseaua naţională Corabia-Riul-Vaduluĭ, unde se încrucişează căile ferate ce străbat jud. în direcţia celor 4 puncte cardinale.

Are 45 familiĭ, saŭ 200 suflete.

Stahna, *sat,* aşezat în partea de N.-V. a com. Urziceni, pl. Coşula, jud. Botoşani, pe stînga pîrîuluĭ Stahna.

Are o populaţie de 110 familiĭ, saŭ 230 suflete.

Vite: 137 boĭ şi vacĭ, 6 caĭ şi 86 oĭ.

Stambul-Novaĭ, *braţ* secundar al braţuluĭ Dunăreĭ Chilia, jud. Tulcea şi unul din cele 14 micĭ guriĭ ale Chilieĭ în mare; are o direcţie de la V. spre E., udînd districtul Vilcov din Basarabia rusească; are o lungime de 4 kil.; închide între el şi braţul Ostovcina, mlăştinoasa insulă Cubanul.

Stambul-Stari, *braţul* principal, între cele 14 secundare, prin care braţul Chilia se varsă în Mare, jud. Tulcea; el serveă ca limită între Rominia şi Rusia; din el pleacă braţele Novaĭ-Stambul, Ostovcina şi alte 4 maĭ micĭ; are o lărgime medie de 600 m., o adîncime de 10—15 m.; este singurul plutitor şi vapoarele îl urcă pînă ajung la Izmail.

Stana, *sat,* în partea de N.-E. a com. Tîrziĭ, pl. Crasna, judeţul Fălciŭ, la 1 kil. de satul de reşedinţă, aşezat pe dealul Stana şi cu o populaţie de 28 suflete.

Stanca, *cătun,* com. rur. Stăncuţa, pl. Balta, jud. Brăila, spre S.-V. şi la 12 kil. de Stăncuţa. Are o populaţie de 568 suflete; 1 biserică, zidită la 1839 de locuitorĭ, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; 1 şcoală.

Vite: 277 boĭ, 289 vacĭ, 147 viţeĭ, 268 caĭ, 1373 oĭ şi 291 rîmătorĭ.

Stanca, *ostrov,* jud. Brăila, coprins între ramificaţiunile Dunăreĭ, la S.-V. de ostrovul Bratuşca, la N.-V. de ostrovul Ruptura şi la E. de Noianul.

Stanca, *schit,* jud. Argeş, pl. Loviştea, astăzĭ redus la biserică de mir.

Staneica, *munte,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Hîrja, din culmea Caşinuluĭ, care desparte izvoarele Pîrîuluĭ-Moareĭ de ale pîrîuluĭ Lezunţul-Mic.

Stanimir-Culac, *deal,* în jud.

Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comunelor rurale Ali-Bei-Chioi și Baș-Chioi. Se desface din dealul Carcaman-Bair, se întinde spre S., într'o direcție generală de la N.-E. spre S.-V., se prelungește spre S.-E. cu dealul Tatar-Bair. Ramificațiile sale de V. ajung în malul pîrîului Taița. Este tăiat de drumurile comunale Ali-Bei-Chioi-Nalbant, Cineli-Nalbant. Satul Ali-Bei Chioi e așezat la poalele de V. ale luĭ; are un vîrf înalt de 228 m, ce domină satul. Acoperit cu păduri și pășuni.

Stanislăvești, *com. rur.*, jud. Argeș, pl. Gălășești, la 19 kil. de com. rur. Costești (reședința subprefecturei) și la 47 kil. de Pitești. Se compune din satele: Catanele, Ciausești, Lacul-Orjea, Stanislăvești și Ștefănești, cu o populație de 1405 suflete.

Are 4 biserici, în Ciausești, Oarja, Stanislăvești și Ștefănești; o școală mixtă.

Vite: 1110 boĭ și vacĭ, 78 caĭ, 2 bivolĭ, 850 oĭ, 35 capre, 1580 rîmătorĭ.

Prin comună trece șoseaua județeană Pitești-Giurgiu.

Stanomirul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Zătreni, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea. Are o populațiune de 173 locuitorĭ.

Star-Chiojdul, *com. rur.*, plaiul Teleajenul, jud. Prahova. Este foarte vechĭe. Se numește Star-Chiojdul saŭ Chiojdul-Mare spre a se deosebi de o altă comună vecină din jud. Buzăŭ, numită Chiojdul-de-Bîsca saŭ Chiojdul-Mic.

Este situată pe cincĭ văĭ: Valea-Chiojduluĭ, a-Brădetuluĭ, Beni, a-Aneĭ și Rotari, la 53 kil. de capitala jud. și la 13 kil. de reședința plaiului.

Se mărginește la N. cu munții Transilvanieĭ, la S. și E. cu jud. Buzăŭ, la V. cu com. Poșești, Bătrîni și Drajna-d.-j.

Se compune din cătunele: Chiojdul, Valea-Aniĭ, Brădetul, Rotarea, Gresia și Smeuretul, cu o populație de 3307 locuitorĭ.

Are 5 biserici: 3 în căt. de reședință, una în căt. Valea-Aniĭ și alta în căt. Rotarea, deservite de treĭ preoți; o școală, înființată la 1838.

Locuitoriĭ, pe lîngă agricultură, se maĭ ocupă cu exploatarea lemnelor de construcțiune, fabricarea țuiceĭ și creșterea vitelor. Eĭ desfac produsul munceĭ lor la orașele: Mizil, Urlați, Văleni, și maĭ cu seamă la Ploești.

Maioritatea locuitorilor sunt moșneni; 94 s'aŭ împroprietărit după legea din 1864, pe moșiile unora dintre moșneni și ale boerilor Macoveĭ. Eĭ posedă 100 caĭ, 80 țepe, 462 boĭ, 658 vaci, 16 bivolĭ, 876 capre, 1870 oĭ și 638 porcĭ; 200 stupi cu albine.

In raionul comuneĭ, pe gîrla Bătrîneanca, sunt 4 morĭ și două herăstrae: unul pe apa Bîsca-cu-Cale și altul pe apa Siriul-cel-mare.

In partea de N. a comuneĭ sunt niște gropĭ, despre care se zice că sunt făcute de Tătarĭ, și se numesc «In Zăpodiĭ» și «Podul Cotorcilĭ». In partea de E. se află plaiul numit Roma, ce se zice — după unii — că și-a luat numele de la niște armate romane, ce aŭ fost pe aci; iar după alțiĭ de la niște Țiganĭ-lăeți din Transilvania, numiți, după obiceiul lor, Romanĭ și Rîmĭ, care aŭ alungat pe Tătariĭ ce stăpîneaŭ aceste locurĭ, stabilindu-se aci și în com. Chiojdul-Mic, din jud. Buzăŭ.

Toată comuna, cu păduri, izlaz, livezĭ și pămînt arabil, are aproximativ ca la 2500 hect.

In partea de N.-E. a eĭ se află o mică vînă cu apă de pucioasă, pe Bisca-cu-Cale, la localitatea numită «Masa-de-Piatră».

Comerciul se exercită în comună de 7 cîrciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se ridică la suma de 4076 leĭ anual, iar cheltuelile la 3870 leĭ.

In partea de S. a comuneĭ se află o singură șosea, ce pune în comunicație această comună cu com. Rîncezi.

In comună se află o movilă, numită Gorgan, după care se recoltează fîn; dealurĭ sunt: Gruiul, Stejărelul, Jariștea și Coastelor. Dealurile Gruiul, Stejărelul și Jariștea sunt în partea de N. a com., iar Dealul-Coastelor la E.

Plaiurĭ sunt: Plaiul Roma, acoperit cu pădure și izlaz; Valea-Aniĭ, Șerbăneasa și Bobe, acoperite cu finețe și arătură.

Piscurĭ: Cerbuluĭ, Purcaruluĭ, Lacurilor, Stupiniĭ, Rogozuluĭ, toate în partea de N. servind pentru arătură.

Munțĭ: Smeurătul și Călugărul, Plaiul-Icoaneĭ, Plaiul-Chiojduluĭ, toțĭ acoperiți cu pădure și izlaz.

La toate acestea se maĭ adaogă: Poiana-dintre-Sirie, a Carpenuluĭ, Capul-Plaiuluĭ și Vîrful-Condreĭ.

E udată de gîrlele: Siriul-Mare, Siriul-Mic, Siriașul, Bisca-fără-Cale, Chiojduluĭ, Brădetuluĭ și Bătrîneanca; de văile Aniĭ și Rotari și de izvoarele: Vîna, Cocoșul, Palalogi, Condri, Tisa, Zmeurătul, Banuluĭ, Gresia, Blidari, Miculuĭ, Caluluĭ, Beniĭ, Rașca, etc.

Stariția, *altă numire a cătunului* Crivățul, din jud. Prahova, pl. Tîrgșorul, com. Mănești.

Stariţa, *cătun*, în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, com. Piatra, format din însurăţeiĭ împroprietăriţĭ în 1880 pe moşia Statuluĭ Piatra-Stariţa, situat la 10 kil. de căt. de reşedinţa Piatra, spre N.-E.

Are o populaţie de 100 locuitorĭ. Este legat cu Piatra prin o ramură de şosea vecinală.

Stariţa saŭ **Piatra-Stariţa**, *moşie* a statuluĭ, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul, pe care aŭ fost împroprietăriţĭ locuitoriĭ în 1880. Făcea parte din averile mînăstireştĭ, aparţinînd schituluĭ Ostrovul.

Starosilţa-Radu, *sat*, pe valea pîrîuluĭ Drislea, în partea de N.-V. a comuneĭ Şoldăneşti, pl. Miletinul, jud. Botoşani.

Are o suprafaţă de 898 hect. şi o populaţie de 331 suflete. Formează o continuare cu Starosilţa-Stavri.

Locuitoriĭ posedă: 120 boĭ şi vacĭ, 37 caĭ, 690 oĭ, 66 porcĭ; 18 stupĭ cu albine.

Starosilţa-Stavri, *sat*, pe valea pîrîuluĭ Drislea, în partea de N. V. a comuneĭ Şoldăneşti, pl. Miletinul, jud. Botoşani. Are o suprafaţă de 1480 hect. cu o populaţie de 50 familiĭ saŭ 388 suflete; 1 biserică cu 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Vite: 199 boĭ şi vacĭ, 76 caĭ, 131 oĭ, 10 bivolĭ, 50 porcĭ. Locuitoriĭ posedă 19 stupĭ cu albine.

Stavila, *moşie* nelocuită, cu o întindere de 200 pog., jud. Argeş, pl. Cotmeana, proprietatea statuluĭ, fostă pendintă de mănăstirea Cotroceni din Bucureşti.

Stavnicul, *plasă*, jud. Iaşi, situată în partea de S. a judeţuluĭ, între plăşile: Copoul la N., Cîrligătura la V., Codrul la E., şi între judeţele: Romanul la S.-V. şi Vasluiul la S.-E.

Se întinde de la N. la S., de-a dreapta rîuluĭ Bahluiul.

E udată prin mijloc de pîrîul Stavnicul.

Terenul este accidentat, avînd în partea despre S. cele maĭ marĭ dealurĭ acoperite cu pădurĭ; iar spre N., văĭ şi podişe întinse.

Este formată din comunele: Mironeasa, Voineşti, Cucuteni, Miroslava şi Mogoşeşti.

Suprafaţa teritoriuluĭ acesteĭ plăşĭ este de 25603 hect.

Are o populaţie de 11673 loluitorĭ; 27 biserici, din care 1 catolică, deservită de 13 preoţĭ, 23 cîntăreţi şi 4 eclesiarhĭ; 11 şcolĭ; 16 morĭ de apă, 2 cu aburĭ şi 2 de vînt.

Vite: 10916 vite marĭ cornute, 8463 oĭ, 355 capre, 26 bivolĭ, 1188 caĭ şi 2863 rîmătorĭ.

Solul plăşeĭ este bun şi productiv.

Dealurĭ: partea orografică a terenuluĭ acesteĭ plăşĭ se datoreşte şiruluĭ de dealurĭ ce se prelungesc din pl. Cîrligătura, cuprinzîndu-ĭ toată partea de S.; din care apoĭ pornesc diferite ramurĭ spre N., cc se micşorează treptat, pănă ce ajung în malul drept al rîuluĭ Bahluiul, sub diferite numirĭ.

Ape: Afară de rîul Bahluiul, ce udă toată partea de N. a plăşeĭ, maĭ sunt un număr de pîrae, care, curgînd în diferite direcţiunĭ printre văĭ, formează multe iazurĭ, ce alimentează cu apele lor deosebite localităţi Aceste pîrae sunt:

Stavnicul, ce trece prin mijlocul plăşeĭ, Stăvnicelul, Bahna, Cheşcul (iaz), Horleşti şi Frasinul, în com. Cucuteni.

Ciurdea, Răcea, Lungani, Nedieni (iaz), în com. Voineşti.

Berească, Vocoteşti, Mînjeşti, Budeşti, Petrosul, Hotar, Mihoi, Rotariul şi Şanta, în com. Mironeasa.

Urşiţa, Brusturecţul, Vărăria şi Ţibana, în com. Mironeasa.

Miroslava, Găureni, Uricani, Peptănari, Valea-Ursuluĭ, Teleţ şi Ciurbeşti, în com. Miroslava.

Producţiunele agricultureĭ, a vitelor, a viilor şi a pădurilor, pe lîngă că satisfac necesităţile locale, dar apoĭ un prisos mare se pune în comerciŭ.

Comerciul constă în desfacerea cerealelor, a vitelor, a lemnelor şi a mangaluluĭ.

Drumurĭ: pentru înlesnirea comunicaţieĭ locuitorilor din această plasă, pe lîngă drumurile comunale şi vecinale, trec, pe toată marginea despre N., două drumurĭ marĭ în liniĭ paralele: calea ferată ce duce la Iaşi şi tîrguşorul Podul-Iloaeĭ, prin staţia Cucuteni şi şoseaua naţională; prin mijlocul plăşeĭ, trece şoseaua judeţeană Iaşi-Roman.

Stavnicul, *vale*, jud. Iaşi, pl. Stavnicul, com. Mironeasa, între Dealul-Mare la V. şi Mogoşeşti la E.; se întinde de-alungul pîrîuluĭ Stavnicul, trece pe lîngă satul Hadîmbul, pănă în hotarul despre jud. Vasluiŭ. Pe întinderea sa poartă diferite numirĭ: Hadîmbul, Rotariul, Ulmilor şi Căpoteşti.

Stavnicul, *pîrîŭ*, izvoreşte de sub Dealul-Mare, com. Păuşeşti, pl. Cîrligătura, jud. Iaşi, de la locul numit Carpănul, trece prin comunele: Cucuteni, Voineşti, Mogoşeşti şi Mironeasa; apoĭ intră în jud. Vasluiŭ; curge spre S. printre com. Scheia şi Ipatele, Drăguşeni şi Parpanita şi se varsă în Bîrlad, după ce primeşte pîraele: Găunoasa, Coropca, Izvorul-cel-Mare şi Hu-

măria-Mare, toate din comuna Scheea.

Stavnicul-Sec, *gîrlă*, jud. Vasluiŭ, pl. Funduri, com. Scheia, fostă din vechime albia pîrîuluĭ Stavnicul; ea începe de la movilele Promoroaca, de la locul de unde apa pîrîuluĭ Stavnicul și-a luat alt curs, și merge spre E. și S. pănă în com. Drăgușeni, unde iarăși primește apa pîrîuluĭ Stavnicul.

Stavropoleos, *sat*, jud. Dîmbovița, pl. Corabia, căt. com. Uliești.

Stavropoleos, *sat*, făcînd parte din com. rur. Moreni, pl. Filipești, jud. Prahova. Are o populație de 203 locuitorĭ.

Stăicul, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Cătunele.

Stăiculești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Șușani-d.-j., pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Stănceasca, *cătun*, jud. Vlașca, pendinte de com. Tămășești, cu mahalaua Lacul-Spurcat.

Stănceasca, *moșie* a mănăstireĭ Colțea, jud. Prahova, pl. Cricovul, com. rur. Urlați. Din planul și actele de hotărnicie ale acesteĭ moșiĭ se constată că, pănă la 1775, com. Urlați se numia Satul-Urlați. De la această dată a purtat numirea de Tîrg unde, după tradițiune, se scoborau locuitoriĭ după dealurile vecine la urlătoare, adecă la tîrg.

Stănceasca, *moșie*, cu o întindere de 277 pog., jud. Argeșul, pl. Oltul, proprietatea Statuluĭ.

Stănceni, *sat*, jud. Botoșani, pl. Tîrgul, com. Bălușeni, situat pe ambele părțĭ ale văeĭ Sicna și pe malurile iazuluĭ Stănceni, în partea de N.

Are o suprafață de 2911 hect. și o populație de 216 familiĭ, saŭ 860 suflete; 1 biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 1 școală mixtă; o moară de apă.

E alimentat de iazul Stănceni, bogat în pește și stuh. Prin sat trece calea județeană Botoșani-Ștefănești.

Locuitoriĭ posedă: 861 boĭ și vacĭ, 52 caĭ, 1210 oĭ, 2 bivolĭ, 301 porcĭ.

Stănceşti, *com. rur.*, jud. Mehedinți, pl. Dumbrava, la 55 kil. de orașul Turnul-Severin, formată numaĭ din satul cu același nume.

Are o populație de 340 locuitorĭ și o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitoriĭ posedă: 15 pluguri, 16 căruțe cu boĭ, 2 căruțe cu caĭ; 30 stupĭ; 200 vite marĭ cornute, 6 caĭ, 240 oĭ și 200 rîmătorĭ.

Prin comună trece șoseaua Cordul-Stăncești-Busul-Bărboiul.

Budgetul com. e la venițurĭ de 542 leĭ, iar la cheltuelĭ de 385 leĭ.

Stănceşti, *sat*, în partea de N.-V. a com. Curtești, pl. Tîrgul, jud. Botoșani, spre N.-V. de orașul Botoșani.

Are o populație de 952 suflete; 2 bisericĭ, cu 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ; 1 școală mixtă; 3 cîrciumĭ; 1 moară de apă pe iazul Sicna.

Vite: 374 boĭ și vacĭ, 47 caĭ, 850 oĭ și 30 porcĭ.

Stănceşti, *cătun* al com. Scurtești, jud. Buzăŭ, cu o populație de 620 locuitorĭ și 126 case.

Stănceşti, *cătun* al com. Mușetești, plaiul Novaci, jud. Gorj, situat în partea de N. a căt. Mușetești.

Are o suprafață de 400 hect., cu o populație de 100 familiĭ; 1 biserică, deservită de preotul de reședință.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri, 40 care cu boĭ; 190 vite marĭ cornute, 23 caĭ, 600 oĭ, 100 rîmătorĭ și 113 capre.

Comunicația cătunuluĭ cu exteriorul se face prin drumurĭ ordinare.

Stănceşti, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Scurtești, proprietate a Statuluĭ, pendinte de Episcopie; făcea un corp cu Spiridoneanca și Dîmbroca; are peste 500 hect., din care 470 s'aŭ dat împroprietăriților, iar restul s'a încorporat moșieĭ Dîmbroca.

Stănculeşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Dozești, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea, situat în centrul comuneĭ, între rîul Geamăna și valea Omorîcea.

Are o populație de 487 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, reparată la anul 1868.

Stăncuţa, *com. rur.*, pl. Balta, jud. Brăila, așezată la V. de japșa Stăncuța, situată în lunca Dunăreĭ, la 2½ kil. de fluviŭ.

Se mărginește la S.-V. cu Berlești-d.-j., la V. cu Lacul-Reziĭ și Pîrlita, la N.-V. și N. cu Vizirul și Ciacîrul, și la E. cu Dunărea.

Are o suprafață de 22500 hect., cu o populație de 1713 suflete; 1 biserică, fondată la 1854 și reedificată la 1885, deservită de 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 2 paracliserĭ; o școală mixtă; 9 cîrciumĭ.

Drumurĭ: la Brăila, 46 kil., la Ciacîrul, 13 kil., spre N., prin punctul Dulban, drept prin lunc㠻;

la Polizești, spre S.-V., prin Stanca; la Pîrlita, 8 kil., spre V., prin proprietatea locuitorilor; la Vizirul, 16 kil., spre N., prin poșta Aramă; la baltă, spre E.; la Lacul-Reziĭ, 13 kil., spre V., prin Cornul-Maluluĭ.

Stăncuța, *sat,* jud. Brăila, aproape de canalul Pașca din com. cu același nume, la 46 kil. spre S. de orașul Brăila, înființat la 1840.

Are o școală înființată la 1869; o biserică, zidită de locuitorĭ la 1880, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser; 6 cîrciumĭ.

Stănești, *com. rur.,* jud. Gorj, plaiul Vulcan, situată la N. de com. Slobozia. Se compune din cătunele: Stănești, Alixeni și Cernădia.

Are o suprafață de 3256 hect., cu o populație de 258 familiĭ, saŭ 794 suflete; 1 școală; 3 bisericĭ,—deservite de 2 preoțĭ și 3 cîntărețĭ, — din care una de zid făcută de Costache Obedeanu la 1732, iar cele-l'alte de locuitorĭ; 15 morĭ pe apele Șușița și Cernădia.

Locuitoriĭ posedă: 80 pluguri, 58 care cu boĭ și vacĭ, 8 căruțe cu caĭ; 25 stupĭ; 700 vite marĭ cornute, 1000 oĭ, 20 capre, 25 caĭ și 535 rîmătorĭ.

Venitul comuneĭ este de leĭ 1344, banĭ 23, iar cheltuelile, de leĭ 1323, banĭ 27.

Teritoriul comuneĭ este udat de rîurile Cernadia și Șușița, care udă partea despre V.

Comunicația în comună se face prin șoseaua comunală care vine de la Slobozia-Urseței prin Stănești la Vălari și prin alte drumurĭ ordinare.

In Stănești a trăit în vechime familia Principilor Bibeștĭ.

Parte din proprietate aparține chiar astăzĭ acesteĭ familiĭ.

Stănești, *com. rur.,* jud. Mușcel, plaiul Nucșoara, la 22 kil. spre V. de Cîmpulung, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Doamna.

Se compune din 3 cătune: Stănești, Părăești și Podurile, și se mărginește la N. cu comunele Poenărei și Corbșori, la S. cu com. Dîrmonești, la E. cu com. Slănicul și la V. cu jud. Argeș.

Are o populație de 988 suflete; 2 bisericĭ, la Stănești și Părăești, deservite de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ; o școală mixtă în cătunul Stănești.

Locuitoriĭ se ocupă, pe lîngă agricultură și creșterea vitelor, cu facerea cheresteleĭ, comerciul și în special cu chirigiria. Eĭ posedă: 69 caĭ, 326 vite marĭ cornute, 2649 oĭ, 127 porcĭ, 74 capre și 5 asinĭ; 60 stupĭ cu albine.

In jurul comuneĭ sunt arăturĭ, fînețurĭ, livezĭ cu peste 20000 prunĭ, păduri populate cu fag, mesteacăn, anin, stejar și sălciĭ. La E. are dealul numit «Vîrful-cel-Mare».

Rîul Doamna trece prin mijlocul comuneĭ, de la N. la S., și în el se varsă 4 văĭ: Valea-Lupuluĭ și Valea-Pîriiașilor, care străbat comuna de la E. spre V.; Valea-Tociĭ și valea Boreț, care o străbat de la V. spre E. Pe rîul Doamna sunt 2 morĭ, 2 piue și 7 herăstrae.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1617 leĭ și la cheltueli, de 1613 leĭ.

176 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, dîndu-li-se 622 hect. pămînt.

Pe Valea-Lupuluĭ, unde în vechime a fost com. Stănești, se văd niște ruine vechĭ; asemenea ruine se văd și pe moșia Urianul.

O șosea, care merge pe malul stîng al rîuluĭ Doamna, străbate com. de la N. spre S. și o leagă, la N., cu comunele Corbi, Corbșori și Nucșoara, și la S. cu com. Domnești. Un mic pod de lemn, peste rîul Doamna, leagă cătunul Stănești cu cătunul Podurile.

Stănești, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., compusă din 3 cătune: Stănești, Runcul și Tighina. E situată pe valea Mamuluĭ, la 14 kil. de reședința plășeĭ.

Are o suprafață de 500 hect., cu o populație de 1577 locuitorĭ; o biserică.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșia statuluĭ Stănești, din care li s'aŭ dat 507 hect. Eĭ posedă: 80 boĭ, 48 vacĭ, 4 capre și 1211 oĭ.

In raionul comuneĭ se văd ruinele uneĭ vechĭ bisericĭ, ce se crede a fi făcută de frațiĭ Buzești și apoĭ ruinată de Turcĭ, și maĭ multe gropĭ și șanțurĭ, care aŭ servit de redute.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2060 leĭ, și la cheltueli, de 1917 leĭ, anual.

E brăzdată de dealurile: Banuluĭ, Bleotuluĭ, Năstasie, Stauluĭ și udată de văile: Cernișorul, Osica, Simul, Mănăstirea, Conturul, Bungheroaia și Mamul.

Stănești, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-j., compusă din 4 cătune: Cuculești, Mijlocul, Valea-Lungă și Bărcănești. E situată pe valea rîuluĭ Cerna, la 50 kil. de capitala județuluĭ și la 45 kil. de a plășeĭ.

Se mărginește la N. cu com. Găgeni și Cermegești; la S., cu com. Nisipi; la E., cu Glăvile, și la V., cu com. Dozești și Dejoiul.

Are o suprafață de 1900 hect., cu o populație de 1048

locuitorĭ; 4 biserică și o școală, înființată la 1891.

Locuitoriĭ sunt moșneni. Eĭ posedă: 15 caĭ și ĭepe, 292 boĭ și taurĭ, 306 vacĭ, 135 porcĭ, 94 capre și 482 oĭ.

Pe rîul Cerna, în raionul comuneĭ, sunt 2 morĭ.

Budgetul com. e la venitur de 3752 leĭ și la cheltuelĭ, de 2640 leĭ anual.

Prin comună trece șoseaua Cotoșmanul-Otetelișul.

E brăzdată de dealurile: Oaeĭ, Bărcăneștilor, Ulmetul, Cerneĭ, Adomireasa, Dejoiul și Cățelul; și udată de văile: Cerna, Gimineaua, Otinceaua, Purcăreața, Begul, Găgeanca și Bărbureaua.

Stănești, *com. rur.*, compusă din Stănești-d.-j., Stănești-d.-s., formînd un singur trup, și Ghizdarul, situată la 11 kil. spre N. de orașul Giurgiu, pe coasta dealuluĭ Dunăreĭ, în jud. Vlașca, pl. Marginea. Ambele cătune sunt situate pe 3 dealurĭ: Dealul-Școaleĭ, Dealul-Bisericeĭ și Dealul-Mălureanul, și aparțin d-luĭ Em. Lahovari.

Are o populație de 3108 suflete; 3 biserici, din care două în Stănești și una în Ghizdarul cu 4 preoțĭ și 6 cîntărețĭ; o școală mixtă; 14 cîrciumĭ; o moară cu aburĭ.

Se compune din treĭ trupurĭ: Stănești, Fotească și Gurbanul, cu o suprafață de 5450 hect., din care s'a dat la 517 locuitorĭ, împroprietăriți la 1864, o întindere de 1550 hect.

Locuitoriĭ posedă: 200 caĭ, 100 bivolĭ, 1050 boĭ și vacĭ, 305 porcĭ și 4000 oĭ.

Aci este valea Pîrjola, care începe din cîmpul Lungana și merge prin sat; apoĭ alte 3 văĭ maĭ micĭ care daŭ în aceasta: Valea-Țiganilor, Valealuĭ-Bălan și Valea-Mălureanul.

Afară din sat sunt văile: Tutunaruluĭ, Zgîrciților, Crînguluĭ și Tufanuluĭ; apoĭ Valea-Gurbanuluĭ, valea Ciubucul, Proca, Zîncota și Ozunuluĭ.

Drumul ce trece prin com. este șoseaua Giurgiu - Pitești, numită în vechime drumul Ciocăneștilor. Maĭ este apoĭ, maĭ de vale, șoseaua Giurgiu-Alexandria. In vechime era drumul Banuluĭ, care servea de hotar între Stănești și Giurgiu. Acest drum despărțea în 1828 Romînia de Turcia, trecea pe lîngă o silișce veche, numită Pîrjola, sat zidit de Aidin-Pașa și Benain-Pașa. Se maĭ află o silișce de sat vechiŭ, unde eraŭ satele Vaĭ-de-Eĭ, Tangîrul și Bazalanul.

Aci este un loc istoric din timpurile luĭ Mihaĭ - Viteazul, unde unul din căpitaniĭ săĭ, Stroe Buzescu, s'a bătut în duel cu nepotul hanuluĭ Tătăresc, după ce armatele lor s'aŭ bătut întîiŭ la Putineiŭ și în urmă, după bătălia de la Stănești, la Pudina (1594). La Șerpătești, care aparține com. Frățești, s'aŭ găsit oseminte de oameni și monede de argint, cu inscripțiĭ latine, din timpul luĭ Sigismund Batori.

Stănești, *sat*, cu 331 locuitorĭ, jud. Argeș, pl. Oltul, pendinte de com. rur. Stoilești.

Stănești, *sat*, jud. Argeș, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Măcăi.

Stănești saŭ **Stăneasca**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Măgirești, situat pe pîrîul Stăneasca, la 2160 m. de satul Măgirești.

Are o populație de 498 locuitorĭ; o biserică, clădită de locuitorĭ și deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală; 2 cîrciumĭ.

Teritoriul cătunuluĭ este bogat în păcură. Are o fabrică de gaz.

Vite sunt: 41 caĭ, 224 vite marĭ cornute, 48 porcĭ și 79 capre.

Stănești, *sat*, în jud. Botoșani, pl. Miletinul, situat pe o coastă de deal în dreapta pîrîuluĭ Cozancea și în partea de N. a com. Zlătunoaia.

Are o suprafață de 1072 hect., cu o populație de 183 suflete; o biserică, cu un cîntăreț.

Vite: 120 boĭ și vacĭ, 12 caĭ, 500 oĭ și 40 porcĭ.

Stănești, *sat*, în jud. Dîmbovița, pl. Ialomița, căt. com. Bălteni. Aci aŭ fost lupte între Romînĭ și Turcĭ (1595—1599).

Stănești saŭ **Pueni**, *sat*, pe moșia cu același nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, com. Tureatca, situat pe podișul înalt despre Bucovina, în fața satuluĭ Tureatca.

Are o populație de 278 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, cu 2 cîntărețĭ și un pălămar, făcută din lemn, la 1760, de locuitorĭ.

Hotarele moșieĭ sunt: Bucovina, Mihoreni și Tureatca. Ea a aparținut familieĭ Balinschi, originară din Polonia.

La 1673, cînd Petriceico-Vodă fu detronat, se retrase la curtea polonă, întovărășit de credinciosul și bravul săŭ comandant Balinschi.

In expediția de la 1683, cînd Regele Sobieschi, despresură Viena asediată de Turcĭ, luară parte activă și Petriceico Vodă cu Balinschi.

Intorși biruitorĭ, Petriceico și Balinschi intrară cu oaste po-

lonă în Moldova și prinseră pe Duca Vodă la satul Domnești, de unde l'aŭ dus în Polonia, unde își răsplăti prin moarte relele făcute în Țară. («Let.», t. 3, p. 24—25 ed. vechie).

Stănești, *cătun* de reședință al com. Stănești, jud. Gorj, plaiul Vulcanul.

Are o suprafață de 1250 hect., cu o populație de 120 familii, saŭ 310 suflete; 8 morĭ pe apele Șușița și Cernă-lia.

Locuitorii posedă: 38 pluguri, 32 care cu boĭ, 7 căruțe cu caĭ; 25 stupĭ; 450 vite marĭ cornute, 508 oĭ, 20 capre, 12 caĭ și 387 porcĭ.

Stănești, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu același nume, jud. Mușcel. Aci este reședința com.

E situat pe malul stîng al rîuluĭ Doamna și udat la N.-E. de Valea-Lupuluĭ, pe care vale în vechime a fost așezată com. Stănești.

Are o biserică, cu hramul Sf. Treime, zidită la 1830, deservită de un preot și un dascăl; o școală, ce funcționează de la 1857.

Stănești, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu același nume, jud. Vilcea, pl. Oltul-d.-j. Are o populație de 943 locuitorĭ.

Stănești, *cătun*, pendinte de com. Stănești-Chirculești, jud. Vlașca, pl. Cîlnișteа, situat pe malul drept al Neajlovuluĭ, proprietatea d-luĭ C. Pariano.

Are o suprafață de 775 hect., din care s'a dat la 80 locuitorĭ, împroprietăriți după legea rurală, 273 hect.

Stănești, *fost schit*, în jud. Vilcea, pl. Oltul-d.-j., la S. de Drăgășani, pe malul drept al Oltuluĭ, zidit de Stolnicul Stroe Buzescu și fraților săĭ, la 1602. Aci s'a înmormîntat Stolnicul Stroe.

La 1821, în urma lupteĭ de la Zăvideni, Turcii se retraseră în acest schit, cu scop d'a tăia drumul eteriștilor, conduși de N. Ipsilante și Caravia.

Stănești-Chirculești, *com. rur.*, în jud. Vlașca, pl. Cîlnișteа, compusă din cât. Stănești și Chirculești, situată pe coasta dreaptă a apeĭ Neajlovuluĭ, aproape de Argeș, la 40 kil. de Giurgiŭ, la 25 kil. de București și la 13 kil. de Ghimpați, reședința plășeĭ.

Locuitorĭ împroprietăriți la 1864, în ambele cât., sunt 120, care aŭ luat o suprafață de 425 hect.

Are o biserică, cu un preot și 2 cîntăreți; o școală mixtă.

Stănești-Deduleși, *sat*, făcînd parte din com. rur. Tîrgșorul-Vechiŭ, jud. Prahova, pl. Tîrgșorul. Are o biserică, cu hramul S-ților Apostoli, fondată la 1874.

Stănești-Deduleși, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor civile din București, fostă pendinte de Pantelimon, jud. Prahova, pl. Tîrgșorul, com. Tîrgșorul-Vechiŭ, în întindere de 882 hect., din care 157 hect. suprafață împădurită și 725 hect. pămînt arabil și fînețe.

Stănești-de-jos și **Stănești-de-Sus**, *cătun* al com. Stănești, pl. Marginea, jud. Vlașca, situat pe proprietatea Stănești a d-luĭ Em. Lahovari. E așezat pe treĭ dealurĭ și văĭ, care fac parte din șirul dealurilor Dunăreĭ ce limitează platoul eĭ inferior și unde începe platoul superior cu cîmpiile Burnazuluĭ.

Are o școală; 2 biserici, una zidită la 1824, cu hramul Adormirea Maicĭĭ Domnuluĭ, în mahalaua Stănești-d.-j., și cea-l'altă la 1862, și deservite de treĭ preoți și un dascăl.

Improprietăriți la 1864 sunt 445 locuitorĭ, foștĭ clăcași, carĭ aŭ luat 1334 hect.

Stănești-Văcărești (Pîrlita), *sat*, făcînd parte din com. rur. Vasilați-Popești, pl. Negoești, jud. Ilfov, situat la N. de Vasilați, pe malul drept al rîuluĭ Dîmbovița. E format din 2 trupurĭ: Stănești și Văcărești. Aci Mihaiŭ-Bravul bătu pe Tătarĭ la 16 Ianuarie 1595.

Are o suprafață de 600 hect., cu o populație de 170 locuitorĭ și o școală.

Numărul vitelor marĭ e de 228 și al celor micĭ, de 372.

Stănicei, *sat*, cu 116 suflete, jud. Argeș, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Măcăi.

Stănigești, *sat*, în jud. și pl. Tutova, com. Puiești.

Stănila, *cătun* al com. Mlăjetul, jud. Buzăŭ, cu 380 locuitorĭ și 80 case.

Stănila, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Mlăjetul, cătunul Stănila, proprietate a moșnenilor Stănilenĭ; are 560 hect., din care 157 pădurea Dosul-Bîsciĭ și Coriiașul, restul, curăturĭ, livede, izlaz, fîneață și sterp.

Stănila și Bîsca, *moșie*, în jud. Buzăŭ, com. Nehoiașul, cătunele Bîsca-Rozileĭ, Venețișul și Ruptura; se întinde pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bîsca-Rozileĭ, proprietate în devălmășie a moșnenilor Bîscenĭ și Stănilenĭ; are 2600 hect. curăturĭ, fineață, izlaz și pădurea Cășoca-Mică.

Stănileşti, *com. rur.*, în partea de N.-E. a plășeĭ Prutul, jud. Fălciŭ. Se mărgineşte la N. cu com. Huşi; la S., cu com. Lunca; la E., cu rîul Prut şi la V. cu com. Rusca. E formată din satele: Budul, Broscoşeni, Răducani, Saratul, Stănileşti şi Voinescu, pe o suprafaţă de 7450 hect. Are o populaţie de 1725 suflete; o şcoală şi o biserică.

Este udată în partea de E. de rîul Prut şi Pruteţul; între aceste ape se întinde un şes, pe care se află aşezate satele ce formează comuna, afară de satul Stănileşti, care vine pe deal. Tot pe acest şes, numit al Prutuluĭ, se află multe bălţi bogate în pescăriĭ, imaşe şi finaţe. In partea deluroasă despre V. se întind ţarinele de cultură şi pădurea.

Locuitoriĭ posedă: 2504 vite marĭ cornute, 3215 oĭ, 297 caĭ şi 294 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitură de 8781 leĭ şi 65 banĭ, iar la cheltueliĭ, de 7966 leĭ şi 91 banĭ.

Stănileşti, *cătun*, al com. Robeşti, jud. Buzăŭ, cu 270 locuitorĭ şi 60 case.

Stănileşti saŭ **Berbeceşti,** *sat*, în centrul com. Stănileşti, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, aşezat pe platoul dealuluĭ ce formează culmea şesuluĭ Prutuluĭ. Suprafaţa teritoriuluĭ moşieĭ e cam de 4950 hect., care, împreună cu satul Budul, formează domeniul statuluĭ, fost până la secularizarea averilor mănăstireşti al Episcopieĭ Huşuluĭ.

Are o populaţie de 1308 suflete; o şcoală, înfiinţată în 1865; o biserică cu 2 preoţĭ şi 3 dascălĭ.

Istoricul. Din documentele Episcopieĭ (vezĭ Cronica Huşuluĭ de Melhisedec Episcopul) reese că satul Stănileşti, care maĭ de mult s'a numit Berbeceşti, este foarte vechiŭ, căcĭ exista încă pe timpul luĭ Alexandru-Vodă-cel-Bun.

Dintr'un suret (copie) de pe ispisocul sîrbesc al luĭ Petru Rareş, cu data 7035 (1527) Martie 15, se vede că numirea acestuĭ sat se trage de la unul Stănilă, căcĭ în acel ispisoc se pomenesc maĭ multe persoane, toţĭ fiĭ aĭ aceluĭ Stănilă. Prin urmare numirea Stănileşti nu este de cît numele colectiv al tuturor urmaşilor luĭ Stănilă. Aceştĭ Stănileştĭ, zice ispisocul, aŭ vîndut un sat la Prut, anume Berbeceşti, ce-l aveaŭ «din drept ispisocul lor de la strămoşul Domnieĭ mele, de la Alexandru Voevod», vrea să zică numele vechiŭ al Stănileştilor a fost Berbeceşti.

Dintr'un uric de la Miron Barnovschi-Vodă, anul 1627, se vede că Stănileşti, sub numirea de «Siliştea Stălineşti» a fost sat domnesc; dar acest Domn l-a hărăzit Vel Pitaruluĭ Ionaşcu Cehan, pentru serviciile luĭ şi pentru un cal bun ce-l hărăzise Domnieĭ, în trebuinţele uneĭ solie la Craiul de Ardeal. Uricul are data 7135, Martie 13. Tot aşa mărturiseşte şi cartea de întăritură de la Alexandru-Vodă (Cond. A. f. 113).

Dintr'un uric de la Vasile-Vodă-Lupu, dat din Iaşĭ în 1640, Noembrie 1, se vede că Stănileşti aŭ fost dăruiţĭ maĭ întîĭ nu de Barnovschi, ci de Ştefan Tomşa luĭ Ionaşcu. Prin urmare, uricul luĭ Barnovschi ar fi numaĭ ca un act de întăritură. De asemenea se vede că, după moartea luĭ Ionaşcu Cehan, Stănileşti iar aŭ rămas proprietate domnească; şi Vasile-Vodă o hărăzeşte boeriuluĭ săŭ Racoviţă Cehan Logofăt şi face cunoscut prin o carte domnească sătenilor din Stănileşti şi le porunceşte să asculte de noul lor proprietar; cartea este dată din Focşani, acelaşĭ an, 12 Noembrie.

La anul 1755, proprietarul Stănileştilor, Niculaĭ Racoviţă biv vel Medelniceriul, fiind împovorat de datoriĭ, a vîndut două sate, Stănileşti şi Maicani, Logofătuluĭ Ştefan-Bosie, în preţ de 1000 leĭ. Cu acest Bosie a făcut Inochentie Episcopul schimbul, şi de acum înainte Stănileşti aŭ devenit proprietatea Episcopieĭ.

Acest sat, cît şi întreaga comună, cu toate împrejurimele eĭ, aŭ însemnătate istorică pentru războiul urmat aicĭ între Ruşĭ şi Turcĭ şi tratatul de pace încheiat la 10 Iulie 1711, de către Petru-cel-Mare, Ţarul Rusieĭ. (V. Gura-Sărăţeĭ, Lunca, Girla-Vlădicăĭ şi Rîioasa).

Stănislăveşti, *sat*, cu 500 suflete, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume. Aicĭ este reşedinţa Primărieĭ. Are o biserică, cu hramul «Toţi Sfinţiĭ», deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Stănislăveşti, *sat*, în jud. Olt, pl. Mijlocul, pendinte de com. Ursoaia, situat la N. de com., pe lunca gîrleĭ Plapcea.

Are o populaţie de 260 locuitorĭ, din care 54 împroprietăriţĭ la 1864 cu 266 hect. din moşia d-luĭ I. Ştefan Zianu; o biserică, zidită la 1840 de Alecu Racoviceanu, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 80 boĭ, 20 vacĭ, 19 caĭ, 680 oĭ, 20 capre şi 50 porcĭ.

Stănislăveşti, *moşie*, cu o întindere de 660 pogoane, jud. Argeş, pl. Cotmeana, proprietatea

statuluĭ, fostă pendinte de Mitropolia din București.

Stănișești, *plasă*, în jud. Tecuciŭ, situată la N. de jud., înființată după împărțirea administrativă din 1892.

Se compune din 8 comune: Buda, Burdusaci, Colonești, Crăești, Motoșeni, Oncești, Răchitoasa și Stănișești, cu 54 cătune.

Are o populație de 17978 suflete; 14 biserici, deservite de 14 preoți parohi, 8 preoți ajutorĭ și 25 cîntăreți; 13 școli mixte; 12 morĭ de apă pe Zeletin, 28 de vînt și 2 cu aburĭ; o suprafață de 27992 hect.

Se mărginește la N. cu jud. Bacăŭ, la S. cu plășile: Berheciul și Zeletinul, la E. cu jud. Tutova și la V. cu jud. Bacăŭ și pl. Berheciul.

Reședința sub-prefecturei este în com. Stănișești.

Locuitoriĭ posedă: 20 mașini de treerat, 15 de vînturat, 7 de bătut porumb, 215 pluguri, din care 185 de lemn și restul de fier.

Stănișești, *com rur.*, în jud. Tecuciŭ, pl Stănișești, compusă din 3 cătune: Stănișești, Slobozia-d.-s. și Slobozia-d.-j.

E situată pe ambele maluri ale pîr. Dobrotforul, la 80 kil. de capitala județuluĭ, spre N.

Se mărginește la N. cu com. Colonești, la E. cu com. Buda, la S. cu com. Crăești și la V. cu cătunele Tarnița, Valea-Bouluĭ și Lazul, com. Oncești.

Are o populație de 1923 suflete; 2 școale, una în tîrgul Stănișești, înființată în 1865, și cea-l'altă în căt. Slobozia-d.-s., înființată la 1882; 3 biserici: 2 în tîrgul Stănișești, 1 cu hramul Sf. Nicolae, făcută în 1810, de Sandu Polcovnicul, și reparată la 1868 de A. Papadopol; cea-l'altă zidită în 1793.

Vite: 480 boĭ, 300 vacĭ, 49 caĭ, 27 iepe, 924 oĭ și 300 rîmătorĭ.

Meseriașĭ sunt: 16 lemnarĭ, 3 tîmplarĭ, 2 ferarĭ și vr'o 5 cizmarĭ.

Teritoriul comuneĭ este de 4576 hectare.

In raionul comuneĭ sunt 3 morĭ de aburĭ, 2 de vînt, și 3 iazurĭ cu pește.

Locuitoriĭ sunt împroprietăriți după legea rurală din 1864.

Veniturile comuneĭ se urcă la 7820 leĭ, iar cheltuelele la 6820 leĭ.

Prin comună trece șoseaua județeană care vine din Tecuciŭ, se desparte la gura Crăeștilor și merge spre N. în jud. Bacăŭ.

E brăzdată de dealurile Dobrotforuluĭ, Gunoaia și Davidului și văile Busuiocul, Davidului, și udată de pîr. Dobrotforul.

Stănișești, *tîrg*, făcînd parte din comuna cu același nume, jud. Tecuciŭ.

Are o întindere de 2288 hect., cu o populație de 756 locuitorĭ, foștĭ clăcași, împroprietăriți la 1864.

Este reședința plășeĭ Stănișești.

Are o școală, înființată la anul 1862; 2 biserici, una cu hramul Sf. Nicolae, pe a cărei ușă se găsește inscripția: «In zilele prea luminatuluĭ Domn Alexandru Calimah Voevod. Amin», și cea-l'altă zidită de Sandu Polcovnicul, la 1800.

Stănișoara, *mănăstire*, jud. Argeș, plaiul Loviștea, pe malul sting al Oltuluĭ, cam în dreptul mănăstiriĭ Cozia. Era schit nesupus la nicĭ o altă mănăstire, fie din Țară, fie din streinătate; mai în urmă a devenit metoh al mănăstireĭ Cozieĭ din Vilcea.

Atît biserica cît și chiliile monahilor sunt în bună stare.

Stănișoara, *munte*, la N. com. Baia-de-Fier, jud. Gorj, plaiul Novacĭ. Se mai numește și Stănișoara-Săndești. E așezat lîngă muntele Micaia și e acoperit cu pășune, avînd stîne pe el. Face parte din munțiĭ zișĭ aĭ Băeĭ-de-Fier.

Stănița, *com. rur.*, în jud. Roman, pl. Siretul.-d.-s., spre N.-E. de orașul Roman, la 22 kil. de el și la 6 kil. de reședința plășeĭ. Este formată din satele: Buzdugi, Călugărița (Negrești), Chicera (Todireni-Sturzeĭ), Fundul-Poeneĭ, Piscul-Rusuluĭ, Poenele-Onceĭ, Stănița, Tarnița, Todireni, Veja-Clăcași, Veja-Lingurari și Vlădnicelele (Chetrile), cu reședința comuneĭ în satul Stănița.

Are o populație de 2409 locuitorĭ; 5 biserici, din care 3 de zid și 2 de lemn; o școală mixtă.

Budgetul comuneĭ e la venitură de 4800 leĭ și la cheltuelĭ, de 4733 leĭ.

Este legată cu orașul Roman prin șosea.

Stănița, *sat* și reședința com. cu același nume, pl. Siretul-d.-s., spre N.-E. de orașul Roman, la 22 kil. de el și la 6 kil. de reședința plășeĭ.

Are o populație de 492 locuitorĭ; o biserică de zid și o școală mixtă.

Este legat cu orașul Roman prin șosea.

Stănuești, *com. rur.* și *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, spre V. de Bîrlad, pe pîrîul Pereschivul.

Satul formează comună cu cătunele: Chetreni, Cociul, Văleni, Poiana, și Seaca, cu o populație de 1613 locuitorĭ.

Teritoriul comuneĭ este foarte deluros. Se cultivă viea pe o suprafață de 82,25 hect. (din care 2 nelucrătoare), iar livezele cu prunĭ, pe o suprafață de 16,25 hect.

Comerciul se face de 10 persoane. Are o școală și 2 bisericĭ.

Stănuleasa, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ciomăgești, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. A fost situat maĭ întĭiŭ pe Valea-Simbureluĭ și s'a mutat pe Valea-Lăuneluĭ.

Are o populație de 340 locuitorĭ.

Biserica, făcută de boerul C. Trepteanu, pe la anul 1830, s'a reparat maĭ în urmă de enoriașĭ.

Stăvărești, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Gradiștea, cătunul de reședință al comuneĭ Ciineni, situat în partea de N., lîngă balta Amara. Are 11 hect. întindere, cu o populație de 260 suflete, și o biserică.

Stefești, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Vărbilăul.

E situată pe malul stîng al rîuluĭ Vărbilăul, la 50 kil. de capitala județuluĭ și la 2 kil. de a plaiuluĭ.

Se mărginește cu comunele: Bertea, Strîmbeni, Livadea, Slănicul și Schiulești.

Se compune din două cătune: Stefești și Scurtești, cu o populațiune de 899 locuitorĭ.

Are o biserică în căt. Scurtești, foarte vechĭe, în formă de peșteră, deservită de un singur preot; o școală, înființată la 1889.

Are 45 meseriașĭ.

199 locuitorĭ sunt moșneni, iar 50 s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșia statuluĭ, dîndulise 212 hect. Eĭ posedă: 16 caĭ și ĭepe, 227 vacĭ, 57 capre, 295 oĭ și 108 porcĭ.

Pe rîul Vărbilăul sunt 6 herăstrae și 19 morĭ.

Suprafața comuneĭ, cu izlaz, pămînt de muncă, pădure, etc. e de 1058 hect.

In raionul comuneĭ este o carieră din care se scoate piatră bună pentru fabricarea ipsosuluĭ.

Comerciul se exercită în com. de 5 circiumarĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ și cheltuelĭ de 6970,78 leĭ.

Cincĭ șosele o pun în comunicație cu com.: Bertea, Strîmbeni, Poiana și Slănicul.

Partea de N. a căt. Scurtești este acoperită de munțiĭ: Vulpea saŭ Bîrseanul, plaiul Lupuluĭ și Trifoiul, cu vîrfurile: Trifoiul, Bîrseanul și Vîrful-Cocoaneĭ.

Acești munți sunt acoperiți de păduri din care se exploatează lemne, ce se taie în herăstraele instalate pe apa Vărbilăul.

Partea de E. a acestuĭ căt., împreună cu munțiĭ și vîrfurile lor, se numește Crucișoara. Părțile de S. și V. sunt acoperite de livezĭ de prunĭ și locurĭ pentru porumb.

Comuna e străbătută la V. de rîul Vărbilăul iar la E. de girla numită Valea-Poeneĭ.

Stefești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ștefești, pl. Vărbilăul, jud. Prahova. Aci e reședința comuneĭ.

Stege, *munte*, între com. Borca și Transilvania, jud. Suceava (1614 m.).

Stejari, *sat*, făcînd parte din com. rur. Milcovul, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, situat pe malul Oltuluĭ, la 1½ kil. de reședința comuneĭ.

Are o populație de 106 locuitorĭ.

Vite: 10 boĭ, 40 vacĭ, 16 caĭ, 100 oĭ și 20 porcĭ.

Stejarul, *cătun*, făcînd parte din com. rur. Urdari-d.-j., pl. Jiul, jud. Gorj, situat spre S. de comună, pe partea dreaptă și în albia Jiuluĭ, la poalele dealuluĭ Stejarul.

Are o suprafață de 600 hect., cu o populație de 71 familiĭ, saŭ 431 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri, 50 care cu boĭ, 4 căruțe cu caĭ; 200 vite marĭ cornute, 28 caĭ, 266 porcĭ, 300 oĭ și capre.

Comunicația cătunuluĭ cu comuna sa se face prin șoseaua vecinală, care o leagă în același timp la S. cu căt. Strîmba.

Stejarul, *cătun*, în jud. Mehedinți, com. rur. Corcova, pl. Motrul-d.-s.

Stejarul, *sat*, cu 90 suflete, în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Călugăreni.

Locuitoriĭ se ocupă cu plutăria.

Stejarul, *sat*, cu 67 familiĭ, în jud. Neamțu, com. Pingarați, pl. Piatra-Muntele.

Stejarul, *sat*, jud. Suceava, com. Fărcașa, pe Domeniul Coroaneĭ, de-a-dreapta Bistrițeĭ și a pîriuluĭ Stejarul.

Are o populație de 207 suflete și o biserică, restaurată în 1885 de Administrația Domeniuluĭ Coroaneĭ, care a și înzestrat'o cu cele trebuincioase.

Stejarul saŭ **Găvana**, *sat*, făcînd parte din com. rur. Negoești, pl. Tîrgșorul, jud. Prahova. Are o populație de 297 locuitorĭ; o biserică fondată la anul 1834

de Safta Brîncoveanu, proprietara moșiei, și reparată la 1888.

Aparținea statuluĭ și făcea parte din Postîrnacul din jud. Dîmbovița. Este situat de-alungul apeĭ Prahova.

Stejarul saŭ **Găvana**, *moșie*, a statuluĭ, pendinte de biserica Sărindarul, în județul Prahova. La 1888 s'a vîndut de veciĭ Doctoruluĭ Turnescu.

Stejarul, *munte*, în jud. Suceava, com. Fărcașa (1347,9 m.).

Stejarul, *pîrîŭ*, în jud. Suceava, com. Fărcașa. Izvorește de sub muntele Bușmeniul-Mare și, după un curs de 12 kil., în care a învîrtit o morișcă, se aruncă în Bistrița.

Are de tributarĭ: Pîrîul Scurt, Pîrîul-Bîtceĭ și Pîrîul-Strungilor.

Stejarului (Pădurea-), *pădure*, în jud. Neamțu, com. Pîngarați, pl. Piatra-Muntele; este proprietatea statului.

Stejăretul, *sat*, cu 60 familiĭ, jud. Argeș, pl. Pitești, făcînd parte din com. rur. Bîscovul-Fleștĭ.

Stejerei, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Ocolul, situată pe țărmul stîng al Tismaneĭ, la V. de comuna Bălăcești.

Este formată din 3 cătune: Stejerei, Gălășoaia și Pinoasa, cu o suprafață de 648 hect. și o populație de 280 familiĭ saŭ 895 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 35 pluguri, 45 care cu boĭ, 7 căruțe cu boĭ și vacĭ, 7 căruțe cu caĭ; 264 vite marĭ cornute, 18 caĭ, 126 porcĭ și 205 oĭ și capre.

Căĭ de cumunicație sunt: șoselele comunale care o pun în legătură cu toate comunele învecinate.

Are o școală; 3 biserici de lemn, fondate de locuitorĭ, 2 la anul 1810 și 1 la 1886, deservite de 2 preoți și 3 cîntăreți; 3 morĭ pe apa Tismaneĭ; 2 cîrciumĭ.

Stejerei, *cătun* al com. Stejerei, pl. Ocolul, jud. Gorj.

Are o suprafață de 200 hect., cu o populație de 125 familiĭ saŭ 400 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 15 pluguri, 18 care cu boĭ, 15 căruțe cu caĭ; 180 vite marĭ cornute, 12 caĭ, 36 porcĭ și 30 oĭ și capre.

Stelnica, *com. rur.*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situată între com. Fetești și Cegani. Se întinde din Dunăre, din dreptul orașuluĭ Cernavoda, spre V., prin insula Balta și cîmpia Bărăgan pe o suprafață de 6000 hect., din care 1600 hect. bălțiș și 110 hect. pădurĭ, în insula Balta, iar 4290 hect. pămînt de cultură pe Bărăgan. Coprinde două moșiĭ: Stelnica, proprietate a Eforieĭ spitalelor civile din București, și Maltezi, proprietate particulară.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriți pe moșie 128 locuitorĭ; neîmproprietăriți se maĭ află 106.

Se compune din satele: Stelnica și Maltezi, și din cătunele (tîrlele): Caraman și Borsorești, cu reședința în satul Stelnica.

Are o populație de 1700 locuitorĭ; o școală; 2 biserici, deservite de 2 preoți și 4 cîntăreți.

Teritoriul comuneĭ este udat de Dunăre, Borcea și lacurile: Rotundul, Iepurele, Tinosul, Lacul-Mare, Blestematile, Zătonul, Potcoavele, Hirșovișteа, Cățînul, Bisoaccile, Berleasca, Niculițele și Belciugoiul. Brațele (privalele), ce unesc Dunărea și Borcea cu lacurile, sunt: Bîtlanul, Babele, Cîrnicea, Periatul, Poteca și Stîlpișteа.

Vite: 509 caĭ, 2185 boĭ, 1106 oĭ, 53 bivolĭ și 1172 porcĭ.

Pe teritoriul comuneĭ trece calea ferată București-Fetești și Fetești-Făurei cu stația Fetești, la 3 kil. de satul Stelnica, reședința comuneĭ.

Stelnica, *sat*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de comuna cu același nume, situat pe coasta Bărăganuluĭ și pe țărmul stîng al brațuluĭ Borcea.

Pînă la 1832, aicĭ a fost reședința administratoruluĭ plășiĭ Stelnica și a uneĭ căpitănii militare. Stelnica a avut o schelă importantă.

Are o școală mixtă și o biserică, deservită de 1 preot și 2 dascălĭ.

Stemnicul, *plasă*, în jud. Vasluiu. Pîrîul Stemnicul curge prin mijlocul eĭ. Se întinde de la N.-V. spre S.-E., pe valea și dealurile ce se prelungesc de-a dreapta și de-a stînga pîrîuluĭ Stemnicul.

Se mărginește la N. cu pl. Funduri și o parte din pl. Mijlocul; la S., cu orașul Vasluiu și o parte din pl. Racova; la E. cu pl. Mijiocul și la V. cu jud. Roman și o parte din pl. Racova.

E formată din com.: Bîrzești, Buda-Rafaila, Buhăești, Brodocul, Chetrești, Cozmești, Osești și Rădiul.

Teritoriul plășeĭ este foarte deluros, maĭ cu seamă în partea de N.-E., unde ridicăturile culmilor sunt foarte înalte, micșorîndu se cu cît se lasă spre S.

Două culmĭ marĭ se desfac despre jud. Roman și de la S.-V. plășeĭ Fundurile se lasă, una printre piraiele: Stemnicul și Racova și a căreĭ zare desparte

ambele plăşĭ, şi alta printre pîrîul Stemnicul şi rîul Bîrladul şi pe a căruĭ zare este hotarul între această plasă şi Mijlocul. Ambele culmĭ, în prelungirea lor, sunt întretăiate de văĭ cu pîrae şi se sfîrşesc la dreapta şi stînga lor, în văile marĭ ale pîraelor: Racova, Stemnicul şi rîul Bîrladul.

Partea de N.-V. a plăşeĭ este maĭ mult acoperită cu pădurĭ; Valea-Stemniculuĭ şi partea S.-E., este bogată în fînețe.

Are o întindere de 13300 hect., cu o populaţie de 13591 suflete; 26 bisericĭ, deservite de 28 preoţĭ şi 28 eclesiarhĭ; 8 şcoale.

Este unită cu pl. Funduri, avînd reşedinţa în tîrguşorul Negreşti.

Stemnicul, *pîrîŭ*, jud. Vasluiŭ, pl. Stemnicul. Izvoreşte din pădurea statuluĭ, Rafaila, de la locul numit Fîntîna-Oniculuĭ, curge spre S. prin com. Oşeşti, trece pe lîngă satele: Cozmeşti, Băleşti, Deleşti, Chetreşti şi Bălteni şi apoĭ se varsă în rîul Bîrladul, prin doĭ cracĭ, unul maĭ în sus de satul Brodocul, şi altul lîngă oraşul Vasluiŭ.

Sterea saŭ **Dănciuleşti**, *cătun*, în jud. Vlaşca, pl. Neajlovul, situat pe domeniul Clejani. Locuitorĭ împroprietăriţĭ după legea rurală sunt în număr de 47, pe 143 hect.

Are o biserică, deservită de preotul din com. Babele.

Sterianul-de-Jos, *sat*, făcînd parte din com. rur. Butimanul-Luceanca, pl. Znagovul, jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafaţă de 237 hect., cu o populaţie de 104 locuitorĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 92 şi al celor micĭ, de 60.

S'a înfiinţat la 1853, şi este aşezat pe loc şes.

Sterianul-de-Mijloc, *sat*, făcînd parte din com. rur. Butimanul-Luceanca, pl. Znagovul, jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafaţă de 241 hect., cu o populaţie de 88 locuitorĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 50 şi al celor micĭ, de 82.

Sterianul-de-Sus, *sat*, făcînd parte din com. rur. Butimanul Luceanca, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat la V. de căt. Butimanul.

Se întinde pe o suprafaţă de 662 hect., cu o populaţie de 204 locuitorĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 177 şi al celor micĭ, de 229.

S'a înfiinţat cam pe la 1860, şi este udat de la V. spre E. de apa Coadele-Znagovuluĭ.

In raionul cătunuluĭ este pădurea Deşloaica.

Sterminoasa-Vlădişorul, *pădure*, jud. Muşcel, supusă regimuluĭ silvic, proprietate a moşnenilor Proculeşti şi pendinte de com. Berevoeşti-Pămînteni. Are o întindere de 600 hect., populate maĭ cu seamă cu fag, iar pe vîrful coastelor cu stejar.

Sterpoaia, *cătun*, al com. Bibeşti, pl. Gilortul, jud. Gorj, situat pe valea Sterpoaia.

Are o suprafaţă de 4875 hect., cu o populaţie de 170 familiĭ, saŭ 736 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 50 plugurĭ, 73 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ; 40 stupĭ; 265 vite marĭ cornute, 125 oĭ, 49 capre, 57 rîmătorĭ şi 17 caĭ.

Pîrîul Sterpoaia curge de la N. spre S.-E. prin mijlocul cătunuluĭ; are apă numaĭ în timpurĭ ploioase.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua comunală care vine de la S.-E., din com. Aninoasa; printr'un drum de care, care-l leagă cu Piscurile şi Costeşti-Daia, şi printr'o potecă de picior care l leagă cu Răşina. In aceste din urmă două direcţiĭ terenul este cu totul accidentat.

Sterpul, *rîŭ*, jud. Ilfov, îşĭ ia naştere din rîul Păltinaşul, udă moşiile: Frasinul, Băneasa, Jarcaleţi, Pietrele, Pueni şi Prundul, şi se varsă în iezerul Greaca; are o direcţiune de la V. spre E. şi o lungime de 15 kil.

Steţicani, *vechie numire a satului* Teţcani, din jud. Roman, pl. Moldova. (Vezĭ Teţcani, sat).

Acest sat exista sub numele de Teţcani în sec. al XVII-lea.

Stevia, *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Chiojdul-din-Bisca. Are 1286 m. înălţime. Plaiurile sale se unesc cu muntele Monteorul. E acoperit de izlaz şi pădure.

Stevia (Muntele-) şi **Muntele-Fruntea-luĭ-Vraseĭ**, *moşiĭ* ale statuluĭ, pendinte de mănăstirea Znagovul, jud. Prahova.

Sticlăria, *sat*, cu 382 locuitorĭ, jud. Arges, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Fedeleşoiul.

Sticlăria, *sat*, în partea de S.-V. a com. Cepleniţa, pl. Bahluiul, jud. Iaşi, situat între dealurĭ. Are o populaţie de 25 locuitorĭ.

Sticlăria, *sat*, în partea de S.-V. a com. Bădeni, pl. Bahluiul, jud. Iaşi, situat pe costişa dealuluĭ Sticlăria, pe o suprafaţă de 344 hect., cu o populaţie de 81 familiĭ, saŭ 440 suflete.

Are o biserică de lemn, cu 1 cîntăreț și 1 eclesiarh.

E înconjurat de toate părțile cu pădurĭ, și formează un trup cu satul Sticlăria din com. Cepleniţa.

Stieţeşti, *sat,* în jud. Tutova, pl. Corodul, com. Adam, la V. de satul Adam.

Stigniţa, *com. rur.,* în jud. Mehedinți, pl. Blahnița, pe valea Drînceĭ, în partea stîngă, la 35 kil. de orașul Turnul-Severin.

Se mărginește la E. cu com. Podul-Grosuluĭ; la S., cu com. Iablanița; la V., cu com. Poroina-Mare; iar la N., cu comunele Plopi, Adunați-Teiuluĭ și Izvorălul.

Are o populație de 1200 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală.

Locuitoriĭ posedă: 36 pluguri, 77 care cu boĭ, 17 căruțe cu caĭ; 46 caĭ, 700 vite marĭ cornute, 400 rîmătorĭ și 780 oĭ.

Prin comună trece șoseaua Severin-Hinova-Stigniţa-Podul-Grosuluĭ.

Budgetul com. e la venitură de 1329 leĭ, iar la cheltueli, de 885 leĭ.

Deal mai principal în comună este dealul saŭ culmea Stigniţeĭ, în partea de N. Intre drumurĭ este de remarcat drumul numit al Băiĭ.

Este legată cu comunele vecine prin șosele comunale.

Stipanuluĭ (Valea-), *pîriă,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Balabancea, și anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Giaferca-Rusă; izvorește din poalele de V. ale dealuluĭ Boclogea; se îndreaptă spre S., avînd o direcțiune generală de la N.-E. spre S.-V., brăzdează partea de S. a plășeĭ și pe cea de E. a comuneĭ; curge pe la poalele de N. ale dealuluĭ Boclogea, numaĭ prin pădurĭ, și după un curs de $3^1/_2$ kil., se varsă în pîrîul Taița, pe partea dreaptă, la 1 kil. maĭ jos de satul Giaferca; la gura sa se revarsă une-orĭ și formează mlăștinĭ; taie drumul comunal Balabancea-Giaferca-Rusă.

Stipevoc, *braț* al Dunăreĭ, în jud. Tulcea și Basarabia, față cu cătunul Periprava (al com. Sfiștofca). Are o lungime de 9 kil., o lărgime de 700 m. și o adîncime de 15 m., este destul de adînc pentru vapoare, dar maĭ în sus basfondurile se ridică și împiedecă navigațiunea. Este un braț secundar al marelui braț Chilia.

Stipocul, *punct trigonometric,* în jud. Tulcea, în partea de V. a pl. Sulina și cea de S. a com. urb. Chilia-Vechĭe, în mijlocul grinduluĭ Stipocul. Se ridică pănă la o înălțime de 4,4 m., dominînd gîrla Iacob-Suhat și drumul comunal Pardina-Chilia-Vechĭe.

Stipocul, *grind,* în jud. Tulcea, pl. Tulcea și Sulina; pleacă de pe malul drept al brațuluĭ Chilia; se întinde spre E. pe lîngă gîrla Iacob-Suhat, dă de gîrla Pardina, pe care o urmează pănă aproape de orașul Chilia-Vechĭe, pe o lungime de 38 kil și o întindere de 1400 hect; pe el merge un drum comunal Pardina-Chilia-Vechĭe; este productiv; are 15 cișle (tîrle) de vite.

Stîlpeni, *com. rur.,* în jud. Muscel, pl. Rîurile, la 26 kil. spre S. de Cîmpulung, situată pe ambele malurĭ ale riuluĭ Tîrgul.

Se compune din 4 cătune: Stîlpeni, Surdeni, Opreștĭ și Cotoritigănia, cu o populație de 985 locuitorĭ, din carĭ 149 imprejmuitorĭ.

Se mărginește la N. cu com. Rădești; la S., cu com. Livezeni; la E., cu com. Vulturești și Bîrzești și la V., cu com. Bălilești.

Are o biserică, deservită de 2 preoțĭ și 2 dascălĭ; o școală mixtă, înființată la 1836.

Locuitoriĭ posedă: 530 boĭ și vacĭ, 90 oĭ, 207 porcĭ, 47 capre și 15 caĭ.

Budgetul com. e la venitură de 3476 leĭ și la cheltueli, de 1888 leĭ.

Riul Tîrgul udă com. în tot lungul și în el se varsă Valea-Tîngeleĭ și Valea-luĭ-Enache, pe malul drept, și Valea-Ogrezeleĭ pe partea stîngă. Pe acest rîŭ sunt 3 morĭ și 2 herăstrae.

La V. com. este dealul Valea-Popeĭ, ce merge în direcțiunea de la N. spre S., în lungimea com. și la E., Dealul-Mănăstireĭ, despărțit de dealul Valea-Popeĭ prin riul Tîrgul. Aceste dealurĭ sunt acoperite cu pădurĭ, și pe coaste cu livezĭ de prunĭ.

Prin com. trece linia ferată Golești-Cîmpulung și șoseaua națională Pitești-Cîmpulung, care merg paralel, de la S la N. Pe linia ferată e un pod de fer și pe șoseaua națională un pod de lemn peste Valea-Ogrezeleĭ.

Comunicația în com. se face prin șoseaua com. ce vine de la N. din cătun. Opreștĭ, merge în lungul com. prin cătun. Surdeni, pănă în cătun Stîlpeni, și aci se unește la punctul numit Ancuța N. Andreiŭ, cu șoseaua vecinală ce vine de la V. din cătun. Romînești, com. Bălilești și unindu se trece Riul-Tîrguluĭ și linia ferată Golești-Cîmpulung și dă în șoseaua națională.

Stîlpeni, *sat,* făcînd parte din com.

rur. cu acelaşĭ nume, jud. Muşcel. Aci este reşedinţa subprefectureĭ pl. Rîurile-Argeşelul.

Pe la E. satuluĭ trece calea ferată Goleşti şi şoseaua Piteşti-Cimpulung-Frontieră.

Are o populaţie de 216 locuitorĭ; o biserică, clădită de Ioniţă Stîlpeanu, la 1833.

Aci este un han mare, care, înainte de punerea în circulaţie a căieĭ ferate, servea ca staţie călătorilor şi birjarilor.

In partea de V. a satuluĭ, spre com. Bălileşti, este dealul numit Valea-Popeĭ, iar la S. spre com. Băjeşti este lunca satuluĭ.

Stîlpeni, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Muşcel, pl. Rîurile-Argeşelul, com. Stîlpeni, pe linia Goleşti-Cimpulung, pusă în circulaţie la 1 Iulie 1887. Se află între staţiile Clucereasa (8,1 kil.) şi Mihăeşti (6,8kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Măreĭ de 355m,78. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 106441 leĭ, 45 banĭ.

Stîlpişul-Păcurarul, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, jud. Muşcel, plaiul Nucşoara, com. Pietroşani, în întindere de 600 hect., cu un masiv des, avînd ca esenţă fag, stejar şi mesteacăn.

Stîlpul, *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, pl. Sărăţi, la 13,350 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătt.: Stîlpul şi Balta-Plopuluĭ.

Are o suprafaţă de 6870 hect., cu o populaţie de 1720 locuitorĭ; o şcoală; 2 biserici, deservite de 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; 8 cîrciumĭ.

Vite: 690 boĭ, 450 vacĭ, 192 viţeĭ, 28 bivolĭ, 142 caĭ, 120 iepe, 25 minjĭ, 5540 oĭ, 10 asinĭ şi 165 porcĭ.

Com. e vechie, şi a fost proprietatea Ghiculeştilor (Alecu Ghica, Căciulă-mare), de la care a trecut la familia Filitis şi apoĭ s'a instreinat şi de la aceasta.

Stîlpul, *cătun* de reşedinţă al com. Stîlpul, jud. Buzăŭ, cu 1540 locuitorĭ.

Stîlpul, *cătun*, pendinte de com. Bălări, jud. Vlaşca, pl. Cîlnişteа, proprietatea familieĭ G. Vernescu.

Stîlpul, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Stîlpul, despărţită în treĭ corpurĭ: Stîlpul Monteoru, 2900 hect., Stîlpul Hr. Filitis (acum Demetrescu) 1100 hect. şi Stîlpul Elena Filitis (acum Maria S. Pană) 1100 hect.

Stîlpul, *deal*, în jud. Iaşi, pl. Stavnicul, com. Mogoşeşti.

Stîlpul-Roscăĭ, *stîlp de piatră*, în jud. Fălciŭ, pl. Podoleni, aşezat în pămînt pe locul unde se termină Valea-luĭ-Ştefan-Vodă, în valea pîrîuluĭ Moşna.

Stîna-Vechie, *munte*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Podurile, lîngă Prohogeşti. La poale are fineţe şi imaşe, iar pe coaste şi vîrf, tufe de arinĭ.

Stînca, *com. rur.*, jud. Iaşi, pl. Braniştea, în jos de com. Sculeni, situată pe dealul Stînceĭ şi şesul Jijieĭ, pănă în apa Prutuluĭ. E formată din satele: Stînca, Cîrpiţi, Luceni, Luceni-Băcăloaeĭ, Luceni-Sturzoaeĭ, Icuşeni şi Cotul-luĭ-Ivan, cu o populaţie de 348 familiĭ, saŭ 1667 suflete.

Prin mijlocul comuneĭ trece rîul Jijiea, formînd maĭ multe cotiturĭ, iar în partea despre V., se prelungeşte Dealul-Stînceĭ, spre S. pănă în com. Golăeşti.

Are 4 bisericĭ, cu 3 preoţĭ, 4 cîntăreţĭ şi 4 eclesiarhĭ; 2 şcolĭ; o moară de aburĭ şi 4 podurĭ pe apa Jijieĭ.

Vite: 1807 vite marĭ cornute, 2065 oĭ, 182 caĭ şi 753 rîmătorĭ.

Budgetul comuneĭ e de 9583 leĭ, 48 banĭ, la venituri, şi de 9576 leĭ, 70 banĭ, la cheltueli.

Stînca, *sat*, jud. Botoşani, lîngă dealul Stînca, pe ţărmul drept al Prutuluĭ, în partea de N. a com. Satul-Ştefăneşti, pe moşia Ştefăneşti.

Are o suprafaţă de 460 hect., cu o populaţie de 152 familiĭ, saŭ 675 suflete; 1 biserică de lemn, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 1 şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 216 boĭ şi vacĭ, 62 caĭ, 880 oĭ, 160 porcĭ; 160 stupĭ cu albine.

Stînca, *sat*, în jud. Iaşi, pl. Braniştea, com. Stînca, situat pe dealul cu acelaşĭ nume. Are o populaţie de 51 familiĭ saŭ 238 suflete.

Vite: 243 vite marĭ cornute, 183 oĭ, 23 caĭ şi 17 rîmătorĭ.

Aicĭ este castelul proprietaruluĭ Roznovanu, zidire frumoasă, în curtea căreia se află o biserică, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 eclesiarh.

Poziţiunea înaltă a dealuluĭ, acoperit cu pădure, dă un aspect frumos atît satuluĭ cît şi casteluluĭ, care se văd de la o distanţă foarte mare.

Stînca, *deal*, în partea despre V. a satuluĭ Cucuteni, pl. Stavnicul, jud. Iaşi. Se întinde de la S. la N. Este o continuare a dealuluĭ Coran din com. Voineşti, şi se termină la satul Cogeasca-Vechie, de care se desparte prin un iaz. Pe înclinarea de E., e situat satul Scoposeni, iar pe cea de E. satele: Bogdăneşti, Dîrjeni şi parte din Cucuteni.

Stînca, *pîriŭ*, ce izvorește din pădurea Stînca, jud. Iași, pl. Turia, com. Cărniceni, curge spre S., formînd iazul Patron și Iazul-de-la-Brazdă.

Stînca, *deal*, jud. Botoșani, care se termină lîngă Prut și satul Stînca din com. Satul-Ștefănești. Este o ultimă ramificare a dealurilor ce se întind între Prut și Băseŭ. In partea de E. a dealuluĭ, lîngă Prut, se văd eșite niște stîncĭ de piatră calcară. In aceste stîncĭ, și anume în partea despre Prut, unde aŭ forma unuĭ perete înalt și prăpăstios, se află o peșteră numită «Casa Doamneĭ», despre care legenda spune că ar fi fost locuită de Doamna luĭ Ștefan-cel-Mare și maĭ tîrziŭ de un pusnic.

Stînca-cu-Zvorăștea, *sate*. Vezĭ Zvorăștea-cu-Stînca, sate, județul Dorohoiŭ, pl. Berhometele, com. Zvorăștea.

Stînca-luĭ-Negri, *stîncă*, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. Tîrgul-Ocna, la capătul Trotușuluĭ, pe dreapta.

Stînca-luĭ-Ureche. Vezĭ Liveni-Mitropolieĭ, *sat*, jud. Dorohoiŭ, pl. Băseul, com. Manoleasa.

Stînca-Mare, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Somova; se desface din dealul Comori, se întinde spre E., într'o direcție generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea de N. a plășeĭ și cea de V. a comuneĭ; lasă spre N. dealul Stînca-Mică; pe la poalele de S. curge pîrîul Somova și merge drumul județean Tulcea-Isaccea, iar pe muchie, drumul Parcheș Somova; acest din urmă e așezat la poalele sale de E., iar cel-l'alt la cele de V.; este de natură stîncoasă, înalt de 140 m. și acoperit cu pădurĭ și pășunĭ.

Stînca-Mică, *deal*, jud. Tulcea, în partea de N. a plășeĭ Isaccea și cea de V. a com. Somova; se desface din dealul Stînca-Mare, se întinde spre E., în o direcție generală de la S.-V. spre N.-E. E de natură stîncoasă; pe la poalele sale de N. e drumul comunal Parcheș-Somova; are 92 m. înălțime; e acoperit cu verdeață.

Stînca-Popricani, *deal*, județul Iași, pl. Copoul, com. Rădiul-Mitropolieĭ, în partea de E. a satuluĭ Popricani. Se desface din dealul Popricani, din partea de S. a satuluĭ și continuă spre E., terminîndu-se în Valea-Jijieĭ, în partea de N.-E. Între dealurile Popricani și Stînca-Popricani, în partea de N. spre Podul-Jijieĭ, se formează valea Popricani, pe care se lasă și șoseaua județeană Iași Botoșani.

Stîncășeni, *sat*, jud. și pl. Tutova, com. Corodești, spre V. de satul Corodești, așezat într'o vale strîmtă. Se împarte în 2 părțĭ: Stîncășeni-Boerești și Stîncășeni-Răzășĭ, cu o populație de 643 locuitorĭ.

Stînei (Valea-), *cătun*, al com. Sărulești, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ și 54 case.

Stînei (Vîrful-), *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Bălănești, cătr. Cozieni, fost azilul refugiaților din 1821.

Stîngăceaua, *com. rur. și sat*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., situată pe Valea-Stîngăceleĭ, care are direcțiunea de la V.-E., la 63 kil. de orașul Turnul-Severin.

Se mărginește la E. cu com. Butoești; la N., cu com. Grozești și Strehaia; la V., cu moșia statuluĭ Strehaia, și spre S. cu cătr. Stăncești, din com. Strehaia.

Satul formează com. cu Stîngăceaua-d. s., cătr. Bîrlogeni și mahalalele Ciuleești, Cearîngani, Podul-Motruluĭ și Insurăței.

Are o populație de 1580 locuitorĭ; o școală și o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Locuitoriĭ posedă: 62 plugurĭ, 100 care cu boĭ, 14 căruțe cu caĭ; 80 stupĭ; 800 vite marĭ cornute, 40 caĭ, 740 oĭ și 610 rîmătorĭ.

Prin comună trece șoseaua națională Vîrciorova-București. Are și o șosea comunală ce duce la Grozești.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 1470 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 774 leĭ.

Ape sunt: Pîrîul-Stîngăceleĭ și Apa-Motruluĭ, care o udă în partea de S., iar dealurile sunt: dealul Stîngăceaua, Grozești, așezat în partea de N., formînd Culmea-Stîngăceleĭ, și Dealul-Motruluĭ, în partea de S.

Stînișoara, *munte*, în jud. Suceava, com. Mălini, peste care trece șoseaua Fălticeni-Broșteni-Dorna. In vîrful săŭ este un canton ce servă de adăpost cantoniștilor și călătorilor (1157 m.).

Stîrcea, *ostrov*, cu pădure de salcie, județul Vlașca, pe domeniul Giurgiŭ, în suprafață de 250 hect.; ține de ocolul silvic Giurgiŭ.

Stîrcei (Pîrîul-), *pîriŭ*, jud. Roman, ce curge prin pl. Siretul-d.-s., com. Strunga și Miclăușeni. Izvorește la S. de satul Hăbășești, curge de la N.-E. la S.-V.

şi formează în cursul său două iazuri, trece pe la V. de satul Miclăuşeni şi aproape de vărsarea sa primeşte pe stînga pîrîul Miclăuşeni, apoi se varsă în rîul Siretul, de-a stînga. Pe malul drept al acestui pîrîu merge şoseaua Roman Iaşi.

Stîrci-de-Jos, *sat*, jud. Argeş, pl. Cotmeana, făcînd parte din com. rur. Băseni-Stîrci. Are împreună cu satul Stîrci-d.-s. 243 locuitori.

Stîrci-de-Sus, *sat*, jud. Argeş, pl. Cotmeana, pendinte de com. rur. Băseni-Stîrci. Are împreună cu satul Stîrci-d.-j, o populaţie de 243 suflete, şi o biserică cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser.

Stîrpul, *sat*, în jud. Roman, pl. Moldova, com. Carol I, spre N de satul Carol I şi alăturea cu el, pe malul drept al rîului Siret. Are o populaţie de 267 locuitori şi o biserică de zid.

Stoborăşti, *com. rur.*, în judeţul Teleorman, pl. Teleormanului, situată pe partea stîngă a rîului Vedea, pe un deal numit Sadina, la 33 kil. de Roşiori şi la 74 kil. de reşedinţa judeţului.

E formată din cătunele Stoborăşti şi Barza, cu reşedinţa în Stoborăşti.

Despre N.-V. curge pîrîul Barza, care se varsă în Vedea, străbătînd prin pădurea statului Barza-Stoborăşti.

Se învecineşte cu Tufeni la N., cu Ghimpeţeni la S., cu Tecuciul şi Doagele la E., iar la V. cu rîul Vedea.

Are o suprafaţă de 1400 hect., cu o populaţie de 684 suflete; o şcoală şi o biserică, în Stoborăşti, cu 1 preot şi 1 eclesiarh.

Locuitorî împroprietăriţî după legea rurală sunt: 102 din Stoborăşti şi 30 din căt. Barza, pe o întindere de 360 hect.

Locuitorii posedă: 445 vite marî cornute, 132 caî, 8 măgarî, 2042 oî, 38 capre şi 193 porcî.

Budgetul comunei e la venitur de 4733 leî 33 banî şi la cheltuelî, de 4174 leî 94 banî.

Se leagă cu com. Tecuciu-Calenderu prin o şosea vecinală de 8 kil.; cu com. Şerbăneşti-d.-s., din jud. Olt, prin căî naturale; cu com. Tufeni şi Ghimpeţeni, tot prin şosele vecinale. Cu com. Crîmpoaia saŭ Ghioca din jud. Oltul se leagă printr'un pod peste rîul Vedea.

Stoeneşti, *com. rur.*, jud. Vlaşca, pl. Călniştea, compusă din cătunele: Stoeneşti-Moşteni, Stoeneşti-d.-s. şi Stoeneşti-d.-j., situată pe coasta dreaptă a apeî Călniştea, între Uzunul şi Tangîrul, la 27 kil. de Giurgiŭ, 36 kil. de Bucureşti, şi la 11 kil. de Ghimpaţi, reşedinţa plăşeî.

Are 2 bisericî, cu 2 preoţî şi 3 cîntăreţî; o şcoală mixtă; 8 circiumî; o moară cu aburî.

Locuitoriî sunt parte moştenî. Eî posedă: 385 boî şi vacî, 25 bivolî, 79 caî, 1698 oî şi capre şi 342 rîmătorî.

Stoeneşti, *com. rur.*, pl. Ocolul, jud. Romanaţi, formată din satul cu acelaşî nume, situată la gura Tesluiuluî, lîngă Olt, peste care se află un pod pe cablu, la 11 kil. spre E. de Caracal.

Are o populaţie de 968 locuitorî; o şcoală mixtă; 2 bisericî: S-ţiî Voivozî (1830) şi Sf. Nicolae (1831), cu 2 preoţî şi 4 cîntăreţî; un herăstrăŭ cu abur; 4 cîrciumî.

In coprinsul comuneî se află ruine antice şi prin centrul satuluî trece drumul aşternut cu piatră măruntă, ce merge de la Izlaz spre Romula, numit Drumul-luî-Traian.

Stoeneşti, *com. rur.*, jud. Vilcea, pl. Ocolul, formată din 4 mahalale: Mogoşeşti, Prislopul, Valea-Siliştei şi Mărăcini-Marî.

Se mărgineşte la E. cu com. Smeurătul, la N. cu com. Dobriceni, la S. cu Buneşti şi la V. cu Petrari-d.-j.

E situată pe rîul Cacova şi Dobriceni, la 19 kil. de capitala judeţuluî şi la 12 kil. de a plăşeî.

Are o populaţie de 717 locuitorî; 2 bisericî, una în Valea-Siliştei, reclădită la anul 1860, şi cea-l'altă în Prislopul la anul 1891; o şcoală, înfiinţată la 1859; 6 morî.

Locuitoriî sunt moşnenî şi se ocupă cu transportul săreî prin judeţele vecine şi facerea de spete. Eî posedă: 200 caî, 70 boî, 100 vacî şi 30 oî.

Şoseaua dupe apa Govoreî le înlesneşte comunicaţia.

Stoeneşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Stoeneşti-Palanga, pl. Sabar, jud. Ilfov, situat la V. de Bucureşti, pe ambele malurî ale rîuluî Răstoaca. De la N.-V. satuluî, rîul se desparte în 2 braţe, care se împreună spre S.-E. Pe la S. trece şoseaua judeţeană Bucureşti-Piteşti.

Se întinde pe o suprafaţă de 810 hect., cu o populaţie de 427 locuitorî.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de un preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă.

Comerciul se face de 1 circiumar şi 2 hangiî.

Numărul vitelor marî e de 306 şi al celor micî, de 419.

Stoeneşti, *sat*, făcînd parte din

com. rur. Bădeni-Pămînteni, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel.

Are o populaţie de 554 locuitorĭ; o şcoală şi o biserică, deservită de 1 preot şi 1 dascăl.

D'asupra satuluĭ este Colţul-Albineĭ, munte de piatră calcaroasă, bună pentru fabricarea varuluĭ, şi tot aci este izvorul Glodul, cu apă minerală.

Prin mijlocul satuluĭ trece Valea-Stoeneştilor, care se varsă în rîul Dîmboviţa.

Stoeneşti, *tîrle,* pendinte de com. Stăncuţa, pl. Balta, jud. Brăila, situate pe malul verigeĭ Stoeneşti. Se învecinesc la S. cu Chiciul statuluĭ Cistia.

Stoeneşti, *locuinţă izolată,* însemnată în Istoria Ţăreĭ, în faţa căt. Stoeneşti, com. Bădeni, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel.

«La 1595, August, Mihaiŭ-Viteazul, în urma resbeluluĭ de la Călugăreni, văzînd pe de o parte micul număr al oasteĭ sale şi oboseala de care era coprinsă, iar pe de alta că armata Moldoveană trebuea să se întoarcă în ţară, din causă că Moldova era ameninţată de invasia Polonilor şi Tătarilor, găsi cu cale să se tragă la munţĭ, unde să aştepte şi sosirea luĭ Batori cu oştile sale.

Mihaiŭ luă drumul în sus pe apa Dîmboviţeĭ, trecu pe la cetatea luĭ Neagoe-Vodă (Muscel) unde odihneşte cît-vă timp, apoĭ ajunge la cătunul Stoeneşti, unde găsind o poziţie bine garantată 'şĭ aşează lagărul aşteptînd ajutor de la Batori. Sinan Paşa se ia după Mihaiŭ şi 'şĭ aşează tabăra în faţa lagăruluĭ luĭ Mihaiŭ, pe o înălţime pe unde amîndouă taberile se puteaŭ vedea.

Peste puţin sosește în lagărul de la Stoeneşti ajutor de la Sigismund Batori. Oastea luĭ Mihaiŭ unită cu a luĭ Batori forma o armie respectabilă.

Sinan, descurajat de înfrîngerea de la Călugăreni, şi văzînd că oastea creştină a sporit în mod atît de considerabil, 'şĭ ridică tabăra din faţa duşmanuluĭ şi se aşează lîngă Tîrgovişte». (Nic. Bălcescu).

Stoeneşti, *izvor,* cu ape clorurate, sodice, iodurate şi bromurate, jud. Muscel, com. rur. Bădeni-Pămînteni.

Stoeneşti, *cîmpie,* jud. Ilfov, pl. Znagov, com. Corbeanca, care se întinde pe lîngă coasta dealuluĭ Pociovalişteа.

Stoeneşti-de-Jos, *cătun,* jud. Vlaşca, pl. Călniştea, pendinte de comuna Stoeneşti, situată pe coasta dreaptă a Călniştеĭ, între Stoeneşti-Moşteni şi Stoeneşti-d.-s.

In 1864 s'aŭ împroprietărit aci 70 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ, luînd 210 hect. Are o bisĕrică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 2 circiumĭ.

Stoeneşti-de-Sus, *cătun,* judeţul Vlaşca, pl. Călniştеĭ, pendinte de com. Stoeneşti, situat pe coasta dreaptă a Călniştеĭ, la extremitatea V. a com., lîngă Tangîrul.

La 1864, s'aŭ împroprietărit aci 40 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ, luînd o suprafaţă de 120 hect.

Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală; 3 circiumĭ.

Stoeneşti-Moşteni, *cătun,* jud. Vlaşca, pendinte de com. Stoeneşti, situat pe malul drept al Călniştеĭ, alăturĭ cu trupul Iaşi din Strîmba-d.-j.

Stoeneşti-Palanga, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Sabarul, situată la 30 kil. spre V. de Bucureşti, pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Răstoaca. Stă în legătură cu Floreşti-d.-s. prin o şosea vecinală.

Este formată din satele: Drugăneşti, Deleni, Gogora, Icoana, Palanga, Pălănguţa şi Stoeneşti, cu o populaţie de 2419 locuitorĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 2949 hect.

Are 5 bisericĭ (la Drugăneşti, Deleni, Icoana, Palanga şi Stoeneşti); 1 şcoală mixtă.

Comerciul se face de 8 cîrciumarĭ şi 4 hangiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 199 plugurĭ: 163 cu boĭ, 36 cu caĭ; 395 care şi căruţe: 263 cu boĭ, 132 cu caĭ; 2 maşinĭ de treerat; 359 caĭ şi ţepe, 21 armăsarĭ, 672 boĭ, 728 vacĭ şi viţeĭ, 64 taurĭ, 4 bivolĭ, 374 porcĭ şi 1616 oĭ.

Stoenoaia, *sat,* făcînd parte din com. rur. Creaţa-Leşile, plasa Mostiştea, jud. Ilfov. Se întinde pe o suprafaţă de 1046 hect., cu o populaţie de 255 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 maşină de treerat cu aburĭ.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 260 şi al celor micĭ, de 354.

S'a înfiinţat pe la anul 1800, de un fost proprietar, Buzescu.

Stoeşeşti, *com. rur.,* în partea de S.-V. a pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, aşezată între com. Ţifa-Dodeşti şi Tămăşăni, la E.; Viltoteşti la N. şi judeţul Tutova la S.

Este formată din satul cu acelaşĭ nume, aşezat între dealurile: Podeiul şi Hîncul, în hotar cu jud. Tutova.

Are o suprafaţă de 1430 hect.

cu o populaţie de 200 familiĭ, saŭ 700 suflete; o şcoală, înfiinţată la 1881; o biserică, făcută la 1802, cu 1 preot şi 1 dascăl; o moară cu aburĭ.

Prin sat trece pîrîul Stoeşeşti, iar prin prejur sunt viĭ şi livezĭ

Stogul, *munte*, la hotarul jud. Putna cu Transilvania, de unde izvoreşte Oituzul.

Stoicani, *sat*, în jud. Covurluiŭ, com. Folteşti, pl. Prutul, în partea S.-V. a comuneĭ, lîngă Prut.

Are 419 suflete şi o biserică.

Stoicăneşti, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Siul-d.-j., situată pe pîrîul Călmăţuiul, ramura cea de V., numit şi Sodolul, la 37 kil. de capitala jud. şi cam la 10 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu şesul numit Cîmpia-Boianuluĭ şi com. Alimăneşti, la E. cu com. Văleni, la S. cu com. Crăciunei d.-s., şi la V. cu com. Drăgăneşti.

E străbătută de la N. la S. de pîrîul Călmăţuiul, care izvoreşte din cîmpia Boianuluĭ.

Are o populaţiune de 1998 locuitorĭ; o şcoală; 2 biserici; una veche, închisă, clădită la 1825, cu următoarea inscripţiune:

«Această sfîntă şi Dumnezeiască biserică, ce prăznueşte hramul sfinţilor Impăraţĭ Constantin şi Elena şi al sf. Arhidiacon Ştefan, s'a ridicat din temelie şi s'a zugrăvit, după cum se vede, cu toată cheltuiala D-luĭ Constantin Şetrarul şi soţia sa Anghelina şi a altor locuitorĭ, în zilele Domnuluĭ nostru Ion Alexandru Şuţu Voevod şi a iubitoruluĭ de Dumnezeŭ părintele nostru Iosif».

Şi a doua, fondată la anul 1888—89, şi avînd de ctitorĭ pe D na Elena şi D. Constantin Fîntîneanu, cu ajutorul tutulor locuitorilor.

Locuitorii, în număr de 219, s'aŭ împroprietărit la 1864 cu 925 hect. din proprietatea D-neĭ Fîntîneanu. Eĭ aŭ 221 caĭ, 109 ţepe, 597 boĭ, 156 vacĭ, 116 capre, 3103 oĭ, 367 porcĭ.

Teritoriul comuneĭ se întinde pe o suprafaţă de 3175 hect.

Comerciul se exercită în com. de 8 cîrciumarĭ.

Veniturile şi cheltuelile com. se ridică la 5317,40 leĭ.

Se leagă la S.-V. printr'o şosea comunală cu com. Drăgăneşti şi la N.-E. cu comuna Văleni.

Stoicăneşti, *sat*, jud. Argeş, pl. Oltul, pendinte de com. rur. Olanul.

Are o populaţie de 130 familiĭ şi o biserică vechie, cu hramul Adormirea, deservită de 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Stoiceni, *sat*, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, pendinte de com. rur. Stoiceni-Pleşoiul.

Are o biserică, cu hramul Sf. Dumitru, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Stoiceni, *moşie*, jud. Argeş, pl. Oltul, proprietatea statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Horezul din Vîlcea.

Are o întindere de 3293 pogoane.

Pe apa Topologuluĭ sunt 2 morĭ şi 4 pive.

Stoiceni - Pleşoiul, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, la 26 kil. de com. rur. Tigveni, reşedinţa subprefecturei, şi la 28 kil. de Piteşti. Se compune din 15 sate: Băneşti, Buneşti, Dosul-Rîuluĭ, Galtofani, Lambeşti, Pleşoiul, Predeşti, Tipeşti, Stoiceni, Şerbăneşti, Trăistari, Orăşeni, Trucmei, Valea-Vieĭ şi Voiculeşti, cu o populaţie de 1633 suflete.

Este udată de rîul Topologul.

Are 2 biserici, una în Pleşoiul şi cea-l'altă în Stoiceni; o şcoală.

Vite: 1680 boĭ şi vacĭ, 45 caĭ: 7 bivolĭ, 550 oĭ, 30 capre şi 600 rîmătorĭ.

Stoiceşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Frăţila, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 629 locuitorĭ şi o şcoală.

E brăzdat de dealurile Stoiceşti, Furcătura şi Piscul-Lung, şi udat de văile: Richita şi Mătuşei.

Stoileşti, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, la 36 kil. de com. rur. Tigveni, reşedinţa subprefecturei, şi la 24 kil. de Piteşti. Se compune din 8 sate: Băloiul, Bologai, Bolomireasca, Cuca, Geamăna, Mieleşti, Stoileşti şi Văcăria, cu o populaţie de 1626 suflete.

Are 8 biserici şi o şcoală.

Vite: 683 boĭ şi vacĭ, 37 caĭ, 626 oĭ, 33 capre, 497 rîmătorĭ.

Stoileşti, *sat*, cu 413 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume.

Are o biserică, cu hramul Buna Vestire, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Stoina, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Ocolul, la 43 kil. de Craiova şi la 14 kil. de reşedinţa pl., comuna Melineşti.

E situată pe malul drept al rîuluĭ Amaradia, de-alungul şoseleĭ judeţene Craiova-Căpreni, din pl. Amaradia.

Se învecineşte la E. cu com. Slăvuţa; la V., cu com. Poiana; la N., cu com. Căpreni, şi la S. cu com. Mierea-Birnici.

Terenul comuneĭ este accidentat de prelungirile dealuluĭ Icleanul.

Este udată de rîul Amaradia, ce curge pe limita de E., cu direcţiunea N.-S. şi care primeşte pe teritoriul comunei pîrîiaşe intermitente, care se formează din ploi şi din topirea zăpezei.

Se compune din 8 cătune: Ciorari, care este cătunul de reşedinţă, Olăreasa, Plopul, Runcul, Slăvuţa, Stoina, Urda şi Valea-lui-Stan.

Are o suprafaţă de 670 hect. cu o populaţie de 1852 locuitori; o şcoală mixtă; două biserici, una în cătunul Stoina, iar cea-l'altă în căt. Slăvuţa, făcute de bîrne de locuitori. Sunt şi două mănăstiri în cătunele Slăvuţa şi Ciorari, făcute la 1812 de Pitarii Ene şi Teodosie. Doi preoţi şi 4 cîntăreţi oficiază succesiv la fie-care biserică.

Vite: 68 cai, 758 vite cornute, 1966 oi, 250 porci şi 359 capre.

Pădurile Păişani şi Ciorari aparţin moşnenilor. Sunt compuse din stejar, gîrniţă, cer, fag, ulm, frasin, etc.

Viile, în întindere de 35 hect., aparţin moşnenilor şi produc vin alb.

Stoina, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Stoina, aşezat pe valea cu acelaşi nume. Are o populaţie de 324 locuitori; o şcoală mixtă; o biserică, fondată de locuitori; 2 cîrciumi.

Comunicaţia se face prin şoseaua judeţeană Craiova-Căpreni şi prin şosele vecinale.

Stoiniţa, *sat,* făcînd parte din com. rur. Stoina, pl. Balta, jud. Dolj, situat la 2 kil. spre S.-E. de Stoina. E udat în partea de E. de rîul Amaradia şi brăzdat în partea de S. de dealul Icleanul.

Are o populaţie de 53 familii, saŭ 233 suflete; o biserică de lemn, cu hramul Sf. Grigore Decapolitul, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Comunicaţia se face prin şoseaua judeţeană Craiova-Căpreni şi prin şosele vecinale.

Stolniceni, *com. rur.*, jud. Suceava, numită şi Stolniceni-Prăjescu, situată la S.-E. plăşei Siretul-d.-j., la 53 kil. de Fălticeni.

Se învecineşte la E. cu com. Ruginoasa; la V., cu com. Mirosloveşti şi Păşcani; la S., cu jud. Roman şi la N., cu com. Păşcani.

Are forma unui poligon neregulat înclinat spre E. (albia Siretului).

Se compune din satele Stolniceni-Prăjesculuĭ şi Cosmeşti, cu reşedinţa în cel d'întîi.

Are o populaţie de 1852 suflete; 3 biserici, deservite de 2 preoţi şi 4 cîntăreţi; 2 şcoale mixte.

Vite: 67 cai, 340 boi, 230 vaci, 1800 oi şi 100 porci.

Budgetul com. e la venituri de 6252,31 lei şi la cheltueli, de 5795,35 lei.

E udată de rîul Siretul cu micii afluenţi: Purcileşti, Pietrişul, Pîrîul-din-Bahnă, Gîrla-Morii, pîrîul Hermeziul şi alte vre-o 4 pîrîiaşe.

Suprafaţa teritoriului comunei e de 2796 fălci.

Improprietăriţi în 1864 sunt 157 fruntaşi, 64 pălmaşi şi 115 codaşi, stăpînind 851 fălci.

Stolniceni, *sat,* în partea de N. a com. Iepureni, pl. Turia, jud. Iaşi, situat pe o costişă, spre V., pe stînga rîului Jijiea. Are o suprafaţă de 757 hect., cu o populaţie de 82 familii, saŭ 337 suflete.

Vite: 280 vite mari cornute, 802 oi, 59 cai şi 79 rimători.

Moşiea e proprietatea Statului.

Stolniceni, *cătun,* jud. Vîlcea, pl. Ocolul, com. Ocnele-Mari, la S. de Rîureni. Lîngă Stolniceni se află urmele cetăţei romane Ruconium. Aci se văd cărămizi cu litera *n,* late de 2½ decimetri şi lungi de 3 decimetri.

Stolniceni - Costandache, *sat,* pe moşia cu acelaşi nume, jud. Suceava, com. Lespezile, aşezat pe ţărmurile rîpoase ale pîrîului cu acelaşi nume.

Vatra satului ocupă 21 fălci, cu o populaţie de 561 suflete.

Improprietăriţi în 1864 sunt: 60 fruntaşi şi 52 pălmaşi, stăpînind 344 fălci.

Are o biserică, cu hramul Sf. Arhanghelii, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţi; o altă biserică veche de lemn, în care nu se mai oficiază şi despre care se zice că ar fi fost schit de călugări; o şcoala mixtă.

In 1803, Stolniceni, a caseĭ Postelniculuĭ Grigoraş Hermeziu, aveaŭ 51 liuzi, plătind 472 lei bir anual, la care se adăogeaŭ «liuzii ot tam 3 cu 24 lei bir». («Uricariul», vol. VI, p. 281 şi 208 şi vol. VII, p. 246).

Stolniceni-Prăjescu, *sat,* pe moşia şi în com. cu acelaşi nume, jud. Suceava, aşezat pe podişul, coastele şi poalele dealurilor Troian şi Ciupeşti.

Vatra satului ocupă 23 fălci, cu o populaţie de 891 suflete.

Improprietăriţi în 1864 sunt: 63 fruntaşi, 24 pălmaşi şi 57 codaşi, stăpînind 334½ fălci.

Are 2 biserici, una cu hramul Sf. Gheorghe, zidită în 1823 de Logofătul Ioan Prăjescu şi soţia sa Sultana, deservită de 1 preot, 1 diacon şi 2 cîntăreţi; cea-l'altă de lemn, în jurul căreia e cimitirul satului Stolniceni, pe locul desfiinţatului sat Purcileşti; o şcoală mixtă, înfiinţată în 1865.

Familia Prăjescu este una dintre cele mai vechĭ familiĭ boerești din Țară, citată de Cantemir în Descrierea Moldoveĭ.

Vasile-Lupu și fiul său Ștefăniță-Vodă, aveaŭ pe Prăjești printre fruntașiĭ boerĭ ai Țăreĭ. («Letop. Țăreĭ», tom. I, p. 322 și 370).

Drumurile principale sunt: la Păscani (3 kil.), la Cozmești (4 kil.), la Ciohoreni (10 kil.) și la Brătești (6 kil.).

Stolnici, *sat,* cu 600 locuitorĭ, pe apa Cotmeana, jud. Argeș, pl. Cotmeana, făcînd parte din com. rur. Stolnici-Izbășești. Are o biserică vechĭe, zidită de boerul Bălăceanu, proprietarul moșieĭ Stolnici, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser. Aci se află Gara-Stolnici, a căieĭ ferate Pitești-Slatina.

Stolnici, *stație de dr.-d.-f.,* în jud. Argeș, pl. Cotmeana-Gălășești, căt. Stolnici, pe linia Pitești-Slatina, pusă în circulație la 5 Ianuarie 1875. Se află între stațiile Costești (15,9 kil.) și Corbul (9,5 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Măreĭ de 183m,22. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 82940 leĭ și 49 banĭ.

Stolnici-Izbășești, *com. rur.,* în jud. Argeș, pl. Cotmeana, compusă din 2 sate: Stolnici (600 locuitorĭ) și Izbășești (300 locuitorĭ). Are 2 biserici, una în Stolnici și cea-l'altă în Izbășești, deservite de 2 preoțĭ și 2 cîntăreț; o școală mixtă.

Vite: 814 boĭ și vacĭ, 131 caĭ, 3477 oĭ, 50 capre și 953 rimătorĭ.

Prin com. trece riul Cotmeana.

Stolojani, *com. rur.,* în jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, la N. com. Turceni-d.-s., pe partea dreaptă a Jiuluĭ și la 1 kil. de culmea dealuluĭ Pivnița-Inaltă.

Are o suprafață de 711 hect., cu o populație de 79 familiĭ, saŭ 306 suflete; o biserică vechĭe de lemn, făcută de locuitorĭ pe la 1800, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 2 cîrciumĭ; 1 moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri, 25 care cu boĭ, 2 căruțe cu caĭ; 10 stupĭ; 241 vite marĭ cornute, 14 caĭ, 192 oĭ, 14 capre și 76 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venitur̆ de 901 leĭ, 89 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 891 leĭ, 30 banĭ.

Comunicația în com. se face prin șoseaua comunală care o pune în legătură la N. cu com. Calapîrul-d.-j., iar la S. cu com. Turceni-d.-s.

Stolojani, *com. rur.,* în jud. Gorj, pl. Vulcan, la N. com. Cornești, situată pe ambele țărmurĭ ale Jaleșuluĭ, care o împarte în două.

Are o întindere de 120 hect., cu o populație 146 familiĭ, saŭ 710 suflete; o școală; 3 biserici, 1 făcută la 1832, iar cele-l'alte două mai vechĭ, deservite de 1 preot și 2 cîntăreț; 2 morĭ și 2 piue pe apa Jaleșuluĭ.

Budgetul com. e la venitur̆ de 785 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 754 leĭ și 74 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 80 pluguri, 26 care cu boĭ și vacĭ, 5 căruțe cu caĭ; 20 de stupĭ; 585 vite marĭ cornute, 245 oĭ, 40 capre, 18 caĭ și 126 rîmătorĭ.

Comunicația în com. se face prin șoseaua comunală care o pune în legătură cu Arcani, iar la S. cu Cornești, pe unde trece și șoseaua județeană T.-Jiŭ-Ciuperceni-Severin.

Storești, *com. rur.,* în jud. Botoșani, situată în centrul plășeĭ Coșula, se întinde pe dealurile Țencușa, Holmul și Roșul și pe cele care se desfac din acestea. E formată din satele Storești și Tîrgul-Frumușica.

Teritoriul com. e foarte accidentat și rîpos, compus din dealurĭ înalte și petroase, între care Țencușa și Holmul sunt cele mai înalte.

Se întinde pe o suprafață de 1654 hect., cu o populație de 1740 locuitorĭ.

Are o școală; o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreț; 4 morĭ de apă pe Pîrîul-Satuluĭ și Petricelul; 1 moară de aburĭ, 1 fabrică de sticlă în pădure și 1 carieră de piatră, în partea de N.-V. a dealuluĭ Țencușa.

Budgetul com. e la venitur̆ de 7574 leĭ și la cheltuelĭ, de 7487 leĭ.

Vite: 331 boĭ și vacĭ, 125 caĭ, 1110 oĭ, 48 capre, 52 porcĭ. Locuitoriĭ posedă 260 stupĭ cu albine.

Prin com. trece calea națională Botoșani-Hîrlău, prin tîrgușorul Frumușica.

Storești, *sat,* în jud. Botoșani, com. Storești, pl. Coșula, situat în partea de V. a comuneĭ, pe coastele rîpoase ale dealurilor Țencușa și Holmul.

Are o populație de 106 familiĭ, saŭ 350 suflete; 1 biserică, cu 1 preot și 2 cîntăreț; 1 școală mixtă; 3 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 92 caĭ, 320 boĭ și vacĭ, 2 bivolĭ, 68 porcĭ, 5 capre și 1238 oĭ; 170 stupĭ de albine.

Storești, *pădure,* jud. Botoșani, pl. Coșula, com. Storești, în întindere de 500 hect., pe dealurile Țencușa, Holmul, Roșul, și Valea-Runculuĭ.

Stornești, *sat,* în jud. Iași, pl.

Cîrligătura, com. Sineşti, spre N. de satul Sineşti, situat pe valea pîrîuluĭ Osoiul. Are o populaţie de 137 familiĭ, saŭ 606 locuitorĭ, şi o biserică cu 1 eclesiarh.

Vite: 39 caĭ, 580 vite marĭ cornute, 164 rîmătorĭ şi 858 oĭ.

Strachina, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de com. Ţîndărei, situat la S. de valea Strachina şi spre V., la 2 kil. de satul Ţîndărei.

Inainte a purtat numirea de Chiva.

Are o şcoală mixtă.

Strachina, *lac,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situat pe valea cu acelaşĭ nume. Se întinde spre N., pănă lîngă satul Murgeanca, iar de aci are direcţia spre V. Are o lungime de 20 kil. şi conţine mult peşte.

Strahotin, *sat,* jud. Botoşani, pl. Jijia, pe dreapta Jijieĭ, la poalele dealuluĭ cu acelaşĭ nume, în partea de S.-V. a com. Dingeni. Are o suprafaţă de 991 hect., cu o populaţie de 40 familiĭ, saŭ 205 suflete.

Vite: 22 caĭ, 254 boĭ şi vacĭ, 71 porcĭ şi 417 oĭ.

Strahova, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Coşula, com. Şendriceni.

Are o populaţie de 164 locuitorĭ; o biserică de lemn, cu hramul Intrarea în Biserică.

Hotarele moşieĭ sunt Bosia, Cobîla şi toloaca tîrguluĭ Dorohoiŭ.

Straja, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Comăneşti, făcînd trup cu satul Asăul.

Straja, *sat,* în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Pingaraţi, situat pe stînga rîuluĭ Bistriţa.

Are o populaţie de 299 locuitorĭ, care se ocupă cu agricultura şi plutăria.

Straja, *deal,* în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j.; ţine de com. rur. Strehaia, este punct de observaţiune, fiind înconjurat cu 2 şanţurĭ naturale şi formează o posiţie strategică.

Acest loc a servit altă dată trupelor care păzeaŭ castelul din curtea mănăstireĭ Strehaia.

Dealul Straja este în legătură, din punct de vedere istoric, cu Comanda.

Straja, *unul dintre piscurile* munteluĭ Pietrele-Roşiĭ, jud. Suceava, com. Neagra-Şaruluĭ.

Stravolca, *sat,* jud. Brăila, la 2 kil. spre S.-V. de satul Surdila-Găiseanca, pe malul de E. al laculuĭ cu acelaşĭ nume, înfiinţat la 1859.

Are o populaţie de 32 locuitorĭ.

Vite: 10 caĭ, 80 vite cornute, 150 oĭ şi 5 rîmătorĭ.

Străchineşti, *fost schit,* jud. Vîlcea.

Străchineşti, *subdiviziе a com.* Băeşti, jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s. Această mahala forma în vechime o singură comună, dar locuitoriĭ aŭ părăsit'o, ducîndu-se prin comunele vecine. Are o populaţie de 38 locuitorĭ. Aci e schitul cu acelaşĭ nume. Este situată între dealul Gruiul şi rîul Olteţul şi străbătută de şoseaua Băbeni-Horezul.

Străini-Dobreni, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Sabarul, situată la 21 kil. spre S. de Bucureşti, pe malul sting al rîuluĭ Sabarul. Pe lîngă com. trece calea ferată Bucureşti-Giurgiŭ. Stă în legătură cu com. Vidra prin o şosea vecinală.

Se compune din satele: Bragadirul şi Vidra, cu o populaţie de 1546 locuitorĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 4494 leĭ şi la cheltuelĭ, de 4463 leĭ.

Are o biserică, la Bragadirul; 1 şcoală mixtă; 1 moară cu apă; 2 poduri.

Vite: 135 caĭ şi iepe, 470 boĭ, 171 vacĭ şi viţeĭ, 3 taurĭ, 57 bivolĭ, 31 bivoliţe, 3 capre, 144 porcĭ şi 1363 oĭ.

Locuitoriĭ posedă: 242 pluguri: 216 cu boĭ şi 26 cu caĭ; 247 care şi căruţe: 218 cu boĭ şi 29 cu caĭ; 1 maşină de treerat.

Improprietăriţĭ 231 locuitorĭ şi neîmproprietăriţĭ 174.

Comerciul se face de 11 cîrciumarĭ.

Străjescu, *cătun,* jud. Putna, pl. Susiţa, com. Ciuşlea, situat între Gîrla-Morilor şi Siret, aproape de revărsarea Gîrleĭ în Putna.

Are o populaţie de 269 locuitorĭ; 1 biserică, cu hramul Sf. Ioan Botezătorul.

Străoani-de-Jos, *com. rur.,* în jud. Putna, pl. Zăbrăuţul, situată pe malul şi în valea Şuşiţeĭ, la 4 kil. de subprefectura plăşeĭ şi la 32 kil. de capitala judeţuluĭ. E străbătută de pîrîul Valea-Daniĭ.

Se compune din cătunele: Repedea, Străoani-d.-j. şi Văleni, cu o populaţie de 478 familiĭ, saŭ 1871 suflete.

Are o biserică parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, în căt. Străoani-d.-j., şi 2 filiale, una cu hramul Adormirea, în Repedea, şi cea-l'altă, cu hramul Naşterea Maiciĭ Domnuluĭ, în Văleni; o şcoală mixtă.

Budgetul com. e la venitурĭ

de 17904 leĭ, şi la cheltueli, de 17816 leĭ.

Vite: 394 boĭ, 116 vacĭ, 228 caĭ, 180 oĭ, 30 capre şi 281 porcĭ.

Străoani-de-Jos, *cătun*, în jud. Putna, pl. Zăbrăuţul, com. cu acelaşĭ nume. E situat pe muntele Şuşiţeĭ şi străbătut de pîrîul Valea-Daniĭ.

Are o biserică parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ; o şcoală mixtă.

Străoani-de-Sus, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Zăbrăuţul, aşezată lîngă Străoani-d.-j., la V., spre coasta pîrîuluĭ Repegioara, la 5 kil. de subprefectura plăşeĭ şi la 33 kil. de capitala judeţuluĭ. E formată din cătunele: Muncelul, Străoani-d.-s., Talapanul şi Varniţa, cu o populaţie de 533 familiĭ, saŭ 1952 suflete.

Are o biserică parohială, cu hramul Sf. Nicolae, 1 filială cu hramul Sf. Nicolae-Vechiŭ, ambele în cătunul Străoani d.-s.; o biserică parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ în Muncelul, şi 1 filială, cu hramul Sf. Nicolae, în Varniţa; o şcoală.

Vite: 262 boĭ, 98 vacĭ, 156 caĭ; 263 oĭ, 60 capre şi 140 porcĭ.

Locuitoriĭ din cătunul Varniţa, în care a fost şi un mic schit de călugărĭ cu acelaşĭ nume, se ocupă cu fabricarea varuluĭ din pietrele calcaroase aflate pe valea Şuşiţeĭ.

Străoani-de-Sus, *cătun*, în jud. Putna, pl. Zăbrăuţul, com. cu acelaşĭ nume, situat spre V. de Străoani-d.-j., pe coasta pîrîuluĭ Repedea.

Străoşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Hîrsa, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Străuleşti, *moşie*, în jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, situată între hotarele moşiilor Licuriciul şi Bujoreşti. Are o întindere de 20 hect.

Strehaia, *com. rur.* şi *sat*, jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., la 48 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe albia Motruluĭ. Satul formează comună cu cătt.: Ciochiuţul, Comanda, Slătinicul-Mare, Slătinicul-Mic şi Stănceşti, cu o populaţie de 6000 locuitoriĭ.

Are 2 şcolĭ; 4 bisericĭ, între care şi o mănăstire numită mănăstirea Strehaia, deosebită prin particularitatea că e zidită cu altarul spre S.

Este aşezată, se zice, pe niştе ruine, de către Mateĭ Basarab, la anul 7153, Septembrie. Inscripţiunea d'asupra uşeĭ biserицeĭ afirmă că ar fi făcută de Mateĭ Basarab. O altă piatră, găsită d'asupra porţeĭ de la zidul de piatră ce o înconjoară, spune că ea e zidită de Constantin-Vodă Basarab, la 7201, iar o altă tradiţiune pretinde că este făcută de Mihaĭ-Viteazul, pe ruinele castelului luĭ Pătraşcu-Vodă, tatăl săŭ, şi în care castel Mihaĭ Bravul a fost născut.

Iată ce spune legenda: Mihaĭ fiind învins de Turcĭ, în luptele ce a avut spre Craiova, s'a retras la Strehaia în casteiul tatăluĭ săŭ şi locul săŭ natal, aşezîndu-şĭ trupele, cu tunurĭ, la Comanda şi Straja. Astfel fortificat, noaptea s'a apucat să zidească mănăstirea; fiind însă întuneric şi el grăbindu-se, a zidit'o cu altarul spre S. La E. biserицeĭ, în apropiere de strașină, se vede o uşă, care servea de comunicaţiune între castelul de aci şi partea de sus a biserицeĭ, unde este în fiinţă şi pînă astă-zĭ balconul ce servea Doamneĭ şi Domnuluĭ pentru ascultarea serviciuluĭ divin.

In curtea mănăstireĭ se află o fîntînă unde s'aŭ găsit monede vechĭ, precum şi ţevĭ de fer, pe care se aducea apa din depărtare, din rîul Motrul.

Locuitoriĭ posedă: 241 pluguri, 446 care cu boĭ, 40 căruţe cu caĭ; 260 stupĭ; 2000 vite marĭ cornute, 116 caĭ, 1200 oĭ şi 1460 rîmătorĭ.

Aci se face un tîrg săptămînal, şi cîte-va bîlciurĭ anuale.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 26655 leĭ, iar la cheltueli, de 10258 leĭ.

Prin comună trece calea ferată şi şoseaua naţională Vîrciorova-Bucureşti. Este legată şi cu Baia-de-Aramă prin şoseaua Strehaia-Broşteni-Baia-de-Aramă.

Se zice că Strehaia a fost reşedinţa Banilor Olteniеĭ; actualmente este reşedinţa sub-prefectureĭ plăşeĭ Motrul-d.-j., a judecătorieĭ Ocoluluĭ Strehaia, a unuĭ batalion de Infanterie, maĭ avînd un spital, o farmacie şi un oficiŭ poştal.

Strehaia, *staţie de dr.-d.-f.*, jud Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., com. Strehaia, pe linia Craiova-T.-Severin, pusă în circulaţie la 5 Ianuarie 1875. Se află între staţiile Butoeşti (11,1 kil.) şi Timnea (14,9 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărіĭ de 136m,66. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 74128 leĭ şi 88 banĭ.

Strejeni, *cătun*, al com. Tisăul, jud. Buzăŭ, cu 480 locuitoriĭ şi 98 case. In vatra satuluĭ, pe malul sting al izvoruluĭ Pietrosul, se află o plută (plop), al căreia trunchiŭ, la mijloc, are o grosime de 9,67 m.

Strejeşti, *staţie de dr.-d-f.*, jud. Romanaţi, pl. Oltul-Olteţul, com. Strejeşti-d.-j., pe linia Piatra-Drăgăşani, pusă în circulaţie la 13

Decembrie 1886. Se află între stațiile Arcești (11,6 kil.) și Drăgășani (11,8 kil.) Înălțimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ de 143m,34.

Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 31069 leĭ, 40 banĭ.

Strejești, *deal*, între com. Strejești-d.-s. și Cîrlogani, jud. Romanați, pl. Olteţul-d.-s., aproape de limita de N. a jud. Are o altitudine de 246m,36 d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ, pe un punct triangulat ce prezintă.

Strejești-de-Jos (de-Vale), *com. rur.*, la N. de pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanați.

Se compune din satele: Strejești-d.-j. (600 loc.), Runcul (400 loc.), Mamura (90 loc.) și Puriceicul Foișorul (137 loc.)

E situată lîngă riul Mamul, pe șoseaua și linia ferată Corabia-R.-Vaduluĭ, la 45 kil. de Caracal și la 24 kil. de Balșul.

Are o populaţie de 1224 locuitorĭ; o școală mixtă; 3 bisericĭ, una cu hramul S-ta Treime și alta, S-ţiĭ Apostolĭ (1852), în Runcul și S-tul George (1821), cu 3 preoţĭ și 6 cîntăreţĭ; 7 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă 243 vite marĭ cornute, 977 vite micĭ și 120 porcĭ.

Aci se face un bilciŭ în Dumineca Rusaliilor.

Strejești-de-Sus (de-Deal), *com. rur.*, jud. Romanați, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., formată din satul cu același nume și căt. Vălcelele, situat aproape de hotarul jud., lîngă apa Mamul, la 34 kil. spre N.-E. de Balș și la 45 kil. spre N. de Caracal.

Are o populaţie de 1224 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una cu hramul S-ţiĭ Voivozĭ (1821) și ceal-altă cu hramul S-ta Treime (1733), clădită cea dintîiŭ de Constantin Buzescu și cea de a doua de tatăl acestuia cu soţia sa Maria. Aci se află o interesantă piatră mormîntală a luĭ Constantin Buzescu, «sfîrșitul neamuluĭ săŭ».

Strejnicul, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Tîrgșorul, situată pe loc șes, la 6 kil. de capitala plășeĭ și la 3 kil. de a judeţuluĭ. N'are nicĭ un cătun alipit.

Are o populaţie de 951 locuitorĭ; o biserică, fondată în 1886 de locuitorĭ, deservită de 1 preot.

Locuitoriĭ, în număr de 121, s'aŭ împroprietărit la a. 1864 pe moșia d-neĭ Elena Bărcănescu, din care li s'aŭ dat 477 hect. Eĭ posedă: 157 caĭ și ĭepe, 103 vacĭ, 145 porcĭ, 449 oĭ; 130 stupĭ de albine.

Suprafaţa comuneĭ are o întindere de 3000 hect.

Comerciul se exercită în comună de 2 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de leĭ 2411.

Prin comună trece o șosea, ce vine din Ploești, și-ĭ înlesnește comunicaţia cu Tîrgșorul-Noŭ.

E înconjurată de moșia Tîrgșorul-Noŭ și moșia d-neĭ Elena Bărcănescu.

Strejnicul, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Tîrgșorul, jud. Prahova.

Streminoasa, *sat*, în jud. și pl. Tutova, com. Plopana, spre S. de satul Plopana. Are o populaţie de 130 locuitorĭ.

Se mai numește și Zinga.

Strigoaia-Brăzoaia, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, jud. Mușcel, plaiul Dîmboviţa, com. Albești, în întindere aproximativă de 700 hect., cu un masiv întrerupt, avînd ca esenţe principale fag, mesteacăn și plop.

Se învecinește la N. cu pădurea Dosul-Brati; la S., cu cătunul Ocheşti; la E., cu Valea Mălinul, la V., cu proprietatea statuluĭ.

Strîmba, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, în partea de N. a com. Gîrbovul, despărţită în două prin apa Jiuluĭ.

Se compune din cătunele: Strîmba, Strîmba-de-peste-Jiĭ și Raci-de-peste-Deal, cu o suprafaţă de 3060 hect., și o populaţie de 413 familiĭ, saŭ 1070 suflete; o școală, înfiinţată la anul 1833; o biserică de lemn, cu 1 preot și 1 cîntăreţ; un schit de zid foarte vechiŭ; 1 moară cu aburĭ și 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ sunt împroprietăriţĭ pe proprietatea statuluĭ.

Eĭ posedă: 47 plugurĭ, 124 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 45 stupĭ de albine; 28 caĭ, 656 vite marĭ cornute, 274 rîmătorĭ, 33 capre și 809 oĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1943 leĭ, 94 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 1735 leĭ, 30 banĭ.

Comunicaţia în comună se face pe șoseaua vecinală care o pune în legătură la N. cu Undari-d.-j., iar la S., cu Gîrbovul.

Strîmba (Ţerţelul), *com. rur.*, la N.-V. pl. Ocolul, jud. Romanați. Se compune din satele: Strîmba (297 loc.) și Tărtălul (249 loc.), situate pe niște dealurĭ, la 21 kil. spre V. de Caracal, aproape de șoseaua Caracal-Craiova.

Are o populaţie de 546 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una cu hramul Sf. Nicolae (1848) în Strîmba, și cea-l'altă, cu hramul Sf. Nicolae (1847) în Ţerţelul, cu 2 preoţĭ și 4 cîntăreţĭ; 5 cîrciumĭ.

Locuitorii posedă: 447 vite mari, 607 vite mici şi 106 porci.

Strîmba, *cătun* al com. Colţi, jud. Buzău, cu 60 locuitori şi 14 case, situat pe un platou izolat ce se ridică pe malul drept al Văei-Sibiciului.

Strîmba, *cătun,* al com. Hodorasca, jud. Gorj, pl. Ocolul, situat la S. de com. şi pe valea cu acelaşi nume, care dă în şoseaua judeţeană T.-Jiul-Ciuperceni-Severin.

Are o suprafaţă de 357 hect., cu o populaţie de 314 locuitori; 1 biserică de zid, fondată la anul 1810 de Costache Glogoveanu şi alţi boeri, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitorii posedă: 14 pluguri, 10 care cu boi, 1 căruţă cu cai; 10 cai, 144 vite mari cornute, 109 porci, 200 oi şi capre.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua comunală care îl pune în legătură la N. cu comuna sa, iar la N.-V. cu Ciuperceni.

Strîmba, *cătun* de reşedinţă al comunei cu acelaşi nume, pl. Jiului, jud. Gorj, situat pe loc şes şi lîngă lanţul de înălţimi din dreapta Jiului.

Are o suprafaţă de 2800 hect., cu o populaţie de 320 familii, saŭ 650 suflete; o şcoală, înfiinţată la 1833; o biserică de lemn, făcută de locuitori la anul 1850, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 schit de zid, pe o poziţie frumoasă în pădure, foarte vechiŭ, cu mai multe chilii împrejurul săŭ, aproape ruinate, fondat de Stoichiţa Rioşanu în zilele Domnului Al. C. Moruz şi ale Episcopului Nectarie (1755); 1 moară cu aburi şi 2 cîrciumi.

Locuitorii posedă: 29 pluguri, 84 care cu boi, 3 căruţe cu cai; 15 stupi de albine; 23 cai, 400 vite mari cornute, 219 rîmători, 5 capre şi 529 oi.

Strîmba, *cătun,* al com. Pojarul-d.-j., pl. Amaradia, jud. Gorj, la N. comunei Logreşti-Moşneni, pe Valea-Strîmba.

Are o suprafaţă cam de 800 hect., cu o populaţie de 88 familii, saŭ 362 suflete; 1 biserică, reparată în 1887.

Locuitorii posedă: 15 pluguri, 48 care cu boi; 25 stupi; 220 vite mari cornute, 208 oi, 2 capre, 26 rîmători şi 7 cai.

Comunicaţia acestuĭ cătun se face pe şoseaua comunală ce vine de la S. din com. Rogreşti-Moşneni; la V., peste dealuri se leagă cu Pojarele prin drumuri de care, iar la E., cu jud. Vîlcea tot prin drumuri de care.

Strîmba, *cătun,* care înainte de 1830 ţinea de com. Petroşani, pl. Crivina, jud. Prahova, iar de la această dată locuitorii s'aŭ strămutat în Petroşani şi şi-aŭ format satul de azi, aşezîndu-se în partea de E

Strîmba, *sat,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Ciuturesti, spre N.-E. de satul Ciuturesti. Are o populaţie de 136 locuitori.

Strîmba, *cătun,* jud. Romanaţi, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., com. Băleasa, lîngă apa Geamartaluiul, pe dreapta.

Are 170 locuitori şi o biserică, cu hramul Buna Vestire (1856), cu 1 preot şi 2 cîntăreţi.

Strîmba, *sat,* făcînd parte din com. Corbiţa, pl. Zeletin, jud. Tecuciŭ, aşezat pe ambele maluri ale pîrîului Strîmba, la 2 kil. de reşedinţa comunei, spre E.

Are o suprafaţă de 160 hect., cu o populaţie de 159 locuitori, împroprietăriţi la 1864.

Are o biserică de lemn, făcută de locuitori.

Strîmba, *sat,* în jud. şi pl. Tutova, com. Pueşti, spre N.-V. de tîrgşorul Pueşti. Are 357 locuitori şi 82 case.

Strîmba saŭ **Catanele,** *moşie* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Băileşti, com. Catanele. Are o suprafaţă de 504 hect.

Strîmba-de-Jos, *cătun,* jud. Vlaşca, pl. Cilniştea, pendinte de com. Strîmba-Mare, situat pe coasta stîngă a rîuluĭ Cilniştea, cam pe deal, spre S.

Se compune din trupurile Hulubeşti şi Iaşul, proprietate a d-luĭ Em. Grădişteanu.

Are o suprafaţă de 3114 hect., din care s'a dat în 1864 la 115 locuitori, foşti clăcaşi, 433 hect.

Aci este pădure în trei trupuri în suprafaţă de 660 hect., cu venit anual de 45000 lei.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, pe coasta dealuluĭ, zidită la 1884 de locuitori, cu ajutorul proprietaruluĭ, deservită de un preot şi un cîntăreţ; 2 mori, ambele pe apa Neajlovuluĭ; un pod de lemn pe apa Cilniştei, ce servă drumuluĭ spre Giurgiŭ; 7 cîrciumi.

In dosul bisericeĭ sunt nişte ruine vechi boltite, care se zice că ar fi fost locuinţa luĭ Oprişan de la Stoeneşti.

Aci sunt văile: Iaşuluĭ, care dă în Cilniştea, Valea-de-la-Cîmpul-Ascuns şi mai multe vălceluşe.

Strîmba-de-Sus, *cătun,* jud. Vlaşca, pl. Cilniştea, pendinte de com. Strîmba-Mare, situat pe partea stîngă a văiĭ Cilniştea,

cam pe un deluţ, spre S.-E., proprietate a d-luĭ M. Corbescu.

Are o suprafaţă de 1738 hect.; o biserică, zidită de fostul proprietar, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală; o pădure de şleaŭ şi tufă în 2 corpurĭ, în suprafaţă de 500 hect.; o moară pe apa Neajlovuluĭ, numită Palalăŭ; o şosea ce vine din Crînguri şi merge la moară; un pod peste apa Neajlovuluĭ.

Strîmba-de-peste-Jiĭ, *cătun*, al com. Strîmba, jud. Gorj, situat în partea de E., pe loc şes, în stînga Jiuluĭ şi d'alungul şoseleĭ naţionale Filiaşi-Petroşani.

Are o suprafaţă de 210 hect., cu o populaţie de 63 familiĭ, saŭ 300 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri, 20 care cu boĭ; 100 stupĭ; 128 vite marĭ cornute, 2 caĭ, 223 oĭ, 24 capre şi 38 rîmătorĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua naţională Filiaşi-Petroşani, care îl pune în legătură la N. cu comuna Plopşorul, iar la S., cu cătunul Sărdăneşti şi com. Izvoarele.

Strîmba-Mare, *com. rur.*, jud. Vlaşca, situată pe partea stîngă a apeĭ Cilnişteа, la gura văiĭ Neajlovuluĭ, în partea dreaptă, pe loc şes, puţin ondulat în pl. Cilnişteа, la 37 kil. de Bucureşti, 30 kil. de Giurgiŭ, şi 14 kil. de Ghimpaţi, reşedinţa plăşeĭ.

E compusă din cătunul Strîmba d.-j., Strîmba-d.-s. şi Crîngurile, cu o populaţie de 1515 suflete.

Are 3 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 5 dăscălĭ; o şcoală mixtă; 3 morĭ pe apa Neajlovuluĭ.

Aci sunt maĭ multe trupurĭ de moşiĭ: Iaşul, Hulubeşti, Crîngurile, Ioneşti şi Strîmba.

Pe această proprietate era satul Hulubeşti, ale căruĭ urme se văd şi azĭ ceva maĭ jos de Strîmba-d.-j., pe malul Neajlovuluĭ. Aci, zice scriitorul german Valter («Tezaur de monumente istorice», ed. P. Ilarian, vol. I, pag. 18), Mihaĭ Viteazul adăstă pe Turcĭ, după ce veni din Giurgiŭ.

La pariĭ poduluĭ luĭ Varlam, unde dă Neajlovul în Cilnişteа, la capul trupuluĭ Hulubeşti, unde încep Călugăreni-Vartiade, se pare că a fost şi lupta cea mare de la Călugureni, între Mihaĭ Viteazul şi Sinan-Paşa. In faţa văiĭ şi a satuluĭ Uzunul este o movilă mare, numită Gorganul, care se crede a fi făcută cu ocazia înmormîntăriĭ celor ucişĭ în această bătălie.

In comună sunt patru pîlcurĭ de pădure, din care două în lunca Neajlovuluĭ, compuse din lemne de şleaŭ, şi 2 în trupul Iaşuluĭ, compuse din lemne de tufă. Toate aceste pîlcurĭ sunt în continuă exploatare şi suprafaţa lor este de 1160 hect.

Strîmbeanul, *sat*, jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, cătunul com. Văcăreşti-de-Răstoacă.

Strîmbeni, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Vărbilăul, situată pe ambele malurĭ ale gîrleĭ Alunişul, la 30 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 3 kil. de a plaiuluĭ.

Se mărgineşte la V. cu Cosmina-d.-s., moşie a d-luĭ Vasilache Sinescu; la S. cu moşia Stefeşti, cu apa şi prundul Vărbilăul, şi la E. cu com. Bertea.

Se compune din 2 cătunele: Strîmbeni şi Alunişul, cu o populaţie de 1220 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ, una în Strîmbeni, cu hramul Duminica Tuturor Sfinţilor, şi cea-l'altă în Alunişul, deservite de 2 preoţĭ; o şcoală.

Locuitoriĭ în număr de 290 s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşia d-neĭ Rariţa Eliad Bărcănescu, din care li s'aŭ dat 1128 hect. Ei posedă: 285 caĭ şi iepe, 411 vacĭ, 75 capre, 675 oĭ, 519 porcĭ.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 2645 hect.

Comerciul se exercită în comună de 6 cîrciumarĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la 5743,97 leĭ şi cheltuelile la 3175,67 leĭ.

Este presărată de plaĭurile: Mare, Foişorul, Tisa, Mîţurca, Vîrful-luĭ-Rusin, Vîrful-Beniĭ; străbătută de gîrlele: Bertea şi Alunişul, şi de văile: Strîmba, Cireşuluĭ, Frasinuluĭ şi Zgheboaia.

Strîmbeni, *com. rur.*, la extremitatea de N. a plăşeĭ Teleormanuluĭ, jud. Teleorman, pe valea Ciineluĭ, la 84 kil. de reşedinţa judeţuluĭ, 44 kil. de Roşiori şi la 76 kil. de Alexandria. E formată din două cătune: Strîmbeni (reşedinţa) şi Căldărarul, la care este alipit un cătunaş nerecunoscut oficial, numit Adunaţi-Moşteni saŭ Barza, aşezat la extremitatea de V., pe Valea-Burdeĭ. Cătunele sunt situate între văile: Ciineluĭ, Strîmba şi Plescarca; cele două din urmă, împreună cu pîrîiaşele lor, daŭ în Valea-Ciineluĭ.

Se învecineşte la N. cu com. Colţul-Ungheni, din jud. Argeş; la S., cu com. Miroşi; la E., cu com. Bucovul şi la V., cu cîmpia Burdea.

Suprafaţa teritoriuluĭ comuneĭ este de aproape 6500 hect., cu o populaţie de 2458 locuitorĭ.

Are o şcoală mixtă; 3 bisericĭ, două în Strîmbeni cu cîte 2 preoţi şi 2 cîntăreţĭ şi una în cătunul Căldărarul, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 1372 vite marĭ cornute, 623 caĭ, 3351 oĭ şi 770 porcĭ.

Ocupaţiunea locuitorilor, pe lîngă agricultură, este şi lemnăria, cojocăria şi căruţăria.

Budgetul comuneĭ e la venitură de 11582 leĭ, 17 banĭ, iar la cheltueli, de 9248 leĭ, 80 banĭ.

Prin interiorul comuneĭ trece calea judeţeană Roşiori-Strîmbeni la Piteşti, care o leagă cu com. Colţul-Ungheni, din jud. Argeş, la 5 kil., iar cu comunele Miroşi, Bucovul şi cu gara Miroşi, se leagă prin şosele vecinale împietruite.

In partea despre S. a satuluĭ Strîmbeni se văd urmele unuĭ vechiŭ eleşteŭ, abătut din apa Strîmba, numit Eleşteul-Crapuluĭ, căruia i se zicea şi Eleşteul-Domnesc. Pe valea Burdeĭ este o măgură înaltă cam de 10 m. şi largă de 200 m.

Moşia statuluĭ Burdea-Căldărarul, dimpreună cu pădurea, ţinea de Mitropolia din Bucureşti, înainte de secularizare.

Satul Strîmbeni este unul din cele maĭ vechĭ ale judeţuluĭ; el a fost locuit numaĭ de moşneni; locuitoriĭ luĭ aŭ fost în maĭ multe rînduri risipiţĭ, din cauza băjeniilor şi a nesiguranţeĭ ce domnea în Ţară. In secolul trecut îl găsim figurînd printre sate'e cele marĭ ale judeţuluĭ, făcînd parte din plasa care se numea Mijlocul.

Strîmbeni, *sat,* cu 123 suflete, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, făcînd parte din com. rur. Cerşanile.

Strîmbeni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Strîmbeni-Blejoiul, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova.

Strîmbeni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Strîmbeni, pl. Vărbilăul, jud. Prahova.

Strîmbeni-Blejoi, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, situată pe malul Teleajenuluĭ şi pe ambele malurĭ ale pîraelor Dîmbul, Bleaja şi Strîmba, la 4 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 12 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 3 cătune: Strîmbeni, Blejoiul şi Cocoşeşti, cu o populaţie de 998 locuitorĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Păuleşti, Tîrgşorul-Noŭ, moşia Ploiştoreanca şi riul Teleajenul.

Are o biserică, la Blejoi, reparată prin 1764 şi deservită de 1 preot; o şcoală, înfiinţată la 1889.

Afară de agricultură, locuitoriĭ acesteĭ comune se maĭ ocupă cu transportul pietreĭ şi nisipuluĭ la oraşul Ploeşti.

Mare parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ; 37 s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşia Eforieĭ, din care li s'aŭ dat 130 hect Eĭ posedă: 27 caĭ, 8 ţepe, 174 vacĭ, 1438 oĭ şi 196 porcĭ.

Teritoriul comuneĭ, împreună cu pădure, are 1308 hect.

Comerciul se exercită în comună de 5 cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitură de 3231 leĭ şi la cheltueli, de 3150 leĭ.

Şoseaua Ploeşti-Văleni-Bratocea străbate comuna; are şi drumurile naturale către comunele: Ploeştiori, Păuleşti şi Tîrgşorul-Noŭ.

Strîmbi, *trup de sat,* în judeţul Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Uscaţi.

Strîmbul, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Ianca, formată din satul cu acelaşĭ nume, situat la N viroageĭ Strîmbul şi la 69 kil. spre S.-V. de Brăila.

Se învecineşte la E. cu căt. Făurei; la N.-V., cu căt. Vizireni; la N., cu com. Nisipeni, din jud. R.-Sărat, şi la S., cu com. Ruşeţul.

Are o suprafaţă de 1714 hect., cu o populaţie de 789 locuitorĭ, din carĭ 90 împroprietăriţĭ la 1864 şi 75 la 1879; o biserică, fondată la 1837, şi reparată în 1888 de locuitorĭ, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paraclis-er; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1850.

Vite: 380 caĭ, 970 vite marĭ cornute, 2000 oĭ şi 210 rîmătorĭ.

Drumurĭ sunt: spre N.-E., la gara Făurei; spre E., la Vizirul, prin Batogul, 42 kil.; spre S.-S.-E. la Ruşeţul, peste iaz, 4 kil.; spre V., la Buzăŭ, pe la punctele Singurul şi Movila-Oieĭ. In partea despre S.-E. a com., cam la 500 m., se află vechia comună înfiinţată la 1718 de Gr. Buzoianu, şi care s'a desfiinţat din cauza despărţireĭ moşieĭ. Noua comună e înfiinţată pe la 1828-30.

Strîmbul, *sat,* jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, căt. com. Vîrfurile.

Strîmbul, *sat,* jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, căt. com. Valea-Lungă.

Strîmbul, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Dîmboviţa-Dealul, căt. al com. Bogaţi.

Strîmbul, *sat,* jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, căt. com. Pietrari.

Strîmbul, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, pendinte de com. Giurgeni, situat într'o insulă pe Dunăre.

Strîmbul, *fost sat,* în insula cu acelaşĭ nume, pe Dunăre, în faţa cetăţeĭ Silistra.

Pe la anul 1764, Domnitorul Ţării de atuncĭ, Ştefan Racoviţă, a convenit cu Poarta să

se alipească Ţăriĭ acea insulă, împreună cu altele maĭ micĭ, şi drept despăgubire a adăogat la tributul ce se plătea Turcieĭ 2000 leĭ maĭ mult.

Strîmbul, *insulă,* în Dunăre, jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Oltina. Are o lungime de 2½ kil., o lărgime de 1 kil. şi o întindere de 200 hect. Este apropiată maĭ mult de malul dobrogean al fluviuluĭ, de care e despărţită printr'un braţ de 700 m. lărgime şi 6 m. adîncime. E situată în partea de N. a plăşeĭ şi a comuneĭ, acoperită în întregime cu păduriĭ de sălciĭ şi răchită.

Strîmtul, *com. rur.* şi *sat,* jud. Mehedinţi, plasa Văilor, la 56 kil. de Turnul-Severin, aşezată pe vale, între 2 dealuriĭ, unul în partea de N. şi cel-l'alt în partea de S. Se mărgineşte: la E. cu com. Slivileşti; la S. cu comunele Covrigi şi Samarineşti; la V., cu comuna Tirioiul; iar la N., cu comunele Tehomirul şi Cozmăneşti.

Satul formează comună cu satul Larga şi mahalalele: Feţeni, Doseni, Vîlculeşti, Cocorul şi Iorgheşti, ce aparţin satuluĭ Strîmtul, şi mahalaua Valea-Mare ce aparţine sătuluĭ Larga.

Are o populaţie de 960 locuitoriĭ; 2 biserici, cu 1 preot şi 2 cîntăreţiĭ; o şcoală.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 1648 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 844 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 32 pluguriĭ, 58 care cu boĭ, 5 căruţe cu caĭ; 80 stupĭ; 370 vite marĭ cornute, 16 caĭ, 300 oĭ şi 311 rîmătoriĭ.

Prin comună trece şoseaua Samarineşti-Strîmtul-Slivileşti.

Dealuriĭ sunt: Dealul-Sitelor, al-Pomilor, Piticuluĭ, Viilor, Cosmăneştilor şi Tehomirul; în partea de S.: Dealul-Radeĭ, al-Samarineştilor, al-Stîrparilor, Tilveĭ, Covrigilor, Drăganul şi Piscul-Moreĭ.

Văĭ sunt: Valea-Strîmtuluĭ, Valea-Radeĭ, Valea-Mare, Valea-Drăganul şi Valea-Cocoruluĭ, ce cad în partea de S.; iar în partea de N., Valea-Strîmtişorul şi Valea-Fătăciuneĭ.

Este udată de apa Jilţuluĭ, ce curge de la V. spre E., primind într'însa Pîrîul-Reziĭ, al-Văeĭ-Marĭ, Cocoruluĭ, Strîmtişoruluĭ şi Fătăciuneĭ.

Strîmtul, *pădure,* supusă regimuluĭ silvic, jud. Muşcel, pe muntele Strîmtul, în întindere aproximativă de 400 hect. Se învecineşte la N. cu Apa-Marichiĭ, la E. cu Nămăeşti şi la V. cu rîul Tîrgul.

Strîmtura, *sat,* în jud. Tutova, pl. Simila, com. Sîrbi, spre S. de satul Sîrbi, situat la jumătatea căeĭ Bîrlad-Docolina. Are o populaţie de 90 locuitoriĭ.

Strîngureşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Guşoeni, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, situată la 4 kil. de cătunul Spîrleni. Are o populaţie de 179 locuitoriĭ.

Stroeşti, *com. rur.,* în partea de V. a plăşeĭ Crasna, jud. Putna, aşezată pe şesul şi o parte a dealurilor din stînga pîrîuluĭ Crasna.

Se mărgineşte la N. cu com. Tabălăeşti; la S., cu com. Iepureni şi la V., cu Gugeşti şi Boteşti.

Este formată din satele: Stroeşti, Valea-lui-Bosie şi Gugeşti, pe o suprafaţă cam de 2864 hect., cu o populaţie de 128 familiĭ, saŭ 694 suflete.

Locuitoriĭ sunt parte răzeşi vechĭ şi parte foştĭ clacaşi, împroprietăriţĭ după legea din 1864.

Are 3 biserici, deservită de 1 preot.

E înconjurată spre N.-S.-E. de colina Lohan-Crasna şi udată în partea de V. de pîrîul Crasna, iar în cea de E. de pîrîul Lohan.

Budgetul comuneĭ e la veniturĭ de 1600 leĭ 50 banĭ, şi la cheltuelĭ, de 1200 leĭ, 90 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 355 vite marĭ cornute, 1077 oĭ şi 117 porcĭ.

Stroeşti, *com. rur.,* jud. Gorj, plaiul Vulcan, situată în partea de N. a com. Stolojani.

Se compune din cătunele: Stroeşti şi Rosnoviţa.

Are o suprafaţă de 750 hect., cu o populaţie de 203 familiĭ, saŭ 903 suflete; o şcoală; 3 biserici, fondate: una la 1830, a doua la 1854 şi a treia la 1860 de locuitoriĭ, cu 2 preoţi şi 3 cîntăreţiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 70 pluguriĭ, 100 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 55 stupĭ; 560 vite marĭ cornute, 290 oĭ, 22 caĭ şi 276 rîmătoriĭ.

Venitul comuneĭ este de leĭ 745, iar cheltuelile de leĭ 699, 95 banĭ.

Este udată de apa Sohodolul, care la eşirea sa din sat se uneşte cu Jaleşiul şi apoĭ se varsă în Bistriţa.

Comunicaţia în comună se face prin şoseaua vecinală T.-Jiul-Tismana şi prin şoseaua comunală care dă în aceasta.

Stroeşti, *com. rur.,* jud. Vîlcea, plaiul Horezul, compusă din 2 cătune: Stroeşti şi Dianul. E situată pe ambele maluriĭ ale riuluĭ Cerna, pe dealul Dianul şi pîrîul Cernişoara, la 55 kil. de capitala jud. şi 15 kil. de a plaiuluĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Cireşul, Pojogi, Slătioara, Mădulari şi Măldăreşti.

Are o populaţie de 3290 locuitorĭ; 3 biserici, una construită la 1869, a doua, foarte vechĭe, şi a treia în cătunul Dianul, reparată la anul 1890; o şcoală mixtă.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la 1300 leĭ anual.

Locuitoriĭ sunt moşneni. Eĭ posedă: 47 caĭ, 350 boĭ, 313 vacĭ, 133 capre, 500 oĭ şi 293 porcĭ.

Pe riul Cerna, în raionul comuneĭ, e o moară pentru măcinat.

Pe coasta de S. a dealuluĭ Măgura, se găseşte multă piatră de var.

In partea de V. a com. este o şosea vecinală, care înlesneşte comunicaţia cu comunele Cireşul şi Slătioara.

E brăzdată de dealul Măgura şi udată de rîurile: Cerna, Cernişoara şi Aninoasa.

Stroeşti, *sat*, cu 742 suflete, pe malul sting al riuluĭ Vălsanul, jud şi pl. Argeşul, făcînd parte din com. rur. Costeşti-Stroeşti.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi un cîntăreţ; o şcoală mixtă.

Stroeşti, cu secţia **Romăneşti**, *sat*, jud. Bacău, pl. Tazlăul-d.-j., com. Bereşti, situat aproape de malul Tazlăuluĭ-Mare, la 3 kil. de satul Bereşti (şcoală). Are o populaţie de 241 locuitorĭ; o biserică, clădită de locuitorĭ la 1842 şi reparată la 1890, cu 2 cîntăreţĭ.

Vite: 7 caĭ, 175 vite marĭ cornute, 50 porcĭ.

Stroeşti, *sat*, pe valea piriuluĭ Gornitul, în dreapta Sicneĭ şi în partea de V. a com. Zlătunoaia, pl. Miletinul, jud. Botoşani. In vechime se numea Panţîri. Are o suprafaţă de 471 hect., cu o populaţiune de 166 familiĭ, saŭ 693 suflete; 1 biserică, cu un preot şi 2 cîntăreţĭ; 2 circiumĭ.

Vite: 300 boĭ şi vacĭ, 24 caĭ, 640 oĭ, 70 porcĭ.

Stroeşti (Valea-Vieĭ - Ungureni), *cătun*, al com. Pătîrlagi, jud. Buzăŭ, cu 120 locuitorĭ şi 34 case.

Stroeşti, *sat*, în centrul com. Stroeşti, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, aşezat lîngă coasta colineĭ Lohan-Crasna, într'o vale deschisă, spre V. Are o populaţie de 41 familiĭ, saŭ 230 suflete; o biserică, făcută la 1854, cu un preot şi 2 dascălĭ.

Stroeşti, *cătun*, com. Stroeşti, plaiul Vulcan, jud. Gorj.

Are o suprafaţă de 546 hect., cu o populaţie de 154 familiĭ, saŭ 658 suflete; 1 şcoală mixtă; 2 biserici, făcute: 1 la 1830 şi cea-l'altă la 1860, de locuitorĭ, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 50 plugurĭ, 70 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 35 stupĭ; 400 vite marĭ cornute, 200 oĭ, 12 caĭ şi 200 rîmătorĭ. Pe Dealul-Stroeştilor, situat spre E. cătunuluĭ, sunt plantate viĭ.

Stroeşti (Stroeşti-Sărindaruluĭ), *sat*, făcînd parte din com. rur. Ferbinţi-Stroeşti, pl. Mostiştea, jud. Ilfov, aşezat între Ferbinţi-d.-s. şi Ferbinţi-Tîrguluĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 908 hect., cu o populaţie de 339 locuitorĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 309 şi al celor micĭ de 1568.

Stroeşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Peştenuţa, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinţi.

Stroeşti, *cătun*, în com. Năruja, pl. Vrancea, jud. Putna, situat la gura pîrîuluĭ Năruja.

Are o populaţiune de 151 locuitorĭ; o şcoală mixtă.

Stroeşti, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, com. Văscani, aşezat pe un podiş format din prelungirea dealurilor Usoiul şi Ciumalul şi străbătut de pîrîaşul Răcea.

Are o suprafaţă de 37 fălcĭ şi 60 prj., cu o populaţie de 205 loc.

Intinderea totală a moşieĭ e de 283 fălcĭ, din care 160 cultivabile, 218 fînaţ şi restul pădure.

Are o şcoală mixtă, înfiinţată în 1865, desfiinţată în 1871 şi reînfiinţată în 1883; o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ Mihail şi Gavril.

Iată ce citim în sinodicul bisericeĭ:

Biserica cu patronul Sf. Voevozĭ Mihail şi Gavril din anexa Stroeşti, a com. Ruginoasa, pl. Siretul, jud. Suceava, a cărcia construcţiune este de material vîrtos; şi, după toate cercetările făcute, am aflat că ar fi fost fondată la început de către Ştefan Cel Mare, fostul Domn al Moldoveĭ, apoi după un îndelungat timp, fiind ruinată, s'a reînoit şi înzestrat de către răposatul Gavril Enea, ce era pe atunceĭ proprietar al moşieĭ din această anexă, iar de cine s'a sfinţit nu se ştie. Făcut din ordinul . . . etc. etc.

Biserica e deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ. Ea, ca şi şcoala, se întreţine din fondul donaţieĭ Smaranda Costin, pe lîngă care maĭ are 24 hect. teren de cultură, parte dat după legea împroprietăririeĭ din 1864 şi parte dăruit de aceeaşĭ proprietară.

Tradiţia spune că Ştefan Vodă Cel Mare şi Bun, trecînd de la Hîrlăŭ la Neamţu, a poposit pe platoul pe care se află satul, plăcîndu-ĭ foarte mult. Moşia nefiind a nimănuĭ, el o făcu danie luĭ Stroe, unul dintre căpitaniĭ săĭ, care întemeie satul.

Un strănepot al acestuia vîndu moșia luĭ Enea Văleanu, care o dă de zestre fiicei sale Smaranda, căsătorită după Iordache Saranda. Saranda își mări moșia cu trupul Laiul, cumpărat de la familia Isăcescu și de atunci începe numirea de Stroești-Laiul. Dar el moare și soția sa contractează a doua căsătorie cu Costache Comisul, care mai adaogă la moșia nevesteĭ sale trupul Ceapa și o parte din Băiceni pe care le cumpără de la călugăriĭ greci din mănăstirea Neamțu. Neavînd parte nici de al doilea soț, Smaranda trece în a treia căsătorie cu Mihail Costin din Bucovina care cumpără moșia Făcuți din jud. Iași. Dar moare și Costin și, după dînsul, în 1863, și Smaranda, care, prin testament, a făcut danie pămîntul de cultură obștei locuitorilor din Stroești și Laiul, pădurile, școalelor din Tîrgul-Frumos și casele și alte venituri, școalei și biserice din Stroești.

Stroești, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu același nume, jud. Vîlcea, plaiul Horezul. Are o populație de 2468 locuitori.

Stroești, *moșie,* jud. și pl. Argeșul, proprietatea statului, pendinte de mănăstirea Bistrița din Vîlcea. Are o întindere de 3086 pogoane, din care 2500 pogoane pădure.

Stroești-Sărindăreanca, *moșie* și *pădure* a statului, jud. Ilfov, com. Dridul. Pădurea are o întindere de 875 hectare.

Stroeștilor (Dealul-), *deal,* jud. Vîlcea, la S. de muntele Slătioara, prelungire a culmeĭ Gurguiata. Din acest deal și Dealul-Măldăreștilor ia naștere rîul Cernișoara. Din dealul Stroești, se prelungește Dealul-Mare, care merge pănă aproape de confluența Cernișoareĭ cu Cerna.

Stroici-Manoleasa, *sat,* jud. Dorohoiu, pl. Bașeul, com. Manoleasa, pe moșia Manoleasa, cu 84 familiĭ, saŭ 313 suflete.

Strugari, *sat,* jud. Bacăŭ, plasa Tazlăul-d.-s., com. Nadișa.

Strunga, *com. rur.,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., spre N. E. de orașul Roman și la 29 kil. de el. Este formată din satele: Brătulești, Crivești, Fedeleșeni, Găureana, Hăbășești, Movileni și Strunga, cu reședința com. în Strunga.

Are o populație de 2007 locuitori; 4 biserici, din cari 2 de zid și 2 de lemn; o școală mixtă.

Veniturile com. este de leĭ 6491, iar cheltuelele, de leĭ 6317.

Aicĭ este stațiunea balneară Strunga.

Strunga, *sătuc,* jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Strunga, pe șoseaua națională Roman-Iași, la 29 kil. de orașul Roman și la 13 kil. de reședința plășeĭ.

Este reședința com. Strunga. Aci e și stația balneară Strunga. Importanța băilor Strunga a făcut ca comuna, care mai înainte se numea Hăbășești, să ia numele de Strunga, și reședința comuneĭ, care era mai înainte în satul Hăbășești, să fie strămutată în Strunga. — Aicĭ în timpul sezonuluĭ băilor este un oficiŭ telegrafo-poștal.

Strunga, *stație balneară,* jud. Roman, la 5½ kil. de gara T.-Frumos, la marginea pădureĭ cu același nume, într'o poziție plăcută, adăpostită de curente. Are o altitudine de 230 m.

Instalațiuni. Băile se fac într'un stabiliment care are o sală mare cu o piscină și cu 12 cabine pentru împachetare. Căzile și basinul se încălzesc prin vaporĭ; apoĭ mai sunt 12 cabine cu cîte 2 căzi pentru băile calde sulfuroase; afară de aceasta există un basin cu apă rece, o sală de hidroterapie sistematică și băĭ de abur. Se mai face:

a) Inhalațiuni cu aer comprimat, indicate contra boalelor nasuluĭ, gîtuluĭ și urechilor, ca la Reichenhall;

b) Instalațiĭ de sudațiĭ, care sunt anexate la băile calde;

c) Masagiŭ și gimnastică medicală;

d) Cură de lapte și de zer de capre roșiĭ;

e) Cura Kneip ca la Wörishofen, dirigiată de o persoană specială.

La aceste băĭ se află un otel mare cu 44 camere, alte 3 oteluri mai micĭ, apoĭ vile, restaurante, birturi. Asemenea există un oficiŭ pentru poștă, telegraf și telefon.

Transportul de la gara Tîrgul-Frumos se face cu tramcare și trăsurĭ.

Geologia: terenurile aparțin sistemuluĭ miocen din grupa terțiară.

Proprietățĭ fizice și analiza chimică. Apa posedă un miros pronunțat de hidrogen sulfurat, este limpede, iar în contact cu aerul devine opalescentă și mai tîrziŭ capătă o coloare galbenă. Reacțiune alcalină pronunțată.

Densitatea 1,001334. Are un gust de pucioasă și e cam amară. Temperatura apeĭ: + 8° — 12° R., pe cînd a aeruluĭ + 17° R.

Întrebuințare. Din toate izvoarele, treĭ se întrebuințează pentru băĭ, iar cel alcalin-sulfuros ca intern, fiind indicat în aceleași afecțiunĭ ca apele de la Eaux-Bonnes.

Mai este un alt izvor feruginos, care se întrebuinţează şi el ca intern.

Aplicaţiuni terapeutice: apele de la Strunga sunt eficace pentru următoarele boale: Erupţiunile herpetice ale peleï, Catarul plămînilor saŭ bronchita cronică, Reumatismul, Artrita cronică, Clorosa, Limfatismul, Afecţiunea scrofuloasă, Afecţiunea sifilitică, Metrita cronică, Dipepsia, Morbiï chirurgicalï, Catarul aparatuluï urinar, Caşexiele metalice, Hemoroiziï, Exudatele şi învîrtoserile şi Paraliziile.

Numărul bolnavilor pe sezon variază între 250—300, printre care sunt şi bolnavï ruşï din Basarabia.

Strunga, *vamă,* în vîrful munteluï Padia, trecătoare în Transilvania, pe la vama austro-ungară Guţanul, jud. Dîmboviţa.

Strunga-Mică, *potecă* de trecere în Transilvania, jud. Dîmboviţa.

Strungaşul, *pîrîŭ,* în jud. Gorj, com. Novaci, plaiul Novaci. Izvoreşte din plaiul Măgura şi se varsă la N. de căt. Novaci-Romani în Gilort. Valea 'ï este formată: pe dreapta de plaiul Măgura, ce se desparte din muntele Cerbul; iar pe stînga de Plaiul cel Mare, o altă ramură a plaiuluï Măgura. Are o lărgime de 1m,50 şi o adîncime de 0m,20.

Studina, *com. rur.,* în N. plăşeï Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi; formată din satul Studina (800 locuitorï) şi Studiniţa (373 locuitorï); aşezată pe un teren şes, lîngă linia ferată şi pe şoseaua Caracal-Corabia, la 21 kil. de Corabia şi la 17 kil. de Caracal.

Are o populaţie de 1173 locuitorï; o şcoală mixtă; o biserică cu hramul Adormirea Maiceï Domnuluï, cu 2 preoţï şi 2 cîntăreţï; 8 circiumï.

Aci se face, la 8 Maiŭ, un bilciŭ anual înfiinţat la 1836.

Studina, *moşie* a statuluï, lîngă com. Studina, jud. Romanaţi.

Are o pădure de 80 pog., fostă pendinte de mănăstirea Bistriţa, şi o fermă model.

Studiniţa, *cătun,* al com. Studina, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi. E separat de satul Studina prin o apă mică, pe care se află şi o moară. Are 323 locuitorï.

Stuful, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Săndulenï, situat pe pîrîul Orăşa. Are o populaţie de 194 locuitorï şi o biserică catolică, clădită de locuitorï la 1868.

Vite: 11 caï, 116 vite marï cornute, 12 porcï şi 8 capre.

Stuhuleţul, *sat,* în partea de N.-V. a comuneï Rănceni, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, aşezat pe valea pîrîuluï cu acelaşï nume. Are o suprafaţă cam de 1001 hect., cu o populaţie de 219 suflete şi o biserică.

Stupari, *pîrîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comuneï rur. Meidan-Chioi. Se desface din poalele S. ale dealuluï Pîrlita, se întinde spre S., într'o direcţie de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea centrală a plăşeï şi cea de V. a com. Curge numaï prin păduri şi, după 4 kil. de curs se varsă în valea Boclogea, pe stînga, ceva mai sus de tăetura Valuluï-luï-Traian.

Stuparul, *vîrf de deal,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Enisala şi anume pe acela al căt. săŭ Visterna. E situat în partea de E. a plăşeï şi de S.-V. a com. Are o înălţime de 219 m. E punct trigonometric de observaţie de rangul al 2-lea, acoperit numaï cu păduri. Dominează satul Visterna, drumul comunal Visterna-Ciamurli şi Babadag-Jurilofca, precum şi valea Ceeliu-Chioi.

Stupărei, *sat,* făcînd parte din com. rur. Mihăeşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, la 3 1/2 kil. de căt. Mihăeşti, reşedinţa comuneï şi şcoala. Are o populaţie de 146 locuitorï. Cade în partea de N.-E. a com. şi e udat de rîul Oltul.

Stupina, *cătun,* în jud. Romanaţi, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., com. Cîrlogani, situat la 4 kil. spre N., aproape de hotarul jud., pe un teren deluros, cu o altitudine de 240 m. d'asupra niveluï Măreï. Are 30 de locuitorï.

Stupina, *trup de pădure* a statuluï, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., com. Lungeşti, în întindere de 380 hect., şi, împreună cu trupurile Gîrbovul (350 hect.), Cernişorul (350 hect.) şi Lunca-Stăneştilor (440 hect.), formează pădurea Rimeşti-Stăneşti.

Stupina - Călugărească (Găgeni-cu-Sforile), *sfoară de moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Găgeni-Vintileanca, căt. Găgeni-d.-s. E proprietate a statuluï, pendinte de schitul Ciolanul. Are 38 hect., maï toate arabile.

Stupineï (Valea-), *vale,* în judetul Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul com. Şiriul, şi anume pe al cătunuluï Erchesec. Se desface din poalele vestice ale dealuluï Erchesec; se îndreaptă spre S.-V., brăzdînd partea de S. a

plășeĭ și a com., și după o distanță de vre o 6 kil., se deschide în valea Cala-Chioi. Este tăiată de calea județeană Băltăgești-Tichilești și Băltăgești-Erchesec și curge printre dealul Olacul, care e la N., și Zavol-Bair, care este la S. Malurile sale sunt în general puțin înalte și acoperite în cea mai mare parte de verdeață și finețurĭ.

Sturul, *munte*, în jud. Gorj, la S. hotaruluĭ austro-ungar și la E. hotaruluĭ jud. Mehedinți, alăturĭ cu muntele Soarbele. Aparține locuitorilor din com. Izvarna. Pe el se află pădurĭ și pășune de vite.

Sturza (Zghiabul), *pîrîŭ*, în jud. Buzăŭ, com. Mînzălești. Incepe din muntele Măceșul; udă, curbîndu-se spre E., cătunul Cireșul; se lasă spre S. la Dealul-Vrăbieĭ; descrie un arc spre V., de la cătunul Zghiabul, până la cătunul Poiana-Vilculuĭ; se lasă iar spre S. și dă în rîul Slănicul, în fața cătunul Ichimești, lîngă muntele Grunjul. El primește mai mulțĭ afluenți, dintre care mai însemnațĭ, pe partea dreaptă, sunt: izvoarele Braga, Cireșiul, Rugina și Săratul; iar pe stînga: Găvanul, Coita, Bisoca și Bădicul. Albia sa e plină de pietre calcaroase; cea mai mare parte conglomerate de psilodonĭ și unio, cu un aspect plăcut și variat. Aceste pietre, duse de curenții, se întîlnesc mai pe toată albia rîuluĭ Slănicul și mai rar în rîul Buzăul și se întrebuințează pentru fabricarea varuluĭ și mai cu seamă pentru a face stîncĭ artificiale.

Sturzeni, *sat*, în jud. Dîmbovița, pl. Dealul-Dîmbovița, cătunul com. Priboiul.

Suat-Iuc, *movilă*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Chioseler, situată în partea de S. a plășeĭ și aproape în centrul com., la 1 ½ kil. spre N.-E. de Chioseler. Are 158 m. înălțime. A fost punct trigonometric de observațiune de rangul al 2-lea, dominînd prin înălțimea sa satul Chioseler și drumurile comunale Chioseler, Ciflicul, Ali-Bei, Chioseler, Idres și Cuiusul.

Suceava, *județ*, numit ast-fel după vechia capitală a Moldoveĭ.

Situație și limite. Așezat la N. Rominieĭ (N.-V. Moldoveĭ), jud. Suceava este un județ de munte, cuprins între Bucovina, Transilvania și județele: Neamțu, Roman, Iași și Botoșani.

In convențiunea din 2 Iulie 1776, hotarul județuluĭ din spre Bucovina se descrie ast-fel: «S'aŭ început de la rîușorul Tesna-Imputită, lîngă confiniile Transilvanieĭ, trecînd apoĭ peste Măgura-Caluluĭ, muntele Pietrele-Roșiĭ, unde se întîlnesc treĭ confiniĭ și unde acuma este despre partea Transilvanieĭ un mare semn de acilă. Pentru marcarea noilor cesiunĭ, s'aŭ pus pe partea dreaptă a ziseĭ columne un noŭ semn de acilă; de acolo coprinzînd pămînturile satuluĭ Condreni, sub jumătatea munteluĭ Lucato un semn de acilă; trecînd apoĭ la muntele Poiana-Vinătoruluĭ, pe vîrful zisuluĭ munte un semn de acilă; de acolo pe locul unde se unește rîușorul Seriscior cu un altul ce se chiamă Valea-Arsă, un semn de acilă. De acolo, lăsînd afară satul Sara-Dorna, și șesul de finaț al aceluiași sat de la confiniile imperiale până la poala munteluĭ Dealul-Negru, lîngă pădure, un semn de acilă.

«Apoĭ pe coborîșul aceluiași munte până la pîriul Neagra-Dorna, în fața loculuĭ ce se chiamă Pîriul-Lupuluĭ, un semn de acilă. Rămînînd apoĭ jumătate pîriuluĭ Neagra-Dorna la Aug. Curte imp. și cea-l'altă jumătate la înp. p. otom., până la vărsătura pomenituluĭ rîușor în rîul Bistrița un semn de acilă.

«Apoĭ de acolo până la locul ce se atinge cu Bistrița și cu valea ce se zice de Aramă, la piciorul munteluĭ numit Rarul, un semn de acilă.

«Până la acest punct jumătatea rîuluĭ Bistrița face marginile imperiale, cea-l'altă jumătate face marginile Porțiĭ Otomane.

«Dar de la Valea-de-Aramă, rămînînd de-a dreapta rîul Bistrița tot la Poarta Otomană precum și satul Chiril, iar de-a stînga până la muntele Rarul rămînînd la Aug. Curte imp. stînca crăpată de pe vîrful numituluĭ munte Rarul se întăriĭ drept semn distinctiv între amîndouă confiniile.

«De acolo până la muntele Opcina-Chiril, un semn de acilă. De acolo, trecînd pe spinarea munteluĭ Vuron-Clefil și Capul-Băeșescu, și cuprinzînd toate pămînturile satuluĭ Stulpicani, până la rîușorul numit Vadul-Negrileasa, un semn de acilă; de acolo suindu-se iarăși pe munțiĭ Opcina-Ciumerna și Clătita-Mică pe culmea acestuĭ din urmă munte, un semn de acilă.

«De la muntele Clătita-Mică până la muntele Clătita-Mare, și pe acesta un semn de acilă; de la muntele Clătita-Mare trecînd pe vîrful și spinarea munților Rătunda, Opcina-Suvorist, mergînd apoĭ înainte pe munțiĭ Opcina, Isachi, Iplesi până la muntele Dealul-Buragul, spre a însemna pămînturile vecine ale satuluĭ Capul-Codruluĭ, pe vîrful pomenituluĭ munte Dealul-Buragul, un semn de acilă.

«Apoĭ lîngă malul sting al riu-

luĭ Moldova, un semn de acilă lîngă drumul cel mare care trece de la Capul-Codruluĭ la Baia.

«De acolo, la începul Văeĭ-Somojul, un semn de acilă; și apoĭ unde intră linia la Valea-Lucăcești, un semn de acilă.

De acolo prin valea Somojul-Mare, cuprinzînd toate pămînturile satuluĭ Zăhărești, dinaintea satuluĭ Liten-Mica, un semn de acilă; de aicĭ, mergînd înainte pe valea Somojuluĭ-Mare, pănă la locul unde intră în valea Bonieĭ, un semn de acilă, și apoĭ pe lîngă aceeașĭ vale pănă la o distanță, un semn de acilă.

«De la acel punt, trecînd înainte și lăsînd afară satele Bonești și pămînturile luĭ pănă la muntele Bonești, pe vîrful numituluĭ munte, un semn de acilă.

«De acolo, prin valea Samosmica, un semn de acilă, apoĭ trecînd în fața satuluĭ Reasca, la Samosmica și la valea zisă Rugina, un semn de acilă.

«Din locul acela suind muntele Vuron-Dumbrava-Resu, pe vîrful zisuluĭ munte, un semn de acilă.

«De acolo, lăsînd afară satul Mirești cu pămînturile sale de la marginile Imperiale, pe muntele Mirești, unde începe valea Racova, un semn de acilă; mergînd înainte pe valea aceasta pănă la satul Siliseni unde se varsă apa Balta-Satuluĭ în rîul Suceava, care trece pe dinaintea satuluĭ Siliceni, un semn de acilă». («Uricariul», vol. IV, p. 255 256).

Topografie, Orografie și Idrografie. Forma teritorială a județuluĭ Suceava este foarte neregulată. Lung de 170 kil. și lat la mijloc numaĭ de 40 kil., înfățișează o prelungire a Carpaților răsăritenĭ pornind de la V. județuluĭ, din vîrfurile Pietrele-Roșiĭ, Budacul și Rarăul și scoborînd treptat—treptat pănă lîngă Cotnari și Tîrgul-Frumos. Jumătatea județuluĭ aflătoare de a dreapta Moldoveĭ e numaĭ munțĭ, iar cea din stînga eĭ, dealurĭ și coline.

In jud. Suceava nu sunt de cît două șesurĭ: al-Siretuluĭ și al-Moldoveĭ. Străbătut de la N. spre S. de rîurile Siretul, Moldova și Bistrița (v. a. n.), cu numeroșiĭ lor afluenți; udat de peste 635 pîrae, prezintă o mulțime de șirurĭ și vîrfurĭ de munțĭ și dealurĭ îmbrăcațĭ în mare parte de pădurĭ.

Cele maĭ însemnate vîrfurĭ de munțĭ sunt: Rarăul, Budacul, Intre-Borcĭ, Lucaciul, Grințieșul-Mare, Pietrosul-Bogolin, Grințieșul-Broșteni, Scăricica, Barnarul, Pietrosul, Slopățul și alțiĭ (v. a. n.). Numărul munților și vîrfurilor de munțĭ din județ se urcă la 344.

Iazurĭ maĭ însemnate: Călugăruluĭ, Tîrguluĭ, Ciorsaci, Basarabi, Arghireĭ și Dolhești, formate de Șomuzul-Mare; Giurgești și Valea-Gloduluĭ, formate de Șomuzul-Mic (v. a. n.).

Cîte pîrae sunt, atîtea sunt și văile din județ.

Suprafața jud. Suceava este de 475000 hect.

Populația județuluĭ este de 129687 locuitorĭ (1900).

Agricultura și ocupațiunile locuitorilor. In jud. Suceava se face puțină agricultură. Semănăturile părțeĭ județuluĭ din dreapta Moldoveĭ nu ajung nicĭ pentru trebuința populațiuneĭ, iar de la Broșteni în sus se samănă numaĭ puținĭ cartofĭ. Sunt comune întregĭ în care nu găsești un plug. Munteniĭ își aduc hrana de prin tîrgurile Fălticeni, Neamțul și Piatra, pe caĭ. Eĭ se ocupă cu exploatarea pădurilor, fabricatul draniților, a doniților, plutăritul, și creșterea vitelor.

Grîuluĭ nu-ĭ primește de cît în plășile Siretul-d.-s. și Siretul d.-j., și într-o cîte-va pe Șomuzurĭ. Cu plugăria se dedaŭ locuitoriĭ din stînga Moldoveĭ. Viĭ sunt numaĭ în jurul Cotnarilor pe la Stroești-Laiul, Costești și Hărmănești, 262 hect.

Micĭ încercărĭ de a cultiva viĭ s'aŭ făcut în satele: Hîrtopul, Valea-Gloduluĭ, Bădiliță, etc.

In cele maĭ multe sate, aproape fie-care casă își are grădinița sa de pomĭ roditorĭ, iar merele, perele, și prunele de Rădășeni sunt vestite în toată Moldova.

Satul posedă în județul Suceava 15 moșiĭ, care aduc un venit anual de aproape 250.000 leĭ.

Pădurile de munte adăpostesc mult vînat.

Vite: 75967 capete de vite marĭ cornute, 116253 oĭ, 14335 caĭ, 523 capre, 33855 porcĭ (1901). Locuitoriĭ posedă 7679 stupĭ cu albine.

Industria județuluĭ a început a progresa de la instituirea Domeniuluĭ Coroaneĭ și construirea linieĭ-ferate Fălticeni-Dolhasca. S'aŭ făcut pe Domeniul Coroaneĭ și pe moșia Broșteni, a M. S. Regeluĭ frumoase instalațiunĭ forestiere și acum sunt herastrae de cherestea maĭ sistematice și pe moșiile: Sasca, Baia și Bogdănești.

In Fălticeni sunt fabricĭ de pielărie, cleiŭ, aba, cărămidă, luminărĭ și săpun. Insemnatele morĭ de la Ciorsaci, Moara-Doftoruluĭ și Zavul, produc făină mult căutată. Tot în jud. se fabrică renumita brînză de Broșteni și untul de Dorna.

Căĭ de comunicație. Județul Suceava e străbătut de liniile ferate Păscani Iași, Păscani-Roman-București, Păscani-Burdujeni și Dolhasca-Fălticeni, în lungime totală de 111 kil., avînd șapte stațiĭ: Fălticeni, Basarabi,

Liteni, Dolhasca, Heciŭ-Lespezi, Păşcani, Ruginoasa şi o haltă, Muncelul.

Şoselele principale sunt: Cele naţionale Buneşti-Fălticeni, până în hotarul jud. Roman, 65 kil. şi Fălticeni-Cornul-Luncei-Broşteni-Dorna, peste 120 kil. Cele judeţene: Dumbrăviţa-Neamţul (18229 m.), Moţca-Păşcani-Tîrgul-Frumos (31857 m.), Fălticeni-Dolhasca (24560 m.) şi Ciorsaci-Liteni (31870 m). Afară de acestea mai toate comunele sunt legate prin şosele comunale.

Pe Salasa, există o linie îngustă de drum de fer, în lungime de 20 kil. şi alta tot atît de lungă pe Suha-Mică, cum şi o linie funiculară (1500 m.) peste Ciumerna (munte) pentru exploatarea pădurilor de pe Domeniul Coroanei. Cale fluvială este Bistriţa (v. a. n.).

Impărţirea administrativă. Jud. Suceava până la 1886 era impărţit în patru plăşi: Şomuzul, Moldova, Muntele şi Siretul. In anul arătat se formară numaĭ treĭ plăşi, alipindu-se cele d'intîĭ două sub numele de Şomuzul-Moldova; în 1892, s'aŭ făcut şase plăşi şi anume: 1. Muntele, cu reşedinţa sub-prefecturei în Broşteni; 2. Moldova-d.-s., cu reşedinţa în Cornul-Lunceĭ, (com. Mălini); 3. Moldova-d.-j., cu reşedinţa în Ciumuleşti; 4. Şomuzul, cu reşedinţa în Giurgeşti; 5. Siretul-d.-s., cu reşedinţa în Tîrguşorul-Lespezi şi 6. Siretul-d.-j., cu reşedinţa în Tîrgul-Păşcani. Acum jud. e format din 3 plăşi: Moldova-Şomuzul, Siretul şi Muntele.

Judeţul Suceava se compune din o comună urbană, Fălticeni, şi 38 comune rurale, formate din 185 sate.

Marca judeţuluĭ este treĭ brazĭ, semnul întinselor sale păduri de răşinoase.

Cultul. Face parte din eparhia Iaşilor. In tot judeţul sunt 3 mănăstirĭ şi 4 schiturĭ ortodoxe, 2 mănăstirĭ lipoveneştĭ, 138 bisericĭ ortodoxe, 2 bisericĭ catolice, 3 lipoveneştĭ şi o mulţime de case de rugăciune ovreeştĭ; 115 preoţĭ şi 3 diaconĭ ortodoxĭ.

Mănăstirile din judeţul Suceava sunt: Probota, Rîşca şi Slatina şi schiturile: Rarăul, Boureni, Preuteşti şi Brăteşti; afară de aceste, mai sunt mănăstirile lipoveneştĭ de călugărĭ şi de maicĭ din Manolea.

Justiţia. Are un tribunal şi 3 judecătoriĭ de ocoale.

Invăţămîntul. In judeţul Suceava sunt: un gimnasiŭ clasic în Fălticeni, «Alecu Donicĭ», înfiinţat în 1870; 2 şcoale primare urbane de băeţĭ şi 2 de fete în Fălticeni; o şcoală primară urbană mixtă, întreţinută de Direcţia Căilor Ferate Romîne în Gara-Paşcani; 75 şcoale rurale mixte şi 6 de cătun, frecuentate în 1899—900 de 3520 copiĭ.

Serviciul sanitar. In jud. Suceava sunt treĭ spitaluri, din care: 2 în Fălticeni: Stamati-Judeţean cu 26 paturĭ şi cel izraelit cu 15 paturĭ; şi unul rural în Mănăstirea-Slatina, cu 40 paturĭ.

Ca locurĭ istorice, avem: Baia, cu cele treĭ bisericĭ ale sale: Săsească, Albă şi a luĭ Rareş; Bogata, Ruginoasa, Dolheşti (biserica), Boureni, Horodniceni, Movila-luĭ-Răvzan şi toate localităţile cu numele de Cetăţuia, Cetăţaua saŭ Mănăstioara (v. a. c.).

Dintrecutul judeţuluĭ Suceava. Indată după răpirea Bucovineĭ, în amintirea unuia dintre judeţele pierdute în capitala căruia îşĭ avusese cuibul, acel

Şoim voinic şi tare,
Ce ţinea pieptul la hotare
Ca un zid de apărare,

se reînfiinţă jud. Suceava, luîndu-se parte din judeţele: Botoşani, Hîrlăuluĭ şi Cîrligăturei (ultimul avînd reşedinţa în Tîrgul-Frumos), Romanuluĭ şi Neamţuluĭ.

Isprăvnicia judeţuluĭ fu instalată maĭ întîĭ în satul Rădăşeni şi, maĭ tîrziŭ, întemeindu-se tîrgul Şoldăneşti, zis apoĭ Fălticeni, se mută aci.

Locul ocupat de jud. Suceava a fost locuit în cele maĭ vechĭ timpurĭ; dovadă despre aceasta sunt mormintele şi uneltele de piatră (topoare, dălţĭ) găsite în diferite localităţĭ ale judeţuluĭ numite Cetăţuĭ şi peşterile de pe Pîrîul-Lupuluĭ din apropierea satuluĭ Manolea.

Cel d'intîiŭ popor amintit de istorie ce l'ar fi locuit ar fi fost Neurĭĭ, făcînd astfel parte din Neurida, care a fost devastată de Darius, cînd acesta urmărea pe Sciţĭ. (Herodot, IV, p. 125).

Pe timpul Dacilor, cam prin aceste locurĭ întîlnim pe Jazigĭ, care nu prea duceaŭ casă bună cu Daciĭ, căcĭ nu voiră să se lupte în contra Romanilor şi, drept pedeapsă, Daciĭ le răpiră o parte din pămînt.

Iazigiĭ se văd pe columna luĭ Traian venind ceĭ d'intîiŭ să facă închinarea lor împăratuluĭ.

In timpul năvălirilor barbare, slavoniĭ ocupaŭ jumătatea E. a judeţuluĭ, dovadă numele multor rîurĭ, dealurĭ şi localităţĭ din judeţ, cum şi numeroasele expresiunĭ cu derivaţie slavonă. Poate că chiar Cumaniĭ să fi ajuns cu domnia şi episcopatul lor până prin aceste locurĭ.

Pe timpul voivodatelor, parte din judeţ făcea parte din al Cîmpul-Lunguluĭ şi parte din al Neamţuluĭ. Cînd Dragoş descălecă pe şesul Moldoveĭ (1288) îl găsim tributar regeluĭ Ludovic al Ungarieĭ, care dărueşte pe Balc, fiul luĭ Sas, pentru sluj-

bele făcute în combaterea trădătoruluĭ Bogdan, al doilea descălicător și întemeietor al Moldoveĭ ca stat ne-atîrnat (1348).

Unĭĭ Cronicarĭ însă aŭ fost de părere că, pe timpul descălecăreĭ luĭ Dragoș, el ar fi găsit aceste locurĭ cu totul deșerte de locuitorĭ, din cauza învaziuneĭ barbarilor. Dragoș descălică într'o țară ce rămăsese pe alocurea pustie, în urma goaneĭ Tătarilor, din părțile Mărĭĭ-Negre, de către Ludovic Regele Ungarieĭ.

Această însă nu e adevărat; dovadă o geografie rusească anterioară anuluĭ 1347 în care se arată ca existînd orașele Baia și Suceava.

Sașiĭ, zice d-l Gr. Tocilescu, («Ist. Rom.», p. 58) fură descălicațĭ pe lîngă rîul Moldova de către Alexandru-cel-Bun.

Inainte de Ștefan-cel-Mare «toțĭ munțiĭ cu carĭ se închide Moldova acum», decĭ și aĭ Suceveĭ, «eraŭ sub stăpînirea Ardealuluĭ» (D. Cantemir, «Descrierea Moldoveĭ», edit. 1865 Iași, p. 50–51). In 1465 se întîmplă lupta de la Baia.

In 1476, după lupta de la Valea-Albă, «Turcĭĭ s'aŭ întors spre Suceava, și aŭ ars tîrgul, și apoĭ s'aŭ învîrtejit înapoĭ, prădînd și arzînd țara,» — decĭ și județul nostru («Letop». Țăreĭ, Tom. I, p. 165).

Fu prădat de Turcĭĭ luĭ Hroiot, în 1485, ce veniaŭ cu planul a înlocui pe Ștefan-cel-Mare; pustiit de Polonĭ, drept răzbunare pentru devastarea Pocuțieĭ, de către Bogdan cel încrucișat. Asemenea de Tătarĭ fu prădat în diferite rîndurĭ.

Fu bîntuit de Turcĭĭ Sultanuluĭ Soliman, de Tătarĭ și Polonĭ în 1538, cînd fu răsturnat Petru Rareș din I-a domnie. De furia prădătorilor nu scăpă de cît cînd «veniră boerĭĭ la Suceava și se aruncară la picioarele Sultanuluĭ, care-ĭ primi și-ĭ iertă ca pe niște robĭ».

Pe timpul luĭ Petru Rareș «satele se compuneaŭ din colibe păstorești și ogașe fără îngrăditurĭ; iar casele țărănești puțin ridicate de la pămînt, făcute din lemn de pădure, lipite cu lut și acoperite cu paĭe saŭ trestie.» După fuga luĭ Petru Rareș la Ciceŭ, Turcĭĭ «multă pradă și scădere făcînd Țăreĭ, și călcînd-o aŭ ajuns pănă la Suceava cu mare urgie și pedeapsă tuturor locuitorilor.

La 1561, fu cutreierat de oastea compusă din aventurierĭ și oamenĭ fără căpătîiŭ adunațĭ din lumea întreagă, cu care Iacob Eraclide veni și alungă pe Lăpușneanu, luîndu-ĭ locul în domnie.

Fu bîntuit de foametea cea mare de la 1574 și 1575, pe timpul domnieĭ luĭ Petru Schiopul.

Pustiit de Polonĭ și Tătarĭ, ce veniaŭ să susțină pe Irimia Movilă (1595), dar carĭ fug la auzul apropiereĭ luĭ Mihaĭ Viteazul care, cu repeziciunea fulgeruluĭ trece prin județul nostru și-și pune tabăra lîngă Suceava.

Prădat de Tătarĭ, prietinĭĭ luĭ Vasile Lupu, de două orĭ: pentru a doua oară, la 1650, cînd luasă cu eĭ din toată Țara peste 20000 de oamenĭ robĭ.

In 1673, sărăcit de oștile turcești și polone ale luĭ Sobieschi Constantin Cantemir trimite pe Tătariĭ luĭ Bech Mirza să pedepsească pe Cîmpulungenĭ pentru ne-ascultare, care Tătarĭ, trecînd pe aci «multă stricăciune și pradă și robie aŭ făcut, și mult dobitoc de vite aŭ scos».

Craiul Sobieschi năvălĭ în Țară spre Iași: «iar Cantemir-Vodă l-aŭ gonit pe Craiul cu Tătariĭ pănă la Hărmănești pe Siret. Atuncĭ aŭ ars Leșiĭ și Tătariĭ multe curțĭ la țară și la Iași...» între altele și pe cele din «Ruginoasa, Cosmești, Purcilești, în Stolniceni și în Păscani și pe alte locurĭ multe».

Cutreerat de oștile suede ale luĭ Carol XII, (pe timpul domnieĭ a II-a a luĭ N. Mavrocordat) care în iarna anuluĭ 7220 (1712) iernează în Suceava, Neamțu, Bacăŭ, etc.

Pe timpul luĭ Nicolae Mavrocordat, Austriacĭĭ făcură prima încercare de înaintare spre Bucovina, răsluind o parte din Bucovina de pe la granița Dorneĭ; dar se retraseră la protestările Domnuluĭ și amenințarea cu războiŭ din partea Turcieĭ.

După 1716, în timpul domnieĭ luĭ Mihaĭ Racoviță, fu ocupat de Nemțĭ, «iar Moldovenĭĭ, făcîndu-se una cu catanele, cu marĭ cu micĭ, prădaŭ, jefuiaŭ unul pe altul, mănăstirile pre sub munte, casele boerești cît țineа pre Siret și pre cîțĭ nu se închinaŭ lor, să țină cu dînșiĭ. Țineaŭ drumurile, colnicele; mincaŭ, stricaŭ și jăcuiaŭ...» («Letopisețele Țăreĭ», tom. III, p. 65).

Dar, după ce Nemțiĭ fură bătuțĭ și alungațĭ din Cașin și din ținutul Putneĭ, Mihail Racoviță fu trimis de Turcĭ să sprijinească răscoala Ungurilor din Transilvania.

Racoviță, în fruntea oardelor de Tătarĭ, pătrunde pe aci și pe la Cîmpulung și Dorna în Transilvania.

Ast-fel, după prădăciunile Nemților, urmară ale Tătarilor, poate maĭ vajnice ca ale celor d'întîiŭ.

Tot pe timpul luĭ Racoviță, spun cronicele, că a fost «foamete, ciumă, omor, bocete și vaete în toate părțile. Pe urma acelora lovit-aŭ boală în dobi-

toace». («Letopiseţe», tom. III, p. 125). Prin cartea din 7226 (1718), April 24, Mih. Racoviţă desfiinţă solăritul ce apăsa rău pe săracii din jud. Suceava; căci zice acel hrisov: «Facem ştire cu această carte a Domniei mele cui i se cade a şti, pentru rîndul solărituluĭ, ce aveaŭ obiceiŭ cămăraşiĭ de ocnă pănă acum de luaŭ solărit de pe o parte de loc de la ţinutul Sucevei, şi o vindea acea slujbă şi cămăraşiĭ de ocnă la ciocoiĭ ţinut, drept 40 saŭ 50 de leĭ şi apoĭ aceĭ ciocoĭ făceaŭ multe supărări săracilor, ba luaŭ de la tot omul şi de la femeĭ sărace şi de la babe bătrîne şi neputincioase, tot cîte un ort de cap, şi borfăia pe toţĭ săraciĭ cu acel obiceiŭ, de le lua şi straele de pe dinşiĭ . . .» («Uricariul» de T. Codr., vol. V, p. 254—255, Iaşi 1862).

In 1776, Grigore Ghica, văzînd că toate încercările luĭ de a se strica convenţiunea, prin care se vindea Bucovina, sunt zadarnice, face o ultimă silinţă şi voeşte să scape din prada răpitorilor măcar Suceava, vechia capitală a Moldoveĭ, dar nicĭ aceasta nu 'ĭ-a fost dat ca să împlinească şi ast-fel se face şi delimitarea aceasta nenorocită prin care Moldova maĭ pierde încă 46 sate peste linia ce fusese hotărîtă prin convenţiune.

De jud. Suceava, pe la începutul secoluluĭ acesta, maĭ ţinea o plasă: Berhometele, cu 2 tirguri: Burdujeni şi Vlădeni.

Suceava, *rîŭ*. Izvoreşte din Vîrful-Lucineĭ, cota 1590 m. asupra Măreĭ-Negre, pendinte de culmea Munţilor-Negri din Bucovina. La început, curge în direcţiune de la S. spre N., apoĭ se întoarce spre E., pănă la Rădăuţi, unde formează un şes larg de aproape 15 kil.; de la Rădăuţi, ia direcţiunea spre S.-E., udînd partea de E. a oraşuluĭ Suceava; iar de aci, formînd frontiera Ţăreĭ pănă la satul Ştirbăţul, continuă în aceeaşĭ direcţie, formează hotar de judeţ între Botoşani şi Suceava, pănă la satul Roşcani, la confluenţa sa cu Siretul.

Rîul Suceava atinge teritoriul Romînieĭ chiar la confluenţa sa cu pîrîul Mitocul, situat la 700 m. la S. satuluĭ Iţcani-Noĭ; din acest punct, frontiera se desparte spre N., urmînd cursul pîrîuluĭ Mitocul, iar spre S. urmează albia rîuluĭ Suceava şi după un parcurs de 33 kil. lasă pe stînga hotarul dintre judeţele Botoşani şi Suceava, şi urmînd aceeaşĭ direcţie pe o distanţă de 2 kil., 400 m., ajunge la stîlpul de frontieră No. 49, situat la N. satuluĭ Ştirbăţul. Aci, frontiera părăseşte rîul Suceava şi se îndreaptă spre S.-V., pe un canal anume construit, lung de 550 m. şi, trecînd pe lîngă pichetul No. 1, dă în pîrîul Racova (Sucevița), care formează aci o baltă, numită Balta-Satuluĭ; iar Suceava, după o scurgere de 2 kil., 200 m., este străbătută de hotarul judeţelor Botoşani-Suceava, pe care îl primeşte maĭ la vale, la 1 kil., 800 m.; de aci rîul formează hotarul acestor judeţe pe o distanţă de 5 kil., 600 m., pănă la confluenţa cu Siretul, la satul Roşcani, pendinte de com. Fîntînelele, jud. Botoşani.

Afluenţi, pe dreapta: pîrîul Racova (Sucevița) care formează şi frontiera Ţăreĭ; Pîrîul-Lutuluĭ, a căruĭ confluenţă cu Suceava o are la S. satuluĭ Ştirbăţul; Pîrîul-Budăĭ, la satul Liteni; — pe stînga: pîrîul Mitocul, pe care este şi frontiera Ţăreĭ şi a căruĭ confluenţă cu Suceava, o are la 700 m. spre S. de satul Iţcani-Noĭ şi Pîrîul-Mercuilor.

Şesul Sucevei, pe tot parcursul săŭ despre Romînia, are o lărgime ce variază între 1—3 kil.; este acoperit de număroase bălţĭ şi anume: Balta-luĭ-Balan, Balta-Grajduluĭ, Balta-Halia, Ochiul-cel-Mare, Cotul-Bursuci, Balta-Rupta, Cotul-Cepureĭ, Cotul-luĭ-Roman şi Cotul-cu-Piatră. Este de remarcat că şesul Sucevei se întinde numaĭ în partea stîngă a rîuluĭ, partea dreaptă fiind rezemată pe dealurĭ a căror înălţime este pănă la 300—400 m. asupra Măreĭ-Negre.

Insule. — De la intrarea sa în Ţară şi pănă la confluenţa cu Siretul, rîul Suceava formează 9 insule micĭ, considerate maĭ mult ca nişte bancurĭ de nisip şi a căror suprafaţă este supusă modificărilor aduse de curentul apeĭ.

Localităţi: pe dreapta satele: Ştirbăţul, Humăria şi Liteni, din jud. Suceava; — pe stînga, satele: Cotul-Teseuţi, Prelipca, Vereşti, Hancea şi Roşcani, din jud. Botoşani.

Trecătorĭ. In tot parcursul rîuluĭ Suceava trecerea pe acest rîŭ se face prin vad şi anume pe la satele limitrofe; posedă un singur pod de fer, la N. satuluĭ Humăria şi peste care trece linia ferată Dolhasca-Vereşti.

Natura curentuluĭ. Suceava curge în regiune muntoasă 55 kil. de la obîrşie şi pănă la Vîlcovul, iar de aci în regiune de şes încă 55 kil. pănă la frontiera Romînieĭ, de unde urmează încă o curgere de 43 kil. pănă la confluenţa sa cu rîul Siretul. In total, lungimea rîuluĭ Suceava este de 153 kil.

Cursul săŭ este foarte repede şi zgomotos în regiunea muntoasă şi foarte liniştit în regiu-

nea de șes; iar inclinația albieĭ sale este de aproape 0,90 cm. pe kil.

Cotele luate cu ocazia ridicăreĭ Hărțeĭ Țăreĭ pe ambele maluri ale Suceveĭ sunt următoarele: 282 m. la confluența cu Mitocul, unde rîul atinge frontiera; 267 m. la satul Prelipca, pendinte de com. Burdujeni; 256 m. la Verești; 250 m. la confluența cu pîrîul Racova (Sucevița), și 240 m. la confluența cu Siretul.

Lățimea. — Rîul este sprijinit, aproape în tot parcursul său, de maluri bine pronunțate și pe care nu le debordează de cît pe timpul ploilor mari; lățimea medie a acestuĭ rîu este: 20 m. la confluența cu pîrîul Mitocul; 30 m. la satul Prelipca; 40 m. la Verești; 50 m. la confluența cu Racova (Sucevița) și tot atît la confluența cu Siretul.

Adîncimea variază în raport cu timpul ploios sau secetos; totuși adîncimea apeĭ sale permite trecerea prin vad și nu e întreruptă de cît cînd apele vin mari.

Bogății. — Valea Suceveĭ, ca și valea Siretuluĭ, este una din cele mai bogate văĭ ale Romînieĭ, de și populația este mult mai restrînsă ca pe alte văĭ; produce tot felul de cereale și de bună calitate; bălțile conțin pește în abundență; tot după această vale se recoltează o bună cantitate și calitate de fîn, în afară de locurile pentru pășunatul vitelor.

Păduri sunt puține, și aceste nu se exploatează de cît pentru nevoile locale.

Comunicații. — Linia ferată Dolhasca-Verești-Burdujeni, și care străbate Suceava la N. satuluĭ Liteni, pentru a trece pe malul stîng, urmărește de-aproape acest mal, pînă la frontieră.

Ca șosele, această vale nu posedă de cît acele ce pleacă din Verești spre satele Salcia, Dumbrăveni și Bălușeni; în schimb, această vale posedă o mulțime de drumuri ordinare, care înlesnesc comunicația aproape în toate direcțiunile eĭ și sunt menite a satisface toate nevoile transportuluĭ de orĭ-ce natură.

Geologia văeĭ rîuluĭ Suceava. — Suceava izvorește din banda de *flysch* sau *gres carpatic* superior numit *schisturĭ de Șipot*, de la cunoscuta cascadă din localitatea *Șipot Camerale*, unde rîul se aruncă peste un dig de gresiurĭ negre silicioase, ce traversează patul său.

Cît curge prin zona de flysch, valea sa e strîmtă, cu puține aluviuni, și numaĭ de la *Straja* se lărgește.

De la Șipot Camerale și pînă la Rusca, întîlnim o succesiune complectă de flysch studiată de C. M. Paul.

1. *Schisturĭ negre silicioase*, plecate spre N.-E.

2. *Schisturĭ roșiĭ silicioase*, cu aceiași înclinațiune.

3. *Gresiurĭ compacte cu ciment silicios*, ridicate pînă la verticală și apoĭ plecîndu-se spre S.-V.

4. *Schisturĭ negre silicioase.*

Aceșteĭ 4 nivele, sunt cuprinse în etajul *Schisturilor de Șipot* raportate la partea **superioară a gresiuluĭ carpatic**, cu probabilitate **eocen.**

Maĭ departe întreaga serie pînă la Rusca se pleacă spre S.-V. și avem:

5. *Gresiurĭ grosiare.*

6. *Gresiurĭ fine compacte.* Ambele, cuprinse în *gresiul carpatic mediŭ.* (**Cretaceŭ superior** și **Gault**).

7. *Schisturĭ albastre* și *gresiurĭ calcare* cu *hieroglyphe de la Plosca* (Schisturile de Ropianka = Schisturile de Tetschen, Neocomian).

8. Alternanță de *gresiurĭ grosiare și schisturĭ* cu *hieroglyphe* de la Seletin (equivalent cu calcarul de Tetschen, Neocomian).

Nivelul 7 și 8 formează **gresul carpatic inferior** saŭ **Neocomian.**

De la Rusca și pînă la Baltin, Suceava curge pe flyschul inferior; iar de aci pînă maĭ jos de Sadeŭ, pe flyschul mediŭ, pentru a intra din noŭ în flyschul inferior, pînă la confluența cu Putna.

Avem de semnalat la Straja, presența unor *marne hydraulice*, care se exploatează pe o scară destul de întinsă, pentru a fabrica ciment. Marnele alternă cu bancurĭ de gres calcar cu *hieroglyphe* și conțin numeroase fucoide *Cylindrites* și foarte marĭ *Zoophycos*. Ele represintă *schisturile de Ropianka.*

De la confluența cu Putna, Suceava intră în *Neogen*, represintat prin terenul *Sarmatic* și așterne pe el aluviunile sale pînă la confluența cu Siretul.

Valea sa ia o deschidere foarte mare maĭ cu seamă de la confluența cu Bilca și pînă la acea cu Sucevița, dînd naștere la un întins platoŭ, format din o terasă pleistocenă, cu prund la bază și deasupra loess, pe care e zidit orașul Rădăuți.

De aci și pînă la Burdujeni valea e maĭ îngustă, avînd numaĭ pe stînga o terasă redusă, iar pe dreapta curge pe lîngă păturile sarmatice.

In general, acest etaj în părțile joase, e format din *argilă*, ce se vede pe vălcelele afluenților, pe cînd în părțile superioare, din *nisipurĭ și gresiurĭ cu Cerițĭ* saŭ un *calcar oolitic*, care e bine desvoltat la Burdujeni cu *Ervilia podolica* Eich.

Acest nivel formează colinele care sunt învălite de un loess de platoŭ, numit de geologiĭ austriacĭ *Berglehm* saŭ *Lehmplateau*.

In asemenea condițiunĭ, Suceava intră în Țară și curge până la confluența sa cu Siretul.

Suceveni, *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Bogdana, pe pîrîul Bogdana, spre E. de satul Bogdana. Are o populație de 1258 locuitorĭ.

Suceviţa (Racova), *pîrîŭ* ce izvorește din partea de E. a dealuluĭ Pîrlița și după un porcurs de 1000 m. primește pe stînga Pîrîul-Obîrșieĭ, la frontiera dintre Bucovina și Romînia. De la această confluență, pîrîul Sucevița urmează direcțiunea spre E. și după o distanță de 6100 m. se varsă în Suceava după ce maĭ întîiŭ a străbătut satul Știrbățul. Pe acest pîrîŭ se află frontiera dintre Romînia și Bucovina.

Pe dînsul se află pichetele romînești 1, 2 și 3. Este alimentat pe dreapta de pîraele: Avram, Sabouluĭ și Mălăiștea.

Udă în calea sa satele: Racova-din-Vale și Știrbățul.

Are cota la obîrșie 437 m., iar la confluența cu Suceava, 250 m.

Sudiţi, *com. rur.*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Ialomița, între comunele Frățilești și Mărculești.

Este formată din satul Sudiți și din cătunele (tîrlele): Teșila-Mare, Batogul, Grecul, Perișorul, Obeada, Caramanul, Sarageaua, Mășăli și Puțul-Noŭ.

Teritoriul comuneĭ, cu o suprafață de 16400 hect., din care 100 hect. pădure, se întinde din rîul Ialomița spre S., pe cîmpul Bărăgan, și coprinde două moșiĭ: Berlești-Popești, cu 14000 hect., proprietatea statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Slobozia; și Popeni, cu 2400 hect., proprietate a Eforieĭ Spitalelor Civile din București.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriță pe moșie 130 locuitorĭ și după legea din 1878 s'aŭ maĭ împroprietărit 14; iar neîmproprietăriță maĭ sunt 195 locuitorĭ.

Are o populație de 2390 locuitorĭ; o școală mixtă, și o biserică, cu 2 preoți și 2 dascălĭ.

Pe partea de S. a teritoriuluĭ comuneĭ trece calea ferată București-Feteștĭ.

Sudiţi (Cacaleţi-Vechĭ), *cătun*, al com. Gherăseni, jud. Buzăŭ, cu 300 locuitorĭ și 61 case; are sub-diviziunile: Geavleți și Șopîrliga.

Sudiţi, *cătun* al com. Zilișteanca, jud. Buzăŭ, situat pe moșia Slobozia, și avînd 380 locuitorĭ.

Sudiţi, *sat*, făcînd parte din com. rur. Meri-Petchi - Netezești, pl. Mostiștea, jud. Ilfov, situat spre N. de cătunul Nuci.

Se întinde pe o suprafață de 481 hect., cu o populație de 656 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Numărul vitelor marĭ e de 534 și al celor micĭ, de 1425.

Sudiţi, *sat*, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, pendinte de com. Fundul-Crăsani, situat pe țărmul drept al rîuluĭ Ialomița și sub coasta cîmpuluĭ Bărăganul.

Se maĭ numește și Crăsani-d.-s.

Are o populație de 90 familiĭ; o școală mixtă.

Vite: 200 caĭ, 160 boĭ, 128 porcĭ, 20 capre și 700 oĭ.

Sudiţi, *vechĭe numire a cătunuluĭ* Gura-Vaduluĭ, din com. Tohani, jud. Buzăŭ.

Suduleni, *sat*, jud. Dîmbovița, plaiul Dîmbovița-Ialomița, cătunul com. Izvoarele.

Sueşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Cermegești, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. Are o populație de 204 locuitorĭ și o biserică.

Suha, *sat*, pe moșia și în com. Mălini, jud. Suceava, așezat pe țărmul stîng al pîrîuluĭ Suha-Mare.

Vatra satuluĭ ocupă 132 fălcĭ, cu o populație de 782 locuitorĭ.

Improprietăriță în 1864 sunt: 11 fruntașĭ, 41 pălmașĭ și 42 codașĭ, stăpînind 328½ fălcĭ.

Drum principal e numaĭ unul ce merge la Fălticeni (19 kil.) și Broșteni (50 kil.).

Suha-Mare, *pîrîŭ*, în jud. Suceava, com. Mălini. Izvorește din jurul munteluĭ Stînișoara, formată la obîrșie din pîraiele Nemțișorul și Valea-Colibeĭ.

In cursul săŭ de 25 kil. învîrtește patru morișteși 2 herăstraie și se varsă în Moldova, în dreptul localităței Molna.

Are de tributarĭ pe dreapta: Nemțișorul, Hartoneasa, Pîrîul-Roșu, Pîrîul-Tabereĭ, Pojorita, Primatarul, Cursunariul, Pictroasa, Malaiul și Butnariul; iar pe stînga: Valea-Colibeĭ, Petroni, Pîrîul-luĭ-Ionel, Dohotarul, Frasinul, Celarul, Plaiul-Bătrîn, Fîntînele, Pîrîul-Boiculuĭ și Răchitișul.

Suha-Mică, *pîrîŭ*, jud. Suceava. Izvorește dintre munțiĭ Intre-

Dealurĭ şi Petroni; udă com. Mălini pe o întindere de 26 kil. şi, după ce a învîrtit 2 morĭ şi 1 herestrăŭ, se varsă în Moldova, în dreptul loculuĭ numit Bălţile-din-Todireşti.

Are de afluenţĭ pe dreapta: Pîrîul-Coacăzelor, Pîrîul-Caluluĭ, Pîrîul-Măguriceĭ, Pîrîul-Pîrleĭ, Pîrîul-Butnăriţeĭ, Pietroasa, Bălăceanul, pîrîul Pangraţia, Răchitişul şi Brătiana; iar pe stînga: Pîrîul-Arinilor, Pîrîul-Garduluĭ, Ciumerna, Valea-cu-Calea, Şovărîta, Humăria, Pîrîul-Piueĭ, Maghernița (pe lîngă mănăstirea Slatina) şi Bildireasa.

Suhaia, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Marginea, situată pe dealul deasupra bălţiĭ Suhaia, la 13 kil. de Zimnicea, 36 kil. de T.-Măgurele şi 32 kil. de Alexandria. Casele locuitorilor sunt înşirate de a lungul dealuluĭ, pe un teren accidentat, pe o întindere de maĭ bine de 1 ½ kil., într'o poziţiune frumoasă. Dinnaintea satuluĭ, se întinde o baltă nesfîrşită şi maĭ departe fluviul Dunărea, cu zăvoaiele luĭ. Oraşul Şiştov se vede foarte bine din Suhaia. La marginea satuluĭ se întind viile locuitorilor, pănă în satul Viişoara.

Se învecineşte la E., cu com. Fîntînelele; la N. şi N.-E., cu teritoriul com. Găuriciul, situat la 10 kil.; la V., cu com. Viişoara şi cu moşia Piatra; la S., cu balta Suhaia şi fluviul Dunărea, cu insulele şi zăvoaiele lor, care o separă de Bulgaria pănă în thalwegul fluviuluĭ.

Teritoriul com. ocupă o suprafaţă de aproape 2300 hect., cu o populaţie de 2466 suflete.

Are două şcolĭ şi o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 6120 leĭ şi 54 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 5984 leĭ, 30 banĭ. Locuitoriĭ posedă: 775 caĭ, 1032 vite marĭ cornute, 4363 vite micĭ cornute şi 265 porcĭ.

Căĭ de comunicaţiune: şoseaua mixtă, ce vine despre com. Viişoara, trece prin sat şi continuă pănă la com. Fîntînelele; la poalele satuluĭ, pe lîngă baltă, cînd nu sunt apele marĭ, este drum mare de comunicaţie de la Zimnicea la T.-Măgurele.

Imprejurul com. sunt maĭ multe măgurĭ. Maĭ însemnate sunt: a-Coţofeneĭ, care este şi semn de hotar spre moşia Viişoara; a-Bîtlanuluĭ, la N.-V., spre moşia Traista; a-Pănureĭ la S.-E., făcînd hotar între proprietăţile locuitorilor şi moşia Fîntînelele; şi a-luĭ-Camen care desparte o latură a acestor proprietăţĭ de moşia Traista.

Satul Suhaia este foarte vechiŭ. După împărţirea administrativă din timpul domnieĭ luĭ Constantin Mavrocordat, făcea parte din pl. ce se numea a Margineĭ; în istoria luĭ Dionisie Fotino îl găsim trecut la pl. Marginea-d.-s.; la 1870, com. Suhaia a fost întrunită cu com. Fîntînelele, pănă la 1876.

Moşia Suhaia se găseşte trecută ca hotar despre Dunăre al Ţărĭĭ Romîneşti, în tratatul de pace încheiat la 1741 între Turcia şi Austria: «De aci (din hotarul jud. Vlaşca) apa Dunărĭĭ este hotar pănă la zăgazul Turnuluĭ, care se numeşte Cule-Si». Printre moşiile ale căror marginĭ mergeaŭ pănă în Dunăre, era şi Suhaia, a mănăstireĭ Clocociovul.

Suhaia, *baltă* întinsă, în jud. Teleorman, formată de Dunăre şi situată de-a lungul com. Fîntînelele (din apropiere de Zimnicea), Suhaia, Lisa şi Vînători. Are o lungime de aproape 20 kil. Lăţimea bălţiĭ variază între 3—4 kil.; la începutul eĭ, spre com. Vînători, este maĭ îngustă. Gura sa se află între com. Fîntînelele şi oraşul Zimnicea, unde s'aŭ făcut zăgazurĭ pentru a se opri peştele.

Toată întinderea de apă de a lungul com. sus enumărate poartă numirea generică de balta saŭ iezerul Suhaia; această numire se subdivide în altele, după numirile proprietăţilor saŭ moşiilor pe care se află balta. Astfel, porţiunea care face parte din moşia Fîntînelele poartă numirea de Balta-Fîntînelelor; apoĭ vine Balta-Suhaieĭ, a-Viişoareĭ, a-Liseĭ şi a-Căcănăuluĭ.

In partea despre S., spre Dunăre, este o gîrlă mare numită Bolda, cu o adîncime, în unele locurĭ, de 4—5 m. De la S., în depărtare cam de 1 kil., gîrla formează un unghiŭ spre N.-E., se îndreaptă spre E. şi se precurmă într'o lişteavă, ce comunică cu Dunărea.

Ceva maĭ departe de Bolda este un alt canal care se numeşte Pielcea. Spre Dunăre, tot la S., este şi un golf numit Văluia.

Are insulele: Riiosul, Beciul şi Plopşorul. In Riiosul este şi un lac, numit tot Riiosul. Prin mijlocul insuleĭ Beciul, curge o gîrlă numită Mîtiul; iar insula Plopşorul formează un platoŭ, unde păşunează vitele. In aceste insule sunt şi maĭ multe măgurĭ, din care maĭ principale sunt: Măgura-Beciuluĭ, Măgura-Lungă şi Măgura-Pîrlită saŭ Prislea, toate în insula Beciul.

Cînd apele Dunărĭĭ sunt în mare creştere, tot spaţiul dintre Dunăre şi pănă în marginea satelor situate de-a lungul bălţiĭ Suhaia, formează o singură întindere de apă. Adese orĭ nicĭ insulele nu se maĭ văd. Iar cînd apele scad, cursul gîrlelor sus

arătate se poate observa foarte distinct. In balta Suhaia se varsă la marginea de V. a satuluĭ Viişoara, pîrîul Călmăţuiuluĭ, împreunat cu Urluiul şi Duhna, precum şi apele tuturor izvoarelor ce curg din dealurĭ.

Cînd apele sunt micĭ, comunicaţiunea cu trăsurile se face pe marginea bălţiĭ, începînd de la satul Viişoara şi pănă la Zimnicea.

Varietăţile de peştĭ din baltă sunt aproape aceleaşĭ ca şi în Dunăre. Cantităţile de peşte ce se scot din baltă se calculează cu sutele de miĭ de kilograme.

Vînătoarea de peşte, iarna pe ghiaţă, de către năvodarĭ experimentaţĭ, prezintă o priveliştе din cele maĭ atrăgătoare. Năvoadele colosale, introduse prin diferitele ochiurĭ practicate în ghiaţă, sunt trase la marginea bălţiĭ, cu cîte 5—6 şi uneorĭ chiar 15000 de kilograme de peşte, într'o singură zi. Pe marginea bălţiĭ sunt, la diferite puncte, depozitele unde se vinde şi se sară peştele. Locuitorĭĭ numesc aceste depozite cătune. Două din ele sunt pe proprietatea Viişoara, una pe Suhaia, şi două pe Fîntînelele. Balta Suhaia aduce venitурĭ însemnate proprietarilor eĭ.

Suharăul, *com. rur.*, jud. Dorohoiŭ, în partea de jos a plăşeĭ Prutul-d.-s., formată din satele: Arborea, Comăneşti, Lişna, Mlenăuţi, Plevna şi Suharăul, cu o populaţie de 3618 locuitorĭ.

Are 5 biserică, cu 4 preoţĭ, 8 cîntăreţĭ şi 5 pălămarĭ; o şcoală mixtă.

Budgetul com. e la venitурĭ de leĭ 876 şi la cheltuelĭ, de 7810, banĭ 42.

Locuitorĭĭ posedă: 1563 vite marĭ cornute, 1865 oĭ, 205 caĭ, 1055 porcĭ; 285 stupĭ.

Suharăul, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, com. Suharăul, pl. Prutul-d.-s.

Are o populaţie de 1259 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Ilie şi Sf. Nicolae, cu 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 1 pălămar; este mică de lemn, făcută din vechime de 1 călugăr, restaurată la 1792, de Ilie Botez; o şcoală mixtă; 4 iazurĭ, din care cel maĭ mare, numit Arborea, are o suprafaţă de 15½ hect.

Pîraiele ce trec pe moşie sunt Başeul şi Corobana.

Drumurĭ principale: acel ce duce la Dorohoiŭ şi acel ce duce la Herţa.

Moşia se hotăraşte cu: Lişna, Havîrna, Cracalia şi Dămileni.

Suharul, *fost sat*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Sălcuţa.

Suhat, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Caraman-Chioi. Se desface din dealul Ivan-Bair, se întinde spre E., prelungindu-se cu dealul Dolojman. Ondulaţiunile sale se termină pe malurile iazurilor Goloviţa şi Razelm. Are o înălţime de 62 m. Este acoperit cu păşunĭ şi suhaturĭ de vite.

Suhuleţul, *com. rur.*, în partea de N.-V. a plăşeĭ Fundurile, jud. Vasluiŭ, la 48 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 25 kil. de Negreşti, reşedinţa plăşeĭ. E situată la întrunirea dealurilor: Birlă deanul, la V.; Comorniţa, la S.; Dealul-Cruceĭ la S.-E. şi Braşovniţa, la E. Formează un podiş întins, de unde începe Dealul-Laculuĭ, la N.

E formată din satele: Suhuleţul, Găureni şi Braşovniţa, pe o suprafaţă de 1359 hect., cu o populaţiune de 331 familiĭ, saŭ 1268 suflete.

Are 2 biserică.

Vite. 364 vite marĭ cornute, 91 caĭ, 641 oĭ şi 37 rîmătorĭ.

Budgetul com. e de 1856 leĭ la venitурĭ şi de 1755 leĭ, la cheltuelĭ.

Suhuleţul, *sat* şi reşedinţa com. Suhuleţul, pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ. Are o suprafaţă de 786 hect. cu o populaţie de 204 familiĭ, saŭ 967 suflete; o biserică, făcută de unul Ioniţă Lazăr, cam pe la 1698, după arderea uneĭ alte bisericĭ, ce a fost puţin maĭ spre E. de actuala. Se cunoaşte foarte bine şi azĭ atît locul bisericeĭ arse cît şi al cimiteruluĭ eĭ.

Vite: 364 vite marĭ cornute, 91 caĭ, 641 oĭ şi 37 rîmătorĭ.

Suhuluiul, *pîrîŭ*, în partea de V. a jud. Covurluiŭ. Are două ramificaţiĭ: Suhuluiul-cu-Apă, care izvoreşte din sus de satele Diocheţi şi Zmulţi, trece prin Corni şi, în dreptul com. Băleni, se uneşte cu ramura a doua, Suhuluiul-Sec, care pleacă din sus de Zimbrul (com. Bursucani) şi trece prin centrul comuneĭ. Apoĭ amîndouă, împreunate, străbat prin centrul com. Pechea şi Slobozia-Conachi, prin vecinătatea de E. a com. Piscul, şi se varsă în Siret, la S. de com. Independenţa.

Suici (Suici-Morăşti), *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Loviştea, la 49 kil. de Piteşti. Se compune din 5 sate: Carpenişul, Morăşti, Rudeni, Suici şi Văleni, cu o populaţie de 2577 suflete.

Este udată de rîul Topologul.

Are 6 bisericĭ, din care una Schitul-Văleni, şi o şcoală mixtă.

Vite: 620 boĭ şi vacĭ, 65 caĭ, 3 bivolĭ şi 4 asinĭ, 2150 oĭ, 110 capre, 370 rîmătorĭ.

Suici, *sat*, cu 2206 locuitorĭ, jud.

Argeș, pl. Loviștea, făcînd parte din com. rur. cu același nume.

Are 2 biserici, cu hramul Sf. Nicolae și Intrarea în Biserică, din care una e făcută de familia Brătianu, deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți.

Sulacolul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Pîrlita-Săruleşti, pl. Negoești, jud. Ilfov, situat spre S. de cât. Pîrlita.

Se întinde pe o suprafață de 305 hect., cu o populație de 97 locuitori.

Are o biserică, cu hramul Sf. Dumitru, cu 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă.

Comerciul se face de 2 cîrciumari.

Numărul vitelor mari e de 182 și al celor mici, de 418.

Sulei-Orman, *pădure,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Hazarlîc, la hotarul cu Bulgaria, situată în partea de S. a plășei și a com., la 2½ kil. spre V. de satul Sevendic și la 2 kil. spre E. de satul Hazarlîc; are o suprafață de 50 hect. și face parte din dealul Ghiol-Punar, și anume din ramificațiunile sale de S.

Suligatul, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Gradiștea, cătunul comunei Racoviță, așezat spre N. de cătunul de reședință, la poalele dealului Suligatul.

Sulimanca, *braț,* lung de 2½ kil., prin care riul Dunăvățul alimentează cu apă dulce gîrla Cernețul și aceasta la rîndu-i lacul Dranovul, jud. Tulcea, la S.-E. pl. Tulcea.

Sulimanca, *gîrlă,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Sfiștofca și anume pe acela al cătunului său Periprava. Pleacă din balta Velichi-Merhei, se îndreaptă spre N., într'o direcție de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea de N. a plășei și cea de V. a comunei. După 5 kil. de curs se varsă în brațul secundar Cernofca, pe dreapta, lîngă satul Periprava. Curge numai prin stuf.

Sulimanca-Șesca, *gîrlă,* jud. Tulcea, în partea de N. a plășei Sulina și cea de V. a comunei Sfiștofca. Se formează în interiorul stufurilor și după 6 kil., se varsă în brațul Cernofca, pe dreapta, aproape de gîrla Sulimanca.

Sulimanul, *sat,* făcînd parte din com rur. Ileana-Suliman, pl. Mostiștea, jud. Ilfov, situat la S. de Ileana, pe malul drept al Văiei-Vînătă. Aci Valea-Bulumeziĭ se varsă în Valea-Vînătă.

Se întinde pe o suprafață de 928 hect., cu o populație de 142 locuitori.

Are 1 helești și 1 pod.

Comerciul se face de 2 cîrciumari.

Numărul vitelor mari e de 219 și al celor mici, de 375.

Sulina, *plasă,* în județul Tulcea, spre E.

Se mărginește la N. cu Basarabia, de care se desparte prin Dunăre, și anume prin brațul Chilia; la E. și S., cu Marea-Neagră și la V., cu plasa Tulcea.

Tot teritoriul său este cuprins între brațele Dunării, unde pămîntul este la nivelul apei, de unde provin acele dese inundațiuni ale Dunării, cînd în unele locuri pămîntul se înalță cu 2—4 m. deasupra nivelului, formînd grindurile Chilia, Periprava, Satul-Nou, Letea și Cara-Orman, din care parte sunt acoperite cu nisip, parte cu șunî, și parte cu păduri (Cara-Orman).

Brațul Chilia, al Dunării, o udă la N., Sulina, prin mijloc și Sf. Gheorghe la S. Are nenumărate gîrle ce servă de scurgere multor bălți din Deltă în Dunăre. Principalele bălți sunt: Obretinul, Puiul, Puiuleț, Dovinca, Ivancea, Lumina, Roșul, Roșuleț, Velichi-Merhei, Malul-Merhei, și altele. Ele conțin stuf și pește în mare cantitate și care se exportă.

Întinderea plășii e de 180000 hect., cea mai mare din tot județul; din acestea, 4000 hect. sunt ocupate de vetrele comunelor, 16000 hect. ocupate de pămînt ferm, 35000 hect. bălți și restul de 125000 hect. stuf.

Are o populație de 11.000 locuitori, compusă din Ruși, cari sunt în maioritate, Romîni, Greci, Evrei, etc.

E formată din comunele: Sulina, com. urb., reședința plășei, la E., la vărsarea brațului Sulina în Mare, port și pe braț și pe Mare; Chilia-Vechie, com. urb., la N., pe brațul Chilia, port pe dînsul; Cara-Orman, cu cătunele Cara-Orman și Uzlina în interiorul plășei, spre V.; Satul-Nou, cu cât. Satul-Nou și Letea, la N.-E. aproape de Mare; Sfiștofca, cu cât. Sfiștofca și Periprava, la N.-E., aproape de brațul Chilia; Sf. Gheorghe sau Cadîrlez, la S.-E., la vărsarea brațului Sf. Gheorghe în Mare. In total 2 com. urb. și 6 rurale, cuprinzînd 6 sate.

Locuitorii se ocupă în cea mai mare parte cu pescăritul. Comerciul constă în export de pește și fabricate de stuf, și în import de coloniale, manufacturi, etc., ce se face din orașul Tulcea.

Viile se cultivă pe o suprafață de 148 hect.

Căĭ de comunicaţie sunt cîteva drumurĭ comunale, pe care locuitoriĭ le-aŭ făcut prin stuful cel întins, şi care leagă comunele între ele. Calea principală însă este cea fluvială a braţuluĭ Sulina, şi pe Mare de la Sulina.

Plasa Sulina cuprinde mutesarîflîcul vechiŭ turcesc al Sulineĭ, din care, maĭ tîrziŭ, la împărţirea judeţuluĭ în plăşĭ, s'a dat o parte, cea de V., plăşeĭ Tulcea.

Sulina, *com. urb.*, în jud. Tulcea, pl. Sulina, situată în partea de E. a judeţuluĭ, la 65 kil. de oraşul Tulcea, capitala districtuluĭ, şi în partea de E. a plăşiĭ a căreĭ reşedinţă este.

Se mărgineşte la N. şi N.-V. cu comunele Satul Noŭ şi Şfiştofca; la S. şi S.-V., cu com. Cara-Orman; iar la E., cu Marea-Neagră.

Solul este peste tot acoperit cu stuf şi maĭ jos de cît nivelul apelor Dunărieĭ, ceea-ce explică inundaţiile la care este supus. Maĭ ridicată este o fişie de pămînt îngustă, ce se întinde de-alungul Mărieĭ, şi alta în interior, străbătută de o gîrlă, numită Grindul-Sulina, pămînt improductiv şi acoperit cu nisip, şi care se leagă, pe lîngă malul Dunărieĭ, cu grindul de la E., pe care este aşezată şi Sulina şi pe care se maĭ găsesc şi două ridicăturĭ, 2 puncte trigonometrice: Cardonul (3,5 m.) la N. şi Sulina (2,8 m.) lîngă Sulina, spre E., aproape de malul Mărieĭ.

Apele care o udă sunt: Marea-Neagră, la E., pe o lungime de 14 mile marine (25 kil.) şi pe al căreĭ mal se află îmbucătura braţuluĭ Sulina şi oraşul Sulina; Dunărea, la V. şi prin mijloc şi pe o lungime de 7 mile (12 kil.); gîrla Impuţita ce primeşte pe dreapta apele lacurilor Porcul şi Porculaĭ, şi pe ale marilor lacurĭ Roşul şi Roşculeţul, la S.; gîrla Bivolul, ce este o scurgere a unuĭ mic lăcşor de pe malul Mărieĭ, la mila marină No 4, care udă comuna la S.-E.

Oraşul este aşezat pe malul drept al braţuluĭ Sulina, la vărsarea acestuia în Mare; o mică parte se întinde şi pe malul stîng al braţuluĭ. Are un aspect plăcut, cu întinsul său cheiŭ, la care se văd ancorate nenumărate corăbiĭ din diferite ţărĭ.

Intinderea totală a comuneĭ este de 8000 hect., din care 82 hect. ocupate de vatra oraşuluĭ; restul, acoperit cu stuf, aparţine Statuluĭ.

Populaţiunea sa, ca a orĭ-căruĭ port fluvialo-maritim este din cele maĭ amestecate; dar elementul maĭ numeros este cel grec. Are 1331 familiĭ, saŭ 5611 suflete (1900).

Are 2 şcoale romîne: 1 de băeţĭ şi una de fete; 1 şcoală grecească şi una germană; 4 bisericĭ, una cu hramul Sf. Nicolae, romînă, zidită de locuitorĭ, una elenă, tot cu hramul Sf. Nicolae, 2 bisericĭ străine şi 2 giamiĭ.

Nu este un port însemnat, dar graţie poziţiuneĭ sale admirabile, la gura braţuluĭ Sulina, portul luĭ e singur în Marea-Neagră, după Bosfor, adăpost sigur pentru bastimente în orĭce timp şi el este frecuentat anual de maĭ bine de 6000 corăbiĭ şi vapoare.

Exportul său constă în sardele în butoaie, peşte proaspăt şi sărat, pieĭ, morun şi nisetru, griŭ, lemne de construcţie (din pădurea Cara-Orman), făină, icre negre, porumb, butiĭ şi butoae. Importul constă în porumb, lămiĭ şi portocale, griŭ, spirtoase, orfevrărie, confecţiunĭ de lînă, bumbac, uleĭ de măslinĭ, orez, berbecĭ şi ţapĭ, etc.

Este reşedinţa comisiuneĭ Dunărene, a vice-consulilor din Italia, Anglia, Olanda, Suedia şi Norvegia şi Austro-Ungaria, a agenţiilor caselor de comerciŭ din Brăila şi Galaţĭ. Are un spital şi clădirĭ frumoase.

Budgetul este la venitурĭ de 123516 leĭ, 55 banĭ şi la cheltueliĭ, de 123438 leĭ.

Are 2 drumurĭ comunale, ce o unesc cu Chilia-Vechie la N. şi cu Sf. Gheorghe la S.

Istoricul. Acum 50 deanĭ Sulina nu era alt-ceva de cît o grămădire de cîte-va colibe de pescarĭ, carĭ pe lîngă pescărit se maĭ ocupaŭ şi cu jefuirea corăbiilor, ce eraŭ aruncate de furtună în aceste locurĭ. Atuncĭ s'aŭ umplut mlaştinile cu savura adusă de bastimente şi ast-fel s'a constituit un mic tîrguşor, care, la 1854, Iulie 18, a fost distrus cu totul de vice-amiralul Parker, ca să răzbune moartea fiuluĭ său, asasinat de voluntariĭ grecĭ din armata rusă. Acest oraş a suferit şi el soarta comună a Delteĭ; la 1813 a fost smuls de la Turcĭ de către Ruşĭ, odată cu răpirea Basarabieĭ. Ruşiĭ aŭ stăpînit-o pănă la 1854, cînd a fost ocupată milităreşte de Austriacĭ. După tratatul de pace de la Paris, Delta şi Sulina în loc de a trece la Rominia, conform tratatuluĭ, aŭ trecut sub Turcĭ. La anul 1877, Octombrie, asediată şi bombardată treĭ zile, a fost predată Ruşilor, după tratatul de la St. Stefano, iar din Noembrie acelaşĭ an, a trecut la Rominia, împreună cu Dobrogea, după tratatul de la Berlin.

Sulina, *punct trigonometric* de observaţie de rangul al 3-lea, jud. Tulcea, în partea de E. a plăşeĭ Sulina, şi la S. de oraşul Sulina, aşezat pe ţărmul Mărieĭ, în mijlocul uneĭ bande de nisip.

Are 2,8 m., dominînd partea de S. a orașuluĭ și drumul comunal Sulina-Satul-Noŭ.

Sulina, *grind* însemnat, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. rur. Satul-Noŭ. Se desface din grindul Letea, se dirige spre E., într'o direcție generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdind partea de E. a plășeĭ și cea de S. a comuneĭ. Are forma uneĭ fășiĭ. Se termină pe malul Măreĭ. Pe el merge un drum comunal Sulina-Letea.

Sulina, *grind,* în jud. Tulcea, pl. Sulina, în partea de E. și cea de V. a orașuluĭ Sulina. Are forma uneĭ fășiĭ, cu o direcție generală de la N.-E. spre S.-V. Are o lungime de 6 kil. și o întindere de 110 hect. E înconjurat cu stuf.

Sulița, *com rur.* (tîrg), jud. Botoșani, așezată pe culmea de deal ce se termină între pîrîul Ursoaia și Sicna și lacul Dracșani, în centrul plășeĭ Miletinul.

Este situată la 20 kil. spre S.-E. de Botoșani, socotite pe valea Sicna, și la 25 kil., pe șoseaua Botoșani-Talpa-Sulița. O șosea, Sulița-Talpa, pune în comunicare tîrgul cu calea Botoșani-Ștefănești.

Are o suprafață de 457 hect., cu o populație de 495 familiĭ, saŭ 2850 suflete; 1 biserică, deservită de 2 preoțĭ și 3 cîntărețĭ; 1 școală mixtă.

Aicĭ se face în fie-care săptămînă iarmaroc, Lunea, cînd de multe orĭ se fac vînzărĭ multe de vite și producte agricole; este a doua piață după Botoșani, maĭ cu seamă în ce privește comerciul de vite.

In partea de V., despre lacul Dracșani, la locul numit «Ponoare», se scoate din coasta dealuluĭ piatră pentru case și șosele; tot acolo este și o cărămidărie.

Vite: 400 boĭ și vacĭ, 52 caĭ, 200 oĭ, 120 capre și 135 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e de 21693 leĭ, 59 banĭ, la venitурĭ, și de 21600 leĭ, 40 banĭ, la cheltuelĭ.

Sulița, *pichet de graniță,* județul Mehedinți, plaiul Cloșani.

Suliţoaia, *sat,* jud Botoșani, în partea de N.-E. a com. Dracșani, pe valea Ursoaia, în apropiere și în partea de N. a tîrguluĭ Sulița. Are o suprafață de 207 hect., cu o populație de 60 familiĭ, saŭ 240 suflete.

Vite: 125 boĭ și vacĭ, 20 caĭ, 674 oĭ și 55 porcĭ.

Sulța, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Agășul, coprinzînd și secțiile Preluci și Diaconești. Este situat pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ cu acelașĭ nume. Are o populație de 426 locuitorĭ; o școală mixtă, înființată în 1879; o biserică de lemn, clădită de locuitorĭ în anul 1852; 2 circiumĭ; 1 moară de apă și 6 herestrae.

Vite: 40 caĭ, 332 vite marĭ cornute, 49 porcĭ și 26 capre.

In apropiere de acest sat, se află 2 izvoare cu ape minerale și cărbunĭ de pămînt.

Sulța, saŭ **Șulța,** *pîrîŭ,* în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Agășul, care vine din Ardeal, curge pe graniță, de la V. spre E., și după ce se încarcă cu pîrîașele Agăpioasa și Șolintarul, trece prin satul Sulța și se varsă în Trotuș, pe stînga, după un curs de 11 kil.

Sulucul, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. urb. Măcinul, situat în partea de E. a com. și cea de N. a plășeĭ. Este vîrful culminant al dealuluĭ Pricopanuluĭ și al culmeĭ Măcinuluĭ. Are o înălțime de 364 m. și e unul din cele maĭ înalte vîrfurĭ din jud. Este stîncos, gol, și domină orașul Măcinul și împrejurimele luĭ, pe o mare întindere.

Suluculuĭ (Valea-), *vale,* jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com urb. Măcinul. Se desface din pantele de V. ale culmeĭ Pricopanuluĭ; se întinde spre S., într'o direcție generală de la N.-E. spre S.-V., brăzdind partea de N. a plășeĭ și de E. a com. Este scurtă și se pierde în cîmpia de la E. orașuluĭ Măcin.

Sulugea, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. Casimcea. Se desface din dealul Saxancula, se întinde spre S., în o direcție de la N.-E. spre S.-V., brăzdind partea de S. a plășeĭ și a com. La poalele sale N. e așezată o parte din satul Casimcea. Are o înălțime de 214 m. E de natură pietroasă și e acoperit cu fînețe.

Sulugea, *vale,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. Casimcea. Se desface din dealul Suci-Tepe-Bair, se întinde spre V., pe la poalele dealuluĭ Sulugea și, după 4 kil., se deschide în pîrîul Casimcea, pe stînga, între satele Baciamacul și Casimcea.

Sultan-Tepe, *vîrf de deal,* jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. urb. Babadag, așezat în partea de E. a plășeĭ și cea de N.-E. a com. urb. Este unul din vîrfurile de N. ale dealuluĭ Canara-Balca. Poalele sale de S. se oglindesc în apele laculuĭ

Babadag. Are o înălțime de 60 metri, dominînd calea județeană Babadag-Jurilofca, ce trece pe la poalele de S.; calea națională Tulcea-Babadag, ce trece pe la V. de el, precum și îezerul Babadag. Este acoperit cu livezi, iar la poalele sale se găsesc mai multe vii.

Sultanul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Prahovița-d.-s., pl. Prahova, jud. Prahova. Are o populație de 92 locuitori.

Sultanul, *moșie* a statului, fostă pendinte de mănăstirea Slatina, jud. Covurluiu, pl. Siretul, com. Tulucești

Are o întindere de 881 hect.

Sunători, sau **Sirghieni,** *sat,* pe moșia și în com. Dorna, jud. Suceava.

E situat pe țărmul drept al Bistriței și poalele munteluĭ Palmeșul, și străbătut de pîrîul cu același nume.

Are o populație de 73 locuitori.

Un singur drum principal, în lungime de 2 kil., duce la Zugreni. (V. Dorna).

Sunători, *pîrîu,* în jud. Suceava, com. Dorna. Izvorește din muntele Pietrosul, udă teritoriul comunei pe o lungime de 5200 m. și, după ce a învîrtit 3 herăstrae și o moară, străbate satul cu același nume și se aruncă în Bistrița, în dreptul satului.

Sura, *com. rur.* și *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Văilor, la 55 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe coastele unuĭ platoŭ, avînd forma unuĭ amfiteatru. Se mărginește la E. cu com. Corobăile și Bolboși, ce aparțin jud. Gorj; la V., cu com. Slivilești și Covrigi; iar la N., cu com. Corobăile.

Satul formează comună cu satele Șiacul și Valea-Caseĭ.

Are o populație de 640 locuitori; o școală mixtă și 2 biserici, deservite de 1 preot și 4 cîntăreți.

Locuitorii posedă: 30 pluguri, 47 care cu boi și 4 căruțe cu cai; 300 vite mari cornute, 260 oi, 19 cai și 235 rimători.

Are o șosea comunală, care o leagă cu șoseaua Cosmănești-lor.

E udată de rîul Jiltul.

Budgetul comuneĭ e la venituri de 740 lei, iar la cheltueli, de 529 lei.

Dealuri mai principale sunt: Dealul-Sureĭ, Dealul-Șiaculuĭ, Dealul-Trăstioareĭ și Cioca-Duchieĭ.

Văi sunt: Valea-Obirșieĭ, Valea-Sureĭ și Valea-Caseĭ, acoperite cu pometuri.

Suraia, *com. rur.,* în jud. Putna, pl. Biliești, situată pe malul drept al Siretuluĭ, lîngă locul unde se varsă balta ce vine de la Dimaciul, la 18 kil. de capitala județuluĭ.

Se compune din cătunele: Butuceni, Dimaciul, Dumbrăvița și Suraia, unde e și primăria com.

Are o populație de 838 familiĭ, sau 3041 suflete; 2 biserici parohiale, una cu hramul Cuvioasa Paraschiva, în cătunul Suraia, a doua cu hramul Sf. Ilie în Dumbrăvița și 1 filială, cu hramul Adormirea, în Dimaciul; o școală.

Budgetul comuneĭ e la venituri de 8137 lei, 45 bani și la cheltueli, de 8131 lei.

Locuitorii posedă: 1 mașină de treerat cu aburi, 3 de vînturat, 41 pluguri de lemn, 90 de fier, 10 grape, 1 moară de apă; 1087 boi, 866 vaci, 249 cai, 896 oi, 10 capre și 469 porci.

Terenul com., în mare parte, este un sol argilos; pe alocurea, nisipos și băltos. Este străbătut de pîrîul Dimaciul.

Suraia, *cătun,* în jud. Putna, pl. Biliești, com. cu același nume, situat pe malul Siretuluĭ, lîngă locul unde se varsă balta ce vine de la Dimaciul.

Are 1 biserică parohială, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, și o școală mixtă.

Surani, *com. rur.,* jud. Prahova, pl. Podgoria, situată pe deal și pe gîrla Sărata, la 48 kil. de capitala județuluĭ și la 19 kil. de reședința plășeĭ.

Are o suprafață de 2000 hect., cu o populație de 974 locuitori; o biserică, fondată în anul 1816 de locuitori, deservită de 1 preot; o școală, înființată la 1889.

Locuitorii sunt parte moșneni, parte împroprietăriți, cu 250 hect., pe moșia statuluĭ. Ei posedă: 5 cai, 2 iepe, 214 vaci, 30 capre, 400 oi și 120 porci.

Comerciul se exercită de 4 circiumari.

Budgetul comuneĭ e la venituri de lei 4515, iar la cheltueli, de lei 3096.

Are șosele prin care comunică cu comunele Șoimari, Aricești, Cărbunești și Predealul.

Este brăzdată de dealurile: Poiana, numit «La-Păduri»; Secările, o rîpă spre S.; Rîpile și Păcurile, spre V., ambele acoperite cu livezi de pruni.

Este udată de gîrla Sărata, ce vine din com. Aricești, trece prin centrul comuneĭ, primind pe dreapta izvoarele: Puturoasa și Bracacea.

Surdeni, *sat,* jud. Argeș, pl. Oltul, pendinte de com. rur. Lăunele-d.-j.

Surdeni, *sat,* făcînd parte din

com. rur. Stîlpeni, pl. Rîurile, jud. Muşcel, situat pe malul drept al rîuluĭ Tîrgul, între cătunele Stîlpeni şi Opreşti. Are o populaţie de 178 locuitorĭ.

Pe la E. de sat trece calea ferată Goleşti-Cîmpulung şi şoseaua Piteşti-Cîmpulung-Frontieră.

In partea de V. a satuluĭ, spre com. Bălileşti, este dealul numit «Valea-Popiĭ».

Surdeşti, *sat*, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Hînţeşti-Zmeura.

Surdeşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Breaza-d.-s., pl. Prahova, jud. Prahova, situat în partea de V. a comuneĭ, cuprins între rîul Prahoviţa şi muntele Surdeşti. Are o populaţie de 409 locuitorĭ.

Surdila-Găiseanca (Cîţă), *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Ianca, aşezată pe şes, la E. de căt. Brateşul, în partea stîngă a ramificaţieĭ viroageĭ Buzeeluluĭ.

Se mărgineşte la N. cu Filipeşti; la V., cu Surdila-Greci şi căt. Brateşul; la S., cu Slobozia-Cireşul şi Ruşeţul şi la E., cu Ioneşti-Berleşti.

Are o suprafaţă de 5740 hect., cu o populaţie de 1245 suflete; 2 biserici, construite la 1864 de locuitorĭ, deservite de 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 2 paracliserĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1859.

Drumurĭ: la gara Ianca, spre N.-E.; la Filipeşti, spre N., peste linia ferată Brăila-Bucureşti, pe la cantonul 109, 8 kil.; la gara Făureĭ, spre V., prin căt. Brateşul, 2—3 kil.; la Surdila-Greci, spre V., traversînd calea ferată Făurei-Feteşti, pe la cantonul 5, 13 kil.; la Slobozia-Cireşul, spre S.-E., 11 kil.

Comuna s'a înfiinţat la anul 1854 de locuitorĭ.

Surdila-Găiseanca, *sat*, judeţul Brăila, în partea de E. a com. cu acelaşĭ nume, pe viroaga Buzeelul-Sec, la 56 kil. spre S.-V. de oraşul Brăila. S'a înfiinţat la 1851. Este străbătut de la N. spre S. de viroaga Buzeelul, despărţindu-se în sat şi formînd o insulă.

Are o suprafaţă de 64 hect., cu o populaţie de 830 locuitorĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1859; o biserică, clădită de locuitorĭ la 1866, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; 7 circiumĭ; o lipscănie; o timplărie şi 4 ferăriĭ.

Vite: 350 caĭ, 800 vite marĭ cornute, 1900 oĭ, şi 200 rîmătorĭ.

Surdila-Găiseanca, *moşie* particulară, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, plasa Ianca, jud. Brăila.

Surdila-Greci, *com. rur.*, situată la S.-V. jud. Brăila, pl. Ianca, pe şes. Se mărgineşte la N. cu cătunul Brateşul şi linia ferată; la S., cu Strîmbul şi Ruşeţul; la E., cu Surdila-Găiseanca şi la V., cu cătunul Făurei-Noĭ.

Are o suprafaţă de 6530 hect., cu o populaţie de 1264 suflete; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1858; o moară cu aburĭ; 8 circiumĭ.

Vite: 501 boĭ, 367 vacĭ, 11 taurĭ, 305 rîmătorĭ şi 1958 oĭ.

Veniturile com. sunt de 5006 leĭ şi cheltuelile, de 4976 leĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ din 64 sunt 152, şi neîmproprietăriţĭ, 36.

Drumurĭ: la gara Făureĭ, spre N., peste podişca Buzăuluĭ, 1 ½ kil.; la Ciorani, spre V. (jud. Buzăŭ); la Vişani, spre N.-V. (R.-Sărat); la Nisipeni, spre N.-V. (jud. R.-Sărat); la Buzăŭ, prin căt. Făurei, la V.; la Strîmbul, spre S., pe la Movila-Ţiganuluĭ, 8 kil.; la Ruşeţul, spre S., pe lîngă Movila-Ţiganuluĭ, peste viroaga Strîmbul şi Călmăţuiul, 11 kil.; la Surdila-Găiseanca, spre E., peste viroaga Buzăul şi calea ferată Făurei-Feteşti, 5 kil.; la Ianca, spre N.-E., 48 kil.

Surdila-Greci, *sat*, în partea de N. a comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. Brăila, la stînga caleĭ ferate Brăila-Buzăŭ, pe malul stîng al viroageĭ Făurei, la 61 kil. spre S.-V. de oraşul Brăila.

S'a înfiinţat la 1858.

Are o suprafaţă de 38 hect., cu o populaţie de 621 locuitorĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1860; o moară de vînt şi 3 circiumĭ.

Vite: 220 caĭ, 450 vite marĭ cornute, 200 rîmătorĭ şi 1420 oĭ.

Surdila-Greci, *moşie* particulară, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, pl. Ianca, jud. Brăila.

Are o suprafaţă de 1700 hectare.

Surdoiul, *sat*, cu 45 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Loviştea, făcînd parte din com. rur. Perişani.

Surduleşti, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, pe valea Burdeĭ, situată între com. Balaciul, (3 kil.) şi căt. Căţeleşti (com. Tecuciŭ), la 79 kil. de reşedinţa judeţuluĭ, 34 kil. de Roşiori şi 66 kil. de Alexandria. Are un cătun, Afumaţi, la o mică depărtare de cătunul de reşedinţă. In apropiere de Surduleşti, şi pe aceiaşĭ linie, este căt. Căţeleşti, la 3 kil., pendinte de com. Tecuciul-Calenderu.

Se învecineşte la N. cu teritoriul com. Miroşi şi pădurea Drăgociuluĭ; la S., cu com. Tecuciul; la V., cu com. Tecuciul-

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ
OLT

Calenderu şi la E., cu com. Gumeşti-Siliştea şi Balaciul.

Are o suprafaţă de aproape 600 hect., cu o populaţie de 634 locuitorĭ; o şcoală mixtă şi o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Cursurĭ de apă are: pe de o parte pîrîul Burdea, la a căruĭ margine e aşezat, iar pe de alta pîrîaşul Drăgociuluĭ, care curge de la V. spre E. şi se varsă în Burdea, în apropiere de comună.

Vite: 521 caĭ, 194 vite marĭ cornute, 1430 vite micĭ şi 175 porcĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2925 leĭ, iar la cheltueliĭ, de 2812 leĭ.

Comuna este aşezată între două gărĭ: Miroşi şi Balaciul, şi în mijlocul şoseleĭ judeţene Roşiori-Strîmbeni. O ramură de şosea vecinală s'a construit spre com. Gumeşti.

Satul Surduleşti a purtat în vechime numirea de Besneşti saŭ Băsneşti; aşa găsim trecută şi moşia în actele de hotărnicie. In nomenclaturele maĭ vechĭ ale comunelor nu figurează, ci se vede trecut ca sat important numaĭ căt. Căţeleşti.

Acesta a format un singur sat cu Surduleşti, de care e puţin depărtat; azĭ, în loc de a fi alipit la Surduleşti, face parte din com. Tecuciul-Calenderu, de care se găseşte la distanţă de peste 5 kil.

Suricarul, *sat,* jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Milcoiul-Izbăşeşti.

Surla, *insulă* în Dunăre, pendinte de com. Gîrgovul, jud. Romanaţi. Are 160 hect. pădure, împreună cu Gîrcovul şi Cătina.

Surla-Nemţilor, *piscul* cel maĭ înalt al munteluĭ Istriţa, jud. Buzăŭ. E punct trigonometric.

Surlari, *sat,* făcînd parte din com. rur. Creaţa-Leşile, pl. Mostiştea, jud. Ilfov, situat la S. de căt. Creaţa, pe malul drept al văieĭ Mostiştea.

S'a înfiinţat la anul 1660 de Vornicul Mateiŭ Fălcoianu, fost proprietar pe acel timp.

Are o suprafaţă de 1207 hect., cu o populaţie de 399 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 heleşteŭ; o maşină de treerat cu aburĭ; 2 cîrciumĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 359 şi al celor micĭ, de 1121.

Surlari (Clinciul), *sat,* făcînd parte din com. rur. Chiseletul, pl. Olteniţa, jud. Ilfov.

Are o suprafaţă de 1369 hect., cu o populaţie de 1057 locuitorĭ; 3 cîrciumĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 498 şi al celor micĭ, de 828.

Moşia e pendinte de schitul Găiseni, din jud. Dîmboviţa, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile şi are o arendă anuală de 14350 leĭ.

Suroaia, *trup din domeniul statului* Turnul, jud. Teleorman. Se întinde din hotarele moşiilor Dracea, Liţa, Piatra şi Seaca pănă la Dunăre. Pe acest trup de moşie s'a format com. Traian, din insurăţeĭ, cărora li s'a vîndut o mare parte; iar o altă parte s'a vîndut în loturĭ. Este partea cea maĭ frumoasă şi maĭ fertilă din domenul Statuluĭ. Are şi importanţă istorică, de oare-ce forma hotarul Ţăreĭ-Romineştĭ, despre Dunăre, după hotărnicia făcută în 1741. Era închinată mănăstireĭ Văcăreşti. Maĭ în urmă, după desfiinţarea raialeĭ turceştĭ de la Turnul, s'a mărit cu moşia pe care o stăpîneaŭ Turciĭ, precum şi cu trupul de moşie Gîrla, tot a statuluĭ, de peste Olt, din jud. Romanaţi, formînd toate Domeniul-Turnuluĭ.

Surpatele, *com. rur.,* jud. Vilcea, pl. Oltul-d.-s., compusă din 2 cătune: Surpatele şi Moşneni.

Parte din com. Surpatele se află situată la poalele dealuluĭ zis Băloi şi parte sub poalele dealuluĭ Ciineşti, şi pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Otăsăul, la 20 kil. de reşedinţa judeţuluĭ şi la 12 kil. de a plăşeĭ.

Are o suprafaţă de 2000 hect., cu o populaţie de 556 locuitorĭ; 2 biserici, Schitul-Surpatele şi biserica Colnicul-din-Moşnenĭ, fondată de Episcopul Climent la anul 1642; o şcoală; 3 morĭ pe rîul Otăsăul.

Vite: 11 caĭ, 150 boĭ, 120 vacĭ, 60 capre şi 80 porcĭ.

Locuitoriĭ cătunuluĭ Surpatele s'aŭ împroprietărit la 1864, iar ceĭ din căt. Moşneni aŭ pămînturĭ strămoşeştĭ.

Veniturile şi cheltuelile sunt de 1299 leĭ.

Şoseaua Otăsăul înlesneşte comunicaţia în com. şi merge la N. în com. Şerbăneşti şi la S. în com. Mănăstireni.

Comuna e coprinsă între com. Govora, Şerbăneşti, Genuneni, Frînceşti şi Mănăstireni.

E brăzdată de dealurile: Biloi (la E.), Ciineştilor (la V.), Poeana-Lungă şi a-Draguluĭ (la S.). Sunt şi maĭ multe piscurĭ şi fîntînĭ, răspîndite prin com. E udată de văicelele: Rece, Socetuluĭ şi Bivolărieĭ (la N.-V.). Locurĭ izolate sunt: Tarniţa, Scăunelele, Văcăriile, Ispasul şi Albinele.

Surpatele, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl.

Oltul-d.-s, jud. Vîlcea, aşezat în partea de N. şi V. a com. Locuitorilor satuluĭ, în număr de 74, li s'a dat în 1864, pe moşia statuluĭ Surpatele, 226 hect.

Aci e schitul Surpatele, reşedinţa comuneĭ şi şcoala.

De la E. spre V. este străbătut de rîul Otăsăul, în care se varsă văile: Căldăreĭ, Bogdan şi Sucetul.

E situat între Dealul-Ciinesc (la S.) şi dealul Băloi (la N.).

Surpatele, *fostă mănăstire* de călugăriţe, pe valea Otăsăuluĭ, jud. Vîlcea, com. Surpatele, aşezată la marginea satuluĭ, sub nişte rîpĭ înfundate de la stînga rîuleţuluĭ, cale de o oră de la mănăstirea Dintr'un-Lemn.

Această mănăstire s'a fondat la 1591 de către Ştefan al II-lea Surdul, fratele luĭ Mihaiŭ-Viteazul. Ea a fost restaurată în urmă de Doamna Maria, soţia luĭ Constantin Brîncoveanu. Unĭĭ susţin că acest schit s'a zidit din vechime de fraţiĭ Buzeştĭ.

Aci a fost schit de maicĭ, dar maicile s'aŭ mutat toate la mănăstirea Dintr'un-Lemn, iar schitul a rămas ca biserică de mir.

Iată ce zice legenda asupra acestuĭ schit:

«Ştefan Surdul, fratele luĭ Mihaiŭ-Viteazul, ar fi rătăcit prin codriĭ acesteĭ comune şi găsind sprijin în coliba unuĭ moşneag, de care a fost bine tratat, la plecare a întrebat pe moşneag ce vrea să'ĭ facă. Moşneagul a răspuns că nu doreşte nimic de cît o biserică şi un preot ca să aibă şi el unde să se închine luĭ Dumnezeŭ. Ştefan-Surdul împlini dorinţa bătrînuluĭ şi zidi mănăstirea Surpatele».

Surpatele, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 250 hect., situată în com. Surpatele, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Surpaţi, *sat,* cu 36 familiĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Urluĕşti-Băbeni. Are o biserică, cu hramul Cuvoiasa Paraschiva, cu un preot şi un cîntăreţ.

Surul, *vîrf de munte,* în apropiere de frontiera Transilvanieĭ, plaiul Loviştea, jud. Argeş. Are o înălţime de 2397 m. d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ Negre.

Susaiul, *munte,* judeţul Prahova, înalt de 1437 m. d'asupra niveluluĭ Măreĭ-Negre. Are bogate păşunĭ, livezĭ şi pădurĭ.

Acest munte, împreună cu munţiĭ Retivoiul, Faţa-Găvaneĭ, Coştila, jumătate din Lacul-Roşu, Unghia-Mică, Vîrful-luĭ-Drăgan şi un sfert din Podurile, aparţinea din timpurile cele maĭ vechĭ familieĭ Dudeştilor.

Aceştĭ munţĭ aŭ fost zălogiţĭ de logofătul Dudescu cămătaru luĭ Ştefănache Băltăreţu pentru suma de 2000 galbenĭ. Logofătul Dudescu, neputînd plăti la timp datoria, munţiĭ fură scoşĭ la licitaţie şi cumpăraţĭ prin cartea de mezat din 5 Februarie 1804, de către un om al Băltăreţuluĭ, Mamuc-bey, cu preţul de 113000 leĭ vechĭ. Astă-zĭ aparţin M. S. Regele Carol I, şi aŭ fost cumpăraţĭ în Maiŭ 1892, de la Mamuc-Bey, pe preţul de 850000 leĭ.

Pentru exploatarea pădurilor din munţiĭ Susaiul, Retivoiul şi Faţa-Găvaneĭ, fraţiĭ Carol şi Samuel Schiel de la Buşteni aŭ înfiinţat la poalele Susaiuluĭ, din spre Retivoiul, lîngă valea Azuga, o fabrică sistematică de cherestea şi de beţe de chibriturĭ.

Construcţiunea clădirilor acesteĭ importante şi frumoase întreprinderĭ industriale, s'a început la 1891 şi în primăvara anuluĭ 1892 s'a început fabricaţiunea.

Pentru transportul materialuluĭ, este aşezată în vîrful Susaiuluĭ, nu departe de hotarul Ţăreĭ, o maşină elevatorică de vaporĭ cu cazanul eĭ, care face să circule vagonetele pe drumul de fier american, ce uneşte fabrica de cherestea (din valea Azugeĭ), cu pîrîul Limbăşelul, pe o distanţă ce urcă 900 metri; iar de la obîrşia Limbăşeluluĭ, pănă la gara Azuga, administraţia acesteĭ fabricĭ a dispus construirea uneĭ linĭĭ ferate în regulă.

Tot pentru transportul materialuluĭ din muntele Susaiul este construit, d'alungul văieĭ Teasculuĭ, un drum de fier pentru vagonete, pe o distanţă de 3 kil. şi acest drum leagă centrul pădurilor din Susaiul, cu gara Predealul.

Producţia anuală a acesteĭ fabricĭ este de: 6000 m. c. cherestea de brad şi de molift şi două miliarde beţe de chibriturĭ.

Uscăturile din pădure, rămăşiţele şi lemnele ce nu se pot întrebuinţa la fabricaţiune saŭ transporta în alte părţĭ, se întrebuinţează pentru arsul varuluĭ alb, în cele două cuptoare de lîngă gara Predealul.

Fabrica de cherestea ocupă astăzĭ în permanenţă 40—60 lucrătorĭ.

Susana, *sat.* Vezĭ Suseni, jud. Argeş.

Susana (Suseni), *schit de maicĭ,* în jud. Argeş, pl. Gălăseşti, lîngă satul cu acelaşĭ nume.

Susana, *mănăstire* de călugăriţe, situată pe valea Teleajenuluĭ, jud. Prahova, în dreapta rîuluĭ, în mijlocul uneia din cele maĭ

frumoase înfundături, la 4 ore de Văleni. In apropiere sunt gîrlele Stanca și Iepurașul, care dau în Teleajenul, la poalele mănăstirei. La o oră mai sus de Susana, lîngă trecătoarea Bratocea, este mănăstirea Cheia.

Mănăstirea Susana s'a întemeiat, pe la 1740, de către o maică numită Susana, cu ajutorul altor ctitori, care, făcînd o biserică de lemn, i-au pus hramul Sf. Nicolae, hram ce se prăznuește și azi. După aceasta, pe la 1840, în zilele Episcopului Chesarie al Buzăului, s'a zidit a doua biserică de piatră, «prin milostenia credincioșilor creștini». Aceasta fiind amenințată să cadă, în 1880 s'a reclădit prin stăruința starițeĭ Natalia Perlea, contribuind și statul, Eforia Spitalelor și alți credincioși.

La ușă are următoarea inscripție:

«In slava luĭ Dumnezeŭ și ajutorul Sf. Nicolae, făcătorul de minuni, al căruĭ hram se sărbătorește, s'a fondat această mănăstire și s'a făcut o biserică de lemn în 1740 de maica stariță Susana Arșicu și cu ajutorul ctitorilor Filip Treti. In 1840, în zilele Episcopului Chesarie al Buzăului, cu ajutorul prea sfinției sale și altor ajutoare, s'a zidit de peatră, fiind stariță maica Susana; iar la 1880, biserica fiind ruinată, s'a reconstruit fiind stariță Natalia Perlea, împreună cu noĭ ctitoriĭ: I. Filip, D. Frangulea, N. Perlea și Duțu Petiș, în timpul Mitropolitului Calinic și în zilele Maiestăților Lor Regele Carol I și Regina Elisabeta».

Poziținea Susaneĭ este una dintre cele mai frumoase din țară.

La poalele mănăstireĭ, în Valea-Teleajenului, se află și un izvor abondent de apă feruginoasă, îndestul de concentrată.

Călugărițele se ocupă mult cu torsul și țesutul, făcînd stofe de mînă foarte solide și frumoase, pentru îmbrăcămintea lor și pentru vînzare.

Suseni, *subdiviziune a satuluĭ* Mănăstirea-Cașinul, jud. Bacău, pl. Trotușul, com. Manăstirea-Cașinul.

Suseni, *com. rur.*, în jud. Argeș, pl. Gălășești, la 19 kil. de com. rur. Costești, reședința subprefecturei, și la 33 kil. de Pitești. Se compune din Boerești (Strîmbeni), cu 100 familiĭ, și Suseni, cu 103 familiĭ. Are 2 bisericĭ, cîte una în fie-care sat, și o școală mixtă.

Vite: 400 boĭ și vacĭ, 75 caĭ, 1500 oĭ, 16 capre și 150 rîmătorĭ.

Suseni, *sat*, cu 550 suflete, jud. Argeș, pl. Gălășești, făcînd parte din com. rur. cu același nume. Are o biserică, cu hramul Înălțarea Domnuluĭ, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț.

Suseni, *sat*, în jud. Dîmbovița, pl. Dealul-Dîmbovița, căt. com. Bogați.

Suseni, *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Băcani, spre N. de satul Băcani. Are o populație de 334 locuitorĭ.

Suseni, *cătun*, pendinte de com. Căscioarele, pl. Neajlovul, jud. Vlașca. Acest cătun este populat mai numaĭ cu Țigani, vechĭ robĭ aĭ Mănăstireĭ Cotroceni, de care depindea. Este situat lîngă satul Căscioarele.

Suslănești, *sat*, făcînd parte din com. rur. Mățăul, plaiul Dîmbovița, jud. Muscel.

Sut-Bair, *deal*, jud. Tulcea, situat în partea E. a plășiĭ Măcin și cea N.-E. a com. Cerna. E o prelungire S.-V. a dealuluĭ David. Intre el și Orta-Bair curge pîrîul Cerna, a căruĭ vale, precum și drumul comunal Cerna-Hancearca sunt dominate de vîrful său de 168 m. E acoperit cu puțină pădure și pășune.

Sutești, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., situată pe valea rîuluĭ Peșteana, la 65 kil. de capitala jud. și la 5 kil. de a plășeĭ, compusă din 5 cătune: Sutești, Borosești, Mazili, Verdea și Pietroasa, cu o populație de 1670 locuitorĭ.

Se mărginește cu comunele: Crețeni, Drăgășani, Zlătărei și Valea-Manuluĭ.

Are 4 bisericĭ: la Mazili, Pietroasa, Borosești și Verdea; o școală; 2 morĭ cu aburĭ.

Locuitoriĭ sunt moșneni. Eĭ posedă: 15 caĭ, 176 boĭ, 56 vacĭ, 19 capre, 787 oĭ, 602 porcĭ.

Vatra satuluĭ are 104 hect.; iar cu izlaz, păduri și viĭ, 1660 hect.

Veniturile comuneĭ se urcă la 2297 leĭ și cheltuelile, la 2185 leĭ, anual.

Șoseaua zisă a-Peșteneĭ leagă comuna cu Drăgășani la S. și Crețeni la N.

E brăzdată de dealurile: Pitoloșani, Giodești, Borosești, Sutești, Pietroasa, Oltuluĭ și udată de văile: Peșteneĭ, Verdeĭ, Bîra, Sparta, Persuluĭ, Văratica, Șoimul.

Sutești, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu același nume, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populație de 463 locuitorĭ.

Sutești, *deal*, în raionul com. cu același nume, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, pe care se cultivă 728 hectare vie.

Sutești (Șuța), *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Ianca, situată în partea de V. a județuluĭ. Se întinde

pe ambele ţărmurĭ ale rîuluĭ Buzăul. Partea de pe ţărmul stîng formează un unghiŭ cu vîrful în movila Bariciul, de pe muchia Saliganuluĭ. Este străbătută de Buzăelul şi de muchia Catîruluĭ. Pe partea de S. E., despre ţărmul drept al Buzăuluĭ, se întinde platoul de N. al judeţuluĭ.

Se învecineşte la E. cu Movila-Miresiĭ; la V. şi N., cu rîul Buzăul şi la S., cu Ianca şi Deduleşti.

Are o suprafaţă de 13000 hect., cu o populaţie de 3036 locuitorĭ; o şcoală, înfiinţată la 1845; 1 biserică, zidită de proprietarul moşieĭ, cu hramul Sf. Constantin şi Elena, cu 2 preoţĭ, 1 diacon şi 2 cîntăreţĭ. In această biserică sînt îngropaţĭ proprietariĭ moşieĭ: marele logofăt Constantin Şuţu, fiul său Grigore C. Şuţu şi Irina Şuţu, soţia luĭ Grigore.

Vite: 1260 boĭ, 861 vacĭ, 16 bivolĭ, 16 taurĭ, 214 viţeĭ, 1339 caĭ, 5 măgarĭ, 7180 oĭ şi 540 porcĭ.

Veniturile com. sunt de 19728 leĭ, 61 banĭ, iar cheltuelile, de 19549 leĭ, 64 banĭ.

Aci se fac 11 tîrgurĭ anuale: la 25 Martie, 21 Maiŭ, 29 Iunie, 20 Iulie, 15 August, 8 şi 14 Septembre, 15 şi 26 Octombre, 21 Noembre şi 6 Decembre.

Spre V. de com., la 2 kil., este un pod peste rîul Buzăŭ.

Drumurĭ: la Deduleşti, spre S., 10 kil.; la Ianca, spre S., 9 kil.; la Movila-Miresiĭ, spre E., 14 kil.; la Romanul, spre E., 22 kil.; la Scorţarul-Noŭ, spre N.-E., 18 kil.; la Brăila, spre N.-E., 44 kil.

Comuna s'a înfiinţat la 1855 de locuitoriĭ veniţĭ din Maraloi, Racoviţa, Pleşoiŭ şi alte localităţĭ din prejur. Numele îl poartă de la proprietarul moşieĭ.

In apropiere de com., spre V., se află un şanţ vechiŭ, numit Şanţul-luĭ-Traian, în lungime de 1 kil. şi care merge pănă în malul Buzăuluĭ.

Suţeşti, *sat,* în partea de V. a comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. Brăila.

S'a înfiinţat pe la 1836.

Are o suprafaţă de 64 hect., cu o populaţie de 2054 locuitorĭ; o biserică, zidită de proprietar la 1842, cu 2 preoţĭ, 1 diacon, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ; o şcoală, înfiinţată la 1845; 12 cîrciumĭ şi o moară de aburĭ.

Vite: 6580 vite marĭ cornute, 780 caĭ, 10000 oĭ şi 450 rîmătorĭ.

Suţeşti, *moşie,* pendinte de com. cu acelaşĭ nume, pl. Ianca, jud. Brăila, proprietate a d-luĭ Gr. C. Şuţu, în suprafaţă de 12000 hect. şi cu un venit de 106000 leĭ.

Suzeni, *sat,* în jud. Neamţu, com. Grumăzeşti, pl. de Sus-Mijlocul.

Are o întindere de 524 hect.; o populaţie de 474 suflete; o biserică, cu 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ.

Vite: 96 boĭ, 59 vacĭ, 34 juncĭ, 86 oĭ, 16 caĭ şi 32 porcĭ.

Ș

Șaban-Bair, *deal,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Ese-Chioi. Se desface din dealul Mahale-Orman-Bair, de lîngă pichetul Opanez, de pe teritoriul romîn. Se îndreaptă spre N., într'o direcțiune generală de la S.-V. spre N.-E., printre văile Șaban-Ceair și Ese-Chioi-Dere, brăzdînd partea de V. a plășeĭ și de S.-V. a comuneĭ. La poalele de N.-E. este așezat satul Ese-Chioi. Are o înălțime cam de 155 m. E străbătut de drumurĭ ce merg din Dobrogea în Bulgaria. Este acoperit cu puține păduriĭ, cu fînețe și izlazurĭ.

Șaban-Ceair, *vale,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Ese-Chioi. Se desface din poalele de S.-V. ale dealuluĭ Mahale-Orman-Bair, se întinde spre N., într'o direcție generală de la S.-V. spre N.-E., printre dealurile Șaban-Bair și Pinirlic-Bair, brăzdînd partea de V. a plășeĭ și pe cea de S. a comuneĭ. Are spre N. o prelungire numită dealul Tiumbet-Bair. După un curs de 4 kil., prin fînețe și păduriĭ, trece prin satul Ese-Chioi și se deschide în valea Ese Chioi, pe dreapta, în mijlocul satuluĭ. O parte din cursul său superior este situat în teritoriul neutru.

Șacovățul, *pîriŭ.* Izvorește din pădurea Goești, jud. Iași, trece pe marginea de S. a comunelor Sinești, făcînd o parte de hotar între jud. Iași și Roman; apoĭ trece prin pădurile Sinești, Popești și Voinești, și formează o parte de hotar între jud. Iași și Vasluiŭ. De la tîrgușorul Țibana, din jud. Iași, trece cu totul pe teritoriul jud. Vasluiŭ, prin com. Gîrbești, printre comunele Tîngujei și Țibănești; iar pe teritoriul com. Todirești, aproape de tîrgușorul Negrești, se varsă în rîul Bîrlad, după ce a primit pe dreapta și stînga maĭ multe pîrîiașe.

Șahmanul, *sat,* jud. și pl. Constanța, căt. comuna Gargalîcul, situat în partea de E. a plășeĭ și cea meridională a comuneĭ, la 2 kil., în linie dreaptă, trecînd lacul Gargalîcul-Ghiol, la 4 kil. pe drumul comunal, ocolind lacul, pe la N. de căt. de reședință Gargalîcul-Mic, pe marginea de N.-E. a laculuĭ Tașăul, și la 500 m. spre V. de lacul Gargalîcul-Ghiol și închis la N. de dealul Șahman. Are o suprafață de 832 hect., din care 53 hect. sunt ocupate de vatra satuluĭ și de grădinĭ, cu o populație, în maioritate Turcĭ, de 35 familiĭ, saŭ 179 suflete, ocupîndu-se cu pescuitul în lacurile învecinate.

Drumurĭ comunale pleacă la Tașăul, la Gargalîcul-Mic, la Mamaia și la Cara-Coium.

Șahmanul, *vîrf de deal,* în jud. și pl. Constanța, com. Gargalîcul, situat pe culmea dealuluĭ Șahman și dominînd lacurile: Gargalîcul-Ghiol, Ada-Ghiol, Tașăul, precum și satul Șahman. Are o înălțime de 64 m. Este acoperit cu verdeață.

Șaliul, saŭ **Manaful,** *trup de moșie* nelocuit, pendinte de com. Tangîrul, jud. Vlașca, proprietate a statuluĭ. Aci, la 1879, s'aŭ împroprietărit 80 însurățeĭ, luînd 400 hect. (Vezĭ com. Petre-Rareș).

Șanalul-Dunăreĭ, *moșie* și *pădure* ale statuluĭ, pendinte de com. Greaca, Chirnogi și Chiseletul, jud. Ilfov. Pădurea are o întindere de 855 hect. și e formată din 7 trupurĭ: Ostrovul-Becherul (15 hect.), Ostrovul-Frumos (200 hect.), Ostrovul-Turtucaia (200 hect.), Ostrovul-

Paraschiva (200 hect.), Ostrovul-Albina (175 hect.), Ostrovul-Şaica (50 hect.) şi Micşuneşti (15 hect.).

Şandrul, *sat,* făcînd parte din com. Stănişeşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ.

Are o populaţie de 52 suflete.

Este aşezat la extremitatea judeţuluĭ, la 14½ kil. de tîrgul Stănişeşti, spre N.

Şandrul-Mare, *munte,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Trotuş, situat pe graniţă; are un pisc înalt de 1650 m., din care pleacă spre V. culmea Magheruşuluĭ din Transilvania.

Şandrul-Mic, *munte,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Trotuş, situat pe graniţă, lîngă muntele Şandrul-Mare. E acoperit cu pădure de brazĭ.

Şanţul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Lipia-Bojdani, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat la N.-V. de Gruiul, lîngă balta Znagovul. Partea între N. şi E. e băltoasă. Intre sat şi şoseaua vecinală Gruiul este o mică baltă, numită Cozia.

Se întinde pe o suprafaţă de 1325 hect., cu o populaţie de 406 locuitorĭ.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 233 şi al celor micĭ, de 125.

Şanţul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ştefăneşti, jud. Vilcea, pl. Oltul-d.-j., situat la 2 kil. de căt. Şcoala. Are o populaţie de 55 locuitorĭ.

Prin căt. trece şoseaua naţională şi pe la E., calea ferată Piatra-Rîmnicul.

Şanţurile, *deal* cu *pădure,* în jud. Iaşi, pl. Stavnicul, com. Mironeasa. Se prelungeşte de la N. spre S.-E., pînă lîngă tîrgŭşorul Ţibana. Numele ĭ vine de la nişte şanţurĭ, de pe culmea luĭ, despre care bătrînii spun că serveaŭ de apărare în timpurĭ de războae. Nu departe de şanţurĭ se află şi două movile marĭ, numite Movilele-Căpraruluĭ (Capracei).

Aceste şanţurĭ şi movile sunt în apropiere de movilele şi redutele de pe valea şi pîrîul Stavnicul, între satele Mironeasa (Iaşi) şi Cioca-Boca (Vasluiŭ), în drumul mare care servea în trecut de comunicaţie între Iaşi şi Ţara-de-Jos, şi în legătură cu şanţurile şi movilele ce sunt maĭ la vale, pe coasta despre V. a dealuluĭ pe care se află satul Şcheia-Căpoteşti (Vasluiŭ), tot pe pîrîul Stavnicul. Acest drum, pe întinderea căruia se văd multe urme de săpăturĭ, se maĭ numea în vechime şi Căpoteşti (v. Căpoteşti, vale).

Şarba saŭ **Şerboaia,** *sat,* făcînd parte din com. Hurueşti, jud. Tecuciŭ, situat în partea de N.-E. a com., la 1½ kil. de reşedinţa com. E înconjurat de dealurĭ şi văĭ.

Teritoriul satuluĭ este 240 hect., cu o populaţie de 36 familiĭ, saŭ 126 suflete.

Locuitoriĭ, vechĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpînesc 143 hect.

Şarînga (Coca), *com. rur.,* în jud. Buzăŭ, pl. Sărata, situată sub poalele de S.-E. ale muntelui Istriţa şi între valea Pietroasa şi pîrîul Sărata, la 20 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din căt. Clondirul, Dara şi Şarînga.

Are o suprafaţă de 2043 hect., cu o populaţie de 1850 locuitorĭ; o şcoală mixtă; 3 biserecĭ, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ şi avînd drept catedrală cea cu hramul Sf. Dumitru; 5 cîrciumĭ.

Vite: 470 boĭ, 80 vacĭ, 30 viţeĭ, 81 caĭ, 77 ţepe, 18 mînjĭ, 470 oĭ, 43 capre şi 142 porcĭ.

Budgetul com. e de 3458,79 leĭ anual.

Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Coca, Tîrcoleasca (moşteneştĭ), Cireşeanca, Gruiul şi Coca-Iatropolu (particulare).

Terenul la N. e accidentat de poalele munteluĭ Istriţa; iar la S., e şes.

Căĭ de comunicaţie are: şoseaua vecînală Mizil-Sărata, prin Şarînga şi şoseaua comunală Şarînga-şoseaua-naţională, la care se poate adăoga vechiul, strategicul şi însemnatul drum natural, din Şarînga pe la Fîntîna-cu-Cerc, în Grăjdana, făcut cu multă dificultate peste muntele Istriţa.

Demne de văzut sunt ruinele Negru-Vodă, de pe dealul Gruiul.

Com. e vechie; la începutul secoluluĭ XIX existaŭ satele Şarînga şi Clondirul-d.-s.

Şarînga (Coca), *cătun* de reşedinţă al com. Şarînga, jud. Buzăŭ, cu 1080 locuitorĭ şi 271 case.

Şarpele, *deal,* situat pe teritoriul com. Viişoara, plasa Siul d.-s., jud. Olt. Are forma unuĭ unghiŭ cu vîrful la S., lîngă care e situată com. Viişoara. Coasta de V. e tăiată de Valea-Oltuluĭ, iar cea de E., de a Iminoguluĭ, şi formează un platoŭ ridicat cam de 15 m. In vîrful săŭ se află o grotă adîncă, în care, spune legenda, locuia un şarpe mare, care făcea multe stricăciunĭ locuitorilor de prin prejur, şi de care nu se putea apropia nimenea. Atuncĭ se arătă un viteaz, anume

Ostrea, care se hotărî să scape lumea de pacoste: făcu o măgură mare în dealul com. Liţa, jud. Teleorman, şi din vîrful eĭ trase cu săgeata în dihanie şi o răni; dar, văzînd că n'a ucis'o şi că e urmărit de ea, se aruncă în Dunăre şi o trecu în not. Şarpele voi s'o treacă şi el, dar 'ĭ răci rana în apă şi muri înnecat.

Lîngă acest pisc s'aŭ găsit mulţime de oase omeneştĭ şi inele cu inscripţiunĭ vechĭ, pe cînd se săpa la şoseaua judeţeană Slatina-Turnul-Măgurele, care trece pe lîngă dînsul.

Tot pe acest deal, maĭ la N. de grotă, în viile def. Evloghie Gheorghief, se află o măgură ca de 5 m. înălţime.

E probabil că aci a fost o mare redută, care a făcut parte din marele cadrilater al cetăţilor dintre Olt şi Vedea: Mărunta saŭ Măriuţa, la S. de acest deal, între Viişoara şi Mărunţei şi Cetatea-luĭ-Gilma de la Gilmee, amîndouă pe Olt; precum şi cetatea de lîngă Roşiori şi Magazia de la Crîmpoaia, amîndouă pe dreapta riuluĭ Vedea.

Şarul, *sat*, jud. Dîmboviţa, plasa Dealul-Dîmboviţa, cătunul com. Valea-Caselor.

Şarul, *sat*, pe moşia şi în com. Şarul-Dorneĭ, jud. Suceava. Şĭ-a luat numele de la terenul roşietic numit şar, ce conţine mult arsenic, care altă dată se exploata, trimiţîndu-se în Austria. Mineralul se găseşte în bucăţĭ.

E situat pe ţărmurile pîraielor Neagra-Şaruluĭ, Valceleĭ, Rusuluĭ şi Pîrîul-Mare.

Are o populaţie de 300 locuitorĭ; o biserică de lemn, cu hramul Duminica-Mare, deservită de 1 preot şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată în 1863. Locuitoriĭ sunt răzăşĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Panaci (5 kil.), la Neagra-Şaruluĭ (5 kil.) şi la Dorna (8 kil.).

Şarul-Dorneĭ, *com. rur.*, jud. Suceava, pl. Muntele, situată spre V., şi la 100 kil. de Fălticeni. Se mărgineşte la E. cu com. Dorna şi Broşteni; la V., cu com. Neagra-Şaruluĭ şi Transilvania. Are forma unuĭ poligon neregulat şi e compusă din satele: Şarul, Plaiul, Şărişorul, Pănaci, Drăgoeasa şi Păltinişul, cu reşedinţa în Şarul.

Are o populaţie de 663 familiĭ, saŭ 2426 suflete; 4 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 8 cîntăreţĭ; 2 şcoale mixte.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 8490 leĭ şi la cheltuelĭ, de 8397,30 leĭ.

Locuitorĭ posedă: 1830 caĭ, 738 boĭ, 1253 vacĭ, 6180 oĭ, 461 capre şi 381 porcĭ.

Altitudinea comuneĭ de la nivelul Mărĭĭ este de 1100 m. în centrul com. şi în vîrful Lucaciuluĭ, de 1777 m.

E udată de Neagra-Şaruluĭ, cu afluenţiĭ: Şărişorul-Mare şi Mic, Pîrîul-Mare, Vălcelele, al-Pichetuluĭ, Pietrenilor, Rusuluĭ şi Mîndrilă; Călimănelul, cu afluenţiĭ săĭ; Neagra-Păltinişuluĭ cu afluenţiĭ: Tomnaticul şi Drăgoeasa-Mică şi Mare, Pîrîul-Varuluĭ, Gloduluĭ, Glodişorul şi Negrişoara, cu afluenţiĭ Scorușul, Păltinişul, Catrinari, Braduluĭ, Opcioareĭ, Săhăstrieĭ, Toplicioara şi Dîrmoxa.

Ceĭ maĭ însemnaţĭ munţĭ aĭ comuneĭ sunt: Şîrba cu vîrfurile Lucaci, Vîrful-Şărbeĭ, Rusul, Vînătul, Boambeĭ, Panaci, Călimănelul, Buzileanul, Mihaileţul şi Bucinişul.

Intinderea com. e de 12284 hect. Moşia e proprietate răzăşească.

Locuitoriĭ se ocupă cu exploatarea pădurilor, creşterea vitelor şi plutăritul.

In comună sunt 5 izvoare de apă minerală:

1. Carmen Sylva, renumitul izvor de apă minerală bicarbonată, conţinînd arsenic, al d-luĭ Dr. Polyzu, pe ţărmul drept al pîrîuluĭ Şărişorul, într'o poziţie deschisă frumoasă. Izvorul e abundent.

Maladiile în contra căruia se recomandă sunt: anemia, clorosa, scrofuloza, impaludismul, eczema, psoriazisul, lichenul, pelagra, bolĭ nervoase, tuberculoza în primul period şi artritismul.

2. Burcutul luĭ Mîndrilă.

3. Burcutul luĭ Caşvan, de-a stînga pîrîuluĭ Neagra;

4. Burcutul luĭ Ştefan Silivestru, conţinînd şi multă pucioasă şi,

5. Burcutul luĭ Gh. Ţarcă.

Apa minerală de la Dorna e cunoscută din vechime, căcĭ încă în 1787, Haquet, făcînd o călătorie prin Carpaţĭ o descrie în tratatul săŭ (vol. II, p. 213), publicat la Nürnberg şi o analizează.

D-l dr. A. Löbel în studiul săŭ balneoterapeutic, publicat în 1888 în Bade-Zeitung din Viena, arată că această apă prezintă o mare însemnătate, de oare ce poate înlocui cunoscutele ape de la Roncegno, Levigo şi Bourboule.

Şasa, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Ocolul, în partea de N.-E. a comuneĭ Dăneşti, situată pe deal şi vale.

Are o suprafaţă de 2408 hect., cu o populaţie de 140 familiĭ, saŭ 610 suflete; 2 bisericĭ, din carĭ 1 reparată la 1886, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 45 pluguri, 60 care cu boĭ; 560 vite marĭ

cornute, 160 oĭ, 14 caĭ şi 19 rîmătorĭ.

Venitul comuneĭ este de leĭ 1072, banĭ 32, iar cheltuelile, de 1061 leĭ.

Apele ce udă comuna sunt: Şasa şi Seştioara.

Comunicaţia în comună se face prin şoseaua comunală ce vine de la S.-V., de la Dăneşti.

Şăndreni, *sat,* pe coasta de V. a dealuluĭ Holmul, ramificare a dealuluĭ Ţencuşa, în partea de S. a comuneĭ Storeşti, pl. Coşula, jud. Botoşani.

Are o suprafaţă de 42 hect., cu o populaţie de 93 familiĭ, saŭ 430 suflete.

Vite: 260 boĭ şi vacĭ, 33 caĭ, 180 oĭ şi 16 porcĭ.

Şăndreşti, *fost sat,* jud. Tecuciŭ, com Hurueşti. Locuitoriĭ de aicĭ s'aŭ strămutat în com. Nedelcul.

In locul unde a fost satul n'a rămas de cît biserica şi casele proprietaruluĭ.

Biserica, cu hramul «Înălţarea Sf. Crucĭ», este făcută de lemn, în anul 1717, de un boier, Balş. A fost reparată de locuitorĭ în 1796 şi 1842.

Şărbeĭ (In Vîrful-), *unul dintre piscurile munţilor* Şărbeĭ, în jud. Suceava, com. Şarul-Dorneĭ, avînd 1651 m. de altitudine.

Şărbeĭ (Munţiĭ-), *ceĭ maĭ înalţi munţĭ* din com. Neagra-Şaruluĭ şi Şarul-Dorneĭ, ale căror cele maĭ însemnate vîrfurĭ sunt: Lucaciul, In-Vîrful-Şărbeĭ, Harla, Preluca-Vînătoruluĭ şi Piciorul-luĭ-Panac.

Culmea lor formează hotar între Romînia şi Bucovina. Piscurile sunt pleşuve, iar coastele şi poalele, acoperite cu pădurĭ de brad.

Şărişorul, *sat,* pe moşia şi în com. Şarul Dorneĭ, jud. Suceava, aşezat pe ţărmul drept al pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 359 locuitorĭ răzăşĭ.

Şărişorul, *sat,* pe moşia şi în com. Neagra-Şaruluĭ, jud. Suceava, aşezat pe colinele şi dealurile ce ţărmuresc pîrîul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 181 locuitorĭ răzăşĭ.

Şărişorul-Mare, *pîrîŭ,* jud. Suceava. Izvoreşte din Fundul-Şărbeĭ, din două pîrîiaşe: Apa-Rece şi Izvorul-Mare; după 10 kil. de curs, în care a învîrtit două morişte, se aruncă în Şarul. Are de tributar pe Şărişorul-Mic.

Şărişorul-Mic, *pîrîŭ,* jud. Suceava; e format din 4 pîrîiaşe, numite Şărişoare, ce ies de sub munţiĭ Şărba şi Straja; după un curs de aproape 7 kil., în care a învîrtit o moară, se varsă în Şărişorul-Mare.

Şătrăreni, *sat,* jud. Botoşani, pl. Jijia, situat pe coastă de deal, în dreapta Jijieĭ şi în partea de S.-V. a comuneĭ Buimăceni.

Are o suprafaţă de 468 hect. şi o populaţie de 64 familiĭ, saŭ 239 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 193 boĭ şi vacĭ, 20 caĭ, 180 oĭ, 12 porcĭ.

Şătrăreni, *sat,* în partea de N.-V. a com. Cărniceni, pl. Turia, jud. Iaşi, aşezat într'o înfundătură. Are o întindere de 860 hect., cu o populaţie de 54 familiĭ, saŭ 201 suflete; o biserică, făcută în 1818, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Vite: 198 vite marĭ cornute, 25 caĭ, 54 oĭ şi 49 rîmătorĭ.

Şcheia, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., spre N.-E. de oraşul Roman, la 26½ kil. de el şi la 7½ kil. de reşedinţa plăşeĭ, pe malul stîng al rîuluĭ Siretul.

Are o populaţie de 744 locuitorĭ; 2 bisericĭ de zid, din care una catolică; o şcoală mixtă.

Este legat cu oraşul Roman prin şosea.

In acest sat s'a dat lupta între Ştefan-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ, şi Croiot, în rezbelul cu Ungurii, la 1486, Martie 6. («Letop.», I, pag. 169, ed. 1872).

Şcheuleţul, *fost sat,* ce era situat pe Valea-Siretuluĭ şi pe malul stîng al rîuluĭ, la V. de actualul sat Cuza-Vodă, jud. Roman, desfiinţat din cauză că locuitoriĭ luĭ eraŭ supuşĭ inundaţiunilor Siretuluĭ. Eĭ s'aŭ mutat în satul Cuza-Vodă, fondat cu această ocaziune.

De vechimea acestuĭ sat aminteşte un document de la Bogdan-Vodă, fiul luĭ Alex. Lăpuşneanu, de la 28 Ianuarie 1569. Acest sat, împreună cu moşia înconjurătoare, aparţinea pe la 1756 Episcopieĭ de Roman, apoĭ statuluĭ, şi maĭ în urmă s'a împărţit locuitorilor.

Şchiopeni, *com. rur.,* în partea de N. a plăşeĭ Mijlocul, jud. Falciŭ. Se mărgineşte la N. cu pădurea statuluĭ de pe teritoriul com. Huşi; la S., cu com. Ivăneşti şi Berzeni; la E., cu satele Leeşti şi Dănileşti, din com. Rusca, şi la V., cu com. Urlaţi. Este formată din satul Şchiopeni, aşezat pe valea pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume.

Suprafaţa teritoriuluĭ comuneĭ e cam de 1101 hect., din care 70 hect. vie şi 8 hect. pădure, cu o populaţie de 442 familiĭ, saŭ 1745 suflete.

Satul Şchiopeni se împarte în mahalaua de sus, locuită de vechiĭ răzeşĭ, şi în mahalaua de jos, în care se zice că locuitoriĭ sunt veniţĭ maĭ în urmă, de prin alte localităţĭ.

Are o şcoală, înfiinţată în 1864; două biserici, din care una fundată la 1807, deservite de 2 preoţĭ şi 4 dascalĭ.

Vite: 843 vite marĭ cornute, 1179 oĭ, 61 capre, 127 caĭ şi 444 porcĭ.

Prin com. trece pîrîul Şchiopeni.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 4706 de leĭ, banĭ 44, şi la cheltueliĭ, de 4794 leĭ, banĭ 55.

Şchiopeni, *sat,* jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., cătr. com. Mărgăriteşti, aşezat la S., pe rîul Hîrboca. Are o suprafaţă de 1005 hect., cu o populaţie de 306 suflete şi o biserică.

Şchiopeni, *moşie,* proprietatea statuluĭ. Ocupă toată partea de N.-V. a com. Latinul, jud. Brăila.

Şchiopoaia, *cătun,* al com. Baba-Ana, jud. Buzăŭ, cu 180 locuitorĭ şi 41 case.

Şchiopoaia, (Ingusta, Broşteanca), *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Baba-Ana, cătr. Şchiopoaia. Are cam 90 hect., proprietate a şcoaleĭ Crăciunescu.

Şchiopota, *sat,* făcînd parte din com. rur. Prahoviţa-d.-s., pl. Prahova, jud. Prahova.

Şchiopuluĭ (Valea-), *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., cătr. com. Pardoşi, aşezat la S. de cătr. de reşedinţă, la poalele dealuluĭ Valea-Şchiopuluĭ. Are o suprafaţă de 6 hect., cu o populaţie de 101 suflete, şi o biserică.

Şchiuleşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Homoriciurile, pl. Teleajenul, jud. Prahova. Are o biserică, fondată la 1842 de locuitorĭ.

Şcoala, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ştefăneşti, pl. Oltul-d.-j, jud. Vîlcea. Are o populaţie de 424 locuitorĭ; o şcoală şi o biserică de lemn, făcută de locuitorĭ.

Şcoala, *sub-divizie a com. rur.* Mădulari, pl. Horezul, jud. Vîlcea, situată în partea de E. a comuneĭ şi udată de rîul Cernişoara şi de afluenţiĭ săĭ Pîrîul-luĭ-Pană, Ursuluĭ, Racoviţa şi Stăiculeşti.

Aci e reşedinţa primărieĭ şi şcoala.

Are o populaţie de 263 locuitorĭ şi o biserică, fondată la 1830.

Şegarcea, *cătun,* de E. al com. Drănovăţul, pl. Olteţul-d.-s., jud. Romanaţi, situat lîngă Olt şi pe ţărmul drept al rîuluĭ Drănovăţul. Are o populaţie de 560 locuitorĭ.

Şeineasca, *cătr.* al com. Săgeata, jud. Buzăŭ, cu 60 locuitorĭ şi 12 case.

Şeinoaica (Şeinoaia), *sat,* făcînd parte din com. rur. Călăreţi-Şeinoaia, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat la S. de Călăreţi, pe malul drept al văieĭ Mostiştea.

S'a înfiinţat la anul 1853 de Sărdarul Şeinoiŭ, numit şi Atanase.

Se întinde pe o suprafaţă de 650 hect., cu o populaţie de 223 locuitorĭ.

Are 1 heleşteŭ. Comerciul se face de 2 circiumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 288 şi al celor micĭ, de 212.

Şelari, *sat,* făcînd parte din com. rur. Valea-Mare, plaiul Dîmboviţa, jud. Muscel, situat pe dealul Mata. Are o populaţie de 333 locuitorĭ.

Şelarilor (Dealul-), *deal,* jud. Muşcel, plaiul Dîmboviţa. Constitue, de la Păpuşa, şirul despărţitor între apa Argeşeluluĭ şi Rîul-Tîrguluĭ, împreună cu munţiĭ Grădişteanul, Găinaţul-Mare şi Găinaţul-Mic, Dobriaşul-Mare şi Dobriaşul-Mic, Strîmtul, Clăbucetul, Coasta-Mănăstireĭ-Nămăeşti, Chicioara, Dealul-Cuculuĭ şi Dealul-Măţăuluĭ.

Şelarul, *cătun,* jud. Vlaşca, pendinte de com. Glavaciocul, proprietatea statuluĭ, fostă a Mănăstireĭ Glavaciocul; se arendează împreună cu vatra mănăstireĭ Glavaciocul, din care face parte.

In 1864 s'a împroprietărit 126 locuitorĭ, care aŭ luat o suprafaţă de 378 hect.

In 1882 s'a dat la 6 însurăţeĭ o suprafaţă de 35 hect.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Şelăreasa, *cătun,* în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ. Formează cu cătunele Bîrla şi Podişorul, com. Bîrla. E situat în partea de N.-V. a cătunuluĭ de reşedinţă Bîrla, pe partea stîngă a rîuluĭ Cotmeana.

Are o populaţie de 182 suflete; o moară cu aburĭ. Pe aci trece şoseaua vecinală Bîrla-Cioceşti-Mîndra, care pune în legătură cătunul cu Bîrla şi cu com. Cioceşti.

Şelăriile-Lopătăreasca, *sat,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Bisoca. (Vezĭ Lopătăreasca).

Şendreni saŭ **Sărdarul,** *sat,* în jud. Covurluiŭ, com. Fileşti, pl. Siretul, aproape de rîul Siretul.

Are o populaţie de 390 suflete; o biserică. Împreună cu cătunele Movileni şi Bărboşi, formează parohia Sărdarul, cu catedrala Sf. Voevozi, cu 1 preot paroh şi 3 cîntăreţi (V. Fileşti, comună).

Şendreni, *sat,* în jud. Iaşi, com. Sculeni, pl. Braniştea, pe malul rîuluĭ Prutul, în sus de tîrguşorul Sculeni, la 5 kil.

Are o populaţie de 27 familiĭ, saŭ 130 suflete.

Vite: 172 vite marĭ cornute, 233 oĭ, 23 caĭ şi 43 rîmătorĭ.

Şendreni, *sat.* (Vezĭ Bicul, sat, com. Ipatele, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ).

Şendreni, saŭ **Sărdarul,** *moşie,* în jud. Covurluiŭ, com. Fileşti, în întindere de 457 hect., proprietatea comuneĭ Galaţi, obţinută în 1889, prin hărăzirea răposatuluĭ filantrop Alecu Radovicĭ Casapul.

Şendreşti-Răzăşi, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, în marginea de V. a judeţuluĭ, pe pîrîul Pereschivul şi aproape de sorgintea sa.

Are o populaţie de 526 locuitorĭ; o şcoală mixtă şi 2 bisericĭ.

Satul formează comună (com. Şendreşti) cu cătunele: Şendreşti-Statuluĭ, Bărtăluşul, Merinaşi, Văraticul, Băcleşti şi Valea-Caseĭ.

Teritoriul com. este foarte deluros, căcĭ dealurile din pl. Pereschivul, şi chiar ale întreguluĭ jud., aci ating culmea înălţimelor lor. Aceste dealurĭ sunt în mare parte pietroase şi acoperite cu vie pe o suprafaţă de 29,50 hect.

Locuitorĭĭ se ocupă cu facerea mangaluluĭ, rotăria şi butnăria.

Comerciul se face de 5 persoane.

Şendreşti-Statuluĭ, *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Şendreşti, spre S. de Şendreşti-Răzăşĭ.

Şendriceni, *com. rur.,* în jud. Dorohoiŭ, pl. Coşula, formată din satele: Bosia, Buhaiul, Cobîla, Şendriceni-d.-j., Şendriceni-d.-s. şi Strahova, cu reşedinţa primărieĭ în satul Şendriceni-d.-s.

Are o populaţie de 644 familiĭ, saŭ 2580 suflete; 5 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ, 5 cîntăreţĭ şi 5 pălămarĭ; 1 şcoală mixtă; 2 iazurĭ şi 28 pog. vie.

Vite: 1337 vite marĭ cornute, 1123 oĭ, 18 capre, 139 caĭ, 343 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e de leĭ 4620 la venitурĭ şi de 4253 leĭ, 20 banĭ, la cheltuelĭ.

Şendriceni-de-Jos, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Coşula, com. Şendriceni.

Are o biserică vechĭe, de zid, cu hramul Sf. Mihaĭl şi Gavril, refăcută, în 1855, de Postelnicul Ghergel, fost proprietar.

Pîrae principale sunt: Buhaiul, Ghilinţa, Strahova şi Bosia. Se află multă piatră calcarică şi de zidărie.

Drumurĭ sunt: calea judeţeană Dorohoiŭ-Mihaileni şi acea de la Lozna spre Dorohoiŭ.

Moşia se hotărăşte cu: Dumbrăviţa, Şendriceni-d.-s., Lozna, Bosia şi toloaca tîrguluĭ Dorohoiŭ.

Şendriceni-de-Sus saŭ **Ghilia,** *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Coşula, com. Şendriceni.

Are o populaţie de 285 familiĭ saŭ 1140 suflete; o biserică de zid, cu hramul Adormirea-Maicĭĭ-Domnuluĭ, făcută în 1860, de fostul proprietar C. Cerchez, deservită de 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 1 pălămăr.

Pîraiele ce trec pe moşie sînt: Buhaiul şi Ghilinţa. Piatră calcarică se află multă.

Drumurĭ sunt: calea judeţeană Dorohoiŭ-Mihaileni, şi acea de la Lozna la Dorohoiŭ.

Moşia se hotărăşte cu: Buhaiul, Dumbrăviţa, Lozna şi Şendriceni-d.-j.

De însemnat aicĭ este Movila-Mare.

Familia Cananăŭ, originară de aci, este dintre vechile familiĭ ale Moldoveĭ.

La 1750, Iulie 29, Spătarul Const. Cananăŭ cu Const. Stamati, făcu hotărnicia moşiilor Serafineşti şi Miteşti, proprietăţĭ de ale Mănăstireĭ Moldaviţa, după însărcinarea ce li s'aŭ dat de C. Racoviţă-Vodă.

La 1772, Paharnicul Gh. Cananăŭ cu Ioniţă Cantacuzino, fură numiţĭ de Inaltul-Divan, ca comisarĭ de credinţă, pentru o cercetare locală, în procesul dintre M-rea Moldaviţa cu răzeşiĭ vecinĭ, pentru despresurarea moşieĭ Vama. («Fond. Relig.» Pumnu, 1865, pag. 38 şi 63).

Şerbanul, *lezer* mare, jud. Brăila, ocupînd N. com. Tichileşti şi S. com. Gropeni.

Şerbăcani, *loc,* spre E., pe culmea dealuluĭ Drumul-Brăileĭ, jud. Falciŭ, com. Băşeşti, pl. Mijlocul. Se zice că aicĭ a fost în vechime sat, şi că a trăit în el un bătrîn, numit Ştefan Banul, proprietar. Satul se întindea şi pe dealul de alăturea, numit Căţelul saŭ Coşeriuluĭ. In cuprinsul teritoriuluĭ acesteĭ localităţĭ, maĭ sunt încă următoarele localităţĭ: Tupita, Ciohrîn, Hargani, Chiricea şi Ploeşti.

Şerbăneasca, *sat,* cu 610 locui-

torĭ, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, făcînd parte din com. rur. Stoiceni-Pleşoiul.

Şerbăneşti, *plasă*, jud. Olt. Se mărgineşte la N., cu pl. Mijlocul, printr'o linie trasă din dealul Şerbăneşti, la S. de com. Florul; la V., cu plăşile: Siul-d.-s. şi Siul-d.-j., printr'o linie dreaptă, dusă din dealul Şerbăneşti pănă în rîul Călmăţuiul; la S., cu jud. Teleorman, şi la E., tot cu jud. Teleorman, de care se desparte prin rîul Vedea.

E străbătută de rîul Vedea, care intră în plasă maĭ jos de com. Florul; udă partea de E. a plăşeĭ, curgînd de la N. la S., despărţind plasa de jud. Teleorman; curge la E. de com. Crîmpoaia, Tituleşti şi Văleni; primeşte la căt. Ungurei, pîrîul Dorofeiul, iar de la căt. Popeşti trece în jud. Teleorman.

Dorofeiul izvoreşte din pl. Mijlocul, curge de la N. la S., trece prin mijlocul comunelor Tîmpeni, Şerbăneşti-d.-j., pe la E. de căt. Buta, prin mijlocul com. Crîmpoaia, făcînd o mulţime de zigzagurĭ, iar pe la Văleni, curge în linie dreaptă spre S.

Călmăţuiul ia naştere din teritoriul moşieĭ Greci, trece pe la V. de Momiceni, ţine mijlocul cîmpieĭ Boianuluĭ şi 'şĭ continuă drumul pe lîngă comunele: Seaca, Mihăeşti-d.-s. şi Mihăeşti-d.-j.

Terenul plăşeĭ este puţin accidentat şi maĭ ridicat în partea de E., pe ţărmul Vedeĭ. Unele dealurĭ merg înclinîndu-se spre S., iar altele de la E. spre V., şi văile lor daŭ în ale Dorofeiuluĭ, Vedeĭ şi Călmăţuiuluĭ.

De la Văleni spre N. pămîntul plăşeĭ e roditor, iar de la Văleni spre S., valea şi dealurile Călmăţuiuluĭ sunt foarte productive, avînd pămînt negru.

In comunele Văleni, Seaca şi Mihăeşti, locuitorĭĭ cultivă viea.

Plasa Şerbăneşti coprinde 9 comune rurale (cu reşedinţa în com. Şerbăneşti-d.-j.): Crîmpoaia, Mihăeşti-de-sus, Mihăeşti-de-jos, Seaca, Şerbăneşti-d.-s., Şerbăneşti-d.-j., Tîmpeni, Tituleşti şi Văleni.

Are 9 şcoale mixte.

E străbătută de şoseaua judeţeană Slatina-Roşiori-de-Vede, ce uneşte comunele: Şerbăneşti, Crîmpoaia, Tituleşti şi Văleni. In interiorul lor sunt şosele care le leagă cu comunele vecine.

Şerbăneşti, *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Loviştea, la 21 kil. de com. rur. Şuici, reşedinţa sub-prefecturei, şi la 69 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Păteşti (105 locuitorĭ) şi Şerbăneşti (440 locuitorĭ). Are 2 bisericĭ şi o şcoală mixtă.

Vite: 451 vite marĭ cornute, 135 rîmătorĭ, 1285 oĭ şĭ 125 capre.

Şerbăneşti, *sat* şi *com. rur.*, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, pe apa Drîmbovnicul, la 17 kil. de com. rur. Costeşti, reşedinţa sub-prefecturei, şi la 38 kil. de Piteşti.

Are o populaţie de 681 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una cu hramul Inălţarea Domnuluĭ, şi ceal'altă cu hramul Adormirea, deservite de 3 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser; o şcoală mixtă.

Vite: 32 caĭ, 706 boĭ şi vacĭ, 161 rîmătorĭ, 1860 oĭ şi 30 capre.

Şerbăneşti, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, situată pe deal şi pe văĭ.

Dealurile sunt: Copăcişul, Stîrmina şi Creţul.

Este udată spre E. de pîrîul Bisdidelul şi spre V. de rîul Ialomiţa.

Se compune din treĭ cătune: Şerbăneşti, Miculeşti şi Diconeşti, cu o populaţie de 2000 locuitorĭ.

Are două bisericĭ şi o şcoală mixtă.

Şerbăneşti, pănă în Martie 1886 forma o singură comună cu cătunele de maĭ sus şi era reşedinţa plaiuluĭ Ialomiţa şi apoĭ a plaiurilor unite; de atuncĭ s'a unit cu com. Podurile şi formează o singură comună: Şerbăneşti-Podurile. (Vezĭ Podurile).

In com. Şerbăneşti-Podurile se află reşedinţa sub-prefectureĭ plaiurilor Dîmboviţa-Ialomiţa, judecătoria de ocol, medicul de arondisment, o staţie telegrafo-poştală şi băile Pucioasa; oteluri, birturĭ, brutăriĭ, prăvălĭĭ, etc. (Vezĭ Pucioasa, Podurile, etc.).

Se mărgineşte la N. cu com. Bela; la S., cu Podurile; la E., cu Vîrfurile, şi la V. cu Moţăeni, despărţindu-se de Vîrfurĭ prin Muchea-Creţuluĭ, de Moţăeni prin Ialomiţa, şi de Bela prin pîrîul Bisdidelul.

La Şerbăneşti aŭ fost lupte între Turcĭ şi Romînĭ, pe timpul luĭ Mihaiŭ Viteazul.

Şerbăneşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Mijlocul, compusă din 2 cătune: Bugiuleşti şi Cîmpeni. E situată pe apa Şasa, la 70 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 40 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Crăpăturile, Giuleşti, Tetoiul şi Zătreni.

Are o populaţie de 749 locuitorĭ; 2 bisericĭ (în fie-care cătun cîte una); o şcoală mixtă, înfiinţată la 1853.

Locuitorĭĭ sunt moşnenĭ. Eĭ posedă: 12 caĭ, 300 boĭ, 150 vacĭ şi 180 oĭ.

Veniturile şi cheltuelile comuneĭ se urcă la 850 leĭ anual.

E brăzdată de dealurile: Mare, Omîrcea, Piscul-luĭ-Dan, Mijlociul, etc. şi udată de văile: Pîrîuluĭ, Dan, Curmătura, Brezoiul, Mijlocia, Lazăruluĭ, care toate se varsă în rîul Şasa.

O şosea înlesneşte comunicaţia între com. Crăpăturile şi Tetoiul şi o alta între com. Găneşti şi Giuleşti.

Şerbăneşti, *com. rur.*, jud. Vilcea, pl. Ocolul, compusă din 5 cătune: Cernelele, Buzduganul, Şerbăneşti, Bugiuleşti şi Lunca. Maĭ înainte de 1866 se numea Cernelele.

E situată pe valea rîuluĭ Otăsăul, la 23 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 22 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte la E. cu com. Surpatele; la V., cu com. Păuşeşti-Otăsăul; la N., cu com. Govora, şi la S., cu com. Genuneni.

Are o populaţie de 958 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una în Cernelele, zidită la 1887 pe ruinele uneĭ alte bisericĭ, şi cea-l'altă în cătunul Şerbăneşti, zidită la 1860; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1830; 2 morĭ pe apa Otăsăuluĭ.

Vite: 79 caĭ, 215 boĭ, 280 vacĭ, 50 capre, 35 oĭ şi 375 porcĭ.

66 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşia Cernelele, a statuluĭ, şi li s'aŭ dat 169 hect; iar 13 s'aŭ împroprietărit pe moşia d-luĭ Scarlat Păltineanu, cu 43 hect.

In cătunul Lunca, pe moşie particulară, se află un izvor cu apă sulfuro-feruginoasă. In cătunul Cernelele, în siliştea caseĭ unuĭ locuitor, se află un izvor cu apă sulfuroasă, în combinaţiune cu apă saliferă. Lîngă hotarul Păuşeşti-Otăsăul, şi în apropiere de băile Govora, este un izvor cu apă sărată.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la 1163 leĭ.

Stă în legătură cu Surpatele (la E.) şi Păuşeşti-Otăsăul (la N.-V.), prin şoseaua Otăsăuluĭ.

E brăzdată de dealurile: Feţeĭ, Coasta-Lungă, Măgura şi Corneşiul şi udată de văile: Gorunişuluĭ, Pureca, Gîrbaciul şi Valea-Bisericeĭ.

Şerbăneşti, *sat*, cu 440 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Loviştea, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume. Are o biserică, cu hramul Toţĭ-Sfinţiĭ, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Şerbăneşti, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Letea, situat la N.-E. de oraşul Bacăŭ, dincolo de Bistriţa, aproape de Botul-Dealuluĭ, la 2 kil. de satul Letea. Are o populaţie de 78 suflete.

Vite: 14 caĭ, 120 vite marĭ cornute şi 35 porcĭ.

Şerbăneşti şi **Şerbăneşti-Slobozia,** *sate*, pe moşia cu acelaşĭ nume, alipite la trupul moşieĭ Zvorăştea, com. Zvorăştea, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Are o populaţie de 316 familiĭ, saŭ 1264 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Mihail şi Gavril, deservită de 1 preot şi 1 pălămar, mică şi vechie, făcută la 1778, de Ioan Stîrcea, proprietarul moşieĭ de atuncĭ.

Aci s'a retras Grigore Mateĭ Ghica Vodă în a 2-a domnie.

După irupţiunea războiuluĭ dintre Ruşĭ şi Turcĭ, generalul Münich, ocupînd Moldova, Ghica-Vodă fugi din Iaşi şi se retrase aicĭ la moşia sa; dar şi aicĭ fiind urmărit de Ruşĭ, fugi din ţară. («Let.», Tom 2, p. 451, ed. vechie).

Şerbăneşti, *sat*, în jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, făcînd parte din com. rur. Robeşti-Bălăceanca.

Are o suprafaţă de 250 hect., cu o populaţie de 75 locuitorĭ; o şcoală mixtă.

Numărul vitelor marĭ e de 79 şi al celor micĭ, de 29.

Şerbăneşti, *sat*, făcînd parte din com. rur. Poenari, jud. Muşcel, pl. Argeşelul. Acest sat a fost dăruit pe timpul luĭ Mateiŭ Basarab, mănăstireĭ Cîmpulung.

Şerbăneşti, *sat*, cu 51 locuitorĭ, jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Onişcani.

Şerbăneşti, *sat*, făcînd parte din com. Lieşti, pl. Birladul, jud. Tecuciŭ. E aşezat pe ambele laturĭ ale şoseleĭ naţionale Tecuciŭ-Galaţi, pe platoul ce se ridică la E. de rîul Bîrladul şi spre S. de Tecuciŭ, la 28 kil.

Are o suprafaţă de 5719 hect., cu o populaţie de 1408 suflete; 2 bisericĭ de zid, una cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, în malul Bîrladuluĭ, în satul vechiŭ, zidită la 1834 de locuitorĭ, cu ajutorul fostuluĭ proprietar al moşieĭ Costache Ghica şi a unuĭ alt boer, Moruzzi; cea-l'altă, cu hramul sf. Nicolae, zidită la 1848 de Costache Ghica, cu soţia sa Ecaterina, reparată de două orĭ, în 1878 şi 1889; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1872.

In partea de S. a satuluĭ se află forturile Nămoloasa-Focşani, iar în partea de V., în faţa satuluĭ Călieni (jud. Putna), se varsă rîul Bîrladul în Siret.

Satul era aşezat pănă la 1881, în unghiul ce-l formează rîul Bîrladul cu Siretul şi partea cea maĭ mare a satuluĭ era în stînga rîuluĭ Bîrladul; din cauza deselor inundaţiunĭ şi maĭ cu seamă a mareĭ inundaţiĭ din 1881, care a

cauzat mari stricăciuni, a fost nevoit satul să se mute pe deal, între Bîrlad şi calea ferată Iveşti-Hanul-Conachi.

Şerbăneşti, *sat,* făcînd parte din com. Corbiţa, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ. E aşezat pe coasta dealuluĭ cu acelaşĭ nume, la 1 kil. de reşedinţa com., spre N.

Are o populaţie de 312 suflete; o biserică, zidită în 1821, cu cheltuiala doamneĭ Elena Plitos şi cu ajutorul locuitorilor; o şcoală, înfiinţată la 1866.

Teritoriul satuluĭ este de 1050 hect. Locuitoriĭ, foştĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpînesc 914 hect. şi 50 ariĭ; printre eĭ sunt şi răzeşĭ, care posedă 72 hect.; familia Plitos posedă 764 hect.

Şerbăneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Broşteni, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. E aşezat în centrul com. şi e udat de riul Cerna şi valea Negriţa. Are o populaţie de 354 locuitorĭ; o biserică, zidită la 1857. Aci e reşedinţa com. şi şcoala eĭ.

Şerbăneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Şerbăneşti, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea. Are o populaţie de 135 locuitorĭ; o biserică, cu hramul S-ţiĭ Treĭ-Ierarhĭ, rezidită la 1860 pe ruinele uneĭ vechĭ bisericĭ, făcută cu cheltuiala luĭ Tudor Grecu, din com. Păuşeşti-Otăsăul.

Şerbăneşti, *fost schit* de călugărĭ, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., com. Ştefăneşti, zidit de Mateiŭ Morunglavu, cam pe la anul 1740. Este aproape ruinat.

Se întreţine de Eforia Spitalelor Civile din Bucureşti.

La 1821, în urma luptеĭ de la Zăvideni, Turciĭ se retraseră în acest schit, cu scop d'a tăia drumul cteriştilor, conduşĭ de N. Ipsilante şi Caravia.

Şerbăneşti-de-Jos, *com. rur.,* jud. Olt, pl. Şerbăneşti, situată pe valea Dorofeuluĭ şi dealurile vecine: Boboeşti şi Ivăneşti, la 28 kil. de capitala jud., la 20 kil. de gara Potcoava şi cam la jumătate distanţă între Slatina şi Roşiori. Se compune din 6 cătune: Măgura, Linia, Stîrcul, Ivăneşti, Boboeşti şi Murgeşti.

E reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu Şerbăneşti-d.-s.; la E., cu riul Vedea; la S., cu căt. Buta şi la V., cu căt. Momiceni (comuna Şerbăneşti d.-s).

Locuitoriĭ o maĭ numesc şi Domneşti-Şerbăneşti.

Multă vreme a format o singură com. cu Şerbăneşti-d.-s. şi căt. Buta şi Momiceni, sub numele de Şerbăneşti, pînă la 1875, de cînd s'aŭ format două comune.

Se crede că Şerbăneşti e cel maĭ vechiŭ sat de pe întinsul platoŭ dintre Oltul şi Vedea. Are o biserică vechie, azĭ ruinată, înfiinţată la 1774 de către Măria sa Doamna Safta Creţulescu. Pe timpul luĭ Mihaiŭ-Vodă, aci era un sat mare, înconjurat cu pădurĭ seculare, carĭ serveaŭ oamenilor de azil, în timpul invaziilor. Moşia a fost proprietatea luĭ Vodă-Şerban, de unde com. s'a şi numit Şerbăneşti-Domneşti.

In mijlocul com. este o măgură înaltă, despre care se spune că forma un fel de insulă în mijlocul unuĭ eleşteŭ, format de apa Dorofeiuluĭ, ale căruĭ urme se cunosc pînă azĭ şi se numesc Heleşteul-Domnesc.

Are o populaţiune de 1500 locuitorĭ; 2 bisericĭ, din care una ruinată, cu hramul sf. Ioan Botezătorul, clădită la 1747 de Safta Creţulescu şi reparată la 1838 de Comisul Costache Creţulescu; şi cea-l'altă cu hramul Sf-ţiĭ Împăraţĭ şi Sf. Ioan, clădită la 1880 de obştea locuitorilor şi cu ajutorul Doamneĭ Zinca C. Creţulescu, aşezată pe o culme din Dealul-Baboeştilor; o şcoală mixtă.

Moşia e proprietatea familieĭ Manu şi are 3050 hect. Locuitoriĭ împroprietăriţĭ după legea rurală sunt 248, din care 34 numaĭ cu locurĭ de casă şi 214 şi cu locurĭ de arătură, avînd 800 hect.

Eĭ posedă: 163 caĭ, 25 armăsarĭ, 129 ţepe, 548 boĭ, 289 vacĭ, 39 bivolĭ, 25 măgarĭ, 20 capre, 5250 oĭ şi 323 porcĭ.

Teritoriul com. se întinde pe o suprafaţă de aproape 4000 hect., iar vatra satuluĭ ocupă 300 hect.

Comerciul se face în com. de 7 cîrciumarĭ şi 1 băcan.

Budgetul com. e la venitурĭ şi la cheltuelĭ de 18651 leĭ.

Aci se face bîlciŭ de 3 orĭ pe an: La Florĭi, la sf. Ilie şi la sf. Dumitru.

Se leagă prin şoseaua judeţeană Slatina-Roşiori, la N.-V. cu Şerbăneşti-d.-s., şi la S.-E. cu căt. Buta. O altă reţea de şosea vecinală o pune în comunicaţie la N. cu com. Florul şi Tîmpeni şi la S.-V. cu Drăgăneşti. Toate aceste şosele străbat interiorul comuneĭ.

In centrul com. se află Măgura-Frumoasă, pe lîngă care curge pîrîul Dorofeiul şi în care daŭ vălcelele: Tomoaica, Pogorîta, Cojocarul, Ţiganilor, Buta-Mică, Buta-Mare, pe dreapta; Valea-Rogojini, Stîrcul, Dosul-Viilor, pe stînga.

De o parte şi de alta a Dorofeuluĭ se întind dealurile: Tomoaica, Pojorîta, Cojocarul, Ţigănia şi Buta, la V.; Vedea, la N.-E.; Stîrcul, Brănescul, Boghiul şi Dealul-Viilor, la E.

La N.-V. se întinde un platoŭ puţin ondulat, pe care se află 4 dealurĭ: Albota, Crîngul-Satuluĭ, Crînguleţele şi Bungetul. Dincolo de dealurĭ, la V. şi la E., pînă în Vedea, se întind cîmpiĭ acoperite cu ţarinele locuitorilor.

Imprejurul Şerbăneştilor aŭ maĭ fost, în vechime, 3 sate: Momiceni, Corbul şi Silişteа-Benga.

Şerbăneşti-de-Sus, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Şerbăneşti, situată pe Valea-Dorofeiuluĭ şi a Buteĭ, la 29 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 2 kil. de reşedinţa plăşeĭ. Se compune din 3 cătune: Buta, Şerbăneşti-d.-j. şi Momiceni, cu reşedinţa com. în cătunul Buta.

Maĭ înainte a fost unită cu Şerbăneşti-d.-j., cu care forma o singură comună sub numele de Şerbăneşti-Domneştĭ, pănă la 1875. Comuna e vechie; se crede a fi una din cele maĭ vechĭ ale judeţuluĭ şi că moşia ar fi fost proprietate a luĭ Şerban Basarab, de unde s'a şi numit Şerbăneşti.

Are o populaţiune de 870 locuitorĭ; 2 bisericĭ (în cătunul Buta şi Şerbăneşti), deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ după legea rurală din 1864 sunt: 42, cu 149 hect. în Buta şi 47, cu 163 hect. în Şerbăneşti-d.-s. La Momiceni, singurul proprietar însemnat e principele Brîncoveanu.

Comerciul se exercită în comună de circiumarĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ şi la cheltuelĭ, de 3376,90 leĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 209 boĭ, 180 vacĭ, 197 caĭ, 3790 oĭ şi 300 porcĭ.

Afară de pîrîul Dorofeiul, care curge periodic pe teritoriul comuneĭ, se maĭ află Lacul-Barbuluĭ şi Eleşteul-Momicenilor. La E. de cătunul Buta se află măgura Renţea, despre care se zice că ar fi făcută de Tătarĭ.

Comuna se leagă la S.-E. cu Şerbăneşti-d.-j., prin şoseaua judeţeană Slatina-Roşiori.

Şerbăneşti-de-Sus, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Olt, situat pe lîngă rîul Dorofeiul, pe Dealul-Biserichiĭ. Are o populaţie de 450 locuitorĭ, din carĭ 47 s'aŭ împroprietărit după legea rurală cu 168 hect; o biserică, deservită de 1 preot.

Vite: 120 boĭ, 75 vacĭ, 95 caĭ, 1950 oĭ şi 201 porcĭ.

Şerbeşti, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., aşezată pe malul drept al rîuluĭ Siretul şi în valea gîrleĭ Turbata, care o străbate de la N. la S. paralel cu Siretul, în care se varsă.

Se compune din 2 cătune: Şerbeşti, reşedinţa, şi Bradul, la 2300 m. Bradul se găseşte maĭ aproape de secţia Pădureni (com. Bereşti).

Şerbeşti şi Şerbeşti-luĭ-Istrati, la 1803, cînd s'a întocmit Condica Liuzilor, se găseşte făcînd parte din jud. Neamţu, ocolul Siretul.

Se învecineşte la N. cu com. Galbeni (jud. Roman); la V., cu comunele Bereşti şi Ciumaşi; la S., cu Schineni şi la E., cu rîul Bistriţa, care o desparte de jud. Roman.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 840 hect.

Are o populaţie de 730 suflete; o şcoală mixtă, în satul Şerbeşti; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 5 circiumĭ.

Vite: 44 caĭ, 336 vite marĭ cornute, 85 porcĭ şi 351 oĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 4032 leĭ, 74 banĭ şi la cheltuelĭ, de 2324 leĭ, 55 banĭ.

E legată cu comuna Bereşti printr'o cale comunală şoseluită, care taie linia naţională Bacăŭ-Roman, şi cu com. Schineni, prin o cale vecinală.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 11 kil.; la com. Schineni, 6 kil.; la com. Bereşti, 8 kil.; la com. Galbeni (staţie de drum de fer, jud. Roman) 4 kil.; la com. Girleni, reşedinţa plăşeĭ, 13 kil.

Şerbeşti, *com. rur.*, jud Neamţu, situată în partea de E. a pl. Piatra-Muntele. E formată din cătunele: Şerbeşti, Ghigoeşti, Hîrtopul, Broşteni şi Trudeşti, cu o suprafaţă de 3511 hect. şi o populaţie de 2188 suflete.

Dintre locuitorĭĭ împroprietăriţĭ în 1864, sunt astăzĭ 116 care trăesc şi-şĭ stăpînesc singurĭ locurile date, 69 care stăpînesc ca urmaşĭ, şi 79 care, de şi însuraţĭ şi cultivatorĭ de pămînt, n'aŭ nicĭ un fel de proprietate.

Imaşul are o întindere de 15 hect. şi nutreşte 2928 capete de vite.

Are: 3 bisericĭ; 2 şcolĭ; o moară de apă, una cu aburĭ, şi o brăhărie.

Budgetul com. e la venitурĭ de 6138 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 5958 leĭ.

Comunicaţia cu satele vecine se face prin şoseaua judeţeană Girovul-Tupilaţi şi Piatra-Bozieni.

Şerbeşti, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., situat în dreptul Siretuluĭ. Are o populaţie de 526 suflete; o biserică vechie, zidită la 1843 de către locuitorĭ, cu ajutorul Stolniculuĭ Ioniţă Istrati; o şcoală; 5 circiumĭ.

Vite: 32 caĭ, 240 vite marĭ cornute şi 52 porcĭ.

Şerbeşti, *sat,* în jud. Nemţu, pl. Piatra-Muntele, com. Şerbeşti, situat în drumul Girovul-Tupilaţi, la 13½ kil. de oraşul Piatra.

Are o populaţie de 996 suflete; o biserică, deservită de un preot şi un dascăl; o şcoală; o moară cu aburĭ; o brăhărie.

Şerbeşti, *cătun,* în jud. Putna, pl. Girlele, com. Ireşti, situat pe malul Putneĭ, aproape de Dealul-Mare.

Are o populaţie de 367 suflete: o biserică parohială, cu hramul Adormirea, şi una filială, cu hramul Sf. Nicolae.

Şerbeşti, *sat,* spre S. com. Ciorteşti, jud. Vasluiŭ, pl. Crasna, situat între dealurile Chirceşti şi Şerbeşti. Prin mijlocul săŭ curge pîrîul Şerbeşti. Are o suprafaţă de 1597 hect., cu o populaţie de 457 suflete; o biserică, făcută de Sandu Miclescu la 1808, deservită de 2 cîntăreţĭ; o fabrică de spirt; o moară cu aburĭ; 3 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 15 pluguri şi 30 care cu boĭ, 2 pluguri şi 9 căruţe cu caĭ; 157 vite marĭ cornute, 46 caĭ, 400 oĭ, 10 capre, 45 rîmătorĭ; 250 stupĭ.

Şerbeşti-Vechĭ, *sat,* în jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Braniştea, la 4½ kil. spre S.-E. de reşedinţa comuneĭ.

Are o suprafaţă de 1283 hect., cu o populaţie de 148 suflete.

Şerboaia, *fost sat,* în Jud. Tecuciŭ, pl. Berheciul, com. Neguleşti.

Locuitoriĭ s'aŭ mutat în satul Măldăreşti, care ţine de com. Neguleşti.

Şerboeni saŭ **Slobozia-Goleşti,** *com. rur.,* pe apa Teleormanuluĭ, jud. Argeş, pl. Cotmeana, la 15 kil. de com. rur. Costeşti, (reşedinţa subprefectureĭ) şi la 40 kil. de Piteşti.

Se compune din satele: Şerboeni (736 loc.) şi Vlăduţa (Lungueşti, 90 loc.).

Are 2 biserici, una în Şerboeni şi cea-l'altă în Vlăduţa, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ; o şcoală mixtă.

Vite: 455 vite marĭ cornute, 39 caĭ, 1135 oĭ, 27 capre şi 248 rîmătorĭ.

Şerboeni se află la vr'o 5 kil. de gara Costeşti şi sunt proprietatea familieĭ Golescu.

Şerboeni, *sat,* jud. Argeş, pl. Cotmeana, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pe malul stîng al riuluĭ Teleorman.

Aicĭ este reşedinţa primărieĭ.

Are o populaţie de 736 suflete; o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paraclisier.

Şerboteşti, *sat,* în partea de S. a com. Codăeşti, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ. Pîrîul Şerboteşti trece prin mijlocul satuluĭ.

Are o suprafaţă de 1361 hect., cu o populaţie de 95 familiĭ, saŭ 379 suflete; o şcoală, înfiinţată la 1884; o biserică vechĭe, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, restaurată la 1817, de Theodor Buhuş; 1 moară de apă; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 pluguri şi 40 care cu boĭ, 4 pluguri şi 7 căruţe cu caĭ; 140 stupĭ; 243 vite marĭ cornute, 38 caĭ, 1200 oĭ, 2 capre şi 75 rîmătorĭ.

Şerbuluĭ (Măgura-), *măgură,* jud. Teleorman, lîngă şoseaua judeţeană Turnul-Roşiori, pe teritoriul com. Băneasa.

S'aŭ găsit aci felurite monede romane şi se găsesc şi astăzĭ cu ocaziunea arăturilor.

I s'a dat numirea de Măgura-Colonuluĭ (v. a. n.), în urma descoperirilor archeologice făcute în interiorul şi împrejurul eĭ.

Şerpeni, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d. s., com. Slobozia-Luncani, aşezat pe scursura Şerpenilor, şi avînd o populaţie de 76 suflete.

Şerpeniţa, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Başeul, com. Manoleasa, numit în vechime Şerpeni.

Are o populaţie de 227 suflete; o biserică mică, cu hramul Sf. Constantin şi Elena, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 pălămar, făcută de zid, în 1830; o şcoală mixtă.

Pîrîul ce trece pe moşie este Novacul. Pîrîul Prutul curge pe hotar. Piatră calcarică se găseşte despre Prut.

Drum principal, e acel de la Rădăuţi la Ştefăneşti.

Moşia se hotărăşte cu rîul Prutul şi cu Domoşani, Flondora şi Liveni-Mitropolieĭ.

Istoricul. Din vechime moşia a fost a Mareluĭ Postelnic Şerpe, care, pe la 28 Iulie 1520, fu Consilier Domnesc, după cum rezultă din Uricul de la Ştefan Bogdan-Vodă. Maĭ tîrziŭ a devenit a Mănăstireĭ Putna din Bucovina, ce a stăpînit-o pănă la anul 1785.

Postelnicul Şerpe, cu Visternicul Giurca, aŭ fost trimeşĭ de Bogdan Ştefan-Vodă, la 1503, ca ambasadorĭ la Curtea Polonă, ca să ceară de soţie pe sora Regeluĭ. Şerpe cunoştea multe limbĭ, era învăţat şi bun diplomat. (Ist. Mold. Dragh. tom. I, pag. 153).

Şerpilor (Insula-), *insulă,* ce aparţine Romînieĭ, în Marea-Neagră, neînsemnată din punctul de vedere al întinderei şi

producțiuneĭ, dar foarte însemnată în cea ce privește geologia, arheologia și strategia. Este una din puținele insule ce are Marea-Neagră și singura care se află situată la o mai mare depărtare de țărmul eĭ. S'a numit în vechime Λευκὴ = albă și Achillea, și de aci probabil că vine și numele brațuluĭ de N. al Dunării. E așezată în fața gureĭ brațuluĭ mijlociŭ Sulina, la o depărtare de aproape 45 kil., între 45°, 15', 53" latidudine nordică și 30°, 14', 41" longitudine orientală.

Are o întindere de 17 hect., o circumferință de 1973 m., de formă neregulată, cu o lungime de la N. la S. de 440 m. și de la V. la E. de 414 m. Diametrul cel mai lung este de 662 m. Înălțimea țărmurilor pe alocurea e de 21 m., spre S. și E., unde sunt de natură prăpăstioasă; la N., abia se ridică țărmul cel alb cretos deasupra Mării, care în aceste locurĭ are numaĭ 4 m. adîncime, pe cînd în cele-l-alte părțĭ ea trece peste 20 m.

Ea este o stîncă compusă din grezii silicioase, dure, conglomerate și cuarțite, făcînd parte din grupa Primară, sistemul Permic.

In apă, de jur împrejurul insuleĭ, sunt blocurĭ marĭ de piatră ce aŭ provenit din ruptura stîncilor de la țărm. Pe platoul eĭ, se înalță, pe cel mai înalt punct, un far de 50 m., întreținut de Comisiunea internațională de navigațiune pe Dunăre, lîngă care e alipit și un pichet de observație. De și insula este la o mare depărtare, totuși din farul eĭ, pe timp senin, se vede continentul și, mai cu seamă în nopțile întunecoase, dar nu cețoase, se vede bine lumina roșiatică a faruluĭ celuĭ mare din Sulina.

Insula nu are port; totuși ea poate fi abordată prin 3 locurĭ; corăbiile nu se pot apropia din pricina stîncilor sub marine, ci ancorează la 50 m. în mare și numaĭ prin bărcĭ se poate aborda în insulă; în partea de S.-V. se abordează mai cu înlesnire.

In mijlocul insuleĭ se află un platoŭ a cărui suprafață este formată dintr'un strat de 2 picioare grosime de pămînt negru și fertil, pe care în timpiĭ din urmă s'a semănat secară.

După cercetările uneĭ comisiunĭ ruseștĭ din Odessa, s'a găsit că există în insulă 12 felurĭ de plante anuale, între care se află: pirul, laba-gîștiĭ, răgozul și timoftica; plante mirositoare, florĭ, arborĭ, saŭ tufișurĭ nu există.

Adevărații locuitoriĭ aĭ insuleĭ sunt niște păsărĭ albe, nenumărate, însă numaĭ de două specii: larĭ, al căror țipăt seamănă cu rîsul unuĭ copil, și cormoranĭ negri, ce-și fac cuibul prin crăpăturile stîncilor. Larii sunt albĭ și frumoșĭ, dar răutăcioșĭ; nu suferă vre-o altă pasăre pe insulă. Se nutresc cu peștĭ. In timpul clocituluĭ cuiburile sunt nenumărate și probabil că mulțimea lor face insula roditoare. Afară de pasărĭ, insula e populată de o mulțime de șerpĭ negri, de la care vine numele eĭ, cu capul mic, pîntecele roșiatic și o lungime de 4—5 picioare. Se nutresc cu pasărĭ și se ascund prin stincĭ. Sunt mai mult hidoșĭ la vedere de cît vătămătorĭ. Ca insecte sunt aci niște scolopendrae cingulatiae, foarte primejdioase, și care trăesc ascunse în pămînt; în fine în apa Mareĭ, pe lîngă insulă, trăesc racĭ de 4 felurĭ.

Foarte însemnată este această insulă în cea-ce privește mitologia și arheologia. Ea a fost cunoscută de mult timp sub numele de Leuki = albă, și mai tîrziŭ, atribuindu-se luĭ Achille, care ar fi avut aci un templu, s'a numit și Achillea. Scriitoriĭ ceĭ vechĭ, ce pomenesc de această insulă, sunt: Aretinos din Milet, care, pe la 777 a. C., spune că: «Thetis (muma luĭ Achille) luînd de pe rug pe fiul săŭ, îl duse în insula albă». Pindar zice într'o odă a sa: «In Pontus, Achille are o insulă strălucitoare». Euripide, tragicul, în o tragedie a sa pune pe Thetis să promită luĭ Geleŭ că «va vedea pe Achille locuind în lăcașurile insulare, pe țărmul cel alb din mijlocul Pontuluĭ-Euxin».

Achille era adorat în toate coloniile eline din Pontul-Euxin, fiind eroul național al Ionienilor, și coloniile Pontuluĭ, ca Istrus, Olbia (de care depindea insula Leuce) îĭ ridicară altare în ținuturile lor.

Ceĭ vechĭ nu știaŭ bine poziția insuleĭ; o puneaŭ cînd la gura Borystenuluĭ cînd la S. Filostrat spune că cine intră în Pont, o are la stînga. Ștefan din Bizanțiŭ și Hesychin spun că «există o insulă, Achillea, pe care uniĭ o numesc Leuce», fără să-ĭ determine poziția. Amian Marcelin greșește cînd o pune lîngă Taurida (Crimeea). Poetul Alexandrin Lycophron o așează mai bine, cînd, vorbind de Achille, spune că: «locuește de mult timp pe stinca albă de spume de la gurile mlăștinoase ale fluviuluĭ Celtic (Istrul)». Pseudo-Skylax zice: Drumul în linie dreaptă de la Istrul pînă la Cryruetopon (în Taurida) e de treĭ zile și treĭ nopțĭ; dacă însă cine-va ia țărmul, drumul e dublu, căcĭ aci este un golf în care se află o insulă, deșartă ce e drept, numită Leuce și consacrată luĭ Achille. Scymnos din Chios vorbind de Is-

trul, ce se varsă pe cinci guri în Pont, zice: «Peuce se numeşte după marea mulţime de pini (πεύκη), ce cresc pe ea; drept în faţă-i este aşezată în Mare insula lui Achille. Aceasta are o mulţime de păsări domestice şi oferă un sfînt spectacol celor care sosesc aci; de pe insulă nu se poate vedea nicăeri continentul, cu toate că acesta nu-i mai departe de cît 400 stadii, cum spune Demetriu».

Dionisiu Periegetul zice despre această insulă: «In stînga Pontului-Euxin se găseşte în Mare o vestită insulă, în faţa Borysthenului. Ea este închinată eroilor. Se numeşte Leuce fiindcă animalele care trăesc acolo sunt albe. Se spune că prin văile deşerte ale insulei rătăceşte sufletul lui Achille şi al altor eroi, căci o ast-fel de recompensă s'a dat de Jupiter celor buni pentru virtutea lor; virtutea atrage după sine onoarea eternă». Geograful Strabo o determină mai bine, zicînd că e în partea de V. a Pontului, la 500 stadii de Borysthene (o eroare, căci această distanţă se aplică între Peuce şi Leuce). Pomponiu Mela o confundă cu insula de la gura Borysteneluï, zicînd: «Leuce, situată la vărsarea Borystenului, e foarte mică şi poartă numele de Achillea, fiind-că Achille aci a fost îngropat». Aceeaşi confusie o face şi Pliniu, naturalistul, zicînd: «In faţa lui Borysthene se află Achillea numită şi Leuce şi Macaron (a fericiţilor); observaţiuni din zilele noastre o aşează la 140000 paşi de Borystene, la 120000 de Tyras, şi la 50000 de Peuce. Circuitul îl are de 10000 paşi». Lăsînd la o parte pe Julius Solinus, pe Priscianus, pe Rufus Avienus, care compilează pe cei dinaintea lor, trecem la marele geograf Ptolemeu, care o pune pre la S., zicînd: «Lîngă ţărmul amintit al Moesiei inferioare se află insula Borysthenis şi Leuce a lui Achille». Jornandes, episcopul Goţilor, ne spune numai că se află dinaintea Istrului. Vestitul călător Pausanias spune: «La gura Istrului se află, în Pontul-Euxin, o insulă cu numele Leuce; periplul ei e de 20 stadii, acoperită toată de pădure şi plină de animale sălbatice şi domestice, avînd un templu şi o statue». Leonin ne spune că a văzut aci pe Achille, pe Ajace al lui Oileu şi pe al lui Telamon; că se află împreună cu ei şi Patroclu şi Antiloc, şi că Elena trăeşte împreună cu Achille. Tot aşa vorbeşte şi filosoful Maxim din Tyr: «Achille locueşte în insula din dreptul Istrului, în Marea-Pontică, templul unde sunt şi altarele lui Achille, şi de bună voe nimeni nu călătoreşte acolo, de cît ca să aducă jertfe; făcînd sacrificii, intră în templu». Nesiguranţa aceasta provenia din aceea că Marea-Neagră fiind furtunoasă, se expuneau cu greu navigatorii spre a o cunoaşte mai bine.

Din punct de vedere arheologic, insula Leuce prezintă iarăşi o importanţă deosebită. La 1823, căpitanul Kritzky a descoperit urmele vestitului templu al lui Achille. Templul are o întindere foarte mare; forma lui e pătrată, fie-care latură are o lungime de $29^{m},87$. Un zid de la N. la S. împarte templul în două părţi egale, dintre care jumătatea vestică şi ea la rîndu-i e împărţită în trei părţi egale, care au o lungime de $14^{m}93$, pe o lărgime de $11^{m},93$. In partea de E. a templului se află sanctuarul lui Achille, după cum afirmă Filostrat; dar e probabil, după Köhler, ca dispoziţia templului să se fi schimbat în cursul veacurilor. Templul şi construcţiunile Leucei se reduc, pe cît se pare, la architectura vechie a Grecilor, la epoca numită ciclopeană, căci zidurile sunt formate din blocuri mari de piatră puţin cioplite şi fără ciment; ele sunt de calcar cu o culoare albă şi seamănă cu alte construcţiuni ciclopeene ce s'au găsit în Thesalia şi Tracia. Templul lui Achille trebue să fi fost şi un monument de artă şi în spatele lui trebue să mai fi fost şi alte camere pentru oracol şi darurile ce se aduceau eroului. Era împodobit cu marmură albă, probă resturile ce s'au găsit în timpurile noastre. In dosul templului se mai pot distinge şi astă-zi urmele a două ziduri puţin răsărite din pămînt; după Kritzky, ele ar fi fost construite pentru a împedica năruirea insulei în acele părţi; după Köhler, pentru a împedica atacul duşmanilor, ce ar fi venit în insulă. Pe lîngă urmele templului s'au mai desgropat, pe ici pe colea, multe şi interesante resturi antice, între care şi trei inscripţiuni: una se află la Petersburg pe calcar alb şi conţine cuvintele: «Menestratos Olbiopoliteanul a ridicat o statue lui Achille»; o a doua inscripţiune s'a găsit pe un vas, şi conţine cuvintele: «Glaucos din Possidia, pe mine m'a închinat lui Achille, stăpînitorul insulei». O a treia inscripţiune se păstrează în muzeul din Bucureşti, şi a fost publicată de d. profesor Gr. Tocilescu în «Arch. Epigraph. Mittheilungen, Wien»; ea cuprinde un decret al Olbiopolitanilor în onoarea unui personagiu mort, cetăţean în Leuce, îngropat cu cheltuiala publică şi căruia i se ridicase şi o statue.

Şerpoaica, *piriă*, jud Iaşi. Izvo-

reşte de sub Dealulul-Vlădicenilor, com. Buciumi, curge de la S.-V. spre N.-E., intră în com. Tomeşti, la podul numit Durducul şi, trecînd pe şes, se varsă în dreapta Bahluiuluĭ, la podul Holboca.

Şerpoaiele, *deal,* în jud. Gorj, pl. Gilortul, la V. de com. Aninoasa, care o desparte de com. Costeşti-Daia; are direcţia de la N. la S., pănă la com. Groşerea.

Se ramifică către com. Aninoasa în maĭ multe cracurĭ micĭ, ca Gorganul, Pleşea, Tintoalea, Vacăroaia, Iepuroaia şi Poancea, ce formează partea despre V. a com. Aninoasa.

Şesurile, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Leontineşti, situat pe şesul Tazlăul-Sărat, la 2700 m. de reşedinţa comuneĭ. In vechime se numea Costeşti.

Are o populaţie de 168 suflete; o biserică vechie, clădită de locuitorĭ la 1650, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; o şcoală; 2 circiumĭ.

Vite: 30 caĭ, 135 vite marĭ cornute, 27 oĭ şi 76 porcĭ.

Şesurile, *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Măgireşti, situat pe rîul Tazlăul-Sărat, la 1840 m. de satul Măgireşti (şcoală).

Are o populaţie de 75 suflete.

Şeţul (Muntele-), *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, fostă pendinte de mănăstirea Sinaia, com. Sinaia, pl. Peleşul, jud. Prahova, în întindere de 345 hect., din care 55 hect. suprafaţă împădurită şi 290 hect., pămînt cultivabil şi fineţe.

Şiacul, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, com. rur. Sura.

Şiglăul, *munte,* în jud. Gorj, com. Runcul, situat spre N.-V. com. Are pădure de brad, fag şi altele. Pe el se află pichetul cu No. 4 şi 2 stîne.

Şiglăul, *pichet,* cu No. 4, judeţul Gorj, construit pe clina de S.-E. a Şiglăuluĭ-Mare. Se mărgineşte la N.-V. cu Şiglăul-Mare, la E. cu Şiglăul-Mic, iar la S. cu Cracul-Pescarilor. Drumul ce se priveghează de acest pichet străbate dealurile: Şiglăul-Mare şi Pescarilor, de unde coboară în Valea-Sohodoluluĭ, pe care o urmează pănă la Runcul.

Patrularea între Şiglăul şi Gura-Uliţeĭ se face pe poteca ce trece pe dealurile: Stevioara, Custura-Plestioara, Poiana-Măcrişuluĭ, Gura-Plaiuluĭ, Arcanul şi Gura-Uliţeĭ.

Şimianul, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., la 6 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată în valea Dunăreĭ. Satul formează com. cu cătunele Dudaşi şi Piatra-Albă, cu reşedinţa în Şimianul.

Are o populaţie de 1400 suflete; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală; 7 circiumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 82 plugurĭ, 128 care cu boĭ, 10 căruţe cu caĭ; 260 stupĭ; 900 vite marĭ cornute, 35 caĭ, 640 oĭ şi 420 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venituri de 10452 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 3874 leĭ.

Prin com. trece şoseaua naţională şi calea ferată Vîrciorova-Severin-Bucureşti.

In com. se află, în dealul Şimianul, lîngă mahalaua Tunari, nişte ridicăturĭ de pămînt, numite metereze.

Tot aci se află şi monumentul ridicat de Austriacĭ în 1856, în memoria soldaţilor morţĭ de holeră în 1849.

Şimianul, *insulă* pe Dunăre, în jud. Mehedinţi. Se întinde maĭ jos de Podul-luĭ-Traian şi pănă în com. cu acelaşĭ nume, căreia îĭ aparţine.

Şimianul, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Mehedinţi, pl. Ocolul, com. Şimianul, pe linia Craiova-Turnul-Severin, pusă în circulaţie la 5 Ianuarie 1875. Se află între staţiile Palota (10.8 kil.) şi Turnul-Severin (8,1 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mărĭĭ, de 65 m.

Şimianul, *pichet* de graniţă, pe marginea Dunăreĭ, jud. Mehedinţi.

Şimnicul, *com. rur.,* jud. Dolj, pl. Ocolul, la 8 kil. de Craiova; reşedinţa plăşeĭ.

E situată parte pe costişa dealurilor Feţele şi Mugulești, parte pe loc şes şi pe malul sting al rîuluĭ Amaradia.

Se învecineşte la E. cu com. Mischi, de care se desparte prin moşia Episcopieĭ de Vîlcea; la V., cu com. Işalniţa, de care se desparte prin rîul Amaradia; la N., cu oraşul Craiova.

E compusă din 5 cătune: Albeşti, Duduviceşti, Floreşti, Şimnicul-d.-j. şi Şimnicul-d.-s.

Are o populaţie de 2237 locuitorĭ; 3 bisericĭ, din care 2 cu hramul Sf. Maria, în căt. Şimnicul-d.-j., iar a treia, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, în căt. Floreşti; 3 şcolĭ mixte; o moară cu aburĭ.

Terenul comuneĭ este accidentat de dealurile Feţele şi Mugulești; restul este şes.

Este udată pe la V. de rîul Amaradia, ce izvoreşte din munţiĭ Gorjuluĭ şi, de la intrarea sa în această comună, curge de la N.-

E. spre S.-V. apoĭ trece de se varsă în Jiŭ la N. de căt. Troaca, pendinte de comuna Cernelele.

După legea rurală din 1864 sunt 183 locuitorĭ împroprietăriţĭ, iar după cea din 1879, 23 însurăţeĭ.

Suprafaţa teritoriuluĭ comuneĭ este de 5335 hect.

Moşiile de pe teritoriul comunal aparţin d-lor: Enciu, General Solomon, Hagiade, Craiovenilor, Mănăstireĭ Obedeanu şi moşnenilor. Venitul lor este de 81860 leĭ anual. Moşia Mănăstireĭ Obedeanu s'a dat parte în loturĭ şi parte s'a vîndut într'un singur lot de 360 pogoane.

Păduriĭ sunt: Şimnicul-d.-j. şi Floreşti.

Viile, în suprafaţă de 485 hect., se găsesc pe moşia moşnenilor şi a proprietarilor.

Budgetul com. e la venituriĭ de 8362 leĭ, 78 banĭ şi la cheltueliĭ, de 7986 leĭ, 89 banĭ.

Şimnicul (Şimniceni), *cătun*, jud. Romanaţi, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., la N. com. Băzgărei, situat lîngă apa Geamartaliuluĭ. Are 72 de locuitorĭ.

Şimnicul-de-Jos, *sat*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Şimnicul.

Are o populaţie de 360 locuitorĭ şi o biserică, cu hramul S-ta Măria-Mare.

Şimnicul-de-Sus, *sat*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Şimnicul.

Are o populaţie de 541 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1860.

Şinca, *pîrîŭ*, jud. Suceava. Izvoreşte din Poeniţa-Şarpeluĭ, udă com. Sasca pe o lungime de 7 kil. şi se varsă în Moldova.

Are de tributarĭ: Hohalea şi Piriul-Chilieĭ.

Şindila-Pleşeĭ, *sat*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, căt. com. Bisoca, aşezat la 6300 m. spre N. de căt. de reşedinţă, la poalele dealuluĭ Şindila.

Are o suprafaţă de 280 hect., cu o populaţie de 62 familiĭ, saŭ 277 suflete.

Şindrilari-de-Jos, *cătun*, în jud. Putna, pl. Girlele, com. Mera, aşezat pe cursul Milcovuluĭ, de la Odobeşti spre Monteorul. Are o populaţie de 501 suflete; 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Gheorghe.

Şindrilita, *sat*, făcînd parte din com. rur. Moara-Domnească, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, situat la N.-E. judeţuluĭ, lîngă pădurea Gradiştea.

Se întinde pe o suprafaţă de 206 hect., cu o populaţie de 692 locuitorĭ.

E proprietatea locuitorilor.

Are 1 heleşteŭ şi 1 pod stătător.

Comerciul se face de 1 cîrciumar şi 1 hangiŭ.

Numărul vitelor marĭ e de 363 şi al celor micĭ, de 264.

Aicĭ a fost staţie de caĭ de poştă.

Şipei, *vale*, izvoreşte de la N. de muntele Cumpătul, jud. Prahova, pl. Peleşul, com. Predealul, curge de la E. spre V. şi se varsă în rîul Prahova, pe ţărmul stîng, în raionul căt. Poiana-Ţapuluĭ.

Şipotele, *com. rur.*, în partea de N.-E. a plăşeĭ Bahluiul, jud. Iaşi, situată pe podişele şi văile dintre rîul Jijia la E. şi pîrîul Jijioara la V. E formată din satele: Şipotele, Şipotele-d.-s. (Iazul-Noŭ), Mitocul (Şipotele-d.-j.), Hălceni, Vlădeni, Iacobeni, Drăgăneşti, Şoldana, Buhăieni, Oneşti cu Plugari, Chişcăreni-Noĭ cu Chişcăreni-Vechĭ şi Fîntînelele (Cioara), cu o populaţie de 1099 familiĭ, saŭ 4979 suflete.

Teritoriul com. e udat de rîul Jijia, şi de piraele Maletinul şi Jijioara.

Are 8 bisericĭ, deservite de 5 preoţĭ, 7 cîntăreţĭ şi 6 eclesiarhĭ; 4 şcolĭ; 7 morĭ: 3 de apă, 3 cu aburĭ şi 1 de vînt.

Budgetul com. e de 50879 leĭ, 42 banĭ, la venituriĭ şi 50169 leĭ, 88 banĭ, la cheltueliĭ.

Vite: 4248 vite marĭ cornute, 500 caĭ, 9604 oĭ şi 876 rîmătorĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt căile comunale şi vecinale.

Şipotele, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Iaşi, pl. Bahluiul, situat pe podişul delu-şoruluĭ Şipotele, de-a stînga pîrîuluĭ Miletinul. Are o populaţie de 182 familiĭ, saŭ 881 suflete; o şcoală, înfiinţată la 1865; o biserică de piatră, zidită în anul 1507, de Luca-Arbore, Pîrcălab de Suceava, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Pe la 1700, biserica a fost arsă de Turcĭ, iar pe la 1780 s'a refăcut de călugărĭĭ grecĭ, care stăpîneaŭ moşia ce era închinată Sft. Mormînt. In apropiere de biserică, se află o fîntînă, pe care oameniĭ din localitate o numesc Fîntîna luĭ Ştefan-Vodă, crezînd că ar fi făcută de Ştefan-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ.

Vite: 705 vite marĭ cornute, 96 caĭ, 1628 oĭ şi 225 rîmătorĭ.

Satul Şipotele a fost din vechime moşia luĭ Miron-Barnovschi-Vodă.

Şipotele, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., com. Buda, aşezat pe dealul Şipoteluĭ, din dreapta Bistriţeĭ.

Are o populaţie de 758 suflete; o biserică; 4 circiumĭ.

Vite: 5 caĭ, 243 vite cornute, 51 oĭ şi 14 porcĭ.

Şipotele, *sătuc*, în jud. Covurluiŭ, com. Bereşti, pl. Horincea, la 4 kil. în sus de Bereşti.

Şipotele, *cătun*, pendinte de com. Băneasa, pl. Călmăţuiul, jud. Teleorman, situat în partea de S.-V.

Are o populaţiune de 634 suflete.

Are viĭ situate într'o poziţiune foarte frumoasă, de unde se văd satele Putineiul, Băneasa şi Salcia. La poalele dealuluĭ unde sunt viile, curg abundente izvoare, care formează o întindere de mlaştinĭ.

Şipoteni, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Cordăreni, pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ.

Moşia aparţine Statuluĭ şi formează un domeniŭ cu moşia Cordăreni. A fost închinată Mănăstireĭ Doljeşti.

Are o populaţie de 374 locuitorĭ; o biserică mică, de lemn, cu hramul Adormirea-Maiciĭ-Domnuluĭ, deservită de 1 preot, 2 cîntăreţi şi 1 pălămar, făcută la 1762 de locuitorĭ; o şcoală; 3 iazurĭ.

Pe moşie trece pîrîul Ibăneasa.

Moşia se hotărăşte cu: Havîrna, Liveni-Sofian, Vîrcolici şi Dumeni.

Aicĭ este locul de naştere al Mareluĭ-Vornic Andreĭ Şipoteanul, de la care arămas şi numirea moşieĭ.

Şipotul, *com. rur.*, jud Gorj, pl. Gilortul, la S. com. Turburea, în partea Gilortuluĭ, situată pe şes, lîngă culmea dealuluĭ Bulbuceni.

Se compune din cătunele: Şipotul şi Spahiile.

Are o suprafaţă de 811 hect., cu o populaţie de 953 suflete; 1 şcoală, cu reşedinţa în căt. Şipotul; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ sunt parte împroprietăriţĭ, parte moşnenĭ, şi se ocupă, pe lîngă agricultură şi creşterea vitelor, cu abageria, lemnăria şi dogăria.

Eĭ posedă: 36 pluguri, 42 care cu boĭ, 5 căruţe cu caĭ, 50 stupĭ, 486 vite marĭ cornute, 22 caĭ, 250 oĭ, 11 capre şi 132 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venituri de 1447 leĭ, 48 banĭ, iar la cheltueli, de 1421 leĭ, 50 banĭ.

Este udată de pîrîul Oacheşul şi Pîrîul-Izvoarelor din Spahiĭ.

Comunicaţia în comună se face prin şoseaua judeţiană T.-Jiul-Spahiĭ-Dolj, care o pune în legătură la N. cu Turburea, iar la S. cu comuna Poiana, din judeţul Dolj. Maĭ are ca înlesnire de comunicaţie linia ferată Filiaşi-T.-Jiul, cu staţie maĭ apropiată la Gilort.

Şipotul, *cătun* de reşedinţă al com. cu acelaşĭ nume, pl. Gilortul, jud. Gorj.

Are o suprafaţă de 419 hect., cu o populaţie de 141 familiĭ, saŭ 568 suflete; 1 şcoală; 1 biserică, făcută de locuitorĭ în unire cu d. Achil Crăsnaru, pe la anul 1884; 2 cîrciumĭ.

Şipotul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ponoarele, jud. Mehedinţi, pl. Cloşani.

Şipotul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Boldeşti, pl. Podgoria, jud., Prahova, situat pe loc şes. O parte din cătun maĭ poartă numele de Ulmi-Lipăneşti.

Are o biserică, cu hramul Adormirea Precisteĭ şi Sf. Dumitru, fondată la 1840 cu cheltuiala Paharniculuĭ Gheorghe Boldescu, a Postelniculuĭ Atanasie, a luĭ Calozisu şi altora.

Şirineasa, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-s., compusă din 3 cătune: Ciorăşti, Şirineasa şi Slăviteşti, cu o populaţiune de 1518 locuitorĭ.

E situată pe valea rîuluĭ Luncăvăţul, la 27 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 24 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte la E. şi N. cu comuna Băbeni; la V., cu Dăeşti, şi la S. cu comunele Roeşti şi Scundul.

Are 3 bisericĭ, în fie-care cătun cîte una. Cea din cătunul Şirineasa s'a fondat la 7202, de către Constantin Brîncoveanu Voevod şi Maria Constantin Voevod. Biserica din Slăviteşti s'a clădit la 7259 de către Jupîn sin Ion Radu Slăvitescu şi jupîneasa sa Bălaşa sin Kir Kir Roşianu Vornic, «ca să fie întru pomenirea nostră şi a părinţilor noştri; şi s'aŭ zidit în zilele Domnuluĭ nostru Ion Grigore Voevod, dăruindu-se cu tóte dichisele ce sunt de trebuinţă». Cât despre biserica din cătunul Ciorăşti, există un hrisov în care se vede că la anul 1797 s'a găsit fondată de moşniniĭ Ciorăşti, care aŭ avut de moş al lor pe un Vasile. S'a reparat la anul 1882.

Meseriaşĭ sunt: 24 dulgherĭ, 12 rotarĭ, 5 dogarĭ, 5 cizmarĭ, 2 tîmplarĭ, 2 zidarĭ, 1 olar.

Locuitoriĭ posedă: 625 boĭ, 85 caĭ, 502 vacĭ, 113 capre, 3767 oĭ şi 1149 porcĭ.

Pe rîul Luncavăţul, în raionul comuneĭ, sunt 7 morĭ.

Locuitorii din căt. Ciorăşti sunt moşnenĭ; ceĭ-l'alţĭ, în număr de 124, s'aŭ împroprietărit după legea din 1864 pe moşia statuluĭ Şirineasa şi pe proprietatea d-luĭ Slăvitescu, dîndu-li-se 395 hectare pămînt.

Şcoala datează în comună de la 1855.

Prin comună trece şoseaua judeţeană Slăviteşti-Cotoşmanul, înlesnind comunicaţia între comunele Bărbeni-Marcea şi Dăeşti, unde, ramificîndu-se, cea judeţeană merge spre S., iar cea comunală spre V., la Horezul.

Budgetul com. e la venituri de 2412 lei şi la cheltueli, de 2233 lei.

E brăzdată de dealurile: Cioareĭ, Şirineasa, Stupina, Harasa, Ruginosul, Glămanul, Tereuja, Izmana şi Petrişul, şi udată de văile: Alunişul, Dosul, Valea-Rea, Băzoiul şi Impăratul.

«Moşia Şirineasa, fostă a jupineseĭ Stancheĭ şi a fiuluĭ săŭ, Mateiŭ Postelnicul din Drăgoeşti, feciorul Dimeĭ Ciurciubaşa, din cimp, din pădure, din apă, din şezutul satuluĭ şi cu tot venitul de peste tot hotarul şi cu moara din apa Luncavăţuluĭ, care moşie a fost a lor, cumpărătoare de la moşneniĭ din Şirineasa cu zapise adevărate, a fost dăruită mănăstireĭ Horezul, după cum se vede din hrisovul luĭ Constantin-Vodă Brîncoveanu, din anul 7202 (1695), care zice:

Io Constantin Basarabă Voevod, Domn şi stăpînitor al Ungro-Valahieĭ.

Înţelepciunea lăudînd'o lăudatul şi prea Înălţatul Solomon o propovedueşte a fi de cît toate cele-l'alte zidiriĭ ale luĭ Dumnezeŭ şi cereştĭ şi pămînteştĭ, maĭ înaltă şi maĭ vrednică...

Pentru aceea, după ce cu a sa Dumnezeească putere ne am învrednicit şi am venit la scaunul strămoşilor noştri al Domnieĭ Ţăreĭ-Romîneştĭ, dintru alegerea şi voinţa a toată boerimea Ţăreĭ, pusam gînd ca acela, şi dintru toată inima noastră am voit a ridica sfîntă mănăstire aicea pre pămîntul Ţăreĭ, ca să se prea slăvească prea slăvitul nume al luĭ Dumnezeŭ, şi găsind loc ca acela la locul ce se cheamă Hureziĭ ot sud Vîlcea, luat-am pre Dumnezeŭ într'ajutor şi într'al doilea an din domnia noastră, pus-am temelie şi am zidit mănăstire întru numele marilor împăraţĭ şi întocmaĭ ca apostoliĭ Constantin şi Elena...

«Aci se vorbeşte despre moşia Şirineasa pe care Jupineasa Stanca şi fiul săŭ, Mateiŭ Postelnicul, o dărueşte mănăstireĭ Horezul, cum am arătat maĭ sus. Această moşie maĭ înainte d'a se face danie a fost dată de zestre de jupîneasa Stanca fiiceĭ sale, jupîneseĭ Ilinca, care a ţinut pe Constantin Vel Pitar, feciorul luĭ Vintilă Corbeanul, biv Vel Ban. «Decĭ întîmplîndu-se fieseĭ moarte, neîăcînd feciorĭ cu Constantin Pitarul, rămas-a iară această moşie pe seama jupineseĭ Stanca şi a fiu-săŭ Mateiŭ Postelnicul.»

«Decĭ jupineasa Stanca cu fiu-seŭ Mateiŭ Postelnicul aŭ dat şi aŭ închinat la sfînta mănăstire a Domnieĭ-mele — zice hrisovul — toată partea lor de ocină de la Şirineasa, pentru pomană şi pentru sufletele lor şi a boiaruluĭ eĭ Dima Ciurcibaşa şi a coconilor eĭ celor pristăviţĭ ce 'şĭ-aŭ scris numele lor şi al părinţilor la sfîntul Pomelnic, dînd şi închinînd ocina lor Şirineasa, toată partea lor, cu zapis de la mîna lor, la leatul 7208, de danie şi de închinăciune». (Cesar Boliac).

Şirineasa, *sat*, făcînd parte din com. rur. Şirineasa, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Şirineasa, *fost metoh* al mănăstireĭ Horezul, jud. Vîlcea, zidit de Constantin Brîncoveanu, la 1694, şi închinat acesteĭ mănăstirĭ, după cum se constată din hrisovul săŭ din 1695:

«Şi iară să fie sfînteĭ mănăstirĭ (Horezul) metohul de la Şirineasa ot sud Vîlcea, cu casele şi cu biserica, cinstind hramul Sf. Nicolae, cu pivniţa şi cu jicniţa şi cu două roate de moară şi cu o dîrstă în apa Luncavăţuluĭ, care şi acestea le-aŭ făcut părintele Ion; iar moşia Şirineasa este dată de Domnia mea sfînteĭ mănăstirĭ».

Şirineasa, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 4620 hect., situată în com. Băbeni, pl. Otăsăul, jud. Vîlcea.

Şirna, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, situată pe un deal şi pe valea rîuleţuluĭ Balotina, la 15 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 16 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 2 cătune: Şirna şi Varniţa, cu o suprafaţă de 783 hect. şi o populaţie de 890 locuitorĭ.

Are două biserici, una în cătunul Şirna şi cea-l'altă în Varniţa, — fondată la 1874, — deservite de 2 preoţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 55 caĭ şi iepe, 105 vacĭ, 32 porcĭ şi 353 oĭ.

Budgetul com. e la venituri de 7920 leĭ 39 banĭ, şi la cheltueli, de 3077 leĭ, 80 banĭ.

Prin comună trece şoseaua Şirna-Tăriceni-Cocorăşti.

E brăzdată de cîte-va dealurĭ şi e străbătută numaĭ de un rîuşor, numit Balotina, ce se varsă în rîul Prahova.

Şirna, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova. Are o biserică.

Şirna, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 430 hect., pendinte de com. Şirna, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova, formată din trupurile Şirna (400 hect.) şi Pisculeşti (30 hect.).

Şişcani, *com. rur.*, în partea de N. a pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, formată din satul Şişcani-Răzeşi. Are o suprafaţă cam de

1500 hect., cu o populaţie de 206 familiĭ, saŭ 700 suflete; o şcoală şi o biserică.

Satul e aşezat pe valea pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume, înconjurat de treĭ dealurĭ, carĭ se desfac din partea de N.: Grumăzoaia, Hurcata şi Cetăţuia, acoperite cu viĭ, livezĭ şi pădurĭ

Locuitoriĭ sunt vechĭ răzeşĭ. Eĭ posedă: 86 caĭ, 415 vite marĭ cornute, 204 porcĭ şi 86 oĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3126 leĭ, 74 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 2725 leĭ, 49 banĭ.

Şişcani, *cătun*, în jud. Putna, pl. Gîrlele, com. Adjudul-Vechiŭ, cu o populaţie de 512 suflete.

Şişcani-Boereşti, *sat*, în partea de N. a com. Hoceni, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, alăturea cu Şişcani-Răzeşi, din com. Şişcani, cu care din vechime forma un trup.

Şişcani-Răzeşi, *sat*. Vezĭ Şişcani, com. rur., pl. Podoleni, jud. Fălciŭ.

Şişeşti, *cătun* al com. Vădeni, pl. Ocolul, jud. Gorj, la S. de cătunul de reşedinţă şi la N. de oraşul T.-Jiŭ, situat pe şes.

Are o întindere de 140 hect., cu o populaţie de 117 suflete; 1 biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 4 pluguri, 9 care cu boĭ; 3 caĭ, 111 vite marĭ cornute, 23 rîmătorĭ, 73 oĭ; 40 stupĭ de albine.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua naţională Filiaşi-Pietroşani, care-l pune în comunicaţie la N. cu comuna sa, iar la S., cu oraşul T.-Jiŭ, cu care se învecineşte.

Şitoaia, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Almajul. Are o populaţie de 636 suflete; o biserică, fondată în 1819 de Dumitru Medelnicerul Socoteanu, cu hramul Sf. Dumitru; 3 cîrciumĭ.

Şitoaia, *cătun* al com. Roşia, pl. Amaradia, jud. Gorj, situat la N. comuneĭ şi la V. de com. Corşorul.

Are o suprafaţă de 550 hect., cu o populaţie de 126 suflete, şi o biserică.

Locuitoriĭ posedă: 5 pluguri, 8 care cu boĭ; 14 caĭ, 96 vite marĭ cornute, 35 rîmătorĭ, 91 oĭ şi 16 capre.

Comunicaţia în cătun se face prin drumurĭ ordinare.

Şiuta, *sat*, făcînd parte din com. rur. Mueresca-d.-s., pl. Cozia, jud. Vîlcea. Are o populaţie de 241 locuitorĭ.

Şiviţa, *com. rur.*, în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, aşezată pe malul Prutuluĭ, la 19 kil. de Galaţi.

Se mărgineşte la N. cu Ijdileni (com. Frumuşiţa) şi Folteşti; la E., cu Prutul; la S., cu Tulucești şi Galaţi şi la V., cu teritoriul com. Pechea. De Galaţi se desparte prin moşia Balta-Brateş, ce ţine de Şiviţa.

Se compune din două cătune: Tătarca şi Şiviţa (reşedinţa), distanţate de 2 kil; mai are şi subdiviziile: Frumuşiţa şi Tămăoani.

Are o populaţie de 1432 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ împroprietăriţĭ.

Întinderea teritoriuluĭ com. e de aproape 6835 hect., din care cea maĭ mare parte aparţine proprietăţeĭ marĭ, reprezintată prin moşiile particulare Tătarca, Şiviţele-Galata şi Frumoasa, precum şi moşiile Statuluĭ Balta-Brateşul şi Balta-Bădălanuluĭ.

Locuitoriĭ posedă: 17 armăsarĭ, 94 caĭ, 114 ĭepe, 3 măgarĭ, 6 taurĭ, 608 boĭ, 333 vacĭ, 121 viţeĭ; 1718 oĭ, 98 berbecĭ; 10 ţapĭ, 29 capre, 99 porcĭ, 140 scroafe şi 63 vierĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 10930 leĭ, 70 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 8311 leĭ 48 banĭ.

Are 2 biserici, una în Şiviţa, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, construită în 1881, şi cea-l'altă în Tătarca, cu hramul Sf. Arhanghelĭ, construcţie vechie, întreaga com. formînd o parohie cu catedrala Adormirea, avînd 1 preot paroh, şi 3 cîntăreţĭ; 3 şcolĭ.

Şiviţa, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Covurluiŭ. Are o populaţie de 297 familiĭ, saŭ 951 suflete; o biserică şi 2 şcolĭ.

Şocariciul, *com. rur.*, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, situată între comunele Dichiseni şi Jegălia.

Moşia Jegălia, supranumită şi Deleanca, e proprietatea statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Dealuluĭ. Are o suprafaţă de 23000 hect., din care 7000 hect. bălţiş, 1000 hect. izlaz şi 15000 hect. pămînt de cultură. Pe această moşie se maĭ află comunele Jegălia şi Gîldăul.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţĭ în comună 208 locuitorĭ; în 1878, s'aŭ maĭ împroprietărit 14; neîmproprietăriţĭ se maĭ află 77 locuitorĭ.

Se compune din satele: Şocariciul şi Oltina, cu reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale în satul Şocariciul.

Are o populaţie de 2054 locuitorĭ; 2 şcolĭ mixte; 2 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 4 dascălĭ.

Vite: 1802 boĭ, 1079 caĭ, 74 bivolĭ, 11 capre, 650 porcĭ şi 6929 oĭ.

Şocariciul, *sat*, în jud. Ialomiţa,

pl. Borcea, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, situat pe maiul stîng al braţuluĭ Borcea şi în apropiere de vărsarea braţuluĭ Gura Bali în Borcea.

Aicĭ este reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale.

Are o populaţiune de 302 familiĭ; 2 şcoale; o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ.

Locuitoriĭ posedă: 1331 boĭ, 755 caĭ, 60 bivolĭ, 3070 oĭ, 11 capre şi 145 porcĭ.

Şofrăceni, *cătun* al com. Ciineni, pl. Novaci, jud. Gorj, situat pe loc şes şi la S. de Ciineni.

Are o întindere de 820 hect., cu o populaţie de 330 locuitorĭ; o biserică.

Locuitoriĭ posedă: 40 pluguri, 60 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 640 vite marĭ cornute, 70 caĭ, 350 oĭ şi 400 rîmătorĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin şosele comunale, care îl pun în legătură cu calea naţională Filiaşi-Pietroşani.

Şofrăceşti, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com Trifeşti, spre S.-E. de satul Trifeşti şi la 3 kil. de el. Are o populaţie de 327 locuitorĭ şi o biserică de zid.

Şoimari, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Podgoria, situată pe gîrla Lopatna, la 8 kil. de reşedinţa plăşeĭ şi la 30 kil de capitala judeţuluĭ.

Se măgineşte cu comunele: Chiojdeanca, Podeni-Noĭ, Păcureţi şi Surani.

Se compune din 2 cătune: Şoimari şi Atîrnaţi, cu o populaţie de 2101 locuitorĭ.

Are o suprafaţă de 3500 hect.; o biserică, deservită de 2 preoţĭ; o şcoală mixtă; 3 morĭ de apă pe gîrla Lopatna, şi 1 cu aburĭ.

Maioritatea locuitorilor sunt moşneniĭ, iar o mică parte s'aŭ împroprietărit la anul 1864 pe moşia statuluĭ numită Căldăruşanca şi pe moşia d-luĭ Ştefan Nicolaŭ, dîndu-li-se 49 hect. Eĭ aŭ: 14 caĭ, 10 ţepe, 180 vacĭ, 130 capre, 2000 oĭ şi 500 porcĭ.

Aci se află maĭ multe izvoare de apă minerală şi de păcură.

In localităţile numite Pe-Glod şi la Atîrnaţi se găseşte în pămînt multă sare.

Comerciul se exercită în comună de 6 cîrciumarĭ.

Venitul anual al comuneĭ se urcă la 7524,64 leĭ.

O şosea îĭ înlesneşte comunicaţia cu comunele Surani, Ariceşti şi Cărbuneşti.

E brăzdată de 4 dealurĭ: Şoimul în partea de N.-E., pe care se cultivă vie; Pleşuva, în partea de S.-E.; Piscul-Hoţilor, la S.-V., şi Corbul, situat în partea de V. a comuneĭ.

E udată de gîrlele: Lopatna-Mare, Loptna-Mică şi Stîrcul.

Şoimari, *sat,* făcînd parte din com. rur. Şoimari, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Şoimăreşti, *sat* răzăşesc, în jud. Suceava, com. Drăgăneşti, aşezat pe ţărmul drept al Moldoveĭ.

Are o populaţie de 239 locuitorĭ; o biserică de lemn, cu hramul Sf. Voevozĭ, clădită în 1762 de răzăşiĭ Tănase Frunzeti, Manolache Moţoc şi Ioan Berea, deservită de un preot şi 2 cîntăreţĭ.

Pănă în 1878 făcea parte din alipita comună Brusturi.

Moşia, proprietatea locuitorilor, are o întindere de 234 fălcĭ, 50 prj.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt 29 clăcaşĭ, stăpînind 61 fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Tonţi (1220 m.), la Săveşti (1030 m.) şi la Drăgăneşti (1200 m.).

Şoimeasca, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Cleja, situat pe dreapta pîrîuluĭ Cleja şi pe dealul Zaharia, la 1240 m. de satul Cleja (şcoală). Are o populaţie de 885 locuitorĭ.

Vite: 139 caĭ, 300 vite cornute, 158 porcĭ şi 106 capre.

Maĭ înainte forma o comună a parte, împreună cu satul Valea-Rea.

Şoimescu, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ceptura, pl. Cricovul, jud. Prahova. Are o populaţie de 400 locuitorĭ şi o biserică, cu hramul Sf. Nicolae.

In căt. se găsesc foarte mulţĭ cărbunĭ de pămînt.

Şoimul, *cătun,* pendinte de com. Zmîrdioasa, pl. Margineĭ, jud. Teleorman. Are o populaţiune de 590 suflete şi o moară de măcinat pe apă.

Este sat vechiŭ; în secolul trecut se găseşte figurînd printre satele marĭ şi populate ale judeţuluĭ, s'a unit cu com. Zmîrdioasa după anul 1845.

Şoimul, *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Vintilă-Vodă, căt. Sîrbeşti, pe malul drept al rîuluĭ Slănic. Era unul din piscurile fortificate pentru apărarea cetăţeĭ Vintilă-Vodă.

Şoimul, *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Gura-Aninoaseĭ, căt. Răteşti, acoperit de pădure. Sub poalele sale se află schitul Răteşti.

Şoimul, *moşie,* în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, com. Zmîrdioasa, proprietate a d-luĭ G. Gr. Cantacuzino, în întindere de peste 2550 hect., din care 50 hect. acoperite cu pădure şi vre-o 48 hect. de viĭ.

Este moşie frumoasă, cunoscută pentru fertilitatea soluluĭ eĭ.

Şoimul, *insulă,* pe Dunăre, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, în dreptul satuluĭ Dichiseni. Are o lungime de 4 kil. şi conţine păşunĭ şi pădurĭ de salcie şi plop.

Şoimul, *pichet vechiŭ de frontieră,* pe malul Dunăriĭ, în dreptul insuleĭ cu acelaşĭ nume, jud. Ialomiţa.

Şoimuluĭ (Şira-), *ramură de munţi,* jud. Neamţu, com. Tazlăul, pl. Bistriţa. Se întinde perpendicular pe capătul de S. al ramureĭ Tarcăuluĭ. Extremitatea sa despre V. este bifurcată în două ramurĭ secundare: una care se ridică între pîrîul Tarcăul şi pîrîiaşul afluent acestuia numit Cracul-Ţapuluĭ; şi alta care începe hotarul despre judeţul Bacăŭ, spre E. de munţiĭ Tărhăoaşuluĭ şi de obîrşia pîrîuluĭ Tarcăul, continuîndu-se într'un singur trup spre E. şi N., printre Pîrîul-Şoimuluĭ şi pîrîul Tazlăul, până în dreptul localităţeĭ Puciosul (din com. Tazlăul).

Şoldana, *sat,* în partea de E. a com. Şipotele, pl. Turia-Copoul, jud. Iaşi, situat pe dealurile Şoldana şi Tolpana, pe malul drept al Jijieĭ. Are o populaţie de 40 familiĭ, saŭ 209 suflete; o biserică, zidită la 1828, de Florea Căminarul, deservită de 1 cîntăreţ.

Vite: 114 vite marĭ cornute, 36 caĭ, 352 oĭ şi 24 rîmătorĭ.

Şoldana, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Iaşi, pl. Turia-Copoul, com. Şipotele, pe linia Iaşi-Dorohoiŭ, pusă în circulaţie la 1 August 1896. Se află între staţiile Vlădeni (88 kil.) şi Rediul (78 kil). Înălţimea d'asupra nivelulŭ Mărĭ de 45m.61. Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896 a fost de 13995 l., 75 b.

Şoldăneşti, *com. rur.,* în partea de E. a plăşeĭ Miletinul, jud. Botoşani, pe un teritoriŭ deluros, cu podişe întinse şi formată din satele Bătrîneşti (Zahareni), Borcileni, Ionăşeni, Socrujeni, Starosilţa-Stavri, Starosilţa-Radul, Şoldăneşti, Viforeni-Cuziĭ şi Viforeni-Cerchez.

Are o suprafaţă de 11860 hect., cu o populaţie de 2998 locuitorĭ; 6 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; 2 şcolĭ; 4 iazurĭ cu peşte, 1 moară de apă şi 3 cu aburĭ.

Vite: 2823, boĭ şi vacĭ, 862 caĭ, 13 bivolĭ, 3942 oĭ, 150 capre şi 799 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e de 8904 leĭ, 46 banĭ la venitурĭ, şi de 8874 leĭ şi 44 banĭ, la cheltuelĭ.

Comuna e străbătută de calea judeţeană Botoşani-Ştefăneşti.

Şoldăneşti, *com. rur.,* jud. Suceava, situată la S.-V. plăşeĭ Şomuzul, lîngă Fălticeni.

Se învecineşte la E. cu com. Preuteşti şi Ciumuleşti; la V., cu Fălticeni şi com. Oprişeni; la S., cu com. Baia şi Fîntîna-Mare şi la N., cu com. Pleşeşti şi Giurgeşti.

E compusă din satele: Şoldăneşti, Hărtopul, Spătăreşti şi Tîmpeşti, cu reşedinţa în satul Tîmpeşti.

Are o suprafaţă de 2892 hect., cu o populaţie de 1396 suflete; 4 bisericĭ, deservite de 6 preoţĭ şi 8 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă în Hîrtopul; 5 circiumĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 4272,72 leĭ şi la cheltuelĭ, de 4206,13 leĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 49 caĭ, 316 boĭ, 217 vacĭ, 1474 oĭ şi 105 porcĭ.

E udată de pîrîul Şomuzul-Mare cu afluenţiĭ săĭ: Buciumeni, Ţiganul, Petiuţa, Ciorsacul, Prisăceĭ şi Arini.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ din 1864 sunt 59 fruntaşĭ, 70 pălmaşĭ şi 187 codaşĭ, stăpînind 525 fălcĭ.

Localităţĭ de însemnat în com. sunt: Mănăstioara (Dealul) şi Dealul-Halmuluĭ, vestit pentru finaţurile sale.

Şoldăneşti, *sat,* pe un platoŭ înalt, în centrul com. Şoldăneşti, pl. Miletinul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 1716 hect., din care vre-o 280 hect. pădure şi o populaţie de 71 familiĭ, saŭ 344 suflete.

Are 1 biserică şi 3 circiumĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 193 boĭ şi vacĭ, 24 caĭ, 914 oĭ, 67 capre, 6 bivolĭ, 171 porcĭ; 60 stupĭ cu albine.

Şoldăneşti, *sat,* pe moşia şi în com. cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, aşezat pe dreapta pîrîuluĭ Buciumeni şi pe coasta dealuluĭ Curmăturile.

Are o pop. de 326 locuitorĭ; o biserică, zidită de Andreĭ Başotă în 1798, deservită de preoţĭ din Fălticeni. Pe unul din clopotele bisericeĭ se citeşte:

«Acest clopot l-am făcut eŭ Ştefan Başotă Ban şi l-am pus la biserică în satul meŭ Şoldăneşti, ce prăznueşte hramul Sf. Nicolae, 1700».

Bis. are odăjdiĭ bogate şi două evangheliĭ legate în argint.

Improprietăriţĭ de la 1864 sunt 16 pălmaşĭ şi 36 codaşĭ, stăpînind 111½ fălcĭ.

Drumurĭ principale sunt: la Fălticeni (1 kil.), la Hîrtopul (7 kil.) şi la Spătăreşti (3½ kil.).

Origina satuluĭ şi moşieĭ Şoldăneşti reiese lămurit din următoarea carte:

Noĭ Vasilie Voevod,

Cu mila luĭ Dumnezeŭ Domn Ţăreĭ Moldoveĭ. Înştiinţare facem cu această carte a noastră tuturor cuĭ vor căuta saŭ o vor auzi citîndu-se, pentru acest adevărat şi credincios sluga noastră Ştefan Şoldan din curtea Domnieĭ mele,

fiul răposatului Dumitraşcu Şoldan Biv Vel Vornic, care acest părinte a luĭ Dumitraşcu Soldachi aŭ slujit Domnieĭ mele cu curată inimă şi cu mare credinţă în toate trebile, după poruncile Domnieĭ mele, până aŭ sosit ceasul de s'aŭ săvîrşit.

Noĭ încă de la moartea luĭ pentru acea cu dreptate şi cu credinţă, a luĭ către noĭ slujbă am miluit pe fiul săŭ Ştefan Şoldan cu osebita noastră milă, de l-am apropiat în curtea Domnieĭ mele, şi ĭ-am dat, şi ĭ-am întărit drepte ocinele şi moşiile luĭ, carĭ i le-aŭ dat şi i le-aŭ dăruit unchiul săŭ Teodoraşcu Şoldan cu limbă de moarte, deosebit de alţĭ fraţĭ aĭ luĭ, adică tot satul Şoldăneşti şi jumătate din satul Preuteşti, ce sunt pe Şomuz, în ţinutul Sucevei, cu iazurĭ şi cu morĭ în Şomuz.

Drept aceia dar... etc. etc.

Scris în Iaşĭ de Dumitrachi Diac din leat 7150 (1642), Aprĭl 5.

Noĭ Vasilie Voevod.

(L. pec.)

Pe moşia Şoldăneşti s'a înfiinţat tîrgul Şoldăneşti, numit maĭ tîrziŭ Fălticeni.

In 1803, Şoldăneşti tij a Banuluĭ Başotă are 62 liuzĭ, plătind 1076 leĭ bir anual, avînd şi 18 liuzĭ de ceĭ scutiţĭ, ocupaţĭ cu lucrul pămîntuluĭ («Uricarul», vol. VII; Condica liuzilor).

Şolintarul, *munte*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa, făcînd parte din masivul Cărunta. E situat pe graniţă.

Şolintarul, *pîrîiaş*, în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa. Se varsă în pîrîul Şulţa, după ce a curs în întregime pe graniţă, de la Şeaua-Şolintaruluĭ până la vărsarea sa Aci delegaţiunea de delimitare din Viena a făcut să revie Romînieĭ 590 hect.

Şomăneşti, *com. rur.*, în jud. Gorj, pl. Ocolul, situată la V. de com. Bălăceşti, pe loc şes şi la poalele dealuluĭ Şomăneşti.

Este formată din 3 cătune: Buduhala, Şomăneşti şi Teleşti-Birnici.

Are o suprafaţă de 874 hect., cu o populaţie de 820 locuitorĭ; o şcoală, în căt. Şomăneşti; 3 bisericĭ (din care cea din căt. Teleşti e fondată în 1728), deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o moară pe apă.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ, iar parte, împroprietăriţĭ. Eĭ posedă: 40 pluguri, 70 care cu boĭ şi vacĭ, 3 căruţe cu caĭ, 453 vite marĭ cornute, 31 caĭ, 243 porcĭ şi 165 oĭ şi capre.

Budgetul com. e la venitурĭ de leĭ 1718, banĭ 76, iar la cheltuelĭ, de leĭ 1235, banĭ 73.

Com. e udată de Bistriţa şi de Jaleşul, numit în localitate şi Sadul.

Comunicaţia în com. se face prin şoseaua judeţeană T.-Jiŭ-Ciuperceni-Severin şi prin şoselele comunale ale fie-cărui cătun.

Şomăneşti, *cătun* de reşedinţă al com. cu acelaşĭ nume, jud. Gorj, pl. Ocolul.

Are o suprafaţă de 295 hect., cu o populaţie de 120 familiĭ, saŭ 300 suflete; o şcoală; 2 bisericĭ, una de zid, fondată la 1727 de Egumenul Dionisie Bălăcescu, iar cea l'altă de lemn, făcută de locuitorĭ la 1790, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 12 pluguri, 25 care cu boĭ şi vacĭ, 1 căruţă cu caĭ, 140 vite marĭ cornute, 11 caĭ, 24 oĭ şi capre şi 100 porcĭ.

Dealurĭ maĭ însemnate în com. sunt: Dealul-cu-Viile, piscul numit Scaunul-Hoţilor şi Tăturoaica.

Şomuzul, *plasă*, jud. Suceava. Se mărgineşte la E. cu jud. Botoşani; la V., cu pl. Moldova-d.-s.; la S., cu pl. Moldova-d.-j. şi Siretul-d.-s. şi la N., cu Bucovina.

Forma teritorială este prelungită de la V. spre E. şi străbătută în lungul eĭ în linie paralelă de ambele pîraie: Şomuzul-Mare şi Şomuzul-Mic, cu afluenţiĭ lor, care o udă pe o lungime de 43—45 kil. La E. e udată de Siretul şi Suceava.

Este compusă din comunele: Dolheşti, Giurgeşti, Liteni, Pleşeşti, Preuteşti, Siliştea, Şoldăneşti şi Valea-Gloduluĭ, cu reşedinţa subprefecturеĭ în Giurgeşti.

Are o suprafaţă de aproape 48369 hect., cu o populaţie de 14749 locuitorĭ.

Budgetul comunelor din plasă e la venitурĭ de 41191 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 35471 leĭ.

Statul posedă în pl. Şomuzul o moşie aducîndu-ĭ un venit anual de 21112,27 leĭ, avînd pe dînsa şi 370 hect. pădure.

Şomuzul, *munte*, jud. Neamţu, întinzîndu-se din hotarul Transilvanieĭ, spre S.-E. de cursul Bicazuluĭ şi până în stînga pîrîuluĭ Tarcăul. Se maĭ numeşte şi Măgura-Şomuzuluĭ.

Şomuzul-Mare, saŭ **Şomuzul-Vechiŭ,** *pîrîŭ*, jud. Suceava. Vine din Bucovina, atinge hotarul Ţăreĭ la locul numit Podul-Tolveĭ, servind de frontieră Ţăreĭ până la pîrîul Bunеşti. Curge de la V. spre E., străbătînd teritoriul com.: Brădăţelul, Rădăşeni, Oprişani, Pleşeşti, pe lîngă Fălticeni, Şoldăneşti, Preuteşti, Dolheşti şi Dolhasca. In cursul săŭ de 4 kil., udă parte din plăşile: Moldova-d.-s., Şomuzul şi Siretul-d.-s.

Are de tributarĭ pe dreapta: Şomuzelul, Trifan, Topchile, Hara, Alunişul, Şipotul, Braniştea, Ro-

şia, Brădăţelul, Siliştea, Fundoaia, Oprişeni, Buciumeni, Pîrîul-Ţiganuluĭ, Lecuşeşti, Pîrîul-Prisăceĭ, Hîrburile, Durăitoarea, Pîrîul-luĭ-Gheorghe, Platoniţa, Podişorul şi Valea-Poeneĭ; iar din stînga: Zăhăreşti şi Măzănăeşti, în Bucovina, Bunești (al Graniţeĭ), Pocoleni, Vişineĭ, Petiuţa, Ciorsacul, Pîrîul-Prisăciĭ, Hîrtopul, Velniţeĭ, Marculuĭ, Brana, Gloduri le, Vlădeşti, Socilor, Hotarul, Butnăraşul, Harbuzul, Diudiul, Pelineştilor, Vămeni şi Pîrîul-Bociuluĭ. Se varsă în Siret din josul satuluĭ Dolhasca prin 4 gurĭ numite: Durăitoarea, Şomuzul-Mare, Păltinosul şi Gîrla-de la-Moara-luĭ-Pavel.

In curgerea sa formează iazurile: Călugăruluĭ, Tîrguluĭ, Ciorsaci, Huşi, Basaraba, Arghira şi Dolheşti şi învîrteşte sistematicele morĭ: a-Doftoruluĭ şi Ciorsaci şi alte 10 morişte şi cîte-va piue.

Conţine peşte: crap, ştiucă, caracudă, etc.

Şomuzul-Mare (Băeĭ), *pîrîaş*, în jud. Suceava, plăşile Moldova-d.-s. şi Moldova-d.-j. Ia naştere de pe moşia Sasca, de unde primeşte pe pîrîul Bahna, curge de la N. spre S. şi după ce s'a unit cu Şomuzul-Mic formează Iazul-Moriĭ, în suprafaţă de 40 prăjinĭ, învîrteşte o morişcă, trece pe moşia Fîntîna-Mare, unde maĭ învîrteşte o morişcă. Curge apoĭ aproape paralel cu rîul Moldova, primeşte în stînga pîrîul format din izvoarele din satul Fîntîna-Mare şi Cotul-Băeĭ De la Temelie trece pe teritoriul com. Ciumuleşti, şi apoĭ se ramifică la dreapta printr'un canal numit Gîrla-Moriĭ, pentru că pune în mişcare o morişcă, primeşte în stînga Pîrîul-Rece, iar în dreapta Topliţa, taie şoseaua Fălticeni-Roman pe din jos de satul Bărăşti şi după ce a învîrtit încă 3—4 morĭ se varsă în Moldova. Lungimea sa e de 18 kil.

Şomuzul-Mic, *pîrîŭ*, în jud. Suceava, pl. Şomuzul, numit în vechime şi Şomuzul-Impuţit (v. satul Siliştea). Işĭ are obîrşia în Bucovina, aproape de frontieră. Intră în ţară pe la Nimirceni, udă com.: Pleşeşti (7 kil.), Giurgeşti (4 kil.), Valea-Gloduluĭ (2 kil.), Siliştea (2 1/2 kil.) şi Liteni (3 kil.), avînd astfel lungimea totală de aproape 16 kil. Se varsă în Siret, în dreptul satuluĭ Rotunda.

In cursul săŭ formează iazurile: Nimirceni, Ghiţescu, Ciulei, Valea-Gloduluĭ şi Ulmul, învîrtind 7 morĭ.

Are de afluenţĭ din dreapta: Racova, Valea-Sinescu, Ciomîrneĭ, Coşvana, Gropani, Levejoareĭ, Prisăci, Lingurari, Pleşa, Podi, Ghidale, Tulburea, Humăria şi Recea; iar din stînga: Fisticul, Popa, Bazaci, Budăiul, Vultureşti, Pîrîul-Gloduluĭ, Teiuluĭ, Grajduluĭ, Lutuluĭ, Osoiul, Velniţeĭ, Siliştea, Runcul, Ciobăniţa, Pietrosul şi Vărăria.

Conţine peşte: ştiucă, lin, caracudă, etc.

Şondul, *gîrlă*, în partea de N. a jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul N. al com.: Malcoci, Beş-Tepe, Mahmudia şi cel E. al com. Satul-Noŭ. Se desface din braţul Chilia, se îndreaptă spre E., paralel cu braţul Sulina, tot mereŭ prin stufurĭ şi după 25 kil. se varsă în braţul Sulina, lîngă mila No. 24. Primeşte apele lacurilor Pentiliciuc, Bahlineşti, Fortuna şi Honţul-Mic. Intre ea, Chilia şi Sulina, e închis ostrovul numit Pardina.

Şondul, *punct trigonometric*, în partea N. a jud. şi pl. Tulcea şi a com. urb. Mahmudia, pe malul drept al gîrleĭ Şondul, aproape de vărsarea laculuĭ Fortuna în ea. Are 2,5 m.

Şondul, *alt punct trigonometric*, în jud. şi pl. Tulcea, pe malul drept al braţuluĭ Sulina, în faţa gureĭ gîrleĭ Şondul; are 2,7 m. înălţime; lîngă el e o pescărie.

Şopia, *altă numire a comuneĭ* Pleaşovul, pl. Călmăţuiuluĭ, jud. Teleorman. (Vezĭ Pleaşovul).

Şopîrleşti, *cătun*, pendinte de com. Talpa-Ogrăzi, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca. Are o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Şopîrliga, *cătun*, al com. Brădeanul, jud. Buzăŭ. Are 60 locuitorĭ.

Şopîrliga-Brebul, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Gherăseni, cătr. Şopîrliga, proprietate a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, pendinte de mănăstirea Brebul. Se maĭ numeşte şi Brebeanca.

Are o suprafaţă de 920 hect., din care 30 hect. pădurea Tufele-Pirnogul şi restul loc arabil.

Şopîrliţa, *com. rur.*, în partea de S. a plăşeĭ Olteţul-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi, formată din satul cu acelaşĭ nume, situat lîngă Olteţul, pe stînga, la 15 kil. spre S.-E. de Balş şi la 18 kil. de Caracal.

Altitudinea terenuluĭ d'asupra niveluluĭ Măreĭ este de 150 m.

Are o populaţie de 817 locuitorĭ; o şcoală; 2 biserici, S-ta Treime (1859) şi Sf. Nicolae (1832), deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; 4 circiumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 803 vite marĭ, 596 vite micĭ şi 171 porcĭ.

In coprinsul comuneĭ se află maĭ multe măgurĭ, Brazda-luĭ-Novac, ruine de cale romană

şi, la V., ruinele unei mănăstiri.

Şopotul, *com. rur.*, reşedinţa subprefecturei Dumbrava-d.-s., jud. Dolj, la 26 kil. de Craiova, 5 kil. de Oghianul, 5 kil. de Pietroasa şi 12 kil. de Gogoşul.

Situată pe dealurile Buciumul la N. şi Boianul la S., care formează Valea-Mare saŭ Şopotul, prin care curge un pîriŭ periodic, numit Şopotul.

Se mărgineşte la E. cu com. Beloţul; la V., cu com. Gogoşul; despărţită prin movilele inginerilor; la N., cu com. Rasnicul şi la S., cu com. Pietroaia.

Se compune din 2 cătune: Şopotul şi Mănăstiricea.

Ape: Valea-Rece, Şopotul şi Buciumul.

In comună se găsesc 2 siliştĭ, numite Şopotul şi Mănăstiricea.

Are o populaţie de 1357 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una în com. Şopotul, cu hramul Sf. Constantin şi Elena, făcută la 1889, de proprietarul Sava Şomănescu, cu ajutorul locuitorilor, cea-l'altă în cătunul Mănăstiricea, cu hramul Sf. Nicolae, făcută în 1828 de locuitorĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

După legea din 1864, aŭ fost împămînteniţĭ 174 locuitorĭ din Şopotul şi 38 din Mănăstiricea.

O cale de comunicaţie, în direcţiunea de la V. la E., uneşte com. cu Gogoşul.

Şopotul, *sat*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Şopotul, reşedinţa primărieĭ. Are o populaţie de 1065 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1877; o biserică de zid, făcută în 1889 de proprietarul Sava Şomănescu, împreună cu locuitorii şi deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Şopotul, *schit*, situat în coasta văiĭ cu acelaşĭ nume, jud. Olt. (Vezĭ oraşul Slatina).

Şoriciul, *cătun*, pendinte de com. Frăsinetul, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca, proprietatea Moştenilor-Şoriceşti.

Şoroca, *sat*, cu 60 case, în jud. Mehedinţi, plaiul Cerna, com. rur. Marga.

Şorogari, *sat*, jud. Iaşi, pl. şi com. Copoul, situat pe înclinaţiunea de E. a dealuluĭ cu acelaşĭ nume. Are o populaţie de 158 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 90 vite marĭ cornute, 6 caĭ şi 18 rîmătorĭ.

Şotani, *sub divizie a com.* Dejoiul, pl. Cerna-d.-j., jud. Vilcea. Are o populaţiune de 230 locuitorĭ.

Şotînga, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, situată la 6 kil. spre N.-V. de Tîrgovişte, pe malul drept al Ialomiţeĭ, parte pe loc şes, parte pe maluri şi văĭ. Dealurile dimprejur şi pe unde este aşezată comuna se numesc: Gîlbina, Plaiul-Reziĭ, Cărbunarul, Rovina şi Stibina; iar cîmpie, este Cîmpia-Tîrguluĭ.

Se învecineşte: la E. cu Doiceşti; la V., cu Măneşti; la N., cu Vîlcana-Pandeli şi la S., cu Tîrgovişte, despărţindu-se de Doiceşti prin Ialomiţa, de Măneşti prin păduri marĭ, dealurĭ şi văĭ, iar de Tîrgovişte şi Vîlcana-Pandeli printr'o şosea vecino-comunală, ce merge cam paralel cu Ialomiţa.

Prin raionul comuneĭ curge Ialomiţa şi pîraele: Vălceaua cu Glodul şi Valea-Popeĭ.

Se compune din treĭ cătune: Şotînga, Goleasca şi Teişul, cu o populaţie de 2200 locuitorĭ.

Are două bisericĭ şi o şcoală mixtă.

In raionul comuneĭ sunt păduri în întindere cam de 85000 arĭi.

Are 2 mine de cărbunĭ de pămînt în exploatare, una a proprietaruluĭ D. Dobrogeanu şi alta a statuluĭ, exploatată într'un mod sistematic. Aci se face şi var.

Şotîrcari, *sat*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, cătunul comuneĭ Dealul-Lung. Are o suprafaţă de 25 hect., cu o populaţie de 30 locuitorĭ.

Şotrile, *com. rur.*, jud. şi plaiul Prahova, situată pe valea Şotrile, în dreapta gîrleĭ Doftana, la 45 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 12 kil. de a plaiuluĭ.

Se mărgineşte la N. cu cătunul Secaria, ce ţine de com. Comarnicul; la S., cu com. urb. Cîmpina; la E., cu com. Brebul, de care se desparte prin rîul Doftana, şi la V., cu com. Breaza-d.-s., de care se desparte prin rîul Prahova.

Se compune din 5 cătune: Lunca-Mare, Fraţi, Osibitul, Seciurile şi Plaiul-Cornuluĭ, dintre care: Lunca-Mare, Fraţi şi Osibitul sunt pe proprietatea Principeluĭ Dimitrie Barbu Ştirbeiŭ; Seciurile pe a d luĭ Stan Blebea, iar Plaiul-Cornuluĭ pe a d-luĭ Nicolae Bibescu.

Are o suprafaţă de 4250 hect., cu o populaţiune de 1568 locuitorĭ; o şcoală; 2 bisericĭ, una în cătunul Fraţi şi cea-l'altă în cătunul Lunca-Mare. Cea din Fraţi s'a fondat la 1886 de Prinţul Ştirbeiŭ şi locuitorĭ, iar cea din Lunca-Mare de Sărdarul Grigore Negru, la 1845. Ambele bisericĭ sunt deservite de 2 preoţĭ.

Locuitoriĭ în număr de 170 s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia Şotrile a Prinţuluĭ Ştirbeiŭ, din care li s'aŭ dat 591 hect. Eĭ posedă: 40 caĭ, 45 ţepe, 361 vacĭ, 200 porcĭ şi 3525 oĭ.

In raionul comunei, pe rîul Doftana, sunt 4 morĭ, 3 pive şi o dîrstă.

In localitatea numită Seciurile sunt cariere de pĭatră.

Comerciul se exercită de 5 circiumarĭ.

Veniturile comunei se ridică la sumă de leĭ 2990 şi cheltuelile, la 2900 leĭ.

E brăzdată de vîrfurile: Boncul, Frumosul şi Pietrişuluĭ. Din Boncul izvoresc două văĭ: Valea-Bonculuĭ, ce curge spre S. şi desparte cătunele Osibitul de Plaiul-Cornuluĭ şi Valea-Şerbuloaia, ce curge spre S., se întîlneşte cu cea d'întîiŭ şi formează gîrla Cîmpiniţa, ce trece pe lîngă com. Cîmpina şi se varsă în rîul Prahova.

Prin partea de V. e udată de Valea-Firilor, ce se varsă în Doftana.

Şovarna-de-Jos, *com. rur.* şi *sat,* jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, la 37 kil. de oraşul Turnu-Severin. Este aşezată la poalele dealuluĭ numit Plaiul şi brăzdată de maĭ multe dealurĭ ce se ramifică din dealul Plaiuluĭ.

Se mărgineşte: la E. cu com. Vidimireşti şi Peştenuţa; la V., cu com. Şovarna-d.-s.; la N., cu comunele Rudina şi Vidimireşti; iar la S., cu com. Ilovăţul şi căt. Noapteşa din Siseşti-d.-j.

Satul formează com. cu mahalalele Prundenilor, Ivăneştilor, Cotorbilor, Moştiorilor, Cărunţilor, Gîrbovanilor, Stroeştilor, Lerenilor şi Gădăilor, cu o populaţie de 960 locuitorĭ.

Prin com. trece şoseaua comunală Şovarna-d.-s. şi Şovarna-d.-j.-Peştenuţa.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 40 pluguri, 70 care cu boĭ, 5 căruţe cu caĭ; 100 stupĭ; 1236 vite marĭ cornute, 21 caĭ, 310 oĭ şi 360 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venituri de 1236 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 798 leĭ.

Dealurĭ maĭ principale sunt: Culmea-Plaiuluĭ-Viilor, care e o ramură a Culmeĭ-Craculuĭ-Petreĭ, Culmea-Tămaşuluĭ, care e o ramură a Culmeĭ-Mohornatuluĭ, acoperită cu pădure seculară, Culmea-Cheieĭ şi dealurile Poiana, Lazul-Mare, Lazul-Mic, Cismeĭ, Străjeĭ, Bejenici, Dealul-Maluluĭ, Dealul-de-Mijloc, Dealul-Călugăriţeĭ şi Dealul Cheeĭ. Văĭ: Valea-Caselor, Valea-Iepelor şi Valea-Peşteneĭ.

Este udată în lungul său de Apa Şovernilor, şi de pîrîul Peşteneĭ, care se varsă în Iupca.

Şovarna-de-Sus, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, la 40 kil. de oraşul Turnul-Severin. Satul formează com. cu satele Runcul şi Studina şi e situat pe valea pîrîuluĭ Runcul.

Se mărgineşte la E. cu com. Şovarna-d.-j; la V., cu com. Ilovăţul; la N., cu comunele Dîlma şi Rudina; iar la S., cu com. Ilovăţul.

Are o populaţie de 1200 locuitorĭ; o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 46 pluguri, 79 care cu boĭ, 6 căruţe cu caĭ; 60 stupĭ; 600 vite marĭ cornute, 30 caĭ, 400 oĭ şi 500 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venituri de 1552 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 968 leĭ.

Dealurĭ maĭ principale în com. sunt: Dealul-Studina, pe care este aşezat satul Studina, Dealul-Runculuĭ şi Dealul-Şoverneĭ; iar văĭ: Valea-Runculuĭ şi Valea-Şoverneĭ, pe unde curge pîrîul Runcul, care în Şovarna-d.-j. ia numele de Apa-Şoverneĭ.

Ştefan, *munte,* în jud. Gorj, plaiul Novaci, spre N. de com. Novaci, situat între munţiĭ: Cărbunele, Găurile, Coasta-Benghiĭ şi Mereuţul saŭ Mirul-Mic, pe dreapta rîuluĭ Gilortul.

Ştefan-cel-Mare, *cătun,* judeţul Vlaşca, pendinte de com. Glavaciocul, proprietatea statuluĭ, format cu ocasiunea aplicăreĭ legiĭ improprietăririreĭ insurăţeilor. S'a dat aci pentru 400 locuitorĭ, o biserică şi 2 şcoale, o suprafaţă de 2210 hect. (Vezĭ com. Glavaciocul).

Ştefan-cel-Mare, *sat,* jud. Vasluiŭ, pl. Stemnicul, com. Brodocul, înfiinţat în 1878, cu nouĭ împroprietăriţĭ, situat în partea cea maĭ de N.-E. a com., pe şesul Bîrladuluĭ, în stînga rîuluĭ, pe locul numit Dealul-Bîrladuluĭ. I s'a dat numele de Ştefan-cel-Mare, pentru că se pretinde că aicĭ ar fi fost una din luptele ce a avut marele Domn cu Turciĭ, în războiul de la Racova.

Are o suprafaţă de 120 hect., cu o populaţie de 30 familiĭ, saŭ 176 suflete.

Vite: 8 caĭ, 103 vite marĭ, 14 rîmătorĭ şi 310 oĭ.

Ştefanuluĭ (Valea-), *cătun* al com. Boziorul, jud. Buzăŭ, cu 160 locuitorĭ şi 40 case.

Ştefăneasca, *sat,* făcînd parte din com. rur. Lămoteşti-Gălbenaşi, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat spre N. de Gălbinaşi, între rîul Dîmboviţa şi Valea-Grecilor.

Se întinde pe o suprafaţă de 205 hect., cu o populaţie de 121 locuitorĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 124 şi al celor micĭ, de 47.

Comerciul se face de 1 circiumar.

Are 1 moară cu apă şi 1 maşină de treerat.

Ştefănelul, *sat,* cu 525 suflete, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Gogoşiul.

Ştefăneşti, *plasă,* jud. Botoşani. E situată în partea de E. a judeţuluĭ. Se întinde pe văile Prutuluĭ şi Başeuluĭ şi pe văile şi dealurile dintre Jijia şi Prut.

Se mărgineşte: la N., cu jud. Dorohoiŭ; la S., cu pl. Jijia şi jud. Iaşi; la E., cu Prutul şi la V., cu pl. Jijia.

Este formată din 10 comune: Băbiceni, Bobuleşti, Brăteni, Dobîrceni, Durneşti, Movila-Ruptă, Ostopceni, Ştefăneşti-Tîrg, Ştefăneşti-Sat şi Ringhileşti.

In tîrgul Ştefăneşti, la şcoala de băeţĭ, este o staţiune meteorologică.

Dealurile ce străbat plasa, se împart, prin valea şi pîrîul Başeul, în două şire: una în stînga Başeuluĭ, pănă în Prut, iar ceal'altă în dreapta Başeuluĭ, pănă în Jijia. Aceasta din urmă e despărţită încă în două culmĭ, prin valea şi pîrîul Corogea: una în stînga Corogeĭ, care se termină la satul Ilişeni, şi alta în dreapta, care, întretăiată de maĭ multe văĭ, se continuă în jud. Iaşi, sub numele de podişul Furilor şi al Turieĭ.

Cele maĭ însemnate dealurĭ: în stînga Başeuluĭ: Cînghineni, Geamănul, Hîrtopul, Pădureĭ, Popoia, Stînca, Sărata şi Viilor, în com. Movila-Ruptă; între Başeul şi Corogea: Brătenilor, Ferarul şi Incăul, în com. Brăteni; Valea-Adîncă, Birseneşti, Cismăneşti, Ciriteĭ, Lupăria, Murguţa-Păruluĭ şi Vieĭ, în com. Dobîrceni; Bulhacul, Corogea, Pelin şi Vieĭ, în com. Durneşti; Broştenilor, Bisericeĭ, Cînepeĭ, Murguţa şi Zgîrieta, în com. Băbiceni; Dealul-Botcelor, Cuibul-Vulturuluĭ şi movila Captalanul, în com. Bobuleşti; Corogea, Hîrtopul-luĭ-Anciază, Mălăiştea şi Vieĭ, în com. Ostopceni; între Corogea şi Jijia: Cracalia, Cristioaia, Ulucele şi Vulturul, în com. Ringhileşti.

Văile maĭ însemnate sunt: Valea-Prutuluĭ, în tot lungul plăşeĭ, la E.; Valea-Başeuluĭ, care o străbate în partea de N.-E., şi valea Corogea care o străbate prin centru, în lungul plăşeĭ.

Apele ce străbat plasa în ordine de la E. la V. sunt: Prutul, la E., trecînd pe lîngă comunele Movila-Ruptă, Ştefăneşti, Bobuleşti, Ostopceni şi Rînghileşti şi curgînd spre Dunăre; Başeul, ce curge prin valea Başeul, prin comunele Brăteni, Ştefăneşti, Bobuleşti şi, la Ostopceni, se varsă în Prut; Corogea izvorînd din com. Dobîrceni şi formează maĭ multe iazurĭ în cursul săŭ, trece prin comunele Durneşti, Băbiceni şi Rînghileşti şi, maĭ în jos de satul Ilişeni, se varsă în Prut.

In toata plasă sunt 55 iazurĭ şi 12 bălţĭ.

Aproape întreaga suprafaţă a plăşeĭ e ocupată de semănăturĭ, fineţe şi imaşurĭ; pădurĭ sunt puţine.

Are o populaţie de 5952 familiĭ, saŭ 18735 suflete; 26 bisericĭ, deservite de 23 preoţĭ şi 46 cîntăreţĭ; 13 şcolĭ mixte.

Locuitoriĭ posedă: 2743 caĭ, 9265 boĭ şi vacĭ, 3408 porcĭ, 17000 oĭ, 200 capre; 2374 stupĭ de albine.

In plasa Ştefăneşti se află: 6 morĭ cu aburĭ, 21 morĭ cu apă, 1 moară de caĭ şi 3 de vînt; 1 fabrică de tăbăcit piele, 1 fabrică de luminărĭ şi 1 de săpun; apoĭ 2 cariere de piatră de var, una la Lehneşti şi ceal'alta la satul Stînca.

Industriile manuale ca: croitoria, ciubotăria, lemnăria, rotăria, fierăria, etc., se practică maĭ mult în tîrgul Ştefăneşti.

Comerciul se face cu cereale, vite, vinurĭ şi alte produse locale. Pieţele de desfacere sunt tîrgul Ştefăneşti şi Botoşani.

Comunicaţia cu Botoşani se face pe calea judeţeană Botoşani-Ştefăneşti, prin comunele Durneşti şi Băbiceni. Are calea vecinală Ştefăneşti-Iaşi, pe Prut, prin comunele Bobuleşti, Ostopceni şi Ringhileşti, pe o lungime de 24 kil. Maĭ sunt şi şosele comunale, care leagă comunele cu şoselele marĭ.

Formează un ocol cu plasa Jijia, şi reşedinţa judecătorieĭ e în tîrgul Ştefăneşti.

Ştefăneşti, jud. Botoşani. (Vezĭ *Ştefăneşti-Tîrg* şi *Ştefăneşti-Sat*).

Ştefăneşti, *com. rur.,* în partea de N.-E. a com. Pojogeni, jud. Gorj, pl. Amaradia, situată pe valea Gilortuluĭ şi pe vălceaua Ungurelul, pe partea dreaptă a rîuluĭ Gilortul.

Se compune din cătunele: Ştefăneşti, Ungurelul şi Cojani.

E situată d'alungul uneĭ vălcele. Are o suprafaţă de 1920 hect., cu o populaţie de 219 familiĭ, saŭ 884 suflete; o şcoală, înfiinţată la 1864; 4 bisericĭ, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Venitul comuneĭ este de 1105 leĭ, 90 banĭ, iar cheltuelile, de 998 leĭ, 73 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 27 plugurĭ, 77 care cu boĭ, 63 stupĭ, 647 vite marĭ cornute, 246 capre, 661 oĭ, 235 rîmătorĭ şi 80 caĭ.

Riul Gilortul udă Ştefăneşti de la N. la S.

Comunicaţia în comună se face prin şoseaua comunală, care,

în apropriere de Cojeni, dă în şoseaua vecinală ce vine de la Petreşti-d.-s.

Ştefăneşti, *com. rur.*, în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, situată spre E. de com. Lehliul şi aproape de jud. Ilfov.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriţi 159 locuitorĭ şi în 1878 s'aŭ maĭ împroprietărit 13; neîmproprietăriţi se maĭ află 58 locuitorĭ.

Teritoriul comuneĭ este brăzdat de Valea-Ileaneĭ şi Valea-Banciuluĭ.

Este formată din satele: Ştefăneşti şi Odaia, cu reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale în satul Ştefăneşti.

Are o populaţie de 1478 locuitorĭ; o şcoală; 2 biserecĭ, cu 2 preoţĭ şi 3 dascălĭ.

Vite: 720 caĭ, 800 boĭ, 1400 oĭ, 84 capre, 4 bivolĭ şi 850 porcĭ.

Ştefăneşti, jud. Ilfov. (Vezĭ *Ştefăneşti-Lipovăţul*).

Ştefăneşti (Tîrgul-Dealuluĭ), *com. rur.*, jud. Muşcel, pl. Argeşelul, la 54 kil. spre S. de Cîmpulung.

E situată pe pîraele Ştefăneşti şi Izvorani. Se mărgineşte la N. cu o mare pădure; la S., cu rîul Argeşul; la E., cu comuna Goleşti, şi la V., cu comuna Valea-Mare.

Are o populaţie de 1628 locuitorĭ; 3 biserecĭ, deservite de 4 preoţĭ şi 5 dascălĭ; o şcoală, înfiinţată la 1866.

Şcoala are un răsboiŭ sistematic oferit de Ministerul Instrucţiuneĭ publice la anul 1886.

Vite sunt: 39 caĭ, 275 oĭ, 701 porcĭ, 9 capre, 1907 vacĭ şi boĭ şi 3 catirĭ.

Rîul Argeşul udă partea de S. a comuneĭ (distanţă de 4 kil.), iar prin mijlocul eĭ, dela N. la S., trec pîraele: Izvorani şi Ştefăneşti, care se varsă în rîul Argeşul.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ, iar parte s'aŭ împroprietărit pe moşiile statuluĭ: Aninoasa, Herburia, Episcopieĭ-de-Argeş şi Cîmpulungeanca.

Calea ferată Goleşti-Cîmpulung trece prin staţia Florica, din această comună. Peste gîrlele Ştefăneşti şi Izvorani sunt micĭ podiştĭ. Calea naţională Bucureşti-Piteşti străbate partea de S. a comuneĭ. Alte 3 şosele vecinale merg prin centrul comuneĭ.

In partea de N a com. sunt pădurĭ, iar la E. şi V., dealurĭ acoperite cu viĭ. Printre cătunele Ştefăneşti şi Izvorani este un deal mare şi frumos, pe care se cultivă numaĭ viţă. La S., pe malul rîuluĭ Argeşul, sunt locurile de fineţe şi porumbişte ale locuitorilor.

Se zice că la anul 1712, Carol XII, regele Suedieĭ, în drumul săŭ spre Piteşti, a trecut dincoace de acest oraş, sub viĭ, în coasta cîmpuluĭ, la Tîrgul-Dealuluĭ, şi a poposit în minunata luncă a Goleştilor, în casele spătaruluĭ Radu Golescu.

Ştefăneşti, *com. rur.*, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, compusă din 6 cătune: Dobruşa, Şcoala, Condoeşti, Şerbăneşti, Şanţul şi Petculeşti, cu o populaţie de 1427 locuitorĭ.

Este situată pe valea Ştefăneşti şi Dobruşa, la 85 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 7 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte cu com.: Lungeşti, Stăneşti, Fumureni, Voiceşti şi Zlătărei.

Are 3 biserecĭ, una în Dobruşa, alta în cătunul Şcoala, ambele de lemn, făcute de enoriaşĭ şi a treia, schitul Şerbăneşti; o şcoală mixtă; o moară cu aburĭ.

Locuitorĭ posedă: 275 boĭ, 340 vacĭ, 41 caĭ, 41 capre, 900 oĭ.

Locuitorĭ, în număr de 271, s'aŭ împroprietărit după legea rurală din 1864, pe 1020 hect. din moşia Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti.

Veniturile comuneĭ se urcă la 1903 leĭ şi cheltuelile, la 1715 leĭ.

Locurile din jurul comuneĭ sunt maĭ toate proprietăţile Eforieĭ.

Prin comună trece calea ferată şi şoseaua naţională. In raionul comuneĭ sunt drumurĭ comunale ce-ĭ înlesnesc comunicaţia cu com. Stăneşti, Lungeşti şi Zlătărei.

Dealurĭ sunt: Şerbăneşti, Condoeşti, Părăsiştea şi Dobruşa; văĭ: Dobruşa şi Şerbăneşti. Un şanţ, de la schitul Şerbăneşti pănă la cătunul Şanţul, s'a făcut pentru curăţirea schituluĭ.

Ştefăneşti, *sat*, cu 138 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, făcînd parte din com. rur. Cerşanele. Are o biserică cu hramul Toţĭ Sfinţiĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Ştefăneşti, *sat*, cu 210 suflete, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, făcînd parte din com. rur. Stănislăveşti.

Are o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Ştefăneşti, *sat*, în jud. Botoşani, com. Ştefăneşti-sat, în apropiere şi în partea de V. a tîrguluĭ Ştefăneşti.

Are o populaţie de 216 familiĭ, saŭ 864 suflete; o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, făcută, se zice, de Ştefancel-Mare.

Vite: 529 boĭ şi vacĭ, 88 caĭ, 924 oĭ, 204 porcĭ, 7 bivolĭ.

In partea de N.-V. a satuluĭ şi tîrguluĭ Ştefăneşti, începînd de lîngă tîrg şi pînă în dealul Stînca, se află o ŕezetură mare pe pîrîul Başeul, despre care se zice că era făcută de Ştefan-cel-Mare. Se zice că toată valea Başeuluĭ, spre V. de Ştefăneşti forma pe atunci un iaz mare. In mijlocul şesuluĭ Başeul se află o movilă, pe care se spune că era un foişor al luĭ Ştefan, unde poposia acesta cînd venea cu barca de pe iaz şi de la vînătoare, cu suita sa.

Ştefăneşti, *cătun,* jud. Gorj, pl. Amaradia, com. Ştefăneşti, situat pe vălceaua Ungurelul, coprins între dealul Culmea la V. şi Ursoaia la E.

Are o suprafaţă cam de 550 hect., cu o populaţie de 92 familiĭ, saŭ 406 suflete; 1 biserică, deservită de preotul de la cătunul de reşedinţă, Ungurelul.

Locuitoriĭ posed : 13 pluguri, 37 care cu boĭ; 35 stupĭ; 325 vite marĭ cornute, 249 oĭ, 151 capre, 86 rîmătorĭ şi 12 caĭ.

Deosebit de rîul Gilortul, cătmaĭ e udat şi de pîrîul Ungurelul, care curge de la N. la S., prin mijlocul săŭ.

Ştefăneşti, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, pendinte de comuna cu acelaşĭ nume, situat în S. plăşeĭ, în apropiere de limita dintre judeţul Ialomiţa şi jud. Ilfov şi pe amîndouă malurile văiĭ Bulumeziĭ.

Se numeşte şi Satul-Noŭ, iar maĭ înainte se numea Buluviţa.

Aicĭ este reşedinţa primărieĭ şi a judecătorieĭ comunale.

Are o populaţie de 226 familiĭ; o şcoală; două biserici, deservite cu 2 preoţĭ şi 3 dascălĭ.

Locuitoriĭ posedă: 450 caĭ, 500 boĭ, 800 oĭ, 80 capre, 4 bivolĭ şi 600 porcĭ.

Ştefăneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Muşcel. E străbătut de la N. spre S. de gîrla Ştefăneşti, care se varsă în riul Argeşul. Are o populaţie de 1196 locuitorĭ; 2 bisericĭ şi 2 şcolĭ.

Este aşezat pe Valea-Ştefăneştilor. O şosea comunală, care pleacă din calea naţională Bucureşti-Piteşti, îl străbate în tot lungul luĭ.

Se desparte de cătun. Izvorani printr'un deal mare, pe care sunt plantate numaĭ viĭ şi diferiţĭ arborĭ fructiferĭ.

Ştefăneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Păroşi, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Are o populaţiune de 365 locuitorĭ şi o biserică vechie.

Ştefăneşti, *cătun,* pendinte de com. Antoneşti, pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman, situat în apropiere de com. Bivoliţa şi la 6 kil. de cătun de reşedinţă Antoneşti, pe valea Tinoasa. Are o populaţiune de 95 suflete.

Ştefăneşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ştefăneşti, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţiune de 403 locuitorĭ. E situat la 1 kil. 200 m. de cătun. Şcoala (şcoală).

Ştefăneşti-de-Jos, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ştefăneşti-Lipovăţul, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, situat la N. de Bucureşti, pe malul drept al văiĭ Pasărea.

Aci este reşedinţa primărieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 1021 hect., cu o populaţie de 543 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală.

Comerciul se face de un cîrciumar.

Numărul vitelor marĭ e de 328 şi al celor micĭ, de 186.

Ştefăneşti-de-Sus, făcînd parte din com. rur. Ştefăneşti-Lipovăţul, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, situat la N. de Ştefăneşti-d.-j., pe malul sting al văiĭ Pasărea.

Se întinde pe o suprafaţă de 781 hect., cu o populaţie de 327 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; un heleşteŭ.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 218 şi al celor micĭ, de 224.

Ştefăneşti-Lipovăţul, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, situată la N. de Bucureşti, lîngă valea Pasărea, la 15 kil. de Bucureşti. Stă în legătură cu Colintina şi Dascălul-Creaţa prin şosele vecinale.

Se compune din satele: Boldul, Creţuleşti-Lipovăţul, Ştefăneşti-d.-s., Ştefăneşti-d.-j., Ştefăneşti-Pasărea, cu o populaţie de 1714 locuitorĭ, mare parte ţiganĭ de vatră.

Are o suprafaţă de 3076 hect.; 3 bisericĭ, la Creţuleşti-Lipovăţul, Ştefăneşti-d.-s. şi Ştefăneşti-d.-j.; o şcoală mixtă şi 2 heleştaie.

Locuitoriĭ posedă: 124 pluguri: 91 cu boĭ, 33 cu caĭ; 172 care şi căruţe: 111 cu boĭ, 61 cu caĭ; 270 caĭ şi iepe, 281 boĭ, 135 vacĭ şi viţeĭ, 8 taurĭ, 85 bivolĭ şi bivoliţe, 22 capre, 142 porcĭ şi 826 oĭ.

Budgetul com. e la venitură de 6812 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 6895 leĭ.

Improprietăriţĭ sunt 157 locuitorĭ şi neîmproprietăriţĭ, 265.

Comerciul se face de 8 cîrciumarĭ.

Ştefăneşti-Pasărea, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ştefăneşti-Lipovăţul, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafaţă de 178 hect., cu o populaţie de 145 locuitorĭ.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor marĭ e de 110 şi al celor micĭ, de 223.

Ştefăneşti-Sat, *com. rur.*, jud. Botoşani, situată în partea de E. a plăşeĭ Ştefăneşti. Se întinde pe şesul Başeuluĭ şi al Prutuluĭ, dealul Stînca şi dealurile ce mărginesc Başeul în dreapta

E formată din satele: Bădinţi, Stînca şi Ştefăneşti-Sat.

E udată în partea de E. de Prut şi străbătută de pîr. Başeul.

Are o suprafaţă de 6435 hect., cu o populaţie de 1958 suflete; 3 biserici, deservite de 3 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ; 1 şcoală mixtă.

Vite sunt: 1115 boĭ şi vacĭ, 217 caĭ, 2148 oĭ şi 453 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e de 4110 leĭ la venitурĭ şi de 3994 leĭ la cheltuelĭ.

Comunicaţia se face pe calea judeţeană Botoşani-Ştefăneşti şi calea Ştefăneşti-Iaşi, care străbat comuna.

Ştefăneşti-Tîrg, *com. rur.*, jud. Botoşani, aşezată în partea de E. a plăşeĭ Ştefăneşti, pe ţărmul drept al Başeuluĭ şi pe loc şes. Se mărgineşte în toate părţile cu teritoriul comuneĭ Ştefăneşti-Sat: la E., pe o mică parte cu Prutul; la S.-E., cu satul Bădinţi; şi la N.-V., cu satul Ştefăneşti.

E situată la 46 kil. de oraşul Botoşani spre E., şi la 75 m. deasupra niveluluĭ Măreĭ-Negre. Udată la E. de Prut, iar pe lîngă tîrg trece pîrîul Başeul.

Intinderea moşieĭ tîrguluĭ pe care se află tîrgul, imaşul şi viile, e de vre-o 286 hect.

Are o populaţie de 857 familiĭ, saŭ 3092 suflete; 1 biserică, deservită de 1 preot şi 4 cîntăreţĭ; 1 farmacie, 1 spital judeţean, 1 biroŭ telegrafo-poştal; 1 fabrică de tăbăcit piele, 1 moară cu caĭ pentru grisă şi făină de grîŭ, 1 fabrică de rachiŭ de tescovină, cîte-va făbricĭ de lumînărĭ, de săpun; 1 şcoală mixtă, unde maĭ este instalată şi 1 staţiune udometrică, condusă de învăţătorul-director al şcoaleĭ.

Vite sunt: 503 boĭ şi vacĭ, 355 caĭ, 240 capre, 836 oĭ şi 285 porcĭ.

Viile, în întindere de 43 hect., sunt aşezate pe dealul ce se ridică lîngă tîrg, în partea de S.

Are trecătoare în Rusia, cu vamă sucursală.

Este legat cu oraşul Botoşani prin o şosea petruită şi fire telegrafice; o altă şosea îl pune în legătură cu oraşul Iaşi prin tîrguşorul Bivolari.

In Ştefăneşti e reşedinţa subprefecturеĭ plăşilor Jijia-Ştefăneşti, apoĭ reşedinţa judecătorieĭ ocoluluĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 23820 leĭ, 52 banĭ şi la cheltuelĭ, de 21110 leĭ, 20 banĭ.

In privinţa vechimeĭ tîrguluĭ, cronicele spun:

In anul 7017 (1500), luna luĭ Iulie, Poloniĭ aŭ ars şi prădat Ştefăneşti, din pricină că Bogdan, Domnul Moldoveĭ şi fiul luĭ Ştefan-cel-Mare, a intrat cu armată în Polonia, spre a 'şĭ răzbuna contra regeluĭ Sigismund, care refuzase a'ĭ da în căsătorie pe sora sa Elisaveta («Letop.», tom. I, pag. 181).

La anul 7021 (1513), Tătarіĭ cu Bet-Gherеĭ, fiul Hanuluĭ Menlli, aŭ prădat şi ars Ştefăneşti («Letop.», tom. I, pag. 184).

După moartea luĭ Simion Movilă, fu războiŭ la Ştefăneşti între Constantin, fiul luĭ Simion Movilă, ajutat de Poloni, cu Vişnoveţki, şi între Mihailaş, fiul luĭ Irimia Movilă, ajutat de Turcĭ.

La anul 1685, eşind Turculeţ cel mare la Ştefăneşti, a bătut un pîlc de Turcĭ, ca la 40, care se întorceaŭ pe şleah de la Cameniţa («Letop.», tom. II, pag. 239).

La anul 1713, Turciĭ, întorcîndu-se din războiul cu Poloniĭ, aŭ făcut pod peste Prut la Ştefăneşti, pentru a trece oştile ce veneaŭ de la Hotin.

La 1855, Ştefăneşti aŭ fost ocupaţĭ de Austriacĭ, care aŭ făcut cazărmĭ şi grajdurĭ de caĭ.

In fine, Ştefăneşti aŭ fost ocupaţĭ în alte multe rîndurĭ de armate streine, căcĭ eĭ eraŭ trecătoare şi loc de propas pentru oştirile care mergeaŭ la Hotin orĭ în Polonia.

Ştefăneşti, *deal*, în raionul comuneĭ cu acelaşĭ nume, plasa Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel, pe care se cultivă 202 hect. vie.

Valea Ştefăneştilor produce multe fructe bune şi gustoase, maĭ ales persicĭ şi strugurĭ de diferite soiurĭ.

Ştefăneşti, *gîrlă*, ce izvoreşte din maĭ multe izvoare şi, după ce udă com. Ştefăneşti, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel, d'alungul săŭ, de la N. la S., se varsă în rîul Argeşul, la locul numit Zăvoiul.

Ştefănoaia, *fost sat*. S'a desfiinţat împreună cu Rîsnarul, Cioriceşti şi Chira, pentru a se forma com. Ghirdoveni, pl. Filipeşti, jud. Prahova.

Ştefuł, *cătun* al comuneĭ Cotul-Ciorĭ, jud. Buzăŭ, cu 40 locuitorĭ şi 8 case.

Ştejicul, *munte,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Jitia. Are 2 vîrfurĭ: Ştejicul-Mare şi Ştejicul-Mic. E acoperit cu pădurĭ şi păşunĭ. Vara se fac stîne de oĭ. De aci izvoreşte pîrîul Ştejicul, afluent al rîuluĭ Rîmnicelul.

Ştioborăni, *com. rur.,* jud. Vasluiŭ, pl. Crasna, în partea de V. a judeţuluĭ, la 20 kil. de oraşul Vasluiŭ, şi la 27 kil. de Codăesti, reşedinţa plăşeĭ, situată pe o continuitate de dealurĭ şi văĭ, avînd teritoriul accidentat.

E formată din satele: Ştioborăni, Valea-Siliştеĭ şi Bălţaţi. Are o suprafaţă de 2348 hect., cu o populaţie de 366 familiĭ, saŭ 1630 suflete; 3 bisericĭ deservite de 2 preoţĭ şi 6 eclesiarchĭ; o şcoală; o moară cu vaporĭ, maĭ multe de vînt şi 4 cîrciumĭ.

Budgetul comuneĭ e de 2327 leĭ la venitурĭ, şi de 2241 leĭ, 67 banĭ, la cheltuelĭ.

Locuitoriĭ posedă: 90 pluguri şi 99 care boĭ; 110 stupĭ; 530 vite marĭ cornute, 1530 oĭ, 76 caĭ şi 150 rîmătorĭ.

Ştioborăni, *sat,* în centrul com. Ştioborăni, pl. Crasna, judeţul Vasluiŭ. E situat pe coasta dealuluĭ Ştioborăni, pe o suprafaţă de 529 hect., cu o populaţie de 116 familiĭ, saŭ 580 suflete.

Este reşedinţa comuneĭ. Are o şcoală, înfiinţată la 1881; o biserică, făcută la 1752 de un călugăr numit Isaia, deservită de 1 preot şi 2 eclisiarcĭ; 2 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 pluguri şi 45 care cu boĭ; 60 stupĭ; 164 vite marĭ cornute, 29 caĭ, 300 oĭ şi 80 rîmătorĭ.

Ştioborăni, *pîrîŭ,* izvoreşte de sub Dealul-Popeştilor, com. Micleşti, intră pe teritoriul com. Ştioborăni, din pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, curge printre dealurile: Anghelina şi Lieşti, apoĭ ĭese din comună şi se varsă în rîul Bîrladul, aproape de Docolina, după ce primeşte pîraele: Lieşti şi Mîţa, pe Şesul-Moşinoailor.

Ştorobăneasa, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, situată pe partea stîngă a rîuluĭ Teleorman, la 15 kil. de Alexandria, 28 kil. de Zimnicea şi 52 kil. de T.-Măgurele.

Se învecineşte la N. cu com. Atîrnaţi; la S., cu com. Beiul; la V., cu com. Brinceni şi Ţigăneşti, dincolo de rîul Vedea, iar la E., cu hotarul moşieĭ Ciochina, din jud. Vlaşca şi cu valea Atîrnaţi.

Are o întindere de 2825 hect., cu o populaţie de 1016 suflete; o şcoală şi o biserică, cu treĭ preoţĭ şi doĭ cîntăreţĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ sunt 181, pe 734 hect.

Vite: 402 caĭ, 14 măgarĭ, 605 vite marĭ cornute, 1793 vite micĭ cornute şi 103 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e de leĭ 3956 la venitурĭ, şi de leĭ 3489, banĭ 94, la cheltuelĭ.

Cale de comunicaţie are o şosea vecinală spre com. Beiul, cu un pod peste eleşteul din comună, şosea care dă în drumul judeţean Alexandria-Zimnicea.

Dintre măgurĭ, Măgura-Răcoteştilor este singură maĭ importantă; cele-l'alte sunt numaĭ nişte micĭ moviliţe.

Ştirbăţul, *sat,* jud. Suceava, pe moşia şi în com. Siliştea, aşezat pe şesul Sucevеĭ şi lîngă Suceviţa.

Are o populaţie de 434 locuitorĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată în 1890; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, pe catapeteasma căreia se citeşte:

Acest sfînt locaş s'a făcut cu tôtă cheltuiala dumi-sale d-luĭ Alexandru Ciurea la anul 1867.

Satul formează o parohie cu Siliştea.

Împroprietăriţĭ în 1864 sunt 24 fruntaşĭ, 23 pălmaşĭ şi 10 codaşĭ, stăpînind 162 fălcĭ şi 32 prj.

Drumurĭ principale sunt: la Siliştea (4400 m.) şi la Liteni (3 kil.). Se numea în vechime şi Ilişenĭ şi Leţcani.

Ştirbeiŭ, *numire vechie a oraşuluĭ* Călăraşi, jud. Ialomiţa.

Ştirbeiŭ, *com. rur.,* în N. pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, la 16 kil. spre N. de Balş şi la 47 kil. de Caracal. Se compune din satele: Ştirbeiŭ (1348 locuitorĭ), Curtişoara (300 locuitorĭ), Dobreţul (300 locuitorĭ), Bărbeşti, (300 locuitorĭ) şi Boboca (Olteţani, 300 locuitorĭ).

Satul Ştirbeiŭ (Ciuturoaia) este situat pe ţărmul drept al Olteţuluĭ; Boboca şi Bărbeşti, dincolo de Olteţ, pe ţărmul sting; Dobreţul şi Curtişoara, spre V. de Ştirbeiŭ.

Are o populaţie de 2848 locuitorĭ; 3 bisericĭ, Cuv. Paraschiva (1560, clădită de Buzeşti) în Ştirbeiŭ, S ţiĭ Voivozĭ (1850) în Bărbeşti şi S-ţiĭ Voevozĭ (1851, clădită de prinţul B. Ştirbeiŭ în Curtişoara, cu 4 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ; o şcoală şi 16 cîrciumĭ.

Vite: 1124 vite marĭ cornute, 3840 vite micĭ şi 700 porcĭ.

Satul s'a numit Ştirbeiŭ, după numele princip. Barbu D. Ştirbeiŭ, care a avut proprietate acĭ, unde a fost cea maĭ vechie locuinţă a Buzeştilor, şi unde se stinse ultimul reprezentant din această familie.

Ştirbeşti, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-j., compusă din 2 cătunc: Ştirbeşti şi Herăşti. Este

situată pe valea Peşteneĭ, dealul Chituci şi dealul Nucul, la 70 kil. de reşedinţa judeţuluĭ şi la 40 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Ghioroiul; la E., cu com. Beneşti; la S., cu com. Bălceşti şi la V., cu com. Frăţila.

Are o populaţie de 1006 locuitorĭ; 3 bisericĭ: 2 în Stirbeşti şi 1 în Herăşti; o şcoală datînd de peste 50 de anĭ; 2 morĭ.

Locuitoriĭ sunt moşneni. Eĭ posedă: 20 caĭ şi ĭepe, 120 boĭ, 300 vacĭ, 2 bivolĭ, 250 capre, 800 oĭ şi 350 porcĭ.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la 1000 leĭ.

Stă în legătură cu com Ghioroiul, Frăţila, Bălceşti, prin şosele comunale.

E brăzdată de dealurile: Olteţul, Chitucul, Nucul, Tiguzul şi Prădătorul şi udată de văile: Peşteana, Tinoasa, Măluroasa, Jivul, Covaciul, Raciul, Giurica, Gherghina şi Ascunsa.

Şţirbeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Olteţul-d.-j., jud. Vîlcea. Aci e reşedinţa comuneĭ. Are o populaţiune de 1554 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una cu hramul Intrarea în Biserică, zidire foarte vechie şi reparată la 1856, cea l'altă, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, zidită din temelie de Popa Marin cu fecioriĭ luĭ şi zugrăvită la 1837.

Ştirbeşti, *cătun,* făcînd parte din com. Dideşti, pl. Tîrguluĭ, judeţul Teleorman, situat pe partea dreaptă a rîuluĭ Vedea, la vre-o 4 kil. de cătr. de reşedinţă, la punctul numit Uidumacul şi numaĭ la 1 1/2 kil. de com. vecină, Cucueţi.

Are o populaţie de 200 suflete.

Ştiubeieni, *com. rur.,* în partea de N.-E. a pl. Başeul, jud. Dorohoiŭ, formată din satele: Chişcăreni, Petricani, Ştiubeĭeni şi Odaia-Bosia, cu reşedinţa primărieĭ în Ştiubeĭeni.

Are o pop. de 531 familiĭ, saŭ 1959 suflete; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţiĭ, 4 cîntăreţiĭ şi 2 pălămarĭ; o şcoală; 5 iazurĭ şi 3 pog. vie.

Budgetul com. e la veniturĭ de 8285 leĭ şi la cheltuelĭ, de 7002 leĭ.

Vite marĭ cornute 1208, oĭ 3672, caĭ 148 şi porcĭ 670.

Ştiubeieni, *sat,* jud. Dorohoiŭ, pl. Başeul, com. Ştiubeĭeni, pe moşia cu acelaşĭ nume.

S'a numit în vechime Bălăneşti şi apoĭ Chişcăreni.

Proprietatea moşieĭ, fostă a mănăstireĭ Putna, din Bucovina, pănă la 1785, e a familieĭ Grigorie Cogălniceanu.

Are o pop. de 1010 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot, 2 cîntăreţiĭ şi 1 pălămar, mică, zidită de locuitorĭ; o şcoală mixtă.

Piriul ce trece pe moşie este Başeul, iar Podriga şi Ibăneasa trec pe margine.

Piatră calcarică se găseşte destulă. Cultura viţelor e foarte bine îngrijită.

Din vechime, apicultura era aci foarte răspîndită, de unde numele satuluĭ.

Drumurile principale: acel de la Săveni la Dorohoiŭ; acel de la Rădăuţi-Drăgăşeni la Botoşani, pe la Plopeni-Jianu; acel de la Darabani la Săveni şi acel de la Săveni la Botoşani.

Moşia se mărgineşte cu: Drăguşeni, Mileanca, Podriga, Săveni, Vlăsineşti, Plopeni-Jianu, Odaia-Bosieĭ, Balinţi şi Tătărăşeni.

Ştiucani, *sat,* în judeţul Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Gîrbovăţul.

Ştiucani, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Gîrbovăţul.

Ştreanga, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Herţa, com Mamorniţa.

Are 132 loc. împroprietăriţiĭ.

Piriul Molniţa trece pe moşie.

Drumurĭ principale: calea judeţeană Herţa-Mamorniţa şi drumul ce merge la Hreaţca.

Moşia se hotăreşte cu: Hreaţca, Calea-Hotinuluĭ şi Băncesti.

Ştubeile, *sat,* în jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa-Dîmboviţa, cătr. com. Valea-Lungă.

Ştubeile, *cătun,* spre S.-V. com. Strejeşti-d.-s., jud. Romanaţi, spre E. de dealul Strejeşti.

Ştubeilor (Dealul-), *deal,* în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. rur. Cerna. Se desface din dealul Coşlugea, se întinde spre E., într'o direcţie generală de la V. spre E., brăzdînd partea de E. a pl. şi a com. Se prelungeşte spre S. cu Dealul-luĭ-Negoiŭ. Este tăiat de drumul comunal Greci-Ţiganca. Are 407 m. înălţime, şi e unul din cele maĭ înalte vîrfurĭ din jud. şi din Dobrogea. Este acoperit numaĭ cu pădurĭ.

Ştubeiul, *com. rur.,* în jud. R.-Sărat, pl. Grădiştea, pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul-Sărat, aşezată în partea de mijloc a jud., la 9 kil. spre E. de oraşul Rîmnicul-Sărat şi în partea de N. a pl., la 27 kil. spre N. de Grădiştea-d.-s., reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte cu com.: Obidiţi şi Măcrina (5 kil.), Pueşti şi Bălţaţi (8 kil.), Sălcioara (9 kil.).

Se mărgineşte la N. cu Votinul; la E., cu Pueşti şi Măcrina; la S., cu Sălcioara şi la V., cu Obidiţi.

Riul Rîmnicul o udă prin mijloc şi gîrla Iazul-Morilor, la S.

E formată din cătune: Ştubeiul, reşedinţa la S., Fotenul la N., Colibaşul la N.-V.

Are o suprafaţă de 3900 hect., cu o populaţie de 717 suflete; 3 biserici, una în cătunul Fotenul, cu hramul Sf. Ioan, zidită în 1890 de Ioan G. Ciurea, a doua în cătunul Ştubeiul, cu hramul Naşterea Maicii Domnului, zidită în 1838 de Alecu C. Nicolescu şi a treia în cătunul Colibaşi, cu hramul Sf. Voevozi, zidită în 1888 de preotul Roşescu cu locuitorii, deservite de 3 preoţi, 1 dascăl şi 2 paracliseri; 2 şcoli.

Locuitorii posedă: 89 pluguri, o moară cu aburi, o maşină de semănat, 2 de secerat, 4 de trierat; 272 boi, 310 vaci, 160 cai, 110 iepe, 2172 oi, 39 capre, 118 rimători şi 2 măgari.

Budgetul com. e la venituri de 4862 lei, 24 bani, şi la cheltueli, de 4732 lei, 74 bani.

Căi de comunicaţie: calea judeţeană Rîmnicul-Măicăneşti; la Pueşti; Sălcioara-Balta-Albă; Voetinul-Bogza-Sihlele.

Ştubeiul, *sat,* pendinte de com. rur. Căciulatul, pl. Dumbrava-d.-s., jud. Dolj, situat la 6 kil. spre V. de Căciulatul, reşedinţa comunei.

Are o populaţie de 97 familii, saŭ 437 suflete; o biserică, fondată de locuitori, cu hramul S-ţii Impăraţi, deservită de un preot şi un cîntăreţ; o şcoală mixtă.

Comunicaţia în cătun se face prin şosele vecinale şi comunale, cari îl pun în legătură cu Ivăcheşti la E. şi cu Gebleşti la V.

Ştubeiul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Olteni, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Are o biserică cu următoarea inscripţie:

«Întăreşte Doamne sfînta şi Dumnezeeasca biserică aceasta pe care o aĭ cîştigat cu scump sîngele Cristosuluĭ tăŭ, ce acum din temelie s'a ridicat şi s'a zugrăvit prin osîrdia şi cheltuiala D-lor Negoiţă Pîntoiul şi a locuitorilor de aci şi altor particularĭ de afară, şi să prăznuească Sf. Nicolae şi Cuvioasa Paraschiva; la anul de la Christos 1870».

Această biserică s'a construit în locul celeĭ vechĭ.

Ştubeiul, *sat* şi reşedinţa comuneĭ cu acelaşĭ nume, jud. R.-Sărat, pl. Gradiştea, aşezat la S., pe malul drept al riuluĭ Rîmnicul-Sărat. Are o întindere de 25 hect., cu o populaţie de 89 familiĭ, saŭ 375 suflete; o biserică şi o şcoală.

Ştubeiul, *vîrf de munte,* din Culmea-Comarniculuĭ, jud. Argeş, pl. Loviştea.

Ştubeiul-Orăşti (Ştubeiul-Sf.-Gheorghe), *com. rur.,* judeţul Ilfov, plasa Dîmboviţa, situată la 16 kil. spre S.-E. de Bucureşti.

Se compune din satele: Canela, Filastache, Orăşti, Orasca, Postăvari, Piţigaia, Poşta şi Păroaia, cu o populaţie de 1190 locuitori.

Are 4 biserici, la Filastache, Orăşti, Postăvari şi Piţigaia; o şcoală mixtă; 5 morĭ cu apă; 3 heleştaie; 4 podurĭ.

Vite: 439 cai şi iepe, 15 armăsari, 339 boi, 245 vaci şi viţeĭ, 9 taurĭ, 12 bivolĭ şi bivoliţe, 78 capre, 1558 oi şi 357 porci.

Budgetul comuneĭ e la venitură de 6228 leĭ şi la cheltueli, de 6193 leĭ.

Locuitorii posedă 117 pluguri: 94 cu boi şi 23 cu cai; 166 care şi căruţe: 102 cu boi, 64 cu cai.

Improprietăriţi 117 locuitori şi neîmproprietăriţi 192.

Comerciul se face de 9 circiumari şi 1 hangiŭ.

Şubeşti, *vechie suburbie a oraşuluĭ* Cîmpulung (1831), jud. Muşcel. Coprindea toată partea dela Mănăstire, pănă la Crucea-de-Piatră.

Şuchea, *cătun,* al com. Căneşti, jud. Buzăŭ, cu 300 locuitorĭ şi 48 case. Are subdivizia Rotari.

Şuica, *com. rur.,* jud. Olt, pl. Vedea-d.-j., compusă din 3 cătune: Teişul, Rusciorul şi Şuica, cu o suprafaţă de 1104 hect., şi o populaţie de 1132 locuitorĭ.

Este situată pe dealul dintre apa Plapceĭ şi Teiuşul şi văile gîrlelor Teiuşul, Şuica şi Plapcea-Mică, la 30 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 5 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Are o şcoală mixtă; 4 biserici, una în cătunul Teiuşul, ridicată între anii 1863—66, avînd de ctitorĭ pe preotul St. Referendar, Const. Popescu, etc., a doua în cătunul Rusciorul, ridicată între anii 1883—85, o a treia în cătunul Şuica, fondată la 1816, avînd de ctitorĭ pe Popa Gheorghe Şuiceanu, Const. Sterpu şi Postelnicul Nicolae Creţu, reparată la 1870, şi a patra, tot în cătunul Şuica, zidită la 1832, avînd de ctitorĭ pe Mateĭ Mihaiŭ, Stoica Ştefănescu, Radu Tătulescu şi alţiĭ, deservite de 4 preoţi.

Meseriaşi sunt: 7 dulgherĭ, 3 butarĭ şi 2 rotarĭ.

Locuitorii sunt moşneni. Ei posedă: 30 cai şi iepe, 320 boi, 260 vaci, 1400 oi şi 130 porci.

Comerciul se exercită în com. de 5 circiumari.

Budgetul com. e la venitură de 2068 leĭ şi la cheltuelĭ, de 2039 leĭ.

O şosea înlesneşte comunicaţia spre com. Tătărăi şi Poborul, afară de alte şosele ce trec prin interiorul com.

E brăzdată de dealul dintre Plapcea-Mică şi Teiuşul, de cel dintre Şuica şi Teiuşul, pe care se cultivă cereale. Servesc de păşune, avînd în interiorul com. o lungime de 5 kil.

E udată de gîrlele Plapcea, Teiuşul şi Şuica şi de văile: Stuparul, Valea-Poduluĭ şi Adînca.

Şuica, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt. Are o populaţie de 440 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una cu hramul Cuvioasa Paraschiva, fondată la 1816 de Popa Gheorghe Şuiceanu şi alţiĭ, şi cea-l'altă zidită la 1832.

Şuletea, *com. rur.*, în partea de S.-V. a pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ.

Se mărgineşte la S.-V. cu com. Iepureni şi jud. Tutova; la V., cu com. Jigălia şi la E. cu com. Găgeşti. E aşezată pe dealurile Zăvoiul şi Şipotul, şi pe văile formate de aceste dealurĭ, pe o suprafaţă cam de 1300 hect., şi cu o populaţie de 245 familiĭ, saŭ 932 suflete.

E formată numaĭ din satul Şuletea şi brăzdată de două pîraie, unul pe partea de E., numit Bobişul şi altul pe partea de V., numit Dealul-de-pe-Vale.

Locuitoriĭ sunt răzeşĭ, şi, pe lîngă agricultură, se ocupă cu cultura viilor şi a livezilor.

Pe teritoriul com. se află o pădure cam de 100 hect.

Are o şcoală, înfiinţată la 1809 şi o biserică, făcută la 1899, pe ruinele alteĭ bisericĭ vechĭ şi deservită de 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ.

Vite: 505 vite marĭ cornute, 557 oĭ, 55 caĭ şi 154 porcĭ.

Budgetul com. e de leĭ 3105, banĭ 83, la venitură, şi de leĭ 2662, banĭ 54, la cheltuelĭ.

Şumandra, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Dumbrava, făcînd parte din com. rur. Secul.

Şupan saŭ **Şipan**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Comăneşti, situat pe malul drept al Trotuşuluĭ, maĭ sus de confluenţa acestuĭ riŭ cu pîrîul Şupan, la 710 m. de satul Comăneşti.

Are o populaţie de 95 familiĭ, saŭ 432 suflete; o biserică, clădită pe la 1810, deservită de 2 cîntăreţĭ; 2 circiumĭ.

In apropierea acestuĭ sat, în valea Şupanuluĭ se găsesc mine de cărbunĭ de pămînt.

Şurăneşti, *com. rur.*, în partea de N. a plăşeĭ Mijlocul, jud. Vasluiŭ, la 33 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 5 kil. de Codăeşti, reşedinţa plăşeĭ. E formată din satele: Şurăneşti-d.-s., şi Şurăneşti-d.-j., Ghergheleul şi Drăcşeni. Are o suprafaţă de 5083 hect., cu o populaţie de 309 familiĭ, saŭ 1405 suflete; 3 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală; 2 morĭ cu aburĭ; 3 iazurĭ şi 5 circiume.

Comerciul se face de 8 persoane.

Vite: 688 vite marĭ cornute, 12 bivolĭ, 1780 oĭ, 5 capre, 98 caĭ şi 128 porcĭ.

Budgetul comuneĭ e de 3600 leĭ la venitură, şi de 3394 leĭ, 60 banĭ, la cheltuelĭ.

Locuitoriĭ posedă: 8 pluguri şi 124 care cu boĭ, 11 pluguri şi 16 căruţe cu caĭ; 190 stupĭ.

Şurăneşti, *sat*, în centrul com. Şurăneşti, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, la 6 kil. spre V. de tîrgşorul Codăeşti; aşezat parte pe platoul dealuluĭ Şurăneşti, şi parte pe şesul din valea platouluĭ. Are o populaţie de 125 familiĭ saŭ 559 suflete.

Aicĭ este reşedinţa comuneĭ. Are o şcoală, înfiinţată în anul 1878; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ, zidire frumoasă, clădită şi înzestrată la 1877 de către d-l Gh. Racoviţă, proprietarul moşieĭ; o moară cu aburĭ şi 2 circiumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 45 pluguri şi 60 care cu boĭ, 3 pluguri şi 5 căruţe cu caĭ; 280 vite marĭ cornute, 10 bivolĭ, 615 oĭ, 6 capre, 40 caĭ şi 45 rîmătorĭ.

Şurăneştilor (Dealul-), *deal*, jud. Vasluiŭ. Se întinde din com. Dăneşti, pe la E., purtînd numele de Şurăneşti, în partea de N., şi de Ghergheleul în partea de S. In deosebĭ de acest deal, se maĭ întinde un altul la V. comuneĭ, şi care în partea de N. poartă numele de Dealul-Răşcanilor, în dreptul Bereseĭ, se numeşte Dealul-Bereseĭ, iar în partea de S., Dealul-Golieĭ şi Dealul-Fereştilor.

Din Dealul-Şurăneştilor, se maĭ prelungesc alte două limbĭ de deal: una alăturea cu satul Dăneşti spre E., numită Brehnacea şi alta prin mijlocul satuluĭ Dăneşti, numită al-Dăneştilor. Din Dealul-Ghergheleuluĭ, despre E., se maĭ prelungeşte un deal pe lîngă satul Dăneşti-Golieĭ spre S. şi pe care e aşezat Ciorîţa, iar altul, prelungit tot din Dealul-Ghergheleuluĭ, continuă spre E. pînă la Sudul comuneĭ şi se numeşte Dealul-Ulmuluĭ.

Şurina, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., com. Gîrleni, aşezat pe şes şi pe dreapta Bistriţeĭ.

Are o populaţie de 88 suflete.

Vite: 88 vite mari cornute, 28 oi şi 40 porci.

Şurpa, *deal,* se prelungeşte în partea de N.-E. a satului şi comuna Bohotinul, pl. Podoleni, jud. Fălciu, trece în com. Isaia, şi se termină în Gura-Bohotinului. Costişa despre S.-V. din com. Isaia, se numeşte Zamotic. Mare parte a dealului e acoperită cu vii şi pădure.

Şurpenul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Mircesti, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt.

Şurupaţi, *com. rur.,* în jud. Gorj, plaiul Novaci, la S. de com. Crasna şi formată din satul cu acelaşi nume.

Are o întindere de 500 hect., cu o populaţie de 130 familii, saŭ 571 suflete; o şcoală; 2 biserici, fondate una la 1780 şi reparată la 1850, iar cea-l'altă la 1840, ambele deservite de 2 preoţi, 2 cîntăreţi şi 2 paracliseri.

Locuitorii posedă: 15 pluguri, 26 care cu boi; 390 vite mari cornute, 21 cai, 506 oi şi 70 rîmători.

Budgetul com. e la venituri de 500 lei, iar la cheltueli, de 460 lei.

Rîul Blahniţa udă, de la N. la S., partea de V. a com.; pe el sunt 5 mori.

Comunicaţia în com. se face prin şoseaua comunală care e împietrită numai în interiorul com. şi prin drumuri ordinare care o pun în comunicaţie cu Crasna la N., cu Turbaţi la N.-V. şi Ciocadia la S.-E.

Dealurile mai însemnate în com. sunt: Dealul-Şurupaţilor, pe care se găseşte situată com., Dealul-Carpenului şi Dealul-Bolcei, plantate cu vii şi pomi roditori.

Văi: Valea-Blahniţei, Valea-Ursului şi Valea-Bolcei.

Şuşani, *sat,* făcînd parte din com. rur. Şuşani-d.-s., pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Şuşani-de-Jos, *com. rur.,* în jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., compusă din 2 cătune: Stăiculeşti şi Şuşani-d.-j., situată pe rîul Beica şi dealul Stăiculeşti, la 75 kil. de capitala jud. şi la 20 kil. de a plăşei.

Are o populaţie de 1768 locuitori şi o biserică.

Locuitorii, în număr de 165, s'aŭ împroprietărit la 1864, cînd li s'aŭ dat 601 hect. pămînt, pe moşia d-nei Ana Şuţu.

Vite sunt: 24 cai, 240 boi, 198 vaci, 65 capre şi 759 oi.

Budgetul com. e la venituri de 1890 lei, iar la cheltueli, de 995 lei.

E brăzdată de dealurile: Zînelor şi Stăiculeşti şi udată de văile: Milovanul, Greaca, Bălşoara, Stîlpul şi Mătuşa, şi de rîul Beica.

Şuşani-de-Jos, *sat,* făcînd parte din com. rur. Şuşani-d.-j., pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea.

Şuşani-de-Sus, *com. rur.,* în jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., compusă din 2 cătune: Şuşani şi Sîrbi, situată pe rîul Beica, la 80 kil. de capitala jud. şi la 20 kil. de a plăşei.

Are o populaţie de 668 locuitori; o biserică; o şcoală; o moară cu aburi.

Locuitorii s'aŭ împroprietărit la 1864. Ei posedă: 10 cai, 159 boi, 200 vaci şi 500 oi.

Budgetul com. e la venituri de 1000 lei, iar la cheltueli, de 900 lei.

E brăzdată de dealurile: Milovanul, Muşăteşti şi Olari şi udată, afară de rîul Beica, de văile: Milovanul, Sîrbeaua, Ciuleiul, Negrilă, Cîrstea şi Purcarul.

Şuşani-Sîrbi, *pădure* a statului, în întindere de 680 hect., situată în com. Şuşani, pl. Oltul d.-j., jud. Vasluiu, şi formată din trupurile: Miloramul (125 hect.), Grauri (280 hect.) şi Sîrbi (275 hect.).

Şuşiţa, *plasă,* jud. Putna. Se compune din 11 comune, 28 cătune şi 1 tîrg: Bătineşti, Ciuşlea, Diocheşti, Domneşti, Făurei, Mărăşeşti, Moviliţa, Pădureni, Păuneşti, Pufeşti şi Ruginesti.

Are o populaţie de 4279 familii, saŭ 16217 suflete; 26 biserici, din care 12 parohiale şi 13 filiale; 12 şcoli.

Şuşiţa, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., la 70 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe proprietăţile statului: Tizmana, Ioneşti şi Gura-Motrului, pe valea Şuşiţei. Satul formează comună cu diviziile Scurtulani, Popeşti, Lungulani, Mogoşani, Fometani, Rusinari, Graurani-din-Faţă, Iepurani, Păsărani, Graurani-din-Cîmp şi Ghiculeşti, cu o populaţie de 570 locuitori.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţi; o şcoală.

Budgetul comunei e la venituri de 646 lei, iar la cheltueli, de 467 lei.

Locuitorii posedă: 26 pluguri, 46 care cu boi, 4 căruţe cu cai; 41 stupi; 360 vite mari cornute, 11 cai, 460 rîmători şi 500 oi.

Prin comună trece şoseaua care vine de la com. Grozeşti. Este legată şi cu com. rur. Stîngăceaua.

E udată de apele: Şuşiţa, cu pîraele Blidarul, Valea-Seacă, Vlăduţul, ce izvorăsc din Obîrşia; Vlădoaica, Fîntîna-lui-Cioacă, Nadelul, Clainicul, ce izvorăsc din valea Clainiculuï.

Dealurile mai principale sunt: Dealul-Scurtului, Dealul-Mărei,

Dealul-Mogoşanilor, Dealul-Rotarilor, Piscul-Croitoruluĭ, Dealul-luĭ-Ghica şi Dealul-Mĭeilor.

Văĭ sunt: Valea-Blidaruluĭ, Valea-Seacă, Valea-Buciuluĭ, Vlădoaica, Sîrboaica, Valea-luĭ-Pară, Valea-luĭ-Creacă şi Valea-Crainiculuĭ.

Şuşiţa, *cătun*, al com. Ioneşti, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, situat la S. com., pe loc şes şi lîngă lanţul de înălţimĭ din dreapta Jiuluĭ.

Are o suprafaţă de 534 hect., cu o populaţie de 71 familiĭ, saŭ 388 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 13 pluguri, 39 care cu boĭ; 5 stupĭ; 220 vite marĭ cornute, 13 caĭ, 305 oĭ şi 107 rîmătorĭ.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua vecinală, care 'l pune în legătură la N. cu com. sa Ioneşti, iar la S. cu şoseaua judeţeană Dolj-Mehedinţi.

Şuşiţa, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., com. rur. Jidoştiţa.

Şuşiţa, *rîŭ*, izvoreşte din Valea-Laculuĭ, udă com. Cîrceni, Grozeşti şi Suşiţa, jud. Mehedinţi, şi se varsă în Jiŭ, la satul Gura-Şuşiţa.

Şuşiţa, *rîŭ*, udînd pl. Zăbrăuţi şi o parte din pl. Bilieşti, jud. Putna. Izvoreşte din moşia Şoveja, la locul numit Fundul-Tina, primeşte pîrîul Sărata şi pîraele Dumicuşul, Chioa, Cîrligatul, Cremineţul, Valea-Babeĭ, Singureluĭ, Rădoaia, Hataşul, Alba (cel maĭ mare afluent al săŭ), Repejoara, Aluna, Valea-Cîmpuluĭ, Repedea, Străoani, Valea-Daniĭ şi Hăulita.

Udă com.: Panciul, Cîmpurile, Crucea-d.-j., Crucea-d.-s., Făurei, Mărăşeşti, Şoveja şi Străoani-d.-s., şi se varsă în Siret, la S. de Mărăşeşti.

Şuţa (Gura), *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, situată pe cîmpia, care din vechime se numeşte Cîmpia-Brînzoaia. E situată spre S. de Tîrgovişte, la 25 kil., pe partea dreaptă a Dîmboviţeĭ. In raionul săŭ, afară de Dîmboviţa, maĭ are pîr. Şuţa şi un heleşteŭ, numit Păpuriştea.

Are o populaţie de 2450 locuitorĭ; o biserică şi o şcoală. Se învecineşte la E. cu Nucetul, de care se desparte prin Dîmboviţa; la V., cu Sperieţeni, la N., cu Perşinari şi la S., cu Produleşti, despărţindu-se prin pădure şi apa Şuţa

Şuţa, *pîrîŭ*, jud. Dîmboviţa. Izvoreşte din pădurile Rîncăciovuluĭ, din coprinsul com. Lucieni; curge pe lîngă comunele: Şuţa-Seacă, Raciul, Gura-Şuţeĭ, Produleşti, Titu, Odobeşti, şi se varsă în partea stîngă a rîuluĭ Răstoaca, aproape de Văcăreşti-de-Răstoacă. In raionul com. Şuţa-Seacă se desparte în două ramurĭ: Şuţa-Mare şi Şuţa-Mică.

Şuţa-Seacă, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, situată pe Dealul-Şuţeĭ, cam la 12 kil. spre S.-V. de Tîrgovişte, pe şoseaua judeţeană Tîrgovişte-Găeşti-Vlaşca. Prin raionul comuneĭ curg pîraiele: Şuţa-Mare şi Şuţa-Mică, peste care sunt două podeţe. Se compune din patru cătune: Olteni, Şuţa, Boboci şi Pădureni, cu o populaţie de 800 locuitorĭ.

Are două bisericĭ şi o şcoală. Se învecineşte: la E., cu com. Raciul; la V., cu Cobia; la N., cu Lucieni şi la S., cu Piciorul-de-Munte. Se desparte de maĭ toate com. vecine prin pădurĭ şi se uneşte cu Lucieni şi Piciorul-de-Munte prin şoseaua judeţeană Tîrgovişte-Găeşti-Vlaşca, iar cu cele-l'alte, prin şosele vecinale-comunale.

Şuviţa, *sat*, jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, com. Virfurile.

T

Tabaci, *mahala,* din com. rur. Foleşti-d.-s., plaiul Horezul, jud. Vilcea, la 1 kil. de căt. Dosul (şcoală), în partea de S. a comuneĭ, pe linia Băbeni-Horezul.

Tabăra, *sat,* cu 29 locuitorĭ, jud. Roman, pl. Fundul, com. Băluşeşti, şi la 4 kil. de reşedinţa com.

Tabăra, *deal,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Băluşeşti, spre S. de satul Băluşeşti, cam la 1 1/2 kil. Se întinde la E. de satul Tabăra, face o curbă spre S., până în dreptul satuluĭ Băluşeşti, de unde apoĭ se îndreaptă spre V. şi trece pe lîngă satul Iucşeşti-d.-j. Desparte satul Băluşeşti de satul Chiliile şi Iucşeşti-d.-j. de satul Bătrîneşti, luînd numirile satelor prin dreptul cărora trece. Este acoperit maĭ în întregime cu pădure.

Tabăra, *localitate istorică* şi *pădure,* de 300 hect., a statuluĭ, în partea de S.-V. a satuluĭ Stănileşti, jud. Fălciŭ, pl. Prutul, în hotar cu comunele Lunca-Banuluĭ şi Ivăneşti. Se zice că aicea a fost lagărul cel mare al Turcilor, în războiul de la 1711 cu Ruşiĭ. (Vezĭ Stănileşti, sat).

Tabăra, *pădure,* în partea de N.-V. a com. Poiana-Cîrnuluĭ, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ.

Tabăra-Mănăstireĭ, *sat,* jud. Iaşi, pl. Turia, com. Bivolari, situat într'un cot al rîuluĭ Prutul, în partea de E. a comuneĭ, formînd un trup cu satul Silineşti. Are o populaţie de 94 familiĭ, saŭ 328 suflete; o biserică, reparată în 1832, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 eclesiarh; o şcoală, înfiinţată în 1871.

Vite: 82 caĭ, 527 vite marĭ cornute, 148 rîmătorĭ şi 190 oĭ.

In acest sat se află un loc numit La-Poştă, fiind-că, pe timpurile vechĭ, se făcea şi pe aicĭ comunicaţia cu cetatea Hotinuluĭ. Până în anul 1835, s'a văzut încă urmele poduluĭ peste rîul Prutul ce servea de trecătoare în Basarabia. In partea de V. a satuluĭ este un şanţ, care înconjură satul în formă de semi cerc, prelungindu-şĭ ambele capete până în malul Prutuluĭ. Este înalt de 12 palme şi făcut, se zice, din timpul Eteriştilor, care aŭ staţionat în 1821, în acest cot al Prutuluĭ, apărîndu-se în contra Turcilor.

Tabia-Vechie, *ruinele uneĭ fortăreţe* turceştĭ, în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul com. urb. Tulcea, capitala judeţuluĭ, situate în partea de V. a plăşeĭ şi de N.-V. a oraşuluĭ, pe dealul Tulceĭ, lîngă ruinele vechiuluĭ oraş Tulcea. S'a distrus de cînd Romînia a luat Dobrogea; fusese ridicată pe la începutul secoluluĭ de către Turcĭ, pentru a apăra trecerea Dunăreĭ în contra Ruşilor, în războaiele ce purtaŭ cu eĭ.

Tablele, *pichet,* pe graniţa Transilvanieĭ, jud. Neamţu, situat între pîr. Bistriţa şi Coromîslele.

Tabonul, *pichet* militar pentru paza frontiereĭ, jud. Teleorman, pe marginea Dunăreĭ, în dreptul com. Seaca.

Taili-Sîrti, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Enişenli, şi anume pe acela al cătunelor Bazirgian şi Techi-Chioi. Se întinde din S. de satul Bazirgian, îndreptîndu-se spre S., cu o direcţie generală de la N.-V. către S.-E. Se întinde printre valea Gheren-Ceair şi dealul Mezarlic-Bair şi se prelungeşte cu dealul Havalele-Burun. Este acoperit cu tuferiş şi e situat în partea de S.-E. a plăşeĭ şi cea de V. şi centrală a comuneĭ.

Taina, *deal*, jud. Fălciŭ, pl. Prutul, ramificare a dealuluĭ Lohanul, care se întinde spre E., pe teritoriul com. Iepureni, şi spre V. de satul Iepureni, în hotarul moşieĭ Huşi. Numit astfel, pentru că aicĭ era un loc unde se ascundeaŭ locuitoriĭ vechĭ în timpul invaziunilor.

Tainiţa, *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Boziorul, căt. Nucul, situat între valea Tainiţeĭ şi pîrîul Bîsca-Rozileĭ, izvorul Goteşul şi muntele Arsenia. E izolat şi acoperit de vaste şi seculare păduri.

Tainiţa, *pădure* secularĕ, în jud. Buzăŭ, com. Boziorul, căt. Nucul; face un corp cu Băleanca, Bursucăria şi Hinsarul, sub numele de Nucul. (Vezĭ Nucul, pădure).

Tainiţeĭ (Izvorul-), *izvor*, în jud. Buzăŭ, com. Boziorul, căt. Nucul, pe hotarul de N. despre com. Goideşti. Incepe din muntele Tainiţa şi se scurge în pîrîul Bîsca-Rozileĭ, în faţa localuluĭ primărieĭ din com. Gura-Teghiĭ. Malurile sale sunt avute în grezie, lignită, lemne petrificate, fier sulfurat, etc. Aproape de sorgintea sa are şi o vînă de apă pucioasă.

Tainiţeĭ (Stîlpiĭ-), *stînci de piatră*, ce se ridică în formă de coloane marĭ, în mijlocul pădureĭ Tainiţa, com. Boziorul, jud. Buzăŭ.

Tair-Buaz (Privalul-luĭ-), *girlă*, jud. Constanţa, pl. Hîrşova, com. urbană Hîrşova. Se desface din Dunăre, din dreptul Canaluluĭ-luĭ-Manole, se îndreaptă spre E.; avînd o direcţiune generală dela N.-V.-V. spre S.-E.-E. şi brăzdînd partea apusană a comuneĭ. După $2^1/_2$ kil. de curs, primeşte apele băltiĭ Puturoasa, la apoĭ numele de Privalul-Rotundulŭĭ, de la balta Rotundul, în care se deschide. Conţine peşte, ce vine din Dunăre. Pe malul săŭ drept este drumul, ce vine de la Hîrşova spre Conacul-luĭ-Manole.

Taiţa, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, com. rur. Balabancea, situat în partea centrală a plăşiĭ şi în cea nordică a comuneĭ, pe malul drept al văiĭ Ţiganca, unde Ţiganca se uneşte cu Taiţa, la 9 kil. spre N. de căt. de reşedinţă.

Se mărgineşte la N. cu com. urbană Isaccea; la E., cu com. Nicoliţelul; la V., cu căt. Ţiganca; la S., cu căt. Geaferca-Rusă.

Dealurile care îl brăzdează sunt: Cadiul şi Breazul la N., Taiţa prin mijloc, Pîrlita la E. E udat de pîrîul Taiţa şi afluentul săŭ Valea-Cadiuluĭ, la V. şi N. şi de valea Pîrlita, unită cu Pîrlita-Mică, la S. şi E.

Drumurĭ comunale îl leagă cu căt. Hancearca, Geaferca şi com. Nicoliţelul şi apoĭ cu Isaccea şi Luncaviţa.

Taiţa, *mănăstire*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. Balabancea, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Ţiganca-Taiţa, în partea de N. a plăşeĭ şi a comuneĭ, la 10 kil. spre N. de căt. de reşedinţă, Balabancea, şi la $1^1/_2$ kil. spre N.-V. de satul Ţiganca-Taiţa, la poalele dealuluĭ Ţiganca, pe malul drept al pîrîuluĭ Valea-Ţiganca.

Taiţa, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. rur. Balabancea, căt. Ţiganca-Taiţa. Se desface din dealul Breazuluĭ. Se întinde spre S., printre pîraiele Taiţa şi Pîrlita, avînd o direcţiune generală de la N.-E. spre S.-V. şi brăzdînd partea de N. a plăşeĭ şi a comuneĭ. Pe muchia luĭ merge drumul comunal Cocoşul-Taiţa. Se ridică la o înălţime de 284 m. Este acoperit numaĭ cu păduri, în care predomină stejarul şi teiul.

Taiţa, *rîŭ*, cel maĭ însemnat curs de apă din jud. Tulcea şi din toată Dobrogea. Izvoreşte din dealul Cadiuluĭ, din poalele sudice ale luĭ; face un semi-cerc spre V.; se îndreptează iar spre S., udînd poalele dealuluĭ Taiţa; trece prin satul Ţiganca-Taiţa; de unde o ia spre S.-E.; trece prin satele Hancearca şi Giaferca-Rusă, pe lîngă cătunul Balabancea; intră în com. Orta-Chioi, pe care o udă pe la S.; de aci se îndreaptă spre E., pînă în dreptul com. Alibei-Chioi, de unde o ia spre S.-E.; trece pe lîngă com. Baş-Chioi, Armutlia, căt. Camber şi Satul-Noŭ; formează lacul Toprac-Chiopru, şi, după un curs de aproape 100 kil., udînd partea centrală-sudică a plăşeĭ Isaccea şi pe cea de N. a plăşeĭ Babadag, se varsă în lacul Babadag, la $3^1/_2$ kil. maĭ sus de oraşul Babadag. Malurile sale sunt rîpoase pînă în com. Balabancea; şi de aci joase şi acoperite cu verdeaţă. Basinul săŭ, cu o întindere de 150000 hect., e cuprins între dealurile: Teilor, Coşlegiul, Secarul, David, Amzalăĭ, Carapcea, Dautcea, Consulul, Bac-Ciauşul, Petrosul şi Carada-Bair, la V. şi S.; şi dealurile Cadiul, Piatra-Roşie, Teliţa, Ciliculuĭ la N. Cuprinde jumătate din pl. Isaccea, cu comunele: Balabancea, Orta-Chioi, Meidan-Chioi şi o parte din pl. Babadag cu com. Baş-Chioi, Armutlia, Congazul. Afluenţiĭ principalĭ aĭ săĭ sunt: Valea-Ţiganca, Cărbunăria, Sarap-Dere, unit cu David, Dautcea, Baş-Chioi, unit cu Musafir-Culac,

Jidini și Bac Ciaușul, pe dreapta; Valea-Pîrlită, valea Boclogea, pîrîul Acadinul, valea Ormangic-Cula și izvorul Teliță, pe stînga. Avînd tot-d'auna apă, întreține rodnicia cîmpiilor pe care le străbate. Pune în mișcare peste 50 morĭ așezate pe el.

Taița-Mare, *ramură principală a rîului* Taița, jud. Tulcea. Izvorește din poalele sudice ale dealuluĭ Cocoșul. Se îndreaptă spre S.-V., primește pîrîul Cadiuluĭ și, lîngă satul Țiganca, pîrîul Taița-Mică, spre a forma împreună rîul Taița. Udă partea de N. a plășeĭ Isaccea și com. Balabancea.

Taița-Mică, *ramură secundară a rîului* Taița, jud. Tulcea. Izvorește din poalele sudice ale Dealuluĭ-Teilor. Se îndreaptă spre S.-E., udînd partea de N. a plășeĭ Isaccea și a comuneĭ Balabancea. Primește pe dreapta Valea-Țiganca și, lîngă satul Țiganca, se unește cu Taița-Mare, spre a forma rîul Taița.

Talaba, *sat*, în partea de S.-E. a com. Deleni, pl. Mijlocul, județul Fălciŭ, la 1 kil. de satul de reședință, așezat pe costișa dealuluĭ și a șesuluĭ pîrîuluĭ Bujor-Talaba.

S'a înființat de un proprietar, numit Toma Luca, cu locuitorĭ Țigani, împroprietăriți după legea din 1864, pe o suprafață de 115 hect.

Are o populație de 101 suflete; o biserică vechie, reconstruită de către locuitorĭ în 1856.

Talaba, *moșie*, jud. Ilfov, pl. Oltenița; ține de com. Căscioarele.

Are o întindere de 953 hect. aparținînd însurățeilor.

Talabasca, *moșie*, în jud. Tecuciŭ, com. Fundeni, pl. Bîrlad. Are o suprafață de 314 hect., 89 ariĭ, din care 156 hect. loc arabil, iar restul băltos.

E străbătută de calea ferată Hanul-Conachi-Privalul.

Poartă această numire de la un slujbaș al luĭ Ștefan-cel-Mare cu numele de Talaba, care pentru serviciile sale militare a primit dar această moșie, unde a înființat 2 sate: Braniștea și Piele-Goală, care, din cauza inundațiilor Siretuluĭ, s'aŭ distrus.

Talapanul, *cătun*, în jud. Putna, pl. Zăbrăuți, comuna Străoani-d.-s., situat pe apa Șușițeĭ și pe coasta pîrîuluĭ Repedea.

Are o populație de 135 suflete.

Talar-Ceair, *vale*, în jud. Constanța, pl. Mangalia, pe teritoriul com. rur. Cavaclar, și anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Mangaci, situată în partea de V. a plășeĭ și cea centrală a comuneĭ. Este așezată între văile Culac-Ceair și Mangaci-Ceair, cu o direcțiune generală de la N.-V. către S.-E. Are o lungime de aproape 3 kil. Satul Mangaci este așezat în partea de N. a văeĭ, care e străbătută de drumul comunal Mangaci-Ghiuvenli.

Talașmanul, *sat*, în jud. Constanța, pl. Medgidia, căt. com. Enige, situat în partea de V. a plășeĭ și cea de N.-V. a comuneĭ, la 10 kil. spre N.-V. de reședință, pe valea cu acelașĭ nume. Are o întindere de 166 hect., din care 4 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populație în parte bulgărească și în parte romînă.

Talașmanul, *movilă*, în județul Constanța, pl. Medgidia, pe teritoriul com. rur. Enige și anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Talașman, în partea de V. a plășeĭ și cea de N. a comuneĭ, la 1 ½ kil. spre N. de satul Talașman. Are 178 m. înălțime. E punct strategic dominînd prin înălțimea sa satele Talașman, Polucci și Arabagi, valea Urluia, drumul județean Ostrovul-Cuzgun și căile comunale Rașova-Enige și Aliman-Polucci. Este acoperită cu verdeață.

Talea, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Peleșul. S'a înființat pe la 1790, după cum se constată dintr'un leat găsit pe stîlpul bisericeĭ vechĭ.

E situată pe un deal, în apropiere de munțĭ, la 55 kil. de capitala județuluĭ și la 28 kil. de reședința plaiuluĭ.

Se mărginește cu jud. Dîmbovița și cu moșia Comarnicul.

Se compune din 2 cătune: Talea și Plaiul, cu o populație de 841 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ, una de lemn, făcută la 1790, și cea-l'altă de zid, construită la 1878, cu hramul Sf. Nicolae, ambele deservite de 1 preot; o școală; 2 cîrciumĭ.

Locuitorĭ, în număr de 127, s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșia Prințuluĭ Panait Ghica și a caseĭ Zoe Brîncoveanu, dîndu-li-se 380 hect. Eĭ posedă: 166 caĭ, 182 iepe, 299 vacĭ, 156 boĭ, 385 capre, 3685 oĭ și 269 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe moșia Breaza, este o carieră de piatră, numită Cariera-Belĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitură de 2190 leĭ și la cheltuelĭ, de 2169 leĭ, 74 banĭ.

E brăzdată de maĭ multe dealurĭ, cu direcția S.-E., și de piscurile: Piscul-cu-Cătina și Piscul-cu-Plopĭ, situate în partea de S.

a comunei. Toate servă pentru păşune.

E udată de gîrla Belia, care face mai multe zigzaguri, şi de Vălceaua-Viezuinei.

Talea, *sat,* făcînd parte din com. rur. Talea, pl. Peleşul, jud. Prahova. Aci e reşedinţa comunei.

Talerul, *insulă* în Dunăre, jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Beilicul, lungă de 1 kil., largă de 100 m., cu o întindere de 10 hect., şi despărţită de malul dobrogean al Dunărei printr'un braţ, larg de 100 m., adînc de 4 m., puţin navigabil. E neproductivă, fiind acoperită în toată întinderea cu pietriş şi nisip.

Talpa, *com. rur.,* în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, formată din satele: Chiliile, Crăeşti, Hlăpeşti, Homiceni, Negoeşti, Talpa, şi Tăetura (Tăetura-Borşeni), cu o suprafaţă de 3118 hect., şi o populaţiune de 1810 suflete.

Dintre locuitorii împroprietăriţi în 1864, sunt astăzi: 85 care trăesc şi-şi stăpînesc locurile lor, 92 ca urmaşi; 42 care, deşi însuraţi şi cultivatori de pămînt, n'aŭ nicĭ un fel de proprietate.

Are 5 biserici ortodoxe, deservite de 2 preoţi şi 5 dascăli; una catolică; o şcoală mixtă.

Budgetul com. e de 4828 leĭ, 4 banĭ, la venituri şi de 4783 leĭ la cheltuelĭ.

Comunicaţia cu satele vecine se face prin şoselele Bărbăoani-Talpa-Tupilaţi; Talpa-Baratca; Talpa-Hlăpeşti-Tototeşti.

Talpa, *sat,* jud. Botoşani, aşezat pe coastă de deal, în dreapta văiei şi pîrîului Ursoaia, în partea de V. a com. Gorbăneşti, pl. Miletinul. Are o suprafaţă de 507 hect., şi o populaţie de 24 familiĭ saŭ 85 suflete; 3 iazurĭ; 1 moară de aburĭ şi puţină pădure.

Vite: 200 boĭ şi vacĭ, 10 caĭ, 150 oĭ şi 45 porcĭ.

Se maĭ numea şi Tilhăreşti.

Talpa, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Lozna, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Are o populaţie de 168 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Mihail şi Gavril şi S-ta Treime, cu 1 palamar, mică, făcută din lemn în 1777 de Teodor Volinschi, şi reparată în 1860 de Ioan Volinschi.

Rîul Siretul curge pe hotar.

Drumurĭ principale sunt: calea naţională Mihăileni-Botoşani, şi drumul care duce la Zamoştia şi la Grămeşti.

Moşia se hotăreşte cu: Dobronăuţi, rîul Siretul, Călineşti şi Lozna.

Talpa, *sat,* în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Talpa, situat la 30½ kil. de oraşul Piatra (prin satul Borniş). Are o populaţiune de 450 suflete; o biserică, ortodoxă, cu un preot şi 1 dascăl şi una catolică; o şcoală; 2 morĭ de apă şi 1 ferărie.

Numărul vitelor e de 295 capete.

Talpa, *subdivizie a satului* Dealul-Noŭ, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j.

Talpa-Bîţcoveni, *com. rur.,* în jud. Vlaşca, compusă din cătt.: Linia-Coasteĭ, Moşteni-Rotăreşti saŭ Rîndurica, Talpa-Trivalea saŭ Bîţcoveni şi Zădăriciul, Păuleasca saŭ Costeşti. Situată la V. judeţuluĭ Teleorman, la 62 kil. de Bucureşti, 65 kil. de Giurgiŭ şi 28 kil. de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ Glavacioc-Neajlovul.

Are o populaţie de 684 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, cu hramul Sf. Paraschiva, deservită de 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ.

Budgetul com. e la venitur de 2844 leĭ, iar la cheltueli, de 2094 leĭ.

Pe aci trecea drumul cel vechiŭ al poşteĭ, ce ducea de la Bucureşti la Craiova.

Talpa-Ioneşti, *cătun,* pendinte de com. Talpa-Ogrăzile, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca, proprietate a moşnenilor.

Talpa-Ogrăzile, *com. rur.,* în jud. Vlaşca, pl. Glavaciocul, compusă din cătt.: Lefeşti, Şopîrleşti, Talpa-Ioneşti, Talpa-Ogrăzeşti cu mahalaua Dovloceşti şi Talpa Trivalea, toate situate pe platoul dintre Valea-Cleniteĭ şi Valea-Cilnişteĭ, la V. judeţuluĭ, despre Teleorman, la 67 kil. de Giurgiŭ şi la 29 kil. de Obedeni, reşedinţa pl. Glavacioc-Neajlovul.

Are o populaţie de 1583 suflete; 2 biserici, deservite de 2 preoţĭ şi 3 dascălĭ; o şcoală mixtă; o moară cu aburĭ şi 6 cîrciumĭ.

Budgetul com. e la venitur de 3776 leĭ şi la cheltueli, de 2783 leĭ.

Talpa-Ogrăzile saŭ **Pereţ,** *cătt.,* pendinte de com. Talpa-Ogrăzeni, jud. Vlaşca, pl. Glavaciocul. Moşia are o supraf. de 1300 hect.

Talpa-Trivalea, *cătun,* pendinte de com. Talpa-Ogrăzile, jud. Vlaşca.

Talpa-Trivalea saŭ **Bîţcoveni,** *cătun,* pendinte de com. Talpa-Bîţcoveni, jud. Vlaşca, pl. Glavaciocul.

Are o suprafaţă de 1615 hect.

S'a dat la 35 locuitorĭ în 1864 o suprafaţă de 171 hect.

Are o pădure de 25 hect. şi

o moară cu aburĭ pe Valea-Adîncă.

(Vezĭ com. Talpa-Bîţcoveni).

Tamaşi, *com. rur.*, în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., situată pe şesul Siretuluĭ, pe malul stîng. E formată din 6 sate: Furnicari, Racova, Fîntîneanul, Tamaşi (reşedinţa) Coteni şi Chetrişul.

Se învecineşte la N. cu Ruşi, de care se desparte prin rîul Siretul şi com. Buhociul; la S., cu Gioseni; la E., cu Mileşti şi la V., cu Valea-Seacă.

E udată, afară de Siretul, care îĭ spală marginea de V., şi de 2 pîrîiaşe: Racova şi Tamaşi; şi este brăzdată de dealurile: Coteni, Racova, Chicerea, Braduluĭ şi Chiţigoiul.

Are o populaţie de 1440 suflete; o şcoală mixtă, care funcţionează din 1865, în satul Tamaşi; 3 biserici, una ortodoxă, deservită de un preot şi un cîntăreţ, una catolică, la Chetriş, şi alta, tot catolică, la Racova.

Se găseşte pe moşie o moară cu vaporĭ şi 3 morĭ de apă.

Viile ocupă o suprafaţă de 74 hect.

Vite: 38 caĭ, 559 vite marĭ cornute, 238 porcĭ, 32 capre şi 990 oĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 5172 leĭ, 77 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 2711 leĭ, 19 banĭ.

E străbătută de calea judeţeană Bacăŭ-Părincea şi de căĭ com. care o leagă cu satele vecine.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala jud., 11 kil.; la Tîrgul-Părincea, reşedinţa pl., 15 kil.; la Valea-Seacă, 16 kil.; la Ruşi, 5 kil.; la Gioseni, 7 kil.; la Buhociul, 16 kil. şi la Mileşti, 12 kil.

Tamaşi, *sat*, şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., situat pe pîrîul Tamaşi şi lîngă dealurile Chicerea şi Chiţigoiul.

Are o populaţie de 502 suflete; o şcoală; o biserică catolică, făcută de locuitorĭ la 1836, şi una ortodoxă, făcută la 1792 de Manolache-Coroiŭ; o cîrciumă; 2 morĭ.

Vite: 18 caĭ, 209 vite cornute, 102 porcĭ şi 19 capre.

Tamaşul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Corbeanca, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat pe un şes întins, la N. de Bucureşti. Stă în legătură cu Buftea şi cu Corbeasca prin o şosea vecinală. Aci este reşedinţa primărieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 721 hect., cu o populaţie de 598 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 şcoală mixtă; 2 maşinĭ de treerat, 1 heleşteŭ.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 336 şi al celor micĭ, de 525.

Tamaşul-Mare şi Tamaşul-Mic, *munţi*, la N. jud. Muscel, între rîul Dîmboviţa şi Frontieră. Aci culmea principală a Carpaţilor, în dreptul plaiuluĭ Dîmboviţa, îşĭ schimbă brusc direcţiunea spre S.-E., merge astfel pînă din jos de Peatraluĭ-Craiŭ, la Piscul Sf. Ilie, de unde se îndreptează spre N.-E., formînd în această parte hotarul către jud. Dîmboviţa.

Tamba, *sat*, jud. Botoşani, pl. Coşula, aşezat pe coasta de E. a dealuluĭ Tamba, în dreapta pîrîuluĭ Miletinul şi în partea de N. a com. Uriceni. Are o populaţie de 59 familiĭ, saŭ 230 suflete.

Tana-Saia, *vale*, în jud. Constanţa, pl Silistra-Nouă, pe teritoriul comuneĭ rurale Lipniţa şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Coşlugea. Se desface din poalele răsăritene ale dealuluĭ Coşlugea, şi se îndreaptă spre E., avînd o direcţiune generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea de N. a plăşeĭ şi pe cea de N.-V. a comuneĭ şi a cătunuluĭ. După un drum de vre-o 2½ kil. se uneşte cu văile Micul-Orman şi Valea-luĭ-Iroftie, pentru a forma împreună valea Coşlugea. Malurile sale sunt joase şi acoperite icĭ şi colo cu pădurice. Printr'însa trece drumul comunal ce duce de la Călnia la Satul-Noŭ.

Tana-Sîrti, *deal*, jud. Constanţa, în pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Gîrliţa. Se desface din dealul Bei-Orman-Bair, şi anume din vîrful numit Cuiugiuc; se îndreaptă spre N., avînd o direcţiune generală de la S.-E. spre N.-V., brăzdînd partea de S. şi V. a plăşeĭ şi cea de S. a comuneĭ. Se întinde printre valea Ese-Chioi-Ceair şi două văĭ maĭ micĭ, adiacente ale sale. Se ridică pînă la o înălţime de 135 m., dominînd valea Ese-Chioi-Ceair. Este acoperit cu tufărişurĭ, rămăşiţĭ din întinsele pădurĭ ce odinioară acopereaŭ acest deal. Pe la poalele-ĭ de E. trece un drum comunal: Chiuciuc-Cainargi-Gîrliţa.

Tanacul, *com. rur.*, jud. Vasluiŭ, pl. Crasna, la 10 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 32 kil. de Codăeşti, reşedinţa plăşeĭ, situată în şirul de dealurĭ ce se întind de la N. spre S., pe partea stîngă a pîrîuluĭ Vasluţul. Terenul săŭ est foarte accidentat, prezintînd dealurĭ, podişe şi văĭ.

E formată din satele: Tanacul, Burgheleşti şi Beneşti, pe o su-

prafață de 3290 hect., cu o populație de 556 familiĭ saŭ 2136 suflete.

Are o școală și 4 biserică, deservite de 4 preoți și 4 eclesiarhĭ; maĭ multe morĭ de vînt și 6 cîrciume.

Comerciul se face de 29 persoane.

Vite: 1497 vite marĭ cornute, 1550 oĭ, 129 caĭ și 870 rîmătorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 185 pluguri și 290 care cu boĭ, 4 pluguri cu caĭ; 200 stupĭ cu albine.

Budgetul com. e de 3246 leĭ, 57 banĭ, la venitur̆ și de 2640 leĭ, 87 banĭ, la cheltuelĭ.

Tanacul, *sat,* jud. Vasluiŭ, pl. Crasna, com. Tanacul, situat pe podișul și coasta Dealuluĭ-Moareĭ, pe o limbă de pămînt numită Dealul-Parpanița și pe coasta dealuluĭ Merieni.

Are o suprafață de 1717 hect., cu o populație de 355 familiĭ, saŭ 1402 suflete; o școală, înființată în 1867; o biserică, deservită de 2 preoți și 2 cîntăreți; maĭ multe morĭ de vînt și 4 circiumĭ.

Vite: 1004 vite marĭ cornute, 1100 oĭ, 59 caĭ și 500 rîmătorĭ

Locuitoriĭ posedă: 100 pluguri, 209 care cu boĭ; 100 stupĭ.

Tanai-Teiubesi, *deal,* în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Mamut-Cuiusu și Biulbiul. Se desface din partea de N. a dealuluĭ Carada-Bair, îndreptîndu-se spre N., într'o direcțiune generală de la S.-E. spre N.-V.; trece prin satul Mamut-Cuiusu și se termină cu dealul Ciflic-Bair, după ce a mers printre văile Ceșme-Culac și Derin-Alceac. Are o înălțime de 125 m., dominînd satul Mamut-Cuiusu, văile Derin-Alceac, Ceșme-Culac și drumurile comunale Mamut-Cuiusu, Caceamac și Mamut-Cuiusu-Chiuciuc-Biulbiul. Este situată în partea de V. a pl. și com. Mamut-Cuiusu și cea de V. a com. Biulbiul.

Tangîrul, *com. rur.,* jud. Vlașca, pl. Cîlnișteа, compusă din cătunele: Gubavia, Mirăul, Tangîrul și Petru-Rareș. E situată pe partea dreaptă a apeĭ Cîlnișteа, puțin maĭ sus de Stoenești, la 42 kil. de București, 30 kil. de Giurgiŭ și 9 kil. de Ghimpați, reședința plășeĭ.

Are o populație de 1379 suflete; 2 biserică, deservite de 2 preoți și 3 cîntăreți; o școală mixtă; 4 cîrciumĭ.

Budgetul com. e la venitur̆ de 4171 leĭ și la cheltuelĭ, de 3494 leĭ.

In com., Statul posedă 4 trupur̆ de pădure: Ogara, 400 hect.; Teșila, 350 hect.; Manaful, 300 hect; Albele și Șaliile, 400 hect.; toate țin de ocolul silvic Ghimpați.

Tangîrul saŭ **Ogarul,** *cătun,* pendinte de com. Tangîrul, pl. Cîlnișteа, jud. Vlașca, situat pe partea dreaptă a apeĭ Cîlnișteа, proprietatea statuluĭ, fostă a mănăstireĭ Sărindarul. Se arendează împreună cu trupurile Mirăul și Albele cu 47000 leĭ.

Are o suprafață de 1750 hect.; o biserică, deservită de 1 preot și 1 dascăl; 2 cîrciumĭ.

Tanislavi saŭ **Stanigociul,** *sat,* făcînd parte din com. rur. Dozești, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea, situat în partea de S. a com., pe valea rîuluĭ Geamăna.

Are o populație de 366 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Ioan, zidită de locuitorĭ în anul 1864.

Tansa, *com. rur.* și *sat,* jud. Vasluiŭ, la 50 kil. de orașul Vasluiŭ și la 25 kil. de Negrești, reședința plășeĭ.

E așezată în partea de V. a pl. Fundurile și a jud. Vasluiŭ, în margine cu jud. Roman, situată într'o înfundătură a două dealurĭ, din care unul, care vine în partea de E., poartă numele de Suhuleț, iar în prelungirea sa spre N. ia numirea de Dealul-Pădureĭ-Muculuĭ și cel-l'alt, care vine în partea de V. a satuluĭ, se numește dealul Filfiia, pe al căruĭ podiș și coaste e așezată o mare parte a satuluĭ. La poalele luĭ se întinde un șes, numit Șesul-Dagițeĭ, care lățindu-se spre S.-E., ia numirea de Lunca-Dagîțeĭ.

E străbătut prin centru de pîrîul Tansa, care îl desparte în două.

Are o suprafață de 713 hect., cu o populație de 581 familiĭ, saŭ 2355 suflete; 2 biserică, una vechie și alta maĭ nouă, făcută la 1882 de obștia locuitorilor, deservite de 2 preoți și 2 cîntăreți; o școală, înființată la 1865; maĭ multe morĭ de vînt.

Comerciul se face de 9 persoane.

Vite: 723 vite marĭ cornute, 12 caĭ, 956 oĭ, 8 capre și 33 rîmătorĭ.

Budgetul com. e de 3850 leĭ la venitur̆ și de 3618 leĭ, 19 banĭ, la cheltuelĭ.

Taplicul, *deal,* în jud. Constanța, pl. Silistra Nouă, pe teritoriul com. rur. Girlița, și anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Galița. Se desface din dealul Draca, se îndreaptă spre V., avînd o direcție generală de la N.-E. spre S.-V., brăzdează partea de N. a plășeĭ și a comuneĭ și se întinde printre valea Galița și țezerul Girlița, făcîndu-ĭ malurile înalte și stîncoase. Satul Galița, în parte, e așezat chiar la poalele sale su-

dice. Se ridică până la o înălţime de 46 m., dominînd valea Galiţa, satul Galiţa, ţezerul Gîrliţa, în parte, şi drumul comunal ce merge pe muchia luĭ: Galiţa-Cîlnia. E acoperit cu pădurĭ şi fineţe, iar pe poalele de S.-E., cu puţine podgoriĭ.

Tarcăul, *sat,* în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Pîngăraţi, situat pe pîrîul cu acelaşĭ nume.

Are o populaţiune de 400 suflete şi 119 case.

Tarcăul, *schit,* situat pe moşia Tarcăul, com. Pîngaraţi, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, la confluenţa pîrîuluĭ Bolohanişul cu pîrîul Tarcăul.

S'a zidit la 1833 de către Eromonacul Avram, «cu cheltuiala bine-făcătorilor», şi are hramul Dumineca tuturor Sfinţilor.

Tarcăul, saŭ **Ciudomirul,** *şiră de munţĭ,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa, de pe graniţa spre Ardeal, de la Ghimeş şi muntele Ciudomirul până în vîrful cu acelaşĭ nume, şi de aci înainte prin judeţul Neamţu, până la pasul Bicazuluĭ.

Tarcăul, *vîrf de munte,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Brusturoasa, situat puţin maĭ la N. de colţul N.-V. al judeţuluĭ, şi înalt de 1664 m.

Tarcăul, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 35000 hect., jud. Neamţu. Din această întindere, numaĭ 10000 hect. sunt puse în exploatare.

Tarcăul, *pîrîŭ,* izvoreşte din muntele Tarhăoaşul, jud. Neamţu, (marginea despre judeţul Bacăŭ), curge spre N., trecînd pe la schitul Tarcăul, apoĭ pe la Brateş, Tarcăŭ, şi se varsă pe dreapta rîuluĭ Bistriţa, după ce primeşte următoarele pîrîiaşe: din dreapta, pîrîul Cracul-Ţapuluĭ, Paramiştea, Pîrîul-luĭ-Dumitru, Pîrîul-luĭ Chirilă, al-Murgociului, al-Păruluĭ, al-Raduluĭ, Butucilor, Lăptoacelor şi Mălăeştea; iar din stînga: Tărcuţa, Bolohănosul (Bolohanişul), Brateşul, Aţa, Cheiĭ, Pĭetreĭ, Bătrîneĭ, Frasinul, Criveĭ.

Tarcăul, *izvoare minerale sulfuroase,* jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Pîngăraţi, pe moşia Tarcăul.

Tari-Verde, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, cătunul com. Cogelac, situat în partea de S. a plăşiĭ şi cea de E. a comuneĭ, la 2 kil. spre E. de cătunul de reşedinţă, Cogelac, pe malul stîng al pîrîuluĭ Duimgi, la poalele sudice ale dealuluĭ Haidîn.

Are o întindere de 3010 hect., cu o populaţiune, amestecată, de 563 suflete; o şcoală şi o casă de rugăciunĭ.

Tarniţa, *sat,* făcînd parte din com. rur. Baia de-Aramă, jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, aşezat pe ambele laturĭ ale şoseleĭ Severin-Floreşti-Baia-de-Aramă, într'o poziţiune frumoasă.

In sat, în apropiere şi în partea dreaptă a pîrîuluĭ Bistriţa, se află urmele uneĭ mănăstirĭ vechĭ.

Tarniţa, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Stăniţa, spre S.-V. de satul Stăniţa şi la 4 kil. de el, aproape de extremitatea de E. a judeţuluĭ. Are o populaţie de 135 suflete.

Locuitorĭĭ posedă 2009 vite marĭ cornute.

Tarniţa, *sat,* făcînd parte din com. Onceşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ, situat în partea de N. a comuneĭ.

Are o suprafaţă de 250 hect., cu o populaţie de 564 suflete; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1891; o biserică, cu hramul Adormirea Maicĭĭ Domnuluĭ, situată tocmaĭ pe hotar, între jud. Tecuciŭ şi Bacăŭ.

Satul are o vechime de maĭ bine de 100 anĭ şi locuitoriĭ săĭ sunt veniţĭ din Bucovina.

Tarniţa, *schit de călugărĭ,* la poalele munteluĭ Măgura, comuna Găgeşti, pl. Gîrlele, jud. Putna.

Tarniţa, saŭ **Tarniţoaia,** *vîrf de munte,* jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Vasieşti, din şira Moineştilor. La poalele luĭ se află un lac mare de vre-o 7 hect.

Tarniţa, *moşie,* proprietate a statuluĭ, jud. Tecuciŭ, com. Onceşti, pl. Stănişeşti. Aparţinea mănăstireĭ Răchitoasa. Are o suprafaţă de 1205 hect., din care o pădure de 400 hect.

Tarniţele, *munte,* jud. Suceava, pe culmea căruia e hotarul Ţăreĭ, între Broşteni şi Bucovina, avînd 1475,5 m. altitudine.

Tasoc, *deal,* în com. Tanacul, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ. Se întinde de la N. spre S., dinspre Grumăzeşti, până la cîrciuma Buzabriciŭ.

Pe dînsul e aşezată o parte a satuluĭ Tanacul.

Taş-Bair, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. Congaz. Se desface din dealul Ciatal-Bair, se întinde spre S., în o direcţie generală de la N. spre S., brăzdînd partea de N. a plăşeĭ şi cea de E. a com. Pe la poalele de S. trece drumul comunal Congaz-Agi-Ghiol. Este acoperit cu tuferişurĭ şi de natură pietroasă. Domină s. Congaz.

Taş-Bair, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, com. Armutlia. Se desface din dealul Asmilar-Bair; se întinde spre N., în o direcţie generală de la S. spre N., brăzdînd partea de N. a plăşiĭ şi de S. a comuneĭ. Este de natură stîncoasă, acoperit cu pădurĭ şi cu păşunĭ. Domină cu vîrful său înalt de 115 m. satul Camber şi drumul comunal Camber-Slava-Rusă.

Taş-Bair, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Ciamurli-d.-s., şi pe al cătunuluĭ său Caugagi. Se desface din dealul Chiuciuc-Bair; se întinde spre E., în o direcţie generală de la V. spre E., brăzdînd partea de N. a plăşiĭ şi cea de mijloc a comuneĭ. Se prelungeşte spre E. cu dealurile Taslî-Bair şi Bal-Bair. E de natură pietroasă şi acoperit cu păşunĭ.

Taş-Burun, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Enisala. Se desface din dealul Golovar-Bair; se întinde spre E., în formă de semicerc, avînd o direcţiune generală de la S.-E. spre N.-V.; brăsdează partea de E. a plăşeĭ şi cea de S.-E. a comuneĭ. Pe la poalele de S. trece calea judeţeană Babadag-Jurilofca. Este de natură pietroasă, acoperit cu puţină pădure şi păşunĭ. Vîrful cel maĭ înalt, dealul Juc, are 84 m.

Taş-Burun, *vîrf de deal,* jud. Tulcea, situat în partea de E. a plăşeĭ Babadag şi a com. rur. Enisala. Este unul din vîrfurile nordice ale dealuluĭ Taş-Burun. E stîncos şi înalt de 70 m. Se termină repede în iezerul Razelmul. Pe la 12—15 m. de la baza luĭ se văd resturĭ de cochilĭ marine, ceea ce atestă prezenţa de odinioară a Măriĭ prin aceste locurĭ.

Taş-Punar, *com. rur.,* jud. Constanţa, pl. Medjidia, situată în partea de V. a judeţuluĭ, la 54 kil. spre N.-V. de oraşul Constanţa, capitala districtuluĭ, şi cea septentrională a plăşeĭ, la 19 kil. spre N.-E. de orăşelul Medjidia, pe valea Taş-Punar.

Se mărgineşte la N. cu com. Şiriul (pl. Hîrşova); la E., cu com. Pazarlî şi Carol I (pl. Constanţa); la S., cu com. Tortomanul; iar la V., cu com. Seimeni şi Topalul (pl. Hîrşova).

Solul e în general accidentat. Văile aŭ malurĭ înalte şi prăpăstioase. Este brăzdată de culmile Carol I la E., Taş-Punar la S., Topalul la V., şi Şiriul la N. Principalele dealurĭ din comună sunt: Geabac-Bair (106 m.), la S.-V.; Calele-Bair (114 m.) şi Tortomanul (107 m.) la S.; Tuzla-Bair (129 m.) la S.-E.; Harapat-Daga (103 m.), dealul La-Movila-Greculuĭ (95 m.), Pînar-Bair (110 m.), Zavol-Bair (126 m.), toate spre V.; lanţul Eschesec (234 m.), Satis-Chioi-Bair (131 m.), Alah-Bair (204 m.) şi Saragea-Bair, dealurĭ pietroase şi întretăiate de o mulţime de văĭ adînci şi prăpăstioase, la N.; Hoş-Tepe-Bair (203 m.), Mahometcea-Bair (127 m.), la E.; dealurile Taş-Punar (100 m.), Mezarlic-Bair (100 m.), Chior-Ceşme, (117 m.) şi Băltăgeşti (137 m.), în interiorul comuneĭ. Ele sunt acoperite, în cea maĭ mare parte, cu păşunĭ, fineţe şi puţine sămănăturĭ.

Movile sunt 22, toate artificiale, şi servesc ca puncte de orientare şi observaţie.

Are 2 pîraie micĭ: Boazgic-Dere şi afluentul său Saragea-Dere, precum şi maĭ multe văĭ.

Are o suprafaţă de 15708 hect., cu o populaţie, amestecată, de 1738 suflete; 2 biserici, una în cătunul Saragea, deservită de 1 preot şi 1 paracliser, alta în cătunul Taş-Punar, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser, prima cu hramul Sf. Nicolae, a doua cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ; 2 geamiĭ, una în cătunul Chior-Ceşme şi alta în cătunul Taş-Punar, cu 2 hogĭ; 2 şcoale mixte, una în cătunul Chior-Ceşme şi cea-l'altă în cătunul Taş-Punar; 2 şcoale musulmane alipite de geamiĭ; 3 morĭ de vînt şi 1 cu aburĭ.

E formată din cătunele: Taş-Punar, reşedinţa, în partea de S., pe văile Taş-Punar şi Sali-Bei-Dere; Băltăgeşti, în partea de N., la 7 kil. spre N. de reşedinţă, pe pîrîul Saragea; Chior-Ceşme-Romîn, spre E., la 5 kil. spre N.-E. de reşedinţă, pe valea cu acelaşĭ nume; Chior-Ceşme-Tătar, la 800 m. spre N.-E. de precedentul, tot în valea Chior-Ceşme.

Locuitorĭ posedă: 260 pluguri, 484 care şi căruţe, 1 maşină de treerat cu aburĭ, 8 maşinĭ de secerat, 30 maşinĭ de bătut porumb, 25 grape de fier, 4 maşinĭ de vînturat, 20 de cosit; 1007 caĭ, 2445 boĭ, 20 asinĭ, 22344 oĭ şi 194 porcĭ.

Comerciul este activ. Se face prin gara Cernavoda, la 17 kil. spre S.-E., şi constă în import de coloniale şi manufacturĭ şi în export de cereale şi vite, cu produsele lor.

Budgetul com. e la venitură de 10955 l. şi la chelt., de 5545 l.

Căĭ de comunicaţie sunt: calea judeţeană Hîrşova-Medjidia, trecînd pe la 1 kil. spre V. de satul Taş-Punar; apoĭ drumurĭ micĭ ce unesc cătunele între ele şi cu satele vecine: Tortomanul, Carol I, Dorobanţul, Siriul, Satis-Chioi, Boazgicul, Seimeni, etc., şi care se întretae în deosebite direcţiunĭ.

Taş-Punar, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, căt. de reşedinţă al com. Taş-Punar, situat în partea de N. a plăşeĭ şi centrală a com., pe valea cu acelaşĭ nume. Are o întindere de 3198 hect., din care 11 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţie de 99 familiĭ, saŭ 525 suflete.

Taş-Tepe-Iuc, *movilă,* în jud. Tulcea, situată în partea de S. a plăşeĭ Istruluĭ şi cea de E. a com. Casimcea, aşezată pe una din prelungirile de S.-V. ale dealuluĭ Saxan-Cula, între văile Sulugea şi Dichili-Taş-Aleac. E acoperită cu verdeaţă. Are 184 m., dominînd cele două văĭ, pîrîul Casimcea, satul Caciamac şi drumul comunal Caciamac-Rîmnic.

Taşăul, *sat,* în jud. şi pl. Constanţa, căt. com. Cicracci, situat maĭ mult în partea de E. a plăşeĭ şi cea centrală a com., la 5 kil. spre N. de căt. de reşedinţă, Cicracci, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Taşăul şi la marginea laculuĭ Taşăul. Are o suprafaţă de 1150 hect., cu o populaţie de 68 familiĭ, saŭ 308 suflete.

Şoseaua naţională Constanţa-Babadag trece cu 2 kil. maĭ spre V. de sat.

Taşăul, *lac,* în jud. şi pl. Constanţa, pe teritoriul comunelor rurale Cicracci şi Gargalic, situat în partea de E. a plăşeĭ, de S.-V. a com. Gargalic, centrală şi de E. a com. Cicracci. Este înconjurat de dealurile Şahman la N.-E. şi Cicracci şi Cara-Chioi-Bair la S.-V. Lungimea sa, considerată de la locul unde apa Casimcea se varsă în el şi pănă la marginea sa de S.-E., este de 8 kil. Adîncimea variază între 25—40 metri, iar întinderea este de 1200 hect. In partea de S.-V. a laculuĭ şi în interiorul luĭ se află insula Chiuciuc-Ada, care ţine de com. Gargalicul. In partea de N. se varsă pîrîul Casimcea şi, puţin maĭ la E., pîrîul Taşăul; iar în partea meridională, se varsă pîrîiaşul Cicracci. Afară de aceste pîrîurĭ, se maĭ deschid în acest lac şi următoarele văĭ: Valea-Taşăul, Valea-Dolufacî şi Valea-Cicracci. Conţine peşte, al căruĭ venit aparţine statuluĭ. Pe marginele sale s'aŭ aşezat maĭ multe sate: Cara-Coium, situat în colţul săŭ de la S.; Cicracci, situat aproape la jumătatea linieĭ S.-V.; Dolufacî, situat la extremitatea sa N.-V.; satul Taşăul, situat în partea de N., şi satul Şahman, situat aproape de extremitatea S. a latureĭ N.-E. Malurile sale sunt în general joase. Nu comunică cu marea, fiind, între el şi mare, o însemnată distanţă acoperită cu nisip.

Taşăul, *alt nume al pîrîuluĭ* Casimcea, care udă jud. Tulcea, pl. Istruluĭ.

Taşăul, *vale,* în jud. şi pl. Constanţa, pe teritoriul com. rur. Cicracci, şi anume pe acela al căt. săŭ Taşăul. Are o direcţie generală de la N.-E. către S. Se întinde dea-lungul dealuluĭ Taşăul-Sîrti, trece prin satul Taşăul şi se deschide în lacul Taşăul. Prin mijlocul acesteĭ văĭ e albia pîrîuluĭ Taşăul, care are jumătate din lungimea văieĭ.

Taşca, *sătuc,* în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Bicazul, situat pe stînga pîrîuluĭ Bicazul, în drumul ce duce spre trecătoarea Prisăcani.

Are o şcoală.

Tatanir, *lac,* jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. urb. Chilia-Vechĭe, format de braţul Chilia, în una din revărsările sale, şi cu al căruĭ braţ secundar Tatam, comunică prin gîrla Tatanir. Are o întindere de 300 hect. şi, împreună cu lacurile Pojareţ, Bisagi, Capanos, ce se varsă într'însul, 420 hect. Are 2 micĭ insuleţe în interiorul săŭ. Este înconjurat cu stuf, şi conţine peşte, care se consumă în oraşul Chilia şi se exportă şi în Basarabia.

Tatar-Bair, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. Baş-Chioi. Este o prelungire S.-E. a dealuluĭ Stamuni-Culac, brăzdînd partea centrală a plăşeĭ şi a comuneĭ. De natură stîncoasă, pe alocurea, domină satul Baş-Chioi, aşezat la poalele sale sudice, şi pîrîul Teliţa. Este acoperit cu puţine pădurĭ şi păşunĭ întinse, şi cu ceva semănăturĭ pe la poale.

Tatar-Eni-Ghiol, *lac,* în partea de N. a plăşeĭ şi jud. Tulcea şi cea de N.-V. a com. Malcoci, aproape de braţul Sulina, de care este format. Este izolat, înconjurat de toate părţile cu stuf. Are o formă triunghiulară, o întindere de 80 hect. şi conţine peşte.

Tatina, *sat,* făcînd parte din com. rur. Spanţov, jud. Ilfov, pl. Oltenita, situat spre N.-V. de Spanţov, înconjurat de dealurĭ. Spre V. de sat este o mică baltă, numită Tatina.

Se întinde pe o suprafaţă de 1863 hect., cu o populaţie de 252 locuitorĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 317 şi al celor micĭ, de 443.

Tatina, *insulă* în Dunăre, în dreptul satuluĭ cu acelaşĭ nume, jud. Ilfov.

Tatina, *moşie* a statuluĭ, pl. Olteniţa, jud. Ilfov.

Tatina, *pădure*, jud. Ilfov, pl. Olteniţa, com. Spanţov, formată din trupurile: Tatina-de-Baltă (100 pog.) şi Tatina-din-Deal (700 pog.).

Tatlă-Suhat, *cîmp*, acoperit cu iarbă şi cu păşunĭ, jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comunelor Canlî-Bugeac şi Ciamurli-d.-j. Este tăiat de mica vale Mîl-Vel-Culac; iezerul Goloviţa cel mic îl udă de 3 părţĭ. Are o întindere de 300 hect., din care maĭ mult de 2 părţĭ aparţin com. Canlî-Bugeac, restul, com. Ciamurli.

Tatlîgeac, *com. rur.*, jud. Constanţa, pl. Mangalia, situată în partea meridională a jud., la 58 kil. spre S. de oraşul Constanţa, capitala districtuluĭ, şi în cea de E. a plăşeĭ, la 13 kil. spre N. de orăşelul Mangalia, reşedinţa ocoluluĭ, lîngă lacul Tatlîgeac.

Se mărgineşte la N. cu com. Tuzla şi Musurat; la E., cu Marea-Neagră; la S., cu com. urbană Mangalia; iar la V., cu com. Ghelingec şi căt. Parveli (al com. Tuzla).

Relieful soluluĭ e puţin accidentat; principalele dealurĭ care o brăzdează sunt: Tauşan-Bair (70 m.), la N.; Mangea-Punar-Bair (47 m.), la N.-E.; Parveli (66 m.), la V.; Tatlîgeac-Bair, la S. (55 m.); ele sunt acoperite cu fineţe şi semănăturĭ.

Movile sunt 25, toate artificiale.

Ape: Marea-Neagră, care o udă la E., pe o distanţă de 6 kil.; lacul Tatlîgeac-Ghiol, format de Mare, la E. com., avînd 180 hect. întindere, din care jumătatea apusană acoperită cu stuf; pîrîul Tatlîgeac, curgînd dinspre V., din dealul Ghelingec, trecînd prin satul Tatlîgeac-Mic, şi vărsîndu-se în lacul Tatlîgeac.

E formată din două cătune: Tatlîgeac-Buiuc şi Tatlîgeac-Cuciuc.

Are o suprafaţă de 4407 hect., cu o populaţie, amestecată, de 568 suflete; 4 geamiĭ, cîte 2 în fie-care cătun, avînd cîte 1 hoge.

Locuitoriĭ posedă: 40 pluguri, 105 care şi căruţe, 1 maşină de treerat cu aburĭ, 6 maşinĭ de semănat, 6 maşinĭ de treerat, 9 grape de fier, 2 trioare; 8540 capete de vite, maĭ cu seamă oĭ şi boĭ; 4 morĭ de vînt.

Budgetul com. e la venituri de 3705 leĭ, şi la cheltueli, de 1716 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: pe lac şi Mare cu luntrile; şoseaua judeţeană Constanţa-Mangalia care trece printre cele două sate; drumurĭ micĭ comunale saŭ vecinale ce duc la satele învecinate ca: Tuzla, Parveli, Abdulah, Gheringec, Ascilar, Copucci, Mangalia, etc.

Tatlîgeac, *movilă*, în jud. Constanţa, pl. Mangalia, pe teritoriul comuneĭ Tatlîgeac. Are 63 m. şi domină satele Pervelei, Tatlîgeacul-Mare şi Tatlîgeacul-Mic, precum şi valea cu acelaşĭ nume.

Tatlîgeac, *pîrîŭ*, în jud. Constanţa, pl. Mangalia, pe teritoriul com. rur. Gheringec şi Tatlîgeac. Işĭ ia naştere din două fîntînĭ marĭ, ale satuluĭ Gheringec, îndreptîndu-se spre S. şi mergînd spre S.-E. pănă la satul Ascilar, udîndu-ĭ partea de N.; apoĭ se îndreaptă spre N.-E., pănă la Tatlîgeacul-Mic, străbate satul prin mijloc şi la eşire se îndreaptă spre E. Formează în drumul săŭ două lăculeţe, şi apoĭ se varsă în lacul Tatlîgeac-Ghiol, după un curs de 8 kil.

Tatlîgeac-Biuiuc (Tatlîgeacul-Mare), *sat*, în jud. Constanţa, pl. Mangalia, cătunul de reşedinţă al com. Tatlîgeac, situat în partea de E. a plăşeĭ şi cea centrală a comuneĭ.

Are o suprafaţă de 2182 hect., cu o populaţie, în maioritate turcească, de 267 suflete, care se ocupă cu agricultura şi puţin cu pescăria. Casele sunt aşezate pe valea Tatlîgeac-Derea, puţin maĭ spre N. de lacul Tatlîgeac-Ghiol.

Tatlîgeac-Cuciuc (Tatlîgeacul-Mic), *sat*, în jud. Constanţa, pl. Mangalia, cătunul comuneĭ Tatlîgeac, situat în partea de E. a plăşeĭ şi cea de V. a comuneĭ, la 2 kil. spre S.-V. de cătunul de reşedinţă, Tatlîgeac-Biuiuc.

Are o suprafaţă de 2225 hect., cu o populaţie, amestecată, de 433 suflete.

Tatlîgeac-Derea, *vale*, în jud. Constanţa, pl. Mangalia, com. Tatlîgeac. Se desface din dealul Tauşan-Bair, şi anume din vîrful săŭ Sarî-Iucler, îndreptîndu-se spre S. şi avînd o direcţiune de la N. către S.-E. Apucă pe valea Biuiuc-Derea, trece prin satul Tatlîgeac-Biuiuc şi se deschide în lacul Tatlîgeac-Ghiol.

Tatlîgeac-Ghiol, *lac*, în jud. Constanţa, pe teritoriul com. rur. Tatlîgeac, situat în Sudul satuluĭ Tatlîgeac-Biuiuc şi la E. satuluĭ Tatlîgeac-Cuciuc. Are o formă alungită de la E. către V. Este acoperit maĭ mult de jumătate cu stuf şi trestie, avînd o suprafaţă de 80 hect. În el se varsă pîrîul Tatlîgeac.

Tatomireşti, *com. rur.*, jud Dolj,

pl. Jiul-d.-s., la 27 kil. de Craiova şi la 9 kil. de reşedinţa plăşeĭ, Filiaşi.

E situată pe ambele maluri ale rîuluĭ Jiul şi formată din cătunele Tatomireşti, reşedinţa, pe stînga, şi Segarcea, pe malul drept.

Se învecineşte la E., cu com. Brădeşti, despărţindu-se prin Valea-Rea; la V., cu com. Răcari; la S., cu com. Braloştiţa, şi la N., cu com. Brădeşti.

Terenul comuneĭ este şes.

Este udată de rîul Jiul, cu direcţiunea de la V. spre E. Pe el se află două poduri stătătoare. Jiul primeşte în comuna Tatomireşti, pe dreapta, treĭ pîraie.

Are o suprafaţă de 1355 hect., cu o populaţie de 1097 suflete; două biserici: una în Tatomireşti, făcută de Mateĭ Biv-vel-Aga Medelnicerul, cu soţia sa Aniţa, pe la 1750, reparată la 1826 de R. Şerban-Filişianu şi la anul 1886 de d-na S. Filişianu, cea-l'altă în cătunul Sfîrcea, făcută de locuitorĭ, pe la anul 1850, ambele deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Prin comună trece calea ferată Răcari, la 3 kil., şi treĭ căĭ vecinale: una către Braloştiţa, lungă de 5 kil., a doua către Scăeşti, în întindere de 5 kil., şi a treia la Brădeşti, de 7 kil.

Tatomireşti, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Tatomireşti, situat pe stînga rîuluĭ Jiul şi străbătut de dealul Tatomireşti.

Are o populaţie de 583 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1874; o biserică, fondată în 1750 de Mateĭ Biv-vel-Aga Medelnicerul şi soţia sa Aniţa.

Tatomireşti, *sat,* în jud. Neamţu, com. Mărgineni, pl. De-Sus-Mijlocul, situat pe pîrîul cu acelaşĭ nume, între satele Micşoreni şi Itrineşti.

Are o populaţie de 319 suflete; 1 biserică, cu 1 preot şi 1 dascăl.

Vite: 74 boĭ, 81 vacĭ, 10 juncĭ, 177 oĭ, 30 caĭ, 26 porcĭ.

Tatomireşti, *sat,* în partea de E. a com. Drăguşeni, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ. Are o suprafaţă de 715 hect., cu o populaţie de 360 suflete; o biserică, zidită din piatră.

De acest sat ţin şi cătunele: Măcreşti, Gura-Văieĭ, fostă proprietate a statuluĭ, iar acum a locuitorilor împroprietăriţĭ în 1879, şi Perieni.

Tatomireşti, *moşie particulară,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Tatomireşti, aparţinînd d-neĭ Filişanu şi locuitorilor. Aduce venit anual de 54000 leĭ. Are pe dînsa 60 hect. vie şi 300 hectare pădure.

Tatu-Cimpoiaşul, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, com. Valea-Sălcieĭ. Izvoreşte din Dealul-Modrenilor, udă partea de E. a comuneĭ şi se varsă în rîul Cîlnăŭ, pe dreapta luĭ, maĭ jos de cătunul Modreni.

Legenda zice că şĭ-a luat numele de la un gingaş păstor, Tatu-Cimpoiaşul, care cînta foarte frumos, muri tînăr, şi fu plîns de toţĭ sătenĭĭ. Aceştia în amintirea-ĭ dădură numele săŭ văiĭ pe unde de obiceiŭ el işĭ ducea oile.

Taula, *sat,* făcînd parte din com. Onceşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ, situat pe coasta dealuluĭ Taula, la E., pe rediul Scafara la S., şi pe dealul Perjul la N.-V.

Are o populaţie de 289 suflete, locuind în 65 case.

Locuitorĭĭ sunt vechĭ răzeşĭ şi stăpînesc tot teritoriul cătunuluĭ, care e de 255 hect.

Taula-Parvuloc, *o cotitură a braţuluĭ* Sf. Gheorghe, jud. Tulcea, situată în partea de V. a plăşeĭ Sulina şi cea de S.-V. a com. rur. Cara-Orman; în ea se varsă gîrla Litcovul; lîngă ea e situat şi punctul trigonometric Parvuloc, înalt de 2,2 m.

Taumirul, *loc cu pădure,* de gorun, în întindere de 6700 m. p., jud. Vîlcea, com. R.-Vîlcea, pl. Ocolul, pe moşia Cetăţuia.

Tauşan-Bair, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Mangalia, pe teritoriul com. rur. Tuzla şi Musurat. Se întinde de la S.-V. satuluĭ Tuzla şi pînă la N.-E. satuluĭ Pervelei, avînd o direcţiune de la S.-V. către N.-E. Are maĭ multe vîrfurĭ ca Dara-Iuiuc (57 m.), Baldova-Iuiuc (70 m.) şi Sarî-Iucler, care e cel maĭ înalt (74m.). Dealungul acestuĭ deal, merge drumul comunal Tuzla-Pervelei; iar extremitatea sa S.-V. este tăiată de şoseaua judeţeană Mangalia-Constanţa.

Tazlăul, *com. rur.,* în S. plăşeĭ Bistriţa, jud. Neamţu.

E formată din cătunele: Tazlăul, Frumoasa şi Balcani, cu o populaţiune de 2871 suflete.

Dintre locuitorĭĭ împroprietăriţĭ în 1864 sunt astăzĭ: 280 care trăesc şi-şĭ stăpînesc locurile lor; 184, ca urmaşĭ; 257, care deşi înzuraţĭ şi cultivatorĭ de pămînt, n'aŭ nicĭ un soiŭ de proprietate.

Are 3 bisericĭ ortodoxe, cu 10 deservenţĭ şi una catolică; o şcoală.

Budgetul com. e la venituri de 6450 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 6155 leĭ.

Comunicaţia cu satele vecine se face prin şoseaua judeţeană Dobreni-Moineşti.

Tazlăul saŭ **Prăjoaia**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Berzunţul, situat pe malul drept al Tazlăuluĭ-Mare, la 7 kil. de satul Berzunţul (şcoală).

Are o populaţie de 135 suflete.

Vite: 9 caĭ, 187 vite marĭ cornute, 18 porcĭ şi 11 capre.

Tazlăul, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Valea-Arinilor, situat în valea şi pîrîul Tazlăul-Sărat, la N. de Gîrlele, la 4500 m. de satul Lucăceşti (şcoală).

Are o populaţie de 442 suflete; o biserică, fostă schit de călugărĭ, zidită în secolul XV (1496), rezidită în 1852 de locuitorĭ, deservită de 2 cîntăreţĭ; 3 circiumĭ.

Vite: 30 caĭ, 311 vite cornute, 33 porcĭ şi 63 capre.

Pe teritoriul cătunuluĭ se află peste 58 de puţurĭ cu păcură, care daŭ ţiţeiŭ în mare cantitate, iar gropĭ părăsite sunt peste 100.

Tazlăul, *cătun*, cu 56 locuitorĭ, făcînd parte din com. Solonţul, pl. Tazlăul-d.-s., jud. Bacăŭ, situat la poalele munteluĭ Utura, în valea Tazlăuluĭ-Sărat, la 11 kil. de satul Solonţul (şcoală).

Tazlăul, *sat*, în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Tazlăul, situat pe pîrîul cu acelaşĭ nume, la 31 kil. de oraşul Piatra.

Are o populaţie de 287 fam.; 3 bisericĭ şi o şcoală.

Tazlăul, *fostă mănăstire*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Valea-Arinilor, situată pe valea Tazlăuluĭ şi zidită de Ştefan-cel-Mare la 1496, în al 40-lea an al domnieĭ sale, pe locul unde maĭ înainte exista mănăstirea cu acelaşĭ nume, precum se constată dintr'un uric din 1481 al aceluĭ Domn, prin care dă Sf. Mănăstireĭ din Tazlăul saŭ Tazlov, două sate din vecinătate: Borileşti şi Dragoteşti (v. Melchisedec, «Notiţe istorice şi archeologice», adunate de pe la 48 mănăstirĭ şi bisericĭ antice din Moldova, pag. 89—92). În anul 1852 s'a reînoit catapiteasma şi alte lucrurĭ maĭ micĭ, cu cheltuiala luĭ Gh. Constantinidi. Uşa cea mare de lemn din năuntru este în stil gotic şi încadrată în stîlpĭ de granit, groşĭ de o palmă şi foarte frumos sculptaţĭ; are şi o inscripţie slavonă pe ea, care ne arată că există de 400 anĭ. Din ornamentaţiile cele vechĭ nu se maĭ găsesc; cele noĭ sunt de bacfon rusesc.

Această mănăstire se întindea pe marginea pîrîuluĭ Tazlăul-Sărat, ocolită fiind din treĭ părţĭ de munţĭ uriaşĭ, ale căror poale şi vîrfurĭ sunt acoperite cu brazĭ. Curtea eĭ este spaţioasă, pătrată şi înconjurată cu zidurĭ înalte de peatră. Deasupra porţeĭ are o clopotniţă; în stînga sunt casele egumeneştĭ, toate zugrăvite.

Dinaintea bisericeĭ este un turn care conţine şi vre-o 5 chiliĭ; afară din curte este o grădină frumoasă.

Astăzĭ este redusă la biserică de mir.

Tazlăul, *ape minerale*, situate pe moşia statuluĭ, jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Tazlăul, pe malul drept al pîrîuluĭ Tazlăul, la poalele dealuluĭ Măgura-Mică.

Înălţimea deasupra niveluluĭ Măreĭ a acestor izvoare e de 430 m. Izvorul principal se află la 2 kil. spre N.-V. de mănăstirea Tazlăul.

Izvoarele fac parte din clasa apelor alcaline-sodice-salifere şi bicarbonate; conţinutul lor este analog cu al apelor minerale de la Slănic, Ems, Royat, Gleichenberg.

Terenurile aparţin grupeĭ terţiare; izvorul principal iese dintr'un chist argilos, care formează malul stîng al pîrîuluĭ; apa se adună într'o escavaţiune la malul pîrîuluĭ Tazlăul.

Proprietăţile fizice şi chimice sunt următoarele: apa este limpede, incoloră, cu un miros de hidrogen sulfurat şi cu un gust sărat. Temperatura 14°,5 C. Apa degajează puţin gaz, compus din anhidrită carbonică, hidrogen sulfurat şi o hidrocarbură.

Densitatea determinată de d. Poni este egală cu 1,0082, la temperatura, 17° C.

Hîrtia de turnesol este înroşită, ceea ce indică o reacţiune acidă.

Aceste ape sunt bune contra reumatismuluĭ, accidentelor secundare şi terţiare sifilitice şi contra diferitelor eczeme.

Tazlăul, *culme de munţi*, jud. Bacăŭ, plăşile Tazlăul-d.-s. şi Tazlăul-d.-j., care, începînd din Tarcăul, apucă spre E. şi intră în jud. Bacăŭ, pe la Băsăşti. De aci înainte e formată numaĭ de dealurĭ, care despart Tazlăul-Mare de Bistriţa şi de Siret, apoĭ Trotuşul de Siret până la Adjud (jud. Putna).

Tazlăul, *rîŭ*. Izvoreşte din muntele Goşmanuluĭ, jud. Neamţu, plasa Bistriţa, comuna Tazlăul şi curge printr'o vale frumoasă până în dreptul satuluĭ Tazlăul, urmînd direcţiunea V.-E.; de aci coboară într'o vale, cu coastele rîpoase şi descoperite, mergînd paralel cu Bistriţa şi Siretul, printre masivul Tazlăuluĭ-Mare, la E. şi ale Pietreĭ şi Moineş-

tilor (jud. Bacău) la V., străbătînd până la hotar în două rînduri șoseaua județeană Dobreni-Moinești (în dreptul kil. 42—46 ramificat).

Se varsă în Trotuș, în fața satului Onești, la Slobozia-Mieluluĭ din com. Rîpile.

Afluenții săĭ din jud. Neamțu sunt, pe dreapta: pîrîul Șoimuluĭ, Puciosuluĭ, Cociorveĭ, Babeĭ, Nacladul; pe stînga: pîrîul Carpănul, Brusturosul, Strajeĭ, Peștiosul, Limpegiorul, Răcilă, Carpănul și Raduluĭ.

În jud. Bacău, udă cele două plășĭ ce poartă numele de Tazlău și se încarcă pe dreapta cu: Pîrîul-luĭ-Coman saŭ Negrul, Solonțul, Tazlăul-Sărat, pe care-l primește la satul Tețcani, Cernul, Verșești, Berzunțul; Pîriul-Albelor, Bîrsănești, Gura-Văiĭ și Prisăcelul; iar pe stînga, cu Pîrîul-Bouluĭ, Slatina, Borzești, Pîriul-Sîrbilor, Nadișa, Finațuluĭ, Turluiul, Orășa, Valea-Rea, Filipea, Bălăneasa, Helegiul, Deleni, Brătila și Belciul.

Lungimea cursuluĭ săŭ este de 58500 m. Apele sale sunt repezĭ și pe timp ploios lesne se revarsă, inundînd foarte iute maĭ toată valea sa. Albia-ĭ este bolovănoasă, iar de la Tețcani în jos conține pietriș. Valea-ĭ este în general largă de 1 1/2 kil. și comunică cu valea Bistrițeĭ prin pasul Orășeĭ, pe unde trece și șoseaua Bacău-Ocna, care se lasă spre S. pe această vale.

Tazlăul, *vale*, în jud. Neamțu și Bacău. Are direcția N.-V. spre S.-E., paralelă cu a Siretuluĭ și printr'însa curge Tazlăul-Mare. Este coprinsă între șira Moineștilor și a Tazlăuluĭ. Este viabilă, veselă, roditoare și cu aer curat, dar expusă revărsărilor dese ale riurilor. Este garantată în contra curenților recĭ de la N. și E., precum și din părțile muntoase de la V., prin ridicăturĭ de tărîm destul de importante, așa că clima sa este foarte dulce și plăcută. Nimic nu împedică vederea de la începutul eĭ, pe povîrnișul S.-E. al munteluĭ Tarcăul, până în valea Trotușuluĭ.

Tazlăul-de-Jos, *plasă*, jud. Bacăŭ, numită ast-fel de la apa Tazlăuluĭ.

Se mărginește la E. cu pl. Bistrița-d.-j., de la satul Turluiul până la satul Gropile, către comunele Dealul-Noŭ, Valea-Mare, Faraoani, Cleja și Fundul-Răcăciuni; la S.-E., cu jud. Putna și pl. Trotușul, pe o mică întindere; la S. și S.-V., cu pl. Trotușul, spre comunele înșirate d'alungul Trotușuluĭ, de la comuna Onești până la com. Doftana; la V., cu pl. Munteluĭ, spre comunele Dărmănești-Văsiești, Moinești și Poduri; iar la N., cu pl. Tazlăul-d.-s., spre comunele Bucșești, Tețcani și Nadișa.

Are forma uneĭ pîlniĭ, al căruĭ gît ar fi între izvoarele pîrîuluĭ Răcăciuni și confluența Tazlăuluĭ-Mare cu Trotușul.

Riul Tazlăul intră în plasă pe la Gura-Cernul și, după ce o străbate în direcția de la N. la S., se varsă în Trotuș, la E. de Slobozia-Mieluluĭ, de unde însuși Trotușul curge pe limita plășeĭ până la satul Motocești. Tazlăul se încarcă cu pîrîurile: Strîmba, Berzunțul, Albele, Bîrsănești, pe dreapta; și Turluiul, Comanul, Valea-Rea, Drăgugești, Brătila și Belciul, pe stînga. Dintre afluenții Trotușuluĭ, pîriul Păltinata curge pe dintregul în această plasă, iar Caraclăul o udă numaĭ în cursul săŭ superior. Șirele de dealurĭ numite ale Tazlăuluĭ merg în direcție N.-V. spre S.-E., pe marginea de E. a plășeĭ, iar ultimele ramificărĭ din șira Moineștilor brăzdează partea S.-V. a plășeĭ, închizînd între ele valea rîuluĭ Tazlăul-Mare.

După vechia împărțire administrativă, maĭ cuprindea și comunele Nadișa, Scorțeni, Tețcani și Ardeoani, care azĭ sunt alăturate de pl. Tazlăul-d.-s. Alte două comune, care aparțineaŭ plășeĭ Trotușul, și anume Gropile și Rîpile, s'aŭ alipit de această plasă, unită altă dată administrativ cu pl. Trotușul și numită pl. Tazlăul-d.-j.-Trotușul.

Cuprinde 10 comune rurale, avînd reședința în Tîrgul-Valea-Rea: Boșoteni, Sănduleni, Tîrgul-Valea-Rea, Drăgugești, Brătila, Gropile, Rîpile, Berești, Berzunțul și Bîrsănești.

Are o suprafață de 42499 hect., cu o populație de 18095 locuitorĭ; 10 școlĭ; 12 parohiĭ, cu 42 biserică filiale, deservite de 20 preoțĭ și 44 cîntărețĭ; 6 bisericĭ catolice; 76 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 646 caĭ, 10233 vite marĭ cornute, 2148 porcĭ, 1391 capre și 9126 oĭ.

Viile ocupă 266 hect.

Budgetul comunelor din plasă e, la venitурĭ, de 69435,84 leĭ și la cheltuelĭ, de 31286,02 leĭ.

Drumurile sunt: calea națională Bacău-Ocna, care trece prin comunele: Sănduleni, Tîrgul-Valea-Rea, Drăgugești, Bîrsănești. Această cale are 2 podurĭ: la Helegiŭ, pe Tazlăul-Mare și la Onești, pe Trotuș. Maĭ este un drum vecinal-comunal, care leagă Bărsănești d'a dreptul cu Tîrgul-Ocna.

Tazlăul-de-Sus, *plasă*, jud. Bacăŭ, numită ast-fel de la Tazlăul-Mare, care în cursul săŭ superior, o străbate prin mijloc. Maĭ nainte se numea Tazlăul-Sărat, fiind-că riul ce poartă acest nume o udă în întregime.

Rîul Tazlăul-Mare udă plasa, în direcţie N.-V. spre S.-E., pănă la Gura-Cernuluĭ. Aceasta se încarcă pe dreapta, cu pîrîul Coman, Solonţul şi Tazlăul-Sărat; iar colţul de E. al plăşiĭ, este udat de pîrîul Trebişul.

Este străbătută de partea N. a culmeĭ Tazlăuluĭ la E. şi de culmile şireĭ Pietreĭ la V.

Această plasă se întindea, maĭ nainte de 1892, pănă la graniţa V. a judeţuluĭ, mergînd de la Ghimeş pănă la Doftana. Din 15 comune din care se alcătuia maĭ înainte, i s'aŭ luat comunele Măgireşti, Valea-Arinilor, Podurile, Moineşti, Văsieşti, Brusturoasa, (Agăşul nu era înfiinţată) Comăneşti, Dărmăneşti şi Doftana. Cele 8 d'intiiŭ aŭ format plasa Munteluĭ (Doftana s'a alipit de plasa Trotuşul), iar comunele Luncani şi Slobozia-Luncani, ce eraŭ în pl. Bistriţa-d.-s., precum şi Nadişa, Scorţeni, Ardeoani şi Teţcani, care eraŭ alipite de fosta plasă Tazlăul-d.-j.-Trotuşul, s'aŭ alipit de această plasă.

Ea coprinde azi 12 comune cu reşedinţa în Scorţeni: Luncani, Slobozia-Luncani, Băsăşti, Scorţeni, Nadişa, Schitul-Frumoasa, Băhnăşeni, Solonţul, Leontineşti, Ardeoani, Teţcani, şi Bucşeşti.

Are o populaţie de 17812 locuitoriĭ; 12 şcoliĭ; 11 parohiĭ cu 61 biserici filiale şi deservite de 19 preoţiĭ şi 42 cîntăreţiĭ; 5 biserici catolice.

Teritoriul pl. are 54991 hect., dintre care 21450 hect. pădure, 9615,22 hect. pămînt de cultură.

Locuitoriĭ posedă: 732 caĭ, 10334 vite cornute, 2282 capre, 9659 oiĭ; 651 stupi cu albine.

Viile ocupă 8567,50 hect.

Drumuriĭ sunt: calea judeţeană Bacăŭ-Moineşti - Tîrgul-Ocna şi alte căiĭ vecinale comunale, care leagă satele acesteĭ plăşiĭ.

Tazlăul-Mare, *ramură de munţi*, în grupa Trotuşuluĭ, jud. Neamţu, jud. Bacăŭ, formînd marginele basinuluĭ Trotuşul în acest judeţ.

Tazlăul-Mare, *rîŭ*, jud. Neamţu şi jud. Bacăŭ. Vezĭ *Tazlăul*, rîŭ.

Tazlăul-Frumos, *pădure*, de 14700 pog., în jud. Neamţu, pl. Bistriţa. (Vezĭ Braniştea, moşie).

Tazlăul-Sărat, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Măgireşti, situat în valea Tazlăuluĭ-Sărat, la 7500 m. de satul Măgireşti (şcoală).

Are o populaţie de 107 suflete.

Vite: 7 caĭ, 79 vite cornute şi 14 porcĭ.

Tazlăul-Sărat, *rîŭ*, jud. Bacăŭ, plăşile Munteluĭ şi Tazlăul-d.-s. Izvoreşte din locul Flocea de pe muntele Geamăna, pe limita judeţelor Bacăŭ şi Neamţu. Curge maĭ întîiŭ spre E.-S.-E., pe urmă spre S., pănă la Lucăceşti, şi spre E., ridicîndu-se puţin spre N., spre a se vărsa în Tazlăul-Mare, la Teţcani. Valea sa este cuprinsă între culmea Pietreĭ şi a Moineştilor.

Afluenţiĭ săĭ, pe dreapta: Dianca, iar pe stînga: Valea-Arinilor, Ruja, Călnuşul, Bejenia, Bîrzul, Stănişoara, Modîrzăul, Corniţa şi Vădîmbul. Apele-ĭ sunt repezĭ şi albia, bolovănoasă. Conduce maĭ multe morĭ şi herestrae. Lungimea sa este de 39750 m.

Tazlî-Bair, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, com. Slava-Rusă. Are o direcţie generală de la N.-V. spre S.-E., brazdînd partea centrală a plăşeĭ şi nordică a com. Pe la poalele sale merge un drum comunal de la Camber la Slava-Cercheză. Are un virf înalt de 258 m. Este acoperit numaĭ cu pădurĭ.

Tazlî-Burun-Ceair, *alt nume al văiĭ* Nursus-Ceair, jud. Constanţa, pe care ea îl poartă pe teritoriul com. rur. Garvan.

Tazlîc-Bair, *deal*, în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Alacapî, situat în partea E. a plăşeĭ şi cea centrală a com. Se întinde pe la E. satuluĭ Alacapo, avînd o direcţie generală de la S.-V. spre N.-E. Este tăiat pe la fiecare din extremităţĭ de cîte un val al luĭ Traian, iar în partea S. maĭ este tăiat şi de calea ferată Constanţa-Cernavoda şi de drumul com. Omurcea-Alacapî. Are o înălţime maximă de 83 m. şi domină întreg satul Alacapî, care se află la 1 kil. spre V., precum şi ambele valurĭ ale luĭ Traian, calea ferată şi drumul comunal.

Tazlîc-Bair, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, com. Ciamurli-d.-s., cătr. Caugagi. Se desface din dealul Taş-Bair, şi se întinde spre N., în o direcţie de la S.-V., spre N.-E. Are un virf de 189 m., dominînd pîrîul Slava şi satul Caugagi. Este de natură stîncoasă şi acoperit cu pădurĭ şi păşunĭ.

Tazlîc-Cula, *vale*, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, com. Tocsof. Se desface din dealul Rîmnicul; curge spre S., pe lîngă dealul Tazlîc-Culac, taie drumul com. Tocsof-Rîmnic şi după 3 kil. se deschide în valea Cuiu-Culac, pe dreapta, în satul Tocsof.

Tazlîc-Cula, *vale*, în jud. Tulcea, pl. Babadag, oraşul Babadag; iese din dealul Ianchi-Bair, se îndreaptă spre N.-E., brăz-

dînd partea N. a plăşiĭ şi a com., şi după 3 kil. se varsă în balta Toprac-Chiopru, lîngă şoseaua naţională Tulcea-Constanţa.

Tazlîc-Culac, *deal,* în jud. Tulcea, partea S. a plăşeĭ Istruluĭ şi cea V. a com. Tocsof. Se desface din dealul Rîmnic-Bair, şe întinde spre S. în o direcţie de la N.-E. spre S.-V., pănă în pîrîul Casimcea. La poalele E. e aşezat satul Tocsof. E tăiat de drumul Rîmnic-Tocsof şi este acoperit cu păşunĭ.

Tăbăcari, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., căt. com. Jideni, în partea de V. a comuneĭ, pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul-Sărat, la poalele dealuluĭ Coţatcul, şi la 200 m. spre V. de cătunul de reşedinţă, Oratia.

Tăbăcăria, *iaz,* în jud. şi pl. Constanţa, pe teritoriul com. urb. Constanţa, situat în partea de E. a plăşeĭ, cea de N. a comuneĭ, la 3 kil. spre N. de oraşul Constanţa şi la 1 kil. spre N.-E. de satul Anadol-Chioi. Are o suprafaţă de aproape 100 hect. Din el se scoate o mare cantitate de peşte. In partea de N.-E. se apropie foarte mult de Mare, însă nu comunică cu ea prin nicĭ o parte. Maĭ la N. de acest iaz se întinde marele lac Siut-Ghiol. Este înconjurat de drumurile comunale Anadol-Chioi-Tăbăcăria (fabrică), Tăbăcăria-Palazul-Mare şi Palazul-Mare-Anadol-Chioi. In partea de V., pe malul săŭ, sunt foarte multe grădinărĭĭ.

Tăbăceşti, *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Prisăcani, pe pîrîul Bolborosoaia, spre S. de satul Prisăcani.

Are o populaţie de 309 locuitorĭ, în care intră şi populaţia cătunelor Pleşeşti şi Valea-cu-Apă.

Tăbălăeşti, *com. rur.,* în partea de N.-E. a pl. Crasna, jud. Fălciŭ, pe dealurĭ şi văĭ. Se mărgineşte la N., cu comunele Boteşti şi Avereşti; la S., cu com. Stroeşti; spre E., cu comunele Iepureni şi Duda, şi la V., cu Gugeşti. Este formată din satele: Tăbălăeşti, Valea-Seacă şi Manţul, cu o populaţie de 180 familiĭ, saŭ 265 suflete.

Are o biserică şi o şcoală.

Vite: 75 caĭ, 355 vite marĭ cornute, 197 porcĭ şi 384 oĭ.

Este udată de pîrîul Crasna, ce trece prin mijlocul săŭ.

Tăbălăeşti, *sat,* în partea de N. a com. Tăbălăeşti, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, aşezat parte pe coasta dealuluĭ şi parte pe şesul Crasneĭ.

Este reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 539 locuitorĭ; o biserică vechĭe, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; o şcoală, înfiinţată la 1864.

Locuitoriĭ sunt răzeşĭ vechĭ.

Tăbărăşti, *com. rur.,* jud. Buzăŭ, pl. Cîmpul, situată pe malul drept al rîuluĭ Buzăul, la 12 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele: Bentul, Gălbinaşul, Tăbăreşti-Vechĭ şi Tăbăreşti-Nouĭ, cu o populaţie de 1640 locuitorĭ.

Are o suprafaţă de 5230 hect.; o şcoală, în căt. Gălbinaşul; 3 bisericĭ, deservite de 4 preoţĭ, 3 cîntăreţĭ şi 3 paraclisĕrĭ, şi din care catedrala e cea cu hramul Sf. Nicolae; 8 circiumĭ.

Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Tăbăreşti-Vechĭ, Bentul-Dudeasca, Gălbinaşul, Iliasca şi Sforile moşnenilor Lipienĭ.

Căĭ de comunicaţie are: şoseaua judeţeană Buzăŭ-Brăila, prin Tăbăreşti, şi alte drumurĭ naturale.

Locuitoriĭ posedă: 197 caĭ, 311 ţepe, 75 mînjĭ, 734 boĭ, 542 vacĭ, 245 viţeĭ, 8 bivolĭ, 24 bivoliţe, 3 asinĭ, 575 porcĭ, 2 capre şi 3500 oĭ; 48 stupĭ de albine.

Tăbăreşti, *staţie de-dr.-d.-fier,* judeţul Buzăŭ, pl. Cîmpul, com. Tăbăreşti, pe linia Buzăŭ-Brăila, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Buzăŭ (9,6 kil.) şi Cilibia (6,3 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ e de 72m,64. Venitul acesteĭ staţiĭ a fost pe anul 1896 de 19464 leĭ, 85 banĭ.

Tăbăreşti-Noĭ, *cătun* al com. Tăbăreşti, jud. Buzăŭ, cu 110 locuitorĭ şi 24 case.

Tăbăreşti-Vechĭ, *cătun* de reşedinţă al com. Tăbărăşti, jud. Buzăŭ, cu 460 loc. şi 103 case.

Tăbăreşti-Vechĭ, *moşie,* în jud. Buzăŭ, com. Tăbărăşti, fostă proprietate a statuluĭ, pendinte de Mihaiŭ-Vodă; acum dată în loturĭ.

Tăcmăneşti (Călugăreni), *sat,* în partea de S. a com. Bîrzeşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta dealuluĭ Tăcmăneşti.

Are o suprafaţă de 624 hect., cu o populaţie de 74 familiĭ, saŭ 310 suflete; o biserică de lemn, făcută între anĭĭ 1826 şi 1830, de locuitorĭ.

Vite: 67 vite marĭ cornute, 6 caĭ, 100 oĭ şi 4 rîmătorĭ.

E străbătut de la V. la E. de o rîpă, formată din scurgerea ploilor.

Tăcuta, *com. rur.,* în partea de

N. a plășeĭ Mijlocul, jud. Vasluiŭ, la 41 kil. de orașul Vasluiŭ și la 9 kil. de Codăești, reședința plășeĭ, situată parte pe deal, parte pe văĭ.

E formată din satele: Tăcuta, Cujba, Potropești, Ruleni, Pripoarele și Focșasca, pe o întindere de 3603 hect., cu o populație de 298 familiĭ, saŭ 1396 suflete.

Are 4 bisericĭ, deservite de 1 preot și 2 eclesiarhĭ; o școală; 2 iazurĭ; o velniță și 4 cîrciumĭ.

Comerciul se face de 4 persoane.

Locuitoriĭ posedă: 65 pluguri și 120 care cu boĭ, 16 pluguri și 26 căruțe cu caĭ; 77 stupĭ cu albine.

Vite: 720 vite marĭ cornute, 1293 oĭ, 2 capre, 131 caĭ și 137 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venitur de 3146 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 3109 leĭ, 91 banĭ.

Tăcuta, *sat* și reședința com. Tăcuta, la E. com., pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat între dealurile Dumaști și Larga, pe o suprafață de 2150 hect., cu o populație de 133 familiĭ, saŭ 741 suflete. Are o biserică, deservită de 1 preot și 2 eclesiarhĭ, făcută de fostul proprietar al moșieĭ, Gh. Sturdza; o școală, înființată la 1867; 2 morĭ; o fabrică de spirt; 3 cîrciumĭ și 1 iaz.

Vite: 337 vite marĭ cornute, 1072 oĭ, 44 caĭ și 84 rîmătorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 26 pluguri și 62 care cu boĭ, 6 pluguri și 16 căruțe cu caĭ.

Tăetura, *sat,* în jud. Neamțu, pl. De-Sus-Mijlocul, com. Talpa.

Are o populație de 54 suflete.

Tăetura-Bărboși, *sat,* în jud. Fălciŭ, pl. Mijlocul, com. Bărboși, situat în mijlocul pădureĭ Bărboși, pe moșia cu același nume.

Are o populație de 40 loc.

Prin sat trece pîrîul Prunocul.

Tăeturei (Plaiul-), *trecătoare,* din Neagra-Șaruluĭ peste Căliman, în Ardeal, jud. Suceava.

Tăeturei (Poiana-), *poiană,* în vîrful munteluĭ Tăctura, jud. Suceava, la o înălțime de 1408,3 metri.

Tăeturile, *munte,* (1408,3 m.), în jud. Suceava, com. Neagra-Șaruluĭ.

Tălășmanul, *munte,* în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Dobreni.

Tălhărești, *sat,* în partea de N.-E. a com. Idriciul, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, așezat pe coasta de V. a dealuluĭ Dolheni.

Are o populație de 40 familiĭ, saŭ 150 suflete.

E udat de pîrîul Idriciul.

Tălpașul, *com. rur.,* în jud. Dolj, pl. Amaradia, la 45 kil. de Craiova și la 16 kil. de reședința plășeĭ, Melinești.

E situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Plosca.

Se învecinește la N. cu com. Zăicoi; la S., cu cătt. Golumbuluĭ, com. Amărești; la E., cu comunele Ghioroiul și Poenari, din jud. Vîlcea, de care se desparte prin dealurile Ghioroiul și Poienarul; iar la V., cu comunele Mierea și Slăvuța, de care se desparte prin dealurile cu același nume.

Este accidentată de dealurile: Mueri, de la N. la S., Blindaruluĭ și Nistoiuluĭ.

Ține de basinul rîuluĭ Plosca.

In 1873, com. se compunea din următoarele 12 cătune: Dănciulești, Duțulești, Halăngești, Nistoiul, Pîrvulești, Popești, Robești, Soceni, Tălpașul, Viezureni, Vladimirești și Zăicoiul.

Se compune din 4 cătune: Tălpașul, reședința, Vladimirul, Soceni și Nistoiul.

Are o suprafață de 350 hect., cu o populație de 1410 locuitorĭ; două bisericĭ, una în cătt. Soceni, fondată cu ajutorul preotuluĭ Vasile Socianu, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ, cea-l'altă în cătt. Tălpașul, cu hramul Înălțarea Domnuluĭ, fondată de Ghiță și Năstase Tălpășăneanu, deservite de 1 preot și 3 cîntărețĭ; o școală mixtă în cătt. Soceni.

După legea rurală din 1864 sunt 36 locuitorĭ împămînteniți.

Este străbătută de căĭ vecinale, pe o lungime de 8 kil., și de căĭ comunale, pe o lungime de 2 kil.

Budgetul com. e la venitur de 2184,88 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1988,6 leĭ.

Vite sunt: 51 caĭ, 429 vite marĭ cornute, 563 oĭ, 314 capre și 223 porcĭ.

Tălpașul, *sat* și reședința com. cu același nume, jud. Dolj, pl. Amaradia, situat pe dreapta pîrîuluĭ Plosca, la 9 kil. spre S. de Zăicoiul și la 45 kil. spre N. de Craiova. E format din două cătt.: Tălpașul-d.-s. și Tălpașul-d.-j., cu o populație de 764 suflete.

Are 2 bisericĭ, din care una parohială în cătt. Tălpașul-d.-s., cu hramul Înălțarea Domnuluĭ, fondată de Gh. și Năstase Tălpășanu, și una filială în cătt. Tălpașul-d.-j., cu hramul Sf. Nicolae, deservite de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Comunicația se face prin șoseaua comunală, care pune com.

în legătură la N. cu Soceni, iar la S., cu Fărcașul.

Tălpălăi, *sat,* cu 153 loc., jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Pînceşti, spre N.-E. de satul Pînceşti şi la 2½ kil. de el, aşezat pe vale.

Locuitorii posedă 287 vite mari cornute.

Tălpăşeni, *sat,* cu 37 locuitori, jud. Fălciu, pl. Crasna, com. Brădiceşti, proprietate răzăşească.

Tălpăşeşti, *cătun* al com. Ceaurul, jud. Gorj, pl. Ocolul, situat pe partea dreaptă a apei Şuşiţa, la S. com. Băleşti.

Are o întindere de 1000 hect., cu o populaţie de 113 familii, saŭ 358 suflete.

Locuitorii posedă: 42 pluguri, 78 care cu boi, o căruţă cu cai; 15 stupi; 232 vite mari cornute, 23 cai şi 128 rîmători.

Comunicaţia în căt. se face prin şoseaua comunală care îl pune în legătură la N. cu Băleşti, iar la S. cu com. sa Ceaurul.

Tălpăul, *sat,* în jud. Tutova, pl. Corodul, com. Ghidigeni, spre S. de satul Ghidigeni, pe malul stîng al rîuluĭ Bîrladul.

Tălpeşti, *mahala,* făcînd parte din com. rur. Slătioara, plaiul Horezul. E situată în partea de S.-E. a com. şi udată de pîrîul Gresarea. Are o biserică.

Tălpigi saŭ **Tălchici,** *sat,* făcînd parte din com. Negrileşti, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ, la 3 kil. de reşedinţa comuneĭ.

Are o suprafaţă de 630 hect., cu o populaţie de 171 familiĭ, saŭ 703 suflete; o şcoală; o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voevozi, deservită de un preot şi 3 cîntăreţi, clădită, în 1865, cu ajutorul locuitorilor, după cum se vede din o condică.

Tămădăul, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Plumbuita, jud. Ilfov, arendată cu 16550 leĭ anual.

Tămădăul-de-Jos, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tămădăul-Dîrvari, pl. Mostiştea, jud. Ilfov, situat la S. de Tămădăul-d.-s., pe malul drept al văiĭ Mostiştea. Între aceste sate este un pod de lemn peste girla Mostiştea.

Are o suprafaţă de 1800 hect., cu o populaţie de 196 locuitorĭ; o biserică, cu hramul S-ţiĭ 40 de Mucenicĭ; 1 heleşteŭ.

Comerciul se face de un cîrciumar.

Vite: 290 vite mari cornute şi 415 vite micĭ cornute.

Tămădăul-de-Sus, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tămădăul-Dîrvari, pl. Mostiştea, jud Ilfov, situat la E. de Bucureşti, pe malul stîng al văieĭ Mostiştea. Prin mijlocul satuluĭ trece şoseaua judeţeană Bucureşti-Brăila. Aci este reşedinţa primărieĭ.

Are o suprafaţă de 1900 hect., cu o populaţie de 584 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de un preot şi un cîntăreţ; o şcoală mixtă; 2 maşinĭ de treerat cu aburĭ; o moară pe apă, o moară cu aburĭ; un heleşteŭ şi un pod.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ şi un hangiŭ.

Vite: 795 vite mari cornute şi 1666 vite micĭ cornute.

Tămădăul-Dîrvari, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Mostiştea, situată la E. de Bucureşti, lîngă valea Mostiştea, la 38 kil. de Bucureşti.

Se compune din satele: Dîrvari, Tămădăul-d.-s. şi Tămădăul-d.-j., cu o populaţie de 1176 locuitorĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 5550 hect.

Are 3 bisericĭ (în fie-care căt. cîte una); o şcoală mixtă; o moară cu aburĭ, 2 morĭ pe apă; 3 maşinĭ de treerat cu aburĭ; 3 heleştee; 1 pod.

Locuitorii posedă: 201 pluguri: 104 cu boi şi 97 cu cai; 205 care şi căruţe: 112 cu boi şi 93 cu cai; 491 cai şi iepe, 438 boi, 351 vacĭ şi viţeĭ, 10 taurĭ, 29 bivolĭ, 44 bivoliţe, 13 capre, 350 porcĭ, 2607 oi.

Improprietăriţi sunt 141 locuitorĭ şi neimproprietăriţi, 151.

Comerciul se face de 4 cîrciumarĭ şi 1 hangiŭ.

Tămăoani, *sat,* în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, com. Frumuşiţa, în sus de reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 438 suflete şi o biserică.

Tămăşani, *sat,* făcînd parte din com. Umbrăreşti, jud. Tecuciŭ, aşezat pe partea stîngă a Bîrladuluĭ, la 1 kil. şi 200 m. de reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 138 suflete.

Tămăşelul, *munte,* jud. Muşcel, plaiul Dîmboviţa, situat la extremitatea de N.-E. a jud., serveşte ca hotar despre Transilvania.

Tămăşeni, *com. rur.* şi *sat,* jud. Fălciu, pl. Mijlocul.

Are o populaţie de 138 familiĭ, saŭ 760 suflete; o biserică, făcută la 1853, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţi.

Locuitorii sunt răzeşi vechĭ. Eĭ posedă: 211 vite mari cornute, 380 oi, 40 cai şi 260 porcĭ.

Tămăşeni, *com. rur.* şi *sat,* jud.

Roman, pl. Moldova, spre N.-N.-E. de oraşul Roman, la 9 kil. de el şi la 10 kil. de reşedinţa plăşeĭ. E aşezată pe malul drept al rîuluĭ Siretul, într'un loc jos.

Are o populaţie de 1060 suflete, compusă numaĭ din Unguriĭ; o biserică catolică, formînd o parohie cu locuitoriĭ Unguriĭ din satul Sagna şi oraşul Roman; o şcoală mixtă.

Se face aci bîlciŭ la 24 August.

Budgetul com. e la venituriĭ de 1824 leĭ, 85 banĭ şi la cheltueliĭ, de 1795 leĭ.

Este legată cu oraşul Roman prin şosea.

Tămăşeşti, *com. rur.*, jud. Vlaşca, pl. Glavaciocul, compusă din cătunele: Pariseşti, Spîneşti, Stănceasca, cu mahalaua Lacul-Spurcat, şi Tămăşeşti. E situată pe partea stîngă a apeĭ Glavaciocul, la 23 kil. de Bucureşti, 60 kil. de Giurgiŭ şi 12 kil. de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ.

Are 2 biserici, deservite de 2 preoţi şi 3 cîntăreţi, constituind parohia Tămăşeşti; o şcoală mixtă; 8 cîrciumĭ.

Se face tîrg cu obor de vite la Duminica Floriilor.

Tămăşeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Dîrmoneşti, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel.

Tămăşeşti, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Roman, pl. Moldova, com. Tămăşeşti.

Aicĭ s'a dat la 22 August 1454 lupta între Alexandru-Vodă şi Bogdan, în care luptă cel d'întîiŭ fu învins şi perdu şi domnia.

Tămăşeşti, *cătun,* pendinte de com. Tămăşeşti, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca, situat pe coasta stîngă a apeĭ Glavaciocul.

Are o suprafaţă de 1520 hect., din care s'a dat la 150 locuitoriĭ, foştĭ clăcaşĭ, 450 hect.

Are un petec de pădure de 180 hect.

Pe dealul unde se face bîlciul, sunt nişte ruine despre care se zice că aŭ fost o cetate romană.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţi.

Tămăşoaia, *cătun,* în jud. Putna, pl. Răcăciuni, com. Coţofeneşti, aşezat lîngă cătunele Coţofeneşti şi Satul-Noŭ, în lunca Trotuşuluĭ, sub poalele pădureĭ.

Are o populaţie de 180 locuitoriĭ.

Tănase (Gîrla-luĭ-), *gîrlă,* jud. Tulcea, pl. Măcinul, com. Pisica, cătunul Azacliul, în partea de N.-V. a plăşeĭ şi cea de S.-V. a comuneĭ. Se desface din Dunăre, merge spre N.-E., prin grindul Vălcanuluĭ, se uneşte cu gîrla Hilerul şi, după un curs de 3 kil., se varsă iar în Dunăre, lîngă satul Azacliul.

Tănase (Grindul-luĭ-), *grind,* jud. Tulcea, în partea de S. a plăşeĭ Sulina şi cea de V. a com. Sf. Gheorghe, situat lîngă braţul Sf. Gheorghe. Se întinde ca o făşie spre S.-V. Are 18 hect. întindere.

Tăndăleşti, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Gilortul, situată între com. Logeşti, la N., şi Colţeşti, la S., pe malul stîng al rîuluĭ Amaradia.

Are o suprafaţă de 500 hect., cu o populaţie de 567 locuitoriĭ; o şcoală, înfiinţată la 1854; o biserică de zid, refăcută de locuitoriĭ la anul 1884, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţi.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguriĭ, 2 căruţe cu caĭ, 31 care cu boĭ; 317 vite marĭ cornute, 11 caĭ, 312 oĭ, 36 capre şi 214 rîmătoriĭ.

Venitul comuneĭ este de leĭ 880, banĭ 5, iar cheltuelile, de leĭ 869, banĭ 20.

Rîul Amaradia o udă de la N. la S.

Comunicaţia în com. se face printr'o şosea vecinală, care o pune în legătură la N. cu Logreşti-Birnici, iar la S. cu Colţeşti.

Dealuriĭ sunt: al-Gilceştilor spre V., Dealul-Viilor şi al-Horgeĭ spre E.; iar văĭ: a Amaradieĭ, a Crainuluĭ-cu-Corbul şi Valea-Horgea.

Tărăţeni, *sat,* în jud. Neamţu, pl. De-Sus-Mijlocul, com. Pipirig, situat pe pîrîul cu acelaşĭ nume, spre marginea jud. Suceava.

Are o populaţie de 108 suflete.

Locuitoriĭ posedă 295 capete de vite.

Tărdeşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Moşoaia, jud. Argeş, pl. Piteşti.

Tăriceni, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Olteniţa, situată la 77 kil. spre E. de Bucureşti, lîngă rîul şi balta Mostiştea.

Se compune din satele: Curăteşti, Luptători, Odaia-Vlădichiĭ şi Tăriceni, cu o populaţie de 1351 locuitoriĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 6500 hect.

Are 3 biserici: la Curăteşti, Odaia-Vlădichiĭ, şi Tăriceni; 2 şcoale mixte; 3 bălţĭ.

Budgetul com. e la venituriĭ de 6256 leĭ, şi la cheltueliĭ, de 5112 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 259 pluguriĭ: 252 cu caĭ şi 7 cu boĭ; 288 care şi căruţe: 276 cu caĭ şi 12 cu boĭ; 815 caĭ şi ţepe, 22 armăsariĭ, 25 boĭ, 444 vacĭ şi viţeĭ, 37 taurĭ, 15 bivolĭ, 117

bivoliţe, 812 porcĭ şi 2586 oĭ. Comerciul se face de 10 cîrciumarĭ.

Improprietăriţĭ, 264 locuitorĭ, şi neîmproprietăriţĭ, 276.

Tăriceni, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, situată pe valea Prahoveĭ, la 15 kil. de capitala judeţuluĭ şi a plăşeĭ.

Are o suprafaţă de 1352 hect., cu o populaţie de 1255 locuitorĭ; o şcoală; o biserică, fondată la 1735 de Radu Scarlat vel vistier şi Maria, soţia sa, reparată în 1843 de Marele Ban George Filipescu şi Ecaterina, soţia sa, iar maĭ în urmă de locuitorĭ, şi acum deservită de 1 preot.

Locuitoriĭ se ocupă maĭ mult cu fabricarea varuluĭ alb, numit de Şirna.

Un număr de 158 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, dîndu-li-se 772 hect. Eĭ posedă: 67 caĭ şi ĭepe, 258 vacĭ, 4 bivolĭ, 345 oĭ şi 139 porcĭ.

Comerciul se exercită în comună de 3 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venituri de 7436 leĭ, 79 banĭ, iar la cheltueliĭ, de 4126 leĭ, 38 banĭ.

Prin com. trece şoseaua Tăriceni-Popeşti şi Poenari-Burchi.

Tăriceni, *sat*, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Ilfov. Situat la E. de Bucureşti, pe malul drept al rîuluĭ Mostiştea. Se împarte în două trupurĭ: Tăriceni-d.-s. şi Tăriceni-d.-j.

Aci este reşedinţa primărieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 430 hect. cu o populaţie de 423 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Comerciul se face de 3 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 555 şi al celor micĭ, de 1233.

Tăriceni-Curăteşti, *moşie* a statuluĭ, pendinte de Mitropolie şi Cotroceni, jud. Ilfov, arendată cu 61300 leĭ anual, împreună cu Odaia-Vlădichiĭ, afară de trupul Cotroceanca, care s'a vîndut de vecĭ.

Tărîţa saŭ **Gura-Solonţuluĭ,** *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Băhnăşeni, situat la confluenţa pîrîuluĭ Solonţul cu Tazlăul-Mare, la 3200 m. de satul Băhnăşeni (şcoală).

Are o populaţie de 357 locuitorĭ; o biserică catolică, clădită de locuitorĭ, şi o cîrciumă.

Vite sunt: 8 caĭ, 173 vite marĭ cornute şi 6 porcĭ.

In sat, în fie-care an, la S-ta Măria-Mică (8 Septembrie), se face tîrg.

Tărleşti, *sat*, cu 15 familiĭ, jud. Argeş, pl. Cotmeana, făcînd parte din com. rur. Teleşti. Aicĭ este reşedinţa primărieĭ.

Tărpeşti, *sat*, în jud. Neamţu, pl. De-Sus-Mijlocul, com. Petricani.

Tărseşti, *sat*, cu 28 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Drăganul-Bascovel.

Tărtărăul, *munte*, la N. com. Aninişul, plaiul Novaci, jud. Gorj, în partea dreaptă a Gilortuluĭ, situat între munţiĭ: Macaria, Mîndra şi Tăuzul. Aci se află pichetul cu No. 11, numit Mîndra.

Tărtărăul, *pichet*, cu No. 15, jud. Gorj, situat pe muntele Tărtărăul.

Potecele ce se supraveghează din acest pichet, sunt: 1, poteca ce pleacă din Timpa, în direcţia N.-V., trece pe la obîrşia pîrîuluĭ Frumoasa şi ajunge în poalele munteluĭ Tărtărăul, la pichet; a 2-a, poteca ce se detaşează din poteca generală Novaci-Timpa, spre stînga, în direcţia N., trecînd peste vîrful Pleşca-Timpeĭ, şi scoboară în Tărtărăŭ.

De la pichetul Poiana-Muereĭ, la Salane, mergĭ pe linia de frontieră.

Tărtăşeşti, com. rur., jud. Ilfov, pl. Znagovul, situată la N.-V. de Bucureşti, pe şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti, la 30 kil. de Bucureşti. Stă în legătură cu Brezoaia şi Ciocăneşti prin şosele vecinale.

Se compune din satele: Bujoreanca, Călugărul, Hanul-de-Pămînt şi Pajerea, cu o populaţie de 1148 locuitorĭ.

Are o suprafaţă de 1558 hect.

Are 3 bisericĭ, (la Bujoreanca, Călugărul şi Pajerea); 1 şcoală mixtă; 1 moară cu aburĭ.

Budgetul com. e de 5417 leĭ la venituri, şi de 4937 leĭ, la cheltueliĭ.

Locuitoriĭ posedă: 151 care şi căruţe; 119 cu boĭ şi 32 cu caĭ; 71 pluguri: 62 cu boĭ şi 9 cu caĭ; 103 caĭ şi ĭepe, 311 boĭ, 266 vacĭ şi viţeĭ, 36 taurĭ, 23 capre, 291 porcĭ şi 1696 oĭ.

Improprietăriţĭ, 132 locuitorĭ şi neîmproprietăriţĭ, 149.

Comerciul se face de 6 cîrciumarĭ şi 5 hangiĭ.

Tătarca, *sat*, în jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, com. Şiviţa. Are o populaţie de 403 suflete; o biserică şi o şcoală.

Tătarilor (Şanţul-), *resturĭ dintr'o vechie fortificaţie*, în jud. Buzăŭ, com. Gura-Nişcovuluĭ, cătr. Mierea. Şanţul începe din culmea dealuluĭ pădureĭ Mierea, se lasă în jos, trece rîul Nişcovul şi urcă pe dealul opus, în pădurea Filitis.

Tătarilor (Valea-), *coastă*, în jud. Buzău, com. Trestia, cătr. Pietrarul, formînd o prăpastie foarte adîncă în partea de N. a munteluĭ Dintele şi vîrfuluĭ Dinimezi. Aci s'aŭ găsit instrumente de piatră şi alte urme, ce probează existenţa preistorică a omuluĭ în aceste locurĭ.

Tătarul, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Călmăţuiuluĭ, situată pe loc şes. Se mărgineşte la S.-E. cu com. Cioara-Radu-Vodă; la V., cu com. Colţea; la N., cu com. Slujitori-Albotești şi la S.-V., cu com. Roşiori.

Are o suprafaţă de 5090 hect., cu o populaţie de 1470 suflete; 1 biserică, fondată pe la 1830 şi reparată la 1862 de locuitorĭ şi de arendaş, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 şcoală mixtă.

Drumurĭ sunt spre comunele: Vizirul, Insurăţei, Cioara-Radu-Vodă, Roşiori, Colţea, Durescu, Slujitori-Albotești şi Iazul, din jud. Ialomiţa.

Tătarul, *com. rur.*, în jud. Prahova, pl. Cricovul, situată în partea de E. a plăşeĭ, lîngă jud. Buzăŭ.

E formată numaĭ din satul cu acelaşĭ nume.

Tătarul, *sat*, în partea de N.-V. a com. cu acelaşĭ nume, jud. Brăila, la 63 kil. spre S. de oraşul Brăila.

Are o şcoală mixtă; o biserică, clădită la 1854 de locuitorĭ, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; 6 cîrciumĭ şi 2 lipscănĭĭ.

Tătarul, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., cătunul comuneĭ Măicăneşti saŭ Bolboaca, aşezat în partea de V. a com., pe malul drept al rîuluĭ R.-Sărat, la 10 kil. spre V. de cătr. de reşedinţă, Bolboaca. Are o întindere de 12 hect., cu o populaţie de 381 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Tătarul, *moşie*, în suprafaţă de 5190 hect., pendinte de com. Tătarul, pl. Călmăţuiuluĭ, jud. Brăila, aparţine statuluĭ, unită fiind cu Cioara-Radu-Vodă. (V. Cioara-Radu-Vodă, moşie).

Tătarul, *grind*, saŭ loc ridicat deasupra stufuluĭ înconjurător, în jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. urb. Chilia-Vechĭe, situat în partea de N.-V. a plăşeĭ şi cea de V. a com.; se întinde de-alungul maluluĭ drept al braţuluĭ Tătarul (braţ secundar al ramureĭ celeĭ marĭ Chilia); are forma uneĭ făşiĭ şi o întindere de 400 hect., acoperită cu păşunĭ; pe el se află situată pescăria cu acelaşĭ nume şi punctul trigonometric Fudului.

Tătarul, *lac* întins, acoperit cu stuf, în apropiere de cătr. Plătăreşti, jud. Ilfov, care aminteşte izbînda luĭ Mateiŭ-Basarab asupra Tătarilor, la 1639.

Tătarul, *braţ* al Dunăreĭ, jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul com. urb. Chilia-Vechie; se desface din braţul Chilia, la 1 kil. maĭ jos de satul Pardina; se îndreaptă spre E., avînd o direcţiune generală de la S.-V. la N.-E., paralelă cu aceea a braţuluĭ Chilia, şi, după un curs de 25 kil., se uneşte iar cu vechiul braţ Chilia, lîngă oraşul Chilia, brăzdînd partea de V. a plăşeĭ şi cea de N. a com. Lăţimea luĭ e de la 400—800 m., adîncimea de 25—50 m.; comunică în 3 locurĭ cu braţul Chilia, închizînd astfel între ele 4 ostroave: Tătarul-Mare (Ivăneşti-Tatarschi), Tătarul-Mic, Daller-Mare şi Daller-Mic. In el se scurg lacurile: Cărpănosul, Tatanirul, Pojareţul, Bisagi-Lung, Bisagi-Mare, Fudului, Maxinca şi Baciul. Pe malul săŭ drept merge drumul Pardina-Chilia-Vechĭe. Conţine peşte.

Tătarul-Mare, *ostrov*, jud. Tulcea, în braţul Chilia, în partea de N. a pl. Sulina şi a com. urb. Chilia-Vechĭe, cuprins între braţul principal Chilia şi cel secundar Tătarul. Are o lungime de 15 kil. şi o suprafaţă de 1500 hect., acoperită cu stuf.

Tătarul-Mic saŭ **Tătăruţul**, *munte*, în jud. Buzăŭ, com. Chiojdul-din-Bisca, ramificaţie din masivul Siriul, făcînd hotarul dintre jud. Buzăŭ şi Prahova. Are 818 m. înălţime şi e acoperit de izlaz.

Tătarul-Mic, *ostrov*, jud. Tulcea, în partea de V. a plăşeĭ Sulina şi a comuneĭ urb. Chilia-Vechie. Are o lungime de 7 kil. şi o întindere de 600 hect., acoperită cu stuf.

Tătărani, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, situată spre N.-V. de Tîrgovişte, cam la 20 kil., pe dealurĭ şi pe rîpĭ, pe malul drept al rîuluĭ Dîmboviţa.

Se învecineşte la E. şi S. cu Măneşti; la V., cu Boteşti şi la N., cu com. Priboiul, despărţindu-se de Boteşti prin pădurĭ şi dealurĭ şi unindu-se cu Măneşti şi Priboiul prin şosea comunală.

Se compune din două cătune: Tătărani şi Căpriorul, cu o populaţie de 1339 locuitorĭ.

Tătărani are în raionul săŭ: Piscul-cel-Inalt, Piscul Bulina, Piscul-Podişorul, Piscul-Valea-Ur-

suluĭ şi Piscul-Caruluĭ; iar Căpriorul are: Piscul-Mlaca, Piscul-Moşu-Neaguluĭ, Piscul-Cruceĭ şi Ripa-Baciuluĭ.

Are două biserici şi o şcoală.

Tătărani, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Crivina, situată pe ambele maluri ale pîraelor Recelea şi Calda, la 5 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 9 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu oraşul Ploeşti; la S., cu com. Bărcăneşti; la V., cu Popeşti şi la E. cu Rîfovul.

Are o suprafaţă de 2040 hect., cu o populaţie de 683 locuitorĭ; o biserică, fondată la anul 1744 de Jupîn Gherghiceanu şi Jupîneasa Joiţa, reparată în 1830 de Vel Mihalache Cornescu, deservită de 1 preot; o şcoală.

Locuitoriĭ, în număr de 116, s'aŭ împroprietărit la anul 1864, pe moşia d-luĭ Emanoil Lahovari, dînduli-se 360 hect. Eĭ posedă: 28 caĭ, 26 ĭepe, 122 vacĭ, 8 bivolĭ, 268 oĭ şi 119 porcĭ.

Comerciul se exercită în comună de 6 cîrciumarĭ.

Budgetul comuneĭ e la venituri de leĭ 6390,88, iar la cheltuelĭ, de 4776 leĭ.

Prin comună trece şoseaua naţională ce-ĭ înlesneşte comunicaţia spre Ploeşti şi Bărcăneşti.

E udată de pîraele: Recelea, Calda şi Topila. In partea de E. a comuneĭ se află un eleşteŭ, făcut de Cotman Vel Mihalache Cornescu, prin care trec pîraele Recelea şi Calda.

Tătăranul, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., cătunul com. Mărtineşti, aşezat pe rîul Rimnicul-Sărat, în partea de S. a comuneĭ, la 1440 m. spre N. de cătunul de reşedinţă Mărtineşti.

Are o suprafaţă de 50 hect., cu o populaţie de 141 familiĭ, saŭ 546 suflete; o biserică, cu 1 preot, 1 diacon şi 1 cîntăreţ.

Tătărăi, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa, situată la 45 kil. spre S.-E. de Tîrgovişte, pe cîmpie şi pe malul drept al rîuluĭ Ialomiţa.

Se învecineşte la E. cu com. Hăbudul şi Poenari-Burchi din jud. Prahova; spre V. şi N. cu com. Cătunul şi spre S., cu com. Poenari-Polizuluĭ, din plasa Znagovul, jud. Ilfov.

Se compune din treĭ cătune: Tătărăi, Ologeni şi Poenari, cu o populaţie de 1029 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ; o şcoală; o moară de apă şi o piuă.

Aproape de com. se varsă rîul Cricovul-Dulce în Ialomiţa.

La cîţi-va kil. spre E. de Tătărăi se află gara Crivina în jud. Prahova, şi gara Perişul, în jud. Ilfovul, pe linia ferată Bucureşti-Ploeşti.

Tătărăi, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Vedea-d.-j., situată în apropiere de rîul Plapcea-Mică, spre N.-E. de oraşul Slatina.

Se învecineşte cu comunele: Şuica, Scornicești şi Constantineşti.

Se compune din 2 cătune: Tătărăi şi Isărăşti. Are o populaţie de 664 locuitorĭ; o şcoală şi 2 bisericĭ.

Locuitoriĭ sunt moşneni. Eĭ posedă: 500 boĭ şi vacĭ, 15 caĭ, 2000 oĭ şi 150 porcĭ.

O şosea comunală leagă com. Tătărăi de Scornicești şi Şuica.

Tătărăi-Conduratul. (Vezĭ com. Conduratul, pl. Cricovul, jud. Prahova).

Tătărăni, *com. rur.*, în centrul plăşeĭ Crasna, jud. Fălciŭ. Se mărgineşte la N. cu com. Stroeşti; la S., cu com. Crăsnăşeni; la E., cu oraşul Huşi şi la V., cu jud. Vasluiŭ. Este formată numaĭ din satul Tătărăni, aşezat pe coasta de V. a colineĭ Lohan-Crasna.

Are o suprafaţă de 1380 hect., cu o populaţie de 226 familiĭ, saŭ 890 suflete; o şcoală; o biserică, făcută în 1877, în locul alteia vechĭe, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Budgetul com. este de leĭ 1732, banĭ 96, la venituri şi leĭ 1579, banĭ 63, la cheltuelĭ.

Vite: 758 vite marĭ cornute, 508 oĭ, 53 caĭ şi 150 porcĭ.

Numele de Tătărăni se zice că i s'a dat din cauză că în această localitate ar fi existat din vechime nişte bordee locuite de Tătarĭ. Faptul este de crezut, de oare-ce se ştie că Tătariĭ aŭ locuit mult timp în partea de jos a Basarabieĭ, în vecinătatea judeţuluĭ, şi că unĭi Domnĭ îngăduiaŭ Tătarilor să se stabilească în această parte a Ţăreĭ punîndu-le unele condiţiunĭ de dare.

Tătărăni, *sat*, în partea de E. a com. Telejna, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat între două dealurĭ marĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 199 hect., cu o populaţie de 75 familiĭ, saŭ 263 suflete.

Are o biserică cu 1 preot şi 1 eclesiarh, făcută la 1860 de preotul N. Tăbuşcă şi locuitoriĭ răzeşĭ; 3 morĭ de vînt şi o cîrciumă.

Moşia Tătăreni este proprietatea locuitorilor răzeşĭ, care stăpînesc acest loc prin succesiune de la străbunĭi lor, împroprietăriţĭ de către Ştefan-Cel-Mare, în urma războiuluĭ cu Turciĭ de la Valea-Racoveĭ.

Vite: 130 vite marĭ cornute, 20 oĭ, 14 caĭ şi 50 rîmătorĭ.

Tătărănilor (Dealul-), *deal*, ce se întinde la V. satuluĭ Tătă-

rani, com. Telejna, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ; și e cel mai înalt deal din comună. Pe timp frumos se văd de pe el munții Carpați. Este o continuare din șirul de deal ce vine din com. Bereasa, despre N., despărțindu-se în marginea satului Tătărăni. Formează o înfundătură numită Nouă-Funii, de la care înfundătură mai la vale se întinde și satul Tătărani. Șirul despre E. de Tătărani, se întinde spre S. în com. Ferești, iar șirul despre V., începînd cu dealul Tătărani, continuă spre S., trecînd în com. Zepodeni.

Ramificările lui în com. Telejna poartă diferite numiri: Buznoia, Bărbînța, Pîslăreasa, Zăvoiul, Labașcul, Bălițeni și Sărăcinești. Pe costișe se face semănături, iar pe culme sunt păduri.

Tătărășani, *sat*, pe moșia cu același nume, com. Mileanca, pl. Prutul-d.-j, jud. Dorohoiŭ, cu 149 familii, saŭ 613 suflete.

Are o biserică cu hramul Sf. Ion Botezătorul, cu 1 preot, 2 cîntăreți și 1 pălămar; este de zid și spațioasă, făcută la 1843 de defunctul N. Mișolu, fost proprietar.

Pîrîul Bașeul curge pe hotar.

Drumuri principale sunt: acel de la Rădăuți la Botoșani și acel de la Darabani la Săveni.

Moșia se hotărește cu: Drăgușeni, Mileanca, Gîrbeni, Havîrna și Balinți.

Proprietatea acestei moșii a fost din vechime a lui Ștefan Petriceico-Vodă. Acest Domn, întorcîndu-se, dimpreună cu Grigore Ghica, Domnul Valahiei, de la războiul urmat între Turci și Leși la Hotin, unde luară și ei parte, aŭ trecut Prutul pe la Zalucea la Crăiniceni, în această parte, și de unde s'aŭ despărțit. Petriceico-Vodă a mers la satul lui, la Tătărășani, iar de acolo a luat drumul pe sub codru la Ibănești, întru întîmpinarea Polonilor, care veniaŭ din jos, («Let.», tom. 2, pag. 203).

Tătărești, *domeniŭ*, în jud. Teleorman, pl. Teleormanului, proprietatea d-lui Ștefan Belu. Pe acest domeniŭ se găsesc așezate comunele Tătărăști-d.-s., Slobozia Trăsnitul și Popești-Palanga. Intinderea lui este de aproape 6000 hect., din care 900 hect. pădure.

Tătărești, *sat*, pendinte de com. Corni, pl. Berheciŭ, jud. Tecuciŭ. Așezat în centrul comunei, între dealul Cărămizilor și valea Tătăreștilor, la E.; dealul Sonțului la S.; dealurile Dîmboaia și Pîrlituluĭ, la V., și Valea-Pîrlituluĭ la N.

Aicĭ se află reședința com.

Are o suprafață de 726 hect., cu o populație de 63 familiĭ, saŭ 305 suflete; o școală mixtă, o biserică de zid, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

Locuitorii posedă: 27 pluguri de fer și 6 de lemn, 1 mașină de treerat, 1 de bătut porumb și 2 de vînturat; 100 stupi.

Tătărești (Movilele-), *movile*, în jud. Buzaŭ, com. Glodeanul-Sărat.

Tătărești-de-Jos, *com. rur.*, în pl. Teleormanului, jud. Teleorman, pe partea dreaptă a riuluĭ Teleorman.

Se învecinește la N. cu hotarul moșieĭ statuluĭ Udupul-Horezeanca; la S., cu hotarele diferitelor sforĭ de moșiĭ ce țin de com. Zlotești; la E., cu moșia Negreni, din jud. Vlașca, dincolo de riul Teleorman, iar la V., cu teritoriul moșieĭ Gumești-Siliștea.

Parte din moșiile locuitorilor, în mare maioritate moșneni, se întind și în jud. Vlașca, peste riul Teleorman; iar din moșia Negreni, se întinde o bună parte în raza com. Tătărești-d.-j.

E situată la 78 kil. de reședința județuluĭ, 51 kil. de Alexandria și 38 kil. de Roșiori.

Teritoriul com. este puțin accidentat. Improprietăriții după legea rur. sunt 157 locuitorĭ pe 586 hect.; restul moșiilor este al moșnenilor.

Are o populațiune de 1487 suflete; o școală mixtă; două biserici, una vechie care servește de paraclis la cimitirul com. și alta mai nouă, în sat, deservite de un preot și 2 cîntăreți; 2 cîrciumi și o moară cu aburi.

Vite: 314 caĭ, 810 vite marĭ cornute, 2641 oĭ, 51 capre și 477 porcĭ.

Căĭ de comunicațiune are: șoseaua județeană, care străbate prin interiorul com. și o pune în comunicațiune cu com. Udupul și Zlotești, și șoseaua comunală spre com. Negreni, din jud. Vlașca.

Satul Tătărești-de-jos este din cele mai vechĭ ale județuluĭ. Se găsește trecut în lista satelor întocmită la 1741, cînd făcea parte din pl. Teleormanuluĭ-d.-j., iar pe la finele secoluluĭ trecut, a făcut parte din pl. Mijlocul. A fost locuit numaĭ de moșnenĭ și este și astăzĭ unul din puținele sate locuite de un mare număr de moșnenĭ. Actele lor de proprietate și diferitele lor chrisoave prezintă un deosebit interes.

Tătărești-de-Sus, *com. rur.*, în partea de E. a pl. Teleormanuluĭ, jud. Teleorman, la hotarul către jud. Vlașca, pe partea stîngă a văieĭ și a riuluĭ Teleormanul, la împreunarea sa

cu valea și cu pîrîul Bucovuluĭ, la 82 kil. de reședința județuluĭ, 56 kil. de Alexandria și 33 kil. de Roșiori.

Se mărginește: la E. cu teritoriul com. Negreni, din jud. Vlașca; la V., cu al com. Gumești-Siliștea; la N., cu al com. Slobozia-Trăznitul și la S., cu al com. Udupul.

Teritoriul comuneĭ, împreună cu moșiile de pe dînsa, ocupă aproape 6000 hect. Moșia face parte din domeniul Tătăreștilor și este proprietatea d-luĭ Ștefan Belu. Pe dînsa sunt împroprietăriți 141 locuitorĭ, pe o întindere de 565 hect.

Are o populație de 734 locuitorĭ; o școală mixtă; 2 bisericĭ, una întreținută de comună și de locuitorĭ, servită de 1 preot și 1 cîntăreț, cea-l-altă întreținută de proprietar și servită de 1 preot și 2 cîntărețĭ. Aceasta din urmă are deosebită importanță istorică; este clădită în felul mănăstirilor, înconjurată de toate părțile de zidurĭ groase, cu turnulețe în dreapta și în stînga, un adevărat bastion. A fost zidită de strămoșiĭ actualuluĭ proprietar și, în urma cutremuruluĭ cel mare de la 1802, s'a dărîmat și s'a construit lîngă dînsa biserica actuală. Se crede că clădirile dimprejur ar fi datînd de maĭ bine de două secole. In interiorul bisericeĭ este mormîntul boieruluĭ Anghelache Amira, îngropat acolo la 1798.

Vite: 147 caĭ, 569 vite marĭ cornute, 5 măgarĭ, 289 porcĭ, 196 capre și 1885 oĭ.

Sunt 3 circiumĭ, din care una are și diferite mărfurĭ de manufactură și coloniale; o moară de măcinat cu aburĭ.

Aci se ține tîrg la 20 Iulie.

Budgetul com. e la venitурĭ de 4058 leĭ, 91 banĭ și la cheltuelĭ, de 4025 leĭ, 30 banĭ.

Căĭ de comunicație sunt: șoseaua județeană care străbate prin interiorul comuneĭ, și șoseaua vecinală Siliștea-Tătărești, care o pune în legătură cu com. Balaciul. Această din urmă ramură de șosea pune în legătură com. Tătărești cu comunele din tot mijlocul plășeĭ, începînd de la hotarul județuluĭ Oltul, străbătînd în lungime toată plasa și trecînd în jud. Vlașca.

Satul Tătărești-d.-s. avea ființă încă din secolul al XVII-lea, de oare-ce sub domnia luĭ C. Mavrocordat, la 1741, se vede trecut în lista satelor, ca sat mare și populat. Făcea și atunci parte din plasa ce se numea Teleormanul-d.-j., iar în Istoria luĭ Fotino se vede figurînd în plasa Teleormanuluĭ-d.-mj. De la 1870 pănă la anul 1876, a fost întrunit cu Tătărășești-d.-j.

Tătăroaica, *sat,* făcînd parte din com. rur. Prundeni, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populație de 735 locuitorĭ.

Tătărușĭ, *com. rur*, jud. Suceava, situată în partea de V. a plășeĭ Siretul-d.-s. și la 30 kil. de Fălticeni.

Se mărginește la E. cu com. Lespezĭ; la V., cu com. Uideștĭ; la S., cu com. Păscani și Cristești și la N., cu com. Dolhasca.

E formată din satele Tătărușĭ și Uda, cu reședința în satul Tătărușĭ.

Are o populație de 2308 suflete; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot și 4 cîntărețĭ; o școală mixtă.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 4387 leĭ, și la cheltuelĭ, de 4358,40 leĭ.

Vite: 71 caĭ, 397 boĭ, 607 vacĭ, 1523 oĭ, 6 capre și 447 porcĭ.

E udată de pîrîașele: Matioaea, Leordișul, Poșta, Satuluĭ, Racilor și Oițeĭ.

Moșia, proprietatea statuluĭ, fostă a Mănăstireĭ Probota, are 3517 fălcĭ, din care 1900 cultivabile, 1566 pădure și 51 hect. loc sterp.

Improprietăriți în 1864 sunt 11 fruntașĭ, 129 pălmașĭ și 240 codașĭ, stăpînind 1177 fălcĭ și 40 prăjinĭ.

Pe teritoriul comuneĭ existaŭ altă dată satele Iorcani, Nănășeni, Turbata, pe locurile numite ast-fel, unde și acum se văd urmele livezilor de pomĭ roditorĭ. Aŭ maĭ fost sate la Fîntîna-luĭ-Ovăz, la Vișini și la Temelie, unde și acum se cunosc urmele temelieĭ uneĭ bisericĭ.

Prin hrisovul din 1472, August 19, Ștefan-cel-Mare acordă Mănăstireĭ de la Poiană (Probota), pentru treĭ sate din județul Suceava: Bodești, Tătari și Iorcani, prerogativele următoare: Scuteală de orĭ-ce gloabă domnească, afară numaĭ acea cuvenită pentru răpire de fete; supunerea absolută la jurisdicțiunea egumenească, fără nicĭ un amestic din partea juzilor domnești. («Arhiva Istorică», de B. P. Hasdeŭ, tom. I, p. 124). Vezĭ și satul Tătărușĭ.

Tătărușĭ, *sat,* în jud. Iași, pl. Copoul, com. Tăutești, înființat în 1879, cu improprietărirele făcute de Stat însurățeilor. E situat alăturea de satul Rădiuluĭ-Tătar, pe valea Rădiuluĭ. Are o populație de 17 locuitorĭ. I s'a dat numele de Tătărușĭ pentru a-l deosebi de satul Rădiul-Tătar.

Tătărușĭ, *sat,* pe moșia și în com. cu acelașĭ nume, jud. Suceava, așezat pe ondulațiunile formate de piraiele Călugăreĭ, Satuluĭ și

Poșteĭ. Partea din dreapta Pîrîuluĭ-Satuluĭ poartă numirea de Tătărușii-Marĭ, iar partea din stînga, de Tătărușii-Micĭ și Pietrosul.

Vatra satuluĭ ocupă 48 fălcĭ, cu o populație de 2230 suflete.

Improprietăriții în 1864 sunt: 11 fruntașĭ, 129 pălmașĭ și 240 codașĭ, stăpînind 1177½ fălcĭ.

Are o biserică, în Tătărușii-Marĭ, cu hramul Sf. Nicolae, zidită în 1842 și alta în Tătărușii-Micĭ, cu hramul Sf. Vasile, zidită 1827, deservite de 1 preot și 4 cîntărețĭ; o școală mixtă.

In 1803, Tătărușiĭ mănăstireĭ Probota, numără 192 liuzĭ, plătind 314 leĭ bir anual și avînd loc în destul. («Uricar.» VII, p. 127).

Tătărușul, *sat.* jud. Iași. Vezĭ *Tătărușĭ.*

Tătărușul, *moșie,* în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Gîrcina. Formează trup cu Gîrcina. Ambele sunt pendinte de mănăstirea Bistrița. Arendată anual cu 13410 leĭ.

Tătulești, *com. rur.,* în jud. Olt, pl. Vedea-d.-j., situată pe valea rîuluĭ Vedea, la 35 kil. de capitala jud. Este reședința plășeĭ.

Se mărginește: la E., cu com. Colonești; la V., cu com. Șuica; la N., cu com. Călugări și la S., cu com. Optași.

Are o populație de 1209 locuitorĭ; 4 bisericĭ, 3 fondate la 1736, 1861, 1814 și una reparată la 1890, deservite de 5 preoțĭ; o școală mixtă; o moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ sunt moșnenĭ. Eĭ aŭ: 2600 oĭ, 400 boĭ, 260 vacĭ, 58 caĭ și țepe, 40 capre și 200 porcĭ.

Suprafața com. e de 1429 hect.

Veniturile și cheltuelile com. se urcă la 2317 leĭ anual.

Prin Tătulești trece șoseaua comunală, care o leagă la N. cu com Călugări și la S. cu com. Optași. Riul Vedea udă partea de E. a com., de la N. la S. Prin centru e udată de văile: Negrișoara, Dopicea și Fremul.

Tăureasa, *numire vechie a comuneĭ și a moșieĭ* Uda-Paciurea, jud. Teleorman.

Tăușan-Iol, *vale,* în jud. și pl. Tulcea, servind de hotar între com. rur. Cișla și orașul Tulcea. Iese din dealul Tăușan-Tepe, se îndreaptă spre N., taie șoseaua județeană Tulcea-Isaccea, pe la kil. 4, și după 4 kil. de curs prin stuf se deschide în partea sudică a laculuĭ Cișla. Numele său înseamnă Valea-Iepureluĭ.

Tăușan-Orman, *pădure,* județele Tulcea și Constanța. Are o întindere de 350 hect.

Tăușan-Tepe, *deal,* în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Cataloi. Are o direcție generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea vestică a plășeĭ și nordică a comuneĭ. Este tăiat de drumul comunal Cataloi-Cișla. Satul Cataloi e așezat la poalele luĭ sudice. Are un vîrf pietros de 104 m., dominînd satul Cataloi și pîrîul Telița. Acoperit cu pășunĭ.

Tăușan-Tepe, *deal,* în partea estică a pl. și jud. Tulcea și cea nordică a comuneĭ Sari-Ghiol. Este cel maĭ înalt vîrf al dealuluĭ Calica (118 m). Domină și drumul comunal Sari-Ghiol-Beș-Tepe-Pîrlita și satul Sari-Ghiol.

Tăușan-Tepe, *deal,* în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul com. Cataloi; se desface din dealul Uzum-Bair, se întinde spre S., în o direcție generală de la N.-E. spre S.-V., brăzdînd partea vestică a plășeĭ și estică a comuneĭ; este acoperit cu pășunĭ și livezĭ; are o înălțime de 106 m., dominînd satul Eni-Chioi și calea națională Tulcea-Constanța.

Tăușani (Ulmeni - Tăușani), *sat,* făcînd parte din com. rur. Ulmeni, pl. Oltenița, jud. Ilfov, situat la E. de satul Ulmeni.

Se întinde pe o suprafață de 648 hect., cu o populație de 437 locuitorĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 470 și al celor micĭ, de 763.

Tăutești, *com. rur.,* în partea de S. a plășeĭ Copoul, județul Iași, spre N. de orașul Iași.

Terenul e plin de hîrtopurĭ, dimburĭ și micĭ platourĭ, care în mare parte sunt acoperite cu argilă plastică și humoasă.

E formată din satele: Tăutești, Zahorna, Horlești, Rădiuluĭ-Tătar, Tătărușul și Lețcani, cu o populație de 1100 locuitorĭ, din care parte sunt răzășĭ.

Are 4 bisericĭ, deservite de 3 preoțĭ, 3 cîntărețĭ și 1 eclesiarc; 2 școlĭ și 2 morĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 9012 leĭ, 76 banĭ, și la cheltuelĭ, de 8216 leĭ, 45 banĭ.

Vite: 1906 vite marĭ cornute, 2420 oĭ, 205 caĭ și 418 rîmătorĭ.

Tăutești. Vezĭ Zamoștia, *sat,* com. Zamoștia, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ.

Tăutești, *sat,* cu 23 familiĭ, pe moșia cu același nume, com. Borzești, pl. Bașeul, jud. Dorohoiŭ.

Tăutești, *sat,* în partea de S.-E.

a com. Tăuteşti, pl. Copoul, jud. Iaşi, situat în centrul moşieĭ Tăuteşti, pe coasta de S. a dealuluĭ şi pe malurile pîrîuluĭ Tăuteşti. Are o populaţie de 111 locuitorĭ.

Vite: 387 vite marĭ cornute, 29 caĭ şi 36 rîmătorĭ.

Moşia Tăuteşti este cedată prin testament com. Tăuteşti, de către răposatul Procopie Florescu, pentru a întreţine din venitul eĭ, o şcoală profesională de fete.

Tăvădăreşti, *sat,* făcînd parte din com. Vultureni, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ, situat în mijlocul com. pe malul drept al rîuluĭ Berheciŭ.

Are o populaţie de 140 suflete; o şcoală mixtă.

Teritoriul satuluĭ este de 544 hect. Locuitoriĭ, foştĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpînesc 143 hect., iar proprietarĭĭ, 403 hect. Vatra satuluĭ ocupă 17 hect.

Locuitoriĭ posedă: 66 boĭ, 32 vacĭ, 16 caĭ, 8 ĭepe, 5 bivolĭ, 250 oĭ; 6 capre; 30 stupĭ; 10 pluguri de fer, 15 de lemn, 1 maşină de treerat.

Comerciul se face de 3 circiumarĭ.

Teanculuĭ (Valea-), *com. rur.,* în jud. Buzăŭ, pl. Sărata, între comunele Simileasca şi Vernești, la 12 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele: Nisipul, Valea-Teanculuĭ şi Zoreşti.

Are o suprafaţă de 2152 hect., cu o populaţie de 1080 locuitorĭ; o şcoală în cătunul Zoreşti; 2 bisericĭ, deservite de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser şi din care catedrala e cea cu hramul Adormirea Maicĭĭ Domnuluĭ; 6 cîrciumĭ.

Proprietăţĭ mai însemnate sunt: Voineasca, Filipeasca, Ilieasca şi Zoreşti. Terenul e şes, accidentat la N. de mai multe dealurĭ, acoperite de vĭĭ şi pădurĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: şoseaua vecinală Mizil-Gura-Nişcovuluĭ prin Valea-Teanculuĭ, precum şi alte drumurĭ naturale, care o pun în comunicaţie cu oraşul Buzăŭ.

Vite: 357 boĭ, 106 vacĭ, 24 viţeĭ, 66 caĭ, 12 ĭepe, 4 mînjĭ, 460 oĭ, şi 120 porcĭ.

Teanculuĭ (Valea-), *cătun* al com. Valea-Teanculuĭ, jud. Buzăŭ, cu 360 locuitorĭ şi 81 case.

Teanculuĭ (Valea-), *bîlciŭ,* pe teritoriul com. Vernești, judeţul Buzăŭ, în apropiere de com. Valea-Teanculuĭ; începe de la 15 Septembre şi ţine pănă la 15 Noembre, numaĭ Simbăta şi Duminica. Pănă în 1868 era mult mai important. Primăria oraşuluĭ, înfiinţînd şi ea un tîrg de toamnă sub numele: Carol I-Valea-Teanculuĭ, pe locul unde se ţine tîrgul Drăgaicеĭ, i-a luat foarte mult din însemnătatea sa.

Teanculuĭ (Valea-), (Carol I), *bîlciŭ,* în jud. şi oraşul Buzăŭ; începe la 15 Septembre şi ţine pănă la 15 Noembre.

Teascul, *sat,* în partea de S. a com. Popouţi, pl. Tîrgul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 72 hect. şi o populaţie de 22 familiĭ, saŭ 90 suflete.

Vite: 42 boĭ şi vacĭ şi 12 porcĭ.

Teascul, *sat,* jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Secuiul. Se învecineşte la E. cu com. Ghindeni; la V., cu rîul Jiul; la N., cu mahalaua Pescarul şi la S., cu com. Adunaţi-de-Giormane.

Are o populaţie de 350 suflete; o biserică, fondată de locuitorĭ.

Teascul, *pisc,* ce se lasă din Dealul-Olteţuluĭ, în partea de E. a com. Zătreni, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea.

Teascul-din-Deal, *sat,* cu 146 suflete, jud. Dolj, pl. Jiul d.-s., com. Argetoaia.

Teascul-din-Vale, *sat,* cu 315 suflete, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Argetoaia.

Teasculuĭ (Valea-), *izvor de apă minerală,* conţinînd fier şi sare, în jud. Prahova, cătunul com. Predeal, pe Domeniul Coroaneĭ, în apropiere de gara Predeal.

Teche-Chioi, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, cătunul com. Enişenli, situat în partea de E. a plăşeĭ şi cea de V. a comuneĭ, la 4 kil. spre V. de reşedinţă, Enişenli, pe malul stîng al văeĭ Medmedi-Bair, lîngă valea Teche-Chioi, căreia i-a dat şi numele, la poalele de E. ale dealuluĭ Teche-Chioi şi la cele de V. ale dealuluĭ Hazarlîc.

Are o suprafaţă de 1218 hect., din care 130 hect., ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţie de 321 suflete.

Teche-Chioi, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, com. rur. Dobromirul şi Enişenlia; vine din Bulgaria, sub numele de valea Uzum-Culac, ia apoĭ pe cel de Iucari-Mahala-Ceair; trece prin satele Dobromirul-din-Vale şi Dobromirul-din-Deal, de unde ia numele de Teche-Chioi; intră în com. Enişenlia, trece pe lîngă satul Teche-Chioi şi se deschide în valea Gheran-Ceair (saŭ Beilicul), pe stînga, la locul numit Giumifa-Cişme; are o lun-

gime de 14 kil.; brăzdează partea centrală a com. Dobromirul şi cele de S. şi S.-V. a com. Enişenlia; prin ea trece drumul Dobromirul-Enişenlia.

Teche-Chioi-Bair, *deal*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, comuna Enişenlia, cătun. Teche-Chioi, în partea de V. a comuneĭ şi a cătunuluĭ şi cea de E. a plăşeĭ. Se desface din dealul Sitma-Bair; se întinde spre S. printre văile Teche-Chioi şi Medmedi-Culac. La poalele sale de E., e aşezat satul Teche-Chioi, la cele de V., satul Dobromirul-din-Vale. Le domină pe amîndouă. Are 196 m. Acoperit cu tuferişurĭ, e tăiat de drumurile comunale ce duc de la Teche-Chioi la Dobromirul-din-Vale şi Dobromirul-din-Deal.

Teche-Deresi, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, cătunul com. Regep-Cuiusu, situat în partea meridională a plăşeĭ şi a com., la 3 kil. spre S.-E. de cătunul de reşedinţă, Techi-Deresi-Ceair. Este înconjurat la N. şi la E. de marea pădure Sarpali-Orman, dominat fiind de vîrful Tuzla-Iuc, care este situat la 1 kil. spre S.-V. de sat şi care are o înălţime de 182 m.

Prin mijlocul satuluĭ, avînd direcţiunea de la N. către S., trece drumul comunal, care vine de la Dobromir şi duce în Bulgaria. Alte drumurĭ comunale maĭ sunt: unul care merge la Regep-Cuiusu şi altul la Cadi-Chioi (Bulgaria).

Techir-Ghiol, *com. rur.*, jud. Constanţa, pl Constanţa, situată în partea de E. a judeţuluĭ, la 17 kil. spre S. de oraşul Constanţa, capitala districtuluĭ şi în cea S. a plăşeĭ, la 43 kil. spre S-E. de com. Cara-Murat, reşedinţa plăşeĭ.

Com. şi căt. învecinate cu dînsa sunt: Tuzla, la 5 kil. spre S; Urlu-Chioi, la 4 kil.; Musurat, la 5 kil.; Carli-Chioi, la 6 kil.; Chiuchiuc-Muratan, la 6½ kil.; Biuiuc-Muratan, la 7 kil.; Abdalah, la 6 kil. (toate căt. ale com. Musurat, pl. Mangalia) spre S. şi S.-V.; Mametcea, la 10 kil.; Hasancea, la 13 kil. (căt. ale com. Hasancea) spre N.-V.; Toprai-Sarî, la 11 kil. spre S.-V.

Se mărgineşte la E. cu Marea-Neagră; la N., cu com. urbană Constanţa, de care se desparte prin dealul Laz-Mahale şi Valul-luĭ-Traian şi cu com. Hasancea, de care se separă prin dealul Hazi-Diuluc şi valul de S. al luĭ Traian; la V., cu satele Mametcea (al com. Hasancea) şi Abdulah (al com. Musurat, pl. Mangalia), separîndu-se de cel dintiiŭ prin dealul Hazi-Diuluc şi de cel al 2-lea prin valea Abdulah-Deresi; la S., cu satele Musurat şi Urlu-Chioi (ale com. Musurat, pl. Mangalia), separîndu-se prin dealul Ormancea-Bair şi valea Aiatan-Dere şi cu com. Tuzla (tot din pl. Mangalia), despărţindu-se prin lacul Tuzla-Ghiol.

Relieful soluluĭ este puţin accidentat, de oare-ce dealurile prezintă înălţimĭ micĭ, iar ondulaţiunile lor sunt marĭ şi largĭ. Culmea Techir-Ghiol cu ramificaţiile sale brăzdează teritoriul comuneĭ.

Movile sunt în număr de 34, grămădite în partea de N.-V.

Pîrîul Techir-Ghiol brăzdează partea de S. a com., trecînd prin satul Techir-Ghiol şi deschizîndu-se în lacul Tuzla-Ghiol.

Văĭ sunt numeroase, cu malurĭ puţin înalte şi depărtate între ele.

Marea-Neagră udă com. în partea de E., pe o lungime de 10 kil., formînd lacurile Agigea-Ghiol, Tarafan-Ghiol, şi marele lac Tuzla-Ghiol; malurile sale sunt în general înalte şi ripoase, afară de locurile din dreptul lacurilor de maĭ sus, căcĭ între ele şi mare se întinde o plajă formată de o bandă de nisip şi pietriş destul de largă.

Lacurile care se găsesc pe teritoriul com. sunt toate aşezate spre E., pe malul Măriĭ, de care sunt formate prin revărsările eĭ din timpurile maĭ vechĭ; aceste lacurĭ sunt: Agigea-Ghiol, la E. de satul Agigea, cu 80 hect. întindere şi presărat icĭ şi colo cu stuf; Tarafan-Ghiol, spre S. de precedentul, lîngă movila cu acelaşĭ nume, cu 18 hect. întindere; Tuzla-Ghiol, în partea de S. a com. Tuzla, cu 700 hect. întindere, din care 300 hect. aparţin com. Techir-Ghiol, puţin adînc. Produc peşte foarte bun, ce se consumă în localitate şi se exportă şi al căruĭ venit aparţine statuluĭ.

Cătunele care compun com. sunt: Techir-Ghiol, reşedinţa, aşezat în partea meridională a com., pe malul nordic al laculuĭ Tuzla-Ghiol, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Techir-Ghiol, închis şi dominat la S. de dealul Ormanciul-Bair, la V. de dealul Techir-Ghiol şi la N. de dealul Telegraf-Tepesi-Bair, şi de movilele Ormanciul-Tepe la S., Techir-Ghiol la V., Bozlutac-Iuc la N. Agigea, în partea de E. a com. la 3 kil. spre N.-E. de căt. Techir-Ghiol, reşedinţa, aşezat pe malul de V. al laculuĭ Agigea, închis şi dominat la S. de dealurile Agigea cu vîrful Agigea, Cum-Tepe, şi Tuzla-Iuc; la V., de dealul Telegraf-Tebesi-Bair; la N.-V., de dealul Orto-Burun-Bair pe muchia căruia la 1½ kil. spre N.-V. de sat, e aşezată fortăreaţa Orta-Tabia în ruine; la N.-E., de dealul

Denis-Ialasi-Bair. Lazmahale, la E. com. la 5 kil. spre N. de satul Techir-Ghiol, reşedinţa, în valea Lazmahale-Ceair, închis şi dominat la N. şi la V. de dealul Lazmahale-Bair, cu movilele Camenli-Iuc şi Cioinac-Iuc, iar la E şi S.-E., de dealul Denis-Iolasî-Bair, cu movilele Sara-Iuc şi Lazmahale-Iuc. Hazi-Diuluc, în partea centrală a com., la 8 kil. spre N.-V. de cătr. Teghir-Ghiol, în valea Hazi-Diuluc, saŭ Carsi-Dere, dominat şi închis la N.-E. de dealul Lazmahale, cu movilele Cioinac-Iuc şi Tera-Iuc, la V. de dealul Hazi-Diuluc, cu movila Caramat-Iuc, şi la S. de dealul Techir-Ghiol, cu movila Pipiliga-Iuc.

Suprafaţa com. este de 20388 hect., cu o populaţie, în maioritate Turcĭ, de 1268 locuitorĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 126 pluguri, 180 care şi căruţe; 3 maşinĭ de treerat cu aburĭ, 3 maşinĭ de semănat, 15 maşinĭ de secerat, 2 maşinĭ de bătut porumbul, 69 grape de fier, 3 trioare; 902 caĭ, 1284 boĭ, 106 bivolĭ, 17 asinĭ, 2240 oĭ, 13 capre, 55 porcĭ.

Sunt în Techir Ghiol 3 giamiĭ cu 3 hogĭ; o şcoală primară mixtă şi o şcoală mahometană.

Budgetul com. e de 8179 leĭ la venitur, şi de 1193 leĭ la chĕltuelĭ.

Căĭ de comunicaţiune sunt: pe lac cu luntrele; calea jud. Constanţa-Mangalia ce trece prin com.; apoĭ drumurĭ vecinale şi comunale, care unesc cătr. între ele şi le leagă cu satele maĭ apropiate, ca Gheringec, Ascilar, Perveli, etc.

Techir-Ghiol, *sat*, în jud. şi pl. Constanţa, cătunul de reşedinţă al comuneĭ Techir-Ghiol, situat în partea S.-E. a plăşeĭ şi meridională a comuneĭ, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume şi pe marginea N.-V. a laculuĭ Tuzla-Ghiol, fiind închis la S.-V. de dealul Ormancic-Bair şi dominat la N. de vîrful Bozlutuc-Iuc (48 m.) şi la S. de vîrful Ormancic-Tepe (39 m.).

Are o suprafaţă de 3445 hect., cu o populaţie de 118 familiĭ, saŭ 434 suflete.

Şoseaua judeţeană Mangalia-Constanţa trece prin partea V. a satuluĭ; alte drumurĭ comunale maĭ pleacă: două spre N., mergînd la Agigea şi Hasi-Diuluc, două spre V., mergînd la Abdulah şi Musurat şi unul la E., care o ia apoĭ la S. pe după lacul Tuzla-Ghiol şi duce la Tuzla.

Techir-Ghiol, *lac* şi *stabilisment balnear*, în jud. Constanţa, la 15 kil de oraşul Constanţa, distanţă ce se percurge într'o oră cu trăsura, saŭ, cu calea ferată proectată, în 15 minute, şi în apropiere de comuna Techir-Ghiol, la 150 m. de malul Măreĭ.

Este unul din principalele lacurĭ sărate din Dobrogea, avînd o suprafaţă de 80 hect.

Techir-Ghiolul se află la o altitudine de 20 m., latitudine N. de 44°,11′ şi longitudine E., de 28°,39′.

Comuna Techir-Ghiol are 1268 locuitorĭ, iar comuna Tuzla din apropiere, 1065 locuitorĭ.

Se află o frumoasă plantaţiune de salcîmĭ şi brazĭ, făcută de Eforia Spitalelor Civile.

Bolnavĭ vin puţinĭ în timpul verei, ca la 100—150 persoane, fiind-că nu sunt până acum de cît locuinţele sătenilor unde să se poată adăposti.

Este proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile, care a clădit un spital maritim pe locul aflat între lacul Techir-Ghiol şi Marea-Neagră. Acest spital e compus din 2 sălĭ marĭ pentru scrofuloşĭ şi 4 rezerve; apoĭ vin dependinţele: bucătăr'a, sala de mîncare şi camerile personaluluĭ.

Proectul clădireĭ acestuĭ spital se făcuse la 1893, cînd se afla ca prim-efor d-l Gheorghe Gr. Cantacuzino, iar inaugurarea luĭ s'a făcut în vara anuluĭ 1899, fiind prim-efor d-l Mihail Gh. Cantacuzino.

In vara anuluĭ 1899 acest spital fiind deschis, serviciul medical a fost încredinţat d-luĭ dr. Marinescu-Sadoveanul, medicul primar a judeţuluĭ Constanţa, care a avut 105 copiĭ scrofuloşĭ în 3 seriĭ.

S'a făcut şi băĭ calde cu apă cu nămol, în cabine provizoriĭ.

Serviciul technic al judeţuluĭ Constanţa a făcut de curînd studiele pentru facerea uneĭ liniĭ ferate de la Constanţa la Techir-Ghiol.

Lacul Techir-Ghiol precum şi împrejurimile aparţin grupeĭ cuaternare.

Flora acuatică este aceeaşĭ ca a Laculuĭ-Sărat (v. a. c.).

Apa nu este limpede, cu o densitate foarte mare, cu un gust foarte sărat şi un miros pronunţat de hidrogen sulfurat.

A fost analizată de d-niĭ d-rĭ Maximilian Popovicĭ, Saligny şi Georgescu.

Analiza făcută în Septembre 1893 de d-niĭ d-rĭ Saligny şi M. Georgescu, a dat următorul rezultat: apa puţin opalescentă, miros slab de hidrogen sulfurat şi un gust sărat amar foarte pronunţat.

Densitatea 1,0552 la 15° C.

In un litru apă s'a găsit:

Clorur de sodiŭ .	55,39722
» » potaziŭ	2,00462
» » amoniŭ .	0,00366
» » magneziŭ	4,46890

Bromur de magneziŭ	0,13573
Azotat de sodiŭ	0,00523
Sulfat de magneziŭ	8,14978
Sulfat de calciŭ	0,60013
Carbonat de magneziŭ	0,00287
Oxid de fer, Oxid de aluminiŭ	0,02084
Silice	0,00720
Total	70,87716
Anhidrită carbonică liberă şi semi-combinată	0,28416
Hidrogen sulfurat	urme
Materiĭ organice	0,59600

Din această analiză vedem:

1. Că apa acestuĭ lac este foarte mineralizată şi este de 4 orĭ maĭ sărată şi maĭ concentrată ca apa de Mare.

2. Că proporţiunea de Brom e maĭ mare ca în apa de Mare. Iată în rezumat apreciarea sus zişilor chimiştĭ: «Apa din lacul Techir-Ghiol merită a fi luată în serioasă considerare de mediciĭ noştri balneologĭ, fiind o apă chloro-sodică magneziană concentrată, şi cea maĭ bromurată din cîte s'aŭ analizat până acum în Ţară».

Nămolul se află pe toată suprafaţa laculuĭ.

D-l dr. în chimie Georgescu a făcut analiza calitativă a extractuluĭ apos al nămoluluĭ, şi a găsit:

Hidrogen sulfurat liber. Acid sulfuric puţin (ca sulfaţĭ). Acid chlorhidric mult (ca clorure). Brom puţin (ca bromură). Calciŭ puţin. Magneziŭ mult. Fĭer şi aluminiŭ puţin. Sodiŭ mult. Potasiŭ puţin. Materiĭ organice puţine.

Rezidiul insolubil în apă este compus din:

Carbonaţĭ. Calciŭ mult. Fĭer mult. Nisip şi argilă mult. Coloarea brună închisă.

Băile cu nomol aŭ dat rezultate bune în reumatisme articulare, artrite, scrofule, limfatism, sifilis inveterat şi eczeme chronice, rachitizm, boale de femeĭ, paralizii cronice.

S'a tratat în verile anilor 1899, 900 şi 901, cu succes, la copiĭ: osteite supurate cronice, adenite tuberculoase, reumatizm nodos, afecţiunile ligamentelor, aderente cronice.

Cataplasmele de nămol pe cap, la Favus, aplicate la maĭ mulţĭ bolnavĭ, aŭ dat rezultate excelente.

In 1896 a fost vizitată de 65 bolnavĭ, în 1897 aŭ fost 97 bolnavĭ, iar în 1899 aŭ fost 105 copiĭ, în Spitalul maritim.

Techir-Ghiol-Bair, *deal,* jud. şi pl. Constanţa, pe teritoriul com. rur. Techir-Ghiol. Se întinde de la V. satuluĭ Hasi-Diuliuc şi până la N.-V. satuluĭ Techir-Ghiol, avînd o direcţiune generală de la N.-V. către S.-E. Din el se desface spre E. dealul Telegraf-Tepesi-Bair şi valea Iantacan-Dere la N.; iar spre V., se desfac văile Cuan-Dere şi Aiatan-Dere. Are o înalţime medie de 80 m., avînd ca vîrfurĭ maĭ însemnate: Iuci-Iuc-Berichi (81 m.) şi Cogea-Iuc, din care se desface dealul Telegraf-Tepesi-Bair.

Techir-Ghiol, *vîrf de deal,* jud. Constanţa, pe platoul pl. Constanţa şi Mangalia şi al com. Techir Ghiol şi Musurat. Este vîrful cel maĭ înalt al dealuluĭ Ormancic-Bair (82 m.).

Tecucelul, *pîrîŭ.* Izvoreşte din punctul numit Fîntina-Teiuluĭ, în partea de N. a cătunului Buciumeni, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ, şi curge spre S.-V., pe lîngă satul Buciumeni. Aci primeşte pe dreapta pîrîul Runcul, iar pe stînga Ripa-Roşie. Udă la stînga satele Tecucelul-Sec şi Vizureşti, iar la dreapta satul Braniştea. De aci intră pe teritoriul com. Nicoreşti, avînd pe malul drept satul Sîrbi, din josul căruia primeşte pîrîul Căcăina, care vine din Nicoreşti-d.-s. Trece pe lîngă satul Dobrineşti şi de aci puţin spre S., schimbă direcţia spre S.-E., intrînd pe teritoriul com. Tecuciŭ, udă oraşul Tecuciŭ spre V., avînd pe dreapta mahalaua Bulgari, iar pe stînga mahalaua Braniştea, face o cotitură spre E., udă partea de S. a oraşuluĭ, unde se varsă în Bîrlad.

Tecucelul-Sec, *sat,* făcînd parte din com. Buciumeni, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ, situat pe ambele maluri ale pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume, la 2 kil. de reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 608 suflete; o biserică, făcută în 1886, şi deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Teritoriul satuluĭ este de 496 hect. Locuitoriĭ, vechĭ răzeşĭ, stăpînesc tot teritoriul, iar proprietarul, d-l Gh. Istrate, 100 hect.

Viĭ sunt pe o întindere de 100 hect.

Vatra satuluĭ ocupă 35 hect. şi 75 ariĭ.

Locuitoriĭ posedă: 65 boĭ, 63 vacĭ, 22 caĭ, 66 oĭ; 10 pluguri de fĭer, 28 de lemn şi 8 cazane pentru fabricarea rachiuluĭ; 78 stupĭ.

Pe pîrîul Tecucelul, în punctul numit Siliştea, a maĭ fost o biserică, ale căreĭ urme se cunosc şi astăzĭ. Aicĭ a fost un sat vechiŭ. In partea de E. a satuluĭ se întinde Valul-luĭ-Traian, care desparte Tecucelul-Sec de com. Ţepul, în direcţia de la N.-E. spre S.-E.

Tecuciul, *judeţ,* aşezat în partea de S. a Moldoveĭ.

Hotarul. La N.: o linie con-

venţională care pleacă din malul stîng al Siretuluĭ, de lîngă satul Marvila, merge spre E., pe pîr. Pogleţul, pe lîngă satul Pogleţul, continuă pe lîngă satul Taula, pănă în raionul comuneĭ Colonești, despărţindu-se de judeţele Bacău și Roman. La E., începe cu o culme de dealurĭ, de la E. comuneĭ Colonești, merge spre S. pănă la Negrileşti, de aicĭ apucă spre E. pănă la satul Brătulești (com. Corodul), pănă unde se desparte de jud. Tutova; de la Brătulești, tot prin o linie de învoeală, merge pănă la satul Mîndrești, (com. Puţeni) De la Mîndrești, hotarul îl formează pîrîul Gerul, care merge spre S. pănă la comuna Tudor-Vladimirescu, de unde curge spre V. și apoĭ se varsă în Siret.

In partea de E. se atinge cu judeţele Tutova și Covurluiŭ.

In partea de V., hotarul îl formează Siretul, care intră în judeţ la satul Marvila, merge spre S., pănă la satul Lieşti și de aicĭ, prin cotiturĭ, spre S.-E., pănă la satul Fundeni, unde face o cotitură maĭ mare, tot spre E., pănă la com. Tudor-Vladimirescu, în punctul unde era satul Privalul și de unde intră în judeţul Covurluiŭ.

Siretul desparte jud. Tecuciŭ de judeţul Putna pe o întindere de 115 kil.

La S., Siretul pe o întindere mică desparte jud. Tecuciŭ de jud. Rîmnicul-Sărat, din jos de satul Fundeni și pănă la Privalul-Vechiŭ; iar de aicĭ, spre E., r. Gerul îl desparte de jud. Covurluiŭ.

Judeţul Tecuciŭ are o mare lungime în raport cu lăţimea luĭ; într'adevăr, lungimea luĭ este de 140 kil., iar lăţimea, în punctele cele maĭ depărtate, numaĭ de 25—28 kil.

Idrografia. Este udat de maĭ multe ape:

a) Siretul, la marginea de V. Il separă de judeţele: Bacăŭ, Putna, și puţin de Rîmnicul-Sărat, pe o întindere de maĭ bine de 115 kil. Malul cel drept din spre judeţul Putna este jos; iar cel stîng despre Tecuciŭ este, în partea de N. a judeţuluĭ, foarte înalt și cu cît merge spre S., se tot micșorează, pănă ce aproape de marginea de S. a judeţuluĭ dispare cu desăvîrșire, așa că revărsările sunt dese pe teritoriul comunelor: Bucești, Liești, Fundeni și Tudor-Vladimirescu, toate în plasa Bîrladuluĭ.

b) Polocinul. Udă plasa Berheciul și se varsă în Siret, din jos de satul Homocea.

c) Bîrladul. Intră în judeţ pe teritoriul satuluĭ Ireasca, serveşte ca margine între plășile Nicoreşti și Zeletinul, pănă la gura Berheciuluĭ; apoĭ udă numaĭ plasa Nicoreşti pănă din jos de oraşul Tecuciŭ, trecînd în urmă în plasa Bîrladul, unde în dreptul satuluĭ Șerbăneşti se varsă în Siret.

d) Tecucelul. Udă plasa Nicoreşti și partea de S.-V. a oraşuluĭ Tecuciŭ, și se varsă în dreapta Bîrladuluĭ, la marginea de S. a oraşuluĭ.

e) Berheciul. Izvoreşte din judeţul Bacăŭ, udă plășile Berheciul și Zeletinul, și se varsă în dreapta Bîrladuluĭ, din jos de comuna Ţigăneşti, pl. Nicoreşti.

f) Zeletinul. Vine tot din judeţul Bacăŭ, udă plășile Stănișești și Zeletinul, și se uneşte cu Berheciul, pe teritoriul com. Brăhășești, plasa Zeletinuluĭ.

g) Dobrotforul. Izvoreşte din com. Colonești, pl. Stănișești, udă comunele Stănișești, Crăești și Motoșeni și apoĭ se varsă în dreapta Zeletinuluĭ.

h) Corodelul. Izvoreşte din jud. Tutova, udă pl. Nicoreşti în partea de E., în direcţia N.-E. spre S.-V., trece în pl. Bîrlad și se varsă în stînga Bîrladuluĭ, din jos de satul Barcea.

i) Gerul. Udă partea de E. a plășilor Nicoreşti și Bîrlad, și apoĭ trece în jud. Covurluiŭ, unde se varsă în stînga Siretuluĭ la S. de com. Tudor-Vladimirescu.

Fie-care din aceste ape formează cîte o vale, din care maĭ însemnată este valea Bîrladuluĭ, cea maĭ frumoasă și maĭ propriĕ pentru cultura cerealelor. Apoĭ avem: valea Siretuluĭ, care ţine numaĭ pe teritoriul comunelor: Umbreşti, Iveşti, Bucești, Liești, Fundeni și Tudor-Vladimirescu din pl. Bîrlad; văile Tecuciuluĭ, Geruluĭ și Corozeluluĭ, asemenea propriĭ pentru cultura cerealelor; văile: Polocinuluĭ, Berheciuluĭ, Zeletinuluĭ și Dobrotforuluĭ, propriĭ maĭ mult pentru fineaţă, din cauză că terenul judeţuluĭ în plășile Stănișești, Zeletinul, Berheciul și în partea de N. a plășeĭ Nicoreşti, este foarte deluros, formînd 4 lanţurĭ de dealurĭ, ce se detașază din munţiĭ jud. Bacăŭ.

Orografia. Lanţurile de munţĭ sunt: Unul care vine prin pl. Stănișești, separă valea Dobrotforuluĭ de a Zeletinuluĭ și se termină pe teritoriul com. Motoșeni.

Al 2-lea lanţ, maĭ mare, care străbate comunele din partea de E. a plășeĭ Berheciul, separă valea Berheciuluĭ de vale Dobrotforuluĭ, apoĭ de a Zeletinuluĭ și se termină din jos de Corcioveni, comuna Brăhășești, unde Zeletinul se uneşte cu Berheciul.

Al 3-lea lanţ, la V., care străbate plasa Berheciul, separînd valea Berheciuluĭ de a Polocinuluĭ, și apoĭ trece în plasa Nicoreşti și se termină din sus de com. Ţigăneşti, separînd valea Berheciuluĭ de a Tecuceluluĭ.

Al 4-lea lanţ, la V. comune-

lor din plasa Berheciul, care separă valea Polocinuluĭ de a Siretuluĭ şi se termină din sus de com. Homocea.

Afară de aceste lanţurĭ, maĭ sunt şi altele de maĭ puţină însemnătate, între pîrîele ce udă judeţul.

Dealurile din aceste plăşĭ, în cea maĭ mare parte, sunt acoperite cu pădurĭ; unele aŭ viĭ, din care maĭ însemnate sunt cele de pe dealurile comunelor Nicoreşti, Buciumeni, Gohorul, Corbiţa şi Valea-Rea.

Aceasta a făcut ca *marca* judeţuluĭ din timpurile cele maĭ vechĭ, să fie o viţă cu strugurĭ.

Pe văile dintre dealurĭ, pămîntul este bun pentru cultura cerealelor şi pentru fineaţă.

In partea de V. şi S. a pl. Nicoreşti şi toată plasa Bîrlad, nu se află de loc dealurĭ; aci şesul întins alternă cu văile Siretuluĭ, Bîrladuluĭ, Corozeluluĭ şi Geruluĭ.

Printre aceste văĭ sunt 2 platourĭ: unul numit Furceni, cel maĭ mare din toată Moldova şi care se întinde spre V. pănă în malul stîng al Siretuluĭ, spre E. pănă în valea Tecuceluluĭ şi a Bîrladuluĭ, spre N. pănă la Nicoreşti şi spre S. pănă la Movileni; cea-l-alt care se întinde în pl. Bîrlad, între văile: Corozelul la N., Bîrladul la V. şi Vilcea-Heretăuluĭ la E., pe o lăţime de vre-o 10 kil. şi o lungime de maĭ bine de 30 kil.

Pămîntul de pe aceste platourĭ, precum şi acela de pe văĭ, fiind un pămînt gras, este propriŭ pentru cultura cerealelor. Văile daŭ fîn de bună calitate.

Pe cele 2 platourĭ se află şi pădurĭ, şi anume: la Furceni, teritoriul com. Cosmeşti, pl. Nicoreşti şi la Hanul-Conachi, teritoriul com. Fundeni, pl. Bîrlad.

Bălţi. De şi malul stîng al Siretuluĭ este ridicat în partea despre judeţul Tecuciŭ, totuşĭ în dreptul comuneĭ Homocea unde se varsă Polocinul, malul este întretăiat şi formează maĭ multe bălţĭ; asemenea, se formează cîte-va bălţĭ pe teritoriul comunelor Fundeni şi Tudor-Vladimirescu, în pl. Bîrlad.

Clima judeţuluĭ este foarte plăcută; partea de la S. nu este expusă curenţilor, fiind maĭ mult şeasă.

Teritoriul. Suprafaţa judeţuluĭ este de aproximativ 216550 hect., din care proprietarĭĭ şi arendaşĭĭ posedă 127439 hect., iar locuitorĭĭ ruralĭ, vechĭ răzeşĭ, 44848 hect. şi foştiĭ clăcaşĭ, 44163 hect.

Viĭ sunt 6170 hect.; pădurĭ 32000 hect., fîneţe 6749 hect., bălţĭ, 1885 hect., livezĭ 3524 hect.

Cătunele ocupă 10272 hect.

Vite în 1900: 14197 caĭ, 35 asinĭ, 17 catîrĭ, 55422 boĭ şi bivolĭ, 25883 porcĭ, 622 capre şi 74724 oĭ.

Locuitorĭĭ posedă 10970 stupĭ.

Unelte: 4745 plugurĭ de fier, 5262 de lemn, 55 maşinĭ de treerat, 18 de vînturat, 49 de secerat, 15 de semănat, 11 de cosit, 13 de bătut porumb.

Serviciul sanitar. Are 4 spitale, unul în oraşul Tecuciŭ, al II-lea în tîrgul Nicoreşti, făcut şi întreţinut din fondul donat de d. A. Cincu, al III-lea în tîrgul Podul-Turculuĭ, întreţinut de judeţ şi al IV-lea în tîrgul Iveşti întreţinut de stat; ele aŭ fiecare cîte un medic şi un ajutor sub-chirurg. In fie-care plasă se maĭ află cîte un doctor de plasă.

Căile de comunicaţie. Jud. Tecuciŭ este străbătut de căile-ferate Mărăşeşti-Tecuciul-Galaţi şi Tecuciul-Bîrlad.

Şoseaua naţională făcută din timpul Domnieĭ luĭ Mihaĭl Sturza, şi care pleacă din Iaşi, străbate oraşele Roman şi Bacăŭ, trece Siretul la Cosmeşti, pe sub podul căeĭ-ferate (maĭ înainte trecea pe la Ionăşeşti), se ridică pe deal şi merge paralel cu calea ferată pănă în Tecuciŭ, de unde apucă spre S., prin strada Galaţi, trece Tecucelul, tae calea ferată lîngă Drăgăneşti, trece Bîrladul, străbate prin mijloc satele: Drăgăneşti, Dorăşti, Barcea-Nouă, Iveşti, Blajeri-d.-j., Vultureni, Bucheşti, Lieşti, Şerbăneşti, face o cotitură spre S.-E., intră în pădurea Hanul-Conachi, pe care o străbate prin mijloc, trece prin satele: Hanul-Conachi şi Tudor-Vladimirescu şi intră în jud. Covurluiŭ. Această şosea este aproape paralelă cu calea ferată.

Şoseaua naţională, care pleacă din Tecuciŭ spre Bîrlad, ieşind prin partea de N. a oraşuluĭ, trece prin suburbia Tecuciul-Noŭ, satele Ţigăneşti, Poşta, de unde apucînd spre N.-E. intră în jud. Tutova.

Şoseie judeţene sunt: In partea de V. şoseaua ce duce la Nicoreşti, şi care se desparte la Hanul-Cincul din şoseaua naţională şi apucă spre N., trecînd prin tîrgul Nicoreşti, şi satele: Poiana, Buciumeni, Ploscuţeni, Homocea, Hurueşti, Condrăcheşti, Găiceana, Huţul, Ghiloveşti şi de aicĭ intră în jud. Bacăŭ.

Din partea de N. a oraşuluĭ Tecuciŭ, pleacă şoseaua naţională care, în com. Ţigăneşti, se desparte în două: o parte apucă spre E. la oraşul Bîrlad, iar alta spre N.; aceasta din urmă se bifurcă: o şosea apucă pe valea Zeletinuluĭ pe lîngă satele: Goholul, Boghesti, intră în tîrgul Podul-Turculuĭ, iese prin partea de N., trece prin mijlocul satuluĭ Muncelul, şi de aicĭ prin com. Burdusaci, Răchitoasa, Bu-

da, Colonești și satele de N., de unde trece în jud. Bacău. Cea-laltă șosea județeană apucă pe valea Berheciului, trece prin com. Brăhășești, Corbița, Giurgioana, Valea-Rea și Negulești, unde iarăși se bifurcă, o ramură apucînd pe valea Găiceana și ducînd la tîrgul Găiceana și altă ramură mergînd spre N., trecînd prin com.: Vultureni, Godinești și Oncești și de aicĭ Bacău.

Din Tecuciŭ maĭ pleacă o șosea județeană spre E. și duce la com. Puțeni, iar de aicĭ trece în jud. Covurluiŭ și jud. Tutova.

Moșiile statului. In jud. Tecuciŭ statul posedă 17 moșiĭ, cu alte trupurĭ maĭ micĭ.

Industria și Comerciul. Se practică maĭ mult în capitala jud. Locuitoriĭ din satul Buda se ocupă cu rotăria și căruțăria; ceĭ din tîrgul Nicorești fabrică străchinĭ, oale și farfurĭi. Comerciul constă în export de cereale, vite și vin și în import de manufacturĭ, etc.

Morĭ de abur 38, de apă 47, și de vînt 20.

Fabricĭ de coniac sunt 2: la Berheciŭ și la Ionășești.

O fabrică de cherestea este la Furceni, pe malul Siretuluĭ, și una de lumînărĭ, în orașul Tecuciŭ.

Bilciurĭ (iarmaroace) se fac: în orașul Tecuciŭ, la 24 Iunie (Drăgaica); la Ivești, de 4 orĭ pe an; la Nicorești, a Lespezi, și la Podul-Turculuĭ, în fie-care săptămînă, Lunea.

Impărțirea administrativă.— Pănă la 1892, județul era împărțit în 4 plășĭ, din care 2 (Birlad-Nicorești) eraŭ unite, avînd un singur sub-prefect, cu reședința în Ivești. Din anul 1892, s'a împărțit în 5 plășĭ: Plasa Berheciul, cu reședința în com. Găiceana; pl. Birladul, cu reședința în com. Ivești; pl. Nicorești, cu reședința în com. Nicorești; pl. Stănișești, cu reședința în com. Colonești și pl. Zeletinul, cu reședința în com. Tîrgul-Podul-Turculuĭ.

In anul 1895 s'a făcut o nouă împărțire a plășilor, unindu-se ast-fel:

I. Plasa Birlad-Nicorești, cu reședința în tîrgul Nicorești.

II. Plasa Berheciul, cu reședința în tîrgul Găiceana.

III. Plasa Stănișești-Zeletinul, cu reședința în tîrgul Podul-Turculuĭ.

Comunele. In tot județul sunt o comună urbană și 47 comune rurale, compuse din 225 cătune.

Populațiunea jud. (în 1900) este de 120026 locuitorĭ.

Budgetul județuluĭ pe 1900-901 a fost de 407468 leĭ, 83 banĭ, la venitурĭ și de 398278 leĭ, 98 banĭ la cheltuelĭ.

Justiția. Are un tribunal și 2 judecătoriĭ de ocoale: Tecuciŭ și Podul-Turculuĭ.

Cultul. In județ sunt 153 bisericĭ. Din cele ce funcționează, 2 se întrețin de stat, 2 de com. Tecuciŭ, 8 de ctitoriĭ fondatorĭ și 141 prin epitropiĭ, de obștia locuitorilor.

La aceste bisericĭ, sunt 123 preoțĭ, 2 diaconĭ, 163 cîntărețĭ și 7 paracliserĭ.

In județul Tecuciŭ se află și 2 bisericĭ catolice, în com. Plosculeni și Unguri (com. Găiceana).

Instrucțiunea. In județul Tecuciŭ sunt 4 școlĭ urbane de băeți și 3 de fete; 79 școlĭ rurale cu o populație școlară (1899-900) de 4097 copiĭ.

In Tecuciŭ este un gimnaziŭ.

Istoricul județului. — Istoricul complect al județuluĭ și orașuluĭ Tecuciŭ, începînd din timpurile cele maĭ vechĭ și pănă în zilele noastre, s'a rezumat într-un cît-va de d. Papadopol-Calimach în «Scrisoarea despre Tecuciŭ», publicată în «Convorbirĭ Literare» și bazată pe documente și scrierĭ importante. (V. Tecuciul, oraș).

In acest județ aŭ fost 3 tîrgurĭ însemnate: Tecuciul, Nicorești și Piscul. Acest din urmă este actualmente un sat în jud. Covurluiŭ.

Denumirea generală a județuluĭ vine de la orașul Tecuciŭ, care din cauza situațiuneĭ sale geografice a fost preferat tuturor celor-l-alte localităților ca reședința autorităților. Aicĭ s'a așezat de timpuriŭ centrul de administrație.

Județul Tecuciŭ a fost adeseorĭ teatrul luptelor Moldovenilor cu Turciĭ, cum și a pretendenților la tronul Țăreĭ.

Tecuciul a fost împărțit în timpurĭ maĭ vechĭ în patru ocoale numite: Birladul, Berheciul, Polocinul și Zeletinul. Aceste ocoale aŭ luat în urmă numele de plășĭ, schimbîndu-se numaĭ denumirea de Polocinul în Nicorești. In anul 1892 s'a împărțit în cincĭ plășĭ: Birladul, Berheciul, Nicorești, Stănișești și Zeletinul. In anul 1895 s'a unit, formînd numaĭ 3 plășĭ.

Acest județ a fost leagănul maĭ multor bărbațĭ însemnațĭ, din care amintim pe poetul și Marele Logofăt al Moldoveĭ Costache Conache, născut în satul Țigănești.

Tecuciul, *oraș,* capitala județuluĭ Tecuciŭ, pl. Nicorești, așezat pe loc șes, în valea Birladuluĭ, pe ambele malurĭ ale acestuĭ riŭ și ale pîrîuluĭ Tecucelul.

Birladul udă partea de E. a orașuluĭ, în direcție de la N. la S. și Tecucelul partea de V. și S., unde se unește cu Birladul.

Teritoriul orașuluĭ se învecinește: la N. cu comunele Țigănești și Nicorești; la E., cu com.

Matca; la S., cu com. Barcea şi la V., cu com. Cozmeşti.

Oraşul se împarte în 3 culorĭ saŭ comisiĭ: Albastră, Galbenă şi Roşie.

De culoarea roşie ţine şi fosta com. rur. Tecuciul-Noŭ, aşezată la marginea de N. a oraşuluĭ, de ambele părţĭ ale căiei naţionale Tecuciŭ-Bîrlad, situată între malul drept al Bîrladuluĭ şi calea ferată Tecuciŭ-Bîrlad, comună înfiinţată conform legeĭ de la 1879, pe moşia Spitaluluĭ-Odaia (vezĭ Odaia, moşie), şi care la 1881 a fost alipită la oraşul Tecuciŭ, sub numele de suburbia Tecuciul-Noŭ.

In oraş sunt două grădinĭ publice: una în centrul oraşuluĭ pe strada Carol I şi cea-l-altă la marginea de N., tot pe strada Carol I; la partea de V. a acesteĭ grădinĭ se află cimitirul cu o capelă frumoasă, care are patronul St. Ilie.

Două pieţe: una în centrul oraşuluĭ, bine pavată, avînd în mijloc un frumos turn de observaţie; cea-l-altă, unde se află şi pescăria, este aşezată pe strada Ştefan-cel-Mare.

Cele maĭ însemnate clădirĭ publice sunt: Primăria, Teatrul, Tribunalul, Gimnaziul real, Spitalul, întreţinut de judeţ.

Populaţiunea oraşuluĭ este de 13405 suflete (1899).

Teritoriul com. oraşuluĭ Tecuciŭ este de 12600 hect., din care proprietatea d-neĭ Ecaterina Sturdza (moşia Cernicari) 5000 hect., proprietatea comuneĭ 1072 hect., raza oraşuluĭ 600 hect. şi moşia statuluĭ Odaia 1430 hect.

Budgetul oraşuluĭ în 1896—97 a fost acesta: budgetul ordinar: leĭ 320961,50; budgetul spitaluluĭ, 27085,56 leĭ; budgetul drumurilor, 44926,67 leĭ.

Cultul, Instrucţiunea şi Justiţia. In oraş sunt 9 biserici şi anume:

Sf. Gheorghe, catedrală, construită la 1813 de orăşenĭ.

Sf. Nicolae, foarte vechĭe şi refăcută la 1825.

S-ţiĭ Voivozĭ-Vechĭ, zidită la 1838 de spătarul Vidra.

S-ţiĭ Voivozi-Noĭ, zidită la 1856 de Grigore Istrate, Dimitrie Vrabie şi cu ajutorul orăşenilor.

Maica Precista, foarte vechĭe, însă refăcută la 1828.

Sf. Ioan, zidită de Tudoran Cîncu, la 1858.

Sf. Dumitru, construită în 1855 de Miron şi cu ajutorul poporanilor.

S-ţiĭ Apostolĭ, construită la 1866 de Mihalcea Costea.

Sf. Ilie, construită la 1882 de primărie, cu banĭĭ lăsaţĭ de defunctul Teodor Săndulescu.

La toate aceste biserici sunt 15 preoţi şi 17 cîntăreţĭ.

In 1891, din iniţiativa şi stăruinţa Protoiereuluĭ I. Andreescu, s'a înfiinţat o şcoală de cîntăreţi.

Are: un gimnaziŭ, înfiinţat la 1878; 3 şcolĭ primare de băeţĭ şi 3 de fete şi o şcoală mixtă rurală în suburbia Cernicari.

Are 1 tribunal şi o judecătorie de ocol.

Comunicaţiunile. Tecuciul este pus în legătură cu oraşele şi judeţele vecine prin calea ferată Iaşi-Vasluiŭ-Galaţi şi Tecuciŭ-Mărăşeşti şi prin şosele.

Şosele sunt în număr de 6: Şoseaua naţională Tecuciŭ-Galaţi, spre S.; Tecuciŭ-Bîrlad, spre N.-V. şi Tecuciŭ-Mărăşeşti, spre V.; şi 3 şosele judeţene: Tecuciŭ-Puţeni spre E spre jud. Covurluiŭ; Tecuciŭ-Furceni, spre V., peste Siret, la Focşani; Tecuciŭ-Podul-Turculuĭ.

Istoricul. D-l Papadopol-Calimach, membru al Academieĭ Române, ne dă o interesantă descriere istorică a judeţuluĭ şi oraşuluĭ Tecuciŭ.

Tecuciŭ, oraş foarte vechiŭ, pomenit în documente vechĭ, de 760 anĭ. Numele acesta îl poartă şi alte localităţĭ din Valachia şi Bucovina; aşa în Bucovina este satul Tecuciŭ (Hurmuzachi, documente, tom. VII, pag. 498), în Valahia, satul Tecuciŭ şi apa Tecuciŭ în Teleorman. Acest nume, după toată probabilitatea, pare a se fi dat de la oraşul Tecuciŭ, o tradiţie vechie din timpul năvălireĭ Tătarilor zicînd că Romînĭĭ din Moldova şi Vrancea s'aŭ adăpostit în Valachia, maĭ cu seamă peste Olt şi de acolo, în unire cu toţiĭ, aŭ năvălit asupra Tătarilor (Aricescu, «Istoria Cîmpu-Lunguluĭ», tom. II, p. 85).

Acest oraş, în timpurile vechĭ, se afla tot pe locul unde este aşezat astăzĭ; cronicarul Grigorie Ureche scrie că, la 1475, cînd Ştefan-cel-Mare a alungat pe Turcĭ după bătălia de la Podul-Inalt, Tecuciul era aşezat spre Ionăşeşti, deasupra Siretuluĭ.

Pentru prima oară se pomeneşte de Tecuciŭ la 1134, Maiŭ în 20, într'un hrisov al Domnuluĭ Birladuluĭ de pe acele timpurĭ, Iancu Rotislavovicĭ, care avea pe atuncĭ dominaţiune asupra Moldoveĭ-de-Jos cu oraşele: Bîrlad, Tecuciŭ şi Galaţi, hrisov ce îl dădu negustorilor din Mesemvria, şi unde se spune că le acordă să nu plătească vamă, la intrarea mărfurilor lor în oraşul Galaţi, ci numaĭ la Bîrlad, Tecuciŭ şi cele-l'alte oraşe ale Domnieĭ sale.

Acest document cunoscut sub numele de Diploma Bîrlădeană, s'a găsit în Rusia între cărţile Domnuluĭ Moldoveĭ, Dimitrie Cantemir. Aşa dar la 1134 Tecuciul exista şi avea importanţă de tîrg cu scaun de vamă.

In timpurile vechĭ, fiind aproape de hotarul Moldoveĭ spre Valahia, se numea oraş de margine; ast-fel îl numeşte şi Joppecourt, ostaş nobil din Lotaringia, care a luat parte la luptele dintre fiĭ luĭ Simeon şi aĭ luĭ Irimia Movilă (1608—1617), pe lîngă principiĭ polonĭ, protectoriĭ familieĭ Movileştĭ, şi care a scris, după şederea şi luptele sale în Moldova, memoriile sale sub titlul: «Histoire sommaire des choses plus mémorables advenues aux derniers troubles de Moldavie», şi le-a tipărit, la 1620, la Paris. Joppecourt numeşte Tecuciul oraş de margine destul de bun: «Ticouche est une ville frontière assez bonne».

Letopiseţul vechiŭ moldovenesc, scris de călugăriĭ de la mănăstirea Putna, pe la 1466, de pe care avem numaĭ o foarte mică prescurtare, scrisă în limba polonă la Iaşi, la 1566, Octombre 28 şi păstrată de renumitul istoric polon Adam Naruszewiez, vorbeşte despre ţinutul Tecuciŭ «powiat Tekuczowschi».

In jud. Tecuciŭ, găsim pomenindu-se multe nume de ale vecheĭ aristrocraţiĭ moldoveneştĭ: pe Nicoară, mare vornic al Ţăreĭ-de-Jos, în Nicoreşti; familia acestuĭ boier al Ţăreĭ o găsim în fastele Moldoveĭ pe la 1570, 1574, 1615 şi 1624; pe Condrea Bucium, mare vornic al Ţăreĭ-de-Jos (1460, 1582 şi 1588) în Buciumeni; pe Şendrea, viteazul hatman şi cumnat al luĭ Ştefan-cel-Mare, în Şendreşti; pe Huru, mare vornic al Ţăreĭ-de-Jos şi viteaz vestit (1535) sub Petre Rareş Voevod, în Hureşti; pe Dămăcuşa (1429, 1431, 1432, 1456 şi 1460) în Dămăcuşa; pe Grozav, hatman vestit şi viteaz sub Ştefan-cel-Mare, în Grozăveşti; pe Berheciŭ, logofăt mare în zilele luĭ Ioan-Vodă cel cumplit la 1576, în Berheciŭ; pe Nicoriţa, vornic de gloată 1615, în mănăstirea Nicoriţa, care la 1620 cumpără o casă în Iaşi, în uliţa Ungurească, de la logofătul Vitolt, fiind Şoltuz în Iaşi şi iscălind zapisul de cumpărătură Glegorcea Lapte-Acru cu 12 pîrgarĭ; pe Margoş Toflea, căpitan de Tecuciŭ (1597), în moşia Toflea, astă-zĭ proprietatea familieĭ Crăescu.

Aceştĭ boerĭ aĭ Moldoveĭ aŭ lăsat numele lor citatelor localităţĭ, care le aŭ fost dăruite de Domniĭ Ţăreĭ pentru vitejia şi slujba lor.

Nu departe de Tecuciŭ, spre Nicoreşti, a fost satul Bucureşti. Această localitate păstrează pomenirea vecheĭ familiĭ Bucur, pe care o găsim în analele Moldoveĭ.

Pe la 1820, găsim încă pe un Vasile Bucur, vornic de poartă, pogoritor din această familie şi unul din poeţiĭ Moldoveĭ de pe atuncĭ.

In marginea de sus a Tecuciuluĭ, este moşia Odaia.

In vechile documente de prin zilele urgieĭ turceştĭ, ea se numeşte Odae-de-beilic. Pe acele vremĭ de jale şi de asuprire, Ienicerii aveaŭ etape, adică staţiunĭ prin maĭ multe locurĭ ale Ţăreĭ, care se numeaŭ «Odăile ienicereştĭ»; era dar şi aci o odae de beilic, precum era beilicul la Iaşi şi în alte locurĭ ale Ţăreĭ.

Tîrgul Tecuciŭ, la E., merge până în apa Bîrladuluĭ, care curge de la N. spre S. şi se varsă în Siret lîngă satul Şerbăneşti. La V. de tîrg curge apa Tecuciul (Tecucel), care se varsă în Bîrlad, la marginea din jos a tîrguluĭ, formînd aci un unghiŭ, în lăuntrul căruia se află tîrgul.

In timpurile vechĭ se afla, tot ca şi acum, pe Bîrlad, după cum dovedeşte o hartă tipărită la Viena, în 1541, de George Reichersdorf, ambasadorul Ungarieĭ de la Curtea luĭ Petru Rareş.

La 1434, cînd fiĭ luĭ Alexandru cel-Bun, Ilie şi Ştefănică, aŭ împărţit Ţara între eĭ, se pomeneşte în împărţeala lor şi de Tecuciŭ.

La 3 Iulie 1460, Ştefan-cel-Mare acordă din Suceava un aşezămînt negustorilor din Lemberg, cu oare-care privilegiĭ, în care aşezămînt pomeneşte de oraşele: Roman, Bacăŭ, Putna, Vasluiŭ şi Tecuciŭ ca să plătească cîte doĭ galbenĭ de casă.

La 1475, Ştefan-cel-Mare, cînd a alungat pe Turcĭ după bătălia de la Podul-Inalt şi ĭ-a gonit până la Ionăşe-ti, începîndu-l în locul numit şi astă-zĭ Vadul-Turcilor, s'a oprit la movila cea mare a Tecuciuluĭ, care este în partea de V. a oraşuluĭ şi unde s'a odihnit treĭ zile. («Letopiseţe», Tom. I, pag. 126).

La 1564, Alexandru Lăpuşneanu venind pentru a doua oară Domn, cu o armată de 7000 de spahiĭ şi 3000 oaste de strînsură, ajungînd la coastele Tecuciuluĭ, unde poposiră la Dumbrava Drăgăneşti, în partea de S.-E. a oraşuluĭ, pe malul Corozeluluĭ, între satul Matca la V. şi Drăgăneşti la S.-V., ĭ-aŭ eşit înainte boeriĭ luĭ Tomşa-Vodă: Vornicul Moţoc, Postelnicul Veveriţă, Spătarul Spancioc şi Vistierul Stroicĭ, şi închinîndu-se luĭ Lăpuşneanu fără a-ĭ săruta poala după cum era obiceiul, Lăpuşneanu le zise:

«Bine aţĭ venit boerĭ» iar eĭ ĭi răspunse: «Să fiĭ sănătos Măria Ta». Alexandru adaose: «Am auzit de bîntuelile Ţăreĭ şi am venit să o mîntuĭ». Moţoc zise: «Să nu bănueştĭ Măria Ta! Ţara este liniştită şi pentru aceia ne-a trimis pe noĭ

să-ţĭ spunem că norodul nu Te vrea, nicĭ Te iubeşte şi Măria Ta să te întorcĭ înapoĭ». «Dacă nu Mă voiţĭ voĭ, Eŭ vă vreaŭ», zise Lăpuşneanu, şi ridicîndu-se cu oastea a mers la Iaşi; iar Ştefan Tomşa cu Moţoc, Spancioc şi Veveriţă aŭ fugit în Polonia, unde Regele le-a tăiat capul la toţĭ.

La 1587, Petru Vodă Şchiopul, domnind pentru a doua oară în Moldova, în ziua de 20 Iunie a făcut nuntă aicĭ în Tecuciŭ, nepotuluĭ săŭ Vlad, feciorul luĭ Miloş, fratele săŭ, care a luat în căsătorie pe fiica luĭ Mircea, fost Domn al Valahieĭ, la care nuntă a poftit şi pe Mihnea-Vodă, Domnul Valahieĭ, unchiul săŭ.

Nunta a fost însoţită de multe petrecerĭ şi veseliĭ, la care aŭ luat parte mulţĭ Domnĭ de prin prejur.

Intre anĭ 1608 şi 1617, fiind multe lupte pentru Domnia Moldavieĭ, între urmaşiĭ Movileştilor, care eraŭ ajutaţĭ de cumnaţiĭ lor din Polonia şi fiind-că Ştefan Tomşa cel rînduit de Turcĭ, venea să ocupe scaunul cu ajutorul a 4000 de Muntenĭ trimişĭ de Mihnea Domnul Valahieĭ, Alexandru, fiul luĭ Eremia Movilă, trimite pe principele Corechy, cu 600 călăreţĭ Polonĭ şi Cazacĭ ca să aştepte pe Tomşa la Tecuciŭ, care este un prea bun oraş de margine, iar Alexandru rămîne în Iaşi cu un cumnat al săŭ, principele Visinovschi.

Corechy aşteaptă lîngă Tecuciŭ, unde, primind veste îmbucurătoare că Alexandru a bătut pe Orheeni, ce ţineaŭ cu Tomşa, în marginea de V. a Tecuciuluĭ, pe cîmpia ce se mărgineşte cu Siretul (Furceni), se întoarse seara în Tecuciŭ, ca să se odihnească; dar fiind-că nu putuse să facă pace, împarte armata sa, iar el trece prin Tecuciŭ, Bîrlad, Roman, Vasluiŭ şi se întoarse la Iaşi. (A. P. Laurian, «Tesaur de monumente istorice», p. 264—266).

La 1624, a fost din noŭ nuntă în Tecuciŭ: Mihnea-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ, căsători pe fiul săŭ, Alexandru, Domnul Muntenieĭ, cu fata unuĭ om bogat din Ţarigrad, Scarlat Telembaşa Beicliceiul şi la această nuntă, unde amîndoĭ Domnĭ aŭ luat parte cu toţĭ boerĭĭ lor, veselia a ţinut 10 zile; boerĭĭ Moldoveĭ şedeaŭ la masă în dreapta lor, iar ceĭ din Muntenia şedeaŭ în stînga.

Mobile trebuincioase la această masă, s'aŭ lucrat la Movileni (Movileni, com., pl. Bîrlad, jud. Tecuciŭ).

La această veselie veniră solĭ din partea Transilvanieĭ, Ungarieĭ şi Polonieĭ, cu daruri bogate (Miron Costin, «Letopiseţele Moldoveĭ», Tom. I, p. 258).

Intre anĭ 1650 şi 1660, Arhidiaconul Paul de Alepo, întovărăşind pe Macarie, patriarhul Antiohieĭ, în călătoriile sale prin Moldova şi Valahia şi descriind acele călătoriĭ, vorbeşte despre Tecuciŭ, care este un tîrg aşezat pe un rîŭ mare (Bîrladul).

Zice că Tecuciul era un tîrg întins şi avea treĭ bisericĭ cu clopotniţe la poartă şi că Pîrcălabul de Tecuciŭ întîmpină pe Patriarh, aducîndu-ĭ trăsură şi caĭ domneştĭ de la Vasile-Lupu-Vodă, dîndu-ĭ şi un boer să-l întovărăşească şi că de acolo plecînd cu toată suita sa înainte, seara foarte tîrziŭ a ajuns la un alt tîrg numit Bîrlad. («Arhiva Istorieĭ Romînilor», tom. III-lea, p. 60—73).

Cele treĭ bisericĭ eraŭ:

Precista, care este şi astăzĭ la partea de N. a oraşuluĭ; Sf. Ilie, pe malul Bîrladuluĭ, arsă la 1858, cînd a ars o mare parte din Tecuciŭ şi Sf. Nicolae, în mijlocul oraşuluĭ, pe malul drept al Bîrladuluĭ.

La 1711, în urma învingerieĭ la Prut, vizirul Achmet Baltagi, dînd voe Tătarilor şi Turcilor să prade Ţara, cea maĭ mare parte a Moldoveĭ d.-j. a fost pustiită şi dată pradă foculuĭ; iar locuitoriĭ, parte aŭ fost ucişĭ, parte luaţĭ robĭ la Tătarĭ, iar parte aŭ fugit încotro aŭ apucat.

Intre oraşele pustiite a fost şi Tecuciul, iar locuitoriĭ cĭĭ aŭ maĭ rămas s'aŭ retras la Nicoreşti, maĭ aproape de munţĭ şi codri.

Ocîrmuirea ţinutuluĭ se retrăsese atuncĭ la Nicoreşti.

De pe atuncĭ, multe familiĭ s'aŭ mutat la Nicoreşti şi aŭ rămas pănă astăzĭ.

Pe la 1769, Tecuciul era pustiit din cauza acelor devastărĭ.

In acel an mitropolitul şi boerĭĭ Moldoveĭ, după ordinul împărăteseĭ Ecaterina, făcînd un raport către generalul rus Elen, şi vorbind în el despre starea Ţăreĭ, pomeneşte şi despre Tecuciŭ, zicînd că: «In acest ţinut a fost tîrg maĭ înainte, numindu-se tîrgul Tecuciuluĭ, dar s'a pustiit ne rămînînd nicĭ o casă». Iscăliţĭ: Manolachie Bogdan vel ispravnic, Iordachi Iamandi vel paharnic.

Pe la 1785, Tecuciul era făcut la loc; comitele Hauterive, gentilom de ambasadă pe lîngă ambasadorul Franciеĭ din Constantinopole, venind în acel an în Moldova, în calitate de secretar francez al Domnuluĭ Moldoveĭ, Alexandru Mavrocordat, şi descriind această călătorie, zice că, ajungînd cu suita domnească la Tecuciŭ, ispravnicul de Tecuciŭ era un boer mare, maĭ mare de cît

cel de Focşani, că în ţinutul Tecuciuluĭ sînt 3 tîrgurĭ ce vin unul după altul, cuprinzînd o vale frumoasă, bine cultivată şi udată de rîurĭ, că ispravnicul de Tecuciŭ era un om foarte serios şi cu nepăsare de străinĭ, şi că avea o barbă aşa de frumoasă, cum n'a maĭ văzut în viaţa sa.

Cele treĭ tîrgurĭ eraŭ: Nicoreşti, Tecuciŭ şi Piscul (acum cătunul Piscul este în jud. Covurluiŭ).

Puterea armată a Tecuciuluĭ era aşezată sub conducerea unuĭ vel căpitan.

Oraşul Tecuciŭ, cu moşia înconjurătoare, a fost în vechime proprietate domnească, ca toate tîrgurile în vremile vechĭ, dar maĭ pe urmă a trecut la maĭ multe familiĭ de boerĭ, dăruit fiindu-le pămîntul de deosebiţĭ Domnĭ, pănă la 1839, cînd s'a rescumpărat şi a devenit obştea proprietară.

Printr'un hrisov de la Domnul Constantin Mihaĭ Cehan Racoviţă din 20 Maiŭ 7261 (1753), Domnul miluieşte pe Nicolae Crisoverghi, pentru slujbele cu dreptate şi cu credinţă făcute Domnuluĭ şi Ţăreĭ, cu 600 stînjeuĭ moşie din fruntea loculuĭ, din teritoriul domnesc a tîrguluĭ Tecuciŭ, ce a rămas ne dat danie la alţĭ Domnĭ, numind hotarnicĭ pentru alegerea loculuĭ pe boerĭ: Tănase Meleghe, vornic de poartă, şi Nicolae, vel căpitan de Tecuciŭ.

O carte a Divanuluĭ Moldoveĭ din 1774, lămureşte că acea parte se afla în acel an proprietatea dumnealuĭ Ioan Cazu vel logofăt de Ţara-de Sus, zestre a jupîneseĭ sale Anastasie Costache, ce ea a avut'o de la cel intiiŭ boer al d-sale, spătar Manolache Crisoverghi.

Un alt hrisov, de la Mihail Cehan Racoviţă, din 1757, dăruieşte mănăstireĭ Prooroculuĭ Samoil din Focşani, 2540 stînjenĭ lungime şi 670 stînjenĭ lăţime din moşia tîrguluĭ, drept din malul Birladuluĭ şi alăturea de moşia luĭ Crisoverghi.

Mănăstirea Prooroculuĭ Samoil era zidită de sus numitul Domn.

Un hrisov de la Scarlat Ghica Voevod, din 23 Maiŭ 1758, altul din 28 Februarie 1759, întăresc dania făcută de Mihail Racoviţă, mănăstireĭ Prooroculuĭ Samoil.

Din o anafora a Divanuluĭ din 1798, către Domnul Moldoveĭ, Alexandru I. Calimah, în urma unor judecăţĭ urmate între Nicolae Roseti, Ştefan Catargiŭ, Elena Costandache şi mănăstirea Prooroculuĭ Samoil, se constată că toate aceste familiĭ aveaŭ fie-care cîte o porţiune de pămînt pe teritoriul moşieĭ tîrguluĭ, dăruită de diferiţĭ Domnĭ.

Din o jalbă, cu data de 5 Septembrie 1815, se constată că în acel timp maĭ eraŭ stăpînĭ asupra moşieĭ tîrguluĭ, familiile Costache, Ghenea şi mănăstirea Răchitoasa.

La 1735, Martie 15, o carte de schimb întărită de Divanul apelativ al Ţăreĭ-de-Jos, arată că vornicul N. Costache, a schimbat cu logofătul Costache Conachi, dînd luĭ partea de loc ce avea în trupul Tecuciuluĭ, pe ambele părţĭ ale Birladuluĭ, şi părţile de moşie Cosmeşti, Onceşti şi Joseni, de pe apa Siretuluĭ, şi luînd în schimb de la Conachi moşia Mirzeşti.

Partea din trupul Tecuciuluĭ a Costandăchioaeĭ era venită de la familia Ghenea, care primise această parte de pămînt din trupul moşieĭ tîrguluĭ, danie tot de la Mihail Cehan Racoviţă, în anul 1708.

La 1838, tîrgoveţiĭ aŭ răscumpărat tîrgul cu moşia înconjurătoare, şi fiind-că nu puteaŭ cumpăra cu banĭ partea mănăstireĭ Prooroculuĭ Samoil, ci numaĭ în schimb cumpără de la logofătul Conache, atît partea din tîrg, cît şi moşiile Cosmeşti, Onceni şi Poeni, opresc pe seama lor din ceia ce aŭ cumpărat de la Conache, analog şi moşia înconjurătoare; iar moşiile le schimbă cu Prooroculuĭ Samoil, adică Prorocul Samoil primeşte moşiile, lăsînd oamenilor partea ce el o avea în Tecuciŭ.

Acest schimb făcut prin mijlocirea mareluĭ logofăt Conache, ce era şi membru în comitetul central al spitalurilor, dimpreună cu mitropolitul Veniamin Costache, s'a confirmat de comitet şi întărit de divanul apelativ al Ţărilor-de-jos, sub No. 792 din 1837, Februarie 26, şi la 1839, spătarul C. Vidra, epitropul obşteĭ, a obţinut hrisovul domnesc No. 84 din 14 Iunie, care a întărit schimbul făcut între obştia tîrguluĭ Tecuciŭ şi epitropia Sf. Spiridon, mănăstireĭ Prooroculuĭ Samoil din Focşani.

La 22 Noembrie 1841, postelnicul Iancu Costandache, care avea şi el o parte din moşia tîrguluĭ Tecuciŭ, vinde obştieĭ tîrguluĭ partea sa de 150 stînjenĭ curmezişul, începînd măsurarea din partea moşieĭ luĭ Crisoverghi. (Actul No. 364 din 1841).

Aşa dar tîrgul şi moşia înconjurătoare Tecuciuluĭ, a fost odinioară proprietate domnească, apoĭ a familieĭ Crisoverghi, a mănăstireĭ Prooroculuĭ Samoil, a familiilor Roset, Costandache, Vasile şi Costache Conache. — La 1834 şi 1841, orăşenĭĭ, prin rescumpărărĭ şi schimburĭ, aŭ ră-

mas stăpînĭ pe raza oraşuluĭ şi pe moşia înconjurătoare.

Tecuciul, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Tecuciŭ, pl. Nicoreşti, com. Tecuciul, pe liniile Tecuciŭ-Bîrlad, pusă în circulaţie la 13 Sept. 1872 şi Mărăşeşti-Tecuciŭ-Galaţi. Se află între staţiile Cosmeşti (7,4 kil.) şi Berheciul (15,9 kil.) pe linia 1-a şi Cosmeşti şi Barcea (8 kil.) pe a 2-a. Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭi de 35m,93.

Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 440080 leĭ, 88 banĭ.

Tecuciul, *moşie*, în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, proprietatea fraţilor I. şi Dr. N. Calenderu. Se întinde până pe Cîmpia-Burdeĭ, de o parte, iar de alta până în hotarele moşiilor Dobroteşti, Tufeni, Miroşi şi Balaciul, cu care se învecineşte. Moşia are o întindere de maĭ bine de 3000 hect.

Tecuciul, *pîrîŭ*. Izvoreşte de pe teritoriul com. Martalogi din jud. Argeş, în apropiere de hotarul judeţuluĭ Teleorman şi după ce străbate Cîmpia-Burdeĭ, în jud. Teleorman, servind de hotar între diferite moşiĭ, trece prin comunele Tecuciŭ Calenderu, Dobroteşti, Merişani şi se varsă în Vedea, la punctul numit Gura-Ceretuluĭ, aproape de cătunul Ştirbeţi. In cursul său şi spre gura sa primeşte pîrîiaşele Tecucelul şi Merişul.

Tecuciuluĭ (Valea-), *vale*, jud. Teleorman. Străbate toată plasa Teleormanuluĭ, de la hotarul despre N. cu judeţul Argeş, pe Cîmpia-Burdeĭ, şi urmează cursul pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume. La punctul Băliganul, pe teritoriul comuneĭ Tufeni, se împreună cu numeroasele vălceluşe care străbat Cîmpia-Burdeĭ, începînd dintre comunele Strîmbeni şi Urlueni, până la punctul Băliganul. Aci valea începe a se lărgi, malurile eĭ sunt maĭ ridicate, iar pîrîul dobîndeşte un volum maĭ mare de apă.

Tecuciul-Calenderu, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, situată între ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Tecuciŭ. Vatra satuluĭ este aşezată atît pe deal cît şi în vale. Are un cătun, Căţeleşti, situat la 5 kil., pe partea dreaptă a văiĭ Burdea.

Se învecineşte la E. cu com. Balaciul, de care este despărţită prin vălcelele Bălăceluluĭ şi Ţiganuluĭ; la V. şi la N.-V., cu teritoriul com. Dobroteşti şi Tufeni; iar în partea despre S., cu o altă vălcea, a Capreĭ, care o desparte de com. Dobroteşti. La N. se limitează cu teritoriul com. Tufeni şi Miroşi.

Pîrîul Tecuciul curge prin interiorul comuneĭ.

Cătunul de reşedinţă este situat la 73 kil. de Turnu-Măgurele, 61 kil. de Alexandria, 29 kil. de Roşiori şi 18 kil. de gara Stolnici.

Are o suprafaţă de 4500 hect., cu o populaţie de 1630 suflete; o şcoală mixtă; 2 biserici, una zidită de Lazăr Calenderu, deservită de doĭ preoţĭ şi doĭ cîntăreţĭ, aşezată pe partea stîngă a pîrîuluĭ Tecuciul şi avînd aspectul uneĭ mănăstirĭ, înconjurată fiind din toate părţile de ziduri, iar cea-l'altă în partea opusă a satuluĭ, pe deal, deservită de un preot şi doĭ cîntăreţĭ; 6 cîrciumĭ, dintre care un han mare al proprietăţiĭ, unde se desfac mărfurĭ de manufactură şi coloniale; 1 spital rural.

Vite: 1139 vite marĭ cornute, 238 caĭ, 3092 oĭ şi 313 porcĭ.

Aci se ţin treĭ bîlciurĭ pe an: la Dumineca Tomeĭ, la Dumineca Mare şi la Pantelimon (27 Iulie).

Căĭ de comunicaţiune are: şoseaua vecinală, care duce la N. spre com. Tufeni şi de acolo la gara Stolnici, iar la S.-E. ĭese în şoseaua judeţeană Roşiori-Strîmbeni, la com. Balaciul; alte două ramurĭ de şosea vecinală, care duc la com. Stoborăşti şi la comuna Dobroteşti. Pe cînd exista vechiul drum al Craioveĭ, aci era releŭ poştal.

Veniturile comuneĭ sunt de leĭ 7095, iar cheltuelile, de leĭ 7029.

In partea despre S. a satuluĭ sunt cîte-va măgurĭ; într'una din acestea s'aŭ găsit nişte resturĭ de ceramică, din epoca preromană, şi unelte casnice de oare-care importanţă archeologică.

Tecuciul este sat foarte vechiŭ. Îl găsim trecut în toate listele de sate întocmite în secolul 18-lea, la începutul secoluluĭ 19, precum şi în Istoria luĭ Fotino; tot-d'auna a fost sat mare şi populat.

Cătunul Căţeleşti a fost de asemenea sat mare, de oarece amîndouă sate le vedem figurînd printre cele maĭ însemnate ale vechiĭ plăşĭ a Mijlocului. Încetul cu încetul cătunul Căţeleşti s'a despopulat.

Tecuciul-Noŭ, *suburbie a oraşuluĭ* Tecuciŭ, jud. Tecuciŭ, în partea de N., înfiinţată pe moşia Odaia, sub numele de Satul-Noŭ. S'a numit Tecuciul-Noŭ, alipindu-se la oraşul Tecuciŭ.

Tega, *cătun* al com. Gura-Teghiĭ, jud. Buzăŭ, cu 100 locuitorĭ şi 32 case; are subdivizia Spătăreşti.

Tega (Prăvăţeşti), *cătun* al com.

Ruşiavăţul, jud. Buzău, cu 380 locuitorĭ şi 87 case. Are subdivizia Valea-Cîrnuluĭ.

Tega, *serie de munţi*, în jud. Buzău, com. Gura-Teghiĭ, între munţiĭ Podul-Caluluĭ şi Păltinişul. Aci pasc anual până la 2600 oĭ şi 120 vacĭ.

Are o căşerie, al căreia produs se vinde în comerciŭ sub mele de Penteleŭ.

Teghiĭ (Gura-), *com. rur.*, în jud. şi plaiul Buzăŭ, pe malul drept al rîuluĭ Bisca-Rozileĭ, la 88 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele: Argăsăleşti, Gura-Păltinişuluĭ, Gura-Teghiĭ, Furtuneşti, Ivăneşti, Lunca-Pîrciuluĭ, Lunca-Vaşculuĭ, Nemertea, Pietriceni, Piatra-Cornuluĭ, Păltinişul-d.-s., Roşcoiul şi Tega, cu o populaţie de 1650 locuitorĭ.

Are o şcoală în căt. Lunca-Pîrciuluĭ; 2 biserecĭ, în cătunele Gura-Teghiĭ şi Piatra-Corbuluĭ, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser, catedrala fiind cea cu hramul Sf. Nicolae; 5 cîrciumĭ.

Vite: 358 boĭ, 207 vacĭ, 62 viţeĭ, 3 bivolĭ, 9 caĭ, 27 ţepe, 11 minjĭ, 580 oĭ, 130 capre şi 350 porcĭ.

Meseriaşĭ sunt: 6 lemnarĭ, 2 rotarĭ, 3 fierarĭ şi 3 cojocarĭ, pe lîngă care se poate adăoga o mare parte din locuitorĭ, ocupaţĭ cu tăierea trunchiurilor în herăstraie şi lucrarea obiectelor de brad.

Are o suprafaţă de 10040 hect.

Proprietăţĭ mai însemnate sunt: Tega şi Bisca-Rozileĭ, ale ceteloŕ de moşneni: Păltinişenĭ, Furtuneştĭ, Roşcoiul, Pietricenĭ, Nemertenĭ, Teganĭ, ale ceteĭ străine Sibiciĭ.

Terenul com. e accidentat, coprinzînd parte din munţiĭ ceĭ maĭ marĭ şi ceĭ maĭ frumoşĭ aĭ jud., între care Podul-Grecilor. E avut în substanţe minerale şi maĭ cu seamă în fier, lignită, sorginţĭ sulfuroase, etc. Fineţele şi izlazele aŭ o deosebită reputaţie. Animalele sălbatice: ursul, lupul, vulpea, căprioara, şi chiar cerbul, se întîlnesc adesea. Găinĭ şi cocoşĭ sălbaticĭ sunt mulţĭ în jurul pichetuluĭ Cocianul; iar păstrăviĭ se pescuesc aci maĭ mult ca în orĭ-ce altă com. Locuitoriĭ se ocupă cu lucrarea braduluĭ pentru facerea scîndurilor, putinelor, doniţelor, şindrileĭ, etc. Aŭ 2 morĭ de apă, 6 făcae, 2 piue, 7 herăstrae, apoĭ căşeria Tega şi 2 stîne. Se lucrează de asemenea aci ţesăturĭ de lînă, precum: plocate, săricĭ, dimiĭ, zeghĭ, etc. Comerciul constă în desfacerea acestor producţiunĭ.

Are 3 tîrgurĭ: 29 Iunie, 8 Septembrie şi Dumineca Mare.

Comuna e vechie şi consta în secolul al XVIII-lea numaĭ din satul Gura-Teghiĭ. Cele-l'alte cătune sunt formate în mare parte între aniĭ 1830 şi 1840.

Căĭ de comunicaţie sunt: şoseaua vecinală Nehoiaşul-Gura-Teghiĭ, care se întrerupe adesea, atît din viitura Bîşceĭ cît şi din fugirea malurilor, maĭ cu seamă la Veneţişul şi Rupturi, care o astupă. La aceasta se poate adăoga romanticul drum al Penteleuluĭ.

Teghiĭ (Gura-), *cătun*, al com. Gura-Teghiĭ, jud. Buzăŭ, cu 220 locuitorĭ şi 27 case.

Tehărăul, *movilă*, în jud. Buzăŭ, com. Nehoiaşul, pe malul stîng al rîuluĭ Buzăŭ, în apropiere de frontieră; baza sa pare a fi o masă de lavă; mijlocul e acoperit de pădure, iar vîrful, de păşunĭ renumite, unde pot paşte anual 2000 oĭ.

Tehomirul, *com. rur.*, în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, la 57 kil. de oraşul Turnul-Severin. E situată pe vale şi e formată din satul cu acelaşĭ nume, avînd o populaţie de 400 locuitorĭ; o biserică, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri, 14 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 30 stupĭ; 200 vite marĭ cornute; 7 caĭ, 160 oĭ şi 300 rîmătorĭ.

Are o şosea comunală, care o leagă cu comunele rurale Cosmăneşti şi Miculeşti.

Budgetul com. e la venitură de 654 leĭ, iar la chelt., de 534 leĭ.

Tehuleşti, *moşie* şi *pădure*, în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Vinderei, proprietatea statuluĭ; arendată, cu moşia Andonia, cu 2728 leĭ anual.

Teilor (Dealul-), *deal*, jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comuneĭ rurale Balabancea, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Ţiganca-Taiţa. Se desface din dealul Piscul Inalt-şi-Ţuţuiat; se întinde, în formă de semicerc, spre E, avînd o direcţiune generală de la S.-V. spre N.-E., brăzdînd partea de N. a plăşeĭ şi a comuneĭ. Se întinde printre pîraiele Luncaviţa-Mare şi Luncaviţa-Mică. Din poalele-ĭ sudice izvoreşte pîrîul Ţiganca şi Taiţa-Mică; iar din poalele nordice, cele două Luncaviţe. Este tăiat de drumul comunal Luncaviţa-Ţiganca. Se ridică până la 304 m. Este acoperit numaĭ cu pădurĭ întinse de teĭ.

Teioasa, *sat*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Prutul-d.-j., com. Păltinişul.

Are o populaţie de 641 suflete; o biserică, de lemn, cu hramul Sf. Mihail şi Gavril, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 pălamar şi făcută la 1823.

Locuitorii împroprietăriți aŭ 486 hect., 95 arii, pămînt, iar proprietarul moșiei, 966 hect., 48 arii cîmp, 143 hect., 22 arii pădure, un iaz și 10 pog. vie.

Moșia se hotărește cu rîul Prutul, cu Păltinișul și Darabani.

Teișani, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Teleajenul, situată pe valea Teișanilor și pe malul drept al rîuluĭ Teleajenul, la 33 kil. de capitala județuluĭ și la 5 kil. de reședința plaiuluĭ.

Se mărginește cu comunele: Slănicul, Olteni și Drajna.

Are o populație de 1355 locuitorĭ; o școală, înființată la 1894; 2 biserici, una fondată în anul 1878, cu cheltuiala locuitorilor, și a doua, vechie, rămasă ca cimitir. Pe clopot se vede următoare inscripție: «1786, l'aŭ făcut Bratul și Maria», iar pe zidurile bisericeĭ: «s'a înădit de d. Dinu Duduciŭ, soția Maria, 1848, Noembrie 18». In adevăr, biserica fiind prea mică, la 1848 s'a înădit cu o tindă și cu prispa din față. Construcția în întregime este de bîrne. O dată maĭ nouă «1856, Iunie 20» indică o reparațiune ce s'a maĭ făcut bisericeĭ.

Locuitorii sunt parte moșneni, parte clăcași. Eĭ posedă: 18 caĭ și ĭepe, 376 boĭ, 209 vacĭ, 207 porcĭ și 444 oĭ.

In raionul comuneĭ e o moară, pe un iaz despărțit din rîul Teleajenul.

La confluența Văieĭ-luĭ-Dragomir cu Teleajenul, se află urmele unor ocne, foste proprietatea locuitorilor, ce se exploataŭ prin secolul al XIV-lea și al XV-lea, și care aŭ fost vîndute de locuitorii din Teișani luĭ Aga Mateĭ, împreună cu cele 3 trupurĭ de moșie ce aveaŭ in stăpînire, din cauza dărilor prea grele.

In raionul comuneĭ se găsește piatră de construcție și marmoră slabă, de coloare verde, precum și gips.

Sare se găsește în mare cantitate.

Comerciul se exercită în comună de 3 cîrciumarĭ.

In partea de E. e udată de rîurile Teleajenul, Bughea și Dragomirul, și de văile: Marcu-Viteazul, Stîlpuluĭ, Mușceluluĭ, Sărătureĭ, Birzeĭ, Cruceĭ, Valea-Rea, Valea-Mare, etc.

E brăzdată de mulțime de dealurĭ, între carĭ: Vîrful-Petreĭ, Mare, Teiuluĭ, Gorînilor, Caluluĭ, Fața-luĭ-Lomotă, Fața-Curăturilor, Coama-Caluluĭ, Predealul, Rîpa-Mare, etc.

Șoseaua Teișani-Slănicul, ce se desparte din șoseaua județeană Ploești-Bratocea, trece prin Teișani și merge la Slănic. Din aceasta se despart două ramurĭ: una ce duce la com. Olteni și cea-l'altă la Homorîciul.

In timpul domnieĭ luĭ Radu Șerban-Basarab, la Teișani a avut loc o luptă între Stroe Buzescu și nepotul hanuluĭ tătăresc.

Teișani, *sat*, cu 131 locuitorĭ, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Gheceștĭ.

Teișoara, *sat*, pe valea pîrîuluĭ Teișoara, în partea de N.-V. a com. Costești, pl. Tîrguluĭ, jud. Botoșani, pe moșia statuluĭ Teișoara. Are o populație de 120 familiĭ, saŭ 540 suflete; o biserică, deservită de 2 cîntărețĭ; o școală.

Vite: 770 vite marĭ cornute, 116 caĭ, 2400 oĭ, 14 capre și 500 porcĭ.

Teișul, *sat*, cu 16 locuitorĭ, făcînd parte din com. rur. Poiana-Laculuĭ, jud. Argeșul, plasa Pitești.

Teișul, *cătun* al com. Trestia, jud. Buzăŭ, cu 290 locuitorĭ și 64 case.

Teișul, *sat*, în jud. Dîmbovița, pl. Dealul-Dîmbovița, căt. com. Șotînga, situat la 3 kil. de bariera Plaiurilor saŭ a-Susenilor din Tîrgoviște. Pe cîmpiile Teișuluĭ sunt redute făcute la 1877.

Teișul, *cătun* al com. Leotești, jud. Romanați, pl. Olteț-ul-Oltul-d.-j., situat pe valea Genge, lîngă șoseaua și calea ferată Craiova-Slatina, la 2 kil. spre E. de Balș.

Are o populație de 375 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Teișul, *fost schit*, lîngă satul cu același nume, com. rur. Poiana-Laculuĭ, jud. Argeș, pl. Pitești, astăzĭ redus la biserică de mir.

Teiul, *com. rur.*, jud. Argeș, pl. Gălășești, pe apa Mozacul, la 18 kil. de com. rur. Costești, reședința subprefectureĭ, și la 49 kil. de Pitești. Se compune din satele: Buta, Aleși-din-Teiŭ saŭ Olănești, Lagărul (Ciupa), Teiul-Noŭ (Teiul-din-Deal) și Teiul-Vechiŭ (Teiul-din-Vale).

Are o populație de 1624 locuitorĭ; 2 biserici; o școală.

Budgetul com. e la venitурĭ de 4323 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 3923 leĭ.

Vite: 623 vite marĭ cornute, 86 caĭ, 986 oĭ și 210 rîmătorĭ.

Teiul, *sat*, cu 26 familiĭ, jud. Argeș, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Galicea-Flăminda. Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de un preot și un cîntăreț.

Teiul, *sat*, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Cornul.

Are o populaţie de 305 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe; 2 cîrciumĭ.

Teiul, *loc izolat,* jud. Ilfov, spre N. de Bucureşti. Aci este orfelinatul numit De-la-Teiŭ, azil pentru copiĭ surdo-muţĭ şi ceĭ lipsiţĭ de mijloace. La 24 Iunie, în fie-care an, se face aci un tîrg.

Tot aci a fost palatul şi reşedinţa de vară a fostuluĭ Domn Grigorie-Vodă-Ghica. Servea de loc de preumblare Bucureştenilor pe la începutul secoluluĭ trecut. O frumoasă alee de teĭ ducea de la Colentina pănă la palatul domnesc, de unde şi numele de «La Teĭ».

Teiul (La-Teĭ), *baltă,* în jud. Ilfov, formată de rîul Colentina, la N. de Bucureşti.

Teiul-Noŭ saŭ **Teiul-din-Deal,** *sat,* cu 900 suflete, făcînd parte din com. rur. Teiul, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti. Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Teiul-Vechiŭ saŭ **Teiul-din-Vale,** *sat,* cu 435 suflete, făcînd parte din com. rur. Teiul, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti. Aci este reşedinţa primărieĭ. Are o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Teiuluĭ (Fîntîna-), *loc,* la N. de satul Buciumeni, com. cu acelaşĭ nume, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ, maĭ în sus de schitul Buciumeni, în mijlocul pădureĭ. Aice este obîrşia pîr. Tecucelul.

Teiul-Brazuluĭ, *localitate mlăştinoasă,* lîngă Dunăre, spre V. de Izlaz, jud. Romanaţi, acoperită adesea, din cauza miceĭ sale altitudinĭ (24 m.), de apele Dunăreĭ.

Teiuşul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Titireciul, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, la 3 kil. de cătr. de reşedinţă.

Are o populaţie de 553 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, zidită în timpul ocupaţiuneĭ austriace (1718—1738) şi cu următoarea inscripţiune:

† Cu vrerea tatăluĭ şi cu ajutorul fiuluĭ şi cu săvîrşirea sfîntuluĭ Duh, ziditu-s'aŭ această sfîntă şi Dumnezeească biserică din temelie de robul luĭ Dumnezeŭ Nicolae Eromonahul, d'împreună cu ajutorul fraţilor sfinţieĭ-sale, întru cinstea şi lauda aceluĭ dintre sfinţiĭ părinteluĭ nostru Nicolae Archiepiscopul de la Mira-Lichia, făcătorul de minuni, şi a sfinţilor Treĭ Erarhĭ, în zilele prea Înălţatuluĭ Împărat al Romeĭ Carol, avînd archipăstor pe Prea Sfinţitul părintele Inochentie, Episcopul Rîmniculuĭ, şi cu toate ante-podoabele ce se vor face împrejurul sfinteĭ biserici.

Teiuşul, *sat,* cu 53 locuitorĭ, pl. Bistriţa-d.-j., jud. Bacăŭ, com. Răcăciuni, situat pe dreapta Siretuluĭ, maĭ sus de Răcăciuni, la 2 kil. de satul Răcăciuni (şcoală).

Teiuşul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Şuica, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt. Are o populaţie de 530 locuitorĭ şi o biserică, zidită între anĭi 1863—66.

Teiuşul, *cătun,* în jud. Putna, pl. Răcăciuni, com. Parava, situat peste dealul de la Drăguşani, în valea pe care curge pîrîul Parava.

Are o populaţie de 402 suflete şi o biserică, cu hramul Adormirea.

Teiuşul, *deal,* care brăzdează partea de V. a com. Coteana, pl. Siul-d.-s., jud. Olt.

Se întinde la N. către V., între Valea-Dîrjovuluĭ şi vălcelele Ciocîrlia şi Cotenita. Aproape de Ipoteşti formează Piscul-Spinzurătoareĭ. Urmînd malul Oltuluĭ către S., maĭ formează şi Piscul-Boia, pe lîngă care trece Brazda-luĭ-Novac.

Are o întindere de aproape 3 kil.

Teleasca, *cătun,* pe apa Teleormanul, jud. Argeş, pl. Cotmeana, făcînd parte din com. rur. Costeşti.

Teleajenul, *plaiŭ,* jud. Prahova. Se mărgineşte la E. cu jud. Buzăŭ şi pl. Podgoria, de care se desparte printr'o linie dusă de la N., din munţiĭ Carpaţĭ, pănă în pl. Podgoria şi care trece pe la E. de com. Bătrîni, Popeşti şi Tîrleşti. De aci se îndreaptă spre S.-V., pănă la com. Scăioşi.

La N., se mărgineşte cu Transilvania, de care se desparte prin munţiĭ Carpaţĭ şi la V., cu plaiul Vărbilăul, de care se desparte printr'o linie aproape verticală, dusă din munţiĭ Carpaţĭ pănă la com. Scăioşi şi care trece pe la V. de comunele: Măneciul, Izvoarele, Homoriciurile, Teişani şi Bughiile.

Se compune dintr'o com. urb., Văleni, şi 21 comune rurale: Bătrîni, Bughiile, Cătunul, Cerăşul, Drajna-d.-j., Drajna-d.-s., Gura-Vitioareĭ, Homoriciurile, Izvoarele, Măneciul-Păminteni, Măneciul-Ungureni, Ogretinul, Olteni, Opăriţi, Poşeşti, Predealul, Rîncezi, Scăioşi, Star-Chiojdul, Tîrleşti şi Teişani.

Reşedinţa sub-prefectureĭ e în com. Văleni.

Cele maĭ populate comune din plaiul Teleajenul sunt: Star-Chiojdul, Drajna-d.-j., Homoriciurile şi Poşeşti; apoĭ vin Rîncezi, Măneciul-Ungureni, Cerăşul, Opăriţi şi Bătrîni. Cele maĭ puţin populate sunt: Gura-Vitioareĭ, Ogretinul, Bughiile, Cătunul şi Drajna-d.-s.

Plaiul Teleajenul, din punctul de vedere al producţiuneĭ ca şi al înălţimeĭ soluluĭ, coprinde două regiunĭ: regiunea muntoasă şi regiunea deluroasă.

a) In regiunea muntoasă se găsesc întinse pădurĭ de brad, fag, carpen şi stejar, maĭ ales pe văĭ, pe coastele şi poalele munţilor, şi locurĭ de păşune, unde se nutresc vara cirezĭ de vite şi turme de oĭ. Lemnele scoase din pădurĭ se întrebuinţează la facerea scîndurilor de tot felul, prin tăierea în numeroasele herăstrae ce se găsesc pe rîul Crasna, pe Teleajen şi în munţiĭ Siriul, precum şi la facerea doniţelor, hîrdaelor, putinilor, şindrileĭ, etc.

Fîneţele naturale, care se găsesc maĭ ales pe Valea-Teleajenuluĭ, daŭ un fîn foarte bun pentru hrana vitelor.

b) In regiunea dealurilor, se găsesc pădurĭ întinse, maĭ ales de stejar, fag, plop, etc., din care locuitoriĭ 'şĭ prepară: doage, lemne de construcţie, care.

Prunele se cultivă în toate satele plaiuluĭ, extrăgîndu-se din ele o ţuică de cea maĭ bună calitate.

Dintre minerale, în plaiul Teleajenul găsim: sare în mare cantitate; păcură, cărbunĭ de pămînt; argilă, din care se fac oale, străchinĭ, etc.; un fel de argilă albă, din care s'ar putea face diferite obiecte de faianţă; pietriş pentru aşternutul drumurilor; piatră de var, din care se face cel maĭ bun var alb; piatră de construcţiune de gips; pucioasă multă şi fier prin munţĭ. Pe lîngă acestea se maĭ găsesc numeroase izvoare de ape minerale, precum: izvoare de apă sărată, în toate localităţile unde se află sare; izvoare de apă amestecată cu pucioasă, izvoare amestecate cu rugine de fier, la mănăstirea Susana şi pe rîul Teleajenul.

Dintre animalele domestice sunt: caĭ, boĭ, oĭ, vacĭ, bivolĭ, asinĭ, catîrĭ, rîmătorĭ, capre, etc.

Prin pădurĭ asemenea sunt felul de animale sălbatice, precum: urşĭ, lupĭ, porcĭ mistreţĭ, cerbĭ, căprioare, iepurĭ, vulpĭ, etc.

Se cultivă viea pe o întindere de 119 hect.

Rîurĭ însemnate sunt Teleajenul şi Drajna.

Plaiul Teleajen s'a împărţit în 22 parohiĭ, avînd şi 12 filiale.

Teleajenul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Măneciul-Ungureni, pl. Teleajenul, jud. Prahova, situat spre N., aproape de vama Bratocea, pe valea rîuluĭ cu acelaşĭ nume. Are o populaţie de 82 locuitorĭ.

Teleajenul, *rîŭ*. Izvoreşte din munţiĭ Chiruşca, de la N. căt. Teleajenul, com. Măneciul-Ungureni, pl. Teleajenul, jud. Prahova; curge de la N. spre S. printre munţiĭ Bratocea, Ţigăile, Balabanul, Babeşul, Faţa-luĭ-Gherghel, Bobul-Mic, Bobul-Mare, Uliţa, Nebunaşul, Nebunul-Mare, Clăbucetul şi Malul-Basteĭ; trece, aproape de izvor, pe lîngă mănăstirile Cheia şi Susana; udă comunele: Măneciul-Ungureni, Măneciul-Pămînteni, Homorîciul, Drajna-d.-s., Drajna-d.-j., Văleni, Vitioara, Scăioşi, Măgurelele, Mănăstirea Zamfira, Bucovul, Coslegiul şi Sicrita, şi se varsă în rîul Prahova, între căt. Palanga şi Belciugul. Udă pl. Teleajenul în tot lungul său; pe la comuna Scăioşi intră în pl. Podgoria, formează limita între această plasă şi pl. Tîrguşorul, şi apoĭ intră în pl. Cîmpul, unde se varsă în rîul Prahova.

In cursul său primeşte următoriĭ afluenţi, pe dreapta: Bratocea, Babeşul, Cheia, Valea-Neagră, Ciumernicul, Mogoşul, Toma, Rogozul, Stancea, Bobul, Carpenul, Popa, Brusturei, Orăţiile, Molivişul, Boul, Plaiul, Seaca, Săcuianca (unit cu Gheba), Crasna şi Dragomir; pe stînga: Tîmpa, Ţapul, Rudele, Prigvarea, Brădeţul, Iepurele, Pleşul, Monteorul, Telejenelul şi Drajna.

Cursul său e repede, mare, şi formează patru cascade. Cam în dreptul mănăstireĭ Cheia ia adevăratul nume de Teleajenul.

Teleajenul saŭ **Plăeţul**, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 750 hect., pendinte de com. Izvoarele, pl. Teleajenul, jud. Prahova, care, împreună cu trupurile Ursoaia (150 hect.) şi Vatra mănăstireĭ Crasna (50 hect.), formează pădurea Izvoarele.

Telega, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Prahova, situată într'o frumoasă poziţiune, în valea Rîuluĭ-Sărat, la 40 kil. de Ploeşti, capitala judeţuluĭ, şi la 4 kil. de Cîmpina, reşedinţa plaiuluĭ.

Se compune din 4 cătune: Boşelceşti, Buştenari, Miliceşti şi Telega, avînd o populaţie de 4000 locuitorĭ. Este cea maĭ populată comună a plaiuluĭ.

Se mărgineşte cu com.: Cîmpina, Brebul, Băneşti şi Scorţeni.

Această moşie, după cum se constată din următorul hrisov, a aparţinut Mănăstireĭ Mărgineni:

«Zemle Vlascoe . . . Fiind-că sfînta mănăstire Mărgineni, din sud Prahova, are moşie ce se numeşte Telega, pe care este şi ocna Telega, şi prin cărţĭ Domneşti aŭ avut obiceiŭ ca numaĭ o cîrciumă să ţie cămărăşiĭ de ocne pentru treaba lor, iar alt nimenea, ci toată vînzarea vinuluĭ, i a rachiuluĭ, afară de cîrciuma cămărăşilor, să fie a mănăstireĭ, cum să jelui Domnieĭ mele Varnava, călugărul acesteĭ sfinte mănăstirĭ, că nu i se păzeşte acest obiceiŭ ci, împotrivă, locuitoriĭ de acolo aŭ deschis 12 cîrciumĭ; deci fiind că pentru acest obiceiŭ nu l'aŭ avut din vechime, ne adeverim

Domnia mea din cărțile mănăstirei, cată Vă poruncim Domnia mea Dumnea-Voastră, ispravnicilor aĭ județuluĭ: toate celelalte cîrciume să le opriță, afară de cîrciuma cămărașilor, și fără de voia mănăstirei, niminea să nu fie volnic a face vînzare de vin, i rachiŭ, dînd Dumnea-Voastră tot ajutorul cel cuviincios la aceasta, ca să nu păgubească sfînta mănăstire de drepturile sale. 1791. Nov. 16».

In raionul comuneĭ se văd maĭ multe gurĭ de puțurĭ, din care se extrăgea înainte vreme sare. In aceste gropĭ, pline cu apă, sărată, pătimașiĭ maĭ ales ceĭ ce sufăr de reumatism, slăbiciune și boale de piele, fac băĭ.

Sub Vodă Mihail Șuțu, atît ocna de la Telega, cît și cea de la Slănic, eraŭ un apanaj al Domnieĭ. La anul 1791, Mihail Șuțu autorizâ pe Căminarul Moscul «să facă zapt tot venitul acestor ocne pe seama cămăreĭ Domnieĭ mele».

Pe la 1856, minele aŭ început să se lucreze după un sistem noŭ.

Părăsindu-se aceste mine, s'a început exploatarea la Doftana (v. a. n.), unde s'a construit un penitenciar model de muncă silnică, alocîndu-se în budgetul statuluĭ, în acest scop, suma de 865000 leĭ.

Are 2 școale, una în Telega și a doua în Buștenari; 4 bisericĭ, deservite de 4 preoțĭ.

Aci maĭ este și un izvor cu apă sulfuroasă și sărată.

Comuna are un venit anual de 17350 leĭ.

Comerciul se exercită în comună de 18 cîrciumarĭ și băcanĭ.

In timpul verei, pentru înlesnirea vizitatorilor, sunt restaurante și oteluri.

Telega, *sat*, făcînd parte din com. rur. Telega, plaiul Prahova, jud. Prahova.

Telega (Telega-Doftana), *băi de sare*, avînd nomol conținînd și iod, com. Telega, pl. și jud. Prahova, situate în centrul comuneĭ, în apropiere de gara Doftana, pe linia Buda-Slănic. Aparțin moșnenilor Telegenĭ și statuluĭ, care a avut saline pe locul acestor băĭ.

Altitudine: 510 m. Nu este instalație sistematică; totuși apa se întrebuințează de vre-o 100 bolnavĭ pe vară.

In raionul comuneĭ Telega maĭ sunt izvoare de apă sulfuroasă și apă purgativă, pe proprietățile locuitorilor Dinu Brezianu și C. Stăvărache Bobescu, tot în centrul comuneĭ și în apropiere de gara Doftana.

Telejenelul, *rîŭ*, izvorește din munțiĭ Clăbucetul și se varsă în rîul Teleajenul, pe malul sting, în raionul com. Măneciul-Ungureni, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Are de afluenți pîraiele: Alticioarele, Valea-Rea și Valealuĭ-Dumitru.

Telejna, *com. rur.*, în centrul plășeĭ Mijlocul, jud. Vasluiŭ, în marginea despre V., la 23 kil. de orașul Vasluiŭ și la 23 kil. de Codăești, reședința plășeĭ.

E formată din satele: Telejna-d.-j., Telejna-d.-s., Butucăria, Chioaia, Tătărăni și Ciofeni.

Are o suprafață de 2287 hectare, cu o populație de 1067 locuitorĭ.

Are 3 bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ și 3 cîntărețĭ; o școală; 4 morĭ de vînt, una de aburĭ; 4 iazurĭ și 5 cîrciumĭ.

Comerciul se face de 9 persoane.

Budgetul com. e la venituri de 2271 leĭ, 42 banĭ, iar la cheltueli de 2075 leĭ, 61 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 81 pluguri și 131 care cu boĭ, 4 pluguri și 7 căruțe cu caĭ; 732 vite marĭ cornute, 1010 oĭ, 21 capre, 80 caĭ și 170 rîmătorĭ; 360 de stupĭ.

Telejna, *vale* și *pîrîŭ*. Izvorește de sub dealul satuluĭ Rîșcani, jud. Vasluiŭ, pl. Mijlocul, com. Bereasa și, după ce primește afluentul Chioaia, trece de-a-lungul spre S., prin comunele: Bereasa, Telejna și Zepodeni, și din jos de Capul-Dealuluĭ, în com. Zepodeni, se varsă în rîul Bîrladul. Are o lungime cam de 12 kil.

Telejna-de-Jos, *sat* și reședința com. Telejna, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe un podiș mare, între două dealurĭ cu loc deschis, avînd puține livezĭ și viĭ. Are o suprafață de 572 hect., cu o populație de 30 familiĭ, saŭ 130 suflete; o școală, înființată la 1879; 2 iazurĭ și o cîrciumă.

Satul acesta maĭ de mult a fost alipit pe lîngă Telejna-d.-s., formînd un singur sat, sub numele de Telejna; însă, la 1856, proprietarul moșieĭ a strămutat pe locuitoriĭ clăcași cu gospodăriile lor în vale, aproape de pîrîul Telejna, și de atuncĭ satul a luat numirea de Telejna-d.-j., iar satul rămas în deal, al răzeșilor vechĭ, a luat numirea de Telejna-d.-s.

In partea de E. a satuluĭ Telejna-d.-j., dincolo de pîrîul Telejna, pe coasta dealuluĭ, se zice că din vechime ar fi fost un sat cu numele Băliteni, aĭ căruia locuitorĭ parte s'ar fi așezat în satul Tătăreni, iar parte din eĭ, cu materialul bisericeĭ, în satul Butucăria. Locul rămas cîmp dovedește întru cît-va că ar fi existat satul, fiind-că și astă-zĭ se cunosc mormintele și

dacă se sapă pămîntul se găsesc pietre și cărămizi.

Locuitorii posedă: 15 pluguri și care cu boi, 1 plug și 2 căruțe cu cai; 132 vite mari cornute, 140 oi, 25 cai și 30 rîmători; 100 stupi.

Telejna-de-Sus, *sat*, la N. de satul Telejna-d.-j., pl. Mijlocul, jud. Vasluiu, situat pe o costișă de deal. Are o suprafață de 81 hect., cu o populație de 26 familii, sau 139 locuitori; o biserică, făcută de locuitorii răzeși în 1816, cu 1 preot și 1 eclesiarh; o moară cu aburi; o cîrciumă.

Satul Telejna-d.-s. este proprietate vechie a locuitorilor răzeși, moștenită de la strămoșii lor, de pre timpul Mareluĭ Domn Ștefan, în urma războiuluĭ de la Racova.

Pănă la 1856, acest sat s'a numit Telejna, însă din acel an, proprietarul moșieĭ strămutînd pe locuitorii clăcași mai în vale, a format un al doilea sat și, pentru a le deosebi, a numit pe unul Telejna-d.-s., și pe altul Telejna-d.-j.

Părțile de pămînt de pe moșia satuluĭ Telejna se numeau după numele unor familii vechi răzeșești: Condrești, Sărăcinești, Tăbucești, Childești.

Locuitorii posedă: 6 pluguri și 14 care cu boi, 1 căruță cu cai; 16 vite mari cornute, 50 oi, 2 cai, 20 rîmători; 50 stupi cu albine.

Teleormanul, *județ*, numit ast-fel după rîul Teleorman, care udă toată partea sa de E. și o mică parte din Nord-Estul său. Se întinde între 22°, 36′ și 24°, 30′ longitudine de E. și între 43°, 41′, și 45°, 33′ latitudine de N.

Limitele. Începînd de la S., jud. Teleorman are ca limită naturală fluviul Dunărea, cu toate insulele luĭ pănă în thalweg, care îl desparte de Bulgaria, de la gura Oltuluĭ pănă în hotarul jud. Vlașca, la puntul unde se varsă rîul Vedea în Dunăre, pe o distanță de aproape 80 kil. De aci, de la gura Vedeĭ, hotarul apucă de la S. spre N.-E., în linie aproape dreaptă, pe cîmpia Burnazuluĭ, care se întinde mai departe în județul Vlașca, pănă în Valea-Petroșanilor, de pe teritoriul com. Petroșani, tot din Vlașca. Hotarul sue apoi cît-va numaĭ spre N., în linie tot cam dreaptă, cu prea puține curbe, pănă la hotarul com. Cacaleți din Vlașca, de unde apoi ia direcțiunea de la N. spre V., intră în Valea-Atîrnaților, trece pe la hotarul moșiilor Foiasca și Pielea, de unde ia din noŭ direcțiunea spre N., făcînd aci mai multe curbe pănă în hotarul Domeniuluĭ Alexandria. De aci înainte merge în linie aproape paralelă cu cursul rîuluĭ Teleorman, începînd de la comuna Lăceni și urcînd spre N. pănă la com. Zlotești. De pe teritoriul acesteĭ din urmă comune hotarul se îndreptează tot spre N., pe o distanță aproape egală între rîurile Teleormanul și Clănița, pănă intră pe teritoriul comuneĭ Slobozia-Trăsnitul, de unde limita atît a județuluĭ Teleorman, cît și a uneĭ părți din județele Vlașca și Argeșul, o formează rîul Clănița. Pe teritoriul com. Slobozia-Trăsnitul, se termină limita despre jud. Argeș, urmînd tot pe partea dreaptă a Clăniței, luînd direcțiunea mai spre V., printre hotarele comunelor Slobozia-Trăsnitul din Teleorman și Izvorul-d.-j. din jud. Argeș, făcînd mai multe curbe, în direcțiune spre V., pe la marginea comunelor Popești-Palanga și Bucovul-Adunați, apoi intră pe teritoriul com. Strîmbeni, de unde limita județelor Teleorman și Argeș urmează în linie aproape dreaptă Cîmpia-Burdeĭ, pănă la com. Urlueni, unde dă de rîul Cotmeana, care servește ca limită cu jud. Oltuluĭ, spre N.-V. De la com. Urlueni, rîul Cotmeana formează limita naturală de V. între aceste două județe, pănă la pădurea Bădești, din com. Mozăceni, unde rîul Cotmeana se varsă în rîul Vedea. De la Bădești, hotarul județuluĭ urmează cursul Vedeĭ pănă în hotarul moșieĭ statuluĭ Neaga, în fața cătunuluĭ Popești, al com. Văleni din jud. Olt. Dintre moșiile Neaga și Văleni, hotarul apucă spre S.-V., părăsind cu totul linia Vedeĭ, pănă unde începe Valea-Bratcovuluĭ. De la această vale hotarul merge în linie dreaptă pănă pe Cîmpia-Boianuluĭ și de la hotarul com. Mihăești-d.-s., din jud. Olt, intră pe ramurile văiĭ Călmățuiuluĭ, numită Sodolul, pănă la hotarul moșieĭ Măldăeni, atingînd o mică parte din Valea-Urluiuluĭ. De pe teritoriul Măldăienilor apucă în linie aproape tot dreaptă spre S., pănă dă de cea-l'altă ramură a Călmățuiuluĭ, la hotarul com. Băsești, și de aci înainte cotește pe lîngă com. Crănceni, coborîndu-se mereŭ spre S.-V. pănă dă în Valea-Cioareĭ, de unde intră pe teritoriul com. Plopi-Slăvitești, apoi apucă pe marginea rîuluĭ Oltul. De la Plopi, rîul Oltul formează limita cu jud. Romanați, pe luncă, de la N. spre S., pănă la gura luĭ la Dunăre, de unde am plecat. Jud. Teleorman are ca limită la S. fluviul Dunărea, care îl desparte de principatul Bulgarieĭ, la E. jud. Vlașca, la N.-V. și N. jud. Argeș și la V. județele Oltul și Romanați.

Forma județului este un con neregulat, avînd la bază (de la gura Oltului și pănă la punctul Bujor) o întindere de peste 83 kil.; ceva mai sus, de la com. Mîndra, din marginea Oltului, pănă în hotarul com. Atîrnați, 96 kil.; din dreptul com. Plopi-Slăvițești și pănă la hotarul com. Pielea, 89 kil.; din hotarul com. Măldăeni pănă la al com. Lăceni, 49 kil.; iar de aci în sus, spre N., merge subțiindu-se pănă la limita sa de N., unde (între com. Urlueni și Slobozia-Trăsnitul) este de o întindere numai de 43 kil., pe diferite cotituri.

Relieful. Teleormanul este județ numai de cîmp. Incepînd de la limita lui dintre N.-E. și N.-V., formată de rîurile Cotmeana și Clănița, el prezintă în această parte mai multe văi și vălcele, străbătute de pîraie și dealuri, care merg înclinîndu-se din ce în ce mai mult spre S. In partea de N. este Cîmpia-Burdei, un mic Bărăgan, care începe din jud. Argeș, se întinde pe o lungime de mai bine de 30 kil. și pe o lățime de aproape 40 kil., de la limita de N. a jud. pănă în hotarul com. Dobrotești (Doagele). De aci înainte, între hotarele de V. și E., vălcelele încep a se rări, rămînînd numai văile cele mai pronunțate, cum sunt: Valea-Teleormanului, Valea-Ciineluĭ, Valea-Burdei, Valea-Tinoasa și Valea-Tecuciului, care toate străbat jud. de la N. spre S. Din jos de orașele Roșiori și Alexandria, spre Dunăre, înclinațiunea este și mai mică, văile mai largi și dealurile mai mici. Aci, pe la mijlocul județului, între rîurile Olt și Teleorman, pe lîngă diferitele văi și vălcele ce străbat județul, mai sunt și alte două cîmpii, mai puțin întinse de cît Cîmpia-Burdei, și anume: Cîmpia-Comanceĭ, în partea de V., și Cîmpia-Găuriciului, mai spre S.-E. județului. Partea despre E. este și mai puțin accidentată, pănă în Dunăre, avînd și dînsa o cîmpie foarte întinsă, dincolo de rîul Vedea, Cîmpia Burnazului, care se întinde mai mult în jud. Vlașca, iar în partea de V. sunt dealurile Oltului, care încep la com. Plopi-Slăvițești și merg înclinîndu-se spre Dunăre. In fine toată partea despre Dunăre prezintă un șir de dealuri, nu tocmai pronunțate, precum și locuri întinse, acoperite de bălțile care se află pe lîngă Dunăre, în toată partea de S. a județului.

Altitudinea diferitelor puncte din județ este: T.-Măgurele, 40 m.; Zimnicea, 35 m.; dealul de la com. Slobozia-Mîndra, 95 m.; Roșiori, 110 m.; Balaci, 135 m.; Urlueni și Strîmbeni, 155 m.; Drăgușeni, 150 m. și Alexandria, 100 m.

Suprafața. Județul Teleorman are o suprafață de 476000 hect. sau 4760 kil. pătrați. Ca importanță teritorială, el ocupă al cincilea rînd printre județele de cîmp ale Țăreĭ.

Din suprafața sus arătată, 286663 hect. sunt pămînt arabil, 32000 hect. pădure, din care numai statul, în 1890, avea 27000 hect., 4000 hect. zăvoaie, 10681 hect. livezi de fînețe, 7699 hect. vii, 269 hect. livezi de prunĭ, aproape 16000 hect. bălțĭ, iar restul de 118688 hect, pămînt neproductiv, în care intră nisipurile, terenurile satelor și orașelor, drumurile, cursurile rîurilor, heleștaele, etc.

Văile. Numeroasele vălcele ce străbat mai ales partea de N. a județului aŭ mai toate gurile lor în văile cele mari. Din acestea din urmă, vom nota pe cele mai importante:

Indreptată de la V. spre S.-E., este Valea-Călmățuiului, care venind din jud. Olt începe de la N. plășeĭ Călmățuiul, lărgindu-se din ce în ce mai mult pănă la com. Voivoda, de unde continuă printre com. Piatra și Viișoara, pănă la gura eĭ. Această vale are la începutul eĭ, în jud. Olt, două ramurĭ, una numită Sodolul saŭ Călmățuiul-Sec și cea-l'altă Călmățuiul; ambele ramurĭ își aŭ origina aproape una de alta. Intre com. Cringeni și Băsești ele se împreună, formînd o singură vale care se lărgește.

Valea-Urluiului vine tot din jud. Olt, de pe teritoriul com. Mihăești-d.-s., trece pe la S.-V. orașului Roșiori, pe la com. Belitori și Spătărei, de unde merge de se împreună cu Valea-Călmățuiului, la com. Voivoda.

Valea-Bratcovului este mai mică; începe tot din jud. Olt, trece pe lîngă com. Bălțați, Scrioaștea și Roșiori, de unde se pierde spre Valea-Vedeĭ, în dreptul com. Meri Goala.

Valea Tinoasa începe mai sus de com. Zimbreasca, din pl. Teleormanul, își urmează cursul pe lîngă com. Ciurari, Săceni, Sfințești, Rădoești, Antonești și Licuriciul, din pl. Tîrgului, și se împreună cu Valea-Ciineluĭ, în dreptul com. Mavrodinul.

Valea-Ciineluĭ își are începutul pe Cîmpia-Burdei, în jud. Argeș, merge pe la com. Strîmbeni, Rica, Siliștea-Gumești din pl. Teleormanul și de aci înainte pănă la com. Mavrodinul, unde se împreună cu valea Tinoasa.

Valea-Teleormanului urmează cursul rîului cu același nume, începînd de la com. Poiana-Laculuĭ, din jud. Argeș. In această vale daŭ o mulțime de vălcele pe partea dreaptă; ea se împreună cu Valea-Vedeĭ la com. Beiul, de unde continuă

sub numirea de Valea-Vedeĭ până la Dunăre.

Valea-Tîrnaveĭ cu Valea-Găuriciuluĭ, formînd una și aceeașĭ vale, își are începutul din apropiere de șoseaua națională T.-Măgurele-Alexandria, între com. Spătărei și orașul Alexandria, de la Lacul-Simioaneĭ. Valea-Tîrnaveĭ merge în linie aproape dreaptă de la N. spre S., până pe teritoriul com. Piatra, pe lîngă cătunul Stariță, unde formează o cotitură foarte pronunțată. De aci înainte ia numirea de Valea-Găuriciuluĭ, lărgindu-se de odată și luînd direcțiunea de la E. spre V., până spre com. Găuriciul, de unde apucă iar spre N.-V. și se pierde în Valea-Vedeĭ, pe teritoriul com. Zmîrdioasa.

Valea-Vedeĭ străbate județul începînd de la com. Mozăceni (pădurea Bădești), scoboară spre comunele Ghimpețeni, Dideștĭ, Socetul, și de aci spre comuna Papa, pe lîngă orașul Roșiori, de unde se lărgește din ce în ce mai mult printre comunele Peretul, Plosca, Nanovul, până la marginea orașuluĭ Alexandria, și de aci înainte spre comuna Beiul.

De la N. spre S. sunt: Valea-Tecuciuluĭ, care trece pe teritoriul comunelor Miroși, Tecuciu-Calenderu, Dobroteștĭ, Merișani și se pierde în Valea-Vedeĭ, pe teritoriul com. Dideștĭ.

Valea Burdea, ce vine din jud. Argeș, intră în județ pe la com. Strîmbeni, taie în două platoul Burdeĭ și se prelungește până în Valea-Vedeĭ, în apropiere de comunele Albești și Dulceanca.

Valea-Cotmeniĭ, ce vine din munțiĭ Argeșuluĭ, formează cu riul Cotmeana latura despărțitoare a jud. Teleorman despre jud. Olt, începînd de la com. Urlueni până la com. Mozăceni. Această vale este cu mult maĭ îngustă ca cele-l'alte.

Afară de aceste văĭ principale, maĭ sunt o mulțime de vălcele din carĭ unele sunt maĭ mult secĭ și nu se umple de apă de cît numaĭ cînd plouă saŭ la topirea zăpezeĭ.

Idrografia. Județul Teleorman are norocul d'a fi udat, în toată partea sa de S., de apele Dunăreĭ și pe laturea de la V. de ale riuluĭ Oltul.

Dunărea, cu întinsele eĭ bălțĭ, curge în județ pe o distanță de maĭ bine de 89 kil.; Oltul, pe aproape de 33 kil., socotind și cotiturile luĭ. Acest riŭ are un singur afluent în jud. Teleorman, Siul saŭ Siceiul, care izvorește din jud. Olt și se varsă în apropiere de com. Lița.

Tot de la V. spre S.-E. curge riul Călmățuiul, care străbate toată plasa cu acest nume și la com. Voivoda se împreună cu pîriul Urluiul, formînd marĭ întinderĭ mlăștinoase. De aci, Călmățuiul, mărindu-șĭ volumul, merge de se varsă în balta Suhaia, între comunele Lisa și Viișoara.

Despre Nordul județuluĭ curg: pîriul Ciineluĭ saŭ Ciinească, care străbate toată plasa Teleormanuluĭ și o parte din plasa Tîrguluĭ; pîraele Tinoasa, Burdea saŭ Zbîrgleasa, Tecuciul, precum și un mare număr de pîriașe, care vara sunt secĭ și nu se umple de cît numaĭ la ploĭ saŭ la topirea zapezeĭ, vărsîndu-se în cele-l'alte pîrae maĭ marĭ.

La E., Teleormanul curge de la N. spre S. și se varsă în riul Vedea, pe teritoriul comuneĭ Beiul. Acest riŭ udă toată partea despre E. a județuluĭ și are de afluențĭ pîraele: Teleormănelul, Cerboaica și Clănița. Acest din urmă curge prin județul Vlașca și se varsă în Teleorman la com. Lăceni. Afară de acestea, Teleormanul maĭ primește într'însul și apele altor pîrae și gîrlițe de mică importanță.

Riul Vedea care izvorește din dealul Dăduleștĭ, jud. Argeș, intră pe teritoriul județuluĭ în dreptul comuneĭ Tufeni, ia direcțiunea spre S.-E., trece pe lîngă orașele Roșiori și Alexandria și se împreună cu Teleormanul la punctul Beiul. In calea sa primește apele riuluĭ Cotmeana, ale pîraelor Bratcovul, Urluiul, Tecuciul, Ciineluĭ, Tinoasa și altele. Se varsă în Dunăre, în dreptul comuneĭ Bujorul, din jud. Vlașca.

Apele Vedeĭ scad atît de mult vara, în cît adese-orĭ matca sa rămîne cu totul uscată pe alocurea.

In partea de N.-E. este pîriul Cotmeana, un afluent al Vedeĭ, care udă o latură a plășeĭ Teleormanuluĭ, de la com. Urlueni până la com. Mozăceni, în dreptul cătunului Bădești.

Bălțĭ. Ca județ dunărean, Teleormanul are bălțĭ foarte importante, producătoare de marĭ cantitățĭ de pește de tot felul. Începînd despre V., este balta Berceluiuluĭ, în apropiere de Turnul-Măgurele; apoĭ vin bălțile din dreptul comunelor Seaca și Cioara, care sunt maĭ micĭ. La puțină depărtare de Cioara începe balta saŭ ĭezerul Suhaia. Această baltă are o suprafață de aproape 10000 hect. și se întinde de la comuna Vinători până în marginea orașuluĭ Zimnicea; ea poartă în întinderea eĭ diferite numirĭ, după proprietățile cărora aparține; astfel i se zice balta Viișoareĭ, a-Suhaieĭ, a-Fîntînelor, etc., după numirea moșiilor pe care se află. In partea despre E. a orașuluĭ Zimnicea este balta Scăeștilor, foarte întinsă.

Toate aceste bălţĭ sunt formate din derivaţiunile şi din revărsările Dunărei precum şi din cursurile apelor ce primesc. In latul acestor bălţĭ, exploatatorii lor întreţin lucrărĭ de artă, cum sunt zăgazurile şi gardurile prin care opresc peştele de a nu trece mai departe.

Produc şi multă trestie şi papură, care serveşte la fabricatul rogojinelor.

Sunt şi cite-va heleştae formate din oprirea cursuluĭ rîurilor; maĭ importante sunt: heleşteul de la Belciug, din com. Gărdeşti, format din oprirea apelor rîuluĭ Ciineluĭ şi din izvoare; heleştaele de la Broşteanca, Pîrlita, Belitori, Ulmeni şi altele.

Bălţile de la Dunăre constituesc una din ramurele principale de avuţie a judeţuluĭ. Sunt proprietarĭ carĭ îşĭ arendează părţile lor din baltă cu preţurĭ maĭ bune de cît cea maĭ bună moşie; alţiĭ le arendează dimpreună cu moşia. Astfel este pentru părţile de baltă de la Lisa, Viişoara, Suhaia, Fîntînele şi Scăeşti.

Insule. Dunărea, în jud. Teleorman, are multe insule, din care unele sunt importante atît ca mărime cît şi în ce priveşte foloasele ce aduc statuluĭ prin exploatarea zăvoaelor şi a fineţelor. Incepînd de la gura Oltuluĭ, în josul fluviuluĭ, aceste insule sunt:

Cătina-Mare şi Cătina-Mică, între portul Turnul-Măgurele şi com. Flămînda; Cioroiul, în dreptul com. Cioara; Belina, între com. Cioara şi Vînători. Apoĭ vin Luta-Mare şi Luta-Mică, Cinghinelele, Birzina, Chichineţul şi Bujorescul, care toate sunt înşirate pe distanţa pănă la Zimnicea. Din dreptul acestuĭ oraş pănă la limita judeţuluĭ maĭ sunt insulele: Fişteica, Gisca-Mare şi Gisca-Mică.

Periodic se maĭ formează micĭ insule din depunerile de nămol ale Dunărei.

Rîul Oltul are şi dînsul insule; cea maĭ importantă este Insula-dintre-Olturĭ, care ţine de moşia Izlazuluĭ; vin apoĭ Chichineţul-de-Olt, care aparţine Statuluĭ, făcînd parte din domeniul Turnuluĭ (trupul Girla), precum şi alte insule maĭ micĭ şi maĭ puţin importante.

In lacul Suhaia încă este o insulă însemnată, Beciul, şi alte două maĭ micĭ: Rîiosul şi Plopşorul; iar pe Rîul-Ciineluĭ, în heleşteul de la com. Gărdeşti, este o insulă, numită Belciugul.

Natura solului. Ca judeţ de cîmp, Teleormanul aparţine formaţiuneĭ deluviane. Deluviul ocupă maĭ toată suprafaţa luĭ, a văilor şi dealurilor ce are; în multe văĭ se găsesc şi aluviunĭ moderne, formate maĭ ales din cauza deselor revărsărĭ de ape. Deluviul galben pe care geologiĭ îl numesc loess se găseşte în toate luncile, cum este a Oltuluĭ, a Vedeĭ, a Teleormanuluĭ, a Dunărei. Solul judeţuluĭ, maĭ ales în plăşile Călmăţuiul şi Marginea, e bogat în materiĭ organice, coprinzînd toate elementele necesare vegetaţiuneĭ. Grosimea acestuĭ strat trece în unele locurĭ de 50 cm. şi este foarte permeabil. La analizele chimice făcute, s'a constatat că pămîntul din aceste două plăşĭ, pe lîngă alte diferite materiĭ, conţine într'o mare proporţiune carbonat de calce, acid fosforic şi potasă, ceea ce îl face a fi renumit în toată Ţara pentru producţiunea agricolă. Bogăţia soluluĭ în aceste plăşĭ se atribue, pe lîngă stratuluĭ de loess, şi întinselor pădurĭ ce aŭ existat în acest judeţ, şi graţie cărora stratul vegetal a putut ajunge la o grosime puţin obicinuită. Astăzĭ, din pădurile seculare nu a maĭ rămas aproape nimic şi în curînd agricultoriĭ vor fi nevoiţĭ a recurge la amendarea pămîntuluĭ, care s'a şi început pe alocurea, maĭ ales în partea de N., în pl. Teleormanuluĭ.

In alte cîte-vă părţĭ ale judeţuluĭ, spre Dunăre, împrejurul comunelor Suhaia, Fîntînele, Zimnicea şi Viişaora, se observă un fel de pămînt cenuşiŭ, friabil, ce se preface în pulbere fină pe timp secetos; acesta este format din o amestecătură de nisip cu argilă, asociate şi cu puţin calcar. Maĭ puţin bogat în materiĭ organice, acest pămînt produce totuşĭ destul de bine.

Vine apoĭ pămîntul roşu, o amestecătură de nisip feruginos şi argilă, care se găseşte maĭ mult dealungul dealurilor Oltuluĭ, al văiĭ Tinoasa, şi prin prejurul comunelor Dracea, Belitori, Pîrlita, etc. Acesta este puţin priincios agriculturei, el ocupă însă puţină întindere şi maĭ tot-d'a-una, în straturile luĭ inferioare, se găsesc cariere de pietriş.

Cu cît trecem maĭ spre N. judeţuluĭ, calităţile productive ale soluluĭ se împuţinează. Astfel, pe cît este de bogat în plăşile Călmăţuiul, Marginea şi parte din Tîrg, îndată ce trecem de Roşiori, se resimt lipsurile. Maĭ ales Cîmpia-Burdeĭ este de o calitate maĭ puţin de cît mediocră. Aci, compoziţiunea soluluĭ este din argilă amestecată cu substanţe calcaroase, ceea ce îl face prea puţin permeabil. Pentru acest motiv, pe timpurĭ ploioase apele băltesc pe cîmpie, iar la secetă pămîntul crapă.

Cu toată diferenţa sensibilă a calităţilor soluluĭ în diferitele luĭ regiunĭ, jud. Teleorman, considerat în totalitatea luĭ, ocupă

cel d'întîiŭ rînd ca producțiune agricolă cantitativă a soluluĭ. Ast-fel, pe cînd în unele județe această producțiune variază între 30 și 42%, în jud. Teleorman, ea trece în anĭ bunĭ de 63%, iar ca mijlocie nu rămîne nicĭ odată maĭ pre jos de 50—55%.

Clima. — Regiunea despre Turnul-Măgurele, coprinsă în unghiul format de Olt și Dunăre, este foarte mult expusă vînturilor; de asemenea și toată partea de S. a județuluĭ care se întinde dealungul Dunăriĭ. Aceste două părțĭ, Valea-Oltuluĭ și Valea-Dunăreĭ, produc în toțĭ anĭĭ emanațiunĭ palustre, care cauzează frigurĭ și alte maladiĭ printre populațiunea rurală; emanațiunile nu sunt de cît consecința naturală a revărsărilor periodice ale acestor două marĭ cursurĭ de apă.

Presiunea atmosferică, după observațiunile meteorologice din Turnul-Măgurele, atinge anual media de 774,8.

Sunt iernĭ grele, cînd temperatura atinge chiar — 28° și atunceĭ apele Dunăreĭ și chiar ale Oltuluĭ înghiață cu desăvîrșire, așa că se poate trece peste dînsele cu carele și cu cele maĭ grele poverĭ; ast-fel a fost iarna din 1884 și acele din 1887 și 1888. In timpul vereĭ temperatura se ridică la Turnul-Măgurele în unĭĭ anĭ pînă la 39,9 chiar. Media maximală este de 17,4 și cea minimală de 6,7.

De la 1884—1891, verile aŭ fost maĭ mult secetoase. Cantitatea de ploaie căzută în anul 1891 a fost de 516 mm., iar maxima în 24 ore de 38,1. Grosimea stratuluĭ de zăpadă variază de la 30 la 45 mm. Sunt foarte rare iernile, cînd stratul de zăpadă ajunge la 80 cm. Aceasta se explică prin frecuența vînturilor care suflă în toată întinderea județuluĭ și care, din cauza despăduririĭ aproape complectă, spulberă zăpada și o duc prin șanțurĭ și adăposturĭ, cauzînd întreruperĭ de comunicațiunĭ zile întregĭ, atît pe calea ferată cît și pe șosele. Se observă adesea, după viscole, că în unele locurĭ zăpada nu are grosimea nicĭ de 1 mm., iar în altele este de 3—4 m. Sunt iernĭ cînd ninge foarte puțin.

Vînturile dominante diferă după regiunile județuluĭ: In partea de S. și S.-V., după observațiunile luate la Turnul-Măgurele și Zimnicea, vînturile dominante sunt cele de S.-E. și S.-V.; aceste două vînturĭ sunt cele maĭ frecuente în cursul anuluĭ; vine apoĭ vîntul de V. și de N.-V. și, maĭ rar, cel de N. și N.-E.

Cînd suflă vîntul de N.-E., iarna, apele rîurilor adesea înghiață; grosimea gheței pe Dunăre și Olt variază în anĭ geroșĭ între 0,40—0,80 cm.; aŭ fost iernĭ cînd ghiața din Dunăre a ajuns, la unele puncte, pînă la 1 metru grosime.

In partea despre N. a județuluĭ, vînturile maĭ frecuente sunt cele de N.-E., de E. și S.-V.

Iuțeala vînturilor, în partea despre Dunăre, merge adesea pînă la 6 m. pe secundă; pe timpurĭ furtunoase ajunge la 10 m.; iar iuțeala cea maĭ mică la Turnul-Măgurele este 1 m. pe secundă aproape în permanență; curenții Oltuluĭ și Dunăreĭ, fac ca vînturile să nu înceteze în această parte a județuluĭ.

Producțiunĭ naturale. — Cîteva cariere de pietriș sunt pe moșiile Putineiul, Ulmeni, Piatra și Lisa. Ape minerale sunt la com. Flămînda și la Dideștĭ

In puținele pădurĭ ce aŭ maĭ rămas, cea maĭ mare parte proprietate a statuluĭ, se găsesc lemne de stejar, frasin, ulm, jugastru, cer și carpen de diferite dimensiunĭ; salcîmul și salcia se găsesc în tot județul; în partea despre Dunăre și Olt, copacul crește foarte rar; în partea despre N. a județuluĭ, pe la com. Malul și Urlueni și puțin pe Valea-Teleormanuluĭ, sunt pădurĭ. Pînă a nu se despăduri județul, se găsea foarte multă scumpie. De aci se aprovizionaŭ tabaciĭ din București și din alte părțĭ ale Țărĭĭ cu scumpia de care aveaŭ trebuință.

Dacă pomĭ roditorĭ nu sunt mulțĭ, cultura viilor a luat mare dezvoltare în anĭ din urmă; multe din viile din părțile despre Dunăre se crede că aŭ fost plantate pe timpiĭ ocupațiunilor turcești; ast-fel sunt viile bătrîne de la Bogdana, de la Mîndra și de la Turnul.

Flora și *fauna* județuluĭ sunt acelea a tutulor județelor din Valea-Dunăreĭ.

Agricultura. — Teleormanul este unul din județele cele maĭ renumite pentru producțiunea sa agricolă. Dintr'un tablou comparativ publicat de direcțiunea generală a statisticeĭ, rezultă că, în timp de 30 de anĭ, întinderea cultureĭ s'a împătrit în acest județ. In 1862 suprafața cultivată cu grîŭ era de 42114 hect.; în 1892, ea a atins 142601 hect.

Cultura cerealelor de tot felul este cea maĭ mare și aproape singura producțiune a acestuĭ jud. Grîul ocupă rîndul de frunte, vin apoĭ porumbul, rapița, orzul, ovăzul, meiul, și în fine secara. Plante textile, ca inul și cînepa, precum și leguminoasele, ca fasolea, lintea, etc., se cultivă maĭ puțin.

Teleormanul ocupă aproape întîiul rînd printre județele agricole de la Dunăre; ast-fel în

privința culturei grîului, el a fost în 1892 al doilea după Dolj și întinderea acestei culturi a reprezintat 9,35% din toate semănăturile de grîu din Țară. In raport cu suprafața sa, acest jud. este unicul în Țară, căci aproape jumătate, 48,29%, din întinderea lui totală, a fost acoperită cu semănături de grîu. In privința cantității recoltate, a fost tot cel d'intîiu, de oarece din cele 22532961 hectolitri de grîu, care a fost producțiunea Țării întregi, 2652473 hectolitri, a produs numai jud. Teleorman, ceea-ce reprezintă proporția de 11,77% din producțiunea întregei Țări.

Abia 11454 hect. au fost acoperite cu finaturi, în 1892, pe cît timp în 1865 erau 23622 hect. fînețe. Această însemnată scădere se explică prin dezvoltarea uriașă ce a luat și ia pe fie-care an cultura cerealelor. Nu numai fînețele, dar și izlazurile se impuținează din ce în ce mai mult. Nu mai sunt acum renumitele suhaturi de altă dată de pe moșiile Bragadirul, Lisa, Mîndra și Mavrodinul, unde pășteau mii de vite mari și unde se îngrășau de cirezarii de prin București și Craiova.

Viile dau în acest jud. foarte însemnat produs; nu se cultivă însă vița în toate părțile lui. Regiunea viticolă mai însemnată este în plășile Călmățuiul și Marginea. Viile de pe dealurile dintre com. Măgurele, paralel cu Dunărea, până aproape de Zimnicea, sunt cele mai renumite; apoi vin viile de pe dealurile Oltului, cele dimprejurul Alexandriei, și în fine viile, de o mai mică importanță, din pl. Tîrgului. In plasa Teleormanul sunt foarte puține vii. Intinderea viilor din jud. este de 7699 hect

Livezi de pruni au rămas numai 269 hect., în plășile Tîrgului și Teleormanului.

Animalele domestice și de muncă. Apicultura și Sericicultura. Deși agricultura este foarte dezvoltată în acest jud., creșterea vitelor tot ocupă un loc însemnat, mai ales în ceea-ce privește oile. După numărătoarea din Decembrie 1890, sunt în Teleorman: 45226 cai, 1341 asini, 45 catiri, 74907 boi și bivoli, 281321 oi, 13839 capre, 68006 porci. Locuitorii posedă 12327 stupi de albine.

In 1892 s'au crescut viermi de mătase în 76 de comune, de către un număr de 3532 crescători. Producțiunea gogoșilor de mătase a fost de 13371 kilogr.

Industria. Sunt în județ: 1 fabrică de bere la Turnul-Măgurele, 8 fabrici de luminări de ceară, 3 de săpun, 28 mori de măcinat cu aburi, din care 3 foarte importante în orașele Alexandria, Zimnicea și Roșiori; 14 mori de apă, 4 pe Olt, cele-l'alte pe Călmățuiul, Urluiul, Teleormanul și alte riuri. Fabrici de spirt sunt două: mai importantă este cea de la Nanovul, proprietatea d-lui I. Christodorescu; cea-l-altă se află în com. Băești, proprietatea d-lui Gh. Milliaressi, și e cu mult mai mică. In fabrica de la Nanovul se produce anual până la 1200000 decalitri spirt, întrebuințîndu-se la fabricațiune 4—4500 cîntare metrice de producte, și mai cu seamă porumb și puțin orz. Fabricațiunea țuicei se face în puține localități din plășile Tîrgului și Teleormanului. Osebit de acestea, mai în fie-care com. pe unde sunt vii, se găsesc cîte unul sau mai multe căzănețe pentru fabricatul tescovinei. Fabrici de apă gazoasă sunt 3, tipografii 3, tăbăcării sunt 4, care produc mai mult piei groase pentru opinci. Pentru lucratul lînei sunt prin orașe și prin cîteva com. mașini perfecționate pentru dărăcit și piue pentru bătut abalele pe diferite cursuri de apă.

In orașe și prin multe comune industria cojoacelor și a hainelor țărănești este ceva mai dezvoltată. Țărancele mai ales se deosebesc în cîte-va localități, cum este Neaga (Socetul), Gumești, Piatra, Mîndra și altele, în țesături și alesături de tot felul de o artă vrednică de admirat. In cîte-va școli se practică, de puțin timp, împletitul pălăriilor de paie, iar locuitorii din comunele despre Dunăre se îndeletnicesc cu fabricatul năvoadelor și, mai puțin, cu al rogojinilor.

Spre Dunăre, se prepară mari cantități de pește sărat, cu care se face însemnat comerciu, pentru îndestularea însă numai a trebuințelor locale.

Fabricațiunea brînzei, în pl. Marginei mai cu osebire, merită să fie notată; oile care păsunează prin prejurul orașelor Alexandria și Zimnicea produc brînză de excelentă calitate, revalizînd cu cea de Brăila. Din Zimnicea se exportează, în mulți ani, cantități însemnate de brînză pentru București și alte orașe ale Țării.

Comerciul. Producțiunea mai însemnată a județului fiind numai cerealele, singurul comerciu mai dezvoltat este desfacerea produselor agricole. Piețele mai importante de cereale sunt portul T.-Măgurele, orașul Roșiori; apoi vin Alexandria și Zimnicea. Orașul Roșiori tinde a lua întîiul loc în județ în comerciul de cereale. Aci precum și în gările Balaci și Salcia, se fac cîți-va ani transacțiuni comerciale destul de însemnate.

Vînzarea cerealelor se face numaĭ pentru export; cele maĭ multe vînzărĭ se fac pentru Brăila, prin porturile Turnul-Măgurele și Zimnicea, de unde se încarcă în șlepurĭ; parte din cereale iaŭ și direcțiunea spre Buda-Pesta, maĭ ales grîul ce se vinde și în Austria și Germania, sub nume de grîŭ unguresc.

In timpul ierneĭ, cînd navigațiunea pe Dunăre este închisă, transportul cerealelor se face pe calea ferată Costești-Măgurele, luînd direcțiunea atît spre Brăila cît și spre Vîrciorova.

Importanța comercială a celor două porturĭ ale județuluĭ a scăzut considerabil de la înmulțirea mijloacelor de transport.

Turnul-Măgurele, cel maĭ însemnat port al Dunărĭĭ după Giurgiŭ, servia pănă la 1875 ca singurul debușeŭ pentru desfacerea productelor agricole din județele Teleorman, Olt, Argeș și Mușcel.

De la înființarea portuluĭ Corabia în județul Romanați și de la construcțiunea liniilor ferate de-a lungul Țărĭĭ, traficul din acest port a scăzut în mod simțitor. De la construcțiunea linieĭ ferate Piatra-Corabia acest port a pĭerdut și maĭ mult.

Tot asemenea și portul Zimnicea, unde se aduceaŭ producte din județele Vlașca și Argeșul, acum este redus la starea unuĭ portuleț neînsemnat, servind ca punct de desfacere a productelor moșiilor maĭ apropiate.

Comerciul de vite nu este atît de însemnat; totușĭ merită să fie notat. Vînzarea vitelor marĭ se face atît în zilele de tîrgurĭ marĭ, cît și la cele săptămînale în orașele Alexandria, Roșiori și la alte tîrgurĭ anuale de prin comune, unde vin cirezarĭ din București, Craiova și Pitești. Comerciul de porcĭ, pentru export, se face de către cîțĭ-va din agricultorĭĭ marĭ aĭ județuluĭ; moșiile unde se cresc maĭ mulțĭ porcĭ sunt: Bragadirul, Zimnicea, Cioara, domeniul Turnul, Crîngeni, Gumești, Mavrodinul și altele.

Tîrgurĭ. Pentru comerciul local sunt bîlciurile saŭ tîrgurile anuale, precum și cele săptămînale. Cel maĭ însemnat din acestea este tîrgul Alexandrieĭ (fost al Mavrodinuluĭ), care se ține de Rusaliĭ; apoĭ tîrgul de la Roșiori (înființat de vre-o cîțĭ-va anĭ), care se ține de două orĭ pe an: la 25 Martie și la 8 Septembrie; tîrgul de la Turnul-Măgurele, deschis între 1 și 15 August.

In com. rur., maĭ importante sunt:

In plasa Călmățuiul: tîrgul de la Crîngeni, la 9 Martie, la Floriĭ, la 20 Iulie și 8 Septembrie; la Uda-Clocociovul, 15 August și 29 Iunie.

In plasa Marginea: Conțești, 25 Martie și 26 Octombre; Piatra, la Dumineca-Tomiĭ și 29 Iunie.

In plasa Tîrguluĭ: Mavrodinul, de Rusaliĭ și la 20 Iulie; Peretul, la Înălțare și Orbeasca la 29 Iunie.

Cele maĭ multe tîrgurĭ sunt în plasa Teleormanuluĭ. Maĭ importante sunt: cel de la Urlueni la 15 August, 8 Septembrie și 27 Iulie; Miroși, 23 Aprilie, 14 Octombre; Balaci, la 29 Iulie; Dobrotești, 24 Iunie; Gumești-Siliștea, 8 Maiŭ, 6 August; Ciolănești-din-Deal, la Dumineca-Mare și 14 Septembre; Fătărăști-d.-s., 20 Iulie și Tecuciul, la 9 Martie, Dumineca-Mare și 27 Iulie.

Populațiunea, (recensămîntul din 1899), este de 236129 locuitorĭ: 120467 bărbațĭ și 115662 femeĭ.

Căĭ ferate și drumurĭ. Județul e străbătut, de la anul 1885, de ramura de cale ferată Costești-Turnul-Măgurele, care în stațiunea Costești se împreună cu linia București-Vîrciorova. In anul 1892 s'a construit linia Turnul-Măgurele-Port, destinată pentru înlesnirea transportuluĭ de cereale.

Maĭ are linia ferată Roșiori prin Alexandria la Zimnicea.

Calea națională, cu o lungime de 57 kil., Turnul-Măgurele-Alexandria-Vitănești.

Calea portuluĭ T.-Măgurele, cu o lungime de 4 kil. 200 m.

Calea portuluĭ Zimnicea, de la S. acestuĭ oraș ducînd la port, cu o lungime de 3 kil. 800 m.

Căĭ județene: calea Turnul-Roșiori-Balaci, de 89 kil.; Roșiori-Zimnicea, de 71 kil.; Alexandria-Giurgiŭ, de 22 kil. 500 m. pănă la marginea județuluĭ; Turnul-Izlaz, care, la Olt, se împreună printr'un pod plutitor cu șoselele din Romanați; Turnul-Măgurele-Slatina, de 29 kil. 500 m. și Turnul-Măgurele-Zimnicea, de 55 kil.

Căĭ vecinale. Lungimea totală a șoselelor vecinale date în circulație este de 589 kil.

Afară de aceste drumurĭ vecinale de mare comunicație, comunele sunt în mare parte legate între ele cu cătunele lor și cu comunele învecinate prin șosele comunale. Tot asemenea și gările sunt legate cu comunele prin șosele.

Drumurĭ vechĭ. Cu toate că noile drumurĭ de comunicație aŭ făcut să dispară vechile drumurĭ naturale, pe alocurea, pe unde nu aŭ fost cotropite de arăturĭ, ele își păstrează încă vechile numirĭ și servesc încă pentru comunicațiune. Prin unele locurĭ ele servesc și ca hotare între moșiĭ.

Ele sunt:

Troianul (v. a. n.).

Drumul-Oiĭ, ce începe de lîngă com. Liţa din pl. Călmăţuiuluĭ, trece pe lîngă comunele Segarcea-din-Deal, Dorobanţul, Crîngeni şi de acolo în jud. Olt, pe la com. Mihăeşti, spre Slatina. Numele acestuĭ drum arată destul de lămurit destinaţiunea luĭ: pe acest drum se coboraŭ şi se coboară încă toamna turmele de oĭ de la munte la baltă, pentru iernatic.

Drumul-Ţinteĭ, ce începea de la Roşiori, de unde apuca spre com. Peretul, şi de aci o lua pe moşiile Pîrlita şi Bogdana, trecea pe d'asupra satuluĭ Spătărei şi se cobora d'asupra moşieĭ Piatra, de unde lua direcţiunea spre Viişoara şi Suhaia; apoĭ pe d'asupra Fîntînelor pînă la Zimnicea. In unele locurĭ îĭ zicea şi Drumul-Şuiţeĭ.

Drumul-Săriĭ punea în legătură oraşul Piteşti cu portul Zimnicea. Parte din acest drum trecea pe Valea-Teleormanuluĭ, de pe care se abătea spre Valea-Tinoasa, pe la comunele Rădoeşti, Licuriciul şi Mavrodin, de unde lua direcţiunea spre Zimnicea. Acesta era drum comercial de mare importanţă; el punea în comunicaţie toate comunele din cursul luĭ, sub vechia împărţire administrativă, cînd jud. Teleorman se întindea pînă aproape de Piteşti.

Drumul-Olaculuĭ, saŭ vechiul drum al Craioveĭ, ce începea de la com. Tecuciŭ, venind despre Slatina, de unde avea treĭ staţiunĭ saŭ popasurĭ: la Greci, la Şerbăneşti şi de acolo la Tecuciul, apoĭ la Ciolăneşti şi Lada, de unde trecea la com. Talpa din jud. Vlaşca; de aci lua direcţiunea spre Bucureşti. Acesta era drumul pe care se făceaŭ cursele poştale şi călătoriile maĭ nainte de a se construi şoselele naţionale şi cele judeţene, avînd din distanţă în distanţă (vechia poştă avea 20 - 25 kil.), staţiĭ unde se schimbaŭ caiĭ de către renumiţiĭ surugiĭ de pe atuncĭ.

Drumul-Untuluĭ, care venea despre Giurgiŭ şi cobora pe la Bragadir, de unde se îndrepta spre moşia Găuriciuluĭ, şi de aci pe d'asupra satuluĭ Piatra, urmînd linie dreaptă spre Turnul.

Drumul-Ceriĭ, care venea parte despre Romanaţi, parte despre jud. Olt, se împreuna pe moşia Şegarcea, de unde pornea, pe deal, spre moşia Piatra şi de acolo la Zimnicea.

Împărţirile administrative.— Pînă la 1882, jud. Teleorman era împărţit în patru plăşĭ: 1. Plasa Călmăţuiuluĭ, cu reşedinţa în com. Riioasa şi maĭ în urmă în Turnul-Măgurele. 2. Plasa Margineĭ, cu reşedinţa în oraşul Alexandria; pe la 1868 reşedinţa acesteĭ plăşĭ era în com. Brînceni. 3. Plasa Tîrguluĭ, cu reşedinţa în oraşul Roşiori şi 4. Plasa Teleormanuluĭ, cu reşedinţa în com. Balaciul.

De la 1882, plăşile Călmăţuiul şi Marginea s'aŭ întrunit, formînd o singură împărţire administrativă sub numirea de plasa Călmăţuiul-Marginea. Cele-l'alte două plăşĭ aŭ rămas nemodificate.

Judeţul are 127 com. rur., şi 4 com. urb.: T.-Măgurele, Roşiori-de-Vede, Zimnicea şi Alexandria.

In secolul trecut, după Istoria luĭ Dionisie Fotino, jud. Teleorman avea, în urma împărţireĭ făcută sub domnia luĭ C. Mavrocordat, 10 plăşĭ cu 137 sate. Impărţirea de pe atuncĭ a judeţuluĭ a avut de normă cursurile rîurilor care serveaŭ de limită naturală. Cele zece plăşĭ eraŭ:

1. Plasa Vedeĭ cu comunele: Izvorul, Vaţa-d.-s., Vaţa-d.-j., Bărăşti, Moţoeşti, Gueşti, Buzeşti, Merleşti, Corbul, Maldărul, Vlaici şi Colonești.

2. Plasa Cotmeni: Mîrghiile, Lunca-Corbuluĭ, Cochineşti, Ţieşti, Stolnici, Căcărezeni, Izbăşeşti, Vlăşcuţa, Cîrsteşti, Urlueni, Martalogi, Tomeşti, Lereni, Mălureni, Ciocești, Mîndra, Birla, Tufeni, Stoborăşti şi Slobozia.

3. Plasa Teleormanuluĭ-d.-s.: Moşoaia, Mareşul, Cerbul, Mumueni, Podul-din-Broşteni, Cerşani-d.-s., Cerşani-d.-j., Părul-Roşu, Broşteni, Oarzele, Bradul-d.-s., Hinţeşti, Zmeura, Bradul-d.-j., Albota şi Stanţiile.

4. Plasa Teleormanuluĭ-d.-mj.: Costeşti, Stîrci, Ioneşti, Vulpeşti, Cornăţelul, Deagu, Ungheni, Colţul, Buzoeşti, Humele, Recea şi Şerboeni.

5. Plasa Mijloculuĭ-d.-j.: Gărdeşti, Capul-Lunceĭ, Ciolăneşti, Slăveşti, Tătăreşti-d.-j., Tătăreşti-d.-s. şi Poeneşti.

6. Plasa Mijloculuĭ-d.-s.: Palanga, Strîmbeni, Rica-Veche, Rica-Nouă, Miroşi, Căţeleşti, Dobroteşti, Tecuciŭ, Balaciŭ, Siliştea, Merişani şi Zîmbreasca.

7. Plasa Tîrguluĭ: Scrioaştele, Plopi, Ruşi-de-Vede, Săceni, Belitori, Peretul, Pîrlita, Sfinţeşti, Drăgşenei, Albeşti, Butculeşti-Mitra, Broşteanca, Plosca şi Măgureni.

8. Plasa Teleormanuluĭ-d.-j.: Deparaţi, Brătăşani, Netoţi, Orbeasca-d.-j., Lăceni, Puţinteĭ, Străini, Copăceanca, Neguleşti, Orbeasca-d.-s. şi Speriatul.

9. Plasa Marginea-d.-j.: Cătuneasca, Scăeşti, Petroşani, Bragadirul, Odaia-Hrisi, Zmîrdioasa, Brînceni, Adămeşti, Nanovul-Romîni, Şoimul, Nanovul-Sîrbi, Beiul, Sîrbi-de-pe-Moşia-Mitreĭ, Odaia-Cerneĭ şi Ţigăneşti.

10. Plasa Marginea-d.-s.: Vii-

șoara, Ulmeni, Dracea, Secara, Voivoda, Piatra, Căcănăul, Suhaia, Fîntănelele, Gorganul, Furculești, Malul-Roșu, Zimnicea, Ologi, Lisa și Cioara.

După descrierea Valahieĭ de Nicolae Lazaru, Teleormanul avea la 1776 numaĭ șapte plășĭ și tot 137 de sate, iar Fotino adaogă că în acest județ eraŭ și 7 căpitaniĭ: a Scaunuluĭ de la reședința județuluĭ, a Cotmeneĭ, a Humelor, a Balaciuluĭ, Ciolăneștilor, a Richeĭ, a Pietreĭ, și a Zimniceĭ. Pe lîngă acestea era o polcovnicie și o vătășie de arabagiĭ.

Budgetul jud. Teleorman a fost în 1900—901 de leĭ 823120, banĭ 13, la venituri și de leĭ 778613, banĭ 70, la cheltueli.

Spitaluri se află: la Tecuciŭ-Calenderu, întreținut de județ, la T.-Măgurele, la Roșiori și la Alexandria.

Justiția. Sunt treĭ judecătoriĭ de ocol, la T.-Măgurele, Alexandria și Roșiori; un tribunal la T.-Măgurele, care ține de jurisdicțiunea Curteĭ de apel din București; o curte cu juraț.

Cultul. Bisericile de prin sate și orașe sunt în număr de 200, deservite de 246 preoți, 3 diaconi, 165 cîntăreți și 117 paracliseri; 14 biserici sunt părăsite.

Din punctul de vedere administrativ, bisericile din acest județ țin de Eparchia Mitropolieĭ din București.

Catoliciĭ aŭ în T.-Magurele o școală, al căreĭ local servește de capelă credincioșilor acestuĭ rit.

Evreiĭ aŭ cîte o sinagogă în case particulare închiriate, în T.-Măgurele, Roșiori și Alexandria.

Instrucțiunea. Sunt în comunele rurale 138 școale primare (1900), din care 130 mixte și 4 de cătun; în Alexandria și în Roșiori-de-Vede, este cîte o școală primară rurală mixtă; în T.-Măgurele sunt 2 școliĭ primare urbane de băeț și iuna de fete, în Alexandria 3 de băeț și 2 de fete, în Roșiori, 2 de băeț și 2 de fete, în Zimnicea, 1 de băeț și 1 de fete.

In Alexandria și în T.-Măgurele sunt cîte un gimnaziŭ.

Marca. Insemnele județuluĭ sunt treĭ oițe. Această marcă atestă că aci s'aŭ crescut și se cresc numeroase turme de oĭ.

Pănă la 1845, județul Olt se întindea pănă la Dunăre și coprindea maĭ toate satele de pe partea dreaptă a rîuluĭ Călmățuiul. Negreșit că și T.-Măgurele făcea parte tot din jud. Olt și de la turnul roman de cetate de la gura Oltuluĭ și-a lua marca acel județ.

Astă-zĭ cînd maĭ bine de o jumătate secol s'a luat județuluĭ Olt orașul Turnul, el continuă a avea ca marcă tot un turn, pe cît timp Teleormanul a rămas cu marca celor treĭ oițe, pe care o avea și înainte de rotunjire.

Importanța archeologică a județuluĭ. De și nu s'aŭ făcut în acest județ descoperiri de felul celor din județele Romanați, Mehedinți, Vîlcea și altele, totuș nicĭ Teleormanul nu este lipsit de importanță, din punctul de vedere archeologic. Drumul-luĭ-Traian saŭ Troianul, cum îĭ zic locuitoriĭ, Cetatea-de-la-Zimnicea, cu importantele eĭ obiecte de ceramică; cetățile de pămînt de la Calomfirești, Frumoasa, Voivoda, Netoți, Zimbreasca și altele; apoĭ șirul nesfîrșit de măguri, care maĭ de care maĭ importante în descoperiri; monetele ce s'aŭ găsit și atîtea alte împrejurări, dovedesc că județul Teleorman este important și din punctul de vedere archeologic.

In privința măgurilor județuluĭ, foarte numeroase, eruditul nostru profesor, d. Gr. Tocilescu, ne spune în «Dacia înainte de Romanĭ» că nu toate sunt din aceeașĭ epocă, nicĭ toate aparțin aceloraș populațiunĭ și nicĭ corespund uniculuĭ scop — cum pretind unĭĭ — de a fi servit drept morminte. Unele sunt de o dată maĭ recentă, înălțate în memoria oare-căror evenimente marĭ, unor bătăliĭ; altele — și acestea sunt din depărtată vechime — aŭ fost semne de drumurĭ și de vaduri după care se călăuziaŭ popoarele în desul lor cutreierat pe lunca răsleață a Dunăreĭ. Cele maĭ multe movile însă, măgurĭ și gorgane, sunt morminte omenești din epocele cînd se înhuma saŭ se incinera cadavrul.

Cît privește armele și uneltele ce s'aŭ găsit și se găsesc încă în interiorul măgurilor, acelaș autor ne explică că cenușa saŭ cadavrul mortuluĭ era însoțit de cuțite, săgeț, ciocane, dalte și alte obiecte de piatră saŭ de metal, cum și de vase pentru băut și mîncat, în credința că aveaŭ să-ĭ serve pe cea-l'altă lume, saŭ din sentimentul de pietate către decedat, pentru că se servise de aceste unelte în timpul vieței. Ast-fel se explică hîrburile ce se găsesc și astă-zĭ pe la măgurĭ, în diferite localități ale județuluĭ.

Istoricul. Numirea județuluĭ Teleorman este rămasă de pe timpul invaziunilor și ocupațiuneĭ Cumanilor. D. Hasdeŭ în «Columna luĭ Traian», d. Grig. Tocilescu în scrierile sale și d. Al. Xenopol în «Istoria Romînilor» aŭ stabilit că Deli-Orman înseamnă «pădurea deasă». O numire cam identică se găsește și în Bucovina, Denuorman, a căreĭ origină cumanică nu poate

fi pusă la îndoială, căcĭ cunoscut este că Cumaniĭ aŭ ocupat mult timp și Moldova.

Teritoriul Teleormanuluĭ a fost locuit încă de pe timpul colonizăreĭ Dacieĭ, cum ne-o probează Drumul-luĭ-Traian, cetatea de la Zimnicea, întăriturile, șanțurile și numeroasele descoperirĭ archeologice de tot felul făcute în diferitele luĭ localităților. Și prin acest județ încă apucase să-șĭ facă drum civilizațiunea română, dupe cîte rezultă din diferite dovezĭ istorice și archeologice; dar tot p'aicĭ șĭ-aŭ făcut drum și neamurile barbare care aŭ cotropit Țara în curgerea veacurilor.

Din probele istorice ce avem, se poate induce că și prin acest județ aŭ înaintat Romaniĭ în contra Dacilor și Geților, căcĭ urma neapărat să pună în comunicațiune și partea de dincoace de Olt cu cea de dincolo, pe care o stăpînea maĭ dinainte și, în acelaș timp, să izgonească pe barbarĭ și să asigure liniștita stăpînire a coloniștilor din județele de astăzĭ Romanați, Dolj și Mehedinți.

Intr'o scriere recentă, d. Gr. Tocilescu, vorbind despre Drumul-luĭ-Traian, demonstrează că el nu putea fi alt-ceva de cît tot un drum roman, avînd din distanță în distanță diferite întăriturĭ saŭ punte de pază și observațiune, dintre care cel maĭ important era la T.-Măgurele, căruia i s'ar fi zis Turris. Acest drum probabil că merge spre munte, pentru a eși pe o altă direcțiune, poate pe la Cîmpulung tot în Transilvania, precum eșia și cel-l'alt drum prin Romanați, Vîlcea (Bivolari), Riul-Vaduluĭ, tot în Transilvania.

Partea despre S. a acestuĭ județ a servit ca trecătoare de preferință ordelor barbare care năvăleaŭ în Țară de peste Dunăre. Lucrul se explică prin faptul că fluviul este cu mult maĭ îngust p'aci și că pădurile, de sigur, nu vor fi fost atît de dese în partea sudică, cum eraŭ în cea nordică, și aceste împrejurărĭ le înlesnea mult înaintarea maĭ departe pe aci, pe la S., spre inima Țărĭĭ.

Turciĭ maĭ ales, după ce aŭ ocupat toată partea de peste Dunăre și șĭ-aŭ stabilit reședințe pe la Nicopoli, Sofia (vechia Sardica) și alte puncte, găsesc maĭ nemerit să treacă adese-orĭ Dunărea prin părțile județuluĭ Teleorman, începînd de la Gura-Oltuluĭ și pănă la Pietroșani.

Pe timpul domnieĭ luĭ Mircea, după întîia organizare maĭ serioasă a Țărĭĭ, Teleormanul începe a fi maĭ bine cunoscut ca împărțire administrativă. In secolul XV numirea județuluĭ Teleorman o găsim maĭ adesea repetată prin hrisoave și diferite documente, care probează că județul era înființat și avea administrațiunea proprie organizată. Un act de împăcăciune dintre maĭ mulțĭ locuitorĭ din comuna Necșești, purtînd data de 23 Aprilie 1486, publicat în «Archiva Istorică a Romîniei», ne probează că județul era deja populat și avea multe sate întemeiate.

Din secolul XVI, se găsesc numeroase documente în care se citează diferite numirĭ de sate și maĭ ales de moșiĭ din județul Teleorman. Maĭ cu osebire hrisoavele din timpul luĭ Mihaiŭ-Viteazul și așa numitele luĭ slobozii, documentează clar că organizațiunea administrativă a județuluĭ era deja de mult timp întemeiată.

Printre călătoriĭ maĭ de vază carĭ aŭ trecut prin Teleorman în secolul XVII este episcopul Paul din Alep, apoĭ Macarie al Antiochieĭ, care șĭ-a publicat scrierile sale în limba engleză și, cu puțin maĭ naintea acestora, un alt episcop catolic din orașul Galipoli, Petru Bogdan Bacsicĭ.

Acest episcop laudă mult fertilitatea soluluĭ din prejurul cetățiĭ turcești a Turnuluĭ.

In secolul XVIII, găsim cu profusiune documente și scrierĭ care ne lămuresc cum era organizat județul sub toate raporturile: administrativ, financiar și militar, maĭ ales cu ocaziunea reformeĭ de sub domnia luĭ Constantin Mavrocordat.

Județul Teleorman se întindea de la Dunăre, cam de la actuala com. Cioara, în sus pe marginea stîngă a Călmățuiuluĭ, coprinzînd toate satele din această parte, dimpreună cu orașul de reședință Ruși-de-Vede și satele de la V. luĭ; de aci apucă pe rîul Vedea în sus, pănă la com. Vața, care astă-zĭ este în jud. Olt.

Limita de N. a județuluĭ era o linie dreaptă, plecînd de la satul Vața pănă la Hințești, (astăzĭ în jud. Argeș), de unde se cobora spre E. de-a lungul rîuluĭ Teleorman pănă la Dunăre, pe unde este și astăzĭ limita luĭ; iar la S., hotarul era Dunărea pănă la com. Cioara.

De la această comună pănă în zona cetățiĭ turcești a Turnuluĭ era județul Oltuluĭ, care se întindea dincolo de zonă, între partea stîngă a rîuluĭ Olt și partea dreaptă a Călmățuiuluĭ pănă la satul Cîmpul-Mare și de acolo în sus, în linie dreaptă, pănă la satul Izvorul, de unde apoĭ o lua pe partea dreaptă a rîuluĭ.

Impărțirea administrativă din secolul trecut a ținut pănă după 1845, cînd s'aŭ format actualele

circumscripțiuni ale județelor Olt, Argeș și Teleorman.

După scriitorul grec Nicolae Lazaru și după Dionisie Fotino, în secolul al XVIII-lea Teleormanul avea 137 sate și 65000 locuitorii.

Plășile, după Lazaru, erau șapte, însă el nu ne arată de cît șase; după Dionise Fotino, erau zece.

După scriitorul german Sulzer erau o sută-două-zeci și ceva de sate (Ortschaften) în 1781.

Generalul austriac von Bauer s'a ocupat de asemenea cu descrierea amănunțită a multora din satele și localitățile mai importante ale județului, mai ales din punct de vedere istoric și archeologic.

Neajunsurile ce sufereau creștinii de peste Dunăre din partea Turcilor, au făcut pe mulți Bulgari să și caute refugiul și adăpostul în multe părți ale acestui județ, unde au format colonii cari există și astă-zi. Satele Găuriciul, Licuriciul, Crîngeni, Caravaneți, parte din Segarcea-din-Deal și din orașul Alexandria, sunt locuite de mulți Bulgari, din cari unii își păstrează încă limba, portul și datinele lor. Asimilarea lor cu populațiunea romînă se face treptat.

In privința acestor colonii, putem spune că ele n'au a face cu acelea din Dolj și Prahova, despre care s'a scris că datează de pe timpul lui Mihaiu-Viteazul. Coloniile bulgare din Teleorman sunt venite în urmă de tot, și mai ales în secolul XIX. Ast-fel, Bulgarii din com. Crîngeni au venit pe la 1821, iar cei din Alexandria s'au stabilit acolo odată cu întemeerea orașului, pe la anul 1833. In multe locuri ei s'au stabilit prin simple învoeli cu proprietarii moșiilor, fără să mai aștepte învoire de pe la stăpînire, și nu s'au mai înapoiat.

In urma tratatului de la Adrianopole, la 1828, s'a desființat vama turcească de la Turnul; totuși a mai rămas aci cît-va timp un beiu, care făcea mari neajunsuri locuitorilor de prin prejur, dîndu-se cu neferii săi la numeroase prădăciuni, ascunzîndu-le vitele și atrăgîndu-i în cursă.

După această desființare s'au organizat vămile romînești de la Turnul și Zimnicea, dîndu-se în arendă, dimpreună cu celelalte vămi și cu salinele, cunoscutului boier Vilara. Tot pe atunci s'au înființat, pe lîngă biurourile vamale, și carantinele, pentru care erau și revizori sanitari.

Paza granițel s'a făcut mult timp de către trupe regulate, pînă sub domnia lui Știrbei-Vodă; apoi s'a dat grănicerilor cari erau luați treptat, după tunsul pletelor, cu schimbul; mai în urmă grănicerii au fost scutiți de bir și alte dări.

Pînă la 1837, reședința județului, alcătuit precum arătarăm mai sus, era la Rușii-de-Vede. După rotunjirea administrativă, urmată la acea epocă, reședința s'a mutat la Zimnicea, unde a stat doi ani. Pe la 1831, erau doi ispravnici la Roșiori.

La noua organizare dată Țării în timpul ocupațiunei Ruseștî, sub generalul guvernator Kisseleff, s'a dispus ca pentru interesul apărării interioruluî Țării, reședințele județelor să se mute în orașele de pe marginea Dunării, spre a se putea veghia mai bine în caz de vre-o încercare de năvălire. La 1839, reședința Teleormanului s'a mutat definitiv la Turnul-Măgurele. Atunci s'au mutat aci toate autoritățile și s'a construit palatul administrativ care se vede și astă-zi.

Multe din satele ale căror numiri le găsim prin nomenclaturele din secolii trecuți au dispărut prin diferite împrejurări, dar mai ales din cauza nesiguranței în care se găseau p'atunci viața și averea locuitorilor. In locul lor s'au format mai în urmă alte sate, cu alte numiri. In partea de S. a județului și mai ales în plășile Călmățuiul și Marginea se văd și astă-zi siliști de sate vechi și urme de biserici.

Grație legei pentru vînzarea în loturi a moșiilor statului la sătenî, Teleormanul se populează pe zi ce merge și sate noi, ca Traianul, Vodă-Carol, Cuza-Vodă și altele măresc numărul centrurilor locuite pe întinsele lui cîmpii.

In secolul în care ne găsim, ca și în cele precedente, Teleormanul a fost județul unde s'au desfășurat însemnate fapte de arme în războaele cu Turcii. La 1812, la 1828 și la 1877, prin Teleorman a fost locul de trecere al armatelor peste Dunăre.

In rezbelul pentru independență mai ales, în Teleorman, spre Dunăre s'a grămădit tot grosul armatelor. Spre Turnul-Măgurele și Zimnicea se concentrau toate aprovizionările pentru armate; p'aci s'a întors, încărcat de glorie, ilustrul nostru căpitan, Domnitorul Carol I și viteaza lui armată, după luarea Plevnei.

Teleormanul, *plasă*, în partea de N. a jud. Teleorman. Și-a luat numele de la riul Teleormanul, care curge în partea despre V. Este așezată între două văi, Valea-Cotmenei și a Teleormanului, care o desparte de

jud. Vlaşca şi Olt. Terenul eĭ este puţin accidentat, străbătut de văĭ şi vălcele, pîraie şi gîrliţe. Maĭ toată partea despre N.-E., N.-V. şi de mijloc, formează un şes întins, prea puţin variat, numit cîmpia Burdea.

La N. se mărgineşte cu pl. Cotmeana-Gălăşeşti din jud. Argeş, începînd de la com. Urlueni şi pînă la Tătărăşti-d.-s. La V., cu pl. Şerbăneşti din jud. Olt, începînd de la com. Urlueni şi pănă la com. Ghimpeţeni. La E., cu pl. Neajlovul-Glavaciocul din jud. Vlaşca, începînd de la com. Slobozia-Trăsnitul, pănă la com. Deparaţi-Hîrleşti şi la S., cu pl. Tîrguluĭ din jud. Teleorman.

Este formată din 33 comune şi 59 cătune, avînd o suprafaţă de 85580 hect.

Cele 33 com. sunt:

1. Urlueni, cu căt. Tomeşti şi Lezeni; Malul, cu căt. Afrimeşti, Brabeţi şi Zuvelcaţi; Ciocesti-Mîndra; Mozăceni, cu căt. Băzeşti şi Tufeni; Stoborăşti, cu căt. Barza şi Ghimpeţeni cu căt. Atîrnaţi, la extremitatea de N.-V. şi V. a plăşeĭ, pe Valea-Vedeĭ.

2. Slobozia-Trăsnitul, cu căt. Dobreni şi Purcăreni; Tătărăşti-d.-s.; Udupul; Tătărăşti-d.-j., cu căt. Ocheşti; Zloteşti, Lada şi Deparaţi-Hîrleşti pe Valea-Teleormanuluĭ, în partea de E. a plăşeĭ.

3. Strîmbeni, cu căt. Căldărarul şi Rîca; Gumeşti-Siliştea, cu căt. Rîca-Nouă, Ciolăneşti-din-Deal şi Ciolăneşti-din-Vale; Grădeşti, cu căt. Belciugul şi Căzăneasca şi com. Necşeşti, pe Valea-Ciineluĭ, prin mijlocul pl., de la N. spre S.-E.

4. Miroşi, Surduleşti şi Balaciul, cu căt. Pădureţi; căt. Căţeleşti, de la com. Tecuciŭ, com. Zimbreasca şi Beuca pe valea şi cîmpia Burdea, situate tot de la N. spre S.

5. Com. Tecuciŭ, Dobroteşti şi Merişani, pe Valea-Tecuciuluĭ.

6. Com. Bucovul-Adunaţi, la N.-V. plăşeĭ, pe Valea-Bucovuluĭ.

Reşedinţa acesteĭ plăşĭ este în com. Balaci. (V. şi Teleormanul, judeţ).

Teleormanul, *rîŭ*. Izvoreşte în jud. Argeş, la locul numit Poiana-Laculuĭ, lîngă Piteşti; după ce udă în acest judeţ plăşile Cotmeana şi Gălăseşti, trece în jud. Teleorman, pe care îl străbate spre a se vărsa în rîul Vedea, fără să facă limită spre jud. Vlaşca, după cum se reprezintă pe charte şi maĭ în toate manualele de geografie.

Limita jud. Teleorman spre jud. Vlaşca e mult maĭ departe de acest rîŭ; ea urmează o linie convenţională, după întinderea teritoriuluĭ comunelor dincolo de apa Teleorman şi care toate fac parte din jud. Teleorman.

In parcursul luĭ primeşte, pe partea dreaptă, începînd de la intrarea sa, următoarele pîrae, ca afluenţĭ: Bucovul, care se varsă pe teritoriul com. Tătăreşti-d.-s.; Cerboaica ce se varsă în dreptul com. Slăveşti; Teleormănelul, la limita com. Depăraţi-Hîrleşti-Netoţi, şi Răcica în apropiere de com. Olteni; iar pe stînga, primeşte apele Clăniţeĭ, care curge prin jud. Vlaşca şi se varsă în Teleorman, pe teritoriul com. Lăceni.

După ce trece, udînd în cursu-ĭ toate com. de la limita jud., din plăşile Teleorman, Tîrgul şi Margineni, se varsă în riul Vedea între comunele Beiul şi Cervenia. Albia acestuĭ rîŭ este nisipoasă şi curată; apa curge limpede şi lin; numaĭ la confluenţa Clăniţeĭ formează o mlaştină întinsă.

Afară de afluenţiĭ sus arătaţĭ, Teleormanul primeşte şi apele maĭ multor pîrîiaşe, atît pe dreapta, cît şi pe stînga. Comunele pe care le udă sunt: Popeşti-Palanga, Tătăreşti, Udupul, Zloteşti, Slăveşti, Lada, Deparaţi-Hîrleşti, Netoţiĭ, Orbeasca-d.-s. şi Orbeasca d.-j., Lăceni, Pielea, Atîrnaţiĭ, Storobăneasca şi Beiul.

Teleormanuluĭ (Valea-), *vale*, jud. Teleorman, străbătută de rîul Teleorman, de la intrarea în judeţ şi pănă la gura luĭ. Mulţĭ din locuitorĭ daŭ această numire şi părţiĭ care continuă spre Dunăre, de la punctul unde acest rîŭ se varsă în Vedea.

Pe valea Teleormanuluĭ sunt cele maĭ plăcute poziţiunĭ din tot judeţul. Inspirat de frumuseţea lor, poetul Depărăţeanu a scris gingaşele luĭ «Dorurĭ şi amorurĭ», în partea maĭ despre N., la satul Deparaţi, unde se născuse şi locuia.

Aproape întreagă această vale este de o fertilitate excepţională.

Teleormănelul, *pîrîŭ*, jud. Teleorman, maĭ adese-orĭ sec. Cursul săŭ începe de la izvoarele ce curg din dealurile de prin prejurul com. Popeşti-Palanca. Se varsă în rîul Teleormanul, între comunele Deparaţi-Hîrleşti şi Netoţi. Serveşte ca hotar natural al maĭ multor moşiĭ. El desparte moşia statuluĭ Ciolăneşti-Baldovineşti de moşia Gumeşti-Siliştea, moşiile şi pădurile statuluĭ Udupul şi Zloteşti Slăveşti de Tătăreşti, precum şi maĭ multe moşiĭ ale proprietarilor din partea loculuĭ şi ale moşnenilor din com. Tătăreşti-d.-j., Slăveşti, Zloteşti şi altele

Teleşmani, *sat,* făcînd parte din com. rur. Chilia, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt. Are o populaţiune de 158 locuitorĭ şi o biserică, zidită la 1872.

Teleşti, *com. rur.,* pe apa Teleormanuluĭ, jud. Argeş, pl. Cotmeana, la 10 kil. de com. rur. Costeşti, reşedinţa subprefecturei, şi la 55 kil. de Piteşti. Se compune din satele Dactul, Tîrleşti şi Teleşti.

Are o populaţie de 607 locuitorĭ; 2 bisericĭ, cu 2 preoţĭ şi 1 cîntăreţ; o şcoală.

Budgetul com. e de 1469 leĭ la venituri, şi de 1534 leĭ la cheltuelĭ.

Vite: 505 boĭ şi vacĭ, 53 caĭ, 983 oĭ, 20 capre şi 221 porcĭ.

Teleşti, *com. rur.,* în jud. Gorj, pl. Ocolul, la N. comuneĭ Şomăneşti, situată pe şes şi pe deal, pe partea dreaptă a rîuluĭ Bistriţa şi pe Dealul-cu-Viile.

E formată din satul cu acelaşĭ nume.

Are o suprafaţă de 620 hect., cu o populaţie de 242 familiĭ, saŭ 1051 suflete; o şcoală, fondată la 1860; 2 bisericĭ de lemn, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; 2 morĭ pe apa Bistriţa, 19 puţurĭ şi 7 fîntînĭ.

Locuitoriĭ posedă: 40 pluguri, 50 care cu boĭ şi vacĭ, 4 căruţe cu caĭ; 20 stupĭ; 420 vite marĭ cornute, 25 caĭ, 150 oĭ, 50 capre şi 90 rîmătorĭ.

Venitul comuneĭ este de 669 leĭ, 19 banĭ, iar cheltuelile, de 653 leĭ, 89 banĭ.

Comunicaţia în com. se face prin şoseaua comunală ce vine din comuna Brădiceni, trece rîul Bistriţa şi se leagă cu şoseaua comunală de la Şomăneşti.

Teleşti, *sat,* cu 307 locuitorĭ, jud. Argeş, plasa Cotmeana, făcînd parte din com. rur. Teleşti.

Are două bisericĭ, una cu hramul Sf. Voevozĭ şi cea-l'altă cu hramul Adormirea, deservite de 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paraclisierĭ.

Teleşti-Birnici, *cătun* al com. Şomăneşti, pl. Ocolul, jud. Gorj, situat pe malul drept al rîuluĭ Bistriţa şi aproape de şoseaua judeţeană T.-Jiŭ-Severin.

Are o suprafaţă de 379 hect., cu o populaţie de 110 familiĭ, saŭ 340 suflete; o biserică de zid, fondată la 1727, de Egumenul Dionisie Bălăcescu.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri, 30 care cu boĭ şi vacĭ, 2 căruţe cu caĭ, 230 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 110 porcĭ, 100 oĭ şi capre.

Este udat de apa Bistriţa.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua comunală, care îl pune în legătură la N. cu com. Teleşti, iar la S. cu Şomăneşti, dînd în şoseaua judeţeană.

Teleţul, *pîrîŭ,* jud. Iaşi, pl. Stavnicul, com. Miroslava. Izvoreşte de sub poalele podişuluĭ Focşoaia; curge prin valea Proselnici, apoĭ trece în valea Cornești, primind în dreapta pîrîul Ţigănimea. Formează două iazurĭ în vatra satuluĭ Cornești, pe care se află cîte o moară. Maĭ la vale primeşte pîrîul Boghea şi, în stînga, pîrîul Surda, după care formează iazul de lîngă Colonia-Italiană. Ieşind din satul Cornești, primeşte pîrîul Dancaşul; trece în valea Iezereni şi, formînd iazul cu acest nume, se varsă în pîrîul Nicolina.

Teliţa, *com. rur.,* jud. Tulcea, situată în partea de N. a judeţuluĭ şi cea de E. a plăşeĭ Isaccea, pe pîrîul cu acelaşĭ nume. Se mărgineşte la N. cu com. Parcheşul; la E., cu Trestenicul; la S., cu Frecăţei şi Nalbantul; la V., cu Meidan-Chioi şi Nicoliţelul.

Dealurile care brăzdează teritoriul comuneĭ sunt: dealul Drăgaica la E., dealul Tocila la S., Sarica la V.; apoĭ dealul Armutlu-Conac, la S.-E. (182 m.), dealul Ciliculuĭ (342 m.), cu vîrful Selda-Copac (315 m.), dealul Fundul-Burţiĭ (263 m.), toate la S. şi acoperite cu păduri; dealul Sarica, acoperit cu viĭ.

Pîraiele, care udă comuna sunt: Valea-Teliţa, de la N.-V. spre S.-E, trece prin mijloc şi pe lîngă satul Teliţa, cu afluenţiĭ săĭ: Valea-Plopilor, pe stînga, şi Pîrîul-Ciliculuĭ, care trece pe lîngă mănăstirea Ciliculuĭ, pe dreapta; apoĭ Valea-Amziĭ, pe stînga.

E formată din cătunele: Teliţa, reşedinţa, pe malul stîng al pîrîuluĭ Teliţa; Mănăstirea Cilicul, pe teritoriul săŭ; Poşta, la E., tot pe pîrîul Teliţa.

Întinderea comuneĭ este de 4500 hect., cu o populaţie de 186 familiĭ, saŭ 874 suflete.

Budgetul com. e la venituri de 4057 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 4053 leĭ.

Are o biserică, fondată la 1803 de locuitorĭ, cu hramul Naşterea Maicĭĭ Domnuluĭ, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală, fondată în 1879, de Ruşĭ.

Drumurĭ sunt: la N., şoseaua naţională Tulcea-Isaccea; apoĭ drumurĭ comunale la comunele Parcheşul, Somova, Nicoliţelul şi Frecăţei.

Teliţa, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, căt. de reşedinţă al com. Teliţa, aşezat în partea centrală a pl. şi cea de V. a com., pe malul stîng al pîrîuluĭ Teliţa. Are

o întindere de 480 hect., din care 78 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţie de 110 familiĭ, saŭ 523 suflete, compusă din Romînĭ, Bulgarĭ şi Ruşĭ.

Pe aci trece drumul comunal Frecăţei-Nicoliţelul.

Teliţa, *rîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Tulcea, Isaccea şi Babadag. Ia naştere din dealul Nicoliţeluluĭ; se îndreaptă maĭ întîiŭ spre N.-E.-E., pănă în dreptul com. Teliţa, sub numele de Valea-Morilor; de aci o ia spre S.-E.-E., cu numele de Teliţa şi arare-orĭ Cilicul, pentru că trece pe lîngă mănăstirea Cilicul; curge prin satele Poşta, Frecăţei, Cataloi, de unde o ia spre S., trecînd prin Eni-Chioi, Congaz, şi se varsă, după un curs de 60 kil., în lacul Babadag, în partea numită Coada-Bălţiĭ. Malurile sale sunt joase şi acoperite cu verdeaţă. Udă partea de E. a pl. Isaccea, pe cea de V. a pl. Tulcea şi pe cea de N. a pl. Babadag. Primeşte ca afluenţi: Valea Nicoliţeluluĭ, Valea-Mare, Valea-Stupineĭ, valea Cataloi şi Valea-Izvoruluĭ, unită cu valea Hagilar. Are tot-de-a-una apă.

Teliţa, *pîrîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul comuneĭ Nalbant. Izvoreşte din Dealul-Ciliculuĭ (400 m.), se îndreaptă spre S.-E., sub numele de Valea-Cărbunarilor, trece prin satele Trestenicul şi Nalbant, de unde ia numele de Valea-Izvoruluĭ-Teliţa şi, după ce trece pe la poalele dealurilor Ghel-Tepe, Esil-Tepe, Sari-Tepe şi Cataloi-Bair, se varsă în rîul Taiţa, pe stînga, ceva maĭ sus de satul Satul-Noŭ. Pe valea sa merge drumul comunal Babadag-Nalbant-Teliţa.

Temişani, *com. rur.,* jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, pe partea dreaptă a rîuluĭ Jiul, situată pe o vale şi la poalele dealuluĭ Roşia, la V. comuneĭ Roşia.

Are o suprafaţă de 422 hect., cu o populaţie de 709 locuitorĭ, 1 şcoală, 1 biserică de lemn, fondată de locuitorĭ la anul 1740, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitorĭĭ sunt moşnenĭ. Eĭ posedă: 32 plugurĭ, 40 care cu boĭ şi vacĭ, 4 căruţe cu caĭ; 534 vite marĭ cornute, 33 caĭ, 364 oĭ şi capre şi 331 porcĭ.

Venitul comuneĭ este de leĭ 556, banĭ 27, iar cheltuelile, de leĭ 553, banĭ 31.

Comunicaţia în această comună se face prin şoseaua comunală, care la comuna Roşia dă în şoseaua vecinală.

Dintre dealurĭ, cele maĭ însemnate sunt: al-Roşieĭ şi al-Şchiopuluĭ, cu maĭ multe ramificaţiĭ; printre aceste dealurĭ se formează vălcelele: a-Brazilor, a-Stîneĭ, a-Roşieĭ, a-Scoarţeĭ, etc.

Tenghea-Orman, *pădure,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comuneĭ rurale Dobromir, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Calaigi. Are o întindere de peste 120 hect., întinzîndu-se la Vestul dealuluĭ Uzun-Mese-Sirtĭ. Pe la Sudul săŭ trece drumul comunal Calaigi-Dobromirul-din-Vale.

Teodora, *cîşlă,* (tîrlă de oĭ), în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comuneĭ rurale Satul-Noŭ, în partea E. a plăşeĭ şi cea de V. a comuneĭ, lîngă gîrla Valea-Ulmuluĭ, pe drumul comunal Turcoaia-Picineaga.

Teodoreni, *mănăstire,* în jud. Botoşani, com. Burdujeni-Tîrg, fundată la 1587 de Simion Movilă Vodă. La partea de E. a mănăstireĭ, pe zid, se află o inscripţie cu literile C. W. 1587 şi marca Ţăreĭ, cu capul de zimbru săpat în piatră.

Tepe-Bair, *deal,* jud. Constanţa, pl. Constanţa, pe teritoriul com. rur. Cicracci şi anume pe acela al cătunuluĭ Cogea-Ali. Are o direcţiune generală de la N. la S., cu o înălţime maximă de 83 m. în vîrful săŭ Movila-Imbinată. Este tăiat pe la S. de şoseaua judeţeană Canara-Caramurat.

Tepe-Caramurat, *vîrf de deal,* în jud. şi pl. Constanţa, com. Caramurat. Are 103 m. şi este vîrful cel maĭ înalt al dealuluĭ Amut-Bair.

Tepşinari, *sat,* cu 45 familiĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Milcoiŭ-Isbăşeşti. Are o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de un preot şi un paracliser.

Terca, *cătun,* al com. Lopătari, jud. Buzăŭ, cu 50 locuitorĭ şi 14 case.

Tercheşti, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., cătunul com. Dragosloveni. Este aşezat pe rîul Rîmna, în partea de V. a comuneĭ, la 3 kil. spre V. de cătunul de reşedinţă, Dragosloveni. Are o întindere de 20 hect., cu o populaţiune de 107 familiĭ, saŭ 516 suflete; o biserică, cu 1 preot şi 1 dascăl; o şcoală.

Terescondu-Ceair, *vale,* jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comuneĭ rurale Regep-Cuiusu, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Techi-Deresi; are o direcţie de la V. către E.; vine din Bulgaria, merge drept pe

hotarul Dobrogeĭ şi, la 1 kil. spre S. de satul Techi-Deresi, se deschide în valea Techi-Deresi-Ceair; merge printre pădurile Caralmus-Orman şi Sarpali-Orman, la N., şi Checi-Orman, la S.

Este situată în partea de S. a plăşeĭ şi S. E. a comuneĭ.

Tereuja, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s., formată din 7 mahalale: Dobricea, Zgubea, Urzica, Valea-Stejaruluĭ, Dealul-Bisericeĭ, Mijlocul şi Budoiul. E situată pe rîul Olteţul, la 9 kil. de reşedinţa subprefectureĭ.

Are o suprafaţă de 1158 hect., cu o populaţie de 518 locuitorĭ; 3 bisericĭ de lemn.

Locuitorii posedă: 10 caĭ, 50 boĭ, 40 vacĭ, 100 capre.

19 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe 16 hect; restul sunt moşneniĭ.

Veniturile comuneĭ se urcă la 1103 leĭ anual.

Tereujani, *cătun*, făcînd parte din com. Logreşti-Moşneni, pl. Gilortul, jud. Gorj, situat pe şesul şi coasta cu acelaşĭ nume, spre S.-E. de cătunul Logreşti-Moşneni.

Are o suprafaţă de 200 hect., cu o populaţie de 69 familiĭ, saŭ 280 suflete; o biserică de lemn, refăcută de locuitorĭ la 1834.

Locuitorii posedă: 23 plugurĭ, 32 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ, 100 vite marĭ cornute, 10 caĭ, 145 oĭ, 13 capre şi 86 rîmătorĭ.

Comunicaţia în cătun se face printr'un drum ordinar, care dă în şoseaua vecinală Tîndăleşti-Logreşti.

Teriul-Mare, *ostrov*, în Dunăre, jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Mîrleanul, situat în partea de N. a pl. şi cea de V. a com. Are o lungime de 1 kil., o lărgime de 300 m. şi o întindere de 77 hect. E despărţit de ostrovul Teriul-Mic prin o limbă de pămînt, care adesea e acoperită cu apă; iar de ostrovul Puiul-Strîmbuluĭ, de un braţ puţin adînc, nenavigabil. E acoperit cu sălciĭ şi richite.

Teriul-Mic, *ostrov*, jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Mîrleanul, situat spre E. Are o suprafaţă de 42 hect. şi comunică cu Teriul-Mare printr'un mic istmu, acoperit maĭ tot-d'auna cu apă.

Terjoaseĭ (Burcutul-), *ape minerale*, jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Hangul.

Izvoresc din malul drept al dealuluĭ Terjoasa, în Poiana-Şaruluĭ. Apa este limpede şi sărată la gust. A fost analizată de dr. Th. Steiner, la 1856, şi s'a constatat că 7680 grame de apă conţin: sulf. de potasă, 0,1958; clorur de potasă, 0,0699; clorur de sodiŭ, 4,6104; carbonat de sodă, 10.2444; carbonat de calce, 3,0763; carbonat de magneziŭ, 0,9055; carb. de protox. de fer, 0,0601; aluminiŭ, urme; acid silicic, 0,0256; (suma subst. compacte: 17,1970; acid carb. liber, socotit în grame, 15,3600).

Acest izvor face parte din grupa izvoarelor minerale de la Hangul, şi este clasat între apele clorurate sodice.

Terpeziţa, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., la 27 kil. de Craiova şi la 16 kil. de Virtopul, reşedinţa plăşeĭ.

Este aşezată pe dealul Troian şi valea Terpeziţa.

Se mărgineşte la N. cu com. Pleşoiul; la S., cu com. Tîncănăul; la V., cu com. Căciulata şi la E., cu com. Virvorul.

Terenul com. este accidentat de dealul Troian, Piscul-luĭ-Cînghir şi rîpa numită Puica.

Este udată la S. de pîrîul Purceaua, care are un vad şi un pod pe dînsul, în cuprinsul acesteĭ com.

Se compune din 3 sate: Gabrul, Lazul şi Terpeziţa, sat de reşedinţă.

Are o suprafaţă de 4450 pog., cu o populaţie de 1457 locuitorĭ; 2 bisericĭ, fondate de locuitorĭ, una în Terpeziţa, începută la 1848 şi terminată la 1852, şi cea-l'altă în Gabrul, începută la 1889 şi terminată la 1891, deservite de 1 preot şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă în satul Terpeziţa, care funcţionează din 1856; 8 circiumĭ.

Com. e străbătută de şoseaua judeţeană Craiova-Cetatea şi de poteca Puica, care duce spre Pleşoiul.

Prin centrul comuneĭ trece drumul numit Brazda-luĭ-Traian.

Budgetul com. e la venitурĭ de 4371 leĭ, 71 banĭ, şi la cheltuelĭ, de 3098 leĭ, 50 banĭ.

Vite cornute 318, caĭ 49, oĭ 70.

Terpeziţa, *sat*, în jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-s., com. Terpeziţa, reşedinţa primărieĭ. Are o populaţie de 592 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1856; o biserică, fondată de locuitorĭ la 1848 şi terminată la 1852; 5 circiumĭ.

Terzi-Chioi, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Hirşova, cät. com. Siriul, situat în partea de E. a pl. şi a com., la 6 kil. spre N.-E. de cät. de reşedinţă, pe valea cu acelaşĭ nume. Are o întindere de 3228 hect., din care 188

hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţie, în maioritate turcească, de 202 familiĭ, saŭ 930 suflete.

Terzi-Veli, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Mangalia, cătunul com. Cazil-Murad, situat în partea occidentală a pl. şi cea de N.-V. a com., la 4 kil. spre N.-V. de căt. de reşedinţă, Cazil-Murad; aşezat pe valea Cazil-Murad. Ceair şi închis la S.-E. de dealul Bairam-Dede-Bair.

Are o suprafaţă de 1515 hect., din care numaĭ 5 hect. sunt ocupate de vatra satuluĭ şi de grădiniĭ, cu o populaţie, compusă numaĭ din Turcĭ şi Bulgariĭ, de 48 suflete.

Tescureni, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Başeul, com. Manoleasa. E situat pe malul pîrîuluĭ Volovăţul şi format din două cătune: Tescureni-Bagiurea şi Tescureni-Timuşul, cu o populaţie de 168 locuitoriĭ.

Pîrîul Volovăţul trece peste moşie.

Hotarele moşieĭ sunt: Mitocul, Avrămeni şi Hătcăuţi.

Tesluiul, *com. rur.,* jud. Olt, pl. Oltul-de-jos, compusă din 4 cătune: Tesluiul, Cherleşti-din-Deal, Cherleşti-din-Vale şi Curtişoara, cu o populaţiune de 1434 locuitoriĭ.

Este situată pe valea Oltuluĭ şi pe valea Tesluiuluĭ, la 8 kil. de capitala jud. şi la 2 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Parte din locuitoriĭ sunt veniţĭ din Transilvania, şi parte de peste Olt.

Are 2 bisericĭ: una în cătunul Cherleşti-din-Deal şi cea-l'altă în Curtişoara, deservite de 3 preoţĭ; o şcoală; o moară cu aburĭ.

220 locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit după legea rur. din 1864, cînd li s'aŭ dat 718 hect. pămînt din moşiele Curtişoara, Tesluiul, Cherleşti-din-Vale, Cherleşti-din-Deal. Eĭ posedă: 65 caĭ şi ţepe, 346 boĭ, 186 vacĭ, 18 capre, 1256 oĭ şi 522 porcĭ.

In cătunul Curtişoara se găsesc sub pămînt ziduriĭ în formă de curte, cu maĭ multe despărţiriĭ şi cotituriĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 2459 hect., pe care sunt şi cîteva carieriĭ de piatră pentru drumuriĭ.

Comerciul se exercită de 5 cîrciumariĭ.

Veniturile com. sunt de 3225 leĭ, şi cheltuelile, de 2869 leĭ.

Şoseaua judeţeană ce trece prin partea de V. a com. înlesneşte comunicaţia com. Tesluiul spre N. cu com. Deleni şi Comăniţa, şi spre S. cu com. Dobrotinetul şi Slatina. O altă şosea comunală pleacă din cea judeţeană, trece prin satul Tesluiul, merge spre E. şi N. la com. Oporelul, Rădeşti, etc.

In partea de E. a com. se află Drumul-Oeĭ, care'ĭ serveşte de limită.

Dealurile de pe lîngă Olt, cu direcţia N.-E., se întind spre E. de com., pînă în gîrla Plapcea-Mare. Pe ele se cultivă tot felul de cereale şi vie.

E udată de văile Oltuluĭ, Raţuluĭ, Tesluiul şi Cherleasca. Riul Oltul în dreptul com. formează o mare insulă, despărţită în două; braţul Oltuluĭ despre com. se numeşte Oltişorul.

Tesluiul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tesluiul, pl. Oltul-d.-j., jud Olt.

Tesluiul, *rîŭ,* afluent pe dreapta Oltuluĭ, jud. Dolj şi Romanaţi. Izvoreşte din dealul Crucile, jud. Dolj, trece în pl. Ocolul, din care udă com. Motoci, Mişchiĭ, Ghercești-Izvorul şi Pieleşti; apoĭ pătrunde în jud. Romanaţi, udă com. Viişoara, lasă Caracalul în dreapta şi riul Olteţul în stînga şi se varsă în Olt, la com. Stoeneşti, spre E. de Caracal. Acest rîŭ seacă în timpul vereĭ. Valea Tesluiuluĭ este populată şi productivă. Albia sa e străbătută de 2 şosele naţionale: Slatina-Craiova şi Drăgăşani-Caracal, şi de 2 căĭ ferate: Slatina Craiova şi Drăgăşani-Corabia, peste care sunt podurĭ de fier.

Testemelul, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, cătun com. Ciamurli-d.-s., situat în partea nordică a plăşeĭ şi în cea vestică a comuneĭ, la 7 kil. spre N.-V. de reşedinţă, de ambele maluriĭ ale pîrîuluĭ Beidaut. Are o întindere de 65 hect., cu o populaţie de 42 familiĭ, saŭ 178 suflete. Pămîntul e acoperit cu pădurĭ şi păşiuniĭ. Printr'însul trece drumul comunal Beidaut-Baş-Punar.

Teşila, *com. rur.,* jud. Prahova, plaiul Peleşul, situată pe albia riuluĭ Doftana şi la poalele munţilor: Fundurile, Negraşul, Ciopîrceni, Carabanul, Prislopul, Rusul, Lacurile şi Gilma-Secărieĭ, la 79 kil. de Ploeşti şi la 20 kil. de reşedinţa plaiuluĭ.

Se compune din 3 cătune: Prislopul, Negraşul şi Trestieni, cu o populaţie de 2816 locuitoriĭ.

Are două bisericĭ: una în cătunul Trestieni, fondată la 1724 de Constantin Cuculeată, azĭ aproape în ruină din cauza vechimeĭ, şi a doua în cătunul Teşila, zidită la 1878 de locuitoriĭ şi de decedatul Bucur Săvulescu, ambele deservite de 2 preoţĭ; o şcoală.

Locuitoriĭ, în număr de 229,

s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia statuluĭ şi a Eforieĭ, dîndu-li-se 900 hect.

Vite: 196 caĭ, 149 ĭepe, 480 vacĭ, 360 viţeĭ, 500 boĭ, 12 taurĭ, 396 capre, 4298 oĭ, 604 mieĭ şi 243 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe apa Doftana, sunt 4 pive, 7 morĭ (din care două făcăurĭ), 11 herăstrae, din care 3 circulare, şi o dîrstă.

La poalele munteluĭ Negraşul sunt mulţime de izvoare minerale.

In partea de S. a comuneĭ, la punctul numit Cheia-Teşileĭ, se află o carieră de piatră, ce aparţine statuluĭ şi comuneĭ, din care se scoate anual în termen mediŭ până la 12000 m. c. de piatră.

Comerciul se execută în comună de 7 cîrciumarĭ.

Veniturile şi cheltuelile comuneĭ se urcă la 7308 leĭ.

De la S. la N., până în Transilvania, este străbătută de o şosea care o pune în legătură cu Brebul şi Telega. Din această şosea pleacă o alta spre comuna Comarnicul.

De la N. la S., de la cătunul Trestieni, şi până la locul numit Cheia-Teşileĭ, unde se termină comuna, este brăzdată de munţiĭ: Fundurile saŭ Siliştea, Negraşul-Mic, Ciopîrceni şi Carabanul, toţĭ pe partea stîngă a rîuluĭ Doftana; iar pe partea dreaptă, de munţiĭ Prislopul, Rusul, Lacurile şi Gîlma-Secărieĭ. Toţĭ aceştĭ munţĭ servesc pentru păşunarea vitelor.

De la N. la S. e udată de rîul Doftana, de pîraele Negraşul, Hermeneasa, Floreĭ şi Prislopul, şi de văile: Mogoşoaia, Ciopărceni, Gîlmeia, Cărăbanul, Ghimpoasa, Petrişorul, Brădetul, etc.

Se mărgineşte cu Transilvania, Sinaia şi Comarnicul.

Teşila, *sat,* facînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Peleşul, jud. Prahova.

Teşila, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 5000 hect., pendinte de com. Teşila, pl. Peleşul, jud. Prahova, formată din trupurile: Gîlma, Carabanul-cu-Boia, Lacurile-cu-Rusul, Rusul-d.-j., Prislopul, Podurile şi Vîrful-Negraşuluĭ.

Teşila-cu-Munţiĭ, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Mărgineni, jud. Prahova.

Tetcoiul, *sat,* jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, căt. com. Mogoşani.

Tetera-Bair, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Medgidia, pe teritoriul com. urb. Cernavoda, situat în partea de V. a plăşeĭ şi cea de S.-V. a com., întinzîndu-se între Dunăre şi balta Carasu, într'o direcţiune generală de la S. spre N. Se desface din vîrful Cernavoda şi se sfîrşeşte în valea Carasu, în dreptul dealuluĭ Sarî-Burun. Partea sa meridională este tăiată de Valul-luĭ-Traian, partea septentrională este tăiată de calea ferată Cernavoda-Constanţa şi şoseaua judeţeană Cernavoda-Medgidia; iar de-a lungul luĭ merge drumul comunal Chochirleni-Cernavoda.

Tetila, *com. rur.,* în partea de V. a plaiuluĭ Novaci, jud. Gorj, şi la S. comuneĭ Bumbeşti-de-Jiĭ.

E formată din 3 cătune: Tetila, unde e şi reşedinţa, Gămani şi Lăzăreşti.

Are o întindere de 719 hect., cu o populaţie de 499 locuitorĭ; 2 biserici, deservite de 1 preot şi 1 cîntăreţ, una în căt. Tetila, fondată de un locuitor Tetileanu, pe la 1783, şi cea-l'altă în căt. Lăzăreşti, fondată la 1702 de un locuitor Lăzărescu, şi reparate: cea d'întîiŭ la 1826, iar cea de a doua, la 1812.

Locuitorĭĭ sunt parte moşneni, parte împroprietăriţĭ. Eĭ posedă: 30 pluguri, 60 care cu boĭ; 539 vite marĭ cornute, 585 oĭ, 370 rîmătorĭ, 56 caĭ şi 97 capre.

Veniturile comuneĭ sunt de leĭ 568, banĭ 40, iar cheltuelile, de leĭ 500, banĭ 12.

Comunicaţia în comună se face prin şoseaua naţională Filiaşi-Pietroşani, care trece pe la V. comuneĭ, prin şoseaua comunală şi prin şoseaua vecinală; din căt. Tetila mai pleacă un drum ordinar, care dă în şoseaua naţională.

Tetila, *cătun* de reşedinţă al comuneĭ Tetila, jud. Gorj, situat pe şes şi în stînga Jiuluĭ.

Are o întindere de 450 hect., cu o populaţie de 58 familiĭ, saŭ 283 suflete.

Locuitorĭĭ posedă: 10 pluguri, 18 care cu boĭ; 200 vite marĭ cornute, 150 oĭ, 120 rîmătorĭ, 30 caĭ şi 40 capre.

Tetoiul, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Mijlocul, formată din 4 cătune: Mandoceşti, Ruginosul, Vijoeşti şi Băroiul.

E situată pe valea rîuluĭ Olteţul, la confluenţa acestuia cu girla Şasa. Hotarul comuneĭ e pe lîngă Dealul-cu-Viĭ, avînd direcţia spre S.-E. Se află la 70 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 40 kil. de Drăgăşani, reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la E. cu comunele Giuleşti şi Rusăneşti, de care se desparte prin matca rîuluĭ Omoricea; la V., cu teritoriul comuneĭ Găneşti, de care se desparte prin rîul Olteţul şi printr'o linie trasă din sus de Gura-Şaseĭ, până în capul dealuluĭ ce desparte Şasa de Olteţul; la N., cu com. Şerbăneşti şi la S., cu

Cîrlogani, de care se separă prin Valea-Roscăĭ.

Are o populație de 729 locuitorĭ; o școală; 2 biserici, în cătunul Vijoești, una fondată la 1820, și cea-l'altă la 1792. Cea din 1820 s'a făcut cu cheltuiala răposatuluĭ protopop Tetoianu și a soției sale Ruxandra. Cea de la 1792 e făcută de răposatul Vlăduțu Tetoianu, biv Vel Stolnic, și soția sa, cocoana Safta, și zugrăvită cu cheltuiala fiilor lor, Gheorghiță Tetoianu, biv Vel Șetrar, Constantin Tetoianu. Ion Tetoianu și vărul lor, Bărbuceanu, biv-velĭ logofețĭ, în 1823.

Toțĭ locuitoriĭ sunt moșneniĭ.

Budgetul com. e la venituri de 1977 leĭ, și la cheltuelĭ, de 1818 leĭ.

De com. Tetoiul atîrnă Dealul-Viilor, cu plantațiunĭ de viĭ, tufărĭ și puține ogrăzĭ de pruniĭ pe coaste, și Dealul-Pîrîuluĭ, acoperit cu pădure măruntă și puține pășunĭ. Ambele dealurĭ aŭ direcția spre S. și între ele se află valea Pîrîul.

In valea Ruginosul se află ruinele uneĭ vechĭ biserici, fondată de un căpitan numit Ruginosul, care a dat numele săŭ cătunuluĭ.

La N., comunică printr'o șosea comunală cu Șerbănești, iar spre S., cu com. Cîrlogani, prin drumurĭ neșoseluite.

TeȚcani, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., situată în văile Tazlăuluĭ-Mare și a Tazlăuluĭ-Sărat. Se compune din 2 cătune: TeȚcani, reședința, maĭ jos de confluența celor două rîurĭ și pe dreapta Tazlăuluĭ-Mare, și Sîrbiĭ, pe pîrîașul Sîrbilor, între dealurĭ.

In Condica Liuzilor, găsim TeȚcaniĭ aparținînd medelniceruluĭ Gheorghe Roset, iar în Statistica din 1874, Sîrbiĭ sunt numițĭ Sîrbiĭ-Ungurĭ.

Se mărginește la N.-E. cu com. Scorțeni, la E., cu comunele Nadișa și Boșoteni, la S., cu com. Bereștĭ, la V., cu com. Bucșești, și la N.-V., cu com. Ardeoani. Este brăzdat de dealurile: Zarea-TeȚcanilor, Stîrpa, Arsura, Sîrbiĭ și Coman.

Aci se ține de vre-o 12 orĭ pe an tîrg, pe la sărbătorĭ, ca Intîmp. Domnuluĭ, Sf. Gheorghe, Ziua Cruceĭ, Sf. Ion (după Bobotează) etc.

Are o suprafață de 1793 hect., cu o populație de 919 locuitorĭ; o școală mixtă în satul TeȚcani, înființată în 1865; 2 biserici, una ortodoxă în satul TeȚcani, cu 1 preot și 1 cîntăreț, și una catolică în cătunul Sîrbiĭ.

După legea rurală din 1864, s'a împroprietărit 83 locuitorĭ, cu 254 fălcĭ pămînt în țarină.

Aci se fabrică cărămizĭ. Se găsește o moară cu aburĭ și o fabrică de spirt, bine instalată.

Pe teritoriul com. sunt izvoare de ape minerale conținînd sulf și fier.

Vite: 36 caĭ, 815 vite cornute, 101 porcĭ, 3 capre și 248 oĭ.

Budgetul comuneĭ e la venitur de leĭ 3921, banĭ 75, și la cheltuielĭ de leĭ 3914, banĭ 25.

Este străbătută de calea vecinală Moinești-Poduri-TeȚcani-Nadișa și altele comunale spre Bereștĭ și Ardeoani.

Prin satul TeȚcani trece șoseaua județeană Bacăŭ-Moinești.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 33 kil.; la Tîrgu-Ocna, 42 kil.; la com. Nadișa, 6 kil.; la com. Bucșeștĭ, 6 kil.; la com. Ardeoani, 5 kil.; la com. Bereștĭ, 8 kil.; la com. Scorțeni, reședința plășeĭ, 5 kil.

TeȚcani, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., și reședința comuneĭ cu acelaș nume, situat la confluența celor două Tazlăurĭ.

Are o populație de 678 suflete; o școală mixtă; o biserică, cu 1 preot și 1 cîntăreț, clădită de defunctul G. Roseti la 1769; 5 cîrciumĭ.

Vite: 34 caĭ, 71 vite marĭ cornute și 74 porcĭ.

TeȚcani, *sat*, în jud. Roman, pl. Moldova, com. Mircești, spre S.-V. de satul Mircești, pe șoseaua națională Roman-Fălticeni, așezat pe platoul ce separă basinul Moldoveĭ de al Siretuluĭ. Are o populație, în maioritate Ungurĭ, de 251 locuitorĭ; o biserică catolică. Locuitoriĭ Ungurĭ țin de parochia catolică Ghirăești. Se face bîlciŭ la 20 August. Se numea în vechime SteȚicani, după cum se vede din documentul din 1679, Aprilie 27, de la Duca-Vodă.

TeȚcani, *moșie*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. TeȚcani, aparținînd familieĭ TeȚcanu, cu vre-o 1500 hect. întindere și venit de aproape 30000 leĭ anual.

Teușanul, *insulă*, în Dunăre, cu 10 hect. pădure. Depinde de com. Orlea, jud. Romanați.

Tia-Mare, *com. rur.*, în E. pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați. Se compune din satul Tia-Mare, (850 locuitorĭ), și Urdăreanca cu Parsinoia (191 locuitorĭ). E situată lîngă Olt, pe șoseaua Stoenești-Izlaz, la 14 kil. de Corabia și la 34 kil. de Caracal.

Are o populație de 1041 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Haralambie (1895), deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală mixtă.

In timpul Romanilor (sec. III p. Chr.), s'a numit Antonina, după numele Impăratuluĭ Antonin-Caracala, și maĭ tîrziŭ la Romînĭ deveni Tia, după cum din Vidin s'a făcut Diul. Era

în vechime stațiune la calea Romană ce mergea de la Izlaz la Romula, pe malul Oltului, după cum ne probează 2 cetăți ce se află la S. de sat. Fotino confundă Antina cu Tia: Ἀντινα ἡ Τία, după cum le confundă și Vaillant: «Antine ou Tia», de și sunt puncte geografice foarte depărtate unul de altul. Tia poate fi Antonina, dar Antina nu.

Tiabia-Babalîc, *deal*, în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunei rurale Hairam-Chioi, situat în partea S.-V. a plășei și cea V. a com. Se întinde din Bulgaria, desfăcîndu-se din dealul Cîrc-Bair; trece printre satele Deli-Iusuf-Cuiusu și Hasamcea; intră în Dobrogea pe la 1 kil. spre S. de vîrful Iaram-Iuc, și se termină în valea Schender. E acoperit cu păduri și tufăriș.

Tibrinul, *vale*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Tortomanul și pe acel al comunei Seimeni, făcînd hotar între Seimeni și comuna Cernavoda. Este formată de unirea văilor Geaba-Culac și Geaba-Ceair. Se îndreaptă spre V. și se deschide în Dunăre la S. satului Seimeni-Mici. In valea Tibrinul, începînd de la E. către V., se află lacurile Tibrinul, Ramazan și Purcăreți.

Cursul său are o direcție generală de la E. către V. și puțin spre N., mergînd printre dealurile Dermengiului și Cernavoda la S. și In-Izlaz la N.

Tibrinul, *lac*, în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Seimeni.

E situat pe valea Tibrinului, puțin mai la E. de lacul Ramadan, în partea meridională a comunei și cea vestică a plășei.

Are o suprafață de aproape 15 hect., acoperită de stuf și trestie.

Tichilești (Frumușica), *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Vădeni, situată pe malul sting al Dunărei. Se mărginește la N. cu Chiscani; la V., cu Silistrarul și Osmanul; la S., cu Gropeni și Valea-Cinepei și la E., cu Dunărea.

Are o suprafață de 15748 hect., cu o populație de 2460 suflete; 1 biserică, construită în 1854 de locuitori, cu hramul Sf. Voevozi, deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser; o școală mixtă.

Drumuri: la Chiscani spre N. (7 kil.), la Gropeni spre S. (6 kil.), la Valea-Cinepei spre S.-V. (9 kil.), la Osman spre S.-V. (10 kil.), la Silistrarul spre V. (10 kil.), la Brăila spre N. (17 kil.).

Comuna s'a înființat pe la 1810. Mai înainte se numea Frumușica. Rușii în războaele lor cu Turcii au trecut prin comună. Pe aci era drumul poștei vechi Brăila-Călărași.

Budgetul com. e la venituri de 5359 lei, 4 bani, și la cheltueli, de 5109 lei, 50 bani.

Tichilești, *sat*, pe muchea platoului de N. a județului Brăila, la 17 kil. spre S. de orașul Brăila.

Are o întindere de 97 hect., cu o populație de 1206 locuitori; o școală mixtă; o biserică, clădită de locuitori la 1852, deservită de 2 preoți, 2 cîntăreți și 1 paracliser.

Vite: 1310 vite mari cornute, 710 cai, 4260 oi și 800 rimători.

Tichilești, *sat*, în jud. Constanța, pl. Hirșova, cătunul com. Ghizdărești, așezat în partea de V. a plășei și cea de S.-E. a com., la 6 kil. spre S.-E. de reședința Ghizdărești, pe malul drept al pîrîului Cechirgea, la locul unde se deschide în pîrîul Dalașma-Culde.

Se mărginește la N. cu cât. de reședință și cât. Muslu (al com. Siriul); la E., cu cât. Capugi (al com. Siriul); la S., cu com. rur. Topalul; la V., cu jud Ialomița, despărțindu-se prin fluviul Dunărea.

Are o întindere de 1180 hect., din care 75 hect. ocupate de vatra și grădinele satului, cu o populație de 92 familii, sau 538 suflete.

Relieful său e accidentat de prelungirele N.-V. ale dealului Erchesec (189 m.) și cele de N. ale dealului Olacul (124 m.), ambele aflătoare la hotar și acoperite cu pășuni și semănături.

Movile sunt puține, artificiale și acoperite cu verdeață.

Dunărea, la V., pe 2 kil., udă com., formînd ostrovul Atirnați (70 hect.), acoperit cu sălcii. In Dunăre se deschide pîrîul Cechirgea, ce trece prin sat și în care se deschid următoarele văi: Batacli-Dere, la N.-E., Tichilești la S.-E. ambele pe stînga; Dalașma-Culac la N. și N.-V., pe dreapta.

Tichilești, *sătuc*, jud. Tulcea, așezat într-una din cele mai frumoase poziții ale dealului Gîlmele-Înșirate, din plasa Isaccea, pe teritoriul comunei Luncavița, în partea de N. a plășei și de E. a comunei.

Are o populație de 37 locuitori.

Un drum vecinal se desface din drumul Isaccea-Măcin și duce aci.

Tichir-Ghiol. Vezĭ *Techir-Ghiol.*

Tichirişul, *com. rur.,* în jud. Putna, pl. Vrancea, situată pe malul stîng al Putneĭ, pe coasta dealuluĭ ce formează podişul Tichirişul şi pe ripa pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume, la 37 kil. de capitala judeţuluĭ.

E udată de riul Putna şi de pîraele Tichirişul, Colăcelul, Bălanul şi Chilimetea.

Se compune din cătunele: Părosul, Rugetul şi Tichirişul (unde e şi primăria comuneĭ). Are o populaţie de 262 familiĭ, saŭ 1013 suflete; 1 biserică parohială, cu hramul Adormirea, şi 2 filiale, din care una cu hramul Sf. Dumitru, în Rugetul şi cea-l'altă, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ în Părosul; 1 şcoală de meseriĭ, înfiinţată în 1883.

Budgetul comuneĭ e la venituri, de 2240 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 2164 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 25 pluguri de lemn, 1 de fier, 6 morĭ pe apă; 277 boĭ, 190 vacĭ, 69 caĭ, 985 oĭ, 72 capre şi 133 porcĭ.

Tichirişul, *cătun,* în comuna cu acelaşĭ nume, pl. Vrancea, jud. Putna, situat pe malul stîng al Putneĭ, la ¼ oră de Vidra. Are 1 biserică parohială, cu hramul Adormirea; 1 şcoală de meseriĭ, înfiinţată la anul 1883.

Tichirişul, *parohie,* în comuna cu acelaşĭ nume, pl. Vrancea, jud. Putna, avînd 1 biserică parohială, cu hramul Adormirea, în cătunul Tichirişul, şi 2 filiale, una cu hramul Sf. Dumitru, în Rugetul şi cea-l'altă cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ în Părosul.

Ticoşul, *cătun,* în jud. Neamţu, com. Bicazul, pl. Piatra-Muntele, situat la hotarul despre Transilvania, lîngă satul Chisirig.

Ticoşul, *pîrîiaş,* jud. Neamţu, care formează în tot cursul său hotarul judeţuluĭ despre Transilvania; se varsă pe dreapta pîrîuluĭ Bicazul.

Tiefeloaga (Ţefeleica), *masiv,* între riul Argeşelul şi rîul Dîmboviţa, jud. Muşcel. Este înconjurat de confluenţa rîuluĭ Domna cu Argeşelul. Se prelungeşte la S.-E. spre Piteşti-şi-Găeşti şi apoĭ dispare spre Titu. Acest masiv prezintă, între Nămăeşti şi Stoeneşti, o largă depresiune, care poate fi considerată ca zonă de despărţire a părţeĭ muntoase de cea deloasă şi prin care trece şoseaua Rucărul.

Regiunea muntoasă este anevoioasă şi are o potecă care duce prin vîrful Tiefeloaga (1500 m.) pe Păpuşa şi se termină la S. prin piscul Pravăţul, care are o frumoasă vedere asupra Rucăruluĭ. Regiunea deluroasă coprinde dealurĭ foarte înalte pănă ĭese din jud. Muşcel (com. Gemenea). La S., această regiune este tăiată de pîrîul Circinovul.

Tiefeloaga, *vîrf* (1500 m.), pe masivul cu acelaşĭ nume, jud. Muşcel. Are o potecă care duce Păpuşa şi care se termină la S. prin piscul Pravăţul.

Tighina, *sat,* făcînd parte din com. rur. Stăneşti, pl Oltul-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populaţie de 318 locuitorĭ.

Tigoiul, *sat,* în jud R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s, cătunul com. Jideni, aşezat în partea de N. a comuneĭ, pe pîrîul Coţatcul, pe malul drept, la 3115 m. spre N.-V. de cătunul de reşedinţă Oratia. Are o întindere cam de 355 hect., cu o populaţie de 126 familiĭ, saŭ 493 suflete; o biserică, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Tigoiul-Deduleşti, *pădure,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., com. Deduleşti, făcînd parte din circumscripţia VII, ocolul Băbeni. Are o întindere de 1500 hect., populate cu fag, jugastru, frasin şi ulm.

Tigvele, *munte,* jud. Gorj. Vezĭ Titvele.

Tigveni, *com. rur.,* pe apa Topologuluĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, la 31 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Balileşti, Bălteni, Blajul, Momaia şi Tigveni, cu o populaţie de 740 locuitorĭ.

Aci este reşedinţa plăşeĭ Topologul. Are 4 bisericĭ, în Balileşti, Bălteni, Blajul şi Tigveni; o şcoală; 8 circiumĭ.

Vite: 73 caĭ, 652 boĭ şi vacĭ, 235 rîmătorĭ, 66 capre şi 195 oĭ.

Budgetul com. e la venituri de 4484 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 3994 leĭ.

Prin comună trece şoseaua Curtea-de-Argeş la Rîmnicul-Vîlcea. Tigveni se află cam la 20 kil. de fie-care din aceste două oraşe.

Aci se ţine anual un bîlciŭ (la 9 Martie).

Tigveni, *sat,* cu 160 suflete, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, făcînd parte din com. rur. Răteşti-Furdueşti.

Are o biserică, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Tigveni, *sat,* cu 460 locuitorĭ, pe apa Topologuluĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume.

Aci se află reşedinţa subprefecturiĭ plăşeĭ Topologul.

Are o biserică vechie, zidită de Stolnicul Dinu Brătianu, tatăl fraţilor Ion şi Dumitru Brătianu, cu hramul Adormirea.

Timăreşti, *sat,* cu 36 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Băsăşti, situat aproape de malul sting al Tazlăuluĭ-Mare, la poalele dealuluĭ Bourul, la 3800 m. de satul Băsăşti (şcoală).

Locuitoriĭ posedă: 19 vite cornute, 36 oĭ şi 8 porcĭ.

Timişeşti, *com. rur.*, în partea despre N.-E. a plăşeĭ De-Sus-Mijlocul, jud. Neamţu, situată pe valea rîuluĭ Moldova.

E formată din cătunele: Buzaţi, Plăeşul, Preuteşti, Timişeşti şi Ungheni.

Are o întindere de 2130 hect.; o populaţie de 1889 suflete; 2 bisericĭ, cu 2 preoţĭ şi 3 dascălĭ; o şcoală.

Vite: 358 boĭ, 474 vacĭ, 548 juncĭ, 1709 oĭ, 94 caĭ, 360 porcĭ.

Comunicaţia cu satele vecine se face prin şoseaua T.-Neamţu-Paşcani şi prin drumul Timişeşti-Păstrăveni.

Timişeşti, *sat,* în jud. Neamţu, pl. De-Sus Mijlocul, com. Timişeşti, situat la 55 kil. de oraşul Piatra.

Are o populaţie de 958 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; o şcoală.

Vite: 160 boĭ, 230 vacĭ, 275 juncĭ, 809 oĭ, 40 caĭ, 200 porcĭ.

Vechimea satuluĭ o dovedeşte uricul luĭ Ştefan-Voevod, din 6942 (1434), Aprilie 24, prin care el întăreşte luĭ Popa Iuga hărăzirea părinteluĭ săŭ Alexandru-Voevod: satele Buciumeni, şi, la Gura-Studenţeĭ, satul Timişeşti, amîndouă părţile de judeţ, şi Strîmba din vîrf pănă la gură.

Timnea, *com. rur., staţie de dr.-d.-f.*, judeţul Mehedinţi. Vezĭ Timna.

Tina, *sat* şi *com. rur.*, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea, formată din 2 cătt.: Tina şi Valea-Mare.

E situată pe valea rîuluĭ Olteţul, la 80 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 3 kil. de a plăşeĭ. Se mărgineşte cu com. Pleşoiul, Gradiştea, Pirieni, Veaca şi la N. cu jud. Gorj.

Are o populaţie de 368 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una de lemn, în cătt. Valea-Mare, făcută de foştiĭ proprietarĭ Vlădăeni, şi cea-l'altă de zid în Tina, fondată de V. N. Pleşoianu, la 1861; o şcoală; o moară pe rîul Olteţul.

Vite: 13 caĭ, 56 boĭ, 71 vacĭ, 4 bivolĭ, 12 capre şi 130 oĭ.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşiele familiilor Piriianu şi Pleşoianu.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la 673 anual.

E brăzdată de dealurile: Oltul, Dealul-Pesceneĭ, Bibolea, Pisc-ul-Ţiganilor şi Cisla; şi udată la S. de rîul Olteţul.

Tinculeşti, *sat.* Vezĭ Vătăşeşti, jud. Argeş.

Tinda, *baltă,* jud. Tulcea, în partea de N. a pl. Măcin şi cea de V. a com. rur. Pisica, situată pe grindul Tinda. E formată de Balta-Cluciuluĭ; are forma unuĭ corn şi o întindere de 60 hect.

Tinda, *grind,* în jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. rur. Pisica; în partea de N. a plăşeĭ şi cea de V. a comuneĭ; este o parte din marele grind Pisica, coprins între balta Cluciuluĭ, gîrla Ciulneţul şi Dunăre. Se împreună cu grindul Gemeneĭ. Are o formă semi-circulară şi o întindere de 115 hect. E tăiat de drumul comunal Pisica-Azacliul şi acoperit cu păşunĭ şi puţină pădure la N.

Tinoasa, *sat,* jud. R.-Sărat. Vezĭ Tinosul.

Tinoasa (Rîul-), *rîŭ,* jud. Teleorman, străbate pe la mijloc plăşile Teleormanuluĭ şi Tîrgul. Incepe din apropiere de com. Zimbreasca, dintr'o pădure Pietrişul, intră în pl. Tîrguluĭ, pe la com. Ciurari, curge apoĭ pe lîngă comunele Săceni, Butculeşti, Sfinţeşti, Rădoeşti, Antoneşti şi Licuriciul, de unde se îndreptează spre com. Mavrodinul, unde se varsă în Apa-Cîineluĭ, la marginea satuluĭ. Apoĭ amîndouă aceste ape, împreunate, se varsă la depărtare de cîţĭ-va kil. în Vedea.

Numirea acestuĭ rîŭ se atribue multeĭ tine ce poartă în albia luĭ. Este atît de clisos nămolul acesteĭ ape, în cît abia se pot desnomoli carele cu boĭ, cînd se întîmplă să treacă printr'însa, pe la unele vadurĭ.

Apa acestuĭ pîrîŭ este gălbue şi pare a fi maĭ mult stătătoare. Tina ce poartă în albia luĭ provine din cauza terenuluĭ argilos al albieĭ sale.

Tinoasa, *pîrîŭ,* în jud. R.-Sărat, plasa Oraşuluĭ, com. Odobasca. Izvoreşte din dealul Piciorul-Nuculuĭ, udă partea de N. a comuneĭ şi de se varsă în rîul Rîmna, maĭ sus de cătt. Odobasca.

Tinosul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tinosul, pl. Crivina, jud. Prahova. Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864.

Tinosul saŭ **Tinoasa,** *sat,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, cătt. com. Dealul-Lung, aşezat în partea de V. a comuneĭ, pe pîrîul Tinosul, la poalele dealuluĭ Tinosul, la 7 kil. spre V. de cătt. de reşedinţă, Peleticul. Are o întindere de 80 hect., cu o populaţie de 50 familiĭ, saŭ 207 suflete.

Tinosul, *cetate vechie,* pe un pisc al maluluĭ Prahoveĭ, jud. Prahova, lîngă com. Pucheni-Micĭ. Este înconjurată de un val cam de 2 m., de pămînt ars. Obiectele antice ce s'aŭ găsit aci sunt: fragmente de olărie roşie, cenuşie şi negrişoară; cărbunĭ; o mică cătime de meiŭ carbonizat; vase cu substanţe carbonizate, şi, într'un strat superior al suprafeţeĭ, un fier de lance şi o mică uneltă în formă de cuţit.

Vasele poartă pe coade şi buze ornamente şi împletiturĭ de diferite grade de dezvoltare artistică. Ele sunt din lut ales, bine frămîntat şi bine ars, indicînd o industrie oare-care. Între altele, s'a găsit şi două ulcele de o formă ciudată, cu o mănuşe şi cu o gaură în chip de ţurloiŭ la mijloc, cu substanţe carbonizate într'însele.

Tisa, *sat,* cu 108 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Sănduleni, situat pe stînga Tazlăuluĭ-Mare.

Tisa, *sat,* jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, căt. com. Colibaşi.

Tisa, *sat,* jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, căt. com. Valea-Lungă.

Tisa, *sat,* făcînd parte din com. rur. Apostolache, pl. Podgoria, jud. Prahova. Are o populaţie de 279 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1893.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864.

Tisa, *sat,* făcînd parte din com. rur. Moreni, pl. Filipeşti, jud. Prahova. Are o biserică, construită din temelie la anul 1893.

Tisa, *sat,* făcînd parte din com. rur. Olăneşti, plaiul Cozia, jud. Vîlcea, situat pe valea Tisa, la 4 kil. de căt. de reşedinţă. Are o populaţie de 62 locuitorĭ.

Tisa, *vale şi pîrîŭ,* jud. Vasluiŭ, pl. Racova, străbate teritoriul com. Lipova, trece prin şesul Tisa şi se varsă în pîrîul Lipova, unde, la confluenţă, e numit de locuitorĭ Duruitoarea; formează aci o mică cascadă.

Tisa-Silvestri, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d. s., com. Odobeşti, situat pe pîrîul Odobul şi pe pîrîiaşele Tisa şi Silvestri, la 2½ kil. de com. Odobeşti. In Statistica din 1874, acest căt. era compus din două sate: Tisa şi Silvestri. Are o populaţie de 412 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1799, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; o moară cu aburĭ şi 2 cîrciumĭ.

Vite: 32 caĭ, 296 vite marĭ cornute şi 47 porcĭ.

Tisa-Silvestri saŭ **Sălăvăstrul,** *pădure* foiasă, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., com. Odobeşti. Cuprinde 3 părţĭ: a Statuluĭ, cu 279 hect., ce aparţinea mai înainte mănăstireĭ Dolgeşti (jud. Roman), a luĭ Ilie Dăscălescu, cu 45 hect., şi a familieĭ Lupaşcu, cu 286 hect.

Tisăul, *com. rur.,* în pl. Sărata, jud. Buzăŭ, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Nişcovul, la 26 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din căt.: Glodul, Haleşul, Leiculeşti, Linia-Ciolanul, Pisculeni, Tisăul, Sf. Gheorghe-Noŭ, Strejeni, Valea-Capreĭ şi Valea-Rea, cu o populaţie de 2650 locuitorĭ.

Are o şcoală, în com. Valea Rea; 7 biserici, dintre care schiturile Ciolan şi Cetăţuea, catedrală fiind mănăstirea Bradul, deservite de 6 preoţĭ, 5 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ; 22 cîrciumĭ; 6 morĭ şi 1 făcăŭ.

Vite: 857 boĭ, 230 vacĭ, 51 viţeĭ, 24 caĭ, 18 ţepe, 3 minjĭ, 480 oĭ, 152 capre şi 231 porcĭ.

Meseriaşĭ sunt: 4 lemnarĭ, 60 rotarĭ, 2 butnarĭ, 7 cizmarĭ, 6 fierarĭ şi 1 vărar.

Comerciul constă în transportul lemnelor, în desfacerea ţuiceĭ şi a pietreĭ de var.

Budgetul com. este de 4600 leĭ.

Com. e foarte vechie, consistînd la început numaĭ din satul Tisăul. Cele-l'alte căt. sunt formate în decursul secoluluĭ al XIX-lea, afară de Haleşul şi Linia-Ciolanul, care există dintr'o vreme cu schitul Ciolanul. Frumuseţea, întinderea, mulţimea pădurilor, izvoarele minerale: Faţa-Înaltă şi Tisăul, mănăstirele Ciolanul, Cetăţuia, Bradul, etc. fac ca această com. să fie una din cele maĭ importante şi maĭ vizitate din judeţ.

Căĭ de comunicaţie sunt: şoseaua vecinală Nişcovul-Tisăul şi şoseaua com. Tisăul-Lapoşul, prin Glodul.

Are o suprafaţă de 9360 hectare.

Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Bradul-Berca, Vatra mănăstireĭ Ciolanul, Sf. Gheorghe-Noŭ, Slobozia şi Năeni-Sfinţeanul, ale statuluĭ; apoĭ: Bădeni, Burduşeşti, Cai, Cătunul, Frăsineanca, Glogoveanul, Leiculeşti, Melicioaia, Năeni şi Tisăul, particulare, saŭ ale cetelor de moşneni: Bădeni, Popeşti, Geneştĭ, Proşcanĭ, Mărculeştĭ, Hodorogeştĭ, Năenĭ, Bunĭ şi Răĭ. Terenul e muntos, străbătut de la V. spre E. de frumoasa vale a rîuluĭ Nişcovul, ale căreĭ malurĭ sunt acoperite de pădurĭ seculare.

E avută în substanţe minerale

şi mai cu seamă în sare şi ape sulfuroase.

Mulţimea pădurilor a făcut ca o mare parte de locuitorĭ să se ocupe cu lucrarea lemnuluĭ, şi în special cu rotăria.

Tisăul, *cătun,* al com. Tisăul, jud. Buzăŭ, cu 270 locuitorĭ şi 69 case.

Tisăuţi, *sat,* cu 30 locuitorĭ, jud. Botoşani, în apropiere de rîul Suceava, în partea de S. a com. Satul-Burdujeni.

Tiseĭ (Podul-), *colină,* în jud. Buzăŭ, com. Măgura, căt. Ciuta, între munţiĭ Cetăţuia şi Schitul-Nifon. Are renumite cariere de piatră de construcţiunĭ, cunoscută sub numele de Ciuta.

Tiseşti, *suburbie a com.* Tîrgul-Ocna, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, situată la S.-V., pe partea dreaptă a Trotuşuluĭ, pe drumurile ce duc la Bogdăneşti şi trecătoarea Oituzul şi la poalele munteluĭ Chichilăul. Are o populaţie de 120 familiĭ; o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe, clădită de protopopul Ion Tisescu la 1798. Aci se află o casă mare, înconjurată de o pădure care se întinde până la malul Trotuşuluĭ, casă în care a locuit Costache Negri.

Titcovul, *ostrov,* în jud. Brăila, coprins între ramificaţiile Dunăreĭ-Vechĭ, la S. de ostrovul Turcoaia şi spre E. de privalul Titcovul. Este format de veriga Titcovul.

Titerleşti, *sat,* cu 83 case, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, ţinînd de com. rur. Orzeşti. In acest sat, ca şi în Stăneşti şi Bratilov, locuesc mai mult Ungurenĭ, care se ocupă cu creşterea oilor, a cailor şi a vitelor marĭ cornute.

Titeşti, *sat,* cu o populaţie de 500 suflete, jud. Argeş, pl. Loviştea, făcînd parte din com. rur. Titeşti-Bratoveşti. Aci este reşedinţa primărieĭ. Are o biserică, cu hramul Sfinţiĭ Ingerĭ, deservită de un preot şi un cîntăreţ.

Titeşti-Bratovoeşti, *com. rur.,* jud. Argeş, pl. Loviştea, la 40 kil. de com. rur. Şuici, reşedinţa plăşeĭ, şi la 78 kil. de Piteşti.

E situată la poalele munteluĭ Clăbucetul.

Se compune din 3 sate: Bratovoeşti, Cucoiul şi Titeşti, cu o populaţie de 1188 locuitorĭ.

Are 3 bisericĭ, în fie-care sat cîte una; o şcoală.

Budgetul com. e la venitурĭ, de 3144 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 2630 leĭ.

Vite: 900 vite marĭ cornute, 40 caĭ, 1500 oĭ, 360 capre, 180 rîmătorĭ şi 2 asinĭ.

Titila, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, căt. com. Andreaşi, aşezat în partea de V. a com., pe poalele dealuluĭ Titila, la 2 kil. spre V. de căt. de reşedinţă, Andreaşi.

Titila, *munte,* în jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, com. Andreaşi. Se desface din culmea Alunuluĭ, brăzdează partea de V. a com., împiedică cursul rîuluĭ Milcovul, formînd aci una din cele mai frumoase poziţiunĭ ale plăşeĭ Oraşuluĭ. Are o înălţime de 800 m. şi e acoperit cu pădurĭ şi păşunĭ. Vara se aşează pe dînsul şi stîne de oĭ. Mai are şi numele de Chitila, care se aplică deopotrivă şi cătunuluĭ Titila.

Titila, *virf* al munteluĭ Monteorul, în lanţul Alunişuluĭ, jud. Putna, cel mai înalt al Măgureĭ din ramul dintre Milcov şi Putna, situat d'asupra schituluĭ Tarniţa. Din vîrful său se vede de o parte Vrancea, cu frumoşiĭ săĭ munţĭ, şi de alta, cîmpia din jud. Putna. Vederea se întinde în judeţele Rîmnicul, Tecuciŭ, Galaţi şi Brăila, şi nu se opreşte de cît la Dunăre şi Marea-Neagră.

Titila, *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Cătina, căt. Moara-luĭ-Ienică; face hotar despre com. Pătărlagi; e punct trigonometric; are ramificaţia Titilele.

Titireciul, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Ocolul, compusă din 3 căt.: Titireciul, Fireşti şi Teiuşul.

E situată pe dealurile Teiuşul, Fireşti şi pe lîngă rîul Govora, la 14 kil. de reşedinţa jud. şi la 7 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Are o populaţie de 765 locuitorĭ; o şcoală; 2 bisericĭ, una în căt. Titireciul şi cea-l'altă în Teiuşul.

Moşia ţinea de schitul Titireciul.

154 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, dîndu-li-se 534 hect. pe moşia statuluĭ Govora şi pe moşia Titireciul, pendinte de Eforia Spitalelor Civile din Bucureşti.

Locuitoriĭ posedă: 28 caĭ, 167 boĭ, 222 vacĭ, 357 oĭ, 330 porcĭ şi 4 capre.

Pe rîul Govora, în raionul comuneĭ, sunt 2 morĭ.

Veniturile şi cheltuelile com. se urcă la 1385 leĭ.

In căt. Titireciul este un izvor de apă saliferă.

Şoseaua Rîmnicul-Ocna-Govora-Titireciul-Bunești înlesneşte comunicaţia.

In raionul com. sunt: Dealuluĭ-Dragotă, Crucea-de-Piatră, dealul Teiuşul, Dealul-Viilor, Lespezilor, Cornuluĭ, Coasta-Mare, Valea-luĭ-Mogoĭ, a-Teiuşuluĭ, Poeana-Galbenă, Stejeretul, Ri-

chiţile, Măgura-Popeĭ şi Fîntîna-Rece.

Titireciul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Titireciul, pl Ocolul, jud. Vîlcea. Aci e reşedinţa com. Are o pop. de 164 locuitorĭ; o biserică, cu hramul S-ţiĭ Apostolĭ, zidită din temelie de Pitarul Iancu Panait, din oraşul Ocnele-Marĭ, la 1852, şi reparată la 1875.

Titireciul, *fost schit,* în raionul com. Ocnele-Marĭ, jud. Vîlcea, într'o poziţie frumoasă, zidit de Mihaiŭ Cantacuzino, vel spătar, la 1680, şi terminat cu zugrăveala în 1746 de un monah egumen, Damaschin Cernavodeanu.

Inscripţia de d'asupra uşeĭ de afară are următoarea coprindere:

† Această sfîntă şi Dumnezeească biserică ce se numeşte Titireciul, unde se prăznueşte hramul pe numele Arhiereuluĭ şi Dascăl sfîntul Ion Zlataost (Gură de aur), s'aŭ zidit din temelie cu toate cele de prin prejur zidirĭ de d-luĭ Jupîn Mihaiŭ Cantacuzino, vel-spătar, cu isprăvnicia d-luĭ Jupînuluĭ cămăraş, fiind îndemnător şi ostenitor d-luĭ Logofăt Kera de la vel Ocnă.

Iar acum, prin nevoinţa părînteluĭ Kategumenuluĭ Kir Ion Ursache, s'aŭ acoperit de iznoavă şi s'aŭ pardosit.

Ferestrile s'aŭ înoit şi s'aŭ scris şi pisania aceasta în zilele prea luminatuluĭ Împărat Carol VI-lea. Leat (nedescifrabil).

Inscripţiunea din năuntru are următoarea coprindere:

Această sfîntă biserică ce se chiamă Titireciul, unde se prăznueşte hramul S-tuluĭ Ion Zlataost, din temelia eĭ s'a zidit de d-luĭ răposatul Jupîn Mihaiŭ Cantacuxino, vel-spătar, înzestrînd'o cu moşiĭ şi cu alte ce se află într'însa. Şi trecînd multă vreme la mijloc, nu s'aŭ putut zugrăvi, iar cînd aŭ fost acum, la leatul 1746, s'aŭ îndemnat părîntele egumen Damaschin Monah Cernavodeanul, de aŭ înfrumuseţat'o cu zugrăveala pe din năuntru, precum se vede, în zilele luminatuluĭ Domn Ion Constantin Nicolae Voevod Mavrocordat, fiind ispravnic K... Kliment, şi s'aŭ săvîrşit de zugrăveală la luna luĭ Octombre, fiind zugravĭ Popa Gheorghe, Ignat Ego, Iorgne, nepotul egumenuluĭ.

Titireciul saŭ Ungureanul, *deal,* la V. oraşuluĭ Ocnele-Marĭ, jud. Vîlcea, pe dreapta Rîuluĭ-Sărat, prelungindu-se spre S. pînă la Govora.

Titu, *com. rur.,* în jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, situată la 35 kil. spre S. de Tîrgovişte, maĭ la vale puţin de gara Titu, pe cîmpie întinsă şi pe şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti. Prin raionul acesteĭ com. curge pîrîul Şuţa şi apa Negrişoara, avînd treĭ podeţe: unul peste Şuţa, altul peste Negrişoara şi altul peste Spălătura. Com. se compune din 8 cătune: Titu, Plopul, Mărunţişul, Fusea, Codreanu, Hagoasca, Dîmbovicioara şi Aţîrnaţi, cu o populaţie de 1606 locuitorĭ.

Este reşedinţa subprefecturеĭ plăşeĭ Bolintinul şi a judecătorieĭ de ocol.

In Titu este un mic tîrg, compus din maĭ multe prăvăliĭ şi case de comerciŭ de diferite articole. Gara Titu se leagă cu comuna prin o mică şosea comunală.

Are 4 bisericĭ; 2 şcoale; o moară de aburĭ.

Gara Titu este una din gările cele maĭ însemnate din jud. Dîmboviţa. Aci este punctul de întîlnire al linieĭ ferate Titu-Tîrgovişte cu linia principală Bucureşti-Vîrciorova.

Se învecineşte la E. cu com. Cornetul; la V., cu Mărunţişul; la N., cu Braniştea şi la S., cu Odobeşti. Se desparte de Cornetul prin cîmpie şi apa Negrişoara, de Mărunţişul prin Răstoaca, de Braniştea prin cîmpie şi de Odobeşti prin pădure, legîndu-se cu Cornetul prin şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti, iar cu cele-l'alte, prin şosele comunale şi drumurĭ practice.

Titu, *staţie de dr.-d.-f.,* în jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, căt. Titu, pe linia Chitila-Piteşti, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872 şi staţie finală a linieĭ Titu-Tîrgovişte-Pucioasa. Se află pe linia Bucureşti-Piteşti, între staţiile Conţeşti (6,5 kil.) şi Mătăsarul (10,4 kil.) şi pe linia ceal'altă la 10 kil. de Canton 3, staţia cea maĭ apropiată. Înălţimea d'asupra nivelului Mărĭĭ de 152m,38. Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896 a fost de 331550 leĭ şi 68 banĭ.

Tituleşti, *com rur.,* în jud. Olt, pl. Şerbăneşti, situată pe dealurile Tituleşti şi Ungurei, pe stînga Dorofciuluĭ şi a Vedeĭ, la 40 kil. de capitala jud. şi la 8 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu Crimpoaia; la E., cu rîul Vedea, care o separă de Ghimpeţeni şi de Pădurea-Bisericeĭ; la S., cu Văleni şi la V., cu rîul Călmăţuiul, care o separă de Stoicăneşti.

Se compune din 2 cătune: Tituleşti şi Ungurei, cu o populaţie de 989 locuitorĭ.

Are o şcoală şi o biserică cu următoarea inscriptie:

Cu puterea Prea Sfinteĭ făcătoare de viaţă Troiţa, s'aŭ zidit acest sfînt şi Dumnezeesc lăcaş întru cinstea şi lauda Erarhuluĭ Nicolae şi a sf. Marele Mucenic Gheorghe, prin osîrdia şi stăruinţa sf. sale, Protopop Nicolae Protonotarie, dintr'acest sat Ungureĭ, însă cu cheltuiala, atît de la sfinţia sa, cum şi din venitul moşieĭ ce are sf. biserică danie de la un Radu Reuţea şi din venitul a una sută stînjenĭ moşie, ce aŭ dăruit tot acesteĭ bisericĭ, prin adiata sa, răposatul Dumitrache Ungureluş, cum şi de la alţĭ prea blagoslavnicĭ creştinĭ, care după săvîrşirea în leatu 1838, Ghenarie 11, din întîmplarea groazniculuĭ cutremur,

crăpînd foarte rău şi cum iar prin osîrdia omenosuluĭ Protopop, tot din venitul cum şi de la sf. sa intrînd şi drepturile preoţilor, ce aŭ de la această moşie şi anume: Popa Costache Eromnimo şi Popa Dumitru, prefăcîndu-se în turlă amvonul mare, meremetisindu-se toate şi zugrăvindu-se precum se vede, 1844.

Locuitoriĭ, în număr de 104, s'aŭ împroprietărit la 1864, cu 299 hect. Eĭ posedă: 127 caĭ, 99 ĭepe, 345 boĭ, 102 vacĭ, 11 bivolĭ, 13 capre, 2279 oĭ şi 301 porcĭ.

Teritoriul com. se întinde pe o suprafaţă de 2400 hect., coprinse între valea Călmăţuiuluĭ la V. şi rîul Vedea la E.

Comerciul se exercită în com. de 5 cîrciumarĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 4014 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 4006 leĭ.

Comuna se leagă prin şoseaua judeţeană Slatina-Roşiori, la N. cu Crîmpoaia şi la S. cu Văleni, şi printr'o şosea vecinală, la E., peste Vedea, cu Ghimpeţeni, din jud. Teleorman.

Teritoriul în genere e şes, accidentat numaĭ către E. prin dealurile Ungureilor şi Tituleştilor şi udat de apele Dorofeiuluĭ şi Vedea, care se împreună între aceste douĭ cătune. Aceste dealurĭ şi ape străbat com. în partea de E., avînd direcţia N.-V. către S.-E.

Vălcelele maĭ însemnate ce udă teritoriul com. sunt: Valea-Strîmbă, Neacşul, Valea-Lungeştilor, Moara-Burcă, numită şi Căcălăul, Valea-Duruşanuluĭ, a-Manoleştilor şi Turcoaica. Toate aŭ direcţiunea V.-E. şi se varsă în Vedea. La N.-E., între Dorofeiul şi Vedea, se află pădurea Zăvoiul.

Tituleşti, *sat,* pendinte de com. Tituleşti, pl. Şerbăneşti, jud. Olt, situat la S., pe mălul drept al Vedeĭ, numit Dealul-Tituleştilor, şi pe Valea-Ianciĭ. E reşedinţa comuneĭ. Are o populaţie de 443 locuitorĭ, din carĭ 42 sunt împroprietăriţĭ după legea rurală, cu 195 hect.

Titvele, *munte,* în jud. Gorj, plaiul Novaci, pe stînga munteluĭ Rînca şi Dălbanul, pe partea stîngă a Gilortuluĭ şi între munţiĭ Păpuşa şi Muşetoiul (750 m.).

Este o staţiune climaterică de munte puţin frecuentată încă. Şoseaua ce duce la acest munte fiind acum terminată, Eforia Spit. Civile, proprietara, are intenţiunea de a zidi pe dînsul un sanatoriŭ pentru tuberculoşĭ.

Tiţieşti, saŭ **Pepeleşti,** *sat,* cu 140 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, făcînd parte din com. rur. Săpata-de-jos. Are 1 biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Tiumbet-Bair, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Ese-Chioi; este maĭ mult o prelungire N. a dealuluĭ Pinirlic-Bair; se îndreaptă spre N, avînd o direcţiune generală de la S.-V. spre N.-V., întinzîndu-se printre văile Ese-Chioi-Ceair şi Begene-Ceair, brăzdînd partea V. a plăşeĭ şi cea E. a com., din care o parte e aşezată pe poalele luĭ S.-V.; are 77 m. înălţime; de natură stîncoasă, domină satul şi valea Ese-Chioi acoperit cu pădurĭ, tuferişurĭ şi păşunĭ; pe muchea luĭ trece şi drumul comunal Gîrliţa — Chiuciuc-Cainargi — Ese-Chioi.

Tiumbet-Bair, *deal,* al plăşeĭ Silistra-Nouă, jud. Constanţa, situat şi pe teritoriul bulgar al com. Ese-Chioi; se întinde de la S. spre N., intrînd în jud. Constanţa, printre pichetele cu No. 6 şi 10, merge spre N. printre văile Chelege-Ceair şi Punar-Orman-Ceair, brăzdînd partea S.-V. a plăşeĭ şi cea S.-E. a comuneĭ; este de natură stîncoasă; acoperit în cea maĭ mare parte cu tuferişurĭ, şi cîte-va pădurĭ; are o înălţime de 134 m.; pe muchia luĭ merge drumul comunal Ese-Chioi-Chiuciuc-Cainargi şi este tăiat de marele drum Silistra-Varna.

Tiutiuluc-Ceair, *vale,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, com. Aliman; se desface din poalele N. ale dealuluĭ Echi-Iuiuc-Alceac; se îndreaptă spre N., într'o direcţie generală de la S. spre N., printre dealurile Polucci, Uzun-Culac-Bair la E. şi Chior-Cuius la V.; după un drum de 5 kil., se deschide, trecînd prin satul Aliman, în balta Sarpul (a bălţeĭ Vederoasa); pe dînsa merge drumul comunal Aliman-Polucci.

Tizmana, *com. rur.,* în partea de N. a com. Godineşti, plaiul Vulcanul, jud. Gorj. Se compune din cătunele: Tizmana şi Vînăta. E situată pe şes şi la gura văeĭ Tizmana.

Are o suprafaţă de 995 hect., cu o populaţie de 333 locuitorĭ; o şcoală, fondată la 1857; 4 biserici, din care 1 de zid şi 3 de lemn, cu 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ sunt foştĭ clăcaşĭ aĭ statuluĭ, şi posedă aci un întins domeniŭ.

Eĭ aŭ: 49 plugurĭ, 50 care cu boĭ, 35 căruţe cu caĭ; 290 caĭ, 908 vite marĭ cornute, 590 rîmătorĭ, 73 capre şi 3600 oĭ; 180 stupĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1319 leĭ, 75 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 1315 leĭ, 24 banĭ.

Este udată de rîul Tizmana.

Comunicaţia în comună se face prin şoseaua vecinală T.-Jiul-Pestişani-Tizmana.

Tizmana, *cătun* de reşedinţă al comuneĭ cu acelaşĭ nume, plaiul Vulcan, jud. Gorj.

Are o suprafaţă de 680 hect., cu o populaţie de 232 familiĭ, saŭ 943 suflete; 1 biserică de zid, fondată la anul 1724 şi 2 de lemn, fondate una la 1834 şi cea-l'altă la 1835, deservite toate de 1 preot şi 3 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 29 pluguri, 30 care cu boĭ, 20 căruţe cu caĭ; 173 caĭ, 537 vite marĭ cornute, 340 porcĭ, 39 capre, 2600 oĭ; 100 stupĭ.

Tizmana, *mănăstire*, jud. Gorj, situată în munţiĭ plaiuluĭ Vulcan, la N. com. Tizmana, pe poalele munţilor şi în strîmta, dar frumoasa vale a rîuluĭ Tizmana, pe o înălţime grandioasă, înconjurată de palaturĭ zidite tocmaĭ pe marginea stîncoasă a înălţimeĭ. Din sus de mănăstire, valea se maĭ lărgeşte puţin, încît rămîne dealungul rîuluĭ loc pentru livezĭ. Dealurile ce închid mănăstirea sunt piezişe, acoperite cu pădurĭ, în parte de castanĭ.

Din păretele stîncos, situat în partea de S. a Mănăstireĭ, ĭese zgomotos un izvor puternic, care, captat în conducte, străbate curtea mănăstireĭ, eşind de sub palat şi formînd prin căderea sa, de la o înălţime de vr'o 60 m., o frumoasă cascadă.

Intrarea în mănăstire se face printr'o şosea care înconjură stînca în partea de N., trece rîul Tizmana printr'un pod de lemn şi urcă coasta, intrînd prin partea de V. pe porţile mănăstireĭ.

Are 13 călugărĭ şi 1 egumen.

Tizmana a fost în toate timpurile una din cele maĭ importante şi maĭ bogate mănăstirĭ ale Ţăreĭ. Ea a constituit un loc de apărare, faţă de trecătoarele de la Vulcan şi faţă de Valea-Jiuluĭ.

La anul 1382, călugărul Nicodim, sosit în această localitate din Prilep (Albania), a ridicat o mică biserică de lemn de tisă în locul unuĭ mare copac de tisă, în faţa izvoruluĭ, şi pe care o numi Biserica-de-Tisă. De la această biserică 'şĭ-a luat mănăstirea numele de Tizmana.

La 1386, Radu-Vodă Basarab a aşezat cel d'întîiŭ temelia de zid a mănăstireĭ Tizmana, pe care o termină fiul săŭ Dan.

Ruinată prin invaziunile barbare, stătu în ruină pănă la 1520, cînd a început a fi restaurată de Radu-cel-Frumos. Restaurarea s'a terminat la anul 1542 sub Mircea, iar la 1566, sub domnia luĭ Petre, fiul luĭ Mircea, Tizmana a fost zugrăvită.

La anul 1732, jupîneasa Stanca Glogoveanu 'ĭ-a făcut micĭ reparaţiĭ.

La 1788, s'a schimbat tîmpla şi zugrăviala în urma foculuĭ pus de Turcĭ, care 'ĭ-aŭ ridicat şi porţile de fier ale intrăreĭ, căcĭ eĭ o socoteaŭ cetate.

La 1844, a fost reparată de Prinţul George Bibescu, care a ridicat şi clădirĭ noĭ, din care 'şĭ făcuse reşedinţa sa de vară. Dar la 1861, palatul a ars. Biserica prin restaurare a pĭerdut stilul eĭ original.

La 1888, statul a pus în reparaţie acoperişul, sfărămat de grindină, şi parte chiar din palatul ars la 1861, lucrare care s'a terminat în anul 1891.

In stînga Tizmaneĭ, pe un deal, e o peşteră unde se zice că a locuit Sf. Nicodim; iar în curtea mănăstireĭ se află mormîntul sfîntuluĭ.

Tizmana, *rîŭ*, în jud. Gorj, plaiul Vulcan. Izvoreşte de la picĭorul munteluĭ Rechitelor, curge de la N. la S., lăsînd în partea de V. Cracul-Geamănuluĭ, şi Schitul-Cioclovina, iar la E. munţiĭ Gripcia, Ulmătul şi Schitul-Tenişuluĭ, primind în cursul săŭ pîrîul Tizmănuţa, ce vine de la E., pe valea cu acelaşĭ nume, din muntele Gripcia; trece pe lîngă mănăstirea Tizmana, iese din munţĭ la com. Tizmana, pe care o udă, trece prin com. Godineşti, primeşte în dreapta pîrîul Orlea la cătunul Arjoci, iar în stînga: Sîngeraşul, Săucul şi Bistriţa; trece prin centrul cătunelor: Pîrîul, Ciuperceni, Hodorasca şi Cîlnicul, din pl. Ocolul, intră în pl. Jiuluĭ, udînd com. Roşia, în dreptul căreia se varsă în Jiŭ.

Mijloacele de trecere peste acest rîŭ sunt: pe podurĭ de lemn, la Mănăstirea Tizmana; pe pod de lemn, pe drumul ce duce spre cătunul Cîlnicul; pe pod de lemn, de la Godineşti la com. Cîlnicul şi la cătunul Rogojelul.

Tîlveşti, *cătun* al comuneĭ Cîrbeşti, pl. Ocolul, jud. Gorj, situat pe un platoŭ şi la S.-E. cătunuluĭ de reşedinţă.

Are o suprafaţă de 290 hect., cu o populaţie de 327 suflete; 1 biserică de lemn, fondată de locuitorĭ în 1790, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri, 30 care cu boĭ, 2 căruţe cu caĭ; 200 vite marĭ cornute, 60 caĭ, 100 porcĭ, 100 oĭ şi capre.

Comunicaţia în cătun se face prin şoseaua comunală, care o pune în legătură, pe de o parte cu comuna sa, pe de alta cu comuna Poiana.

Tîlvîci, *sat*, făcînd parte din com.

rur. Păușești-Otăsăul, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, situat în partea de S.-E. a comuneĭ și udat de rîul Otășăul.

Are o populație de 519 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1833 și reparată la anul 1845.

Tîmboești, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., pe pîrîul Slîmnicul.

E așezată în partea de mijloc a județuluĭ, la 17 kil. spre N. de orașul Rîmnicul-Sărat, și în partea de V. a plășeĭ Marginea-d.-s., la 6 kil. spre V. de com. Plăinești, reședința plășeĭ.

E formată din cătunele: Tîmboești, cătunul de reședință, așezat pe rîul Slîmnicul, în mijlocul comuneĭ; Mărăcini, în partea despre E., la 1 1/2 kil., la poalele dealuluĭ Cîndești; Slîmnicul, la V. pe pîrîul Slimnicul, la 550 m. spre S. de cătunul Tîmboești; Gura-Făgetuluĭ, în partea de V. a comuneĭ, la 1 kil. spre V. de cătunul de reședință, la poalele dealuluĭ Trăistenilor; apoĭ cătunașele: Bordești, în partea de S. a comuneĭ pe pîrîul Slîmnicul, fost al comuneĭ Bordești; Trăisteni, în partea de V. a comuneĭ, pe poenile dealuluĭ Trăistenilor.

Se învecinește cu comunele: Slobozia (6 kil.), Bordești (6 kil.), Sihlele (8 kil.), Popești (13 kil.), Lacul-luĭ-Baban (14 kil.) și Bogza (14 kil.).

Se mărginește la E. cu com. Plăinești, de care se desparte prin Dealul-Trăistenilor și pîrîul Slîmnicul, la N. cu comuna Bordești.

E brăzdată la V. de Dealul-Gîrboveĭ, de pădurosul Gurguiatul, la N., de Vîrful-Pădureĭ-Pietroaseĭ, dealurile Intre-Andreașĭ și Valea-Neagră.

Văĭ sunt: Valea-Slîmniculuĭ, și valea Tîmboești.

E udată de rîul Slîmnicul, ce trece prin mijlocul comuneĭ, prin cătunele Tîmboești și Slimnicul, de la V. la E. și de pîrîul Tîmboești, ce o udă în partea de E.

Are o suprafață de 3010 hect., cu o populație de 2709 locuitorĭ; 2 școlĭ; 3 bisericĭ: una în căt. Slimnicul, cu hramul Sf. Niculae, construită din bîrne la 1717, de către locuitorĭ, lăsată acum ca cimitir, alta în Timboești, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, de gard, făcută, în 1720, tot de locuitorĭ, și a treia în cătunul Tîmboești, cu hramul Sf. Dumitru, a căreĭ pisanie este:

Intărirea celor ce nădăjduesc spre tine, Doamne, întărește sfînt locașul tău acesta, care cu scump sîngele al tău l'aĭ cîștigat, spre serbarea și mărirea născătoareĭ și a sf. mare martir și mucenic Dumitru, izvoritorul de mir cu osîrdia și cheltuiala preotuluĭ Dumitru, împreună cu ajutorul locuitorilor acestuĭ sat și a altor iubitorĭ de Dumnezeŭ creștinĭ, cu binecuvîntarea prea o sfințituluĭ episcop al Buzăuluĭ și cavaler al ordinuluĭ Sf. Vladimir de clasa al șeaselea, D. D. Filofteĭ, în zilele oblăduiriĭ sale prințuluĭ caimacam a toată Romînia Alexandru D. Ghica, anul 1858, Noembre 5.

In curtea acesteĭ bisericĭ se află și vechia biserică de gard. Sunt deservite de 2 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și 2 paracliserĭ.

Locuitoriĭ posedă: 23 pluguri; 399 boĭ, 120 vacĭ, 200 caĭ, 40 țepe, 150 oĭ, 88 capre și 300 rîmătorĭ.

Căile de comunicație sunt: Drumul ce vine de la Dumitrești, trece prin comuna Plăinești; cel ce vine de la Lacul-luĭ-Baban, Bordești, și trece la Sihlele și cel ce merge la Slobozia-R.-Sărat.

Budgetul com. e la venituri de 8407 leĭ, 18 banĭ și la cheltuelĭ de 8245 leĭ, 60 banĭ.

Tîmboești, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., cătun de reședință al com. Tîmboești, așezat în mijlocul eĭ, pe rîul Slîmnicul și la gura pîrîuluĭ Timboești. Are o întindere de 277 hect. cu o populație de 172 familiĭ, saŭ 574 suflete; 2 bisericĭ, una de zid deservită de 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser, cea-l'altă de lemn, foarte vechĭe, ce servă de cimitir; o școală.

Tîmna, *com. rur.*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-j., la 37 kil. de orașul Turnul-Severin, situată parte pe vale, parte pe deal. Se mărginește la N. cu com. Cremenea, la E., cu com. Valea-Ursuluĭ, la S., cu com. Plopi, iar la V., cu com. Izvorălul și Pavățul.

E formată din satul cu acelașĭ nume și din satul Valea-Perilor, numit și Bărzuica, cu mahalalele Gurănești și Drăgulani.

Are o populație de 740 locuitorĭ; o biserică de zid, făcută de decedatul Ioan Izvoranu, cu 1 preot și 2 cîntărețĭ; 1 școală; 1 cîrciumă.

Locuitoriĭ posedă: 34 pluguri, 57 care cu boĭ, 13 căruțe cu caĭ; 40 stupĭ; 400 vite marĭ cornute, 32 caĭ, 8 bivolĭ, 460 oĭ și 340 rîmătorĭ.

Budgetul comuneĭ e la venituri de 1502 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1012 leĭ.

Prin această comună trece șoseaua Timna-Izvorălul-Plopi, și șoseaua națională.

Tot pe teritoriul acesteĭ comune trece și calea ferată, avînd gara Timna.

Este udată de rîul Hușnița, în partea de N., și în care se varsă aci Peșceana, și de pîrîul Mătușeĭ, ce se formează din Timna.

Dealurĭ sunt: dealul Dosan, acoperit cu pădure, și Dealul-Haimanaleĭ, pe care este zidită biserica.

Tîmna, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., com. Tîmna, pe linia Craiova-T.-Severin, pusă în circulație la 5 Ianuarie 1875. Se află între stațiile Strehaia (14,9 kil.) și Prunișorul (9,8 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mării, de 178m,82. Venitul acestei stații pe anul 1896 a fost de 27239 lei, 12 b.

Tîmpa, *pîriŭ*, jud. Prahova, pl. Teleajenul. Izvorește de sub poalele munteluĭ Zăganul, trece pe lîngă mănăstirea Cheia și se varsă în rîul Teleajenul, pe malul sting, în raionul com. Măneciul-Ungureni. E format din Valea-Neagră și pîrîul Curul-Roșu, care se unesc spre E. de mănăstirea Cheia, și se varsă în rîul Teleajenul.

Tîmpa, *pichet*, cu No. 16, numit și Florile-Albe, jud. Gorj, situat pe clina de S. a munteluĭ Tîmpa.

Poteca ce se priveghează din acest pichet trece în Țară pe muntele Larga, apoĭ pe la Tîmpa, scoboară în Lotru pe la Pleșa-Tîmpeĭ, urmează cursul Lotruluĭ, în jos de poteca ce duce de la Urdele la Tîmpa, apoĭ trece la muntele Păpușa și de aci în Novaci, pe poteca Păpușa-Cazarmele-Novacĭ, descrise la pichetul Bora.

Tîmpeanul, *lac*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., com. Galbenul. Are o întindere de 30 pog. Proprietate particulară, conține pește ce se consumă în comună.

Tîmpele, *munte*, în jud. Gorj, plaiul Novaci, la frontieră, pe stînga rîuluĭ Lotrul, situat între munțiĭ: Tărtărăul, Largile și Balul. Aci se află sucursala vamală Novaci-Tîmpa și pichetul de pază No. 16, numit Tîmpa saŭ Florile-Albe. Pe aci trece o potecă în Transilvania.

Tîmpeni, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Șerbănești, situată pe pîrîul Dorofeiul, la 25 kil. de capitala județuluĭ și la 6 kil. de a plășeĭ.

Se compune din 3 cătune: Tîmpeni-d.-s., Tîmpeni-d.-j. și Bacea, cu o populație de 2200 locuitorĭ.

Se învecinește la V. cu Perieți și Mierlești; la N. și N.-E., cu Valea-Merilor; la E., cu Icoana și Florul, separată prin Valea-Rogojina și la S., cu com. Șerbănești.

Are 2 biserici, una în căt. Tîmpeni-d.-s., clădită la 1843 de serdarul Gheorghe Opran și cea l'altă în căt. Bacea, fondată la 1857, deservite de 2 preoți; o școală, înființată la 1882.

In căt. Bacea, ceĭ maĭ mulți locuitorĭ sunt moșneni.

Improprietăriți după legea rurală din 1864, sunt 211 locuitorĭ; iar 56 s'aŭ improprietărit după legea însurăților din 1879.

Locuitoriĭ posedă: 140 caĭ, 300 țepe, 818 boĭ, 354 vacĭ, 6200 oĭ și 500 porcĭ.

Teritoriul comuneĭ se întinde de la V. la E., din Iminogul pănă în Valea-Rogojineĭ, pe o suprafață de 4625 hect.

Femeile Tîmpene se ocupă cu cultura gîndacilor de mătase.

Comerciul se exercită în comună de 7 circiumarĭ.

Veniturile com. se ridică la 6256 leĭ, 14 banĭ și cheltuelile, la 6254 leĭ, 14 banĭ.

O șosea vecinală, care trece prin centrul comuneĭ și merge paralel cu Valea-Dorofeiuluĭ, leagă com. la N. cu gara Potcoava și la S. cu com. Șerbănești.

Teritoriul comuneĭ e maĭ mult șes, puțin ondulat de cîte-va dealurĭ micĭ și udat de maĭ multe văĭcele, carĭ daŭ în Dorofeĭ: Teiușul și Zmedrioasa pe dreapta; Bacea, Tănăsuia și Ivăneasa, pe stînga.

Tot pe teritoriul acesteĭ comune trece și Brazda-luĭ-Novac, cu direcțiunea S.-V. către N.-E. pe la N. de satul Tîmpeni, prin căt. Bacea, și printr'o pădure, numită Brazda.

Tîmpeni, *cătun*, cu 113 locuitorĭ, pendinte de comuna Vizirul, pl. Balta, jud. Vasluiŭ, situat la 67 kil. spre N.

Locuitoriĭ posedă: 74 boĭ, 55 vacĭ, 8 viței, 51 caĭ, 283 oĭ și 13 rîmătorĭ.

Tîmpeni-de-Jos, *cătun*, pendinte de com. Tîmpeni, jud. Olt, situat la S., pe ambele laturĭ ale pîrîuluĭ Dorofeiul.

Are o populație de 500 locuitorĭ, din carĭ 70 improprietăriți. Eĭ posedă 150 boĭ, 80 vacĭ, 100 caĭ, 1200 oĭ și 150 porcĭ.

Cu ocaziunea facereĭ uneĭ șosele, tăindu-se un mal, s'aŭ dezgropat aci o mulțime de schelete omenești, toate de mărime naturală și cu capul către V. S'aŭ găsit niște inele de argint, cu un fel de scaun mare, vre-o 3 brățărĭ marĭ, tot de argint, de o greutate de 850 grame una, fără nicĭ o inscripțiune, dar frumos ornate și în forma luĭ C.

Tîmpeni-de-Sus, *sat*, pendinte de com. Tîmpeni, pl. Șerbănești, jud. Olt, situat pe valea și malul sting al Dorofeiuluĭ, în formă de amfiteatru, la N. și în apropiere de căt. Tîmpeni-d.-j. E reședința comuneĭ.

Locuitorĭ improprietăriți sunt 150, cu 600 hect. Eĭ posedă: 350 boĭ, 180 vacĭ, 150 caĭ și 2800 oĭ.

Tîmpești, *sat*, jud. Suceava, pe

moşia cu acelaşĭ nume, care formează un trup cu moşia Baia, com. Şoldăneşti.

E aşezat pe coasta răsăriteană a dealuluĭ Tîmpeşti.

Are o populaţie de 115 locuitorĭ; o biserică, în jurul căreia se află cimitirul oraşuluĭ Fălticeni şi unde se află următoarea inscripţie:

Tudorache Ciurea, Marele Paharnic, am zidit din temelie, cu toată cheltuiala mea, acest Sfînt şi Dumnezeesc locaş, unde se prăsnueşte hramul Sfinţilor Maĭ Marilor Voevozĭ Mihail şi Gavril, spre pomenirea răposaţilor părinţilor şi strămoşilor meĭ şi a săracilor locuitorĭ din satul acesta, rugînd pe toţĭ ceĭ ce vor intra în biserica aceasta să roage pe Dumnezeŭ pentru mîntuirea pomeniţilor şi să-ĭ ĭerte. Anul 1807, Maiŭ 31.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt: 4 fruntaşĭ, 8 pălmaşĭ şi 3 codaşĭ, stăpînind 38 fălcĭ şi 28 prăjinĭ.

In 1803, «Tîmpeştia Cluceruluĭ Tudorache Ciurea avea 35 liuzĭ, plătind 376 leĭ bir anual, fiind şi 3 liuzĭ de ceĭ scutiţĭ» («Uricar.», VII).

Tîmplari, *sat,* jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, pendinte de com. rur. Barsoiul. Are o biserică, cu hramul Adormirea, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Tîncăbeşti, *com. rur.*, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situată la 29 kil. spre N. de Bucureşti. Spre V. trece şoseaua naţională Bucureşti-Ploeşti.

Se compune din satele: Ciofliceni, Izvorani, Tîncăbeşti-Filitis şi Tîncăbeşti-Mitropolia, cu o populaţie de 1385 locuitorĭ şi 317 case.

Are o suprafaţă de 6535 hect.; 3 bisericĭ: la Ciofliceni, Izvorani şi Tîncăbeşti-Filitis; 1 şcoală mixtă; 1 moară cu apă, 1 cu vaporĭ; 1 pod; 2 bălţĭ; 1 heleşteŭ; 1 maşină de treerat cu aburĭ.

Locuitoriĭ posedă: 58 plugurĭ, 43 cu boĭ, 15 cu caĭ; 143 care şi căruţe: 91 cu boĭ şi 52 cu caĭ; 105 caĭ şi ĭepe, 7 armăsarĭ, 377 boĭ, 236 vacĭ şi viţeĭ, 22 taurĭ, 11 bivolĭ şi bivoliţe, 57 porcĭ, 25 capre şi 959 oĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 5699 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 5092 leĭ.

Comerciul se face de 11 cîrciumarĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ sunt 180 şi neîmproprietăriţĭ, 174.

Tîncăbeşti-Ciofliceni, *moşie* şi *pădure* a statuluĭ, în întindere de 1250 hect., pendinte de com. Tîncăbeşti, pl. Znagovul, jud. Ilfov, formată din trupurile: Tîncăbeşti (675 hect.), Ciofliceni (200 hect.) şi Comora (375 hect.).

Tîncăbeşti-Filitis, *sat,* jud. Ilfov, pl. Znagovul, făcînd parte din com. rur. Tîncăbeşti.

Se întinde pe o suprafaţă de 2400 hect., cu o populaţie de 242 locuitorĭ.

Are o biserică, cu hramul Înălţarea, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 1 moară cu aburĭ, 1 moară cu apă; 2 maşinĭ de treerat cu aburĭ; 1 heleşteŭ şi 1 pod stătător.

Numărul vitelor marĭ e de 151 şi al celor micĭ, de 300.

Comerciul se face de 4 cîrciumarĭ.

Tîncăbeşti-Mitropolia, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tîncăbeşti, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat la N. de Bucureşti, între Valea-luĭ-Baron şi Valea-Pescărieĭ, braţ al bălţeĭ Znagovul. Spre V. trece şoseaua naţională Bucureşti-Ploeşti.

Are o suprafaţă de 2190 hect., cu o populaţie de 399 locuitorĭ; o şcoală mixtă.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 270 şi al celor micĭ, de 318.

Tîncănăul, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., la 28 kil. de Craiova, şi la 13 kil. de reşedinţa plăşeĭ, com. Vîrtopul.

Situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Dăsnăţuiul şi pe marginea pădureĭ statuluĭ, Tîncănăul.

Se mărgineşte: la N. cu com. Ciutura; la S., cu com. Perişorul şi Sălcuţa; la E., cu com. Ciutura şi Vîrvorul şi la V., cu com. Sălcuţa.

Este accidentată de dealul Tîncănăul, acoperit cu viĭ, şi de pădurea Tîncănăul; prin centru este tăiată de valea Dăsnăţuiuluĭ, acoperită cu finеţe, şi udată de rîul Dăsnăţuiul, cu îndreptarea de la V. spre E. Primeşte în stînga apa Dăsnăţuiuluĭ-Mic.

Se compune din treĭ cătune: Drăgoaia, numită în vechime Iculeşti, Mărăcinele şi Tîncănăul, cu reşedinţa în cătunul Tîncănăul.

Are o suprafaţă de 4503 hect., cu o populaţie de 1520 locuitorĭ; 2 bisericĭ de zid: una în Tîncănăul, fondată la 1852, de Mitrică Constantin şi jupîn Dumitru Ciorecan, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, — cea-l-altă în Mărăcinele, fondată la anul 1869 de Lepădatu Petcu, Chirea Buşu, Sanda Berceanu şi Ioan Ciliciŭ, cu hramul Sf. Nicolae, deservite de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă; 5 cîrciumĭ şi 3 morĭ.

Vite: 40 caĭ, 214 vite cornute.

După legea rurală din 1864, sunt 188 împămînteniţĭ, după legea din 1879 sunt 18 însuraţeĭ.

Viile în întindere de 186 hect. aparţin locuitorilor, iar o vie de 36 hect. aparţine statuluĭ.

Cete de moşnenĭ se găsec în Drăgoaia.

Budgetul com. e la venitурĭ de 2675 leĭ, 94 banĭ, iar la cheltuelĭ, de 1712 leĭ, 63 banĭ.

Tîncănăul, *sat,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Tîncănăul, reşedinţa primărieĭ. Are o populaţie de 816 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1882; o biserică, fondată în 1852 de Mitrică Constantin şi jupîn Dumitru Ciorecan, cu hramul S-ţiĭ Voivozĭ; 2 circiumĭ.

Tînganul, *com. rur.,* pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, situată lîngă rîul Dîmboviţa, la 16 kil. de Bucureşti.

Se compune din satele: Tînganul şi Tînganul-Moara, cu o populaţie de 883 locuitorĭ.

Stă în legătură cu Cernica şi Frunzineşti prin şosele vecinale.

Se întinde pe o suprafaţă de 1935 hectare.

Are 1 biserică; 1 şcoală mixtă; 1 maşină de treerat cu aburĭ; 1 heleşteŭ; 2 podurĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 67 pluguri, 50 boĭ, 17 cu caĭ; 112 care şi căruţe: 64 cu boĭ, 48 cu caĭ; 173 caĭ şi ĭepe, 3 armăsarĭ, 213 boĭ, 2 taurĭ, 119 vacĭ şi viţeĭ, 36 bivolĭ şi bivoliţe, 147 porcĭ, 43 capre şi 777 oĭ.

Improprietăriţĭ sunt 84 locuitorĭ şi neîmproprietăriţĭ, 127.

Comerciul se face de 5 circiumarĭ.

Tînganul, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, situat între rîul Dîmboviţa şi valea Pasărea.

Aci este reşedinţa primărieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 1878 hect., cu o populaţiune de 811 locuitorĭ.

Are o şcoală; o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; 1 heleşteŭ; 1 pod; o maşină de treerat.

Comerciul se face de 4 circiumarĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 491 şi al celor micĭ, de 944.

Tînganul, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Văcăreşti, jud. Ilfov, arendată cu 28400 leĭ anual.

Are şi o pădure de 1063 hect.

Tînganul, *fostă staţie* de caĭ de poştă pe la anul 1836, pe drumul între Bucureşti şi Călăraşi, jud. Ilfov.

Tînganul-Moara, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tînganul, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, lîngă valea Pasărea.

Se întinde pe o suprafaţă de 56 hect., cu o populaţie de 72 locuitorĭ.

Proprietatea e a locuitorilor. Are 1 pod stătător.

Comerciul se face de 1 circiumar.

Numărul vitelor marĭ e de 55 şi al celor micĭ, de 23.

Tîngujei, *com. rur.,* în partea de N. a plăşeĭ Fundurile, jud. Vasluiŭ, la 40 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 14 kil. de Negreşti, reşedinţa plăşeĭ.

E formată din satele: Tîngujei, Grieşti, Răcea, Moara-luĭ-Ciorneiŭ, Pănoasa şi Poiana-Mănăstireĭ, pe o suprafaţă de 4044 hect. şi cu o populaţie de 565 familiĭ, saŭ 1323 suflete.

Are 2 biserică şi o şcoală.

Comerciul se face de 6 persoane.

Vite: 675 vite marĭ cornute, 163 caĭ, 1600 oĭ, 56 capre, 160 rîmătorĭ.

Budgetul comuneĭ e de 3055 leĭ, 30 banĭ, la venitурĭ, şi de 2773 leĭ, 18 banĭ, la cheltuelĭ.

Tîngujei, *sat,* în centrul comuneĭ Tîngujei, pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ, situat pe un podiş, înconjurat de dealul Gorgana la E., de dealul Cojana şi Toaca la N., de două movile şi de valea Onaca la S., iar la V., de frumoasa vale a pîrîuluĭ Şacovăţul.

Are o suprafaţă de 1344 hect., cu o populaţie de 120 familiĭ, saŭ 413 suflete.

Este reşedinţa comuneĭ. Are o biserică, făcută la 1845 de d-l Grigore Carp, şi o şcoală înfiinţată la 1867.

Vite: 329 vite marĭ cornute, 68 caĭ, 678 oĭ, 84 capre şi 384 rîmătorĭ.

Tîntava, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Sabarul, situată spre V. de Bucureşti, între rîul Răstoaca şi Argeşul, la 26 kil. de Bucureşti. Stă în legătură cu Bălăşoeni şi Grădinari-Fălcoianca prin o şosea vecinală.

Se compune din satele: Tîntava-Banuluĭ şi Tîntava-Bălăşoaia, cu o populaţie de 1180 locuitorĭ.

Are o suprafaţă de 1127 hect.; o biserică; o şcoală mixtă; o moară cu apă; 2 podurĭ.

Budgetul com. e de 3073 leĭ la venitурĭ, şi de 3148 leĭ la cheltuelĭ.

Locuitorĭĭ posedă 103 pluguri: 63 cu boĭ, 40 cu caĭ; 167 care şi căruţe: 92 cu boĭ, 75 cu caĭ; 170 caĭ şi ĭepe, 180 oĭ, 270 vacĭ şi viţeĭ, 10 taurĭ, 12 bivolĭ, 558 oĭ şi 20 porcĭ.

Tîntava - Banului (Dîrvari), *sat,* făcînd parte din com. rur. Tîntava, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat la V. de Bucureşti, pe malul drept al rîuluĭ Răstoaca, între rîul Argeş şi Răstoaca.

Se întinde pe o suprafaţă de 751 hect., cu o populaţie de 867 locuitorĭ.

Aci este reşedinţa primărieĭ.

Are 1 biserică, cu hramul Sf. Treime, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; 1 moară cu apă; 1 pod; o școală mixtă.

Comerciul se face de 5 cîrciumari.

Numărul vitelor mari e de 416 și al celor mici, de 526.

Tîntava-Bălășoaia (Băcanul), *sat*, făcînd parte din com. rur. Tîntava, pl. Sabarul, jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafață de 376 hect., cu o populație de 312 locuitori.

In raionul satului e o pădure de vr'o 30 hect.

Comerciul se face de 1 cîrciumar.

Numărul vitelor mari e de 226 și al celor mici, de 122.

Tîrbești, *cătun*, al com. Baldovinești, pl. Olteț-Oltul-d.-s., jud. Romanați, la 5 kil. spre V., situat pe niște dealuri, aproape de hotarul județului, la 8½ kil. de Balș. Are o populație de 117 locuitori.

Tîrcovul, *com. rur.*, în jud. Buzău, pl. Pîrscovul, situată d'a-lungul văii Tîrcovul și pe malul sting al riului Buzău, la 28 kil., 500 m. de orașul Buzău.

E formată din cătr. Gura-Tîrcovului, Olești, Tîrcovul și Trestieni, cu o populație de 900 locuitori.

Are o suprafață de 12 30 hect.; 2 biserici, deservite de 1 preot, 2 cîntăreți și 1 paracliser, catedrala fiind cea cu hramul Adormirea-Maicei-Domnului; 1 școală; 2 cîrciumi.

Vite: 168 boi, 140 vaci, 38 viței, 2 cai, 9 țepe, 3 mînji, 800 oi, 24 capre și 116 porci.

Locuitorii posedă 88 stupi.

Proprietăți mai însemnate sunt: Tîrcovenească și Oleșească, ale cetelor de moșneni Tîrcoveni. Budgetul com. e de 951 lei, 98 bani.

Locuitorii din comuna Trestieni sunt împroprietăriți pe moșia Lunca-Frumoasă.

Terenul este accidentat, avînd forma unei arene, care din vîrful munteluĭ Dilma se lasă pănă în albia riului Buzău.

Cale de comunicație e drumul natural pe valea Tîrcovului.

D-na Zinca Tîrcoveanca posedă un hrisov de la Mihaĭ-Viteazul prin care se recunoaște oare-care drepturi moșnenilor din această comună.

Tîrcovul, *cătun*, al com. Tîrcovul, jud. Buzău, cu 270 locuitori și 65 case; are subdivizia Fundul-Tîrcovului.

Tîrcovului (Fundul-)(Schitul), *subdivizie a comunei* Tîrcovul, jud. Buzău, com. Tîrcovul.

Tîrcovului (Gura-), *cătun*, al com. Tîrcovul, jud. Buzău, cu 160 locuitori și 39 case.

Tîrcovului (Schitul-), *fost metoh* al Episcopiei Buzău, jud. Buzău, com. și cătr. Tîrcovul, azi biserică de mir.

Tîrgoviștea, *com. urb.*, situată cam în centrul jud. Dîmbovița, a cărei reședință este. Are o populație de 7812 locuitori. Este așezată pe loc șes, pe malul drept al riului Ialomița, aproape de locul unde acest riu scapă din munți și șerpuește spre S.-E. In partea de N.-V., V., S.-V., S. și S.-E., orașul e încins cu un șanț și cu un zid, ambele în stare de ruină, care au forma unuĭ semi-perimetru de poligon, aproape regulat și care din distanță în distanță sunt întrerupte de 12 metereze sau forturi de apărare. Șanțul cetății datează din timpul luĭ Matheiu-Basarab și a fost pe alocurea reconstruit la 1821 de Al. Ipsilante.

Are două școale primare de băeți, două de fete și un gimnaziu.

Biserici sunt 24, din care 19 funcționează și 5 sunt în ruină. Din cele în ființă sunt mai însemnate: Mitropolia, templu măreț, care stă în picioare de 370 ani și pare că a fost regina tutulor bisericilor din Țară. Ea are 9 turnuri mari și mici și a fost învelită toată cu plumb. La revoluția din 1821, se zice că soldații luĭ Ipsilante au luat plumbul de pe biserică și au făcut dintr'însul gloanțe, lăsînd numai pe cel de pe turnuri. Neagu Basarab, fondatorul vestitei mănăstiri de la Curtea-de-Argeș, a pus temelia și mitropoliei din Tîrgoviște, la 1515. In năuntrul ei sunt mai multe morminte prețioase a diferiți Mitropoliți și Domni ai Țării. Mitropolia vechie a fost radical reconstruită de către d. Lecomte du Nouy, dar încă nu e zugrăvită.

Afară de Mitropolie se află: Biserica Curtea-Domnească, reconstruită de Petru-Vodă-Cercel, pe la 1585, și mai tîrziu reînoită cu totul și împodobită la 1699 de Constantin Brîncoveanu. La 1745, Grigore-Ghica o mai repară și înfrumuseță; dar arzînd și dărămîndu-se de un cutremur mai pe urmă, fu iarăși rezidită și împodobită la 1748, tot de Grigore-Ghica. Astă-zi acest templu, de și vechiu, este solid; zugrăveala, ornamentele și tîmpla sunt lucrate în aur, păstrîndu-se aproape cum erau în vechime. Lîngă acest monument prețios sunt ruinele palatelor Domnești și subteranele sau drumurile pe sub palate, despre

care se vorbește că unele merg chiar afară din oraș, pe sub pămînt. Tot aci este Chindia, un turn de observație, care se crede a fi făcut de Mircea-cel-Mare, împreună cu palatele. Chindia însă se cam ruinase; dar la 1844 s'a reparat de Bibescu-Vodă. Acest turn se compune din două părți. Partea de la bază are forma unuĭ trunchiŭ de piramidă patrunghiulară, clădită toată de piatră și înaltă cam de 10 m.; a doua, partea de sus, are forma cilindrică și e clădită din cărămidă și ne tencuită. Această parte la extremitatea superioară are, de jur-împrejur, în formă circulară, maĭ mulți stîlpi de zid de formă paralelipipedică, de înălțimea unuĭ metru și prinși unul pe altul cu lanțuri de fer. Partea cilindrică este cam de 30 metri. De la acest turn a rămas în popor zicătoarea: «A ajuns soarele la chindiĭ», adică la un punct al zileĭ, cînd trebue a se pune la masă, fiind-că în timpurile trecute Domniĭ aveaŭ obiceiŭ a pune la masă să le cînte muzica din vîrful acestuĭ turn. Astă zĭ încă există cîntecul chindia, care este un fel de joc.

Biserica Stelea-Vechĭe, lîngă cazarmele militare de dorobanți și călărași. Această biserică s'a făcut după modelul bisericeĭ Treĭ-Ierarhĭ din Iași de către Vasile-Lupu, Domnul Moldoveĭ, la 1645, în locul alteĭ bisericĭ vechĭ, ce fusese ridicată de mult de un negustor, anume Stelea. Această biserică în timpul luĭ Mateiŭ-Basarab era înconjurată de ziduri groase și înalte și avea în curte palaturĭ metropolitane. In curtea Steleĭ-Vechĭ, se zice că ar fi stat patriarhul Nifon, pe vremea luĭ Radu-Vodă-cel-Mare. Numaĭ poleiala crucilor de pe turnurĭ costă pe Vasile-Lupu 700 galbenĭ venețianĭ. Stelea, ca și toate clădirile vechĭ din Tîrgoviște, a suferit multe.

Biserica Sf. Nicolae pe strada Brîncoveanu, făcută de Mateiŭ-Basarab în anul morțeĭ sale, 1654. In apropiere de această biserică, se află Tunelul, care este o mare clădire particulară, făcută pe una din pivnițile celе maĭ marĭ din Tîrgoviștea, ce se zice că a fost a Domnuluĭ Brîncoveanu Basarab.

Biserica Sf. Vinerĭ, așezată între ruine, aproape de Curtea Domnească. Această biserică este și ea foarte vechĭe. La 1595, după lupta de la Călugăreni, Mihaiŭ-Viteazul, ducîndu-se în munți, Sinan-Pașa intră în Tîrgoviște, își stabili cartierul general în palatele și Curtea bisericeĭ Sf. Vinerĭ, pe care o prefăcu împreună cu palatul Domnesc în cetățuie, din care și azĭ se maĭ văd două ziduri groase și arcuri mărețe de porți de cetate.

In 1901, d. profesor Tocilescu a regăsit pe teren fortăreața luĭ Sinan-Pașa, adică zidurile împrejmuitoare. In jurul acesteĭ bisericĭ se văd ruine de palate, care se zice că la 1821 eraŭ în bună stare, aproape de locul unde Ipsilante, cu Zavergiiĭ săĭ, aŭ prins pe Vladimirescu.

Afară de aceste, semnalăm ca bisericĭ maĭ puțin însemnate: biserica Sf. Nifon, biserica Simuleasa, biserica Albă, biserica Roșie și biserica Stolnicul pe Strada-Mare; biserica Crețulescu, biserica Sf. Dimitrie, biserica Sf. George, biserica Lemnul, biserica Tîrgul, biserica Voevozĭ, biserica Geartul, biserica Izvorul Tămăduireĭ. Apoĭ în ruină: Biserica-Vărzarul, clădită, se zice, de către Ghinea Vărzarul, ministrul luĭ Mateiŭ-Basarab; biserica Catolică, zidită în timpul luĭ Negru-Vodă; biserica sf. Constantin, în care se zice că s'a făcut jurămîntul de alianță între Mihaiŭ Viteazul, Aron, Domnul Moldoveĭ, și Sigismund Batori, Domnul Transilvanieĭ, contra Turcilor; biserica Sf. Ioan, biserica sf. Impărățĭ, și în fine capela de la cimitir, care este afară din oraș, în apropiere de gara drumuluĭ de fer. — Ca mănăstirĭ din apropiere citîm: mănăstirea Dealuluĭ și Viforita.

Pe locul deschis dintre Fundărie, Mitropolie, strada Progresuluĭ, Industria și Stelea-Vechĭe, este tîrgul saŭ oborul de săptămînă. Aci, în fie-care săptămînă, Joia și Vinerea, se face mare comerciŭ cu tot felul de articole.

Tîrgoviștea este orașul romînesc cel maĭ vechiŭ, datînd înainte chiar de fundarea principatuluĭ Țărĭi-Romînești. Este cea d'inteiŭ și cea maĭ vechie capitală a Țărĭi, constatată prin documente, și a rămas ca atare pînă pe vremea luĭ Gheorghe-Vodă Ghica (1659—1660), care din porunca Turcilor mută pentru tot-d'auna capitala Țărĭi la București și dărîmă la pămînt zidurile Tîrgovișteĭ și mănăstirile de prin prejur; aceasta pentru ca Poarta să fie maĭ sigură de credința Domnilor (Tocilescu, «Manual de Istoriea Romînilor», 1900, pag. 370).

A face istoria orașuluĭ este a scrie istoria Țărĭi-Romînești. Vom da cîte-va indicațiĭ numaĭ: Pe la 1515, Neagu Basarab făcu în Tîrgoviște biserica Sf. Gheorghe, care azĭ e în ruină, și zidi din temelie Mitropolia. Tot Neagu strămută de la Argeș tronul metropolitan în palatele Mitropolieĭ din Tîrgoviște. Mitropolia din Tîrgoviște, în acel timp, avea în prejurul săŭ palate și grădinile celе maĭ frumoase, care coprindeaŭ maĭ tot oborul

şi Fundăria de azĭ. — Pe la 1583, Petru Cercel maĭ înavuţi Tîrgovişteа cu biserica Domnească. Apoĭ peste 12 anĭ, la 1595, în timpul luĭ Mihaiŭ Viteazul, Sinan-Paşa cuprinse Tîrgovişteа, intră în ea şi prefăcu Curtea domnească şi biserica Sf. Vinerĭ în cetăţue de apărare. Aceste întăririĭ se văd şi azĭ; dar Mihaiŭ prin vitejia luĭ îl scoate d'aci. — In timpul luĭ Mateiŭ Basarab, Tîrgovişteа a ajuns la apogeul săŭ. In acest timp oraşul era bine canalizat, stradele frumos pavate, şi oraşul avea peste 60000 locuitorĭ. Mateiŭ repară din temelie zidurile cetăţeĭ. El făcu biserica Sf. Nicolae-Vechiŭ la 1651 şi Sf. Nicolae-Noŭ la 1654. Pe timpul luĭ, la 1651, Vasile Lupu, Domnul Moldoveĭ, fiind în relaţiĭ prieteneştĭ cu Mateiŭ, făcu biserica Stelea. Un vierme muşca din liniştea luĭ Mateiŭ şi din fericirea Ţăreĭ: el nu avea armată romînească, ci niştе străinĭ cu plată, numiţĭ Seimenĭ. Seimeniĭ nu s'aŭ sfiit a ucide chiar în palatele domneştĭ, care sunt azĭ în ruină, pe Ghinea Vărzarul şi Armaşul Radu Olarul, ceĭ d'întîiŭ sfetnicĭ aĭ luĭ Mateiŭ. Chiar Domnuluĭ eĭ îĭ închiseră porţile cetăţeĭ într'o zi cînd venea de la Curtea-de-Argeş, zicîndu-ĭ: «Inapoĭ, nu ne trebue Domn bătrîn», ceia ce grăbi moartea bunuluĭ Domn. — De la Mateiŭ Basarab Tîrgovişteа a început a da îndărăt. La 1660, Vizirul Cupruli a dat ordin de s'a dărîmat cetatea şi s'a mutat capitala în Bucureşti. Sub Grigore Ghica II, pe la 1748, tot se maĭ făcu reparaţie şi îmbunătăţiriĭ palatelor domneştĭ; dar sub Constantin Mavrocordat, Turciĭ le-aŭ ars cu totul, dărămînd şi toate întăriturile cetăţeĭ, ca să numaĭ rămînă de cît cenuşă, spre a nu avea eĭ de ce se maĭ teme. Pănă şi moşia oraşuluĭ, unul din domeniile cele maĭ întinse din Ţară, era să fie dată zestre fiiceĭ sale de un Domn fanariot al Ţăreĭ (Şuţu); dar s'aŭ răsculat orăşeniĭ ca un singur om, s'aŭ dus la Bucureşti cu jalba în proţap şi cu rogojiniĭ pe cap şi aŭ protestat să nu li-se înstrăineze moşia; cererea lor a fost ascultată. Tîrgovişteа nu numaĭ în timpurile eĭ de mărire a fost cuibul eroilor şi oamenilor marĭ aĭ Ţăreĭ; dar şi în epoca eĭ de decadenţă. Aşa, pe la 1786 s'a născut la cîţi-va kil. de Tîrgovişte, în com. Văcăreşti, poetul, literatul şi marele patriot romîn, Ioan Văcărescu, al căruia nume îl poartă gimnaziul din Tîrgovişte. La 1802, s'a născut Ioan Eliade Rădulescu, părintele literaturеĭ romîne. Casele în care s'a născut el sunt încă în fiinţă lîngă biserica Voivozĭ. Eliade a cîntat ruinele Tîrgovişteĭ. — Tot în Tîrgovişte s'a născut poetul şi fabulistul Gr. Alexandrescu, la 1812. El a fost elevul luĭ Eliade. Un bust al săŭ înfrumuseţează grădina oraşuluĭ. — Poetul Vasile Cîrlova s'a născut asemenea în Tîrgovişte, la 1809.

Tîrgovişteа, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Dîmboviţa, com. Tîrgovişteа, pe linia Titu-Tîrgovişteа-Pucioasa, pusă în circulaţie la 2 Ianuarie 1884.

Se află între staţiile Văcăreşti (7,1 kil.) şi Doiceşti (9,9 kil.). Între Tîrgovişteа şi Doiceşti se află halta Teişul.

Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ de 276m,26. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 253261 leĭ şi 97 banĭ.

Tîrgşoreanca, *sat*, făcînd parte din com. rur. Ploeştiori, jud. Prahova, pl. Tîrgşorul.

Are o populaţie de 317 locuitorĭ.

In cîmpia de lîngă acest cătun se află ruinele uneĭ bisericĭ.

Inainte de 1848, în jurul aceleĭ bisericĭ se afla un tîrgşor numit Berеasca, format din locuitorĭ bulgarĭ, veniţĭ aicĭ în urma rezbeluluĭ ruso-turc din 1828.

Proprietarul moşieĭ, voind a-ĭ impune la clacă, eĭ n'aŭ voit să se supună, şĭ-aŭ dărîmat singurĭ casele şi s'aŭ retras la Ploeşti, în partea de N., pe malul Dîmbuluĭ, ce se numeşte şi azĭ mahalaua sîrbească.

Tîrgşorul, *plasă*, jud. Prahova. Se mărgineşte la E. cu plăşile Crivina şi Cricovul, de care se desparte printr'o linie mixtă dusă de la N. la S. şi care trece pe la E. de comunele: Blejoiul-Strîmbeni, Ploeşti, Popeşti şi Tăriceni; la N., cu plasa Podgoria, unde rîul Teleajen formează un unghiŭ ascuţit cu limita de N.-V. a plăşeĭ şi care trece pe lîngă comunele: Păuleşti, Tîrgşorul-Noŭ şi Vlădeni-Mărgineni; la S. cu judeţul Dîmboviţa, de care se desparte prin pîrîul Cricovul-Dulce.

Se compune din 14 comune rurale şi una urbană, cu reşedinţa plăşeĭ în com. Tîrgşorul-Noŭ.

Partea de N. a plăşeĭ este deluroasă, acoperită cu viĭ şi păduriĭ. Partea de V. şi S. are îndestulătoare locurĭ de fineţe şi produce cereale. Aci sunt şi cîte-va păduriĭ.

Rîuriĭ însemnate sunt: Prahova, Cricovul-Dulce şi Leaotul.

Plasa Tîrgşorul are 11 parohiĭ şi 10 filiale.

Parohiile sunt: Tăriceni, Şirna,

Hăbudul, Popeşti, Strejnicul, Cocorăşti-Colţul, Păuleşti, Ploeştiori, Tîrgşorul-Noŭ, Măneşti şi Vlădeni.

Tîrgşorul, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tîrgşorul-Vechiŭ, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova.

Tîrgşorul, *mănăstire,* în jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, com. Tîrgşorul-Noŭ.

Următorul hrisov, de la Alexandru Ipsilante, ne arată că mănăstirea Tîrgşorul s'a fondat de Antonie-Vodă, în a doua jumătate a secoluluĭ XVII, şi că a fost scutită de toate dăjdiile puse pe alte mănăstirĭ:

Sfinteĭ şi dumnezeeşteĭ mănăstirĭ Tîrgşorul, unde se cinsteşte şi se prăznueşte hramul sfinţilor şi afară de trupurĭ, maĭ marĭ Voevozĭ şi Arhistratigĭ, Mihail şi Gavriil, care este zidită şi înălţată din temelia eĭ de Domnia-sa Antonie-Vodă şi cuviosuluĭ egumen Kir... şi tutulor părinţilor călugărĭ cîţĭ se află locuitorĭ la această sfîntă mănăstire, ca să fie sfîntă mănăstire în pace şi ĭertată de toate dăjdiile şi orînduelile ce vor eşi de la visteria Domnieĭ-mele pe alte mănăstirĭ de nicĭ unele val saŭ supărare să n'aibă; şi iar să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă de la Domnia-mea să aibă a lua în toţĭ aniĭ din vama Ploeştilor cîte taleriĭ una sută, care banĭ să aibă a-ĭ da vameşiĭ de două orĭ într'un an, însă la Sf. Dimitrie taleriĭ cincĭ-zecĭ şi la Sf. Gheorghe taleriĭ cincĭ-zecĭ. Aşijderea şi drepte bucatele mănăstireĭ să fie scutite, stupĭ i rîmătorĭ de dijmărit şi vinul de vinăricĭ, şi două pivniţe în oraşul Ploeşti scutite şi apărate, de vamă, de fumărit, de cămănărit, de vin Domnesc şi de ot vătăşesc; şi iar să fie sfinteĭ mănăstirĭ, mila de la Domnia mea să aibă a lua în toţĭ aniĭ merţic de sare de la Ocna Telega pe an bolovanĭ două sute, la vremea cînd vor lua şi alte sfinte mănăstirĭ şi să facă cu dînsa orĭ ce va vrea, şi de către nimenea bîntuială să nu aibă, numaĭ şi egumenul după aşezămîntul ce s'a făcut să aibă a da ruptoarea de sfîntul Pantelimon, unde este închinată, pe an taleriĭ una sută, la sfîntul Gheorghe taleriĭ cincĭ-zecĭ şi la sfîntul Dimitrie taleriĭ cincĭ-zecĭ; şi pentru ca să se păzească mila aceasta nestrămutată, să aibă de unde a da şi baticul cu care să se ajutoreze săracĭ bolnavĭ de la spital şi pentru ca să fie Domnieĭ-mele şi răposaţilor întru fericire părinţilor Domnieĭ-mele veĭnică pomenire, am întărit Domnie-mea hrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ-mele Iw Alexandru Ipsilante Voevod şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ-mele fiĭ Constantin-Voevod, Dumitraşcu-Voevod, şi martorĭ punem pe toţĭ cinstiţiĭ şi credincioşiĭ boerĭ ceĭ marĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ-mele, Pan Dumitrache Ghica Vel Ban, Pan Nicolae Dudescu Vel Vornic de Ţara-de-Sus, Radu Văcărescu, Vornic de Ţara-de-Jos, Pană Filipescu Vornic de Ţara-de-Sus, etc. şi s'a pus hrisovul acesta în anul dintîiŭ al Domnieĭ-mele, aci în Bucureşti, la leatul de la Adam 7283, iar de la naşterea Domnuluĭ nostru Is. Hrist. 1775, Iunie 22.

De-asupra uşeĭ se citeşte o inscripţiune aproape ştearsă, literile fiind măcinate. Astăzĭ biserica fiind dezvălită şi servind de adăpost vitelor, e condamnată a se desfiinţa. Cîte-va picturĭ murale aŭ fost luate şi depuse în muzeul naţional de antichităţĭ, prin îngrijirea direcţiuneĭ acestuĭ aşezămînt.

Tîrgşorul-Noŭ, *com. rur.,* jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, situată în partea de E. a apeĭ Leaotul, la 10 kil. de capitala judeţuluĭ. Aci e reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 2 cătune: Tîrgşorul-Noŭ, căruia locuitoriĭ ĭ maĭ zic şi Crîngul-Teiuluĭ, nume pe care l'a purtat oficial pănă la 1857, şi Ţigănia, numită Ţigănia-Stoeneşti. Are o populaţie de 1127 locuitorĭ.

In comună e mănăstirea Tîrgşorul, iar în cătunul Ţigănia o biserică zidită la 1827 de Arhiereul Ioanichie şi Jupîn Voicilă, deservită de un preot, plătit de Eforia Creţulescu.

Locuitorĭ, în număr de 147, s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia Tîrgşorul-Noŭ, azĭ proprietate a Eforieĭ Spitalelor Civile, şi Ţigănia, proprietate a bisericeĭ Creţulescu.

Eĭ aŭ: 56 caĭ, 345 boĭ, 122 vacĭ, 3 capre, 735 oĭ şi 154 porcĭ.

In raionul comuneĭ, pe apa Leaotul, numită şi Moruzi, sunt două morĭ.

Are o suprafaţă de 2459 hect; o şcoală; un oficiŭ telegrafo-poştal; un penitenciar militar.

Comerciul se exercită în comună de 5 circiumarĭ.

Afară de şoseaua dintre Tîrgşorul şi Tîrgovişte, prin com. Dîrmoneşti, Haimanalele, etc., prin com. maĭ e o altă şosea, ce-ĭ înlesneşte comunicaţia spre Ariceşti, Nedelea şi Floreşti, unindu-se cu şoseaua naţională Ploeşti-Braşov, la locul numit Două-Circiume. Tot aceaşĭ şosea înlesneşte comunicaţiunea între Tîrgşorul şi Ploeşti, pe la punctul Ţigănia.

Pe teritoriul comuneĭ se află 8 movile de diferite mărimĭ şi aşezate în diferite direcţiunĭ. Dintre ele numaĭ treĭ aŭ numirĭ: Movila-Mare, situată la V. de cătr Tîrgşorul, între rîul Prahova şi apa Leaotul, făcînd hotar între moşia Tîrgşorul şi Ţigănia; Movila-Fluerului, pe malul sting al Leaotuluĭ; şi Movila-luĭ-Şerban, situată la E. de Tîrgşorul.

Din restul de 5 movile, fără numirĭ, 3 sunt situate la E. de Tîrgşor, lîngă pădurea Crîngul-luĭ-Bot, una la N. şi alta la S.-V. Pe toate aceste movile, afară de cea mare, se cultivă cereale.

E udată de rîul Prahova şi apa Leaotul numită şi Moruzi.

Tîrgşorul-Vechiŭ, *com. rur.,* în jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, situată pe malul drept al pîrîuluĭ Leaotul şi malul sting al Prahoveĭ, la 10 kil. de capitala jud. şi la 4 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 4 cătă. : Tîrgşorul, Stănceşti, Deduleşti şi Colţul.

Are o suprafaţă de 1250 hect., cu populaţie de 803 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una în cătă. Tîrgşorul-Vechiŭ, cu hramul Sf. Nicolae, fondată la 1884, şi cea-l'altă în cătă. Stănceşti, cu hramul S-ţiĭ Apostolĭ, fondată de locuitorĭ, ca şi cea din Tîrgşorul, la 1874; o şcoală; 3 cîrciumĭ.

Un număr de 136 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia Eforieĭ, din care li s'aŭ dat 120 hect. Eĭ aŭ: 58 caĭ, 10 iepe, 402 boĭ, 120 vacĭ, 24 bivolĭ, 724 oĭ.

In raionul com. e o fabrică de spirt şi 4 morĭ de apă: 2 pe apa Leaotul, una pe izvorul Bularul şi una pe Pantelimon.

Budgetul com. e la venitурĭ de 6376 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 4548,88 leĭ.

O şosea comunală înlesneşte comunicaţia cu com. Strejnicul, cea maĭ apropiată.

E udată de riul Prahova, de apa Leaotul, izvoarele Bularul şi Pantelimon. Se mărgineşte cu comunele: Tîrgşorul-Noŭ, Măneşti, Cocorăşti, Negoeşti, Ploeşti şi Strejnicul.

Tîrgşorul este unul din oraşele vechĭ ale Ţărĭĭ. Il găsim deja menţionat pe timpul luĭ Mircea Vodă Basarab (1386—1418) într'o poruncă domnească a fiuluĭ săŭ Mihaiŭ. Este în relaţiunĭ strînse comerciale cu Braşovul. Cu înfiinţarea oraşuluĭ Ploeşti, pe la finele secoluluĭ al XVI-lea, Tîrgşorul îşĭ pierde treptat din vechia sa însemnătate, ast-fel că astă-zĭ nimic nu maĭ aminteşte trecutul săŭ, de cît ruinele uneĭ vechĭ mănăstirĭ situată pe o înălţime.

Tîrgul, *plasă*, în jud. Botoşani. Se întinde pe dealurile dintre Siret şi Sicna, în partea de N.-V. a jud. Botoşani. Se mărgineşte la N. cu jud. Dorohoiŭ; la E., cu pl. Jijia şi Miletinul; la S.-V., cu pl. Coşula şi Siretul.

Se compune din 8 comune: Bălueşeni, Botoşani, Costeşti, Costineşti, Cucoreni, Curteşti, Mănăstireni şi Poponţi.

Această plasă e străbătută de dealurile ce se prelungesc de la N.-V. spre S.-E., între riul Siretul şi Jijia, de ambele părţĭ ale pîriuluĭ Sicna; multe din ele sunt nişte platourĭ întinse. Ele se împart prin valea Sicneĭ în două grupe: dealurile din dreapta Sicneĭ şi dealurile din stînga sa.

Cele maĭ însemnate sunt:

In stînga Sicneĭ: Cotîrgaci, Movila-Vulturuluĭ, Nicşeni, Teişoara, în com. Costeşti; Crişma-Mînzuluĭ, Gherman, Răchiţi şi Teişoara, în com. Poponţi; Coşarilor, Lupuluĭ, Puturosuluĭ, Curmătura, Humăria, Ionete şi Valea-Şanţuluĭ, în com. Bălueşeni.

In dreapta Sicneĭ: Arapuluĭ (Licache), Dolina, Staniştea, Sicna, Vasilincea, în com. Costineşti; Armanul, Brăiasca, Botoşanca, Budăiul, Harangiul, Humăria, Cornul, Curmătura, Meica, Slatina şi Sicna, în com. Cucoreni; Cişmeleĭ şi Sicneĭ, în com. Poponţi; Agafton, Bobeică, Balta-Arsă, Băsărăboaia, Birul, Chirivoaia, Conegi, Crivăţul, Hulmul, Humăria, Hliboci, Lebăda, Micul, Manoleşti, Nisipăria, Rădiul, Sicna, Tîrgul, Via şi Vulturul, în com. Curteşti; Postuluĭ, în comuna Bălueşeni (v. a. n.).

Văile maĭ principale sunt: Valea-Sicneĭ, care străbate plasa prin mijloc, valea Teişoara şi Valea-Grajduluĭ în stînga şi valea Drăsleuca în dreapta.

Valea-Sicneĭ e bogată în iazurĭ, stuhăriĭ şi papură.

Apele ce udă plasa sunt:

Sicna, pîriŭ care izvoreşte din jud. Dorohoiŭ, străbate pl. de la N.-V. spre S.-E., prin valea Sicna. E un pîriŭ mic, dar primeşte alte multe pîriiaşe. După ce formează în cursul săŭ o mulţime de iazurĭ marĭ şi bogate în peşte, se varsă în Jijia, la Todireni. Primeşte, în stînga: Teişoara, care izvoreşte din pădurea Cioara, din jud. Dorohoiŭ, şi se varsă în iazul Stănceni, în com. Bălueşeni. Pîrîul-Porcărieĭ şi Priseceĭ, pe moşia Stănceni, com. Bălueşeni, care se varsă în iazul Stăncenilor; în dreapta: Bucecea cu Dolina şi Vasilincea, în com. Costineşti; Budăiul, în com. Cucoreni.

Drăsleuca, care curge din iazul Loeştilor, com. Cocoreni, cu pîraiele Slatina, Loeşti şi Brăiasca, prin com. Cucoreni, apoĭ, trecînd prin com. Curteşti, primeşte pîraiele Ioaneĭ, Olmul, Baisa, Hliboci, Ţurcani, Izvoarele, Broscăria, Săliştea şi trece în com. Bălueşeni, şi primind Căcaina şi Cîrnitura se varsă în Sicna, com. Bălueşeni.

Bîrlădeanca, care curge prin com. Bălueşeni şi Drăcşani şi se varsă în Sicna.

Sunt 42 iazurĭ şi 7 bălţĭ, din care cele maĭ însemnate sunt: Drăcşani, în com. Drăcşani, Iazul-Stăneştilor şi Zosinul, în com. Bălueşeni, Răchita şi Vasiliul în com. Poponţi.

Plasa Tîrgul se compune din 28 comune formate din oraşul Botoşani şi 42 sate şi se administrează, unită cu pl. Miletinul, de un sub-prefect, cu reşedinţa în Botoşani.

Are o suprafaţă de 46000 hect., cu o populaţie de 49123 locuitorĭ; 49 bisericĭ, deservite de 58 preoţĭ şi 83 cîntăreţĭ; 28 şcoale, conduse de 67 învăţătorĭ şi 16 învăţătoare; 24 morĭ de apă şi 9 morĭ de aburĭ; 1 fabrică de tăbăcit peile; 1 de bere; 1 de spodium; 1 de ci-

coare; 1 de vax şi cerneală; 5 de lumînări şi săpun; 1 de spirt (alcool); mai multe fabrici de cărămidă.

Cerealele, finețele şi imașele ocupă în plasă cea mai mare parte din teritoriu; păduri mai multe se află în com. Cucoreni, Curteşti, Costineşti şi Bălușeni, iar vii, în com. Botoşani, Curteşti şi Bălușani.

Locuitorii posedă: 12588 boi şi vaci, 30 bivoli, 2099 cai, 15438 oi şi 3703 porci; 1849 stupi cu albine.

Se exportă cereale, vite şi produsele indigene, importîndu-se produse manufacturare, coloniale, maşini agricole, ferării, etc.

Piața cea mai importantă e oraşul Botoşani.

Căile de comunicație sunt:

Calea ferată Botoşani-Vereşti, care are 2 staţiuni în plasă: Botoşani şi Leorda.

Şoseaua naţională Dorohoiu-Botoşani-Hîrlău, trecînd prin Cucoreni, Poponți, Curteşti şi Bălușeni.

Şoselele judeţene: Botoşani-Ştefăneşti, Botoşani-Seveni (jud. Dorohoiu), Botoşani-Burdujeni şi Botoşani-Fălticeni, precum şi mai multe şosele comunale.

Tîrgul, *plasă,* în partea de E. a judeţului Tutova.

Se mărgineşte la N. şi N.-V. cu jud. Fălciu, pl. Simila şi pl. Tutova, despărţindu-se de cel d'întîiu prin hotarele artificiale ale moşiilor limitrofe, de cea de a doua parte prin hotare artificiale şi parte prin riul Birladul, şi de cea a treia tot prin hotare artificiale; la S. şi S.-V., cu jud. Covurluiu, de care se desparte prin hotare artificiale, şi cu pl. Corodul, de care se desparte parte prin hotare artificiale şi parte prin pîriul Jeravăţul., la V. cu pl. Pereschivul, de care se desparte prin hotare artificiale; şi la E., cu provincia Basarabia (Rusia), de care se desparte prin riul Prutul.

Pămîntul plăşei este şes, iar în partea despre E., băltos.

Este udată, în partea despre E. de riul Prutul; în interior, de pîriul Elanul, care se varsă în Prut, pe teritoriul jud. Covurluiu, încărcat pe dreapta cu pîraiele Mihoaia, Seratul şi Liscovul; în partea de V., de riul Bîrladul, care primeşte pe stînga pîraiele Recea, Trăuşul şi Trestiana; şi în partea de S.-V., de pîriiaşele Vinderei şi Docani, afluenţi ai Jeravăţului. Riul Prutul formează în plasă o mulţime de bălţi.

Are 17 comune, din care 1 urbană, cu o populaţie de 19045 locuitori; 37 biserici; 19 şcoli primare mixte; un oficiu poştal rural în com. Slobozia-Zorleni, pentru plăşile Tîrgul şi Simila. Aceste două plăşi sunt împărţite în 9 secţiuni, avînd afară de biroul din Zorleni, încă 3 birouri sucursale: în Murgeni, în Băcani şi în Banca.

Viea se cultivă pe o suprafaţă de 987,50 hect., din care 60 hect. nelucrătoare, socotite şi acele din com. Bîrlad; iar livezile cu pruni, pe o suprafaţă de 4225 hect.

Are două fabrici de spirt şi 3 mori cu abur.

Comerciul este destul de activ.

Din bălţile plăşei, ce sunt pe malul Prutului, se scoate o mulţime de peşte, cu care se face un comerciu însemnat, din care cauză s'a dat acestui judeţ ca marcă trei peşti.

Este străbătută de 2 drumuri: şoseaua jud. Bîrlad-Fălciu, ce trece prin satele Simila, Zorleni, Popeni şi Iepureni şi merge la tîrgul Fălciu; şoseaua Bîrlad-Galaţi, ce pleacă din oraşul Bîrlad spre S., parcurgînd pe o mică distanţă cuprinsul acestei plăşi şi trecînd în urmă în cuprinsul plăşei Corodul, de unde se continuă spre S.-V., mergînd la Galaţi.

Tîrgul, *plasă,* aşezată în partea de mijloc a judeţului Teleorman, spre N. de plăşile unite Călmăţuiul-Marginea.

Se mărgineşte la N. cu pl. Teleormanului; la S.-V., cu pl. Călmăţuiului; la E., cu judeţul Vlaşca, şi la V., cu jud. Olt. Are 39 comune rurale şi 1 urbană, Roşiori-de-Vede, unde este şi reşedinţa plăşei, cu o suprafaţă de 122147 hect.

Riul Vedea străbate toată plasa în diagonală, începînd de la com. Dideşti şi pînă la com. Mavrodin, spre extremitatea de S.-E. a plăşei; mai este udată de riurile mai mici Burdea, Tinoasa şi apa Ciineului, care străbat plasa în direcţiunea de la N. spre S. Teleormanul udă partea de E. a plăşei, pe o distanţă de 28 kil. Piraele Urluiul şi Bratcovul udă partea ei despre V.

Văile mai principale din plasă, începînd de la V., sunt: Valea-Urluiului cu valea Adincata, Valea-Bratcovului şi Valea-Vedei. Prin mijlocul plăşei străbat văile Tinoasa, Ciinele, şi parte din valea Burdea.

Comunele sunt toate înşirate prin văi. Pe partea dreaptă a riului Vedea sunt comunele: Peretul, Plosca, cu cât. Plosca-d.-j., Plosca-d.-s. şi Buzescul; în partea stîngă a Vedei sunt comunele Meri-Goala, Albeşti, Nenciuleşti, cu cât. Părul-Rotund şi Mavrodinul. In susul riului Vedea, vin comunele Papa, Cucueţi cu cât. Ciocul, şi Dideşti cu cât. Ştirbeţi, tot pe stînga; Scrioaştea, Bălţaţi cu cât. Bratcovul şi Gresia, apoi Socetul sau Neaga, pe dreapta. Dealungul cursului pîriului Bratcovul, începînd de la N.-V., de la limita jud.

Olt, sunt comunele Măgureni și Măldăeni. Pe cursul rîuluĭ Burdea, sunt comunele: Drăgșănei cu cătt. Muți, Odobeasca și Drăgșani, pe dreapta și pe stînga, precum și com. Drăgănești, situată pe muchia dealuluĭ dintre Vedea și Burdea, împreună cu cătt. Țigănia și Atîrnați; după acestea, tot pe Burdea, este com. Dulceanca. Pe Valea-Urluiuluĭ sunt comunele: Belitori, cu cătt. Dulceni și Adîncata, Pîrlita și Bogdana, cu cătt. Broșteanca. Pe cursul văeĭ Tinoasa sunt înșirate, de la N. spre S.: Ciurari, Săceni, Butculești cu cătt. Sîrbi, Sfințești, Rădoești, Sfințești cu cătt. Răteasca, Antonești cu cătt. Cetatea și Ștefănești și com. Licuriciul. Pe Valea-Ciineluĭ, de ambele părțĭ, sunt com. Gărăgăul cu cătt. Golășei, Vîrtoapele d.-j. cu cătt. Nichita, Vîrtoapele-d.-s., Bivolița cu cătt. Mariția și Călinești. Dealungul rîuluĭ Teleorman sunt comunele Netoți, compusă din cătt. Netoți-d.-j., Netoți-d.-s. și Moșteni, Peri-Rîioși cu cătt. Broșteni, Olteni cu cătt. Dobrogostea, Orbeasca-d.-s. și Orbeasca-d.-j. Intre Valea-Ciineluĭ și Valea-Teleormanuluĭ, la extremitatea de S., este com. Lăceni. Reședința plășeĭ este în orașul Roșiori-de-Vede.

Este străbătută în toate direcțiunile de diferite șosele județene și vecinale, precum calea județeană Turnul-Roșiori-Balaciul, Roșiori-Alexandria, calea județeană de pe Valea-Teleormanuluĭ și șoselele vecinale care pun comunele sale în comunicațiune directă cu comunele din jud. Oltul și Vlașca și cu cele din plășile învecinate.

Solul este de o fertilitate recunoscută în toată partea de S., mai bine de jumătate plasa în tot cursul rîuluĭ Vedea și al lunceĭ eĭ.

Are o populație de 52120 locuitorĭ și 41 școale.

Vite: 8973 caĭ, 29524 vite marĭ cornute, 92480 vite micĭ cornute și 10298 porcĭ.

Statul posedă în această plasă moșiĭ și pădurĭ însemnate: Bogdana-Neniculești, Drăgănești-Țigănia și Didești (cu pădurĭ bătrîne), Plosca și Netoți-Trivalea.

In comunele Ciurari, Săceni, Muți, Cucueți, Gărăgăul, Rădoești, Sfințești și Vîrtoapele, se găsesc încă mulțĭ moșnenĭ.

Locurĭ însemnate în plasă sunt:

Troianul, care trece pe teritoriul com. Belitori, cătt. Adîncata, luînd direcțiunea pe lîngă marginea de V. a plășeĭ, pe lîngă com. Măldăeni și Bălțați.

Comunele: Netoți, Antonești și Bălțați, cătt. Gresia, importante pentru descoperirile archeologice.

In secolul XVIII și în primele treĭ decenĭ ale secoluluĭ XIX, această plasă era mult maĭ micĭ, multe din comunele eĭ făcînd parte din plășile vecine, care se numeaŭ Teleormanul și Mijlocul.

Tîrgul, *suburbie a orașuluĭ* Cîmpulung, jud. Mușcel. Coprindea după statistica de la 1844, suburbiile Popa Savu, Sf. Ilie, Biserica Domnească și Șubești, de la Calea-Braduluĭ până la Piuă.

Tîrgul, *sub-divisie a com. rur.* Slăvești, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea.

Tîrgul-Cuculuĭ, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., cătunul de reședință al com. Plăinești. Vezĭ Cuculuĭ (Tîrgul-).

Tîrgul-Dealuluĭ. Vezĭ Ștefănești, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Mușcel.

Tîrgul-Frumos, *com. urb.*, în partea de N.-V. a plășeĭ Cirligătura, jud. Iași, la 41 ½ kil. de orașul Iași, situată parte pe platoul Dealuluĭ-Tîrguluĭ, care e o prelungire a Dealuluĭ-Cotnari, parte pe Dealul-Costeștilor, iar parte pe șesurile Costești, Bahlueț și Crivești, avînd o poziție închisă maĭ de toate părțile cu dealurĭ, iar în partea de E. se deschide șesul Bahluețuluĭ.

Se mărginește la N. și N.-E. cu com. Băiceni; la E., cu teritoriul satuluĭ Prigoreni (com. Brăești); la S., cu com. Buznea, și la V., cu moșia Jora.

Prin mijlocul tîrguluĭ, curge pîrîul Bahlueț.

Are o întindere de aproape 3 ½ kil., cu o populație de 4585 locuitorĭ; 3 bisericĭ ortodoxe, cu 5 preoțĭ, 2 diaconĭ, 6 cîntărețĭ și 3 eclesiarhĭ; o biserică lipovană; o școală mixtă; un spital județean; o farmacie; un biuroŭ telegrafo-poștal.

La 8 kil. de aicĭ, pe șoseaua națională, se află băile sulfuroase de la Strunga, din jud. Roman.

Este legat cu comunele limitrofe și cu tîrgurile depărtate, prin calea ferată Iași-Pașcani; cu șoseaua națională Iași-Roman, ce trece prin mijlocul luĭ și spre N., cu jud. Botoșani, prin șoseaua mixtă Cotnari-Hîrlăŭ.

Istoric. E un oraș vechiŭ și a fost capitala județuluĭ Cîrligătura, până la Regulamentul Organic, cînd s'a desființat județul, împărțindu-se între Iași și Roman. Se zice că acest tîrg din vechime era situat maĭ spre N. și că în urma unuĭ incendiŭ s'a așezat maĭ în jos, pe locul de astăzĭ, avînd înlesnire și de apă. A existat odinioară în această localitate și un palat Domnesc, în care locuiaŭ Pîrcălabiĭ ținutuluĭ și unde Duca-Vodă a tăiat capul luĭ Donia, fiul luĭ Hîncu, la 7188.

Ținutul Cîrligăturеĭ (de sigur

că şi tirgul), a fost prădat şi ars de către Bet-Ghereĭ, Hanul Tătărăsc, la 1512.

Pe la 7199 (1691), Sobieschi, Craiul Leşesc, a trecut prin acest tîrg spre cetatea Neamţuluĭ.

Tîrgul-Frumos, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Iaşi, pl. Cîrligătura, c. T.-Frumos, pe linia Iaşi-Paşcani, pusă în circulaţie la 1 Iunie 1870. Se află între staţiile Ruginoasa (16,0 kil.) şi Sîrca (10,8 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mărĭĭ de $74^{m},72$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 325590 leĭ, 44 banĭ.

Tîrgul-Frumos, *localitate*, în partea de V. a com Dîrmoneşti, pl. Filipeşti, jud. Prahova, pe malul drept al riuluĭ Prahoviţa, unde se zice că a fost cetate făcută de Tătarĭ şi care s'a pustiit de Negru-Vodă. P'aci s'a găsit un drum aşternut cu pietriş mărunt, oseminte şi multă zidărie, ce s'a dărîmat de riul Prahoviţa.

Tîrgul-Glodurile, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., situată în valea pîrîuluĭ Berheciŭ şi între dealurile: Spira şi Podureni, spre jud. Tecuciŭ, Raiul şi Băimacul spre com. Obîrşia, şi Coroiul, spre com. Mărăşti.

E compusă din 2 cătune: Tîrgul-Glodurile, reşedinţa, şi Gloduri, sat.

In anul 1833, cînd s'a făcut rotunjirea, comuna se găseşte alcătuită din cătunele: Gloduri-Conachi şi Gloduri-Botez (Tîrguşorul-Gloduri).

In statistica din 1874 are cătunele: Dobriana şi Gloduri.

Se mărgineşte la E. cu comunele: Spira şi Colonești (jud. Tecuciŭ); la S., cu com. Oţeleşti; la V., cu com. Mărăşti, şi la N., cu com. Obîrşia.

Este udată de pîrîul Berheciŭ şi pîrîiaşele Mîrza şi Glodul.

Are o populaţie de 533 locuitorĭ; o şcoală mixtă în Tîrgul-Glodurile, care funcţionează din 1874, o biserică, deservită de un preot şi un cîntăreţ; 7 cîrciumĭ.

Teritoriul com. este de 539 hect. Are o pădure în întindere de 18 hect.

Viile ocupă o întindere de 340 hect.

Vite sunt: 28 caĭ, 243 vite cornute, 66 porcĭ, 17 capre şi 695 oĭ.

Teritoriul comuneĭ este străbătut de calea vecinală Cîmpeni-Obîrşia-Gloduri-Oţeleşti, lungă de 13 kil.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 33 kil.; la com. Mărăşti, 3 kil.; la com. Oţeleşti, 5 kil.; la com. Obîrşia, 7 kil. şi la com. Săcuieni, reşedinţa plăşeĭ, 15 kil.

Tîrgul-Glodurile, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., situat pe pîrîurile Berheciŭ şi Glodul, avînd dealul Pădureni la E. şi Coroiul, la V. Are o populaţie de 445 locuitorĭ; o şcoală mixtă; o biserică, clădită de Constantin Botez, în 1853, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 7 cîrciumĭ.

Vite: 28 caĭ, 99 vite cornute, 56 porcĭ şi 17 capre.

Tîrgul-Jiuluĭ, *com. urb.*, capitala judeţuluĭ Gorj, situată cam în centrul judeţuluĭ şi pe malul sting al riuluĭ Jiul. Se compune din 2 mahalale: Botorogi şi Intre-Jieţe.

Are o suprafaţă de 3000 hect., şi o populaţie, după recensămîntul din 1899, de 6634 locuitorĭ: 3898 bărbaţĭ şi 2736 femeĭ.

Numele i s'a dat de la riul care udă teritoriul jud. Gorj, atît în partea sa muntoasă cît şi în regiunea dealurilor.

Oraşul T.-Jiuluĭ, deosebit de rîul Jiul, care 'l udă în partea de V., maĭ este străbătut şi de pîrîul Hodonăul, care curge de la E. spre V. şi se varsă în Jiŭ; trecerea peste acest pîrîŭ se face prin 3 podurĭ de lemn. In partea de V. a oraşuluĭ, şi paralel cu riul Jiul, este un canal din Jiŭ, adus de primăria oraşuluĭ în scop de a avea apă maĭ în apropiere. Trecerea peste acest canal se face pe un pod de lemn.

Comunicaţia în acest oraş se face prin calea ferată T.-Jiul-Filiaşi, prin calea naţională Filiaşi-Pietroşani, prin căile judeţene T.-Jiul-Ciuperceni-Severin, T.-Jiul-Spahiĭ-Dolj, T.-Jiul-Ciuperceni-Vilcea, şi prin alte şosele vecinale şi comunale, care, din deosebite direcţiunĭ, convergează către oraş.

Are o climă plăcută şi temperată în acelaşĭ timp, aer curat şi apă bună de băut.

Altitudinea oraşuluĭ de-asupra Mărĭĭ-Negre e de 226 m.

Budgetul oraşuluĭ pe anul 1899—900 a fost acesta: Zecimĭ, 273173 leĭ, 54 banĭ; Drumurĭ, 22300 leĭ; Pensiĭ, 15776 leĭ, 48 banĭ, la venit, 6905 leĭ, 28 banĭ, la cheltuelĭ.

Are un gimnaziŭ, deschis în anul 1890; 2 şcolĭ primare, una de băeţĭ şi una de fete.

In T.-Jiul sunt 5 bisericĭ:

Biserica Domnească, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ, făcută în anul 1736, de Dobre Sîrbul şi Radu Cupeţul, deservită de 1 protopop, 1 preot, 1 diacon, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser; biserica, cu hramul Sf. Constantin, făcută în anul 1875 de locuitorĭ, deservită de 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 1 paracliser; biserica, cu hramul S-ţiĭ Apostolĭ, făcută de locuitorĭ în anul 1838, deservită de 1 cîntăreţ, slujba

bisericească fiind făcută de preoţii de la cele-l-alte biserici; biserica, cu hramul Sf. Nicolae, făcută de locuitorĭ în anul 1810, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; biserica, cu hramul S-teĭ Treimĭ, făcută de loc. în 1853, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Are un tribunal; o judecătorie de ocol; un spital întreţinut de judeţ; un biuroŭ telegrafo-poştal; o staţie a caleĭ ferate Filiaşi-T.-Jiul, etc.

Ca clădire maĭ însemnată este un frumos palat comunal.

La terminarea stradelor Unirea şi Tudor Vladimirescu, în marginea de E. a oraşuluĭ, este platoul numit Obrejia, pe care se face tîrgul săptămînal, precum şi 2 bîlciurĭ anuale, unul la Vinerea Mare şi altul la Înălţare (Ispas).

Tăbăcăria de pieĭ şi blănĭ, îmbrăcămintea, încălţămintea, dogăria, tîmplăria şi maĭ cu seamă olăria, constituesc industria oraşuluĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 53 plugurĭ, 83 care cu boĭ şi vacĭ, 38 trăsurĭ, 18 căruţe; 205 caĭ, 600 vite marĭ cornute, 33 bivolĭ, 346 porcĭ şi 140 oĭ.

Din istoricul Tîrgul-Jiuluĭ. Se presupune că pe locul unde se află acum Tîrgul-Jiul ar fi fost, înainte de cucerirea Dacieĭ, un sat dac. Vatra oraşuluĭ de azĭ, acoperită de ape, cu nenumărate insuleţe pline de pădurĭ maĭ nestrăbătute, printre care şerpuiaŭ Jiul, Hodonăul, Voivodiciul şi Putna, forma un fel de adăpost, favorabil contra năpădirilor din afară.

Tîrgul-Jiul este aşezat tocmaĭ pe calea romană care lega odinioară castre şi municipiĭ bine cunoscute, ca muncipiul Drobeta (Turnul-Severin), cu staţiunea romană Buridava (R.-Vilceĭ. *Pons-Aluti* la Aschbach).

Pe la T.-Jiuluĭ a trecut o parte din armata romană în timpul războaielor de cucerire a Dacieĭ şi probabil legiunea I Minervia, *pia fidelis*.

Împăratul Traian însuşĭ a trecut în fruntea oştirilor pe la Drobeta spre N.-E., peste Motru şi Tizmana, apoĭ peste Jiŭ, pe la Iaşi şi Romîneşti, şi s'a oprit în Bumbeşti, unde a aşezat un castru. Probabil că Tîrgul-Jiuluĭ a fost, pe timpul Romanilor, maĭ întiiŭ staţiune postală la Jiŭ (mansio jiliensis), apoĭ vicus (sat), în fine poate chiar muncipium, *forum jiliense* (oraş, tîrg al Jiuluĭ).

Populaţiunea acestuĭ oraş s'a alimentat — după încetarea administraţiuneĭ romane, în timpul formăreĭ micilor sătuleţe în munţĭ — şi cu locuitorĭĭ canabelor negustoreştĭ ale veteranilor Romanĭ din Bumbeşti, aĭ căror urmaşĭ, înmulţindu-se, aŭ pornit în jos, pe apa Jiuluĭ, spre îmbelşugatul Corn al Capreĭ, şi aŭ întemeiat alte centre de viaţă. Există azĭ, nemijlocit maĭ jos de castru, pe ambele malurĭ ale Jiuluĭ, o comună mare numită «Curtişoară» şi în secolele trecute «Curte». Numele acesta orĭ implică ideea de reşedinţă a vreunuĭ Voevod al Ţăriĭ-Jiuluĭ, orĭ vine de la cohortele romane care staţionaŭ în castrul stabilit în apropiere. Migraţiunea populaţiuneĭ de la N. la S. se confirmă şi prin rămăşiţele de zidurĭ aflate pe malul Jiuluĭ de la castrul din Bumbeşti pănă în oraş.

Pentru intervalul dintre sec. V—XIII ne lipsesc texte şi documente, dar nu ne lipseşte *perspectiva istoriet*. In Oltenia şi Haţeg trăia poporul romîn adăpostit în munţĭ.

In sec. XIII, pe cînd voevodatul oltenesc se întindea la N. asupra Haţeguluĭ şi peste Sylva-Blacorum (Amlaş), pănă la Făgăraş, iar la S., pe ambele malurĭ ale Jiuluĭ, pănă la Dunăre, punctul politic central şi maĭ bine apărat era regiunea superioară a Jiuluĭ.

Basarab, cel numit de Răşanerenĭ Radu-Negru, trebue să fi plecat de la Tîrgul-Jiul, cînd a gonit pe contele Conrad din Vilcea şi din Sylva Blacorum (1235—1240). El venise dincoace de munţĭ, din Amlaş şi Făgăraş, la 1232, din cauza prigonireĭ conteluĭ de maĭ sus. Acesta e «Basaran-Bam», care s'a războit la 1241 cu Mongolĭĭ şi cu care s'a identificat Radu-Negru (1380), adevăratul întemeetor al Statuluĭ Muntean. — Tot din T.-Jiuluĭ cată să fi pornit Mihaiŭ-Vodă-Liteanul (1246—78) cînd s'a dus să combată pe năvălitorĭĭ Ungurĭ în Haţeg.

După întemeerea principatuluĭ Ţăriĭ-Romîneştĭ, Tîrgul-Jiuluĭ încetează de a fi curte a Voivozilor Ţăriĭ-Jiuluĭ şi rămîne numaĭ reşedinţă a judeţilor. Ţinutul căruia aparţinea se numea jud. de Jaleş. Pe la 1330, Carol Albert ocupă Severinul şi trece prin acest judeţ, poate şi prin Oraşul-Jiuluĭ. Armata luĭ e sdrobită de Romînĭ în munţĭ, la întoarcerea sa pe aceeaşĭ cale. Judeţul de Jaleş în secolul al XIV-lea se întindea mult maĭ spre V. ca acum, cuprinzînd şi Haţegul pe care l'a perdut între anĭĭ 1390—1400.

La 1406, Oraşul-Jiuluĭ era reşedinţa judecătoruluĭ Jiuluĭ, Jupîn Brat, şi pe la 1420 călugărĭĭ din Tizmana aveaŭ morĭ aci, pe apa Jiuluĭ.

In prima jumătate a secoluluĭ XV, pe timpul luĭ Basarab-Vodă cel Bătrîn, orăşenĭĭ cumpără moşia oraşuluĭ Tîrgul-Jiuluĭ de la Tudor Negrul cu 100000 aspri. Aceeaşĭ epocă se poate caracteriza prin fixarea, aşezarea ora-

şuluï în hotarele actuale. Moşia Tîrgul-Jiuluï se mărginea pe atuncï, ca şi acum: la V. cu Bîrseşti, Slobozia, Băleşti, Voinigeşti; la S. cu Romînesti; la S.-E. cu Văcarea şi Dăneşti; la E. cu Vărsăturile, Moineşti; la V. cu Văseni, Şişeşti-d.-s., Şişeşti-d.-j., la N.-V. cu Cernădia de Măzăroi.

Secolul al XVI-lea reprezintă în istoria Tîrgul-Jiuluï epoca luptelor orăşenilor pentru păstrarea posesiunilor lor împresurate de vecinï. Bucşă Comisul şi alţiï cotropesc moşia Frăsinetul, care era a oraşuluï. Orăşeniï jură cu 24 boerï înaintea luï Mircea-Vodă Ciobanul şi cîştigă procesul. Dar eï maï avură a lupta până la 1591 pentru hotarele moşieï lor.

In secolul XVII, orăşeniï nu numaï îşï asigură prin noï hrisoave domneştï proprietăţile cîştigate, dar cumpără şi alte moşiï în satele învecinate, ca Dăneşti, Petreşti, Piştesti, Drăgoeni, Bălăneşti. In acest secol, Radu Şerban Basarab dăruieşte fraţilor Buzeşti, Radu Clucerul şi Preda Marele Ban, o parte din T.-Jiuluï cu morï şi viï, pentru credinţa şi slujbele lor, precum şi ale fratelui lor Stroe, Marele Stolnic. In 1631, Tîrgul-Jiuluï a fost teatrul luptelor dintre Mateiu-Aga şi Leon-Vodă.

Pe la începutul secoluluï al XVIII-lea se naşte în Oltenia un curent puternic contra suzeranităţeï turceştï. Boeriï oltenï năzuesc către civilisaţiunea apusană şi, încă înainte de anexarea Olteniei la Austria, miliţiele oltene, sub conducerea Sărdarilor Barbu Brăiloiu, Obedeanu şi Bengescu, boerï proprietarï în Gorj şi în oraş, înfrîng la Tîrgul-Jiuluï cetele luï Nicolae Mavrocordat. In acest oraş se semnează la 1719 o petiţie de 66 boerï către Prinţul Eugeniu de Savoia şi contra boerilor Băleanu şi Ştirbeiu, partisaniï politiceï turceştï. El devine apoï teatrul luptelor între Austriacï şi Turcï, în urma cărora Oltenia se reîncorporează la pămîntul Ţăreï-Romîneştï (1739). Sub Mavrogheni-Vodă (1788), Tîrgul-Jiuluï e din noŭ supus flagelului războiuluï între Austriacï şi Turcï, cu care acum eraŭ aliaţï Romînii.

Către finele secoluluï XVIII încep Domniï Ţăriï, ca Alexandru Ipsilante, Al. C. Moruzzi, să se ocupe de şcolï. Cel din urmă dă un hrisov prin care se hotăresc veniturile şcoaleï stabilită de Dumitraşcu biv vel Stolnic în chiliile dimprejurul bisericeï catedrale. In ultimul an al sec. XVIII, Pasvangiiï ard oraşul, făptuind cele maï cumplite cruzimï, care silesc pe locuitorï să băjenărească. Eï sunt urmaţï în primul an al sec. XIX de Cirjaliï, demniï lor emulï.

După această epocă de jale se ilustrează în Tîrgul-Jiuluï, prin fapte patriotice şi evlavioase, protopopul oraşuluï, părintele Andreï Skevofilax. Tot aci, străluceşte Tudor Vladimirescu, care găseşte în Tîrgul-Jiuluï elementele trebuincioase marilor sale planurï. Turciï, crezînd pe Tudor aliat cu eteriştiï, începură a face din noŭ cruzimï. Se plătea o rubia de fie-care cap de pandur. Mulţï oamenï nevinovaţï piereaŭ după simpla pîră a unora saŭ a altora. Paşa turcesc era tras în casele pitaruluï Dumitrache Măldărescu. In pridvorul caselor se făceaŭ grămezï din capetele tăiate spre a se plăti. Intr'o zi însă, veni la conacul Paşiï slugerul Costin Radoşanu, om de un caracter energic, care a atras atenţiunea Paşeï că unele capete din pridvor sunt de femeï şi că ceï tăiaţï sunt raiale, iar nu panduri. Atuncï s'a dat poruncă să înceteze măcelul şi s'a ridicat steag pe cula Peştenaruluï din Slobozia, unde se tăia încă fără milă.

La 1848 se face în T.-Jiul o mare manifestaţie contra Regulamentuluï Organic, pe care poporul îl arde în Obrejie. Iar de la acea dată, oraşul începu a duce o viaţă liniştită şi a face însemnate progrese.

Tîrgul-Jiuluï, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Gorj, pl. Ocolul, com. Tîrgul-Jiuluï pe linia Filiaşi-T.-Jiul, pusă în circulaţie la 1 Iulie 1888. Se află la 13,2 kil. de Copăcioasa, staţie finală. Înălţimea d'asupra nivelului Măreï de 202m.51. Venitul acesteï staţiï pe anul 1896 a fost de 203.110 leï, 59 banï.

Tîrgul-Moineşti. Vezï *Moineşti*.

Tîrgul-Noŭ, *sat*, în jud. Neamţu, com. Petricani, pl. De-Sus-Mijlocul, situat pe pîrîul Topoliţa.

La 7099 a fost dăruit, de Ieşţion Uşmel, M-reï Agapia.

Tîrgul-Ocna, *com. urb.*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, situată în valea Trotuşuluï, între munţiï Ruginosul, Chichilăul, Măgura, Greblişul, Prislovul şi Cărbunari.

Se mărgineşte la N. şi N.-E. cu com. Bîrsăneşti; la S., cu comuna Grozeşti; la E., cu com. Tîrgul-Trotuşul şi la V. şi N.-V., cu com. Doftana.

Este udată de apele riuluï Trotuşul, care o străbate prin mijloc, de la V. spre E., şi de ale piraelor Slănicul şi Vilcica.

Se compune din 8 suburbiï saŭ mahalale, situate de-a dreapta şi de-a stînga Trotuşuluï; pe stînga riuluï, sunt: Păcurele, Mosoarele, Gura-Slănicul saŭ Troiţa şi Tiseşti; iar pe dreapta: Văleni, Centrul, Vîlcelele şi Gio seni.

Comuna Tîrgul-Ocna este recunoscută ca com. urb. prin anaforaua sfatului ocîrmuitor din 30 Ianuarie 1846, în urma raportului comisiunei instituită de Principele Mihail Sturdza în 1845.

Are 2 şcoale primare de băeţi şi 2 de fete. Şcoala de băeţi No. 1 funcţionează de la 1845 de pe timpul lui Gr. Ghica, într'un local dăruit de acest Domn. Localul ei, a fost refăcut de com. în 1881. Şcoala de băeţi No. 2, situată în str. Gării, funcţionează de la 1868. In anul 1899—900 aŭ fost frecuentate de 381 băieţi şi 222 fete. Mai este în orăşel o şcoală armenească şi 5 belferii.

Sunt 11 biserici ortodoxe: 1 în mahalaua Mosoarele, 2 în Văleni, 4 în centru, 1 în Vîlcele, 1 în Gioseni, 1 în Tiseşti şi 1 în Gura-Slănicul, deservite de 9 preoţi; o biserică armenească în Văleni, una catolică în Păcurele şi o sinagogă în centru. Dintre bisericele ortodoxe: 2 se întreţin de stat, 3 cu propriul lor venit şi 8 de comună. Pe muntele Măgura se află un schit de călugări întreţinut de Epitropia Casei Sf. Spiridon din Iaşi.

Are o populaţie de 8033 suflete (recens. din 1899), din care aproape 500 contribuabili.

Oraşul este străbătut de 60 strade, dintre care mai mari sunt: Calea Ajud-Ocna-Moineşti, Str. Mare şi Str. Gării.

Posedă: o piaţă; 71 debitanţi de tutun; oteluri; o grădină publică; un spital, întreţinut de Epitropia Sf. Spiridon din Iaşi, care funcţionează de la 1854 cu 30 paturi şi altul, cu 12 paturi, al penitenciarului, întreţinut de Stat; o farmacie, în centru; un penitenciar, numit Castelul, în mahalaua Văleni, fondat la 1851 de Gr. Al. Ghica-Voevod, prin ofisul domnesc No. 46; 2 cazărmi, una în Centru şi alta în Gioseni; un foişor de foc, în curtea localului Primăriei, cu un serviciu de pompieri.

Aci se află: o staţie de cale ferată situată la marginea de E. a oraşului; reşedinţa subprefecturei plăşei Trotuşul şi a judecătoriei ocolului Trotuşul; 1 oficiu poştal-telegrafic, înfiinţat la 1861; două sucursale ale Societăţilor de Asigurare «Naţionala» şi «Dacia-Romînia» din Bucureşti; o societate de economie evreiască «Fortuna», fondată la 1 Noembrie 1886.

Teritoriul comunei are o întindere de 20000 hect. Pădurile (Blăgeşti, Măgura, Tîrgul-Ocna, Băile-Nastasache) ocupă aproape 6000 hect. Proprietari sunt: Statul, Epitropia Casei Sf. Spiridon din Iaşi, Boier, rufetaşii Ocnelor, care aŭ numai un drept de usufruct asupra pămînturilor.

Pămîntul comunei este bogat în mine de sare, păcură, care se exploatează mai cu seamă la Mosoarele şi Păcurele, şi cariere de piatră (proprietatea comunei).

Se găsesc izvoare cu ape sulfuroase, de fier, de iod (vezi Băile Nastasache), ape sărate în mahalaua Vîlcelele.

Mai are: 2 fabrici de gaz, o fabrică de tăbăcărie, una de săpun, una de luminări de ceară albă, 2 de pălării ţărăneşti, 5 mori (una de apă şi una cu aburi), 1 olărie.

Vii sunt pe o întindere destul de mare. Mai toate coastele de dealuri, chiar de oraş, sunt acoperite de viţă.

Vite sunt: 409 cai, 1977 vite mari cornute, 500 porci, 300 capre şi 2033 oi.

Budgetul com. e la venituri de lei 96635, bani 66, şi la cheltueli, de lei 94483.

Este străbătută de calea judeţeană Oneşti-Tirgul-Ocna, în continuaţie prin mijlocul oraşului cu calea Tîrgul-Ocna-Comăneşti; de calea vecinală Helegiul-Birsăneşti-Tîrgul-Ocna-Băile-Slănic, care şi dînsa trece prin oraş; de calea vecinală spre Tiseşti şi Grozeşti. E atinsă de calea ferată Adjud-Palanca.

Sunt 6 bariere: Mosoarele, Gura-Slănicul, Tiseşti, Galianu, Vîlcica, Viişoara, şi două poduri mai mari pe Trotuşul: Podul C. Negri (de la Răducan), pe drumul Slănicului şi podul Lăstunilor, pe drumul Comăneştilor, şi alte mai mici, dintre care unul pe Slănic, spre băile Nastasache.

Distanţele: la Bacău, capitala districtului, 58 kil.; la com. Tîrgul-Trotuşul, 5 kil.; la com. Doftana, 8 kil.; la com. Grozeşti, 8 kil.; la com. Birsăneşti, 23 kil.; la Slănic (băi), 18 kil. şi la Ajud, 51 kil.

Documente de cumpărături de pămînturi de prin secolul XVII dovedesc că rufetul Ocnei trebue să se fi înfiinţat pe la începutul secolului XVII. Pe la 1580, Tîrgul-Ocna era numai un sat mic, care ocupa mahalaua Văleni de astă-zi, locuit în mare parte de corporaţiunea Şalgăilor din Ocnele vechi, azi umplute cu apă. Acest sat ţinea de Tîrgul-Trotuşul, unde era şi reşedinţa judeţului. Pe cînd, dar, Tîrgul-Trotuşul era oraşul cel mai însemnat din ţinutul Trotuşului, Ocna nu era de cît un sat. Fie însă în vederea unei mai bune administraţiuni a Ocnelor, fie că, după cum spun locuitorii Tîrgului-Trotuşul, ne mai fiind ei în siguranţă în acel oraş din cauza deselor năvăliri de oşti străine, munteneşti şi ungureşti, eraŭ nevoiţi să părăsească oraşul, spre a se adăposti în alte locuri mai liniştite, s'a mutat şi cămărăşia Ocnelor la gura lor, fapt care s'ar fi petrecut între

anul 1680, când s'a zidit biserica cea mai vechie, și 1700. In acest timp și după, mare parte a tîrgoveților din Trotuș, s'aŭ așezat în locurile de azĭ ale Tîrguluĭ-Ocna spre a fi mai aproape de Ocne (Ocnele-vechĭ) pe care le exploataŭ eĭ. Pe la 1760, Tîrgul-Ocna era bine întemeiat, după cum rezultă din hrisovul luĭ Gr. Ghica-Voevod, din 3 August 1766, prin care dispunea că tîrgoveții nu aŭ voe a vinde și a înstrăina locul domnesc împrejurul Tîrguluĭ-Trotuș, ci acel loc fusese lăsat lor și hotărît de Gr. Ghica-Voevod numaĭ ca să se hrănească pe el pe cît le va fi trebuința lor, hrisov care fusese dat în urma plîngereĭ Șalgăilor și Tîrgoveților Ocneĭ, că locurile nu le maĭ ajung ca să pue bucatele și să pășuneze vitele din cauză că mulți înstrăinase pămînturile. Muncitorilor de la saline numiți și rufetași, li se dăduse în schimbul munceĭ lor locurĭ de hrană și de pășune pentru vite și eraŭ scutiți de orĭ-ce dare de angarale (dărĭ în muncă) și recrutație.

Maĭ cu seamă după ce reședința ținutuluĭ se mută la Bacăŭ, tîrgul crescu repede, venind și întîlnindu-se aci locuitoriĭ și de prin satele vecine. Prin secolul XVII se așezară și mulți străinĭ, care venind în Moldova treceaŭ pe aci, pe unde, după cum spune Cantemir, era drumul cel maĭ drept din Moldova la Ardeal, și, atrași de bogățiile locale și de clima-ĭ plăcută, rămîneaŭ aci. Domniĭ Țăreĭ Moldoveĭ dîndu-le Șalgăilor anumite prerogative, pun ast-fel solide temeliĭ corporațiuneĭ lor. Ast-fel, crescînd mereŭ numărul industriașilor, găsim acest sat de odinioară, că este ridicat la starea de oraș, participînd în secolul nostru cu multe și variate producte la expoziținea universală de la Paris din 1867.

Tîrgul-Ocna, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, com. T.-Ocna, pe linia Adjud-T.-Ocna, pusă în circulație la 22 Iunie 1884. Se află la 12,6 kil. de Onești, stația vecină. Înălțimea d'asupra niveluluĭ Mărĭ, de de 254m,94. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 707943 leĭ, 62 banĭ.

Tîrgul-Ocna, *pădure*, jud. Bacăŭ, com. Grozești, parte a Statuluĭ și parte a comuneĭ, cu 5550 hect. Maĭ înainte aparținea salinelor Tîrguluĭ-Ocna. Este foioasă și rășinoasă; neamenajată.

Tîrgul-Părincea. Vezĭ Părincea.

Tîrgul-Trotușul, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, așezată în valea Slăniculuĭ și în a Trotușuluĭ. Se compune din 4 cătune: Tîrgul-Trotușul, reședința, în stînga Trotușuluĭ; Viișoara, pe deal, tot în stînga; Pîriul-Boghiĭ, pe malul drept al aceluiași riŭ, iar Băile-Slănicul, împreună cu secțiile Slănicelul, La-Cerdac și La-Biserică, așezate toate pe pîriul Slănicul, de la izvoare în jos.

In Condica Liuzilor (1802) se găsesc trecute Viișoara și Trotușul, răzășeștĭ, iar în Statistica din 1874 se găsește compusă din cele 4 cătune de maĭ sus.

Teritoriul com. se întinde de la limita din spre Ardeal până în malul stîng al Trotușuluĭ și se mărginește la N. cu teritoriul comunelor Doftana și T.-Ocna, la V., cu Transilvania și T.-Ocna, la S., cu comunele Grozești și Bogdănești și la E., cu com. Onești. Munțiĭ de pe comună sunt înalțĭ și cu privelișteĭ frumoase, iar riurile sunt pline de substanțe minerale ce servă de leac pentru diferite boale. Pe teritoriul săŭ se află cele maĭ însemnate băĭ din Moldova: Băile Slănicul.

Despre reședința acesteĭ comune, care a fost într'un timp capitala ținutuluĭ Trotușul, precum și loc de vamă, iată ce spune istoria:

«La 1653, Vasile-Vodă venind cu ajutorul luĭ Timuș Hmelnițki, fiul luĭ Bogdan, Hatmanul Cazacilor, să-și recapete tronul, pusese pe fugă pe Gheorghe Ștefan, care, împreună cu Kemeny Ianoș, fuge până la Trotuș. De aicĭ, Kemeny Ianoș a trecut în Ardeal; iar G. Ștefan a apucat în jos pe apa Trotușuluĭ și a trecut prin Focșani în Valachia».

La 1637, Vasile-Lupul a trămis aci pe cumnatul săŭ Șoldan, cu cîte-va miĭ de oaste moldovenească, ca să păzească marginea despre Ungaria, plaiul Oituzul, de la Trotuș, în contra oasteĭ ungurești, condusă de Ion Movilă, fiul luĭ Simion Movilă-Voevod, care era pretendent la tronul Moldoveĭ, sub protecția luĭ Racoți I. Vasile-Lupul se temea de năvălirea oasteĭ ungurești, fiind-că Mateĭ-Vodă, Domnul Valachieĭ, a căreĭ Țară Vasile-Vodă o călcase și o prădase, se legase în alianță cu Racoți I, Domnul Transilvanieĭ. Oastea ungurească, condusă de Ion Movilă, se pogorîse până în Trotuș, dar în urma ordinelor, primite de la Mateĭ, s'a reîntors înapoĭ, orĭ temîndu-se de Turcĭ și înțelegînd patima Viziruluĭ, orĭ din vre-o altă cauză, după cum spune Miron Costin («Letop. Mold.», tom. I, p. 281). Aceste împrejurărĭ sunt arătate într'o scrisoare a principeluĭ Racoți I, către cancelarul Imperial (Presburg), datată din 23 Decembre 1637 și care se află publicată în Hurmuzachi. («Do-

cumente privitoare la Istoria Romînilor», tom. IV, part. I, pag. 635, 636).

Are o populație de 2812 suflete; două școlï mixte, una în Tîrgul-Trotușul, care funcționează de la 1869, și cea-l'altă în satul Băile-Slănicul, care funcționează de la 1889; 4 bisericï ortodoxe, cîte una în fie-care cătun, deservite de 1 preot și 5 cîntăreți, și o biserică catolică în Tîrgul-Trotușul, foarte vechïe, care a fost ridicată de Secuï; 7 herăstrae de apă, 3 ale Epitropieï caseï Sf. Spiridon, și 4 ale locuitorilor, 6 morï; o carieră de piatră; 21 cîrciumï.

Teritoriul comuneï are o întindere de 4269 hect. Pădurile ocupă aproape 2000 hect.

Vite sunt: 117 caï, 1683 vite cornute, 433 porcï, 389 capre și 2314 oï.

Budgetul comuneï e la venitурï de leï 16150, banï 14, și la cheltuelï de leï 11379, banï 65.

Viile sunt pe o întindere de 121,25 hect.

Totalul pămînturilor de cultură este de 1001,50 hect.

Distanțele: la Bacău, capitala districtuluï, 56 kil.; la T.-Ocna, reședința plășeï, 5 kil.; la com. Doftana, 13 kil.; la com. Grozești, 24 kil.; la com. Bogdănești, 15 kil.; la com. Onești, 9 kil.

Este străbătută de calea județeană Onești-Ocna și de calea vecinală Ocna-Băile-Slănicul.

Tîrgul-Trotușul, *sat* și reședința com. cu acelașï nume, jud. Bacău, pl. Trotușul, situat pe malul stîng al Trotușuluï. Are o populație de 865 locuitorï; o școală mixtă; o biserică ortodoxă foarte vechie, deservită de 2 cîntăreți și una catolică în centru; 8 cîrciumï.

In acest tîrg era biuroŭ de vamă (B. P. Hajdeŭ, «Archiva istorică»). El a dat numele ținutuluï Trotușul și a fost locul de reședință a șoltuzilor și pîrgarilor, despre care aŭ rămas documente. In timpul domnielor luï Vasile-Lupul și Ștefan Gheorghiță-Voevod, era încă capitala ținutuluï cu acelașï nume, iar în urmă mutîndu-se la Bacăŭ administrația, tîrgul a decăzut, maï cu seamă fiind-că maï toți tîrgoveții s'aŭ mutat și la Tîrgul-Ocna. Sigiliul municipalității Trotușul era un braț cu ciocan, care se tipărea cu fum.

Tîrgul-Valea-Rea, *com. rur.*, în jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., situată în valea Tazlăul-Mare. Se compune din 7 cătune: Orășa-Mare, Valea-Rea (sat), Valea-Rea (tîrgușor), reședința com., a plășeï și a judecătorieï de ocol, Bălăneasa, pe stînga riuluï; Lunca (Filipea), Scariga și Poiana, pe dreapta riuluï și Vrăbieni.

Orășa, în Condica Liuzilor, este moșie a banuluï Ștefan Roset, iar în Statistica din 1874 găsim Orășa-Mare, lipită de Tîrgul-Valea-Rea și două alte cătune: Filipea (azï alipită de Lunca) și Albele (azï alipită de satul Albele, din com. Birsănești).

Se mărginește la N cu com. Sănduleni; la V., cu com. Berzunțul; la S., cu com. Drăgugești și la E., cu comunele Faraoni și Cleja.

Este udată de Tazlăul-Mare, cu direcția de la N. la S., și de afluenții săï: pîrîurile Orășa, Valea-Rea și Bălăneasa, de pe stînga și Filipea, de pe dreapta.

E brăzdată de dealurile: Ghimelciul, Pietrele, Bălăneasa, Bălănelul și Bălanul.

Are o populație de 593 familiï, saŭ 2241 suflete; o școală mixtă, care funcționează de la 1864; 3 bisericï ortodoxe, cîte una în cătunele: Poiana, Bălăneasa și Orășa-Mare, deservite de 2 preoți și 6 cîntăreți, și una catolică, în căt. Bălăneasa; 11 cîrciumï.

Vite: 97 caï, 1103 vite marï cornute, 49 capre, 964 oï și 114 porcï.

Totalul pămînturilor de cultură este de 67089 hect.

După legea rurală din 1864 s'aŭ împroprietărit 251 locuitorï, cu 796 fălcï, 1 prăjină și 24 stînjenï pămînt în țarină.

Teritoriul com. are o întindere de 6100 hect., din care pădurile ocupă aproape 2000 hect.

Viile sunt pe o întindere de 2175 hect.

Budgetul com. e la venitурï de 7099 leï, 99 banï, iar la cheltuelï, de 4883 leï, 65 banï.

Este străbătută de șoseaua națională Bacău-Onești și de calea vecinală Valea-Rea-Berzunțul-Podurile.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala districtuluï, 31 kil.; la Tîrgul-Ocna, 24 kil.; la com. Faraoani, 49 kil.; la com. Cleja, 70 kil.; la com. Berzunțul, 11 kil.; la com. Drăgugești, 7 kil. și la com. Sănduleni, 4 kil.

Tîrgului (Iazul-), *iaz*, jud. Suceava, format de Șomuzul-Mare, maï la vale de Fălticeni, în suprafața de 50—60 fălcï. I se maï zice și Iazul-de-la-Morișcă.

Tîrgului (Pîrîul-), *pîrîu*, izvorește din Rîpa-Maluluï, com. Berevoești-Pămîntenï, plaiul Nucșoara, jud. Muscel, se unește cu pîrîul Ciocanul și formează Valea-Satuluï, care se varsă în riul Bratia, pe teritoriul comuneï Berevoești-Pămîntenï.

Tîrgului (Plasa-). Vezï Tîrgul, plasă.

Tîrguluï (Rîul-), *rîŭ.* Izvoreşte din muntele Bătrîna, jud. Muşcel, com. Lereşti, plaiul Dîmboviţa, primeşte de afluenţï aproape de izvor pe Cuca, din Păpuşa şi Rîuşorul, şi cîştigă o mărime ce întrece de 2 orï pe a rîuluï Argeşelul.

El udă comunele Lereşti şi Voineşti şi trece apoï în plaiul Nucşoara, udînd oraşul Cîmpulung, comunele Schitul-Goleşti, Mihăeşti, Valea-Popeï, Rădeşti, Stîlpeni şi Livezeni şi se varsă în rîul Doamna, la comuna Colibaşi, plasa Rîurile.

El primeşte pe dreapta rîul Bratia, din jos de Băjeşti, şi rîul Bughea, în dreptul cătunuluï Furnicoşi, comuna Mihăeşti.

Tîrlia, *rîŭ.* Izvoreşte din munţiï Polovragi, jud. Gorj, curge apoï prin jud. Vîlcea, de la N. spre S.-E., printr'o vale foarte îngustă şi adîncă pînă la Berbeşti, de unde începe a descrie un arc de cerc, apoï se îndreptează către S.-V. şi se varsă în Olteţul, pe stînga, puţin maï jos de comuna Colteşti.

Valea luï e populată, productivă şi viabilă. Acest rîŭ nu seacă vara. Fundul albieï conţine pîetriş.

Udă comunele: Milostea, Greci, Mateeşti, Turceşti, Berbeşti şi Slăveşti.

Tîrîtul, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Oraşul, cătunul com. Andreaşi, aşezat pe rîul Rîmna, la poalele dealuluï Tîrîtul, în partea de E. a comuneï, la 8 kil. spre E. de cătunul de reşedinţă, Andreaşi. Are o întindere de 600 hect., cu o populaţiune de 28 familiï, saŭ 124 suflete.

Tîrla-Berbeculuï, *munte* (1598 m. d'asupra Mărîï Negre), situat la N.-V. de cătunul Azuga, com. Predealul, jud. Prahova, şi servind de limită între jud. Prahova şi jud. Dîmboviţa.

Tîrleşti, *com. rur.*, plaiul Teleajen, jud. Prahova, situată pe văile Zeletinul şi Gogeasca, la 48 kil. de capitala judeţuluï şi la 20 kil. de reşedinţa plaiuluï.

Se mărgineşte la E. cu jud. Buzăŭ, iar la S., V. şi N., cu moşiile moşnenilor Cărbuneştï, Ariceştï, Poseştï, Cătina şi Chiojdenï.

Se compune din două cătune: Tîrleşti şi Gogeasca, cu o populaţiune de 1181 locuitorï.

Are o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, fondată de locuitorï la 1860, deservită de un preot; o şcoală.

Pe lîngă agricultură, locuitoriï se maï ocupă cu dulgheria, dogăria, zidăria şi rotăria.

Parte din locuitorï sunt moşnenï; 119 s'aŭ împroprietărit la 1864 pe moşiile Florească, Cărbuneşti şi Homoriceanul, dîndu-li-se 243 hect. Eï posedă: 16 caï, 100 vacï, 266 boï, 50 capre, 400 oï, 250 porcï.

Are o suprafaţă de 1550 hect.

In raionul comuneï se găsesc localităţï cu piatră de moară şi pietriş pentru şosele, iar pe Valea-Săracă se găsesc cărbunï de pămînt.

Comerciul se exercită în comună de 3 cîrciumarï.

Budgetul com. e de 2300 leï 88 banï.

Prin comună trec două şosele: şoseaua judeţeană ce vine din spre Văleni şi comunică cu plaiul Buzăŭ, şi şoseaua peste muntele Predvalea, ce o pune în comunicaţie cu com. Cărbuneşti.

E brăzdată de dealurile: Şindrileï, Valea-Săracă, Malul-Lung, Croitorari, Borşari şi Coasta-Voiculuï. Piscurï: Valea-Secïï, Virful-Şindrileï, Vîrful-Mare şi Vîrful-Mic, Malul-Lung, Neacşuluï, Tofiluluï, Păunuluï, Poeniţeï, Dulbanuluï, Feligeï, Zboilor, Bineluï şi Predvalea cu plaiul Hoţilor. Pe aceste plaiurï se află pădure şi locurï de păşune.

Poienï maï principale are: Păunul, Ursoaia, Valea-Săracă, Poiana-Ascunsă, Plopiï, Fundătura, Mărcarï, La Cărbunarï şi Fungul-Girleï.

E străbătută de gîrlele Zeletinul, Gogeasca şi de văile: Seaca, Săraca, Fîntineï şi Tîrleşti. Gîrla Zeletinul o udă de la N. la S., în toată lungimea eï.

Tîrleşti, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tîrleşti, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Tîrnauca, *com. rur.*, în partea de S.-E. a plăşeï Herţa, jud. Dorohoiŭ, formată din satele: Proboteşti şi Tîrnauca, cu reşedinţa primărieï în satul Tîrnauca. Are o populaţie de 1017 familiï, saŭ 4093 suflete; 4 biserică, cu 3 preoţï, 6 cîntăreţï şi 3 pălămarï; 1 şcoală mixtă; maï multe iazurï şi 15 pogoane de vie.

Vite marï cornute 1796, oï 1084, caï 153 şi porcï 2555.

Budgetul com. e de 6704 leï, 68 banï, la venitурï şi de 6482 leï, 58 banï, la cheltuelï.

Tîrnauca, *sat,* pe moşia cu acelaşï nume, comuna Tîrnauca, pl. Herţa, jud. Dorohoiŭ, cu o populaţie de 618 familiï, saŭ 2507 suflete.

Are 2 biserică: una cu hramul Sf. Dimitrie, cam în centrul satuluï, de zid, şi făcută la 1812 de Zoe Sturza, cea-l-altă maï la o parte de sat, cu hramul Sf. Nicolae, făcută din lemn la 1773, de către proprietarul C. Potlog, deservite de 2 preoţï,

4 cîntăreţĭ şi 3 pălămarĭ; o şcoală; un spital numit Potlogescu, aşezat în vechia casă boerească a Sturzeştilor.

Pe moşie e o velniţă mare cu toate dependinţele eĭ; o moară şi două vii: una de 5 pog. lîngă satul Tîrnauca şi cea-l'altă de 10 pogoane, lîngă satul Proboteşti.

Pîraele ce trec pe moşie sunt: Georteanul, Obădari şi Petrovanul.

Piatră de construcţiĭ se află multă şi în marĭ blocurĭ.

Drum principal e acel de la Herţa la Mihăileni.

Hotarele moşieĭ sunt cu: Herţa, Pomîrla, Culiceni, Fundoaia, Beceşti şi Hreaţca.

Proprietatea moşieĭ a fost a Mănăstireĭ Putna, din Bucovina, dăruită de Stefan-Vodă-cel-Mare, la 17 Martie 1479. De la 1785, s'a cumpărat de la Mănăstire de către Familia Potlog de la care trecu la familia Sturza; apoĭ a trecut într'alte mîinĭ.

Familia Sturza e, după uniĭ, originară din Valahia, unde este şi satul Sturzăniĭ (Sturzeşti) în jud. Dîmboviţa, şi unde Vlad-Vodă era din familia Sturzeştilor, după diploma latină a luĭ Mihail Apafi, Principele Transilvanieĭ, din 24 Februarie 1670, în care numeşte pe Vladislaŭ Turzo, Principe de Valahia.

După alţiĭ, familia Sturza este originară din Moldova, unde de secolĭ a fost în marĭ poziţiĭ sociale. Aşa:

La 1539, sub Stefan Lăcustă-Vodă, Sturza era mare Cămăraş, velit boer. («Fond. Relig. Pum.», p. 48).

La 1546, sub Petru Rareş-Vodă, Sturza era consilier Domnesc între veliţiĭ boerĭ. («Cron. Rom.» Melh., tom. 1, pag. 175).

La 1613, sub Stefan Tomşa-Vodă, Sturza era Hatman. («Letop.», tom. 1, pag. 236).

La 1672, Mateĭ Sturza mărită pe o copilă a sa cu Grigore Ghica-Vodă al Valahieĭ. («Let.», tom. 3., pag. 151.)

La 1709, sub Mihaĭ Racoviţă-Vodă, Ioan Sturza era Mare Postelnic şi consilier Domnesc («Cron. Huş.», pag. 163).

La 1757, sub Const. Mihaiŭ Racoviţă-Vodă, Const. Sturza vel Paharnic, era consilier Domnesc. («Cron. Huş.», pag. 249).

La 1782, sub Const. Dimitre Moruzi-Vodă, Ştefan Sturza era Vornic-Mare şi Scarlat Sturza, Mare Hatman. («Cron. Huş.», pagina 331).

La 1799, sub Cons. Alex. Ipsilant-Vodă, Sandulache Sturza şi Grigoraş eraŭ Logofeţĭ Marĭ.

De la 1822, pănă la 1828 a fost Domnitor al Moldoveĭ, Ioniţă Sandu Sturza.

Mihail Gr. Sturza a domnit de la 1834 pănă la 1848.

Unul din descendenţi, Dimitrie Alex. Sturza, Secretarul actual al Academieĭ Romîne, a fost ministru sub Vodă Carol I la 1866, apoĭ în diferite rînduri ministru şi prim-ministru.

Tîrnauca, *pădure*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Herţa, com. Tîrnauca. Poartă diferite numirĭ: Boura, Ciocova, Comori, Huţa, Lozia-Neagră, Mălăiştea, Pietroasa, Piciorul-Pietreĭ, Poarta-Gristea, Stodola, Tinca şi Valea-Plopuluĭ. Toate aceste părţĭ, legate una de alta, formează împreună pădurea cea mare de pe Tîrnauca şi Proboteşti, în suprafaţă de 2860 hect.

Tîrnava, *sat*, în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-Mijloc, com. Vîrvorul. Are o populaţie de 549 suflete; o şcoală mixtă, ce funcţionează din 1862; un schit, fondat la 1540 şi terminat la 1543 de Voivodul Constantin Basarab, deservit de un preot şi un cîntăreţ, ce slujesc şi la biserica din Fîntînelele.

Tîrnava-de-Jos, *com. rur.*, în jud. Vlaşca, compusă din cătt.: Tîrnava-d.-j., Comoara, Dandara şi cu Tunari saŭ Zgăidăracul, situate pe valea Cilnîştea, proprietate a statuluĭ. Inainte de secularizare aparţinea mănăstireĭ Zlătari; azĭ se arendează împreună cu Mereni-Mitropolieĭ cu preţul de 61000 leĭ.

E situată la 41 kil. de Giurgiŭ, 18 kil. de Ghimpaţi, reşedinţa plăşeĭ, şi 60 kil. de Bucureşti.

Are o suprafaţă de 5100 hect., cu o populaţie de 2010 suflete; o biserică, în Tîrnava-d.-j., zidită de călugărĭ şi alta în Comoara, zidită la 1866, deservite de 3 preoţĭ şi 4 dascălĭ; o şcoală mixtă; 8 cîrciumĭ.

Vite: 448 vite marĭ cornute, 250 caĭ, 1700 oĭ şi 520 rimătorĭ.

Aci sunt 2 heleştae ce produc peşte.

Şoseaua judeţeană Giurgiu Piteşti trece prin Tîrnava.

Pădurea statuluĭ, de pe teritoriul Comoara, are o suprafaţă de 350 hect., şi e compusă din 2 trupurĭ: Crîngul-Hoţilor şi Pădurea-Turculuĭ.

Tîrnava-de-Jos, *cătun*, în jud. Vlaşca, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, situat pe Valea-Cilnîşteĭ şi proprietate a statuluĭ.

Are o suprafaţă de 1050 hect. şi se arendează cu Mereni-Stefeni.

In 1864, s'a dat la 60 locuitorĭ o suprafaţă de 153 hect.

Are o biserică, făcută în 1862 de către călugărĭ, deservită de un preot şi un dascăl; o şcoală; 3 cîrciumĭ.

Tîrnava-de-Sus, saŭ **Botoroa-**

ga, *com. rur.*, compusă din cătunul cu acelaşĭ nume, situat pe apa Cîlnĭştea, pl. Cîlnĭştea, jud. Vlaşca, şi proprietate a statuluĭ. Inainte de secularizare, ţinea de mănăstirea Sf. Gheorghe-Noŭ şi se compunea din trupurile Ieroslăvescu şi Vîlceni. Sub acest din urmă nume sunt trecute la Stat.

E situată la 60 kil. de Bucureşti, 45 kil. de Giurgiŭ şi la 20 kil. de Ghimpaţi,* reşedinţa plăşeĭ.

Are o suprafaţă de 3000 hect., cu o populaţie de 490 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, zidită la 1830, deservită de 2 preoţĭ şi 3 dascălĭ, constituind parohia Tirnava-d.-s., împreună cu Tîrnava-d.-j, Comoara şi Tunari; o şcoală mixtă.

Locuitorĭĭ posedă: 532 caĭ, 410 boĭ şi vacĭ, 24 bivolĭ, 1526 oĭ şi capre şi 402 rîmătorĭ.

Printr'însa trece şoseaua judeţeană care duce la Giurgiŭ.

Tîrnaveĭ (Valea-), *vale*, începe de pe cîmpia dintre moşiile Spătărei şi Alexandria, jud. Teleorman, din apropiere de Lacul-Simioaneĭ, formînd maĭ departe una şi aceiaşĭ vale cu Valea-Găuriciuluĭ.

Spre sfîrşitul săŭ, Valea-Găuriciuluĭ este maĭ tot-d'a una plină de apă, atît din ploĭ cît şi, maĭ ales, din izvoarele dealurilor pe sub care trece.

Tîrnova, *sat*, jud. Neamţu, pl. De-Sus-Mijlocul, com. Filioara; se maĭ numeşte şi Pîrîul-Tîrnova.

Tîrnova, *culme de munte*, jud. Vîlcea. Porneşte din muntele Bobul, tot din Culmea-Paringuluĭ, însă pe partea de N., se îndreptează către N.-E. şi merge pănă în apa Lotriţa.

Are ca pisc maĭ înalt muntele Tîrnova şi Turcina.

Tîrsa, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul d.-j., ţinînd de com. rur. Cosovăţul-de-Motru.

Tîrsa, (Steagul, Piatra-Drahneĭ, Dealul-Vieĭ, Pesculuĭ, Surupăturile, Capul-Stoguluĭ, Feregăi, Malul-Stoiceşti), *şir de dealurĭ*, prelungindu-se din poalele munţilor Arnota, jud. Vîlcea, mergînd prin centrul com. Costeşti, plaiul Horezul, între rîurile Bistriţa şi Costeşti, pănă se pierde aproape de împreunarea acestor două rîurĭ. Este brăzdat de cîte-va văĭ: Valea-Gălbezeĭ, care ia naştere de sub dealul Tîrsa şi merge spre E., vărsîndu-se în dreapta rîuluĭ Costeşti; Valea-Cărămideĭ, care ia naştere de la N. pesculuĭ Stogul-Mare, vărsîndu-se în rîul Costeşti pe partea dreaptă; Valea-Prodoeştilor şi Valea-Popeĭ, ce izvoresc din vîrful Stogul-Mic şi merg spre E. de se varsă în dreapta rîuluĭ Costeşti. De la N. spre S. sunt următoarele piscurĭ: Piscul-Vieĭ, Cu-Perĭ, vîrful Stogul-Mare, Stogul-Mic, Cu-Plopĭ, Curăturile, Izvorul, Rugilor, Mlacilor, Coastele-Pivelor, Muşeĭ şi Muşceilor.

Cîmpiile de pe coama şi poalele acestuĭ şir de dealurĭ, luate în ordine de la N. spre S., sunt: Cîmpia-Drahneĭ, Glodul, Finaţa, Vărniţilor, Liciuluĭ, Zacharieĭ, Ghiorghioi, Luncilor, Cîrsteĭ, Basarab, Văgăuna, Prejurelul, Tîrseĭ, Stoguluĭ şi Mlăcilor.

Tîrseni, *sat*, făcînd parte din com. rur. Purcăreni, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel. E situat la N. com. Purcăreni, pe malul drept al rîuluĭ Doamna şi străbătut de şoseaua comunală care leagă com. Purcăreni cu Dîrmoneşti, spre N.

Are o populaţie de 230 locuitorĭ.

Tîrşi. Vezĭ Brăniştenĭ-d.-s., *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s.

Tîrzia, *sat*, pe moşia şi în com. Boroaia, jud. Suceava, aşezat pe albia pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 289 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Vasile şi Sf. Maria-Mică, clădită de călugărĭĭ mănăstireĭ Rîşca, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt 3 fruntaşĭ, 10 pălmaşĭ şi 35 codaşĭ, stăpînind 143 1/2 fălcĭ. In 1879, s'aŭ improprietărit 5 însurăţeĭ cu 15 fălcĭ, iar în 1889, aŭ cumpărat 15 locuitorĭ cîte un lot mic a 5 hect.

Tîrzieni ăaŭ **Tîrzeni**, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., comuna Valea-luĭ-Ion, situat pe pîrîul Vrabie şi pe dealul Obcina.

Are o populaţie de 129 familiĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, vechie, zidită de enoriaşĭ pe la 1760; 3 circiumĭ.

Vite: 14 caĭ, 247 vite marĭ cornute, 364 oĭ şi 23 porcĭ.

Tîrzii, *com. rur.*, în partea de S.-V. a plăşeĭ Crasna, jud. Fălciŭ, pe deal şi văĭ. E formată din satele: Gura-Crasneĭ, Pîhna, Petrileşti, Sodolul, Stana şi Tîrziĭ, cu o suprafaţă cam de 6294 hect. şi o populaţie de 846 suflete.

Are: o şcoală; 2 bisericĭ şi 1 ĭaz.

Vite: 838 vite marĭ cornute, 1396 oĭ, 97 caĭ, 65 capre şi 306 porcĭ.

De-a lungul comuneĭ pe partea de V. trece calea ferată Crasna-Huşi şi şoseaua judeţeană, iar pe partea de S.-V., calea

ferată Vasluiŭ-Bîrlad şi calea naţională.

Tot pe partea de S.-V. e udată de pîraiele Lohanul şi Crasna şi de riul Bîrladul, pe o întindere cam de 5 kil.

Tîrzii, *sat,* în centrul com. Tîrziĭ, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, pe valea cu acelaşĭ nume, înconjurat de dealurĭ, afară de partea vestică unde se întinde şesul Lohanuluĭ.

Aicĭ este reşedinţa comuneĭ. Are o populaţie de 404 suflete; o şcolă, înfiinţată în 1884; o biserică, făcută la 1802, cu 1 preot şi 2 dascălĭ.

Pe partea de V. a satuluĭ trece calea ferată Crasna-Huşi şi şoseaua judeţeană. Este udat de pîraiele Lohanul şi Crasna, pe marginea moşieĭ.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit la 1864.

Toaba-Tepe, *virf de deal,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul com. rur. Şiriul, aşezat pe culmea dealuluĭ Şiriul. Are o înălţime de 164 m., cu care domină satele Şiriul şi Muslu şi drumurile comunale Şiriul-Dulgherul şi Muslu-Cartal-Seleuşul. E situat în partea sudică a plăşeĭ şi cea nordică a comuneĭ, la 2 1/2 kil. spre N.-E. de cătunul Şiriul şi la 4 kil. spre E. de căt. Muslu. Este acoperit peste tot cu verdeaţă şi a fost punct trigonometric de observaţiune de rangul al III-lea.

Toaca, *munte,* jud. Muşcel, la N. de Cîmpulung şi ale căruĭ poale le udă riul Bughea.

Toaca (Muntele-), *munte,* jud. Argeş, pl. Loviştea, com. Dîngeşti, pendinte de schitul Cornetul, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti. Are o întindere de 4083 pog.

Toader (Movila-luĭ-Moş-), *movilă* artificială, în jud. şi plasa Constanţa, pe teritoriul com. rur. Pazarli şi anume pe acela al satuluĭ săŭ Seremet, situată în partea nordică a plăşeĭ şi cea nord-estică a comuneĭ, la 2 1/2 kil. spre N. de satul Seremet. Are 88 m. înălţime şi domină satul Seremet şi drumurile comunale Seremet-Tocsof şi Pazarlî-Cogealac (jud. Tulcea).

Tochile, *sat,* făcînd parte din com. Burdusaci, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ. E situat pe malul stîng al pîriuluĭ Zeletinul, în partea de N.-V. a comuneĭ, şi la 3 kil. 200 m. de Burdusaci, reşedinţa comuneĭ.

Are o populaţie de 35 familiĭ, saŭ 136 suflete, care locuesc în 40 case.

Locuitoriĭ sunt vechĭ răzeşĭ.

Teritoriul satuluĭ este de 141 hect.

Locuitoriĭ posedă: 8 pluguri de lemn şi 3 de fer; 21 boĭ, 50 vacĭ, 2 taurĭ, 4 caĭ, 2 ţepe şi 18 oĭ.

E străbătut de două drumurĭ: unul venind din şoseaua judeţeană şi cel-l'alt din satul Burdusaci.

Tocila, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. Luncani, situat pe costişa dealuluĭ cu acelaşĭ nume. Are o populaţie de 223 suflete.

Tocila, *cătun,* al com. Beciul, jud. Buzăŭ, cu 90 locuitorĭ şi 19 case.

Tocileasa, *vale,* în jud. Buzăŭ, com. Măgura, formată din Tocileasa-Mare şi Tocileasa-Mică. Ambele încep de la Piscul-cu-Bolovanĭ şi, după ce se reunesc sub numele de Tocileasa, se scurg în riul Buzăul.

Tocileni, *sat,* jud. Botoşani, pl. Tîrgul, pe coasta de deal în stînga iazuluĭ Zosînul şi pîriuluĭ Sicna, în partea de E. a comuneĭ Băluşeni. Are o suprafaţă de 675 hect., cu o populaţie de 89 familiĭ, saŭ 347 suflete; 1 biserică, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; 2 cîrciumĭ.

Vite: 120 boĭ şi vacĭ, 8 caĭ, 120 oĭ şi 230 porcĭ.

Tociloasa saŭ **Doruşanul,** *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Leca, aşezat pe pîrîiaşul Varniţa, la 5700 m. de satul Ungureni. Are o populaţie de 221 suflete.

Tocsimiul, *movilă,* în jud. şi pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Agi-Ghiol şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Sabandgia. In jurul luĭ se încrucişează hotarele comunelor Agi-Ghiol, Congaz şi Sari-Chioi. Este naturală şi acoperită cu verdeaţă. Are o înălţime de 115 m., dominînd valea Cozangia şi drumurile comunale Congaz-Sari-Chioi şi Agi-Ghiol-Zebil.

Tocsof, *com. rur.,* în jud. Tulcea, aşezată în partea de S. a jud. şi a plăşeĭ Istruluĭ, pe un afluent al pîriuluĭ Casimcea.

Se mărgineşte: la N. cu com. Beidaut; la V., cu com. Casimcea; la S., cu com. Pazarlî (din jud. Constanţa) şi la E., cu com. Cogelac.

Dealurĭ maĭ însemnate sunt: Iuci-Tepe-Bair (185) m., la N.-V.; Chiuciuc-Chioi-Bair, al căruĭ virf Apti-Iuc are 178 m., la V.; Taşlî-Cula, la V.; Cara-Tepe-Bair (170 m.), Chelingec-Bair (185 m.), Chirişlic-Bair (135 m.), Seremet-Bair (128 m.), toate de natură stîncoasă, la S.; Caşcalic-Bair, cu vîrful Biuiuc-Cogelac-Tepe (194 m.), la E.; Rîmnicul-Bair, cu 6 virfurĭ de peste 200 m.,

Sarîm-Iuc (206 m.), la N.-E.; Zimdam-Bair (197 m.), la N.; toate sunt acoperite cu fîneţe şi semănăturĭ.

Movilele sunt numeroase, parte artificiale, parte naturale.

Apele care udă com. sunt: pîrîul Casimcea saŭ Taşăul la S. şi afluenţiĭ săĭ pe stînga: pîrîul Rîmnicul-Dere, format din văile Curt-Balic şi Sari-Ghiol-Dere, unit apoĭ cu pîraiele Curu-Dere şi Sari-Ghiol-Dere, la N. şi N.-E.; alt afluent, valea Cuiu-Culac, unită cu Taşlî-Culac, la S., trecînd şi prin satul Tocsof.

E formată din cătunele: Tocsof, reşedinţa, la S., pe pîrîul Cuiu-Culac saŭ Tocsof; Chirîşlic, la 4 kil. spre S., pe malul sting al pîrîuluĭ Casimcea; Culelia, la 6 kil. spre N., pe malul sting al pîrîuluĭ Rîmnicul; Rîmnicul-d.-s. şi Rîmnicul-d.-j., la 7 şi 8 kil. spre N. de reşedinţă, pe pîrîul Rîmnicul-Dere.

Are o suprafaţa de 15318 hect., cu o populaţie amestecată de 500 familiĭ, saŭ 2010 suflete; 2 bisericĭ, una în Tocsof, cu hramul Sf. Paraschiva, şi cea-l'altă în Rîmnicul-d.-j., cu hramul Sf. Nicolae; 2 şcolĭ.

Locuitoriĭ posedă: 312 pluguri; 8831 cape de vite; 44 morĭ de vînt; 5 circiumĭ şi 2 băcăniĭ.

Budgetul com. e la venituri de 12200 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 10500 leĭ.

Posedă căĭ comunale care duc la satele învecinate, Cogelac, Casimcea, şi prin cătunele comuneĭ.

Tocsof, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, căt. de reşedinţă al com. Tocsof, aşezat în partea de S. a plăşeĭ şi a comuneĭ, pe ambele maluri ale pîrîuluĭ Tocsof, la locul de întîlnire al văilor Taşlî-Culac şi Cuiu-Culac.

Are o întindere de 1200 hect., cu o populaţie compusă din Bulgarĭ, Turcĭ, Tătarĭ şi Romînĭ.

Tocsof, *deal,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. rur. Tocsof. Se desface din dealul Rîmnic-Bair; se întinde spre E., avînd o direcţiune generală de la N.-V. spre S.-E., brăzdînd partea de S. a plăşeĭ şi cea de N. a comuneĭ; din el se desface Taşlî-Culac, şi îşĭ iaŭ naştere pîraiele Taşlî-Culac şi Cuiu-Culac. Este întretăiat de maĭ multe drumurĭ comunale, ce duc de la Tocsof la Rîmnic, la Iuan-Ceşme şi Cogelac. Este acoperit cu semănăturĭ şi păşunĭ.

Tocsof, *pîrîŭ,* în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. Tocsof. Este format din două văĭ: Taşlî-Culac şi Cuiu-Culac, care se unesc lîngă satul Tocsof, prin care trec, şi se varsă în pîrîul Casimcea, pe partea stîngă, brăzdînd partea de S. a plăşeĭ şi cea centrală a com. Malurile sale sunt înalte şi rîpoase.

Todirelul, *sat,* jud. Iaşi, pl. Codrul, com. Ciurea, spre E de satul Ciurea şi la 3 kil. peste şesul Tinoasa, aşezat pe dealurile Todirelul şi Popa-Vasile.

Are o populaţie de 78 familiĭ, saŭ 321 suflete, parte Ţiganĭ, foştĭ robĭ de aĭ mănăstireĭ Birnova, şi parte Romînĭ.

Vite: 258 vite marĭ cornute, 120 oĭ, 30 caĭ şi 27 rîmătorĭ.

Todireni, *com. rur.,* în partea de S. a plăşeĭ Jijia, jud. Botoşani. Se întinde pe Valea-Jijieĭ, Valea-Sicneĭ şi dealurile din dreapta şi stînga Jijieĭ. E formată din satele: Cobiceni, Hlipiceni şi Todireni, cu o suprafaţă de 85374 hect. şi o populaţie de 545 familiĭ, saŭ 1878 suflete.

Are 3 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; 1 şcoală; 6 circiumĭ; 9 iazurĭ şi 1 moară de apă pe Sicna.

Teritoriul comuneĭ e deluros, dar de bună calitate.

Vite: 3900 boĭ şi vacĭ, 132 caĭ, 3676 oĭ şi 135 porcĭ.

Budgetul comuneĭ are la venituri 8412 leĭ, 70 banĭ, şi la cheltuelĭ, 8336 leĭ.

Este udată de rîurile Jijia şi Sicna, care confluează ambele la Hlipiceni.

Este străbătută de calea ferată Dorohoiŭ-Iaşi şi de o şosea.

Todireni, *sat,* în partea de N.-V. a com. Todireni, pl. Jijia, jud. Botoşani, situat pe coasta de E. a culmeĭ ce se prelungeşte între pîraiele Cozancea, Jijia şi Sicna.

Teritoriul moşieĭ e deluros şi întins. Moşia aparţine Epitropieĭ Spitaluluĭ Sf. Spiridon din Iaşi şi are o suprafaţă de 7278 hect., cu o populaţie de 229 familiĭ, saŭ 679 suflete.

Are 1 biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, făcută de Visternicul Sturza, vechiul proprietar al moşieĭ; 2 circiumĭ.

Vite: 992 boĭ şi vacĭ, 71 caĭ, 3691 oĭ şi 280 porcĭ.

Todireni, *sat,* în partea de S. a com. Ivăneşti, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, aşezat pe valea pîrîuluĭ Chetrosul şi pe coasta dealuluĭ Todireni, pe o suprafaţă de 917 hect. şi cu o populaţie de 18 familiĭ, saŭ 25 suflete.

Todireni, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Stăniţa, spre E. de satul Stăniţa şi la 2 kil. de el. Are o populaţie de 165 locuitorĭ şi o biserică de zid.

Se face aci iarmaroc la 15 August.

Se maĭ numeşte şi Todireni-

Răzăşi, spre deosebire de satul Cichirdic, care mai poartă şi numele de Todireni-Sturzeĭ. El forma mai înainte de 1886, împreună cu satele Cichirdic (Todireni-Sturzeĭ), Pietrele, Tarniţa şi Veja, o com. seperată, care purta numele de com. Todireni.

Todireni, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Botoşani, pl. Ştefăneşti, căt. Todireni, pe linia Iaşi-Dorohoiŭ, pusă în circulaţie la 1 Iunie 1896. Se află între staţiile Rediul (10,1 kil.) şi Zlătunoaia (13,1 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mării de 56m,50. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 31757 leĭ, 50 banĭ.

Todireni-Răzeşi, *numire ce se dă satuluĭ* Todireni, din com. Stăniţa, pl. Siretul-d.-s., jud. Roman.

Todireni-Sturzeĭ, *numire ce se dă satuluĭ* Cichirdicul, din com. Stăniţa, pl. Siretul-d.-s., jud. Roman.

Todireşti, *com. rur.*, în partea de S. a pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ, la 49 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 5 kil. de Negreşti, reşedinţa plăşeĭ, situată între rîul Bîrladul şi pîrîul Şacovăţul.

E formată din satele: Todireşti, Balica, Coticul şi Hucul, pe o suprafaţă de 2907 hect., cu o populaţie de 249 familiĭ, saŭ 946 suflete.

Comerciul se face de 7 persoane.

Locuitoriĭ posedă: 881 vite marĭ cornute, 118 caĭ, 2000 oĭ, 55 capre şi 162 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venituri de 1875 leĭ, şi la cheltueli, de 1847 leĭ, 45 banĭ.

Todireşti, saŭ **Călugăreni,** *cât*, pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, com. Văscani, formînd un sat cu Băluceşti.

E străbătut de pîrîul Ciumalul.

Vatra satuluĭ ocupă aproape 14 fălcĭ, cu o populaţie de 213 suflete.

Moşia, proprietate a statuluĭ, are 108 hect., din care 58 hect. pădure şi restul cultivabil.

Improprietăriţĭ în 1864 şi 1878 sunt 17 locuitorĭ, cu 44 fălcĭ.

Are o şcoală mixtă; o biserică, în sinodicul căreia citim: «Biserica, cu patronul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, din satul Todireşti, a com. Ruginoasa, este construită din vechime, de cine şi la ce an nu se ştie. Se zice a fi fost înfiinţată ca schit pentru călugărĭ ce ţinea de mănăstirea Zagavia...» E deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Todireşti, *sat*, în centrul com. Todireşti, pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta dealuluĭ cu acelaşĭ nume, pe o suprafaţă de 1933 hect. şi cu o populaţie de 104 familiĭ, saŭ 385 suflete.

Are o biserică, deservită de un preot.

Vite: 553 vite marĭ cornute, 80 caĭ, 119 oĭ şi 80 rîmătorĭ.

Todiriţeni, *trup de sat*, în jud. Neamţu, pl. De-Sus-Mijlocul, com. Vînători-Neamţuluĭ.

Tofanari, *insulă*, pe Dunăre, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, com. Dăeni, situată la V. plăşeĭ şi comuneĭ, în faţa satuluĭ Dăeni şi la S. ostrovuluĭ Dăeni. Are o suprafaţă de 10 hect. şi e acoperită cu sălciĭ şi richite.

Toflea, *sat*, făcînd parte din com. Brăhăşeşti, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, situat la 1 kil. de reşedinţa com., într'o vale, şi înconjurat de dealurile: Brăhăşeştilor la V. şi Toflea la E. Este străbătut de pîrîul Toflea.

Are o suprafaţă de 1781 hect., cu o populaţie de 956 suflete; o biserică, cu hramul Intrarea-în-Biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 2 circiumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 19 pluguri de fier, 26 de lemn, 2 maşinĭ de secerat, 1 de bătut porumb şi 1 de vînturat; 84 boĭ, 160 vacĭ, 2 taurĭ, 45 caĭ, 28 ţepe, 4 armăsarĭ, 300 oĭ şi 60 capre.

Este pus în comunicaţie cu satele dimprejur prin mai multe drumurĭ naturale şi o şosea comunală.

Togeni, *numire veche a satuluĭ* Hagieni, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa.

Tohani, *plasă*, în partea de S.-V., a jud. Buzăŭ, limitată la N. de plaiul Buzăŭ şi pl. Sărata, la E. de pl. Cîmpuluĭ, la S. de jud. Ialomiţa şi la V., de jud. Prahova.

E formată din 18 comune, dintre care Mizilul e urbană, iar Amarul, Baba-Ana, Boldeşti, Breaza, Cotorca, Finţeşti, Găgeni-Vîntileanca, Glodeanul-Cîrlig, Glodeanul-Sărat, Glodeanul-Siliştea, Jugureni, Mihăileşti, Năeni, Pietroasa-d.-j., Pietroasa-d.s., Tohani şi Vispeşti sunt rurale, avînd 57 de cătune şi 12 subdiviziunĭ.

Are o suprafaţă de 89823 hect., cu o populaţie de 29560 locuitorĭ.

Proprietăţĭ mai însemnate sunt: 68 moşiĭ şi 9 pădurĭ, parte ale statuluĭ, parte particulare şi parte ale celor 38 cete de moşneniĭ aflaţĭ în plasă. Terenul e şes, accidentat puţin în partea de N., de munţiĭ Istriţa şi Strihani cu ramificaţiile lor.

E udată de pîraiele Sărata și Istăul, de văile Tohăneanca, Năeanca și Pietroasa; are lacurile: Amarul, Boldești, Colțăneni, Cufuritul, Glodeanul, Mărgineanul și Mihăilești.

Are 18 școli rurale, 2 școli primare în com. Mizil; 38 biserici, cu 37 preoți, 1 diacon, 39 cîntăreți și 23 paracliseri; 193 cîrciumi; 1 moară de apă, 1 făcăi, 9 mori de aburi, 4 cășerii, 32 stîne și 5 fabrici.

Vite: 10552 boi, 4922 vaci, 2032 viței, 94 bivoli, 104 bivolițe, 3196 cai, 1941 iepe, 559 minji, 32980 oi, 300 capre, 39 asini și 6514 porci.

Sunt 8 tîrguri, dintre care mai principal e Drăgaica, de la Mizil.

Căi de comunicație sunt: linia ferată și șoseaua națională în partea de N.; șoselele vecinale: Mizil-Cotorca, Mizil-Jugureni și Mizil-Pietroasa; șoselele comunale: Mizil-Boldești, prin Baba-Ana, Jugureni-Pietroasa, prin Fințești, Năeni și Breaza, Vintileanca-Săhăteni, etc.; precum și parte din șoseaua județiană Buzău-Urziceni, la care se pot adăoga mai multe drumuri naturale, dintre care mai însemnate sunt Drumul-Sării și Drumul-Oilor.

Pănă la 1844, a ținut de desființatul județ Săcueni. In urmă, satele ce compuneau acest județ au trecut, parte la jud. Buzău, parte la jud. Prahova.

Tohani, *com. rur.*, în jud. Buzău, pl. Tohani, situată pe ambele maluri ale văii Tohăneanca, la 43 kil. de orașul Buzău, și la 12½ kil. de Mizil.

E formată din cătunele Gura-Vaduluĭ, Tohani, Tohăneanca, și Valea Scheilor, cu subdiviziunile lor.

Are o suprafață de 3024 hect., cu o populație de 2020 locuitori; 1 școală primară rurală mixtă în căt. Tohani; 7 biserici, cu 5 preoți și 5 cîntăreți; 12 cîrciumi.

Terenul este accidentat de muntele Strihani și nenumărate dealuri acoperite cu vii, dintre care mai renumite sunt Dumbrava, Drăgaica și Virful-Uții.

Căi de comunicație are șoseaua vecinală Mizil-Jugureni și drumul La-Bobocĭ pe Valea-Scheilor.

Vite: 754 boi, 201 vaci, 76 viței, 4 bivoli, 46 cai, 19 iepe, 5 minji, 1120 oi și 419 porci.

Budgetul com. e de 6720 lei.

Ca locuri de văzut sunt: Băile Bobocĭ, In-vîrf-la-Oltenĭ, unde se află ruinele crameĭ luĭ Brincoveanu, Virful-Guleĭ și Virful-Uții, de unde se desfășură o frumoasă priveliște.

Comuna e vechie și a fost mult timp reședință a plășeĭ Tohani. Primiĭ eĭ locuitorĭ sunt colonii aduse din satul Tohani, din Transilvania, care 'i-au și dat numele. Satele aflate pe teritoriul acesteĭ comune la începutul secoluluĭ erau: Tohani, Tohăneanca, Vădeni (Gura-Vaduluĭ) și Valea-Dealuluĭ (Valea-Scheilor).

Tohani, *cătun* de reședință al com. Tohani, jud. Buzău, cu 500 locuitori, 146 case și multe crame. Are subdivizia Tirchilești.

Tohani, *moșie*, în jud. Buzău, com. Tohani, proprietate a moșnenilor Tohăneni. Are 940 hect., cea mai mare parte vie.

Tohăneanca, *cătun*, al com. Tohani, jud. Buzău, cu 660 locuitori și 177 case; are subdiviziile: Perșunari și Ungureni.

Toiaga, *sat*, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Slăvuța. Are o populație de 399 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Gheorghe. E așezat pe dealul Toiaga.

Tojanul, *cătun*, în jud. Putna, pl. Vrancea, com. Spulberul, așezat pe pîriul Zăbala, în sus de cătunul Paltinul.

Are o populație de 245 suflete și 60 case.

Tolanul, *munte*, în plaiul Novaci, jud. Gorj, la N. de com. Cernădia și la S. de muntele Florile-Albe.

Toloșmanul, *vale*, județul Tulcea, în partea S.-V. a plășeĭ Măcin și E. a comuneĭ Picineaga. Se formează pe teritoriul comuneĭ, se îndreaptă spre N., avînd o direcțiune generală de la S. spre N., taie drumul comunal Picineaga-Jaila și după 2 kil. se aruncă în Valea-Cerna, pe stînga, ceva mai jos de Satul-Noŭ.

Toma (Movila-luĭ-Moș-), *movilă*, jud. Tulcea, în partea N. a plășeĭ Isaccea și cea centrală a com. Luncavița, pe una din prelungirile N. ale dealuluĭ Gilmele-Înșirate. Are 92 m.; e acoperită cu verdeață și domină satul Rachel și drumul județean Măcin-Isaccea, pe o mare întindere.

Tomeasca, *pădure*, supusă regimuluĭ silvic, jud. Muscel, com. Glîmbocelul, pl. Podgoria, avînd, împreună cu trupurile Goleasca, Băneasa, Dinuleasa, Cîlceasca, Gherăsoaia, Chiriceasca și Chițeasca, o întindere de 1350 hect., compuse din stejar, fag, carpen, jugastru, plop și frasin.

Tomeni, *cătun*, al comuneĭ Pociovalișteа, pl. Novaci, jud. Gorj,

situat pe malul drept al Gilortuluĭ.

Are o suprafaţă de 400 hect., cu o populaţie de 65 familiĭ, saŭ 290 suflete; 1 biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 8 morĭ.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri, 30 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ, 280 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 100 oĭ, 80 capre, 120 porcĭ.

Comunicaţia în cătun cu comuna sa se face prin drum ordinar.

Tomeni (Ostrovul, Ţigănia), *cătun*, al com. Greci, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situată spre E., la confluenţa Oltişoruluĭ cu Oltul. Are 250 locuitorĭ.

Tomeşti, *com. rur.*, în partea de N.-E. a plăşeĭ Codrul, jud. Iaşi, aşezată pe dealurĭ şi văĭ. E formată din satele: Tomeşti, Goroni, Chicirea şi Osoiul, pe o întindere de aproape 6006 hect. şi cu o populaţie de 579 familiĭ, saŭ 2767 suflete.

Vite: 2242 vite marĭ cornute, 1910 oĭ, 322 caĭ şi 690 rîmătorĭ.

Pe marginea de N.-E. a comuneĭ trece şoseaua naţională Ţuţora şi calea ferată Iaşi-Ungheni.

Are 3 bisericĭ, cu 3 preoţi, 3 cîntăreţĭ şi 4 eclesiarhĭ; 2 şcolĭ.

Teritoriul comuneĭ a fost pendinte de mănăstirea Golia şi, după secularizare, a devenit proprietatea statuluĭ, care l'a dat comuneĭ Iaşĭ în contul datorieĭ de 10 milioane.

Budgetul comuneĭ e de 10809 leĭ, 8 banĭ, la venitурĭ şi de 10284 leĭ, 52 banĭ, la cheltuelĭ.

Tomeşti, *sat*, în jud. Iaşi, pl. Codrul, com. Tomeşti, spre S.-E. de oraşul Iaşi, la 8 kil., situat într'o înfundătură a dealurilor Blănarul, Păun, Opinca şi Murgul.

Este reşedinţa comuneĭ. Are o populaţie de 745 locuitorĭ; o biserică, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală, înfiinţată în 1865.

Vite: 496 vite marĭ cornute, 269 oĭ, 114 caĭ şi 278 rîmătorĭ.

Pe marginea satuluĭ, la N.-E., trece şoseaua naţională Iaşi-Ţuţora, iar prin mijlocul satuluĭ, şoseaua judeţeană Iaşi-Fălciŭ.

Peste apa Bahluiuluĭ, pe malul stîng şi în faţa satuluĭ Tomeşti, se află satul Hulboca, ce se zice că maĭ din nainte se numea Tomeşti (V. Hulboca, sat).

Tomeşti, *cătunaş*, făcînd parte din com. Urlueni, jud. Teleorman. (Vezĭ Urlueni, com. rur.).

Tomeşti, *sat*, în jud. şi pl. Tutova, com. Bogeşti, spre N.-E. de satul Bogeşti. Are o populaţie de 452 locuitorĭ.

Tomeşti-Ciolac, *sat*, în partea de N. a com. Gorbăneşti, pl. Miletinul, jud. Botoşani, cu o populaţie de 33 familiĭ, saŭ 132 suflete.

Maĭ nainte se numea Tomeşti-Fotea.

Locuitoriĭ posedă: 300 boĭ şi vacĭ, 30 caĭ, 125 oĭ şi 40 porcĭ.

Tomeşti-Vîrnăvoaia, *sat*, în partea de N. a com. Gorbăneşti, pl. Miletinul, jud. Botoşani, cu o populaţie de 160 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 120 boĭ şi vacĭ, 15 caĭ, 21 oĭ şi 25 porcĭ.

Tomnaticul, *munte*, în jud. Suceava, com. Broşteni, avînd 1604 m. altitudine.

Tomozeiul, *sat*, făcînd parte din com. Onceşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ, aşezat în partea de S. a com., la V. de pădurea Cuibăreşti, pe coasta dealuluĭ cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 264 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Voevozĭ, zidită la 1795 de un călugăr Tomozeiŭ şi reziditată la 1830.

Viile ocupă 10 hect., fineţele 32 hect., păşunile 40 hect., iar vatra satuluĭ 30 hect.

Locuitoriĭ sunt vechĭ răzeşĭ. Eĭ posedă: 45 boĭ, 72 vacĭ, 3 caĭ, 8 ţepe, 2 armăsarĭ, 64 oĭ; 60 stupĭ; 2 pluguri de fer şi 18 de lemn; 3 morĭ de vînt.

Comerciul se face de 2 cîrciumarĭ.

Tomşa, *sat*, în com. Hoceni, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ.

Tomşani, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Horezul, compusă din 3 cătune: Tomşani, Bogdăneşti şi Modîrceni, situată pe rîul Bistriţa, la 40 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 4 kil. de a plaiuluĭ.

Se mărgineşte cu comunele Petrari-d.-s., Măldăreşti, Foleşti-d.-s. şi Costeşti.

Moşia s'a vîndut de vecĭ locuitorilor.

Are o suprafaţă de 1290 hect., cu o populaţie de 740 locuitorĭ; 3 bisericĭ: una în Tomşani, fondată, după cum se vede într'un pomelnic, la anul 7339, ctitorĭ fiind jupîn Păun Dan şi cu Miliţa, soţia sa şi reparată în anĭ 1853 şi 1890; o alta în Bogdăneşti, fondată la 1812, ctitorĭ fiind Niculae Leca şi Bădică Chiceanu, şi reparată la 1890, şi a treia în Modîrceni, fondată la 1810 de Anghel Chiceanu; o şcoală.

Parte din locuitorĭ sunt moşneni; 200 s'aŭ împroprietărit la 1864, cînd li s'aŭ dat 600 hect. pămînt pe moşia Tomşani şi

pe moșia Bogdănești, pendinte de mănăstirea Arnota.

Are o suprafață de 1200 hect.

Veniturile și cheltuelile comunei se urcă la 1000 lei anual.

Șoseaua județeană Horezul-Băbeni înlesnește comunicația cu comunele Florești-d.-s., Horezul și Costești (Bistrița). Șoseaua comunală (din șoseaua județeană) trece pe lîngă școală și biserică.

E brăzdată de dealurile: Groștina, Măgura și Dealul-Inalt, și udată de văile: Rîpilor, Rudărești, Neagotei și Modăriei.

Tomșani, *sat,* jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, cătunul com. Mărunțișul.

Tomșani, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tomșani, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Tomșani, *sat* și *moșie* a statului, făcînd parte din com. rur. Tomșani, plaiul Horezul, jud. Vîlcea.

Tomșeanca, *sat,* cu 40 familii și 115 suflete, jud. Argeș, pl. Cotmeana, făcînd parte din com. rur. Ionești.

Tomuleasca, *loc șes,* în lunca Siretului, jud. Tecuciu, pl. Nicorești, com. Ionășești. Pe acest șes a existat vechiul sat Tomulești care, din cauza deselor inundări ale Siretului, s'a distrus.

Tomulești, *sat,* jud. Argeș, pl. Topologul, făcînd parte din com. rur. Alimănești-Poenari.

Toancele, *strîmtoare între munți,* prin care trece Bistrița, jud. Suceava. «Strînsă între doi munți înalți și stîncoși, printre cari abia străbate lumina zilei, Bistrița spumegă aci ca și cînd ar curge pe o albie de foc. Valurile gem cu o turbare nespusă și mii de stînci ies ascuțite din sînul Bistriței înspumate. Vai! de plutașul care n'o ști să cărmuească pluta pe acolo! Cînd nevoia îl silește să treacă prin Toancele, el se pregătește ca de războiu; cearcă mai intîi cîrma, cercetează toate legăturile grinzilor, pentru ca să se încredințeze dacă nu e vre o zminteală; își suflecă mînecele și-'și face semnul crucii.

«Cum a intrat pluta în Toance, torentul a și luat-o într'un vălmășag de spume, și, purtată ca o scoică pe crestele valurilor, ea s'afundă, se ridică, se sfășie și se frămîntă într'o luptă nesfîrșită, și e de ajuns o singură greșală de lopată, pentru ca dintr'însa să nu mai rămie de cît țăndări». (N. Gane, «Nuvele»).

Tonea, *com. rur.,* pl. Borcea, jud. Ialomița, situată între orașul Călărași și com. Roseți-Volnași.

Se compune din satele: Tonea, Cadina, Roseți-Clăcași și Gambeta și din cătunele (tîrlele): Nacul, Sîrbi, Căprăreasa, Budulea, Puțul-din-Grind, Potîrnichea, Mănucul, Ceacănul, Nisipul și Prodanul, cu reședința primăriei și a judecătoriei comunale în satul Tonea.

Are o populație de 1483 locuitori; o școală mixtă; 2 biserici, cu 2 preoți și 4 dascăli.

Teritoriul comunei, cu o suprafață de 28917 hect., se întinde din Dunăre spre N., pe cîmpul Bărăganul, și coprinde 12 moșii, din care două sunt proprietăți ale statului.

După legea rurală din 1864, sunt împroprietăriți 321 locuitori; în 1878 s'au mai împroprietărit 230; neîmproprietăriți se mai află 140.

Pe teritoriul comunei curg: Dunărea și Borcea, precum și brațele (privalele): Bogdanul, Costache, Popa-Vlad, Camnița și Nica. Lacuri sunt: Lupul, Bălanul, Rotundul, Geabalacul, Strîmbul, Zatonul, Albina, Șlăbovița, Saragul și Plosca.

Prin satul Tonea trece șoseaua județeană Călărași-Roseți-Volnași.

Pe cîmpul Bărăganul s'a plantat de stat, pe 250 hect. din teritoriul comunei, pădure de salcîm.

Tonea, *sat,* în jud. Ialomița, pl. Borcea, pendinte de comuna cu același nume, situat pe malul stîng al brațului Borcea, la 5 kil. spre E. de orașul Călărași.

Aci este reședința primăriei și a judecătoriei comunale.

Are o populație de 330 locuitori; o școală mixtă; o biserică, deservită de 1 preot și 2 dascăli.

Prin sat trece calea județeană Călărași-Roseți-Volnași.

Tonești, *sat,* făcînd parte din com. rur. Simburești, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt. Are o populație de 400 locuitori.

Tonți, *sat,* pe moșia cu același nume, com. Drăgănești, jud. Suceava, așezat pe țărmul stîng al Rîscei.

Are o populație de 139 locuitori; o biserică, cu hramul Sf. Impărați Constantin și Elena, clădită din lemn de N. Beldiceanu, la 1852, deservită de preotul din Șoimărești și 2 dascăli; icoanele și catapeteazma acestei biserici s'au adus în anul înființării de la prima biserică din Fălticeni, Sf. Ilie.

Drumuri principale sunt: la Drăgănești (1674 m.) și la Șoimărești (1226 m.).

Topa-Asler, *deal,* în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. rur. Hairam-Chioi şi anume pe acela al satuluĭ săŭ Malcoci, coprins între dealurile Cişme-Bair şi Turla-Mezarlîc-Bair şi înconjurat de toate părţile de satele Becter, Chioseler, Borungea, Şarapcea-Caraci şi Malcoci; are o direcţie de la N. către S. şi este situat în partea de E. a plăşeĭ şi cea de N.-E. a comuneĭ; este acoperit cu verdeaţă şi puţine păduriĭ.

Topalul, *com. rur.*, jud. Constanţa, pl. Hîrşova, situată în partea N.-V. a judeţuluĭ, la 77 kil. spre N.-V. de oraşul Constanţa, reşedinţa judetuluĭ, şi în partea meridională a plăşeĭ, la 22 kil. spre S.-E. de oraşul Hîrşova, reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte cu comunele: Ghizdăreşti, la 5 kil. spre N.; Siriul, la 6 kil. spre N.-E.; Taş-Punar, la 7 kil. spre S.-E. şi Seimeni-Marĭ, la 5 kil. spre S.

Se mărgineşte la N. cu com. rur. Ghizdăreşti, de care se desparte prin pîrîul Cechirgea şi valea Tichileşti; la E., cu comunele rurale Siriul, despărţindu-se prin dealul Erchesec şi Taş-Punar (pl. Medjidia), separându-se prin dealul Zăvol-Bair şi Pînar-Bair; la S., cu com. Seimeni-Marĭ de care o desparte dealul la Movila-Greculuĭ şi Valea-Mare; iar la V., cu jud. Ialomiţa, de care se desparte prin fluviul Dunărea.

Relieful săŭ este în general accidentat, însă înălţimele nu se ridică mult asupra nivelului Dunăreĭ. Prelungirile şi ramificaţiunile V. ale dealurilor: Erchesec (189 m.) la E., Zăvol-Bair (126 m.) la S.-E.-E., Pînar-Bair (116 m.) la S.-E., brăzdează com. de la V. la E.; dealul Olacul (125 m.), prelungit spre S.-V. cu platoul Silnîştea, brăzdează com. în partea N. şi N.-E. Dealurile sunt acoperite cu păşunĭ întinse, fîneţe şi bogate semănăturĭ.

Movilele sunt parte naturale, parte artificiale şi acoperite cu verdeaţă.

E udată de Dunăre la V., pe o distanţă de 22 kil. Veriga, un braţ al Dunăreĭ, începînd de lîngă Topal şi pănă în dreptul ostrovuluĭ Atîrnaţi, o udă la N. şi N. V. Pîrîul Boazgicul o udă la S.-E. şi se varsă în Dunăre, trecînd prin satul Boazgicul.

Văile sunt numeroase, brăzdînd teritoriul com. în direcţiune de la N.-E. spre S.-V. şi toate deschizîndu-se în Dunăre.

Se compune din două cătune: Topalul, reşedinţa comuneĭ, aşezat în partea N.-V. a com., pe malul drept al Dunăreĭ, de la locul unde se desface gîrla Veriga, la poalele prelungirilor V. ale dealuluĭ Olacul, străbătut de valea Tabaculuĭ şi dominat de movilele Drăgaica, Olac şi Topalul; Boazgicul, în partea de S. a comuneĭ, 10 kil. spre S.-E. de reşedinţă, pe malul drept al Dunăreĭ, în faţa ostroavelor Boazgicul-Mare şi Boazgicul Mic, la poalele S.-V. ale dealuluĭ Zăvol-Bair şi malul drept al girleĭ Boazgic-Dere.

Suprafaţa comuneĭ e de 9642 hect., cu o populaţie de 2000 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ, una în cătunul Topalul, cu hramul Adormirea, şi a doua în cătunul Boazgicul cu hramul Înălţarea, deservite de 3 preoţĭ, 3 dascălĭ şi 3 paracliserĭ; 2 şcolĭ mixte, în fiecare cătun câte una.

Locuitorĭ posedă: 369 plugurĭ, 472 care şi căruţe, 4 maşinĭ de bătut porumb, 4 maşinĭ de vînturat; 8800 capete de vite, maĭ cu seamă boĭ şi oĭ.

Topalul, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, căt. de reşedinţă al com. Topalul, aşezat în partea S.-E. a pl. şi cea N.-V. a com., pe malul drept al Dunăreĭ şi pe ambele maluri ale văiĭ Tătaruluĭ, la locul unde se desface gîrla Viroaga saŭ Veriga, la poalele V. ale dealuluĭ Olacul. Se mărgineşte la N. cu cătunul Tichileşti al comuneĭ Ghizdăreşti, la E. cu cătunul Capugi al com. Siriul, la S. cu cătunul săŭ Boazgic, la V. cu jud. Ialomiţa, despărţit prin Dunăre.

Relieful săŭ e accidentat de prelungirile vestice ale dealuluĭ Erchesec (189 m.) de la hotar, care se întind de la E. spre V., şi între care dealul Olacul (125 m.) e cel maĭ însemnat.

Movile sunt numeroase, artificiale şi acoperite toate cu verdeaţă.

E udată de Dunărea la V., de gîrla Veriga, la N.-V., avînd amîndouă maluri înalte şi stîncoase.

Văĭ: Cechirgea şi adiacenta sa, valea Picioarele-Cechirgeliĭ la N.; Tătarul, prin centru; Silnîştea şi Olacul la S.

Are o întindere de 5836 hect., din care 130 hect. ocupate de vatra şi grădinele satuluĭ, cu o populaţie de 450 familiĭ, saŭ 1334 suflete.

Topana, *com. rur.*, în jud. Olt, pl. Vedea-d.-s. Are o populaţiune de 750 locuitorĭ.

Primiĭ eĭ locuitorĭ s'aŭ numit Cringuşeştĭ.

Este situată pe dealul numit Drumul-Oaeĭ, şi între văile Vedea şi Cungrişoara, la 60 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 8 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte cu com. Păroşi, Chilia, Valea-Ungureĭ, din jud. Argeş.

La început com. a fost situ-

ată pe valea Vedea, dar locuitorii s'aŭ strămutat pe deal din cauza apelor.

Are o biserică, zidită în 1857 de familia Crînguși; o școală.

Un număr de 139 locoitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșia statuluĭ Topana, dîndu-li-se 461 hect. Eĭ posedă: 150 vite marĭ cornute, 11 caĭ și iepe, 200 oĭ și 50 porcĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ și la cheltuelĭ de 1882,27 leĭ.

Șoseaua comunală îĭ înlesnește comunicația cu com. Făgețelul și Păroși.

Topana, *moșie*, în jud. Argeș, pl. Oltuluĭ. Are o întindere de 5600 pogoane, din care 4000 pogoane pădure, proprietatea statuluĭ, fostă pendinte de Episcopia de Argeș. La 1871 avea un venit anual de 13700 leĭ și a fost ipotecată, împreună cu alte 380 moșiĭ ale statuluĭ, pentru împrumutul domenial de 78 milioane.

Topci-Iol, *pichet*, No. 5, jud. Constanța, com. Almalîul, situat în partea de V. a com., lîngă drumul Silistra-Varna, aproape de începutul miceĭ văĭ Topci-Iol.

Topești, *com. rur.*, în partea de N.-V. a plaiuluĭ Vulcanul, jud. Gorj, și a com. Peștișani. Se compune din cătunele Topești și Gornovița, ce sunt legate printr'un drum ordinar, care comunică cu șoseaua ce vine dinspre Peștișani.

Are o suprafață de 770 hect., cu o populație de 358 familiĭ; o școală, fondată la 1856; 3 bisericĭ de lemn, cu un preot și 3 cîntărețĭ.

Locuitoriĭ posedă: 33 pluguri, 45 care cu boĭ și vacĭ, 8 căruțe cu caĭ; 6 stupĭ; 750 vite marĭ cornute, 39 caĭ, 2000 oĭ, 300 capre și 273 rîmătorĭ.

Budgetul com. e la venitурĭ de 1144 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 1143 leĭ.

Comunicația cu Peștișani se face printr'o șosea comunală.

Topești, *cătun* de reședință al com. cu același nume, jud. Gorj, plaiul Vulcan, situat pe coastă.

Are o suprafață de 460 hect., cu o populație de 909 suflete; 2 bisericĭ de lemn, una fondată la 1703 și cea-l'altă la 1833, deservite de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Locuitoriĭ posedă: 23 pluguri, 30 care cu boĭ, 5 căruțe cu caĭ; 35 stupĭ; 514 vite marĭ cornute, 24 caĭ, 200 capre, 1400 oĭ și 170 rîmătorĭ.

Topești, *cătun*, în jud. Putna, pl. Vrancea, com. Birsești, așezat pe malul stîng al Putneĭ, parte sub Dealul-Curmăturei și parte sub muchea Petrimanuluĭ și chiar pe prundișul Putneĭ, despărțit prin pîrîul Cociul de cătunul Birsești.

Are o populație de 513 suflete; o biserică, cu hramul S-țiĭ Voevozĭ.

Topila cu Paleșul, *bălți*, pe teritoriul satuluĭ Scoposeni, com. Sberoaia, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, pe o suprafață cam de 86 hect., unite printr'o gîrlă cu pîrîul Bohotinul.

Topilea, *muntișor*, pe malul gîrleĭ Zeletinul, com. Poseștĭ, pl. Teleajenul, jud. Prahova, pe care sunt pășunĭ pentru vite.

Din acest munte curge un izvor abonent de apă ce conține pucioasă.

Topilele, *sat*, pe moșia și în com. Păscani, jud. Suceava.

E așezat pe coastele dealurilor Biserice și Răcea și străbătut de pîrîul Varlam, zis și Topilele.

Vatra satuluĭ ocupă aproape 66 fălcĭ.

Are o școală mixtă, purtînd numele de «Școala din Gisteștĭ-Topile» de oare-ce servă și satuluĭ Gisteștĭ a căruia biserică servește și locuitorilor din Topile.

Improprietăriții în 1864 sunt 70 pălmașĭ și 41 codașĭ, stăpînind 416 fălcĭ și 63 prj.

Drumurile principale sunt: la Gisteștĭ (1 kil.), la Broșteni (4 kil.), la Valea-Seacă (3500 m.) și la Păscani (6 kil.).

Topilele, *cătun*, al com. Mlăjetul, jud. Buzăŭ, cu 190 locuitorĭ și 40 case.

Topliceanuluĭ (Odaia-), *numire vechie a cătunuluĭ* Zoița, jud. Rîmnicul-Sărat, com. Costieni-Marĭ.

Topliceni, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., căt. com. Zgîrciți, în partea de mijloc a comuneĭ, așezat pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul-Sărat și la îmbucătura pîrîuluĭ Topliceanul, la 2 kil. spre N. de cătunul de reședință, Zgîrciți. Are o întindere de 385 hect., cu o populație de 70 familiĭ, saŭ 198 suflete.

Toplița, *sat*, cu 520 suflete, jud. și pl. Argeș, făcînd parte din com. rur. Mălureni-Bădiceni. Are o biserică, cu hramul «Sf. Teodor», cu un preot și un cîntăreț.

Toplița, *cătun*, cu 40 case, în jud. Mehedinți, pl. Văilor, ținînd de com. rur. Negomirul.

Toplița, *peșteră*, cu o intrare foarte strîmtă și periculoasă, jud. Mușcel, sub un colț din fața schituluĭ Nămăești și în care s'a găsit o cămașă romană de fier,

niște săgeți și monede dace și romane. Prin ea trece izvorul de apă care ĭese la lumină tocmaĭ la poalele munteluĭ din față, la locul numit Topliţa.

Topliţa, *pădure* foiasă, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Valea-Arinilor. Are 1300 hect. și este supusă regimuluĭ silvic.

Topoliceni, *sat,* în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Galul, situat pe valea rîuluĭ Bistrița.

Topoliţa, *sat,* în com. Humuleşti, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamțu. Are o întindere de 760 hect., cu o populație de vr'o 140 familiĭ; o școală.

Vite: 294 vite cornute, 34 caĭ, 46 porcĭ, 232 oĭ și 34 juncĭ.

Topoliţa, *pîrîŭ,* ce izvorește din Dealul-Mare (ramura munților Măgura), jud. Neamțu, com. Filioara, pl. de Sus-Mijlocul; curge spre E., străbătînd șoseaua Piatra-Neamțu, trece pe lîngă satele Ceahlăești, Topolița, Ocea, Țolicea, Terpești, Tîrgul-Noŭ, Curechiștea, Petricani-d.-j., Uricheni, Spiești, în dreptul căruia se varsă pe dreapta rîuluĭ Moldova, după ce primește următoriĭ afluenți, din dreapta: Agapia, Varatic, Terpești, și din stînga, cîte-va pîrîiașe micĭ.

Topolniţa, *cătun,* în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s., ținînd de com. rur. Izvorul-Bîrzeĭ.

Topolniţa, *schit,* în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s., ținînd de satul Topolnița. Este zidită de Lupu Buliga în 1675; după cum se spune, ea ar fi zidită pe urmele uneĭ zidăriĭ romane. Aci s'aŭ găsit maĭ multe pietre cu inscripțiunĭ romane, unele bine conservate.

Topolniţa, *rîŭ,* ce izvorește din poala munteluĭ Secul, jud. Mehedinți, din hotarul com. Costești, își mărește cursul cu pîraiele Gornovița și Prejna, după ce formează o mare baltă în hotarul com. Balta, curge spre com. Cireșul, unde la dealul Proseacul intră în pămînt, de unde ĭese la Gura-Peșterei, despre mănăstirea Topolnița, unde ia numele de Topolnița. Apoĭ udă comunele: Godeanul, Balotești, Izvorul-Bîrzeĭ, Malovățul, Severinul și Șimianul, unde se varsă în Dunăre, în partea de V. a satuluĭ Șimianul.

Din punctul de vedere istoric valea Topolniței și maĭ cu seamă nomenclatura de la comunele Balotești, Izvorul-Bîrzeĭ, Godeanul și altele, sunt foarte interesante, după cum se vede și din urmele de zidăriĭ romane ce se găsesc la Grădețul, Martalogi, Schitul-Topolnița și alte împrejurimĭ.

Topologul, *plasă,* în jud. Argeș. Se învecinește la N., cu plaiul Loviștea, la E. cu pl. Argeșuluĭ, la S. cu pl. Oltuluĭ și la V. cu jud. Vîlcea, de care este despărțită prin rîul Oltul. Este udată în tot lungul eĭ pe la mijloc de rîul Topologul; de rîul Oltul, pe toată marginea de V. și de maĭ multe pîraie și torente, între care cele maĭ însemnate sunt: Sîmnicul, Simnicelul, Barza, Valea-Izbășești, Valea-Bălceasca și altele.

In plasă sunt ramificațiile Culmeĭ Comarniculuĭ, care desparte valea Argeșul de valea Topologul și valea Oltul de Topologul.

Intinderea plășeĭ este de 50944 hect.

Are 18 comune rurale, formate din 95 sate și cătune, cu o populație de 18800 suflete; 4305 case și 59 bisericĭ.

Reședința plășeĭ este în com. rur. Tigveni.

Mănăstirĭ maĭ însemnate în plasă sunt: Bîscovul, Fedelesoiul, Goranul, Jiblea, etc.

Căĭ de comunicație sunt: șoseaua județeană Curtea-de-Argeș-Rîmnicul-Vîlcea și maĭ multe șosele comunale.

Plasa Topologul produce poame renumite, ca mere, pere, cireșe. Se cultivă mult aci porumbul, care este de o calitate superioară. Se fabrică rachiŭ de prune. Țuica de Topolog se bucură și cu drept cuvînt de o reputație care a trecut de mult peste marginele județuluĭ.

In bătrînele pădurĭ din această plasă se cresc și se îngrașă turme numeroase de rîmătorĭ, care sunt dușĭ spre Sibiŭ, Buda-Pesta și Viena.

E acum unită cu pl. Oltuluĭ.

Topologul, *com. rur.,* jud. Constanța, pl. Hîrșova, situată în partea de N. a județuluĭ, la 96 kil. spre N.-V. de orașul Constanța, capitala districtuluĭ și în cea septentrională a plășeĭ, la 44 kil. spre N.-E. de orașul Hîrșova, reședința eĭ, pe pîrîul Topologul (saŭ Sarai).

Se mărginește la N. cu com. Atmagea (jud. Tulcea); la E., cu Ciucurova și Slava-Rusă (tot din jud. Tulcea); la S., cu com. Calfa; iar la V., cu comuna Urumbei.

Relieful soluluĭ e accidentat de culmile: Topologul, la N. și E. și Ghium-Ghiurmeș, la V. E. brăzdată de dealurile: Ghiolgic-Bair (315 m.), la N.-V.; Cerchene-Bair, (302 m.) la V.; Ceemșic-Bair (223 m.), la S.-V.; Cara-Mișca-Tepe (197 m.), la S.; Periclic, cu vîrful Doerani (392 m.), cel maĭ înalt din județ, la S.-E.; dealurile Baș-Punar (298 m.) și Chirisliva (320 m.) la E.;

dealurile Sultan-Bair (358 m.) şi Topologul (366 m.), la N.-E.; Mişelic-Bair (221 m.), la S.-E. Toate aceste dealurĭ, afară de Ceemşicul şi Caramişea, sunt stîncoase, pietroase şi acoperite cu pădurĭ întinse, prin care se întrevăd păşunĭ mănoase; cele două de maĭ sus sunt acoperite cu fineţe şi semănăturĭ.

Movilele sunt 5, artificiale.

E udată de două pîrae: Sarai şi Hagi-Omer saŭ Doerani, şi de cîte-va micĭ văĭ carĭ aŭ apă numaĭ în timpurile ploioase.

E formată din două cătune: Topologul, reşedinţa, în partea vestică, pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sarai saŭ Topologul, despărţit în două trupurĭ: Topologul-Tătar la N. şi Topologul-Romîn la 300 m. spre S. de cel d'întîiŭ; Doerani, în partea de S., pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Hagi-Omer saŭ Doerani, la 4 kil. spre S.-E. de reşedinţă.

Suprafaţa comuneĭ este de 5606 hect., din care 217 hect. ocupate de vetrele celor treĭ sate, cu o populaţie, în maioritate Romînĭ, de 799 suflete.

Are două bisericĭ ortodoxe, cîte una în fie-care cătun, deservite de 1 preot, 1 dascăl şi 2 paracliserĭ; o geamie cu 1 hoge în cătunul Topologul; 2 şcoale, cîte una în fie-care cătun.

Locuitoriĭ posedă: 120 pluguri, 138 care şi căruţe, 2 maşinĭ de bătut porumb, 15 grape de fier; 3520 capete de vite.

Budgetul comuneĭ e la venitурĭ de 9145 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 4128 leĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt numaĭ drumurile comunale, care, străbătînd dealurĭ şi văĭ, prin pădurĭ leagă satele între ele şi cu cele învecinate: Urumbeĭ, Calfa, Baş-Punar, Atmagea, Carp-Bair.

Topologul, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Hirşova, cătunul de reşedinţă al comuneĭ Topologul. Are o întindere de 2939 hect., din care 113 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţiune, în maioritate Romînĭ, de 202 familiĭ, saŭ 930 suflete.

Topologul, *fostă staţie de poştă,* jud. Argeş, pl. Oltul, a doua poşte de drum vechiŭ de la Piteşti la Rîmnicul-Vîlcea. Celelalte poşte eraŭ Bîscovul, Cocorul şi Rîmnicul. Poşta Topologul avea (1850) un număr de 36 caĭ.

Topologul, *deal,* în jud. Tulcea, plăşile Babadag şi Măcin, la hotarul judeţuluĭ către districtul Constanţa; el este un nod central, de unde pornesc o mulţime de alte ramificaţiunĭ atît în judeţul Constanţa cît şi în Tulcea, ca Coium-Punar la V., Ghiun-Ghiurmeş la V., Sacar-Bair cu vîrful Atmagea la N., Chirişliva la E., Baş-Punar la S.-E. şi Periclic la S. Desparte basinele rîurilor Aigăr-Ahmet (Constanţa), Ai-Orman şi Slava-Rusă (Tulcea). Se ridică pănă la 388 m. înălţime, fiind şi punct trigonometric de observaţie de rangul 1-iŭ. Din el izvoresc pîraele Aigăr-Ahmet, Valea-Orumbei, Valea-Topologul şi Valea-Hagi-Omer. Este acoperit pretutindenĭ cu pădurĭ.

Topologul, *rîŭ,* izvoreşte din muntele Faţa-Sfîntuluĭ-Ilie, jud. Argeş, pl. Loviştea, curge printre Culmea-Cozieĭ şi Culmea-Comarniculuĭ, de la N. la S., pănă în dreptul oraşuluĭ Rîmnicul-Vîlcea, apoĭ spre S.-V. pănă la satul Ostroveni, unde se varsă în Olt, faţă de gura Luncăvăţul, în dreptul satuluĭ Slăviteşti din judeţul Vîlcea.

Topoloveanca, *moşie şi pădure* supusă regimuluĭ silvic, pe proprietatea Negreşti, jud. Muşcel, pl. Podgoria, com. Beleţi. Pădurea are 2500 hect., împreună cu trupul de pădure Călineasca, populate cu fag, stejar, carpen, mesteacăn şi anin.

Topoloveni, *com. rur.,* judeţul Muşcel, pl. Podgoria, la 66 kil. spre S. de oraşul Cîmpulung, situată în mare parte pe ţărmul drept al gîrleĭ Cîrcinovul.

Se compune din 3 cătune: Topoloveni, Cîrcinovul şi Inurile, cu o populaţie de 684 locuitorĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Ţigăneşti, la S. cu com. Căteasca-Popeşti, jud. Argeş, de care se desparte prin rîul Argeş, la E. cu com. Glîmbocelul şi Goleşti-Badeĭ şi la V. cu com. Călineşti.

Are o biserică, aşezată departe de centru, la marginea de N. a comuneĭ, din cauză că maĭ înainte pe acolo era com. Maĭ în urmă s'a strămutat maĭ la vale, de o parte şi de alta a căieĭ naţionale Bucureşti-Piteşti. Are şi o şcoală, care datează de la 1830.

Budgetul com. e la venitурĭ de leĭ 3125 şi la cheltuelĭ, de 3019 leĭ.

Locuitoriĭ posedă: 53 vacĭ, 101 boĭ, 19 taurĭ, 50 viţeĭ, 15 caĭ şi ţepe, 279 oĭ, 52 berbecĭ şi 89 porcĭ.

In jurul comuneĭ sunt viĭ, livezĭ, dealurĭ şi pădurĭ compuse din stejarĭ, plopĭ şi mesteacănĭ.

Gîrla Cîrcinovul udă comuna în tot lungul său, de la N. spre S.; pe dînsa se află 3 morĭ.

Parte din locuitorĭ s'aŭ împroprietărit după legea din 1864 pe moşiile d-lor Urlăţeanu, Toma Bucşan, Stan Mirescu şi Topoloveanu; iar parte sunt moşnenĭ.

Peste gîrla Cîrcinovul este un pod de lemn care leagă com.

Topoloveni cu comuna Goleşti-Badeĭ.

Calea ferată trece pe la S. de comună. Calea naţională Bucureşti-Piteşti trece prin comună şi are o direcţie spre S.-E. Din această şosea o altă şosea comunală merge spre N. şi leagă com. Topoloveni cu Ţigăneşti.

P'aci a trecut Carol XII, Regele Suedieĭ, la anul 1712, în drumul său spre Piteşti.

Topoloveni, *sat,* făcînd parte din com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Muşcel.

Toporăşti, *sat,* în partea de E. a com. Curseşti, pl. Racova, jud. Vasluiŭ. Are o suprafaţă de 1392 hect., cu o populaţie de 150 familiĭ, saŭ 725 suflete; o biserică, deservită de 1 preot şi 2 eclesiarcĭ, făcută de obştia locuitorilor la 1835; 1 circiumă.

Locuitorĭ posedă: 30 pluguri şi 65 care cu boĭ, 10 căruţe cu caĭ; 20 stupĭ cu albine; 316 vite marĭ cornute, 700 oĭ, 36 caĭ şi 100 rîmătorĭ.

Toporul, *com. rur.,* în jud. Vlaşca, pl. Marginea, situată pe Valea-Trestenicului, la 26 kil. de Giurgiŭ, 16 kil. de Stănești, reşedinţa plăşeĭ şi 60 kil. de Bucureşti.

Are o biserică, zidită la 1854 de fostul proprietar Steriade, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, făcută de zid, tot de Steriade; 5 circiumĭ.

Vite: 550 boĭ, 25 bivolĭ, 75 caĭ, 200 oĭ şi 130 rîmătorĭ.

Are o suprafaţă de 1282 hect.

S'a împroprietărit la 1864 un număr de 160 locuitorĭ foştĭ clăcaşĭ, din părţile d-luĭ dr. Teodori şi Ef. Spit. Civile, pe o suprafaţă de 706 hect.

Budgetul com. e la venitură de 8246 leĭ şi la cheltuelĭ, de 8721 leĭ.

In centrul satuluĭ se află un heleşteŭ ce aparţine Eforieĭ Spitalelor Civile şi care servă pentru pescuit.

Pe aci trece şoseaua judeţeană Giurgiu-Piteşti.

Toporul, *pădure,* proprietate a statuluĭ, în întindere de 1032 hect., com. Hîrtieşti, pl. Argeşelul, jud. Muşcel.

Toprac-Chiopru, *lac,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Congaz, şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Satul-Noŭ, situat în partea de E. a plăşeĭ şi cea de S. a comuneĭ. Este format de pîrîul Taiţa. Are o lungime de 6 kil. şi o lăţime de 400 m. In cea maĭ mare parte este acoperit cu stuf. Conţine peşte în abundenţă. Pe malul de N. merge calea judeţeană Măcin-Baş-Chioi-Babadag.

Topraisar, *com. rur.,* jud. Constanţa, pl. Mangalia, situată în partea de S.-E. a judeţuluĭ, la 26 kil. spre S.-V. de oraşul Constanţa, capitala districtuluĭ, şi în cea de E. a plăşiĭ, la 18 kil. spre N.-V. de orăşelul Mangalia, reşedinţa plăşiĭ.

Se mărgineşte: la N., cu com. Osman-Facĭ; la E., cu com. Musurat; la S., cu com. Gherengic şi la V., cu com. Edil-Chioi.

Are dealurile: Osman-Facĭ-Bair, la N.-V.; Meragi-Bair (88 m.), la S.-V.; Muratan-Bair (80 m.), la S.-E.; Toprai-Sari (82 m.), la E.; Toprai-Sari-Bair (77 m.), prin interior; aceste dealurĭ sunt acoperite cu semănăturĭ şi fineţe.

Movile sunt puţine; ele aŭ servit ca puncte de orientaţie.

Este formată de căt. cu acelaşĭ nume, situat în mijlocul comuneĭ într'o depresiune coprinsă între dealurile Toprai-Sari-Bair, Meragi-Bair şi Toprai-Sari.

Are o suprafaţă de 6697 hect., cu o populaţie de 176 familiĭ, saŭ 796 suflete, în maioritate Turcĭ şi Bulgarĭ; o biserică ortodoxă, 2 geamiĭ cu 2 hogĭ, şi 1 casă de rugăciunĭ protestantă; o şcoală mixtă, înfiinţată de stat în 1884.

Locuitorĭĭ posedă: 71 pluguri, 126 care şi căruţe, 3 maşinĭ de secerat, 4 maşinĭ de bătut porumb şi 1 maşină de vînturat; 5600 vite, maĭ cu seamă boĭ şi oĭ.

Budgetul com. e la venitură de 2630 leĭ, şi la cheltuelĭ, de 2513 leĭ.

Are drumurĭ vecinale şi comunale, la satele învecinate ca Musurat, Muratan, Uzumlar, Edil-Chioi, Tuzla, Gheringec, etc.

Torceşti, *com. rur.,* jud. Tecuciŭ, pl. Bîrlad, compusă din 2 cătune: Blăjeri-d.-s. şi Torceşti.

Satul Torceşti e situat pe malul sting al Bîrladuluĭ, iar Blăjeri-d.-s., pe platoul ce se întinde în partea de E., lîngă tîrguşorul Iveşti.

Se află la 27 kil. spre S. de capitala judeţuluĭ, şi la 2 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Are o populaţie de 230 familiĭ, saŭ 1300 suflete; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1865; o biserică, în satul Torceşti, zidită în anul 1840 de Gavrilă şi Constantin Dodan, arendaşiĭ moşieĭ luĭ Mihail Paşcan, proprietar pe acel timp al moşieĭ Torceşti. S'a reparat în anul 1877. Are o bogată colecţie de cărţĭ bisericeştĭ, dăruite de Panait Balş în anul 1859, după cum se vede scris în Triod. E deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Teritoriul comuneĭ este de 7197 hect. Locuitoriĭ, foștĭ clăcașĭ și împroprietăriță la 1864, stăpînesc 1080 hect., iar proprietarul moșieĭ Torcești, d-l Mihail Balș, 6117 hect.

Locuitoriĭ posedă: 115 pluguri de fer, 5 de lemn, 2 mașinĭ agricole și 1 mașină de bătut porumb; 50 caĭ, 120 ĭepe, 560 boĭ, 340 vacĭ, 320 mînjĭ, 4 asinĭ, 160 porcĭ și 240 oĭ.

Comuna este udată de patru ape: Siretul, în partea de V., despărțind-o de jud. Putna; Bîrlovița, o girlă ce se formează din Siret, în partea de S.; Bîrladul, ce trece prin mijlocul satuluĭ Torcești, curgînd în direcție de la N. la S.; Herătăul, cu valea sa, la E.

Are calea ferată Tecuciŭ-Galați, cu stația Ivești, pe teritoriul com. Torcești; șoseaua națională Tecuciŭ-Galați, care o străbate prin mijloc, paralelă cu calea ferată, în direcție de la N. la S., pe o întindere de $2^1/_2$ kil.; o șosea comunală, care pleacă din șoseaua națională, din jos de gara Ivești, străbate satul Blăjeri-d.-s. și duce la satul Călmățuiul; o șosea comunală, care pleacă tot din șoseaua națională de lîngă gara Ivești, și duce la satul Torcești și la moara de pe Bîrlad.

Torcești, *sat,* pendinte de com. cu același nume, pl. Bîrladul, jud. Tecuciŭ, situat pe malul sting al Bîrladuluĭ, la 2 kil. de reședința comuneĭ.

Are o populație de 170 familiĭ, saŭ 760 suflete; o biserică, zidită la 1840, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți; o școală de băeți, înființată la 1865.

Teritoriul căt. este de 5717 hect. Locuitoriĭ, foștĭ clăcașĭ și împroprietăriță la 1864, stăpînesc 564 hect., iar proprietarul moșieĭ Torcești, d-l Mihail Balș, 5148 hect.

In partea de S., pe malul Bîrladuluĭ, este o moară cu aburĭ, zidită în 1851 și reparată în 1892.

Toropălești, *sat,* în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, căt. com. Buda, așezat în partea de E. a comuneĭ, pe malul sting al rîuluĭ R.-Sărat, la poalele dealuluĭ Dănulești lor, la 2200 m. spre E. de măt. de reședință Buda. Are o întindere de 700 hect., cu o populație de 84 familiĭ, saŭ 344 suflete. Se numea înainte Făgetul și Fîntîna-Capreĭ.

Toropi, *cătun,* al com. Bălănești, jud. Gorj, pl. Ocolul, la N. comuneĭ și pe țărmul drept al pîrîuluĭ Amaradia.

Are o suprafață de 500 hect., cu o populație de 107 familiĭ, saŭ 160 suflete; 1 biserică, deservită de preotul de reședință.

Locuitoriĭ posedă: 11 pluguri, 18 care cu boĭ, 80 vite marĭ cornute, 4 caĭ, 100 oĭ și 60 rîmătorĭ.

Comunicația în cătun se face prin drumurĭ ordinare.

Toroveștĭ, *sat,* jud. Argeș, pl. Pitești, făcînd parte din com. rur. Bradul-d.-j.

Tortoești, *sat,* făcînd parte din com. rur. Drăganul, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o populație de 480 locuitorĭ; o biserică de zid, fondată la 1802.

Tortomanul, *com. rur.,* jud. Constanța, pl. Medjidia, situată în partea vestică a județuluĭ, la 4 kil. spre N.-V. de orașul Constanța, capitala districtuluĭ și în cea centrală a plășeĭ, la 12 kil. spre N. de orașul Medjidia, reședința, pe valea Tortoman (saŭ Geabacul saŭ Tîbrinul).

Se mărginește la N. cu com. Taș-Punar și Carol I (din pl. Constanța); la E., cu com. Caratai și Alacapî; la S., cu orașul Medjidia și com. Cochirleni; la V., cu com. urb. Cernavoda și Seimeni-Marĭ.

Dealurĭ: Carapat-Daga (101 m.), la N.-V.; Geabacu-Bair (106 m.); Calele-Bair (114 m.), cu vîrful Taș-Punar (107 m); Tuzla-Bair (129 m.); Tortoman (99 m.); Bilarlar cu vîrful Dere-Chioi (108 m.), la N.; Dere-Chioi (90 m.), la E.; Ducuzol-Bair (93 m.); Panaghir (97 m.); Ciocurac-Bair (104 m.), Bechiraga-Bair (114 m.), la S.; Oba-Bair (107 m.); Dealul-Turculuĭ (121 m.); Dealul-In-Izlaz (102 m.), Cilibi-Chioi-Bair (105 m.), prin partea centrală. Sunt acoperite cu fînețe și semănăturĭ.

Movilele sunt numeroase, maĭ ales pe dealul Oba-Bair.

E formată din cătunele: Tortoman, reședință, în centru, pe valea Tortoman; Dere-Chioi, spre E., la 5 kil. spre E. de reședință, pe valea Dere-Chioi; Geabacul-Mare și Geabacul-Mic, spre V., la 6 kil. spre V. de reședință, pe văile Geabacul și Tîbrinul; Devcea, spre S., la 4 kil. spre S.-V. de reședință, pe valea Tortoman; Azizic, spre V., la 5 kil. spre S.-V. de reședință, pe valea Geabacul; Cilibi-Chioi, spre S., la 7 kil. spre S.-V. de reședință, pe valea Ciiibi-Chioi-Dere; Făcria, la 3 kil. spre S.-V. de reședință, pe valea Tortoman; Satul-Noŭ, la $6^1/_2$ kil. spre S. de reședință, pe valea Cilibi-Chioi-Ceair.

Suprafața comuneĭ este de 14412 hect., din care 123 hect. ocupate de vetrele satelor, cu o populație, formată din Bulgarĭ, Turcĭ și Germanĭ, de 423 familiĭ, saŭ 2037 suflete.

Are o biserică ortodoxă în cătunul Taș-Punar, cu hramul Sf.

Dumitru, zidită de locuitorĭ, cu 1 preot, 1 paracliser; 2 giamiĭ în cătunele Celibi-Chioi şi Devcea, cu 2 hogĭ şi o capelă catolică în cătunul Făcria; 2 şcolĭ mixte, una în cătunul Celibi-Chioi, a doua în căt. Tortoman.

Locuitorĭĭ posedă: 383 pluguri, 432 care şi căruţe, 1 maşină de treerat cu abur, 51 maşinĭ de secerat, 6 maşinĭ de bătut porumb, 79 grape de fier, 10 maşinĭ de vînturat; 1265 caĭ, 2 asinĭ, 13172 oĭ, 3173 boĭ şi 479 porcĭ.

Căĭ de comunicaţie sunt: calea judeţeană Medjidia-Hîrşova, trecînd prin satul Tortoman; apoĭ drumurĭ comunale între cătunele comuneĭ, şi către satele învecinate: Seimeni, Cernavoda, Taş-Punar, Carataĭ, Carol I, etc.

Tortomanul, *sat,* în jud. Constanţa, pl. Medjidia, cătunul de reşedinţă al comuneĭ Tortomanul, situat în partea N. a plăşeĭ şi cea meridională a comuneĭ, pe valea Tortomanul. Are o întindere de 1477 hect., din care 18 hect. ocupate de vatra satuluĭ, cu o populaţie, în maioritate romînească, de 91 familiĭ saŭ 476 suflete.

Totea, *pîrîŭ,* în jud. Gorj, plasa Gilortul. Izvoreşte din furcătura Dealuluĭ-Negreni, în dreptul comuneĭ Frumoşi şi curge între dealurile Icleanul şi Negreni, pănă la comuna Hurezeni-d.-s., cu direcţia de la N. la S., apoĭ se varsă în rîul Amaradia.

Ţărmurile îĭ sunt înalte şi rîpoase pe unele locurĭ, iar prin altele, joase.

Lăţimea variază între 1 şi 2 m.; el se formează din ploĭ şi izvoare, iar în timpul vereĭ, seacă.

Peste acest pîrîŭ trece şoseaua vecinală, pe care e un pod de lemn, la comuna Hurezani-d.-s.

Pe valea acestuĭ pîrîŭ se află situat cătunul Giurcul al com. Negreni, din plasa Gilortul; lărgimea acesteĭ văĭ variază între 400—800 m.

Toteşti, *sat,* în partea de N.-E., a com. Bîrleşti, pl. Bahluiul, situat pe coastele podişuluĭ Totoeşti, de-a stînga rîuluĭ Bahluiul. E format de un număr de locuitorĭ, fugiţĭ din partea de jos a Moldoveĭ, de pe lîngă oraşul Galaţi, din cauza invasiunilor turceştĭ.

Are o întindere de aproape 4000 hect., cu o populaţie de 151 familiĭ saŭ 736 suflete; o biserică, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală, înfiinţată în 1869.

Vite: 222 vite marĭ cornute, 49 caĭ, 1000 oĭ şi 220 rîmătorĭ.

Totoeşti, *trup de sat,* în jud. Neamţu, comuna Uscaţi, pl. de Sus-Mijlocul, situat în dreapta pîrîuluĭ Valea-Albă, lîngă satul Borşeni.

Totoia, *munte,* în plaiul Cloşani, jud. Mehedinţi; are 1993 m. înălţime de la nivelul Măreĭ.

Traian, *com. rur.,* la extremitatea de S. a plăşeĭ Călmăţuiul, jud. Teleorman, situată pe lunca din stînga fluviuluĭ Dunărea, la 3 kil. de fluviŭ şi la gura văiĭ numită Suroaia, la 12 kil. de reşedinţa judeţuluĭ.

S'a înfiinţat la 1880 din însurăţeiĭ comunelor de prin prejur şi din com. Izlazul din jud. Romanaţi; se găseşte pe proprietatea statuluĭ domeniul Turnul, înconjurată în toată partea de N.-E. şi V. de dealurile Călina, Adînca şi Dealul-Suroaeĭ.

Se învecineşte la E. cu com. Seaca; la V., cu căt. Ciuperceni; la S., cu lunca şi fluviul Dunărea şi la N, cu Valea-Duhneĭ, care serveşte de hotar al moşiilor din acea direcţiune.

In timpul cînd Dunărea se revarsă, se formează pe teritoriul comuneĭ, în lunca Dunăreĭ, lacurĭ carĭ poartă diferite numirĭ: Lişteava, a căruĭ lungime este ca de 2 kil.; Rotundul, alt lac cu o formă rotundă; Săratul-Seceĭ, spre S.-E. şi din care o parte cade şi pe moşia Seaca. Aceste două lacurĭ, cînd apele se retrag, lasă pe teren un depozit de sărurĭ.

In partea despre N., se întinde cîmpia, tăiată de vîlceaua numită Cucuta, care dă în lunca Dunăreĭ şi care continuă, presărată de cîte-va gărvane, pănă în valea Duhna. Văile Suroaia şi Adîncata pornesc de la N.-V. comuneĭ spre S.-E, pănă daŭ în lunca Dunăreĭ.

In dreptul acesteĭ comune se află maĭ multe zăvoaie ale statuluĭ, precum şi pichetele militare de paza frontiereĭ No. 5 şi 5 bis. (Tabonul).

Locuitorĭ împroprietăriţĭ din 1880 sunt în număr de 250 şi posedă o întindere de 1375 hect.

Are o populaţie de 1265 sucuitorĭ; o şcoală mixtă; o biserică, construită de locuitorĭ, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o moară de aburĭ cu două pietre.

Vite: 3970 capete, din care 298 caĭ, 587 vite marĭ cornute, 2981 vite micĭ cornute şi 104 porcĭ.

Pe la V. comuneĭ trece valul luĭ Traian; spre S., se află două măgurĭ marĭ: Măgura-Săpată şi Măgura-Mare, iar spre N., o altă măgură numită a Suroacĭ.

Căile de comunicaţie sunt: la comuna Seaca (2 kil.), la căt. Ciuperceni (1 kil.), prin şoseaua judeţeană Turnul-Zimnicea.

Traian, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., comuna Prăjăşti, în-

fiinţat la 1879 şi situat pe ţărmul stîng al Siretuluĭ, la 4 kil. de Prăjăşti-Ungurĭ. Are 52 familiĭ.

Traian (Muftiul), *cătun,* pendinte de com. Silistrarul, pl. Vădeni, jud. Brăila, situat la 1 kil. spre V. de comună. Are o populaţie de 564 locuitorĭ; 1 biserică, cu 1 preot şi un cîntăreţ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1882.

La N. de cătun e staţia Muftiul, a căeĭ ferate Brăila-Bucureşti.

Traian, *sat,* jud. şi pl. Constanţa, cătunul comuneĭ Cara-Harman, înfiinţat în 1884, pe partea de N. a plăşeĭ şi cea meridională a comuneĭ, la 4 kil. spre S.-E. de reşedinţă. Are o întindere de 1270 hect., din care 22 hect. ocupate de vatra statuluĭ, cu o populaţie de 34 familiĭ saŭ 117 suflete.

Traian, *sat,* în jud. Covurluiŭ, com. Braniştea, pl. Siretul. Are o întindere de 730 hect., cu o populaţie de 115 locuitorĭ şi o biserică.

Traian, *sat,* în jud. Neamţu, com. Zănești, pl. Bistriţa.

Traian (Valul-luĭ-), Vezĭ *Valul-luĭ-Traian,* jud. Vîlcea şi *Troianul.*

Trăistari, *numire ce se dă tîrgulurĭ* Horezul propriŭ zis, jud. Vîlcea, afară de cele 2 cătune ce'ĭ aparţin, Olari şi Bălăneşti. Este situat pe loc şes, între două rîurĭ: Luncavăţul la S.-V. şi Luncavăciorul la N.-E., în capul uneĭ lungĭ peninsule. Acest cap al peninsuleĭ se numea în vechime «Trăistrari», fiind-că era locuit de nişte oameni făcătorĭ de trăişti; astă-zĭ e loc de păşune, numit la «Poştă» căcĭ aci staţionaŭ caiĭ poşteĭ, maĭ de demult. Această peninsulă 'şĭ are începutul în vîrful Carpaţilor, la hotar cu Transilvania.

Trăistari-Orăşeni, *sat,* jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, pendinte de com. rur. Stoiceni-Pleşoiul.

Trăisteni, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Margineа-d.-s., cătunul com. Timboeşti, aşezat în parte de V. a comuneĭ, pe Dealul-Trăistenilor.

Trămşani, *insulă,* formată de braţul Borcea, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, com. Tonea. In dreptul satuluĭ Măgureni, Borcea se desface în două braţe, care nu se unesc de cît în dreptul satuluĭ Tonea şi formează ast-fel insula pe care se află păşiunĭ şi viĭ. Pănă la 1828, aicĭ a fost un sat populat de Turcĭ, carĭ cu începerea războiuluĭ dintre Ruşĭ şi Turcĭ, aŭ trecut peste Dunăre.

Trebişul, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., com. Fîntînele, aşezat pe malul stîng al pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie, amestecată, de 373 locuitorĭ.

Vite: 7 caĭ, 165 vite cornute, 97 oĭ şi 42 porcĭ.

Trebişul saŭ Bîrnatul, *pîrîŭ,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s. şi Tazlăul-d.-s., care străbate comunele Slobozia-Luncani şi Măgureni-Munteni. Izvoreşte în dealul Feiuca, curge de la V. spre E. şi aproape de confluenţa sa cu Bistriţa, curge paralel cu dînsa, vărsîndu-se într'însa, maĭ jos de fabrica de lemnărie, la N. de Bacăŭ, lîngă care se află şi un pod pe dînsul. Acest pîrîŭ, la obîrşia sa se numeşte Trebişelul şi numaĭ după ce se încarcă cu pîrîĭaşele: Chetrosul, Vulpea, Răul, Dubaşul, Scursura-Şerpenilor, Săratul, Drăcosul, Roşca, Glodul saŭ Tociliţa şi Petrosul, pe teritoriul com. Luncani, ia numele de Trebişul, apoĭ se încarcă cu Cîrligata pe dreapta şi se varsă în Bistriţa sub numele de Bîrnatul.

Trecătoarea-Domnească, *locul vaduluĭ,* pe cursul Prutuluĭ, moşia Crăiniceni, jud. Dorohoiŭ, pl. Prutul-d.-j., com. Horodiştea, pe unde se zice că ar fi trecut cu oştile Domnitoriĭ Ghica-Vodă al Valachieĭ şi Petriceico Vodă al Moldoveĭ, după războiul urmat între Turcĭ şi Leşĭ, la cetatea Hotinuluĭ în anul 1672.

Trecătoarea-Oştilor, *localitate,* la rîul Prut, pe moşia Iznovăţul, com. Rădăuţi, pl. Prutul-d.-j., jud. Dorohoiŭ, pe unde, la 2 Septembrie 1740 (7248), a trecut Prutul armata rusească condusă de Feld-Mareşalul Münich, urmărind pe Turcĭ, cînd Beizadea Dimitrie Cantemir, ce era maior, cu o parte din oştire apucară către Suceava şi apoĭ pe sub munţĭ către Bacăŭ; iar Beizadea Constantin Antioh Cantemir, fiind brigadir, cu altă parte de oaste apucă spre Jijia, către Botoşani şi Iaşi. însă Feld-Mareşalul cu greul armateĭ s'aŭ coborît de a dreptul la Iaşi de îl ocupară. («Let.», t. 2, pag. 407).

Trei-Fîntînĭ, *tîrguşor,* în jud. Iaşi, pl. Codrul, com. Buciumi (v. Socola, tîrguşor). Numele i s'a dat după treĭ fîntînĭ ce sunt aicĭ. Se află în marginea de S. a oraşuluĭ Iaşi, aşezat de o parte şi alta a şoseleĭ naţionale Iaşi-Vasluiŭ, pe o întindere de 87 hectare.

Are o fabrică de săpun, una de lumînărĭ, alta de scrobeală şi o moară cu vaporĭ, o fabrică de chibriturĭ, înfiinţată în 1878 şi maĭ multe cărămidărĭĭ.

Treĭ-Hotare, *loc de trecere* în Rusia, cu punct vamal, sucursală, în satul Molniţa, com. Pilipăuţi, pl. Herţa, jud. Dorohoiŭ.

Trenul, *sat*, făcînd parte din com. rur. Chiojdeanca, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Trepteanca, *gîrlă*, în jud. Argeş, formînd limita între acest judeţ şi jud. Oltul; se varsă în rîul Oltul, aproape de satul Olanul.

Trepteni, *sat*, cu 50 familiĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, făcînd parte din com. rur. Vitomireşti-Trepteni.

Are o biserică, cu hramul S-ţiĭ Impăraţĭ, deservită de un preot şi un cîntăreţ şi case boereştĭ, zidite la 1811 de boerul Dincă Trepteanu.

Trestenicul-de-Jos saŭ **Popeşti**, *com. rur.*, în jud. Vlaşca, pl. Marginea, compusă din cătunele: Trestenicul-Grăjdăneşti, Trestenicul-Popeşti şi Trestenicul-Tomuleşti, situate pe valea Trestenicul, la 26 kil. de Giurgiŭ şi la 15 de Stăneşti, reşedinţa pl.

Are o populaţie de 920 locuitorĭ; 2 bisericĭ, din care una în Trestenicul-Tomuleşti şi cea-l'altă în Trestenicul-Popeşti, deservite de 2 preoţi şi 4 dascălĭ; o şcoală mixtă şi 6 circiumĭ.

Vite: 620 vite marĭ cornute, 120 caĭ, 740 oĭ şi 306 rîmătorĭ.

Trestenicul-de-Sus saŭ **Răzmireşti**, *com. rur.*, în jud. Vlaşca, pl. Marginea, compusă din cătunele: Trestenicul-d.-s. şi Ludăneasca, situată pe valea Trestenicul, la extrema N.-V. a plăşeĭ, în marginea jud. despre Teleorman, la 33 kil. de Giurgiŭ, la 64 de Bucureşti şi la 23 de Stăneşti, reşedinţa plăşeĭ.

Are o populaţie de 638 locuitorĭ; o biserică, cu hramul S-ţiĭ Impăraţĭ, zidită la 1858, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; o şcoală mixtă.

Vite: 372 vite marĭ cornute, 75 caĭ, 340 oĭ şi 140 rîmătorĭ.

Trestenicul-de-Sus, *cătun*, pendinte de com. Trestenicul-d.-s., jud. Vlaşca, pl. Marginea, situat pe ambele coaste ale văiĭ Trestenicul.

Are o suprafaţă de 1118 hect.

S'a dat la 1864, la 70 locuitorĭ împroprietăriţĭ, o suprafaţă de 298 hect.

Are o biserică, cu hramul Sf. Impăraţĭ, zidită la 1858, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ şi o şcoală; un heleşteŭ întins.

Pe la capul moşieĭ despre E. trece drumul Pielea-Giurgiŭ.

Trestenicul-Găjdănescu, *cătun*, pendinte de com. Trestenicul-d.-j. saŭ Popeşti, pl. Marginea, jud. Vlaşca.

Aparţine trupuluĭ Grăjdănescu şi are o suprafaţă de 1300 hect., pe care, la 1864, s'a împroprietărit 70 locuitorĭ foştĭ clăcaşĭ, dînduli-se 220 hect.

Trestenicul-Popeşti saŭ **Răzmireşti**, *cătun*, pendinte de com. Trestenicul-d.-j., pl. Marginea, jud. Vlaşca, aparţinînd Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti. Are o suprafaţă de 2600 hect., din care s'a dat la 68 locuitorĭ împroprietăriţĭ după legea rurală din 1864, o suprafaţă de 333 hect.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 1 dascăl.

Trestenicul-Tomuleşti, *cătun*, pendinte de com. Trestenicul-d.-j., pl. Marginea, jud. Vlaşca. O parte aparţine d-lor Urseanu şi Tomulescu, în suprafaţă de 1340 hect., şi alta, familieĭ Alexandrescu, în suprafaţă de 145 hect. Din acestea, s'a dat la 66 locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ, 286 hect.

Ambele aŭ un venit anual de 36000 leĭ.

Are o biserică vechie, cu hramul Sf. Dumitru, cu 1 preot şi şi 2 dascălĭ.

Trestia, *com. rur.*, în plaiul Pîrscovul, jud. Buzăŭ, situată pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Sărăţelul-Bălăneşti, la 37500 m. de Buzăŭ.

E formată din cătunele: Ciocăneşti, Colţeni, Glodurile, Izvorul, Lungeşti, Nistoreşti, Pietrarul, Pietrile, Punga, Teişul, Trestia, Valea-Roateĭ şi Zapodia, cu o populaţie de 2220 locuitorĭ.

La început com. avea satele Trestia şi Moşeşti (azĭ Pietrarul). Cele l'alte s'aŭ format maĭ în urmă. Primele cete de moşnenĭ aŭ fost Moşeşti şi Pietrăreni, din care aŭ derivat cetele de azĭ: Pietrăreştĭ, Posmangiĭ, Mărgăriteştĭ şi Hîrbăşeştĭ.

Are o şcoală; 2 bisericĭ, cu 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ, catedrala fiind cea cu hramul Sf. Constantin şi Elena; 6 circiumĭ.

Vite: 306 boĭ, 164 vacĭ, 63 viţeĭ, 5 bivolĭ, 10 caĭ, 7 ĭepe, 1200 oĭ, 51 capre şi 315 porcĭ. Stupĭ sunt 13.

Meseriaşĭ sunt: 24 lemnarĭ, 11 tîmplarĭ, 7 rotarĭ, 11 butnarĭ, 1 croitor, 1 cizmar, 1 fierar, 1 cojocar, 1 boiangiŭ şi 1 brutar.

Anual se ţin 4 tîrguri: 21 Maiŭ, 27 Iulie, 8 Septembre şi Dumineca-Mare.

Are o suprafaţă de 3924 hect. Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt:

Trestia, Micheia şi Zapodia; apoĭ pădurile: Dilma şi Valea-Seacă, Bîrza şi Pănătăul.

Terenul e accidentat, constînd din frumoase coline şi dealurĭ, parte goale, parte acoperite de pădurĭ, livezĭ şi fineţe.

Căĭ de comunicaţie sunt: şoseaua vecinală Pîrscovul-Goideşti prin Trestia şi maĭ multe drumurĭ naturale.

Trestia, *sat,* cu 100 locuitorĭ, jud. Băcăŭ, pl. Siretul-d.-s., comuna Odobeşti, situat d'a stînga pîrîuluĭ Odobul şi pe dealul cu acelaşĭ nume, la 3 kil. de Odobeşti.

Trestia, saŭ **Trestia-cu-Izvor,** *cătun* de reşedinţă al com. Trestia, jud. Buzăŭ, cu 130 locuitorĭ şi 22 case.

Trestiana, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Broscăuţi, pl. Coşula, jud. Dorohoiŭ. Se desparte de mahalaua tîrguluĭ Dorohoiŭ, prin rîul Jijia.

Are o populaţie de 612 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Naşterea-Maiceĭ-Domnuluĭ, deservită de 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 1 pălămar. Bis. este mică, zidită de locuitorĭ la 1881.

Apele care curg pe moşie sunt: rîul Jijia şi pîraiele Zahorna şi Ghirlanca. Maĭ sunt 5 iazurĭ, din care cel maĭ mare, numit al-Popilor, e în suprafaţă de 3 hect.

Drumurĭ principale sunt: acel care duce din Dorohoiŭ la Pomîrla, Ibăneşti şi Herţa; acel care duce de la Dorohoiŭ la Iazul-Popilor; o ramură prin Lişna, Hudeşti şi Darabani şi alta prin Liveni, Havîrna şi Bivolul, la Rădăuţi; drumul ducînd peste moşia Broscăuţi, prin Carasa şi Corlăteni, în jos.

Moşia se mărgineşte cu: Şendriceni, Ibăneşti, Liveni, Popeni-Başotă, Broscăuţi şi tîrgul Dorohoiŭ.

De însemnat aci este Movila-Mare, ridicătură înaltă.

Familia Calimah, originară de aci, este una din vechile familiĭ, care aŭ dat maĭ mulţĭ Domnĭ în Moldova, în timpul de la 1758—1819, pe: Ioan Teodor Calimah, Grigore Ioan Calimah, Alexandru Ioan Calimah şi Scarlat Alexandru Calimah.

Trestiana, *sat,* în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Bîrladul, spre S.-E. de acest oraş.

Trestiana, *sat,* în partea de mijloc a comuneĭ Poiana-Cîrnuluĭ, pl. Cerna, jud. Vasluiŭ, cu o întindere de 107 hect., proprietatea locuitorilor, în număr de 260.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 eclesiarhĭ, construită din lemn de stejar de către niştе monahĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 20 pluguri şi 30 care cu boĭ, 6 pluguri şi 8 căruţe cu caĭ; 140 vite marĭ cornute, 55 caĭ, 120 oĭ, 11 capre şi 65 rîmătorĭ; 90 stupĭ cu albine.

Trestieĭ (Gura-), *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul, cătunul com. Dumitreşti, aşezat în partea de N. a com., pe pîrîul Valea-Trestieĭ, la poalele dealuluĭ Lupanul.

Trestieni, *cătun* al com. Tîrcovul, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ şi 53 case.

Trestieni, jud. Ilfov, pl. Sabarul. Vezĭ Poenari-Floresculuĭ.

Trestieni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Cosoba-Trestieni, pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat spre V. de Bucureşti, pe malul drept al rîuluĭ Ciorogîrla.

Se întinde pe o suprafaţă de 627 hect., cu o populaţie de 436 locuitorĭ.

Are 1 biserică, cu hramul Sf. Niculae, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; 1 moară cu apă; 3 maşinĭ de treerat cu aburĭ; 1 baltă; 4 podurĭ stătătoare.

Trestieni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Netoţi, pl. Cîmpul, jud. Prahova.

Trestieni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Ciupelniţa, pl. Cîmpul, jud. Prahova.

Trestieni, *sat,* făcînd parte din com. rur. Teşila, pl. Peleşul, jud. Prahova. Are 1 biserică, fondată la anul 1724 de Constantin Cuculeată, azĭ aproape în ruină din cauza vechimeĭ.

Trestiĭ (Grindul-cu-), *grind,* în partea V. a com. Sf. Gheorghe şi cea S. a plăşiĭ Sulina, jud. Tulcea. Este maĭ mult o prelungire a grinduluĭ Danov. E acoperit cu trestiĭ.

Trestinicul, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Babadag, cătunul comuneĭ Nalbaut, aşezat la 3 kil. spre N.-V. de reşedinţă, pe ambele malurĭ ale văiĭ Teliţa. Are o întindere de 1700 hect., din care 28 hect. vatra satuluĭ, cu o populaţie, amestecată, de 102 familiĭ saŭ 511 suflete.

Trestioara, *com. rur.,* în jud. Buzăŭ, plaiul Pîrscov, situată pe ambele malurĭ ale pîrîaşuluĭ Fundata, la 45 kil. 500 m. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele: Albeşti, Budeşti, Chiliile, Criveleşti, Ghiocari, Trestioara, Sicari şi Veghiurile, cu o pop. de 980 loc.

Terenul e accidentat şi steril, constînd, în mare parte, din coline albe, pe care rar se vede iarba. E avut în substanţe minerale şi mai cu seamă în sare.

Aci se fac 2 tîrguri anuale la 23 Aprilie şi la 20 Iunie.

Vite: 104 boi, 109 vaci, 42 viţei, 32 cai, 77 iepe, 46 mînji, 2020 oi, 451 capre şi 148 porci.

Are 3 biserici, cu 2 preoţi, 2 cîntăreţi şi 3 paracliseri, catedrala fiind cea cu hramul la 14 Octombre; o şcoală mixtă.

Trestioara, *com. rur.*, jud. Prahova, plaiul Vărbilăul, situată pe văile: Chilia, Urzicarul şi Turburea, la 30 kil. de capitala judeţului şi la 12 kil. de reşedinţa plaiului.

Are o suprafaţă de 350 hect., cu o populaţie de 475 locuitori; o biserică, fondată la anul 1842, deservită de 1 preot, cu următoarea inscripţie:

Această sfîntă şi Dumnezeiască biserică s'a ridicat din temelie şi s'a înfrumuseţat cu zugrăveala şi cu toate, al căreia hram Sf. Nicolae, Sf. Ion Botezătorul Domnului de D-nu Ghiţă sîn Jupîn Alexe Pescaru ot Ploeşti, Alexandru Dimitrie Voevodul, fiind Episcop Kir Kir Chesarie, şi s'aŭ săvîrşit în anul 1842, Octombre 20. Avram Chesarie, Pîrvu Zugravu ot Tîrgovişteа.

Locuitorii s'aŭ împroprietărit, la 1864, pe moşia D-luĭ Ghiţă Alexiu şi pe moşia statuluĭ, dîndu-li-se 155 hect. Ei posedă: 4 cai şi iepe, 60 vaci, 100 boi, 37 viţei, 2 tauri, 120 oi.

Prin comună e o singură şosea spre Vilcăneşti.

E brăzdată de Movila-de-la-Furca-Puţuluĭ şi de muntele Măgura-Neagră, ce servă pentru păşunatul vitelor.

E udată de riul Săratul, în care se varsă văile: Chilia, Urzicarul, Turburea şi Vilceaua-de-pe-Vale.

Trestioara, *cătun* al com. Minzăleşti, jud. Buzăŭ, cu 60 locuitori şi 13 case.

Trestioara (Minciuneşti), *cătun* al com. Trestioara, jud. Buzăŭ, cu 270 locuitori şi 59 case.

Trestioara, *cătun* al com. Mlăjetul, jud. Buzăŭ, cu 180 locuitori şi 36 case.

Trestioara, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, ţinînd de com. rur. Corobăile.

Trifeşti, *com. rur.*, in jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., spre S.-V. de oraşul Roman, la 6½ kil. de el şi la 5½ kil. de reşedinţa plăşeĭ. Este formată din satele: Rădiul, Şofrăceşti şi Trifeşti, reşedinţa.

Are o populaţie de 462 familiĭ, saŭ 1829 suflete; 2 biserici de zid; o şcoală mixtă.

Budgetul com. e la venituri de 5487 leĭ, iar la cheltueli de 5125 leĭ.

Este legată cu oraşul Roman prin şosea.

Trifeşti, *sat*, în partea de N a com. Hermeziul, pl. Turia, jud. Iaşi, situat pe coasta podişuluĭ ce formează valea Prutuluĭ, lîngă tîrguşorul Damachi.

Are o populaţie de 482 locuitori; o biserică, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 eclesiarh.

Vite: 606 vite mari cornute, 58 oi, 59 cai şi 149 rîmători.

In partea despre N. este o movilă mare patrunghiulară şi la mijloc găunoasă, care pare a fi o urmă a vre-unuĭ războiŭ din timpurile vechi.

Trifeşti, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, în judeţul Roman, plasa Siretul-d.-j., spre S.-V. de oraşul Roman, la 6½ kil. de el şi la 5½ kil. de reşedinţa plăşeĭ, pe pîriul Valea-Neagră.

Are o populaţie de 1502 locuitori; o biserică de zid; o şcoală mixtă.

Aci se face iarmaroc la Înălţarea Domnuluĭ, cînd este şi hramul bisericeĭ.

Este legat cu oraşul Roman prin şosea.

Acest sat, împreună cu moşia înconjurătoare, aparţinea, după cum ne spune Episcopul Ioanichie în jăluirea sa către C. Racoviţă-Vodă din 12 Aprilie 1751, Spătaruluĭ Aristarchi («Cr.Rom.» Melc., vol. II, p. 38).

Trifeşti, *culme de deal*, ce străbate com. Trifeşti, pl. Siretul-d.-j., jud. Roman, de la N. spre S., trecînd prin marginea de E. a satuluĭ Trifeşti.

Pe muchea acesteĭ culmi, spre N.-E. de satul Trifeşti, se află o movilă mare artificială.

Triozorul, *lac*, jud. Tulcea, în partea de N. a plăşeĭ Sulina şi cea de S. a comuneĭ urbane Chilia-Veche, lîngă braţul Sulina, de care este format. Comunică cu Sulina, gîrla Lopatna şi lacul Bodaproste. Are o întindere de 100 hect. şi e înconjurat cu stuf.

Trivalea, *schit*, cu hramul S-ta Treime, jud. Argeş, pl. Piteşti, la 10 minute spre V. de Piteşti. S'a întemeiat de mitropolitul Varlaam şi era metoh al mănăstireĭ Cozia (din Vîlcea). A stat vr'o 40 de anĭ pustiŭ şi la 1854 s'a restaurat din temelie de către Egumenul schituluĭ. După secularizare (1862), s'a redus la biserică de mir şi s'a înscris în budgetul general al statuluĭ pe 1897/98 o sumă de 2532 leĭ pentru întreţinerea serviciuluĭ divin, care se face

de 2 preoţi, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

In pădurea care înconjoară schitul s'a făcut, în timpurile din urmă un frumos parc, care servă de loc de preumblare orăşenilor din Piteşti.

Trivalea, *pădure*, în jud. Argeş, pl. Piteşti, proprietatea statuluĭ. Are o întindere de 640 pog.

Trivalea (Vatra - Schituluĭ-), *moşie*, în jud. Argeş, pl. Piteşti, proprietatea statuluĭ, cu venit anual de 3800 leĭ.

Trivalea-Netoţi, *moşie* şi *pădure* a statuluĭ, în com. Netoţi, jud. Teleorman; pădurea are o întinderea de 360 hect.

Atît pădurea cît şi moşia aparţineaŭ mănăstireĭ Trivalea, înainte de secularizare.

Trîncoviţa, *deal*, jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. Ostrovul şi Almaliul; se desface din dealul Ieral-Ceea-Bair; se întinde spre E., într'o direcţiune generală de la V. spre E., printre pîriul Almaliul şi afluentul săŭ, valea Trîncoviţa, brăzdînd partea de N.-V. a plăşeĭ şi pe cea de S. a comuneĭ rurale Almaliul. Înălţimea sa cea maĭ mare este de 88 m. Domineză com. Almăliul, care, în parte este aşezată la poalele sale de S., precum şi valea pîriuluĭ Almaliul. Este acoperit cu semănăturĭ şi păşunĭ, şi e tăiat de drumul comunal Almaliul-Ostrovul.

Trîncoviţa, *vale*, jud. Constanţa, în pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comuneĭ urbane Ostrov. Incepe din poalele de V. ale dealuluĭ Trîncoviţa, se îndreaptă întîĭ spre S., avînd o direcţiune generală de la N.-V. spre S.-E., şi brăzdînd partea de N.-V. a plăşeĭ şi de S.-V. a comuneĭ; merge printre dealurile Trîncoviţa la S., Iapce-Bair la N., şi Dealul-Cărămiziĭ la E.; se deschide în valea pîriuluĭ Almaliul, la locul numit Cişmeaua-Ostrovenilor. Valea nu este adîncă, malurile 'ĭ sunt joase, şi are apă numaĭ în timpurile ploioase. Este tăiată de drumul comunal Ostrov-Almaliul şi de cel judeţean, ce duce de la Ostrov la Cuzgun.

Troaca, *sat*, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Cernelile, în N. comuneĭ, pe malul stîng al rîuluĭ Amaradia, în punctul unde acest rîŭ se varsă în rîul Jiŭ. Are o populaţie de 430 suflete, o biserică de zid, fondată la 1855 de Gheorghe Săndoiŭ şi Dimitric Paţă şi reparată la 1882 de Ioan Săndoiŭ.

Trocanul saŭ **Tarniţa**, *deal*, în jud. Gorj, com. Hodorasca, pl. Ocolul. Incepe de la locul numit Moara-Trocanilor, merge paralel cu vatra satuluĭ şi se termină în hotarul cătunuluĭ Strîmba, pendinte tot de com. Hodorasca. Pe acest deal este drumul Strejeĭ, care se zice că datează de pe timpul Tatarilor. E acoperit cu pădure, plantaţiĭ de viĭ şi prunet.

Trocheşti, *sat*, cu 1070 locuitorĭ, jud. Dolj, pl. Băileşti, com. Cioroiaşul.

Troesmis, *staţiune antică*, jud. Tulcea, pe malurile Dunăreĭ-d.-j., departe o oră numaĭ de Măcin, între satele Greci şi Turcoaia, şi cunoscută sub numele de Igliţa. A fost unul din cele maĭ strategice puncte, ce Romaniĭ aŭ ştiut să-şĭ aleagă în aceste locurĭ şi lagărul de la Domiţian pănă la Marcu Aureliŭ al legiuneĭ V macedonice. Fortăreţele se înalţă pe un promontoriŭ, tocmaĭ acolo unde Dunărea îşĭ încovoae trutaşul săŭ curs, apărat la spate de malul stîncos al fluviuluĭ. Trecerea fluviuluĭ în acest loc era tot atît de uşoară în vechime ca şi acuma, maĭ cu seamă iarna, cînd, înghe-ţînd Dunărea, Scyţiĭ, Geţiĭ şi Daciĭ o treceaŭ spre a prăda aceste ţinuturĭ. De aci, însemnătatea strategică ce a avut staţiunea de la Igliţa, în epoca romană.

Cele două maĭ castre stative cu turnurĭ, şanţurile şi treĭ şiruri de circumvalaţiunĭ aŭ ajuns pănă la noĭ.

La N., S. şi E. se întindea fortăreaţa, care după pietrile ce s'aŭ găsit, itinerariile, şi scriitoriĭ vechimeĭ, se numea Troesmis. — Prima menţiune despre Troesmis o găsim în Ovidiŭ, într'o epistoiă a luĭ către C. Pomponius Graecinus, în care, între altele, spune că fratele luĭ Graecinus, anume Flacus, guvernase înainte aceste locurĭ, care sub el aŭ fost liniştite, căcĭ barbariĭ tremuraŭ de sabia sa; a luat înapoĭ de la inimic, Troesmis, şi a roşit cu sînge Istrul; fapt întîmplat la 16 p. C. De la Ovidiŭ şi pănă la Ptolemeŭ nu maĭ găsim nicĭ o menţiune despre Troesmis. Ptolemeŭ, tabula Peutingiriană, itinerariul Antonin, menţionează acest municipiŭ, însă pănă în anul 1861 nimenĭ nu bănui locul unde a fost odată Troesmis şi ce însemnătate are acest loc. Cu toate astea, din timpurĭ vechĭ, locuitoriĭ din satele dinprejurul Igliţeĭ scoteaŭ din ruinele castrelor materiale pentru construcţiunĭ, ca: pietre lucrate, cărămizĭ legionare, coloane, fragmente architectonice; le transportaŭ şi le vindeaŭ în alte părţĭ, fără să fie împedicaţĭ de guvernul otoman. La 1861, în-

ginerul frances Désiré More a căpătat permisiune de a exploata aceste mine; dar săpăturile fără nicĭ o regulă stricaŭ fizionomia antică a castrelor, până ce d-l Engelhardt, comisarul frances al navigaţiuneĭ Dunăreĭ, înţelegînd însemnătatea ruinelor de la Igliţa şi a unor pietre cu inscripţiunĭ, ca: ordo Troesmensium, ordo municipii Troesm., întreprinse cu cheltuiala sa săpăturĭ regulate şi atrase atenţia guvernuluĭ frances şi a Academieĭ din Paris asupra rezultatelor sale. Copiĭ de pe inscripţiĭ aŭ fost comunicate ilustruluĭ epigrafist L. Rénier; pe de altă parte Th. Mommsen, căpătă de la Blücher, vice-consulul Prusieĭ la Galaţĭ, copiĭ de pe alte monumente; Engelhardt maĭ trimete încă 16 luĭ Rénier; 7 din ele s'aŭ publicat de Laurian în «Tezaur de monumente istorice». In acelaş an, d-niĭ Gustav Boissière şi Ambroise Baudry, însărcinaţĭ de împăratul Napoleon III cu o misiune archeologică în Rominia, aŭ întreprins lucrărĭ regulate şi costisitoare la Igliţa, care avură de rezultat desgroparea castruluĭ de S., cu fragmente de pietre cu inscripţiĭ, etc. Lucrările aŭ fost oprite din ordinul paşeĭ de la Tulcea. In 1867, d. Desjardins, explorînd Dobrogea, s'a oprit la Igliţa, unde a aflat încă 21 inscripţiunĭ. In fine, în 1873, Mommsen a editat toate inscripţiunile descoperite succesiv la Igliţa de d-niĭ More, Engelhardt, Boissière şi Desjardins, şi care se urcă la 55, în «Corpus Inscriptionum Latinarum». Treĭzecĭ şi treĭ din aceste monumente s'aŭ dus la Paris, şi azĭ se pot vedea în galeria de jos a Bibliotecieĭ naţionale; două s'aŭ întrebuinţat ca material de construcţie în Biserica grecească Sf. Dumitru din Brăila; una a nimerit în Normandia; 16 s'aŭ pĭerdut, iar restul, prin îngrijirea d-luĭ Tocilescu s'aŭ adus în Muzeul de anchităţĭ din Bucureşti, împreună şi cu alte 11 pietre ce aŭ fost găsite de d-sa în săpăturile întreprinse în anul 1881.

Troesmis de şi exista pe timpul luĭ Ovidiŭ, n'a căpătat forma constituţiuniĭ romane de cît în urmă, pe timpul împăratuluĭ Marcu Aureliŭ, cînd legiunea a V macedonică, care şĭ-a avut lagărul aci, a fost mutată în Dacia la Potaissa (Torda). Atuncĭ *canabele* care existaŭ în preajma lagăruluĭ fură prefăcute în municipiŭ. Cetatea deveni înfloritoare; era rezidenţa sacer. doteluĭ provincieĭ. Pustiită d'a rîndul de popoare barbare, Constantin saŭ Justinian a reconstruit lagărul cu materialurile cetăţiĭ derimate, între care a fost şi un mare număr de pietre cu inscripţiunĭ, scoase acum la iveală.

Astfel origina acestuĭ municipiŭ, ca a altor oraşe din Dacia, este militară; municipiul se întindea pe un spaţiŭ de maĭ multe kil. pătrate. La N., S. şi E. de castre liniile apeductelor sunt încă vizibile.

(Vezĭ Grig. Tocilescu, «Monumente epigrafice în Dobrogea»).

Trofinci-Vovilion, *grind,* jud. Tulcea, situat în partea sudică a plăşeĭ Sulina şi a com. rur. Sf. Gheorghe; se desface din grindul Carasevschi, se întinde spre S.-V. în formă de fâşie, pe o lungime de 7 kil.; are o întindere de 44 hect. şi e acoperit cu nisip.

Trohanul, *sat,* în partea de V. a com. Gîrceni, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, de-a stînga pîrîuluĭ Racova, aşezat parte pe Dealul-Bisericeĭ, iar parte pe coasta unuĭ alt deal, pe o suprafaţă cam de 800 hect., din care 459 hect. pădure şi 167 viĭ cu livezĭ, cu o populaţie de 114 familiĭ, saŭ 500 suflete, locuitorĭ răzeşĭ.

Aicĭ este reşedinţa comuneĭ.

Are o biserică de lemn, făcută la 1824, deservită de 1 preot şi 2 eclesiarhĭ.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguri şi 28 care cu boĭ, 3 pluguri şi 5 căruţe cu caĭ, 208 vite marĭ cornute, 84 oĭ, 15 capre, 47 caĭ şi 120 rîmătorĭ; 51 stupĭ cu albine.

Troianul, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Teleorman, pl. Tîrguluĭ, com. Belitori, pe linia Roşiori-Turnu-Măgurele, pusă în circulaţie la 12 Septembrie 1887. Se află între staţiile Roşiori (13,0 kil.) şi Salcea (9,5 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Măreĭ de 98,27 m. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 27697 leĭ, 15 banĭ.

Troianul, *val de pămînt,* jud. Teleorman, constituind, după studiile d-luĭ profesor Tocilescu, a doua linie de apărare romană, saŭ linia răsăriteană a Oltuluĭ *(limes cis-alutanus),* prima linie fiind formată de castrele romane d'alungul Oltuluĭ *(limes trans-alutanus).*

Iată descrierea luĭ pe scurt aşa cum ne-a dat-o d. Gr. Tocilescu: «Valul începe drept din malul Dunărĭi, la 2 kil. spre E. de com. Flăminda, la 10 kil. spre E. de gura Oltuluĭ. El are o lăţime de 11 m. şi se ridică d'asupra nivelului terenuluĭ cu o înălţime ce variază de la 20-30 centimetri până la 2 m. Valul trece prin Balta-Sişteaua până la şoseaua Turnul-Măgurele-Ciuperceni-Troianul, pe care căl-

cînd-o d'acurmezișe se duce drept pe deal spre a scobori în Valea Adîncă, și de acolo, prin Valea-Sureĭ, valea Popeĭ, Putineiŭ, valea Călmățuiuluĭ, pănă la gara Troian. De aci scoboară în valea Urlueni, în valea Bratcovuluĭ, la 2 kil. spre V. de Roșiori-de-Vede, intră în Braniștea de la Scrioștea (proprietate a d-luĭ General Manu), unde are o înălțime de la 1m,50 pănă la 2 m., iar lățimea de 22 pașĭ. Apoĭ, după o întrerupere, reapare tocmaĭ pe Dealul-Urluenilor, apoĭ iar dispare ca să ni se arate la Pîrîul-Giorocĭĭ, un kil. spre E. de Albota, și de aci continuă neîntrerupt pănă la izlazul Piteștilor, unde sfîrșește pe malul cel rîpos al rîuluĭ Argeș, la cîțiva pașĭ numaĭ de gara drumuluĭ de fier. De aci, el apucă spre Cîmpulung, recunoscîndu-se o bucată din el în satul Valea-Mare din sus de Cîmpulung, și apoĭ trece prin pasul Bran în Transilvania.

«Acest val saŭ limes, construit probabil pe la începutul Domnieĭ luĭ Marcu-Aureliŭ (161 după Cristos) era apărat de 18 castele, din care 14 simple și 4 duble. Din aceste castele menționăm de la Dunăre în sus: Flămînda, Băneasa, Valea-Urluiĭ, Gresia, Ghioca, Săpata, Albota, Purcăreni, Jidova (lîngă Cîmpulung, castru de piatră, unde s'aŭ găsit pietre și cărămizĭ cu inscripțiunĭ latine pe ele), și Rîjnov (Rosenau) în Transilvania.

«Linia totală a valuluĭ de la Dunăre și pănă la Rîjnov, măsurată pe val, este de 235 kil.

«Valul este construit din lemn și pămînt bătut și bine ars, și se poate ușor recunoaște prin arăturĭ după culoarea roșiatică a pămîntuluĭ ars. Castelele sunt toate castele saŭ cetățĭ de pămînt, afară de cel de la Jidova, a căruia construcțiune seamănă cu cel de la Bumbești și pare a data din timpul luĭ Septimiŭ Sever (201 d. Cr.) cînd, după inscripțiunea aflată la Bumbești, castelul de pămînt de acolo a fost reconstruit în castel de piatră *(muros cespiticios* castrorum vetustate dilapsos *lapidos* eos restituerunt)».

Troianul, *val de pămînt,* jud. Iași, ce se întinde de la V. spre E., trece printre com. Rădiul-Mitropolieĭ și Cărniceni, și se întinde în marginea rîuluĭ Prutul, pănă la satul Șendreni, din com. Sculeni. Continuă peste Prut prin Basarabia, pănă la apa Nistruluĭ. Locuitoriĭ numesc această ridicătură Șanțul-luĭ-Troian.

Troianul, *val de pămînt,* județul Tecuciŭ. Începe din pădure, din dreptul com. Homocea, ia direcțiunea către S.-E., formează marginea între com. Buciumeni și Țepul, trece pe teritoriul comuneĭ Țigănești, de aci ia direcția maĭ mult către E., trece prin comunele Corodul, și Puțeni, și se duce în jud. Covurluiŭ.

Are o lățime de vre-o 6 m. și pe unele locurĭ o înălțime de maĭ bine de 1 m.

Troianul saŭ **Traianul,** *deal,* în jud. Vilcea, la 15 minute de Rîmnicul, care domină toată valea Oltuluĭ și pe vîrful căruia se află zidită o frumoasă biserică, datorită egumenuluĭ Hrisant Horezeanul, care o zidi împreună cu un mic palat în anul 1838, spre a'ĭ servi de reședință, cînd părăsea metania sa obicinuită, mănăstirea Horezul. (G. I. Lahovari).

Locurile și livezile de la Troianul, după cum se vede în hrisovul luĭ Constantin Vodă Brîncoveanu din anul 7219 (1711), aŭ fost proprietățĭ ale acestuĭ Domn și închinate mănăstireĭ Horezul, zidită de el.

Iată coprinsul chrisovuluĭ în cestiune:

Și eară să fie sfinteĭ mănăstirĭ (Horezul) niște locurĭ și livezĭ din dealul Troianuluĭ ot sud Vîlcea, care locurĭ și livezĭ sunt alăturea cu via din Troian a sfinteĭ mănăstirĭ (Horezul) dată de Domnia Mea, unde s'aŭ făcut via cea nouă, însă răzoare 16 cumpărate de la Radul Borboană, sluga Episcopieĭ de la Rîmnic, drept talere 12.

Chiliile mănăstireĭ aŭ servit pănă maĭ anĭ trecuțĭ de arest preventiv al județuluĭ Vîlcea.

Troianul, *loc istoric,* la S. de Rîmnicul-Vîlcea, jud. Vîlcea.

In urma evenimentelor întîmplate în București, în vara anuluĭ 1848, armatele ruseștĭ și turcești ocupară Țara din toate părțile. Guvernul revoluționar hotărî a se opune invaziuneĭ oștirilor străine și, în acest scop, concentră aci, la Troian, un corp de armată de voluntarĭ, pandurĭ, sub comanda generaluluĭ Magheru. In urma înființăreĭ unuĭ guvern legal în București orĭ-ce rezistență devenind imposibilă, armata se licențiă, iar capiĭ eĭ trecură în Transilvania prin Turnul-Roșu. (G. I. Lahovari).

Troina, *insulă,* pe Dunăre, în jud. Constanța, plasa Medjidia, com. Seimeni, la S. ostrovuluĭ Seimeni-Marĭ și în fața satuluĭ Seimeni-Micĭ. Are o suprafață de 120 hect.; e acoperită numaĭ cu sălciĭ și răchițĭ; este nelocuită; are o formă lunguiață, îndreptată de la N. către S., și e situată în partea de V. a plășeĭ și a comuneĭ, ținînd dreapta satuluĭ Seimeni-Marĭ, pănă maĭ la S. de Seimeni-Micĭ.

Troina, *insulă,* pe Dunăre, în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta,

com. Cegani. Are 70 hect. pădure, populată cu salcie şi plop.

Troina, *pichet vechiŭ de frontieră*, pe Dunăre, jud Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Cegani.

Tronari (Poiana-Lungă-), *cătun*, al com. Cătina, jud. Buzăŭ, cu 100 locuitorĭ şi 22 case; de dînsul e alipit şi cătunaşul Roma.

Trotuşanul, *cătun*, în jud. Putna, pl. Şuşiţa, com. Moviliţa, situat pe pîrîul Zăbrăuţul, mai sus de Diocheţi.

Are o populaţie de 225 suflete; 1 biserică, cu hramul Sf. Nicolae.

Trotuşul, *plasă*, judeţul Bacăŭ, situată în partea de S.-V. a judeţuluĭ, din malul Trotuşuluĭ pănă în munţiĭ de pe graniţa transilvană şi pănă la limita jud. Putna.

Afară de şira Carpaţilor moldovenĭ, care limitează plasa spre V., se mai desprind dintr'aceasta mai multe culmĭ precum: a Slăniculuĭ, Oituzuluĭ, Grozeştilor, Măgura-Caşinuluĭ şi Zăbrăuţilor, cu ramurile Cîrpanuluĭ, Goronuluĭ şi Bilca. D'a stînga Trotuşuluĭ se ridică ultimile ramificărĭ ale şireĭ Moineştilor şi ale Ciortolomuluĭ, care sfîrşeşte munţiĭ Tazlăuluĭ.

Printre ele curge Trotuşul în direcţie generală de la N.-V. spre S.-E. şi se încarcă cu: Doftana, Slănicul, Oituzul, Caşinul, Căiuţul, pe dreapta, şi Carcalăul, Tazlăul-Mare şi Păltinata, pe stînga.

Clima este relativ mai aspră de cît în orĭ-care altă parte a judeţuluĭ din pricina altitudineĭ; aerul însă este foarte sănătos şi îmbălsămat, mai cu deosebire vara, din cauza întinselor pădurĭ de brad, afară de partea din Valea-Trotuşuluĭ, mai jos de Tîrgul Ocna, unde stejarul şi fagul iaŭ locul bradului.

Prin pl. Trotuşul trec următoarele căĭ:

Calea ferată Adjud-Căiuţ-Oneşti-Tîrgul-Ocna, şoseaua Oneşti-Oituzul, şoseaua Căiuţul-Oneşti-Tîrgul-Ocna, şoseaua Tîrgul-Ocna-Băile-Slănic, şi altele.

Această plasă a fost alipită cu pl. Tazlăul-d.-j. şi cuprindea şi com. Rîpile şi Gropile, iar com. Doftana nu ţinea de dînsa, fiind în plasa Tazlăul-d.-s. Prin noua împărţire administrativă se alcătueşte din 12 comune, cu reşedinţa administrativă în Tîrgul-Ocna, unde se află şi judecătoria de pace.

Cele 12 comune sunt: Doftana, Tîrgul-Ocna, Tîrgul-Trotuşul, Hîrja, Grozeşti, Bogdăneşti, Mănăstirea-Caşinul, Caşinul, Oneşti, Bogdana, Căiuţul şi Jăvreni.

Are o populaţie de 7865 familiĭ, saŭ 29537 suflete; 18 şcoale, dintre care 4 urbane în Tîrgul-Ocna.

Parohiile sunt în număr de 14, cu 52 bisericĭ filiale, deservite de 32 preoţĭ şi 50 cîntăreţĭ. Bisericĭ catolice sunt 10, cu 2 preoţĭ.

Teritoriul plăşeĭ este de aproximativ 102258 hect., din care pădurile ocupă 68185 hect., iar pămîntul de cultură, 16257 hect.

Locuitoriĭ posedă: 1363 caĭ, 14056 vite marĭ cornute, 3862 porcĭ, 1740 capre şi 17964 oĭ; 590 stupĭ cu albine.

Viile cuprind 5720,67 hect.

Trotuşul, *rîŭ*. Izvoreşte din muntele Solul, din masivul Ciculuĭ (Transilvania), curge mai întîiŭ spre N.-E., pănă la confluenţa sa cu pîrîul Recea şi apoĭ intră în Romînia, pe la trecătoarea Palanca, unde este şi confluenţa sa cu pîrîul Şanţul, ce formează o parte din frontiera de N. a Ţăreĭ.

De la Palanca, curge în jud. Bacăŭ spre S.-V., pănă la satul Comăneşti, străbătînd pănă aci o distanţă de 33 kil. 600 m.

De la Comăneşti rîul îşĭ schimbă direcţiunea puţin mai spre S. şi, după un parcurs de 21 kil. 500 m., ajunge la T.-Ocna, de unde îndreptîndu-se spre E., după un parcurs de 17 kil. 600 m., ajunge în marginea de V. a satuluĭ Rîpile. Aci 'şĭ schimbă iarăşĭ direcţia mai spre S.-E., şi, după ce confluează cu rîul Bilca, intră în jud. Putna, în dreptul com. Borşani, ast-fel că după o curgere de 45 kil. 200 m. ajunge la confluenţa sa cu Siretul, situată la 1 kil. 300 m. la S. de satul Burcioaia.

Orografia văiĭ. Rîul Trotuşul curge în regiune de munte pănă la T.-Ocna; iar de aci în regiune de deal pănă la Adjud, şi în fine în regiune de şes pănă la confluenţa cu Siretul.

Regiunea ce străbate este acoperită cu pădurĭ seculare de la intrarea în Ţară şi pănă la satul Brusturoasa, unde rîul intră într'o poiană situată mai mult pe stînga văeĭ, lungă de aproape 12 kil., şi lată pănă la 5 kil.; de la satul Goioasa şi pănă la satul Straja, marginele pădurilor încep a se depărta, avînd liziera lor foarte neregulată pănă la V. de T.-Ocna, de unde rîul începe a străbate o regiune descoperită pănă la confluenţa sa cu Siretul.

Înălţimile ce însoţesc rîul, aproape în toată lungimea luĭ, aŭ un comandament destul de mare, atît asupra văeĭ, cît şi asupra regiuneĭ învecinate.

Ast-fel avem: între 900 şi 1072 m. în dreptul trecătoareĭ Palanca; 1200 şi 1062 m. în drep-

tul satuluĭ Brusturoasa; 1244 și 908 m. în dreptul confluenței cu Șulța; 1034 și 1115 m. în dreptul satuluĭ Ciobănașul; 931 și 858 m. în dreptul satuluĭ Asăul; 560 și 842 m. în dreptul Comăneștilor; 561 și 757 m. în dreptul Dărmănești-lor; 717 și 506 m. la T.-Ocneĭ; 400 și 403 m. la Onești; 442 m. la Rîpele; 310 și 541 m. la Căiuți; 330 și 522 m. la Coțofenești; 409 m. la Cornățelul și 309 m. la Copăcești.

Din aceste cote, cele dintîiŭ sunt pe dreapta rîuluĭ, iar cele de al doilea sunt pe stînga.

Afluenți. — Rîul Trotușul primește în sînul săŭ o mulțime de afluenți, iar parte din acești afluenți aŭ o importanță deosebită, atît din punct de vedere al populației și exploatărilor, cît și din punct de vedere militar, de oare-ce văile lor conduc la frontieră.

Afluenți pe dreapta sunt: Popoiul-d.-s., Popoiul, Ciugheșul, Cotumba, pîrîul Grohotișul, Șulța, Tuluc, Grohotuluĭ, Edera, Ciobănașul, Laloaeĭ, Șupanul, Valea-Maluluĭ, Darmăneasca, Uzul, Mascașul, Doftana, Slănicul, Boghiĭ, Crețuluĭ, Oituzul și Cașinul la Onești; Găureana, Bogdana, Garbovanul, Matiașul (Căiuțul), Popenilor (Căiuțul-Mare), Pîrîul-luĭ-Pană, pîrîul Adînc, Borșani, Bîlca, Larga, Trestioara și Dămoșița.

Afluenți pe stînga sunt: Pîrîul Șanțul, ce formează frontieră, Runculuĭ, Cuchinișul, Tonenilor, Ursuluĭ, Camuga, Burinișul, Șugura, Agășul, Seaca, Beleghetul, Foroja, Goeși, Lungenilor, Asăul, Ulmeni, Busuioc (Glodurile), Plopul, Conți, Largeĭ, Brădățelul, Huitori, Drăcoaia, Ociĭ, Vîlcica la T.-Ocneĭ, Gălianul, Caraclăul, Tazlăul la satul Slobozia-Mieluluĭ, Biene, Valea-Rea, Corbuluĭ, Chilieĭ, Fățeĭ, Floceși, Greculuĭ, Heltin, Valea-Hotaruluĭ, Scorțărieĭ, Bălcuțeĭ, Lipănoaea, Năsdrăvană și Vărărieĭ.

Afară de aceste văĭ, rîul maĭ primește în sînul săŭ o mulțime de alte vîlcele ce coboară din coastele ce 'l însoțesc aproape în tot cursul săŭ.

Lărgimea apeĭ Trotușuluĭ variază între 4—50 m. în regiunea muntoasă, și anume: 4 m. la Palanca; 10 m. la Brusturoasa; 15 m. la Gura-Ciobănașuluĭ; 30 m. la Dărmănești; 40 m. la Doftana; 50 m. la T.-Ocna; dar această lărgime nu poate fi constantă, fie din cauza ploilor, care fac ca rîul să crească, fie din cauză că lărgimea patuluĭ săŭ îl face adesea să se despartă în maĭ multe brațe.

De la T.-Ocneĭ spre confluența sa cu Siretul, rîul merge pe un pat maĭ liniștit, iar lărgimea sa medie este de 50 m. la tîrgul Trotușul; 80 m. la podul linieĭ ferate Adjud-T.-Ocneĭ (Onești); 90 m. la Podul-luĭ-Ștefan-cel-Mare; 40 m. la podul de la Cornățel; 80 m. la Adjud și în fine 60 m. la confluența sa cu Siretul.

Lărgimea albieĭ sale este de 100 m. la S. de Palanca; 250 m. la Brusturoasa; 300 m. la confluența cu pîrîul Sulța; 250 m. la confluența cu Asăul; 300 m. la Comănești; 350 m. la confluența cu Uzul; 300 m. între T.-Ocneĭ și Băile-Năstăsache; 300 m. la Onești; 250 m. la Căiuți; 300 m. la satul Boiștea-Boerească; 580 m. la Cornățelul; 900 m. la satul Slobozia, pendinte de com. Copăcești; 900 m. la Adjud și 1000 m. la confluența cu Siretul.

Repeziciunea. Curentul Trotușuluĭ este maĭ puțin repede și zgomotos ca al Prahoveĭ, în regiunea de munte; iar în regiunea de deal, cursul săŭ este destul de liniștit.

Patul săŭ în regiunea de munte este nisipos și bolovănos; dar bolovaniĭ dispar cu cît rîul înaintează spre confluența sa cu Siretul, unde patul săŭ devine numaĭ nisipos.

Inclinarea cursuluĭ, în general și în regiunea muntoasă, o are de 10 m. pe kilometru. — Această înclinare se îndulcește pe măsură ce rîul înaintează, ajungînd la confluența sa cu o pantă de 2m,50 pe kilometru.

Cotele luate cu ocazia ridicăreĭ Harteĭ Țăriĭ în 1892—93 sunt următoarele: 694 m. deasupra nivelului Măriĭ-Negre, la trecătoarea Palanca; 611 m la Brusturoasa; 532 m. la confluența cu pîrîul Șulța; 461 m. la confluența cu Ciobănașul; 386 m. la Comănești; 325 m. la confluența cu Uzul; 257 m. la T.-Ocna; 228 m. la T.-Trotușuluĭ; 206 m. la Onești; 193 m. la satul Rîpele; 159 m. la Căiuți; 125 m. la Cornățelul; 117 m. la Urechești; și în fine 82 m. la confluența cu Siretul.

Lungimea cursuluĭ Trotușuluĭ este de 117 kil. 900 m. de la intrarea sa în Țară și pînă la confluența cu Siretul.

Localități. Valea-Trotușuluĭ este una din cele maĭ populate văĭ ale Romîncieĭ și aceasta se dovedește prin marele număr de sate ce acest rîŭ udă în cursul săŭ. Ast-fel avem: Palanca, pe ambele părțĭ ale rîuluĭ; Brusturoasa, pe stînga; Cotumba, pe dreapta; Simbrea, Agășul, Beleghetul și Preluci, pe stînga; Șulța, Gura-Ciobănașuluĭ, Lălaia, Săpanul, Dărmăneasca, Dărmănești, Doftana, Bogatul, Pocnile, Gura-Slăniculuĭ, Tisești, Pîrîul-Boghiĭ, Pîrgărești, Tutul, Onești, Negoești, Gîrbovanul,

Căiuți, Coțofenești, Cornățelul, Lunca-Dochieĭ și Copăcești, pe dreapta; iar pe stînga maĭ sunt: Găioasa, Streja, Asăul, Comănești, Lunca-d.-j., Șipoteni, Plopul, Păgubeni, Larga, Păcurele, Văieni, T.-Ocna, Ghioseni, T.-Trotușuluĭ, Slobozia-Mieluluĭ, Rîpele, Petroșcani, Corbul, Jevreni, Flocești, Vrînceni, Heltiul, Boiștea-Boerească, Boiștea-Răzeși, Boiștea-Galinul, Urechești, Slobozia și Adjudul.

Trecătorĭ. Rîul Trotușul posedă o mulțime de podurĭ, atît pentru trecerea linieĭ ferate și a șoselelor, cît și a celor-l'alte drumurĭ ce șerpuesc în lungul acesteĭ văĭ.

Cele maĭ principale podurĭ sunt: două podurĭ de fier la S.-E. de Adjud, peste care trece linia ferată și șoseaua națională Focșani-Adjud; podul dublu de la satul Cornățelul, făcut pentru linia ferată și șoseaua Adjud-T.-Ocna; podul dublu de la Onești, ce servă pentru acelaș scop; podul de la Răducanul (T.-Ocna), Podul-Lăstunilor și al linieĭ ferate, de la V. de T.-Ocna; podul linieĭ ferate de la N. de Dărmănească; podurile de fier de la Comănești, Gura-Ciobănașuluĭ, Găioasa și Diaconești.

Trecerea pe acest rîŭ se maĭ face în cea maĭ mare parte prin vadurĭ, care de alt-fel sunt foarte numeroase, dar această trecere este periculoasă și chiar suspendată pe timpul ploilor marĭ și primĭvara, cînd apele cresc prin topirea zăpezilor de la munte.

Geologia văieĭ Trotușuluĭ. — Geologia basinuluĭ Trotușuluĭ este foarte interesantă, fiind-că în el și în împrejurimile sale din Transilvania, deja de acum 30 anĭ, *Herbich a găsit fosile în gresul carpatic, cea ce a permis stabilirea vîrsteĭ diferitelor nivele din acest gres.*

De la sorgintea sa și pănă la confluența cu *Șulța*, Trotușul are un curs *torențial;* de aci și pănă la revărsarea în Siret, maĭ jos de Ploșcuțeni, cursul săŭ *divagant* se schimbă pe patu-ĭ de aluviunĭ de o mică grosime.

Trotușul izvorește și curge prin zona de *Flysch* = *gres carpatic* pănă la *Comănești*, de aci și pănă la Tîrgul-Ocna, cînd pe flysch, cînd pe Salifer; iar de la Tîrgul-Ocna pănă la Onești străbate dea curmezișul zona saliferă, și de la această din urmă localitate și pănă la confluența sa cu Siretul, formează limita între Sarmatic și Pontian.

In Transilvania, în valea sa superioară, în *schisturĭ marnoase*, *Herbich* a găsit în 1873 *Aptychus* de Amonițĭ neocomienĭ.

Peste ele urmează un *gres sur albastriŭ*, identic cu *gresul de Csukas*, fin la fir, cu ciment lutos, adesea-orĭ cu vine de calcar spatic, ca și marnele cu care alternă. El prezintă crăpăturĭ cu cresțele microscopice de quarț foarte des bipiramidate, strălucitoare ca la *Osdola* (valea Kaszon). Acest gres se vede în basinul Uzuluĭ și al Kaszonuluĭ, continuîndu-se pănă la Zaizon, unde suprapoartă depozite de calcar cu *Caprotina Lonsdalii* d'Orb. și *C. amonia* d'Orb. — Acest gres sur-albăstriŭ ocupă spațiul între sorgintea Trotușuluĭ și a Oltuluĭ. — In schisturile ce conțin *sferosiderit* și însoțesc gresul, *Herbich* a găsit la Osdola (Kaszon) un *Hoplites castellanensis* d'Orb. Iar în valea Kovasna, pe coasta N. a munteluĭ *Kopacs*, a găsit *Hoplites neocomiensis* d'Orb. în marnele închise cu sferosiderit. Aceste speciĭ sunt *Hanteriviane-schisturile de Teschen* și *Grodischte*.

Deasupra gresiuluĭ *sur-albastru*, zace discordant un *gres galben aptian*.

Peste aceste urmează alt gres alb-sur, în bancurĭ groase, care nu presintă nicĭ lut nicĭ marne, e lipsit cu desăvîrșire de fosile, și ocupă o mare întindere în basinul Trotușuluĭ și al Uzuluĭ. El reprezintă terenul albian (*Godula Sandstein*). Acesta este gresul cunoscut sub numele de *peatră de Tîrgul-Ocna*, ce se exploatează ca peatră de cioplit, pentru trepte, construcțiĭ de podurĭ, soclu de grilaj, etc.

De la confluența cu Șulța, Trotușul intră în zona eocenă reprezintată: prin *gresurĭ dure cu vine de calcită* (eocene), prin *marnele inframenilitice* = depositele de *Hajo*, ce se află la suprafață în apropiere de Moinești și maĭ departe la Solonț, Tețcani, și care cuprind gisemente de petrol, ce se exploatează; prin schisturile *menilitice* = *schisturile cu solzĭ de peștĭ de la Ilonda*, care cuprind schisturĭ argiloase dure, infiltrate de silice, cu argile bituminoase și păturĭ cu silice *menilit*. Schisturile argiloase se desfac în foĭ subțirĭ și presintă suprafețele de stratificare acoperite cu o pulhere galbenă. In urma studiilor d-luĭ Saba Ștefănescu, aceste schisturĭ menilitice trebuesc raportate la eocenul superior.

In fine, ultimul nivel al flyschuluĭ e *gresul de Măgura* (oligocen), ce constitue muntele cu acelaș nume de lîngă Tîrgul-Ocna.

In basinul Uzuluĭ și al Doftanelor gresul de Măgura se află acoperit probabil de *Pontian*.

De la Tîrgul-Ocna, Trotușul străbate transversal banda de salifer pănă la Onești-Berkiul.

La confluența cu Caraclăul, se văd în țărmul Trotușuluĭ *argile și bancurĭ de gyps*, ce for-

mează mai multe încreţituri cu axa îndreptată de la N.-N.-E. la S.-S.-V. Acest nivel conţine sare.

Deasupra urmează un *gres grosiar cu gyps* de culoare albă gălbue, care se vede bine în dealul Berchiuluĭ din faţa Oneştilor, la Viişoara, la Tîrgul-Ocna, în partea superioară a *Dealuluĭ-Săreĭ*. In această localitate, sub gres, se află argile ce conţin bancurile de sare exploatate, care în Rominia se află în general în a 2-a zonă saliferă a luĭ Cobălcescu (1-a, zona conglomeratuluĭ, a 2-a, zona argilelor salifere şi a 3-a, zona gresuluĭ).

D. Teisseyre a găsit la Viişoara şi Brăteşti fragmente de calcar cu *Nullipore* intercalate în gresurĭ analoage cu cele din dealul Berchiuluĭ şi în dealul Clenciul calcar cu *Nullipore*, cu *Pecten* din grupa *P. Substriatus*, *Ostrea*, *Trochus*, *Astrea*, cuprins în paturĭ salifere analoage cu cele de la Oneşti.

Fiind-că *calcarul cu Nullipore de Leitha* aparţine la *al doilea etaj mediteranian, formaţiunea saliferă subcarpatică trebue raportată cel puţin la al 2-lea etaj mediteranian.*

De la Oneşti, ce se află în faţa gureĭ Tazlăuluĭ, şi până la confluenţa cu Siretul, Trotuşul face limită între Sarmatic la N. şi Pontic la S. (Pentru aceste 2 terenurĭ a se vedea cursul inferior al Siretuluĭ).

Trucnei, *sat,* jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, com. rur. Stoiceni-Pleşoiul. (V. a. n.).

Trufineşti, *sat,* pendinte de com. Potcoava, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat la Estul comuneĭ, pe malul sting al gîrleĭ Plapcea. Are 260 locuitorĭ şi o biserică, fondată de enoriaşĭ, la 1875.

Truşeşti, *com. rur.,* jud. Botoşani, situată pe valea Jijia şi dealurile din dreapta şi stînga Jijieĭ, în centrul plăşeĭ Jijia, şi formată din satele: Măşcăteni, Hulubul-Vechiŭ, Hulubul-Noŭ şi Truşeşti, situate pe moşiile Măşcăteni şi Truşeşti.

Are o suprafaţă de 5025 hect., cu o populaţie de 540 familiĭ, saŭ 2079 suflete; 3 bisericĭ, cu 4 preoţĭ şi 6 cîntăreţĭ; 2 şcolĭ mixte; 8 iazurĭ şi o moară de aburĭ.

Teritoriul comuneĭ este foarte deluros şi străbătut de cîte-va văĭ înguste: Jijia, Drislea şi Valea-Gurandeĭ.

E străbătută de calea ferată Dorohoiŭ-Iaşi şi de şoseaua judeţeană Botoşani-Ştefăneşti.

Vite: 1054 boĭ şi vacĭ, 276 caĭ, 4424 oĭ, 142 porcĭ şi 6 capre.

Truşeşti, *sat,* jud. Botoşani, situat pe coasta dealuluĭ din stînga Jijieĭ, pe valea Jijieĭ şi în centrul com. Truşeşti, pe moşia statuluĭ Truşeşti, pl. Jijia. Are o suprafaţă de 2359 hect., cu o populaţie de 227 familiĭ saŭ 950 suflete; o biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Vite: 726 boĭ şi vacĭ, 102 caĭ, 2166 oĭ şi 69 porcĭ.

Despre Truşeşti se zice că în vechime a fost moşie răzăşească, dar parte din răzaşĭ aŭ închinat mănăstireĭ părţile lor şi maĭ pe urmă şi ceĭ-l'alţĭ, siliţĭ de către călugărĭ, aŭ vîndut părţile lor.

Truşeşti, *staţie de dr.-d.f.,* jud. Botoşani, pl. Jijia, c. Truşeşti, pe linia Iaşi-Dorohoiŭ, pusă în circulaţie la 1 Iunie 1896. Se află între staţiile Zlătunoaia (13,2 kil.) şi Dingeni (10,8 kil.). Înălţimea d'asupra nivelulĭ Mărĭĭ e de 71m,43. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 36796 leĭ, 70 banĭ.

Tudor-Vladimirescu, *com. rur.,* jud. Brăila, pl. Vădeni, situată pe şes. Se mărgineşte la N., cu com. Nazîrul; la E., cu Cazasul; la V., cu Romanul şi la S., cu Scorţarul-Vechiŭ. S'a înfiinţat la 1884 prin împroprietărirea însurăţeilor din 1878, veniţĭ din cătunele învecinate: Cenuşa şi Valea-Adîncă.

Are o suprafaţă de 5000 hect., cu o populaţie de 899 suflete; o biserică, construită de locuitorĭ la 1884, cu hramul Sf. Treĭ Ierarhĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1882; 7 cîrciumĭ.

Vite: 632 boĭ, 369 vacĭ, 27 taurĭ, 96 viţeĭ, 435 caĭ, 3 măgarĭ, 1750 oĭ, 134 rîmătorĭ.

Drumurĭ: la Brăila spre E., 11 kil.; la Cazasul, spre E., 6 kil.; la Nazîrul, spre N., 8 kil.; la Romanul, spre V., 13 kil.; la Scorţarul-Vechiŭ, spre S., 7 kil.; la Silistrarul, spre S., 10 kil.; la Lacul-Sărat, spre S.-E., străbătînd calea ferată Brăila-Buzăŭ, 4 kil.

Tudor-Vladimirescu, *com. rur.* şi *sat,* jud. Tecuciŭ, pl. Bîrlad, aşezată pe loc şes, la marginea de S. a plăşeĭ şi a judeţuluĭ. Se învecineşte la E. cu cătunul Vameşul, com. Piscul, jud. Covurluiŭ, de care se desparte prin pîrîul Gerul; la S, cu com. Nămoloasa, din jud. Putna, şi Corbul, din jud. R.-Sărat, de care se desparte prin rîul Siret; la V., cu com. Fundeni şi la N., cu teritoriul com. Lieşti.

Este udată de apele: Siretul la S., Gerul la E. şi Călmăţuiul la V.

Are o suprafaţă de 4415 hect., cu o populaţie de 1875 suflete; o biserică, clădită de locuitorĭ la 1883, cu 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ, 13 cîrciumĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 676 boĭ,

503 vacĭ, 6 taurĭ, 156 caĭ, 154 ĭepe şi 530 oĭ; 152 stupĭ; 157 pluguri de fer; 1 maşină de trecrat şi 1 de vînturat.

Distanţele: pănă la Tecuciŭ 38 kil., pănă la Iveşti, reşedinţa plăşeĭ, 18 kil.

Este pusă în comunicaţie cu comunele vecine prin calea ferată Tecuciŭ-Galaţi, ce străbate prin mijlocul com., de la N.-V. spre S.-E., şi 3 şosele: şoseaua naţională Tecuciŭ-Galaţi, paralelă cu calea ferată şi care trece prin mijlocul com., şi 2 şosele comunale: una ce duce spre N., la Călmăţuiŭ, şi alta spre S., peste Siret, la com. Corbul, în jud. R.-Sărat.

Tudor-Vladimirescu, *sat*, în partea de N.-V. a com. cu acelaş nume, jud. Brăila, la 11 kil. spre S.-V. de oraşul Brăila.

S'a înfiinţat la 1879 şi 1881, cu ocazia împroprietăririi.

Are o populaţie de 890 locuitorĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1881; o biserică clădită de locuitorĭ la 1887, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Vite: 440 caĭ, 3 asinĭ, 1130 vite cornute, 1750 oĭ şi 150 rîmătorĭ.

Tudor-Vladimirescu, *cătun*, jud. Tecuciŭ, com. Tudor-Vladimirescu, pl. Bîrlad.

S'a înfiinţat la 1881 cu locuitoriĭ de prin satul Privalul şi din comunile învecinate, în urma mareĭ inundăriĭ a Siretuluĭ, care a distrus satul Privalul.

Tudora, *com. rur.*, jud. Botoşani. Se întinde în partea de S. a pl. Siretul, pe valea Siretuluĭ şi dealurile din stînga sa, pănă în hotarul judeţuluĭ Suceava, spre S. Se compune din satele Tudora şi Vorona-Mare.

Are o suprafaţă de 8304 hect., cu o populaţie de 713 familiĭ saŭ 2795 suflete; 2 bisericĭ, cu 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Teritoriul comuneĭ e deluros şi acoperit cu păduriĭ, care se exploatează sistematic şi ocupă toată partea de S. şi S.-E., pe o întindere de 3243 hect.

Vite: 1300 boĭ şi vacĭ, 236 caĭ, 2070 oĭ, 601 porcĭ.

Tudora, *sat*, jud. Botoşani, în centrul com. Tudora, în stînga Siretuluĭ, cu o suprafaţă de 8304 hect., din care 3243 hect. pădure, şi o populaţie de 609 familiĭ saŭ 2332 suflete.

Are 2 bisericĭ, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă.

Vite: 859 boĭ şi vacĭ, 91 caĭ, 961 oĭ, 237 porcĭ.

Tudorăcheşti, *cătun*, al com. Năeni, jud. Buzăŭ, cu 140 locuitorĭ şi 35 case.

Tudoreşti, *sat*, cu 81 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Cremenari-Moşneni (v. a. n.).

Tudoreşti, *sat*, jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Lăunele-d.-s. (v. a. n.).

Tudoreşti-Popiĭ, *sat*, jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Ciuteşti-Căzăneşti (v. a. n.).

Tufani, *sat*, făcînd parte din com. rur. Hătcărăul, pl. Cîmpul, jud. Prahova. Are o populaţie de 102 locuitorĭ.

Tufari, *sat*, jud. Olt, făcînd parte din com. rur. Urşi, pl. Oltul-d.-s. Are o populaţie de 210 loc. Este situat pe dealul Tufari.

Tufeĭ (Groapa-), *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., căt. com. Lacul-luĭ-Baban. E aşezat în partea de E. a comuneĭ, într'o scobitură, în mijlocul uneĭ păduriĭ de tufanĭ, la poalele dealuluĭ Constandoiul, la 2860 m. spre E. de căt. de reşedinţă, Constandoiul. Are o întindere cam de 12 hect., cu o populaţie de 18 familiĭ, saŭ 62 suflete.

Tufele, *cătun*, al com. Finţeşti, jud. Buzăŭ, cu 100 locuitorĭ şi 23 case.

Tufeni, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, în partea de V., situată pe calea judeţeană Roşiori-Urlueni, la 76 kil. de reşedinţa judeţuluĭ, la 35 kil. de Roşiori şi la 67 kil. de Alexandria.

Se învecineşte la N. cu com. Mozăceni; la E., cu teritoriul com. Tecuciul-Calenderu; la S., cu com. Stoborăşti şi la V., cu rîul Vedea, care serveşte în parte de hotar.

Teritoriul comuneĭ, cu diferitele moşiĭ şi trupurĭ, este de aproape 5000 hect. Pe aceste moşiĭ sunt împroprietăriţĭ 185 locuitorĭ, care stăpînesc aproape 650 hect.

Comuna se împarte în două: Plugăreşti, în partea de N.-V., şi Tufeni-Olăreşti saŭ Pădureţi, în partea de S.

Are o populaţie de 1167 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; 3 circiumĭ şi 1 han.

Vite: 772 vite marĭ cornute, 166 caĭ, 1458 oĭ şi 212 porcĭ.

Căile de comunicaţiune sunt: şoseaua judeţeană Roşiori-Urlueni, care trece prin comună, şoselele vecinale spre com. Stoborăşti-Mozăceni şi spre com. Florul, din judeţul Olt, spre rîul Vedea.

Tufeni, *sat*, situat la N. com.

rur. Băicoiul, pl. Filipești, jud. Prahova. Are o populație de 340 locuitorĭ.

Tufeni, *moșie* particulară, jud. Teleorman, plasa Teleormanuluĭ com. Tufeni, compusă din trupurile Stoborăști, Mozăceni și Bădești.

Intinderea acesteĭ moșiĭ este de aproape 4500 hect.

Tufești, *sat,* jud. Argeș, pl. Pitești, făcînd parte din com. rur. Bradul-d.-j. (v. a. n.).

Tufești-d.-j., *sat,* în partea de S. a com. Botești, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, situat pe valea dealuluĭ Tufești, în partea de E., pe moșia Rădiul-Scînteia.

Are o suprafață de 111 hect., cu o populație de 41 familiĭ saŭ 149 suflete.

Locuitoriĭ posedă: 4 pluguri, și 8 care cu boĭ, 2 căruțe cu caĭ, 82 vite marĭ cornute, 13 caĭ și 46 oĭ. V. Botești, com. rur.

Tufești-d.-s., *sat,* în partea de E. a com. Bodești, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, așezat pe valea Tufeștilor, prin care curge pîrîul cu același nume, pe o suprafață de 720 hect., cu o populație de 97 familiĭ saŭ 303 suflete.

Are o biserică, cu 1 cîntăreț; o moară de apă, un iaz și o circiumă.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri și 12 care cu boĭ; 10 stupĭ cu albine, 139 vite marĭ cornute, 11 caĭ, 98 oĭ, 4 capre și 35 rîmătorĭ.

Tugarlea-Bair, *deal,* în județul Tulcea, pl. Babadag, pe teritoriul com. rur. Congaz. Se desface din dealul Fundul-Găvanuluĭ, se întinde spre E., în o direcție generală de la S.-E. spre N. V., brăzdînd partea N. a plășeĭ și S. a comuneĭ. Pe la poalele S. merge drumul comunal Satul-Noŭ-Sarĭ-Chioi, iar pe la cele V., curge pîrîul Telița. El domină satul Congazul și e acoperit cu pășunĭ.

Tulburea, *sat,* jud. Botoșani, așezat pe coasta de S. a dealuluĭ Tamba, în stînga pîrîuluĭ Tulburea, în partea de S. a com. Uriceni. Are o populație de 130 familiĭ, saŭ 289 suflete.

Vite: 199 boĭ și vacĭ, și 248 oĭ.

Tulbureni, *sat,* în partea de N.-V. a com. Bălușeni, pl. Tîrgul, jud. Botoșani, în stînga căeĭ naționale Botoșani-Hîrlăŭ, pe moșia Stănceni. Are o populație de 123 familiĭ, saŭ 452 suflete; 1 biserică cu 1 cîntăreț.

Vite: 320 boĭ și vacĭ, 20 caĭ, 80 oĭ, 2 bivolĭ, 301 porcĭ.

Tulcea, *județ,* unul din cele două districte ale Dobrogeĭ.

Este așezat în partea de N. a Dobrogeĭ și în cea de E. a Rominieĭ și e cuprins între 28° 6' și 32° 10' longitudine orientală (Ghecet și Insula-Șerpilor) și între 44° 30' și 45° 40' latitudine boreală (Chilia-Vechie și Duimgi).

Forma luĭ, exceptînd Delta Dunăriĭ, este aceea a unuĭ dreptunghiŭ maĭ mult saŭ maĭ puțin regulat, ale căruĭ vîrfurĭ ar fi: satul Azacliŭ, Picineaga, gura Peritașca și aceea a brațuluĭ Sf. Gheorghe; la aceasta maĭ adăugăm și triunghiul Deltеĭ cu vîrfurile gura Chilieĭ, gura Sf. Gheorghe și bifurcația Ciatal. Lungimea hotaruluĭ este de 400 kil.; iar întinderea totală, de 8453 kil. pătrațĭ saŭ 845300 hect. Cele maĭ marĭ diagonale sunt: De la Ghecet la gura Sulineĭ, 186 kil., și de la satul Chirișlic la Chilia-Vechiĕ, 240 kil.

Reliefuĭ solului este foarte accidentat, cu dealurile sale care ajung pînă la 500 m. Județul Tulcea cuprinde două regiunĭ: a șesurilor și a dealurilor. — Regiunea șesurilor se întinde în partea de N. a județuluĭ, pe o fășie relativ îngustă, pe malul drept al Dunăreĭ; cuprinde întreaga Deltă și partea de E. a județuluĭ; ocupă o întindere de aproape 4000 kil. pătrațĭ saŭ 400000 hect. Această regiune este acoperită maĭ numaĭ cu stuf, semănată de bălțĭ nenumărate, variate în întindere și în formă, întretăiată de gîrle nu maĭ puțin numeroase, care nu seacă niciodată, fiind alimentate tot-deauna de Dunăre. Icĭ și colo se ridică oare-care întinderĭ de pămînt deasupra nivelului bălților și stufuluĭ, unele formate din pămînt nisipos, altele pămînt roditor, pe care sunt satele, orĭ pășunĭ, orĭ locurĭ arabile. Aceste suprafețe poartă numele de grinduri; așa avem în partea de N.-V. a județuluĭ, în cotitura Dunăreĭ de la Brăila și Galați, grindurile: Zătoaca, Oaeĭ, Coaeĭ, Spinăul, Ghecet, Azacliŭ, Golășa, Gemeneĭ, Galați, Tinda, Cliciul și Pisica, cel maĭ însemnat; apoĭ în Deltă se află maĭ marĭ grinduri și maĭ bine îngrijite, cum sunt grindurile Chilia-Vechie, Satul-Noŭ, Letea, Sfiștofca, Stipocul, Periprava și Cara-Orman, cu pădurea cu acest nume. In Deltă o companie olandeză se silește din răsputerĭ a da agriculturеĭ o bună parte din acest teren, aproape mobil. In partea de E., între malul Mărеĭ și lacul Razelm, se întinde iar stufuul nestrăbătut, tăiat de gîrle și lacurĭ și destinat a rămîne încă multă vreme ne productiv. Regiunea dealurilor coprinde partea cen

trală, de V. şi de S. a judeţuluĭ. Dealurile din judeţul Tulcea se pot grupa în treĭ marĭ diviziunĭ, afară de altele maĭ micĭ şi izolate: 1. Dealurile-Măcinuluĭ, în partea de V., 2. Culmea-Babadaguluĭ, în partea centrală şi de E. a judeţuluĭ, 3 Culmea-Isacceĭ, situată în partea de N. a judeţuluĭ, întinzîndu se într'o direcţie paralelă cu cursul Dunăreĭ.

In partea de S. a judeţuluĭ este un sistem de dealurĭ care staŭ în legătură cu cele din judeţul Constanţa: Baş-Punar, Topolog, Chirisliva, Periclic, Camena, Eschi-Baba, toate acoperite cu pădurĭ. Maĭ la S. sunt dealurĭ acoperite numaĭ cu păşunĭ, şi anume: Rîmnic-Bair, Arman-Tepe, Sari-Ghiol, Inan-Ceşme-Haidîn, Mormintelor, Caşcalac-Bair şi Chirişlic, cu frumoase grote.

Dealurĭ izolate sunt: Beş-Tepe, (240 m. cu 5 vîrfurĭ), ale căruĭ poale aŭ fost scăldate de Mare odinioară, la N.-E.; Deniz-Tepe (180 m.); Dealul-Măreĭ, fiind-că altă-dată Marea se întindea până la el.

Movile sunt foarte numeroase, unele naturale, altele artificiale.

Hidrografia. Jud. Tulcea se poate împărţi în 2 basinurĭ: al Dunăreĭ şi al Măreĭ.

1. *Basinul Dunăreĭ* ocupă partea de V., N. şi N.-E. a judeţuluĭ; are o întindere de 4200 kil. pătraţĭ (420000 hect.), coprinzînd toată plasa Măcinuluĭ, N. plăşilor Isaccea şi Tulcea şi întreaga plasă Sulina. Dunărea udă judeţul la V., N.-V. şi N. Până în dreptul Brăileĭ poartă numele de Canalul-Măcinuluĭ, şi la punctul numit Ciatal se bifurcă în două: Braţul Chilia la N. şi Tulcea la S.-E. Acest din urmă, la 6 kil. maĭ jos de Tulcea, se divide în: braţul Sulina, cu o direcţie spre E. şi braţul Sf. Gheorghe, spre S.-E., închizînd între ele şi braţul Chilia, porţiunea numită Delta şi compusă din insulele: Ciatal, Tătarul-Mare, Tătarul-Mic, Daler I, Daler II, Letea, Meslin, Cernofca şi Sf. Gheorghe, cu o suprafaţă de 2600 kil. pătr. Dunărea primeşte afluenţĭ numeroşĭ pe dreapta, din care maĭ însemnaţĭ: Picineaga saŭ Ai-Ormanul, la S., cu afluenţiĭ săĭ Canat-Calfa pe stînga, valea Hormular, pîriul Cerna unit cu valea Jaila, pe dreapta. Apa-Calistrieĭ, la N. de precedenta, cu afluentul săŭ Valea-Grecilor, udînd satul Igliţa, formînd şi lacul Igliţa. Valea-Viţelaruluĭ, maĭ sus de aceasta, trecînd prin Măcin. Valea Jijila, cu afluenţiĭ: Valea-Largă, Valea-Grecilor şi Valea-Popiĭ, la N.-V., vărsîndu-se în balta Jijila. Valea Luncaviţa, formată din Luncaviţa-Mare şi Luncaviţa-Mică, cu afluenţiĭ: Valea-Ascunsă, Luncăvicioara, Valea-Satuluĭ, trecînd prin satul Luncaviţa, vărsîndu-se în gîrla Ciulineţul. Numaĭ Valea-Viţelaruluĭ se varsă direct în Dunăre; ceĭ-l'alţĭ afluenţĭ se pierd saŭ în stuful de pe malul eĭ saŭ în bălţile numeroase ce o mărginesc. Dar afară de acestea, maĭ sunt o mulţime de canale ale Dunăreĭ, unele făcute de ea în revărsările eĭ, altele de oameni, ca să facă să treacă peşte din Dunăre în bălţile pescoase; ele se numesc gîrle, ape saŭ privalurĭ. Cele maĭ însemnate sunt: Viroaga de lîngă Dunăre, Turcoaia, privalele Carcaliul şi Coticeruluĭ, şi gîrlele: Coticeruluĭ, Lăţimea, Combra, Coea, Oaia şi Mocanuluĭ, la V.; Ciulineţul şi Somova, la N. In Deltă sunt şi maĭ numeroase; maĭ marĭ sunt: Roşul, Pardina, Aliboca-Suhat, Iacob-Suhat, Sondul, Merhedeĭ, Jidanuluĭ, Impuţita, Tudor-Vătaful, Marchel şi Litcovul. Dunavăţul, cea maĭ însemnată dintre toate, căcĭ uniĭ o consideră ca chiar un braţ sudic al Dunăreĭ, leagă braţul Sf. Gheorghe cu lacul Razelm, face o reţea cu gîrlele Cerneţul, Florea, Dranovul, Semnăţul, Dovinca, etc., între Mare, lacul Razelm şi braţul Sf. Gheorghe.

2. *Basinul Măreĭ-Negre* coprinde partea centrală, de E. şi de S. a judeţuluĭ, întregile plăşĭ Babadag şi Istrul, şi partea de S. a plăşilor Isaccea şi Tulcea; are o întindere de 4250 kil. p. (425000 hect.). In Mare nu se varsă nicĭ o gîrlă saŭ rîŭ, dar în bălţile formate de inundaţiunile eĭ anterioare, ca lacul Razelm, Babadag, Zmeica, Sinoe etc, se varsă:

Văile Sari-Ghiol şi Agi-Ghiol la N., udînd satele cu aceleaşĭ numirĭ. Teliţa (70 kil.), tot la N., udînd satele: Teliţa, Frecăţei, Poşta, Cataloi şi Eni-Chioi, vărsîndu-se în lacul Babadag şi avînd ca afluenţĭ Valea-Izvoruluĭ, unită cu văile Hagilar şi Ciliculuĭ, pe dreapta, Valea-Cardonuluĭ, unită cu Valea-Rediĭ pe stînga. Taiţa, cel maĭ însemnat rîŭ al Dobrogeĭ, udă centrul Dobrogeĭ, trece prin satele Ţiganca, Taiţa, Hancearca, Balabancea, Orta-Chioi, Cineli, Baş-Chioi, Armutlia, Camber şi Satul-Noŭ, se varsă în lacul Babadag, are 100 kil. lungime şi printre numeroşiĭ săĭ afluenţĭ distingem valea Ţiganca, Sarap-Dere, Hancearca, Dantcea, pe dreapta; valea Pîrlita, valea Boclogea, pîriul Accadîn, Ormangi-Cula şi izvorul Teliţa, pe stînga. Slava, al 3-lea rîŭ al Dobrogeĭ şi al judeţuluĭ, udă V. şi S. judeţuluĭ, format din văile Slava-Rusă şi Slava-Cercheză (85 kil.), avînd ca afluenţĭ valea At-

magea, valea Chirișliva, Valea-Călugăruluĭ, Cari-Iol-Dere și Camena, udă satele Ciucurova, Baș-Punar, Slava-Rusă și Slava-Cercheză, Caugagia și se varsă în lacul Golovița. Beidaut, (50 kil.) la S. de aceasta, udă satele Testemel, Beidaut, Potur și Hamamgi; are ca afluenți văile Cail-Dere, Sari-Ghiol, Hagi-Avat și Ciamurli, se varsă tot în lacul Golovița. Sari-Iurt, la S., udă satele Sari-Iurt și Casap-Chioi și se varsă în lacul Sinoe. Duimgi, la S. de precedentul, udă satele Iuan-Ceșme, Tarivende și Duimgi și se varsă, după ce a primit ca afluent valea Cogealac, în lacul Tuzla. Casimcea (95 kil.), al 2-lea riŭ al Dobrogeĭ, udă V. și S.-V. luĭ, trece prin satele Alifaci, Casimcea, Chiuciuc-Chioi, Chirișlic (Tulcea), Seremet, Talazul-Mic (Constanța), și se varsă în lacul Tașăul, de unde și une-orĭ numele săŭ de pîrîul Tașăul; are ca afluenți pîrîul Rîmnic-Dere, unit cu Sari-Ghiol-Dere, Valea-Estereĭ și valea Cazargic. Vara aceste rîurĭ seacă de cele maĭ multe orĭ; numaĭ Taița, Telița, Beidaut, Luncavița și Casimcea, nu seacă niciŏ dată.

Bălțĭ sunt numeroase; în această privință este cel maĭ bogat județ, avînd cele maĭ multe și maĭ marĭ; întinderea lor este de 1200 kil. p. (saŭ 120000 hect.). Ele se împart în bălțĭ cu apă dulce și cu apă sărată. 1. Cele cu apă dulce, numite lacurĭ și ghioluri, sunt toate așezate lîngă Dunăre și în Deltă; sunt formate de revărsările eĭ și alimentate de aceste revărsărĭ saŭ prin girlele, ce se întretae ca o rețea, făcîndu-le să comunice unele cu altele. Cele maĭ însemnate sunt: Picineaga, Turcoaia, Iglița și Carcaliul, la V.; Jijila, Lățimea, Plosca, Mocanul, Combra, Coaca, Oaia, Porcilor, Piatra-Feteĭ, Popina, Crapina (cel maĭ mare lac dulce), la N.-V.; Rachel, Rotunda, Somova, Rahova, Iapsia, Piatra Căcată, la N.; Zaghen, Malcoci, Dîrnoiul, Moru-Ghiol și Dranov, la N.-E. In Deltă avem multe și marĭ; principalele sunt: Roșul, Pardina, Tătarul, Fortuna, Gorgova, Babina, Matița, Velichi-Mercheĭ, Puiul, Puiulețul, Roșul și Roșulețul. 2. Bălțile sărate, ce poartă numele de ĭezere și ghioluri, sunt formate de apele Măreĭ, fie prin o revărsare anterioară, fie prin retragerea lor. Intr'adevăr, în secolul al VII-lea a. Cr. orașul Istropolis, ce era pe malul unuĭ braț al Dunăreĭ și lîngă Mare, acum este la 10 kil.; dealurile Denis-Tepe și Beș-Tepe, ale căror poale eraŭ scăldate de valurile Măreĭ, astăzĭ sunt la 40 kil. departe de țărmul eĭ; probabil că Dunărea prin aluviunile eĭ a făcut să se retragă apele Măreĭ. Cele maĭ însemnate lacurĭ sunt: Razelmul, cel maĭ mare lac al Dobrogeĭ și Rominieĭ, cu insula Popina, cu dependențele alimentate de el, la curile Agi-Ghiol, Calica și Babadag, în care se varsă rîurile Taița și Telița. El comunică cu alt lac mare, Zmeica, cu Golovița-Mare, Golovița-Mică, Sinoe și Tuzla, formînd o întindere apoasă de 900 kil. p. (90000 hect.), înconjurată cu prunduri și stuhurĭ, producînd pește bun și abundent, al cărui venit aparține statuluĭ și, foarte însemnat, trece de ½ milion de leĭ anual.

Impărțirea administrativă. — Județul Tulcea se împarte de la 1895 în 4 plășĭ: Babadag, Tulcea, Măcin și Sulina. Inainte se împărțea în 6: Măcin, Isaccea, Istrul, Babadag, Tulcea și Sulina. (Vezĭ aceste cuvinte).

In total județul Tulcea are 7 com. urb.: Chilia-Vechie, Sulina, Isaccea, Măcin, Babadag, Mahmudia și Tulcea, 57 com. rur. și 120 sate, cu o populație amestecată, compusă din Romînĭ, Turcĭ, Bulgarĭ, Ruși, Germanĭ, Țiganĭ, etc., de 123192 locuitorĭ, după recensămîntul din 1899.

Instrucțiunea, Cultul. Județul are: un gimnaziŭ, în orașul Tulcea, 78 școale primare mixte, 16 școale de cătun, în com. rur., frecuentate în 1899-900 de 4466 copiĭ, 2 școale primare rurale mixte în com. urb. Tulcea; 4 școale primare urbane de băeți și 4 de fete în orașul Tulcea; cîte o școală primară urbană de băeți și una de fete, în Babadag, Măcin, Isaccea și Sulina. Sunt 74 biserici ortodoxe, 12 geamiĭ, 8 temple lipovenești, 4 biserici catolice, 1 luterană, 1 anabaptistă, 7 sinagoge, 1 biserică armenească și una a secteĭ Namolocilor. Are 68 parohiĭ ortodoxe rurale și 9 urbane.

Budgetul județuluĭ Tulcea pe 1900-901 a fost acesta: Zecimĭ, 215957,65 leĭ la venitурĭ, 187530 la cheltuelĭ; Drumurĭ, 123100 leĭ; spitalul rural Babadag 30176,95 leĭ; Pensiĭ, 18802,16 leĭ, la venitурĭ și 11250 la cheltuelĭ.

Geologia, (rezumat de d. Gr. Ștefănescu). Jud. Tulcea prezintă mare interes din punctul de vedere geologic. La E. și la V. el este aproape șes și acoperit de depozitele cuaternare, care însă sunt străbătute de roce maĭ vechĭ, formînd adevărate insule. Așa în partea de E., numeroase roce triasice străbat depozitele cuaternare, formînd spre Dunăre cele cincĭ coline (Beș-Tepe, turcește); iar spre Mare și aproape paralel cu acestea, lanțul de coline triasice numite Cairacile; și maĭ spre V., la N. de lacul Razim, Dealul-cu-Cunună

şi Satul-Roşu; afară de acestea, triasicul mai formează alte cîteva insule. Triasicul, şi mai cu seamă partea superioară, procură frumoase marmure de ornament, roşii şi cu vine albe; ele se exploatează la Tulcea şi Isaccea, unde se află importante cariere.

In partea de V. a judeţului depozitele cuaternare sunt străbătute de roce primare, nişte greziĭ şi schisturĭ verzĭ silicioase şi de calcarurĭ jurasice, care formează asemena numeroase insule.

Centrul judeţului, începînd de la Mare şi mergînd spre Dunăre, în o direcţiune de la S.-S.-E. spre N.-N.-V., este ocupat de adevăraţĭ munţişorĭ compuşĭ de masive de roce, de diferite vîrste; aşa în partea de S.-S.-V. şi dirijîndu-se de la Cara-Choium la S.-E. pînă la Dunăre, la Picineaga la N.-V., se află masivul primar, format din greziile şi schisturile verzĭ pline cu numeroase oxidate de pirite de fier. La mijloc şi urmînd aceeaşĭ direcţiune, găsim masivul cretacic, iar spre N.-N.-E. masivul jurasic şi al schisturilor cristaline arhaice.

Intreaga masă a acestor masive este străbătută de numeroase şi importante roce eruptive; aşa la Camena, la muntele Consul, la muntele Toptaşul şi la Iglicioara, se află puternice ieşiturĭ de porfire; apoĭ la Atmagea, la Slava-Rusă, la Dealul-luĭ-Iacob, la Greci şi la Văcăreni găsim însemnate ieşiturĭ de granit şi pegmatită. La Nicoliţelul, Isaccea, Rachel şi Luncaviţa găsim importante masive de melafir.

Numeroase cariere sunt deschise, atît în rocele sedimentare cît şi în rocele eruptive.

Afară de carierele de marmură colorată de la Tulcea şi Isaccea, deschise, după cum am arătat, în calcarurile triasice, maĭ avem:

In schisturile cristaline, carierele de la oraşul Măcin.

In greziile verzĭ primare, carierele pentru fabricarea varuluĭ şi pentru pietre de construcţie, cum sunt: carierele de la Tulcea, Eschi-Tulcea şi Igliţa, la Dunăre; cele de la Cataloi, de la Cîrjelari şi de la Enisala, ce se găsesc în centrul judeţuluĭ şi spre Mare.

Carierele de la Babadag şi anume acele de la Chiul-Culac şi de la Cişmele, acele de la Hasanlac, deschise în calcarurile cretacice pentru pietre de construcţiunĭ; şi, în fine:

Importantele cariere deschise în masivele de granit de la muntele Iacob, în com. Turcoaia, şi de la com. Greci, la S.-E. de Măcin.

In delta Dunăreĭ, şi mai cu seamă la Letea şi la Satul-Noiĭ, la N. de Sulina, şi la Cara-Orman la S., precum şi d'alungul ţărmuluĭ Mareĭ, există suprafeţe întinse acoperite cu dune de nisip.

Ca minerale sunt oare-care indiciĭ de oxizĭ de fier, la Atmagea, Lozova şi la dealul Cara-Pelit; iar indiciĭ de cupru sub formă de Carbonat de cupru verde (Malachit) se văd la Lozova, dar sunt neînsemnate.

Producţiunile. Minerale: granit roşu şi alb, porfir, cuarţ, mică, calcar, silice, schist şi fier oligist, dintre metale. Dintre acestea, numaĭ calcarul este exploatat, precum şi piatra de var dealungul Dunăreĭ, de la Sulina la Cernavoda; cariere maĭ importante sunt cele din Dealul-Cariereĭ de lîngă oraşul Tulcea, lîngă Măcin, şi cele din dealul Iacob de lîngă satul Turcoaia. Cea maĭ mare exploataţiune a acestor cariere a fost făcută de comisiunea dunăreană, care în virtutea unuĭ firman imperial, a fost scutită de taxe către stat şi singură a avut dreptul de deschidere a carierilor de piatră şi de calce. Se fac de asemenea exportaţiunĭ de piatră de construcţiunĭ şi de pavagiĭ din carierele Măcinuluĭ, Isacceĭ, Igliţeĭ, pentru oraşele Brăila şi Galaţi. Intre producţiunile minerale putem considera şi sarea, care se extrage din apa Mareĭ şi a lacurilor sărate de pe malul Mareĭ. Unele din lacurĭ, precum lacul Agi-Ghiol, aŭ şi proprietăţĭ medicamentoase. Astăzĭ Agi-Ghiol este staţiune balneară; iodul abundă în apa sa. La Duimgi, statul are nişte saline, neexploatate încă sistematic.

Vegetale. Are păşunĭ şi livezĭ întinse, unde pasc nenumărate turme de oĭ, terenurĭ destul de fertile, cultivate cu grîŭ, orz, secară, porumb, meiŭ, rapiţă; plante textile: cînepă, in, şi în fine tutun. Maĭ cu seamă grîul, orzul şi secara, constitue, împreună cu plantele oleoginoase, obiectele de export. Dintre arborĭ, vişinul, zarzărul, caisul, mărul, părul, prunul, persicul şi dudul se găsesc răspîndiţĭ prin tot judeţul; gutuiul, alunul şi cornul se găsesc chiar în stare sălbatică prin pădurĭ; dintre arbuştĭ, viţa se cultivă cu succes, pe lîngă Tulcea, Măcin, Isaccea (viile Sarica) şi Babadag (viile Bădila).

Pădurile sunt şi ele una din bogăţiile judeţuluĭ şi din cele maĭ însemnate; nu sunt însă încă exploatate sistematic; se întind pe 200000 hect.

Animale. Livezĭ şi păşunĭ bogate; pădurĭ întinse şi stufoase, bălţĭ, lacurĭ abundente, Dunărea şi Marea, iată cauzele ce fac ca animale de tot soiul să se găsească pe mult încercatul pămînt al Dobrogeĭ.

Vite, după statisti a din 1901: 36837 caĭ; 422 măgarĭ; 53240 boĭ și bivolĭ; 14507 porcĭ; 12349 capre; 214082 oĭ. Stupĭ cu albine sunt 5690.

Ogarĭĭ dobrogenĭ eraŭ ceĭ mai renumiți în Orient; păsările domestice sunt abundente; dintre animalele sălbatice, cerbul, căprioara, vulpea, lupul și mistrețul se găsesc în mare număr în pădurele cele întinse; mistrețul se găsește și în bălțile Deltei. — Peștele, care constitue un însemnat articol de export, este abundent și de cele mai marĭ speciĭ, în Mare, Dunăre, băiți, lacurĭ și gîrle.

Industria și Comerciul. Sunt în Tulcea și Isaccea fabricanți de vin și de rachiŭ din tescovină; o fabrică de săpun, una de lumînărĭ de seŭ și de ceară, vre-o cîte-va caseriĭ. Altă dată, la Isaccea și Tulcea, eraŭ și șantiere, unde se construiaŭ și se reparaŭ vase pentru Turcia. Dealurile județuluĭ fiind bogate în gisemente minerale, exploatarea lor ar da naștere industrieĭ metalurgice, care ar ridica mult comerciul județuluĭ.

Comerciul județuluĭ Tulcea este din cele mai prospere; în această privință stă alăturĭ cu cele mai comerciale județe, Covurluiŭ (Galați) și Brăila, pe care le întrece în ceea-ce privește intrările și eșirile vaselor, fiindu-le însă inferior în ce privește transacțiunile comerciale. Județul Tulcea are 5 porturĭ, din care Sulina și Tulcea sunt înfloritoare, Isaccea și Măcinul, încă neinsemnate, Chilia-Vechie, căzută din înflorirea de odinioară. Sulina și Tulcea fac aproape singure transacțiunile comerciale ale județuluĭ.

Căile de comunicație. Căile de apă sunt Dunărea, gîrlele și Marea. Acestea servesc comerciuluĭ județuluĭ cu națiunile străine; cea mai umblată cale este cea pe brațul Sulina, de la Sulina-Tulcea-Isaccea-Măcin, și tot de-odată cea mai scurtă, mai ales acum cînd s'a prescurtat brațul Sulina și i s'a amenajat cursul săŭ prin lucrările comisiuneĭ europene; gîrlele și lacurile servesc numaĭ pescarilor lipovenĭ; cele de pe Mare, vapoarelor străine de comerciŭ. Cele mai însemnate drumurĭ pe uscat sunt: 1. Calea națională Tulcea-Babadag-Constanța; 2. Șoselele județene: a) Tulcea-Isaccea-Măcin; b) Tulcea-Mahmudia; c) Babadag-Măcin; d) Babadag-Jurilovca; e) Măcin-Satul-Noŭ-Ostrov; 3. Drumurile comunale, care unesc comunele și satele între ele.

Monumente istorice. In această privință, iată ce zice d-l Tocilescu, în «Revista de Archeologie și de litere»: «Cu anexiunea Dobrogeĭ Romînieĭ s'a deschis un cîmp cu totul noŭ oamenilor de știință care se ocupă cu archeologia, epigrafia, numismatica și geografia antică Dobrogea, făcînd parte din provincia romană cunoscută mai întiiŭ sub numele de «Ripa Thracia», apoĭ de «Moesia, inferior», sub Domitian, și de «Scytia» sub Diocletian, se vor putea face profunde cercetărĭ, căcĭ ea păstrează rămășițe de orașe, de sate, de stațiunĭ, de lagăre fortificate și de alte urme, care atestă prezența Grecilor și a Romanilor. Explorarea eĭ în fie-care punct, identificarea minelor actuale prin mijlocirea numelor lăsate de anticiĭ scriitorĭ, verificarea distanțelor prin ajutorul vechilor itinerariĭ, restabilirea topografieĭ, recompunerea istorieĭ celor mai importante orașe pontice, ca Tomis, Kallatis, Istros saŭ Istropolis, precum și aceea a municipiilor și coloniilor romane, în fine îngrijirea monumentelor, care pot servi istorieĭ desvoltărĭĭ politice, militare și intelectuale a uneĭ provinciĭ, — sentinelă înaintată a civilisațiuneĭ romane în Orient, — este o lucrare ce se impune puternic. Am putut să formez în muzeul național de antichități, într'un spațiŭ de un an, o colecțiune de monumente din Dobrogea, cu inscripțiunĭ, sarcofage, bas-reliefurĭ, statue, fragmente architectonice, sculpturĭ și altele, care se urcă la 300 bucăți și mai mult de jumătate sunt inscripții grece și latine. Aceste monumente aŭ fost găsite mai toate la Constanța.» — Săpăturile s'aŭ început de niște învățați francezĭ, și aŭ fost continuate cu mult succes, de singurul nostru epigrafist, d-l Tocilescu, dînd la iveală un material foarte bogat, relativ la istoria noului oraș. Săpăturile s'aŭ făcut la Iglița 1857—1858 (vechia Troesmis), la Constanța (Tomi), Adam Klissi (Tropaeum Trajani). In ce privește județul Tulcea, ca rămășițe a timpurilor trecute, sunt: ruinele municipiuluĭ Troesmis, reședința legiunilor III și VIII macedonică; rămășițele unuĭ zid paralel cu vechiul curs al Dunăreĭ, pe lîngă Babadag; un apeduct pe lîngă acest zid și ale căruĭ ruine se văd la Armutlia și Enisala; Nicolițelul se crede a fi așezat pe ruinele înfloritoruluĭ oraș Trajanopolis saŭ Trianopolis; Măcinul e considerat ca vechia Arubium saŭ Axiopolis; cătunul Rachel, pare a fi fost, după ruinele sale, un lagăr militar roman mai mare de cît cel de la Iglița. Afară de ruinele de la Isaccea și Beș-Tepe, care atestă dominația romană în aceste locurĭ, se mai găsesc între Nicolițelul și Mănăstirea Cilicul, ruine de fîntînĭ

şi apeducte romane, vase de pămînt ars, de 4 m. ca dimensiune, ce serveaŭ la păstrarea vinuluĭ saŭ a cerealelor. Tot la marginea satuluĭ Nicoliţelul s'a descoperit pe la 1820, de niştĕ vînătorĭ, un templu păgîn roman, care acum servă de biserică a satuluĭ; este pe jumătate îngropat în pămînt, mic, dar are zidurile groase de 1 m., cu 2 ferestre la S. şi N.; forma sa e poligonală regulată. Mulţimea monedelor vechĭ grece, romane şi bizantine, precum şi a ruinelor care acoperă Dobrogea, sunt probe că această provincie era maĭ populată şi maĭ înfloritoare de cît astăzĭ. Ruinele de zidirĭ, de apeducte, lagăre, sunt ca o amintire depărtată a vecheĭ înfloriri de odinioară.

Tulcea, *plasă,* în partea de N. a jud. Tulcea.

Se mărgineşte la N. cu pl. Sulina şi cu Basarabia, de care se desparte prin Dunăre; la S., cu pl. Babadag; la E., cu pl. Sulina şi la V. cu pl. Isaccea.

Reliefu sĕŭ se împarte în două regiunĭ: şesul, ce cuprinde $^{6}/_{8}$ din suprafaţa plăşeĭ, în partea de N. şi E., întretăiat de Dunăre, gîrlele eĭ, bălţĭ, şi în bună parte acoperit cu stuf întins. Dealurile, ce cuprind $^{2}/_{8}$ din întinderea eĭ şi ocupă E. şi centrul plăşiĭ, şi din care principalele sunt dealurile: Tulci, Cataloi, Orta-Bair, Beş-Tepe (242 m.), şi Cairacile, toate acoperite cu semănăturĭ şi păşunĭ bogate.

In partea de N., Dunărea, cu cele treĭ braţe ale sale: Chilia, Sulina, Sf. Gheorghe, o udă. Pîraiele: Teliţa la V. şi Agi-Ghiol, pe la S., o străbat. Bălţile sunt numeroase şi situate lîngă şi între braţele Dunăreĭ; principalele sunt: Zaghen, Roşul, Roşculeţul, Malcoci, Fortuna, Gorgova, la N.; Iezerul Razelm şi cu dependenţele sale, Dranov, Calica, Agi-Ghiol, care produc stuf şi conţin cantităţĭ însemnate de peşte.

Intinderea acesteĭ plăşĭ este de 1600 kil. pătraţĭ saŭ 160000 hect., din care 5000 hect. ocupate de vetrele com., 50000 hect. pămînt bun, şi restul, de 105000 hect., acoperit de bălţĭ, Dunăre şi locurĭ neproductive.

Populaţia sa este cea maĭ amestecată din tot judeţul şi chiar din Dobrogea întreagă; elementul predominant sunt însă Romîniĭ. Sunt 5600 familiĭ, cu maĭ mult de 40000 suflete, Romînĭ, Ruşĭ, Bulgarĭ, Turcĭ şi Tătarĭ, Grecĭ, Germanĭ, Evreĭ, etc.

Comunele care compun această plasă sunt: Mahmudia, comună urbană, reşedinţa plăşeĭ, la E., pe Dunăre; Agi-Ghiol, cu cătunele Agi-Ghiol şi Sabangia, la S., lîngă lacul Agi-Ghiol; Beş-Tepe, cu cătunele Beş-Tepe şi Pirlita, la N., nu departe de Dunăre; Cişla, la V.; Cataloi, cu cătunele Cataloi şi Eni-Chioi, la S.-V., pe piriul Teliţa; Malcoci, cu cătunele Malcoci şi Prislova, la mijloc, lîngă Dunăre; Moru-Ghiol, cu cătunele Moru-Ghiol, Dunăvăţul-d.-s. şi Dunăvăţul-d.-j., la E. de Dunăre; Sari-Chioi, la S.-E., pe lacul Razelm; Sari-Ghiol, cu cătunele Sari-Ghiol şi Calica, la S., nu departe de lacul Razelm; Sari-Nasuf, cu cătunele Sari-Nasuf, Caraibil şi Bei-Bugeac, la S., lîngă lacul Razelm; Satul-Noŭ, cu cătunele Ceata-Chioi, Pardina, Pătlăgeanca şi Satul-Noŭ, la N., pe braţul Chilia; Zebil, la S. pe lacul Babadag; oraşul Tulcea capitala judeţuluĭ. In total avem în plasă două comune urbane şi 11 comune rurale, ce cuprind 21 sate.

Căile de comunicaţie sunt: şoseaua naţională Tulcea-Babadag-Constanţa; şoseaua naţională Tulcea-Isaccea-Măcin; şosele judeţene Tulcea-Mahmudia şi Tulcea-Agi-Ghiol; apoĭ nenumărate drumurĭ comunale şi vecinale ce unesc comunele şi satele între ele.

Tulcea, *com. urb.,* în jud. şi pl. Tulcea, aşezată în partea de N. a districtuluĭ, a căruĭ capitală este şi în partea de N. a plăşeĭ, pe malul drept al Dunăreĭ, numit braţul Tulcea, la jumătate distanţă între ramificarea braţuluĭ Chilia şi ramificarea braţuluĭ Sulina, în formă de amfiteatru, la poalele dealurilor Tulcea şi Dealul-Mare. Aspectul sĕŭ este din cele maĭ pitoreştĭ, maĭ cu seamă cînd viĭ cu vaporul de la Galaţi spre Sulina. După ce scapĭ de cotul de la Ciatal şi intri în canalul Tulcea, îţĭ apare oraşul, cu casele-ĭ văpsite şi coperişurile albe, cu geamiile, cupolele bisericilor lipoveneştĭ şi ortodoxe, ce strălucesc în depărtare, iar pe muchia verde a dealurilor, cu nenumăratele sale morĭ de vînt.

Se mărgineşte la N. cu com. Satul-Noŭ; la V., cu com. Cişla; la S., cu comunele Cataloi şi Eni-Chioi; la E., cu com. Malcoci.

Comuna aparţine şi regiuneĭ dealurilor şi regiuneĭ şesuluĭ; partea de N. aparţine şesuluĭ brăzdat de Dunăre, gîrle şi lacurĭ, iar cea de S., regiuneĭ dealurilor.

Cursurile de apă: Dunărea (Braţul Tulcea) la N., udă comuna pe o lungime de 8 mile (saŭ 13 kil.) de la mila 46—54; pe malu-ĭ drept se află grădinăriile oraşuluĭ. Valea Tăuşan-Ghiol, la V.; Valea-Tulceĭ saŭ Agi-Ghiol, la S., şi Valea-Mare, la E. Comuna are şase bălţĭ, cu

o întindere totală de 400 hect. și din care cea mai însemnată este Zughenul, la E. de oraș (120 hect.).

Tulcea se divide în două culori, galben la V. și roșu la E.; mai înainte, ba chiar și azi, locuitorii cunosc numai sub numele de mahalale, împărțirile acestea; avem: Mahalaua-Tătărească, la V.; cea Turcească, tot la V.; cea Bulgărească, la V. și E., întinzîndu-se din ambele culori; cea Lipovenească, tot la V. și E.; cea Nemțească (în culoarea de roșu), și cea Ovreiască, la V.

Populația este foarte amestecată; sunt 18880 locuitori (1899), Romîni, Turci, Bulgari, Nemți, Ruși, Evrei, etc.

Întinderea totală a comunei este de 18000 hect., din care 250 hect. ocupate de casele și grădinile orașului; 3500 hect. aparțin locuitorilor și restul aparține statului.

Biserici: Catedrala romînă, cu hramul Sf. Nicolae, zidită de locuitori (are un cor întreținut de com. cu 4200 lei anual), cu filialele Buna-Vestire (elenă) și Comorovca sau Buna-Vestire (rusă), apoi bisericile Sf. Împărați (romînă), Schimbarea la față (biserică rusă), biserica Sf. Gheorghe (bulgărească). Mai avem în Tulcea 1 geamie, 3 sinagoge, 1 biserică a lipovenilor cu popă, 1 a lipovenilor fără popă, 1 biserică catolică, 1 luterană, o casă de rugăciune a Nămolecilor, alta a Anabaptiștilor, 1 schit lipovenesc de călugărițe și o biserică armenească, toate întreținute de comunitățile respective.

Instrucțiunea. Are (1899-900): 2 școale primare rurale mixte; 4 școale primare urbane de băeți și 4 de fete; 2 școale bulgărești (1 de băeți și 1 de fete) în curtea bisericei, 1 școală rusă, 1 școală greacă, ambele în curțile bisericelor lor, mai multe școli ovreești, 1 școală turcească în corpul geamiei. S'a înființat la 1889 și un gimnaziu romîn. Bulgarii aŭ și ei gimnaziul lor.

Comerciul orașului Tulcea este destul de activ. In 1893—94 aŭ intrat în Tulcea 256 vase de Mare cu 17627 tone.

Exportul în 1893 a fost de 30000 tone, în valoare de 4992726 lei; articole de export mai însemnate sunt: cereale și brînzeturi în Turcia și Anglia, lînuri în Rusia și Austria, pește și icre în Rusia și Romînia, cereale în Olanda și Italia, grîŭ în Grecia, secară în Austria, grîŭ și lînuri în Grecia, comestibile în Romînia.

Importul în 1893 a fost de 4000 tone în valoare de 2640000 lei.

Budgetul com. a fost pe 1900—901 acesta: Budgetul ordinar, 497100 lei la venituri și 492983 lei la cheltueli; Drumuri, 64000 lei la venituri și cheltueli.

Căile de comunicație: Șoseaua națională Tulcea-Babadag-Constanța, șoselele județene ce duc la Isaccea-Măcin, Cataloi și Mahmudia, drumurile comunale ce duc la Chilia-Vechie, Sulina, Agi-Ghiol, Zebil, etc.; principalele căi de comerciŭ sunt Dunărea, șoseaua națională și șoselele județene.

Istoricul. De la început și până la 1834, orașul Tulcea a fost așezat mai la V. de cel actual, pe dealul Tulcea. La 1854 a suferit o năvălire a Turcilor, ca la 1828 și ca acum în urmă la 1877.

Tulcea, *deal,* jud. Tulcea, în partea N. a pl. Tulcea și N.-V. a orașului Tulcea; e acoperit cu verdeață; se ridică până la 47 m., dominînd orașul Tulcea, Dunărea și drumul județean Tulcea-Isaccea; pe vîrful lui sunt ruinele vechei Tulce, a unei fortărețe turcești și a 3 forturi.

Tulcea, *vîrf de deal,* în partea centrală a jud. și pl. Tulcea și cea S. a com. urbane Tulcea, punctul culminant al Dealului-Mare. Are o înălțime de 204 m., punct trigonometric de rangul al 2-lea, dominînd orașul Tulcea. E acoperit cu pășuni.

Tulcea, *vale,* jud. Tulcea, în partea centrală a plășii Tulcea și a com. Agi-Ghiol; se deschide din Dealul-Mare, de la poalele vîrfului Tulcea; se îndreaptă spre S., în o direcție de la N.-V. spre S.-E.; trece prin satul Agi-Ghiol și se deschide în lacul Agi-Ghiol; pe vale-i merge drumul comunal Tulcea-Agi-Ghiol.

Tulchia-Mare, *insulă,* pe Dunăre, în dreptul satului Tonea, pl. Borcea, jud. Ialomița.

Tulchia-Mică, *insulă,* pe Dunăre, spre E. de Tulchia-Mare și în dreptul orașului Ostrov, din jud. Constanța.

Tulchia-Vechie, *insulă,* pe Dunăre, spre V. de Tulchia-Mare. Se mai numește și Insula-Vechie.

Tulei, *sat,* cu 25 familii, jud. Argeș, pl. Topologul, com. rur. Giurgiuveni-Vătășești. (V. a. n.).

Tulești, *sat,* în jud. și pl. Tutova, spre N.-V. de orașul Bîrlad, pe pîrîul cu același nume, compusă din 2 părți: Tulești-Boerești și Tulești-Răzăși. Are o populație de 260 locuitori. Formează o com. cu cât.: Popești, Băbuța, Seimeni, Ciuperca, Rădeni și Vinderei.

Se cultivă viea pe o suprafață de 17 hect.

Tulnici, *com. rur.*, în jud. Putna, situată pe partea formată de dealurile de pe malul drept al Putneĭ, la 34 kil de subprefectura plășeĭ și la 61 kil. de capitala județuluĭ. E udată de rîul Putna și de pîraele Greșul, Valea-Măruluĭ, Steiul, Lepșa, Mociarul, Lepșuleț ul, Lorinca și Curmătura.

Se compune din cătunele Lepșa și Tulnici, cu o populație de 939 suflete.

Are o biserică parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ.

Locuitoriĭ posedă: 30 pluguri de lemn și 4 morĭ de apă.

Tulnici, *cătun,* pl. Vrancea, jud. Putna, situat la poalele amfiteatruluĭ format de dealurile ce se întind pe malul drept al rîuluĭ Putna.

Are 1 biserică parohială, cu hramul S-ţiĭ Voevozĭ.

Tulnici, *schit de călugărĭ,* jud. Putna, pe malul Lepșeĭ.

Tulucești, *com. rur.*, jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, la 14 kil. de Galați, pe malul Prutuluĭ, așezată la coada laculuĭ Brateșul. Se mărginește la N. cu Șivița, la E. cu balta și lacul Brateșul, la S. cu Galați și la V. cu teritoriul com. Filești, Braniștea, Independența și Slobozia-Conachi.

E formată din 7 cătune: Tulucești (reședința), Costache-Negri, Cișmelele, Fîntînele, Odaia-luĭ-Manolachi, Slobozia-Movileĭ și Vînători, cu o populație de 2976 suflete.

Numărul vitelor se urcă în total la 3499 capete.

Are 2 bisericĭ: în Tulucești, Sf. Arhangheliĭ, și în Odaia-luĭ-Manolachi, Sf. Gheorghe. După întocmirea sinodală din 1888, com. Tulucești formează două parohiĭ: Tulucești, alcătuită numaĭ din reședința comunală, cu catedrala Sf. Arhangheliĭ, 1 preot paroh și 2 cîntareți; și Odaia-luĭ-Manolachi, formată din cătunele Odaia-luĭ-Manolachi, Vînători, Fîntînele și Cismelele, cu 1 preot paroh și 2 cîntareți; 5 școale.

Pe teritoriul com., începînd de la coada Brateșuluĭ, trece Valul-luĭ-Traian. Asemenea pe parte din teritoriul săŭ se întind fortificațiile Galați-Nămoloasa-Focșani.

Prin mijlocul satuluĭ trece șoseaua județeană Galați-Bîrlad-Fălciŭ și calea ferată Galați-Bîrlad.

Tulucești, *sat* și reședința com. cu acelaș nume, pl. Siretul, jud. Covurluiŭ, cu 850 suflete, o biserică și 2 școlĭ.

Tulucești, *moșie* a statuluĭ, de 1778 hect., fostă a mănăstireĭ Cetățuia din Iași, jud. Covurluiŭ, com. Tulucești, pl. Siretul.

Tuna-Orman, *deal,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul com. Beilicul și Oltina. Se desface din dealul Cale-Urgina, se întinde spre E., într'o direcție generală de la S.-E. spre N.-V., dealungul maluluĭ drept dobrogean al Dunărĭĭ, între scurgerile ĭezerurilor Oltina și Mîrleanul, brăzdînd partea de N. a plășeĭ și a comunelor. Are o înălțime de 105 m.

Tunari, *com. rur. și sat,* în jud. Dolj, pl. Cîmpul, situată pe loc șes, la 80 kil. de Craiova și la 14 de reședința plășeĭ, Calafat.

Se învecinește la E. cu com. Piscul, la V. și N., cu com. Poiana, și la S., cu com. Desa.

Are o populație de 1037 suflete; o școală mixtă; o biserică, fondată de locuitorĭ, la 1868, cu hramul Sf. Gheorghe și S-ţiĭ Voevozĭ. Pe frontispiciul bisericeĭ de asupra ușeĭ se află următoarea inscripție:

«Această sfîntă și dumnezeiască biserică, care s'a zidit din temelie în leatul 1867, Martie 5, cu toate cheltuelile, cu maĭ mulțĭ fraț ĭ ajutorĭ, care se prăznuește Sf. Gheorghe și S-ţiĭ Voevozĭ în vremea prea Înălțatuluĭ nostru Carol I. Ctitorĭ: Ion Radovicĭ, C. Poiana, Nicola Petrovicĭ, Preotul Ion, Ioan Mălăinul, B. Mucică, G. Mladew, Opriș Mucică și Iancu Mucică.

In com. sunt 4 cîrciumĭ.

Movile: Movila-luĭ-Stamat, Măgura-cu-Niță, două movile: Înșiratele, Măgura-Trăsniteĭ, Măgura-luĭ-Popară, Măgura-Hoțuluĭ, Grindul-cu-Banĭ, care este plantat cu salcîmĭ, Măgura-Văcăreaua și Grindul-cu-Gutuița.

Bălțĭ: Balta-Popești, la S. com., se scurge spre V., în apa Purcărieĭ, pendinte de com. Poiana; balta Lacul-Cailor, tot la S.; Balta-Gogoneață, Balta-Sanduluĭ, lacul Catranul și balta Frumosul.

Viile, în întindere de 73 ½ hect., se găsesc toate pe moșiile locuitorilor.

Căĭ: două căĭ comunală și cea vecinală.

Tunari, *sat,* făcînd parte din com. rur. Tunari-Dimieni, jud. Ilfov, pl. Dîmbovița, situat la N. de București, pe malul drept al văieĭ Pasărea. La N., locul e băltos, din cauză că e prea mult aplecat spre valea Pasărea.

Se întinde pe o suprafață de 3484 hect., cu o populație de 1317 hect.

Are 2 bisericĭ, una cu hramul S. Nicolae și cea-l'altă cu hramul Invierea-luĭ-Lazăr, deservite de 2 preoțĭ; o școală mixtă; 1 helești eŭ; o mașină de treerat.

Vite: 494 vite marĭ cornute și 921 vite micĭ.

Tunari, *sat,* com. rur. Găneștĭ, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea, cu o populație de 181 locuitorĭ.

Tunari saŭ **Zgaidaracul**, *cătun*, pendinte de com. Tîrnava-d.-j., pl. Cîlnişte a, jud. Vlaşca, compus din 97 locuitorĭ, însurăţeĭ.

Tunari, *fort*, în jurul Bucureştilor.

Tunari-Dimieni, *com. rur.*, în jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, situată la N. de Bucureşti, lîngă Valea-Pasărea, la 18 kil. de Bucureşti.

Se compune din satele: Tunari şi Dimieni, cu o populaţie de 1638 locuitorĭ şi 371 case; 3 bisericĭ (2 la Tunari şi 1 la Dimieni); o şcoală mixtă; o moară cu aburĭ, 2 maşinĭ de treerat; 2 heleştae.

Vite: 433 vite marĭ cornute, 185 caĭ şi iepe.

Locuitoriĭ posedă: 179 pluguri: 136 cu boĭ şi 43 cu caĭ; 193 care şi căruţe: 136 cu boĭ şi 57 cu caĭ.

Tunari-Popeşti, *moşie* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Tunari.

Tunseşti, *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Bogdăniţa, spre V. de satul Bogdăniţa, pe dreapta pîrîuluĭ Bogdana, compus din 2 părţĭ: Tunseşti-d.-j. şi Tunseşti-d.-s.

Tunseşti, *moşie* şi *pădure*, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Bogdăniţa, proprietatea statuluĭ.

Tunşi, *cătun*, al com. Ţicleni, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, situat pe valea Cioiana.

Are o suprafaţă cam de 800 hect., cu o populaţie de 48 familiĭ, saŭ 170 suflete; o biserică reparată în 1886 şi deservită de preotul din cătr. Creţeşti.

Locuitoriĭ posedă: 67 pluguri, 37 care cu boĭ; 128 vite marĭ cornute, 185 oĭ, 126 capre, 6 caĭ şi 1000 rîmătorĭ. Comunicaţia în cătun se face prin drumurĭ ordinare şi printr'o şosea comunală care îl leagă la N. cu Creţeşti, cătun de reşedinţă.

Pîrîul Cioiana curge prin mijlocul com., de la N. la S.-V.

Tunzăria, *munte*, între comunele Broşteni, Şarul-Dorneĭ şi Dorna, jud. Suceava.

Tupilaţi, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Roman, pl. Moldova, spre N.-V. de oraşul Roman, la 31 kil. de el şi la 32 kil. de reşedinţa plăşeĭ. E situată spre N.-V., la confluenţa pîrîuluĭ Valea-Albă cu rîul Moldova şi pe malul drept al acestuĭ rîŭ.

Are o populaţie de 1144 locuitorĭ; 3 bisericĭ: 2 ortodoxe şi 1 catolică; o şcoală mixtă.

Se lucrează lemnărie ordinară şi mobile de lux.

Sunt 506 vite marĭ cornute.

Se face iarmaroc la 24 Iunie.

Budgetul com. e la venitурĭ de 3394,56 leĭ, iar la cheltuelĭ, de 3094 leĭ.

Pe teritoriul com., lîngă satul Tupilaţi, este un pod de lemn stătător, peste care trece şoseaua judeţeană Piatra-Iaşi. Este legată cu oraşul Roman prin şosea.

Tupilaţi, *sat*, în partea de S.-V. a com. Mălăeşti, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, aşezat pe valea pîrîuluĭ cu acelaş nume, pe o suprafaţă de 573 hect., cu o populaţie de 60 familiĭ, saŭ 303 suflete. Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ.

Tupilaţi, *sat* şi reşedinţa com. cu acelaş nume, jud. Roman, pl. Moldova. V. Tupilaţi, com. rur.

Turbata, *pîrîŭ*, ce curge prin pl. Siretul-d.-j., com. Broşteni, Bahna şi Galbeni, jud. Roman. Izvoreşte la V. de satul Ţuţcani, din dealurile ce separă jud. Roman de jud. Neamţu; curge de la N.-V. la S.-E. La S.-E. de satul Galbeni iese din jud. Roman şi trece în jud. Bacăŭ, apoĭ se varsă, la N.-E. de satul Sirbeşti, în rîul Siretul, de a dreapta, după ce primeşte în sine pe stînga pîraiele Bahna şi Galbeni. Acest pîrîŭ curge printr'un şes întins, din care cauză maĭ în tot-d'auna, în timpurile ploioase, apele luĭ ies din albie şi se varsă peste cîmp.

Turbata, *poiană*, în jud. Suceava, în pădurea cu acelaş nume, între com. Dolheşti şi Tătăruşi.

Se zice că pe aci trecea sleahul (drumul mare) ce lega Suceava cu Iaşi.

Turbatul, *cătun*, pendinte de com Bălănoaia, pl. Marginea, jud. Vlaşca, situat pe domeniul Giurgiŭ.

La 1864 s'aŭ împroprietărit aci 92 locuitorĭ, primind 370 hect., iar la 1882 s'aŭ împroprietărit 25 însurăţeĭ, primid 146 hect.

Are o biserică vechie.

Turbaţi, *com. rur.*, în jud. Gorj, plaiul Novaci, la S. com. Drăgoeşti, situată parte pe culmea dealuluĭ Turbaţilor şi parte pe valea pîrîuluĭ Sănătoarea.

E formată din 2 cătune: Turbaţi, reşedinţa, şi Buzeşti.

Are o suprafaţă de 2000 hect., cu o populaţie de 224 familiĭ, saŭ 1002 suflete; o şcoală, înfiinţată la 1888; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 32 pluguri. 64 care cu boĭ; 1153 vite marĭ cornute, 74 caĭ, 1221 oĭ, 94 capre şi 471 rîmătorĭ; 62 stupĭ,

E udată de pîraiele Sănătoarea şi Scurta.

Comunicaţia în această com. se face prin drumurĭ ordinare.

Dealurĭ maĭ însemnate în com. sunt: Curăturile, Șoava și Dealul-Largeĭ.

Turbați, *cătun* și reședința com. cu acelașĭ nume, situat pe culmea Turtașilor, jud. Gorj, plaiul Novaci.

Are o suprafață de 1400 hect., cu o populație de 134 familiĭ, saŭ 552 suflete; o școală, înființată la 1888; o biserică, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 3 morĭ pe apă.

Turbați, *sat*, jud. Ilfov, pl. Znagovul, com. rur. Lipia-Bojdani, situat la N. de Gruiul, pe malul drept al rîuluĭ Ialomița și în partea de N. a bălțeĭ Znagovul.

Aci a fost mănăstire de călugărițe. După anul 1812 ele aŭ fost duse la mănăstirea Țigănești, rămînînd la Turbați un schit. Astă-zĭ este biserică de mir.

Are o suprafață de 775 hect., cu o populație de 441 locuitorĭ; 1 școală mixtă.

Numărul vitelor marĭ e de 245 și al celor micĭ de 417.

Turbencea, *ruinele unui fost sat*, jud. Tulcea, situat în partea de V. a pl. Istruluĭ și a com. rur. Casimcea, la poalele de N. ale dealuluĭ Turbencea, aproape de pîrîul Casimcea; ca și satul Saxancula, de pe malul opus, a fost distrus de un incendiŭ și locuitoriĭ s'aŭ așezat în satul Casimcea.

Turbencea, *movilă*, în com. Casimcea, pe cel maĭ înalt vîrf (252 m.) al dealuluĭ Dulgherul, la hotarul jud. Tulcea și Constanța, punct trigonometric de rangul 1-iŭ, dominînd satele Casimcea, Curudgea, drumurile comunale ce duc de la Casimcea la Curudgea, Dulgherul, Cartal-Seleuș. E acoperit cu verdeață.

Turburea, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Gilortul, în partea de S. a plășeĭ și la S. com. Andreești.

E compusă din cătunele Turburea-d.-s. și Turburea-d.-j., situată pe șes și coastă, pe malul sting al rîuluĭ Gilortul.

Are o suprafață de 1974 hect., cu o populație de 267 familiĭ, saŭ 1302 suflete.

Are: 1 școală, înființată la 1837; 2 bisericĭ, cu 2 preoțĭ și 4 cîntărețĭ.

Locuitoriĭ posedă: 91 pluguriĭ, 5 căruțe cu caĭ, 149 care cu boĭ, 748 vite marĭ cornute, 24 caĭ, 976 oĭ, 132 capre și 315 rîmătoriĭ.

Deosebit de apa Gilortuluĭ, care udă comuna în partea de V., maĭ sunt și alte pîrae care o udă de la E. la V., făcînd pe timpurĭ ploiase stricăciunĭ prin inundațiile lor. Aceste pîrae sunt: Nănăul, Valea-Turbureĭ, Valea-Caluluĭ, Valea-Călușeluluĭ, care, împreunîndu-se, se varsă în Gilort și Valea-Stînceĭ.

Comunicația în comună se face prin șoseaua județiană T.-Jiul-Spahii-Dolj, prin calea ferată Filiași-T.-Jiul, avînd ca stație maĭ apropiată stația Gilortul, prin șoseaua com. și drumurĭ ordinare.

Turburea, *sat*, cu 140 locuitorĭ jud. Argeș, pl. Loviștea, com. rur. Corbeni (v. a. n.).

Turburea, *cătun* al com. Bălănești, jud. Buzăŭ, cu 290 locuitorĭ și 72 case.

Turburea, *sat*, făcînd parte din com. rur. Predealul, pl. Teleajenul, jud. Prahova. Are o populație de 232 locuitorĭ. Gîrla-Turburea trece printr'însul.

Turburea, *sat*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnic, cătr. com. Chiojdeni, așezat în poalele munților, în partea de V. a comuneĭ, pe malul sting al rîuluĭ Rîmnicul-Sărat și la îmbucătura pîrîuluĭ Turburea. Are o întindere cam de 500 hect., cu o populațiune de 107 familiĭ saŭ 422 suflete.

Turburea, *mahala*, făcînd parte din com. rur. Băești, pl. Olteț-ul-d.-s. Are o populație de 327 locuitorĭ; o biserică, pe un deal. Este situată în centrul comuneĭ, și udată de pîrîul Dobricea și văile: Turburea, Baza și a Martologuluĭ.

Turburea, *gîrlă*. Izvorește din com. Vitioara, intră în com. Păcureți, pl. Podgoria, jud. Prahova, curge de la N. la S., printre dealurile Nucetul și Vrănești, pănă la localitatea numită «Crucea Brăcăci», unde se unește cu Sărățelul.

Turburea-de-Jos, *cătun*, reședința com. Turburea, pl. Gilortul, jud. Gorj, situat pe șes și coastă, pe malul sting al Gilortuluĭ și la gura Văiĭ-Caluluĭ. Are o populație de 900 suflete; 1 școală, înființată la 1837; 1 biserică de lemn, făcută la anul 1885.

Locuitoriĭ posedă: 53 pluguriĭ, 90 care cu boĭ, 4 căruțe cu caĭ, 500 vite marĭ cornute, 14 caĭ, 600 oĭ, 90 capre și 195 rîmătoriĭ.

Turburea-de-Sus, *cătun*, jud. Gorj, pl. Gilortul, com. Turburea, situat pe șes și coaste, pe malul sting al rîuluĭ Gilortul la N. de cătr. Turburea-d.-j. Are o populație de 402 suflete și 1 biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Locuitoriĭ sunt moșneni. Eĭ

posedă: 38 pluguri, 59 care cu boi, 1 căruţă cu cai, 248 vite mari cornute, 10 cai, 376 oi, 42 capre şi 120 rimători.

Turceni-de-Jos, *com. rur.*, pl. Jiului, jud. Gorj, la N. comunei Ioneşti, în partea dreaptă a Jiului şi pe lîngă poalele dealului Roşul, situată parte pe şes, parte cam pe deal.

Se compune din cătunele: Turceni-d.-j. şi Ilieşti, cu o populaţie de 1126 locuitori; 1 şcoală; 2 biserici, deservite de 2 preoţi şi 2 cîntăreţi.

Locuitorii posedă: 40 pluguri, 80 care cu boi, 6 căruţe cu cai, 160 stupi, 584 vite mari cornute, 51 cai, 992 oi, 29 capre şi 267 rimători.

Are o şosea vecinală care o pune în legătură la N. cu com. Turceni-d.-s, iar la S., cu Ioneşti.

Turceni-de-Jos, *cătun*, reşedinţa com. Turceni-d.-j., pl. Jiului, jud. Gorj, cu o populaţie de 540 locuitori, o şcoală şi 1 biserică făcută pe la 1841, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitorii posedă: 21 pluguri, 50 care cu boi, 4 căruţe cu cai, 40 stupi, 292 vite mari cornute, 34 cai, 487 oi, 10 capre şi 177 rimători. (V. Turceni-d.-j., com. rur).

Turceni-de-Sus, *com. rur.*, în jud. Gorj, pl. Jiul, la N. com. Turceni-d.-j. şi în partea dreaptă a Jiului. Are o populaţie de 740 suflete; o şcoală şi o biserică de lemn, făcută de locuitori pe la 1848, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Este situată parte la poalele dealului Teiul, care este şi culmea Jiului şi parte cam pe coastă.

Locuitorii posedă: 35 pluguri, 110 care cu boi, 4 căruţe cu cai, 30 stupi, 452 vite mari cornute, 68 cai, 575 oi, 10 capre şi 342 rimători.

Cale: şoseaua vecinală, legînd'o cu Murgeşti, la N., Turceni-d.-j., la S. şi Calopărul-d.-j., la V.

Turceşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s., compusă din mahalele: Vlăduleşti, Biserica-de-Zid, Lespedea, Iriştea, Meia, Codreşti şi Pîlşeşti, cu o populaţie de 902 locuitori, 4 biserici (una în Biserica-de-Zid, de la 1837, alta în Mahalaua-Vechie, zidită la 1856, una în Lespedea de la 1880 şi una zidită în 1857) şi o şcoală, înfiinţată în 1882.

E situată pe dealurile: Codreşti, Vlăduţeşti, Iriştea, Meia şi Pîlşeşti, pe lîngă rîul Tiriia şi valea Lespedea, la 60 kil. de reşedinţa judeţului şi la 20 kil. de a plaiului.

Se mărgineşte la E. cu com. Pojogi şi Cireşiul; la V., cu com. Alunul; la N., cu com. Mateeşti şi Berbeşti.

Locuitorii sunt moşneni. Ei posedă: 100 boi, 200 vaci, 30 capre, 350 oi, 30 cai şi 300 porci; 6 mori de măcinat.

Şoseaua judeţeană o leagă cu Berbeşti şi Mateeşti.

E brăzdată de dealurile: Pîlşeşti şi Talpele şi udată de văile: Lespedea, Ciineluï, Seciï, precum şi de gîrla Tiriia. La E. are locurile izolate: Valea-Poduluï, Padinile şi Socetul; la V., Pleasca şi Jderul; la N., Alunişul şi Valea-Onicioiuluï; la S., Lunca-Mare şi Crivina-luï-Panait.

Turceşti, *sat*, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Bradul-Geamăna (v. a. n.).

Turcina, *culme de munte*, jud. Vîlcea, cu vîrfurile: Bora, Turcina, Poiana-Mare, Repedea şi Gurăscul, se desface din muntele Bobul, al Culmeï-Paringuluï, se întinde paralel cu Culmea-Plătăneştilor, separînd Lotrul de Lotriţa.

Turcineşti, *cătun*, reşedinţa com. Curtişoara, pl. Ocolul, jud. Gorj, situat la V. de Curtişoara şi în partea dreaptă a rîuluï Jiul, cu 560 suflete şi 1 biserică, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Locuitorii posedă: 20 pluguri, 38 care cu boi, 70 vite mari cornute, 7 cai, 100 oi, 10 capre şi 25 rimători.

O şosea comunală o leagă cu cătunele învecinate. (V. Curtişoara, com. rur.)

Turcoaia, *com. rur.*, în jud. Tulcea, pl. Măcinul, situată în partea V. a districtuluï, la 80 kil. spre S.-V. de oraşul Tulcea, capitala judeţuluï şi în partea de S.-V. a plăşeï, la 18 kil. spre S. de orăşelul Măcin, reşedinţa plăşeï. Înfiinţată pe la 1830.

E formată din cătunele Turcoaia, reşedinţă, şi Igliţa, cu 1081 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, zidită la 1862 de locuitori, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Se mărgineşte la N. cu com. urb. Măcinul; la V., cu judeţul Brăila, despărţită de Dunăre; la S., cu com. Satul-Nou; la E., cu com. Cerna şi Greci.

Dealuri: Iacob, cu prelungirile: Iglicioara Mare, Iglicioara-Mică, Gorgova şi Manole.

Movile sunt 11, artificiale.

E udată de Dunăre la V. şi de gîrlele Bălanul, Redeluia şi Noroioasa. In Dunăre, Insula-luï-Moş-Dobre aparţine comuneï.

Bălţi: Turcoaia saŭ Armanul (200 hect.), Certe-Tele, Igliţa, (300 hect.), ale statuluï.

Locuitorii posedă: 105 pluguri, 218 cai, 5 asini, 583 boi și vaci, 1608 oi, 356 capre și 228 porci; 2 mori de apă.

Căi: Șoseaua județeană Măcin-Satul-Nou și drumuri comunale la Turcoaia, la cât. Igliţa, la Greci, Cerna, Satul-Nou, Carcaliul și Picineaga.

Turcoaia, *sat,* cu 1040 locuitori și o întindere de 3351 hect., în jud. Tulcea, pl. Măcinul. Se mărginește la N. cu Igliţa, la V. cu Dunărea, la E. cu Satul-Nou și la S. cu Picineaga. Are o școală și o biserică, zidită în 1862. (V. com. Turcoaia).

Turcoaia, *ostrov,* jud. Tulcea, format de Dunărea-Veche. Aci se află carieră de piatră.

Turcoaia, *lac* (140 hect.), jud. Tulcea, pl. Măcinul, pe teritoriul com. rur. Turcoaia.

Turcoaia, *punct trigonometric* de rangul al 2-lea, jud. Tulcea, pl. Măcinul, com. rur. Turcoaia, așezat pe dealul Iacob (336 m.).

Turcul, *munte,* în jud. Prahova, pl. Peleșul, com. Predealul, la limita dintre jud. Prahova și jud. Buzău, între izvoarele Stevia și Turcul. Este proprietatea d-lui G. Gr. Cantacuzino.

Turculești, *sat,* reședința com. Călinești, pl. Podgoria, jud. Mușcel, cu 500 loc. și o biserică, deservită de 1 preot și 2 cîntăreți.

E situat în centrul comunei și se întinde până în rîul Argeșul. In centru și la N. are două dealuri: Slătineanca și Dealul-Bisericei, acoperite cu vii și livezi.

Prin mijlocul satului trece calea ferată București-Pitești și șoseaua națională paralelă.

Turculeţul, *deal* (450 m.), jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., la hotarul ei către plaiul Rîmnicul. E continuaţia dealului Lupanul și 'și întinde ramificaţiile printre afluenţii riurilor R.-Sărat și Rîmna. La poalele lui se află satul Poeniţa. Este acoperit parte cu păduri, parte cu păşuni.

Turculuĭ (Fîntîna-), *sat,* cu 18 suflete, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., în partea de N. a com. Grebănul, la poalele dealului și pe pîrîul cu acelaș nume.

Turda, *pisc,* pe creasta șiruluĭ de dealuri ce brăzdează în lung și lat com. Costești, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, și se prelungesc pe toată partea de E. a com., în stînga rîului Costești.

Tureatca, *com. rur.,* în partea de N. a pl. Berhometele, jud. Dorohoiu, formată din satele: Culiceni, Mihoreni, Stănești saŭ Pueni, Sinăuți și Tureatca. Are 3046 suflete; 5 biserici, deservite de 1 preot, 5 cîntăreți și 4 pălămari; 1 școală.

Vite mari cornute 1630, oi 1300, cai 255, porci 1575.

Tureatca, *sat,* pe moșia cu acelaș nume, jud. Dorohoiu, com. Tureatca, pl. Berhometele.

Are o populaţie de 1680 locuitori, 2 biserici, una în sat, de lemn, din 1770, și una în curtea boierească, făcută la 1842 de vornicul T. Balș; o școală, zidită în 1890.

Piraie: Arșiţa, Molnicioara și Molniţa.

Piatră calcarică și grezia se află în mare cantitate.

Drumuri principale sunt: acel de la Mihaileni la Mamorniţa și la Herţa și acel ce duce la Dersca.

Moșia se hotărește cu: Culiceni, Dersca, Sinăuți, Stănești și Bucovina.

Originară de aici este familia Baluș.

In unele cronice și acte vechi se vede scrise Balșe, iar în altele Baloș. Tot după unele acte se deduce că Baloș ar fi tulpina familiei, și că se trage din Cneazul Baloș, proprietarul moșiei Poiana de pe Moldova, care a venit din Serbia și s'a statornicit în Moldova.

In Serbia vieţuia în secolul al 14-lea această familie vechie. Banul Baloș era ginerele lui Lazăr, Regele Serbiei. După căderea Serbiei sub jugul turcesc, aŭ părăsit Ţara și pe la 1430 trecură în Moldova. In Domnia fraţilor Ilieș și Stefan, fiĭ lui Alexandru-cel-Bun, pe la 1436, Baluș era între veliţii boeri și Consilier Domnesc. («Letopișiţele» și «Cron. Rom.» de Melhisedic).

Turia, *plasă,* în partea de N.-E. a jud. Iași, așezată între riurile Jijiea la V. și Prutul la E. și N., pe podișul Turiei, pe valea Jijiei și pe șesul Prutului, prelungindu-se paralel cu riurile Prutul și Jijia, din marginea jud. Botoșani, spre S. până în capătul de N. al plășei Braniștea, ocupînd 39377 hect.

Se mărginește la N. cu jud. Botoșani, de care se desparte prin hotare stabilite; la V., cu pl. Bahluiul și Copoul, de care se desparte prin rîul Jijia; la S., cu pl. Braniștea și la E., cu Basarabia, de care se desparte prin rîul Prutul.

E formată din 5 comune: Bivolani, Iepureni, Hermeziul, Roșcani și Cărniceni, 37 sate și 3 tîrgușoare.

Are 24 biserici, cu 16 preoţi, 29 cîntăreți și 9 eclesiarhi, aparţinînd de eparhia Mitropoliei

din Iași; 13 școli; un spital județean; 20 mori.

Dealul Turia, cu diferitele lui ramificări se întinde de la N. la S., printre riurile Jijia și Prutul.

Ape: Prutul și Jijia și un număr de pîraie, ce izvoresc de printre dealuri și care în cursul lor formează prin diferite văi ăazuri, ce servesc pentru adăpatul vitelor.

Căi: șoseaua județeană Iași-Botoșani, o cale comunală vecinală și un drum vechiu, numit Drumul-Furilor, ce vine din jud. Botoșani; mai multe drumuri comunale și vecinale.

Din 39377 hect., întinderea teritoriului plășei Turia, 13513 hect. sunt pămînt de cultură, care produce tot soiul de cereale și legume; 75 hect. vii și 1835 hect. păduri; iar 23956 hect. sunt cuprinse de apă (pîraie, iazuri, mlăștini), imașe, fînațe, locuri pentru așezarea satelor și livezi.

E bogată în imașe și fînațe înlesnindu-se prin aceasta creșterea vitelor, care se ridică la 37344 capete, din care: 13182 vite mari cornute, 18815 oi, 113 capre, 1753 cai și 3481 rîmători.

E acum unită cu pl. Copoul (v. a. n.).

Turia, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Oltul-d.-j., compusă din 6 cătune: Zorleasca, Recea, Turia, Birca, Valea-Mare și Buicești, cu o populație de 2400 locuitori, 5 biserici și o școală.

Este situată pe dealul și valea Turia, la 10 kil. de Slatina, capitala județului, și la 12 de reședința plășei.

Parte din locuitori sunt moșneni, 325 s'au împroprietărit la 1864. Ei posedă: 200 cai, 500 iepe, 800 boi, 600 vaci, 10 capre, 5000 oi și 500 porci.

Veniturile și cheltuelile comunei se ridică la 6148,99 lei.

Șoseaua națională Pitești-Slatina traversează comuna.

E brăzdată de dealurile: Recea, Drumul-Oii (de la N. la S.), Biftia (de la E. la V.), Osiletul (de la E. la V.), Sterpul (de la N. spre S.) și udată de văile: Turiei, Pană, Paraschiva, Biftia și Dîrjovul.

Turia, *sat*, cu 550 locuitori, jud. Olt, pl. Oltul-d.-j., com. Turia (v. a. n.).

Turia, *podiș* al dealului Turia, ocupă partea de mijloc a com. Roșcani, pl. Turia, jud. Iași, prelungindu-se de la N. la S. Pe el se află drumul Furilor.

Ca ramificări ale acestui podiș sunt podișele: Tabîra, Popei și al Cruceï, Capul-Dealului și al Găurenilor și podișul Borșeï.

Turia, *vale*, în jud. și pl. Tulcea, pe teritoriul com. rur. Beș-Tepe.

Turiaculuï (Valea-), *pîriu*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. Luncavița, și anume pe al cătun. săŭ Rachel.

Turluianul, *sat*, cu 208 locuitori, jud. Bacău, pl. Tazlău-d.-s., comuna Bucșești, situat pe pîrîul Cernului, mai la vale de satul Cernul, la 3 kil. de satul Bucșești (v. a. n.).

Turnul, *schit de călugări*, jud. Argeș, pl. Loviștea, metoh al mănăstirei Cozia, din jud. Vîlcea. Este situat în mijlocul pădurilor seculare și nu este accesibil de cît cu piciorul saŭ cu calul. Monahii duc o viață de schimnicï foarte retrasă.

In timpul din urmă (1900—1901) acest schit s'a reparat și înfrumusețat prin îngrijirea și cu cheltuiala P. S. S. părinteluï Episcop de Argeș, Timuș.

Turnul, *loc izolat, ripos*, județul Mușcel, com. Berevoești-Pămînteni, plaiul Nucșoara. Legenda spune că pe rîpile Turnului, Negru-Vodă 'și-a așezat oștirea sa și s'a bătut cu Tătarii, care eraŭ așezați pe Malul-Viei (spre S.), unde voiaŭ să zideascâ cetate.

Turnul, *moșie* a statului, județul Teleorman. (Vezi: Turnului (Domeniul-).

Turnul-Măgurele, *com. urb.*, și reședința jud. Teleorman, situată pe partea stîngă a fluviului Dunărea, pe un platoŭ care înaintează din lunca coprinsă între Dunăre și riul Olt. Se găsește la distanță de 4200 m. de la Dunăre și 3200 m. de la Olt, iar în unghiul format de aceste 2 distanțe se află gura unde Oltul dă în Dunăre. Înălțimea orașului d'asupra nivelului Mărei-Negre este de 40 m., la observatorul meteorologic de lîngă spitalul județului. E situat la 242 kil. de București.

Turnul e așezat pe deal în formă de amfiteatru care domină toată lunca dintre Dunăre și Olt. In față sunt dealurile Bulgarieï și orașul Nicopoli.

Orașul propriu zis are ca limite la S.-E. și la S.-V. lunca dintre Dunăre și Olt, la N. și N.-V. com. Odaia și teritoriul eï, iar la E. com. Măgurele, pănă aproape de bifurcația dintre șoseaua națională Turnul-Alexandria și cea județeană Turnul-Roșiori.

Fiind situat între Olt și Dunăre, este tot-d'auna expus curenților acestor mari cursuri de apă. In timpul verii temperatura se ridică în unii ani pănă la 39,9° Celsius; iarna termometrul se coboară între 15° și 20° și chiar pănă la 28°, cînd înghiață Dunărea și chiar Oltul.

Suprafaţa comuneĭ, dimpreună cu moşia şi diferitele proprietăţĭ ce are prin prejur, este de 1450 hect.

Populaţiunea oraşuluĭ în 1900 a fost de 8668 locuitorĭ: 5013 bărbaţĭ şi 3655 femeĭ.

Numărul vitelor e de 9264 capete în toată raza comuneĭ. Din acestea sunt 315 caĭ, 2960 vite marĭ cornute, 1939 vite micĭ cornute şi 4000 porcĭ.

Turnul-Măgurele are un gimnaziŭ înfiinţat în 1889; treĭ şcolĭ primare, două de băeţĭ şi alta de fete; o grădină de copiĭ şi o şcoală confesională a izraeliţilor.

Bisericĭ sunt două: Sf. Haralambie şi Sf. Vinere. La cimitirul oraşuluĭ este încă o biserică ce serveşte de capelă şi unde nu se oficiază. Preoţĭ sunt 5, cîntăreţĭ 4 şi paracliserĭ 2. Catoliciĭ şi Evreiĭ aŭ case particulare de rugăciune.

Are o staţiune meteorologică de al II-lea ordin.

Ca punct comercial de întîia mînă, Turnul-Măgurele a avut timp de peste 40 de anĭ cel maĭ mare renume în Ţară. Aci se aduceaŭ spre încărcare la Dunăre productele de tot felul din maĭ multe judeţe, din Olt, Argeş, Muşcel, Romanaţi şi chiar Vîlcea.

După ce se înfiinţă portul Corabia la 1870, mare parte din traficul comercial trecu la acest port noŭ, iar în urma terminăreĭ liniilor ferate Bucureşti-Roman, Bucureşti-Brăila şi Bucureşti Vicirorova, Turnul începe a pierde şi maĭ mult din importanţa luĭ şi aceasta s'a accentuat cu deosebire după construcţiunea linieĭ ferate Costeşti-Măgurele. Azĭ nu maĭ avem de semnalat aci de cît comerciul de cereale.

Vezĭ şi Turnul, port.

Are o fabrică de bere, 2 de săpun, 1 fabrică de lumînărĭ de ceară şi maĭ multe ateliere mecanice.

Căĭ de comunicaţie: calea ferată Costeşti-Măgurele şi diferite şosele, din care maĭ însemnate: calea naţională Turnul-Alexandria-Bucureşti, calea judeţeană Turnul-Slatina, calea judeţeană Turnul-Izlaz, calea Turnul-Zimnicea şi drumul spre Port.

Notiţe istorice. In apropiere de Turnul-Măgurele se află ruinele unuĭ castel roman, transformat maĭ în urmă în cetate romînească sub numele de *Nicopoli-Mic*, saŭ *Nicopoiul-Mic*, şi care apoĭ a devenit cetate turcească. Ea a fost dărîmată în urma tractatuluĭ de la Adrianopole (1827), cu care ocaziune s'a aflat o piatră cu inscripţiune latină privitoare la Iulius Captiv, *conductor publici portorii Illyrici et ripae Thraciae*, adică arendaş general al vămilor din ţările de la izvoarele Dunăreĭ până la gurile rîuluĭ (din anĭ 161—169 d. Chr.). Tot de aci d. Tocilescu a transportat la muzeul din Bucureşti o altă inscripţiune a luĭ Traianus Decius. Aceste pietre cu inscripţiunĭ provin probabil din ruinele cetăţiĭ Oescus (azĭ Ghighen) în Bulgaria, peste drum de Celeiŭ.

Abia în secolul al XIV-lea încep a se ivi oare-care dovezĭ că prin aceste locurĭ s'aŭ petrecut fapte însemnate. In anul 1394, Baiazed a trecut Dunărea cu o armată numeroasă şi a cuprins fortăreaţa Nicopoiul cel mic, aşezînd acolo garnizoană. Mircea Basarab, cu ajutorul luĭ Sigismund, regele Ungarieĭ, alungă pe Turcĭ şi cuprinde din noŭ cetatea (1395).

La 1416, Turciĭ trec Dunărea, jefuesc şi pustiesc Ţara, ocupă din noŭ Turnul şi aşează într'însul armată pentru a le servi de apărare, căcĭ Giurgiul deja îl ocupase. Turciĭ stăpînesc acest punct până la anul 1462.

In primăvara anuluĭ 1462 o armată turcească de 250000 soldaţĭ porni în două părţĭ: o parte pe Marea-Neagră cu flota pentru transportul proviziunilor de războiŭ şi de hrană; cea-l'altă parte — şi cea maĭ însemnată — de la Adrianopole se îndreptă spre Dunăre. Locul de întîlnire era la Nicopole. Vlad, cu vre-o 22000 oamenĭ, între care se număraŭ şi tinerĭĭ de la 12 anĭ în sus, tăbărĭ în dreptul Nicopoleĭ, ca să apere trecătoarea. Armata turcească de uscat, comandată de însuşĭ Sultanul Mahomet, ajungînd aci, trecu Dunărea cu marĭ pierderĭ, din cauza ploaeĭ de săgeţĭ ce Romîniĭ aruncaŭ asupră-ĭ. Ţepeş este silit însă a se retrage, ne maĭ putînd apăra trecătoarea.

Timp de aproape 60 de anĭ istoria nu maĭ menţionează despre vre-o întîmplare împrejurul acesteĭ cetăţĭ.

Pe la 1521, Mahomet-Beĭ vine de peste Dunăre cu puterĭ marĭ pentru a nimici oştirea luĭ Radu de la Afumaţĭ, care după ce fusese izgonit de Turcĭ de pe tron, strînsese oaste şi işĭ reocupă scaunul. Mahomet vine cu puterĭ şi maĭ marĭ, în urma acestuĭ fapt, dar după maĭ multe înfrîngerĭ este silit să ia fuga peste Dunăre, unde Radu îl urmăreşte bătîndu-l înfricoşat la Nicopole şi Şiştov.

In anul 1545, sub domnia luĭ Radu, fiul luĭ Radu-cel-Mare, Turciĭ puseră din noŭ mîna pe cetatea Turnuluĭ, o întăriră şi împreună cu teritoriul dimprejur o declarară raia, utilizînd'o ca un post înaintat în această parte a imperiuluĭ. Delimitarea teritoriuluĭ ocupat de raiaoa Turnuluĭ s'a făcut în anul 1546, sub domnia luĭ Mircea-Vodă-Ciobanul.

Marele ban al Ţării a luat parte la această importantă lucrare. De la acesta a rămas numele de Drumul-Banului, care venea despre Giurgiu, pe marginea Dunării. Odată cu ocuparea cetăţei de către Turci, i s'a dat şi un comandant saŭ beiŭ şi beg. («Magazin istoric», vol. IV).

In timpul luptelor luĭ Mihaiŭ-Viteazul, punctul Turnul-Măgurele a fost locul multor întîmplări însemnate. Dunărea fiind îngheţată în iarna anuluĭ 1598, o parte din trupele erouluĭ trecură şi pe aci, cuprinse, pustii şi dărîmă Nicopoli şi satele de prin prejur, precum făcuse şi cu alte cetăţĭ şi oraşe de pe malurile Dunăreĭ pănă la Marea-Neagră. Turcii însă, curînd după aceia, luară iarăşĭ cetatea Turnuluĭ înapoĭ. In Septembrie 1596, Mihaiŭ atacă din noŭ această cetate şi o dărîmă.

Odată cu stingerea erouluĭ, în urma odiosuluĭ asasinat de la Turda, Turcii reocupă Turnul şi îşĭ stabilesc acolo desăvîrşită stăpînire. După această dată, nu maĭ vedem făcîndu-se menţiune de dînsul timp de aproape un secol şi jumătate.

In timpul războiuluĭ dintre Ruşi şi Turcĭ, la 1768—1774, cetatea Turnuluĭ, ocupată de o garnizoană de 3000 Turcĭ, este asediată de armatele ruseştĭ, care înaintaŭ sub comanda generaluluĭ Repnin (1771). In această cercare soseşte şi generalul Potemkin. Impresurarea cetăţiĭ părea anevoioasă din cauza poziţiuneĭ sale.

La 15 Martie 1772, generalul rus Bogdan bătu pe Turcĭ la Turnul şi le ocupă întărirea; în 18 Aprilie, Turcii năvălesc spre a relua castelul, dar sunt bătuţĭ cu desăvîrşire şi puşĭ pe fugă. Mulţĭ din eĭ se înecă în Dunăre. (Cronicarul Atanasie Comnen).

La 13 Ianuarie 1774, Izzet-Ahmed-paşa reuşeşte a bate pe Ruşĭ la Turnul.

In anul 1810, luna Maiŭ, Ruşii încercară a trece Dunărea tot pe la punctul Turnul-Măgurele, dar sunt respinşĭ.

In iarna anuluĭ 1828—1829, Ruşii luară capul de pod stabilit pe Dunăre, între Nicopoli şi Turnul. In Nicopoli se găsea atuncĭ comandant Ceapanoglu, dintr'o familie ilustră din Asia.

In Februarie 1829, un detaşament din trupele ruseştĭ, din al 9-lea regiment de vînătorĭ, trece Dunărea şi surprinde flotila turcească nu departe de Nicopoli.

In urma tractatuluĭ de la Adrianopole, Turcii sunt obligaţĭ să părăsească raiaoa Turnuluĭ, ca şi pe a Giurgiuluĭ şi Brăileĭ, şi teritoriul ocupat de raia fu înapoiat Ţării. Dar cu toate că stăpînirea turcească fusese mărginită, un beiŭ, care a maĭ stat acolo cît-va timp, făcea marĭ neajunsurĭ locuitorilor, pe care îĭ jefuia prin neferiĭ săĭ.

La anul 1848, Turnul-Măgurele fuse şi dînsul, întru cît-va, teatrul evenimentelor revoluţiuneĭ la care participară Eliade, Tell, Magheru, Popa-Şapcă şi alţiĭ, care pornise de la comuna Izlazul din judeţul Romanaţi, trecînd prin Turnul-Măgurele.

In rezbelul de la 1853—54, Turnul-Măgurele suferi multe încercărĭ pe urma luptelor dintre Ruşĭ şi Turcĭ.

In timpul acestuĭ rezbel, în Februarie 1854, pe cînd armatele ruse se aflaŭ pe la Segarcea şi alte sate de prin prejur, Turcii aŭ năvălit despre Dunăre în oraş, cu scop maĭ mult ca să jefuească de cît să se lupte. Era într'o zi de sărbătoare, pe cînd se urma slujba la biserica Sf. Haralambie. La alarma dată că vin Turcii, preoţiĭ şi lumea din biserică aŭ fugit, coprinşĭ de frică. Unul din aceştia, răposatul preot Paraschiva, a fugit îmbrăcat în hainele preoţeştĭ, luînd cu dînsul pe un copil mic al săŭ şi aŭ apucat spre Alexandria, împreună cu alţĭ locuitorĭ. Turcii aŭ intrat în adevăr în biserică, crezînd că vor găsi ceva odoare scumpe şi lume, să jefuiască; negăsind însă nimic, aŭ profanat'o, trăgînd un glonţ în icoana Sf. Haralambie, furînd numaĭ vasele sfinte ale bisericeĭ. Pe la 1860, acele vase aŭ fost găsite la un Turc din Nicopoli şi readuse la biserică.

Acest fapt e de relevat pentru că este cel din urmă, din mulţimea de sălbăticiĭ şi tîlhăriĭ ce Turcii maĭ bine de cincĭ secole aŭ săvîrşit asupra Ţării.

Din toate luptele ce s'aŭ petrecut la acest punct, reese importanţa văditä a luĭ, căcĭ el a fost considerat tot-d'a-una drept cap al poduluĭ pe Dunăre pe la Nicopoli, de aci la Plevna spre Sofia (vechia Sardica); iar pe de altă parte deschidea drumul spre pasul Şipca la Balcanĭ, de unde apoĭ se putea lua drumul spre Constantinopole.

Cel maĭ important rol însă, l'a avut Turnul-Măgurele în tot timpul ultimuluĭ rezbel pentru independenţă, din 1877.

După ce trupele ruseştĭ trecură Dunărea pe la Zimnicea, diviziunea IV-a romînă trecu de peste Olt la T.-Măgurele.

La luarea Nicopoleĭ, trupele romîne de la Turnul-Măgurele şi Izlaz aŭ contribuit în cea maĭ mare parte la această izbîndă.

In zilele de restrişte ale Ruşilor înaintea Plevneĭ, generaliĭ ruşĭ, marele duce Nicolae şi însuşĭ Impăratul Alexandru II, aŭ cerut maĭ întîiŭ ca trupele ro-

mîne să ocupe Nicopoli şi mai în urmă ca să le vină în ajutor din naintea Plevnei. Strîmtoraţi de repetatele înfrîngeri suferite din naintea Plevnei, Ruşii cer prin faimoasa telegramă a mareluĭ duce Nicolae, din 15 Iulie 1877, adresată A. S. R. Carol I, Domnitorul Romîniei, ca să le vină în ajutor «cu orĭ-ce preţ şi în orĭ-ce condiţiuni, cauza creştinătăţiĭ fiind în mare pericol». La 20 Iulie, trupele romîne aflate pe la T.-Măgurele şi prin prejur trec Dunărea şi ocupă Nicopoli; peste puţin trece şi Domnul Romînilor, Carol I, tot pe la T.-Măgurele, la cartierul general rusesc; iar mai în urmă se aşează pe Dunăre podul pe vase pe care s'aŭ făcut comunicaţiunile cu Nicopole în tot timpul cît a ţinut războiul.

In toată durata împresurăreĭ Plevnei, T.-Măgurele a avut cea mai mare importanţă: aci se adunaŭ toate proviziunile de hrană şi de războiŭ ale trupelor romîne şi parte din acele ruse; primul-ministru al Ţăreĭ şi ministru de rezbel Ioan C. Brătianu stătu multe săptămînĭ aci pentru a îngriji de îndestularea oştireĭ; pe aci eraŭ conduşĭ prisonierii; de aci îşĭ comunicaŭ noutăţile diferiţiĭ corespondenţĭ aĭ ziarelor din lumea întreagă; de aci, în fine, fu anunţată la cele patru puncte cardinale, gloria armatelor romîne şi bravura valorosuluĭ Căpitan şi Domn al Romînilor, la $^{18}/_{20}$ Noembrie 1878.

Dar nu numaĭ ca punct strategic a avut importanţă Turnul-Măgurele în decursul veacurilor, ci şi ca punct comercial a jucat mare rol; aci era şi port şi trecătoare însemnată, căcĭ iată ce ne spune un misionar catolic care a călătorit acum 256 de anĭ pe la T.-Măgurele:

«Obiceiul se făcuse încă din timpurile de maĭ înainte ca episcopiĭ catolicĭ saŭ locţiitoriĭ lor să plece pe la doĭ-treĭ anĭ odată din reşedinţele lor, spre a vizita bisericele catolice, fie din circumscripţiunea lor, fie din circumscripţiunea altora care, neavînd parale saŭ curagiul de a înfrunta primejdiile călătorieĭ, cereaŭ voie de la Roma să nu fie obligaţĭ a face aceste inspecţiunĭ.

«Petru Bogdan Bacsicĭ vizitează în primăvara şi în vara anuluĭ 1640 bisericile catolice din Bulgaria şi, pentru că la Nicopole se află o biserică catolică, închinată S-tuluĭ şi mareluĭ mucenic Ştefan, el vine şi aci şi apoĭ trece şi peste Dunăre, în Ţara-Romînească, la Turnul-Măgurele. Cetate turcească, Turnul avea împrejuru-ĭ un domeniŭ de şease mile de lung, şi încă maĭ mare în lărgime; acest domeniŭ era sub stăpînirea Turcilor. Pămîntul acestuĭ domeniŭ, e de o calitate minunată şi produce cu un belşug care întrece producţiunea tuturor pămînturilor arabile din Bulgaria».

Teleormanul păstrează şi astăzĭ, după 262 anĭ, reputaţiunea şi calităţile ce-ĭ recunoştea episcopul catolic la 1640.

La schela Turnuluĭ se făcea, ne spune tot Bacsicĭ, comerciŭ întins de cereale, lemne, oĭ, vin, peşte. Negustătoriĭ Raguseĭ, cetate al căreĭ rol în istoria comerciuluĭ romînesc este nesămuit de mare, veneaŭ la Nicopole şi la Turnul ca să cumpere, să vîndă şi să schimbe, şi veneaŭ în număr atît de mare, în cît simţiseră trebuinţa de a avea o biserică a lor catolică.

In privinţa întemeieriĭ oraşuluĭ Turnul-Măgurele, dăm aci următoarele amănunte:

Cîţĭ-va anĭ după complecta evacuare de către Turcĭ a cetăţiĭ Turnuluĭ, simţindu-se trebuinţa de a se înfiinţa acolo oraş, de oare-ce negustătoriĭ ce aveaŭ afaceriĭ în port locuiaŭ în satul Măgurele, — s'a şi pus la cale ca reşedinţa jud. Oltul, din care încă făcea parte această regiune, să se mute de la Slatina la Turnul.

«Gazeta oficială» a Ţăriĭ cu No. 5 din 27 Februarie 1836 a publicat textul decisiuneĭ luată de M. S. Vodă, de pe care reproducem următorul extras:

«Cu prilejul încredinţăreĭ ce s'a primit de la departamentul din lăuntru, că negustătoriĭ ce prin jalbă către Înălţimea Sa aŭ arătat dorinţa a înfiinţa oraş la Turnul, sunt la număr una-sută-cinciĭ-spre-zece şi se pot aduna pănă la două-sute; luîndu-se în băgare de seamă cît de folositor este a fi capitala judeţelor de margine la locul unde este port, privind aceasta atît spre înflorirea negoţuluĭ cea cu înlesnirea adunăreĭ populaţieĭ, multă întindere şi spornică înaintarea întru înfrumuseţarea oraşelor, cît şi spre în maĭ multă înlesnire în organisaţia bunelor întocmirĭ, urmînd a fi într'unul şi acelaş loc — şi maĭ cu seamă unde este carantina, — toate ramurile de dregătoriĭ administrative, judecătoreştĭ şi carantineştĭ, precum şi strejuitorie de graniţă etc., chibzueşte polieţeneasca priveghere şi înlesnirile ce pot avea negustătoriĭ asupra relaţieĭ ce aŭ în feluriĭ de pricinĭ cu dregătoriile, cît şi pentru că Slatina se află într'un loc cu totul la o margine şi neîndemănatic pentru cea maĭ multă parte a locuitorilor judeţuluĭ la trebuinţele ce aŭ cu autorităţile din capitala luĭ, de neapărat se socoteşte a se muta capitala judeţuluĭ Oltul la Turnul, după pilda oraşelor Giurgiul, Brăila şi Turnul-Seve-

rinului. Fiind şi judeţ din cele de margine şi cu o schelă aşa însemnătoare, iar mai cu seamă că şi locuitorii judeţelor învecinate vor simţi un mare ajutor de a putea vinde mai cu preţ productele ce ar putea strînge din munca lor, pentru că atunci le vor duce cu înlesnire la acest port, unde vor putea găsi destui muşterei a le cumpăra, spre un asemenea dar sfîrşit, se chibzueşte următoarele:

Se va statornici acolo, oraş, în raza sa de stînjeni cuadraţi 200000, avînd şi islaz, peste tot 1004 pogoane, cu aceleaşi îndatoriri şi regului ce s'au întocmit şi la Giurgiul şi la Brăila. — Planul oraşului se va alcătui după pilda celor nouă oraşe mari ale Europei. — Numirea acestui oraş va fi Turnul. — Strămutarea ot-cîrmuirei şi a tribunalului din Slatina la Turnul, se va face după noua înscriere a contribuţiunilor, cînd atunci se va duce la săvîrşire şi proiectul despre rotunjire în totalul său, potrivit cu întinderea judeţului Olt, fiind unele sate peste trei-zeci ceasuri depărtare de Turnul».

La început a fost vorba ca oraşul să se stabilească în vale, la cetate, dar în vederea revărsărilor Dunărei şi Oltului, se hotărî să'l pue în deal unde se găseşte.

Strămutarea definitivă a tuturor autorităţilor s'a făcut tocmai la 1839.

Rotunjirea judeţelor Oltul şi Teleorman, despre care se face menţiune, s'a făcut ast-fel precum există azi, dîndu-se Oltului Slatina ca reşedinţă, iar capitala Teleormanului s'a strămutat de la Roşiori întîiu la Zimnicea, unde a stat vre-o doi ani, şi apoi a trecut la Turnul Măgurele.

Oraşul se populă treptat de către locuitorii, mai ales negustători, din satul Măgurele, precum şi cu ceî veniţi de pe la Roşiori, Zimnicea şi din alte părţi.

Turnul-Măgurele, *port*, situat pe Dunăre, jud. Teleorman, la 4 kil. de oraşul cu acest nume şi la 2 kil. de gura Oltului. Aci abordează vapoarele şi toate vasele plutitoare ce vin pe Dunăre cu mărfuri şi călători. Compania austriacă de navigaţiune are aci debarcaderul său propriu şi o agenţie sucursală. Agenţia este pusă în comunicaţiune printr'un fir telegrafic cu oficiul Turnul-Măgurele, căruia se transmite telegrame numai pentru serviciul navigaţiunei şi al afacerilor de comerciu. Compania rusă de navigaţiune «Gagarin» are de asemenea debarcaderul său propriu, avînd în oraş un reprezintant pentru afacerile comerciale. Aci e şi un debarcader propriu al Regiei Monopolurilor Statului pentru serviciul navigaţiunei romîne.

Portul este pus în legătură cu oraşul printr'o şosea, întreţinută de Ministerul lucrărilor publice din veniturile portului. In 1885 s'a construit la capătul şoselei, în port, un cheu de lemn care a fost degradat de inundaţiunile Dunărei şi Oltului, dar care mai în urmă a fost reparat şi pus în bune condiţiuni. In 1892 s'au început lucrările pentru construcţiunea ramurei de cale ferată Turnul-Port, care pleacă din gara Turnul-Măgurele, ast-fel că încărcările de producte se fac astăzi din vagoane direct la port. Ramura Turnul Port are o lungime de 5,2 kil.

Turnul-Măgurele este şi punct vamal important. Biuroul vamal, înfiinţat în 1860, a avut în 1897 un venit de 187261 lei. Biuroul vamal este instalat în oraş, iar în port se află numai o sucursală; operaţiunile vamale mai importante se fac la biurou, iar cele mai mici la sucursală.

Tot aci în port, pe partea dreaptă a şoseleî, se află clădirea observatoruluî de vite, unde se ţin sub observaţiune vitele bănuite a fi bolnave, destinate pentru import sau export.

Locul unde este astăzi portul, a fost una din cele mai vechi trecători pe Dunăre şi un punct comercial de mare importanţă.

Pe timpul ocupaţiuneî turceşti era în adevăr trecătoare pe la cetatea Turnului şi două vămi, una turcească în port şi una romînească la Segarcea. Faţă cu nesiguranţa în care se găseau negustătorii romîni în faţa autorităţilor turceşti şi faţă de jafurile la carî eraŭ expuşi, mulţi dintr'înşii preferaŭ să-şi încarce mărfurile pe la com. Cioara, unde a fost mult timp o mică trecătoare pe Dunăre. După stabilirea autorităţilor romîneşti la Turnul, trecătoarea de la Cioara s'a desfiinţat.

Turnul-Măgurele, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul-Marginea, com. Turnul-Măgurele, pe linia Roşiori-T.-Măgurele, pusă în circulaţie la 12 Septembrie 1887. Se află la 7,6 kil. de Liţa, staţia vecină. Inălţimea d'asupra nivelului Mării de 26m,57. Venitul acesteî staţii pe anul 1896 a fost de 184280 lei, 39 banî. De aci pleacă o linie la port.

Turnul-Măgurele-Port, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Teleorman, pl. Călmăţuiu, com. Măgurele, pe linia T.-Măgurele-Port, pusă în circulaţie la 1 Decembrie 1893.

Se află la 5,2 kil. de T.-Măgurele, staţia vecină. Înălţimea deasupra niveluluĭ Mărĭĭ de 22m,07. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 38477 leĭ, 90 banĭ. Aci se trece Dunărea spre a lua trenul ducînd la Sofia în Bulgaria.

Turnul-Severin, *com. urb.*, în pl. Ocolul-d.-s., jud. Mehedinţi, situată pe o poziţie frumoasă în valea Dunăreĭ, la V. Ţăreĭ.

Are forma unuĭ poligon, înconjurat în partea de N., E. şi V. de un şanţ, iar la S., de Dunăre.

Se mărgineşte: la E., cu com. Şimianul; la S., cu fluviul Dunărea; la V., cu com. Schela-Cladoveĭ, iar la N., cu com. Bresniţa.

Turnul-Severin are aproape 4000 case şi 18626 locuitorĭ (recensămîntul din Decembrie 1899).

E capitala judeţuluĭ, oraş comercial şi unul din porturile cele maĭ principale ale Romînieĭ pe Dunăre.

Are un liceŭ; o şcoală profesională; 3 şcoale primare de băeţĭ şi 3 de fete; maĭ multe institute private; o şcoală de cătun, în mahalaua Cerneţi.

Sunt 3 bisericĭ ortodoxe şi anume: biserica cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, care e şi catedrala, biserica Grecesculuĭ, cu hramul Sf. Ioan şi capela de la cimitirul oraşuluĭ; ele sunt deservite de 7 preoţĭ, un protoereŭ, 2 diaconĭ şi 7 cîntăreţĭ. Se maĭ află o biserică catolică, una protestantă şi o sinagogă; 3 cimitire: unul ortodox, unul catolic şi unul izraelit. Are 201 cîrciumĭ.

El posedă o grădină foarte frumoasă pe malul Dunăreĭ, în mijlocul căreia se înalţă un turn, singura rămăşiţă a castelului medieval ce a fiinţat aci, şi de la care şĭ-a luat numele de Turnul-Severin.

Oraşul antic se afla ceva maĭ sus, în dreptul capuluĭ poduluĭ.

Este cel maĭ vechiŭ aşezămînt roman în Ţara noastră, căcĭ, după constatările d-luĭ Tocilescu, era deja municipiŭ cu numele: *Municipium Flavium Drobetta*, înainte ca Traian să fi bătut şi supus pe Dacĭ. Podul de piatră construit aci de Traian a început deja înainte de sfîrşitul primuluĭ războiŭ dacic, şi la anul 105 era gata.

Municipiul dărîmat fiind de barbarĭ, împăratul Hadrian l'a reconstruit şi ĭ-a dat numele: *Municipium Flavium Hadrianum Dobrettensium*. Septimiŭ Sever l'a ridicat la rangul de *colonie*. Inscripţiunile, din care o parte se află expuse în grădina publică a oraşuluĭ, ne ajută a căpăta o idee despre viaţa ce a înflorit odinioară aci.

La capul poduluĭ antic se află ruinele castelului, care păzia podul. Săpăturile întreprinse de d. Tocilescu în anĭ 1897 şi 1898 aŭ constatat în acest castel 3 epoce: *a)* epoca luĭ *Traian*, căreia aparţine rămăşiţele *capului podului*, zidurile fortăreţeĭ cu ale sale 15 turnurĭ aşezate în interior, şi *praetorium*; *b)* epoca luĭ *Constantin-cel-Mare*, căreia ĭ aparţine: 4 turnurĭ exterioare şi 4 edificiĭ cu ale lor 80 de camere saŭ *cubicula* (aceste camere aŭ înaintea lor o arcadă boltită); şi *c)* epoca luĭ *Justinian*, de la care s'a păstrat *turnul* circular menţionat de scriitorul Procopios sub numele de Turnul-Teodoreĭ. In acest turn, archeologul nostru a găsit întrebuinţate ca materiale de construcţiune 9 maĭ stele funerare de ale unor soldaţĭ morţĭ puţin după epoca luĭ Traian. In afară de zidurile castelului săpăturile aŭ descoperit ruinele uneĭ bisericĭ şi a uneĭ capele creştine (Vezĭ Gr. G. Tocilesco, «*Fouilles et recherches archéologiques en Roumanie*», p. 141).

In partea de V. a oraşuluĭ s'a descoperit un cimitir vechiŭ în marginea Dunăreĭ.

In Turnul-Severin se află şantierul romîn al vapoarelor, un atelier al căeĭ ferate şi un depoŭ de maşinĭ, iar maĭ sus, pe malul Dunăreĭ, se află ocoalele de rîmătorĭ. In acest oraş sunt şi maĭ multe fîntînĭ cu apă bună de băut, despre care tradiţia povesteşte că ar fi fost adusă de către Romanĭ de la Bresniţa (v. a. n.).

Turnul-Severin, *staţie de dr.-d.-f.*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul, com. T.-Severin, pe linia Craiova-Virciorova, pusă în circulaţie la 5 Ianuarie 1875. Se află între staţiile Palota (18,8 kil.) şi Virciorova (17,3 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ, de 48m,24. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 300406 leĭ şi 19 banĭ.

Turnuluĭ (Domeniul-), *moşie*, proprietate a statuluĭ, în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul, compusă din 3 corpurĭ: Turnul, Suroaia şi Gîrla. Aceasta din urmă este situată peste Olt în jud. Romanaţi. Pe acest domeniŭ este şi balta Berceluiul. Se întinde de la Dunăre spre hotarul moşieĭ Seaca, de aci merge pe hotarele moşieĭ Secara, Dracea, Liţa şi Segarcea, de unde trece pe hotarele moşieĭ şi terenurilor oraşuluĭ T.-Măgurele. Suprafaţa sa este cam de 4500 hect., împreună cu balta. Statul are pe domeniul săŭ maĭ multe clădirĭ. La marginea com. Traianul este conacul moşieĭ, ma-

gazii de producte şi o moară de măcinat cu aburi. Preţul cu care se arendează moşia este de 82445 lei.

Inainte de împroprietărirea însurăţeilor pe o porţiune din corpul Suroaia, unde s'a format com. Traianul, acest domeniŭ era cu mult mai mare.

Patru com. rur. sunt pe teritoriul domeniuluĭ: Măgurelele, Flăminda, Traianul şi Odaia. Aci sunt şi viĭ, în mai multe părţi, cultivate de locuitoriĭ cu drept de otaşniţă. Tot pe acest domeniŭ statul are mai multe case, bordee şi locurĭ virane, date cu embatic.

Turtaba, *sat*, făcînd parte din com. rur. Siliştea, pl. Cerna, jud. Mehedinţi. Este situat la poalele dealuluĭ Paharnicul.

Turtucaia (Ostrovul-), *pădure* a statuluĭ, jud. Ilfov, în întindere de 200 hect.

Turtureşti, *sat*, cu 195 locuitorĭ, com. Căciuleşti, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, situat la 5 kil. de oraşul Piatra.

Locuitoriĭ posedă: 125 vite cornute, 10 caĭ, 9 porcĭ, 300 oĭ.

Tuta, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuş, com. Bogdăneşti, situat pe malul drept al Trotuşuluĭ, la ½ kil. de satul Bogdăneşti şi la 3 kil. de gara Oneşti. Are o populaţie de 311 suflete, Ungurĭ şi o biserică catolică, clădită în 1866 de locuitorĭ.

Vite: 127 caĭ, 160 vite cornute şi 35 porcĭ.

Tutana, *com. rur.*, pe valea cu acelaş nume, jud. Argeş, pl. Argeş, la 12 kil. de Curtea de Argeş, reşedinţa subprefectureĭ şi la 18 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Anghineşti, Noapteşu, Tutana, Valea-Brazilor, Valea-Enache şi Valea-Porculuĭ, cu 1881 locuitorĭ, 2 şcoale şi 5 bisericĭ, din care una fosta Mănăstirea Tutana (v. a. n.).

E situată pe malul drept al rîuluĭ Argeş, cam la vr'o 15 kil. spre S. de Curtea-de-Argeş.

Locuitoriĭ posedă: 394 boĭ şi vacĭ, 21 caĭ, 12 bivolĭ, 118 oĭ, 46 capre şi 820 rîmătorĭ.

Satul Tutana se află pe proprietatea statuluĭ Vatra-Schituluĭ-Tutana.

Tutana, *sat*. Vezĭ Cicăneşti-d.-j., jud. Argeş.

Tutana, *sat*, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Găvana-Valea-Rea (v. a. n.).

Tutana, *sat* cu 312 locuitorĭ, jud. şi pl. Argeş, com. rur. Tutana (v. a. n.).

Tutana, *schit* de călugărĭ, cu hramul Cuv. Athanasie, pe malul drept al rîuluĭ şi jud. Argeş, întemeiat de Mihnea Vodă, feciorul luĭ Alexandru Vodă, la anul 1577. Servea de metoh mănăstiriĭ Radu-Vodă din Bucureşti, care era închinată la mănăstirea Jvirul din muntele Athos. In urma secularizăriĭ, s'a redus la biserică de mir, avînd 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser.

Tutana, *munte* (2079 m.), în jud. Argeş, plaiul Loviştea.

Tutana, *pădure* (4000 pogoane), proprietatea statuluĭ, jud. Argeş, pl. Topolog.

Tutana (Vatra-Schituluĭ-), *moşie*, de 6200 pog., proprietatea statuluĭ, jud. şi pl. Argeş, fostă proprietatea schituluĭ cu acelaş nume. La 1871 a fost ipotecată pentru asigurarea împrumutuluĭ domenial de 78 milioane leĭ şi avea la acea epocă o arendă de 39900 leĭ. Pe moşie sunt case, han, magazie, povarnă şi o moară pe apa Argeşuluĭ.

Tutova, *judeţ*, situat în regiunea şeasă dintre riurile Siretul şi Prutul.

Are forma aproape a unuĭ drept-unghiŭ, aşezat aşa că laturile sale cele lungĭ aŭ direcţiunea de la N. spre S. şi avînd două prelungiturĭ, asemenea unor drept-unghiurĭ, una în partea de N.-V. şi alta în partea de E. Şĭ-a luat numele de la pîrîul Tutova, care 'l udă prin partea de V., aproape în toată lungimea sa.

Se mărgineşte la N. cu jud. Vasluiŭ; la N.-V., pe o mică distanţă, cu jud. Roman; la S., cu judeţele Covurluiŭ şi Tecuciŭ; la V., cu jud. Tecuciŭ şi puţin cu jud. Bacăŭ şi la E., cu jud. Fălciŭ, cu Basarabia (Rusia) şi jud. Covurluiŭ. Toate limitele i sunt artificiale, afară de una, care este naturală, rîul Prutul, ce o separă de Basarabia. Dintre judeţele încunjurătoare, jud. Tecuciŭ, este acela cu care se atinge pe o distanţă mai mare.

Are o suprafaţă de 255205,72 hect.

Pămîntul săŭ este în cea mai mare parte favorabil agriculturei; cu toate aceste se găseşte încă destule bălţĭ, locurĭ mlăştinoase, joase şi supuse foarte des inundaţiunilor.

Partea de N. şi mai cu seamă partea de V. a luĭ, este foarte deluroasă. Aceste dealurĭ formează o culme aproape neîntreruptă pe toată marginea de V., ajungînd une-orĭ la înălţimĭ destul de mariş adese-orĭ pietroase. Ele merg micşorîndu-se din ce în ce spre S.-E., până mai în jos de oraşul Birlad, de unde

se deschide un şes întins, care se continuă până la extremitatea judeţuluĭ, trecînd în urmă în jud. Tecuciŭ şi Covurluiŭ.

Este udat de Prutul care curge prin marginea despre E. şi 'l separă de Basarabia, cu afluentele Elanul, încărcat şi el la rîndul său cu pîraele Mihoia, Sărat şi Liscovul; de Bîrladul, cu afluenţiĭ săĭ, care trece prin mijlocul judeţuluĭ, curgînd de la N.-E. spre S.-V.

Viea se cultivă pe o suprafaţă de 4824 hect., din care 688 nelucrătoare; iar livezile cu pruni ocupă o suprafaţă de 49490 hect.

Vite în 1901: 10599 caĭ, 58 asinĭ şi catîrĭ, 60364 boĭ şi bivolĭ, 25522 porcĭ, 3474 capre şi 83700 oĭ.

Locuitoriĭ posedă 10401 stupĭ.

Gîndaciĭ de mătase se cultivă în cîteva locurĭ, însă pe o scară maĭ întinsă numaĭ în Bălăbăneşti şi Grăjdeni.

Se lucrează în maĭ multe locurĭ polobocele. Se fabrică în 4 fabricĭ, spirtul, care se consumă parte în judeţ şi parte se exportă; din aceste fabricĭ cea de la Ghidigeni este maĭ perfecţionată. Făina se macină în 18 morĭ cu vaporĭ şi maĭ multe de apă şi de vînt. Se fabrică săpunul în Bîrlad.

Acest judeţ era maĭ înainte foarte bogat în peşte, pe care'l scotea din bălţile sale, ce se găsesc pe malul Prutuluĭ şi din iazurile din interiorul său, ceea ce a făcut ca să i se dea de marcă treĭ peştĭ; astăzĭ s'a împuţinat mult acest produs.

Are 6 drumurĭ maĭ principale şi anume: Linia ferată Tecuciŭ-Bîrlad-Vasluiŭ, şoseaua naţională Tecuciŭ-Bîrlad-Vasluiŭ-Huşi, şoseaua judeţeană Bîrlad-Bacăŭ-Roman, şoseaua vecinală ce urmează malul sting al pîrîuluĭ Tutova, şoseaua jud. Bîrlad-Fălciŭ, şoseaua jud. Bîrlad-Galaţi, şoseaua vecinală Bîrlad-Bogdana.

Este subîmpărţit în 5 plăşĭ: pl. Tîrgul, în partea de E. a jud.; pl. Simila, în partea de N.; pl. Tutova, în partea de N.-V.; pl. Pereschiv, în partea de V. şi pl. Corod, în partea de S. Acum sunt unite în 3: Tîrgul-Simila, Corodul-Pereschivul şi Tutova.

Are o populatie de 115786 locuitorĭ (1899); 72 comune, din care 1 urbană şi 71 rurale, din care cele maĭ populate sunt: oraşul Bîrlad, tîrgş. Puieşti, satul Bălăbăneşti şi tîrgş. Murgeni; 158 bisericĭ; 78 şcolĭ primare rurale, în sate; 1 gimnaziŭ, 6 şcoale primare de băeţĭ şi 6 de fete în Bîrlad şi 2 spitale, unul în oraş şi altul în satul Floreşti; un tribunal, dependinte de Curtea de apel din Galaţi şi 3 judecătoriĭ de ocol, 2 în Bîrlad şi una în tîrgşorul Pueşti.

Formează o protoerie, care depinde de Episcopia de Huşi şi ambele de Mitropolia de Iaşi.

Budgetul pe 1900—901 este acesta: Zecimĭ, 218858 leĭ; Drumurĭ, venitурĭ, 115247 leĭ, cheltuelĭ, 113814 leĭ; bud. extraordinar 20607 leĭ; spitalul rural Floreşti, 48879 leĭ, 95 banĭ; Pensiĭ, venitурĭ, 7714 leĭ, cheltuelĭ, 2800 leĭ.

Tutova, *plasă*, în partea de N.-V. a jud. Tutova, udată prin mijoc în toată lungimea sa de la N. spre S, de pîrîul Tutova şi avînd un pămînt în genere deluros. Se mărgineşte la N. cu jud. Vasluiŭ, la N.-V. cu jud. Roman, la S. cu pl. Tîrgul, la E. cu pl. Simila, la S.-V. cu pl. Pereschivul şi la V. cu jud. Tecuciŭ şi Bacăŭ, hotarele moşiilor limitrofe servindu-ĭ peste tot de limite.

Are 2 centrurĭ maĭ însemnate: tîrgşoarele Puieşti şi Plopana.

Este străbătută numaĭ de un singur drum maĭ principal, de şoseaua Bîrlad-Bacăŭ, care o parcurge prin mijloc în toată lungimea sa, trecînd prin com. Bogeşti, Hălăreşti, Puieşti, Lăleşti, Voineşti, Tuleşti, Dragomireşti şi Plopana.

Reşedinţa este în tîrgşorul Puieşti.

In privinţa judiciară depinde de judecătoria de ocol din tîrgşorul Puieşti.

Are 14 comune rurale, din care cele maĭ populate sunt: Puieşti, Plopana şi Bogeşti; 81 sate, din care cele maĭ populate sunt: Perieni, Puieşti, Dragomireşti şi Avrămeşti; 2 tîrgşoare: Puieşti şi Plopana; 36 bisericĭ; 16 şcolĭ mixte şi 1 de cătun (1899—1900). V. Tutova judeţ.

Tutova, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Tutova, pl. Corodul-Pereschiv, com. Pogoneşti, pe linia Tecuciŭ-Bîrlad, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Ghidigeni (7,1 kil.), şi Bîrlad (15,0 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mărĭĭ de $50^{m},15$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 94637 leĭ, 70 banĭ.

Tutova, *pîrîŭ*, jud. Tutova, ce curge de la N. spre S. prin partea de V. a acestuĭ judeţ; izvoreşte din pădurea Fundul-Tutoveĭ (punctul cel maĭ despre N. a judeţului); curge maĭ întîiŭ spre S.-E., până aproape de satul Dragomireşti, de aicĭ spre S.-V., până aproape de satul Tuleşti, de unde ia direcţiunea S.-S.-E, până în dreptul satuluĭ Poliţeni, pe urmă se îndreaptă spre S.-V. până aproape de Bogeşti, apoĭ spre S.-E. până în dreptul satuluĭ Pogona, de aicĭ

spre S.-V. până maĭ în jos de satul Cîrjăoani, apoĭ drept spre S. până la satul Pogonești și de aicĭ spre S.-E. până la vărsarea sa.

El primește pe stînga pîraiele: Lipova, Iezerul și Studinețul; iar pe dreapta pîraiele: Fundul. Zingăĭ, Cornești, Valea-Mare și Pîrîul-Sălcieĭ, după care se varsă în dreapta rîuluĭ Bîrlad în fața satuluĭ Crivești, după ce a udat pl. Tutova în toată lungimea sa, și partea de E. a pl. Pereschivul, trecînd pe lîngă satul Fundul-Tutoveĭ, tîrgșorul Plopana, satele Dragomirești, Lălești, tîrgșorul Puiești, satele Bogești, Ciocani, Iveștĭ și Pogonești. Este afluentul cel maĭ mare a rîuluĭ Bîrlad în cuprinsul acestuĭ județ. Valea sa este mărginită de două culmĭ de dealurĭ, din care cele din dreapta sunt maĭ înalte.

Tutoveĭ (Zarea-), *deal* (400 m.), jud. Tecuciŭ, continuare a dealuluĭ ce vine din județul Roman, în direcție N.-S., pe la marginea de E. a comunelor Colonești și Buda, pl. Stănișești, pe o întindere de 15 kil.; formează hotarul între com. Buda, Avrămești și Lălești (din jud. Tutova) și maĭ separă Valea-Zeletinuluĭ de Valea-Tutoveĭ, purtînd diferite numirĭ, după comunele pe care le străbate.

Tutunarul, *pîrîŭ*, jud. Ilfov. Izvorește din pădurea Păduroaica, trece pe la N. de com. Cociocul, pl. Znagovul, și alimentează balta Znagovul.

Tuzla, *com. rur.*, jud. Constanța, pl. Mangalia, situată în partea E. a jud., la 24 kil. spre S. de orașul Constanța, capitala districtuluĭ, și în cea orientală a plășiĭ, la 22 kil. spre N. de orășelul Mangalia, reședința eĭ, pe malul S. al laculuĭ Tuzla-Ghiol, nu departe de Mare.

Se mărginește la N., cu com. Techir-Ghiol, pl. Constanța; la E., cu Marea-Neagră; la S., cu comuna Tatligeac și la V., cu com. rur. Musurat.

Văĭ: Chiuciuc, Tuzla-Bair (48 m.), la N.; Tăușan-Bair (70 m.), la V. și S.-V.; Dermen-Bair (51 m.), la S. și E., terminîndu-se pe malul Mărieĭ; Murata (80 m.), la S.-V. Sunt acoperite cu finețe și semănăturĭ. Movile sunt numeroase, artificiale.

E udată de Marea-Neagră, la E., și de lacul Tuzla-Ghiol, la N.

E formată din cătunele: Tuzla, reședința, la N., lîngă lacul Tuzla, pe valea Tuzla-Alceac, la 1 kil., departe de Mare; Perveli, spre V., la 8 kil., spre S.-V., pe valea Chiuciuc-Tatligeac, între dealurile Muratan la N. și Gheringech la S.-V.; Mangea-Punar, la S., pe malul V. al laculuĭ Mangea-Punar, la 6 kil., spre S. de reședință, la poalele S. ale dealuluĭ Dermen-Bair.

Are o suprafață de 11767 hect., cu o populație de 1035 locuitorĭ, compusă din Bulgarĭ și Turcĭ; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, în cătunul Tuzla; 4 geamiĭ, cu 4 hogĭ; o școală mixtă, în căt. Tuzla.

Locuitorĭĭ posedă: 132 pluguri, 200 care și căruțe, 17 mașinĭ agricole, 20 grape de fier, 3 trioare; 7200 vite, maĭ cu seamă oĭ și boĭ.

Căĭ: pe lacurĭ și Mare, apoĭ calea județeană Constanța-Mangalia și drumurĭ micĭ spre Techir-Ghiol, Muratan, Topraisar, Tatligeac, Gheringec, etc.

Tuzla, *sat*, reședința com. Tuzla, pl. Mangalia, jud. Constanța, pe lacul Tuzla cu 608 suflete, în maioritate Turcĭ, ocupîndu-se cu agricultura și pescuitul.

Tuzla, *lac*, în jud. și pl. Constanța și jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com Cara-Nasuf. Este format de lacul Sinoe, de care acum e despărțit printr'o lungă bandă de nisip. Conține sare și pește în abundență. Venitul e al statuluĭ. Are o întindere de 700 hect.

Tuzla, *movilă* (43 m.), în jud. Constanța, pl. Mangalia, com. Tuzla, situată pe culmea dealuluĭ Dermen-Bair.

Tuzla, *peninsulă*, în Marea-Neagră, jud. Constanța, pl. Mangalia, com. Tuzla, situată la $2^1/_2$ kil. spre S.-E. de satul Tuzla și la 2 kil. spre E. de movila Meragi-Iuc. Este capul cel maĭ înaintat în Mare din întreaga Dobrogea.

Tuzla-Cîmp saŭ **Baldara-Iuiuc,** *movilă* (70 m.), în jud. Constanța, pl. Mangalia, com. rur. Tuzla, situată pe culmea dealuluĭ Taușan-Bair.

Ţ

Ţandăra, *sat,* cu 177 suflete, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Adîncata (v. a. n.).

Ţăcăliile, *mahala,* jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-s., situată între Dealurile-cu-Vii (Fiscălia) şi lunca Oltuluĭ.

Ţăcăul, *cătun,* com. Vizirul, pl. Balta, jud. Brăila, situat pe partea dreaptă a Vîlciuluĭ, în faţa pădureĭ Ruptura-Moldovenceĭ. V. Vizirul, com. rur.

Ţăndărei, *com. rur., sat, staţie de dr.-d.-f.* Vezĭ *Ţîndărei.*

Ţărculeşti, *sat,* com. rur. Gornetul-Cricovul, pl. Cricovul, jud. Prahova, cu 642 locuitorĭ şi o biserică, fondată de locuitorĭ la anul 1840, cu hramul Cuvioasa Paraschiva.

Ţărtălul, *cătun* de reşedinţă al com. Strîmba (v. a. n.), în partea de V. a plăşeĭ Ocolul, jud. Romanaţi, situat pe un tărîm deluros (165 m.), la 21 kil. spre V. de Caracal. Are 219 locuitorĭ şi o biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Ţegheşiul (Domneşti-Aleşi), *sat,* cu 419 locuitorĭ, jud. Ilfov, pl. Sabarul, com. rur. Domneşti-d.-s. (v. a. n.). Este situat la S. de Domneşti-d.-s., pe malul stîng al rîuluĭ Argeşul. Intre Domneşti şi Ţegheşiul locurile sunt zmîrcoase.

Numărul vitelor marĭ e de 169 şi al celor micĭ, de 234.

Ţeica, *cătun şi fost schit,* la N. de com. Ocnele-Marĭ, pl. Ocolul, jud. Vîlcea. Schitul s'a zidit la 1726. Se face aci bîlciŭ la Sf. Ilie şi la Sf. Gheorghe.

Ţencuşa, *deal,* înalt şi pietros, jud. Botoşani. Incepe din dreapta Meletinuluĭ, lîngă satul Flămînzi, şi se prelungeşte spre S., prin comunele Storeşti, Redeni, sub numele de Holmul, prin com. Feredieni, sub numele de Cerbătoarea, şi prin com. Deleni, pînă lîngă Hîrlăŭ, sub numele de Pietrăria şi se termină în stînga Bahluiuluĭ.

In partea de N. trimite maĭ multe ramurĭ spre V. şi S. V.

In partea de E. coastele dealuluĭ sunt repezĭ şi ponoroase, ocupate de satele: Rădeni, Slobozia, Feredieni, Deleni şi Macsut, între carĭ şi multe viĭ, iar coastele de V. sunt ocupate de pădurĭ întinse.

Este bogat în piatră care se exploatează din maĭ multe locurĭ, însă carierile din dealul Pietrăria sunt exploatate din timpurile cele maĭ vechĭ. Aci se fabrică vestitele pĭetre de moară numite de Hîrlăŭ.

In com. Storeşti, pe moşia Storeşti, în pădure, pe coasta dealuluĭ Ţencuşa, se află o stincă, în care se văd săpate cuptoare, mese, locurĭ de paturĭ, etc., numită Masa-Tîlharuluĭ.

Ţepeşti, *sat,* com. Crăpăturile, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are o biserică care serveşte şi locuitorilor din cătunul Popeşti. Este înconjurat la N. de viĭ şi pădurĭ, iar la S. de pometurĭ. E udat de Valea-Şasa, la S.

Ţepoaia, *sat,* jud. Tecuciŭ, la S.-V. de com. Motoşeni, pe malul stîng al Dobrotforuluĭ, cu 430 suflete şi o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ, construită în 1830, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitoriĭ posedă: 72 pluguri; 2 cazane de fabricat rachiŭ; 28 caĭ, 5 taurĭ, 120 boĭ, 100 vacĭ şi 420 oĭ; 110 stupĭ.

Are o şosea ce vine din com. Muncelul şi duce la Stănişeşti, pe valea Dobrotforuluĭ.

Ţepoaia şi Siliştele, *moşie* a

statului, de 311 hect., în raionul com. Motoșeni, pl. Stănișești, jud. Tecuciŭ. Aparținea mănăstirei Răchitoasa.

Țepul, *com. rur.*, jud. Tecuciŭ, pl. Nicorești, așezată în partea de E. a plășii, la 17 kil. de Tecuciŭ și la 11 kil. de Nicorești. Se mărginește la N. cu com. Brăhășești, la E. cu com. Gohorul, de care se desparte prin apa Berheciului, la S. cu com. Țigănești și la V. cu com. Buciumeni.

Se compune din 2 cătune: Țepul-d.-s. și Țepul-d.-j., reședința, cu 1373 locuitorĭ; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoțĭ și 3 cîntărețĭ și o școală mixtă.

Teritoriul comunei e de 1646 hect.

E străbătută de văile: Valea-Socilor, Grigoriŭ, Despina, Ipotești, Valea-Mițului saŭ Romanița, Bizului, Timpeĭ și Jilavei, și de dealurile: Gîrlesculuĭ și Munteanului, în partea de V. a văeĭ Berheciului.

Din valea Jilavei izvorește Pîriul-Jilavei și din Ipotești, pîrîul Ipotești, carĭ se varsă ambele în dreapta Berheciului.

Locuitoriĭ posedă: 600 boĭ, 295 vacĭ, 12 bivolĭ, 35 caĭ, 121 țepe, 14 armăsarĭ, 1600 oĭ, 15 capre și 150 stupĭ; 182 pluguri; 3 mașinĭ agricole și o moară de apă. Viĭ sunt pe 176 hect.

Căĭ are: Șoseaua națională Tecuciŭ-Bîrlad, care o atinge la marginea de S.-E., și drumurile nepietruite ce duc la Buciumeni și la Vizurești, către Nicorești.

Țepul-de-Jos, *sat*, reședința com. Țepul, pl. Nicorești, jud. Tecuciŭ, așezat în partea de S.-V. a pl., între două rînduri de văĭ. Are 1407 locuitorĭ; o biserică cu hramul Sf. Nicolae, construită la 1855 și o școală mixtă, înființată la 1864.

Locuitoriĭ posedă: 500 boĭ, 250 vacĭ, 33 caĭ, 116 țepe, 12 armăsarĭ, 1480 oĭ, 15 capre și 130 stupĭ; 160 pluguri, 2 mașinĭ de bătut porumb și 1 de vînturat; 14 cazane; o moară de apă.

Țepul-de-Sus, *sat*, cu 587 suflete, jud. Tecuciŭ, pl. Nicorești, așezat în partea de N. a comuneĭ, între valea Despina la S., dealurile Grigoriŭ și Despina la V.

Are o biserică, cu hramul S-ții Voivozĭ, construită de locuitorĭ la 1845, cu 1 preot și 1 cîntăreț.

Locuitoriĭ sunt vechĭ răzășĭ. Eĭ aŭ: 40 boĭ, 45 vacĭ, 1 taur, 5 caĭ, 2 țepe, 120 oĭ; 20 stupĭ; 22 pluguri; 1 cazan pentru fabricarea rachiului. (V. Țepul, com. rur.).

Țibana, *tîrgușor*, cu 665 locuitorĭ, jud. Iași, pl. Stavnic, com. Mironeasa, pe moșia Voinești. Pîrîul Țibana curge pe partea despre N. a satului.

Locuitoriĭ aŭ: 166 vite marĭ cornute, 3 capre, 20 caĭ, 45 rîmătorĭ și o velniță pentru fabricarea spirtului. Aci sunt ceĭ maĭ bunĭ rotarĭ din județ.

Țibănești, *com. rur.*, în partea de N.-V. a plășeĭ Fundurile, jud. Vasluiŭ, la 48 kil. de orașul Vasluiŭ și la 14 kil. de Negrești, reședința plășeĭ.

E formată din satele: Țibănești, Jigorani, Gîrbești și Lingurari, pe o suprafață de 6421 hect. Are o populație de 1216 suflete; 2 bisericĭ, cu 2 preoțĭ și 4 cîntărețĭ; o școală; 3 iazurĭ, două pe locul numit Glodeni și unul pe locul numit Jugoranca.

În partea de N. a comuneĭ pe marginea pădurii Țibăneștilor, se află o bisericuță, care pînă la 1881, a avut vr'o 8 călugărĭ. Se zice că ar fi fost făcută de Ștefan-cel-Mare. De asemenea se văd urmele unor șanțurĭ despre care se zic că ar fi fost o întăritură militară, făcută tot de către acest Domn.

Pe teritoriul com. sunt pădurĭ marĭ seculare și bine îngrijite, proprietatea d-luĭ Petru Carp.

Locuitoriĭ aŭ: 1332 vite marĭ cornute, 203 caĭ, 1733 oĭ, 97 capre și 467 rîmătorĭ.

Țibănești, *sat*, reședința comuneĭ Țibănești, pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ, situat pe un podiș, între pîraiele: Călina și Ivăneasca. Are o suprafață de 38 hect., cu o populație de 476 suflete; o biserică, zidită la 1834, de fostul proprietar Ioan Carp, cu 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală, înființată la 1868.

Vite: 758 vite marĭ cornute, 127 caĭ, 1335 oĭ, 46 capre și 276 rîmătorĭ.

Satul Țibănești s'a format din desființatele sate Ivănești și Olănești, ce se aflaŭ în partea de S. a actualuluĭ sat.

Moșia e proprietatea d-luĭ Petru Carp.

Țibănești-Buhli, *sat*, în partea de N.-V. a com. Dumești, pl. Fundul, jud. Vasluiŭ, situat pe coasta despre V. a dealuluĭ Ringoaia, pe o suprafață de 59 hect., cu o populație de 80 familiĭ saŭ 230 suflete; o biserică.

Vite: 154 vite marĭ cornute, 8 caĭ, 609 oĭ și 40 rîmătorĭ. Loc. aŭ 90 stupĭ.

Țibleșul-Mic, *munte* (1669,6 m.), jud. Suceava, între com. Borca și Transilvania.

Țibucani saŭ **Țibucani-de-Sus,** *sătuc*, în jud. Neamțu, pl. de Sus-Mijlocul.

Are o biserică, care odinioară

a fost schit; o velniță (fabrică de spirt).

Țibulea, *pîrîu,* jud. Dorohoiu, numit și Pîrîul-Intors. Izvorește din pădurea Sauceniței, trece prin Valea-Fundoaia, prin mijlocul satului Văculești, pl. Coșula, unde primește în dreapta pîrîul Codăul; apoi trece pe moșiile: Sauceniței, Prelipca și Horlăceni și apucă spre com. Șendriceni, unde se varsă în pîrîul Buhaiul.

Țicăul, *mahala,* în partea de V. a satului Poiana, pl. Nicorești, jud. Tecuciu. (V. Poiana, sat, și Cetățuia).

Țicleni, *com. rur.*, în partea de N.-E. a com. Rășina, pl. Jiului, jud. Gorj, compusă din cătunele Crețești, reședința, Tunși și Țicleni.

Are o suprafață cam de 2600 hect., cu o populație de 1265 locuitori; o școală, înființată la 1859; 3 biserici, deservite de 3 preoți și 5 cîntăreți; 5 mori.

Locuitorii, moșneni, posedă: 161 pluguri, 171 care cu boi, 3 căruțe cu cai; 592 vite mari cornute, 830 oi, 543 capre, 42 cai și 972 rîmători; 30 stupi.

Căi: șosele vecinale, care o pune în legătură la N. cu cătunul de reședință, iar la S.-V., cu com. Rășina.

Pîrîul Cioiana, pe malurile căruia e așezată o parte a com., curge de la N. la S.-V., avînd la N.-V. dealul Măgura, iar la S.-E. dealurile Soculuĭ și Ghiciora-lui-Iepure.

Țicleni, *cătun,* reședința comunei Țicleni, jud. Gorj, pl. Jiului, situat pe valea Cioiana. Are o suprafață de 1200 hect. și 535 locuitori. (V. com. Țicleni).

Țicma, *vîrf de deal,* în malul Siretului, la N. de satul Corni, pl. Berheciul, jud. Tecuciu. Mai înainte pe acest deal se află o mănăstire, care a durat pînă la 1864, cînd secularizîndu-se averile mănăstirești, a fost părăsită de călugări și în urmă s'a distrus.

Țifești, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Girlele. Se compune din cătunele Oleșești, Sîrbi și Țifești, situate pe dealul de pe malul stîng al Putnei, din jos de Vitănești, la 18 kil. de Focșani. Are o populație de 490 familii, saŭ 1921 suflete; 5 biserici, din care 3 parohiale și o școală mixtă, în căt. Țifești.

Locuitorii posedă: 3 mașini de bătut porumb; 50 pluguri; 1 moară de apă; 350 boi, 60 cai, 640 oi, 4 capre și 330 rîmători.

Vii sunt pe 834 hect.

Țifești, *cătun,* com. cu același nume, pl. Girlele, jud. Putna, pe dealul de pe malul Putnei, din jos de Vitănești. (Vezi Țifești, com. rur.).

Țifla-Corbului, *pisc,* de sub care izvorește Valea-Mare, com. Vlădești, pl. Riurile, jud. Mușcel.

Țifla-Fărcașa saŭ **Vîrful-Țiflei,** *munte,* în jud. Suceava, com. Fărcașa, avînd 1341 m.

Țiful, *com. rur.*, în partea de S.-V. a pl. Mijlocul, jud. Falciu.

Se mărginește la N. cu com. Dodești; la S., cu Jigălia; la E., cu Urdești, și la V., cu Știoșești. Este formată din două sate: Micleștí și Țiful, cu 552 locuitori. Are o biserică; 2 școale.

Această comună pe la 1730 se numea Micleștí, iar de la 1863, mutîndu-se reședința în satul Țiful, și-a luat această numire.

În partea de N. pe dealul Valea-Oneĭ, se află multe vii; în partea de V., o pădure (100 hect). și pe Dealul-Podișului o movilă, în hotar cu com. Stoești.

Două piraie udă comuna: Țiful și Ghiholul.

Vite: 160 vite mari cornute, 100 oi, 9 cai și 20 porci.

Țiful, *sat,* reședința com. Țiful, pl. Mijloc, jud. Falciu, așezat pe valea pîrîului Țiful, între dealurile: Ursoaea, Valea-Oneĭ și Podișul, pe o suprafață cam de 360 hect., cu o populație de 462 suflete, o biserică, făcută la 1827, cu 1 preot și 2 dascali.

Locuitorii sunt răzeși, avînd moșia lor, despre care păstrează un hrisov Domnesc de la 1730. Ei se ocupă pe lîngă agricultură și cu cultura viilor.

Țiganca saŭ **Țigănești,** *sat,* cu 20 familii, jud. Argeș, pl. Pitești, com. rur. Merișani (v. a. c.).

Țiganca, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Isaccea, căt. com. Balabancea, în partea centrală a plășeĭ și în cea septentrională a comuneĭ, la 8 kil. spre N. de căt. de reședință, Balabancea, pe malul drept al văiĭ Țiganca, afluent al rîuluĭ Taița, aproape de confluența lor. Are 180 locuitori, Ruși. În apropiere se află mănăstirea Taița. — Se mărginește la N. cu com. Luncavița, la V. cu com. Greci, la E. cu căt. Taița și la S. cu căt. Hancearca.

Dealuri sunt: Dealul-Cadiului, Gîlmele-Înșirate, la N.; Gogoncea, la N.-E.; Teilor, prin mijloc; Știubeilor, Țiganca și Dealul-lui-Negri (401 m.), la V.

E udată de riul Taița, la E.; de

afluenții săĭ Valea-Țiganceĭ, unită cu Valea-Taițeĭ, prin mijloc; de Valea-Lupuluĭ, unită cu Valea-Lungă, la V.; de Valea-Cărbunăria, la S.

Țiganca, *deal*, acoperit de păduriĭ, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, com. Balabancea, cătr. Țiganca-Taița, se desface din dealul Negoiul, se întinde spre N. printre Valea-Lungă și pîrîul Taița, brăzdînd partea de N. a plășeĭ și de V. a comuneĭ. Are un vîrf de 309 m. ce domină satul Taița.

Țiganca, *pîrîŭ*, jud. Roman. Izvorește de la E. de satul Heleștieni, curge maĭ întîiŭ spre V. și apoĭ se îndreaptă spre S., udă satele Heleștieni și Cogălniceanu, trece pe la V. de satul Cuza-Vodă și puțin maĭ în jos de acest sat se varsă în rîul Siret de a stînga. Primește pe stînga pîrîul Caracaș.

Țigani, *movilă* și *punct trigonometric*, lîngă Dunăre, între com. Seliștoara și Gîrcovul, din jud. Romanați, avînd 35 m. altitudine d'asupra nivelului Măreĭ.

Țiganul (Vasluețul), *pîrîŭ*, izvorește din pădurea Dancul, comuna Buciumi, pl. Codrul, jud. Iași, curge spre S.-E., se unește cu pîrîul Cărbunarul maĭ în jos de podul Blaga, formează pîrîul Vasluiŭ și trece pe teritoriul jud. Vasluiŭ.

Țiganului (Grindul-), *grind*, de 110 hect., în partea de S. a plășeĭ Sulina și cea de V. a com. rur. Sf. Gheorghe, jud. Tulcea.

Țigănași, *com. rur.*, în jud. Mehedinți, pl. Blahnița, la distanță de 42 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe valea Dunăreĭ și formată din satul cu același nume, cu 900 locuitoriĭ și 2 bisericĭ, cu 1 preot și 2 cîntărețiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 50 pluguriĭ, 70 care cu boĭ și 7 căruțe cu caĭ; 560 vite mariĭ cornute, 21 caĭ, 600 oĭ și 450 rîmătoriĭ.

Pe aci trece șoseaua Scăpăul-Deveselul Burila-Mare Țigănași.

Țigănași, *insulă*, și pichet de graniță în Dunăre, jud. Mehedinți.

Țigănașul (Căminărești), *sat* și *tîrgușor*, în partea de V. a com. Cărniceni, pl. Turia, jud. Iași, situat pe un platoŭ, în valea căruia se întinde șesul riuluĭ Jijieĭ.

Are o suprafață de 3432 hect., cu o populație de 515 suflete; o biserică, zidită în anul 1802, cu 1 preot, 1 cîntăreț și 1 eclesiarh. Pe capătul dintre dealurile com. se află urmele unuĭ vechiŭ cimitir, unde se zice că a fost și satul răzeșesc numit Blîndești (Vezĭ Blîndești, sat).

Locuitoriĭ posedă: 614 vite mariĭ cornute, 52 caĭ, 1182 oĭ, 6 capre și 139 rîmătoriĭ.

Țigănești, *com. rur.*, jud. Ilfov, pl. Znagovul, situată la N. de București, la 36 kil. de acest oraș, pe ambele malurĭ ale riuluĭ Ialomița.

Se compune din satele: Ciolpanĭ, Lupăria-Sărăcineasca și Țigănești, în coprinsul căreia se află și mănăstirea Țigănești, cu o întindere de 1960 hect. și o populație de 1274 locuitoriĭ.

Are 4 bisericĭ; 1 școală mixtă; 1 heleșteŭ; 1 pod.

Dintre locuitoriĭ, 230 sunt plugariĭ, 16 aŭ diferite profesiĭ.

Locuitoriĭ posedă: 20 pluguriĭ, 135 care și căruțe, 104 cu boĭ și 31 cu caĭ, 76 caĭ și iepe, 206 boĭ, 96 vacĭ și vițeĭ, 7 taurĭ, 74 bivolĭ și bivolițe, 13 capre, 50 porcĭ și 826 oĭ.

Improprietărițiĭ, 143 locuitoriĭ, și neîmproprietărițiĭ, 111.

Țigănești, *com. rur.* și *sat*, jud. Muscel, pl. Podgoria, la S. de Cîmpulung, situată pe ambele malurĭ ale apeĭ Circinovul, la 55 kil. de Cîmpulung și la 16 kil. de reședința subprefecturiĭ.

Se mărginește la N. cu com. Priboeni; la S., cu com. Topoloveni; la E., cu com. Bogați, din jud. Dîmbovița, și la V., cu com. Gorganul.

Are o întindere de 750 hect., cu o populație de 1206 locuitoriĭ; o biserică, deservită de 2 preoți și 2 cîntărețiĭ; o școală.

Maĭ tot teritoriul comuneĭ este compus din dealurĭ, acoperite cu viĭ și livezĭ de pruniĭ.

O șosea vecinală traversează toată valea Circinovuluĭ și leagă com. Țigănești cu com. Priboeni (la N.) și Topoloveni (la S.).

Țigănești, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, pe partea dreaptă a riuluĭ Vedea, situată la 8 kil. de Alexandria, la 38 kil. de Zimnicea și la 52 kil. de reședința județuluĭ. Are un cătun, Calomfirești, situat la 1 kil., sub Dealul-Nanovuluĭ, în partea despre N.-V. Ambele cătr. sunt pe loc șes între două dealurĭ.

Se mărginește la N. cu teritoriul com. Poroschia; la S. și S.-E., cu com. Brînceni; la E., cu com. Storobăneasa și Atîrnați, de care e despărțită prin rîul Vedea; iar la V., cu moșia Starița din com. Piatra.

Rîul Vedea udă o latură a comuneĭ și pîrîul Nanovul străbate printr'însa și se varsă în Vedea, în apropiere; în partea despre V., este o vălcea mică, pe care locuitoriĭ o numesc Valea-Doamneĭ.

Are o suprafaţă de aproape 3000 hect., cu o populaţie de 2645 locuitorĭ; o biserică, deservită de 4 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală.

Sunt aci viĭ, renumite pentru producţiunea vinuluĭ, pe o suprafaţă de 162½ hect. Solul este maĭ tot negru-vegetal, foarte reputat pentru fertilitatea luĭ.

Vite: 1034 vite marĭ cornute, 567 caĭ, 3486 vite micĭ cornute şi 718 porcĭ.

Căĭ: Şoseaua judeţeană Alexandria-Zimnicea, trecînd prin mijlocul satuluĭ; şoseaua comunală spre cät. Călomfireşti şi şoseaua vecinală spre cät. Stariţa.

Satul Ţigăneşti este foarte vechiŭ. Prin preajma luĭ eraŭ, pe timpul luĭ Mihaiŭ-Viteazul, maĭ multe moşiĭ domneştĭ, din care una a fost dăruită luĭ Calomfirescu pentru credinţă şi vitejie. Se ştie că Radu Calomfirescu a fost omorît de fratele săŭ, în timpul cînd Mihaiŭ-Viteazul se afla cu oştirile în lunca Turnuluĭ. Vestea despre moartea credinciosuluĭ săŭ general a întristat foarte mult pe eroŭ.

Imprejurimile acestuĭ sat aŭ fost obiectul multor cercetărĭ şi descoperirĭ arheologice, de care s'aŭ ocupat maĭ cu osebire Cesar Boliac, d-niĭ D. Butculescu şi Gr. Tocilescu. In partea de V., în depărtare de 2 kil. de sat, s'a descoperit în 1869 urmele uneĭ cetăţĭ, pe o măgură înaltă. Ocolul central al întăritureĭ era de 40 m., lărgimea eĭ de 60 m., fiind înconjurată de un bloc de pămînt ars. Aci s'aŭ găsit busturĭ de silex, unelte şi vase de lut. In 1872 s'aŭ făcut nouĭ descoperirĭ: s'aŭ găsit săgeţĭ negre boante, despre care menţionează şi d. Tocilescu în «Dacia înainte de Romanĭ», rîşniţe de moară, bulgărĭ de cremene pentru prăştiĭ şi olărie lucrată cu eleganţă în reliefurĭ. Arheologiĭ noştri atribue aceste obiecte epoceĭ de piatră.

Satul Ţigăneşti era foarte poputat şi în secolul XVIII; făcea parte din pl. Marginea-d.-j. Căt. Calomfireşti, locuit astăzĭ maĭ mult de Bulgarĭ veniţĭ de peste Dunăre, s'a format cu mult maĭ în urmă.

Ţigăneşti, *com. rur.*, jud. Tecuciŭ, pl. Nicoreşti, compusă din 3 cătune: Munteni, Ţigăneşti şi Ungureni. Este situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bîrlad, la 7 kil. spre N. de capitala judeţuluĭ şi la 20 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu com.: Gohorul, Ţepul şi Negrileşti; la E., cu com. Corodul şi Matca; la S., cu oraşul Tecuciŭ şi la V., cu com. Nicoreşti.

Are o suprafaţă de 7432 hect. cu o populaţie de 4040 suflete; 3 biserici, deservite de 3 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ, făcute de poetul Costache Conache (în cea din Ţigăneşti-Vechĭ, se află mormîntul luĭ şi al familieĭ); 2 şcolĭ mixte: una în satul Ungureni, şi alta în satul Munteni (Ţigăneşti-Noĭ), înfiinţate în a. 1863.

Locuitoriĭ, foştĭ clăcaşĭ şi împroprietăriţĭ la 1864, stăpînesc 2054 hect. şi 42 arĭĭ.

Venitul comuneĭ, pe 1893—1894, a fost de 12033 leĭ şi 80 banĭ, iar cheltuelile s'aŭ urcat la suma de 11746 leĭ şi 50 banĭ.

Locuitoriĭ posedă: 310 pluguri, 7 maşinĭ de secerat, 2 de cosit, 3 de treerat, 2 de bătut porumb şi 19 de vînturat; 2 cazane pentru fabricarea rachiuluĭ, 2 morĭ cu aburĭ; 1210 boĭ, 1283 vacĭ, 10 taurĭ, 750 caĭ, 200 iepe, 200 armăsarĭ, 1770 oĭ, 32 capre; 540 stupĭ.

Căĭ: calea ferată Tecuciŭ-Bîrlad, care o străbate în partea vestică, şoseaua naţională ce vine din Tecuciŭ şi merge la Bîrlad, şi şoseaua comunală ce străbate satele Ţigăneşti şi Ungureni şi merge la com. Negrileşti.

Ţigăneşti, *sat*, jud. Argeş. (Vezĭ Ţiganca).

Ţigăneşti, *sat*, jud. Ilfov, com. rur. cu acelaş nume, pl. Znagovul, situat la N. de Ciolpani, pe ţărmul drept al rîuluĭ Ialomiţa şi spre E. de lacul Ţigăneşti. Printre sat şi mănăstirea Ţigăneşti trece calea naţională Bucureşti-Ploeşti.

S'a înfiinţat pe la 1800 şi are o suprafaţă de 778 hect., cu o populaţie de 236 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Numărul vitelor marĭ e de 134 şi al celor micĭ, de 265.

Ţigăneşti, *sat*, în jud. Tecuciŭ, pl. Berheciul, com. Godineşti, aşezat în partea de S.-V. a com. şi în partea dreaptă a pîrîuluĭ Reprivăţul.

Are o populaţie de 307 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, făcută de locuitorĭ, rezidită în urmă în 1793.

Locuitoriĭ posedă: 44 pluguri, 3 cazane pentru fabricarea rachiuluĭ, 3 morĭ de vînt.

Ţigăneşti, *mănăstire de călugăriţe*, situată pe o limbă de pămînt intrată în lacul Bălteni, avînd în faţă pădurea Ţigăneşti, jud. Ilfov.

Este una din chinoviile cele maĭ marĭ ale Ţăreĭ.

Are 186 maicĭ.

S'a zidit la anul 1812, de starîţul mănăstireĭ Căldăruşani, Dosofteiŭ, şi cu ajutorul boerilor Vel-Ban Radu Golescu, G. Flo-

rescu şi alţiĭ. Maĭ înainte această mănăstire a fost locuită de monahĭ. Călugăriţele aŭ fost aduse aci de la manăstirea Turbaţi.

Ţigăneşti, *pădure,* în întindere de 400 hect., pendinte de com. Ţigăneşti, pl. Znagovul, jud. Ilfov.

Ţigăneşti - Ursoaia, *moşie,* în com. Ruşiavăţul, căt. Ursoaia, jud. Buzăŭ, proprietate a statuluĭ, pendinte de Episcopie. Are 1430 hect., din care 1153 pădurea Ursoaia şi Crivina, restul arăturĭ, fineaţă şi loc sterp.

Ţigăneşti-Vechĭ, *sat,* jud. Tecuciŭ, pl. Nicoreşti, com. Ţigăneşti, aşezat pe malul stîng al rîuluĭ Bîrlad, în partea de S., la 2 kil. de reşedinţa comuneĭ.

Are o suprafaţă de 469 hect., cu o populaţie de 615 suflete; o biserică, zidită de Costache Conache la 1843.

Vite: 317 vite marĭ cornute, 15 caĭ, 50 iepe, 5 armăsarĭ, 370 oĭ şi 8 capre.

Locuitorĭĭ posedă: 90 pluguri; 2 morĭ cu aburĭ.

Căĭ: calea naţională Tecuciŭ-Bîrlad; o şosea comunală, care plecînd din şoseaua naţională în dreptul satuluĭ, trece pe stînga Bîrladuluĭ, străbate căt. de la S. la N. şi duce în satul Ungureni.

In acest sat, în anul 1777, Octombrie 14, s'a născut poetul şi logofătul Costache Conache.

In grădina curţilor de la Ţigăneşti, se văd şi acum ruinele caseĭ doamneĭ Dafina, unde până maĭ anĭĭ trecuţĭ sta în picioare o parte din zidul caseĭ şi al uneĭ bisericuţe, dinaintea căreia era un păr uriaş, sub care adesea poetul Conache îşĭ compunea versurile sale erotice. — Distrugerea arboreluĭ a făcut pe poet să scrie poezia întitulată «Părul căzut.

Ţigănia, *sat,* cu 22 familiĭ, jud. şi pl. Argeş, com. Flămînzeşti, la N. şi în apropiere de mănăstirea Curtea - de - Argeş. Aicĭ a fost aşezată Ţigănia-Episcopieĭ şi satul era pe atuncĭ mult maĭ populat.

Ţigănia, *sat,* în jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, com. Cocorăşti, situat în partea de N. a com. şi udat de rîul Prahova

Ţigănia, *sat,* în jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, com. Tîrgşorul-Noŭ. In actele vechĭ se găseşte Ţigănia-Stoeneşti, pentru că era format din două sate: Ţigănia, situat tot pe locul unde se găseşte astăzĭ, şi Stoeneşti, situat la 3 kil. spre V., pe malul stîng al rîuluĭ Prahova. Locuitorĭĭ acestuĭ cătun, din cauza deselor inundaţiĭ ale rîuluĭ Prahova, s'aŭ mutat în Ţigănia, formînd un singur sat, sub numirea de Ţigănia-Stoeneşti. Are o populaţie de 499 locuitorĭ şi o biserică, clădită la 1827 de Archiereul Ioanichie şi Jupîn Voicilă, deservită de un preot.

Ţigănia, *sat,* jud. Ilfov, com. Ţigănia-Crivina (v. a n.), pl. Sabarul, situat la V. de Bucureşti, între rîul Răstoaca şi şoseaua judeţeană Bucureşti-Piteşti. Are dealurĭ frumoase.

Are o suprafaţă de 775 hect. cu o populaţie de 996 locuitorĭ; 1 biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; 2 morĭ cu apă; 2 podurĭ; 1 şcoală mixtă.

Numărul vitelor marĭ e de 547 şi al celor micĭ, de 924.

Ţigănia, *sat,* jud. Vîlcea, plaiul Horezul, com. Costeşti, situat pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bistriţa şi udat de la V. spre E. de Valea-Ţuţuruluĭ. De acest cătun aparţine mănăstirea Bistriţa, unde e şi şcoala de subofiţerĭ, şi schitul Păpuşa. Aci e o biserică.

Ţigănia, *sat,* jud. Vîlcea, plaiul Cozia, com Călimăneşti.

Ţigănia, *parte din satul* Cotori-Ţigănia, jud. Muşcel, pl. Rîurile, com. Stîlpeni.

Ţigănia, *mahala,* com. Govora, pl. Ocolul, jud. Vîlcea.

Ţigănia-Brîncoveanca, *altă numire a satuluĭ* Elisabeta, din pl. Calmăţuiul, jud. Teleorman, locuit în mare parte de Ţiganĭ.

Ţigănia-Crivina, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Sabarul, situată pe ţărmurile rîuluĭ Argeş şi rîuluĭ Răstoaca, la 24 kil. de Bucureşti.

Se compune din satele: Ţigănia şi Crivina, cu o suprafaţă de 978 hect. Are o populaţie de 1519 locuitorĭ; 1 biserică; 1 şcoală mixtă; 3 morĭ cu apă; 2 podurĭ stătătoare.

Locuitorĭĭ posedă 74 pluguri: 43 cu boĭ, 31 cu caĭ; 232 care şi căruţe: 120 cu boĭ, 112 cu caĭ; 283 caĭ şi ĭepe, 253 boĭ, 267 vacĭ şi viţeĭ, 132 porcĭ şi 874 oĭ.

Ţigănia - de - la - Afumaţĭ, *altă numire a căt.* Afumaţi, com. Bivoliţa, pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman.

Ţigănia-de-la-Drăgăneşti, *cătun* al com. Drăgăneşti, pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman, cu 216 suflete, situat pe malul de d'asupra pădureĭ statuluĭ din lunca Vedeĭ, în partea de S.-E., aproape de şoseaua jud. Ruşi-Ciolăneşti.

Țigăreni, *sat,* cu 23 case, jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s., com. Valea-Boerească.

Țigîra, *sat,* cu 58 suflete, jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-s., com. Odobești, situat în stînga pîrîului Odob, la poalele dealului cu acelaș nume.

Țigîra, *sătuc,* jud. Tecuciu, pl. Stănișești, com. Colonești, așezat în hotarul județului Bacău.

Țigîra, *deal,* jud. Bacău, pl. Siretul-d.-s., com. Odobești, din șira dealurilor după stînga Siretului. Pe piscul său de-asupra Odobeștilor, se întîlnesc limitele a 4 județe: Bacău, Roman, Tecuciu și Tutova.

Țiglăul, *pisc,* situat la extremitatea superioară a Ceahlăului, jud. Neamțu.

Țiglina, *moșie* de 1144 hect., a primăriei Galați, aproape de oraș, în partea S.-V. a jud. Covurluiu.

Țiglina, *una din numirile date foastei cetăți romane* Gherghina de lîngă Bărboși, jud. Covurluiu. (Vezi Gherghina).

Țintea, *sat* și *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Filipești, situată pe valea rîului Dîmbul, la 13 kil. de capitala județului și la 9 kil. de reședința plășei.

Se mărginește cu comunele: Bordeni, Cocorăști-Mislea, Băicoiul, cătt. Găgeni și moșia statului Misleanca.

Se compune din 3 cătune: Țintea, Dîmbul și Lilieți. Are o suprafață de 950 hect. și o populație de 1240 locuitori; o școală și 3 biserici: la Țintea, fondată în anul 1853, la Lilieți, în anul 1848, și la Dîmbul; o pepinieră de viță americană, a statului.

Parte din locuitori sunt moșneni. 197 s'au împroprietărit la 1864, pe moșia statului Mărgineanca, din care li s'au dat 750 hect. Ei au 100 cai și iepe, 100 vaci, 20 capre, 1200 oi, 300 porci.

Căi: șoselele Movila-Vulpii și Găgeni.

E străbătută de pîrîul Dîmbul și brăzdată de dealul Țintea și Coasta-Gădei. Restul e loc șes.

Țintea, *moșie și pădure* (900 hect.), ale statului, pendinte de mănăstirea Mărgineni, jud. Prahova.

Arenda s'a scăzut la 11512 lei pentru terenul ce s'a luat pentru pepiniera de viță americane ce statul a înființat aci la 240 m. d'asupra Mării-Negre.

Țintea, *izvoare* cloro-sodice, sulfuroase și iodate, jud. Prahova, pl. Filipești, com. Țintea.

Aceste izvoare au o temperatură de 25-30 grade C., pe cînd a aerului ambiant e de 13-14 grade C.

Țintească (Fărcășeanca), *moșie* (1400 hect.), în jud. Buzău, com. Țintești.

Ținteni, *sat,* pe moșia cu același nume, com. Movila, pl. Herța, jud. Dorohoiu, cu 150 suflete și o biserică (1855).

Pîrîul Prilisocul trece dealungul moșiei, care se hotărește cu: Baranca, Herța, Hreațca, Molnița și Tîrnauca.

Țintești, *com. rur.*, în pl. Cîmpului, jud. Buzău, la 10 kil. spre S. de orașul Buzău.

E formată din cătt. Țintești și Pogoanele-Micî, pe o suprafață de 2480 hect., cu o populație de 870 locuitori, o biserică și o școală.

Proprietăți mai însemnate sunt: Țintească, Țintească-Mușetească, Bezendeasca și Opăriți-de-la-Ulmi.

Căi are: șoseaua vecinală Buzău-Țintești și Țintești-Maxenul, afară de alte drumuri naturale.

Vite sunt: 436 boi, 320 vaci, 135 viței, 21 bivolițe, 110 cai, 207 iepe, 54 mînji, 2300 oi, 3 azini și 267 porci.

Cătunul Țintești este vechiu, iar cătt. Pogoanele-Micî s'a format în 1863 de către locuitorii clăcași, care 'și au cumpărat locuri de casă de la fostul proprietar Gregore Chrisoscoleu.

Țintești, *cătun,* reședința com. Țintești, județul Buzău, cu 450 locuitori.

Țipărești, *sat,* jud. Prahova, com. Mălăești, pl. Vărbilău, cu o populațiune de 234 locuitori, o biserică, fondată la 1860.

Țipău, *munte,* de sare, în com. Spulberul, pl. Vrancea, jud. Putna. Are două vîrfuri: Țipăul propriu zis și Săhastrul. Ține de munții Lapoșului.

Țipești-Șerbești, *moșie* și *pădure,* a statului, în jud. Covurluiu, com. Braniștea, pl. Siretului, foste ale Episcopiei de Roman. Moșia are o întindere de 5698 hect., pădurea, de 486 hect. Arenda anuală 75000 lei.

Țipileți, *sat,* în com. Rădiul-Mitropoliei, pl. Copoul, jud. Iași, situat pe coasta dealului cu același nume, în partea dreaptă a rîului Jijiea, pe o întindere cam de 1144 hect. Are o populație de 242 locuitori și o biserică făcută la 1855.

Vite sunt: 400 vite mari cor-

nute, 23 caĭ, 259 oĭ şi 48 rîmătorĭ.

Ţirdeni, *sat,* cu 106 locuitorĭ, Bistriţa, com. Gîndeşti, jud. Neamţu, situat pe pîrîul Cocîrla.

Ţirioiul, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, la 46 kil. de oraşul Turnul-Severin, avînd 350 locuitorĭ, o biserică şi o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 15 pluguri, 30 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ, 20 stupĭ, 200 vite marĭ cornute, 10 caĭ, 240 oĭ şi 180 rîmătorĭ.

Pe aci trece şoseaua Horăşti-Ţiroi-Leurda-Pleoştina.

Ţiţeică, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Balaciul.

Ţiţeşti, *com. rur.,* jud. Muşcel, pl. Rîul-Doamneĭ, la 30 kil. spre S. de Cîmpulung, pe partea stîngă a rîuluĭ Tîrgul.

Se compune din 4 cătune: Ţiţeşti, Dezrobiţi, Hîrtieşti şi Valea-Stineĭ, cu 1150 locuitorĭ, şi se mărgineşte la N. cu com. Stîlpeni, la S. cu com. Conţeşti, la E. cu com. Davideşti.

Locuitoriĭ comuneĭ se ocupă cu agricultura, facerea spetelor, fierăria, şi facerea căruţelor.

Vite sunt: 10 caĭ, 340 boĭ, 150 vacĭ, 80 oĭ şi 300 porcĭ.

In părţile de E., N. şi S. a comuneĭ se întinde pădurea statuluĭ numită Rădeşti, formată numaĭ din stejar şi fag.

Dealurĭ: Dealul-Mutuluĭ, Mănăstireĭ, Ţiţeştilor, Piscul-Chilieĭ, Bugeloiul, Burtoi şi Căţelul.

Gîrla Valea-Mănăstireĭ şi Valea-Cireşuluĭ udă com. în tot lungul său.

Caĭ: calea ferată Goleşti-Cîmpulung, ce trece prin cătunul Hîrtieşti, pe partea de Vest; vechiul drum al poşteĭ între Piteşti şi Cîmpulung.

Are o biserică şi mănăstirea Valea, ambele deservite de 2 preoţĭ şi 3 dascălĭ. Biserica s'a fondat la anul 7042 (1534) şi este de zid masiv cu un turn. Şcoala (înfiinţată în 1835) are un local construit în 1873.

Ţiţeşti, *sat,* reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Muşcel, cu 513 locuitorĭ, care se ocupă maĭ ales cu facerea spetelor.

Gîrla Valea-Mănăstireĭ trece prin mijlocul satuluĭ.

Ţiul, *sat* şi *com. rur.,* pl. Dumbrava-d.-s., jud. Dolj. Aşezată pe faţa dealuluĭ numit al Perilor, pe dealul Gogoaşa spre S., şi pe dealul Argetoaia spre N., la 38 kil. de Craiova, 16 kil. de Şopotul, 17 kil. de Cernăteşti şi 6 kil. de Gogoşul. Se învecineşte la E. cu com. Cernăteşti, la V. cu com. Bărboiul (Mehedinţi), la N. cu com. Argetoaia şi la S. cu com. Gogoşul şi se desparte de toate prin hotare însemnate prin măgurĭ.

Are 1085 locuitorĭ, o şcoală (1889) şi o biserică.

Terenul comuneĭ este accidentat de Dealurile: Perilor, Argetoaia şi Gogoşul, cu înălţimea de la 30—60 m. şi udat de pîrîul Obedeanca, numit şi Valea-Corzuluĭ. In vechime satul se numea Valea-Scăeşti.

Ţiuleni, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Dumbrava, com. rur. Secul.

Ţîmbureşti, *sat,* în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-j., com. Murta, avînd 459 suflete şi o biserică.

Ţîndărei, *com. rur.,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situată pe ambele ţărmurĭ ale rîuluĭ Ialomiţa. Coprinde patru moşiĭ: Cotul-Iepure, Strachina, Ţîndărei şi Ciineasca.

Teritoriul com. este udat de rîul Ialomiţa şi brăzdat de valea Strachina, pe care este lacul cu acelaşĭ nume.

Se compune din satele: Ţîndărei, Strachina, Cotul-Iepure, Valea-Troni, Ciineasca şi Nicoleşti, precum şi cătunele (tîrlele): Radieni, Puţul-Noŭ, Sudiţeni, Gornia şi Afumaţi. Are 2900 locuitorĭ; o şcoală mixtă şi o biserică, cu 2 preoţĭ şi 2 dascălĭ.

Vite: 1010 caĭ, 2130 boĭ, 8450 oĭ şi 2780 porcĭ.

Pe teritoriul com. trece calea ferată Făurei-Feteşti, avînd staţia Ţîndărei.

Ţîndărei, *sat,* în pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, com. cu acelaşĭ nume, situat pe malul stîng al rîuluĭ Ialomiţa. (V. Ţîndărei, com. rur.).

Ţîndărei, *staţie de dr.-de-fier,* jud. Ialomiţa, pl. Balta, com. Ţîndărei, pe linia Făurei-Feteşti, pusă în circulaţie la 21 Noembrie 1886. Se află între staţiile Hagieni (13 kil.) şi Murgeni (12,1 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭi e de $17^{m},69$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 86632 leĭ, 90 banĭ.

Ţînţarul, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., com. rur. Pluta.

Ţînţăreni, *com. rur.,* în jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., pe un mic platoŭ cu o înălţime de 30 m. d'asupra niveluluĭ şesuluĭ saŭ albieĭ Jiuluĭ, la 40 kil. de Craiova şi la 5 kil. de reşedinţa plăşeĭ, Filiaşi.

Se învecineşte la E. cu com. Fratostiţa; la V., cu com. Gura-Motruluĭ (jud. Mehedinţi); la N., cu com. Ioneşti (jud. Gorj) şi cu comuna Floreşti; iar la S., cu com. Filiaşi.

Este udată de rîul Jiul cu direcţia N.-S. şi care aci primeşte Gilortul.

Intre com. şi rîul Jiul sunt bălţile: Motorimul, cu o suprafaţă de 2 hect., conţinînd peşte; Balta-Ulmuluĭ, de 4 hect., alimentîndu-se din apa Jiuluĭ. Pe teritoriul com. se întîlnesc patru marĭ văĭ: Motruluĭ, Jiuluĭ, Gilortuluĭ şi Şuşiţeĭ.

Comuna este foarte vechie. Pe la 1806 în Ţînţăreni fiind mănăstire, călugăriĭ aŭ hotărît a se face tîrg săptămînal. Bîlciŭ anual se face la 25 Martie.

Are o suprafaţă de 4076 pog., coprinzînd o întinsă moşie: Ţînţăreni-Arpadia şi păduriĭ (2500 hect.), aparţinînd statuluĭ.

Este formată din cătunul de reşedinţă, Ţînţăreni şi căt. Picul. Are o populaţie de 1056 suflete; o şcoală şi o biserică, zidită în 1806.

La S. comuneĭ şĭ-a aşezat Tudor-Vladimirescu tabăra înainte de a pleca la Bucureşti.

Căĭ: Calea ferată Filiaşi-T.-Jiŭ, la 100 m. de vatra satuluĭ Ţînţăreni; c. f. Filiaşi-Severin, la 2 kil.; şoseaua naţională Filiaşi-Pasul-Vulcani, străbătînd com. pe o lungime de 2700 m. Cu comunele vecine se leagă prin şosele vecinale bine lucrate şi împietrite.

Ţînţăreni, *sat,* şi reşedinţa com. cu acelaşĭ nume, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s. (Vezĭ com. rur. Ţînţăreni).

Ţînţăreni, *sat,* com. rur. Ploeştiori, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova.

Ţîţa, *com. rur.,* jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, situată la 30 kil. spre N. de Tîrgovişte, între văĭ, pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Ialomiţa şi ale pîrîuluĭ Valea-Ţîţeĭ şi în apropiere de şoseaua naţională Tîrgovişte-Transilvania. In raionul acesteĭ com. sunt: Dealurile-Brata, Braniştea şi Plaiul-Sălătruculuĭ. Se compune din treĭ cătune: Ţîţa, Buciumeni şi Pîzlari, cu o populaţie de 1700 locuitorĭ. Are 2 bisericĭ şi o şcoală; 4 morĭ de apă. Locuitoriĭ cresc boĭ, vacĭ, caĭ, capre.

Pămîntul săŭ produce porumb, cinepă şi pădure; iar din minerale, var bun. Se învecineşte la E. cu com. Bezdeadul; la V., cu Runcul; la N., cu Pietroşiţa şi la S., cu cătunul Fieni, al com. Moţăeni, despărţindu-se de Bezdead şi Runcul prin dealurĭ şi pădure, de Motăeni, prin loc şes şi de Pietroşiţa, prin rîul Ialomiţa.

Ţîţeĭ (Valea-), *sat,* jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, com. Pietroşiţa.

Ţîţîrligul, *cătun* al com. Gura-Aninoaseĭ, jud. Buzăŭ, cu 200 locuitorĭ.

Ţîţul, *sat,* jud. Tecuciŭ, com. Corbiţa, pl. Zeletin, situat în partea de V. a comuneĭ, pe malul drept al Berheciuluĭ, la 1 kil. şi 500 m. de reşedinţa comuneĭ.

Are o suprafaţă de 175 hect., 79 ariĭ; 244 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, făcută în 1878, de 7 bătrînĭ ce populaŭ atuncĭ satul.

Locuitoriĭ aŭ: 30 boĭ, 36 vacĭ, 9 caĭ şi 50 oĭ; 15 pluguri de lemn, 5 cazane pentru fabricarea rachiuluĭ.

Ţoleşti, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, com. Uideşti.

E străbătut de pîrîul Ţoleşti. Are o populaţie de 629 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Treĭ-Ierarchĭ, zidită de locuitorĭ în 1854; o şcoală mixtă, înfiinţată în 1865.

Improprietăriţĭ în 1864 sunt 40 codaşĭ, cu cîte 10 prăjinĭ, iar însuraţeĭ s'aŭ improprietărit 26 pe moşia Manolea.

Drumurile principale sunt: la Uideşti (2 kil.), la Tătăruşi (5 kil.), şi la Manolea (3 kil.).

In 1803, «Ţoleşti răzăşeştĭ avea 41 liuzĭ, plătind 608 leĭ bir anual. Eĭ eraŭ ocupaţĭ cu lucrul pămîntuluĭ avînd loc în destul». («Uricar.», vol. VII, p. 250).

Ţoleşti, *pîrîŭ,* jud. Suceava. Izvoreşte din satul Ţoleşti sub numele de Obîrşia, şi după ce a primit pîrîul Platoniţa, ia numele afluentuluĭ săŭ şi se varsă în Şomuzul-Mare (5 kil. lungime).

Are de tributarĭ: Ponoarele, Tănase, Şipotul, Teleman, Păltinişul, Purdila, Platoniţa, Boura şi Pîrîul-Topilelor, zis şi al-Lupuluĭ.

Ţolicea, *sat,* cu 20 familiĭ, jud. Neamţu, com. Humuleşti, pl. de Sus-Mijlocul.

Ţoţoi, *cătun,* jud. Gorj, pl. Amaradia, com. Negoeşti, aşezat pe Valea-Cilniculuĭ şi pe dealul Curva şi Bîrlanul.

Are o suprafaţă de 272 hect.; o populaţie de 396 suflete; 2 bisericĭ.

Locuitoriĭ posedă: 10 pluguri, 20 care cu boĭ, 1 căruţă cu caĭ; 10 stupĭ; 151 vite marĭ cornute, 6 caĭ, 120 capre, 72 rîmătorĭ, 2 bivolĭ şi 150 oĭ.

Comunicaţia cu cătunele vecinele se face prin drumurĭ ordinare.

Ţugheni, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-Mijloc, com. Glodul, avînd 730 suflete şi o şcoală.

Ţugulea, *deal* (242 m.), în jud.

Tulcea, în partea N. a plăşeĭ Isaccea şi cea V. a comuneĭ Nicoliţelul.

Ţugureşti, *sat,* jud. Dolj, pl. Balta, com. Bîrza, aşezat la 500 m. spre N. de satul Bîrza şi aproape de malul drept al rîuluĭ Jiul. Are 800 suflete, şi o biserică.

E străbătut de o şosea comunală, ducînd la N. spre Padea, iar la S. spre Valea-Stanciuluĭ. V. Bîrza, com. rur.

Ţuicani, *sat,* cu 124 locuitorĭ, com. rur. Moreni, pl. Filipeşti, jud. Prahova.

Ţurcăneşti, *sat,* jud. Olt, com. rur. Profa, pl. Vedea-d.-s.

Ţurcăneşti, *sat,* cu 397 locuitorĭ, com. rur. Bătăşani, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea.

Ţurlueşti, *cătun,* al com. Săruleşti, jud. Buzăŭ, cu 140 loc.

Ţurluiul, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Dealul-Noŭ.

Ţuţcani, *com. rur.,* în jud. Covurluiŭ, pl. Horincea, aşezată la punctul de întîlnire al dealurilor ce formează ambele laturĭ ale văeĭ Ţuţcanilor, la 93 kil. de la Galaţi, formînd, împreună cu Măluşteni şi Lupeşti, cele maĭ extreme comune nordice ale jud. Covurluiŭ. Se mărgineşte la N.-E. cu jud. Tutova (com. Sărăţeni-Schineni, Igeşti şi Bălăgeşti), la S., cu Găneşti şi la V., cu satele Măluşteni, Mînzăteşti, Aldeşti şi Prodăneşti.

Prin mijlocul com. curge un pîrîiaş, care izvoreşte de la N. com., curge prin valea numită Valea-Satuluĭ şi se varsă în Horincea, drept Prodăneşti.

Are 3 cătune: Ţuţcani (reşedinţa), Mănăstireni şi Sipeni, cu 2107 locuitorĭ, numaĭ răzăşĭ; 2 şcolĭ mixte (în Ţuţcani şi în Sipeni); 3 bisericĭ: S-ţiĭ Voevozĭ (1884), Sf. Dumitru şi Sf. Gheorghe (1868).

Teritoriul com., în suprafaţă de 2230 hect., este maĭ mult deluros şi împodobit cu plantaţiĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 240 plugurĭ; 410 stupĭ; 559 boĭ, 312 vacĭ, 86 juncĭ şi junce, 88 caĭ, 641 oĭ şi 551 porcĭ.

E una din cele maĭ frumoase comune ale judeţuluĭ. Locuitorĭĭ aŭ case bune, grădinĭ cu pomĭ roditorĭ, viĭ.

Ţuţcani, *sat,* reşedinţa com. Ţuţcani, pl. Horincea, jud. Covurluiŭ, cu 1091 locuitorĭ. (V. com. rur. Ţuţcani).

Ţuţcani-din-Deal, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., comuna Broşteni, la 2 kil. de reşedinţa com., avînd 55 loc. şi o biserică.

Ţuţcani-din-Vale, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., comuna Broşteni, puţin maĭ la S. de satul Ţuţcani-din-Deal, în marginea jud., avînd 258 locuitorĭ şi o biserică.

Ţuţora, *com. rur.,* jud. Iaşi, pl. Braniştea, situată între rîurile Prutul şi Jijia şi dealurile Chipereşti şi Osoiŭ, formată din satele: Ţuţora (reşedinţa), Oprişeni d.-s., Oprişeni-d.-j., Chipireşti şi Cristeşti. Are 1354 locuitorĭ; o şcoală şi 4 bisericĭ.

Pe teritoriul comuneĭ trece şoseaua naţională şi calea ferată Iaşi-Ungheni, de la V. spre E.

Este udată de rîurile Prutul şi Jijia, de la N. spre S.

Mare parte din teritoriŭ e cuprins de bălţĭ şi gîrle formate din vărsările Jijieĭ şi a Prutuluĭ, şi din care se scot: racĭ, peştĭ, papură şi stuh.

Vite sunt: 1221 vite marĭ cornute, 1905 oĭ, 198 caĭ şi 863 rîmătorĭ.

Ţuţora, *sat,* reşedinţa com. Ţuţora, pl. Braniştea, jud. Iaşi, aşezat pe malul drept al Prutuluĭ, la 20 kil. de Iaşi şi la 6 kil. de Ungheni. V. Ţuţora, comună.

Ţuţueni, *mahala,* în Tîrgul-Neamţuluĭ, jud. Neamţu.

Ţuţuleşti, *sat,* jud. Vîlcea, plaiul Cozia, com. rur. Călimăneşti, cu 39 locuitorĭ, situat în partea de N. a comuneĭ, pe şoseaua naţională Rîmnicul-Rîul-Vaduluĭ şi pe malul Oltuluĭ. În dreptul cătunuluĭ e un pod de vase, pe rîul Oltul. La S. de aci valea Călimăneşti se varsă în Olt.

Ţuţuleşti, *sat,* cu 400 suflete, jud. Argeş, pl. Gălăşeşti, reşedinţa comuneĭ rur. Ţuţuleşti-Gălăşeşti, avînd o biserică cu hramul Înălţarea Domnuluĭ.

Ţuţuleşti-Gălăşeşti, *com. rur.,* pe apa Drîmbovniculuĭ, jud. Argeşul, pl. Gălăşeşti, la 18 kil. de com. rur. Costeşti, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 37 kil. de Piteşti. Se compune din 3 sate: Gălăşeşti, Odăeni şi Ţuţuleşti, cu o populaţie de 1286 locuitorĭ, 3 bisericĭ, cîte una în fie-care sat şi o şcoală prim. mixtă.

Vite: 930 boĭ şi vacĭ, 46 caĭ, 2053 oĭ, 17 capre şi 345 rîmătorĭ.

Ţuţurul, *sat,* jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s., com. rur. Obislavul, cu 213 locuitorĭ.

U

Ubleşti, *sat,* jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Bradul-d.-j. (v. a. n.).

Uda, *sat,* pe moşia şi în comuna Tătăruşi, jud. Suceava, aşezat pe ţîrmurile pîraielor Matioaia şi Leordişul, cu 78 locuitorĭ.

Drumurĭ sunt: la Tătăruşi (1500 m.) şi la Cristeşti (9544 m.). (V. Tătăruşi, com. rur).

Uda-Clocociovul, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul-Marginea, în partea de V., la 19 kil. de reşedinţa jud., 56 kil. de Alexandria şi 71 kil. de Slatina. Se mărgineşte la N. şi N.-E., cu teritoriul com. Slobozia-Mîndra; la S. şi S.-E., cu com. Uda-Paciureĭ, de care este despărţită printr'un pîrîiaş ce curge din coasta dealuluĭ pe care este situată, iar la V., cu rîul Oltul.

Are o suprafaţă de 2000 hect., cu 1105 locuitorĭ; o şcoală şi o biserică.

Vite: 178 caĭ, 1088 vite marĭ cornute, 950 vite micĭ cornute şi 109 porcĭ.

Căĭ are: şoseaua vecinală spre com. Uda-Paciureĭ şi spre com. Mîndra.

Aci se ţine tîrg de treĭ orĭ pe an: la Sf. Constantin, la 29 Iunie şi 15 August; este foarte cunoscut sub numele de tîrgul de la Uda.

Satul Uda este foarte vechiŭ; a făcut parte pănă la 1845 din jud. Oltul. Numirea de Uda-Clocociovul i s'a dat de pe moşia mănăstirească, ce aparţinea mănăstireĭ Clocociovul din jud. Olt, şi spre a se deosebi de cel-l'alt sat, Uda-Paciureĭ, care se numea în trecut Uda - Comăneanuluĭ, de pe numele proprietaruluĭ moşieĭ.

Uda-Clocociovul, *moşie* a statuluĭ, în pl. Călmăţuiul, jud. Teleorman, fostă închinată mănăstireĭ Clocociovul.

Uda-de-Jos, *com. rur.,* pl. Oltul, jud. Argeş, la 33 kil. de com. rur. Tigveni, reşedinţa sub-prefectureĭ, şi la 9 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Băgeşti, Cioraca, Durdueşti, Goranul, Lungueşti şi Uda-d.-j., avînd 976 locuitorĭ, 5 bisericĭ şi o şcoală mixtă, în satul Uda-d.-j.

Vite: 40 caĭ, 6 bivolĭ, 746 vite marĭ cornute, 259 rîmătorĭ, 89 capre şi 1000 oĭ.

Uda-de-Jos, *sat,* cu 210 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, reşedinţa com. rur. cu acelaş nume.

Uda-de-Sus, *com. rur.,* jud. Argeş, pl. Oltul, la 30 kil. de com. rur. Tigveni, reşedinţa sub-prefectureĭ, şi la 11 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Grebeni, Linia-Mare, Rizeşti şi Uda-d.-s., avînd 186 familiĭ, 2 bisericĭ şi o şcoală mixtă.

Vite: 20 caĭ, 400 boĭ şi vacĭ, 150 rîmătorĭ, 50 capre şi 500 oĭ.

Uda-de-Sus, *sat,* cu 77 familiĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, reşedinţa com. rur. cu acelaş nume. Are o biserică, «Adormirea».

Uda-Paciureĭ, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul-Marginea, pe valea Siuluĭ, în partea de V. a judeţuluĭ, la 18 kil. de T.-Măgurele.

Se mărgineşte la S.-E., cu teritoriul com. Saelele; la N. şi N.-E. cu com. Uda-Clocociovul, şi la V., cu rîul Oltul.

Este aşezată la poalele dealuluĭ; pîrîul Siul udă mare parte din comună, iar din deal izvoresc abundente izvoare de apă.

Are o populaţie de 726 suflete, o şcoală mixtă şi o biserică.

Vite: 139 caĭ, 398 vite marĭ, 714 vite micĭ şi 174 porcĭ.

Căĭ are: pe d'asupra dealuluĭ, şoseaua judeţeană Turnul

Slatina, la care locuitorii comunică pe diferite ruscĭ, din care una maĭ importantă numită «Rusca-Roibuluĭ». Pe vale sunt maĭ multe ramurĭ de șosele vecinale spre com. Saelele la S. și spre Uda-Clocociovul la N. Comunicația spre Saelele se face prin maĭ multe vadurĭ prin pîriul Siuluĭ.

Pe deal, în partea despre comuna Saelele, se află o măgură înaltă, înconjurată de un șanț, căreia locuitoriĭ îĭ zic «Gurguiul-Nemților» saŭ «la Cetate».

Se numea altă-dată Uda-Comăneanuluĭ și Tăureasa.

Udați (Udați-Mînzul), *cătun* al com. Albești, jud. Buzăŭ, cu 380 locuitorĭ. Are sub-diviziile: Udați-Banuluĭ și Udați-Marĭ.

Udați-Marĭ (Niculeasca), *moșie,* (800 hect.), în jud. Buzăŭ, com. Albești, căt. Udați.

Udeni, *com. rur.,* jud. Vlașca, compusă din cătunele: Sîrbeni-Moșteni și Udeni-Fărcășanca, situată pe valea Jirnovuluĭ, pl. Neajlovuluĭ, la 42 kil. de București, la 74 kil. de Giurgiŭ și la 21 kil. de Obedeni, reședința plășeĭ. Are o populație de 1000 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una în Udeni și alta în Sîrbeni; o școală mixtă.

Vite: 48 caĭ, 380 boĭ și vacĭ, 75 bivolĭ, 270 rîmătorĭ și 635 oĭ.

La capul moșieĭ este valea Milcovuluĭ, ce desparte Corbi-Ciungi de Udeni.

Udeni, *sat,* com. rur. Vrănești, pl. Podgoria, jud. Mușcel.

Udeni saŭ Fărcășanca, *cătun* al com. Udeni, pl. Neajlovuluĭ, jud. Vlașca, situat pe coasta stîngă a acesteĭ văĭ. (Vezĭ Udeni, comună).

Uderul, *sat,* com. rur. Golești, (v. a. n.), pl. Podgoria, jud. Mușcel.

Udrești, *com. rur.,* pl. Podgoria, jud. Prahova, brăzdată de dealurile: Vaĭ-de-El, Udrești și Dobrota; situată la 40 kil. de capitala județuluĭ și la 10 kil. de a plășeĭ.

Se compune din 3 cătune: Udrești, Vaĭ-de-El și Dobrota. Are o populație de 1825 locuitorĭ, 3 bisericĭ și o școală.

Locuitoriĭ sunt moșneni. Eĭ aŭ: 10 caĭ, 142 boĭ, 66 vacĭ, 452 porcĭ, 18 capre și 592 oĭ; 30 stupĭ.

In valea Dobroteĭ sunt carierĭ de piatră; terenul conține multă sare.

O șosea principală îĭ înlesnește comunicația cu comunele: Gornetul-Cricovul și Tătarul.

Se mărginește cu comunele: Apostolache, Gornetul și Tătarul și e udată de apele Sărățica și Izvorul-Dealuluĭ.

Udrești, *sat,* jud. Argeș, pl. Oltul, com. rur. Dobrești (v. a. n.).

Udrești, *sat,* cu 40 familiĭ, jud. Argeș, pl. Oltul, com. rur. Cuca, (v. a. n.). Are o biserică «S-țiĭ Voivozĭ».

Udrești, *sat,* jud. Dîmbovița, pl. Dealul-Dîmbovița, căt. com. Colanul.

Udrești, *sat,* cu 458 locuitorĭ, com. rur. Udrești, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Udrîștea, *sat,* jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-j., com. rur. Jirovul. Maĭ poartă numele și de Valealuĭ-Udrîște.

Uduamel-Bair, *deal,* cu o înălțime de 120 m., în jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Cochirleni și anume pe acela al cătunuluĭ săŭ I-vranes.

Udupul, *com. rur.,* în pl. Teleormanuluĭ, jud. Teleorman, situată pe partea dreaptă a riuluĭ Teleorman, în vale, la 80 kil. de reședința județuluĭ, la 54 kil. de Alexandria și 37 kil. de Roșiori.

Se învecinește la N. cu com. Tătărești-d.-s.; la S., cu Tătărești-d.-j.; la V. și la N.-V., cu teritoriul com. Rîca, și la E., cu riul Teleorman.

Are o suprafață de 1650 hect.; 1079 locuitorĭ; o școală; 2 bisericĭ.

Vite: 151 caĭ, 268 vite marĭ cornute, 256 porcĭ, 442 vite micĭ.

Căĭ: șoseaua județeană de pe valea Teleormanuluĭ, cu care este pusă în legătură prin o ramură de șosea, care pleacă din comună; apoĭ ramura de șosea vecinală Udupul-Rîca.

Udupul-Horezeanca, *fostă moșie* a statuluĭ, în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, avînd o întindere de 1130 hect., din care 200 pădure. S'a dat în loturĭ locuitorilor.

Uești-Goleasca, *com. rur.,* în jud. Vlașca, pl. Neajlovul, compusă din cătunele Uești-Golești și Popeasca-Ciupagea, situată pe apa Drîmbovnicul, la 60 kil. de Giurgiŭ, 32 kil. de București și la 7 kil. de Obedeni, reședința plășeĭ.

Are 744 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, deservită de 1 preot și 2 dascălĭ; o școală mixtă; o moară pe apa Drîmbovnicul; 4 cîrciumĭ.

Vite: 300 boĭ și vacĭ, 10 bi-

volĭ, 72 caĭ, 370 oĭ și 139 rîmătorĭ.

Căĭ: șoseaua județeană mergînd pe Valea-Drîmbovniculuĭ la Obedeni.

Uești-Golești, *cătun*, al com. cu acelaș nume, pl. Neajlovul, jud. Vlașca, situat pe Valea-Drîmbovniculuĭ (V. Uești, com. rur.).

Uești-Moșteni, *com. rur.*, situată în Valea-Drîmbovniculuĭ, la S. de Uești-Goleasca, pl Neajlovul, jud. Vlașca, la 58 kil. de Giurgiŭ, 30 kil. de București și la 3 kil. de Obedeni, reședința pl.

Are o populație de 244 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot și 2 dascălĭ; 3 circiumĭ.

Aci se face bîlciŭ cu obor de vite: la 21 Maiŭ, 24 Iunie, 6 August și 8 Septembre.

Prin sat trece șoseaua județeană care merge pe Valea-Drîmbovniculuĭ.

Uiasca, *sat*, cu 10 familiĭ, jud. Argeș, pl. Pitești, com. rur. Biscovul-Flești (v. a. n.).

Uidești, *com. rur.*, jud. Suceava, situată la E. plășeĭ Moldova-d.-j., la 22 kil. de Fălticeni.

Se mărginește la E. cu com. Tătărușĭ; la V., cu com. Ciumulești; la S., cu com. Drăgușeni și Drăgănești și la N., cu com. Preutești și Dolhești.

E formată din satele: Uidești (reședința), Țolești, Manolea-Forăști, Antoceni, Oniceni și Rușĭ.

Are o populație de 3250 suflete; 4 bisericĭ ortodoxe, una lipovenească, 2 schiturĭ și 3 școale mixte.

Locuitoriĭ posedă: 415 caĭ, 300 boĭ, 504 vacĭ, 3320 oĭ, 3 capre, 660 porcĭ și 406 stupĭ; 10 morĭ, 6 teascurĭ de uleiŭ de cînepă (în Manolea); 10 băcănĭ, 4 hanurĭ, 5 circiumĭ.

E udată de rîul Moldova și pîraiele: Țolești, Paltinișul, Purdila, Platonița, Boura, Ignatul și Mediasca.

Improprietăriță în 1864 și 1878 sunt 473 locuitorĭ, stăpînind 1286 fălcĭ.

Se numea altă-dată Undești.

Uidești, *sat*, pe moșia și în com. cu acelaș nume, jud. Suceava, așezat pe podișul dintre dealurile Purdila și Uidești. Are 189 locuitorĭ.

Improprietăriță în 1864 sunt 23 fruntașĭ, 9 pălmașĭ și 13 codașĭ, stăpînind aproape 62 fălcĭ.

Drumurĭ sunt: la Forăști (4 kil.), la Țolești (2 kil.) și la Manolea (2 kil.).

Ulea, *sat*, cu 300 locuitorĭ, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Unțești, spre N.-E. de satul Unțești.

Ulești, *com. rur.* și *sat*, jud. Ialomița, pl. Cîmpuluĭ, situată pe partea dreaptă a rîuluĭ Ialomița, între comunele Condeești și Frumușica.

Teritoriul comuneĭ, cu o suprafață de 1600 hect., se întinde din rîul Ialomița spre S., limitîndu-se cu maĭ multe moșiĭ.

După legea rurală din 1864, s'aŭ împroprietărit 128 locuitorĭ.

Are o populație de 664 locuitorĭ; o școală mixtă; o biserică; o șosea prin care se leagă de satele vecine.

Uliești, *com. rur.*, în jud. Dîmbovița, pl. Cobia, situată pe cîmpie, între rîul Argeșul și Neajlovul, spre S. de Tîrgoviștea, la 12 kil. de Găești, pe șoseaua județeană Tîrgoviștea-Găești-Vlașca. Cîmpiile din raionul com. sunt: Mocanul, Cazacul, Izvorul, Stavropolea și Jugureni. Se compune din 10 cătune: Coada-Izvoruluĭ, Stavropoleos, Jugureni, Olteni, Fundurile, Mănăstioara, Zinca, Dogari, Ulieștĭ și Bărăceni. Se învecinește: la E., cu Costești; la V., cu Petrești și Broșteni; la N., cu Greci și la S., cu com. Obislavul, din jud. Vlașca. Se leagă cu șoseaua județeană din jud. Vlașca.

Are 1979 locuitorĭ; 2 bisericĭ și o școală.

Uliță, *sat*, com. rur. Golești (v. a. n.), pl. Rîurile, jud. Mușcel, situat pe malul stîng al rîuluĭ Bratia. Are 256 locuitorĭ; o biserică de zid, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot și 1 dascăl.

E udat la E. de Valea-Ulițeĭ și Valea-Mică.

Uliță-Țigănească, *mahala*, din com. Golești, pl. Podgoria, jud. Mușcel, căreia Romînіĭ în batjocură îĭ zic Uliță-Franceză.

Ulițeasca, *sat*, cu 75 locuitorĭ, com. rur. Ciumești (v. a. n.), pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Mușcel. E udat de Rîul-Doamneĭ, pe al căruia mal drept trece calea ferată Golești-Cîmpulung și șoseaua Pitești-Frontieră. Se mărginește la E. cu jud. Argeș.

Ulmeni, *com. rur.*, pl. Olteniță, jud. Ilfov, situată la 69 kil. spre S.-E. de București, lîngă Valea-luĭ-Soare. Stă în legătură cu com. Olteniță și Tatina prin șosele vecinale.

Se compune din satele: Ulmeni-Pămînteni, Ulmeni-Ungureni și Tăușanca. Are o populație de 2578 locuitorĭ, 2 bisericĭ și 1 școală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 223 pluguri, 300 care și căruțe; 591 caĭ și iepe, 6 armăsarĭ, 482 boĭ, 467 vacĭ și viteĭ, 7 taurĭ, 120

bivolĭ și bivolițe, 7770 oĭ și 1459 porcĭ; 2 mașinĭ de treerat.

Improprietăriții sunt 202 locuitorĭ.

Ulmeni, *cătun*, în jud. Teleorman, pl. Călmățuiul-Marginea. (Vezĭ com. Spătărei).

Satul Ulmeni este din cele maĭ vechĭ ale județuluĭ; se găsește menționat în diferite documente de pe timpul luĭ Mihaiŭ-Viteazul; este trecut și în listele satelor din secolul XVIII. A format comună deosebită până la 1870, cînd a fost întrunit cu Spătărei, unde s'a trecut și reședința.

Ulmeni saŭ **Dara-de-Jos**, *cătun*, cu 870 locuitorĭ, reședința com. Dara, jud. Buzăŭ.

Ulmeni, *tîrlă*, jud. Brăila, la 1 kil. spre N.-E. de satul Roșiori, pe muchea văeĭ laculuĭ Tătarul.

Vatra satuluĭ este de 12 hect., cu 87 locuitorĭ, posedînd: 58 caĭ, 150 vite cornute, 280 oĭ și 60 rîmătorĭ.

Ulmeni, *stație de dr.-d.-f.*, jud. Buzăŭ, pl. Tohani-Sărata, com. Dara, pe linia Ploești-Buzăŭ, pusă în circulație la 13 Septembrie 1872. Se află între stațiile Vintileanca (12,0 kil.) și Monteorul (4,6 kil.). Înălțimea de-asupra niveluluĭ Mareĭ de $111^{m},64$. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 93065 leĭ, 70 banĭ.

Ulmeni-Mogoșani, *fostă moșie* a statuluĭ, în jud. Teleorman, pl. Călmățuiul-Marginea, pe teritoriul com. Spătărei. Acum e vîndută în loturĭ.

Ulmeni-Pămînteni, *sat*, com. rur. Ulmeni (v. a. n.), pl. Oltenița, jud. Ilfov, situat la S.-E. de Bucureștĭ, înconjurat de micĭ dealurĭ.

Are o suprafață de 6000 hect., cu o populație de 1796 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot și 1 cîntăreț; 1 școală mixtă; 2 mașinĭ de treerat cu aburĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 966 și al celor micĭ, de 7325.

Ulmeni-Ungureni, *sat*, com. rur. Ulmeni (v. a. n.), pl. Oltenița, jud. Ilfov, situat la E. de Ulmeni-Pămînteni. Pe la S. trece Valea-luĭ-Soare.

Se întinde pe o suprafață de 562 hect. Are o populație de 309 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Treime, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Numărul vitelor marĭ e de 328 și al celor micĭ, de 1141.

Ulmetul, *com. rur.* și *sat*, plasa Cerna-d.-s., jud. Vîlcea, situată între dealul Ulmetuluĭ (spre E.) și Slăvești, pe valea rîuluĭ Cerna-Mare, la 20 kil. de reședința județuluĭ și la 10 kil. de a plășeĭ.

Se mărginește cu comunele Slăvești, Berbești, Orleni, Armășești și Copăceni. E brăzdată de dealurile: Padinile, Stănilă, Capul-Pisculuĭ, Ulmetul, Seciul, și udată de văile: Seciuluĭ, Vătafuluĭ, Caselor, Sorbetul și Luca.

Această comună a maĭ fost întrunită cu com. Copăceni și Broșteni.

Are o populație de 427 locuitorĭ, 2 bisericĭ: Sf. Nicolae și Sf. Gheorghe; o școală; 2 morĭ.

Locuitoriĭ sunt moșneniĭ. Eĭ aŭ: 11 caĭ, 50 boĭ, 50 vacĭ, 90 capre, 50 oĭ, 150 porcĭ.

Ulmetul, *cătun*, al comuneĭ Boziorul, jud. Buzăŭ, cu 130 locuitorĭ.

Ulmetul, *numire dată unuĭ vechiŭ schit și metoh* al Episcopieĭ, com. Robești, jud. Buzăŭ. Vezĭ Viișoara.

Ulmetul, *moșie* și *pădure a statuluĭ*, în jud. Buzăŭ, com. Boziorul, căt. Ulmetul, pendinte de Episcopie. Are 760 hect.

Ulmețul, *sat*, cu 61 suflete, com. rur. Slăvuța, pl. Amaradia, jud. Dolj, situat la 4300 m. S.-N. de Slăvuța, cătunul de reședință al comuneĭ.

Ulmi, *sat*, com. Colariul, pl. Dealul-Dîmboviței, jud. Dîmbovița, la 3 kil. spre S.-E. de Tîrgoviștea pe șoseaua națională Tîrgoviștea-Fundata-Bucureștĭ.

A fost în vechime locul de execuțiune al condamnaților la moarte, pe cînd Tîrgoviștea era capitala Țăreĭ.

Ulmi, *vechie numire a cătunuluĭ* Ciocîrlia, jud. Buzăŭ, com. Scurtești.

Ulmi-Noĭ, *sat* noŭ, jud. Iași, pl. Bahluiul, com. Belcești. S'a înființat în 1879. E așezat pe țărmul stîng al iazuluĭ Șarja, spre V. de satul Belcești, și are o populație de 245 locuitorĭ.

Ulmi-Orneștĭ, *sat*, com. rur. Poenari (v. a. n.), pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat la N. de Poenari-Moșteni, pe culmea unuĭ frumos deal, pe o suprafață de 322 hect., avînd o populație de 384 locuitorĭ și o biserică «Adormirea».

Numărul vitelor marĭ e de 298 și al celor micĭ, de 335.

Moșneniĭ aŭ căpătat pămînt în urma faptelor vitejeștĭ contra vrăjmașilor Țăreĭ, și cu deosebire în contra Turcilor. Moșiile li s'aŭ dăruit de Domniĭ

pămîntenĭ din timpurile vechĭ. Acest cătun se crede că ar exista de maĭ mult de 400 anĭ.

Ulmi-Vechĭ, *cătunaș*, formînd sat cu Polieni și cu Liteni, spre S.-V. de satul Belcești, comuna Belcești, plasa Bahluiul, județul Iași, așezat pe malul drept al rîuluĭ Bahluiul, și cu o populație de 300 locuitorĭ.

Ulmul, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Călmățuiuluĭ, situată pe malul drept al văeĭ Călmățuiul. Se mărginește la E. cu com. Fleașca; la N.-E., cu Slobozia-Cireșul; la V., cu Jugureanu; la N., cu Surdila-Găiseanca, și la S., cu Ciocile. Are o suprafață de 4460 hect., cu o populație de 1076 locuitorĭ; o biserică, zidită la 1858 de către mănăstirea Sf. Gheorghe-Nou din București; o școală, înființată la 1830.

Vite: 804 boĭ, 470 vacĭ, 5 taurĭ, 234 viței, 10 bivolĭ, 477 caĭ, 2999 oĭ, 319 rimătorĭ și 2 capre.

Are 1442 pogoane izlaz.

Drumurĭ: la Brăila, spre N.-E., prin Slobozia-Cireșul, Batogul, Tîrlele-Filiul, Burta-Enceĭ, Silistrarul, 65 kil. (pe acest drum pe apa Călmățuiuluĭ, se află un pod al jud. în apropiere de comuna Ulmul);—la Vizirul, spre E., trecînd prin Fleașca, tăind C. F. Făurei-Feteștĭ la cantonul 12 peste Călmățuiul, pe podul din dreptul Filiuluĭ, 32 kil.; la gara Făurei, spre N., trecînd pe podul de pe Călmățuiul; la Jugureanu, spre V., 3 kil.; la Colțea, spre S., pe lîngă movila Grindul-Lung, 13 kil.

Ulmul, *com. rur.*, cu 2542 locuitorĭ, în jud. Ialomița, situată în partea cea maĭ de V. a plășeĭ, limitîndu-se cu jud. Ilfov. E brăzdată de văile: Argova, Bărăganul, Chirnogi și Gresia și udată de lacul Mostiștea.

Are 3900 hect., din care 200 hect. pădure.

Se compune din satele: Ulmul, (reședința), Boșneagul, Nenciulești și Făurei.

Are 2 școlĭ mixte și 5 bisericĭ.

Dintre locuitorĭ, 527 sunt împroprietărițĭ.

Pănă la 1 Aprilie 1891 făcea parte din această comună și satul Valea-Mare, care de la acea dată a format cu satul Valea-Rusuluĭ com. Plevna.

Vite: 1910 caĭ, 1794 boĭ, 238 bivolĭ, 41 capre, 11 asinĭ, 2820 oĭ și 1686 porcĭ.

Ulmul, *sat*, în partea de N. a com. Ulmul, jud. Brăila, pe muchia platouluĭ, la 65 kil. spre S.-V. de orașul Brăila. (Vezĭ Ulmul, comună).

Ulmul, *sat*, jud. Dolj, pl. Cîmpul, com. Cetatea.

Ulmul, *sat*, în jud. Ialomița, pl. Borcea, pendinte de com. cu același nume, situat pe malul de E. al laculuĭ Mostiștea. (Vezĭ Ulmul, comună).

Ulmul, *munte*, (1156 m.), în jud. Suceava, com. Dorna, parte pădure, parte fineță.

Ulmul, *moșie*, a statuluĭ, pendinte de com. Ulmul, pl. Călmățuiuluĭ, jud. Brăila, cu o suprafață de 2590 hect. și un venit de 27740 leĭ.

Ulmul, *lezer* mare, jud. Brăila, la E. com. Gropeni, aproape de Dunărea-Vechĭe, lung de la N. spre S. ca de 5 kil. și lat ca de 1½ kil. Comunică la N. cu lezerul Șerban prin privalul Jaghia și la S., cu privalul Bindoiul.

Ulmulețul, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Poiana, situat pe Bărăgan.

Ulmușorul, *munte* (880 m.), în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnic, pe teritoriile comunelor Bisoca și Jitia, și printre afluențiĭ rîuluĭ Rîmnicul-Sărat și aceĭ aĭ rîuluĭ Slănic, afluente al Buzăuluĭ, formînd întru cît-va hotarul dintre jud. Buzău și R.-Sărat.

Ulmușorul, *pîrîu*, jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul. Izvorește din muntele Ulmușorul și udă comunele Bisoca și Jitia, trece prin cătt. Băltăgari, sub numele de Ulmușorul—Băltăgari, și după un curs cotit se varsă în rîul Rîmnicul-Sărat, maĭ sus de Jitia. Are o lungime de 5 kil.

Ulucile-Lungĭ, *cătun* (tîrlă), pe cîmpul Bărăgan, pl. Ialomița-Balta, com. Ciulnița, jud. Ialomița.

Umbrărelul, *vechie numire a cătt.* Grabicina-d.-s., din com. Grabicina, jud. Buzău.

Umbrărești, *com. rur.*, jud. Tecuciu, pl. Bîrlad, compusă din 5 cătune: Condrea, Salcia, Siliștea, Slobozia-Umbrărești și Umbrărești, și situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bîrlad, la 25 kil. departare de capitala județuluĭ și la 5 kil. de a plășeĭ.

Se mărginește la N. cu com. Barcea, la E. cu com. Călmățuiul, la V. cu rîul Siretul și la S. cu com. Torcești.

E udată de Siretul și de rîul Bîrladul.

Are o populație de 2098 suflete; 3 bisericĭ, S-țiĭ Voivozĭ, Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ și a treia tot S-țiĭ-Voevozĭ; 2 școlĭ.

Cătunele Condrea, Salcia și Umbrărești sunt locuite de vechĭ răzeșĭ.

Locuitorĭ posedă: 570 boĭ, 428 vacĭ, 1428 oĭ, 410 porcĭ; 301 pluguri și maĭ multe mașinĭ; cîte-va morĭ de măcinat.

Căĭ: șoseaua națională la V. și șoseaua comunală ce merge la Condrea.

Umbrărești, *sat,* în jud. Covurluiŭ, com. Bujor, pl. Prutul, în jos de reședința comunală, pe valea Covurluiului, cu 452 suflete și o biserică (V. Bujor, comună).

Umbrărești, *sat,* jud. Tecuciŭ, pl. Bîrladului, com. cu același nume, pe partea dreaptă a rîului Bîrlad. (V. Umbrărești, com. rur.).

Uncești, *sat,* jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Bogzești, la 1 kil. de satul Butnărești (reședința comuneĭ). (V. Bogzești, comună).

Uncești, *sat,* jud. Suceava pe moșia cu același nume din com. Pleșești. (V. Pleșești, com. rur.).

Uncești, *sat,* în partea de E. a com. Buhăești, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, așezat pe valea Fundătura saŭ Tăriceanca, pe o suprafață de 952 hect. și cu o populație de 113 familiĭ saŭ 424 suflete.

Are o biserică, făcută la 1742, de familia Toderașcu.

Pe dealul Țiglăului este o carieră din care se scoate multă piatră.

Vite: 130 v. m. c., 40 caĭ, 100 oĭ și 40 rîmătorĭ.

Ungheni, *sat,* cu 210 familiĭ, jud. Argeș, pl. Cotmeana, la extremitatea de S. a jud. Argeș, despre jud. Teleorman, reședința com. rur. Ungheni-Colțul (v. a. n.).

Are o biserică cu hramul «Nașterea Domnului».

Prin sat trece apa Plescara și șoseaua Pitești-Turnul-Măgurele.

Ungheni, *sat,* în partea de S.-E. a com. Bosia, pl. Braniștea, jud. Iași, pe malul drept al Prutuluĭ. Are o suprafață de 80 hect. și o populație de 256 locuitorĭ; o biserică, făcută la 1830. Aci este stația căieĭ ferate ce ne leagă cu Rusia, prin un pod mare de fer peste apa Prutuluĭ. E punct vamal și trecătoare în Rusia.

Vite: 275 vite marĭ cornute, 477 oĭ, 23 caĭ și 68 rîmătorĭ.

Ungheni, *trup de sat,* cu 25 suflete, jud. Neamțu, com. Timișești, pl. De-Sus-Mijlocul.

Ungheni, *sat,* al com. Corbul, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat în dreapta Vedeĭ, la S. comuneĭ. Are o populație de 225 locuitorĭ. La V. se află valea Corbul.

Ungheni, *stație de dr.-d.-f.,* jud. Iași, pl. Braniștea, com. Bosia, pe linia Iași-Ungheni, pusă în circulație la 1 August 1874. Se află la 5,7 kil. de Cristești, stația vecină. Înălțimea d'asupra nivelului Măreĭ de 35m,58. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 33114 leĭ, 85 banĭ.

Ungheni-Colțul, com. rur., jud. Argeș, pl. Cotmeana, la 7 kil. de com. rur. Costești (reședința subprefecturei) și la 42 kil. de Pitești. Se compune din satele Colțul și Ungheni, cu 1450 loc.

E situată la extremitatea de S. a jud. Argeș, despre jud. Teleorman. Prin com. trece șoseaua județeană Pitești-Turnul-Măgurele. Are 2 biserici, cu 3 preoțĭ, 2 cîntărețĭ și un paracliser; o școală mixtă.

Vite: 1654 boĭ și vacĭ, 179 caĭ, 4 bivolĭ, 3 asinĭ, 4876 oĭ, 24 capre și 973 rîmătorĭ.

Unghia-Mare, *munte,* înalt de 2038 m. d'asupra Măreĭ Negre, în raionul com. Predeal, pl. Peleșul, jud. Prahova. Este proprietatea Eforieĭ spitalelor civile din București.

Unghia-Mare, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din București, fostă pendinte de mănăstirea Colțea, jud. Prahova, comuna Predeal, pl. Peleșul. Împreună cu moșiile Neamțu, Ceaușoaia și Pristolul de pe Doftana, are o întindere de 606 hect.

Unghia-Mică, *munte,* ce se întinde între muntele Unghia-Mare și pîrîul Azuga, jud. Prahova. Aci acest pîrîŭ își îndreaptă cursul spre V. Vîrful săŭ este golaș și se vede tocmaĭ de la Azuga.

Acest munte, împreună cu Susaiul, Fața Găvaneĭ, Costila și alțiĭ, aparțineaŭ, din timpurile cele maĭ vechĭ, familieĭ Dudeștilor.

La anul 1804 a trecut în posesiunea unuĭ oare-care Băltăreț.

Astăzĭ se stăpînește de M. S. Regele Carol I și a fost cumpărat, împreună cu toțĭ muntiĭ de maĭ sus, în Maiŭ 1892, de la Manuk-Bey, pe prețul de 850000 leĭ.

Unghia-Mică (Muntele-), *pădure* particulară, supusă regimuluĭ silvic încă din anul 1883, pe moșia Unghia-Mică, pendinte de com. Sinaia, pl. Peleșul, jud. Prahova.

Unghiul-luĭ-Păr, *sat,* jud. Iași, com. Hermeziul, pl. Turia, alăturea cu satul Vladomira și locuit de Țigani.

Unghiuluĭ (Valea-), *cătun,* com. Lapoșul, jud. Buzăŭ, cu 320

locuitorĭ. Are subdivizia Fundul-Văiĭ.

Unguraşul, *plaiŭ* şi *pichet*, la confinele Ţăreĭ cu Transilvania, jud. Putna.

Ungurei, *sat*, al com. Tituleşti, pl. Şerbăneşti, jud. Olt, situat la N. comuneĭ, pe Dealul-Ungureilor şi în stînga Dorofeiuluĭ, la 1 kil. de Tutuleşti, reşedinţa comuneĭ. Are o populaţiune de 441 locuitorĭ, parte împroprietăriţĭ la 1864, pe 197 hect. Vite: 193 vite marĭ cornute, 94 caĭ, 2000 oĭ şi 95 porcĭ.

Are o biserică, clădită la 1838.

Ungurelul, *cătun* de reşedinţă al com. Ştefăneşti, jud. Gorj, pl. Amaradia, situat la S.-E. com. sale, pe valea Ungurelul. Are o suprafaţă cam de 450 hect.; o populaţie de 203 suflete şi 2 biserici, deservite de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Locuitorii posedă: 7 pluguri, 20 care cu boĭ; 211 vite marĭ cornute, 206 oĭ, 74 rîmătorĭ, 34 caĭ şi 30 capre; 14 stupĭ.

Pîrîul Ungurelul udă cătunul, trece prin mijlocul luĭ, curgînd de la N. spre S.-V., şi se varsă în Gilortul.

Are o şosea comunală ce'l străbate şi'l pune în legătură cu Ştefăneşti şi Cărbuneşti.

Ungureni, *com. rur.*, situată în partea de N.-V. a plăşeĭ Jijia, jud. Botoşani. Se întinde pe valea Jijia şi dealurile ce mărginesc Jijia pe ambele părţĭ, pînă în hotarul jud. Dorohoiŭ. E formată din satele: Durneşti, Epureni, Săpăveni, Ungureni-Ciulei, Ungureni-Isăcescu, Ungureni-Jianu şi Vîcoleni, cu o suprafaţă de 6190 hect. şi o populaţie de 1459 suflete. Are 3 biserici; o şcoală mixtă; 11 iazurĭ şi 2 morĭ.

Locuitorii posedă: 1106 vite marĭ cornute, 292 caĭ, 3613 oĭ, 101 porcĭ, 26 capre; 68 stupĭ cu albine.

E străbătută de rîul Jijia prin centru.

Căĭ de comunicaţie: calea ferată Dorohoiŭ-Iaşi şi şoseaua judeţeană Botoşani-Săveni.

Ungureni, *sat*, în jud. şi pl. Argeş, făcînd parte din com. rur. Albeşti-Brăteşti (v. a. n.).

Ungureni, *sat*, în jud. şi pl. Argeş, făcînd parte din com. rur. Cerbureni-Iaşul (v. a. n.).

Ungureni, *sat*, cu 350 suflete şi o biserică, «S-ţiĭ Voivozĭ», jud. Argeş, pl. Oltul, com. Valea-Ungureni (v. a. n.).

Ungureni saŭ **Leca**, *sat*, în jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Leca, aşezat pe pîrîiaşul Ungureni, reşedinţa com. (Vezĭ com. Leca).

Ungureni, *cătun* al com. Drăgoeşti, jud. Gorj, pl. Novaci, situat pe loc şes şi la N.-V. de Drăgoeşti.

Are o suprafaţă de 5000 hect., cu o populaţie de 300 suflete.

Locuitorii posedă: 9 pluguri, 14 care cu boĭ, 119 vite marĭ cornute, 31 caĭ, 1543 oĭ, 92 rîmătorĭ şi 35 asinĭ.

Comunicaţia se face prin drumurĭ ordinare.

Schitul Crasna face parte din acest cătun. (Vezĭ com. Drăgoeşti).

Ungureni, *sat*, cu 395 locuitorĭ, jud. Prahova, pl. Cîmpul, com. Gherghiţa. Are o biserică.

Ungureni, *cătun*, cu 128 suflete, com. Herăstrăŭ, pl Vrancea, jud. Putna, situat lîngă vărsarea Năruieĭ în Zăbala, în coasta dealurilor ce formează valea acestuĭ pîrîŭ.

Ungureni, *sat*, jud. Prahova, pl. Cricovul, com. Fîntînelele. Are o biserică, «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ».

Ungureni, *com. rur.*, în V. plăşeĭ Olteţul Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, formată din satele Ungureni (766 loc.) şi Inuşorul (98 loc.), situată aproape de hotarul jud., pe valea Băleasa, la 12 kil. spre N.-V. de Balş şi la 42 kil. de Caracal. Altitudinea terenuluĭ d'asupra nivelului Măreĭ e de 185 m.

Are: 864 locuitorĭ; o biserică, cu hramul S-tul Nicolae, deservită de un preot şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 524 vite marĭ cornute, 1462 vite micĭ şi 204 porcĭ.

Ungureni, *sat*, făcînd parte din com. Ţigăneşti, pl. Nicoreşti, jud. Tecuciŭ, situat în valea Bîrladuluĭ, pe malul stîng al acestuĭ rîŭ şi în partea de E. a comuneĭ.

Are o populaţie de 750 suflete; o biserică, cu hramul Schimbarea la faţă, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ şi zidită la 1840 de poetul Costache Conache, a căruĭ iscălitură se află pe maĭ multe cărţĭ; o şcoală.

Vite: 771 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 58 ţepe, 6 armăsarĭ, 640 oĭ şi 15 capre.

Locuitorii posedă: 60 pluguri de fier, 10 de lemn; 3 maşinĭ de secerat, 1 de cosit, 1 de treerat, 1 de bătut porumb şi 6 de vînturat şi 2 cazane pentru fabricarea rachiuluĭ.

Comunicaţia cu satele vecine se face prin o şosea comunală ce vine din şoseaua naţională Tecuciŭ-Bîrlad, prin satul Ţigăneşti, şi duce la com. Negrileşti.

Vechimea satului se urcă până în secolul al XVI-lea. El a fost locuit de Ungurĭ, aduşĭ aicĭ de Dabija-Vodă, care poseda moşia Ţigăneşti, ca dotă a soţieĭ sale Dafina. Pe timpul luĭ Costache Conache, o parte din eĭ aŭ părăsit satul, care s'a populat cu Romînĭ veniţĭ din satele vecine.

Ungureni, *sat*, în jud. Tecuciŭ, pl. Berheciul, com. Găiceana, situat în fundul văiĭ Ungurilor, sub poalele Dealuluĭ-Mare, în partea de N.-V. a comuneĭ.

Poartă acest nume după locuitoriĭ săĭ, carĭ toţĭ sunt Ungurĭ veniţĭ din jud. Bacăŭ, cam de vre-o 300 anĭ. Locuitoriĭ îl numesc şi «Unguri».

Are o populaţie de 418 suflete; o biserică catolică.

La V. de acest sat, pe virful Dealuluĭ-Mare, se află o poiană numită Poiana-Dealuluĭ-Mare, unde se văd urmele şanţuluĭ uneĭ cetăţĭ.

Ungureni, *sat*, în jud. Tecuciŭ, pl. Berheciul, com. Corni, aşezat în partea de S. a com., între dealul Şonţul la N., malul Siretuluĭ la V. şi satul Costişa la S.

Are o populaţie de 259 suflete; o biserică, zidită la 1818.

Teritoriul satuluĭ e de 461 hect. Locuitoriĭ, foştĭ clăcaşĭ, stăpînesc 185 hect.

Viĭ sunt 12 hect., fineţe 50 hect., păşunĭ 32 hect; iar vatra satuluĭ ocupă 23 hect.

Locuitoriĭ posedă: 35 pluguri de fer şi 12 de lemn, 1 maşină de treerat, 1 de semănat, 1 de bătut porumb şi 3 de vînturat; 117 boĭ, 42 vacĭ, 16 caĭ, 245 oĭ şi 11 capre; 20 stupĭ.

Ungureni, *partea de S. a satului* Porceşti, pl. Siretul-d.-j., jud. Roman. Se maĭ numeşte şi Porceşti-Precisteĭ.

Ungureni, *mahala*, jud. Tecuciŭ, com. Stănişeşti.

Ungureni, *staţie de dr.-d.-f.*, în jud. Botoşani, pl. Jijia, căt. Ungureni, pe linia Iaşi-Dorohoiŭ, pusă în circulaţie la 1 Iunie 1896. Se află între staţiile Dăngeni (11,3 kil.) şi Vorniceni (11,9 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭ de 86m,42. Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896 a fost de 64327 leĭ, 20 banĭ.

Ungureni, *moşie* a statuluĭ, jud. Romanaţi, cu o arendă anuală de vr'o 9000 leĭ.

Ungureni-Ciulei, *sat*, în partea de N.-V. a com. Ungureni, în dreapta Jijieĭ, jud. Botoşani, cu o întindere de 410 hect, şi o populaţie de 127 suflete.

Ungureni-Isăcescu, *sat*, în centrul com. Ungureni, jud. Botoşani, în dreapta Jijieĭ, cu o suprafaţă de 763 hect., şi o populaţie de 238 suflete.

Ungureni-Jianul, *sat*, în centrul com. Ungureni, jud. Botoşani, în dreapta Jijieĭ, cu o suprafaţă de 389 hect., şi o populaţie de 162 suflete.

Ungureţi, *mahala*, în jud. Vilcea, pl. Olteţul-d.-j., com. Vasilaţi.

Unguriul, *cătun*, al com Măgura, jud. Buzăŭ, cu 920 locuitorĭ şi 216 case; are subdiviziile Palanga şi Scriptoarea.

Unguriul, *fost schit şi metoh* al mănăstireĭ Sf. Gheorghe-Noŭ, din Bucureşti, azĭ biserică de mir, com. Măgura, căt. Unguriul, jud. Buzăŭ.

Unguriul, *moşie* a statuluĭ, jud. Buzăŭ, com. Măgura, căt. Unguriul, fostă a Sf. Gheorghe-Noŭ; are 720 hect.; e încorporată acum cu moşia Măgura, formînd un singur trup Măgura Unguriul. Terenul arabil se vinde în loturĭ. Are şi 500 hect. pădure.

Unguriul-Ojeasca, *moşie* a statuluĭ, în jud. Buzăŭ, com. Măgura, căt. Unguriul, fostă a Sf. Gheorghe-Noŭ; are 175 hect. livezĭ, arăturĭ şi fineaţă; face parte din moşia Albeşti-Unguriul.

Unguroaia, *pădure*, în partea de V. a com. Cristeşti, pl. Coşula, jud. Botoşani; împreună cu pădurea Ursoaia, are o întindere de 1315 hect.

Unsa, *sat*, în partea de V. a com. Feredieni, pl. Coşula, jud. Botoşani, în apropiere de pădurea Feredieni, cu o suprafaţă de 330 hect. şi o populaţie de 212 suflete.

Vite: 110 boĭ şi vacĭ, 21 caĭ, 83 oĭ şi 18 porcĭ.

Numele satuluĭ vine de la schitul de călugăriţe Unsa, astă-zĭ biserică a satuluĭ Unsa.

Unţăşti, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Tutova, pl. Simila, spre N.-E. de Bîrlad, pe pîriul Horoeta. Satul formează comună cu cătunele: Ulea şi Vladnicul. Are 900 locuitorĭ; 18,75 hect. viĭ şi 13,25 hect. livezĭ cu pruni; 4 iazurĭ; o şcoală primară şi 2 bisericĭ.

Urda, *sat*, cu 178 suflete, jud. Dolj, pl. Amaradia, com Stoina. (V. Stoiana, com. rur.).

Urda, *sat*, cu 279 suflete, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Valea-Bouluĭ (v. a. c.), situat pe dreapta Amaradieĭ, la $3^1/_2$ kil. de Bould.-s., reşedinţa comuneĭ.

Urdari-de-Jos, *com. rur.*, reşe-

dinţa plăşeĭ Jiuluĭ, jud. Gorj, în partea dreaptă a riuluĭ Jiul, situată parte pe Dealul-Caselor şi parte pe lîngă şoseaua vecinală şi compusă din cătunele: Stejarul şi Urdari-d.-j.

La V. com. se întind dealurile Hoţul şi Graurele (v. a. c.), care daŭ naştere văiĭor Coteţul şi Graurele.

Are o suprafaţă de 1253 hect., cu o populaţie de 872 locuitorĭ; o şcoală; o biserică zidită la 1807.

Locuitorii posedă: 41 pluguri, 105 care cu boĭ, 10 căruţe cu caĭ; 526 vite marĭ cornute, 52 caĭ, 446 porcĭ şi 779 oĭ şi capre.

Căĭ: şoseaua vecinală care o pune în comunicaţie la N. cu com. Urdari-d.-s., iar la S. cu com. Strîmba.

Urdari-de-Jos, *cătun*, al com. Urdari-d.-j., pl. Jiuluĭ, jud. Gorj. Are o suprafaţă de 653 hect. şi 441 locuitorĭ. (V. com. rur. Urdari-d.-j.).

Urdari-de-Sus, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, situată parte cam pe deal şi parte d'alungul şoseleĭ vecinale, în partea dreaptă a riuluĭ Jiul şi compusă din cătunele: Orzul, Otăroasa şi Urdari-d.-s.

Are o suprafaţă de 1099 hect., cu o populaţie de 580 suflete; o şcoală; o biserică, zidită la 1812.

Locuitorii posedă: 50 pluguri, 34 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ; 298 vite marĭ cornute, 21 caĭ, 212 porcĭ, 454 oĭ şi capre.

Căĭ: şoseaua vecinală ce o pune în legătură la N. cu com. Valea-cu-Apă, iar la S. cu com. Urdari-d.-j.

Urdari-de-Sus, *cătun*, al com. Urdari-d.-s., pl. Jiul, jud. Gorj. Are o întindere de 629 hect. şi 315 locuitorĭ. (V. Urdari-d.-s., com. rur.).

Urdăreanca, *cătun*, al com. Tia-Mare (v. a. n.), jud. Romanaţi, pl. Balta-Oltul-d.-j., la 3 kil. spre S. de reşedinţă, situat lîngă Olt, pe şoseaua Stoieneşti-Izlaz. Are 191 locuitorĭ.

Urdeşti, *com. rur.*, cam în centru şi spre S. pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, formată din satele: Cîrpeşti, Odaiul-Sîrbilor, Pogăceni, Popeni, Urdeşti şi Urdeşti, tîrguşor.

Are o suprafaţă cam de 2840 hect., cu o populaţie de 393 suflete; o biserică.

Pădure e pe o suprafaţă cam de 183 hect.

E udată de Urdeşti şi Elanul şi de 3 iazurĭ.

Vite marĭ cornute 560, oĭ 565, caĭ 29 şi porcĭ 80.

Urdeşti, *tîrguşor*, în partea de E. a com. Urdeşti, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, aşezat pe dealul cu acelaşĭ nume, cu o populaţie de 100 suflete. Datează de la 1842.

Urdeşti, *sat*, reşedinţa com. Urdeşti, pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, aşezat pe valea pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume, în partea de V. a comuneĭ, cu o suprafaţă de 125 hect., dimpreună cu satul Cîrpeşti şi cu o populaţie de 116 suflete.

Urecheşti, *com. rur.* şi *sat*, jud. Gorj, pl. Ocolul, situată parte pe deal şi parte pe lîngă şoseaua comunală, între cătunele Văcarea şi Tălveşti.

Pîrîul Slaşciul o udă în partea despre N.

Are o suprafaţă de 793 hect., cu o populaţie de 950 suflete; o şcoală şi 2 biserici, una zidită în 1840 şi alta din 1888.

Locuitorii posedă: 60 pluguri, 100 care cu boĭ şi vacĭ, 3 căruţe cu caĭ, 432 vite marĭ cornute, 42 caĭ, 480 oĭ şi capre şi 190 rîmătorĭ.

Comunicaţiunea se face prin şosele comunale, care o pune în legătură cu Cîrbeşti, Văcarea şi com. Iaşi, legîndu-se astfel cu calea naţională Filiaşi-Pietroşani.

Urecheşti, *com. rur.*, în judeţul Putna, plasa Răcăciuni, situată pe malul ridicat al Trotuşuluĭ, unde se întinde sub forma unuĭ podiş foarte frumos, la 8 kil. de reşedinţa plăşeĭ şi la 52 kil. de Focşani, formată din 2 cătune: Urecheşti-d.-j. şi Urecheşti-d.-s. Are o populaţie de 543 suflete; o biserică parohială, cu hramul Buna-Vestire; o şcoală.

Locuitorii posedă: 53 pluguri, 1 grapă de fier; 533 boĭ, 174 vacĭ, 34 caĭ, 481 oĭ şi 115 rîmătorĭ; 162 stupĭ de albine.

Urecheşti, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., pe riul Oreavul, la 26 kil. spre N. de oraşul Rîmnicul-Sărat, şi în partea de E. a plăşiĭ, la 9 kil. spre N.-V. de com. Plăineşti.

Se învecineşte cu com. Popeşti, la 2 kil.; Budeşti la 3 kil.; Coteşti, la 5 kil.; Bordeşti, la 9 kil.; Dragosloveni, la 10 kil.; Odobasca, la 12 kil.; şi Lacul-luĭ-Baban, la 13 kil.

Se mărgineşte la N. cu com. Budeşti şi Coteşti, de care se desparte prin Pîrîul-Circeĭ şi dealul Urecheşti; la E., cu com. Popeşti; la S., tot cu această comună; la V., cu comunele Lacul-luĭ-Baban şi Dealul-Lung, de care se desparte prin dealul Măgura, ale căreĭ ramificaţiĭ brăzdează partea vestică a comuneĭ.

In partea de N. este brăzdată de ultimele ramificaţiunĭ

ale Dealuluĭ-Corniţelor: la E. dealul Urecheşti, iar la S. dealul Palanca, şi udată de rîurile: Valea-Circeĭ, de la V. la E., despărţind'o şi decom. Budeşti; Oreavul, ce o udă la V. şi la S., trecînd prin mijlocul comuneĭ; Vărzarul ce o udă la V., afluent al rîuluĭ Oreavul.

E formată din Urecheşti (reşedinţă), în partea de E. a comuneĭ, pe malul stîng al rîuluĭ Oreavul; Palanca, în partea de V. a comuneĭ, la 670 m. spre S.-V. de cătunul de reşedinţă, pe malul drept al rîurilor Oreavul şi Vărzarul.

Are o suprafaţă cam de 1396 hect.; o populaţiune de 1675 suflete; 3 biserici: Sf. Dumitru, în Urecheşti, zidită la 1837 de către clucerul Toma şi familia sa; Sf. Nicolae, în Palanca, zidită în 1840, de aceiaşi şi Schitul-Vărzăreştĭ (v. a. c.); o şcoală, fundată în 1892 de locuitorĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 120 pluguri, 580 capete de vite.

Căĭ: spre Budeşti Goleşti, spre com. Coteşti, Blidare, Cîrlige-Virteşcoi, spre Plăineşti-Rîmnicul-Sărat, spre Lacul-luĭ-Baban, Dealul-Lung, Odobasca şi spre Bordeşti-Dumitreşti.

Urecheşti, *sat,* cu 325 suflete, jud. Dolj, pl. Ocolul, com. Motoci (v. a. c.).

Urecheşti, *sat,* reşedinţa com. Urecheşti, jud. R.-Sărat, în pl. Marginea-d.-s., în partea de E. a comuneĭ, pe malul stîng al rîuluĭ Oreanul, aşezat în cîmp, la poalele dealuluĭ Urecheşti. Maĭ purta numele de Urecheşti-din-Vale, spre deosebire de Urecheşti-din-Deal, acum Podul-Laculuĭ, care depinde de com. Odobasca. Are o întindere de 1026 hect., cu o populaţie de 1210 sufl.; o biserică şi o şcoală.

Urecheşti, *alt nume al cät. Nisipuri,* com. Dobroteşti, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi.

Urecheşti, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Putna, pl. Răcăciuni, com. Urecheşti, pe linia Adjud-T. Ocna, pusă în circulaţie la 22 Iunie 1884. Se află între staţiile Adjud (8,8 kil.) şi Bîlca (8,5 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mării de 116m,75. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 23049 leĭ, 85 banĭ.

Urecheşti-de-Jos, *cătun,* cu 360 locuitorĭ, reşedinţa comuneĭ cu acelaş nume, pl. Răcăciuni, jud. Putna, aşezat pe malul Trotuşuluĭ, maĭ jos de cät. Urecheşti-d.-s. (V. Urecheşti, comună).

Urecheşti-de-Jos, *numire vechie a cătunuluĭ* Palanca, pendinte de com. Urecheşti, jud. R.-Sărat.

Urecheşti-de-Sus, *numire vechie a cătunuluĭ* Podul-Laculuĭ, pendinte de com. Odobasca, jud. R.-Sărat.

Urecheşti-Podul-Laculuĭ, *moşie* a statuluĭ, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., comuna Urecheşti, pe care se află întinsa pădure Vărzăreşti, de 1500 hect.

Urechia, *munte,* în com. Predealul, pl. Peleşul, jud. Prahova, situat între valea Urechia şi Cazacul şi pe care se află o fabrică de var hidraulic.

Uria, *cătun,* com. Frunzarul, pl. Siul-d.-j., jud. Oltul. Situat pe lunca Oltuluĭ, lînga malul drept al Siuluĭ, la 4 kil. spre S.-E. de Frunzarul, reşedinţa comuneĭ. (V. comuna Frunzarul).

Uricani, *sat,* jud. Iaşi, pl. Stavnicul, com. Miroslava, situat pe valea dintre dealurile Holmul şi Uricani, cu 387 suflete, o biserică şi o moară de apă.

Pe dealurile din jurul acestuĭ sat sunt multe viĭ, care produc vinurĭ renumite pentru calitatea lor.

Uricani. Vezĭ Uriceni, comună, în plasa Coşula, judeţul Dorohoiŭ.

Uricari, *sat,* în jud. Tutova, com. Avrămeşti, spre N. de satul Avrămeşti, cu 154 locuitorĭ.

Uriceni, *com. rur.,* situată în partea de N.-E. a plăşeĭ Coşula, jud. Botoşani, pe valea pîrîuluĭ Miletinul şi dealurile ce mărginesc Miletinul, şi formată din satele Bosinceni, Chiţoveni, Stahna, Tamba şi Tulburea.

Are o suprafaţă de 1956 hect.; o populaţie de 1680 suflete; 2 biserici, cu 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă; 3 iazurĭ, 2 morĭ de apă şi 4 hect. viĭ.

Vite: 133 boĭ şi vacĭ, 50 caĭ, 779 oĭ, 5 capre şi 56 porcĭ.

Prin comună trece calea naţională Botoşani-Hîrlăŭ.

Uricheni, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, spre Sudul dealuluĭ numit Pădurea-Graşi, între satele Petricani-d.-s., Petricani-d.-j. şi Julfeni, spre V. (com. Petricani) şi satele Rădeni şi Păstrăveni (com. Păstrăveni), spre S.-E. Are o întindere de 1812 hect., cu o populaţie de 1487 suflete; 1 biserică, cu 1 preot şi 2 dascălĭ; o şcoală; 2 morĭ de apă.

Teritoriul com., străbătut dealungul pe pîrîul Topoliţa, nu prezintă de cît podişe micĭ, şesurĭ şi văĭ întinse, înclinate puţin către E., care sunt foarte priitoare cerealelor şi finetelor

Urjugoaia şi **Muşiţa**, *păduri* ale statuluĭ, în întindere de 1500 hect., situate între plaiurile Peleşul şi Vărbilăul, jud. Prahova.

Urlani, *tîrlă*, jud. Brăila, la 6 kil. spre S.-E. de satul Scorţarul-Noŭ, pe platoul de N. al jud. din com. Scorţarul-Noŭ, aproape de hotarul com. Movila-Miresĕĭ.

Urlaţi, *com. rur.*, reşedinţa plăşeĭ Cricovul, jud. Prahova, situat pe malul stîng al rîuluĭ Cricovul-Sărat şi pe văile: Seman, Urloiul, Crînguluĭ, Nucetuluĭ, Pietreĭ, Bobuluĭ şi Humeĭ, la 45° latitudine N. şi 23°,54 longitudine E. şi la 20 kil. de Ploeşti.

In comună sunt maĭ multe dealurĭ, din care cel maĭ principal este cel după malul drept al Cricovuluĭ-Sărat, ramificaţie din Dealul-Mare, cu direcţia N.-S.-V. Pe aceste dealurĭ se cultivă grîŭ, porumb şi puţină secară.

Pănă la anul 1775, s'a numit Satul Urlaţi. De la această dată a purtat numirea de tîrg, unde după tradiţiune se scoboraŭ locuitoriĭ după dealurile vecine spre a se aduna la urlătoare, adică la tîrg.

Pe la 1678, ar fi purtat numele de «Saac», din judeţul Saac şi de «Necşetearsca», după un hrisov al luĭ Duca-Vodă, prin care se dă posesiune moşia Necşetearsca preoteseĭ Ana a preotuluĭ Dimitrie Stancul Largiul, zicînd: «să le fie lor ocină şi copiilor lor, în Urlaţi, ce se chiamă şi Necşetearsca».

Se compune din 14 cătune: Coteni, Mărunţişul, Valea-Seman, Valea-Urloiul, Valea-Cringuluĭ, Valea-Nucetuluĭ, Valea-Bobuluĭ, Orzoaia, Jarcalăĭ, Valea-Pîetreĭ, Arionĕşti-Vechĭ, Arionĕşti-Noĭ, Humeĭ şi Cherbea, avînd o populaţie de 4500 locuitorĭ, 9 bisericĭ (una aparţinînd caseĭ Em. Pache Protopopescu), o şcoală, o pepinieră de viţă americană a statuluĭ, un spital rural, 2 morĭ şi 1 piuă.

Are o suprafaţă de 4500 hect.

Parte din locuitorĭ sunt împroprietăriţĭ, parte embaticarĭ şi foarte puţinĭ moşnenĭ. La 1864 s'aŭ împroprietărit 101 locuitorĭ, pe moşia comuneĭ şi aşezămîntuluĭ Colţea.

Eĭ posedă: 75 caĭ, 38 ţepe, 250 vacĭ, 7 bivolĭ, 30 capre, 800 oĭ, 250 porcĭ.

Diferite şosele 'ĭ înlesneşte comunicaţia spre Albeşti-Paleologul şi Iordăchianul.

Se mărgineşte cu comunele: Iordăchianul, Ceptura, Valea-Călugărească şi Albeşti-Paleologul.

Urlaţi, *com. rur.*, în partea de N. a plăşeĭ Mijlocul, jud. Fălciŭ, mărginită la E. cu com. Şchiopeni, la V. cu Grumăzoaia; la S. cu Hurduji şi la N. cu Cristeşti, Se întinde pe valea şi dealurile din stînga Elanuluĭ. E formată din satele: Plotonĕşti şi Urlaţi, pe o suprafaţă cam de 2700 hect., cu o populaţie de 699 suflete.

Are 2 bisericĭ, cu 1 preot şi 2 dascălĭ.

Vite marĭ cornute 561, oĭ 971, caĭ 74 şi porcĭ 200.

Urlaţi, *sat*, în partea de N. a com. Gorbănĕşti, pl. Miletinul, jud. Botoşani, cu o populaţie de 144 suflete.

Se maĭ numea şi Totĕşti-Ruset.

Urlaţi, *sat*, în jud. Fălciŭ, com. Urlaţi, pl. Mijlocul, aşezată pe valea pîrîuluĭ Elanul. Are o suprafaţă de 1700 hect. (din care 572 hect. pădure), 490 locuitorĭ şi o biserică.

Urlaţi, *pădure*, pe moşia Vîrful-Cîmpuluĭ, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, care, împreună cu: Humăria, Pîrîul-Arinilor, Podişul, Gavanul, Fagului, Puhari, Rădiul şi Mavrodincasa, formează un singur trup în suprafaţa de 1430 hect.

Urlătoarea, *pîrîŭ*, jud. Prahova, izvoreşte din poalele munţilor Jepi, curge foarte repede şi zgomotos prin căt. Poiana-Ţapuluĭ, com. Predealul, pl. Peleşul, şi, în partea de E. a acestuĭ cătun, se împreună cu Valea-Babeĭ, vărsîndu-se apoĭ în rîul Prahova, pe malul drept, tot în raionul căt. Poiana-Ţapuluĭ.

Este renumită pentru frumoasa eĭ cascadă, de pe poalele munţilor Jepi.

Urlători, *cătun* al com. Pleşcoi, jud. Buzăŭ, cu 500 locuitorĭ. Are subdivisia Pietrişul. Aci se află o mică şi foarte vechie biserică.

Urlăţeanca, *moşie cu pădure*, pe care la 1864 s'aŭ împroprietărit parte din locuitoriĭ comuneĭ Ceptura, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Urleasca, *com. rur.*, pl. Călmăţuiuluĭ, jud. Brăila, situată pe şes. Se mărgineşte la N. cu lacul Coada-Enceĭ şi Lutul-Alb, la S. cu Bordeiul-Verde, la E. cu Osmanul şi la V. cu Ianca. Are o suprafaţă de 10880 hect., cu o populaţie de 1182 suflete; 1 biserică, construită la 1861 cu hramul Sf. Voevozĭ, cu 2 preoţĭ, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; 1 cimitir; 1 şcoală, înfiinţată la 1860.

Locuitoriĭ posedă: 1208 boĭ, 713 vacĭ, 10 bivolĭ, 25 taurĭ, 354 viţeĭ, 790 caĭ, 4 măgarĭ, 3740 oĭ, 583 rîmătorĭ.

Suhatul vitelor e de 100 hect.

Poşta vechie Brăila-Bucu-

reşti trecea prin punctul Hanul-Tomeĭ.

Drumurĭ: la Silistrarul, spre E., 10 kil.; la Scortarul-Vechiŭ, spre N.-E., prin Gara-Muftiul 13 kil.; la Movila-Mireseĭ, spre N.-V., 10 kil.; la Suteşti, străbătînd calea ferată, pe la Cantonul 125, spre V., 20 kil.; la Perişorul, spre S.-V., 17 kil.; la Bordeiul-Verde, spre S., 11 kil.; la Barieră, spre N.-E., 29 kil.; la Osmanul, spre E., 11 kil.

Urleasca, *sat*, înfiinţat la 1859, jud. Brăila, situat în mijlocul comuneĭ cu acelaşĭ nume, la 29 kil. spre S.-V. de Brăila. Are 482 locuitorĭ. (V. Urleasca, com. rur.).

Urleasca, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Brăila, pl. Ianca, com. Urleasca, pe linia Brăila-Buzăŭ, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Ianca (8,5 kil.) şi Muftiul (8,7 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ, de 19m,07. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 13767 leĭ, 95 banĭ.

Urleşti, *sat*, în jud. Covurluiŭ, com. Măcişeni, pl. Zimbrul, ceva maĭ sus de cătunul Corni. (V. Măcişeni, com.).

Urleta, *sat*, jud. Prahova, com. rur. Băneşti, plaiul Prahova.

Urlu-Chioi, *sat*, cu 24 locuitorĭ, în jud. Constanţa, pl. Mangalia, cătunul comuneĭ Musurat, situat în partea septentrională a plăşeĭ şi maĭ mult centrală a comuneĭ, la 2½ kil. spre S.-E. de cătunul de reşedinţă, Musurat.

Urlueni, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, la extremitatea de N.-V. a judeţuluĭ, situată parte pe dreapta rîuluĭ Cotmeana, parte pe stînga. Are două cătune: Tomeşti şi Lereni. E situată la 29 kil. de reşedinţa judeţuluĭ, 48 kil. de Roşiorĭ, 80 kil. de Alexandria şi 12 kil. de gara Stolnici.

Se mărgineşte la N. cu hotarul com. Martalogi din jud. Argeş, la S. cu al com. Malul, la E. cu cîmpia Burdeĭ, şi la V. cu hotarul com. Buzeşti, din jud. Olt. E udată de rîul Cotmeana şi de diferite pîrîiaşe.

Suprafaţa comuneĭ este de aproape 1300 hect., cu o populaţie de 1403 locuitorĭ.

Vite: 727 vite cornute marĭ, 2971 oĭ, 143 caĭ, şi 435 porcĭ.

Aci se ţine de treĭ orĭ pe an tîrg, la Înălţare, la 15 August şi la 8 Septembre. Tîrgul Urlueniloř este foarte renumit, nu numaĭ în jud. Teleorman, dar şi în judeţele vecine.

Căĭ: şoseaua judeţeană care străbate interitoriul comuneĭ; o ramură de şosea vecinală ducînd spre com. Buzescu din jud. Olt; şosele vecinale între cătune.

Are o şcoală mixtă; patru bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ. Cea maĭ importantă este biserica din cät. de reşedinţă Urlueni, cu turle în stil bizantin. Una din bisericĭ serveşte de paraclis la cimitirul com.

Biserica din Urlueni s'a zidit pe timpul domnieĭ luĭ Mavrogheni şi al Mitropolituluĭ Grigorie, serbează Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ; 25 anĭ a stat roşie, netencuită, şi apoĭ a fost terminată şi zugrăvită, după cît se vede din inscripţia de la uşa bisericeĭ, de către «dascălul Blaicu ot Cîmpul-lung i dascălul Niţu ot Piteşti», amîndoĭ zugravĭ.

Urlueni şi cătunele Lereşti şi Tomeşti, sunt sate foarte vechĭ de moşnenĭ. Pe lîngă că se găsesc menţionate prin diferite documente aflate pe la locuitorĭ, apoĭ le vedem trecute şi în nomenclatura satelor din secolul XVII, cîteşĭ trele osebite, ca sate importante şi populate. Mulţĭ din moşnenĭ şĭ-aŭ vîndut pămîntul; totuşĭ marea maioritate a proprietarilor din aceste două sate, este compusă şi astăzĭ maĭ mult din moşnenĭ.

Iu împrejurimile comuneĭ s'aŭ făcut multe descoperirĭ archeologice. In partea despre cîmpia Burdeĭ reapare urmele drumuluĭ luĭ Traian, căruia locuitoriĭ îĭ zic, p'aci ca şi pe la Dunăre, Troianul, ale căruĭ urme dispar pe la com. Măldăieni; în apropiere de acest drum se văd încă urmele a două întărĭturĭ de pămînt roşiŭ ars, ocolite cu şanţurĭ, în care s'aŭ găsit vase de diferite forme şi unelte de rezbel. Atît Troianul cît şi cele două întărĭturĭ aŭ fost arate de către locuitorĭ. Intre cele două întărĭturĭ este o măgură mică, căreia locuitoriĭ îĭ zic «Măgura de la Cetate». Puţin maĭ departe de Urlueni, în apropiere de gara Corbul, este Brazda luĭ Novac. Apropierea acesteĭ brazde de Troian, urmele întăriturilor menţionate şi obiectele găsite, sunt o dovadă că în timpiĭ ceĭ maĭ depărtaţĭ împrejurimile Urlueniloř aŭ avut o deosebită importanţă.

Intr'un studiŭ recent al d-luĭ Gr. Tocilescu, asupra drumuluĭ luĭ Traian, făcut în urma unor lungĭ şi minuţioase cercetărĭ, d-sa stabileşte în mod neîndoios că drumul de la Urlueni este continuarea Troianuluĭ de la Dunăre şi că întăriturile, şanţurile şi măgurile, înşirate în tot cursul luĭ, nu puteaŭ fi altceva de cît posturĭ de observaţiune pentru siguranţa drumuluĭ care, probabil, ducea spre munte.

Urlueşti, *sat*, cu 87 familiĭ, jud.

Argeș, pl. Topologul, com. rur. Urlueşti-Băbeni (v. a. c.). Iĭ maĭ zice şi Cepari-Urlueşti.

Urlueşti-Băbeni, *com. rur.*, jud. Argeș, pl. Topologul, la 10 kil. de com. rur. Tigveni (reşedinţa subprefecturei) şi la 35 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Cepari-Urlueşti, Surpaţi şi Valea-Babiĭ, avînd 914 locuitorĭ; 3 bisericĭ (în Surpaţi, Urlueşti şi Valea-Babiĭ) şi o şcoală mixtă.

Vite: 800 boĭ şi vacĭ, 44 caĭ, 160 oĭ, 50 capre, 380 rîmătorĭ.

Prin com. trec văile Urluiasca şi Vladislava, care se varsă în rîul Topologul.

Urluia, *sat*, cu 165 locuitorĭ, în jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, căt. com. urb. Cuzgun, la 7 kil. spre E. de reşedinţă, orăşelul Cuzgun, pe malul stîng al văiĭ Urluia, la poalele de E. ale dealuluĭ Curu-Alceac-Bair. Vezĭ Cuzgun.

Urluiasca, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Oltul d.-j., situată pe valea riuluĭ Cungrea-Mică. Are o populaţiune de 557 locuitorĭ; o biserică, deservită de 1 preot şi 1 dascăl.

Un număr de 48 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864. Eĭ aŭ: 150 boĭ şi vacĭ, 10 caĭ, 100 porcĭ, 152 oĭ.

Comuna Urluiasca se leagă prin şoseaua judeţeană Drumul-Oiĭ, la N. cu Oteşti-d.-j. şi la S. cu Ibăneşti.

Urluiul, *rîŭ*, ce izvoreşte aproape de com. Mihăeşti-d.-s., din jud. Olt. Intră în jud. Teleorman pe lîngă com. Măldăeni, apucă pe moşia Roşiorilor, trece prin comunele Belitori, Pîrlita, Bogdana, Spătărei, Furculeşti şi, la com. Voivoda, după ce-şĭ a mărit volumul cu apele din pîrăiaşele ce se varsă într'însul, se scurge în pîrîul Călmăţuiul, formînd la acel punct marĭ întinsurĭ mlăştinoase. Urluiul, alimentat şi de apele izvoarelor ce se scurg într'însul, formează la com. Belitori, Pîrlita, Broşteanca, Bogdana, Ulmeni şi Furculeşti, eleştae, din care se prinde mult peşte şi se recoltează trestie şi papură. Toate aceste eleştae aŭ zăgazurĭ pentru oprirea apeĭ.

Urminişul, saŭ **Hîngani,** *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Văsieşti, situat pe valea pîrîuluĭ cu acelaş nume, maĭ sus de satul Văsieşti, la 800 m.

Are 300 hect.; 309 locuitorĭ; şi o biserică ortodoxă, clădită pe la 1700 de un anume Sandu Longhinescu.

Urminişul-Mare, *pîrîŭ*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Văsieşti, care obîrşeşte din muntele Taşbuga, com. Moineşti, se încarcă cu pîrîiaşele: Moineştilor, Iordana, Păcurile, Poloboacele, Breabănul, Ruptura, Nogea şi Urminişul-Mic şi apoĭ se varsă pe stînga Trotuşuluĭ, maĭ jos de confluenţa Asăuluĭ. Are o lungime de peste 10 kil.

Urminişul-Mic, *pîrîaş*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Văsieşti, care curge pe teritoriul satuluĭ cu acelaşĭ nume. Izvoreşte în locul numit Nogea şi se varsă în Urminişul-Mare.

Ursa, *vechie numire a satuluĭ* Motoşeni, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ.

Ursari, *sat*, alipit satuluĭ Bărbuleşti, pl. Cîmpuluĭ, jud. Ialomiţa.

Ursaţi, *cătun* al com. Slobozia, pl. Ocolul, jud. Gorj, situat spre N.-E. de comună şi pe malul stîng al apeĭ Şuşiţa, sub Dealul-Ursaţilor. Are o suprafaţă de 128 hect. şi 129 locuitorĭ. (Vezĭ com. rur. Slobozia).

Ursăreşti, *sat*, în jud. Roman, pl. Moldova, com. Răchiteni, spre N. de satul Răchiteni şi la 1 kil. de el. Are 20 familiĭ. Se numea maĭ înainte şi Iugani-din-Vale.

Urseiul, *com. rur.*, jud. Dîmbovița, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, situată la N.-E. de Tîrgovişte, pe văĭ şi pe dealurile: Sultanul, Vîrful-luĭ-Cocoş, Vîrful-Banuluĭ, Sultănelul şi Vîrful-Urseiuluĭ. Cursurĭ de apă sunt: pîrîul Cricovul-Dulce, Urseiul, Valea-Lacurilor şi Valea-Trestieĭ.

In raionul comuneĭ este un izvor cu apă sulfuroasă şi două izvoare cu apă sărată.

Se compune din două cătune: Puturosul şi Urseiul, cu 745 locuitorĭ. Are o biserică şi o şcoală, 4 morĭ de apă.

Locuitoriĭ posedă: vacĭ, boĭ şi capre; pădure şi livezĭ.

Se învecineşte: spre E. cu com. Prahoviţa-d.-s., plaiul şi jud. Prahova; spre V., cu Bezdeadul; spre N., cu com. Ocina, pl. şi jud. Prahova, şi spre S., cu com. Vişineşti, despărţindu-se de Prahoviţa şi Ocina prin dealurĭ şi pădurĭ, de Bezdeadul prin dealurĭ, iar de Vişineşti e nedespărţită. Se leagă cu Prahoviţa prin şosea vecinală, cu Bezdeadul prin drumurĭ neşoseluite şi cu Ocina prin potecĭ de picior.

Urserești, *sat*, cu 480 locuitorĭ, com. rur. Păuşeşti-Otăsăul, pl. Ocolul, jud. Vilcea. (V. Păuşeşti-Otăsăul, com. rur.).

Urseţei, *cătun*, al com. Slobozia,

pl. Ocolul, jud. Gorj, spre N.-V. de comună. Are 253 hect. și 402 locuitorĭ. (V. Slobozia, com. rur.).

Ursoaia, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Mijlocul, situată pe gîrla Plapcea, sub coasta Golașul, la 28 kil. de capitala județuluĭ și la 6 kil. de reședința plășeĭ.

Se compune din 4 cătune: Stănislăvești, Băceni, Ciuciul și Pițigoești. Are o populație de 690 locuitorĭ; o școală, înființată la 1860; o biserică, în Ciuciul, zidită în 1819.

Teritoriul comuneĭ are o suprafață de 2266 hect.

O șosea comunală străbate comuna de la N. la S., drept prin mijloc. Cu comunele vecine se leagă numaĭ prin drumurĭ naturale.

La V. de comună se află surpătura unuĭ deal, formată din malul drept al gîrleĭ Plapcea, numit Golașul. Două vîlcele, Adîncata și Ursoaia, taie acest mal și dau în Plapcea, prin com.

La E., teritoriul e udat de gîrla Plapcea, care curge de la N. la S.

La N. se vede trecînd Brazdaluĭ-Novac, ce-ĭ maĭ zice și Troianul.

La S.-V., în muchia dealuluĭ Ursoaica, lîngă cătunul Pițigoești, se află o ridicătură de pămînt, numită de locuitorĭ Cetățuia saŭ Dealul-Cetățeĭ.

Se limitează la N. cu com. Sinești; la E. cu Buzești; la S. cu Icoana și la V. cu cătunul Bacea, com. Timpeni.

Ursoaia, *sat*, cu 140 suflete, jud. și pl. Argeș, com. rur. Bascovele (v. a. n.).

Ursoaia (Țigănești), *cătun*, al com. Rușiavățul, jud. Buzăŭ, cu 400 locuitorĭ.

Ursoaia, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Dumbrava, com. rur. Bălțați-d.-j.

Ursoaia, *sat*, cu 118 locuitorĭ, jud. Roman, pl. Fundul, com. Negri, spre S. de satul Negri și la 2 kil. de el, pe malul stîng al rîuluĭ Siretul.

Ursoaia, *pichet vechiŭ de frontieră* pe Dunăre, în dreptul satuluĭ Buliga, pl. Borcea, jud. Ialomița.

Ursoaia, *șiră de munțĭ*, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, cătunul Căiuțul, ce se întinde de la obîrșia Căiuțuluĭ-Mare, pe limita comunelor Căiuțul și Cașinul pînă în muntele Coarnele, de pe graniță. Face parte din șira Zăbrăuților. Maĭ are vîrfurile Seciul, Puturosul, Negura (500 m.) și Cranc (510 m.).

Ursoaia, *vălcea*, jud. Ilfov, care'și ia naștere din capătul cătunului Ordoreanu și după ce face maĭ multe cotiturĭ spre E., pînă ce trece pe urmele vechiuluĭ sat Ordoreanu, ia direcțiunea spre S., făcînd o mare curbă; apoĭ străbate în curmeziș centrul moșiilor Slobozia și Clinceni, trece prin apropiere de satul Poeni și se pierde în matca Argeșuluĭ.

A fost în vechime albia saŭ matca rîuluĭ Argeș, care cu timpul 'și a săpat altă matcă. Numaĭ cînd Argeșul vine prea mare, ĭese din matca sa și 'și face drum și prin această vălcea. Aceasta însă se întîmplă foarte rar; ca la 1864 și 1880. Partea de vălcea ce străbate în curmeziș numaĭ moșia Slobozia și Clinceni se numește Ursoaia; iar partea ce trece pe lîngă satul Cornețul se numește Balta, căcĭ, în adevăr, are aspectul uneĭ bălțĭ.

Ursoia-Crivina, *pădure*, în jud. Buzeŭ, com. Rușiavățul, cătunul Ursoaia, proprietate a statuluĭ, pendinte de Episcopie; are 1154 hect., cea maĭ mare parte tufă seculară; situată pe moșia Țigănești-Ursoaia.

Ursolea, *sat*, spre S.-V. de satul Armășoaia, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, situat pe valea Ursoaieĭ. S'a înființat în 1864, și are o suprafață de 224 hect., cu o populație de 332 suflete.

Urșani, *sat*, com. rur. Rîmnești, plaiul Horezul, jud. Vilcea, cu o populațiune de 403 locuitorĭ, o biserică, fondată de vătaful Ion Urșanul la 1805.

Urși, *com. rur.*, jud. Argeș, pl. Oltul, la 28 kil. de com. rur. Tigveni, reședința subprefectureĭ, și la 27 kil. de Pitești. Se compune din satele: Urși-din-Deal și Urși-din-Vale, avînd 990 locuitorĭ, 2 bisericĭ și o școală.

Vite: 270 boĭ și vacĭ, 15 caĭ, 235 oĭ, 23 capre, 115 rîmătorĭ.

Urși, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Oltul-d.-s., compusă din 4 cătune: Afumați, Vilvoiul, Tufari și Dobrienești. E situată pe valea Cungrișoara și pe dealurile Afumați, Tufari și Dobrienești, la 38 kil. de capitala județuluĭ și la 10 kil. de a plășeĭ.

Se mărginește cu comunele: Cornățelul, Alunișul, Făgețelul, Păroși, Dobroteasa, Otești-d.-s. și Vaĭ-de-Eĭ.

Are o populațiune de 932 locuitorĭ; 2 bisericĭ (la Vilvoiul și Afumați), cu 2 preoțĭ; o școală, înființată, la 1863; 2 morĭ.

E brăzdată de dealul Afumați, spre N.-E. de centrul comuneĭ și Dobrienești, spre S.-E., pe care se cultivă tot felul de cereale și care servesc și de izlaz.

Gugul și Cungrișoara, în care se varsă văile Jianul, Baican, Sucețul, Stîlpi, Făgețelul, Porcul, Ilie, Ursul, Margarita, Obrezana și Leurda, udă com. Urși.

O șosea comunală, care începe din hotarul com. Păroși, trece prin căt. Afumați, coboară dealul Afumați, spre E. și apoi ține valea Cungrișoara spre S. până în com. Vaĭ-de-Eĭ.

Urși, *com. rur.*, pl. Cerna-d.-s., jud. Vîlcea. In vechime această comună a fost situată pe maĭ multe văĭ din coprinsul eĭ; în urmă însă locuitoriĭ s'aŭ adunat la un loc, și pentru-că cea maĭ mare parte a comuneĭ era pe valea Ursuluĭ, aŭ numit și com. «Urși».

Este situată pe valea rîuluĭ Luncavățul, la 30 kil., de reședința județuluĭ și la 25 kil. de a plășeĭ.

Se mărginește cu com. Genuneni, Popești, Modoia și Cucești.

Are o populație de 572 locuitoriĭ, 2 biserici: «Sf. Ion Botezătorul», fondată la anul 1817 și «Buna-Vestire»; o școală, înființată la 1889; 2 morĭ.

Locuitoriĭ sunt moșneniĭ. Eĭ aŭ 10 caĭ, 295 boĭ, 164 vacĭ, 207 capre, 50 oĭ și 311 porcĭ.

Are o șosea care duce din șoseaua județeană, de la com. Slăvitești, spre Horezul.

E brăzdată de dealurile: Danciuluĭ, Dîrjanuluĭ, Păpușoiul, Moșneni, Coasta-Ivaneĭ și Bătoaia (v. a. n.) și udată de văile: Badeĭ, Jarostea, Păpușoiul, Socetul și Ursuluĭ (v. a. n.).

Urși saŭ Starița, *moșie*, cu o întindere de 200 pog., jud. Argeș, pl. Oltul, proprietate a statuluĭ, fostă pendinte de schitul Flămînda.

Urși-din-Deal, *sat*, cu 590 locuitoriĭ, jud. Argeș, pl. Oltul, com. rur. Urși (v. a. n.). Are o biserică, «Sf. Gheorghe».

Urși-din-Vale, *sat*, cu 400 locuitoriĭ, jud. Argeș, pl. Oltul, com. rur. Urși (v. a. n.). Are o biserică, «Adormirea».

Urumbei, *com. rur.*, jud. Constanța, pl. Hîrșova, în partea de N. a județuluĭ, la 101 kil. spre N.-V. de orașul Constanța, capitala județuluĭ și în cea de N. a plășeĭ, la 44 kil. spre N.-E. de orășelul Hîrșova, reședința eĭ, pe pîrîul Urumbei (Aigăr-Ahmet), și pe un teren accidentat de cîte-va dealurĭ, avînd de la 80 m. până la 220 m. înălțime. Formată din căt.: Urumbeĭ (reședința), în partea de E., pe malul drept al rîuluĭ Urumbeĭ (Rașt-Dere), aproape de izvorul săŭ; Făgărașul-Noŭ, spre S., la 5 kil. spre S.-V. de reședință, pe valea Făgărașul-Noŭ.

Se mărginește la N. cu com. Cîrjelari, jud. Tulcea; la E., cu com. Topologul; la S., cu com. Calfa, și la V., cu com. Ostrovul.

Are o suprafață de 5760 hect.; o populație de 1336 locuitoriĭ; 2 biserici; 2 școale; 3 morĭ cu aburĭ, una pe apă.

Locuitoriĭ posedă peste 6500 vite, maĭ cu seamă oĭ și boĭ.

Căile de comunicație: drumurile comunale ce unesc satele între ele și cu cele învecinate ca Topologul, Ostrovul, Calfa, Cîrjelari, Dăeni, Rahman, etc.

Pe teritoriul com., spre N.-V., pe malul drept al pîrîuluĭ Aigăr-Ahmet, la 1 kil. spre N. de satul Făgărașul-Noŭ se găsesc ruinele satuluĭ Semșeler, azĭ Silîștea. Satul fiind distrus de incendiŭ, locuitoriĭ s'aŭ refugiat în Făgăraș.

Urumbei, *sat*, cu 545 locuitoriĭ, în jud. Constanța, pl. Hîrșova, cătunul de reședință al comuneĭ Urumbei.

Urzica, *com. rur.*, la V. plășeĭ Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanați, formată din satul cu același nume, situată pe un teren șes, aproape de hotarul județuluĭ. Se învecinește cu domeniul Sadova și se află la 18 kil. de Corabia și la 29 kil. de Caracal. Altitudinea terenuluĭ d'asupra niveluluĭ Măreĭ este de 120 m.

Are o biserică, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ, zidită în 1887 și deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală mixtă.

Vite: 1090 vite marĭ, 1400 vite micĭ și 260 rîmătorĭ.

Urzica, *moșie* a statuluĭ, lîngă com. Urzica, din jud. Romanați, cu o arendă anuală de 24000 leĭ (1887—88). Are o pădure de 80 pog., pendinte de mănăstirea Sadova.

Urzica-Mare, *sat*, în jud. Dolj, pl. Băilești, com. Urzicuța, așezat pe rîul Desnățuiul, cu 493 suflete.

Urzicarul, *loc izolat*, jud. Mehedinți, la poalele munteluĭ Gîrdomanul, pe partea dreaptă a rîuluĭ Cerna, într'o poziție frumoasă. Aci este pichetul de la capul plaiuluĭ Gîrdomanul. Din acest loc izvorește deodată Cerna.

Urziceanca, *sat*, jud. Ilfov, pl. Znagovul, com. rur. Ciocănești (v. a. n.), spre N. de satul Ciocănești și pe malul sting al rîuluĭ Ciorogîrla. Are o suprafață de 277 hect. și 171 locuitoriĭ.

Urziceni, *com. rur.*, în jud. Ialomița, pl. Cîmpuluĭ, situată pe partea stîngă a pîrîuluĭ Sărata,

învecinîndu-se spre E. cu com. Manasia şi spre V. cu Bărbuleşti.

Se compune din satele Urziceni (tîrguşor) şi Cotorca.

Are o suprafaţă de 4750 hect., cu o populaţie de 2279 locuitorĭ; 2 şcoale; 2 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 4 dascălĭ.

Se întinde din pîrîul Sărata spre N. şi coprinde 4 trupurĭ de moşiĭ, aparţinînd la maĭ mulţĭ proprietarĭ.

Improprietăriţĭ după legea rurală din 1864, sunt 201 loc.

Teritoriul com. este udat de pîrîul Sărata şi brăzdat de Valea-Plopuluĭ şi de valea Siliştea.

Vite: 350 caĭ, 190 boĭ, 1000 oĭ, 15 capre, 20 bivolĭ, 5 asinĭ şi 260 porcĭ.

Din comună pleacă două căĭ, una spre Bucureşti şi alta spre Slobozia.

Urziceni, *tîrguşor,* în jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, pendinte de com. cu acelaşĭ nume, situat pe un teren puţin ridicat, avînd spre S. pîrîul Sărata şi spre V. lacul ce formează baza văiĭ Siliştea şi care poartă numele tîrguşoruluĭ. La 2 kil. spre E. se află satul Manasia şi spre V., la 3 kil., satul Bărbuleşti.

Pănă la 1832 aicĭ a fost capitala judeţuluĭ Ialomiţa şi purta numirea de căpităniа Scaunuluĭ, pentru că aicĭ era un comandant militar şi reşedinţa ispravnicilor judeţuluĭ.

Are o populaţie de 480 familiĭ; un biuroŭ telegrafo poştal; un spital; o farmacie; o moară cu aburĭ; 1 şcoală; două bisericĭ, una construită la 1828 şi alta la 1861, deservite de treĭ preoţĭ şi 4 dascălĭ.

Acest tîrguşor, fiind situat în centrul plăşeĭ Cîmpuluĭ, are un comerciŭ foarte viŭ. Aci se fac peste an două tîrgurĭ de vite şi un tîrg săptămînal pentru manufacturĭ şi altele.

Locuitorĭĭ posedă: 300 caĭ, 150 boĭ, 600 oĭ, 10 capre, 20 bivolĭ, 3 asinĭ şi 200 porcĭ.

Spre S. pleacă calea naţională Bucureşti-Urziceni şi spre E, calea judeţeană Slobozia-Urziceni.

Urziceşti, *vechie numire a satuluĭ* Martalogi (v. a. n.), judeţul Argeş.

Urzici, *sat,* în jud. Roman, pl. Siretul-d.-j., com. Bahna, spre N. de satul Bahna şi lîngă dînsul, aşezat pe malul stîng al pîrîuluĭ Turbata. Are 371 locuitorĭ şi o biserică de vălătucĭ.

Urzicuţa, *com. rur.,* jud. Dolj, pl. Băileşti, la 49 kil. de Craiova şi la 17 kil. de reşedinţa plăşeĭ, com. Băileşti, situată pe ambele malurĭ ale pîrîuluĭ Urzicuţa.

Se mărgineşte la N. cu comunele: Intorsura, Lipovul şi Segîrcea; la S., cu com. Bistreţul; la V., cu com. Afumaţi şi Siliştea-Cruceĭ; la E., cu comunele Bîrca şi Giurgiţa.

Comuna se compunea în vechime din două cătune: Urzica-Mare şi Ionelele; azĭ se compune din treĭ şi anume: Urzicuţa, care este cătunul de reşedinţă, Urzica-Mare şi Ionelele.

Are o suprafaţă de 15180 pog., cu o populaţie de 2131 locuitorĭ; două bisericĭ, făcute de obştea locuitorilor; o şcoală mixtă; 6 cazane pentru făcut rachiŭ; 1 moară cu aburĭ şi 3 de apă.

In Urzicuţa sunt două bălţĭ şi un mic iaz.

Vite: 248 vite marĭ cornute, 89 caĭ şi 140 oĭ.

Are un drum vechiŭ numit Drumul-Diuluĭ (Vidinuluĭ).

Pe cătunul Urzicuţa se află moşia cu acelaş nume, iar în Urzica-Mare, moşia Buhana. Locuitorĭ aŭ 160 pog. viĭ.

Urzicuţa, *sat,* jud. Dolj, pl. Băileşti, reşedinţa com. Urzicuţa, cu 1392 locuitorĭ. (V. Urzicuţa, com. rur.).

Uscaţi, *com. rur.,* în jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, situată către hotarul jud. Roman, de-alungul pîrîuluĭ Valea-Albă.

Este formată din cătunele: Uscaţi, Războeni, Borşeni (Borşeşti), Marginea, Poenele şi Totoeşti şi are o populaţie de 2261 suflete, 6 bisericĭ (între care şi un schit), cu 22 deserventĭ, o şcoală, morĭ de apă, herăstrae.

Imaşul are o întindere de 14 hect. şi nutreşte vr'o 2500 vite.

Comunicaţia cu satele vecine se face prin şoseaua judeţeană Girovul-Tupilaţi.

Uscaţi, *sat,* reşedinţa com. Uscaţi, pl. de Sus-Mijlocul, jud. Neamţu, situat pe valea pîrîuluĭ Valea-Albă, la 26 kil. de oraşul Piatra, format din trupurile Lela şi Drămeşti.

Uspenia, saŭ **Uspinia,** *mănăstire* lipovenească de călugărĭ, în jud. Tulcea, pl. Babadag, com. Slava-Rusească, aşezată pe pîrîul Slava-Rusească, în partea centrală a plăşeĭ şi în cea vestică a comuneĭ, la 3 kil. spre V. şi maĭ sus de sat. Slava-Rusă. Poziţia sa este una din cele maĭ frumoase din tot judeţul. Aşezat pe partea stîngă a pîrîuluĭ Slava, unde pămîntul se ridică în pante şi acoperit cu verdeaţă; pe malul drept, dealurile se ridică brusc acoperite cu pădurĭ pe la poale.

Este cea maĭ frumoasă biserică din tot judeţul. Are 50 călugărĭ şi în ea residă Episcopul

tutulor Lipovenilor din Dobrogea. Aparţine secteĭ zisă: Lipoveniĭ-cu-Popă.

Uşurei, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., formată din satul cu acelaş nume, situat pe valea rîuluĭ Beica, la 80 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 20 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 822 locuitorĭ moşnenĭ; o şcoală şi o biserică, rezidită la 1843, pe urmele uneĭ alte bisericĭ de lemn.

E brăzdată de Dealul-Viilor, plantat cu viĭ şi udat de valea Beica.

Se mărgineşte cu com. Creţeni, Mădulari, Diculeşti şi Şuşani-d.-s.

Uzlina, *sat*, în jud. Tulcea, pl. Tulcea, com. Moru-Ghiol (v. a. n.). Are 75 locuitorĭ.

Uzul, *rîŭ*. Izvoreşte din extremitatea de S. a munţilor Ciculuĭ (Transilvania), pătrunde în Ţară pe la trecătoarea Uzuluĭ la satul Poiana-Uzuluĭ, jud. Bacăŭ. Curge de la V. spre E. şi se varsă în Trotuş, la Dărmăneşti, după un curs de 40 kil. dintre care 21,375 kil. în com. Dărmăneşti. Intrarea sa în Ţară se află la 6 kil. maĭ sus de Poiana. Se încarcă cu pîrîiaşele: Berzăuţi, Izvorul-Alb, Tulburea, Groaza şi Izvorul-Negru, pe dreapta, şi Chinul, Coporia, Plopul şi Pîrîiaşul-Chiticilor, pe stînga. Albia rîuluĭ e plină de bolovanĭ şi pietre în tot lungul săŭ şi rîul e foarte repede. Lîngă Poiana şi la poalele munteluĭ Farcul face o cascadă numită Năsolea saŭ Năsoaia. Acest rîŭ deschide pasul Uzuluĭ şi e urmat în tot lungul săŭ de un drum primitiv pănă la frontieră, de unde se continuă o şosea împietrită.

Uzunlar, *sat*, în jud. Constanţa, pl. Mangalia, com. Edil-Chioi (v. a. n.). Are o întindere de 1450 hect. şi 524 locuitorĭ, maĭ toţĭ Turcĭ.

Uzunul, *com. rur.*, jud. Vlaşca, compusă din cătt. Călugăreni-Vartiade, reşedinţa, Uzunul şi Buturugari aĭ moştenitorilor fraţiĭ Dimitriu, Călugăreni-Moşteniĭ şi Călugăreni-Mănăstireĭ saŭ Crucea-de-Piatră, a statuluĭ, situate în gura văiĭ Uzunul, pe coasta stîngă a apeĭ Călniştea, pl. Călniştea, la 31 kil. de Giurgiŭ, 34 kil. de Bucureşti şi la 15 kil. de Ghimpaţi, reşedinţa plăşeĭ. E străbătută de şoseaua Giurgiŭ-Bucureşti.

Are 3 bisericĭ, în Uzunul, clădită la 1842, în Călugăreni-Ioneşti, clădită la 1874 şi în Călugăreni-Moşteniĭ, clădită la 1836; 2 şcolĭ, în Uzunul şi în Călugăreni-Ioneşti; 3 morĭ de apă: 1 pe Neajlovul şi 2 pe Călniştea; 5 podurĭ de lemn peste Călniştea şi ramurile eĭ; 16 circiumĭ.

Loc. posedă: 592 boĭ, 102 bivolĭ, 136 caĭ, 3200 oĭ şi 620 porcĭ.

Uzunul, *cătun*, com. Uzunul, pl. Călniştea, jud. Vlaşca, situat în gura văiĭ Uzunul, în faţa Călniştieĭ. (V. com. Uzunul).

V

Vaca, *insulă,* pe Dunăre, în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, în dreptul gurii vechi a rîului Ialomiţa; formează limita între jud. Ialomiţa şi Brăila; are păşuni şi păduri.

Vadislava, *sat,* jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Cepari-Bîrseşti (v. a. n.).

Vadul, *sat,* în jud. Roman, pl. Fundul, com. Bozieni, spre N.-V. de satul Bozieni, pe pîrîul Bozoianca, cu 185 locuitori.

Vadul-Aneĭ, *sat,* înfiinţat la 1879 din 73 însurăţei, pe moşia Vadul-Aneĭ, jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, com. rur. Brăneşti (v. a. n.), situat la S. de Brăneşti, pe malul stîng al văiei Pasărea şi la S. pădurei Buda-Tăiată.

Se întinde pe o suprafaţă de 824 hect., cu o populaţie de 320 locuitori.

Numărul vitelor mari e de 179 şi al celor mici, de 350.

Vadul-Aneĭ, *pădure* a statului, pendinte de com. Brăneşti, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, în întindere de 395 hect., formată din trupurile: Zarzărul (250 hect.), Cociocul (45 hect.) şi Trăsnea (100 hect.).

Vadul-de-Aramă, *vechia numire a satului* Vadul-Vejeĭ, jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., comuna Boghicea.

Vadul-Lat, *cătun* al com. Obedeni, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca, pe proprietatea Clejani, situată la gura văiei Drîmbovniculuĭ, unde aceasta dă în Neajlov.

Are 45 locuitori.

Aci a fost staţia a doua a poştei vechi a drumului Olaculuĭ între Bucureşti şi Craiova. (Vezĭ com. Obedeni).

Vadul-Oaei, *pichet vechiŭ de frontieră,* pe Dunăre, în pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, în dreptul satului Giurgeni.

Vadul-Părului, *sat,* în jud. Prahova, pl. Cricovul, com. Albeşti-de-Mur, cu 696 locuitori.

Vadul-Pietros, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Fundul-Crăsani, situat la 12 kil. spre S. de satul de reşedinţă.

Are o populaţie de 72 familiĭ; o şcoală.

A fost situat pe ţărmul drept al rîului Ialomiţa, la marginea de V. a plăşeĭ şi sub coasta Bărăganuluĭ, de unde s'a strămutat pe la 1885, mai spre S., pe cîmpie, în locul numit Puţul-luĭ-Moş-Petre. Se mai numeşte şi Sîrbi şi Horea.

Vadul-Pîrîuluĭ, *moşie* a statuluĭ, jud. Prahova, pendinte de mănăstirea Znagovul, care pe periodul 1886-96 s'a arendat cu 15000 leĭ pe an.

Vadul-Săpat, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Prahova, pl. Cricovul, situată pe ambele maluri ale gîrlelor Budureasca şi Scheianca, la 35 kil. de capitala jud. şi la 17 kil. de a plăşeĭ, pe o suprafaţă de 972 hect., cu o populaţie de 1092 locuitori.

Are 2 biserici, una cu hramul Sf. Gheorghe, zidită la 1881 şi cea-l'altă, în 1810; o şcoală.

Parte din locuitori sunt moşneni; 63 s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşiile: Brincoveanca, Merişeasca, Bătrîna, Dăneasca şi Ghenoaia. Eĭ posedă: 22 caĭ şi iepe, 96 vacĭ, 6 bivoliţe, 10 capre, 725 oĭ şi 262 porcĭ.

E străbătută de gîrlele: Budureasa şi Scheianca şi de văile: Ariciuluĭ, Găvana, Gruiul, Valea-luĭ-Moşu, Capreĭ, Stupineĭ şi Şasi.

Se mărgineşte cu com.: Călugăreni, Tohani şi Fîntînelele.

Vadul-Silistreĭ, *pichet vechiŭ de*

frontieră, pe Dunăre, în jud. Ialomița, pl. Borcea, în dreptul cetății Silistra din Bulgaria.

Valea-Stanchii, Giulea sau **Creţuleasca**, *cătun* al com. Corbi-Ciungi, pl. Neajlovul, jud. Vlașca, situat pe dreapta Neajlovului, la 40 kil. de București și la 75 de Giurgiu. (Vezi Corbi-Ciungi, com. rur.).

Vadul-Şeicei, *sat*, în jud. Brăila. (Vezi Polizești, din com. Bertești-d.-j.).

Vadul-Vejei, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Boghicea, spre S.-E. de satul Boghicea și la 12 kil. de el, în marginea de E. a județului. Are 506 locuitori. Inconjurat aproape din toate părțile cu păduri. Drumul la acest sat este foarte anevoios.

Vaduluĭ (Gura-), Sudiți sau **Vădeni**, *cătun* al com. Tohani, jud. Buzău, cu 470 locuitori.

Vadurile, *com. rur.*, în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, formată din cătunele: Tarcăul, Oanțul, Vadurile, Agîrcia, Găbureşti, Malicia, Niţeni, Podoreni, Prelunca și Secul, cu o populație de 1281 suflete.

Imașul are o întindere de 341 hect. și nutrește 3058 capete de vite. Locuitorii, pe lîngă agricultură, se ocupă foarte mult cu plugăria.

Are 1 biserică, deservită de un preot și un dascăl; o școală; 1 piuă pentru făcutul sucmanelor; morĭ de apă.

Vadurile, *sat*, reședința com. Vadurile, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, situat pe dreapta rîuluĭ Bistrița la 9500 kil. de orașul Piatra, cu o populație de 427 sufl., 1 biserică, o școală, 1 piuă.

Vadurile, *pădure*, în com. Vadurile, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamțu, cu o întindere de 1661 pogoane.

Vaĭ-de-Eĭ, *com. rur.*, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt, compusă din 4 cătune: Popești, Merlicești, Grerești, și Spătari, situată pe valea-Cungrișoara și Dealul-Merliceștilor, pe o suprafață de 1500 hect., la 35 kil. de capitala jud. și la 10 kil. de reședința plășeĭ.

Are o populațiune de 850 locuitorĭ; 2 bisericĭ (la Merlicești și Popești); o școală, înființată la 1836.

Locuitoriĭ sunt moșneni, afară de 27 care s'aŭ împroprietărit la 1864, cu 34 hect. Eĭ aŭ 20 caĭ și iepe, 55 boĭ, 101 vacĭ, 25 capre, 805 oĭ și 102 porcĭ.

Are o șosea comunală legînd-o la N. cu com. Urși și spre S. cu Albești.

Girla Cungrișoara udă com. de la N. la S. și în ea se varsă, tot în raionul comuneĭ, vîlcelele Făgețelul, Gușterul, Mălaia, Priseceaua, Glămboaca, Slavul, Sboiștea, Purcarul, Oița și Lupoaia. E brăzdată de dealurile Mușcelul și Făgețelul.

Se mărginește cu comunele: Otești, Albești, Optășani și Urși.

Vaĭ-de-Eĭ, *cătun* al com. Drăgănești, făcut la 1880, pe proprietatea Ludeanești, jud. Vlașca. (V. Drăgănești, com. rur.).

Vaĭ-de-Eĭ, *silişte vechie de sat*, în proprietatea Stănești, din sus de domeniul Giurgiul, jud. Vlașca.

Vaĭ-de-Eĭ, *vechia numire a mănăstirei* Slobozia, jud. Ialomița.

Vaĭ-de-El, *sat*, com. rur. Udrești, pl. Podgoria, jud. Prahova, cu 910 locuitorĭ și o biserică.

Vaideeni, *com. rur.* și *sat*, plaiul Horezul, jud. Vîlcea. Și-a luat numele din nefericirea foștilor proprietarĭ, cărora s'a luat proprietatea de egumeniĭ mănăstireĭ Bistrița. S'a înființat cam de 200 de anĭ de Romînĭ veniți din Transilvania.

Maĭ 'nainte purta numele de Ferecați.

Este situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Luncavățul, la 42 kil. de capitala județuluĭ și la 5 kil. de a plaiuluĭ.

Comuna, cu izlaz cu tot, are 1111 hect.

Are o populație de 3100 locuitorĭ; o școală, fondată pe la 1835; 2 bisericĭ: una rezidită la 1822 în locul uneĭ arse, și cea l'altă între anii 1872-77 în locul uneĭ alte bisericĭ de lemn; 2 pive, 6 morĭ de măcinat și 1 herăstrău pe rîul Luncavățul.

Locuitoriĭ se ocupă cu agricultura și facerea șindrileĭ de brad.

S'aŭ împroprietărit la 1864, pe moșia statuluĭ Vaideeni, pendinte de mănăstirea Bistrița, cînd li s'aŭ dat 1111 hect. Eĭ aŭ: 44 caĭ, 800 boĭ, 753 vacĭ, 63 capre, 31050 oĭ.

In raionul comuneĭ sunt munțiĭ: Ursul, Căpățîna, Balota, Cășeria, Zenogile, Groșetul, Gropile-Marĭ și Furnicelul, situate la N. comuneĭ, unde se fabrică brînză.

Comunicația se înlesnește de șoselele comunală și vecinală: Vaideeni-Horezul și Vaideeni-Recea.

In jurul comuneĭ sunt locurile: Richițele, Lazurile, Lunca, Văile și Dealul-Reciĭ.

Vaideeni, *moșie* a statuluĭ, jud. Vîlcea, situată în comuna Vaideeni, plaiul Horezul, fostă pendinte de mănăstirea Bistrița, arendată (1888—93), împreună cu

munţiĭ ce-ĭ aparţin, cu 3500 leĭ anual.

Vaideeni-cu-Munţii, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 5582 hect., situată în com. Vaideeni, plaiul Horezul, jud. Vîlcea, formată din trupurile: Vaideeni, Zănoagele, Ursoaia şi Padina (4038 hect.) şi Căşeria (1544 hect.).

Vaidomir, *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, com. Rasa, situat pe malul sting al braţuluĭ Botul, spre E. şi în apropriere de satul de reşedinţă. Are 350 locuitorĭ.

Vaivasin-Bair, *deal* (120 m.), în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. urbane Medjidia.

Valai, *sat,* cu 231 locuitorĭ, în jud. Constanţa, pl. Mangalia, cătunul comuneĭ Cheregi, situat în partea de N. a plăşeĭ şi a comuneĭ, la 5 kil. spre S. de cătunul de reşedinţă Cheragi. (V. com. Cheragi).

Valcani, *cătun,* în jud. Putna, pl. Vrancea, com. Paltinul, situat pe Dealul-Zăbaleĭ, maĭ sus de cătunul Ghebari, cu 100 locuitorĭ.

Valea, *sat,* cu 502 locuitorĭ. (V. Cotnari, sat, com. Cotnari, pl. Bahluiul, jud. Iaşi).

Locuitoriĭ aŭ: 369 vite marĭ cornute, 68 caĭ, 127 oĭ şi 137 rîmătorĭ; o moară de aburĭ.

Valea, *fostă mănăstire,* în jud. Muşcel, pl. Rîul-Doamneĭ, com. Ţiţeşti, cătunul Dezrobiţi, zidită de Ion Radu Voevod Paisie la 7042 (1534) şi zugrăvită la 7056 (1548) de Mircea-Voevod (Călugărul).

In mijlocul mănăstireĭ sunt 7 pisaniĭ, din carĭ 4 cu litere foarte vechĭ, iar 3 şterse. Biserica este construită de zid masiv, avînd douĕ turnurĭ.

Astăzĭ este redusă la biserică de mir şi se întreţine de stat.

Valea-Adîncă, *sat,* jud. Iaşi, pl. Codrul, com. Galata, situat pe valea formată de dealurile Galata şi Nuculuĭ, ce se întind de la N.-V. spre S.-E. şi printre care trece pîrîiaşul cu asemenea numire. Are o populaţie de 165 locuitorĭ, cea maĭ mare parte vierĭ.

Vite: 105 vite marĭ cornute, 13 caĭ şi 29 rîmătorĭ.

Valea-Albă, *sat,* jud. Oltul, pl. Oltul-d.-s., com. Vultureşti.

Valea-Albă, vezĭ Războeni, jud. Neamţu.

Valea-Alunuluĭ, *sat,* cu 70 case, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Severineşti.

Valea-Aneĭ, *sat,* jud. Prahova, com. rur. Star-Chiojdul, pl. Teleajenul, cu o populaţie de 500 locuitorĭ. (V. Star-Chiojdul, com. rur.).

Valea-Anilor, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Cîmpul, la 43 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe valea riuluĭ Drincea. Se mărgineşte: la E. cu com. Vlădaia; la S., cu com. Recea; la V., cu com. Bucura; iar la N., cu com. Corlăţelul.

Satul formează comună cu mahalaua Rudari, avînd 1200 locuitorĭ, o biserică şi o şcoală.

Vite: 650 vite marĭ cornute, 700 oĭ, 24 caĭ şi 475 rîmătorĭ.

Valea-Aprodului, *vale,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Mileşti, care merge pe o lungime de 7—8 kil., pănă sub dealul de deasupra Mileştilor şi unde se afla niştе urme vechĭ numite Cetăţuia-Buzduganuluĭ, pentru că în vechime s'aŭ găsit acolo buzdugane vechĭ.

Valea-Arinilor, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, care se întinde de pe ambele malurĭ ale Tazlăuluĭ-Sărat pănă în malul sting al apeĭ Asăuluĭ, cuprinzînd amîndouă povărnişurile ale şireĭ Moineştilor.

In Condica Liuzilor (1803) nu se găseşte de cît Lucăceşti mănăstireĭ Bistriţa, care eraŭ de pe atuncĭ avuţĭ în păcură. In Statistica din 1874 comuna se găseşte compusă numaĭ din 4 cătune: Lucăceşti, Valea-Arinilor, Chiliele şi Tazlăul.

Numele săŭ vine de la codriĭ de aninĭ (moldov. arinĭ) care acopereaŭ teritoriul eĭ.

Are 6 cătune: Lucăceşti, primărie, Valea-Arinilor, Tazlăul, Chiliile, Asăul şi Gîrlele, cu o populaţie de 2833 locuitorĭ; 2 şcolĭ mixte, una în Lucăşti, şi alta în Valea-Arinilor; 5 bisericĭ, în satele Lucăceşti, Valea-Arinilor, Tazlăul, Chiliile şi Asăul. Se mărgineşte la N. cu comunele: Schitul-Frumoasa, Solonţul şi Tazlăul, jud. Neamţu, la S., cu comunele Moineşti şi Comăneşti; la E., cu comunele Schitul-Frumoasa, Măgireşti şi Podurile şi la V., cu com. Comăneşti.

Ceĭ maĭ însemnaţĭ munţĭ care brăzdează com., sunt: şira Geamăna saŭ a Moineştilor, Flocea, Rotunda, Runcul-Răŭ şi spre Moineşti, Taşbuga, şi dealurile Gemănosul, Modărzăul, Zămoşul, Foalele, Ţicmele, Arinul şi Plaiul.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de peste 370000 hect., din care numaĭ pădurile ocupă o suprafaţă de 15000 hect. Pădurea statuluĭ Lucăceşti are aproape 12000 hect. întindere.

Pămîntul din această comună este foarte bogat în păcură; sunt 25 puțurĭ a căror adîncime variază între 20 și 79 metre. Se găsesc 14 fabricĭ de petroliŭ, o fabrică de aburĭ pentru cherestele și 16 ferestrae de apă.

Vite sunt: 95 caĭ, 1284 vite cornute, 208 porcĭ, 275 capre și 1283 oĭ.

Căĭ: calea județeană Bacăŭ-Moinești, trecînd pe lîngă satul Lucăcești, și căile vecinale și comunale la Solonțul, Măgirești și Schitul-Frumoasa.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 50 kil.; la com. Moinești, reședința plășiĭ, 4 kil.; la com. Podurile, 5 kil.; la com. Măgirești, 4 kil.; la com. Solonțul, 6 kil.; la com. Schitul-Frumoasa, 15 kil.

Valea-Arinilor, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-s., com. cu acelaș nume, situat în valea pîrîuluĭ Tazlăul-Sărat, pe stînga. (V. Valea-Arinilor, com. rur.).

Valea-Babeĭ, *sat,* cu 117 locuitorĭ, jud. Tecuciŭ, pl. Stănișești, com. Crăești, situat în partea de V. a comuneĭ, în partea de E. a dealuluĭ Bălătești, la 8 kil. și 700 m. de reședința comuneĭ.

Are o întindere de 63 hect., stăpînită de locuitorĭ. (V. Crăești, com. rur.).

Valea-Babeĭ, *sat,* cu 81 familiĭ, jud. Argeș, pl. Topologul, com rur. Urlești-Băbeni (v. a. c.).

Valea-Basangești (Valea-Olteni, *sat,* cu 47 familiĭ, jud. Argeș, pl. Pitești, com. rur. Hințești-Zmeura (v. a. c.).

Valea-Bălceasca, *sat,* cu 170 suflete, jud. Argeș, pl. Oltul, com rur. Bălcești (v. a. c.).

Valea-Bisericeĭ, *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Samarinești.

Valea-Bisericeĭ, *sat,* com. rur. Orbești, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, cu 735 locuitorĭ, situat pe valea rîuluĭ Nisipoasa, care se varsă în Olt. (V. Orbești, com. rur.).

Valea-Boerească, *com. rur.* și *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-s., la 14 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe vale. Satul formează com. cu satele Lazul și Stoicani, avînd 1290 locuitorĭ, 2 bisericĭ cu un preot și 2 cîntărețĭ, o școală ce poartă numele de Pantelie Colibașanu.

Locuitoriĭ posedă: 50 plugurĭ, 100 care cu boĭ, 4 căruțe cu caĭ și 100 stupĭ, 600 vite marĭ cornute, 560 oĭ, 27 caĭ, 140 capre și 640 rîmătorĭ.

Are o șosea comunală ce o leagă de șoseaua județeană Severin-Tîrgul-Jiŭ care trece și prin teritoriul săŭ.

De remarcat în comună sunt: locul numit Jidovinele, pe unde Romaniĭ aŭ voit să facă un canal mare; un izvor cu apă minerală; și Dealul-Bisericeĭ, unde s'aŭ găsit monede din timpul împăratuluĭ Sever.

Valea-Boerească, *sat,* cu 45 familiĭ, jud. Argeș, pl. Pitești, reședința com. rur. Merișani. (v. a. c.).

Valea-Boerească, *sat,* com rur. Goleștĭ (v. a. n.), pl. Podgoria, jud. Mușcel.

Valea-Bohotinuluĭ, *vale,* jud. Fălciŭ, prin care curge pîrîul Bohotinul. Se întinde de la N.-V. spre S.-E. de a lungul plășeĭ Podoleni.

Pe această vale care se lărgește spre sfîrșit, se află așezate comunele: Buzga, Răducăneni, Bohotinul, Isaia și Gura-Bohotinuluĭ, legate de județul Iași prin șoseaua județeană care vine de la Huși prin Drănceni și apoĭ în sus pe valea aceasta pînă la marginea de N. a com. Cozia, unde se leagă cu șoseaua județeană Iași.

Valea-Bordeiuluĭ, *cătun,* cu 60 locuitorĭ, jud. Vîlcea, pl. Mijlocul, com. Pîrîeni-d.-s.

Valea-Boruluĭ, *sat,* com. rur. Cerașul, pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Valea-Botez, saŭ **Hermeziul** *sat,* pe moșia cu același nume, jud. Suceava, com. Pleșești, așezat pe țărmurile pîrîașuluĭ Hermeziul. Are 30 case și 126 suflete.

Drumurĭ principale sunt: la Găneni (2 kil.) și la Valea-Gloduluĭ (5 kil.).

Valea-Boțuluĭ saŭ **Valea-Boțul,** *sătuc,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., com. Filipeni, care intră în compunerea satuluĭ Slobozia-Filipeni.

Valea-Bouluĭ, *com. rur.,* în jud. Dolj, pl. Amaradia, la 40 kil. de Craiova și la 11 kil. de com. Melinești, reședința plășeĭ, situată pe văile: Boul, Boușorul și Mierea și între dealurile Boul, Boușorul și Miereĭ. E limitată: la E., cu com. Mierea-Birnici; la V., cu com. Florești și Fratostița; la N., cu com. Stoina și la S., cu com. Bodăești.

Terenul com. este accidentat de dealurile: Bouluĭ, Boușoruluĭ, Miereĭ, Piscurĭ, Lupoiul, Jugăstrișuluĭ, Caluluĭ, Naltul, din care parte sunt plantate cu viĭ, fineță și pădurĭ. Văĭ sunt: Lu-

poiul, Nalta, Caluluĭ şi Jugăstrişuluĭ.

Este udată de micĭ pîrîurĭ, formate din ploĭ şi micĭ izvoare: Boul, Bouşorul şi Mierea, care se varsă pe dreapta rîuluĭ Amaradia.

Este compusă din 5 sate: Boul-d.-s. (reşedinţă), Bouşorul, Mierea-Moşneni, căreia i se maĭ zicea Mericeana, Cruşeţul şi Urda.

Are o populaţie de 1555 locuitorĭ; o mănăstire, fondată de sătenĭ în satul Boul-d.-s. şi 5 bisericĭ, de fie-care sat cîte una; o şcoală, în satul Boul-d.-s.

Suprafaţa com. este de 12000 pog. Moşiĭ sunt 5, purtînd numele satelor comuneĭ. Aparţin moşnenilor. Pădurĭ sunt în întindere de 6500 pog., aparţin moşnenilor şi se compun din gorunĭ, gîrniţe, fagĭ şi cerĭ.

Prin com. trece şoseaua judeţeană (Căpreni-Craĭova). Este unită cu comunele vecine, Mierea, Floreşti şi Fratoştiţa, prin căĭ comunale vecinale. Satele între dînsele sunt unite printr'o potecă de car.

Valea-Bouluĭ, *cătun*, în jud. şi pl. Argeş, com. rur. Mălureni-Bădiceni (v. a. c.).

Valea-Bouluĭ, *sat*, com. rur. Gornetul-Cricovul, pl. Cricovul, jud. Prahova. Are o populaţie de 277 locuitorĭ. Aci se află şcoala V. G. Paapa şi o biserică, fondată la 1870 de decedatul V. G. Paapa.

Valea-Bouluĭ, *sat*, com. rur. Onceşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ, situat în colţul S.-E. al com., pe 248 hect. şi udat de pîrîul Plăvanul.

Are o populaţie de 113 suflete; o moară de vînt.

Valea-Braduluĭ, *sat*, com. rur. Ocina, pl. Peleşul, judeţul Prahova.

Valea-Braduluĭ, *sat*, com. rur. Mihăeşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel, la 10 kil. de Cîmpulung, situat pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Tîrgul, în partea de S. a com. Mihăeşti. Este străbătut de Dealul-Vacilor şi Dealul-Vlădeanuluĭ, printre care curge pîrîul Mănetuluĭ. Are 197 locuitorĭ. (V. Mihăeşti, com. rur.).

Valea-Brazilor, *sat*, cu 90 familiĭ, pe malul drept al rîuluĭ Argeş, jud. şi pl. Argeş, com. rur. Tutana (v. a. c.).

Valea-Bucurieĭ, *sat*, în jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Cepari-Bîrseşti (v. a. c.).

Valea-Budului, *sat*, în jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Mărgineni-Munteni (v. a. n.), aşezat pe stînga pîrîuluĭ Trebişul, la 3 kil. de reşedinţa comuneĭ. Are 186 suflete.

Valea-Buţiĭ, *sat*, cu 438 loc., com. rur. Schitul-Goleşti (v. a. n.), pl. Rîurile, jud. Muşcel. Se desparte de cătr. Valea-Pechiĭ prin rîul Tîrgul.

Calea ferată Goleşti-Cîmpulung trece prin mijlocul satuluĭ.

Valea-Caluluĭ, *sat*, în jud. Argeş, pl Topologul, com. rur. Cepari-Bîrseşti (v. a. n.).

Valea-Capreĭ, *sat*, cu 18 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Groşi (v. a. n.).

Valea-Caseĭ, *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Şendreşti, în marginea de V. a judeţuluĭ.

Valea-Caseĭ, *cătun*, în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, com. rur. Sura.

Valea-Caselor, *com. rur.*, pl. Dealul-Dîmboviţa, jud. Dîmboviţa, situată spre S.-V. de Tîrgovişte, pe vale şi pe deal, în apropiere de malul stîng al pîrîuluĭ Potopul şi cam la 10 kil. spre N.-V. de Găeşti. Se compune din patru cătune: Valea-Caselor, Valea-Lupuluĭ, Gîrleni şi Şarul. Are o biserică, şi o moară pe apa Potopuluĭ, peste care este şi un podeţ. Se învecineşte: la E. cu Cobia, la V. cu Glîmbocata, la N. cu Hulubeşti şi la S. cu Valea-Mare, despărţindu-se prin pădurĭ şi cîmpiĭ şi unindu-se cu Valea-Mare şi Hulubeşti printr'o şosea vecino-comunală.

Valea-Caselor, *sat*, jud. Vasluiŭ, pl. Racova, com. Lipova, cu cătr. Valea-Măruluĭ, Costişa şi Drăcoaea, situat spre V. de satul Lipova-Răzeşĭ, parte pe şesul Lipoveĭ şi parte pe nişte coaste de dealurĭ, pe o suprafaţă de 674 hect. Are o populaţie de 311 suflete; o biserică de vălătucĭ.

Spre S.-V. de sat, într'o pădure, la 2 kil., se află un schit lipovenesc, făcut pe la 1859, avînd o biserică şi un paraclis.

Locuitoriĭ posedă: 54 vite marĭ cornute, 140 oĭ, 10 capre, 24 caĭ şi 42 rîmătorĭ; 8 plugurĭ şi 4 care cu boĭ, 3 plugurĭ şi 6 căruţe cu caĭ, 36 stupĭ.

Valea-Caselor, *sat*, jud. Vîlcea, plasa Oltul-de-sus, com. rur. Dăeşti.

Valea-Caselor, *pîrîŭ*. Izvoreşte dintre dealurile: Floreşti şi Cetatea, curge spre N.-E., printre satele: Poeneşti-Mănăstireĭ şi Poeneşti-Răzeşĭ, din com. Poeneşti, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, şi se varsă în pîrîul Racova, jud. Vasluiŭ, după ce primeşte de afluenţĭ pîraiele: Gîrliţa-Hambaruluĭ, Ursul, Gîrliţa-Caselor şi

Moţocul, care toate izvoresc din Dealul-Cetăţeĭ.

Valea-Călugărească, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Cricovul, situată în apropiere de apa Bucovelul.

Se compune din 11 cătune: Arsa, Dosurile, Rachieri, Scheaul, Valea-Călugărească, Valea-Largă, Valea-Meilor, Valea-Nicovani, Valea-Poieneĭ, Valea-Popeĭ şi Valea-Ursoaeĭ.

Budgetul comuneĭ prezintă la venitурĭ suma de leĭ 6700.

Are o şcoală, la Valea-Călugărească, înfiinţată la 1872. Localul a fost clădit în 1887 şi a fost donat de def. Vasile Paapa.

P'aci trece şoseaua naţională Ploeşti-Buzău, care o pune în legătură cu com. Bucovul şi Albeşti-Paleologul. Pe la S. trece calea ferată Ploeşti-Buzău.

Se mărgineşte cu com. Albeşti-Paleologul şi Bucovul.

Valea-Călugărească, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Prahova, pl. Cricovul-Podgoria, căt. Valea-Călugărească, pe linia Ploeşti-Buzău, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Ploeşti (11,0 kil.) şi Albeşti (5,9 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ de $137^{m},83$. Venitul acesteĭ staţiĭ, pe anul 1896, a fost de 80837 leĭ.

Valea-Căpitanuluĭ, *moşie* a statuluĭ, pendinte de Mitropolie, jud. Ilfov, care s'a arendat (1884-95), împreună cu Vlădiceasca, cu 22100 leĭ anual.

Valea-Căpuşeştilor, *numire veche a căt.* Balaca, com. Scăeni, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Valea-Ceparilor, *sat*, jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Cepari-Bărseşti (v. a. n.).

Valea-Cînepeĭ, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Balta, situată pe şes şi mărginindu-se la N. cu Tichileşti, la E. cu Gropeni, la V. cu Osmanul şi la S. cu Ciacîrul. Suprafaţa com. este de 3770 hect., cu o populaţie de 1029 locuitorĭ.

Are: 847 vite cornute, 402 caĭ, 5 măgarĭ, 2785 oĭ şi 170 rîmătorĭ.

Comuna, înfiinţată la 1822, are 1 biserică, construită în 1845 de locuitorĭ; o şcoală mixtă (şcoală de băeţĭ e aci de la 1856).

Drumurĭ: la Suţeşti, spre N.-V., 34 kil.; la Brăila, spre N., 24 kil.; la Ciacîrul, spre S., 8 kil.; la Vizirul, spre S., 12 kil.; la Osmanul, spre N.-V., 4 kil.; la Tichileşti, spre N., 9 kil.; la Gropeni, spre S., 6 kil.

Valea-Cînepeĭ, *sat*, jud. Brăila, în partea de N. a comuneĭ cu acelaşĭ nume, pe ambele părţĭ ale şoseleĭ Brăila-Călăraşi, la 24 kil. spre S. de Brăila. (V. Valea-Cînepeĭ, com. rur.).

Valea-Cînepeĭ, *sat*, jud. Fălciŭ. (V. Cotul-Ghermăneşti, sat, com. Drănceni, pl. Podoleni).

Valea-Cînepeĭ, *sat*, jud. Vasluiŭ, pl. Racova, com. Ivăneşti, situat la poalele dealurilor Fundul-Văieĭ şi Măngălăria, la S. de satul Huşeni, pe o suprafaţă de 96 hect. şi cu o populaţie de 35 familiĭ, saŭ 176 suflete.

Valea-Coculuĭ, *sat*, cu 200 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, reşedinţa com. rur. Cocul-Popeşti (v. a. n.).

Valea-Copceĭ, *cătun*, în jud. Mehedinţi, plasa Ocolul-d.-s., com. rur. Dodoviţa.

Valea-Crînculuĭ, *cătun*, com. urb. Urlaţi, pl. Cricovul, jud. Prahova. (V. Urlaţi).

Valea-Crucilor, *sat*, cu 20 familiĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Dănicei (v. a. n.).

Valea-cu-Apă, *com. rur.*, jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, la S. comuneĭ Fărcăşeşti, situată pe loc şes dealungul şoseleĭ vecinale şi în partea dreaptă a rîuluĭ Jiul şi formată din cătunele Peşteana-d.-j. (reşedinţa) şi Valea-cu-Apă, brăzdate de dealurile: Plopuluĭ, Fîntineĭ, Spahiilor, Brătueĭ, Valariĭ şi Curmăturiĭ, care unite formează culmea Ursoaeĭ şi a Negomiruluĭ, şi de văile: a-Plopuluĭ, a-Călugărenilor, a-Fîntineĭ, a-Bratueĭ, a-Aninoaseĭ şi Valea-cu-Apă.

Are o suprafaţă de 2000 hect. şi o populaţie de 750 suflete; 1 şcoală în căt. Valea-cu-Apă; 3 bisericĭ.

Locuitoriĭ posedă: 150 pluguri, 200 care cu boĭ şi vacĭ, 8 căruţe cu caĭ, 401 vite marĭ cornute, 36 caĭ, 155 porcĭ, 422 oĭ şi capre.

Cale: şoseaua comunală care o pune în comunicaţie la N. cu Fărcăşeşti, iar la S. cu Urdari-d.-s.

Valea-cu-Apă, *cătun* al comuneĭ cu acelaşĭ nume, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj. Are 450 locuitorĭ. (V. Valea-cu-Apă, com. rur.).

Valea-cu-Apă, *sat*, în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Prisecani, spre V. de satul Prisecani.

Valea-cu-Apă, *pîrîŭ*, jud. Argeş. Se varsă în rîul Olt, lîngă satul Teiul.

Valea-Cuculuĭ, *sat*, com. rur. Hîrsa, pl. Podgoria, jud. Pra-

hova. Are o populaţie de 490 locuitorĭ şi o biserică (din secolul al XVI lea).

Valea-Danuluĭ, *com. rur.*, pe apa cu acelaşĭ nume, jud. Argeş, pl. Argeşuluĭ, la 7 kil. de Curtea-de-Argeş (reşedinţa subprefecturei) şi la 31 kil. de Piteşti. Se compune din 3 sate: Dealul-Borobăneşti, Lerişani şi Valea-Danuluĭ, avînd 473 locuitorĭ, o biserică, în satul Valea-Danuluĭ şi o şcoală.

Vite: 30 caĭ, 800 boĭ şi vacĭ, 300 rîmătorĭ, 300 oĭ şi 100 capre.

Inainte de 1876 această comună era alipită de com. Vernești, cu care forma o comună.

Valea-Danuluĭ, *sat*, jud. şi pl. Argeşuluĭ, reşedinţa com. rur. cu acelaşĭ nume (v. com. rur. Valea-Danuluĭ). Are 149 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ şi o şcoală.

Valea-de-Jos saŭ **Valea-Schituluĭ,** *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Valea Mare, situat la S. satuluĭ de reşedinţă. (Vezĭ Valea-Mare).

Valea-de-Sus, *sat*, cu 538 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-de-jos, al com. Valea-Mare, situat pe valea cu acelaşĭ nume, d'a dreapta Siretuluĭ. (V. Valea-Mare).

Valea-din-Dărăt, *sat*, com. rur. Poenari, pl. Argeşelul, jud. Muşcel.

Valea-din-Dărăt, *sat*, cu 24 locuitorĭ, com. rur. Jugurul (v. a. n.), pl. Argeşelul, jud. Muşcel.

Valea-Dorneni, *sătuc*, în jud. şi pl. Tutova, com. Plopana, compus din cite-va case.

Valea-Dragă, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Valea-Mare, făcînd trup cu satul Valea-Mare, situat pe dealul Odiagas şi pe Valea-Mare.

Valea-Draguluĭ, *com. rur.*, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situată la S. de Bucureşti, lîngă rîul Sabarul, la 42 kil. de Bucureşti. Stă în legătură cu căt. Gruiul prin o şosea vecinală.

Se compune din satele: Ciocoveni, Ghimpaţi şi Valea-Draguluĭ, cu o populaţie de 1926 locuitorĭ.

Are o suprafaţă de 3831 hect.; 2 bisericĭ, una la Ghimpaţi şi a doua la Valea-Draguluĭ; 1 şcoală mixtă; 1 moară cu apă; 1 maşină de treerat cu aburĭ: 1 heleşteŭ şi 2 podurĭ.

Locuitoriĭ posedă: 294 pluguri, 238 cu boĭ, 56 cu caĭ, 322 care şi căruţe: 228 cu boĭ şi 94 cu caĭ; 323 caĭ şi iepe, 6 armăsarĭ, 478 boĭ, 282 vacĭ şi viţeĭ, 59 taurĭ, 32 bivolĭ şi 78 bivoliţe, 272 porcĭ şi 2388 oĭ.

Valea-Draguluĭ, *sat*, reşedinţa com. rur. cu acelaşĭ nume, pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat la S. de Bucureşti. Este înconjurat de dealurĭ la S. şi V.

Se întinde pe o suprafaţă de 200 hect., cu o populaţie de 1184 locuitorĭ. (V. Valea-Draguluĭ, com. rur.).

Valea-Dulce, *sat*, com. rur. Podeni Noĭ (v. a. c.), pl. Podgoria, jud. Prahova.

Valea-Făuruluĭ, *sat*, cu 200 locuitorĭ, jud. şi pl. Argeşuluĭ, com. rur. Vălsăneşti (v. a. n.).

Valea-Feteĭ, *sat*, în jud. Olt, pl. Oltul-d.-j., com. rur. Cucueţi.

Valea-Foaieĭ, *sat*, în jud. Muşcel, plaiul Dîmboviţa, reşedinţa com. rur. Voineşti (v. a. n.). Are o populaţie de 600 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1790 de ctitoriĭ Vişoenĭ; o şcoală.

Valea-Garduluĭ, *cătun*, în jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. urb. Văleni-de-Munte.

Valea-Garduluĭ, *sătuc*, în jud. şi pl. Tutova, com. Plopana, lîngă satul Iţcani, compus din vr'o 10 bordeie.

Valea-Gloduluĭ, *com. rur.*, formată din satele Valea-Gloduluĭ (reşedinţa) şi Osoiul, situată cam în centrul plăşeĭ Şomuzul, jud. Suceava, (alt 335—360 m.), mărginindu se la E. cu com. Siliştea şi Dolheşti, la V., cu com. Giurgeşti, la N., cu Bucovina şi com. Siliştea şi la S., cu com. Preuteşti.

Are o populaţie de 880 suflete; o biserică şi o şcoală.

Vite: 70 caĭ, 156 vacĭ, 86 boĭ, 125 oĭ şi 153 porcĭ.

Forma'ĭ teritorială e aproape dreptunghiulară, întinzîndu-se de la N. spre S. şi înclinată spre S.-E. E udată de Şomuzul-Mic cu afluenţiĭ: Pîrîul-Gloduluĭ, al-Teiuluĭ, Lingurari, al-Prisăciĭ, Osoiul, Pietrişuluĭ, Grajduluĭ, Lutuluĭ şi Racoveĭ.

Pe teritoriul com. se află localitatea numită Mănăstioara (v. a. n.).

Valea-Gloduluĭ, *sat*, numit şi Pîrîul-Gloduluĭ, pe moşia şi în com. cu acelaşĭ nume, jud. Suceava, aşezat pe coastele dealurilor Cotîrgaşi, Osoiul şi în lungul pîrîuluĭ cu acelaşĭ nume.

Are o populaţie de 610 locuitorĭ; o şcoală mixtă şi o biserică.

Drumurĭ principale sunt: la Giurgeşti (2½ kil.), la Liteni (8

kil.), la Siliştea (3 kil.) şi la Osoiul (1500 m.).

In 1803, Valea-Gloduluĭ a postelniculuĭ Iordache Varnav, avea 32 liuzĭ, plătind 468 leĭ biranual. («Uricariul», vol. VII, p. 255).

Iordache Varnav dărui moşia la botez fineĭ sale Anastasia Balş, devenită apoĭ Greceanu.

Valea-Gradişteĭ, *sat*, în jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s., com. rur. Gradiştea, cu o populaţie de 355 loc. şi udat de Valea-Gradişteĭ.

Are o biserică, zidită la anul 1828 şi reparată la 1873 de obştea locuitorilor.

La N., este locul numit Cetatea, unde se văd ruinele uneĭ vechĭ cetăţĭ dacice.

Valea-Grajduluĭ, *sat*, în valea cu acelaşĭ nume, în partea de N. a com. Mănăstireni, pl. Tîrgul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 858 hect şi o populaţie de 80 suflete.

Valea-Hoţuluĭ, *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul d.-j., com. Izvorul-Aneştilor.

Valea-Iaşuluĭ, *sat*, jud. şi pl. Argeş, cu 350 locuitorĭ, reşedinţa com. rur. Cerbureni-Iaşul (v. a. n.).

Valea-Ienache, *sat*, pe malul drept al rîuluĭ Argeş, jud. şi pl. Argeş, com. rur. Tutana, cu 320 suflete. Are o biserică vechie şi o şcoală.

Valea-Iepeĭ, *mahala*, făcînd parte din satul Tarniţa, com. Onceşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ.

Valea-Iezeruluĭ, *sat*, în jud. şi pl. Tutova, com. Obîrşeni, cu 163 locuitorĭ. Se maĭ numeşte şi Lingurari.

Valea-Ituluĭ, *sat*, jud. Muşcel, com. rur. Jugurul (v. a. n.), pl. Argeşelul, cu 116 locuitorĭ.

Valea-Izvorul, *sat*, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Borleşti-Vărzari (v. a. n.).

Valea-Largă, *altă numire a comuneĭ* Măneciul-Ungureni, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Valea-Largă, *sat*, com. rur. Valea Călugărească, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Valea-Largă, *sat*, jud. Muşcel, com. rur. Pucheni (v. a. n.), pl. Argeşelul.

Valea-Largă, *staţie de dr.-d.-fer*, jud. Prahova, pl. Peleşul, com. Sinaia, pe linia Ploeşti-Predeal, pusă în circulaţie la 1 Decembrie 1879. Se află între staţiile Comarnic (9,4 kil.) şi Sinaia (5,7 kil.). Înălţimea de-asupra niveluluĭ Mărĭ e de 722m,89. Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896 a fost de 52696 leĭ, 10 banĭ.

Valea-Largă, *munte*, jud. Prahova, pl. Peleşul, com. Comarnicul.

Valea-Largă, *girlă*. Izvoreşte din poalele munteluĭ Găvana şi Marginea-Domnească, jud. Muşcel, udă com. rur. Pucheni, pl. Argeşelul, prin centru, şi, după ce primeşte Valea-Murgiĭ, se varsă în rîul Dîmboviţa la satul Capul-Coastiĭ, comuna Gemenea, jud. Dîmboviţa.

Valea-Leurdeĭ, *sat*, jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, com. Bezdeadul (v. a. c.).

Valea-luĭ-Bosie, *sat*, în partea de S.-E. a com. Stroeşti (v. a. n.), pl. Crasna, jud. Fălciŭ, la 2 kil. de satul de reşedinţă, Stroeşti, aşezat într'o vale deschisă, pe coasta colineĭ Lohan-Crasna.

Valea-luĭ-Ciine, *cătun*, cu 600 locuitorĭ, com. Faţa-Valea-luĭ-Ciine, pl. Gilortul, jud. Gorj, în partea despre V. a com., situat parte pe vale, parte pe coastă. (V. Faţa-Valea-luĭ-Ciine, com. rur.).

Valea-luĭ-Darie, *sat*, în partea de N.-E. a com. Roşieşti (v. a. n.), pl. Crasna, jud. Fălciŭ, situat pe valea cu acelaşĭ nume, pe o suprafaţă de 311 hect., şi cu o populaţie de 311 suflete.

Valea-luĭ-Drag saŭ **Valea-luĭ-Drob**, *sat*, cu 134 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., c. Mileşti, aşezat pe dealul Fuioaga, în partea de V. a com., la 2700 m. de Mileşti-d.-s. (şcoală).

Valea-luĭ-Ichim, *sat*, în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, com. Mihaiŭ-Viteazul, situat spre V. şi în apropiere de satul de reşedinţă.

Valea-luĭ-Iene, *sat*, în jud. Roman, pl. Fundul, com Oniceni, lîngă satul Oniceni, pe pîrîul Valea-luĭ-Iene, cu 207 locuitorĭ.

Valea-luĭ-Ion, *com. rur.*, pl. Bistriţa-d.-s., jud. Bacăŭ, situată în cursul superior al pîrîuluĭ Blăgeasca, între pîrîaşele: Pîrîul-luĭ-Vrabie şi al-Bocenilor.

Se învecineşte la E. cu com. Blăgeşti, la V. cu com. Tazlăul, pl. Bistriţa, jud. Neamţu, la N. cu com. Cîndeşti, pl. Bistriţa, jud. Neamţu, de care se desparte prin rîul Bistriţa, la S. cu com. Băseşti.

In partea de S.-V. a com. se află dealurĭ, printre care dealul Săcrieşul, prin zarea căruia trece limita spre com. Bă-

seşti, apoĭ dealul Păscăreni, pe panta căruia se află aşezat satul cu acelaş nume. Din aceste dealurĭ care se ţin şir, izvoresc pîrîurile: Tochilelor, Bocenilor şi al-luĭ-Vrabie. Pîrîul-Tochilelor se scurge în al-Bocenilor, şi acesta în stînga Pîrîuluĭ-luĭ-Vrabie, care duce la rîndul său apele sale în pîrîul Gîrla-Morilĭ; iar acesta, după ce maĭ primeşte şi apele canaluluĭ Dragova, curge paralel cu dînsul şi se varsă într'însul pe malul drept. In comună se maĭ află şi pîrîul Blăgeasca, care curge de la S. spre N., pănă ce dă în dreapta Bistriţeĭ.

E formată din 7 cătune: Valea-luĭ-Ion, reşedinţa, Tîrzeni, Păscăreni, Boiţa, Cotreanţa, Poiana-Negustoruluĭ şi Frunzeni.

Are 1740 locuitorĭ; 2 bisericĭ vechĭ, în satele Ţîrzeni şi Valea-luĭ-Ion, deservite de 3 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; 10 circiumĭ; o şcoală, în satul Valea-luĭ-Ion, care funcţionează de la 1886.

După legea rurală de la 1864, s'aŭ dat la 275 locuitorĭ 813 fălcĭ şi 40 prăjinĭ.

Intinderea comuneĭ este de 1158,30 hect.

Vite sunt: 56 caĭ, 782 vite cornute, 58 porcĭ, 58 capre şi 300 oĭ, care aparţin la 3 proprietarĭ şi care aŭ dat, în 1891, 900 kil. lînă amestecată.

Distanţa la capitală, Bacăŭ, este de 35 kil.; la Blăgeşti, de 5 kil.; la Buda, de 11 kil., iar la Gîrleni, reşedinţa plăşeĭ, de 17 kil. Calea vecinală, şoseluită, lungă de 11300 kil.: Valea-luĭ-Ion—Blăgeşti – Podul—Lespezi, străbate comuna şi apoĭ dă în şoseaua naţională Bacăŭ-Piatra. Staţia de drum de fer cea maĭ apropiată este gara Buhuşi, jud. Neamţu, la 8 kil.

Valea-luĭ-Ion, *sat*, cu 724 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-s., reşedinţa com. cu acelaş nume, aşezat pe Pîrîul-Bocenilor. (V. Valea-luĭ-Ion, com. rur.)

Valea-luĭ-Mateiŭ, *sat*, cu 337 locuitorĭ, face parte din com. Coloneşti, pl. Stănişeşti, jud. Tecuciŭ, situat la marginea de E. a comuneĭ, pe partea stîngă a rîuluĭ Zeletin, udat de pîrîul cu acelaş nume, la o distanţă de 8 kil. de reşedinţa comuneĭ (V. Coloneşti, com. rur.).

Valea-luĭ-Moşu, *sat*, jud. şi pl. Argeşul, com. rur. Musăţeşti (v. a. n.).

Valea-luĭ-Nanu, *sat*, jud. şi pl. Argeşul, com. rur. Mălureni Bădiceni (v. a. n.).

Valea-luĭ-Nastase, *sat*, în partea de S.-V. a com. Armăşoaia, pl. Racova, jud. Vasluiŭ, situat pe Valea-Rădiuluĭ maĭ în sus de satul Rădiul (v. a. n.), despărţit de acesta prin o girlă.

Are o suprafaţă de 440 hect., cu o populaţie de 21 familiĭ saŭ 181 suflete. (V. Armăşoaia, com. rur.).

Valea-luĭ-Neagu, *sat*, jud. Argeşul, pl. Piteşti, com. rur. Valea-Măruluĭ (v. a. n.). Are 209 suflete, o biserică şi o şcoală.

Valea-luĭ-Petru, *sat*, cu 511 locuitorĭ, jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Salcia (v. a. n.).

Valea-luĭ-Soare, *sat*, jud. Ilfov, pl. Olteniţa, com. rur. Spanţovul (v. a. n.), aşezat spre N.-E. de Spanţovul. Are o mică baltă spre S., care poartă numele satuluĭ.

Are o suprafaţă de 1402 hect., cu o populaţie de 572 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Treime; 441 vite marĭ cornute şi 1763 vite micĭ.

Valea-luĭ-Soare, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Negoeşti, arendată pe 1888—93 cu 25000 leĭ anual.

Valea-luĭ-Soare, *pichet* pe Dunăre, No. 17, jud. Ilfov.

Valea-luĭ-Stan, *sat*, cu 186 suflete, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Stoina (v. a. n.).

Valea-Lungă, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, situată la 28 kil. spre N.-N.-E. de Tîrgovişteа, între maĭ multe dealurĭ şi văĭ, care se numesc: Gura-Ogriĭ, Telpeşoaia, Ţurţudăul, Vîrful-Vieĭ, Vîrful-Ruptureĭ, Berelul, Vîrful-Urseiul, Prigorile, Vîrlanul, Malurile, Curpenişul şi Frasinul. Prin raionul comuneĭ curg pîraele: Valea-luĭ-Natu, Tinoasa, Strîmbul, Valea-Rea, Cordunul şi Valea-Lungă; sunt 6 podurĭ peste pîrae şi 16 podeţe peste pîrîaşe.

Se compune din şapte cătune: Ogrea, Gorgota, Vatra Satuluĭ, Strîmbul, Frasinul, Ştubeile şi Tisa. Are o populaţie de 1559 locuitorĭ; două bisericĭ şi o şcoală; 6 morĭ de apă.

Se învecineşte la E. cu com. Colibaşi, jud. Dîmboviţa, şi com. Iedera, pl. Filipeşti, jud. Prahova; la V., cu com. Vîrfurile şi Şerbăneşti-Podurile; la N., cu com. Valea-Lungă, din plaiul şi jud. Prahova, şi la S., cu com. Glodeni şi Ocniţa, despărţindu-se maĭ de toate aceste comune prin dealurĭ şi pădurĭ şi unindu-se cu Colibaşi, Iedera, Vîrfurile şi Valea-Lungă prin şoseaua comunală; iar cu cele-l'alte prin drumurĭ neşoseluite.

Valea-Lungă are în raionul său peste 200000 arĭi pădure-

Valea-Lungă, *com. rur.*, plaiul Prahova, jud. Prahova, situată pe valea Cricovuluĭ-Dulce, Valea Lungă, Valea-luĭ-Dan şi pe dealul numit Şerbăneasa, pe o suprafaţă de 2050 hect., la 45 kil. de Ploeşti, capitala judeţuluĭ şi la 20 kil. de Cîmpina, reşedinţa plaiuluĭ.

Se mărgineşte la E. cu comunele Proviţa-d.-s., Proviţa-d.-j. şi Iedera, iar la N., S. şi V. cu comunele: Urseiul, Vîrfurile şi Valea-Lungă, toate din judeţul Dîmboviţa.

Se compune din treĭ cătune: Valea-Lungă, Gheboasa şi Vişineşti. Are o populaţie de 1206 locuitorĭ; două bisericĭ: una, de şi pe teritoriul acesteĭ comune, aparţinînd com. Valea-Lungă, din jud. Dîmboviţa, aĭ căreĭ locuitorĭ aŭ construit-o, şi alta zidită în 1810 şi reparată în 1874 şi 1889; o şcoală.

Vite: 39 caĭ şi ţepe, 540 boĭ şi vacĭ, 6 bivolĭ, 30 capre, 870 oĭ şi 400 porcĭ.

In comună se află apă sărată în locurile numite: Valea-Ursuluĭ, Drăgăneasa şi Puturosul şi apă de pucioasă în Drăgăneasa. Tot în Drăgăneasa se află şi locurĭ petrolifere, de unde se extrăgeaŭ însemnate cantităţĭ de păcură (ţiţeiŭ). Sunt şi în multe locurĭ terenurĭ pietroase.

Şoselele vecinale şi comunale îĭ înlesnesc comunicaţia spre E. cu Prahoviţa-d.-s., spre S.-E. cu Iedera şi spre V. cu Valea-Lungă, din jud. Dîmboviţa.

In comună sunt două şirurĭ de dealurĭ maĭ însemnate, unul întinzîndu-se spre S. de com., şi altul spre V. Cel despre E. are următoarele vîrfurĭ: Drăgăneasa, Virtejele, Lacul Roşu, Calul şi Strigoiul.

Şirul de dealurĭ despre E., se împarte în maĭ multe şirurĭ maĭ micĭ, care aŭ direcţiunea, unele spre S.-V. şi altele spre S.-E; apoĭ fie care dintr'însele se împarte în alte şirurĭ şi maĭ micĭ.

Cele maĭ însemnate vîrfurĭ ale celor care aŭ direcţiunĭ spre această comună sunt: Piscul-Boerilor, Călugărul, Hireţul, Ghionoiul, Telpeşioaia, Ciolpani şi altele.

Şirul dealurilor despre V. se împarte asemenea înmaĭ multe şirurĭ, care aŭ direcţiunea spre S.-E., către această comună şi spre S.-V., către comunele: Vîrfurile şi Valea-Lungă, din jud. Dîmboviţa.

Vîrfurile lor cele maĭ însemnate sunt: Prăvăciorul, Rîpa-Şoimuluĭ, Rîpa-Corbuluĭ, Omul-Mort, Faţa-Pietreĭ, Vîrful-Vieĭ.

Toate aceste şirurĭ de dealurĭ sunt acoperite cu pădurĭ, cu puţine păşunĭ pentru vite, afară de Vîrful-Vieĭ, pe care se află puţine viĭ, şi Ciolpani, pe care se află livezĭ şi locurĭ de cultură.

E udată de riul Cricovul-Dulce, pe prundul căruia se află pietre de construcţie, şi maĭ cu seamă de var, şi de văile: Valea-Lungă, Valea-Rea, Valea-Bisericeĭ, Valea-Plutiĭ şi Valea-Puturosul.

In partea de S. are următoarele văĭ laterale: Valea-luĭ-Mateiŭ, Magazieĭ, Crăcanul, Valea-luĭ-Drăgan; la N., văile: Lespezile, Valea-Lupuluĭ, Adînca şi altele; la S., Podul-cu-Fagĭ, Valea-cu-Aninĭ şi altele.

Pe lîngă acestea maĭ sunt văile: Priboiul, Ploscărieĭ, Riosul, Valea-Ursuluĭ, toate acoperite cu pădurĭ, proprietăţĭ ale d-luĭ G. Gr. Cantacuzino, avînd pe dînsele livezĭ şi păşune.

Valea-Lungă, *sat* noŭ, jud. Iaşi, pl. Braniştea, com. Hulboca, înfiinţat la 1879, situat pe valea pîrîuluĭ Lungul, cu 94 locuitorĭ.

Este proprietatea com. Iaşi, cedată de stat, pentru datoria de 10 milioane.

Valea-Lungă, *sat*, cu 288 loc., jud. şi pl. Prahova, com. rur. Breaza-d.-j. (v. a. n.).

Valea-Lungă, *sat*, cu 939 loc., jud. şi pl. Prahova, com. rur. Valea-Lungă, situat în centrul comuneĭ.

Valea-Lungă, *sat*, cu 216 loc., în jud. Tutova, pl. Tîrgul, com. Vinderei, spre E. de satul Vinderei, în marginea de S.-E. a judeţuluĭ.

Valea-Lungă, *sat*, cu 207 loc., jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., la S. com. rur. Stăneşti (v. a. n.).

Valea-Lungă, *vale* (12 kil.), în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. Somova şi Frecăţei.

Valea-Lupuluĭ, *sat*, înfiinţat la 1879 în com. Miroslava, pl. Stavnicul, jud. Iaşi, situat pe valea cu acelaşĭ nume, pe partea stîngă a rîuluĭ Bahluiul, aproape de şoseaua naţională Iaşi-Roman, la 5 kil. de oraşul Iaşi.

Valea-Lupuluĭ, *sat*, în jud. Tecuciŭ, pl. Berheciŭ, com. Godineşti, aşezat în partea de S.-V. a comuneĭ, pe vale, la 2 kil. de reşedinţa com., cu o întindere de 377 hect. şi o populaţie de 300 locuitorĭ.

Valea-Lupuluĭ, *sat*, cu 71 locuitorĭ, în jud. şi pl. Tutova, comuna Micesti, spre S. de satul Micesti.

Valea-Mantiĭ, *numire vechie a cătunului* Valea-Poeneĭ, din com.

Valea-Călugărească, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Valea-Marculuĭ, *com. rur.* şi *sat*, pe Valea-Bîcleşuluĭ, pl. Dumbrava, jud. Mehedinţi, la 56 kil. de oraşul T.-Severin. Are 640 locuitorĭ, posedînd 35 pluguri, 64 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ, 87 stupĭ, 300 vite marĭ cornute, 16 caĭ, 360 oĭ şi 240 rîmătorĭ.

Pe aci trece şoseaua Albuleşti-Valea-Marculuĭ—Piria.

Valea-Mare, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., aşezată în regiunea şesuluĭ din dreapta Siretuluĭ, formată din 4 cătune: Valea-Mare (reşedinţa), cu o secţie, Valea-Dragă, Valea-d.-j. saŭ Valea-Schituluĭ, Valea-d.-s. şi Costiţa, cu 1435 hect. întindere şi 1563 locuitorĭ.

Se învecineşte la N. cu com. Valea-Seacă; la S., cu Faraoani; la E., cu Valea-Seacă (satul Galbeni) şi la V., cu com. Sănduleni şi Tîrgul-Valea-Rea. E străbătută în lungul săŭ de pîrîul Valea.

Are 2 biserici catolice şi o şcoală.

Viile ocupă 212 hect.

Vite sunt: 141 caĭ, 679 vite cornute, 151 capre, 321 oĭ şi 693 porcĭ.

Teritoriul com. este străbătut la E. de calea naţională Focşani-Bacăŭ.

Distanţele: la Bacăŭ, capitala judeţuluĭ, 16 kil.; la Tîrgul-Valea-Rea, 47 kil.; la Sănduleni, 44 kil.; la Faraoani, 3 kil.; la Valea-Seacă, reşedinţa plăşeĭ, 4 kil.

Valea-Mare, *com. rur.*, pl. Cobia, jud. Dîmboviţa, spre V. de Găeşti, cam la 8 kil. sub dealurĭ şi în apropiere de şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti. Se compune din 3 cătune: Valea-Mare, Băseşti şi Primejdeşti. Se învecineşte: la E. cu Băduleşti; la V., cu Glimbocata; la N., cu cătunul Valea-Lupuluĭ, din com. Valea-Caselor, şi la S., cu com. Crîngurile, despărţindu-se spre E. şi S. prin cîmpiĭ, iar spre V. şi N. prin dealurĭ şi pădurĭ, şi legîndu-se cu maĭ toate com. prin şosele vecino-comunale.

Are 845 locuitorĭ; două bisericĭ; o şcoală şi o moară de apă.

Dealurĭ: Băseşti, Simanul, Butoiul şi Piscul. Ape: Potopul şi Răstoaca.

Valea-Mare, *com. rur.*, plaiul Dîmboviţa, jud. Muşcel, la 7 kil. de Cîmpulung, aşezată pe o vîlcea care în timpurĭ ploioase vine foarte mare, făcînd marĭ stricăciunĭ.

Se compune din 3 cătune: Valea-Mare, Şelari şi Bogăteşti, şi se mărgineşte la N. cu com. Nămăeşti şi Lereşti, la S. cu com. Măţăul, la E. cu com. Bădeni-Ungurenĭ şi la V. cu com. Voineşti.

In interiorul com. sunt grădinĭ cu prunĭ. In partea de E. se întind muscelurĭ cu livezĭ de fineţe. Dealurĭ micĭ ca Mata, Malul-luĭ-Neciul, înconjoară com. în partea de E. şi N.

Are o populaţie de 1048 locuitorĭ, o biserică (1837) şi o şcoală (1879).

Vite: 89 caĭ, 507 boĭ, 259 vacĭ, 5032 oĭ şi 126 porcĭ.

Pîrîul Valea-Mare, care izvoreşte din dealul Poiana-de-Hotorĭ, udă com. pe o mică distanţă. Rîul Argeşelul udă muscelele com. şi pe el se află 4 morĭ şi 1 piuă.

Şoseaua Piteşti-Cîmpulung-Frontieră trece prin mijlocul com. şi are 2 podurĭ de piatră.

In coprinsul comuneĭ se găseşte piatră de var, care se exploatează pe o scară întinsă.

Valea-Mare, *com. rur.*, pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel, situată la S.-V. de Cîmpulung, la 49 kil. Se mărgineşte la N. cu com. Colibaşi, la S. şi V. cu rîul Argeşul şi la E. cu com. Priboeni, de care se desparte prin dealurĭ acoperite cu viĭ şi pomĭ roditorĭ.

Se compune din 4 cătune: Cîmpul, Valea-Mare, Encleşti şi Ploscariul avînd o populaţie de 1172 locuitorĭ.

Este aşezată pe malul stîng al rîurlior Doamna şi Argeşul, spre E. de bariera Piteştilor, pe cîmp, vale şi deal.

Are 3 bisericĭ şi o şcoală.

Vite sunt: 400 vite marĭ cornute, 120 porcĭ, 170 capre, 50 oĭ şi 5 caĭ.

In jurul com. sunt viĭ, livezĭ, coaste şi dealurĭ cu merĭ, prunĭ, perĭ şi tot felul de arborĭ fructiferĭ, şi în special persicĭ, cu care se face un bun comerciŭ pe pieţele Piteştilor.

Prin comună trece: gîrla Valea-Mare, formată din izvoare şi ape periodice ce vin despre E.

Tot în această gîrlă intră şi pîrîul format din renumita fîntînă Buca (v. a. n.).

Locuitorĭĭ s'aŭ împroprietărit după legea rurală din 1864 pe moşiile: Nămăiasca, Ferburia-Vieroşul şi Mănăstirea-Cîmpulung.

Prin comună trece calea ferată Goleşti-Cîmpulung, avînd un pod de fier peste rîul Doamna, şi şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti, în care dă şoseaua Vieroşul, aproape de Clucereasa.

In Valea-Mare sunt cîte-va izvoare de apă ce conţin oxid de fier şi de aramă.

In cătunul Ploscarul se văd ruine din schitul Virgăluiul, schitul de maicĭ Valea-Mare şi un alt schit de călugărĭ ce a figurat pe Valea-Popeĭ.

Valea-Mare, *sat,* cu 130 familiĭ, jud. Argeș, pl. Oltul, reședința com. rur. Valea-Ungureni (v. a. n.).

Valea-Mare, *sat,* jud. Bacău, pl. Bistrița-d.-j., reședința comuneĭ, cu același nume, situat pe pîrîul Valea-Mare, d'a dreapta Siretuluĭ.

Are o secție numită Valea-Dragă. (Vezĭ Valea Mare, com. rur.).

Valea-Mare, *sat,* cu 469 locuitorĭ, jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Godeni (v. a. n.).

Valea-Mare, *cătun* al comuneĭ, Balta, plaiul Vulcan, jud. Gorj, în partea de V. a comuneĭ, situat pe dealurĭ și vălcele cu aceiașĭ numire, pe o suprafață de 320 hect., cu o populație de 107 familiĭ (Vezĭ Balta, com. rur.).

Valea-Mare, *sat,* în jud. Ialomița, pl. Borcea, situat pe coastele văiĭ cu același nume. Pănă la 1 Aprilie 1891 a fost pendinte de com. Ulmul, cînd, unindu-se cu satul Valea-Rusuluĭ, ce era pendinte de Lupșani, aŭ format împreună com. Plevna. (Vezĭ Plevna, com. rur.).

Valea-Mare, *sat,* cu 458 locuitorĭ, reședința com. rur. cu același nume, pl. Riul-Doamneĭ, jud. Mușcel.

Are o școală; o biserică, aproape ruinată, servind de cimitir, fost schit de maicĭ, fondat de Grigore Ghica la 1735 și restaurat de Jupîn Ion Vel Postelnic și Aga Golescu la 1793.

In dependințele bisericeĭ a fost prima școală a satuluĭ sub Grigorie Ghica-Vodă. De la 1854, de cînd s'aŭ transportat maicile la Nămăești, servește de biserică de mir.

Valea-Mare, *sat,* cu 571 locuitorĭ, reședința com. cu același nume, plaiul Dîmbovița, jud. Mușcel, udat de gîrla Valea-Largă.

Are o biserică, zidită la anul 1837, 1 școală mixtă.

Valea-Mare, *sat,* cu 190 locuitorĭ, jud. Mușcel, pl. Riurile, com. rur. Bălilești (v. a. n.).

Valea-Mare, *ssat,* cu 500 locuitorĭ, com. rur. Turia, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt. (Vezĭ Turia, com. rur.).

Valea-Mare, *sat,* cu 88 locuitorĭ, com. rur. Colonești, pl. Stănișești, jud. Tecuciŭ, așezat în partea de E. a satuluĭ Spira-d.-j., pe partea stîngă a rîuluĭ Zeletinul, la 5 kil. și 500 m. de reședința comuneĭ.

Valea-Mare, *sat,* com. Ivănești (v. a. n.), pl. Rahova, jud. Vasluiŭ, la N.-E. de Huși, situat în o vale mare ce se întinde între dealurile: Valea-Mare, Valea-Seacă, Șindrilița și Deca, cu o populație de 290 suflete, de origină Țigani.

Valea-Mare, *sat,* com. Negoești (v. a. n.), pl. Fundurile, jud. Vasluiŭ, cu o suprafață de 150 hect. (cu vii), și o populație de 59 familiĭ, saŭ 424 suflete.

Valea-Mare, *sat,* com. rur. Petroasa, pl. Cerna-d.-j., jud. Vîlcea. Are 1255 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una făcută la anul 1863 de preotul Popa Barbul, Marin Diconeasa și alțĭ locuitorĭ, în locul uneĭ alte bisericĭ vechĭ de lemn, — alta rezidită la anul 1880, pe locul uneĭ alte bisericĭ tot de lemn, de Pr. St. Nicolaescu, Marin Sturza și alțiĭ.

Valea-Mare, *sat,* com. rur. Berbești, pl Oltețul-d.-s., jud. Vîlcea. Are 540 locuitorĭ, o biserică, zidită la anul 1845. E udat de rîurile Tiriia și Valea-Mare.

Valea-Mare, *sat,* jud. Vîlcea, com. rur. Tina, pl. Mijlocul.

Valea-Mare, *sat,* com. rur. Băbeni, pl. Oltul-d.-s, jud. Vîlcea. Are 200 locuitorĭ, o biserică fondată de locuitorĭ la 1821. Este la 3 kil. de căt. Ungureni, unde e școala.

Valea-Mare, *fost schit de maicĭ.* Vezĭ Valea-Mare, sat, pl. Riul. Doamneĭ, jud. Mușcel.

Valea-Măcrișuluĭ, *vechĭe numire a satuluĭ* Grindași, com. Grindul, pl. Cîmpuluĭ, jud. Ialomița.

Valea-Mănăstireĭ, *sat,* cu 82 case, pl. Motrul-d.-s., jud. Mehedinți, com. rur. Lupoaia.

Valea-Mănăstireĭ, *altă numire a satuluĭ* Dezrobiți (v. a. n.), com. Țițești, pl. Riul-Doamneĭ, jud. Mușcel.

Valea-Mănăstireĭ, *pîrîŭ,* jud. Mușcel, izvorește din locul numit «Valea-Cireșuluĭ», din dreptul comuneĭ Valea-Popiĭ, și se varsă în rîul Tîrguluĭ, în dreptul comuneĭ Băjești.

Valea-Măruluĭ, *com. rur.,* jud. Argeș, pl. Pitești, pe rîul Argeș, la 8 kil. de com. rur. Bîscovul-Flești (reședința subprefectureĭ), și la 20 kil. de Pitești, în apropiere de vărsarea Vălsanuluĭ în Argeș. Se compune din satele: Calotești, Ciobotea,

Valea-luĭ-Neagu şi Zisul, cu 836 suflete. Are o biserică cu hramul «Adormirea», deservită de un preot, un cîntăreţ şi un paracliser; o şcoală.

Vite: boĭ şi vacĭ 685, caĭ 25, oĭ 150, capre 50, rimătorĭ 120.

Valea-Mărului, *cătun.* (V. Valea-Caselor, sat, pl. Racova, jud. Vasluiŭ).

Valea-Mărului, *pîrîŭ,* jud. Argeş, pl. Piteşti. Se varsă în rîul Vălsanul, la satul cu acelaş nume.

Valea - Mereni, *sat,* reşedinţa com. rur. Mereni, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, situat în centrul comuneĭ pe ambele malurĭ ale girleĭ Eiul. Are o populaţie de 340 locuitorĭ, o şcoală, şi o biserică, zidită la 1887.

Valea-Merilor (Găojani), *com. rur.,* pl. Mijlocul, jud. Olt, situată pe malul stîng al girleĭ Plapcea şi pe vîlcelele Şoimul şi Lupeasca, la 26 kil. de capitala judeţuluĭ şi 4 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte la N. cu com. Corbul, la E. cu Sineşti, la V. cu Potcoava şi la S. cu Mierleşti şi Perieţi.

Se compune din 4 căt.: Coporăeşti, Popeşti, Baboeşti şi Baroseşti, cu o populaţiune de 680 locuitorĭ.

Comuna e vechie de tot. Tradiţiunea spune că o biserică de bîrne, ce a existat aci pănă la 1888, era maĭ vechie de cît oraşul Slatina, adică data cu mult maĭ înainte de descălicătoare.

Are o biserică, zidită la 1888; o şcoală.

Vite: 402 vite marĭ cornute, 80 caĭ şi ţepe, 20 capre, 1200 oĭ şi 302 porcĭ.

Suprafaţa comuneĭ e de 788 hect. şi se întinde între pădurea Osica la N., vîlceaua Vediţa la S., Potcoava la V. şi Sineşti la E.

O şosea vecinală leagă com. la N.-V. cu Potcoava, la E. cu Sineşti, şi o alta duce la S.-V., la com. Mirleşti. Tot prin partea de S.-V., trece şoseaua Timpeni-Potcoava.

E străbătută de 2 dealurĭ marĭ: Dealul-Drept al Plapceĭ şi Dealul-Stîng al Plapceĭ, formate de malurile gîrleĭ Plapcea. Pe dealul stîng e situată vatra com.; pe cel drept trece calea ferată Bucureşti-Vîrciorova.

Spre N. se află pădurea Osica.

Valea-Merilor, *mahala,* făcînd parte din satul Ţigăneşti, com. Godineşti, jud. Tecuciŭ (V. Ţigăneşti).

Valea-Mieilor, *sat,* jud. Prahova, com. Valea-Călugărească, pl. Cricovul.

Valea-Moareĭ, *sat,* cu 118 loc., în jud. Tecuciŭ, pl. Berheciuluĭ, com. Găiceana (v. a. n.).

Este aşezat într'o văgăună, la N. de satul Recea, la 5 1/2 kil. de reşedinţa comuneĭ, şi se întinde pe 589 hect.

E străbătut de drumul ce merge din Găiceana la satul Ghiloveşti. Valea-Moareĭ datează, se zice, din secolul al XVII-lea.

Valea-Moareĭ, *sat,* cu 124 loc., Ţiganĭ, în jud. Tecuciŭ, pl. Stăneşti, com. Coloneşti (v. a. n.), aşezat în partea stîngă a rîuluĭ Zeletinul, la 2 kil. de reşed. com.

Valea-Moşneaguluĭ, *sat,* jud. Vasluiŭ, pl. Racova, com. Lipova (v. a. n.), în partea de V. a satuluĭ Lipova-Răzeşĭ, situat în fundul uneĭ văĭ, pe nişte rîpĭ şi porniturĭ. Are o suprafaţă de 288 hect.; o populaţie de 21 familiĭ saŭ 103 suflete.

Valea-Moşului, *sat,* jud. Argeş. (Vezĭ Valea-luĭ-Moşu).

Valea-Mureĭ-de-Jos, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Melineşti, cu 230 locuitorĭ şi 1 biserică de bîrne, «Sf. Niculae», fondată de locuitorĭ.

Valea-Mureĭ-de-Mijloc, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Melineşti, situat la 3 kil. de cătunul Melineşti, cu 304 suflete şi o biserică, «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ».

Valea-Mureĭ-de-Sus, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Bodăeşti, cu 264 suflete şi o biserică de bîrne, fondată de locuitorĭ, cam de pe la 1850.

Are o şosea comunală, care îl pune în legătură, la E., cu şoseaua judeţeană Craiova - Căpreni. Comunicaţiunea e foarte anevoiasă, din cauza dealurilor care străbat satul.

Valea-Nandriĭ, *sat,* jud. Muşcel, pl. Rîul-Doamneĭ, com. rur. Dîrmoneşti (v. a. c.).

Valea-Neagră, *pîrîŭ,* ce curge prin pl. Siretul-d.-j., jud. Roman. Ia naştere din maĭ multe izvoare şi pîrîiaşe ce curg prin com. Bîrgăoani, Budeşti şi Bozieni (jud. Neamţu),— care pîrîiaşe, purtînd diferite numirĭ, formează în cursul lor, în coprinsul acestor comune, maĭ multe iazurĭ — şi după eşirea din Iazul-Bozienilor trece pe teritoriul com. Dulceşti, jud. Roman. Curge pănă la satul Şofrăceşti printr'o vale adîncă, iar de aicĭ trece în şesul Siretuluĭ. Acest pîrîŭ formează în jud. Romanuluĭ 6 iazurĭ: 2 în com. Dulceşti, 1 în com. Brănişteni şi 3 în com. Trifeşti.

Valea-Nicovani, *sat,* jud. Pra-

hova, pl. Cricovul, com. rur. Valea-Călugărească.

A făcut parte din desființatul județ Săcueni și se numea pe atunci Valea-Negovanilor.

Valea-Nucetului, *cătun*, jud. Prahova, pl. Cricovul, com. urb. Urlați (v. a. n.).

Valea-Nucilor, *vechiul nume al satului* Scăești-d.-s., jud. Dolj, pl. Jiul-d.-s., com. Scăești.

Valea-Oilor, *sat*, în partea de N. a com. Brăești, pe moșia statului Gugea, pl. Cîrligătura, jud. Iași, înființat în 1879. Se află între satele Gugea și Făcuți, situat pe valea cu același nume și are o populație de 394 locuitori, posedînd: 295 v. m. c., 10 cai, 1098 oi și 165 rîmători.

Valea-Oltului (V. Valea-Basangești, jud. Argeș).

Valea-Oneĭ, *sat*, la V. de com. Coșești, pl. Racova, jud. Vasluiu, situat în valea cu asemenea numire, pe o suprafață de 154 hect., cu o populație de 165 locuitori, posedînd 123 vite mari cornute, 126 oi, 7 cai și 40 rîmători, 11 pluguri și 13 care cu boi.

Are o biserică de lemn, făcută, se zice, de 3 călugări.

Valea-Orleĭ, *sat*, jud. Prahova, pl. Cricovul, com. rur. Bucovul, cu o populație de 170 locuitori, o biserică «Sf. Nicolae», în care este înmormîntată Doamna Stanca a lui Constantin Nicolae Voevod, la 1756.

Valea-Orleĭ, *mahala*, jud. Vîlcea, com. rur. Mădulari, pl. Cerna-d.-s., cu o populațiune de 200 locuitori, așezat în partea de V. a comunei. Are 2 biserici: una fondată la 1774 și alta la 1829.

Valea-Pechiĭ, *sat*, jud. Mușcel, com. rur. Schitul-Golești (v. a. n.), pl. Rîurile, pe valea cu același nume. Se desparte de cătunul Valea-Buții prin Rîul-Tîrgului.

Are o populație de 280 locuitori.

In acest cătun este Schitul-Golești (v. a. n.).

Valea-Perilor, *cătun*, în jud. Mehedinți, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Cătunele.

Valea-Perilor, *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-j., com. rur. Tîmna. Se mai numește și Birzuica.

Valea-Pietreĭ, *com. rur.* și *sat*, în jud. Mehedinți, pl. Ocolul-d.-j, la 22 kil. de orașul Turnul-Severin, avînd 640 locuitori, care posedă: 20 pluguri, 37 care cu boi, 3 căruțe cu cai, 360 vite mari cornute, 314 oi, 28 capre, 8 cai și 288 rîmători, 49 stupi.

Are o șosea comunală care o leagă de șoseaua Turnul-Severin-Pietrile-Roșiĭ-Govodarva; alte drumuri spre com. Zăgaia.

Are o biserică.

Valea-Pietreĭ, *sat*, com. urb. Urlați (v. a. n.), pl. Cricovul, jud. Prahova.

Valea-Plopului, *sat*, cu 531 locuitori, com. rur. Poșești (v. a. n.), pl. Teleajenul, jud. Prahova.

Valea-Plopului, *cătun*, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, com. rur. Crainici.

Valea-Plopului, *vechie numire a satului* Ceacul, pl. Borcea, jud. Ialomița.

Valea-Poieneĭ, *sat*, cu 249 locuitori, com. rur. Prahovița-d.-s., plaiul Prahova, jud. Prahova.

Valea-Poieneĭ, *sat*, com. rur. Valea-Călugărească, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Valea-Popiĭ, *com. rur.*, în jud. Mușcel, situată la 21 kil. spre S. de Cîmpulung, pe malul stîng al rîului Tîrgul și pe văile Hulubea și Văcarea, străbătută și de gîrla Valea-Popiĭ, de la E. spre N.

Se întinde pe o suprafață de 702 hect., din care livezile cu prunĭ ocupă cea mai mare parte.

In partea de E. se întinde pădurea statului numită Rădești, formată numai din stejar și fag, iar de jur împrejur este înconjurată de dealurile: Padina, Dealul-Mare, Piscul-Diaconului, Ciuhurezul, Dealul - Drăghiciului, Dan, Dealul-Pădurei, al-Dușeĭ, Piscul-Hîrtoapele, Piscul-Văieĭ-Recĭ, Dealul-Zmeului, al-luĭ-Crăciun, Pițigaia, Huluba și Argeșelul.

Se mărginește cu comunele: Vulturești (S.), Drăghiciul (E.), Rădești (V.) și se compune din 3 cătune: Valea-Popiĭ, Văcarea și Huluba, cu reședința în cât. Valea-Popiĭ.

Are o populație de 1346 locuitori, posedînd: 12 cai, 410 boi, 320 vaci, 75 capre, 112 oi și 450 porci.

Pe la V. trece calea ferată Pitești-Cîmpulung.

Valea-Popiĭ, *sat*, numit și Popeni, pe moșia Brăești, com. Brăești, pl. Coșula, jud. Dorohoiu, cu 191 suflete.

Valea-Popiĭ, *sat*, reședința com. rur. cu același nume, jud. Mușcel, pl. Rîurile, situat pe ambele maluri ale gîrleĭ Valea-Popiĭ și pe țărmul stîng al rîului Tîrgul.

Se întinde pe o suprafață de 176 hect. Are o populație de 754 locuitori; 2 biserici, una

zidită la 1872, şi alta la 1877; o şcoală rurală mixtă, înfiinţată la 1855.

In jurul satuluĭ sunt: Dealul-Padineĭ (N.), Dealul-Mare, Piscul-Diaconuluĭ şi al-Ciuhurezuluĭ (E.). Intre cătunele Valea-Popiĭ şi Văcarea este Piscul-Hîrtoapele şi Valea Rece; iar între Valea-Popiĭ şi Huluba: Dealul-Zmeuluĭ, Dealul luĭ-Crăciun, Piţigaia, Huluba şi Argeşelul.

Locuitoriĭ sunt foştĭ clăcaşĭ, împroprietăriţĭ după legea rurală de la 1864, pe moşia statuluĭ numită Rădeşti.

Valea-Popii, *sat*, com. rur. Valea-Călugărească, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Valea-Popii, *deal*, în jud. Muşcel, la V. comuneĭ Stîlpeni, pl. Rîurile. Se întinde în lungul com. de la N. la S. şi este acoperit cu pădurĭ compuse din stejar, fag, plop, carpen, ulm, frasin şi alte esenţe. Se desparte de Dealul-Mănăstireĭ, aceiaşĭ com., prin Rîul-Tîrguluĭ. Coastele luĭ sunt acoperite cu întinse livezĭ de prunĭ.

Valea-Popii, *gîrlă*, în jud. Muşcel. Izvoreşte din locul numit Sub-Rîpă, la E. de sat, curge spre V. prin mijlocul satuluĭ şi se varsă în Rîul-Tîrguluĭ. In ea dă Valea-de-la-Roman, Valea-de-la-Mateiŭ şi Vîlcelul-Rîioaseĭ, toate pe terit. com. Valea-Popiĭ.

Valea-Popii, *gîrlă*, izvoreşte de la locul numit Corboaica, com. Băileşti, pl. Rîurile, jud. Muşcel şi se varsă în rîul Bratia.

Valea-Porculuĭ, *sat*, pe valea cu acelaş nume, jud. şi pl. Argeş, com. rur. Tutana (v. a. n), cu 321 locuitorĭ şi o biserică cu hramul Cuv. Paraschiva.

Valea-Porculuĭ, *sat*, cu 120 suflete, jud. şi pl. Argeş, com. rur. Bîscovele (v. a. n.).

Valea-Prisaceĭ, *mahala*, cu 25 locuitorĭ, din com. Godineşti, jud. Tecuciŭ.

Valea-Raţeĭ, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., pe rîul Cîlnăul, la 17 kil. spre V. de oraşul R.-Sărat şi la 13 kil. spre V. de com. Zgîrciţi, reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Pardoşi, la S. cu com. Racoviţeni, la E. cu com. Grebănul, şi la V. cu Gura-Dămieni, jud. Buzăŭ, despărţindu-se prin culmea Hîrboca. E brăzdată la E. de dealurile Fîntînele-Babeĭ şi Strejeşti, la V. de ramificaţiile dealuluĭ Hîrboca, şi e udată de pîrîul Cîlnăul, prin mijloc, de la N. la S.

Se compune din cătunele Valea-Raţeĭ, reşedinţa, Chiperul la N., Batogul spre V., Murgeşti la S.-V.

Are o suprafaţă de 2263 hect., cu o populaţie de 765 suflete; 2 bisericĭ, o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ aŭ: 59 pluguri, 1 moară cu aburĭ.

Căĭ: drumurĭ vecinale: spre Mărgăriteşti—Cîmpulungeanca—Valea-Sălcieĭ; spre Buda; spre Pardoşi-Grebănul-Rîmnicul-Sărat; spre Racoviţeni—Vadul-Soreştilor—Buzăŭ.

Valea-Răiĭ, *cătun*, aparţinînd de com. Ocnele Marĭ (v. a n.), jud. Vîlcea, pl. Ocolul.

Valea-Rea, *com. rur.*, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, compusă din 7 cătune: Călimăneasa, Covragul, Galbenul, Năneşti, Sălcuţa, Valea-Rea şi Vladnicul, şi situată pe amîndouă malurile ale pîrîuluĭ Zeletinul, la 33 kil. spre N. de Tecuciŭ şi la 91 kil. spre S. de Podul-Turculuĭ, reşedinţa sub. prefectureĭ.

Se mărgineşte la N. cu comuna Giurgioana, la S. cu comuna Brăhăşeşti, la E. cu jud. Tutova şi la V. cu comuna Corbiţa.

Are o populaţie de 1621 suflete; 5 bisericĭ şi 2 şcolĭ mixte.

Teritoriul comuneĭ este de 4241 hect., 31 ariĭ. Locuitoriĭ, vechĭ răzeşĭ în satele: Călimăneasa, Galbeni, Valea-Rea, Năneşti şi Sălcuţa, stăpînesc 1086 hect.; iar locuitorĭ, foştĭ clăcaşĭ, împroprietăriţĭ în 1864 în Vladnicul, Covragul şi parte din satul Valea-Rea, stăpînesc 295 hect., 55 ariĭ.

Viĭ sunt 217 hect., 60 ariĭ.

Locuitoriĭ posedă: 538 boĭ, 211 vacĭ, 48 caĭ, 22 ţepe, 1542 oĭ şi 34 capre; 500 stupĭ; 228 plugurĭ, 1 maşină de treerat, 1 de bătut porumb, 2 de vînturat, 10 cazane pentru fabricarea rachiuluĭ; 2 morĭ de apă.

Comuna este udată de rîul Zeletinul în partea de E. şi de Berheciul la V.

Are o şosea ce vine de la gara Berheciul şi duce pe valea Zeletinuluĭ la Podul-Turculuĭ; din ea pleacă maĭ multe şosele şi drumurĭ naturale, care se ramifică la satele ce compun comuna.

Valea-Rea, *com. rur.*, în partea de S. a plăşeĭ Mijlocul, jud. Vasluiŭ, la 11 kil. de oraşul Vasluiŭ şi la 20 kil. de Codăeşti, reşedinţa plăşeĭ, situată de o parte şi de alta a şoseleĭ naţionale Vasluiŭ-Iaşi, şi udată de pîrîul Vasluţul.

E formată din satele: Valea-Rea, Moara-Domnească şi Portari, pe o suprafaţă de 5496 hect., cu o populaţie de 1426 suflete.

Are 3 bisericĭ, cu 2 preoţĭ şi 2 eclesiarhĭ; o şcoală; o moară

cu vapori, una de apă, mai multe morĭ de vînt, şi 5 cîrciumĭ.

Locuitoriĭ posedă: 83 pluguri şi 137 care cu boĭ, 4 pluguri şi 8 căruţe cu caĭ; 60 stupĭ; 617 vite marĭ cornute, 5 bivolĭ, 47 caĭ, 1869 oĭ şi 95 rîmătorĭ.

Valea-Rea, *sat,* cu 147 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Găvanul-Valea-Rea (v. a. n.).

Valea-Rea, *sat,* jud. şi pl. Argeş, com. rur. Băiculeşti-Mănicesti (v. a. n.).

Valea-Rea, *sat,* cu 132 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Bistriţa-d.-j., com. Cleja, situat pe coasta dealuluĭ Rusul.

Valea-Rea, *cătun,* jud. Buzăŭ, com. Mlăjetul, cu 140 locuitorĭ.

Valea-Rea, *cătun* de reşedinţă al com. Tisăul, jud. Buzăŭ, cu 290 locuitorĭ. Are subdivizia Mănăstirea-Bradul.

Valea-Rea, *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Văilor, com. rur. Văgiuleşti.

Valea-Rea, *sat,* cu 70 case, în jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., com. rur. Govodarva.

Valea-Rea, *sat,* jud. Tecuciŭ, pl. Zeletinul, com. cu acelaş nume, aşezat pe coasta dealuluĭ cu acelaş nume, în partea de S.-E. a com., pe malul stîng al Zeletinuluĭ, la 3 kil. de satul Galbeni, reşedinţa com.

Este străbătut de o rîpă mare, care merge în direcţie de la E. la V., iar de satul Călimăneasa la N. se desparte tot prin o rîpă, numită Botoaia.

Are 337 locuitorĭ şi datează din sec. al XVII-lea. (V. Valea-Rea, com. rur.).

Valea-Rea, *sat,* în partea de N. a com. Valea-Rea, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, la 11 kil. de oraşul Vasluiŭ, situat pe stînga şoseleĭ naţionale Vasluiŭ-Iaşi, şi pe două costişe de dealurĭ care, formînd văĭ, se înfundă prin mijlocul satuluĭ într'o rîpă profundă.

Are o suprafaţă de 2601 hect., cu o populaţie de 320 familiĭ, saŭ 873 suflete; o biserică, făcută de locuitorĭ la 1873 şi reparată tot de eĭ la 1885; o şcoală, înfiinţată la 1869.

Locuitoriĭ posedă: 52 pluguri, şi 77 care cu boĭ, 2 pluguri şi 5 căruţe cu caĭ; 67 stupĭ de albine; 367 vite marĭ cornute, 5 bivolĭ, 1000 oĭ, 21 caĭ şi 57 rîmătorĭ.

Valea-Rea, *fost sat,* ce se află situat pe valea cu acelaş nume, lîngă pădurea Buzduganul, în raionul com. Neguleşti, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ. Locuitoriĭ de aicĭ s'aŭ mutat înainte de 1864 în satele din com. Găiceana, din cauza terenuluĭ prea rîpos pe care se afla satul.

Valea-Rea, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, fostă pendinte de mănăstirea Sinaia, com. Sinaia, pl. Peleşul, jud. Prahova, care, împreună cu moşiile Muntele Gagul şi Găguţul, are o întindere de 820 hect. (411 hect. suprafaţa împădurită şi 409 hect., pămînt cultivabil şi fîneţe).

Acest munte a fost până la 1828 proprietatea Banuluĭ Brîncoveanu.

Valea-Rea, *munte,* în jud. Muşcel, plaiul Nucşoara. Din el iese primul izvor, care, unindu-se cu cel din muntele Bîndea, formează rîul Doamna. La 30 m spre S, formează o cascadă între 30—40 metri.

Valea-Rea, *munte,* în jud. Prahova, plaiul Peleşul, proprietatea Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti.

Valea-Rea, *vale,* în jud. Prahova, izvoreşte de sub poalele munteluĭ Zamura, com. Predealul, plaiul Peleşul, curge de la N. spre S., face o mare curbă şi, îndreptîndu-se spre V., se varsă în rîul Prahova, pe ţărmul stîng, spre N. de com. Sinaia.

Valea-Rea (Tîrgul-), *tîrguşor,* cu 306 locuitorĭ, din care peste 250 Evreĭ, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., reşedinţa com. Tîrgul-Valea-Rea (v. a. n.), situat pe pîrîul Valea-Rea, d'a stînga Tazlăuluĭ-Mare.

Tîrgul-Valea-Rea este instituit prin hrisovul Domnuluĭ Mihaĭ-Sturdza, din 1845. Aci se face tîrg în toate Duminicele.

Valea-Rea (Satul-), *cătun,* cu 350 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Tîrgul-Valea-Rea, situat pe pîrîul Valea-Rea, la 300 m. de Tîrgul-Valea-Rea (şcoală).

Valea-Rea-Rudari, *sat,* în jud. şi pl. Argeş, com. Băiculeşti-Mănicesti (v. a. n.).

Valea-Rizii, *sat,* în jud. şi pl. Argeş, com. Mălureni-Bădiceni (v. a. n.).

Valea-Riziĭ, *sat,* în jud. Muşcel, com. Dîrmoneşti.

Valea-Rîioasa, *vale,* numită şi gîrla Rîioasa, în partea de N.-E. a com. Stăniesti, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, situată pe teritoriul satuluĭ Voineşti, în şesul dintre apa gîrleĭ Pruteţul şi a rîuluĭ Prutul, spre V. de locul numit Meterezele şi de localităţile: Impă-

răteasa și Crăiasa. Aci sunt urme rămase din timpul războiului dintre Ruși și Turcĭ de la 1711.

Valea-Romînești, *sat*, cu 461 locuitorĭ, com. Nămăești (v. a. n.), plaiul Dîmboviță, jud. Muscel.

Valea-Roșie, *munte*, la N. com. Predealul, plaiul Peleșul, jud. Prahova, care servește de limită între jud. Prahova și jud. Dîmbovița, situat la E. de muntele Petricica.

Valea-Rusului, *sat*, cu 475 locuitorĭ, în jud. Ialomița, pl. Borcea, com. Plevna (v. a. n.), situat între satele Mihaiŭ-Viteazul și Lupșani și pe malurile văiĭ ce poartă numele satuluĭ.

Valea-Sasului, *sat*, în jud. și pl. Argeș, com. Curtea-de-Argeș (v. a. n.).

Valea-Satului, *com. rur.*, în partea de N. a plășeĭ Fundurile, jud. Vasluiŭ, între com: Mogoșești din jud. Iași, Scheia și Borosăști din jud. Vasluiŭ, la 51 kil. de orașul Vasluiŭ și la 15 de Negrești, reședința plășeĭ.

E formată din satele: Grajdurile, Valea-Satuluĭ, Ciocîrlești și Cărbunari, pe lîngă care se maĭ adaogă niște micĭ cătune, numite: Golia, Corcodelul și Lunca, așezate între satele: Ciocîrlești și Valea-Satuluĭ, și un cătun, numit Huțupeni, între Valea-Satuluĭ și Grajdurile.

Are o suprafață de 3562 hect., cu o populație de 1072 suflete; o biserică; o școală; o moară de vînt.

Vite: 821 vite marĭ cornute, 48 caĭ, 91 oĭ, 2 capre și 260 rîmătorĭ.

Valea-Satuluĭ, *sat*, jud. și pl. Argeș, com. rur. Mălureni-Bădiceni (v. a. n.).

Valea-Satuluĭ, *sat*, jud. Argeș, pl. Oltul, com. rur. Uda-d.-j. (v. a. n.).

Valea-Satuluĭ, *sat*, în partea de V. a com. Valea-Satuluĭ, pl. Funduri, jud. Vasluiŭ, situat pe o vale mare.

Are o suprafață de 1753 hect. și o populație de 82 familiĭ saŭ 410 suflete.

Se zice că ar fi fost înființat pe la anul 1460, dat de Ștefan-cel-Mare ca răzășie unuĭ oștean al săŭ.

De acest sat ține și cătunul Huțupeni.

Valea-Satuluĭ, *cătun*, alipit de satul Lipova-Răzeși, pl. Racova, jud. Vasluiŭ (v. a. n.).

Valea-Sălcieĭ, *com. rur.*, în plaiul Rîmnic, jud. R.-Sărat, pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Cîlnăul și la poalele Dealuluĭ-Sălcieĭ.

Este așezată în partea apusană a județuluĭ, la 28 kil. spre N.-V. de orașul R.-Sărat, și în partea de S. a plaiuluĭ, la 16 kil. spre S. de com. Dumitrești, reședința plaiuluĭ.

Se învecinește cu Cîmpulungeanca la 8 kil., Buda, Mărgărițești și Pardoși la 9 kil. și Valea-Rațeĭ la 12 kil.

Se mărginește la E. cu com. Buda și Chiojdeni, de care se desparte prin Dealul-Cîlnăuluĭ; la V., cu com. Sărulești (jud. Buzăŭ), despărțită prin Virful-Cumetriĭ; la N., cu Jitia și Bisoca, despărțită prin muntele Dinuluĭ, și la S., cu Mărgărițești, despărțită prin dealul Valea-Sălcieĭ.

E brăzdată la N. de munțiĭ Dinul saŭ Țuțuia, Ulmușorul, Fundul-Cîlnăŭ; la E., de dealurile Cîlnăul, Modreni, Spidea, Poiana-Păruluĭ, Dinasul, Alimanul, la S., de dealul Valea-Sălcieĭ, la V., de culmea Cîmpulungeanca, cu vîrfurile Cumătra, Carpenul, Goicelul. E udată de rîurile: Cîlnăul, prin mijloc, de la N. la S., Jorîștea, Hîrjea-Chironeștilor și Modreni, la E.

Are o suprafață de 4550 hect., cu o populație de 728 suflete; o biserică, cu hramul Adormirea Maicĭĭ Domnuluĭ, începută la 1847, sub Bibescu-Vodă, de marele pitar Ion Popescu și soția sa Maria, lăsată în părăsire pînă la 1850, din cauza revoluțieĭ din 1848, isprăvită și sfințită la 1851, Septembre 8, de către locuitorĭ, sub Știrbeĭ-Vodă; o școală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 5 plugurĭ, 1 mașină de treerat, 1 moară cu aburĭ, 218 boĭ, 163 vacĭ, 18 caĭ, 22 țepe, 1082 oĭ, 45 capre și 73 rîmătorĭ.

Are căĭ vecinale: spre Buda; spre Jitia-Chiojdeni-Bisoca; spre Mărgărițești; spre Dumitrești.

Valea-Sălcieĭ, *sat*, cu 516 locuitorĭ, jud. R.-Sărat, în plaiul Rîmnic, cătunul de reședință al com. Valea-Sălcieĭ (v. a. n.).

Valea-Sălcieĭ, *sat*, cu 152 locuitorĭ, jud. Tecuciŭ, com. Godinești (v. a. n.), pl. Berheciul, așezat în partea de V. a comuneĭ, la o depărtare de 4 kil. și 600 metri de reședința comuneĭ.

Valea-Scheiul, *sat*, cu 220 locuitorĭ și o biserică, jud. Argeș, pl. Oltuluĭ, com. rur. Scheiul (v. a. n.).

Valea-Schiauluĭ, v. Schiaul, jud. Argeș.

Valea-Seacă, *com. rur.*, pl. Bis-

triţa-d.-j., jud. Bacău, aşezată în regiunea şesurilor de pe dreapta Siretului, şi formată din 6 cătune: Valea-Seacă, reşedinţa comuneï şi a plăşeï, Albeni, Floreşti, Buchila, Galbeni şi Bălţata.

Moşia cu acest nume, cu sat şi cu vecinï, a fost a Ceaureştilor (familie din care se trăgea Gheorghe Ştefan-Vodă). Ceaureştiï aŭ dat-o de zestre jupineseï Vestierniculuï Toader Paladi din neamul Ceaureştilor, iar Mihaï-Racoviţă-Voevod a dat-o luï Iordachi Ruset, Medelnicerul, pedepsind pe Ceaureştï cu confiscarea, cum dovedeşte o carte de judecată a Divanuluï Veliţilor boierï din 25 Martie 7250 (1742). (T. Codrescu, «Uricar.», Vol. II, p. 244—246).

Aci la Valea-Seacă, oastea luï G. Ştefan a bătut la 1523, pe Orcheeniï luï Vasile-Lupu-Vodă, cînd a venit contra acestuia, cu ajutorul luï Mateï-Vodă, ca să-l alunge din noŭ de pe tronul Moldoveï.

Se învecineşte la N. cu comunele Ruşi şi Letea, la S. cu com. Valea-Mare, la E. cu comunele Ruşi, Tamaşi şi Gioseniï, de care se desparte prin rîul Siretul, şi la V. cu com. Dealul-Noŭ.

Este udată de pîrîurile Bălţata şi Valea-Seacă, care curg la poalele dealuluï Cărunta şi Albeni.

Are o populaţie de 2839 locuitorï; o şcoală mixtă, care funcţionează de la 1865 în satul Valea-Seacă; 4 bisericï, din care 3 catolice; 8 circiumï şi 3 morï de apă.

Teritoriul comuneï are o întindere de 3085 hect.

Proprietar mare aci este principesa Lucia de Schoenburg-Waldenburg, cu o moşie de 1510 hect., din care 3020 pămînt arabil, aducînd un venit anual de 37020 leï.

Pădurea cu numele de Valea-Seacă ocupă aproximativ 900 hect. De pe teritoriul comuneï se scoate piatră de construcţiune.

Locuitoriï posedă: 140 caï, 1288 vite cornute, 553 porcï, 75 capre şi 909 oï.

Este străbătut la E. de calea naţională şi de calea ferată Focşani-Bacău, iar prin mijlocul satelor trece calea vicinală Fundul-Răcăciuni-Călugăra.

Valea-Seacă, *sat,* cu 1172 locuitorï, pl. Bistriţa-d.-j. şi reşedinţa comuneï Valea-Seacă (v. a. c.), situat la poalele dealuluï Cărunta. Are o şcoală mixtă; o judecătorie de ocol; 2 bisericï: una ortodoxă, clădită la 1848 de prinţul Wittgenstein, şi alta catolică, fondată în 1843, de locuitorï şi cu ajutorul prinţuluï de Wittgenstein.

Valea-Seacă, *sat,* cu 369 locuitorï, pl. Trotuşul, reşedinţa com. Bogdana (v. a. c.), jud. Bacău, situat pe valea pîrîuluï Bogdana, lîngă muntele Urliacul, la 2 kil. 160 m. de satul Bogdana.

Are o biserică catolică, clădită de locuitorï la 1843 şi deservită de preotul din com. Grozeşti.

Valea-Seacă, *sat,* cu 66 locuitorï, în partea de S.-E. a com. Tăbălăeşti, pl. Crasna, jud. Fălciu, aşezat pe valea cu acelaş nume.

Valea-Seacă, *sat,* cu 73 familiï, în pl. Borcea, com. Lupşani (v. a. c.), jud. Ialomiţa, situat la 3 kil. spre N.-V. de satul de reşedinţă şi pe malurile văiï cu acelaş nume.

Valea-Seacă, *cătun,* al oraşuluï Corabia (v. a. n.), jud. Romanaţi.

Valea-Seacă, *sat,* pe moşia şi în com. Păşcani, jud. Suceava, străbătut de pîrîiaşul cu acelaş nume şi la poalele Dealuluï-Dumbraveï. Are 603 suflete.

Drumurile principale sunt: la Păşcani (7 kil.), la Topilele (2 ½ kil.), şi la Conţeşti (2 kil.). (V. Păşcani, com. rur.).

Valea-Seacă, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Bacău, pl. Bistriţa-d.-j., com. Valea-Seacă, pe linia Mărăşeşti-Bacău, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Faraoni (10,6 kil.), şi Bacău (10,8 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluï Mărïï de 128m,48. Venitul acesteï staţiï pe anul 1896 a fost de 15436 leï, 90 banï.

Valea-Seciï, *sat,* com. rur. Albeşti (v. a. n.), pl. Oltul-d.-j., jud. Olt, cu 300 locuitorï.

Valea-Seman, *cătun,* com. rur. Urlaţi, plasa Cricovul, jud. Prahova.

Valea-Siliştei, *sat,* cu 550 locuitorï, com. rur. Aninoasa (v. a. n.), pl. Rîurile, jud. Muşcel, situat pe rîul Slănicul. Aci se varsă Valea-Siliştei în Slănic.

Valea-Siliştei, *sat,* în partea de V. a com. Ştioborăni, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, cu o suprafaţă de 227 hect. şi o populaţie de 80 familiï saŭ 400 suflete. (V. Ştioborăni, com. rur.).

Valea-Siliştei, *mahala,* com. Stoeneşti, pl. Ocolul, jud. Vilcea. Aci e reşedinţa primărieï şi şcoala. Are o biserică, fondată la anul 1860 pe ruinele uneï alte bisericï foarte vechï.

Valea-Stanciuluĭ, *com. rur.* şi *sat,* din pl. Balta, jud. Dolj, la 45 kil. de Craiova şi la 19 kil. de reşedinţa pl. Măceşul-d.-s.

Situată pe malul drept al Jiuluĭ.

Se mărgineşte: la N. cu com. Bîrza, la S., cu com. Ghercești, la E., cu apa Jiuluĭ şi la V., cu com. Bîrca.

E udată de apa Jiuluĭ, în partea de E., curgînd de la N. spre S.

Are o suprafaţă de aproape 3000 hect.; o populaţie de 1819 locuitorĭ; o biserică.

Pe teritoriul comuneĭ se află o moşie, numită Valea-Stanciuluĭ, cu o întindere de 570 hect. arabile, cu un venit de aproape 22800 leĭ, aparţinînd locuitorilor comuneĭ, care sunt moşneni.

Altă moşie, Niţoeşti, cu o suprafaţă cam de 2000 hect., aduce un venit de 30000 leĭ. Statul are o fişie de pămînt, numită Cureaua-Roaba, care a fost arendată de la 1893—98 cu 10150 leĭ.

In comună se află plaiul Dalea, acoperit cu viĭ pe o întindere cam de 126 hect.; din aceste, 20 hect. sunt ale moşnenilor.

E străbătută de calea com. de la V. la E., pe o lungime de 600 m. şi de şoseaua comunală vecinală, care merge de la N. la S., pe o lungime de 400 m. la com. Greceşti.

Valea-Stîlpuluĭ, *sat,* com. rur. Olteni, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Valea-Stîneĭ, *sat,* cu 325 locuitorĭ, com. rur. Ţiţeşti (v. a. n.), pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel.

Valea-Stîneĭ, *sat,* cu 211 locuitorĭ, jud. Muşcel, pl. Rîul-Doamneĭ, com. rur. Racoviţa (v. a. n.).

Valea-Stupilor, *sat,* cu 80 locuitorĭ, la 2 kil. spre N. de satul de reşedinţă Crăsnăşeni, com. cu acelaş nume, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, aşezat pe coasta de V. a colineĭ Lohan-Crasna, în valea deschisă spre V., numită Valea-Stupilor.

Valea-Şoseĭ saŭ **Sosani,** *sat,* cu 516 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Podurile (v. a. c.), situat în valea cu acelaş nume, la o depărtare de 1800 m. de satul Podurile (şcoală).

Valea-Tîrguluĭ, *sat,* cu 90 locuitorĭ, înfiinţat la 1868, cu noĭ împroprietăriţĭ, în partea de E. a com. Brodocul (v. a. c.), jud. Vasluiŭ, pl. Stemnicul, situat pe 107 hect., în valea cu asemenea numire, înconjurată de dealurĭ, în apropiere de oraşul Vasluiŭ.

Valea-Tîrseĭ, *sat,* cu 359 locuitorĭ, com. rur. Breaza-d.-j., pl. Prahova, jud. Prahova. In acest cătun sunt cariere de piatră şi locurĭ sărate.

Valea-Toaceĭ, *sat,* jud. Prahova, pl. Teleajenul, com. rur. Cerașul.

Valea-Troni, *sat,* jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Ţîndărei (v. a. c.), situat pe o mică vale spre N. şi în apropiere de satul de reşedinţă.

Valea-Ţiţeĭ, *sat,* jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, com. Pietroşiţa.

Valea-Uleiuluĭ, *sat,* com. rur. Flămînzeşti (v. a. n.), jud. şi pl. Argeşuluĭ, cu 90 de suflete.

Valea-Ungureni, *com. rur.,* pe apa Vedea, jud. Argeş, pl. Oltul, la 35 kil. de com. rur. Tigveni (reşedinţa subprefectureĭ) şi la 13 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Blojeşti, Condulești, Cioreca-Gheresești, Gojgărei, Ungureni, Valea-Mare şi Vălimăreni. Are o populaţie de 992 suflete; 2 bisericĭ şi o şcoală.

Vite: 586 boĭ şi vacĭ, 24 caĭ, 760 oĭ, 36 capre şi 250 rîmătorĭ.

Valea-Urloiul, *cătun,* com. urb. Urlaţi, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Valea-Ursoi, *sat,* com. rur. Valea-Călugărească, pl. Cricovul, jud. Prahova.

Valea-Ursuluĭ, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-j., la distanţă de 38 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe vale şi avînd 600 de locuitorĭ, care posedă: 26 pluguri, 43 care cu boĭ, 4 căruţe cu caĭ, 32 stupĭ, 300 vite marĭ cornute, 400 oĭ, 13 caĭ şi 230 rîmătorĭ.

Are o biserică şi o şcoală.

O şosea comunală o leagă cu şoseaua naţională.

Valea-Ursuluĭ, *sat,* cu 28 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Bîscovul-Fleştiĭ (v. a. n.).

Valea-Ursuluĭ, *cătun,* în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, com. rur. Ponoarele, aşezat pe dealul ce duce d'asupra Şipotuluĭ.

Valea-Ursuluĭ, *sat,* cu 343 locuitorĭ, în jud. Roman, pl. Fundul, reşedinţa com. Giurgeni, spre V. de satul Giurgeni şi la o depărtare de 2 kil. de el, aproape de sorgintea rîuluĭ Bîrlad. E legat cu oraşul Roman prin şosea. (V. Giurgeni, comună rurală).

Valea-Vaĭ-de-Eĭ, *sat,* cu 342

locuitorĭ, com. rur. Albeşti (v. a. c.), pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Valea-Văleni, *sat,* com. rur. Văleni (v. a. n.), pl. Podgoria, jud. Muşcel, cu o populaţie de 451 locuitorĭ.

Biserica din acest cătun este foarte vechie (vr'o 350—400 anĭ). La început a fost de lemn, maĭ tîrziŭ s'a învelit cu şiţă, la anul 1733, de 4 locuitorĭ: Judeţu Ivan, Manole Chisăloiu, Popa Albuţu şi Const. Guroiu. S'a reparat apoĭ la 1864 şi 1878.

Valea-Văleni, *proprietate* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Radu-Vodă, jud. Muşcel.

Valea-Vieĭ, *sat,* cu 649 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Oltuluĭ, com. rur. Stoiceni-Pleşoiul (v. a. n.).

Valea-Vieĭ, *cătun* al com. Gîrbovul, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, în partea despre N. a comuneĭ, situat pe loc şes şi aproape de lanţul de înălţimĭ din dreapta Jiuluĭ.

Are o suprafaţă de 295 hect., cu o populaţie de 246 suflete. (V. Gîrbovul, com. rur.).

Valea-Vieĭ (Valea-Vieĭ-Pămînteni), *cătun* al com. Pătîrlagele, jud. Buzăŭ, cu 400 locuitorĭ.

Valea-Vieĭ, *mahala,* în partea despre N. a oraşuluĭ Piatra, jud. Neamţu. (V. Piatra, oraş).

Valea-Viilor, *vale,* în jud. şi pl. Constanţa, la hotarul comunelor rurale Sari-Ghiol şi Ghenligec.

Valea-Vladuluĭ, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 750 hect., aparţinînd de munţiĭ Mănăstireĭ-Cîmpulung, care fac parte din comunele Corbşori şi Berevoeşti, plaiul Nucşoara, jud. Muşcel.

Valimăreni, *sat,* jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Valea-Ungureni (v. a. n.).

Valter-Mărăcineanu saŭ **Mateiŭ-Basarab,** *cătun,* pe proprietatea Iepureşti, pl. Cîlniştea, jud. Vlaşca.

Valul-luĭ-Traian, *valurĭ de pămînt,* în diferite părţi ale Ţăreĭ. (Vezĭ maĭ jos acest nume, precum şi Troianul, Brazda-luĭ-Novac).

Valul-luĭ-Traian, *val,* în jud. Covurluiŭ, începe dinspre V. de ruinele cetăţeĭ Gherghina, com. Fileşti, şi anume dintre satele Şerbeşti-Vechĭ, cam la 500 m. şi Braniştea, trecînd prin com. Fîntînele, pănă la coada Brateşuluĭ, lîngă Tulucești.

După unĭĭ istoricĭ ar fi vorba de o lucrare fortificatorică, ridicată de Atanaric, regele Visigoţilor, spre a se opune năvălireĭ Hunilor. Este maĭ probabil însă un val de apărare pentru o cetate, care ar fi în locul Galaţuluĭ, de oare-ce acest punct se găseşte tocmaĭ în centrul razeĭ apărate de acest val.

Valul-luĭ-Traian, *val de pămînt,* situat în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul comunelor rurale: Nicoliţelul, Meidan-Chioi şi Balabancea.

Valul-luĭ-Traian, *val de pămînt,* la S.-V. de satul Suţeşti, între sat şi podul de la Grădiştea, jud. Brăila, situat pe capul platouluĭ, pe care'l traversează de la S. spre N., pe o întindere de 1 kil., avînd maĭ mult aparenţa uneĭ întăriturĭ, de oare-ce predomină lunca rîuluĭ Buzăŭ şi trecerea vechiuluĭ drum peste podul de la Grădiştea.

Valul-Traian, *hattă de-dr.-de-fier,* înfiinţată în Iunie 1902, pe linia Constanţa-Cernavoda, între staţiile Constanţa şi Murfatlar.

Vama saŭ **Punctul-Oituzul,** *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Hîrja.

Vameşoaia (Muntele-), *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, pendinte de schitul Fedeleşoiul (v. a. n.), jud. Argeş, pl. Loviştea, com. Cîineni.

Vameşul saŭ **Şerbăneşti,** *sat,* cu 360 locuitorĭ, în com. Cotul-Lung (v. a. n.), jud. Brăila, pe ţărmul drept al riuluĭ Siretul, la 2 kil. spre V. de satul Cotul-Lung.

Vameşul, *sat,* cu 264 locuitorĭ, ce-ĭ zice şi Odaia-Popeĭ (Pochiĭ), în com. Piscul, pl. Siretul, jud. Covurluiŭ, la depărtare de 4 kil. în spre V.-N. de reşedinţa comunală. (Vezĭ Piscul, com. rur.).

Vameşul, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Piscul, căt. Vameşul, pe linia Barboşi-Tecuciŭ, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Independenţa (9,7 kil.) şi H. Conachi (10,2). Înălţimea d'asupra nivelului Mărĭĭ de 15m,68 Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 38211 leĭ, 65 banĭ.

Varatecul. Vezĭ *Văraticul.*

Varlam, *sat,* com. rur. Copăceni-Mogoşeşti (v. a. n.), pl. Sabarul, jud. Ilfov.

Se întinde pe o suprafaţă de

624 hect., cu o populaţie de 305 locuitorĭ.

Varnava, *munte,* jud. Neamţu, în ramura munţilor Bistriţeĭ-Moldove, situat spre N. Mănăstireĭ Bistriţa.

Varniţa, saŭ **Dealul-Mare,** *sat,* cu 91 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Leca, situat pe pîrîiaşul Varniţa, la o depărtare de 7 kil. de Ungureni (şcoală).

Varniţa, *sat,* com. rur. Şirna, pl. Tirgu-şorul, jud. Prahova. (Vezĭ Şirna, com.).

Varniţa, *cătun,* cu 160 locuitorĭ, în com. Străoani-d.-s. (v. a. n.), pl. Zăbrăuţul, jud. Putna, situat pe apa Şuşiţeĭ, pe coasta pîrîuluĭ Repedea.

Vasculuĭ (Lunca-), *cătun,* al com. Gura-Teghiĭ, jud. Buzăŭ, cu 19 locuitorĭ.

Vasilaţi, *com. rur.,* pl. Olteţul-d.-j., jud. Vilcea, situată pe valea Olteţul, la 25 kil. de capitala plăşeĭ şi la 55 kil. de a judeţuluĭ.

Se mărgineşte la E. cu com. Bătăşani şi Pietroasa, la V. cu Beneşti, la N. cu Cîrlogani şi la S. cu com. Otetelişul.

E brăzdată de un deal acoperit cu pădure şi viĭ şi udată de văile: Rogojina, Fîntîna şi Sîrbilor. Din deal, spre E., locul se înclină mult pentru scurgerea apelor, iar spre V., văile se scurg în rîul Olteţul.

Are o suprafaţă de 500 hect. cu o populaţie de 800 locuitorĭ; 2 bisericĭ: una cu hramul Sf. Voevozĭ, reparată la anul 1857, şi alta cu hramul Sf. Niculae, preinoită la 1884.

Locuitoriĭ sunt moşneni şi aŭ: 20 caĭ, 60 boĭ, 200 vacĭ, 200 porcĭ, 1000 oĭ.

Vasilaţi, *sat,* reşedinţa com. rur. Vasilaţi-Popeşti (v. a. n.), pl. Negoeşti, jud. Ilfov, situat la S.-E. de Bucureşti, pe malul stîng al rîuluĭ Dîmboviţa, în nişte locurĭ foarte smircoase.

Se întinde pe o suprafaţă de 1750 hect., cu o populaţie de 1041 locuitorĭ. (Vezĭ Vasilaţi-Popeşti, com. rur.)

Vasilaţi-Popeşti, *com. rur.,* jud. Ilfov, pl. Negoeşti, situată la S.-E. de Bucureşti, lîngă rîul Dîmboviţa, la 32 kil. de Bucureşti. Stă în legătură cu com. Budeşti şi Lămoteşti prin şosele vecinale.

Se compune din satele: Popeşti, Pîrlita, Prosanicul, Stoeneşti-Văcăreşti şi Vasilaţi, pe o suprafaţă de 7550 hect. şi cu o populaţie de 2319 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ (la Popeşti şi Vasilaţi), 1 şcoală mixtă, 2 morĭ cu apă, 5 maşinĭ de treerat cu aburĭ, 4 podurĭ.

Locuitoriĭ posedă: 395 pluguri; 169 cu boĭ, 126 cu caĭ; 357 care şi căruţe: 196 cu boĭ, 161 cu caĭ; 708 caĭ şi iepe, 1 armăsar, 705 boĭ, 550 vacĭ şi viţeĭ, 39 taurĭ, 21 bivolĭ, 118 bivoliţe, 52 capre, 680 porcĭ, 6256 oĭ.

Improprietăriţĭ 348 locuitorĭ, neîmproprietăriţĭ, 259.

Comerciul se face de 6 circiumarĭ şi 1 hangiŭ.

Vasile Alexandri, *sat,* cu 160 loc., jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Independenţa, puţin maĭ jos de reşedinţa comunală, format din însurăţeĭ, improprietăriţĭ în 1879/81, şi purtînd numele poetuluĭ Vasile Alexandri. Moşia pe care e aşezat satul se numea înainte Viorica-Vechîe saŭ Crăciuna (v. Independenţa, com.).

Vasluetul, *pîrîŭ,* format din pîrăiaşele: Ţiganul, ce izvoreşte din pădurea Dancul, de sub poalele dealuluĭ Răpedea din jud. Iaşi şi Cărbunăriul, ce izvoreşte din pădurea Poeni, apoĭ, unîndu-se maĭ jos de Podul-Blaga, trece prin teritoriul jud. Vasluiŭ, sub numirea de Vasluetul, udînd de alungul toată plasa Crasna, pănă din jos de oraşul Vasluiŭ, unde se varsă în rîul Bîrlad, după ce primeşte pe dreapta şi stînga sa maĭ mulţĭ afluenţĭ.

Vasluiul, *judeţ,* cam în centrul şi în partea de E. a Moldoveĭ, aşezat pe dealurĭ şi văĭ, care pleacă de la N., înclinînd spre S.-V.

Se mărgineşte la N. cu jud. Iaşi, avînd ca linie de hotar culmea dealuluĭ numit: Voineşti, Mogoşeşti şi Bordea; la E., cu jud. Fălciŭ; la S., cu jud. Tutova, şi la E., cu jud. Roman.

Întinderea teritoriuluĭ este de 213255 hect., din care: 43744 pădure, 112278 pămînt arabil, 44592 fînaţe şi imaş, 9033 ponoare şi drumurĭ, iar restul viĭ şi livezĭ.

Orografia. Terenul acestuĭ judeţ este foarte accidentat, ridicat la N. şi înclinat, spre S.-V.

Ramurile de dealurĭ care pleacă din jud. Iaşi, pe partea dreaptă a rîuluĭ Bahluiul, desfăşură maĭ multe culmĭ longitudinale, pe părţile de E. şi de V., care se prelungesc pănă din jos de Vasluiŭ şi de acolo, formînd Valea-Bîrladuluĭ, continuă în jud. Tutova. Culmile ce pătrund prin mijlocul judeţuluĭ se termină gradat: pe dreapta şi stînga rîuluĭ Bîrlad; pe dreapta pîrîuluĭ Vasluetul; pe dreapta şi pe stînga pîrîuluĭ Racova; pănă la confluenţa acestor piraie în rîul Bîrlad, lîngă oraşul Vasluiŭ.

In partea de N. a jud. se află culmea cea mai ridicată: a dealului numit Bordea, pusă de-a curmezișul între jud. Iași și Vasluiu, din care se desfac toate culmile ce pătrund prin mijlocul județului Vasluiu, ast-fel sunt: culmea ce pleacă printre pîraiele Vasluețul și Dobrovățul, ce se termină la podul de juncțiune a șoselelor Iași-Vasluiu, și Codăești, unde se face și confluența acestor două pîrîie în dreptul Movileï-luï-Burel; culmea dintre pîraiele Dobrovățul și Cuțigna, care se termină din sus de tîrgușorul Codăești, la confluența acestor pîraie.

Tot din dealul Bordea, dintre pîraiele Cuțigna și Rebricea, pleacă o alta culme, care se prelungește pe dreapta, pănă la satul Buhăești, la vărsarea pîrîuluï Rebricea în rîul Bîrlad, și de acolo continuă paralel cu pîrîul Bîrlad, pănă în marginea de S. a orașuluï Vasluiu, iar pe stînga, de la confluența pîrîuluï Cuțigna unit cu Dobrovățul, în pîrîul Vasluețul, din jos de Codăești; și apoï paralel cu acest pîriu, se termină la confluența Vasluețuluï în rîul Bîrlad. Pe capătul acestuï deal, numit Delea, e situat și orașul Vasluiu.

Această culme din centrul județuluï care e cea mai lungă, e întretăeată, atît pe dreapta cît și pe stînga, de mai multe văï cu pîrîe, care se termină treptat pe o parte a pîrîuluï Vasluețul, precum sunt: Valea-Șerbești, Valea-Fereștï, Olănești, ș. a. precum și pe partea rîuluï Bîrlad: Valea-Telejneï, Valea-Zepodeni, Valea-Tîrguluï, ș a.

Intre pîraiele Rebricea și Stavnicul se întinde altă culme, care se termină din jos de Negrești la confluența piraielor cu apa Bîrladuluï, asemenea întretăete de alte micï văï cu pîraie.

Intre pîrîele: Stavnicul și Șacovățul, se prelungește direct culmea Dealuluï-Mare, ce vine din jud. Iași, prin com. Mironeasa și care se termină din jos de Negrești, la confluența pîrîuluï Stavnic cu rîul Bîrlad. Mai e culmea ce se prelungește din jud. Roman printre rîul Bîrlad, și care se termină la confluența Șacovățuluï în Bîrlad, între Todirești și Negrești.

De a dreapta rîuluï Bîrlad, trece din jud. Roman, de la tîrgușorul Băcești, o culme care se prelungește pe toată partea de V., făcînd și hotarul între aceste două județe. Această culme, despre N., face două bifurcațiunï marï: una se prelungește printre rîul Bîrladul și pîrîul Stemnic, și se termină în com. Brodocul, din sus de satul Bălteni; iar alta se prelungește între pîraiele Stemnicul și Racova, ce se termină la eșirea pîrîuluï Racova în șesul Bîrladuluï, în dreptul orașuluï Vasluiu. Cea mai lungă culme este aceea din partea dreaptă a pîrîuluï Racova, care înconjură județul pe toată partea de V. și S. și face hotarul cu o parte din județele: Romanul și Tutova, iar din dreptul orașuluï Vasluiu, de la eșirea pîrîuluï Racova în șesul Bîrladuluï, formează culmea șesuluï rîuluï Birlad.

Hidrografia. Printre culmile dealurilor, ce străbat teritoriul județuluï, curg un însemnat număr de pîrîeșe, în diferite direcțiunï, vărsîndu-se mai toate în rîul Bîrlad, ce trece prin mijlocul județuluï, de la N.-V. spre S.

Rîul Birladul formează basinul teritoriuluï județuluï, în care se scurg apele ce pleacă de la N. spre S., de la V. spre E. și de la E. spre V.

Birladul intră pe teritoriul județuluï prin partea de V., prin com. Dumești, apoï trece prin comunele: Todirești, unde primește pîrîul Șacovățul; Negrești, unde primește din sus pîrîul Vilna și din jos pîrîul Stavnicul; Parpanița și Buhăești, unde primește pîrîul Rebricea; Birzești; Rădiul și Vasluiul, unde primește pîrîul Racova în dreapta și Vasluețul în stînga; Munteni și Lipovățul, unde primește pîrîul Cutnariul.

In județ sunt și un număr de iazurï, cele mai multe de mică întindere.

Proprietățï. Statul posedă în acest județ moșiï în întindere de mai mult de 6000 hectare, dînd un venit anual de aproape 150000 leï.

Moșiile stăpînite de răzeșï provin în mare parte de pe timpul Mareluï Domn Ștefan - Vodă. Cele mai întinse din ele, și totodată cele mai vechï sate, sunt: Pocreaca, Tanacul, Minjești și Deleni, în pl. Crasna; Mircești, Dănești, Bereasa, Tătărăni și Zepodeni, în pl. Mijlocul; Tansa, Suhuleț, Ipatele și Borăști, în pl. Fundurile; Oșești, Cozmești și Chetrești, în pl. Stemnicul; Gîrceni, Dumbrăveni, Ivănești și Coșești, în pl. Racova.

Restul moșiilor aparțin la particularï și la loc. împroprietăriță după legile din 1864 și 1878.

Producțiunea. Pămîntul este foarte fertil și produce în abundență cereale, nu numaï pentru trebuințele locale, dar și pentru export.

Pădurile aŭ o întindere de 43744 hect.; imașele și fînețele, o întindere de 44592 hect.

Vite, după recensămîntul din Decembrie 1900: 9034 caï, 39 catîrï și asinï, 58070 boï și bivolï, 28079 porcï, 769 capre, 91971 oï.

Viile și livezile aŭ o întindere cam de 4000 hect.

Albinele se cultivă pe o scară mai întinsă de cît în alte judeţe. In anul 1900, locuitorĭ posedaŭ 13993 stupĭ. Aicĭ a fost în trecut patria acesteĭ culturĭ, de la care şĭ'a luat judeţul marca sa: un stup cu albine.

Din dealurĭ şi pîrae se scoate prundiş, năsip şi piatră pentru construcţiĭ şi facerea varuluĭ. Renumită localitate pentru cariere de piatră este satul Scheia.

Industria şi comerciul. Industria este maĭ mult casnică. Este o fabrică sistematică de rachiŭ, la cîţĭ-va kil. de Vasluiŭ, maĭ multe morĭ, etc. Comerciul constă în desfacerea cerealelor, a vitelor şi a lemnelor; se face tîrg pe patru pieţe însemnate: oraşul Vasluiŭ şi tîrguşoarele: Codăeşti, Negreşti şi Pungeşti.

Drumurĭ: 1. Calea ferată Bîrlad-Vasluiŭ-Iaşi. 2. Calea naţională Vasluiŭ-Iaşi, care se subîmparte în şoselele: Vasluiŭ-Movila, Blaga-Movila, Vasluiŭ-Crasna şi Vasluiŭ-Dealul-Bustea. 3. Căĭ judeţene, care se împart în şoselele: Vasluiŭ-Iaşi, Vasluiŭ-Roman, Vasluiŭ-Pungeşti, Vasluiŭ-Rafaila, Budăioasa-Huşi şi Movila-Codăeşti.

Impărţirea administrativă. Judeţul Vasluiŭ, pănă la 1895, era împărţit în 5 plăşĭ şi anume: Crasna, Fundurile, Mijlocul, Racova, Stemnicul. Are acum 3 plăşĭ, Crasna fiind unită cu Mijlocul şi Fundurile cu Stemnicul.

Judeţul are 56 comune, 235 sate, 2 tîrguşoare şi un oraş.

Are o *populaţie* de 109356 locuitorĭ: 55023 bărbaţĭ şi 54333 femeĭ (Dec. 1899).

Justiţia. In Vasluiŭ e un tribunal, care cade în jurisdicţiunea Curţeĭ de Apel din Iaşi. Sunt şi treĭ judecătoriĭ: la Vasluiŭ (ocolul Vasluiŭ), Negreşti (ocolul Stemnicul) şi Codăeşti (ocolul Crasna).

Sunt 2 case de arest: penitenciarul de corecţiune, din com. Dobrovăţul, întreţinut de stat, şi arestul preventiv din oraşul de reşedinţă.

Cultul. Bisericele ortodoxe în număr de 156 atîrnă de Eparhia Episcopieĭ de Huşi.

Sunt 2 biserică lipovene.

Mănăstirile din judeţ întreţinute de stat sunt: Dobrovăţul, Fîstîci, Buda-Rafaila, Scînteia şi Lipovăţul.

Instrucţiunea. Sunt în com. rur. 75 şcoale primare mixte şi 4 de cătun, frecuentate în 1899—900 de 2421 copiĭ; 2 şcoale primare urbane de băeţĭ şi 2 de fete în oraşul Vasluiŭ; o şcoală profesională de fete şi 1 gimnaziŭ în oraş.

Spitalurĭ sunt două: unul în oraş şi unul rural la Negreşti.

Budgetul pe 1898—99: Zecimĭ, leĭ 174211, b. 47, la venitурĭ, leĭ 168208, b. 69, la cheltuelĭ; Drumurĭ, leĭ 66240, b. 50 la venitурĭ, leĭ 65576 la cheltuelĭ; Spitalul rural Negreşti, leĭ 30113, b. 14.

Vasluiul, *com. urb.*, capitala jud. Vasluiŭ, situată pe capătul de S. al dealuluĭ Delea, în unghiul format de confluenţa pîrîuluĭ Vasluţul cu rîul Bîrladul, între plăşile: Mijlocul la N., Crasna la E. şi S. şi Stemnicul la V.

In partea de V. şi S. se deschide valea întinsă a Bîrladuluĭ, pe a căreia dreaptă se prelungesc dealurile ce pornesc din Valea-Racoveĭ, acoperite cu păduri, livezĭ şi viĭ, iar în vale se văd şerpuind pîraiele Racova şi Stemnicul, afluenţĭ aĭ Bîrladuluĭ.

Pe partea de E. se deschide valea întinsă a Crasneĭ, prin care curge pîrîul Vasluţul, ce, maĭ în jos de oraş, se aruncă în apa Bîrladuluĭ.

In partea de N. se ridică treptat platoul întins al dealuluĭ Delea, cu întinse holde de cereale.

Intinderea oraşuluĭ este de 145 hect., cu o populaţie de 9024 locuitorĭ (Decembrie 1899), din care 3742 Evreĭ.

Aproape treĭ părţĭ din aceştĭ locuitorĭ se ocupă cu comerciul şi diferite meseriĭ, iar o parte cu agricultura.

In fie-care săptămînă, Marţea şi Vinerea, este zi de tîrg; iarmaroc anual se ţine la 1—8 Septembrie.

Se practică în oraş: croitoria, cismăria, lemnăria, ferăria, tinichigeria şi altele.

Industria mare e reprezentată prin 6 morĭ cu vaporĭ, o tăbăcărie, maĭ multe cărămidăriĭ, o ipsosărie şi o fabrică de apă gazoasă.

Aci se află un tribunal; o cazarmă; 2 şcolĭ primare de băeţĭ şi 2 de fete; o şcoală profesională de fete; un gimnaziŭ; un spital, fondat la 1864 de către defunctul D. Drăghicĭ; 2 farmaciĭ; o grădină publică; un foişor de 25 m. pentru paza de foc; un rezervor de apă ce se distribue în oraş.

Are 2 biserică, întreţinute de comună, la care servesc 6 preoţĭ, 2 diaconĭ, 3 cîntăreţĭ şi 5 eclesiarcĭ; un paracliser la spital, o biserică lipovenească şi 5 havre izraelite.

Una din biserică, cu hramul Sf. Ioan, situată în marginea de S.-E. a oraşuluĭ şi care servea de catedrală, este făcută în 1490 de către Ştefan-cel-Mare.

Cu timpul, acest monument istoric începuse a se ruina şi la 1820, i se făcu o reparaţie radicală de către proprietara tîrguluĭ Maria Cantacuzin Logofeteasa.

Budgetul oraşuluĭ pe 1899—900: B. ordinar, venit 272483 leĭ, 38 b.nĭ, chelt. 271483 leĭ,

42 banĭ; drumurĭ, venit 32992 leĭ, 95 banĭ, chelt. 32740 leĭ; Pensiĭ, venit 18685 leĭ, 77 banĭ, chelt. 2890 leĭ.

Prin mijlocul tîrgului trece şoseaua naţională, ce vine din Iaşi şi trece spre Bîrlad. Intrarea şi eşirea se face prin 6 bariere.

Noţiunĭ istorice. — Oraşul Vasluiŭ se zice a fi făcut de Bizantinĭ, spre amintire de trecerea lor în Dacia-Orientală. Eĭ îĭ dădură numele de Basilica, după numele Impăratuluĭ Basile Bulgaroctonul (Descrierea luĭ Macarie, în călătoria sa de la Alep la Moscova).

Acest tîrg, la 1418, a fost colonizat cu maĭ multe familiĭ de Armenĭ, de către Alexandru-Vodă-cel-Bun.

La 1440, oraşul fiind ars de către Tătarĭ, mare parte din familiile armene s'aŭ strămutat aiurea. Din ceĭ rămaşĭ încă, s'aŭ împrăştiat parte pe la 1526, în timpul domnieĭ luĭ Ştefan al V-lea, nepotul luĭ Ştefan-Vodă-cel-Mare, care Domn primind jeluire din partea locuitorilor Romînĭ-Vasluenĭ, că sunt exploataţĭ de către străinĭ: Armenĭ, Evreĭ şi Grecĭ, a dat poruncă luĭ Carăbăţ Pîrcălabul de Vasluiŭ, ca să împedice pe străinĭ de a cumpăra proprietăţĭ în acest oraş, care era proprietatea locuitorilor Vasluenĭ, dată lor cu hrisov de către Ştefan-Vodă, în urma războiuluĭ de la Racova (v. Hrisovul publicat în Cronica Huşilor, de Episcopul Melchisedec).

Armeniĭ ce aŭ maĭ rămas, asimilîndu-se cu Romîniĭ, aŭ devenit băştinaşĭ. Arhidiaconul Macarie Paul de la Alep, în călătoria sa spre Moscova, trecînd prin Ţară pe la 1650, mărturiseşte că în acest oraş se afla o biserică armeană.

In acest oraş a existat şi un palat domnesc, făcut cu mult maĭ înainte de biserica Sf. Ioan, zidită la 1490 de către Ştefan-Vodă-cel-Mare, şi aceasta se dovedeşte din următoarele rîndurĭ din letopiseţe: «Ştefan-Vodă-cel-Mare, aflîndu-se în palatul din Vasluiŭ la 1471, a decapitat pe: Negrilă Paharnicul, Stolnicul Alexa şi Vornicul Isaica, acuzaţĭ de acte de trădare». («Letopis.», tom. I, pag. 157).

La 1473, Ştefan-Vodă, biruind pe Radu Domnul Munteniei şi luînd în robie pe Maria, femeia luĭ Radu şi pe Dochiţa, fiica luĭ, le-aŭ închis în palatul de la Vasluiŭ (v. Cronicarul Dugloş).

Tot Dugloş spune că, la 1474, Ştefan-Vodă a primit în Palatul de la Vasluiŭ pe soliĭ trimişĭ de Cazimir Regele Polonilor, pentru ca să'l împace cu Radu, Domnul Ţăreĭ Munteneştĭ.

Aceste date anterioare războiuluĭ şi zidireĭ bisericeĭ dovedesc că palatul era făcut cu mult maĭ înainte.

Alt fapt istoric ce se maĭ cunoaşte că petrecut aicĭ este războiul care a avut loc la pod, din jos de oraş, la 1514, Februar 27, între Ungurĭ, carĭ venise cu Trifailă, un pretendent la Domnie, contra luĭ Bogdan-Vodă; Unguriĭ aŭ fost bătuţĭ şi alungaţĭ de către Moldovenĭ, iar luĭ Trifailă i s'a tăiat capul (v. «Letop.», tom. I, pag. 185).

La 1658, maĭ în jos pe valea Vasluiuluĭ, Gheorghe, Domnul Moldoveĭ, cu ajutorul Tătarilor, bătu cumplit pe Constantin-Basarab, care năvălise în Ţară cu ajutorul luĭ Mihnea-Vodă din Valachia şi a luĭ Racoţi, principele Transilvanieĭ.

Se ştie că oraşul Vasluiŭ, cu toată moşia din jurul luĭ, a fost cumpărat de către Ştefan-Vodă şi împărţit oştenilor ce s'aŭ bătut cu Turciĭ în războiul de la Racova.

In 1795, hrisovul de danie al luĭ Ştefan-Vodă a fost desfiinţat de Mihail Şuţu, în favoarea Hatmanuluĭ Costache Ghica, căruia i-a dat tîrgul şi moşia în stăpînire.

Şi tîrgoveţiĭ din răzeşiĭ băştinaşĭ, aŭ devenit bezmănarĭ, pănă la 1880, cînd s'a făcut rescumpărarea razeĭ tîrgului cu 16000 galbenĭ, de la actuala proprietară, d-na Elena Şubin.

Restul moşieĭ, pe o întindere de 5058 hect., afară de ale locuitorilor împroprietăriţĭ prin legea din 1864, a rămas înstrăinată.

Vasluiul, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Vasluiŭ, pl. Vasluiul, com. Vasluiul, pe linia Bîrlad-Vasluiul, pusă în circulaţie la 13 Noembrie 1886. Se află între staţiile Munteni (4,5 kil.) şi Bălteni (9,7 kil.). Înălţimea de-asupra niveluluĭ Mărĭĭ e de 88m,55. Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896 a fost de 377628 leĭ, 86 banĭ.

Vatra, *sat*, pe moşia Hudeşti, com. Hudeşti-Marĭ, pl. Prutul-d.-s., cu 946 suflete. (V. Hudeşti-Marĭ, com. rur.)

Vatra, *sat*, pe moşia Zvorîştea, com. cu acelaşĭ nume, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, cu 440 suflete. (V. Zvorîştea, com. rur.).

Vatra-Comuneĭ, *sat*, com. rur. Prahoviţa-d.-s., plaiul Prahova, jud. Prahova, cu 340 locuitorĭ. (V. Prahoviţa-d.-s., com. rur.).

Vatra-Episcopieĭ-de-Argeş saŭ **Flămînzeşti**, *moşie*, cu o suprafaţă de 2912 pogoane, din care 1000 pogoane pădure mărunţă, jud. şi pl. Argeş, pro-

prietatea statuluï. Aparţinea Episcopieï de Argeş.

La 1871 avea un venit anual de 20800 leï şi a fost ipotecată împreună cu alte 380 proprietăţï ale statuluï pentru asigurarea împrumutuluï domenial de 78 de milioane. Pe periodul din 1883—88 arenda acesteï moşiï a scăzut la 7697 leï, 20 banï. Pe moşie sunt case de arendaş, han, magaziï şi poverne.

Vatra - Mănăstireï - Cotroceni, *moşie* a statuluï, pendinte de mănăstirea Cotroceni, jud. Ilfov, arendată (1883—93) cu 29324 leï anual şi din care s'a luat în 1890, pentru trebuinţele armateï şi pentru grădina botanică, maï multe hect.

Vatra-Mănăstireï-Govora, *moşie* a statuluï, pendinte de mănăstirea Govora, jud. Vilcea, arendată cu 7410 leï anual.

Vatra-Mănăstireï-Gruiul, *moşie* a statuluï, pendinte de mănăstirea Gruiul, jud. Ilfov, arendată (1885—95) cu 21500 leï anual.

Vatra - Mănăstireï - Negoeşti, *moşie* a statuluï, pendinte de M-rea Negoeşti, jud. Ilfov, arendată (1883—93) cu 40100 l. anual.

Vatra - Mănăstireï - Pasărea, *moşie* a statuluï, pendinte de Mănăstirea Pasărea, jud. Ilfov, arendată (1885—95) cu 6812 leï anual, afară de 25 hect. pămînt, aflate în jurul Mănăstireï, lăsate în folosinţa sa.

Vatra-Mănăstireï-Plumbuita, *moşie* a statuluï, pendinte de Mănăstirea Plumbuita, jud. Ilfov, care s'a arendat (1886—96) cu 5850 leï anual.

Vatra - Mănăstireï - Văcăreşti, *moşie* a statuluï, pendinte de Mănăstirea Văcăreşti, care s'a arendat (1886—96) cu 16197 leï anual. Arenda s'a scăzut la 15116 leï, pentru unele viï răscumpărate de posesorï.

Vatra - Mănăstireï - Znagovul, *moşie* a statuluï, pendinte de Mănăstirea Znagovul, jud. Ilfov, arendată (1883—93) cu 24100 leï anual.

Vatra-Schituluï-Apostolache, *moşie* a statuluï, pendinte de Slobozia, jud. Prahova, arendată (1885—95) cu 19300 leï anual.

Vatra - Schituluï - Brebul, *proprietate* a Eforieï Spitalelor civile din Bucureşti, fostă pendinte de Mănăstirea Brebul, com. Brebul, plaiul Prahova, jud. Prahova, în întindere de 1753 hect., din care 1503 hect. suprafaţă împădurită şi 250 hect. pămînt cultivabil şi fineţe.

Vatra - Schituluï - Cotmeana, *moşie.* (V. Răsăritul şi Apusul, jud. Argeş).

Vatra-Schituluï-Deleni, *moşie* a statuluï, jud. Olt, fostă pendinte de Mitropolia din Bucureşti, care s'a arendat (1888—93) cu 2030 leï anual.

Vatra-Schituluï - Fedeleşoiul, *proprietate* a Eforieï Spitalelor Civile din Bucureşti, jud. Argeş (v. moşia Fedeleşoiul).

Vatra - Schituluï - Flămînda, *proprietatea* statuluï din jud. Argeş (v. moşia Flămînda).

Vatra-Schituluï-Goranul, *proprietate* a statuluï din jud. Argeş (v. moşia Goranul).

Vatra-Schituluï-Greci, cu trupurile Sineşti şi Creţeşti, *moşie* a statuluï, jud. Olt, fostă pendinte de Mitropolia din Bucureşti, care, pe periodul 1888—93, s'a arendat, afară de Vatra-Schituluï-Strihareţul, cu 12100 leï anual.

Vatra-Schituluï-Iordăchianu, *moşie* a statuluï, jud. Prahova, pendinte de Mitropolia din Bucureşti, care, pe periodul 1888—93, s'a arendat cu 2100 leï anual.

Vatra-Schituluï-Lespezile saŭ **Pleşuva-Mică,** *proprietate* a Eforieï Spitalelor Civile din Bucureşti, fostă pendinte de schitul Lespezile, com. Comarnicul, pl. Peleşul, jud. Prahova, în întindere de 331 hect., din care 285 hect. pădure şi 46 hect. pămînt arabil şi fineţe.

Vatra - Schituluï - Poiana, *proprietate* a Eforieï Spitalelor Civile din Bucureşti, fostă pendinte de schitul Poiana, jud. şi pl. Prahova, com. Poiana, în întindere de 221 hect., din care 99 hect. pădure şi 122 hect. pămînt cultivabil.

Vatra - Schituluï - Sărăcineşti, *moşie* a statuluï, fostă pendinte de Episcopia Rîmnicul, situată în com. Sărăcineşti, pl. Cozia, jud. Vilcea, arendată (1888—93) cu 4180 leï anual.

Vatra-Schituluï-Slătioara, *moşie* a statuluï, jud. Vilcea, pl. Ocolul, com. Ocna, fostă pendinte de schitul Slătioarele, arendată (1888—93) cu 2420 leï anual.

Vatra - Schitutuï - Surpatele, *moşie* a statuluï, pendinte de schitul Surpatele, jud. Vilcea; s'a arendat cu 700 leï anual.

Vatra - Schitului - Şerbăneşti, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, pendinte de schitul Şerbăneşti, jud. Vîlcea, pl. Oltul, com. Ştefăneşti, în întindere de 1812 hect., împreună cu 368 hect. pădure, arendată (1886 - 91) cu 10500 leĭ anual.

Vatra - Schitului - Tîrgu-şorul-Strîmbeni, *proprietate* a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti, fostă pendinte de schitul Tîrgşorul, com. Tîrgşorul-Nouŭ, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova, în întindere de 1693 hect., din care 539 hect. pădure şi 1154 hect. pămînt cultivabil şi fineţe, arendată (1888—93) cu 23100 leĭ anual.

Vatra-Schituluĭ-Tutana, *moşie* a statuluĭ, din jud. Argeş. (V. moşia Tutana).

Vatra-Schituluĭ-Văleni, *moşie* a statuluĭ, com. Văleni, pl. Teleajenul, jud. Prahova, vîndută de veciĭ.

Vaţa, *com. rur.*, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, compusă din 7 cătune: Chiriţeşti, Niţuleşti, Veţişoara, Chiţani, Floreşti, Bondociul şi Bădicea.

E situată pe Dealul-Spinuluĭ, saŭ Telegilor, Ciureştilor şi Bădicea şi valea gîrleĭ Veţişoara, la 55 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 2 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Izvorul, Crucişoara, Gura-Bouluĭ, Bărăşti-de-Vede, Săpata-d.-j. şi Păduroiul din jud. Argeş.

Are o populaţiune de 1623 locuitoriĭ; o şcoală; 3 biserici (la Chiriţeşti, fondată în 1833, la Bondoci, 1885 şi la Veţişoara, în 1835). Tot în această comună, afară de aceste biserici, se maĭ găsesc şi nişte micĭ troiţe, dintre care unele se apropie foarte mult de forma bisericilor. Dintre toate acestea, cea maĭ frumoasă şi cea maĭ bine clădită este cea din cătunul Niţuleşti, făcută la 1865 de Stancu Stoica Diconescu şi alţiĭ. Alte troiţe maĭ sunt: 2 în cătunul Ciureşti, 1 în Bădicea, 1 în Floreşti, 1 în Veţişoara şi 2 în Chiţani.

Afară de agricultură, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu tîmplăria, dogăria, rotăria, baterea şi aşezarea de şindrile, şi de şiţă pe casele de locuit, cu fabricarea rachiuluĭ de prune şi cu chirigeria, transportul rachiuluĭ prin Ţară, etc.

Toţiĭ locuitoriĭ sunt moşneniĭ. Eĭ aŭ 35 caĭ şi iepe, 600 boĭ, 35 vacĭ, 56 capre, 3500 oiĭ şi 215 porciĭ; 2 moriĭ pe gîrla Vediţia şi Veţişoara, şi una de aburĭ, aşezată în cătunul Chiţani, pe moşia Cioara.

Suprafaţa comuneĭ e de 1928 hect.

Şoselele Gura-Bouluĭ şi Bărăşti-de-Vede înlesnesc comunicaţia între comunele Gura-Bouluĭ, Bărăşti-de-Vede, Păduroiul, Crucişoara şi Izvorul.

E brăzdată de dealurile: Spinuluĭ, Bocanul, Bondoci, Bădicea, ale căror coaste sunt acoperite cu pădurĭ, şi pe a căror coamă se cultivă cereale şi sunt sădiţiĭ prunĭ, şi udată de văile: Veţişoara, Căpoteasa, Auşul, Adîncata şi Ştirbul şi de alte micĭ vîlcele.

Văcarea, *cătun*, al com. Dăneşti, din pl. Ocolul, jud. Gorj, spre S.-V. de reşedinţă, pe loc şes.

Are o suprafaţă de 532 hect.; o populaţie de 408 suflete; o biserică, zidită la 1812. E străbătut de şoseaua comunală Şasa-Urecheşti (V. Dăneşti, com. rur.).

Văcarea, *sat*, com. rur. Valea-Popeĭ (v. a. n.), pl. Riurile, jud. Muşcel, situat pe ambele malurĭ ale apeĭ Văcarea şi pe malul sting al riuluĭ Tîrgul.

Se întinde pe o suprafaţă de 223 hect. şi se află între comuna Drăghiciul şi pădurea Rădeşti.

In jurul luĭ sunt: Dealul-Drăghiciuluĭ şi Danul (N.), Dealul-Pădureĭ (E.), Dealul-Duşeĭ (S.); iar între cătunele Văcarea şi Valea-Popeĭ este piscul Hîrtoapele şi Valea-Rece.

Are 435 locuitoriĭ şi o biserică, zidită în 1788.

Văcăreni, *com. rur.*, în jud. Tulcea, pl. Măcin, aşezată în partea N.-V. a judeţuluĭ, la 45 kil. spre V. de oraşul Tulcea, capitala districtuluĭ, şi în cea de N. a plăşiĭ, la 15 kil. spre N. de oraşul Măcin, reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Pisica, la S. cu com. Jijila, la E. cu com. Luncaviţa şi la V. cu com. urbană Măcin şi com. Pisici.

E brăzdată de dealurile: Dealul-Cărărilor, la V. şi centru, Pietrosul, Dealul-cu-Monument, Bugeacul, la N. Are pe teritoriul eĭ şi movile artificiale şi e udată de Gîrla Ciulineţul la E., Gîrla-Lătuneĭ la V. şi centru, Gîrla-Mare, prin mijloc, Valea-Nucilor la S., Valea-Gloduluĭ la S.-E., Valea-luĭ-Bran, afluent al V.-Jijila şi Jijila la S., de bălţile Jijila, Lăţimea şi Marea-Neagră la V.

Are 4500 hect. Este compusă din Văcăreni, reşedinţa, la E. pe malul drept al gîrleĭ Marĭ, la poalele dealuluĭ Pietrosul; Garvan, la N.-V., la 1 kil. de reşedinţă, pe malul gîrleĭ Lăţimea, la poalele Dealuluĭ-cu-Monument.

Are: 1060 locuitoriĭ; 2 şcoale; 2 biserici, una în cătunul Văcăreni, cu hramul Sf. Nicolae, zidită în 1826 de împăratul Alexandru I

al Rusieĭ şi cea-l'altă în cât. Garvan, cu hramul Sf. Gheorghe, fundată de comună; 5 morĭ de vînt şi o moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ posedă: 150 pluguri, 743 boĭ şi vacĭ, 323 caĭ şi ţepe, 11 asinĭ, 529 oĭ şi berbecĭ, 385 capre şi 137 porcĭ.

Soseaua judeţeană Tulcea-Isaccea-Măcin şi drumurile comunale ce duc la cât. Garvan şi la comunele Luncaviţa, Jijila, Pisica, Greci şi Măcin înlesnesc comunicaţia.

Văcăreni, *sat,* în jud. Tulcea, pl. Măcin, cătunul pe reşedinţă al com. Văcăreni, aşezat la poalele dealuluĭ Pietrosul, pe malul drept al Gîrleĭ-Mare. Se mărgineşte la N. cu com. Pisica, la V. cu cătunul Garvan, la V. şi E. cu com. Luncaviţa.

Are o întindere de 2500 hect., cu 1060 locuitorĭ, Romînĭ din Basarabia; o biserică şi o şcoală. (V. Văcăreni, com. rur.).

Văcăreşti, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, situată pe cîmpia Văcăreasca, pe malul sting al riuluĭ Dîmboviţa şi în apropiere de riul Ilfovul, la zece kil. spre S. de Tîrgovişte, lîngă linia ferată Titul-Tîrgovişte. Se compune din 4 cătune: Văcăreşti, Băjeşti, Bungetul şi Ciurari, cu o populaţie de 1730 locuitorĭ. Are 3 bisericĭ, o şcoală, o moară de apă cu făcae, şi produce cereale multe, avînd şi pădure.

Se învecineşte spre E. cu Comişani, spre V. cu Raciul şi Luceni, spre N. cu Colanul şi spre S cu Cazaci şi Perşinari, despărţindu-se maĭ de toate aceste com. prin pădure şi unindu-se prin şosele vecinale şi comunale.

Văcăreşti, *sat* cu 17 familiĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Dănicei (v. a. n.).

Văcăreşti, *sat,* cu 89 locuitorĭ, pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov, com. rur. Dudeşti-Cioplea (v. a. n.), situat spre S.-V. de Dudeşti. La S. are dealurĭ pe care se cultivă viea; iar spre N.-E., pămîntul e băltos, pămîntul fiind mult aplecat spre albia riuluĭ Dîmboviţa. Pe la S. trece calea judeţeană Bucureşti-Oltenița.

Are o biserică cu hramul «Sfinţiĭ Împăraţiĭ Constantin şi Elena», deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ, fostă mănăstire, zidită de Nicolae Mavrocordat la 1722. Această biserică privită de departe are aspectul uneĭ cetăţuĭ. Împrejur are zid gros şi la poartă o clopotniţă foarte solidă. Pe cînd alte construcţiĭ de felul acesta s'aŭ dărîmat de cutremure, clopotniţa dela Văcăreşti a rezistat. Biserica, construcţie frumoasă, aşezată în mijlocul curţeĭ, e destul de încăpătoare. La început a fost frumos zugrăvită, dar învechindu-se, unul din ceĭ din urmă egumenĭ grecĭ o văpsi aşa de răŭ că a schimonosit-o.

Între obiectele de valoare găsim aci: un potir poleit cu aur din 1821, un potir de argint din 1853 şi 4 clopote de diferite mărimĭ. Această mănăstire servea la 1848 ca temniţă pentru oamenĭi politicĭ. Odinioară servia ca punct întărit şi se lega cu cetatea Curtea-Veche.

Pe lîngă clădirile ce deja existaŭ, la anul 1870 s'a maĭ adăogat una mare, care, împreună cu cele-l'alte, servă de arest preventiv.

In fundul curţeĭ, la stînga, sunt măreţele palaturĭ transformate azĭ în spital al arestaţilor.

In timpul luĭ Nicolae Mavrocordat servea de cetăţue pentru apărarea sa în contra boerilor romînĭ.

In această cetăţue prinţul Rempnin bătu cu armata rusă toată oastea turcească.

La anul 1640, Ibrahim I-iŭ, după sfatul prietenilor luĭ Vasile-Lupu, a dat poruncă luĭ Sinan-Paşa, care se afla la Isaccea, să plece cu oştirea ce o avea sub comanda sa spre Bucureşti, să se arate prieten luĭ Mateiŭ-Basarab şi de'ĭ va fi la îndemînă să-l prindă şi să-l aducă la Stambul. Turciĭ venind aŭ conăcit parte la Văcăreşti, parte la Cotroceni (Gr. G. Tocilescu).

La Văcăreşti este mormîntul luĭ Nicolae Mavrocordat, zidităorul biserice. Mănăstirea a fost închinată sfîntuluĭ Mormînt. Caragea la anul 1813 în hrisovul mănăstireĭ Văcăreşti, zice: «Epitropiĭ se îndatorează să trimită ajutor la Sf. Mormînt, fără nicĭ o scădere, chiar cînd aniĭ vor fi răĭ şi veniturile mănăstireĭ nu vor ajunge».

Văcăreşti, *moşie,* jud. Brăila, pendinte de com. Ruşeţul. Aparţine Domeniuluĭ Coroaneĭ.

Văcăreşti, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Dîmboviţa, pl. Dealuluĭ, com. Văcăreşti, pe linia Titu-Tîrgovişte, pusă în circulaţie la 2 Ianuarie 1884. Se află între staţiile Nucetul (9,1 kil.) şi Tîrgovişte (7,1 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Măreĭ de 244m,01. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 38495 leĭ, 90 banĭ.

Vacăreşti-Berteşti, *moşie,* a statuluĭ, jud. Brăila, pendinte de com. Mihaiŭ-Bravul, pl. Balta, cu o suprafaţă de 12000 hect. şi un venit anual de 70000 leĭ.

Văcăreşti-de-Răstoacă, *com.*

rur., jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, situată pe cîmpie, la 8 kil. spre S.-E. de gara Titu, pe malul stîng al pîrîului Răstoaca aproape de locul unde Șuța se varsă în Răstoaca. Se compune din trei cătune: Pitarul, Strîmbeanul și Moara-Crovului, cu o populație de 800 locuitorĭ. Are două bisericĭ și o școală, o moară de apă pe pîrîul Șuța. Se învecinește: la E. cu Serdanul, la V. cu Crovul, la N. cu Odobești și la S. cu Potlogi-Ruralĭ, despărțindu-se de Odobești prin pîrîul Șuța, de Potlogi-Ruralĭ și Crovul prin pîrîul Răstoaca și de Serdan prin cîmpie.

Văcăria, *sat,* cu 50 suflete, jud. Argeș, pl. Oltul, com. rur. Stoilești (v. a. n.).

Văculești, *com. rur.*, în partea de S.-V. a plășeĭ Coșula, jud. Dorohoiŭ, formată din satele: Goroveiul, Horlăceni, Prelipca, Saucenița și Văculești, reședința.

Are: 3156 suflete; 4 bisericĭ cu 3 preoțĭ, 5 cîntărețĭ și 4 pălămarĭ; 1 școală prim. mixtă, 13 iazurĭ; 15 pogoane vie; 1461 vite marĭ cornute, 1582 oĭ, 5 capre, 340 caĭ, 110 porcĭ și 50 stupĭ.

Văculești, *sat,* pe moșia cu același nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Coșula, cu o populație de 1578 suflete.

Are: o biserică, cu hramul Adormirea și Sf. Nicolae, mică, de lemn, făcută la 1712, de Lupu Dascălul și Nimerincul Ucrăineanu; o școală primară.

Sătenii împroprietăriți aŭ 1204 hect. 48 arĭĭ pămînt; iar proprietatea, 1730 hect. 52 arĭĭ cîmp, 1719 hect. 63 arĭĭ, pădure, 12 pogoane vie de specie aleasă și 5 iazurĭ, din care cele maĭ marĭ sunt: Ciobalăul, de 12 hect. și Lipovanul, de 7 hect., toate cu peștĭ și racĭ.

Treĭ pîraie principale trec pe moșie: Țibulea, Dolina și Șesul.

Drumurĭ: drumul vechiŭ Dorohoiŭ-Botoșani, pe la rateșul Cotîrgaci și Valea Urechioaeĭ; calea județeană Dorohoiŭ-Levărda și calea ce duce la satul Goroveiŭ și com. Vîrful-Cîmpuluĭ.

Moșia se hotărăște cu: Brăești, Dimăcheni, Saucenița și Vîrful-Cîmpuluĭ.

Localităților însemnate sunt: Iazul-Domnesc, Siliștea-Călugărească și Siliștea-Verghia saŭ Verbia.

Istoricul. Vechia proprietate a moșieĭ a fost a mănăstireĭ Moldavița din Bucovina, dănuită de Ana Doamna, soția luĭ Alexandru-Vodă-cel-Bun, după cum se dovedește din uricul de întăritură al acestuĭ Domn, cu data din 14 Aprilie 1415. Această moșie a fost împresurată de multe orĭ de către vecinĭ, pentru care mănăstirea a avut grele procese ce se curmară prin hrisovul din 8 Iunie 1746, dat de Ioan N. Mavrocordat-Vodă. După aceasta, mănăstirea stăpîni în pace moșia pănă la 1785 cînd s'a vîndut.

Văculești, *stație de dr.-d.-f.*, în jud. Dorohoiŭ, pl. Coșula, com. Văculești, pe linia Leorda-Dorohoiŭ, pusă în circulație la 15 Decembrie 1888. Se află între stațiile Leorda (11,5 kil.) și Dorohoiŭ (10 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mărĭĭ, de 211m,60. Venitul acesteĭ stațiĭ pe anul 1896 a fost de 19754 leĭ, 35 banĭ.

Vădastra, *com. rur.*, în mijlocul plășeĭ Balta-Oltul d. j., jud. Romanați, formată numaĭ din satul cu același nume, situat pe un teren șes, la 14 kil. de Corabia și la 26 de Caracal. Maĭ multe măgurĭ înconjoară satul și o gîrlă mocirloasă formează aci o insulă.

Are o populație de 1373 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Grigore, zidită la 1836, deservită de 2 preoțĭ și 2 cîntărețĭ; o școală primară; 8 circiumĭ.

Aci s'a descoperit la 1872 de C. Boliac, o locuință preistorică.

S'a dat de un oazis preistoric, înfundat într'o mlaștină, pe care s'aŭ superpus construcțiunĭ romane și medievale. Această stațiune preistorică e maĭ vechie ca Geții și Dacĭĭ, de vom judeca după vasele de lutărie grosolană, aschiile de cremene și alte unelte lucrate în piatră. E din epoca pietreĭ lustruite, cînd omul în necunoștință de metale se servea în trebuințele sale caznice și de înmormîntare, numaĭ cu lut, os și piatră.

Vădastra a fost un punct strategic însemnat; înconjurată de o sprinceană de mal, prezintă o vechie cetate de pămînt cu zidurĭ uriașe, numită Sculieni și maĭ multe măgurĭ. Între obiectele găsite cînd s'aŭ făcut săpăturĭ, distingem idolașĭ de pămînt închipuind un om cu brațele întinse, fețișĭ diformĭ aĭ uneĭ populațiunĭ barbare, dalte marĭ de silex, săgețĭ, sulițe, topoare de granit verde negăurite, pietre de ascuțit, custure și herestrae de silex, vetre de bordee, obiecte de olărie foarte vechĭ, etc. Afară din insulă, găsim și așezăminte romane, judecînd după monedele de bronz, din timpul luĭ Filip Arabul, zidăriile și apeductele romane.

Vădastra cu Viișoara, *moșie,* a statuluĭ, în jud. Romanați, cu

o arendă anuală de 106810 leĭ (1887/88.)

Vădăstrița, *com. rur.*, pl. Balta-Oltul-d-j., jud. Romanați, formată numaĭ din satul cu acest nume, situat pe un teren șes, între com. Urzica și Vădastra, la 28 kil. de Caracal și 15 kil. de Corabia. Maĭ multe măgure înconjoară satul.

Are o populație de 1706 loc.; o biserică, cu hramul Intrarea în Biserică (1861) cu 2 preoți și 2 cîntăreți; o școală primară; 11 circiume.

Bilciŭ anual: la 10 August.

Vădeni, *plasă*, în jud. Brăila, ocupînd partea de N.-E. a județuluĭ și întinzîndu-se pe luncile Dunăreĭ, Siretuluĭ și Buzăuluĭ, cu reședința în com. Tudor-Vladimirescu. Se mărginește la N. cu jud. Covurluiŭ, de care se desparte prin rîul Siretul, la S. cu pl. Ianca și parte din pl. Bălțiĭ, la E. cu Dobrogea de care se desparte prin Dunărea-Vechĭe și la V. cu o parte a jud. Rîmnicul-Sărat, de care se desparte prin rîul Buzăul. E formată din com. urb. Brăila și comunele: Cazasul, Chiscani, Cotul-Lung, Gurgueți, Islazul, Latinul, Nazarul, Romanul, Scorțarul-Noŭ, Scorțarul-Vechiŭ, Silistrarul, Tichilești, Tudor-Vladimirescu și Vădeni.

In total are 1 oraș, 14 com., 45 sate și 15 tîrle.

S'a unit de curînd cu pl. Ianca, avînd unite 25 com. (V. Brăila, județ).

Vădeni, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Vădeni, situată pe malul drept al rîuluĭ Siretul. Se mărginește la E. cu Dunărea, la N. cu Siretul, la V. cu Cotul-Lung și la S. cu Izlazul.

Are o suprafață de 3000 hect., cu o populație de 770 suflete; o biserică, construită la 1848 de locuitorĭ, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, cu 1 preot, 1 cîntăreț și 1 paracliser; o școală mixtă, înființată la 1859.

Drumurĭ: la Nazîrul, spre S., 11 kil.; la C.-Lung, spre V., 10 kil.; la Cazacul, spre S., 11 kil.; la Galați, spre N., peste Siretul. Prin com. trece calea ferată Brăila-Galați, avînd aci podul de fer de peste Siret, și care are o lungime în comună de 8 kil.

Vădeni, *com. rur.*, în partea de N. a plășeĭ Ocoluluĭ, jud. Gorj, și la S. de com. Curtișoara, situată pe partea stîngă a Jiuluĭ.

Este formată de 3 cătune: Vădeni, reședința, Șișești și Preajba, cu o suprafață de 1340 hect., o populație de 1069 suflete, 3 bisericĭ, cîte una în fie-care cătun, din care una e foarte vechĭe, o școală și o fabrică însemnată de lemnărie la pădurea Besna.

Locuitoriĭ posedă: 50 pluguri, 96 care cu boĭ, 4 căruțe cu caĭ, 954 vite marĭ cornute, 150 caĭ, 4647 oĭ, 257 rîmătorĭ, 89 capre, 3 bivolĭ, 15 asinĭ și 88 stupĭ.

Șoseaua națională Filiași-Pietroșani, șoseaua comunală care o leagă cu Turcinești și alte drumurĭ ordinare, înlesnesc comunicația.

Vădeni, *sat*, cu o întindere de 204 hect. și cu 770 loc., jud. Brăila, la N. com. cu același nume, pe malul viroageĭ Sireței, la 500 m. de rîul Siretul, situat de a lungul viroageĭ Siretul și căeĭ ferate Barboși-Brăila (V. Vădeni, com. rur.).

Vădeni, *sat*, cu 390 locuitorĭ, în jud. Covurluiŭ, plasa Horincea, com. Rogojeni, cel maĭ de N. sat al jud. Covurluiŭ, pe malul Prutuluĭ, la 5 kil. de reședința comunală și la 76 kil. de la Galați. (V. Rogojeni, com.).

Vădeni, *cătun*, reședința com. Vădeni, jud. Gorj.

Are o suprafață de 600 hect. și o populație de 710 suflete. (V. Vădeni, com. rur.).

Vădeni, *stație de dr.-d.-f.*, în jud. Brăila, pl. Vădeni, com. Vădeni, pe linia Brăila-Galați, pusă în circulație la 13 Septembrie 1872. Se află între stațiile Brăila (12,4 kil.) și Bărboși (8,1 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mărĭi de $8^{m},39$. Venitul acesteĭ stațiĭ pe 1896 a fost de 8203 leĭ, 20 banĭ.

Vădeni, *moșie* a statuluĭ, de 1120 fălcĭ (cu viĭ cu tot), în jud. Covurluiŭ, pl. Horincea, com. Rogojeni, fostă pendinte de mănăstirea Dobrovățul; cu o arendă de 18550 leĭ.

Vădurelele, *sat*, cu 280 locuitorĭ, în jud. Neamțu, pl. Bistrița, com. Socea, situat spre marginea com. Cîndești. (V. Cîndești, com. rur.).

Văeni, *sat*, cu 90 case, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani, com. rur. Orzești, la 2 kil. de satul Padeșul și la 5 kil. de reședința comuneĭ.

Văeni, *fost pichet de graniță*, în jud. Mehedinți, plaiul Cloșani.

Văgiulești, *com. rur.* și *sat*, jud. Mehedinți, pl. Văilor, la 14 kil. de orașul Turnul-Severin, situată pe valea rîuluĭ Motrul. Se mărginește: la N., cu comunele Covrigi și Strîmptul; la E., cu comunele Miluta, Menții-din-Față, Cernaia și Jirovul; la S., cu comunele Corcova și Imoasa; iar la V., cu com. Samarinești.

Satul formează com. cu satele: Văgiulești - Romîni, Văgiulești-Ungureni, Cîrciul și Valea-Rea, avînd 1400 suflete.

Are 3 biserici și o școală.

Locuitorii posedă: 60 pluguri, 100 care cu boi, 18 căruțe cu cai; 60 stupi.

Dealuri: Cioaca-Mișcodanilor, Dealul - Bozneĭ, Codita - Roșie, Brumaruluĭ, Bălenilor, Albieĭ, Samarineștilor și Dealul-Ciocălăuluĭ.

Văĭ: Valea-Bozneĭ, a-Micșodanilor, a-Brumaruluĭ, a-Albieĭ, a-luĭ-Șemen, a-Răpenilor, și Valea-Vlăeĭ.

Pîraie: Pîrîul-Săbiești lor, valea Nisipoasa, Pîrîul-Brumaruluĭ, ce udă în lung satul Ungureni, Pîrîul-Văgiulești lor, care udă satul Văgiulești, pîraiele Vlaia și Gîrbiĭ, Pîrîul-Rîpenilor, Pîrîul-Văieĭluĭ-Semen, ce udă proprietatea Corcova, Pîrîul - Cîrceluĭ, care toate se varsă în apa Motruluĭ.

Are o șosea comunală, care o leagă cu șoseaua Strehaia-Baia-de-Aramă, precum și alte șosele și drumuri, care o leagă cu comunele vecine.

Văgiulești-Romîni, *sat,* în jud. Mehedinți, pl. Văilor, reședința com. rur. Văgiulești.

Văgiulești-Ungureni, *sat,* cu 60 case, în jud. Mehedinți, pl. Văile, com. rur. Văgiulești. (V. com. rur. Văgiulești).

Văieĭ (Gura-), *cătun* al com. Policiori, jud. Buzăŭ, cu 230 locuitori și 54 case.

Văile, *plasă,* numită și pl. Văilor, jud. Mehedinți, formată din 18 comune și anume:

Brădetul, Corobăile, Cosmănești, Covrigi, Dragostești, Horăști, Leurda, Matăsari, Miculești, Negomirul, Roșiuța, Runcurelul, Slivilești, Strîmptul, Sura, Tehomirul, Țirioiul și Văgiulești.

Se mărginește: la E. și N., cu jud. Gorj; la S., cu pl. Motrul-d.-j.; iar la V., cu pl. Motrul-d.-s. și parte din plaiul Cloșani.

De la 1895 s'a desființat, iar com. aŭ trecut unele la pl. Dumbrava-Motrul-d.-j., altele la pl. Motrul-d.-j.

Văjești, *sat,* cu 100 suflete, jud. Argeș, pl. Gălășești, com. rur. Cerșanele (v. a. n.).

Vălari, *com. rur.,* jud. Gorj, plaiul Vulcan, la N. com. Stănești, așezat pe deal.

Se compune din cătunele: Valari, Curpenul și Curpenelul, cu o suprafață de 282 hect. și o populație de 1835 suflete.

Locuitorii posedă: 54 pluguri, 100 care cu boi, 22 stupi, 250 vite mari cornute, 400 oi, 300 capre, 30 cai și 150 rîmători.

Teritoriul comuneĭ este udat de apa Șușița.

Are o șosea comunală, care vine din spre S., de la Stănești; 20 mori, 4 herăstrae, pentru tăiat scîndurile; 1 școală; 5 biserici, cu 2 preoți și 4 cîntăreți.

Vălari, *cătun* de reședință, al comuneĭ Vălari, plaiul Vulcan, jud. Gorj, situat pe șes și lîngă apa Șușița. Are 120 hect., cu o populație de 687 locuitori. (V. Vălari, com. rur.).

Vălcelele, *sat* și *com. rur.*, pe rîul Argeș, jud. Argeș, pl. Pitești, la 12 kil. de com. rur. Băscovul-Flești (reședința subprefecturei) și la 14 kil. de Pitești. Se compune din 4 sate: Brătească, Capul-Pisculuĭ, Crîmpoteni și Vălcelele. Are 1228 suflete; 2 biserici, una în satul Vălcelele și alta în Crîmpoteni, deservite de 2 preoți, doi cîntăreți și un paracliser; o școală primară mixtă.

Vite: 406 boi și vaci, 20 cai, 9 bivoli, 120 oi, 90 capre și 200 rîmători.

Vălcelele (Dara-de-Sus), *cătun* al com. Dara, jud. Buzăŭ, cu 360 locuitori.

Vălcelele-de-Jos (Olteni), *sat,* cu 998 locuitori, com. rur. Bărcănești, pl. Siul-d.-s, jud. Olt, situat în partea de S. a com., pe valea Iminoguluĭ. (V. Bărcănești, com. rur.).

Vălcelele-de-Sus, *sat,* cu 1117 locuitori, com. rur. Bărcănești, pl Siul-d.-s., jud. Olt, situat în partea de S.-E. a comuneĭ, pe Dealul - Iminoguluĭ. (V. Bărcănești, com. rur.).

Vălcești, vezi Bucecea, sat, com. Călinești, pl. Siretul, jud. Botoșani.

Vălculești, *sat,* jud. Argeș, pl. Pitești, reședința com. rur. Bradul-Geamăna (v. a. n.).

Văleanca, *cătun* al com. Vispești, jud. Buzăŭ, cu 360 locuitori și 95 case.

Văleni, *com. rur.*, jud. Muscel, pl. Argeșelul, la 18 kil. spre S.-E. de Cîmpulung.

Se compune din 4 cătune: Lunca, Plopișorul, Văleni și Vrăbiești, cu o populație de 1781 locuitori.

Se mărginește la N. cu com. Cetățeni-din-Deal, la S. cu proprietatea statuluĭ fostă a mănăstireĭ Vieroșul, la E. cu com. rur. Lăicăi-Runceasa și la V. cu com. rur. Boteni.

Are o biserică și o școală mixtă.

Moşia e a locuitorilor şi se întinde pe o suprafaţă de 700 hect.

Locuitorii aŭ: 505 vacĭ, 520 boĭ, 300 taurĭ, 192 viţeĭ, 40 ţepe, 30 caĭ, 18 armăsarĭ, 12 minjĭ, 450 oĭ, 140 berbecĭ, 279 porcĭ, 123 capre.

In jurul comuneĭ sunt malurile: Ghermăni (la E.), Vîrtopul şi Chiciora (la V.), Cornetul (la N.), Mălăiştea şi Corbul (la S.). La N. este Muşcelul, unde locuitoriĭ aŭ locurĭ de fîneţe.

Este udată de vîlcelele: Muşcelul, Şăroaia şi Brăduleţul, care se împreună în centrul comuneĭ şi se varsă în rîul Dîmboviţa la E. de com. rur. Lăicăi-Runceasa.

La S. se află un deal numit Mormintele.

Văleni, *com. rur.*, pl. Podgoria, jud. Muşcel, la 60 kil. spre S. de Cîmpulung.

Se compune din 2 cătune: Valea-Văleni şi Ciocăneşti, cu o populaţie de 935 locuitorĭ.

Este situată pe ambele malurĭ ale văieĭ numită Valea-Văleni, împresurată de dealurĭ în toate părţile, afară de partea de S., unde se întinde cîmpia moşiilor statuluĭ Radu-Vodă şi Cotmeana, pănă în rîul Argeş.

Locuitoriĭ aŭ: 20 caĭ şi ţepe, 43 viţeĭ, 246 boĭ, 178 vacĭ, 193 oĭ, 66 berbecĭ şi 200 porcĭ.

Gîrla-Vălenilor udă comuna de la N. spre S., apoĭ ţese în şoseaua naţională Bucureşti-Piteşti, curge prin cîmpia Radu-Vodă şi se varsă în rîul Argeş la locul numit «Zăvoiul-Cotmeniĭ». Ea izvoreşte din Valea-Schituluĭ, cătunul Valea-Văleni.

Un număr de 139 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit prin legea de la 1864 pe moşiile statuluĭ Radu-Vodă şi Valea-Văleni.

Are 2 bisericĭ (în fie-care cătun cîte una); o şcoală, datînd din 1855.

Văleni, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Şerbăneşti, situat pe un deal din dreapta Vedeĭ, la 42 kil. de Slatina şi la 20 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se compune din 2 cătune: Văleni şi Popeşti, cu o populaţie de 2546 locuitorĭ. E vechie, fostă proprietate a boierilor Vălenĭ.

Se învecineşte la N. cu Tituleşti, la E. cu rîul Vedea, la S. cu Seaca-Belciugata şi la V. cu Stoicăneşti, de care se desparte prin valea Călmăţuiul.

Are 2 bisericĭ, (în fie-care cătun cîte una), deservite de 3 preoţĭ; o şcoală, înfiinţată la 1877.

Vite: 300 caĭ, 260 ţepe, 1180 boĭ, 510 vacĭ, 40 bivolĭ, 5580 oĭ şi 1050 porcĭ.

Suprafaţa com. e de 8300 hect.

Şoseaua judeţeană Slatina-Roşiori leagă comuna la N. cu Tituleşti şi la S.-E. cu Socetul, din jud. Teleorman. O altă şosea vecinală o leagă la V. cu Stoicăneşti şi cu Seaca-Belciugata la S.-V.

In partea de E. sunt dealul şi rîul Vedea, în care daŭ cîteva vălcele: Tumba, Chicioaia, Pepteşti şi Bindueşti.

Văleni, *com. rur.*, jud. Roman, în pl. Moldova, spre N.-V. de oraşul Roman, la 23 kil. de el şi la 22 kil. de reşedinţa plăşeĭ, în marginea judeţuluĭ. Este formată din satele: Cioplești, David (Scheea), Moreni, Munteni-Ghirăeşti, Munteni-Văleni şi Văleni, reşedinţa. Are o populaţie de 1545 locuitorĭ, 2 bisericĭ, una de zid şi alta de lemn; o şcoală prim. mixtă; cîte-va morĭ pe pîrîul Moreanca.

Este legată cu oraşul Roman prin şosea.

Văleni, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Mijlocul, situată pe dreapta rîuluĭ Olteţul, la 70 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 15 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 754 locuitorĭ; o şcoală şi 2 bisericĭ.

Locuitoriĭ sunt moşneni. Eĭ aŭ: 5 caĭ, 50 boĭ, 20 vacĭ şi 150 oĭ.

Comuna se întinde pe o suprafaţă de 120 hect.

E brăzdată de dealurile: Mureĭ, Mare, Zgîiata-Mare, Sgîiata-Mică, Corbul şi Plodişul şi udată de rîul Olteţul.

Văleni, *suburbie* a com. T.-Ocna, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, situată pe partea stîngă a Trotuşuluĭ.

Văleni, *sat*, jud. Argeş, pl. Loviştea, com. rur. Suici (v. a. n.). Aci este schitul Văleni (v. a. n.), întemeiat de familia Grădiştenilor.

Văleni, *sat*, cu 349 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Mileşti, situat la confluenţa pîrîuluĭ Corniţelul cu pîrîul Răcătăul, la 2500 m. de satul Mileşti-d.-s. (şcoală). Are o biserică catolică, clădită de locuitorĭ la 1850.

Văleni, *sat*, cu 147 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-s., com. Berbinceni, aşezat d'a stînga pîrîuluĭ Odobul şi pe pîrîiaşul Dadalica.

Văleni, *sat*, cu 234 locuitorĭ, în partea de V. a comuneĭ Viltoteşti (v. a. n.), pl. Mijlocul, jud. Fălciŭ, aşezat pe valea Văleni, între dealurile: Dumbrava-Mare şi Comoara, pe unde trece şi pîrîul Făgădăul.

Văleni, *cătun* al comuneĭ Izvoarele, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, în partea despre N. a comuneĭ, situat pe loc şes şi lîngă lanţul de

înălțimĭ din stînga Jiuluĭ, pe marginea șoseleĭ naționale Filiași-Pietroșani.

Are o suprafață de 384 hect. și 160 locuitorĭ. (V. Izvoarele, com. rur.).

Văleni, *sat,* în jud. Neamțu, com. Grumăzești, pl. De-Sus-Mijlocul, cu o suprafață de 400 hect. și o populație de 312 suflete.

Văleni, *sat,* cu 199 locuitorĭ, în jud. Neamțu, com. Vînători-Dumbrava-Roșie (v. a. n.), situat pe malul rîuluĭ Bistrița, lîngă Petro-Dava.

Văleni, *sat,* cu 1287 locuitorĭ, com. cu acelaș nume, pl. Șerbănești, jud. Olt, situat pe malul drept al Vedeĭ. (V. Văleni, com. rur.).

Văleni, *cătun,* cu 110 locuitorĭ, în jud. Putna, pl. Zăbrăuțul, com. Străoani-de-j. (v. a. c.), situat pe malul Șușițeĭ, lîngă pîrîul Valea-Danĭĭ.

Văleni, *sat,* cu 905 locuitorĭ, în jud. Roman, pl. Moldova, com. Văleni, spre N.-V. și la 23 kil. de orașul Roman și la 22 kil. de reședința plășeĭ, pe pîrîul Moreanca. (V. Văleni, com. rur.).

Văleni, *cătun,* al com. Brîncoveni, pl. Oltețul-Oltul-de-Sus, jud. Romanați, la 19 kil. spre N. de Caracal, pe șoseaua Corabia-Rîul-Vaduluĭ și lîngă linia ferată. Altitudinea terenuluĭ de 135 m.

Are 280 locuitorĭ; o biserică.

Văleni, saŭ **Satul-Noŭ,** *sat,* jud. Suceava, pe moșia și în com. Mălini, așezat pe valea pîrîuluĭ Suha-Mare, cu o populație de 685 suflete.

Drumurĭ sunt: la Broșteni (44 kil.) și la Fălticeni (26 kil.). (V. Mălini, com. rur.).

Văleni, *sat,* cu 200 locuitorĭ, în jud. Tutova, pl. Pereschiv, com. Stănuești, spre N. de satul Stănuești.

Văleni, *sat,* jud. Vîlcea, pl. Occlul, com. rur. Păușești-Otăsăul. Are, împreună cu Barcanele, o populație de 517 locuitorĭ; o biserică, rezidită la 1868. Cade în partea de N.-V. a comuneĭ, la 1 1/2 kil. de căt. Ursărești și este udat de rîul Otăsăul.

Văleni (Schitul-), *schit,* cu 40 de maicĭ, pe rîul Topologuluĭ, jud. Argeș, plaiul Loviștea, la două ceasurĭ de Tigveni și la 5 de Curtea-de-Argeș. Acest schit a fost întemeiat de familia Grădiștenilor și pănă la 1818 a fost schit de călugărĭ, iar de la această dată s'aŭ așezat aicĭ maicĭ. Biserica, cu hramul Sf. Troița, este în stare bună, iar zidurile mănăstirĭĭ sunt în ruine. Intre cărțile vechĭ ale acesteĭ mănăstirĭ se află un liturghier din vremea mitropolituluĭ Theodosie. Această mănăstire este întreținută de stat (are doĭ preoțĭ, un cîntăreț și un paracliser) și se înscrie pe tot anul în budgetul ministeruluĭ de Culte o sumă de 13231 leĭ pentru întreținerea maicelor și pentru serviciul divin.

Văleni, *schit,* jud. Neamțu. (V. Văleni, sat.)

Văleni (Vatra-Schituluĭ-), *moșie* a statuluĭ, cu o întindere de 610 pogoane, din care 500 pogoane pădure, jud. Argeș, pl. Loviștea. Pe moșie se află case, magaziĭ, o moară și o piuă.

Văleni-Buriașul, *sat,* com. rur. Cociocul (v. a. n.), pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat la N. de Cociocul, format din 2 trupurĭ: Văleni și Buriașul, ambele pe malul drept al rîuluĭ Ialomița și înconjurate la S. de pădurea Radu-Vodă.

Are o suprafață de 236 hect., cu o populație de 260 locuitorĭ.

Văleni-de-Munte, *com. urb.,* plaiul Teleajenul, jud. Prahova, situată în partea de N. a orașuluĭ Ploești.

Se compune din 3 cătune: Văleni (Tîrgul-), Turburea și Valea-Garduluĭ, cu reședința com. în Tîrgul-Văleni și o populație de 3000 locuitorĭ.

E udată prin centru de rîul Văleanca, alimentată de Valea-Teișenceĭ.

In vecinătatea tîrguluĭ Văleni sunt: la E., Păcureți, cu bogate surse de păcură; la V., Valea-Slăniculuĭ, cu bogate mine de sare; la N., văile Teleajenuluĭ și Drajneĭ, pe care sunt situate istoricele sate: Meterezele, Piscul-Doruluĭ, Teișani, Drajna, Homoriciul, etc., iar spre S., e Gura-Vitioareĭ.

Acest orășel, ca și Tîrgșorul, Gherghița și Cîmpina, trebue să fie foarte vechiŭ, poate chiar din timpul luĭ Mircea-cel-Bătrîn, și trebue să fi fost pe la 1503 în toată splendoarea, de oare-ce se găsea la această dată în relațiunĭ comerciale cu Brașovul.

Are o stație telegrafo-poștală, un spital și o farmacie.

P'aci trece șoseaua județeană Ploești-Bratocea, ce pleacă din Ploești pe bariera Văleni și ia direcția spre N., pe Valea-Teleajenuluĭ, legînd maĭ toate comunele de pe această vale.

In apropiere de orășel se vede frumosul pod făcut de curînd pe rîul Teleajen, la locul numit Hanul Roșu.

Intre fondatorii acestuĭ orăşel se menţionează maĭ cu seamă familia Berivoeştilor şi a luĭ Marcu Bărceanu. In ocolniţa (hotărnicia) Drăjnenilor-d. s., din 1625, se citeşte: «Şi am stăpînitără aşa din vremile năvălirilor Tătarilor în ţara Ungurească (Transilvania), cînd neamul Berivoeştilor hălăduia pre'ngruiul Teişanilor şi valea Vălencĭĭ; iar Bărcenĭĭ pe malul şi valea Teleajenuluĭ, etc.».

Are 6 bisericĭ, dintre care cele maĭ vechĭ sunt: a Berivoeştilor şi a Bărcenilor, apoĭ mănăstirea catedrală (mănăstire închinată la muntele Athos) şi biserica Sf. Ioan din oraşul de sus; o şcoală de băeţĭ şi una de fete.

Pe la 1830, era aci, chiar în catedrala oraşuluĭ, o şcoală unde se învăţa greceşte.

La 1839, pe lîngă şcoala grecească, maĭ funcţiona şi o şcoală normală, frecuentată de 139 copiĭ, condusă de David Almăşanu. La 1845 şi 1846, şcoala normală avea 80—90 copiĭ.

In jurul orăşeluluĭ se întind viile Mălăeştilor şi ale Gornetuluĭ, cu frumoase livezĭ şi cu tot felul de pomĭ.

La începutul luneĭ Iunie 1788, fiind Domn Mavrogheni şi avînd războiŭ cu Austriacĭĭ, pe cînd el se afla la Văleni-de-Munte, i-a venit veste de izbinda ce armata sa a repurtat la vama Buzăuluĭ în contra Austriacilor.

Acolo aŭ căzut 1000 de ostaşĭ austriacĭ şi mulţĭ aŭ fost prinşĭ viĭ.

Văleni-din-Vale, *sat,* jud. Muşcel, plaiul Dîmboviţa, com. rur. Văleni (v. a. n.). Are 2 bisericĭ: una fondată, în 1827, de Sărdarul Scarlat Iorgulescu din Cîmpulung şi cea-l'altă în 1856 de Niţă M. Lungu, Niţă Mirică, Stanciŭ Zăbavă şi Niţă Ştefănescu; o şcoală.

Văluga, *pichet de graniţă* pe marginea Dunăreĭ, în jud. Mehedinţi, pl. Blahniţa, com. rur. Batoţi.

Vălduţa-de-Jos, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Mierea-Birnici (v. a. n.), cu 119 suflete.

Şoseaua vecinală pune cătunul în legătură la S. cu Miericica, iar la N. cu Văluţa-d.-s.

Văluţa-de-Sus, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, com. Mierea-Birnici, cu 344 suflete.

Şoseaua vecinală pune cătunul în legătură la S. cu Văluţa-d.-j., iar la N. cu Marineşti.

Vămile, *tîrlă,* jud. Brăila, la 6 kil. spre S.-V. de satul Osman, lîngă movila cu acelaş nume, înfiinţată la 1878 pe moşia Moroteşti, din com. Osman.

Are o populaţie de 37 suflete; 30 caĭ, 90 vite marĭ cornute, 100 oĭ şi 20 rîmătorĭ.

Văratica, *sat,* jud. Argeş, pl. Loviştea, com. rur. Racoviţa (v. a. n.).

Văraticile, *sat,* cu 461 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Runcul (v. a. n.).

Văraticile, *sat,* jud. Vîlcea, pl. Horezul, com. rur. Costeşti, situat pe ambele maluri ale rîuluĭ Bistriţa, la 2 kil. de cătunul Costeşti, unde e reşedinţa com. şi şcoala.

Are o biserică de lemn şi tencuită, cu hramul Adormirea, fondată de preotul Nicolae Briceag la 1840.

Văraticul, *sat,* pe moşia Dumbrăveni, în partea de S.-V. a comuneĭ Dumbrăveni (v. a. c.), jud. Botoşani, pl. Siretul, pe valea pîrîuluĭ Văraticul saŭ Gheorghiceseĭ. Are o populaţie de 312 suflete.

Văraticul, *sat,* în jud. Tutova, pl. Pereschivul, com. Şendreşti, spre E. de satul Şendreşti.

Văraticul, *mănăstire de călugăriţe,* jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Filioara, înfiinţată pe la finele veaculuĭ XVIII de cuvioasa maică Nazaria, sub conducerea stareţuluĭ Paise, de la Mănăstirea Neamţu.

Biserica cea mare s'a zidit, după cum arată inscripţia deasupra bisericeĭ, la 1807, de către Iosif Ieromonahul şi simonahia Olimpiada, cu ajutorul maicilor şi altora buniĭ credincioşĭ.

Elena Paladi dărui acesteĭ mănăstirĭ moşiile: Vălileşti, Cleja, Zerneşti, Perişani, cu trupurile ce ţin de ea.

Simonahia Elisabeta Balş îĭ dărui moşia Vultureşti, cu trupurile alăturate.

La 1841 a fost reparată de către Scarlat Paladi şi simonahia Fevronia.

Mănăstirea Văraticul maĭ avu şi următoarele proprietăţĭ: Băileşti (jud. Dorohoiŭ), Brătuleţul (jud. Neamţu), Buciumeni şi Vladnica (jud. Tecuciŭ), Buhaiul şi Sărata (jud. Neamţu).

In mănăstirea Văraticul se află o şcoală de fete.

In vara anuluĭ 1900, tot centrul şi biserica mănăstireĭ aŭ ars. S'a restaurat în anĭ următorĭ.

Situată într'o pozitiune frumoasă, alăturĭ de băile Bălţăteşti, de Tîrgul-Neamţuluĭ şi de mănăstirea Agapia, e foarte frecuentată în timpul vereĭ ca staţiune climaterică.

Văraticul, *pîrîŭ,* ce izvoreşte din muntele Măgura-Văraticul, jud. Neamţu, pl. de Sus-Mijlocul, comuna Filioara; curge în direc-

ţiune V.-E., trecînd pe la mănăstirea Văraticul, străbate apoĭ şoseaua judeteană Piatra-Neamţu, între kil. 30—31, şi se varsă pe dreapta pîrîuluĭ Topoliţa, în faţa satuluĭ Topoliţa, după ce primeşte pe dreapta pîrîiaşele Sărata (Bălţăteşti) şi Gindăoani.

Vărăria, *sat,* în jud. Fălciŭ, pl. Podoleni, com. Drănceni. Se maĭ numeşte şi Vărăria-Buzneĭ de la fraţiĭ Buzneştĭ, care aŭ şi eĭ o parte de moşie în trupul moşieĭ statuluĭ. Suprafaţa teritoriuluĭ e de 600 hect., cu o populaţie de 66 suflete.

Vărăşti, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Borcea, situată în partea de S.-V. a plăşeĭ, între comunele Ulmul şi Ciocăneşti-Sîrbĭ, pe malul de N. al laculuĭ Boianul şi la gura văiĭ Andolina.

Teritoriul comuneĭ se întinde din Dunăre spre N., pe o suprafaţă de 8700 hect. Este proprietatea statuluĭ, fostă a mănăstireĭ Viforita, arendată pe periodul 1893-1898 cu 190000 leĭ.

Are o populaţie de 1326 locuitorĭ; o şcoală primară mixtă; o biserică, cu un preot şi douĭ dascălĭ.

Improprietăriţĭ după legea rurală din 1864 sunt 163 locuitorĭ, în 1878 s'aŭ maĭ împroprietărit 12, şi neîmproprietăriţĭ se maĭ află 154 locuitorĭ.

Este udată de Dunăre şi de lacurile: Boianul, Sticlinul, Cocenosul, Lunguleţul, Luminosul şi Găvanele, avînd braţele (privalele): Cochira, Bătrîna şi Moş-Mihaiŭ, care leagă Dunărea cu lacurile.

Vărăşti, *sat,* reşedinţa com. rur. Vărăşti Obedeni, pl. Sabarul, jud. Ilfov, situat la E. de Bucureşti, pe malul stîng al rîuluĭ Sabarul. Intre Vărăşti şi Cîmpurelul, malul drept al rîuluĭ Sabarul e foarte zmîrcos.

Se întinde pe o suprafaţă de 2300 hect., cu o populaţie de 1700 locuitorĭ. (V. Vărăşti-Obedeni).

Vărăşti-Obedeni, *com. rur.,* pl. Sabarul, jud. Ilfov, situată la 24 kil spre E. de Bucureşti, lîngă rîul Sabarul. Stă în legătură cu Ghimpaţi şi Dobreni prin şosele vecinale.

Se compune din satele: Obedeni şi Vărăşti, cu o populaţie de 2355 locuitorĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 3255 hect.

Are 2 bisericĭ (în fie-care cătun cîte una); 1 şcoală mixtă; 1 moară cu aburĭ; 2 maşinĭ de treerat; 3 podurĭ.

Locuitoriĭ posedă: 364 plugurĭ: 346 cu boĭ, 18 cu caĭ; 405 care şi căruţe: 338 cu boĭ şi 67 cu caĭ; 341 caĭ şi iepe, 8 armăsarĭ, 697 boĭ, 354 vacĭ şi viţeĭ, 52 bivolĭ, 103 bivoliţe, 23 capre, 142 porcĭ şi 2096 oĭ.

Vărăşti-de-Jos (Băjenari), *sat,* jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, com. rur. Dascălul-Creaţa (v. a. n.), situat la S. de Vărăşti-d.-s., aproape de unde izvoreşte Valea-Mostiştea, pe o suprafaţă de 161 hect. şi cu o populaţie de 259 loc.

Vărăşti-de-Sus (Pitar-Moşu), *sat,* jud. Ilfov, pl. Dîmboviţa, com. rur. Dascălul-Creaţa (v. a. n.), situat spre N. de Bucureşti, aproape de unde izvoreşte valea Mostiştea, pe o suprafaţă de 140 hect. şi cu o populaţie de 304 locuitorĭ.

Vărbila, *sat,* cu 519 locuitorĭ, com. rur. Hîrsa, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Aci e mănăstirea Vărbila.

Vărbila, *mănăstire,* jud. Prahova, fondată de Radu Voevod Basarab, la 1510.

Preotul Gr. Musceleanu susţine că această mănăstire s'a edificat la 1533 de Dragomirescu Spătar, după cum ar proba următoarea inscripţiune din frontispiciŭ:

Acest hram (biserică) cu Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, s'a zidit de Jupîn Dragomirescu, mare Spătar şi Jupîn Toma Ban, Septembre în 14, din leatu 7041, i Jupîn Caran, Biv... (aci literile lipsesc).

Aci e mormîntul luĭ Laiot Vodă Basarab, cu următoarea inscripţie:

Basarab Laiot Voevod, ce aŭ fost tăiat de Radul Vodă Călugărul şi în pomenirea părinţilor săĭ, la anul 7043 (1535), luna Octombre, s'aŭ pristăvit şi robul luĭ D-zeŭ Jupîn Stanciu, marele Vistier, fie-ĭ pomenire.

Această mănăstire a fost metoh al mănăstireĭ Mărgineni.

Vărbila, *trup de pădure* al statuluĭ, în întindere de 2470 hect., pendinte de com. Podeni, pl. Podgoria, jud. Prahova, care, împreună cu trupul Păcăloaia (208 hect.), formează pădurea Vărbila-Păcăloaia.

Vărbila-cu-Trupurile, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Mărgineni, jud. Prahova, care pe periodul 1887-97 s'a arendat cu 6200 leĭ anual. De această moşie aparţine şi trupul Benga din Buzăŭ.

Vărbila-Păcăloaia, *pădure* a statuluĭ, în întindere de 2678 hect., pendinte de com. Podeni, pl. Podgoria, jud. Prahova, formată din trupurile: Vărbila (2470 hect.) şi Păcăloaia (208 hect.).

Vărbilăul, *plaiŭ,* jud. Prahova. Se mărgineşte la E. cu plaiul Teleajenul şi o parte din plasa

Podgoria, de care se desparte într'o mică parte prin rîul Slănicul şi comunele: Poiana, Mălăeşti şi rîul Teleajenul; la S., cu parte din plăşile Tîrgşorul şi Filipeşti; la V., cu plaiul Prahova şi plaiul Peleşul; iar la N., cu Transilvania, de care se desparte prin munţiĭ Carpaţi.

Se compune din Slănicul, com. urb., şi din 11 comune rurale: Bertea, Cocorăşti-Misli, Cosminele, Livadea, Mălăeşti, Poiana-de-Vărbilăŭ, Ştefeşti, Strîmbeni, Trestioara, Vîlcăneşti şi Vărbilăul, cu reşedinţa sub-prefecturei în com. Slănicul.

Cea maĭ populată comună din plaiul Vărbilăul este com. Mălăeşti, apoĭ vin Strîmbeni, Vîlcăneşti, Vărbilăul. Cele maĭ puţin populate sunt: Trestioara, Poiana-de-Vărbilăŭ şi Livadea.

S'a desfiinţat în 1895, trecîndu-se comunele la pl. Cîmpul-Tîrgşorul şi Teleajenul.

Vărbilăul, *com. rur.* şi *sat*, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova. Se crede că datează de vr'o 250 de anĭ.

Este situată pe văile apelor Vărbilăul şi Slănicul, la 30 kil. departe de capitala judeţuluĭ şi la 7 kil. de reşedinţa plaiuluĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Slănicul şi Livadea; la S., cu com. Poiana-de-Vărbilăŭ; la E., cu com. Bughiile şi la V. cu Trestioara.

Are o populaţie de 1699 locuitorĭ; 2 biserecĭ, una vechîe, fondată cam de vr'o 80 de anĭ, de Ion Teleanul şi Lazăr Moldoveanu, şi alta nouă, fondată de Nica Filip şi locuitoriĭ; 1 şcoală şi 3 morĭ.

Locuitoriĭ comuneĭ se ocupă mult cu cărăuşia.

In comună sunt: 20 dulgherĭ, 2 zidarĭ, 10 butarĭ, 3 rotarĭ şi 5 fierarĭ.

Parte din locuitorĭ sunt moşnenĭ şi parte s'aŭ improprietărit la 1864. Atuncĭ s'a dat la 181 locuitorĭ 477 hect. din moşia Colţiĭ, proprietate a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti şi a moşnenilor. Eĭ aŭ: 30 caĭ şi îepe, 346 boĭ, 244 vacĭ, 8 bivolĭ, 461 porcĭ, 365 oĭ şi 40 capre.

Suprafaţa comuneĭ e de vr'o 1500 hect.

In raionul comuneĭ sunt cîteva izvoare, ce conţin pucioasă.

E brăzdată de vîrfurile: Măgura, Tîmpa, Viia Popiĭ şi Gîlma, acoperite cu pădurĭ şi păşunĭ. Este străbătută de la N. la S. de gîrla Vărbilăul, în care, la punctul numit Gîndeşti, se varsă apa Slănicul, şi de văile: Stejarului, Petroasa, Cotuni, Surli, Băeşti (v. a. c.).

In comună sunt două şosele, înlesnind comunicaţia spre com. urb. Slănicul şi Livadea.

Vărbilăul, *rîŭ*, jud. Prahova, izvoreşte din muntele Rădila-Mare; udă comunele Ştefăneşti, Livadea, Vărbilăul; străbate com. Poiana-de-Vărbilăŭ, plaiul Vărbilăul şi Mălăeşti şi se varsă în rîul Teleajenul.

In raionul com. Vărbilăul pîrmeşte văile: Slănicul, cu afluentele Valea-Pietroasă, Stejarul, Cotuna, Băeşti şi Surli.

Vărlăneşti, *sat*, cu 50 locuitorĭ, com. Godineşti, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ, situat pe deal, în partea de N. a comuneĭ, la 9 kil. şi 200 m. de reşedinţa com.

Vărsătura, *com. rur.*, în pl. Girlele, jud. Putna, situată lîngă Odobeşti, pe poale de deal, la împreunarea gîrleĭ Vărsătura-Mare cu Vărsătura-Micĭ, la 3 kil. de subprefectura plăşeĭ şi la 15 de capitala judeţuluĭ.

Se compune din cătt. Pădureni şi Vărsătura, unde e şi primăria comuneĭ.

Are o populaţie de 1182 suflete; 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Treĭ-Ierarchĭ, în cătt. Vărsătura, şi 1 filială, cu hramul Sf. Vasile; o şcoală mixtă.

Pe toată întinderea comuneĭ sunt plantate viĭ şi pădure.

Locuitoriĭ posedă: 4 pluguri; 180 boĭ, 54 vacĭ, 23 caĭ, 15 oĭ, 7 capre şi 50 porcĭ.

Pe teritoriul comuneĭ, la poalele munteluĭ Măgura, se află schitul Bolucul, la 40 kil. de cătt. Padureni, şi urmele cetăţeĭ Crăciuna (v. a. n.).

Vărsătura, *cătun*, în comuna cu acelaş nume, pl. Girlele, jud. Putna, situat lîngă Odobeşti, la împreunarea pîrîuluĭ Vărsătura-Mare cu Vărsătura-Micĭ.

Vărsătura, *cătun*, jud. Brăila, la 2 kil. spre N. de satul Chiscani, aproape de Brăila. Are 87 locuitorĭ şi o biserică.

Vărsătura, *pichet vechiŭ de frontieră*, pe Dunăre, în pl. Ialomiţa-Balta, în dreptul satuluĭ Cegani, jud. Ialomiţa.

Vărsătura, *ostrov*, în jud. Brăila, com. Berteşti-d.-s., între canalul Cremenea şi Mînuşoaia, avînd o lungime de 6 kil.

Vărşeşti, *sat*, cu 150 locuitorĭ, com. rur. Gura-Bouluĭ, pl. Vedea-d.-s., jud. Olt.

Vărzari, *sat*, cu 410 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Deduleşti-Vărzari (v. a. n.).

Vărzari, *sat*, pe rîul Argeş, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Borleşti-Vărzari (v. a. n.).

Vărzăreşti, *schit*, în jud. R.-Să-

rat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, situată în partea de V. a com., pe pîrîul cu acelaș nume, și lîngă lacul saŭ heleșteul Vărzărești. S'a zidit în anul 1644 de Radu-Vărzarul, vel Armaș al luĭ Mateĭ Basarab; la început a fost metoh al Mitropolieĭ din Bucureștĭ. Are 20 călugărĭ.

Vărzărești, *pădure*, de 675 hect., jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia, lîngă schitul Vărzărești.

Vărzăroaia, *sat*, com. rur. Petroșani (v. a. n.), plaiul Nucșoara, jud. Mușcel.

Văscani, *com. rur.*, situată la S.-E. pl. Siretul-d.-s., jud. Suceava, la 52 kil. de Fălticeni. Se mărginește la E. cu com. Băiceni, din jud. Iași, la V. cu com. Păşcani, la S. cu com. Cucuteni (Iași) și Ruginoasa și la N. cu com. Lespezile și jud. Botoșani.

Are forma unuĭ poligon neregulat. E compusă din satele: Văscani, reședința, Boldești, Hărmănești, Todirești-Bălușești, Stroești și Laiul. Inainte de 1876 forma o singură comună cu Ruginoasa.

Are o populație de 2720 suflete; 5 biserici ortodoxe, cu 3 preoți și 6 cîntăreți, și una lipovenească, în Băloșești; 3 școlĭ rurale mixte.

Vite: 246 caĭ, 660 boĭ, 402 vacĭ, 2499 oĭ, 3 capre și 181 porcĭ.

Altitudinea 320–330 m. E udată de pîraele: Văscani, Boldești, Hărmănești, Ciumalul, Drăgoteni, Răgoaza, Checea și Budăile.

Are o suprafață de 9012 hect.

Improprietăriți în 1864 și 1878 sunt 586 locuitorĭ, stăpînind 1753 fălcĭ și 50 prăjinĭ, afară de ceĭ din Stroești și Laiul, cărora le-a fost lăsată prin testament de Smaranda Costin moșia în mărime de 210 fălcĭ.

Locurĭ însemnate în comună sunt: Dealurile Osoiul și Cetățuia, din care s'aŭ scos anticităților de d-niĭ Sturza, Tocilescu, Butculescu și Beldiceanu.

In marginea V. a moșieĭ Hărmănești, d'asupra satuluĭ Blăgești din com. Păşcani, se văd ruinele uneĭ biserici marĭ, despre care se zice că ar fi fost făcută de către Logofătul Tăutul, marele diplomat al luĭ Bogdan-Vodă.

Văscani, *sat*, pe moșia și în com. cu acelaș nume, jud. Suceava, așezat pe țărmurile pîrîuluĭ Păunești și coastele dealuluĭ Păunești, 501 suflete.

Drumurĭ sunt la Ruginoasa (3 kil.) și la Costești (3 kil.) (V. Văscani, com. rur.).

Văsieşti, *com. rur.*, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, așezată la poalele munteluĭ Tarnița și în valea pîrîuluĭ Urminișul-Mare. Se compune din 5 cătune: Văsiești, reședința, Leorda, Vermești, cu secția Glodurile, Urminișul saŭ Hîngani și Șipoteni.

In Condica Liuzilor se găsesc treĭ sate din această comună: Văsiești, Urminișul și Leorda, de unde încă de pe atuncĭ se exploata păcura.

Se mărginește la E. cu teritoriul comunelor Moinești și Podurile, la S. cu al com. Dărmănești, la V. cu al com. Comănești și la N. cu al com. Moinești.

Este străbătută de pîrîurile Urminișul-Mare și Busuiocul și brăzdată de muntele Tarnița și dealurile Leorda, Babelor, Busuiocul și Nogea.

Are o populație de 1911 locuitorĭ; o școală mixtă, care funcționează din 1885 în satul Vasiești; 4 biserici, cîte una fie-care cătun, deservite de 3 preoți și 7 cîntăreți.

Vite: 64 caĭ, 1003 vite cornute, 280 porcĭ, 321 capre, 1972 oĭ. Locuitoriĭ aŭ 102 stupĭ.

După legea rur. din 1864 s'aŭ împroprietărit 247 locuitorĭ, cu 892 fălcĭ, 46 prăjinĭ și 34 stînjenĭ pămînt.

Teritoriul comuneĭ are o întindere de 2578 hect.

Este străbătută de calea județeană Ocna-Comănești-Moinești.

Distanțele: la Bacăŭ, capitala districtuluĭ, 50 kil.; la Moinești, reședința plășeĭ, 3 kil.; la com. Podurile, 7 kil.; la com. Comănești, 3 kil., și la com. Dărmănești, 11 kil.

Văsieşti, *sat*, cu 810 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, și reședința comuneĭ cu acelaș nume, situat pe pîrîul Urminișul, care 'l udă prin mijloc. (V. Visiești, com. rur.).

Văsuiul, *com. rur.*, în jud. Putna, pl. Vrancea, la 17 kil. de subprefectura plășiĭ și la 54 de capitala județuluĭ.

Este udată de pîraiele: Văsuiul, Sărățelul și Zgribincea.

Are o populație de 402 suflete și 1 biserică parohială, cu hramul «Sf. Nicolae».

Locuitoriĭ posedă: 16 plugurĭ, 2 morĭ de apă; 162 boĭ, 150 vacĭ, 33 caĭ, 830 oĭ, 10 capre și 81 porcĭ; 3 fabricĭ de rachiŭ; o rotărie.

Vătaşi, *sat*, com. rur. Crîmpoaia, pl. Șerbănești, jud. Olt, situat pe malul drept al Dorofeiuluĭ, cu 320 locuitorĭ.

Vătaşi-Banov, *cătun*, com. Preaj-

ba, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca. (Vezĭ com. Preajba).

Vătășani, *vechia numire a satuluĭ* Nenciulești, pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman.

Vătășești (Tinculești), *sat,* cu 50 familiĭ, jud. Argeș, pl. Topologul, com. rur. Giurgiuveni-Vătășești (v. a. n.). Are o biserică, «Buna-Vestire».

Vătășești-de-Jos, *sat,* cu 25 familiĭ și 100 suflete, jud. Argeș, pl. Pitești, com. rur. Bradul-Geamăna (v. acest nume). Are o biserică, «Sf. Mateĭ».

Vătășești-de-Sus, *sat,* jud. Argeș, pl. Pitești, com. rur. Bradul-Geamăna (v. a. n.).

Văvălugi, *cătun,* al. com. Boziorul, jud. Buzău, cu 140 locuitorĭ.

Vechia, *sat,* cu 254 locuitorĭ, com. rur. Dăești, pl. Oltul-d.-s., jud. Vîlcea, situat la 1 1/2 kil. de cătunul Curtea, unde e școală.

Vechia, *mahala,* com. rur. Sinești, pl. Oltețul-d.-s., jud. Vîlcea.

Vedea, *rîŭ.* Izvorește din dealul Dăduiești, jud. Argeș, curge către S., intră în jud. Oltul pe lîngă Topana, udă Făgețelul, Alunișul, Spineni și Tătulești, la N. căreia primește pe stînga pîrîul Eiul; udă Optași și aproape de cătunul Ungheni, com. Corbul, se împreună pe stînga cu Vediția, care izvorește tot din dealurile județuluĭ Argeș, aproape de Pitești, și intră în jud. Olt, la Rîjețul-Vieroș, udă Rîjețul-Govora, Vața, Bărăștĭ-de-Vede, Bărăști-de-Cepturĭ, Vlaici, Colonești și Maldărul.

De la Cerbul, Vedea maĭ udă Buzești și aproape de com. Icoana se încarcă pe dreapta cu pîrîul Plapcea, udă com. Florul, unde primește pîrîul Florișorul. De aci înainte servește de hotar între jud. Olt și Teleorman. Trece pe la E. de măgura Mihaĭ-Vodă și la S. de cătunul Ungurei, com. Tătulești, pe dreapta se încarcă cu pîrîul Dorofeiul saŭ Șerbănești. Apoĭ curge tot pe hotar pînă la E. de cătunul Popești, com. Văleni, de unde ia direcția S.-E. și intră în jud. Teleorman la punctul Bădești, unde se varsă într'însul rîul Cotmeana.

De la Bădești, urmează cît-va în linie aproape dreaptă pînă în dreptul com. Socetul, de unde apucă spre N.-E. spre Roșiori și de acolo la Alexandria, apoĭ spre S., primind apele rîuluĭ Teleorman, între comunele Cervenia și Beiul și după maĭ multe cotiturĭ varsîndu-se în Dunăre odată cu Gîrla-Mare, la hotarul dintre Găojani și Petroșani, din jud. Vlașca.

De la Bădești și pînă unde se împreună cu Teleormanul, Vedea taie jud. Olt în diagonală. Afluențiĭ Vedeĭ sunt: Cotmeana, Tecuciul, Bratcovul, Burdea saŭ Zbîrgleaza, Pîrîul-Ciineluĭ împreunat cu Tinoasa și Teleormanul, precum și maĭ multe pîraie și pîrîiașe, ca Bărăcea, Cîrsteasca și Nanovul. Pe partea dreaptă are ca afluențĭ principalĭ Plapcea și Vediția în jud. Olt, cum și pîraie și pîrîiașe ca Florișorul, Dorofeiul și altele. Cu toțĭ afluențĭ săĭ marĭ și micĭ, rîul Vedea, pînă la oare-care depărtare de Roșiori, are volum de apă foarte mic; adesea e aproape de tot sec. Din apropiere de Alexandria își mărește volumul din ce în ce maĭ mult pînă la Dunăre. Albia luĭ este foarte largă, neregulată și plină de nisip foate fin. Pe timpurĭ de ploĭ marĭ și la topirea zăpeziĭ, Vedea vine foarte mare și se revarsă peste marĭ întinderĭ. În acest rîŭ se găsește peștișorul numit pitroc, precum și puține varietățĭ de peștĭ obicinuițĭ, maĭ ales crap.

În tot cursul săŭ are o lungime de aproape 200 kil.

După istoria luĭ Dionisie Fotino, rîul Vedea se numea în vechime Apa-Vinătă.

Vedea-de-Jos, *plasă,* jud. Olt. Se mărginește la N. cu pl. Vedea d.-s., printr'o linie dreaptă, dusă de la S. de com. Alunișul, la S. de com. Bărăști-de-Cepturĭ; la E., se mărginește cu jud. Argeș; la S., cu pl. Mijlocul și la V., cu pl. Oltul-d.-j., avînd ca hotar despărțitor în cea maĭ mare parte rîul Plapcea-Mare (Vezĭ Oltul, județ).

Coprinde 14 com. rur. (cu reședința în com. Tătulești), adică: Calugări, Colonești, Constantinești, Maldărul, Mircești, Mogoșești, Negreni, Poborul, Scornicești, Spineni, Șuica, Tătărei, Tătulești, Vlaici.

Acum face parte din pl. unite Oltul-Vedea, care aŭ 54 comune.

Vedea-de-Sus, *plasă,* jud. Olt. Se mărginește la N. și E. cu jud. Argeș, la S. cu pl. Vedea-de-jos, și la V., cu pl. Oltul-d.-s. (V. Oltul, jud.).

Coprinde 14 comune rurale, cu reședința în com. Chilia, adică: Alunișul, Bărăști-de-Cepturĭ, Bărăști-de-Vede, Chilia, Făgețelul, Fata, Gura-Bouluĭ, Izvorul, Mereni, Profa, Rîjețul-Govora, Rîjețul-Vierosul, Topana și Vața.

Face acum parte din plășile unite Oltul-Vedea.

Vederoasa, *lac,* jud. Constanța, pl. Medjidia, pe teritoriul co-

muneĭ rurale Rasova, situat în partea de S.-V. a plășeĭ și în cea de N. și N.-V. a comuneĭ, lîngă malul drept al Dunăreĭ. Comunică cu Dunărea, de care este alimentat, printr'o mică gîrlă, lungă de aproape 1 kil.

Diferitele părțĭ ale sale poartă deosebite numirĭ: la E., se numește Baciul; la V., Limpezișul; la S.-E., Sărpul. Intreaga baltă se maĭ numește și Vlah-Chioi.

Satele așezate pe malurile sale sunt: Alimanul, pe malul de V. al părțeĭ Limpezișul, Vlah-Chioi pe cel de E. al Vederoaseĭ; iar învecinate sunt: Bac-Cuius, Polucci, Talașman la S. (3—4 kil), Rasova, la 3 kil. spre E. Basinul săŭ e considerabil, coprinzînd 80000 hect. (800 kil) și teritoriile com. Rasova, Alimanul, Enigea, Mamut-Cuius. Este coprins între dealurile: Zbreia, Catița, Chior-Cuius, Echi-Iuiuc-Obeac, Mulver-Acceuci și Ghiol-Punar, la V.; hotarul județuluĭ la S. (de la movila Sarîm-Bașa și pănă la movila Bali-Iuc); dealurile Baicul, Ciocanul, Ceșme, Canlî, Piribei, Caciamac-Orman-Bair, Sarî-Iuc-Bair, Cultimeș-Bair, Alibi-Chioi, Cara-Omer și Bair-Iuiuc, la E.

Are 700 hect.; conține mult pește, al căruĭ venit (peste 10000 leĭ) aparține statuluĭ.

Vedița, *pîrîŭ*, izvorește din dealurile jud. Argeș, de lîngă Pitești și se varsă în rîul Vedea, la căt. Ungheni, din jud. Olt.

Veghiurile, *cătunaș*, al comuneĭ Trestioara, jud. Buzăŭ, cu 30 locuitorĭ; e alipit de căt. Crivelești și situat pe terenul cel maĭ steril din județ.

Veja-Clăcași, *sat*, la marginea jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Stănița, spre E. și la 3 kil. de satul Stănița, (V. Stănița, comună).

Veja-Lingurarĭ, *sat*, pl. Siretul-d.-s., com. Stănița, spre E. și la 3 kil. de satul Stănița, în marginea județuluĭ Roman. (V. Stănița, comună).

Vela, *com. rur.*, jud. Dolj, plasa Dumbrava-d.-j., situată pe Dealul-luĭ-Stupineață, dealul Burdiosul, dealul Mocirla și șesul Desnățuiul, la 38 kil. de Craiova și la 16 kil. de Virtopul, reședința plășeĭ Dumbrava-d.-j.

Se învecinește la N. cu com. Terpezița, la S. cu com. Sălcuța, la V. cu com. Carpeni, pl. Dumbrava-d.-s., și cu com. Cornul și la E. cu com. Ciutura.

Dealurĭ: Stupineața, Burdiosul și Mocirla, acoperite de pădurĭ.

Este udată de rîul Desnățuiul, ce trece prin S. com., cu direcțiunea V.-E., și care are un pod pe dînsul în localitatea numită Rîpa-Roșie.

In vechime com. coprindea satul Plopșorul, com. Gubancea, și satul Sabarul, care era despărțit în două mahalale, Suharul-Mare saŭ Sabarul-Mare și Suharul-Mic saŭ Sabarul-Mic, care azĭ sunt unite și compun actualul sat Sabarul. Azĭ com. Vela coprinde 4 sate: Vela, reședința, Bucoviciorul, Sabarul și Cetățuia.

Aci se află Cetățuia, ruină de cetate romană.

Are o populație de 1741 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una în Bucoviciorul, cu hramul Sf. Voevozĭ, fondată de proprietara S. Roschoschi și cea-l'altă în Vela, fondată de locuitorĭ, și cu hramul Sf. Nicolae; 2 școale mixte.

Suprafața com. este aproximativ de 8750 pog.

Moșiile se numesc: Vela, ce aparține la maĭ mulțĭ proprietarĭ, precum și sătenilor; Cetățuia, aparținînd statuluĭ, și cu venitul anual între 4000—5000 leĭ; Bucoviciorul și Sabarul.

Pădurĭ: Cetățuia, în întindere de 250 hect. și 58 ariĭ, aparținînd statuluĭ, și amenajată; Leurdoasa, de 32 hect.; Burdiosul, de 30 hect., pe moșia Sabarul; Toia, de 20 hect. și Leurdoasa, pe moșia Bucoviciorul. Inainte aparțineaŭ mănăstirelor, azĭ sunt ale statuluĭ. Se compun din cerĭ, ulmĭ, stejarĭ, frasinĭ, plopĭ și gîrnițe.

Pe moșia Vela sunt 2 morĭ de apă și una de aburĭ, iar pe moșia Sabarul, una de apă.

Vela, *sat*, cu 865 suflete, reședința com. Vela, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j. (v. a. n.).

Velea saŭ **Nebuna**, *cătun*, com. Bulbucata, pl. Neajlovul, jud. Vlașca (v. a. n.).

Veleștĭ, *com. rur.*, pl. Amaradia, jud. Dolj, la 32 kil. de Craiova și la 22 kil. de reședința plășeĭ, situat pe Dealul-Veleștilor, pe Dealul-Rupturilor și pe malul sting al rîuluĭ Geamartaluiul.

Se mărginește la N. cu com. Gheoroiul (Vîlcea), de care se desparte prin pîrîul Ghermane, la S. cu com. Balota (satul Balota-d.-s.), la V. cu com. Amărăștĭ, de care se desparte prin pîrîul Palinga.

In 1873, comuna se compunea din cătunele: Balota-d.-s., Rupturile și Veleștĭ; după cîtva timp s'a adăogat căt. Motoci și azĭ acest cătun a rămas ca mahala cătunuluĭ de reședința Veleștĭ. Cătunul Veleștĭ este în centru, avînd la N. mahalaua Motoci; Rupturile sunt spre E. și Balota-d.-s., la S.

Terenul comuneĭ este acidentat de dealurile: Veleștĭ (400

m.), al-Capreĭ (500 m.), Rupturi (150 m.), Piscul-Popeĭ (300 m.), Piscul-Staiculuĭ (200 m.), Piscul-Cireșuluĭ (100 m.), și Dealul-Răcărenilor. Dealul-Capreĭ este acoperit cu finețe, Dealul-Velești, cu porumb și grîŭ, Dealul-Rupturilor, cu finețe, Piscul-Staiculuĭ, cu pădure, Piscul-Cireșuluĭ, cu pădure și cu viĭ.

Este udată de rîul Geamartaluiul, ce intră pe la V. în com. și curge spre E. și primește pe teritoriul com. pîraiele Scîndura, Făgețelul și Pîrîul-luĭ-Stan, iar pe stînga: Floreiul, Staicul și Artănelul.

Are o populație de 952 suflete; treĭ biserici, una în cătunul Velești, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, fondată la 1786 de protopopiĭ Ioan și Constantin Dinu, una în cătunul Ruptura, cu hramul Sf. Dumitru, fondată la 1790 de căpitaniĭ Mitrache și Mateiŭ, și a treia în cătunul Balota-d.-s., fondată la 1782 de către Caluda, cu hramul S-țiĭ Voevozi; o școală mixtă, ce funcționează de la 1879.

Suprafața întreguluĭ teritoriŭ comunal este de 1300 hect.

În comună sunt două moșiĭ: Velești și Balota, avînd o suprafață de 100 hect. și un venit de 10000 leĭ. Velești aparține locuitorilor.

Pădurea Velești, de 300 hect., pădurea Balota, de 500 hect., pădurea Veleștenilor, aparțineaŭ și în trecut moșnenilor; pădurea Balota aparține statuluĭ. Aceste păduriĭ sunt compuse din gîrniță, cer, gorun, stejar; predomină gîrnița. Pădurea Balota, care este amenajată, aparținea bisericeĭ Obedeanu.

Viile în întindere de 20 hect. aparțin moșnenilor Veleșteni.

Căiĭ: calea vecinală, calea comunală și o cale naturală.

Vite: 37 caĭ, 750 vite marĭ cornute, 1216 oĭ, 610 porcĭ și 380 capre.

Velești, *sat,* cu 603 loc., reședința com. rur. Velești, pl. Amaradia, jud. Dolj, situat pe malul stîng al Geamartaluiuluĭ, la 9 kil. S.-E. de Tălpașul și la 7 kil. N.-E. de Amărești, străbătut în partea N. de dealul Frățila. (V. Velești, com. rur.).

Veli-Chioi, *sat,* în jud. Constanța, pl. Silistra-Nouă, căt. com. Garvan (v. a. n.), situat în partea meridională a plășeĭ și cea răsăriteană a comuneĭ, la 2½ kil. spre N.-E. de cătunul de reședință, Garvanul-Mare.

Venețișul, *căt.* al com. Nehoiașul, jud. Buzăŭ, cu 150 locuitoriĭ.

Verbicioara, *sat,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Verbița (v. a. n.), cu 648 suflete.

Verbicioara, *moșie* și *pădure* a statuluĭ, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Verbița, satul Verbicioara, arendată (1886–96) cu 11100 leĭ. Aparținea mănăstireĭ Sadova.

Verbița, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., la 51 kil. de Craiova, și la 25 de reședința plășeĭ, com. Vîrtopul. Situată între șesul Verbița și pădurea Vărbicioara.

Se mărginește la N. cu com. Cleanovul, la S. cu com. Plenița și Poiana-Pleniței, de care se desparte prin pădurea statuluĭ; la V., cu com. Prisacea, și la E., cu com. Călugărei și Orodealul; despărțindu-se de aceste din urmă prin pădurea statuluĭ Verbicioara.

Are un eleșteŭ numit Verbița, în care se găsesc peștiĭ și racĭ în mare cantitate.

În vechime, com. se numia Crîngul. Pînă la 1874 reședința era în Călugărei.

Se compune din 2 căt.: Verbița, reședința, și Verbicioara.

În căt. Verbicioara se văd urmele uneĭ cetățue, iar la S. de căt. Verbița, se văd ruinele caselor unuĭ vechiŭ sat ce se afla în vechime pe acel loc.

Un drum vechiŭ trece prin V. com. și merge la schela Cetatea.

Are o populație de 1460 suflete; două biserici, una în căt. Verbița, fondată la 1843, de locuitoriĭ; cea-l'altă în căt. Verbicioara, zidită tot de locuitoriĭ la anul 1888; o școală mixtă, ce funcționează din 1879, întreținută de comună.

După legea rurală din 1864 sunt 165 împroprietăriți, iar după cea din 1879 sunt 8 însurățeĭ.

Suprafața com. este de 4700 hect.

Moșiile de pe teritoriul comunal sunt Verbița, Crîngul, Verbicioara, dînd un venit de 76386 leĭ.

Păduriĭ: Verbița, de 400 hect. și Verbicioara, de 1000 hect., compuse din cerĭ și gîrniță; ambele sunt amenajate.

Verbița, *sat,* jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., com. Verbița, cu 812 suflete (V. Verbița, com. rur.).

Vercicani, *siliște de sat,* pe țărmul stîng al Siretuluĭ, jud. Suceava, com. Liteni.

Verde (Muntele-), *munte,* jud. Suceava, între com. Șarul-Dorneĭ și Broșteni, acoperit cu pădure de rășinoase (1530 m. altitudine).

Verdea, *căt.,* cu 457 loc., în com. Răcoroasa, pl. Zăbrăuțul, jud. Putna, situat în sus de Varnița,

la locul unde se varsă Repedea în Şuşiţa.

Verdea, *sat,* în jud. Vîlcea, pl. Oltul d.-j., com Suteşti, cu o populaţie de 424 loc. Cade în partea de N.-E. a com. şi e udat de rîul cu acelaş nume. (V. Suteşti, com. rur.).

Verdea, *sat,* în jud. Vîlcea, com. Amărăşti, pl. Oltul-d.-j., cu o populaţie de 173 loc., la 4 kil. de căt. Amărăşti, reşedinţa com. E brăzdat de dealul şi valea cu acelaşĭ nume.

Verdea, *pichet de graniţă,* pe Dunăre, lîngă com. Izlazul, din jud. Romanaţi.

Verdea, *insulă,* în Dunărea, cu 60 hect. pădure, com. Izlazul, jud. Romanaţi.

Vereşti, *sat,* pe şesul rîuluĭ Suceava, în stînga şi în partea de S. a com. Dumbrăveni (v. a. n.), pl. Siretul, jud. Botoşani, pe moşia Dumbrăveni. Are o populaţie de 370 locuitorĭ.

Vereşti, *staţie de dr.-d.-f.,* în jud. Botoşani, pl. Siretul, com. Dumbrăveni, pe linia-Paşcani-Burdujeni, pusă în circulaţie la 15 Decembrie 1869 şi pe linia Vereşti-Botoşani. Se află pe prima linie între staţiile Liteni (12,9 kil.) şi Burdujeni (14,8 kil.) şi pe a doua la 19 kil. de Bucecea, staţia vecină. Înălţimea d'asupra nivelului Mărĭi de 256m,90. Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896 a fost de 119625 leĭ şi 27 banĭ.

Veriga, *pichet vechiŭ de frontieră,* pe Dunăre, în dreptul satuluĭ Chioara, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa.

Veriga, *braţ* al Dunărĭi, în jud. Constanţa, pl. Hîrşova, care se desface din dreptul ostrovuluĭ Tofanari, satul Dăeni, se îndreaptă spre N.-E., brăzdînd partea de N.-V. a plăşeĭ Hîrşova şi se termină vărsîndu-se iar în Dunăre în dreptul Movileĭ-Popeĭ, după un curs de 6 kil. In ea se deschide Valea-Moşuluĭ şi Valea-Viilor de la Pinga. Desparte ostrovul Dăeni de malul Dobrogeĭ. E nenavigabil.

Veriga, *braţ* al Dunărĭi, în jud. Constanţa, plăşile Silistra-Nouă şi Medjidia. Se desface din dreptul ostrovuluĭ Huzud-Ada, de lîngă Măgura-Drăgaicĭĭ şi valea Carasan, se îndreaptă spre E., avînd o direcţiune generală de la V. spre E., brăzdînd partea de N.-E. a plăşeĭ Silistra-Nouă şi cea de N. a comunelor Mîrleanul şi Alimanul, precum şi partea de V. a plăşeĭ Medjidia şi a com. Rasova. Are o lungime de 11 kil. Se deschide tot în Dunăre puţin maĭ la V. de satul Rasova. Are o adîncime de 2—3 metri. Desparte insula Ostrovul-Lung de malul dobrogean. E nenavigabil.

Veriga, *canal,* care uneşte Dunărea-Mare cu braţul Dunărĭi despre oraşul Giurgiŭ, jud. Vlaşca.

Veriga-Stoeneşti, *prival,* care pleacă din Dunărea-Veche, din hotarul jud. Ialomiţa, făcînd un ocol, în formă de semi-cerc şi se uneşte tot cu Dunărea-Veche, după ce străbate comunele Berteşti-d.-s., Berteşti-d.-j. şi Stăncuţa, jud. Brăila.

Verguleasa, *sat,* cu 1160 locuitorĭ, com. rur. Dumitreşti (v. a. n.), pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Vermeşti, *sat,* în jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, al com. Văsieşti (v. a. n.), cu o secţie, Glodurile, situat la poalele dealuluĭ Busuiocul şi în valea pîrîuluĭ Busuiocul, la 1½ kil. de satul Văsieşti. Are 300 locuitorĭ.

Verpole, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Grămeşti, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, cu 272 suflete.

Hotarele moşieĭ sunt cu: Grămeşti, Rudeşti şi Bucovina, de care se desparte prin şanţul Haţaş anume făcut.

(V. Grămeşti, com. rur.).

Verneşti, *sat* şi *com. rur.,* jud. Argeş, pl. Argeş, la 9 kil. de Curtea-de-Argeş, reşedinţa subprefectureĭ, şi la 6 kil. de Piteşti.

Are 785 suflete şi o biserică, cu hramul Naşterea Maicĭĭ Domnuluĭ, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ.

Vite: 550 boĭ şi vacĭ, 15 caĭ, 30 oĭ, 25 capre şi 700 rîmătorĭ.

Inainte de 1874, com. Verneşti era alipită de com. Valea-Danuluĭ; azĭ fie-care e com. deosebită.

Verneşti, *com. rur.,* în jud. Buzăŭ, pl. Sărăţeĭ, pe malul drept al rîuluĭ Buzăul, la 9 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele: Agudul, Clinciul şi Verneşti, avînd o populaţie de 710 locuitorĭ.

Are o şcoală; 2 biserecĭ, deservite de 2 preoţi, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ. Catedrala e cea cu hramul 25 Martie, zidită la 1714 şi terminată la 1721, în zilele Domnilor Ştefan Cantacuzin şi Nicolae Mavrocordat, de către jupîn Jipa şi Stanciu Vernescu.

Vite: 190 boĭ, 52 vacĭ, 22 viţeĭ, 3 bivoliţe, 31 caĭ, 8 ţepe, 5 minjĭ, 700 oĭ şi 174 porcĭ. Loc. posedă 16 stupĭ.

Suprafața com. este de 1860 hect.

Terenul e șes, puțin deluros în partea de N.-V.

Are tîrgul de toamnă: Valea-Teancului.

Căĭ: șoseaua județeană Buzău-Frontiera prin Vernești; șoseaua vecinală Vernești-Nișcovul-Tisăul și alte drumurĭ naturale.

Comuna e foarte vechĭe și a fost formată numaĭ din s. Vernești. Căt. Liscești (Agudul) a fost înființat de Leaschina, care a adus oamenĭ pe moșia sa, iar Clinciul e maĭ noŭ. Vernești a fost în secolul al XVII-lea proprietatea Grecenilor; aci fraților Radu și Șerban aŭ scris multe din operile lor. Parte din această moșie se posedă încă de Colonelul Greceanu. Tot aci e locul natal al familieĭ Marghiloman.

Vernești, *cătun* de reședință, al com. Vernești, jud. Buzăŭ, cu 500 locuitorĭ.

Verșeni, *sat,* cu 682 locuitorĭ, pe moșia și în com. Miroslăvești, jud. Suceava, așezat pe țărmul sting al Moldoveĭ.

Drumurĭ: la Miroslăvești (6 kil.) și la Ciohoreni (3,500 kil.).

In 1803, «Vereșeni, a d-sale Logofătul Iordache Canta avea 40 liuzĭ, plătind 516 leĭ bir anual». («Uricariul», vol. VII, p. 248). (Vezĭ Miroslăvești, com. rur.).

Verșești, *sat,* în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Căciulești, așezat pe valea Crăcăuluĭ, între cursul acestuia de-a stînga, și a pîrîiașuluĭ Valea-Mare de a dreapta. Se mărginește la N. cu terenurile com. Cirligi; la V., cu satul Căciulești, despărțit prin pîrîul Cracăul; la S., cu satul Conțești și la E., cu satul Șerbești.

Are o suprafață cam de 448 hect., cu o populație de 273 suflete.

(Vezĭ Căciulești, com. rur.).

Verșești-de-Jos saŭ **Verșești,** *sat,* cu 691 locuitorĭ, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d-j., com. Sănduleni, situat d'a dreapta Tazlăuluĭ-Mare. (V. Sănduleni, com. rur.).

Veruici, *sat,* cu 62 suflete, jud. Argeș, pl. Pitești, com. Crucișoara (v. a. n.). Are o biserică vechĭe de lemn, făcută de Bădică Veruicu, cu hramul Sf. Teodor, deservită de un preot și un cîntăreț.

Verzeĭ (Valea-), *cătun* de reședință, al com. Căneștĭ, jud. Buzăŭ, cu 150 locuitorĭ.

Vetrești, *cătun,* cu 185 locuitorĭ, jud. Putna, pl. Vrancea, com. Herăstrăul, situat pe malul Nărujeni, în coasta dealurilor ce-ĭ formează valea.

Vetrile - Schituluĭ - Comani și Gîlmeele, *moșie* a statuluĭ, jud. Olt, fostă pendinte de Mitropolia din Bucureștĭ și care pe periodul 1883—93, s'a arendat cu 17500 leĭ anual.

Vetrișoala, *com. rur.,* în partea de E. a plășeĭ Prutul, jud. Fălciŭ. Se întinde, de la N. la S., între rîul Prutul și pîrîul Sărata, ce o desparte de comunele Rănceni și Mușata. E așezată pe șesul Prutuluĭ și brăzdată în partea de V. de un șir de dealurĭ.

E formată din satele: Satul-Noŭ, Simineștĭ și Vetrișoaia, pe o suprafață cam de 4310 hect., și cu o populație de 955 suflete.

Pe toată partea de E. și S. a com., se întinde șesul Prutuluĭ, în suprafață cam de 1266 hect. bogat în finețe și imașe; se află și multe bălțĭ și 2 luncĭ. Viea se cultivă pe o întindere de 53 hect.

Are o școală și o biserică.

Vite: 1488 vite marĭ cornute, 5499 oĭ, 99 caĭ și 188 porcĭ.

Vetrișoaia, *sat,* în centrul com. Vetrișoaia, jud. Fălciŭ, pl. Prutul, așezat pe un platoŭ ridicat cu 15 m. de la nivelul șesuluĭ Prutul. E unit cu satul Simineștĭ. (Vezĭ Simineștĭ, sat).

Partea aceasta a satuluĭ Vetrișoaia se maĭ numește și Călugăreasca, de la stăpînirea moșieĭ de către călugărilĭ grecĭ. Proprietatea este a statuluĭ, de la secularizarea averilor mănăstirilor.

Această moșie cu o parte a satuluĭ se întindea și peste Prut, pînă la luarea Basarabieĭ în 1812.

In marginea de E. a satuluĭ se află gîrla Pruteț. (Vezĭ și Vetrișoaia, com. rur.).

Vetrișoaia, *șes,* jud. Fălciŭ, în partea de S.-E. a com. Vetrișoaia, pl. Prutul. Se întinde de la S. de șesul Simineștĭ, între Pruteț și rîul Prutul, pe o suprafață cam de 634 hect. Este bogat în finețe și pășune.

In partea de N. a șesuluĭ se întinde o luncă de lozĭ numită Lunca-Vetrișoaeĭ. In dreptul acesteĭ luncĭ, Prutul formează un cot care vine sub satul Hăsnășeni de peste Prut în Basarabia, numit Cotul-Sofieĭ. In jos de luncă, se află Gîrla-Zahărieĭ, care taĭe șesul în curmeziș, comunicînd cu Prutul și Pruțul prin Gîrla-luĭ-Filip.

In partea de S. a șesuluĭ sunt două bălțĭ, numite Pădurariul și Cașcavalul, care comunică cu Pruțul prin gîrla Pădurariul.

In dreptul acestor două bălțĭ, Prutul formează iarăș un cot, numit Cotul-Nitoților.

Tot pe şesul Vetrişoaia, pe grindul din stînga Pruteţuluĭ, se cultivă viea pe o întindere de 25 hect.

Veţelul, *sat,* jud. Vîlcea, com. rur. Broşteni, pl. Cerna-d.-s. E situat în partea de N. a comuneĭ, la 1 ½ kil. de cătunul Şerbăneşti (reşedinţa com. şi şcoală) şi este udat de rîul Cerna şi de văile: Valea-Lupuluĭ şi Valea-Mare.

Are o populaţie de 548 locuitorĭ şi o biserică, fondată în 1849.

Veţeni, *sat,* com. rur. Bărăşti-de-Cepturĭ (v. a. n.), pl. Vedea-d.-s, jud. Olt. Are o biserică, fondată în 1723.

Veţişoara, *sat,* cu 298 locuitorĭ, com. rur. Vaţa (v. a. n), pl. Vedea-d.-s., jud. Olt, în partea de V. a comuneĭ. Are o biserică, fondată în 1835.

Veveriţa, *culme de munte,* jud. Vîlcea, care porneşte din culmea Plătăneştilor şi de care se detaşează din muntele Vîrful-Mare. Se îndreptează către S.-E. şi se termină aproape de confluenţa Lotruluĭ cu Oltul. Piscurile cele maĭ însemnate sunt: Vîrful-Mare, Robul, Veveriţa şi Suliţa (v. a. n.).

Veveriţele, *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Vintilă-Vodă, cătunul Lunca, pe la poalele căruia curge Peceneaga; face hotar despre com. Săruleşti.

Viaşul (Zmîrdăşteţul), *sat,* com. rur. Bucura, pl. Blahniţa, jud. Mehedinţi.

Vicoleni, *sat,* pe dreapta Jiieĭ, în partea de E. a com. Ungureni, pl. Jijia, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 1087 hect. şi o populaţie de 220 suflete.

Vicoleni, *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Borzeşti, pl. Başeul, jud. Dorohoiŭ, cu 110 suflete.

Pe hotarul moşieĭ despre Mindreşti trece rîul Jijia. Moşia se hotăreşte cu: Vlăsineşti, Plopeni-Jianu şi Jijia.

Vicoleni, *sat,* în centrul comuneĭ Berezeni, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, la S. de satul de reşedinţă, de care se desparte prin pîriul Berezeni, pe platoul Pruluĭ şi udat în partea de E. de Pruteţul.

Are o suprafaţă de 2288 hect., dimpreună cu Satul-Noŭ, şi o populaţie de 300 suflete; o biserică, făcută la 1838; o moară cu aburĭ şi o şcoală, aşezată între satele: Vicoleni şi Vetrişoaia. Infiinţat în 1823. Se află pe proprietatea domeniuluĭ statuluĭ Vetrişoaia, care a fost a mănăstireĭ Agapia.

Vida-de-Jos saŭ **Fotăchescu,** *cătun,* com. Cîrtojani-d.-j., pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca, situat pe valea Glavacioculuĭ. Forma odinioară singur o comună cu numele Vida-Cîrtojani. (V. Cîrtojani-d.-j., com. rur.).

Vida-Furculeşti, *com. rur.,* compusă din cătunele: Vida-Furculuĭ şi Vida-Stavropoleos saŭ Călugăreşti, situate pe partea dreaptă a văiĭ Glavaciocul, care aci primeşte Sericicul, din sus de Vida-Cîrtojeni, la 45 kil. de Bucureşti, la 60 kil. de Giurgiŭ şi la 14 kil. de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ.

Printr'însa trece şoseaua judeţeană ce vine din Giurgiŭ, trece pe la Flămînda şi ĭese din jud. pe la com. Glavaciocul.

Are o biserică, cu un preot şi 2 dascălĭ şi o şcoală mixtă.

Vite: 480 boĭ, 10 bivolĭ, 140 caĭ, 480 oĭ şi 210 rîmătorĭ.

Vida-Furculeşti, *cătun,* comuna cu acelaşĭ nume, pl. Glavaciocul, jud. Vlaşca, situat pe partea dreaptă a acestuĭ rîŭ. (V. Vida-Furculeşti, com. rur.).

Vida-Stavropoleos saŭ **Călugărească,** *cătun,* com. Vida-Furculeşti (v. a. c.), pl. Glavaciocul, judeţul Vlaşca, situat pe coasta dreaptă a văiĭ Glavaciocul.

Vidimireşti, *com. rur.* şi *sat,* jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani, la 46 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe valea pîriuluĭ Hobiţa.

Se mărgineşte: la E. şi S. cu com. Peşteniţa; la V., cu com. Şovarna-d.-j. şi Rudina; iar la N., cu com. Bala-d.-j., Iupca şi Cătunele.

Satul formează comună cu satele Ohaba şi Păpeşti, avînd maĭ multe mahalale.

Are o populaţie de 1000 locuitorĭ; 3 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 5 cîntăreţĭ; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 36 pluguri, 57 care cu boĭ, 6 căruţe cu caĭ, 560 vite marĭ cornute, 19 caĭ, 400 oĭ şi 300 rîmătorĭ.

E udată de pîraiele: Hobita, Şovernele şi Iupca în care se varsă şi Rudina.

Dealurĭ: Dealul-Deveĭ cu Valea-Deveĭ, Dealul-Viilor, Margelatul şi Dealul-Peşteneĭ.

Vidra, *com. rur.,* în jud. Putna, pl. Vrancea, aşezată pe malul Putneĭ, aproape de unde pîriul Vidra dă în acest riŭ, la 34 kil. de Focşani, udată de rîul Putna şi de pîraiele Vizăuţul, Sogaşul, Rupturile, Vidra şi Valea-Rea.

Se compune din cătunele:

Burca, Călimanul, Vidra (reşedinţa) şi Voloşcani.

Are o populaţie de 1729 suflete; 1 biserică parohială, cu hramul Adormirea, în cătun. Vidra şi 3 filiale: «S-ţii Voevozi», în Călimanu, «Adormirea», în Burca şi «Sf. Ilie», în Voloşcani; o şcoală mixtă; un spital cu 68 paturi, înfiinţat la 1887; mai multe fabrici de rachiu, prăvălii, etc.

Locuitorii posedă: 67 pluguri; 376 boi, 231 vaci, 59 cai, 822 oi, 86 capre şi 463 porci.

La 23 Aprilie, 6 August şi 26 Octombrie al fie-căruia an se face târg pentru vînzare de vite şi alte produse din localitate.

Vii sunt pe 3500 hect.

Vidra (Străini-Dobreni), *sat,* jud. Ilfov, pl. Sabarul, reşedinţa com. rur. Străini-Dobreni (v. a. n.), situat lîngă rîul Sabarul.

Se întinde pe o suprafaţă de 154 locuitori.

Are o şcoală mixtă; 1 moară cu apă, 1 maşină de treerat şi 2 poduri.

Numărul vitelor mari e de 87 şi al celor mici, de 390.

Vidra, *cătun,* în com. cu acelaşi nume, pl. Vrancea, jud. Putna, aşezat pe coasta maluluĭ stîng al Putneĭ, la locul unde se varsă în el pîr. Vidra. (V. Vidra, c. r.).

Vidra, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Ilfov, pl. Sabarul, cătun. Străini-Dobreni, pe linia Bucureşti-Giurgiu, pusă în circulaţie la 1 Noembrie 1869. Se află între staţiile Sinteşti (4,8 kil.) şi Grădiştea (6,6 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mării de $51^{m},77$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 51498 leĭ, 25 banĭ.

Vidra, *trecătoare* cu piciorul în Transilvania, jud. Vilcea.

Vieri, *alt nume al cătun.* Sohoteşti, com. Dobroteşti, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi. S'a numit ast-fel pentru că a fost întemeiat de niştе vierĭ, veniţĭ de pe moşia Zvorşca şi improprietăriţĭ la 1864 (v. Sohoteşti).

Vieroşul, *sat,* jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Găvana-Valea-Rea (v. a. n.).

Vieroşul, *sat,* com. rur. Colibaşi (v. a. n.), pl. Rîul-Doamneĭ, jud. Muşcel. Până acum ciţi-va anĭ forma singur o comună. Locuitoriĭ săĭ sunt Ţiganĭ de vatră d'aĭ mănăstireĭ Vieroşul, la 2 ore departe de oraşul Piteşti. Cu foarte multă greutate s'a putut face p'aci şosele, din cauză că pămîntul se surpă lesne şi satul e situat pe deal, de unde se vede oraşul Piteşti şi valea rîuluĭ Doamna până din sus de Piscani.

Vieroşul, *mănăstire,* jud. Muşcel, situată pe valea rîuluĭ Doamna, la 2 ore depărtare de Piteşti. S'a întemeiat de Marele Ban Ivascu Golescu la 1543; iar la 1615 s'a restaurat şi dotat de Vel Vistierul Stroe de la Leordeni.

Biserica se află în bună stare şi, de la 1884, a fost trecută în sarcina com., care o întreţine şi astăzi.

Biserica are 2 clopote. Cel mare poartă o inscripţie romînă din anul 7156 (1648), din care se vede că l'a făcut Jupîn Stroe Vel Vistier din Leordeni, în cetate în Tîrgovişte. Cel mai mic are o inscripţie în caractere gotice.

«La Vieroşul, pe pardoseala bisericeĭ se află 9 pietre tombale cu inscripţiunĭ slavone şi romîne. Din acestea, cea mai interesantă, căcĭ e cea mai vechie din inscripţiunile până azĭ cunoscute în Romînia, este piatra de pe mormîntul luĭ Nicolae Vodă Basarab din 1362. Din citaţiile luĭ Şincaĭ, «Cronica Romînilor», I, 328, această piatră se căuta la mănăstirea Cîmpulung, unde în adevăr el este zugrăvit ca ctitor, ceea ce în realitate şi era, după cum rezultă din maĭ multe hrisoave ale aceleĭ mănăstirĭ, aflate în arhiva statuluĭ. Din ce împrejurărĭ piatra în cestiune se găseşte la Vieroşul, nu putem şti». (Gr. G. Tocilescu).

Dintre cărţile aflate la această mănăstire s'aŭ luat două de d-l Tocilescu şi anume: Psaltirea Proroculuĭ David, tipărită în Rîmnicul-Vilcea, la 1795, şi un Apostol, tipărit la Buzăŭ, la 1704, şi s'aŭ depus la Muzeŭ.

Vierşani, *com. rur.* şi *sat,* plasa Gilortul, jud. Gorj, situată spre S. de com. Jupineşti, pe malul stîng al rîuluĭ Gilortul, la 32 kil. spre S.-E. de oraşul T.-Jiŭ.

Are o suprafaţă cam de 840 hect.; o populaţie de 192 familiĭ, saŭ 767 suflete; 2 bisericĭ, una fondată la 1856, iar cea l'altă la 1867; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 66 pluguriĭ, 2 căruţe cu caĭ, 62 care cu boĭ, 27 stupĭ, 270 vite marĭ cornute, 379 oĭ, 138 capre, 118 rîmătorĭ şi 14 caĭ.

Căĭ: şoseaua comunală care vine din spre N. de com. Jupineşti şi o leagă la S. cu Rogojina, la E. se leagă cu Frumuşei prin drum de care, iar spre V. cu Socul, tot prin drum de care.

Vierul, *cătun,* com. Hadivoia, pl. Marginea, jud. Vlaşca, situat pe loc şes, la V. judeţuluĭ, despre Teleorman, unde începe cîmpia Burnazul. E proprietate a Eforieĭ Spitalelor Civile din Bucureşti. (V. com. Hadivoia).

Viespeşti, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Siul-d.-j., situată pe valea şi muchia dealuluĭ Oltul, in stînga Siuluĭ, la 51 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 18 kil de reşedinţa plăşeĭ.

Com. e vechie şi se compune din două cătune: Viespeşti şi Gîlmeele, cu o populaţiune de 550 locuitorĭ.

Ceĭ maĭ mulţĭ locuitorĭ sunt moşneni; iar în Gîlmeele, 47 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit, după legea rurală, cu 470 hect. din proprietatea statuluĭ.

Are o suprafaţă de 3037 hect.; o biserică şi un fost schit (biserica din Viespeşti s'a fondat la anul 1855, iar biserica din Gîlmeele e fostul schit); o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 63 caĭ, 29 ţepe, 82 boĭ, 46 vacĭ, 687 oĭ şi 110 porcĭ.

O şosea vecinală leagă com. la N. cu căt. Sprîncenata, com. Frunzarul, şi la S. cu Bîrseşti.

La V. comuna e limitată de pîrîul Siul, în dreapta căruia, până în matca Oltuluĭ, se întind maĭ multe tuferişurĭ, zăvoaie, poenĭ şi livezĭ ca: Pădurea-Moştenilor, Poiana-Stufuluĭ, Poiana-cu-Părul-Ars şi Poiana-luĭ-Roşca; la N.-V., tot pe valea Oltuluĭ, cu zăvoaiele Sprîncenata, ale statuluĭ. La E. se înalţă, de la N. la S., o muchie înaltă a dealuluĭ Oltul, de la care se întinde un platoŭ, până în Dealul-Călmăţuiuluĭ. Pe acest platoŭ se află un şanţ vechiŭ, numit Cetatea-luĭ-Gîlma şi o movilă numită Movila-luĭ-Gîlma. Maĭ la E. de şanţul cetăţeĭ trece şoseaua judeţeană Slatina-T.-Măgurele. Platoul e brăzdat de două vîlcele: Vîlceaua-Mică şi Valea-Mare. Pe acest platoŭ se află ţarinele locuitorilor şi ale proprietarilor.

Viespeşti, *cătun*, reşedinţa com. Viespeşti, jud Olt, situat pe stînga Siuluĭ, sub coasta dealuluĭ Oltul, cu o populaţiune de 498 locuitorĭ. (V. Viespeşti, com. rur.).

Viezuri, *cătun*, cu 225 locuitorĭ, com. Bălăneşti, pl. Ocolul, jud. Gorj, la S. de reşedinţă, situat pe loc şes, în valea pîrîuluĭ Amaradia (v. Bălăneşti, com. rur.).

Viezuri, *sat*, cu 40 locuitorĭ, com. rur. Sărăcineşti (v. a. c.), pl. Cozia, jud. Vîlcea.

Viforani, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Boteşti, situat pe pîrîul Răcătăul, la 1400 m. de căt. Boteşti (şcoală).

Are 598 loc.; 2 bisericĭ, una clădită de locuitorĭ în 1840 şi alta de Costache Capşa, în anul 1859.

Viforeni-Cerchez, *sat*, în partea de N. a com. Şoldăneşti, pl. Miletinul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 1144 hect. şi o populaţie de 311 suflete.

Viforîta, *com rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Dealul-Dîmboviţa, situată în apropiere de mănăstirea cu acelaş nume, pe cîmpie, între rîul Ialomiţa, Dealul-Viilor şi mănăstirea Dealul.

Se învecineşte la E. cu Ocniţa, la V. cu Tîrgovişteа, la N. cu Aninoasa şi la S. cu Răzvadul.

Prin comună curge pîrîiaşul Gura-Viforită, peste care sunt două podeţe: unul în Viforîta şi altul în căt. Mahalaua. Se compune din două cătune: Mahalaua şi Viforîta, cu o populaţie de 1500 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ; o şcoală, şi cîte-va fabricĭ de gaz.

Această comună produce cu deosebire vin mult şi ţuică de prune. Gura-Viforiteĭ este o pădure cam de 7500 arĭ, iar vatra mănăstireĭ coprinde 45000 arĭ, tot pădure, care se întinde spre Ocniţa.

Aci sunt mănăstirile Dealul şi Viforîta.

Viforîta (Valea-Popiĭ), *cătun* al com. Gura-Aninoaseĭ, jud. Buzăŭ, cu 50 locuitorĭ.

Viforîta, *mănăstire*, jud. Dîmboviţa, la 3 kil. spre N. de Tîrgovişteа. Aceasta mănăstire s'a fundat de Vlad-Vodă Basarab, la 1530. Aci se află o icoană mare, cu hramul Sf. Gheorghe, lucrată în argint aurit, dăruită mănăstireĭ de către Leon-Vodă Tomşa şi Doamna sa Victoria la 1631. S'a întreţinut din veniturile moşiilor Brîncoveneştĭ până cînd aŭ fost luate de stat. Azĭ chiar se află în această mănăstire busturile Domnuluĭ şi Doamneĭ Brîncoveanu şi maĭ multe odoare lăsate mănăstireĭ de Constantin Brîncoveanu. In jurul acesteĭ mănăstirĭ se fac două tîrguleţe anuale: la Sf. Gheorghe şi Sf. Maria.

Viforîta, *munte*, în com. Goideşti, jud. Buzăŭ, ramificaţie din muntele Penteleul; se poate lua maĭ mult ca un plaiŭ ce leagă Vîrful-Penteleuluĭ de muntele Cernat. Are o căşerie renumită, unde se fabrică adevăratul caşcaval de Penteleŭ şi unde se aduce laptele oilor ce pasc munţiĭ Penteleul, Cernatul şi Coriiul.

Viile-Cenuşasca, *sat*, în jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j. (V. Cenuşascăĭ (Viile-).

Viişoara, *com. rur.*, pl. Siul-d.-s., jud. Olt, situată pe valea şi malul Oltuluĭ, aproape de gura

Iminoguluĭ, la 25 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 12 kil. de reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Bălăneşti; la S.-E., cu com. Mărunţei şi la V., cu rîul Oltul.

Se compune din 2 cătune: Viişoara şi Gigîrtul, cu o populaţie de 761 locuitorĭ.

Se zice că numirea de Viişoara i s'a dat de la numeroasele viĭ care acoperiaŭ altădată dealul numit Piscul-luĭ-Şarpe, care se află în apropiere, spre N.-E.

Un număr de 101 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864 pe 384 hect. Viile ocupă o suprafaţă de 41 hect.

Teritoriul comuneĭ are o suprafaţă de 1554 hect.

Are o biserică, fondată la anul 1883, deservită de 1 preot şi 1 cîntăreţ; o şcoală.

Vite: 32 caĭ, 255 boĭ, 19 vacĭ, 18 bivolĭ, 71 porcĭ şi 609 oĭ.

In vîrful dealuluĭ Piscul-luĭ-Şarpe se află o groapă adîncă, numită Groapa-Şarpeluĭ. La S. e o baltă numită Căcata.

Căĭ: o şosea vecinală, care o leagă la N. cu com. Milcovul şi la S. cu com. Mărunţei, şi şoseaua comunală, care o leagă la E. cu cea judeţeană Slatina-Turnul-Măgurele şi la V. cu gara Romula, situată peste Olt, pe linia ferată Rîmnicul-Vîlcea-Corabia.

Viişoara, *com. rur.*, în partea de N.-V. a pl. Ocolul, jud. Romanaţi. Se compune din Viişoara-Moşteneascâ şi Viişoara-Mică. Situată lîngă Tesluiul, pe dreapta, la 21 kil. de Caracal.

Are o populaţie de 888 locuitorĭ; o şcoală; 2 biserici, una cu hramul Intrarea în Biserică (1865) şi cea-l'altă cu hramul S-ţiĭ Voivozĭ (1849), deservite de 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ.

In coprinsul comuneĭ se află măgurĭ şi trece Brazda-luĭ-Novac (v. a. c.).

Viişoara, *com. rur.*, în jud. Teleorman, plasa Călmăţuiul-Marginea, situată în partea de S. a judeţuluĭ, pe şesul de d'asupra dealuluĭ care începe de la punctul unde se varsă rîul Călmăţuiul în balta Suhaia, la 33 kil. de reşedinţa judeţuluĭ, la 22 kil. de Zimnicea şi la 24 kil. de Alexandria.

Se învecineşte la N. cu teritoriul com. Piatra; la S., cu Balta-Suhaeĭ, din care o parte cade chiar pe proprietatea Viişoara; la S.-E. cu com. Suhaia; la E., cu moşiile Piatra şi Suhaia şi la V., cu com. Lisa, de care o desparte rîul Călmăţuiuluĭ.

Suprafaţa comuneĭ, dimpreună cu moşiile aflate pe dînsa, are o întindere de peste 9000 hect.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ pe această moşie sunt în număr de 270, pe o întindere de 865 hect.

Viile aŭ o întindere de 172½ hect. Pămîntul, afară de cel din spre baltă, este şes, negru-vegetal, foarte productiv. In partea despre N. şi N.-V. a comuneĭ, terenul prezintă maĭ multe adîncăturĭ saŭ găvane; cele maĭ de seamă sunt: Găvanul-Larg şi Găvanul-Adînc. Aceste găvane, cît şi toată partea de pe deal a moşieĭ, sunt renumite pentru fertilitatea lor.

Are o populaţie de 1737 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, cu 3 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 399 caĭ, 12 măgarĭ, 697 vite marĭ cornute, 4910 vite micĭ şi 300 porcĭ.

La V., spre com. Lisa, se află un vad pe rîul Călmăţuiul, care serveşte ca semn de hotar şi se numeşte Bentul-Sîrbilor. Este adînc şi periculos cînd sunt apele marĭ. Pe teritoriul comuneĭ, de la S. spre N., sunt semănate mulţime de măgurĭ: Măgura-Ţinteĭ, Măgura-Bîtlanuluĭ, a-luĭ Duminică, a-Handaculuĭ, a-Drăgaiciĭ, a-Arapuluĭ, a-luĭ-Blejan. Măgura-Coţofeni serveşte ca semn de hotar cu moşia statuluĭ Suhaia, în partea despre E., şi cu pămînturile a locuitorilor; este cea maĭ importantă şi se găseşte trecută în maĭ multe acte vechĭ de proprietate. Maĭ sunt şi cîteva movile, care toate servesc ca semne de hotar: Movila-Mircĭĭ, a-luĭ-Bulumac şi a-Lupuluĭ.

Satul Viişoara este foarte vechiŭ; se găseşte trecut în lista satelor, întocmită la 1741, în plasa care purta numirea de Marginea-d.-s. El era, dimpreună cu moşia, sat de frontieră al Ţăreĭ. Îl găsim citat de Dionisie Fotino care, reproducînd textul actuluĭ de hotărnicia graniţelor Ţăreĭ, arată că hotarul Viişoareĭ se întindea pănă în Dunăre.

Viişoara, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Trotuşul (v. a. c.), situat nu departe de malul stîng al Trotuşuluĭ, la o depărtare de 1800 m. de satul Tîrgul-Trotuşuluĭ (şcoală).

Viişoara, *sat* noŭ, înfiinţat în jud. Iaşi, la 1879, prin împroprietărirea unor însuraţeĭ, pe moşia Andrieşeni, com. Iepureni, pl. Turia, situat în partea de E. a satuluĭ Andrieşeni, pe platoul dealuluĭ Soci. Are o suprafaţă de 715 hect., cu o populaţie de 204 locuitorĭ.

Viişoara, *sat*, cu 114 locuitorĭ, în jud. Neamţu, pl. Piatra-Muntele, com. Doamna, situat pe malul rîuluĭ Bistriţa.

Viișoara, *cătun,* cu 390 locuitorĭ, reședința com. Viișoara, jud. Olt, pl. Siul-d.-s., situat pe valea Oltuluĭ, lîngă poalele dealuluĭ numit Piscul-Șarpeluĭ. (V. Viișoara, com. rur.).

Viișoara, *tîrlă,* cu 50 locuitorĭ, posedînd maĭ mult de 2000 oĭ, jud. Brăila, pl. Balta, com. Lacul-Reziĭ, la S.-S.-V. de reșed. com.

Viișoara (Ulmetul), *vechiŭ schit* de călugărĭ, în jud. Buzăŭ, com. Robești, cătun. Stănilești, acum biserică de mir.

Viișoara, *baltă,* făcînd parte din Balta-Suhaieĭ, jud. Teleorman. Această numire o are numaĭ partea ce cade în raza proprietățiĭ cu acelaș nume, în întindere de 500 hect. Se limitează pe d'o parte cu Balta Suhaieĭ a statuluĭ și de alta cu Balta-Liseĭ.

Viișoara, *moșie,* în jud. Teleorman, pl. Călmățuiul-Marginea, cu o întindere de aproape 8500 hect., din care 4000 pămînt arabil, 500 hect. în balta Suhaia și 1000 hect. izlaz, fînețe și pămînt neproductiv. Este proprietatea d-neĭ Maria I. Cantacuzino și e formată din maĭ multe corpurĭ, care poartă și astăzĭ numirile date din vechime: Viișoara, cu 4480 hect., în care intră și 500 hect. baltă, Voineasca, de 1300 hect., Lipcăneasa saŭ Vlănihuțeanca la N.-E. de 1120 hect. și Stejărelul saŭ Traista în partea de E., cu 1550 hect. Această din urmă maĭ are și numirea de Greceanca saŭ Găuriciul-Vechiŭ.

Moșia Viișoara se găsește citată în «Istoria Daciei» de Dionisie Fotino, ca formînd hotarul Țăreĭ cu Turcia, despre Dunăre; în secolul trecut era proprietatea stolniculuĭ Ștefan și a luĭ Radu Guliano.

Viișoara, saŭ **Bonta,** *moșie* a statuluĭ, cu o arendă anuală de 13960 leĭ (1888/89), cuprinzînd și o pădure de 1201 pogoane. E pendinte de Episcopia Rîmniculuĭ și situată lîngă satul Viișoara, din jud. Romanați.

Viișoara - Moștenească (Viișoara-Mare), *sat,* lîngă Tesluiŭ, reședința com. Viișoara, pl. Ocolul, jud. Romanați (V. Viișoara, com. rur.).

Viișoara-Mică, *cătun,* în spre E. com. Viișoara (v. a. n.), din pl. Ocolul, jud. Romanați.

Vija, *pădure* a statuluĭ, jud. Muscel, în întindere de 400 hect., ținînd de munțiĭ mănăstireĭ Cîmpulung, care fac parte din com. Corbușori și Berevoești, plaiul Nucșoara.

Vijoești, *sat,* cu 234 locuitorĭ, com. rur. Tetoiul, pl. Mijlocul, jud. Vîlcea. Are 2 biserici: una fondată la 1820, de protopopul Constantin Tetoianul, și a doua la 1792, de Vlădiuțu Tetoianu, biv-vel stolnic, și soția sa, cocoana Safta și zugrăvită de fiiĭ lor Gheorghiță Tetoianu, biv-vel Șetrar, și Ion Tetoianu, cu vărul lor Bărbuceanu Tetoianu, biv-vel logofețĭ, la anul 1823.

Vijulești, *cătun,* cu 247 locuitorĭ, la E. de com. Radomirul (v. a. n.), pl. Ocolul, jud. Romanați, situat la 13 kil. spre V. de Caracal, pe șoseaua Caracal-Craiova. Se învecinește la E. cu Dioști.

Viltotești, *com. rur.,* în partea de V. a plășeĭ Mijlocul, jud. Vîlcea, formată din satele Viltotești și Vălenĭ, pe o suprafață cam de 1752 hect. și cu o populație de 655 suflete.

Are o școală și o biserică.

Vite: 589 vite marĭ cornute, 644 oĭ, 64 caĭ și 286 porcĭ.

Pădure se află pe o întindere de 195 hect. și viĭ, pe 10 hect.

Viltotești, *sat,* jud. Fălciŭ, pl. Mijlocul, com. Viltotești, așezat pe valea pîrîuluĭ Făgădăul, ce curge prin mijlocul luĭ, între dealurile Hingiul și Piscul-Uliuluĭ. Are o suprafață de 1752 hect., cu o populație de 418 suflete; o școală, înființată în 1865 și o biserică, făcută la 1751.

Vinderei, *com. rur.* și *sat,* jud. Tutova, pl. Tîrgul, spre S.-E. de Bîrlad, pe pîriul Valea-Vindereilor. Satul formează comună cu cătt.: Cruceanul, Docăneasa și Valea-Lungă. Comuna toată are 1529 locuitorĭ, iar satul, 841 locuitorĭ.

Se cultivă viea pe o suprafață de 71 hect. și livezile cu prunĭ, pe 34 hect. Are o școală mixtă și 5 bisericĭ.

Vinderei, *sat,* cu 85 locuitorĭ, în jud. și pl. Tutova, com. Tulești (v. a. n.).

Vineșești, *cătun,* în jud. Putna, pl. Gîrlele, com. Odobești, situat pe malul Milcovuluĭ.

Vinețești, *com. rur.,* în partea de V. a plășeĭ Crasna, jud. Fălciŭ, în hotarul despre jud. Vasluiŭ, așezată între pîraiele Lohanul și Crasna.

Este formată din satele Cordeni și Vinețești, cu o populație de 104 familiĭ, saŭ 763 suflete.

Pe teritoriul comuneĭ trece șoseaua județeană care leagă orașul Huși cu orașul Vasluiŭ, capitala jud. Vasluiŭ.

Pe marginea de S.-V. a co-

muneĭ trece pîrîul Crasna, iar pe cea de E., pîrîul Lohanul; la împreunarea lor formează un unghiŭ şi se varsă apoĭ în rîul Bîrladul.

Are o şcoală în satul Vineţeşti şi 2 biserici din care una în satul Vineţeşti, făcută la 1788.

Vineţeşti, *sat,* numit şi Ivineţeşti, în partea de N. a com. cu acelaş nume, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, aşezat pe coasta dealuluĭ Musteaţă şi udat la V. de pîrîul Crasna. Are o populaţie de 500 suflete. (V. Vineţeşti, com. rur.).

Vineţi, *sat,* jud. Olt, pl. Oltul-d.-j., com. rur. Cucueţi.

Vineţi-de-Jos, *sat,* cu 369 locuitorĭ, jud. Olt, pl. Vedea-d.-j., com. rur. Spineni (v. a. c.).

Vineţi-de-Sus, *sat,* cu 380 locuitorĭ, jud. Olt, pl. Vedea-d.-j, com. rur. Spineni (v. a. c.).

Vintilă-Vodă, *com. rur.,* în jud. Buzăŭ, plaiul Slănic, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Slănicul, la 46 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătĭ: Bodineşti, Fundul-Papiĭ, Gura-Papiĭ, Izvorul-Bouluĭ, Lunca, Scheiul, Sîrbeşti, Zmeeşti şi Vintilă-Vodă, cu o populaţie de 1600 locuitorĭ.

Are o suprafaţă de 3440 hect.; o şcoală în cătĭ. Vintilă-Vodă (Lunca); 2 biserici, în Vintilă-Vodă şi Bodineşti.

Vite: 310 boĭ, 170 vacĭ, 87 viţeĭ, 9 bivolĭ, 21 caĭ, 17 iepe, 7 minjĭ, 1650 oĭ, 150 capre şi 267 porcĭ. Stupĭ are 20.

Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Vintilă-Vodă (a statuluĭ), Bodineşti, Bisocuţa, Coca, Colnicele (particulare), Bodineşti şi Chivuleşti, ale cetelor de moşnenĭ: Bodineştĭ, Chivuleştĭ şi Tulineştĭ. Terenul e muntos şi avut în substanţe minerale: sare, lignită, fier, aur, etc., prezintînd un deosebit interes geologic, atît din punct de vedere al structureĭ, cît şi al fosilelor ce conţine. Are 5 morĭ, 7 pive; locuitoriĭ se ocupă cu lucrarea lemnuluĭ şi cu cojocăria. Comerciul constă în desfacerea ţuiceĭ şi a lemnărieĭ lucrate.

Are 6 tîrguri la: 25 Martie, 30 August, 14 Sept., 6 Decembre, Dumineca-Tomiĭ şi la Ispas.

Căĭ: şoseaua vecinală Săpoca-Lopătari, întreruptă adesea de cursul Slăniculuĭ.

Comuna e vechie, cel puţin cît şi mănăstirea Ot-Menedec. Dionisie Fotino enumără aci numaĭ satul Scheiul.

Vintilă-Vodă, *cătun* al com. Vintilă-Vodă, jud. Buzăŭ, cu 150 locuitorĭ şi 42 case; ţine de cătunul de reşedinţă Lunca.

Vintilă-Vodă (Ot-Menedec), *mănăstire,* în com. Vintilă-Vodă, jud. Buzăŭ, zidită la anul 1532 în interiorul cetăţeĭ după dealul Reghinari, servind mult timp şi ca scaun al Episcopieĭ Buzăuluĭ. In anul 1748 Episcopul Metodie a rezidit-o puţin maĭ la vale sub numele de mănăstirea luĭ Vintilă-Vodă.

Episcopul Cesarie a ridicat'o din ruine pentru a treia oară, în anul 1846, împodobind'o şi înzestrînd'o. De la secularizare a devenit biserică de mir, sub administrarea unuĭ egumen. Casele domneştĭ şi chiliile aŭ început să se ruineze.

Această mănăstire a început să decadă îndată ce a devenit metoh al Episcopieĭ Buzăŭ (vezĭ istoricul Episcopieĭ). Moşiile dăruite de Vintilă: Fureşti, Clociţi, Goicelul şi Poiana-Neculelor, aŭ fost maĭ întîiŭ răpite de ceata moşnenilor Brăgheştĭ, care aŭ omorît pe egumenul Răzbici, aŭ furat actele de proprietate şi le-aŭ înlocuit cu acte falşe, sub domnia luĭ Radu-Vodă, fiul luĭ Mihnea-Vodă. In timpul luĭ Mateiŭ-Basarab, mănăstirea îşĭ revendică averea (hrisovul din 1643, August 8), dar în loc să fie administrată de egumenĭ eĭ, începe a se administra de Episcopĭ.

Vintilă-Vodă (La Zidul vechiŭ), *ruine de cetate* în com. Vintilă-Vodă, cătĭ. Reghinari, jud. Buzăŭ. (V. istoricul com. Măneştĭ).

Vintileanca (Găgeni-Vintileanca), *com. rur.,* în jud. Buzăŭ, pl. Tohani, situată între pîrîul Sărata şi Valea-Năeanca, la 31 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele Găgeni-d.-j., Găgeni-d.-s., Gemenile, Săhăteni-d.-j., Săhăteni-d.-s. şi Vintileanca, cu o populaţie de 1230 locuitorĭ.

Are o suprafaţă de 6280 hect.; o şcoală în com. Vintileanca; 2 biserici, în cătĭ. Vintileanca şi Sahăteni; 1 moară de aburĭ şi 2 stine.

Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Vintileanca, Riioşi, Găgeni cu sforile (ale statuluĭ), Ţîndăroaia, Găgeni-d.-j., Găgeni-d.-s., Itul, Săhăteni, Săhăteni-Ţăndăroae, Proşcani, Şerpeşti, Riioşi, Lunca-Ghizdăveaţa, Văcăreşteanca şi alte sforĭ maĭ micĭ, parte particulare, parte ale moşnenilor: Tomşanĭ, Brezenĭ, Şerpeştĭ şi Proşcanĭ. Terenul e un vast şes, de o fertilitate mijlocie, cu multe sărăturĭ şi expus adesea inundaţiilor.

Căĭ: linia ferată Mizil-Buzăŭ, cu halta Vintileanca şi şoseaua naţională paralelă; şoseaua comunală Săhăteni-Vintileanca şi alte drumurĭ naturale.

Vite: 495 boĭ, 236 vacĭ, 118 viţeĭ, 6 bivolĭ, 127 caĭ, 105 ţepe, 28 mînjĭ, 3250 oĭ şi 295 porcĭ. Stupĭ sunt 20.

La începutul secoluluĭ XIX nu exista de cît cătunul Săhăteni şi Găgeni; după 1830 a luat naştere şi Vintileanca. In urma împroprietăririi din 1864, toate aceste cătune s'aŭ reunit într'o singură comună, Găgeni-Vintileanca, numită maĭ des numaĭ Vintileanca. Satul Găgeni servea în secolul XVIII ca depozit al mărfurilor ce veniaŭ din Braşov.

Vintileanca (Voineşti), *cătun* al com. Vintileanca, jud. Buzăŭ, cu o populaţie de 500 locuitorĭ.

Vintileanca, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Buzăŭ, pl. Tohani, com. Vintileanca, pe linia Ploeşti-Buzăŭ, pusă în circulaţie la 13 Septembrie 1872. Se află între staţiile Mizil (7,4 kil.) şi Ulmeni (12 kil.) Înălţimea d'asupra nivelului Mării de 11m9,18. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 43669 leĭ şi 15 banĭ.

Vintileasca, *sat*, în jud. R.-Sărat, plaiul Rîmnicul, căt. de reşedinţă al com. Buda, aşezat în partea de V. a com., pe poalele munteluĭ Pietrile-Feteĭ, la 2400 m. spre N.-V. de cătunul de reşedinţă, Jitia-din-Deal. Are o întindere de 100 hect., cu o populaţie de 203 locuitorĭ.

Voreşti, *mahala*, în partea de V. a com. rur. Slătioara, (v. a. c.) pl. Horezul, jud. Vîlcea.

Viereşti, *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, plaiul Buzăŭ, situată pe malul drept al riuluĭ Buzăul, la 40 kil. de oraşul Buzăŭ.

Are o suprafaţă de 4050 hect. Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Predeşti, Valea-Largă, ale statuluĭ, şi Viereşti, a moşnenilor Viereştĭ, despărţiţĭ în patru cete: Albuleştĭ, Bărbăteştĭ, Piţigoeştĭ şi Roşiorĭ.

Terenul e accidentat şi acoperit de seculare pădurĭ, partea de N. însă e o fertilă luncă situată d'alungul riuluĭ Buzăul. Producţia principală e ţuica.

Tîrgurĭ sunt 2: la Rusaliĭ şi la 8 Noembre.

Căĭ: şoseaua Buzăŭ-Frontieră prin Viereşti, precum şi alte drumurĭ naturale.

E formată din cătunul Predeşti şi Viereşti, cu subdiviziile lor, avînd o populaţie de 1620 locuitorĭ.

Are o şcoală; 2 bisericĭ, cu 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 paracliserĭ. Catedrala e cea cu hramul Sf. Constantin şi Elena.

Vite: 216 boĭ, 160 vacĭ, 69 viţeĭ, 9 caĭ, 4 mînjĭ, 240 oĭ 90 capre şi 300 porcĭ. Stupĭ sunt 10.

Viereşti, *cătun*, cu 800 loc., reşedinţa com. Viereşti, jud. Buzăŭ. Are subdiviziile: Ghiocul, Poiana-Ghioculuĭ, Roşiori şi Valea-Largă.

Virul, *pichet de graniţă*, pe marginea Dunărcĭ, în apropiere de com. rur. Vîrciorova, jud. Mehedinţi.

Vispeşti, *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, pl. Tohani, situată sub ramificaţiile munteluĭ Istriţa, între com. Breaza şi Năeni, la 26 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele: Fîntînelele, Văleanca, Vispeşti şi Virful, cu o populaţie de 1250 locuitorĭ.

Are o şcoală în cătunul Vispeşti, 2 bisericĭ, în Vispeşti şi Fîntînelele.

Are o suprafaţă de 2150 hect. Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt: Sforile-Năeni, Istriţa de-sus, saŭ Argeşul, ale statuluĭ, Vispeasca, Hodorogeasca, Turbureasca şi Burduceasca, ale cetelor de moşnenĭ: Răduleştĭ, Cîrjeneştĭ, Hodorogeştĭ şi Nărteştĭ.

Terenul e accidentat, constînd numaĭ din coline, parte fertile şi acoperite de semănăturĭ, livezĭ şi fîneţe, parte stîncoase, acoperite de pădurĭ şi viĭ.

Are un tîrg la Ispas.

Căĭ: şoseaua comunală Breaza-Finţeşti prin Vispeşti.

Vite: 492 boĭ, 115 vacĭ, 61 viţeĭ, 19 caĭ, 14 ţepe, 2 mînjĭ, 800 oĭ şi 216 porcĭ.

Com. e vechie; cel maĭ vechĭŭ sat a fost Istriţa-d.-s.; la începutul sec. XIX existaŭ şi satele Vispeşti şi Fintînele; cele-l'alte sunt formate după 1830. Mult timp a fost încorporată cu com. Breaza; din 1876 fie-care e comună deosebită.

Vispeşti, *cătun* de reşedinţă al com. Vispeşti, jud. Buzăŭ, cu o populaţie de 610 locuitorĭ.

Vistea-Mare saŭ **Colţul-Visteĭ-Marĭ**, *vîrf de munte*, terminal al culmeĭ Făgăraşuluĭ, jud. Argeş, pl. Loviştea.

Visterna, *sat*, cu 150 locuitorĭ, jud. Tulcea, pl. Babadag, com. Enisala (v. a. n.), situat pe Valea-Ceairelor, la 4 kil. de reşedinţa comuneĭ.

Vişa (Baba-), *cătunaş*, în jud. R.-Sărat, pl. Gradiştea, comuna Cîineni, aşezat spre E., pe malul stîng al riuluĭ Buzăul.

Vişani, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., pe malul stîng al riuluĭ Buzăul, aşezată în partea de S. a jud., la 32 kil. spre S.-E. de oraşul Rîmnicul-Sărat şi în partea de S. a pl.

la 15 kil. spre S.-E. de com. Bălăceanul, reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte cu com. Drogul, la 4 kil.; Cîineni, la 6 kil.; Jîrlăul şi Nisipurile, la 7 kil.; Amara, Socariciul şi Galbenul, la 11 kil.

Se mărgineşte la N. cu com. Drogul, la E., cu com. Cîineni, la V., cu comunele Jîrlăul şi Nisipuri, la S., cu com. Filipeşti (jud. Brăila), de care se desparte prin riul Buzăul.

Riul Buzăul, udă com. în partea de S., de la V. la E.

La N.-V. comuneĭ e balta Văceni, numită şi Jîrlăul saŭ Drogul.

Suprafaţa com. este de 7066 hect.

Are o populaţie de 1061 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, zidită în 1837 de Al. Vilara, G. Manu, Ştefan Creţulescu şi locuitoriĭ; o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 155 pluguriĭ, o maşină de secerat; o moară cu aburi; 672 boĭ, 484 vacĭ, 300 caĭ, 123 iepe, 1550 oĭ şi 149 rîmătoriĭ.

Căĭ: Drumuriĭ vecinale spre: Drogul-Galbenul - Bălăceanu - R.-Sărat; spre Cîineni şi spre Nisipuri.

Vişanul, *mahala* a com. Goideşti, alipită de căt. Vîrlam, jud Buzăŭ; are vr'o cîte-va case pe poalele munteluĭ Cursele, pe malul drept al piriuluĭ Bisca-Mică, în apropiere de Infurcătura-Bîştelor.

Vişanul, *sat*, în jud. Iaşi, pl. Codrul, com. Galata, situat pe partea de E. a dealuluĭ Vişanul (podgorie), cu o populaţie de 86 locuitoriĭ.

Vişanuluĭ (Piatra-), *stîncă* frumoasă, în jud. Buzăŭ, com. Goideşti, căt. Vişanul, avînd forma unuĭ semicerc, de care se izbesc ambele Bişce, după ce se împreună.

Vişina, *com. rur.*, în jud. Vlaşca, pl. Neajlovul, compusă din căt. Vişina şi Hanul-luĭ-Pală, situată la extremitatea N.-V.-V. a jud. despre Argeş, pe platoul dintre rîul Neajlovul şi Valea-Drîmbovniculuĭ, la 62 kil. de Bucureşti, la 80 de Giurgiŭ, la 37 de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ, la 22 de staţia drumuluĭ de fier Titu şi la 36 de Piteşti. Aproape de aci curge apa Neajlovului.

Se compune din două mahalale: Vişina d.-s şi Vişina-d. j.

Aparţine moştenilor.

Are o populaţie de 1570 suflete; 2 bisericĭ, din care una la Hanul-luĭ-Pală şi cea-l'altă în Vişina; o moară cu aburĭ.

Locuitoriĭ sunt toţĭ moşteniĭ.

Vite: 485 boĭ şi vacĭ, 275 caĭ, 726 oĭ, 35 capre şi 142 rîmătoriĭ.

Prin com. trece şoseaua judeţeană ce duce la Corbi.

Vişina, *com. rur.*, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi, formată numaĭ din satul cu acelaş nume, situată pe un teren şes, pe şoseaua Corabia-Caracal, la 11 kil. spre N. de Corabia şi 27 kil. spre S. de Caracal. Altitudinea: 122 m. Are o populaţie de 1252 locuitoriĭ, o biserică (Buna-Vestire) şi o şcoală.

Vite: 3510 vite marĭ, 2090 vite micĭ şi 500 porcĭ.

Aci se fac 2 bîlciuriĭ pe an: unul la 18 Maiŭ şi altul la 11 Septembrie.

Vişina, *căt un*, pendinte de comuna cu acelaş nume, pl. Neajlovul, jud. Vlaşca. Se compune din două mahalale: Vişina-d.-s. şi Vişina-d.-j. (Vezĭ com. Vişina).

Vişina, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Romanaţi, pl. Balta, com. Brastavăţul, pe linia Piatra-Corabia, pusă în circulaţie la 1 Aprilie 1887. Se află între staţiile Frăsinet (13,0 kil.) şi Corabia (14,4 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mărĭĭ de 61m,24. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 13557 leĭ şi 70 banĭ

Vişineni, *căt un*, cu 136 locuitoriĭ, jud. Brăila, la 3 kil spre N.-V. de satul Deduleşti, pe ţărmul stîng al riuluĭ Buzăul.

Vişineşti, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa-Dîmboviţa, situată spre N. de Tîrgovişteа, pe valea pîriuluĭ Cricovul-Dulce, la 10 kil. spre N.-E. de băile Pucioasa, saŭ Şerbăneşti-Podurile.

Se învecineşte la E. cu com. Prahoviţa, plaiul şi jud. Prahova; la V. cu com. Vîrfurile; la N. cu com. Valea-Lungă din Dîmboviţa şi Valea-Lungă din plaiul şi jud. Prahova.

Se compune din două căt une: Vişineşti şi Puturosul; cu 646 locuitoriĭ o biserică; două morĭ de apă.

In raionul comuneĭ se află: Valea-Puturosuluĭ, Vîrful-cu-Dor, Valea-Sila, Valea-Fundul-Bugiĭ, Vîrful-Laculuĭ, Vîrful-cu-Stejarĭ, Ripa-Porculuĭ, dealul Malurile, Piscul-Răŭ, Vîrful-Pietriĭ.

Ape: Pîriul Cricovul şi pîriul Puturosul. In apropiere se află şi un izvor cu apă sulfuroasă, pe Valea-Puturosuluĭ.

Vişineşti, *sat*, cu 96 locuitoriĭ, com. rur. Valea-Lungă, plaiul Prahova, situat spre N. de com.

Vişoiul, *suburbie* a oraşuluĭ Cîmpulung, jud. Muşcel. De la 1844 coprinde mahalaua Scheiul pînă la Calea-Braduluĭ. Aci se lucrează cu multă măestrie costume naţionale.

Vitanul, *sat*, jud. Ilfov, pl. Dîm

boviţa, din com. rur. Dudeşti-Cioplea (v. a. n.), situat spre V. de Dudeşti.

Se întinde, împreună cu cât. Căţelul, pe o suprafaţă de 620 hect., şi are o populaţie de 178 locuitorĭ.

Vităneşti, *sat,* reşedinţa com. Corbul, pl. Mijlocul, jud. Olt, situat pe amîndouă malurile Vedeĭ, între dealurile Potericiul şi Somîndocul, în partea de N.-V. a comuneĭ. Are 275 locuitorĭ, o şcoală şi o biserică, zidită din vechime, de un domn Bălşanu, fost proprietar aci.

Vităneşti, *cătun,* pendinte de com. Măgura, pl. Călnişlea, jud. Vlaşca, pe valea Cleniţa.

Vităneşti-de-Jos, *cătun* in com. Clipiceşti (v. a. c.), pl. Gîrlele, jud. Putna, situat pe malul stîng al Putneĭ, nu departe de Ireşti.

Vitioara, *sat,* în centrul com. rur. Opăriţi (v. a. c.), pl. Teleajenul, jud. Prahova, cu o populaţie de 644 locuitorĭ şi o biserică, făcută la 1841.

Vitomireşti, *sat,* cu 45 familiĭ, jud. Argeş, pl. Oltul, reşedinţa com. rur. Vitomireşti-Trepteni (v. a. n.).

In acest sat se află o biserică, «Cuvioasa Paraschiva» şi case marĭ boereştĭ, ambele zidite la 1820 de boerul Mihalache Lahovari.

Vitomireşti-Trepteni, *com. rur.,* pe valea Trepteana, jud. Argeş, pl. Oltul, la 37 kil. de com. rur. Tigreni (reşedinţa subprefecturei) şi la 25 kil. de Piteşti. Se compune din satele: Bostinari, Bulimanul, Cărleşti, Gura-Dragoliĭ, Gura-Ponoruluĭ, Patruleşti, Trepteni şi Vitomireşti.

Are o populaţie de 1341 suflete; 3 bisericĭ (în Bulimanul, Trepteni şi Vitomireşti) şi o şcoală primară mixtă.

Vite: 217 boĭ şi vacĭ, 30 caĭ, 748 oĭ, 30 capre şi 207 rîmătorĭ.

Viţcani, *sat,* cu 270 locuitorĭ, pe moşia cu asemenea numire, com. Dersca, pl. Berhometele, jud. Dorohoiu, peculmea dealuluĭ Viţcanul, şi încunjurat de pîraiele Viţcanul şi Viţcănelul.

Are o biserică, făcută la 1857.

Drumurĭ principale sunt: calea naţională Mihaileni-Botoşani, şi drumul ducător la com. Dersca.

Moşia se hotăreşte cu: Călineşti, Cindeşti, Piriul-Negru şi Dersca.

Viţicheşti, *sat,* cu 551 locuitorĭ, com. rur. Călineşti, pl. Podgoria, jud. Muşcel, situat în partea de E. a comuneĭ şi străbătut de pîraiele Izvorul şi Spoita In centru şi la N. are două dealurĭ: Unguroiciul şi Chiciura, acoperite cu viĭ şi livezĭ întinse.

E străbătut de calea ferată Bucureşti-Piteşti şi de şoseaua naţională de la Bucureşti la Piteşti. (V. Călineşti, com. rur.).

Vizantia, *com. rur.,* în jud. Putna, pl. Zăbrăuţul, aşezată pe dealul ce desparte apele ce merg în Şuşiţa de cele ce merg în Putna. E udată de pîraiele Albul şi Vizantia-Mare.

Se compune din cătunele: Vizantia-Mănăstirească (unde e şi primăria) şi Vizantia-Răzăşească.

Are o populaţie de 1043 suflete; 1 biserică parohială, cu hramul Sf. Cruce, în Vizantia-Mănăstirească şi 1 filială cu hramul Sf. Nicolae, în Vizantia-Răzăşească; o şcoală mixtă.

Vite: 395 boĭ, 274 vacĭ, 42 caĭ, 1054 oĭ, 19 capre şi 136 porcĭ.

Vizantia (Mănăstirea-), *mănăstire,* aşezată în comuna cu acelaş nume, pl. Zăbrăuţul, jud. Putna. Datează de la finele veaculuĭ al 16-lea, de la Ieremia Movilă Voevod, carele este pus în fruntea ctitorilor, împreună cu Doamna Elisaveta, soţia luĭ. Biserica actuală este zidită pe la anul 1850 de Ieromonachul Visarion, ce era pe atuncĭ egumen. Ea este zidită din piatră cioplită, în stil grecesc modern, cu cupolă şi în loc de bolţĭ, cu bagdadiĭ. Există încă mai la vale, spre pîriul Vizăuţul, în grădina mănăstireĭ şi vechia biserică, care este din lemn de stejar.

Mănăstirea a fost pusă pe malul pîriuluĭ, carele şi astăzĭ poartă numirea de Vizăuţul-Mare, spre deosebire de alt pîriŭ, tot cu numire de Vizăuţ, carele curge peste deal prin comuna vecină din Vrancea, numită Găurile, şi care spre deosebire de Vizăuţul-Mare, se numeşte Vizăuţul Mic şi se varsă tot în Vizăuţul-Mare, mai jos de com. Vizantia. Se vede că pe timpul cînd s'a fundat mănăstirea, pîriul de lîngă ea se numea Vizăt saŭ Vizat, de unde forma adjectivală slavonă: Vizatnea, ca numirea mănăstireĭ, adecă mănăstirea Vizatică, saŭ de la Vizăt.

Pe pomelnic, de desuptul uşilor, este scris în slavoneşte: «Acest sfînd pomelnic a osărduit (a'l face) mult păcătosul Ioan Iuştocov, în zilele luĭ Ştefan Voevodul, în anul 7121, Martie 6 (1613)».

Şi această mănăstire este dintre cele carĭ aŭ fost închinate şi anume la mănăstirea Grigoriŭ de la muntele Athos, în anul 1777, de mitropolitul Gavriil Calimach şi Domnul Grigorie Ghica.

Vizantia, *izvoare minerale,* în

com. cu acelaş nume, jud. Putna, situată lîngă Vrancea, între Soveja şi apa Suşiţeĭ, cam la 45 kil. de la gara Mărăşeşti. Nu se ştia maĭ nimic de Vizantia pănă la 1882, cînd un evreŭ din Panciŭ, ştiut de olog de toată lumea, se întoarse cu totul vindecat după o lună de băĭ. Atuncĭ vestea despre apele de la Vizantia se răspîndi maĭ întîŭ în jud. Putna, apoĭ prin Tecuciŭ, Roman, Galaţi şi lumea începu să vie din ce în ce maĭ multă.

Poziţia este cît se poate de frumoasă. Chiar în faţa satuluĭ se află muntele Scaunele, împădurit cu mesteacănĭ şi fagĭ, amestecaţi cu brad. După vîrful acestuĭ munte se văd frumoasele ondulaţiunĭ ale Vranceĭ, cuprinse între Găurĭ şi Tichiriş. Spre V., distanţă de 2 ore şi jumătate pe jos, saŭ 1 oră şi jumătate călare, se află Soveja, unde pădurile sunt numaĭ de brad.

Apele conţin pucioasă, sare şi iod. Pucioasă maĭ cu seamă se află în foarte mare cantitate. La 3 kil. de sat, curge Rîul-Alb, numit aşa pentru că apa luĭ e albă ca laptele; mirosul de pucioasă se simte de departe şi poziţia devine din ce în ce maĭ pitorească, cu cît te apropiĭ maĭ mult de acest pîrîŭ. El curge la picoarele unuĭ colosal zid de stîncĭ, prin crăpăturile căruia ĭese, unde şi unde cîte un fag. Aceste stîncĭ formează stratul inferior al munteluĭ, care se ridică între Vizantia şi Soveja. In partea opusă, spre S., se întinde seria de munţĭ care împrejmuesc Vrancea.

Stabilimente sistematice nu sunt. Băile se fac în barace de lemn, construite în mod rudimentar de locuitorĭ şi apa se încălzeşte cu pietre.

Sunt maĭ multe izvoare; cele de la Pîrîul-Alb însă conţin foarte multă pucioasă; dar drumul pănă acolo e cam greŭ. Aceasta explică pentru ce apa de la Pîrîul-Alt se plăteşte maĭ scump.

Vizantia, *pîrîŭ*, jud. Putna, format din 2 piraie ce curg unul de la Pietricele şi altul de la Plopul. Udă com. Vizantia, pl. Zăbrăuţul. In cursul săŭ primeşte Vizăuţul-Mare şi Pîrîul-Alb, ce are izvoare de păcură şi apă sulfuroasă. Pe Vizantia este un izvor de apă sărată la locul numit Slatina, de care se îngrijeşte administraţia salinelor de la T.-Ocna. Se varsă în Putna lîngă satul Căliman.

Vizantia (Inconjurătoarea-Schituluĭ-), *moşie*, şi pădure de 150 hectare, judeţul Putna, proprietatea statuluĭ, foste pendinte de schitul Vizantia, arendate pe periodul 1886—96, cu 6700 leĭ anual.

Vizantia-Mănăstirească, *cătun*, cu 550 loc., în comuna cu acelaş nume, jud. Putna, udat de pîraiele Albul şi Vizantia-Mare. (V. Vizantia, com. rur.).

Vizantia-Răzăşească, *cătun*, cu 805 loc., în comuna cu acelaş nume, pl. Zăbrăuţi, judeţul Putna, situat pe dealul ce desparte apele ce merg în Şuşiţa de cele ce daŭ în Putna. (V. Vizantia, com. rur.).

Vizăuţul-Mare, *pîrîŭ*, ce udă com. Găurile, pl. Vrancea, jud. Putna, primeşte ca afluent pe Vizăuţul-Mic şi se varsă în Putna, maĭ jos de com. Vizantia.

Vizăuţul-Mic, *pîrîŭ*, ce udă com. Găurile, pl. Vrancea, jud. Putna, şi se varsă în Vizăuţul-Mare.

Vizir-Tepe, *deal*, în jud. Tulcea, pl. Isaccea, pe teritoriul com. urb. Isaccea, în partea de N. a plăşeĭ şi cea de E. a comuneĭ, spre E. de oraşul Isaccea; are 3 ridicăturĭ, una de 71 m., alta de 62 m. şi a 3-a de 24 metri (v. Eschi-Cale), toate puncte strategice şi trigonometrice de rangul 1-iŭ, dominînd asupra oraşuluĭ Isaccea şi Dunăreĭ; pe el s'aŭ descoperit rămăşiţe de castre romane şi probabil că aci a fost vechiul Noviodunum, precum şi întăriturĭ de fortăreţe turceştĭ, saŭ tabiĭ, de oare-ce punctul e strategic, fiind singurul pe întinderea Dunăreĭ de la Măcin pănă la Tulcea; pe la poalele sale orientale a fost drumul luĭ Dariu, şi al barbarilor cînd năvăleaŭ în Moesia inferioară (Dobrogea); este acoperit cu finеţe şi semănăturĭ.

Viziraci, *munte*, în jud. Argeş, plaiul Loviştea.

Vizireni (Moşieşti), *cătun*, cu 346 loc., la 6 kil. spre N.-V. de satul Surdila-Greci, judeţul Brăila, la capătul de N. al moşieĭ Vizireni, pe ţărmul drept al rîuluĭ Buzăul. Numit astfel fiind că a fost înfiinţat de locuitorĭ veniţĭ din Vizirul. (V. Surdila-Greci).

Vizireni, *moşie* particulară, jud. Brăila, pl. Vădeni, com. Surdila-Greci, suprafaţa 2400 hect. Venit: 23600 leĭ. Pe această moşie, la N.-V. de căt. Vizireni, este un pod peste rîul Buzăul, în dreptul căt. Nisipeni.

Vizirul, *com. rur.*, jud. Brăila, pl. Balta, aşezată pe loc şes, la 15 kil. de Dunăre. Se învecineşte la N. şi N.-E. cu Osmanul şi Valea-Cinepeĭ, Gropeni şi Ciacîrul; la S.-S.-E., cu Lacul-Rezĭĭ, Pîrlita şi Stăncuţa; la

N. E. cu Bordeiul-Verde; la V. şi S.-V., cu Filiul, Slujitori-Albotești şi Insurăței.

Suprafaţa com. e de 35340 hect., cu o populaţie de 4284 suflete; 3 biserici, una în satul Vizirul, înfiinţată la 1850—62, cu hramul Sf. Treime, făcută de locuitorĭ şi Doamna luĭ Ipsilante; una înfiinţată la 1874, cu hramul Adormirea-Maicii-Domnului, făcută de locuitorĭ şi a 3-a înfiinţată la 1869 de proprietarul, Petru Conte de Roma, cu hramul Sf. Sofia; o şcoală mixtă, în satul Vizirul, într'un frumos local (şcoală de băeţĭ e aci de la 1837, de fete, de la 1862).

Vite: 2370 boĭ, 2826 vacĭ, 34 taurĭ, 994 viţeĭ, 2108 caĭ, 26 măgarĭ, 10434 oĭ, 1212 rimătorĭ şi 15 capre.

Suhatul vitelor e de 1117 hect.

Se află o moară de aburĭ cu venit 6000 leĭ anual.

In comună sunt vii, cu o suprafaţă de 163 hect.

Drumurĭ: la Brăila, spre N.-E., pe şoseaua judeţeană, 35 kil.; la Bordeiul-Verde, spre N.-V., prin tîrlele Groseşti, 14 kil.; la cât. Liscoteanca, spre V.; la Insurăţeĭ, spre S.-V., 12 kil.; la Pîrlita, spre S.-E., 8 kil.; la Stăncuţa, spre S.-E., 16 kil.; la Ibişi, spre E.; la Ciacîrul, spre N.-E., 8 kil.; la Gropeni, spre N.-E., 16 kil.

In comună se face un bilciŭ la 29 Iunie.

Cîşla Viziruluĭ, după arătarea luĭ Bauer, era un sat saŭ tîrguşor coprins în raiaua Brăileĭ. Până la dărîmarea cetăţilor de pe ţărmul Dunăreĭ, Brăila, Giurgiul şi Turnul eraŭ raiale, adică guvernate de Turcĭ. Vizirul făcea odinioară parte din raiaua Brăileĭ, însă pe la 1765 se redete Ţăreĭ cu condiţiunea că va plăti anual 25000 leĭ Sultaneĭ, de oarece Cîşla Viziruluĭ era unul din apanajele sale şi 3500 leĭ Nazîruluĭ din Brăila.

Până a nu fi încorporată cu Ţara, adică pe la 1763, Cîşla Viziruluĭ se compunea din 1440 familiĭ, carĭ eraŭ îndatorate a plăti, pentru întreţinerea cailor şi altor animale, pentru încălzit, un car de fîn şi altul de lemne de fie-care familie.

Sub Alexandru Ghica, în 1767, dările impuse asupra Cîşleĭ-Viziruluĭ produseră 30211 leĭ.

Această comună a fost înfiinţată acum 2—300 anĭ prin următoarea împrejurare: Turcii ducînd în robie locuitorĭ despre Focşani, Rîmnicul şi Buzăul în ţara lor, aŭ ajuns în această localitate, unde-ĭ aŭ întîmpinat firmanul de liberare. Eĭ de şi liberĭ aŭ fost siliţĭ să se stabilească aci şi formînd comuna 'ĭ a dat numele Vizirul, după numele celuĭ ce i-a liberat. Până la 1828 Vizirul a fosta reşedinţa unuĭ Capuchehaia.

Vizirul, *sat* mare, jud. Brăila, cu 3450 locuitorĭ, la 35 kil. spre S. de oraşul Brăila, la S.-E. comuneĭ cu acelaşĭ nume, pe şoseaua Brăila-Călăraşi, reşedinţa pl. Balta.

Acest sat până la 1875 forma două sate: Vizirul-d.-s. şi Vizirul-d.-j. şi două comune independente. Vizirul-d.-s. este pe moşia conteluĭ de Roma, iar Vizirul d.-s. pe Domeniul Brăileĭ. S'a înfiinţat la 1462 pe timpul domnieĭ luĭ Vlad-Ţepeş (V. Vizirul, com. rur.).

Vizirul-de-Sus, *moşie*, jud. Brăila, pl. Balta, com. Vizirul, proprietatea conteluĭ Petru de Roma. Are o suprafaţă de 10000 hect., cu un venit de 163267 leĭ.

Vizureni, *com. rur.* şi *sat*, jud. Tutova, în pl. Corodul, spre S. de Bîrlad, pe pîrîul Bîrzoţelul. Are 289 locuitorĭ. Satul formează com. cu cătunele: Ciortolomul şi Criveşti. Intreaga comună are 872 locuitorĭ, o şcoală primară de băeţĭ şi 2 biserici.

Se cultivă mult tutunul.

Pe teritoriul comuneĭ este staţiunea de drum de fier Tutova.

Vizureşti, *com. rur.*, jud. Dîmboviţa, pl. Ialomiţa, situată pe cîmpie, la 8 kil. spre S.-E. de gara Ghergani. Prin centrul comuneĭ curge pîrîul Colentina, peste care este un pod.

Se compune din treĭ cătune: Vizureşti, Ghimpaţi şi Priseaca, cu o populaţie de 1297 locuitorĭ. Are două biserici şi o moară de apă.

Se învecineşte: la E. cu com. Cojasca, la V. cu Ghergani, la N. tot cu Ghergani şi la S. cu Bîldana şi comuna şi gara Ciocăneşti din jud. Ilfov.

Vizureşti, *sat*, jud. Tecuciŭ, com. Buciumeni, pl. Nicoreşti, aşezat în partea de S. a comuneĭ, pe malul stîng al pîrîuluĭ Tecucelul, la 1 kil. de reşedinţa comuneĭ.

La marginea de E a satuluĭ se întinde Valul-luĭ-Traian (veqĭ Troian).

Are o întindere de 572 hect. cu 466 locuitorĭ; o şcoală mixtă, înfiinţată la 1864; 2 biserici, una făcută în 1808 şi alta în 1827.

Vijiitoarea, *sat*, jud. Rîmnicul-Sărat, în pl. Marginea-d.-j., cătunul com. Mărtineşti, numit înainte Mihălceni, fiind că aparţinuse com. Slobozia-Mihălceni, aşezat în S. comuneĭ, la 3200 m. spre S. de cătunul de reşedinţă, pe pîrîul cu acelaşĭ nume, cu o întindere de 15 hect. şi o populaţie de 275 suflete.

Vîlcana. (Vezĭ Vulcana).

Vîlcăneasa, *sat,* în jud. Rîmnicul-Sărat, pl. Orașuluĭ, cătunul com. Broșteni, la gura pîrîuluĭ cu acelașĭ nume, pe malul drept al rîuluĭ Milcovul, la 6½ kil. spre V. de cătunul de reședință. Are 5000 hect., o populație de 413 suflete, o biserică și o școală.

Vîlcănești, *com. rur.,* jud. Prahova, plaiul Vărbilăul. Pe la 1450 exista aci un schit de călugărĭ.

Este situată pe văile gîrlelor Cosmina și Sărata, la 35 kil. de capitala județuluĭ, și la 20 kil. de reședința plaiuluĭ.

Se compune din 2 cătune: Vîlcănești și Cîrjari, cu o populație de 1170 locuitorĭ.

Are 2 bisericĭ, una foarte vechĭe și reparată în 1869 și a doua, azĭ parohie, fondată de răposatul Dimitrie Păcurețeanu în anul 1859.

Are o școală, înființată la 1881.

Parte din locuitorĭ se ocupă cu rotăria și dulgheria; parte din eĭ sunt moșnenĭ; 222 s'aŭ împroprietărit la 1864 pe diferite proprietățĭ. Eĭ aŭ: 53 caĭ, 436 boĭ, 152 vacĭ, 15 capre, 550 oĭ și 348 porcĭ.

Toată comuna se întinde pe o suprafață de 3500 hect.

Țuica se fabrică în comună până la 13000 decal.

O șosea comunală înlesnește comunicația spre Trestioara și Cosmina.

In partea de N.-V. are dealurĭ, acoperite cu pomĭ, izlaz și mărăcinĭ. E udată de gîrlele: Cosmina, Sărata și Lespedea și de văile: Mocanuluĭ, Hodoroaga, Rîpilor, Izvoruluĭ, Mandiĭ, Ursuluĭ, Burtiĭ, Cu-Nucĭ, Poiana-cu-Scaiul, Dragna și Ripile.

Vîlcănești, *sat,* com. rur. Vîlcănești, plasa Vărbilăul, județul Prahova.

Vîlcănești, *ape minerale* conținînd pucioasă, iod, sare și fier, situate sub un deal din com. Vîlcănești, plaiul Vărbilăul, jud. Prahova. Se găsesc în apropiere de gara Plopeni.

Vîlcea, *județ,* situat în partea de N.-E. a Olteniei.

Limitele. Județul Vîlcea se mărginește:

La N. cu Transilvania, de care se desparte prin culmea munților Plătănești. Hotarul județuluĭ începe de la pichetul Vidra și ține direcția de N.-E. pe lîngă rîul Lotrul, până la pichetul Voineasa. De aci merge o linie trasă pe culmea munților, la muntele Piatra-Cataneĭ și Vîrful-Mare, de unde hotarul îl formează Rîul-Vaduluĭ până în Olt, la Turnul-Roșu.

La S., cu jud. Romanați, de care se desparte prin comunele Laloșul, Rîmești, Lungești, Ștefănești și Voicești.

La E., cu jud. Argeș și Olt, de care se desparte prin rîul Oltul, în tot lungul județuluĭ.

La V., cu jud. Gorj. Hotarul, începînd de la punctul Vidra, trece prin muntele Robul (culmea Paringuluĭ), coboară prin culmea Polovragi printre Racovița și Polovragi, dă în rîul Oltețul, urmează culmea Dealul-Muereĭ până la comuna Vâleni, trece pe lîngă Zătreni și Pocnari, de unde hotarul îl formează Dealul-Frățila, ce-l desparte de jud. Dolj.

Forma județuluĭ este aceia a unuĭ drept-unghiŭ lungit de la N. către S., cu o suprafață de 260370 hect.

Clima jud. este identică cu a județelor de munte ale Țăreĭ.

Orografia. Partea de N. a jud. Vîlcea se compune din o mulțime de ramurĭ de munțĭ, porniți din Carpațĭ, sub numele de Munțiĭ-Paringuluĭ și Plătănești.

Din muntele Paringul, care este punctul culminant al coameĭ, culmea principală se bifurcă în două ramurĭ: culmea Paringuluĭ, propriŭ zisă, care continuă a merge către E., formînd necontenit țărmul drept al Lotruluĭ până la confluența luĭ cu Oltul; Culmea-Plătăneștilor, care se îndreaptă mai întîiŭ către N., și după ce ajunge la muntele Tărtărăul, se întoarce tot către E. și constitue în toată lungimea sa malul sting al Lotruluĭ.

Aceste două culmĭ, fiind aproape paralele și distanțate de 20 kil., formează frumoasa și bogata vale a Lotruluĭ, care, împreună cu Lotrița, afluent al săŭ, din dreapta, constitue singura vale paralelă cu toată întinderea frontiereĭ ce posedă țara noastră.

Din culmea principală, Paringul, se ramifică în jud. Vîlcea: 1. Culmea Gurguiata, 2. Urșanilor, 3. Bistrița, 4. Arnota, 5. Vînturarița, care se ramifică în culmile: a) Petrenilor, b) Bărbăteștilor și c) Zmeurătul, 6. Culmea Cheia, 7. Olănești lor, din care se ramifică culmile: a) Călimănești, b) Căciulata și c) Nauruțul.

Tot din culmea Paringuluĭ, însă pe partea nordică, se desparte:

a) Culmea Tîrnova, b) culmea Turcina.

Din Culmea-Plătăneștilor pornesc către S. numaĭ două culmĭ mai principale:

1. Culmea Malaia, 2. Culmea Veverița.

Din muntele Robul se ramifică Culmea-Brezoilor.

Din muntele Vîrful-Mare mai pleacă către E. cea din urmă culme, numită Culmea-Ciinenilor.

Toate aceste culmi, împreună cu munții Făgărașului, îngustează mult valea Oltului și dau naștere importantului defileu al Oltului, care este cel mai lung din cîte se află în Oltenia.

(Vezi la literile respective culmile de mai sus și cuv. Carpați).

Idrografia. Județul e udat în toată partea de E. de Olt, având de afluenți principali, în Vîlcea, pe dreapta: Riul-Vaduluĭ, al-Ciinenilor; valea Robești, Sărăcinești, Țuțulești, Lotrul, Lotrișorul, Puturoasa, Căciulata, Călimănești, Gura-Văiei, Rîmnicul, Ocna sau Sărata, Govora, Bistrița, Luncavățul, Orleasca, Pesteana, Mamul, Beica și Cornești (v. a. n.).

Prin centru și pe la V. jud. Vîlcea e udat de rîurile Cerna și Cernișoara, care își împreună apele cu Oltețul și pe la S. ies din acest jud. și intră în jud. Romanați.

Împărțirea politică a județului. Pînă la 1882, jud. Vîlcea se împărțea în 7 ocoale (5 plăși și 2 plaiuri). De la această dată, pl. Oltețul-d.-j. s'a unit administrativ cu plășile Oltul și Ocolul cu Otăsăul, așa că atuncea din punctul de vedere politic coprindea următoarele despărțiri:

Plaiul Cozia, cu reședința în com. Olănești; plaiul Horezul, cu reședința în com. Tîrgul-Horezul; pl. Oltețul-d.-s., cu reședința în com. Pîrîeni-d.-mj.; pl. Oltețul-d.-j.-Oltul, cu reședința în com. Drăgășani; pl. Ocolul-Otăsăul, cu reședința în com. Ocnele-Mari.

La 1 Noembrie 1892, jud. s'a împărțit în 10 plăși.

Plasa Cerna-de-jos, cu reședința plășeĭ în com. Giulești.

Plasa Cerna-de-sus, cu reședința plășeĭ în comuna Măldărești.

Plaiul Cozia, cu reședința plășeĭ în com. Călimănești.

Plaiul Horezul, cu reședința plășeĭ în com. Horezul.

Plasa Mijlocul, cu reședința plășeĭ în com. Zătreni.

Plasa Ocolul, cu reședința plășeĭ în com. Ocnele-Mari.

Plasa Oltețul-de-jos, cu reședința plășeĭ în com. Bălcești.

Plasa Oltețul-de-sus, cu reședința plășeĭ în com. Slăvești.

Plasa Oltul-de-jos, cu reședința plășeĭ în com. Drăgășani.

Plasa Oltul-de-sus, cu reședința plășeĭ în com. Băbeni. (Vezi aceste cuvinte).

De la 1895, unindu-se unele plăși, jud. coprinde 5 plăși: Ocolul-Otăsăul, Horezul, Cozia, Oltețul-d.-s., Oltul-Oltețul-d.-j., cu 163 comune rurale și 3 comune urbane: R.-Vîlcea (capitala), Drăgășani și Ocnele-Mari.

Populația după recensămîntul din Decembrie 1899: 189865 locuitori: 95669 bărbați și 94196 femei. In 1859 populația era de 140911 locuitori.

Budgetul pe 1898—99: Zecimi, lei 276113, bani 94, la venituri, lei 267081, b. 62, la cheltueli; Drumuri, lei 94029, bani 68, la venituri, lei 91120, la cheltueli; Spitalul Horezul, lei 43914, bani 12.

Marca județului. Pînă azi în toate manualele noastre geografice s'a strecurat părerea greșită că marca județului Vîlcea este un postalion.

In realitate însă, vechea stemă a județului Vîlcea a fost un copac, în semn că acest județ avea multe și bătrîne păduri. Iata în adevăr ce găsim în raportul deputațiuneĭ administrative cu ocaziunea ocupăreĭ Oltenieĭ de către Austriaci: «Vulsa sigillum habeat cum signo arboris, quia prae caeteris magis fructifer est». Raportul este datat din Craiova, 14 Octombre 1719; prin urmare, la epoca ocupăreĭ Oltenieĭ de armatele imperiale, stema județului Vîlcea era un copac, nu un poștalion.

Postalionul ca marcă a județului s'a adoptat, mai mult de cît probabil, de către administrația austriacă, spre a perpetua memoria atît a ocupăreĭ Oltenieĭ, cît și mai ales pentru perpetua amintire a construcțieĭ șoseleĭ Via-Carolina, executată de contele de Steinwille, în anul 1717, din ordinul prințului Eugeniu de Savoia.

Instrucțiunea. Are 120 școale primare rurale și una de cătun în com. rur., frecuentate în 1899—900 de 6080 copiĭ; cîte o școală prim. urb. de băeți și cîte una de fete în R.-Vîlcei și Ocnele-Mari; 2 școale prim. urb. de băeți și una de fete în Drăgășani; 2 școale prim. rur. mixte în mahalalele Ocnița sau Ocnele-Mari și Arhanghelul, din R.-Vîlcei; un gimnaziŭ în R.-Vîlcei; un seminar.

Cultul. Are 358 biserici întreținute de comune și 16 întreținute de stat; 4 mănăstiri: Cozia, Bistrița, Arnota, Dintr'un-Lemn (v. a. c.), și 12 foste schituri, afară de schiturile Cornetul și Șerbănești, întreținute de Eforie și schitul Frăsinetul, care se întreține dintr'un mic venit lăsat de repausatul Episcop Calinic.

In vechime numărul mănăstirilor și schiturilor se ridica la 40, dar, odată cu secularizarea averilor mănăstirești, aŭ fost reduse la biserici de mir. (Vezi: Arhanghelul, Cetățuia, Surpatele, Mamul, Titireciul, Țeica, Troianul, Stănești, Sghiabul, Iezerul, Slătioarele, Sărăcinești, Șerbănești, Păpușa, Sf. Proco-

piŭ, Inătești, Pătrunsa, Dobriceni, Bonciulești, Dobruşa, Sf. Apostolĭ, Pahomie, Buda, Schitul, etc.).

Sunt în tot jud. 4 parohiĭ urbane şi 91 rurale.

Justiția. Sunt în jud. Vîlcea 4 judecătoriĭ de ocoale, în Rîmnic, Tîrgul-Horezul, Drăgăşani şi Zătreni şi un tribunal în capitală.

Spitale sunt în Rîmnic, Drăgăşani şi Horezul.

Agricultura. Regiunea dealurilor şi a văilor din partea de N. a judeţuluĭ Vîlcea este formată din pămînt argilos. Pe unele locurĭ sunt depozite nisipoase (lignit), d. e. pe văile: Tîrîia, Olteţul, Cerna, Otăsăul şi Luncavăţul, centrul judeţuluĭ. Acestea, aproape de sorgintea lor, conţin pĭetrişĭ, apoĭ după ce intră în plăşĭ conţin diferite felurĭ de pămînturĭ foarte priincioase agriculturei.

Partea de S. a jud. (pl. Oltul) coprinde argilurĭ galbene şi roşcate nisipoase, pe alocurea cu amestecăturĭ margoase. Făşia aceasta începe din com. Prudeni şi intră în Romanaţi. Pe toate văile rîurilor se găsesc depunerĭ aluviane priincioase agriculturei.

Pămîntul judeţuluĭ Vîlcea, privit din punctul de vedere agricol, se divide în 3 părţĭ: a) Partea munteluĭ unde agricultura e înapoiată din lipsă de locurĭ arabile şi, unde locuitoriĭ se ocupă maĭ mult cu creşterea vitelor şi plantarea prunilor; b) centrul judeţuluĭ, adică prin plăşile Olteţul şi Otăsăul, unde agricultura înfloreşte, dar unde văile fiind prea înguste, nu permit cultura cerealelor în cantităţĭ marĭ; c) partea de S. a jud., avută în cereale.

Prin comunele de sub munte se cultivă numaĭ porumbul.

Cînepa şi inul se cultivă numaĭ pe alocurea. Meiul se seamănă numaĭ în plăşile Oltul şi Olteţul-d.-j. Cartofiĭ se cultivă în toate comunele judeţuluĭ.

Apicultura. Sunt în jud. 9985 stupĭ.

Moşiile şi pădurile statuluĭ.— In jud. Vîlcea statul are 63 moşiĭ, împreună cu alte trupurĭ maĭ micĭ alipite pe lîngă aceste moşiĭ, de la care încasează arenzĭ anuale de vr'o 250000 leĭ.

Numărul pădurilor statuluĭ cu trupurile lor se ridică în acest judeţ la 114, avînd o întindere de aproape 60000 hect. şi aducînd un venit de peste 70000 leĭ.

Din punctul de vedere silvic jud. Vîlcea face parte din circumscripţia a XIV-a şi este divizat în 3 ocoale: Rîmnicul-Vîlcea, Tîrgul-Horezul şi Drăgăşani.

Ape minerale. — Pe lîngă renumitele izvoare de apă minerală de la Călimăneşti, Olăneşti, Ocnele-Marĭ, Govora şi Căciulata (v. a. n.), jud. Vîlcea, maĭ are şi alte sorginţĭ de asemenea ape.

In com. Oteşani, plaiul Horezul, se găsesc ape sulfuroase, care izvoresc din apropierea uneĭ stîncĭ numită Boia.

La Păuseşti-Otăsăul şi la Cheia sunt peste 15 izvoare cu apă alcalină sulfuroasă.

La grădina numită Zăvoiul din Rîmnic sunt ape alcaline sulfuroase. Aci s'a construit un stabiliment balnear.

Sorginţĭ de ape salifere sunt: în comunele Petrari-d.-s., plaiul Cozia (localitatea Valea-Sărată), la Urzicarul, Petrari-d.-j., Bîrzeşti, etc.

Viticultura. — Pămîntul judeţuluĭ prieşte mult viţeĭ. Locuitoriĭ, profitînd de rodnicia luĭ, se îndeletnicesc mult cu viticultura, aşa că judeţul Vîlcea se poate socoti primul între judeţele Ţăreĭ în producţia vinuluĭ. Aproape 8000 hect. pămînt din raionul judeţuluĭ sunt acoperite cu viĭ, maĭ ales pe dealurile din comunele: Mitrofani, Amărăşti, Suteşti, etc. Comerciul cu vinurile Vîlceĭ se întinde şi în străinătate.

Pomicultura. — Dacă pămîntul e prielnic viţeĭ, nu maĭ puţin prieşte prunuluĭ. Insemnate plantaţiunĭ cu prunĭ se găsesc prin plaiurile Cozia şi Horezul şi prin plăşile Olteţul-d.-s., Ocolul şi Otăsăul. Ocupaţia principală a locuitorilor din aceste ocoale este fabricarea ţuiceĭ, care se urcă pănă la 80000 hl. anual, în termen de mijloc.

Animale domestice şi sălbatice, peşti. — Vite după statistica din Dec. 1900: 12243 caĭ, 236 asinĭ şi catîrĭ, 112205 boĭ şi bivolĭ, 89886 porcĭ, 123915 oĭ şi 15666 capre.

Pe văile rîurilor Olteţul, Lotrul şi Riul-Vaduluĭ şi pe culmile munţilor Paringul şi Plătăneşti, trăesc cerbĭ, urşĭ, căprioare, porcĭ mistreţĭ şi capre negre. Pe dealurile şi pădurile din apropiere de comune se găsesc mulţime de lupĭ, veveriţe, şderĭ, viezurĭ şi ţepurĭ.

Dintre păsărĭ, prin munţiĭ judeţuluĭ se găsesc vulturĭ, şoimĭ, găinuşĭ, ghionoĭ, apoĭ, maĭ prin apropiere de comune, prin pădurĭ, se găsesc: bufniţe, ciuhurezĭ, ciorĭ, gaiţe, potîrnichĭ, prepeliţe, raţe sălbatice, sturzĭ, mierle, corbĭ, etc.

In Olt se găsesc: mrenĭ, somnĭ, scobazĭ, crapĭ, clean, soreaţă, nisipariţă.

Lostiţa, moaca şi păstrăvul se găsesc în rîurile dintre munţĭ de la Riul-Vaduluĭ şi pănă la Gura-Lotruluĭ şi chiar pănă aproape de Cozia.

In Olteţul şi Cerna se găsesc mulţĭ racĭ.

Industria și comerciul. Industria în județul Vîlcea este numaĭ pentru trebuința casnică. Dogăria și rotăria, olăria, se practică în toate comunele și cu deosebire în com. din prejurul Rîmniculuĭ.

Școala de dogărie din Drăgășani și cea de meseriĭ din Rîmnic sunt un îndemn pentru dezvoltarea industrieĭ în județ.

Comerciul constă în vin, țuică, lînă, sare, var, etc. Lemne de construcțiĭ din brad se exportă în marĭ cantități.

Bîlciurile din acest județ sunt: Rîureni (v. a. n.). Alte bîlciurĭ se țin la: 29 Iunie și 14 Octombre lîngă Rîmnic; 15 August, 14 Septembre și 26 Octombre la Drăgășani; 10 Iulie la Otetelișul; la Duminica Floriilor și la 26 Octombre la Slăvești; 25 Martie și Duminica Floriilor la Vaideeni. Se maĭ țin în comunele: Bălcești, Grădiștea, Fometești, Jilava, Slăvitești, etc.

Căile de comunicație. Principala cale de comunicație este calea ferată de la Piatra prin Drăgășani la Rîmnicul-Vîlcea, și apoĭ la Frontieră.

Apoĭ, șoseaua națională ce vine din județul Romanați, intră în jud. Vîlcea pe la comuna Ștefănești, pl. Oltul, trece prin comunele: Drăgășani, Călina, Prundeni, Zăvideni, Orlești, Ionești-Minculuĭ, Fișcălia, Marcea, Băbeni, Rîmnicul, Călimănești, Călinești, Robești și Ciineni și se unește calea Sibiuluĭ la Riul-Vaduluĭ. Lungimea sa pe malul drept al Oltuluĭ, în județul Vîlcea, este de 130 kil.

Principalele șosele județene sunt:

Șoseaua ce pleacă din calea națională, de lîngă Rîmnic (bariera Troian), trece prin comunele: Ocnele-Marĭ, Titireciul, Petrari-d.-j., Petrari-d.-s., Birzești și se unește cu șoseaua de pe rîul Bistrița la comuna Tomșani.

Șoseaua ce pleacă din cătunul Copăceni (ce ține de Ocna), din șoseaua ce leagă Ocna cu Rîureni, trece prin com. Căzănești, Bîrsești, merge pe rîul Govora la comuna și băile Govora; aci se desface în două ramurĭ: una trece prin băĭ, Dealul-Hinții, prin comuna Păușești-Otăsăul, se unește aci cu șoseaua de pe rîul Otăsăŭ; iar a doua ramură merge la comuna Titireciul, în șoseaua ce vine pe Dealul-Ocneĭ și merge la Horezul.

Din șoseaua Govoreĭ, com. Bîrsești, pleacă o șosea județeană prin comunele Mihăești, Ungureni, se unește cu cea națională în comuna Băbeni; pornește pe rîul Bistrița prin comunele Frînceşti, Genuneni, Foleşti-d.-j., Foleşti-d.-s., Tomșani, la Tîrgul-Horezul, avînd de la Rîmnicul pînă la tîrg 52 kil. De aci pornește la Tîrgul-Jiŭ prin comunele Slătioara, Milostea, lăsînd pe dreapta maĭ sus, comunele: Fometești, Recea și Racovița. Lungimea sa pînă în hotarul județuluĭ Gorj (comuna Polovragi) este de 20 kil. Din comuna Frînceşti pornește șoseaua pe rîul Otăsăul prin comunele: Mănăstireni, Surpatele, Șerbănești, Păușești Otăsăul și se întîlnește în satul Jilava cu șoseaua Ocna.

Din com. Șirineasa pleacă șoseaua Luncavățuluĭ, prin comunele: Dăești, Popești, Urși, Cîrstinești, Oteșani, Măldărești-d.-j., Măldărești-d.-s., la Tîrgul-Horezul.

Din com. Dăești, pleacă, peste dealul Cotoșmanul, șoseaua numită a Cotoșmanuluĭ, prin comunele: Roești, Măldărești, Lădești, Ciumagi, Dejoiul, Nisipi, Rusănești, mergînd pe lîngă rîul Cerna pînă la com. Otetelișul, avînd o lungime de 58 kil.

Altă șosea județeană este pe valea Olteţuluĭ, ce pleacă de la frontiera județuluĭ pe rîul Tîriia (com. Milostea), traversează comunele: Greci, Mateești, Turcești, Berbești, Slăvești și Sinești, în capul căreia ia numele de șoseaua Olteţuluĭ, fiindcă Tîriia se unește cu Olteţul, și apoĭ continuă prin comunele: Grădiștea, Tina, Pleșoiŭ, Pîrîeni, Zătreni, Gănești, Locusteni, Benești, Bălcești, Băbeni, Diculești, Făurești, și intră în jud. Romanați pe la com. Laloșul.

Din comuna Măldărești (cătr. Lădești), pornește pe Cerna în sus soseaua ce trece prin comunele Lăpușata, Broșteni, Copăceni, Ulmetul, Bălteni, Pojogi, Cireșiul, Stroești, Slătioara, unde se unește cu calea Gorjuluĭ.

Din com. Băleşti pornește o ramură prin com. Goruneşti, direct peste dealul Aninoasa, la Craiova.

Afară de aceste șosele se află alte căĭ de comunicație pe rîuleţul Peșteana pe rîul Mamul și pe Valea-Beica: șosele laterale ca cea de la Rîmnic la Olănești; de la Titireciul la Stoenești, Dobriceni, Bărbătești; pe Cernișoara, la Modia și Mădulari, etc.

Între șoselele vecinale citățm: de la Horez la Vaideeni; de la Tomșani la Costești și Bistrița; de la Drăgășani la Creţeni; de la Amărăști la Glăvile; de la Cermegești la Modoia; de la Sărăcinești la Cheia, Olănești; de la Lăpușata la Romanești și Roșĭ, etc.

Date istorice. Împăratul Traian, plecînd la 105 d. Chr. contra Dacilor, a trecut Dunărea pe la Severin și a luat drumul la Sarmisegetuza, capitala Dacieĭ, pe malul Oltuluĭ.

Spre a'șĭ înlesni mersul a

construit un drum de piatră, care mergea pe malul drept al Oltuluĭ până în apropiere de com. Călimănești, unde era cetatea Buridava, de aci trecea pe malul sting până la Ciineni, și apoĭ se întorcea iarăși pe malul drept al Oltuluĭ. Urme din acest drum se văd chiar azĭ pe lîngă Rîureni și Călimănești.

Traian își așeză castrele la Troian, lîngă Rîmnic și la Bivolari, în dreptul mănăstireĭ Cozia, unde s'aŭ descoperit urmele lagăruluĭ roman cu băile sale. Maĭ spre N. era cetatea Sargidava (com. Racoviță) unde s'a găsit o piatră cu inscripția «populi Sargidavensis» și ale căreĭ urme se cunosc și azĭ.

Tot de coloniile romane s'aŭ fondat, pe lîngă Olt, cetățile: Aurarium (Zlătărei), Rusidava (Ionești-Govorĭ), Pons-Aluti (în Rîmnicul-Vîlcea), Arutela (Brezoiul), Praetoria (Turnul-Roșu).

Se crede că pe Dealul-Cărămizilor, la Aninoasa, Slătioara, Păușești-Măglași, Gradiștea, ar fi fost cetățĭ romane.

La anul 1735, fiind războiŭ între Nemțĭ și Turcĭ, o parte din orașul Rîmnicul a fost ruinat de armatele străine, iar Episcopieĭ i s'a dat foc.

La 1738, sub împăratul Carol VI, Banatul Craioveĭ fiind sub stăpînirea Austriacilor și făcîndu-se resbel cu Turcii, aceștia aŭ scos Nemțiĭ din Țară și aŭ devastat tot orașul Rîmnicul prin foc. La 1739, eĭ pătrunseră până la Cozia, jefuind și predînd tot ce le venea în cale și luară robĭ familiile refugiate în mănăstirea Cozia.

In secolul XVIII și în prima jumătate a secoluluĭ XIX, mănăstirea Cozia a servit de adăpost numeroaselor familiĭ din Craiova, Rîmnicul-Vîlcea și restul Olteniеĭ, care se întăreaŭ în mănăstire contra incursiunilor bandelor turcești.

La anul 1768, fiind iar prin împrejurimile orașuluĭ Rîmnicul, lupte între Austria și Turcia, acest oraș a suferit multe neajunsurĭ. Atuncĭ s'a dărîmat și biserica Cuvioasa Paraschiva, începută de Pătrașcu-Vodă și terminată de Mihaiŭ-Viteazul.

La 1788, Turciĭ ajutațĭ de armata romînă condusă de Nicolae Mavrogheni-Vodă, bătură la Cozia pe Prințul Coburg și îl siliră să reintre în Ardeal.

La 1789, Turciĭ și Nemțiĭ aŭ avut multe hărțuelĭ pe teritoriul jud. Vîlcea, maĭ ales prin plaiul Horezul. Turciĭ își așezaseră cuartierul în mănăstirea Horezul, unde aŭ stat aproape un an, făcîndu-ĭ marĭ stricăciunĭ.

In August 1802, tîrgul de la Rîureni fu jefuit și ars de niște Turcĭ din Vidin; peste 20 neguțătorĭ fură tăiațĭ. Chiar salinele marĭ fură jefuite.

In 1803, alțĭ Turcĭ sub numele de Manafĭ, conduși de Manaf-Ibraim, jefuiră pe locuitoriĭ din Drăgășani.

La 1821, în satul Zăvideni și în lunca Oltuluĭ de lîngă Drăgășani, aŭ fost sîngeroase și crîncene lupte între oștirile turcești și Mavroforiĭ luĭ Ipsilante. Astă-zĭ încă, plugurile dezgroapă oseminte bărbătești. La Drăgășani s'a ridicat nu de mult de către colonia grecească un mic monument în amintirea obscurilor și necunoscuților eroĭ căzuțĭ în aceste lupte.

Tot la 1821, după uciderea luĭ Tudor-Vladimirescu și înfrîngerea eteriștilor de către trupele turcești la Zăvideni și Drăgășani, Ipsilante, urmărit de Turcĭ, se refugiă în mănăstirea Cozia și de aci trecu în Transilvania. Atuncĭ mănăstirea și familiile refugiate acolo și prin prejur deveniră prada Zavergiilor și în urmă a Turcilor, care dederă foc mănăstireĭ, desgropară mormintele luĭ Mircea și altor Domnĭ, crezînd a găsi într'însele comorĭ ascunse, și comiseră tot felul de grozăviĭ. Astă-zĭ se văd încă sfintele icoane împușcate și sgîriate și ochiĭ sfinților scoșĭ de pistoale și iatagane.

La 1847, focul a mistuit o parte din orașul Rîmnicul, precum și Episcopia.

La 1848, guvernul revoluționar hotărî a se opune invasiuneĭ oștirilor străine și în acest scop se concentră la Troian, 3 kil. din jos de orașul Rîmnic, un corp de armată de voluntarĭ, sub comanda generaluluĭ Magheru. In urma inființăreĭ unuĭ guvern legal în București, orĭ-ce rezistență devenind imposibilă, armata se licențiе, iar capiĭ eĭ trecură în Transilvania prin Turnul-Roșu.

Vîlcelele, *com. rur.*, în jud. R.-Sărat, pl. Gradiștea, pe un mic pîrîiaș, în mijlocul cîmpuluĭ, așezată în partea de S. a județuluĭ, la 25 kil. de orașul Rîmnicul-Sărat, și la 11 kil. spre N.-E. de com. Grădiștea-d.-s., reședința plășiĭ. Se învecinește cu Balta-Albă la 8 kil., Boldul, la 10 kil.; Nicolești, la 11 kil.

Se mărginește la N. cu Ciorăști; la V., cu Boldul și Balta-Albă, la Sud, cu Domnița; la E. cu com. Grădiștea-d.-s.

Are numeroase văĭ și cîte-va movile izolate.

Ape: Pîrîul Ciulnița, care o udă prin mijloc, vărsîndu-se în balta Ciulnița, la E. comuneĭ, și pîrîul Valea-Rea, la V. eĭ.

E formată din cătunele: Vîlcelele, reședința, la V. și Erculeștĭ, la E.

Suprafața comuneĭ e de 4710 hect., cu o populație de 1364 suflete.

Are o biserică, cu hramul S-ţii Voevozi, Mihail şi Gavril, zidită în 1856 de locuitorĭ, o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 289 pluguri, 1 maşină de treerat, 742 boĭ, 370 vacĭ, 415 caĭ, 155 ţepe, 1543 oĭ, 65 rîmătorĭ.

Căĭ: drumurile vecinale spre Balta-Albă-Amară; spre Gradiştea-d.-s.; spre Domniţa; spre Gulianca; spre Nicoleşti-Măcrina-Rîmnicul-Sărat.

Vîlcelele, *sat,* jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, com. Cîmpineanca, pe rîul Milcov, la 3 kil. spre E. de cătunul de reşedinţă, Pîntecesti, cu o întindere de 50 hect. şi o populaţie de 171 suflete.

Vîlcelele, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Gradiştea, cătunul de reşedinţă al comuneĭ Vîlcelele, aşezat spre V., pe pîrîul cu acelaş nume. Are 68 hect., o populaţie de 931 suflete; o biserică; o şcoală.

Vîlcelele, *sătuc,* la N. de com. Strejeşti-d.-s., pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situat la hotarul judeţuluĭ.

Vîlcelele, *suburbie,* jud. Bacău, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Ocna, în partea stîngă a Trotuşuluĭ, pe pîrîul Vîlcica.

Vîlcica, *băĭ,* jud. Bacău, pl. Trotuşul, com. Tîrgul-Ocna, situate pe pîrîul cu acelaş nume, însemnate prin apele sale sărate; proprietatea comuneĭ.

Vîlcioviţa, *lac,* la S. com. Zimnicea, jud. Teleorman, format din vărsăturile apelor Dunărĭi.

Vîlciul, *canal* al Dunăreĭ, judeţul Brăila. Se desparte de Dunărea-Veche, de pe teritoriul comuneĭ Luciul, din jud. Ialomiţa, din dreptul satuluĭ Mihaiŭ-Bravul, străbate spre N. comunele: Berteşti-d.-j. şi Berteşti-d.-s., Stăncuţa, Vizirul, Ciacîrul, unindu-se cu Dunărea-Vapoarelor în dreptul satuluĭ Gropeni. Parcurge o distanţă cam de 36 kil.

Vîlculuĭ (Poiana-), *cătun,* al com. Mînzăleşti, judeţul Buzăŭ, cu 70 locuitorĭ.

Vîlsanul, *pîrîŭ,* în jud. Argeş. Izvoreşte în muntele Mălureanu, udă plaiul Loviştea şi pl. Argeşuluĭ şi se varsă în rîul Argeşul, la satul Valea-Măruluĭ.

Vîlsăneşti, *com. rur.,* pe apa Vîlsana, jud. şi pl. Argeşuluĭ, la 12 kil. de Curtea-de-Argeş (reşedinţa subprefectureĭ) şi la 36 kil. de Piteşti. Se compune din 2 sate: Valea-Fauruluĭ şi Vîlsăneşti.

Are 818 locuitorĭ; o biserică şi o şcoală mixtă.

Vite: 485 boĭ şi vacĭ, 54 caĭ, 250 oĭ, 100 capre şi 70 porcĭ.

Locuitoriĭ comuneĭ se mai ocupă cu olăria, rotăria şi lemnăria.

Vîlsăneşti, *sat,* cu 598 locuitorĭ, pe apa Vîlsana, jud. şi pl. Argeşuluĭ, com. rur. cu acelaşĭ nume. Are o biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ.

In apropiere de sat, în pădure, se află un lac a căruĭ suprafaţă este acoperită cu muşchiŭ, peste care un om poate trece lacul fără a se cufunda în apă.

Vîlsăneşti (Olari), *cătun* al comuneĭ Pîrscoveni, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi. (V. Olari).

Vîlvoiul, *sat,* com. rur. Urşi, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt, cu o populaţie de 104 locuitorĭ, o biserică, fondată la 1814 şi reparată la 1858.

Vîna-Puturoasă, *sorginte de apă minerală,* în com. Nehoiaşul, jud. Buzăŭ. (Vezĭ Lunca-fără-Zăpadă).

Vînăt (Dealul-), *munte* păşunabil, în com. Şarul-Dorneĭ, jud. Suceava, avînd 1640,7 m. altitudine.

Vînăta, *cătun* al com. Tîzmana, (v. a. n.), jud. Gorj, plaiul Vulcan, în partea de S. a com., cu o suprafaţă de 315 hect. şi o populaţie de 439 suflete.

Vînătă (Bîtca-), *movilă* înaltă, naturală, în satul Neagra-Şaruluĭ, jud. Suceava.

Vînători, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Cîmpul, reşedinţa sub-prefectureĭ pl. Cîmpul, situată pe loc şes, pe ambele laturĭ ale şoseleĭ judeţene. S'a întemeiat în 1891, pe proprietatea ce s'a dat însurăţeilor, conform legeĭ rurale.

Se mărgineşte la N. cu com. Recea şi Punghina, la E., cu Braniştea, la S., cu Cujmirul, şi la V. cu Pătulele.

Are o biserică, cu un preot şi un cîntăreţ, şi o şcoală.

Vînători, *com. rur.,* jud. Neamţu, pl. De-Sus-Mijlocul, aşezată pe valea pîrîuluĭ Neamţul şi a pîrîaşuluĭ Nemţişorul, pe terenurile ramurilor Hălăuca, Dealul, Rusul-Mare, Pleşa şi Procovul (marginea jud. Suceava), în spre S., şi pe culmile Dealuluĭ-Mare, Muncelul (Măgura), Fundul-Romîneştĭ, pînă în Fundacul-Măgureĭ, care desparte pe la S. munţiĭ Sihleĭ.

Este formată din cătunele:

Vînători, Nemțișorul, Condreni, Debrușa, Todirițeni, Lunca și comunitățile religioase: Mănăstirea Neamțuluĭ, Secul, Schitul-Sihlea, Vovidenia, Procovul și Sehăstria.

Are o suprafață de 12864 hect., 28 arĭ, cu o populație de 3638 suflete; 4 bisericĭ, 11 mănăstirĭ, 3 schiturĭ, cu 16 preoțĭ, 8 dascălĭ, 194 călugărĭ; 2 școlĭ; o velniță; 13 morĭ de apă; 2 pive.

Agricultura se face pe o întindere de 4275 hect.

Imașul are o întindere de 530 hect, nutrind 3123 capete de vite, și anume: 288 vite marĭ cornute, 168 caĭ și 767 mascurĭ.

Căĭ: șoseaua jud. Humulești-Vînători-Mănăstirea-Neamțuluĭ.

Vînători, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, așezată pe continuarea dealuluĭ Părușelul, care începe de la hotarul com. Cioara. La 25 kil. de reședința județuluĭ, la 30 kil. de Zimnicea și la 28 kil. de Alexandria. Se învecinește cu com. Lisa la N. și la E., cu Cioara la V. și cu o parte din balta Suhaia la S.

De sub dealul pe care se află satul, curg abundente izvoare de apă, care se varsă în balta Suhaia. Poziținea luĭ este frumoasă și domină peste toată valea Dunăreĭ. Pe teritoriul com. se găsesc cîte-va lacurĭ și un pîrîiaș numit pîrîul Branuluĭ saŭ Vasluiul. Moșia face parte din domeniul Lisa. Locuitorĭ împroprietăriți sunt în număr de 109, pe o întindere de 340 hect. Balta produce mare cantitate de stuf și papură. Viile de pe dealul Părușeluluĭ sunt renumite pentru vinul excelent ce produc; ele sunt plantate pe o întindere de 46½ hect.

Are o populație de 569 suflete; o școală mixtă și o biserică.

Vite: 401 vite marĭ cornute, 1201 vite micĭ cornute și 112 porcĭ.

Căĭ: spre com. Lisa și Cioara, șosele vecinale.

Satul Vînători a purtat pănă în anul 1879 vechiul și istoricul nume de Căcănăul. Satul Căcănăul este din cele maĭ vechĭ; făcea parte din pl. Marginea-d.-s., iar moșia Căcănăul, împreună cu Lisa, era proprietatea Cluceruluĭ Slătineanu și se întindea pănă în Dunăre, formînd granița Țăriĭ în acea parte.

Intre anĭ 1870—76 a fost întrunită cu com. Lisa.

Vînători, *sat*, jud. Botoșani, pl. Miletinul, situat pe valea pîrîuluĭ satuluĭ Gorbănești, pe moșia statuluĭ, în partea de S.-V. a com. Gorbănești (v. a. n.). Intemeiat la 1776 cu noĭ împroprietăriți, are 349 suflete, o școală mixtă și o biserică.

Vînători, *cătun*, cu 21 loc., jud. Brăila, la 1 kil. spre V. de satul Cioara-Radu-Vodă, înființat la 1879 cu ocazia împroprietăririĭ.

Vînători, *sat*, în com. Tulucești, pl. Siretul, jud. Covurluiŭ, nu departe de Galați, cu 147 fam.

Vînători, *sat*, jud. Ilfov, pl. Moștiște, com. Creața-Leșile (v. a. n.), situat între satele Leșile și Gagul.

Se întinde pe o suprafață de 276 hect., cu o populație de 72 locuitorĭ.

Vînători (Vînători-Neamțuluĭ), *sat*, în com. Vînători, pl. De-Sus-Mijlocul, jud. Neamțu, situat la 40 kil. de orașul Piatra și la 3 ½ kil. spre V. de orașul Neamțu.

Are o suprafață de 1244 hect. (869 fălcĭ, 60 prăjinĭ), cu o populație de 1684 suflete. (V. Vînători, com. rur.).

Vînători, *sat*, jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, com. Vînători-Dumbrava-Roșie, situat pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bistrița, spre S. de com. urbană Piatra.

Are o populație de 251 suflete; o biserică; o moară.

Acest sat se maĭ numește și Vînători-Pfetriĭ și a format pănă la 1883, împreună cu Cetățuia (Petro-Dava), Cotul, Izvoarele, Poeni și Văleni, comună aparte; de la acel an însă s'a contopit cu com. Dumbrava-Roșie.

Vînători, *cătun*, jud. Putna, pl. Bilieștĭ, com. Jorăștĭ, pe malul Putneĭ, în cîmpia Focșanilor, spre E. de acest din urmă tîrg, înființat în anul 1881 cu însurățeĭ împroprietăriți.

Are 138 suflete și o biserică.

Vînători, *izvoare minerale* sărate, jud. Neamțu, situate într'o pădure de ștejarĭ, din localitatea numită Slătioara-Vînătorilor, pe proprietatea statuluĭ din com. Vînători-Neamțuluĭ, pl. De-Sus-Mijlocul.

Sunt situate la o oră depărtare de Tîrgul-Neamțu, cu trăsura, pe o înălțime de 379 m. deasupra niveluluĭ Mareĭ.

Vînători (Cotul-Vînători) *pădure*, de 2563 pogoane, în com. Vînători-Dumbrava-Roșie, plasa Piatra-Muntele, jud. Neamțu.

Vînători-Dumbrava-Roșie, *com. rur.*, în jud. Neamțu, pl. Piatra-Muntele, situată pe rîul Bistrița, spre S. de com. urbană Piatra.

Este formată din cătt.: Cutul, Dumbrava Roșie (de sus), Izvoarele, Poeni, Vînători și Văleni, cu o populație de 1725 suflete.

Imaşul are o întindere de 143 hect., nutrind 2210 capete de vite.

Are 2 biserică, cu 10 deserventĭ; o şcoală; 4 morĭ de apă; o piuă pentru sucmane; o fabrică de scrobeală.

Cale: Şoseaua mixtă Piatra-Bacăŭ.

Vînători-Marĭ, *com. rur.*, în jud. Vlaşca, pl. Neajlovul, compusă din cătĭ.: Cupele-Marĭ şi Vînători-Marĭ, cu mahalaua Corbeanca, situate pe dreapta apeĭ Neajlovuluĭ, din sus de Corbi-Ciungĭ, pe proprietatea Corbi-Marĭ, la 36 kil. de Bucureşti, 73 kil. de Giurgiŭ, 18 kil. de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ, şi la 23 kil. de staţia Titu.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 dascălĭ; o şcoală mixtă; 5 cîrciumĭ; o moară pe apa Neajlovuluĭ.

Cătunul Vînători-Marĭ şĭ-a luat numirea de la prima ocupaţie a locuitorilor care eraŭ vînătorĭ boereştĭ saŭ vînătorĭ domneştĭ. Vînătorii «marĭ» eraŭ scutiţĭ de dărĭ către stat. Se deosibeaŭ de ceĭ-alţĭ vînătorĭ, care se ziceaŭ «micĭ», căcĭ aceştĭ din urmă eraŭ pendinţĭ de mănăstirea Căscioarele.

Vînători-Marĭ, *cătun*, în jud. Vlaşca, com. cu acelaş nume, pe malul drept al apeĭ Neajlovul. (Vezĭ com. Vînători-Marĭ).

Vînători-Micĭ, *com. rur.*, în jud. Vlaşca, pl. Neajlovul, compusă din cătĭ.: Poiana-luĭ-Stîncă şi Vînători-Micĭ, situate pe platoul dintre Drîmbovnicul şi Neajlovul, pe proprietatea statuluĭ Vatra-Mănăstireĭ-Căscioarele, la 35 kil. de Bucureşti, 73 kil. de Giurgiŭ, 17 kil. de Obedeni, reşedinţa plăşeĭ, şi la 24 kil de staţia Titu.

Are o biserică, deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ, şi o şcoală mixtă.

Cătunul Vînători-Micĭ şĭ-a luat acest nume pentru că la început era locuit de vînătoriĭ mănăstireĭ Căscioarele şi acestora li s'a dat numirea de Vînătoriĭ-Micĭ ca să se deosibească de Vînătoriĭ boereştĭ saŭ domneştĭ, cărora li se zicea Vînătoriĭ-Marĭ.

Vînători-Micĭ, *cătun*, com. cu acelaş nume, situat pe proprietatea Vatra-Mănăstireĭ-Căscioarele, jud. Vlaşca, pl. Neajlovul (Vezĭ com. Vînători-Micĭ).

Vînători-Neamţuluĭ. (Vezĭ Vînători, sat, în com. Vînători, jud. Neamţu).

Vînători-Pietreĭ. (Vezĭ Vînători, *sat*, în com. Vînători-Dumbrava-Roşie, jud. Neamţu).

Vînjul-Mare, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Blahniţa, situată pe loc polejnic, pe moşia statuluĭ Oreviţa, la 33 kil. de oraşul Turnul-Severin.

Satul formează comună cu satul Poroiniţa.

Are o populaţie de 3000 locuitorĭ; un spital rural; 2 bisericĭ, deservite de 2 preoţĭ şi 3 cîntăreţĭ; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 1600 vite marĭ cornute, 76 caĭ, 1700 oĭ şi 940 rîmătorĭ; 100 pluguri, 218 care cu boĭ, 29 căruţe cu caĭ; 100 stupĭ.

Locurĭ însemnate sunt: Fundeni, Nisipoasa, Rusca, Pupăza, Icoana, Ţambul, Valea-Cizmaruluĭ şi Căiţa, acoperite cu viĭ.

E udat de pîriul Oreviţa, ce izvoreşte din locul numit Zăvoiul; iar la locul numit Izvorache, sunt izvoare cu frumoase fîntînĭ.

Pe teritoriul acesteĭ comune se află şi o parte din pădurea statuluĭ numită Vîrciorova şi pădurea Vînjul-Mare, de 800 hect.

Prin comună trece şoseaua Rogova-Vînjul-Mare-Corlăţelul.

Vînjuleţul, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Blahniţa, la 28 kil. de oraşul Turnul-Severin.

Satul formează comună cu satul Hotărani, avînd 1900 locuitorĭ.

Locuitoriĭ posedă: 80 pluguri, 95 care cu boĭ; 800 vite marĭ cornute, 900 oĭ, 76 caĭ şi 780 rîmătorĭ

Are 2 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ; o şcoală.

Prin comună trece şoseaua Rogova-Vînjuleţul.

Vînturariţa, *munte* şi *culme de munte*, jud. Vîlcea. Culmea porneşte din muntele Breota, se îndreaptă către S.-E. şi ajungînd la muntele Vînturariţa se ramifică în: Culmea-Petrenilor, Culmea-Bărbăteştilor şi culmea Zmeurătul.

Vîrboceni-Blestematele, *moşie*, în jud. Buzăŭ, com. Cărpiniştea, cu 500 hect., despărţită în treĭ părţĭ: Licoi saŭ Vîrboceni-Blestematele, 500 hect., Licoi saŭ Hirboca-Richiţele, 800 hect. şi Licoi-Perieţeni, 200 hect., arăturĭ, fîneţe, livezĭ, pădure şi izlaz.

Vîrciorova, *com. rur.* şi *sat*, în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., la 20 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată la poalele Carpaţilor, în valea Dunăreĭ, fiind cea mai de V. com. a Ţăreĭ.

Satul formează comună cu satele: Bahna, Iloviţa şi Moişeşti, avînd 1800 locuitorĭ.

Pe aci trece şoseaua naţională şi calea ferată Vîrciorova-Bucureşti, avînd aci o gară

frumoasă. Tot din com. Vîrciorova pleacă, pe valea rîuluï Bahna, îngusta cale ferată Vîrciorova-Bahna, precum şi şoseaua comunală ce leagă Vîrciorova cu Baia-de-Aramă.

Are 3 bisericï; un biuroŭ vamal (cu sucursala Bahna), înfiinţat la 1 Ianuarie 1860 şi al căruï venit pe 1896—97 a fost de 1605692 leï, 43 banï.

Locuitoriï posedă: 32 pluguri, 88 care cu boï, 6 căruţe cu caï; 170 stupï; 900 vite marï cornite, 14 caï, 640 oï, 414 capre şi 450 rîmătorï.

Vîrciorova are o mulţime de ruine romane, precum şi urmele mănăstireï Vodiţa (v. a. n.), care se află situate pe valea rîuluï Vodiţa, la împreunarea acestuï rîŭ cu pîrîul Sfînta şi sunt înalte de cam 8 metri de la suprafaţa terenuluï. Aci, făcîndu-se săpăturï, s'aŭ găsit nişte obiecte de valoare. Tot în această comună se află şi ruinele cetăţeï Oreava (v. a. n.) şi altele.

Vîrciorova, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-s., com. Vîrciorova, pe linia Craiova-Turnul-Severin-Vîrciorova, pusă în circulaţie la 5 Ianuarie 1875. Se află la 17,3 kil. de Turnul-Severin. Înălţimea d'asupra niveluluï Mărïï de 50m,90. Venitul acesteï staţiï pe anul 1896 a fost de 1139713 leï şi 94 banï.

Vîrcoliciul, *sat*, pe moşia cu acelaşï nume, com. Cordăreni (v. a. n.), pl. Prutul-d.-s., jud. Dorohoiŭ, cu 114 suflete.

Vîrful, *cătun*, al com. Vispeşti, jud. Buzăŭ, cu 150 locuitorï.

Vîrful-Cameneï, *munte*, jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani (1230 m.).

Vîrful-Cetăţeleï, *piscul* cel maï înalt al dealurilor din comuna Drajna-d.-j., plaiul Teleajenul, jud. Prahova, între Drajna-d.-s. şi Homorîciul şi din care se poate vedea tot plaiul Teleajenul şi chiar oraşul Ploeşti.

Vîrful-Cîmpuluï, *com. rur.*, în jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, formată din satele: Dobronăuţi (Hapii), Ionăşani, Maghera şi Vîrful-Cîmpuluï, reşedinţa.

Are 3625 locuitorï; 5 bisericï, deservite de 3 preoţï, 6 cîntăreţï şi 4 pălămarï; 1 şcoală mixtă.

Locuitoriï posedă: 1332 vite marï cornute, 3090 oï, 43 capre, 204 caï, 570 porcï; 190 stupï.

Vîrful-Cîmpuluï, *sat*, pe moşia cu acelaş nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, comuna Vîrful-Cîmpuluï, care, împreună cu cătunele: Pustaia, Maghera şi Tucani, formează trupul satuluï.

Are o populaţie de 1485 suflete; o biserică, cu hramul Sf. Dimitrie, zidită în 1863 de Princesa Aglae Moruzzi; o şcoală primară.

E udată de piraiele Adîncul şi Sireţelul şi de rîul Siretul, ce curge despre Zvorăştea.

Drumurï: calea naţională Mihăileni-Botoşani şi calea judeţeană Zvorăştea-Dorohoiŭ.

Moşia se hotăreşte cu Ionăşani, Văculeşti, Sauceniţa, Prelipca, Horlăceni, Zvorăştea, Talpa şi tîrguşorul Bucecea, din jud. Botoşani.

De însemnat aicï este localitatea Cîmpul-Lupteï (v. a. c.).

Vîrful-cu-Dor, *pisc* înalt de 2288 m. d'asupra niveluluï Mareï-Negre, jud. Prahova. De la Sinaia la Vîrful-cu-Dor, este o potecă de cal care urcînd neîncetat, trece de limita pădurilor şi ocolind stîncï şi prăpăstiï, încalecă muchea pentru a se coborî pe clina cea-l'altă, în valea rîuluï Ialomiţa.

O dată sus pe creastă, se înalţă în stînga Vîrful-cu-Dor, de unde vederea se întinde departe pe vale, pănă la Cîmpina şi Băicoiŭ.

Tot Vîrful-cu-Dor este presărat cu nişte floricele numite anemone alpine saŭ dediţeï de munte, care în Maiŭ şi Iunie înfloresc şi zmălţează pajiştea verde cu florï albe-roşietice, şi care maï tîrziŭ, cînd floarea cade, 'şï îmbracă seminţele cu fulgï de catifea.

Acest ranunculaceu se găseşte pe muntele Brocken în Harz, unde este în aşa mare stimă, în cît pe cărarea ce duce pe munte sunt placarde prin care se roagă călătoriï să respecte anemona alpină şi să nu o rupă.

Vîrful-Dobreï, *munte*, în jud. Mehedinţi, plaiul Cloşani (1923 metri).

Vîrful-Goiï, *munte*, între com. Broşteni şi Mălini, jud. Suceava, avînd 1298 m. altitudine.

Vîrful-Gropilor, *munte*, în jud. Argeş, pl. Loviştea.

Vîrful-Inalt, Vîrful-Cheiei, Vîrful-cu-Ogrăzile, *piscurï*, pe coasta şiruluï de dealurï ce brăzdează în lung şi lat com. Costeşti, pl. Horezul, jud. Vîlcea. Acest şir de dealurï se prelungeşte pe toată partea de E. a comuneï, în stînga rîuluï Costeşti.

Vîrful-luï-Drăgan, *munte*, jud. Prahova, pl. Peleşul, com. Predeal, care, împreună cu munţiï Susaiul, Retivoiul, Faţa-Găvaneï,

jumătate din Lacul-Roșu, jumătate din Podurile, Unghia-Mică și Coștila cu Vîrful-Omuluï, a aparținut familieï Dudeștilor, de la care, la 1804, a trecut în posesiunea unuï oare-care Băltăreț.ul.

Astă-zï se stăpînesc de M. S. Regele Carol I.

Vîrful-luï-Găvan, *munte*, jud. Prahova, com. Predealul, pe care Medelnicerul Const. Filipescu l'a vîndut la 1794 vărulu ï său Dinu Cantacuzino Paharnicul, împreună cu alțï munțï, carï, după cum spun actele: «se vor împărți frățește cu copiiï fratelu ï său, Stolnicul Răducan Filipescu».

Vîrful-Mare, *munte*, jud. Vîlcea, pe culmea Veverița (v. a. n.), care servește de hotar între Romînia și Austro Ungaria și e udat de Rîul-Vaduluï.

Vîrful-Păltinișuluï, *piscul muntelui* cu acest nume, jud. Suceava, avînd 1444,8 m. de altitudine.

Vîrful-Rusuluï, *piscul muntelui* cu acest nume, în com. Șarul-Dorneï, jud. Suceava, avînd 1540 m. altitudine.

Vîrfurile, *com. rur.*, jud. Dîmbovița, plaiul Ialomița-Dîmbovița, situată parte pe văï și parte pe dealurï, la 25 kil. spre N. de Tîrgoviște.

Se compune din șase cătune: Vîrfurile, Valea-Rea, Cojoiul, Cîrlănești, Strîmbul și Șuvița, cu 1300 locuitorï.

Se învecinește: la E. cu Vișinești, la V. cu Șerbănești-Podurile, la N. cu Bezdeadul și la S. cu Valea-Lungă, despărțindu-se maï de toate prin dealurï și pădurï și unindu-se prin drumurï practice și șosele comunale.

Are o biserică și o școală. Produce porumb, prune și pădure multă; apoï vacï, boï, etc.

Dealurï sunt: Prîvăcarul, Fusarul, Miercanul, Ulmețul și Băloiul; iar pîrîiașe: Valea-Rea și Strîmbul.

Vîrîți, *sat*, jud. Dolj, pl. Jiul d.-mj., com. Livezile, cu 351 suflete. (V. Livezile, com. rur.).

Vîrîți, *sat*, jud. Iași, com. Bahluiul, spre E de satul Buhalnița, pe pîrîul Buhalnița, cu o populație de 382 locuitorï.

Vîrlam, *cătun*, al com. Goideștï, jud. Buzăŭ, cu 100 locuitorï și 24 case, cel maï de N. al județuluï; de dînsul se alipesc cătunașele: Vișanul și Poiana-cu-Rugï, precum și izolatele case ale Bizdadeleï.

Vîrleni, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Cerna d.-j., compusă din 3 cătune: Linia-din-Deal, Vîrleni și Becșani. E situată pe valea rîuluï Cerna, la 50 kil. de reședința jud. și la 45 kil de a plășeï.

Se mărginește cu comunele: Glăvile, Zăvoeni, Dozești și Nisipi.

Are o populație de 1204 locuitorï; 3 bisericï, un schit și o școală.

Locuitoriï sunt moșnenï. Eï aŭ: 9 caï, 70 boï, 115 vacï, 25 capre, 250 oï și 221 porcï.

Are o șosea care înlesnește comunicația între com. Nisipi, Dozești și altele.

E brăzdată de dealurile: Otinceleï și Oaeï spre E. de vatra comuneï, Dealul-Mare și Dealul-Mic, al-Cerneï, al-Schituluï și al-Dozeștilor spre V., și e udată de văile: Nemoiuluï, Gușuenciï, Măciuceaua, Țiganuluï, Băcăranilor, Lovișteanca, precum și de rîul Cerna.

Vîrleni, *sat*, jud. Vîlcea, com. rur. cu același nume, pl. Cerna d.-j., cu o populație de 500 locuitorï. (V. Vîrleni, com. rur.).

Vîrlezi, *com. rur.*, în pl. Zimbrul, jud. Covurluiŭ, la 58 kil. de Galați și la 4 kil. spre N.-V. de Bujor, așezată pe dealurile Lupești, la V. și Bugeanul, la E. Se mărginește la V. cu cât. Urlești, com. Măcișeni, și cu com. Zmulți, la S. cu com. Băleni și parte din Bujorul, la E. cu com. Bujorul și parte din Jorăști și la N.-V. cu Crăești.

E formată dintr'un singur sat răzășesc, înconjurat de viï și livezï și udat de pîrîașul Vîrleaza și de o ramură a Suhuluiuluï.

Are o populație de 1601 suflete, 3 bisericï, Sf. Ioan-Botezătorul (1833), Sf. Voivozï (1832) și Adormirea-Maiceï-Domnuluï (1852); 2 școlï.

Locuitoriï posedă: 608 boï, 326 vacï, 103 juncï, 52 junce, 53 mînzațï, 48 mînzate, 52 viței; 149 plugurï; 4 morï de vînt.

Prin teritoriul acesteï comune trece calea județeană ce merge spre Birlad. Căï vecino-comunale sunt: spre E. la Bujor, spre V. la Crăești și spre S.-V. la Băleni.

De această com. țin moșiile Vîrleaza-Iteștï, Vîrleaza-d.-s. și Vîrleaza-d.-j.

Vîrloveni, *sat*, cu 40 familiï și 160 locuitorï, jud. și pl. Argeș, com. rur. Bascovele (v. a. n.).

Vîrșești, *sat*, com. rur. Bărăștide-Cepturï, pl. Vedea d.-s., jud. Olt, situat pe dealurile și văile riurilor Eiul și Bărăști.

Vîrstele, *munte,* jud. R.-Sărat, în plaiul Rîmnicul, la N. com. Bisoca.

Vîrtejul (Simizeni), *sat,* jud. Ilfov, pl. Sabarul, com. rur. Vîrtejul-Nefliul, situat pe deal, spre S.-V. de Bucureşti, pe malul stîng al rîuluĭ Ciorogîrla, aproape de unirea acestuĭ rîŭ cu rîul Răstoaca, la 2 kil. de şoseaua naţională Bucureşti-Alexandria.

Se întinde pe o suprafaţă de 1475 hect., cu o populaţie de 639 locuitorĭ. (Vezĭ Vîrlejul-Nefliul, com. rur.).

Vîrtejul-Nefliul, *com. rur.,* pl. Sabarul, jud. Ilfov, situată la 11 kil. spre S.-V. de Bucureşti, aşezată pe ţărmurile rîurilor Ciorogîrla, Sabarul şi Argeşul. Stă în legătură cu com. Slobozia-Clinceni prin o şosea vecinală.

Se compune din satele: Vîrtejul, Pruni, Nefliul şi Chirca, cu o populaţie de 1191 locuitorĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 2495 hect.

Are 2 bisericĭ, la Nefliul şi Vîrtejul; o şcoală mixtă, la Vîrtejul; 2 morĭ cu apă şi 4 poduri stătătoare.

Locuitorii posedă: 212 pluguri: 189 cu boĭ, 23 cu caĭ; 217 care şi căruţe: 189 cu boĭ, 28 cu caĭ; 66 caĭ şi ĭepe, 376 boĭ, 228 vacĭ şi viţeĭ, 16 taurĭ, 99 bivolĭ şi bivoliţe, 10 capre, 61 porcĭ, 513 oĭ.

Locuitorĭ împropietăriţĭ sunt 165 şi neîmproprietăriţĭ, 123.

Vîrtescoiul. Vezĭ *Vîrtişcoiul.*

Vîrtina, *com. rur.,* pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, formată din satele Vîrtina, Romîna şi Corbeni, situată la 2 kil. de Balş şi la 39 kil. de Caracal, pe malul drept al Olteţuluĭ, la S. de gura Geamartaluiuluĭ. Altitudinea 187 m. pe Dealul-Chilieĭ.

Are o populaţie de 1035 locuitorĭ; o şcoală; 2 bisericĭ: Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ (1866) în Vîrtina, şi Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ (1828) în Corbeni, cu 2 preoţĭ şi 4 cîntăreţĭ.

Vîrtina, *cătun,* reşedinţa comuneĭ Vîrtina (v. a. n.), din jud. Romanaţi.

Vîrtişcoiul, *com. rur.,* în judeţul R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, pe malul drept al rîuluĭ Milcovul, în partea de N. a jud., la 46 kil. de oraşul R.-Sărat şi la 16 kil. spre N.-V. de com. Coteşti, reşedinţa plăşeĭ.

Se învecineşte cu Broşteni, la 2 kil.; Faraoanele şi Cîmpineanca, la 9 kil., şi Bonţeşti, la 10 kil.

Se mărgineşte: la N., cu oraşul Odobeşti (jud. Putna); la E., cu com. Cîmpineanca; la V., cu com. Broşteni şi la S., cu com. Faraoanele.

E brăzdată de ramificaţiile dealurilor Teiuşul şi Dealul-Capreĭ, udată de rîul Milcovul şi afluentul săŭ, pîrîul Valea-Drejiĭ.

E formată din cătunele: Rotăreşti, reşedinţa, Vîrtişcoiul, Olteni şi Beciul

Are o suprafaţă de 2460 hect., cu o populaţie de 1565 suflete; 3 bisericĭ: una în cătunul Rotăreşti, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, Sf. Nicolae şi Schimbarea la faţă, fondată în 1868, de un oare care Nicolae Papa Ioan, cu soţia sa Agapia, cu fiiĭ lor Cristache şi Gheorghe Dinu, sub numele de biserica corporaţiuniĭ Vinarilor din oraşul Brăila, sfinţită la 1873, sub Vodă Carol; a doua în cătunul Olteni, cu hramul S-ţiĭ Voivozĭ, fondată în 1860, de Ioan Caramel şi soţia sa Profira, reparată de locuitorĭ în 1866, şi a treia în cătunul Vîrtişcoiul, numită şi Boanta, cu hramul Adormirea Maiciĭ Domnuluĭ, foarte vechie, fostă schit de călugărĭ; o şcoală mixtă, fondată în 1881.

Locuitorii posedă: 36 pluguri; 184 boĭ, 48 vacĭ, 40 caĭ, 9 ĭepe, 700 oĭ, 100 capre şi 127 rîmătorĭ.

Căĭ: şoseaua judeţeană Vîrtişcoiul-Brăila şi drumul spre Faraoanele-Coteşti - Plăineşti-R.-Sărat.

Vîrtişcoiul, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Oraşuluĭ, cătunul com. Vîrtişcoiul, aşezat în partea de S. a com., la 4 kil. spre S.-E de cătunul de reşedinţă Rotăreşti; are o întindere de 75 hect. şi o populaţie de 679 suflete; o biserică.

Vîrtoapele, *munte,* în jud. Gorj, spre N. de muntele Pleşea, din plaiul Vulcan; are pădure şi păşune; e proprietate a statuluĭ.

Vîrtoapele-de-Jos, *com. rur.,* în Teleorman, pl. Tîrguluĭ, situată pe Valea-Cîineluĭ, la 59 kil. de reşedinţa jud., la 19 kil. de Roşiori şi la 29 kil. de Alexandria. Este formată din 3 cătune: Vîrtoapele d.-j. (reşedinţa), Moşteni-Vîrtopeni şi Nichita, situate pe ambele părţĭ ale Văieĭ-Cîineluĭ.

Are o suprafaţă de 1000 hect., cu o populaţie de 1013 suflete; o şcoală mixtă; o biserică în cătunul Vîrtoapele-d.-j., deservită de 1 preot şi 2 cîntăreţĭ.

Vite: 791 vite marĭ cornute, 109 caĭ, 1477 oĭ, 4 capre şi 203 porcĭ.

Este legată prin căĭ vecinale cu cătunul Peri şi cu şoseaua judeţeană Alexandria-Piteşti, la N.-E.; cu Vîrtoapele-d.-s. spre com. Gărăgăul, la N., şi cu com. Rădoeşti, la S.-V.

Vîrtoapele-de-Sus, *com. rur.*, în pl. Tîrguluĭ, jud. Teleorman, situată pe valea Tinoasa, între ambele sale dealurĭ. Este străbătută în toată lungimea de pîrîul şi valea Tinoasa.

Se mărgineşte la E. cu com. Olteni, la V. cu com. Sfinţeşti, la S. cu com. Vîrtoapele-d.-j. şi la N. cu com. Gărăgăul. Se află la 61 kil. de reşedinţa judeţuluĭ, 21 kil. de Roşiori şi la 31 kil. de Alexandria.

Intinderea comuneĭ, împreună cu moşia Eforieĭ Spitalelor Civile şi cu proprietăţile locuitorilor, este de 1600 hect. aproximativ. Sunt şi 9 hect. de vie.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ după legea rurală sunt în număr de 216, pe 432 hect.

Are o populaţiune de 1411 suflete; o şcoală mixtă; 1 biserică de lemn, reedificată în 1869.

Vite: 1058 vite marĭ cornute, 88 caĭ, 1674 oĭ şi 188 porcĭ.

Căĭ: şosele vecinale la com. Gărăgăul şi Vîrtoapele-d.-j.

Vîrtopul, *com. rur.* şi *sat*, în partea de S.-V. a plaiuluĭ Vulcanul, jud. Gorj, în marginea şi în partea dreaptă a şoseleĭ judeţene T.-Jiul-Ciuperceni-Severin, situată pe valea cu acelaş nume, între dealurile Bujorăscul şi Vîrfurile-Crucilor.

Are o suprafaţă de 1118 hect., cu o populaţie de 471 de suflete.

Locuitorĭĭ posedă: 16 plugurĭ, 32 care cu boĭ, 302 vite marĭ cornute, 6 caĭ, 206 oĭ, 248 capre şi 222 rîmătorĭ.

Căĭ: şoseaua comunală, care plecînd în direcţie S.-E., dă în şoseaua judeţeană T.-Jiul-Ciuperceni-Severin, şi alte drumurĭ ordinare.

Vîrtopul, *com. rur.*, situată între două dealurĭ, unul la N. numit Dealul Bobuluĭ şi altul numit Dealul-Jugastruluĭ, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d.-j., la 1 kil. de Craiova.

Se învecineşte la N. cu com. Gubancea, la S. cu com. Corlatele, la E. cu com. Sălcuţa şi la V. cu comunele Caraula şi Cornul.

Comuna s'a înfiinţat la anul 1700 în timpul stăpînireĭ Turcilor, de la care a luat-o Geană Ithmonul (Constantin Brăiloiŭ clucerul).

Comuna este brăzdată de Dealul-Bouluĭ şi al-Jugastruluĭ, de 100 m. înălţime, şi udată de Pîrîul-Teiuluĭ, care izvoreşte de la N. la V., din cătunul Teiul, pendinte de com. Cornul.

Se compune dintr'un singur cătun, care e reşedinţa plăşeĭ Dumbrava-d.-j. Pănă la 1876 plasa a avut reşedinţa în com. Cornul.

Are o populaţie de 1361 locuitorĭ; o biserică, fondată de Constantin Brăiloiŭ Clucerul; o şcoală mixtă.

După legea rurală din 1864 sunt 234 loc. împroprietăriţĭ.

Teritoriul comunal este de 1779 pog., din care 1228 pog. arabile, 234 fineţe.

Moşia Vîrtopul, proprietatea familieĭ Ferichide, are o suprafaţă de 3718 pog., cu un venit de 223080 leĭ.

Pădurea Genoaica, cu o suprafaţă de 15000 pog., se compune din cer, stejar şi girniţă.

Viile, de 317 pog., aparţin locuitorilor.

Pe proprietatea familieĭ Ferichide se află o moară şi o stînă care produce anual 14700 kgr. brînză.

Prin comună trece calea judeţeană Craiova-Cetatea, ce duce prin Bucovăţul, Leamna, Terpeziţa, Plopşorul, la Vîrtopul şi apoĭ la Caraula şi Cetatea.

Vîrtopul, *sat*, cu 276 locuitorĭ, com. rur. Boteni (v. a. n.), pl. Argeşelul, jud. Muşcel, situat spre N.-E. de comună, pe malul stîng al rîuluĭ Argeşelul, şi udat la N. de Valea-Grecilor, iar la S. de Valea-Iudeĭ.

Vîrtopul, *moşie particulară*, jud. Dolj, pl. Dumbrava-d. j., com. Vîrtopul, cu o întindere aproximativă de 3718 pog. arabile. Aduce venit anual de aproximativ 223080 leĭ.

Vîrţul (Cetatea), *cătun*, în comuna Bălăceşti, pl. Ocolul, jud. Gorj, spre S. de com. Stejerei, situat pe Valea-Vîrţuluĭ.

Are o suprafaţă de 567 hect. şi 369 locuitorĭ (V. Bălăceşti, com. rur.).

Vîrvorul, *com. rur.*, jud. Dolj, pl. Jiul-de-Mijloc, situat pe valea Purceaua, la 18 kil. de Craiova şi la 20 kil. de Segîrcea.

Se învecineşte la E. cu comuna Calopărul (căt. Panaghia), la V. cu com. Ciutura, la N. cu com. Bucovăţul şi la S. cu com. Intorsura.

Comuna este brăzdată de dealul Vîrvorul şi de valea Purceaua şi udată de pîrîul Purceaua.

Se compune din 5 cătune: Criva, Fîntînelele, Ruptura, Tîrnava şi Vîrvorul, reşedinţa.

Are o populaţie de 3050 locuitorĭ; un schit în căt. Tîrnava, fondat de Constantin Voevod Basarab, între anĭ 1542—1543; 2 bisericĭ, una în cătunul Vîrvorul, fondată de locuitorĭ la anul 1875 şi cea-l'altă în Fîntînelele, fondată de locuitorĭ între 1540—1543; 2 şcolĭ mixte, ce funcţionează din 1863, una în Vîrvorul şi cea-l'altă în Tîrnava.

Suprafaţa teritoriuluĭ comunal este de 11381 pog., coprinzînd moşia Vîrvorul, cu trupurile Cri-

va și Fîntînelele, de 5707 pog. două păduri ale statuluĭ: una numită Vîrvorul, cu o suprafață de 500 hect. și alta numită Criva, — și 480 pog. vĭĭ.

Are calea comunală vecinală Vîrvorul - Ciutura - Terpeziță, de unde începe calea comunală spre Cetatea.

Locuitoriĭ posedă: 480 vite marĭ cornute, 700 oĭ și 48 caĭ.

Vîrvorul, *sat,* jud. Dolj, pl. Jiul-d.-mijloc, reședința com. Vîrvorul. (V. Vîrvorul, com rur.).

Vlad-Țepeș saŭ **Gurbanul,** *cătun,* cu 50 locuitorĭ, jud Vlașca, întemeiat la 1882 pe proprietatea Vatra-Mănăstireĭ-Comana, situat pe partea dreaptă a văeĭ Gurbanuluĭ, în pădurea Comana.

Vladimirul, *com. rur.,* situată în partea centrală a plășeĭ Gilortul, jud. Gorj, la N. comuneĭ Andreești, pe șes, coaste și vălcele, pe ambele țărmurĭ ale pîrîuluĭ Deșiul. Se compune din cătunele: Vladimirul și Lunca-Mare. Aci este reședința subprefectureĭ de Gilort.

Are o suprafață de 1800 hect., o populație de 1711 suflete; o școală, înființată la anul 1872; 2 biserici, una de lemn, fondată la 1802, iar cea-l'altă zidită la 1830, amîndouă clădite de locuitorĭ, deservite de 1 preot și 2 cîntăreți.

Locuitoriĭ posedă: 85 pluguri, 4 căruțe cu caĭ, 132 care cu boĭ, 520 vite marĭ cornute, 33 caĭ, 1671 oĭ, 235 capre și 234 rîmătorĭ.

E legată cu Andreești și Hurezani-d.-s., prin șosele vecinale, iar cu Musculești, prin șosele comunale.

In această comună, în a 2-a jumătate a secoluluĭ XVIII, s'a născut Tudor Vladimirescu.

Vladimirul, *sat,* cu 75 locuitorĭ, jud. Dolj, com. rur. Tălpașul, pl. Amaradia, situată la 1 kil. N. de Tălpașul, cătunul de reședință al comuneĭ.

Vladimirul, *cătun* de reședință al comuneĭ cu acelaș nume, jud. Gorj.

Are o suprafață de 1037 hect., și 911 locuitorĭ. (V. Vladimirul, com. rur.).

Vladislava, *sat,* cu 18 familiĭ, jud. Argeș, pl. Topologul, com. rur. Golești (v. a. n.).

Vladnicul, *sat,* jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., com. Năneștĭ, așezat pe cursul superior al pîrîuluĭ Dienețul, la o depărtare de 2000 m. de satul Năneștĭ (școală). Are 480 locuitorĭ; o biserică catolică, făcută în 1854 de Pascal Vidrașcu.

Vladnicul, *sat,* cu 394 locuitorĭ, com. Valea-Rea, pl. Zeletinul, jud. Tecuciŭ, așezat în partea de V. a comuneĭ, pe malul sting al Berheciuluĭ, pe coastele uneĭ ripĭ foarte marĭ, numită tot Vladnicul, ce se află la mijlocul luĭ, și prin care curge un pîrîiaș care se varsă în stînga Berheciuluĭ. (V. Valea-Rea, com. rur.).

Vladnicul, *sat,* în jud. Tutova, pl. Simila, com. Unțăști.

Vladnicul, *baltă,* jud. Iași, com. Țuțora, pl. Branișteа, la marginea satuluĭ Cristeștĭ, între rîurile Jijia și Bahluiul, formată din vărsarea acestor ape. Are o întindere foarte mare și o adîncime, pe unele locurĭ, pînă la 10 m. Este însemnată pentru mulțimea peștelui, a racilor și scoicelor ce se pescuesc din ea. Mai produce stuh și papură în abundență. Pe marginea eĭ despre N., trece calea ferată Iași-Ungheni.

Vladomira, *sat,* com. Hermeziul, pl. Turia, jud. Iași, situat pe șes, la malul Prutuluĭ, în jos de satul Hermeziul.

Are 209 locuitorĭ, dimpreună cu satul Unghiul-luĭ-Păr.

Vlah-Chioi saŭ **Vlaheĭ,** *sat,* în jud. Constanța, pl. Medjidia, căt. com. Rasova, situat în partea S.-V. a plășeĭ și în cea V. a com., la 9 kil. spre S.-V. de reședință, pe malul E. al laculuĭ Alima saŭ Vederoasa. Are 1693 hect., cu o populație de 542 locuitorĭ (V. Rasova, com. rur.).

Vlaici, *com. rur.,* jud. Olt, pl. Vedea-d.-j., situată pe rîul Vedița, la 51 kil. de capitala județuluĭ și la 4 kil. de reședința plășeĭ, compusă din cătunele: Vlaici și Cristeștĭ, cu o populație de 725 locuitorĭ.

Are 2 biserici, în fie-care cătun cîte una: biserica din Vlaici s'a fondat la 1841, avînd de ctitorĭ pe Voicu Diaconul și Voica Diaconeasa, — biserica din Cristeștĭ s'a fondat la anul 1877 de Ion Ciță, Badea Cojocarul și alțiĭ; o școală; o moară cu aburĭ.

Suprafața comuneĭ e de 1250 hect.

Locuitoriĭ din căt. Cristeștĭ s'aŭ împroprietărit la 1864. Eĭ aŭ: 45 caĭ și țepe, 242 boĭ, 112 vacĭ, 980 oĭ și 300 porcĭ.

Șoseaua comunală traversează comuna de la N. la S., înlesnindu-i comunicația la N. cu com. Bărăști-de-Vede și Bărăști-de-Cepturĭ, iar la S., cu com. Colonești.

La V. comuneĭ se află Dealul-Izvoruluĭ, iar la E., un drum, numit Drumul-Băjănieĭ.

E udată de Valea-Vediţeĭ, Valea-Craiuluĭ, Valea-Rea şi de gîrlele Izvorul şi Izvoraşul (v. a. n.).

Vlaici, *sat,* cu 570 locuitorĭ, reşedinţa com. rur. cu acelaş nume, pl. Vedea-d.-j., jud. Olt (v. Vlaici, com. rur.).

Vlaşca, *judeţ,* situat cam la mijlocul latureĭ de S. a Ţăreĭ.

Limitele în 1778 eraŭ: «Despre E. cu jud. Dîmboviţa şi Ilfov, despre V. cu Argeşul şi Teleormanul, despre S. cu Giurgiŭ şi Dunărea şi despre N. cu Dîmboviţa şi Muşcel (Fraţiĭ Tunusliĭ, «Ist. Ţăriĭ», pag. 117).

La 1828, zice Fotino, jud. Vlaşca, înainte de a se lua Giurgiul de la Turcĭ, era vecin la N. cu Muşcelul şi Dîmboviţa, la E. cu Ilfovul, la S. cu Poiana-Giurgiuluĭ şi Dunărea şi la V. cu jud. Teleorman.

Azĭ jud. Vlaşca se limitează ast-fel: la S., cu Bulgaria, prin talvegul Dunăreĭ, plecînd de la punctul unde se varsă apele Teleormanul şi Vedea în Dunăre, în josul apeĭ, cale de 65 kil. pănă la satul Pruntul-Beluluĭ; la V., cu jud. Teleorman, urmînd cursul apelor Vedea şi Teleormanul şi o limită convenţională pănă unde începe să se reunească cu Argeşul, la com. Şelarul; la N., cu jud. Argeş, pănă la com. Vişina şi de aci cu jud. Dîmboviţa, mergînd către E. pănă la com. Căscioarele, începînd din Corbi-Marĭ şi avînd ca limită rîul Argeş. La E., cu jud. Ilfov de care îl desparte rîul Argeş pănă la cătunul Falaştoaca şi de aci hotarul Vatra mănăstireĭ Comana, apoĭ hotarul între Pruntul-Comana şi Pruntul-Beluluĭ, pănă în Dunăre, unde se începe limita de S.

Cea maĭ mare lungime a judeţuluĭ este linia dreaptă dintre Petroşani şi Vişina, adică partea de V., de la Dunăre la Podgorie, de 99 kil.; iar cea maĭ mare lăţime este linia transversală care pleacă din com. Măgura despre Teleorman şi ĭese în cătunul Fălăştoaca, despre Ilfov, de 68 kil.

Are o suprafaţă de 448810 hect. şi o populaţie, după recensămîntul din Dec. 1899, de 200530 locuitorĭ. In 1859 jud. avea 113759 locuitorĭ.

In judeţ sunt numaĭ Romînĭ, afară de satele: Udeni, Drăghineşti, Iepureşti-Sîrbĭ, unde se văd Sîrbĭ. Pe malul Dunăreĭ, prin satele: Malul, Slobozia, Paraipani, Găojani, Bila, Şopîrleşti şi Gurgueţi, sunt mulţime de Bulgarĭ, dar carĭ azĭ nu se consideră de cît ca Romînĭ; mare parte din eĭ aŭ uitat chiar limba lor şi nu maĭ păstrează nicĭ portul bulgăresc.

Impărţirea administrativă. La 1875, jud. coprindea 9 plăşĭ şi anume: pl. Cobia, Gălăşeşti, Izvoruluĭ, Grecilor, Orzărenilor, Cilnişteа, Frasinuluĭ, Hadivoia şi Bălţeĭ.

Avea 3 schele: Giurgiŭ, Slobozia şi Petroşani şi 2 căpităniĭ, înfiinţate la 1735 sub domnia luĭ Mircea, una fiind la Hadivoia şi alta la Daia.

După 1828, jud. Vlaşca coprinde şi raĭaua Giurgiuluĭ şi se formează divizia administrativă ast-fel: pl. Ogrăzile, cu reşedinţa în Corbi-Marĭ; pl. Izvorul, cu reşedinţa în Talpa; pl. Balta, cu reşedinţa în Novaci; şi pl. Marginea, cu reşedinţa în Hadivoia.

Acum, jud. Vlaşca e subîmpărţit în 3 plăşĭ: pl. Glavacioc-Neajlov, cu 54 comune şi 130 cătune; pl. Cilnişteа, cu 28 comune şi 69 cătune; şi pl. Marginea, cu 29 com. şi 52 cătune.

Orografie şi idrografie.—Jud. Vlaşca este unul din judeţele de cîmp ale Ţăriĭ; este însă format de maĭ multe platourĭ străbătute de micĭ vălcele; de aceia are un aspect maĭ puţin monoton ca a altor judeţe de cîmp, ca Brăila şi Ialomiţa. Dacă începem de la Dunăre să ne suim către N., la o distanţă de 10—12 kil. de malurile Dunăreĭ, încep dealurile acestuĭ fluviŭ cam paralele cu dînsul, avînd o înălţime de $35^{m},47$ peste nivelul Măreĭ, saŭ cu $11^{m},61$ peste înălţimea oraşuluĭ Giurgiŭ ($22^{m},88$). Acest platoŭ se întinde de la E., din Frasinul, pănă în jos de Ghizdarul, la V.; iar spre N. merge pănă în coastele drepte ale văiceĭ Cîlnişteа.

De la Dunăre la Cilnişte este lunca Dunăreĭ, platoul dintre Cilnişte şi coastele dealuluĭ Dunăreĭ. Cum trecem Cîlnişteа, judeţul e străbătut de maĭ multe rîurĭ şi văĭ; maĭ are încă cîte-va platourĭ, între care putem cita, pe cel dintre Cîlnişteа şi Glavaciocul, şi pe cel dintre Neajlovul şi Drîmbovnicul.

Cele maĭ principale văĭ cu rîurĭ din judeţ, sunt: Valea rîuluĭ Argeş, care o limitează în mare parte despre Ilfov; Valea-Neajlovuluĭ, care vine din judeţul Argeş şi dă în Cîlnişte; Valea Drîmbovniculuĭ, care vine din Argeş şi dă în Neajlovul la Vadul-Lat; Valea-Jirnovuluĭ, care dă în Drîmbovnicul la Gratia; vălea Glavaciocul, care vine din Argeş şi dă în Cîlnişte la Crovul; valea Cîlnişteа, care începe chiar din judeţ şi dă în Argeş la Fălăştoace; valea Cleniţa, care vine din Argeş şi dă în Vedea la Măgură; valea Teleorman şi valea Vedea, care o limitează despre judeţul Teleorman şi daŭ în Dunăre în jos de Bujorul. Dunărea, care o limitează despre

Bulgaria, intră, din sus, în judeţ, la Petroşani şi ĭese la Pruntul-Belu şi are în jud. următoarele insule: Batinul, Dinul, Mocanul, Regalul, Lungul, Cioroiul, Ramadanul, Sf. Gheorghe şi Costin.

Principalele dealurĭ sunt: Stoeneşti, Flăteşti, Onceasca, care sunt d'alungul Dunărei, apoĭ dealurile Argeşuluĭ, Cilnişteĭ, Glavacioculuĭ şi Neajlovuluĭ, cu măgurile: Gogoşari, Toporul, Bila, Luceanca, Dărvaşul, etc.

Cea maĭ însemnată cîmpie din judeţ este Cîmpia-Burnazuluĭ, la V. eĭ; apoĭ vine cîmpia Lunca-Giurgiuluĭ.

Bălţĭ maĭ însemnate: Petroşani, Petrişul, Malul, Slobozia, Frasinul, Băneasa, Gostinul, Pĭetrile, Pueni şi Pruntul, toate pe albia Dunărei.

Clima. Clima este foarte variată: vara, foarte caldă (pe cîmpia Burnazuluĭ nicĭ o umbră saŭ adăpost); iarna, rece şi bîntuită de crivăţ. In partea de N. a judeţuluĭ, clima e maĭ puţin aspră, maĭ puţin caldă vara şi iarna maĭ păzită de vînturĭ prin pădurile întinse din plăşile Neajlovul şi Glavaciocul.

Producţiunĭ. Jud. Vlaşca este considerat ca unul din cele maĭ avute ale Ţărĭĭ; terenul săŭ fertil, maĭ cu seamă în plăşile Marginea şi Cilnişteа, produce cu abundenţă cereale de o calitate renumită, vin bun, iar bălţile conţin peşte în abundenţă. Statul posedă în jud. 38 moşiĭ, aducîndu-ĭ un venit de aproape 1 milion leĭ.

In plăşile Neajlovul şi Glavaciocul sunt pădurĭ întinse (maĭ mult de 250:00 hect., din care 61 pădurĭ ale statuluĭ, de 33000 hect.). In această parte cultura tutunuluĭ, ovăzuluĭ, inuluĭ şi cînepeĭ se dezvoltă bine. Către extremitatea jud. sunt pometurile, precum: prunĭ (din care loc. fabrică cantităţĭ maĭ de rachiŭ), vişinĭ, nucĭ, maĭ cu seamă în com. Vişina şi Obislavi.

Viĭ sunt pe o întindere de vr'o 4500 hect.

Loc. posedă (statistica din 1890): 37279 caĭ, 428 asinĭ şi catirĭ, 68122 boĭ şi bivolĭ, 202306 oĭ, 7940 capre şi 52568 porcĭ; 9895 stupĭ cu albine, 80 morĭ.

Toţĭ loc. aŭ plugurĭ de fier. Maşinĭ de secerat sunt pe fie-care moşie; maşinĭ de treerat, maĭ mult de 150.

In satele: Băneasa, Frasinul, Pueni, Pruntul, Gostinul şi în alte sate din josul Giurgiuluĭ, se fac cantităţĭ însemnate de rogojinĭ, carĭ se vînd la Giurgiŭ, Alexandria şi Bucureşti.

Pe malul Dunărei, în oraşul Giurgiŭ, e o fabrică de fasonat lemnele ce sunt aduse din Vîlcea, de pe valea Lotruluĭ, apoĭ scobor pe Olt, şi pe Dunăre.

La marginea Giurgiuluĭ se fabrică cărămidă şi olane.

Comerciul jud. e maĭ cu seamă acel de cereale, lemne şi vite, care se transportă prin staţiile căilor ferate: Titu, Găeşti şi Ghergani şi maĭ cu seamă prin Giurgiŭ (port).

Cel maĭ însemnat mijloc de schimb în acest jud., maĭ cu seamă pentru vite şi manufactură, sunt bîlciurile carĭ se ţin în diferite sate, la diferite epocĭ ale anuluĭ.

In judeţ se ţin, în 17 localităţĭ, 30 bîlciurĭ anuale şi anume:

La Giurgiŭ, 2 bîlciurĭ cu obor de vite: la Sf. Petru şi Sf. Măria; la Frăteşti: 9 Martie şi 23 Aprilie; la Arsache: 26 Iunie; la Drăgăneşti: 25 Martie; la Căminească: 29 Iunie; la Strimba: 9 Martie şi 6 August; la Tămăşeşti: la Florĭĭ; la Vidra Furculeşti: 21 Martie, 14 Septembre şi în toate Duminicele; la Glavacioc: 25 Martie; la Buteasca: Duminica Tomeĭ, 29 Iunie, 25 Octombrie şi în toate Duminicile; la Frăsinetul: 9 Martie, 20 Iulie şi 8 Septembrie; la Gratia: 20 Iulie, 14 Septembrie şi în toate Duminecele; la Corbi-Marĭ: în toate Vinerile; la Adunaţi-Sirbenĭ: 15 August; la Ruşi-luĭ-Asan: 23 Aprilie şi 20 Iulie; la Cîrtojani: 23 Aprilie; la Ueşti-Moştenĭ: 21 Maĭ, 24 Iunie, 6 August şi 8 Septembrie.

Căĭ: Calea ferată Bucureşti-Giurgiŭ, avînd în judeţ staţiile: Zmîrda, Giurgiŭ, Frăteşti, Băneasa, Comana şi halta Grădiştea.

Artera maĭ principală a jud. este Dunărea, pe o distanţă de 65 kil., în partea de S. a jud.; ea însă nu servă de cît pentru transporturĭ marĭ şi de la anumite puncte precum: Petroşani şi Zmîrda-Giurgiŭ.

Avem apoĭ şoseaua naţională Giurgiŭ-Bucureşti, avînd în Vlaşca o lungime de 45 kil., adică între Giurgiŭ şi podul peste Argeş, la Copăceni; şoseaua judeţeană Giurgiŭ-Alexandria, pănă din sus de Putineiŭ, la extrema jud. despre Teleorman, pe o lungime de 31 kil.; o şosea judeţeană, plecînd din Giurgiŭ la Zimnicea pe malul Dunărei, prin satele: Malul, Paraipanul şi Petroşani, în lungime de 24 kil.; şoseaua jud. pe Valea Neajlovuluĭ ce vine din jud. Dîmboviţa şi merge pe la Fundul-Păruluĭ la Obedeanca, ramificîndu-se la Zadarnici, către Bucureşti, prin Malul-Spart şi avînd o lungime de 52 kil.; şoseaua jud. pe valea Cleniţa la V. judeţuluĭ; şoseaua e pe valea Drîmbovniculuĭ ce vine de la Vătaş şi ĭese pe la Gratia la Obedeanca; şoseaua după valea Glavacioculuĭ ce vine pe la Merei-Letca-Nouă şi ĭese la Căminească.

Judeţul este aproape lipsit de

şosele în centrul luĭ, pe cîmpul Burnazuluĭ, pe la Topor şi pănă în valea Cîlnişteа.

Budgetul pe 1898—99: ze cimĭ, 402830 leĭ, 79 banĭ, la venituriĭ; 399172 leĭ, 30 banĭ, la cheltueliĭ; drumuriĭ, 379802 leĭ, 24 banĭ, la venituriĭ, 315578 leĭ, la cheltueliĭ; spitalul rural Obedeni, 30581 leĭ, 5 banĭ; casa pensiunilor, 15850 leĭ la venituriĭ, 4500 leĭ la cheltueliĭ.

Justiţia. — Are: 1 Tribunal de prima clasă, dependinte de Curtea de Apel din Bucureşti, o curte cu Juraţiĭ şi 3 Judecătoriĭ de ocoale, şi anume: la Giurgiŭ, la Vidra şi la Clejani.

Spitale sunt: unul judeţean în Giurgiŭ şi unul rural în Odobeni.

Instrucţia. — Are, în Giurgiŭ, 1 gimnaziŭ, o şcoală profesională de fete, 4 şcoale primare urbane de băeţiĭ şi 3 de fete; în comunele rurale, 127 şcoale primare rurale mixte şi 3 de cătun, frecuentate în 1899—900 de 4701 copiĭ.

Sunt 2 staţiunĭ meteorologice: la Giurgiŭ şi la Comana.

Cultul. — Judeţul Vlaşca depinde de Eparhia S-teĭ Mitropoliĭ a Ungro-Vlahieĭ, cu reşedinţa în Bucureşti.

In anul 1890, se aflaŭ în judeţ 83 parohiĭ: 4 în comunele urbane, 79 în comune rurale, cu 190 biserici, deservite de 156 preoţiĭ şi 136 cîntăreţiĭ.

Catoliciĭ aŭ o biserică cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; iar mozaiciĭ aŭ 2 sinagoge.

Marca judeţuluĭ este «treĭ stejariĭ». Această marcă pănă la 1880 servea şi pentru oraş; de la acea epocă oraşul şi-a schimbat marca (vezĭ Giurgiŭ).

Toată partea judeţuluĭ despre N. şi E. a fost acoperită cu vaste şi seculare pădurĭ de stejar; numaĭ cîmpia Burnazuluĭ, despre judeţul Teleorman, era fără pădurĭ; pe acolo se putea mişca armatele de la anĭĭ 1400 înapoĭ; numaĭ pe acolo aŭ putut Romaniĭ să înfiinţeze punctele de observaţie, movilele carĭ se maĭ văd încă şi azĭ.

Din istoricul judeţuluĭ.—Prin acest judeţ treceaŭ hordele barbare, d'a stînga Dunăreĭ, spre a înainta în interiorul Ţăreĭ. Se pare că Romaniĭ înaintase contra Dacilor şi a Geţilor peste Dunăre nu prin Vlaşca, ci maĭ mult prin judeţele din sus, pe la Teleorman, Romanaţi, Dolj şi Mehedinţi; eĭ nu străbăteaŭ Vlaşca de cît în partea V. a judeţuluĭ, pe la Petroşani, pe unde se vede urmele cetăţeĭ Reca.

Se poate ca Dunărea fiind prea lată în josul acesteĭ părţĭ, să le fi fost un obstacol, saŭ mulţimea bălţilor în albia Dunăreĭ şi a pădurilor, în interiorul judeţuluĭ, să fi fost cauza că eĭ nu treceaŭ de cît prin partea de V., şi nu înaintaŭ de cît pe cîmpia Burnazuluĭ. Chiar Turciĭ maĭ tîrziŭ vedem că urmează acelaş drum. Movilele romane din cîmpul Burnazuluĭ lipsesc în părţile păduroase ale restuluĭ judeţuluĭ. Nicĭ un nume roman nu se aude în aceste părţĭ ale judeţuluĭ.

Se văd pe alocurea, la Petroşani, Tămăşeşti şi Talpa-Ogrăzeni, urme de cetăţĭ, care se zice a fi cetăţĭ romane.

La 1416, cînd Sultanul Mahomed se lupta contra luĭ Mircea, ca şi la 1595, cînd Sinan venea contra luĭ Mihaiŭ, nu trecea către interiorul Ţăreĭ de cît pe la Stăneşti, de acolo la Stoeneşti, apoĭ la Hulubeşti şi îndată ce trecea Cîlnişteа urma pe la Dărăşti, pe la Copăceni, de ajungea la Bucureşti.

Pănă la 1840, drumul Giurgiul-Bucureşti era pe locurile nepăduroase şi anume: pe la Dărăşti trecea Argeşul ca să iasă la Hulubeşti orĭ la Singureni, ca să treacă Neajlovul; de acolo urma cîmpul d'între Cîlnişteа şi dealurile Giurgiŭ, de eşia orĭ la Frăteşti, orĭ la Stăneşti, pe unde cobora în lunca Giurgiuluĭ.

La 1850, s'a maĭ rărit pădurile şi drumul venea de la Vidra, de aci trecea Argeşul la Fălăştoaca, apoĭ prin pădurea Comana, ieşea la Pietrile, de aci pe la Băneasa cobora la Frasin şi venea pe luncă la Giurgiŭ.

Pe la 1856, drumul a fost din Bucureşti la Dărăşti, unde trecea apa Argeşul, apoĭ a doua poştă la Călugăreni, a treia la Padina, a patra la Daia, de aci trecea pe la Puţul-Miuluĭ, de cobora în lunca Giurgiuluĭ, pe la Daia, unde era a 5-a poştă.

La 1860, s'a început cea d'întîiŭ şosea în jud. Vlaşca, acea naţională care pleacă din Bucureşti pe la Copăceni, Călugăreni, Daia şi Giurgiŭ.

La 1865, s'a început cel d'întîiŭ drum de fier din Ţară, între Giurgiŭ şi Bucureşti, sub domnia luĭ Vodă Cuza Alexandru I şi s'a inaugurat mersul luĭ la 1867, sub domnia luĭ Carol I.

Pănă la 1829, reşedinţa judeţuluĭ era la Găeşti. Dupa luarea Giurgiuluĭ de la Turcĭ, s'a trecut reşedinţa judeţuluĭ la Giurgiŭ. Pănă la acea epocă Vlaşca era împărţită în 9 plăşĭ, după cum le făcuse Ipsilante, Domnul Ţăreĭ, la 1775.

La 1829, eraŭ în judeţ 4 mănăstirĭ şi anume: Glavaciocul, Cobia, Căscioarele şi Comana, cu 11 metocurĭ, adică: Babele, Poenari, Lipăneşti, Capişăni, Hodivoaia, Daia, Găeşti, Călugăreni, Podul-Doamneĭ, Cacaleţi şi Puţul-Tălpiĭ. (V. Fraţiĭ Tu-

nusliĭ, «Istoria Ţăreĭ-Romineşti», pag. 177).

Vlaşca, *cătun,* spre E. comuneĭ Golfinul, pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, situat pe Valea-Tesluiuluĭ, aproape de hotarul judeţuluĭ, pe un teren înalt de 180 m. d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ, la 31 kil. de Caracal şi la 9 kil. de Balş. Are 350 locuitorĭ şi o biserică.

Vlăcheni, fost *sat* separat, care cu satele Rasa şi Dudeşti, a format satul Dudeşti, pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa.

Vlădaia, *com. rur.* şi *sat,* în pl. Cîmpul, jud. Mehedinţi, la 48 kil. de oraşul Turnul-Severin, aşezată pe 2 micĭ coline, separate de o vale, cu maĭ multe izvoare.

Se mărgineşte: la E. cu com. Prisăceaua; la S., cu com. Drîncea; la V., cu com. Corlăţelul; iar la N., cu com. Almăjelul.

Satul formează comună cu satul Ştircoviţa, avînd peste tot 1800 locuitorĭ.

Are o biserică şi o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 88 pluguri, 181 care cu boĭ, 28 căruţe cu caĭ; 60 stupĭ; 900 vite marĭ cornute, 68 caĭ, 1000 oĭ şi 700 rîmătorĭ.

Are o şosea care o leagă cu şoseaua Vînjul-Mare-Rogova-Severin.

Ape: Pîrîul-Fîntînelor, care se varsă în Drîncea.

Vlădanul, *deal,* cu pădure şi livezĭ, întinzîndu-se în partea de N. a com. Proviţa-d.-j., plaiul Prahova, jud. Prahova, în formă de semi-cerc, către E. şi S., formînd culmile: Mesteceni, Vîrful-Poeneĭ şi Vîrful-Pietreĭ.

Din aceste dealurĭ se ramifică dealurile numite: Durda, Plaiul-Nisipuluĭ şi Piatra-Neaguluĭ.

Vlădanul (Muntele-), *izvor de apă sulfuroasă,* situat sub munte, în apropiere de gara Cîmpina, com. Prahoviţa-d.-j., pl. Prahova, jud. Prahova, aparţinînd d-luĭ G. Gr. Cantacuzino.

Vlădăseşti, *cătun,* jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-j., com. rur. Cernaia.

Vlădeni, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situată între comunele Găiţa şi Chioara, pe ţărmul sting al Borciĭ, pe muchea şi coasta de N.-E. a Bărăganuluĭ.

Are o suprafaţă de 10000 hect., cu o populaţie de 984 locuitorĭ; o şcoală mixtă; o biserică, cu un preot şi douĭ dascălĭ. Este proprietate a statuluĭ, fostă pendinte de biserica Sf. Ioan din Bucureşti şi e arendată (1893-1898) cu 95000 leĭ.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ din 1864, sunt 100 şi din 1878, 10.

Teritoriul comuneĭ e udat de Dunăre şi de braţele: Borcea şi Săltava, precum şi de lacurile: Mocilna, Neagra, Pulia şi Moşia.

Vlădeni, *sat,* în partea de N. a com. Brehueşti (v. a. c.), pl. Siretul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 1002 hect., şi o populaţie de 1145 suflete.

Vlădeni, *sat,* jud. Botoşani, pe Pîrîul-Vlădenilor şi pe coasta de E. a dealuluĭ Holmul, în partea de V. a com. Rădeni (v. a. n.), pl. Coşula.

Are o suprafaţă de 1088 hect., din care parte acoperite cu pădurĭ, şi o populaţie de 996 suflete.

Vlădeni, *sat,* pe moşia cu acelaş nume, jud. Dorohoiu, pl. Coşula, com. Corlăteni.

Odinioară se numea Fandolica.

Are o populaţie de 539 locuitorĭ şi o biserică, zidită în 1868.

Proprietatea moşieĭ a fost din vechime a mănăstireĭ Voroneţul din Bucovina, dată de Ştefan-Vodă-cel-Mare, prin uricul din 10 Martie 1485. Mănăstirea a stăpînit'o pînă în 1785, cînd se vîndură bunurile mănăstirilor. («Fond. Relig.» Pum., p. 99).

Are un iaz numit al-Borceĭ, în suprafaţă de 25 hect. 78 ariĭ, conţinînd peşte şi racĭ (vezĭ Borcea saŭ Borolea, vale).

Rîul Jijia şi pîrîul Vladnicul trec pe moşie.

Drumurĭ: acel de la Dorohoiu, ce vine prin Corlăteni şi merge la Podul-Stamate, şi acel de la Vorniceni, care merge la Botoşani, pe moşia Călugăreni.

Se hotăreşte cu: Corlăteni, Mateĭeni, Nicşăni, Călugăreni, Podul-Stamateĭ, Vorniceni şi Cozdăreni.

Vlădeni, *sătişor,* jud. Dorohoiu. Vezĭ Pîrîul-Negru, sat, comuna Dersca, pl. Berhometele.

Vlădeni, *sat,* în partea de S. a com. Şipotele (v. a. n.), pl. Bahluiul, jud. Iaşi, situat pe un podiş, pe malul drept al Jijieĭ şi pe cel sting al Miletinuluĭ, cu o populaţie de 461 locuitorĭ.

Vlădeni, *sat,* jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, com. Vlădeni-Mărgineni.

Vlădeni, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Iaşi, com. Şipotele, cătr. Vlădeni, pe linia Iaşi-Dorohoiu, pusă în circulaţie la 1 August 1896. Se află între staţiile Larga (10,6 kil.) şi Şoldana (8,8 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ este de 42m,29 Venitul acesteĭ staţiĭ pe

anul 1896 a fost de 27429 leĭ şi 70 banĭ.

Vlădeni, *moşie* a statuluĭ, pendinte de mănăstirea Mărgineni, jud. Prahova, arendată pe 1888 93 cu 19050 leĭ anual.

Vlădeni, *pădure* de sălciĭ şi plopĭ, în insula Balta, jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, comuna Vlădeni, compusă din trupurile: Petroiul, Bobul, Săltava, Sitele şi Camberul, cu 800 hect., din care 350 hect. împrăştiate în micĭ pîlcurĭ.

Vlădeni-Mărgineni, *com. rur.*, jud. Prahova, pl. Tîrgşorul, situată pe malul gîrlelor Prahoviţa şi Cricovul-Dulce, la 18 kil. de capitala jud. şi la 8 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Dîrmoneşti; la S., cu com. Măneşti; la V., cu com. Băleni, din jud. Dîmboviţa, şi la E., cu Tîrgşorul-Noŭ.

Se compune din cătunele: Vlădeni, Coada-Izvoruluĭ şi Zahanaua, cu o populaţie de 2600 locuitorĭ.

Are o biserică, fondată la 1802, şi o şcoală, înfiinţată la 1878.

Un număr de 238 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşia Vlădeni, şi 56 pe moşia Coada Izvoruluĭ. Eĭ aŭ: 400 boĭ, 250 vacĭ, 260 caĭ, 1300 oĭ, 100 capre, 800 porcĭ, 12 bivolĭ.

Pe iazul din gîrla Prahova e o piuă şi o moară.

Suprafaţa com. e de 4100 hect.

Are 2 şosele: una spre Dîrmoneşti şi alta spre Măneşti.

E udată la E. de rîul Prahova şi la V., de rîul Cricovul-Dulce.

Vlădeşti, *com. rur.*, în jud. Coŭrluiŭ, pl. Prutul, situată pe malul Prutuluĭ, la 52 kil. de Galaţi. Se mărgineşte la N.-E. cu teritoriul com. Rogojeni şi Oancea; la E., cu Basarabia, prin rîul Prutul; la N.-V., cu Băneasa şi Bujorul şi la S.-V., cu Măstăcani şi Fîrţăneşti.

Teritoriul com. e udat de rîul Prutul şi de bălţile Maicaşi şi Păşcanul.

E formată din 4 cătune: Roşcani, Vlădeşti (reşedinţa), Păşcani şi Brăneşti.

Are o suprafaţă de 11251 hect., 24 ariĭ, cu o populaţie de 2013 locuitorĭ.

Afară de plugărie, locuitoriĭ se maĭ ocupă cu cărăuşia şi pescuitul. Eĭ posedă multe vite marĭ şi micĭ.

Are 4 bisericĭ: una în Vlădeşti, cu hramul Sf. Voevozĭ, a doua în Roşcani, «Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ», zidită în 1827, a treia în Brăneşti, «Sf. Voevozĭ», zidită în 1848, şi a patra în Păşcani, tot «Sf. Voevozĭ», zidită în 1843; 3 şcolĭ: în Vlădeşti, înfiinţată în 1865, în Roşcani, zidită în 1883, şi în Brăneşti.

Prin comună trece calea judeţeană Galaţi-Fălciŭ.

Vlădeşti, *com. rur.*, jud. Muşcel, pl. Rîurile, la S.-V. de Cîmpulung, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Bratia, între dealul Runcul la E. şi plaiul Drăghineĭ la V.

Se compune din 3 cătune: Vlădeşti-d.-s., Vlădeşti-d.-j., saŭ Pămînteni, şi Prislopul şi se mărgineşte la N. cu com. Aninoasa, la S. cu com. Goleşti, la E. cu com. Coteşti şi Capul-Pisculuĭ şi la V. cu com. Bădeşti.

Are o populaţie de 1450 locuitorĭ; 3 bisericĭ şi o şcoală mixtă.

Locuitoriĭ posedă: 41 caĭ, 1388 vacĭ, 18 bivolĭ, 135 capre, 443 porcĭ, 1149 oĭ; 112 stupĭ.

In jurul comuneĭ sunt livezĭ cu prunĭ şi pădurĭ populate cu stejarĭ, fagĭ, aninĭ, mesteacănĭ, paltinĭ şi alunĭ.

Este străbătută de 19 vîlcele şi viroage, şi de rîul Bratia, care o udă prin centru.

Un număr de 189 de locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864.

Suprafaţa com. este de 1455 hect.

O şosea comunală o leagă cu Aninoasa la N. şi Goleşti la S.

Această comună, cît şi comunele: Coteşti, Retevoeşti, Mihăeşti şi Ţigăneşti, după cum se constată din hrisoavele aflate în Archivele statuluĭ, aŭ existat înainte de secolul al XVI-lea.

Vlădeşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Ocolul, compusă din 2 cătune: Dosul şi Vlădeşti.

Este situată pe Rîmnicul, la 5 kil. de reşedinţa judeţuluĭ şi la 4 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte la E. cu oraşul Rîmnic, la V. cu com. Păuneşti, la N. cu com. Bogdăneşti şi la S. cu Ocnele-Marĭ.

E brăzdată de dealurile: Cruceĭ, Alimanul, Urzicarul, Pleasa şi Frustuleşti şi udată de văile: Pluteĭ, Ursuluĭ, Turburea, Glimboaca, Năsintocul, Limpedea.

Are o populaţie de 1226 locuitorĭ; 2 bisericĭ, din care una fondată la anul 1718 de familia Vlădescu (din care se trage şi generalul Mateiŭ Vlădescu); o şcoală.

Locuitoriĭ, afară de agricultură, se maĭ ocupă cu olăria, dulgheria, rogojinăria şi dogăria. Eĭ aŭ 8 caĭ, 13 capre, 230 boĭ, 311 vacĭ, 176 oĭ şi 328 porcĭ. Parte sunt moşneni, parte împroprietăriţĭ la 1864.

Pe rîul Rîmnic, în raionul comuneĭ, sunt 2 morĭ de măcinat.

Vlădeşti, *sat*, cu 40 familiĭ, jud.

Argeș, pl. Topologul, com rur. Cepari-Bîrsești (v. a. n.).

Vlădești, *sat,* reședința com. cu același nume, pl. Prutul, jud. Covurluiŭ, cu 532 suflete și 131 case, o biserică și o școală. (V. Vlădești, com. rur.).

Vlădești, *com. rur.* și *sat,* în jud. Tutova, pl. Simila, spre N.-E. de Bîrlad, pe pîrîul Horoeta.

Satul formează com. cu cătunele: Căpușeni, Limboești și Corlătești.

Are 245 locuitorĭ și 59 case; o școală mixtă; 2 bisericĭ.

Teritoriul com. este în multe locurĭ mlăștinos, producînd stuh și papură. Se cultivă viea pe o suprafață de 2925 hect., iar livezile cu prunĭ ocupă o suprafață de 825 hect.

Vlădești, *sat,* reședința com. rur. cu același nume, pl. Ocolul, jud. Vîlcea, cu o populație de 686 locuitorĭ.

Prin centru este udat de rîul Rîmnicul și de văile: Ursul, Turburea și Racoviță, care se varsă în rîul Rîmnicul (V. Vlădești, com. rur.).

Vlădești, *fost sat,* în com. Preotești, jud. Suceava, la gura pîrîuluĭ cu acest nume.

Vlădești-de-Sus, *sat,* com. rur. Vlădești (v. a. n.), pl. Rîurile, jud. Mușcel, în partea de N. a com.

Rîul Bratia trece prin mijlocul satuluĭ. Pe el sunt 2 morĭ.

Are o populație de 463 locuitorĭ și o biserică, zidită la 1657.

Vlădești-Pămînteni, *sat,* cu 663 locuitorĭ, reședința com. rur. Vlădești, pl. Rîurile, jud. Mușcel, spre S.-V. comuneĭ. (V. Vlădești, com. rur.).

Vlădia, *sat,* în jud. și pl. Tutova, com. Plopana, spre S de tîrgușorul Plopana, lîngă satul Bungeni, cu care formează un singur trup. Este format la 1879, prin împroprietărirea însurățeilor.

Vlădiceasca, *moșie* a statuluĭ, în jud. Ilfov, pl. Znagovuluĭ, pendinte de Mitropolie, arendată pe 1894—95, împreună cu Valea-Căpitanuluĭ, cu 22100 leĭ anual.

Are și o pădure mare, între valea Znagovuluĭ și valea Pociovalișteа.

Vlădiceni, *sat,* în jud. Iași, pl. Codrul, com. Buciumi, așezat între dealurile: Vlădiceni și Murgul, printre care curge pîrîul Vlădiceni. Este maĭ mult o podgorie. Are o suprafață de 612 hect., cu o populație de 342 loc.; o biserică, zidită la 1803.

Vlădiceni, *sat,* în jud Neamțu, pl. de Sus-Mijlocul, com. Bărgăoani. Are 376 suflete; o biserică; 2 morĭ.

Vlădiceni, *parte din satul* Ivănești, din stînga pîrîuluĭ Chetrosul. (V. Ivănești, pl. Prutul, jud. Fălciŭ).

Vlădila, *com. rur.* și *sat,* în jud. Romanați, pl. Ocolul, situată în apropiere de șoseaua și linia ferată Corabia-Caracal, la 12 kil. de Caracal și la 25 kil. de Corabia. Altitudinea: 124 m. Are o populație de 1160 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, clădită la 1765 de locuitorĭ; o școală.

Vlădinul, *insulă* în Dunăre, jud. Romanați, com. Hotarul, cu 80 pog. pădure.

Vlădnicelele, *sat,* cu 91 locuitorĭ, jud. Roman, plasa Siretul-d.-s., com. Stăniță, spre S.-E. de satul Stăniță și la 3 kil. de el.

Vlădoiul, *cătun,* aparținînd com. Cernădia, plaiul Vulcan, jud. Gorj, situat pe dreapta Cernădieĭ și la E. com. Novaci.

Are o suprafață de 1170 hect. și 414 locuitorĭ. (V. Cernădia, com. rur.).

Vlăduceni, *sat,* com. rur. Păușești-Măglași (v. a. c.), plaiul Cozia, jud. Vîlcea.

Are o biserică, fondată la 1744 de Onisifor Monah Vlăduceanu.

Vlăduleasca, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Marginea d.-s., cătun. com. Gologanul, așezat în cîmp, la 6 kil. spre S. de cătun. de reședință; are 40 hect., cu 83 locuitorĭ.

Vlăduleni, *com. rur.* și *sat,* jud. Gorj, pl. Jiuluĭ, la N. comuneĭ Bălteni, pe partea stîngă a Jiuluĭ, d'alungul șoseleĭ naționale Filiași-Pietroșani.

Are o suprafață de 460 hect., cu o populație de 779 suflete; o școală; o biserică de lemn, fondată de locuitorĭ, în 1876, deservită de 1 preot și 2 cîntărețĭ.

Locuitorĭĭ posedă: 50 plugurĭ, 150 care cu boĭ și vacĭ, 10 căruțe cu caĭ, 563 vite marĭ cornute, 35 caĭ, 631 oĭ și capre și 270 rîmătorĭ.

Șoseaua națională Filiași-Pietroșani o pune în legătură la S. cu Bălteni, iar la N.-V. cu Moi.

Vlăduleni, *cătun* de E. al com. Osica-d.-s. (v. a. n.), în S.-E. pl. Olteț-Oltul-d.-s, jud. Romanați, așezat pe șoseaua Corabia-Rîul-Vaduluĭ și lîngă linia ferată Caracal-R.-Vilceĭ, care aci are o stațiune, la 15 kil. spre N. de

Caracal, şi în mare apropiere de Olteţul. Are 351 de locuitorĭ; o moară cu aburĭ şi o biserică (1854). In partea de E. a satuluĭ, în valea Oltuluĭ, se întinde o pădure.

Vlăduleni, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Romanaţi, plasa Oltul-d.-s., com. Osica-d.-s., zisă şi Osica Mare, pe linia Piatra-Corabia, pusă în circulaţie la 1 Aprilie 1887. Se află între staţiile Piatra-Olt (14,4 kil.) şi Romula (10,7 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mărĭĭ de 95m,72. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 43432 leĭ, 45 banĭ.

Vlăduleşti, *sat,* jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Urşi (v. a. n.).

Vlăduleşti, *cătun,* la 4 kil., spre S.-E. satuluĭ Deduleşti, judeţul Brăila, la stînga C. F. Brăila-Buzăŭ.

Vlăduţa, *sat,* cu 90 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Cotmeana, pendinte de com. rur. Şerboeni (v. a. n.).

Vlăduţeşti, *mahala,* com. rur. Turceşti, pl. Olteţul-d.-s., jud. Vîlcea. Cade la S. comuneĭ şi este udată de riul Tiriia, de Valea-Ciineluĭ şi de Lespedea.

Vlăiculeşti, *sat,* jud. Ialomiţa, pl. Cîmpuluĭ, com. Arţari, situat la 1 kil. spre N.-V. de satul Arţari, reşedinţa comuneĭ. (V. Arţari, com. rur.).

Vlăngăreşti, *sat,* com. rur. Cîmpul-Mare, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Vlăscuţa, *sat,* jud. Argeş, plasa Cotmeana, com. rur. Hîrseşti (v. a. n.). Se compune din 2 cătune: Vlăscuţa-din-Deal şi Vlăscuţa-din-Vale, cu 424 locuitorĭ.

Vlăscuţa-din-Deal. Vezĭ Vlăscuţa, jud. Argeş.

Vlăscuţa-din-Vale. Vezĭ Vlăscuţa, jud. Argeş.

Vlăsia, *pîrĭŭ,* jud. Ilfov. Izvoreşte din pl. Znagovul, şi după ce trece pe la N. de com. Baloteşti şi Căciulaţi, îşĭ împreună apele cu Pociovalĭştea la Căldăruşani, spre N. de cătr. Gradiştea, şi se varsă în riul Ialomiţa, la E. de Ferbinţi.

Apa luĭ este mică şi plină de stuf; are însă o mulţime de izvoare. Între acestea, sunt 3 cu ape minerale: Fîntîna-de-la-Salcia-Trăznită, Fîntîna-de-la-Valea-Moaşeĭ şi Fîntîna-Călugăruluĭ.

Vlăsia, *pădure,* la N. jud. Ilfov, pl. Znagovul, una din pădurile cele maĭ marĭ din Ţară. Este coprinsă între Valea-Znagovuluĭ la N., Pociovalĭştea la S., pădurea Vlădiceasca la E. şi Păduroaica la V.

Aci tîlhărcaŭ Ţiganiĭ din Tîncăbeşti, Ţigăneşti şi Poenari, de unde zicătoarea: «Fură ca în Codrul Vlăsieĭ».

Are lemne de construcţiĭ. Arborele ce predomină în această pădure e cerul de cea maĭ bună calitate. O parte din pădure se exploatează sistematic.

Vlăsineşti, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Dorohoiŭ, pl. Başeul, pe moşia cu acelaş nume, pe laturea dreaptă a piriuluĭ Başeul.

Are o populaţie de 1600 suflete.

Proprietatea moşieĭ este a erezilor defunctuluĭ Iosif Uhrinovschi. Maĭ înainte a fost a defunctuluĭ Colonel Stratulat, coborîtor din vechea familie a luĭ Stratulat, care pe la 1693 a fost Părcălab de Roman şi boer de credinţă al Domnuluĭ, cum rezultă din hrisovul din acel timp al luĭ Constantin Duca-Vodă.

Are o biserică, cu hramul Adormirea, mică, zidită în 1800 de către Marele Logofăt Anastase Başotă; o şcoală.

Vite sunt: 670 vite marĭ cornute, 1600 oĭ, 150 caĭ şi 113 porcĭ.

Drumurĭ: acel de la Săveni şi Ştiubeieni ce merge la Ştefăneşti, şi acel de la Vicoleni, şi care duce în jos la Iaşi, pe Jijia.

Moşia se hotăreşte cu: Başeul, Sîrbi, Hăneşti, Vicoleni, Ştiubeieni şi Săveni.

Vocoteşti, *sat,* în partea de N.-V. a com. Mogoşeşti, pl. Stavnicul, jud. Iaşi, situat pe podişul satuluĭ Vocoteşti.

Are 182 locuitorĭ; o biserică, fondată la 1830; o moară de apă.

Vodă-Carol, *com. rur.*, jud Teleorman, în partea de N. a plăşiĭ Călmăţuiul, situată între com. Cîrligaţi şi Dorobanţul, pe valea Călmăţuiuluĭ, pe coasta dealuluĭ din stînga acesteĭ văĭ.

S'a format de la anul 1880 încoace în urma împroprietărireĭ însurăţeilor pe moşia statuluĭ Dorobanţul, din care făcea parte teritoriul actual al comuneĭ. Este înconjurată din toate părţile de micĭ dealurĭ şi de pădurea statuluĭ «Dorobanţul», şi udată de riul Călmăţuiul, în partea de E. şi S.-E.

Are o populaţie de 1284 suflete; o şcoală mixtă; o biserică, zidită de locuitorĭ, cu 1 preot şi 1 cîntăreţ; o moară cu aburĭ.

Vite: 230 caĭ, 910 vite cornute marĭ, 1567 vite cornute micĭ şi 304 porcĭ.

Un număr de 239 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe 1195 hect.

Pe apa Călmăţuiului sunt mai multe grădini de zarzavat.

Vodiţa, *fostă mănăstire*, jud. Mehedinţi, la împreunarea apei Vodiţa cu pîrîul Sfînta, în com. rur. Vîrciorova, pl. Ocolul-d.-s. S'a construit, se zice, de Sf. Nicodim.

Voeteşti, *com. rur.*, jud. Gorj, în partea de N.-E. a plăşei Ocolul, situată pe coline şi pe un deal, spre V. de com. Glodeni.

Este formată din 2 cătune: Voeteşti-din-Deal, care mai cuprinde o mică mahala numită Băltoci, şi Voeteşti-din-Vale, cu mahalaua Cinepeşti.

Are o suprafaţă de 338 hect., cu o populaţie de 1025 suflete; o şcoală, construită în anul 1876 şi 4 biserici cu 2 preoţi şi 2 cîntăreţi, fondate: una în anul 1724, una în 1780, una în 1804, iar a patra reparată la 1860.

Locuitorii posedă: 45 pluguri, 74 care cu boi; 689 vite mari cornute, 32 cai, 883 oi, 580 rîmători, 157 capre şi 45 stupi.

E udată de apele: pîrîul Amaradia, pîrîul Inoasa, Pîrîul-cel-Mare şi Valea-Gruiului, afluenţi ai Amaradiei şi de pîrîul Glodul, din cătunul Voiteşti, care se varsă tot în Amaradia. Puţin mai sus de unde acest pîrîu se varsă în Amaradia, se află 2 izvoare, unul în dreapta pîrîului, conţinînd apă sărată, şi cel-l'alt în stînga, conţinînd apă feruginoasă.

Comunicaţia se face prin şosele comunale, şoseaua vecinală de la Glodeni-Bălăneşti şi alte drumuri ordinare.

Voeteşti-din-Deal, *cătun*, la E. com. Voeteşti, pl. Ocolul, jud. Gorj.

Are o suprafaţă de 183 hect., şi 515 locuitori. (V. Voiteşti, com. rur.).

Voeteşti-din-Vale, *cătun* de reşedinţă al com. Voeteşti, pl. Ocolul, jud. Gorj, situat pe coastele dealului Voeteşti şi sub cătunul Voeteşti din-Deal.

Are o întindere de 155 hect. şi 510 locuitori. (V. Voeteşti, com. rur.).

Voetinul, *com. rur.*, în jud. Rîmnicul-Sărat, pl. Marginea-d.-s., pe pîrîul Coţatcul.

E aşezată în mijlocul judeţului, la 12 kil. spre N.-E. de oraşul Rîmnicul-Sărat şi în partea de S. a plăşei, la 14 kil. de com. Plăneşti, reşedinţa plăşei.

Se învecineşte cu: Sihlele, la 7 kil.; Bogza, la 8 kil.; Băleşti şi Pueşti, la 9 kil.

Se mărgineşte la N. cu Sihlele şi Bogza; la E., cu Băleşti; la V., cu Slobozia; la S., cu Ştubeiul şi Rîmnicul-Sărat.

Pîrîul Coţatcul o udă la N., şi formează balta Voetinul sau Robescul.

Are o suprafaţă de 2465 hect., cu o populaţie de 850 suflete; o biserică, cu hramul Adormirea Maicii Domnului, zidită în 1808 de Asanache Robescu, cu 1 preot, 1 cîntăreţ şi un paracliser; o şcoală.

Locuitorii posedă: 101 pluguri, 1 maşină de semănat, 1 de secerat; 480 boi, 401 vaci, 30 cai, 92 iepe, 1784 oi şi 122 rîmători.

Căi are: calea ferată Rîmnicul-Focşani; drumuri: spre Bogza; spre Sihlele; spre Băleşti; spre Ştubeiul şi spre Rîmnicul-Sărat.

Voiceşti, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., compusă din 2 cătune: Voiceşti-din-Deal, şi Voiceşti-din-Vale. Este situată pe valea Oltului, la 70 kil. de reşedinţa jud. şi la 3 kil. de a plăşei.

Se învecineşte la E. cu Oltul, la V. cu moşia Episcopia şi Şerbăneşti (proprietate a Eforiei), la N. cu Deleanca şi la S. cu Strâchineasca şi Şerbăneşti Parte din moşia Deleanca şi toată Strâchineasca s'au vîndut în loturi la locuitori.

E udată de văile Dobruşa, Putreda şi Pesceana.

Are o suprafaţă de 650 hect.; o populaţie de 1000 locuitori; 3 biserici, una fondată la anul 1800 de Ceauş Duţu, alta de Mateiu Podarul, la 1839, şi a treia de Ioniţă şi Dumitru Duţulescu, la anul 1827; 3 mori şi o şcoală.

Locuitorii sunt parte moşneni, parte împroprietăriţi la 1864, pe moşiile moşnenilor şi pe moşiile Deleanca şi Strâchineasca. Ei au: 80 cai, 200 boi, 180 vaci, 40 capre şi 1500 oi.

Voiceşti, *sat*, jud. Argeş, pl. Loviştea, com. rur. Sălătrucul (v. a. n.).

Voiceşti-din-Deal şi **Voiceşti-din-Vale** *sate* jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., com. rur. Voiceşti.

Voiculeşti, *sat*, jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Ciuteşti-Căzăneşti (v. a. n.).

Voiculeşti, *sat*, jud. Argeş, pl. Oltul, com. rur. Stoiceşti-Pleşoiul (v. a. n.).

Voineasa, *sat*, jud. Vîlcea, plaiul Cozia, com. rur. Malaia, situat pe rîul Lotrul, la 58 kil. de comuna Olăneşti, reşedinţa plaiului. Are 280 locuitori şi o biserică clădită de moşneni.

Voineasa, *rîu.* Izvorește din muntele Piatra-Cataneĭ, curge de la N. spre S. și se varsă pe stînga rîuluĭ Lotrul, aproape de satul cu același nume, jud. Vîlcea.

Voineasa-Mare, *cătun,* cu 100 locuitorĭ, jud. Romanați, pl. Olțețul-Oltul-d.-s., com. Rusănești-d.-s., situat lîngă rîul Olțețul, la 23 kil. de Caracal și la 8 kil. de Balș.

Voineasa-Mică, *cătun,* jud. Romanați, pl Olțețul Oltul-d.-s, comuna Rusănești-d.-s. (v. a. n.), situat între Tesluiul și Olțețul, la 8 kil. de Balș.

Voineasca, *trecătoare* și *pichet de graniță,* despre Transilvania, jud. Argeș, pl. Loviștea.

Voineasca, *corp* de 1300 hect., din moșia Viișoara, județul Teleorman, plasa Călmățuiul-Marginea.

Voinescu, *sat,* jud. Fălciŭ, pl. Prutul, în partea de N.-E. a comuneĭ Stănilești, pl. Prutul, situat pe șesul dintre rîul Prutul și apa Prutețuluĭ, pe o suprafață cam de 700 hect., cu o populație de 55 suflete.

Voinești, *com. rur.,* jud. Dîmbovița, plaiul Ialomița-Dîmbovița, situată pe cîmpie, la 28 kil. spre N.-V. de Tîrgoviștea, pe șoseaua jud. Tîrgoviștea-Cîmpulung și pe lunca maluluĭ stîng al rîuluĭ Dîmbovița.

Se învecinește: la E. cu Pietrari, la V., cu Cîndești, la N., cu Gemenea și la S., cu Priboiul. Se leagă cu com. Gemenea prin șoseaua județeană Tîrgoviștea-Cîmpulung, iar cu cele-l'alte prin drumurĭ neșoseluite.

In raionul com. se află Piscul-Voineștilor, rîul Dîmbovița și pîrîul Burlănești, pe care este un pod.

Se compune din două cătune: Voinești și Burlănești, cu 900 locuitorĭ.

Are două bisericĭ; o școală; două morĭ.

Se face tîrg anual la 8 Noembrie și la Floriĭ.

Voinești, *com. rur.,* jud. Iași, situată pe văĭ și dealurĭ, formată din satele: Voinești, Schitul-Stavnicul, Slobozia și Lungani. Are o suprafață de 9769 hect., cu o populație de 2155 locuitorĭ; 4 bisericĭ, cu 1 preot și 3 cîntărețĭ; o școală.

Vite: 1593 vite marĭ cornute, 1548 oĭ, 3 capre, 140 caĭ, 18 bivolĭ și 217 rîmătorĭ.

Terenul comuneĭ e foarte accidentat și cea maĭ mare parte cu prinde dealurĭ, acoperite cu pădurĭ, din care se exploatează lemne.

Prin mijlocul comuneĭ trece șoseaua județeană de la Iași, care se leagă cu Romanul în partea despre S.

Voinești, *com. rur.,* jud. Mușcel, plaiul Dîmbovița, la 4 kil. spre N. de Cîmpulung, situată pe malul stîng al rîuluĭ Tîrgul. Se compune din 2 cătune: Răceni și Valea-Foaieĭ și se mărginește la N., cu com. Lerești, la S., cu orașul Cîmpulung și Mătăul, la E., cu com. Valea-Mare și la V., cu Bughea.

Are o populație de 1190 locuitorĭ; 2 bisericĭ; o școală mixtă; o moară și o piuă.

Locuitorĭĭ posedă: 50 caĭ, 500 boĭ și vacĭ, 6500 oĭ.

Rîul-Tîrgului udă partea de V. a com.

Voinești, *sat,* jud. Dîmbovița, pl. Bolintinul, com. Crovul.

Voinești, *sat,* reședința com. cu același nume, jud. Iași, pl. Stavnicul, situat la poalele dealuluĭ Voinești.

Are 1120 locuitorĭ; o biserică, zidită la 1832, de proprietarul Enachi Negruți, cu 1 preot și 2 cîntărețĭ; o școală.

Prin mijlocul satuluĭ trece șoseaua județeană Iași-Roman.

Satul, împreună cu Slobozia, formează moșia Voinești, pe o întindere de 7391 hect., acoperită cea maĭ mare parte de pădurĭ; este proprietatea familieĭ Negruți.

Vite: 895 vite marĭ cornute, 1221 oĭ, 3 capre, 81 caĭ, 18 bivolĭ și 131 rîmătorĭ.

Voinești, *sat,* jud. Vasluiŭ, pl. Stemnicul, com. Buhăești, așezat pe șesul cu același nume, pe o suprafață de 304 hect., cu 290 locuitorĭ.

Voinești-Boerești (Cărțibași), *sat,* cu 249 locuitorĭ, în jud. și pl. Tutova, com. Voinești.

Voinești-Răzăși, *com. rur.* și *sat,* în jud. Tutova, pl. Tutova, spre N.-V. de Bîrlad. Satul formează com. cu cătt. Voinești-Boerești, Bănceștĭ, Gărdești și Fundătura-Voinești. Are 708 locuitorĭ; 2 bisericĭ; o școală; o moară cu vaporĭ. Pe teritoriul com., foarte deluros, sunt 2650 hect. viĭ și 775 hect. livezĭ cu prunĭ.

Voinigești, *cătun,* com. rur. Băleștĭ, jud. Gorj, pl. Ocolul-Vulcan.

Voivoda, *com. rur.* și *sat,* la V. plășeĭ Călmățuiul-Marginea, jud. Teleorman, între văile unde se împreună rîul Călmățuiul cu Urluiul, așezată parte pe dealul despre E., pe Călmățuiul, parte în vale, pe luncă, la 24 kil. de reședința județuluĭ, 21 kil. de

Alexandria şi 29 kil. de Zimnicea.

Se învecineşte la N. cu cät. Moşteni-Furculeşti, la N.-V. cu cät. Secara al com. Ologi, la S. cu teritoriul com. Piatra, la E. cu parte din moşia Piatra şi la V. cu parte din domeniul Turnul.

Are o populaţie de 855 suflete; o şcoală mixtă; o biserică; 2 morĭ.

Intinderea comuneĭ este de 2500 hect.

Locuitorĭ împroprietăriţĭ în 1864 sunt 127, pe o întindere de 928 hect. Viĭ sunt 65 hect.

Vite: 310 caĭ, 514 vite cornute marĭ, 1537 vite cornute micĭ şi 182 porcĭ.

Se leagă cu cät. Secara prin o şosea vecinală şi un pod de lemn peste Călmăţuiul, la S. cu comuna Piatra şi la N. cu com. Furculeşti prin şosele vecinale împietrite. Din cät. Secara, şoseaua vecinală intră în calea naţională Turnul-Alexandria.

Satul Voivoda este dintre cele maĭ vechĭ. Pănă la 1845 a făcut parte din plasa care se numea Marginea-d.-s.

Volintireşti, *sat,* cu 430 locuitorĭ şi o biserică, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Heleştieni, pe malul sting al riuluĭ Siretul. Este cel maĭ despre N. sat al judeţuluĭ. Pe aicĭ intră riul Siretul în jud. Roman.

Voloiacul, *com. rur.* şi *sat,* în pl. Motrul-d.-j., jud. Mehedinţi, la 42 kil. de oraşul Turnul-Severin.

Satul formează comună cu satele: Lacul şi Valea-Bună. Este situat pe vale. Se mărgineşte: la E. cu comuna Strehaia; la S. cu com. Sălătrucul; la V. cu com. Ruptura; iar la N. cu com Cernaia.

Are 1700 locuitorĭ; o biserică cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 72 plugurĭ, 129 care cu boĭ, 12 căruţe cu caĭ; 60 stupĭ; 700 vite marĭ cornute, 38 caĭ, 680 oĭ, şi 480 rîmătorĭ.

Prin această comună trece şoseaua Strehaia-Voloiacul-Ruptura-Degeraţi-Prunişori.

Cîmpia Huşniţeĭ se întinde în com. pe ambele malurĭ al pîriuluĭ Huşniţa. Este foarte productivă.

Dealurĭ: Dealul-Laculuĭ, Dealul-Voloiaculuĭ şi Dealul-Văeĭ-Bune, acoperite parte cu viĭ şi parte cu livezĭ de pădure.

Văĭ: Valea-Voloiaculuĭ, străbătută de pîrîul Cotoria.

Pîrae: pîrîul Huşniţa ce o udă în partea de S., pîrîul Cerveniţa, pîrîul Cotoroia şi pîrîul Valea-Bună.

Voloseni, *sat,* care se maĭ numeşte Bogdan şi Cantimir, la S. com. Epureni, pl. Prutul, jud. Fălciŭ, la 8 kil. de satul de reşedinţă, aşezat pe valea Voloseni, cu o populaţie de 144 loc.

Din vechime a existat un sat tot cu acest nume, de la care şi moşia s'a numit Voloseni, dar s'a desfiinţat, nu se ştie de ce şi cînd.

Se ştie numaĭ că pe timpul luĭ Ştefan Tomşa-Vodă, satul Voloseni făcea parte din ocolul Stănileşti. Tomşa-Vodă a vîndut acest sat luĭ Ionaşcu Cehan, pentru 6 caĭ şi 200 galbenĭ ungureştĭ. In un hrisov dat de Vasile Lupu la 1653, pentru Voloseni, se zice că a miluit cu el pe Vel-Logofătu Racoviţă Cehan, «care sat l'a ţinut acel cîne nertat Stefan Sardariul, şi acel sat a fost de maĭ înainte de vreme a luĭ Ionaşcu Cehan, ce a fost unchiŭ D-sale Racoviţă-Vel-Logofăt».

Logofătul Racoviţă stăpînea şi Stănileşti, şi de atuncĭ Voloseni s'aŭ întrunit cu Stănileşti. Eară după ce a devenit a Episcopieĭ, s'a încorporat la moşia tîrguluĭ, ne maĭ existînd satul. După secularizarea averilor mănăstireştĭ, a devenit proprietatea statuluĭ, pe care făcîndu-se împroprietărirĭ în 1878 s'a înfiinţat satul Voloseni, după numele moşieĭ.

Voloşcani, *cătun,* cu 349 locuitorĭ, com. Vidra, pl. Vrancea, jud. Putna, pe malul sting al Putneĭ, la confluenţa eĭ cu pîrîul Vizantia.

Volovăţul (Manoleasa-Volovăţul), *sat,* pe moşia cu acelaşĭ nume, com. Manoleasa, pl. Başeul, jud. Dorohoiŭ, la care este alipit şi Hriţeni-Stroicĭ, cu 290 suflete, aşezat între riul Prutul şi pîraiele: Volovăţul şi Novacul.

Drumurĭ: acel de la Rădăuţi ducînd la Ştefăneşti; acel ce merge la Botoşani pe lîngă Avrămeni, şi prin Săveni saŭ prin Borolea la Hăneşti şi acel ce merge la Dorohoiŭ prin Flondora, pe la Avrămeni şi Săveni.

Moşia se hotăreşte cu: Prutul, Zahoreni, Boldul şi Hriţeni.

Localităţile însemnate sunt: Valul-Traianuluĭ, Şirul-Movilelor şi Ţintirimul-Vechiŭ.

Vorniceni, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Dorohoiŭ, pl. Başeul. Are o populaţie de 1885 suflete; o biserică cu hramul Sf. Dimitrie, cu 2 preoţĭ, 2 cîntăreţĭ şi 2 pălămarĭ, micĭ, făcută din lemn la 1821 de locuitoriĭ satuluĭ; o şcoală.

Proprietatea moşieĭ în vechime a fost a Mănăstireĭ Homoruluĭ din Bucovina, pe care a stăpînit'o pănă în 1785, cînd

s'a vîndut; apoĭ a devenit a mareluĭ Visternic Iordachi Roseti Roznovanul, al căruĭ nepot o vîndu.

Drumurĭ: acel de la Săveni la Dorohoiŭ, acel de la Rădăuţi-Darabani la Botoşani şi acel ce merge la Herţa.

Moşia se hotăreşte cu: Balinţi, Ştiubeieni, Borzeşti, Havîrna, Tăuteşti, Vlădeni şi Cordăreni-Gafencu.

Vite: 1063 vite marĭ cornute, 2522 oĭ, 178 caĭ şi 220 porcĭ. Locuitoriĭ aŭ 60 stupĭ.

Vorniceni, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Dorohoiŭ, pl. Başeul, com. Borzeşti, pe linia Iaşi-Dorohoiŭ, pusă în circulaţie la 1 Iunie 1896. Se află între staţiile Ungureni (119 kil.) şi Cazasul (107 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭ de 98m,64. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 13991 leĭ, 70 banĭ.

Vorniculuĭ (Fundul-), *cătun*, al com. Giuvărăşti, pl. Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi. (Vezĭ Fundul-Vorniculuĭ.)

Vorona, *mănăstire de călugărĭ*, pe moşia statuluĭ Vorona, în pădure, în partea de E. a com. Poiana-Lungă, pl. Siretul, jud. Botoşani, întreţinută de stat şi avînd 30 călugărĭ.

Această mănăstire se zice că s'a fondat pe la anul 1600 de nişte călugărĭ Ruşĭ, cu ajutorul hatmanuluĭ Ilie Hora.

Are 2 biserici în ograda mănăstireĭ şi una la cimitirul călugărilor.

Una din biserici, din curtea mănăstireĭ, cu hramul Naşterea Maiceĭ Domnuluĭ, care e cea d'întîiŭ zidită, a fost rezidită din piatră la 1835 de Arhimandritul Rafail, în locul vecheĭ bisericĭ de lemn.

Cea-l'altă biserică, cu hramul Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ şi începută la 1793, s'a terminat la 1803 de Iordache Panaite, paharnicul, cu sora sa Safta şi soţia sa Maria.

Vorona-Carale (Vorona-Dobrovolschi), *sat*, situat în partea de S. a com. Poiana-Lungă, pl. Siretul, jud. Botoşani. Are o suprafaţă de 629 hect.; 260 locuitorĭ şi o biserică (1860).

Vorona-Dobrovolschi. (Vezĭ Vorona Carale, sat, com. Poiana-Lungă, pl. Siretul, jud. Botoşani).

Vorona-Mare, *sat*, în com. Tudora, pl. Siretul, jud. Botoşani, cu o populaţie de 458 suflete şi o biserică.

Vorona-Musteaţă. (Vezĭ Vorona-Teodor, sat, com. Poiana-Lungă, jud. Botoşani).

Vorona-Teodor (Pancul), *sat*, situat în partea de S.-E. a com. Poiana-Lungă, pl. Siretul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 600 hect.

Voroveni, *com. rur.*, pl. Argeşelul, jud. Muşcel, la S. şi la 26 kil. de Cîmpulung, situată pe malul stîng al rîuluĭ Argeşelul şi compusă din 3 cătune: Gura-Ulbeĭ, Rădulești şi Voroveni, avînd o populaţie de 725 locuitorĭ.

Locuitoriĭ s'aŭ împroprietărit după legea rurală din 1864, pe moşiile d-lor Fărcăşanu şi Stănescu.

Are o şcoală; o biserică.

La Voroveni se găseşte în pămînt lignită, şi sunt izvoare sărate şi sulfuroase.

Voroveni, *sat*, com. rur. cu acelaşĭ nume, jud. Muşcel.

Voroveşti, *sat*, în com. Miroslava, pl. Stavnicul, jud. Iaşi, situat pe valea dintre dealul Uricani la E. şi Drăgălina la V., cu 267 locuitorĭ. (Vezĭ Miroslava, com. rur.).

Vovrieşti, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Dagîţa, spre S. de satul Dagîţa. Are 425 locuitorĭ. Este compus din două părţĭ: Vovrieşti-d.-j. şi Vovrieşti-d.-s. Înainte de 1885, împreună cu satele: Bălușești Micĭ, Holmul şi Zimbrul, forma o com. separată, cu numele de com. Vovrieşti.

Vrancea, *plaiŭ*, în jud. Putna, ocupînd partea de S.-V. a jud. Se mărgineşte la E. cu pl. Girlele, la V. cu Transilvania, la N. cu plaiul Zăbrăuţul, la S. cu judeţele Buzăŭ şi R.-Sărat.

Are o suprafaţă aproximativă de 80000 de fălcĭ, adică cam a treia parte din suprafaţă totală a jud. Putna. (*In ce priveşte geografia fizică şi economică*, vezĭ Putna, judeţ).

Se compune din 18 comune şi anume: Birseşti, Colacul, Găurile, Herăstrăul, Năruja, Negrileşti, Nerejul, Nistoreşti, Paltinul, Păuleşti, Poiana, Spineşti, Spulberul, Tichirişul, Tulnici, Valea-Săreĭ, Văsuiul şi Vidra.

Are 38 biserici; 12 şcolĭ mixte, frecuentate în 1899—900 de 520 copiĭ; o judecătorie de ocol şi un oficiŭ telegrafo-postal în Vidra.

Reşedinţa este în com. Vidra (căt. Vidra).

Din istoric. In timpul luĭ Cantemir, pe la 1716, Vrancea era deja mică şi făcea parte din cele 3 republice ale Moldoveĭ: Kiegielz (jud. Fălciŭ), Vrancea (jud. Putna) şi Cîmpul-Lung (jud. Suceava).

In secolul al XV-lea, întregul

creştet al Carpaţilor, mai jos de Braşov, spre E. în linia Focşanilor şi apoĭ cotind în sus şi maĭ înainte, se numea Vrancea.

Vrancea a aparţinut Munteniei, înainte de 1475, cînd Ştefan-cel-Mare, Domnul Moldoveĭ, stabilind Milcovul ca hotar între cele 2 ţărĭ, Vrancea trecu în partea Moldoveĭ. Un document descoperit de Episcopul Melchisedec, datat de la 1445 şi emanat de la Ştefan-Vodă, fiul luĭ Alexandru-cel-Bun, pomeneşte de niştе sate pe rîul Putna, date de acest Domn în stăpînirea panuluĭ Oana Ureacli.

D-l Tocilescu, vorbind de starea în care se aflaŭ Ţările Romîneştĭ, înainte de descălecare, pomeneşte de o căpetenie mongolă Bugek, care trecînd peste munţĭ, cam pe la 1241 despre Predeal din Ţara-Romînească, s'aŭ bătut cu Romînĭĭ de prin Prahova, Buzăŭ, Vrancea ş. a. m. d.; de aci rezultă că Vrăncenĭĭ sunt stabiliţĭ în locurile unde se află astăzĭ încă înainte de descălecare.

Vrancea din vechime se întindea din apa Milcovuluĭ, până d'asupra Odobeştilor, apoĭ pe linia Măgureĭ, pe drumul Vranceĭ, prin satele Jariştea, Ţifeşti, Satul-Noŭ, Crucea-d.-s., Movileţa, Marginea Păuneştilor, a Ruginenilor până în Trotuş, coprinzînd maĭ toată pl. Girlele de la Odobeşti pe Milcov în sus până la hotarul Ţăreĭ, şi satele din Răcăciuni de la Rugineşti în sus pe Trotuş, până la Caşinul, coprinzînd şi Caşinul.

De la începutul veaculuĭ al XVI-lea, în 1518, Vrancea trebuia să fi fost întinsă, de oarece vedem că catolicĭĭ îşĭ aŭ acolo un decanat deosebit, numit «decanatus Varanczensis».

Până la anul 1814, maĭ tot teritoriul Vranceĭ aparţinea Visterniculuĭ Iordachi Roset Rosnovanu. Vrăncenĭĭ se judecară multă vreme ca să iasă de sub stăpînirea Rosnovanuluĭ şi în anul 1814 eĭ cîştigară procesul, devenind iarăşĭ proprietarĭ aĭ acestuĭ pămînt, păstrat de dinşiĭ din moşĭ strămoşĭ.

Vrancea (Podul-Vranceĭ), *subdiviziе a satuluĭ* Mănăstirea-Caşinuluĭ, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul.

Vrata, *com. rur.* şi *sat*, cu 1200 locuitorĭ, în jud. Mehedinţi, pl. Cîmpul, la 65 kil. de oraşul Turnul-Severin.

Com. Vrata este situată în valea Dunăreĭ şi Valea-Vîrtopuluĭ, între comuna Gîrla-Mare şi comuna Salcea.

Are o biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Locuitorĭĭ, pe lîngă agricultură şi creşterea vitelor, se ocupă cu pescuitul.

Eĭ posedă: 70 pluguri, 100 care cu boĭ, 11 căruţe cu caĭ; 50 stupĭ; 600 vite marĭ cornute, 40 caĭ, 700 oĭ şi 500 rîmătorĭ.

Căĭ: şoseaua Girla-Mare-Vrata-Salcea şi alte şosele comunale.

Comuna Vrata a fost altă dată situată pe locurile numite Grinduriele şi Valea-Tuşuluĭ, precum şi pe marginea Dunăreĭ.

Vrata, *pichet de graniţă*, pe marginea Dunăreĭ, în comuna rurală Vrata, pl. Cîmpul, jud. Mehedinţi.

Vrăbieni, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Tazlăul-d.-j., com. Tîrgul-Valea-Rea.

Vrăbieşti (Vrăbiile), *sat*, la V. com. rur. Văleni, pl. Argeşelul, jud. Muşcel.

Vrăjitorul, *sat*, com. rur. Zlătărei, pl. Oltul-d.-j., jud. Vîlcea, cu 144 locuitorĭ.

Vrănceni, *sat*, jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Bogdana, situat d'a stînga Trotuşuluĭ, la o depărtare de 6500 m. de satul Bogdana (şcoală).

Vrăncioaia, *cătun*, cu 197 locuitorĭ, în comuna Negrileşti, pl. Vrancea, jud. Putna, situat pe malul sting al Putneĭ, sub dealurile Zeica şi Babeĭ şi lîngă pîrîul Bahna, ce dă în Putna.

Vrăneşti, *com. rur.*, jud. Muşcel, pl. Podgoria, la 64 kil. spre S. de Cîmpulung, situată între comunele Văleni (V.) şi Gorganul (E.). Pe la S. trece calea naţională Bucureşti-Piteşti şi calea ferată Goleşti-Cîmpulung.

Se compune din 5 cătune: Vrăneşti, Bădeşti, Guşaţi, Udeni şi Zăvoiul, cu 6100 locuitorĭ, o şcoală, 2 bisericĭ.

Viĭ sunt pe 150 hect.

Dealurĭ: Dealul-Bădeşti, Drumul-Mocanuluĭ, Furdueşti, Teişuluĭ, Guşaţi, Piscul-Lupuluĭ, Zamfirache, Dăineşti, Văleni, Radu-Vodă, Iapa-Albă. Văĭ: Vrăneşti, Ganeĭ, Teiuşuluĭ, Olteanuluĭ, Gloduluĭ, Lupuluĭ, Drăgăneştilor, Vătăşineĭ, Caliţeĭ.

Vrăneşti, *sat*, com. Vrăneşti, pl. Podgoria, jud. Muşcel. Aci este reşedinţa judecătorieĭ ocoluluĭ Podgoria. (V. Vrăneşti, com. rur.).

Vrînceni. Vezĭ *Vrănceni.*

Vulcana, *băĭ*, situate în judeţul Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, com. Cucuteni, la 12 kil. de oraşul Tîrgovişte, spre N., cu o lung. E. 25°,20′, latit. N. 44°,56′ şi cu o alt. de 300m.

Sunt la Vulcana patru izvoare

cu ape minerale, care ies din puturile de păcură şi anume:

1. O fîntînă, numită Moara, pe locul Vulcana-luĭ-Pandele.

2. O fîntînă numită maĭ în urmă Mircea, adîncă de 37 stj., pe acelaş loc şi în apropierea celeĭ d'întîiŭ numită Carol, cu o adîncime de 46 stj. şi este acoperită cu o gheretă.

3. O fîntînă la marginea satuluĭ, pe locul Vulcana-Rătescu, numită Egna, cu o adîncime de 84 stj. şi

4. Fîntîna saŭ puţul No. 2, pe acelaş loc.

Analizîndu-se apele de la Vulcana s'a găsit că sunt cele maĭ iodate din Europa; aşa într'un kgr. de apă s'a găsit:

Iodur de magneziŭ. .	0,1335
Clorur de sodiŭ. . .	64,3410
» » magneziŭ .	4,9820
» » calciŭ . .	4,7020
Carbonat de sodiŭ . .	0,2770
Sulfat de sodiŭ . . .	urme
Suma . . .	73,4355

Avînd aproape aceeaş compoziţie chimică ca cele de la Govora, aŭ aproape aceleaşĭ efecte fiziologice şi aplicaţiunĭ terapeutice în sifilis, scrofulosă, limfatism, etc. Apa se întrebuinţează numaĭ în băĭ din cauza prea mareĭ concentraţiunĭ în iod; băile se încălzesc în mod primitiv, cu bolovanĭ.

Excursiunĭ se pot face la mănăstirea Bunea, mănăstirea Dealuluĭ, la Pucioasa, la Pudrăria armateĭ, etc.

In 1895 aŭ fost 93 bolnavĭ, în 1896, 92; în 1897, 52; în 1898, 98; în 1899, 138.

Vulcana-Pandeli, *com. rur.*, judeţul Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, situată pe cîmpie, la 12 kil. spre N. de Tîrgovişteа, pe malul drept al rîuluĭ Ialomiţa. In raionul comuneĭ, afară de Ialomiţa, sunt pîrîul Vulcana şi dealurile: Tătarul, Mănăstirea-Bunea şi Fusea.

Se compune din treĭ cătune: Gura-Vulcaneĭ, Făgeţul şi Vulcana-Pandeli.

Se învecineşte la E. cu Pudrăria armateĭ, cătt Lăculeţe şi cătt. Dolani; la V. cu com. Izvoarele şi Măneşti; la N. cu Brăneşti şi Băile-Vulcana, com. Cucuteni, şi la S. cu Şotînga.

Are 2 biserici, două mănăstirĭ şi o şcoală.

Cu com. Şotînga, Brăneşti şi Băile-Vulcana se leagă prin şoseaua vecino-comunală; iar cu cele-l'alte, prin drumurĭ neşoseluite. De această com. ţine şi Valea-Sticlăria (Vezĭ Bunea şi Vulcana-d.-j.).

Vulcana-d.-j., *sat*, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, com. Cucuteni, jud. Dîmboviţa. Aci sunt cunoscutele băĭ de iod, numite băile Vulcana (vezĭ acest cuvînt şi Cucuteni, com. rur.).

Vulcana-d.-s., *sat*, jud. Dîmboviţa, plasa Ialomiţa-Dîmboviţa, com. Cucuteni (v. a. c.).

Vulcaneĭ (Gura-), *cătun*, com. Vulcana-Pandeli, jud. Dîmboviţa.

Vulcanul, *plaiŭ*, situat în partea de N.-V. a jud. Gorj. Acest plaiŭ, pănă la anul 1887, şĭ avea reşedinţa în Brădiceni, dar de atuncea s'a unit cu pl. Ocolul şi formează o singură plasă sub denumirea de pl. Vulcanul-Ocolul, cu reşedinţa în Brădiceni.

Se mărgineşte la N. cu munţiĭ Carpaţĭ; la V., cu jud. Mehedinţi; la E. cu plaiul Novaci, de care se desparte prin riul Jiul; iar la S. cu pl. Ocolul, cu care se atinge prin următoarele localităţĭ luate de la V. spre E.: Vîrtopul, Peşteana, Ciuperceni, Stejerei, Cîlnicul, Teleşti, Stolojeni, Rasova, Ursăţei, Leleşti şi Turcineşti.

(In ce priveşte geografia fizică şi economică, vezĭ jud. Gorj).

In acest plaiŭ sunt 24 de comune şi anume: Cartiul, Horezul, Schela, Rugi, Valari, Stăneşti, Leleşti, Dobriţa, Runcul, Stroeşti, Arcani, Stolojani, Bălta, Brădiceni, Frăncesti, Peştişani, Pîrîul, Călceşti, Godineşti, Tîzmana, Pocruia, Topeşti, Vîrtopul, Costeni (v. a. c.), precum şi Mănăstirea Tîzmana şi Schiturile Cioclovina, Lainici şi Locurile-Rele.

Localităţĭ istorice sunt: la Cartiul şi la Schela.

Vulpăşeşti, *sat*, în jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Sagna, pe pîrîul Vulpăşeşti, spre E. de satul Sagna şi la o depărtare de 3 kil. de el. Are 955 locuitorĭ.

Forma înainte de 1886 singur o comună, com. Vulpăşeşti, dar de la această dată s'a unit cu com. Sagna. Este legat cu oraşul Roman prin şosea.

Are iarmaroc la Duminecа-Tuturor-Sfinţilor; o şcoală mixtă.

Vulpăşeni, *sat*, cu 117 locuitorĭ, în jud. Tutova, pl. Simila, com. Bacani, pe pîrîul Bogdana, spre N.-E. de satul Bacani. Maĭ înainte se numea Cotul-Poduluĭ.

Vulpeanca, *cătun*, cu 600 locuitorĭ, la V. com. Vulpeni (v. a. n.), pl. Olteţul-Oltul-d. s., jud. Romanaţi, situat aproape de hotarul judeţului.

Vulpeanca, *nume vechiŭ al tîrgului* Balş, din jud. Romanaţi.

Vulpeni, *com. rur.*, în N.-V. pl. Olteţul-Oltul-d.-s., jud. Romanaţi, formată din satele: Vulpeni şi Vulpeanca şi situată pe un teren

deluros, aproape de hotarul jud., în dreapta apeĭ Geamartaluiuluĭ, la 18 kil. spre N.-V. de Balş şi la 49 kil. de Caracal. Altitudinea terenuluĭ: 194 m.

Are o populaţie de 1645 locuitorĭ, 2 bisericĭ: Sf. Nicolae (1802) şi Intrarea în Biserică (1821), o şcoală mixtă.

Vite marĭ 150, vite micĭ 2278 şi porcĭ 220.

Vulpeşti, *com. rur.*, pe malul stîng al Teleormanuluĭ, jud. Argeş, pl. Cotmeana, la 15 kil. de com. rur. Costeşti (reşedinţa subprefecturei) şi la 34 kil. de Piteşti. Se compune din 3 sate: Bujoreni, Olteni şi Vulpeşti, cu 760 suflete.

Are o biserică, făcută pe la începutul secoluluĭ al XIX-lea, de un postelnic Gheorghiţă Vulpescu, cu hramul Adormirea, deservită de 1 preot, 1 cîntăreţ şi 1 paracliser; o şcoală primară rurală.

Vite: 550 boĭ şi vacĭ, 72 caĭ, 4 bivolĭ, 2 asinĭ, 1800 oĭ, 10 capre, 100 rîmătorĭ.

Vulpeşti, *sat*, cu 126 familiĭ, jud. Argeş, pl. Cotmeana, com. rur. cu acelaş nume.

Vulpeşti, *sat*, com. rur. Dejeşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Vulpueşti, *mahala*, com. rur. Govora, pl. Ocolul, jud. Vilcea.

Vultureanca, *sat*, com. Morteni, pl. Cobia, jud. Dîmboviţa.

Vultureni, *com. rur.*, jud. Tecuciŭ, plasa Berheciul. Se mărgineşte la N. cu com. Godineşti, la V. cu comunele Găiceana şi Condrăcheşti, de care se desparte prin dealurile Găiceneĭ şi Ochenilor, la S. cu com. Negulești şi la E. cu com. Crăeşti, de care se desparte prin dealul Beneştilor.

Terenul este foarte deluros, şi, afară de dealurile citate maĭ sus, dealurile Papura şi Moriĭ în stînga Berheciuluĭ, altele în dreapta, ca Năzărioaia şi Ghionoaia, îĭ străbat teritoriul.

Este udată de apa Berheciul, care o străbate prin mijloc de la N. la S. şi de maĭ multe pîrae, care toate se varsă în Berheciul, unele în stînga şi altele în dreapta.

Se compune, pe o întindere de 4822 hect., din 13 cătune: Lichitişeni, Rugetul, Vultureni, Bălăneşti, Dorofeiul, Meleşcani şi Boboşul în partea de E., în direcţia de la N. la S., pe stînga Berheciuluĭ; Dădeşti, Năzărioaia, în colţul N.-V.; Ghionoaia-Veche, Ghionoaia-Nouă şi Tăvădăreşti, în partea de V., pe malul drept al Berheciuluĭ; Bodeasa, în colţul de V. şi Grădeşti, în colţul S.-V.

Reşedinţa comuneĭ este în cătunul Tăvădăreşti.

Are o populaţie de 1603 locuitorĭ; 6 bisericĭ, cu 4 preoţĭ şi 5 cîntăreţĭ; o şcoală mixtă, în satul Vultureni.

Locuitoriĭ, vechĭ răzăşĭ în cătunele Vultureni, Rugetul şi Ghionoaia, stăpînesc 331 hect.; iar foştiĭ clacaşĭ aŭ fost împroprietăriţĭ la 1864 în cătunele: Boboşul, Meleşcani, Dorofeiul, Bălăneşti, Lichitişeni şi Dădeşti. Ceĭ din Năzăroaia, Tăvădăreşti, Bodeasa şi Grădeşti, stăpînesc 882 hect.

Viĭ sunt pe o întindere de 76 hect.

Locuitoriĭ posedă: 724 boĭ, 452 vacĭ, 17 taurĭ, 79 caĭ, 57 ţepe, 10 armăsarĭ, 11 bivolĭ, 1661 oĭ şi 100 capre; 73 stupĭ; 276 plugurĭ, 3 maşinĭ de treerat, una de bătut porumb, şi 3 de vînturat.

Căĭ: şoseaua ce vine de la gara Berheciul pe Valea-Berheciuluĭ şi duce spre N. la tîrgul Găiceana.

Vultureni, *sat*, com. Vultureni, pl. Berheciul, jud. Tecuciŭ, aşezat în partea de E. a com., cu o populaţie de 300 locuitorĭ. (V. Vultureni, com. rur.).

Vultureni, *sat*, jud. Tecuciŭ, pl. Bîrlad, com. Bucești, aşezat pe platoul din stînga Bîrladuluĭ, pe ambele părţĭ ale căieĭ naţionale Tecuciŭ-Galaţĭ, cu o populaţie de 1409 suflete.

Înainte de 1891, era aşezat, dimpreună cu maĭ multe alte cătune, în valea Bîrladuluĭ, pe malul gîrleĭ Bîrloviţa, şi avea 2 bisericĭ; dar în urma inundaţiunilor din primăvara aceluĭ an, s'a strămutat pe deal, în stînga Bîrladuluĭ, pe platoul ce se întinde pe ambele părţĭ ale căeĭ naţionale Tecuciŭ-Galaţi. Satul formează un singur cătun nedislipit de cătunul Diecheni, aĭ căror locuitorĭ sunt împroprietăriţĭ pe moşia statuluĭ cu acelaş nume. (V. Bucești, com. rur.).

Vultureşti, *com. rur.*, jud. Muşcel, pl. Argeşelul, la 27 kil. spre S.-E. de Cîmpulung, pe malul drept al riuluĭ Argeşelul.

Se compune din 3 cătune: Vultureşti-d.-s., Vultureşti-d.-j. şi Bătieşti, şi se mărgineşte la N. cu com. Hîrtieşti, la S. cu com. Birzeşti, la E. cu jud. Dîmboviţa, şi la V. cu com. Rădeşti.

Femeile Vultureştene se îndeletnicesc mult cu creşterea gîndacilor de mătase; iar bărbaţiĭ se ocupă, pe lîngă agricultură, şi cu rotăria.

Are o şcoală; 3 bisericĭ, în fie-care cătun cîte una; 4 morĭ şi un herăstrăŭ.

Locuitorii aŭ: 290 boĭ, 85 vacĭ, 650 capre, 250 oĭ, 780 porcĭ.

Dealurĭ: al-Satuluĭ, Dealul-Mare, Braniştea, Pană, Piscul-Cerbuluĭ şi Teişul, acoperite cu păduri, livezĭ şi grădinĭ cu pruni.

E udată de rîul Argeşelul.

Locuitorii din cătunele Vultureşti-d.-s. şi Vultureşti-d.-j., sunt moşneni, iar cei din cătunul Bătieşti s'aŭ împroprietărit după legea din 1864, pe proprietatea statuluĭ Bătiasca.

Se leagă prin o şosea comunală cu com. Hîrtieşti, spre N., şi cu com. Birseşti, la S.

Vultureşti, *com. rur.*, jud. Olt, pl. Oltul-d.-s., compusă din 4 cătune: Vultureşti, Valea-Albă, Lineşti şi Batia. E situată pe maĭ multe gîrle, care se varsă în Olt. Are o suprafaţă de 1850 hect., cu o populaţie de 954 locuitorĭ.

Pămîntul săŭ e parte şes, parte deluros.

Are 2 biserici; o şcoală.

E legată prin şoseaua judeţeană principală la N. cu com. Cîmpul-Mare şi la S., cu com. Dumitreşti.

Vultureşti, *sat,* com. rur. Vultureşti, pl. Oltul-d.-s., jud. Olt.

Vultureşti, *sat,* în partea de S. a com. Buhăeşti, pl. Stemnicul, jud. Vasluiŭ, situat pe costişa dealuluĭ cu acelaş nume.

Are o suprafaţă de 945 hect., cu o populaţie de 437 locuitorĭ.

In acest sat se află o biserică, făcută la 1767, de vorniceasa Elisabeta Baluş.

Vultureşti-de-Jos, *sat,* com. rur. Vultureşti (v. a. n.), pl. Argeşelul, jud. Muşcel. Se maĭ numeşte şi Bîrdigani.

Vultureşti-de-Sus, *sat,* com. rur. Vultureşti (v. a. n.), pl. Argeşelul, jud. Muşcel. Se maĭ numeşte şi Doboşani.

Vulturi saŭ **Capul-Dealuluĭ,** *sat,* cu 113 locuitorĭ, înfiinţat pe moşia Cîrligul, în anul 1879, în partea de N. a com. Copoul, jud. Iaşi, situat la poalele dealuluĭ Popricani.

Vulturul, *com. rur.*, jud. Putna, pl. Bilieşti, situată pe malul Putneĭ şi al Siretuluĭ, la 9 kil. de subprefectura plăşeĭ şi la 25 kil. de capitala judeţuluĭ.

Se compune din cătunele: Boţărlăul, Vadul-Roşu, Vulturul-d.-j. (reşedinţa primărieĭ), şi Vulturul-d.-s.

Are o populaţie de 2831 suflete; o biserică, în Vulturul-d.-j. şi alta în Vulturul-d.-s.; o şcoală mixtă.

Loc. posedă: 2 maşinĭ de semănat, una de treerat cu aburĭ, una de vînturat, 123 pluguri, 8 grape de fier; 1287 boĭ, 1052 vacĭ, 330 caĭ, 2032 oĭ şi 495 porcĭ. Pe teritoriul com. sunt bălţile: Băltiţa şi Vulturul.

Vulturul-de-Jos, *cătun* de reşedinţă al com. cu acelaş nume, cu 1003 locuitorĭ, pl. Bilieşti, jud. Putna, situat pe cîmpia dintre malurile Putneĭ şi Siretuluĭ. (V. Vulturul, com. rur.).

Vulturul-de-Sus, *cătun,* cu 702 locuitorĭ, în com. Vulturul (v. a. c.), pl. Bilieşti, jud. Putna, situat pe malul Siretuluĭ, în apropiere de căt. Vulturul-d.-j.

Vutcani, *com. rur.*, şi *sat,* jud. Fălciŭ, pl. Mijlocul, aşezată pe valea pîrîuluĭ cu acelaş nume, între dealurile despre Roşieşti şi Mălăeşti.

Are o suprafaţă de 1939 hect., cu o populaţie de 2502 suflete; 2 bisericĭ, una făcută la 1819 şi alta la 1835; o şcoală; o moară cu aburĭ; o brutărie şi 6 dughenĭ cu manufacturĭ. Pe culmea dealuluĭ despre V., deasupra satuluĭ, sunt 20 morĭ de vînt.

Locuitorii sunt vechĭ răzeşĭ şi se ocupă, pe lîngă agricultură, cu cultura viilor şi a livezilor.

Vite: 1114 vite marĭ cornute, 386 oĭ, 35 capre, 230 caĭ şi 699 mascurĭ.

Z

Zaboloteni-Foteĭ, *sat*, în partea de N. a com. Hermeziul, pl. Turia, jud. Iaşi, situat în şes, pe malul Prutuluĭ, maĭ în sus de satul Zaboloteni-Sturzoaeĭ. Are o populaţie de 182 suflete.

Zaboloteni-Sturzoaeĭ, *sat*, în partea de N. a com. Hermeziul, pl. Turia, jud. Iaşi, situat în şes, pe malul Prutuluĭ. Are dimpreună cu tîrgşorul Danachi (v. a. c.) 438 locuitorĭ; o biserică.

Zagavia, *sat*, com. Bădeni, pl. Bahluiul, jud. Iaşi, formînd un trup cu satele Feteşti şi Scobinţi, pe o suprafaţă de 344 hect. şi cu o populaţie de 229 suflete. Are o biserică.

Moşia este proprietatea statuluĭ, avînd pe ea şi o pădure în întindere ca de 136 hect.

Zaghen, *baltă*, 125 hect., în jud. Tulcea, pl. Tulcea, pe teritoriul com. urb. Tulcea.

Zagna, *sătuc*, cu 25 locuitorĭ, pe viroaga Zagna, jud. Brăila, com. Nazîrul, la 2 kil. spre S.-E. de satul Mihalea.

Zagna, *cătun*, jud. Brăila, com. Cotul-Lung, pe malul viroageĭ Zagna, de pe moşia Mihalea, la 1 1/2 kil. spre S.-E. de satul Mihalea.

Zagoneni, (cu Tapliza), *moşie*, şi pl. Argeş, proprietatea statuluĭ, fostă pendinte de Episcopia de Argeş. Are o arendă de 2150 leĭ anual.

Zahoreni, *sat*, pe valea Sărata, în partea de N.-V. a comuneĭ Movila-Ruptă, pl. Ştefăneşti, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 784 hect. şi o populaţie de 385 suflete.

Zahoreni (Arăpoaia), *sat*, pe moşia cu acelaş nume, com. Avrămeni, pl. Başeul, jud. Dorohoiŭ, cu 172 suflete.

Hotarele moşieĭ sunt cu Manoleasa şi Domoşeni.

Zahorna, *sat*, reşedinţa com. Tăuteşti, pl. Copoul, jud. Iaşi, situat în valea Zahorneĭ, prin mijlocul căreia trece pîrîul cu acelaşĭ nume. Are o populaţie de 192 locuitorĭ, răzeşĭ.

Are o biserică, şi o şcoală înfiinţată în anul 1877 (v. Tăuteşti, com. rur.).

Zahorna, *ramură de munţi*, în grupa Grienţieşuluĭ, com. Călugăreni, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu; face legătură cu munţiĭ Plopuluĭ şi Mălăieştea, ocupînd toată partea dintre rîul Bistriţa, hotarul jud. Suceava şi hotarul Transilvanieĭ.

Zahorneĭ (Valea-), *vale*, jud. Iaşi, prin care trece pîrîul cu acelaşĭ nume, în partea de N.-V. a com. Tăuteşti, pl. Copoul, întinzîndu-se spre S.-E. printre dealurile: Zahorna, Piţcani, Vulturul, Horleşti şi Mîrzăşti.

Cu această vale pe care se află şi satul Zahorna, comunică vîlcelele Mărzăşti, Dîrvari şi Girinca.

Zalhanaua, *sat*, com. rur. Vlădeni-Mărgineni, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova.

Zalhanaua, *sat*, com. rur. Negoeşti, pl. Tîrgşorul, jud. Prahova, situat pe loc şes, pe marginea apeĭ Leaotul. Are o populaţie de 56 locuitorĭ şi o biserică (1811).

Zalhanaua, *numirea vechie a cătunului* Fundeni, com. Scăioşi, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Zalivi-Baba-Hasan, *braţ al Du-*

năreț, prin care brațul Chilia comunică cu Marea-Neagră, jud. Tulcea, pl. Sulina, com. Sviștofca, în partea de E. a plășeĭ și a comuneĭ; are un grup de 5 insule micĭ stufoase, și 2 maĭ micĭ, nisipoase, maĭ joase; cu brațul principal comunică prin tr'un canal, pe ale căruĭ maluri se întind cele 2 insule: Popina-Mare și Popina-Mică, acoperite cu puține tuferișurĭ și stuf; satul Sviștofca e la 1 kil. departe de el; e înconjurat cu stuf; pe marginea luĭ S. se află așezate pescăriĭ; lungimea luĭ e de 6 kil., lățimea medie, de 1 1/2 kil., întinderea, de 900 hect.

Zamca, *localitate*, cu ruine de întăriturĭ, și *deal*, pe moșia Miorcani, com. Hudești-Micĭ, pl. Prutul-de-Jos, jud. Dorohoiŭ.

Zamfira, *sat*, com. rur. Măgurelele, pl. Podgoria, jud. Prahova.

Zamfira, *mănăstire* de călugărițe, jud. Prahova, fondată la 1857 de Mitropolitul Nifon și cu ajutorul altor Arhimandrițĭ, în zilele Căimăcămieĭ luĭ Alexandru Dumitru Ghica Voevod.

Este situată pe o cîmpie întinsă, lîngă rîul Teleajenul, la 2 ore de Ploești, în drumul Vălenilor. Are 46 maicĭ.

Zamfirești, *sat*, cu 50 suflete, jud. și pl. Argeș, com. Bascovele (v. a. n.).

Zamoștia, *com. rur.*, în jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, formată din satele: Bălinești, Ruși-Ciomîrtanul și Zamoștia.

Are o populație de 2805 suflete; 3 biserici și o școală.

Locuitoriĭ posedă: 1140 vite marĭ cornute, 1066 oĭ, 34 capre, 166 caĭ, 866 porcĭ și 200 stupĭ.

Zamoștia, *sat*, pe moșia cu acelașĭ nume, jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, comuna Zamoștia, format din cătt.: Răuțeni, Tăuteștĭ și Nicani, cu o populație de 1956 suflete.

Proprietatea moșieĭ e a statuluĭ, fostă a mănăstireĭ Rîșca, iar din vechime a mănăstireĭ Zamoștia din Bucovina, pănă la 1785 cînd s'a vîndut.

Are o biserică (1803) și o școală.

E udat de: Putrida, Humăria și Caranca, începătoare din pădurea moșieĭ și care se varsă în rîul Siretul, ce curge pe margine.

Drumurĭ: acel ce duce la Mihăileni și acel ce duce la satele vecine.

Moșia se hotărește cu: Balniți, Ruși-Ciomîrtanul și Zvorîștea.

Zamura, *munte*, străbătînd mijlocul com. Predealul, jud. Prahova, pl. Peleșul, acoperit cu păduri de fag, bogate pășunĭ și locurĭ de fînețe, proprietatea d-luĭ G. Gr. Cantacuzino.

Pe la 1830, s'a înființat aci, de un anume Aslan, din Rucăr, prima fabrică de sticlărie din Țară.

Zapodia (Valea-Banului), *cătun*, com. Trestia, jud. Buzăŭ, cu o populație de 170 locuitorĭ.

Zaporojenilor (Cetatea-), *ruine ale uneĭ fortărețe cătășești*, jud. și pl. Tulcea, com. Moru-Ghiol, cătt. Dunăvățul-d.-j., în parte de E. a plășiĭ și cea de S. a com., la poalele dealuluĭ Cara-Bair și lîngă gîrla Clineț. Aci a fost reședința Cazacilor Zaporojenĭ, fugițĭ din Rusia sub Petru-cel-Mare, și primițĭ de Turcĭ a se stabili în Deltă, cu condițiе a se lupta contra Rușilor.

Zatonul-Vechiŭ, *gîrlă*, jud. Tulcea, pl. Sulina, pe teritoriul comuneĭ Sf. Gheorghe (saŭ Cadîrlez); se desface din Marea-Neagră, de la locul numit Priboina, și se pierde în stufuĭ cel întins; are o lungime cam de 14 kil. și o suprafață de 500 hect.

Zăbala, *pîrîŭ*, jud. Putna. Izvorește din Fața-Arișoaieĭ, ia pîrîul ce vine de la Poarta-de-Vînt, trece pe sub Pietrosul, aducînd cu sine apele Pîrîuluĭ-de-la-Deal și se unește cu Năruja și apoĭ dă în Putna, la satul Prisaca.

Pîrîul Zăbala primește în partea dreaptă următoarele pîrîașe: Sărata, Năruja, Hanuluĭ, Peticul, Reghiul, Oci, Zîrna-Mare și Zîrna-Mică, Valea-Bouluĭ, Creminețul, Monteorul, Hanguluĭ, Nerejul-Mic, Bărcăneasca, etc.; iar în partea stîngă: Valea-Lapoșuluĭ, Vulturul, Adîncul, Biserieĭ, Clinuluĭ, Valea-Neagră, Arseminoaieĭ, Piatra-Leĭ, Măgura, Cocărcilul, Pîntușești, Robești, Cintăcești, Osînda, Burșarul, Țiganul, Lespezile, Tișița, Chiliile, Coza, Huzunul, Văsuiul, Duși, Hîrtoapele, Păulești, Leadova, Hăulișca, Țipăul, Tichirișul, Colăcelul, Bălanul, Chilimeticul, Grețul, Valea-Măruluĭ, Sărățelul, Zgribincea, Sogașul și Rupturile.

Udă comunele Nerejul, Năruja, Paltinul și Spulberul.

Zăbrăuți, *masiv muntos*, jud. Bacăŭ, pl. Trotușul, situat între Oituzul, Trotușul și Șușița, avînd două șire principale: Culmea-Lipseĭ cu a Grozeștilor saŭ Cașinuluĭ și culmea propriŭ zisă a Zăbrăuților, care desparte Cașinul de Șușița, mergînd cît-va chiar pe granița județelor Bacăŭ și Putna. O ramură transversală a acestuĭ masiv, de pe graniță, trece prin vîrfurile Clăbucul, Coarnele saŭ Doboca și Runcul-Alb.

Zăbrăuțul, *plasă*, în jud. Putna, compusă (1901) din 13 comune și anume: Cîmpurile, Crucea-de-jos, Crucea-de-sus, Diocheți, Fitionești, Mănăstioara, Movilița, Păunești, Răcoasa, Străoani-de-jos, Străoani-de-sus, Soveja și Vizantia (v. a. c.).

Are o populație de 20058 suflete. (V. Putna, județ).

Zăbrăuțul, *pîrîu*, jud. Tutova, ce izvorește din sus de Moșinoaia, primește ca afluent pe Glodul, din sus de Fitionești și la capătul Mănăstioarei se unește cu Zăbrăuciorul, curge pe din jos de Diocheți și se varsă în Siretul, pe la N. de Pădureni. Udă comunele: Diocheți, Fitionești și Pădureni.

Zădăriciul, *com. rur.*, cu 1500 locuitorĭ, compusă din cătunele: Belimoaica, Crevedia-d.-j, Crevedia-Mică și Zădăriciul, în jud. Vlașca, pl. Neajlovul, pe valea Neajlovul, pe ambele laturĭ ale luĭ, la 32 kil. de București, la 70 kil. de Giurgiŭ, și la 11 kil. de Obedeni, reședința plășeĭ.

Are 3 bisericĭ, în Crevedia-d.-j., Crevedia-d.-s. și Zădăriciul, constituind parohia Crevedia-Mică; o școală mixtă; 3 morĭ pe Neajlovul.

Drumurĭ: șoseaua județeană ce duce la București prin pădurea Căscioarele și iese la Mălul-Spart; șoseaua la Giurgiŭ, care merge prin Obedeni.

Aci sunt pădurile statuluĭ: Sf. Gheorghe, Crevedia și Belimoaica, cu o suprafață de 552 hect.

Zădăriciul, *cătun*, pendinte de comuna cu același nume, pl. Neajlovul, jud. Vlașca, situat pe partea stîngă a rîuluĭ Neajlovul, proprietate a statuluĭ, fostă a mănăstireĭ Radu-Vodă. Are o suprafață de 300 hect. și o biserică. (V. com. Zădăriciul)

Zădăriciul, Păuleasa saŭ **Costești**, *cătun*, pendinte de com. Talpa-Bițcoveni, pl. Glavaciocul, jud. Vlașca. (V. com. Talpa-Bițcoveni).

Zăgancea, *sat*, cu 48 locuitorĭ, la S. de com. Băleni, pl. Zimbrul, jud. Covurluiŭ, la 5 kil. de reședința comuneĭ. (V. Băleni, com.).

Zăhărești, *cătun* al com. Mărunțișul, jud. Buzăŭ, cu 500 locuitorĭ. Are sub-divizia Tega.

Zăhărești, *sat*, com. rur. Dîrmonești, pl. Riul-Doamneĭ, jud. Mușcel.

Zăicoiul, *com. rur.*, cu 1357 locuitorĭ, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Plosca și ale pîrîuluĭ Ploscuța, pe costișa dealuluĭ Hălăngești și pe sub poalele pădureĭ Negovanul, jud. Dolj, pl. Amaradia, la 54 kil. de Craiova, și la 25 kil. de Melinești.

Se învecinește la N. cu com. rur. Rădinești, despărțită prin ramificațiile dealurilor Măgurilor și Adîncata; la S., cu com. Talpași, de care se desparte prin o linie convențională; la E., cu comunele: Ciorteștĭ, Zătreni și Poenari, de care se desparte prin Dealul-Mueriĭ; iar la V., cu com. Băcești, despărțită prin Dealul-Leuluĭ.

Pînă la anul 1862, satul Zăicoiul, compus din vr'o 40 case, făcea parte din jud. Gorj.

E compusă din 6 cătune: Dănciulești, despărțit de cătunul de reședință prin Dealul-Viilor, Pîrvulești și Hălăngești, ce se întind de-alungul rîuluĭ Plosca, Diaconești, Petrăcheĭ și Zăicoiul (reședința) In anul 1875, com. Zăicoiul maĭ coprindea un al 7-lea cătun, Duțulești.

De-alungul hotaruluĭ de E. se întinde Dealul-Mueriĭ, cu direcțiunea de la N. la S. și care desparte Zăicoiul la S. de comunele Zătreni și Poenari.

Pe limita dintre cătunele Hălăngești și Pîrvulești, la stînga și cătunele Zăicoiul și Diaconești la dreapta, se întinde Dealul-Măgurilor, prelungire a dealuluĭ Rădinești, dealul Piscul, Dealul-Scroafeĭ, despărțind valea Ploscuța de valea pîrîuluĭ Scroafeĭ, afluent din stînga al pîrîuluĭ Ploscuța. Din dealul Rădinești se lasă: Adîncata, printre pîrîul Adîncata și Pîrîul-Viiŭ, afluenți pe dreapta aĭ Ploscuțeĭ; Dealul-Stejaruluĭ, printre Pîrîul-Viiŭ și pîrîul Stejarul; Dealul-Cerăteĭ și Dănciulești, pe limita către com. Băcești. Din dealul Cerătul se lasă Dealul-Leuluĭ, despărțind cursul superior al apeĭ Leul de al apeĭ Nistoiul. Toate aceste dealurĭ, care sunt acoperite cu pădurĭ, viĭ, fînețe, sunt ramificărĭ ale culmeĭ Zănoaga, ce străbate jud. Gorj și care se desface din vîrful Mușetoaia, din munțiĭ Paringuluĭ.

Este udată de rîul Plosca, afluent pe stînga al Amaradieĭ și de cîte-va micĭ pîraie.

Are 2 bisericĭ: una în cât. Hălăngești, cu hramul Sf. Gheorghe, începută la 1833, de către enoriașĭ și terminată la anul 1836, alta în cât. Zăicoiul, cu hramul Sf. Nicolae, începută de enoriașĭ la anul 1866 și terminată la 1869; o școală (1870), în cât. Zăicoiul.

Suprafața comuneĭ este de 7245 pogoane.

Vite: 23 caĭ, 218 vite marĭ cornute, 250 porcĭ, 174 capre și 394 oĭ.

Moşia din com. se numeşte Miericeanca şi aduce un venit de vr'o 5000 leĭ.

E străbătută de şoseaua judeţeană Craiova-Amaradia.

Zăicoiul, *sat,* jud. Dolj, pl. Amaradia, reşedinţa com. Zăicoiul, cu 394 suflete. (V Zăicoiul, com. rur.).

Zăneşti, *com. rur.,* în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, situată pe partea stîngă a rîuluĭ Bistriţa, între com. Roznovul, Mărgineni, Podoleni şi Mastacănul.

Este formată din satele Zăneşti, reşedinţă, Fauri-d.-s., Fauri d.-j. şi Traian (de la 1883), avînd o populaţie de 2038 suflete, o biserică şi o şcoală.

Imaşul are o întindere de 142 hect., nutrind un număr de 2031 capete de vite.

Căĭ: şoseaua naţională Piatra-Bacăŭ; un drum din satul Zăneşti la satul Traian.

Zăneşti, *sat,* în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Zăneşti; situat în stînga rîuluĭ Bistriţa, la 17 kil. de oraşul Piatra.

Are o biserică şi o şcoală.

Zăneşti, *moşie,* în jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Zăneşti; formează trup cu moşia Fauri, avînd un venit anual de 30873 leĭ.

Zănoaga, *com. rur.* şi *sat,* jud. Romanaţi, pl. Ocolul, situată la hotarul jud., pe şoseaua Caracal-Craiova, la 20 kil. spre V. de Caracal şi la 34 kil. de Craiova. Se învecineşte la V. cu com. Puţurile (Dolj), la N. cu com. Strîmba şi la E. cu Ciocăneşti şi Radomirul. Altitudinea: 160 m. Are 323 locuitorĭ; o biserică cu hramul Sf. Nicolae (1830) şi o şcoală.

Zănoaga, *sat,* jud. Olt, pl. Siul-d.-j., com. Gostavăţul, situat pe malul Oltuluĭ, la 4½ kil. spre E. de Gostavăţul, reşedinţa com. Are o populaţiune de 810 locuitorĭ; o biserică «Adormirea Maicĭĭ Domnuluĭ», fondată la anul 1730 de N. Onescu, Preotul Mateĭ, Preotul Stan, Postelnicul Ştefan şi Preotul Voicu, şi reparată la 1866.

Zănoaga, *sat,* jud. Prahova, com. Netoţi, din pl. Cîmpul.

Zănoaga, *munte,* jud. Argeş, plaiul Loviştea.

Zănoaga, *munte,* jud. Buzăŭ, com. Goideşti, ramificaţie de N. a munteluĭ Penteleul, cu păşunĭ întinse, nutrind anual 3000 oĭ; laptele se fabrică în căşeria Viforîta. (Vezĭ Penteleul, moşie).

Zănoaga, *munte,* jud. Dîmboviţa, plaiul Ialomiţa-Dîmboviţa, în sus de Moroeni, pe stînga, spre Ialomiţa. Pe vîrful munteluĭ se află un platoŭ numit: Podul-cu-Florile saŭ Cîmpul-cu-Florile.

Zănoaga, *munte,* jud. Gorj, plaiul Vulcan, com. Schela, situat spre N.-E. de com. şi pe care se află vama Buliga, pichetele de graniţă cu No. 7 şi 8, precum şi trecătoarea Vulcanuluĭ în Austro-Ungaria; se văd pe aci urmele uneĭ şosele făcute de Nemţĭ pe la 1712.

Zănoaga, *pădure,* jud. Muşcel, pl. Nucşoara, în întindere de 1625 hect., proprietatea statuluĭ. Face parte din marea pădure Corbi (v. a. n.).

Zăpezeĭ (Piatra-) (Poiana-Berbeculuĭ, Lunca fără zăpadă, Vîna puturoasă, etc.), *izvor termal,* din com. Nehoiaşul, cătunul Siriuluĭ, jud. Buzăŭ, situat între colina Piatra-Zăpezeĭ şi Poiana-Berbeculuĭ. Apa sa are o temperatură de $+35^{0}$ şi conţine sulf în abundenţă.

Zăplazi, *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul d.-s., com. Grebănul, aşezat în partea de miază-noapte a com., la 4 kil. spre N. de cătunul de reşedinţă, Grebănul, pe pîrîul Oreavul, la poalele dealuluĭ Fîntîna-Turculuĭ. Are 54 hect. şi 119 suflete.

Zăpodeni, *com. rur.,* spre N.-V. şi la 23 kil. de oraşul Vasluiŭ, în centrul pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ. E străbătută de un şir de deal, de la N. spre S., al căruĭ pisc principal se numeşte Chicerea. Această culme împarte com. în două părţĭ; pe coasta de V. se află satul Zăpodeni, iar pe cea de E., satele: Portari d.-mj. şi Portari-d.-j.

Întinderea com. e cam de 1300 hect.

Prin marginea de S. a com. trece rîul Bîrlad, iar pe partea de V., pîrîul Telejna.

Are: 2 biserecĭ, cu 3 preoţĭ şi 4 eclesiarhĭ; o şcoală; 2 morĭ; 1 iaz.

Locuitorĭĭ posedă: 121 pluguri şi 181 care cu boĭ, 3 pluguri şi 8 căruţe cu caĭ, 224 stupĭ, 738 vite marĭ cornute, 1770 oĭ, 2 capre, 70 caĭ şi 268 rîmătorĭ.

Zăpodeni, *sat,* în partea de V. a com. Zăpodeni, pl. Mijlocul, jud. Vasluiŭ, aşezat pe coasta V. a dealuluĭ Chicerea, întretăiat în direcţia E.-V. de treĭ rîpĭ, cu o adîncime de la 5—15 metri.

Are o suprafaţă de 840 hect. şi o populaţie de 49 suflete; o şcoală, înfiinţată în anul 1865; o biserică, zidită la 1834; o moară.

Zăpodia, *sat,* în jud. Tecuciŭ, pl. Stănişeşti, com. Colonești (v. a. c.), aşezat în partea de S. a com., pe malul drept al Zeletinuluĭ, cu o populaţie de 113 suflete.

Zăpodia, *altă numire a satuluĭ* Nisporeşti, jud. Roman, pl. Moldova, com. Boteşti.

Zărneşti (Zărneşti-de-Cîlnăŭ), *com. rur.*, în jud. Buzăŭ, plaiul Slănicul, situată pe malul drept al rîuluĭ Cîlnăul, la 18 kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele : Ghizdita, Luncaşi şi Zărneşti, avînd o populaţie de 1300 locuitorĭ.

Are o şcoală în cât. Ghizdita ; o biserică.

Locuitorii posedă : 660 boĭ, 203 vacĭ, 126 viţeĭ, 3 bivolĭ, 71 caĭ, 40 iepe, 17 mînjĭ, 2640 oĭ, 34 capre, 2 asinĭ şi 384 porcĭ ; 30 stupĭ ; 1 moară de aburĭ şi 3 stîne.

Proprietăţĭ maĭ însemnate sunt : Ghizdita, a moşnenilor Ghizdenĭ ; Ghizdita cu anexele : Şugubina şi Cojoceasca, Turbureasa, Zărneasca-Serianul şi Zărneasca-Solomon. Terenul e puţin accidentat de cîte-va dealurĭ şi coline, precum şi de maĭ multe movile situate d'alungul rîuluĭ Cîlnăul.

Din punct de vedere geologic, malurile Cîlnăuluĭ prezintă un deosebit interes. Aci, în vara anuluĭ 1884, s'a găsit scheletele a patru mastodonţĭ, depuse acum în Muzeul din Bucureşti.

Căĭ de comunicaţie n'are, afară de albia Cîlnăuluĭ şi alte drumurĭ naturale.

La începutul secoluluĭ existaŭ cât. Zărneşti şi Ghizdita, iar Luncaşi e maĭ noŭ.

Zărneşti, *sat,* în jud. şi pl. Argeş, com. rur. Zărneşti-Cacaleţi (v. a. n.) ; are 65 familiĭ şi o biserică «Naşterea Maiceĭ Domnuluĭ».

Zărneşti, *cătun,* reşedinţa com. Zărneşti, jud. Buzăŭ, cu 600 locuitorĭ. Numit şi Zărneşti-de-Cîlnăŭ, spre deosebire de Zărneşti-de-Slănic.

Zărneşti, *sat,* jud. Covurluiŭ, pl. Prutul, com. Jorăşti, la 4 kil. spre N. de reşedinţa comunală. Numără, împreună cu grupuleţul Huleşti, 181 locuitorĭ.

Zărneşti, *sat,* jud. Vilcea, plasa Cerna-d.-s., com. rur. Lăpuşata (v. a. c.), cu o populaţie de 711 locuitorĭ şi o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, zidită la 1868.

Zărneşti - Cacaleţi (Cacaleţi-Zărneşti), *com. rur.*, pe apa Vălsanuluĭ, jud. şi pl. Argeşul, la 17 kil. de Curtea-de-Argeş (reşedinţa subprefecturei) şi la 18 kil. de Piteşti. Se compune din satele : Buteşti, Cacaleţi, Ioneşti, Măneşti, Păulcasa, Popeasca şi Zărneşti, avînd 1366 suflete.

Are 2 bisericĭ vechĭ, una în Cacaleţi şi alta în Zărneşti şi o şcoală primară rurală.

Vite : 450 boĭ şi vacĭ, 40 caĭ, 200 oĭ, 350 capre şi 250 rîmătorĭ.

Zărneşti - de - Slănic, *cătun,* al com. Cernăteşti, jud. Buzăŭ, cu 480 locuitorĭ.

Zărneşti - de - Slănic, *numire ce se maĭ dă cătunelor* Căldăruşa, Mălăeşti, Ungureni şi Vlădeni, din com. Cernăteşti, jud. Buzăŭ.

Zărneşti-Perişeni şi Chişteala, *trupurĭ de moşiĭ* cu puţină pădure, ale statuluĭ, com. Jorăşti, pl. Prutul, jud. Covurluiŭ, foste pendinte de mănăstirea Văraticul ; arenda : 13000 leĭ.

Zătoaca, *insulă,* pe Dunăre, jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Vlădeni. Are 100 hect. pădure de plop şi salcie.

Zătoaca, *vechiŭ pichet de frontieră,* pe Dunăre, în insula cu acelaş nume, jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, com. Vlădeni.

Zătoaca, *gîrlă,* jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comuneĭ Pisica şi pe al cât. săŭ Azacliul. Se desface din Dunăre, la 100 m. maĭ sus de satul Azacliul şi se varsă tot în Dunăre, lîngă movila Zătoaca. Are 5 kil. lungime.

Zătoaca, *grind,* de 130 hect., cultivat, în jud Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul comuneĭ Pisica. Pe el este aşezat satul Azacliul.

Zătoana, *vechiŭ pichet de frontieră,* pe Dunăre, jud. Ialomiţa, pl. Borcea, şi în dreptul satuluĭ Jegălia.

Zătreni, *com. rur.*, jud. Vilcea, pl. Mijlocul, compusă din 5 cătune : Dobrescul, Biserica, Oarba, Manicea şi Stanomirul. Înfiinţată acum 200 de anĭ de Preda Zătreanu Vornicul. E situată pe valea rîuluĭ Olteţul, la 65 kil. de reşedinţa judeţuluĭ şi la 41 kil. de Drăgăşani.

Are o populaţie de 933 locuitorĭ ; o şcoală ; 3 morĭ ; 2 bisericĭ, una de zid, făcută de Preda Zătreanu Vornicul şi ceal'altă de lemn, cu tîmpla admirabil sculptată, clădită de Iovan, feciorul luĭ Jupîn Vasile Zătreanu şi reparată de Ioniţă Gănescu şi Catinca Gănescu.

Locuitorĭ aŭ : 40 caĭ şi iepe, 240 boĭ, 271 vacĭ, 25 capre,

265 oĭ şi 305 porcĭ. Pe rîul Olteţul, în raionul comuneĭ, sunt 3 morĭ, care aduc anual un venit de la 1500—2500 leĭ.

Vatra satuluĭ are 1500 hect.; izlazul, 500 hect.; iar pădurile (tufar), vr'o 1000 hect.

E brăzdată de la N. la S. de Dealul-Olteţuluĭ şi de ramificaţiile Dealurilor-Peşteniţeĭ şi Minculuĭ şi de 4 văĭ: a Olteţuluĭ, a Peşteniţeĭ, Strîmba şi Peşteana. Din Dealul-Olteţuluĭ spre E se lasă 5 piscurĭ numite: Oarba, Teascul, Biserica, Dobrescul şi Piscul-Burteĭ.

Aceste piscurĭ formează 6 vălcele: Bocşa, Mănicea, Butanul, Oarba, Teascul şi Iriza (v. a. n.).

Are ca cale de comunicaţie şoseaua judeţeană.

Zătreni, *cătun,* al comuneĭ Fărcăşeşti, pl. Jiuluĭ, jud. Gorj, situat spre S. de reşed. com. şi spre N. comuneĭ Valea-cu-Apă, cam pe culmea dealuluĭ Zătreni ce face parte din dealurile Negomiruluĭ şi pe partea dreaptă a Jiuluĭ.

Are o suprafaţă de 330 hect. şi 285 locuitorĭ; o biserică (1820). (V. Fărcăşeşti, com. rur.).

Zăvalul, *com. rur.* şi *sat,* jud. Dolj, pl. Balta, la 60 kil. de Craiova şi la 46 kil. de reşedinţa, pl. Măceşul-d.-s., situată în dreapta Jiuluĭ pe platoul numit Valea-Babeĭ-Rada şi pe malul stîng al Dunăreĭ.

Se mărgineşte la E. cu com. Grindeni; la V., cu com. Gighera; la N., cu com. Comoşteni; iar la S., cu Dunărea, care o desparte de Bulgaria. Limita către apa Jiuluĭ o formează pădurea Zăvalul.

Are o populaţie de 1015 locuitorĭ; o biserică, cu hramul Sf. Nicolae, înfiinţată la 1842; o şcoală mixtă.

Vite: 240 vite marĭ, 17 caĭ şi 280 oĭ.

Pe teritoriul com. se găseşte o movilă artificială, numită Movila-Ostriĭ, despre care se zice că datează de pe timpul luĭ Traian.

In S. comuneĭ se întinde un şes, numit şesul Chischilăul, pe care se află un şanţ adînc, în care s'aŭ găsit risipiturĭ de cărămidă antică, sfărîmată şi potmolită de nămolul Jiuluĭ. Acest şanţ s'a numit Cetăţuia.

Este udată la S. de Dunăre, în care se află ostroavele Copaniţa şi ceva maĭ departe spre E. ostrovul Carabulea, precum şi de rîul Jiul.

In pădurea statuluĭ Zăvalul se găseşte un izvor sub-teran numit Izvorul-Ghiciul, care conţine substanţe feruginoase.

Suprafaţa comuneĭ este de peste 6000 pogoane.

Moşia şi pădurea de pe teritoriul com. se numesc Zăvalul; aparţinaŭ statuluĭ; aŭ fost ale mănăstireĭ Sadova.

Pădurea are o întindere de 1000 hect. şi e populată cu stejar, frasin, ulm şi salcie. Este pusă în exploatare prin darea de parchete anuale.

Viile se găsesc pe proprietatea locuitorilor şi produc vin roşu.

Pe moşia statuluĭ sunt morĭ de apă şi cîte-va stîne.

Transportul se face cu carele şi căruţele pe calea comunală ce duce la Craiova.

Căĭ are: calea vecinală la Bechetul, calea comunală la Copaniţa, un drum vechiŭ şi maĭ multe potecĭ.

Zăvalul, *moşie* şi *pădure* (1000 hect.), ale statuluĭ, jud. Dolj, pl. Balta, com. Zăvalul. Moşia aduce un venit anual de 14000 leĭ. Inainte aparţinea mănăstireĭ Sadova.

Zăvestreni, *moşie* a statuluĭ, fostă pendinte de mănăstirea Cozia, jud. Vilcea. Arenda: 6000 leĭ anual.

Zăvideni, *com. rur.*, jud. Vilcea, pl. Oltul.-d.-s., situată pe valea Olteţuluĭ, la 42 kil. de capitala jud. şi la 10 kil. de a plăşeĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Aureşti (N.), Prundeni (S.), rîul Oltul (E.) şi Dealul-Viilor (V.).

Are o populaţie de 916 locuitorĭ; 2 bisericĭ, una cu hramul «Sf. Treime», fondată la 1842 de Dumitru Stoenescu şi Elenca Fărcăşanu, şi reparată la 1881 de locuitorĭ şi alta, cu hramul Adormirea, zidită din temelie de Barbu Caragic cu soţia sa Stanca, la 1815, şi reparată la 1890 de locuitorĭ; o şcoală şi 3 morĭ, una cu aburĭ şi două pe rîul Oltul.

Locuitoriĭ com. se ocupă cu agricultura, iar meşteşugarĭ sunt: 5 tîmplarĭ, 3 zidarĭ, 3 rotarĭ şi un dogar. Eĭ desfac produsul munceĭ la Drăgăşani şi Cîmpul-Mare.

Un număr de 155 locuitorĭ s'aŭ împroprietărit la 1864, pe moşiile d-lor Fărcăşanu şi Caragic, cu 425 hect. Eĭ aŭ: 4 caĭ, 201 boĭ, 43 vacĭ, 30 viţeĭ, 27 capre, 176 oĭ şi 446 porcĭ.

Intinderea comuneĭ este de 677 hect.

E brăzdată de dealurile: Gorgota, Răspîntiile, Chelcoiul, Piscul-Cocoşul, Muruianca, Lacurilor, Nisipul-Roşu, Ripa-Inaltă, şi udată de văile: Caragicul şi Băluţoiul, care se varsă în rîul Oltul.

Comunicaţia cu com. Aureşti, Prundeni, ş. a. se face prin şoselele judeţene, vecinale şi comunale.

Paralel cu şoseaua judeţeană trece calea ferată Piatra-Rîmnicul, avînd aci staţia Zăvideni.

Zăvideni, *loc istoric*, jud. Vîlcea, situat între satul Zăvideni şi lunca Oltuluĭ, unde la 1821 aŭ fost crîncene lupte între oştirile turceştĭ şi Mavroforiĭ luĭ Ipsilante.

Zăvideni, *staţie de dr.-d.-f.*, jud. Rîmnicul-Vîlcea, pl. Oltul-Olteţul-d.-j., căt. Zăvideni, pe linia Drăgăşani-R.-Vîlcea, pusă în circulaţie la 20 Iunie 1887. Se află între staţiile Drăgăşani (10,2 kil.) şi Orleşti (4,9 kil.). Înălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ de 165m,54. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 53378 leĭ, 90 b.

Zăvoaia, *sat* şi *comună*. Vezĭ Slujitori-Albotești, jud. Brăila.

Zăvoieni, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Cerna-d.-j., compusă din 3 cătune: Zăvoieni, Măldăreşti şi Jarostea. Situată pe malul sting al rîuluĭ Cerna, la 55 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 50 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 562 locuitorĭ; 3 biserici, în fie-care cătun câte una; o şcoală (1869) şi 2 morĭ.

Locuitoriĭ sunt moşnenĭ. Eĭ aŭ: 8 caĭ, 60 boĭ, 100 vacĭ, 25 capre, 120 oĭ şi 100 porcĭ.

Se mărgineşte cu comunele: Măciuca, Amăreşti, Glăvile, Vîrleni şi Dozeşti. La E. are dealurile: Jarostea, Oaeĭ, Chiţarul, Piscul-Lung şi Vîlvarea; iar la V., al-Cerneĭ, al-Schituluĭ şi al-Dozeştilor.

Este străbătută de văile şi vîlcelele: Nemoiul, Guşuianca, Năvrăpeasa, Năvrăpiţa, Valea-Mare, Valea-luĭ-Nan, Valea-Şneafuluĭ, toate la E.; valea Loviştеanca, spre V.

Pe valea rîuluĭ Cerna este şoseaua judeţeană.

Zăvoieni, *sat*, jud. Vîlcea, reşedinţa com. rur. Zăvoieni, pl. Cerna-d.-j., situată în centrul com., pe valea rîuluĭ Cerna. Are o populaţie de 250 locuitorĭ; o biserică, zidită în 1842.

Este udat de văile: Năvrăpiţa, Şneaful, Loviştеanca şi Nan, care se varsă în rîul Cerna, şi brăzdat de dealurile: Dealul-Mare, Piscul-Lung, Dealul-Cerneĭ şi al-Schituluĭ.

Zăvoiul, *sat*, jud. Muşcel, pl. Podgoria, com. rur. Vrăneşti.

Zăvoiul, *cătun*, jud. Olt, pl. Mijlocul, com. Optaşi, situat la S. eĭ, pe lunca Vedeĭ. Are 350 locuitorĭ şi o biserică.

Zăvoiul, *grădină* publică a oraşuluĭ Rîmnicul, jud. Vîlcea, unde se află surse de apă alcalină-sulfuroasă. Aci s'a construit şi un stabiliment balnear, de către răposatul Novac.

Zăvoiul-Orbuluĭ, *sat*, jud. Dîmboviţa, pl. Cobia, com. Greci.

Zăvol-Bair, *deal* (126 m.), în jud. Constanţa, pl. Medjidia, pe teritoriul com. rur. Taş-Punar şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Baltăgeşti.

Zăvolul, *vale*, jud. Constanţa, pl. Hîrşova, pe teritoriul comuneĭ rur. Topalul şi anume pe acela al cătunuluĭ săŭ Boazgic. Se varsă în Dunăre, după un curs de 4 kil., la 2½ kil. spre N. de satul Boazgic.

Zbenghea, *sub-divizie a cătunului* Predeşti, com. Vipereşti, jud. Buzăŭ.

Zbiereni, *sat*, în jud. Iaşi, pl. Bahluiul, cu o populaţie de 302 sufl.

Zbiereni, *sat*, în partea de N.-V. a com. Băiceni, pl. Bahluiul, jud. Iaşi, situat pe valea cu acelaş nume, înconjurat de toate părţile cu dealurĭ, acoperite cu pădurĭ, avînd în partea de S. pîrîul Cîrjoaia, iar în partea de N., pîrîul Valea-Raculuĭ.

Are o suprafaţă de 243 hect., cu o populaţie de 171 locuitorĭ; o biserică de lemn, numită Mitocul, pentru că a fost schit de călugărĭ.

Zbiereşti-de-Jos, *sat*, jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Costişa.

Zbiereşti-de-Sus, *sat*, jud. Neamţu, pl. Bistriţa, com. Costişa.

Zbieroaia, *com. rur.*, în partea de E. a plăşeĭ Podoleni, jud. Fălciŭ, aşezată pe valea Prutuluĭ, mărginită la N. cu com. Brădiceşti, la S. şi E. cu rîul Prutul şi la V. cu Gura-Bohotinuluĭ. Este formată din satele: Copăceanul, Satul-Noŭ, Zbieroaia şi Scoposeni, pe o suprafaţă cam de 3000 hect. Are o populaţie de 1282 suflete; o şcoală şi 2 bisericĭ.

Zbieroaia, *sat*, cu 478 locuitorĭ, în jud. Fălciŭ, pl. Podoleni, comuna Zbieroaia, aşezat în şes, pe malul Prutuluĭ, unit în partea de S. cu satul Scoposeni, cu care formează un trup. Dimpreună cu Satul-Noŭ şi Copăceanul, se află pe domeniul statuluĭ, fost al mănăstireĭ Sf. Sava din Iaşi. Suprafaţa moşieĭ e cam de 1371 hect.

Are o biserică, făcută la 1820 şi 93 hect. pădure de răchită şi plop. (V. Scoposeni, sat).

Zbîrcea, *moşie* a statuluĭ, pendinte de biserica Sf. Ion din Bucureşti, jud. Ilfov, arendată (1887—96) împreună cu moşia Creţeşti, cu 33927 leĭ anual.

Zbîrgleaza, *vale,* ce vine din jud. Argeş, aproape de com. Strîmbeni, şi se împreună cu Valea-Borţiĭ, tot în jud. Argeş, apoĭ trece în jud. Teleorman. De la împreunarea acestor văĭ şi maĭ ales după ce trece de com. Strîmbeni, Zbîrgleaza ia numirea de Valea-Burdeĭ. Locuitoriĭ însă îĭ zic cînd Zbîrgleaza, cînd Burdea. Denumirea de Zbîrgleaza se dă de preferinţă pentru a deosebi această vale de Cîmpia-Burdeĭ. (V. Burdea, vale).

Zboghiţeşti, *sat,* cu 120 locuitoriĭ, jud. Muşcel, com. rur. Corbi (v. a. n.), plaiul Nucşoara, aşezat spre N. de cătunul Corbi, pe ambele maluriĭ ale rîuluĭ Doamna şi udat şi de Valea-Nucareĭ şi de Pîrîul-Bujoreĭ.

Zboina, *munte,* al satelor Spineşti, Văsuiul şi Herăstrăul, vîrf al lanţuluĭ Lapoşul, jud. Putna. In acest munte se văd stîncĭ goale de sare.

Zboina-Arsă, *picket,* cu No. 114, la confinele Ţăreĭ cu Transilvania, jud. Putna.

Zboina-Neagră, *munte,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, pe teritoriul com. Mănăstirea-Caşinul, de unde îşĭ are obîrşia pîrîiaşul Zboiniţa.

Zboina-Verde, *munte,* jud. Bacăŭ, pl. Trotuşul, com. Mănăstirea Caşinul, situat pe dreapta pîrîuluĭ Caşinul.

Zboiul, *sat,* com. rur. Hotarele (v. a. n.), pl. Olteniţa, jud. Ilfov, situat la S. de com. Hotarele, pe Valea-Zboieĭ.

Se întinde pe o suprafaţă de 695 hect., cu o populaţie de 135 locuitoriĭ.

Zboiul, *munte,* în jud. Buzăŭ, com. Colţi, culminînd într'un pisc foarte ascuţit şi stîncos: Vîrful-Zboiuluĭ, care face hotar despre Boziorul.

Zboiul, *vale,* fără apă, cu o lungime de 30 kil. Începe de aproape de satul Gurbanul, jud. Vlaşca, şi se termină aproape de satul Căscioarele, jud. Ilfov, în direcţia S.-E.

Zbreia, *deal* (115 m.), jud. Constanţa, pl. Silistra-Nouă, pe teritoriul comunelor rurale Mîrleanul şi Aliman, ramură a dealuluĭ Catiţa.

Zburătorul, *pădure,* în întindere de peste 1000 hect., situată pe teritoriul comuneĭ Păuleşti, pl. Vrancea, jud. Putna, aparţinînd în indiviziune locuitorilor din cătunul Părosul.

Zeama-Rece, *sat,* cu 8 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Prundul (v. a. n.).

Zebilul, *com. rur.,* în jud. şi pl. Tulcea, aşezată în partea de E. a judeţuluĭ, la 28 kil. spre S. de oraşul Tulcea, capitala judeţuluĭ, şi în partea de S. a plăşeĭ, la 34 kil. spre S.-V. de oraşul Mahmudia, reşedinţa plăşeĭ.

Se mărgineşte la N. cu com. Congaz; la S., cu oraşul Babadag şi com. Enisala; la E., cu com. Sari-Chioi; la V., cu cătunul Satul-Noŭ, al comuneĭ Congaz.

Dealurile: Găvana-Mare (167-180 m.), Bufniţeĭ (150 m.), Piatra-Roşie (140 m.), Lutărieĭ (140 m.), Gura-Zmeuluĭ (120 m.), Găvana-Mică (100 m.), toate la N.; Cairacul-Mare (60 m.) şi Cairacul-Mic (35 m.), la E. Movile: Ceatîricĭ (15 m.), Toc-Si-Muiur (115 m.), şi Movila-cu-Socĭ (116 m.) la N.; dealul Gura-Zmeuluĭ, cu o peşteră.

Rîurile şi pîrîurile care udă comuna sunt: Teliţa la V.; Dereaua-Zebiluluĭ, prin mijloc, trecînd şi prin sat; valea Cazangia, la E.

Bălţi avem: întinsul ĭezer Babadag la S. (din care 800 hect. aparţin comuneĭ) şi intrarea zisă Cotul (laculuĭ Razelm), spre E.

Lacurile produc peşte, stuf, papură. Venitul este al statuluĭ.

Întinderea comuneĭ este de 3987 hect., cu o populaţie de 925 suflete, compusă din Romînĭ, carĭ predomnesc, Bulgarĭ, Ruşĭ, Ţigani şi Ovreĭ.

Are o biserică ortodoxă, cu hramul Sf. Dumitru, fondată în 1874 de locuitoriĭ; o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 160 plugurĭ, 7 maşinĭ de secerat, 2 maşinĭ de vînturat; 224 boĭ, 132 vacĭ, 303 caĭ, 216 ĭepe, 2 asinĭ, 90 bivolĭ, 1544 oĭ, 23 capre, 239 rîmătorĭ; 18 morĭ de vînt şi 1 moară de apă.

Căĭ: un drum judeţean Zebil-Sari-Chioi-Mahmudia, apoĭ drumurĭ comunale ce merg la comunele învecinate: Congaz, Sabangia, Cataloi, Sari-Chioi, Enisala, Babadag, etc.

Zegaia, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Ocolul-d.-j., la 20 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe deal. Satul formează com. cu satele Bădiţeşti şi Ciolani. Se mărgineşte: la E. cu comunele Peri şi Prunişori; la S., cu com. Gutul; la V., cu comunele Bistriţa şi Dedoviţa; iar la N., cu com. Selişteni.

Are 1870 locuitoriĭ; o biserică şi o şcoală.

Locuitoriĭ posedă: 51 plugurĭ, 89 care cu boĭ, 6 căruţe cu caĭ; 900 vite marĭ cornute, 20 caĭ, 850 oĭ şi 619 rîmătorĭ; 204 stupĭ.

Se leagă prin o şosea comunală cu şoseaua naţională Bucureşti-Vîrciorova.

Dealurĭ: Seamănul, Barscotea şi al-Zăgăieĭ. Cîmpiĭ: Cîmpul-Mare şi Cîmpul-Oblegilor. Vale: Zăgaia.

Zegujani, *com. rur.* şi *sat,* jud. Mehedinţi, pl. Motrul-d.-s., la 3 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe deal. Satul formează com. cu satul Stroeşti şi 8 mahalale: Rîpa, Popeşti, Linia, Zegujanilor, Nistorani, Ghiculeşti, Peşteana şi Copăcioasa.

Are 1100 locuitorĭ; o biserică, deservită de 2 preoţĭ şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală.

Locuitorii posedă: 46 pluguri, 74 care cu boĭ, 8 căruţe cu caĭ; 600 vite marĭ cornute, 26 caĭ, 500 oĭ şi 450 rîmătorĭ; 30 stupĭ.

Dealurĭ: Zegujani, Cîrleşti, Gîrdoaia şi Copăcioasa.

Ape: Rîul Motrul şi pîraiele Peşteana, Noapteşa şi Copăcioasa, care unindu-se în com. Floreşti, se varsă în rîul Motrul la com. Broşteni.

In com. se face în fie-care an, de la 15—20 Martie, un bîlciŭ. In mahalaua Rîpa se găsesc pe ogaşe cărbunĭ de pămînt.

Zeiceşti, *sat,* în partea de V. a com. Băluşeni, pl. Tîrgul, jud. Botoşani, cu o suprafaţă de 957 hect., o populaţie de 424 suflete, o biserică, deservită de 2 cîntăreţĭ.

Zeletinul, *plasă,* aşezată în partea de N.-E. a jud. Tecuciŭ. Se învecineşte la E. cu jud. Tutova; la S., cu pl. Nicoreşti; la V., cu plăşile Nicoreşti şi Berheciul şi la N., cu pl. Stănişeşti.

Acum această plasă, unită cu pl. Stănişeşti (1901), cu reşedinţa în Podul-Turculuĭ, coprinde 15 comune rurale: Boghesti, Brăhăseşti, Buda, Burdusaci, Coloneşti, Corbita, Crăeşti, Giurgiana, Gohorul, Motoşani, Muncelul, Podul-Turculuĭ, Răchitoasa, Stănişeşti, Valea-Rea (v. a. c.). (Pentru geografia fizică şi economică, vezĭ jud. Tecuciŭ).

Zeletinul, *cătun,* al com. Calvini, jud. Buzăŭ, cu 260 locuitorĭ; se alipeşte de căt. Bisceni-d.-s.

Zeletinul, *rîu.* Izvoreşte de sub dealul com. Odobeşti, jud. Bacăŭ, din punctul numit Fundul-Ţigărcĭ, intră în jud. Tecuciŭ, pe teritoriul com. Coloneşti, pl. Stănişeşti, udă în direcţia de la N. la S. comunele: Coloneşti, Buda, Răchitoasa, Burdusaci, Motoşeni din plasa Stănişeşti; curge prin comunele: Muncelul, Podul-Turculuĭ, Boghesti, Valea-Rea şi Gohorul, din pl. Zeletinul şi, la locul numit Moara-Banuluĭ, la capul dealuluĭ se împreună cu Berheciul.

Primeşte pe dreapta pîraiele: Poiana-Corbuluĭ, Spria-d.-j., Zăpodia, Salahorul, Mazanariul, Chetrosul, Bogdan, Răchitoasa, Oprişeşti, Gunoaia, Apa-Neagră, Dobrotîorul şi Valea-Rea; iar pe stînga, pîraiele: Danciul, Spria-d.-s., Valea-Mare, Valea-Moreĭ, Valea-luĭ-Mateiŭ, Chiperiul, Putineĭ, Brătoaia, Deleni, Druţeşti şi Bucşa.

De la izvor pînă la satul Spria-d.-s. curge printr'o rîpă îngustă, iar de aicĭ albia se lărgeşte pînă la 30 de metri. Spre S., se formează albia mai întinsă cu o vale frumoasă, numită Valea-Zeletinuluĭ. Primăvara şi în timpurĭ ploioase inundează toată valea avînd un curs foarte repede şi făcînd marĭ stricăciunĭ fineţeĭ ce se află în abundenţă pe toată valea Zeletinuluĭ. Adîncimea, mai în toată întinderea, este de la 1 m. pînă la 2 m.

Zemnişul, *pădure* de brazĭ, fagĭ şi mesteacănĭ, jud. Bacăŭ, pl. Munteluĭ, com. Valea-Arinilor, de pe teritoriul satuluĭ Tazlăul, proprietatea principeseĭ Schoenburg. Are o întindere de 1000 hect.

Zgaia, *cătun,* com. Roata-d.-j., pl. Neajlovul, jud. Vlaşca. (V. com. Roata-d.-j.).

Zgamira-Mare, *grind,* saŭ loc ridicat deasupra stufuluĭ înconjurător (70 hect.), jud. Tulcea, pl. Măcin, pe teritoriul com. Jijila, în partea despre V. a com., la o mică distanţă de satul Jijila, întinzîndu-se pe malul de S. al laculuĭ Jijila.

Zgăidăracul saŭ **Tunari,** *cătun,* com. Tîrnava-d.-j., jud. Vlaşca, înfiinţat la 1882 prin împroprietărirea însuraţeilor. (Vezĭ com. Tîrnava).

Zghiabul, *cătun,* al com. Mînzăleşti, jud. Buzăŭ, cu 320 locuitorĭ; are subdivizia Beşlii.

Zghiabul, *schit,* în com. Cacova, pl. Cozia, jud. Vîlcea, pe rîul Cacova, refăcut de Mateiŭ-Logofătul în 1640, tot pe ruinele vecheĭ biserici. Pe frontispiciŭ stă scris că a fost zidit de Radu-Negru-Vodă, la 1310.

Lîngă acest schit este un izvor cu apă sulfuroasă.

Zgîrciţi, *com. rur.,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-s., pe malul drept al rîuluĭ R.-Sărat, aşezată în partea de V. a judeţuluĭ, la 4 kil. spre V. de oraşul R.-Sărat şi în partea de E. a plăşeĭ, a căreĭ reşedinţă este.

Se mărgineşte la E. cu Ji-

deni, despărţită prin rîul Rîmnicul; la V., cu rîul Grebănul; la N., cu Băbeni şi la S., cu oraşul R.-Sărat şi Bălţaţi.

Este brăzdată la V. de dealurile Fîntînelor, Oreavul şi Fîntîna-Turculuĭ; la S. de dealul Topliceni şi la N. de dealul Podiacul.

Rîul R.-Sărat şi Iazul-Morilor o udă la E. de la N. la S.; pîrîul Oreavul la V., Cacova şi Petrişul la S.

E formată din cătunele: Zgîrciţi (reşedinţa) în mijloc, Cristineşti şi Poşta la S., Dărîmaţi şi Plevna la V.

Are o suprafaţă de 3400 hect., cu o populaţie de 1770 suflete; 5 biserici, una în căt. Zgîrciţi, cu hramul Sf. Voevozi, zidită în 1806 de Mihalache Pîrjol, Mihalcea Arion şi Anastase Dedulescu, zugrăvită din noŭ la 1881, una în căt. Topliceni, cu hramul Adormirea-Maiceĭ-Domnuluĭ şi Sf. Haralambie, zidită în 1866 de Oprişan, Petrache şi Nae Iorgulescu, una în cătunul Dărîmaţi, cu hramul Sf. Voevozi, zidită în 1884 de preotul Dumitru Ioan, una în cătunul Plevna, cu hramul Cuvioasa-Paraschiva, zidită în 1884 de Panait Iordănescu, soţia sa Simioana şi locuitoriĭ, şi a cincea în căt. Cristineşti, cu hramul Sf. Dumitru şi Sf. Ioan Botezătorul, zidită în 1865 de Feraru, familia sa şi locuitoriĭ; o şcoală primară mixtă.

Loc. posedă: 280 pluguri, 5 morĭ pe apă, 2 herăstrae, o moară cu aburĭ, o maşină de treerat; 548 boĭ, 301 vacĭ, 81 caĭ, 112 iepe, 510 oĭ, 61 capre şi 408 rîmătorĭ.

Căĭ: un drum ce vine de la Băbeni, trece prin com. şi se duce la R.-Sărat; şi altul ducînd la Grebănul, la Bălţaţi şi la Jideni.

Zgîrciţi, *sat*, jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul, cătunul de reşedinţă al com. Zgîrciţi, aşezat pe malul drept al rîuluĭ Rîmnicul, în mijlocul com. Are 1600 hect., cu 775 suflete; o biserică şi o şcoală.

Zgripceşti, *sat*, jud. Muşcel, pl. Podgoria, com. rur. Beleţi (v. a. n.), situat în centrul com. şi udat de gîrla Circinovul Aci este biserica şi şcoala comuneĭ.

Are o populaţie de 470 loc.

Zgubea, *com. rur.*, jud. Vîlcea, pl. Olteţul-d.-s., compusă din 3 cătune: Zgubea, Borca şi Popeşti. Situată pe pîrîul Zgubea şi piscul Borca, la 65 kil. de reşedinţa judeţuluĭ şi la 6 kil. de a plăşeĭ.

Are o populaţie de 300 locuitorĭ; o biserică, reparată la 1860.

Locuitoriĭ sunt moşneni. Eĭ aŭ: 20 boĭ, 50 vacĭ, 100 capre, 30 oĭ, 50 porcĭ; 30 stupĭ.

Zgubea, *sat*, com. rur. Zgubea, pl. Olteţul-d.-s., jud. Vîlcea

Zgura, *sat*, în partea de S.-E. a com. Olteneşti, pl. Crasna, jud. Fălciŭ, încunjurat de toate părţele cu pădure, afară despre partea de S. unde se află loc deschis de cultură. Se află la 2½ kil. de satul de reşedinţă, Olteneşti, şi e locuit maĭ mult de Ţigani. Aicĭ a fost şi un schit de călugărĭ, până la secularizarea mănăstirilor.

Zidari, *sat*, com. Izvoarele, pl. Siul d.-s., jud. Olt, situat în partea de E., la 1 kil. de căt. de reşedinţă, în stînga Iminoguluĭ, la poalele dealuluĭ Bădia.

Zidăreşti, *sat*, cu 20 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Slătioarele (v. a. n.).

Zideşti, *sat*, cu 98 locuitorĭ, în com. Girovul, pl. Piatra-Muntele, jud. Neamţu, situat pe pîrîul Căluişul.

Zidina. Vezĭ Grădeţul, jud. Mehedinţi.

Zidul, *sat*, jud. Dîmboviţa, pl. Bolintinul, com. Crovul.

Zidul, *sat*, jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., com. Costieni-d.-j., situat în partea de V. a comuneĭ, la 300 m. de cătunul de reşedinţă, Costieni-d.-j. (Vezĭ Costieni-d.-j., cătun).

Zidul, *munte*, jud. Argeş, plaiul Loviştea.

Zidul-luĭ-Doni, *ruine*, jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-j., com. Hînguleşti, la 6½ kil. spre V. de reşedinţa comuneĭ, pe marginea laculuĭ Leica, dînd numele de Zidul uneĭ părţĭ din acest lac.

Zigoneni, *sat*, cu 350 locuitorĭ, jud. şi pl. Argeş, com. rur. Băiculeşti (v. a. n.). Are o biserică, «Toţĭ-Sfinţiĭ».

Zigoneni, *moşie*, jud. şi pl. Argeşuluĭ, cu o întindere de 1400 pog., din care 1200 pog. pădure, proprietatea statuluĭ. Are case de arendaş, magazĭi şi povarnă.

Zilişteа, *sat*, jud. R.-Sărat, pl. Marginea-d.-s., com. Slobozia-Ciorăşti, aşezat în partea de E. a comuneĭ, în cîmp, la 2 kil. spre S.-E. de cătunul de reşedinţă, Ciorăşti. Are o intindere de 1100 hect. şi 254 suflete.

In vechime se maĭ numia şi Slobozia-Zilişteĭ, de la proprietatea Zilişteа.

Zilişteа, *moşie*, în jud. Buzăŭ,

com. Cochirleanca, cät. Părul. Are 1840 hect., mai toate arabile.

Zilištea - Soreasca (Pantelimon), *moșie*, în jud. Buzău, com. Zilișteanca, proprietate a Eforiei Spitalelor. Are 800 hect. din care numai 4 izlaz, restul arabil. Constă din 2 sfori: Zilištea și Soreasca.

Zilištea-Trestieni (Muntele-), *proprietate* a Eforiei Spitalelor Civile din București, pendinte de mănăstirea Sinaia, comuna Teșila, plaiul Peleșul, jud. Prahova, care, împreună cu moșiile Negrașul și Sașilor, are o intindere de 1246 hect. (1044 hect. suprafață impădurită și 200 hect. pămînt cultivabil și fineațe). In total s'aŭ arendat cu 8422 lei anual.

Zilișteanca, *com. rur.*, în jud. Buzău, plaiul Slănicul, situată pe ambele maluri ale riului Cilnăul, la 12 kil. de orașul Buzău.

E formată din cät.: Haimanalele (cu 7 subdivizii: Haimanalele, Cilnăul, Gîrbovi, Găvanele, Călugări, Gura-Cilnăului, Ercari și Poștea), Slobozia (cu 3 subdivizii: Aliceni, Satul-Aleculuĭ și Sudiți) și Zilișteanca (cu subdivizia Coconari).

Are o suprafață de 7520 hect. cu o populație de 2820 suflete; 3 biserici și o școală.

Vite: 1263 boi, 506 vaci, 71 viței, 146 cai, 196 iepe, 12 mînji, 5104 oi, 61 capre, 9 asini și 552 porci.

Proprietăți mai însemnate sunt: Zilištea-Soreasca (Eforia), Cilnăul - Gîrbovi, Cilnăul - Găvanele, Cilnăul-Episcopiei (Gura-Cilnăului), Sărindarul, foste ale statului; apoi Cilnăul, Zilișteanca, Zilișteanca - Paicul, Haimanalele, Slobozia, particulare, și sforile moșnenilor: Mihăilești, Potîrnicești și Rînciogești. Terenul e puțin accidentat și foarte producător, mai cu seamă în grîu și porumb.

Căi: șoseaua națională Buzău-Focșani și alte drumuri naturale.

Comuna e vechie. Dionisie Fotino enumără aci numai satele Slobozia și Cîlnăul. Cele-l'alte sate, după spusa bătrînilor, s'aŭ format ast-fel: Zilișteanca, din locuitorii stabiliți pe silištea com., cam pe la 1780; cät. Slobozia și satul Aleculuĭ, din coloniile aduse de proprietarul Alecu Hrisoscoleŭ pe moșia sa; parte din aceste colonii fiind scutite de dări, aŭ dat naștere cät. Sudiți. Cät. Haimanalele e format din surugiii poșteĭ Cîlnăul, cari de și adunați din diferite părți, s'aŭ stabilit aci. Călugări s'aŭ format din oamenii schituluĭ Nifon, stabiliți pe proprietatea acestuĭ schit, unde era și un metoh. Cele-l'alte cät sunt formate după 1864, iar cîte-va din insurățeĭ.

Zilișteanca, *cătun* de reședință al com. Zilișteanca, jud. Buzău, cu 490 locuitori. De dînsul se alipește cătunașul Coconari.

Zimbroaia, *sat*, cu 312 locuitori, com. rur. Predealul, plaiul Teleajenul, jud. Prahova.

Zimbrul, *fostă plasă* a jud. Covurluiŭ, desființată în 1895. Reședința e Tîrgul-Drăgușeni.

Se compunea din 8 comune: Băleni, Bursucani, Crăești, Cudalbi, Măcișeni, Zmulți, Tîrgul-Drăgușeni, Vîrlezi.

Unele din com. aŭ fost trecute la pl. Siretul și altele, la pl. Horincea-Prutul.

Zimbrul, saŭ **Schitul - Zimbrul**, *sat*, în com. Bursucani, pl. Zimbrul, jud. Covurluiŭ, ceva mai sus de reședința comunală. Are 110 suflete și o biserică. (V. Bursucani, com.).

Zimbrul, *sat*, jud. Roman, pl. Siretul-d.-s., com. Pincești, spre N. de satul Pincești și la 5 kil. de el, pe pîriul Zimbrul. Are 129 locuitori, posedînd 36 vite mari cornute.

Zimbruluĭ (Piatra-), *stîncă*, între vîrful Rarăuluĭ și Pietrele-Doamneĭ, în jud. Suceava, com. Broșteni.

Zimnicea, *com. urb.*, în jud. Teleorman, pl. Călmățuiul-Marginea, situată pe partea stîngă a fluviuluĭ Dunărea, la 55 kil. de Zimnicea, 46 kil. de Alexandria și la 68 kil. de Giurgiŭ, la 2800 m. de la Dunăre. Se intinde (la o alt. de 48 m.), în formă de patrulater, pe o suprafață de aproape 365 hect.

Orașul domină prin poziținea luĭ toată lunca Dunăriĭ.

Se mărginește la E. cu hotarul moșieĭ Zimnicelele (Fișteica). La V. hotarul începe de la pichetul No. 14, de unde se îndreaptă spre Măgura-Țiganuluĭ, apucînd spre N., pînă ajunge după Măgura-Țiganuluĭ, urmînd hotarele moșiilor Șoimul, Frumoasa și Păuleasa, în mai toată partea despre N. La S., Dunărea, unită cu lacul Pasărea, formează hotarul natural al orașuluĭ.

Partea despre Dunăre prezintă particularitatea că, la venirea apelor mari, fluviul se împreună cu canalul Pasărea și lacul Vlcioviței și se intinde pînă sub malul unde începe orașul, formînd o suprafață de mai bine de 4 kil. în lățime, de la un mal al Dunăreĭ la cel-l'alt. In

asemenea cazurĭ încărcările de cereale se fac chiar la marginea oraşuluĭ.

Oraşul s'a format pe fosta proprietate a principeluĭ Al. Ipsilante.

Are o populaţie de 5000 locuitorĭ; o grădină publică; un spital; 2 şcoale primare, 1 de băeţĭ şi alta de fete; 2 bisericĭ, una cu hramul S-ţilor Impăraţĭ şi a doua cu hramul S-ţilor Apostolĭ; un oficiŭ telegrafo-poştal; un biuroŭ vamal, înfiinţat la 1860 şi al căruĭ venit la 1896—97 a fost de 40344 leĭ, 15 banĭ.

Vite: 834 caĭ, 27 măgarĭ, 2080 vite marĭ cornute, 7865 vite micĭ cornute şi 2342 porcĭ.

Portul se află la 3 kil. Comerciul cel maĭ însemnat este al cerealelor; cumpărările se face direct de către reprezentanţiĭ maĭ multor case comerciale din Brăila şi din străinătate.

Drumurĭ: linia ferată Roşiori-Alexandria-Zimnicea; la Alexandria pe calea judeţeană; la T.-Măgurele pe calea vecinală; spre Giurgiŭ pe drumurĭ vecinale, pe la comunele Năsturelul, Bragadirul, şi de aci la com. Bujorul din jud. Vlaşca, unde este pod peste rîul Vedea. Spre Dunăre, comunicaţia se face pe şoseaua portuluĭ.

Istoricul. Oraşul unde se găseşte astăzĭ Zimnicea este de o formaţiune cu totul recentă. Tîrguleţ şi port mic a existat de mult timp aci. Aşt-fel, atît istoriograful Sulzer, cît şi generalul Bauer, în memoriile sale, spun că Zimnicea era, pe la finele secoluluĭ trecut, în ultimele două deceniĭ, un tîrguleţ pe Dunăre, unde era şi căpităniе de pază, avînd ţărmul greŭ de abordat.

Pe la anul 1812, oraşul se populase foarte mult, avînd, se zice, maĭ bine de 12000 case; această populaţie se formase maĭ mult din Bulgarĭ refugiaţĭ de peste Dunăre, din care o mare parte aŭ fost aduşĭ acolo cu sila de Ruşĭ. Maĭ în urmă Bulgariĭ s'aŭ risipit, parte pe la Ploeşti, parte pe la Bucureşti.

In războaele dintre Ruşĭ şi Turcĭ, Zimnicea a avut o mare importanţă ca trecătoare, atît în secolul al IX-lea cît şi în secolul trecut. La 1828 a fost ocupat de puţine trupe.

Rol ceva maĭ însemnat a avut acest oraş între aniĭ 1830 şi 1832, cînd după organizarea ce se dăduse Ţăriĭ de către generalul-guvernator Kisseleff, s'a hotărît ca oraşele de pe marginea Dunăriĭ să fie capitale de judeţ, pentru a servi maĭ bine apărarea interioruluĭ ţăriĭ de năvălirile de peste Dunăre. Capitala judeţuluĭ s'a şi mutat atunci de la Roşiori la Zimnicea, unde a stat maĭ bine de doĭ anĭ, după care a trecut la T.-Măgurele.

Cu ocaziunea întemeeriĭ oraşuluĭ Alexandria, după anul 1835, cea maĭ mare parte din locuitorĭ aŭ părăsit Zimnicea şi aŭ trecut la oraşul cel noŭ, din cauza neînţelegerilor ce aveaŭ cu proprietarul moşieĭ. (A se vedea istoricul oraşelor Alexandria şi T.-Măgurele).

Aci a fost mult timp conacul cavalerieĭ romîne, nutreţul fiind mult maĭ eftin. Pănă la 1868 a fost şi reşedinţa pl. Marginea.

Cel maĭ însemnat rol l'a avut Zimnicea în timpul rezbeluluĭ ruso-romîno-turc din 1877. Pe aci a trecut şi s'a oprit grosul armatelor ruseştĭ, înainte şi după luarea Şiştovuluĭ; aci se afla statul-major al trupelor imperiale, avînd ca şef pe generalul Nepocoicinski; tot materialul de rezbel şi proviziunile p'aci s'aŭ cărat pentru îndestularea armatelor, adus pe calea ferată Frăteşti-Zimnicea, care maĭ în urmă s'a desfiinţat. Impăratul Alexandru al II-lea a stat maĭ mult timp aci, maĭ înainte de a-şĭ stabili cartierul general peste Dunăre.

Imprejurimile oraşuluĭ de astăzĭ al Zimniceĭ aŭ o deosebită însemnătate archeologică.

Zimnicea, *domeniŭ*, jud. Teleorman, pl. Călmăţuiul-Marginea, compus din corpurile: Zimnicea, Fîntînelele şi Zimnicelele. Din acest domeniŭ, s'aŭ vîndut terenurile pe care s'a înfiinţat orăşelul Zimnicea. Pe dînsul sunt situate satele Fîntînelele şi Zimnicelele.

Moşia Zimnicelele era în secolul trecut, după Dionisie Fotino, a Mănăstireĭ Cotroceni; maĭ era şi o altă moşie, Zimnicea-Ulmuleni, proprietate a banuluĭ Constantin Creţulescu. Aceasta din urmă probabil că a făcut parte din moşiile de astăzĭ Năsturelul şi Zimnicelele.

Zimniceĭ (Cetatea-), *ruine de cetate*, jud. Teleorman, în partea de V. a oraşuluĭ, la 740 m., pe loc şes, între Rusca-Lungă şi Rusca-Carantineĭ. In anul 1869, răposatul C. Boliac a găsit acolo diferite monete şi unelte. De şi ruinată de timp se văd şi azĭ două rîndurĭ de şanţurĭ marĭ, de care acea întăriturĭ era înconjurată.

D. Gr. Tocilescu în meritoasa sa scriere «Dacia înainte de Romanĭ» stabileşte, de acord cu archeologul Cesar Boliac, că la această cetate a fost o necropolă saŭ un cîmp al morţilor, saŭ maĭ bine zis un cimitir antic.

Reproducem întocmaĭ, din menţionata scriere, descoperirile făcute între aniĭ 1869 şi 1872 la această cetate:

«In Romînia, cea mai însemnată necropolă antică este fără îndoială, cîmpul morţilor de la Zimnicea, despre care D. Boliac relatează următoarele: «Bănuiam de un oraş dac în jurul acestei cetăţi din afara şanţurilor, în jos spre oraşul Zimnicea de acum; pentru-că multe vestigiurĭ dace tot găsim pe acolo din alţĭ anĭ, şi mai ales din anul trecut. M'am pus dar să fac cercetărĭ atît spre malul Dunărei cît şi pe partea opositĕ; m'am oprit spre centru, între locul unde este acum tirul militar şi între cazarmă, pentru-că am dat aicĭ de vre-o două vase mormîntale, cu cenuşe şi oase calcinate într'însele.

«Observînd mai bine locul din cetate spre oraş, am văzut că oraşul dac a urmat să fie pe partea stîngă, care este şi mai ridicată, şi că pe partea dreaptă despre Dunăre, a trebuit să fie locul destinat pentru înmormîntărĭ. Am adunat dar oamenĭi ce îĭ aveam pe o singură linie, şi 'ĭ am pornit de la tir spre cazarmă pe partea stîngă, de vale, unde am presupus că a trebuit să fie oraşul. Indată, la mai multe locurĭ, s'aŭ ivit diferite urne. In toată lucrarea mea de o săptămînă la Zimnicea, în acest locaş de moarte n'am găsit de cît un singur schelet nears, al căruĭ craniŭ l'am scos întreg de sub o jumătate de urnă cu care era acoperit, pe cînd urne cu oase calcinate, pe jumătate arse, am scos 63, din care 8 am putut să le scot întregĭ, intacte. Toate urnele ce descopeream eraŭ numaĭ cu cenuşe şi oase calcinate, adunătură de oase de corpurĭ arse pe rug. Un lucru foarte straniŭ, un lucru extra-ordinar: într'o urnă este băgată alta, în aceia altă, în a treia, a patra şi în a patra a cincea cu gura în jos. Osemintele în acest fel de urnă sunt în cea de a cincea, printre care oseminte am găsit şi obiecte trecute şi ele prin foc. O altă observaţiune am făcut: unele dintre aceste urne ce găsiam — cele simple — eraŭ ridicate drept în sus, şi toate cele culcate, cu mai multe urne una într'alta. Apoĭ în aceste urne culcate am găsit şi obiecte de podoabe femeeştĭ, adecă un colier de electrum zdrobit, o brăţară în treĭ bucăţĭ, diformate oare-cum de foc, dar conservîndu-şĭ încă toată ciselura în linĭĭ şi în toarte cu totul în modul bijuterieĭ numite celtă.

«Alte cîte-va micĭ obiecte s'a găsit prin aceste vase arse, precum: un cerceluş într'una, un fel de agraf şi un ac de os într'alta, toate trecute prin foc, şi tot obiecte de parură femeiască, ceia-ce 'mĭ dă ideia că arderea corpurilor se făcea cu toate podoabele lor, idee confirmată cu vre-o două bucăţĭ metal topit, găsite într'o urnă în care era şi un obiect de fier, — agraf saŭ legătură, spre încheierea vre-unuĭ colier ce s'a topit. D. Boliac observă («Tromp. Carpaţilor», No. 1137), că băgarea de urnă în urnă nu se putea face de cît în chipul următor: se adunaŭ oscioarele maĭ mistuite de flăcărĭ, cu diferitele obiecte rămase, se puneaŭ într'o urnă mică, în jurul căreia, pusă cu gura în jos, se fasona o altă urnă, în partea căreia se grava ornamente şi simbolurĭ; apoĭ acestea, după ce se uscaŭ prin evaporare la soare, căcĭ indiciŭ de coacere la foc nu se vede nicĭ de cum, se fasona în jurul lor o a treia urnă care se usca şi acesta tot ast-fel, apoĭ a patra şi apoĭ a cincea.

«Punerea în urna principală cu oseminte, a altor vase maĭ micĭ, s'a constatat încă şi în necropolea de la Pilin în comitatul Neograd, în movila de la Ali-Bunar, în Banat şi în cimitirul de la Apodul-Mare în Transilvania, unde în fie-care urnă mare se găsea alta maĭ mică. Acest din urmă cimitir a servit locuitorilor şi în epoca romană, judecînd după cărămizile romane ce acoperiaŭ unele vase».

Zimnicelele, *cătun*, cu 423 loc., în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, com. Năsturelul.

Zinca, *sat*, jud. Dimboviţa, pl. Cobia, com. Ulieşti.

Zisu, saŭ **Linia-Zisu**, *sat*, pe malul drept al riuluĭ Argeş, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. Valea-Mărului (v. a. n.). Are 209 loc.

Zizinca, *sat*, în partea de E. a com. Lipovăţul, pl. Crasna, jud. Vasluiŭ, aşezat pe coasta de S. a dealuluĭ Zizinca. Are o suprafaţă de 245 hect., cu o populaţie de 201 suflete, şi o bisericuţă.

Zîmbeşti, *sat*, în com. Filioara, pl. de-Sus-Mijlocul, jud. Neamţu.

Zîmbreasca, *com. rur.*, în jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, în partea de S., între Valea-Ciineluĭ şi valea Burdea, la 68 kil. de reşedinţa jud., 24 kil. de Roşiori şi 48 kil. de Alexandria. Se învecineşte la N. şi N.-V. cu teritoriul com. Balaci, la V. cu al com. Dobroteşti, la S. cu moşia Plopi, ce ţine de com. Beuca şi la E. cu teritoriul com. Ciolăneşti-din-Deal.

Satul este împărţit în două: Zîmbreasca-de-Sus saŭ Olteni spre V. şi Zîmbreasca-de-Jos la E. Este străbătută de vălcelele: Tă-

tarul, Olteni și Zîmbreasca. Terenul satului este foartea accidentat și ripos.

Are o suprafață de aproape 1840 hect., cu o populație de 1283 suflete; o școală mixtă, o biserică.

Vite: 834 vite mari cornute, 269 cai, 42 măgari, 3954 oi și 565 porci.

Se leagă cu com. Balaci și Ciolănești-din-Vale prin șosele vecinale, peste care sunt construite mai multe poduri și podețe la trecerea văicelelor.

Satul Zîmbreasca este din cele mai vechi ale jud.; se găsește trecut în diferite documente vechi, precum și în lista satelor întocmită pe timpul reformei lui Const. Mavrocordat; el figurează și în lista satelor din «Istoria Daciei» de Dionisie Fotino. Făcea parte din pl. Mijlocul-d.-s.

Zîndan-bair, *deal* (197 m. în vîrful Babadag-Iol-Iuc), jud. Tulcea, pl. Istrului, pe teritoriul com. Tocsof, și pe al căt. săŭ Rîmnicul-d.-s.; e o prelungire sudică a dealului Caragea-Bair (v. a. n.).

Zlapia (Slapia), *sat,* cu 70 loc., jud. Argeș, pl. Pitești, com. Samara (v. a. n.).

Zlata (Păragina), *cătun,* com. Dracea, pl. Călmățuiul-Marginea, jud. Teleorman.

Zlătari, *sat,* cu 231 loc., jud. Bacăŭ, pl. Siretul-d.-j., comuna Leca, așezat d'a stînga pîrîului Ungureni, la o depărtare de 2000 m. de căt. Ungureni.

Zlătăreasa, *sat,* cu 119 loc., jud. Tecuciŭ, pl. Berheciŭ, com. Găiceana, așezat în partea de E. a com., pe coasta V. a dealului Găiceana.

In raionul satului, la locul numit Poiana-Dealului, se văd urmele a două cetăți înconjurate cu șanț. (V. Găiceana, com. rur.).

Zlătărei, *com. rur.,* jud. Vîlcea, pl. Oltul-d.-j., compusă din 3 cătune: Zlătărei, Dobrușa și Vrăjitori.

Este situată pe valea Oltului, la 80 kil. de capitala județului și la 3 kil. de a plășeĭ.

Se mărginește la E. cu orașul Drăgășani, la V. cu comuna Urșurei și Fometești, la N. cu comuna Sutești și la S. cu comuna Stefănești și Voicești.

Are o populație de 1400 locuitori; schitul Dobrușa (v. a. n.) și o biserică de lemn; o școală.

Locuitorii se ocupă cu agricultura, viticultura, dulgheria ordinară și rotăria. Ei aŭ: 26 cai, 200 vaci, 300 boi, 160 capre, 350 oi.

Un număr de 203 locuitori s'aŭ improprietărit la 1864 pe moșia statului Drăgășani-Trupul-Zlătărei, cu 626 hect.

Are o șosea comunală.

E brăzdată în direcția N.-S. de dealul Dobrușa, populat cu vii, și udat de gîrla Pește ana.

Zlătărei, *sat,* com. rur. cu același nume, jud. Vîlcea, cu 719 locuitori. (V. Zlătărei, com. rur.).

Zlătunoaia, *com. rur.,* jud. Botoșani. Se întinde în partea de S.-E. a pl. Miletinul, pe văile Sicneĭ și Cozancea și dealurile din dreapta și stînga Sicneĭ și se compune din satele: Biznoasa, Cernești, Cociungeni, Gîrbești, Iurești, Lunca, Novaci, Stănești, Stroești și Zlătunoaia.

Teritoriul comuneĭ e deluros, dar de bună calitate și are o suprafață de 13401 hect.

Are o populație de 4017 suflete; 7 biserici și 3 școli mixte; 1 fabrică de spirt, 3 iazuri, 3 mori de apă pe Sicna și 1 de vînt.

Vite: 2500 boi și vaci, 350 cai, 8400 oi și 625 porci.

Zlătunoaia, *sat,* cu 1141 locuitori, așezat pe dealul Zlătunoaia saŭ Bisericeĭ, în partea de N. a com. Zlătunoaia, pl. Meletinul, jud. Botoșani. (V. Zlătunoaia, com. rur.).

Zlătunoaia, *stație de dr.-d.-f.,* jud. Botoșani, pl. Tîrgul-Miletinul, com. Zlătunoaia, pe linia Iași-Dorohoiŭ, pusă în circulație la 1 Iunie 1896. Se află între stațiile Todireni (131 kil.) și Trușești (132 kil.). Înălțimea d'asupra nivelului Mareĭ de 64m,34. Venitul acesteĭ stații pe anul 1896 a fost de 24878 lei, 35 bani.

Zlătunoaia-Mică, *sat,* în partea de S.-E. a com. Dracșani, pl. Miletinul, jud. Botoșani, cu o suprafață de 111 hect. și o populație de 80 locuitori.

Zlodica, *sat,* din com. Cotnari, pl. Bahluiul, jud. Iași (v. Cotnari, sat). Are o populație de 181 locuitori, precum și o biserică de lemn, vechie.

In acest sat, peste un mic pîrîŭ, se află un pod mare, format de lespezi de piatră naturală necioplită și pe care legenda îl atribue lui Ștefan-cel-Mare.

Zlota-Vechie, *cătun* (tîrlă), în jud. Ialomița, pl. Ialomița-Balta, com. Bora, pe cîmpul Bărăgan.

Zloteşti, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Teleormanului, pe laturea de V. a județului, situată pe partea stîngă a riului Teleorman, în vale, la 79 kil. de T.-Măgurele, 35 kil. de Roșiori și 48 kil. de Alexandria.

Are o populaţie de 722 suflete; o şcoală mixtă şi o biserică, cu un preot, un cîntăreţ şi un paracliser; două morĭ.

Vite: 320 vite marĭ cornute, 169 caĭ, 834 oĭ, 27 capre şi 150 rîmătorĭ.

Teritoriul com. este străbătut de cîte-va vălcele şi pîrîiaşe ce izvoresc din dealul de la stînga satuluĭ. Pîrîul Cerboaica izvoreşte de pe teritoriul moşieĭ Ciolăneşti şi se varsă în rîul Teleorman, în partea de V. a comuneĭ.

Are o suprafaţă de aproape 1400 hect., din care o parte este acoperită cu pădurĭ. Din această suprafaţă, ca la 500 hect. sunt sforĭ de moşie ale diferiţilor proprietarĭ din Zloteşti, avînd aproape fie-care şi cîte un pîlc de pădure; 240 hect. sunt proprietăţĭ a 68 locuitorĭ, date după legea rurală şi restul este ocupat de vatra satuluĭ, de drumurĭ şi cursurile rîuluĭ şi pîraielor.

Căĭ: şoseaua judeţeană Alexandria - Valea - Teleormanuluĭ, care trece prin mijlocul satuluĭ şi care comunică cu com. Tătăreşti-d.-j., la N.; spre Slăveşti, la S.; spre com. Ciolăneşti-din-Deal; precum şi spre Catalina din jud. Vlaşca.

In straturile de pietriş ce se află de-a lungul rîuluĭ Teleormanul şi pe lîngă pîrîul Cerboaica se găsesc adesea, cu ocaziunea săpăturilor ce se fac, multe oase de cerbĭ marĭ şi fălcĭ de mastodonţĭ petrificate.

Zmadoviţa, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Mehedinţi, pl. Dumbrava, la 56 kil. de oraşul Turnul-Severin, situată pe valea Zmadoviţeĭ.

Se mărgineşte: la E. cu comuna Secul; la S., cu comuna Stăneşti; la V., cu comuna Bicleşul; la N., cu com. Albuleşti.

Satul formează comună cu mahalaua Lazul, avînd 740 locuitorĭ.

Are o biserică, cu 1 preot şi 2 cîntăreţĭ; o şcoală prim. mixtă.

Locuitorĭĭ posedă: 36 pluguri; 61 care cu boĭ; 6 căruţe cu caĭ; 32 stupĭ; 440 vite marĭ cornute, 18 caĭ, 460 oĭ şi 500 rîmătorĭ.

Prin comună trece şoseaua Bicleşul-Zmadoviţa-Secul.

Dealurĭ: Dealul-Lazuluĭ, Dealul-Gropănilor şi Dealul-Albuleştilor.

Văĭ: Valea-Zmadoviţeĭ şi Valea-Lazuluĭ. Pîraie: Pîrîul-Lazuluĭ şi Pîrîul-Zmadoviţeĭ.

Pădure: Pădurea-Lazuluĭ.

Zmeeni, *com. rur.,* în jud. Buzăŭ, pl. Cîmpuluĭ, situată pe ambele malurĭ ale rîuluĭ Călmăţuiul, la 18 ½ kil. de oraşul Buzăŭ.

E formată din cătunele: Moisica, Sălcioara şi Zmeeni.

Are o suprafaţă de 5498 hect., cu o populaţie de 1859 locuitorĭ; o şcoală; o biserică.

Căĭ: şoselele judeţene Ţinteşti-Zmeeni şi Zmeeni-Albeşti, precum şi alte drumurĭ naturale.

Vite: 616 boĭ, 539 vacĭ, 276 viţeĭ, 9 bivolĭ, 339 caĭ, 252 iepe, 106 mînjĭ, 2350 oĭ, 3 capre şi 631 porcĭ.

Comuna e vechie şi cîte trele cătunele sale existaŭ din secolul trecut. Cătunul Zmeeni la început era împărţit în Zmeeni-d.-s. şi Zmeeni-d.-j. In anul 1864, atît împroprietărirea, cît şi insalubra şi băltoasa poziţiune a loculuĭ, aŭ silit pe ceĭ din Zmeeni-d.-j. să se mute în Zmeeni-d.-s., contopindu-se amîndouă într'un singur sat.

Zmeeni, *cătun* de reşedinţă al com. Zmeeni, jud. Buzăŭ, cu 1020 locuitorĭ.

Zmeeşti, *cătun* al com. Vintilă-Vodă, jud. Buzăŭ, cu 60 locuitorĭ, alipit de cătunul Lunca.

Zmei, *sat,* cu 40 familiĭ, jud. Argeş, pl. Cotmeana, com. rur. Podul-Broşteni (v. a. n.). Are o biserică «Cuvioasa Paraschiva».

Zmeica, *baltă* însemnată, în jud. Tulcea, pl. Istruluĭ, pe teritoriul com. Casap-Chioi; este unul din cele 4 marĭ lacurĭ ce compun masa de apă sărată din Dobrogea; întinderea sa totală (exceptînd stufuł dintre dînsa şi Goloviţa) este de 2500 hect., ce aparţin toate com. Casap-Chioi; comunică cu balta Goloviţa prin două portiţe, din care una e numită Zmeica, iar cu balta Sinoe, pe la cele 2 extremităţĭ ale insuleĭ Curt-Bei; spre N., aproape de una din comunicaţiile cu Goloviţa, se află o mică insulă stufoasă; pe ţărmul săŭ despre uscat sunt dealurile Cara-Burun, Acic-Suat şi Cale; conţine mult peşte.

Zmerodava. Vezĭ *Zmirodava.*

Zmeura-de-Jos, *sat,* cu 37 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Hinţeşti-Zmeura (v. a. n.). Are o biserică, «Adormirea».

Zmeura-de-Sus, *sat,* cu 40 familiĭ, jud. Argeş, pl. Piteşti, com. rur. Hinţeşti-Zmeura (v. a. n.). Are o biserică, cu hramul «Adormirea».

Zmeurătul, *com. rur.,* pl. Ocolul, jud. Vilcea, situată pe dealul Zmeurătul, la 15 kil. de capitala judeţuluĭ şi la 6 kil. de a plăşeĭ, şi udată de văile: Brădetul, Stroe, Brozbă şi Adînca.

Are o populaţiune de 368 de locuitorĭ; 2 bisericĭ, una cu

hramul «Intrarea în Biserică», fondată la anul 1708 de Popa Andreiŭ şi Damaschin şi alta cu hramul «Sf. Dumitru», fondată în anul 1828, de Dima Postelnicu; o şcoală, înfiinţată la 1830.

Locuitoriĭ posedă: 25 caĭ, 50 boĭ, 100 vacĭ, 30 oĭ şi 30 capre.

Şoseaua comunală 'ĭ înlesneşte comunicaţia cu com. Cacova şi Păuşeşti-Măglaşi.

Zmeurătul, *sat,* cu 25 locuitorĭ spre N.-V. com. rur. Star-Chiojdul, pl. Teleajenul, jud. Prahova, situat la poalele munteluĭ Zmeurătul şi udată de gîrla Chiojdul.

Zmeurătul, *culme de munte,* care porneşte din culmea Vînturariţa şi separă rîul Govora de Rîmnic, jud. Vîlcea. In dreptul comuneĭ Buneşti, se bifurcă în două culmĭ de dealurĭ: Dealul-Sohorătul şi Dealul-Ocna. Din această bifurcaţie ia naştere rîul Ocniţa (Sărata), afluent al Oltuluĭ.

Zmida, *pădure,* în jud. Neamţu, com. Bicazul, pl. Piatra-Muntele, situată pe Domeniul Coroaneĭ. Are un venit de 30000 leĭ, şi 16 herăstrae şi un circular pentru exploatarea pădurilor.

Zmirna, *com. rur.,* jud. Ialomiţa, pl. Ialomiţa-Balta, situată la N. plăşeĭ, între comunele Miloşeşti şi Iazul-Ialomiţa.

Se compune din satele: Zmirna şi Griviţa, cu o populaţie de 2531 locuitorĭ.

Are o şcoală mixtă şi o biserică.

Zmirna, *sat,* cu 225 familiĭ, în pl. Ialomiţa-Balta, jud. Ialomiţa, com. cu acelaşĭ nume, situat pe valea Lata-Sărata şi la 4 kil. spre V. de satul Iazul.

Zmirodava (Zmerodava), *ruine de cetate veche,* în apropiere de oraşul Roman, jud. Roman, pe malul stîng al rîuluĭ Siretul, pe teritoriul com. Gîdinţi, din pl. Siretul-d.-s. Urmele acesteĭ cetăţĭ se cunosc bine şi astăzĭ. Ele formează o circumferinţă de vr'o 600 paşĭ şi reprezintă niştе grămezĭ de moloz acoperite cu porumbeĭ şi alţĭ tufarĭ. Cetatea se pare că ar fi avut forma de stea, judecînd după liniile ce formează urmele fundamentelor. Imprejurul eĭ se văd urmele unuĭ canal, prin care ea se înconjura cu apă din Siret. In partea despre E. a fortăreţeĭ se deschide un loc plan, care era acoperit de maĭ multe forturĭ mărunte ale căror baze se văd şi acum în şanţ şi care eraŭ înconjurate cu apă. Dealurile ce formează malul stîng al rîuluĭ Siretul, în dreptul acesteĭ cetăţĭ, formează o curbă spre E., lăsînd aicĭ un loc plan. Această cetate, dacă credem pe cronicarul Ureche, a fost zidită de Ştefancel-Mare la 1483 («Letop.», t. I, pag. 133). El 'ĭ a dat numele de Cetatea-Nouă, căcĭ sub numele de Novograd (Cetatea-Nouă) o vedem apărînd în toate uricile vechĭ slavone cît timp ea a existat. Numirea de Zmerodava saŭ Zmirodava, ce daŭ acesteĭ cetăţĭ Ureche şi Cantemir, este luată din tradiţiunea populară, precum afirmă Cantemir. Din această veche numire tradiţională precum şi din numirea de Cetatea-Nouă dată de Marele Ştefan, putem deduce că a fost pe acolo maĭ înainte vreme o altă cetate maĭ vechĭe şi numele de Zmirodava nu este de cît numele uneĭ cetăţĭ dace, ce trebue să fi fost pe acolo. A fost dărîmată probabil de Alexandru Lăpuşneanu, în urma angajamentuluĭ luat faţă cu Turcĭĭ, pentru ca să-ĭ dea domnia Ţăreĭ («Letop.», t. I, p. 188) şi nimicită în urmă de un Bogdan, proprietarul moşieĭ Gîdinţi şi de vlădica Gherasim. Zidurile acesteĭ cetăţĭ aŭ existat pănă la începutul acestuĭ secol, pănă cînd proprietarul Bogdan şi episcopul Gherasim aŭ scos materialul de acolo pentru casele lor. (V. pentru aceasta «Cr. Rom. şi a Episcopieĭ de Roman» de Melchisedec). Se maĭ cunosc aceste ruinĭ sub numele de «Sf. Dumitru».

Zmîrda, *cătun,* în partea de E. a oraşuluĭ Giurgiŭ, jud. Vlaşca. A fost înainte de 1828 ceoflic (cătun) turcesc şi era afară din raionul fortificaţiilor oraşuluĭ.

Zmîrda, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. Vlaşca, pl. Marginea, cătunul Zmîrda, pe linia Giurgiŭ-Zmîrda, pusă în circulaţie la 1 Noembrie 1869. Se află la 2,7 kil. de Giurgiŭ, staţie finală. Inălţimea d'asupra niveluluĭ Mărĭĭ e de $11^{m},56$. Venitul acesteĭ staţiĭ pe 1896 a fost de 318787 leĭ, 15 banĭ.

Zmîrdanul, *com. rur.,* jud. Dolj, pl. Cîmpul, la 87 kil. de oraşul Craiova şi la 4 kil. de Calafat, compusă din satul cu această numire, înfiinţat la 1879 şi căruia i s'a dat numele de Zmîrda, în amintirea luptеĭ cîştigate de Romînĭ în 1877, la satul Zmîrda din Bulgaria.

Este situată pe malul stîng al Dunăreĭ, avînd vatra la o depărtare de 6 kil. de ea.

Suprafaţa com. este de 1460 pogoane.

Cursul Dunăreĭ în dreptul comuneĭ Zmîrdan, începe din hotarul com. Ciuperceni, merge de la N.-E.-S.-V. pănă la pichetul 34 saŭ Schelea-Vecheĭ, de unde se îndreptează de la N.-S., pănă la pichetul 35, saŭ Bogan; de

aci până la pichetul Canape, descrie un mare arc de cerc cu deschiderea spre comună.

Se învecinește cu com. urb. Calafat la N.; cu Dunărea și cu cât. Ciuperceni-Noĭ, din com. Ciuperceni, la V.; cu com. Poiana, la E.; cu Dunărea și cu com. Desa, la S.

Are o populație de 729 suflete; o biserică, cu 1 preot și 1 cîntăreț; o școală mixtă.

Căĭ: calea vecinală comunală Calafat-Zmîrdan; calea naturală Zmîrdan-Poiana-Lungă și calea naturală Zmîrdan-Ciuperceni.

Zmîrdanul, *cătun,* cu 400 loc., com. Glodeanul-Cîrlig, județul Buzăŭ, format din însurățeĭ pe moșiile Cîrligul-Mare și Cîrligul-Mic.

Zmîrdanul, *sat,* cu 253 loc., jud. Covurluiŭ, pl. Siretul, com. Filești, format din însurățeĭ împroprietăriți după războiul din 1877—78. (V. Filești, com.).

Zmîrdanul (Șotînga), *cătun,* cu 148 loc., jud. Olt, com. Beciul, situat pe vale, între malul stîng al Jiuluĭ și Dealul-Oltuluĭ, la S. și la 3 kil. de cât. Bîrsești.

Zmîrdăștețul (Viașul), *sat,* jud. Mehedinți, pl. Blahnița, com. rur. Bucura.

Zmîrdioasa, *com. rur.,* în jud. Teleorman, pl. Margineĭ, situată între Valea-Vedeĭ și Valea-Găuriciuluĭ, în unghiul unde acestea se împreună.

Teritoriul comuneĭ este de peste 4900 hect., cu o populație de 1680 suflete.

Are o școală mixtă și o biserică.

Vite: 500 caĭ, 29 măgarĭ, 907 vite marĭ cornute, 2536 vite micĭ cornute și 409 porcĭ.

Imprejurul comuneĭ sunt multe măgurĭ.

Căĭ: șoseaua județeană Alexandria-Zimnicea, care trece prin interiorul cât. Zmîrdioasa, și șoseaua vecinală de la Zmîrdioasa la cât. Șoimul.

Cătunele Zmîrdioasa și Șoimul, care formează azĭ o singură comună, eraŭ sate marĭ în secolul trecut. Pe amîndouă le găsim trecute osebit, în pl. Margineĭ-d.-j., atît în lista satelor întocmită sub a doua domnie a luĭ Const. Mavrocordat, cît și în istoria luĭ Dionisie Fotino, la începutul secoluluĭ IX. Intrunirea acestor două sate într'o singură comună s'a făcut după anul 1845.

Zmulți, *com. rur.,* în jud. Covurluiŭ, pl. Zimbrul, la 62 kil. de Galați. Are o întindere de 2426 hect. și e situată pe dealurĭ și văĭ.

Se mărginește la N. cu com. Fundeanul (jud. Tutova); la S., cu com. Măcișeni; la E., cu com. Crăești; la V., cu com. Corodul (jud. Tecuciŭ) și la N.-E., cu com. Drăgușeni.

Prin centrul com. trece pîrîul Suhuluiuluĭ, iar prin partea de V. a satuluĭ curge Gerul.

E formată din două cătune: Zmulți (reședința) și Gornești.

Are o populație de 2750 suflete; 5 bisericĭ, din care numaĭ 3 funcționează; Sf. Gheorghe (1849), Sf. Nicolae (1810) și S-țiĭ Arhanghelĭ și Modest (1831); o școală mixtă, înființată în 1864.

Singura proprietate mare e moșia Gornești.

Vite: 871 boĭ, 5 taurĭ, 501 vacĭ, 110 caĭ, 2176 oĭ și 200 porcĭ.

De la Zmulți se îndreaptă următoarele căĭ vecino-comunale: către Băleni, către Corni și către Diocheți.

Zmulți, *sat,* și reședința comuneĭ cu același nume, jud. Covurluiŭ, pl. Zimbrul. (V. Zmulți, com.).

Znagovul, *plasă,* jud. Ilfov, ocupînd partea de N.-V. a județuluĭ. Se mărginește la N. cu jud. Prahova, de care se desparte prin rîul Ialomița, până la com. Lipia-Bojdani; la V., cu jud. Dîmbovița; la E., cu parte din pl. Mostiștea și pl. Dîmbovița și la S., cu pl. Sabarul.

Este udată la S. de rîul Dîmbovița, în care se varsă Ilfovățul și Colintina; de rîul Ialomița, care primește în apropiere de com. Dridul apele rîuluĭ Prahova, de Ciorogîrla și alte maĭ multe pîraie și văĭ.

Intinderea totală a acesteĭ plășĭ e de 80423.

In toată plasa sunt: o judecătorie de ocol la Buciumeni; 66 bi. sericĭ, deservite de 65 preoțĭ; 36 școale mixte și 2 de cătun; 5 morĭ cu aburĭ, 15 cu apă, 3 poverne, 2 zalhanale, 41 podurĭ stătătoare și 19 mașinĭ de treerat cu aburĭ.

Locuitorii posedă: 2781 plugurĭ, 2372 cu boĭ, 409 cu caĭ; 4757 care și căruțe; 3725 cu boĭ, 1032 cu caĭ; 4076 caĭ și iepe, 69 armăsarĭ, 9726 boĭ, 4725 vacĭ, 2297 viței, 313 taurĭ, 678 bivolĭ, 696 bivolițe, 688 capre, 5199 porcĭ și 30618 oĭ.

Comerciul se face de 20 hangiĭ și 224 circiumarĭ.

In coprinsul plășeĭ sunt 5 bălțĭ și 28 heleștaie.

Și a luat numele de la balta Znagovul, care este situată la N. plășeĭ

Pădurile aŭ lemne de construcțiĭ și foc. Bălțile conțin pește, racĭ și scoicĭ. Prin locurile cele maĭ mlăștinoase ale plășeĭ crește cu abondență papura și trestia.

Reședința plășeĭ este în com.

rurală Buciumeni. Are 99 cătune, care formează 20 comune rurale: Baloteşti, Brezoaia, Bucoveni, Butimanul-Luceanca, Căciulaţi, Chiajna, Ciocăneşti, Cociocul, Corbeanca, Cosoba-Trestieni, Creţuleşti, Crevedia, Lipia-Bojdani, Militari, Poenari, Vulpeşti, Popeşti-Dragomireşti-Roşul, Tîncăbeşti, Tartăşeşti şi Ţigăneşti.

Căĭ: calea ferată Bucureşti-Piteşti; calea ferată Bucureşti-Ploeşti; calea naţională Bucureşti-Piteşti; calea judeţeană la Tîrgovişte şi calea naţională Bucureşti-Ploeşti.

Znagovul, *fostă mănăstire,* 4 ore departe de Bucureşti, aşezată pe o insulă din lacul Znagovul, în dreptul satuluĭ Fundul.

Uniĭ istoricĭ susţin că s'a edificat în zilele luĭ Vlad Ţepeş, 1457; alţiĭ în zilele luĭ Vladislav-Voevod, 1453; iar alţiĭ combat ambele aserţiunĭ pe motivul că se găseşte un panaghiar de metal, zestre a mănăstireĭ Znagov, cu leatul 1431, dată anterioară domniilor luĭ Ţepeş şi Vladislav-Voevod.

La Znagov, Mateiŭ-Basarab a aşezat pe la 1643 prima tipografie pentru imprimarea cărţilor în limba Ţăreĭ, la care a contribuit mult soţia sa, Doamna Elena, mitropolitul Ştefan şi Udriste Năsturel. (Gr. G. Tocilescu).

Aci, Antim, ales mitropolit al Ţăreĭ, sub numele de Antim II la 1709, pe cînd era egumen al mănăstireĭ Znagov, a tipărit maĭ multe cărţĭ bisericeştĭ în elineşte şi romineşte.

Pănă acum 40 anĭ era aci o tipografie, şi un penitenciar, care în cele din urmă servea de exil patrioţilor romînĭ.

Călugăriĭ grecĭ închinaseră această mănăstire mănăstirilor din Muntele Athos. Mateiŭ Basarab a deservit'o şi «le-aŭ dat pe seama Ţăreĭ cum aŭ fost de veac». El a înzestrat'o cu sate, odoare şi venitурĭ de tot felul.

La Znagov a fost sugrumat postelnicul Const. Cantacuzino din porunca luĭ Grigore Ghica Vodă.

Din această mănăstire, nu a maĭ rămas de cît biserica, redusă la biserica de mir.

Znagovul, *moşie* a statuluĭ, pe care la 1864 s'aŭ împroprietărit parte din loc. com Trestioara, pl. Vărbilăul, jud. Prahova.

Znagovul, *pădure* a statuluĭ, com. Lipia-Bojdani, jud. Ilfov, în întindere de 1250 hect., formată din trupurile: Znagovul (1125 hect.) şi Fundul-Seculuĭ (125 hect.).

Znagovul, *pîrîŭ.* Izvoreşte din pădurea Cornesti, pl. Ialomiţa, jud. Dîmboviţa, intră în jud. Ilfov pe la N. de căt. Butimanul; formează heleşteie la Butimanul, Poenari, Cociocul, Tîncăbeşti şi Ciofliceni, de unde începe balta Znagovul, şi curge pănă în Coadele Znagovuluĭ, de unde printr'o mică scurgere de apă lină, se varsă în rîul Ialomiţa, lîngă com. Lipia-Bojdani.

Znagovul, *baltă,* ce se scurge în rîul Ialomiţa, lîngă com. Lipia-Bojdani, pl. Znagov, jud. Ilfov. Se întinde între pădurea Znagovul, Codrul-luĭ-Roman, pădurea Balta-Neagră şi rîul Ialomiţa.

Znamăna, *sat,* cu 107 locuitorĭ, jud. Argeş, pl. Topologul, com. rur. Runcu (v. a. n.).

Zoicarul, *sat,* cu 104 locuitorĭ, com. rur. Fundeni-Ghierasi (v. a. n.), pl. Dîmboviţa, jud. Ilfov.

Zoiţa saŭ **Joiţa,** *sat,* în jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., cătunul comuneĭ Costieni-Marĭ, aşezat în partea de V. a comuneĭ, în cîmp, la 800 metri spre V. de reşedinţa comuneĭ, Costieni-Marĭ, şi la 100 m. spre E. de calea ferată. Are o întindere de 540 hect., cu o populaţiune de 500 suflete, dimpreună cu cătunaşul Curcuiaţi, ce ţine tot de com. Costieni-Marĭ; o biserică.

In vechime se numea Odaia-Topliceanuluĭ.

Zoiţa, *staţie de dr.-d.-f.,* jud. R.-Sărat, pl. Rîmnicul-d.-j., com. Costieni-Marĭ, pe linia Buzăŭ-Mărăşeşti, pusă în circulaţie la 13 Iunie 1881. Se află între staţiile Bobocul (10,7 kil.) şi R.-Sărat (12,3 kil.). Înălţimea deasupra nivelului Mărĭĭ de 93m,38. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 114080 leĭ şi 91 b.

Zoiţa, *pisc de munte,* în jud. Argeş, plaiul Loviştea (v. Joiţa)

Zopoga, *munte,* în jud. Argeş, pl. Loviştea.

Zoreşti, *cătun,* al com. Valea-Teancului, jud. Buzăŭ, cu 340 locuitorĭ.

Zorilă, *picket de graniţă* pe Dunăre, cu No. 4, la S. de lacul Greaca, jud. Ilfov.

Zorleasca, *sat,* com. rur. Turia, pl. Oltul-d.-j., jud. Olt.

Zorleni, *com. rur.* şi *sat,* în jud. Tutova, pl. Tîrgul, spre N.-E. de Bîrlad şi în apropiere de el, pe malul stîng al rîuluĭ Bîrladul. Satul formează com. cu căt. Bujoreni, şi este proprietatea M. S. Regeluĭ.

Teritoriul com. este şes şi acoperit cu multe păşunĭ, unde se

nutresc un număr însemnat de vite.

Are 1236 locuitorĭ; o livadă cu duzĭ; o fabrică de spirt; o şcoală primară; o biserică; o staţiune de drum de fier şi un oficiŭ poştal rural, pentru pl. Tîrgul şi Simila.

Prin acest sat, care este legat printr'un pod de lemn, peste apa Bîrladuluĭ, cu satul Gura-Simila, trece şoseaua judeţeană Bîrlad-Fălciŭ.

Acest sat s'a format după anul 1602, Iunie 2, pe locul numit Siliştea Zorileni, dăruit de Eremia-Vodă luĭ Andreĭ Chiriac vameşul, ca să'şĭ facă acolo sat. E numit şi Slobozia-Zorleni.

Zorleni, *staţie de dr.-d.-f.,* în jud. Tutova, pl. Tîrgul-Simila, com. Zorleni, pe linia Bîrlad-Vasluiŭ, pusă în circulaţie la 13 Noembrie 1886. Se află între staţiile Bîrlad (7,3 kil.) şi Beuca (9,2 kil.). Înălţimea d'asupra nivelului Mărĭĭ de 68m,99. Venitul acesteĭ staţiĭ pe anul 1896 a fost de 42895 leĭ, 60 banĭ.

Zorleşti, *com. rur.,* în jud. Gorj, pl. Amaradia, situată pe valea Zorleştilor, formată în clina de V. a Dealuluĭ-Muereĭ şi la S.-E. comuneĭ Cîrligei. Este compusă din cătt. Zorleşti, Dealul-Viŭ şi Becheni.

Are o suprafaţă de 3375 hect., cu o populaţie de 586 suflete; o şcoală şi 2 bisericĭ, deservite de un preot şi un cîntăreţ.

Locuitorĭĭ posedă: 45 plugurĭ, 47 care cu boĭ, 3 căruţe cu caĭ; 50 stupĭ; 99 caĭ, 733 vite marĭ cornute, 636 oĭ şi 69 rîmătorĭ.

Căĭ: şoseaua vecinală care o pune în comunicaţie cu Prigoria, la S.; şoselele comunale spre Bumbeşti-Piteşti şi Roşia-d.-s.

Zorleşti, *cătun,* pe valea Zorleştilor, jud. Gorj, pl. Amaradia, com. Zorleşti, cu o suprafaţă de 2550 hect., şi o populaţie de 428 locuitorĭ. (Vezĭ Zorleşti, com. rur.).

Zosin, *fost schit,* în jud. Botoşani, la S. moşieĭ Bălueşeni, com. Bălueşeni, pl. Tîrgul, zidit de Iordache Zosin, vechiŭ proprietar.

Zotunul, *ostrov* pe Dunăre, cu pădure de salcie, în suprafaţă de 78 hect., pendinte de com. Slobozia, pl. Marginea, jud. Vlaşca.

Zugreni, *sat,* pe moşia şi în com. Dorna, jud. Suceava, situat pe ţărmul drept al Bistriţeĭ. Are 105 suflete.

Singurul drum principal e cel ce duce la Sunătorĭ (2 kil.).

Zurbaua, *sat,* com. rur. Popeşti-Dragomireşti (v. a. n.), pl. Znagovul, jud. Ilfov, situat la S.-E. de cătt. Săbăreni, pe malul stîng al riuluĭ Ilfovăţul.

Are o suprafaţă de 924 hect., cu o populaţie de 295 locuitorĭ; o biserică, «Sf. Treime».

Zuvelcaţi, *cătun,* jud. Teleorman, pl. Teleormanuluĭ, com. Malul, cu o populaţie de 165 suflete.

Este unul din satele cele maĭ vechĭ din partea loculuĭ. Se găseşte trecut ca sat mare şi populat în lista satelor din 1741, precum şi în Istoria luĭ Dionisie Fotino.

Zvorăştea (Zvorişteа), *com. rur.,* în jud. Dorohoiŭ, pl. Berhometele, formată din satele: Bereşti, Buda-cu-Dealul, Poiana, Pustaiul, Şerbăneşti-cu-Slobozia, Stînca-cu-Zvorăştea şi Vatra, cu reşedinţa în Zvorăştea. Are 5164 suflete; 6 bisericĭ, deservite de 3 preoţĭ, 7 cîntăreţĭ şi 6 pălămarĭ; o şcoală mixtă.

Vite: 939 vite marĭ cornute, 1719 oĭ, 8 capre, 212 caĭ şi 300 porcĭ.

Zvorăştea cu **Stînca (Zvorişteа),** *sate,* pe moşia Zvorăştea, com. cu acelaşĭ nume, pl. Berhometele, jud. Dorohoiŭ, cu 1132 suflete.

Din vechime, trupul moşieĭ Zvorăştea din spre S. a fost a mănăstireĭ Moldaviţa, din Bucovina, dată de Ştefan-Vodă-cel-Mare, prin uricul din 12 Martie 1488 şi trupul din sus a boeruluĭ Petru Cheşcu.

Are o biserică, cu hramul Adormirea-Maicĭĭ-Domnuluĭ, deservită de 1 preot, 2 cîntăreţĭ şi 2 pălămarĭ, mare şi bine zidită, făcută la 1782 de Petru Cheşcu; o şcoală.

Pîrîul ce trece pe moşie este Leahul. Riul Siretul trece pe margine.

Drumurĭ: calea comunală de la Podul-Siretuluĭ şi calea naţională ce duce la Hănţăşti.

Moşia se hotăreşte cu: Virful-Cîmpuluĭ, Bucovina, Hănţăşti şi Zamoştia.

Zvorsca, *com. rur.,* la N.-V. plăşeĭ Balta-Oltul-d.-j., jud. Romanaţi, compusă numaĭ din satul cu acest nume, situat pe drumul ce duce de la Caracal la Bechet, la 10 kil. de Caracal şi la 34 kil. de Corabia. Altitudinea terenuluĭ d'asupra nivelului Mărĭĭ este de 138 m. pe măgura Panciĭ, la N.-E. de sat.

Are o populaţie de 844 locuitorĭ, care posedă 811 vite marĭ cornute, 1154 vite micĭ cornute şi 170 porcĭ. Are o şcoală; o biserică, «Sf. Nicolae».

— SFÎRŞIT —

ADAOSE

(CUVINTELE ADAOSE SUNT TIPĂRITE CU LITERE GRASE)

Argeș, județ. Populația, după recensămîntul din 1899: 205822 locuitorĭ.

Arțari, *cătun*, com. rur. Dănești, jud. Gorj.

Bacău, județ. Populația, după recensămîntul din 1899: 192963 locuitorĭ.

Bacău, oraș. Populația, după recensămîntul din 1899: 16187 locuitorĭ. Pag. 182, col. I, a se ceti 690 hect. în loc de 34260 hect.

Bașeul, rîu, curge în jos pe la Hudești-Marĭ, Havîrna, Stiubeieni, *pe lîngă târgul Săveni*, Vlăsinești, etc.

Bălava, *cătun*, com. rur. Cornești, jud. Gorj.

Băleşti, com. rur., jud. Gorj, coprinde şi cătunul Voinigeşti.

Băloiul, sat, jud. Argeș, a se ceti: pendinte de com. Stoilești, în loc de Stoiceni.

Bîrsănești. A se ceti căminarul Lucache Venĭer, în loc de Veiner.

Bîrza, *cătun*, com. rur. Șași, jud. Gorj.

Bîrzeiul-de-Pădure, com. rur., jud. Gorj, coprinde şi cătunele Paschi, Pîrîul-Viĭ şi Scurtul.

Botoșani, județ. Populația, după recensămîntul din 1899: 170455 locuitorĭ. Pag. 559, col. I, rîndul 30, a se ceti hectolitri în loc de hectare.

Botoșani, oraș. Populația după recensămîntul din 1899: 32193 loc. Școală de meseriĭ nu maĭ este, dar este o școală profesională. Școala Romîno-Armeană s'a desființat. Între instituțiile de binefacere a se adaoga: ospiciul comunal, spitalul de copiĭ, azilul de bătrînĭ «N. Sofian», spit. militar.

Bozieni, *cătun*, com. rur. Jupînești, jud. Gorj.

Braniștea, moșie, jud. Neamțu, a se ceti: din pl. Bistrița, în loc de pl. Braniștea.

Bratuia, com. rur., jud. Gorj, coprinde şi cătunele Merfulești şi Trocani.

Brăila, județ. Populația în 1899: 147006 locuitorĭ.

Brăila, oraș. Populația în 1899: 58392 locuitorĭ.

Buda, stație de dr.-d.-f. (vol. II, pag. 38). A se adaoga: *De aci se ramifică linia Buda Slănic, lungă de 34,1 kil.*

Buda-Mare, sat, jud. Dorohoiŭ. Școala a fost clădită la 1869, nu la 1880.

Buda-Mică, sat, jud. Dorohoiŭ. A nu se socoti între hotarele moșieĭ, com. Hîrbova.

Budești, *sat*, com. Grămești, jud. Dorohoiŭ.

Buhalnița, com. rur., jud. Neamțu. A se ceti: Secul-Buhalnița, în loc de Lacul-Buhalnița. La satul Buhalnița, p. 56, rîndul 5, a se ceti: Pîrîul-Buhalnița în loc de Schitul-Buhalnița.

Bustuchini, *cătun*, com. rur. Pojarul-d.-s., jud. Gorj.

Buzăul, județ. Populația (1899): 220439 locuitorĭ.

Buzăul, oraș. Populația (1899): 21561 locuitorĭ.

Caracal, oraș. Populația (1899): 12035 locuitorĭ.

Călărași, oraș. Populația (1899): 11024 locuitorĭ.

Cărbunești, com. rur., jud. Gorj, coprinde şi cătunele Cîonteşti şi Tupşeni.

Chiliile, *cătun*, com. rur. Godinești, jud. Gorj.

Cionteşti, *cătun*, com. rur. Cărbunești, jud. Gorj.

Cîmpulung, oraș. Populația (1899): 13030 locuitorĭ.

Coasta, *cătun*, com. rur. Stolojani, jud. Gorj, pl. Vulcan.

Constanța, județ. Populația (1899): 135050 locuitorĭ.

Constanța, oraș. Populația (1899): 12725 locuitorĭ.

Cornești, com. rur., jud. Gorj, coprinde şi cătunele Bălava şi Uncioaia.

Corșorul, com. rur., jud. Gorj, coprinde şi cătunele Leculești, Nistorești şi Petecul.

Costești, com. rur., jud. Botoșani, coprinde şi cătunele Dorobanți (v. a. c.).

Covurluiul, județ, are, după recensămîntul din 1899, 144075 locuitorĭ.

Craiova, oraș. Populația în 1899: 45438 locuitorĭ.

Dănești, com. rur., jud. Gorj, coprinde şi cătunele Arțari şi Uşurei.

Dealul-Viŭ, *cătun*, com. rur. Zorlești, jud. Gorj.

Dobrana, *cătun*, al com. Prigoria, jud. Gorj.

Dorohoiul, județ. Populația în 1899: 158605 locuitorĭ.

Dorohoiul, oraș. Populația în 1899: 12701 locuitorĭ.

Galați, oraș, are, după recens. din 1899, 62678 locuitorĭ.

Godinești, com. rur., jud. Gorj, coprinde şi cătunele Chiliile.

Grămești, com. rur., jud. Dorohoiŭ, are şi cătunele Budești.

Horezul, comună, jud. Gorj, coprinde şi cătunele Pajiștile.

Ialomița, județ. Populația (1899) 187193 locuitorĭ.

Iași, oraș. La altitudine a se rectifica astfel: Are, în dealul Copoul, aproape 200 m. alt. și la gară, 36m,89. Populația (1899): 78067 locuitorĭ.

Jilțul, *cătun*, com. rur. Turceni-d.-s., jud. Gorj.

Jupînești, com. rur., jud. Gorj, are și cătunul Bozieni.

Leculești, *cătun*, com. rur. Corșorul, jud. Gorj.

Lelești, com. rur., jud. Gorj, coprinde și cătunul Suseni.

Merfulești, *cătun*, com. rur. Brătuia, jud. Gorj.

Moțești, *cătun*, com. rur. Petrești-de-jos, jud. Gorj.

Nistorești, *cătun*, com. rur. Corșorul, jud. Gorj.

Pajiștile, *cătun*, al com. rur. Horezul, jud. Gorj.

Paschi, *cătun*, com. rur. Bîrzeiul-de-Pădure, jud. Gorj.

Petecul, *cătun*, com. rur. Corșorul, jud. Gorj.

Petrești-de-Jos, com. rur., jud. Gorj, are și cătunul Moțești.

Pîrîul-Viŭ, *cătun*, com. rur. Bîrzeiul-de-Pădure, jud. Gorj.

Poiana-Seciurile, com. rur., jud. Gorj, e formată din cătunele Poiana, Seciurile-din-Deal și Seciurile-din-Vale.

Pojarul-de-Sus, com. rur., jud. Gorj, mai are 2 cât.: Bustuchini și Zevelcești.

Popești, *sat*, com. Brăești, jud. Dorohoiŭ.

Prigoria, *com. rur.*, jud. Gorj, coprinde și cătunul Dobrana.

Rogojina, com. rur., jud. Gorj, coprinde și cât. Voicul.

Sărăcinești, fost *schit*, jud. Vîlcea, pe valea rîuluĭ Rîmnicul, zidit de Ștefan, Episcop de Rîmnic, în 1688. E acum biserică de mir. Vatra satuluĭ s'a vîndut d-luĭ avocat C. Disescu.

Seciurile, sat, jud. Gorj, com. rur. Poiana-Seciuirile, se compune din 2 cât.: Seciurile-din-Deal și Seciurile-din-Vale.

Scurtul, *cătun*, com. rur. Bîrzeiul-de-Pădure, jud. Gorj.

Sulci, com. rur., jud. Argeș. In această comună e leagănul neamuluĭ Brătienilor. Aci se află și o școală comunală Toma Brătianu care cuprinde treĭ corpurĭ în zidărie: școala cu 4 clase, locuința profesoruluĭ și o clădire deosebită pentru lucrul de mînă, precum și două pogoane pămînt pentru agricultură. S'a ridicat de Generalul C. Brătianu în memoria fratelui său Toma, care a testat banĭ pentru aceasta.

Suseni, *cătun*, com. rur. Lelești, jud. Gorj.

Șași, com. rur., jud. Gorj, are și cât. Bîrza.

Stolojani, com. rur., jud. Gorj, pl. Vulcan, are și cât. Coasta.

Trocani, *cătun*, com. rur., Bratuia, jud. Gorj.

Tupșeni, *cătun*, com. rur. Cărbunești, jud. Gorj.

Turceni-de-Sus, com. rur., jud. Gorj, coprinde și cât. Jilțul.

Uncioaia, *cătun*, com. rur. Cornești, jud. Gorj.

Urlați, com. urb., jud. Prahova. Din hrisovul luĭ Duca-Vodă, din anul 7186 (1678), care zice: «Preoteseĭ Ani care a fost a popiĭ luĭ Dumîtru sin Stanciul Largul din Urlați, ot sud Saak și fiuluĭ său lu Dumitru, ca să le fie lor ocină în Urlați ce se chiamă Necșeteasca, etc.», rezultă că comuna Urlați purta acest nume încă la 1678, de sunt 216 anĭ (1894), nu se știe însă istoricul cum s'a format comuna și de unde îĭ vine numele de Urlați.

In hotărnicia moșieĭ Stănceasca a mănăstireĭ Colțea din leatu 7192 (1684) de sunt 210 anĭ, hotarnicul zice: «că aŭ fost orînduițĭ pentru moșia Stănceasca de la Cricov, din sus de satul Urlați, etc.».

La 7886 (1778) în hotărnicia moșieĭ Stănceasca se constată că Urlați era tîrg.

Tot de tîrgul Urlați se vorbește și în hotărnicia din anul 7289 (1781), făcută de Mateĭ Log. Bucoveanu, Dinul Log. Plăvianu și Ioan Zapciu, sunt 113 anĭ (1894).

Din toate aceste documente rezultă dar că comuna Urlați era constituită în sat — și sat de moșneni — înainte de anul 1678, că a purtat ca circumscripție administrativă calificativul de sat, și că a fost transformată în tîrg în perioda anilor de la 1678 până la 1778, fără a se putea determina epoca cînd s'a dat această denumire.

Ușurei, *cătun*, com. rur. Dănești, jud. Gorj.

Voicul, *cătun*, com. rur. Rogojina, jud. Gorj.

Vrata, și Gîrla-Mare, comune rurale, jud. Mehedinți, cuprind baza geodezică măsurată în 1895 de Institutul Geografic pentru a servi triangulăreĭ harteĭ țăreĭ în această parte.

Zevelcești, *cătun*, com. rur. Pojarul-d.-s., jud. Gorj.

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ
OLT ... APOA

LISTA DE ABONAMENT

LA

MARELE DICŢIONAR GEOGRAFIC AL ROMÎNIEI

DE LA MARTIE 1898 PĂNĂ LA 1 IULIE 1902.

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
1	**Majestatea Sa Regele**	24*)
2	**A. S. R. Principele Ferdinand**	3
3	Adamescu Gh., profesor, Loco	1
4	Adamescu M., Piatra-N.	1
5	Adunarea Deputaţilor	1
6	Alexandrescu Gr.	1
7	Alexandrescu N., funcţionar Creditul urban	1
8	Alexe Constantin, grefierul Inaltei Curţi de Conturi	1
9	Alimăniţeanu C.	1
10	Altan Anton, farmacist	1
11	Andreescu Ion, maior, Turnul-Severin . .	1
12	Angelescu D., colonel	1
13	Angelescu G., avocat	1
14	Antonescu M.	1
15	Antonescu V.	1
16	Apostolu D. T.	1
17	Apostolu N., profesor, Roman	1
18	Arsenalul Armatei	1
19	Artaria & Co., Viena	6
20	Aşezămintele Brîncoveneşti	1
21	Atanasescu Gr., căpitan, Tulcea	1
22	Athanasie al Rîmniculuĭ, P. S. S. Episcopul R.-Vîlcea	1
23	Athanasovicĭ Vladimir	1
24	Bagdat G. N.	1
25	Balş Const.	1
26	Balş M. A.	1
27	Banca Agricolă	1
28	Banca Naţională	6
29	Banca Romînieĭ	1
30	Baronescu, locot., Bacăŭ	1
31	Barozzi C., general	1
32	Barozzi I. C., avocat	1
	De reportat . .	67
	Report . .	67
33	Basilescu N., profesor universitar	1
34	Basilescu Th.	1
35	Bădărăŭ D. A., avocat, Iaşi	1
36	Bădulescu Alex.	1
37	Băicoianu Const.	1
38	Băicoianu C. I., secretar general al Minist. Domeniilor	1
39	Bălănescu, inginer	1
40	Bălteanu Eniu	1
41	Bărbătescu Ion	1
42	Bărbuceanu G., funcţ. Creditul urban, Loco	1
43	Becheanu Stancu	1
44	Behles Eug.	1
45	Berendeĭ Ioan	1
46	Berendeĭ I. D., architect	1
47	Bibescu Alex., prinţul	1
48	Bibescu George, ...	1
49	Bibicescu I. G.	1
50	Biciola G., Bitolia	1
51	Boambă George	1
52	Boambă Ioan	1
53	Boboc Dim. N., institutor, Ostrov	1
54	Bogdan I.	1
55	Boiarolu Dim.	1
56	Boierescu Const.	1
57	Bottea C., inginer	1
58	Bragadir D. M.	2
59	Bragadir Sofia M.	1
60	Braumüller & Sohn, Viena	1
61	Brăiloiŭ Alex.	1
62	Brătianu B.	1
63	Brătianu C., general	1
64	Brătianu, Dr. Dinu	1
65	Brătianu I. I. C., ministrul Lucr. publice .	1
66	Brătianu Th., Tigveni, jud. Argeş	1
67	Budişteanu D. A., inginer	1
	De reportat . .	103

*) Maj. Sa a bine-voit a mai veni în ajutorul tipăririi M. D. G. cu o sumă de 5000 leĭ.

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	103
68	Budurescu M. St., inginer	1
69	Buicliu Dr.	1
70	Buicliu Gr. I., Iași	1
71	Buicliu Gr., Curtea de Casație	1
72	Burada Th., Iași	1
73	Burghele G. G., Dorohoiŭ	1
74	Burghele N., fost consilier la Curtea de Conturĭ	1
75	Butculescu Const.	1
76	Butculescu Dim.	1
77	Callimaki Alex.	1
78	Calistrat Orleanu, Arhiereŭ, Zlătari	1
79	Calloianu M., profesor	1
80	Calloianu, locot.	1
81	Camera de comerciŭ din Brăila	1
82	„ „ „ Craiova	1
83	„ „ „ Focșani	1
84	„ „ „ Iași	1
85	„ „ germană din București	1
86	Cantacuzino Al. Gh.	1
87	Cantacuzino Căpitan	1
88	Cantacuzino George C., fost ministru . . .	1
89	Cantacuzino George Grig.	1
90	Cantacuzino Grig. C.	2
91	Cantacuzino Ioan I. Dr.	1
92	Capșa Gr.	2
93	Carakaș Titu, referendar Curtea de Conturĭ	1
94	Carada Eug.	1
95	Caribolu Mih., maior	1
96	Carp Anton	1
97	Casa de Depunere	2
98	Casa Școalelor	10
99	Casotti Procopie, Mizil	1
100	Catargi Barbu	1
101	Catargi Lascar	1
102	Cazzavilani	1
103	Căile ferate, Direcția	6
104	Călinescu Dr. M. D.	1
105	Cerchez N.	1
106	Cercul Militar	1
107	Cerlenti Christ.	1
108	Cesianu I. St.	1
109	Chernbach R. Dr., Huși	1
110	Chiricescu Dr. C.	1
111	Chirilescu Chiril, preot, Buhalnița	1
112	Chiriţescu P. I., comuna Scorțarul	1
113	Chiru Const., inginer	1
114	Chițu D. P., Craiova	1
115	Christopol Al. St.	1
116	Ciocanel Gh. Popescu, Ploești	1
117	Cireșianu Ion	1
118	Ciuntu Teodor, Brăila	1
119	Cîmpineanu Irina D-na	1
120	Clayton & Shuttleworth	1
	De reportat . .	173

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	173
121	Clement Dr.	1
122	Climescu C., profesor universitar, Iași . .	1
123	Clubul Ofițerilor în rezervă	1
124	Clubul Regal	1
125	Clubul Tinerimeĭ	1
126	Coculescu N.	1
127	Comisia Europeană a Dunăreĭ	1
128	Comunitatea Evangelică	1
129	Consiliul județean Ilfov	2
130	Constantinescu C. I., referend. C. de Conturĭ	
131	Constantinescu I. C.	1
132	„ N. I., deputat, Buzăŭ . . .	1
133	Corbescu Mateĭ	1
134	Costaforu C.	1
135	Costapol George	1
136	Costinescu Silviŭ.	1
137	Crăiniceanu, locot. cavalerie, Austria . . .	1
138	Crătunescu N., profesor la Universitate . .	1
139	Creditul Agricol	1
140	Creditul funciar urban	1
141	Creditul rural	2
142	Cretzeanu Gh.	1
143	Culcer Dr., Tîrgul-Jiŭ	1
144	Culoglu Em.	1
145	Curtea de Casație, Biblioteca	1
146	Curtea de Conturĭ, „	3
147	Dancovicĭ M. Al.	1
148	Darvari D.	1
149	Dedu Zaharia B.	1
150	Demosthene Dr.	1
151	Demetriad, maior, Craiova	1
152	Delavrancea Barbu Ștefan	1
153	Demetrian Mih. I., Caracal	1
154	Deșliu Mih.	1
155	Dimitrescu-Coco-Iași, rectorul Universit. .	1
156	Dimitrescu Ioan	1
157	Dinculescu N., Alexandria	1
158	Dionisie al Buzăuluĭ, P. S. S. Episcopul. .	1
159	Direcția Penitenciarelor	2
160	Direcția Poștelor și Telegrafelor, Bibl. . .	1
161	„ „ „ Serviciul Poștelor rurale.	1
162	Djuvara Trandafir G.	1
163	Dobrescu D.	1
164	Domeniul Coroaneĭ, Ad-ția	1
165	Donicĭ Dim. G., Vasluiŭ	1
166	Dotația Oasteĭ, Casa	8
167	Drăghiceanu Mat., inginer	1
168	Drăgoiescu C., inginer, Slatina	1
169	Drogeanu N., inginer de mine	1
170	Duca Ioan, consilier C. de Casație	1
171	Dumba N., Viena	1
172	Dumitrescu Anghel	1
173	Dumitrescu Drag. Dr.	1
174	Dumitrescu G., căpitan.	1
	De reportat . .	238

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	238
175	Dumitrescu Ioan, R.-Vîlcea.	1
176	Dumitrescu Ion Procopie, primarul Capit. .	1
177	Eforia Spitalelor Civile din Bucureşti. . .	1
178	Eleuterescu Ion C.	1
179	Enacovicĭ Alex., Botoşani.	1
180	Epitropia bis. Sf. Stefan Cuibul cu Barză .	1
181	„ „ „ Spiridon Nou	1
182	„ „ S-ta Vinerĭ	1
183	Eremie Gr. A., referendar Curtea de Conturĭ.	1
184	Faranga N. Th.	1
185	Filip N., Dr. veterinar	1
186	Filipescu Alex. I.	3
187	Filipescu Nic.	1
188	Flor Emilian, Roman.	1
189	Florea Teodorescu Dr.	1
190	Florescu Alex. G.	1
191	Florescu I. I., locot.	1
192	Florescu I. T.	1
193	Fotino Dr., general.	1
194	Frumuşianu Dr.	1
195	Frumuşianu Numa, Tîrgul-Jiu	1
196	Furtuna I. St.	1
197	Galoschleger, librar, Botoşani.	1
198	Gîrneaţă Em., Roman.	1
199	Georgief Evlovie	1
200	Ghenadie, fost Mitrop. primat, Căldăruşani	1
201	Gherasim, P. S. S. Episcopul, Roman . . .	1
202	Gheorghiu Atanasie, Iaşi	1
203	Ghermani D. N.	1
204	Ghica Alex. I.	1
205	Ghica Comăneştĭ Dim.	1
206	Ghica Delenĭ Const.	1
207	Ghica Dim. I., Roma	1
208	Ghica Emil, Viena	1
209	Ghica Scarlat Ion.	1
210	Ghica Vladimir M.	1
211	Ghiţescu M., avocat, Fălticeni.	1
212	Giani D.	1
213	Gimnaziul din Bucureşti: Cantemir. . . .	1
214	„ „ „ Şincai	1
215	„ „ Călăraşi	1
216	„ „ Dorohoiu	1
217	„ „ Fălticeni	1
218	„ „ Giurgiu	1
219	„ „ Iaşi: Alexandru cel Bun . .	1
220	„ „ „ Stefan cel Mare	1
221	„ „ Piatra-N.	1
222	„ „ R.-Sărat	1
223	„ „ Tîrgovişte	1
224	„ „ Vasluiu	1
225	Gion-Ionescu.	1
226	Goleşteanu G.	1
	De reportat . .	292

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	292
227	Golescu Radu, inginer	1
228	Graçosky, maior, adjutant regal	1
229	Graur, căpitan, T.-Severin	1
230	Grecu I., profesor, Cimpulung	1
231	Green Arthur	1
232	Haret Spiru, ministru al Cultelor	1
233	Hepites Stef.	1
234	Herescu C., R.-Vîlcea.	1
235	Hernia Dim.	1
236	Hill George, referendar Curtea de Conturi.	1
237	Hiott C.	1
238	Holban M., Dorohoiu	1
239	Humulescu Evghenie, arhimandrit la Mitropolie	1
240	Hurmuzachi C., funcţ. Cred. urban	1
241	Ianovicĭ N. P.	1
242	Iarca Alex., colonel, Buzău	1
243	Iarca D. C., inginer	1
244	Iarka Sc., procuror al Curţei de Conturi .	1
245	Ieschek & Comp.	1
246	Iliescu D., funcţ. la Cred. urban	1
247	Inspectoratul general al geandarmeriei rurale	1
248	Institutul de Bactereologie Dr. Aurel Babeş.	1
249	„ Patologie şi Bactereologie . . .	1
250	„ Geografic al armatei	1
251	„ Otetelişanu, Măgurele	1
252	„ S-ta Maria	1
253	Ioaniţiu G. I., funcţ. Cred. Urban	1
254	Ionescu M., căpitan	1
255	Ionescu Tache	1
256	Iorgulescu B., prof., Buzău	1
257	Ioung Dr.	1
258	Jockey Club	1
259	Iulian Mih.	1
260	Iulian N.	1
261	Kalenderu Dr.	1
262	Klaesi B.	1
263	Klinksiek Charles, Paris	2
264	Kornea M. D., avocat	1
265	Kreţulescu E.	1
266	Laboratorul de botanică medicală	1
267	„ „ chimie al Şcoalei de poduri şi şosele	1
268	Laboratorul de mineralogie al Universităţii	1
269	Lahovari Al. Em.	1
270	Lahovari Charles Gr., Paris	1
271	Lahovari Const. Gr.	1
272	Lahovari Emil	1
273	Lahovari George I., Preşedintele In. Curţi de Conturi	1
	De reportat . .	342

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	342
274	Lahovari Grig. I., Președintele s. I Curtea de Casație	1
275	Lambru Ștef.	1
276	Lascar V.	1
277	Leautey Ch. Albert	1
278	Lebădă Iacob G.	1
279	Lecca Dim., Bacău	1
280	Lecca Octav G.	1
281	Lecomte du Nouy	1
282	Lenș A.	1
283	Lenș Slătineanu I.	1
284	Leonte Dr.	1
285	Lessel E.	1
286	Liceul din București Lazăr	1
287	„ „ „ Mateiu-Basarab . . .	1
288	„ „ „ Mihaiu-Viteazul . . .	1
289	„ „ „ Sf.-Sava	1
290	„ „ Bacău	1
291	„ „ Bîrlad	2
292	„ „ Botoșani	1
293	„ „ Buzău	1
294	„ „ Craiova	1
295	„ „ Focșani	1
296	„ „ Galați	1
297	„ „ Iași: Internat	1
298	„ „ „ Național	1
299	„ „ Pitești	1
300	„ „ Turnul-Severin	1
301	Liciu G., consilier Curtea de Casație . .	1
302	Lolescu P., căpitan, Constanța	1
303	Lupu C. Kostake	1
304	Macri Gr. N., Iași	1
305	Mandy G. A.	1
306	Maniu Gr., avocat	1
307	Maniu I. V.	1
308	Many D. G.	1
309	Manolescu N., inginer silvic, Pitești . . .	1
310	Manu Const.	1
311	Manu George, general	1
312	Manu Grig. N.	1
313	Marele stat major	2
314	Marghiloman Alex.	1
315	Marian Ilariu, Calafat	1
316	Marincu Ștef. I., Calafat	1
317	Marinescu Ion	1
318	Marmorosch & Blanc, bancheri	1
319	Massim Lenș L.	1
320	Matak Dim., inginer	1
321	Mateescu Aurel, funcț. Cred. urban . . .	1
322	Mavrocordat Edgard	1
323	Mărgăritescu I. C., sindicul burseï	1
324	Meisner Const. prof., Iași	1
325	Michăiescu C., colonel, cons. la Curtea de Conturi	1
	De reportat . .	396

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	396
326	Michăiescu G.	1
327	Miclescu C.	1
328	Miclescu Em.	1
329	Miculescu C.	1
330	Minculescu M.	1
331	Ministerul de Culte	1
332	„ „ Domenii	6
333	„ „ Externe	10
334	„ „ Finance	3
335	„ „ Interne	1
336	„ „ Justiție	1
337	„ „ Lucrări publice	5
338	„ „ Resbel	284
339	Mircea Aurel, Craiova	1
340	Mircea Ig.	1
341	Mircea C. R., inginer	1
342	Mironescu G.	1
343	Missail George	1
344	Missir B. ministru de Domenii	1
345	Mitilineu Charles, Paris	1
346	Mitilineu Ion	1
347	Moga V., profesor	1
348	Monitorul Oficial, Direcția	1
349	Monteor Grig.	1
350	Mortzun Gh., Fălticeni	1
351	Moruzzi Dim., Dorohoiu	1
352	Movila Ion	1
353	Munteanu Gh., inginer	1
354	Murguletz Gh., căpitan, Bacău	1
355	Muzeul de istorie naturală, Dr. Antipa . .	1
356	Nacu Const., profesor universitar	1
357	Narcis Crețulescu, M-rea Neamțu	1
358	Nedelcovici Alex.	1
359	Nedelescu D. Gh.	1
360	Negoescu Christu	1
361	Negre I., deputat, Piatra-N.	1
362	Negreanu D., prof.	1
363	Negruzzi Iacob	1
364	Ney Stef. Stamatin	1
365	Nenițescu I., f. prefect de Tulcea	1
366	Nicolici Dumitru, funcț. la Cred. urban .	1
367	Niculaidi Alex.	1
368	Niculescu Anastasie	1
369	Niculescu Dorobanțu Ilie	1
370	Niculescu Matei I.	1
371	Niculescu Victor	1
372	Nifon Mitropolitul, Epitropia	1
373	Nițescu Alex., referendar Curtea Conturi .	1
374	Novian Radu, prof.	1
375	Obedeanu C., magistrat.	1
376	Obreja Dr.	1
377	Olănescu C.	1
378	Olănescu Gr. P.	1
	De reportat . .	752

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	752
379	Oppler Carol	1
380	Opreanu N. Remus, Cons. Curtea de Casaţie	1
381	Oprescu I., general	1
382	Oprescu M., funcţionar Credit. Urban . . .	1
383	Orăscu Dr.	1
384	Orleanu M. G.	1
385	Paianu N., inginer	1
386	Palladi G. D.	1
387	Pantelli D. Hagi	1
388	Parthenie, I. P. S. S. Mitropolitul Mold., Iaşi	2
389	Pata Petre, funcţ. Creditul Urban	1
390	Patrulius D.	1
391	Pavel G., locot.	1
392	Păltineanu Barbu	1
393	Păcleanu Al. D., Buzău	1
394	Pencovici Alex.	1
395	Penescu Const., Iaşi	1
396	Persu A. G., profesor	1
397	Perticari C. C., f st Cons. Curtea de Conturi	1
398	Petraru C. Gr.	1
399	Petrescu G. P., Consilier Curtea de Casaţie	1
400	Petrescu Gh., funcţ. Credit Urban	1
401	Philippescu G. C., Mare Mareşal al Curţei Regale.	1
402	Pitişteanu B., Curtea de Casaţie	1
403	Plessia I. G., Craiova	1
404	Ploeşteanu, Arhiereŭ Nifon N.	1
405	Poenaru Bordea Ion	1
406	Poenaru Bordea M., Curtea de Casaţie . .	1
407	Poenaru Const., Craiova	1
408	Poenaru S. N.	1
409	Polizu Micşuneşti	1
410	Pontbriant Scarlat, colonel	1
411	Popescu C., căpitan, Giurgiŭ	1
412	Popescu I.	1
413	Popescu Mincu, referendar la Curtea de Conturi	1
414	Popescu V. I., Tîrgu-Jiŭ	1
415	Popescu N. D.	1
416	Poppitzeanu Mih., avocat	1
417	Popovici Ath. N.	1
418	Popovici G., Dr.	1
419	Poroineanu C.	1
420	Porumbaru Em.	1
421	Porumbaru Radu C.	1
422	Poulieff C. N.	1
423	Preda Romulus	1
424	Predescu N.	1
425	Prefectura judeţului Argeş	1
426	„ „ Bacăŭ	1
427	„ „ Buzăŭ	1
428	„ „ Constanţa	1
429	„ „ Covurluiŭ	1
430	„ „ Dîmboviţa	1
	De reportat . .	805

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	805
431	Prefectura judeţului Dorohoiŭ	1
432	„ „ Dolj	1
433	„ „ Fălciŭ	1
434	„ „ Gorj	1
435	„ „ Ialomiţa	1
436	„ „ Ilfov	1
437	„ „ Muşcel	1
438	„ „ Mehedinţi	1
439	„ „ Prahova	1
440	„ „ Putna	1
441	„ „ R.-Sărat	1
442	„ „ Roman	1
443	„ „ Romanaţi	2
444	„ „ Suceava	1
445	„ „ Tulcea	1
446	„ „ Teleorman	1
447	„ „ Tecuciŭ	1
448	„ „ Tutova	1
449	„ „ Vlaşca	1
450	„ „ Vasluiŭ	2
451	„ „ Vîlcea	1
452	Prezan C., colonel, Vasluiŭ	1
453	Primăria comunei Alexandria	1
454	„ „ Botoşani	1
455	„ „ Brăila	2
456	„ „ Bucureşti	1
457	„ „ Buzăŭ	1
458	„ „ Bacăŭ	1
459	„ „ Bîrlad	1
460	„ „ Caracal	1
461	„ „ Craiova	1
462	„ „ Cîmpulung	1
463	„ „ Constanţa	1
464	„ „ Călăraşi	1
465	„ „ Dorohoiŭ	1
466	„ „ Focşani	1
467	„ „ Galaţi	1
468	„ „ Giurgiŭ	1
469	„ „ Hîrşova	1
470	„ „ Iaşi	1
471	„ „ Mangalia	1
472	„ „ Ocnele mari, j. Vîlcea	1
473	„ „ Piteşti	1
474	„ „ Piatra-N.	1
475	„ „ Panciu, jud. Putna . .	1
476	„ „ R.-Sărat	1
477	„ „ R.-Vîlcea	1
478	„ „ Sari-Ghiol, jud. Tulcea.	1
479	„ „ Ştefăneşti „ Ilfov .	1
480	„ „ Tîrgovişte	1
481	„ „ Tulcea	1
482	„ „ Tîrgul-Jiŭ	1
483	„ „ Tecuciŭ	1
484	„ „ Turnul-Măgurele . . .	1
485	Procopescu N.	1
	De reportat . .	863

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	863
486	Rachtivan M.	1
487	Racoviță Anton, locot., Galați	1
488	Radovicĭ Dr.	1
489	Răceanu Th., locot., în cavalerie, Slobozia .	1
490	Rădulescu B. P.	1
491	Regia Monopolurilor Statului	1
492	Regimentul Cantemir No. 12, Bîrlad . . .	1
493	Rioșeanu Al., avocat	1
494	Rioșeanu Mih.	1
495	Rîmniceanu Manolescu Corneliŭ	1
496	Robeanu G. D.	1
497	Robescu Al. F.	1
498	Romanescu Nic. P.	1
499	Rosenthal S.	1
500	Rozescu Ioan	1
501	Roznovanu G., colonel, Roznov, jud. Neamțu	1
502	Rozwadowski, Th. de	1
503	Sărățeanu Const.	1
504	Scheleru Dincă, com Băltini, jud. Gorj .	1
505	Școala de agricultură de la Șosea	1
506	„ normală de institutorĭ	1
507	„ normală de fete din Iași	1
508	„ de podurĭ și șosele	1
509	„ superioară de resbel	1
510	Scoalele romîne din Brașov	1
511	Sculy Dr., Iași	1
512	Segărceanu C., căpitan	1
513	Senatul, Biblioteca	1
514	Serescu Erbiceanu Smaranda, profesoară .	1
515	Serviciul hidraulic, lucrărĭ publice	1
516	„ de mișcare al căilor ferate . . .	1
517	„ sanitar, Direcția g-lă	1
518	„ studiĭ și construcțiĭ	1
519	Severeanu Dr.	1
520	Sihleanu St.	1
521	Silvestru, P. S. S. Episcopul	1
522	Socec, I. I. V.	1
523	Socec librăria	6
524	Societatea de Asigurare: „Generala“ . . .	1
525	„ „ „ „Dacia-Romînia“.	3
526	„ „ „ „Unirea“	1
527	„ „ „ „Națională“ . . .	1
528	„ centrală agricolă	1
529	„ funcționarilor publicĭ	1
530	„ pentru furniturĭ militare	1
531	Sofian N.	1
532	Solacolu Dim., căpitan, Ploești	1
533	Solomon D., căpitan	1
534	Sordony Const.	1
535	Spineanu Dr. G. A.	1
536	Staadecker W.	1
537	Stadnichievicĭ Vladimir, inginer, Roșiori-de-Vede	1
538	Staehli I.	1
	De reportat . .	923

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report	923
539	Stamatescu Fl.	1
540	Stațiunea agronomică, Scoala veterinară .	1
541	Stăncescu C.	1
542	Stăncescu Em., căpitan	1
543	Stefănescu Dim., funcționar Credit urban .	1
544	Stefănescu Dr.	1
545	Stefănescu Dr. I.	1
546	Stefănescu Gr., profesor	1
547	Stefănescu Ion, funcționar Cred. urban . .	1
548	Stefănescu-Sturdza, locot. cavalerie	1
549	Stefănescu Th., Banca Națională	1
550	Steriadi Sterie, deputat, T.-Severin	1
551	Stoianescu M. G., consilier, C. de Conturi	1
552	Stoica Alex., Impiegat „ „ „	1
553	Stolojan Anast.	1
554	Storck & Müller, librăria	2
555	Stratulat Ion	1
556	Stroescu P. I., profesor	1
557	Stroicĭ Georges, com. Manoleasa, jud. Dorohoiŭ	1
558	Sturdza Dim. A., ministru de rezbel, președintele Consiliului	1
559	Sturdza Grig. M., prințul	1
560	Sturdza Scheianu D. C.	1
561	Sutzu Mihail C., guvernatorul Băncei Naționale	1
562	Șaabner Tuduri, Dr.	1
563	Șiaicaru Basiliŭ	1
564	Tacu D. D., inginer	1
565	Tanoviceanu C., profesor, T.-Severin . . .	1
566	Tănăsescu Sultana, D-na	1
567	Teirich & Co.	1
568	Theodoraky D. H.	1
569	Theodoreanu Laurențiŭ, inginer, Iași . . .	1
570	Theodorescu I.	1
571	Theodorescu, căpitan la flotilă, Isaccea . .	1
572	Theodorĭ, general Dr.	1
573	Thierrin Flor	1
574	Timuș, Episcop, Bis. Antim	1
575	Tocilescu Grig. G.	1
576	Toescu Vasile, locot., Galați Țiglina . . .	1
577	Tomescu Const. Gh., Tecuciŭ	1
578	Toroceanu Virg.	1
579	Triandafil Grig.	1
580	Tudacescu Alex., funcț. la Creditul Urban	1
581	Ureche V. Al.	1
582	Urlățianu Dr. I.	1
583	Urlățianu Gr.	1
584	Ursianu Valerian, profesor la Universitate, senator	1
585	Vanicu Anton	1
586	Vasiliu Gr. S., funcționar Cred. Urban . .	1
	De reportat . .	972

No. curent	NUMELE SUBSCRIITORILOR	No. exemplarelor
	Report . .	972
587	Vasiliu V. D., librarĭ, Bîrlad	1
588	Văcărescu Th.	1
589	Verbiceanu, căpitan	1
590	Vernescu Const. G.	1
591	Vitzu Dr. Al., profesor	1
592	Vlădescu C., Alexandria	1
593	Vlădescu Ieremia, institutor, Ploeşti . . .	1
594	Vlădescu M., general	1
595	Vlădescu Matei, profesor universitar . . .	1
596	Vlădoianu Vasile I., Tîrgul-Frumos . . .	1
597	Vrana, funcţionar Cred. Urban	1
	De reportat . .	983
	Report . .	983
598	Wincler Francisc	1
599	Zamfirescu Pandeli, Iaşi	1
600	Zanne I.	1
601	Zianu Şerban	1
602	Zissu Al. S.	1
603	Zottu Ioan	1
604	Zottu Ştef.	1
605	Zottu P., com. Lunguleţ, jud. Dîmboviţa .	1
	Total . .	991

BIBLIOTECA CENTRALĂ
ACADEMIA